

B N C R

SS.

262

(093)

B 922

BENEDICTI XIV.

PONT. OPT. MAX.

OPERA OMNIA

ET

BULLARII ROMANI

CONTINUATIO

CONTINUATIONIS BULLARII

TOMUS VI.

THE
JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME 40
PART 1
1910
LONDON
PUBLISHED BY THE
Royal Society of Medicine
11, BEDFORD SQUARE, W.C.1

BULLARII ROMANI

CONTINUATIO

SUMMORUM PONTIFICUM

BENEDICTI XIV. CLEMENTIS XIII. CLEMENTIS XIV.
PII VI. PII VII. LEONIS XII. PII VIII.

CONSTITUTIONES, LITTERAS IN FORMA BREVIS,
EPISTOLAS AD PRINCIPES VIROS, ET ALIOS,
ATQUE ALLOCUTIONES COMPLECTENS.

TOMUS SEXTUS

PARS I.

PII VI.

CONTINENS PONTIFICATUM

AB ANNO PRIMO USQUE AD OCTAVUM

PRATI

IN TYPOGRAPHIA ALDINA

MDCCLXVII.

55,000 (022) 8322 / 33

INFORMATION

OFFICE

INSTITUTIONAL

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

IN THE UNITED STATES OF AMERICA

PIUS VI.
BULLARIUM

THE
BIBLICAL
ARCHAEOLOGICAL
EVIDENCE

PIUS VI.

Joannes Angelus Braschi tituli sancti Romulphrij, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis, natus Caesena die 27 decembris 1717., creatus presbyter cardinalis a pia memoriae Clemente XIV. die 26 aprilis 1773., electus fuit in summum pontificem feria quarta de mane die 15 februarii 1775, cum 45 suffragiis

Cardinales praesentes in conclavi erant 44 comprahenso electo.

Consecratus vero fuit in episcopum ab eminentissimo domino Joanne Francisco cardinale Albano, episcopo Portuensi, et sanctae Rufinae, sacri collegii decano, in Vaticana basilica, feria quarta, die 22 februarii praefecti, in quo die celebratur festivitas cathedrae sancti Petri apostolorum principis, Antiochiae, quem diem jussit, et indixit pontifex, pro hac vice, et Romae tantum festivum de praecepto.

Absoluta consecratione statim solemniter coronatus fuit. Subinde declaravit suos de latere legatos ad aperiendas Portas Sanctas pro jam incepto Jubilaeo universali.

Excelsius a primo nactus ingenium Leonis X. gloriam, favendis literis, artibusque aemulatus est. Musaeum a Clemente XIV. inchoatum, operibus mire ampliatis, signis anaglyphis, omnigenisque praeclarae artis monumentis ornavit: obeliscos superiorum temporum negligentia corruptos, et refici, et celebribus locis restitui jussit. Urbem dominam, et per imperium plures aedificiis, aut renovatis, aut ab inchoato extractis munificentia sua excoluit. Pontinam paludem deducta fossa, et foenore utiliore, et salubriorem incolatui reddidit. Pater, et princeps optimus avaritiae plebis inopiam sustentavit, caritateque annonae oppressos, recreavit patefactis horreis. Difficillimis reipublicae christianae temporibus clavo admotus sectam callidissimorum hominum semel, iterum, et saepe a pontificibus Romanis perculsam, et in spem rerum novarum rursus erectam literis ad orthodoxos universos, veteri more datis compescuit. Sectam alteram furentium philosophorum, quae penitus Galliam, et late Europam dilaceraverat, scriptis, consiliis, omni ope cohibendam curavit. Sacerdotes inde suis sedibus ejectos peramanter excipiens, grandi pecunia juvit. Quum pacis publicae hostes, tolerantia, monitis, donis frustra ad quietem revocasset, grandi aetate, gravi valetudine aeternumque confectus, ab improbis hominibus omni licentia grassantibus urbe

Roma exactus est. Diuturnitate pontificatus caeteros omnes pontifices praetergressus Ecclesiam rexit annos xxiv. menses vi. dies xiv. Decessit sanctissime Valentiae ad Rhodanum die xxix. augusti anno MDCCXCIX. in aetate, in qua obses Gallorum custodiebatur, dum annos ageret LXXI. menses viii. dies ii. Egregias ejus virtutes, jaudiu in oculis, atque ore omnium collocatas futurae memoriae tradiderunt editis voluminibus MARCELLIUS, atque LOCATELLIUS, quorum primus Germanicae protectionis iter arduum auspiciatissimum prosecutus est, atque opera publica ad usque nonum pontificatus annum; alter vero ejus vitae per virtutes actae, et principatus formam universam ad vicennalia expressit; uterque stylo perelegant, planeque romano. Parentalia vero eidem collegium patrum cardinalium celebrarunt in ecclesia sancti Petri apostoli Venetiis x kalendas novembris MDCCCIX.

ANNO PRIMO

Pat. die 26.
Feb. 1775.
Anno I.

I.

Poenitentiaris in basilicis, et ecclesiis urbis deputatis, et in aono sancto deputandis, confessoris a cardinali urbis vicario designandis, facultates eodem aono exercendae conceduntur.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Procurator

§. 1. Ubi primum divine impercepto consilio ad beatissimi apostolorum principis cathedram assumpti fuimus, atque illam Paraclyti spiritus virtutem accepimus, qua ipso posuit Nos Ecclesiam Dei regere, et gubernare; maxima quidem perfusi fuimus formidine, cum Nos tanto ferendo oneri prorsus impares agnosceremus. Verum infirmitati Nostrae vim et robur addidit ea consideratio, quod recurrente hoc propitiatiois, et veniae tempore supra Dominicum gregem finitimus constitui: etenim quemadmodum immensa Dei bonitas modo Ecclesiae filios, ac praevicarios omnes ad cor revocans, divitiarum suarum thesaurum erga

fideles omnes velut effundit; ita majori spe adducimur, ut praecipue Nobis spiritum sapientiae et intellectus, spiritum consilii et fortitudinis abunde tribuat. Ideo maxima Nostra inter plures suscepti nuper apostolici ministerii curas, in hoc versatur, ut praesenti Jubilaei anno jam iocundo, populi religionis causa ad urbem Nostram, uti novam Jerusalem confluentes, paratos habeant Dei ministros per amplia facultatibus auctos, qui vere poenitentes a quibusvis reatibus exsolvere valeant: uode divinae participes gratiae revertentes ad propria, vero filii Dei nominentur; et sint.

§. 2. Quamvis autem imminente jam maximi Jubilaei celebritate a recol. mem. Clemente pp. XIV. immediatè praedecessore Nostro in festo Domioico ascensionis mox praeterito indicta, cum apostolica Sedes adhuc supremo careret Ecclesiae universalis pastore; dilectus filius Noster Joannes Carolus tituli sacrorum Joannis, et Pauli Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Boschi nuncupatus, uti sanctae Sedis apostolicae major poenitentiaris, ex muneris sui debito, et vigore facultatum a praedecessoribus etiam Nostis summis pontificibus officio majoris poenitentiaris attributarum, quas potissimum decessor quoque Noster Benedictus pp. XIV. in suis constitutio-

Memoratur
clementes
fuerit in
omnibus
cardi-
bus a Cle-
mente XIV.
et Bened.
XIV.

nibus, quarum altera — *Pastor bonus* — altera vero — *In apostolica Poenitentiarie officio* — habet initium, complexus fuit, et amplius reconsulti; per suas encyclicas literas poenitentiaris minoribus ab eo deputatis, ac deputandis in basilica sancti Joannis Lateranensis, et sancti Petri in Vaticano, ac sanctae Mariae Majoris, necnon sancti Pauli extra moenia, atque aliis urbis Nostrae ecclesiis, itemque confessoris a dilecto filio Nostro Marco Antonio tinti sanctae Mariae de Pace ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Columna nuncupato, in ipsa urbe ejusque districti vicariis etiam modo Nostro in spiritualibus generali, veniente Jubilaei anno juxta morem deputatis pariter, et deputandis opportunis, distinctas tamen, facultates concesserit et impertitus fuerit, prout in memoratis literis sub datum xv. kalendas Januarii anni proximo evoluti plenius continetur; ubi volumus, ut fideiura vera poenitentium necessitatibus sit oportune consultum, alias uedum circa absolutiones, sed quoad dispensationes pariter magis amplas facultates impertiri intendimus. Motu igitur proprio, et ex certa scientia, ac de apostolica potestate plenitudine supra enunciatis literas confirmamus in primis, atque ita approbamus, ut iidem poenitentiaris minores, iidemque confessorii illis libere, et valide respective uti queant.

§. 3. Deinde concessam in praefatis literis facultatem poenitentiaris minoribus ad absolvendas quascunque personas sibi confitentes ita ampliamus, ut illas absolvere ideo possint, per se ipsos tamen, et in forma conscientiae dumtaxat, a quibuscunque culpis, criminibus, et excessibus, quantumcumque gravibus, et enormibus; necnon ab omnibus excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque censuris et poenis ecclesiasticis praemissarum criminum occasione latis, et per illas incurris, etiam in casibus cuicumque, ac summi pontifici, et Sedi apostolicas speciali licet forma reservatis, et qui alias in concessione quamvis ampla non intelligerentur concessi; exceptis dumtaxat illis, qui in literis apostolicis super facultatibus cardinalis majoris poenitentiaris, et apostolicae poenitentiarie officii eidem cardinali, ejusque officio leguntur interdicti sub §. primo praedictae constitutionis *Pastor bonus ver. principes*; *ver. minusque possit*, *ver. nec pariter possint*, et *ver. nec*

similiter valeat; in junctis salutaribus praenotionibus, siquidem distinctis ab operibus, quae per Jubilaeum praescripta sunt, non obstante ejusdem Jubilaei indulto, et in junctis aliis de jure injungendis.

§. 4. Absolutionem tamen a censuris propter haeresim formalem externam incurris impertiri non possint, vni illi, qui haeresis complice non habeant, vel si habeat quidem haeresis complice pro casu dumtaxat, quo ejusmodi complexus, aut complices in regionibus, ubi haeresis impune grassatur, existunt, et degunt; praeter in utroque casu coram ipso confessorio abjuratione haeresis secreta, prout etiam in memoratis encyclicis literis cautum est.

§. 5. In caeteris autem concessis absolutio- num casibus, eas omnino conditiones servat, quae juxta varietatem casuum in iisdem literis adjectae laudabiliter sunt.

§. 6. Concedimus praeterea iidem poenitentiaris minoribus, ut dispensare possint super visitatione quocunque basilicarum cum exteris, qui, vel ubi pauperitatem, vel ob aliam urgentem causam in urbe remanere non possunt, aut reducendo ad tres saltem dies visitationes eorumdem quatuor basilicarum aliquin per quindecim dies ab iisdem visitandarum; vel visitationes praescriptas in alia pia opera ad ipsorum poenitentiariorum prudens arbitrium commutando.

§. 7. Cum civibus autem, et incolis Romanis, qui morbo, vel aliquo legitimo impedimento detenti non valent praedictas basilicas visitare, possint praescriptas iisdem per triginta dies visitationes in alia pia opera, quae illorum possibilitati proportionata esse viderint, dispensando commutare, suam tamen conscientiam oratori, si super hujusmodi visitationibus inconsulto, et sine justa et rationabili causa, sive cum exteris, sive cum Romanis civibus, aut incolis dispensaverint.

§. 8. Aliis autem concessis dispensationum facultatibus non aliter utatur, quam ad formam in praefatis literis praescriptam.

§. 9. Confessorii porro pro hoc anno sancto a memorato cardinali vicario designati aut designandi, se omnino gerant quoad absolutionem a censuris, ac peccatis, et quoad dispensationes juxta facultates ipsis concessas in suis literis a cardinali majori poenitentiaris; facto iisdem quicunque facultate dispensandi rit-

De absol-
tione a cen-
suris propter
haeresim

De condi-
tione in ab-
soluendo inter-
dicti, et
exco-
municati

De dispen-
satione su-
per visitatio-
ne basilica-
rum

De illis qui
morbo labor-
antibus haec
basilicas
non possunt

De hoc §.
distin-
ctum

De confes-
sionibus a card-
inali vicario
designatis, et
designandi

Conferimus
et amplius
concessimus
hujusmodi,
cum suis re-
servacionibus,
et excep-
tionibus.

ea visitationes praescriptas quatuor basilicarum eodem prorsus modo, ac poenitentiaris minoribus facia est.

De confessione
regulares.

§ 10. Atque ita pariter se gerant confessarii regulares quicumque alias ejusdem cardinalis vicarii, seu ipsius vicegerentis approbationem ad confessiones habentes, et insuper per suos respectiva regulares praelatos, seu superiores ad excipiendas suorum religiosorum confessiones deputati, concessa ipsis etiam facultate dispensandi circa visitationes basilicarum cum suis ejusdem coenobii, seu domus regularis poenitentibus eodem, quo supra dictum est modo.

Exclusionem
omnesque.

§ 11. Jam vero communi, tam confessoriorum, quam poenitentium utilitati, ac spirituali solatio provide intendentes, nonnullas hic etiam declarationes, seu magis apertas voluntatis Nostrae significationes super hoc indicto praesentis anni sancti Jubilaei subnectere opportunum duximus; quibus inspectis, ac diligenter, ut patet, animadversis, pleraque insurgentia dubia anteveriti posse, aut facile solutum iri non dubitamus. Eae autem sunt quae sequuntur.

Qui Romam
ad Jubilaeum
venientes
dum venire
possunt.

§ 12. Personis Romam ad hoc Jubilaeum consequendum venire volentibus non intelligitur data veniendi libertas, sive licentia sine obtento alias necessario suorum respective superiorum consensu.

Qui Romam
venientes
appellantes
vicarii
debeant.

§ 13. Romanorum appellatione quoad visitationes quatuor basilicarum per triginta dies peragendas comprehenduntur omnes et singuli nati, atque habitantes in suburbano vinearum tractu intra quintum ab urbe lapidem. Incolarum autem nomine ad eundem effectum intelliguntur omnes illi, qui certum aliquod officium in urbe obtinent, seu cum spe illud obtinendi moram ibidem trahunt, ideoque in ipsa quasi domicilium acquirunt: omnesque illi, qui ad eandem urbem, vel ad aliquem suburbani locum intra quintum lapidem, ut supra, se contulerunt alia quacumque causa, quam praesentis Jubilaei lucrandi, vel si ipsius lucrandi causa ad urbem accesserint, eo tamen animo sunt, ut per mejorem anni partem, seu ultra sex menses ibi commorentur. Reliqui omnes peregrinorum aut externorum nomine quoad visitationes earundem basilicarum per quindecim dies se comprehensos intelligant.

§ 14. Confessionem, et communionem pro hoc Jubilaeo consequendo iniquitas non necessario est visitationibus quatuor basilicarum praemittere, sed satis erit vel in hujusmodi visitationum decursu, vel etiam post easdem visitationes expletas confessionis, et communiois sacramenta suscipere.

Quomodo
basilicarum
visitatio
necessaria.

§ 15. Cum confessio sacramentalis in Jubilaeo sit opus inunctum, peragenda eadem erit etiam ab eo, qui solis peccatis venialibus teneatur, si hoc lucrari Jubilaeum velit.

A quibus
peragere
debetur
confessio.

§ 16. Si quis post confessionem peractam in lethale peccatum (quod Deus avertat) incidit; ante quam omnia omnino opera pro Jubilaeo hoc lucrando inuncta expleverit, confessionem denuo praemittere debet prius, quam ultimam saltem ex aliis inunctis operibus expleat, ut indulgentiam hoc Jubilaeo concessam consequatur.

Quomodo
iterum
debet
confessio
ab lethali
peccato.

§ 17. Quamvis inuncta pro hoc Jubilaeo communicatio sit, pueri tamen, qui nondum ad primam communionem admissi fuissent, neque intra hunc annum sanctum parochi proprii, vel confessarii iudicio admittendi videantur, censi possunt ab ipso inuncto opere legitimo impediti, eisdemque communionem in aliud piam opus arbitrio confessarii praescribendum committari permittimus.

Quod parvi
valent
ab
eque
communi
Jubilaei
beneficio
frui.

§ 18. Ad inunctam basilicarum visitationem perficiendam non opus est in easdem basilicas per portas sanctas, vel per harum aliquam ingredi, vel egredi.

De ingressu
basilicarum
ad visitationem
non perficiendam.

§ 19. Si quod superveniat indultum, quo praescriptus initium visitationum numerus ad minorem redigatur; quisquis ante in indultum visitationes peregrisset paucioribus numero diebus, quam qui in indulto praescribuntur, in visitationes a se jam peractas utiliter computare poterit ad conficiendum numerum visitationum hujusmodi indulto praescriptarum; superaddendo nimirum alias, quae desint ad expleendam summam indulto praefinitam. Si vero estis animam, seu numerum antea jam expleverit, vel etiam excessisset; unum saltem diem visitationis quatuor basilicarum praeterea adjuget, ut indulti beneficio frui valeat.

De indulto
superaddendo
et quoniam
annorum
visitationum.

§ 20. Inunctae plura praecis in singularem visitationem basilicarum ad fines in praecitata constitutione s. m. Clementis pp. XIV praefatoressis Nostrae pro indictione universalis Jubilaei expressos effundenda satis erit, si vocales fuerint. Qui sola mente ad eosdem fines devo-

De praecibus
effundendis
pro Jubilaei
consecratione.

te orare voluerit laudandus est; aliquam tamen etiam vocalem orationem adiungat.

Quomodo
his, et etiam
pluribus Jubi-
leum lucrari
possit.

§. 21. Qui hoc anno sancto bis, aut pluries omnia, et singula opera, vel primitus in huius Jubilei indictione praescripta, vel superveniente forsam aliquo indulto, ea quae in ipsis indulti concessione pro ejusdem Jubilei consecutione praescribuntur, pleno iteraverit, vel prius ad indictionis, deinde ad indulti formam, vel prius ad formam indulti noles, deinde ad alterius fortasse diversi formam, ut praefertur, iteraverit; his quoque, aut pluries poterit hoc anni sancti Jubilaeum lucrari. Nos enim habita ratione annui spatii, ad quod huiusmodi Jubilaeum pretenditur, ita de apostolice liberalitatis plenitudine concedimus, et indulgemus; hoc tamen declarantes, neminem posse, nisi semel, id est prima tantum vice, frui seu potiri favoribus huius Jubilei adiunctis; quare post primam vicem nullus gaudere amplius poterit beneficio, aut absolutionum a nova censura, et casibus reservatis de acto fortasse contractis, aut commutationum, aut dispensationum in facultatibus superius positis contentiarum.

De effectu
absolutionis
a censuris
obtinenda
perduci Jubi-
leum.

§. 22. Absolutiones a censuris, praeter quam datas ad reintegrationem, quales, exempli gratia, datur in causa expresso in praememoratis encyclicis literis, ubi de facultatibus minorum poenitentiariorum agitur §. vii., commutationes item votorum, et dispensationes iuxta concessas hoc anno respectivas facultates semel obtinentes permanent in suo vigore, etiamsi contigerit eum, qui illas jam obtinuerat, mutato postea, quod prius habuerat, sincero et serio proposito Jubilaeum hoc lucrandi, ac proinde reliqua ad id lucrandum necessaria opera adimplendi, de eodem Jubilaeo consequendo amplius non laborare.

Suspensio
facultatum
absolvendi
et dispensandi
de iudicio a
Clemente
XIV., urbem
romanam
non compre-
hendit.

§. 23. Suspensio facultatum absolvendi, dispensandi etc. pro hoc anno sancto a s. m. Clemente pp. XIV. indicta per alias literas apostolicas incipientes—Cum Nos nuper—datas idibus maij proximi praeteritis non comprehendit ipsam Romanam urbem, in qua hoc maxime anno praestati operatorum copiam, et auxilia pro expediendis poenitentibus non imminui. Quicumque ergo in eadem alma urbe huiusmodi facultatibus aliquo legitime moniti reperiantur, eandem per hunc quoque annum in ipsa urbe iuxta tenorem uniuscuiusque concessiois alias obtinentes exercere libere poterunt.

§. 24. Extra urbem vero servanda omnino erit suspensio facultatum in praefatis literis expressa, per quam non modò facultates illas, quae causa, vel occasione indulgentiarum concessae fuissent, verum etiam ceteras quolibet quocumque alio titulo et causa concessas, praedicto anno durante, suspensas esse, et censeri debere, excepta dumtaxat illis, quae in praemissis literis ab ipsa generali suspensione praeservatae sunt: praesentium tenore, quantum opus sit, et pari auctoritate adiciamus, et declaramus.

Concessio
vero extra
urbem, cum
sine primi-
tibus iudicio
literis ear-
um possit.

§. 25. Praememorati porro poenitentarii, et confessorii caverint praemissas omnes absolutionum, dispensationum, et commutationum facultates non aliter concessas sibi esse, quam ad expressam in praefatis literis cardinalis majorie poenitentarii formam §§. praescriptis xxx. xxxi. xxxii. et xxxiii. ut servare illam idcirco omnino debeant, ac cetera etiam in eisdem literis praescripta, quae simpliciori facultatum concessioni per praedictas factae non adversentur.

Monetum
poenitentia-
ria, et con-
fessoria pub-
licorum agra-
rum facultatem.

§. 26. Praesentes autem literas, omnesque et singulas concessiones, limitationes, monita, declarationes, ac voluntatis Nostrae significationes in his contentas de nullo defectu impugnari, aut redargui posse, sed omnimoda firmitate validas esse, et censeri, et ab his omnibus, ad quos pertinet, exactissime observari, eisque etiam, quantum favorem respectivo concernunt, plenissime suffragari volumus, atque decernimus.

Clavibus
inductis.

§. 27. Non obstantibus quibuscumque apostolicis, seu in universis, provincialibus, aut synodalibus conciliis editis constitutionibus et ordinationibus, nec non quarumcumque personarum, aut ordinum etiam mendicantium, congregationum et institutorum etiam specialem et individuum mentionem promeruerint, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis, statuis, legibus, usibus, et consuetudinibus etiam immemorabilibus; indultis quoque, et privilegiis etiam auctoritate magna, seu Bulla aurea, aut aliter nuncupatis; et ab quibuscumque tenoribus, et formis; et cum quibuscumque etiam suspensionum, et derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus clausulis, seu irritantibus decretis, etiam simili motu, scientia, et potestate plenitudine, et alias quomodolibet concessis, et iteratis vicibus confirmatis et innovatis. Qui-

Derogatio
contractuum.

bus omnibus et singulis, quatenus praesentibus in aliquo adversari dignoscantur; illis alias in suo robore permansuris, pro hac vice dumtaxat amplissime et latissime, ac specialiter et expresse, velut si eorum tenores praesentibus per extensionem inserti forent, derogamus et derogatum censi volumus, et decernimus.

Scutis puer
palea

§. 28. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostrarum concessionum, imitationum mentium, declarationum, mandatorum, decretorum, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, quarto kalendas martii, pontificatus Nostri anno primo.

II.

Dat. 4. x. 78
febr. 1778
Anno 1.

Revocatio regularium apostatarum ad suos ordines, cum condonatione poenarum.

Pius Episcopus

Servus Servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Ad universale pertinet pastorale munus, ad quod supremus, et aeternus cunctarum animarum pastor humilitatem Nostram evehere dignatus est, non dum oves omnes ultro ad pascuum redeuntibus libenter excipere, et fovere, sed eas etiam, quae errantes sunt, et dispersae paternis vocibus allicere, et congregare, atque ad pastorem sinum adducere: cumque ovibus ab omni recedentibus, et errantibus ii similes censeantur, qui elim abdicatis mundi illocebris ob moleris vitae frugem suavi aliquis regularis ordinis iugo sese subiecerant, verum communium hostium incitamento, et fraude decepti, pollicentem Deo, et sacramento firmatam vitae institutionem impie deseruere: his quoque misericordiae, et veniae oes nos patefacere oportet.

Tenor 1778
Lun.

§. 2. Itaque in praesenti anno Jubilaei, anno scilicet remissionis, et gratiae, qui ad totius Catholicae Ecclesiae consolationem, atque as-

dificationem apertis, atque largiter prolatis spirituum gratiarum dispensationi apostolicae divinitus creditarum thesauris inditus fuit a san. mem. Clemente papa XIV. ac benedictio Domini, maximo cum animi Nostri gaudio celebramus, pietatis Nostrae viscera erga regulares professionis suos desertores aperire, eosque ad Christi civilem suos videlicet cuiusque ordines, extra quos ipsorum sapientiam insidiis, atque periculis expositi misere vagantur, quantum divina benignitas largiri dignabitur, ut ad salutarem vitae normam, quam amplexi fuerant, velut postliminio reversi, vota sua Domino reddere studeant, revocare cupientes, ac fel. rec. Urbani VIII.; Clementia X., Innocentii XII., Benedicti XIII., et XIV. romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, qui, annis Jubilaei tunc instantibus, seu currentibus, ejusmodi regularium desertorum reductioni provide consulerant, vestigiis inherentes, auctoritate apostolica tenore praesentium misericorditer indulgemus, ac statuimus, et decernimus, ut regulares apostatae et fugitivi, cujuscumque sint ordinis, tam mendicantium, quam non mendicantium, congregationis, et instituti etiam necessario expruendi, qui citra montes intra quatuor, ultra montes vero intra octo menses a publicatione earundem praesentium litterarum incobandos sua sponte ad suam quisque religionem redeant, tunc poenarum omnium ipsis propter apostasiam hujusmodi indictarum, vel infligendarum remissionem, atque impunitatem assquantur: ita tamen, ut debeant a se quisque respective superiore potere absoluteionem, et coram eo culpam fateri, atque emendationem polliceri, et vice versa superior bologne illos teneantur ab hujusmodi poenis absolvere, et paterna charitate complecti, cui propterea ad effectum praemissum dumtaxat, quatenus opus sit, omnem facultatem necessariam dicta auctoritate harum serie imperitur.

§. 3. Non obstantibus quibuscumque apostolicis, seu in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac quorumvis ordinum, congregationum, et institutorum, aliave quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, styliis, et usibus etiam immemorabilibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis etiam ordi-

Drugging
contingit
100.

nibus, congregationibus, et institutis huiusmodi, illorumque generalibus, et aliis superioribus, ac personis quibuscumque sub quibuscumque verborum tenoribus, et forma, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis, etiam motu proprio, et de apostolicis potestatis plenitudine, ac consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum in genere, vel in specie concessis, et quavisque vicibus literatis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiam si pro illarum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Ut autem eadem praesentes litterae omnibus facilius innotescant, volumus illarum exempla ad dilectos filios Nostros, et apostolicae Sedis quovis, ac venerabiles fratres patriarchas, archiepiscopos, episcopos, aliosque ecclesiarum praefatos, et locorum urduarios transmitti, qui illas quantumcunque publicare studeant. Istarum vero praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eandem omnino fidem in iudicio, et extra illud ubicumque locorum haberi, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 5. Nulli ergo omnino hominum licet paginam hanc Nostorum indulti, statuti, decreti, concessionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo

septingentesimo septuagesimo quinto quarto kalendas martii pontificatus Nostri anno primo.

III.

Dat. die 25.
Febr. 1776.
Anno 1.

Indulgentiae Jubilei pro monialibus, oblatis, tertiariis, aliisque poellis, seu mulieribus in monasteriis, et religiosis, piisque communitatibus degentibus: item anachoretis, eremitis, infirmis, ac in carcere, et captivitate detentis, cum opportunis facultatibus circa absolutiones, et votorum commutationes.

Pius episcopus

Servus servorum Dei.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **P**aterna charitas urget Nos, ut omnium Nostorum, Ecclesiaeque filiorum pia vota, non tam oblata Nobis benigne suscipere, quam animu vix concepta praevertere, etisque recluso apostolicae liberalitatis thesauro occurrere studemus. Dum itaque frequentis ex omni christiani orbis regione fideles ad Nostram hanc urbem, et ad beatorum apostolorum liminum pro indicto anni sancti Jubileo confluenda partim jam advenientes intusmur, partim venturos accipimus, ut complures alios utriusque sexus Christi fideles mentis Nostrae oculos convertimus, qui non minori devotionis spiritu inconsti, vel etiam animarum suarum necessitatibus impulsu huiusmodi iter avidè aggredierentur, nisi eos aut susceptum sanctiurs vitae propositum certis locorum spatiis affigeret, aut ineluctabilis captivitas, vel corporalis infirmitas detineret. Horum Nos fidei, ac desiderii favore, nec non spiritualibus indigentis consulere, simulque pias precas, supplicationesque eorum omnium, inter quos evangelicae perfectionis sequaces animas, lectissima portio Domini gregis, connumeramus, Nostris, congregataeque Nobiscum fraternitatis obsecrationibus ad exorandam omnipotentia Dei misericordiam adjuungere cupientes; praesentium litterarum tenore opportunas rationes praescribere decrevimus, per quas tam viri, quam mulieres in eremis, et religiosis domibus assidue vitam degentes, seu in custodiis, et carceribus detenti, aut morbis, et infirmita-

Fides habenda
scriptis.

Sanctio pontificia.

tibus procul ab urbe impediti, etiam ad ipsam urbem non accedentes; neque sacras apostolorum memorias, et patriarchales ejusdem urbis basilicas respective visitantes, permissarum absolutiorem, concessisque plenarii Jubilaei participes effici valeant.

Declaratur
quoniam
personae sub
harum literarum
tenore
comprehenduntur.

§. 2. Ut autem venienti dubium oriri possit, quoniam personae sub harum literarum providentia comprehendantur; in primis moniales omnes quaecumque solemnibus religionis vota emiserunt, et in monasteriis sub perpetuae clausurae legibus, sive locorum ordinariis, sive regularibus superioribus, sive apostolicae Sedi immediatae subjectae vivunt; earum quoque novitae, aliasque virgines, seu mulieres saeculares educationis, aut alia de causa cum opportuna licentia in eisdem monasteriis habitantes; item monasteriorum hujusmodi nequales, quae aliquando ad elemosynas colligendas ex eorumdem clausuris egrediuntur; nec non obitas in communitatibus viventes, quarum institutum ab hac apostolica Sede approbatum existit, cum eorum pariter oeconomia, educationis, aliisque cum ipsis conviventiis, licet rigorosae clausurae legibus adstrictae non sint; tertiarum quoque sub uno, eodemque iure collegialiter viventes nam cum eorum novitiis, educationis, aliisque saecularibus personis in eorum societate viventibus, quamvis rigorosam clausuram non observent, earumque institutum, nec nunquam ad hunc diem ab apostolica Sede approbatum, aut confirmatum existit, neque pro approbato praesentis concessionis vigore in posterum haberi debeat, ac denique poetas, atque meliores in conservatoriis degentes, quamvis nec monialium, nec oblatarum, nec tertiariorum numero habeantur, neque clausurae legibus subjectae sint, tam in urbe, quam extra eam ubique locorum, a gentium existentes praesentis concessionis, favoribus uti, frui, et gaudere posse velimus, et declaramus.

Item anachoretas, et eremitas, non quidem eos, qui nullis clausurae legibus adstricti, sive collegialiter, et in societate, sive etiam solitarii sub ordinariis etiam regimine, certisque legibus, aut regulis obtemperantes vivunt; sed eos, qui in continua licet non omnimode perpetua clausura, et solitudine contemplativae vitae exercitiis doditi alter ab altero sacramenta degunt, etiam si monastici, aut regularis ordinis, et instituti professores existant,

ut Cistercienses aliquot, Chartusienae, monachi, et eremitae sancti Romulani in more habent, sub hujus concessionis amplitudine volumus comprehendere.

Ad eos etiam utriusque sexus Christianissimos, qui in captivitate apud hostes quocumque existunt, nec non ad eos, qui ubique locorum ex civilibus, aut criminalibus causis in carceribus tam episcoporum, aliorumque ecclesiasticorum superiorum, et tribunalium, quam saecularium principum, et magistratuum, et ad regulares, qui in carceribus claustralibus detinentur, vel quia vendum eorum causae expeditae sint, vel quia tempus poenae eidem impositae voti abducit elapsum, quive ex superiorum quorumcumque praeccepto aliquem locum, aut civitatem carceris, et custodiam, seu exilium, et deportationis loco habent; ac demum ad eos, qui in trirēnibus, seu alibi ad opus damnati, eique addicti reperiuntur ejusdem praesentis concessionis gratiam misericorditer extendimus. Pius itaque, qui carceribus tribunalis sanctae Inquisitionis inclusi ubique detinentur, ea, quae poenae providentiae Nostrae opportuna videbuntur per organum ipsius Inquisitionis officii praescribere non omitemus.

Denique ad infirmos pariter utriusque sexus, tam laicos, quam ecclesiasticos sive saeculares, sive cujuslibet ordinis, congregationis, et instituti regulares, qui nempe extra urbem actu aliqua laboravi corporis infirmitate, a qua juxta medici judicium non ita tempore liberari poterunt, ut intra ipsum Jubilaei annum ad urbem conferre se valeant, vel qui licet ex hujusmodi infirmitate convalescant, non tamen sine gravi incommodo, et recidivae periculo romanum iter conficere possent; quive etiam habitualiter infirma valetudine attingunt, adeo, ut iter hujusmodi suscipiens in aeternale facile morbum, aliudve grave corporis incommodum incidere possent; ac demum ad senes septuagenarios majores, quoscumque inferius praesentibus literis respective statuatur, spectare, et pertinere velimus pariter, et declaramus.

§. 3. Hos itaque omnes, et singulos monemus, hortamur, et obsecramus in Domino, ut peccata sua in amaritudine animae recolentes, totoque cordis affectu desistentes, salutari poenitentiae sacramento, et congruis satisfactionis operibus conscientias suas expiare curent; tum

Indignos
quos non
proinde,
ad Jubilaei
non com-
prehendimus.

ad vivificum divinae mensae convivium innocentiae, et charitatis stola ornati reverenter accedant; Deumque optimum maximum per unigenitum filium ejus, ac per merita beatissimae virginis Mariae, et sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum juxta Nostram, Ecclesiaeque mentem enixis precibus orent pro ejusdem sanctae Ecclesiae exaltatione, haeresium extirpatione, catholicorum principum concordia, et totius christiani populi tranquillitate, et salute; in eamque finem alia tum voluntaria, tum sibi in locum visitationis quatuor basilicarum urbis ab ecclesiasticis superioribus, ut infra, injungenda religionis, pietatis, ac charitatis opera devote peragant, et exequantur.

§. 4. Nos enim venerabilibus fratribus episcopis, aliisque locorum ordinariis per praesentes committimus, et demandamus, ut monialibus, oblatis, tertiariis, aliisque superioribus expressis poeliis, sive mulieribus tam sibi, quam Nobis, et Sedis apostolicae immediate subjectis in eorum civitatibus, diocesis, et territoris existentibus, anachoretis quoque, et eremitis, carceratis, et morbo, seniove affectis eorum jurisdictioni respective subjectis, atque etiam ab illis exemptis, quatenus saeculares personae, aut extra claustra forsan cum debitis licentis regulares existant: regularibus autem praelatis, et superioribus, ut subditis sibi monialibus, et siquae sint oblatae, aut tertiariae ipsorum regimini subjectae, et ab ordinariorum jurisdictione exemptae, earumque novitias, aliisque in eorundem monasteriis, et communitatibus, ut supra degentibus extra urbem, necnon religiosis anachoretis, sive eremitis, aliisque religiosis in carceribus claustralibus detentis, sive infirmis, et senibus septuagenario majoribus congruis religionis, pietatis, ac charitatis opera aequabili disciplinae, et indulgentiae moderatione servata, sive per se ipsos, sive per prudentes confessarios designare, et prescribere non mittant, quae, illi, et illarum loco visitationum quatuor basilicarum, et ecclesiarum intra, et extra urbis muros pro consequendo hujus anni sancti Jubilaei praescripserim, juxta singulorum statum, conditionem, et valentiam, ac loci, et temporis rationes respective exequi, et impleri possint, ac debeant; et quorum implementum Nos in eorundem visitationum locum, ad effectum ipsius Jubilaei consequendi, auctoritate apo-

stolica commutando subrogamus. Pro monialibus autem oblatis, et tertiariis quibuscumque hujus almae urbis, earumque novitias, necnon puellis, ac mulieribus tam in praedictarum monasteriis, et communitatibus, quam in conservatoriis ipsius urbis degentibus, et pro carceratis in ejusdem urbis carceribus volumus, ut ad dilectum filium Nostrum S. R. E. cardinalem Nostram in ipsa urbe, ejusque districtu vicarium in spiritualibus generalem, et ejusque vicesgerentem dumtaxat hujusmodi operum designationem, sive per se ipsos, sive per prudentes confessarios facere omnino spectet, atque pertineat.

§. 5. Itaque de omnipotentis Dei misericordia, et praedictorum beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate censui, ex concessa Nobis licet immerentibus suprema ligandi, atque solvendi potestate, omnibus, et singulis praestis monialibus, oblatis, tertiariis, aliisque poeliis, sive mulieribus in monasteriis, ac religiosis, piaque communitatibus viventibus, anachoretis, eremitis, necnon utriusque sexus captivis, at in carcere, sive in custodia detentis, atque infirmis, et senibus vero poenitentibus, et intra praesens Jubilaei annum rite confessis, ac sacra communione reffectis, Deumque optimum maximum, ut supra dictum est, orantibus, aliisque sibi in locum visitationis praedictae injungenda opera, in locis, in quibus extiterint, devote adimplentibus; atque etiam si eorundem operum executione suscepta, ipsos ante integrum eorum implementum ex hac vita migrare contigerit, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, veniam, et remissionem etiam duabus vicibus intra ipsius anni sancti decursum, si omnia praemia opera injuncta iteraverint, per eorum singulos consequantur; non secus, ac ipsi, et eorum quilibet praemia in hac alma urbe exequentes, et quatuor basilicas ejusdem urbis, pro quibus visitandis Jubilaeum ipsum, et indulgentia concessa fuit, eodem Jubilaei anno, diebus ad id statutis, personaliter visitantes consequerentur, et consequi possent; tenore, praesentium, ac de apostolice liberalitatis amplitudine concedimus, et elargimur.

§. 6. Iisdemque monialibus, earumque novitiis, ut ad effectum praesentium, et pro prima vice dumtaxat confessarios presbyteros saeculares, vel cujuscvis ordinis regulares, a locorum respective ordinariis ad audiendas mo-

Episcopi, aliique locorum ordinarii facultates tribuantur, ut opportune confessiones subigant, aliisque communitatibus operum indulgentias.

Concessio indulgentiarum.

Confessarios tribuantur facultates solvendi confessiones, etiam in anachoretis.

nialium confessiones approbatos quoscumque, caeteris autem supradictis anachoretis, eremitis, nec uou oblati, tertiarii, aliisque puellis, et mulieribus in monasteriis, et religiosis, ac piis communitatibus, seu conservatoriis conviventibus, et Christianis captivitate, carceratione, aut custodia, infirmitate, aut senectute impeditis, tam laicis, quam ecclesiasticis saecularibus, et cujusvis ordinis, congregatiis, et instituti, etiam specialiter nominandi regularibus, ut ad effectum hujusmodi, et pro prima pariter vice dumtaxat, confessarios presbyteros saeculares, sive cujusvis etiam diversi ordinis regulares ab ordinariis similiter, in quorum civitatibus, diocesis, et territoris, confessiones hujusmodi excipiendae erunt, ad personarum saecularium confessiones audiendas approbatos quoscumque eligere valeant; utque confessarii sic electi, illorum confessionibus diligenter auditis, eos, et eorum quemlibet a quibuscumque peccatis, criminibus, et delictis quantumcumque gravibus, et enormibus, etiam Sedi apostolicae speciali licet forma reservatis, et quae alias in concessionibus quamvis ampla facultatum non intelligerentur concessa, exceptis tamen casibus haereticis formalis, et externae, absolvere, inuncta ipsis poenitentia salvari, aliisque juxta canonicas sanctiones, rectae disciplinae regulas injungendis, ac praesertim quoad illos in carceribus detentos, quorum criminales causas nondum conclusae sunt, iisdem serio adquisitis de obligationibus, qua tenentur iudicibus super eorum delictis legitima auctoritate eos interrogantibus veritatem aperire, quodque hoc animi proposito carentes absolutionem sacramentalem nullo fracto, quum potius majori animarum suarum damno susciperent; si autem cum hujusmodi veritatis fatendae proposito, aliisque debitis dispositionibus peccata sua rite confitentur, absolutione, quam a confessario obtinuerint, ipsi in foro interno utilis sane, et salutaris existit, omissis vero in foro externo ad temporales promeritas poenas evitandas prodesset potuerit; utque praeter confessarios a monialibus, oblati, tertiarii, aliisque puellis, et mulieribus supradictis ad praemissum effectum electi, fideique monialibus intra monasterii clausuram legibus subjecta solemniter professis vota quoscumque post professionem emissas, et cum earum observantia regulari compatibilia dispensando commutare;

oblati vero, tertiarii, et tam istarum, quam praedictorum monasteriorum navitiis, caeterisque puellis, sive mulieribus saecularibus in iisdem monasteriis, et oblatarum, aut tertiariarum domibus, et communitatibus, nec non in conservatoriis quibuslibet educationis, convictus, aliave causis, et ratione cum debitis licentis commorantibus omnia et quaecumque vota, exceptis illis, quae Nobis, et apostolicae Sedi reservata sunt, etiam dispensando commutare, easque omnes, et singulas, facta commutatione hujusmodi ab emissorum votorum, etiam juratorum observantia absolvere possint, et valeant; dicta auctoritate apostolica, et eorundem tenore praesentium misericorditer in Domino concedimus, et indulgemus.

§. 7. Non obstantibus literis super indictione Jubilaei praesentis anni in hac alma urbe, et super suspensione indulgentiarum, et facultatum eodem Jubilaei anno veniente, necnon praedecessorum Nostrorum de indulgentiis non concedendis ad instar, aliisque apostolicis, et in universalibus, et provincialibus, et synodalibus conciliis editis constitutionibus, et ordinationibus, et reservationibus, necum quorumcumque etiam mendicantium, et militarium ordinum, coenogregationum et institutorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, legibus, usibus, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis eidem concessis praesertim, in quibus cavetur expresse, quod alicujus ordinis, congregationis, et instituti hujusmodi professores extra propriam religionem peccata sua confiteri prohibeantur. Quibus omnibus, et singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et individua mentio facienda, vel alia exquisita forma ad id servanda foret, hujusmodi tenores pro insertis, et formas pro exactissimis servatis habentes, pro hac vice, et ad praemissorum effectum dumtaxat plenissime derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Ceterum venerabiles fratres episcopos, aliosque locorum ordinarios hortamur, ut Nostrae, et apostolicae Sedis benignitatis exemplo permoti, confessarios a praemissis omnibus ad eorundem praesentium effectum respective eligendis facultatem absolvendi eosdem a casibus eidem ordinariis respective reservatis impetiri non recuset.

Decretum
Pauli
Pape.

Notatio ad
speciem, et
locum or-
dinis.

Prædicatorum
da transmissio
piis.

§. 9. Volumus autem, ut eorundem prædicatorum transmissio, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subseriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem ab omnibus si deus habebatur, quæ ipsis prædicatoribus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensas.

Sacrosancti
pauli

§. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostræ declarationis, hortationis, et commissæ concessionis, derogationis, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, quarto kalendas martii pontificatus Nostri anno primo.

Stat. die 27.
febr. 1775.
Anno 1

IV.

Nonnullas facultates pro magno elemosynario seu cappellano majori regis Sardiniae.

Carissimo in Christo filio Nostro Victorio Amadeo Sardiniae regi illustri.

Pius PP. VI.

Carissime in Christo fili noster salutem, et apostolicam benedictionem.

Proveniens

§. 1. Plus catholicorum regum votis, per quæ divinus cultus augeri, et ministrorum ecclesiasticorum præsertim regularum cappellarum servitio adscriptorum status ad Dei gloriam transmitti, et recte dirigi, et gubernari valet, fidei ac animarum, et alias dispositis, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Responsum
prædictum per
venerabilem, et
reverentissimum
magist.

§. 2. Itaque supplicationibus majestatis tuæ nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, eidem Majestati tuæ, et magnus elemosynarius, sive cappellanus major cappellæ tuæ in episcopati dignitate constitutus in quibusvis civitatibus, oppidis, et locis, in quibus majestatem tuam prædictam, tuamque regiam curiam per tempore residere contigerit continuo, vel ad tempus curam animarum familiæ tuæ, omniumque, et singularum personarum tam ex tuis regno, et dominiis originem habentium,

quam extraneorum curialium, et dictam curiam sequentium, cujusque status, gradus, ordinis, et conditionis, ac præeminentiæ existentium tam ecclesiasticorum, quam secularium (archiepiscopis, et episcopis exceptis) exercere, eorumque rector vinctuari, easque corrigere, et visitare, ac in eadem omnimodam jurisdictionem ordinariam, omnique, et singula alia, quæ archiepiscopi, et episcopi, ac alii locorum ordinarii in diocesis suis de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet facere, et exercere consueverunt, ac per se, vel alios ministros suam jurisdictionem ordinariam exercere, nec non ministros, et officiales necesarios ad exercendam apostolicam auctoritatem hujusmodi omnimodam jurisdictionem tam curiæ palatii, quam uti index cappellæ hujusmodi, et aliorum prædicatorum, qui ab eo, et ejus mandato nominati exercerent eorum officia, et jurisdictionem suam tam in causis semiliciorum cappellavorum servitiorum oratorii, cappellæ cantorum, et ministrorum etiam fularum ejusdem cappellæ, quam aliarum personarum quarumcumque status tibi sortientium, ac peragum regium, et regniæ proles in illis tantum, qui vere sunt curiales, nec non cappellanos in vasaibus domibus, seu palatiis tuis existentium nominare, nec non per se, aut ministros suos, confessores regulares de licentiâ suorum superiorum, aut seculares pro cura animarum dicti palatii, et curiæ etiam nominare, ac cappellanos, et clericos servientes tibi, et domui regali in dicta cappella, et oratorio ad celebrandas missas, et confessiones audientes, ac verbum Dei prædicandum examinare, seu examini facere, ab eis id faciendi licentiam, et facultatem dare, ac etiam prædicatorum regulares, aut seculares in dicta curia; vel extra eam ad prædicandum verbum Dei in dicta cappella regia, et domo, ubi tu, et tua curia erit, ita ut nullus ordinarius loci, in quo dicta curia, seu tu, aut domus tua erit, aive eundo, sive stando, sive etiam recreationis causa prædicationem verbi Dei impedire possit convocare; insuper prædictos elemosynarius, seu cappellanus major cantores, et scholares in dicta cappella pro tempore existentes propter injunctam maiorem violenter inter se ipsos, aut etiam in clericos de dicta cappella non existentes, extra tamen membrorum nullationem, aut enormem lesionem excommunicationis sententiam

locuentes, ab eodem sententia, praevia satisfactione, et iniunctis injungendis absolvere, ac eum ipsis super irregularitate, si quem huiusmodi sententia ligati, missas, et alia divinis officia non tamen in contemptu clavium celebrando, aut illis se immiscendo contraxerint, dispensare, omnemque inobedientiae, et infamiae maculam, sive notam per eos propterea contractam abolire, ac infantes, et torcos, et saracenos, qui in praesentia tua ex quavis causa pro tempore baptizabuntur, baptizare, ac tibi, et tuis filiis, reliquisque in domo tua pro tempore servantibus, et residentibus, aut quacumque de causa, et qualiterumque in regio tuo palatio, ac in aedibus eidem palatio annexis, et pro familiae, et curialium praedictorum habitatione designatis commorantibus, aliisque dictae curiae curialibus, inter quos habeatur quicumque tui sanguinis principes etiam legitimi, ipsorumque soboles, ac familiares, sive servantibus, et quos pro tempore alienigenas in regio tuo palatio, aut ipsorum principum hospites haberi contigerit, item equites torquati supremi ordinis beatissimae virginis Assumptae, nec non militum copiae, quae tuae, tuasque regiae familiae custodiae perpetuo sunt addictae quocumque nomine censentur, et cum iis etiam curiales illi, qui vel solo vel alia juxta de causa a regio tuo servitio excusantur, et generaliter eorum omnium curialium, et hospitum familiae, atque servantibus, qui in regio tuo palatio, vel principum tuae familiae commorantur, poenitentiae, et eucharistiae, ac alia sacramenta etiam in festo resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi absque alicujus licentia ministrare, seu ministrari facere, nec non idem elemosynarius, seu cappellanus major, et omnes curiales, et quoscumque alios curiam sequentes tuam ab omnibus delictis, excessibus, et criminibus, etiam casibus episcopalibus, iniunctis injungendis absolvere, et interdicti tempore ecclesiasticae sepulturae tradere, quodque pro se, et aliis cappellano praedictis in quacumque ecclesia etiam ordinum fratrum minorum, ad quam te pro tempore declinare contigerit, dummodo in ea ipsi cappellani, et cantores divina officia celebrant, et content, oblationes, etiam si de manu tua ipsorumque filiorum seu filiarum procedant, prout in dicta cappella regia recipere, necnon quaecumque matrimonia, quae in praesentia tua contrahuntur, solemnizare, ac prae-

dictus elemosynarius, seu cappellanus major in episcopali dignitate constitutus tantum, ut putatur, omnibus, et singulis interessentibus missarum solemnibus, et verbi Dei praedicationi in tua praesentia vere poenitentibus, et confossis ducentos dies de iniunctis eis poenitentibus misericorditer in Domino in forma Ecclesiae consueta relaxare, ut quae omnium et singulorum Christianissimum in coria tua ubique residentes continuum, vel ad tempus pro tempore commorantium, et aliorum quorumcumque ad ipsas regias ecclesias, seu cappellas accedentium per se, vel alium, seu alios per eum ad id deputatos, a suo, si curiales non fuerint, ordinario approbato sacramentales confessiones audire, eosque a peccata absolvere, iniunctis eisdem pro commissis poenitentia salutari, et aliis injungendis, nec non tam ipso quam ab eo deputatus presbyter saecularis, vel cujuscunque ordinis de superiorum suorum licentia regularis pariter a suo, si non fuerit curialis, ordinario approbatus omnium, et singulorum in hospitali tuae curiae existentium, aut aliter in ipso tuo palatio aegrotantium confessiones similiter audire, easque sacramenta ecclesiastica ministrare, et in mortis articulo omnium peccatorum suorum absolutionem, iniunctis pariter injungendis impendere, ac parochialem ecclesiam viciniorum palatio, ubi te pro tempore morari contigerit, et si fuerint duae parochiales ecclesiae acque vicinae dicto palatio alteram, quam maluerit eligere, aut si qui curiales in palatio non degant parochialem ecclesiam illorum habitationi viciniorum, in eaque tam elemosynarius, seu cappellanus major, quam persona ab eo ad animarum curam deputata, libere ingredi, et exinde sacramenta praedicta accipere, et sibi subtilis ministrare, ac ad infirmos suae curiae deferre, et monitiones matrimoniales suorum subditorum juxta decreta concilii Tridentini publicari facere, eosque matrimonio, sine tamen jurium parochialium praepudio conjungere.

§. 3. Praeterea si eodem elemosynario, seu cappellano majori videbitur, considerata decencia, et necessitate, sanctissimum eucharistiae sacramentum, et extremae unctionis in cappella regia, ut ad infirmos, et infirmas in dicto palatio existentes commodius deferatur, et multis incommodis, quae alii nasci possent obviatur, reponere, libere, et licito, et absque ullo conscientiae scrupulo, aut censuram ec-

Amplius
non ejusdem
gravi, cum
sola elemosy-
na, et moni-
tione.

clericalium incursum valet, licentiam, et facultatem auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, ut indulgemus; ad haec ut quicumque locorum dioecesanum, et alii ordinarii iudices in majorem et cappellanos, et cantores, et scholares praedictis actu inservientes, et consueta stipendia percipientes, quos ab illis prorsus et omnino eximimus, et totaliter liberamus, et quoad majorem Sedi apostolicae immediate, quo vero ad alios cappellanos, cantores, et scholares hujusmodi dicto elemosynario, seu cappellano majori subesse decernimus penitus nullam superioritatem, dominium, et jurisdictionem exercere, nec se illis quomodolibet intrromittere valeant, sed praedicti cappellani, cantores, et scholares coram ipso elemosynario, seu cappellano majori, sive legatis, aut delegatis dicinae Sedis dumtaxat teneantur de iustitia respondere. Insuper, ut cappellani, cantores, et scholares inservientes praedicti a quocumque, quem maluerint, catholico antistite gratiam, et communionem Sedis apostolicae habente ordines sacros, statutis ad id a iure temporibus, servata tamen forma constitutionis felicitis recordationis Innocentii pp. XII. praedecessoris Nostri quoad literas dimissoriales, quae incipit — Speculatores — successive accipere, dictique cappellani etiam religiosi, seu regulares missas, horas canonicas, et divina officia etiam te absente, juxta tamen ritum Romanae curiae etiam in dicta cappella, et in dicta cappella tantum tam alii cappellani, cantores, et scholares dicere, recitare, et canere, eademque horas canonicas ex causa tamen, et infra diei terminum, ac privatim, non autem in dicta cappella anticipare, et postponere, ac in fecto sanctissimi corporis Christi, et per ejus octavam sanctissimum eucharistiae sacramentum in eadem cappella, debita tamen cum honore, ac reverentia tenere, ac in quinta, et sexta majoris hebdomadae feriis idem sanctissimum eucharistiae sacramentum in dicta cappella in sacralis, seu urna reponere, et ad morem patriae monumentum, seu tumulum nonnecupum cum luminariis facere, et tenere, nec non coram te missas quoque antequam lusescat dies, circa tamen diuinam lucem, et per annum horam post meridiem celebrare, quodque persona loco elemosynarii, seu cappellani majoris, ut infra deputanda, nec non triginta ex cappellanis praedictis, non tamen praebendas theologiales, et poenitenciales obli-

nentes fructus, redditus, et proventus quorumcumque beneficiorum suorum ecclesiasticorum etiam canonicatos, et praebendas, dignitates, personatus, administrationes, vel officia fuerint, cum ea integritate, distributionibus quotidianis exceptis, percipere possint, cum qua illos perciperent, si in eisdem ecclesiis personaliter residerent, nec ad residendum interim in eisdem teneantur, auctoritate, et tenore similibus etiam concedimus. Insuper, et Christi fideles curiales tui de licentia ipsius elemosynarii seu cappellani majoris dumtaxat quocumque idoneum presbyterum saecularem, vel cujusvis ordinis regularem approbatum ab ordinario, si curialis non fuerit in suum possint eligere confessorium, qui bonam confessionibus diligenter auditis, eos a peccatis absolvere, et pro commissis poenitentiam solutorem, et alia injungenda injungere, et sacramenta praedicta etiam in die festo resurrectionis Dominicae ministrare possit, utque cappellani cantores, et aliae ecclesiasticae personae deputandae ad informationes faciendas super puritate sanguinis admittendorum in cappella hujusmodi testes per censuras ecclesiasticas compellere possint juxta sacrorum canonum dispositionem auctoritate, et tenore praedictis pariter indulgemus. Ac praeterea corpus quoque aedificiorum nuncupatum palatium principis Ludovici positum a dextera parte regii palatii, et destinatum habitationali regiorum principum, una cum intra eorumdem aedificiorum districtum, seu insulam annexis domibus, sive usque adhuc emptis, et comparatis, sive in posterum emendis, et comparandis pro usu domesticorum, et familiarium, eisdemque aedificiis uniendis, quoad curiales praedictos, eorumdemque consanguineos, et affines, hospites, ac domesticos una simul habitantes ab ordinarij Taurinensis jurisdictione exemptum, et exemptas, illudque, et illas immediatas jurisdictioni magni elemosynarii, seu cappellani majoris praedicti pro tempore existentis ad omnes juris effectus subiectum, et subiectas auctoritate, et tenore similibus decernimus, se declaramus. Uique haec omnia et singula moderno, et pro tempore existenti dicinae cappellae cappellano majori, seu elemosynario, quamdiu, et quoties in dicta curia personaliter residerit, et eo ab eadem curia absente, seu in illa non residente, aut viam universae carnis ingresso, personam in praesbyteratus ordine

constitutae per te toties quoties visum fuerit nominandae, et per tuum ordinarium approbandae, quam Nos ex tunc prout ex tunc postquam per te cominali, et a suo ordinario approbata fuerit, deputamus, et approbamus, qua durante absentia dicti elemosynarii, seu cappellani majoris a curia praedicta, aut quamdiu illis datus sit successor in quibusvis civitatibus, oppidis, et locis; in quibus te, tuamque curiam regiam pro tempore residere contigerit, omniaque, et singula alia quae archiepiscopi, et episcopi, ac alii locorum ordinarii in diocesibus suis de iure, vel consuetudine, aut aliis quomodolibet facere, et exercere consueverunt (circa tamen exercitium pontificalium, ac ordinarium, et beneficiorum collationem) exercere libere, ac licite, adeoque si oportuerit subditis suis etiam intra vacationis auctoritate litteras dimissorias pari modo concedere, ac ipso cappellano majori sicut praemissum est: concedere possit, quodque omnibus, et singulis gratias, favoribus, praemissis et indulgentiis, quibus dictus elemosynarius, seu cappellanus major, dum in tua curia residet, ratione sui officii gaudet, fruitur, et utitur, ac gaudere, frui, et uti quomodolibet potest, gaudere, frui et uti possit, et valeat pariformiter, et aeque principaliter, ac tibi personam huiusmodi nominandi, et eligendi plenam, et omnimodam facultatem apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Declaratio
nos quod
per litteras,
et apostolice
res.

§. 4. Declarantes jus suaveris, et sepulturae quorumcumque curialium apud curiam ubinamque decedentium (archiepiscopis, et episcopis in propria residentia decedentibus exceptis) ipsi quoque cappellani majori, ejusque vicario praesentibus omnibus, et unico competere, prout etiam quorumcumque in ipso regio palatio, et ei annexis aedibus praedictis decedentium. Hoc insuper adjecto, ut si quandoque evenierit, majestatem tuam ab urbe solitae Sedis abesse, nullo tempore interdiciat, sed continuo exerceri debeat eadem jurisdictio erga tuam regiam familiam, personamque praedictas omnes, quae ibi permanserint, idemque servetur etiam in ecclesiis ruralibus regis, ubi vice-parochi perpetuo resident, erga curiales filios, qui etiam post majestatis tuae discessum ibi morantur, et utrobique eadem per biennium viget jurisdictio ab ipso tuo obitu, quem Deus longe avertat, et ultra si Sedem apostoli-

licam vacare quoque contigerit, quo realis successor commodius sibi, suaeque familiae, et curiae consulere possit. Praesentes quoque litteras de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intencionis Nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel inavaliari nullatenus posse, sed illas validas, et efficaces existere, et fore, suoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere debere; sique, et nos aliter per quoscumque iudices quavis auctoritate suagentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Deputatio
iudicum rati-
onem eodem
tenore.

§. 5. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopo Taurinensi, et episcopo Vercellensi, ac dilecto filio pro tempore existenti in ducatu Sabaudinae, et principatu Pedemontis, Nostris, et apostolicis Sedis auctoritate pro praesentibus committimus, et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum pro se, vel alium, seu alios, quoniam pro parte majestatis tuae, seu alicujus ex cappellanis, vel cantoribus, et scholaribus praedictis fuerint requisiti solemniter publicantes, sibi, et illis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate Nostra majestatem tuam, ac cappellanos cautores, et scholares praedictos praemissorum unum, et singularem effectum pacifice frui, et gaudere, non permittebant majestatem tuam, aut illos indebito molestari, contradicere qualibet, et rebelles per censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita compercendo, a loco etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Deputatio
iudicum rati-
onem.

§. 6. Non obstantibus revocandae memoriae Bonifacii pp. VIII praedecessoris Nostri, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel diocesim, nisi in coram te expressis casibus, et te illis ultra unam diem a fine suae diocesis ad iudicium evocetur, et de dictis diebus dictis in concilio generali editis, dummodo ultra tres dictas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, ac aliis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quibusvis statutis, et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis

firmitate alia roboratis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis per quoscunque romanos pontifices predecessores quoque Nos, et Nos, ac dictam Sedem; etiam per viam generalis legis, ac statuti perpetui, ac motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine, etiam cum quibuscvis irritativis, annullativis, cessativis, restrictivis, revocativis, perservativis, exceptivis, declarativis, mentis attestativis, et derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut exquisita forma servanda foret, et in eis cavetur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium, et singulorum prædictorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, et ad verbum insertis, nec non modis, et formis ad id servandas pro individuo servatis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

§ 7. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fidei adhibeatur ubique in iudicio, et extra illud, quæ ipsi præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die vigesima septima februarii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

V.

Facultas eligendi in superiore congregatione Oratorii sancti Philippi Neri civitatis Guatimalensis etiam cum qui defectum natalium patitur.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii præpositus, et presbyteri sæculares con-

gregationis Oratorii sancti Philippi Neri civitatis Guatimalensis in Indiis, quod dicta eorum congregatio, cum recenter fundata sit, hinc presbyteris non admodum abundat; evadere autem quandoque potest, ut inter eos aliquis recomenseatur, qui defectum natalium ex soluto tamen, et muliere soluta illegitime generatus patitur, qua de causa licet cæteris qualitatibus præditus sit, ad munus tamen præpositi ejusdem congregationis assumi, et eligi nequeat, indeque fiat, ut electio hujusmodi admodum cohibeatur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§ 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa talis, si qua forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem nunc, et pro tempore existentibus presbyteris sæcularibus præfatae congregationis civitatis Guatimalensis hujusmodi, ut ipsi quoties ad commune bonum, majoremque spirituale utilitatem dictæ congregationis expedire in Domino judicaverint, quemcumque presbyterum, qui eidem congregationi nomen dederit, quique cæteroquin ad id idoneus reperitur, licet ipse defectum natalium ex soluto tamen et soluta patitur, defecto hujusmodi non obstante, si nullum aliud canonicum et hac in re obstat impedimentum, servatisque aliis servandis, præpositum, seu superiorem concupitum ejusdem congregationis libere, et licite eligere, ac assumere possint, et valeant auctoritate apostolica tenore præsentium concedimus, et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictæ congregationis etiam jramento, confirmatione apostolica vel quovis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibuscvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacis-

Transcriptum.

Derogatio contrariis.

EXEMPLUM
ROMÆ
FEBRUARII 1775.

Exemplum
transcriptum.

Dat. die 23.
maris 1775.
Anno 1.

Expositum
procur.

mis, ac insolitis elapsulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die octava martii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Dat. die 10.
martii 1778.

VI.

Abrogatio nonnullarum gratiarum superviventiae in officiis vacabilibus Romanae curiae.

Pius PP. VI.

Motu Proprio etc.

Relatio abrogationis.

§. 1. Nuper quidem Nobis innotuit, quod ab immediato praedecessore nostro rec. mem. Clemente pp. XIV. nonnullae super officiis vacabilibus Romanae curiae comperiantur elargitae gratiae superviventiae nuncupatae, quae quidem praesecerunt, ut quamvis ea per obitum illa obtinentium vacare contingant, nihilominus, absque devolutione aliquo favore Datariae apostolicae, ut moris esset, de ipsis officiis a proprietariis, perinde ac si minime vacarent disponi queat. Cumque jamdudum praedecessores Nostri romani pontifices inter cancellariae apostolicae regulas eam etiam condiderint, et Nos ipsi innovaverimus, qua indulta superviventiae super fructibus ecclesiasticorum beneficiorum in successorum praedictorum sublatæ sunt; ita etiam de similibus concessionibus super officiis vacabilibus, quas in camerae Nostrae apostolicae detrimentum impertitae arant, par judicium esset ferendum: verum quia nil habuimus antiquius, quam servare aequitatem, quae est iustitiae maxime propria; quas vel favore locorum piorum, vel iusta ex causa elargitas deprehendimus, praeservandas fuimus arbitrati: e converso vero eas quoniam nonnisi levibus causis innixae fuisse computum est, prorsus delere nimis congruum censemus.

§. 2. Motu igitur simili etc. omnes, et singulas superviventiae concessionones, quae sive in schedulis motus parisi, vel vigore rescriptorum super supplicibus libellis ab eodem Clemente praedecessore, ad quodcumque tempus duraturae, super officiis vacabilibus Romanae curiae in favorem dilectorum filiorum marchionis Camilli Maximi, et marchionis Hortensii Cava, ac Innocentii Buontempi, et Nicolai Felicis Bischi, necnon Caroli Ippoliti, ac dilectae in Christo filiae Victoriae etiam Bischi concessae comperiantur, sive officia illa, ut vulgo dicitur, in eorum capitibus, sive in aliis personis existant, sed ad praefatos marchionem Camillum, et Hortensium, necnon ad Innocentium, et Nicolaum Felicem, ac Carolum, et Victoriam, vel ad eorum aliquem, saltem quoad fructuum perceptionem respective pertineant, praesentis Nostrae schedulae vigore penitus, et omnino revocamus, deleamus, et annullamus, ac cassamus, tollimus, et abolemus.

Teor revocationis.

§. 3. Effectum tamen revocationis, et abolitionis huiusmodi ad sex menses proximos tantum a data praesentis Nostrae schedulae enumerandos; ita tamen, quod omnia, et singula officia ad ipsos, et ipsam, vel eorum aliquem, ut praefertur, spectantia proximo semestre elapso, vitae periculis illa obtinentium juxta primariam officiorum eorumdem naturam subjecta sint; ex aonim Nostri clementia suspendimus, ac difforimus. Praesentem autem Nostri motus proprii schedulam, etiam ex eo, quod dicti marchiones Camillus, et Hortensius, necnon Innocentius, et Nicolaus Felix, ac Carolus, et Victoria minime citati, nec audit fuerint, neque causae, propter quas illae emanarint adductae, vel verificatae non fuerint, de subreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae vel quovis alio defectu notari, impugnari, vel retractari non possent.

Effectus revocationis, et abolitionis.

§. 4. Atque ita per quoscumque iudices etc. sublata etc., iudicari, et definiri debere, etsi secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus. Non obstantibus Clementis praedecessoris praefati schedulis, et rescriptis huiusmodi, earumque, et eorum in regesta relatione, necnon contractibus super officiis huiusmodi forsan initis: Nostra pariter, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, caeterisque contrariis quibuscumque.

Clavula annullata, et decretum revocationis.

Datum Romae apud S. Petrum die decima martii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

VII.

Confirmatio privilegiorum congregationis Oratorii sancti Philippi Neri civitatis Guatimalensis.

Pius Papa VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **E**xpositi Nobis nuper fecerunt dilecti filii praepositi, et alii presbyteri saeculares congregationis Oratorii sancti Philippi Neri civitatis Guatimalensis in India, quod eorum ecclesia, et domus vespere diei xxix julii 1773 ex terremoto omnimodam ruinam passae fuerunt, ita ut dicti exponentes in valle dell' Eremita vulgo nuncupata, et per decem leucas ab eadem civitate disita confingerent, ibique modo commorantur. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat privilegis, gratiis, et indultis, quibus dicti exponentes in eorum ecclesia veteri hujusmodi, ac domo fruiebantur, potiebantur, ac gaudebant, in nova quoque ecclesia, et domo sub eadem denominatione, sive interim erecta, sive in posterum erigenda frui, potiri, et gaudere posse plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerant, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia privilegia, gratias, et indulta memoratae antiquae, ac dirutae ecclesiae, et domui congregationis Oratorii sancti Philippi Neri civitatis Guatimalensis praedictae quomodolibet concessa, tributa, et elargita ad novam ecclesiam, et domum sub eodem titulo, seu denominatione vel interim denuo edificatam respectiva, atque constructam, seu in posterum edifican-

dam, et construendam auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium transferimus, et quatenus opus sit, illa de novo auctoritate, et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac omnibus ad quos spectat, et pro tempore spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae congregationis etiam jramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate, alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice damtaxat, specialiter, et expresse derogamus ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno pinctoris die decima quinta martii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

VIII.

Impositio taxae super moribus in pondero vendendis, seu quomodolibet in civitate Centumcellarum introducendis.

Guglielmo Pallotta protonotario apostolico, e della santità di Nostro signore Pio papa VI. e sua reverenda camera tesoriere generale.

§. 1. **L**e cognizioni, da lungo tempo ben note alla santità di Nostro signore Pio VI. si del

Classifica
anabeta, et de
critico irrita
tione.

Derogatio
auctoritati
romae.

Dat. die 22
martii 1775
Anno I.

La
santità
reverendi
signore

Dat. die 15
martii 1775.
Anno I.

Expositio
praesentium
rectorum.

Tenore
omnino
congruente.

ri, vi esen-
postulatio
littere pub-
licae.

caratteri del peso pubblico istituito in Civitavecchia, come dei varj pretesti, coi quali molti si studiano di defraudarne non meno l'intendimento, che quel profitto, che ne dovrebbero derivare alla camera; ed i ripari da lui medesimo disposti per incontrarli fino da quando sostenevo, con tanto plasma, la carica di tesoriere generale, fan ben vedere, che al felicissimo di lui governo erano tutte serbate le providenze valevoli a stabilire il buon ordine di tal provento, e queste appunto son quelle, ch'Es si è degnato di dettagliare con cedola di moto proprio da Lui segnata il dì 22 del corrente marzo, registrata poscia sotto il medesimo giorno, negli atti dell'infrascritto segretorio di camera, del tenore seguente: cioè

Pius papa VI.

Motu proprio.

Tunc pro-
fideat con-
stitutio,
et cetera ca-
pitoliar,
quae omnes
publicationes
tunc.

§. 2. La cara, che Noi dobbiamo a proven-
to del Nostro orario ci fece risovvenire di quei
pretesti, coi quali alcuni de' negozianti del
porto di Civitavecchia procurano di sottrarsi
dal pagamento del tenue dazio comunemente
chiamato del peso pubblico, per cui si mantie-
no, presso degli esteri, quell'opinione di buona
fede, che tanto giova nelle città mercantili;
e se ne cava poi anche qualche compenso quan-
tunque piccolo, all'esorbitante dispendio, che
giornalmente soffre la camera per quel porto,
come succede, per provida istituzione, nell'al-
tro della Nostra città di Ancona. Avendo per-
tanto qui per esprime le antiche, e recenti co-
stituzioni dei Nostri predecessori su la franchi-
gia del detto porto di Civitavecchia, gli editti
emanati per l'esazione dell'enunciato diritto
del peso, ed ogni altra cosa quantosivoglia ne-
cessaria da esprimersi, di Nostro moto pro-
prio, certa scienza, e colla pienezza della No-
stra sovrana potestà dichiariamo, e vogliamo,
che tutte quante le merci solite contrattarsi a
peso, cioè ad un tanto per libra, decina, cen-
tinaja, o miglaja, le quali vengono per mare,
o per terra nel porto, città, e territorio di Ci-
vitavecchia, e che lo qualunque maniera si
contrattano, benchè talvolta si contrattassero,
su i conti originali, o a pezzi, e colli, senza la
condizione del peso, purchè effettivamente si
vendino, comprino, o barattino, o in altro
modo trapassino da mano a mano, cambiando

dominio, e proprietà, si abbiano sempre a po-
sare colla pubblica stadera, e siano soggetti a
pagare puntualmente il diritto di essa alla No-
stra camera, o suo appaltatore, qual paga-
mento senza eccezione di alcuna persona ben-
chè ecclesiastica, o privilegiata, si dovrà fare
nella quantità, che attualmente si pratica, nè
più nè meno.

§. 3. E perchè molte sono le frodi, che si
potrebbero commettere in pregiudizio del me-
desimo diritto, dissimulando, e occultando i
contratti fatti da quei, che vendono, cedono,
oppur rinunziano le mercanzie nella città, por-
to, e territorio di Civitavecchia su le fatture di
esso, o le consegnano ad altre persone nel por-
to, e città per conto dei proprietari: Vogliamo
perciò che anche queste mercanzie siano sog-
gette a pagar la pesa ogni volta che passano ve-
ramente da mano a mano, o che venisse cam-
biato mercò su le medesime, oppur giungesse-
ro per via di mare, o di terra dirette ad uno,
e poi ricevute da un altro, a cui non erano in-
dirizzate. Quelle all'incontro, che dai nego-
zianti, o da altri verran spedite per terra, o
per mare a lor conto, o per conto del proprie-
tario, o proprietari delle medesime, dovranno
prendere la bolletta dell'appaltatore del peso
senza pagamento alcuno, quando però l'estra-
nte farà costare anche per mezzo del giura-
mento, che la spedizione effettivamente si fa
per suo conto, o per conto dell'i proprietari, o
che le medesime non siano state contrattate,
vendute, barattate, nè rinunciate, o cedute, e
molto meno pesate, o collegate per contrattar-
la nella città, porto, e territorio suddetti; ed
a cautela maggiore del ricordato diritto del po-
so, qualunque degli estraenti sarà obbligato di
dare idonea sguarà di riportarne in un congruo
termine il corrispondente, o corrispondenti giu-
rati io autentica forma del provenimento delle
mercanzie per proprio conto nel luogo del loro
destino, senza che s'avi stato di mezzo contrat-
to, rinuncia, o permuta alcuna. Sarà però lo-
cito al negoziante, ricevitori, e raccomandata-
tari dei generi di posarli colle stadera, e bilan-
cio proprio fuori del caso, che questi debbano
cambiar mano, o proprietà, e al mero oggetto
di rincontrare la quantità, formarne il bi-
lancio, e simili, e quando ancora per questi
effetti placesse loro servirsi dell'ufficiale, o
ministri del peso pubblico, saran tenuti a pa-
gara soltanto il diritto solito per la metà.

Contra-
fraudibus lan-
cui fut.

Pr. 44, the-
saurarii pro
tempore cri-
stianis ma-
gistris de-
putantur.

§. 4. Per il totale adempimento poi, ed esecuzione di questa Nostra dichiarazione, Noi commettiamo a monsignor Guglielmo Pallotta Nostro tesoriere generale, o suoi successori di dare gli ordini necessarij, pubblicare editti anche penali, e di stabilire la formola dell'obbligazione, e sicurtà da farsi, e rispettivamente prestarsi dai negozianti per riporto dei corrispondenti, o di fare tutt'altro, ch'egli crederà necessario, ed opportuno.

Ciccone an-
bita, et de-
rogatio de-
clarationum.

§. 5. Volendo, e decretando, che la presente Nostra cedola di moto proprio, benchè non si ammetta, nè si registri in piena camera, e ne' suoi libri in conformità della Bolla di Pio IV. Nostro predecessore *de registrandis*, vaglia nulladimeno, e debba avere la sua piena esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, ancorchè non vi siano stati citati, nè intesi li negozianti di Civitavecchia, o qualunque altro, cho vi avesse, o pretendesse di avere interesse, non ostante la detta Bolla di Pio IV. *de registrandis*, la regola della Nostra cancelleria *de jure quousito non tollendo*, o qualsiasi altro costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, riforme, usi, stili, consuetudini, e qualunque altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singolo, avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito per questa volta sola, ed all'effetto premesso pienamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 22 marzo 1775.

Pius pp. VI.

Declatio-
nis facta a
reverendissi-
mo thesa-
urio in con-
sistorio Ec-
clesiastico.

§. 6. Noi pertanto, cui si degnò il santo Padre comunicare ogni opportuna facoltà per promoverne l'esecuzione, inerendo all'istessa cedola, non men che agli ordini da Lui datici a bocca, e per l'autorità del nostro ufficio, col presente editto ordiniamo, che di tutte quanto le merci, o robe soggette alla pesa, che s'introduurranno in Civitavecchia, o suo territorio per via di terra, o di mare, i ricevitori, e raccomandandarij di esse ne debban dare nel termine di tra giorni dopo l'arrivo di esse fedel denuncia giurata all'appaltatore della pesa per farne il registro sotto la pena di soldi cinquanta per ogni volta in caso di contravvenzione.

Quelle poi, che verran contrattate, e quante volte trapasseranno di mano in mano, cam-

biando proprietà, nella città, porto, e territorio di Civitavecchia dovranno sempre pesarsi colle stadera, e bilancie della reverenda camera, come prescrive l'istessa cedola, pagando il diritto solito all'appaltatore, che farà subito nota del pagamento eseguito nei pubblici libri di quell'ufficio, e qualora ne sia richiesto, darà la bolletta per l'estrazione del genere pesato cantante in faccia del compratore, o altro acquirente, da valer sempre per il solo tempo, che puole occorrere al trasporto, nè mai più oltre.

Ma per non togliere ai negozianti la libertà di asportare, senza alcun menomo pagamento, quell'altre merci, che ivi talor non potessero vendere, o permutare, o che volessero spedire altrove per conto proprio, o dei rispettivi committenti, e proprietari, sarà permesso ad ognuno di farne il carico per altre parti con intelligenza dell'appaltatore, che ne darà la bolletta *gratis*, purchè però l'estraenta, o extraenti prestino idonea sicurtà, e faccia l'obbligo di giustificare in un congruo termine da raggiugersi dalla maggiore, o minor distanza pei luoghi, mediante il ritorno del corrispondente, il pervenimento di quelle merci al loro destino, come pur viene ordinato nel prelodato moto proprio di Sua Beatitudine; per il qual obbligo potrà servire la formola espressa a piedi del presente, o altra simile nella sostanza, di modo che mancando poi gli extraenti di riportare il promesso corrispondente nel tempo prescritto (alla riserva dei casi d'alcun sinistro, infortunio di viaggio) siano costretti a pagare l'intera pesa proporzionata a quel peso accennato, all'incirca, nell'obbligo stesso.

Sarà conseguenza di tutto questo, che delle merci soggette al pubblico peso non possa farsene il carico per trasportarlo senza qualcuna delle prefate bollette, cioè senza quella, per cui si giustifichi il pagamento del solito diritto del peso, o senza l'altra corrispondente all'obbligazione dell'estraente di riportare il corrispondente, sotto pena della perdita delle merci, che si tentasse di caricare per via di mare, oppure dell'altro, che si trovassero anche nel viaggio per via di terra.

§. 7. Avverta pertanto ognuno di prontamente obbidire, poichè nel caso di contravvenzione si procederà irremissibilmente alla pena suddetta, e ad altre ancora ad arbitrio nostro,

Reverendissimo
a. l. e.

ed il presente editto affisso; e pubblicato ne' luoghi soliti di Roma, e Civitavecchia avrà l'istessa forza, e vigore, come se fosse a ciascuno personalmente presentato, e intimato. Dato dalla nostra solita residenza di Monte Citorio questo dì 23 marzo 1775.

G. Pallotta tesoriere generale.
G. Giovanni Bufferi commissario generale della R. C. A.
Silvestro Antonio Mariotti segretario e cancelliere della R. C. A.

Formula dell' obbligazione da farsi dai negozianti, che vorranno estrarre le merci soggette alla pesa per conto proprio, o dei rispettivi proprietari.

Stipula obli-
gatione so-
lennitate
negotiorum
hac merces
supponitur
tunc extra-
here volentis
hoc

§. 1. Si dichiara da me sottoscritto anche mediante il mio giuramento, di estrarre per via di mare colla nave . . . (oppure per il vetturale N. N., se l'estrazione si fa per terra) per condurre; e consegnare in . . . lo appio descritto; numerate, e marcate mercanzie, le quali vengono spedite per conto mio proprio, e per vendersi per esso mio conto, a proprietà, non essendo state né vendute, né contrattate da me, né da altri, e molte meno pesate, né fatte pesare, né collegiare, obbligandomi in termine di giorni . . . di riportare, ed esibire al signor appaltatore di questa pubblica pesa il corrispondente in autentica forma, e giurato: ed in caso contrario intendo soggiacere alle pene contenute nell' editto di monsignor tesoriere generale del 23 marzo 1775.

Balle di . . . col merco di . . . circa in peso di libbre . . .

IX.

Facultas sepeliendi cadavera Christianidelium in ecclesia s. Mariae de la Cabeza vulgo nuncupatae, Limanae dioecesis.

Venerabili fratri archiepiscopo Limano

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Expositio
prelim.

§. 1. Exponi Nobis, unper fecit dilectus filius Michael Emmanuel de Arriate presbyter istius

civitatis, vel dioecesis Limanae, quod ipse, ut asserit, secretarius Limanae inquisitionis adversus haereticum pravitatem, et cappellanus existit antiquae ecclesiae sub titulo, seu invocatione sanctae Mariae de la Cabeza vulgo nuncupatae, quae a fundatione sua duo, et ultra secula enumerat, et ejus, ut pariter asserit, patroni sunt pro tempore existentes inquisitiones, seu officiales praedictae inquisitionis. Cum autem sicut eodem expositio subiungebat, in hac ecclesia augustissimum Eucharistiae sacramentum asservetur, atque illa posita reperitur in vicinis magui rivi civitatis Limanae, et admodum distet ab ecclesia parochiali; hac de re non solum magna est in ea Christianidelium frequentia, plerumque pauperum, et nigrorum, qui in numero septem, et ultra militum circum illam habitant, et ad illam conflunt; sed etiam pro tempore existens cappellanus memoratae ecclesiae sanctae Mariae in spiritualibus eorumdem Christianidelium necessitatibus supplere vices parochi, qui propter praemissa tanto Christianidelium numero praesto esse non potest, hincque facultate, et indulto ibidem sepeliendi Christianides, qui in ea sepulturam eligant, sine ullo iurium parochialium praedictio, per Nos eandem ecclesiam insigniri Idem Emmanuel plurimum desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut iura indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc con-
trahitur.

§. 2. Nos igitur ipsum exponemtem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis mode, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, petitis facultatem sepeliendi in dicta ecclesia sanctae Mariae cadavera Christianidelium defunctorum, qui in ea sepulturam sibi elegerint, sine tamen ullo iurium parochialium praedictio, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium pro tuo arbitrio, et prudentia concedas, atque indulgeas.

Derogatio
contrariis.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque

contrariis quiboscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima septima martii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Det. die 27.
martii 1775.
Anno I.

X.

Confirmantur quatuor capitula statuti montis matrimonii nuocupati civitatis Bononiae.

Pius Papa VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Utilissimum sane opus dudum in civitate Nostra Bononiensi ad commune familiarum, et juventutis bonum provide, prudenterque institutum, ac perenni fide, prudentia, et diligentia illorum, qui ejusdem operis administrationem gesserant, et nunc quoque rostant, mirum in modum servatum, et auctum, postulat, ac merito exigit, ut in his omnibus, quae ejus conservationem, et incrementum respiciunt, apostolicae Nostrae auctoritatis partes interponamus, quemadmodum omnibus maturae perpensis, expedire in Domino arbitramur.

Expositio
praeium.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii prior, et officiales dicti operis montis Dotium Matrimonialium, seu Matrimonii nuocupati civitatis praedictae, quo alias anno nempe MDLXXXIII. nonnulli pii, ac prudentes illius cives, ut consultum esset iis adolescentibus, et puellis, quibus opportunum redderetur subsidium aliquod in casu, quo vel in Domino, vel in saeculo nubere vellent, montem unum erexerunt, quem Dotium Matrimonialium nuncupandum esse voluerunt.

Scriptae mon-
itae, et leges
quibus regu-
lar.

§. 3. Quamvis autem mons hujusmodi in sui primordio omni penitus reddito, seu fundo destitutus fuisset, adhuc utilitas sua, optimumque illius regimen praemissa, quae deficiebant, mirifice suppleverunt. Publico enim invitatis iis omnibus, qui in dicto monte deponere vellent aliquam pecuniarum quantitatem, non minorem tamen libris viginti quinque monetae illarum partium, nec majorem libris mille similibus, quae postmodum successivis temporibus aucta fuit usque ad summam librarum mille quingentarum, ocos in se gratuite

assumpsit idem mons, depositas pecunias ita investendi, ut fructus inde redderent, easque postmodum una cum obventis fructibus, seu utilibus restituendi, tunc scilicet, quando masculus, sive foemina, in cujus creditum scriptum reperiebatur depositum pecuniarum perventus, sive perventa respective fuisset ad terminum, sive ad tempus in Domino, aut in saeculo nubendi; atque per conditiona modum praescriptum fuit, ut fructus, et utilia ex depositis pecuniis percipi non possent, nisi in casu, quo foeminae spirituale, aut temporale conjugium contraxisset, masculi vero aut ad sacros ordines promoti reperirentur, sive regularem professionem emisissent, vel doctoralem lauream assecuti fuissent, seu, ea jam oblata, locum deinde haberent in certis, atque designatis collegiis, aut ipsi uxores duxissent.

§. 4. Hujus itaque montis institutum ab omnibus dictae civitatis ordinibus non solum approbati promeruit, verum et a: Nos Pius papa V. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die 15. maji MDLXXXVI. expeditas literas statuta pro recto gubernio ejusdem montis condita apostolica auctoritate confirmavit, et facultatem quoque iudiculi officialibus, qui dicto monti praesent, mutandi, et reformandi statuta hujusmodi juxta temporum circumstantias, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§. 5. Inter caetera vero in eisdem statutis disposita, atque praescripta cap. VII. cavetur, ut eveniente casu obitus alienius ex iis, qui pecunias suas in dicto monte deposuissent, ejusque propterea essent creditores ante superventum tempus, seu terminum in subsequenti cap. X. praefixum nuptiarum scilicet, seu aliorum praemissorum, tunc, et eo casu tam pro se, quam pro suis haeredibus, et successoribus amissa censenda essent utilia omnia a die depositae pecuniae inde obventus, illaque perceptura, atque divisura fore inter alios creditores dicti montis, qui tales reperirentur tempore peragendae primae divisionis utilium hujusmodi, horum favore illa acquiescere declarando; ita tamen, ut pecunia omois, quae in defunctae, seu defuncti servitium penes montem praedictum deposita existeret, hoc eveniente obitus casu, ejus haerediti restitui deberet, dummodo aliter sit partita depositi omino esse

Pius pp. V.
montis pecu-
nias pro-
bavit.

Peractis
his circa pecu-
nias depo-
sitas in mo-
nte,

quando dictum, aut scriptum minime apparet. In posteriori itaque cap. X. declarata fuerunt quae, et qualia essent tempora, seu termini, matrimonii scilicet, seu regularis professionis, ac assumpti ordinis sacri, ac obientae laurea doctoralis, et collegii, Ita ut his temporibus, seu terminis supervenientibus, quisque capitale, seu depositam pecuniam sui favore descriptam, una cum utilibus ex capitali ipso proportionabiliter obventis recipere deberet.

Alia lex servanda in solutione capitalium.

§. 6. Rursus in cap. XI. praescripta fuit regula, seu methodus servanda in solutione proprii capitalis, ejusque utilium cuilibet probanti, se so pervenit revera fuisse ad aliquem ex enunciatis terminis, seu temporibus, atque constitutum reperiri in eo vitae statu, in quo solutio decerneretur. Praeterea in cap. XII. statutum est, ut quicumque complexisset aetatem quadraginta quinque annorum (ad annos tantum quadraginta ex ultima reformatione cohibitam) absque eo, quod in ullo ex descriptis vitae generibus reperiretur, posset, si vellet petere capitale, seu pecuniam pro ipso depositam in dicto monte, amittendo tamen utilia, quae aliis creditoribus acquirantur, ac prout uberius continetur in eisdem capitulis, quorum tenor est, qui sequitur videlicet.

Tenor capitulum aliorum capitulum super utroque lege.

§. 7. VI. Non poterit alcuno riavere il suo credito, nè cederlo ad altri, dopo che sarà stato scritto in campione come di sopra, se non in caso, che fosse giunto ad uno dei termini di poterlo riavere, come si dirà a basso. Ma occorrendo, che alcuno, che sia stato fatto creditore come di sopra sul monte, muora prima, che giunga ad uno dei termini, che si diranno, perderà per se stesso, e suoi eredi, e successori tutti gli utili, che avrà fatti, e guadagnati dal giorno del deposito sino al giorno della morte, quali utili si dovranno guadagnare, e dividere fra gli altri creditori nel monte, che saranno al tempo, che si farà la prima divisione degli utili, che si deve fare in ciascun anno, dal principio dell'anno, per tutto gennaio, a quali per la presente si dichiarano acquistati. E intto il denaro, che sarà stato depositato sul monte per servizio del morto, o morto avanti sia giunto ad uno dei termini detti, e che si diranno, si debba rendere, e restituire all'erode del morto, mentre non sarà stato detto, e scritto nella partita del deposito, altrimenti, nel qual caso si debba adempire

quanto in detta partita si contiene. Qual monte però abbia termine, e dilazione di tre mesi dal giorno, che gli sarà stata notificata la morte di quello, che era creditore, a pagare, e restituire la vera sorte suddetta a chi si dovrà, come sopra: la qual notificazione si debba fare legittimamente al signor priore, o al notaro del monte, quali ne dovranno dare una al campionario, acciocchè ne faccia menzione sopra i campioni, per poter distribuire gli utili come di sopra, e durante li detti tre mesi gli eredi, e successori del morto, o quelli, che dovranno avere la vera sorte depositata, non potranno pretendere, o avere utile alcuno per detti denari, ma solo riaveranno il depositato, con la gravanza di pagare li dieci, o venti bolognini già detti. E se a caso uno dei creditori del monte, come di sopra, giungesse, o fosse giunto ad uno dei termini, dei quali si è detto, e si dirà, in modo tale, che potesse, ed avesse potuto riavere tutto il denaro depositato, e gli utili fatti, e da quali fosse creditore, e che non avesse notificato al monte del Matrimonio con farlo sapere, nel modo detto di sopra, al signor priore, o al notaro, d'esser giunto ad uno dei termini abili per riavere il denaro depositato, ed utili, e quelli volere, ed averli con effetto addimandati, e morendo prima di ciò fare, in tal caso gli eredi, o successori del morto, o quelli, a quali si dovrà pagare quanto sarà stato depositato, non possano pretendere, nè aver parte alcuna degli utili fatti in vista del già morto, ma solo debbano riavere il depositato, o tali utili si debbano dividere nel modo detto di sopra. Ma se non giunto ad uno dei termini, che si diranno (non però quant' all'età) non notificherà come di sopra, potrà conseguire in ogni tempo, durante la sua vita naturale, li suoi utili, conforme il suo credito, e concorrerà con gli altri creditori, sinchè notificherà d'esser giunto al suo termine, dando però frattanto la notizia della sopravvivenza come al cap. XIV.

Quali siano i termini, nei quali potranno i creditori levare il loro credito. Cap. X.

Potranno i sopradetti eredi eredi riavere il loro credito con gli utili ordinarij, e straordinarij scorsi dal giorno seguente dopochè furono scritti nei campioni, come è detto, qualunque volta giungeranno ai termini infrascritti, cioè le donne quando si mariteranno, servati gli ordini della santa Chiesa, e quando si fa-

rauso monacho professus, o converse, o del terzo ordine, fatta però la professione, o vero essendo Orsoline, dopo che saranno state coronate conforme al moderno istituto, o regola di quella congregazione: e gli uomini quando prenderanno moglie, secondo gli ordini di santa Chiesa, o quando si faranno chierici secolari, ottenendo gli ordini in sacris, o regolari fatta la professione, o quando essi uomini avranno ottenuto il grado del dottorato in collegio approvato, ovvero quando essendo dottori saranno condotti a leggere in alcuno studio publico, fuori però di Bologna, o saranno aggregati ad uno de' collegi di teologia, o di ragione canonica, o civile, o di filosofia, o di medicina di Bologna; il che abbia luogo tanto nei creditori presenti, quanto in quelli, che per l'avvenire deponeranno denari in detto monte.

Modo di rilevare i crediti. Capitolo XI.

Quello, che sarà giunto ad alcuno dei sopradetti termini, o volendo conseguire il suo credito, lo notificherà al signor priore del monte, lasciandogli il libretto del suo credito, o vero al notaro, o campionario di quello, facendogliene far memoria sopra di un libro da deputarsi a ciò (qual ne dovrà subito dar parte al sig. priore) o non fatta la notificazione ad uno dei suddetti, non si ammotta in altro modo, ed altrimenti fatta sia di non valore, di poi farà prova autentica di esser giunto al termine, come di sopra prescritto nei presenti capitoli, quale prova quanto ai matrimonj, sia la fede del rey. carato, quale avrà solennizzato il matrimonio, riconosciuta con giuramento di esso, o da due testimoni per rogito del notaro del nostro monte. Per la quale recognizione di fede sia tenuto ciascheduno, che vorrà levar denari dal monte, seguita detta recognizione, pagare al notaro per mercede di ciascuna fede riconosciuta soldi 10 di quattrini, quando non passerà il credito da riscuotere la somma di lire 100. ma se passerà il credito dette lire 100; e accresca la suddetta mercede a ragione di soldi 5. per ogni lira 100 proporzionalmente fino alla quantità di lire 2. oltre le quali per qualsivoglia somma non possa il detto notaro pretendere alcuno accrescimento di mercede, o quanto s'intenda dentro della città, essendo che nel contado si potranno far riconoscere le fedi per mezzo d'altro notaro, o di alcuna persona conosciuta, e degna di fede. Quanto alla professione delle monache, o coronazione delle

Orsoline, la fede della loro superiore riconosciuta come sopra, o similmente alla professione dei regolari si servi il medesimo. Quanto agli ecclesiastici secolari, la fede dell'ordinario, quale li abbia ordinati in sacris. Quanto a dottori il privilegio del loro dottorato o fede del notaro del collegio, nel quale sarà stato dottorato. Rispetto alli condotti l'istromento della loro condotta. E rispetto agli aggregati la fede del notaro del collegio, al quale saranno aggregati in forma probante; o debba farne delle predette cose esibita, e consegnata al notaro per notarlo, o parendogli conservarle. Dal giorno poi di tale notificazione, o prova legittima, come di sopra fatta, a tre mesi si dovranno sborsare dal depositario con mandato de' signori ufficiali a quello, che sarà giunto ad uno dei detti termini, o a suoi eredi caso che morisse dentro il suddetto termine dei tre mesi, tutto il suo credito, come è detto di sopra nel cap. VI.

E per invigilare quanto più si può, che non occorran errori; o fraudi intorno a giustificare li creditori, o creditrici del nostro monte nel levar il loro credito, si statuisce, ed ordina, che il signor priore primo dell'anno, cominciando a calende di gennaio nella prima congregazione del Corporalo, che egli convocherà, elegga, e nomini due de' signori ufficiali per assuati a rivedere le fedi per tutto l'anno, quali ancora avranno la cura conforme al cap. XIII. Questi col signor priore pro tempore saranno pregati per carità, quando alcuno preteso creditore voglia levare il suo credito, come giunto ad uno dei termini prescritti, giustificare le fedi presentate, incontrandolo col campione, osservando se confronta l'età, e le altre circostanze, se sia stato presentato il suo libretto ai tempi debiti, e se patisca alcuna difficoltà, qual libretto però sarà lasciato nelle mani del signor priore, come si dice ancora nel suo capitolo, e di poi lo restituirà al creditore, ed in ciò sono supplicati d'ogni vigilanza, o sollecitudine per vietare ogni fraude, ed insieme ogni dilazione. Questi signori assuati, come gli occhi del nostro monte, nei mandati da farsi, si sottoscriveranno, o almeno uno di essi si sottoscriverà come tale dopo il signor priore immediatamente, e avanti gli altri ufficiali. E senza la sottoscrizione del signor priore, o di uno di essi assuati il mandato sarà nullo, ed invalido.

Di quelli, che non giungeranno ad alcuno dei detti termini, e corrano il loro capitale. Cap. XII.

Essendo che varj accidenti, e secondo la disposizione del Signore può facilmente succedere, che qualche creditore nel monte giunga all'età delli quarantacinque anni compiti, senza essere pervenuto ad alcuno dei suddetti termini, per li quali avrebbe conseguito il suo eredito, e li frutti dovutigli; perciò si costituisce, ed ordina, che quando un creditore in detto monte del Matrimonio sarà giunto all'età di anni quarantacinque compiti, e non avrà fatta alcuna delle suddette cose, per le quali possa avere il suo capitale, e frutti, se quello, o quella personalmente, o per persona, quale abbia mandato legittimo da lui, mediante un memoriale sottoscritto, e riconosciuto da quello per parte del quale sarà presentato, addimanderà il denaro, che in nome di lui sarà stato deposto sul monte del Matrimonio, e presenterà fede d'essere dell'età suddetta, a quello, o quella se li potrà dare, e restituire solo la sua vera sorte, ed il suo capitale per esso a principio della sua aggregazione depositato, ed in tal caso tutti gli utili, che avrà fatto per tutto il tempo, che sarà stato creditore nel monte, si acquistino, ed applichino agli altri creditori come utili straordinarij, e si dividano come gli altri utili straordinarij, il che se sia lecito fare ogni volta, ed in ogni tempo le piacerà dopo che sarà giunto all'età di anni quarantacinque, salvo però se nella partita del deposito dei denari sul monte non vi fosse cosa, o condizione alcuna, mediante la quale si chiarisce, che in caso di morte di quello, a favore del quale fossero stati depositi quei tali denari, si dovessero applicare, e spettassero ad altra persona, poichè in tal caso non si dovranno pagare con tutto che fosse giunto all'età suddetta, ma si dovrà eseguire quanto sarà contenuto nella partita del deposito fatto, quando che altrimenti non si contentino gli interessati, o loro eredi, e salvo ancora se li denari, quali vorrà levare dal monte quello, o quella, che sarà giunto all'età suddetta, fossero stati depositati da persona, che non fosse padre, o fratello del creditore sul monte, ma da altra persona, che gli avesse depositati per far donativo, o elemosina a quello, che fosse creditore sul monte, poichè in tal caso si dovrà avere il consenso di quello, che li avrà depo-

sti, o suoi eredi, o successori in officio, ed altrimenti non si possano, e debbano pagare, sebbene il creditore ne facesse istanza.

§. 8. Ex praemissis igitur in dictis capitulis tam salubriter, et provido dispositis, atque praescriptis, sicuti mirum in modum consilium reperitur praecipuo effectui, et causae propositi instituti, ita in maximum publicum, privatumque bonum civilis praedictae, praefati montis substantia in eorum dispositione constabilita fuit; quandoquidem licet in illo ferme, ac in quovis alio publico banco ea vigeat praxis negotiationis pecuniarum ibidem depositarum, illas nempe erogando in cambiam, et census, aliosque legitimos contractus, unde congrua, atque conveniens utilitas deponentibus comparatur; maximum tamen emolumentum non solum dicti montis, sed etiam creditorum, quorum favorem potissimum respiciunt disposita in eisdem capitulis, seu statutis, dubio procul oritur ex eo, quia utilia illorum creditorum, qui ante susceptum aliquod ex generibus vitae a statutis huiusmodi praescriptis decesserunt, aliis creditoribus accrescant, eisque debentur. Undeque evenit, ut major in dies evaserit frequentia creditorum deponentium, quibus non raro decedentibus, et consequenter utilia praedicta amittentibus, substantia, et capitalia dicti montis una cum utilitate aliorum creditorum admodum exereverunt: cumque praeterea annui etiam fructus pecuniarum depositarum, quae, ut praefertur, in cambiis, censibus, aliisque contractibus sint conversae in majorem creditorum huiusmodi utilitatem in alios contractus similes convertantur, inde fit, ut quisque ex creditoribus spatio quindecim, aut viginti annorum non modicum lucrum ex deposita pecunia assequatur.

§. 9. Haec sane regula, ac methodus tam prudenter, ac utiliter neque a primordio instituti montis huiusmodi praescripta ad haec usque tempora executioni semper fuit demandata, licet non semel conatus pro ea destruenda adhibiti fuerint; etenim quaedam mulier Bononiensis non adhibe perverna ad aliquem ex terminis praescriptis ab eisdem statutis, alias supplex petiit, atque ex rescripto felices recordationis Benedicti pp. XIV. itidem praedecessoris Nostri obtinuit dispensationem, et facultatem assequendi una cum pecunia, seu capitale in dicto monte ad ejus creditum depositum,

Lepre praedictae instituta, et statuta, ac prout de praescriptis decesserunt.

Improbatur concessio derogationis regulatum, seu constitutionem ipsius montis obreptivam, et subreptivam.

utilitas etiam, quae sive in Domino sive in saeculo nupta tunc reperiretur, petere optimo sane iure valuisset. Vix tamen patefacto rescripto huiusmodi officialibus dicti montis, agnita statim fauorata tot, ac talia argumenta subreptionis, et obreptionis adhibitae in gratia hac obtinenda, ut eadem mulier quieto, ac libenter receperit solas depositas pecunias, seu capitale, sine prorsus utilibus, neque ulterius obtenant gratiae exequutionem amplius asequi curavit. Deinde vero nec petita, nec unquam concessa fuerant huiusmodi gratias tam ab eodem Benedicto; quam a rec. mem. Clemente pp. XIII. praedecessore quoque Nostro. Novissime tamen dilecta in Christo filia Luella Ungarelli supplices porrexit preces felicitis recordationis Clementi pp. XIV. pariter praedecessori Nostro, et absque ulla prorsus mentione eorum, quae in statutis praedictis disposita compelluntur, solum exposuit, quod ipsa, quae creditrix erat dicti montis propter pecunias in eo compluries depositas librarum in tot quingentarum, neque in Domino, neque in saeculo nubere poterat, plurimum desiderabat, se habilem declarari ad assequendam non solum earundem pecuniarum quantitatem, sed etiam fructus, ac utilia a die earum depositi iude respectiva obventa. Porrectas sibi huiusmodi preces idem Clemens XIV. praedecessor remisit arbitrio dilecti filii Nostri Vincentii Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Malvetii nuncupati ex concessione, et dispensatione apostolica metropolitanae ecclesiae Bononiensis praesulis, qui omnibus primum serie, et mature perposita, et arbitrium suum ad rationis normam dirigendo; atque officialium dicti montis vigilantiam, et diligentem administrationem plurimum collaudando, sua postmodum sententia declaravit, habilem ex praemis- sis causis eandem Luciam ad assequenda quidem capitalia in mente huiusmodi pro suis debitis, seu dotibus subsidii deposita, et in illius creditam descripta; locum vero non esse concessioni petitorum utilium, seu lucrorum eisdem subsidii dotibus ibi depositis respectivorum, nisi cum evidenti exitio ipsius mentis, ac alias prout in dicta sententia lata die quinta martii millesimo septingentesimo septuagesimo quarto, cujus tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberior continetur.

§. 10. Cum autem, sicut eodem expositio subiungebat, ex praedictis, aliisque similibus petentibus; quae in dies parari, et proponi possint ab his, qui utilia ad alios crediores, ut praemittitur, pertinentia sibi acquirere aditantur edoctos se agnoscat dicti exponentes, quibus quam maxime cordi est, ut montis eorum curae, et gubernio commissum in publicum bonum dictae civitatis una cum suis legibus, et statutis sartum, tectumque conservetur, et augeatur; hinc praemissa eorundem statutorum capitula, sextum nempe, decimum, undecimum, et duodecimum, nec non reformationem cohibentem aetatem annorum quadraginta quinque ad annos tantum quadraginta confirmari, et approbati, et quatenus opus sit, omnia in praemissis capitula, et reformatione contenta per Nos innovari plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra, indulgere de bonitate apostolica dignaremur.

§. 11. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et in favoribus prosequi volentes, et eorum singulare studium, ac zelum in utilitate dicti montis procuranda, nec non summam diligentiam omni tempore adhibitam in illius rebus administrandis quam maxime in Domino commendantes, nec non dictorum exponentium singulares personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quae forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis relatione, et vete ejusdem Vincentii cardinalis, et archiepiscopi, praesentia capitula statutorum ejusdem montis, sextum videlicet, decimum, undecimum, ac duodecimum, nec non reformationem praedictam cohibentem aetatem annorum quadraginta quinque a memoratis statutis pro restitutione capitalis, seu depositae pecuniae praescriptam ad annos tantum quadraginta, auctoritate nostra apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque perpetuae, ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, omniaque, et singula in eis, ac respective in dicta reformatione disposita, praescripta, et demandata, quae, quatenus opus sit, innovamus, futuris temporibus ab omnibus semper, ac inviolabi-

Religio expre-
ssis pro con-
firmatione
statutorum.

Confirmatio
apostolica.

liter observanda, et exequenda esse auctoritate, et tenore praedicti statutus, et declarationis.

Classico nobili, et doctorum virorum

§. 12. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos iudicare, ac definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§. 13. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quibusvis etiam inramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentium pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima septima martii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Die die 28, martii 1775. Anno 1.

XI.

Concessio officii, et missae sanctae Margaritae de Cortona sub ritu duplici minori in regno Portugalliae.

Pius Papa VI.

Ad futuram rei memoriam.

Tenore constitutionis rati-
ficatae ad
procuratorem
Sedis
apostolicae
legationis
Portugalliae, et
Algarbium

§. 1. Ad eximia pietatis in Deum atque multiplicia regiarum virtutum dona, cum singulari in Nos, et apostolicam hanc sanctam Sedem fide, et devotione conjuncta, quibus carissimum in Christo filium Nostram Mariam

Annam Victoriam Portugalliae, et Algarbium reginam fidelissimam ab omnium bonorum largitore Deo cumulate condecoratam esse gaudemus, paternae dirigentes considerationis intuitum merito addeimur, ad concedenda es, quae ad augendam in terris sanctarum in coelis cum Christo regnantium venerationem admodum conferunt, quaeque tam suae, quam aliorum spirituali consolationi, animarumque salutis, speramus in Domino profutura. Itaque piis, et enixis ejusdem Mariae Annae Victoriae reginae supplicationibus Nobis per dictam dilectum filium vicomitem Franciscum de Almada, et Mendoca super hoc humiliter porrectis benigne inclinati, ut a clero tam saeculari, quam regulari in iisdem regnis, et dominiis ditioni carissimi in Christo filii nostri Josephi Portugalliae, et Algarbium regis fidelissimi subjectis degentibus, officium cum missa in memoriam sanctae Margaritae de Cortona, cum lectionibus secundi nocturni, et antiphonis ad *Benedictus*, et ad *Magnificat*, ac oratione propriis, jam pro universo ordine sancti Francisci approbatis, atque a congregatione venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum sub die v. maji 1736. ad clerum saecularem, et regularem totius Italiae extensum, in festo ejusdem sanctae sub ritu duplici minori recitari, ac respective celebrari possint, et valeant apostolica auctoritate, tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Derogatio contrariis.

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima octava martii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XII.

Die die 28, martii 1775. Anno 1.

Facultas regi catholico pro tempore existenti nominandi ad primam dignitatem collegiatae ecclesiae beatae Mariae de Guadalupe

Mexicanae dioecesis doctores sive in theologia, sive in iure canonico, non obstante etc.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **A**llas felicitis recordationis Benedictus pp. XIII. praedecessor Noster per suas sub plumbio quinto idus februarii anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo vigesimo quinto, pontificatus sui anno secundo, piis clarae memoriae Philippi V., dum vixit, Hispaniarum regis catholici supplicationibus inclinat, parochialem ecclesiam beatae Mariae de Guadalupe prope, et extra moenia civitatis Mexicanae in Indiis, quae de iurepatronatus ejusdem Philippi regis existeret, in collegiatam iusignem erexit, ac inter caetera constituit, ut ille, qui a pro tempore existente earundem Hispaniarum rego catholico praesentandus esset ad abbatiam principalem, et unicam dignitatem dictae collegiatae ecclesiae doctorali laurea in utroque iure insignitus esse deberet, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius contineri dicitur.

§. 2. **N**uper autem pro parte carissimi in Christo filii Nostri Karoli earundem Hispaniarum regis catholici expositum Nobis fuit, quod aliquando propter exiguum numerum illurum, qui huiusmodi dignitatem obtinere cupiant, nec unus reperiri valet doctorali laurea praedicta insignitus, caeterisque simul ad id requisitis qualitatibus praeditis: qua de re ipse Karolus rex. licet in memoratis literis ejusdem Benedicti praedecessoris doctoralis laurea praedicta in utroque iure requisita sit, ut praefertur, nihilominus in posterum doctoralem lauream sive in sacra theologia tantum, sive in iure canonico eidem praesentatis ad huiusmodi dignitatem suffragari posse per Nos concedi plurimum desiderat.

§. 3. **N**os igitur ejusdem Karoli regis votis haec in re quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, supplicationibus super hoc Nobis humiliter porrectis inclinati, ut in posterum ad unicam, et principalem dignitatem abbatiam novempulm col-

legiatae ecclesiae sanctae Mariae de Guadalupe praedictae doctores vel in sacra theologia vel dumtaxat in iure canonico, aliis caeteroque ad id requisitis qualitatibus praediti, etiamsi doctorali laurea in utroque iure juxta praefatus ejusdem Benedicti praedecessoris litteras insigniti non sint, ab ipso Karolo rege, et a pro tempore existentibus earundem Hispaniarum regibus catholicis praesentari libero, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

§. 4. **D**ecernentes ipsos praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et ubiuvare, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari; siquo in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum potissi apostolice audientes, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardines etiam de latere legatos, ac Sedis apostolicae nuntios iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. **N**on obstantibus ipsius Benedicti praedecessoris litteris praedictis, quibus quoad praemissa sufficienter, et expresse derogamus, nec non aliis apostolicis, ac universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae collegiatae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et firmitatibus, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permaueris, ad praemissorum effectum haec vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contraria quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima octava martii mil-

lesimo septingentesimo septuagesimo quinto,
pontificatus Nostri anno primo.

Diei. Apr. 20.
mensis 1775.
Anno 1.

XIII.

Declaratur, quod carcerati fugam a carceribus capientes, eorumque custodes illos dolo dimittentes ecclesiastico asylum minime gaudere possint in regno Sardiniae.

Venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis regni Sardiniae.

Pius pp. VI.

Venerabiles fratres salutem et apostolicam benedictionem.

Memoriae
quorundam
episcoporum,
facti
Clementis
XIII. pre-
dicti, ad
frequentiam
criminum
coercendum.

§. 1. Ad coercendam frequentiam criminum, quas ex commodo, ac facili confugio ad ecclesias, aliaque loca immunita in Sardiniae regno persaepe patrabantur felices recordationis Clementis pp. XIII. praedecessor Noster piis votis cl. me. Karoli Emmanuelis, dum vixit, Sardiniae regis illustris annuere volens per suas in simili forma Brevis die xxi. mortis MDCCCLX. expeditas literas fraternitibus vestris conscriptis motu proprio, ac ex certa scientia, et de apostolicae potestatis plenitudine sub certis modo, et forma tunc expressis declaravit, statuit et decrevit non solum, quatenus essent criminum, et delicta, quorum causa rei, ac delinquentes ad publicam quietem, et securitatem, ecclesiasticum asylum habere nequirent, sed etiam quas ecclesiae, et loca immunitate ecclesiastica gaudere minime deborent: qua de re, Italiane etiam sermone adhibito, in memoratis suis literis crimina, et delicta huiusmodi, nec ulla ecclesias, et loca praedicta ipse Clementis praedecessor distincte numeravit, et expressit, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, fusius continetur.

Provisi
recte pro
reclusionem
a
episcopis
qui
venerunt
fugam
scripti.

§. 2. Nuper vero pro parte carissimam in Christo filii Nostri Victorii Amadei ejusdem Sardiniae regis illustris nobis expositum fuit, quod frequenter admodum in regno praedicto rei, qui in carceribus ibidem reperiuntur, intelligentia plerumque, et cooperatione eorum, qui custodes carcerum huiusmodi sunt,

ab illis evadunt, hincque se se liberos reddunt a poena pro eorum criminibus debita, apertum fugi, quod in sacro usulo ipsi commode sumunt. Ut igitur tanta perturbatio, quae impedit cursum iustitiae, eisque praedjudicat, ac publicae tranquillitati adversatur, in posterum procul aboli, et amoveatur, Ipse Victorius Amadeus rex inter delicta, et crimina, propter quae dictus Clementis praedecessor in memoratis suis literis declaravit, minime immunitate ecclesiastica gaudere eos, qui talia patrabant, reos quoque praedicti criminis, nempe custodes carcerum, qui dolo dimittant detentos in carceribus, vel ibidem mancipatos a carceribus ipsa effugare faciant, comprehensos a Nobis declarari plurimum desiderat.

§. 3. Nos igitur Christifidelium unum quieti, et tranquillitati, ut serventur ipsi Deo inservire valeant, quantum Nobis ex alto conceditur, paternae charitate, consulere cupientes, ejusdemque Victorii Amadei regis vota benigne annuere volentes, motu proprio ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, praeter ac ultra reos illos, quos in regno Sardiniae ecclesiasticum asylum minime habere debere idem Clementis praedecessor in suis literis praedictis statuit, atque decrevit: non solum — quos carcerarii, che in avvenire nel regno di Sardegna si travassero rei d' aver dolosamente lasciati, o fatti fuggire dalle carceri i carcerati, i quali con complotto co' carcerieri, o pure con complotto tra medesimi carcerati, e violentemente fossero fuggiti dalle carceri, — ecclesiasticum asylum in dicto regno Sardiniae nunquam gaudere, sed inter alios reos in praefatis literis ipsius Clementis praedecessoris relatos, atque expressos, hos quoque comprehensos declaramus, atque statimur.

§. 4. Decorantes eisdem praesentis literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia pleuissime suffragari, et ab eis respective invidiabiliter observari; atque in praemissis per quocumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores et Sedis apostolicae auctius, sublata eis, eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiendi debere, ac irritum, et inane,

Tenore
presentium
declaramus.

Clavula
auctoris,
et
obscuro
irritum.

si sectis super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae idem Clemens praedecessor in suis literis praedictis voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscunque: Volumus autem, ut praesentium litterarum transumpta etiam impressa manu alicujus notarii publici subscripta, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus, si fuerint exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die trigesima martii millesimo septingentesimo septuagesimo quarto, pontificatus Nostri anno primo.

Gratiae, et privilegia conclavistas postromani cuoclaivis concessa.

Pius papa VI. Urbis Motu proprio etc.

§. 1. Nos volentes dilectos filios conclavistas, qui conclavi, in quo divina favente clementia ad summum apostolicum apicem assumpti fuimus, Nobis, et venerabilibus fratribus Nostris S. R. E. cardinalibus nri familiares, et coelecti commensales intervenientes interfuerunt, quique ex de causa labores, vigiliis, et incommoda plura subierunt, habita ratione obsequiorum hujusmodi, favoribus, gratiis, et privilegiis pro cuiusque meritis exornare, ipsosque conclavistas, quibus hodie, ac aliis participantibus descriptis in rolo, seu divisione subscripto, seu subscripta per dilectum filium Nostrum Andream de Viti et Modesti diaconum cardinalem Nigrosum nuncupatum prodatarium Nostrum summam decem millium scutorem auri in auro ex pretio tot officiorum vacabilem ad Nos spectantium gratiose donavimus, in veros, indubitatos, et non fictos familiares, et continuos commensales Nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres praefatos S. R. E. cardinales singulatin in

quolibet ordine antiquioris gradu, nobilitate, et aliis meritis dignos tali dignitate judicaverint, et Nos, et Sedes apostolica notarios, sine tamen praedictis dilectorum filiorum de numero participatium notariorum, recipimus, et tam illos, quam alios conclavistas singulos, qui singulatin ab eadem tribus cardinalibus digni tali honore reputati fuerint, sacri palatii, et aulae Lateranensis comites, et milites, et tam illos, quam omnes etiam quoscumque alios conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique urbis, vel alicujus alterius ex civitatibus temporali dominio eidem S. R. E. medietate, vel immediate subjectis cives esse voluerint, singulos in ea ipsa civitate, quam singulatin quisque eorum elegerit, et ad quam ab eadem tribus cardinalibus se admitti poterit, veros cives ad instar, et sine ulla prorsus differentia inter eos, et singulos alios veros originarios, et antiquissimos etiam nobiles, et participantis cives ipsius urbis, vel civitatis, ita ut ipsorum jus civitatis ad quoscunque illorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituoimus, et deputamus, ac nobilitatis, et civilitatis titulo, honore, et insignis decoramus, aliorumque familiarum, et contigiorum commensalium Nobis actu in palatio Nostro apostolico inservientium, ac in illis tinella comedentium, et bibentium, ac Nostrorum, et Sedis praefatos notariorum palatii, et aulae praedictorum comitem, militem, et nobilitum, ac civium hujusmodi originarios numero, et consorcio favorabiliter aggregamus, et pro veris, et indubitatis, et non fictis familiaribus, continuis commensalibus, ac notariis Nostris comitibus, nobilibus, militibus, et civibus deinceps haberi volumus, et reputari mandamus, eisque, ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus, et literis tam gratiam, quam justitiam septentim, seu utramque mixtim concernentibus ac familiares, continuos commensales, Nostrorum comites, milites, nobiles, et cives etiam originarios nominare possint, nec propterea impetrationes, concessiones, et literas hujusmodi subreptionis vitio subiacent, sed validae, et efficaces existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, et quibuscunque, ac prorsus similibus autelationibus, praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gra-

Creata in ratione, munita, et munita.

Extrema civitatis.

Extrema pro nobilitate.

Interrogam contrarium.

Dat die 8 aprilis 1775. Anno 1.

Donatio gratiarum decem milium ann.

Wetzel in fabricis.

In auctoritate.

Exemptio ab
indultione
in civitate.

A gabellæ,
et decemæ
aliquæ on-
eribus, cum
plus decima
requiritur, in
subsidium
appellatur
contra in-
dult.

tiis, privilegiis, indultis, ac juribus, quibus alii Nostri familiares tempore dictæ assumptionis Nostræ ad summæ apostolatus apicem, ac quibus alii ejusdem Sedis notaril etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum, et rochetum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique, et aulae præfatorum comites, milites, nobiles etiam originarii, ac antiquissimi cives ejusdem urbis, vel civitatis, quem, ut præfertur, elegerint, quique ex utroque parente vere nobili, et civo originario, et antiquissimo procreati de jure, statuto, consuetudine, vel alias ex aliquo speciali privilegio, seu alias quomodolibet etiam quoad assecutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum etiam per quascunque literas seu constitutiones apostolicas pro tempore editas utantur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum ubique locorum in judicio, et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium præjudicio, uti, frui, potiri, et gaudere libero, et licite valent realiter, et integra in omnibus, et per omnia, etiamsi in urbe, et civitate hujusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere, et ex utroque parente nobili originario, ac antiquissimo civo procreati forent, et hujusmodi prærogativæ, privilegia, exemptiones, gratiæ, favores, concessionis, indulta, et jura, quæ pro aliis nobilibus, et civibus originariis emanarent, et quæ ratione nobilitatis, et civilitatis naturalis, et originariæ aliis competunt pro eisdem conclaviis in specie emanassent, seu emanarent, et eis naturaliter de jure, statuto, consuetudine, fundatione, vel alias competere auctoritate, et tenore similibus indigemus. Ac conclaviis præfatis a solutione, et exacti- gne quorumcumque decimarum, non tamen decimarum subsidiorum, et onerum in subsidium expeditionis contra turcas, et orthodoxæ fidei hostes impostarum, et impositorum, et ejusdemque pedagi, gabellæ, et ejusdemque oneris ordinarii, et extraordinarii ubique locorum, et ex quacunque quantumvis urgentissima, et inexcogitabili causa, et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum, et reipublicarum etiam Venetæ, et aliorum quorumcumque principum impostarum, et imponendorum pro tempore ex nunc, prout ex tunc, et contra, et postquam casus hujusmo-

di impositionis, et solutionis evenerit, libera- mus; et eximemus, liberosque, et exemptos foro, et esse decernimus, districtive inhiben- tes dictis illis nunc, et pro tempore existen- tibus ejusdem S. R. E. camerario, thesaura- rio, præsidentibus clericis, ac quibuscunque aliis officialibus cameræ Nostræ apostolicæ, ac exactoribus decimarum, præterquam deci- marum subsidiorum, et onerum in subsidium expeditionis contra turcas, et orthodoxæ fidei hostes, ut præfertur, impostarum, et im- positorum, necnon ejusdemque pedagi, subsidii, gabellæ, et aliorum, ut præfertur, im- positorum onerum hujusmodi, ac aliis personis, quoscunque ecclesiasticis, vel sæcularis dignitatis, status, gradus, ordinis et conditio- nis existentibus, ac eos ad aliquam solutionem cogere, seu compellere, aut super præmissis, eorumque usu, possessione, vel quasi directe, vel indirecte quovis quæsito colore, vel ingenio molestare, vel alias quomodolibet impedi- re quoquo modo præsumant, nec non eisdem conclaviis, quod bona quascunque ad ipsos, et eorum quælibet spectantia, et per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesia- sticorum cum cura, et sine cura sæcularium, et quorumvis ordinum, et militarium, atque hospitalium quorumcumque regularium, necnon canonicatum, et præbendarum, ac di- gnitatum quorumlibet per eos alias obtento- rum, et obtinendorum, aut alias quomodolibet, et quovis quæsito colore, ingenio, seu eorum industria, legitime tamen, et alias licite æquisita, et acquirenda, etiam in dicta urbe, ejusque districtu, ac ubique existentis spoliis minime subiaceant, sed conclaviis præfatis, etiam si religioni afflicti militæ, non tamen sancti Joannis Hierosolymitani adscripti, et in ea expresse professi fuerint, de illis in favorem quorumcumque personarum de jure ta- men capium etiamsi curiales esse desiderint, et in quocunque loco quantumvis remoto, etiam extra eorum propriam residentiam eos decedere contigerit, testari, vel alias disponere, sique ab instantate decedentibus legitimi eorum hæredes quicumque succedere libero, et licite valeant, simili modo concedimus, et indulgemus, præcepimus, et mandantes eis- dem præfatis S. R. E. camerario, thesaura- rio, præsidentibus, clericis, et quibuscunque aliorum hujusmodi collectoribus, et subcol- lectoribus, ac militariis, non tamen dicti

Exemptio a
genu cum
sacris
indultis, ex-
ceptis equi-
bus S. Jo-
annis Hiero-
solymitani.

sancti Joannis Hierosolymitani praedictarum receptoribus, officialibus, aut prioribus, et quibusvis aliis personis, tam secularibus, quam regularibus, etiam cujusvis militiae, et cujusvis gradus, status, ordinis et praeseminantiae, etiam specialiter nota digni existant, ne in hujusmodi bonis manus apponant, neque haeredes praefactorum conclavistarum desuper molestare audeant, seu praesumant; ac etiam decorantes donationes etiam per viam testamenti, et codicillorum per ipsos conclavistas de eorum bonis hujusmodi faciendas semper, et perpetuo validas, et efficaces fore. Ac cum eisdem conclavistis etiam in militia sancti Joannis Hierosolymitani, et in quavis alia militia expressè professis, quod ratione quarumcumque pensionum annuarum eis, et eorum cuilibet super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum, et etiam mensurarum episcopatum, archiepiscopatum, abbatium, necnon dignitatum quarumcumque, ac monasteriorum etiam per ejusdem S. R. E. cardinales ad praesens obtentorum, et in posterum quomodolibet obtinendorum fructibus etc. ac etiam distributionibus quotidianis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de camera pro quolibet eorum nunc, et pro tempore reservatarum, et assignatarum, ac reservandarum, et assignandarum habitum, et tonsoriam clericalem gestare; et in illis dommodo alias ipsi habitum decorem, et honestum, ac per milites praefatos gestari solum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi, seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras; nec etiam privationis, seu cessationis ipsarum pensionum poenas occasione praemissorum incurrere possint, sed easdem pensiones usque ad praefatam summam ducatorum ducatorum hujusmodi ascendentes, et reservatas, et in posterum reservandas, ut praefatur, etiam matrimonium quod milites alienius militiae; videlicet cum militia compatible jam contraxerint, vel post hæc contrahere voluerint cum unica, et virgine, tantum recipere; et quoad vixerint, et quilibet eorum respective vixerit retinere libere, et licite valeant, de speciali dono gratias dispensamus. Et insuper conclavistis praefatis, et eorum singulis, ut quicumque loci ordinarii, vel canonici metropolitani, vel cathedralium, seu duarum insignium urbis collegiarum ecclesiarum, aut personae aliam quocumque ecclesiasticæ in dignitate ecclesiasticæ constitutæ tam in Romana curia, quam extra eam ad id per eam, et eorum singulos eligendi, seu eligendos quascumque pensiones annuas eis, et eorum singulis super quibuscumque fructibus etc. iuribus, obventionibus, et emolumentis universis, certis, et incertis quarumcumque mensurarum episcopatum, archiepiscopatum, et abbatium, ac etiam distributionibus quotidianis etiam ratione servitii, et mercedis dignitatum, cauculationum, et praebendarum, caeterorumque aliorum quarumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, et sine cura secularium et quorumvis ordinum regularium, non tamen per S. R. E. cardinales obtentorum reservatas, seu reservandas, seu fructus etc. hujusmodi beneficiorum reservatos, seu reservandos, etiam si, nemel, vel pluries translatae, seu translati fuerint usque ad summam centum ducatorum auri de camera similium in toto, vel in parte, ac in una, seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo cassare, et extinguere, ac postquam cassatae, et extinctae fuerint alias similes pensiones annuas seu fructus etc. hujusmodi usque ad summam praefatam centum ducatorum uni, vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, vel etiam clericali characteris tunc temporis nondum insignitis cum clausula tamen ex tunc, prout postquam dicto characteris, rite insigniti fuerint; seu alias pensionum, seu fructuum hujusmodi capacibus per eosdem conclavistas, et illorum singulos nominandos, etiam quoscumque, quocumque, et quascumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, et expectantibus similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo, et forma quibus eisdem conclavistis reservatas, seu reservati erant, etiam abque beneficia hujusmodi obtinentium consensu integre persolvendas, et per eos propria auctoritate percipiendas, exigendas, et levandas, aut percipiendas, exigendas, et levandas reservare, consulere, concedere, et assignare possint, itaut praefati translatae in quasi possessione pensiones, seu fructus etc. hujusmodi eligendi, in qua ipsi conclavistae tempore translationis per eos vigore praesentium faciendas existerent, in omnibus, et per omnia subrogati eas censentur, concedenda, et indulgentes, etiam similes gratias a Romanis pontificibus praedecessoribus Nostris, alias forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum

Facultatem
curae dandi
ex archibus
postquam
militiae ratio
necesse postu-
laret ad pen-
sionem ducato-
rum 200.

Abque ne-
cessitate de-
bendi habi-
tum, ad ton-
soriam cleri-
calem.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Amplius in
non clerico.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Amplius in
non clerico.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Facultas
transfere-
ndi pensiones
usque ad sum-
mam 100
ducatorum.

Conclavistas
quorumque gra-
tiam.

obtinerit, tam vigore alicuius privilegiorum conclavistarum, quam ex quocumque alio indulto, et privilegio, quorum effectum per hanc novam gratiam, et concessionem impedire nolumus, sed cumulative concessam, et concessas esse volumus, itaut quilibet eorum cumulative, et amplius praeferat facultatibus praesentibus, et praeteritis privilegiis hac in re concessis uti, frui, et potiri possint. Decernentes novas reservationes, constitutiones, concessionem, assignationes, et translationes pensionum, ac fructuum etc. huiusmodi, ut praefertur, faciendas ex nunc, prout postquam factae fuerint plenam roboris firmitatem obtinere, ipsaque beneficia super quorum fructibus etc. aliisque huiusmodi reservatae fuerint obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore. Necnon conclavistas praefatis, qui s. Joannis Hierosolymitani, seu cujusvis alterius militiae, seu religionis regularis etiam expresso professi sunt, ut etiam ab eorum conventu absentes existant, dummodo tamen quinquennale, seu aliam debitam residentiam in conventu fecerint, et consueti servitia praestiterint quocumque beneficiorum ecclesiasticorum, ac quarumvis pensionum, et commendarum eorum militiae, seu religionis capaces existant perinde ac si in eadem militia, seu religione antianitatem de iustitia consecuti fuissent, similiter indulgemus. Praeterea eosdem conclavistas si qui eorum defectum natalium patiantur, ex quocumque damnato, et illicito coitu, etiam si ex nobilibus parentibus, et viribus foemineis procreati existant, etiam si alias legitimitati existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam, sive notam abstergimus, et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis, et maternis, ac aliorum consanguineorum, seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, si ne tamen praepjudicio venientium ab intestato, vel fideicommissis, seu alias de jure valida dispositione, et praeterquam in bonis ecclesiasticis, et ab Ecclesia provenientibus succedere, et illa donationis, vel alio quovis titulo consequi, et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere coa ad omnia jura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato, hereditates, legata, libertates, restituendo possideri, et cum effectu, ac ad dignitates, honores, et quaecumque alia officia

Conclavistas
societatis
equitum.

Legitimam
servitium.

Hereditas
ad successionem,
honores,
et iura, et
beneficia.

saecularia, publica, vel privata, etiam assumi, illaque gerere, et exercere in omnibus, et per omnia, ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstat, si aliud canonicum eis non obstat impedimentum, ut clericali character, qui illa nondum insigniti sunt insigniri, ac ad omnes etiam sacros, et presbyteratus ordines si nondum ad illos promoti sint promoveri, ac postmodum character, et ordinibus huiusmodi, ac illorum privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, et quaecumque, et qualiacumque cum cura, et sine cura beneficia ecclesiastica, etiam personalis, administrationes, et officia etiam curata, et electiva in cathedralibus, et metropolitans, vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus, et praebendae, ac dignitates non tamen majores post pontificalem in cathedralibus, aut principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si eis alias canonicis conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur, vel alias assumantur ad illa, et instituantur in eisdem recipere, et dummodo plura simul non sint, quam, quae a concilio Tridentino permittuntur quoad vixerint retinere libere, et licite valeant similiter dispensamus: ac omnes, et quoscumque defectus si qui forsae sint in omnibus, et quibuscumque provisionibus, ac permutationibus beneficiorum quorumcumque eorundem conclavistarum tam ob multiplicatam titularum, ac ob incursionem quorumcumque censurarum etiam irregularitatis, et similiter in expeditionibus litterarum apostolicarum super illis, quae alias ex quavis causa provenientes quoad praeteritum tantum, ac sine praepjudicio juris alicui quaesiti, et dummodo non intercesserint sinistiae labes, nec aliquis lis desuper pendens sinistiae, ac provisiones huiusmodi vigore praesentium in utroque foro, perinde ac si novae provisiones obtinissent revalidamus, et qualesvis opus sit, omnibus, et singulis eorum de quibus, et singulis dignitatibus, et aliis cum cura, et sine cura beneficiis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis, et nuncupatis etiam cujusvis ordinis regularibus per eos respective obtentis de novo etiam respective providemus, ac unnes, et singulas pensiones eis, et eorum singulis super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet qualificatorum, et nuncupatorum

Sententia de-
fectum pro-
videmus.

etiam alienius ordinis regularium fructibus etc. ac etiam distributionibus quotidianis respectivo reservatis similiter de novo reservamus; ipsique conclavistis, eorumque singulis quocumque fructus etc. ecclesiasticis occasione quoruncumque dignitatum, canonicatum, et praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum quoruncumque, ac quarumcumque pensionum annuarum ipsius, et eorum cuilibet respective collatum, et reservatarum tam ex autodictis, quam ex aliis defectibus, et occasionibus alias ratione omissionis recitationis horarum canonicarum, vel eorum non promotionis ad omnes etiam sacros, et presbyteratus ordines, vel non susceptionis gradus doctoratus indubitan percipere quoscumque quantitatis fuerint gratioso remittimus, et condonamus, ac cum eis super inhabilitate, et irregularitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo, quod censuris huiusmodi legati missas et aliis divinis officia, dummodo tamen non in contemptum clavium celebraverint, aut alias in divinis se immiscuerint, quodque illa, et praemissa eisdem non obstantibus ad omnes etiam sacros, et presbyteratus ordines aliis rite, et dummodo nullum aliud alicui eorum obstat canonicum impedimentum, promoveri, et in illis, et in suscipiis per eos alias rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare libero, et licite valeant dispensamus, quodque omnes, et quancumque gratias, provisiones, commendae, et quaevis alias literae apostolicas provisionum quoruncumque beneficiorum ecclesiasticorum huiusmodi, prout Nostri familiaribus continuis commensalibus eisdem conclavistis, et eorum cuilibet gratis dantur, concedantur, et expendantur, ac etiam literae ipsae in forma Brevis tam de capienda possessione nomine dictae camerae apostolice, quam alias nri illis super provisionibus quoruncumque beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, similiter gratis dantur, concedantur, et expendantur, ac dari, concedi, et expediti omnino debeant etiam praecipimus, et mandamus, ac eisdem conclavistis, et eorum cuilibet, ut alia similia, vel distinkta indulta, privilegia, facultates, et gratias hactenus eis, et eorum cuilibet per Nos, et romanos pontifices praedecessores Nostros, et Sedem praefatam concessa in suo robore, et firmitate cum praesentibus statu; ac illorum omnium, et singulorum tenores perinde ac si

de verbo ad verbum inserti forent praesentibus haberi volumus pro expressis, quam in posterum concedendis specialia, vel generalia, quibus per praesentes, ac praesentibus per illa minime in aliquo praedjudicare intendimus, ita ut quocumque, et quancumque fuerint eorum alteri derogare non censeatur, sed eos, et eorum quolibet illis simul, ac cum praesentibus praedictis cumulative, vel singulariter, prout eisdem conclavistis, et eorum cuilibet magis expediens videbitur, frui, et gaudere posse decernimus, dummodo tamen praesentibus non adveniant similiter concedimus, et indulgemus. Postremo eisdem conclavistis, eorumque aliquem ad praesentem motum propriam, seu literas super praesentibus si videbitur conficiendis in dicta camera insinuandum, aut admitti, et registrari petendum minime teneri, nec illum, seu illas etiam motus proprius, et literas huiusmodi intra legitimum tempus insinuatis, admittis, et registratis non fuerint, seu illae insinuatae, admittitae, seu registratae non fuerint propterea minime validum, seu validas censeri, sed omnes plenarios effectus sortiri debere, ac motum proprium, et literas huiusmodi, et in eis contentas quaecumque sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, et constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoris, vel quae eas limitarent, vel moderarentur, quae a Nobis, et a dicta Sede pro tempore, et ex quibusvis causis etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei, ac divini cultus augmentum etiam consistorialiter, vel alia quavis auctoritate hactenus, vel in posterum emanaverint minime comprehendimus, et comprehensas esse, sed quod illae emanabunt, toties eum, et eas in pristinum statum restitutum, repositum, et plenarie reintegratum, et restitutas, repositas et plenarie reintegratas, seu restituendum, reponendum, et plenarie reintegrandas, et restituendas, reponendas, et plenarie reintegrandas esse censeri. Et insuper eum dilectus filius Alexander de Turro presbyter romanus et basilicanus. Morianus Transylvanum pariter nuncupatus de urbe canonice, coadjutor directi etiam filii Joannis Philippi de Turro in officio subcollectoris generalis quindenniorum, tanquam dictorum conclavistarum procurator in praemissis, sedulam pro eis operum habaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum, et ob-

Reversio
literarum
inde peten-
tiorum.

Absolutio ab
irregularitate.

Exemplum ab
ordinatione
in camera

Expeditio
literarum in
postulacione
gratia.

Confirmatio
literarum ei-
usdem, vel
de continuis
provisionibus.

Comprehensio
procuratoris
in pri-
vilegiis.

sequiorum Nobis, et dictae Sedi impensarum intuitu, volentes ipsam specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Alexandro, licet ipse in conclavi praedicto non intervenit, nihilominus omnibus, et singulis supradictis gratiis, privilegiis, facultatibus, immunitatibus, liberatibus, honoribus, praerogativis, praeminentiis, indultis, exemptionibus, caeterisque praemissis, non tamen quoad participationem decem millium scutorum auri huiusmodi per Nos, ut supra, dictis conclavistis donatorum, et inter eos, ut praefertur, distributorum, seu distribuendorum tanquam conclavista frui, et gaudere libero, et licite possit, et valeat, perinde ac si conclavi huiusmodi vere, et realiter interfuisset. Constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque supradictis, et aliis contrariis nequaquam obstantibus motu, scientia, et auctoritate similibus de speciali gratia indulgentem; siquae per quoscunque iudices, etiam commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, et eorum cuilibet in quavis instantia aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, irritumque ete. attentari. Et insuper dilecto filio Nostro Henrico Benedicto Mariae Clementi episcopo Tuscolano, et s. Laurentii in Damaso nuncupati commendatario praedictae S. R. E. card. duci Eboracensi nuncupato, ejusdem S. R. E. vice-cancellario, et literarum apostolicarum summatori, ac dilectis filiis camerarum apostolicarum ministris loco secretariorum apostolicorum suppressorum, praesidenti plumbi, aliisque officialibus, ad quos literarum praefatarum desuper conficiendarum expedit per viam secretam quomodolibet spectat, et pertinet sub poena indignitatis Nostrae motu simili, et ex certa scientia, ac de apostolica potestate plenitudine paribus etiam mandamus, ut praefatas literas super praedictis omnibus, et singulis, tam conjunctim, quam separatim pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsim, et separatim cum omnibus, et quibuscumque derogationibus, decretis, et clausulis in eis concessis gratis, etiam quoad compositionem in datis Nostra, et per eandem viam secretam absque alio mandato expediant, et expediri faciant; inoper omnia, et singula privilegia, gratias, et concessionem eidem conclavistis, et eorum cuilibet a diversis summis romanis pontificibus praedecessoribus Nostris bucusque concessa, motu, scientia,

et potestate plenitudine similibus confirmamus, et approbamus, ac de novo liberalissime concedimus. Non obstantibus praemissis, ac de certo eorumdem notariorum numero, etiam si ad illum non sit devenitum, ac Nostra, et cancellariae apostolicae regula de praestando consensu in pensinibus, et fel. rec. Pii pp. IV. de similibus, et dissimilibus gratis in dicta camera infra tres menses praesentandis, et registrandis, ac Pii V. romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum contra illegitimos, necnon Pictaviensis concilii, ac Nostrae, et cancellariae praefatae regulae, etiam in crastinum dictae assumptionis Nostrae ad summi apostolatus apicem editis, et in praedicta cancellariae publicatis, ac etiam in universalibus, et provincialibus conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, ordium, etiam s. Joannis Hierosolymitani, ac etiam nris Romae, ac aliarum civitatum, oppidorum, et terrarum camerarum praedictarum, et quarumvis universitatum, etiam iuramento etc. roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis, et novis reformationibus, etiam legibus tam pontificis, quam imperialibus, regis, et ducalibus, et sacris canonibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis illis, eorumque superioribus, et personis, ac locis quibuscumque in genere, vel in specie, ac cum quibuscvis derogationum derogatoriis, aliisque efficacibus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis etiam vim contractus, et statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientia, et potestate plenitudine paribus, et consistorialiter, ac alias in contrarium concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus etc. etiamsi de illis etc. eorumque tenores etc. illis alias etc. permanseris hac vi dumtaxat, specialiter, et expresso motu pari derogamus. Caeterisque contrariis quibuscumque cum clausulis apertis.

Fiat Motu proprio F. A.

§. 2. Et cum absolute a consensu ad effectum etc. Et quod obstantiae etiam beneficiales conclavistarum, et ab eis subrogatae huiusmodi, et dispensationes, ac indulta habentur pro expressis, seu in toto, vel parte exprimi possint in litteris, et in casibus regulae de in-

absolute
consensu.

Expedi
gratias, et
per viam
secretam. De
rogationes.

sordeseentibus, cum opportuna illius, necnon alterius regulæ de non tollendo jure quesito, derogatione, et quarumcumque aliarum constitutionum apostolicarum, et conciliarum etiam generalium, et statutorum, et stabilimentorum, usum, naturarum, constitutionum synodaliū, statutorum, et privilegiorum populi romani, et Cluniacensis, Cisterciensis, s. Benedicti, s. Augustini, et aliorum ordinum, et militiarum, etiam s. Joannis Hierosolymitani, et ecclesiarum, et monasteriorum, civitatum, et locis, et personis, et domitiis temporalibus, sub quibuscumque verborum formis, et cum quibusvis efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, et decretis, etiam consistorialibus, etiam contra alienigenas, et alias personas certis modis non qualificatas, aut alias quomodolibet concessis, quorum tenores etc. latissime ac de verbo ad verbum prout ipsis conclavistis magis pluerit, exprimi possint, etiam cum suspensione quarumcumque gratiarum, indultorum, quibusvis ordinariis collatoribus conferendi beneficia ecclesiastica, etiam reservata, et eorum collationum etc. pertinentia, et in omnibus, aut certis expressis causis quomodolibet concessis latissime extendendis, itaut omnia tellantur; et quod sola presentis motus proprii Nostri signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio, et extra, regula quascumque contraria non obstat.

Preceptum
de
descri-
bendis
con-
clavistis.

§. 3. Et quod præmissorum eorum, et singulorum indultorum, concessionum, gratiarum, et derogationum, major, et verior specificatio, et expressio fieri possit in literis, si videbitur, in quibus singulorum conclavistarum nomina, et cognomina, qualitates, ordines, gradus, diocesis, patria, et caetera requisita exprimi, et describi, seu expressis, et descriptis haberi possint, inter eos sacristas, et magistri caeremoniarum cappellæ Nostræ, necnon secretarii collegii eorumdem cardinalium, et caeteri alij in notula per ipsos magistros caeremoniarum facta, et descripta adnotati, et descripti, si alias ad pensiones, et beneficia huiusmodi habiles, et capaces fuerint, comprehendatur, et adnotentur simul, vel ad partem, etiam in una, non facta mentione de alia, vel aliis prout videbitur expedire.

Indulgentia
de
transmis-
sione.

§. 4. Volumus autem, quod literarum super præsentibus conficiendarum, seu præsentis motus proprii Nostri transcriptis impressis, et sigillo, ac manu alicujus personæ in digni-

tate ecclesiasticæ constitutæ munitis, et etiam descriptis eadem fides tam in iudicio, quam extra illud adhibeatur, quas originalibus literis, seu præsentis motui proprio Nostro originali adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ, aut exhibitæ, vel ostensæ foret. FIAT J. A.

Datum Romæ apud a. Petrum octavo idus aprilis auro primo.

XV.

Immunitio festorum in diocesi
Compostellana.

Venerabili fratri archiepiscopo
Compostellano.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Dot. de R.
aprilis 1776.
Anno I.

§. 1. Cum sicut, quædam sunt, et inquit sanctus Leo magnus prædecessor Noster, quæ nulla possunt ratione convelli, ita multa sunt, quæ aut pro consideratione ætatis, aut pro necessitate rerum oporteat temperari, illa semper conditione servata, ut in his, quæ vel dubia fuerint, aut obscura, id noverimus sequendum, quod nec præceptis evangelicis contrarium, nec decretis sanctorum patrum invenitur adversum. Ea propter apostolica hæc sancta Sodes pro paternæ erga universos Christianos benignitate, quoad integrum sibi fuit, consuevit supremam suam in his auctoritatem interponere, quæ caeteroquin ad majus divini cultus incrementum præscripta, aut per frigiditatem in nonnullis cordibus charitatem, ad otium, luxuriamque converterunt, aut ob rerum ad vitam traducendam necessarium inopiam non sicut conscientie angore contemnuuntur.

Ratio immu-
nendi ali-
quodam
festum.

§. 2. Quoniam autem, sicut pro parte tua Nobis expositum fuit, eidem fraternitati tuæ innotuit, quod in tua diocesi Compostellana adeo excreverant calamitates, et angustia propter præsentium temporum infortunia, et miseri illius habitatores, incolæque, et præsertim ii, qui in sudore vultus sui panem comedunt, persæpiissime cogantur (quævis animo invito) dies festos negligere, operibusque me-

Supplicatio-
nes propo-
nunt ob ordi-
nem diocesis
Compostellane pro
sanquendo
incommodis
festorum.

chanicis sese addicere pro pane lucrando, et id eo facilius contigit ob excessum dierum festorum numerum: ac propterea Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportuna providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Incolae
juxta graecos.

§. 3. Nos itaque qui Christifidelibus, quantum cum Domino possumus, salutare remedium potius ad aeternam salutem comparandam, et humanam vitam honeste sustinendam adhibere, quam per severiorem Ecclesiae disciplinae rigorem ad desperationem inopes adducere cupimus, dictos incolae specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte inierunt, bujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas foro consentes, supplicationibus tuo nomine Nobis humiliter porrectis inclinati: frateri tui tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, omnibus utriusque sexus Christifidelibus in praedicta tua Compostellana diocesi existentibus, ut deinceps, exceptis omnibus diebus dominicis, nec non Natalis Domini Nostri Jesu Christi; et sequenti sancti Stephani, Circumcisionis, Epiphaniae, paschalis Resurrectionis, et sequenti, Pentecostes, et sequenti, ac corporis Christi, et Ascensionis, sancti Joannis Baptistae, et sancterum Petri, et Pauli, ac Jacobi apostolorum, et commemorationis omnium sanctorum; praeterea quippe dicatis beatae Mariae virgini immaculae scilicet Annuntiationis, Purificationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis, nec non sancti patroni, aut tutelaris cujuslibet loci pro hominibus ejusdem loci, dumtaxat festis diebus, in quibus integra manet praeccepti obligatio, in reliquis vero festis sive per hanc sanctam Sedem praecceptis, sive per synodales ejusdem dioecesis constitutiones, sive quacumque alia de causa, etiam ex causa voti per majores suos facti, quod quoad hanc partem etiam auctoritate Nostra apostolica per te commutari volumus, praecceptis, praescriptisque (audita tamen missa) laboriosis suorum artium exercitationibus, scrvilibusque operibus sine ulla prorsus conscientiae scrupulo vacare possint, auctoritate Nostra apostolica concedas, et indulgens, permittas, ac statuas, praecipias, et mandes.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dioecesis praedictae, illiusque locorum etiam jramento, confirmationis apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die quinta aprilis millesime septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Derogatio
contrariis
rom.

XXI.

Datum die 8
aprilis 1775
Anno 1.

Mandatum episcopis graecis ritus uniti, ut eorum sententiam referant super diminutione festorum.

Venerabilibus fratribus episcopis Fogaracensis, Munkaciensi, Schidvicensi ritus graeci uniti.

Pius PP. VI.

Venerabiles fratres salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Assueto paternae charitatis affectu, quo romani pontifices praedecessores Nostri Christifidelium omnium spiritualibus simul ac temporalibus necessitatibus consulere semper studuerunt, dies quoque festos ad preces carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Theresiae Hungariae reginae apostolicae, et Bohemiae reginae illustris in romanorum imperatricem electae viduae in civitatibus, et dioecesibus

Usus. Sedes
intercedi
dies festos si
ita expedire
rit necessitas
liberis spiri
tualibus
Christifide
lium.

ejus domino subjectis primum imminuit felices. Benedictus papa XIV., deinde vero temperata etiam jejuniū lego, eorumdem festorum numerum rec. mem. Clemens papa XIV., magis quoque cohibendum esse decrevit. Quocirca per suas cuique ex archiepiscopis, et episcopis eorumdem civitatum in simili forma Brevis expeditas literas, quid ab ipsis statuendum, exequendumque propterea esset, idem Clemens praedecessor uberrime patefecit, nec non omnes dies, in quibus firma adhuc praeccepti obligatio retinenda foret distincte enumeravit.

§. 2. Cum autem non una, eademque festorum celebrandorum ratio inter latinos vigeat ac graecos ritus uniti; hinc eadem carissima in Christo filia Nostra pro eximia, qua pollet pietate, et erga omnes sibi subjectos populos singulari studio enixe a Nobis postulat, ut necessitatibus quoque graecorum hujusmodi, qui sub suo felici domino reperiuntur de apostolica benignitate opportuna providere dignemur. Ut igitur in re tanti momenti sanctorum venerationem, animarumque aeternam salutem respiciente, quid statuendum sit matura deliberatione addubita, praescribere valeamus, fraternitatibus vestris, de quarum integritate, doctrina, ac religionis zelo plurimam in Domino fiduciam habemus, per praesentes committimus, ut juxta vobis datam a summo lumen patre prudentiam serio perpendatis, quot dies festi in unaquaque ex vestris respectivis diocesisbus imminuere magis congruum, atque expediat vobis in Domino videatur. Postmodum vero, ne salutaris jejuniorum medela animabus eorumdem graecorum unitorum unquam deficiat, modum, ac tempus quo jejuniū in posterum statuenda sint perscrutetis, ac denique ne festorum diminutorum celebritas a memoria excidat Christianifidelium hujusmodi, quibus diebus festis tum apostolorum, cum martyrum commemoratio in missa peragenda sit Nobis proponito. His enim omnibus assuecta prudentia, charitas, et religionis zelo fraternitatum vestrarum consideratis, et a vobis intellectis id adjuvante Domino praescribemus, quod venerationi sanctorum, et istarum animarum vestrae corae commissarum majori spirituali bene magis expedire putabimus. Interca vero fraternitatibus vestris, ac omnibus sollicitudini vestrae concreditis apostolicam benedictionem permanenter impertimur. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die octa-

va aprilis millesimo septingentesimo septagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XVII.

Dat. die 8.
aprilis 1775.
Anno I.

Facultas episcopis graecis ritus nostri minigendi dies festos, transferendi jejunia etc.
Venerabilibus fratribus episcopis Fogaracensis, Munkacsensis, Schidvicensi ritus graeci uniti.

Pius PP. VI.

Venerabiles fratres salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Assuecto paternae charitatis affectu, quo romani pontifices praedecessores Nostri Christianifidelium omnium spiritualibus simul ac temporalibus necessitatibus consulere semper studuerunt, dies quoque festos ad praecios carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Theresiae Hungariae reginae apostolicae, et Bohemiae reginae illustris in romanorum imperatricem electae viduae in civitatibus, et diocesisbus ejus dominio subjectis primum imminuit felices. Benedictus papa XIV., deinde vero temperata etiam jejuniū lego, eorumdem festorum numerum rec. mem. Clemens papa XIV., magis quoque cohibendum esse decrevit. Quocirca per suas cuique ex archiepiscopis, et episcopis eorumdem civitatum in simili forma Brevis expeditas literas, quid ab ipsis statuendum, exequendumque propterea esset, idem Clemens praedecessor uberrime patefecit, nec non omnes dies, in quibus firma adhuc praeccepti obligatio retinenda foret distincte enumeravit.

§. 2. Cum autem non una, eademque festorum celebrandorum ratio inter latinos vigeat ac graecos ritus uniti; hinc eadem carissima in Christo filia Nostra pro eximia, qua pollet pietate, et erga omnes sibi subjectos populos singulari studio enixe a Nobis postulat, ut necessitatibus quoque graecorum hujusmodi, qui sub suo felici domino reperiuntur de apostolica benignitate opportuna providere dignemur.

§. 3. Nos igitur ipsius votis quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis

Prosumus.

Praecios per-
netiae a re-
gias litte-
ras, pro ob-
tinenda lau-
datione pro
Christianifide-
lium, qui servati
graecum ri-
tum.

Facultas
opportuna
ad rem con-
cedit possi-
bit, singula
ordinatio le-
corum, cum
opportunitate

Imminuit
festa pro
Christianifide-
lium, qui servati
graecum ri-
tum.

legibus, et
declarationibus.

modo, ut quaecumque de causa latas, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, ut ipsi Christi fideles graeci in unione, qua, propitiante Deo, cum latina ecclesia puniti sunt, in posterum quoque indesinenter, alacriterque perseverent, fraternitatibus vestris facultatem, ut in vestris respective civitatibus, et dioecesis Austriacae ditioni subjectis, retentis tamen, ac celebratis festivis diebus Resurrectionis, et Pentecostes, aliisque per annum diebus dominicis, nec non Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, nec non quinque dicatis beatae Mariae virginis, scilicet Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis, ac etiam festis sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, et omnium sanctorum, reliquis dies festos per eosdem graecos celebrari solitos prout magis congruum, atque expediens vobis in Domino videbitur, minuire, ac praescripta pro eis jejunia transferre, nec non alibrum apostolorum, et martyrum commemorationem in aliquo diei festi celebritate peragere valeatis, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et fidelegemus. Commisum tamen opus, venerabiles fratres, ita absolvere curabitis, ut quoad fieri poterit, et cujusque respectiva dioecesis necessitates, ac rationes postulabant, graecorum hujusmodi indigentiae, et salutari animarum modelae ex jejunio percipiendae prudentia, et charitate vestra pio, sanctoque a vobis consultum fuisse omnes agnoscant, et fateantur.

Derogatio
conventio-
num.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac civitatum, et dioecesium hujusmodi etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque fidelibus, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuram, ad praesentium effectum hac vice damtaxat specialiter,

et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datam Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die octava aprilis millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XVIII.

Dat. die 8.
aprilis 1778
Anno 1.

Privilegia, exemptiones, et indulta concessa dapiferis, qui in conclavi S. R. E. cardinalibus inserviant.

Pius PP. VI.

Urbis

Motu proprio etc.

Nec volentes dilectos filios Nostros, dum cardinalatus honore fungebamur, ac venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium dapiferos, qui in conclavi in quo divina favente clementia ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, inservierunt, quique ea de causa labores, vigilias, et incommoda plura subierunt, habita ratione obsequiorum hujusmodi favoribus, gratiis, et privilegiis pro cujuscumque meritis exornare, ac eosdem dapiferos, et eorum singulos motu proprio non ad ipsorum dapiferorum, vel aliorum pro ipsis Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam; sed de mera liberalitate, aertaque scientia Nostris, deque apostolicis potestatis plenitudine in vos indubitatos, et non fictos familiares continuos commensales Nostros, et eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres ex praefatis cardinalibus, in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate, et aliis meritis, dignos tali dignitate judicaverint in Nostros, et apostolicas Sedes notarios, sine tamen praepudio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium, tenore praesentium recipimus, et tam illos, quam alios dapiferos singulos, qui sigillatim ab eisdem tribus cardinalibus, digni tali honore approbati fuerint, sacri palatii, et aulae Lateranensis comites, et milites, ac tam illos, quam alios omnes quoscumque dapiferos indistincto, qui nobiles non sunt; nobiles quique urbis vel cujusvis aliorum ex civitatibus, temporali dominio dictae Romanae

Receptio in
Sedibus.

In notarios.

Receptio in
comites, milites, et nobiles.

Electio civi-
litatis.Etiam pro
haereditate.

Ecclesias modeste, vel immediate subiectis, cives esse voluerint singulos in ea ipsa civitate, quam sigillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem cardinalibus se admitti, poterit, veros cives, ad instar, et nulla pro-
 xus differentia, inter eos, et singulos alios ve-
 ros, originarios, et antiquissimos, et nobiles
 participantes, cives ipsius urbis, vel civitatis;
 ut ut ipsum jus civitatis ad quoscunque eor-
 um haeredes eodem modo transeat creamus,
 constituamus, et deputamus, ac nobilitatis, et
 civitatis titulo, et honore, et insigni deco-
 ramus; aliorumque familiarum continuorum
 commensalium, Nobis actu in palatio Nostro
 apostolice servitium, et in illius tinello co-
 medentiam, et bibentiam, ac Nostorum, et
 Sedis apostolice notariorum, palatique, et
 aulae praefatae comitum, militum, et nobi-
 lium, et civium huiusmodi originariorum uti-
 mero, et consortio favorabiliter aggregamus,
 et pro veris, indubitatis, et non fictis familia-
 ribus continuis commensalibus, ac notariis
 Nostri, comitibusque, militibus, nobilibus-
 que, ac civibus deinceps haberi, et reputari vo-
 lumus, et mandamus; eisque in quibuscunque
 impetrationibus, ac concessionibus, et literis
 tam gratiam, quam iustitiam separatim, seu
 utraque mixtum concernentibus, ac familiares
 continuos commensales Nostros, et comites, mi-
 lites, nobiles, ac cives, et originarios domina-
 ri, nec propterea impetrationes, concessiones,
 et literae ipsae subreptionis vitio subiaceant,
 sed validae, et efficaces existant, ac ex nunc
 deinceps, et in perpetuum omnibus, et qui-
 buscumque prorsus similibus antelationibus
 antelationum, praerogativis, privilegiis, liber-
 tatibus, immunitatibus, exemptionibus, de-
 cretis, et declarationibus, derogationibus,
 mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis,
 privilegiis, indulta, ac iuribus, quibus alii
 Nostri familiares tempore dictae assumptionis
 Nostrae ad summam apostolatus apicem, ac qui-
 bus alii ejusdem Sedis notarii etiam de numero
 participantium existentes, etiamsi habitum et
 rochetum notariorum ipsius Sedis non defe-
 rant, palatique, et aulae praefatae comites,
 milites, ac nobiles originarii, et antiquissimi
 cives ejusdem urbis vel civitatis, quam ut
 praefertur elegerint, quicumque ex utroque
 parente, vero nobili, ac cive originario, et
 antiquissimo procreati de jure, statuto, con-
 suetudine, vel alias ex aliquo speciali privi-

gio, seu alias etiam per quasvis litteras, seu
 constitutiones apostolicas pro tempore edi-
 tas utuntur, fruantur, potiuntur, et gaud-
 dent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt,
 et poterunt quomodolibet in futurum ubique
 locorum in iudicio, et extra sing tamen eor-
 umdem notariorum, de numero participan-
 tium praerogativa, uti frui, potiri, et gaudere
 libere, et licite valeant realiter et integre in
 omnibus, et per omnia, etiamsi in orbe, et ci-
 vitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac
 si de vero nobili genere ex utroque parente
 originarii, et antiquissimo cive procreati fo-
 rent, et huiusmodi praerogativas, privilegia,
 exemptiones, gratiae, favores, concessiones,
 indulta, et iura, quae pro aliis nobilibus, et
 civibus originariis emanarunt, et quae ratione
 nobilitatis, et civitatis naturalis, et origina-
 riae aliis competunt pro eisdem dapiferis in
 specie emanassent, seu emanarent, et eis na-
 turaliter de jure, statuto, consuetudine, fun-
 datione, vel alias competere vigore praesen-
 tium indulgemus, ac singulos dapiferos praef-
 atos a solutione et exactione decimarum eccle-
 siasticarum, ubique locorum, et ex quacum-
 que quantumvis urgentissima, et inexcogita-
 bili causa, et occasione, etiam ad instantiam
 imperatoris, regum, rerumpublicarum etiam
 Venetorum, et quorumcumque aliorum prin-
 cipum impositarum, et pro tempore imponen-
 darum, non tamen decimarum, subdijerunt,
 et onerum impositorum in subsidium expediti-
 onis contra Turcas, et orthodoxae fidei hostes,
 liberamus, et eximimus; liberosque, et exem-
 ples, fore, et esse decernimus; nec non ipsis
 dapiferis, eorumque singulis quoscunque fru-
 ctus, et proventus ecclesiasticos, tam occasio-
 ne pensionum annuarum ipsius, vel eorum ali-
 cui reservatarum, quam ratione omissionis,
 recitationis horarum canonicarum indebitis
 perceptos, cuiuscunque quantitatis fuerint,
 gratuito remittimus, et condonamus, ac cum
 eis super inhabilitate per eos, propterea quo-
 modolibet contracta, vel etiam ex eo quod
 censura ligati, missas, et alia divina officia,
 non tamen in contemptum clavium celebra-
 rint, aut alias in divinis se immiscuerint, ut
 illa, et eisdem praemissis non obstantibus ad
 omnes, etiam sacros, et presbyteratus ordines;
 alias tamen, rite promoveri, et in illis etiam
 susceptis alias rite per eos ordinibus, etiam
 in altaris ministerio, ministrare, etiam libe-

Exemptio ab
indultione
in civitate.A gabelle,
et decimis,
ubique ex-
cipientur.Remissa
decimarum
sine pen-
sionum.

Legatione
procurant.

ro, et licite valeant, dispensamus; ac eisdem dapiferos, si qui eorum defectum natalium patiantur ex quocumque dampno, et illicito coite, etiamsi ex nobilissimis parentibus, et villis foemineis forsitan procreati sint, etiamsi legitimi alius existant, legitimamus, omnemque ab illis genituras huiusmodi maculam, sive notam abstergemus, et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis, et maternis, et aliorum consanguineorum, seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque non tamen feudatilibus, et emphyteuticis, aut ecclesiasticis, vel ab Ecclesia acquisitis, ac sine praepudio venientium ab intestato, vel ex fideicommissis, seu alias de jure valida dispositione succedere, et illa donationis, seu alio quovis titulo consequi, et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere eos ad omnia jura legitima, et successiones ex testamento, vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo, et reintegrando realiter, et cum effectis, necnon ad dignitates, honores, et quascumque alia officia saecularia publica, vel privata etiam assumi, illaque gerere, et exercere in omnibus, et per omnia, ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obstat impedimentum, ac clericali charactero, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros, et presbyteratus ordines, ac ad illos nondum promoti sunt promoveri, et postmodum charactero, et ordinibus huiusmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque, ac quancumque cum cura, et sine cura beneficia ecclesiastica etiamsi personatus, administrationes, et officia, etiam curata, et electiva in cathedralibus, et metropolitans, vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuas vicarias, ac canonicatus, et praebendas non tamen in cathedralibus, ac dignitates, non tamen in eisdem cathedralibus post pontificales majores, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si alibi alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur, vel alias assumantur ad illa, et instituantur, in illis recipere, et dummodo plura simul non sint, quantum a concilio Tridentino permittitur quoad vixerint retinere libere, ac licite valeant similiter dispensamus;

Habilitatione
ad successio-
nes, hono-
res, ordi-
nes, et be-
neficia.

Expedi-
tionem apo-
stolicam
gratis.

quodque omnes, et quaecumque gratias, provisiones, commendae, ac praesentiae, et quavis aliae litterae apostolicae, ac etiam in forma Brevis pro illis expediendae, gratis ubique expediantur, tam de capiendi possessione domus, camerae apostolicae, quam in favorem litterarum apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, prout Nostris familiaribus, et continuis commensalibus, etiam gratis dantur, ac conceduntur, etiam dari, et comedi debeant praecipimus, et mandamus; ac dapiferis praefatis, et eorum singulis, ut quicumque loci ordinarii, vel canonici metropolitani, aut aliarum insignium ecclesiarum, aut personae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae tam in Romana curia, quam extra eam ad id per eos, et eorum singulos eligendi, seu eligendae quascumque pensiones annuas eis; eorumque singulis super fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, et emolumentis universalis certis, et incertis, ac distributionibus quotidianis quancumque messarum episcopali, archiepiscopali, et abbatiali, et dignitatum, et canonicatum, et praebendarum, caeterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, non tamen per S. R. E. cardinales oblatorum, et in posterum obtinendorum, cum cura, et sine cura saecularium, aut quorumvis ordinum regularium, seu fructus, redditus, et proventus, aliaque emolumenta, et distributiones huiusmodi reservatas, seu reseratas, ac reservandas, seu reservandas, etiamsi alias semel, vel pluries translatae seu translatae fuerint usque ad summam centum ducatorum in toto, vel parte, ac etiam in mortis articulo cassare, et extinguere, ac postquam cassatae, et extinctae fuerint alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus, et proventus, et alia emolumenta, et distributiones huiusmodi usque ad summam praedictam uni, vel pluribus aliis personis ecclesiasticis per eandem dapiferos, et eorum singulos nominandis quocumque, quaecumque, et quancumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, et expectantibus alias tamen pensionum huiusmodi capacibus similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis eisdem modo, et forma, quibus eisdem dapiferis reservatae, seu reservatae erant, etiam absque beneficiis huiusmodi obtinentium consensu integro per-

Facile
transcurrendi,
provisiones usque
ad summam centum
ducatorum.

solvendas, seu persolvendas, et per eos percipiendas, exigendas, levandas, ac percipiendas, exigendas, et levandas, reservato, constituto, et assignato valeant, ipsique translationi in possessionem dictas pensiones exigendi, in qua ipsi dapiferi tempore translationis per eos vigore praesentium faciendas existebant in omnibus, et per omnia subrogati esse consequantur, etiam concedimus, et indulgemus, etiam si similem gratiam a praedecessoribus Nostris alias forsan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, illius effectum cumulative eos gaudere, et poliri volumus; decernentes ipsas translationes, et novas reservationes, constitutiones, et assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum, et proventuum, aliorumque huiusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, et proventibus reservata fuerint, obtinentes, ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore, ac eisdem dapiferis, ut ratione quarumcumque pensionum eis, et eorum cuilibet, super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, ut praefator, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam decentiorum ducatorum auri de camera pro quolibet anno, et pro tempore reservatarum, et reservandarum habitum; et tonsuram clericalem gestare, et in illis dammodo ipsi habitum decentem, et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, aut censuras etiam privationis, seu cessionis ipsarum pensionum incurrere possint, ipsosque pensiones ad praefatam summam ducentorum ducatorum ascendentes, et reservatas, ut praefator, etiam si matrimonium contraxerint, cum voce tantum, et virgine recipere, et retinere; postremo quod bona quaecumque ad dictos dapiferos, et eorum quolibet spectantia, et per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatum, et praebendarum, ac dignitatum quarumcumque per eos alias obtentorum, et obtinendorum, aut alias quomodolibet, et quovis quovis colore, vel ingenio, seu eorum industria legitime tamen, et licite acquisita, et acquirenda etiam in urbe, ejusque districtu, et ubiqueque existentia spoliis minime subiaceant, sed ipsi dapiferi etiam si religioni alicuius militiae non tamen sancti Joannis Hierosolymitae, adscripti fuerint

de illis in favorem quarumcumque personarum, de jure tamen capicum etiam si curiales esse desierint, et in quocumque loco, quantumvis remoto eos decedere contigerit testari, et alias dispendere, ejusque ab intestato decedentibus, eorum haereditas quicumque succedere libere, et licite valeant simili modo concedimus, et indulgemus; praecipientes, et mandantes dilectis filiis auctor, et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus clericis camerae Nostrae apostolicae, ac quibuscumque aliis spoliis huiusmodi collectoribus, ac militiarum praefatarum officialibus, aut procuratoribus, non in huiusmodi bovis manus apponant, neque haereditas dictorum dapiferorum desuper molestare audeant, seu praesumant, ac etiam decernentes donationes etiam per viam testamenti, et codicillarum per ipsos dapiferos de eorum bonis huiusmodi, servatis de jure servandis, faciendas, semper et perpetuo validas, et efficaces fore, nec eisdem dapiferis, eorumque alicuique ad literas super praesentibus conficiendas in dicta camera insinuandum, aut admitti, et registrari faciendum, teneri, nec illas, etiam si infra tempus legitimum insinuant, admissas, seu registratas non fuerint propterea minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere, eisdem praesentes, et in eis contenta quaecumque sub quibusvis limitationibus, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, decretis, constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoris, vel quae eas limitarent, aut moderarent, quae a Nobis, et dicta Sede pro tempore, et de quibusvis causa, etiam urgentissimis etiam in divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel alias quavis auctoritate hactenus, vel in posterum emanaverint minime comprehendendi, sed quoties illae emanabunt toties in pristinum statum repositas, et reintegratas esse, et ceteri; si quae per quoscumque iudices, etiam commissarios quavis auctoritate fungentes in quavis causa, et instantia sublata eis, et eorum cuilibet quavis alter iudicandi, et interpretandi facultate et auctoritate ubique iudicari, et definiti debere, irritum quoque, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari; et insuper dilectis filiis rescribentario, et computatori collegii scriptorum, litterarum apostolicarum, aliorumque, ad quos eundem litterarum expeditio spectat,

Cumulative
effectum
procurant.

Familia re-
tineat pro-
curatorem
ducentorum
ducatorum.

Abque ne-
cessitate de-
ferendi habi-
tum et ton-
suram cleri-
calis.

Exemptio a
spoliis
servandi ex-
ceptis equi-
bus a. Jo-
anne Hiero-
solymitae.

Exemptio ab
insinuando
in camera.

Classis so-
blata, et de-
cretum tri-
buit.

in virtute sanctae obedientiae, et sub poena indignationis Nostrae motu, scientia, et potestate plenitudine similibus mandamus, ut eadem praesentes, et forma alias literas super praemissis omnibus, tam conjunctim, quam divisim, ac pro singulis quibuscumque derogationibus, decretis, et clausulis in eis contentis, gratis de mandato Nostro, ubique in omnibus officiis, etiam abbreviatorum, sollicitatorum, secretariorum, seu illorum suppressoram loco ministrorum camerae apostolicae plumbi, et registri absque alia poenarum exactione, etiam per viam compositionis faciendae, omni contradictione, et dilatione cessantibus signent, expendant, et expediri faciant, non obstantibus eisdem praemissis, ac de certo notariorum numero, etiam si ad illum non sit devotum, quibus alias per praesentes non intendimus derogare, ac regula Nostra de praestando consensu in pensionibus, ac fel. recordationis Pii pp. IV. praedecessoris Nostri de similibus, vel dissimilibus gratis in camera apostolica, infra tres menses praestandis, ac registrandis, ac recolendis memoriae sancti Pii pp. V. etiam praedecessoris Nostri contra illegitimos, ac Pictaviensis concilii, et alii apostolicis, ac etiam in universalibus, provincialibusque conciliis editis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus monasteriorum, ecclesiarum, ordinum, ac etiam urbis Romae, et aliarum civitatum, et terrarum, aut camerae praefatae, ac quarumvis universitatum, etiam juramento, confirmatione, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, stabilimentis, usibus, et statutis, decretis, ac etiam novis reformationibus, ac etiam legibus tam pontificiis, quam imperiis, regis, et ducalibus, etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, ac personis, et locis quibuscumque in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis irritantibus, et aliis decretis etiam vim contractus, et statuti perpetui continentibus, etiam motu, scientia, et potestate plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, ac alias forsan in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et indovatis, inter alia disponentibus, quod beneficia urbis, non nisi personis certis modo, et forma qualificatis, et

oriendis, exceptis locis, ac trium ordinum militarium expresse professis conferri, et commendari debeant: quibus omalibus etiam si alias pro eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret eorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso; et forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse harum serio, motu pari derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque cum clausulis opportunis:

Fiat Motu proprio F. A.

Et cum absolute a censuris ad effectum etc. Et in casibus regularae de insordescentibus cum opportuna illius, nec non aliter regularae de non tollendo jura quaesito, aliisque necessariis, et opportunis derogationibus, quatenus opus sit, et quod indultorum, concessionum, gratiarum, derogationum, aliorumque praemissorum omnium, et singulorum major, et verior specificatio, et expressio fieri posset in literis, in quibus singulorum dapiferorum nomina, et cognomina, ordines, qualitates, gradus, dioeceses, patriae, et alia requisita exprimi, et describi, ego pro expressis, et descriptis haberi possint juxta notulam per ipsos, seu eorum deputatos confectam, simul, vel ad partem etiam in una non facta mentione de alia, vel aliis prout videbitur expedire et expedire, etc. Volumus autem, quod literarum super praesentibus conficiendarum transcriptum etiam impressis, et sigillo, et manu alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, et subscriptis eadem fides tam in iudicio, quam extra illud adhibeatur, quae originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Volumus praeterea quod sola praesentis motus proprii Nostri signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio, et extra illud regula quaecumque contraria non obstante.

Fiat. J. A.

Datum Romae apud sanctum Petrum annis aprilis anno primo.

Nihil Thomas Ghignardi

Reg. Lib. primo secretorum f. 125.

Expeditur — Philippus Gregus.

Derogamus

NOMINA

*Eminentissimorum dominorum
cardinalium, et dominorum deipserum
sunt haec quae sequuntur.*

Joannes Angelus Braschi nunc Pius pp. VI.
Caesariensis.

Gregorius Bandi clericus, patritius Caesariensis sanctissimi domini nostri domini Pii pp. VI. intimus eubicularius.

Episcopi V.

Joannes Franciscus episcopus Fortuensis et sanctae Rufinae S. R. C. cardinalis Albani sacri collegii decanus.

Aloysius ex marchionibus de Torres patritius Romanus.

Henricus Beodictus Maria Clemeos episcopus Tusculanus S. R. E. cardinalis dux Eboraensis ejusdem S. R. E. vicemillarius.

Marius Orsini de Aragonia ex ducibus Gravinæ Romanus.

Fabritius episcopus Ostiensis, et Velleternensis S. R. E. cardinalis Sorbelloni.

Jacobus Philippus Pascucci clericus nobilis Tolentinus basilicae sanctae Mariae in Comedini de urbe canonici.

Carolus episcopus Sabinae S. R. E. cardinalis Rezzonico.

Philippus Columna patritius Romanus.

Franciscus Joachin episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis de Bernis.

Comes Carolus Odoardus Drummond ex ducibus de Melfort clericus Uticensis diocesis.

Presbyteri XXVIII.

Carolus Victorius Amadeus tituli sanctae Praxedis s. Lanceli archiepiscopus Nicosiensis.

Ignatius Ussello ex comitibus de Nichelino clericus nobilis Taurinensis civit. vel diocesis.

Vincenotius tituli sanctorum Marcellini, et Petri Malvezzi archiepiscopus Bononiensis.

Samuel de Gripiere de Monroce presbyter Condomiensis, et vicarius generalis archiepiscopi Albiensis.

Antoninus tituli sanctae Pudenticianae Sersale archiepiscopus Neapolitanus.

Fabius Baltassar Maria ex comitibus de Vecchi clericus patritius Senensis.

Franciscus tituli sanctorum XII. apostolorum de Solis Felch de Cordova archiepiscopus Ispalensis.

Emmanuel de Gregorio ex marchionibus Squillaci clericus Neapolitan. ac Patritius Messanen.

Paulus tituli sancti Thomae in Parione d'Albert de Luynes archiepiscopus Sennonen.

Matthaeus Franciscus Cagna de Montburg presbyter Cenomanensis facultatis Parisiensis licentiatu theologicus, et metropolitane ecclesiae Sennonen canonici theologus, ac vicarius generalis Sennonen.

Hieronymus tituli sanctae Balbinae Spinali. Comes Alphonsus Aveni clericus nobilis Ferrariensis.

Joseph Maria tituli sancti Alexii Castelli. Abbas Alexander Mattei clericus patritius Marsorum.

Cajetanus tituli sancti Petri in vinculis Elephantiensis.

Comes Augustinus del Sale clericus patritius Ravennaten.

Marcus Antonius tituli sanctae Mariae de Pace Columna.

Joseph Corbelli presbyter patritius Fanen. secularis, et insignis collegiatae ecclesiae sanctae Mariae in Vin-lata de urbe canonici.

Andreas tituli s. Matthei in Merulana Corsini.

Joseph Antamori presbyter nobilis Romanus canonici basilicae sancti Laurentii in Damaso nuncupati de urbe.

Christophorus S. R. E. presbyter de Migatlis archiepiscopus Viennensis in Austria.

S. R. A. Comes de Albertis clericus nobilis Tridentin. ac ecclesiae Trid. canonici.

Simeon tituli sancti Joannis ante portam Latinam Bonaccursi.

Julianus ex comitibus Compagnoni clericus patritius Maceraten.

Joannes Octavius tituli sanctae Mariae Angelorum Bufalini.

Joannes ex marchionibus Bufalini clericus patritius civitatis Castell.

Joannes Carolus tituli sanctorum Joannis et Pauli Boschi.

Comes Vincenotus Macis Gabellotti clericus Patritius Faventin.

Ludovicus tituli sancti Stephani in monte Coelio Calini.

Ludovicus Apollinaris la Tour Dupin de Montauban presbyter, ac vicarius generalis Eduen.

Antonius tituli sanctae Mariae in Via Brancifortes.

Ludovicus Franciscus de Bausset presbyter vicarius generalis Aquenais in Provincia Provincie.

Lazarus Optius tituli sanctorum Nerei, et Achillei Pallavicini.

Franciscus ex marchionibus Sortupi clericus patritius Romanus.

Vitalianus tituli sanctae Mariae in Ara Coeli Borrumaci.

Nicolaus Martini presbyter Romanus nobilitati civitatis Pisciæ in Etruria adscriptus.

Petrus tituli sanctae Mariae Transtiberim Pampulii.

Laurentius ex marchionibus Caucri clericus Romanus.

Urbanus tituli sancti Calixti Paracciani.

Joannes Antonius de Sabatler de Cabre presbyter Aquisgranus licentiatum in utroque iure facultatis Parisiensis, ac vicarius Generalis Bituricensis, et canonicus Noviomensis.

Marius tituli sancti Augustini Marofuschi.

Hieronymus Fabius clericus patritius Ariminon.

Scipio tituli sanctae Mariae super Minervam Burghesi.

Fridericus Spreti presbyter patritius Ravensanensis sanctissimi domini nostri domini Pii pp. VI. intlmus cubicularius.

Antonius Eugenius Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter Visconti.

Franciscus ex marchionibus Visconti clericus patritius Mediolanen.

Bernardinus tituli sanctissimae Trinitatis in monte Pincio Giraud.

Bonaventura Ludovicus Ysore D'Hervault de Pleumartin vicarius generalis Agennen.

Innocentius Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter de Comitibus.

Pellegrinus Consalvi presbyter patritius Maceraten.

Januarius Antonius tituli sancti Bernardi ad Thermas de Simone.

Prior Dominicus de Vico clericus patritius Maceraten.

Franciscus tituli sancti Clementis Carafa.

Petrus Dionysius Delphinus de Seguiran presbyter dioecesis Aquen. in Provincia Provinciae vicarius generalis Narbonen.

Franciscus Xaverius tituli sancti Martini ad Montes de Zelada.

Presbyteri Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales.

Bernardus Gonteri clericus nobilis Taurinen. sanctissimi domini nostri domini Pii pp. VI. intlmus cubicularius.

Diaconi X.

Alexander sanctae Mariae in Via lata Albani.

Aloysius Massajoli presbyter Foretran. dioecesis.

Dominicus sanctae Mariae ad Martyres Orsinus de Aragonia.

Joseph Vulcano clericus patritius Neapolitanus.

Aloysius Maria sanctae Agathae in Suburra Torrigiani.

Joseph Ambelli presbyter Taurinen. in Romana curia advocatus.

Joannes Constantinus sancti Eustachii Caracciolo.

Antonius Columna ex principibus de Stigliano patritius Neapolitana.

Andreas sanctorum Viti, et Modesti Nigroni.

Caesar Vidasci diaconus nobilis Romanus basilicae principis apostolorum de urbe canonicus.

Benedictus sanctorum Cosmae, et Damiani Veterani.

Octavius Boni presbyter patritius Urbanen. canonicus basilicae principis apostolorum de urbe.

Joannes Baptista sancti Nicolai in carcere Tulliano Rezzonico.

Petrus Maria Magdalena de Cortois de Baloro presbyter Divionen. dioecesis vicarius generalis Bellica.

Antonius sancti Georgii in Velabro Casali.

Joseph Casalius ex marchionibus Pastiano in regno Neopolis, in quo natus clericus patritius Romanus.

Paschalis Sanctae Romanae Ecclesiae diaconus cardinalis de Acquaviva.

Gregorius Acquaviva de Aragonia ex co-

mitibus Conversani patritius Neapolitani.

Franciscus sancti Angeli in foro piscium de illico diaconus Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis.

Ludovicus comes Maggi Piccini clericus Romanus.

XIX.

Facultas Ugoni episcopo Mazariensi deputandi unum presbyterum pro administratione sacramenti confirmationis in insulis de Pantellaria, et Favignana.

Venerabili fratri Ugoni apiscopo Mazariensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut accepimus, Christifideles, qui in insulis Pantellaria, et Favignana vulgo nuncupatis ad istam dioccesim Mazariensem, cui ecclesiae praesens dignosceris, pertinentibus, commorantur, propter difficilem accessum, atque ex Turcarum incursionibus periculis obnoxium iter, Sacramento confirmationis privati existant, quippe quia ad eandem insulas personaliter, et commode accedere minime vales.

§. 2. Nos spirituali Christifidelium hujusmodi necessitati, et eorum animarum Nostrae, atque curae commissarum saluti, quantum Nobis ex alto conceditur, paterna charitate consulere volentes, et illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, fraternitatis tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut quoad vixeris, et ecclesiae Mazariensi ejusmodi praefueris, unum presbyterum pro unaquaque ex insulis praedictis tibi benevisum moribus gravem, ac pietatis, et religionis zelo praeditum, qui ibidem sacramentum confirmationis hujusmodi, receptis oleo, et chrismate etiam antiquis, si nova commode haberi non possint, per te, seu per

quemcumque catholicum antistitem gratiam, et communionem Sedis apostolicae habentem benedictis, administrare respective possit, auctoritate nostra apostolica de speciali gratia delegare, deputare, nominare et eligere vales.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, et in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum die decima aprilis millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XX.

Eriguntur tres custodiae in provincia Aragoniae ordinis minorum s. Francisci Cappuccinorum, et confirmantur nonnullae ordinationes ad id conditae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Paterna apostolicae Sedis benignitas, cum ex iis, quae provide, ac prudenter in una ex provinciis alicujus regularis ordinis praescripta, et ab eadem Sede approbata dudum sint, optatos quietis, et tranquillitatis fructus, benedicto Domino, perceptos fuisse cognoscit, ex quoque ubi pro alia ejusdem ordinis provincia statuta deinde conspiciat, suae approbationis munimine, dum id poterit, libenter roborat, atque confirmat.

§. 2. Alias siquidem fecis recordationis Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster per sua in simili forma Brevis die vigesima quarta julii MDCCXLVII. expeditas literas ad preces tunc existentium ministri provincialis, et custodum provinciae incarnationis Dominicae nuncupatae in regno Castellae ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, nonnulla decreta, statuta, et ordinationes, quibus ad commune ejusdem provinciae bonum, et ad regularem observantiam in vinculo pacis ibidem conservandam quaedam distributio officiorum praescripta, atque ex tribus partibus dictae provinciae erectis, seu institutis trium custodiarum demandata fue-

Derogatio
contra alterum.

Dat. die 24.
aprilis 1775.
Anno I.

Datum con-
cedimus.

Tunc con-
cedimus.

Ex parte con-

Memoriam
providentiam
nuptae a Be-
nedito XIV.
super distri-
butione of-
ficiorum in
singulis cus-
todiis regni
Castellae.

rat, sub certis modo, et forma tunc expressis apostolicam auctoritatem confirmavit, et approbavit, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus uberius continetur.

Dispositio po-
nitur in
provincia Ar-
ragoniae re-
sponsione ap-
plicata
providentia
eiusdem con-
sistorii pro-
regio Castellae.

§. 3. Nuper autem exponi Nobis fecit dilectus filius Fidelis Delosarcos frater expresso professus dicti ordinis, et ex-provincialis memoratae provinciae, nec non visitator generalis alterius provinciae Aragoniae ejusdem ordinis, quod ipse ex commissis sibi superioris generalis visitando, ac perlustrando dictam provinciam Aragoniae conperit, et agnovit, convenientissimum, et quasi unicum esse medium, quo pax, et concordia ibidem restitui, et conservari posset, illum nempe ampliandi, et extendendi ad hanc Aragoniae provinciam ea, quae in praefatis literis ipsius Benedicti praedecessoris pro alia provincia utriusque Castellae approbata fuerunt.

Votum con-
sistorii
provincia
Aragoniae,
adversus
providentiam

§. 4. Quocirca idem Fidelis e re sua putavit, super his explorare mentem omnium fratrum provinciae Aragoniae, et an ipsi vellent hanc petere ampliationem, et extensionem, atque ad hunc effectum mandavit, ut in quolibet conventu capitulariter fratres professi congregarentur, et per secreta suffragia mentem suam hae in re aperirent. Ex suffragantibus itaque laetere reperti sunt et septuaginta septem affirmativam partem sequentes, et quinquaginta quinque dumtaxat in contrariam partem abeuntes. Quapropter, cum major pars, imo fere tota provincia huiusmodi, paucis respective exceptis, suum assensum huic petendae extensioni, seu ampliationi praestiterit, hinc ea quae statuta fuerunt pro alia provincia utriusque Castellae idem Fidelis alteri provinciae Aragoniae aptari posse censuit in hunc, qui sequitur modum videlicet.

Modus con-
sistorii
provincia
Castellae.

§. 5. I.º Cum tres partes sint quoque in provincia Aragoniae, quae non a territorio, aut nationali affectu distinguuntur, sed a studiis, tres consequenter instituendae sunt custodiae, scilicet Caesaraugustana, Oscensis, et Vicensis cum suis respective conventibus, ita tamen, quod nec formaliter, nec materialiter distinguantur, sed sub eodem capite, et regimine, prout hucusque fuerunt, remaneant; aeque sit inter eas praeferebat, aut coarctatio, solumque deerviant ad distinguendas illas tres partes honestiori vocabulo, et ad dis-

tributionem praetaturarum, et officiorum infra dicendam.

§. 6. II. Cum omnes religiosi provinciae jus ad rem habeant aequale ad honores, et onera, no cuique fiat iniuria, illi, qui aliquando fuerint, vel fuerint ad studio positi, si forsitan ex aliqua causa continuare non valuerint, aut non poterint, ejusdem tamen partes reputandi sunt; et si duobus studiis extemporanee fuerint, vel fuerint assignati, ad ultimum pertinebunt: qui vero nunquam fuerint, vel fuerint, in studio provinciae, sicuti etiam religiosi laici, inter supradictas partes aeque numero adscribi debeant.

De his qui
sunt in
studio positi.

§. 7. III. Cum tres sint custodiae, tres utique custodes sunt nominandi, unus ex qualibet custodia ad arbitrium definitionis in quacunque earum collocandi; quando vero eliguntur ad comitia generalia, duo tantum secundum constitutionem a capitulo provinciali eligendi sunt, unus ex una custodia, et alius ex alia, ex quibus non fuerit provincialis. Tertius vero, qui remanebit in provincia, nominandus a definitore.

De custodia-
bus
magis
magis.

§. 8. IV. Officia majora ita distribuenda sunt, ut provincialis sit de una custodia, duo definitores de altera, unus de uno studio, et alius de alio, et pariterum alii bini definitores de altera custodia, unus de uno studio.

De distribu-
tione
magis
magis
magis.

§. 9. V. Cum valde conveniens sit quod in provinciam eligatur aptior, et congruentior inter omnes sine reSCRIPTIONE ad partes necessarium est, quod capitulares conveniant, vel per vota secreta determinent ante capitulum, de qua custodia assumendus sit provincialis, ut cum devenerint ad electiones definitorum sciant nullum ex illa eligi posse, cum reservata sit ad provinciatum in illo capitulo, hoc enim modo absque praedicta distributione, electio primi capitis remanebit libera.

De electione
magis
magis
magis.

§. 10. VI. Guardianatus, vicariatus, et praesidentiae hospitium distribuendae sunt inter tres custodias, earumque partes respective, cum omoi moda possibili aequalitate. Si vero omnimoda aequalitas propter imparem numerum servari non possit, decima nona guardiania applicetur huius, seu parti provincialis pro tempore.

De guardia-
tione
magis
magis
magis.

§. 11. VII. Ut guardiania majoris auctoritatis sint probatae jam vitae, et prudentiae, nullus ad hoc officium assumatur, qui septendecim annos post professionem non expleverit,

De assump-
tione
magis
magis
magis.

nullusque pariter, qui saltem per sexennium non fuerit vicarius, nisi antea fuisset lector, aut magister studium, secretarius provincialis, vel reverendissimi p. generalis, procuratoris, vel definitoris generalis, aut procurator provinciae, praeses hospitii, qualificator s. Officii, vel concionator regius, vel ex aliquo casu speciali defensorio per vota confirmatus, et secreta dispensare visum fuerit.

De subrogatione laicorum in officia vacantibus.

§. 12. VIII. Si aliquis guardianatus, vicariatus, lectura, aut magisterium studii per mortem, dimissionem, aut amissionem post capitulum vacare contigerit, alius ejusdem custodias, et partis substituendus erit, et in omni eventu integra semper maneat distributio.

De conferendis lectionibus, et magistratibus.

§. 13. IX. Lecturae et magisteria conferantur cuilibet parti respective, prout vacaverint, absque praefectura, aut antelatione unius ad alterum.

Provisio pro subrogatione doctorum, et stipendium.

§. 14. Cum autem sicut eadem expositum subiungebat huiusmodi decreta, statuta, seu ordinationes in memoratis literis ipsius Benedicti praedecessoris confirmata, et approbata optatos pacis, et tranquillitatis, ac regularis observantiae effectus in provincia utriusque Castellae sint assecuta, ac propterea sperari posse, quod divino opitulante auxilio, eundem effectum assequi valeant in provincia Aragoniae, si ad illam quoque extendantur, et amplius: hinc dictus Fidelis nomine etiam totius provinciae Aragoniae huiusmodi, praedicta decreta, statuta, et ordinationes, modo praemisso aptata ad eandem provinciam Aragoniae per Nos extendi, et ampliari plurimum desiderat, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore confirmationis.

§. 15. Nos igitur dictum exponentem, nunesque ejusdem provinciae Aragoniae fratres specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte occurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praesentia statuta, decreta, et ordinationes alias edita pro memorata provincia utriusque Castellae, et praemisso modo nunc aptata, ad

alias quoque provinciam Aragoniae ejusdem ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium extendimus, et ampliamus, illique inextinguibili apostolice firmitatis robur adiungimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus supplimus, et sanamus.

Conclusio conclusa, et decretum irritum.

§. 16. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et per tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective invariabiliter observari. Sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam censuram palatii apostolici auditores iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio contrarium.

§. 17. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae idem Benedictus praedecessor in suis literis praedictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die vigesima quarta aprilis millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXI.

Dat. die 28. aprilis 1775. Anno 1.

Confirmantur privilegia alias nonaginta viris Pacificis nuncupatis civitatis Foroliviensis concessa.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Laudabilia praedecessorum Nostrorum exempla sectantes, omnia, quae ad publicam quietem, ac pacem comparandam simul, et conservandam praescripta fuisset noscuntur, apostolicae etiam Nostrae auctoritatis praesidio commuimus, sicuti omnibus mature perpensis, magis expedire in Domino arbitramur.

Provisionem.

§. 2. Nuper siquidem exponi Nobis fecerunt dilecti filii nonaginta viri Pacifici nuncupati civitatis Nostrae Foroliviensis, quod alias die nempo xi. augusti 1769. felici recordationis Clementis papae XIV. praedecessor Noster

Tenore provisionis.

per suas in simili forma Brevis expeditas literas, nec solum perpetuo confirmavit, et quatenus opus esset, innovavit nonnulla privilegia, gratias, praerogativas, ac indulta eidem civitati pro quiete, et tranquillitate ibidem conservanda iam dudum concessa, et ab aliis romanis pontificibus praedecessoribus eidem Nostris pluribus confirmata, sed etiam praeter pro tempore existentem episcopum Foroliviensem, ejusque vicariam generalem a rec. mem. Gregorio pp. XIII. praedecessore quoque Nostro executores in suis literis constitutum generalem etiam auditorem curiam camerae apostolicae executores pariter constituit, et deputavit, ac alias prout in ipsius Clementis praedecessoris literis praedictis, quarum tenor est, qui sequitur, nempe.

Clemens pp. XIV.

Ad perpetuum rei memoriam.

Tenore constitutionis
Clementis
XIV. editae.

§. 3. Sollicitudinem providi principis cum id praecipue debeat animadvertere, ut civitatum, et populorum suae curae commissorum quies, et tranquillitas inviolabiliter conservetur, ac magis magisque augatur, libenter ideo ea, quae pro publica pace, ac felicitate concessa sunt, approbationis Nostrae munimine, dom id a Nobis petitur, roborare nec praetermittimus. Cum itaque sicut Nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii nonaginta viri Pacifici nuncupati civitatis Nostrae Foroliviensis fol. me. Clemens pp. XIII. praedecessor Noster nonnulla privilegia, gratias, et praerogativas, ac indulta civitati praedictae pro illius tranquillitate conservanda alias elargita perpetuo approbaverit, et confirmaverit, prout in ejusdem Clementis praedecessoris in simili forma Brevis desuper expeditis literis uberius continetur; tenor vero hujusmodi literarum est, qui sequitur videlicet.

Clemens pp. XIII.

Ad perpetuum rei memoriam.

Tenore praedictae constitutionis
Clementis
XIII.

§. 4. In supremo militantis Ecclesiae solio per ineffabilem divinae sapientiae, atque bonitatis abundantiam nulli licet meritorum Nostrorum suffragio constituti, ea quae a romanis pontificibus praedecessoribus Nostris in fa-

vorem civitatum, oppidorum, et locorum temporalis S. R. E. ditionis in pacis amoenitate conservandorum provide, sapienterque constituta, et ordinata esse noscuntur, ut firma semper, atque illibata servantur, apostolici muniminis Nostrum patrocinio libenter roboramus. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii nonaginta viri Pacifici nuncupati civitatis Nostrae Foroliviensis, quod alias felices recordationis Benedictus papa XIV. praedecessor Noster per quasdam suas in simili forma Brevis expeditas literas nonnulla privilegia, indulta, gratias, et praerogativas civitati praedictae concessas perpetuo approbavit, et confirmavit, et alias prout continetur in ipsius Benedicti praedecessoris literis tenoris sequentis videlicet.

Benedictus pp. XIV.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 5. Etsi cuncta, quae a romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum providentia in favorem civitatum, oppidorum, et locorum temporalis S. R. E. ditionis in pacis amoenitate conservandorum benigno, sapienterque constituta haud indigere arbitramur, ut novo apostolicae firmitatis robore muniatur, tamen ut illa magis firma, et illibata custodiantur, libenter cum a Nobis petitur, Nostrae etiam confirmationis munimen adjicere non dubitamus. Cum itaque sicut dilecti filii nonaginta viri Pacifici nuncupati civitatis Nostrae Foroliviensis Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias nempe anno MDXL. hoc mem. Joannes Guidicciuni, dum vixit, episcopus Forosemproniensis, ac provinciae Nostrae Ramandiae, et exarchatus Ravennae praesides pro prospera dictae civitatis Foroliviensis directione, publicaeque pace, et tranquillitate, propter fidelitatem ab eadem civitate haec sanctae Sedi praestitam unum in eadem civitate nonaginta virorum Pacificorum nuncupatorum magistratum erexit, instituitque, nonnulla etiam pro saluti ejusdem magistratus recte administrandi, et in perpetuum conservandi regimine addidit capitula, et ordinationes, atque in forma statutorum digessit, in quibus praesertim coartabatur, ut quoties magistratum hujusmodi tunc temporis, et in futurum obiret, eo se sub potestate Sedi praedictae esse, et fore, il-

Alias similis,
quae de
Benedicti
XIV.

lique obedientiam praestare, et ad conservandum, fovendum, reintegrandamque pacem, et tranquillitatem, administrandamque in dicta civitate iustitiam paratos, ac promptos esse sacramento obstringerentur. Postmodum capitula, seu statuta huiusmodi a felicis recordationis Paulo pp. III. praedecessore Nostro vigore quarundam litterarum in simili forma Bravis die xxiv. maji supradicti anni expeditarum approbata fuerunt: subinde Julius III., et Paulus IV. romani itidem pontifices praedecessores Nostri erectionem, institutionemque dicti magistratus confirmarunt, illumque nonnullis privilegiis, gratiis, et favoribus ditarunt, dictosque Paulus IV. quoque per suas similes litteras die tertia augusti MDLV. expeditas, huiusmodi institutionem admodum utilem, et fructuosam esse declaravit. Praeterea Gregorius pp. XIII. pariter praedecessor Noster erectionem magistratus huiusmodi, ac illius privilegia etiam confirmavit per suas itidem expeditas litteras tenoris sequentis, videlicet.

Dilectis filiis magistratui nonaginta virorum
Facilicorum civitatis Nostrae Foroliviensis.

Gregorius pp. XIII.

Dilecti filii salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 6. Eximis fides, et sinceræ devotionis affectus, quibus in apostolicæ Sedis conspectu hactenus claruistis merito Nos iuducunt, ut praedecessorum Nostrorum vestigiis iuherentes ea, quae pro publica civitatis Nostrae Foroliviensis tranquillitate gesta, vobisque concessa fuisset, comperimus, approbationis Nostrae praesidio roboremus. Precibus itaque vestris usper per dilectos filios Claudium Accotium juris utriusque doctorem, et equitem auratum, et Franciscum Guarium concives vestros ad Nos in hac Nostra ad summi apostolatus apicem assumptione, dictamque Sedem a vobis destinatos oratores humiliter porrectis inclinati, erectionem, et institutionem ordinis, et magistratus vestri dudum per bo. mem. Joannem episcopum Forosemproniensem tunc in humanis agentem, ac provinciae Romandiolae, ac exarchatus Ravennae praesidem ad sex annos ex tunc computandos factam, et deinde ad alios sex annos apostolica auctoritate prorogatam,

et successive per pian memorie Julium papam III. praedecessorem Nostrem approbatam, confirmatam, et innovatam, utpote dictae civitati admodum utilem, et fructuosam, ac salutarem ejus directionem concernentem, novagennariumque ejusdem ordinis numerum cum omnibus, et singulis ejusdem vestri ordinis, seu magistratus honoribus, oneribus, redditibus, et emolumentis, nec non omnia, et singula privilegia, ordinationes, concessionem, iudicia, gratias, et praerogativas eidem vestro ordinati tam per Joannem episcopum, et praesidem, ac etiam dam io minoribus constitutus, ac in provincia, et exarchatu praedicta bo. mem. Pauli papae III. etiam praedecessoris Nostri, et Sedis de latere legatus esset, Julium, quam Paulum praefatos, ac etiam recoleudas memoriae Paulum IV., et Pium etiam IV. romanos pontifices praedecessores Nostros, nec non similis mem. Hieronymum tituli sancti Georgii ad Velum Aureum diaconum cardinalem, dum viveret, similiter legatum, ordinationes quoque, et decreta noviter per dilectos filios Joannem Baptistam Dorian notarium Nostrum tunc in provincia, et exarchatu praedictis praesidem pro eodem de nocte sine lumbis, et pulsando campanam ad arma, ut occurratur periculis, et tumultibus, ac pro quiete, et pace dictae civitatis, et Paulum Ramulum de Tarano super Multinatis secundo Nubentium, et venerabilem fratrem Salvatorem Pacionum episcopum Clusioensem, olim latice vicelegatos pro stanzis palatii per vos aedificatis, et restructis, et Montem de Valentibus de Trebbio pro dilecto filio Nostro Karolo tituli sanctae Praxedis presbytero cardinali Borromaeo nuncupato tunc provinciae, et exarchatus praedictorum legato de latere locumtenentem, et homines vestri ordinis ad testificandum in maleficiisungi non possent, exceptis tamen ubi poene capitales veniunt infidelitatem, et in bis urgente necessitate, nempe si alii testes haberi non possent, et salvo ipsius praesidis arbitrio, nec non per venerabilem fratrem Hieronymum episcopum Marturanensem similiter tunc praesidem contra delinquentes, et eorum gratias, quibus gratis illi non aliter, quam forma decreti per eos servata uti possent, ac alios quoscunque romanos pontifices praedecessores Nostros, dictaeque Sedis legatos hactenus quomodolibet concessa, ac prout illa concernunt, quavis apostolicas, et alias gratias desuper

Gregorius
XIII. litteras
super constitutione
privilegiarum,
et statutorum
Facilicorum
supra.

expeditis cum omnibus, et singulis in eis contentis clausulis per nos. mem. Pium papam V. similiter praedecessorem Nostrum approbata, et confirmata: et quoniam illos, qui ab eodem ordine vestro tacite, vel expresse privati erant, et privarentur in futurum, quique vobiscum de magistratu fideliter exercendo non iurassent, nec iurarent in ipso ordine vestro, ejusque magistratus exercitio versari, ac eorum, quae ibidem pro civitatis pace, et justitia discutiebantur notitiam habere non mererentur, vobis in virtute sanctae obedientiae districtè praecipiendo factam per eundem Pium V. inhibitionem, ne deinceps futuris perpetuis temporibus de illis in numerum, vel ordinem vestrum recipiendis invicem ullatenus tractare praesumeretis, ne videlicet ipsi indigni utique iudicati ullam status, rerumque vestrarum turbandum occasione haberent, ac decretum ejusdem Pii praedecessoris, per quod eos, qui vestri ordinis hominibus dum contra delinquentes, aut factiosos, vel ex quacunque causa suspectos officium suum exequerentur, se opponerent, vel eisdem impedire vellent, illamque poenas, quas hi, qui se officialibus civitatum opposcentes, vel illorum officium impedire volentes incurrerent, ipso facto incurrere, et incidere declarabatur: ac insuper custodiae vestrae, nec non viginti militum ad eam pro vestra, et dictae civitatis, suique palatii securitate deputatorum stipendium, et ejus assignationem juxta formam litterarum dicti Pauli III. praedecessoris batenus observatam, ac redditus, et emolumenta per dilectos filios communitatem ipsius civitatis ordini vestro concessos, una cum capitulis, ordinationibus, constitutionibus, decretis, privilegiis, ordinibus, legibus, emolumentis, redditibus, solutionibus, licentia, gratiis, praerogativis, honoribus, et oneribus dicti numeri, seu magistratus per Paulum III., Julium III., Paulum IV., Pium IV., et Pium V. praedictos concessis, illorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentis apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, et confirmamus, ac illis, perpetuo, et inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui forsan intervenerint, in eisdem supplemus, illaque omnia perpetua futuris temporibus durare, et inviolabiliter observari debere decernimus, et declaramus, nec non approbationem, confirmationem, ad-

jectionem, suppletionem, decretum, et declarationem hujusmodi, aliasque praemissas, ac praesentes litteras quovis quacunque colore, vel ingenio de subreptionis, aut obreptionis, seu nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae defectu nullatenus notari, vel impugnari posse, sed illa semper valida, et efficacia fore, aeneque plenarios, et integros effectus sortiri, et inviolabiliter observari, vobisque suffragari, et si per quoscunque etiam dictae Sedis legatos, vice-legatos, praesides, et gubernatores, aliosque quoslibet iudices, et commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac quidquid secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus. Quo circa venerabili fratri episcopo Forliviensi, et dilecto filio ejus vicario in spiritualibus generali per praesentes committimus, et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum praesentes litteras, et in eis contenta quaecunque ubi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra fuerint requisiti solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficaciter defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate Nostra vos approbatione, confirmatione, adjectione, suppletionem, declarationem, et decreto, aliisque praemissis juxta eandem praesentium tenorem pacifice sciri, et gaudere, non permittentes vos, vel aliquem vestrum desuper per legatos, vice-legatos, praesides, gubernatores, aliosve magistratus praedictos, aut quonemque alios quomodolibet indobite molestari, perturbari, vel inquietari: contra dictores quoslibet, et rebelles ejusque status, gradus, ordinis, et praesententiae fuerint per censuras, et poenas tam ecclesiasticas quam pecuniarias arbitrio suo moderandas, imponendas, et applicandas, aliasque opportuna juris remedia, appellationis postposita, compescendo: invocato etiam ad hoc, si opus sit, auxilio brachii secularis: Non obstantibus praemissis, ac quibuscunque constitutionibus apostolicis, ac provincialibus, et exarabatis, civilibusque praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus: privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis eidem legato, vice-legato, praesidi, gubernatori, et aliis quibuscunque personis sub

quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque clausulis, et decretis etiam motu proprio quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Marcum sub annulo piscatoris die octava octobris millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno primo.

Caesar Glorierius.

Loco $\times$ annuli piscatoris.

Insuper Sixtus V. pariter praedecessor Noster per suas etiam in simili forma Brevis VIII. et X. respective diebus Iulii anni MDLXXXIV. datas literas non solum praescriptam erectionem magistratus huiusmodi, ac privilegia eidem concessa approbavit, et confirmavit, verum etiam custodiam aggerum, seu fossarum dictae civitatis, ac redditus, proventus, iuraque portae de Ravalдино dictae civitatis in locum reddituum, proventuumque nauti nautis navis, aliasque gratias, et praerogativas concessit, et assignavit, praeter autem approbationem ejusdem magistratus a rec. mem. Clemente VIII., Gregorio XV., et Paulo V. romanis pontificibus praedecessoribus quoque Nostri factam felicitis itidem recordationis, Urbanus pp. VIII. pariter praedecessor Noster erectionem huiusmodi approbavit, et confirmavit per alias suas literas, tenoris, qui sequitur videlicet.

Urbanus pp. VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 7. Fidelium quorumlibet praesertim ditionis Sedis apostolicae subditorum votis libenter annuimus, ac iis, quam pro ipsorum subditorum commodo, et utilitate, ac civitatum Nostrarum securitate a dicta Sede concessa fuisse comperimus, ut firmiter subsistant confirmationis Nostrae manum apponimus, prout in Domino conspicimus expedire. Nuper siquidem dilecti filii noaginta viri Pacifici nuncu-

pati civitatis Nostrae Foroliviensis per dilectos filios Antonium Portium, Paulum dell'Aste eorum ad Nos cives Forolivienses oratores destinatos Nobis exponi fecerant, quod alias felicis recordationis Sixtus papa V. praedecessor Noster, postquam diversi romani pontifices etiam praedecessores Nostri quam plurimas gratias, et indulgentias ordini dictorum noaginta virorum concesserant erectionem, et institutionem dicti ordinis cum omnibus, et quibuscumque illius honoribus, et oneribus, redditibus, et emolumentis etiam per dilectos filios dictae civitatis communitem, vel alias concessis, et assignatis, nec non omnia, et quaecumque privilegia, indulgentias, ordinationes, concessionem, licentias, gratias, et praerogativas eidem noaginta viris, illorumque ordini per quoscumque romanos pontifices, et Sedem praedictam, illisque etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque civitati gubernatores quomodolibet concessa, seu decreta confirmavit, et approbavit, ac omnia emolumenta portae de Ravalдино nuncupatae dictae civitatis alias camerae apostolicae incorporatae dicto ordini concessit, et assignavit, ac alias prout in singulis ipsorum praedecessorum literis, aliisque scripturis desuper confectis plenius continetur. Comque praedicti noaginta viri cupiant praemissa omnia pro illorum firmitiori subsistentia etiam per Nos confirmari et approbari, Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio huiusmodi annuere, aliisque in praemissis opportuna providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur singularum literarum, ac scripturarum praedictarum, ac omnium, et singularum in eis contentorum, aliorumque de necessitate exprimendorum tenores etiam veriores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, et insererentur praesentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati omnia, et singula fructus, redditus, et proventus, iura, obventiones, et emolumenta undecumque provenientes, et in quibuscumque rebus consistentia eidem noaginta viris, illorumque ordini quomodolibet applicata, et assignata, in quorum pacifica possessione noaginta virorum eorumdem ordo extitit, nec non omnia, et singula privilegia, ordinationes, concessionem, licentias, facultates, gratias, exemptiones, honores, praerogativas, et indulgentias per quoscumque romanos

Tenor constitutionis
Urbanus VIII.
super dictis
privilegiis
lao.

pontifices praedecessores Nostros, dictamque Sedem, illiusque etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque civitatis gubernatores, nec non illius communicationem, et homines, seu alios quoscumque quomodolibet concessa, nec non singulas literas, aliasque scripturas desuper confectas apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus, et confirmamus, illisque perpetuo, et apostolicae firmitatis robur adjicimus, illaque omnia, et singula per communitatem, et homines praedictos perpetuo observari volumus, et mandamus, omnesque, et singulos juris, ac facti defectus, si qui intervenerint, in eisdem supplementis. Mandantes in virtute sanctae obedientiae modernis, et pro tempore existentibus episcopo Foroliviensi, et dictae civitatis gubernatori, quatenus ipsi, vel eorum alter singula praemissa, et alia quaecumque eidem nonaginta viris, illorumque ordini quomodolibet concessa ab illis, ad quos spectat, et spectabit in futurum inviolabiliter observari, dictos nonaginta viros illis omnibus pacifice frui, et gaudere faciant, atque mandent, non permittentes eos, et eorum quemlibet per quoscumque molestari, perturbari, vel inquietari, contradictores quoslibet, et rebelles, ac praemis non parentes per sententias, ac censuras ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias poenas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita compescendo. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac provinciae Romanolae, et exarchatus Ravennae, nec non dictae civitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et consuetudinibus, ac omnibus illis, quae dicti praedecessores in singulis eorum litteris voluerunt non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die decimaquarta novembris millesimo sexcentesimo vigesimo quinto, pontificatus Nostri anno tertio.

V. Theatin.

Loeo † annuli piscatoris

Propter per-
tinetiam pro
confirmatio-
ne omnia
constitutio-
num a pro-

§. 8. Denique pie memorie Clemens pp. XI. itidem praedecessor Noster omnia, et singula praemissa per suas desuper in pari forma Brevis die undecima augusti millesimo septin-

gentesimo primo confirmavit pariter, et approbavit, quarum omnium literarum tam dicti Clementis XI, quam Pauli III. Julii, Pauli IV, Sixti, Clementis VIII. Gregorii, et Pauli V. praedecessorum praedictorum tenores praesentibus pro expressis, et insertis haberi volumus, et in quibus plenius dicitur contineri. Quoniam autem dicti exponentes, qui praecara suae fidelitatis, debita erga eandem Sedem apostolicam argumenta semper praestiterunt, et in pacis tranquillitatisque publicae studio se commendarunt, humiliter supplicari fecerunt, ut praesertim literas, et praemissa omnia in aliis memoratorum pontificum praedecessorum litteris expressa apostolicae etiam Nostrae confirmationis patrocinio corroborare dignemur.

§. 9. Nos igitur dictos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tamen consequent., harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim Gregorii XIII. et Urbani VIII. praedecessorum praedictorum literas, omniaque, et singula in eis contenta, et a memoratis Paulo III. Julio, Paulo IV, Sixto, Clemente VIII., Gregorio, Paulo V, et Clemente XI. praedecessoribus, ut praefertur concessa, approbata, et confirmata auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo confirmamus pariter, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac perpetuis futuris temporibus inviolate, et inconvulsa servari mandamus, et praecipimus; ac privilegia, gratias, indulta, praerogativas, et alia praemissa ab eisdem, et aliis romanis pontificibus praedecessoribus Nostreis eidem magistratui concessa, et assignata quatenus opus de novo concedimus, et assignamus.

§. 10. Decernentes easdem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque semper firma, valida, et efficacia existere, et fore, atque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari.

cedentibus
pontificibus
dictarum.

Tenor pri-
mae confir-
mationis re-
dictae.

Clementis
litteras.

Decretum
iuratum.

§. 11. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae praedictae cardinales etiam de latere legatos, eorumque vice-legatos, praesides, et gubernatores, ac quoscumque alios quaecumque praerogativa, et potestate fungentes, et functuros, sublata aia, et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Expositiones
generales.

§. 12. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non omnibus et singulis illis, quae in praesertis Gregorii XIII., et Urbani, ac aliorum praefatorum praedecessorum litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam maiorem sub annulo piscatoris die secunda ianuarii millesimo septingentesimo quadragesimo primo pontificatus Nostri anno primo.

D. card. Passioneus

Loco † annuli piscatoris

Secunda con-
firmatio con-
cilio con-

§. 13. Quoniam autem dicti exponentes praesertim litteras, ut firmius subsistant, et serventur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communiri summopere desiderant: Nos ipsos exponentes, quos paternam cunctis affectibus, amplioribus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium tamen consequentium, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum omnino Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim ipsius Benedicti praedecessoris Nostri litteras, ac in eis contenta quaecumque, et expressa, tenore praesentium perpetuo approbamus, et confirmamus, ac quatenus opus sit, innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur, vim, et efficaciam adiungimus, illosque adversus quoscumque non usum, sive desuetudinem, et inobservantiam, nec non quavis abusum, et contrarium usum, contra-

riamque observantiam, etiam forsitan publicam, et notoriam, et quantolibet tempore teleratam, in integrum, ac pristinum statum restituiamus, reponimus, et reintegramus. Decorantes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, auspice plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quae spectat, et per tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae idem Benedictus praedecessor in dictis suis litteris voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam maiorem sub annulo piscatoris die tertia augusti millesimo septingentesimo quinquagesimo nono, pontificatus Nostri anno secundo.

D. card. Passioneus

Loco † sigilli etc.

§. 14. Quo igitur firmitas praesertim litterarum subsistant, et serventur exactius, dicti exponentes illas apostolicas etiam confirmationis Nostrae patrocinio communiri, etiamque executores praeter pro tempore existentem episcopum Foroliviensem, ejusque vicarium generalem a memorato Gregorio XIII. praedecessore in suis respective litteris praedictis constitutos, per Nos quoque constitui, ac deputari plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praesertim ipsius Clementis XIII. praedecessoris litteras, et in eis contenta quaecumque, et expressa tenore praesentium perpetuo approbamus, et confirmamus, ac quate-

Tertia con-
firmatio con-
cilio con-

nus opus sit innovamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur, vim, et efficaciam adiungimus, illasque adversus non usum, siue desuetudinem, et inobservantiam, nec non quemvis abusum, et contrarium usum, contrariamque observantiam foras publicam, et notoriam, et quantolibet tempore tolleratam in integrum, ac pristinum statum restituimus, reponimus, et reintegramus, atque insuper dilectum filium causarum curiæ cameræ apostolicæ auditorem generalem præter pro tempore existentem episcopum Forliviensem, ejusque vicarium generalem in executores ab ipso Gregorio prædecessore, ut præferitur, constitutos, et deputatos, cum eisdem facultatibus auctoritate, et tenore prædictis præsentium quoque executores constituimus, et deputamus. Decernentes easdem præsentis litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari. Sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quæ idem Clemens XIII prædecessor in dictis suis litteris voluit non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die undecima augusti millesimo septingentesimo sexagesimo nono pontificatus Nostri anno primo.

A. card. Nigronus

Quæ si-
lis con-
tra, non-
que præ-
dictis con-
trariis.

§. 15. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat, quo firmius præmissa omnia subsistant, ac servantur exactius, ea a Nobis quoque confirmari, et approbati dicti exponentes summopere desiderent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportune providere, et ut iuxta indulgere de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa laicis, si quas forte incurre-

runt, bujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fove censentes, bujusmodi applicationibus inclinati, præiussit ipsis Clementis prædecessoris litteras, una cum deputatione auditoris generalis curiæ cameræ apostolicæ in executores præter episcopum Forliviensem, ejusque vicarium generalem constituti, atque cum aliis omnibus, et singulis in eisdem litteris contentis, et expressis auctoritate Nostra apostolica, tenore præsentium pariter confirmamus, et approbamus, eisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, nec non illa adversus non usum, seu desuetudinem, inobservantiam, et contrarium usum, contrariamque observantiam etiam foras publicam, et notoriam, et quantolibet tempore tolleratam in integrum, ac pristinum statum restituimus, reponimus, et reintegramus.

§. 16. Decernentes easdem præsentis litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 17. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quæ idem Clemens XIV. prædecessor in suis litteris prædictis voluit non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die vigesima octava aprilis millesimo septingentesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Clavula so-
luta, et de-
cretum ter-
tium.

Delegatus
contrario-
rum.

XXII.

Unio nonnullarum parochialium ecclesiarum collegio das Artes unenpato civitatis Combricensis.

Pius PP. VI.

ad futuram rei memoriam.

§. 1. A vitam, et constantem eorum voluntatem, qui gloriosa majorum suorum gesta emu-

Det. die 2.
maji 1778.
Anno L.

Procurator.

lantes; omnem adhibent operam, omneque studium totaque curam, et sollicitudinem impendunt, ad hoc ut non solum literarum, sed etiam aliarum artium studia ad rempublicam recto, feliciterque gubernandam, ampliandamque apprime necessaria consarvantur, et magis magisque augeantur; Nos merito non solum laudandam, sed etiam fovendam esse semper putavimus, atque in id apostolicæ auctoritatis Nostræ partes interposuimus, votisque sublimium principum hoc exposcitantium annuimus, quemadmodum, omnibus mature perpensis, in Domino magis expedire arbitramur.

§. 2. Dudum siquidem, sicut pro parte carissimi in Christo filii Nostrî Josephi Portugallicæ, et Algarbiorum regis fidelissimi Nobis nuper exposuit dilectus filius Franciscus de Almada, et Mendonça vicecomes de Villanova apud Nos, et Sedem Apostolicam ipsius Josephi regis minister plenipotentiarum, cla. mem. Joannes III. dum vixit, eorumdem Portugallicæ, et Algarbiorum rex jure, meritoque secum reputans utilitati, et incremento studiorum generalium in suis regibus magis congruere, illa a Lisbonensi aula removere, ubi posteaquam imperaverat ei. itidem mem. Ferdinandus rex, adhuc conservata eo tempore reperiebantur; hac de re liberali, et nobili voluntate sectavit vestigia, et exempla cla. pariter mem. Emmanuelis regis ejus genitoris, qui in id plura concesserat, ac munificam, et regiam sane mentem suam testatam palam reddiderat in statutis conditis pro universitate studiorum, ideoque Couimbricensi civitati eadem studia restituere omnino curavit, ubi eorum prima fundatio cla. me. Dionysio rege imperante, suum exordium habuerat.

§. 3. Occasione igitur, qua renovata fuit Couimbricensis universitas, nos solum ei concessit regia, et magnifica jura *Passæ* vulgo nuncupata, ad hoc ut in illa generalia studia constituerentur, sed etiam, ut ejus subditi in eadem civitate omnibus aliis studiis lucumbere possent, fundavit, atque erexit magnum, splendidumque collegium das Artes vulgo pariter nuncupatum ad imbuendam minoribus in studiis nobilem juventutem eorumdem regnorum, illamque condigne parandam ad cætera studia majora postea in dicta universitate percipiendam.

§. 4. Idem autem eidem universitati ita constituit, ut magnitudini consilientis, et

qualitati sibi propositi operis responderet; ac citisque illis professoribus tam subditis, quam exteris, qui in republica literaria magis idonei comperti sunt, eis congruentem, atque consentaneum assignavit numerum domesticorum, qui eisdem professoribus, et collegialibus suum famulatum exhiberent. Quam maxime eum sibi cordi erat, ut nobilis, ac principalis juvenus, quæ in collegio prædicto studiis operam dabat, ornamenta virtutis, et recte eruditionis inde assequeretur.

§. 5. Felix igitur, ac faustus dudum erat status ejusdem collegii, sed ut rerum humanarum fert conditio, progressu temporis, tam collegiales, quam professores, nec non etiam redditus conversi in alios usus ibidem defecerunt.

§. 6. Novissime vero idem Josephus rex, iterum fundata universitate Couimbricensi, bonorum quoque studiorum restaurationem in collegio prædicto neque necessariam agnovit. Quæ de re posteaquam ipso in civitate Lisbonensi exerebat splendidum, atque regium collegium nobilium, pro ibi instruenda nobili juventute illorum regnorum, deinde animum suum convertit ad restitutionem alterius collegii artium universitatis Couimbricensis: merito tamen perpensis, quod, sequuta restauratione hujusmodi collegii, illud non aliis quidem aptius, atque utilius assignari poterat, quam adolescentibus nobilibus trium provinciarum septentrionalium eorumdem regnorum, pro illis sane idem collegium reipsa constituit.

§. 7. Quia vero antiqui redditus bonorum prædicti collegii impares profecto apparuerunt ad obeundas graves expensas, quæ in præsentem rerum statum omnino requiruntur, hinc ipse Josephus rex perspectam habuit, agnovitque omnimodam necessitatem augendi annuos redditus ejusdem collegii, qui satis essent conservationi hujusmodi operis suapte natura pietate, ac utilitate undique effulgentis; quo plane perspecto, ne congruentes eidem collegio decescent modi, ac rationes, quibus subsistere valeat, atque ad hoc ut illius professores, et collegiales, nec non plures ministri pro ejus gubernio, et famulatu omnino requisiti viderentur ibidem docere possint, in hisce rerum circumstantiis, et ad hanc sane piam, utilitatem causam conservandam, fovendamque, assignationem, et unionem nonnullorum reddituum, et bonorum ecclesiasticorum necessariam cognovit.

Quæta
sive in
tempore
defecerunt.

Restauratio
collegii,
civitatis
Joseph
rege.

Defectio-
bus reditu-
bus id gra-
ves obsequia
expensas ap-
pugnare
fuerunt non-
nullorum bo-
norum eccle-
siasticorum.

Violentia-
nos quibus
nobis Cou-
imbricensis
universitas
studiorum.

Jura eidem
concessit, et
magnificas
in eadem
studiorum ju-
ventutem.

Dux consti-
tuta, et pro-
fessores stu-
dio propositi

Nominatur
parochia,
quorum col-
legia colle-
giatorum.

§. 8. Ideoque dictus Iosephus rex, ac perpetuus dominus memorati collegii filialis, et adnexi eidem universitati Conimbricensi fructus, et redditus parochialium ecclesiarum, nempe unius sanctae Eulaliae da Comiera vulgo nuncupatae ad ordinariam collationem pro tempore existentis archiepiscopi Bracharensis spectantia, et alterius sancti Vincentii de Alcaface pariter nuncupati in diocesi Vicensi de iurepatronatus ipsius Iosephi regis, nec non quatenus opus sit, alicujus alius parochialis, seu parochialium ecclesiarum de illius iurepatronatus itidem existentium, una cum annexis respective juribus *Passas* vulgo nuncupatis, earumque patronatu eidem collegio perpetuo uniri, et applicari plurimum desideret.

Laudet con-
suetudinem
provisio-
nis et rati-
onem
depositi
maioris.

§. 9. Nos igitur, ut nobilis, atque copiosa Lusitana juvenus trium provinciarum praedictarum virtute, ac literis imbuatur, ac informetur, paternae charitate providere, atque votis ipsius Iosephi regis id anhelantis, quantum cum Domino possumus annuere volentes, et praedictarum ecclesiarum parochialium fructuum, reddituum, et proventuum verum annuum valorem praesentibus pro expresso habentes, supplicationibus ejusdem Iosephi regis nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, dilecto filio Nostro Joanni Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Cosmae de Cunha nuncupato per praesentes injungimus, quatenus praedictas parochiales ecclesias sanctae Eulaliae, et sancti Vincentii, nec non, quoties opus sit, aliam, seu alias parochiales itidem ecclesias de iurepatronatus ejusdem Iosephi regis existentes, si illas, quovis modo, quem etiam ex eo quavis generalis reservatio etiam in corpore juris clausa resultet, praesentibus haberi volumus pro expresso, ex cujuscumque persona, seu per liberam resignationem eorum parochiales praedictas nunc obtinentium coram notario publico, et testibus sponte factam, vel per assecutionem alterius beneficii ecclesiastici ordinaria auctoritate collati, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta statuta Lateranensis concilii ad Sedem apostolicam legitime devoluta, ipsaeque parochiales ecclesiae dispositioni apostolicae specialiter reservatae existant, et super eis inter aliquos lit, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dammodo tempore datae praesentium non sit in eis alicui specialiter jus quaesitum, una cum earundem ec-

clesiarum patronatu, et annexis respective juribus *Passas* vulgo nuncupatis, eidem collegio das Artes civitatis Conimbricensis auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium perpetuo uniat, ac omnia, et singula earundem ecclesiarum sic, ut praefertur, unitarum bona, et jura, nec non omnes, et singulos eorum fructus, redditus, et proventus eidem collegio perpetuo similiter applicet, et assignet, ita quod liceat, post hujusmodi unionem, applicationem, et assignationem factas, dicto collegio, ejusque ministris ecclesiarum hujusmodi parochialium, suarumque pertinentiarum, bonorum, et proprietatum sic concedendorum, et applicandorum respective corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios propria auctoritate libere apprehendere, et perpetuo retinere, nec non bona hujusmodi locata, dislocare, ac fructus, redditus, et proventus illorum percipere, exigere, et levare, ac recuperare, et in dicti collegii usus, ac utilitatem convertere respective, cujusvis licentia desuper minime requisita.

§. 10. Nos obstantibus recolendae memoriae Bonifacii pp. VIII. praedecessoris Nostri, et Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, ac individua, et de verbo ad verbum mentio ad hoc servanda foret, illarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad praemisorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis da hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus specialis, vel generalis dietae Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, et decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, et

Abrogatio
constitutionum
in consuetudinem
faciendam.

Nullo ro-
bore de-
claratur pro-
visionem,
quae fieri
possent de
provisione
lit.

processus habitos per eosdem, ac inde secuta quaecumque ad dictum collegium volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad associationem beneficiorum aliorum praedictum generari, et quibuslibet aliis privilegiis, indultis, et literis apostolicis generalibus, vel specialibus quoruncumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediendi valent quomodo libet, vel differri, et de quibus, quoruncumque totis tenoribus habenda sit in Nostris literis mentio specialis.

Animarum
curae com-
missio.

§. 12. Volumus autem, quod praeter praemissa dictae parochiales ecclesiae debita non fraudentur obsequiis, et animarum cura nullatenus negligatur, sed illarum congrue impertentur onera consueta, et lusuper ex tunc irritum decernimus si a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca eidem Joanni cardinali per praesentes injungimus, ut deputationem vicarii perpetui pro exercenda ea, qua par est, sedulitate, atque solitudine, animarum cura in unaquaque ex dictis parochialibus ecclesiis ab illis nominandi, et praesentandi, a quibus ante unionem ecclesiarum hujusmodi per praesentes indultam earundem parochialium rectores nominabantur, et praesentabantur, decernat, atque praescribat, eisdemque vicariis perpetuis sic constitutis, et deputatis congruam portionem ex fructibus, ac redditibus, et proventibus uniuscujusque ex parochialibus ecclesiis praedictis juxta constitutionem auctoritatis Pii papae V. praedecessoris Nostri assignet, atque praescribat, omniaque de consilio, et assensu ipsius Josephi Regis gerat, et faciat, prout ad salutem aeternam animarum magis expedire in Domino judicaverit. Datum Romae apud sanctum Petrum die secunda maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXIII.

Applicantur universitati studii generalis Comimbriensis nonnulla bona ecclesiastica.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proventum.

§. 1. Institutionem non solum, sed conservationem quoque universitatum studiorum gene-

ralium, ex quibus tot bona in divini cultus augmentum, in catholicae fidei praesidium, ac in publicam Christifidelium utilitatem procedunt, confovere juxta sagientes, apostolicas Nostrae auctoritatis partes in ea libenter conferimus, per quae illarum perevicti stabilitati consulitur, praesertim quoties catholicorum principum vota hoc exposcant, nosque in Domino agnoscimus salubriter expedire.

§. 2. Nomine siquidem carissimi in Christo filii Nostri Josephi Portugalliae, et Algarbiorum regis fidelissimi Nobis nuper exposuit dilectus filius Franciscus de Almada, et Mendonça vicecomes de Villanova apud Nos, et Sedem apostolicam ipsius Josephi regis miniater plenipotentarius, quod idem Josephus rex in nova fundatione Comimbriensis universitatis ab eo nuperrime in Ecclesiae beneficium, suique status utilitatem, peracta, ad hoc ut literarum studiis, quae in Portugallensi natione jampridem quam maxime floruerunt, eorum antiquo decori, atque splendori restituerentur, provide sane conferendos esse duxit redditus ejusdem universitatis, quos illa actu percipit, cum certissimis, atque indeclinabilibus expensis, quas subire cogitur tam pro iis, qui literarum corpus ibidem constituunt, quam pro aliis pluribus officialibus non solum ad justitiam, sed etiam gratulae negotia pertractanda, et exequenda destituta, ac demum pro ministris, caeterisque inservientibus regiae cappellae, quibus omnibus sunt addendi sumptus constructionis, et conservationis splendorum, atque amplissimorum aedificiorum, ex quibus nos inter alias omnes praecelsores universitates Europae ista Comimbriensis nemini secunda effulget. Sic itaque ejus redditus cum omnibus expensis praedictis, prudenti sane consilio, diligenter conferendo, inde ipse Josephus rex prebe agnovit, et vidit in praesenti rerum status, impares omnino esse redditus patrimonii, quibus dicta universitas provisam jampridem reperiebatur ab ejus praedecessoribus Portugalliae, et Algarbiorum regibus ad subeundas majores expensas, quae modo superventis novis rerum circumstantiis, minui, ac remitti nullimode possunt.

§. 3. Hoc solum clare, aperteque agnito; ne eidem universitati necessarius, et congruus deesset modus conservandi, una cum dignitate sua, utilissima quoque studia, quae ibidem excoluntur, idem Josephus rex non solum ejus favore explevit novam, atque amplissimam de-

Comimbriensis universitatis praesentibus regis et redditus multiplicatur, et conservatio ejusdem salubris.

Reconstruitur haec, et jura concessa in collegio.

Dat. die 2.
maj. 1778.
Anno 1.

nationem bonorum jampridem regionum, et saecularium, quae a presbyteris regularibus suppressae, atque extinctae societatis Jesu antea detinebantur; sed etiam quia bona hujusmodi ad id sufficientia profecto non erant, alia quoque bona, ac redditus ecclesiasticos dudum pro eodem effectu, rectae scilicet educationis juvenutis per apostolicas literas nitis duobus collegiis eorumdem presbyterorum regularium dictae suppressae societatis in civitate Conimbricensi, atque Elborensi respective existentibus eidem universitati assignare, seu destinare constitui; decimas nempe mensae abbatialis de Paço de Souza vulgo nuncupatae, quas percipiebat collegium Elborensi in episcopatu Portugallensi, nec non ordinariam, quam collegium Conimbricense pariter percipiebat a mensa episcopali, seu mitra Conimbricensi pariter percipiebat collegium ejusdem civitatis, atque insuper decimas monasteriorum de São Fins; et sancti Joannis de Longos Valles una cum juribus de Passaes nuncupatis, et patronatibus sibi pertinentibus in archiepiscopatu Bracharensi, atque perceptionem fructuum trium praebendarum in collegiata ecclesia villae de Ourom in episcopatu Leiricensi per apostolicas literas, instantibus eisdem regibus, memoratis collegiis Conimbricensi, et Elborensi, ut praefertur dudum unita, praevia eorum separatione, atque dismembratione a collegiis praedictis, universitati Conimbricensi ab ipso Josepho rege novissime restituta, restituta ac fundatae auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium perpetuo animas, annectimus, et applicamus, illaque omnia una cum suis juribus, pertinentiis, ac dependentiis, quibus antea collegia praedicta Conimbricensi, et Elborensi fruebantur, potiebantur, et gauderant, in conservationem, ac mantentionem ejusdem universitatis, suorumque ministrorum, et aedificiorum juxta ipsius Josephi regis mentem, et intentionem auctoritate, ac tenore praedictis perpetuo lidem assignamus.

Tenore praesentium pro
clausura
confirmatio
ne praevia
collegiis

§. 4. Quae quidem bona, et redditus, cum instantibus cla. mem. Joanne III., ac Sebastiano, et Henrico praedecessoribus Portugalliae, et Algariorum regibus, ex laudabili, justa, ac recta caeteroquin causa, juvenutis nempe optime educandae, eisdem collegiis unita fuerint, sed optatum finem instantiae hujusmodi ab ipsis regibus pertractae, ac intentio, et mentio Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum illa annuentium minime obtinuerint, hinc eadem nunc quoque concurrente causa apostolicarum concessionum respicientium tam sanctum, ac utile opus, videlicet publicorum studiorum, idem Joseph rex, et perpetuis dominis praedictae universitatis Conimbricensis bonorum, ac reddituum hujusmodi assignationem, et applicationem favore ejusdem universitatis per Nos approbari, et confirmari plurimum desiderat.

Tenore praesentium pro
clausura
confirmatio
ne praevia
collegiis

§. 5. Nos igitur ipsius Josephi regis zelum, ac sollicitudinem in excolendis, ampliandisque literarum studiis, quibus Christianifideles Ecclesiae, et reipublicae utiliores sane redduntur, at sunt, plurimum in Domino commendantes, atque tenores eorumdem literarum apostolicarum, per quas instantibus ipsis regibus praedecessoribus praefata bona, ac redditus unita

dudum fuerunt memoratis collegiis Conimbricensi nempe, et Elborensi praesentibus pro expressa; atque insertis habentes, ejusdem Josephi regis votis annuere volentes, praedicta bona, ac redditus, nempe decimas mensae abbatialis de Paço de Souza vulgo nuncupatae, quas collegium Elborensi in episcopatu Portugallensi percipiebat, nec non ordinariam, quam a mensa episcopali, seu mitra Conimbricensi pariter percipiebat collegium ejusdem civitatis, atque insuper decimas monasteriorum de São Fins; et sancti Joannis de Longos Valles una cum juribus de Passaes nuncupatis, et patronatibus sibi pertinentibus in archiepiscopatu Bracharensi, atque perceptionem fructuum trium praebendarum in collegiata ecclesia villae de Ourom in episcopatu Leiricensi per apostolicas literas, instantibus eisdem regibus, memoratis collegiis Conimbricensi, et Elborensi, ut praefertur dudum unita, praevia eorum separatione, atque dismembratione a collegiis praedictis, universitati Conimbricensi ab ipso Josepho rege novissime restituta, restituta ac fundatae auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium perpetuo animas, annectimus, et applicamus, illaque omnia una cum suis juribus, pertinentiis, ac dependentiis, quibus antea collegia praedicta Conimbricensi, et Elborensi fruebantur, potiebantur, et gauderant, in conservationem, ac mantentionem ejusdem universitatis, suorumque ministrorum, et aedificiorum juxta ipsius Josephi regis mentem, et intentionem auctoritate, ac tenore praedictis perpetuo lidem assignamus.

§. 6. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et foras, anosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illa, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquidem in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuntios iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus asper his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus apostolicis, ac in uni-

Clausele
an
biter, et de
corum irr
tate.

Breviorem.

versalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis, editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quibusvis etiam juramentis, confirmationibus apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores presentibus pro plebe, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die secunda maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXIV.

Immunitio festorum in diocesi Vilnensi.

Venerabili fratri Ignatio Massalski
episcopo Vilnensi.

PIUS PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Temporibus
Christifide-
lum consen-
santaneum
videtur, et
eorum tempo-
ralium etiam
commodorum
rationem habemus,
quibus
praesertim illi
ad spiritualia
consecranda
sieri promptius,
alacriorisque
possunt; utra-
que enim ita
componit, et
constituit debent,
ut altera
absente alteris
requiescat, sed
mutua inter
se temporatione,
quod fieri poterit
maximo provehantur;
qua propter si
praecipue ad
divinum cultum,
animarumque salutem
Nostri apostolici ministerii
solicitudo conversa sit,
tamen ea interdum minime
neglecta temporalium
rerum opportunitate, non solum im-

pedimenta, si quae sint, averti, sed et multo
potiora ad eam finem adjuncta comparari
posse cognoscimus.

§. 2. His inductum rationibus felici recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorem Nostrium fuisse scimus, qui nennullorum catholicorum principum, et ordinariorum sibi potestis praefectis annuendo indulget, ut fideles populi plurium civitatum, et dioecesium quibusdam festivis diebus, servato in eorundem festorum vigiliis, in quibus praedictum erat, jejunio, ac audita tantum in iidem festis missa, laboriosis suorum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent:

§. 3. Sed ex eadem dispensatione, illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut illi in suo artificio nimis occupati praecipuum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi.

§. 4. Quae incommoda agnoscens charissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris pro eximia, quam pietas, pietate obviam iidem hic tunc statuit, providendae a Nobis anxie flagitat nemine etiam inclytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eisdem Christifideles etiam a praecipio jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate velimus.

§. 5. Nos igitur ejusdem voti quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientiae consulendum esse judicantes fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tuae hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam matro consilio, et expensis omnibus descendimus nuctoritate apostolicae auctoritatis, et edicas.

§. 6. Retineantur nemp, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, aliisque per annum dies dominici, nec non natalitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque dicati beatae Mariae virgini scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, nativitat

Hic de consuetudine
Benedicti
XIV. sapientis-
simi praedecessoris
Nostri, qui nonnullorum
catholicorum principum,
et ordinariorum sibi potestis
praefectis annuendo indulget,
ut fideles populi plurium
civitatum, et dioecesium
quibusdam festivis diebus,
servato in eorundem festorum
vigiliis, in quibus praedictum
erat, jejunio, ac audita tantum
in iidem festis missa, laboriosis
suorum artium exercitationibus,
servilibusque operibus vacare
possent.

Sed inde occurrere
potest, ut illi in suo
artificio nimis occupati
praecipuum audiendi missam
omnino negligerent, alii vero
ex obligatione jejunandi in
vigiliis, et audiendi sacrum
in festis occasionem caperent
a laboribus abstinendi, et otio
indulgendi.

Quae incommoda
agnoscens charissimus
in Christo filius Noster
Stanislaus Augustus
Poloniae rex illustris
pro eximia, quam pietas,
pietate obviam iidem hic
tunc statuit, providendae
a Nobis anxie flagitat
nemine etiam inclytorum
reipublicae Poloniae
ordinum in generalibus
comitiis congregatorum,
ut eisdem Christifideles
etiam a praecipio
jejunandi, et audiendi
missam iis diebus,
quibus operi vacare
permittitur, solutos
esse apostolica auctoritate
velimus.

Postquam ordinatio
commissa fraternitati
nostrae committimus,
et mandamus, ut in
ista civitate, ac dioecesi
tua hanc omnibus
Christifidelibus ritus
latini in civitate, et
dioecesi praedicta
existentibus de diebus
festis legem, in quam
matro consilio, et
expensis omnibus
descendimus nuctoritate
apostolicae auctoritatis,
et edicas.

Retineantur nemp,
ac celebrentur festivi
dies Resurrectionis
cum sequenti, et
Pentecostes item
cum sequenti, aliisque
per annum dies
dominici, nec non
natalitatis Domini
Nostri Jesu Christi,
Circumcisionis,
Epiphaniae,
Ascensionis, et
Corporis Christi,
tum quinque dicati
beatae Mariae virgini
scilicet purificationis,
annuntiationis,
assumptionis, nativitat

et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Ubi plures patroni honorandis, praefereendus ille qui potiorum cultum, et venerationem obtinet.

Quae praestanda sunt in diebus festis servantur.

Absolutio- nes, et benedictiones pro diebus festis debentur.

Præceptum de celebranda missa, et recitanda officio in diebus festis, non pro otiosis, quam pro abrogatis festis.

Commemoratio praestanda.

Commemoratio de aliis quibus festis, statuta diebus faciendae.

§. 7. Sed si alicubi plures patronos aequae principales haberi contigerit, diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potiorum cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praeceptum designes.

§. 8. In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adeo, a servilibus operibus abstinerere, et jejunium in eorundem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

§. 9. In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permittimus, ad indulgemus, sed insuper eodem Christifideles a quacunque vigiliae, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipitur, et audiebant missam in praedictis festis obligantur absolvimus, et libersimus.

§. 10. Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentiam minuire non intendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missas tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

§. 11. Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

§. 12. Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis agrosancto missae sacrificio et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adhaere possint, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis adhaere, sanctorum apostolorum, et Martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servant, et venerant, volumus, ac praecipimus, ut die xxix junii ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solemnitates, etiam

aliorum apostolorum, et die xxvi decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix junii in kalendis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — ss. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero xxvi decembris ita notetur festum — s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum.

§. 13. Haec Nos, venerabilis frater, non minus spiritualem, quam temporalem istius populi utilitatem intendentes scienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo efficies, ne quid in divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendos cures, quae ad iustam, legitimamque festorum diernum celebritatem pertinent, quo ardore, quava humilitate spiritus aditare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaeque, ludicia, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad foveendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a prospecta pastoralis sedulitate tua Nobis maxime pollicemur.

§. 14. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalis conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vicesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Modum populi faciemum super abrogatione dierum festorum serventur.

Derogatio contrariis.

Die 10.
m. 1775.
Anno 1.

XXV.

Facultas magno elemosynario regis christianissimi concedendi licentiam militibus vescendi carnibus temporibus prohibitis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proveniens

§. 1. Omnium Christianissimum necessitatibus paternali charitate consulere cupientes, in iis quoque eorundem Christianissimum spirituales quietem, et conscientiam securitatem respiciunt, apostolicæ auctoritatis Nostræ partes interponimus, quemadmodum sublimium christianorum principum vota exposcunt, et Nos, omnibus mature perpensis, in Domino magis expedire arbitramur.

Esperanter
speramus
esse ut
necessitas,
ut milites
carnibus
voti debent,
contra præ-
ceptum ec-
clesiasticum.

§. 2. Sane pro parte carissimi in Christo filii Nostri Ludovici Francorum regis christianissimi expositum Nobis fuit, quod si militares ejus copiae in castris, et belli expeditione actu reperiantur, sive pacis tempore ad diversas eorundem regnorum provincias, civitates, et oppida se conferre debeant, persæpe contingere solet, ut temporibus, quibus ecclesiasticum præceptum vetat, ne Christiani carnes comedant, per ea loca pertransire teneantur, in quibus omnia alia ad humanæ vitæ sustentationem necessaria penitus deficient, quæ de re milites hujusmodi carnibus quandoque vesci temporibus, ut præfertur, prohibitis, coacti omnino reperiantur.

Curæ ad-
hibeant ut
necesse sit
ad eorum con-
suetudinem.

§. 3. Licet autem tam ipsius Ludovici regis eximia pietas, quam ejus ministri, et officiales omne in re hac adhibuerint studium, curam, et sollicitudinem, ne præmissa evenirent, sed ecclesiasticum præceptum milites in temperarent, optatum tamen effectum pia eorum desideria assequi minime valuerunt. Quo circa idem Ludovicus rex Nobis humiliter supplicari fecit, ut spiritualibus militum hujusmodi necessitatibus de benignitate apostolicæ providere dignaremur.

Et hoc po-
tius re-
sponsum
nostrum
concedi
ut pro
modum
licet
militibus
voti
concedi
concedi
concedi

§. 4. Nos igitur ipsius Ludovici regis votis aeternum animarum bonum respicientibus, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, dilecto filio Nostro Karolo Antonio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbytero cardinali de Rochesumont nuncupato ejusdem Ludovici regis aunc, et pro tempore exstanti

magno elemosynario facultatem, sive per se, sive per alios sacerdotes nuntios elemosynarios penes eosdem milites in illorum legionibus existentes, atque ab ipso deputandos, concedendi licentiam militibus prædictis, vel in actuali belli expeditione intra, et extra Galliarum regna in castris degentibus, vel pacis tempore in itinere tantum per eorundem quoque regnorum loca transcurrentibus, temporibus ecclesiasticis præcepto intra annum prohibitis carnibus vescendi, auctoritate apostolica, tenore presentium concedimus, et indulgemus.

§. 5. Volumus autem, quod facultas hujusmodi ad milites præsidarios, qui continuæ arcium, seu aliorum locorum custodiam adscripti sunt, minime extensa intelligatur.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinamentis, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

sanctissimi
boni, et rati-
onabiles.

Esperanter
speramus
esse ut
necessitas,
ut milites
carnibus
voti debent,
contra præ-
ceptum ec-
clesiasticum.

Derogatur
contra excep-
tione.

XXVI.

Die 15.
m. 1775.
Anno 1.

Confirmatio decreti editi super baptismum clam puero Hebræo colitis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Alias emanavit a congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium in tota republica christiana adversus hæreticam pravitatem generalium inquisitorum auctoritate apostolica deputatorum decretum, tenoris, qui sequitur, videlicet

In omni actu
pro baptismo
puero He-
bræo colitis
sacra genera-
lis congrega-
tio inquisito-
rum per se-
cundum de-
cretum con-
suluit.

Feria V. die 9 februarii 1774

§. 2. In congregatione generali sanctæ Romanæ et universalis inquisitionis fiabita in palatio apostolico Quirinali coram sanctissimo Domino Nostro Clemente divina providentia pp. XIII., ac eminentissimis, et reverendissimis Dominis S. R. E. cardinalibus in tota republica christiana contra hæreticam pravita-

Tunc de-
cretum.

tem generalibus inquisitoribus a sancta Sede apostolica specialiter deputatis.

Proposita causa Avenionensis Carpentoratenensis circa baptismum clam puero Hebraeo collatum a catechumeno Ain de Cavaillon, et circa recursum quatuor universitatum Hebraeorum provinciae Avenionensis super minis, quae quotidie inferuntur a pravis, et otiosis hominibus, conferendi baptismum infantibus Hebraeis invitis parentibus ad finem extorquendi pecunias ab Hebraeis divitibus, relictis scripturis desuper pro parte Hebraeorum distributis, aliisque omnibus jurebus deductis: Sanctissimus Dominus Noster papa, praedictis auditis emiserantissimorum, et reverendissimorum dominorum cardinalium generalium inquisitorum suffragia [provisio tamen quoad baptismum supradicti pueri Hebraei, quam quoad minas, et instantiam matris, et sororis de Cavaillon in Hebraeorum claustrum civitatis Carpentoratenensis commorantium] decrevit, scribendum esse, tum r. p. d. episcopo Carpentoratenensi, ut quillo modo permittat accessum ad eam diocesim Hebraeis fratribus de Cavaillon absentibus; tum r. p. d. vice legato Avenionensi, ut poenam exilii a toto comitatu Vonesino, debitis firmis, praedictis Hebraeis fratribus de Cavaillon sub gravibus poenis, in casu etiam primae contraventionis intimeret.

§. 3. Item Sanctissimus Suae eidem Carpentoratenensi episcopo, ac patri inquisitori Avenionensi scribendum statuit, ut nomine sanctae congregationis publicent novam edictum, comminatis poenis gravioribus, etiam afflictivis, et corporalibus (scilicet trivium quoad homines, fustigationis vero quoad mulieres) irremissibiliter incurrendis contra baptizantes, ut supra, invitis parentibus, infantibus Hebraeos, et nuptas eidem respective inferentes ad supradictum effectum.

Petrus Pauluccius, sanctae romanae et universalis inquisitionis notarius.

§. 4. Nunc autem nomine praedictarum quatuor universitatum Hebraeorum Nobis expositum fuit, quod ipsae, ut decretum hujusmodi firmius subsistat, et servetur exactius, apostolicam etiam Nostrae confirmationis patrocinio committeri plurimum desiderant.

§. 5. Nos igitur praesertim decretum memorata a congregatione, ut praefertur editum, cum omnibus, et singulis in eo contentis, et expressis auctoritate Nostra apostolica

tenore praesentium confirmamus, et approbamus, salva tamen semper in praemis auctoritate ejusdem congregationis.

§. 6. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac respective ab eis inviolabiliter observari. Sicque in praemis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque: Datum Romae apud sanctum Petrum sub anaplo piscatoriae die decima quinta maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXVII.

Imminutio festorum in dioecesi Posnaniensi.

Venerabili fratri Andreae Mlodziejawski episcopo Posnaniensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Paternae charitati, qua Christianifideles omnes in Domino complectimur, illud maximo contentanum videtur, ut eorum temporariam etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacrioresque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera ab altera alteris nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit maxime provehantur; quapropter si praecipuo ad divinam cultum, animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum im-

Baptismus invitae parentibus Hebraeorum, clam pueri adscriptum et impetratum, ad satisfactionem et iudicium.

Provisio praesentis decreti.

Confirmatio apostolica decreti supra scripti.

Clemente apostolice, et decretum interdictum.

Derogatio constitutionibus.

Die 23. maii 1775. Anno 1.

Ratio constitutionis.

pelimenta, si quae sint, averti, sed et multo potiora ad eum finem adjumenta comparari posse cognoscimus.

§. 2. His inductam rationibus felicis recordationis Benedictum pp. XIV sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariarum sibi porrecta precibus annuendo induisit, ut fideles populi plurium civitatum, et dioecesium quibusdam festis diebus, servato in eorundem festorum vigiliis, in quibus praecceptum erat, jejunio, ac sedita tantum in iisdem festis missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent; sed ex eadem dispensatione illud postmodum, sicut accepimus, evensu deprehensum est, ut illi in suo artificio nimia occupati praecceptum audiendi missam omnino negligerent, illi vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi.

§. 3. Quae incommoda agnoscebat carissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustri, per proxima, qua pollet pietate obvia iisdem ire nunc statuit, proindeque a Nobis enixe flagitat nomina etiam inclytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus capitulis congregatorum, ut eosdem Christifideles etiam a praeccepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, absolutis eas apostolica auctoritate velimus.

§. 4. Non igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populo-ram conscientiae consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tua hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in qua maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica decernimus, et edicamus.

§. 5. Retineantur nempe, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, aliisque per annum dies dominici, nec non natiuitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque dicati beatae Mariae virgini, scilicet, purificationis, assumptionis, assumptiois, natiuitatis, et conceptionis; praeterea retinean-

tur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sacrosancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

§. 6. Sed, si alicubi plures patronos aequae principales haberi contigerit, diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quoniam ex diebus principalioribus patronis potiorum cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praecceptum designes.

§. 7. In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituti Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorundem vigiliis, quibus aduexum sit, observare debeant, et teneantur.

§. 8. In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permittimus, et indulgemus, sed insuper eosdem Christifideles a quacunque vigiliis, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non precipiatur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

§. 9. Sed quoniam dum populo-ram conscientiae consulimus, et eorum qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiam providemus; sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentiam maiore non intendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missas tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

§. 10. Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

§. 11. Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis adessent, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus; memoriam servant, et venerent, volumus, ac praecipimus, ut die xxix junii infra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem,

Provisum ad rem acceptam a Benedicto XIV quae ratione gratiarum ratione praebent.

Incommoda agnoscebat Stanislaus Augustus Poloniae rex illustri, qua pollet pietate obvia iisdem ire nunc statuit, proindeque a Nobis enixe flagitat nomina etiam inclytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus capitulis congregatorum, ut eosdem Christifideles etiam a praeccepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, absolutis eas apostolica auctoritate velimus.

Committitur fraternitati tuae obsequendum, et populo-ram conscientiae consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tua hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in qua maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica decernimus, et edicamus.

Enunciantur dies dominici.

Praeferunt quod servandum in locis in quibus plures principales patroni haberi contigerit.

Quid praestitum in diebus festis servatis.

Quomodo in abrogatis vigiliis opera permittuntur aliisque lege vigiliis, vel jejunii.

De missa, et officio celebrando in iisdem abrogatis festis.

De commutatione temporis.

De commemoratione sanctorum abrogatorum.

etiam aliorum apostolorum, et die xvi de-
cembria ultra præcipuum sancti Stephani fe-
stum; etiam aliorum sanctorum martyrum
memoria celebretur. Quare die xxix ianui in
calendaris ecclesiasticis ita festum inscriben-
dum erit — *sa. Petri, et Pauli, et commemoratio*
omnium apostolorum — ac tam in officio,
quam in missa addatur — commemoratio de
communi apostolorum — die vero xxvi decem-
bris ita noletur festum — *sancti Stephani*
*protomartyris, et commemoratio omnium sancto-
rum martyrum* — ac tam in officio, quam in
missa addenda erit — commemoratio de com-
muni plurimorum martyrum —

*Memoria de
eucharistia po-
pulo quoad
seus accen-
dendi prom-
ptum de con-
stitutione
dierum insto-
rum.*

§ 12. Haec Nos, venerabilis frater, non
minus spiritualem, quam temporalem istius
populi utilitatem intuentes sancienda esse ju-
dicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac
pastorali vigilantiae tuae confidimus, qui il-
lod profecto sedulitate, studioque tuo efficias,
ne quid e divino cultu detractum videri possit,
sed quo minor festorum dierum factus est nu-
merus, eo major sit in populorum animis pie-
tas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer
cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam
hortamur, ut populos tibi commissos diligen-
ter edocendos curas, quae ad justam, legiti-
mamque festorum dierum celebrationem per-
tinent, quo ardore, quaque humilitate spiritus
adactis sanctissimo altaris sacrificio, quo stu-
dio, qua frequentia divinis officiis, sacris
concionibus, ac christianae doctrinae institutioni-
bus interesse debeant, et ne per eos dies Chri-
stifidelium corda graventur crapula, et ebrie-
tate, ac saecularibus cogitationibus quam dili-
gentissimam operam dare debebis, ut profana
quæque, ludica, et minus religiosa a publi-
cis locis amoveantur, contra vero in conspectu
illa sint, abundeque suppetant quae ad fove-
dam devotionem, pietatemque plurimum pro-
desse possint. Quae quidem cuncta a perspecta
pastorali sedulitate tua Nobis maxime pollice-
mur.

*Errata
et corrigenda
in*

§ 13. Non obstantibus apostolicis, ac in
universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel speciali-
bus constitutionibus, et ordinationibus, casu-
aliisque contrariis quibuscumque. Datum Ro-
mae apud sanctum Petrum sub annulo pisca-
toris die vicesima tertia maii millesimo septin-
gesimo septuagesimo quinto, pontificatus
Nostri anno primo.

XXVIII.

*Das der 23.
mai 1776.
Anno I*

Imminutio festorum in diocesi Uladislaviensi.

Venerabili fratri Antonio Ostrowski
episcopo Uladislaviensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam
Benedictionem.

§ 1. Paternae charitati, qua Christifideles
omnes in Domino complectimur, illud maxi-
me consentaneum videtur, ut eorum tempora-
rium etiam commodorum rationem habemus,
quibus praesertim illi ad spiritualia consecran-
da fieri promptiores, alacrioresque possint;
utraque enim ita componi, et constitui debent,
ut altera abesse alteris nequeant, sed mutua
inter se temperatione, quoad fieri poterit, ma-
xime provehantur; quapropter si praecipue ad
divinum cultum, animarumque salutem, Nostra
apostolici ministerii sollicitudo conversa
sit, tamen ea interdum minime neglecta tem-
poralium rerum opportunitate, non solum
impedimenta, si quae sint, averti, sed et multo
potiora ad eum finem adjumenta comparari
posse cognoscimus.

*Quoniam
praesertim
consecratio-
ne statuta
sunt pro
divinis Pos-
sessoriis, hic
reputatur
pro divinis
l'ediala-
tione.*

§ 2. His inductum rationibus felicia re-
cordationis Benedictum pp. XIV: sapientissi-
mum praedecessorem Nostrum fuisse scimus,
qui sanctorum catholicorum principum, et
ordinariorum sibi porrectis precibus annuen-
do indulisit, ut fideles populi plurium civita-
tum, et diocesium, quibusdam festivis diebus,
servato in eorumdem festorum vigiliis, in qui-
bus praecipuum erat, jejuniis, ac addita tan-
tum in illis festis missa, laboriosis suarum
artium exercitationibus, servilibusque operi-
bus vacare possent; sed ex eadem dispositione
ne illud postmodum, sicut accepimus, evenis-
se deprehensum est, ut alii in suo artificio si-
mis occupati praecipuum audiendi missam om-
nino negligerent, alii vero ex obligatione je-
junandi in vigiliis, et audiendi sacrum in fe-
stis occasionem caperent a laboriosis abstinendi,
et otio indulgendi. Quae incommoda agnos-
cens carissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris, pro ex-
imia, qua pollet pietate obviam illud ire nunc

*Eodem ratio
constitutio-
ne.*

statuit, proindeque a Nobis ex tunc flagitat nomine etiam inclytorum reipublice Polonae ordinem in generalibus comitiis congregatorum, ut eosdem Christianifideles etiam a praerecepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate volumus.

Smis de-
putatis ordi-
natis pro-
prie legi-
slatione de
diebus festis
servanda.

§. 3. Nos igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populo-
rum conscientiae consulendum esse iudicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac diocesi tuae hanc omni-
bus Christianifidelibus ritus latini in civitate, et diocesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam mature consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas.

Enumeratio
dierum festo-
rum servan-
dorum.

§. 4. Retineantur nempe, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non nativitate Domini Nostri Iesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et corporis Christi, tum quinque dicti beatae Mariae virginis, scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, nativitate, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

De eligendo
patrono, qui
poterit cultum, et
venerationem ob-
tinere.

§. 5. Sed si alicubi plures patronos aequae principales haberi contigerit diligenter inquiras, necesse est; venerabilis frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potiorum cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praeceptum designes.

De omnibus
quibus pro-
venerit Chris-
tianifideles pro
diebus festis
servatis.

§. 6. In his igitur omnibus festis diebus pro vateri Ecclesiae catholicae instituto Christianifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus annexum sit, observare debeant, et tenentur.

Libertati-
nem, et abso-
lutionem pro
diebus festis
abrogat.

§. 7. In reliquis vero festis non solum laboriosis artium exercitationibus, et sorvilia operum permittimus, et indulgemus, sed insuper eosdem Christianifideles a quacumque vigilia, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quinquor temporum non precipiatur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

§. 8. Sed quoniam dum populo-
rum conscientiae consulimus, et coram, qui in sudore vultus sui pacem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christianifidelium poenitentiam minuire non intendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missas tam in istodem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineat, et sicut prius in quacumque ecclesia celebrari masdamus.

De officio, at
missae istam
indem abro-
gatis festis in
veneris ser-
vanda.

§. 9. Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas foras adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Commemoratio
sanctorum.

§. 10. Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosanctam missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possunt, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis adstant, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superiores abrogavimus, memoriam servant, et venerentur, volumus, et praecipimus, ut die xxix. junii praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi. decembris ultima praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in kalendis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — ss. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac etiam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communis apostolorum — die vero xxvi. decembris ita notetur festum — s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa edenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum.

Commemoratio
sanctorum
festorum et
longiorum.

§. 11. Illec Nos, venerabilis frater, non minus spiritalem, quam temporalem istius populi utilitatem intendentes sancienda esse indicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo officio, ne quid e divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendes cures, quae ad iustam, legiti-

Missionem ad
episcopos,
et populos
admittit re-
parum, qui
peritiam ad
celebrati-
onem dierum
festorum.

namque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quave humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris conciniis, ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, ac ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaeque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum proficere possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastorali sedulitate tua Nubis maxime pollicemur.

§. 12. Nun ubstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, cacterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo

Errogatio
congruentum.

Die 25
mai 1778.
Anno I.

XXIX.

Imminatio festorum in diocesi Luccorisiensi.

Venerabili fratri Felici Turki
episcopo Luccorisiensi

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Ab ipso alio
diocesi Lu-
corienti.

Paternae charitati, qua Christifideles omnes in Domino conplectimur, illud maxime consentaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacrioresque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse alteris nequeant, sed mutuo inter se temperatione, quoad fieri poterit, maxime proveantur. Quapropter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem, No-

stra apostolici ministerii sollicitudo conversis, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedimenta, si qua sint, averti, sed et multo potiora ad eum finem adiumenta comparari posse cognoscimus.

His inductum rationibus felices recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariarum sibi porrectis precibus annuendo indulgit, ut fideles populi plurium civitatum; et diocesium quibusdam festivis diebus servati in eorundem festorum vigiliis, in quibus praecipuum erat, jejunio, ac audita tantum in eisdem festis missa, laboribus sanarum artium exercitationibus, aervilibusque operibus vacare possent; sed ex eadem dispensatione illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecipuum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi. Quae incommoda agnoscens carissimus in Christo filius noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris pro eximia, qua pollet pietate obviam iisdem re annu statuit, proindeque a Nobis exixe flagitat, nomine etiam in clytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eisdem Christifideles etiam a praeepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate volumus.

Nos igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientiae consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus ut in ista civitate, ac diocesi tuae hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et diocesi predicta existentibus de diebus festis legem, in quam maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas.

Retineantur nempo, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non natiuitatis Domini nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque dicati beatae Mariae virginis scilicet purificatione

nis, annuntiationis, assumptionis, nativitatís, et conceptionis; præterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed si alibi plures patronos atque principales haberi contigerit, diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quoniam ex dictis principalioribus patronis potius cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in eius tantum propria die festivitatis præceptum designas.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesie catholice instituto Christifideles sacris adesse et servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorum vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permitimus, et indulgemus, sed insuper eosdem Christifideles a quacumque vigilia, seu jejunii diebus præcedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimæ, vel ratione quatuor temporum non præcipiatur, et audiendi missam in predictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientias consulimus, et eorum, qui le sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providentes, sanctorum venerationem, et salutem Christifidelium poenitentiam minuere non intendimus; ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missam tam in hisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicuti prius in quacumque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in prædicta vigiliis habebatur, ad quartas et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines sæculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missæ sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesias diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servet, ac venerentur, volumus, ac præcipimus, ut die xxix junii ultra præcipuum sanctorum Petri,

et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi decembris ultra præcipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix junii in calendaris ecclesiasticis ita festum describendum erit s. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum s. ac tam in officio, quam in missa addatur s. commemoratio de communi apostolorum s. die vero xxvi decembris ita notetur festum s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum s. ac tam in officio, quam in missa addenda erit commemoratio de communi plurimorum martyrum. s.

Hæc Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporales, istius populi utilitatem intuentes sanctorum esse iudicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuæ confidimus, qui illud profecto sollicitate, studioque tuo officis, ne quid e divino cultu detractum videri possit, sed quo maior festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum aciem pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendos cures, quæ ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quæ humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, quæ frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianæ doctrinæ institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac sæcularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quæque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa aint, abindeque suppleant, quæ ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodessa possint. Quam quidem cuncta a perspecta pastoralis sollicitate tua Nobis maxime polliceamur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto pontificatus Nostri anno primo.

Die die 22.
maji 1775.
Aene I.

XXX.

- Imminutio festorum in dioecesi
Cracoviensi

Venerabili fratri Cajetano Soltik
episcopo Cracoviensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Item pro alia
dioecesi Cra-
coviensi.

Paternali charitati, qua Christiani omnes in Domino complectimur, illud maxime consensu videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praestitum illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacriorumque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse alteri nequeat, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit, maximo provehantur. Quapropter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem, Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minus neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedienda, si quae sint, averti, sed et multo potiora ad eam finem adjuncta comparari posse cognoscimus.

His inductum rationibus felicitis recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorum Nostrum fuisse scimus, qui non solum catholicorum praecipuum, et ordinarium sibi porrectis precibus annuendo induluit, ut fideles populi plurium civitatum, et dioecum, quibusdam festivis diebus, servato in eorumdem festorum vigiliis, in quibus praecipuum erat, jejunii, ac audita tantum in iisdem festiva missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servillisque operibus vacare possent; sed ex eadem dispensatione illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecipuum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendo sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi. Quae incommoda agnoscentes carissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustri, pro eximia, qua pollet pietate obviam istam ire nunc statuit,

proindeque a Nobis enixe flagitat nomine etiam inclytorum reipublicae Polonae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eodem Christiani omnes a praecipuo jejunandi, et audiendi missam his diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate velimus.

Nos igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientias consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tua hanc omnibus Christianis ritus latui in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis loquamur; in quam maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncians, et edicas.

Retineantur itaque, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non natalitius Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et corporis Christi; tum quique dicant beatae Mariae virgini, scilicet purificationis, assumptionis, et assumptionis, nativitas, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed si alicubi plures patronos aequo principales haberi contigerit diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potiorum cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praecipuum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christiani fideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permittimus, et indulgemus, sed insuper eodem Christiani fideles a quacumque vigiliis, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipiat, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientias

consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerabilium, et salutare Christianidelium poenitentiam minuere non intendimus, ideo sanctorum, et solennitatum officia, et missas tam in fidei abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quaecumque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero ieiunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas foras adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem eorum solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosanctae missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possunt, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesias diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solennitates superius abrogavimus, memoriam servant, et venerentur, volumus, et praecipimus, ut die XXIX. Junii ultra praecipuam sanctorum Petri, et Pauli solennitatem, etiam aliorum apostolorum, et die XXVI. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebraretur. Quare die XXIX. Junii in kalendariis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — ss. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac etiam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero XXVI. decembris ita notetur festum — a. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum.

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spiritualium, quam temporalium istius populi utilitatem intuentes sanciente esse iudicavimus, in quo plurimum sollicitudinali, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecte sedulitate, studioque tuo efficias, ne quid a divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendos eures, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quava humilitate speitus adstare sanctissimo

altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christianidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaeque, ludicia, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis sollicitudine tua Nobis maxime pollicemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die vigesima tertia maii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXI.

Immunitio festorum in dioecesi Ploconsi.

Venerabili fratri Michaeli Poślatowski
episcopo Ploconsi.

PIUS PP VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam
benedictionem.

Paternae charitati, qua Christianifideles omnes in Domino complectimur, illud maxime constantem videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habemus, quibus praesertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacrioresque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse alteris nequeant, sed mutus tunc ac temperatione, quoad fieri poterit maxime provebantur; qua propter si praecipue ad divinum cultum, acimarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportune, non solum impediunt, si quae sint, averti, sed et multo potentiora ad eum finem adjumenta comparari potius cognoscimus.

Die 23.
maji 1775.
Ageo I.

Paris indubitanter pro
dictis Ploconsi.

His inductum rationibus felici recordationis Benedictum pp. XIV. asperitissimum praedecessorem. Nostrom fuisse scimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariarum sibi porrectis precibus annuendo indulgit, ut fideles populi plurium civitatum, et dioecesium quibusdam festivis diebus, servato in eorundem festorum vigiliis, in quibus praecipuum erat, jejuniis, se audita tantum in iisdem festis missa, laboriosis earum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent.

Sed ex eadem dispensatione, illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecipuum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi.

Quae incommoda agnoscens charissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris pro eximia, qua pollet, pietate obviam istis ire nunc statuit, proindeque a Nobis exixe flagitat nomine etiam inclytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eosdem Christifideles etiam a praecipuo jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate velimus.

Nos igitur ejusdem vestis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientias consolendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tuae hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam mature consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica deinceps, et ceteras.

Retineantur namque, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, aliique per annum dies dominici, nec non nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, item quinquagesima dicatae beatae Mariae virginis scilicet purificationis, assumptionis, et nativitatis, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris,

et unius tantum principioris patroni.

Sed si alicubi plures patronos aequo principales haberi contigerit, diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quoniam ex dictis principioribus patronis potius cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praecipuum designet.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorundem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permittimus, et indulgemus; sed insuper eosdem Christifideles a quacumque vigilia, seu jejuniis diebus praecedentibus, dommodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum, qui in audire vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentiam minuire non intendimus, ideo sanctorum, et solennitatum officia, et missas tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacumque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosanctio missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam ii, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solennitates superius abrogavimus, memoriam servant, et venerentur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix. junii ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solennitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in kalendariis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — ss. Petri,

et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac tam in officio, quam in missa adatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero xvi. decembria ita notetur festum — s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum.

Hæc Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporales istius populi utilitatem intuentes scienda esse iudicavimus, in quo plurimum solitudini, ac pastoralis vigilantie tue confidimus, qui illud profecto diligentius, studioque tuo efficias, ne quid e divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo maior sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligentem edocendos cures, quæ ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quæ humillitæ spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, quæ frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianæ doctrinæ institutionibus interesse debeat, et ne per eos dies Christianifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quæque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis moveantur, contra vero in conspectu illis sint, abundeque suppetant, quæ ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quæ quidem cuncta a perspecta pastoralis sednitæ tua Nobis maxime pollicemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universilibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXII.

Immiuatio festorum in diocesi Culmenai.

Venerabili fratri Andreae episcopo
Culmenai.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam
benedictionem.

Paternæ charitat, qua Christianifideles omnes in Domino complectimur, illud maxime consensaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus præsertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, ascribentesque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse altera nequeat, sed mutua ioter se temperatione, quoad fieri poterit maxime provehantur; quaspropter si præcipue ad divinum cultum, animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedimenta, si quæ sint, averti, sed et multo potiora ad eam suam adjumenta comparari posse cognoscimus.

Ex quo facile intelligere potes, venerabilis frater, quo animo exceperimus tuas literas, quæ et eximie erga sanctam hanc Sedem devotionis, et observantiae significationibus suot refertæ, et pastorem tuam, sollicitudinem, et vigilantiam tuam maximo præseferunt; in his anim diligenter exponis non mediocria, quæ a festorum dierum numero in commissum tibi per apostolicam Sedem populum emanant incommoda. Quibus inductus postulasti a Nobis, ut eidem populo opportuna dierum festorum immutatione ex apostolica benignitate consuleremus. Nos igitur postulationum tuarum sequitate permoti, ut fidelium utilitatibus absque æternæ salutis dispendio consulamus per præsentem in forma Brevis litteras fraternitatis tuæ committimus, et mandamus, at in ista civitate, et diocesi Culmen. hanc de festis diebus legem, in quam maturo consilio, ac expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denunciæ, ac edicæ.

Retineantur nempe; ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes etiam cum sequenti, aliisque per annum dies dominici, nec non natiuitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quoque dicati beatæ Mariæ virginis, scilicet purificationis, annunciationis, assumptionis, natiuitatis, et conceptionis, Præterea et sancti Joa-

*Liquet pro
alia dicens
Coluam.*

nis Baptista, sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omnium sanctorum, sancti Stephani protomartyris, sancti Laurentii levitae, et martyris, et Sancti Adalberti episcopi, et martyris, et etiam festi principaliorum patronorum cuiusvis ecclesiae parochialis, ita ut intra circundarum parochiae cum sua celebritate die, quo incidere, retineantur.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, ac teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permittimus, et indulgemus, sed etiam eosdem Christifideles a quacunque vigilia, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non precipitur, et audiendi missam in praedictis diebus festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentiam minuere non intendimus, ideo sanctorum, ac solennitatum officia, et missas tam in illis abrogatis festis, quam in eorum vigiliis a clero retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosanctae missae sacrificio, ac divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam illi, qui rusticis detant laboribus ecclesiae diebus tantum festis adesse, sanctorum apostolorum, et martyrum quorum sollemnitates superius abrogavimus, memoriam servant, ac venerentur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix. junii ultra praecipuam sanctorum Petri, et Pauli sollemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in calendariis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — ss. Petri, et Pauli, et commemoratio aliorum

apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero xxvi. decembris ita notetur festum — sancti Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum. —

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporalem istius populi utilitatem intendentes sanciendo esse iudicavimus, in quo plurimum sollicitudinis, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo efficies, ne quid a divino cultu detractum videri possit sed quo minor dierum festorum factus est numerus, eo major sit in populo animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendos cures, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quaque humillitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, et christianae doctrinae institutionibus interesse debeant. Et ne per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus quam diligentissimam operam dare debeas, ut profana quaeque, ludica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint.

Illud postremo carae tibi erit, venerabilis frater, ut fideles populi tuae sollicitudini commissi per te intelligant, eum, qui temporaliter subiecti sunt, plurimum dedisse operam, ut Nos hoc apostolicae concessionis beneficium ipsis largiremur; atque hac etiam re perspicue declarasse, quantum suorum commodis, et utilitati studeat, tanto proinde magis eosdem excitari debere, non solum, ut alacriter debitam illi obedientiam, fidemque praestare pergant, verum etiam assidue Deum obsecrent, ut eum illis cumulet donis, quae ad veram, et solidam felicitatem conferre possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis sedulitate tua Nobis maximo polliceamur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalis con-

civilis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXIII.

Imminutio festorum in dioecesi
Cameneensi.

Venerabili fratri Hadamo Krasinski
episcopo Cameneensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Paternas charitati, qua Christiani omnes in Domino complectimur, illud maxime consentaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habemus, quibus praesertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacrioresque possint; utraque enim ita componi, et constitui debeat, ut altera abesse alteris nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit, maxime provehantur. Quapropter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem, Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedimenta, si quae sint, averti sed et multo potiora ad eam finem adjumenta comparari posse cognoscimus.

His inductum rationibus felicis recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus, qui nonnullorum etholicorum principum, et ordinariorum sibi porrectis precibus annuendo indulget, ut fideles populi plurimum evitatum, et dioecesum quibusdam festivis diebus, servato in eorumdem festorum vigiliis, in quibus praecceptum erat, jejunio, ac auditu tantum in iisdem festis missa, laboriosis suorum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent; sed ex eadem dispositione illud postmodum, sicut accepimus, evenisse depre-

hensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecceptum studiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi.

Quae incommoda agnoscens carissimas in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris, pro eximia, quae pollet pietate obviam iisdem ire nunc statuit; proinde quoque a Nobis exire flagitat nomine etiam incolitorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eosdem Christiani fideles etiam a praeccepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate velimus.

Nos igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientias consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tuae hanc omnibus Christianis ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam maturo consilio, et expensa omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edices.

Retineantur namque, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque dicati beatae Mariae virginis, scilicet, purificationis, annuntiationis, assumptionis, nativitatis, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed, si alicubi plures patronos acque principales haberi contigerit, diligenter inquiras, necesse est; venerabilis frater, quoniam ex dictis principalioribus patronis potiore cultum, et venerationem in ea vel civilem, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propriis diebus festivitatis praecceptum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christiani fideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

Dat. die 23.
mensi 1778.
Anno 1.

Idem, ut supra,
pro dia.
dioecesi Ca.
meneensi.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permitimus, et indulgemus, sed insuper eosdem Christiani fideles a quacunque vigiliis, seu jejuniis diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatio absolvimus, et liberamus.

Sed quasiam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christiani fidei poenitentiam minuire non intendimus; ideo sanctorum, et solemnium officia, et missam tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicuti prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam ii, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis advenit, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servant, ac venerentur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix junii ultra praecipuam sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix junii in kalendis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — ss. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero xxvi decembris ita notetur festum — s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit commemoratio de communi plurimorum martyrum —.

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporales istius populi utilitatem intuentes sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud pro-

fecto sedulitate, studioque tuo efficias, ne quid e divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pias, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendo cures, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quaque humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christiani fidei corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaeque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum professe possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis sedulitate tua Nobis maximo pollicemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, cacterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto pontificatus Nostri anno primo.

XXXIV.

Imminutio festorum in dioecesi Livoniensi.

Venerabili fratri Stephano Giedroyc episcopo Livoniensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater saltem, et apostolicam benedictionem.

Paternali charitati, qua Christiani fideles omnes in Domino complectimur, illud maxime contentum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualis consecranda

Die die 23
maj 1775.
Anno I.

Item ut pro
praecedenti
habeat.

fieri promptiores, alacriorumque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera obeso altioris nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit, maxime provehantur; quapropter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem, Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedimenta, si quae sint, averti, sed et multo potiora ad eum finem adjumenta comparari possumus cognoscimus.

His inductum rationibus felicitis recordationis Benedictum pp. XIV sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariorum sibi porrectis precibus annuendo indulxit, ut fideles populi plurium civitatum, et dioecesium, quibusdam festis diebus, servato in eorumdem festorum vigiliis, in quibus praecceptum erat, jejunio, ac audita tantum in hisdem festis missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent; sed ex eadem dispensatione illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecceptum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi. Quae incommoda agnoscens carissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris, pro eximia, qua pollet pietate obviam hisdem ire nunc statuit, proindeque a Nobis exixe flagitat nomino etiam inclytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eosdem Christifideles etiam a praeccepto jejunandi, et audiendi missam his diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate velimus.

Nos igitur ejusdem voti quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientiae consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tuae hanc omnibus Christifidelibus ritum latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam nostro consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas.

Retineantur nempe, ac celebrentur festi dies Resurrectionis cum sequenti, et Penteco-

stes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi; tum quinque dicati beatae Mariae virgini, scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, nativitatis, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed si alienbi plures patronos atque principales haberi contigerit diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potorem cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praecceptum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servitia opera permittimus, et indulgemus, sed inasper eosdem Christifideles a quacunque vigilia, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum, qui in sustore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutem Christifidelium poenitentiam minora non intendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missas tam in hisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possunt, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus, ecclesias diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum

solemnitates superius abrogavimus, memoriam servent, et venerentur, volumus, et praecipimus, ut die xxix. junii ultra praecipuam sanctorum Petri, et Pauli sollemnitatem, etiam aliorum, apostolorum, et die xxvi. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in kalendaris ecclesiasticis ita festum inscribendum erit—s. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum—ac etiam in officio, quam in missa addatur—commemoratio de communi apostolorum—die vero xxvi. decembris ita notetur festum—s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum—ac tam in officio, quam in missa addenda erit—commemoratio de communi plurimorum martyrum.

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporalem istius papuli utilitatem intuentes, sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto aedulitate, atque tuo officio, ne quid de divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domini fraternitatem tuam hortamur, ut populus tibi commissus diligenter edocendos cures, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quaque humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, acris concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christianifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac secularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debeas, ut profana quaeque, ludicia, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis aedulitate tua Nobis maxime potestemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodaticis conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesi-

ma tertio maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXV.

Die die 23.
maj. 1775.
Anno 1.

Imminutio festorum in diocesi Kelmensi

Venerabili fratri Onuphrio Oknekl
episcopo Kelmensi

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Paternae charitati, qua Christifideles omnes in Domino complectimur, illud maxime consentaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacrioresque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse alteris nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit maxime provehantur; quae propter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedimenta, si quae sint, averti, sed et multo potius ad eum finem adjumenta comparari posse cognoscimus.

Non solum
pro his Kelmensis.

His inductum rationibus felicis recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinum sibi porrectis precibus annuendo induluit, ut fideles populi plurimum civitatum, et diocesum quibusdam festivis diebus, servato in eorumdem festorum vigiliis, in quibus praecipuum erat, jejunio, ac audita totum in illis festis missa, laboriosis sanarum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent. Sed ex eadem dispensatione, illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecipuum audiendi missam omnino negligenter, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasione caperent a laboribus abstinendi, et otio

Indulgenti. Quae incommoda agnoscens charissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris pro proxima, qua pollet, pietate obviam iisdem ire nunc statuit, proindeque a Nobis exire flagitat nomine etiam Inclytorum reipublicae Polonae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eosdem Christifideles etiam a praeepto jejunandi, et audiendi missam (is diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate velimus.

Nos igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientiae consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac diocesi tua hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam naturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas.

Retineantur nempe, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non nativitas Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque dicati beatae Mariae virginis scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, nativitatis, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed si alicubi plures patronos aequae principales haberi contigerit, diligenter inquireas, necesse est, venerabilis frater, quibam ex dictis principalioribus patrois potiore cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praeeptum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adesse sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosae artium exercitationes, et servilia opera permittimus, ad indulgentiam, sed insuper eosdem Christifideles a quatuorvigiliis, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor

temporum non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientiae consultimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentiam minuere oem intendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missas tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedicta vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus, transfereendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festivi sacrosancto missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possunt, sed etiam ii, qui rusticis detenti laboribus ecclesias diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servant, et venerentur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix junii ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix junii in calendariis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit — s. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero xxvi decembris ita notetur festum — s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum.

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporales istius populi utilitatem intendentes sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo effices, ne quid a divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domini fraternitatem tuam hortamur,

ut populos tibi commissos diligenter edocendos curas, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quae vobis humilitate spiritus ad stare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interessere debeant, et ne per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac secularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaeque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quo ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastorali sollicitudine tua Nobis maxime pollicemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima tertia miji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXVI.

Inimutatio festorum in diocesi Gnesensi

Venerabili fratri Gabrieli Podolski archiepiscopo Gnesensi

Pius PP. VI.

Venerabili frater salutem, et apostolicam benedictionem.

Idem pro his
diocesi, et
ut per
venerabilem
diocesis regem,
in omnibus
ad locum
procedens
diocesis consi-
derationem.

Paternae charitati, qua Christifideles omnes in domino conplectimur, illud maxime convenientium videtur, ut eorum temporalem etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritalia consecranda fieri promptiores, elacriorque possint; utraque enim ita componi, et constitui debent, ut altera obesse alteris nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit maxime

provehantur; quapropter si praecipue ad divinum cultum; animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalem rerum opportunitate, non solum impedienda, si quae sint, averti, sed et multo potiora ad eum finem adjuvamenta comparari posse cognoscimus.

His inducimus rationibus felici recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariorum sibi praerectis praebitis annuendo induxit, ut fideles populi plurimum civitatem, et diocesum, quibusdam festivis diebus, servatis in eorumdem festorum vigiliis, in quibus praecceptum erat, jejuniis, ac audita tantum in fidei festis missa; laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent; sed ex eadem dispensatione illud postmodum, sicut accepimus, eventus deprehensum est, ut illi in suo artificio nimis occupati praecceptum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi, et otio indulgendi. Quae incommoda agnoscentes carissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris, pro eximia, qua pollet pietate obviam fidei ire nunc statuit, proindeque a Nobis exire flagitat nomine eum in clytorum republicae Poloniae ordinem in generalibus conciliis congregatorum, et eodem Christifideles etiam a praeccepto jejunandi, et audiendi missam illis diebus, quibus operi vacare permittitur; solutos esse apostolica auctoritate velimus.

Nos igitur ejusdem voti quantum in Domino posuimus; obsequendum; et populorum conscientiae consulendum esse iudicantes, fraternali tuae committimus, et mandantes, ut in ista civitate, ac dioecesi tua hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas.

Retineantur nempe, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, aliquo per annum dies dominici, nec non nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae,

Ascensionis, et Corporis Christi; tum quinque dicati beatae Mariae virginis, scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, natiuitatis, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum; sancti Stephani protomartyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed si alicubi plures patronos aequae principalis haberi contigerit diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quoniam ex dictis principalioribus patronis potiore cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et ejus tantum propria die festivitatis praeceptum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christianifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant; ac teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permitimus, et indulgemus, sed etiam eosdem Christianifideles a quacunque vigilia, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipitur, et audiendi missam in praedictis diebus festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christianifidelium poenitentiam minuere non intendimus, ideo sanctorum, ac solemnitatum officia, et missas tam in hisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, ac divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesias diebus totum festis adhaerent, sanctorum apostolorum et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servent, ac venerentur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix junii ultra praecipuum san-

ctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum; etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix junii in kalendis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit—*sa. Petri, et Pauli, et commemoratio aliorum apostolorum*—ac tam in officio, quam in missa addatur—*commemoratio de communi apostolorum*—die vero xxvi decembris ita notetur festum—*sancti Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum*—ac tam in officio, quam in missa addenda erit—*commemoratio de communi plurimorum martyrum*—.

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporales istius populi utilitatem intuentes sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo efficias, ne quid e divino cultu detractum videri possit, sed quo minor dierum festorum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos tibi commissos diligenter edocendos cures, quae ad justam, legitimamque sanctorum dierum celebrationem pertineant, quo ardore, quae humilitate spiritus adflare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacra concionibus, et christinae doctrinae institutionibus iutorum debeant. Et ne per eos dies Christianifidelium corda graveantur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus quam diligentissimam operam dare debebis, ut profusa quaeque, laetitia, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppelant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis sedulitate tua Nobis maxime pollicemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodali conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertii maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Enc. die 22
mens. 1778.
Anno 2.

XXXVII.

Imminutio festorum in diecesi Sapo-
gitiensi.

Venerabili fratri Dominico Lampacinski
episcopo Sapogitiensi.

Pius PP. VI:

Venerabilis frater salutem et apostolicam
benedictionem.

Idem et pro
precedenti-
bus.

Paternae charitati, qua Christifideles omnes
in Domino complectimur, illud maxime con-
comendandum videtur, ut eorum temporalium
etiam commodorum rationem habeamus, qui-
bus praesertim illi ad spiritualia consecrandis
fieri promptiores, alacriores possint; utra-
que enim ita componi, et constitui debent, ut
altera obesse alteri nequeant, sed mutua in-
ter se temperatione quoad fieri poterit, maxi-
me provehantur. Quapropter si praecipue ad
divinum cultum, animarumque salutem, No-
stra apostolici ministerii sollicitudo conversa
sit, tamen et interdum nimis neglecta tem-
poralium rerum opportunitate, non solum im-
pedimenta, si quae sint, averti, sed et multo
potiora ad eam finem adjumenta comparari
posse cognoscimus.

His inductum rationibus felices recordatio-
nis Benedictum pp. XIV sapientissimum prae-
decessorem Nostrom fuisse scimus, qui non-
nullorum catholicorum principum, et ordina-
riorum sibi porrectis prebuis annuendo in-
dulsit, ut fideles populi plurium civitatum, et
dioecesium quibusdam festivis diebus, servato
in eorumdem festorum vigiliis in quibus, prae-
ceptum erat, jejuniis, ac audita tantum in iis-
dem festis missa, laboriosis suarum artium
exercitationibus, servilibusque operibus vaca-
re possent; sed ex eadem dispensatione illud
postmodum, sicut accepimus, evenisse depre-
hensum est, ut alii in suo artificio nimis occu-
pati praecipuum audiendi missam omnino ne-
glexerint, alii vero ex obligatione jejunandi
in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occa-
sionem caperent a laboribus abstinendi, et
otio indulgendi.

Quae incommoda agnoscens carissimus in
Christo filius Noster Stanislaus Augustus Polo-
niae rex illustris, pro eximia, qua pollet pie-

late obviam iisdem ire nunc statuit, proinde-
que a Nobis enixe flagitat nomine etiam incly-
torum reipublicae Polonae ordinum in genera-
libus comitiis congregatorum, ut eosdem Chri-
stifideles etiam a praeccepto jejunandi, et au-
diendi missam iis diebus, quibus operi vacare
permittitur, solutos esse apostolica auctoritate
velimus.

Nos igitur ejusdem votis quantum in Do-
mino possumus, obsequendum, et populorum
conscientiae consulendum esse judicantes, fra-
ternitati tuae committimus, et mandamus, ut
in ista civitate, ac diecesi tua hanc omnibus
Christifidelibus ritus latini in civitate, et die-
cesi praedicta existentibus de diebus festis la-
gen, in quam maturo consilio, et expansis
omnibus descendimus, auctoritate apostolica
denuncies, et edicas.

Retineantur nempe, ac celebrentur festivi
dies Resurrectionis cum sequenti, et Penteco-
stes item cum sequenti, alique per annum
dies dominici, nec non Nativitatis Domini No-
stri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae,
Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque
dicati beatae Mariae virginis, scilicet, purifica-
tionis, annuntiationis, assumptionis, nativita-
tis, et conceptionis; praeterea retineantur fe-
sta sanctorum apostolorum Petri, et Pauli,
omniumque sanctorum, sancti Stephani proto-
martyria, et unus tantum principalioris pa-
tronis.

Sed, si alicubi plures patronos aequae prin-
cipales haberi contigerit, diligenter inquiras,
necesse est, venerabilis frater, quoniam ex dic-
tis principalioribus patronis potiorum cultum,
et venerationem in ea vel civitate, vel oppido,
vel pago habeat, et in ejus tantum propria die
festivitatis praecceptum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro ve-
teri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles
sacris adesse, a servilibus operibus abstinere,
et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus ad-
noxum sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laborio-
sa artium exercitationes, et servilia opera per-
mittimus, et indulgemus, sed insuper eosdem
Christifideles a quacumque vigilia, seu jeju-
nii diebus praecedentibus, dummodo aliunde
vel ratione quadragesimae, vel ratione qua-
tuor temporum non praecipitur, et audiendi
missam in praedictis festis obligatione absolvi-
mus; et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiam providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christianifidelium poenitentiam innovere non intendimus, ideo sanctorum, ac solemnitatum officia, et missas tam in eisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, ac divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possent, sed etiam ii, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum anneminitates superius abrogavimus, memoriam servent, ac venerentur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix. junii ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in kalendaria ecclesiastica ita festum inscribendum erit — ss. Petri, et Pauli, et commemoratio aliorum apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communi apostolorum — die vero xxvi. decembris ita notetur festum — sancti Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum. —

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporalem istius populi utilitatem intendentes sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sollicitudine, studioque tuo effices, ne quid et divino cultu detractum videri possit, sed quo minor dierum festorum factus est numerus, eo major sit laicorum animarum pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populus tibi commissus diligenter edocendos cures, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ar-

dore, quaque humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, et christianae doctrinae institutionibus interesse debeant. Et ut per eos dies Christianifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaecunque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sicut, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastorali sollicitudine tua Nobis maxime pollicemur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub aenulo piscatoris die vigesima tertia maii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXVIII.

Die die 23.
mai 1775.
Anno 1.

Imminuto festorum la diocesi Kiovensi.

Venerabili fratri Candido Ossolinski
episcopo Kiovensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Paternae charitati, qua Christianifideles omnes in Domino complectimur, illud maxime consentaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualia coeuctanda fieri promptiores, alacrioresque possint; utraque enim ita componi, et constitui debeat, ut altera obesse alteri nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit maxime provehantur; qua propter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ea interdum minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedienda, si quae sint, averti, sed et multo po-

Item pariter
ut pro pro-
cedant.

tiora ad eum finem adjuvamenta comparari posse cognoscimus.

* His inductum rationibus felices recordationis Benedictum pp. XIV. sapientissimum praedecessorem Nostrum fuisse scimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariarum sibi porrectis precibus annuendo indulsit, ut fideles populi plurimum civitatum, et dioecesium, quibusdam festivis diebus, servato in eorumdem festorum vigiliis, in quibus praecceptum erat, jejuniis, ac audita tantum in iisdem festis missa, laboriosis sussum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent; sed ex eadem dispensatione illud postmodum, sicut accepimus, evenisse deprehensum est, ut alii in suo artificio nimis occupati praecceptum audiendi missam omnino negligerent, alii vero ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis occasionem caperent a laboribus abstinendi; et otio indulgendi. Quae incommoda agnoscens carissimus in Christo filius Noster Stanislaus Augustus Poloniae rex illustris, pro eximia, qua pollet pietate obviam iisdem ire nunc statuit, proindeque a Nobis exire flagitat nomine etiam inclytorum reipublicae Poloniae ordinum in generalibus comitiis congregatorum, ut eosdem Christifideles etiam a praeccepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica auctoritate volumus.

Nos igitur ejusdem votis quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientiae consulendum esse indicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in ista civitate, ac dioecesi tuae hanc omnibus Christifidelibus ritus latini in civitate, et dioecesi praedicta existentibus de diebus festis legem, in quam maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas:

Retineantur nempe, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, aliisque per annum dies dominici, nec non nativitas Domini Nostri Jesu Christi, Circumcisionis Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi; tum quinque dicati beatae Mariae virginis, scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, nativitate, et conceptionis; praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omniumque sanctorum, sancti Stephani prote-

martyris, et unius tantum principalioris patroni.

Sed si alicubi plures patronos aeque principales haberi contigerit diligenter inquiras, necesse est, venerabilis frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potiore cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habuit, et in ejus tantum propria die festivitatis praecceptum designes.

In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus adnexum sit, observare debeant, et teneantur.

In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permittimus, et indulgemus, sed insuper eosdem Christifideles a quacumque vigiliae, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

Sed quoniam dum populorum conscientias consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providimus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentia minuere non intendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia, et missas tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacumque ecclesia celebrari mandamus.

Sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus.

Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosanctae missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possint, sed etiam illi, qui rusticis detenti laboribus ecclesias diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam sorrent, et venerentur, volumus, et praecipimus, ut die xxix. junii ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in calendariis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit —

ss. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac etiam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communj apostolorum — die vero xxvi. decembris ita notetur festum — s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communi plurimorum martyrum.

Haec Nos, venerabilis frater, non minus spirituales, quam temporales istius populi utilitatem intuentes sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac pastoralis vigilantis tue confidimus, qui illud profecto sedulitate, studisque tuo effecit, ne quid ob divini cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Profunde vehementer cupimus, in Domino fraternitatem tuam hortamur, et populos tibi commissos diligenter edocendos cures, quae ad justam, legitimamque festorum dierum celebrationem pertinent, quo ardore, quaque humilitate spiritus adstare sanctissimo altaria sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interessere debeant, ut ne per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac secularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut profana quaque, ludica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum proficere possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis sedulitate tua Nobis maxime polliceamur.

Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die vigesima tertia maji millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XXXIX.

Declaratio periculis causarum de damno dato, in civitatibus Castri, et Ronciglione, ac in terris Onani, et Proconi.

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

Pius PP. VI.

Motu proprio.

§. 1. Si dibatte già da gran tempo con varietà di pareri, e con ardente impegno fra i due tribunali della Consulta, e di monsignor tesoriere generale, ed in conseguenza fra i commissari, podestà, assessori, e castellani, che dall' uno, e dall' altro sogliono deputarsi per la custodia de' beni, o pel governo de' popoli nel Nostro stato di Castro, e Ronciglione, e nelle terre di Onano, e Procono, la controversia giurisdizionale intorno alla pertinenza della causa de' danni dati sopra i beni proprj, enfiteutici, e livellari della Nostra camera apostolica, pretendendo sì gli uni, che gli altri arrogarsi privatamente la cognizione, e giurisdizione di tutte le cause attinenti ad essi danni: controversia, che tiene in continua discordia, e perturbazione non meno i giudicanti, che le comunità di quei luoghi; che è di remora al corso della giustizia; che inquieta sovente i tribunali di Roma, o ben' anche il sovrano, e produce infiniti altri sconcerti, o talora funestissime conseguenze.

§. 2. Provvidamente pertanto Clemente XIII. Nostro predecessore ad istanza di monsignor-commissario della Nostra camera destinato fin dal mese di gennaio 1768, una congregazione particolare di cinque reverendissimi cardinali, per ultimare, a decidere giudizialmente tutte le differenze. Questa però non essendosi radunata giammai, divenne sempre più maggiore il disordine, l'incertezza, e lo scandalo, per cui riparare, allorchè Noi sostenevamo la carica di tesoriere generale, non abbiem trascurato ogni mezzo possibile, affine di concertare con monsignor segretario, ed altri ministri della Consulta, sentiti ancora gli addittarj, e ministri camerali, un ben' inteso sistema, che combinasse ad un tempo il privilegio fiscale con il bisogno, che v'era di non togliere affatto gli emolumenti dell' ufficio ai tanti governatori, e podestà, che si spediscono dalla Consulta nelle terre dello stato di Castro senz' alcuna mensile provvisione. Nello stesso premure succedette poscia l'odierno monsignor tesoriere; ma incagliato sempre l'affare, ur per una, o per un' altra difficoltà, non rimase le cose nel medesimo piede, ed involti quei popoli nell' antica confusione, molestia, e

Memorandum
conferre-
re subor-
tas repot-
tationes pa-
tridictorum
in cunctis hu-
juscemodi.

Provisione
Clemente
XIII. ad re-
monstrando
inveniente in
scriptum ces-
sationi.

Dat. die 24.
maji 1775.
Anno I.

disturbi. Ora poi, che dalle adorabili disposizioni dell'Altissimo siamo stati chiamati al governo de' Nostri dilettissimi sudditi, crediamo esser provvidenza indispensabile del principe di stabilire finalmente la quiete, e il buon ordine nel detto stato di Castro, e nelle suddette terre di Onano, e Proceno, con conservare i limiti alla giurisdizione di amendue i tribunali, e dare un certo, fisso, e stabile regolamento per le cause de' danni, che seguono in detti luoghi sopra i beni della Nostra camera.

Cognitio
causarum
hujusmodi
debet fieri
in iudicio
cameralibus.

§. 3. A tal' effetto colla presente cedola di moto proprio, in cui abbiamo per espresso, e di parola in parola inserito il tenore della costituzione di Benedetto XIV, emanata li 25. gennaio 1751: *Super pertinentiis causarum de danno dato*, li capitoli dell'appalto dello stato di Castro conformati con chirografi pontifici de' Nostri predecessori, le risoluzioni, decreti, e sentenze emanate di tempo in tempo su questa stessa questione, lo stato della lite attualmente pendente nella suddetta congregazione deputata da Clemente XIII., ed ogni altra cosa quantosivoglia necessaria ad esprimersi, e che richiedesse specificamente, ed individualmente, di Nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della Nostra suprema autorità avochiamo primieramente a Noi non solo dalla surriferita congregazione particolare, ma da ogni altro giudice, o tribunale, anche supremo, e del Nostro reverendissimo cardinal pro-auditor, tutte, e singole le acconciate liti e controversie riguardanti la pertinenza delle cause de' danni dati sopra i beni camerali dello stato di Castro, e nelle terre di Onano, e Proceno; indi imponendo alle medesime un perpetuo fine, e silenzio, dichiariamo, ed ordiniamo, che quante volte si tratti di danno dato nei beni propri della Nostra camera apostolica, vale a dire in quelli, che si coltivano a conto proprio dalla medesima per mezzo de' suoi affittuari, e subaffittuari, e de' quali il dominio si diretto, che nullo appartiene alla stessa camera, nella persona de' suddetti affittuari, e subaffittuari, la cognizione di tal causa privatamente spetti al giudice camerale; come ha sempre ammisso, e definito in simil casi contro i suoi governatori, o podestà la stessa Consulta, da cui sotto li 13. aprile, e 22. luglio 1696, come pure li 14. settembre 1703. fu solennemente risoluto. — *Cognitionem quorumcumque damnum datorum in bonis propriis reverendae cam-*

rae spectans ad reverendam cameram —, quali risoluzioni, ed altre susseguentemente prese in simiglievoli circostanze, coll' apostolica Nostra autorità pienamente approviamo, e confermiamo.

§. 4. Parimenti vogliamo, e comandiamo, che sia, e s'intenda riservata agli assessori, castellani, ed altri giudici camerali la primitiva cognizione del danno dato eziandio ne' beni enfiteutici, e livellari della Nostra camera, ogni qual volta però si tratti d'enfiteusi, e livello temporaneo, per cui si paghi non in danaro, ma in specie l'annua corrisposta incerta, e variabile, secondo il maggiore, e minor raccolto, giacchè in questo caso i danni, che cadono su tali beni enfiteutici, e livellari, ridondano ancora in pregiudizio della stessa camera, e suo affittuario, a cui per i frutti danneggiati viene a diminuirsi il suo livello, ed annua risposta, che si misura, e si regola dalla quantità maggiore, o minore di essi frutti.

§. 5. All'incontro vogliamo, e dichiariamo, che a' governatori locali, podestà, e commissarij soliti deputarsi dalla Consulta per l'amministrazione della giustizia, e pel governo de' popoli del suddetto stato di Castro, e Roneglione, e nelle terre di Onano, e Proceno; sia lecito di procedere privatamente in tutte, e singole cause de' danni, che seguono sopra i beni enfiteutici, o livellari della Nostra camera, qualora si tratti di beni concessi in enfiteusi, livello, o locazione perpetua, senza punto aver riguardo alla qualità dell'annua corrisposta, volendo, ed ordinando, che in tutti i casi, nei quali i beni sono usciti per contratto perpetuo dal dominio della Nostra camera, o se ne corrisponda il danaro, o la specie, sempre la cognizione del danno dato in essi beni appartenga ai suddetti governatori, e podestà deputati dalla Consulta, colle riserve però, e cautele, che spiegheremo più sotto in quanto all'esazione della pena. Rispetto poi agli altri beni dati in enfiteusi, e livello temporaneo in due casi sarà lecito similmente a detti governatori, e podestà, di conoscere privatamente le cause del danno dato, o quando se ne paghi l'annuo canone, e risposta in danaro, o quando, pagandosi anche in specie, sia la quantità sempre fissa, certa, ed invariabile, la quale non soffra diminuzione, o alterazione alcuna per il danno recato alli frutti.

Spéciale de-
claratio cir-
ca causas pro
damno dato
in bonis en-
fiteuticis
cameralibus.

De jurisdic-
tione go-
bernatorum,
podestatum,
et commissari-
orum loca-
lium.

De iurisdictione regis
torum iuris
tam super
damno dato
in loco et di-
versis de-
cens potestatem
et in quibus
sue potestati
potestati ad
R. C.

§. 6. E perchè vi sono, specialmente nello stato di Castro, parecchi terreni, che, avuto riguardo ai diversi frutti, si possiedono insieme da diversi padroni, mentre in alcuni il pascolo è della camera, ed il fondo trovasi alienato ai particolari per enfiteusi, livello, o locazione perpetua: in altri il pascolo appartiene alla comunità, sebbene il fondo, e gli altri frutti spettino alla camera; perciò affine di togliere ogni occasione di nuovo litigio, vogliamo, e dichiariamo, che il giudice camerale debba procedere uniformemente nelle cause de' danni, che seguono nella porzione de' frutti appartenenti alla camera, e suoi affittuari, o subaffittuari; riservata ai podestà, e governatori locali in cognizione di ogni altro danno che cadrà ne' frutti spettanti alle comunità, o ai particolari.

Quoniam
procedi da-
mno dato
sua et R.
C. vel ius
afflictoria;
se subaff-
tuario.

§. 7. In oltre potendo accadere, come accade sovente, che il danno voega recato nei beni delle comunità, e particolari, ma però cogli animali della camera, suoi affittuari, o subaffittuari, in tale caso ordiniamo, e dichiariamo, che se verrà arrestato il solo custode, la causa si conosca privatamente dal podestà, o governatore locale, se poi verranno arrestati, ricondotti, o oppignorati i soli animali, la causa spetti privatamente al giudice camerale; e qualora fossero arrestati, e pignorati unitamente il custode, e gli animali, vogliamo, che sia in arbitrio, ed elezione di chiunque sarà stato danneggiato di sperimentare le sue ragioni o avanti il giudice camerale, o avanti il governatore locale, come rispetto agli animali degli ecclesiastici si dispone nell'accennata costituzione di Benedetto XIV. Nostro predecessore *Super pertinentia causarum de damno dato*, a cui in questa parte ci riferiamo.

Quid pro-
cedendum in
casu pro
damno dato
in armen-
tibus camera-
lis concessi
a communi-
tatis Ron-
ciglione, et
Caprarola.

§. 8. Finalmente avendo la Nostra camera fin dal 13. gennaio 1760. dato in affitto perpetuo allo due comunità di Ronciglione, e Caprarola due selve camerali esistenti nei rispettivi territorj, con patto espresso, e condizione, che le cause tanto civili, quanto criminali del danno dato, debbano spettare all'assessore temporaneo di Ronciglione, perciò affine di liberare la Nostra camera dalle molestie, che forse potrebbero inferirgli dalle suddette comunità per l'inadempimento di un tal patto, dichiariamo tali selve eccettuate dalla legge generale sopra stabilita per li beni concessi a livello, o locazione perpetua, e vogliamo, che rispetto

alla cognizione del danno dato in dette selve debba attendersi, ed eseguirsi quanto è stato promesso, e convenuto nello stromento stipulato sotto il dì, ed anno suddetti per gli atti del Chisrelli uno de' segretari della Nostra camera.

§. 9. Dichiariamo ancora, che le presenti leggi, e ordinazioni come da Noi prescritte, e stabilite non in tutto a seconda della disposizione di ragione, che piuttosto si attiene dalla banda dei giudici camerali, ma per motivi economici, o prudenziali riferibili al solo stato di Castro, e di Ronciglione, ed alle suddette terre di Onano, e Proceno, e per un provvedimento necessario alla buona polizia di quei governi, non debbano stendersi, nè aver luogo, e vigore alcuno nell'altro città, terre, e provincie del Nostro stato ecclesiastico, lo quali dovranno, come in passato, rimaner soggette al diritto comune; ed alla suddetta costituzione Benedettoina.

§. 10. Siccome poi le comunità dello stato di Castro, e Ronciglione, come anco le altre di Onano, e Proceno, per non essersi composte colla camera, non possono applicarsi le pene de' danni dati, le quali senza contrasto appartengono ad essa camera, ed ai di lei affittuari, così vogliamo, ed ordiniamo, che in tutti i casi, nel quali la cognizione del danno dato spetterà, come sopra si è stabilito, ai governatori, e podestà locali, non possano i medesimi far decreti assolutori, o penali, se prima non sarà concordato l'affittuario intorno la pena ad esso spettante.

§. 11. Per ultimo incolchiamo, e strettamente comandiamo in virtù di santa obbedienza, e sotto la pena della Nostra indignazione, e nullità degli atti, ed altre più gravi a Nostro arbitrio, tanto agli assessori, cancellani; e simili giudici camerali, quanto ai commissarij, podestà, e governatori della Consulta, di non oltrepassare i limiti, che sono stati fissati, o prescritti alla rispettiva loro giurisdizione, nè ingerirsi, a procedere in alcun modo nelle cause riservate all'altra cognizione sotto qualsivoglia causa, colore, o pretesto, neppur il consenso delle parti, dichiarando Noi nullo, irritato, ed attentato tutto ciò, che si facesse o dagli uni, o dagli altri contro la presente Nostra disposizione, per esser così mente, e volontà Nostra espressa.

§. 12. Volendo, e decretando, che la pro-

Declaratur
legem non
requirere
causas civil-
tas, terras,
et provincias
extra ecclie-
siasticas.

De ordi-
servando in
ordine de-
cretis fore
possibilibus,
non absolu-
toris.

Sententia
solita.

Omnem reman-
entem tollit
ne sit
constitutio-
nem congre-
gationis
re qua va-
let.

seste Nostra cedola di moto proprio summetten-
doli, e registrandosi in camera, e ne'sdoi libri
a tenore della Bolla di Pio IV Nostro predecessore
de registrandis, vaglia, e debba aver sem-
pre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore
colla semplice Nostra sottoscrizione, e che non
gli si possa mai opporre di surrisione, orre-
zione, nè di alcun altro vizio, o difetto della
Nostra volontà, ed intenzione, nè che mai sotto
tali, o altri pretesti abbenchè validissimi, e
giuridichi, anche di *jus quassito*, e pregiudizio
del terzo, possa essere impugnata, moderata,
rivocata, a ridatta ad *viam juris*, o concedersi
contro di essa l'aperisione oris, o altro qualun-
que rimedio.

Clavele an-
dum tollit
ne sit
constitutio-
nem congre-
gationis
re qua va-
let.

§. 13. E che costi, e non altrimenti debba
sempre, ed in perpetuo giudicarsi, definirsi,
ed interpretarsi dalla Consulta, camerlengo
di S. Chiesa, monsignor tesoriere generale, e
da qualsivoglia altro giudice, o tribunale ben-
chè collegiale, e congregazioni anche di revere-
rendissimi cardinali, togliendo loro ogni facoltà,
e giurisdizione di definire, ed interpretare
in contrario; dichiarando Nui fin d' adesso pro-
ventivamente nullo, irrito, ed invalido tutto
ciò, che da ciascuno di essi con qualsivoglia
autorità scientemente, o ignoratamente fosse
in qualunque tempo giudicato, o si tentasse di
giudicare contro la forma, e disposizione della
presente Nostra cedola di moto proprio, quan-
tunque non vi siano state chiamate, sentite, o
cite qualsivoglia persone ancorchè privilegia-
te, e privilegiatissime, che avessero, o preten-
dessero avere interesse, e che per comprenderle
vi fosse bisogno della special loro menzione.

Derogatio
contra-
facti.

§. 14. Non ostante la costituzione di Bene-
detto XIV Nostro predecessore *Super pertinentia*
causarum de damno dato, la regola della No-
stra cancellaria *de jure quassito non tollendo*, e
non ostanti ancora tutti, e singoli chirografi,
brevi, ordinazioni, e costituzioni apostoliche
Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti,
riforme, stili, usi, consuetudini, e qualun-
que altra cosa, che facesse, o potesse fare
in contraria; le quali tutte, e singole avendo-
ne il tenore qui per espresso, e di parola in
parola inserito, e registrato, e supplendo colla
pienezza della Nostra podestà pontificia ad ogni
vizio, o difetto quantunque sostanziale, e for-
male, per questa volta sola, e per la piena, e
tutta esecuzione di quanto si contiene nella
presente Nostra cedola di moto proprio ampla-

mente, ed in ogni più valida forma deroghia-
mo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vati-
cani questo dì 24 maggio 1773.

XL.

Pat. die 2.
Jano 1773.
Anno 3.

Confirmatio erectionis congregationis presby-
terorum saecularium oratorii sancti Philippi
Nerii villae de Orizava Mexicanae diocesis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam,

§. 1. Ex quo divina majestas ad pastoralis of-
ficii fastigium Nos quamquam immeritis eve-
xit, quum tum in Nobis fuit superno auxilio
freti, conati sumus, ut divinus cultus, et ca-
tholicae fidei propagatio, et animarum salus
opportuna mediis augeatur, et propterea cle-
ricorum congregationes id operam cupientes,
intensius studiis prompverimus, et instigimus,
favoribusque, et gratiis prosequimur opportu-
nis, prout conspiciamus in Domino salubriter
expedire.

Proemium.

§. 2. Cum Itaque sicut accepimus, in villa
de Orizava nuncupata Mexicanae diocesis con-
gregatio clericorum saecularium oratorii sancti
Philippi Nerii canonice, ut asseritur, erecta,
et instituta sit, iidemque clerici sacerdotes
Christifidelium confessiones audire, Ecclesiae
sacramenta administrare, exhortationes ad po-
pulum habere, infirmos visitare, et alia ple-
tis, et charitativa opera, non sine notabili pia-
rum animarum spiritali consolatione, divini
que cultus augmento juxta pium eorum insti-
tutum exercere cupiant; et de praesenti exer-
ceant. Pro erectionis autem, et institutionis hu-
jusmodi substantia, et validitate plurimum
desiderant, illas apostolicas Nostrae confirma-
tionis robore communiri.

Laodice
erectio con-
gregationis
et plurimum
ad divos cul-
tus augmento-
rum saecula-
rum declar-
tur.

§. 3. Nos presbyteros, et clericos praedi-
ctos, ut ad pia, et sacra onera hujusmodi exer-
cenda propius reddantur, ac fructus, quos
in viae Domini plurimos baculus Domino
obtulerunt, eosdem uberiores in posterum af-
ferant, specialibus gratiis, et favoribus prosequi
volentes, et eorum singulares personas a
quibuscumque excommunicationis, et interdicti,
aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et
poenis quovis modo, et quacumque et causa

Eractio con-
firmatur
prae-
sentis ab-
solu-
tionis, et
omnino, et
quod forte
retrahat, et
dissolvat
erectio con-
firmata
facit.

latis, si quas forte incurrerent; hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus illorum nemine Nobis humiliter porrectis inclinati, erectionem, et institutionem praedictam, quatenus illae canonice factae fuerint apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus, et confirmamus, illisque perpetuae, et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes et singulos tam juris, quam facti defectus, qui desuper quomolibet intervernerint, supplementis, et nihilominus in eadem villa una praedictorum presbyterorum, et clericorum saecularium in illa pro tempore recipi volentium congregationem ad instar congregationis oratorii hujusmodi in ecclesia s. Mariae, et Gregorii in Vallicella de urbe dudum apostolica auctoritate erectae, dummodo tamen presbyteri, et clerici hujusmodi ordinationes, et instituta domus congregationis oratorii alias a felicis recordationis Paulo pp. V. praedecessore Nostro confirmata receperint, et illi pro viribus observare intendant, auctoritate, et tenore similibus etiam perpetuo erigimus, et instituiamus.

§. 4. Ac nunc, et pro tempore existentibus presbyteris, et aliis ejusdem congregationis sic de novo erectae, qui approbati ab ordinario fuerint, ut confessiones quorumcumque ad eos accedentium quocumque anni tempore audire, ac illis poenitentia debita pro modo culpae injuncta, ac aliis injungendis, injuncta, absolutionem impendere salutem possint, et valeant.

§. 5. Sacerdotes vero in eadem congregatione recepti parochis eorum jurisdictioni minime subjacent, et sibi ipsis ad invicem quaecumque sacramenta ecclesiastica quovis, etiam paschatis resurrectionis Dominicae tempore, vice, et loco parochi ministrare; superiores autem congregationis pro praesentes erectae per se, vel per alium, seu alios ex ipsis jam approbatos suos subditos a censuris (non tamen in casibus Sedi apostolicae reservatis) absolvere, illisque debitam poenitentiam similiter injungere, iidemque superiores receptos inobedientes, et ipsius congregationis constitutiones transgressores punire, et poenitentia pro modo culpae, eorum arbitrio, servata tamen forma ordinationum, et institutionum hujusmodi afficere, ut sibi videbitur, cum consensu majoris partis dictae congregationis culpabiles ejicere,

invocato, etiam si opus fuerit, auxilio brachii saecularis, libero, et licite similiter possint, et valeant, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus. Ac demum, quod congregatio per praesentes erecta sit, et perpetuo remaneat subjecta omnimodo jurisdictioni archiepiscopi Mexicani pro tempore existentis, qui tamen ordinationes, et instituta praedicta nullo modo mutare, et alterare possit similiter perpetuo statuimus, et ordinamus.

§. 6. Decernentes praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari, et ita per quoscumque iudices, et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Ac insuper, ut ecclesia congregationis sic erectae in majori veneratione habeatur, et ab ipsis Christifidelibus congruis frequentetur honoribus, aliisque presbyteri ad congregationem per praesentes erectam ingrediendum magis incitentur, omnibus, et singulis presbyteris, qui eandem congregationem de caetero ingredientur, die primo eorum ingressus, si vere poenitentes, et confessi sanctissimum Eucharisticae sacramentum sumpserint, plenariam: ac ipsis nunc, et pro tempore existentibus presbyteris, ac aliis conviventibus ejusdem congregationis in eorum mortis articulo nomen Jesu corde, si ure nequiverint invocantibus etiam plenariam, nec non tam illis utriusque sexus Christifidelibus, vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui ejusdem congregationis per praesentes erectae ecclesiam die festo sancti Philippi Neri a primis vespers usque ad occasum solis festivitatis hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, et Sanctae Romanae Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem etiam perpetuo concedimus, et largimur, nec non tam presbyteris, et aliis ejusdem congregationis quoties pro exhortationibus habendis convenierint, quem aliis Christifidelibus utriusque sexus iisdem exhortationibus interessentibus

Parochia
presbyteris
congregationis
etiam auctoritate
confessiones
faciunt.

Exemplum a
jurisdictione
parochis
non.

Classico
salutem.

Commissio
indulgentiarum.

decem annos, et qui ecclesiam dietae congregationis in quatuor aliis anni festis diebus per dictos presbyteros semel tantum eligendis, et ab ordinario approbandis a primis vespertis usque ad occasum solis festorum hujusmodi singulis annis devotè visitaverint, et, ut praefertur, oraverint, septem annos, et totidem quadragenas. Eisdem vero presbyteris, et aliis dietae congregationis quoties divinis officiis in sua ecclesia, vel oratorio more dietae congregationis celebrandis, aut congregationibus publicis, vel privatis, et secretis, pro quocumque opere pio exercendo interfuerint, vel sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, aut conscientiam suam antequam cubitum eant, examinauerint, seu flagellis ad carnem castigandam se afflixerint, vel quinque orationem Dominicam, et toties salutationem Angelicam tam pro animabus presbyterorum et aliorum dietae congregationis, quam aliorum in Christi charitate defunctorum recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reduxerint, aut quodcumque aliud pietatis, vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum sexaginta dies de injunctis eis, vel alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 8. Non obstantibus regula Nostra de gratiis ad instar non concedendis; aliisque apostolicis, ac in provincialibus, et synodalibus conciliis editis constitutionibus, et ordinationibus, statutis, legibus, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, expressio, ac mentio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis

etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die secunda janii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XLI.

Communicatio privilegiorum indulgentiarum, regularum, indultorum congregationis Romanae oratorii s. Philippi Nerii, ejusque ecclesiae presbyteris, et personis a Paulo V., Gregorio XV., Urbano VIII., aliisque pontificibus concessorum, non tamen indulgentiae perpetuae a Benedicto XIII. concessae eidem ecclesiae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam praesidentis clericorum secularium congregationes in Ecclesia Dei pie, sanctaeque institutas, uberesque bonorum operum fructus assidue proferre satagentes, privilegiis et gratis libenter decernamus sicut ad omnipotentis Dei gloriam, et animarum salutem cognoscimus in Domino expedire.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii presbyteri saeculares congregationis oratorii s. Philippi Nerii villae de Orizava Mexicanae diocesis, quod Nos per alias Nostras in simili forma Brevis hodie, seu nuper expeditas literas eandem congregationem prius auctoritate ordinaria erectam, auctoritate apostolica confirmavimus, nonnullis quoque gratis, indultis, et privilegiis decoravimus, ipsiusque congregationis presbyteri sub eodem instituto sancti Philippi Nerii, quod dilecti pariter filii presbyteri saeculares congregationis oratorii ejusdem sancti Philippi Nerii in ecclesia sanctae Mariae, et Gregorii in Vallicella de urbe erectae servant, hactenus vixerunt, et adhuc vivunt de praesenti. Cum autem, sicut eadem exposito subjungebatur, rego-

Dat die 2.
Juni 1776.
Anno 1.

Procurator

Expositio
precom. por-
tionum
pro obtine-
nda commu-
nicatione pri-
vilegiorum,
gratiarum, et
indultuum,
quibus fran-
getur sacer-
dotes congre-
gationis Ro-
mana.

lae, et instituti congregationis Romanae subinde a rec. mem. Paulo V., Gregorio XV., et Urbano VIII. romanis pontificibus praedecessoribus Nostris specialiter approbata ipsique congregationi Romanae, ac illius ecclesiae praebiteris, ac personis ab iisdem, et forsitan aliis Romanis pontificibus praedecessoribus Nostris multa privilegia, favores, gratiae, indulgentiae, exemptiones, regulae, et indolita concessa fuerint, prout in ipsorum praedecessorum literis apostolicis desuper respective expeditis uberius dicitur contineri. Ipsi vero exponentes regulas, et instituta huiusmodi receperint, seu recipere, et illa pro viribus observare parati sint, ac proinde iisdem quoque privilegiis et gratiis frui, et ad gaudere posse plurimum desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore in-
dultis premissis
gratiarum, et
privilegio-
rum.

§. 3. Nos igitur specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulas personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliaque ecclesiastica censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt huius tantum rei gratia absolventes et absolutos fore censentes, ac praedictarum literarum tenores praesentibus pro plena et sufficienter expressis, et insertis habentes huiusmodi supplicationibus inclinati, praedictae congregationis oratorii sancti Philippi Nerii villae de Orizava praedictae, illiusque ecclesiae, ac presbyteris saecularibus, et personis nunc, et pro tempore existentibus, ut omnibus, et singulis privilegiis, favoribus, gratiis, et indulgentiis, exemptionibus, regulis, et indultis memoratae congregationi Romanae ejusque ecclesiae presbyteris, et personis per praedictos Romanos pontifices praedecessores Nostros quomodolibet concessis, etiam specificis, et individuis mentione, et expressione dignis, et quibus eadem congregatio Romana ejusque ecclesiae, presbyteris, et personae ex memoratorum pontificum praedecessorum Nostrorum concessione de presenti utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt (non tam indulgentia perpetua a rec. etiam mem. Benedicto XIII., itidem praedecessore Nostro memoratae ecclesiae sanctae Mariae, et Gregorii in Vallicella sub certis, modo et forma tunc expressis, concessa) pari modo uti,

frui, et gaudere libere, et licite possint, et valeant, in omnibus et per omnia per inde ac si privilegia, favores, gratiae, indulgentiae, exemptiones, regulae, indultae huiusmodi ipsi congregationi villae de Orizava, ejusque ecclesiae presbyteris, ac personis specialiter concessa reperirentur.

§. 4. Sine praedictis tamen gratiarum, indultorum, et privilegiorum eidem congregationi villae de Orizava a Nobis, sicut praefertur, commissorum, et dummodo ipsius congregationis villae de Orizava presbyteri, et personae, nunc et pro tempore existentes, regulas, et instituta pro dicta congregatione Romana, ut praefertur approbata observent, apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Præmissis
gratiarum,
et privilegio-
rum jam si-
dem congrega-
tioni non
concessum.

§. 5. Decerentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulae sa-
culares, et
irritantes.

§. 6. Non obstante Nostra et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, quatenus opus sit dictae congregationis villae de Orizava, aliisque quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus, pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice domtaxat, specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum

Derogatio
contrariis
rum.

Romae apud sanguinem Petrum sub annulo piscatoriae die 2. junii millesimo, septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Dat. die 2.
junii 1775
Anno V.

XIII.

Confirmatio decreti editi a domino cardinali Corsini protectore ordinis beatæ Mariæ de monte Carmelo, super modo liberandi conventus provinciae Romae ab ingenti aere alieno jam contracto, cum insertione ejusdem decreti.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Facti series. §. 1. *Alia dilectus filius prior provinciae Romanae fratrum ordinis beatæ Mariæ de monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum supplices porrexit preces fel. rec. Clementi XIV. praedecessori Nostro, atque exposuit nimias angustias, in quibus duodecim conventus eandem provinciam constituentes propter ingens aere alienum repēiebantur. Ut aliquod igitur angustias hujusmodi levamen ex nova oeconomica methodo praescribenda suppeditari possit, cum auctoritas a constitutionibus dicti ordinis apostolica auctoritate confirmatis tributa eidem provinciali, illiusque definitorio in re hac sufficiens minime videretur, hinc humiliter petunt, ut totum negotium hujusmodi arbitrio, et dispositione dilecti filii Nostri Andreae S. R. E. presbyteri cardinalis Corsini nuncupati ejusdem ordinis apud Nos, et Sedem apostolicam protectoris, cum omnibus facultatibus necessariis et opportunis committendum esset. Ipse vero Clemens praedecessor Noster hujusmodi preces suo scripto edito die xxvii. aprilis MDCCCLXXIII. remisit arbitrio, prudentiae, et conscientiae ejusdem Andreae cardinalis, et protectoris cum facultatibus necessariis, et opportunis, quibus utendo, visis formationibus status omnium conventuum dictae provinciae, auditisque ejus superioribus re tota sua assueta singulari sane prudentia, et doctrina mature perpensa, ipse Andreas cardinalis, et protector die xx. novembris superioris anni MDCCCLXXIV suum editi decretum, in quo plura, quo dictae provinciae Romanae, ejusque conventuum utilitatem respiciunt, praescripsit, atque consti-*

tuit, simulque mandavit, ut ejusdem decreti confirmatio apostolica pro illius majori firmitate esset exponenda. Tenor autem precum rescripti, ac respectivi decreti hujusmodi est qui sequitur nempe.

Benedictino Padre

§. 2. Il provinciale de' Carmelitani scalzi della provincia Romana oratore, e suddito umilissimo della Santità Vostra prostrato a suoi santissimi piedi con molto ossequio espone ritrovarsi li dodici conventi, che compongono la provincia sua non solamente ristretti di assegnamenti per vivere a cagione della mancanza di limosine, con le quali in gran parte si sostentavano, ma in una deplorabile decadenza cagionata dall'immense somma di treplasette in trentotto mila scudi di censi passivi, che hanno dovuto contrarre negli anni scorsi per supplire alle loro necessarie indigenze, senza speranza di poter risorgere, se non si viene a fissare un nuovo regolamento economico, da cui se ne possa col tempo ripromettere il sollievo. L'autorità, che concedono le leggi dell'ordine, tanto all'oratore, che al suo definitorio in simili materie, è insufficiente a poter stabilire un sistema tanto importante, e necessario, se non viene coadiuvato dalla suprema potestà della Santità Vostra: Che però essendosi benignamente degnata Vostra Santità di concedere al suo ordine un protettore di tanto merito, efficacia, ed attività qual'è l'eminentissimo, e reverendissimo sig. cardinal Corsini da cui può sperarne l'oratore ogni più proficua assistenza in un affare tanto scabroso, e difficile; prostrato nuovamente ai suoi santissimi piedi la supplica commettere questo interesse in tutto, e per tutto all'arbitrio o disposizione della stessa eminenza sua colle facoltà necessarie, ed opportune solite conferirsi in simili occasioni, anche de plenitudine potestatis. Che della grazia oc.

Alta Santità di N. S.

Papa Clemente XIV.

Ex audientia Sanctissimil
die 27 aprilis 1773.

§. 3. Sanctissimus remisit preces arbitrio, prudentiae et conscientiae domini cardinalis

Tenor pre-
cium porre-
ctorum, pro
consequenda
obligatione
localium
in personam
ordinis
et cardinalis
protectoris
et assigna-
dos conventus
provisio-
nem de de-
ductione cen-
su alieno.

Tenor re-
scripti, ac
rescripti pro
preces res-

mon. mon.
archiva, et
protectione
don. card.
nali prote-
ctoris.

protectoris cum facultatibus necessariis, et oportunitis, contrariis non obstantibus.

Leſco Signi.

V. Macedonius secretarius.

Per il provinciale de' Carmelitani scalzi della provincia Romana.

Mon. card.
nal. protector
comprobat
debita con-
sentum con-
ventuum ad
omnem con-
cedenda
scutorum in-
gratiam ex-
cepta et
libera.

§. 4. Utentes facultatibus per m. m. Clement. XIV nobis tamquam protectori universi Carmelitarum ordinis benigne tributis, ac attentis expositis nec non visis firmationibus status omnium conventuum congregationis Carmelitarum disalceatorum provinciae Romanae, ejusque superioribus audita, cum nobis post longum, maturumque examen, constituit, evidentique pateat omnes conventus praefatae provinciae constituentes praeter plura debita manualia, et infragifera gravatos reperiri pluribus frugifera censibus, et debitissimis summam scutorum triginta novem millium excedentibus, scilicet.

Mon. card.
nal. protector
comprobat
debita con-
sentum con-
ventuum ad
omnem con-
cedenda
scutorum in-
gratiam ex-
cepta et
libera.

§. 5. Conventum sanctae Mariae de Scala urbis pro scutis 6860 — Conventum sanctae Mariae de Victoria urbis pro scutis 7298 » Conventum sancti Silvestri in Tuscolano pro scutis 1750 » Conventum sancti Valentini Interamniae pro scutis 4373 » Conventum sanctae Theresiae Perusiae pro scutis 5300 » Conventum sanctae Mariae in sancto Silvestro Caprae pro scutis 1700 » Conventum sancti Joseph, et Theresiae Viterbii pro scutis 836 » Conventum sancti Peregrini Anconae pro scutis 2400 » Conventum sanctae Mariae de monte Carmelo Sentini pro scutis 1150 » Conventum Praeaectionis beatae Mariae virginis in eremo montis Virginii pro scutis 1900 » Conventum Annuntiationis beatae virginis Mariae Urbini pro scutis 373 » Conventum sancti Valentini, et Theresiae Matelicae pro scutis 3000 » Et denique fabricam sacelli sanctae Theresiae, et Joseph dicati in ecclesia Viterbiensi pro scutis 2200, et sic in totum pro scutis 39,140 pro quorum omnium censuum extinctione, et respectiva praefati debiti cappellae solutione quilibet conventus tenetur anno quolibet certam annuam deponere summam.

Mon. card.
nal. protector
comprobat
debita con-
sentum con-
ventuum ad
omnem con-
cedenda
scutorum in-
gratiam ex-
cepta et
libera.

§. 6. Cumque insuper nobis constitit, indubiumque appareat nonnullos, aut fere nullo ex conventibus ipsis hanc solum impares esse ad annuum expleendum depositum, sed

adeo gravi inopia propter temporum calamitatem laborare, signanterque illos sanctae Mariae de Scala, et sanctae Mariae de Victoria urbis, ut nisi aliquo modo eorum indigentis occurratur per necesse anno quolibet aere alieno se gravare, et tempora tractu, in praecipis ire debeant. Ideo considerantes nos praedictos omnes conventus plura esse membra nam constituenta corpus Romanae provinciae, omnesque ejus individuos esse nedom fratres in Christo, verum etiam secundum eorum leges, et constitutiones eorum quolibet de bonis uniuscujusque conventus perfrui, ac sustentari posse, et debere, proptereaque summopere expedire quod unus alteri succurrat, ut cohaeris viribus corpus ipsum subsistatur.

§. 7. Idcirco pro nunc, et per modum provisionis, ac quousque melius in Domino expedire nobis, ac pro tempore eminentissimis protectoribus videatur, ac reservata semper apostolicae Sedis approbatione statimur, atque decernimus, ut suspensis omnibus depositis per dictos conventus faciendis pro extinctione eorum censuum passivorum fieri debeat sequens contributio, ac respectiva conservatio pecuniarum in omnium ipsorum censuum extinctionem eroganda per unum ex religiosi spectatae fidei, idoneitatis, et dexteritatis; scilicet volumus, et mandamus, ut in ejus manibus anno quolibet pervenire solvique debeant a respectivis prioribus, seu procuratoribus, ceterisque ad quos spectat, vel spectabit annui redditus definitorii provincialis accedentes ad annua scuta biscentum viginti circiter; cum reservatione tamen, quod si detur casus, ut definitorium provincialis indigeat aliqua summa pro expensis sibi necessario faciendis, veluti foret alienas litis sustentatio, administratio viaticis illis, qui ex Romana provincia tam ad generale, quam ad provinciale capitulum celebrandum accedere debent, vel alias similia, hisce in casibus definitorium ipsum uti possit ea summa, quae sibi necessaria fore iudicabit.

Procedit
propterea
fieri
contributio-
nem, et
conservatio-
nem pecu-
niae ex
omnibus
redditis
definito-
rii provin-
cialis.

§. 8. Item annui redditus multiplici nuncupati delle chiese ascendentes ad annua scuta centum octoginta, suspensa interim, et quodvisque praedictorum censuum passivorum extinctione perfecta compleatur, quolibet obligatione, et onere idem multiplicitatem prosequendi.

§. 9. Item annua scuta quatuorcentum quinquaginta ex fructibus, redditibus, et proventibus conventus Matelicae. Item annua scu-

Id ipsum
statuti de
mon. archi-
vorum, et
protectione
don. card.
nali prote-
ctoris.

Id ipsum
statuti de
mon. archi-
vorum, et
protectione
don. card.
nali prote-
ctoris.

ta centum quinquaginta ex fructibus, proven-
tibus, et redditibus conventus sacrae creml
montis Virginii; ac tandem annua scuta sexa-
ginta ex redditibus, fructibus, et proveniuntibus
conventus Urbini, et sic in omnibus annua scu-
ta mille sexaginta monetae romanae.

Manet
quod per
manet
que illud
a. Monte
Pietatis
de
proventibus
et
conventus
non ad
effectum
dis-
solvendi.

§. 10. Ipse autem procurator statim ac ad
ejus munus pecuniae praefatae, earumque ratae
pervenerint, eas illico deponere debeat in sa-
cro monte Pietatis in creditum provinciae Ro-
manae inde non amovendas nisi ad effectum
cum ordinibus subscribendis a procuratore pro-
vinciali, suisque definituribus, et ab ipso pro-
curatore erogandi in extinctionem censuum
passivorum debitorum frugiferorum, et debiti
praefatae fabricae cappellae ecclesiae Viterbiensis,
quibus conventus praedicti gravati re-
periuntur.

Quoniam
ad extin-
ctionem
censuum
et
conventus
non ad
effectum
dis-
solvendi.

§. 11. Statim autem ac deposita erit aliqua
summa sufficiens ad extinctionem aliqujus cen-
sus, vel ejus medietatis, aut dimissionem de-
biti, vel ejus ratae pro capella Viterbiensi,
pater provincialis, cum definituribus, et dicto
procuratore ad extinctionem, vel dimissionem
praefatae devenire debeant; conventus autem
ille ejus census extinguatur fructus quos cre-
ditori censuarie fuisse persolutorum, solvere
debebit antedicto patri procuratori, qui illos
quoque deponere debebit ad eundem effectum
eos erogandi in extinctionem, et dimissionem
supradictam quousque omnium praedictorum
debitorum completa erit solutio, et demissio.

Constituit
ne
conventus
non ad
effectum
dis-
solvendi.

§. 12. Cum autem ex hac demandata con-
tributione, et conservacione consulatur tan-
tummodo extinctioni praedictorum debitorum,
non vero occurratur indulgentiis, quibus non-
nulli ex ipsis conventibus premuntur, et si-
gnanter conventus s. Mariae de Scala, et s. Ma-
riae de Victoria urbis, quorum exitus longa
lateque superat introitum, ideo statuimus
etiam, atque mandamus, ut tunc pro tunc,
quando scilicet in proximo capitulo provinciali
locus erit electioni, et deputacioni novorum
superiorum, et officiorum in oeconomiam, et
administrationem penantur, et redigantur bo-
nae redditus, et proveniuntibus conventus sanctae
Mariae de monte Carmelo Sentini, in quo de-
putandus erit a futuro patre provinciali noviter
eligendo unus vicarius cum suo procuratore,
ac alter religiosus sacerdos pro assistentia, et
servitio ecclesiae, et duo fratres laici qui in
ipso residere debebunt. Pro substitutione ve-

ro eorundem, et caeterarum expensarum quae
necessariae erunt pro onerum adimplemento,
manutentione, et conservacione fabricae con-
ventus, et ecclesiae, et aliorum stabulium uti
poterunt vicarius, et procurator fructibus, et
redditibus ejusdem conventus, exceptis tamen
fructibus locorum montium ascendentibus ad
annuum summam scil. 453. 68 quae remanere
debebit in manibus patris procuratoris, cum
praesens haec nostra administratio sit pro ex-
tinguendis censibus passivis totius Romanae
provinciae prout inferius a Nobis demandabitur.
Et quia annui fructus censuum passivo-
rum, quos solvere tenentur praedicti Romani
conventus s. Mariae de Scala, et s. Mariae de
Victoria ascendunt fere ad eandem summam
scutorum 453 circiter, ut levamen aliquod eis-
dem tribuamus, eos a talium solutiene fru-
ctuum tenere praesentia decreti dispensamus,
et liberamus, injungendo nunc pro tunc pra-
dictae patri procuratori, ut eosdem fructus sol-
vat cum praedictis redditibus retrahendis a lo-
cis montium, ad dictum conventum Sentini
spectantibus. Haec autem fructuum solutio ita
facienda erit, ut ead sub iisdem legibus, et
conditionibus superioris expressis circa fructus
a caeteris conventibus solvendes usque, et do-
nec census omnes extincti remaneant.

§. 13. Et quia cum nobis etiam constiterit,
quod ultra praedictos conventus s. Mariae de
Scala, et s. Mariae de Victoria extrema quo-
que inopia laborat conventus a. Valentini In-
terramne, quae provenit non tam ex defectu
capitalium in majore parte consistentium in
praedictis, et terrenis frugiferis in eodem In-
terramensi territorio existentibus, quam ex de-
terioratione eorum terrenorum, qui nevas exi-
gunt plantationes tam olivarum, quam vinea-
rum, caeterarumque arborum frugiferarum
juxta morem, et praxim illius civitatis, et ter-
ritorii, ideo ut manutentioni, substitutioni,
et ejus levamini quantum possumus providea-
mus, atque opera dari possit praefatis nevis
plantationibus teore praesentis decreti man-
damus, atque decernimus, ut in administra-
tione, et oeconomia ista quoque Interam-
nensis conventus redigatur eodem modo quo
supra de conventu Sentini decrevimus, videli-
cet, ut novus provincialis assignet suo loco, et
tempore unum vicarium cum suo procuratore,
et alterum religiosum sacerdotem pro ecclesiae
servitio, et duos tantum fratres laicos profes-

litem con-
Et neces-
sario
conventus
Valentini
Interam-
ne, quod
in admi-
nistratio-
nem, et
oeconomia
conventus
redigatur,
proposito
vicario, pro-
curatore, et
alioque
sacerdote.

nos. Quoniam autem in eadem civitate residet monasterium monialium ordini et provinciae subjectum ultra praedictos religiosos, assignare debet alterum religiosum spectatae virtutis qui confessiones earundem monialium tamquam confessor ordinarius excipiat, ita ut non amplius quam sex religiosi, comprehensis duobus laicis, ibi in posterum alantur, donec, et quousque juxta praesentem nostram determinationem praedia, et possessiones in pristinum frugiferum statum redigantur.

decreto adimplemento, et executione rationem reddere debeant.

§. 16. Ac ut omnia in praesenti nostro decreto implementa firmiora evadant, et nusquam in dubium revocari possint, et valeant, volumus et admodum r. p. provincialis injungimus, ut ejus confirmationem n. futuro summo pontifici poscat, atque per litoras in forma Brevis reportet. Et ita apostolica qua supra auctoritate decernimus, statuimus, ac fieri, et exequi mandamus, quibuscumque in contrarium non obstantibus. Datum Romae ex conclave hac die 20 novembris 1773.

A. cardinalis Corsinus protector.

Lo + co Signi.

§. 17. Ex audientia Sanctissimi habita ab eminentissimo domino cardinali Carafa sacrae congregationis Episcoporum, et Regularium praefecto sub die 28 aprilis 1773 Sanctitas sua attenta relatione eminentissimi Corsini praefati ordinis apud sanctam Sedem protectoris oratoris precibus benigno annuit, et propterea mandavit per suas litteras apostolicas in forma Brevis enunciatum decretum auctoritate apostolica confirmari quibuscumque in contrarium non obstantibus — Romae etc.

F. cardinalis Carafa.

§. 18. Cum autem sicut Nobis nuper exponi fecit dilectus filius modernus provincialis dictae provinciae Romanae quo firmius decretum praemissum subsistat, et servetur exactius juxta in eodem decreto praescripta, illud per Nos approbati, et confirmari plurimum desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 19. Nos igitur ipsam exponentem specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes et absolutum fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis relatione tam ipsius Andreæ cardinalis, et protectoris, quam dilecti filii Nostri Francisci ejusdem S. R. E. presbyteri cardinalis Carafa nuncupati congregationis venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum praefecti

Cavit ad
dante ad
nistrare,
et occurrere
fructu cri-
minum
pervenerit.

Ad majorem
decreti firmi-
tatem apostoli-
cam auctorita-
tem enunciatum
implementum
conferunt.

Pontifici pro
confirmatione
annuit, et
litteras apostoli-
cas expediri
jussit.

Precis pro-
rectoris pro
expeditione
litterarum a-
postolicarum

Confessione
sacramenti
nos deest.

Deputato
procuratore
procurando
adimplemen-
to omnium,
quae superius
sunt disposita.

§. 15. Pro ipsorum autem implemento eligimus, et ad nostrum beneplacitum deputamus in procuratorem ut supra, et cum omnibus facultatibus necessariis et opportunis r. p. Follicem Mariam a sancta Anna; ea tamen lege, et conditione, ut anno quolibet, tam pater provincialis, quam ipse pater procurator, eorumque pro tempore successores, novis vel pro tempore protectoribus de omnium in praesenti

praesertim decretum, ac omnia et singula in eo contenta, et expressa auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabiles apostolicas firmitatis robur adjicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

*Classificatio pro
plena praesentium
executione.*

§. 20. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Delegatio
contraria-
rum.*

§. 21. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac ordinis, et provinciae huiusmodi etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die tertia junii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

*Die die 3.
Juni 1775.
Anno I.*

XLIII.

Praescribitur, ut servetur constitutio Clementis XII. super deputatione simplicis prioris in locum abbatis monasterii Wanconensis Cracovien-sis diocesis ordinis Cisterciensis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

*Memoratur
quod circa
monasterium
sancti Faustini in
tractatu sub-
iugato inter
apostolicum
et Poloniam re-
gum.*

§. 1. Alias pro parte dilectorum filiorum monachorum ordinis Cisterciensis monasterii Wanconensis nuncupati diocesis Cracovien-sis felicitis recordationis Clementi pp. XIV. praedecessori Nostro expositum fuit, quod in tractatu anno MDCCXXXVI inter apostolicam hanc sanctam Sedem, et cla. mem. Augustum III., dum vixit, Poloniam regem, ac rempublicam Poloniam inito, et a rec. mem. Clemente pp. XII. huiusmodi praedecessori Nostro per suam constitutionem, seu per suas sub plumbum

anno millesimo septingentesimo trigesimo septimo idibus septembris expeditas literas confirmato, et tredecim abbatibus in commendam concedendis, et comprehensione in tractatu praedicto, memorata quoque abbatia Wanconensis continebatur, et quamvis in iunctura exitisset, ut abbatiae, seu monasteria huiusmodi, quarum, seu quorum redditus impares forent manutentioni abbatibus claustralibus, regi deberent per simplicem priorem, nihilominus ad aures eorumdem monachorum pervenerat, quod non ex dicti monasterii monachis se se in illos abbatem erigere adoltebatur.

§. 2. Verum quia propter dismembrationem bonorum assignatorum commendatario, redditus monachae regularis adeo tenues evaserant, ut ne vix sufficerent alimentis parandis, ac sartae tectae servandae fabricae ecclesiae, et monasterii, tunc praedicti monachi humiles porrigebant preces, ad hoc ut novae abbatiae huiusmodi erectioni idem Clemens XIV. praedecessor minime aequere dignaretur. Ipse vero porrectas sibi preces ejusmodi remisit congregationi venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praeposita, quae die xxx. aprilis MDCCCLXXII decretum edidit tenoris, qui sequitur videlicet.

§. 3. Sacra congregatio eminentissimorum, et reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster supplicem libellum remisit, attenta relatione vultus apostolici Varsaviensis, censuit rescribendum, prout praesentis decreti vigore rescripsit, ac decrevit. — Servetur constitutio sanctae memoriae Clementis XII. in precibus enunciat.

Romae 30 aprilis 1773.

G. Card. Cavalchini

Loco † Signi

§. 4. Cum autem alicui Nobis oner exponi fecerunt dilecti filii moderni monachi ejusdem monasterii Wanconensis, ipsi, quo firmius decretum a memorata congregatione, ut praefertur, editum subsistat, et servetur exactius, apostolicas confirmationis Nostrae patrocinio communiri plurimum desiderant. Nobis pro-

*Monachi va-
luerunt vol-
uerunt erectioni
abbatis re-
sistere.*

*Ad remissionem
precibus ar-
bitrio com-
missionis
Episcoporum,
et Regularium,
et censuit hanc,
dum vixit,
constitutio-
nem Clementis
XII non
servandam,
et exequen-
dam.*

*Petierunt
monachi huius-
modi erectionem
resistere.*

pterea humiliter supplicari fecerant, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quavis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praesertim decretum in dicta congregatione, ut praefertur, editum, una cum omnibus, et singulis in eo contentis, et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illique apostolicae Nostrae firmitatis robor adjicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

§. 6. Decernentes eadem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabilibus in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac respective ab eis inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, ordinis, et monasterii hujusmodi etiam iuramento, confirmationis apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superfloribus, et personis sub quibusvis etiam derogatoriis derogatis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo, et verbum inseritis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat

specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die tertii junii millesimo septingentesimo septingesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XLIV.

Cohibetur numerus vocalium congregationis Neapolitanae ordinis Cisterciensis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Bernardinus Rogani abbas monasterii sanctae Mariae de Sagittario, ac praeses congregationis Neapolitanae ordinis Cisterciensis, quod in dicta congregatione confecta ex quatuordecim abbatibus, et uno vicariatu, juxta ejus constitutiones a felici recordationis Urbani pp. VIII praedecessoris Nostri confirmatas, quolibet quadriennio celebratur capitulum, atque in eo eligatur caput congregationis cum titulo praesidentis, una cum quatuor coabbatibus, qui patres regimini nunciant, aliaque inferiora officia denuo conceduntur, assignato omnibus loco, seu monasterio, in quo ipsi debeant commorari.

§. 2. Si autem, qui vocem habent in eodem capitulo sunt quatuordecim abbates gubernii, nec non etiam doctores in sacra theologia magistri nuncupati, qui sex modo existant, ac unus sacerdos pro unoquoque monasterio cum titulo discreti, et hujusmodi discretorum numerus usque ad quatuordecim ascendit; ita ut capitulum praedictum ex non exiguo quidem numero triginta quatuor suffragiorum in totum modo constituitur.

§. 3. Cum autem sicut eodem expositio subiungebat, ex tanta hac suffragantium quantitate propter itinerum expensas quolibet quadriennio peragendas non leve incommodum sentiant monasteria ipsius congregationis, ac praeterea aliorum vocalium numerus non solum de praesenti, sed etiam, aliis novis magistris supervenientibus, semper longe major erit numerus abbatum gubernii, qui in congregatione praedicta digniores, ac rerum seu praestantiores dignoscantur; qua de re idem Ber-

Dist. cap. 3.
Juni 1775.
Anno 1.

Exponitur
quod ordo
recordatur
erat in ab-
dicatione pra-
cedenti, ex-
altatum alie-
rumque offi-
cium iuxta
constitutiones
sanctae
ab Urbani
VIII confir-
matis.

Declaratur
quod vocem
habent de-
bitum in
capitulo.

Enumeratur
suffragium
abbatibus
et numerus
vocalium
monasterii
et numerus
magistrorum
supervenientium.

Et decretum
confirmatum
est.

Et si decre-
tum
impletur
fructuatur,
quod iudici-
um ad hoc
iudicium
potestatis
et per clerum
irritantur.

Item deroga-
tis omnibus
in contra-
rium facien-
tibus.

nardinus ad maiorem monasteriorum, et totius congregationis huiusmodi utilitatem, quietem, ac tranquillitatem, eorumdem vocalium numerum in dictis capitulis deinceps per Nos minui, ac cohiberi plurimum desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Solis quoque
monasteriis
abbatibus, et
duobus ma-
gistris nati-
vorum de re-
liquarum
fuerunt
suffragium
capitulo.

§. 4. Nos igitur ipsum Bernardinum specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo; et quacumque de causa lata, si quas forte incurrit, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum foro censentes, huiusmodi suppliciumibus inclinati, de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum, qui relationem dilecti filii Nostri Andreae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Nigroni nuncupati ejusdem ordinis apud Nos, et sedem apostolicam protectoris super praemissis attenderunt consilio, per praesentes praecipimus, ut mandamus, ut in posterum praeter quatuordecim abbates praedictos, ex doctoribus, seu magistris duo tantum, qui professione regulari antiquiores sint, vocem, seu votum habeant in capitulis huiusmodi post eos, qui actum magistris existant, ac in possessione huius praerogativae reperiantur.

Electio ma-
gistrorum fa-
cienda vel ex
monasterio,
in quibus
praeter abba-
tem, repre-
sentantur sol-
tem ac sa-
cerdotes
re interve-
niant.

§. 5. Discretos vero non quidem deinceps in omnibus monasteriis dictae congregationis, sed in iis tantum eligendos esse volumus, in quibus praeter abbatem, sex saltem sacerdotes choro inservientes, seu eboristi vulgo nuncupati familiam nulescujusque monasterii constituunt, atque ad praedictos tantummodo, non vero ad alios quoscumque jus ferendi suffragium, ac vocem obtinendi in iisdem capitulis deinceps spectare, ac pertinere auctoritate apostolica tenore praesentium declaramus, atque praecipimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clavis co-
lloca, et de-
crum in-
tine.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, ac fora, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respectivo inviolabiliter observari; sicque in

praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogamus
omnibus
rum.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et congregationis huiusmodi etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac inolitibus clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hae vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die tertia junii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

XLV.

Det. de 20.
Junii 1775.
Anno I.

Imposito subsidii anni 1000. cruciatorum super fructibus honorum ecclesiasticorum in regno Portugalliae et Algarbiorum existentium.

Pius Papa VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Universi Domini gregis curam Nobis licet immerentibus divina voluntate commissam more vigilis patrifamilias, qui omnium suorum filiorum necessitatibus occurrere indefinenter studet prae viribus exercere jugiter saguentes, Nostrae mentis oculos in omnes ubicumque existentes Christianos sedulo convertimus, ac paternae charitatis eorum indigentis, et efficit, atque apostolica auctoritate Nostrae partes interponere non praetermitti-

Procuramus.

mus, sicuti personarum, locorum, ac temporum qualitatibus serio perpensis in Domino magis expedire conspicimus.

Necessarias
necessitates,
in quibus re-
perantur
Lentius ac
lucius, qui
clero nomen
eorum dele-
ret exactio
societatis Je-
su.

§. 2. Sane inter communes aliorum Christi-
dilectum necessitates peculiari profecto ani-
madversione dignas agnovimus illas, quae mo-
do ab iis patiuntur, qui ex Lusitanis regioi-
bus jampridem nomen dederant inter alumnos
extinctae postmodum, atque suppressae societa-
tis Jesu. Ipsi enim ab eorum patria longe
absentes, et omni penitus auxilio, atque subsidio
destituti, omnibus quidem indigeant ad
vitam ducendam omnino necessaria.

De consilio
quoque cele-
stinum regi,
eiusdem con-
silioque re-
ge decessit

§. 3. Ut igitur aliquod maximis eorum an-
gustis levamen tribueretur consilia conferi-
mus cum carissimo in Christo filio Nostro Jo-
sepho Portugalliae, et Algarbiorum rege fide-
lissimo, qui pro singulari sua, atque regis sane
pietate non solum praemisit, sed alias quo-
que suorum subditorum, ac praesertim infir-
morum, expositorum, et orphanorum necessi-
tates omni miseratione, at auxilio dignos eo
ipso agnovit, ac credidit, sed recognitis admo-
dum revera difficillimis aliis modis omnibus,
ex quibus praecarium auxilium hujusmodi
posset comparari, de ipsius regis Josephi se-
sensu sanum aliquam quantitatem ex reddi-
tibus honorum ecclesiasticorum in regnis Por-
tugalliae, et Algarbiorum in Europa existen-
tium in causas praedictas erogandam, et con-
vertendam esse duximus.

Et idem im-
ponitur as-
per hoc as-
serimus per-
petuo con-
tributio omni-
bus crucia-
torum.

§. 4. De Nobis utique attributis divinitus
potestatis plenitudine, unum subsidium, seu
contributionem centum mille cruciatorum mo-
netas illarum partium super fructibus, reddi-
tibus, et proventibus quibuscumque omnium,
et singulorum honorum ecclesiasticorum in re-
gnis praedictis existentium perpetuo duratu-
ram, ac proportionabiliter super eisdem fru-
ctibus distribuendam, ac dividendam, exceptis
beneficiis annui redditus his centum millo
praedictae monetae pariter illarum partium,
tenore praesentium imponimus, et indicimus.

Profecto
modus ero-
gationis pra-
dictae con-
tributionis.

§. 5. Haec annuum autem quantitatem di-
ctorum centum mille cruciatorum primum in
alendis praedicti alumnos convertendam, et
erogandam esse volumus, atque statuimus;
ipsis vero decedentibus, et quoadcumque de-
ficientibus nunc pro tunc ex hujusmodi quan-
titate unam partem hospitalibus generalibus
praecipue puerorum expositorum, alteram ve-
ro pro manutenendis, educandis, constabillen-

disque orphanis, etiam pro dotandis pauperi-
mis puellis, ac demum portionem aliquam pro
manutentione magistrum ad ipsius Josephi
regis placitum assignamus, et applicamus.

§. 6. Ac proinde de singulari pietate, fide,
prudencia, integritate, et charitate dilecti filii
Nostri Joannis Sanctae Romanae Ecclesiae pro-
pheteri cardinalis Cosmae de Cunha nuncupa-
ti, ac venerabilis fratris Bernardini Archiepi-
scopi Feorenensis Nostri, et apostolicae Sedis in
Portugalliae, et Algarbiorum regnis nuntii
plurimum in Domino fiduciam habentes, ipso-
que in executores praesentium Nostrarum
literarum constituimus, et deputamus, eisque
omnes facultates necessarias, et opportunas
tribuimus, et impertimus, ut ad solutionem
subsidii, seu contributionis hujusmodi omnes,
et singulos ex bonis ecclesiasticis praedictis an-
nuos redditus percipientes auctoritate Nostra
apostolica ipsi cogant, et compellant opportu-
nis juris, et facti remediis, invocato etiam,
qualenus opus sit, auxilio brachii secularis.
Praeterea viros ecclesiasticos, probos, ac fide,
integritate, et prudentia dignos, et idoneos ad
praemissa omnia, et singula executioni man-
danda, commissarios, exactores, et collecto-
res constituendi, et deputandi, illosque remo-
vendi, et quoties opus fuerit, revocandi, ac
alios in eorum locum substituendi, et subro-
gandi, ac omnia, et singula circa praemissa
quoquo modo necessaria, et opportuna geren-
di, decernendi, statuendi, et exequendi plenissi-
mam, ac omnimodam facultatem, et potes-
tatem auctoritate praedicta earundem tenore
praesentium ipsis iudeo tribuimus, et imperti-
mur.

Deputatus
exactores li-
terarum
cum facultate
signandi alias
commissa-
rios, exacto-
res, et colla-
tores.

Clonose
aliquos et
arbitros.

§. 7. Decernentes ipsas praesentes literas
semper firmas, validas, ac efficaces existere, et
fore, suosque plenarios, et integros effectus sor-
tiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis,
ad quos spectat, et spectabit in futurum invio-
labilitate observari. Sique in praemissis per
quoscumque iudices ordinarios, et delegatos
etiam causarum palatii apostolici auditores, et
apostolicae Sedis nuntios, sublata eis, et eor-
um cullibus quavis aliter iudicandi, et inter-
pretandi facultate, et auctoritate, jodiciari, et
desiniri debere, ac irritum, et inane, si secus
super his a quouam quavis auctoritate scien-
ter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio
contraria-
rum.

§. 8. Non obstantibus apostolicis, ac in
universalibus, provincialibusque, et synoda-

libus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quarumcumque ecclesiarum, et locorum piorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus; et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac lusolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, illarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse rogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum die vigesima junii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Dat. die 22
Junii 1775.
Anno I.

XLVI.

Confirmatio decretorum sacrae Rituum congregationis pro approbatione virtutum heroicarum b. Joannae Valesiae, et extensione missae, ac officii in honorem ejusdem beatae ad omnes ditiones regis christianissimi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Processus
habitus
per cultu
memorabili,
et super
virtutibus
habeat.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Joseph Martinelli frater expresso professor ordinis min. s. Francisci Conventualium nuncupatorum, in sac. theol. magister, et postulator causae canonizationis b. Joannae Valesiae, quod postquam fel. record. Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili forma Bravis die xvii. junii MDCCXLII. expeditas literas confirmaverat decretum editum a s. congregatione tunc existentium S. R. E. Cardinalium sacris ritibus praepositorum die xiv. aprilis ejusdem anni MDCCXLII. super publico cultu ab immemorabili tempore

praedictae Joannae Valesiae exhibitio, sive super casu excepto a decretis rec. mem. Urbani pp. VIII. itidem praedecessoris Nostri; iteratis precibus clar. mem. Ludovici XV. Francorum rex christianissimus, ac literis proprio characteri conscriptis enixe postulavit rec. mem. Clemente pp. XIV. praedecessore quoque Nostro, ut ad ejusdem beatae canonizationem proceedi posset, benigne indulgere dignaretur; committens interim negotium hujusmodi causae regis officis, ac sumptibus promovendae venerabili fratri Nostro Francisco Joachimo episcopo Albanensi S. R. E. cardinali de Pierre de Bernia nuncupato suo, ac postmodum charissimi in Christo filii Nostri Ludovici XVI. eorumdem Francorum regis christianissimi successoris sui, apud Nos, et hanc sanctam Sedem summam cum potestate legato; qui statim ipsum expoentem in causae postulatorem constituit ac deputavit. Demandato itaque munere referendae hujusmodi causae in congregatione eorumdem cardinalium ab ipso Clemente praedecessore venerabili itidem fratri Nostro Henrico Benedicto Tuscolano S. R. E. cardinali duci Eboracensi nuncupato; et concessa assueta dispensatione a forma peculiaris processus, et iudicii super fama sanctitatis in genere; postmodum ab eadem congregatione concessae, et expeditae fuerunt literae remissoriales pro construendis apostolicis inquisitionibus super virtutibus, et miraculis in specie. Coram itaque venerabilibus fratribus patribus Joanne Constantinopolitano, et George Hierosolymitano, ac venerabile pariter fratre Josepho archiepiscopo Albanarum, tamquam abdelegatis a dilecto filio Nostro Marco Antonio S. R. E. presbytero cardinali Columna nuncupato, Nostro in alma urbe vicario, et iudice delegato, constructus apertusque fuit Romanus processus super heroicis virtutibus ejusdem b. Joannae, et comprobata validitate dicti processus, ex decreto praedictae congregationis edito, die xv. martii MDCCCLXXIV. quod idem Clemens praedecessor ratum habuit die XIX. praedicti mensis et anni. Interea delati fuerunt ad eundem orbem quinque codices manuscripti pertinentes ad ipsius b. Joannae virtutes, atque ad res ab illa gestas, qui in tabulario saceterii Bituricensis monialium ordinis Annunciationis beatae Mariae virginis religiose asservabantur, quorum solemnem extractionem, recognitionem, et translationem,

dicta congregatio commiserat venerabili fratri archiepiscopo Bituricensi. Jussu autem, et auctoritate memorati Clementis praedecessoris codices praedicti recepti sunt penes acta notarii ejusdem congregationis, perinde ac si in Romano processu apostolico super virtutibus in specie soleantur compulsi fuissent, una cum processu compilate per dictum archiepiscopum Bituricensem in eorum respectiva extracina, et recognitione. His, aliisque ad gravissimi judicii exitum conducentibus diuturno labore, et singulari diligentia absolutis, deinde in congregatione ordinaria venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium eisdem sacris ritibus praepositorum habita die xxviii. martii currentis anni MDCLXXV. propositum fuit dubium; An constet de beatae Joannae Valensiae virtutibus theologibus fide, spe, et charitate, necnon cardinalibus prudentia, justitia, fortitudine, et temperantia, earumque annexis in gradu heroico in casu, et ad effectum de quo agitur: Eadem congregatio edidit decretum tenoris, qui sequitur, videlicet

Bituricen.

Canonizationis beatae Joannae Valensiae olim reginae Franciae fundatricis ordinis Annunciationis beatae Mariae virginis sub regula s. Francisci.

§. 2. » Proposito in sacra Rituum congregatione ordinaria absque interventu consultorum, praevia dispensatione apostolica, ad instantiam reverendissimi patris magistri Josephi Antonii Martinelli sacerdotis professi ordinis minorum Conventualium s. Francisci postulatoris per vimentissimum, et reverendissimum dominum cardinalem Marefucum loco celestutinis regiae eminentissimissimi, et reverendissimi domini cardinalis duobus Eboracensis ab urbe absentis relatoris causae beatae Joannae Valensiae olim reginae Franciae, fundatricis ordinis Annunciationis beatae Mariae virginis sub regula s. Francisci; atque sub infrascripta die, discusso dubio: An constet de ejusdem beatae virtutibus theologibus fide, spe, et charitate in Deum, et proximum, necnon de cardinalibus prudentia, justitia, fortitudine, et temperantia, earumque annexis in gradu heroico in casu, et ad effectum de quo agitur: eminentissimi patres dictae sacrae congregationis praepositi, mature expensis, atque examinatis

» cunctis in eadem causa deductis, auditoque a prius r. p. d. Dominico de sancto Petro fidei promotore, qui sententiam suam scripto, et voce exposuit, nulla suffragiorum intercedente discrepantia rescripserunt: Ita constare, ut deveniri possit ad discussionem quatuor miraculorum, si Sanctissimo Domino Nostro datum fuerit. Die xxviii. martii MDCLXXV. » Et facta deinde per me infrascriptum secretarium de praedictis eidem Sanctissimo Domino Nostro pp. Pio VI. relatione, Sanctitas Sua benigne annuit. Die prima aprilis MDCLXXV. M. cardinalis Marefucus praefectus — M. Gallo s. Rituum congr. secretarius. Loco + Signi. »

§. 3. Postmodum vero idem Josephus Antonius postulator causae praedictae supplicavit Nobis porrexerat preces pro extensione missae, et officii cum oratione, et lectionibus propriis secundi nocturni alias a recol. mem. Benedicto pp. XIV. praedecessore praedicto concessi universo ordini minorum, ad omnes Christianos fideles utriusque sexus in Galliarum regno, aliisque ditionibus Francorum regis christianissimi existentes, qui ad recitationem horarum canonicarum tenerentur, et decretum prodidit tenoris sequentis, nempe. —

Regni Galliarum.

§. 4. » Humillime supplicante sanctissimo domino Nostro Pio pp. VI. patre magistro fratre Josepho Antonio Martinelli ordinis minorum s. Francisci Conventualium postulatore causae b. Joannae Valensiae Franciae reginae, ac fundatricis ordinis Annunciationis beatae Mariae virginis, pro extensione missae, et officii cum oratione, et lectionibus propriis secundi nocturni, alias sub ritu duplici pro die quarta februarii in honorem praedictae beatae concessi a fel. record. Benedicto pp. XIV. universae seraphicae religioni ad omnes utriusque sexus Christianos in Galliarum regno, aliisque ditionibus regis christianissimi existentes, qui ad recitationem horarum canonicarum tenerentur; Sanctitas sua, audit etiam r. p. Dominico de sancto Petro fidei promotore, ad relationem per me secretarium factam, oratoris precibus benigne annuens petitam extensionem indulsit, et praefatum officium et missam modo quo supra, ordinariorum arbitrio recitari, celebrarique concessit. Hac die xx. aprilis MDCLXXV. M. cardinalis Mare-

Datis precibus pro extensione missae, et officii proprii concessi a Benedicto XIV. benedictor indulgetur.

Tenore huius decreti s. congr. regiae Ann. »

Tenore decreti editi a sacra congregatione Rituum.

» fuerat praefectus — M. Gallo s. Rituum con-
» gregat. secretarius. Loco § Signi ».

Supplicatio
parvula pro
abolenda
decretum
excommunicationis.

§. 5. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Josephus apostolicam postularet, quo decreta huiusmodi firmius subsistant, et serventur exactius, apostolicam confirmationis Nostrae patrocinio communiri plurimum desideret, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaromur. Nos igitur ipsum Josephum Antoninum specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a iure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tamen consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefata decreta super virtutibus ejusdem beatae Joannae, ac respective super recitatione officii praedicti, ut praefatur, edita, auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis rebus adjicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Litterae fir-
mitate confirmat
tunc debere
decernitur.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et spectabit in futurum plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

Et certum
est officio
judicandi ob-
servari potest.

§. 7. Sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos atque causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Com. Jura-
gationis con-
firmationem.

§. 8. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cacterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub anno piscatoris die xxi. Junii MDCLXXV. pontificatus Nostri anno primo.

XLVII.

Dat. die 21.
Juni 1776.
Anno I.

Concesso privilegiorum, pro cappellanis com-
munibus cappellae pontificiae.

Pius P. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Grata familiaritatis obsequia, quae dilecti filii Petrus Paulus Nardini Alatrinae, Densedit Vivaldi Hortanae, Felix Guidi, et Camillus Bianchi Romanae, Franciscus Fabri Ariminenensis, Marcus Frattini Burgi Sancti Sepulchri, et Vincentius Moresi Ildem Romanae civitatum, vel diocesis presbyteri modernae cappellae Nostrae pontificiae cappellani familiares nostri Nobis, et apostolicae Sedi hactenus impenderunt, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistant; nec non vitae, ac morum honestas, aliisque laudabilia probitatis, et virtutum merita, quibus eorum personas tam familiari experientia, quam etiam fide dignorum virorum testimoniis juvari percepimus, Nos inducunt, ut illis reddamus ad gratiam liberales. Hinc est, quod Nos volentes illos specialibus favoribus, et gratiis prosequi, eosque a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, motu proprio, non ad supradictorum Petri Pauli, Densedit, Felicis, Camilli, Francisci, Marci, et Vincentii, vel alicujus ipsorum, aut aliorum pro eis Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera Nostra deliberatione, ac certa scientia auctoritate apostolica tenore praesentium Petrum Paulum, Densedit, Felicem, Camillum, Franciscum, Marcum, et Vincentium praedictos, et illorum singulos in Nostros, et Sedis apostolicae notarios recipimus, ac acri palatii, et aulae Lateranensis comites (sine tamen electorum filiorum notariorum de numero participantium praedictorum) nec non nobiles Romanos, et urbis Romae, omniumque, et singularum civitatum, terrarum, et locorum Sanctae Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subjectorum cives creamus, et constituimus, ac in nu-

Litterae pro-
privilegiorum
cappellae
pontificiae.

Litterae nota-
rias sedis ap-
ostolicae re-
cipimus, et
creamus no-
tarios, et au-
lae, et acri-
palatii.

merum, et honorarium aliorum Nostrorum, et ejusdem Sedis notariorum, nec non palatii, et aulae hujusmodi comitum, ac nobilium Romanorum, aliorumque civium civitatum, et oppidorum praedictorum referimus, et conscribimus, ipsoque, etiamsi habuit, et rochetum notariorum dictae Sedis juxta decretum Lateranensis concilii novissime celebrati non deferant, aut civitates hujusmodi non incoluerint, nec nequam in iisdem civitatibus domicilium habuerint, ut nihilominus omnibus, et quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis, et Indultis, quibus ceteri omnes notarii Nostri etiam de numero participantur, necnon comites, et nobiles, ac cives originarii tam in civitatem, et beneficiorum ecclesiasticorum, ac secularium etiam ex personis Romanorum originariarum vacatione assuetione, et exercitio tam in urbe, quam in civitatibus praedictis, ac alias ubique locorum, et gentium, nec non sessuorum, et conventuum stantur, potantur, et gaudent, ac uti potiri, et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad illorum instar, sed pariformiter aequae principaliter, ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae, et indulta pro ipsis emanasset (circa tamen exemptiones a sacro concilio Tridentino sublatis) ita ut nequid quoad criminalia, et etiam quod civitas subiaceant ordinariis, ac facultates legiti mandandi, ad gradus promovendi, et notarios, seu tabelliones creandi, aliaque hujusmodi privilegia a notariis Sedis apostolicae, ac comitibus palatinis praetensa, ita ut illi supra memorati cappellani familiares Nostri nullibi uti valeant, ac irritum, et inane existat, si socius super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, uti, potiri, et gaudere, ac in omnibus, et singulis apostolicis, aliisque literis, instrumentis, et scriptis publicis, et privatis deinceps eorum nomine coadiuvendis so se notarios, comites, et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, nec non Romanos, et aliarum civitatum cives, ut libuerit, inscribere, et si illis subscribere valeant, ac pro veris, et non fictis notariis, comitibus, nobilibus, et civibus habeantur, nibique, quaecumque illud fuerit, cum iis expressionibus subreptionis, obreptionis, aut in validum: sed illud idem efficax in univibus, et per omnia censetur.

concedimus, et indulgemus. Et insuper illos, cunctumque beneficia, et officia ecclesiastica quaecumque, quotcumque, et qualicumque, illorum fructus, res, et jura ubicunque locorum, regionum, et provinciarum, necnon in arbo, civitatibus, terris, et locis, eidem Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectis consistentia, praedia, domos possessiones, et bona patrimonialia, aliaque temporalia mobilia, et immobilia, ac semovecitalia, nec non actiones, et jura praesentia, et futura cujuscumque qualitatibus, quantitatibus, et naturae, et cujusvis etiam annui valoris, fructus, redditus, et proventus bujusmodi sint, vel fuerint, ac etiam quaecumque ab illis vendenda, ac pro illorum, familiarumque suorum usibus emenda ab omnibus, et quibuscumque decimis, quaris, et dimidiis partibus, subsidii etiam charitativis, nec non vectigalibus, portoriis, tributis, datis, et pedagiis, collectis, et quocumque alio nomine nuncupati angaris, perangaris, ceterisque oneribus, et contributionibus tam urbanis, quam rusticis, ordinariis, et extraordinariis, rationibus, et personalibus, ac mixtis, etiam ratione munitionum moecium, et pontionis, portuum, ac molinarum, et mercium cujuscumque generis, transitus, seu passus, et vecturae etiam in aliis territorium, seu provinciarum terra, mari, et flumine, nec non eorum mortuorum, stabulationum militum, institutionis semiuarii ecclesiastici, ac quancumque alia quantumvis gravi, et gravissima causa (pro subventionem contra infideles dumtaxat) excepto nunc, et pro tempore impositis, ita quod illi, et quilibet eorum nihil omnino horum, vel aliterum similium subire teneantur, nec per cameram apostolicam, aut alios commissarios, seu vectigalium, et tributorum bujusmodi redemptores, conductores, et exactores quocumque privilegio, et facultate suffultos alias, quam, ut praefertur, valeant coerceri, quoad servitium Nostris insisterint duntaxat, eximimus, et liberamus. Ad haec cum isdem, ut quaecumque duo dissimilia, vel similia simplicia sub singulis tribus metropolis quoruncumque trium cathedralium, etiam metropolitanae, ac aliorum ecclesiarum consistentia, etiam unum ex illis omnibus cum cura, ac dignitate etiam major, et principalis canonicatus, et praebenda, personatus, administrationis, vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, cujusvis

Exemptio a tributo, collectis, censibus, annuatim stram charitativis, et ab oneribus ditionis, et censibus.

Dispositio:
non a universi-
libus, sed ex
scientia cum
participatio-
ne privile-
giata.

It was a surprise
to find a
copy of the
Tridentine

Due inscrip-
țiuni sunt
măști, cu
măști, și cu
măști, și cu
măști, și cu
măști, și cu
măști.

El Triplum
collecta: pro
subvenciones
contra infe-
cciones

Facta
omni-
pote-
ntia
omni-
pote-
ntia
omni-
pote-
ntia

strationem, vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eisque etiam cura jurisdictionalis imminet animarum, si eis alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur, vel alias assumantur ad illa, et instituantur in eis, recipere, et, dummodo illa omnia, uno excepto, personalem residentiam non requirant, insimul, quoad vixerint, retinere: nec non etiam, quamdiu Nobis inserviant, tum in beneficiis ecclesiasticis, non tamen parochialibus, vel curam animarum parochiarum habentibus, per eos pro tempore obtentis, etiam de jure, statuto, fundatione, vel privilegio personale residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in metropolitans, vel cathedralibus majores, et in collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneantur, nec ad id per locorum ordinarios, seu ecclesiarum eandem capitula, aut quosvis alios ad residendum interim in illis invitati compelli possint, omnesque, et singulos illorum beneficiorum obtentorum fructus, et redditus, durante servitio praedicto, cum ea integritate, distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis, cum qua illos percipiunt, si in fisdem ecclesiis, sive locis personaliter residenter, percipere, exigere, et levare, proviso tamen per eos, ut onera iidem dignitatus, et beneficiis quovis modo incumbentia congruo supportentur. Necnon, etiamsi presbyteri fuerint, ac dignitates, et officia obtulerint, leges, et jura civilia etiam publice in scholis, et universitatibus studiorum generalium ad quatuordecimum dumtaxat, dummodo iidem trigessimum aetatis annum non exsuperint, audire, ac, si habiles, et sufficientes reperi fuerint, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate se promoveri facere, ipsaque jura etiam publice docere, atque iudicare, advocati, et procuratores officium in causis ecclesiasticis, et civilibus tantum, exercere libere, et licite possint, et valeant de specialis dono gratiae dispensamus. Licet quoque ipsi, et eorum singulis aliquem idoneum, et ab ordinario approbatum presbyterum secularem, vel cuiusvis ordinis regularem in suum eligere confessorum, qui vita eis comite eis, et ipsum singulis a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, ac per eos incursis, et quibus ipsius pro tempo-

re illaqueari contigerit, etiamsi absolutio Nobis, et successoribus Nostri Romanis pontificibus pro tempore existentibus specialiter, vel generaliter reservata existat, et quorumcumque vntorum, et Ecclesiae praeceptorum transgressionibus, homicidio casuali, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas (non tamen episcopos, vel alios superiores praelatos) de praeterito iniectionibus, seu consiliis, vel favoris ad id praestationibus, juniorum omissionibus, necnon recitationis horarum canonicarum, aliorumque divinarum officiorum, ac denique ab omnibus, et quibuscumque eorum aliis peccatis, criminibus, excessibus et delictis quantumcumque gravibus, et enormibus, etiam talibus, propter quae Sodas praedicta merito consulenda foret, ac in quibuscumque constitutionibus apostolicis contentis, senel tantum in vita, et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodolibet reservatis, aliisque quibusvis casibus senel in anno, confessionibus illorum diligenter auditis, sine tamen alicujus praedjudicio, praefata auctoritate apostolica solvere, et illis pro commissis poenitentiam pro modo culpas inungere salutarem; nec non vota quaecumque (ultramarino visitationis liminum beatorum Petri, et Pauli apostolorum, castitatis, et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pletois opera commutare possit. Ac etiam iidem, eorumque singulis, ut quicumque locorum ordinarii, vel canonici metropolitani, seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae tam in dicta curia, quam extra eam, etiam ad id per eos, aut eorum singulos coram notario, et testibus fide dignis eligendi, seu eligendis quacumque pensiones annuas eis, et eorum singulis super menarum abbatialium, seu episcopatum, et archiepiscopatum, et quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, et sine cura secularium, et quorumvis ordinum regularium, etiam hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani quomodocumque, et qualitercumque qualifcentorum fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, et distributionibus etiam quotidianis, seu illorem loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, distributiones; et emolumenta sibi nunc, et pro tempore assignata, et reservata quandocumque simul, vel successive, in toto, vel in parte usque ad summam centum

A personis
remotis
et non
exceptis
ca
re an
rura.

Conceditur
jura deinde
patentes, et
raverunt
mores edu
cationum, et
primariorum
fimo.

Eodem li
tibus con
ditur eligendi
confessorum
ab ordinario
approbatorum,
quorum con
fessio obli
voria poen
itiam et ali
conservata.

Et si eis pa
reantur dis
gratiam
non a velle,
exceptis ca
sibus, re
servatione, et
transmissione
li
morum apo
stolorum Pe
tri, et Pauli.

Non con
quendi poen
itentiam super
quibuscum
que beneficiis
ecclesiasticis.

Et illis trans-
ferendi
habeant.

ducatorum auri de camera de eorumdem cappellanorum, vel cujuslibet ipsorum respective consensu in toto, vel in parte, etiam in moris articulo cessare, et extinguere, ac, postquam cassatae, et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, et distributionibus, seu illorum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, et emolumenta hujusmodi etiam usque ad summam praedictam cui, vel pluribus aliis personis etiam per eodem cappellanos, et eorum singulos nominandis, et quoscumque, quocumque, et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, et expectantibus, seu clericali characteri insigui volestibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum legitimis procuratoribus eisdem modo, et forma, quibus eisdem cappellanis assignatae, aut reservatae, vel assignati, concessi, seu concessa fuerint, etiam absque consensu eisdem pensiones, et fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, ac distributiones, et emolumenta hujusmodi solvere debentium, etiam si pluries cassatae, et de novo assignatae fuerint, usque ad summam, et quantitatem praedictam, ac alias cum omnibus, et quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decregibus, clausulis, vinculis, obligationibus, cautelis, ac etiam censuris, et poenis in prioribus reservationibus hujusmodi concessis, et contentis integre persolvere, servata tamen forma constitutionis fel. rec. Innocentii pp. XI. praedecessoris Nostri super translationibus pensionum editae, reservare, constituere, et assignare. Volumus autem, ac sub poena nullitatis translationum hujusmodi districte praecipimus, quod respectu pensionum eis, et cuicumque eorum respectu, ut praeficitur, reservatarum, et assignatarum, seu reservandarum, et quocumque tempore assignandarum super quibuscumque cathedralibus, metropolitanis, monasteriis etiam consistorialibus, atque aliis quibuscumque beneficiis tam simplicibus, quam residentialibus, aut aliter quomodocumque qualificatis intra urbem, ac statum ecclesiasticum Nobis, et sanctae Sedis in temporalibus immediate subjectum existentibus praefata transferendi facultas tam coram persona in dignitate ecclesiastica constituta, tam coram notario, et testibus eis, et cuilibet eorum respective ut supra impertita exerceri, aut expleri per eos, et quemlibet eorum respective nequeat, nisi favore dumtaxat

illorum, qui vel ex eodem stato ecclesiastico, vel ex eisdem regnis, et provinciis originem trahant, in quibus et ipsi quoque Nostri, et sanctae Sedis in temporalibus subditi promiscue cum civibus, et naturalibus dictorum regnum, et provinciarum ad pacificam tam beneficiorum quorumlibet ecclesiasticorum, quam similium pensionum possessionem admitti consueverunt. Necnon, ut iidem cappellani, et eorum quilibet de omnibus, et singulis domibus, praedia, possessionibus, terris, et locis etiam jurisdictionalibus, caeterisque bonis immobilibus, et mobilibus, quae tamen non sint altaris, seu altarium ecclesiarum ipsis cappellanis Nostri praedictis commissarum ministerio, seu alicui speciali eorumdem ecclesiarum servitio, aut alias divino cultui, vel usui deputata, neque movetibus cujuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii, et conditionis existentibus, ac iuribus, et actionibus ad eos ratione ecclesiarum etiam cathedralium, et metropolitanaarum, monasteriorum, prioratuum, praepositarum, dignitatum, et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, et sine cura secularium, et quorumvis ordinum regularium, quae ex quibusvis concessionibus, et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, et alias quomodolibet obtulerint, et obtinent, ac obtinebunt, ac fructuum, reddituum, proventuum ecclesiasticorum loco pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, et proventibus eis reservatarum, et assignatarum, ac reservandarum, et assignandarum, quos, et quas perciperint, et percipient, ac percipient in futurum, nec non emolumentorum quorumcumque Romane curiae officiorum, ac alias quomodolibet spectant, et pertinet, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, proventibus, ac pensionibus annuis, necnon eorum industria, ac labore quomodolibet, et undecumque, licite tamen acquisitis, et acquirendis, ac alias etiam de muneribus, et officiis, quae exerceverint, et exercere contigerit, et alia quavis occasione, vel causa, seu contemplatione ad eosdem perventis, et perventuris, etiam in pecunia numerata, ac jocalibus, gemmis, aliisque pretiosioribus rebus consistent, tam in dicta curia, quam extra eam ubique locorum, etiam penes beneficia ipsa existent, quorum omnium qualitates, et veros annuos valores, etiam si talia

Conceditur
quocumque potes-
tate dispen-
sandi tam in
re, quam
in persona mortis
de annuis
fructibus be-
neficiorum,
aliorumque
eiusdem or-
dinum.

Servata ta-
men forma
vulgo et con-
stitutione In-
nocentii XI.

Et dummodo
perferatur
super eorum
qui sanctae
Sedis subditi
sunt in tem-
poralibus.

Non abesse
te constituto
ratione declar
atorum super
fructibus, et
pensionibus
exactis

furent, quae in generali appellatione bonorum, et suppellectilium non veniant, sed specialibus indigerent vocabulis, praesentibus, ac si specificis, et singillatim exprimerentur, et denominarentur, pro sufficienter expressis, ac declaratis haberi volumus, ac etiam de ipsis proveniuntibus, ac pensionibus debitis et debendis, ac nondum perceptis, et exactis, etiam si eorum solutionis, aut perceptionis terminus nondum adveniret, pro illa rata, quae illis debita erit (constitutione declaratoria super fructibus, et pecuniis non exactis, quae forsitan ad successores in ipsis beneficiis spectare, et pertinere debeant, non obstante), etiam cumulative cum quibusvis aliis similibus, vel dissimilibus facultatibus habitis, et habendis usque ad summam ducentorum ducatorum auri similium dumtaxat pro decentibus, et honestis impensis funeribus, quam etiam pro remuneratione illorum, qui eis viventibus inservierint, etiam ultra servitii meritum, ac in ipsorum consanguineorum, et affinium, ac quorumcumque piorum locorum favorem et usum, et alias pro eorum arbitrio, et voluntate absolutis testari, ac testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus tam inter vivos, quam causa mortis, et alijs quibuscumque modis, et titulis, scriptura etiam minus solemniter, etiam coram duobus, vel tribus testibus, aut etiam schedula eorum manu scripta, vel subscripta, ac alias in omnibus, et per omnia, prout, et quemadmodum eis videbitur, etiam in ipsa curia (non tamen extra residentiam) etiam in mortis articulo, et non facta mentione praesentis, vel aliarum eis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari, seu disponere velint, et intendant, semel, atque iterum, et pluries disponere, statuere, et ordinare, itaut quidquid testatum, gestum, aut ordinatum, seu alias ab eis dispositum fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac alias omni meliori modo valeat, et servari omnino debeat, ipsaque testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata, et statuta etiam pluries, et toties, quoties eis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, et alia de novo condere etiam libere, et licite valeant, plenam, et liberam concedimus facultatem: statuentes nihilominus, et ordinautes, cisque pariter indulgentes, quod, si contigerit ipsos ab intestato, et sine ulla, vel cum minus va-

lida bonorum, ac rerum, et fructuum, reddituum, et proveniunt praedictorum dispositione in dicta curia, vel extra eam, ac etiam extra sua beneficia, aut alia loca debitas ab eis residentiae personalis, etiam ulla subsistente causa ab humanis decedere, omnia, et singula illorum bona, res, et iura etiam, ut praefertur, qualificata, neque spolia pro dicta summa, etiam ex praefatis, et alias undecumque provenientia ad cameram apostolicam, seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad haeredes sanguinis eorumdem integre devolvantur, et illis deficientibus, inter eorum familiares arbitrio personae, seu personarum, quas ad id scripto nominaverint, distribuantur, nisi de alia dispositione, vel intentione eorumdem, scriptura etiam minus solemniter secus appareret, quam tunc, vel ut efficacem, ipso personae, vel alij iudices, seu executores omnino exequi, et adimplere, illique sese conformare in omnibus, et per omnia debeant; et nihilominus quaecumque huiusmodi testamenta, donationes, legata, dispositiones, et alia forsitan alias ab ipsis, etiam nulla, aut minus sufficienti facultate suffultis de huiusmodi bonis, juribus, actionibus, fructibus, pecuniis, locatibus, aliisque rebus supradictis etiam in favorem consanguineorum, et affinium praedictorum, et alias quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea, quae per ipsos in futurum quomodolibet fient, ex nunc, prout ex tunc, et contra pro dicta summa ducentorum ducatorum dumtaxat approbamus, et confirmamus; omnesque, et singulos juris, et facti, ac solemnitate omnesarum, et omittendarum, nec non substantiales, aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint in iisdem, etiam tales sint, vel fuerint, quod specialiter, et specifica de ipsis mentio habenda esset, supplemus. Non obstantibus praemissis, ac Lateranensis concilii novissime celebrati de certo eorumdem notariorum numero, etiam si ad illum nondum devenit fuerit, cui per hoc alias derogatum non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis etiam per Nos, et Sedem praedictam quomodolibet editis, et in futurum edendis cancellariae apostolicae regulis, et stylo in similibus hactenus servato, et pie mem. Alexandri pp. VI. praedecessoris etiam Nostri tertiam partem bonorum ecclesiasticorum camerae praedictae deberi inter alia disponente; dux non ejusdem me. Bonifacii pp.

Deinde
ab intestato
bonorum
et fructuum
et reddituum
et proveniunt
ad haeredes
sanguinis
eorumdem

Derogatione
non intendimus
supplemus.

VIII. etiam praedecessoris Nostri, per quam concessionem de fructibus in absentia percipiendis sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac quorumvis aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, et quibusvis aliis apostolicis, ac in universalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinacionibus, necnon legibus Imperialibus, et aliis etiam municipalibus tam urbis, quam quorumvis aliarum civitatum, et locorum, in quibus cives originarii creantur, ac quorumvis ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, et hospitalis praefati, necnon quorumvis collegiorum, et officiorum dietae curiae, ac regnorum, provinciarum, et urbis, ac aliarum civitatum, et locorum, ac praedictae camerae, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, et naturis, etiamsi de illis servandis, et non impetrandis literis apostolicis contra ea, nec etiam ab alio, vel aliis impetratis, aut alias quomodolibet concessis utendo ipsi cappellani per se, vel eorum procuratores praestiterint forsan haecenus, vel in posterum eos praestare contigerit juramentum; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis dictis ecclesiis, monasteriis, ordinibus, hospitali sancti Joannis Hierosolymitani, illorumque praebulis, seu administratoribus, et superioribus, ac magistris, praeceptoribus, prioribus, militibus etiam antiquis, capitulis, et conventibus, civitatibus, et locis, aliisque personis etiam particularibus, necnon archiepiscopis, episcopis, et aliis locorum ordinariis, etiam ejusdem S. R. E. cardinalibus, ac dietae camerae officialibus, illorumque collegiis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis per quoscumque Romanos pontifices praedecessores Nostros, ac Nos, et Sedem praedictam, etiam consistorialiter, etiam de ejusdem S. R. E. cardinalium consilio, ac per modum statuti, seu constitutionis perpetuorum, ac motu, et scientia paribus, deque apostolicae potestatis plenitudine, ac ad imperatoris, regum, reginarum, ducum, marchionum, et aliorum principum instauram, seu illorum contemplationem in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet etiam heretis vicibus concessis, confirmatis, et innovatis, et

in posterum concedendis, confirmandis, ac innovandis, etiamsi illis, ac statutis, et stabilimentis praefatis caveatur expresse, vel tacite, quod urbis nonnisi originariis civibus Romanis, ac civium eorumdem filijs, aliarum vero partium beneficia nonnisi per personas illustres, seu nobiles, ac etiam originarios cives, aut alias certo modo in illis expresse qualificatos obtineri, aut conferri respective possint, et unles in civem urbem, aut civitatem, oppidorum, terrarum, et locorum hujusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possit, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis, et locis per certum tempus habitaverit, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsitan ad certum valorem ascendente possideat; quodque praepetoriae, et alia beneficia quascumque dieti hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani tam ex ejus institutione, quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione non in titulum perpetuum beneficiorum conferri, sed in commendam ad vitam commendatariorum revocabilitate concedi debeant, ut sic pensionibus ecclesiasticis secularibus, aut aliis personis apostolica auctoritate reservandis gravari non possint, quodque stabilimentis, et privilegiis praefatis etiam vigore clausulae implicitae derogationis latissime extendendae etiam per quascumque literas apostolicas, et quasvis etiam derogatoriis derogatorias, efficacioresque, et insolitas clausulas derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio hujusmodi de consilio dictorum cardinalium fiat, et tunc demum ad id magistri, et conventus praefatorum expressus accedat assensus, sicutque literae derogationis hujusmodi etiam per dictum magistrum subscriptae, ac ei, et praedicto conventui per diversas in forma Brevis, aut alias literas diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimant, et non alias, nec alio modo, et semper in hujusmodi literis, quae sic fient, etiam de simili consilio derogationis sit apposita clausula, quod illorum effectum sortiantur de consensu magistri, et conventus praefatorum, et non alias, aliter, nec alio modo. Quibus omnibus, et eorum singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, ac quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma

Con declaracione quod praepetoriae, et beneficia hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani conferri debeant in commendam, et ad vitam.

Etiam derogatoriis derogatoriis, et de consilio S. R. E. cardinalium consilio, aliorumque officialium consilio.

Derogationem
superius re-
lata intelligi
debent appo-
sitas in quo-
vis rescripto,
vel nolo pro-
pria relatio,
sicut non co-
proponere.

Fides ho-
lenda trans-
umptis.

ad hoc servanda foret, ac in eis caveatur ex-
presso, quod illis nullatenus derogari possit,
quodque clausula implicitae derogationis in
rescripto, etiam motu proprio emanato appo-
sita aliter in literis exprimi, vel extendi ne-
queat, illorum omnium tenores praesentibus
pro plene, et sufficienter expressis, ac de ver-
bo ad verbum insertis habentes, illis alias in
suo robore, et firmitate permansuris, hac vice
dumtaxat harum serie in genere, et in specio
ad effectum praemisorum specialiter, et ex-
presse motu, et scientia similibus derogamus,
ac derogatum esse decernimus, ceterisque
contrariis quibuscumque. Volumus autem,
quod praesentium transumptis, seu exemplis
etiam impressis, manu alicujus notarii publici
subscriptis, et sigillo personae in dignitate ec-
clesiastica constitutae munitis eodem prorsus
nubique fides tam in iudicio, quam extra illud
adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, et
adhiberi possit, si forent exhibitae, vel osten-
sae, quodque praedicti, aetateque gratis erec-
tionis in notarios perfrui valeant, in manibus
alicujus personae in dignitate ecclesiastica con-
stitutae professionem fidei juxta articulos pri-
dem a Sede praedicta propositos emitte, et
solummodo fidelitatis juramentum praestare om-
nino teneantur, et quilibet ipsorum teneatur.
Caeterum volumus pariter, atque decernimus,
ut, si cui ex supradictis cappellanis similes
testandi de bonis, ac pensiones transferendi fa-
cultates ab aliquo Romano pontifice praedeces-
sore Nostro, cui simile cappellani ministerium
praestiterit, concessae fuerint, praesentes li-
terae illi, quoad facultates testandi de bonis, et
transferendi pensiones hujusmodi minime suf-
fragentur. Datum Romae apud sanctum Pe-
trum sub annulo piscatoris die xxi. junii
MDCCLXXV. pontificatus Nostri anno primo.

XLVIII.

Confirmatur erectio confraternitatis B. M. V.
de Monte Carmelo civitatis Mariannensis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Pietatis, et christianae charitatis opera,
quae Salvator, et Dominus Noster Jesus Chri-
stus, cujus vices, licet immeriti, gerimus in

terris, fidelibus suis instanter commendavit,
ubique cum divini cultus incremento, et erga
augustissimam coeli reginam beatam virginem
Mariam veneratione, atque animarum salute,
exercere cupientes, spiritualibus gratiarum
muneribus prosequimur, ut inde ferventius
ipsi Deo inservire, atque immaculabilem aet-
ernae beatitudinis gloriam sibi valeant com-
parare.

§. 2. Nuper siquidem nomine dilectorum
filiorum civium, et incolarum civitatis Marian-
nensis, ejusque districtae expositae Nobis fuit,
quod priscis temporibus hominum memoriam
excedentibus eodem civitas spectabilis, ac
sanctissimo nomine Mariae de monte Carmelo
nuncupabatur, postmodum vero cla. mem.
Joannes V. dum vixit, Portugalliae, et Algar-
biorum rex fidelissimus nomen istud non ita
pridem in aliud Mariae Annae commutavit, et
auxit, ac civitatem ipsam Mariannensem nun-
cupandam esse voluit.

§. 3. Singulari, itaque fervore devotionis
accessi nonnulli ex praedictis civibus, et incol-
lis, ac in unam jamdiu congregati de erectio-
ne confraternitatis tertii ordinis ejusdem bea-
tissimae, semperque virginis Mariae de monte
Carmelo cogitarent, atque ad hunc effectum
jam multis ab hinc quoque annis in ecclesia,
sive cappella sancti Gundisalvi, praedictae ci-
vitatatis Mariannensis plura pietatis, ac devoti-
onis opera erga beatam virginem Mariam ejus-
dem civitatis patronam exercuerant, ac in dies
exerceant.

§. 4. Cum autem sicut eodem exposito sub-
jungat, ut cultus ipsius beatae Mariae virgi-
nis magis magisque angeatur, dicti exponentes
unam virorem, non tamen unius specialia, ac
mulierum confraternitatem sub invocatione
beatae Mariae de monte Carmelo tertii ordinis
nuncupati in memorata ecclesia, seu cappel-
la sub invocatione sancti Gundisalvi de consen-
su venerabilis fratris episcopi Mariannensis
erectam, seu erigendam, quem in oppido, seu
loco de Villa Ricca nuncupato, et disito sta-
diis circiter sex ab eodem Mariannensi civita-
te, alia similia confraternitas canonice erecta
reperitur, per Nos confirmari, et approbari
plurimum desiderant. Nobis propterea humil-
iter supplicari fecerunt, ut erectioni, et insti-
tutioni praedictae apostolicae firmitatis robur
adjicere, ac alias in praenisiis opportune pro-
videre de benignitate apostolica dignaremur.

Erigitur Ma-
riannensis
confraternitas
a Maria de
monte Car-
melo nuncu-
pabatur.

Confirmatur
aliam sub
eodem nomine
plura devoti-
onis opera
exercere erga
praedictam
patronam
virginem
construit.

Ad majorem
h. virginis
cultum h. j. j.
confraterni-
tatis, alio
quoque rati-
onem in lo-
co Villa Ric-
cae nuncupato
erectam
confirmatio
apostolica.

Dni. die 22.
Junii 1735.
Anno 1.

ex confratribus ejusdem confraternitatis poenitentes, et confessi semel in mense sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, et, ut praefertur, oraverint, quinque annos, et totidem quadragenas. Praeterea qui poenitentes, et confessi in qualibet ex festivitibus ejusdem beatae Mariae virginis sanctissimum Eucharistiae sacramentum in ecclesia, vel cappella dictae confraternitatis devote sumpserint, et, ut supra dictum est, oraverint, tres annos, et totidem quadragenas, nec non qui cum lumine, sanctissimum Eucharistiae sacramentum, quando ad infirmos deferitur, comitati fuerint, et pro eisdem infirmis pias ad Deum preces effuderint, quinque annos, et totidem quadragenas. Insuper qui corpora defunctorum quorumcumque ad sepulturam associaverint, et pro eorum animabus ad Deum oraverint, eorum dies, et qui officium beatae Mariae virginis devote recitaverint, pariter eorum dies; qui vero missis, et aliis divinis officiis in ecclesia, seu capella, aut oratorio confraternitatis hujusmodi pro tempore celebrandis, et recitandis, seu congregationibus publicis, vel privatis ejusdem confraternitatis ubi faciendis intervernerint, aut pauperes hospitio susceperint, aut eis in eorum necessitatibus, vel periculo peccandi existentibus auxiliati fuerint, aut elemosinas temporales, vel spirituales eis dederint, vel pacem cum inimicis propriis, vel alienis composuerint, seu componi fecerint, aut devium aliquem ad vitam salutis reduxerint, aut ignorantes Dei praecepta, et ea, quae ad salutem sunt, docuerint, aut quodcumque aliud pietatis, aut charitatis opus exerceverint toties pro quolibet praedictorum piorum operum eorum dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consuevi concedimus, et relaxamus, omnesque supradictas indulgentias, peccatorum remissiones, et poenitentiarum relaxationes animabus Christianis, quae ex hoc mundo migraverint per modum suffragii applicari posse pariter concedimus.

§. 8. Ac praeterea, ut confratres, et consocios dictae confraternitatis sive erectae, qui processioni in una dominica cujuslibet mensis ab ipsis fieri solite commode interesse non poterint, si vero poenitentes, et confessi, ac sacra communione refecti cappellam praedictam confraternitatis devote visitaverint, et ibi pro

christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae utilitate pias ad Deum preces effuderint, eandem plenariam omnium peccatorum indulgentiam, et remissionem illis, qui processioni huic intersunt concessam pariformiter consequantur, et similiter infirmi, captivi; et peregrinantes, qui cappellam hujusmodi dictae dominica visitare oegerint, si officium parvum beatae Mariae virginis, aut quinquagesimam orationem Dominicam, et salutationem Angelicam recitaverint, et saltem contriti fuerint, cum proposito confitendi, et sacram communione recipiendi quam primum poterint, quod adimplere omnino teneantur; praeterea plenariam indulgentiam, et peccatorum remissiones etiam consequantur. Insuper ut festum principale commemorationis beatae Mariae virginis die XVI mensis Julii, vel dominica immediato sequenti quotannis celebrari solent, ob majorem devotionem, et commoditatem Christianissimum, quando eadem die occurrat alia sollemnitas in aliam dominicam ejusdem mensis transferri possit indulgemus.

§. 9. Ad hanc facultatem rectori, sive cappellano, seu quomodocumque alii nuncupato sacerdoti primario dictae confraternitatis, ejusque successoribus benediciendi sacrum sepulchrum, et illud imponendi utriusque sexus Christianis (quorum nomina describi debeant in libro confraternitatis hujusmodi) ipsique in mortis articulo constituta absolutionem, et indulgentiam plenariam impertiendi eam potestate substituti quicumque alterum sacerdotem sibi benevisum in casu, quo ipse legitimo impedimento destituitur tribuimus, et elargimur.

§. 10. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valluris. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§. 11. Volumus autem, ut si dicta confraternitas, alicui confraternitati aggregata sit, vel in posterum aggregetur, aut quavis alia ratione uniat, aut etiam quomodolibet instituta, priores, aut quavis aliae Hierae apostolicae quoad indulgentias illi nullatenus suffragentur, sed ex tunc nullae sint eo ipso. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima sexta Julii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus nostri anno primo.

Extrema indulgentiam
fratrum con-
fraternitatis, vel
confraternitatis
interius
processionis
huius non re-
laxamus.

Facultas
rectori, seu
cappellano
conceditur
benedici
sepulchrum, et
illud impone-
re utriusque
sexus Chris-
tianis.

Cum hinc
solent, et
de quibus
confraterni-
tatis.

Declaretur
indulgentia
non extendi
ad aliam con-
fraternitatem
in posterum
aggregandam.

Det. de 30.
 Juin 1775.
 Ann. 1.

XLIX.

Confirmantur quaedam regulae pro gubernio
duorum conventuum ordinis Sanctissimae
Trinitatis Redemptionis captivorum provin-
ciae Italiae in regno Sardiniae existentium,
et ab eadem dismembratorum.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Exponitur
quomodo re-
gulas condi-
tas facimus
pro meliori
gubernio
curatissimum.

§. I. *Exposui Nobis nuper fecit dilectus filius Ignatius Isleri frater, et sacerdos expresso professus ordiois sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum provinciae Italicae, quod in regno Sardiniae duo reperiuntur conventus ordinis, et provinciae hujusmodi; quin vero capitula provincialia semper extra dictum regnum haberi solent, hinc propter expensas, quas in itineribus peragendis, omnino sunt necessariae, eorumdem duorum conventuum fratres, qui juxta constitutiones ipsius ordiois apostolica auctoritate confirmatas ad capitula praedicta accedere tenentur, se ad illa conferre haud commode possunt, ita ut malo huius, atque incommodo oculum alius magis efficax remedium adhiberi valeat, praeter separationem, et divisionem, a provincia praedicta duorum conventuum hujusmodi, quorum fratres sub directione unius viri civilis generalis in posterum vivere debeant. Ad hunc itaque effectum, ac pro bono regimine, guberno, et concordia eorumdem duorum conventuum nonnullae regulae in decem articulos distributae desuper confectae fuerunt, quorum articulorum tenor est qui sequitur nempe.*

A. 2. — 1° Il procuratore generale nominerà ogni triennio dal numero de' pp. graduati un vicario generale per quanto potrà di comune aggradimento e lo confermerà con patente autentica; fra questi non sarà sola visita nel triennio senza esigere propina alcuna, e potrà per questa delegare altro religioso graduato; fisserà la residenza del proprio convento di professione, avrà la giurisdizione ordinaria, e facoltà, che permettono le costituzioni a pp. provinciali, e dopo il suo governo goderà que' privilegi, che godono i pp. di provincia.

§. 3.—2°. Nella oòmina de' vicari generali vi sarà l'alternativa triennale fra i due convegni, sì perchè si mantenga sempre più una religio-

sa concordia; come anche perchè si conoscano giusta i diritti dell'equità i meriti de' zelanti religiosi.

§ 4. — 3° Il vicario generale ricevuta la patente nominerà in assistenti due padri gratuiti, ciascuno dei rispettivi conventi ad effetto di consultarli nelle occorrenze necessario non solo; ma ancora per esaminare que' religiosi, che compiuto avranno il corso della lettura, e predicatura, e i candidati, che incontrata avranno presso gli assistenti l'approvazione negli esami, dovranno essere ammessi al grado per patente del p. generale.

§. 5. — 4° Se il vicario generale pria di compire il triennio chiudesse i giorni di sua vita, spetterà presiedere al primo assistente col titolo di visitatore sino al termine del triennio, e ne darà pronta contezza al p. generale.

§. 6. — 5^a Il vicario generale quattro mesi prima della scadenza del triennio suo governo ne renderà corriorato il p. generale, affinché questi avendo campo di maturare la nomina del successore, e di spedirgli la patente possa far prendere il possesso del governo il sabato pria la quarta domenica dopo pasqua secondo le costituzioni, e farà altresì presente al p. generale il soggetto abile alla predetta carica.

§. 7. — 6^a I superiori locali verranno eletti dai padri vocali de' rispettivi conventi, e quindi conformati per patente del vicario generale; e qualora io un triduo non si dovèrà alla predetta elezione, si dovrà questa al vicario generale; dato poi il caso di non avervisi io uno de' due conventi numero sufficiente di vocali per la esonica elezione, dovrà in simile emergente distendersi, a spedirsi dal vicario generale la patente di superiore a quel padre, che gli verrà proposto dalla comunità.

§. 8. — 1° Nel rimanente dovrà il vicario generale regolarsi, ed attenersi al prescritto della regola, e costituzioni di Alessandro pp. VII; come pure gli individui dei due conventi, mentre sono quelle stesse, che hanno profes-

§. 9. — 8.° Proseguirà nelle rispettive parrocchie una reciproca comunicazione fra i religiosi, che vivono sotto i domini di s. m. Sarda, e perciò continueranno farsi i soliti reciproci suffragi per i rispettivi defonti, dovendo altresì i padri Sardi uniformarsi coi Piemontesi circa la delazione dell'abito. Dandosi

De elections,
et mure
societatem.

De prae-
sentia de-
da prae-
sentia de-
da prae-
sentia de-
da prae-
sentia de-

Quod circa
fines genera-
lis tenetur
fieri gubern-
ari p. gene-
rali auctori-
ta per quod
tenetur auctori-
tate.

De phoribus,
et confirmatione
superiorum locu-
tionum.

De Alexandre VII, sous-
mission
territoire.

The swimming-
suits are
suffragan-
t in the
habits.

De electione,
residentie, et
jurisdictione
nostrae gran-
diae.

By alternative later religious doctrines control from persons.

duoque il caso di trasferirsi qualche religioso dalla Sardegna in Piemonte, dovrà partire munito di lettera obbedienziale del p. vicario generale, e viceversa se qualche religioso dovrà dal Piemonte esser trasferito in Sardegna, dovrà andarci coll' obbedienza del commissario provinciale, e in difetto del suo superiore locale.

De suspensione tamquam irregularitatis tempore visitationis an nunci generalis.

In appellationibus ad unum tantum an generalis appellatio.

Provisio potestatis pro confirmatione an dicatur regularis.

§. 10. — 9.º Che lo facoltà del vicario generale rimanghino sospese, allora quando il ministro generale dell' ordine faccia la visita.

§. 11 — 10.º Che le appellazioni a jure semper abbiano luogo presso del suddetto p. ministro generale, e che restino nella sua forza a norma della costituzione dell' ordine.

§. 12. Cum autem sicut eadem expositio subjungebatur, dictus Ignatius, juxta praemissa eodem duos conventus a provincia Italiae ordinis hujusmodi per Nos dividit, et separari, ac regulas, articulosque superius relatos, etiam in iis, quae quocumque constitutionibus dicti ordinis contraria sint, approbati, et confirmari summopere cupiat, idque etiam carissimus in Christo filius Noster Victorius Amadeus Sardiniae rex illustra plurimum desiderat.

Confirmatio an laudat.

§. 13. Nos ipsius Victori Amadei regis votis, quantum cum Domino possumus, benigno annuere volentes, dictum Ignatium a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliaque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, audita super praemissis relatione dilecti filii Nostri Francisci Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Carafa nuncupati congregationis venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum praefectorum, memoratos duos conventus provinciae Italiae ordinis sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum in regno Sardiniae existentes, ut praefertur, ab eodem provincia Italiae auctoritate apostolica, tenore praesentium perpetuo dividimus, separamus, atque sojuginimus, illisque in posterum juxta regulas in praesentis articulis contentas, et expressas gubernari, et regi debere auctoritate, et tenore praedicti decernimus, et mandamus; ac propterea

easdem regulas in dictis articulis comprehensas in iis etiam, quae quocumque constitutionibus ipsius ordinis adversentur, auctoritate, et tenore similibus confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adjuicimus.

§. 14. Docentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

Prescriptum de in perpetuum servanda littera.

§. 15. Sicque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clave non habere, et decretum irritum.

§. 16. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et provinciae hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annuli piscatoris die trigesima junii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Delegatus auctoritate apostolica.

L.

Pont. Alex. 3. julii 1775. Anno 1.

Statuitur, ut dos Cappelletti assignari debeat solis puellis ingredientibus monasterium monialium Boni Jesu civitatis Urbevotanae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Tunc testa-
menti aucto-
ri a Mutio
Cappelletti
pro arceione
monasterio.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dictae in Christo filiae modernae abbatissae, et moniales monasterii Boni Jesus nuncupatae civitatis Urbevetae, quod alias tunc in humanis agens quondam Mutius Cappelletti ex castro Allerona nuncupato diocesis Urbevetae in ultimo, cum quo decessit, testamento mandavit, ut ex sua haereditate a fundamentis excitandum, et construendum esset novum monasterium intra dictam civitatem pro tredecim monialibus, quarum septem ortum haberent ab eadem civitate, alias vero sex a sua patria, seu dicto castro Allerona sub ordine, ac regula beatae Mariae virginis de monte Carmelo, sive sanctae Clarae, quae uilis soluta dote excipi, ac retineri deberent expensis suae haereditatis, plenam executionem propriae voluntatis committendo executoribus testamentariis ab ipso Mutio nominatis.

Paulus V. in
testamento
dispositum
sua iura de
eiusdem con-
structione jam-
que colle-
gii, annua-
tionem pro edu-
canda ado-
lescentibus,
et dote
concedit. Et
vult puellas
litteras facere,
et pauperes
juvare.

§. 2. Verum quia probe noverant dicti executores testamentarii, quod redditus ejusdem haereditatis (solutis legatis, aliisque solvendis) satis minime erant pro constructione novi monasterii, et ecclesiae cum manutentione tredecim monialium, cappellani, confessarii, concionatoris, ac aliorum ministrorum, ac praetera animadvertentes, quod minime necessaria dignoscatur nova erectio monasterii, quippe quia usque tunc in praedicta civitate alia sex monasteria jam existerent, prout nunc quoque reperiuntur; qua de re cum dicti executores praemissa omnia feliciter recordationis Paulo pp. V. praedecessori Nostro exposuissent, idem Paulus praedecessor per suas in simili forma Brevis die xi julii MDCXIV. expeditas literas committavit dispositionem praedicti Mutii testatoris, atque jussit, ut loco aedificandi monasterium, erigendum esset collegium unum intra eandem civitatem Urbevetae pro adolescentibus educandis, ac scientiis bonisque moribus instruendis, inter quos tres esse deberent ex castro Allerona, manutendi expensis haereditatis ipsius Mutii testatoris, ac praetera vult, quod biennio quolibet cum redditibus ejusdem collegii assignanda esset quantitas scutorum quatuorcentum pro dote unius puellae boni nominis, et sanctae, ac filiae alicujus pauperis civis praedictae civitatis,

ad hoc ut ipsa regularem habitum in uno ex monasteriis, aut sancti Bernardini, aut Boni Jesus civitatis Urbevetae hujusmodi suscipere posset, simulque declaravit, ut electio hujus puellae pertinere deberet ad quoscunque nobiles praefatae civitatis selectos a generali illius consilio sub nomine commissariorum collegii Cappelletti, quibus illius curam attribuit, ac alias prout in ipsius Pauli praedecessoris literis, quarum tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis haberi volumus, uberius contineri dicitur.

§. 3. Postmodum vero felicis memoriae Urbanus pp. VIII. praedecessor quoque Noster memoratas ipsius Pauli praedecessoris literas approbavit, et confirmavit, nec non voluit, et declaravit expresse, ut praedicta dos Cappelletti nuncupata conferenda esset quolibet biennio uni ex puellis pauperibus civibus ejusdem civitatis cum expressa obligatione in Domino aubendi, et regularem habitum suscipiendi in dicto monasterio Boni Jesus civitatis Urbevetae, ita exigentibus necessitate, atque egestate ejusdem monasterii, ac alias prout in memorati Urbani praedecessoris in simili forma Brevis die xxiii maji MDCXXV. expeditis literis, quarum itidem tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius dicitur contineri.

§. 4. Et quamvis anno MDCLIII. tunc in humanis agens Anna Edentoli puella Urbeveta supplices porrexisset preces congregationi tunc existentium Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum pro obtinenda facultate suscipiendi regularem habitum in alio monasterio sancti Ludovici, ac insimul asequendi dotem Cappelletti praedictam, nihilominus postea quam dicta congregatio audiverat commissarios deputatos super haereditate dicti Cappelletti, ac perpensis quoque prius verbis litterarum dicti Urbani praedecessoris b. m. Marius dum vixit, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Ginnetius nuncupatus die vi martii ejusdem anni, uti praefectus ipsius congregationis sua epistola ad tunc existentem episcopum Urbevetae conscripta, mandavit, ut neque praedicta Anna, neque alia puella ejusdem civitatis frui posset legato ipsius Cappelletti testatoris, nisi in casu, quo requireretur statum

Paulus V. h-
terum in for-
mavit Urbe-
na VIII Ja-
hant et dan-
dam esse do-
tem, quae
habituem su-
per in mo-
nasterio bo-
ni Jesus citra-
to Urbe-
vanae.

Nihil puellae
dos tribui
potest, quae alia
necesse
dotem dare
voluerit.

assumere vellet in dicto monasterio Boni Jesus, cujus favore cohibita fuit nominatio ab ipso Urbano praedecessore.

§. 5. His tamen omnibus minime obstantibus, novissime, anno scilicet, MDCLXXIII dilecta in Christo filia Artemisia Lazzarini puella Urbovatana, cum preces obtulisset felicis recordationis Clementi XIV praedecessori Nostro, ac postulasset, ut hujusmodi dotem consequi posset, etiamsi ipsa religioni nomen daret in alio monasterio sancti Pauli, ac remis- sis hujusmodi precibus arbitrio, prudentiae, et conscientiae ordinarii, dicta Artemisia non auditis neque commissariis, neque monialibus monasterii Boni Jesus eandem dotem Cappelletti obtinere.

§. 6. Hinc dictas exponentes, ut in posterum ea, quae in memoratis literis Pauli V, et praesertim Urbani VIII praedecessorum Nostrorum praescripta fuerant quoad eorum monasterium inviolabiliter observentur, ejusque jura sarta tecta permanent, literasque praedictas per Nos confirmari, et approbari, ac ne in posterum abque consensu commissariorum deputatorum, et monialium dicti monasterii Boni Jesus dos hujusmodi puellis alia materia ingredientibus coacendi valeat decerni, et declarari plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis sibi opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 7. Nos igitur dictas exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, earumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerant, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, memoratas literas tam ejusdem Pauli pp. V., quam etiam potissime ipsius Urbani VIII. praedecessorum Nostrorum, in quibus praescribitur, ut dos hujusmodi solis puellis monasterium Boni Jesus ingredientibus assignanda sit, et concedenda, apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque apostolica firmitatis robur adjicimus.

§. 8. Ac praeterea, ut in posterum dos praedicta Cappelletti nuncupata solis puellis, quae regularem habitum assumere velint in aliis monasteriis, abque consensu commissari-

orum deputatorum, ac monialium dicti monasterii Boni Jesus concedi, et assignari minime possit, et valeat, auctoritate, et tenore praedictae concedimus, et indulgemus, nec non praecipimus, et mandamus.

§. 9. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectiva inviolabiliter observari.

§. 10. Sicque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, dicti monasterii statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, ac literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die tertia julii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

II.

Dismembratio monasterii monialium s. Clarae de la Guiche nuncupatarum Blesensis diocesis a jurisdictione fratrum s. Francisci Conventualium, et ejus subiectio ordinario.

Plus PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Injuncti Nobis per abundantiam divinae gratiae pastoralis officii sollicitudo postulat, ut

Wichelmus
jura mona-
sterii pro-
tutum vice
fraudata lo-
re.

Ne exem-
plum huius-
modi reuocetur
in po-
sterum, re-
pleatur con-
firmatio liti-
rum Pauli
V. et Urbani
VIII.

Litterae hu-
jusmodi con-
firmantur, et
in prin-
cipio con-
ceduntur, et
etiam de re-
re decernuntur.

De des Cap-
pelleri nati-
vitate con-
cedi posse
decernitur
a de des

Wichelmus
jura mona-
sterii pro-
tutum vice
fraudata lo-
re.

Classicae
litterae.

Deiromi-
natio.

Deiromi-
natio.

Dei. die 4.
julii 1775.
anno 1.

Procurator.

ad ea per quae prospero monasteriorum devoti feminei sexus statui, quoad Nobis integrum est, opportune consiliis, ejusdem officii partes sedulo intendamus, prout conspiciamus in Domino satisbriter expedire.

§. 2. Exponi aiqueid Nobis nuper fecit venerabilis frater Carolus Gilbertus episcopus Blesensis, quod extat in eadem diocesi Blesensi unum monasterium monialium sub titulo, seu invocatione sanctae Clarae de la Guiche vulgo nuncupatarum viventium sub regula sancti Francisci, quod tam in spiritualibus, quam in temporalibus, a fratribus ordinis minorum sancti Francisci Conventualium Cordigerorum nuncupatorum regitur, et gubernatur. Ad notationem vero ipsius Karoli Gilberti episcopi delatum est, quod in eodem monasterio, attenta independentia a proprio loci ordinario, nonnullae perturbationes, et inordinationes evenerunt, quae constitunt praedictum monasterium in statu proximi illius decidui, tam propter indiligentiam regimen, quam ob malam administrationem reddituum, qui magno earundem monialium praefudicio profundatur. His itaque omnibus incommotis, ac damnis, licet dictus Carolus Gilbertus episcopus pro eximio pastoralis sui zelo remedium adhibere, eisdemque monialibus tranquillitatem, ac quietem restituere exoptet, id tamen executioni committere minime valet, propterea quia praedictae moniales, ut praefertur, exemplae sunt ab ordinaria sua jurisdictione, ac in omnibus, et per omnia eisdem fratribus subjectae reperiuntur. Cum autem sicut eadem expositio subponebat, tam dilecta in Christo filia moderna illius abbatissa, quam major pars dilectarum illidem in Christo filiarum monialium dicti monasterii libenti animo sese subtraherentur ab jurisdictione eorumdem fratrum, ut proprio loci ordinario subjectae inde forent, idem vero Carolus Gilbertus episcopus, ex tantum de causa, et nempe monasterium huiusmodi recte in spiritualibus, ac temporalibus in sua diocesi utilitatem, gubernetur, et administraretur, hoc ipsum plurimum desideret: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra iudicare de benigntate apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur ipsius Karoli Gilberti episcopi vota, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, et eandem abbatissam, ac moniales specialibus gratis, et favoribus pro-

sequi volentes, et earum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huiusmodi supplicationibus inclinati, praedictum monasterium monialium sanctae Clarae de la Guiche nuncupatarum viventium sub regula sancti Francisci diocesis Blesensis, cum omnibus, et singulis illius bonis, annexis, et connexis, ac pertinentiis universis ab omni prorsus cura, regimine, et administratione quovislibet superiorum, et fratrum dicti ordinis minorum sancti Francisci Conventualium, seu Cordelieri nuncupatorum auctoritate apostolica, tenore praesentium auferimus, dismembramus, et separamus, ac dismembratum, et separatum esse, et fore decernimus, et declaramus.

§. 4. Atque omnibus, et singulis superioribus, et fratribus dicti ordinis quacumque auctoritate, et dignitate fungentibus, et functionis in virtute sanctae obedientiae prohibemus, ne quicumque eorum deinceps in cura, regimine, et administratione, sive spirituali, sive temporalis monasterii praedicti, illiusque monialium, ac aliarum in eo degentium quomodolibet se immiscere, neque ad monasterium, neque ad illius crates, neque per epistolam, et literas, sive directas, sive indirecte cum dictis monialibus, aliisque in eo commorantibus, intrinsecusque moniales, aliisque in dicto monasterio degentes praedictae cum superioribus, et fratribus praedictis quovis colore, praetextu, causa, et ratione communicare sub indignatione Nostrae, aliisque Nostrae, et Romani pontificis pro tempore existentis arbitrio imponendis poenis audeat, seu praesumat.

§. 5. Praeterea monasterium praedictum sic a cura, et administratione fratrum dicti ordinis ablatum, dismembratum, et separatam, ejusdem Karoli Gilberti nunc, et pro tempore existentis episcopi Blesensis immediatae curae, regimini, gubernio, et administrationi una cum illius monialibus, aliisque personis in eo degentibus, ac omnibus, et singulis ad illud spectantibus, et pertinentibus auctoritate, et tenore praedictis subijcimus, et supponimus, atque subijcimus, et suppositum esse, et fore volumus, et declaramus.

§. 6. Decernentes eandem praesentis litterae

Expositio
procuratoris
nuper
intermi-
tente de-
monstratio-
ne.

Revocatio
jurisdictionis
superiorum,
et fratrum
ordinis
Cordelieri
nuncupatorum.

Subjunctio
monasterii
indivisi-
bilis
Blesensis.

Tenor
de
monasterio
procuratoris.

Classificatio
litterarum
et
ordinis.

semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et legitimos effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque iis praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
congruenti

§. 7. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de iure quoesito non tollendo, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non monasterii, et ordinis praedictorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque ledolitis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritatibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alia lo contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias iis suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die quarta julii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Die 4to 5
julii 1775.
Anno 1.

LII.

Confirmatio decretorum pro recto governo
hospitalis Montis Anulae Sabinae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Pium sano, ac nimis laudabile hospitalium opus, in quo christiana caritas erga proximum, quam maxime amicit, atque coruscet,

ex commissio Nobis divinitus pastoralis officii innoere, obique promovere, et fovere iugiter studemus: qua de re ea omnia, quae provido, prudentique consilio in eorum conservacionem, et incrementum decreta, disposita, atque statuta esse dignoscuntur, apostolicae Nostrae auctoritatis munimina, dum id a Nobis petitur, libenti quidem animo roboramus.

§. 2. Nuper quidem Nobis exposuit venerabilis frater Noster Karolus episcopus Sabinae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Rezzouicus nuncupatus, quod alias nempe MDCCXXII. tunc in humanis agens Franciscus Cimini erexit eorum hospitale cum adnexo oratorio, in loco Montasola vulgo oncupato Sabinae diocesis, optimasque praescripsit leges pro recto ejusdem hospitalis gubernio; administrationem vero pingui suae hereditatis dicto hospitali relictas commisit quatuor executoribus, quorum duo in alma urbe; duo autem in dicto loco, et ipsius testatoris patria commorari deberent.

§. 3. Tot postmodum, ac tanta locus plus hujusmodi sustulit damna, ac praedicta ex mala administratione et praedecessores episcopi Sabinae, cum probe novissent mihi posse ordinaris sua jurisdictione executores praedictos pro tempora existentes ad rectam administrandi methodum compellere; quippe quia propter eorum moram in dicta orbe, decretis editis in pastoralibus visitationibus parere abuebant, hinc quo remedium aliquod tot malis adhiberetur, demum apostolica visitatio petita fuit, eamque felicia recordationis Clementis pp. XIII. praedecessor Noster adhibito medio congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum venerabili fratri Nostro Joanni Francico tuoc episcopo Sabinae, ac modo episcopo Ostiensi, et Veltinensi ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali, et sacri collegii decano ad triennium concessit, quae sane visitatio postmodum tam anno MDCCXXIX. quam anno MDCCXXVII. ac demum die VIII. julii superioris anni MDCCXXXI. prorogata respective fuit.

§. 4. Ut igitur idem Karolus episcopus, et cardinalis, ac visitator tam petitionibus incolarum dicti loci, quam eximio pastoralis sui, quo pollet, zelo satisficeret, nonnulla reddit decreta, quae juxta pruden animi sui consilium ad ejusdem loci pii institutionem, conservacionem

Exco- ho-
quilio facta
a Francisco
Cimini.

Florio
Joanni et
cardinalis
Francisco
tuoc et modo
administrato-
rum, quibus
tam edictum
praesens Cle-
mentis XIII.

Et cardinalis
visitator
concessit
quosque de-
creta ad illi
praesentia
tione et
conservacione
et iudicio
loci pii.

nem, et incrementum admodum conferre possent visa fuerunt.

§. 5. Horum itaque decretorum tenor est, qui sequitur videlicet.

§. 6. I. I provisionarij tutti, e ministri della eredità Cimini, tanto ecclesiastici, che secolari in qualunque luogo esistenti dal primo sino all'ultimo, non compresi però gli esecutori, curiale, ed agente, siano passati dalla comunità di Montasola ogni anno a nuovo scrutinio, come giusta la disposizione del testatore si pratica del medico, e chirurgo.

§. 7. II. A questo effetto dovrà la comunità per publico consiglio, o coll' intervento degli esecutori venire alla elezione degli ufficiali, che dovrà farsi a voti segreti, cioè nominando prima il soggetto, che vorrà eleggersi a quel determinato impiego, e poi passando i voti in un'urna, e chi ne avrà la maggior parte, resterà eletto. Rimarrà poi escluso, chi almeno non avrà un voto più della metà, ed allora si proporrà altro soggetto. In caso poi, che più soggetti concorressero al medesimo posto, purché siano idonei, si tirerà a sorte quello, che dovrà esser passato a voti, e così si volino tanti, finchè uno resti incluso nelle forme sopra espresse.

§. 8. III. Compinta in tal guisa l'elezione dei provisionarij, gli esecutori ne spediranno in un foglio sigillato della comunità, e dell'oratorio Cimini la nota coll' espresso nome, e cognome, ed impiego, a cui ciascuno sia stato destinato, all'agente di Roma, il quale dovrà presentarla per la conferma al cardinal vescovo di Sabina, e poi registrarla nel libro da tenersi da esso delle provisioni.

§. 9. IV. In luogo delli due esecutori di Roma, ai quali per lo passato incombeva il peso di amministrare i beni ivi esistenti, si prescrive, che in avvenire venga ogni cosa amministrata da un agente, e siccome dovrà supplire all'impiego di esattore, e computista in luogo di anni scudi dodici, secondo che prescriveva il testatore, gli si daranno in appresso scudi trenta annui. Volendosi pertanto derogare il meno, che sia possibile alla volontà del testatore, venne nominato per agente il signor avvocato Leopoldo Fiedola, a cui per legge scritta si apparterebbe il diritto di essere uno degli esecutori di Roma. Ma siccome ricuso di obbedire ai decreti del cardinal visitatore, ed inoltre per mezzo di citazione preteso

di legare le mani al cardinal vescovo di Sabina, perciò fu solennemente espulso, ed in sua vece fu eletto il signor Tommaso Remoli.

§. 10. V. Le circostanze della terra di Montasola richiedendo l'esistenza di due altri esecutori, oltre quelli due, che vi pose in perpetuo il testatore, a questo effetto, vengono nominati li signori Carlo Galletti, e Niccola De Cesaris coll'anno onorario di scudi otto.

§. 11. VI. Inoltre si prescrive, che tutti gli esecutori debbano avere la medesima autorità in comune, e nessuno in solidum, e quando vi fosse parità di voti, intervenga alla elezione, o altro atto necessario a farsi il capo priore. In caso poi, che si dovesse fare qualche ricorso contro la disposizione di quelli tre, che andassero uniti, o coll'assistenza del capo priore di quelli tre, o quattro, che fossero d'accordo, non si avrà in considerazione, se il ricorso non sarà passato dal publico consiglio. E volendosi fare spese straordinarie, che passino la somma di scudi venti, allora si procederà col consenso della comunità a voti segreti, ma non possa mandarsi ad effetto senza l'approvazione del cardinal vescovo per tempore.

§. 12. VII. Gli esecutori dovranno rivedere i conti coll'agente ogni quattro mesi, e poichè uno degli esecutori dovrà assumere il peso non solo di scrivere i mandati, e le lettere, ma anche di registrare quanto bisognerà per la retta manutenzione della eredità Cimini, perciò si assegnano a questo effetto annui scudi sei per la carta ecc.

§. 13. VIII. Inoltre gli esecutori conserveranno nell'archivio dell'oratorio i libri, e le scritture tutte spettanti alla eredità col sigillo del luogo pio, il quale dovrà esser diverso da quello del dottor Cimini quantunque parente del testatore. E di tale archivio ciascuno esecutore terrà la chiave diversa, così che nessuno potrà aprirlo senza l'intervento comune. Saranno di più tenuti a render conto ogni sei mesi della loro amministrazione al priori della comunità, e di quella dell'agente una volta l'anno, con questo però, che la comunità renda conto di tutto in ciascun anno al cardinal vescovo.

§. 14. IX. Trovandosi poi alcuno degli esecutori infedele nell'amministrazione, o mancante delle qualità richieste dal testatore la comunità dovrà rimuoverlo, ed eleggerne altro più idoneo, ina la remozione, e la nuova ele-

Tenor decretorum.

De electione provisionariorum, et executorum hereditatis Cimini.

De electione officialium, et communione in publicis omnibus perferendis.

De nota executorum, et agendi ex parte Sabina.

De officio, et amministrazione agentis.

De electione executorum hereditatis Cimini.

De omnium executorum auctoritate in communem, et quando necessitas fuerit, quando in simplicibus ratiocinationibus.

De redditibus, et rationibus executorum, et agendi ex parte Sabina.

De liberum, et rationibus executorum, et agendi ex parte Sabina.

De substitutione executorum, et quando necessitas fuerit, quando in simplicibus ratiocinationibus.

zione non potrà avere il suo pieno effetto se non venga approvata; o confermata dal cardinal vescovo; o l'istesso si dispone il caso, che mancasse un esecutore per causa di morte. Inoltre quando fosse eletto un esecutore, che non possedesse beni stabili, e liberi, la comunità dovrà farsi dare idonea sicurezza, volendosi che essa sia sempre responsabile, e mallevadrica di tutti i danni, onde gli individui dovranno a ciò obbligarsi — *ut singuli* —

§. 15. X. Possedendo l'eredità Cimini in Roma case, e molti luoghi di monte, si vuole, che il fruito di detti capitali, e tutto altro da essigersi dall'agente, debba depositarsi nel s. monte di Pietà di Roma a credito di detta eredità, ed a disposizione degli esecutori, onde in qualunque occasione, non si possa esigere qualunque benchè minima somma, se non col medato, ossia ordine sottoscritto dagli esecutori, e munito del sigillo dell'oratorio Cimini, e con quello della comunità di Montasola.

§. 16. XI. Che gli esecutori non risiedendo in Montasola, o risiedendo non si trovassero presenti in quei giorni, che dovessero esercitare qualche atto per ragione del loro impiego, e delle facoltà datigli non meno dalla buona memoria di Francesco Cimini, che dalli nostri decreti non vi sia obbligo di alcuna interpellazione, e si trasfonda ogni diritto fra gli esecutori presenti, come se l'assente non fosse compreso nel loro numero.

§. 17. XII. Che a ognuno degli esecutori sia lecito ritenere qualunque cosa spettante alla eredità Cimini nella propria abitazione, o altrove, tanto di mobili, biancheria, quanto di altro etc. ma che tutto debba conservarsi nella guardaroba dell'ospedale, ed oratorio Cimini.

§. 18. XIII. Che gli anni scudi quindi assegnati nel testamento allo speziale non riconoscendosi bastevoli per li medicinali, che occorrono nell'ospedale, si lascia il di più all'arbitrio degli esecutori a norma appunto di quello, che ordina il testatore al §. 25 del suo testamento.

§. 19. XIV. Che in luogo di un chierico per servizio dell'oratorio colla provvisione di scudi annui trentasei, secondo che prescrive il testatore, si debbono eleggere due chierici con l'onorario di scudi otto annui per ciascuno, e se ne diano altri 16 oltre li 24 assegnati al chirurgo.

§. 20. XV. Che essendo nei tempi addietro stato solito di dare al medico la casa di tre stanze spettante alla eredità, ed al chirurgo l'altra stanza detta la Scuola Vecchia, si prescrive, che in avvenire si disponga della detta casa come per lo passato, e se ne faccia l'indicato uso in vantaggio del medico, e del chirurgo. Inoltre, che l'infermiera, che ha l'obbligo di assistere le donne inferme, sia stipendiata ad annò, ed in luogo di panli 15 al mese gli siano pagati annui scudi quindici.

§. 21. XVI. Che nelle doti di scudi venticinque vengano preferite la più anziane, e più capaci della dottrina cristiana, perchè peraltro la zitella di minore età non abbia prossima l'occasione di onestamente maritarsi, e non sia più prossima al fondatore.

§. 22. XVII. Che non possano gli esecutori, nè la comunità, o chiunque ministro accrescere gli stipendi, o diminuirli; perciò si ordina, che siano regolati a norma del testamento del quondam Francesco Cimini, e con quelle variazioni, che si sono dette di sopra.

§. 23. XVIII. Che volendosi provvedere alle soverchie spese, che sono accadute in occasione di lito, si stabilisce, che l'eredità tenga il curiale pagato ad annuo con l'onorario di scudi 20, e sino da questo punto si nomina il signor Agostino Moretti, riserbando l'ulteriore elezione in caso di mancanza al vescovo di Sabina, come pure quella dell'agente.

§. 24. XIX. Fialmente si dichiara, che nascendo qualche dubbio nell'interpretazione dei decreti per nostro ordine in parte emanati nel mese di settembre dell'anno 1773, ed in parte nel mese di marzo dell'anno 1774, si debba osservare quanto nolli presenti si prescrive, che quantunque nella sostanza sian medesimi, sono però lo questi maggiormente individuate le cose, ed aggiunte della altre per maggior chiarezza.

§. 25. Cum autem sicut eadem exposita unijungebat, ut decreta hujusmodi firmius subsistant, et servantur exactius, idem Karolus cardinalis, et episcopus, ea per Nos confirmari, et approbari plurimum desiderat.

§. 26. Nos illius votis hujusmodi, quantum cum Domino possumus, favorabiliter ansero volentes, et ipsius Karoli cardinalis, et episcopi antea caeterorumque perspectam pietatem, ac pastorem sollicitudinem, et vigilantiam sane singularem plurimum laudantes, precipi-

De dispo-
sitione
causae
urbis
pro-
curator
et colla-
torum
posui-
ta.

Quod ex-
ecutor
aliquis
in sum-
ma exco-
municatus
non con-
sequatur.

Quod om-
nis ex-
ecutor
aliquis
quidam
summa
trivari-
de bene
ad Chi-
minum
habe-
re debet
pertinet.

De dispo-
sitione
causae
pro medi-
camentis,
et aliis
requisi-
tis.

De elec-
tione
et remun-
eratione
cleri-
corum.

De habi-
tatione
medici,
et chi-
rurgi,
et muni-
cipalis
infe-
riorum.

De distribu-
tione dotium
et 25 et
provisione
pastorum.

De non au-
gmentis
vel
diminutione
stipendii.

De procurato-
re ad litem
cum summa
muni-
cipalis.

De interpre-
tatione de-
cretorum in
rebus dubiis.

Provisio per-
sonarum pro
curatoribus
decretorum.

Trasmissione
firmationum.

ta decreta, cum omnibus, et singulis in eis contentis, et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illaque perpetuae, ac inviolabilis apostolicae firmitatis robore adjectis.

Præcipitur
perpetuo
litterarum ob-
servantia.

§. 27. Decretantes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quacumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari.

Clause su-
blata, et de-
cretum liti-
tatem.

§. 28. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§. 29. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die quinta julii millesimo, septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Die die 7.
julii 1775.
Anno 1.

LIII.

Unio ecclesiarum Panormitanae
et Mentis Regalis.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Apostolici suscepi regiminis cura Nos admoet, ut fratres, et episcopos Nostros provida sollicitudine in eis demandati pastoralis muneris exercitio confovere curemus, et ut ipsi praesidium ab hac sancta Sede continue percipiendo, et baste Petro, et Nobis devotissime studeant omni tempore permanere. Qua de re Deum majori, qua possumus vigilantia ecclesiarum omnium commodis, earumque utiliori regimini prospicimus, ac et singulis ecclesiarum pastoribus praesto esse non dubitamus, prout pensatis circumstantiis conspiciamus in Domino salubriter expedire. Opportune igitur ex commissio Nobis apostolice servitutis officio circa pacificum ecclesiarum statum, et procul amoto quoad fieri potest controversiarum, et litium incommoda, ex visceribus charitatis intendimus ad ea per quas ecclesiae

ipsae sublati dissentionum sementis, in pace, et quietis mansuetudine fructus honorum operum praeferre valeant ampliores.

§. 2. Nostrae itaque mentis intuitum dirigentes ad satis caeteroquin celebrem dioecesim Mentis Regalis prebe novimus usque a sui primordia ea ibidem evenisse incommoda, damna, et praedicia, quae ex huiusmodi controversiis inter pastores pluries exeritis, in sibi conceditam populum pervenerunt, prout histerica monumenta certum inde undique Nobis reddunt atque expieratum. Dudum siquidem clare memoriae Guillelmus II. Siciliæ rex religioso imperii sui exordio, locum istum Montis Regalis sic peramenter aspexit, ut non solum in eo conspicuum monasterium, novamque ecclesiam crexerit, sed et amplissimis redditibus ditaverit, et nec ludo contentus spiritualibus etiam praerogativis, ac privilegiis insignem reddere omino curaverit. Etenim postquam a felici recordationis Alexandro pp. III. praedecessori Nostro monasterium huiusmodi Panormitanae ecclesiae licet maxime proximum, liberum, atque eximium ab ordinaria jurisdictione archiepiscopi Panormitani declarari obtinuerat, vehementer etiam atque etiam tum ab eodem Alexandro, tum a rec. mem. Lucio pp. III. praedecessore istidem Nostro petiti, efflagitavitque, ut non solum episcopali, sed etiam metropolitico jure ipsamet ecclesia Mentis Regalis donaretur.

§. 3. Idem vero Lucas praedecessor Noster, ne e conspectu pissimi, et liberalissimi regis difficultas existeret videretur, ac licet insolitum agnovisset, quod duae metropoles etiam vicinae consisterent, nihilominus per suas aene inestrationis Dominicae MCLXXXII. nonis februarii sub plumbio expeditas litteras primum archiepiscopum novae metropolitane ecclesiae Montis Regalis suis manibus consecratum, et pallii dignitate decoratum constituit, nec non religiosam monachorum familiam jam alias ex alio Cavensi monasterio translata, ibi perpetuo statuit, prout in ejusdem literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi velimus, uberius continetur.

§. 4. Pro nova autem constituenda dioecesi huius nuperimae metropoli, quamquam ab ipso Guillelmo rege sumptuosius aere ditatae opus tamen omnino fuit, ut illi episcopi tam ultra, quam citra Pharium nimis gravem suo-

Vicini-
tatem quibus
subjuncta
diocesis
Mentis
Regalis.

Episcopus
restituit
in episcopatu
tam facta a
Lucio post-
erior illi qui
idem tra-
stulit quo-
que religio-
sam familiam
ab alio
monasterio
Cavensi.

Pro hac nova
constituenda
dioecesi multa
discre-
tionaria et
statuta fa-
ctorum sunt
duo menses

perurbatione
urbis antea
jurisdictione
mi.

ram juris iactaram cum maxima perturbatione ecclesiastica jurisdictionis subirent, quippe quia et monasteria, et ecclesia, ac bona demum quaecumque huc illuc existentia novo huic archiepiscopo subjecta tunc fuerunt: ac praeterea idem Lucius praedecessor Noster Catanensem ecclesiam suffraganeam Montis Regalis in memoratis suis literis ad multam instantiam ipsius Guillelmi regis declaravit. A Panormitana insuper ecclesia sejuncta fuit tota parochia una cum castello Corleoneis, et ecclesia sancti Silvestri; a dioecesi Messanensi monasterium in loco Monacubii nuncupato; ab altera Grigentina castellum Bartolarii, et casale Busacchini; nec non ab alia Mazariensi municipium Caltrassi respective separata, et novae Montis Regalis metropoli apposita fuerunt; demum et monasterium sancti Salvatoris de Mortello a Regitana, monasterium Carbonis nuncupatum ab Anglonensi; et ecclesia s. Mariae de Macia, a Risinensi respective dioecisibus et redditibus obtinuit.

Hinc inter
episcopos lo-
has, et que-
stiones plu-
rimae subor-
tae sunt ma-
xime Chris-
tianorum
seculare, et
detestabile.

§. 5. Vix tamen sic constituta nova Montis regalis dioecesi ex tot distinctis, ac inter se dissitis locis, monasteriis, et ecclesiis, quae difficillime sane ab uno pastore visitari, et gubernari poterant, initium habuerunt innumerae quaestiones, et controversiae inter novum Montis Regalis archiepiscopum, aliosque ordinarios super ecclesiastica jurisdictione, quarum nonnullae cum evidenti quoque animarum Christianorum perturbatione, atque periculo deciae nunquam, et ideo acriter adhuc perseverant. Inter has autem quaestiones, et controversias eae sano, quae ad jurisdictionem loci, seu territorii pertinent aliquo saltem modo tollerari posse videntur, quoties pro illis, quoque temporibus rec. mem. Innocentii III., et Clementis pp. V. praedecessorum Nostrorum exarserint, tot exorta non fuissent scandala propter indeclinabilem quidem animorum dissensionem, quae inter populos, sacerdotes neque etiam inter episcopos inde semper obvenit.

Propter
vera dissidia
Regalis causae
quae in diebus
reventur
super fore
profectu
quodammodo
sacerdotum
et in-
staurandis

§. 6. Id tamen quod prae caeteris omnibus peculiariter animadvertisse dignum dubio procul videtur, et opportuna providentia remedium efflicax exposcit, illud sane est, quod in dies solet accidere. Pro tempore enim existens Montis Regalis archiepiscopus eo sub praesidio, quod in ipsa civitate Panormitana sua reperitur ecclesia sub titulo, seu invocatione s. Cataldi, quae ad ipsum pertinet, hinc cum ad

illam identidem se transferre consueverit viriliter substat, atque contendit confirmationis sacramentum ibidem ministrare, sacrosque ordines conferre, spretis, posthabitisque perpetuis querella Panormitanorum archiepiscorum, qui se ad his omnibus indesinenter opposuerunt.

§. 7. Eandemque sane de causa cum sibi liberum omnino esse puiet Montis Regalis archiepiscopus, prout sibi liberit ad ecclesiam praedictam, eique adnexas domos accedere posse in publicis viis Panormitanae civitatis sibi esse constanter assensit et conspectu ipsiusmet archiepiscopi Panormitani benedictionem populo publico, et palam impertiendi, ac praeterea, casu, quo sua ipso, sive ejus familiares aliqua infirmitate detenti reperiantur in domibus ecclesiae praedictae sancti Cataldi adnexa archiepiscopus Montis Regalis jubet, ut augustissimas Eucharistiae sacramentum a sua civitate Montis Regalis transferatur.

§. 8. Pro pastoralis igitur officii Nostri debito cum ab initio tanti suscepti oneris acceptum jam pridem, temporibus scilicet felici recordationis Clementis pp. XIV. praedecessoris Nostri non solum praecognitum, verum etiam pene ac statutum fuisse modum, quo opportunum praemissis omnibus remedium adhiberetur, hinc Nus illi pleno inhaerentes, et demum tot perturbationibus, ac periculis eliminandis, ex quibus spirituale bonum animarum vel defecit, vel admodum miuultur, ac plura in eorum damnum mala in dies possunt obvenire, auxilium a Domino invocantes, illud unum remedium exhiberi posse cognovimus, quod etiam pro sua eximia pietate, singulari religionis studio alique ultra sanctae Sedis praedictae suadet, et postulat charissimus in Christo filius Noster Ferdinandus nriusque Siciliae, et Hierusalem rex illustris.

§. 9. Quo circa rebus omnibus, earumque circumstantia serie, ac matura consideratione pensatis, nil magis ad pacem inter pastores restituendam, et ad publicam Christianorum tranquillitatem, eorumque spirituale, utilitatem expedire cognovimus, quam ejusdem metropolitanae ecclesiae Montis Regalis unionem cum altera metropolitana ecclesia Panormitana. Motu itaque proprio, atque ex certa scientia Nostra, ac de apostolicae potestatis plenitudine, metropolitanae ecclesiae praedictae Montis Regalis per obitum bonae me-

Et super
jura beneficii
proprie
Panormitanae.

Clemente
XIV. jam
sanctae dispo-
suerunt, quae
ad sua ha-
bituandi re-
movere
sacris.

Quod ex-
tentione me-
dianae prop-
rietas mona-
chiorum
Montis Regalis,
cum alia
Panormitanae.

moriae Francisci ultimi illius archiepiscopi de praesenti vacante una cum dicta metropolitana ecclesia Panormitana, cum sequentibus legibus, et conditionibus atque principaliter unimus, ita ut in posterum ecclesia Panormitana, et Montis Regalis duae metropolitanae simul unitae sint, et esse debeant, ac in concistorialibus actis, et in literis apostolicis super promotione novi archiepiscopi ad praedictas ecclesias Panormitanam, et Montis Regalis, ut praefertur, principaliter unitas semper fieri debeat utriusque mentio, nec unquam ejusdem ecclesiae Montis Regalis jam tot titulis insignis, quibus munificentissimi fundatoris Guillelmi regis memoria exsistat, atque deficiat, sed illa perpetuis futuris temporibus semper conservetur, ac undique firma permaneat.

§. 10. Has autem leges, ac conditiones deinceps servandas omnino esse volumus, ne illa amplius aut inter ecclesiarum pastores, aut inter utriusque metropolitanae ecclesiae capitula oriri unquam possit lis vel controversia, sed omnes quiete, ac tranquille viventes vincam Domini excoiendo uni tantum animarum soluti operam dare procurent. Mandamus itaque, ut ecclesia Catanensis, et Siracusana, quae praedictae metropolitanae ecclesiae Montis Regalis suffraganae huc usque fuerunt, in posterum Panormitanae ecclesiae, seu potius ecclesiae sic unitae subiectae sint, et censentur. Ad haec statuimus quoque, ut in omnibus, et quibuscumque actibus respicientibus, sive solam ecclesiam Panormitanam nempe, et alteram Montis Regalis praefereatur semper denominatio ecclesiae Panormitanae. In aliis vero actibus, qui ad solam tantum ecclesiam Montis Regalis pertineant, hujus denominatio alteri Panormitanae debeat omnino praeferi.

§. 11. Praeterea tempore vacationis sedis archiepiscopalis capitulum ecclesiae Panormitanae aequo ac illud ecclesiae Montis Regalis proprium vicarium capitularem respective independentem, servatis aliis de jure servandis, eligat.

§. 12. Interim volumus, ut quicquid ab alienis diocesisbus sequebatur antiquitus fuit, et unitum diocesi Montis Regalis, id totum eisdem ecclesiis, seu diocesisbus restituantur. Quae de re vicarius capitularis ecclesiae Montis Regalis ejus vacatione, ut praefertur, eveniente, ecclesiasticam suam jurisdictionem exercere dumtaxat poterit in civitate praedictae Montis

Regalis, in ejus suburbiis, ex quibus sequuta restitutione praedicta, sua diocesis remanet constituta. Verum quia sequuta etiam hujusmodi restitutione, et unione ecclesiarum, et locorum, pro quibus dum ab eorum diocesisbus sequebatur, ac dismembrata fuerant, proprii respective episcopi, et ordinarii justam compensationem a piissimo fundatore praedicto sunt assecuti, fructus aliqui redditus, et proventus adhuc supersunt.

§. 13. Hinc est, quod considerantes Nos regni Siciliae littora piratarum, turcarum, aliorumque christianorum hostium incursionibus praeter caeteris omnibus expedita in dies reperiri; volentesque propterea non solum spiritui Christianifidelium omnium tam in regno praedicto, quam in tota Italia existentiam utilitati, sed etiam securitati prospicere, atque consuere, vestigia pariter sectantes piurimorum romanorum pontificum Nostrorum praecessorum, qui ex redditibus ecclesiasticis ejusdem ecclesiae Montis Regalis plura suppeditant in eandem causam auxilia, atque subsidia, ipsiusque Ferdinandi regis votis quantum cum Domino possumus benigne annuere volentes per praesentes praecipimus, et mandamus, ut in posterum redditus, fructus, et proventus mensae praedictae ecclesiae metropolitanae Montis Regalis in conservationem, et incrementum classis navium bellicarum ejusdem Ferdinandi regis ad retundendum incursu hostium christiani nominis perpetuo conserventur, ut infra, et erogentur. Quae de venerabili fratri nunc, et pro tempore existentibus Panormitanae ecclesiae, seu potius ecclesiarum sic unitarum archiepiscopis praecipimus, et jubemus, ut ex dictis fructibus, et proventibus reservata eidem archiepiscopis in auxilium sibi laboris congrua mercede annua quantitate a praedicto Ferdinando rege definienda, quae acutatorum mille monetae minor non sit, quod reliquum erit in causam conservationis, et incrementi classis praedictae erogandum, et convertendum, personis ab eodem rege, et ejus successoribus deputatis, seu deputandis persolvere curent, ut faciant, contraditores quoscunque etiam per ecclesiasticas censuras compellendo. Volumus autem, quod redditus, et fructus hujusmodi in hunc tantum, et non in alios usus convertantur.

§. 14. Quod si quandocumque futuris temporibus, alia magis etiam urgens, ac pia super-

Monasterii tamen redditus assignantur pro repulsione incursionum hostium christianorum omnino.

Leges, et conditiones servandas post unionem ecclesiarum hujusmodi.

Prescriptum deinceps servanda dicta vacante utriusque diocesis.

Quae ab alienis diocesisbus sequebatur unitum diocesi Montis Regalis antiquitus prius redditus restituantur.

Restituantur arbitrio in posterum.

convertendi
fructus bu-
jura
etiam in alios
usus.

Omnis jura
conservanda
saltem in li-
terae conserv-
antur.

veniat occasio, eosdem fructus, ac redditus in diversos usus convertendi, ac sive in toto, sive in parte illos erogandi, id Nobis, Nostrisque successoribus inconsultis fieri omnino nequeant, sed opportune expositis omnibus his, quae tractu temporis mutationem aliquam, seu diminutionem possint suadere quid tunc in Domino statuendum erit apostolica auctoritate praescribatur.

§. 15. Decorantes aasdem praesentes literas etiam ex eo, quod in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, nec causae propter quas eodem praesentes emanarint sufficienter adductae, justificatae, et verificate fuerint nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut alio vitio quantovis magno, et inexcogitato defectu notari, impugnari, infringi, retractari, ad terminos juris reduci posse, sed semper perpetuo firmas, validas, et efficaces existere, et foro, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectivo inviolabiliter observari.

Cuilibet ju-
dici alteri do-
centibus tal-
iter pte-
his.

§. 16. Siquae in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et apostolicae Sedis nuntios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Per derog-
ationem quo-
que omnino
in contra-
rium facien-
tium.

§. 17. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostra, et cancellariae apostolicae regula de exprimendo vero annuo valore in unionibus, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegia quoque indulta, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus; et formis, ac cum qui-

buis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die septima julii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto; pontificatus Nostri anno primo.

LIV.

Confirmatio erectionis conservatorii
s. Leopardi civitatis Auximanae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Ad apostolicae dignitatis apicem, nullo licet Nostrorum suffragio meriter per inefabilem divinae bonitatis abundantiam evecti, institutiones, et fundationes piorum locorum devoti feminei sexus, ad divini cultus, bonorum operum incrementum provide facias libenter, cum id a Nobis petitur, apostolico robore communitus, sicuti pia Christifidelium vota postulant, et Nos omnibus mature considerationis trutina perpensis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Primum.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Lucas Fancielli presbyter, et canonicus cathedralis ecclesiae Auximanae, nec non comes Hieronymus Florentius nobilis itidem Auximanus, quod alias, die nempie vicesima quarta julii MDCCCLXXIV. ho. me. Pompejus Compagnoni, dum vixit, episcopus Auximanus et Cingularis canonice crexit in praedicta civitate Auximana novum conservatorium sub titulo, seu invocatione sancti Leopardi, eique nonnulla etiam propria sua bona assignavit, ad hoc ut ibidem pie, sancteque educari, ac refineri possent pauperes puellae papillae, et adolescentulae miserabiles usque

Expositio
precum.

Du. die 10.
julii 1775.
Anno I.

ad certam praescriptam aetatem, aique ad effectum constituit nonnullas regulas in eodem conservatorio observandas, et exequendas. Praeterea dictus Pompejus episcopus in erectione hujusmodi declaravit, et nominavit eodem exponentes in deputatos pro conservatorii praedicti regimine, illorum vita naturali durante, ac alias prout in decreto praedictae erectionis ab ipso Pompejo episcopo subscripto, cujus tenor est, qui sequitur nempe.

Pompejus Compagnonus Dei, et apostolicae Sedis gratia episcopus Auximanus, et Cingulanus Santissimi D. N. Pii Pp. VI. praelatus domesticus, ac solio pontificio assistens.

§. 3. Sempiternus Dei filius, qui non divitem, aut locupletem feminam sibi matrem elegit, id inter caetera discipulos suos docuit, ut pauperum feminarum curae studio maximo ipsi providerent. Hinc apostolorum exemplo in miserabiles, orphanasve puellas effudit se semper, ut caritas episcoporum, in id ipsi adlaberentur semper, ut gravioribus feminis, vel orbatas parentibus, vel miseris pressae commendarentur adolescentulae illae, quae saecularibus ne dum se implicantis innexuere, ac primigeniam nec dum macularant corporis, et animae innocentiam. Harum itaque salus aeterna miserabilium puellarum, unus Noster scopus fuit semper, unum decus, et votum; proptereaque jam inde ab apostolici muneris Nostri exordio in banc sollicitudinem, juxta virgum imbecillitatem, excubare conati sumus, ut has pestilentis saeculi contagio nondum afflatas doveremus Deo virginitalis, et innocentiae hostias.

§. 4. Quare mediis omnibus, quae ad hunc finem necessariae sunt, comparatis, in nomine coelestis Domini, qui orphanorum pater, et miserabilium protector dici amat, adhibito sapientum virorum consilio ad majorem Dei gloriam in hac civitate Auximi, et in aedibus q. Hiacynthi Carosi intra limites parochiae sancti Gregorii prope monasterium monialium ordinis sancti Francisci, vulgo Cappuccinarum, ab Oriente, domum nobilium dd. Pranzoni Guzzolini a Moridie, viam publicam a Septentrione salvis aliis etc., et in membris aedificiis recentem constructis, ac respectivo acquisitis, annexis, et connexis praedictae domui orphanotrophium, sive conservatorium a nobis hinc ab

anno 1751 determinatum maximam partem nostro aere proprio nunc perpetuo erigimus, et institimus ad pauperum, orphanarumve puellarum nutrimentum, et educationem hujus civitatis; ac dioecesis Auximanae sub titulo sancti Leopardi primi ejusdem civitatis episcopi, sub regula, instituto usque nunc observato, et jam a nobis subscripto, cujus autographum in eodem conservatorio asservatur, relicta nobis, nostrisque pro tempore episcopis successoribus facultate, perpetuis futuris temporibus earundem puellarum numerum augendi, val diminuendi.

§. 5. Quae quidem puellae hanc domum ingressae debeant non tantum Deo famulari, et aeternitati beatae studere, verum etiam addiscere artes, manuumque labores, quae sexui muliebri apprime conveniunt. Interim propriis orphanotrophil, seu conservatorii sic erecti, et instituti dote, nec non pro magistrarum, et puellarum alimentis (quorum numerum in praesentiarum octodecim in praedicta domo existentium declaramus, et confirmamus) bona infrascripta assignamus, et approprimus, ita ut liceat magistris, et puellis pro tempore existentibus per se, vel per alium, sive alios ejusdem conservatorii domino, propria auctoritate possessionem corporalem dictorum honorum, eorumque fructum, reddituum, et proventuum libere apprehendere, et retinere eosdem fructus, ac redditus in usum dicti conservatorii, atque utilitatem convertere, cujusvis licentia minimo requisita; mandantes bona titulo dotis, et supra assignata, utpote primae erectionis ab omnibus collectis, et datis cameralibus, et communialibus immunita sint, modo, et forma, qua de jure, et facto alia bona ecclesiastica, et locorum pium primae erectionis gaudent, et potuntur, ea tamen lege, ut per idem conservatorium adimpleantur onera praedictae domus habitationis annexa, nec non infrascripto praedio occupato del Mazzo, videlicet celebrare faciendi missam singulis annis diebus, peragendi duo officia generalia in ecclesia pp. Cappuccinarum per sacerdos ejusdem coenobii; aliud officium generale in ecclesia parochiali beatissimae virginis Misericordiarum, recurrente sanctae Mariae ad Nives annis festivitate, pro anima, et juxta piam voluntatem praelati Hiacynthi Carosi; aliud pariter officium quoque missarum in ecclesia minorum Conventualium

Praefinitur quid prae-
stare debeant
puellae do-
tibus instru-
ae, et in
conservatori-
is hujus con-
stitutae.

Tenor de-
creti lat. ab
episcopo Au-
ximano, et
Cingulano.

Erectione or-
phanotro-
phii.

sancti Francisci pro anima Modestae Stella ejus die anniversario relict. in supremis tabulis a dicto Hiacynto Carosio, prout constat ex instrumento die 30. septembris 1757 ex rogitu dom. Sanctis Amodei, et ex tabella existente in oratorio ejusdem conservatorii, quam affixam ratineri quolibet tempore mandamus.

De missa
quae in
aedicula.

§. 6. Praeterea onus adimpleretur celebratio faciendi missam singulis diebus perpetuis temporibus pro anima piae benefactricis bonae, marchionissae Mariae Catharinae Lancetti Abbati, aliasque missam solemnem die mortis ejus anniversaria, nempe sexta die julii juxta formam testamenti ipsius marchionissae die 17. septembris 1772. rogato d. Joanne Antonio Pica notario in alma urbe, nec non satisfaciendi legatis annuis ab eadem dom. marchionissa Maria Catharina in praedicto testamento relictis, videlicet retinendi gratis in dicto conservatorio adolescentulam Annam Sammarco Romanam, sique tribuendi etiam indumenta juxta modum a memorata testatrice praescriptum, cui testamento habebitur relatio, nec non solvendi domino Francisco Lancetti dictae testatrix fratri scuti annua triginta sex, ad ejus vitam tantum, et non alias etc.

De dote
puellarum
cum appor-
tanti, quam
temporal.

§. 7. Insuper quod spectat puellas in eodem conservatorio commorantes, et futuris temporibus commoraturas, volumus, decernimus, et ordinamus solvenda fore titulo dotis scuta centum, una cum indumentis, aliisque rebus pro usu muliebri necessariis, definiendis, ut infra cuilibet puellae dicti conservatorii, quae dare nomen decreverit intra claustra ordinis religioso, scuta vero quinquaginta anna cum mundo muliebri arbitrario singulis puellis nuptui tradendis, idque cum nostra, nostrorumque pro tempore successorum approbatione, et consensu, ita tamen, ut praedicta scuta quinquaginta investiantur cum consensu sponsorum, ac loci pii, ad quem dos ipsa integra, et absque ulla diminutione revertatur decedentibus illis, vel decedente uxore absque filiis, etiam ante viri obitum, cujus erit lacrum dotale, dum vixerit, ad sui sustentationem percipere.

Denique cum ad puellarum educationem, et disciplinam curandam instituta a nobis fuerit hae in civitate Auxilim schola pia, aedificata ad hanc effectum convenienti domo cum omnibus annexis, et connexis, e regione mona-

sterii monialium ordinis sancti Francisci, vulgo Cappuccinarum, eodemque schola provisa fuerit duabus industriis feminis, quibus magistrarum nomen est e coetu sororum pauperum sanctae Catharinae Senensis cum annuo censu eidem per nos soluto, hinc volumus, et ordinamus in casu, quod nostri pro tempore successores solvere renuerint eundem censum, val eam habere renuerint praestationem ejusdem, tunc idem onus continuandi scholam piam in praefata domo (quam pleno jure eidem conservatorio cum omnibus annexis, et connexis nunc pro tunc adsignamus) adimplendum fore per duas magistras habiles, et idoneas ex ipso conservatorio eligendas, ita ut hocce onus intelligatur, veluti ex contractu a fundatore, vel benefactore impositum eidem loco pio, quod quidem derabit perpetuis temporibus, sive toties, quoties necessitas dictam scholam faciendi adierit, et permanebit, et non alias etc.

De puellis
superioribus
et inferioribus.

§. 8. Praeterea numerum statutum puellarum annuis redditibus loci pii modo respondentem, ac semper, et quodcumque pro reddituum ratione augendum, dos loca in eodem conservatorio pro duobus pauperibus puellis supraenumeratis hujus civitatis Auximi, ex honestis gentilibus praecreatis, bona indole, morumque suavitate praeditis, et non alias etc. addimus, et incorporamus cum praefatis locis numerariis; Imo erectioni nostrae hoc additamentum adglutinamus, et annectimus. Qua de re dotem scutorum mille, et biscentum jam aere nostro assignatam, dominae Septimiae Salvi, uti dicti loci pii superiorissae mense maji 1772 ex rogitu Sanctis Amodei, solutam (cujus instrumento habebitur relatio), et respectiva erogata in investimentum censui in simili sorte scutorum 1200. a dd. equite Petro Paulo, aliisque fratribus Compagnonis, et in annuo fructu scutorum quadraginta duorum; ad rationem scutorum trium cum dimidio pro quolibet centenarie sub die 20 maji 1772 per acta d. Petri Nisi notarii Maceratensis imposit. ad quae etc. auctoritate ordinaria, et omni meliori modo confirmamus, quarum duarum puellarum nominatio, et libera electio pleno jure ad d. comitissam Mariam Catharinam Guarnieri nostram sororem, quolibet in vacatione spectabit. Post illius vero obitum ad sororem Clementinam Eleonoram libera electio unius puellae, et ad sororem Mariam Theresiam

Guarnieri (ambas germanas, ac filias respecti-
ve dictae dominae comitissae monialia in mo-
nasterio sancti Nicolai hujus civitatis) electio
alterius pertinebit cum jure accrescendi inter
eamdem sorores moniales in casu mortis unius
ex ipsis, quodcumque, et praemortuo al-
tera ex iisdem, tunc monialis superstes ambas
electiones habebit, quibus decedentibus, praedi-
ctae liberam electionem duarum puellarum
primogenito masculo dictae familiae Guarnie-
riae et linea masculina effectiva primogenito,
qua deficiente primogenito masculo ex linea
feminina ejusdem familiae Guarnieriae perpe-
tois futuris temporibus assignamus, sive assi-
gnationem alias factam confirmamus. Qua de
ro mandamus, ut dictae puellae, uti incorpo-
ratae cum aliis numerariis participes sint om-
nium, et singulorum jurium, ac dotis, alia-
rumque praerogativarum modo, et forma, qua
aliis competunt, et competere poterunt.

§. 9. Pro hœu autem regimine tam spiri-
tuali, quam temporali supradicti conservatorii
canonice, et ut supra erecti, duos deputatos
superintendentes, unum ex coetu ecclesiastico,
alterum ex coetu saeculari a nobis nostrisque
pro tempore episcopis tantum successoribus,
perpetuis, futurisque temporibus eligi manda-
mus, cum facultatibus interessendi, eorum
consilia proponendi in electionibus puellarum
numerariarum, resolvendi quantitatem accen-
sui dotalis necessarij pro illarum vinculo spiri-
tuali, vel carnali, convenienti arbitrio juxta
statum, et qualitatem personae, et juxta pec-
uliares facti circumstantias statum oeconom-
icum dirigendi, approbandi etc. consensus,
praesentiam, et auctoritatem tam conjunctim,
quam adjunctim in quolibet contractu scriptu-
ram requirente interponendi (salva semper
nostra, nostrorumque pro tempore successo-
rum auctoritate, et confirmatione) aliaque pe-
ragendi, quae proficiat, ac ut illis eidem loco
pio quocumque modo dicti domini superinten-
dentes judicabunt; ita ut superioribus pro tem-
pore a nobis, et ab illis dependeat, et pro
hac prima vice cum supradictis amplis facul-
tatibus, reverendissimum domineum Lucam ca-
noenicum Fasciulium nostrum p. vicarium ge-
neralem, et nobilem dominum comitem Hiero-
nymum Florentium, in quorum singulari
pietate, et experientia valde confidimus, eli-
gimus, duratura per totum vitae eorum car-
riculum electione, et quoad successores eorum.

dem ad nostrum, nostrorumque episcoporum
tantum beneplacitum.

§. 10. Denique nrbpanthropiem hoc, si-
ve conservatorium canonice erectum, nostrae
jurisdictionis pro tempore successorum
jurisdictioni, et immediatae auctoritatis subjec-
tis absque ulla hujusmodi fundationis deroga-
tione, ita ut abolitio, vel derogatio, si quando
cogitetur, etiam auctoritate apostolica, non
pro tunc omnia, et singula bona titulo dotis
assignata, ac proprio aere nostro acquisita
monasterio batarum Mariae virginis visitationis
in terra Offanense erecto sub regula sancti
Francisci Salesii, applicamus, et assignamus,
reservato interim nobis, nostrisque successo-
ribus jus et arbitrium eligendi, et recipiendi
puellas, ac magistras, easque iustis de causis
expellendi, cum pactis, et declarationibus mo-
do, et forma, quae magis placebit, et in sin-
gula singulis referendo erigimus, instituimus;
et bona infrascripta pro dote ejusdem loci pii
assignamus modo, et forma inferioris expri-
menda.

Bona dotalia primae erectionis sunt infrascripta
videlicet.

§. 10. 1. Edificium habitationis dicti con-
servatorii cum omnibus, et singulis officinis
constructis, et aedificatis positum intus hanc
civitatem compositum ex domo quondam Hi-
cynthii Carosi, ex rescripto pontificio die 9 ja-
nuarii 1754 titulo oneroso obteeti, et ex do-
municulis emptis a nobili d. Flavio Praezoni
die 17 martij 1767 ex rogatu domini Petri An-
tonii Stacchiotti; pariter ex ara domus dirutae,
spectantis ad nobilem d. capitaneum Domini-
cum Blasium, et a conservatorio die 1 octobris
1767 acquisitae per acta dicti notarii, ex alia
domo cum parvo borto spectante ad fratres de
Santarellis in contrada vulgo Cappocciarum
die 6 aprilis acquisita 1772 ex rogatu d. San-
ctis Amodei, descripti, ut supra, et respective
in dictis instrumentis, ad quae etc.

2. Item alia domus cum borto annexo em-
pta a domino Alexandro Bertello die 27 se-
ptembris 1759 ex rogatu domini Sanctis Amo-
dei, contigua praedictae habitationi, Imo per-
mutata cum duabus domibus intus hanc civi-
tatem, una sub parocchia, et in contrada sancti
Marci prope vias publicas, ex pacto ante,

De deputa-
tione super
intendendi-
um.

Subjunctio
omnis auctoritatis
immediatae
jurisdictionis
ut supra.

Descriptio
bonorum
primae ere-
ctionis nrb-
panthropiae

et ab uno latere, et retro bona Josephi Gonnella; similiter alia domus sub eodem parocoio in contrata pp. Cappuccinorum prope bona Domini Josephi Evangelistae ab una parte, magistri Francisci Sacconi ab altera, viam publicam ante, salvis aliis, cum declaratione tamen, quod attenta litis pendentia cum venerabili confraternitate sancti Rochi, dd. De Bertollis reintegrentur ad dictam domum, tunc, et eo casu loco illius habeantur inter bona primae erectionis, praedictae duae domus ut supra permutatae, et ita nunc pro tunc etc. et omni etc. nec non alia domus empta a venerabili confraternitate Mortis huius civitatis.

3. Unum praedium cum domo rurali situm in hoc territorio, in contrata *del Mazzo* prope bona d. Andreae Bonfilii, D. Antonii Patrignani, viam, et fovens salvis aliis etc.

4. Aliud praedium cum domo rurali in contrata *Feltonica* prope viam publicam, bona domini Joannis Baptistae Sianbaldi, et nob. d. comitis Antonii Gallo salvis etc.

5. Duae vineae in dicta contrata *del Mazzo* dicto praedio proximae prope notissima latera, una a Michaelae Camoranesse, et alia a Petro Maria Verolo, uti colonis retentae.

6. Aliud praedium in dicta contrata *del Mazzo* de tempore emptionis sylvatum, postea vero ad culturam reductum cum modificatione domus ruralis, et plantatione vitium, subbstatum anno 1756 a creditoribus Pranonis, prope bona ven. societatis sanctorum Benvenuti, et Rochi, nobilis domini Andreae Bonfilii salvis aliis etc. acquisitum per instrumenta 24. novembris 1756. et 1. martii 1757. ex rogitu domini Sanctis Amodei.

7. Aliud praedium in contrata s. Joannis arativum, olivatum etc. emptum a fideicommisso Antonii Nelli Maceratensis cum chirographo pontificio vigore instrumenti die 22. octobris 1757. rogat. d. d. Amodei cum ratificatione die 1. januarii 1758. facta, prope viam publicam a capite, bona nobilis comitis Antonii Gallo ab uno, d. Antonii Nelli ab alio, et a pede salvis aliis etc.

8. Aliud praedium in contrata *Paradisi*, emptum ab haereditate Corradini die 2. aprilis 1765. prope viam publicam a capite, et in parte bona domini Antonii Patrignani in alia, et a pede etc.

9. Petium terrae in contrata sancti Joannis arativum, et olivatum prope viam a tribus la-

teribus, et ab alio bona nobilis d. ab Aqua, a dicta haereditate Corradini emptum die 1. aprilis 1756. per acta d. Sanctis Amodei.

10. Aliud praedium in dicta contrata sancti Joannis emptum a praedicto d. Antonio Nelli Maceratensi prope viam publicam, bona nobilis domini comitis Antonii Gallo, dicti conservatorii, aliisque etc. in instrumentis 3. septembris 1764. et 2. octobris 1765. per acta dicti notarii.

11. Census in sorte scutorum mille a dominis Paulo, et Philippo Benigni de Appinano in annum fructu scutorum 32. impositus.

12. Census in sorte sc. 1500. in annuo fructu sc. 45. impositus die 14. aprilis 1762. a rr. monialibus Sancti Spiritus Ciuguli.

13. Medietas census in sorte sc. 75. ab insigni collegiata Montisfani.

14. Item bona haereditaria bo. mo. marchionissae Catharinae viduae Lancetti Abbati Romanae ad idem conservatorium uti haereditatem pertinentia, nempe diversa loca montium 92. 07. annui fructus pro bimestri scut. 46. 31/2 — Item cambium sc. 800. et aliud residuale sc. 150. cum domino Antonio Baudri — Census in sorte sc. 400. debitus a dominis Petro, et Theresia Misoli — cambium sc. 1300. debitum ab illustrissimo, et reverendissimo d. Vincentini.

15. Census in sorte sc. 3325. impositus a nob. domino comite Francisco Nobili Leopardi, et census in sorte scudi 1200. a nobili d. equite Petru Paulo, et fratribus de Compagnonia.

16. Tandem eodem titulo nunc pro tunc assignamus dimidietatem nostrae haereditatis juxta formam nostri testamenti, ad quod etc.

§. 11. Cum declaratione, quod investimenta ex dicta dimidietate haereditaria, et ex dictis censibus, et cambiis, in tot bonis fructiferis stabilibus, vel censibus nunc pro tunc etc. inter bona primae erectionis uti subrogata recensentur, dictaque investimenta fieri debeant cum licentia ordinarii, et cum idonea scheidung respectu censuum a nostris dominis executuribus testamentariis, ex nostris bonis haereditariis provenientium, approbando, et ita erigimus, instituimus, et bona respective assignamus non solum isto, sed et omni etc. Datum Auximi ex palatio episcopali hac die 24. julii 1774.

Declaratione
specialis.

Pompejus episcopus Auximanus
et Cingulanus.

Confirmatio
verbalis ponti-
ficis auctorita-
te.

§. 12. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes foundationem, et erectionem huiusmodi conservatorii per Nos confirmari, et approbati summopere desiderant. Nubis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati praefertim fundationem, seu erectionem supradicti conservatorii in dicta civitate Auximana sub invocatione sancti Leopardi factam, ut praefertur, auctoritate apostolica teore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adijcimus.

Classis co-
nventus, et de-
votionis scrip-
tione.

§. 13. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab illis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter conlingerit attentari.

Derogatio
conventui et or-
dini.

§. 14. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel speciali-
bus constitutionibus, et ordinationibus, cae-
terisque contrariis quibuscumque. Datum Ro-
mae apud sanctam Mariam Majorem sub anno
piscatoris die decima julii millesimo septin-
gesimo septuagesimo quinto, pontificatus
Nostri anno primo.

cosque ordinis sancti Dominici dismembratur
a regimine fratrum ejusdem ordinis, et sub-
jicitur ordinariae jurisdictioni episcopi ejus-
dem dioecesis.

Pius PP. VI.

ad futuram rei memoriam.

§. 1. Commissi Nobis divinitus pastoralis offi-
cii sollicitudo postulat, atque exigit, ut ad ea,
per quae prospero monasteriorum devoti fa-
minae sexus statui quoad Nobis integrum est,
opportuno consulitur, ejusdem officii partes so-
ludu intendamus, prout conspiciamus in Domi-
no salubriter expedira.

Procurator.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit
venerabilis frater Karolus Franciscus Alexan-
der episcopus Elnensis, quod alias die nempo
octava mensis maji currentis anni MDCLXXV.
dilectae in Christo filiae moniales monasterii
sub titulo, seu invocatione sanctae Catharinae
Senensis ordinis Praedicatorum sancti Domi-
nici oppidi civitatis nuncupatae Perpiniani El-
nensis dioecesis, quae usque tunc sub directio-
ne, et gubernio fratrum dicti ordinis Praedi-
catorum existerant, capitulariter congregatae,
cum res id majori earum parti postulare vide-
retur, expresse declararunt, ac in posterum
ordinariae jurisdictioni episcopi praedicti libe-
renti animo velle esse subiectas.

Capitulum
monasterii
monialis a
gubernio, et
directio-
ne fratrum or-
dinis Praedi-
catorum
discedere po-
tuerunt.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio sub-
jungebat, ipse Karolus Franciscus Alexander
episcopus earumdem monialium menti, ac in-
tentioni obsecundare, ideoque panditam ab il-
lis voluntatem in posterum vivendi sub ordi-
naria episcopi jurisdictione per Nos approbati,
et confirmari plurimum desideret, Nobis pro-
pterea humiliter supplicari fecit, ut in prae-
missis opportuno providere, et ut infra indul-
gere de benignitate apostolica dignaremur.

Episcopus
monialium
provis justas
dedit.

§. 4. Nos igitur ipse Karoli Francisci Ale-
xandri episcopi votis, quantum cum Domino
possumus benigne annuere, et eandem abba-
tissam, ac moniales specialibus gratiis, et fa-
voribus prosequi volentes, illarumque singula-
res personas a quibuscumque excommunicationis,
et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris,
sententiis, et poenis quovis modo, et quarum-
que de causa latis si quas forte incurrerunt,
huius tantum rei gratia absolventes, et abso-
lutas fore censentes, huiusmodi supplicationi-

Et pro
potestas
provis
capitulum
monasterii
monialis a
gubernio
et directio-
ne fratrum
ordinis
Praedicatorum.

LV.

Dat. die 13.
julii 1775.
Anno 1.

Monasterium monialium sanctae Catharinae
Seuensis civitatis Perpiniani Elnensis dioe-

bus inclinati, ac declarationi per ipsas moniales, ut praefertur, factae inhaerentes, praedictum monasterium sanctae Catharinae Senensis monialium ordinis sancti Dominici civitatis Perpiniani Elnensis dioecesis, cum omnibus, et singulis illius bonis, annexis, et connexis, ac pertinentiis universis ab omni prorsus cura, regimine, et administratione quovislibet superiorum, et fratrum dicti ordinis Praedicatorum auctoritate apostolica, tenore praesentium auferimus, et dismembramus, ac separamus, nec non dismembratum, ac separatum esse, et fore decernimus, et declaramus, atque omnibus, et singulis superioribus, et fratribus dicti ordinis quacumque auctoritate, et dignitate fuigentibus, et functoris in virtute sanctae obedientiae prohibemus, ne quicumque eorum deinceps in cura, regimine, et administratione sive spirituali, sive temporali monasterii praedicti, illiusque monialium, ac aliorum in eo degentium quomodolibet se se immiscere, neque ad monasterium, neque ad illius crates, neque per epistolia, et litoras sive directo, sive indirecte cum dictis monialibus, aliisque in eo commorantibus: minusque moniales, aliaeque in dicto monasterio degentes praedictae cum superioribus, et fratribus praedictis quovis colore, praetextu, causa, et ratione communicare, sub indignationis Nostrae, aliisque Nostro, et Romani pontificis pro tempore existentis arbitrio impositionis poenis audeant, seu praesumant.

Monasterium vero dismembratum subiecti jurisdictioni subverti.

§. 5. Praeterea monasteriorum praedictum sic a cura, et administratione fratrum ejusdem ordinis ablatum, dismembratum, et separatum ejusdem Karoli Francisci Alexandri nunc, et pro tempore existentis episcopi Elnensis immediatae curae, regimini, et gubernio, ac administrationi, una cum illius monialibus, aliisque personis in eo degentibus, ac omnibus, et singulis ad illud spectantibus, et pertinentiis auctoritate, et tenore praedictis subijcimus, et supponimus, atque subjectum et suppositum esse, et fore volumus, et declaramus.

Claustra monialia, et de cetero intacta.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Siquae in praemissis per quoscumque judi-

ces ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non monasterii, et ordinis praedicatorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque iudicatis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatorum, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus ad praemissorum effectum hac vice dimittat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda Julii millesimo septingentesimo quinquiesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Derogatio contrariarum.

LVI.

Die 13. Julii 1778. Anno 1.

Imminutio festorum pro monasterio de Petershausen, ejusque parochianis in dioecesi Constantiensi existente.

Dilecto filio nostro Francisco Conrado Casimiro Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali de Rodi nuncupato ecclesiae Constantiensi ex concessione, et dispensatione apostolica praesuli.

Pius PP. VI.

Dilecte fili salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Alias felices recordationis Clementis pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili

Constitutio Clementis XIV edita

super immen-
sitatem fa-
storum in-
ducere co-
arctant.

forma Brevis expeditas litteras, legem imminutionis dierum festorum, ad preces carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Theresiae Hungariae reginae apostolicae, nec non Bohemae reginae illustris in Romanorum imperatricem electae viduae pro ista civitate, etque dioecesis tuae parte, quae Austriacae ditioni subjecta reperitur, statuit, atque praescripsit, eandemque legem ad ea etiam loca ejusdem tuae dioecesis, quae subsunt Bavaricae ditioni, sub certis modo, et forma tunc expressis extendit, et ampliavit, ac alias prout in eisdem litteris, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, haberi volumus, uberius continetur.

Preces po-
terunt ab ab-
bate monas-
terii sancti
Georgii pro
extremam
communicatio-
nem ad eph-
odiam ipsius
monasterii.

§. 2. Nuper autem exponi Nobis fecit dilectus itidem filius Georgius abbas Monasterii sancti Georgii martyris de Petersbausen istius dioecesis provinciae Moguntinae, quod pro spiritali quiete, ac tranquillitate Christi fidei omnium tam sibi, suoque monasterio subditorum, quam illius parochianorum, admodum nitio, ac etiam necessarium omnino videbatur, eandem legem diminutionis festorum ad ipsos quoque extendere, et ampliari.

Tunc re-
spondit: quo-
modo gra-
tia impetra-
retur, ut au-
ditor ipse
abbas.

§. 3. Nos igitur eundem Georgium abbatem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit bujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore consentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, circumspeditioni tuae pro praesentibus injungimus, ut si opportunitas id esse, ac fieri oportere pro tua prudentia in Domino judicaveris, Indultum aliud, quod tam pro ea parte dioecesis praedictae, quae Austriacae ditioni subjicitur, quam pro his locis ejusdem tuae dioecesis, quae Bavaricae ditioni subsunt, ab eodem Clemente praedecessore, et praefector concessum fuit, eisdem Georgio abbati, ac subditis, et parochianis dicti monasterii, apostolica potestate tibi per presentes delegata, servata in relictis eandem apostolicarum litterarum forma, et dispositione concedas, atque elargiaris.

Therogalia
congregationis.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non monasterii bujusmodi etiam inframento,

confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliis roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficiendis, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, illarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris, die xv. iulii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

LVII.

Dat. die 30.
Juli 1718.
Anno I.

Communicatio privilegiorum, indulgentiarum et regularum congregationis Bononiensis Oratorii s. Philippi Neri congregationi ejusdem s. Philippi Neri civitatis Recinensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Militantis Ecclesiae regimini meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae, atque bonitatis abundantiam praesidentis, clericorum saecularium congregationes in Ecclesia Dei pie, sanctaeque institutas, uberesque bonorum operum fructus assidue proferre satagentes, privilegiis, et gratiis libenter deceramus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, et animarum salutem cognoscimus in Domino expedito.

Procurator.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii presbyteri saeculares congregationis Oratorii sancti Philippi Neri civitatis Recinensis quod dudum anno scilicet 1719. eandem congregationem a felicis recordationis Clemente pp. XI. praedecessore Nostro confirmata, ac nonnullis gratiis, et indultis ac privilegiis ditata fuit, ipsaque congregationis presbyteri sub eodem instituto sancti Philippi Ne-

In auctoritate
congregationis
Recinensis
laudem non-
nullis gra-
tiis, et privi-
legiis, et in-
dultis Clu-
mentis XI.
et quae in
auctoritate vi-
vae declara-
tione sub ca-
pitulo serva-

in a congr-
gatione Bononiensi.

rii, quod dilecti pariter filii presbyteri saeculares congregationis Oratorii sancti Philippi Nerii Bononiensis in ecclesia beatae Mariae virginis de Galliera nuncupatae erectae servant, hactenus vixerunt, et adhuc vivunt de praesenti.

Quoniam congregatio Bononiensis statuta condidit a Gregorio XIII et Gregorio XV confirmata cum eorum privilegio, et gratia, omnino huiusmodi concessiones portiones privilegiorum, et gratiarum congregationis Bononiensis.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungat, regulae, et instituta dictae congregationis Bononiensis a rec. me. Gregorio XIII. et Gregorio pp. XV. praedecessoribus Nostri specialiter approbata, ipsique congregationi Bononiensi, ac illius ecclesiae, praesbyteris, et personis ab iisdem, et forsitan aliis Romanis pontificibus praedecessoribus itidem Nostra multa privilegia, favores, gratiae, indulgentiae, exemptiones, regulae, et indulta concessa fuerint, prout in ipsorum praedecessorum literis apostolicis desuper respective expeditis uberior dicitur contineri. Ipsi vero exponentes regulas, et instituta huiusmodi receperint, seu recipere, et illa pro viribus observare parati sint, ac proinde iisdem quoque privilegiis, et gratiis frui, et gaudere posse plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Omnino indulgentiarum privilegiorum, et gratiarum per eos.

§. 4. Nos igitur specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt huiusmodi rei gratia absolventes, et absolutos fore consentos, ac praedictarum litterarum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis et insertis habentes huiusmodi supplicationibus inclinati, praedictae congregationi Oratorii sancti Philippi Nerii civitatis Recinatensis praedictae, illiusque ecclesiae, et praesbyteris saecularibus, et personis omne, et pro tempore existentibus, et omnibus, et singulis privilegiis, favoribus, gratiis, et indulgentiis, exemptionibus, regulis, et indultis memoratae congregationis, ejusque ecclesiae praesbyteris, et personis pro praedictis Romanos pontifices praedecessores Nostros quomodolibet concessis, etiam specificis, et individua mentione, et expressione dignis, et quibus eadem congregatio Bononiensis, ejusque ecclesia, praesbyteri, et personae ex memoratorum pontificum praedecessorum Nostrorum

concessione de praesenti utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, pari modo uti, frui, et gaudere libere, et licite possint, et valeant, in omnibus, et per omnia, perinde ac si privilegia, favores, gratiae, indulgentiae, exemptiones, regulae, indulta huiusmodi ipsi congregationi Recinatensi, ejusque ecclesiae, praesbyteris, et personis specialiter concessa reperirentur, sine praedictio tamen gratiarum, indultorum, et privilegiorum eidem congregationi Recinatensi a supradicto Clemente praedecessore, sicut praefertur, concessorum, et dummodo ipsius congregationis Recinatensis praesbyteri, et personae nunc, et pro tempore praesentes regulas, et instituta pro dicta congregatione Bononiensi, et praefertur, approbata observent, apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Classis subiecta, et decretum irritum.

§. 5. Decretantes eandem praesentes litteras semper firmas, validas, et officiales existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio decreti irritum.

§. 6. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad iustas, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, dictae congregationis civitatis Recinatensis, aliisque quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis censuris, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effe-

ctum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die trigesima julii millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

LVIII.

Unio monasterii s. Mariae matris Domini Salernitanae diocesis favore collegii sacrae Jesu familiae Sinensium, et Indorum in civitate Neapolitana erecti.

Pius episcopus servus servorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Processus

§. 1. Prae caeteris illa Nos maxime cura sollicitat, ut animarum salutem, atque evangelicae fidei propagationem pro pastoralis officii Nostri munere, quantum Deo adiutore, possumus salubriter consulamus. Quocirca nihil aut praecarius, aut utilius a Romanis pontificibus praedecessoribus Nostri institutum fuisse arbitramur, quam ut collegia vigerent, in quibus nonnulli adolescentes a piis, doctisque viris erudirentur, quorum deinde opera, atque laboribus doctrina Christi in vastissimis regionibus, unde illi accesserent, aut latius promulgari, aut firmitus conservari, aut defendi facilius posset.

Exinde col-
legii ejus
favore plu-
rimae com-
munitates non
sui praesentis
insolentur.

§. 2. Ex quo siquidem collegium Sinensium, et Indorum sub titulo sacrae Jesu familiae extra civitatem Neapolis a felicia recordationis Clemente papa XIII, sub directione, et gubernio congregationis dilectorum filiorum presbyterorum saecularium ejusdem tituli a Sede apostolica approbatum, et a congregatione venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis de Propaganda Fide praepositorum dependens primitus institutum fuit, cum benediciente Domino, quam plures a remotissimis his regionibus acciti et in eo collegio sacris litteris imbuti, atque ad sacros ordines promoti in patriis regionibus, ad quas reversi fuerant catholicam religionem late propagarent, ejusque incremento strenue adlaborarent; ideo duo ex praedecessoribus Nostri collegium illud, ejus directores, singulosque alumnos speciali benevolentia sunt prosequuti, dictaeque congregationi commen-

darunt, praecipue vero ad augendum alumnorum numerum bonis, et redditibus augere curarunt. Etenim eidem collegio exigua antea dote praedito ejusdem recolenda etiam memoriae praedecessor Noster Benedictus pp. XIV. monasterium abbatiam nuncupatum sancti Petri de Ebulo, seu Ebuli ordinis sancti Benedicti Salernitanae diocesis sub certis legibus, conditionibus, et obligationibus ab eo impositis, illiusque bona, et redditus univit.

§. 3. Et subinde similis mem. Clemens pp. XIII. itidem praedecessor Noster primum ecclesiam, seu cappellam sancti Petri a Colunnello, seu la Petruccia vulgo nuncupatam dictae Salernitanae diocesis, quam a monasterio abbatis etiam nuncupato sanctae Mariae matris Domini praedicti sancti Benedicti, seu alterius ordinis ejusdem Salernitanae diocesis dependet, aut alias illi canonice unita existit, ipsam venerabilis etiam frater Noster Nicolaus Xaverius a sancta Maria episcopus Cirenensis una cum monasterio secundodicto in commendam ad sui vitam ex concessione, et dispensatione apostolica tunc obtinebat, prout ad praesens obtinet ex tunc, et cum primum illius commenda cessante vacasset, et dictae sine cura ecclesiae, aut cappellae bona quaecumque eidem collegio etiam addidit, atque expresse praecipit, et praescripsit, quod praeter, et ultra numerum sexdecim alumnorum a Benedicto praedecessore praedicto, ut praefertur, constitutum, alii quatuor alumni, quorum videlicet duo Sinenses, et Indi, reliqui duo ex quibusdam Turcarum dominio subiectis nationibus adsciscerentur, ita ut dicti collegii alumni non sexdecim sed viginti deinceps numerarentur. Subinde vero idem Clemens praedecessor ad augendum in ipso collegio alumnorum numerum etiam ex tunc, et cum primum secundodictum monasterium sanctae Mariae matris Domini, illius commenda pariter cessante, vacaverit pensionem annuam a quibuscumque oneribus immensem mille, et bidentum ducatorum monetae regni Neapolitani super secundodicti monasterii fructibus eidem collegio perpetuo reservavit. Voluit tamen, et constituit, quod praeter numerum viginti alumnorum a Benedicto praedecessore, ut praefertur, praescriptum, alii octo adderentur alumni non ex alia quam Sinensi natione, ita ut integrum collegium ex viginti octo constaret alumniis. Quae autem praedecessores Nostri ad ampli-

Comitum
arq. fuit,
ut alumnorum
numerus
in dies
augeretur.

candem idem collegium provide designarunt, et comparant, subsidia etiam postquam secundodicta unio, et reservatio praemissa sortitae fuerint effectum, cum satis opportuna minime fore intellexerimus, ut educari valeant tot evangelici operarii, qui ad patrias reduces, quamplurimos ibidem degentes catholicos confiteant, innumerisque infidelibus veram, divinamque religionem annuncient; ideo, re matore perpensa, patreque luminum invocato, qui per divina sua charismata uberem in dies messem parat evangelica operariis juxta dictae congregationis votum, et consilium Nobis oblatum, dictum sanctae Mariae matris Domini monasterium, cujusque bona omnia in congruum dicti collegii dotem integre constituere omnipotentis Dei gloriae consensum existimamus.

Præcipitur
omni monas-
terio s. Ma-
riae Domini,
ut res fructi-
bus bonorum
ad monasterium
pertinentium,
quibus colligit
monasterium
omnes res
pertinentes.

§. 4. Ut igitur idem collegium de catholica religione optima moritum, prout Nobis a Domino datum est, suscipiat incrementum, peculiaris munificentiae argumenta ei praebere cupientes, ipsosque dilectos filios illius moderatorem, et presbyteros, ac alumnos, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliaque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum aere absolventes, et absolutos fore consentes, motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine dictum monasterium sanctae matris Domini praedictae Salernitanæ diocesis, cujus et illi annexorum fructus, redditus, et proventus ad florenos sexaginta sex auri cum duobus tertiis alterius floreni similis in libris camerae apostolicae, ut accipimus, taxati reperiuntur, ex nunc prout ex tunc, et e contra cum primum illud ex persona dicti Nicolai Xaverii episcopi illius commenda quovis modo cessante, ut antea etiam apud Sedem apostolicam vacare contigerit; etiamsi actu non vacet ac tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, provisio, et omnimoda alia dispositio juxta Lateranensis statuta concilii ad Sedem eandem legitime devoluta existat, cum omnibus, et singulis illius bonis, universis rebus, proventibus, redditibus, et fructibus praedictis ad secundodictum monasterium quovis modo spectantibus, et pertinentibus, nec non omnibus, et singulis ei-

dem monasterio secundodicto annexis ecclesiis, seu cappellis, ac beneficiis ecclesiasticis dicto collegio ad infrascriptum tamen effectum; et non alias, ac doctae, et quousque dictam collegium in dicta civitate Neapolitana permanerit. Ita quod statim ac monasterii secundodicti commenda, ut praefertur, cessaverit, licet praedictis modernis seu tunc existentibus ipsius collegii superioribus, et presbyteris monasterii secundodicti, illisque bonorum, territoriorum, pertinentiarum, et rerum, proprietatum, ac jurium quorumcumque, nec non fructuum, reddituum, et proventuum praedictorum veram, realem, et actualem possessionem per se, vel alium, seu alios ejusdem tamen collegii nomine propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensas retinere, dictaque bona, res, et proprietates locare, dislocare, arrendare, illorumque fructus, redditus, proventus, et emolumenta quaecumque in quibusvis rebus consistentia, et quodcumque, et qualitercumque ex eis provenientia exigere, percipere, levare, ac in substitutionem infrascriptorum alumnorum, et missionariorum praeter supra praefixum numerum erogari, diocessani loci, vel cujusvis licentia desuper minime requisita, supportatis tamen per idem collegium, et pro eo per modernos, et pro tempore existentes illius superiores, et presbyteros praedictos omnibus, et singulis monasterii secundodicti, ac etiam infrascriptis oneribus, dicta apostolica auctoritate eorumdem tenore praesentium, prout infra animus, annectimus, et incorporamus.

§. 5. Expresse etiam declaramus, quod dicta sine cura ecclesia, seu cappella sancti Petri a Colonnello vulgo la Petruccia, ut praefertur, nuncupata, quatenus a monasterio secundodicto minime dependet, aut illi alias minime fuerit unita, prout antea vigore litterarum dicti Clementis praedecessoris eidem Collegio etiam unita censeri debeat; quatenus vero illa a monasterio secundodicto dependens, vel illi alias unita fuerit, sub praesenti monasterii secundodicti unionem comprehendatur, ita ut in utroque casu dictae sine cura ecclesiae, seu cappellae unio effectum suum sit sortitura, dicta autem pensio ab eodem Clemente praedecessore, ut praefertur, reservata causa praesentis secundodicti monasterii unionis cum omnibus et singulis illius fructibus consolidata sit, et resolvetur.

Scriptum de
clandestinis
quod cap-
tulum s. Pe-
tri a Colonnello
est unitum
monasterio
secundodicto.

Prescriptum
de implere
de numero
alumnorum
vis quibus
aeguit.

§. 6. Praeterea praecipimus, et mandamus, quod ubi primum monasterii secundodicti commenda cessante, veluti hujusmodi locus factus fuerit, praeter numerum sexdecim alumnorum a Benedicto praedecessore, ut praefertur, constitutum, et juxta utramque dicti Clementis ordinationem aliorum videlicet duodecim, quorum decem Sineses, et Iudi forent, reliqui vero duo ex aliis Turcarum dominio subjectis nationibus adscisci possent, deinceps alii quatuor Sineses alumni ad idem collegium admitti debeant, ita quod illud ex triginta duobus constet, et constare debeat alumnis, qui sub regulis, directione, et gubernio dictorum presbyterorum congregationis praedictae, servatis iisdem regulis, et constitutionibus alias ab apostolica Sede approbatis, in illud recipi, ac in eo all, et subsistenti, ac educari, instrui, et erudiri debeant per integrum consuetum tempus iisdem prorsus modo, et forma, prout ante primarii dicti collegii alumni etiam quoad sumptus in itineribus impendentes a patriis regionibus ducti, et ad eas reducti fuero.

Prescriptum
ut de implere
monasterii
numerus
alumnorum
deinde post
congregationem
de Propaganda
Fide, et quibus
aeguit.

§. 7. Ita quoque statuimus, et mandamus, quod ex redditibus ipsius collegii post seculum hujus novae unionis effectum tres missionarii alantur, qui juxta instructionem a dicta congregatione de Propaganda Fide eis tradendam iunctum ipsis apostolicum munus in Sinarum dominis exequi valeant, et teneantur: ac praeterea expresse sancimus, quod dicti moderni, et pro tempore existentes ipsius collegii superiores, et presbyteri eidem congregationi de Propaganda Fide propter dependentiam supra enunciatam de adimpleto praemissorum numero, vimurum educatione, et profectu alumnorum, de statu oeconomico collegii, ac alias in omnibus, et per omnia ad quemcumque autum parentes rationem sint reddituri, et reddere teneantur.

Liberatio
bonorum ab
usu quoque
denotat, et
fuerit simi-
libus.

§. 8. Insuper indemnitati dicti collegii consulere volentes, et attento, quod illud a dicta congregatione dependet, ut praefertur, collegium illud ab annatarum, quindenniorum communium, mingtorum, aliorumque jurium camerarum apostolicarum, ac etiam Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, et Romano curiae officialibus, de annatis, quindennis communibus, minutis, et aliis juribus praedictis quomodolibet participantibus eorumque respective collegiis ratione unionis, annexionis et incorporationis hujusmodi debitorum solutio-

ne, et praestatione auctoritate, et tenore praedictis omnino eximimus, et liberamus, liberumque, et exemptum omni futuro tempore fore, et esse statuimus, et mandamus. Decernentes dictum monasterium ex nunc prout ex tunc praedicto collegio unitum, annexum, et incorporatum esse, et fore, et ex nunc plenum jus eidem collegio in eodem monasterio vere, et non ficto acquisitum existere, ipsumque collegium beneficio regularum Nostrarum, et cancellariae apostolicae de jure quacumque non tollendo, ac de annali, et triennali possessoribus gaudere, secundodictumque monasterium, illius commenda quovis modo cessante, ad hoc ut de illo in alterius, quam dicti collegii favorem disponi valeat minime vacare posse, ac ex nunc emnes, et singulas collationes, provisiones, et commendas, et quasvis alias dispositiones de eodem monasterio, et de illo quovis modo vacaturo, aut vacante etiam per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem, et sedem eandem, vel illius de latere legatos, dicti quoque Nicolai Xaverii episcopi ad id accedente consensu cum quibusvis clausulis, et decretis in alterius, quam praedicti collegii favorem forsitan faciendas, tamquam contra mentem, et intentionem nostras factas, nullas, et invalidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, et esse nullumque per eas cuicumque jus acquiri, vel etiam coleratum titulum possidendi tribui posse.

§. 9. Praesentes quoque Nostras litteras nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel quacumque causa quantumvis juridica, et legitima de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis vicio, seu intentionis Nostrae, vel quaevis alio defectu, aut ex alia quavis causa notari, impugnari, invalidari, aut alias quomodolibet infringi nullatenus posse, nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, ac cancellariarum apostolicarum regulis unienam effectum suum non sortitarum revocatoris a Nobis, et successoribus Nostris emanatis, et emanandis comprehendendi, vel confundi, sed tamquam pro ampliatione dicti collegii ad bonarum artium cultum, et praecipue ad fidei catholicae propagationem instituti facias semper ab illis excipi, et quaevis illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas esse, et fore, suosque plenarios, et integros ef-

Prescriptum
bonorum ab
usu quoque
denotat, et
fuerit simi-
libus.

fectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit iuxta-bilibus observari.

Clarius in-
blata, et de-
cretum irri-
tum.

§. 10. Sicque, et non alias per quocumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sedia nuntios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, in quovis iudicio, et instantia judicari, et definiri debere, irritumque, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
contraria
rom.

§. 11. Non obstantibus Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de exprimendo vero annuo valore beneficiorum ecclesiasticorum in unionibus, de quo illis committendis ad partes, votatis quorum interest, ac Lateraneis, et aliorum etiam generalium conciliorum uniones perpetuae non nisi in casibus a jure permisis; ac etiam beneficia unius diocesis aliis beneficiis, collegiis, et locis alterius diocesis uniri prohibentibus, nec non felices recordationis Pii pp. IV. de gratis interesse dictae camerae apostolicae concernentibus intra certum tunc expressum tempus in ea registranda, aliisque etiam in synodaliibus, provincialibusque, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non monasterii secundodicti, et ordinis, cujus illud existit, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis quibuscumque superioribus, et personis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsan concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, non autem per clausulas generales idem importantes nentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exposita forma ad hoc servanda foret, eorumque tenores, ac si de verbo ad verbum, ubi penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis, et inseritis habentes illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime ad praemissorum effectum hac vice

dumtaxat specialiter, et expresso, nec non opportuno, et valide motu pari derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctae pro-
nunti.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, declarationis, praeccepti, mandati, statuti, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit; indignationem omnipotentis Dei, et beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, decimo kalendas augusti pontificatus Nostri anno primo.

LIX.

Facultas confraternitati Mortis civitatis Vetus liborandi quotannis novum regum ad triremes dampnum etiam ad vitam.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Pias Christifidelium confraternitates ad charitatis, pietatisque opera exoranda institutas; ut in eorumdem pietatis, et charitatis operum exercitio magis magisque confoveantur, specialibus pontificiae Nostrae beneficentiae favoribus, et gratis prosequimur, quemadmodum in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Procurator.

§. 2. Exponi liquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii modern gubernator, et priores confraternitatis Mortis, et Oratonia civitatis Vetus Viterbiensis, seu Tuscanensis diocesis, quod eadem confraternitates, ejusque confratres plura pietatis, et charitatis opera semper exerceant, et modo quoque exercere possint. Cadavera enim defunctorum in agris territorii dictae civitatis, solo charitatis impulsu, ad ecclesiasticam sepulchrorum ipsi deferunt: prima dominica cujuslibet mensis augustissimi Euchariis sacramentum Christifidelium venerationi exponunt in suffragium animarum purgantium in propria ecclesia, quam sacris supplicibus, quo decentius fieri potest, deinceps orantiam, ibique missa celebra-

Expositio
procurator.

Dat. die 18.
aug 1775.
Anno 1.

lar, nullo prorsus praescripto earum numero, sed praeior solitis cappellanos, elemosyna traditur etiam omnibus aliis presbyteris, qui ad portum dictae civitatis perveniant, licet ibidem longo temporis spatio commorentur, et quandoque deficientibus aliunde elemosynis, eas suppeditant ipsi confratres, qui omnia praemissa proprio aera peragunt, cum confraternitas hujusmodi nullos certos redditus habeat. Ut igitur tot pietatis, et charitatis opera in posterum quoque alicuius dicti confratres exercere valeant, facultatem singulis annis liberandi unum reum ad triremes in perpetuum damnatum pro quocumque patratu delicto, illo tamen homicidii, et furti excepto, per Nos sibi concedi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tunc con-
cessio.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem confraternitati Mortis, et Orationis civitatis Vetus, et pro ea modernis, et pro tempore existentibus gubernatoribus, prioribus, et confratribus, ut ipsi donec, et quousque praemissa pietatis, et charitatis opera expleverint, perpetuis futuris temporibus, singulis annis, unum reum ad poenam triremis ad ejus vitam a quocumque tribunali almae urbis, et status Nostri ecclesiastici damnatum aive contumacem, vel in carceribus etiam detentum, seu inasper ad triremes transmissum, ibique existentem, omissa toties quoties per eosdem officiales, et confratres tribunali praedicto gratia per praesentes obtenta, et dummodo tamen de homicidio, ac furto non agatur, et habita prius pace, seu consensu partis offensae, et sine ullo fisci praedicti, liberare, et absolvere possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Clavula re-
blata, et de-
cretum in-
tense.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dictae confraternitati in omni-

bus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cacterisque contrariis quibuscumque: Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona augusti millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Delegatio
confraterni-
tatis.

IX.

Die 28
augusti 1775
Anno I.

Indultum, ut titulus suppressae abbatiae s. Epiphanii ordinis s. Augustini congregationis Lateranensis in posteriorem servetur.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Nuper nomine definitorii generalis dilectorum filiorum canonicorum regularium ordinis sancti Augustini congregationis Lateranensis expositum Nobis fuit, quod cum abbatia, ac monasterium sancti Epiphanii civitatis Papiensis, apostolica ad id accedente auctoritate suppressa fuerint, unica tantum modo superest abbatia sancti Petri in Caelo Aureo pro iis, qui inter canonicos regulares congregationis, et ordinis hujusmodi ex Mediolanensi natione numerantur, bineque evenit, ut per aliquem abbatem laudabiliter quoque absoluto illius gubernio, dum nulla alia modo extat abbatia, ad quam transire ipse postmodum valeat, cegitur omnino in statu simplicis religiosi permanere, omnibus destitutus honoribus, quos suo labore sibi comparaverat.

Expositio
etiam abba-
tie.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subponebat, re hac a definitorio praedicto perpensa, visum fuerit, satis ad id opportunum remedium adhiberi posse quoties apostolica Nostra auctoritate titulus ejusdem jam suppressae abbatiae sancti Epiphanii in posterum quoque conservetur, et pro hac prima vice dilecto filio Cassari Carcano canonico regulari

Processus por-
rectus pro
conservanda
conservatio-
ne tituli.

ordinis, et congregationis huiusmodi concedatur, et assignetur; quocirca li, qui definitorium praedictum nunc constituunt, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et et infra indulgere de benignitate apostolica digresseremur.

Tenore indultis
huiusmodi
consecratione
tituli.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulas personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quavis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi applicationibus inclinati, audita super praemissis relatione dilecti filii nostri Francisci Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Carafa nuncupati congregationis venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum, per praesentes decernimus, et declaramus, ut in posterum licet abbatia sancti Epiphanii civitatis Papiensis ut praefertur, suppressa fuerit, nihilominus ejusdem abbatis titulus conservari, atque uni pro tempore existenti canonico ordinis, et congregationis huiusmodi successivo, servatis alias servandis, conferri, et assignari debeat.

Prærogativa
privilegiorum,
et
praerogativa
futura
abbatia
obtinenda
titulum.

§. 4. Ipsique canonico ejusdem abbatis titulum pro tempore obtinenti, ut omnibus, et singulis praerogativis, praerogativis, honoribus, privilegiis, gratiis, et indultis, quibus alii abbates titulares ordinis, et congregationis ejusmodi tam de jure, usu, et consuetudine, quam alias quomodolibet utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, et poterunt in futurum, pari modo uti, frui, et gaudere libere, ac licite possit, et valeat auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus. Pro hac autem prima vice dilecto filio Karolo Grasso moderato ordinis, et congregationis huiusmodi abbati generali, facultatem in abbatem titularem praedictae abbatis cum omnibus, et singulis dictis praerogativis, praerogativis, honoribus, privilegiis, gratiis, et indultis praefatum Caesarem Carcani canonicum regularem expresso professum ordinis, et congregationis ejusmodi, atque longo ab hinc tempore procuratorem monasterii, seu abbatis sub titulo sanctae Mariae de Passione civitatis Mediolanensis depu-

tandi, et constituendi auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suisque plenariis, atque integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective ininvocabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Chancery
blata, et de
ordines
litterarum.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac ordinis, et congregationis huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque; et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus, pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima octava augusti millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Derogatio
contrario-
rum.

LXI.

Extinctio et respectiva concessio vacabilitatis inelyti populi Romani, earumque regalium salis.

Dec. die 25.
sept. 1776.
Anno 1.

Bernardinus tituli sanctissimae Trinitatis in monte Pincio S. R. E. presbyter cardinalis Girard Sanctissimi Domini Nostri pro-auditor, ac iudex commissarius specialiter delegatus.

§. 1. Cum sanctissimus dominus Noster Pius divina providentia pp. VI. applicationibus il-

Decretum
iustitiae
Sanctissimi

Super conservatore
chirographi.

histrissimorum, et excellentissimorum dd. hodiernorum conservatorum urbis benigne inclinatissimum chirographum propria manu Sanctitatis suae die 2. augusti proxime praeteritis subsignatum, nobis pro executione in eo contentorum direxerit tenoris sequentis videlicet —.

Trans chirographi.

§. 2. Reverendissimo cardinal Giraud Nostro pro-auditore. Ci è stato esposto per parte de' conservatori di questa Nostra alma città di Roma, che essendo vacati nel mese di ottobre dell' anno scorso 1774 per morte del duca d. Carlo Cesi cinque officii capitoline intitolati uno agente del popolo Romano l' altro custode della statua di Sisto V. — il terzo commissario dell'acqua del cerchio massimo — il quarto custode delle misure del Campidoglio — ed il quinto maestro delle mosse con due sostituti. Si sono essi conservatori riconosciuti in obbligo di manifestarci che la provvisione certa e mensuale di ciascuno di detti officii che gli si contribuiva di bimestre in bimestre dalla Nostra camera capitolina resta soppressa, ed estinta a vantaggio, e sollievo della stessa camera nella somma in circa di scudi duecento cinquanta l'anno a tenere delle riforme che vi sono in favore di detta camera. Siccome però il primo degli officii suddetti intitolato agente non può restare del tutto soppresso per essere di esercizio, gli oratori hanno pensato, quando però così fosse piaciuto a Noi; di conferirlo a qualcuno dei ministri più benemeriti del magistrato, con li soli emolumenti assegnatigli a titolo dell'esercizio. Rapporto poi alle regalie del sale annesse agli altri suddetti officii di maestro delle mosse, e snoi sostituti, queste rimangono a vantaggio, e disposizione de' medesimi conservatori come emolumento eventuale della loro residenza secondo l' inveterata consuetudine approvata da pontefici Nostri predecessori. Quindi essi esponenti hanno implorata la Nostra clemenza, umilmente supplicandoci a volerli degnare di concorrotvi con la Nostra suprema approvazione, e Noi inteso avendo le opportune informazioni tanto del fiscale, che del segretario della curia del Campidoglio, volendo agli esponenti far godere gli atti della Nostra munificenza, siamo benignamente condiscisi a fare loro, come in appresso la grazia.

Relazione
recazione, et
norma applica
zione al
caso.

§. 3. Avendo pertanto nel presente chirografo per espresso, e di parola in parola inserito, e registrato l' intero tenore di tutto, e

quanto è, e sarebbe necessario di doverci esprimere, di Nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della Nostra suprema potestà vi ordiniamo, che in Nostro nome manifestate, e dichiarate, conforme Noi manifestiamo, e dichiaramo la Nostra volontà, quale è, che li cinque officii vacabili capitolini, uno cioè di agente del popolo Romano, altro detto custode primo della statua di Sisto V., il terzo detto commissario dell'acqua del circo massimo, il quarto custode delle misure del Campidoglio, il quinto finalmente detto maestro delle mosse con due sostituti goduti, e posseduti fino alla morte del duca di Aquasparta don Carlo Cesi siano per la di lui morte, e debbano averli, e reputarsi affatto estinti, e li medesimi officii dal giorno della morte del mentovato duca cadano a beneficio, e comodo della Nostra camera capitolina in conformità del chirografo del Nostro predecessore Innocenzo XII. di a. m. agosto li 19 giugno 1694. non avendo Noi voluto concedere la proroga de' medesimi officii a vita dell' odierno Federico Cesi juniore, ancorchè ci sia stata istantemente richiesta dalla duchessa Marianna Massimi Cesi di lui madre tutrice, e curatrice per la ragione che la stessa camera, che si trova di molto, e più che abbastanza esausta, non resti ulteriormente aggravata con la grazia richiestaci della proroga.

§. 4. Ma conforme due de' sopradetti officii, quello cioè agente del popolo Romano o l' altro maestro delle mosse hanno con loro esercizio, perciò vogliamo, e comandiamo, che li detti conservatori del popolo Romano debbano deputare uno, o due persone, che personalmente, et per se ipsos, e non mai più per alium esercitino li medesimi officii, e per l' officio di agente del popolo Romano, che consiste nel servire, ed accompagnare nelle funzioni pubbliche in figura, e qualità di famigliare nobile li detti conservatori, ed inoltre di ricever l' armi dall' armeria Vaticana o quelle custodire in tempo della vacanza della Sede apostolica, vogliamo che le resti assegnato un annuo emolumento di scudi venticinque, e non più, in modo però che in questo annuo emolumento debbano restar compresi tanto li scudi diciotto, che presentemente paga a tal ufficiale il Nostro palazzo apostolico, in vece, e luogo ed affitto, che egli ritraeva dalla abitazione, che gli competeva nel palazzo di Campidoglio, quanto tutti gli altri emolumenti certi, ed in-

Conservatori
detti agenti
del popolo
Romano, et
magistri delle
mosse, suoi
cognati.

certi del medesimo ufficio descritti in una nota umiliatissima dal fiscale del Campidoglio, quali tutti vogliamo che si copino per formare il detto annuo emolumento di scudi venticinque. Per l'altro ufficio poi di *maestro delle mosse*, che consiste nel far aggiustare il canapo, armare la balestra, e tutt'altro che cocerare la corsa de' barberi, custodire li ferramenti, legnami, canapi, ed altro riguardante la mossa, vogliamo, che si assegnino solamente tutti gli emolumenti tanto certi, come incerti, che sogliono percipirsi in tempo di carnevale, ed in occasione delle corse, o non altro, secondo parimente la nota esibita dal fiscale, senza che a questa Nostra spiegata volontà e determinazione possa fare alcun ostacolo qualunque cosa in contrario. Considerando Noi, che specialmente, quando si cumulino ambedue li suddetti officj in uoa sola persona esercitata per *se ipsum*, et non per *alios*, conforme Noi diamo alli conservatori la facoltà di cumularli, ha questa un emolumento annuo di scudi quaranta per il servizio da prestarsi da quella, senza che s'avi necessità di gravare ulteriormente la camera capitolina.

Emolumento
adest
maestri
muguri
e della mossa
e conservatori
conservatorio
urbis.

§. 5. Rapporto poi elle tró regalie annesso all'ufficio *maestro delle mosse* con due sostituti ultimamente come sopra vacato per morte del doca don Carlo Cesì, inerendo Noi alla risoluzione presa dalla congregazione particolare dell'anno 1703. confermata l'anno 1704. dalla sa. me. di Clemente XI., ed inerendo ancora al chirografo della sua memoria di Clemente XIV. nostro predecessore segnato li 10. agosto 1771., e finalmente all'antica consuetudine, benignamente accordiamo, che dette regalie cedano in beneficio, ed utile de' moderni conservatori di Roma supplicanti alli quali concediamo ampia licenza e facoltà di poterle liberamente disporre.

Franchigia
da publico
delle librerie,
et
distribuzione
in libri
capitolini.

§. 6. Finalmente vogliamo e comandiamo che questa Nostra volontà, o legge si noti, e descriva nelle tabelle, o negli altri libri capitolini, e che si dia alle stampe, e si pubblichi unitamente con la altro ordinazioni pontificie su tale materia parimenti publicate nell'anno 1753., incaricandone li medesimi conservatori, ed odiorno fiscale di Campidoglio, in modo che per fino a tanto non sarà adempita questa pubblicazione nella maniera sopra espressa, li conservatori non possono godere della grazia loro accordata sulle regalio.

§. 7. In esecuzione pertanto del presente Nostro chirografo ne pronuncierete qualunque decreto, o farete tutt'altro, che per totale adempimento, perpetua fermezza, e sussistenza di questa Nostra grazia stimerete in qualsivoglia modo essere espediente, e necessario, essendo così mente, e volontà Nostra espressa; volendo, e decretando che il presente Nostro chirografo quantunque non esibito, nè registrato ne' soliti libri della Nostra camera apostolica, abbia, e debba avere sempre, ed in perpetuo il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, benchè non vi siano stati formalmente citati il fiscale ed altri ministri della detta camera capitolina, e qualsivoglia altro persone privilegiate, o privatissime che vi avessero, o pretendessero avervi alcun interesse, e che per comprenderle facesse bisogno di speciale, ed individua mezzione.

Clemente
militari, et
regio
chirografo
plum.

§. 8. Vogliamo similmente e decretiamo che contro il presente Nostro chirografo non si possa mai dare, e opporre di surreziogio, orazione, eccesso, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè che mai sotto tali, o altri qualunque pretesti possa essere impugnato, moderato, o revocato, e che così, o non altrimenti debba sempre giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi da qualunque giudice, o tribuovale benchè collegiale, congregazione anche di reverendissimi cardinali, camerlengo di Santa Chiesa, tesoriere, Rota, camera, o qualunque altro, togliendo loro ogni facoltà, e giurisdizione di giudicare, definire, ed interpretare in contrario.

Comita
juris
romani, ad
verum
calendario.

§. 9. Dichiarando Noi fin da adesso preventivamente nullo, irritò ed invalido tutto ciò che da ciascuno di essi con qualsivoglia autorità scientemente o ignorantemente fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse giudicare contro la forma, e disposizione del presente Nostro chirografo, non ostante la Bolla di Pio IV. Nostro predecessore de' *registrandi*, la regola della Nostra cancelleria *de jure quæsto* non tollendo o qualsivoglia altro costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, e specialmente in quello parti però che forse potrebbero esser contrarie a questa Nostra presente volontà, o disposizione, o chirografi di Innocenzo X., Alessandro VII., Clemente X. ed Innocenzo XII. altri Nostri predecessori posti in piè della tabella dell'entrata, ed uscita

Clemente
in
francesi, et
di
di
constru-
rum.

del Nostro popolo Romano, lo statuto di Roma, e qualsivogliam altre cose necessario ad esprimersi, benchè contenessero derogatorie di derogatorie; o che ricercassero speciale, e spocialissima menzione alle quali tutte, e singole avendone il di loro tenore qui per espresso, e di parola in parola inserte, o registrate, o suppiendo colla pienezza della Nostra podestà pontificia ad ogni vizio, o difetto quantunque sostanziale, e formale cho vi potesse intervenire per questa sola volta, e per la piena, e totale esecuzione di quanto si contiene nel presente Nostro chirografo amplamente, ed espressamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo questo dì 2 agosto 1775.

Pius Papa VI.

Esecutio
chirographi.

§. 10. Volentes itaque Injuncta nobis ab eodem sanctissimo domino Nostro papa debite executioni demandare: ntendo facultatibus nobis in ipso chirographo tributis præfati sanctissimi domini Nostri pape nomine declaramus quod quinque officia vacabilia capitolina nempe — *agens* — aliud — *custode primo della statua di Sisto V.* — tertium *nuncupatum* — *commissario dell'acqua del cerchio massimo* — quartum — *custode delle misure di Campidoglio* — et ultimum *nuncupatum* — *maestro delle mosse con due sostituti* — possessa usque ad ejus ubitum a eiar. mem. duce don Carolo Cesi, sioi, et esso, ac reputari debeant omnino extincta; eademque officia a die obitus prædicti ducia cedant beneficio, et commodo excellentissimæ cameræ capitolineæ ad fermam chirographi san. memor. Innocentii XII. diei 19 junii 1694 cum Sanctitas Sua nobiliti ipsorum officiorum prerogationem concedere ad vitam bodiæ duci domini Friderici Cesi junioris, licet illustrissima et excellentissima domina duclsa Marianna Massimi Cesi illius mater,ATRIX, et coarctrix coarctrix illam Sanctitati Suae postu-laverit, et id ne supradicta camera satis superque exhausta, ulterius gravetur pro petita prorogatione; sicuti vero due ex memoratis officiis, scilicet — *agente del popolo Romano* — et alterum — *maestro delle mosse* — adnexum habent exercitum dicto nomine Sanctitatis Suae volumus, et mandamus ut ab excellentissimis dd. conservatoribus depulsetur persona, seu personæ eadem officia exercent, vel exercon-

tes per se ipsam, vel ipsam, et nonquam per alium vel alios: et pro officio — *di agente del popolo Romano* — quod est inseriendi, et famulandi antilicorum nobilitum more excellentissimos dd. conservatores, nec non recipiendi arma ab armaria Vaticana, illaque custodien-di tempore apostolicæ Sedis vacantis, dicto nomino volumus, ut assignari debeat annuum emolumentum scutorum viginti quinque; et non ultra, ita tamen ut in hoc emolumento comprehensa sint, tum scuta 18, quæ eidem agenti modo persolvit palatium apostolicum vice illius locationis, et afflicto quem antea officialis retraherat ex habitatione sibi competente in palatio Capitolino, tum caetera omnia emolumenta sive certa, sive incerta ejusdem officii descripta in notula domini fiscalis Capitolini, ideoque hisce omnibus computatis dictum reformetur emolumentum sc: 25. Pro alio autem officio di *maestro delle mosse* — quod est di far aggiustare il canopo, ornare le balistre, e tutt' altro che concerne la vorsa de' d'arberi: custodire tutti li ferramenti, legnami, canopo, ed altro riguardante le mosse — assignetur dumtaxat omnia emolumenta sive certa, sive incerta percipi solita tempore carnis privii, vel occasione equitiorum, et non ultra, juxta pariter notulam a dicto fiscali exhibitam, quibuscumque in contrarium non obstantibus, quia Sanctissimus ponderavit quod (præsertim cum cunctis ambo officia prædicta in una persona per se ipsum exercent, quemadmodum idem Sanctissimus præfatis excellentissimis dd. conservatoribus tribuit facultatem complandi) ista persona habet annum emolumentum scut. 40. circiter quod satis est pro servitio ab illo præstando sine ulteriori gravamine cameræ capitolineæ; quo vero ad tres regalías adnexas officio — *maestro delle mosse con due sostituti* — nuper vacato per ubitum pariter supradicti d. Caroli Cesi, eadem Sanctitas Sua inhaerens resolutioni congregationis particularis editæ anno 1703., et confirmata an. 1704 a san. me. Clemente XI. itemque inhaerens chirographo san. me. Clementis XIV. signato die 10 augusti 1771., nec non votustæ consuetudini clementer annuit, ut esse cedant in beneficium, et utilitatem modernorum conservatorum supplicationem, illis quo benigno indulset, ut de dictis tribus regalías libere disponant. Tandem nomino Sanctitatis Suae volumus, et mandamus, quod ista

pontificia voluntas adnotetur, et describatur in tabellis, aliisque libris capitoliis, ac typis mandari, et publicari non cum aliis hac de pontificiis ordinationibus an. 1753 pariter vulgaris; et de hoc onus iungimus iisdem excellentissimis dd. conservatoribus, et hodierno d. fiscali capitolino, ita ut usqueque ista publicatio, et vulgatio modo superius expresso sequenda non fuerit, conservatores ipsi hoc indulto regulariam frui minime valeant, et juxta in omnibus, et per omnia formam, seriem, et tenorem supradicti chirographi; non obstantibus in iis tamen partibus, quae hinc indulte possent esse contrariae constitutionibus apostolicis et signanter chirographis summorum pontificum Innocentii X. Alexandri VII., Clementis X., et Innocentii XII. appositis in calce tabellarum introitis, et exitus incliti populi Romani, statuta urbis, et aliis quibuscumque necessario exprimendis, quibus idem Sanctissimus domus Noster papa in praescripto chirographo derogavit.

In quorum fidem etc.

Datum Romae ex palatio nostrae solitae residentiae hac die 13. septembris 1775.

LXII.

Confirmantur nova statuta archiconfraternitatis sub titulo Pietatis carceratorum de urbe in ecclesia s. Joannis della Pigna vulgo nuncupata canonice erectae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator. §. 1. *Ex* injuncto Nobis divinitus apostolicae servitutis munere, illa, quae pro felici piam sodalitatem salubriter, sanctaeque institutarum regimine, ac directione provide, prudenterque disposita, atque ordinata esse noscuntur, ut firma semper, atque illibata persistent, apostolici muniminis praesidio cum id a Nobis petitis, libenter roboramus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, et piorum operum incrementum, ac felicem progressum in Domino expedire arbitramur.

Repositio §. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni deputati archiconfraternitatis sub titulo Pietatis carceratorum in

alma urbe Nostra, et in ecclesia sancti Joannis della Pigna vulgo nuncupata canonice, ut accepimus, erectae quod ipsi per accuratior regimine, et progressu ejusdem archiconfraternitatis nova quaedam statuta condere curarant, quorum tener est, qui sequitur nempe.

NUOVI STATUTI

Della venerabile archiconfraternita della Pietà de' carcerati eretta in s. Giovanni della Pigna di Roma.

§. 3. Il divino nostro maestro Gesù Cristo prima di incamminarsi alla sua acerba passione, e morte predetta già e sospirata dall'amor suo, stando assiso all'ultima cena, ed in atto di fare quasi l'ultimo suo testamento fra suoi cari discepoli non' altra cosa di maggiore impegno, e di più esatta osservanza incaricò ad essi, quanto l'amor del prossimo; eccome le di lui divine parole. — *Filii adhuc modicum vobiscum sum; quo ego vado vos non potestis venire: mandatum do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi vos* — E dopo altri molti, e salutevoli insegnamenti tornò di bel nuovo a ripetergli — *Hoc est preceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos* — Né contento di aver ciò per ben due volte con tanto calore comandato, volle perfino così terminare il santissimo discorso — *Hanc mando vobis, ut diligatis invicem* — Che più? Per far penetrare nel fondo de' nostri cuori lo stupendo privilegio, ed il premio infinito della carità da noi esercitata verso degli uomini ci annuncias nel suo santo evangelo il felice accoglimento, e la bella grandissima avventura, che nell'ultimo finale giudizio toccherà ai caritativi, e misericordiosi. Rivolto pertanto a questi tutto sereno in volto, tutta piacevolezza, e con aria di paradiso dirà loro — *Venite benedicti patris mei, possidete, paratum vobis regnum et constitutione mundi: amen, et deditis mihi manducare, sitire, et deditis mihi bibere, in circens eram, et venistis ad me*. Animati da sì dolce speranza, e da ubo spirito ardente di carità vera alcuni fedeli fin da tempo antichissimo eressero non più adunanza, quale far si dovesse principale carico di aiutare, consolare, e sovvenire i poveri carcerati di Roma, non solo nello spirituale profitto delle loro anime, ma etiandio con procacciare delle limosine, onde perir non potessero

Tenor statutorum.

di fame maggiormente quelli, che privi affatto d'ogni umano sussidio, o perchè di paesi stranieri, o perchè nati da padri miserabili costretti si vedevano a lungamente marciare fra l'orrore delle carceri chiamate da saggi uno de' più terribili supplizj della vita umana. Un sì lodevole, e santo istituto non potè non meritare tutto l'encomio, ed una ben giusta approvazione della san. mem. di Gregorio. ppa XIII. Che però con sua Bolla segnata l'anno 1579 non solamente con ampiezza di parola confermò la suddetta adunanza avendola esistendo decorata col titolo di *Archiconfraternita della Pietà de' carcerati*; ma si degnò ancora di più arricchire i confratelli di alcuni privilegi, e di segnalatissime indulgenze, che leggonsi in detta Bolla quale unitamente con le altre molte aggiunte da poi dal suddetto sommo pontefice procurato abbiamo, che s'impressero nel fine di questo nostro statuto.

§. 4. Tanto piacque all'altissimo Iddio un'opera così utile, e necessaria che volle con pienezza di sua munificenza felicitarne i progressi. Permisse adunque, che al sommo pontefice Gregorio XIII. immediatamente succedesse l'immortal memoria di Sisto V. quale mentre era cardinale fu il primo zelantissimo protettore di essa archiconfraternita. Non solo questi si pregiò di cofermare l'indulgenza tutte, e privilegi già per l'avanti dal suo predecessore accordati, ma riconoscendo degna di ona qualche ben giusta ricompensa la sollecitudine e l'impegno de' confratelli in promuovere sempre più il soccorso necessario per i poveri carcerati di Roma, volle onorarli in ogni anno della liberazione di un carcerato condannato a morte dall'umana giustizia, purchè però non fosse stato reo di lesa maestà, di assassinio, di profeziona di veleno, e di falsario tanto rapporto alle Bolle pontificie, come anche alle pubbliche monete. Vole assegnarla un prelato da eleggersi dal corpo di essa confraternita, che assister dovesse alle pubbliche visite delle carceri sì segrete, che larghe; e si degnò finalmente con sovrana sua munificenza nell'anno 1590 assegnare ad essa sopra molti luoghi di morte un annua trattato di sc. 2000 e più, acciocchè in due tempi dell'anno cioè del santissimo Natale, e di pasqua di Resurrezione liberar si dovessero dalle carceri quelli, che ivi si ritenevano per debiti civili con preservarne il modo, le condizioni, e tutte

quelle solconità, che serbar si dovevano io simili scarcerazioni. Rilevasi ciò da più Brevi, e Bolle del prelodato a. Padre Sisto V. quali stimato abbiamo di nuovamente ristampare.

Si compiacque anziandogli segnalarsi in opera troppo al pubblico, e privato bene necessaria la s. m. di Clemente VIII. successore. Mosso questi da giusti motivi dappoi sopraggiunti stimò bene sopprimere quelli luoghi di morte assegnati già, come si è detto, da Sisto V.; e a per dare un qualche compenso all'anon fruttato di essi, assegnò ed impose il pagamento di un giuglo per la rassegna di ciascun luogo, ed un altro giuglo per ogni centinaio di scudi sopra i vacabili, che perimenti o si rassegnano, o si vendono; e perchè prevede, che un tal nuovo fruttato — *nequaquam* (eccome lo di lui precise parole) *neq. fortasse ad dividiam illorum partem sufficiat* — vi aggiugno perciò — *supplementum necessarium ex his pecuniis, quas ratione mulctarum, seu cujusvis pœnas pecuniariae, aut confiscationis bonarum delinquentium, et condemnatorum in omni urbe fisco, et cameris apostolicis annuatim percipiunt, et debentur non solum tantumdem, sed si ita res ferat etiam majorem summam annuam pro eximendis, et liberandis dd. pauperibus debitoribus in carceri detentis, perpetuo concessimus* — Come più ampiamente si legge nella sua Bolla pubblicata l'anno 1592. dal decreto esecutoriale di monsignor tesoriere di quel tempo, e da molte iscrizioni lapidarie che si trovano impresse nell'antico statuto, e che stimato abbiamo proprio nuovamente il tutto ristampare nel fine di questo a memoria perpetua de' successori.

Fu sempre esatto, ed annualmente ancora si esigge dallo due segretaria de' monti, e dallo componendo il riferito giuglo per ciascun luogo, e per ogni cento degli officj vacabili rassegnati; ma non è stata dalla nostra archiconfraternita goduta in tutto la sovrana liberalità di Clemente VIII., giacchè o per ripugnanza de' ministri camerali, o per negligenza de' nostri antecessori non si è mai ritratto, nè al presente si ritrae cosa alcuna delle multe, pene pecuniarie, e confiscazioni de' beni pubblicate dal fisco; cosicchè quell'annua rendita di scudi 2050 che applicata le aveva la s. m. di Sisto V. che il sommo pontefice Clemente VIII. successore degnato si era commutarci in altra specie con aumento anche maggiore, si è ora diminuita quasi per metà, nè si può dalla

nostra archiconfraternita pienamente soddisfare al pio, a sauto desiderio di liberare molti miserabili prigionieri per debiti civili dallo squalore delle carceri, e di consolare il numero gaudio di essi, che tutto giorno si va sempre più aumentando con somministrargli anche durante la loro permanenza nelle carceri un qualche tenue, a caritatevole sussidio di pane.

Venerabilis-
simus, quibus
adulatum
civium (1).

§. 5. Per le memorie inoltre, che si hanno e che si rilevano dal medesimo antico statuto, credesi, che il numero de' confratelli fosse piuttosto copioso, come che composto anche di sorelle lo essa archiconfraternita iscritte, per essere a parte di tanta, e a specialis indigenza concessa da sommi pontefici; e si conservano ancora nel nostro archivio molte aggregazioni fatte fuori di Roma in beneficio di coloro, che eccitati si sentivano da un sì segnalato esempio di carità verso i poveri carcerati. Ma siccome col variar degli anni, variano anche le cose, quell' ardente fervore di pietà, che animati aveva i primi istitutori, andò insensibilmente a scemarsi. Si diminuì il numero de' fratelli, fu traslasciata la lodevole costumanza di andar limosinando per le contrade, e rioni di Roma, si ritirarono le donne dall' iscriversi, cessarono affatto le aggregazioni delle lontane nazioni, e fu costretta l' archiconfraternita a seguir la due prescritte scanzazioni di ogni anno col solo giulio per ogni luogo di monte, e per ogni cento di ciascun vacabile rassegnato in teoreo del Breve posteriore di Clemente VIII.

Memoratus
quod pro-
posuimus
modum re-
staurare
confraternitatem
nostram
modis
modis.

§. 6. A ristorare l' antico intepidito fervore si segalarono moltissimi signori cardinali stati già protettori della nostra archiconfraternita, fra quali ebbe anche il suo merito la ch. mem. dei signor cardinale Ferdinando Maria De Rossi ultimamente defonto. Riconoscendo questi dopo una lunga assistenza lodevolmente usata alla nostra archiconfraternita, tanto in qualità di prefetto, quanto anche come protettore più decoroso, e di maggior contegno ad un simile istituto, che seco porta una somma gelosia, e religiosità nel visitare del continuo le carceri sì segrete, che larghe, e stimando altresì più convenevole all' amministrazione delle pubbliche rendite preporci tanti nobili cavalieri Romani, quali colla loro integrità, pietà, e morigeratezza adimpler dovessero quei posti, ed obbligazioni prescritte già da principi, e a confermata poscia da più sommi pontefici, ne riformò il numero, ne prescrisse le

persone, che in appresso si trascriveranno, e commutò loro il titolo di confratelli in quello di deputati; cosicchè fu d' uopo in tale occasione riformare ancora l' antico statuto, e togliere quelli abusi, che si trovavano introdotti, e che si credevano del tutto sconvenervoli allo stato presente, in cui da qualche tempo trovai situata la nostra archiconfraternita. Essendo massima troppo al buon governo necessaria adattare nuove leggi a quelle circostanze, che sono dappoi sopraggiunte per la variazione delle cose. Quindi essendosi su di ciò varie volte discusso nelle congregazioni generali, e secreto, fu alla perfine nella congregazione tenuta il dì primo settembre dell' anno 1774 in cui intervennero li qui descritti deputati, cioè monsignor illustrissimo, e reverendissimo Alessandro Mattei prefetto, monsignor illustrissimo, e reverendissimo Giuseppe Albani prelado delle carceri, il sig. marchese Serlupi Crescenzi, il sig. commendatore Ricci vice castellano, il sig. canonico Mattei, il sig. avvocato De Angelis, il sig. conte Rita, il sig. Gio. Paolo dei Cinque, il signor caotico Aodossila, fu, come si è detto, risolta unanimemente, che compir si dovesse una simile, e troppo da tutti ripetuta necessaria riforma, per adempiere la quale con maggiore maturità, e posatezza furono eletti li cinque seguenti deputati, cioè monsignor illustrissimo, e reverendissimo Alessandro Mattei prefetto, monsignor illustrissimo, e reverendissimo Giuseppe Albani prelado deputato alle carceri, il signor Gio. Paolo dei Cinque, il sig. avvocato Stefano De Angelis, il sig. conte Antonio Rita, con che però prima di ottenere la speciale conferma da Nostro Signore, e darla alla pubblica luce approvata verosimilmente dalla piena congregazione.

Tenutisi adunque varj congressi fra li signori deputati, ed avutosi tutto il riflesso all' antico statuto, si è creduto quello riformare nel seguente modo, e secondo ciascun capitolo, che lo appresso si andrà di parte a parte trascrivendo. Ma siccome era ben di dovere seguir il tutto sotto la direzione, dipendenza e pieno compiacimento dell' eminentissimo sig. cardinale protettore; così essendosi frattanto benignamente degnato l' eminentissimo, e reverendissimo sig. cardinale Gio. Batt. Rezzonico nipote degnissimo della ss. mem. di Clemente XIII. ed al presente segretario de' memoriali del sommo pontefice Pio VI. felicemente re-

gnante, a pienezza de' voti eletto dalla nostra congregazione, accettare la proleteria di essa archiconfraternita, si è ad esso esibito questo nuovo statuto, con supplicarlo nel tempo stesso, che dopo aver quello maturamente letto, ed esaminato, compiaciuto si fosse umiliarlo a sua Santità per riportarne l'approvazione in forma specifica, come di fatti è seguito, venendo impressa unitamente alle altre ancor questa ultima apostolica costituzione.

CAPITOLO I.

*Sopra l'elezione dell' eminentissimo
protettore.*

De abiectione
cardinalis
protectoris.

§. 7. Inerendo all' antico costume di aver sempre per protettore un eminentissimo a reverendissimo cardinale di a. Chiesa, quale sostener debba i diritti, privilegi, ed altre prerogative concesse alla nostra archiconfraternita da sommi pontefici, qualora convenga farsi la nuova elezione dovrà monsignore illustrissimo, e reverendissimo prefetto pro tempore proporre uno, o più come a lui piacerà, avutosi però riflesso ad una ben giusta preferenza a quello, che sarà stato nostro condeputato. Con che però l'elezione spetti alla congregazione composta de' soli deputati, ed in caso vi nascesse qualche disparità ne' comuni sentimenti, si ricorra al bussolo, con porre ciascuno quella palla, che croderà più uniforme alla sua coscienza, ed a vantaggio della nostra archiconfraternita. Seguita poi l'elezione colla maggioranza de' voti, monsignor prefetto unitamente con due deputati scelti a suo arbitrio ne farà parte all' eminentissimo eletto, pregandolo di degnarsi ricevere un tal carico, ed onorare la nostra archiconfraternita colla sua autorevole protezione.

CAPITOLO II.

*Circa l'elezione, ed officio di monsignor
prefetto.*

De abiectione
procuratoris.

§. 8. Richiede tutta la giustizia, che ad un tal posto debba succedere monsignor prelato alle carceri, onde quando questi degnar si voglia di ascendere non v'è bisogno di atto alcuno della congregazione, ma in questa occupi egli la prima sede lasciata già da monsignor

prefetto promosso a dignità maggiore, o defonto; so però si dasse il caso, che ascender non volesse si proponghino dalli deputati due, o al più tre prelati de' primi, e si metta ciascuno a partito per voti segreti, e quello, che riporterà la maggioranza de' voti sia l' eletto, dovendosi dalla medesima congregazione scegliere o il nostro segretario, che sempre esser dovrà uno de' deputati, oppure due di essi, come parrà più conveniente per dargliene l' avviso, o supplicarlo ad onorare la nostra archiconfraternita colla sua presenza, assistenza, e vigilanza. L' officio di esso monsignor prefetto sarà di continuamente invigilare sul governo economico, sulla osservanza de' nostri statuti, e Bolle pontificie, sulla perfetta carità de' poveri carcerati di ambedue le carceri di Roma, cioè Nuove, e quelle di Campidoglio: di adempiere prima delle due annue scarcerazioni la visita graziosa in dette carceri: di assegnare a ciascun de' nostri deputati quelli debitori carcerati, per riconoscere la verità, e assistenza del loro debito; e d' intimare finalmente le congregazioni solite a tenersi tanto nelle riferite due scarcerazioni, quanto in tutt' altro, che potrà occorrere nel corso dell' anno per gli affari di essa nostra archiconfraternita, come si andrà in appresso metodicamente disponendo.

CAPITOLO III.

*Circa l'elezione, ed officio di monsignor
prelato alle carceri.*

§. 9. La sempre commendabile memoria di Sisto V. nostro benefattore per maggiormente decorare un sì pio, e santo istituto, oltre le prime rendite, come si è detto assegnate, volle anche concedergli un prelato, il quale intervenir dovesse a tutte le visite delle carceri sì pubblico, che private, ai segrete, che larghe con provvedere a quelli necessari ajuti, di cui pur troppo abbisognano quei miseri, che stanno colà rinchiusi. Che però inerendo alla pia intenzione di sì magnanimo principe sembra cosa troppo ragionevole, che si scelga un prelato rispettabile, tanto per la nascita, quanto anche per la sua connaturale pietà, da cui principalmente commosso, visiti a uno piaciuto, ed arbitrio le carceri, riconosca se sono decentemente provvisti del necessario sostentamento que' miserabili, e faccia tutt' al-

De abiectione,
et monsignor
procuratoris.

tro, che crederà opportuno per sjoeto e sollievo di essi. Intimatisi dunque per tal' effetto la congregazione, si dovrà da monsig. prefetto proporre due, o tre soggetti, e questi messi a partito per voti segreti, resti incluso quello, verso del quale sarà andato la maggior parte de' suffragi, dandosi similmente il carico, o al nostro segretario pro tempore, o a due deputati da nominarsi da monsignor prefetto di recarne la notizia all' eletto, e benignamente supplicarlo a compiacersi intraprendere l'esercizio di uoa sì segnalata carica verso quelli infelici, e da Cristo Gesù espressamente comandata, e da esso ancora con la promessa di una eterna beatitudine ricompensata. Mancando monsignor prefetto alle congregazioni, ed altri atti pubblici, o per indisposizione di salute, o altrove impedito, dovrà esso prelado alla carceri supplire a tutto ciò, che al prefetto si appartiene, o che si è già riferito nel capitolo precedente, e si riferirà ancora ne' capitoli susseguenti.

CAPITOLO IV.

Dell' ammissione, qualità, e numero de' deputati.

De' officieri,
e numero
de' deputati.

§. 10. Perchè secondo la comune esperienza, ove vi è un numero eccessivo di persone, suole anche esservi della confusione, o del disordine; così ad oggetto d' introdurre un buon sistema, ed una pacifica unione fra deputati si è stimato espediente di restringere il numero di essi a soli *quattordici*, de' quali unicamente dovrà esser composta la nostra archiconfraternita, ossia congregazione; tanti appunto, e non più stimati si sono necessari ad occupare gl' impieghi, che seco porta il nostro istituto. Debbono esser quoll' duo prelati, cioè monsignor prefetto, e monsignor prelado alle carceri, quattro signori canonici, due signori avvocati nella curia Romana, e gl' altri sei signori cavalieri Romani, fra quoll' il vice castellano pro tempore; l' elezione di essi, proposti che saranno da monsignor prefetto, spettar debba alla congregazione, o per via di comune placimento, o per maggioranza de' voti segreti, come parrà più espediente. Dovranno essi esercitarsi ne' seguenti impieghi: due per le visite continue dello carceri di Nuove, che Capitoline, chiamandosi visitatori; due sindici, uno se-

gretario, un archivista, un depositato alla chiesa, un fabbricere, un commissario de' galeotti, un depositario dello entrate; il rimanenti poi due infermieri, l' obbligo de' quali dovrà esser di visitare qualche nostro deputato, che si troverà infermo. Ciascuno de' suddetti officj sarà durevole per soli tre anni, terminati i quali si dovrà venire alla nuova distribuzione degli officj, avendo sempre riflesso di alleggerire quelli, che nel precedente triennio sono stati più gravati degli altri. Tutti però senza distinzione alcuna dovranno nello solite due scarcerazioni di ogni anno assumersi il carico di conoscere, come si è di sopra stabilito, la sussistenza, e verità di quei debiti civili per cui si sono costituiti i poveri carcerati ad istanza de' loro creditori, secondo l' assegna che dopo le visite generali se ne farà da monsignor prefetto, e monsignor prelado alle carceri. Per quello poi si appartiene all' officio particolare di ciascuno, se ne farà qui in appresso la sua distinta notazione.

CAPITOLO V.

Dell' officio de' due deputati alle carceri.

§. 11. Siccome due sono le pubbliche carceri di Roma, cioè quello, che si dicono Nuove, o le altre di Campidoglio; così uno di essi avrà il carico delle prime, l' altro delle seconde: contengono queste un numero di carcerati assai minore delle prime, onde potrà il deputato visitatore di esse di tanto in tanto portarvisi, e riconoscere i bisogni di ciascun carcerato per dare quei provvedimenti, che stimarà opportuni all' estrema loro necessità. Essendo pertanto di gran lunga maggiore il numero delle carceri Nuove, tanto rapporto a quoll' che sono in segreta, quanto agli altri, che si trovano alla larga, dovrà il deputato di esse qualora verrà intimato dal nostro sollicitatore delle carceri trasferirvisi, e fattasi consegnare dal nolaro del governo, che ivi dovesi trovare, la nota di tutti i segretanti, riconoscere da ciascuno di essi i bisogni particolari, e se restino convenientemente trattati nel diurno loro mantenimento con provvederli soltanto di poco tabacco, e di qualche camicia, che stimerà necessaria, dandogli su di ciò l' arbitrio fino ad una quantità discreta, come si dirà in appresso. Incaricando ancora i medesimi, che in tale occasione procurino

De' officii
durum de-
putatorum
carcerum.

insinuare a que' meschini il bene spirituale delle loro anime con esortarli alla pazienza, o rassegnazione della divina volontà, e con somministrargli ancora, qualora ne fossero sprovvisti, il santissimo Rosario, caldamente insinuandogli a recitarlo ogni giorno.

CAPITOLO VI.

Dell' ufficio de' due sindici.

§. 12. Acciocchè lo scarso rendito commutato dalla s. m. di Clemente VIII. in favore della nostra archiconfraternita siano fedelmente amministrate, o tenghino altresì erogate in quelli usi pii, e caritatevoli a quali sono destinati; si sono pertanto stabiliti due deputati sindici, il di cui ufficio sarà di rivedere i conti dopo le due annue scarcerazioni riferite di sopra sì all' esattore, che al computista, ed essendovi avanzati farli depositare o nel sagro monte di Pietà di Roma; o nel banco di S. Spirito a credito della nostra archiconfraternita con riportarne la fede del deposito, e quella consegnare al nostro segretario. Lo stesso si eseguirà col deputato depositario del giulio tanto per le rassegne de' luoghi di monte, come anche vacabili. Dovrà questi dare la nota, o ad ogni semestre, o in fine di ciascun anno dell' esatto, e se anche fatte le suddette due scarcerazioni, di ciò rimanesse qualche piccolo avanzo, si depositi ancor quello, come si è detto di sopra. Tali depositi però, secondo le dovute occorrenze dovranno estrarsi cogli ordinali sottoscritti da monsignor prefetto, e dalli riferiti due sindici, acciocchè tutto vada con il suo buon ordine. Gode ancora di più la nostra archiconfraternita altro rendito, che si dicono della casa lasciata ad essa da più benefattori; su di queste dovrà parimenti dalli medesimi sindici osservarsi quanto è stato di già stabilito nelle due scarcerazioni, pregandoli ad esser vigilanti sopra i ministri subalterni per un esatto rendimento de' conti, o sei mesi per sei mesi, o in fine di ciascun anno, o anche prima, e quando a loro parerà e piacerà con unirsi ambedue, coll' intervento anche di monsignor prefetto e del nostro segretario in un certo destinato giorno, a nelle stanze della nostra archiconfraternita per un tale rendimento de' conti, dando anche ad essi l' arbitrio di prendere quei solleciti provvedimenti, che secondo le circo-

stanze crederanno opportuni per il buono, e sicuro regolamento delle suddette rendite, con che però nella futura congregazione ne rendino intesa la medesima.

CAPITOLO VII.

Dell' ufficio del segretario.

§. 13. Inerendo alla lodevole costumanza di tutti i luoghi pii amministrati da' signori cavalieri deputati, che il segretario sia anche egli deputato, come che deve intervenire, ed essere a parte di tutto ciò, che si propone, si tratta, e si risolve nella congregazioni segrete; perciò si è provvidamente stabilito, che un tale impiego resti esercitato anche nella nostra archiconfraternita da uno de' quattordici deputati, che quella compongono, o non da un altro come prima costumavasi, giacchè in esse congregazioni non si ha da rogare solennemente, o qualche istromento, o altro atto pubblico, ma solamente registrare ciò che viene proposto, e risoluto da tutti i deputati; che però sarà carico di esso segretario tenere un libro delle congregazioni, descrivere in esso il giorno, mese, ed anno di ciascuna congregazione; li nomi dei deputati, che in essa intervengono, e quello, che viene risoluto. Finalmente assisterà come si è detto del capitolo precedente alla revisione de' conti, unitamente coll' due sindici, e conserverà nel riferito libro le fedi de' depositi esistenti in credito della nostra congregazione.

CAPITOLO VIII.

Dell' ufficio dell' archivista.

§. 14. Ha la nostra compagnia il suo archivio, in cui conservansi le scritture antiche, che moderno. Dovrà egli dunque fedelmente custodirle con riflettere presso di se le chiavi, nè dar fuori notizia alcuna appartenente agli affari della nostra compagnia senza il permesso, e l' approvazione di tutta la congregazione; dovrà in oltre collocare in esso archivio le altre scritture, libri, ed istromenti pubblici, che occorressero stipolarsi in nostro favore con procurarne la copia autentica, o legale dei detti istromenti dal nostro notaro; ed alla per fine riportar, terminando che sarà il libro delle congre-

De monno a
notario.

De monno
archivista.

De monno
archivista.

gezioni, che si saranno tenute, nol far descrivere da un qualche cartolano, o librajo pubblico nel frontespizio l'anno in cui è incominciato, e l'anno in cui finisce.

CAPITOLO IX.

Dell'ufficio del deputato alla chiesa.

De nuovo deputato ad ecclesiam.

§. 15. Il culto divino, e la dovuta venerazione alle chiese esser dee uno de' primarj oggetti della nostra sollecitudine. Resta pertanto incaricato esso deputato, il quale, quando così piacerà alla congregazione, pare troppo convenevole, che sia un canonico delle patriarcali, ad invigilare del continuo, acciocchè la nostra chiesa vegga officiata con tutta la decenza più possibile, provvista delle sagre suppellettili, o ritenuta con tutta la pulitezza dal nostro sagrestano provvedere la cera tanto nella solenne esposizione delle quarant'ore, che suole ivi farsi una volta all'anno, quanto in tutto il rimanente di esse anno; e fare tutt'altro, che crederà necessario per il buon servizio di essa chiesa. Che se però in beneficio di quella, e sua sagrestia occorresse intraprendersi qualche spesa, ne dovrà rendere intesa la congregazione con riporiarne l'approvazione, e il consenso di tutti.

CAPITOLO X.

Dell'ufficio di fabbricieri.

De officio de dictis a fabricieris.

§. 16. La possidenza di alcune case spettanti alla nostra archiconfraternita richiede l'attenzione, e l'assistenza di un nostro deputato, che continuamente invigili al mantenimento, e conservazione di esse. Qualora pertanto venga fatto alla nostra congregazione qualche ricorso oppure si riferisca dall'estero, aver necessità le case suddette di qualche beneficio, o altro occorrente, dovrà il deputato fabbricieri unitamente col nostro architetto portarsi a riconoscere una tale necessità, ed ottenutane poi l'approvazione dalla congregazione, darò quelli ordini, che stimerà opportuni; che se la necessità fosse urgente, e non si potesse sollecitamente unire la congregazione, si dà in tal caso la facoltà al deputato fabbricieri unitamente però col monsignor prefetto di prendere quelli espedienti, che si stimeranno necessari, con

riferire però il tutto nella futura congregazione: terminati che saranno i lavori, e tenuti altresì secondo il solito costume dall'architetto con tutto il più possibile risparmio, dovrà con monsignor prefetto, il suo sindaco, e segretario, sottoscrivere anch'egli, come fabbricieri negli ordini, che si faranno agli artisti acciocchè le cose vadino con tutta la dovuta cautela, ed esattezza.

CAPITOLO XI.

Dell'ufficio del commissario de' galeotti.

De nuovo commissario ad ecclesiam.

§. 17. Fu in simile ufficio perpetuamente unito, e conceduto alla nostra archiconfraternita dalla s. m. di Sisto V. mediante una sua particolare Bolla data in luce l'anno 1585, ed impressa, come dicemmo nel fine di questo nostro statuto, con tutti gli onori, prerogative, privilegi, ed emolumenti, che prima aveva quando era incaricato, e fu altresì data alla medesima archiconfraternita la facoltà libera di eleggere uno de' suoi aggregati. L'obbligo di questo prescritto dalla riferita Bolla altro non era se non se di tenere una esatta descrizione di tutti i condannati tanto di Roma, che dello stato alle galere pontificie, e del tempo, che ivi ciascuno secondo la sua condanna dimorar doveva, per poter poi, terminato il detto tempo, liberarli. Il zelo però de' nostri antichi confratri volle alquanto distendere un simile obbligo, onde esortarono il commissario, che in ogni trasmissione, che suole farsi nell'anno, preso avesse degli atti pubblici della rispettive cause, e ristretti de' processi il nome, cognome, patria, e delitto, per cui era stato condannato ciascun galeotto; che essendo qualche informo, ritenuto lo avesse nelle carceri fino al suo ristabilimento; e che finalmente ritrovandosi fra essi galeotti qualche giovane di età fresca, e di bell'aspetto, l'avesse trattenuto con darne parte a monsignor governatore, allinechè compiaciuto si fosse di prendere quel temperamento, che stimato avesse necessario a togliere qualunque occasione di maggiori, e continui peccati fra quella gente già bastevolmente rea de' commessi delitti. Noi dunque nella compilazione di questo nuovo statuto, non volendo distruggere una sì lodevole customanza introdotta per puro atto di maggior carità dai nostri antecessori, e non già

per obbligo di giustizia incarichiamo il commissario suddetto ad adempiere con tutta vigilanza; quanto si è di sopra riferito, con dare altresì a ciascun galeotto, che si trasmette, una corona benedetta, siccome viene anche prescritto negli antichi statuti. Nella lista pertanto de' suddetti galeotti, che suole farsi in ogni trasmissione, come già si è detto, faccia la sua sottoscrizione nella seguente formola — *N. N. deputato della Pietà de' carcerati, e commissario delle galere Pontificie* — Ritenga una simile lista stampata presso di se, con riportarla egualmente in un libro a parte, acciocchè venendo al fine della sua pena ciascun galeotto possa scrivere all' assistente publico delle galere, per la liberazione di esso; dandogli ancora la facoltà di potersi per suo ajuto, e discarico servire per tutto ciò, che su tal particolare potrà occorrergli, tanto del notaro che del procuratore, e sollecitatore dalla nostra archiconfraternita stipendiati. E siccome si è detto nel *Capitolo IV.* che un tale officio debba, come gli altri, durare per un triennio con eleggersi per turno, acciò si conferisca egualmente a tutti i deputati, ciò però nonostante si aggiunge, che qualora paresse proprio alla congregazione di confermare il suddetto deputato commissario ad un altro triennio debba ciò farsi per voti segreti raccolti per bussolo, o per pubblica, ed universale acclamazione.

CAPITOLO XII.

Dell' ufficio del depositario.

De' annessi depositari.

§. 18. Si è già di sopra riferito avere il sommo pontefice Clemente VIII. assegnato in favore delle due annue scarcerazioni un giulio Romano per ciascuna rassegna de' luoghi de' monti, e di ogni cento degli officj vacabili; è pertanto necessario, che vi sia un deputato per sopralvedere a tale esazione. Dovrà adunque ogni sei mesi almeno far riconoscere dalli registri publici sì della segreteria de' monti, che delle componende quanti luoghi, ed officj vacabili sono stati rassegnati, e rapporto alli luoghi de' monti procurare, che da uno destinato dalla nostra congregazione, ed ufficiale di essa segreteria si faccia ogni sei mesi fedelmente il deposito di tutto ciò si è ritratto dalle rassegne. Per quanto poi si appartiene all' ufficio delle componende, andare, o mandarvi

il postro esattore a prender l'ordine parimenti ogni semestre, quale si fa rinchiodato in favore delle scarcerazioni, e consegnarlo a monsignor prefetto per poi a suo tempo servirne in simili scarcerazioni.

CAPITOLO XIII.

Delli ministri salariati, cioè del procuratore, sollecitatore delle carceri, notaro, computista, ed esattore, ed in primo luogo del procuratore.

De' ministri annessi al procuratore.

§. 19. Essendosi a replicata istanza del signor Francesco Felice Oddi odierno procuratore, nullo in un solo ambedue le incombenze, e rispettivamente anche le provisioni, che prima erano distinte, cioè di procuratore, e di sollecitatore della nostra archiconfraternita, perciò stante una tale unita provisione pincebè congrua all' incarico, che si l'una, che l'altra richiede, dovrà esso procuratore; a chi sarà pro tempore far tutto ciò, che appartiene tanto alle due solite scarcerazioni dell' anno, ed a ciascun'altra scarcerazione che seguir possa nel decorso di detto anno per simili debiti civili, quanto anche agli interessi spettanti alla casa propria, e soddisfare ancora a tutte quelle incombenze, che gli verranno date a proporzione delle occorrenti circostanze, e bisogni da monsignor prefetto, e monsignor prelato alle carceri, dalli due visitatori, dal segretario, e dagli altri deputati senza alcuna lagnanza o minima contradizione, e senza che pretendere possa cosa alcuna di più a titolo di ricognizione, o premio; e non adempiendo esattamente alle sue incombenze, ed ordini avanti, sia lecito alla congregazione rimuoverlo, e scegliere un altro a suo luogo, con tornare di bel nuovo a separare le due incombenze di procuratore, e sollecitatore, e quelle conferire a diverse persone, se così eroderà opportuno per miglior servizio de' poveri, e della nostra archiconfraternita, minorando, e diminuendo eziandio l' annuo emolumento, che si reputa sufficiente all' incarico sostenuto. Dovrà inoltre intervenire con gli altri salariati alle congregazioni, ed entrare nella stanza, ove si tengono, per render ragione di quanto è stato incaricato, o nel principio di esse congregazioni, o sul fine; e quando sarà per tale effetto chiamato, e fatto introdurre tanto da monsignor prefetto, quan-

to dalla piena congregazione, conforme l'ordinamento vien costatato in tutti gli altri luoghi pii, amministrati dalli signori deputati cavalieri.

CAPITOLO XIV.

Del sollecitatore delle carceri.

De sollicitore carcerum.

§. 20. Anche a questo officio è stata unita quella provvisione, che prima si pagava separatamente ad uno, il quale ogni giorno assisteva al pranzo dei segretanti nelle carceri Nuove; onde sarà suo debito intervenire ogni giorno nelle suddette carceri, riconoscere i bisogni di ciascun carcerato, assistere quando si distribuisce il pranzo, soprintendere che i poveri carcerati non venghino defraudati dall'assentiata; ma abbiano fedelmente tutto ciò, che è solito loro distribuirsi; procurare, che siano provvisti que' miserabili di buona carne, pane o vino, e finalmente scorgendo qualche disordine, e scandalo contro le medesime carceri, ne dia avviso a monsignor governatore, per prendere l'opportuno, e sollecito riparo. Dovrà inoltre assistere alle due solite scarcerazioni riferite di sopra, e nascendovi sopra di esse qualche novità rapporto alli carcerati spontaneamente costituiti, riferirla immediatamente a monsignor prefetto, ed alla congregazione, che suole in tal tempo tenersi. E finalmente dovrà invigilare, che quello poche camicio da distribuirsi siano distribuite a misura della precisa necessità, con rieferare le vecchie, e far quello imbiancare, sempre però con l'intelligenza, ed approvazione del nostro deputato alla visita di esse carceri. Lo stesso anche eseguisca rapporto al pane, giacchè una tale somministrazione non è nostro preciso obbligo, ma soltanto un atto gratuito, caritatevole, e prodotto da una pura liberalità, come si dirà in appresso per capitolo separato.

CAPITOLO XV.

Del notario.

De notario.

§. 21. Sia obbligo del notario stipendiato ad anno dalla nostra archiconfraternita d'intervenire a tutte le congregazioni come gli altri salariati, di ricevere i consensi dalli creditori nelle due solite scarcerazioni, di tenere un li-

bro a parte per ivi descrivere tutti quelli debitori, che si liberano dalle carceri, di fare i libretti per ciascun deputato nelle suddette scarcerazioni, di rogare gratis qualunque istromento, o altro atto publico per la nostra archiconfraternita, e dare anche una copia autentica di ciò che roga, per riporla in archivio, di scrivere i biglietti d'intimo per ogni congregazione, o finalmente di adempiere esattamente quanto gli verrà prescritto in ogni tempo da monsignor prefetto, dalli due sindaci, dal segretario, dall'archivista, dal commissario del galero, e dagl' altri ufficiali deputati dalla nostra archiconfraternita, senza che possa mai richiedere alcuno stipendio, o emolumento maggiore, anzi qualora non adempisse esattamente tutte quelle incombenze ad esso addossate dalla congregazione, e dalli deputati, sia lecito, come si è di sopra detto rapporto al procuratore, rimuoverlo, ed al nuovo eletto diminuirgli l'annua provvisione.

CAPITOLO XVI.

Del esattore e del computista.

§. 22. Dovrà il primo diligentemente, e fedelmente esigere tutte le entrate tanto delle scarcerazioni, che della casa propria, o riportare nel libro d'entrata, e d'uscita esistente appresso il computista tutte le partite di entrata, e di uscita; e dovrà il secondo descrivere l'introito, e l'uscita nel libro mastro con tenero aperta la computisteria, che per maggior comodo si è fatta nella stanza contigua alla nostra chiesa, due giorni della settimana, cioè mercoledì, o sabato; fare con tutta puntualità, e sollecitudine gli ordini per esser poi sottoscritti da chi si è di sopra riferito, e finalmente sì l'uno che l'altro dovranno dopo seguita ciascuna delle due scarcerazioni render conto esattamente a monsignor prefetto, e due sindaci coll' intervento anche del nostro segretario di quello; che è sopravanzato, con faro eseguire i depositi tanto rapporto all'entrata delle scarcerazioni, quanto anche della casa propria; avvertendo, che se qualcheduno di essi si trovasse mancante, o negligente nel proprio officio, sia lecito a monsignor prefetto, e li due deputati sindaci, intesa però prima la congregazione, rimuoverli, e scegliere altri soggetti più idonei, ed approvati da essa congregazione, co-

De esattore et computista.

me si è anche stabilito negli antecedenti due capitoli del procuratore, e notajo senza che possa pretendere ricognizione alcuna, eccetto l'impianto del nuovo libro mastro.

CAPITOLO XVII.

Delle due annue scarcerazioni del ss. Natale e pasqua di Resurrezione

§. 23. Dovendosi ogni anno fare secondo la volontà dei sommi pontefici Sisto V., e Clemente VIII. due scarcerazioni di quelli, che ritenuti venivano da' loro creditori, o si erano spontaneamente costituiti nelle carceri Nuove, e del Campidoglio per debiti civili, ed essendosi per lo passato riconosciute le grandi moltissime, che si commettevano dalla umana malizia con fingere apocoe private, pagherò, ed altre scrittura di crediti affatto insussistenti, per poi dividersi tra il preteso creditore, o debitore quella somma di denaro, che suole pagarsi in detti tempi dalla nostra archiconfraternita alli creditori, che prestano il loro consenso negli atti del nostro notajo per la libera scarcerazione de' debitori; fu perciò provvidamente stabilito da' nostri antecessori di restringere i debiti civili alle sole pigioni di case stimate troppo necessario al bene publico, ed alla conservazione delle povere famiglie, onde proseguendo noi un sì lodevole sistema già da gran tempo introdotto, e volendo altresì togliere per quanto a noi sia possibile altri nuovi disordini insorti su tali debiti, pensato abbiamo di stabilirli e riformare molte cose credute troppo necessarie al buon regolamento di tali scarcerazioni, ed all'impedimento di continui, e sperimentati inganni usati per lo passato ad oggetto di defodere la pia volontà de' sommi pontefici, e nostri antichi istitutori, restringendoci ancora in tal maniera entro quei limiti assai angusti, che ora portano le presenti nostre finanze, destinate appunto per le due annue scarcerazioni.

E primieramente inerendo ad un decreto pubblicato dalla piena nostra congregazione tenuta il dì 29 dicembre 1672 in cui fu risoluto, che ammetter non si dovessero alle due scarcerazioni graziose quelli debitori di pigioni di case, che stati fossero tollerati dalli padroni per un anno, e mezzo, con somma prudenza,

ed accuratissimo provvedimento abbiamo stimato quello confermare, e rinnovare; imporrà la passata esperienza ci ha pur troppo fatto conoscere, essere assai tenui, e di pochissima somma le pigioni, che pagar si sogliono da persone miserabili: all'incontro troppo grave la colpa, o negligenza degli esattori, o padroni di casa in tollerare con somma indolanza tali miserabili senza mai chiedere da loro o in tutto, o in parte almeno la pigione decorsa mese per mese, o a tre mesi, o al più ad ogni semestre, come suole continuamente praticarsi, e ciò forse per godere dopo più e più anni, e dopo formatasi una qualche somma rispettabile, il beneficio delle nostre graziose scarcerazioni, e così pagar noi la negligenza di essi esattori, o almeno permettere, che tra l'esattore, e pigioneante possa ordirsi qualche frode in pregiudizio della nostra archiconfraternita; stabiliamo pertanto, che qualora i padroni di casa, o loro esattori saranno stati morosi per un anno, e mezzo in esigere le pigioni delle loro case, dal giorno della petizione non possono in conto alcuno essere ammessi i loro debitori alle due scarcerazioni graziose, incaricando su di ciò per quanto sappiamo, e possiamo il notajo da noi stipendiato ad anno, acciocchè nel prendere la nota di tutti i carcerati, descriva esattamente il tempo del loro debito, e delle case da loro abitate, per renderne conto nella prima visita graziosa, e per dimetter quelli, che in detto tempo pagata non avranno la convenuta pigione; riservando anche alli nostri deputati di riconoscere meglio il tempo suddetto sopra quelli carcerati, che sono a ciascuno assegnati nella riferita visita. Ci ha fatto di più conoscere la passata esperienza esservi molti, e molti, quali per godere abitazione più ampia, e sovrabbondante alla loro condizione, e stato si caricano di grosse pigioni, sulla speranza poi di venire aggraziati dalla nostra archiconfraternita; che però siccome questa è stata istituita per sollievo de' veri poveri, e non di quelli, che viver vogliono sfarzosamente, abbiamo stabilito di non ammettere in avvenire que' debitori, quali addossati si sono pigioni maggiori di scudi due, e bajocchi cinquanta al mese, e così di scudi in tutto trenta all'anno, avendo stimato piucchè sufficiente ad un povero la quantità suddetta, riservando alla prudenza della congregazione l'arbitrio in caso particolare, e veramente con-

De methodo
servandi in
exponenda
liberatione
vinculis.

passionevole di stendersi anche ad una pigione di maggior somma.

In secondo luogo perchè si è anche riconosciuto accordarsi e simularsi insieme, tanto il pretoso creditore, che il debitore, con inventare, e fingere il dominio delle case, quali sono per lo più misere, o vili per poi dividerli fra loro quell'assegnamento, che viene da noi stabilito nelle congregazioni; perciò, accettando li luoghi pii, o case magnatizio di Roma, sulle quali non può cadere sospetto alcuno di dolo, frode, e supplantazione, tutti li padroni di case, che saranno persone private, ed incognite dovranno portare al deputato per li loro carcerati, o il pubblico degl'istrumenti di acquisti loro fatti, o almeno indicare in quali atti, o da qual notaro siano stati rogati, con esibire altresì un attestato solenne di duo testimoni, quali con giuramento depongano l'attuale possesso di esso caso presso loro esistenti; lo che se non sarà da tali padroni fedelmente eseguito diano la facoltà ad esso deputato unitamente a monsignor prefetto di ordinare subito la scarcerazione di tal debitore, o lo stesso vogliamo anche si osservi in altri simili casi, ne quali non possa così sollecitamente unirsi, ed adunarsi la piena congregazione. Volendo ancora, che qualora o l'esattore, o gli stessi padroni di casa verranno intimati di portarsi dal deputato per bene informarlo, debbano prontamente obbedire, altrimenti o verranno esclusi i loro debitori, o pagheranno la pena di scudi tre per ciascuno d'applicarsi al beneficio della nostra archiconfraternita, come fu risolto in una nostra congregazione del giorno 17 marzo 1774., alla quale vogliamo pienamente uniformarci.

In terzo luogo essendosi introdotto per lo passato l'abuso, che molti debitori fingendosi malati nelle carceri chiedevano il permesso di ritornare alle proprie case, e venire soltanto nella nostra chiesa il giorno della scarcerazione per prendere il mezzo zecchino solito a darsi ad ogni scarcerato per titolo di limosina; ed oggetto pertanto di evviare ad un simile disordine introdotto appunto per deludere il nostro pio istituto, e per agire una strada più facile ad aggravare la nostra archiconfraternita si è risolto, che se mai accadesse, che qualcuno s'infirmasse alle carceri del Campidoglio, si faccia quello trasportare a spese della nostra archiconfraternita nella infermeria del-

le carceri Nuovo, od in essa infermeria anche si trasportino gli altri carcerati, ivi esistenti, supplendosi dalla medesima nostra archiconfraternita alla spesa maggiore che occorrerà oltre la contribuzione solita farsi ogni giorno dalli creditori, locaricando il nostro sollecitatore delle carceri ad invigilare, acciocchè detti infermi siano con tutta carità assistiti o trattati, come fu ezialtando risoluto per due decreti fatti dalla nostra congregazione, uno il dì 12 dicembre 1764., e l'altro sotto il giorno primo di settembre 1772., o registrati nel libro delle congregazioni, al quale si fa ciò, come in tutto altro vogliamo si abbia la piena fede, come scritto di comun consenso della piena congregazione.

Determiniamo in quarto luogo, che dovendosi dalli creditori fare il deposito preventivo degli alimenti alla ragione di hajocchi dieci al giorno per ciascun carcerato, non si diano quelli nelle mani dello stesso debitore carcerato, ma si depositino presso un notajo, o altra persona, che sarà destinata dalla congregazione, acciocchè si tolgaioo quello collusione, ed inganni, che pur troppo seguiti sono per lo passato su tal particolare. Che se poi qualche creditore moroso fosse nell'adempiere un tal deposito, come frequentemente suolo accadere, qualora il carcerato venga ammesso, ed approvato dalla nostra congregazione al beneficio della scarcerazione, in tal caso si pagheranno dal nostro esattore gli alimenti suddetti, acciò frattanto non periscino di fame i poveri carcerati, e si reintegrorà di poi la nostra archiconfraternita con assegnare quel di meno alli creditori.

Si è in quinto luogo con sommo dispiacimento riconosciuto, che dovendo li debitori civili nello due loro scarcerazioni, o precisamente nelli due giorni del santissimo Natale, e pasqua di Resurrezione fare la santissima comunione nella nostra chiesa con darglisi poi, come si è già detto, per titolo di limosina mezzo zecchino per ciascuno, non si è veduta in essi quella preparazione, o raccoglimento, che è pur troppo necessario ad un atto così sacrosanto; onde per ben prima disporli, ed istruirli nelli principali misteri di nostra santa religione, si è risoluto di eleggere due sacerdoti secolari dotti, e prohi a scelta di monsignor prefetto, uno alle carceri Nuove, l'altro a quelle del Campidoglio, acciocchè otto giorni innanzi

le due scarcerazioni) debbono a carcerati dettare gli esercizj spirituali, o far gli catechismi come crederanno più proprio, confessandoli, e perfettamente disponendoli alla riferita comunione, lasciando anche in libertà di esso monsignor prefetto scegliere uno di detti due sacerdoti per fare la solita esortazione nella nostra chiesa, tanto nell riferiti due giorni di Natale, e Pasqua quanto anche nel giorno, che si libera il condannato, con assegnare a suo arbitrio una doverosa ricompensione a detti due sacerdoti per un tale incomodo, come si trova anche risolto in una nostra congregazione tenuta il dì primo di settembre 1774.

Finalmente si stabilisce, che non possono i debitori civili essere ammessi alle due scarcerazioni graziose, se non dopo passati noni quattro dal giorno, che furono sìro volte aggraziati della nostra archiconfraternita, o ciò per evitare la continue frodi, che prima si commettevano da essi, o da' loro rispettivi creditori, quali di buona voglia usavano tolleranza per rimaner poi al coperto sulle limosine del nostro luogo pio. Si pregano adunque i nostri deputati di usare su di ciò tutte le possibili diligenze, ma più di tutti s'inscriva il nostro notaio, presso di cui resta la nota de' scarcerati in ogni anno, acciocchè prima di farò i libretti, confronti i nomi delli presenti carcerati con gli altri carcerati di quattro anni indietro, e trovando alcuno di essi aggraziato prima del quattrennio lo scriva sotto il nome, e cognome di esso carcerato per dimetterlo, o subito avuta una tal notizia, o al più tardi nella futura congregazione, siccome si è anche più o più volte stabilito nella congregazione della nostra archiconfraternita.

CAPITOLO XVIII.

Delle congregazioni solite a tenersi dalla nostra archiconfraternita nelle due scarcerazioni.

§. 25. La lodevole costumanza introdotta da tempo antichissimo, e ritrovata anche descritta ne' nostri antichi statuti prima di eseguire ciascuna delle suddette annue scarcerazioni premettono si debbano due congregazioni coll' intervento di monsignor prefetto, monsignor prefetto alle carceri, e delli soli quattordici deputati, a' quali appartiene di riferire la sussistenza de' crediti, per pagare i quali sono stati

carcerati i poveri debitori, oppure si sono questi spontaneamente costituiti, come si è già detto di sopra; per ciò più fedelmente e sicuramente eseguire dovranno essi riconoscere prima negli atti le locazioni già prodotte; e sohbene si tolleri, che rispetto alli luoghi pii, principi, e cavalieri Romani non sia necessaria la produzione negli atti della vera, e legale locazione, trattandosi di cose piccole, e di persone miserabili, ma basti soltanto l' attestato del computista: ad oggetto però di togliere ogni sospetto, che taler potesse ne' loro ministri, si è stabilito, che oltre l' attestato del computista, si faccia un biglietto diretto o alla nostra congregazione, o al deputato eletto per tal carcerato, tanto delli deputati di essi luoghi pii; quanto da' principi, o cavalieri, da cui restar possa maggiormente assicurata la medesima congregazione del debito di pigliar contratto dal carcerato.

Oltre la locazione, da cui proviene l'origine del credito, e debito rispettivamente, dovranno i nostri deputati riconoscere gli atti, se sono stati legittimamente eseguiti, o no. Il mandato è stato spedito giusta la somma precisa già specificata, e giurata dal creditore, ed a tenore della locazione, o della ricevuta in conto, quali dovranno egualmente prodursi acciocchè si riconosca la certezza, o verità del debito, per cui si è venuto alla carcerazione. Il notaio poi da noi salariato dovrà usare tutto quello diligenza, ricercherà, ed attenzioni; che è stato sempre solito per lo passato usare, tanto rapporto al buon ordine di dette scarcerazioni, quanto nel ripartire da' creditori il dovuto consensi per la liberazione, con inserire i consensi in un libro da riporsi in archivio unitamente con gli altri.

E perchè può facilmente accadere nel decorso dell' anno oltre le suddette quattro congregazioni preparatorie a ciascuna delle due scarcerazioni, occorrono anche de' casi, nei quali per bisogno anche della nostra archiconfraternita sia necessario convocare la congregazione, così sarà in arbitrio di monsignor prefetto quella influare per meglio regolare gli affari, e le circostanze, che accader possono.

Dovranno anche in tali congregazioni intervenire tutti i ministri salariati, e dovranno altresì tutti i deputati incaricati delle loro rispettive incombenze esattamente riferire su

De congrega-
tionebus ha-
bitis con-
sue libe-
rationis a vic-
aria.

ciascuno di esso, ed in particolare sulla retta amministrazione delle rendite alla nostra archiconfraternita spettanti; che se qualche ministro sarà trovato mancante, o poco diligente ne' suoi doveri, si ammonisca prima discretamente, ma riconoscendosi mnrroso, o contumace sia in arbitrio della congregazione rimuoverlo, e sorrogargli un altro in suo luogo, come si è detto di sopra.

In tutte le aggregazioni de' nuovi deputati, in tutte le elezioni de' ministri salariati, come anche in tutto altro che richieder possa l'approvazione, ed il consenso universale della piena congregazione si stima meglio prescrivere l'uso del bussolo; come più pacifico, ed aliano da qualunque distinzione, colla preventiva distribuzione a ciascuno de' deputati dello palle bianche, o nere acciocchè possa ognuno porre in esso bussolo quella palla, che crederà secondo la sua coscienza, pregandosi su di ciò a spongliarsi di qualunque passione, o spirito di partito, ed avere soltanto a cuore il vantaggio della nostra archiconfraternita, ed il servizio maggiore del poveri debitori carcerati, per cui è stata principalmente istituita essa archiconfraternita; e trovandosi eguaglianza de' voti si corra di bel nuovo fino alla terza volta il bussolo, e quando anche in questa si trovi la stessa eguaglianza, si rimetta l'elezione all'arbitrio di monsignor prefetto.

Prima di dar principio alle suddette congregazioni s'invochi secondo il solito il divino aiuto con quelle preci descritte sul principio di questo nostro statuto; e si rinvochi la suddetta divina invocazione parimenti nel fine, come è ivi appresso stampato con recitare un *de profundis* per lo animo de' nostri benefattori defonti, o deputati.

CAPITOLO XIX.

Delle limosine ritratte dalli predicatori della quaresima.

De elemosinis collectis a predicatoribus temporis quadragesimalis.

§. 26. Dovrà da monsignor prefetto distribuirsi a ciascun nostro deputato il numero di due, o tre predicatori di Roma, e dovrà altresi esso deputato portarsi dalli predicatori designatigli, supplicandogli a velare fervorosamente in una delle prediche, che gli sembrerà più opportuna raccomandare alla pietà de' fedeli i

poveri carcerati di Roma: Ritratte poi che avrà la detta elemosina si porterà questa nella ultima congregazione solita tenersi per la scarcerazione di pasqua, ad oggetto di consegnarla interamente al nostro esattore, il quale ne dovrà tener conto esatto, giacchè esse limosine servir debbano per far tante camicie ai poveri segretanti delle carceri Nuove, e di Campidoglio, che verranno discretamente ordinate dal nostro deputato visitatore, avvertendolo di andare su ciò con tutta la più possibile economia, o risparmio, avendo sempre in riflesso la pura necessità, o bisogno di ciascuno.

CAPITOLO XX.

Della distribuzione del pane.

§. 27. Abbiamo già di sopra accennato non avere la nostra archiconfraternita alcun peso, ossia obbligazione di distribuire il pane alli poveri carcerati delle segrete: Tuttavia perchè a solo titolo di carità, ed in quei tempi appunto, che si andava quesiando per città le limosine per i carcerati da persona per tale effetto salariata, si somministrava alternativamente un giornino sì, o l'altro no due pagnotte per ciascuno. Non volendo noi nè approvare con questo nostro statuto una simile distribuzione, nè quella affatto togliere, dopo matura riflessione stabilito abbiamo, che si tolleri per ora la distribuzione suddetta a proporzione però delle nostre entrate. Imperocchè vedendosi presentemente crescere tutto giorno in gran copia il numero de' carcerati, ed essendo altresi mancante l'elemosina, che da' fedeli si raccoglievano in tutto l'anno, è qualche volta accaduto sbilanciare di molto le proprie finanze della nostra archiconfraternita per soccombere alla suddetta distribuzione: non sembra adunque cosa giusta, e ragionevole, che resti pregiudicato il luogo pio per un peso, che non è di sua obbligazione. E però decretiamo, che dal nostro sollecitatore alli carceri si porti ogni sei mesi da monsignor prefetto la nota del pane in tal tempo somministrato, o qualora la quantità di esso si riconoscesse eccessiva all'atto semplicemente caritativo da noi finora esercitato, convocata a tale effetto una particolare congregazione si prenda quella risoluzione, che si crederà più provvida, più discre-

De panis distributione.

ta, a più convenevole alle occorrenti circostanze; e qualora le rendite della nostra archiconfraternita accessitate a ciò fare, aggravarsi del tutto ancora da un tal peso, giacchè quelle annue limosine prima a ciò destinate, sono ora svanite affatto, così che cessando la causa, cessare ancor deve l'effetto, nè le rendite, che ora possiede la nostra archiconfraternita tanto delle due scarcerazioni, quanto della casa propria hanno mai seco portato, come abbiamo detto, una simile obbligazione.

CAPITOLO XXI.

Della liberazione del condannato.

De liberatio-
ne damnati.

§. 27. La santa memoria di Sisto V. in benevolenza di tanta sollecitudine nella continua carità usata verso de' poveri carcerati, di cui si fe sempre carico la nostra archiconfraternita concessa ad essa per ispecial privilegio la liberazione ogni anno di un condannato a morte da farsi in un giorno dopo la prima settimana di quadragesima, come già di sopra si è detto, e come altresì rilevasi dal suo Breve stampato sul fine di questo statuto. Io esecuzione pertanto di simile Breve apostolico osservato sempre per lo passato, disponiamo, che ritrovandosi nelle carceri Nuove, o di Campidoglio un reo condannato a morte dalla umana giustizia, fuori però di quelli delitti eccettuati in esso Breve, si faccia di quello richiesta alla sentità di Nostro Signore per mezzo di monsignor governatore, o della sacra consulta per liberarlo, ed in caso non vi fosse in qualche anno, o tal reo si domandi la liberazione almeno di altro reo condannato alla galera in vita, con approvarsi, ed eleggersi l'uno, e l'altro dalla nostra congregazione a voti segreti, a per bussola. Per maggior comodo poi della nostra chiesa, e solennità dell'atto si è pensato meglio di trasferire la liberazione suddetta o nel giorno di san. Giovan Battista, o nella sua ottava. Levato adunque, che sarà dalle carceri il liberato, e prima confessato da uno de' surriferiti sacerdoti, quale avrà anche il canonico due giorni prima della confessione di istruirlo nei mistori della nostra santa religione, a ben prepararlo alla santissima comunione; condotto poscia alla nostra chiesa in carceri farà ivi la santissima comunione con una

breve esortazione premessagli da uno de' sacerdoti suddetti, e dopo il dovuto ringraziamento, consegnargli scudi tre per limosina, si dimetterà in pace, con rogarsi dal nostro notajo l'atto di simile liberazione, e riportandosene il rogito nel nostro archivio.

CAPITOLO XXII.

Delle sagre funzioni solite farsi in chiesa.

§. 28. Oltre le due messe solenni secondo il solito di Natale, e Pasqua, ed oltre l'altra messa nel giorno di san. Giovan Battista titolare della nostra chiesa, soglionsi anche fare tre anniversarij con messa cantata de' morti, una per i fratelli defonti entro l'ottava de' morti, a le altre due per i sommi pontefici Gregorio XIII., e Sisto V. nostri benefattori. E noi però abbiamo stimato troppo giusto, e convenevole aggiungervene un altro per la sacra memoria di Clemente VIII. stato ultimo, ed esimio benefattore della nostra archiconfraternita. Dovranno alle suddette esequie intervenire io chiesa i soli deputati nelle panche a ciò destinato in abito lungo, e da città, non escludendo l'abito militare. Dovranno altresì restare esclusi tutti i ministri salariati, a' quali si consegnerà in sacrestia una piccola candala, qualora però v'interverghino di persona, senza che possino mandare a prenderla da altri. Si vuole ancora ogni anno fare la solenne esposizione delle quarant' ore, con celebrare eziandio due messe enolate da uno de' nostri deputati canonici, cioè una quando si espone, e l'altra quando si ripone il santissimo Sacramento, ed io ambidue queste messe dovranno parimenti intervenire i soli deputati con portare parte di essi le aste del baldacchino, e parte le torcie dietro al venerabile in abito talare, come si è già detto di sopra.

§. 29. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat, quo firmius praedicta statuta subsistant, ac serventur exactius, ac per Nos confirmari, et approbari dicti-exposcentes plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 30. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et

De sacris
functionibus
celebrandis.

Supplicatio
pro solennitate
de confirmatione
statu-
torum.

Tunc con-
firmatione
apostolica.

a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis coarctis, sententiis, at poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurserunt, hujus tantum rei gratia absolutas, et absolutas fore concessas, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, et singula statuta praeinserta auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intorveuerint, supplemus.

Classulas ob-
litteras, et ur-
ritantes.

§. 31. Decernentes eandem praesentem litteras, ac statuta praescripta semper firma, valida, et efficacia existere, et foro, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissima suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus asper his a quoquam quavis auctoritate sentierit, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
constitutionum.

§. 32. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pie, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice demtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava septembris millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Consecratio R. P. D. Caroli Bellissol episcopi Tyaneusis, et auctoris apostolici ad tractum Rheni.

§. 1. *E*ternus Deus Pater; dives in omnes, qui invocant illum, fecit tecum, venerabilis frater, secundum misericordiam suam, suscitans te, ut sederes eum principibus populi am; voigevitis filius; Christus Jesus redemptor noster ea, qua apostolos, dilectionis significatio per ministerium Nostrum vocavit te (tamquam Aarō, ut pontifex fieres; Sanctus Spiritus per impositionem manuum Nostrarum in te mirabili quodam modo descendens, atque in te manens, posuit te episcopum regere Ecclesiam Dei; tota denique Trinitas, Deus tuus, signum consecrationis episcopalis tanta amoris dignatione in te est operata, ut gratissimo animi tui sensu exultans in voce jubilationis cum propheta clamaro omnino debeas: *non fecit tibi omni nationi*. Vide, venerabilis frater, quanta in hoc non sicut beneficia, quamque magnificaverit Deus tecum facere hac sacra die inaugurationis tuae: Nos etiam Dei semulatione singularis erga fraternitatem tuam paternam Nostrae charitatis testimonium exhibere non dubitavimus, qui tibi manus Nostras impingere, ac pontificii sacramentum, affuso benedictionis unguento, impertire pot. Nos ipsi volumus. Te decoravimus titulo archiepiscopalis ecclesiae Tyaneusis, quae, quamvis sub Turcarum iugo miserrime luceat, illustris est tamen, et in ecclesiasticis monumentis apprime commendata. Nam et episcoporum, qui illam administrarunt, sanctimonia floruit: *Theodori* vero potissimum, quem omnibus virtutum numeris absolutum nominat. Gregorius Nazianzenus, (1) cum quo illi erat frequens et amoris plenum litterarum commercium; et splendidissimis orata est plurimorum martyrum triumphis, *Oratio* praecipue, ferrente Dioecletiani persecutio. Memorabilis etiam est ob catholicam in ea metropoli celebratam synodum, cujus patres, primas hujus et apostolicae Sedis auctoritatem venerati, *Eustachium* Sebastei suae cathedrae promptissime restituerunt. Denique flagrantissimo fidei ardore, praeiis illis temporibus in-

Proemium.

ense urbs, et ecclesia Tyaneasis, meruit prae omnibus *Christopolis* appellari. (1)

§. 2. Ad hujus igitur ecclesiae archiepiscopalem dignitatem tu Nostri voluntate provocatus es, ut ante oculos posita praedecessorum tuorum tam egregia exempla, tamquam propria ad virtutem incitamenta habeas, quibus, assidue velot stimulis, impulsus in latissimo illo, in quod Nos te inducimus, laudis spatio ita excurras, eas animi vires exprimas, ut etsi ab illa ecclesia relictus, in te tamen, tuisque actionibus vetera illius merita hoc tempore eam ejusdem nomine renovata esse videamus. Legatione pro Christo fungi debes; ac b. Petri apostoli Sedis, quas episcopi omnibus sacerdotibus mater est dignitatis, fidem, auctoritatemque ad tractum Rheni nuncius Noster custodire, atque tueri. Hinc profecto intelligis, quanta excellere te oporteat tum morum sanctitate; et gravitate, tum prudentia, atque doctrina; et quanta sit Nostri de tua virtute expectatio, cui videlicet in praecipuam sollicitudinis Nostrae partem vocato, summae Nostrae potestatis munus non exiguum concedere non veremur, atque apostolicae hujus Sedis dignitatem sustinendi officium tam libenter committimus.

§. 3. Nam si unumquemque episcopum oportet esse irreprehensibilem, atque in lego Domini doctissimum, ut potens sit exhortari in doctrina sana et eos, qui contradicunt, arguere; si tanta debet esse coarsversatio, et eruditio pontificia, ut veritatem mento concipiat, et eam toto habitu resouet; et ornatu, ac quidquid agit, quidquid loquitur, doctrina sit popularum; tanto profecto excellentiore virtute, et doctrina ampliori ceteros debes superare, quanto pluribus et agnis et ovibus praesse dignosceris. Neque enim mitteris ad unam civitatem, ad populum unum, sed ad nullas gentes, ad episcopos multos, magnos sacri Romani imperii principes et electores, ad abbates plurimos, quorum dignitas, accessione etiam civilis potestatis plerumque ornatio efficitur, nempe ut Nostro, et apostolicae Sedis nomine ex eisdem, tamquam ex vinea Domini electa, apostolicae tuis laboribus exulta, atque irrigata sudoribus, fructus percipias ad divinae gloriae incrementum uberrimos.

§. 4. Originem hujusmodi ad tractum Rheni legationis nos possumus sine verisimili animi sensu mente repetere, quia repetenda ab iniquissimo scelere Gebardi Truchses archiepiscopi Colonienensis, quem sacrilego conculco junctum cum sanctimoniali Agnete Mansfeld, Gregorius XIII. antecessor Noster pontificio suo decreto exacteravit, dirisque devovit. Atque haec causa fuit, cur non, ut antea, extraordinarius nuncius, solum pro re nata, ac temporum necessitate ad eas regiones legaretur, nisi anno millesimo quingentesimo septuagesimo nono contigit, cum ad pacem incundam inter Belgas et Philippum II. Regem Hispaniarum missus eo fuit Jo: Baptista Castanea, qui postea sub urbani VII. nomine, summum gessit pontificatum; sed ab eo tempore degeneraretur, ut in his in regionibus ordinarius nuncius, constituto sibi ibidem domicilio, resideret qui sua praesentia aut mala praecaveret, aut certe, nulla interposita mora, repararet. Primus, qui hunc in modum ablegaretur, fuit Joannes Franciscus Bonomo episcopus Vercellensis, qui etsi illustrior tunc gereret nuntiaturam apud Caesarem, altitudo religionis amore magis incensus, quam honoris claritate commotus, istam alacritate suscepit, quo etiam hodie latissimis protenditur finibus, licet non mediocriter sit imminuta ob aliam postmodum a Clemente VIII. institutam nuntiaturam in ditionibus Belgii, quo nec re, nec nomine prius a tibi demandata dividebantur. Etenim archiepiscopatus Colonienensis per se satis amplus, ac plures suffraganeos continens episcopos, quos inter magnopere eminet cum utriusque gladii potestate episcopus et princeps Leodiensis, minima est ejusdem legationis pars; cum in eadem alii plures amplissimi episcopatus continerentur, inter quos praecipui sunt Maguntinus, Trevirensis, Spirensis, Wormatiensis, Osnabrugensis, Paderbornensis. Ipsam etiam episcopatus Augustae Vindelicorum, urbis in tota Germania celebrissimae, quamquam Vionnensi adscribitur legationi, attamen tuam saepe requirit operam, vigilantiam vero semper exposulat. Quid commemorare opus est tot monasteria virorum, ac mulierum, quorum plura magnitudine, aedificata, opulentia, numero in magna sunt celebritate; nonnulla civilis

Plurima referuntur, quae perituros ad legationem in urbe Rheni constitutum

Quae vix ab episcopo electa praeferenda committuntur.

Rationem exponitur, et quibus gravibus potestatis auctoritate abstrahatur.

(1) Baron. in Martyr. ad 9. novemb. Terzi Syr. sac. lib. I. cap. 68. Labbè concil. tom. II. ad an.

568. Le Quien. orient. Christ. tom. I., et in notis. veter. Graec. apud eundem.

Mentis ad
secram legi-
tionem, ut mo-
nus ubi con-
cratum, di-
gite salu-
tatem.

etiam dominationis splendore excellunt? Nul-
lus esset dicendi modus, si cetera omnia, ma-
gna ea quidem atque illustria, quae legationis
suae finibus comprehensa sunt, verbis nunc
prosequeremur. Quamobrem illud considera,
venerabilis frater, quam promptum ad labo-
res, quam zelo ecclesiasticae disciplinae incen-
sum hinc discodere te oporteat, ut his quasi
armis instructus apostolicae legationis omni
sancto, et ex omnium utilitate sustines, hono-
rem vero egregia, et pro dignitate tuaris.

§. 5. Sed peculiari tua animadversione, ac
sedulitate dignissimum arbitramur archigym-
nasium illud Coloniense, quod quoniam ab
Urano VI. praedecessore Nostro est insti-
tutum, ab hujus sanctae Sedis nutu, auctoritate
qua pendet, et quae adeo apostolici nuntii juris-
dictioni immediate subjectum esse dignoscitur.
Dux igitur, ac praefectus studiorum illorum
ex futurus, quae si bene, si ad catholicae reli-
gionis normam directae fuerint, si cum ingenio-
rum moderatione rito ac diligenter exulta,
praetulare actum erit non cum illa solum Colo-
niensi ecclesiae, sed et cum ceteris legatione tua
comprehensis, utpote quae uti locis, ita meri-
tis, studiis, ac voluntatibus non admodum
sint distinctae: sin minus, quid non formi-
dandum esse prospicimus, praesertim cum ea
loca haereticarum frequentia sint refertissima?
Atque equidem ex perversa studiorum ratione
non possumus non vehementer dolere artum
in illis regionibus eam librorum copiam, qui-
bus nonnulli, qui tamen videntur catholico no-
mine gloriar, ac in saepe etiam ecclesiastica
dignitate fulgere, universam Ecclesiae hierar-
chiam subvertere; atque in hanc sanctam Se-
dem, in qua beati Petri apostoli vixit potestas,
et excellit auctoritas, armis omnibus con-
versis, prodigatos dudum errores subdolis artibus in-
staurare conati sunt. Homines nimirum immoderati,
atque arrogantes ingenii, et continua
novitatem pruritus incitati, ac ventosa sa-
pientia carnis iussu, ea scripserunt, docue-
runt, et divulgavit, quae plurimorum mani-
bus avidae leruntur, et maximo cum pacis, niti-
tatis, et disciplinae ecclesiasticae detrimento

fere omnium lingua audacissime praedicantur.
Quod si tantam perniciem merito inge-
mos in provinciis Germania disjunctis, quan-
tam timeamus factam esse stragem ipsis in lo-
cis, in quibus ea nata contagia est, adolevit,
vires sumpit, ac rebus theologorum scriptis,
superbum iterum, terio, ac saepius extulit
caput, intirire perala in auctoribus, non resi-
piscere, ut semper vivat in alumnis.

§. 6. Quae amia cum ea, qua per est, at-
tentione expendimus, quemadmodum inhe-
ris, quod tibi commendamus, gravitatem os-
tendunt, et difficultatem; sic multam, quam
in te nos, itaque virtute repositam habemus
fiduciam, satis demonstrant. Sollicito igitur cura
(sanctissima Pauli verba tecum usurpamus) so-
llicite cura te ipsum probabilem exhibere Deo ope-
rarium, inconfusibilem, rectis tractantem verbum
veritatis. (1). Hoc primum sit, atque praeci-
puum; deinde magis operando, quam loquendo
proficis, quia major est splendor operis, quam
sermonis (2). Argus, obsecra, incrope, semper
tamen in omni patientia, et doctrina (3), ut in
omni tua actione illa supereminet charitas,
quae divina jungit, et conjuncta custodit, humi-
lia sine timore subrigit, erecta sine dejectione sub-
mittit (4). Ab infantia sacras literas nosti, quas
te possunt instruere ad salutem per fidem, quas
est in Christo Jezu (5). Hisce ergo viro tam-
quam quotidiano cibo; est enim utilis omnis
scriptura dicentis inspirata ad docendum, ad ar-
guendum, ad corripiendum, ad erudiendum in
justitia, ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus
bonum instructus (6). Numquam queras, quod
utili tibi est, sed quod multis, ut saluti faciat (7);
tum ne ritupretur ministerium nostrum (8).
tum ut fidelis inveniaris dispensator mysterio-
rum Dei. Os Nostrum patet ad te, venerabilis
frater (9); cor Nostrum dilatatum est: nec finis
esset dicendi, quando non est finis amandi.

§. 7. At quoniam vel ipsi multiplici sacri-
ritus, quos in hac tua consecratione hactenus
adhibuimus, angustos Nobis faciunt dicendi
terminos, illud, venerabilis frater, mente repo-
situm habeto: Nobis id anime firmissime esse
constitutum, ut sint Nobis administri, et co-

Confron-
tur Mentis,
auctoritate,
et pa-
trium aucto-
ritas.

Quae enim
debet agri-
di methodus
indiget.

(1) II. ad Timoth. II. 13.

(2) II. ad Timoth. IV. 2.

(3) II. ad Timoth. III. 13.

(4) S. Brene Asten. in Math. num. 42.

(5) S. Greg. M. epist. 47. lib. 2.

(6) I. ad Corinth. X. 53.

(7) Ibid. III. 16. 17.

(8) II. ad Corinth. VI. 3.

(9) Ibid. VI. 11.

petatores in solitudine ecclesiarum, quales voluit s. Bernardus pontificis consiliarios esse debere: qui nempo sint in iudicio recti, in consilio providi, in iubendo discreti, in disponendo industrii, in agendo strenui, in loquendo modesti, in adversitate securi, in prosperitate devoti, in zelo sobrii, in misericordia non remissi, in otio non otiosi, in hospitio non dissoluti, in convivio non effusi . . . ubique, et in omnibus circumspiciti . . . Qui orandi studium gerant, et utrum habeant, ac de omni re orationi plus fident, quam suis industriis vel labori . . . Qui ad Nos redeant fatigati quidem, sed non suffocati, simul et gloriantes non quod curiosa, seu pretiosa quocunque terrarum attulerint, sed quod reliquerint pacem regni, legem barbaris, quietem monasteriis, ecclesiarum ordinem, clericis disciplinam, Deo populum acceptabilem (1).

Conclusio.

§. 8. Huiusmodi te esse venerabilis frater, non dubitamus: permansurum maxime confidimus: reversurum autem ad Nos, ut merito laude ornatum, sic Deo gratiorem, et hominibus, ut iis gaudium, et corona Nostra semper in Domino Jesu Christo. Amen.

LXIV.

Confirmatio instituti, et regularum congregationis discalceatorum sanctissimae Crucis, et passionis Domini nostri Jesu Christi.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Protectum.

§. 1. Praeclara virtutum exempla, quae supremis sanctitatis auctor in sua Ecclesia idealitatem instaurare non desunt, in illis potissimum elucent, qui divinae gratiae ductu mundi filicebris abdicatis, optimam partem elegerunt, et sub regulari disciplina apostolicae vitae instituta sectantes, non solum propriae, sed aliorum etiam aeternae salutis se profuturos pollicentur, eodemque Romani pontifices praedecessores Nostri, tanquam in sinu fovete, et opportuno adjumento, quibus in suscepla evangelicae perfectionis via facilius, ac securius

progrediantur, semper augere studuerunt. Propterea Nos, divina consilio ejusdem catholicae Ecclesiae regimini praesidentes, omnem curam impendimus ad tuendam regularis disciplinae firmitatem, novisque operibus in illa constitutis, regulas, quae post maturam, diuturnumque examen opportuniores habitae sunt, tradimus observandas.

§. 2. Alias siquidem felicis recordationis praedecessores Nostri, primus Benedictus pp. XIV, orientem tunc congregationem clericorum exalceatorum Crucis et passionis Domini nostri Jesu Christi, valde proficuum futurum censens, ut ea regi posset, et consoleretur, quosdam illius regulas, et ordinationes per suas in forma Brevis expeditas litteras sub datam diel xviii. aprilis MDCCXVI approbavit: subiinde vero Clemens pp. XIV cum novisset, eandem congregationem jam professorum numero auctam uberes in agro Dominico virtutum, et christianae pietatis fructus attulisse, per suas similes, etiam in forma Brevis, diel xv. novembris MDCCCLXIX, concessas litteras, statuta, regulas, et constitutiones ejusdem congregationis, una cum nonnullis additionibus, et declarationibus confirmavit, et approbavit, atque per alias litteras apostolicas sub plumbo eodem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo sexagesimo uno, sexto kalendas decembris, pontificatus sui anno primo expeditas, eandem congregationem, et personas illi tunc adscriptas, ac in posterum recipiendas, cum domibus eis concessis, et concedendis in futurum sub speciali sua, et Sedis apostolicae protectione recepit, et perpetuo consilii, atque instituti laudans, et approbas illorum corpus, et societatem in unam congregationem clericorum discalceatorum sanctissimae Crucis, et Passionis Domini nostri Jesu Christi comprehensendam, cujus professores in quatuor votorum simplicium, videlicet paupertatis, castitatis, obedientiae, ac promovendi inter Christianifideles, venerationem sanctissimae Crucis, et gratam memoriam passionis ejusdem Domini nostri Jesu Christi, observantia omnipotenti Deo, Ecclesiaeque utilitati assidue famularentur, crexit, et instituit, aliasque statuit, addidit, concessit, atque largitus fuit, quae ad huiusmodi congregationis firmitatem, regimen, augmentum, et propagationem duxit impedienda.

Regulae congregationis Benedicti XIV. approbavit, et alia praescripta in eadem congregatione observanda.

(1) S. Bernardus de Consid. I, IV, c. 4.

Reverentia fa-
cultate propo-
siti generis
i. c. regim-
is, et de-
trectis, plura
in posterum
i. c. de-
trectis
sunt.

§. 3. Cumque Nobis pro parte dilecti filii Pauli a Cruce praepositi generalis dictae congregationis, nuper expositum fuerit, iuxta tam in praemissis Benedicti, quam in ambabus Clementis praedecessoris Nostri, datam facultatem, quod in generalibus ipsius congregationis comitiis regulae ipsae, et constitutiones interpretari, et declarari possent; acque autem in eis immutanda, resecanda, addenda, experientia suadente, viderentur, de his debita, ad apostolicam Sedem, relatio fieri deberet in generalibus comitiis, quae proxime praeterito mense maio, in domo sanctorum Joannis, et Pauli de urbe eidem congregationi ab ipso Clemente praedecessore concessa celebrata fuere, ipsius congregationis professores eodem Paulo praeside, nonnulla ab ipsis regulis levioris momenti tollere, alia illis addere, quaedam immutare, ac denum alia circa easdem declarare unanimiter cogitaverint, atque immutationes hujusmodi, nova peracta regularum collectione, propriis capitibus aptaverint.

Potius ap-
probatio con-
cessionem
faciamus

§. 4. Idem pro parte dicti Pauli integrum negotium approbationis dictarum regularum ad Nos fult baniliter delatum, atque una supplicatum, ut ipsius congregationis instituto novam confirmationem adiere, illamque spiritualibus gratis, quae ad apostolicum ministerium sanctius exequendum fidelium animabus magis proficuae forent cunularem.

Subjectionem
examinis con-
firmationem
S. R. E. car-
dinalium De
Zelada, et a
Lancet, qui
declarat re-
ceptum, et
approbationem
eius.

§. 5. Prius quam tamen in hac re quidquam deliberarem, quamvis ut accepimus, benediciente Domino, congregatio ipsa jam aucta sit, atque in dies illi sese addicant plures, qui propriae, et aliorum saluti procurandae sedulo vacare exoptant, nihilominus de summa religione, prudentia, et animi perspicacia dilectorum filiorum Nostrorum Caroli Victoris Amedei tituli sanctae Praxedis a Lancetia noncupati, et Francisci Xaverii tituli sancti Martini in Montibus de Zelada nuncupati S. R. E. presbyterorum cardinalium merito confis, illis eorumdem regularum examen injunximus, eorumque votum exquisivimus. Cumque iidem post maturum diuturnumque examen regulas ipsas expendierint, et eorum syngrapha regulis edicta, illas commendatione fuerint prosequen-
tes. Nosque saepe rogaerint, ut regulas, et constitutiones easdem, suprema Nostra, qua pollemus auctoritate, ita confirmare, et approbare, eaque eorum observantiam sancire dig-
naretur, quod haec regularum et constitu-

tionum collectio, a cunctis ejusdem congregationis alumnis attendi et observari debeat.

Tunc pon-
tificis confir-
mationem.

§. 6. Nos itaque animo reputantes, quod congregatio ipsa eo progredietur, et habebit fructum summi in sanctificationem populorum, finemque vero vitam aeternam, quo impensis pristinum servatura erit spiritus fervorem, ac illius professores arctiorem amantes, servantesque pauperitatem orationibus, vigiliis, poenitentis, ac verbi Dei praedicatione, propriam salutem, et praevicatorum conversionem, atque simul Domini Nostri Jesu Christi acerbissimae passionis recordationem oculum mentibus infigere, erunt curaturi. Propterea piam hanc institutionem, et regulas ipsas auctoritatis Nostrae vi, ut illae exactius serventur, quam libenter munire studemus. Dictum itaque Paulum a Cruce praepositum generale, ejusque congregationis, et instituti professores specia-
lium gratiarum favoribus prosequi, eorumque votis, quantum in Domino possumus, annuere volentes, ipsorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, si quibus quomodolibet innodati existant ad effectum praesentium tantum consequendum harum aerie absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc baniliter porrectis inclinati, ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine in primis, tam Benedicti, quam ntrasque praedicti Clementis praedecessoris literas, super erectione, et institutione dictae congregationis cum omnibus, et singulis gratis, facultatibus, et privilegiis, concessionibus, et indulgentiis in eis contentis, et elargitis, periodo ac si integer, ac de verbo ad verbum illarum tenor praesentibus foret insertus, apostolica auctoritate, per ipsas praesentes Nostras literas confirmamus, et approbamus, et quatenus opus esset literas ipsas juxta integrum eorum tenorem in perpetuum eisdem modo, et forma iterum concedimus, et imperimus.

Extrema
confirmatio
nisi ad duc-
tum latum
e. cardinalis
depositio.

§. 7. Porro novam hanc regularum, et constitutionum collectionem a praedictis Carolo Victorio Amedeo, et Francisco Xaverio cardinalibus expensarum, et laudatarum ita, quod illarum tenor nra, cum decreto approbationis eorumdem Caroli Victoris Amedei, et Francisci Xaverii cardinalium in eorum finem, ac cum praesentibus quoque Nostris literis, typis

fideliter imprimi, singulaque futuris etiam dictae congregationis professoribus significari debeant, etiam perinde, ac si ipsarum regularum, et decreti praedicti integer tenor praesentibus esset insertus, eorumdem tenore praesentium, dicta apostolica auctoritate perpetuo confirmamus, et approbamus, illisque apostolicae firmitatis vim, et robur adjicimus, omnesque, et singulos ejusdem congregationis professores ad plenam earum observantiam sub munitis, et poenis in eis indictis teneri, et obligatos esse declaramus, ac etiam statuimus, et sancimus.

Declarationes ipsarum.

§. 8. Ut autem fideles, qui ad apostolicas missiones ab ejusdem congregationis professoribus peragi solitas, vel ad spiritualia exercitia publice in ecclesiis tradenda confluent, vel in domibus ipsius congregationis spiritualibus illidem exercitiis per aliquot dies vacaturi, quandoque sese recipiunt, coelestium Ecclesiae thesaurorum participes fiant, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, et singulis Christianis illis, quod intererentes missionibus, publicisque exercitiis, etiam utriusque sexus; quo vero ad exercitia spiritualia in domibus praemissa peragentes virilis sexus tantum in fine missionum, ac exercitiorum spiritualium, si interea temporis vere poenitentes, et confessi, sacramentum Eucharistiae sacramentum sumpserint, quoties id egerint, plenariam omnium peccatorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino perpetuis futuris temporibus concedimus, et indulgemus, quin immo praescribimus, et injungimus, ut ipsi postrema die missionum hujusmodi, postquam Dominicae passionis memoriam assidue a fidelibus colendam, quam exiit commendaverint, cum imagine Domini Nostri Jesu Christi et cruce pendente, quam in missionibus, ut moris est, gerunt, supra populum inibi congregatum, Nostro, et Romani pontificis pro tempore existentis nomine; benedictionem velut divinae misericordiae, et reconciliationis pignus impetiri possint, et debeant.

Notandum est, quod in litteris secundo dictis non omisit, Nos quoque animo inhae-

rentes, Venerabiles fratres nostros patriarchas, archiepiscopos, et episcopos, dilectosque filios locorum ordinarios, in quorum diocesis, et territorii domus, regimus, et hospitia dictorum clericorum excolectorum erecta jam sunt, et benedictae Domino, in posterum eriguntur, nec non quibus fidem clerici discales de superiorum suorum licentia praecipue ad evangelica munera peragenda sese exhibebunt exiit in Domino iterum hortamur, ut illos recipiant, et ab aliis recipi faciant, atque habeant eos Nostra et Sedis apostolicae reverentia plurimum commendatos, nec non ipsos ad annuntiandum verbum Dei, aliaque ecclesiastica et sacra ministeria, eorum regulis consentanea exercenda adhibeant. Ipsi vero clericis dictae congregationis harum serie praecipimus, ut ipsi susceptae institutionis memores, et eisdem patriarchis, archiepiscopis, et episcopis, ac ordinaria praedictis obsequentes in bonum catholico religionis, divini cultus, a animarumque salutis cooperentur, et laborent.

Per uti litteras congregationis, et regni ab aliis tenent.

§. 10. Praesentes autem litteras, et in eis contenta quaecumque semper, et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa de subreptione, vel obreptione, aut nullitate, vel invaliditate vitio, seu intentionis Nostrae, vel quovis alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specificatione, et individuum mentionem, aut expressionem requirente defectu, vel ex quocumque alio capite, ac jure statuto, vel consuetudine aliqua resultantem quantumvis juxta quae ad effectum validitatis praesentium necessarium exprimenda forent, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari aut ad terminos juris reduci; vel adversus illas restitutionis in integrum, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris vel facti, aut gratiae remedium, vel justitiae impetrari posse, neque ipsas praesentes sub quibuscumque stultum, vel dissimulatum gratiarum, aut dispositionum, generalibus revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, et Sedem apostolicam praedictam etiam

Chanciarum apostolicarum.

motu proprio, ex certa scientia et potestate plenitudine ex quibuscumque causis, pro tempore faciendâ comprehendit, sed semper, et omnino ab illis excipi, regulasque prædictas semper vigentes integre observari debere.

*Durumque ir-
ritum, et
sanctis con-
trariis.*

§. 11. Sicque, et non aliter in præmissis omnibus, et singulis, et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, aut vice legatos, dictaque Sedis nuntios, aut alios quoscumque quavis auctoritate, potestate, praerogativa, et privilegio fulgentes, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et quacumque instantia iudicari, et definiri debere, et si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, pari auctoritate irritum, et inane decernimus.

*Durumque
contrariis
sanctis.*

§. 12. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostris, et cancellariae apostolicæ regulis de jure quæsitæ non tollendo, ac aliis in contrarium præmissorum quomodolibet editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, fidei, et literis apostolicis quibuscumque regulis ordinibus, aliisque congregationibus, illorumque ac illarum personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacibus, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, etiam motu proprio, aut aliis quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales ideò importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores pro plenè, et sufficienter, ac de verbo ad verbum præsentibus insertis, et expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum omnium effectum hoc vice dimittimus latissime, et plenissime, ac hypocaliter, et expresso harum quoque serie derogamus, contrariis quibuscumque.

*Vides ha-
benda tenoribus
sanctis.*

§. 13. Ut autem præsentis Nostrae litterae ad omnium optiam facilius possit pervenire;

velimus, ut illorum exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si originaliter exhibitae forent vel ostensae. Noli ergo omnino hominum licet paginam haec Nostrae absolutio- nis, confirmationis, approbationis, concessio- nis, impetrationis, roboris, adjectionis, declaratio- nis, statuti, sanctionis, elargitionis, induiti, hortationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem, anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo quinto xvii. octobris, pontificatus Nostri aetate primo.

LXV.

*Die de 13.
m. 1774.
Aetate I.*

Allocutio de pretiosa morte Hyacinthi Castañeda Hispani, et Vincentii a Pace-Tonquiniensis, ordinis Praedicatorum missionariorum apostolicorum in regno Tonquini, adjuncta promotione eminentissimorum dominorum S. R. E. presbyteri cardinalis Joannis Thomae de Boxadors, Dominici ordinis magistri generalis; eminentissimi et reverendissimi d. presbyteri cardinalis Francisci Mariae Banditi archiepiscopi Beneventani, ac eminentissimi, et reverendissimi domini diaconi cardinalis Ignatii Boncompagni.

Venerabiles fratres.

§. 1. **P**lacuit patri misericordiarum, et Deo totius consolationis maximum angustis Nostris levamen asserre. Meminisse vos, venerabiles fratres, non dubitamus; quanta formidine, animique trepidatione gravissimum pontificis dignitas nris, in hac tanta praesertim temporum perversitate, adsumeremus. Verum divina promissione excitati; eam pro Nobis, atque Ecclesiae suae pugnaturum, qui major semper est ad protegendum, quam diabolus ad impugandum, inter tot malorum pericula, inter anxietates, et amaritudines, Deo confor-

Procedimus.

tante, animo non concidimus, scientes mundi huius hospitium tristitia, ac lacrymis esse refectum, nec posse accipi dolum, et passivum coronam, nisi praecedat in dolore et passione constantia. Illius beneficio, ad cuius putam tempora obsequuntur, elementa famulantur, vidimus insperato copios grandescere messium, exuberare pomis arbusta, frutibus oliveta redundare, atque ita Nobis temporalis vitae impetiri subsidia. Quanto magis, etsi irruant, aggrediantur undique hostes vineam Domini, ipse custodiet eam, ut stabilis, et immota sit fides nostra fundata super firmam petram, tamquam sponsa innixa super dilectum suum.

§. 2. Huius patrocinii repositionem nuper accepimus a Domino, qui intuens catholicam religionem innumeris agitari turbulentiis, suscitavit in regno Tonquini viros fortissimos, et charitate fervidos, ut proprio sanguine de communi hoste insigniter triumphantes, novis coronis Ecclesiam decorarent. Hoc est, quod magna Nos replet iocunditate, venerabiles fratres; hoc in tanto charitatis languore, tantique morum corruptione praerclarissimum est beneficium Ecclesiae collatum. Hoc ipsum vobis gaudentes annunciamus, ut sitis Nostrae lictitiae participes.

§. 3. Literis venerabilis fratris Jacobi episcopi Hierocaesariensis, vicarii apostolici in regno Tonquini, nunciatum est congregationi Nostrae de Propaganda Fide, missionarios duos ex Praedicatorum ordine, sacrum apostolatus manus ibidem obeuntes, captos, ac detentos, catholicam fidem in regis conspectu invito animo professos esse; ac pro ea ludibris et cruciatu perpassos, demum vitae contemptores, mortis triumphatores cervice intrepide carnifici praepuisse. Eorum altari nomen erat Hyacintho Castaneda, natione Hispano; alteri Vincentio a Pace, Tonquinesi. Prolixam episcopi Hierocaesariensis narrationem breviter vobis in praesentia referemus. Cum quinque socios Hyacinthus in Tonquino intra assignatos sibi fines in verbi Dei praedicatione, in audiendo confessionibus, ac in animarum salute satagende versatus esset, die undecima Julii anni millesimi septingentesimi septuagesimi tertii, administratis infirmo sacramentis, domum rediens, ab infideli homine eunum coarctis stipato, ipsum insequente, comprehensus, ac biduo cibi; potuique expers, huc atque illic pertractus ad pro gubernatorem ad-

ducitur. Magna vis auri ad eum redimendum postulabatur, quam nemo christianorum posset persolvere. Proinde in arundinam caveam conjicitur, tam arcum, ac depressam, ac nec standi nec cubandi locus esset. Non diu post captus etiam Vincentius a Pace non dissimili immanitate simili cavea inclausus est. Huic in modum ambo in regiam civitatem deducuntur; atque, ut palam omnibus esset, cur ita destinerentur, cuique caveae inscribitur grandioribus litteris causa, Lusitanorum legis magister: id est praeceptor legis Dei, et evangelicae doctrinae. Ad regem ipsum deducti, ac interrogati respondent: summi Dei legem gentibus a se annuciari, ut eidem illas famulantes in immortalis vitae glorificarentur. In hac non re satis inesse criminis putatum est, ut ipsi capitali supplicio addicerentur. Quo animo operarios evangelicos haec audientes fuisse, quid dixisse, aut egisse arbitramini? Jesu Christi imaginem Hyacinthus manu elevata, ejus divinitatem, et incomparabilem erga homines charitatem alta voce depraedicans, peccatorum veniam exposcens, flagrantissimi erga Deum amoris actus eliciens, apostolorum symbolum distincte pronuncians, beatissimae virginis sub invocatione Rosarii praesidium implorans, septima die novembris praedicti anni millesimi septingentesimi septuagesimi tertii, tamquam nixa, quae a lupo devoranda non gerit, non clamat, non queritur, sed iterum mortem expectat, et dentibus edit voracitatis, capite fructus est. Vincentio in eadem causa versanti oblata erat opportunitas feralem sententiam evadendi; regni enim leges solum missionarios Europeos, non autem indigenas supplicio afficiendos decernebant, jamque nonnulli ipsius causam iterum agi, se recognosci postulabant. Ipse tamen socii mortis emulatione incensus, atque invicti animi obstitens, ut communem cum Hyacintho habebat causam, ita parem sententiam habere, et pro Christo mori cupiens, eodem mortis genere, eademque die apostolatus sui cursum glorioso consummavit.

§. 4. Conferissimum christianorum agmen, qui spectaculo interrant, exemplo Tobiae, qui plus Deum timens, quam regem, occisorum rapiebat corpora, et mediis noctibus appellebat, missionariorum cadavera collecta, in ecclesia pagi Trolin pro ritu tumularunt. Rex ira concitatus, effertur contra christia-

Memoritur
episcopi Chri-
stianissimi
persecutus in
regno Ton-
quini.

Relatio mor-
talis et sub-
junctae
Hyacintho
Castaneda
Hispano, et
Vincentio a
Pace Ton-
quinesi.

Corpora de-
fectorum a
Christianis
huc reple in
causa ta-
mentis sunt.

nos: publico edicto persecutionem indixit; qualem sub Romanis principibus describit sanctis Hieronymus; unde carceres oppleti, pecuniae extortae, templa destructa, domus ever-
sae, christianorum secessiones ad antra. Omnes tamen, devicta temporis adversitate, fide, periculo contentis, gaudia salutis induti, euncta superabant propter eum, qui dilexit nos.

Postulatio
gratiae de
martyriis
studia.

§. 5. Dum haec legereamus, consolationis lacrymis, gratiaeque singulis opprimebamur, videntes, quod Nostrae fidei veritas, quo magis offundi contenditur, eo lucidioribus radiis illustratur. Quae de utroque Christi pugile ex hactenus allatis literis annunciamus, plane indicant, odio in catholicam religionem adductum fuisse tyrannum ad religiosissimos viros perimendos, eosque pro orthodoxa fide mortem perituros, ex quo rite consequitur, ex aequali causa, ex aequali supplicio aequalem consummati martyrii palmam esse ab utroque reportatam.

Laudes for-
tissimorum
hominum,
qui aliam
sanguine li-
bra inter-
fusa salu-
tatem.

§. 6. Hoc fortissimorum hominum trophaeum in memoriam Nobis revocat prisca illa tempora, quibus Christi fides, cum per orbem terrae pullulatura floecundus, innumerorum pene martyrum sanguine areretur, in Sin-
nam imperium, ejusque ferunt olim Tonginum fuisse provinciam, vel ante Nestorianam infelitionem, perasit; laetantque in Domino vehementer neque hodie deesse homines divites in virtute, qui effuso sanguine eandem fidem illic instaurare contendunt. Scimus item alios plures inventos esse, qui non multis ab hinc annis magna hac martyrii laude praestiterunt; sed Hyacinthi, et Vincentii laus eo est ntilior, et fructuosior, quod sua corona, plurimis alio-
rum martyrum coronis addita, non solum longinquis illis partibus profuerunt, sed Nostris etiam regionibus prodese maxime valent, in quibus hodierna aetate christiana fides vir-
lensis doctrinis impetitur.

Exprobra-
tio in acri-
tione pro-
fessionis ag-
gressores.

§. 7. Quidquid contra nitantur catholicae professionis aggressores intelligent saepe, vel inviti necesse est, ad caetera Nostrae fidei certitudinis argumenta magnum accedere robor ex martyrum virtute, et in moriendo sacritate. Quomodo enim ad martyrium ultro plures accurrissent, quam quibus intermendis sufficeret ipsa saecientium immanitas? Quo modo genero, atque honoribus praestantes, divitiis, et vitae commodis affluentibus ad supplicia convellasset? Quomodo fuissent tot vir-

gines inapidae, adolescentes intrepidi, rudis invicti, tortures conversi, nisi Deus legitimae veritatis causa certantibus inaspetabili ratione adventione, martyrii peregrinatos, cui soli solus sensum, atque naturam vincere possit? Idcirco jure ac merito sancti patres docuerunt, per martyrium discere homines Christo credere; ambigentes confirmari; religionem defendi; Ecclesiam roborari.

§. 8. Quae propter quanto acriores existerent adversariorum impetus, tanto palmae ex ferocientibus tyrannis reportatae, aliae ex aliis uberiori semper germine pollularent. Illudis de hoc est Sulpicii Severi sententia: dum omnis, inquit, fere orbis sacro martyrum cruore infectus erat, certatim gloriosa in certamina ruebatur; multisque avidius tunc martyria gloriosis moribus quaeerebantur, quam nunc episcopatus pravis ambitionibus appetantur: Consonae sunt patrum adhesiones; comprobant idipsum sacra monumenta; apostolicum missionum propagatio confirmat.

Profectus
martyrii.

§. 9. Utinam igitur, nostrorum martyrum documento, saeculi hujus sapientes falsis renunciant opinionibus, sicut illi, pro fidei veritate, vitae renunciant; et dum eos sequi non possunt per supplicia, sequantur per virtutem. Utinam latius corde recogitent, quod dum martyres Nobis fidem veram duro agone commendant, afflictionem praecedentium, instructionem Deus efficit posterorum; illos examinat, ut nos erodiat; illos contert, ut nos aequirit; eorumque cruciatus nostros vult esse profectus.

Mentis ut
Christifideles
qui martyres
per supplicia
sequi non
possunt, se-
quatur per
virtutem.

§. 10. Postquam haec vobis ingenti animi gaudio commemoravimus, opportunum esse arbitramur jucunditatem Nostram, non sola enunciatione, sed publica etiam significatione exponere. Idcirco cogitationem Nostram convertimus ad praecursum Praedicatorum ordinem, anni commendatione dignissimum, a quo, quemadmodum duo praesentandi alumni huius Nostrae allocationi jucundissimum argumentum praebuerunt; ita alii quam plurimi sanctitate, doctrina, dignitate praestantes jamdudum Nostram excitant devotionem, ut illius nomen assumeremus, qui Dominicanae familiae sigillat, et apostolicae cathedrae gloriam amplificavit. Ut igitur singularia Nostrae benevolentiae erga eundem ordinem testimonium exhibeamus, eum purpura decorare statuimus, qui a viginii ferme annis tanta illi

Ordo Praedi-
catorum ad
quam mari-
tyres perma-
nent, detur-
tur per omni-
a carceres
Reverentia
sive omni-
bus magi-
stri guberna-
la.

praestit cum laude, ut nullius incongruae voluntati deserviverit magistrum, nempe Joannem Thomam de Boxadors; a quo insuper retineri volumus generale magisterium, Nostro, et Sedis apostolicę beneplicito duraturum, porinde ac a praedecessoribus Nostris actum fuit in promotione cardinalium Cajetani Justiniani, Gallamini, et Pipiae, qui omnes simili honore decorati, in generalitio Praedicatorum magisterio una cum cardinalatu persisterant.

§. 10. Praeterea ut animi Nostrī laetitiam quisque consulationis comprehendat, declarare intendimus duos alios collegas vestros, quos in pectore reservavimus in consistorio secreto habito die 17. julii currentis anni; alterum Franciscum Mariam Banditi, archiepiscopum Beneventanum; alterum vero Ignatium Boncompagni, pro-legatum Bononiae. Habemus in prima egregia merita in gesto episcopatu montis Falisci, et in generali praefectura sui ordinis Clericorum Regularium, a quibus collegium vestrum habuit cardinales non minus pietate, quam literarum scientia conspicuos, et catholica religio operarios, qui in remotissimis regionibus orthodoxam fidem disseminarunt. Splendent in alio vividum ingenium, agendi robur, ut merito sperandum sit, quod aemulator fiat virtutum insignium ejus propinquorum, praesertim utriusque Gregorii XIII., et XV., ac Alexandri VII. de hac apostolica Sede, ac Romana curia optime meritorum. Atque id conficere jam nunc possumus ab assidue, et plane feliciter impenso ab ipso studio in exsiccatione paludum Bononiensium, per magni quidem momenti opera, quod Nos impulit, ut jampridem declararemus, Nos illi veniam non daturus, ut ab incepto, etiam post adeptum cardinalatum, desisteret, quo magis in dies de Nobis benemereri possit.

Quid vobis videtur?

§. 11. Auctoritate omnipotentis Dei, sanctorum apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra declaramus S. R. E. presbyterum cardinalem Franciscum Mariam Banditi, et diaconum cardinalem Ignatium Boncompagni. Insuper creamus presbyterum cardinalem Joannem Thomam de Boxadors, cum derogationibus, et salusis necessariis, et opportunis, et praesertim quod constitutiones, decreta, leges, usus, et consuetudines in ordine Praedicatorum vigentes non obstant praefato cardinali Joanni

Thomae in prosecutione magisterii generalis ejusdem ordinis, ut prius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

XLVI.

Confirmatio erectionis confraternitatis Redemptionis captivorum civitatis Lucanae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Pietatis, et christianae charitatis opera, quae Salvator, et Dominus Noster Jesus Christus, cujus vices licet immeriti gerimus in terris fidelibus suis instanter commendavit, ubi qua cum divini cultus incremento, et animarum salute, confovere jangler satagentes, sis omnibus, quae ad eorundem operum exercitum conservandum, augendumque pertinent, libenter cum a Nobis petitur, apostolice muniminis firmitatem adjicimus.

§. 2. Cum itaque sicut accepimus in ecclesia abbatali nuncupata sancti Hieronymi civitatis Lucanae dudum una pia, et devota utriusque sexus Christianifidelium confraternitas sanctissimae Pietatis nuncupata sub titulo Redemptionis captivorum christianorum vulgo *del Riscatto* canonice erecta, ac instituta fuerit, ea vero, quae a Sede apostolica approbantur, et confirmantur, firmiora sint, et exactius ab omnibus servari solant; ideo pro parte dilectorum filiorum officialium, et confratrum confraternitatis hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus erectioni, et institutioni praedictae apostolicae confirmationis robur adjicere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui devotionem, et piorem operum, ac divini cultus incrementum, et animarum salutem sinceris desideramus affectibus, eisdem confratres, et consorores specialibus gratiis et favoribus prosequi volentes, ac eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujus-

Alterum cardinalem Boncompagni.

Creatus in presbyterum cardinalem.

Dat. die 15. apr. 1778. Anno 1.

Procurator.

Erectio confraternitatis.

Confirmatio erectionis.

modi supplicationibus inclinati, erectionem, et institutionem praedictas, quatenus canonice, ut praefertur, factae fuerint, apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque apostolicae, ac inviolabilis firmitatis robur adjiciamus, ac omnes et singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in praemissis quomodolibet intervenerint, supplemus, et nibilominus in praedicta ecclesia confraternitatem sub titulo praedicto, cujus confratres, et consorores processionaliter incedere, devota officia decantare, se se congregare, et caetera, quae per confratres, et consorores aliarum confraternitatum fieri solent, facere libere, et licite valeant, sine alicujus praedjudicio, et dummodo ordinarii loci ad id accedat assensus, auctoritate, et tenore praedictis perpetuo erigimus, ac institimus.

Confraternitas
talis non
habetur, et
per ordinem
loci
approbanda.

§. 4. Nec non confratribus, ac consororibus dictae confraternitatis pro tempore existentibus, ut quaecumque capitula, statuta, decreta, et ordinationes pro salubri eorum, et confraternitatis praedictae gubernio, ac directione, necessaria, et opportuna, licita tamen, ac honesta, et sacris canonibus, ac concilii Tridentini decretis non contraria, et per ordinarium loci examinanda, et approbanda facere, atque egerere, etque jam facta pro tempore, prout eis videbitur, et expediens fuerit, praevia tamen examinatione, et approbatione hujusmodi mutare, alterare, corrigere, ac in melius reformare.

Potest
rependi: res
duo deest
legatis.

§. 5. Ac insuper omnia, et singula legata relictis, res, et bona quomodolibet qualificata mobilia, et immobilia per quoscumque Christianifideles dictae confraternitati per viam testamenti, donationis, aut alia quomodolibet data, et relictis recipere, illaque per eorum deputatos, sive administratores regere, et gubernare, ac administrare, et in ipsis confraternitatis, et ejus piorum operum usus convertere, ita tamen ut de rebus, et administratis per eos ordinarii loci hujusmodi juxta decreta concilii Tridentini rationem reddere teneantur, libere, et licite possint, et valeant, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus.

Confraternitas
indulgentiam
res.

§. 6. Praeterea, ut dicta confraternitas sic erecta majora in dies suscipiat incrementa, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi omnibus utriusque sexus Christianifidelibus, qui dictam confraternitatem in posterum

ingredientur, die primo eorum ingressus, si vere poenitentes, et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpsierint plenarium, nec non tam descriptis, quam pro tempore describendis in dicta confraternitate confratribus, et consororibus in cujuslibet eorum mortis articulo, si vere quoque poenitentes, et confessi ac sacra communione refecti, vel quatenus id facere acquirverint, saltem contriti, nomen Jesu ore, si poterint, sin minus corde devote invocaverint etiam plenarium. Ac eisdem nunc, et pro tempore existentibus dictae confraternitatis fratribus, et consororibus etiam vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui ejusdem confraternitatis ecclesiam, sive cappellam, vel oratorium die festo principali ejusdem confraternitatis per confratres, et consorores hujusmodi semel tantum eligendo, et ab ordinario approbando a primis vespersis usque ad occasum solis festi hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et inibi pro christianorum principum concordia, boresum extirpatione, et Sanctae Romanae Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuserint, plenarium similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus; nec non dictis confratribus, et consororibus etiam vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis ecclesiam, vel cappellam, seu oratorium hujusmodi in quatuor aliis anni feriatis, vel non feriatis, seu dominicis diebus per eosdem confratres, et consorores semel tantum eligendis, et ab eodem ordinario approbandis, et ut praefertur, orantibus; quo die praedictorum id exegerit septem annos, et totidem quadragesimas: quoties vero missa, et aliis divinis officiis in ecclesia, seu cappella, vel oratorio hujusmodi pro tempore celebrandis, et recitandis, seu congregationibus publicis, vel privatis ejusdem confraternitatis ubi faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, nec non etiam, qui corpora defunctorum tam confratrum, et consororum dictae confraternitatis, quam aliorum ad sepulturam associaverint, aut quascumque processiones de licentia ordinarii facientes, sanctissimumque Eucharistiae sacramentum tam in processionibus, quam cum ad infirmos, aut pias ubicumque, et quomodocumque pro tempore deferretur, co-

mitati fuerint, aut si impediti, campanae ad id signo dato, semel orationem Dominicam, et salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinquies orationem, et salutationem eandem pro animabus defunctorum confratrum, et consoriorum huiusmodi recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reducerint, et ignotantes praecepta Dei, ac ea, quae ad salutem suam docuerint, aut quodcumque aliud pietatis, et caritatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum exercitio, sexaginta dies de iniunctis eis, vel alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consuevi relaxamus.

Dignitas
confraternitatis
con-

§. 7. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Velum autem, ut si dicta confraternitas alicui archiconfraternitati aggregata jam sit, vel in posterum aggregetur, aut quavis alia ratione unialur, vel etiam quomodolibet instituitur, priores, et quaevis aliae litterae apostolicae quoad indulgentias illi nullatenus suffragentur, sed ex tunc nullae sint eo ipso. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die decima quinta novembris millesimo septingentesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

Det. die 17.
nov. 1775.
Anno L.

LXVII.

Confratribus, et consorioribus confraternitatis sanctissimae Pietatis redemptionis captivorum nuncupatae civitatis Lucanae indulgetur, ut lacticiis, et ovis vesci possint quadragesimae tempore.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

I. sancti
tutis redem-
ptio captivorum.

§. 1. Laudabilem sane voluntatem, atque pietatem eorum Christianissimorum, qui, ut alienas fratrum suorum redimant calamitatem, omnem curam, studium, operamque suam in id potissimum conferre satagunt, ut scilicet illi, qui pene tartarus nationes, non sine vitio, et quod magis est, aeternae quoque animarum suarum salutis periculo captivi reperiuntur, quam celeriter a captivitate huiusmodi libe-

rentur, ex pastoralis officii Nostri debito, non solum fovendam merito in Domino arbitramur, sed ut ipsorum animi promptiores, alacrioresque ad rem hanc peragendam magis magisque reddantur, illos privilegiis, et gratis prosequimur opportunis.

§. 2. Nuper siquidem Nos per alias Nostras in simili forma Brevis expeditas litteras onam utriusque sextae confraternitatem dudum canonice, ut asserabatur, ordinaria auctoritate erectam, atque institutam sub titulo, seu invocatione sanctissimae Pietatis redemptionis captivorum nuncupatam in ecclesia abbatiali pariter nuncupata sancti Hieronymi civitatis Lucanae apostolica Nostra auctoritate confirmavimus, et approbavimus, ejusdemque confraternitatis confratribus, et consorioribus nonnulla privilegia, facultates, gratias, atque indulgentias sub certis modo, et forma tunc expressis concessimus, et indulisimus, ac alias prout in eisdem Nostris litteris, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

Brevis con-
fraternitatis,
et privilegia
eiusdem con-
cessa.

§. 3. Nunc autem confraternitatem praedictam, ejusque confratres, et consorores nunc, et pro tempore existentes amplioris favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quis forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, supplicationibus illarum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, ejusdem confraternitatis nunc, et pro tempore existentibus confratribus, et consorioribus, in ditione, et universo dominio Lucano tantum commorantibus, et pia opera a statutis dictae confraternitatis in captivorum praesertim redemptionem demandata, atque praescripta, prompto peragentibus, non tamen illis, qui archiepiscopi, episcopi, et inferiores praelati, nec non cujusvis regularis ordinis professores, et quoad ecclesiasticos saeculares, qui ad saeculum presbyteratus ordinem praemissi respectively sint, et fuerint, nisi huiusmodi archiepiscopi, episcopi, praelati, aliique ecclesiastici regulares, et presbyteri saeculares, sexagimum aetatis annum compleverint, ut ipsi, et respective ipsae, et eorum singuli, seu eorum et singulae omnibus tam dominicis, quam fe-

Tenore novo
concessimus.

rialibus diebus quadregesimo, etiam dominica in Palmis, et per hebdomadam majorem nuncupatam, ovis, et lacticiis vesci, servatis tamen in singulis feriis jejuniis legibus, et mica tantum comestione in die libero, et licite possint, et valeant auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo concedimus, et indulgemus.

Facultas dispensandi per vota simplicia, excepta solemnibus.

§. 4. Nec non dictis confratribus, et consorioribus, ut dispensari possint super votis simplicibus per eos, ac eas emissis in alia pia opera rite commutandis, exceptis tamen votis solemnibus religionis, et castitatis, facultatemque praeterea, postquam dicti confratres, et consorores semel tantum, nunquam vero pluries, confraternitati hujusmodi nomen dederint, et in ea adscripti, seu respective adscripti fuerint, in toto ipsorum, et eorum vitae decursu, ac etiam in mortis articulo eligendi sibi confessarium ex approbatis ab ordinario loci, qui eos, et eas peccatis Sedi tantum apostolicae, non autem ordinarii locorum respectivo reservatis, nisi eorundem ordinarii licentia accedat, absolvere libero pariter, et licite possint, et valeant auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

Facultas indulgentiarum, et privilegiorum alio confraternitatibus concessorum in ditione Lucana.

§. 5. Atque insuper de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi, praedictis confratribus, et consorioribus pia opera in eadem statutis contenta, et expressa prompte, et ad formam dictorum statutorum adimplentibus, ut ipsi, et ipso de caetero perpetuis futuris temporibus de omnibus, et singulis indulgentiis, et peccatorum remissionibus, ac poenitentiarum relaxationibus quibusvis aliis confraternitatibus, sodalitatibus, ac congregationibus in universa ditione Lucana existentibus; aliis jam per apostolicam Sedem concessis, et elargitis, veluti si illam essent confratres, et consorores, illisque personaliter essent adscripti, et adscripti, atque eadem indulgentiarum, et peccatorum remissionibus, ac poenitentiarum relaxationes confraternitati praedictae sanctissimae Notitiae redemptionis captivorum nuncupatae specialiter essent concessae, quae per ejusdem confraternitatis confratres, et consorores nunc, et pro tempore existentes etiam animabus Christianissimum defunctorum, quae Deo in charitate conjunctae ab hac loco migraverint, per modum suffragii applicari possint, plene, et libero fruantor auctoritate,

et tenore similibus concedimus iidem, et indulgemus.

§. 6. Demum confratribus, et consorioribus praedictae confraternitatis nunc pariter, et pro tempore existentibus hujusmodi, Lucan videlicet commorantibus, et eandem ecclesiam sancti Hieronymi monialibus vero cujusvis ordinis, et insituti regularis existentibus, ac mulieribus, et puellis in quibusvis conservatoriis degentibus, nec non quibusvis aliis extra civitatem Lucanam commorantibus, dictae tamen confraternitati respective adscriptis, ac pia opera in dictis statutis demandata adimplentibus, qui ecclesias, seu cappellas ab eorum rogataribus, seu aliis respective superioribus, et ordinariis locorum designatis debetis diebus stationum urbis visitaverint, et in eis pias preces effuderint, omnes, et singulas indulgentias, et peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes alias ecclesiis dictae urbis, in quibus dictae stationes fixae existunt, concessas, pari auctoritate, et tenore concedimus, ac perpetuo in Domino elargimur. Atque concessionem, facultatem, indulgentiam, relaxationem, et elargitionem praedictam, quoque ejusdem confraternitatis confratribus, et consorioribus pia opera in statutis praefatis contenta adimplentibus pro praesentes tributa sunt suffragii decernimus, et de illis, excepto tamen privilegio vescendi ovis, et lacticiis confratribus in ditione praedicta tantum commorantibus concessas etiam confratres, et consorores extra ditionem Lucanam praedictam commorantes quotiescumque tamen pia opera praescripta ab eadem statutis expleverint, participes esse declaramus.

Applicatio indulgentiarum confraternitati commorantibus etiam monialibus, aliisque pia opera adimplentibus concessis in statu confraternitatis.

§. 7. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodali-
Derogatio consuetudinibus.
 bus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinacionibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub anulo piscatoris die decima septima novembris millesimo septingentesimo se-

Derogatio consuetudinibus.

plusgesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

LXVIII.

Confirmatio omnium, et singularum privilegiorum eminentissimi episcopi Ostiensis, et Veliternensis super privativa ejus jurisdictione in dictis civitatibus, tam in civilibus, criminalibus, et oeconomicis, exclusive ad quaecumque tribunalia urbis, etiam congregationis ad consultanda pontificiae ditionis negotia designatae, et reintegratio jurisdictionis privativae pro omnibus oeconomicis communitalis Velitarum exclusive ad sac. congregationem Boni Regiminis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Ut primum nullis meritorum Nostrorum suffragiis, sed omnipotentis Dei benignitate ad universa Ecclesiae gubernacula admoti fuimus, statim animo perperimus molestiam et procellarum moles, quae in tam periculosum, difficilisque navigationis cursu Nobis undique impenderent. Qua cogitatione doctissimi prope animi abiectionem, nisi infirmitatem Nostram iactavimus in Deum, qui imperat ventis, et mari, ac repente fit tranquillitas magna. Mox edocti exemplo Jesu Christi, qui necesse est efficeret nos omnia, quae vellet, tamen apostolos adjuutores, admiros, operarios adhibuit ad fundandam Ecclesiam, quam acquisivit sanguine suo, et Nos multo magis in partem apostolici muneris advocavimus venerabiles fratres Nostros cardinales, ut Nobiscum sederent in pappi, et praesto sint consilio, auctoritate, fide, quorum benevolentiae habere Nos plurimum nemo ignorat, et nos praeforimus. Ipsi enim Nobis, licet non multo antea in eorum collegium cooptati fueramus, tamen clavum christianae reipublicae, et tantarum rerum administrationem tradere non dubitarunt. Quae tamen suffragiorum pulcherrima significatio, ut in ipsis vehementius quoddam charitatis studium inflammare debet ad adjuvandam imbecillitatem Nostram, ita in Nobis gratam recordationem exurit adeo, ut nullam elabi occasionem patiamur, quin paterno affectu, et pon-

tificia liberalitate beneficentis de Nobis venerabiles fratres Nostros prosequamur, ut quaecumque illis utilia, atque honorifica esse dignoscuntur, libentissime deferamus.

§. 2. Quos inter cum Nobis episcopalis muneris necessitudine conjunctiores sint cardinales episcopi, quos suburbicarios vocant, et praesertim episcopus Ostiensis, et Veliternensis, qui plerumque decanus sacri collegii solet esse, aequitas postulat, ut majorem quamdam rationem habeamus ejus dignitatis, quam ad totius amplissimi collegii splendorem, decus, existimationemque redundare intelleximus. Is enim ex omni temporis votestate habet prerogativam sane illustrem consecrandi, coronandique Romanum electum pontificem, ut mirum videri non debeat, si pontifices amplioribus illi privilegia quasi certatim rumulaverint, et eidem praesertim civitatis Veliternae dominium etiam temporalem, omnimodamque illius jurisdictionem quasi dono attribuerint.

§. 3. Sed Nos legendo compereimus, non eandem omni tempore hujus privilegii vim, ac statum mansisse, siro quod episcopus Ostiensis, et Veliternus de ea diligentis, constantiaque, quae ius illud defendi oportebat, remisit; siro quod nonnulli magistratos, qui quod illis conceditur tamquam sibi ereptum dolent, idem privilegium avertere conati sunt. Primum itaque Franciscus cardinalis Pisaeus eo privilegio uti negligenter desit; sed non multo post cardinalis Joannes Moronus honorificentissimis a sancto Pio pp. V. Niteris die xviii. julii anno MDLXVI. in antiquam possessionem restitutus est. At contra Sixtus pp. V. anno MDLXXXIX. post mortem Alexandri cardinalis Farnesi ius temporale a spiritali prorsus abscidit, cameraeque apostolicae in perpetuum addixit; sed idem Sixtus V. quasi facti poeniteret, quod toti collegio nimis injuriosum videbatur, integram, et omnimodam jurisdictionem, administrationem, et regimen temporale reservatum voluit ad triennium Joanni cardinali Serbellonio decano simul et episcopo Veliterno, eique liberam facultatem attribuit cognoscendi privative omnes, et quascumque causas civiles, criminales meras, ac mixtas inter quascumque personas quavis dignitate fulgentes tam in curia, quam extra in quibuscumque instantis eo plane modo, quo usi fuerant, utique spi voluere decessores.

Locuti decano sacri collegii, qui jura habet consecrandi pontificem, et temporalem ditionem civitatis Veliternae.

Voluit ad id, quod ad idem ditionem veliternae.

Restitutio,
et confirmatio
dignitatis
episcopii Veli-
terni.

§. 4. Jam vero imminutam episcopi Ostiensis, et Veliterni dignitatem restituit Gregorius pp. XIV. qui anno MDXCI. die xxlii. martii eidem episcopo sacri collegii decano pro tempore existenti Velitrarum regimono, et jurisdictionem temporalem commisit, et motu proprio memoratum subscissionem, et camerae apostolicae additionem, Sixti quoque praedecessoris literas revocavit. Qui etiam kalendis maji ejusdem anni ad Alphonsum cardinalem Gonsalvum literas dedit, quibus sancti Pii V. privilegium confirmavit, praemissa instauravit, et ad utramque Ostiensem, et Veliternam civitates extendit. Caeteris praedecessoribus Nostris, qui Gregorium subsequuti sunt, nihil fuit antiquius, atque solemnius, quam rata, firmaque ejusmodi habere privilegia. Quippe Innocentius pp. IX. duorum mensium pontifex dicto anno MDXCI. mense decembri Gregorii litteras: easdemque ter confirmavit an. MDXCII. Clemens pp. VIII., his ante, die nimirum xxiii. februarii semel post editam xviii. kalendas augusti constitutionem de Bono Regimine, die nempe xii. septembris cum privilegiis Pauli II., et IV., et sancti Pii V. relato integro dicti Gregorii litterarum tenore. Paulus idem pp. V.; qui congregationi Boni Regiminis formam tribuit, anno MDXCV. xix. septembris privilegia Pauli II., IV., sancti Pii V., Gregorii XIV., et Clementis VIII. litteris suis firmissime roboravit. Id ipsum praestiterit Urbanus pp. VIII. anno MDCCXIII. xii. novembris. Innocentius pp. X. anno MDCCXVI. xxlii. aprilis. Alexander pp. VII. anno MDCCXVI. iii. septembris. Innocentius pp. XII. anno MDCCXCV. xxii. novembris. Clemens pp. XI. an. MDCC. xviii. decembris. Ac demum Benedictus pp. XIV. (cujus recordatio gratissima Nobis, as auvissima semper esse solet, quod idem Nos inter suos familiares summa benignitate acceperit, tantique pontificis commendatione, ac praeclearo iudicio primus Nobis patefactus est aditus ad capessendam reipublicam). Is igitur in sua constitutione: *Quantum ad procurandam*: edita xv. februarii anno MDCCXLII. §. XXVI. disertissime testatus est, se nullum inferre velle detrimentum facultatibus S. R. E. cardinalis sacri collegii decani nunc, et pro tempore existentia ratione Ostiensis, et Veliternae ecclesiarum.

Litterae re-
bent super
episcopio ju-

§. 5. At Clementis VIII. constitutio illa, modo quam nominavimus, causa, et origo fuit

dissensionum omnium, et litium, quibus majorem in modum oppugnata fuit cardinalis decani jurisdictione a duobus praesertim congregationibus, quarum altera ad consultanda pontificiae ditionis negotia designata dicitur, altera Boni Regiminis. Et prima quidem, quo tempore Thomas Rufus, quem honoris causa nominamus, cardinalis decanus erat, ei simul episcopus Ostiensis, et Veliternus, non dubitavit psalam illi, et imperiose denuntiare, ut transmitteret quosdam criminum processus. At cardinalis libero, et recto animo praecisio negavit. Sed cum pontifex id tum oportere per litteras cardinalis secretarii status declarasset, pontifici imperanti paruit, praeterea nemini. Altera autem congregatio litteras dedit; edicta vulgavit; tabellas datiorum communis sibi transmittendas edixit, accepit, rexit, auxit, et minuit. Haec vulnera cardinalis decani jurisdictioni indicta sunt ab administris congregationis Boni Regiminis, qui praecipue didicisse videbantur litigandi rationem, et vias. Etenim preces datae sunt rec. mem. Clementi pp. XIII. praedecessori Nostro, et principi in Nos munificentissimo, a quo impetrata fuit, atque inde decreta particularis S. R. E. cardinalium congregatio, una cum suo auditore, qui esset a secretis; cui praecedende contentioni super jurisdictionem causis, et negotiis communitatis Velitrarum summa potestas esset. Lis diu protracta est usque ad praedecessorem ss. mem. Clementem pp. XIV., quo pontifice, propositum fuit in eadem congregatione die xxii. februarii anno MDCCXXII. dubium: *An, et de cujus jurisdictione consetet in causis, et negotiis communitatis Velitrarum?* Eaque causa, quae oeconomica potius, ut ajent, definiri debuisset; tam vehementer protractata est contra sacri collegii decanum, ut tacita fere omnium opinione minus fuerit comprobata. Attamen causae ercidit cardinalis decanus, promittentumque fuit decretum illud: *constat de jurisdictione sacrae congregationis Boni Regiminis ad formam constitutionum apostolicarum*. Decretum consequuta est sententia, quae vulgata fuit xlii. julii dicti anni. Quae tamen congregationis sententia non ita circumspecta fuit, ut spem omnis cardinali decano praecideretur eorum aliquando ius recuperandi.

§. 6. Molestie tolerant cardinales plerique omnes, in ea causa dijudicanda summum ius nimis diligenter exquisitum fuisse, non adhi-

Restitutio
eius cardina-
lis episcopio
re concessa.

Servata fuit
cardinalis de-
cani jurisdic-
tio etiam

contra de-
cretum con-
gregationis
apostolicæ
deputatus.

bitam nequitiam illam, quæ legum semper
et modoratrix, et emendatrix fuit, cuius æ-
quitas ac præsertim vis erat in causa ista,
ut habenda esset ratio dignitatis. Et quidem
ipse prædecessor noster sa. mem. Clemens
XIV. decretum antedictum quodammodo mi-
nus probasse visus est, ut confestim audijori
suo præceperit, moneri Fridericum cardina-
lem Lanien congregationis Boni Regiminis
præfectum, suam esse mentem, quod Caro-
lus Albertus Guidebonus cardinalis Cavalchi-
nus episcopus, et decanus vitæ ageret, nil
prorsus de antiqua sua jurisdictione circa tem-
porale earum civitatum regimen esse immu-
tandum, sed ad obitum usque omnia sarta to-
cta servanda, editis resolutionibus, et sententiis
non obstantibus.

Velliturnum
secum sua
jurisdictionem
quædam
plures cardina-
les opore
sulerent.

§. 7. At post cardinalis Cavalchini obitum,
veni fratres Nostrî Joannes Franciscus epi-
scopus Portuensis card. Albanus decanus, tum
Henricus Benedictus episcopus Tusculanus car-
dinalis Eboracensis sub-decanus, quibus id
jus erat Ostiense, et Velliturnum ecclesias an-
tiquissimas jurisdictione, ac suis ornamentis
apoliatas, ne veluti deformatas optare, atque
accipere noluerunt. Ad ipsas tamen studio quodam
curandi majoris boni permotus ascendit
venerabilis frater Noster Fabritius cardinalis
Serbellonius tunc episcopus Albanensis, ad
quem prædecessor Noster jussu a memorato
pontifici auctore pariter datæ sunt literæ,
quibus ei potestas facta est, liberam exercendi
jurisdictionem in his, quæ pertinebant ad anno-
nam frumentariam, et elevariam communitatis
Vellitrarum, nec non furnos annonæ addictos,
et pecuniam sive arcam ipsius annonæ. Atque
hæc mandata, præscriptaque sunt, quamvis
ex sententiâ dictæ congregationis particularis
annonæ velliternæ cura ad congregationem Boni
Regiminis pertinere videretur. Non placuit
tamen ipsi congregationi; quæ tributum dictæ
cardinali Serbellonio liberam memoratos pro-
ventus administrandi facultatem quandoque
turbare tentavit.

Reintegratio
jurisdictionis
eius, et pri-
vilogiorum
cardinalis epi-
scopi con-
cessum.

§. 8. Nos itaque omnibus hisce sedulo per-
pensis, et diligenter examinatis, considerantes,
nulli re ipsa convenientius, quam episcopo
Ostiensi, et Velliterno plerumque sacri collegii
decano pro tempore existentî, regimen tem-
porale, et oeconomiam jurisdictionem earundem
civitatum, et districtum, et territorium Osi-
tensium, et Velliternorum committi posse: non

ad alicujus super hoc Nobis oblatæ petitionis
iustitiam, sed motu proprio ex certa scientia,
ac de apostolicæ potestatis plenitudine privile-
gia prædecessorum Nostrorum Sanctæ Roma-
næ Ecclesiæ cardinali episcopo pro tempore
existenti Ostiensi, et Velliterno fere semper de-
cani, antea concessa adpræbantes, confirman-
tes et innovantes, quarum tenores pro expressis
de verbo ad verbum hic haberi volumus, ni-
mirum Pauli III. et IV., præcipue sancti Pii
V. concordantium facultatem episcopo Ostiensi,
et Velliterno pro tempore existentî per se, vel
per alios cognoscendi omnes, et singulas cau-
sas incolarum civitatis Velliternæ, tam civiles,
quam criminales, atrocibus exceptis (quam
tamen exceptionem omnino deletam, et abroga-
tam esse volumus, atque decernimus) in pri-
ma, et secunda in ipsa civitate Velliterna, et
in tertia instantia in urbe.

Revocatio
dismembra-
tionum facta-
rum ab illi
prædecessoribus.

§. 9. Nec non aliorum prædecessorum No-
strorum Gregorii nempe XIV. qui revocavit di-
smembrationem factam a prædecessore Sixto
V., et applicationem regiminis, et jurisdic-
tionis temporalis cameræ apostolicæ: Innocentii
IX., Clementis VIII., Innocentii XII., Cle-
mentis XI., et Benedicti XIV. dismembrationem,
et applicationem jurisdictionis oeconomi-
cæ, et regiminis temporalis Ostiensis, et Ve-
litrarnæ civitatum factam congregationi boni
Regiminis vigore memoratarum resolutionis,
et sententiæ congregationis particularis desig-
natæ a fel. rec. Clemente XIII., et coactæ
sub sa. mem. Clemente XIV. prædecessoribus
Nostris, diebus, et anno præfatis; et alia
omnia, et singula potissime præmissas resolu-
tionem, et sententiâ auctoritate apostolica,
tenore præsentium perpetuo revocatos, cassa-
mus, abolemus, annullamus, et irritamus;
ac revocata, cassata, abolita, annullata, et ir-
rita, nulliusque roboris, et momenti fuisse, et
esse, nullique prorsus suffragari posse, seu de-
bere, quamvis in posterum nova oderentur do-
cumenta, decernimus, et mandamus; quæ
proinde haberi volumus, ac si nullo modo facta,
ac lata fuissent, et emanassent.

Revocatio-
nes quædam.

§. 10. Eandemque ecclesiam Ostiensem, et
Velliternam, earumque episcopum, ad regimen,
et omnimodam jurisdictionem temporalem, et
oeconomiam dictarum civitatum, districtum,
et territoriorum cognoscendi omnes, et quas-
cumque causas civiles, criminales cum pote-
state gladii, et usque ad ultimum supplicium

inclusive, ac mitas (solummodo vero quicquam poenarum, quae corporum afflictivae sunt, in hac ipsa urbe executioni mandari).

**Exclusio congregacionis ad consue-
tuum de pontifice
dilectis ne-
gotia.**

§. 11. Caeterum semota quacumque facultate congregationis ad consultanda pontificiae ditionis negotia designata, et in prima, et secunda in civitate Veliterna, in tertia veru instantia in urbe, cum omnibus, et singulis archibus, fortalitiis, palatiis, hortis, omnibusque aliis turribus, pertinentiis, adjacentiis, et annexis quibuscumque, prout episcopus Ostiensis, et Veliternus ante dictam constitutionem super Bono Regimine a san. mem. Clemente VIII., atque ante dismembrationem, et unionem vigore dictarum constitutionis, et sententiae factam, gaudere, frui, possidere poterat, et jam ante dismembrationem, unionem, et incorporationem san. mem. Sixti V. revocata a san. mem. Gregorio XIV. ac in pristinum, et eam, in quo ante praemissa quomodolibet erant, statum reponimus, restituimus, et privative omnino ad congregationem Boni Regiminis, et alteram ad consultanda negotia pontificiae ditionis designatum plenissimo redintegravimus.

**Remotio congregacionis Boni Regimi-
nis ab econo-
mica juris-
dictione in
territorio Ve-
litterae des-
tina.**

§. 12. Ita quidem, ut nunc, et pro tempore existens episcopus Ostiensis, et Veliternus regiminis, omnimodam jurisdictionem temporalem, et economicam dictarum civitatum, districtuum, et territoriorum, cum omnibus suis pristinis honoribus, omnibus privilegiis, et facultatibus in omnibus, et per omnia gero, et exercere possit, et debeat, periodo ac si illa ab eisdem ecclesiis dismembrata, et separata ac dictae camerae et cong. Boni Regiminis incorporata, applicata, et unita, ejusque constitutio edita numquam fuissent. Quin immo pro majori cautela praedicta omnia per praesentes, renovamus, ac denuo episcopo Ostiensis et Veliterno concedimus, et indulgemus, et elargimur, atque ad utramque ecclesiam Ostiensem, et Veliternam, earumque civitates, incolae, populos, et subditos similiter perpetuo extendimus, et privative servari mandamus.

**Prohibitio,
et interdictio
congregandi
ad dictam a
congregacione
sub pre-
sente auctoritate
episcopali re-
servata.**

§. 13. Caeterum ad praefocanda, ac penitus elidenda semina omnia quacumque controversia, quae suboriri possent circa administrationem economicam Veliternam, interdicimus ejusdem communis hominibus quibuscumque, et ne audiant ullo pacto, ulloque praetextu confugere ad congregationem Boni Regi-

minis, ejusque administratores, sub poenis arbitrio praefati cardinalis episcopi infligendis; et vicissim ministris, et officialibus supradictis mandamus, ut supplices eorum libellos, et instantias quascumque rejiciant, proposita iis, qui contra fecerint poena privationis officii, et aliis Nostro, Nostrorumque successorum arbitrio infligendis. Quo circa ministris, ejusdem congregationis Boni Regiminis mandamus, ne in posterum eas, quas dicunt onerum, et collectarum sive camerarum, sive communitatarum tabellas, et respectivo processum amplius exquirant, nec ad urbem, et congregationes ipsas transmitti postulent; sed et acceptas existentes, et baccas transmissas tabellas post editam constitutionem, et institutam Boni Regiminis congregationem statim restitui, et consignari venerabili fratri Nostro Fabricio S. R. E. episcopo Ostiensi, et Veliterno cardinali Serbelloni, districte praecipimus; irritas, et inanes decernentes earum, eorumque ab initio fuisse transmissiones.

**Reverentia ad
solum con-
gregacionem
idem, reser-
vatur.**

§. 14. Quod si aliquando contigat delictorum processus diligentiori putari dignos examine, volumus, nihil per congregationem ad consultanda pontificiae ditionis negotia designatam injussa Nostro, aut pro tempore existens Romani pontificis auctoritate, equivoque posse, sed Nobis, et successoribus Nostri dumtaxat consultis expostulari, et pontifice solum, et expresse iubente ad urbem posse transmitti.

**Praeceptum
de periodo
constitutionis**

§. 15. Praeterea in virtute sanctae obedienciae mandamus Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali camerario, cardinalibus congregationum Boni Regiminis, et ad consultanda pontificiae ditionis negotia designatae, camerae Nostrae auditori generali, thesaurario, palatii Nostri praefecto, caeterisque omnibus urbis congregationibus, et iudicibus quibuscumque quacumque jurisdictione, dignitate etiam cardinalitia decoratis, ne deinceps sine expresso oraculo Nostro, vel successorum Nostrorum similibus literis patefacto, in regimen, jurisdictionem, et administrationem economicam hujusmodi in se quoquomodo intramittere audeant, seu praesumant, sed regimen, et omnimodam jurisdictionem temporalem, economicam administrationem, et omnia alia praedicta eidem episcopo Ostiensi, et Veliterno pro tempore libere, prout ante relictam editam constitutionem super Bono Regimine, dismembrationem, unionem, et incorporationem ex-

labant, dimittant, et relaxent, ita ut licent dicto episcopo regimini, et omnimodae jurisdictionis temporalis, et oeconomicae administrationis, et aliorum praemissorum possessionem propria auctoritate, et vigore praesentium per se, vel per alium, seu alios apprehendere, et retinere, atque regimine hujusmodi, jurisdictionem, et administrationem per se, vel per alium, seu alios regere, administrare, atque exercere: constitutione sa. mem. Clementis VIII. praedecessoris, et facultatibus congregationis ad consultanda pontificiae ditionis negotia designatas non obstantibus, quibus in hac parte, quatenus oportet, expresse derogamus, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardiualem episcopum Ostiensem, et Veliternum per saepe decanum, veluti praecipuis privilegiis insignitum haudquaquam comprehendere declaramus.

Claustrum
latere.

§. 16. Decernentes, eadem praemissa, et alla omnia, in praememoratis praedecessorum Nostrorum, et praesentibus Nostris literis contenta ab omnibus inuolabiliter perpetuis futuris temporibus observari, ac ita per quoscumque iudices, et commissarios etiam ipsius camerae, et palatii apostolici causarum auditores Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam a latere legatos, congregationes nunc, etiam illam Boni Regimini, illamque ad consultanda pontificiae ditionis negotia designatam, sublata eis, eorumque cuiuslibet aliter iudicandi, et interpretandi facultate iudicari, et definiti debere.

Decretum
irritum.

§. 17. Irritumque quoque, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate fulgente, etiam specialissima mentione digno scienter, vel ignoranter quomodolibet contigerit attentari.

Derogatio
non specialis,
et generalis.

§. 18. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii VIII. de una, et concilio generali de duabus dietis: dummodo quia vigore praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trabatur, ac aliis apostolicis, ac provincialibus, et synodalibus concilio editis specialibus, et generalibus constitutionibus, et ordinationibus, Bulla Clementis pp. VIII. de Bono Regimine, resolutione, et sententia a praedicta congregatione particulari sub decessore Clemente pp. XIV. vulgatis, Pii pp. IV. de registrandis, regula cancellariae Nostrae apostolicae, de jure quosito non tollendo, eo quod nec citata, nec audita fuerit congregatio Boni Regimini, facultatibus congregationis ad consultanda pontifi-

ciae ditionis negotia designatio, ac quibusvis aliis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, immemorabili centenariis, et cuiuscumque generis aliis generalibus, seu particularibus consuetudinibus; privilegiis, indultis, litteris apostolicis praedictis auditoribus, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus etiam a latere legatis, et congregationibus sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis, ac efficacioribus, et insolitis clausulis, ac litanibus, et aliis decretis in genere, vel in specie ex motu proprio, et ex certa scientia, ac alias quomodolibet etiam literatis vicibus concessis, approbatis, et innovatis: Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua, et expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressi habentes illis alias in suo robore permanentis hac vice dumtaxat, et pro praemissis tantummodo effectui in hisce Nostris literis expresso specialiter, et expresse derogantes, ceterisque contrariis quibuscumque; ita ut nunquam, nulloque tempore liceat cuiquam praesentes Nostras litteras de subreptione, vel obreptione vitio insimulare. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima octava novembris MDCLXXV. pontificatus Nostri anno primo.

CLIX.

Dat. die 16.
nov. 1775.
Anno I.

Beatificatio ven. servi Dei Bonaventurae a Potentia sacerdotia professa ordinis fratrum minorum Conventualium a. Francisci.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Infestissimus humani generis hostia nil unquam intentatum relinqueas, quo animabus Christi sanguine redemptis exitiales ubique ponat insidias; ea etiam, quae amantissimi Salvatoris charitas dirigit ad salutem, in

Proemium.

illarum ipso perniciem vertere sollicita calliditate conatur. Ineffabilis Redemptoris bonitas docuit angustam portam, arcuatamque viam esse, quae ducit ad vitam; latam vero, quae ad perditionem, et interitum: oportere igitur, ut laboriosum iter ingressi per tribulationes multas, quasi violento coelorum regnum capere, enixe contendamus. Quo tamen divino monitu tepidi, desidesque fideles erigi, atque excitari maximo deberent, eo contra insidiantis demonis astu saepe misere deterrentur, et nimiam ipsarum, corruptaeque naturae imbecillitatem causati, fingentesque laborem in praecepto, vel pedem inferre in vias mandatorum Dei reformatum, vel vix dato gradu turpiter revocant; non attendentes omnia nos posse in eo qui nos confortat, fidei Deo, qui nec patitur nos lentari supra id, quod posuimus. Verum, ut animalis homo es, quae Dei sunt, non intelligens, sapiat, tandem summa Dei misericordiae providentia factum est, ut gloriosi cuiusvis ordinis, et conditionis viri omni quoque tempore in Ecclesia surrexerint, qui fortes in bello cum antiquo serpente in vis Domini tamquam in latitudine usque ad consummationis exitum ambulantes, latum nimis mandatum Dei esse proprio exemplo cunctis ostenderent.

Locutus
est
venerabilis
servus
Dei.

§. 2. In istorum sane numero censendus venerabilis Dei servus Bonaventura a Potentia, qui ab ineunte aetate in lege Domini sanctissime ambulans majores tamen in corde suo ascensiones disposuit, dum ioclyti ordinis minorum Conventualium sancti Francisci disciplinam amplexus est; et novo veluti vinculo Christo vehementius obstrictus, quasi vas auri solidum ornatum omni lapide pretioso, in domo Domini enituit. Ardentissima enim erga Deum, et proximos charitate, humilitate, innocentia, cum incredibili ferme vitae austeritate juncta, caeterarumque virtutum laudo floruit; et quod aliis sanctis viris divina dispensatione usqueveniens novimus, ut nimirum certa quadam, reliquas inter, virtute praecellerent, ut hinc Ecclesia mirabili quadam circumdata varietate magis magisque nitesceret; id ipsum venerabilis servus Dei, Domino adjuvante, est consecutus. Obedientiam enim praeclearius sibi excolendam proposuit; namque maximam, matremque caeterarum virtutum merito praedilexit. Hae nihil umquam antiquius habuit, summumque, quoad vixit, illi jus fuit, nihil arbitrio suo agere, per omnia ad parentum

primo, superiorum deinde nutum potestatemque pendere. Obedientia perpetuo duce iustus ambulans, in simplicitate stultus propter Christum factus est, ut fieret sapiens, callidique hostis delensis insidiis locutus est victorias, donec cursu consummato ad paratam in coelis immarcescibilem coronam evolavit.

Fama
sanctitatis
illius.

§. 3. Post obitum, percrebrescente fama sanctitatis venerabilis servi Dei eo tandem omnium vota perducta sunt ut confectis apostolica auctoritate processibus, et in sacra Rituum congregatione institutis de more iudicii tum super vitae sanctitate, ejusque virtutibus, tum super miraculis, quae a Deo ut ostensam faceret servi Dei sanctitatem patratu assererentur; riteque perpenalis omnibus, sanctae memoriae Clemens XIV. praedecessor Noster, et heroicas indicaverit servi Dei virtutes, et miraculorum oraculo suo asseruerit certitudinem.

Illius
exemplum
in
memoria
habeo-
rum.

§. 4. Nos itaque in hac supremi apostolatus celsitudine, Dei voluntate, non quidem Nostris meritis, constituti, cum, auditis cardinalium, et consultorum ejusdem sacrae Rituum congregationis suffragiis, cognoverimus, posse, quandocumque Nobis videretur, praedictum Dei servum beatum declarari, communibus etiam votis, et precibus annuentes, tenore praesentium, deque apostolicae auctoritatis plenitudine concedimus, et indulgemus, ut idem servus Dei Bonaventura a Potentia in posterum beati nomine nuncupetur, ejusque corpus et reliquiae fidelium venerationi, (non tamen in processibus circumferendae) exponantur. Imagines quoque radiis, seu splendoribus ornentur; ac de eo singulis anni die xxvi. octobris recitetur officium, et missa celebretur de Communi Confessoris non Pontificis cum oratione a Nobis approbata juxta rubricas-breviaril et missalis Romani.

§. 5. Porro recitationem officii ac missae celebrationem hujusmodi fieri concedimus tum pro universa Franciscanorum familia, tum in civitate Potentiae, in qua servus Dei optum habuit, tum in civitate Nucerinae Paganorum, ubi regularem emisit professionem, diuque versatus est, tum denique in civitate Ravelli, in qua efflavit animam, ejusque corpus remansit inmatum, ab universalis Christifidelibus tam saecularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur, et quantum ad missas attinet, etiam ab omnibus sacerdotibus ad ecclesias, in quibus festum peragat confluen-

Concessio
recitationis
missae, et of-
ficii cum
sanctificatione
hujus.

tibus. Præterea primo dumtaxat anno a datis hæc literis incunandum in ecclesiis locorum prædictorum solemnitas beatificationis ejusdem cum officio, et missa sub ritu duplici majori, die ab ordinariis constituta; postquam tamen in basilica Principis apostolorum de urbe celebrata fuerit ejusmodi solemnitas, pro qua re diem xxvi. mensis novembris currentis assignamus; pariter celebrandi facimus potestatem.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac decretis de, et super non cultu editis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis manu secretarii supradictæ congregationis cardinalium subscriptis, et sigilla præfecti, seu pro-præfecti ejusdem congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus ubique tam in iudicio, quam extra illud habetur quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub annulo piscatoris die decima nona novem. MDCLXXV. pontificatus Nostri anno primo.

Derogatio
contrariis
rursus.

Det. du 27.
nov. 1776
Anno I.

LXX.

Designatio, et præfinitio numerum officiorum
a congregationis Concilii.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Præsentibus
transumptis
Tridentinis
synodi.

§. 1. Sacrosanctam Tridentinam synodum, quæ post quingentos fere annos, nec frequentia conventus, nec doctrina, et gravitate patrum, nec magnitudine, et difficultate questionum, quæ dogmata simul, et morum disciplinam continerent, nec studium, ac consensu principum, aliam coactam fuisse illustrationem acceptum, qui de orthodoxa fide recte sentiant habent loco arcis munissimæ divinæ providentiæ miraculo extructæ, quæ in maximis schismatum, hæresum, dissensionum periculis acerrima, et in fœdissima tempestate tranquillitas christianæ republicæ parva est. Millo clypei pendenti ex ea omnis armatura fortium, contra quæ terrorum hæreticorum effunduntur conatus, et ignea nequissimi hostis tela quotidie rotundun-

tur. Neque aliter intelligendi sunt mystici illi clypei, quam canones, et decreta ipsa concilii, quæ ut semper, et diligentissime ubique terrarum servarentur, pontifices Romani prædecessores Nostri pro ea potestate, quam ipsis Deus maximus tribuit, magno studio, vigilantique curarunt, optime intelligentes, ex ea observantia maximam in christianam reipublicam utilitatem redundare.

§. 2. Itaque operæ præstium facturos arbitrati sumus, si Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalium congregatio constitueretur, quæ de omnibus causis ad hoc concilium pertinentibus cognosceret, nodos questionum solveret, difficultates explicaret, ac decreta, consulto pontifico, interpretaretur. Cujus quidem congregationis præfectus cardinalis bon. mem. de Rubois, cum conitorum tempore et vita excesserit, Nos, et publicæ totius Ecclesiæ utilitati, et privatis ipsius congregationis dignitati, ac splendori egregie consultum iri existimavimus, si primis Nostre ad apostolatum assumptionis diebus præfectura illa dilecti filii nostro Carolo Victorio Amedeo tituli sanctæ Prætextæ S. R. E. cardinali a Lanceis nuncupato committeretur. Atque is quidem, cum sit mirifico quodam pietatis, et religionis studio incensus, ac præterea excellenti prudentia, multiplice doctrinæ rerum divinarum ornatus, statim circumspectis, et quasi peritis architectis perlustrans diligentissime partes omnes ejusdem congregationis, animadvertit aliquid viti labærescere, quod illius venustati officere posse videretur.

§. 3. Id autem est ejusmodi, quod minores officiales congregationis, cum pro immutata temporum ratione stipendia talis exigua sibi antea assignata vix suppetant ad vitam sustentandam, consuetudinem, sive abusus potius facile induxerunt, ut officii, et laboris obtentu aliquid vel certum, vel incertum ab illis, qui ad congregationem confligunt, quandoque exigere non dubitent. Quare pro parte ejusdem dilecti filii nostri Caroli Victorii Amedei cardinalis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hunc malum, antequam radice ageret, occurrere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur attendentes nihil profecto esse, quod, etsi legibus, sanctionibusque munitum sit, a lubrica tamen, malorumque omulorum effectrice cupiditate novis quotidie artibus, coloribusque, ac quæcumque a consuetudine majore

Errectio con-
gregationis,
quæ impo-
neretur de om-
nibus causis
ad hoc con-
cilium per-
tinentibus,
tempore, non
suble pendi-
ce, defuerit.

Minore ob-
finitio a
congregatione
sibi abusus
induxerunt
aliquid exi-
gere ab illis,
qui ad con-
gregationem
confligunt.

rum deflectatur, perverti, atque corrumpi non possit, maximeque interesse eos, qui operam in huiusmodi muneribus locant, vacuos plane, ac liberos ab omni vel minima suspitione avritiae, pravaeque affectionis, oedum corruptelae esse debere, ut clarius etiam innoscat perpetuum, sincerumque Nostrum, et sanctae huius Sedis studium pro religiosa praedecessorum Nostrorum constitutionum observantia, simulque quaesitas quivis praetextus adimatur cuilibet usui, aut consuetudini, quibus praeclearissimae huius congregationis officiales suam quandoque in expediendis negotiis temporalium lucrorum cupiditatem obtegeat, aut excusare quovis modo contenderent; nec non laboriosam operam, quam iidem officiales in suis quique muneribus exercendis praestant, uberiori gratia, ac benevolentia complecti volentes, stipendia, quae hactenus, eisdem solvi consequerunt, nunc, donec aliis Nobis decernere visum fuerit, ita augeri volumus, ut ad congruum vitae subsidium nihil desit.

Pro istiusmodi
requisitis aliam
supplicatorem
prohibere officium

§. 4. Mandamus propterea, ut singulis officialibus praedictis pendatur unoquoque mense scuta juliorum decem, primo quidem officiali viginti quinque, alteri vero, et tertio quindecim, quarto decem, quinto, demum (quem nunc, ut priorum labores sublevemus, de novo addimus) quinque, directis, et subscriptis a cardinali praefecto, seu a secretario mandatis, sed ordinibus ad proventus montis Pietatis, in quo quidem monte tota summa octingentorum quadraginta sculorum ipsis congregationis officialibus debita in posterum deponenda erit.

Prohibita
requisiti
quodammodo
autem sponte
oblatum

§. 5. Ipsique officialibus sic de certo, et sufficienti emolumento benigne provisae, volumus, atque districte prohibendo iubemus, ne si de caetero quicquam pro quibuscumque negotiis ad ipsam congregationem quomodolibet spectantibus a quovis, etiam praetextu cuiuscumque consuetudinis, etsi inveteratae, petere, et exigere, etiam sponte oblatum recipere audeant, adversusque eos, si in hac Nostrae literae pecuniae comperti fuerint, omnes, et singulas canonicas leges, et Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum constitutiones contra dantes, et accipientes latis, atque edictis, cum omnibus item, et singulis poenis per eas indictis, perinde ac si decreta omnia in praemissis contenta, eorumque poenales sanctiones praesentibus Nostris literis de verbo ad verbum insertae forent, per easdem praesentes

approbamus, confirmamus, et innovanus, decernentes, ac declarantes, praedictis omnibus legibus, ac poenis subijci, ac subjectas censeri omnes, et singulas personas, quae huiusmodi congregationi inserviunt cuiuscumque gradus, et conditionis existant, qui praeter congruum, atque assignatum stipendium, quo solo contenti esse debeant, aliquid aliud etiam sponte oblatum, ut praefertur, a partibus, aut aliis, sive pro expeditionis celeritate, sive pro alio extraordinario labore tam procurando, quam scribendo, aut recognoscendo, aut examinando in ejusdem congregationis secretaria, aut archivo, vel extra capere, sive exigere possint.

Poenae intro-
geretur con-
tra delin-
quentes.

§. 6. Hant quicunque contra hanc Nostram voluntatem deliquerit, statutas in ipsis poenas incurrant, cum effectu multari debeant, et puniri, non obstante quolibet sen, aut consuetudine, quam quidem Nos ut abusum minime forendum, et qui praescribi nemquam possit, damnamus omnino, atque proscribimus. Uique inviolabili harum Nostrarum litterarum observantiae, quantum cum Domino possumus, consulamus, praecipimus, atque mandamus, ut moderni officiales infra mensem a data eorumdem, et qui dolinece subrogati fuerint, antequam ad suum obeundum munus admittantur, in manibus cardinalis praefecti, vel eo a curia absente, aut infirmitate impedito, illius cardinalis, qui in congregatione antiquior fuerit, super omnimoda huiusmodi observantiae sancte iurant. Declarantes insuper, eos, qui adversus iuramentum hocce (tametsi id speramus in Domino nunquam eventurum) aliquid vel minimum a partibus, sive ab aliis quovis praetextu recipere ausi fuerint, officio privatos ipso facto censeri, caeterisque poenis, et censuris subijci debere, quae contra violantes iuramentum, et contra dantes, vel recipientes per gratia, vel iustitiam, in curia sanctitae sunt.

§. 7. Xenia vero illa, etsi in pecunia, tenuissima tamen, esculenta, et poculenta, quae huiusmodi officialibus tum mense auguali, tum recurrente sacro Natali die Salvatoris nostri Iesu Christi, quolibet anno contribui consueverunt, et solent, praesentibus literis minime prohibita esse, nec prohiberi decernimus, dummodo tamen sponte oblata totum recipiantur, non autem veluti officio debita exigantur, receptaque in pecuniis stromae inter eosdem of-

Exhibitae
considerandae
ita mense
augusti, et
die nativita-
tis I. N.

ficiales juxta uniuscujusque gradum, et praerogativam, et servatam haecenus partitionem dividantur.

§. 8. Ceterum ad occurrendum dabiis, quae facile oriri possent, harum serie declaramus, quod, communicato semel cuius petenti, et quidem gratis omnino, et sine ulla prorsus mercede, exemplari cujusvis generis documentorum, quae in secretaria congregationis pro tempore habentur, si forte aliterum, vel tertium, et sic deinceps exemplar a partibus exposcatur, merces quaedam honesta quidem, ac moderata ab officialibus praefatis exigi valeat.

§. 9. Quod si eveniat, antientica, quae requiruntur, documenta in tabulario adsevari, quod dilectus filius Noster Franciscus Xaverius Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis de Zelada, cum secretarii ejusdem congregationis munere summa cum laude fungeretur, in palatio Nostro Vaticano erigi, et constitui curavit, officiali tum pro itineris incommodo, tum pro scriptorae labore, quam per seipsum diligenter, ac fideliter conficere, et conferre debet, mercedem operi convenientem ut exigit, utpote rationi, et aequitati consonum, concedimus, atque permitimus. In qua tamen mercede percipienda caveant omnino praedicti officiales, ne mensuram per legitimas taxas, et per approbationem curiae styli pro singulis actibus praescriptam, et definitam excedant.

§. 10. Pro feliciore vero, et prosperiori ejusdem congregationis directione, et statu volumus, atque mandamus, ut viri coelibes, et clericali characteris insigniti deinceps assumantur, et quousque coelibatum servaverint, relinquatur, ut liberi, ac toti proprio muneri vacare valeant, et si fide, doctrina, et experientia commendabiles, et sustinendo oneri sibi demandato paros se probaverint, ad eaetera etiam, majoraque munera concedendi viam sibi parent.

§. 11. Certam autem legem, et formam in horum officialium electione ex nunc praescribere volentes, motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostra deque apostolica potestate plenitudine hinc Nostris litteris prohibemus, et interdicimus, ne de caetero illis, sive Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis, qui praefecti; sive praesuli qui secretarii numeribus pro tempore funguntur, virtutibus adhuc ejusdem congregationis officia-

libus, quemquam veluti coadjutores alieuius cum officii consequendi jure, vel occulte, vel palam intrudent.

§. 12. Quod si propter decessum eorum, seu quamvis aliam cessionem, dimissionem, amissionem, aut privationem alicuius ex praedictis officialibus pro tempore deputatis oportuerit alium in ejus locum subrogare, tres dignos, probatosque viros secretarius cardinali praefecto proponat, qui idoneitate eorum maturam consultatione discussa, digniorem, probatoremque inter eos eligat, qui, si Nostrum, et successorum Nostrorum obtinerit assensum, praesitito per eum iuramento, ut supra, ad officium admittatur.

§. 13. Submoto itaque ab officialium coetu quocumque vel levi avaritiae periculo, nos omnes emixe in Domino hortamur, ut pro salubri ejusdem congregationis regimine, et ecclesiasticae disciplinae integritate in omnibus, quae ad eam spectant, pertractandis quam maximo cautos oculatosque se praebent, adeoque eorum virtutis emulatione majores in dies fructus, atque progressus inde proveniant, ac cogitant, et spectatae uniuscujusque ipsorum diligentiae, et fidelitatis, a sancta Sede apostolica condigna praemia conferantur.

§. 14. Decernentes praesentes Nostras litteras etiam ex eo quod officialibus praedictis, ac alii quicumque in praemissis quomodolibet interesse habentes, seu habere praetendentes eisdem praemissis non consenserint, aut vocati, seu auditii non fuerint, aliaque quavis de causa quantumvis legitima, et juridica de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, retractari, in jus, vel in controversiam revocari nullatenus posse, sed semper, et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere, et ab officialibus praedictis, ac aliis, ad quos spectat, seu pro tempore spectabit, inviolabiliter observari.

§. 15. Sicutque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolice audientiae, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardines etiam de latere legatos, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiti debere, irritum quoque et inane quidquid secus super omnibus, et singulis praemissis, vel circa ea a quoquam qua-

Profectus
merces pro
servicio, et
tertio exem-
plaribus con-
cessionibus

Item pro li-
bris accom-
modis quan-
do documenta
asservantur
in tabula-
rio Vaticano.

Solum viri
coelibes, et
clericali cha-
racteris insig-
niti solum
possunt in
officiis.

Forma, et
leges servan-
dae in elec-
tione.

De alicuius
officii
bonis.

Munus, et
honorarium.

Concedi
solent.

Decretum
ordinis.

vīs auctoritate scienter, vel ignoranter contigit attentari.

Excoꝑatio
congregatio-
rum.

§. 16. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, et consuetudinibus quibuscumque, ac quibusvis vivae vocis oraculis, privilegiis, indultis, et quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, et decretis in genere, vel in specie etiam motu proprio, et alias quomodolibet per praedecessores Nostros Romanos pontifices concessis, innovatis, confirmatis, et approbatis, Quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione da illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum, vili penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et iurarentur, praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, et insertis habentes ad effectum praesentium, illis alias in suo robore permanens harum serie derogamus.

Mandatum
de excoꝑatione
secretariae.

§. 17. Ne autem harum literarum ulla ignoratio obtendi possit ab iis praesertim officialibus, de quibus agitur, volumus eas typis impressas in secretaria congregationis Concilii praefixas asservari, Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die xxvii. novembris MDCLXXV, pontificatus Nostri anno primo.

Dat. die 6.
dec. 1776.
Anno 1.

LXXI.

Prorogatio officii generalis, et provincialium ordinis beatae Mariae de Mercede.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

L'apostolic
jussu.

§. 1. Nuper pro parte dilecti filii Antonii Emmanuelis de Martalejo generalis ordinis beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum expositum Nobis fuit, quod in capitulo gene-

rali ejusdem ordinis habito die xxx aprili anno MDCLXX in conventu Bilibitani ordinis hujusmodi regni Aragoniae fuit propositum, et examinatum a toto definitorio, an magis expediret, quod officium magistri generalis, quod per sexennium perdurabat, foret perpetuum, et omnes definitores, nemine discrepante, convenerunt, ac statuerunt, ut magis utile esset universo eorum ordini, magistrum generalem in posterum esse perpetuum, ac alias prout ex resolutione ejusdem definitorii cujus tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, fusius dicitur contineri. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, idem Antonius Emmanuel animadvertat, quod eadem fere utilitates provenirent, si officium generalis hujusmodi ex sexennio ad duodecim annos protrahatur, atque si officium etiam provincialis, quod ad triennium durat, ad quadriennium perducatur, dum facillius, et commodius provinciales visitarent conventus suarum provinciarum, et valde minores redderentur expensae, quia de re officium magistri generalis de sexennio ad duodecim annos, et officium provincialium de triennio ad quadriennium protrahendum esse per Nos decerni, et declarari plurimum desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsum Antonium Emmanuelem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quascumque de causa latitis, si quas forte incurrerit, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis informatione, et voto venerabilis fratris Nostri Karoli Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Episcopi Sabiniensis Rezonico nuncupasti ejusdem ordinis apud Nos, et Sedem apostolicam protectoris, preces desuper Nobis porrectas Nostro rescripto dato die vigesima septima novembris remisimus arbitrio ipsius Karoli cardinalis, et protectoris cum omnibus facultatibus necessariis, et opportunis, contraria quibuscumque non obstantibus, cujus vigore idem Karolus cardinalis, atque protector decretum tulit, tenoris qui sequitur videlicet.

Proces
remissus
pro informa-
tione, et vo-
to, cardina-
lis Arago-
niae cum
omnibus fa-
cultatibus, et
que ad rem
dictam
adhib.

Decreti tenet.

§. 3. Utentes arbitrio, et facultatibus a sanctissimo domino Nostro papa Pio VI. Nobis uti protectori ordinis beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum collatis, praecipimus, atque mandamus, ut officium magistri generalis dicti ordinis de sexennio ad duodecim annos, officiumque provincialis de triennio ad quadriennium protrahatur, contrariis quibuscumque minime oppositis. Die secunda decembris 1775.

C. card. Rezzonico protector.

Loco sigoi.

Confirmatio decreti.

§. 4. Quo igitur decretum huiusmodi firmitus subsistat, et servetur exactius, Nos juxta ejusdem Aotopoli Emmanuelis vota, auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illique Nostrae inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus.

Classis subacta, et decretum legitime.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, sinisque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit atqueari.

Interrogatio contraria.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliis que efficacioribus, efficacissimis, ac insoletis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vuli in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus; caeterisque contrariis

quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die nona decembris millesimo septingentesimo septingentesimo quinto, pontificatus Nostri anno primo.

LXXII.

Dni. 22. Dec. 1775. Anno I.

Encyclicae ad patriarchas, primates, archiepiscopos, et episcopos universae Ecclesiae catholicae.

Venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, et episcopis.

Pius PP. VI.

Venerabiles fratres salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Inscrutabilia divinae sapientiae consilium, cuius semper mirabilia sunt opera, quemadmodum David natu minimum elegit inter milia, sustulitque de gregibus ovium, et in excelsis solio gloriae positus populum suum regeret, atque in virga directionis Deo rederet acceptabiles; sic adeo non sprevit humilitatem Nostram, ut quamvis in purpuratorum patrum senatum novissimi omnium essemus adscripti, atque postremum locum teneremus, Nos tamen praeter caeteris, qui pontificio diademate digniores videbantur, voluerit episcopalis officii habere principatum, et ad tanti honoris sublimitatem erectos universae Ecclesiae suae esse rectores. Quam dignationem plane admirandam, et benivolentiam in Nos immensam, quem taciti, et grato animi sensu assidue consideramus, a lacrymis temperare non posuimus, beneficentissimam illam misericordiam, simul atque omnipotentiam perpendentes, qua in eum munera sua contulit amplissime, in quo nulla meritum suffragia inveniri; constitutus Nos iustos, et immerentes in caput gentium, ut aeterni pastoris vicariam procuratorem gerentes in terris, pascere Israel haereditatem suam; eamque adduceremus in montem sanctum Sion coeilestem Hierusalem. Et quoniam maxime conveit, ut obsequium Nostrum, et oblatio consecrati pontificis a sacrificiis Dominicae laudis inchoetur; non posuimus nos erumpere in vocis exaltationis, consistentes Domino, et clamantes cum propho-

Procuratorem in quo de nos electionis in pontificem loquatur.

ta (4) eandem Domini loquatur os Nostrum; et nomen sanctum ejus anima Nostra, ac spiritus, caro, et lingua benedicat. At si religiosum est gaudere de dono; necessarium est stium trepidare de merito. Quid enim tam parvum, quam labor fragili, sublimitas humili, dignitas non merenti? (5).

Temporibus
sanctum
considerat.

§. 2. Quem non terret praeseos christiani populi status, in quo divina illa charitas, qua in Deo manemus; et Deus in nobis, plurimum refrigerat; scelera autem, ac iniquitates magis in dies invalescunt? Cujus non obrueret animam gravissima illi consideratio, quod Ecclesiam Christi sponsam custodiendam, ac tectam suscipimus eo tempore, quo orthodoxae religioni tot struatur insidiae; quo salutaris sacrorum canonum norma tam imprudenter contemnitur; quo denique turbolenti homines immani quadam novitatum perigrine furentes, vos ipsa rationalis oaturae adgredi non dubitant fundamenta, atque item coeant, si fieri posset, subverteret? Profecto in hac tanta materia trepidationis nulla Nobis esse dependenda fiducia veritatis, nisi non dormitaret, neque abderemur qui custodiit Israel, et qui discipulis suis ait—Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi; nisi dignatur non solum custos ovium, sed ipsorum etiam pastor esse pastorem (3).

Uti per
prope efflu-
duntur re-
pocit.

§. 3. Quoniam vero tunc maxime, et abundantius in Nos monera divina descendunt, quum Nostra ad Deum ascendit oratio, vos, venerabiles fratres, adjutores, et consultores Nostros nunc primam adlocutori, illud etiam in primis a vobis magnopere expetimus pro ea, qua in Domino unum sumus, charitate, proque ea fide, qua in unum corpus coalascimus, et celsis quotidianis obsecrationibus vestris instare eximius apud Deum, ut confortet Nos in potentia virtutis suae, effundatque super Nos spiritum consilii, spiritum fortitudinis, quo ioter tot rerum, ac temporum difficultates, et quae agenda sint, videamus, et ad implenda, quae viderimus, convalescamus. Orate igitur in spiritu; et sit oratio vestra, et invocatio erga Nos amoris, et fraternae conjunctionis probatio certissima. Atque ut promptius, quod Nobis necessarium est, impetro-

mus, sanctissimae Dei genitricis Mariae, cuius patrocinio maxime confidimus, totiusque caelestis curiae meritis interponite; praesertim vero tutem Nobis, et praesidium implorate beatissimi Petri apostoli, cuius Sedem non tam praesidere, quam servare gaudemus, sperantes orationibus ipsius esse praestandum, ut Deus misericordiarum ministris Nostri temporis benignus accipiat, posterumque ovium suarum custodire semper dignatur, et pascere (4).

§. 4. Jam vero hoc ipso assumptae a Nobis apostolicae servituti initio, quomodo possumus paternae charitatis studio, vos venerabiles fratres excitamus, et commoneamus, ut fideles habeamini dispensatores mysteriorum Dei, Vos, quorum pars Dominus est, non ignoretis quid vos facere oportet, quos labores pro Ecclesia Dei sustinere, ut fortiter impleatis ministerium vestrum. hortamur itaque vos, atque obsecramus, ut susciteis gratiam, quae est in vobis per impositionem manuum; nec quidquam praetermissum velitis, quod ad augmentum ejus corporis pertineat, quod compactum ex Christo est, et connexum per omnem juncturam subministrationis (5) in fide, et charitate. Quamobrem quum istis persuasum vobis omnibus arbitremur, praecipuum Ecclesiae bonum ex eo derivari, ut nemo, nisi per omnia probatus, clericali adscribatur militiae; necesse non est, ut eorum, quae in hanc rem sancionibus sunt constituta canonice, diligentissimum vobis commendamus observationem. Pro eo enim, quo incensi estis studio, id accuratissime perficietis, ut qui sanctitate morum non praestant, qui docti in lege Domini non sunt, qui demum aut oisiam, aut tenuissimam de se, suaeque industriae praebent expectationem; illis ad ecclesiasticam militiam nullus pateat aditus: ne qui vobis manus debent adiutores in pascendo, regendoque grege exhibere, si labori vestro addat laborem, molestiam molestiae, sistique vobis impedito, ne eos vineas fructus hominum et suis cultoribus accipiat, quos in futuro retributione iudicii a vobis severissimus neque, ac justissimus exactor Christus requirit. Sanctitate praecellat oportet, et doctrina, qui sacerdos est futurus; repellit quippe a se Deus, ne sacerdotio sibi fungantur, qui scelerum a

Episcopos,
aliquos
sanctos,
et fideles
dispositores
mysteriorum
Dei.

(4) Ps. CXLV. 21.

(5) S. Leo M. serm. I. cap. II. et serm. II. cap. I. post. Venetiae edit. E. Bellierii.

(3) M. S. Leo serm. V. al. IV. cap. II.

(4) S. Leo ibid. cap. V.

(5) Ad Ephesios IV. 16.

se repulerint, nec operarius ad messum par, apiusque esse potest, qui morum pietati scientiarum non conjunxerit studia. Quod quum fieri sine accurata institutione non valeat, ea propter opportuno decretum est, ut in unaquoque dioecesi clericorum collegium pro modo facultatum, si deesset, institueretur; institutum autem studiosissime conservaretur. Nisi enim a teneris annis ad pietatem, et religionem informetur, atque in literarum palaestra exercentur ad lubricum iter prona ac proclivis adolescentium aetas; quoniam pacto fieri poterit, ut vel in disciplina ecclesiastica sancto perseveret, vel eos in humanis, ac sacris literis progressus faciat, quos ad populi fidelis exemplum atque institutionem ministerium Ecclesiae postulat? Collegia hujusmodi recte instituta, sancte conservata studio vestro atque aptissimis legibus diligenter communita, multoque magis quam antea amplificata esse in singulis dioecibus facile Nobis persuademus; praesertim posteaquam immortalis memoriae Benedictus XIV. praedecessor Noster id operis, tamquam muneri vestro pernecessarii, unicuique vestrum tantopere commendavit (1). Quamobrem sicuti apostolicae laudationis praeconio eximios labores, ac diligentiam lo huiusmodi colendis agendisque fraudare non possumus; ita, si forte in aliqua dioecesi, aut instituta adhuc non essent, aut etiosa definirentur, non possumus non vehementer eos, ad quos spectat, impellere, illisque etiam praecipere, ut in rem adeo utilem omni virtute entantur.

§. 5. Ob eandem causam suspicari non licet, quin id, quod maxime fidelium animos commovere, atque in sacrarum rerum venerationem solet adducere, decorem videlicet domus Dei, et eorum, quae divino cultui sunt addicta, nitorem, dignitatemque omni tempore apprime curetis. Quam absconum esset, episcopi domum mundiciorem esse, et elegantius ornata, quam sit sacrificii domus, sanctitatis hospitium, aula Dei vivi? Quam absurdum sacras vestes, altarium ornamenta, atque universalem suppellectilem, vel vetustate squallentem, et concissam, vel sordibus foedatam intueri; mensam autem episcopi splendide paratam, sacerdotis indumenta nitidissimis, et ad multam venustatem composita? Quante confu-

sionis opprobrium est, ut praecitare scripsit a. Petrus Damiani (2) quod nonnulli in squallido linceo Dominicum corpus et offerant, et involvant; et quod non dignaretur potens quilibet, qui tamen veritas est, propriis adhibere labiis, in hoc isti corpus non veretur imponere Sacerdotes! At vos certe quidem, venerabiles fratres, ab huius negligentiae crimine disjunctissimos existimamus, cui obstrictos maxime vult sanctus idem cardinalis eos, qui ex acquisitis Ecclesiae bonis non codices emunt, non ornamenta, non utensilia suis ecclesiis comparant; sed in suos usus quasi necessitudinis sumptus cuncta prodigere non perhorrescent.

§. 6. De his igitur vobiscum amanter loqui, venerabiles fratres, non inutile esse putavimus ad optima voluntatis vestrae confirmationem. At multo gravius aliquid sermonum Nostram, seu potius Nostrarum vim lacrymarum exquirat, et vindicat; pestilens nimirum ille morbus, quem Nostrorum temporum nequitia paratur; ut unanimes, conjunctionis viribus necessariam adhibeamus medicinam, ne dissimulatione Nostra insanabilis in Ecclesia nutriatur, atque excrescat pestilentia. Videtur enim novissimis his diebus instare tempora illa periculosa, de quibus praenuntiavit apostolus Paulus (3), quando nempe erant homines: ipsos amantes, elati, superbi, blasphemae, proditores, voluptatum amatores magis quam Dei, semper discentes, et nunquam ad scientiam veritatis pervenientes, habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes, corrupti mente, reprobi circa fidem. Hi se erigunt in magistros mendacissimos, ut eosdem appellat apostolorum princeps Petrus, atque introducant sectas perditionis; et eum, qui emit eos, dominum negant, superinducunt sibi celorem perditionem. Dicunt se esse sapientes, et stulti faciunt, et obscuratum est insipiens cor eorum. Quam multos plena fallacia jactet ubique triumphos philosophia, ea nimirum, quae tam honesto vocabulo suam abscondit impietatem, quantaeque facilitate ad se trahat, adiciantque populorum multitudinem, vos ipsi bene prospectis, qui speculatores constituti estis in domo Israel. Dogmatum iniquitatem, ac nequissima deliramenta, quae insinuat, quis aut dicendo persequi poterit, aut cogitando commi-

Controver-
sae reman-
da suggerit.

Atque ex-
pressum
decorum do-
mus Dei.

(1) Epist. encycl. an. 1741.

(2) Lib. IV. epist. 14 tom. I. op. edit. Rom. 1506.

(3) II. ad Timoth. III.

nise? Dum videri volunt sibi quærere hujusmodi homines sapientiam, quia non rite quærant, prolapsantur longius; et in tantos errores incidunt, ut etiam communem sapientiam non teneant. (1) Atque equidem eo usque deveniunt, ut impietate effingant, aut non esse Deum, aut otiosum esse et desidem, nihil Nostra curantem, nihil hominibus revelantem; ut proinde mirandum non sit, si quidquid sanctum, atque divinam est, latere esse inventum, atque excogitatum ab imperitorum hominum mentibus, inani futurorum metu percussis, et vana immortalitatis spe illectis. Sed fraudulentis isti sapientes tantam dogmatum perversitatem his verborum, ac sententiarum lenociniis emolliunt, et occultant, ut infirmiores, qui plerumque sunt, quasi quadam esca capiti miserandum in modum irretit, aut fidem prorsus abijciant, aut certe labefactam magnopere sinant, dum quasi præclaram aliquam scientiam consecutantes aperiunt oculos ad falsam eam lucem hauriendam ipsis tenebris deteriorer. Nimirum hostis Noster nocendi cupidus, et peritus, sicut decipiendis primis hominibus ministerium sibi serpentis adsumpsit; Ita horum linguas, linguas sane dolosas, a quibus animam suam liberari postulat propheta (2), ad seducendos fidelium animos veneno sune falsitatis armavit. Itaque suo hi sermone humiliter irrepunt, blande capiunt, molliiter ligant, latenter occidunt. (3) Quanta hinc moribus corruptio, quanta in cogitando loquendoque licentia; quanta in omni actione arrogantia, et temeritas!

§. 7. Et vero his offusis tenebris, atque evulsa ex cordibus religione, id præterea adgredditur perditissimi hi philosophi, ut quibus homines vinculis luter so, atque eam dominantibus conjunguntur, ut in officio continentur, ea omnia dissolvant; liberum hominem nasci ad nauseam usque clamitant, regeantque, nec cuiusquam obnoxium imperio; societatem propterea multitudinem esse hominum inceptorum, quorum se prosternat stupiditas coram sacerdotibus, a quibus decipiantur, coram regibus, a quibus opprimantur, adeo ut concordia inter sacerdotum, et imperium nihil

sit aliud, quam immanis conspiratio contra insitam homini libertatem. Quotus autem quisque non videt hujusmodi deliramenta, atque horum similia multis simulationum involucris connecta, tanto majorem quieti, et tranquillitati publicæ adferre perniciem, quanto tardius auctorum coercetur impietas; animus vero Christi sanguine redemptus eo esse graviore detrimento, quo, ut cancer, sermo eorum latius serpit, atque se intrudit in publicas academias, in magnatum domos, in aulas regum, et, quod horrendum dictu prope est, etiam in sanctuarium se insinuat?

§. 8. Vos propterea, venerabiles fratres, qui estis sal terræ, custodes Domini gregis, et pastores, quarum est præliari procella Domini, exsurgite, et accingimini gladio vestro, qui est verbum Dei; atque a sinibus vestris improbam contagionem depellite. Quousque tandem communem fidei, et Ecclesiæ contumeliam dissimulamus? Tamquam clamantis Christi sponse gemitu nos excitari putamus illis Bernardi verba: (4) *Olim prædictum est, et nunc tempus implationis advenit: Ecce in pace amaritudo, mea amarissima; amara prius in meo martyrio, amarior post in confictu hæreticorum, amarissima nunc in moribus domesticorum... Intestina est plaga Ecclesiæ; id ideo in pace amaritudo mea amarissima. Sed in qua pace? et pax est; et non est pax. Pax a paganis, et pax ab hæreticis; sed non profecto a filiis. Vos plangentis in tempore isto: filios enutriti, et exallati: ipsi autem spreverunt me. Spreverunt, si maculaverunt me a turpi vita, a turpi quaestiu, a turpi commercio, a negotio denique perambulante in tenebris. Lacrymosis his questibus plenissimæ matris quis se commoveri, atque impelli vehementer non sentiat ad præstandam omnem suam, quam Ecclesiæ artissime pollicitus est, Industriam atque operam? Vetus igitur fermentum expurgate; auferite malum de medio vestri, id est venenosos libros ab oculis gregis magna vi, et sedulitate extorquete; animos autem infectos prompto fortiterque segregate, ne sint ceteris communicato. Aliter enim, abeat sanctissimus pontifex Leo, (5) *Nobis commissos regere non possumus, nisi hos, qui**

Mauri: recedentes prope amplexu, et ea exacerbi libere et sine implatione committunt.

Item contra illos qui libertate civili abuti percontant.

(1) Lectant. divin. instit. lib. III. cap. 28. edit. Paris. 1788.

(2) Ps. CXIX.

(3) S. Leo M. Serm. XVI., et XV. cap. 3.

(4) Serm. XXXIII. super cantic. n. 16. tom. IV. Op. edit. Paris. 1694.

(5) Ep. VII. VIII. ad episc. per Italian cap. 2.

sunt perditores; et perditis, zelo fidei Dominicas persequamur; et a senis mentibus, ne pestis hæc latius divulgatur, neceritate, qua possumus, abscindamus. Qua in re perficienda vos hortamur, obtestamur, et monemus, ut quemadmodum in Ecclesia una est fides, unum baptisma, unusque spiritus; sic nous omnium vestrum sit animus, et concordia individua, una eademque et jogis contentie; et qui jnneti estis institutis, pari etiam virtute, ac voluntate conjugamini. De summa re agitur, quis agitur de fide catholica, de Ecclesiae puritate, de sanctorum doctrina, de tranquillitate imperii, de saluto populorum. De eo agitur, quod ut ad universum Ecclesiae corpus, sic ad vos maxime pertinet, qui pastores estis in partem sollicitudinis Nostrae vocati, et quorum vigilantiae puritas fidel est singulariter commendata. Nunc itaque, fratres, quoniam vos etis episcopi in populo Dei, et ex vobis pendet anima illorum, ad eloquium vestrum corda eorum erigite, (1) ut stent in fide, et ingredi valeant in illam requiem, quae solis credentibus parata esse dignoscitur. Obsecrate, arguite, corripite, increpate, nolite timere; indiscretum quippe silentium hos, qui erudiri poterant, deserit in errore, illis, et vobis, a quibus depelli debebat, damnosissimo. Sancta Ecclesia tunc valentius in veritate reficitur, quam ardentius pro veritate fatigatur; neque in divino hoc opere aut potentiam adversariorum, aut gratiam pertimescitis. Absit timor ab episcopo, quem unctio Sancti Spiritus roboravit: absit a pastore metus, quem princeps pastorum sue docuit exemplo vitam ipsam pro salute gregis contemnere: ab episcopali pectore absit vecordia mercenarii, et abjectio. Egrege pro more suo magnus ille antecessor Noster Gregorius (2), ecclesiarum praesides erudiens, inquebat: Saepa rectores improvidi humanam amittere gratiam formidantes, loqui libere recta pertimescunt, et iuxta veritatis vocem, nequam jam gregis custodias pastorum studio, sed mercenariorum vice deserunt: quia veniens lupus fugiunt, dum se sub silentio abscondunt. . . pastor enim recta limine dicere, quid est aliud, quam tacendo terga praebuisse? Quod si nequissimus humani generis hostis, quo conatibus vestris acris obstat, illud aliquando efficiet,

ut religiosi saeculi potestatibus abscondita sit grassantis morbi pestilentia, ne quæso concidatis animo, sed ambulatis in domo Dei cum consensu, cum oratione, et veritate, quæ sunt arius militiae Nostrae. Mementote, quod contaminato Judæ populo, nil ad illius purgationem aptius visum est, quam ut liber legis, quem paulo ante invenerat Helcias pontifex in templo Domini, cunctis a parve ad maximum audientibus, promulgaretur; et statim consentiente universo populo, abominationibus destructis, foedus percussum coram Domino est, ut ambulant post Dominum, et custodirent præcepta ejus, et testimonia, et caeremonias in omni corde, et in tota anima (3). Non dissimili ratione sacerdotes et levitis misit Josaphat, qui habentes librum legis circumirent civitates Judæ, atque erudirent populum (4). Vestrae fidel, venerabiles fratres, divini verbi promulgatio non humana, sed divina est auctoritate commissa; congregato ergo populo, adnunciantes illi Jesu Christi evangelium; atque e divino illo penu, e coelesti illa doctrina succum vestrae philisophiae in vestrum quisque gregem derivate. Suscitate subditis servandam esse fidem, et exhibendum obsequium illis, qui Dei ordinatio praesent et imperant. Date addictis ecclesiae ministerio documenta fidei, continentiae, sobrietatis, scientiae, ac liberalitatis, ut placeant ei, cui se probaverunt; nihilque præseferant, nisi grave, moderatum, ac religione plenum. Super omnia autem in cunctorum animis ignem mutuae illius charitatis accendite, quam tam saepe, tamque singulariter Christus Dominus commendavit, quæque una est christianorum tessera, et vinculum perfectionis.

§. 9. Haec sunt, venerabiles fratres, de quibus potissimum vos adloqui in Domino cupiebamus, et quæ a vobis ardentissimo studio, et omni contentione expetimus, et proprio experimento probemus, quam jucundum sit Nos omnes unanimes esse in fideliter servandis deposito custodias Nostrae concredito. Ast peccatis Nostris impediens, consequi illa eadem non possumus, nisi cito anticipet Nos misericordiae Domini, qui praeveniat propitiis suis benedictionibus. Quapropter, ut expedi-

(1) Judith. VIII. 21.

(2) Reg. pastor. II. cap. 4. tom. II. op. edit. Paris. Mousch. s. Mauri.

(3) IV. Reg. XXII. et XXIII.

(4) II. Paralipon. XVII. 7. et seq.

tina introat in conspectu ejus communis oratione Nostra, reconcilietur Nobis, et adjuvet infirmitatem Nostram; quo tempore has litteras vobis mittimus, eodem alias damus, quibus universis Christianidelibus jubileum concedimus, sperantes in eo, qui est miserator, et misericors, ut sicut dedit Nobis figandi ac solvendi potestatem in terris ad aedificationem sui corporis; sic et vobis, et vestris gregibus ad salutem sit largiturus, ut ab omni semper errore alieni de virtute in virtutem proficiatis. Quod plane ex animo adprecamur, dum apostolicam benedictionem vobis, populisque curae vestrae commissis amantissime impertimur.

Datum Romae apud sanctum Petrum die xxv. decembris MDCLXXV. pontificatus Nostri anno primo.

Die die 25.
dec. 1775.
Anno I.

LXXIII.

Extendo universis jubilai in urbe celebrati anno 1775 ad universum catholicum orbem.

Pius episcopus
servus servorum Dei,

Universis Christianidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem, et apostolicam benedictionem.

Communio
sacramenti
apostolicum
portantem
per nos
quod
et
1775

§. 1. Summa Dei in Nos benignitate, ac singulari beneficio utrumque factum est, ut scilicet anno magno jubilo revertente sacras portas, veteri servata sanctissimarum caeremoniarum religione auspicio recluderemus, et eadem certa, consuetaque die clauderemus. Atque illud quidem iv. kalendas martii per Nos gestum est, duodecimo nimirum die ex quo Petri cathedram adepti summi pontificatus apicem tenebamus, hoc officium sanctum atque solemne, quo poenitentiae tempus acceptabile, diesque salutis adveniens, atque ad divinae misericordiae thesaurus Christianidelibus aditum patere amplissimum significatur ex humanarum rerum vicissitudine fluxaque natura contingit, ut aliquamdiu, non sine divino consilio retardatum Nobis reservaretur. E vivis enim erepto sanctae memoriae Clemente XIV. praedecessore Nostro, qui et jubileum vulgatis per uni-

versum orbem pontificis litteris indixerat, et rito sanctissimas fores apertio in ipso nativitate Domini Nostri Jesu Christi pervigilio staterat; locus humilitati Nostrae relictus est aggredendi perficiendique quod ipse coeptum imperfectumque reliquit. Nos igitur per Nos ipsos ad s. Petri apostolorum principis basilicam ritum illum sanctissimum, non sine magna affluentia populi celebritate, ingentique animi nostri gaudio persolvimus. Nam ut eodem officio ad divi Pauli, ad Lateranensem, et ad a. Mariae Majoris basilicas Nostro homine atque auctoritate perfungerentur, venerabiles tres fratres nostros S. R. E. cardinales designavimus, et legatos a latere creavimus. Itaque dispensatione divina factum est, ut a solemni anni jubilai celebritate pontificatus Nostri ipsa pene initia deducerentur.

§. 2. Eandem autem rationem nuper etiam Nos ipsi servavimus, cum divinae bonitatis largitate ad natale Servatoris Nos festum pervenimus, qui dies portae sanctae claudendas praesa summorum pontificum consuetudine statutus est, eundemque ritum antedicti cardinales, eodem legationis honore ornati, in sua quisque basilica persequuti sunt. Atque ipse etiam exitus praecclare faustissimis initiis respondit.

§. 3. Benedictus sit omnium bonorum, et omnis egregiae voluntatis auctor, munerator, perfector Deus, qui Nobiscum misericordiam hanc magnam facere non est dignatus; uni trinoque Nostri gloria, lausque omnis in hominum memoriam sempiternam, quod in ipso Nostri pontificatus initio hoc in Nos veluti aliquam sui favoris extero voluerit, quo ad bene sperandum de re christiana erigeretur.

§. 4. Sane in maxima animi Nostri perturbatione, qua dies noctesque angimur ob ecclesiarum omnium sollicitudinem, Nobis licet immeritis, nuperrime demandatam non leve flumini Nostro offerre solamen sensimus, quod divina aspirante gratia tantum opus, ubique bulae Nostrae et reipublicae christianae universae tam salutare, feliciter ad exitum perducum esse perspeximus. Exultavimus in Domino, lacrymas etiam laetitiae indices non semel emisimus, cum orbis amplissimas vias maxima fidelium multitudine redondantes intuebamur, quorum omnium una mens esset, divinam sibi misericordiam in fletu, et cordis amaritudine conciliare. Mirifice quidem re-

Classis
sacrae
portae
sanctae
claudenda
Domini
Nostri
J.C.

Grave
pro
solida
regis
Deum.

Gravem
re
quod
sacrae
sollicitudine
ad
exitum
per
ducum
Nostri.

treabamur cum intelligeremus, civium religionem cum adversarum pietate, mutua inter se emulatione decerare: atque illos quidem christianam erga hospites charitate incitatos, nullis impensis poporcisse novimus, nullum refugisse laborem, molestiam nullam aversatos, ut advenientes exciperent, itineribus fractis reficerent, atque omni assiduitate, et cura sublevarent. Illi vero dignam christiano nomine humilitatem prae se ferentes, habitu ipso atque incensu declararunt, quanto illos fides, a patris regionibus evocasset, atque ad sanctorum apostolorum limina adduxisset. Mirus enim in omnibus ardor emitebat eam supplicantium rita sancta urbis adirent monumeta cum sacris liminibus oscula figerent, cum longissimos viarum tractus sacris psalmodum, atque hymnorum canticis, flebiliter concentu complerent, ut vero dici, praedicariquo possit, nullas ab his partes esse praetermissas, ut veterem illam poenitentiae formam prius Ecclesiae saeculis usitatum, Nostra hac aetate repraesentarent.

§. 5. Illud vero Incredibile Nostrum animi voluptate perfudit, et praecipuum laetitiae Nostrae addidit cumulum quod regium juvenem Maxiilianum Austriacum ad sanctam civitatem advenisse conspeximus, et eorum alloqui, complecti in Dominum potuimus. Cujus egregia indoles praeclara instituta virtutum omnium exempla non pauca quamdiu apud Nos versatus fuit, civibus plaudentibus, exteris admirantibus edidit cum praesertim jubilaei thesauro sese locupletare satigerit.

§. 6. Neque vero venerabilium sacerdotum, tum saecularium, tum regularium hoc loco praetereunda laus est, quorum opera diligentiaque potissimum effectum est, ut poenitentium multitudinem ad misericordiae fontem quam facillime aditus pateret. Nam sacramentum reconciliationis, quod Christus Dominus in Ecclesia posuit in sanguine suo, fideliter, ut par est, administrantes, aegrotorum atque languentium vulneribus moderi nullo unquam tempore destiterunt. Quapropter in Domino confidimus, et certa spe ducimur, solvendi potestatem tempore illo acceptabili quam-falsissime ex apostolica indulgentia amplificatam, nulli fidelium in condemnationem, plurimis vero ad salutem valuisse. Speramus itaque de his languore liberatos, aegros ad sanitatem

restitutos, devios ad angustum salutis transitum reductos, omnes denique ita mente, et spiritu renovatos, ut immutabili summoque bono in fide, spe, et charitate adherentes non modo nequitiae fermentum omne deposuerint, sed amplissimum etiam indulgentiarum thesaurum, qui singulis propositus erat plebissime sunt consecuti.

§. 7. In hoc enim jubilaei anima est, hac recidit illius anni saluberrima institutio, ut Christianifideles omnes qua honorum exemplis, qua exhortationem incitamentis, qua crebris iteratisque Ecclesiae universae, ad Deum precibus excitati, reverentes ad cor, et peccatorum in se, et gentium poenitentiam agentes primo quidem ex elavium potestate a culpa poenitus liberentur, mox etiam ex Christi Domini sanctorumque omnium, et praesertim Disparae Virginis satisfactionibus, quarum dispensationem Nobis commissam divina liberalitas voluit, poenae reatus absolvantur.

§. 8. Uberrimus hic fructus, hoc summum divinae largitatis donum, ut ad fideles omnes perveniret, Nos quidem pro amore illo paterno quo singulas Domini gregis oves prosequimur, enixis a Deo precibus semel atque iterum singulis forme flagitavimus, reamque ex voto cessisse iis argumentis ad sperandum adducimus, quae hactenus commemoravimus. Iterum igitur patrem misericordiarum, bonorumque omnium largitorem Deum collaudamus, gratias illi referentes, qui super Nos magnificavit misericordiam suam.

§. 9. Sed apostolatus Nostri munus laud cumulate explevisse videretur, nisi ad cunctos Ecclesiae filios oculos, animumque convertentes, et charitatis spatia dilatantes, illis quoque plenissimum reatum expiationem per Domini Nostri Jesu Christi merita exhiberemus. Quare de fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium consilio decrevimus, universis Christianifidelibus qui ubique locorum, et gentium sunt, thesauros indulgentiarum aperire, eosque ad societatem spiritualis huiusmodi boni advocare, et vehementissime hortari, ut dum ad eandem thesauros assequendos sese comperant, ac pietatis et debitae erga Sedem apostolicam observantiae exempla praeseferentes, indicia se operibus exhibebant, maculas peccatorum eluant, et magis magisque in conspectu Jesu Christi nitidiores appareant.

§. 10. Itaque de omnipotentis Dei miseri-

Quid si jubileum esset.

Propter hoc poenitentia, ut dicitur, largiturur donum ad salutem perveniret.

Decretum quod extendit jubileum ad cunctos Christianos.

Trunc communi.

Laus regi
juveni Maxi-
miliano
Austriaci.

Com-
munitas
sanctae
matris,
qui spiritus,
et digni-
tatem adhi-
bent, ut
poenitentiae
multitudinem
aditus ad mi-
sericordiae
fontem pate-
ret.

com de lazar.
consequens
prædictis
tam prædic-
tionibus
habet.

cordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confis ex suprema ligandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus, licet indignis, contulit, omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis fidelibus in quacumque mundi parte existentibus, et in apostolicæ Sedis gratia, et obedientia manentibus, etiam iis, qui fersæ elapso a ære Romanæ venerunt, ibique, seu alibi quavis ratione, hoc idem jubileum a Nobis concessum adepti sunt vero poenitentibus, et confessis, et sacra communione refectis, qui intra sex menses a die publicationis præsentium in qualibet diocesi faciendæ computandos ecclesias ipsius cathedralæ, seu majorem, aliasque tres ejusdem civitatis aut loci, sive in illius suburbii existentes, ab ordinariis, locorum, vel eorum vicariis, aliisve de ipsorum mandato designandas, semel saltem in die per quindecim continuos, vel interpolatos dies, sive naturales, sive etiam ecclesiasticos, nimirum a primis vesperis usque diei, usque ad integrum ipsius subsequentis diei vespertium crepusculum, devote visitaverint; ibique pro Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, hæresum extinctione; catholicorum principum concordia, et Christiani populi salute, et tranquillitate pro Deum preces effuderint, ut plenissimam anni jubilæi omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem, et veniam ac vel consequantur, perinde ac si quatuor basilicas, seu ecclesias, intra, et extra urbem, pro consequendo jubileo hujusmodi a Nobis designatas, statim ad id diebus personaliter visitassent; et alia quæ ad hoc requirebantur adimpleressent, misericorditer in Domine concedimus, et impetitur.

Species de-
clarationis
pro casu
genuis, et iter
agnationis.

§. 11. Navigantes vero, et iter agentes, si si post elapsos menses hujusmodi ad sua se domicilia, seu alio ad certam stationem se repperint; supradictis peractis, et visitata totidem vicibus ecclesiæ cathedrali vel majori, aut parochiali loci eorum domicilii, sive stationis hujusmodi; eandem indulgentiam consequi possint et valeant.

Item pro mo-
nialibus, in-
charitatis, re-
mota, et in
causa, aut
exprobrata
sanctitatis.

§. 12. Nec non prædictis locorum ordinariis, et cum monialibus, oblatis, aliisque puellis, aut mulieribus sive in monasteriorum claustris, sive in aliis religionis, aut piis domibus, et communitatibus vitam continentibus, anachoretis quoque, et eremitis, ac aliis quibuscumque tam laicis, quam ecclesiasticis personis,

saecularibus, vel regularibus, in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquo corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento debentibus, quomodo supra expressas visitationes exequi possint, super præscriptis hujusmodi visitationibus tractemodo. Cum pueri autem, qui nondum ad primam communionem admissi sint, etiam super communionis hujusmodi dispensare, ac illis omnibus et singulis, sive per se ipsos, sive per eorum, earumque regulares, prælatos, aut superiores, vel per prudentes confessarios alia pietatis, charitatis, aut religionis opera in locum visitationum hujusmodi, seu respective in locum sacramentalis communionis prædictæ ab ipsis adimplenda, præscribere: atque etiam capitulis, congregationibus, tam saecularium, quam regularium, sodalitatibus, confraternitatibus, seu collegiis quibuscumque, ecclesias hujusmodi processionaliter visitantibus, eandem visitationem ad minorem numerum pro suo prudentis arbitrio reducere possint, et valeant earundem tenore præsentium concedimus pariter, et indulgemus.

§. 13. Insuper eisdem monialibus earumque invitatis, ut sibi ad hanc effectum confessarium quocumque ad excipiendas monialium confessiones ab actuali ordinario loci, in quo earum monasteria constituta sunt, approbatam, cæteris autem omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis fidelibus tam laicis, quam ecclesiasticis, saecularibus, et cuiusvis ordinis, congregationis, et instituti etiam specialiter nominandi, regularibus licentiam concedimus, et facultatem, ut sibi ad eandem effectum eligere possint quocumque presbyterum confessarium tam saecularem, quam cuiusvis etiam diversi ordinis, et instituti regularem ab actualibus pariter ordinariis, in quorum civitatibus, diocesium, et territorii confessiones hujusmodi excipiendæ erunt, ad persequendum saecularium confessiones audiendas approbatum, qui intra dictum semestris spatium, illas, et illos qui scilicet præsens jubileum consequi siacere et serio stauerint, atque ex hoc animo ipsum lucrandi, et reliqua opera ad id lucrandum necessaria adimplendi, ad confessionem apud ipsos peragendam accedant, in fero conscientiam dumtaxat ab excommunicationis, suspensionis, et aliis ecclesiasticis sententiis, et censuris a jure vel ab homine quavis de causa latæ, non inflicti etiam

Monialibus
concessit
potestas illis
sui confessarii,
quoniam inde
facile est
abstineri, et
causa
revertitur, et
non monialibus
habet.

ordinacis locorum, ac Nobis, et Sedi apostolice, etiam in casibus cuicumque, ac summo pontifici, et Sedi apostolice speciali licet forme reservatis, et qui alias in concessione quantumvis ampla non intelligerentur concessi, nec non ab omnibus peccatis, et excessibus quantumvis gravioribus, et enormibus etiam iisdem ordinariis, ac Nobis, et Sedi apostolice, ut praeferatur, reservatis, injuncta ipsis poenitentia solutari, aliisque de jure injungendis, absolvere: nec non vota quaecumque etiam jurata, et Sedi apostolica reservata castitatis, religionis et obligatoris, quae a tertio, acceptae fuerint, seu in quibus agatur de damno tertii semper exceptis, nec non poenitentibus, quae preservativa a peccato suscipiuntur, (nisi commutatio futura iudicetur ejusmodi, ut non minus a peccato committendo refragret, quam prior voti materia) in alia pia; et salutaria opera commutare, et cum poenitentibus hujusmodi in sacris ordinibus constitutis etiam regularibus super opaculis irregularitate ad exercitium eorumdem ordinum, et ad superiorum ascensionem ob censuram violationem dumtaxat contracta dispensare possint, et valeant, eadem auctoritate, et apostolica benignitatis amplitudine concedimus, et indulgemus.

Reservatis circa dispensationem ab irregularitatibus, nec poenitentibus, aliisque de fecimus.

§. 14. Non intendimus autem per praesentes super aliqua alia irregularitate, vel publica vel occulta, seu defectu aut nota, aliaque incapacitate, aut inhabilitate quoquomodo contractis dispensare, vel aliquam facultatem tribuere super praemissis; dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam ulli confessorio facultatem absolvendi complices in quolibet inhonesto contra sextum praecceptum peccatis, aut complici confessorium hujusmodi ad effectum praesentium eligendi licentiam impertiri, ut jam in felice recordationis Benedicti XIV. praedecessoris Nostri incipientibus — *seueramentum poenitentiae* — anno incarnationis Dominicae MDCCXLI. kal. junii pontificatus sui anno I. editis literis generaliter declaratum fuit, neque domum eorundem praesentes ista, qui a Nobis et apostolica Sede, vel ab aliquo praefato, seu iudice ecclesiastico nominatim communicati, suspensi, interdicti, seu alias in reventibus; et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, ubi intra tempus dictorum sex mensium satisfecerint, et cum par-

tibus, ubi opus fuerit, concordaverint, alio modo suffragari posse, aut debere.

§. 15. Caterum, alicui post inchoatum hujus jubilaei consequendi animo, praescriptorum operum implementum morte praeventi, praefixitum visitationum numerum complere nequaerint, Nos pia, promptaeque illorum voluntati benigne favere cupientes, eosdem vero poenitentes, et confessos, ac sacra communione refectos, praedictae indulgentiae, et remissionis participes perinde fieri volumus, ac si praedictas ecclesias diebus praescriptis ipsis visitasset: si qui autem post obtentas vigas praesentium absolutiones a censoris aut votorum commutationes, seu dispensationes praedictas, serium illud ac sincerum, ad id alias requisitum propositum ejusdem jubilaei, lucrandi, ac proinde reliqua ad id lucrandum necessaria opera adimplendi; mutaverint, licet propter ipsum id a peccati reato immunes censeri vix possint, nihilominus hujusmodi absolutiones, commutationes, et dispensationes ab ipsis cum praedicta dispositione obtentas in suo vigore persistere decernimus atque declaramus.

§. 16. Sed hujus Nostri consilii explicatam rationem mittimus praesertim ad omnes patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos, aliosque ordinarios, locorum praefatos, sive ordinariam localem jurisdictionem in defectu episcoporum, et praefatorum hujusmodi legitime exercentes, gratiam, et communionem Sedis apostolicae habentes per nomen Domini nostri, et principis pastorum omnium Jesu Christi obsecramus, atque epixe rogamus, ut populi suae curae, ac fidei creditis hoc tantum bonum annuntiant, quod inespicabilem Dei providentiam, summenique erga Nos charitatem ostendit: etenim qui tam amplae remissionis facultate proposita, si non statim, eam contemnere existimabitur, et propterea indignus erit, cui Deus misericordiam suam impertiat. In eam igitur curam insumbant, episcopi necesse est, quae est propria eorum munera, et officii, ut Christiani fideles priusquam per poenitentiam verae salutis auctori Deo reconciliati jubilaei gratiam ad salutem animarum spem religiose convertant.

§. 17. Quod postremo ad charissimos in Christo filios Nostros, imperatorem electum, ac reges, et principes catholicos omnes, quorum plerique pro hujus jubilaei ad eorum regum, atque dominia extensione summi Nobis do-

De his qui morte praeventi, indulgentias operis implere nequaerint.

Mortificationes ad patriarchas, archiepiscopos, episcopos, aliosque ordinarios, sive ordinariam localem jurisdictionem in defectu episcoporum, et praefatorum hujusmodi legitime exercentes, gratiam, et communionem Sedis apostolicae habentes per nomen Domini nostri, et principis pastorum omnium Jesu Christi obsecramus, atque epixe rogamus, ut populi suae curae, ac fidei creditis hoc tantum bonum annuntiant, quod inespicabilem Dei providentiam, summenique erga Nos charitatem ostendit: etenim qui tam amplae remissionis facultate proposita, si non statim, eam contemnere existimabitur, et propterea indignus erit, cui Deus misericordiam suam impertiat.

Observationes ad reges, principesque catholicos.

siderium significarunt supplices Nobis auctoribus, tendit manus christiana respublica, et qua auctoritate et potentia praediti sunt adjuvamenta omnia praestent ad sperandam salutem animarum. Hinc enim est finis quo Nostrae pastorales curae diriguntur. Caeterum sic pro eorum sapientia probe intelligere debent, una religioe tamquam firmissimo fundamento innitensubditorum popularum erga principes obedientiam, et fidem.

Clavibus
litterarum
de
regalibus.

§. 18. Praesentes quoque litteras per omnia validas, et efficaces, et suasque plenarias effectus ubiqueque publicatas, et executioni demandatas fuerint sortiri, et obtinere, omnibusque Christianis fidelibus in apostolicae Sedis gratia, et obedientia manentibus, in huiusmodi locis commorantibus, sive ad illa postmodum ex navigatione, et itinere se recipientibus, plenissime suffragari volumus, atque decernimus. Non obstantibus de indulgentiis non concedendis ad instar et universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis; constitutionibus, ordinationibus, et generalibus, seu specialibus absolutionum, seu relaxationum, ac dispensationum reservationibus; nec non quorumcumque etiam aeneticantium, et militarium-ordinum, congregationum, et institutionum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, legibus, usibus, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis eisdem concessis praesertim in quibus cavetur expresse, quod alicujus ordinis, congregationis, et instituti huiusmodi professores extra propriam religionem peccata sua confiteri prohibeantur. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialia, specifica, expressa, et individua mentio facienda, vel alia exquisita forma ad id servanda foret huiusmodi tenores pro insertis, et formis pro exactissime servatis habentes, pro hac vice, et ad praemissorum effectum dumtaxat plenissime derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda
de transsum-
pta.

§. 18. Volumus autem, ut earumdem praesentium transcriptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigilla personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem ab omnibus fides habeatur, quae ipsis praesentibus habetur, si exhibitae fuerint, vel detentae.

§. 19. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae extensionis, hortationis, commissionis, concessionis, derogationis, decreti, et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, octavo kalendas januarii pontificatus Nostri anno primo.

Sancti pro-
solis.

LXXIV.

Pat. die 8.
Jan. 1778.
Anno 1.

Exemptio monasterii monialium sub titulo Conceptionis B. M. V. I. de Góngora Matriti Toletanae diocesis a superioritate, et gubernio fratrum ordinis B. M. de Mercede.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Docet Romani pontificis providentiam sacrarum virginum tranquillitati prospicere, quo possint Deo impensis famulari. Cum itaque, sicut accepimus, in monasterio Matritensi Toletanae diocesis sub titulo Conceptionis beatae Mariae virginis immaculatae de Góngora nuncupatae, quod regii jurispatronatus esse dignoscitur in fundatione a cl. mem. Philippo IV, dum vixit, Hispaniarum rege catholico reservati pro sanctimonialibus militantiibus sub regula, et instituto fratrum ordinis beatae Mariae de Mercede redemptionis captivarum exaltatorum, nuncupatorum et sub spirituali regimine generalis, provincialis, et pro tempore superiorum ejusdem ordinis, nonnullae ortae sint contentiones, et jurgia inter sanctimoniales praedictas, et modernos dicti ordinis superiores, et fratres, quae post visitationem ejusdem monasterii per commissarium a venerabili fratre Aloysio archiepiscopo Caesareae, Nostro, et hujus sanctae Sedis in Hispaniarum regnis nuntio deputatum in spiritualibus peractam, moniales ipsas induxerunt, ut ex causis, et rationibus in eadem visitatione deductis, unanimiter flagitarent suam perpetuam translationem in ordinariam potestatem, et jurisdictionem

Nationemque
ad exemptionem
aut decre-
tionem im-
petarent.

spirituslem modernj, et pro tempore existens archiepiscopi Tolotani.

§. 2. Qua stante monialium petitione, superior generalis, provincialis, et definitorij praedicti ordinis sponte renuntiarent dictum monasterium in manibus carissimi in Christo filii Nostri Karoli eiusdem Hispaniarum regis catholici, moderni ejusdem monasterii patroi, ut de eo pro suo arbitrio disponeret.

§. 3. Nos attentis praedictis, ac pia ejusdem Karoli regis mente, et intentione Nobis tum per nuntium Nostrum praedictum tum per dilectum filium modernum comitem Floridae Albae praedicti Karoli regis apud Nos; et eandem Sedem ministrum patefacta, et cupientes in eodem monasterio, ac inter praedictas moniales pacem, et tranquillitatem restaurare, religiososque disciplinam conservare, vel collapsam restituere, ipsarumque monialium saluti providere, motu proprio, et ex certa scientia, ac de apostolice potestatis plenitudine, praedictas moniales, totumque monasterium praedictum a superioritate, regimine, et spirituali gubernio dicti ordinis beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, ejusque generalis, provincialis, et superiorum perpetuo eximimus, subducimus, et liberamus, illudque, et illas ordinario potestate, auctoritate, et jurisdictioni spirituali nunc, et pro tempore existens archiepiscopi Tolotani pleno subjicimus; ita tamen, ut moniales, quae nunc sunt, et futuris temporibus in eo existent, regulam, et institutum, quod nunc profitentur, servare teneantur, simulque gratias, et privilegias, et suffragiorum communionem totius ordinis praedicti in posterum etiam fruantur, et gaudeant.

§. 4. Sed ne praetextu communionis regularis, et privilegiorum huiusmodi, vel ob praecedens monasterij gubernium in spiritualibus, gestum, in errorem incidant dicti ordinis fratres, quod ipsi valeant, vel saltem superiores ut antes ad monasterium accedere, et cum monialibus alloqui, monitos eos volumus, quod post cessatum eorum gubernum in monasterio praedicto, illud respicere debeant sicut caetera monasteria, quae nunquam fuerunt eorum ordini subiecta, ita ut locum habeant, quoad illud, sanctiones, emnes velantes regularibus accessum ad monasteria monialium, et propterea Nos decreta a praedecessoribus Nostri Romani pontificibus Sixto V., Urbano VIII., et Clemente IX. approbata, aliasque sanctiones

editas super accessu regularium ad monasteria monialium innovantes, praesentibus Nostri literis decernimus, et expresso praecipimus, ne cuiquam ex dicti ordinis fratribus, sive superioribus, sive subditis liceat posthac ad praedictum monasterium accedere, vel cum illis monialibus, aliisque personis in eo degentibus alloqui, vel commercium epistolarum, aut aliis quomodocumque correspondentiam habere, sine expressa huius sanctae Sedis, vel respectivo ordinarii dioecesan licentia, prout cavetur in praedictis decretis sub excommunicationis, et privationis vocis activae, et passivae, aliisque contra regulares accedentes sine licentia ad monasteria monialium, statutis poenis ipso facto incurrendis, quarum executionem eidem archiepiscopo Tolotano tamquam apostolice Sedis legato committimus.

§. 5. Decernentes eandem praesentes literas semper, et perpetuo firmas, validas, et efficaces existere, et fore; suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quae spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari debere; siqua in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et apostolice Sedis nuntios, sublevis eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignorantur contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac non praedictorum ordinis, et monasterii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et persona sub quibusvis quocumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatorum derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non

Concessio
superiorum
ordinis archi-
episcopi E. Mariae
de Mercede.

Tametsi
superiorum
ordinis archi-
episcopi E. Mariae
de Mercede.

Concessio
superiorum
ordinis archi-
episcopi E. Mariae
de Mercede.

Prohibitione
superiorum
ordinis archi-
episcopi E. Mariae
de Mercede.

Derogatio
contraor-
dinem.

autem per clausulas generales idem importantes expresso, et mentio servanda foret, illorum omnium, et singulorum theores derogamus, cacterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die octava januarii millesime septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno primo.

Dat. die 3.
Feb. 1776.
Anno I.

LXXV.

Concessio indulgentiae plenariae ab eis consequendae qui ecclesiam sub titulo Jesus et Mariae visitaverint in urbe, occasione capituli generalis.

Pius PP. VI.

Universis Christifidelibus praesentes literas inspecturis, salutem, et apostolicam benedictionem.

Tenor concessionis, et expressio seditionum implenda pro concessione indulgentiarum.

§. 1. Cum, sicut accepimus, capitulum generale fratrum eremitarum ordinis s. Augustini exalcoceptorum vaneupatorium in ecclesia, seu domo sub titulo Jesus, et Mariae de urbe fratrum eremitarum ordinis hujusmodi propediem, benedicente Domino, celebrandum sit; Nos, ut opus tam pium majeri cum fructu fiat, et ad augendam fidelium religionem, animarumque salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac sac. communionis relectis, qui praedictam, vel aliquam ex ecclesiis domorum fratrum eremitarum ordinis hujusmodi ubicumque existentium die, quo incohabitabit capitulum generale hujusmodi, ac singulis diebus actualis illius celebrationis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac s. matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel dumtaxat omnium peccatorum eorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valituris.

Fides habenda transumptis.

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admonitione, seu publicatione praesentium aliquid vel minimum delatur, aut sponta oblatum recipiatur, praesen-

tes nullas sint, quodque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, seu procuratoris generalis dicti ordinis munitis eadem prorsus fides habeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si foras exhibita, vel ostensa. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die III. februarii MDCCCLXXVI. pontificatus Nostri anno primo.

LXXVI.

Dat. die 10.
Feb. 1776.
Anno I.

Distributio ordinis servandi in concessione, et possessione bonorum feudalium, et emphiteuticorum sanctae Sedis in territorio Ferrariensi existentium.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Recta concediti Nobis apostolicae Sedis patrimonii administratio exigit, ac postulat, ut cum pro viribus utiliter gerentes, nulla juris sui parte imminuta, integrum illud conservare curemus. Qua de re Nostrae direximus considerationis intuitum ad plures Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum dispositiones quoad bona feudalialia, et amphiteutia ejusdem Sedis in civitate, et ducatu Nostris Ferrariensi, eorumque districtu existentia. Postea quam enim fol. rec. Clemens pp. VIII. praedecessor Noster privilegia, gratias, et praerogativas, quae Aestenses duces civibus Ferrariensibus jam pridem concesserant, suis desuper expeditis literis approbaverat, et confirmaverat rec. mem. Gregorius pp. XV. supplicationibus communitatis, et hominum dictae civitatis deinde inclinatus fuit, et voluit, quod de caetero perpetuis futuris temporibus omnia bona feudalialia, quae in civitate praedicta, ejusque comitatu, et districtu vacare contigisset, aliis civibus originariis, et semper proximioribus defunctorum civitatis, comitatus, et districtus hujusmodi, sine tamen praesudicio cujuscumque, cui de jure debeantur, concedi, et conferri deberent, ac aliter pro tempore factas eorundem bonorum feudalialium vacantium concessiones, et collationes nullas, irritas, otiosas, nulliusque roboris, et momenti esse,

Tenor bonorum feudalialium, et amphiteutiarum, quae de re Nostrae direximus considerationis intuitum ad plures Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum dispositiones quoad bona feudalialia, et amphiteutia ejusdem Sedis in civitate, et ducatu Nostris Ferrariensi, eorumque districtu existentia.

et fore decrevit et declaravit, ac alias prout in ipsius Gregorii praedecessoris literis in simili forma Brevis die xvi. octobris MDCXXI. expeditis, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur.

§. 2. Verum quia literae hujusmodi juxta formam praescriptam a fel. rec. Pio pp. IV. praedecessore quoque Nostro de registrandis in libris camerae intra cortum tempus omnibus literis quaecumque interesse ejusdem camerae respicientibus in illis registratae minime fuerant, hinc de illarum validitate ex defectu registrationis praedictae dubitari umquam posset, communis, et homines memoratae civitatis supplices porrexerunt preces piae mem. Urbano pp. VIII. praedecessori itidem Nostro, qui per suas in pari forma Brevis die xix. januarii MDCXXIV. expeditas literas adversus praedictam constitutionem ipsius Pii praedecessoris, vel lapsum temporis in ea praefixi eisdem suas literas restituit, reposuit, et plenarie reintegravit, itaut illa infra sex menses tunc proximos in eadem camera insinuari, et in illius libris registrari facere possent, ac dehorent, et plenam roboris firmitatem obtinerent, eisdemque communitati, et hominibus suffragant, perinde ac si in eadem camera intra tempus ad id praefixum insinuatae, et in suis libris registratae fuissent, ac alias prout in memoratis ipsius Urbani praedecessoris literis, quarum pariter tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, etiam plenius continetur.

§. 3. Verum idem Urbanus praedecessor eodemmet anno MDCXXIV. cum omnia privilegia, gratias, et concessiones, quas Sedi, et camerae apostolice praedictae inferret, quoque ab ejus praedecessoribus Romanis pontificibus diversis temporibus elargita fuerant, suis sub plumbio duodecimo kalendis novembrii expeditis literis abrogasset, inter alia clare, et expresse, abolevit, et nullius roboris declaravit indulta de bonis stabilibus, et iuribus ejusdem camerae in civitate, et districtu Ferrariensi, seu alibi constantibus cortis personis tantum lufuandis per dictam Gregorium XV. praedecessorem concessa, quas quidem dicti Urbani praedecessoris literas deinde fel. rec. Innocentius pp. X. praedecessor etiam Noster suis itidem literis die xxvii. novembris MDCXLV. confirmavit, et approbavit, prout alias in eisdem literis, quarum tenorem praes-

entibus pro expresso similiter haberi volumus, uberius quoque continetur.

§. 4. Inspecta itaque praemissorum omnium dispositione, Romani pontifices praedecessores Nostri bona feudalia, et emphyteutica in civitate, et districtu Ferrariensi hujusmodi ad Sedem, et cameram apostolicam pertinentia, repulsis consanguineis, et descendentibus ultimi investiti favore quorumvis extraneorum concedere pluries assueverunt, ac praeterea rec. mem. Benedictus XIV. rem haec examinandam proposuit particulari congregationi ab ipso deputatae, coram qua auditis iuribus tam camerae apostolicae, quam aliorum interessarum baeuitum disceptatum fuit, an esset locus devotioni bonorum, seu potius renovationi investiturae, cujus favore, et quomodo in casu etc. ac die iv. octobris anni MDCCXLVII. responsum prodit — Affirmative quoad primam partem, negative quoad reliqua —, quod anno responsum ipse Benedictus praedecessor confirmavit, et approbavit, quemadmodum liquet ex voto desuper dicto die edito a bon. mem. Clemente duca vixit sanctae Romanae Ecclesiae prosbytero cardinali Argevillei auncupato, cujus tenorem praesentibus pariter pro expresso, et inserto haberi volumus.

§. 5. Licet autem tam sollemnis, et accurata hujus rei disquisitio simul, ac definitio novissimis tunc temporibus accidisset, adhuc ea penitus sub silentio praetermissa, nomine postmodum communitatis, et hominum civitatis praedictae Ferrariensis supplices porrectae fuerunt preces fel. record. Clementi pp. XIII. solum exponendo, quod Aetensis ducis curam, et studium adhibeissent pro levamine familiarum Ferrariensium illis concedendo aequa proportionem servata juxta eorum qualitates bona feudalia, quae devolvebantur, sed etiam alodialia, quodque Hercules Primus suo edicto die octava decembris millesimi quadriagesimae unagesimi primi deinde relato in rubrica CCCXLIII. statuti ejusdem civitatis alienationem honorum feudalium, nullo requisito consensu ulteriorum vacantorum, sed accedente tantum duci licentia, seu facultate permiserat. Et memoratus Clemens VIII. praedecessor omnia, et singula privilegia, ac indulta a ducibus Aetensibus concessa confirmaverat, simulque Gregorius XV. praedecessor praedictus decreverat, ut vacantia bona aliis civibus originariis, et semper proximioribus defuncto-

Ordo servandus in concessione bonorum feudali-um.

Dispositio relativa ad statuta Ferrariensi super ditione novissima, et canonice praedictae capite hoc respectu rationibus possibilibus.

Urbanus VIII. sollicitum fuit in qua constitutione Gregorius insinuat, illeque vixit non habere jussu, perinde ac si registrata fuisset.

Abrogavit omnia privilegia, quae communi apostolicae inferretur.

rum concederetur, cuius literas non registratas in libris camerarum idem Urbanus VIII. praedecessor restituerat, et reintegraverat, ac postmodum sue chirographo manu propria signato quaedam bona ad cameram apostolicam devoluta Fabritio, aliisque comitibus de Castelneretto concesserat, quae omnia ut in posterum firmiter subsisterent apostolicae confirmationis patrocinio communiri communitas, et homines dictae civitatis plurimum desiderabant. Idem vero Clemens praedecessor huiusmodi supplicationibus inclinatissimae Clemens VIII., ac Gregorii, quam etiam Urbani literas, ejusque chirographum huiusmodi cum omnibus in eis contentis confirmavit, et approbavit, ac quatenus opus esset praedicta omnia in dictis literis, et chirographo expressa innovavit, seu de novo concessit, ac alias prout in ipsis Clementis XIII. praedecessoris in simili forma Brevis die xx. novembris MDCLVIII. expeditis literis, quarum tenorem praesentibus de verbe ad verbum per inserte haberi decernimus. Perpendis itaque ea qua par erat maturitate, eorumdem omnium Romanorum pontificum dispositionibus supra relatis quoad bona feudalia, et emphyteutica apostolicae Sedis in praedictis ducatu, et districtu existentia, inde percipimus, quod cum eodem Clementi XIII. expositum minime fuerit memoratas Gregorii XV. literas die xvi. octobris MDCLXI expeditas, ac, ut praefertur, ab Urbano VIII. die xix. januarii MDCLXIV. licet illae registratae non reperirentur in libris camerarum sue robori restitutas, inde vero eodemmet anno suis posterioribus literis praedictis revocatas expresse, et aboleas fuisse, nilque penitus dictum, quod Innocentius X. secundo dictas ipsius Urbani praedecessoris literas confirmaverit, ac Sedes, et camera apostolica non solum de bonis huiusmodi per obitum ultimi investiti devolutis pro libitu disposuerit, quodque libertas haec paulo potius in contradictorio partium earum, et camerarum apostolicarum iuribus auditis, particularis congregatio praedicta, ipso Benedicto XIV. approbante declaraverit: ex hac sane praetermissa narratione praecedentium litterarum, ac tot rerum, quae difficultatem undique reddidissent gratiam ab eodem Clemente XIII. concessam ejus litterarum de super expeditarum invaliditatem quoad liberum arbitrium disponendi de bonis per obitum ultimi investiti ad cameram, et Sedem apostolicam devolutis, clara probatam esse merito putavimus, atque censuimus.

licam devolutis, clara probatam esse merito putavimus, atque censuimus.

§. 6. Ne igitur ejusdem Sedis patrimonium Nobis conceditum damnum aliquod, ac praedictum inde patitur, motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine memoratis ipsis Clementis XIII. praedecessoris literas die xx. novembris MDCLVIII., ut praefertur, expeditas, pro eo quod perinet ad liberam facultatem disponendi de bonis feudaliibus, et emphyteuticis Sedis, et camerarum apostolicarum per obitum ultimi in investitura comprehensi ad eam in ducatu, et districtu huiusmodi devolutis, tenore praesentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, irritamus, et annullamus, viribusque, et effectu penitus, ac omnino vacuumus, ac revocatas, cassatas, sublatas, abrogatas, irritas, et annullatas, viribusque, et effectu vacuas esse, ac perpetuo fore, neque de cetero cuiquam suffragari possit, vel debere decernimus, et declaramus, illasque ad viam juris reducimus.

§. 7. Atque insuper easdem dicti Urbani praedecessoris literas duodecimo kalendas novembris anni MDCLXIV. sub plumbo expeditas, quibus ipse, ut praefertur, abolevit, et nullius roboris declaravit indulta de bonis stabilibus, et iuribus ejusdem camerarum in civitate, et ducatu Ferrarisiensi, seu alibi existentibus certis solummodo personis infeudandi per dictum Gregorium XV. praedecessorem concessa, nec non alias praefati Innocentii X. die xxv. novembris MDCLXV. expeditas literas eas confirmantes, et approbantes, in omnibus, et per omnia confirmamus, et approbamus, illasque servari, et exequi volumus, et mandamus. Nec nec eidem camerarum, et Sedi apostolicae plenam, ac omni modam libertatem de bonis, ac iuribus feudaliibus, et emphyteuticis in civitate, et districtu Ferrarisiensi ejusdem positam, ac existentibus, et per obitum ultimi investiti, seu alio quovis modo ad Sedem, et cameram apostolicam devolutis proprio arbitrio disponendi, et non solum bona, sed iura huiusmodi aliis sibi benevisis, atque pro benevisis aeneas canone investiturae titulo concedendi, sed etiam pro se ipsa retinendi eorum competere, ac pertinere, motu, scientia, ac potestatis plenitudine paribus declaramus, atque statimus.

§. 8. Decernentes easdem praecedentes literas, et in eis contenta quaecumque etiam ex eo quod

Brevis in facultate disponendi de bonis per obitum investiti.

Reintegravit ad concedendi ad transmissum continetur Gregorius XV.

Omne transmissum tollitur

adversus
reros ten
rem.

praedicti, et alii quicumque in praemissis Inter-
cessores habentes, seu habere quomodolibet pro-
tendentes ad ea vocati, et auditi non fuerint,
de subreptionis vel obreptionis vitio, aut in-
tentionis Nostrae, seu alio quocumque defectu
notari, impugnari, redargui, in controver-
siam vocari, aut adversus illas quodcumque
juris gratiae, vel facti remedium intentari, vel
impetrari nullatenus posse; sed ipsas praesen-
tes literas semper firmas, validas, et efficaces
existere, ac fore, suosque plenarios, et inte-
gros effectus sortiri, et obtinere, ac ab illis, ad
quos spectat, et pro tempore spectabit in omni-
bus, et per omnia inviolabiliter observari.

Classis
lita, et de
omni
lita.

§. 9. Sicque in praemissis per quoscumque
judices ordinarios, et delegatos etiam causarum
palatii apostolici auditores, et Sanctae Roma-
nae Ecclesiae cardinales etiam de latere lega-
tor, et alios quoslibet quavis praeceminetia,
et potestate fungentes, et functuros, sublata
eis, et eorum cuilibet quavis aliorum iudicandi,
et interpretandi facultate, iudicari, et definiri

debere, ac irritum, et inane si secus super his
a quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno-
rante confingerit attentari.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 10. Non obstantibus praemissis, ac No-
strae, et cancellariae apostolicae regula de jure
quaesito non tollendo, aliisque constitutioni-
bus, et ordinationibus apostolicis, nec non
quibusvis etiam juramento, confirmatione apo-
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis sta-
tutis et consuetudinibus; privilegiis quoquo in-
dultis, et literis apostolicis in contrarium prae-
missorum quomodolibet concessis, confirmatis,
et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum
tenores praesentibus, pro pleno, et sufficienter
expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha-
bentes, illis alias in suo robore permansuris,
ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat,
specinlitter, et expresse derogamus, ceterisque
contrariis quibuscumque. Datum Romae apud
sanctum Petrum sub annulo piscatoris die x.
mensis februarii MDCLXXVI. pontificatus
Nostri anno primo.

ANNO SECUNDO

LXXVII.

Dat. die 22.
Juli 1776
Anno II.

Præscribitur implementum restaurationum expendarum in provinciis Bononiæ, Ferrariæ, et Romandiæ pro reparatiõe damnorum a nimio aquarum impetu allatorum.

Reverendissimo cardinali Ignazio Ludovisi Boncompagni diacono di santa Maria in Campitelli, della commissione delle Acque delle tre provincie di Bologna, Ferrara, e Romagna delegato apostolico.

Ricorda, in cui si espone il ragionamento del riparo dei danni sofferti dalle acque alle tre provincie di Bologna, Ferrara, Romagna, e l'opinazione presa nei precedenti decreti pontifici di Clemente XIII, e Clemente XIV.

Ci è stato rappresentato dai reverendissimi cardinali della congregazione delle Acque per mezzo del reverendissimo cardinale Alessandro Albani prefetto, e di monsignor Passioeci segretario della medesima, che a compimento del piano approvato dalla detta congregazione con sua risoluzione presa sotto li 2 giugno 1767 sopra i lavori, ed operaziosi da farsi in riparo de' danni prodotti dallo sregolato corso de' torrenti, e scoli nelle tre provincie di Bologna, Ferrara, e Romagna; ed io seguito de' supremi ordini dati da' Nostri predecessori di fel. mem. Clemente XIII., e Clemente XIV. co' rispettivi loro cbirografi 22. giugno 1767 — 26 agosto dello stesso anno — 27 agosto 1770 — e 30 luglio 1771., dovendosi proseguire, e terminare l'arginatura destra del Primaro della Bastia al fomo vecchio, costruire, e ridurre le arginature de' terreni, adattare li scoli delle corrispondenti vicine campagne nella Romagna, e Romagnola Ferrarese; fa duopo non solo provvedere il necessario contante, quanto anche è giusto assoggettare i terreni, che devono dagl' indicati lavori risentire vantaggio alle

tasse, e contribuzioni, dalle quali ora vanno immuni. E siccome per i lavori superiori, che riguardano il territorio Bolognese, Ferrarese, e Romagnolo fino al punto della Bastia, ed al Sillaro, si è creduto, ed sperimentato comodo, ed opportuno il metodo di esigere dagl'interessati una tassa provvisoriale di due bajocchi per tornatura (prese le tornature nella misura Bolognese) di estenderla a tutto il tratto di paese, che si comprende tra il Senio, il Sillaro, la via Emilia, ed il Primaro, e di erigere sopra le doti per tal modo esatte, e distribuite un nuovo monte nella Nostra città di Bologna, che ha avuto la denominazione di monte *Susidio d'Acque*; cost la medesima congregazione ha creduto il più semplice, il più comodo, il più economico insieme ai contribuenti, e il più giusto metodo per una provvisoriale contribuzione l'adattare ai lavori da farsi al di là dal Sillaro fino al Senio quel piano medesimo, che si addottò, e si pratica per i lavori al Sillaro superiori. Quindi hanno creduto di dovere imporre la tassa di due bajocchi per tornatura a tutte le terre, che giacciono tra il Sillaro, il Senio, la via Emilia, il Primaro, e di dovere estendere il monte *Susidio d'Acque* a proporzione della estensione, che per tal modo si fa alle sue doti. Hanno creduto giusto, che tutti questi terreni alla nuova tassa contribuiscono, perchè appunto tutti hanno correlazione coi lavori da farsi. E perchè sicuramente ciò riesca, dovranno essere soggetti al pagamento di detta tassa tutti, e singoli terreni in qualunque modo compresi nel sopradetto circondario, ed esistenti in qualunque territorio tanto di Romagna, e Ferrara, che di Bologna, non escluso alcun terreno, nè alcun possessore di detti ba-

*Metodo tenuto per regolare che sopra dei lavori fatti, e per il pagamento de' frutti del monte *Susidio d'Acque*, appartenenti della sua congregazione delle Acque da conservare, ed estendere anche per gli altri, e nuovi lavori.*

ni quantunque forense, e sebbene privilegiata, privilegiatissima. Ad effetto di rendere più sollecita l'esigenza della medesima tassa, a conseguentemente più spedita l'esecuzione de' lavori hanno creduto opportuno, che la detta esazione si dia in affitto, o la appalto al migliore oblatore, il quale per proprio interesse userà maggior diligenza, e prontezza d'un semplice amministratore. E siccome il prodotto di questa tassa non può bastare, che pel solo pagamento de' frutti dovuti ai creditori, che si ammetteranno nel detto monte; perciò dovendosi fedelmente erogare tutto l'importo di essa nella referita causa, ed all'incontro non potendo trascurarsi di pensare alla maniera, con cui si provveda alla franchione, ed estinzione del capitale, quindi hanno riconosciuto essere cosa expediente, che a suo tempo si proceda ancora al totale riparto delle spese occorse per i detti lavori, regolando questo riparto a proporzione del comodo, e beneficio, che ciaschedun possidente interessato riceverà dal complesso delle operazioni, tanto che mediante un contributo, o sia una tassa distribuita sopra i rispettivi terreni a ragione del comodo, e profitto, che questi riceveranno, venga a formarsi il necessario fondo per estinguere il capitale dentro quel discreto tempo, e termini, che sarà stimato congruo anche riguardo al minore incomodo possibile de' medesimi interessati, e che perciò fin d'adesso ne sia a voi commessa la cura, e l'impegno, prevalendovi a tale effetto di que' mezzi, e di quegli ajuti, che possono condurre al buon esito di questa importantissima incombenza. E poichè molto pure interessa, che terminati i detti lavori, si provveda appartatamente anche alla manutenzione di essi, però sarà molto giovevole di aggiungere alla suddetta incombenza anche l'altra di stabilire a suo tempo una tassa a parte fissa, o perpetua, proporzionandola all'interesse de' rispettivi terreni, e destinando il prodotto della medesima alla manutenzione de' lavori. Inoltre ha la medesima congregazione riconosciuto egualmente giusto, ed opportuno, che si tenga un esatto distintissimo conto di tutto quello si esigerà per la detta imposizione di due bajocchi destinata come sopra alla soddisfazione de' frutti dovuti ai creditori montali, in modo che ciascheduno interessato abbia in detto conto la sua particolare partita separata di tutto quello, che pagherà per la det-

ta tassa; allorchè se in progresso, allorchè sarà fatto il riparto del totale della spesa, e conseguentemente del capitale del detto monte si riconoscerà, che taluno degli interessati abbia pagato per conto de' frutti più di quello, che era proporzionato alla tangente toccatagli di capitale, possa ottenere l'adequata reintegrazione con imputare nella medesima il di più che avesse pagato in conto de' frutti. E se mai accadesse, che il pagamento fatto da qualcuno per conto de' frutti superasse anche la sua tangente di capitale, in tal caso dovrà essere reintegrato dalla pubblica cassa della commissione di tutto il di più, che avesse pagato oltre il suo debito. Ad effetto poi di aggravare il meno che sarà possibile gli interessati, ha risoluto la detta congregazione, che sia commessa alla vostra sperimentata vigilanza di non creare il debito, se non a misura de' lavori, che si andranno di mano in mano intraprendendo; come pure che non debba ammettersi nessun ereditore in detto monte, se prima non siasi esatta, e introdotta nella cassa pubblica una congrua porzione della detta tassa corrispondente al quantitativo delle porzioni, e luoghi da venderli. Anzi qualora nel progresso di tempo si conoscesse che l'esigenza di detta tassa da tutti i beni compresi nell'indicato circondario non desse un prodotto corrispondente, e proporzionato ai frutti de' luoghi, o porzioni delle quali a seconda del bisogno si estenderà il nuovo monte, in tal caso ha approvato fin da ora la stessa congregazione, che possa aumentarsi la detta tassa di un altro bajocco per tornatura, ed anche più, se sarà necessario, con che peraltro sia riservato all'arbitrio della detta congregazione di ordinare l'imposizione, e l'esigenza del detto aumento, se, come, e quando lo crederà opportuno. Finalmente avendoci rappresentato, che il reggimento di Bologna ha prestato il consenso all'estensione di detto monte, di modo che comprende l'oggetto ancora dei nuovi lavori di là dal Sillaro, senza che perciò egli temer possa alcun pregiudizio, mentre rimaner dee indennizzato dalla speciale ipoteca sopra tutti i terreni del nuovo circondario, ed anche dalla tassa di due bajocchi per ogni tornatura di essi. Quindi è, che avendo noi riconosciuto la congruenza, e la giustizia dell'esposto piano in tutte le sue parti, e avendo per espresso nel presente chirografo il tenore degli altri segnati dal pre-

Ed il detto
occorre a
formarsi col
detto monte
de' crediti a
minora del-
l'occorrenza
per i lavori.

Finivamo
d'ampliare
la provvidenza
con la spesa
della stessa
congregazione
per i fa-
vori, così del
luogo.

Si riduce
il numero
del reggi-
mento di Bo-
logna per
l'estensione
del suddetto
monte.

Sua Santità
tutte le dis-
posizioni del
chirografo
de' suoi pre-
decessori
ed il piano.

Altra parte
della risolu-
zione della
stessa congre-
gazione si è
quella di poi
esporli che
spese negli
ultimi tempi
per estinguere
il detto monte
Sondio di
Anco.

È il preve-
dervi con una
congrua
stipendio, e
mantenimen-
to futuro dei
lavori fatti
che servono.

Come anche
di tenerli
della rispet-
tive tassa e
rispettivi
costi, o la
cassa distin-
ta, e separa-
ta.

a soluzione
della sac.
congregazio-
ne delle Ac-
que.

Quindi: su-
stanziale l'a-
stensione del
monte su-
d'Acque per il
monte de-
biti del
compimento
dell'opera,
ed a minor,
e proporzio-
ne dell'ac-
cortura.

Ordine il
metodo del-
l'ammis-
sione del
prezzo del
monte delle
spese.

decessori Nostri di fel. mem. Clemente XIII. de' 22 giugno 1767, e 26 agosto dello stesso anno, e Clemente XIV. de' 27 agosto 1770, e 30 luglio 1771, come anche le risoluzioni della detta congregazione delle Acque per l'esecuzione del riferito piano; e finalmente avendo per espresso qualunque altra cosa, che per esprimerla avesse bisogno di specifica, e individual menzione, di Nostro moto proprio, certa scienza, e con piechezza della Nostra podestà, autorizzando, ed animando il sopradetto consenso del reggimento intendiamo, che il monte già eretto fin dal anno 1770, e denominato *Sussidio di Acqua*, sia, e si abbia per eretto ognimante per i lavori da farsi sì di là dal Sillaro, colle avvertenze però, riserva, e cautele indicate, e da lodicarsi per la distinzione dei conti dell'introito, e dell'esito di queste nuove tasse, ed operazioni. Confermando però tutti i privilegi, cautele, sicurezza, e disposizioni distintamente espresse nei citati chirografi della fel. mem. di Clemente XIV. 27 agosto 1770, e 30 luglio 1771. Ordiniamo primieramente a voi d'invigilare, che si vengano ammettendo i creditori in detto monte, e vendendo le porzioni, o i luoghi a misura, che vedrete esservene bisogno per le spese di essi lavori di mano in mano, che questi si andranno facendo. E poichè tutto il prezzo, che si ricaverà dalla vendita de' luoghi del detto monte in virtù dell'estenzione che ora facciamo del medesimo, dee contestualmente, ed intieramente depositarsi nella cassa pubblica per separato, e distinto conto della commissione per erogarlo nella sola spesa de' detti lavori da eseguirsi nella Romagna; e Romagna Ferrarese; però essendo, e dovendo esser sempre a vostra disposizione la somma, che sarà depositata nella detta cassa pubblica per conto come sopra della commissione, incheggiamo a voi, che nell'atto di on tal deposito, il quale di mano in mano si dovrà fare a credito del reggimento in conto particolare de' senatori assunti d'acque, distinto dagli altri, onde non abbia a confondersi cogli altri effetti della pubblica cassa, o cogli altri conti della commissione, facciate apporre la legge, che tutto il prodotto della vendita di essi luoghi, e porzioni si debba con ordini, o sia mandati da spedirsi nelle solite forme, e da sottoscrivere da voi, e da detti senatori assunti d'acque, erogare nella spesa dei sopradetti lavori, e non si possa mai converti-

re in altro uso fuori di quello, per cui è stato, come sopra destinato al qual effetto vogliamo, che non sia lecito ad alcuna persona, benchè degna di specialissima menzione, e neppure ai reverendissimi cardinali legati pro tempore, di dar licenza di divertire, ed erogare il prodotto della detta vendita di luoghi di monte in altre cause benchè argenti, argentissime fuori della sopra espressa.

E perchè è ben giusto, che estendendosi il detto monte *Sussidio di Acque* si estenda pure il suo fondo, e la sua certa dote, per tal motivo vogliamo, che siano assegnati, e costituiti per fondo di esso monte non solo i terreni compresi in tutto quel tratto di paese, che principia a levante della città di Bologna dalla via chiamata Emilia; e proseguendo per questa sino al Sillaro, indi lungo lo stesso fiume fino al confine detto di Laddelle, contenga lungo il Sillaro vecchio fino alla strada, che per levante conduce al Zanolo poco sopra a Conselice, e poi lungo le stesso Zanolo giunge fino al di lui sbocco in Primaro alla Bastia, dal qual punto rivolgesi a sinistra lungo il suddetto Primaro sino a Marrara, ed ivi abbandonando il Primaro si stende lungo il Riazze Cervella per fino all'alveo di Reno, dove proseguendo superiormente lungo lo stesso Reno allo sbocco nella Samoggia, e da questo sbocco rivolgendesi all'insù lungo la Samoggia medesima giunge a Bazzano, donde poi seguendo la strada di s. Isola arriva a Bologna, trovandosi già tutti questi terreni nell'erezione del monte addetti, ed assegnati per fondo del medesimo, ma vogliamo ancora, che vi si aggiungano presentemente i terreni, che rimangono nel circondario, che si comprende fra il Sillaro, e il Senio, la via Emilia, e il Primaro. Dovendo dunque tutti i terreni incitati in questo nuovo circondario, e tratto di paese servire l'aumento di fondo del detto monte per la correlazione, che hanno col complesso degli ordinati favori; vogliamo perciò che il detto monte abbia sopra dei medesimi terreni il suo certo assegnamento, e dote per la puntuale soddisfazione de' frutti, che saranno dovuti ai creditori montati, e per questo effetto ordiniamo a voi d'imporre colla Nostra autorità apostolica, siccome Noi imponiamo una tassa di due bajocchi per tornatura di essi terreni, al pagamento della qual tassa intendiamo che siano tenuti, ed obbligati tutti, e singoli possessori

Estenzione
della caute-
le, ipoteco-
e sicurezza
del detto
monte anche
sulle bestie
nuov. lavori.

Per il paga-
mento dei
frutti della
nuova am-
missione al
dello monte
si ordina
d'imporre
una tassa

tassa di due bajocchi per tornatore, da pagarsi da tutti anche privilegiatissimi.

di detti *torroni*, tanto laici, che ecclesiastici, secolari, e regolari di qualunque stato, grado, e condizione, e di qualsivoglia istituto, e coesegregazione benchè delle udici, mendicanti, o altri, ai quali siano stati connoati, e ceduti simili privilegi, cavalieri di Malta, e s. Stefano, e di qualunque ordine militare, qualsivoglia monastero di monache, luoghi pii, ospedali, confraternite, e collegj, compresi anche quelli di Montalto, di s. Clemente di Spagna, Ungarico, Illirico, Ancarano, ed altri, qualunque abbazie, e commende benchè di s. Stefano, e s. Bartolomeo di Musiano, e s. Silvestro di Nossantola, chiese, prelati, vescovi, arcivescovi, ancorchè assistenti al Nostro pontificio soglio, e loro rispettive mense, reverendissimi cardinali della S. R. C., abbatì, palatini, camerari, cessionarj qualunque della Nostra camera apostolica, signori del reggimento, patenati, ufficiali, e ministri attuali di qualsivoglia qualità del s. Offizio, della s. Casa di Loreto, della mensa vescovile, a qualsivoglia altro tribunale, scolari, editori civili, criminali a loro ministri, qualsivoglia principi, marchesi, conti, a baroni, e feudatari, di qualunque sorta, governatori, e luogotenenti, ufficiali, e ministri, benchè i *torroni* da essi posseduti siano posti nei luoghi di loro giurisdizione, privilegiati per il numero di dodici figli, ed ogni altro, che preteodesse di avere esenzione acquistata o per consuetudine, o per privilegio anche confermato in forma specifica da' Nostri predecessori, o per titolo oneroso o corrispettivo, o per via di composizione, o coesordate, o per altro qualunque motivo, o pretesto anche di lite pendente, volendo che tutti indistintamente debbano restar sottoposti al pagamento della detta tassa senza eccettuazione di alcuno qualunque privilegiato, e privilegiatissimo, e che avesse bisogno di speciale, ed espressa menzione, e per qualsivoglia sorta de' beni in qualunque modo situati dentro il riferito circondario, e ad essi in qualsivoglia maniera appartenenti, o come loro patrimoniali, o come ecclesiastici posseduti da essi a titolo di commenda, o beneficio, vescovato, o altre dignità, talchè non rimanga escluso verun terreno compreso nell'individuato tratto di paese, ed esistente nei territorj di Bologna, di Ferrara, e di Romagna, e così anche fuori di essi, tanto che essino possessore di detti beni forense, e sebben privilegiato, e

privilegiatissimo come sopra, ed ancorchè i medesimi beni fossero stati assegnati, o si seggioassero per dote, o mantenimento di chiesa, abbazie, conventi, e monasterj, ed avessero privilegio di prima erezione, o fossero costituiti in patrimonio sagro, o fossero di diretto domoio di qualunque chiesa, università, persona, e qualsivoglia altro come sopra nominato, o compreso, o restassero soggetti a qualsivoglia vincolo, e ipoteca, o fidecommesso ordinato per contratto fra vivi, o per ultima volontà, ed a qualunque privazione, o pena di caducità, ed ancorchè fossero primogeniture, maggioraschi, ed altri più particolari, e privilegiati fidecommessi, e degni di più specificazione, ed individuata menzione, ed ancorchè in essi fossero costituiti qualsivoglia luoghi pii, o altre persone privilegiatissime, o finalmente avessero i detti beni altro qualunque privilegio, immunità, ed esenzione di qualsivoglia natura, ed ampiezza, e che per comprenderli si richiedesse di nominarli precisamente, e distintamente, essendo Nostra mente, che non terreno di quelli compresi nel detto circondario, e non possessore di essi in tutto, e per tutto, alla forma de' precedenti chirografi emanati, io materia d'imposizione d'acque debba restare immuno dal pagamento della detta tassa, il prodotto della quale destino, ed assegniamo per la pronta, e puntuale soddisfazione de' frutti dovuti per le porzioni, o luoghi del detto monte; ed a tale effetto imposta che sia la medesima tassa, sarà in vostra facoltà di farla esigere anche manu regia, et more cameralli — Anzi qualora col tratto del tempo si riconoscesse, che il prodotto della detta tassa quantunque esatta da tutti i beci compresi nell'indicato circondario non fosse proporzionato, e corrispondente al quantitativo dei frutti, delle porzioni, o luoghi, delle quali a misura del bisogno si troverà esteso il detto monte; in questo caso diamo a voi adesso per allora le opportune facoltà di aumentare colla Nostra autorità apostolica la medesima tassa, o sia d'imporre una soprattassa di un altro bajocco, ed anche più, se sarà necessario, per ogni tornatore di tutti, e singoli terreni in qualunque modo situati dentro l'enunciato tratto di paese, senza l'eccettuazione di alcuno di essi terreni, nè d'alcun possessore dei medesimi nella maniera istessa, che abbiamo di sopra disposto per l'imposizione, e pa-

Si accorda la mano regia more cameralli per l'esazione di detta tassa.

Item le facoltà di aumentarla con il preventivo assenso però della sacra congregazione delle Aze que.

gamento della tassa principale dei due bajocchi, con che però v'intervega prima l'assenso, ed apprezzazione della detta congregazione delle Acque, alla quale spetterà sempre l'ordinare l'imposizione, o l'esigenza di un tale aumento; se, come, o quando lo crederà espediente.

Non si creano luoghi di monti, se prima non si abbia il ref. del monte per pagare i frutti.

Ed acciocchè non abbia a nascere alcun disordine, ed angustia per l'anticipazione del debito, perciò sarà vostra cura, che non si dia principio all'ammissione di alcun creditore nel monte esteso, come sopra, e rispettivamente alla vendita di alcuna porzione, o luogo di esso, se non quando siasi prima esatto, ed introdotto nella cassa pubblica della commissione tanta somma proveniente dalla detta imposizione dei due bajocchi, che basti per pagare i frutti delle porzioni, o luoghi, che dovranno vendersi.

L'estenzione della cassa si dia in appalto, e si procuri il modo del pagamento, e del deposito del detto capitale.

Siccome poi dall'esperienza si è rilevato, che col darsi in appalto, o sia in affitto l'esigenza di questo tal tasse, si accelera molto l'introito del loro prodotto, e siccome ciò conferisce molto nel caso presente alla più spedita esecuzione dei rimanenti lavori, quindi coerentemente alla risoluzione della congregazione, sarà vostra incombenza, che venga data in appalto, o sia in affitto l'esigenza suddetta al migliore oblatore, sfidando a tale effetto preventivamente le notificazioni pubbliche, per poi aprire le schedule delle rispettive offerte, e farne la delibera nei modi, o forme solite, e con quelle cautele, o condizioni; che saranno credute opportune. E poichè noi assegniamo, e specialmente obblighiamo il prodotto di questa tassa a favore dei creditori montisti per il puntuale, e sicuro pagamento dei frutti delle porzioni, o luoghi che acquisteranno in detto monte, e per tal fine ordiniamo, che no sia fatta deposito nella detta cassa pubblica per separato, e distinto conto della commissione col l'espressa legge, che il divisato prodotto debba fedelmente erogarsi nel pagamento dei detti frutti, non possa mai convertirsi in altro uso, perciò commettiamo alla vostra vigilanza, che nella delibera dall'appalto della sopraddetta esigenza venga ingiunto strettamente all'appaltatore l'obbligo di depositare nella detta cassa, come sopra, a credito del reggimento in conto particolare dei senatori assenti d'acque, separato affatto dagli altri, come anche meglio si spiegherà in appresso, tutto il pro-

dotto dell'esigenza di d. tassa di mano in mano, che scaderanno le somme, e rate convenute nel sopraddetto appalto, o colla condizione inoltre da apporsi anche nell'atto di un tal deposito, che lo stesso prodotto si debba con ordini, o sia mandati da spedirsi nello solito forme, o da sottoscrivere da voi e dai senatori assenti d'acque, o da dirigersi al ministro, o ministri destinati al pagamento di tali frotti; erogare interamente nella soddisfazione di esse con ogni puntualità nel tempo debito; e per le rate, e quote, che rispettivamente appariranno a ciascun creditore a proporzione dei luoghi, che avrà acquistato in detto monte, o non possa mai impiegarsi, o convertirsi lo stesso prodotto in altro uso fuori di quello, per cui è stato, come sopra desinato; senza che sia lecito ad alcuno di divertirlo in altre cause, benchè urgenti, ed argentissime, ed io tutto, e per tutto come è stato sopra ordinato per il deposito, ed erogazione del prezzo da ritirarsi dalla rendita dei luoghi di dette monti.

E dovendosi a suo tempo provvedere appartatamente alla estinzione, e frangenza del capitale di esso monte esteso, come sopra, perciò confermiamo le facoltà a voi concesse nel riferito chirografo della fel. mem. di Clemente XIII., allorchè fosse destinato alla soprintendenza de' medesimi lavori, e quando faccia di bisogno, o per miglior fine, ed abbondante cautela di oovio col presente nostro chirografo vi diamo adesso, per quando sarà giudicato opportuno di farlo, una piena autorità, ed ogni più ampia facoltà di ripartire tutta la spesa, sempre però colla preventiva approvazione della detta congregazione delle Acque sopra gli interessati possidenti; e di obbligare ciascuno di essi a contribuire alla spesa suddetta in ragione, e proporzione del vantaggio, e beneficio, che ai loro beni sarà per risultarne, ed a tale effetto di potere imporre sopra li loro terreni quella tassa, e contributo, che sarà proporzionato al detto vantaggio, mediante la qual tassa venga a formarsi il necessario fondo per estinguere il capitale del detto monte dentro quel discreto tempo, o termine che sarà stimato congruo, avendo anche riguardo al minor incommodo possibile degli stessi interessati, prevalendovi per tal fine di quei mezzi, o di quegli ajuti, che possono conferire al buon esito della detta incombenza; con piena libertà inoltre di far misurare per mezzo dei

Si promette l'estinzione d'una somma tosta da appropria dalla sopra congregazione per l'estinzione del capitale del monte Sopra delle Acque.

to per conto de' frutti più di quello, che ara proporzionato alla tangente, di cui sarà addibitate per il debito principale, possa esserne reintegrato con imputare nella stessa tangente per la rata entrante tutto il di più che avrà pagato per conto dei detti frutti; anzi se si darà il caso, che il pagamento fatto da qualcuno per questo conto non solamente sia superante riguardo alla sua tangente de' frutti, ma superi ancora la tangente del capitale, in questo caso vogliamo, che debba ripetere, e conseguire dagli effetti esistenti nella cassa pubblica per conto della commissione tutto il di più che avesse pagato oltre il suo debitum.

Si provvede
alla maggior
sicurezza dei
creditori
medesimi.

Finalmente affinché i creditori monisti abbiano una maggior sicurezza, e siano più che bastantemente cauti tanto per il capitale, quanto per il pagamento de' frutti del detto monte esteso come sopra, obblighiamo a tale effetto generalmente lo stesso reggimento, camera, e città di Bologna, e tutti e singoli suoi effetti, e beni anche nella più stretta forma della Nostra camera apostolica adesiamente al sopradetto consenso del reggimento. Ma siccome non è giusto, che il detto reggimento, camera, e città rimangano per tale obbligazione esposti ad alcun rischio, e pregiudizio; quindi vogliamo, che tutti i terreni compresi nel sopradetto nuovo circondario restino specialmente ipotecati per la loro totale indennizzazione, e rilievo, dichiarando, che debba suffragare al detto reggimento, camera, e città, e debba intendersi come fatta anche in suo favore per l'indennizzazione suddetta ogni e qualunque deroga, che Noi facciamo nel presente chirografo, o che in nome Nostra, e colla Nostra suprema autorità verrà da voi fatta per la incombenza come sopra daveri a tutti, e singoli privilegi, che avessero i beni compresi nel detto circondario, e i loro rispettivi possessori, e a tutto similmente le ipoteche, vincoli, e fidejcommessi, e cui fossero affetti i medesimi beni, ed inoltre a tutte le immunità, ed esenzioni, che in qualunque modo potessero allegare, e che distintamente sono state sopra espresse, e nominate, allorché abbiamo ordinato l'imposizione, e pagamento della tassa dei due bajocchi. Volendo inoltre, che debba esistere al rilievo del medesimo reggimento, camera, e città questa stessa tassa dei due bajocchi per ogni tornatura sopra i detti terreni, ed anche il contributo, che a suo tempo dovrà ripartirsi sopra gl'interessati a pro-

porzione, e ragione del comodo, e beneficio, nella maniera, che da Noi si è stabilita nel presente Nostro chirografo.

Ed affinché le incombenze come sopra daveri, abbiano la loro pronta, e piena esecuzione, concediamo perciò a voi la necessaria facoltà, ed autorità di assistere, e procedere in tutto ciò, che si ordina, e dispone nel presente chirografo; e per tal effetto, sempre che voi lo stimerete opportuno, darette tutti gli ordini, e direzioni necessarie, pubblicherete editti, e farete tutt' altro, che crederete expediente, acciò le cose premesse siano pienamente, e sollecitamente eseguite, confermandovi su di ciò la facoltà daveri dal detto Nostro predecessore nell'annunciato chirografo segnato li 22 giugno 1767, e quando faccia di bisogno, dandovi di nuovo tutta l'autorità di procedere mano regia, senza strepito, e figura di giudizio, e postposta, a simenza ogni e qualunque inhibitione, appellatione, e ricorso di qualsivoglia sorta, ed interposto a qualsiasi giudice, o tribunale fuori che a Noi medesimi, o al Romano pontefice, che sarà in quel tempo; in tutte le cause, e controversie tanto civili, quanto criminali, che incorger possano per ragione delle cose disposte nel presente chirografo, e indipendentemente da quelle, con condizione però sempre, che l'esecuzione di detta disposizioni non possa esser mai ritardata, ancorché l'appellatione fosse interposta a Noi, o alle santa Sede, se pure la commissione non fosse segnata di Nostra mano, e de' sommi pontefici Nostri successori con l'expresa clausola, che l'esecuzione suddetta dovesse rimaner sospesa, la qual facoltà di udire, conoscere, decidere, e terminare, come sopra, la cause concernenti tal materia, debba a voi competer tanto dentro, che fuori de' limiti della legazione di Bologna; e per conseguenza anche dentro i limiti della legazione di Romagna, e di Ferrara, come appunto fu ordinato nel detto chirografo del Nostro predecessore con podestà, ed autorità di citare, inhibire, e compellere all'ubbidienza qualunque persona privatamente, e indipendentemente da qualsiasi giudice ordinario, ancorché delegato, e cardinale della S. R. C. e legato a latere nelle loro proprie legazioni, e con facoltà ancora di deputar commissarij, e giudici in qualsivoglia luogo, che a voi parerà expediente, e di attribuire a quelli la medesima vostra autorità, ovvero parte solamente di quella, come meglio stimerete,

Si ingiunge
ne le locali
autorità,
ed opportu-
no, ed ogni
autorità, e
giurisdizione
sotto cui, e
previdenza
non sia car-
dinali Beau-
campagni in
tutta la pro-
vincia sotto
più sopra ogni
appellatione,
e inhibitione
non s'agita
mano Beau-
campagni.

Clemente
soltanto, e de-
creta irrita-
re, ed altre
disposizioni
per la stessa
causa
del presente
chirografo.

Intendendo, che sia tolta a tutti i magistrati, giudici, e governatori, benché cardinali No-
stri, e della santa Sede a latere legati ogni po-
destà ed autorità in quella parte solamente in
cui si opponesse alle presente Nostra disposizio-
ne, salvo però in ogni altra parte le facoltà dei
predetti magistrati giudici, e legati, e quelle
particolarmente del reverendissimo cardinal le-
gato di Romagna dategli come soprintendente
generale delle acque delle tre provincie, le qua-
li vogliamo, che rimangano nel loro vigore in
tutte quelle parti, che non ripugnano alla pre-
sente Nostra disposizione.

Ordinando ai reverendissimi cardinali, che
sono pro tempore legati di Bologna, di Ferrar-
a, e di Romagna, che non solo non si oppo-
gano sotto qualsivoglia colore, o pretesto all'
esecuzione delle cose sopra ordinate ed a voi
commesse, ma che in quelle per quanto sarà in
loro, vi prestino ogni favore ed ajuto, e così
pure a tutti i governatori, uffiziali, ministri,
e alle comunità, e università, ed alle particolari
persone, ed a ciascuno, e a cui possa appartene-
re, che nella predette cose prestino a voi una
perfetta obbedienza, eseguendo i vostri ordini in
tutto ciò, che riguarda le medesime cose, es-
sendo così meste, a volontà Nostra precisa.

Volendo, e decretando, che al presente No-
stro chirografo benché non esibito, nè annuo-
so; o registrato in camera, e ne' suoi libri, a
tenore della bolla di Pio IV. Nostro predecessore
di registrarli non possa in alcun tempo, nè per
alcun capo, o causa darsi, nè opporsi di
surrezione, orrezione, nè di alcun altro vi-
zio, o difetto della Nostra volontà, ed inten-
zione, nè che mai sotto tali, o altri qualunque
pretesti possa essere impugnato, moderato, o
rivotato, o che così, e non altrimenti debba
sempre, ed in perpetuo nelle cose premesse
giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi dalla detta
Nostra congregazione delle Acque, ed anche
da quella del Buon Governo, e da qualunque
altra congregazione, o da reverendissimi cardi-
nali legati a latere pro tempore, non che da
voi; e da qualunque giudice, o tribunale, benché
collegiali, consorziali di s. Chiesa, tesoriere,
rota, camera, e qualsiasi altro giudice,
o tribunale quacunque sia qualificato, toglien-
do loro; ed a ciascuno di essi ogni facoltà, ed
autorità di giudicare, definire, ed interpretare
in contrario. Dichiarando Noi fin d' adesso pre-
ventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto

cio, che da ciascuno di essi con qualsivoglia
autorità, scientemente, o ignorantemente fosse
in qualunque tempo giudicato, o si tentasse
giudicare contro la forma, e disposizione del
presente Nostro chirografo, il quale vogliamo
debbà avere il suo pieno effetto, esecuzione, e
vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, an-
corchè non vi siano stati chiamati i citati, nè
sentiti i ministri della Nostra camera apostoli-
ca, o i possessori dei detti terreni, e ogni altra
persona, benché privilegiata, e privilegiatissi-
ma, ecclesiastica, o laico pio, ed altri qualun-
que, che vi avessero, o pretendessero avervi
qualsivoglia interesse, o che per comprenderli fa-
cesse bisogno di speciale menzione. Non ostan-
te la sopradetta Bolla di registranda, la regu-
la della Nostra cancellaria de jure quesito non
tollendo, chirografi, moti propri, o qualsiasi-
ne altre costituzioni, e ordinazioni apostoliche
Nostre, a de' Nostri predecessori, leggi, statuti,
e riforme, segnatamente della detta città
di Bologna, Ferrara, e Ravenna, e loro conta-
do, benché munite di giuramento, e conferma-
ta da questa santa Sede, anche in forma speci-
fica, privilegi, libertà, immunità, ed esenzio-
ni, ancorchè inscrite nel corpo del giur. liti
pendenti sopra di esse in qualunque tribunale,
e indulti conceduti a qualsivoglia persona, alle
undici congregazioni, ed ordini anche militari,
e di Malta, alle abbadii, monasteri, comen-
do anche di s. Stefano, e di s. Bartolomeo di
Musiano, e di s. Silvestro di Nonantola, e loro
amministratori secolari, e regolari; convetti,
collegi anche di Montalto, e di Spagna, Un-
garico, Illirico, Ancarano, ed altri, ed alle
stesse sopradette città, ed a qualsiasi luogo,
e castelli, compresi sotto le loro rispet-
tive legazioni, ancorchè dismembrati, a pre-
sti non soggetti alla giurisdizione delle medesime
città, o loro feudatari, censuali, ed università
per qualsivoglia causa, a titolo, e quantun-
que corrispettivo, ed oneroso, e di composi-
zione, o contratto, o cessione della Nostra ca-
mera, e sotto qualsiasi clausola insolita, ed
offensata, sebbene derogatorie, e derogatorie
delle derogatorie, fidejussioni, primogeniture,
ed altre qualunque disposizioni, e vincoli,
a quali fossero soggetti i sopradetti beni,
usi, stili, e consuetudini, ed ogni altra cosa,
che facesse, o potesse fare in contrario, alle
quali tutte, e singole avendo noi il tenore qui
per espresso, e di parola in parola inserito, e

Denegato da
disposizione,
che possono
opporsi alla
esecuzione
del chirografo.

registrato, e supplendo colla pienezza della Nostra suprema pontificia podestà ogoi vizio, u difetto quantunque sostanziale, e formale, che nelle cose promesse, e nella loro esecuzione potesse intervenire, per questa sola volta; ed all'effetto suddetto, e per la piena, e totale esecuzione di quanto si contiene nel presente Nostro chirografo, amplamente, ed espressamente in ogni miglior modo deroghiamo.

Dato dal Nostro palazzo apostolico del Vaticano questo dì 22 febbraio 1776.

Pius PP. VI.

SOMMARIO

La Santità Vostra in vista della risoluzione presa dalla sagra congregazione delle Acque per il compimento de' lavori nelle tre provincie di Bologna, Ferrara, e Romagna la ripara de' danni cagionati dallo sregolato corso delle acque, permette, che la tassa provisionale di due bajocchi per tornatura praticata per i lavori riguardanti que' territorj fino al ponte della Bastia, ed al Sillaro si estenda a tutto il tratto di paese, che si comprende fra il Senio, il Sillaro, la via Emilia, ed il Primaro, oluno eccettuato de' possessori, benchè privilegiato, privilegiatissimo, giacchè a questa estensione di paese tende il beneficio degli ulteriori lavori, con doversi di detta tassa fare appalto, a con potersi in avvenire la stessa ampliare, ed universalmente fino al terzo bajocco, ed anche al di più, che fosse necessario; con consenso però, a richiesta di detta sagra congregazione delle Acque. E per la stessa causa permette Vostra Santità, atteso anche l'assenso del regolamento di Bologna, di poter estendere fino alla quantità occorrente il monte già eretto fin dall' anno 1770, e denominato *Sussidio di Acque*, prerogando ancora tutte le cautele, obblighi, sicurezza, e privilegi con la comprensione e rispettiva sobiezione di tutte le possessioni, al beneficio delle quali tendono i nuovi, ed ulteriori lavori. Per l'estinzione poi di detto monte permette Vostra Santità l'indizione di una nuova tassa fin' allo entrante valore, e quantità delle spese, a misura delle quali sarà anche il capitale passivo di detto monte da ripartirsi a tempo a rate discrete a proporzione del comodo, e beneficio, che ciaschedun possidente avrà conseguito, con preventiva scien-

za però, ed approvazione di detta sagra congregazione delle Acque; oltre ad una tassa, che per dover esser perpetua, si chiamerà fissa, e dovrà servire per il mantenimento de' lavori fatti, anche questa da imporsi con la previa approvazione della detta sagra congregazione: tenendo di tutto i conti a parte, e distinto le carte anche a comodo, e cautela di tutti gl'interessati. Dichiarò finalmente, ed ordina la S. V., che se li possessori de' beni, alli quali ora ostensivamente s'impone la tassa, estinguescono ogni debito, che per il nuovo circondario de' loro beni si forma, in tal caso essi in essi l'estensione della tassa, alla quale restino come prima soggetti solamente gli altri possessori del primo circondario. E per il regolamento direzione, amministrazione, ed esecuzione di quanto sopra s'ingiungono le facoltà necessarie, ed opportune al reverendissimo cardinale Ludovico Boncompagni delegato apostolico di quella commissione detta delle Acque colla deroghe, dichiarazioni, ordinazioni, metodi, limitazioni, ed altro più diffusamente nel presente chirografo.

LXXVIII.

Dot. die 28.
Fev. 1776.
Anno II.

Indulgentia plenaria conceditur visitantibus ecclesiam s. Caroli & Catinari de Urbe occasione celebrationis capituli generalis.

Pius PP. VI.

Universis Christianis fidelibus praesentes literas inspecturis salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut accepimus capitulum generale clericorum regularium congregationis s. Pauli Decollati Bernabitarum nuncupatorum in ecclesia, seu Collegio s. Caroli & Catinari nuncupato de Urbe feria secunda post dominicam tertiam post pascha, benedicente Domino, celebrandum sit; Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat; et ad augendam fideliorem religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris più charitate intenti, omnibus virisque sexus Christianis fidelibus vere piis, et confisus, ac sacra communionis refectionis, qui praedictam, vel aliquam ex ecclesiis domorum clericorum regularium congrega-

Tenore rati-
ficato.

tionis hujusmodi ubicumque existentibus die, quo capitulum generale hujusmodi inchoabitur, ac singulis actualis illius celebrationis diebus devote visitaverit, et ibi pro christianorum principum concordia, haereseum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel dumtaxat omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valituris.

§. 2. Volumus autem, ut, si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid vel minimum datur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint: quodque praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis, manus procuratoris generalis ejusdem congregationis subscriptis, et sigillo praedictae congregationis munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die XXVIII februarii MDCLXXVI. pontificatus Nostri anno secundo.

LXXIX.

Dismembratio civitatis Neosoliensis, et donatio s. Crucis a diocesi Strigoniensi, illiusque erectio in episcopatum.

Pius episcopus servus servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam,

§. 1. Regalium principum erga populos eorum ditioni subiectos praecleara dilectio, qua animarum eorumdem populorum salutem pari pietate procurant, ita excitat cor Nostrium, ut in proseguendis religionis hujusmodi votis etiam Nos manus Nostras adiutrices extendamus, unde quae optata dignoscuntur suum plenarium sentiant adimplementum.

§. 2. Cum itaque sicut accepimus clarissimam in Christo filiam Nostram Mariam Theresiam Hungariae et Bohemiae reginam apostolicam pro sua eximia in Deum pietate, et in sanctam catholicam religionem praecipuo studio summoque cupiat, ut ea omnia amoveantur detrimenta, quae in archidiecesi Strigoniensi ob satis notam illius amplissimi avitis Christi pastorem

paucitatem evincere solent; ideoque probe estimaverit illarum animarum saluti melius consultum esse, si ab eadem archidiecesi Strigoniensi civitas Neosoliensis una cum dominio sancto Cracensi dismembraretur, ipsaque civitas Neosoliensis in episcopatum apostolicam auctoritate erigeretur, quemadmodum ipsa Maria Theresia regina apostolica regis suis Nostri ad Nos datis clare demonstravit.

§. 3. Nos omnibus mature perpensis, auditoque nonnullorum venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilio, dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae morem gerere, ac votis clementer indulgere, illosque populos quantum in Domino licuerit specialibus gratis, et favoribus prosequi, tum eorum spirituali bono, et saluti prospicere volentes, motu proprio et ex certa scientia praefatam civitatem Neosoliensem ab eadem archidiecesi Strigoniensi penitus, et perpetuo apostolica auctoritate igne praesentium dividimus et separamus, ipsamque civitatem Neosoliensem juxta canonicas sanctiones episcopalis civitatis titulo, et honoris apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo decoramus, et ecclesiam in eadem civitate Neosoliensi per Nos episcopalis civitatis titulo, ut praefertur, decorata existentem, et a dilecto filio Nostro, et Sedis apostolicae nuncio Viennensi designandam in ecclesiam cathedralem Neosoliensem pro uno episcopo Neosoliensi, qui omnibus episcopalibus insignis, privilegii, et praerogativis eisdem modo, et forma, quibus ceteri Episcopi praesentium Hungariae regni perfruantur et gaudent cum omni modo jurisdictione episcopali in praefata civitate Neosoliensi, et infrascripta diocesi, ut infra assignanda perfruantur et gaudent, et in eadem ecclesia, ut praefertur designanda, et in ecclesia cathedrali Neosoliensi, ut infra erigenda unam praeposituram, quae iuxta post pontificalem major, et unum lectoratum, qui etiam iuxta secundam, et unum cantoratium qui pariter iuxta tertiam, et unum custodiatum, qui similiter iuxta quartam respective dignitates existant, ac unum, et unam, ac alterum, et alteram canonicos, et praebendas pro totidem clericis, seu presbyteris futuris leas proposita, et lectore, ac cantore, et custode, ac uno et altero canonicis, adeoque capitulum dictae ecclesiae, ut praefertur, designandae, et in ecclesiam cathedralem ut in-

Tunc non
cessat.

F. archidie-
ce Strigoni-
ensis.

Die 12. die
mensis 1776.
Anno 11.

Procurator.

Ratio con-
suetudinis.

fra erigendae, sex individuis sit compositum, de apostolice potestatis plenitudine similiter perpetuo erigimus, et instituimus, et pro dictae ecclesiae episcopalis Neosoliensis per Nos, ut praefertur, erectae, dote, ad episcopalem dignitatem decenter tupendam, summam novendecim millium florenorum monetae illarum partium a dicta Maria Theresia regina apostolica constitutam, ac ex bonis percipiendam ad dictum dominium Sancto-Crucense pertinentibus una cum decimis, quas archiepiscopatus Strigoniensis in comitatibus Taliensi, et Thurcoziensi, nec non in districtibus Ofiaviensi, et Sancto-Crucensi in comitatu Barsiensi antehac percipiebat (salvis nihilominus decimis, et quartis capituli metropolitanae ecclesiae Strigoniensis, prout et nonnullarum ejusdem gregalium dignitatum infra dictis comitatibus, et districtibus in praesentiarum hae neque possessione, simul cum cunctis castris, castellis, oppidis, villis, possessionibus, praediis, fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, ac emolumentis ad modo fatum dominium Sancto-Crucense (exceptis tamen feudis archiepiscopaliibus in eodem domicilio praesistentibus, et domo Pesetaria Crennizii existente velut pro archiepiscopatu praefato ulterius etiam in salvo relictis) de jure et ab antiquo spectantibus, et pertinerere debentibus quovis nominis vocabulo nuncupatis, ubicumque existentibus, et habitis, prout nempè per antedictum archiepiscopum Strigoniensem possessa fuerunt, apostolica auctoritate praefata pariter perpetuo constitutis, et assignamus, cum obligatione tamen futuro episcopo Neosoliensi eas parochiales ecclesias instituendi, quas sibi necessarias videbuntur. Et pro dioecesi futura episcopi Neosoliensis, comitatus Tolensis, et Thurcoziensem, nec non districtum Oszlaniensem, et Sancto-Crucensem in comitatu Barsiensi, et districtum Baimoetzum in comitatu Nitriensi cum universis parochiis sub denominatione horum districtuum ad archidioecesim Strigoniensem prius pertinebant apostolica auctoritate praefata perpetuo quoque constituimus, et assignamus.

Conversio-juris
nomine
di. episcopi
per Nos.

§. 4. Ac ius a dicta Maria Theresia regina apostolica, ejusque in praefato Hungariae regno successoribus regibus nominandi, seu praesentandi intra tempus a jure praefixum Nobis, et successoribus Nostri Romani pontificibus pro tempore existentibus personam idoneam

ad dictam ecclesiam episcopalem Neosoliensem per Nos, ut praefertur, erectam, a primava illius erectione vacantem, tam pro prima vice, quam etiam in posterum in futuris illius vacationibus pari prorsus modo quodam nominationem, seu praesentationem eadem episcopi aliarum cathedralium ecclesiarum in praefato regno Hungariae existentium a Sede apostolica praefatis praefici consueverunt; ea tamen lege, ut tam praefatus futurus episcopus Neosoliensis in dicta ecclesia cathedrali Neosoliensi per Nos, ut praefertur, erecta, et a primava illius erectione hujusmodi, etiam, ut praefertur, vacante primo instituendus, quam ejus in praefata ecclesia cathedrali Neosoliensi per Nos, ut praefertur, erecta hujusmodi episcopi successoribus omnes ordinariae jurisdictioni pro tempore existentes archiepiscopi Strigoniensis, vel eorum metropolitani, subiecti sint, et esse debeant apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo elementer admittimus.

Conversio-juris
per Nos
ad hoc
necesse
est.

§. 5. Et insuper eodem modo eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato regno successoribus regibus praefatis ius omnia beneficia ecclesiastica, ac canonicatus, et praebendas in capitulo dictae ecclesiae cathedrali Neosoliensis per Nos, ut praefertur, erectae, existentia, et existentes conferendi dicta apostolica auctoritate pariter perpetuo concedimus et reservamus; admissa tamen per eandem Mariam Theresiam reginam apostolicam favore pro tempore existentis episcopi Neosoliensis in casu singulae vacationis pro tali supplenda duorum idoneorum subjectorum electione, ac dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in Hungariae regno successoribus regibus praefatis demissa praesentatione, absque tamen ulla ejusdem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successorum regum hujusmodi ad hanc praesentationem restrictione.

Cherulus
sacer.

§. 6. Decernentes easdem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse et fore, suasque plenarias, et integras effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis ad quos spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere; ac nullo quovis tempore ex quocunque capite, vel quolibet tantis quantumvis juridica et legitima, etiam ex eo quod causae propter quas eodem praesentes emanarunt adductae, verificate, et justificatae;

non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vicio, aut intentionis Nostrae, vel quolibet alio quantumvis magno, substantiali, substantialissimo, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialem, et individuum mentionem requirentem defecto; seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quoevis alia servanda, et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque lesionis, aut quocumque alio praetextu aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis justa, rationabili, legitima, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, aut aliis superius expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, in jus, vel controversiam revocari, et ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis lo integrum, a petitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, et iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio, et impetratio, vel emanatio, quoequumvis otii, seu se juvare in iudicio, et extra illud posse, nequa easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratularum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quodcumque, etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi apostolatus apicem, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ex quibuslibet causis, et sub quibusvis verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiam in eis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, ac data specialia mentio fiat, editas, et in posterum edendas comprehendendi, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties io pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 7. Siquem et non alias per quocumque

judices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, prerogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et praeceminencia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate in quocumque iudicio, et quacumque instantia judicari, et desinendi debere, irritumque et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstante, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae praefatae regula de jure quesito non tollendo, alique in contrarium praemissorum quomodolibet etiam in synodaliibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis edita, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu simili, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales ideam importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, oibis penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, easdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressas habentes, illas alias in suo robore permanentis latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportuno, et valida hac vice duxerat hanc quousque serie motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 9. Volumus autem quod ecclesia cathedralis Neapolitana per Nos, et praefectur, erecta, juxta illius redditus de more taxari: et hujusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat, quodque in executionem, pro

Derogatio
nostrorum.

Præceptum
de usura-
tionibus redditibus
exclusio
in libris ca-
merae apo-
stolicae.

Derogatio
nostrorum.

executione tantum eorundem praesentium, praefatus Noster, et Sedis apostolicae praefatae nuncios Viennensis cum facultate subdelegandi deputetur.

§. 10. Nalli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae divisionis, separationis, decorationis, erectionis, institutionis, constitutionis, assignationis, admissionis, concessionis, reservationis, decreti, derogationis, ac voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraires: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo sexto tertio idus martii pontificatus Nostri anno secundo.

Dat. die 13.
mar. 1776.
Anno II.

LXXX.

Dismembratio oppidi Scepusionensis a diocesi Strigoniensi, ejusque erectio in episcopatum.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Romanus pontifex, quem decet tamquam paterfamilias super universos Christianos suum exercere dilectionem, praesertim tamen erga illos, qui regali potestate praediti, et ipsi praecipua vigilantia animarum populorum solum scrutantur adhibere consuevit, et ea quae ad divini cultus decorem et incrementum probe statuerunt, ex apostolica benignitate valeant commendationem simul, et firmitatem promereri.

§. 2. Cum itaque, sicut accepimus, charissima in Christo filia Nostra Maria Theresia Hungariae, et Bohemiae regina apostolica pro catholicae religionis in dies augendae studium magis magisque locum, et sollicita maximam archidiecesi Strigoniensi amplitudinem, cui tam gravi forendo oneri unus tantum pastor par esse nequit, agnovit, et perinde vehementer optaverit, ut ab eadem archidiecesi Strigoniensi oppidum Scepusionense dismembra-

retur, et oppidum praefatum in episcopatum apostolica auctoritate erigeretur, quemadmodum ipsa Maria Theresia regina apostolica regis suis literis ad Nos datis locutim exposit.

§. 3. Nos omnibus mature perpensis, atque quoque nonnullorum venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilio dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae votis clementer obsecundare, illos quoque Christianos quantum in Domino licuerit specialibus gratiis, et favoribus prosequi, tum eorum spirituali bono, et saluti, prospicere volentes, motu proprio, et ex certa scientia praefatum oppidum Scepusiense ab eadem archidiecesi Strigoniensi penitus, et perpetuo tenore praesentium dictae apostolica auctoritate dividimus, et separamus; ipsiusque oppidum Scepusiense juxta canonicas sanctiones civitatis episcopalis titulo, et honore dictae apostolicae auctoritate etiam perpetuo decoramus, ac seculari, et collegiatam ecclesiam ad sanctum Martinum in dicto oppido per Nos civitatis titulo, ut praefertur, decorato existentem, una cum illius capitulo, quod ex decem canonicis, decem canonicis, totidemque praebendis, ac praeposito praepositorum, quo inibi principalis, nec non archidiacono archidiaconatum respective dictae collegiatae ecclesiae, quae etiam inibi secunda dignitas, ac praefato archidiaconatus auxillis Arvensi, et Lyptoviensi concupis respectivo obtinentibus constat, illiusque collegialitatis titulum, denominationem, naturam, et essentiam eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo supprimimus, et extinguimus; ipsaque collegiatam ecclesiam per Nos, et praefertur, suppressam, et extinctam de apostolica potestate plenitudine in ecclesiam cathedralem Scepusiensem pro uno episcopo Scepusiensi, qui omnibus episcopalibus insigniis, privilegiis, et praerogativis eadem modo et forma, quibus ceteri episcopi praesentis Hungariae regni praefertur, et gaudent cum omnimoda jurisdictione episcopali in praefata civitate Scepusiensi, et infra scripta diocesi, ut infra assignanda, praefertur et gaudeat eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus, et instituimus, et praepositarum praefatam in dignitatem post pontificalem majorem et dictum archidiaconatum in secundam dignitatem, et decem canonicos, totidemque praeb-

Tron. 6-4
cessione.

N. 100
con-

bendas praefatas dictae collegiatae ecclesiae respective per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae in decem canonicatus, totidemque praebendas ipsius ecclesiae Scopusiensis in ecclesia cathedrali per Nos, ut praefertur, erectae subrogatae, et subrogatum, ac respective subrogatis, et subrogatis esse dicta apostolica auctoritate pariter perpetuo declaramus.

§. 4. Ac pro dictae ecclesiae episcopalis Scopusiensis per Nos, ut praefertur, erectae dole, et ad episcopalem dignitatem decepter tenendam summam viginti millium florenorum monetae illarum partium a dicta Maria Theresia regina apostolica constitutam, ac ex fructibus, tam praepositorum Scopusiensis nunciaturae, quam abbatiae B. M. Virginis de Schaunik nunciaturae, una cum cunctis castris, castellis, oppidis, villis, possessionibus, praediis, fructibus, redditibus, proventus, obventionibus, et emolumentis ad praepositorum Scopusiensium praefatam, et abbatiam huiusmodi de iure, et ab antiquo spectantibus, et quomodocumque pertinentibus percipiendam eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque constituimus, et assignamus, cum obligatione tamen futuro episcopo Scopusiensi eas parochiales ecclesias instituendi, quae sibi necessariae videbantur, et pro diocesi ejusdem futuri episcopi Scopusiensis comitatuum Scopusiensem (excepto districtu Submontano nunciaturae) et comitatus Arvensem, et Lyptoviensem dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo constituimus, et assignamus.

§. 5. Et ius nominandi, seu praesentandi a dicta Maria Theresia Regina apostolica, ejusque in regno Hungariae praefato successoribus regibus infra tempus a jure praefixum Nobis, et successoribus Nostris Romanis pontificibus per tempore existentibus personam idoneam ad dictam ecclesiam episcopalem Scopusiensem per Nos, ut praefertur, erectam a primae illius erectione vacantem, tam pro prima vice, quam in posterum in futuris illius vacationibus pari prorsus modo quoad nominationem, seu praesentationem eandem episcopi aliarum cathedralium ecclesiarum in praefato regno Hungariae existentium a Sede apostolica praefata perfici consueverunt; cum ea tamen lege quod tam praefatus futurus episcopus Scopusiensis in dicta ecclesia cathedrali Scopusiensi per Nos, ut praefertur, erecta, et a primae illius erectione huiusmodi, ut praefertur, vacante primo

instituendus, quam ejus in praefata ecclesia cathedrali Scopusiensi per Nos, ut praefertur, erecta huiusmodi episcopi successores omnes ordinariae jurisdictioni pro tempore existantibus archiepiscopi Strigoniensis, nisi eorum metropolitani subjecti sint, et esse debeant apostolica auctoritate praefata similiter perpetuo clementer admittimus.

§. 6. Et insuper eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successoribus regibus praefatis ius omnia beneficia ecclesiastica, omnesque canonicatus, et praebendas in capitulo dictae ecclesiae cathedralis Scopusiensis per Nos, ut praefertur, erectae existentes, conferendi dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo concedimus, et reservamus, admissa tamen per eandem Mariam Theresiam reginam apostolicam favore pro tempore existentis episcopi Scopusiensis in casu singulae vacationis pro tali supplenda duorum idoneorum subjectorum electione, et dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successoribus regibus praefatis, demissa praesentatione, absque tamen ulla ejusdem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successorum regum huiusmodi ad hanc praesentationem restrictione.

§. 7. Decernentes easdem praesentes semper et perpetuo validas, et efficaces esse et fore, suaeque plenarias, et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat hanc, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo nunquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, et ex eo quod eas propter quas eadem praesentes emanarunt, ad dictae veritatem, et iustitiam non fuerint de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis seu invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, substantialissime, inexcogitabile, et inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem requirente defecto, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque capite de jure vel facto, seu statuto, aut consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratio-

A viginti
dictis.

Concessio
juri praesentandi ad
beneficia.

Concessio juri
nominandi
episcopi
perpetuo.

Clavibus
solentibus.

ne, vel causa etiam quantumvis iusta, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, ac tali, quo ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alias probari posset notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, aut aliud quodcumque juris vel facti, aut gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessis et impetrato, vel emanato quempiam nti, seu se iuvare in iudicio vel extra illud posse neque eandem praesentes sub quibusvis similitudine vel dissimilitudine gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque litteras, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quodcumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ex quibuscumque censis, et sub quibusvis verborum expressionibus, tenoribus, et formis; ac quibusvis clausulis, et decretis, etiam in eis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat, editas, et in posterum edendas comprehendere, sed tempore et omnino ab illis excipi, et quoties illas emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 8. Si quoque et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, et privilegio fungentes; ac honore et praeminentia fulgentes sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definiti debere, irritumque et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus, quatenus opus sit,

Nostra et cancellariae apostolicae praefatae regula de jure quacsito non tollendo, aliisque in contrarium praemissorum quomodolibet etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis. Quibus omnibus et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialibus; specificis, expressis, et individuis; non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenore hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice dumtaxat, harum quoque serie motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus derogamus caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem quod ecclesia cathedralis Srepiensis per Nos, aut praefertur, erecta, juxta ejus redditus de more taxari, et hujusmodi taxa in libris camorae apostolicae describi debeat, quodque in exequutoriis pro executione tantum earundem praesentium profectus filius Noster, et Sedis apostolicae praefatus nuncius Viennensis eum facultate subdelegandi deputetur.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostrae divisionis, separationis, decorationis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, declarationis, constitutionis, assignationis, admissionis, concessio- nis, reservationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se

Decretum
cancellariae.

Descriptio
reditus ge-
neralis in
libris camo-
rae.

Derogatio
contra opo-
rem.

Sequitur pro-
nuntius.

noverit incursum. Datum Romae apud s. Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo sexto tertio idus martii, pontificatus Nostri anno secundo.

Die 13.
mensis 1776.
Anno II.

LXXXI.

Separatio oppidi Rosnavionis ab archidioecesi Strigoniensi, et illius erectio in cathedralam.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Apostolatus officii Nostri ministerium, quo Deo dante licet immerito fungimur in terris, equidem non utilius quam in fovendis piis religiosisque regalium principum desideriis, qui singulari studia animarum Christifidelium salutem acquirunt exercere posse arbitramur, propterea huiusmodi desideriis consona sunt liberali animo concedimus confidentes, quod per Nos apostolica benignitate largita divini cultus incremento, et animarum profectui sint profutura.

Expositio
propositi
pastoralis.

§. 2. Cum itaque sicut Nobis notuit metropolitanae ecclesiae Strigoniensis archidioecesis ea sit vastitas, et latitudo, ut unus tantum pastor singulorum Christifidelium suae pastoralis curae creditorum vultus inspicere nequeat, charissima vero in Christo filia Nostra Theresia Hungariae et Bohemiae regina apostolica pro orthodoxae religionis incremento probe consuevit haec malo, et incommode tum propici posse, ut oppidum Rosnaviense ab ipsa archidioecesi Strigoniensi dismembraretur, ipsumque oppidum Rosnaviense in episcopatum apostolica auctoritate erigeretur, prout ipsius Mariae Theresiae reginae apostolicae suis regis litteris ad Nos datis perspicue ostenditur.

Tenor
con-

§. 3. Nos omnibus maturo perpensis, audito nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio, dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae votis clementer indulgere, eodemque Christifidelium quantum in Domino licuerit specialibus favoribus, et gratiis prosequi, tam eorum spirituali bono, ac saluti consulere volentes, motu pro-

prio, et ex certa scientia praefatum oppidum Rosnaviense ab eadem archidioecesi Strigoniensi penitus, et perpetuo dicta apostolica auctoritate tenore praesentium dividimus, et separamus, ipsumque oppidum Rosnaviense sic divisum, ac separatim juxta canonicas sanctiones episcopalis civitatis titulo, et honore apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo decoramus, et ecclesiam in eodem oppido per Nos civitatis titulo, ut praefetur, decorato existantem, et a dilecto filio Nostro, et Sedis apostolicae nuncio Viennensi designandam, de apostolicae potestatis plenitudine in ecclesiam cathedralem Rosnaviensem pro uno episcopo Rosnaviensi, qui omnibus episcopalibus insigniis, privilegiis, et prerogativis eisdem modo et forma, quibus caeteri episcopi praesertim Hungariae regni perfruuntur, et gaudent, eam omnimoda jurisdictione episcopali in civitate Rosnaviensi, et infrascripta dioecesi, ut infra, assignanda, perforatur ut gaudent, et in eadem ecclesia, ut praefatur, designanda, et in ecclesiam cathedralem Rosnaviensem, ut infra, erigendam, nam praepositorum quas inibi post pontificalem majorem, et unum lecturatum qui etiam inibi secunda, et unum cantorum qui pariter inibi tertia, et unum custodiatum qui similiter inibi quarta respective dignitates existant, ac unum et unam, ac alterum et alteram respective canonicos, et praebendas pro totidem clericis seu presbyteris futuris in ea praeposito, ac lectore, cantore ac custode, ac uno et altero canonicis, adeoque capitulum dictae ecclesiae, ut praefatur, designandae et in ecclesiam cathedralem, ut praefatur, erigendae sex individuis sit compositum,

§. 4. Eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus, et instituimus, ut pro dictae ecclesiae episcopalis Rosnaviensis per Nos, ut praefatur, erectae dote, et ad episcopalem dignitatem decoreque tuendam, summam quatuordecim millium florenorum monetae illaram partem a dicta Maria Theresia regina apostolica constitutam, ac ex bonis percipiendam ad dominium Rosnaviense spectantibus, et per archiepiscopatum Strigoniensem hactenus possessis, nec non ex decimis, quas idem archiepiscopus Strigoniensis in comitatibus Garmorianis, et Tornensi antehac percipiebat, nec non ex medietate archiepiscopatum huiusmodi decimarum comitatus Neogradensis ad rationem districtus Lessononensis depensarum (sal-

Privilegia
concessa
ecclesiae
cathedra-

vis nihilominus decimis, et quartis capituli dictae metropolitanae ecclesiae Strigoniensis, et nonnullarum ejusmodi gremialium dignitatum in praefatis comitatibus et districtibus huc usque possessis simul cum cunctis castris, castellis, oppidis, villis, possessionibus, praediis, fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, et emolumentis ad praefatum demissum Rosnaviense de jure, et ab antiquo spectantibus, et pertinentibus quovis nominis vocabulo nuncupatis, ubicumque existentibus, et habitis percipiendis apostolica auctoritate praefata pariter perpetuo constituimus, et assignamus; cum obligatione tamen futuro episcopo Rosnaviensi eas parochiales ecclesias instituendi, quae sibi necessariae videbuntur. Et pro dioecesi futuri episcopi Rosnaviensis integros comitatus Gamoriensem, et Tornensem, et ex comitatu Scepusiensi districtum Submontanum conceptum, districtum Kis-Hontensem ex comitatu Neogradiensi, districtum Lesonoezensem sic dictum, ex comitatu Abavariensi quinque vicinas parochiales ecclesias huc usque exemptas ab ordinarii Agriensis jurisdictione, et ad praefatum archiepiscopatum Strigoniensem aequae spectantes, et per ordinis Praemonstratensis canonicos regulares hactenus in spiritualibus provisas apostolica auctoritate praefata perpetuo quoque constituimus; et assignamus.

*Insuper concessio-
nes regno
Hungariae,
et successoribus in per-
petuum.*

§. 5. Et favore dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successorum regum jus nominandi, seu praesentandi, infra tempus a jure praefixum, Nobis, et successoribus Nostris Romanis pontificibus, pro tempore existentibus; personam idoneam ad dictam ecclesiam episcopalem Rosnaviensem per Nos, ut praefertur erectam, et a primaevis illius erectione vacantem; tam pro prima vice, quam etiam in posterum in futuris illius vacationibus pari prorsus modo quo ad nominationem, seu praesentationem eandem episcopi aliarum ecclesiarum in praefato regno Hungariae existentium a Sede apostolica praefata praefici consueverunt, cum ea tamen lege, quod tam episcopus Rosnaviensi in dicta ecclesia cathedrali Rosnaviensi per Nos, ut praefertur, erecta, et a primaevis illius erectione hujusmodi successores omnes ordinariae jurisdictioni pro tempore existentia archiepiscopi Strigoniensis uti eorum metropolitani subiecti sint, et eas debeant apostolica auctori-

tate praefata etiam perpetuo elementer admitimus.

§. 6. Et insuper eodem modo eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae ejusque in praefato Hungariae regno successoribus regibus praefatis jus omnia beneficia ecclesiastica, ac canonicatus, et praebendas in capitulo dictae ecclesiae cathedralis Rosnaviensi per Nos, ut praefertur, erecta existentia, et existentes conferendi, dicta apostolica auctoritate pariter concedimus et reservamus; admissa tamen per eandem Mariam Theresiam reginam apostolicam favore pro tempore existentis episcopi Rosnaviensi in casu singulae vacantiae pro tali supplenda duorum idoneorum subiectorum electione, ac dictae Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successoribus regibus praefatis demissa praesentatione, absque tamen ulla ejusdem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praefato Hungariae regno successorum regum praefatorum ad hanc praesentationem restrictione.

§. 7. Decernentes easdem praesentes litteras semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suasque plenarias et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus et singulis ad quos spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa, quantumvis juridica et legitima, etiam ex eo quod causae propter quas easdem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et justificatae non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, substantialissimo, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialem, et individuum mentionem; et expressionem requirentem defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitates, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultant, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio praetextu, aliaque ratione, vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praesmissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi ap-

*Eodem po-
tente, et
successori-
bus concessio-
nes regno
Hungariae,
et successoribus in per-
petuum.*

*Classicus
solutor.*

pareret, seu alias probari posset, notari; impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque iura vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, concessio et impetrato, vel emanato quompiam uti, seu se juvare in iudicio, vel extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibuscumque similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quodcumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus et formis, ab eum quibuscumque clausulis, et decretis, etiam si de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore ac data specialis mentio fiat, editas, vel in posterum edendas comprehendendi, sed semper et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas; et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 8. Sicque, et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam cansarum palatii apostolice auditors, ac ejusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vices legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et praesentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definiri debere, irritumque et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae praefatae regula de jure quoesito non tollendo, aliisque in contrarium praemissorum quomodolibet etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus,

et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, quibuscumque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac eum quibuscumque etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, au irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis et concedendis. Quibus omnibus, et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque tota tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus umisse, et forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter, expressis habentes, illis alias in suo robore permanens latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportuno, et valide hac vice dumtaxat harum quoque serie, motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem quod ecclesia cathedralis Rosnaviensis per Nos, ut praefertur, erecta, juxta ejus redditus de more taxari, et hujusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat, quodque in executionem pro executione tantum earundem praesentium praefatus Noster, et Sedis apostolicae praefatus nuncius Viennensis cum facultate subdelegandi deputetur.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae divisionis, separationis, decorationis, erectionis, institutionis, constitutionis, designationis, admissionis, concessionis, reservationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo sexto tertio idus martii pontificatus Nostri anno secundo.

Leges speciales servandas pro inscriptione reductionis auctoritatis in libris camerae apostolicae.

Scripta pontificale.

Decretum irritans.

Derogatio contrariae regum.

Del. die 23.
marii 1778
Anno II.

LXXXII.

Unio ecclesiarum parochialium comitatus Nitriensis cum archidioecesi Strigoniensi.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proveniam.

§. 1. Inscrutabili divinae providentiae arcano ad divi Petri cathedram licet immerito sublimati, eo Nostrae considerationis aciem convertere debemus, quo Nostrae potestatis auctoritas animarum Christifidelium salutem novimus utiliter proficere. Quamobrem regalium principum id a Nobis sollicita pietate exoptantium pia eorum vota prosequi studemus, prout confidimus in Domino salubriter expedire.

Tenore presentium auctoritate a regibus Hungariae.

§. 2. Cum itaque charissima in Christo filia Nostra Maria Theresia Hungariae, et Bohemiae regina apostolica Nobis exposuerit nonnullas parochiales ecclesias in comitatu Nitriensi ad archidioecesim Strigoniensem pertinentes eo situ positas esse, ut ipsae parochiales ecclesiae limitibus dioecesis Nitriensis fore includantur, uti quoque alias variis titulis exemptas parochiales ecclesias a praefata archidioecesi Strigoniensi adeo dissitas esse, ut etiam istae a respective dioecesanis, in quorum dioecesebus sitae reperiuntur melius administrari possint; ideoque eadem Maria Theresia regina apostolica Nobis humiles preces obtulerit, ut parochiales ecclesiae praedictae suis respective dioecesebus apostolica auctoritate uniantur, et incorporentur.

Tenore disambiguationis, et unionis, cum reparatione ecclesiarum disambiguationis, et unionis.

§. 3. Nos igitur precibus huiusmodi annuentes motu proprio, deque apostolicae potestatis plenitudine ab ipsa archidioecesi Strigoniensi tenore praesentium perpetuo dismembramus, sejungimus, et separamus, infrascriptas parochiales ecclesias, videlicet districtum Vesteienensem occupatum, nec non ex districtu pariter nuncupato Taleposcenensi parochiales ecclesias Basseniensem, Elephantonensem, Kollosiensem, Kovarezensem, Szepiakenensem, Szolifanensem in comitatu Nitriensi

erectas, easque dioecesi Nitriensi apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo abducimus. Et parochiales ecclesias Lelesziensem, et Kirales — Kelmuzensem in comitatu Templiniensi, easque dioecesi Agriensi eadem apostolica auctoritate etiam perpetuo unimus, et incorporamus. Et parochiales ecclesias Babarcepsem, Ber-kodiensem, Bosochiensem, Komediensem Pey-Variadiensem, Szachienensem, Szobenienensem a comitatu Baranyensi, nec non Battayensem Battha-Szechiensem, Folduariensem, et Szexandienensem in comitatu Tolnensi sitas, easque dioecesi quinque Ecclesiensi eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo etiam abducimus. Et parochialem ecclesiam Szegediensem in comitatu Gondradiensi sitam, easque dioecesi Banadiensi, et parochiales ecclesias Alba-regalensem in comitatu Albensi, et Szar, seu Vu'ro'aberemsiensem, in comitatu Vespriemiensi sitas, easque dioecesi Vespriemiensi eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo assignamus, ac parochiales ecclesias Ixalasiensem, Papeensem, et Vasar Keliensem in eodem comitatu Vespriemiensi erectas, illasque dioecesi Taurinensi apostolica auctoritate praefata pariter perpetuo unimus, et incorporamus: ac demum parochiales ecclesias Ezekeiensem in comitatu Vero'cziensi, et Petro-Variadiensem in comitatu Sirmiensi sitas dioecesebus Bosneni, et Sirmiensi invicem perpetuo canonice unitis, una cum ecclesiis filiabus apostolica auctoritate praefata perpetuo quoque adjungimus.

Clavis m. l. 1778.

§. 4. Decernentes eandem praesentem sententiam, et perpetuo validas, et efficaces esse et fore, suasque plenariis et integris effectus sortiri, et obtinere; ac ab omnibus et singulis ad quos spectat nonne, et pro tempore spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo, quod causae propter quas eadem praesentis emanarunt adductae, verificatae, et iustificate non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel quolibet alio quatenusvis magno, substantiali, substantialissimo, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialem, et individuum mentionem, et expressionem requirentem defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitates, et quavis alia

servanda et adimplenda, servata et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque alio capite, jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesione, aut quocumque alio praetextu, aliave ratione, vel causa etiam quantumvis juxta, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostrae, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu probari posset, notari, impugnar, invalidari, retractari, in jus vel controversiam revocari, aut ad viam et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, et potestate plenitudine paribus, concessio, et impetratio, vel emanatio quompiam uti, seu se juvari in iudicio, et extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quodcumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, ac successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi apostolatus apicem, etiam motu, et potestate plenitudine similibus, etiam consistorialiter ex quibuslibet causis, et sub quibuslibet verborum expressioibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis etiam in eis etiam praesentibus, eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, et in posterum edendas comprehendere, sed semper et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 5. Sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causas palatii apostolici audientes, ac Saeculae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vici legatos, ac Sedis apostolicae nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et praeceminencia fulgentes subiectis eis, et eorum cuilibet aliter iudicandi, et in-

terpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quocumque instantia iudicari, et definituri debere: Irritum quoque et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae praefatae regula de jure quaesito non tollendo, aliisque in contrarium praemissorum quomodolibet etiam in synodis, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus; et personis sub quibusvis etiam derogatoriis et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritationibus decretis in genere, vel in specie etiam motu, et potestate plenitudine paribus pro tempore concessis, vel concedendis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et individua non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita observata inserti forent etiam praesentibus pro pleno et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportune ac valide hac vice dumtaxat harum quoque serie motu, et potestate plenitudine similibus derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Nulli ergo omnino hominum liceat haec paginam Nostrae dismembrationis, separationis, separationis, additionis, unionis, incorporationis, adjunctionis decree, et derogationis infringere, vel ei eusu temerario contraire: si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac sanctorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, tertio idus martii, pontificatus Nostri anno secundo.

Derogatio
contrariis.

Saecula potestate.

Classis
bibliothecae
et
documentorum
irritationis.

Del. die 18.
mens. 1778.
Anno II.

LXXXIII.

Confirmantur constitutiones pro fratribus ordinis B. M. de monte Carmelo exscalceatis nuncupatis provinciarum Franciae.

Pios PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Injunctae Nobis coelitus apostolicae sollicitudinis ratio postulat, ut inter multiplices pastoralis Nostri muneris curas, illam peculiari studio complectamur, per quam Christiani fideles sub suavi religionis joco divini Numini obsequiis insistentes et honorum operum fructus, aspirante superni favoris auxilio, proferre jugiter satagentes, felicioribus in dies proficiant incrementis, ac propterea, quae pro eorum felici, ac prospero gubernio provide, prudenterque constituta fuisse noscuntur, ut firmiora persistant, apostolici muniminis praesidio roboramus.

Expositio
proemii.

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum fratrum ordinis beatae Mariae de monte Carmelo exscalceatorum nuncupatorum in regnis Galliarum existentium Nobis exposuit dilectus itidem filius Eliseus a Conceptione procurator generalis ejusdem ordinis, et congregationis Italiae, quod cum in congressu nationali, seu in comitiis generalibus omnium provinciarum ipsius ordinis, et regni praedicti absolutum fuisset opus, seu codex constitutionum generalium pro fratribus ordinis, et nationis hujusmodi conditarum, postmodum supplices porrectae suae preces felices recordationis Clementi pp. XIV. praedecessori Nostro pro earum confirmatione, et approbatione. Ipse vero Clemens praedecessor earundem constitutionum examine dilecto filio Nostro Francisco Xaverio Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero Cardinali de Zelada nuncupato commisit, qui summo studio, ac singulari sane diligentia demaodatum sibi munus absolvit, ne nonnulla addenda, aut varianda esse censuit.

Tunc co-
tenuit.

§. 3. Nos itaque eosdem fratres provinciarum praedictarum specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti; aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus

tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, auditis super praemissis relatione ipsius Francisci Xaverii cardinalis, constitutiones praedictas in congressu nationali, seu in comitiis generalibus earundem provinciarum regnorum Galliarum pro eisdem provinciis, ut praefertur, editas, et ab eodem Francisco Xaverio cardinali perpensas, examinatas, atque subscriptas, una cum additionibus, atque variationibus in eis contentis, et expressis, auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque perpetuo, ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus.

Clemente so-
lito, et de-
creto in-
ven-
tione.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causas palatii apostolici auditores judicari, et desiniri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignorantiter contigerit attentari.

Derogatio
necnon
tunc.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et provinciarum hujusmodi etiam jamento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, ac personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac alia in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expressa derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die decima quinta martii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

LXXXIV.

Confirmatio concordiae inter episcopum Celsensem, et abbatem Rivipullensem initae.

Pius PP. VI.

ad futuram rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Dum solversis gregis Domini curam imbecillitati Nostrae commensam ex hoc apostolicae Sedis fastigio majori, qua possumus, vigilantia, ac sollicitudine administrare satagimus, ad ea potissimum, quae pro personarum quarumlibet, praesertim ecclesiastica qualitate pollentium quiete, et tranquillitate fovenda, et conservanda admodum apta, ac idonea dignoscuntur, libenti animo intendimus, ac iis, quae vicissim provide per concordiae ministerium ordinata esse comperimus, ut illa firma perseverant, apostolici muniminis robur adjicimus, prout in Domino magis expedire arbitramur.

Episcopi
procuratorum.

§. 2. Nuper siquidem pro parte venerabilis fratris Raphaelis episcopi Celsensis, et dilectionum filiorum Josephi Orioli moderni abbatis infrascripti monasterii, atque Ignatii Bonaventurae de Brano monachi, et sacristae majoris monasterii regii nuncupati sanctae Mariae Rivipulli ordinis sancti Benedicti congregationis claustralium Nollius dioecesis provinciae Tarraconensis expositum Nobis fuit, acerrimas inter ipsos, eorumque respective antecessores jampridem viguisse lites, atque judiciales controversias super pertinentia territoriali, et jurisdictionali oonullarum ecclesiarum parochialium, et filiarum, earumque populorum et beneficiorum collationem in diversis tribunalibus, ac etiam lo palatii Nosri apostolici caesarum auditorio; quippe quia utraque pars ad ipsius dioecesis, et abbatis respectue territorium, ac sacristiae majoris officium praemissa spectare asserbat. Pacis vero, ac tranquillitatis studium, quo pro eximia sui singulari pietate flagrat carissimus in Christo filius Noster Karolus Hispaniarum rex catholicus effect, ut reservata tum dictarum litium diuturnitatibus, ac dispendiis, cum parilium querelis, ac similitatibus, quies tandem restituta sit ope concordiae, quae unanimi consensu capitulorum ecclesiae Celsensis, et respective dicti monasterii sub monentis pacis, renun-

tiationibus, et reciprocis concessionibus per suos legitimos procuratores sub Nostro, et Sedis apostolicae beneplacito inita fuit juxta tenorem, qui sequitur nempe:

Karolus Dei gratia Hispaniarum
Indiarumque rex

§. 3. Eposito Nobis nuper pro parte rev. in Christo patris episcopi Celsensis, et ven. abbatis monasterii sanctae Mariae de Rivipullo ordinis sancti Benedicti, quod inter caeteras lites, et controversas olim inter ipsorum praedecessores vertentes major, atque praecipua fuit circa territorii vere, ac proprie separati jurisdictionem, quam dictus abbas ex apostolica concessionibus interpretativa observantia, et immemorable consuetudine sibi competere praetendebat super sex, pluresve ecclesias parochiales, earumque populos, rev. Celsensi episcopo contradicente, easque, et eos, nedum io suo dioecessano districtu existere, sed etiam proprie, ac native sibi subijci conludente, tanquam in illo ex assensu pontificio, ac regio inclusas, et inclusas, nec non in erectione sui episcopatus apostolicis literis specificis, ac individualiter descriptis, ac descriptis, inde vero factum fuisse, quod vacante una ex dictis ecclesiis parochialibus, et utroque ex dictis praelatis ad appositionem oeconomii procedente, habito ad cameram Nostram consilium recurso, exindeque regii Barcinonensis praetorii informatione petita, ac recepta, accurate eribatis juribus utriusque partis, ac Nostris ex concordato cum sancta Sede apostolica ultimo loco inito provenientibus pro eo, quod spectat modum explendi provisiones dictarum ecclesiarum, quatenus eas in mensibus, casibusque reservationum vacare cootingat, sigillatim fuerit ipsi praelatis Nostrum fore beneplacitum, ut quoad indictiones concursuum, extensiones ebanchi approbatorum in examiniis, institutiones, canonicave collationes sua compromitterent jura, prout reipsa in arbitrio a Nobis approbato, sine tamen effectu, compromisisse, quae unus ab humanis, alter vero ab eo, quem gerebat, magistratu, oculo prolato arbitrio, excesserunt. Post haec, Sede episcopali Celsensi suo viduata pastore, mox ex praesentatione nostra ad eandem promoto moderno illius episcopo cum de antea denter gestis eductis, et de sui episcopatus juribus glo-

Tenore datu-
ti editi a re-
ge Hispania-
rum, et his
dignetur.

ne fuisset instructus, egisse, ac serio simul cum Rivipullensi abbate sui juris conscio tractatum tum de iis, quae sub controversiis veniebant, cum de caeteris, quae exinde suscitari facile possent, utrumque vero pacis spiritu, cordis sinceritate, nostraque complendi desideria, votò ductum considerasse, efformasse, et per suos hinc inde procuratores subscripserit pacta reciprocae concordiae, et ea ipsa, tamquam in utriusque utilitatem vargentia, in desuper stipulato instrumento inserta ad nos transmississe, supplicantes proinde, ut ea regiae approbationis nostrae in forma specifica decreto muniri velle dignemur, nostroque in alma urbe Roma administro, ut pro apostolica confirmatione obtinenda omni meliori modo salageret, mandavimus, cujus quidem concordiae instrumentum est tenoris sequentis, videlicet.

In nomine Domini. Amen.

§. 4. In civitate Celsanensi provinciae Tarraconensis pridie kalendas novembris anno a nativitate Domini MDCLXXIV. coram nobis notariis publicis infrascriptis simul stipulantibus, et in solidum fidem perhibentibus personaliter constituti dd. Josephus Antonius de Urien decanus ecclesiae cathedralis huius civitatis procurator nomine reverendissimi domini fratris Raphaelis la Sala Celsanensis episcopi, et dominus Joachimus de Salla prior monasterii sanctae Mariae de Rivopullo Nullius dioecesis monachorum ordinis sancti Benedicti congregationis Tarraconensis, et Caesaraugustanae procurator nomine admodum rev. patris domini Josephi Orioli dicti monasterii abbatis, nec non p. d. Ignatii Bonaventurae de Braxò monachi, et sacristae majoris ejusdem monasterii, prout de eorum respective mandatis constat, quae unum post aliud hic inseruntur, tenoris sequentis, videlicet — Praesenti publico instrumento notum sit, quod illustrissimus, et reverendissimus dominus fr. Raphael La Sala Dei, et sanctae Sedis apostolicae gratia episcopus Celsanensis, praesentibus me notario, testibusque infrascriptis exponit, quod cum inter ipsum ex una, et perillustrem patrem abbatem monasterii sanctae Mariae de Rivopullo huiusmodi provinciae ex altera partibus modo tractetur de inveniunda concordia super pertinentiis nonnullarum parochialium ec-

clesiarum, et exercitio jurisdictionis spiritualis in eisdem, quam cito concludi speratur, ne per se aliis sui episcopatus negotiis distentum, stat, quominus optatum finem habeat, gratis, et ex certa scientia, ac omni meliori modo suum constituit procuratorem cum plenis facultatibus, prout de jure dominum Josephum Antonium de Urien presbyterum decanum suae cathedralis ecclesiae, licet absentem, ad hoc ut simul cum perillustri abbate Rivipullensi, seu ejus legitimo procuratore, et cum approbatione utriusque capituli Celsanensis, et Rivipullensis concordiam inire valeat super omnibus quaestionibus inter dictas partes pendentibus in praeteritum, et de praesenti tam in iudicio deductis, quam non deductis, quoad ecclesias, et parochiales quascunque sitas intra limites episcopatus Celsanensis pro eo quod spectat tum illarum jurapatronatus, provisiones, et institutiones, cum exercitum jurisdictionis spiritualis, et principaliter, et expresse quoad ecclesias parochiales sancti Firsi de Pinello, et sanctae Mariae de Cervaria cum ejus filiali sancti Salvatoris de Bergos, hebdomadarias simplices, beneficium sacristiae, aliaque in illis fundata, et quoad ecclesias parochiales, ac beneficia curata sanctae Mariae de Marles, sanctae Mariae de Borredà cum sua filiali, sanctae Mariae de Rotges, sancti Romani de Aranonnet, sancti Andreae de Gargallà cum sua filiali, sancti Saturnini de Figols, sancti Andreae de Grexer, annexae sancti Michaelis de Gisclareny, sancti Vincentii de Obiols, sanctae Mariae de Sorba cum sua annexa, sancti Jacobi de Cadoanet, et sancti Cucufatis Salom alias del Racò cum sua annexa sanctae Mariae de Ecclesiis, et ad hunc effectum inire, ac subscribere valeat quaecumque transactiones, seu concordiae, et alia necessaria instrumenta cum pactis, et conditionibus supradicto procuratori benevisis, et signanter cedendi territoria ecclesiarum, et locorum, quae sita sint in districtu episcopatus, si, et quatenus necesse fuerit et consensum praestare illorum separationi, et aggregationi in eorum omnimoda jurisdictione territorio abbatibus Rivipullensibus, cum reconvocatione quibuscunque iuribus episcopalibus, aliisque, sive tamquam ordinario, sive uti delegato apostolico vigore decretorum concilii Tridentini, et apostolicarum constitutionum competentibus, et pro inveniendarum conventionum implemento obligare valeat bona, reddi-

*Trans pro-
curatoribus
religiosis ab
episcopo Cel-
sanensis, pro
quibuslibet
instrumentis
concordiae.*

tus, et emolumenta mensae episcopalis Celsanensis cum generali renunciatione quarumcumque legum auxilio, ceterisque clausulis ad id necessariis, et interpositione iuramenti in animam ipsius constituentis, et generaliter cum facultate faciendi quaecumque ipse constituens, si praesens foret, agere posset, etiam si ea essent, quae magis speciale mandatum requirerent; ipsam namque, quod conferre potest, plene confert, extendendum ad annexa, et connexa, incidentia, et dependentia, et cum libera promissione habere ratum quidquid praesentis vigore actum fuerit, nec unquam revocatum. In quorum fidem idem illustrissimus, et reverendissimus episcopus se subscribit. Celsanæ die 27 octobris 1774; praesentibus dominis Augustino Ansaldo, et Vincentio Barracchina ejusdem domini episcopi familiaribus, testibus ad praemissa vocatis.

Fr. Joseph episcopus Celsanen.

Ita est Joseph Ceriola, et Font apostolica, et regis auctoritatibus notarius regatus in fidem ec.

Textus alterius procuratoris relaxatus ab abbate s. Mariae de Rivipollæ ad effectum stipulandi idem instrumentum committitur.

§. 3. Praesenti publico instrumento notum sit quod perillustri r. d. Joseph Oriol, et Tord Dei, et sanctae Sedis apostolicae gratia abbas regii monasterii sanctae Mariae de Rivipollæ Nullius diocesis provinciae Tarraconensis ordinis sancti Benedicti, Sanctae Romanae Ecclesiae in capite et membris immediate subiecti cum territorio separato, praesentibus me notario, et testibus infrascriptis exponit, quod cum inter ipsam ex una, et illustrissimum, ac reverendissimum dominum episcopum Celsanensem ambos huius provinciae Tarraconensis ex altera partibus modo tractetur de ineunda concordia super pertinentia nonnullarum ecclesiarum parochialium, et exercitio jurisdictionis spiritualis in eisdem quam cito concludi speratur; sed quia ipse propter provecum aetatem, malamque valetudinem Celsanam, ut opus foret, se transferre non valet, ne per se stet, quominus optatus finis habeatur, sponte, ac alias eam meliori modo suum constituit procuratorem cum plena facultate, et absque ulla limitatione illustrissimum dominum Joachimum de Balta monachum priorum, ac in spiritualibus, et temporalibus vicarium generalem, et officialem ejusdem monasterii Rivipollensis, licet absentem, ad hoc ut simul cum

praefato reverendissimo episcopo Celsanensi, sive ejus legitimo procuratore, et cum approbatione utriusque capituli Rivipollensis, et Celsanensis concordiam iure valeat super omnibus quaestionibus inter dictas partes pendentes in praeteritum, et de praesenti tam in iudicium deductis, quam non deductis, quoad ecclesias, et parochias quascumque sitas in territorio abbatiali Rivipollensi pro eo, quod spectat, tum litterarum iurapatronatus, provisiones, et institutiones, cum exercitio jurisdictionis spiritualis, et principaliter, ac expresse quoad ecclesias parochiales sancti Tirsi de Pinello, et sanctae Mariae de Cervaria cum ejus filiali, sancti Salvatoris de Bergos, hebdomadarias simplices, beneficium sacristiae, aliaque in illis fundata, et quoad ecclesias parochiales, et beneficia curata sanctae Mariae de Marles, sanctae Mariae de Borrada cum sua filiali, sanctae Mariae de Roiges, sancti Romani de Aranonet, sancti Andreæ de Gargalla cum sua filiali, sancti Saturnini de Figols, sancti Andreæ de Græxer, annexae sancti Michaelis de Gisciarey, sancti Vincentii de Obiols, sanctae Mariae de Sorba cum sua annexa, sancti Jacobi de Codonnet, et sancti Cucufatis Salou alias de Raxa cum sua annexa, sanctae Mariae de Ecclesia; et ad hunc effectum inire, ac subscribere valeat quaecumque transactionis, seu concordiae, et alia necessaria instrumenta cum pactis, et conditionibus supradicto procuratori benevisis, et signanter cedendi territoria ecclesiarum, et locorum, quae sita sint in territorio abbatiali, si, et quatenus necesse fuerit, et consentium praestare illorum separationi, et aggregationi in eorum omnimoda jurisdictione dioecesi Celsanensi, cum renunciatione quibuscumque iuribus abbatialibus, aliisque sive tamquam ordinario, sive uti delegato apostolico vigore decretorum concilii Tridentini, et apostolicarum constitutionum competentibus, et pro inieundarum conventionum implemento obligare valeat bonis, redditibus, et emolumentis mensae abbatialis Rivipollensis cum generali renunciatione quarumcumque legum auxilio, ceterisque clausulis ad id necessariis, et interpositione iuramenti in animam ipsius constituentis, et generaliter cum facultate faciendi quaecumque ipse constituens, si praesens foret, agere posset, etiam si ea essent, quae magis speciale mandatum requirerent, ipsam namque, quod conferre potest, plene confert;

extendendum ad annexa, et connexa, incidentia, et dependentia, et cum libera, promittens habere ratum quidquid praesentis vigore actum fuerit, nec unquam revocaturum. In quorum fidem idem perillustri p. abbas se subscribit. Rivipulli die 13 octobris 1774 praesentibus Jacobo Palmerola, Qudalde Terrateilas testibus ad praemissa vocatis.

D. Joseph abbas Rivipulli.

Ita est Franciscus Peraller regis auctoritate notarius publicus rogatus. In fidem etc.

In civitate Barcinonis die 9 octobris 1774.

Illustri r. dominus Ignatius Bonaventura de Branz monachus, et sacrista major regii monasterii sanctae Mariae de Rivipullo Nullius diocesis ordinis sacri Benedicti congregationis, et provinciae Tarraconensis cum territorio separato sanctae Sedi apostolicae immediate subiecto, cum a perillustri domino abbate, et capitulo dicti monasterii sibi communicata nuper fuit concordia in eunda inter Illustrissimum, et reverendissimum dominum episcopum Celsonensem ex una, et perillustrem dominum abbatem Rivipullensem ex altera partibus super litibus, et controversiis inter dictas partes vertentibus quoad exercitium jurisdictionis ordinariae in nonnullis parochiis, et ecclesiis, divisionemque territoriorum anni, alterive parti respectiva competentium, de consensu utriusque capitali, eumque in eadem pro parte dicti domini abbatis cum suo monasteriali capitale inter alias cedatur reverendissimo episcopo, et dioecesi Celsonensi ecclesiae, et parochiae sancti Tirsi de Pinello, et in castro dictae parochiae fundatum reperitur beneficium sub invocatione ejusdem sancti Tirsi, quod est praesentationis sacristae majoris pro tempore dicti monasterii, hinc quoniam ipse personaliter adeam nequit ad praestandum suum, uti major sacrista, consensum hujusmodi concordiae, sponte, ac alias omni meliori modo suum constituit procuratorem cum plena facultate Illustrissimum dominum Joachimum de Saltà monachum priorem, ac vicariam generalem dicti monasterii licet absentem, ad hoc, ut suo, uti sacristae majoris, nomine, et omne suum, suorumque in dicto officio successorum jus, et interesse repraesentando, ratificare valeat cessionem, et renunciationem patronatus, et praesentationis dicti beneficii, ejusmodi concordiae, prout in ea continetur, consensum praestando etiam cum iuramenti interpositione, plenam desuper facultatem conferendo cum libera, et cum relevatione, ac obligatione bonorum, et reddituum dignitatis sacristae majoris, et generali renuntiatione. In quorum fidem se subscribit, praesentibus Augustino Matas, et Jacobo Rosell testibus ad praemissa habitis.

Domini Ignatius Bonaventura de Branz.
Ita est Guillelmus Odona auctoritate regis notarius publicus. In fidem etc.

§. 6. Supradicti itaque procuratores exposuit, dudum varias insurrexisse lites, et controversias jurisdictionales inter Celsonenses episcopos ex una, et abbatem Rivipullensem ex altera partibus, quas quidem amicebilitate terminare, et futurarum originem radicibus amputare cupientes praefati episcopus Celsonensis, et abbas Rivipullensis per se ipsos, aliosque probos, literatosque viros omnibus serio, matureque cribratis, ac de modo magis opportuno ad se, suasque dignitates ab hujusmodi contentiionibus extricandos, habitis colloquiis, ex praehabitis inquisitionibus agnitus est. Primum, quod Rivipullensis abbas ad se uti proprias spectare intendebat ecclesias parochiales sancti Tirsi de Pinello, et sanctae Mariae de Corvaria cum sua filiali sancti Salvatoris de Bergos, omnique senellorum jurisdictionalium actum in illis a suis praedecessoribus gestorum, quosvis sitae sint intra limites dioecesis districtus Celsonensis, prout etiam ad se pertinere jaspatronatus quatuor hebdomadariarum simplicium, et beneficiorum sacristiae in dictis de Corvaria, et sancti Salvatoris de Bergos, nec non ad sacristiam majorem monasterii Rivipullensis, alterius sancti Tirsi in castri parochia de Pinello respective ecclesiis fundatorum ex diversis titulis, et statusibus pro abbatibus quoad illa de Corvaria, et Bergos, et pro sacristis majoribus quoad illud de Pinello respective allegatis. Quae quidem patronatus jura minime controveriebant Celsonensis episcopos, immo bona fide admittebat, quod antem ferre non valebat, erat praetensa ad abbatem pertinentia parochialium ecclesiarum de Corvaria, et Pinello, praeter enim in contro-

Episcopus
stiles bonorum
notarius aucto
consensum, et
juramentum ab
batibus.

versum illarum situationem intra limites dioecesis Celsanensis, per quam satis episcopalis intentio fundatur, quoad legem dioecesanam, et spiritalem jurisdictionem in illarum clerum, et populum ex curia episcopalis regestis plene constat, illas semper habitas fuisse tamquam de libera collatione ab usque erectione episcopatus uti tales ab episcopo fuisse provisas, nec aliquid unquam in contrarium actum.

Secunda, et praecipua abbas contentio versabatur circa territorium separatum, et quasi episcopalem jurisdictionem omnimodam cum qualitate vero Nullius, quam sibi assererat in ecclesiis parochiales, et beneficia curata sanctae Mariae de Mariis, sanctae Mariae de Borrada cum sua filiali, sanctae Mariae de Rotgas, sancti Romani de Aranonnet, sancti Andreae de Gargalla cum sua filiali, sancti Saturnini de Frigolis, sancti Andreae de Graxer, annexae sancti Michaelis de Gisclareny, sancti Vincentii de Obiols, sanctae Mariae de Sorba cum sua annexa, sancti Jacobi de Condonnet, sancti Cucufatis Salou alias de Raco, cum sua annexa, sanctae Mariae de Ecclesiis, eaque nili quibuscumque apostolicis privilegiis a vetustissimis usque temporibus monasterio, et abbatibus Rhipullensibus concessis, in quibus descriptae leguntur ecclesiae sanctae Mariae de Borrada, sancti Vincentii de Obiols, sancti Andreae de Graxer, annexae sancti Michaelis de Gisclareny, Valles, et ecclesiae sanctae Mariae de Mariis, sancti Romani de Aranonnet, illa de Gargalla, altera de Sorba cum illa de Condonnet, et alia sancti Cucufatis cum annexa sanctae Mariae de Ecclesiis, quae hodieque existunt, et super quibus abbas suum separatam territorium constituit: tituli enim, quibus pollet, sum valide fundant intentionem, si minus legitimam possessionem, quatenus de immemorabili non constaret, quae tamen plene probatur juxta disposita in constitutione — Inter multa — s. m. Benedicti XIV. edita die 4 aprilis 1747. §. . . . Et sane dubitari — opo continuae observantiae actuum jurisdictionis quasi episcopalia a moderno, et antecessoribus abbatibus in dictis parochiis habitorum, visitationem in eisdem ecclesiis praegrande ante, et post erectionem episcopatus Celsanensis, cum correptione, ac poenis subditis tam secularibus, quam regularibus infictis, edicta, decernendo, censuras fulminando, confessarios approbando, licentias praedicando, et matrimo-

niis assistendo, publicationes dispensando, littersasque ad id in alias dioeceses mittendo, dimissoriales elargiendo, oeconomicos depulando, synodum convocando, beneficia tam curata, quam simplicia conferendo cum assertionibus, quod ad ipsos spectat illorum provisio, institutio, et omnimoda dispositio cum omnibus iuribus, et pertinentiis suis, fidei professiones recipiendo, testamenta definiendo, pias causas decernendo, beneficiorum erectiones, uniones, et dismembrationes ordinando, ac caetera explendo, quae ab episcopis in suis dioecesium fieri solent, quae quidem omnia nedum omnimodam quasi episcopalem in abbatibus jurisdictionem comprobant, sed insuper illius jus privativum propter plurimum actum, et exercitium frequentiam in dictis parochiis absque concursu episcopi, tam illarum rectoribus, quam parochiis in suum ordinarium ipsum abbatem agnoscentibus.

§. 7. Contra reponente Celsanensi episcopo ecclesiarum descriptionem in privilegiis apostolicis nil ultra importare, quam passivam exemptionem, et sanctae Sedis protectionem, minime vero gentium ordinariam, et quasi episcopalem jurisdictionem privativam cum territorio vero, et proprio a sua dioecesi separato, et in abbatiam translatam, minusque jurisdictionem in clerum, et populum, quae sane requisita necessaria forent ad veri, propriiue Notitiam qualitatem inducendam cum separato territorio: hujus vero qualitatis exempla in votatae aetatis privilegiis non adesse, et antiquis monumentis testatur s. mem. Benedictus XIV. in constitutione — *Servitutis* — 76 §. eo magis tom. 4. sui Bullarii. Quo vero ad jurisdictionales actus in ecclesiis ab abbatibus Rhipullensibus habitos, cum hi suum constituent in allegatis privilegiis fundamentum, ultra illorum importantiam excedere, extendere non possunt; non enim ab exercitibus, sed concedentis intentione suas deservunt conditiones. Neque immemorabilem, ac praesumptum titulum inducere valent, quia in memorabili probanda, coarctanda est negativa visus, auditus, factive seu contrarium; notus autem est continuus litum rumor quoad jurisdictionem episcopalem ab abbate in dictis parochiis turbatam, quia et Celsanenses episcopi nonnullos, licet numero inferiores, jurisdictionis actus exercuerant praecipue in parochiis de Obiols, Sorba, et Borrada, qui de jure efficaciores

Episcopo
rion que
ali opor-
tuit an-
notat.

existantur atque impediens eam immemorabilem, quam abbas allegare praesumit, quod ecclesias specificet, et individuo a sancta Sede in litteris erectionis episcopatus Celsionensis haec adjudicatis.

Ratio inveni-
tione conser-
vatio.

§. 8. At vero considerantes ambas partes assidue contentiones in diversis tribunalibus gravissimis sumptibus actas, molestiasque superioribus, quin et regi ipsi irrogatas occasione appositionis economi vacanti ecclesiae parochiali sanctae Mariae de Sorba anno 1757; regia namque mandato petita informatione a Barcinonensi praetorio, coram quo jura sua utraque parte deducente, Ripullensis abbas prope innumerabilem documentorum copiam produxit, ut sibi jurisdictionales actus cederet; adeo quidem, ut recepta a regia camera dicti praetorii informatione die 13 octobris 1766. quoad jurisdictionis exercitum circa concursus ad controversas parochiales in eorum vacationibus indictiones, et in illis approbaturus elenchum efformandum, earumque collationes peragendas, nihil decernere maluerit, sed potius, ut partes sua jura compromitterent exemplo alterius similis contentions inter episcopum Vicensem ex una, et eundem abbatem Ripullensem ex altera partibus alias venturis insinuaverit pridie kalendas novembris 1766. dictique episcopus Celsionensis in dominum Josephum Martinez de Pons, et abbas in dominum Paulum Ignatium de Amat utrumque Barcinonensis praetorii auditorem ultro compromiserint, eorumque nominationem rex ipso suo approbaverit chirographo ad id edito.

Tenor chi-
rographi edi-
ti regi His-
paniarum.

§. 8. Rex vobis Josepho Martinez de Pons, ac Paulo Ignatio Amat mei regii praetorii principatos Cataloniae ministris.

Noveritis die 31 octob. anni proximi praetorii significatum fuisse r. episcopo Celsionensi, et abbati monasterii sanctae Mariae de Ripullo resolutionem per decretum die 13 ejusdem mensis a meae camerae consilio captam, declarando scilicet ecclesias parochiales de Marles, Borrada, Aranconet, Gargalla, Obials, et Sorba sub postremo inter sanctam Sedem, et haec reges iusto concordato esse comprehensas, earumque beneficia curata esse perpetua, et collativa per concursus in omnibus vacationibus conferenda, eorumque nominationes in octo mensibus, aliisque reservationum specialium, ac generalium, casibus ad me spectare,

illis quatuor mensibus ordinariis pro abbate dicti monasterii remanentibus. Quo vero ad jurisdictionem ordinariam quasi episcopalem super eadem sex ecclesiis a dicto abbate praetensem, in qua quidem comprehenditur concursus indictio, approbaturus elenchus efformatio, nominandorum a regibus institutio, et caetera hujusmodi a praefato meae camerae consilio consideratum fuisse, quod licet anno 1761, naminodem jurisdictionem ordinariam in ecclesias, et beneficia curata, ac simplicia ad abbatiam Ripullensem spectantia abbati adjudicaverit, nihilominus, quia tunc lis, et causa inter dictum abbatem ex una, et episcopum Vicensem ex altera partibus vertebat, quos inter postmodum anno 1758 quaedam super jurisdictione ordinaria inita fuerat concordia a sancta Sede, et meo dilecto fratre Ferdinando rege approbata, quae minime extenditur ad comprehendendas ecclesias abbatias in diocesi Celsionensi existentes, hinc, quorum inter praefatos Celsionensem episcopum ex una, et abbatem Ripullensem ex altera partibus modo lis pendet in Romanae Rotae auditorio super memorata jurisdictione, acta vero, et jura ab isto meo praetorio ad dilectum consilium transmissa, nedum afficere supradictam jurisdictionem, sed etiam actionem plenariam dictarum sex ecclesiarum monasterio, cui olim abbas insistebat congruum non existimasse praefatum meum consilium in citato decreto quidquam decernere super dubio jurisdictionis, asper quo oporteret partes in contradicto iudicio sua hinc inde jura deducentes audire; quinimo ad evitandas lites, immodicosque sumptus, et stabiliendam tranquillitatem quoad regimen, et provisionem dictarum sex ecclesiarum maluisse potius insinuare dictis Celsionensi episcopo, et abbati Ripullensi; prout utrique insinuatum fuit dicti die 31 octob., meum fore beneplacitum, et ambas partes jura sua compromitterent ad effectum transigendi super dubiis hinc inde exortis ac vigentibus quoad jurisdictionem ordinariam in dictis sex ecclesiis eodem modo, et forma, quibus cum aliis in diocesi Vicensi existentibus actum jamvixum fuerat, et postquam transactum foret, transactionem ad idem meae camerae consilium transmitterent per approbationem quoad ea, quae meum tangunt negotium: hoc enim pacto sumptum, litiumque perpetuatio evitaretur, quam in grave damnum utrique mensae episcopali,

et abbatiis, ecclesiarumque, et parochianorum cedere oportet. Cum itaque super pro parte dictorum r. episcopi Celsonensis, et abbatis sanctae Mariae de Rivipullo comparitum fuerit in dicto mese camerae consilio, et consensum praestiterint executioni significationis eis insinuatione de inendo compromisso ad effectum transigendi super dubiis vertentibus quoad respectivam jurisdictionem ordinariam in dictas sex ecclesias, et in iudices arbitros, arbitratores, et amiables compositores nominaverint, videlicet dictus episcopus Celsonensis te Josephum Martinez de Pons, abbas vero Rivipullensis te Paulum Ignatium de Amat, mihi quoque applicaverint, ut nominationem huiusmodi admittere, vobis permissam dicti officii acceptationem, et per sententiam arbitriariam a vobis ferendam dubiorum inter dictas partes quoad jurisdictionem ordinariam vertentium decisionem, vel quomodocumque mese dignationi videretur, ac negotio huiusmodi indicto mese camerae consilio cum omnibus suis praeliminaribus, melius fieri expositione considerato per decretum die 10 currentis mensis supplicationi annui. Quocirca per hoc praesens chirographum indulgeo, permitto, regulamque meam veniam concedo vobis Josepho Martinez de Pons, et Paulo Ignatio de Amat mei Cataloniae praetorii in civilibus auditoribus, quatenus nominationes utriusque vestrum respective actas ab episcopo Celsonensi, et abbate Rivipullensi admittere valeatis, ut tamquam arbitri arbitratores, et amiables compositores dubia inter dictas partes vertentia super jurisdictione ordinaria in sex ecclesiis parochiales de Marlès, Borrada, Aranconet, Gargalla, Obiola, et Sorba vestra arbitraria sententia decidatis, decreta quaecumque necessaria, et opportuna vobis benevola faciendo, ad hoc, ut suum sortiantur effectum memoratae mese camerae consilio dictis episcopo Celsonensi, et abbati Rivipullensi, habita, et acta significatione; id namque a vestris dexteritate, iustique, rectique, quo flagrat zelo, agendum fore spero; quidquid vero a vobis resolutum fuerit, ad praedictum mese camerae consilium pro effectu mese approbationis obligeandae in ea parte, quae mea iura tangant, transmittitis. Datum apud sanctum Laurentium die 22 octobris 1767.

Ego Rex

De mandato regis nostri Joseph Ignatius de Goyasceche.

§. 9. Verum quia ex dictis compromissis primus eo magistratu, secundus vero ab humanis, re indecisa excesserunt, ac proinde ad aliorum nominationem deveniendam erat, ac ultra passam temporis dilationem, alia non brevis erat subeunda, ut nevi compromissum in facto, et iure ab utraque parte deductis edocerentur, astius fore putarunt rem totam per praefatos suos procuratores ad aequitatem componere, et accomodare.

Hinc igitur est, quod de consensu, et approbatione suorum respective capitulorum, ac sub regis catholici, sanctaeque Sedis apostolicae beneplacitis ad sequentem procedunt bonae fidei concordiam sub pactis, et conditionibus in hunc modum videlicet.

§. 10. Primo quidem pro parte episcopi Celsonensis supradictus ejus procurator, ecclesiae Celsonensis capitulo approbante, pro hominibus consentit, ac stipulatur, quod beneficia curata, et parochialia, populi ecclesiae, et parochiani sanctae Mariae de Borrada, ejusque filialis sancti Saturnini de Rotges, sancti Romaniani de Aranconet, sancti Cuenfatis del Racó, seu Salou cum annexa, sanctae Mariae de Ecclesiis, nec non sancti Vincentii de Obiola sint, seu remaneant pro abbate, et monasterio Rivipullensi, qui abbas in illis omnimodam auctoritatem, et jurisdictionem tam ordinariam quam delegatam, cum territorio separato, et qualitate vero Nullius, prout illam exercuisse, seu exercere debeisse, et in possessione huiusmodi exercitii stetisse praestendebat, in posterum quiete, ac pacifice exerceat, et pro huiusmodi effectu ad dictam abbatiam, et monasterium favorem cedit, ac transfert omnia iura episcopalis auctoritatis, et jurisdictionis ordinariae, et delegatae, et alia quaecumque, quae Celsonensi episcopo super omnes et singulas dictas ecclesias competenter, seu quomodolibet competere possent, et deberent, ita ut abbatii, seu monasteriali territorio memoratas quatuor ecclesias parochiales, cum dictis duabus filialibus aggregata esse, fore, ac haberi consentiat, eas, quatenus opus sit, apostolica auctoritate dismembrando, ac separando a territorio diocesano Celsonensi, ad hoc, ut praefati abbas, et monasterium, sede abbatiis tam plena, quam vacante, super illas habeant, et exerceant omnimodam, ac privatam jurisdictionem spirituales etiam a sacro concilio Tridentino episcopis delegatam, eisdem modo, et

Tunc concordia cap-
tae.

De nominatione ad beneficia ecclesiastica.

forma, quibus iidem abbas, et monasterium illam exerceat in proprio suo territorio separato oppidi, parochiae, et ecclesiarum Rivipullensium, aliarumque ipsius districtus, synodum convocando, concursus ad dictas quatuor parochias de Borrad, Aranonne, sancti Cucufatis de Salon, et Obiols, dum pro tempore vacaverint, eosque per se solum in suis mensibus ordinariis, in aliis vero ad regiam praesentationem conferendo, et pro ea habenda approbationum elenchum transmittendo, et denique super illas, et in illis omnem jurisdictionem spirituales, ordinarias, judiciales, et oeconomicas, voluntarias, et contentiosas, tamquam in proprio peculiari, ac privativo territorio exercendo, absque ulla in futurum contradictione episcoporum Celsensium pro tempore existentium, qui ne minimum quidem jurisdictionis actum, quovis sub praetextu, aut quovis colore super illas, et in illis exercere possint, nec valeant. Expresse pariter consentiens, quod idem abbas Rivipullensis impetret a sanctissimo domino nostro papa quodcumque necessarium apostolicum beneplacitum, seu mandatum intrandi, possidendi, ac retinendi dictas quatuor parochias, duasque filiales ecclesias tamquam suo territorio aggregatas, et ad ipsum spectantes, nedom cum qualitate verni Nullius, sed etiam cum potestate conferendi primam clericalem tonsuram, et quatuor minores ordines earum subditis saecularibus, et in eis degentibus, regularibus, litteras dimissoriales pro omnibus, et singulis majoribus, etiam presbyteratus, ordinibus concedendi, ac confirmationis sacramentum per quemcumque catholicum astititum ibidem ministrari facienti, ad quos omnes effectus a se, dictaque sede episcopali Celsensium omnia, et singula iura sibi et ei ex quovis titulo competentia abdicat, et ab illis cedendo desistit.

§. 11. Corresponsive ad praemissa per parte abbatis Rivipullensis, et sacristae majoris monasterii per sui peculiari interesse, memoratis eorum procuratoribus pariter pro bono pacis ejusdem monasterii de Rivipullo capitulo approbante, eorum, et pro tempore successorum nomine perpetuo cedit, ac renunciat reverendissimo episcopo Celsensium, ejusque successoribus quaelibet praetensa iura jurisdictionalia abbatiae super ecclesiis parochiales et filiales, ac beneficia curata sanctae Mariae de Cervaria, ejusque filialis, seu annexae sancti

Salvatoris de Bergos, ac sancti Tirsi de Pinello, easque omnino subjectas fore consentit jurisdictioni episcoporum Celsensium, ita ut nunquam perpensis futuris temporibus abbas, et capitulum monasterii Rivipullensis in illas jurisdictionem aliquam, praesentationem, aut collationem praetendere valeant. Similiter modo cedit, atque renunciat iuribus patronatus nominandi, et conferendi, aliisque, quae habet asper quatuor hebdomadariis simplicibus, ac super beneficio sacristiae nuncupato in praefata ecclesia sanctae Mariae de Cervaria fundatis. Proinde etiam procuratoribus nomine praedictae sacristiae majoris cedit, atque renunciat eorumque juri super beneficio sancti Tirsi in ecclesia castri parochiae de Pinello fundato. Item nomine praedicti abbatis Rivipullensis, ipsius capitulo consentiens, cedit, et renunciat ad favorem episcoporum pro tempore Celsensium iuripatronatus, et aliis iuribus super beneficio sancti Salvatoris in ecclesia de Bergos; ita ut iidem episcopi perpetuis futuris temporibus illas, et illas conferant, atque provideant, tamquam de libera ipsorum collatione, ac si praesentationis, collationis, aut alteri dispositioni dictorum abbatis monasterii, et sacristae majoris respectu nullatenus fuissent obnoxia. Consentit pariter quod ab hodie in posterum beneficia ruralia, et populi sanctae Mariae de Marès, sancti Andreae de Gargallà cum suis filiis, sancti Saturnini de Figols, sanctae Mariae de Sorba cum suis filiis, sancti Jacobi de Godonnet, et sancti Andreae de Grexer, annexae sancti Michaelis de Gisclareny cum omnibus iuribus, praerogativis, jurisdictionibus, aliisque spiritualibus pertinentiis habeantur, ac sint beneficia curata, et propriae parochiae, dioecesis, et episcopii Celsensium, renuntians, cedens, ac transferens ad ejusdem favorem omnia iura habita, aut praetensa, et quae ex quovis titulo, et causa dicti abbati competere potuerint. Et pro majori praemissorum firmitate, ut haec concordia, et territorii divisione mediante, novae in possumum evitentur controversiae, nomine ejusdem abbatis, ipsius capitulo pariter approbante, cedit, et renunciat omnibus, et singulis iuribus, quae ei competere possent super quacumque alias parochias dioecesis episcopalis Celsensium ratione iuripatronatus, seu jurisdictionis spiritualis, exceptis quatuor illis praedictis simul cum eorum duabus filiis

resis abbati, et monasterio praefata, expressa tamen declaratione adjecta, ac sub conditione, et non alias, quod cesset, et translatae minime teneantur decimae, et primitiae spirituales, minusque decimae, census, honores, emolumenta, et redditus temporales, quae in dictis, aliisque parochiis, et filiabus ad episcopum Celsenensem spectantibus abbas, et capitulum monachorum, dignitates, et officia Rivipullensis monasterii percipiant, ac respective percipere debeant.

Approbatio capitulorum.

§. 12. Ut autem praemissa omnia suo plenariis, et integris sortiantur effectus litem procuratores nomino suorum principalium, eorumque successorum, et capitulorum respective, perfectam illorum observantiam, neque illis in totum, aut in parte ullo sub praetextu contradictorios praeferant, sub obligatione bonorum, ac reddituum spiritualium, et temporalium eorundem principalium, mensurarumque episcopalis, et abbatialis, officiique sacristae majoris dicti monasterii respective tribuentes omnibus iuribus competentibus potestatem eos, et eam ad eorundem praemissorum adimplementum compellendi, perinde ac si ageretur vigore rei plene de partium consensu iudicatae, renunciantes cuilibet exceptioni lationis, privilegiis, solemnitatibus defectui, aliisque iuribus eorum cuique competentibus vigore apostolicarum constitutionum, sacrorum canonum, aliarumque ordinationum, ac legis generalem prohibentes renunciationem. Valentes insuper, et convenientes, quod simul, et communiter pro approbatione praemissorum Sedis apostolicae postuletur confirmatio. Atque ita stipulantes dicti procuratores vice suorum principalium jurentur.

Tenore praesentium committitur a respectu capituli Celsensis.

§. 13. Successive lidem, qui sub initium nominati mandatarii vigore mandatorum a capitulis ecclesiarum cathedralis Celsenensis, et monasterialis Rivipullensis ipsis respective collatorum, quorum tenores sunt, videlicet.

Praesenti publico instrumenti innotescat, quod nos Joseph Antonius de Urien decanus, et praeses Emmanuel Maranosa archidiaconus, Petrus Antonius Artiz cantor, Marianus Barges thesaurarius, Hieronymus Sampere, Franciscus Camar, Joseph Capdevila, Franciscus Macarulla, Raymundus Hemoterins de Urien, et Joannes Ribera presbyteri, et canonici Cel-

sonenses convocati, et more solito in aula capitulari de mandato praesidentis congregati capitulum celebrantes, et ultra duas partes numeratis absentibus, et non intervenientibus componentes, quoniam inter illustrissimum, et reverendissimum episcopum nostrum ex nra, et perillustrem abbatem monasterii sanctae Mariae de Rivipullin ex altera partibus concordiae initur tractatus super pertinentia nonnullorum beneficiorum curatorum, et ecclesiarum, ac jurisdictionis spiritualis in illis exercitio, cui concordiae per majorem ejus firmitate assensus desideratur utriusque ecclesiae capitulorum. Hinc igitur consensu nostro, nostrique capituli nomine procuratorem constitutus dominum Josephum Antonium de Urien decanum huc praesentem, ut consensum praestare valeat, et quatenus opus sit, ratificet concordiam inter supradictas partes, nec eorum legitimos procuratores concludendam super omnibus, et singulis contentiionibus inter Sedes episcopalem Celsenensem, et abbatialem Rivipullensem vertentibus in iudicio, vel extra, et signanter super jurisdictione in parochias ecclesiae sancti Tirsi de Pinella, et sanctae Mariae de Cervaria cum filiali, sancti Salvatoris de Bergos, hebdomadarias simplices, beneficia sacristiae, et alia in eis fundata, nec non beneficia curata, et ecclesias sanctae Mariae de Morles, sanctae Mariae de Barradà cum filiali, sanctae Mariae de Roiges, sancti Romani de Aranohnet, sancti Andreae de Garrallà cum filiali, sancti Saturnini de Figois, sancti Andreae de Grexer, annexam sancti Michaelis de Gladarnay, et sancti Vincentii de Obiols, sanctae Mariae de Sorba cum annexa sancti Jacobi de Còndonet, et sancti Cerefaia Solon, alias de Raco cum annexa sanctae Mariae de Ecclesiis, et omnibus pactis, et conditionibus in dicta concordia continenda consentiat, ac generatim quidquid a Nobis, si praesentes essemus, fieret, et ipso faciat etiam quoad annexa, et dependentia, dantes plenariam facultatem, ita ut ex ejus defectu ab agendo non desistat, promittentes habere ratum quidquid egerit, nec unquam revocaturus, sub obligatione bonorum capitularium, et cum renunciationibus opportuna. In quorum fidem etc. Actum Celsone in aula capitulari die 27 octobris 1774. praesentibus Joanne Yalls, et Josepho Forrois testibus, et duo ex dd. capit.

tiaribus ad id specialiter, et expresso deputati a capitulo subscribent.

Emmanuel Maranosa archidiaconus.

Joseph Capdevila canonicus.

In fidem etc. Dominus Aguilar notarius publicus rogatus.

Temp. procurator capituli monasterii s. Mariae de Ripoll.

§. 14. Praesens lecturis patet, quod nos dominus Dominicus de Sabater in spiritualibus, et temporalibus vicarius generalis, et officialis monasterii sanctae Mariae de Ripollus Nullius diocesis congregationis, et provinciae Tarraconensis sanctae Sedi apostolicae in capite, et in membris immediate subjecti ordinis sancti Benedicti pro perillustri domino Josepho Oriol abbate cum territorio separato, ac praesens dominus Antonius de Pastors infirmarius, dominus Benedictus Jacobus de Romeo cellerarius major, dominus Maginus de Moxó fabricerius, dominus Melchior de Sabater sacrista thesaurarius, et olearius, dominus Franciscus Antonius de Jalpi cantor, dominus Franciscus de Paguera rectoriarius, dominus Antonius de Olmera, dominus Joseph Franciscus Borrás, dominus Antonius de Burges, omnes monachi profani, et respective dicti monasterii officiales more solito convocati de mandato presidentis in aula capitulari celebrantes capitulum duas ex tribus partibus, et ultra componentes, absentibus, et impeditis comprehensis, quoniam inter illustrissimum, et reverendissimum episcopum Celsanensem ex una, et perillustrem abbatem nostrum ex altera partibus concordiae luit tractatus super pertinentia nonnullorum beneficiorum curatorum, et ecclesiarum, ac jurisdictionis spiritualis in illis exercitio, cui concordiae pro majori ejus firmitate assensus desideratur capitulorum hinc inde. Nos igitur sponte hujus capituli nomine procuratorem constituimus illustrem dominum Joachimum da Salla hujus monasterii priorem licet absentem, ut consensum praestare valent, et quatenus opus sit, ratificet concordiam inter supradictas partes concludendam super omnibus, et singulis contentione-bus inter Sedes episcopalem Celsanensem, et abbatialem Ripollensem vertentibus in iudicio, vel extra, et si quando super jurisdictione in parochiales ecclesias sancti Tirsi de Pinello, et sanctae Mariae de Cervaria cum filiali, sancti Salvatoris de Bergos, hebdomadarias simplices, beneficia

sacristiae, et alia in eis fundata, nec non beneficia curata, et ecclesias sanctae Mariae de Marles, sanctae Mariae de Borrado cum filiali, sanctae Mariae de Rotges, sancti Romani de Aranonet, sancti Andreae de Gargalla cum filiali, sancti Saturni de Figols, sancti Andreae de Grexer, annexam sancti Michaelis de Giscilareny, et sancti Vincentii de Obiols, Sanctae Mariae de Sorba cum annexa sancti Jacobi de Codonnet, et sancti Cucufatiae Salom alias dei Rado, cum annexa Sanctae Mariae de Ecclesiis, et omnibus pactis, et conditionibus in dicta concordia continendis consentiat, ac generaliter quidquid a Nobis, si praesentes essemus, fieret, et ipse faciat etiam quod annexa, et dependentia, dantes plenariam facultatem, ita ut ex ejus defectu ab agendo non desistat, promittentes habere ratum quidquid egerit, nec unquam revocaturus sub obligatione bonorum capituli, et monasterii, et cum obligationibus opportunis. In quorum fidem etc. Actum Ripulli in aula capitulari die 12 octobris 1774. praesentibus Francisco Bonas, et Francisco Font testibus, et a capitulo specialiter deputati subscribunt.

Dominus Dominicus de Sabater vicarius generalis, et praeses.

Dominus Antonius de Pastors infirmarius, et decanus.

Dominus Benedictus Jacobus de Romeo cellerarius major, et archivista.

In fidem Franciscus Peraller notarius publicus rogatus.

§. 15. Dicti itaque procuratores, vice, ac nomine praefactorum capitulorum, et pro illorum singulorum interesse praesentem concordiam, et omnia in ea contenta approbant, atque ratificant, sub ape desuper obtinendi brospicuum apostolicum, et non alias, promittentes illorum observantiam sub obligatione bonorum capitulorum respective mensurarum, et cum eisdem renunciationibus, et clausulis superius expressis, ad quas se referunt. Et sic approbantes, atque ut de praemissa omnibus praesens conficeretur instrumentum rogantes dicti procuratores illud subscribunt.

Actum ubi in principio dicitur, praesentibus Joachimo Cluet, et Macario Goffericis presbyteris, et in ecclesia Celsanensi beneficia

Approbatio concordiae actum pro interueniente ecclesia, et monasterio.

tis, testibus ad praemissa vocatis, atque rogatis.

Joseph Antonius de Urien decanus Ceisonensis supradictis nominibus.

Dominus Joachimus Saltà prior Rivipulensis supradictis nominibus.

Joseph Cerioia, et Font notarius Ceisonensis rogatus in fidem.

Franciscus Peralter et Vines notarius Rivipulli rogatus in fidem.

§. 16. Propterea viso in praefato camerae nostrae consilio praenotata concordiae instrumento, datisque pro informatione literis ad a. r. archiepiscopum Tarraconensem, et ab eo suo transmissio voto, quo simul cum toto negotio, ac fieri nostri relatione in eodem consilio praeposito; nobisque acta consultatione una cum dictas concordiae in instrumento illud approbare, et utrique praefato permitti apostolica confirmatione roborari, ad quem effectum nostrorum apud sanctam Sedem negotiorum administro mandari, ut in ipsam adlaboraret, resolvimus. Praesenti itaque nostro diplomate, et pro ea tantum parte, qua negotium huiusmodi iura nostra tangit, usupradictam concordiam inter episcopum Ceisonensem, et abbatem Rivipulli itam approbamus, eisdem permissionem largimur apud summum pontificem sollicitandi, ut ea apostolica sua auctoritate confirmetur. Universis vero nostrorum dominiorum magistratibus, et iudicibus iubemus observare, adimplere, ac ab aliis observari facere quicquid hisce iubendo volumus. Datum apud sanctum Ildelfonsum die xxvi septembris MDCCCLXXV.

Ego rex

Thomas de Melis secretarius.

Registrat. Nicolaus cancellarius majoris

Emmanuel Bonaventura Figueroa.

Franciscus de la Mata Linares.

Petrus Rodriguez Campomanes.

Veri ex Hispano Joseph Togores inter-

pres.

§. 17. Cum autem alicui eadem expositio subijungebat, quae in concordia huiusmodi statuta sunt, atque conventa bonum pacis potis-

simum respiciant, et quamcumque in posterum adimant controversiam, hinc dictus Raphael episcopus, ac Josephus abbas, nec non Ignatius Bonaventura major sacrista, etiam de ipsius Karoli regis consilio, et consensu, concordiam praedictam per Nos approbari et confirmari, nec non eidem Josepho modernum, illiusque successoribus memorati monasterii abbatibus pro tempore existentibus infrascripta concedi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerant, ut in praemissis opportune providere, et ut infra induigere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 18. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et penis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati, omnes, et singulas controversias, ac quascumque lites, et causas huiusmodi, quarum status, et meritis, nominisque, et cognominibus iudicem, et colligationem praesentibus pro expressis haberi volumus, ad Nos harum serie avocamus, ac positus, et omnino extinguimus, ac perpetuum silentium de super impositum, nec non praedictam concordiam cum omnibus, et singulis in ea contentis et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisquae inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, omnesque juris, et facti, ac solemnitate defectus, qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus, eandemque concordiam ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, servandam, et exequendam esse auctoritate, et tenore praedictis praecipimus, et mandamus, eidemque Josepho moderno, et pro tempore existentibus abbatibus ejusdem monasterii, ut varam, ac realem possessionem dictarum quarum ecclesiarum parochialium apprehendere, et apprehensam retinere tamquam ad suum territorium spectantium, et aggregatarum cum qualitate veri Nullius; nec non primam clericalem tonsuram, et quatuor minores ordines eorum subditis asecularibus, et in eis decentibus regularibus conferre, atque literas dimissoriales eisdem subditis, etiam ad sacros subdiaconatus, et presbyteratus ordines promoveri cu-

Diploma regis super approbatione concordiae.

Tenore consuetudinis.

Proces pro recte pro oblatione confirmatio apostolica.

Proces pro recte pro oblatione confirmatio apostolica.

pientibus, consensere, nec non quemcumque catholicum antisitem gratiam, et communionem Sedis apostolicæ habentem pro sacramento Confirmationis in illis ministrari faciendū, requirere, et admittere libere, et licite possint, et valeant respective auctoritate et honore prædictis concedimus, et indulgemus.

Classe de
Mato, et de
certaines in-
fants.

§. 19. Decretiones ipsas praesentes lile-
ras, semper firmas, validas, et efficaces exis-
tere, et fore, nunquam prius, et integre et
sine ulla sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spe-
ciali, et pro tempore quodcumque spectabit,
in omnibus et pro omnia plenissime suffragari,
et ab eis respective inviolabiliter observari:
sicque in praemissis per quoscumque iudices
ordinarios, et delegatos etiam causarum palati
apostolici auditores, et Sedis apostolicae
nuntios iudicari, et delinqui debere, ac irri-
tum, et inane, si secus super his a quoquam
quavis auctoritate scienter, vel ignoranter con-
tingit attentari.

Paragorgia
rupestris Griseb.
p. 100.

§. 30. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus apud ecclesias, et monasterii huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque titulis, et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogantur, aliaque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet, concessis approbatis, et innovatis. Quibus, unicuique, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima sexta martii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

$\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m v^2 \right) = \frac{1}{2} m \frac{dv^2}{dt}$

Dec. 26,
month 1726.
Ann. II.

LXXXV.

Facultas reverendissimo card. vicario urbis
erectionem novi monasterii mentalium or-
diis eremitarum sancti Iasonis præcurso-
ris in orbo factam confirmandi.

Dilecto filio Nostro in alma urbe vicario
in spiritualibus generali.

Pigs PP. VI.

Dilecte filii Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. *Laeta sancta Mater Ecclesia numerosa prole filiorum, quos inhaesavit, et nunquam deficiente partu, quoties sacri lavaci indit aeternam parit ad vitam, inter illos potissime gloriatur de illustriori portione gregis Christi, eorum nemp virginum, quae apostoli mundi illecebris, et a corruptione saeculi recedentes, tam corpore, quam mente vito Domino redunt, et gloriam foris non quaerentes, sed apud interiora captae, toto desiderio ad supremam patriam anhelantes, clemendo sanctorum operum in vasis habentes, acceptis laudatibus suis coelestis sponso ubivim ire adiuntur. Apostolice igitur muneris Nobis licet immeritis, Dei voluntate commissi praecipuas partes esse duximus, tam sancta, ac laudabilia harum praeudentium virginum vota fovere, et easque favoribus, et gratis prosequi oportunitis.*

References

§. 2. Nuper aequidem pro parte dilectarum in Christo lharum monialium sub titelo , et deconomiatione, seu ardue eremitarum sancti Joannis Baptistae praecursoris dudum in civitate Januensi a felicis recollectionis Benedicto pp. XIV. praedecessore Nostro per suas in simili forma Brevis expositas literas approbato, et confirmato expositum Nobis fuit, quod eorum nonnullas propriam patriam, sed domum relinquentes ad hanc aliam urbem, veram religionis arcem novum ejusdem ordinis monialium monasterium instituendi causa, de licentia alias per Nos concessa, novissimis temporibus venerunt, atque ad hunc effectum omnia iuxta sacrorum canonum dispositionem necessaria erant parata reddere curantem. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, jam domus praedicta cum sua ecclesia ad usum monasterii debita clausura moniti redacts reperiatur, et praeter hortum dictae domui proximum a pia viri benefactoribus quo sibi ipsis donata capitalia, seu fundos obtinuerint, ex

Expenditure on
development.

quibus omnibus annua scita sexcentum viginti quinque monetae proveniant, quas juncta cum dotibus, seu elemosynis dotalibus jam in emptionem capitalium frugiflororum erogatis pro dote ejusdem monasterii, ac sustentatione illius monasterii sufficiant, neque desunt suppellectilia tam sacra, quam profana ad usus ecclesiae, et monasterii hujusmodi necessaria. Hinc Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgeret de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur plis eisdem exponendum volis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, et interdictis, et poenis, quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurserunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuae pro praesentis iungimus, ut constitito tibi de narratis, unum novum monasterium monialium, sub titulo, et denominatione eremitarum sancti Joannis Baptistae praecursoris in urbe praedicta, nempe in domo, ut praefertur, empla, quoties ipsius novi monasterii, ejusque ecclesiae, claustrum, dormitorium, cellarum, aliorumque necessariorum membrorum, et officinarum fabrica in eo statu reperitur, ut idem monasterium debita clausura maneri possit, illudque, et ecclesia hujusmodi sacra, et profana, suppellectilia, aliisque omnibus necessariis sufficienter instructa sint, et redditus annui certi, et perpetui saltem sexcentorum viginti quinque scutorum monetae hujusmodi ipsi novo monasterio realiter, et cum effectu, ut praefertur, assignati fuerint pro praedictis, aliisque monialibus recipiendis, quae moniales recipiendae habitum pro moniales hujusmodi gestari solum suscipere, elapsaque uno anno cum dimidio probationis, concurrentibus in eis aliis requisitis, ad praescriptum sacrorum canonum, et concilii Tridentini decretorum, professionem per easdem emitte consuetam, cum dote, seu elemosyna dotali, prout in alio ejusdem ordinis monasterio Januensi praedicto fieri solet, praevia tua approbatione, expresse emittit, perpetuumque clausuram, ac regulam, constitutiones, ritus, mores, et consuetudines ordinis praedicti, alia-

que praescripta servare, divinisque laudibus insistere, ac omnimode hunc, ac pro tempore existentis Romani pontificis in urbe vicarii in spiritualibus generalis jurisdictionis, superiorum, curae, et gubernio subijcere, et sic subiectae vivere debeant, et teneantur auctoritate Nostri apostolicae perpetuo, sine cujusquam praepudio erigas, et instituas; ipsique novo monasterio sic erecto, et instituto pro illius dote, ac illius abbatissae, seu priorissae, seu alterius nominis superiorissae, et monialium pro tempore existentium sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, praedictos redditus annuos saltem sexcentorum viginti quinque scutorum monetae, nec non omnia, et singula alia per quasvis personas in perpetuum, vel ad tempus simul, vel successive pro augmento dotis monasterii hujusmodi, quodcumque, et qualitercumque tam inter vivos, quam causa mortis, seu in ultima voluntate donata, et assignata, ac elargienda, donanda, relinquenda, eroganda, et assignanda bona, proprietates, pecuniarum summas, res, et iura quaecumque eis ex tunc prout ex tunc postquam elargita, donata, relicta, erogata, et assignata fuerint, ita ut liceat abbatissae, seu priorissae, sive alterius nominis superiorissae, et monialibus praefatis illorum omnium, et singulorum realem, corporalem, et actualem possessionem, seu quasi possessionem per se, vel per alium, seu alios, earum, et dicti monasterii nominibus propriis auctoritate apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere; fructus quoque, redditus, proventus, et emolumenta ex iis provenientia quaecumque, ac elemosynas eis, et monasterio hujusmodi pro tempore factas, et elargitas recipere, locare, arrundare, administrare, et recuperare, ac in suos communes, et dicti monasterii usus, necessitates, et utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita, ipsam perpetuo eadem auctoritate concedas, applices, approbes, et assignes.

§. 4. Praeterea eodem novo monasterio, illiusque abbatissae, seu priorissae, sive alterius nominis superiorissae, ac monialibus, et earum cuilibet, aliisque personis, et Christianis delibus ecclesiarum monasterii hujusmodi pro tempore visitantibus, ut omnibus, et singulis privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, praemissionibus, concessionibus, indulgentiis, indul-

Privilegia
concedo.

tis, favoribus, aliisque gratis universis tam spiritualibus, quam temporalibus monasterio monialium civitatis Januensis dicti ordinis, ejusque abbatissae, priorissae, seu superiorissae, monialibus, ac personis, et Christifidelibus earum ecclesiis visitantibus in genere, vel in specie, etiam per viam simplicis communicationis, seu alias quomodolibet concessis, dummodo sint in uso, nec hactenus revocata, ac sacris canonibus, et constitutionibus apostolicis, maximeque concilii Tridentini praedicti decretis, regularibusque ordinis hujusmodi institutis nec adversentor, ac la praeterum concedendis, et quibus illud, vel ille de jure, usu, et consuetudine, vel privilegio, aut alias quomodolibet nantur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, et poterunt, quovis modo le futurum, non solum ad ejus, et earum instar, sed performiter, et aequae principaliter, et absque ulla prorsus differentia in omnibus, et per omnia perinde, ac si illa novo monasterio, illiusque abbatissae, seu priorissae, sive alterius nominis superiorissae, monialibus, et personis praefatis specialiter, et expresso, ac nominatim concessa fuissent, uti, frui, potiri, et gaudere libere, et licite possint, et valeant dicta auctoritate concedas pariter, et indulgeas. Ad haec abbatissae, seu priorissae, sive superiorissae, monialibus, et conventui dicti novi monasterii quaecumque statuta, ordinationes, institutiones, capitula, et decreta ad ipsius monasterii, ejusque personarum, rerum, bonorum, et iurium perpetuam directionem, gubernium, et administrationem, ac monialium praefatarum receptionem, probationem, admissionem, aetatem, conditiones, usus, et regularem disciplinam quomodolibet spectantia, et pertinentia, alias tamen honesta, et rationabilia, sacrisque canonicis, et constitutionibus apostolicis, dictique concilii Tridentini decreta, nec non regulae, et constitutionibus memorati ordinis minime contrarie, et a te, seu pro tempore existente in dicta urbe vicario in spiritualibus generali examinanda, et approbanda, faciendi, et concedendi, et quoties pro rerum, et temporum qualitate expediens videbitur, praevia tua, seu pro tempore existentia vicarii praefati approbatione, corrigendi, et moderandi, ac, quatenus opus fuerit, abrogandi, atque etiam ex integro concedendi, facultatem auctoritate praefata importari. Nos eoin

moniales in novum monasterium hujusmodi suo tempore introducendi, caeteraque omnia, et singula in praemissis, et circa ea quomodolibet necessaria, et opportuna faciendi, gerendi, vandandi, et exequendi quaecumque necessarium, et opportunum facultatem tibi harum serie eadem auctoritate tribuimus, et impertimur.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, restrictionibus, et aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices sub quibuscumque verborum expressioibus, et formis, etiam motu proprio pro tempore faciendis minime comprehendi, vel comprehensas censeri, sed tanquam pro foundatione monasterii erigendi, ad religionis, divioque cultus, et bonorum, piorumque operum augmentum concessas semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties ad pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per abbatissam, seu priorissam, sive superiorissam, et moniales ovi monasterii erigendi praedicti quodcumque eligendam, concessas intelligi, firmasque, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sorti, et obtinere; sicque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latera legatos, nobis eis, et eorum cuilibet quavis alior judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiendi debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quovis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Nos obstantibus Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad iustar, aliisque apostolicis, ac le universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non, quatenus opus sit, dicti ordinis, et aliis quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quocumque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis

Classicae
literae.

Derogatio
auctoritatis
nostrae.

derogatoriis, aliisque efficacioribus, effluensimis, ac insolitis elankolis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praesentium affectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima sexta martii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

LXXXVII.

Confirmatio literarum Sixti IV., et aliorum pontificum super facultate libera asportandi victualia ad civitatem Anconitanam ex locis triginta milliariis non distantibus.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Anconitanum portum frequentia navium, populorumque illuc confluentium celeberrimum omni sane aere Romae pontifices praedecessores Nostri, tam victualium ubertate, quam maiori semper amplitudine, et commoditate illustriorem reddere omni studio, atque ingenti sumptu indecenter curarunt, quorum sane exempla Nos quoque sectantes ea libenter concedimus, quae in illius utilitatem, atque incrementum celsura fore conspicimus. Alias siquidem recolendae memoriae Sixtus pp. IV. propter portus huiusmodi celebritatem, copiam, et abundantiam rerum, quae ad victum necessariae essent, consulere volens per suas in simili forma Brevis die vii. aprilis 1475. expeditas literas decrevit, atque concessit, quod deinceps omnes, et singuli incolae civitatum, terrarum, oppidorum, villarum, atque locorum ultra unam dietam ab ipsa civi-

tate Anconitana non distantium, farinam, hordeum, speltam, millium, fabas, pisa, legumina, et quaecumque alia victualia, grano dumtaxat excepto, ex omnis civitatis, terris, oppidis, locis, et villis licite, et impune, nec non absque alicuius licentiae, gabellae, aut cuiuscumque alterius exactionis, seu bolleclini solutione extrahere, ad ipsamque civitatem Anconitanam deferre, atque illa vendere possent, et valeret, quae omnia postmodum felicitis recordationis Leo X. Paulus IV. et Gregorius XIII. praedecessores Nostri suis respectiva literis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, confirmavit, et approbavit. Deinde vero pia memoriae Sixtus pp. V. praedecessor quoque Noster per suas die 22 augusti 1585. in pari forma Brevis expeditas literas non solum praemissa confirmavit, et approbavit, sed etiam antianis, communitali, et hominibus ejusdem civitatis Anconitanae licentiam, et facultatem concessit, ut ad civitates, terras, oppida, villas, et loca ultra unam dietam, ut praefertur non distantia accedere, ac inibi farinam, hordeum, speltam, millium, fabas, pisa, et alia legumina, nec non frumentum; dummodo in loco ubi emeretur in farinam converteretur, ac quocumque alia victualia sub vocabulo grasciae comprehendere, absque aliquo gabella, exactione, et bolleclino, ac alicuius desuper obtinenda; vel requirenda licentia emere, et ab illis extrahere, nec non ad dietam civitatem Anconitanam asportare, et asportari facere libere, ac licite, et impune valeret, quae quidem omnia a felicitis recordationis Gregorio XIV. Clemente VIII. et Paulo V. praedecessoribus itidem Nostri confirmata, et approbata fuerunt suis respective literis, quarum pariter tenores praesentibus pro expressis, et insertis haberi volumus, ac alias prout in illis uberius continetur. Qua de re nos solum ab incolis civitatum, et locorum intra dietam huiusmodi existentium, victualia praedicta ad eandem civitatem Anconitanam asportari consueverunt; sed etiam civitas ipsa rectores, qui id peragere, eligere, ac deputare curavit, super tamen dietam huiusmodi mensura, amplitudine, et locorum, terrarum, ac civitatum in ea comprehensarum quantitate, sicut Nobis super exponi fecerunt dilecti filii antiani, et consilarii ejusdem civitatis; identidem nonnullae quaestiones exortae sunt, ac novissimò

Des. die 2.
Apr. 1776.
Anno 11.

Privilegia
civitatis An-
conitanae.

etiam cum a Ianone dictae civitatis pro illius usu per Reclinetensem civitatem transferre-
ntur nonnulla animalia bubula ab ipso empta in
civitate Tolentini; Reclinetenses siquidem ex-
actores gabellarum contendere coeperunt, Iani-
onem ipsum fraudem patrassse ob non solum
tunc ibidem pro dictis animalibus pedagium,
seu gabellam, asserendo utramque civitatem
propriam pempo, ac Tolentini intra dietas li-
nes, et unus diei soter minimum contineri,
atque privilegia exemptionum a vectigaliis
per posteriores derogationes fuisse sublata. Ro-
itque ad iudicium deducta, gubernator Recl-
netensis pedagium, seu gabellam pro eis sol-
vendam esse decrevit, et quamvis postmodum
alter nensis dilectus filius secretarius congrega-
tionis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae
Romanae Ecclesiae cardinalium Bene Re-
gimini communitatum, et universitatum, ci-
vitarum, et locorum status Nostrae ecclesiasticae
praepositorum, siamque sententiam in prima
causae propositione congregatio praedicta con-
firmaverit; denovo tamen coram ea proposita
hujusmodi causa, et propter suffragiorum di-
screpantiam primum non definita, duo deinde
prodierunt resolutiones, quae pedagium, seu
gabellam debitam esse declararunt. Cum autem,
sicut eodem expedito subijungebat victua-
lium necessitas propter auctum incolarum, et
populorum ad hujusmodi portum confluentium
numerum, et in publici commercii utilitatem
in dies magis magisque augeatur.

§. 2. Hinc dicti exponentes ad effugiendas
omnes, et quascunque lites, ac controversias,
non solum omnia privilegia, gratias, et indul-
gentias memoratis Romanis pontificibus praedec-
cessoribus Nostris concessa per Nos quoque con-
firmari, et approbati; sed etiam dietae hujus-
modi mensuram extendi, et ampliari pluri-
mum desiderant. Nobis propterea humiliter
supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis oppor-
tune providere, et ut infra Indulgere de beati-
tudo apostolica dignaretur.

§. 3. Nos igitur, qui civitatis, et portus
hujusmodi utilitatem, et incrementum paternum
desideramus cordis affectu, et ipsos exponen-
tes specialibus gratiis, et favoribus prosequi
volentes; et eorum singulares personas a qui-
busvis excommunicationis, et interdicti, aliis-
que ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis
quovis modo et quacunque de causa latis, si
quas fore incurrerunt, hujus tantum rei gra-

tia absolventes, et absolutos fore censentes,
hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia,
et singula privilegia, concessionem, gratias, et
indulta ab eisdem praedecessoribus Nostris
Sixto IV., Leone X., Paulo IV., Gregorio
XIII., Sixto V., Gregorio XIV., Clemente
VIII., et Paulo V., tam super libertate tribu-
ta omnibus incolis civitatum, terrarum, et lo-
corum ultra unam dietam a dicta civitate An-
conitana non distantium victualia praedicta
absque alicujus licentiae, gabellae, aut cujus-
cumque alterius exactionis solutione ad dictam
Anconitanam civitatem deferendi, atque in ea
vendendi, nec non etiam facultatem anianis,
communitatibus et hominibus ejusdem civitatis
concessam et ad dietas civitates, terras, et lo-
ca accedere, ac ibi victualia praedicta, ac etiam
frumentum in farinam tamen conversum, ac
omnia sub gratias verba comprehensa, sine
ulla gabella, exactione, et bullellino unen-
pato, et absque alicujus licentia ipsi emere, et
ab illis extrahere, et ad memoratam civitatem
Anconitanam asportare, seu asportari sacro
libere, et facile, et impune possint, et valeant
auctoritate apostolica tenore praesentium con-
firmamus, et approbamus. Illisque apostolicae
firmitatis robor adiciamus. Ne autem in post-
erum ulla unquam questio, ac controversia,
vel dubitatio aliqua oriator tam super dietae
mensura, quam super locorum in ea compre-
hensorum quantitate, distantiam dietae hujus-
modi in memoratis literis eorumdem praedec-
cessorum Nostrorum expressae ad triginta mi-
liaria Italica auctoritate, et tenore praedictis
extendimus, et ampliamus. Atque insuper ac
etiam super qualitate ac diversitate viarum,
quae longiores, brevioresque esse possint, ac
usu magis, vel minus frequentiores, dubietas
ulls proponi valeat, triginta miliaria hujus-
modi per Nos, sicut praefertur, ampliamus, et exten-
sam juxta mensuram adhibitam in nova carta
geographica status Nostrae ecclesiasticae a Christo-
phoro Maire, et Rugerio Josepho Bosovich fel-
icis recordationis Benedicto XIV., dicta, et in
hac urbe impressa computanda, designanda,
ac definienda esse auctoritate, et tenere simi-
libus decernimus, et mandamus.

§. 4. Canterum pro praesentibus non intendi-
mus privilegia, praerogativa, et gratias alias
a felici memoriae Julio pp. II, aliisque Ro-
manis pontificibus praedecessoribus Nostris al-
mae domini Lauretanae pro peregrinis, aliisque

Proces-
sus pro-
cessus
Iura con-
suetudinis
apostolicae
sententiam.

Tam-
quam
sententia
apostolica.

Reservatio-
ne praebetur.

Christifidelibus ad illam venientibus super ritualium huiusmodi exportatione ad civitatem Laurentianam, eorumque venditionem concessis, et attributis in aliquo derogare, sed ea in suo robore, sicut prius, ita et in posterum futura quoque temporibus permanere debere auctoritate, et tenore praedictis statuimus, et mandamus.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si aenus super his a quacumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac civitatum, et locorum huiusmodi etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac inopitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cunctisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die secunda aprilis millesimo, septingentesimo, septingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

LXXXVII.

Monachis, et monialibus monasteriorum congregationum Coelestinorum, Camaldulensium, et Cisterciensium civitatis Faventinæ

BELL. ROM. TOM. VI. PARS I.

conceditur facultas eligendi unum deputatum ad interessendum publicis comitiis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Rationi, ac aequitati quam maxime conveniri videtur, ut in definiendis, statuendisque illis, quae ad plerumque utilitatem, commoditatemque, et respective praedictum pertinent, communis acendat assensus, atque voluntas; qua de re, ne alicui damnum irrogari ex alieno facto contingat, in id apostolicae auctoritatis Nostrae partes interponimus, prout omnibus serio perpensa in Domino salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Nuper siquidem Nobis exponi fecerunt dilecti filii abbates, et monachi ordinis sancti Benedicti congregationum Coelestinorum, Camaldulensium, et Cisterciensium nuncupatorum, nec non dilectae in Christo filiae abbatissae, et moniales ejusdem ordinis, ac monasteriorum in civitate, ac territorio Faventino existentium, quod juxta diversas derivationes pecuniarum, quae a possidentibus bona immobilia in civitate, ac territorio praedictis ejus communitati persolvuntur, inter se quoque diversae sunt erumenae, seu capsaes, diversusque est usus, cui pecuniae solutae praedictae destinari debent. Intulit autem plures erumenas, seu capsaes, quae ad huiusmodi effectum a dilectis filiis communitate, et hominibus dictae civitatis detinentur, duae extant, in quarum unam ecclesiasticae omnes concurrere solent, juxta ratam bonorum, quae possident, a quacumque vero contributione in aliam erumenam, seu capsam exempli sunt monachi, et moniales undecim congregationum ordinis sancti Benedicti; quia tamen saepe evenire solebat, quod pecuniae spectantes ad praedictas duas erumenas, seu capsaes erogabantur in usum diversum ab eo, in quem erani converterentur, hinc, ut erumenae, seu capsaes huiusmodi de pecuniis erigatis reintegrari possent, novis deteriorationibus ecclesiasticae gravabantur; ad has itaque, aliasque inordinationes tollendas ab immemorabili tempore amoverunt quantarum deputati ecclesiastici, duo nempe ex saeculari, ac totidem ex regulari clero se conferre, atque cum decisivo voto interesse omnibus consilii, atque congressibus communitatis, in quibus

Classula og
lata, et de
arvion irrita
tione.Derogatio
contrariis
rum.Dni die 24
apr. 1776
Anno II.

Praesentium

Expositio
primum.Dilecti filii
abbates, et
monachi
ordinis sancti
Benedicti
congregationum
Coelestinorum,
Camaldulensium,
et Cisterciensium
nuncupatorum.

30

agenda, et definienda erant ea, quae commune interesse tam laicorum, quam ecclesiasticorum respiciebant. Cum autem id minime satis esset ad impediendum usum pecuniarum diversum ab eo, pro quo dictae duae crumenae, seu capsae destinatae reperiuntur, hioc a tempore pariter memoriam hominum excedente interessentibus eisdem consiliis, et congressibus duobus deputatis ecclesiasticis regularibus, uno receptum fuit, quod unus ex illis ex ordinibus mendicantium, et alter ex monachis ordinis sancti Benedicti assumereotur; quo sano pacto, cum monacho huiusmodi sic deputato, plene innotescerent privilegia, atque exemptiones tribuitae quodcumque congregationibus dicti ordinis, hinc ipso supra alios omnes tueri poterat iura crumenae, seu capsae privilegatae, illius nempe, in quam minime praedictae congregationes contribuere tenentur, dum reliquis tribus deputatis ecclesiasticis nil intererat eandem congregationem privilegia vindicare, quae congregationibus ipsis tantummodo congruunt; et eam propria sunt, non vero ordinibus mendicantibus communis, sed aut privilegiorum huiusmodi relevantiam ignorando, aut illorum executionem, et observantiam minima petendo, vel eorum existentiam simulando, suasi nundique ipsi esse semper poterant, quod eo minus gravata inde reddebatur crumena, seu capsae, pro qua ecclesiastici omnes contribuere tenentur, quo magis onera super alia crumena, seu capsae privilegatae imposita fuissent. Id vero experientia reddidit exploratum; maximam enim asecuta sunt utilitatem eandem exponentium monasteria opera, ac studio deputati dictarum congregationum, qui solo vicenni tempore a quantitate scutorum quatuordecim millium circiter, quae caeteri deputati ecclesiastici crumenam, seu capsam privilegatae identidem gravare adnitebantur, liberam, ac immunem, lites etiam sustinendo, servavit.

§. 3. Haec itaque deputatio unus monachi ex dictis congregationibus ad annum usque MDCCCLII. perrexit, quo tempore, licet solitis iurisdictionis Benedictus pp. XIV. praedecessor. Noster sua constitutione, quae incipit — Quoniam iam dudum — praescripserit, ut in quocumque loco status ecclesiastici eligendi essent duo deputati, unus ex saeculari, alter ex regulari clero; et eoque deficiente, ambo saeculares esse deberent, ad hoc ut ipsi interessent

consiliis eorum respective communitatem; nihilominus cum sancta in huiusmodi dispositione minime observata fuissent in civitate Faventina; hinc praeter duos deputatos ex clero saeculari, atque alium ex clero regulari ex ordine tam mendicantium, etiam post annum 1752, interesse assunxit quartus deputatus monachus ordinis sancti Benedicti usque ad annum 1770, tunc enim primum consiliarii, seu homines praedictae civitatis voluerunt, ut iuxta formam ejusdem constitutionis deputati ecclesiastici ad duo tantum redigendi essent, quae de re ab inde postea exponentes praefati non solum eorum peculiarem deputatum minime habuerunt, sed electio deputati ex clero regulari semper evenit in persona cuius ex ordinibus mendicantium, ea sane de causa, videlicet, quod cum ipsius electio pluralitate votorum peragenda sit, monachi victi, mendicantes huiusmodi victores evadunt propter maiorem eorum numerum, ita ut a mendicantium arbitrio electio pendat deputati regularis. Cum autem sicut eandem expositioni subijungebat, id in grave damnum, et praedictum cedat praedictorum exponentium, hinc ipsi, quoties a regularibus civitatis, et territorii Faventini huiusmodi in posterum in eorum regularem deputatum eligatur aliquis ex ordinibus mendicantium, tunc, et eo casu, facultatem, non obstante constitutione praedicta ejusdem Benedicti XIV. eligendi eorum tertium deputatum ecclesiasticum, qui cum voto decisivo consiliis, et congressibus praedictis intersit, in quibus tractandis, et definiendis erunt res interesse respicientes crumenae, seu capsae privilegatae, in quam contribuere dictae undecim congregationes non tenentur, alias concessam pro Ferrariensi, Ravennatensi, Pisuacensi, et Casanatensi civitatibus, sibi quoque per Nos concedi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indigne de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis relatione, et voto di-

Providentiae
capsae a Ben-
dicto XIV.
ad nos consi-
lium, quod
incipit a
Quoniam
iam dudum.

Tunc novae
constitutionis
cum voto de-
clarationis-
bus, et con-
suetudinibus.

lecti filii Nostri Vitaliani Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Borromei nuncupati in provincia Romandiolae, et exarchatu Ravennae Nostri, et Sedis apostolicae de latere legati, auctoritate apostolica tenore praesentium statuimus, atque decernimus, ut si contingat futuris temporibus a clero regulari eligi in suum deputatum unum professorem ex ordinibus mendicantium, qui comitiis, seu congressibus a communitate, et hominibus civitatis Faventinae pro tractandis publicis negotiis pro tempore habendis interesse debeat, eo casu dumtaxat, memorata constitutione Benedicti praedecessoris minime obstante, et licet in ea praescriptum sit, ut duo tantum deputati tam clerici saecularis, quam regularis in dictis comitiis admitti possint, superiores, seu abbates monasteriorum huiusmodi congregationum bona stabilia, et monasteria in civitate, et territorio Faventina praefatis possidentes eorum peculiarem deputatum eligere, ac deputare respective valeant, dictusque deputatus tanquam tertius in eisdem comitiis admitti debeat, et locum habeat, eisque assistat, suamque sententiam, eosque suos aperiat, firma remanente constitutione praefata, quando ex clero regulari unus ex monachis dictarum congregationum deputatus eligatur. Decernentes eandem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, subque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

§. 5. Sicut in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et decisuri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus praefata ejusdem Benedicti praedecessoris, alisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae civitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoris, alique efficiatoribus, efficacissimis; ac insolitis clausulis, irritantibusque,

et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima quarta aprilis millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

LXXXVIII.

Dat. die 4
maj. 1778
Anno II.

Confirmatur erectio congregationis Oratorii sancti Philippi Neri in civitate Mexicana in India facta.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ex quo divina majestas ad pastoralis officii fastigium Nos quamquam immeritis evexit, quantum in Nobis fuit, supremo auxilium freji conati sumus, ut divini cultus, et catholicae fidei propagatio, et animarum salus opportunis mediis augeatur, et propterea clericis, seu presbyteris congregationum operari cupientes, latentis studiis promovemus, et institutus, favoribusque, et gratiis prosequimur opportunis, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§. 2. Cum itaque, sicut accepimus, in civitate Mexicana in India congregatio presbyterorum, et clericorum saecularium oratorii sancti Philippi Neri pluribus ab hinc annis canonica (ut asseritur) erecta, et instituta sit, lidemque clerici, et sacerdotes Christifidelium confessiones audire, Ecclesiae sacramenta administrare, exhortationes ad populum habere, infirmos visitare, et alia pietatis, et caritatis opera non sine notabili piarum animarum spirituali consolatione, divinique cultus augmento juxta pium eorum institutum exercere cupiant, ac de praesentibus exercant; pro erectionis auctem, et institutionis huiusmodi subsistentia, et validitate plurimum desiderat, il-

Procurator.

Sanctae
propagationis
india.

Clavens
gularis, et de
erectum insti-
tutum.

Derogatio
contrariis.

has apostolicæ Nostræ confirmationis robore communi.

*Laudatur, et
confirmatur
erectio con-
gregationis,
quæ habet
seu ad iuxta
congregatio-
nis Oratorii
de urbe.*

§. 3. Nos presbyteros, et clericos prædictos, ut ad piâ, et sacra opera hujusmodi excedenda promptiores reddantur, ac fructus, quos in vinea Domini plurimòs hæcenus Domino obtulerunt, eosdem ubiores in posterum afferant, specialibus gratiis, et favoribus prædique volentes, et eorum singulares personas a quibuscvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas fortè incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter correctis inclinati: erectionem, et institutiones prædictas, quatenus illæ canonice factæ fuerint, auctoritate apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, et confirmamus, illisque perpetuæ, et inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ut ubiolumus in eadem civitate unam prædictorum presbyterorum, et clericorum sæcularium in illam pro tempore recipi volentium congregationem ad instar congregationis Oratorii hujusmodi in ecclesia sanctæ Mariæ, et Gregorii in Vallicella de urbe dudum apostolica auctoritate erectas, dummodo tamen presbyteri, et clerici prædicti ordinationes, et instituta domus congregationis Oratorii alias a sollicitis recordationis Paulo pp. V: prædecessore Nostro confirmata receperint, et illa pro viribus observare intendunt; auctoritate, et tenore similibus etiam perpetuo erigimus, et instituiamus; ac nunc pro tempore existentibus præposito, presbyteris et aliis ejusdem congregationis, sic de novo erectas, qui ab ordinario approbati fuerint, ut confessiones quorumcumque ad eos accedentium quocumque anni tempore audire, et alia injungenda injunctis absolutionem impendere salutarem possint, ac valeant.

*Examinatur
in ordinatione
parochi, et
alio privile-
gio sacra-
tor.*

§. 4. Sacerdotes vero in eadem congregatione recepti parochis eorum jurisdictioni minime subiaceant, et sibi ipsis ad invicem quæcunque sacramenta ecclesiastica quovis etiam paschatis resurrectionis Dominicæ tempore, vice, et loco parochi ministrare; superiores autem congregationis pro præsentibus erectas per se, vel alium, seu alios ex ipsis jam ap-

probatis suos subditos a censuris, non tamen in casibus Sedis apostolicæ reservatis, neque in litoris die canonæ Domini legi solitis contentis; absolvere, illisque debitam poenitentiam similiter injungere, illdenque superiores receptos inobedientes, ac ipsius congregationis constitutionem transgressores punire, et poenitentiae pro modo culpæ eorum arbitrio, servata tamen forma ordinationum, et institutionum hujusmodi adhibere, et si sibi videbitur cum consensu majoris partis dictæ congregationis culpabiles ejicere, invocato ad id etiam si opus fuerit auxilio brachii sæcularis, libere, et licite similiter possint, ac valeant, auctoritate, et tenore prædictis concedimus, et indulgemus. Ac demum, quod congregatio per præsentem erecta sit, ac perpetuo remaneat subiecta omnimodæ jurisdictioni archiepiscopi Mexicanis in Indis pro tempore existentis, qui tamen ordinationes, et instituta prædicta nullo modo mutare, et alterare possit similiter perpetuo statuimus, et ordinamus.

*Classica
solutor.*

§. 5. Decernentes præsentem literas semper, ac perpetuo validas, et efficaces esse, ac fore, suosque plenarios, ac integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari; et ita per quoscumque iudices, et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores; ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardines judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Concre-
tio
indulgencia-
rum.*

§. 6. Ac insuper, ut ecclesiæ congregationis sic erectæ in majori veneratione habeatur, et ab ipsis Christianidelibus congruis frequenter honoribus, et aliis presbyteri ad congregationem per præsentem erectam ingrediendam magis incitentur, omnibus, et singulis presbyteris, et clericis, qui eandem congregationem de cætero ingrediendi die primo eorum ingressus, si vere poenitentes, et confessi sanctissimum Eucharistiæ sacramentum sumperint plenariam; ac ipsis nunc, et pro tempore existentibus presbyteris, et aliis continentibus ejusdem congregationis in eorum mortis articulo nomen Jesu corda, si ore nequiverint, invocantibus etiam plenariam; nec non tam illis, quam aliis utriusque sexus Christianidelibus vere poenitentibus, ac confensis, ac sacra communionem receptis, qui ejusdem congregationis per præsentem erectas ecclesias die festo san-

eti Philippi Neri a primis vespere usque ad occasum solis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac Sanctae Romanae Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, pleariam similiter omnium suorum peccatorum indulgentiam, et remissionem etiam perpetuo concedimus et largimur; non tamen presbyteris, et aliis ejusdem congregationis quoties pro exhortationibus habendis conveniant, quam aliis utriusque sexus Christianis fidei suam exhortationibus interesse debent decem annos, et qui ecclesiam dictae congregationis in quatuor aliis anni diebus festis per dictos presbyteros semel tantum designandis, et ab ordinario approbandis a primis vespere usque ad occasum solis festorum hujusmodi singulis aous devote visitaverint, et, ut praefertur, oraverint septem annos, et totidem quadragenas. Eisdem vero presbyteris, et aliis dictae congregationis quoties divinis officiis in sua ecclesia, vel oratorio more dictae congregationis celebrandis, aut congregationibus publicis, vel privatis, et secretis pro quocumque opere pio exercendo interfuerint, vel sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, aut comestentiam suam, antequam cubitum eant, examinaverint, seu flagellis ad carnem castigandam se afflixerint, vel quinquies orationem Dominicam, et toties salutationem angelicam tam pro anima presbyterorum, aut aliorum congregationis praedictae, quam aliorum in Christi charitate defunctorum recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reduxerint, aut quodcumque aliud pietatis, vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum sexaginta dies iunctis eis, vel alias quomodolibet debitis pönitentis in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

§. 7. Non obstantibus regula Nostra de gratiis ad instar non concedendis, aliisque apostolicis, ac in provincialibus, et synodalibus conciliis editis constitutionibus, et ordinationibus, statutis, legibus, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudiculis, et literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et inno-

vatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes merito, ut alia quovis exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Volumus autem, ut praesentium transcriptis etiam impressis manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die quarta maji millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Vides lobos de transmissis.

LXXXIX.

Det. die 8
aug. 1776
Aene II.

Praescribitur nova regula pro conservatione portus Caesotici perpetuo servanda.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Constantis Nostrae voluntatis, qua Caesotensem civitatem praecipuo, ac singulari charitatis affectu tanquam patriam Nostram dilectissimam, omni quidem tempore, sumis prosequuti, uberrima sane argumenta praebere nunquam omisimus, ac praesertim, dum in minoribus constituti, et carissae apostolicae avariae praesidentes, omne adhibuimus studium, omnemque operam impendimus, ut ab ejus portu Caesotico uncinato insalubris aer, qui ex salinarum proximitate oriebatur, illis a libi ex chirographo recolendae memoriae Clementis pp. XIV praedecessoris Nostri translatis in maximam populi terrae dicti portus commoditatem, atque utilitatem procul arceretur.

Caesotensem civitatem angustam charitatis affectu, tanquam patriam Nostram dilectissimam, omni quidem tempore, sumis prosequuti, uberrima sane argumenta praebere nunquam omisimus, ac praesertim, dum in minoribus constituti, et carissae apostolicae avariae praesidentes, omne adhibuimus studium, omnemque operam impendimus, ut ab ejus portu Caesotico uncinato insalubris aer, qui ex salinarum proximitate oriebatur, illis a libi ex chirographo recolendae memoriae Clementis pp. XIV praedecessoris Nostri translatis in maximam populi terrae dicti portus commoditatem, atque utilitatem procul arceretur.

§. 2. Porro, quoad expensas pro hujusmodi portus conservatione, et reparatione, per-

Reverendissimi
XII gravi-
bus tollit.

Derogatio
nonnullis
rebus.

provisi
sunt
pluribus
omnibus
sacris
pro
portione
portio
Con
suetud.

gendas, pluræ, sicut accepimus, a felicis re
cordationis Benedicto pp. XIII. prædecessore
quoque Nostro in sua idibus septembris au
no incarnationis Dominicæ MDCCXXVII sub
plumbo expeditis literis statuta, atque præ
scripta fuerunt, nimis asperis, ac indecoris in
paragrapho nono eorumdem literarum, cujus
initium est — Præterea quoad sumptus —
etiam in dictis poenis, adversus eos, qui suis
mandatis obtemperare abnuissent, literasque
hujusmodi bis anno quolibet in dictæ civitatis
consilio, seu publicis comitiis perlegendas esse
ipse Benedictus prædecessor constituit, ac alias
prout in ejusdem literis prædictis, quarum
tenores præsentibus pro plene, et sufficienter
expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha
beri volumus, fusiis continetur. Modo vero
indefabili Dei bonitate in supremo apostolatus
solio præsidentes, ac novis id dies beneficia
Nostræ argumentis eamdem patriam, il
liusque dilectos filios, communitatem, et homi
nes cumulare volentes, præscriptam metho
dum, seu regulam infradictis immutare con
sonum arbitramur, ut in posterum, quod ex
pensas hujusmodi que in hac perpetui valita
ra constitutione decernimus, sit servanda.

Revenatur
provisi
sunt
pluribus
omnibus
sacris
pro
portione
portio
Con
suetud.

§. 3. Quo circa motu proprio, atque ex
certa scientia; et matura deliberatione Nostris,
de quo apostolicæ potestatis plenitudo, om
nes, et singulas injurias vocis, et expres
siones immerito contentas ab initio, et in toto
dicto paragrapho nono incipiente — Præterea
quoad sumptus, — eorumdem literarum una
cum acerbioribus, ac æque offensivis poenis
ibidem iudicatis, revocamus, et abolemus, ac
nullius inobis esse statuimus, et declara
mus, perinde ac si nunquam usurpatæ, et in
iunctæ fuissent, simulque præscribimus, et
jubemus, ut in iis, quæ excavationem, con
servationem, et reparationem dicti portus res
piciunt, in posterum deputati terræ dicti portus,
nec intimari nunquam, nec in consiliis, in quibus
de rebus ad eundem portum spectantibus
agendum erit, jus habebant interveniendi, et si
ad placitum consiliariorum pro meliori eorum
dem instructione vocabantur, nullum super
propositis deliberationibus suffragium ferre va
leant, ita exigentia decore, et ipsius consilii cla
ritate; sed sumptus, et expensæ semper fiant,
nec quid immodicum, aut pro arbitrio gestum
fuisse unquam dignoscatur sub poena quinquaginta
aureorum ab illis, qui legem hanc vio

laverint persolvendum, et motui Pietatis dic
tæ civitatis applicandorum. Ut autem hujus
intentionis Nostræ perennis semper extet me
moriam, has præsentis literas in publicis comi
tiis prædictis anno quolibet legendas esse, mo
tu, et potestate plenitudine paribus, in iungi
mus, et mandamus.

§. 4. Decernentes easdem literas, et in illis
contenta quaecumque etiam ex eo, quod homi
nes terræ dicti portus ad præmissa vocati,
et auditi non fuerint, nunquam de subreptioni
bus, vel obreptionis vitio, aut cujusvis nulli
tatis defectu notari, et impugnari posse, sed
semper firmas, validas, et efficaces existere, et
fore, et suosque plenarios, et integros effectus sor
tiri, et obtinere; sique in præmissis per quos
cumque iudices ordinarios, et delegatos etiam
causarum palatii apostolici auditores, judicari,
et definiri debere, ac irritum, et inane si secus
super his a quoquam quavis auctoritate scien
ter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus ipsius Benedicti præ
decessoris literis prædictis, aliisque constitutioni
bus, et ordinationibus apostolicis ac dictæ ci
vitatis etiam iuramento, confirmatione apostoli
ca, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et
consuetudinibus, privilegiis quoque indolis, et
literis apostolicis superioribus, et personis sub
quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum qui
busvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis
que efficacioribus; efficacissimis, ac insulitis
clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in
genere, vel in specie, ac aliis in contrarium
quomodolibet concessis, approbatis, et innova
tis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores
præsentibus pro plene, et sufficienter expressis,
ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis
alias in suo robore permanens ad præmissorum
effectum, hac vice dimittat specialiter,
et expresse derogamus, cæterisque contrariis
quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum
Petrum sub annulo piscatoris die octava maji
millesima septingentesimo septuagesimo sexto
pontificatus Nostri anno secundo.

Quodlibet
crimen
admittere,
se
contra
fidei
et
sacra
mentum
perjurare
quia
scilicet.

Quoniam in
confraternis
delegatis.

XC.

Die 11.
Maj. 1776.
Anno II.

Confraternitas SS. Sacramenti, et sanctæ Mo
nicæ in ecclesia sanctæ Mariæ de Populo
urbis instituta erigitur in archiconfraterni
tatem.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii primicerius, et custodes confraternitatis sub denominatione sanctissimi Sacramenti, et sanctae Monicae almae urbis Nostrae canonice, ut asseritur, erectae, quod ipsa confraternitas ordinaria auctoritate ab anno usque MDCL. instituta fuit, modoque magno confratrum numero referta existit; ejus vero confratres plura pietatis opera exerceant juxta proprium institutum, ac praesertim comitantur augustissimum Eucharistiae sacramentum in parochiali ecclesia sanctae Mariae de Populo nuncupata nobis praedictae, atque infra octavam corporis Christi solemnem peragunt processionem, festumque sanctae Monicae eorum protectricis praecipue colunt. Cum autem sicut eandem expositioni subjungebat, praedicti primicerius, et custodes confraternitatem hujusmodi archiconfraternitatis jure decerari plurimum desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi voleantes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, confraternitatem sanctissimi Sacramenti, et sanctae Monicae hujusmodi in archiconfraternitatem cum omnibus, et singulis praerogativis, juribus, honoribus, et praeminentiis solitis, et consuetis auctoritate apostolica tempore praesentium, sine cujusvisque praepjudicio, perpetuo erigimus, et instituimus; ac ipsius archiconfraternitatis sic erectae officialibus, et confratribus praesentibus, et futuris, ut ipsi alias quascumque confraternitates ejusdem instituti extra aliam urbem praedictam ubique locorum existentes eidem archiconfraternitati, servata forma constitutionis recolendae memoriae Clementis papae VIII. praedecessoris Nostri desuper editae, aggregare, illiusque omnes, et singulas indulgentias, et peccatorum

remisiones, ac poenitentiarum relaxationes ipsi confraternitati sic in archiconfraternitatem a Nobis erectae concessas communicare libere, et licite possint, et valeant auctoritate, et tenore praedictis similiter perpetuo concedimus, et indulgemus.

§. 3. Decernentes eandem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; siquidem in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatium apostolici auditoris judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Nos obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, dictae confraternitatis, aliisque quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicis; et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hoc vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die undecima maji millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

XCI.

Dat. die 22.
maj. 1776.
Anno II.

Facultas episcopo Aurelianensi supprimendi monasterium Coelestinorum in sua dioecesi existens.

Venerabili fratri episcopo Aurelianensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam,
benedictionem,

*Ratio decreti
novae sup-
pressionis.*

§. 1. Alium cum pro parte clarae memoriae Ludovici XV., dñm vixit, Francorum regis christianissimi factis recordationis Clementi pp. XIV. praedecessori Nostro delictum fuisset, in domibus monachorum Coelestinorum existentibus in regnis Galliarum regularem disciplinam ita esse collapsam, ut nihil ex ipsis ornamentis, et utilitatibus, plurimum vero detrimentis, offensivis, et scandallis in christianum populum redundaret, omnemque reformationis spem sublatam fuisse, pro pastoralis officii debito pietatis ejusdem Ludovici regis votis annuendo, facultatem venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis regni Galliarum concessit ad annum duraturam, ut tamquam ejus, et apostolicae Sedis delegati domos monachorum Coelestinorum in suis respective dioecesibus existentes visitarent, ac sedulo inquirerent, si qui pravi usus, damnaeque consuetudines irroperissent, et opportuna remedia adhiberent; quod si vacuum prorsus, et irritum compertum fuisset quodcumque instaurandae regularis disciplinae studium, et contentum, modum excogetarent, ac viam proponerent, qua eidem Clementi praedecessori communicata, illud de praedictis monasteriis, vel omnibus, vel aliquibus, deque ejusdem ordinis personis decerni posset, quod divino cultui, Christianifidelium bono, ac eorumdem monachorum conscientiae, et tranquillitati magis profuturum videretur, ac alias prout ipse Clementis praedecessoris desuper in simili forma Brevis die prima martii MDCLXXIII. expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, nberius continetur. Nuper autem Nobis exposuisti, quod eorumdem litterarum vigore ea, qua par erat, diligentia, zelo, et charitate, visitatio peracta fuit monasterii beatae Mariae Virginis d' Ambert vulgo nuncupatae ejusdem ordinis in ista Aurelianensi dioecesi existentis, et quamvis omne studium, omnemque curam adhibuisses, ut quatuor monachos, et unum oblatum totam familiam ejus tunc constituentes, et juxta praescripta in capitulo generali ejusdem ordinis in dicti monasterii filios declaratos ad regularem

discipline observantiam revocares, omnia tamen in irritum ceciderunt, quippe quia ipsi monachi monitis, consiliisque hujusmodi dicti potius monasterii suppressionem praeferebant esse duxerunt.

§. 2. Serio itaque perpensis omnibus in visitatione hujusmodi tam lenabiliter, ac prudenter gestis, consideratisque aniveris rerum, et personarum circumstantiis, cum spes omnis deficiat penitus restituendi in eodem monasterio regularem vivendi rationem, hinc est, quod Nos fraternitati tuae facultatem, atque potestatem monasterium praedictum monachorum Coelestinorum beatae Mariae virginis d' Ambert vulgo nuncupatum dioecesis Aurelianensis supprimendi, ac omnem regularem ejus qualitatem perpetuo in eo extinguendi auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

*Monasterium
coelestinum
pro decreti
suppressione.*

§. 3. Tibique, ut bona omnia tam stabilia, quam semoventia, jura, atque actiones ad monasterium hujusmodi quomodolibet spectantia, et pertinentia cujusvis generis, et speciei existant in aliis, pios tamen, usus assignare; et applicare libere, et licite possis, et vales auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus.

*Omnia bona
suppositi
monasterii in
pios usos
auctoritate
eius
praecipitur.*

§. 4. Quod vero attinet ad personas quatuor monachorum integram familiam ejusdem monasterii constituentium, cum oblatum praedictum interea, sicut accepimus, ex hac vita migraverit, ut ipsis facultatem permansendi, quoad vixerint, extra claustra sui ordinis in habitu presbyteri saecularis, et sub obedientia dioecessani loci, in quo morari contigerit, tribuere possis, et vales pari auctoritate, et tenore impertimur.

*Quatuor monachis
conceditur, ut
viam ejusdem
extra claustra
ordinis in
habitu presbyteri
saecularis.*

§. 5. Quia vero unus ex eisdem monachis, nempe dilectus filius Edmundus Nicolaus Cabiller dicti monasterii procurator suum jam patefecit animum perpetuo in ordine, et congregatione hujusmodi vivendi, quoties proposita reformatio ab aliquo ordinis, et congregationis hujusmodi monasterio admittatur, et amplectatur; hinc, ut eidem Edmundo Nicolaus facultatem ad monasterium ejusmodi transeundi, atque in eo quoad vixerit, permanendi concedere pariter vales, auctoritate, et tenore similibus largimur.

*Alteri monacho
facultas
conceditur
transcendi
ad aliud monasterium.*

§. 6. Volumus autem, quod ex fructibus, redditibus, et proventibus ejusdem monasterii d' Ambert, tam illius priori, quam

*Assensu pro
singulis
monachis
conceditur
ad villas et
bona
monasterii.*

caeteris monachis praedictis ea annua assignatur portio ipsa, seu quoad dictum Edmondum Nicolaum dicto respectu monasterio, ad quod transire, et in eo permanere contingat quoad vixerit solvenda, et duratura, quae tunc arbitrio, et prudentia sufficiens, atque congrua judicabitur.

Classula
sublata, et
decursum in-
ruiat.

§. 7. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, quoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illa, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordiarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, de latere legatos, et apostolicae Sedis nuntios iudicari, et designari debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegata
causarum.

§. 8. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodali- bus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, et ordinis, ac monasterii huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et conductis; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et per nos sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac, etiam in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice duxerunt, specialiter, et expresso derogamus, cassatisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima secunda maii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Dot. die 22,
mai 1776,
Aene II.

Facultas episcopo Lemovicensi supplicandi
monasterium Coelestinorum in sua diocesi

existens, ejusque bona in pios usus erogandi.

Venerabili fratri episcopo Lemovicensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Alias cum pro parte clarae memoriae Ludovici XV., dom vixit, Francorum regis christianissimi felices recordationis Clementi pp. XIV., praedecessori Nostro delatum fuisset, in domibus monachorum Coelestinorum existentibus in regni Galliarum regularem disciplinam ita esse collapsam, ut nihil ex ipsis ornamentis, et utilitatibus, plurimum vero detrimenti, offensionis, et scandali in christianum populum redundaret, omnemque reformationis spem sublatam fuisset, pro pastoralis officii debito, piissimis ejusdem Ludovici regis votis anouendo, facultatem venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis regni Galliarum concessit ad annum duraturam, ut tanquam ejus, et apostolicae Sedis delegati domos monachorum Coelestinorum in suis respective diocesis existentes visitarent, ac sedulo inquirerent, si qui pravi usus, damnaeque consuetudines irrepressi, et opportuna remedia adhiberent; quod si vacuum prorsus, et irritum comperteret quodcumque instaurandae regularis disciplinae studium, et conatum, modum excogetarent, ac viam proponerent, qua eidem Clementi praedecessori communicata, illud de praedictis monasteriis, vel cinnibus, vel aliquibus, deque ejusdem ordinis personis decerni posset, quod, divino cultui, Christianis bono, ac eorumdem monachorum conscientiae, et tranquillitati magis profuturum videretur, ac alias prout in ipsius Clementis praedecessoris deuper in simili forma Brevis die prima martii MDCLXXIII expedita litteris, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis haberi volumus, uboribus continetur. Nuper autem Nobis exposuisti, quod eandem litterarum vigore ea, quae par erat, diligentia, zelo, et charitate visitatio peracta fuit monasterii de Ternis, vulgo nuncupati, ejusdem ordinis in ista Lemovicensi diocesi existentia, quod unicum in tota diocesi

Agitur de
vitiis sup-
pressionis de-
reventis
monachorum
Coelestinorum
in ista
diocesi, ac
sua in praed-
dicti con-
stitutione.

XGII. aliter

hujusmodi reperitur, et quamvis omne studium, omnemque curam adhibuisses, ut quatuor monachos totam ejus familiam constituentes, et juxta praescripta in capitulo generali ejusdem ordinis in dicti monasterii filios declaratos ad regularis disciplinae observantiam revocares, omnia tamen in irritum cesserunt quippe quia ipsi monachi monitis, consiliisque hujusmodi dicti potius monasterii suppressionem praeferebant esse duxerunt.

Ejus po-
tius con-
stituit pro-
ductum ad reg-
nandum
et consue-
tudo, et
personam
monasterii.

§. 2. Serio itaque perpensis omnibus in vitatione hujusmodi tam laudabiliter, ac prudenter gestis, consideratisque universis rerum, et personarum circumstantiis, cum spes omnis deficiat penitus restituendi in eodem monasterio regularem vivendi rationem, hinc est, quod Nos fraternitati tuae facultatem, atque potestatem monasterium praedictum monachorum de Ternis nuncupatum diocesis Lemovicensis supprimendi, ac omnem regularem ejus qualitatem perpetuo in eo extinguendi auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur. Tibique, ut bona omnia tam stabilia, quam semovientia, jura, atque actiones ad monasterium hujusmodi quomodolibet spectantia, et pertinentia cujusvis generis, et speciei existant, in alios, pios tamen, usus assignare, et applicare libere, ac licite possis, et valeas, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus. Quod vero attinet ad personas quatuor monachorum integram familiam ejusdem monasterii constituentium, ut ipsis facultatem permonebimus, quoad vixerint, extra claustra sui ordinis in habitu presbyteri saecularis, et sub obedientia dioecesanæ loci, in quo morari contigerit, tribuere possis, et valeas pari auctoritate, et tenore impertimur.

Et assigna-
tus est vici-
nus super
per hanc
suppressionem
monasterii.

§. 3. Velamus autem, quod ex fructibus, redditibus, et preventibus ejusdem monasterii, tam illius priori, quam cæteris monachis praedictis, ea annua assignetur portio quoad vixerint duratura, quae tuo arbitrio, et prudentia sufficiens, atque congrua judicabitur. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quando-cunque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari.

Claustra mo-
nasterii, et de-
cretum legi-
timum.

§. 4. Sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, ac delegatos etiam causa- rum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Ro-

manae Ecclesiae cardinales de latere legatos, et apostolicae Sedis nuntios judicari, ac definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
auctorita-
tionum.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus constitutionibus, et ordinationibus, et ordiis, ac monasterii hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roborata statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, allisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et alijs decretis in genere, vel in specie, ac alijs in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris, die vigesima secunda maji millesimo septingentesimo septuagesimo sexto; pontificatus Nostri anno secundo.

XCH.

Die 26.
maji 1776.
Aase U.

Imminutio festorum in diocesi Gnesnensi.

Venerabili fratri archiepiscopo Gnesnensi, seu Venerabili fratri Ignatio Kosiowski episcopo Adraetensi ejus in spiritualibus vicario generali.

Pius PP. VI.

Venerabiles, fratres salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Paternae charitatis, qua Christifideles omnes in Domino complectimur, illud maxime consentaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualia consecranda fieri promptiores, alacriorisque possint, utra-

Procuratio.

que enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse alteri nonqueant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri potest, maxime provehantur. Quapropter, et si precipue ad divinum cultum, animarumque salutem, Nostra apostolici ministerii sollicitudo conuersa sit, tamen interdum, ea maxime neglecta temporalium rerum opportunitate non solum impedimenta, si quas sint, averti, sed et multo potiora ad eum finem adimenta comparari posse cognoscimus, ex quo facile intelligere potestis, venerabiles fratres, quo animi exuperimus, non mediocriter, quas a festorum dierum numero in ea parte istius diocesis Gnesensis, cui supremus Borussiae dominator temporaliter preest, in populum emanant incommoda, hisque eidem populo opportuna dierum festorum diminutione ex apostolica benignitate providere, et fidelium utilitatibus, abque aeternae salutis dispendio consulere volentes, fraternitatibus vestris committimus, et mandamus, ut duo, vel unus vestrum in dicta diocesis Gnesensis parte hanc de festis diebus legem, in quam maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuntiatis et edicatis, vel alter vestrum denuntiet, et edicat.

§. 2. Ratineantur nempe, ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non Nativitatis Domini nostri Iesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quinque dicati beatae Mariae virgini scilicet purificationis, annuntiationis, assumptionis, natiuitatis, et conceptionis. Præterea ut sancti Joannis Baptistæ, sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omnium sanctorum, sancti Stephani protomartyris, sancti Laurentii levitæ et martyris, sancti Adalberti episcopi, et martyris, et etiam festis principalium patronorum, cuiusque ecclesiae parochiales, ita ut intra circundarum parochias cum sua celebrata die, quo incidere, retineantur. In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholice instituto, Christianifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorundem vigiliis, quibus adnoxum sit, observare debeant, et teneantur.

§. 3. In reliquis vero festis non solum laboriosæ artium exercitationes, et servilia opera permittimus, et indulgemus, sed etiam eos-

dem Christianifideles a quacunque vigiliæ, seu jejunii, diebus præcedentibus, dummodò aliunda, vel ratione quadragesimæ; vel quatuor temporum non præcipiatur, et audiendi missæ in præfatis diebus festis obligatione absolvimus, et liberamus. Sed quoniam dum populorum conscientiae consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt indigentis providemus, sanctorum venerationem, ac salutarem Christianifidelium poenitentiam minuire non intendimus.

§. 4. Ideo sanctorum, et solemnium officia, ac missæ, tam in eisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis a clero retineri, et sicut prius in quacunque ecclesia celebrari mandamus; sacrum vero jejunium, quod in prædictis vigiliis habebatur ad quartas, et sextas ferias adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus. Ut autem non solum clerici, et divites homines seculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missæ sacrificio, ac divinis officiis, quod vehementer optamus, adesse possunt, sed etiam ii, qui rusticis deventi laboribus ecclesias diebus tantum festis adveni, sanctorum apostolorum, ac martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servant, et venerentur; volumus, et præcipimus, ut die 29 junii ultra præcipuam sanctorum Petri, et Pauli solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die 26 decembris ultra præcipuam sancti Stephani festum etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die 29 junii in calendariis ecclesiasticis ita festum inscribendum erit—*s. Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum*, ac tam in officio, quam in missa addatur commemoratio de communi apostolorum—die vero 26 decembris ita nentur—*festum s. Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum*, ac tam in officio, quam in missa addenda erit commemoratio de communi plurimorum martyrum.

§. 5. Haec Nos venerabiles fratres non minus spirituales, quam temporales ipsius populi utilitatem intendentes, sancienda esse indicavimus, in quo plurimum sollicitudini, et vigilantiae vestrae confidimus, qui illud profecto studiosius, studioque vestro efficietis, ne quid et divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, major sit in populorum animis pietas, fervor,

Officia, et missæ etiam in abrogatis feriis serventur, et memorias sanctorum ecclesiasticè potest commemorari sine seculo et Pauli.

Declari-
dum, qui
festivitate-
re debent.

In reliquis
vero festis
servantur præ-
dictorum, et
vigilæ re-
vocantur.

Mittimus, et
declari-
dum ad
episcopos, ut
populus doc-
eant, quæ
ad sacrificia-
rium de-
rum festi-
mperant.

ne devotio: profundo vehementer cupimus, et in Domino fraternitatis vestras hortamur, ut fidos populos diligenter edocendos curetis, quae ad iustam, legitimamque dierum festorum celebrationem pertinent, quo ardore, quaque humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, et christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christiani fidelem corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebitis, ut prophana quaeque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu illa sint, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, atque pietatem plurimum prodesse possunt. Illud postremo curae vobis sit, venerabiles fratres, ut isti fideles populi, de quorum utilitate per praesentes consulimus, intelligant, eam, cui temporally subjecti sunt, plurimam dedisse operam, ut Nos hac apostolicae concessionis beneficium ipsa largiremur, atque hac etiam re perspicue declarasse, quantum suorum commodis, et utilitati student, tanto proinde magis eosdem excitari debere non solem, ut alacriter debitam illi obedientiam, fidemque praestare pergant, verum etiam assidue Deum obsecrent, ut eum illis comulet donis, quae ad veram, et solidam felicitatem conferre possint, quae quidem cuncta a sedulitate vestra maxime pollicemur.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, et in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima quinta maji millesimo, septingentesimo, septingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

XCIV.

Consultat definitivae constructioni caecalis in flumine Eridaoi penes civitatem Faventinam.

Reverendissimo cardinali Vitaliano Borromei del titolo di S. Maria in Araceli della provincia di Romagna legato a latere.

Council
congregatio

§. 1. Ci è stato rappresentato dai reverendissimi cardinali della congregazione particolare

da Noi deputata per mezzo del reverendissimo cardinal Andrea Corsini, che sine dall'anno 1763 a nome della Nostra città di Faenza unitatosi al Nostro predecessore di fel. mem. Clemente XIII. il piace di preparar una navigazione da Faenza stessa al mare Adriatico, valendosi dell'acqua già dal fiume Lamone per uso dei molini, e di altri pubblici edifici superiormente alla città derivata, che al presente si fa di nuovo ternare in detto fiume Lamone, e dal meline di detta città denominato il meline della Croce scavando un canale, il quale con proseguire lungo la strada, che porta a Bagnacavallo medesimo, e successivamente lungo il fosso vecchio vada a sfiorire in Po di Primaro nelle vicinanze di s. Albergo, giusta la linea indicata, o metodo proposto dal perito idrostatico Romualdo Bertaglia nella sua relazione sottoscritta il dì 18 agosto 1754 ed approvata dal general consiglio di essa città tenuto il dì 11 dicembre 1755. Fu per organo della segreteria di stato richiesta sopra tale istanza l'informazione del cardinal legato di codesta provincia vostro antecessore, che di quel tempo era il cardinal Crivelli, il quale assicurò, che l'opera non solo non apportava alcun danno alle comunità di Cotignola, e Bagnacavallo, a' alla città di Ravenna, per il rispettivo territorio delle quali passava doveva il nuovo canale, che anzi stata sarebbe utilissima non solo alla città di Faenza, ma ancora ad altre città, e terra di codesta provincia, e del pari vantaggiosissima alle terre di Cotignola, Bagnacavallo, e Lugo, atteso che nella maggior parte dell'anno, per la malagevolezza della strade e costrette sono a rimaner prive di ogni commercio, e al grave dispendio di un difficoltoso trasporto, soggette esser debbono.

§. 2. Da dette Nostro predecessore per l'esame del surriferito piano venne desolata una congregazione particolare di reverendissimi cardinali, la quale per maggior istruzione dell'affare, ordinò, che fossero sentiti per una via stragiudiziale li pubblici rappresentanti di quella città o terre, per il territorio dei quali passar doveva il suddetto nuovo canale. In seguito di che d'ordine del surriferito cardinal legato sotto il dì 17 aprile 1764 publicatasi una notificazione, coe cui i rappresentanti di detta città, e terra venivano interpellati a comparire entro certo termine avanti il capo di essa congregazione, ed ivi dedurre quelle ragio-

opus recepti
cardis
Clem. XIII.

l'op. publica-
tione ad hoc
deputata
congregatio
nova

Dat. die 2
junii 1778.
Anno II.

ni, che potevan loro competere, la città di Ravenna, i possessori della bonificazione Gregoriana, i deputati della regione di Savarna, la terra di Bagnacavallo per mezzo di stragiudiziali fogli esibirono le loro difficoltà, ed opposizioni, deducendosi dalla comunità di Ravenna la pretesa diminuzione, che dal nuovo canale avrebbe risentita ne' suoi dazj, dai possessori della bonificazione Gregoriana il preteso privativo uso dell'acqua del Lamone, dagli altri possessori della regione di Savarna il preteso danno, che avrebbero risentito nei loro terreni per la supposta debolezza degli argini del nuovo canale, per le rotte del Senio, per la mancanza de' necessari scoli, quali proteste pregiudiziali venivano adottate a nome della comunità di Bagnacavallo unitamente agli altri, che supponevasi poter risultare allo campagna di quel territorio, e per il maggior restringimento delle acque sovravallate in caso d'inondazioni del Senio, del Lamone, e del Pò, e per la occupazione de' terreni, ne' quali lo stesso canale doveva escavarsi. Rispondevasi a Noi per parte di detta comunità l'istanza per la deputazione di una congregazione particolare di reverendissimi cardinali, i quali esaminando per via economica, tanto le opposizioni già come sopra date, e che si riproponessero di essersi tali, e quali, quanto le risposte, che in esclusione di esse si sarebbero dedotte, avessero potuto formare del proposto piano quella vera, e giusta idea, che ci avesse poi determinato alla suprema, e finale risoluzione dell'affare.

§. 3. Con Nostro rescritto del 20 marzo corrente anno, e per organo del Nostro reverendissimo cardinal pro-uditore all'effetto come sopra richiesto deputammo una congregazione di cinque reverendissimi cardinali Corsini, De Zelada, Alessandro Albani, Caraccioli, e Casali, acciò che, maturamente ponderato l'affare, avessero a Noi fatta la relazione; tanto sull'idea del piano proposto, se utile fu, se, eseguibile, se ad alcuno dannoso, quanto se l'esecuzione di esso accordar si dovesse, a spese della comunità di Faenza, la quale ne faceva l'istanza, oppure concedersi a persona da nominarsi, che nel caso, in cui non si fosse creduto, o per ragione economica, o per politico riflesso, eseguibile dalla comunità stessa con altro memoriale da Noi con altro rescritto del 29 marzo corrente anno alla medesima congrega-

zione rimesso, richiedeva di eseguire a proprie spese l'opera del nuovo canale. Ci è stato rappresentato ancora, che dopo aver premesso l'esame di delle difficoltà come sopra proposte dalla comunità di Ravenna, dai possessori della bonificazione Gregoriana, della regione di Savarna, e dalla terra di Bagnacavallo, come delle risposte date a nome della comunità di Faenza, adunatasi in congregazione come sopra da Noi deputata sotto il dì 13 del prossimo passato mese di maggio, quantunque questa credesse, che l'opera io se stessa degna fosse di tutta l'approvazione, tuttavia, e per la situazione menò vantaggiosa dell'economia di detta comunità, e per incertezza della spesa stimasse opportuno di proporre piuttosto a quel cittadino, o cittadini, che mediante il memoriale dato da persona da nominarsi si offeriva di assumer l'opera a tutto suo carico, riservando.

§. 4. — *Consulendum Sanctissimo pro approbatione operis iuxta peritiam Bertaglia, vniuersis tamen civis se offerentis, non autem communitatis Faventis, et communitatis eminentissimo legati pro tempore provincie Emilie, qui pro sui arbitrio, et prudentia procedat ad operis executionem cum omnibus facultatibus necessariis, et opportunis etiam economicis, auditis summaris, et abque strepitu, et figura iudicii interesse habentibus, electis paritis partibus non suspectis, relictis damnis, quas de jure sarciscenda sunt, et precise signanter, quod non esum non minuantur vulgo — gli scoli — actu existentes, sed nec etiam construantur, quotiens necessarij judicentur, et demum cum facultate subdelegandi quem vel quos pro feliciore operis executione expedire crediderit. —*

§. 5. E siccome fatta a Noi di tutto ciò una piena, e distinta relazione dal prelodato reverendissimo cardinal Corsini, abbiamo creduto, che iocriter dovesse la suprema Nostra approvazione, e per la felice di lei esecuzione, degna fosse della Nostra conferma un'opera, che sarà utile non solo alla città di Faenza, e suo territorio, ma ancora a molte altre città, e luoghi della Nostre province di Romagna, e di Ferrara, i di cui vantaggi egualmente che quelli di tutti i Nostri amatissimi sudditi senecel sommente a cuore. Quod d, che avendo Noi per espresso nel presente chirografo il tenore della relazione di Remoaldo Bertaglia sottoscritta li 18 agosto 1754. della risoluzione

Derivum
nomen a
congrega-
one deputata.

Loco po-
tius de-
cam.

Confirmato
et deputato
altrius con-
gregacione
speciali.

sia la portia Bertaglia dovrà condursi il naviglio per la fossa della città fino alla strada, che porta a Bagnacavallo.

§. 9. Vogliamo ancora, che nè direttamente, nè indirettamente possa mai impedirsi la suddetta navigazione con levargli sotto qualunque pretesto, causa, o quesito colore, o diminuirla l'acqua, che dall'ancudata chiusa si potrà estrarre in qualsivoglia tempo, e particolarmente in tempo di estate, o di autunno;

e che venendo il caso, che dalla comunità di Faenza dovesse farsi lo spurgo del suo canale dalla chiusa al molino della Croce, possa, e debba ciò eseguire secondo il costume; sia però tenuto per dieci giorni avanti lo spurgo intimare, a dargli a notizia dell'Intraprendente, e padrone del naviglio, affinchè possa dare le giuste providenze per la barche; è perchè non vogliamo che nei tempi particolarmente delle fiere, che si fanno, tanto nei paesi circonvicini, quanto nel Nostro stato manchi la navigazione, perciò ordiniamo, che detto spurgo del canale non possa dalla comunità eseguirsi prima dell' 20 di settembre. Ad oggetto che la navigazione sia durevole in ciascun tempo, dichiariamo, ed ingiungiamo: che nel caso in cui, o per la costruzione di un qualche nuovo edificio, o di riattamento di quelli, che ora vi sono, l'acqua come sopra derivata mediante la chiusa, non potesse entrare in città, sia permesso all'Intraprendente suddetto di prender l'acqua dal presente canale fuori della città stessa, e prima che giunga al primo molino detto del Portella, portandosi al naviglio per le fosse quella quantità occorrente per la navigazione. Dandosi poi il caso di non dovere per qualche tempo introdurre acqua nel naviglio, perchè si rialino, o gli argini, o qualche fabbrica del medesimo, non vogliamo, che la città di Faenza resti priva dell'acqua nel suo canale per comodo de' suoi molini, o degli altri edifici; e per tal effetto dovrà continuare a scorrere l'acqua per detto comodo, ed uso, e per il di lei esito dovrà restar aperto il canale presente per cui l'acqua del molino della Croce ritorna nel fiume Lamone.

Conservare
la sempre
indefinita
acqua.

§. 10. Ordiniamo ancora, che quelli provvedimenti, leggi, o condizioni, le quali a cautela del molino della città sono prescritte per rapporto all'insuffimento degli orti con l'acqua del canale suddetto, debbano avere un maggior vigore, e con più esattezza osservarsi in

riguardo alla navigazione, da cui intendiamo tener lontano ogni impedimento, o ritardo. Siccome poi abbiamo riconosciuto, che non spieca esser vero la spesa, alla quale nell'esecuzione dell'opera andar deve necessariamente incontro l'Intraprendente, così volendo Noi per quanto più si può favorirlo, ordiniamo, e comandiamo, che non sia egli tenuto ad alcuna contribuzione, o ancor rinnovazione della chiusa, nè per la conservazione ed espurgazione degli argini, del canale, che deriva, e conduce rispettivamente l'acqua per uso di detti molini, e pubblici edifici, e per il tratto dalla chiusa stessa fino al molino della Croce, dopo del quale solamente spetti all'Intraprendente, e suoi il mantenimento del canale, suoi argini, ponti, e tutt'altro allo stesso canale annesso; giacchè perfino al suddetto molino della Croce l'acqua resta derivata, e condotta ancor al presente per comodo de' prefati molini, e pubblici edifici, ed il servir poi questa alla navigazione, non accresca spesa alcuna alla comunità, e di cui carico rimangano, e rimano dovranno ancor in avvenire il mantenimento, e rinnovazione al caso di bisogno della surriferita chiusa, la conservazione degli argini, l'espurgazione del canale nella indicata estensione; molto più, che la comunità medesima verrà a risentire non poco vantaggio dalla presente opera. Giusta che sarà l'acqua al molino della Croce, tutta dovrà servire al canale di navigazione, e dovrà considerarsi di pieno, ed assoluto dominio dell'Intraprendente, e suoi, in guisa, che possa farne quell'uso, che più gli parerà, e piacerà, e non sia permesso ad alcuno di deviarla.

§. 11. Per aprire il canale di navigazione dovrà l'Intraprendente comprare tutta quella quantità di terreno, che sarà a lui necessaria non solo per formare il detto canale, e suo arginamento, ma ancora per fare i sostegni, molli, e tutti quelli edifici, che a suo miglior profitto, ed a maggior vantaggio de' paesi circonvicini potrà costruire, e sopra, a lungo il medesimo canale; e ciascuna persona benchè privilegiata, privilegiatissima, e degna di special menzione, che per la linea del nuovo canale posseda terreni senza intervento di licenza veruna delle Nostre congregazioni de' Vescovi, e Regolari, e del Concilio potrà essere abilitata a venderlo, o se posseda a titolo de' beni patrimoniali, di fondi ecclesiastici,

Legge im-
posta sopra
redempiti.

spettare all'intraprendente, e smi, e che ancora sotto gravi, e rigorose pene non sia lecito ad alcuno di far pascolare qualunque sorta di bestiami sopra, e lateralmente gli argini del nuovo naviglio, non ostanti, qualunque consuetudine in contrario, statuti municipali, e diritto di pascolare, e di legnare.

§. 14. Dichiariamo ancora, che non sia in alcun tempo permesso ad alcuno, nè per suo personal comodo, nè per trasporto, tanto lungo il canale, quanto dall'una all'altra sponda di ritenere barche nel nuovo naviglio senza l'espressa licenza in iscritto dell'intraprendente, e suoi. Similmente dichiariamo che il nuovo naviglio, e suoi annessi edificj non possano mai in qualunque tempo esser soggetti ad alcuna imposizione di lavorii fatti, nè farsi per qualunque titolo, o causa, nelli fiumi, Pò, Lamone, Senio, e fosso vecchio, per rotture, ed argini, per inondazione de' medesimi, per gli scoli, che in essi vanno a scaricarsi, per il mantenimento della bocca dello stesso Pò in mare, della torre, e del porto, nè per qualsiasi colletta comunitativa, camerale, ed anche privilegiata, ben considerando Noi, che una tale esenzione, la quale si concede con vero titolo oneroso, ed in vista della conspicua spesa, che si assume dall'intraprendente non riesca pregiudiziale alle comunità, e possessori soggetti a tali riparti, li quali rimangono soggetti a quei medesimi pesi, ed a quello stesso riparto che si fa al presente, che non vi è l'opera del naviglio. Vogliamo ancora, che non sia lecito ad alcuna delle comunità per il territorio delle quali passerà il canale d'imporre veruna gabella di transito sulle barche, e loro carico; dichiariamo però, che restar debbano salve, ed illese tutte le gabelle, dazi, e pedaggi, che per la roba, la quale s'introduce, o si estrae, o transita per terra, si esigano presentemente, ma che non possano dette gabelle, dazi, e pedaggi da chiunque accrescersi in alcun tempo, e molto meno imporsi de' nuovi, divenendo le cose rimanerne nello stato in cui sono. Dichiarando ancora, che dandosi il caso, che le barche, e per la loro grandezza, e per la scarsità dell'acqua tanto nel Pò, quanto nel naviglio non adatta alla mole delle barche stesse, o rispettivi loro carichi, o per qualunque altra causa accidentale fossero obbligate di scaricarsi nelle ripe, e dell'uno, o dell'altro il loro carico per ricaricarsi in altre barche più piccole,

e più adatte al canal naviglio, la roba non possa giammai rimaner soggetta per simile accidentale deposito ad alcuno de' suddetti dazi di terra. Come puro a nessun dazio debbano rimanere soggetti quei generi, che nella costruzione del naviglio, e nel mantenimento degli operarj, che vi s'impiegheranno, saranno necessarij.

§. 15. Ed affinché l'incombenza come sopra data a voi, ed al reverendissimo cardinal legato della provincia di Romagna pro tempore, che in commissario ed esecutore dell'opera del nuovo naviglio Faentino destiniamo, e tutte le cose nel presente Nostro chirografo disposte, ed ordinate abbiano la piena loro a pronta esecuzione, vi concediamo tutte le necessarie facoltà ed autorità di assistere, e procedere per via stragiudiziale, e sommaria economicamente senza strepito di giudizio. E per tal effetto, sempre che voi lo stimarete opportuno, darete tutti gli ordini, e direzioni necessarie, prenderete tutte le providenze più opportune, pubblicando editti, e facendo tutt'altro; che crederete espediente, acciò le premesse cose siano pienamente, e speditamente eseguite, e procedendo posposta, e rimossa ogni, e qualunque inhibitione, appellazione, e ricorso di qualsivoglia sorta, ed interposto a qualsiasi giudice, o tribunale, fuori che a Noi medesimi, e al Romano pontefice, che sarà in quel tempo, in tutte le cause, e controversie, tanto civili, quanto criminali, che insorgere potessero per ragione delle cose disposte nel presente chirografo, e dipendentemente da quelle; con condizione però sempre, che l'esecuzione di dette disposizioni non possa esser mai ritardata, ancorchè l'appellazione fosse interposta a Noi, o alla santa Sede, se pure la commissione non fosse segnata di Nostro mano, e de' sommi pontefici Nostri successori, con l'espressa clausola, che l'esecuzione suddetta dovesse rimaner sospesa, la qual facoltà di udire, conoscere, decidere, e terminare, come sopra le controversie concernenti tal materia; debba, ed a voi, ed a vostri successori competere, tanto dentro, che fuori dei limiti di codesta legazione di Romagna, e per conseguenza anche dentro i limiti della legazione di Ferrara per quel tratto; che resterà dal nuovo canale intersecato, con potestà, ed autorità di citare, inhibire, e compellere all'ubbidienza qualunque persona privatamente, e indipendentemente da qualsiasi giudice ordinario, an-

Un cardinal legato pro tempore commissario/esecutore quando voglia essere, qual esecutor potest de iuris la costituzione disposita.

Altre esenzioni, di immunità favor re-dispensare e-pa.

corchè delegato, e cardinale della Santa Romana Chiesa, e legato a latere nelle loro proprie legazioni, e con facoltà di suddelegare, e deputare in qualsivoglia luogo quelle persone, che per la più felice esecuzione dell' opera stimarete opportune, e di attribuire a quelli la medesima vostra autorità, ovvero parte solamente di quella, come meglio crederete. Infendendo, che sia tolta a tutti i magistrati, giudici, governatori, benchè cardinali Nostri, e della santa Sede legati a latere ogni podestà, ed autorità di procedere sopra l' esecuzione di detto naviglio, e di decidere sulle controversie, che nella esecuzione stessa potessero insorgere giammai.

Chirografo
in
latino
pro
pius
chiro-
graphi
ex-
hibito.

§. 16. Ordinando al reverendissimo cardinale, che sarà pro tempore legato di Ferrara, che non solo non si opponga sotto qualsivoglia colore, e pretesto all' esecuzione delle cose sopraddette, ed a voi commesse, ma che in quelle, per quanto dipenderà da esso, vi presti ogni favore, ed aiuto; o così pure a tutti i governatori, uffiziali, ministri, ed alle comunità, università, ed alle particolari persone, ed a ciascuno, a cui possa appartenere, che nelle predette cose prestino a voi una pronta ubbidienza, eseguendo i vostri ordini in tutto ciò, che riguarda le cose medesime, essendo costamente, e volontà Nostra precisa. Di cui non meno è determinata mente, e volontà, che sotto la coattiva vendita de' terreni necessarij per la costruzione del nuovo canale, e suoi molini, o altri edifici, pagamento di contribuzione, o sia ricognizione per le merci, che si trasportano per detto naviglio, proibita deviazione, o diminuzione dell' acqua, e tutte altre, e singole disposizioni contenute nel presente chirografo, che qui abbiamo ad una ad una per ripetute, s' intendano compreso tutte, e singole persone, tanto laiche, quanto ecclesiastiche, e regulari di qualunque stato, grado, e condizione, o di qualsivoglia istituto, e congregazione benchè delle undici, mendicanti, o altri, ai quali siano stati comunicati, e ceduti simili privilegi, cavalieri di Malta, e santo Stefano, e di qualunque ordine militare, qualsivoglia monastero di monache, luoghi pii, ospedali, confraternite, collegj, abbazie, e comende qualunque, e che per essere comprese erigano una special menzione, chiese, prelati, vescovi, arcivescovi, ancorchè assistenti al Nostro pontificio soglio, e loro rispettive men-

se, reverendissimi cardinali della Santa Romana Chiesa, abbatì, palatini, camerari, cessionarij qualunque della Nostra camera apostolica, patentati, uffiziali, e ministri attuali di qualsivoglia qualità del sant' Ufficio, della santa casa di Loreto, della mensa vescovile, e di qualsivoglia altro tribunale, uditori civili, e criminali, e loro ministri qualsivoglia, principi, marchesi, conti, baroni, e feudatarij di qualunque sorta, governatori, luogotenenti, uffiziali, e ministri privilegiati per il numero di dodici figli, ed ogni altro, che pretendesse aver esenzione acquistata o per consuetudine, o per privilegio, anche confermato in forma specifica de' Nostri antecessori, o per titolo oneroso, e corrispettivo, o per via di composizione, o concordato, o per qualunque altro motivo, in guisa che tutti indistintamente debbano restar sottoposti alle disposizioni contenute nel presente chirografo Nostro.

§. 17. Volendo, e decretando, che allo stesso presente Nostro chirografo, benchè non esibito, nè ammesso, o registrato in camera, e ne' suoi libri a tenore della Bolla di Pio IV. Nostro predecessore de' registrandis non possa in alcun tempo, nè per alcun capo, e causa darsi, nè opporsi di surrisione, orrezione, nè di alcun altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè che mai sotto tali, o altri qualunque pretesti possa essere impugnato, moderato, o revocato, e che così, e non altrimenti debba sempre, ed in perpetuo nelle cose premesse giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi dalla Nostra congregazione delle Acque, da quella del Buon Governo, e da qualunque altra congregazione, e dai reverendissimi cardinali legati a latere pro tempore, non che da voi, o da qualunque giudice, tribunale, benchè collegiale, camerlengo di Santa Chiesa, tesoriere, rota, camera, o qualsiasi altro giudice, e tribunale quanto si voglia qualificato, togliendo loro, ed a ciascuno di essi ogni facoltà, ed autorità di giudicare, definire, ed interpretare in contrario.

§. 18. Dichiarando Noi in fin d' adesso preventivamente nullo, irritò, ed invalido tutto ciò che da ciascuno di essi con qualsivoglia autorità, scientemente, o ignorantemente fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse giudicare contro la forma, e disposizione del presente Nostro chirografo, il quale vogliamo debba avere il suo pieno effetto, esecuzione,

Omnis juris
remedium
admittit.

Chirografo
in
latino,
et
de-
cretum
in
1600.

na, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, ancorchè non vi siano stati chiamati, citati, nè sentiti i ministri della Nostra camera apostolica, e i possessori dei terreni che restaranno compresi nella sopraddeca linea del nuovo naviglio, e ogni altra persona, benchè privilegiata, e privilegiatissima, ecclesiastica, e laico pio, ed altri qualunque, che vi avessero, o pretendessero avervi qualsivoglia interesse, e che per comprenderli facesse bisogno di special menzione.

§. 19. Non ostante la sopraddeca Bolla de registranda, la regola della Nostra cancellaria de iure quavis non tollendo, chirographi, moti propri, e qualsivoglia altre costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, e riforme, benchè confermate da questa santa Sede anche in forma specifica, privilegi, immunità, libertà, ed esenzioni ancorchè inserite nel corpo del giuramento, liti pendenti sopra di esse in qualunque tribunale, e indulti conceduti a qualsivoglia persona, alle undici congregazioni, ed ordini anche militari, e di Malta, alle abbadi, monasteri, commende, e per qualsivoglia causa, e titolo, e quantunque corrispettivo, ed oneroso, e di composizione, o contratto, o cessazione della Nostra camera, e sotto qualsivoglia clausola insolite, ed effrese, sebben derogatorie, e derogatorie delle derogatorie; fidecommissi, e primogeniture, e altre qualunque disposizioni, vincoli, e consuetudini, ed ogni altra cosa che facesse, o potesse fare in contrarie, alle quali tutte, e singole avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e registrato, e supplendo colla pienezza della Nostra pontificia potestà ogni vizio, e difetto qualunque sostanziale, e formale che nelle cose premesse, e nella loro esecuzione potesse intervenire per questa sol volta, ed all'effetto suddetto, e per la piena, e totale esecuzione di quanto si contiene nel presente Nostro chirografo ampiamente, ed espressamente in ogni altro miglior modo deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 2 giugno 1776.

Pius PP. VI.

SOMMARIO

La Santità Vostra in vista della risoluzione presa dalla congregazione particolare dell' re-

verendissimi cardinali da Vostra Santità deputata, approva la costruzione del canale naviglio, che da Faenza conduce al mare Adriatico l'acqua, che dal fiume Lamone viene derivata per uso de' molini, ed altri pubblici edifici d'essa città, da incominciare lo scavo di tal canale dal molino denominato della Croce, e proseguirlo lungo la strada, che porta a Baginacavallo, e successivamente lungo il fosso vecchio vada a finire in Po di Primaro nella vicinanze di sant' Alberto, giusta la linea indicata, e metodo proposto dal perito idrostatico Romualdo Bertaglia. Concede una tale impresa a Scipione Zaenelli, e suoi in infinito, a quali dà la facoltà di poter gravare d'una ragionevole, e discreta contribuzione quella mercè, e prodotti di qualunque genere, e specie, minima eccettuata, che si trasportarono per barca coll' uso di detto canal naviglio a similitudine di ciò, che si pratica nel naviglio di Bologna, ed in simili canali manufatti. Dà al medesimo intraprendente Zaenelli la facoltà di potere sopra, e lungo il canale medesimo costruire molini, ed altre fabbriche, ed edifici, e di piantare lungo gli argini alberi di qualunque sorta. Accorda al medesimo il dominio dell'acqua, che dopo aver servito agli edifici della città di Faenza, dal molino sopradetto della Croce dovrà introdursi nel naviglio, e proibisce la diversione, o diminuzione della medesima acqua, fuori del caso dello spurgo della chiesa al canale da doversi eseguire però dopo li 20 settembre, con condizione, che se all'occasione di riattare qualunque degli esistenti edifici di Faenza non venisse introdotta l'acqua in essa città, possa l'intraprendente derivarla da fuori la medesima, ed all'incontro non si dovesse introdurre nel naviglio a causa della riattazione de' suoi argini, o fabbriche, non ne debba la città restar priva, ma scotter debba per il canale ora esistente, e che a tale effetto dovrà tenersi aperto; e che debbono pienamente osservarsi quel provvedimenti, leggi e condizioni, che trovansi prescritte per l'affluimento degli erti coll'acqua anzidetta. Esenta la Santità Vostra il medesimo intraprendente da qualunque spesa, e contribuzione per il mantenimento della chiesa, e canale inserviente di presente alla città; ma a carico dello stesso intraprendente vuole che sian tutte le spese, che potranno occorrere per la conservazione, e manutenzione del naviglio

Derogatoria
cancellaria.

dal suo incominciamento al molino della Croce, fino al suo termine. Vuole la Santità Vostra che il medesimo Zannelli dehba comprare tutta quella quantità di terreno che sarà necessaria per la costruzione del naviglio, suoi argini, sostegni, fabbriche, o strado laterali; ed ordina, che qualsivoglia persona, ancorchè privilegiatissima, luogo pio, commenda, o altri qualsivoglia, e non ostante qualunque proibizione, o privilegio, debbano vendere ad esso intraprendente tali terreni a stima di due periti da eleggersi da ambe le parti; come ancora, che debbano esserli i venditori reintegrati di quei danni, che potessero irrogargli dall'atterramento di quelle fabbriche, che avessero a demolirsi, derogando la Santità Vostra espressamente a tutto ciò che potrebbe fare in contrario. Ordina altresì che dai medesimi periti venga fissata la linea precisa del nuovo canale, e stabiliti tutti gli scoli che saranno necessari con determinarne il punto preciso dei medesimi. Dà però la facoltà alli reverendissimi legati della Romagna pro tempore di poter fare qualche cambiamento della sopraindicata linea del Bertaglia quante volte dall'intraprendente gli se ne facesse costare la maggior utilità. Vuole finalmente la Santità Vostra che niuno possa pascer l'erbe, o percepire verun frotto proveniente dai terreni, che comprerà l'intraprendente; e che il nuovo naviglio non sia soggetto a veruna imposizione per causa dei lavorieri fatti, o da farsi nei fiumi, e fosse vecchio, o per qualunque altra causa. Ordina altresì, che non sia lecito a veruna comunità, per il di cui territorio passerà il canale, d'imporvi veruna gabello di transito sulle barche, e loro carico, dichiarando però che restino fermi tutti quel dazi di terra, che spettano presentemente alle comunità per ragione di transito, o estrazione dai rispettivi luoghi, senza però, che possano quelli aumentarsi, o che possano imporsi dei nuovi sopra la roba che dovrà trasportarsi per esso canale. E per il regolamento, direzione, ed esecuzione di quanto sopra, si danno dalla Santità Vostra e s'ingiungono al reverendissimo cardinal legato di Romagna tutte le facoltà necessarie, ed opportune, collo deroghe, dichiarazioni, ordinazioni, metodi, limitazioni, e tutt'altro più diffusamente espresso del presente chirografo ec.

XCV.

Dat. die 13.
juni 1778.
Anno 11.

Committitur archiepiscopo Florentino super definitiōne causae super asserto jure patronatus ejusdem abbatiæ.

Venerabili fratri archiepiscopo Florentino.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum alias monasterium abbatia nuncupatum sancti Jovinii de Capolona ordinis sancti Benedicti Arutinae diocesis, quod quondam magister Cajetanus Forti clericus in commendam ex concessione apostolica, dum viveret, obtinebat, illius commenda per obitum dicti Cajetani qui in Romæ curia diu clauserat extremum, cessante, ex quo ante commenda ipsa vacabat, modo tunc vacans dignosceret felicia recordationis Clemens pp. XIV. predecessor Noster, monasterium prædictum a suis iuribus, et pertinentiis bo. me. Bernardino De Vecchis tunc cameræ apostolicæ clerico decano, ac postmodum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinali, per ipsum, quoad vizisset tenendum, rependum, ac gubernandum apostolica auctoritate sub certis modo, et forma tunc expressis commendavit, ac alias prout lo ipsius Clementis predecessoris sub plumbis expeditis literis, quarum tenores præsentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Cum autem orta inde fuerit questio super prætenso jure patronatus dicti monasterii, seu abbatiae, quod dilecti filii moleres marchiones cognominati de Stufa, et Corsi sibi asserebant, et nunc per obitum ipsius Bernardini cardinalis vacans monasterium hujusmodi, seu illius commenda reporiatur. Hinc Nos dilecto filio cognominato Fezzi secundo audituri nuntiaturæ Florentinae committendum esse duximus, ut omnimodam libertatem ejusdem monasterii vindicare satagat, atque asserto juri patronatus se se opponere non præsumat.

§. 2. Voleutesque præterea, ut questio ejusmodi definiri, ac terminari debeat, motu proprio, ac ex certa scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine, fraternitati suæ,

Sicut constituitur.

Motto proprio tunc non per facultates ad questum monasterii.

de cujus fide, prudentia, integritate, dextérité, ac religionis zelo plurimum in Domino confidimus; quæstionem prædictam, cujus statum, et merita præsentibus pro expressis haberi volumus, cum omnibus incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, et connexis de voto quatuor assessorum partibus minime suspectorum, et a dicto auditore, ac respective ab eisdem comitibus eligendorum audierim, cognoscendam, decidendam, ac omnino terminandam committimus, et mandamus. Decernentes easdem præsentis literas etiam ex eo, quod quicumque interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes illis non consenserint, nec vocati, auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, nullitatis, aut alio quovis defectu notari, impugnari, et invalidari posse, nec semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, ac respective ab eis inviolabiliter observari.

§. 3. Sicque in præmissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales etiam de latore legatos, et Sedis apostolicæ nuntios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliorum iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac Nostræ, et cancellariæ apostolicæ regule de iura quæesito non tollendo, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis monasterii, seu abbatiæ huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibuscunque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque officioribus, efficacissimis, ac inane clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus, pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha-

beotes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hæc vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, quatenusque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die decima tertia junii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

XCVI.

Facultas cardinali præfecto congregationis fabricæ s. Petri, sive ejus economo pro venditione, et respective emptione domorum, et situm ad novum sacrarium basilicæ Vaticanæ necessarium.

Venerabili fratri Nostro Henrico Benedicto Marino episcopo Tuscolano Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinali duci Eboracensi nuncupato ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ vice-cancellario.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater Noster salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut accepimus, ut sacrarium basilicæ principis apostolorum de urbe in executionem mandatorum Nostrorum, et eorundem basilicæ, et arbis ornatum confluitur, multorum ædificiorum existentium in regione Burgi urbis prædictæ a parte dextera ejusdem basilicæ, ac præsertim duorum corporum domorum in plures partes divisorum, et viridarii illis adnexi, nec non parvæ atque antiquæ ecclesiæ huiusmodi domibus antea sub invocatione sancti Stephani Hungarici regis, pertinentium ad collegium Germanicum et Hungaricum dictæ urbis, nec non præterea duarum domorum spectantium ad officium, vulgo dell'Accetti nuncupatum dilectorum filiorum capituli, et canonicorum ipsius basilicæ, atque insuper trium domorum pertinentium ad massam communem nuncupatam ejusdem capituli, et canonicorum, aliorumque situm, sive illorum parte respectivo opus sit.

§. 2. Nos quidquid impedimenti constructionem sacrarii huiusmodi remorari posset in medio tollere cupientes, nec non parvæ anti-

Dot. die 27
Iulii 1776
Anno II.

Exemptions
hæc sunt quæ
necessaria
sunt ad no-
vam con-
structionem
sacrarii
Basilicæ
principis
apostolorum.

Concilio
republicæ
procurator,
ad trans-
mittendum
per nos
grat.

Clemente
veritate, et de-
cretionis ap-
pensione.

Derogatoria
nuncupatio-
nem.

ram partis hujusmodi actualem, realem, et corporalem possessionem, detentoribus inde expulsi, remittas, ac immissam manuteneas, et defendas, illisque pacifico frui, et gaudere facias, nec non prelium solvendum hujusmodi, et illius respective investimentum in locum parvae, et antiquae ecclesiae, domorum, viridariorum, aedificiorum, et situm, aliorumque praedictorum, seu illorum partis, sicut praemittitur, vendendorum in omnibus, et per omnia subrogas, et substitutas, ac illud quantumque, fideicomissa, obligationes, hypothecae, et alia quaevis onera super eisdem ecclesia, domibus, viridario, aedificiis, et sitibus, seu illorum, et illarum parte hujusmodi imposita, et quibus illa sunt obnoxia, etiam respective transferas, ipsaque ecclesia, domus, viridarium, aedificia, situs seu illorum partem respective cum suis iuribus, et pertinentiis quibuscumque a praedictis oneribus, et vinculis penitus omnino liberes, caeteraque alias facias, et exquiris, quae in praemissis, et circa ea necessaria duxeris quomodolibet et opportuna, omni, et quocumque restitutionem integram, reclusus ad Nos, et Sedem apostolicam, et alio quovis remedio, et appellatione, et exceptione remotis, nec non insuper ad praemissa omnia decernenda, facienda, et exequenda dilectum filium nunc, et pro tempore existentem oeconomum ejusdem fabricae cum eadem auctoritate, et potestate tibi per praesentes concessa, et attributa in tui locum subrogandi, ac substituendi facultatem tribuimus, et impartimur.

§. 4. Decernentes quoque ipsas praesentes literas cum omnibus, et singulis in eis contentis, et inde sequendis etiam ex eo, quod praedicti, et alii quicumque in praemissis jus, et interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, aut ad ea vocati, et auditi, seu causae propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, verificatae, vel alias justificatae non fuerint, sive ex retractus, vel praetensionis, ac quovis alio capite, et ratione proprietatis, vel censuum, et alias a jure, aut constitutione praedicta, ac stylo, seu statutis, et reformationibus ejusdem urbis, vel alias quomodolibet resultante, seu praetextu, causa, et occasione etiam quantumvis justa, rationabili, et privilegiata etiam tali, quae ad effectum, validitatis praemissorum, et praesentium literarum necessario exprimenda foret, de subreptionis, vel obreptionis,

seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, restringi, infringi, in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illas, et illa restitutionis in integrum, apertionis oris, rescissionis, seu aliud quodvis juris, facti, vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu simili concedi, vel sic impetrari, seu concessio quempiani uti nullo modo posse, sed ea omnia firma, valida, et efficacia esse, fore, suorumque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dictis congregationi, et fabricae in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, perinde ac si vocatis vocandis, et servatis etiam ex praescripto dictae constitutionis, seu styli statutorum, et reformationum hujusmodi servandis emanassent. Sicque in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae camerarium, et alios cardinales, nec non cameram apostolicam praesidentes clericos, ac viarum urbis praedictae magistros, et quosvis alios quacumque auctoritate, et potestate fungentes, et quandocumque functuros, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernas.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac praedicta Gregorii praedecessoris super jure congrui, et quatenus opus sit, Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de non tollendo juro quaesito, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ecclesiarum, basilicarum, confraternitatis, prioratus, hospitalis, oratorii, collegii, et locorum piorum hujusmodi, ac dictae urbis, et monasteriorum, ordinum, congregationum, societatum, ac institutorum quorumcumque, et aliis quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis statutis, eorumque reformationibus, et novis additionibus, styli, usibus, et consuetudinibus, stabilimentis, naturis, et ordinationibus capitularibus, legibus quoque etiam imperialibus, ac municipalibus, privilegiis, indultis, et literis apostolicis sub quibuscumque verborum tonoribus, ac formis, ac cum quibusvis etiam clero-

Claustrum
lucrum, et
servitium.

Derogatio
contrario-

gatoriarum derogatoriis, aliisque efficacibus, et inopitis clausulis, et decretis etiam irritari in genere, vel in specie etiam motu alimili, et consistorialiter, seu alias quomodolibet concessa, confirmata, et pluries innovata. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque tota tenoribus specialis, specifica, expressa, et in dividua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio facienda; ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et forma in illis tradita observata exprimerentur; et iocernerent, habentes, illa alias in suo robore permanentes ad praemissorum effectum specialiter, et expresse derogamus, cacterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima junii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Dni. die 21.
Juni 1778.
Anno II.

XCVII.

Confirmatio constitutionum editarum pro gubernio conservatorii puellarum Divinae Providentiae, et xenodochii pauperum Iohannae civitatis Vetulae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositum
procur.

§. 1. Ex injuncto Nobis divinitus pastoralis officii debito illa, quae pro felici, prosperoque regimine, ac gubernio locorum piorum omnium, et eorum praesentium, quae in pauperum, et orphanarum subsidium instituta sunt provide, ac prudenter instituta fuisse dignoscatur, ut firma semper, atque inviolata permant, libenter, cum id a Nobis petitur, apostolici mementum Nostri praesidio roboramus. Exponi siquidem Nobis super fecit dilectus filius Benedictus Victorius Gabrielli sacerdos, et frater expresse professus ordinis Praedicatorum, ac non parochus civitatis Vetulae Viterbiensis dioecesis, quod pro recto gubernio, ac regimine conservatorii in civitate Vetulae praedicta, sub titulo, seu invocatione Divinae Pro-

videntiae puellarum orphanarum, nec non hospitalia pauperum infirmorum nonnullae regulae, seu constitutiones expletas, et absolutas fuerunt, quarum quidem regularum, seu constitutionum tenor est, qui sequitur nempe.

Origine, progressi, et regole

Del conservatorio della Divina Provvidenza delle zitelle orfane, e dello spedale delle povere inferme di Civita Vecchia.

PARTE PRIMA

Dell'origine, e de' progressi del conservatorio dell'orfane di Civita-Vecchia.

§. 2. I. Il conservatorio dello orfane di Civita-Vecchia deve la sua prima origine alla pietà, e allo zelo del parroco di quella città fra Giacinto Bambocci Domenicano. Questi avendo deliberato di procurare un ricovero stabile alle povere inferme prive d'ogni umano sovranimento, pensò nello stesso tempo di soccorrere estendendo le orfane. Consistè egli per tanto a questo caritatevole oggetto il suo religioso deposito, e con varie limosine de' pii fedeli avendone accresciuta la somma, preso a pigione una piccola casa, ed ivi nella miglior maniera, che gli fu possibile, aprì lo spedale, a cui volle, che assistessero le orfane, alcune delle quali raccolse a tal fine, e destinò loro la governatrice, che soprintendesse alla cristiana loro educazione, e invigilasse, ch' elle non mancassero al dover loro di ben servire le inferme.

De origine,
et incrementis
conservatorii.

II. Sebbene non poche di queste sventurate donne s'incontravano per la città, e per la campagna; l'angustia però della casa, e la tenuità de' sussidj non permettesse di dar ricetto, e di giovare, che a pochissime: Frattanto esauditosi portato a Civita-Vecchia per affari spettanti al pubblico bene il sommo pontefice Clemente XIII., ed essendo stato pienamente informato della utilità della nascente opera pia, e dello strarazzo, in cui ella si ritrovava, mosso a compassione di tante infelici, ch'essendo derelitte, sarebbero altrimenti tra gli stenti miseramente perite, siccome era egli singolarmente pietoso, ordinò colla solita liberalità sua, che le fossero donati due mila scudi. Servì questa somma per intraprendere il nuovo edi-

fizio in forma di conservatorio, e di spedale nel luogo stesso, in cui ora sussiste; e affinché fosse prestamente compito, ne fu commessa la soprintendenza all'assistente delle galere pontificie il signor Gaetano Cacciari. Terminata l'anno 1766 sotto la direzione di lui la fabbrica, che importò più di dieci mila scudi, furono quivi dalla prima casa, e da un'altra contigua, presa pure a pigione, trasportate le orfane, e le inferme, le quali; costituirono una comunità di diciannove persone comprese la governatrice, o sia superiera, e la nuova maestra dei lavori.

III. Per la sussistenza loro, il magistrato (avendone innanzi ottenute le necessarie permissioni) cedette in perpetuo allo spedale stesso, e conservatorio una casa, che appigionata, rende annualmente il frutto di circa settanta scudi.

IV. Scarsissima era una tal rendita, e frattanto (poiché dalla città, e dal porto, ed ezian- do dalla campagna vi si presentavano quasi ogni dì delle inferme) i bisogni andavano quotidianamente crescendo. Fu d'uopo pertanto di ricorrere alla misericordiosa liberalità de' benefattori, i quali vi concorsero all'ajuto con copiose limosine. Il mentovato signor assistente somministrò di continuo e pane, e medicinali, e prestò sovente de' rilevanti soccorsi in roba, e ancor in danaro; ma sopra tutti si segnalò l'emicentissimo signor cardinale Carlo Rezzopico. Imitarono l'esempio di lui parecchi altri, avendovi a gara contribuito, secondo che le loro facoltà comportavano.

V. Ma perciocchè le spese alla giornata superavano di gran lunga la rendita, e questa andava notabilmente scemando, a misura, che la molti, come suole in somiglianti casi avvenire, si rallestava il fervore di contribuirvi; il padre Bambocci, oltre di aver ceduto allo stesso luogo pio i suoi parrocchiali emolumenti, si vide anche ridotto al termine di andar questando da porta in porta. Non durò egli peraltro a ciò fare gran tempo; imperciocchè poco dopo sorpreso da mortal malattia, cessò di vivere l'anno 1768 avendo lasciato ad altri il peso, ed il merito di proseguire la caritatevole intrapresa.

VI. Se ne addossò frattanto provisionalmente l'amministrazione il padre fra Benedetto Gabrielli dello stesso ordine Domenicano allora priore del convento di s. Maria, il qua-

le essendo quindi stato dichiarato parroco, dovette assumersela stabilmente per comando del suddetto pontefice Clemente XIII., e' coi piedi si portò egli per implorarne qualche sovvenimento, e n' ebbe le migliori speranze; ma la morte sopravvenuta al santo padre lo ronnò vuoto.

VII. Ricorse allora il nuovo parroco alla provvida beneficenza di quell'illustre prelato, che prescelto dall'altissimo Dio a felicitare la Chiesa, e lo stato, siede ora a vantaggio del mondo cattolico sulla cattedra di san Pietro; e che in quel tempo gloriosamente sostenca la carica di tesorier generale. Questi avendo benignamente accolto quel religioso, e avendolo con istanza esortato di continuare animosamente a giovare coll'assidua sua assistenza all'opera pia, gli promise de' valorosi e pronti soccorsi, e si puntualmente adempì la promessa, che in breve gli fece dare quel molto, che fino a quel dì era stato speso di più dell'entrata. Così seguito egli a fare ogni anno, finchè fu pel suo singolar merito promosso al cardinalato.

VIII. Inoltre approvò, e volle, che sotto i suoi auspicj, si adoprassero il padre Gabrielli a fissar loro un' annua rendita, ciò che questi procurò di eseguire, avendo impressa, e condotta felicemente a fine la fabbrica di un ampio casamento, che dato a pigione, frutterà l'anno scudi settecento incirca al luogo pio, terminato, che sia il pagamento del censo contrattovi colle opportune permissioni.

IX. Succedè al gran prelato, di cui abbiamo discorso finora, come nella carica di tesoriere, così nella protezione, e nelle premure pel conservatorio monsignor Pallotta, della cui carità, e misericordia, quanto di altri mai, si sperimentavano continui, e segnalati gli effetti, quando, per singolar provvidenza del Signore Iddio, fu il glorioso di lui predecessore esaltato al sommo pontificato, e prese il nome di Pio VI. All'annunzio di sì fausta novità, venne a Roma il parroco, e colla sollecitudine, che poté maggiore, si presentò a' piedi di sua Beatitudine, in cui, con estrema sua consolazione, e gioia riconobbe la stessa generosa propensione verso il conservatorio, ch'ella si era degnata di dimostrargli per lo passato. Della qual generosa propensione diede subito la Santità sua un chiarissimo contrassegno; perocchè appena ne fu pregata dal parroco, che

con singular clemenza concedette liberalmente al conservatorio la Casamatta, o sia sorta di lavoro di fortificazioni, che gli era contigua, resa inutile dopo la fabbrica delle nuove mura della città.

X. Nel mese di giugno dell'anno 1775 trasferitosi a Civita-Vecchia monsign. tesoriere, volle onorare colla sua presenza il luogo pio; e avendo osservato non esservi dormitorio comune, ordinò che vi si facesse. Comandò pure, che vi si costruisse una cappella interiore più spaziosa, e più decente; e che si rendesse più ampio il refettorio. Varj comodi ordinò egli ancora, con approvazione del Santo Padre, per fabbriche di tele, e di altri lavori, nei quali le orfane potessero impiegarsi a vantaggio non solamente del luogo, ma eziandio dello stato. Non iscorse gran tempo, che tali ordini furono puntualmente eseguiti a norma de' disegni, e delle disposizioni del signor Francesco Navona architetto della reverenda camera apostolica.

XI. Siccome però non suol essere durevole una comunità, a cui non siano prescritti certi regolamenti, che contengano ne' termini del dovere chi la compone, e tolgano ogni confusione, e disturbo; monsignor tesoriere (secondando le determinazioni da Clemente XIII. di santa memoria espresse in un suo Breve; e avendone avuto l'oracolo del sommo pontefice, che felicemente ci governa, ha ragionevolmente voluto, che si formino i seguenti statuti, i quali debbano esser nell'orfanotrofio inviolabilmente osservati.

PARTE II.

Contenente le regole pel conservatorio delle orfane di Civita-Vecchia.

CAPO I.

Delle condizioni, che si richiedono nelle orfane affinché vi sieno ammesse.

De condi-
tionibus, ac
requiritis ad
admissionem
in conservato-
rium.

§. 3. I. Il nome di orfanotrofo porta seco, che non debbano esservi ammesse, che solo le fanciulle prive di tutti due i lor genitori. Converterà nientodimeno talvolta, che non ne sieno escluse coloro, le quali avendo il padre, o la madre, o anche l'uno, o l'altra viventi, si trovino per avventura in pericolo di capitar

male. Sarà pertanto in arbitrio di monsignor tesoriere *pro tempore* di dar loro con suo special rescritto la permissione di esservi ammesse, purchè sieno arrivate all'età di dieci anni, e non eccedano quella di sedici. Conciosiachè, come il difetto, così l'eccesso dell'età per molti riguardi, può essere pregiudizievole alla comune educazione.

II. Che se monsignor tesoriere stimerà opportuno di farne accettare qualcuna minore di dieci, o maggiore di sedici anni; sarà pur ciò privatamente in suo arbitrio; ma nol permetterà, che per grazia particolare, e con espressa specialissima sua licenza.

CAPO II.

Degli esercizi di religione, e di pietà, co' quali le orfane dovranno quotidianamente coltivarsi lo spirito.

§. 4. I. Si ricordino le orfane, e le altre zitelle accolte dal luogo pio, di esservi state ammesse a fine di schivare i gravi pericoli, ne' quali si trovavano, e di essere educato nel santo timor di Dio, e ammaestrate in modo, che possano colle opere delle mani loro guadagnarsi il vitto, ed esser giovevoli anche a quelli, co' quali in ogni tempo conviveranno. Pel santo timor di Dio, avendo in odio, e in abominazione il male, e operando bene, godranno la vera pace, che Gesù Cristo redentor nostro lasciò come per testamento, ai fedeli suoi discepoli. Ma acciocchè un sì santo timore nei cuori loro si mantenga, e si aumenti, fa d'uopo ch'alle innalzino sovente la mente a Dio medesima lorò principio, a lorò fine, e gli offrano se stesse, e il preghino, che sia loro di aiuto colla sua grazia, e si esercitino quotidianamente in varj altri atti di pietà, e di religione. Per agevolarne la maniera, si propone loro il seguente esercizio quotidiano.

II. La mattina al segno del campanello, che si darà all'ora prefissa nella tabella ordinata giusta la varietà delle stagioni, appena svegliate ringrazieranno il Signore di averle fatte giungere al principio di quella giornata. Si raccomanderanno a lui, affinchè le assista colla sua santa grazia, e diriga i pensieri, le parole, e le operazioni loro; gli offriranno tutte se stesse, e quanto faranno di bene in quel giorno. Alzate quindi, e vestite, che si siano,

De conditionibus, ac requiritis ad admissionem in conservatorium.

rassesterà ciascuna il suo letto. Dopo mezz'ora, dato che sarà colto stesso campanello in secondo segno, si aduneranno tutte nella loro cappella, o, o ordinatamente genuflesse, come avrà stabilito la superiora, impiegheranno un'altra metà di ora nell'esercitarsi in quegli atti, e in quelle preghiere, che sono loro prescritte in un capo a parte di queste regole, e nel meditare quel punto, che nel libro proposto dal direttore, sarà loro letto dalla superiora medesima distintamente, e con divozione, acciocchè possa la divina parola con maggior energia penetrare come le orecchie, così lo spirito dello ascoltanti, le quali si avvezzeranno a distorre allora la mente da qualunque altro pensiero, e raccoglierla in Dio, per riceverne in tempo si opportuno gl' influssi di lume, o di forza per ben conoscerlo, ed amarlo.

III. Terminata la meditazione, dallo stesso luogo sentiranno la santa messa in silenzio. Invisigilerà la superiora, che niuna manchi da' suddetti esercizi, o dagli altri, che appresso saranno descritti; nè potrà ella dispensare alcuna, se non a motivo d' infermità, o di altra urgente cagione.

IV. Trasferirsi quindi al luogo del lavoro, ove per mezz' ora, a fine di far cosa grata al Signore, osserveranno rigoroso silenzio (come l' osserveranno pure per altra mezz' ora nel tempo, che lavoreranno dopo vespero) convenendo, ch' elle da giovanetta si assuefacciano alla taciturnità, che è uno dei pregi richiesti da san Paolo nelle donne.

V. Passato, che sia il tempo del silenzio, incomincerà la recita della dottrina cristiana, la quale durerà per un' altra mezz' ora, dimandando la superiora, o la maestra, o rispondendo allo dimande la zitella, che ne sarà interrogata.

VI. Si reciterà di poi (brattanto, che le zitelle seguiranno a lavorare) una terza parte del rosario; terminata la quale, la maestra insegnerà di leggere a quelle, che non ne sappiano.

VII. Dopo ciò, sarà lecito a tutte di discorrere modestamente, o con voce sommessa fino al termine del lavoro.

VIII. Mezz' ora innanzi mezzodì si darà col solito campanello il segno della tavola, quale principierà colla benedizione, e terminerà col ringraziamento al Signore, giusta le formule proposte nell' ultimo capo di queste regole.

Durante il desinare, si farà continua lezione di un qualche libro devoto approvato dal direttore, alla qual lezione tutte le zitelle staranno attente, osservando esatto silenzio, affinchè possano rendersene conto, quando, nel tempo del lavoro, ne saranno interrogate dalla superiora, o dalla maestra.

IX. Nelle ore del lavoro di dopo desinare, e della sera si eserciteranno negli stessi atti di divozione, e di pietà, ne quali si sono esercitate in quelle della mattina.

X. Un' ora prima, che le zitelle vadano a dormire (al segno del campanello, che sarà dato, secondo, che viene prescritto nell' orario) si porteranno al refettorio per la cena, che incomincerà pure con la benedizione, e si continuerà colla lettura di qualche libro devoto. Terminata, ch' ella sia, si avvieranno tutte alla cappella, ove faranno il ringraziamento, o reciteranno le orazioni contenute nell' ultimo capo di queste regole.

XI. La confessione, e la comunione si dovranno fare regolarmente ogni quindici giorni, e in tutte le maggiori solennità del Signore, e della beatissima Vergine, e anche nel di festivo di santa Fermina protettrice di Civita-Vecchia.

XII. In ogni prima domenica del mese si farà da tutto il ritiro spirituale, in cui oltre la meditazione della mattina, che sarà di mezz' ora, si farà l' altra della sera prima della recita del rosario. Mezz' ora pure dovrà in questo stesso giorno essere da loro impiegata la mattina nella lezione spirituale prima dell' adorazione del Santissimo; o altrettanta dopo vespero. Oltre ciò faransi annualmente da tutte gli esercizi spirituali per otto giorni in occasione delle feste del santo Natale, che saranno comprese ne' medesimi otto giorni.

XIII. Ne' dì di quagradesima le orfane, e le altre donne dimoranti nel conservatorio andranno ad ascoltare la predica alla chiesa matrice di santa Maria accompagnate sempre dalla maestra, o dal loro direttore, o sia priore, o confessore, o altro sacerdote destinato dal priore medesimo. Si avverta però, che non tutte giornalmente dovranno intervenire ad una tal funzione, ma parte di esse un giorno, o parte l' altro.

XIV. Non si permetterà, che alcuna spenda il tempo destinato al lavoro in particolari divozioni di qualunque sorta, o per qualsiasi

glia cagione, o fine; essendo coll'ajuto del Signore bastevole quanto si è di sopra prescritto alla prole loro educazione, e all'istruimento loro alla virtù, che richiederà lo stato, a cui col tempo si appiglieranno.

CAPO III.

Della costumatezza, in cui si debbano allevare le orfane.

De morem
novitatem con-
suetudine.

§. 5. I. Sul fermo fondamento del santo timor di Dio, e della soda cristiana pietà coltivata coll'esatta osservanza degli esercizi di spirito prescritti ordinatamente di sopra, stabiliranno le orfane la costumatezza convenevole al sesso, e all'età loro, o allo stato, in cui al presente si trovano, sicchè possa riuscir loro agevole, e felice qualunque altro sieno per abbracciare in avvenire.

II. La docilità, e la obbedienza ad ogni ordine della superiora, e della maestra dovrà essere loro a cuore. Eseguiranno pertanto con tutta la commissione, col dovuto rispetto, e colla maggior prontezza, e diligenza, che mai potranno, quanto sarà loro da esso imposto, o comandato. Le lagnanze, le mormorazioni, la renitenza, la contumacia, la ostinazione nel disobbedire renderà ciascuna irremissibilmente soggetta al castigo corrispondente alla gravità della colpa.

III. Saranno attente, o vigilanti a custodire la purità del corpo, e dello spirito, come la pupilla degli occhi loro, in modo tale, che si riguardino da qualunque, benchè minima cosa, e scusino ogni, ancorchè rimoto, e leggero pericolo, onde possa ella rimaner offuscata. Avvezzandosi pertanto nel conservatorio stesso, e fra loro conversando, alla modestia, e compostezza specialmente degli occhi, acciò che possano di poi portarne fuori il buon abito, e la preservazione da' continui, e maggiori pericoli.

Nel parlare avvertiranno di non dire parole, o moti equivoci, o di non fare, o vedere alcun gesto, ch'eziandio da lontano possa indicare l'onestà, o anche leggermente offenderla. Asterransi pure da ogni espressione di tenerezza, e da qualunque atto, e cenno, che indichi eccedente, o non ben ordinato affetto.

Nel vestirsi, e nello spogliarsi useranno tutte una esatta modestia. Non si apparterrà ve-

rana nè sola, nè accompagnata da' luoghi frequentati dalle altre senza l'espressa licenza della superiora. La trasgressione di qualsivoglia delle regole finora prescritte, non si dovrà giammai dissimulare dalla superiora medesima, ma si dovrà anzi punire del delinquente, affinchè questa se n'emendi, e ciò serva di esempio, e di cautela alle altre. Se qualcuna fuori del conservatorio mancherà all'osservanza delle mentovate regole, dovrà essere più severamente punita.

Si schivino le corrispondenze cogli estranei. Non si ricevano da essi nè ambasciate, nè biglietti, nè regali, e se converrà riceverne alcuno, passi per le mani della superiora.

IV. Intorno alla povertà debbono rammentarsi le orfane dello stato miserabile, in cui si ritrovavano prima di essere state ammesse al luogo pio; e considerare eziandio, che di presente ancora tutto quasi il sostentamento loro dipendo dalla pia liberalità de' fedeli; e che perciò qualunque cosa sia loro concessa o affidata, si debba conservare con ogni riguardo, o amministrare, come se ad altri appartenga, con ogni attenzione, o risparmio. In tal guisa si avvezzeranno a quella economica condotta, che dovranno poi tenere nelle case loro, e si renderanno men gravosa quella povertà, che regolarmente le accompagnerà a qualunque stato sieno per appigliarsi per l'avvenire.

V. La carità verso Dio, e il prossimo ordinataci nel primo, e massimo comandamento, dove essere la principale regolatrice de' loro costumi, e de' loro andamenti. Eserciteransi pertanto con fervore in atti di amore verso Sua Divina Maestà, e per motivo di un tale amore si tratteranno scambievolmente quali figliuoli di un istesso padre, o quali sorelle in Gesù Cristo, non avendo tra loro altra emulazione, che di vieppiù avanzarsi nel bene, e compatendo l'una i difetti dell'altra; e ognuna riguardandosi dalla garrulità, dall'asprezza nel trattare, dalle bugie, da' rimproveri, dalle mormorazioni, dalle silterazioni, dalle parole pungenti, dalla imprecazioni, e molto più dall'offendere collo mani. Che se qualcuna avrà per avventura l'ardimento di portarsi diversamente, dovrà ella, secondo la gravità della sua colpa, essere severamente punita.

VI. La superiora invigilerà an' costumi e su' portamenti di tutte, e, osserverà se siano conformi alle regole. Si la superiora medesi-

ma, come la maestra esploreranno l'indole, e le inclinazioni di ciascheduna, affinché ne possano render conto a chi spetta, e si procuri, che si riducano ne' termini del dovere.

CAPO IV.

De lavorier.

De mescolibus operibus.

§. 6. I. Uno de' pregi della donna forte, come leggiamo nelle sacre scritture, si è di non avere ella mai mangiato oziosa il pane. Deve cioè essere alle orfane del conservatorio, dopo gli esercizi di spirito, specialmente a cuore, si perchè supplicano di presente coll'opera delle loro mani a quel, che si richiede pel loro mantenimento; come ancora, perchè si avvezino alla fatica, e sieno ben ammaestrate in un mestiere, onde possano col tempo, e sostener se medesime, ed essere eziandio giovevoli allo stato.

II. Ammessa, che sia l'orfana al conservatorio, la superiora, e la maestra ne riconosceranno l'abilità, affinché possa ella essere destinata a quel lavoro, che si giudichi alla età, e all'attitudine sua proporzionato.

III. I lavori, ne quali dovranno essere impiegate le orfane saranno il filare, il cuocere, il far calze, il tessere. Da quei lavori potranno essere avanzate ad altri di più fino artificio, e in conseguenza più difficultosi quello, che avranno dimostrato maggior disposizione, e industria.

IV. Lavoreranno tutte a conto, e utile del conservatorio, che porta il grave peso di somministrar loro non solamente il vitto, ed il vestito, ma qualunque altra cosa ancora, che si reputi necessaria al loro sostentamento.

V. Non sarà a veruna di loro permesso di ascoltare dagli estranei commissioni di lavori, eziandio per mezzo de' parenti, nè di ricevere pagamenti, nè di contrattare, dovendo tutto ciò passare per le mani della superiora, o della maestra, che useranno l'avvertenza di non dire agli avventori, a quali zitelle sieno per commettere un tal lavoro.

VI. Distribuiransi proporzionalmente i suddetti lavori, in guisa che tutte le zitelle medesimo, secondo le forze, e l'abilità loro, rimangano ugualmente occupate, e non ne resti aggravata più l'una, che l'altra. Che se qualcuna di esse o per mancanza di lavoro, o per in-

capacità, o per qualche corporale imperfezione non sarà in istato di poter lavorare, sarà ella destinata dal buon giudizio, e discernimento della superiora ad altri utilizzi, e ministeri della casa, da' quali però non saranno dispensate le lavoratrici, quando spetterà loro in giro, acciocchè tutte apprendano, e si avvezino ad attendere alle faccende domestiche.

VII. Non sarà loro lecito di lavorare fuori del tempo prescritto, il qual tempo sarà di dieci ore il giorno ripartite fra la mattina, il dopo vespero, e la sera d'inverno. Si potrà niente dimeno in ciò arbitrare dalla superiora, se per avveutura lo richiegga l'urgente bisogno di qualche sollecito lavoro; purchè per altro non si omettano gli esercizi di spirito, comuni a tutte, da' quali in niun modo, nè per qualunque motivo si darà mai dispensa, fuorchè ne' casi espressi nel capo II. di queste regole.

CAPO V.

Del vitto, e vestito.

§. 7. I. Intorno al vitto si osserverà esattamente il regolamento già stabilito. Non se ne lagneranno le orfane, ma ne ringrazieranno anzi il Signore, quando considerino, non già la qualità, e la tenuità del cibo, peraltro bastevole, ma bensì lo stato, in cui elle si ritrovavano una volta, e in cui tante lor pari miseramente or si ritrovano.

II. Proibirassi a tutte lo privato, o sia particolari vivande; cost preparate dentro il conservatorio, come portate di fuori; siccome anche si vietano loro lo privato merande, e i particolari procacciamenti di cose da nuocere.

III. Che se talvolta a qualche orfana sarà regalata alcuna cosa commestibile, questa sarà consegnata alla superiora, che gliene somministrerà lu tempo opportuno quella porzione, che sembrerà giusta alla sua prudenza.

IV. Sarà rea di colpa, e perciò soggetta a grave castigo colei, che ardirà di pigliare o nascondamente, o in altra maniera qualunque cosa commestibile, benchè minima, appartenente alla comunità; non dovendosi nelle orfane lasciare impunita un'azione sì vile, e sì biasimevole, e per cui anche si possono alle inoltrare a commettere maggiori furti.

V. Il vestito sarà in tutte le zitelle uniforme, cioè l'abito sarà di stoffa turchina; la scuf-

De vitto, et vestito.

fia semplice, o liscia; e in scuffino nero parimenti liscio, e semplice. Così dovranno esser elle vestite fuori del conservatorio; poichè stando in casa, o lavorando, si prevarranno di quelle vesti, benchè non uniformi, che saranno loro somministrato dal luogo pio.

VI. Sarà loro a cura la mondezza, e la pulizia, e la custodia, e cura de' loro vestimenti. Non mancheranno a questo loro dovere, quando considerino il peso grave, che si è addossato il conservatorio di provvederlo di quanto mai bisognano. Che se qualcheduna per sua colpa, o negligenza, o disattenzione avrà lacorata, o presto logorata la propria veste, ella sarà, in pena, obbligata a portarla rattoppata per più lungo tempo.

CAPO VI.

Della clausura.

De clausura.

§. 8. I. Quantunque il luogo pio non sia soggetto alle leggi de' monasteri, conviene tuttavia, che in qualche modo vi si osservi la clausura. Laonde fa d' uopo di darlo intorno a ciò puro un giusto, e dicevole regolamento. Non sarà pertanto in conto alcuno, nè per qualunque titolo permesso dalla superiora a venuta delle zitelle di uscire dal conservatorio per portarsi in casa di alcuno, ancorchè sia egli il parente più stretto, ch'ella possa avere.

II. Non sarà inoltre a nimma lecito di discorrere a sola con qualsivoglia persona esterna, eziandio parente; ma in ogni occasione di discorso con quel di fuori, dovrà esservi presente la superiora, o la maestra, o la sotto maestra.

III. Non s' introdurranno nel conservatorio nè donna estere, nè uomini, fuorchè il confessore, il medico, il curusico, gli artisti, e quelli a' quali sarà permesso dalla superiora, o dal priore del luogo.

IV. Non si ammetterà fanciulla veruna di qualunque condizione sotto pretesto di farle scuola; e ciò affine di schivare le ciarle, o i disturbi.

V. Per sollievo delle orfane si permetterà loro di uscire qualche volta, ma tutte insieme, ad arbitrio del priore del luogo, il dopo desinare nelle altre stagioni, e l' estate la mattina; e di portarsi al passeggio in campagna, sempre però in luoghi non frequentati, con ogni mo-

destia, e con silenzio, e indivisibilmente se-compagosto della superiora, e della maestra, ed anche, quando si pesa, dal loro direttore, o altro sacerdote vecchio, ed esemplare; nol quel tempo se qualcheduna per motivo legittimo sarà impedita di uscire, ella dovrà rimanere chiusa in casa.

CAPO VII.

Del collocamento delle orfane, quando sono giunte all' età di accasarsi.

§. 8. I. L'educazione delle orfane, che vorranno appiagliarsi allo stato conjugale, sarà indirizzata a farle divenire buone madri di famiglia, o perciò di costumi veramente cristiani, e industriose, o avvezze alla fatica.

De appiagliandis pro puel

II. Qualora si presenterà l'occasione di collocare qualcuna in matrimonio, si osserveranno con attenzione, ed esattezza le seguenti regole, e cautele. Primo. Che l'orfana non sia minore di 20 anni compiuti, lasciandosi però all'arbitrio di monsignor tesoriere pro tempore di determinare altrimenti in qualche particolare circostanza, con avere tuttavia sempre considerazione, o riguardo alla maturità, all'abilità, al sennò, e alla virtù della giovane. Secondo. Dovrà usarsi dal padre curato di santa Maria di Civita-Vecchia evattissima diligenza per ben iscoprire, ed informarsi dell'età di colui, che domanderà essa giovane per isposa, de' costumi di lui, e del mestiero, o sia della professione, che egli esercita, e di ogni circostanza, che possa condurre alle felicità del matrimonio; e secondo la relazione, che ne farà lo stesso padre curato o mentovato monsignor tesoriere, se ne approverà, o si rigetterà il partito. Terzo. Approvato che sia, oltre le dote di scudi venticinque, che la giovane medesima avrà, come si suppone, dalla compagnia del Nome di Dio, qual dote servirà pel letto, e per gli abiti della sposa; le sarà assegnata quella somma, che determinerà monsignor tesoriere suddetto, secondo la qualità dello sposo. Una tal somma si terrà depositata finchè o se sia data dall'acennato sposo una idonea sicurtà; o non se ne sia fatto un fruttifero sicuro rinvestimento per indennità non solo di essa giovane, ma eziandio del conservatorio, a cui favore, per dotarlo altro, dovrà ritornare la detta somma dopo la morte dell'orfana, quando questa muoja senza figliuoli.

Benchè pel collocamento delle orfane allevato di già nel timor di Dio, e ben istruito ne' lavori, il conservatorio si trovi in istato di poterne ammettere, e allevare, e far istruire dell' altre; egli è sientedimeno desiderabile, che alcune delle più savie, più osservanti del regolo, e più eccellenti nel lavorare rimanano, e perseverino nel luogo pio; affinchè questo dalle stesse sue alunne possa con sicurezza, e frutto maggiore restare sempre ben provveduto di superiora, di maestra, e di altro uffiziali.

CAPO VIII.

Della superiora e della maestra.

De mense superiorum, et de magistra.

§. 9. I. Dovrà la superiora dell' orfanotrofio imitare la donna forte descritta nelle sacre lettere, e procurare di rappresentarne la virtù in se stessa, sicchè l' effetto della superiorità sua, e del suo governo sia il vedere le sue suddite ornate di doppia veste, vale a dire di soda pietà, e di fatica, e profitto nei lavori.

II. L' autorità di lei sarà sopra dentro il luogo supremo, così sopra tutte le orfane, come ancora sopra tutte le uffiziali, e maestre. Dovrà ella pertanto esigere da ognuna di esse la debita sommissione, venerazione; e obbedienza; ma nello stesso tempo eserciterà il suo impiego con affabile gravità, e con piacevole decoro.

III. La principale cura di lei sarà di mantenere intiera, e inviolata l' osservanza delle regole, senza mai arrogarsi la libertà di dispensarne in cose anche di non gran rilievo, o di dissimularne le trasgressioni.

IV. Procurerà ella, che non si tralascino, nè si interrompano da veruna gli esercizi di spirito, secondo, ch' è stato di sopra prescritto; e che puntualmente si eseguisca quanto nella tabella ordinaria vien notato intorno alla distribuzione delle ore.

V. Collo zelo maggiore, che potrà mai, invigilerà, che non si introducano nel luogo pio la discordia, la vanità, la corrispondenza cogli estranei; essendo questi trascorsi gravi da per se stessi, ed atti a contaminare tutto il corpo.

VI. Veglierà pur ella su gli andamenti di ciascheduna zitella, a fine di correggerli, se gli scoprirà riprensibili; o d' informarne (quan-

do non ne veggia l' emenda) i superiori, acciocchè vi mettano l' opportuno convenevole riparo.

VII. Osserverà eziandio, a farà esattamente osservare le regole dianzi stabilite della clausura.

VIII. Nella distribuzione degli uffizj userà tal prudenza, che prescegliendo le più capaci, non aggravi più l' una, che l' altra. Frattanto adopererà ella ogni diligenza, affinchè tutte si rendano abili ad esercitare lodevolmente ciascuno de' mentovati uffizj.

IX. Avrà ella inoltre la general cura e sollecitudine, che il vitto della comunità sia caritatevolmente apparecchiato, e giustamente distribuito.

X. Finalmente il governo economico dipenderà unicamente da lei; laonde terrà in consegna tutte le suppellettili della casa, e tutte le cibarie provvisioni; e poichè di questo sarà ella tenuta a render conto, converrà, che non riuscendole di attenderne da per se stessa alla distribuzione, scelga a suo piacimento una delle giovanì più capaci, che fedelmente vi attenda.

XI. La superiora dovrà essere eletta da mons. tesoriere pro tempore. Ella si manterrà nell' uffizio durante sua vita, quando gravi, e pressanti ragioni non richieggano, che sia deposta. In tal caso spetterà a monsignor tesoriere di ordinarne la deposizione.

XII. Alcuni de' doveri, e degli obblighi della superiora corrono eziandio alla maestra. Dovrà questa pertanto nell' adempierli regolarsi secondo, che dianzi si è stabilito riguardo alla detta superiora.

XIII. Sarà propria incombenza della stessa maestra di fare sì, che esattamente si osservi quanto è stato nel capo IV. di queste regole prescritto intorno a' lavori. Ella avrà ne' tempi del lavorare tutta l' autorità, sicchè potrà penitenziare (quando non vi assista la superiora) le negligenti, e quelle che avranno commesso alcun mancamento in scuola. In caso poi, che la superiora vi assista; a questa, e non alla maestra converrà come la presidenza, così l' autorità maggiore. Laonde ad essa sparterà di castigare le difettose secondo l' avviso, che gliene avrà dato la maestra medesima.

XIV. Dovrà la stessa maestra dormire in camerata collo zitelle, acciocchè questo non sieno lasciate senza la doverosa assistenza.

XV. Avrà ella esenzia la cura di far tenere tutta la notte accesa la lampana nel dormitorio davanti all'immagine di Maria santissima:

XVI. Finalmente la maestra dipenderà dalla superiora, e n' eseguirà gli ordini, e le disposizioni, e la superiora si varrà de' consigli, e dell' aiuto della maestra; sicchè ambedue concordemente con vero zelo si uniscano a follicitare il luogo pio affidato alla pietà, e prudenza, e materna loro sollecitudine.

CAPO IX.

Del confessore.

De confessorio.

§. 10. I. Il confessore si dovrà nominare da monsignor tesoriere *pro tempore*, e sarà uno degli approvati dall' ordinario.

II. Siccome il conservatorio al presente è privo di rendite fisse, non sussistendo, che colle limosine abbondantemente fatteggi dalla pietosa elemonza del sommo pontefice felicemente regnante Pio VI., e procurategli dalla carità dell' illustrissimo e reverendissimo monsignor Pallotta or tesoriere generale di Nostro Signore; non si può perciò fare un assegnamento pel confessore medesimo. Laonde si potrà eleggere a tale impiego uno de' sacerdoti Domeicani dimoranti in Civita-Vecchia, i quali, poichè dalla prima fondazione hanno servito senza verun emolumento in tutte le occorrenze il luogo pio, seguiranno collo stesso loro disinteresse a servirlo gratuitamente, finchè esso luogo pio sarà in istato di fissare, per l' incomodo, qualche annua ricognizione pel confessore,

III. Questi attenderà unicamente al suo ufficio. Nei giorni destinati si porterà al conservatorio, e udite le confessioni, e data, che abbia la doverosa direzione di spirito ad ognuna delle penitenti, senza mescolarsi in altri affari di qualunque sorta, si ritirerà al suo convento.

IV. Oltre il detto ordinario confessore, si dovranno almeno tre volte l' anno, per maggior profitto spirituale concedere alle zitelle de' confessori straordinarij, colla speciale approvazione di monsignor tesoriere *pro tempore*.

CAPO X.

Serie delle preghiere da recitarsi in comune dalle orfane.

§. I.

Per la mattina.

§. 11. I. Svegliate, che sieno, nell' atto di vestirsi, si faranno il segno della santa croce, e diranno sotto voce ciò che siegue.

Signor mio, Dio mio ti dono il mio cuore, e la mia anima.

II. Adunate che saranno nella loro cappella, diranno tutte unitamente ad alta voce.

Nel nome del Padre, del Figliuolo, e dello Spirito Santo.

Eccomi, o Dio mio, prostrata e umiliata col corpo, e con tutto lo spirito mio innanzi la divina vostra presenza. Vi adoro, in compagnia di tutti gli angeli, di tutti i santi, come adorar vi deve ogni vostra creatura.

Vi ringrazio di avermi creata, e posta nel grembo della nostra santa Chiesa, e di avermi finora conservata in vita. Vi prego di concedermi la grazia, che in questa giornata non vi abbia ad offendere, ma che io anzi osservi la vostra santa legge, e faccia la volontà vostra in tutti i miei pensieri, in tutte le parole mie, e in tutte le mie opere, le quali intendo di fare a gloria vostra, e per piacere unicamente a voi, pe' meriti di Gesù Cristo vostro divin figliuolo, e redentor nostro. Tramandate ora, o mio Dio, nella mente mia un raggio della vostra divina luce, e accendete mi col fuoco del vostro divino spirito il cuore; affinché quanto sarò per sentir, e meditare in questa orazione, mi resti impresso nell' animo, per mantener viva la fede in voi, operare in voi, e amar voi.

III. Si leggerà quindi divotamente dalla superiora il punto della meditazione, su di cui si ha da fare la orazione mentale. Terminata che sia l' orazione modesta, diranno tutte insieme.

Vi ringraziamo umilmente, o Signore, de' lumi, che ci avete dati in questa orazione. Confermate quanto avete in noi operato colla vostra grazia, acciocchè noi perdiamo per malizia, o per negligenza nostra.

IV. Reciteransi di poi unitamente da tutte le seguenti formule di atti di fede, di speranza, e di carità,

Seneca pro-
sem de-
monstrat
citandono
paulo.

Atto di Fede.

Actus fidelis.

§. 12. Dio mio, e vero, perché siete l'infinita sapienza, e verità infallibile, credo, per averlo Voi rivelato alla vostra santa Chiesa, credo di più, che Voi siete un Dio solo in tre persone divine, Padre, Figliuolo, e Spirito Santo: che il Figliuolo si fece uomo, che pati, e morì in croce per redimerci dal peccato, che quindi resuscitò, e salì in cielo, onde verrà a giudicare i vivi, e i morti, per dare a' giusti il premio dell'eterna vita, e ai malvagi l'eterno supplizio. Per lo stesso motivo credo quanto altro crede la Santa Cattolica Chiesa, e siccome vi ringrazio di avermi fatta nascere, e ammessa nel numero de' vostri fedeli, così vi prego Creatore, Signore, e Dio mio, di concedermi per misericordia Vostra, che io viva, e muoja nella Vostra grazia.

Atto di speranza.

Actus spei.

§. 13. Dio mio, perché siete onnipotente, e infinitamente misericordioso, verate, e fedele nelle vostre promesse, spero di ricevere da Voi il perdono dei miei peccati, la perseveranza nel bene, e la vita eterna pe' meriti del Vostro divin figliuolo Gesù Cristo redentur nostro, e per la opera buona, che farò coll' ajuto della vostra grazia.

Atto di carità.

Actus charitatis.

§. 14. Dio mio, perché siete bene infinito degno di essere amato sopra ogni cosa, vi amo con tutto il mio cuore, con tutta l'anima mia, e con tutta la mia mente, e non solamente; per non offendervi, sono pronta a morire mille volte, mi darei pur mille volte la mia vita, acciocché niuno vi offendesse, e fosse conosciuto, e amato da tutti; e perché Voi volete, che io ami ancora il mio prossimo, come me stesso; perciò amo tutti, o Signore, in Voi; e per Voi, e amo per lo stesso motivo chiunque mi avrà offeso, e propongo di fare a' tutti quel bene, che vorrò o me medesima.

V. Si rinnoverà ogni mattina da tutto l'intenzione di guadagnare le indulgenze concedute pe' riferiti atti di fede, di speranza, e di carità, e per tutte le altre orazioni, che si faranno nella giornata; le quali indulgenze si possono applicare in suffragio dell'anime del purgatorio, per cui dopo la recita de' mentovati atti si diranno un *Pater ec.* un *Ave ec.* ed un *Requies aeternam ec.*

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

VI. Nel principio del lavoro diranno tutta insieme inginocchiate una *Salve Regina ec.* avanti l'immagine di Maria santissima, e poi reciteranno la seguente preghiera.

Moria dolcissima nostra madre assisteteci coll' intercessione vostra ne' nostri lavori, che intendiamo d' incominciare; e di terminare colla vostra santa benedizione.

VII. Per la benedizione della mensa si fa mattina, che la sera reciteranno tutto unitamente a voce alla un *Pater noster ec.*, e un *Ave Maria ec.* o di poi la superiora dirà.

Benedite, o Signore, noi, e questi doni, che siamo per ricevere dalla paternità Vostra provvidenza. — Risponderanno tutte insieme — così sia. Ciò detto aggiungerà la superiora.

Mentre ci pasciamo di questo cibo terremo ricordiamoci, figliuole, della mensa, che il Nostro celeste padre ci tien preparata ne' cieli.

VIII. Terminata la tavola, diranno pure insieme tutte un *Pater ec.* e un *Ave ec.* e quindi ripiglierà la superiora.

Vi ringraziamo, o Signore, de' Vostri beneficij, e vi preghiamo di concedere a' tutti quelli, che ci fan bene pel Vostro santo nome, l'eterna vita.

Risponderanno tutte — così sia.

§. II.

Preghiere per la sera.

§. 15. IX. Radunate che siano tutte nella cappella, e genuflesse; dopo d' essersi munite col segno della santa croce, dirà la superiora, o leggerà con pausa ciò, che siegue.

1.° Mettiamoci alla presenza del Signor Iddio, e adoriamolo umilmente, e ringraziamolo de' beneficij, che si è degnato di farci in questo giorno.

2.° Preghiamolo, che ci dia lume per conoscere i peccati, e i difetti, che abbiamo commessi.

3.° Esaminiamo diligentemente noi stesse, se l'abbiamo offeso co' nostri pensieri, colle parole nostre, colle nostre opere, e colle nostre omissioni; e l'esame nostro sia specialmente su di quei difetti, ne quali siamo state solite di cadere; e consideriamo come abbiamo corrisposto alla grazia, e alle ispirazioni divine, e qual uso abbiamo fatto delle occasioni, che ci si sono presentate di fare del bene.

4.° Chiediamogli umilmente perdono delle no-

Preces mulierum de nocte.

stra mancanza, e proponiamo, fermamente di non mai più commetterle.

5. Mettiamoci in quello stato, in cui vorremmo trovarci nel punto della nostra morte; e in cui dovremo presentarci al tribunale di Dio per essere giudicate.

X. Terminato, che abbia la superiora di recitare quest' ultimo punto, diranno tutte insieme con vivo sentimento dell' animo, o con voce alta, e devotamente ciò, che siegue.

Atto di contrizione.

Actus contritionis.

§. 16. Mio Dio, perché siete bene infinito, degno di essere onato sopra ogni cosa, mi dispiace di avervi offeso con tanti miei peccati. Li detesto, mio Signore, perché sono offese vostre. Ma ne pento, e propongo fermamente di non offendervi mai più.

Aggiungano.

Ah! Gesù mio, non vi avessi mai offeso, e vi avessi sempre amato. Sono stata infedele, e ingrata, lo conosco. Fatela voi da padre misericordioso; mentre io mi prosteto, e fermamente propongo di non volerli più offendere, col vostro aiuto.

Gesù mio, sono vostra, son tutta vostra, e voglio esser eternamente vostra, e avervi eternamente in paradiso. Gesù mio, credo in voi, spero in voi, amo voi con tutto il mio cuore. Accrescite voi in me la fede, la speranza, e la carità. Concedetemi la perseveranza finale compimento, e corona delle vostre grazie in questa terra, acciocché ne possa ringraziare eternamente ne' cieli.

Diranno poi tutte insieme il Sub tuum precidium etc. alla santissima vergine.

Si raccomanderanno finalmente all' angelo custode, dicendo l' orazione; Angela Dei etc.

PARTE III.

Della regole del conservatorio delle zitelle orfane, e dello spedale della povera inferma di Civita-Vecchia.

Conservatorio regolare conservatorio, in Civita-Vecchia.

§. 17. I. Poiché da principio non per altro si pensò di fondare il conservatorio delle orfane, che per addossare loro il peso di assistere allo spedale delle povere inferme; fu dunque, che appresso le costituzioni riguardanti i

doveri delle zitelle medesime verso Dio, verso se stesse, e verso chi lor presiede, o chi con esse convive, si prescrivano loro eziaudio que' regolamenti, pe' quali, con ordine, ed esattezza, soddisfacciano pure all' obbligo, che lor corre, di prestare alla mentovate inferme ogni maggior assistenza.

CAPO I.

In qual modo si debbono accogliere le inferme da chi assiste allo spedale.

Quando riceve le inferme da accogliere in ospedale.

§. 18. II. Le inferme, che si saranno presentate allo spedale per essere curate, dovranno essere accolte come rappresentanti la persona del nostro redentore Gesù Cristo, avendo egli detto, che qualunque trattamento si faccia a qualsivoglia de' suoi bisognosi, sarà da lui considerato come fatto a se medesimo (1). Converrà pertanto, che dalle zitelle assistenti allo spedale si apparecchi alla nuova inferma il letto con lenzuola, e foderotte pulite: se le lavino pietosamente i piedi: se le tagliino i capelli, quando per la nettezza vi sia di bisogno, affinché non ne infetti il letto, e lo spedale: si spogli, se le dia camicia pulita, e se le ponga herretino pure pulito in capo.

III. Le sarà quindi intimato di prepararsi a fare una buona confessione; e prontamente si procurerà di chiamare il di lei padre spirituale, se l'averà fisso; o se no, il p. curato di s. Maria, o altro sacerdote, che dallo stesso p. curato sia destinato a tal uffizio dello spedale. Dopo, ch'ella si sarà confessata, sarà dal p. curato medesimo, o a cui spetta l' amministrazione de' sacramenti, o dal sacerdote ch' egli avrà deputato, comunicata per divozione; se pure la gravanza del male non richiederà; che se le dia la comunione per viatico, e di poi l'estrema unzione, secondo, che il sacerdote medesimo ne sarà dal medico, o, in mancanza di questo, dalla superiora avvisato.

CAPO II.

Come, ricevute che siano, debbono esser trattate le inferme nello spedale.

Quando riceve le inferme da accogliere in ospedale.

§. 19. IV. Accolte, che sieno nella maniera di già descritta le inferme, si userà ogni pro-

(1). Matth. cap. xxv. vers. 40.

mura, acciò che sieno loro, con prontezza, e carità somministrati i medicinali, conforme avrà ordinato, e nelle ore, che avrà prefisso il medico; nel qual tempo staranno bene attente le assistenti, che se la medicina sarà in bocconi, ovvero in pillole, queste sieno non solamente prese dalla inferma, ma eziandio inghiottite.

V. Le operazioni chirurgiche (come il cavare sangue, il dar lavativi, il far unzioni, l'usar fomenti, il metter vescicatorj) saranno puntualmente eseguite a tenore di ciò, che avrà stabilito, e nel tempo, che avrà prescritto il medico. I vescicanti saranno con carità (e in modo, che le fasce si mantengan pulite) medicati due volte il giorno, cioè la mattina per tempo, e verso sera; siffinchè oltre il giuovamento, che se ne potrà ricavar, serva ciò anche di sollievo all'inferma. Pe' fomenti, converrà, a ragion eziandio di economia, usare delle pezze di lana, soprapponendo alla calda, e umida un'asciutta, che preservi dall'umidità il lenzuolo di sopra.

VI. Invigilerà la superiora, che la vivande delle inferme, e specialmente le minestre sieno con carità, e pulizia apparecchiata, e condite a dovere. A un tal fine si porterà ella in cucina un'ora innanzi designare, a le assaggerà, o trovandole per avventura mal in ordine, o scipite, non mancherà di prontamente rimediarvi. Il cibo per le inferme non dovrà essere ordinato da verun altro, che dal medico; nè dovrà essere o mutato di qualità, o accresciuto, o scemato, che per ordine del medesimo. Alle convalescenti, alle quali sarà permesso di mangiar di grasso, non si dispenserà la carne, che pel pranzo. Per la sera elle si contenteranno di non prendere, che il solito zibibbo, e una piccola porzione di pane, e di astenersi dal bere vino; se pure il medico non avrà stimato altrimenti, al cui giudizio si dovrà intieramente stare si in questo, come in tutto il rimanente, che condur possa a ristore, e a ristabilire in salute le inferme.

VII. Sebbene, giusta il comun costume degli spedali, non si concedono ai convalescenti, che soli tre giorni di vitto, come dir si suole, a tutta carne; nulladimeno, poichè sovente avviene, che pe' pertinaci di già sofferiti, e per le gravità, e lunghezza delle malattie rimangono le inferme troppo debbono di forze; non sarà lecito nè alla superiora, nè a verun altro

di licenziarne alcuna, o di consegnarle i di lei panni, senza averne avuta dal medico l'approvazione.

VIII. Tutte le inferme dovranno essere con carità ugualmente trattate, senza che a veruna si usi parzialità, e distinzione. Per qualunque pretesto, o scusa, o apparenza di zelo non si permetterà a niuno di mandare, o di portare di fuori ad alcuna inferma minestre, brodi, ristorativi, o altro, ancorchè chi volesse mandare, o portar tali cose, fosse fratello, o figlio della inferma medesima; altrimenti la permissione in contrario potrebbe essere nociva alla stessa inferma, e ridonderebbe per avventura in iscredit del luogo pio. Al più si potrà tollerare il regalo di pochi biscottini; ma questi dovranno essere consegnati alla superiora, la quale non ne porgerà all'inferma, che uno, o al più due il giorno, quando peraltro ne abbia avuta la permissione del medico.

CAPO III.

Dei doveri della superiora dello spedale.

§. 20. IX. La superiora del conservatorio avrà anche la soprantendenza dello spedale. A questa apparterrà di destinare le zitelle, che dovranno alla giornata assistere alle inferme. Procurerà questa inoltre, che tutto ciò, che dovrà servire per le stesse inferme, sia con carità, e pulizia, e prontezza apparecchiato, e somministrato a tempo. Invigilerà eziandio, che non così facilmente si permetta a persone estere l'ingresso allo spedale medesimo; sì perchè non vi si faccia rumore, e non si rechi atte animalte molestia, e disturbo; e sì ancora per la modestia, e pel decoro specialmente in quelle ore, nelle quali soglion mutarsi le aggravate. Non mancherà ella unitamente colle zitelle assistenti di far ogni giorno verso l'un ora di notte la visita alle stesse povere inferme, non solo per consolarle, e soccorrerle nelle indigenze loro; ma per sentire eziandio il pulso, e osservare attentamente lo stato di ciascheduna, a fine di dare gli ordini opportuni di vigilanza, e di assistenza per quel che possa occorrere, alle guardie notturne; e a fin anche di farne il di seguente esatta relazione al medico. Avrà pur ella tutta la cura, che per la notte sia sempre accesa la lampana. Baderà infine, che si mantenga intiera l'osservanza di

De debito th
bus qua
spitali p
201.

tutto ciò, che in queste regole si prescrive; e se avrà scoperto, che qualcuna delle zitelle abbia contravenute a qualunque si voglia di essa regole, l'ammonirà prima; e se non ne vedrà l'emendazione, ricorrerà al padre curato di santa Maria, ch'è il priore del conservatorio, e dello spedale; e al signor assistente *pro tempore*, che tien le veci di monsignor tesoriere prolettore, e superiore immediato del medesimo luogo pio, i quali castigheranno la colpevole, e faranno sì, ch'ella in avvenire soddisfaccia pienamente ai suoi doveri.

CAPO IV.

Dell'ufficio, e doveri della custode della guardaroba dello spedale.

De officio,
et muneribus
custodis
hospitii.

§. 24. X. Quantunque la soprintendenza alla guardaroba dello spedale sia addossata alla superiore; tuttavia dovrà ella incaricare della custodia qualcuna delle zitelle orfane, che sia ben capace di esercitare a dovere, e con esattezza un tal impiego. Dovrà questa attendere, che la biancheria non iscemi, e sia pulita, e ch'essa guardaroba abbondi di lenzuola, di traverso, di fascette da sanguigno, di sgarzetti, di fodere, di pezze ec. e non trascurare, quando vi manchi alcuna cosa, di avvisarne la superiore affinché la provvegga.

CAPO V.

Dei doveri delle zitelle orfane assistenti alle inferme.

De muneribus
prole-
ctorum, quos
arguunt
hospitii.

§. 25. XI. Spetterà alla superiore di destinare otto zitelle, le quali a vicenda facciano ogni notte la guardia nello spedale. Queste si atterranno al seguente regolamento. A due sole per notte toccherà di vegliare; a una dell'ora della visita delle inferme fino a mezza notte; all'altra (che della prima sarà svegliata) da mezza notte fino all'alba. Le altre due terranno lo stesso ordine per la seguente notte; e così successivamente faranno le rimanenti, finchè non ne sia compita il giro, e compito che sia, ricominceranno da capo. Ma affinché la seconda guardia notturna non sia di soverchio aggravata, dovrà la superiore deputare una giovane, la quale ogni mattina, essendo destata dalla suddetta seconda guardia, si vota

speditamente, e immediatamente si porti allo spedale, e licenzi la seconda guardia medesima, che tornerà a prendere il suo giusto riposo.

XII. Le zitelle destinate ad assistere di giorno alle stesso spedale dovranno ogni di scopare, spolverare, rifare i letti, ripulire gli urinali, le sputacchiere, le conciline, i boccali, e ogni altra cosa, che voega adoprata dalle inferme. Che se queste talvolta per avventura imbrattassero il pavimento, sarà cura delle zitelle stesse di subito ripulirlo; ricercandosi la pulizia non solo per una certa decenza dello spedale; ma pel ristabilimento della salute delle inferme, e pel mantenimento della salute delle zitelle medesime, le quali si rammenteranno, che assistendo con quella carità, che da lor si richiede alle povere inferme, ne riporteranno il premio promesso da Gesù Cristo a quelli, che per amor di lui, in somiglianti opere di pietà volontari s'impiegano.

Dichiarazione intorno ai beni dello spedale.

§. 26. Siccome lo spedale delle povere inferme di Civita-Vecchia è unito al conservatorio delle orfane; e fin dalla prima sua fondazione è stato interamente mantenuto colle limosine, e col lavoro, e rendita del conservatorio suddetto; si dichiara, che se dalla pietà de' fedeli si farà mai a favore di esso spedale qualche lascito, o legato pio, questo si debba incorporare ai beni dello stesso conservatorio.

Declaratio
quod locus
hospitii.

§. 27. Cum autem, sicut eadem dispositio subiungebat, quo firmius praedictae regulae, seu constitutiones subsistant; et serventur exactius, apostolicas confirmationis Nostrae patrocinio roborari; idem Benedictus Victorius plurimum desiderat; Nos ipsum exponente specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum sermo absolventis, et absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, attenta relatione, et voto dilecti filii magistri Guillelmi Pallotta camerae Nostrae apostolicae thesaurarii generalis, cui eadem regulas, et constituta

Tunc con-
firmatione
spatialis.

liones perpendendas; atque examinandas commissimus. præinseras regulas, et constitutiones prædictas cum omnibus, et singulis in eis contentis apostolica auctoritate, tenore præsentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervernerint, supplemus.

§. 25. Decernentes easdem præsentis litteras, ac in eis contenta quaecumque semper firma, valida, et efficacia existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Siquis in præmissis per quoscumque iudices ordinaris, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 26. Nos obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis etiam joramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate affa roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, eos firmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Petrum sub annulo piscatoris die xxi. mensis MDCCLXXXVI. pontificatus Nostri anno secundo.

XCVIII.

Confirmantur conventiones initæ occasione translationis monialium Castri Fidardi ad civitatem Recinatensem, et collegium sancti Viti cum communitate ejusdem civitatis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Nuper pro parte venerabilis fratris Cyriaci episcopi Lauretani, et Recinatensis, ac

dilectorum filiorum communitate, et priorum residentium nuncupatorum civitatis Nostræ Recinatensis expositum Nobis fuit, quod, cum propter constructionem fabricæ monasterii ordinis sancti Benedicti Castri Fidardi ejusdem Recinatensis, seu alterius diocesis, illius moniales ad prædictam civitatem, et ibi existentes collegium; ac ecclesiam sancti Viti auctoritate Nostra apostolica, fabrica hujusmodi durante, translata fuissent; inde ortum habuerunt nonnullæ quæstiones, et controversiæ a dicta communitate, ejusque hominibus promotæ, præsertim super modo, atque regula servanda in sacris functionibus peragendis in ecclesia prædicta, atque super loco, in quo publicæ scholæ habendæ essent. Ad dirimendas itaque, ac penitus eliminandas quascumque quæstiones et controversias idem Cyriacus episcopus, eo quo pollet quietis, ac pacis inter sibi commissas oves custodiendas peculiari studio post ædita a Nobis rescripta sub die xxi. octobris, ac xii. novembris superioris anni MDCCLXXV. ad eandem civitatem uti suum subdelegatum misit dilectum quocumque Josephum Autoium canonicum Leonori ejus pro civitate, et diocesi Lauretana in spiritalibus, et temporalibus vicarium generalem, qui de re hac feliciter egit cum illis, qui magistratus manus obtinebant superiore mense martii, confectisque præterea nonnullis foliis, in quibus pacta, et conditiones vicissim servandæ continebantur, ea hinc inde subscripta fuerunt. Postmodum vero in generali concilio habito die xxx. ejusdem mensis martii, ea omnia, quæ, ut præfertur, conventa, atque constabula fuerunt, idem concilium per vota favorabilia quatuordecim admisit, et approbavit. Ac præterea censuit, et decrevit per disjectam resolutionem, custodiam sacrorum suppellectilium, et argenteorum, sub nonnullis pactis, et conditionibus tunc expressis concordandam esse eidem monialibus per vota favorabilia decem, ac alias prout in dicto concilio, cujus tenorem præsescribis pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius contineri dicitur. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat quo firmis præmissa omnia ad pacem, et quietem firmendam, et fovendam, in animarum bonum, ac ad divini cultus incrementum conventa, et constabula firmius subsistant, et servantur exactius, et per Nos confirmari, et

Clonibus
salutibus et
irritatis.

Therogate
contradictum.

Dat. die 22.
mensis 1776.
Anno II.

Expositio
proponit.

approbati (tam dictus Cyriscus, quam communitas, et priores hujusmodi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, ut infra indulgere de benignitate apostolica dignamur.

Tunc super
fratrum
excommunicatione
inter alia
scriptis.

§ 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorumdem priorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praedicta omnia statuta, atque conventa, et a memorato consilio generali per distinctas duas resolutiones admissa, atque decreta, ut praefertur, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjuemus, omnesque juris, facti, et solennitatum defectus supplemus, et sanamus.

Clareis
sacris
et de
eodem
scriptis.

§ 3. Decretantes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quae spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnis planissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

De quo
contrariis
scriptis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae civitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima secunda junii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto pontificatus Nostri anno secundo.

Die die 25.
mensis
Anno 1776.
Anno 11.

XCIX.

Confirmantur literae Urbani V. super jurisdictione commissarii castri Gualdi Nuceriae

diocesis in omnibus delictis, exceptis sex gravioribus.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Romanum decet pontificem ita subditorum populorum commoditatibus, et utilitatibus, consulere, ut apostolicae Sedis benignitas erga ipsos magis in dies eluceat, ipsique promeritis fidelitatis, et obsequii sui fructus ex provida supremi principis dispositione percipiant. Nuper siquidem exponi Nobis fecerunt dilecti filii universitas, et homines terrae olim castri Gualdi Nuceriae diocesis, quod, cum jampridem castrum hujusmodi in ducato Spoleto comprehensum reperiretur, existente tunc temporis bo. me. Egidius dum vixit Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali episcopo Sabienis in illis partibus apostolicae Sedis legato, ejus universitas coacta ab ipso fuit, una cum aliis universitatibus intra provinciam dicti ducatus existentibus depolare probum virum, qui referre deberet, omnia, et singula maleficia, quae per quoscumque personas de universitate hujusmodi commissae fuissent iudici generali maleficiorum ejusdem provinciae, et ducatus Spoletani, a quo cognoscenda, et punienda erant.

Provisione
episcopi a car-
dinali Egidius
pro delegato
diocesis.

§ 2. Quia vero hominibus dictae terrae, seu castri grave admodum reddebatur onus accedendi ad locum, et caput provinciae, ubi generalis hic iudex residebat, pro defensionibus parandis, ac peragendis, quandoque enim sumptus ad id necessarij promeritam ex delicto poenam, etiam excedebant, hinc felicia recordationis Urbanus pp. V. praedecessor Noster per suas sub plumbo vi. kalendas maji pontificatus sui anno octavo expeditas literas supplicationibus dictae universitatis nomine tunc humiliter porrectis, inclinatis, praescripuit, et ordinavit, ut in posterum non obstantibus statuta dicti Egidii cardinalis, et legati, personae ejusdem universitatis, sex dumtaxat exceptis criminibus, videlicet, haeresis, laesae majestatis, cditionis falsae monetae, diversionis stratarum, violationis sacrotonionis, et homicidii, minime teneretur super aliis in curia praedicti iudicis generalis maleficiorum respondere, neque ad id a quoquam compelli possent invite; irritum, ac inane decernens, quidquid

Urbanus V.
hominibus
universitatis
castri Gualdi
ratiis ab
Egidio ju-
dice mal-
ficiorum ex-
istens in pro-
vincia pro
maleficiis
ordinans.

in contrariam attentari contigisset, ac alias prout in ipsis Urbani praedecessoris litteris, quarum tenor est, qui sequitur nempe.

Urbanus episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Tracer cus-
titutiones
Urbanus V.

§. 3. Pastoralis officii debitum exigit, ut subjectis tota gravamina quantum cum Domino possumus, amovendis, ipsorum parcamus laboribus, et eos ab expensarum oneribus relevemus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis castri Gualdi ad Nos, et Romanam Ecclesiam nullo modo pertinentis Nucernae diocesis petitio optinebat, quod olim bo. me. Agidius episcopus Sabinese tunc in partibus illis apostolicae Sedis legatus inter caetera statuit, quod quaelibet universitas cujuscumque castri, vel villae consistentis infra provinciam ducatus Spoletani ad Nos, et Romanam Ecclesiam nullo modo pertinentis deputare teneretur inter se aliquem probum virum, qui sub virtute juramenti per eum praestaudi, omnia, et singula maleficia, quae per quascunque personas de universitate hujusmodi committi contingeret, dehuotare, seu deferre teneretur judici generali maleficiorum curiae dictae provinciae pro tempore existendi, cujus quidem denunciatoris officium duraret saltem per annum, quodque praedicta universitas juxta tenorem dictorum statutorum hujusmodi denunciatores syndicum vulgariter nuncupatum annuatim deputare curaret. Cum autem sicut eadem petitio subjungebat, singulares personae de castro praedicto ex eo multipliciter graventur laboribus, et expensis, quodque idem denunciator praetextu statutorum hujusmodi etiam minora crimina, seu delicta, quae per easdem personas committi, seu perpetrari contingit in praefata curia denuntiat; idemque iudex ad hujusmodi denunciationem super criminibus, vel delictis hujusmodi, ac etiam super injuriis verbalibus, et aliis laevibus culpis contra easdem personas procedit, ipsasque personas oportet ad praedictam curiam accedere, et inibi super hujusmodi criminibus, vel delictis, seu laevibus culpis, coram dicto iudice respondere, et saepius pro purgando innocentiam suam, testes illic pro-

ducere, unde contigit interdum, ut in productione testium hujusmodi, et aliis expensis necessariis, multo plus exponant, quam ascendant poenae pro delictis hujusmodi infligendae in grave ipsarum personarum dispendium, et iacturam, pro parte visitatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut providere eis super praemissis de opportuno remedio potero diligenter curaremus.

§. 4. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, volentes personas ipsas ab hujusmodi oneribus, et gravaminibus relevare, tenore praesentium statuimus, et etiam ordinamus, quod deinceps praefatae statuti dieti legali nequaquam obstantibus, idem denunciator dieti castri Gualdi, qui est, et erit pro tempore ad denunciandum, seu referendum praedicto iudici, vel ejus curiae hujusmodi crimina, vel delicta, seu etiam alia quaelibet per quascunque personas universitatis ejusdem castri tam commissa, vel in posterum committenda, criminibus haeresis, laesae majestatis, conditionis falsae monetae, disrobationis stratarum, violationis sanctimonialium, et homicidii dumtaxat exceptis, minime teneatur, dictaque personae super aliis, quam praedictis exceptis criminibus in eadem curia praefati iudicis praetextu denunciationum hujusmodi respondere minime teneantur, nec ad id a quoquam compelli possint invito, et insuper ex nunc irrium decernimus, et inane quidquid contra statutum, et ordinationem Nostram hujusmodi per quascunque quasvis auctoritates scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostri statuti, ordinationis, et constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum: Datum apud montem Flasconem vi. kalendas maji, pontificatus Nostri anno octavo.

Loco S. plumbi.

§. 6. Postmodum vero juxta eorundem litterarum tenorem, ac dispositionem communiarius terrae olim castri Gualdi praedicti, licet illud avulsam deinde a jurisdictione dieti iudicis generalis Spoletani, seu pro tempore existentis gubernatoris dictae civitatis, et unitum

Declaratione
nos quoniam
curia iurisdic-
tione iudi-
cis castri
Gualdi.

Specie pos-
tula

Procurator
iudicis castri
Gualdi, in-
signis ge-
neralis go-
vernatoris Po-
puli, an-
te testibus
providentia
capituli a. a.

segregari-
onem con-
stituitur

fuerit gubernio alterius civitatis Perusinae, semper quiete, ac pacifice suam exercent jurisdictionem, quoad omnia alia delicta, praeter tantum sex excepta in literis praedictis: quia tamen anno 1731. tunc existens gubernator praefatus civitatis Perusinae jurisdictionem ipsius commissarii in casu delicti, seu maleficii, quod inter sex excepta praedicta minime numerabatur, turbare coepit, inde ortum habuit lis, qua delata ad congregationem tunc existentem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consultationibus civitatum, et terrarum status Nostri ecclesiastici praepositorum, sub die decima augusti ejusdem anni prodit sequens resolutio — In casu, de quo agitur, praevia sanatione processus, quatenus opus sit, gubernator Perusinae auctoritate s. Consultae prosequatur eundem processum, eoque completo transmittat summarium, et in posterum servetur Breve Urbani V. — Aliqua hac attenta resolutione, commissarius Gualdi tunc temporis, minister ejusdem gubernii Perusini turbare adixit fuerit jurisdictionem commissarii praedicti, ac per cohortem sanrum satellitem provinciae loca circumventum ad carceres civitatis Perusinae hujusmodi secum duxerit etiam eos, qui fraudem, aut aliud quodcumque delictum minime inter sex excepta praedicta comprehensum in territorio Gualdi patrascent, hinc dicti exponentes, ne in posterum id quoque contingat, non sine gravi eorum damno, ac praepudio, memoratas ipsius Urbani praedecessoris literas per Nos confirmari; et approbati, earumque executionem perpetuo injungi, et demandari plurimum desiderant.

Pro reman-
entis in-
venit, pro-
cipit ab
servetur
constitutio-
nis Urbani
VIII.

§. 7. Nos igitur quieti, ac tranquillitati ipsorum exponentium paternae charitate consulere, illosque a gravioribus expensis, et praepjudiciis immunes reddere valentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententis, et poenis quavis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujusmodi rei gratia absolutos, et absolutos fore censentes, supplicationibus ipsorum omnino Nobis humiliter porrectis inclinati, audita super praemissis relatione venerabilis fratris Thomae Mariae archiepiscopi Rhodiensis me-

moratae congregationis secretarii praesentis ipsius Urbani praedecessoris literas, cum omnibus, et singulis in eis contentis, et expressis, apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, et approbamus, ac perpetuas, et inviolabiles apostolicas firmitatis robur eis adjicimus, illasque tunc editas pro iudice generali malefactorum civitatis Spoletanae ad pro tempore existentem gubernatorem civitatis Perusinae, quatenus opus sit, extendimus, et ampliamus, atque exceptis sex delictis praedictis, in omnibus aliis quibuscumque criminibus in posterum perpetuo exequi, et inviolabiliter observari, auctoritate, et tenore praedictis volumus, praecipimus, et mandamus.

§. 8. Decorantes ipsas praesentes literas, et in eis contenta quaecumque, neque etiam ex eo, quod in praemissis interesse habentes, vel habere quomodolibet praecedentes, vocati, citati, et auditi non fuerint, vel illis non consenserint, nunquam de subreptionis, vel abruptionis vitio notari posse, sed semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, siveque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectu inviolabiliter observari; siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublatis eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate sentier, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac civitatum praedictarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet, concessis approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de

Claviculari-
litteras et de
crimines.

Omnibus in
constitutionibus
factis de
derogatur.

verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima quinta iunii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Det. die 27.
iunii 1736.
Aene H.

C.

Confirmatio facultatis admittendi, et retinendi puellis titulo probationis ad sex menses, pro monialibus monasterii sanctae Mariae de Misericordia ordinis servorum B. M. V. civitatis Mantuae.

Pius PP. VI.

ad futuram rei memoriam.

Expositio
propterea.

§. 1. Expositi Nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae priorissae, et moniales monasterii sui titulo, seu invocatione sanctae Mariae de Misericordia uncupatae, sancti Barnabae pater nuncupatae ordinis servorum beatae Mariae virginis civitatis Mantuae, quod alias, die nempae secunda maji MDC. tunc existentes moniales dicti monasterii petierunt, atque obtinuerunt a congregatione tunc itidem existentium Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praeposita, ut in posterum puellae, quae a capitulo monialium dicti monasterii admissae fuissent ad hoc, ut in eo regularem habitum per easdem moniales gestari solum susciperent, et professionem per ipsas emitti consuetam emitterent regularem, spatio octo, aut decem tantum dierum dictum monasterium ingressae ibidem in saeculari habitu, modesto tamen, permansere valerent, atque inde tam de regula, quam de instituta ordinis huiusmodi instructae dictae puellae redderentur, ac alias prout in literis ejusdem congregationis memoratae die expeditis, quarum tenores praesentibus pro pleno, et sufficiente expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius dicitur contineri. Postmodum vero, anno nempe 1736 earundem monialium omnino supplices porrectae fuerunt proces dictae congregationi, quibus petebatur,

ut attentae tanta brevitate temporis, quo nec puellae ipsae rationem regularis vitae ab eis in monasterio huiusmodi suscipiendae cognoscere, nec moniales earundem puellarum indoles, et mores inspicere poterant, tempus praedictum dierum octo, aut decem, ad sex menses prorogaretur, et ampliaretur; eademque congregatio petitam ampliationem, et prorogationem huiusmodi suo decreto addito die 5. octobris praedicti anni 1736. concessit, ac indulget, et alias prout in decreto praedictis, eius tenorem praesentibus pro pleno, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, fusius continetur. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, memoratae priorissae, et moniales prorogationem, et ampliationem ab eadem congregatione, ut praefertur, ad sex menses concessam per Nos confirmari, et approbari plurimum desiderarent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsas exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et earum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore cementes, audita super praemissis relatione tam venerabilis fratris episcopi Mantuani, quam venerabilis fratris Bernardini archiepiscopi Sidenensis praedictae congregationis facultatem admittendi ad clausuram in monasterio earundem exponentium titulo probationis ampliatam, et prorogatam, ut praefertur, ad sex menses ante vestitiohem puellarum monachandarum, post secutam tamen illarum acceptationem capitulariter, et per secreta suffragia, et de licentia qualibet vice ordinarii, auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, etique in violabili apostolica firmitatis robur adjicimus.

§. 3. Volumus autem, ut durante praedicto tempore probationis, huiusmodi puellae modestis utantur vestibus saecularibus, et leges clausurae, aliisque conditiones in Necessis pro educandis impressis praescriptas religiose observent; et elapsis sex mensibus probationis, aut habitum religionis servatis servandis as-

Tunc in-
dultae licen-
tiae.

Puellae
dilectae
ut, et de-
rogamus
mon-
iales con-
gregationis
sanctae

sumant, aut monasterio egrediantur, salva tamen in praeiudicium auctoritatis congregationis eorumdem cardinalium. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non monasterii, et ordinis huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicatis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus; efficacissimis, ac insolis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis; approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, ista alias in suo robore permanens ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima septima iunii millesimo septingentesimo septagesimo sexto pontificatus Nostri anno secundo.

Pat. die 28.
Iun. 1778.
Aene II.

CI.

Licentia concedendi titulo juris Gazzara unam domum existentem in clastro Hebraeorum urbis pro annuo canone ad ecclesiam s. Antonii Lusitanorum spectantem:

Dilecto filio Nostro in alma Urbe vicario generali.

Pius PP. VI.

Dilecto fili noster salutem,
et apostolicam benedictionem

Expositio
precum.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt moderni administrator, et gubernator ecclesiae regioe nuncupatae sancti Antonii nationis Lusitanorum huius almae urbis Nostrae, quod eadem ecclesia inter alias domos in clastro Hebraeorum dictae urbis existentes, quae possidet,

unam habet, quae tenues admodum fructus annuatim reddit, ac restaurationibus persaepe indiget, indeque nonnullas etiam perturbaciones oriuntur. His itaque serio perpensis in congregatione eorum oeconomica, opportunum omnino ipsi exponentes duxerunt, eandem domum perpetuo leare cum obligatione ex parte dictae ecclesiae conservandi, seu manutinenti muros magistros vulgo nuncupatos, et trabes lidem magistros ejusdem domus, in casu tamen, quo deficiat culpa, dolus, ac negligentia sopina conductorum, et inhabitantium, sub congrua annua pensione, aliisque pactis ejusdem ecclesiae utilitatem praeseforentibus uni ex locis ab ipsis Hebraeis scholis nuncupatis, quatenus ad id nostra, et huius sanctae Sedis sibi super hoc licentia suffragetur, atque facultas. Nobis propterea dicti exponentes locutionem huiusmodi, si fiat, in evidentem dictae ecclesiae utilitatem fore resursum, humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignamur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurterant, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis relatione dilecti filii Nostri Francisci Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis, Caraffa nuncupati congregationis venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum, circumspectioni tuae per praesentes injungimus, ut veris existentibus narratis, postquam compereris in evidentem dictae ecclesiae utilitatem fore consursum exponentibus facultatem inveniendi concessionem dictae domus titulo tamen juris Gazzara in perpetuum cum annuo canone, ac conditionibus proficuis eidem ecclesiae auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et conscientia impertiaris, ita tamen, ut census annuus solvatur praecipuus, ac liber supportatis omnibus oneribus realibus, et personalibus per conductorem, ac scriptis lateribus, et inserta planta in instrumento concessionis, nec non melioramenta desuper pro tempore quomodolibet

Trans. Euro-
pea. 1778.

bet facta ad ecclesiam huiusmodi pleno iure, atque omnino libere pertineant.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II, et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, atque recolendae memoriae Benedicti papae XIV itidem praedecessoris Nostri super divisione materialium / aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima octava iunii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto pontificatus Nostri anno secunda.

CII.

Unio ecclesiarum Panormitanae, et Montis Regalis cum assignatione fructus secundo dictae in causam conservationis, et incrementi navium bellicarum ejusdem regis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Apostolici suscepti regiminis cura Nos admonet, ut fratres et episcopos Nostros provida sollicitudine in eis demandati pastoralis muneris exercitio consovero curemus, ut et ipsi praesidium ab hac sancta Sede continuo percipiendi, et beato Petro, et Nobis devotiores studeant omni tempore permanere. Qua de re dum majori qua possumus vigilantia ecclesiarum omnium commodis, earumque utiliori regimini prospicimus, sic et singulis ecclesiarum pastoribus praesto esse non dubitamus, prout pensatis circumstantiis conspicimus in Domino salubriter expedire. Opportune igitur ex commissio Nobis apostolicae servitutis officio circa pacificum ecclesiarum statum, et procul amoto, quoad fieri potest, controversiarum, et litium incommodo, et visceribus charitatis intendimus ad ea, per quae ecclesiae ipsae sublati dissensionum fomentis, in pace et quietis mansuetudine fructus bonorum operum proferre valeant ampliores.

§. 2. Nostrae itaque mentis intuitum dirigentes ad satis caeteroquin celebrem dioecesim Montis Regalis probe novimus usque a sui primordio, ea ibidem evanisse incommoda, damna, et praedicia, quae ex huiusmodi contro-

versiis, ipso pastores pluries exortis in sibi conceditum populum pervenerunt, prout historica monumenta certum id undique notum reddunt atque exploratum. Dudum siquidem cl. mem. Guillelmus II. Siciliae rex religioso imperii sui exordio, locum iatum Montis Regalis sic peramanter asperxit, ut non solum in eo conspicuum monasterium, novamque ecclesiam erexerit, sed et amplissimis redditibus ditaverit; et nec inde contestus spiritalibus etiam praerogativis, ac privilegiis insignem reddere omnino curaverit: eadem postea quam a fel. rec. Alexandro pp. III. praedecessore Nostre monasterium huiusmodi, Panormitanae ecclesiae licet maxime proximum, liberum atque exemptum ab ordinaria jurisdictione archiepiscopi Panormitani declarari obtinuerat, vehementer etiam atque etiam tum ab eodem Alexandro, tum a recolendae memoriae Lucio pp. III. praedecessore itidem Nostro petiit, efflagitavitque ut non solum episcopali, sed etiam metropolitico iure ipsamet ecclesia Montis Regalis denaretur. Idem vero Lucius praedecessor, ne e conspectu piissimi, et liberalissimi regis difficilis existere videretur, ac licet insolitum agnovisset quod duae metropoles etiam vicinae coesisterent, nihilominus per suas anno incarnationis Dominicae MCLXXXII. nonis februarii sub plumbo expeditas literas primum archiepiscopum novae metropolitanae ecclesiae Montis Regalis suis manibus consecratum, et pallii dignitate decoratum constituit, nec non religiosa monachorum familiam iam alias ex alio Caveasi monasterio translatam, ibi perpetuo statuit, prout in ejusdem literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus continetur. Pro nova autem constitutenda dioecesi huius superimmo metropolis, quamquam ab ipso Guilhelmo rege sumptuoso aere dilatae, opus tamen omnino fuit, ut ab episcopi tam ultra quam citra Pharium nimis gravem suorum iurium jacturam cum maxima perturbatione ecclesiastica jurisdictionis subirent, quippe quia monasteria, et ecclesiae, ac bona denum quaecumque huc illuc existentia, novo huic archiepiscopo subjecta tunc fuerunt, ac praeterea idem Lucius praedecessor Noster Catanensem ecclesiam suffraganeam Montis Regalis in memoratis suis literis ad multum instantiam ipsius Guillelmi regis declaravit.

Derogatio
contractuum.

Det. die 7.
juli 1776.
Anno II.

Provisione.

Examen-
tur incum-
da, quae ob-
venerunt ab
erectione
dioecesis
montis Re-
galis.

Interlocutiones factas pro constitutione nova de concilio, malis, et locis modis praesentibus.

§. 3. A Panormitana insuper ecclesia sejuncta fuit tota parochia una cum castello Corleonesi, et ecclesia sancti Silvestri, a diocesi Mesanensi monasterium in loco Monacii nuncupato, ab altera Agrigentina castellum Bartaary, et casale Bassocchini, nec non ab alia Mazariensi municipium Calatrasi respective separata, et novae Montis Regalis metropoli auspici fuerunt; quae demum et monasterium sancti Salvatoris de Morteilo a Regitana, monasterium Carbonis nuncupatum ab Aglonensi, et ecclesiam sanctae Mariae de Maccia a Bisinidensi respective diocesisbus sejuncta, cum pertinentiis omnibus et redditibus obtinuit. Vix tamen sic constituta nova Montis Regalis diocesi ex tot distinctis, ac inter se dissitis locis, monasteriis et ecclesiis, quae difficillime sane ab uno pastore visitari, et gubernari poterant, initium habuerunt innumerae quaestiones, et controversiae inter novum Montis Regalis archiepiscopum, aliosque ordinarios super ecclesiastica jurisdictione, quarum nonnullae cum evidenti quoque animarum Christianellam perturbatione atque periculo, decisae nunquam, et ideo acriter adhuc perseverant.

Periculatissimas quaestiones, quae in domo parochiarum versantur, et in ecclesia reprobantur.

§. 4. Inter has autem quaestiones et controversias eas sane, quae ad jurisdictionem loci seu territorii pertinent, aliquo saltem modo tolleri posse videretur, quoties pro illis, quae temporibus rec. mem. Innocentii III., et Clementis pp. V. praedecessorum Nostrorum exarserunt, tot exorta non fuissent scandala, propter indeclinabilem quidem animorum dissensionem quae inter populos, sacerdotes aequae ac inter episcopos inde semper obvenit. Id tamen quod praeter ceteris omnibus peculiari animadversione dignum dubio procul videtur et opportune providentiae remedium efficax exposcit illud sane est, quod in dies solet accidere: pro tempore enim existens Montis Regalis archiepiscopus eo sub praesidio, quod in ipsa civitate Panormitana una reperitur ecclesia sub titulo seu invocatione sancti Cataldi quae ad ipsum pertinet, hinc cum ad ille identidem se transferre assueverit, viriliter subit, atque contendit confirmationis sacramentum ibidem ministrare, sacrosque ordines conferre, apertis posthabitisque perpetuis querelis Panormitanorum archiepiscoporum qui sese his omnibus lacerantius opposuerunt, eademque sane de causa cum sibi liberum omnino

esse potest Montis Regalis archiepiscopus, prout sibi libuerit ad ecclesiam praefatam, eidemque adnexas domos accedere posse, in publicis viis Panormitanae civitatis jns sibi esse constanter assertum, e conspectu ipsiusmet archiepiscopi Panormitani benedictionem populo publico et palam impetienti, ac praeterea eas quo sive ipse, sive ejus familiares aliqua infirmitate docti reperiuntur, in domibus ecclesiae praedictae sancti Cataldi adnexis, archiepiscopus Montis Regalis jubet ut angustissimum Eucharistiae sacramentum a sua civitate Montis Regalis transferatur. Pro pastoralis igitur officii Nostri debito, cum ab initio tanti suscepti oneris acceperimus jampridem temporibus scilicet fel. rec. Clementis pp. XIV. praedecessoris Nostri non solum praecognitum, verum etiam pene ac statutum fuisse modum quo opportunum praemissis omnibus remedium adhiberetur; hinc Nos illi plene adhaerentes, et demum tot perturbationibus ac periculis eliminandis, ex quibus spirituale bonum animarum vel deficit, vel admodum minuitur, ac plura in earum damnum mala in dies possunt obvenire, anxillum a Domino invocantes, illud unum remedium exhiberi posse cognovimus, quod etiam pro sua eximia pietate, singulari religionis studio, et absque ullo sanctae Sedis praedicio suadet, et postulat charissimus in Christo filius Noster Ferdinandus utriusque Siciliae et Hierusalem rex illustris.

§. 5. Quo circa rebus omnibus, earumque circumstantiis seria, ac matura consideratione pensatis, nil magis ad pacem inter pastores restituendam et ad publicam Christianissimam tranquillitatem, eorumque spirituales utilitatem expediri cognovimus, quam ejusdem metropolitanae ecclesiae Montis Regalis unionem cum altera metropolitana ecclesia Panormitana. Motu itaque proprio et ex certa scientia Nostra, ac de apostolica potestate plenitudine metropolitanae ecclesiae praefatae Montis Regalis per obitum bon. mem. Francisci Mariae Testa ultimi illius archiepiscopi de praesenti vacantem, una cum dicta metropolitana ecclesia Panormitana cum sequentibus legibus, et conditionibus, aequae principaliter unimus, ita ut in posteram ecclesia Panormitana et Montis Regalis duae metropolitanae, insimul unitae sint, et esse debeant, ac in consistorialibus actis, et in literis apostolicis super promotione novi archiepiscopi ad praefatas eccle-

Tunc deinceps unitae, nec nisi de auctoritate, et consensu.

sias Panormitanam et Montis Regalis, sic ut praefertur, principaliter unitas semper fieri debeat utriusque mentio, ne umquam ejusdem ecclesiae Montis Regalis jam tot titulis insignis, suisque munificentissimi fundatoris Guillelmi regis memoria excidat atque deficiat, sed illa perpetuis futuris temporibus semper conservetur, ac undique firma permaneat. Eas tamen leges, et conditiones deinceps servandas omnino esse volumus, ne ulla amplius, aut inter utriusque metropolitanae ecclesiae capitula oriri umquam possit lis vel controversia, sed omnes quiete et tranquille viventes vineam Domini excolendo uniti tantum animarum saluti operam dare procurent. Mandamus itaque ut ecclesiae Catanensis et Syracusana, quae praefatae metropolitanae ecclesiae Montis Regalis suffraganae huc usque fuerunt, in posterum Panormitanae ecclesiae, seu potius ecclesiae sic unitis subjectae sint atque censantur. Ad haec statuimus quoque ut in omnibus et quibuscumque actis respicientibus, sive solam ecclesiam Panormitanam, sive promiscue utramque ecclesiam Panormitanam nempe et alteram Montis Regalis, praefertur semper denominatio ecclesiae Panormitanae. In aliis vero actis, qui ad solam ecclesiam tantum Montis Regalis pertineant, hujus denominatio alteri Panormitanae debeat omnino praeferrí. Praeterea tempore vacationis sedis archiepiscopalis, capitulum ecclesiae Panormitanae aequae ac illud ecclesiae Montis Regalis proprium vicarium capitularem respective independentem, servatis alias de jure servandis, eligat.

§. 6. Interim vero volumus, ut quid quid ab aliis diocesisbus sejunctum antiquitus fuit, et unitum diocesi Montis Regalis, id totum eidem ecclesiae seu diocesisbus restituitur. Qua de re vicarius capitularis ecclesiae Montis Regalis, ejus vacationis ut praefertur eveniente, ecclesiasticam suam jurisdictionem exercere dumtaxat possit in civitate praefata Montis Regalis, et in ejus suburbis, ex quibus secuta restitutione praefata, sua diocesis remanet constituta: verum quia secuta etiam hujusmodi restitutione, et unione ecclesiarum et locorum, pro quibus, dum ab eorum diocesisbus sejuncta ac dismembrata fuerant, proprii respective episcopi et ordinaríi iustam compensationem a piissimo fundatore praefato sunt assecuti, fructus aliqui, redditus et proventus adhuc supersunt.

§. 7. Hinc est quod Nos considerantes regni Siciliae litora piratarum, turcarum, aliorumque christiani nominis hostium incursionibus praefatis ceteris omnibus exposita in dies reperiri; volentesque propterea non solum spirituali Christianorum omnium tam in regno praefato quam in tota Italia existentium utilis, sed etiam securitati prospicere atque consulere, vestigia pariter servantes plurimorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, qui ex redditibus ecclesiasticis ejusdem ecclesiae Montis Regalis plura suppeditarunt in eandem causam auxilia atque subsidia, ipsique Ferdinandi regis votis, quantum in Domino possumus, benigne annuere volentes, per praesentes praecipimus ac mandamus, ut in posterum redditus, fructus, et proventus mensae praefatae ecclesiae metropolitanae Montis Regalis in conservationem, et incrementum classis triremium bellicarum ejusdem Ferdinandi regis ad retundendos incurtus hostium christiani nominis perpetuo convertantur ut infra et erogentur. Qua de re venerabili fratri nunc et pro tempore existenti Panormitanae ecclesiae seu potius ecclesiarum sic unitarum archiepiscopis, in aucti sibi laboris congrua mercede, annua quantitate a praefato Ferdinando rege definita, quae scutorum mille monetarum minor non sit, quod reliquum erit, in causam conservationis et incrementi classis praefatae erogandum et convertendum. Personis ab eodem rege et ejus successoribus deputatis seu deputandis persolveri curent et faciant, contradictores quoscumque etiam per ecclesiasticas censuras compellendo. Volumus autem, quod redditus et fructus hujusmodi in hunc tantum, et non in alios usus convertantur: quod si quodcumque futuris temporibus, alia magis etiam urgens ac pia superveniat occasio, eosdem fructus ac redditus in diversos usus convertendi, ac sive in toto sive in parte illos erogandi, id Nobis, Nostrisque successoribus inconsultis, fieri omnino nequeat, sed opportune expositis omnibus iis, quae tractu temporis mutationem aliquam, seu diminutionem possint suadere, quid tunc in Domino statuendum erit, apostolica auctoritate praescribatur.

§. 8. Decernentes easdem praesentes litteras etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et

Nulla
habeat dispen-
sa-
Regalis ap-
plicetur in
causam le-
rardi, seu-
bus contra
hostes chris-
tiani conser-
va-

Quidquid ab
aliis diocesis-
bus sejunctum
fuit, respo-
ctiva restitui-
tur.

Omnis juris
tribunalium
reservatur
adversus h-
terum le-
nem.

auditi, nec causae propter quas eadem praesentes emanarint sufficienter adductae, iustificatae et verificate non fuerint, nullo amquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aliove quantumvis magno et inexcogitato defectu, notari, impugnari, infringi, retractari, ad terminos juris reduci posse, sed semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

Clementia re-
blata, et de-
cretum in-
firmum.

§. 9. Sicque in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et apostolicas Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§. 10. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostra, et cancellariae apostolicae regula de experimento vero annuo valore in annis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum huiusmodi etiam juramenta, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicialis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis; ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum die septima julii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto pontificatus Nostri anno secundo.

CIII.

Est. die 3.
mens. Iulii.
Anno II.

Revocatio utriusque Brevis Clementis XIV. quoad praesidentiam civitatis Avenionensis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Alias felix recordationis Clemens pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die xxii. januarii MDCLXXIV. expeditas literas voluit, ac mandavit ut in posterum pro tempore existentes vicarii, et vicelegati Avenionenses titulo praesidis semper uterentur, et gauderent, ac propterea vicariatium, et vicelegationem huiusmodi in praesentiam Avenionensem annuendam perpetuo erexit, et instituit, atque illius pro tempore deputati praesides ad instar aliorum, qui pro aliis legationibus eliguntur, et deputantur sibi, et sanctae Sedi absque ulla dependentia a congregatione Avenionense annuuntur, immediate subiectos decrevit, et declaravit, eisdemque praesidibus omnes, et singulas facultates, praerogativas, et praerogativas, quas vicelegati Avenionenses usque tunc habuerant, et quibus illi usi fuerant, concessit, ac indulsit; voluitque insuper, ut in praesides huiusmodi ii assumerentur viri, qui non solum pietate, doctrina, prudentia, et vigilantia praediti essent, sed etiam suos labores in aliis sibi antea demandatis muneribus in apostolicae Sedis obsequium laudabiliter pertulissent, nec non in primum praesidem Avenionensem cum omnibus, et singulis facultatibus praedictis dilectum filium Nostrum Angelum Maris tunc archiepiscopum Ancyranum, modo vero Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem Durini nuncupatum, elegit, et deputavit, et alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberior continetur.

Tenor pri-
mum consti-
tutionis Cle-
mentis.

§. 2. Deinde vero idem Clemens praedecessor per alias pariter suas in eadem forma Brevis die secunda maji ejusdem anni MDCLXXIV. expeditas literas ipsi Angelo Mariae archiepiscopo, et modo cardinali, tunc vero praesidi, ut praefertur, electo, commisit, et mandavit, ut statim ac ad demandatum sui muneris exercitium se illuc contulisset, totum id, quod ad

Tenor secun-
dum consti-
tutionis
ipsius ponti-
ficis Clementis
XIV.

tune praesentem actualem gubernii ejusmodi statum quomodolibet spectaret, rescire, ac dignoscere omnino coraret, nllque novi statueret; sed quod ad felix, et tranquillum locorum, et populorum hujusmodi gubernium conferre in Domino arbitrasset, sibi metipsi retinisset, ut inde quid decernendum foret, matura deliberatione adhibita praescriberetur. Interim tamen jussit, ut in omni rebus gubernium hujusmodi respicientibus, quae communes essent, ac ordinariae, litteras suas super his dirigeret, earumque commercium haberet, regulares vias sectando, et amplectendo. Quod vero pertinebat ad lites, et causas judiciales, postquam inferiores iudices suas edidissent sententias, eorum cognitio ad ipsum Angelum Mariam uti praesidem juxta facultates ad ejusmodi praesides spectantes, esset deferenda, firma tamen manente libertate, et arbitrio prout de jure, et juxta dispositionem apostolicarum constitutionum, atque juxta statum, et qualitatem causarum, interponendi appellationes ad ipsum Clementem praedecessorem, atque ad tribunal aliae urbis. Rursus voluit, atque decrevit ipso Clemente praedecessor, ut in illis, quae pertinebant ad gubernium eorundem locorum, et populorum, facultates in praecedentibus suis litteris praedictis eidem Angelo Mariae tamquam praesidi ab ipso electo, et deputato concessas, et attributas, eisdem modo, et forma exercere, atque adhibere deberet, quibus praesides legationis Urbis praesentis utebantur, et potiebantur; ad haec ut demandatum munus dignoris tituli exigentiam ipse obire valeret, praeter, ac ultra provisionem, ac emolumenta solita, et consueta in praecedentibus suis litteris eidem Angelo Mariae jampridem assignata, annuam quoque summam sanctorum mille monetarum ex redditibus locorum hujusmodi donec, et quousque aliter provism fuisset, concessit, et assignavit, ac alias prout in secundodictis litteris, quarum iidem tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, fuisit continetur.

§. 3. Cum autem nuper Nos eundem Angelum Mariam archiepiscopum, et praesidem ab eodem Clemente praedecessore, ut praefor, deputatum; ita suis exigentibus meritis, amplissimo cardinalium ordini adscripsimus, restituisque a Nebis in civitate Avenionensi, et comitatu Vennysino pontificis tribunalibus,

curiis, et judiciis, cum iisdem ferme hominibus, facultatibus, et praerogativis, prout antea eo tempore, quo vice-legati a praedecessoribus Nostris deputati illis existebant, dudum obtinuerant, admodum congruum, quinimo aptissime necessarium dignoscatur, omnia ad legationem hujusmodi pertinentia, atque ex dispositione in memoratis litteris ipsius Clementis praedecessoris innervata, atque immutata, ad pristinum, et antiquum statum restituere, ac reintegrare, hinc est, quod Nos motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratas litteras ipsius Clementis fidentiae ejusmodi quidquam vigore praedictarum litterarum in posterum mutatum, ac innovatum censetur, sed omnia in pristinum, ac praecedentem statum, in quo dum vice-legati illuc existebant, in omnibus, et per omnia reperiebantur, perpetuo in posterum habenda, et iudicanda esse motu, et potestatis plenitudine similibus volumus, statuimus, atque mandamus.

§. 4. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque etiam ex eo quod omnes in praemis quomodolibet jus, vel interesse habentes, seu habere praecedentes easdem praemissis non consenserint; nec ad ea vocati, sed editi fuerant; aut ex aliis quaecumque juridica, privilegiata, et rationabili causa, colore, atque praetextu ullo nunquam tempore de subreptionis, vel ebrietatis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel interesse habentium consensu; aliove quolibet etiam substantiali defectu notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari nullatenus posse, sed easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque semper, et perpetuo firma, valida, et efficacia existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, et ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia inviolabiliter observari; eoque in praemis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sedis apostolicae nuntios, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quovis quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clementis
auctoritate, et
irritantes.

Restitutio
per privilegium,
et praerogativam
vice-legati.

Derogatio
ulteriori-
orem.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac quatuor opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris, die tertia augusti millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Det. die 18
aug. 1778
Anno 17.

CIV.

Confirmatio conventuum initarum inter nuncium apostolicum Parisiensem commemorantem, et regium administrum super collatione canonicatum quatuor collegiarum in Belgio existentium.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Praemissis.

§. 4. Ubi primam Nos nihil quidem tale merentes, sed omnipotentis Dei miseratione gubernandam suscepimus Romanam Ecclesiam, quae ad complexum omnium ecclesiarum in aliarum centri divinitus constituta est, id maxime Nobis curandum esse intelleximus, ut sublati, si quae essent, causis dissidiorum, remitteremus etiam aliquid, quod Nostrum esset, ad reducendum in omnibus, et per omnia, quoad fieri posset, unitatem spiritus in conjunctione pacis, et caritatis.

§. 2. Haec cognitio cum alia defixa in Nobis versaretur, mentis Nostrae oculos convertimus ad quatuor collegias ecclesias, quae in

Sicut et
horum qua-
estio super
collatione
canonicatum.

Belgio existunt, nimirum de Lille, de Cassel, de Seclin, et de Doraj ubi accepimus jamdiu exortam esse controversiam de collatione canonicatum, quam contra jus apostolicae Sedis, atque antiquissimam consuetudinem ab anno Domini millesimo septingentesimo sexagesimo secundo sibi ita arrogaverant praepositi eorumdem ecclesiarum, ut omnino excluderent illos, quibus canonicatus eorumdem ecclesiarum in mensibus reservatis vacantes apostolica Sedes legitime contulisset. Reclamarunt quidem huic novae agendi rationi, qui apostolicis literis muniti erant, sed frustra, cum repentinum illi canonicatum quasi ordinarii collatores, neglecto jure pontificis, his, quos ipsi nominaverant, canonicatum possessionem concederent et provisum ab apostolica Sede omnino denegarent, cui quidem male amovendo occurrere aliquo modo visa est meritis digna laudibus justitia, et pietas christianissimae regis Ludovici XV. qui sua auctoritate prohibuit, ne redditus canonicatum, de quibus agitur, in eorum utilitatem integre deinceps cederent, quos praepositi nominaverant, sed tuto in loco deponerentur quoad res componeretur; ad eam igitur compositionem cum animo Nostrum studio pacis, ac charitatis flagrantem adiecimus, venerabili fratri archiepiscopo Solenae Josepho ab Auria Nostro, et apostolice Sedis nuntio Parisiensi commemoranti in mandatis dedimus, ut ea de re diligenter ageret cum dilecto filio Karolo Gravier comite de Vergennes commentatario ordinum regis, ejusque administro, et a secretis status, tractandisque exteris negotiis.

§. 3. Praeposito die itaque vigesima prima mensis maji proxime elapsi anulum eorum opera ea pacta conventa, quae infrascriptis octo articulis continentur, constituta sunt, quaeque Nobis ita probantur, ut gaudeamus datam occasionem declarandi erga christianissimum regem Ludovicum XVI. illam paternam charitatis vim, quae et ipsius erga Nos filii amoris, et maxime tum suis, tum majorum suorum clarissimum erga Romanam Ecclesiam promeritis debetur. Horum autem articulorum summa haec est.

§. 4. Articulus primus. Quod nimirum a die praesentis conventionis res in eundem statum restituentur, quae erant ante annum millesimum septingentesimum sexagesimum secundum, adeoque Sanctitas Sua canonicatus,

litterae con-
cordiae super
questionibus
hujusmodi inter
episcopatum
nostrum, et
regium ad-
ministrum.

he primum
revocatur per
Sedis apostoli-
cae provi-
dendi ad co-
municandum
casu vacan-
tibus.

mitti queant. Quod quidem initium suum minime samet nisi postquam il, qui ab apostolica Sede de huiusmodi canonicis antea fuero provis, illosque dimiserit denum alios canonicatus, ut supra conventum est, pacifice fuerint agnati tenore praesentium specialiter, et expresse reservamus, concedimus, et imperdum.

Prescriptur
perpetuus
consecra-
tione obse-
rvantia.

§. 14. Decernentes conventiones praescriptas semper firmas, validas, et efficaces esse, et fore, ita quoque jus nominandi, et praesentandi ad canonicatus dictarum quatuor collegiarum ecclesiarum in quatuor enunciatis mensibus, ut praefertur, varietur eidem Ludovico regi, ejusque successoribus competere debere, nec a praemissis conventionibus recedi, vel resili, neque eidem juri nominandi, et praesentandi derogari posse, aut sub quacunque generali, vel speciali derogatione comprehend ipsas quoque literas subreptionis, vel obreptionis, aut cuivis alio defectu minime obnoxias esse, vel fore.

Claustra co-
nsecrata, et de-
votione ser-
vantia.

§. 15. Siquae, et non alias per quoscunque iudices quavis auctoritate fungentes, sublati eis quavis aliter iudicandi facultate, iudicari, ac definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocunque quavis auctoritate contigerit attentari.

De regis
contrac-
tione.

§. 16. Non obstantibus quibuscunque apostolicis, et in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinacionibus apostolicis, et cancellariae apostolicae regulis, nec non eorumdem quatuor collegiarum ecclesiarum etiam iuramenta, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis eiusdem collegiatis ecclesiis, eorumque capitulis, et personis quomodolibet concessis; quibus omnibus et singulis eorum tenores pro expressa habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, contrariis quibuscunque.

Sanctis
sacris.

§. 17. Nulli ergo omnino hominum licent paginam hanc Nostros approbationis, ratificationis, promissionis, reservationis, concessionis, assignationis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Ma-

riam majorem pontis aequali anno incarnationis Dominicae MDCLXXVI. pontificatus Nostri anno secundo.

CV.

Dat. die 7.
aug. 1778.
Anno 14.

Facultas applicandi fructus commendae del Ventoso vulgo nuncupatae militiae sancti Jacobi de Spatha in reparatione conventuum ejusdem militiae.

Carissimo in Christo filio Nostro Karolo Hispaniarum regi catholico.

Pius PP. VI.

Carissime in Christo fili Noster salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Majestatis tuae, qui militiae sancti Jacobi de Spatha administrator perpetuus auctoritate apostolica deputatus existis, nomine Nobis nuper expositum fuit, quod alias ut prompte restaurarentur ruinae, quae evenerant ex terremoto anni MDCLV. in regnis Hispaniarum, clarae memoriae Ferdinandas sextus, dum vixit eorumdem Hispaniarum rex catholicus, suo decreto addita die xix junii MDCLVIII. praescripsit, ut expensae restorationum peragendarum in conventibus militiae sancti Jacobi de Spatha huiusmodi civitatis Ipalensis, et sanctae cruciae Vallisoletanae, atque aedificia, quae necessaria erant in collegio regio nuncupato Salamantino pro tunc suppositandae essent a communi aerarii ordinario ejusdem militiae sancti Jacobi de Spatha, ea tamen conditione adjuncta, ut illud reintegrandum esset, et pro reintegratione huiusmodi jussit, et una praecipientia, seu commenda proponi deberet. Peractae igitur fuerunt ejusmodi restorationes in duobus conventibus praedictis, earumque expensae constituentes summam centum octuaginta quinque millium, et centum septuaginta quinque regalium monetae illarum partium a communis aerarii dictae militiae suppositatae sunt. Cum itaque majestas tua, litoris data die xix. junii MDCLXXI suo consilio mandaverit, ut pro reintegratione dicti communis aerarii proposita sibi esset una aequalens praecceptorum, seu commenda, praescripta regula, quoad tempus, quo tuta reddi posset

Status con-
ventus expen-
sas et in-
digitar ne-
cessitates re-
parandum.

praedicta reintegratio, habita tamen consideratione aedificiorum, quae peragenda sunt in dicto collegio Salamantino ejusdem militiae; quia vero usque adhuc minime evenit casus statuendi nam praeceptoriam, seu commendam hujusmodi, iam pro expedienda reintegratione praedicta, quam pro executioni committendis aedificiis, ac comparandis sacris suppellectilibus, quibus indiget ecclesia praedicti collegii Salamantini; hinc ad praemissos effectus praeceptoriam, seu commendam Valentini, vulgo del Ventoso nuncupatam ejusdem militiae sancti Jacobi, quae supervientiae titulo apostolica auctoritate concessa fuit, ac haereditati ducissae bo. mem. de Arcu ad annos quadraginta, qui die xxi. augusti an. MDCLXXVII. proximo futuri sunt effluxuri ad hoc, ut dicto superveniente tempore fructus, redditus, et proventus dictae praeceptoriae, seu commendae assignati, ac destinati aini pro reintegratione eorumdem regalium centum octuaginta quinque millium, ac centum septuaginta quinque, qui suppeditati fuerant a communi aulario dictae militiae pro restorationibus expletis in conventibus militiae hujusmodi sancti Jacobi Hispanensis, at sanctae Crucis Vallisoletanae, et pro aliis aedificiis in posterum perageendis, ac suppellectilibus, et paramentis comparandis pro ecclesia collegii sancti Jacobi Salamantini applicare intendis, si Nostra, et hujus sanctae Sedis tibi super hoc licentia suffragetur, atque facultas. Quare Nobis ejusdem majestatis tuae nomine fuit humiliter supplicatum, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur tuis votis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem majestati tuae fructus, redditus, et proventus dictae praeceptoriae, seu commendae del Ventoso nuncupatae ejusdem militiae post diem xxi. augusti proximi futuri anni MDCLXXVII. in reintegrationem praedictorum regalium centum octuaginta quinque millium, centum septuaginta quinque a memorate communal aulario suppeditatorum, atque simul in expensas in dictis aedificiis perageandas, et in suppellectilibus, seu paramentis pro collegio Salamantino praedicto comparandis ad totum tempus, ad praemia omnia peragenda, et absolenda necessarium applicare, et assignare libere, et licite possis, et valeas auctoritate apostolica

concedendi, et indulgendi plenam, et amplem facultatem eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 3. Non obstantibus praemissis, ac ordinationibus, et constitutionibus apostolicis, nec non dictae militiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscvis etiam derogationum derogationis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet, concessis approbatis, ac innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima augusti millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Delegato
curatorum
fuit.

CVI.

Del. die 20
aug. 1776.
Anno II.

Divisio provinciae s. Angeli nuncupatae in
Apuliae ordinis s. Francisci de observantia.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ad regularis disciplinae observantiam in iis praesertim religionum virorum institutis, in quibus juxta primariam institutionem, Domini benedictio, viget, retinendam, conservandam, augendamque, quantum conferat, eam modo minorum, majorumque superiorum praesentia, verum etiam provinciarum sapientissime excogitata divisio, diuturni temporis, rerumque experientia edocti, tam Romani pontifices praedecessores Nostri, quam ipsi regularium ordinum rectores insimul adlaboraverunt, et cum conventus, et monasteria ejusdem ordinis multiplicari, et crescere peraperissent, alia inavim uerita ab illis una simul junctis separata, et si omnia, et singula sub

Procurator

Tunc licentia
concessio
pro applica-
tione fru-
ctuum com-
munes in
reparatione
licet neces-
saria, et exco-
municatio per-
moneantur
et suppellecti-
lium.

uno generali apte posita, diversis tamen provinciis rectoribus, habita ratione gubernarentur. Hoc salutaria subulescentibus malis statim adhibita remedia, sublata opportune dissidia, praecisae sine jorgis lites, animi arctissime conciliati, restituta pristina tranquillitas, coalescens cbaritas, adaucta observantia.

*Responsum
praeconum
provinciarum
per dissidia
actis in
provincia
s. Angeli.*

§. 2. Haec profecto prudentissimae animadvertens dilectus filius Paschalis a Varisio minister generalis ordinis minorum sancti Francisci de observantia nuncupatorum exponi Nobis nuper fecit, quod provincia sancti Angeli in Apulia hactenus nuncupata ejusdem ordinis in regno Neapolitano duabus distinctis nationibus coalescit, quarum una Apulienisim, Montanorum altera vocari solet, earumque religiosi licet sint unius, ejusdemque provinciae, non sunt tamen ejusdem indolis, ingenii, institutionis, ac sententiarum, quo fit, ut interdum non bene conveniant in electionibus faciendis fratres suffragantes, seu vocales, et inde difficultates plurimae obortae, jurgia, dissidia, lites, quae iis praesentiarum eo devenire, ut in mutua odia, et livores eruperint, non sine publicae tranquillitatis incommodo, et Christianissimum scandalum non in modico, eo vel magis, quod omnia hactenus a superioribus potestatibus remedia ad componendos animos, discordiarumque facies extinguendas excogitata, et apponita nullum sortita fuerint effectum. Insuper, quod eadem provincia sancti Angeli in Apulia ex duabus nationibus, ut praefertur, coalescens plures, quam par sit, complectatur conventus longo invicem inter se dissitos, et asperioris accessus, unde incommoda multa, ac detrimenta quam plurima ebreuiunt ministris provincialibus pro tempore, ac commissariis visitatoribus ob locorum distantiam occurrere impotentibus, maximo certe regularis observantiae damno, malorum vero commodo, ac adjumento. Ea propter dictus exponens Nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

*Divisio
provinciarum,
et
respective
auctoritas
episcopalis.*

§. 3. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quis forte incurrit, huius tantum rei gratia absolventes, et abeo-

lutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, motu etiam proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicas potestatis plenitudine, memoratam provinciam sancti Angeli in Apulia hactenus nuncupatam ordinis minorum sancti Francisci de observantia huiusmodi, quae ex triginta et octo conventibus ad praesens componitur, in duas provincias dividimus, partimur, et in perpetuum separamus, quarum primam Apulienisim, seu inferioris Apuliae, recto priori titulo, seu invocatione sancti Angeli in Apulia, alteram vero Montanorum, seu superioris Apuliae Contado di Molise vulgo nuncupatam sub invocatione sancti Ferdinandi in posterum appellandam praecipimus, et respective erigimus, atque constituimus.

§. 4. Utrique autem provinciae, ita per Nos divisa, separatae, et erectae eodem loca, eodemque coeuvus concedimus, destinamus, et assignamus, eodem numero, ac legibus, qui olim, praesertim vero anno MDCCXXXIII. et MDCCXXXV. a tunc temporis commissario generali ordinis, consentientibus, et convenientibus partibus, concessi, destinati, et assignati fuerunt utrique respective nationi Apulienae, seu sancti Angeli in Apulia, et Montanae, seu vulgo Contado di Molise ad servandam iustitiam distributivam, et alternativam in collatione dignitatum, et officiorum provinciae.

*Lage
provinciarum
in
utroque
provincia.*

§. 5. Volumus autem utramque provinciam, ita divisam, separatam, et erectam gaudere omnibus, et singulis privilegiis, praerogativis, honoribus, quibus aliae provinciae ejusdem ordinis de jure, vel consuetudine gaudere solent, et eodem prorsus modo absque ulla differentia, et sub eisdem legibus, et constitutionibus, ita ut provincia Apulienae a provincia Montanorum, seu vulgo del Contado di Molise, ejusque superioribus omnino independentes, et exempta intelligantur, ac gubernari per suum ministrum provincialem, et custodem, et quatuor definitores, uti caeteros ejusdem ordinis provinciae independentes habere debeant; atque ita de provincia nunc divisa Montanorum, seu vulgo del Contado di Molise Apulienae, seu sancti Angeli in Apulia.

*De privilegiis
quibus
provinciae
gaudent.*

§. 6. Praeterea omnibus, et singulis fratribus ejusdem ordinis antiquo totius indivisae provinciae sancti Angeli in Apulia, qui de praesenti, sive in provincia Apuliae, seu sancti Angeli in Apulia, sive in provincia Monta-

*Angeli
fratrum
relinquunt
sua
privilegia
provinciae
in qua
reperi
debent.*

na, seu vulgo-Coetado di Molise, sic divisâ, separatis, erectis, et constitutis, undecumque nativi reporianter ietra mensem integrum ab executione dictae divisionis, et erectionis provinciarum hujusmodi computandum libere eligendi sibi unam, vel alteram, ex divisâ provinciarum, eidemque provinciae, cui libuerint, ac se aggregandi, in eaque perpetuo permanendi facultatem concedimus, et impertimur, accedente consensu respectivorum divisaarum provinciarum superiorum, sine quo, in ea remaneat provincia, cujus sunt nativi.

§. 7. Cum vero facta provinciarum divisione, celebrandum sit in singulis provinciis divisâ provinciale capitulum, cumque fortasse deficiat in utraque provincia divisâ legitimi vocales, qui jure, et canonice suffragia ferant pro singulis conventibus, quibus utraque divisâ provincia in facta divisione composita fuerit, hinc, at electiones novorum ministrorum provincialium, custodum, et definitorum utriusque divisae provinciae valide fiant, neque ulle laborant nullitatis vitio, habilitamus pro hac vice primo ad suffragandum in capitulo superioris illius vocales, si qui sint, qui legitime in ultima capitulari, aut intermedia congregatione tectus tunc indivisae provinciae electi in guardianos alieque conventus ultra triennium, et semestra in officio absque interruptione ad hanc usque diem perdurant; secundo vero volumus, ac praecipimus, ut in his conventibus, in quibus non adsunt hujusmodi guardiani novi eligantur, qui ad capitulum sic electi accedant, et suffragia ferant; electio autem eorum fiat in provincia inferioris Apuliae seu sancti Angeli a vicarie provinciali, definitioribus actualibus ejusdem divisae provinciae inferioris Apuliae, seu sancti Angeli, et a patribus dignioribus ejusdem provinciae, quibus juxta ordinis statuta competit ius subrogationis, quique numerum compleant soliti definitorii provinciarum; in provincia vero Apuliae superioris, seu vulgo Contado di Molise, a custode, et definitioribus actualibus ejusdem provinciae divisae, et a patribus pariter dignioribus, qui ius habeant subrogationis, quique numerum compleant soliti definitorii; praesidentibus ex utraque parte, seu provincia, et suffragium ferentibus respectivis commissariis visitatoribus pro suis contenta provincia.

§. 8. Decernentes ipsas praesentes literas et in his contenta quaecumque semper firma,

valida, et efficacia existere, ac fore, suorum plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, atque ab eis respective inviolabiliter observari.

§. 9. Sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeres iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Nos obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et provinciae sancti Aegeli hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indeltis, et literis apostolicis superioribus, et formis, ac cum quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficaciter efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub aenulo piscatoris die 20. augusti millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

CVII.

Facultas uniendo duas societates, ac transferendi beneficia alias in castro Serviliani nunc diruto fensata ad novum castrum hujusmodi constructum.

Dilecto filio Nostro Urbano Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Paracciani nuncupato metropolitanae ecclesiae Firmianae ex co-cessionem, et dispensationem apostolicam praesuli.

Decretum irritans.

Derogatio contrariis.

Det. di. 26.
aug. 1776.
Anno II.

Pius PP. VI.

Dilecte fili noster salutem, et apostolicam
benedictionem.

Remittit
omnes pec-
catorum
curas.

§. 1. Nuper Nobis exposuisti, quod cum propter ruinam antiqui castri Serviliani istius diocesis Firmanae, a congregatione venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium bono regimini communitatum, et universitatum civitatum, terrarum, et locorum status Nostri ecclesiastici praepositorum demandata tibi fuerit novi castri aedificatio, ad illius populi commoditatem, in alio tamen loco, vulgo la Madonna del Piano occupato, assumptum opus illuc modo perventum reperitur, ut spes sit, illud absolvi intra annum proxime futurum, quoties gravis admodum non dignosceretur expensa, quae omnino requiritur, tam in prosecutione, quam in absolute fabricae novae parochialis ecclesiae, quae ex iis in demandato munere ad id assignatis perfecta reddi minime potest. Quoniam vero animadvertere non omisi, antiquam parochialem ecclesiam ejusdem diruti castri de jurepatronatus existere confraternitatis sub invocatione, seu titulo sanctissimi Sacramenti, quae simul cum propriis omnia bona possidet ad eandem ecclesiam pertinentia annui redditus scutorum trecentum triginta circiter, cum onere conservandi fabricam praedictae ecclesiae, ejusque sacra suppellectilia, atque suppeditandi annua scuta quadraginta illius parochiae, satisfactisque aliis obligationibus, quod reliquum est eadem confraternitas ex redditu hujusmodi in celebrationem missarum, atque vesperarum, et officiorum cum cantu juxta officialium arbitrium, ac presbyterorum commoditatem convertere, et erogare assuevit; praeterea compertum tibi fuit, in diruto castro hujusmodi duas alias adesse confraternitates sub titulo, seu invocatione, nam nempe sanctissimi Rosarii annuum obtinentem redditum scutorum triginta, et alteram sanctae Monicae annui redditus scutorum quindecim circiter, atque iusuper in antiqua ecclesia parochiali duodecim beneficia ecclesiastica erecta, ac fundata reperiri, quorum redditus, simul sumpti, deductis omnibus oneribus, annuam summam scutorum trecentum quadraginta, et obolorum novaginta quinque attingunt, quemadmodum pariter in alia ecclesia praedicti castri diruti

sub titulo, seu invocatione Suffragii relictum reperiri unum legatum missarum a quondam Dominico Antonelli constitutum.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, ad celerem dictae novae parochialis absoluteionem apprime opportuna dignoscatur unio duarum confraternitatum sanctissimi Rosarii, et sanctae Monicae alteri confraternitati sanctissimi Sacramenti hujusmodi, quae tenetur suppeditare pro tempore existenti parochiae annua scuta septuaginta, quae simul juncta cum aliis scutis triginta ex redditibus duorum beneficiorum eidem parochiae unitorum congruam scutorum centum constituerent; ita ut parochus hoc modo provisum onus maintenance novae ecclesiae subire valeat, deductaque dicta quantitate satisfactisque oneribus praedictae confraternitati injectis super annuis scutis centum triginta, et octo, quae adhuc remanent, facultatem cogendi eos, ad quae pertinent, ut censum imponent scutorum ferme mille erogandorum in fabricam dictae parochialis, atque cum reliqua summa praedicta solvendi annuos illius fructus, ac quotannis aliquam quantitatem pro extinctione capitalis; nec non itidem facultatem quoque obligandi possessores eorundem duodecim beneficiorum ad construenda, ornanda, ac etiam conservandas cappellas, quae unicuique beneficio in nova parochiali assignabuntur, ac transferendi ad dictam ecclesiam legatum missarum a dicto Dominico relictum in alia ecclesia Suffragii tibi per Nos concedi plurimum desideres.

§. 3. Nos igitur, audita super praemissis relatione dilecti filii magistri Francisci Carrara congregationis venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum secretarii, et prospiciendum animarum salutem, et consulendum decori domus Dei, atque ex aliis praenarratis causis, Nostram mentem digne moventibus, circumspeditioni tuae omnes, et singulas facultates, ut devenire possis ad extinctivam unionem confraternitatum, seu societatum sanctissimi Rosarii, et alterius sanctae Monicae, favore confraternitatis, seu societatis sanctissimi Sacramenti cum omnibus bonis, juribus, et pertinentiis auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus; ita quidem, ut confratres praedictarum societatum unitarum consentant admitti; et habeantur, ac si eidem societati sanctissimi Sacramenti essent

Explicatur
opportunitas
unionis per-
petuae, et
congruitur
in di. econo-
miam, in
quo scilicet
servant.

Negotium
omne arbi-
trio, et pro-
ductis ar-
chiepiscopi
Firmani
committitur.

adscripti, et opera pietatis, quae, vel ex mera devotione, vel ex proprio instituto, peragebantur a praedictis duabus societatibus, sic extinctis penitus omittantur; sed e contra fratres dictarum societatium teneantur ea omnia pietatis, et devotionis opera implere, quae peraguntur per confratres societatis sanctissimi Sacramenti sic unitae.

Species declarationis.

§. 4. Volumus autem quod onera provenientia ex legatis piis, aut ex particularibus dispositionibus, quae infixa sunt bonis possessis per praedictas duas sic extinctas societas, postquam ipsarum bona unita fuerint dictae societati sanctissimi Sacramenti, ab ea diligenter, et fideliter adimpleri debeat; ac praeterea mandamus, ut in posterum una tantum sit societas, et bona uniuscuiusque ex ipsis per eandem delineantur, et administrentur, ad quem effectum referantur, et describantur praedicta onera in codicibus societatis sanctissimi Sacramenti; ad haec inquirimus, ut ex redditibus praedictae societatis sanctissimi Sacramenti sic unitae tamquam patronae ecclesiae parochialis assignes pro tempore existenti parcho in causam congruae, praeter emolumenta stolae annua scuta centum competitis tamen fructibus duorum beneficiorum per antecessores archiepiscopos parochiae unitorum, addita lege, quod parochus perpetuus sit, nec amovibilis, eidemque correlative incumbat onus praestandi sacra utensilia, et subministrandi omnia necessaria pro sacrificiis, et pro peragendis sacris functionibus, et pro praestatione, ac mantentione paramentorum, et utensilium ecclesiae; hoc quoque addito, ut praedictus parochus per deaconum proximum praestare teneatur integrum stipendium duobus sacerdotibus, qui singulis diebus dominicis, et festis de praeccepto, nec non tempore paschali in parochiali ecclesia praedictae poenitentiae sacramentum administrent; atque insuper praecipimus, ut societas sanctissimi Sacramenti praeservetur tot redditus, quot necessarii sunt pro adimplendis oneribus, non solum praedictarum societatium eidem unitarum, sed etiam pro omnibus aliis, ad quae, vel ex plorum testatorum dispositionibus, et praesertim cappellaniae Mancini nuncupatae, quae omnino integre, et sine ulla diminutione adimpleri mandamus, ad ex proprio instituto societas sanctissimi Sacramenti tenetur secundum eam quantitatem, quam necessariam, et congruam, ac decentem

praesertim pro associatione sanctissimi Vitalii censueris, suspensa interim, ad decennium, praestatione scutorum triginta octo, quae solvabantur sacerdotibus confessorariis.

§. 5. His autem sic constitutis, et detractis oneribus, volumus, ut procedas ad liquidationem residualium reddituum omnium supra dictae societatis sanctissimi Sacramenti sic unitae, et ad eam tantum redactae, comprehensis etiam fructibus bonorum provenientibus ex praeventiva unione praedictarum duarum societatium, qui sane redditus in duas portiones dividantur, quarum una assignetur solutioni fructuum census, seu censuum imponendi, seu imponendorum, in quorum creatione, cures apponi pactum, quod in ratis extingui possint, qui census imponendi erunt pro summa necessaria tantum pro prosecutione, et complemento fabricae ecclesiae, et cum hoc, quod in praedictam causam pecunia erogari tantummodo debeat, atque ad hunc peculiarem effectum tibi per praesentes concedimus, et imperitur omnes, et singulas facultates pro impositione praedictorum censuum, atque obligatione bonorum praedictae societatis, dummodo tamen census, seu censuum sortes sint infra eam quantitatem, pro quorum inter usuris solvendis satis sit pro fructuum ad hunc effectum reservata, et designata. Altera autem pars praedictorum reddituum, quam in annis scutis septuaginta omnino praeservatam volumus, eroganda erit, pro rata nempe scutorum decem in mantentionem, et meliorationem bonorum ipsius societatium, reliqua vero scuta sexaginta singulis annis deponenda sint penes eandem sacram pro extinctione ratarum census, vel censuum, pro quorum praeciae executione officiales dictae societatium, etiam cum interventu ipsius parochi, singulis annis rationem reddere, et de adimplimento eorum tunc docere teneantur. Post lapsum tamen decennii, et extincta parte census, vel censuum, eadem societas sanctissimi Sacramenti sic unita, arbitrio tuo, aliquam summam in locum, et diminutionem stipendii confessorarii praestandi a parcho contribuere teneatur, quod successivo tempore decursu pro rata servari debeat quousque parochus a praedicto onere in totum liberetur. Nec non tibi auctoritate, et tenore praedicta tribuimus, et largimur facultates pariter necessarias, et opportunas omnia beneficia, quae erecta, et fundata reperiebantur in veteri ecclesia parochiali, seu

Locus cum solutionem, et divisionem fructuum bonorum.

ad illam ab aliis ecclesiis dirutis praecedenter translata ad novam ecclesiam parochialem transferendi, assignando praedictis beneficiis respectiva altaria, in quibus apponantur tabulae pictae, et icones praeferebantur imagines sanctorum, sub quorum titulo, et invocatione fuerunt erecta, et fundata, cum hoc etiam, quod in praedictis altaribus, quibus beneficia addicuntur celebrari, et satisfieri in posterum debeant missae, et alia quaecumque onera, ad quae vigore respectivarum fundationum rectores beneficiorum tenentur, quos quidem rectores beneficiorum huiusmodi pro rata fructuum, quos detractis oneribus ex respectiva beneficiis percipiunt, compellas indistincte ad sumptus pro dictis altaribus conficiendis secundum taxam a te praescribendam; et successivis temporibus iidem rectores beneficiorum teneantur ad maintenancem respectivorum altarum, suppellectilium, et ornamentorum eorundem, quibus respective beneficia a te adscribuntur, nec non teneantur contribuere sacrario debitam summam pro sacris utensilibus secundum regionis morem a te pariter statuendum.

Functus
transfere
legatum
moneretur, et
non suffi
cendi locum
tenetur.

§. 6. Facultatem insuper tibi quoque concedimus, et indulgemus transferendi ad novam ecclesiam parochialem legatum missarum relictum a dicto Dominico; quibus praestis, devenias ad novam confectionem inventarii, in quo omnia capitalia ad praedictam societatem, et ad beneficia translata pertinentia, et respective onera describantur ad formam postremi concilii Lateranensis celebrati tempore solis recordationis Benedicti pp. XIII. praedecessoris Nostri cap. XII., et pro praescio omnium praemissorum onerum adimplemento ea referantur jam in libros societatis sanctissimi Sacramenti sic unitae, quam in libros ecclesiae parochialis, nec non in tabellam ex integro conficiendam ad formam decretorum generalium recolendae memoriae Urbani papae VIII., et Innocentii pp. XII. praedecessorum Nostrorum.

Archidiaconus
papa deputatus
visitator
episcopatus.

§. 7. Pro quorum omnium executione, iuxta tamen modum, formam, et condiciones in praesentibus Nostris litteris appositae, et contentae, te in visitatorem apostolicum auctoritate, et tenore praedictae constitulimus, et deputamus; salva semper in praemissis auctoritate memoratae congregationis eorundem cardinalium.

§. 8. Decernentes ipsas praesentes litteras

firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suisque plenarie et integre effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab eis respective invariabiliter observari; acque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Concilio
sancto
et de
motu
irri
tas.

§. 9. Non obstantibus quoruncumque testatorum etiam ultionia voluntatibus, quae ad praemissorum effectum sufficienter, et expresse commutamus; nec non in apostolicis, ac universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generatim, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, atque confraternitatum praedictarum, ecclesiarum, et beneficiorum huiusmodi etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis prioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimisque, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima sexta augusti millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Derogatio
concordat
rebus.

CVIII.

Confirmantes statuta, et ordinationes pro regimine provinciarum Franciae ordinis minorum s. Francisci Capucinorum condita.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Pastorale aeterni vices, licet immeriti, gerentes in terris, ea quae pro felici religioso-

Del. die 28
sep. 1776
Anno II.

Procurator

rum virorum Altissimi obsequiis mancipatorum regimine provide, salubriterque constituta esse noscuntur, et firma semper, atque illibata persistant, apostolici munimur, cum id a Nobis petitur, praesidio roboramus.

Expositio
precum con-
suetudinum.

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum fratrum ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum provinciarum Franciae Nobis expositum fuit, quod ipsi in comitiis nationalibus indictis die VII. maji MDCCLXXI. nonnullas ordinationes, seu statuta ad clariorem intelligentiam, ac magis uniformem observantiam constitutionum dicti ordinis apostolica auctoritate approbatarum pro eisdem provinciis ediderant. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, quo firmius ordinationes, seu statuta huiusmodi pro dictis provinciis condita in eisdem comitiis nationalibus subsistant, et serventur exactius, ea per Nos confirmari, et approbati dicti exponentes plurimum desiderant.

Tenor con-
suetudinum.

§. 3. Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis iudiciali, audita super praemissis relatione dilecti filii Nostri Francisci Xaverii sanctae Romanae Ecclesiae praesbyteri cardinalis de Zelada nuncupati, cui ordinationum, seu statutorum huiusmodi examen felici recordationis Clemens pp. XIV. praedecessor Noster demandaverat eisdem ordinationes, seu statuta praedicta edita pro provinciis Franciae ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum, firmis in reliquis manentibus constitutionibus ordinis huiusmodi, auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque perpetuae, et inviolabilis apostolicae firmitatis robor adicimus.

Classis re-
ligiosa, et de-
cretum offi-
cium.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, atque ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios,

et delegatos etiam caesarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac ordinis, et provinciarum huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alia in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro piece, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice demtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris, die vigesima octava augusti millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

CIX.

Die die 18.
sept. 1776.
Anno II.

Indultum, ut post mediam noctem vigiliae festivitatis conceptionis B. M. V. missa celebrari, et decantari possit in ecclesia conventus ordinis minorum sancti Francisci de observantia villae de Mula Carthaginensis dioecesis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum ordinis minorum sancti Francisci de observantia nuncupatorum villae de Mula Carthaginensis dioecesis, nec non habitantium ejusdem villae expositum Nobis fuit, quod maximus quidem est devotionis affectus, simulque magna populi frequentia, qua colitur dies festus conceptionis Beatae Mariae Virginis immaculatae in ecclesia dicti conventus. Cum su-

Expositio
precum.

intelligenda essent. Ipso autem Clemens XIV. praedecessor hujusmodi novas supplicationes sibi tunc porrectas suo rescripto 'redito' die xxviii. maji MDCLXXIII. remisit arbitrio, prudentiae, et conscientiae domini cardinalis protectoris cum facultatibus omnibus ad effectum, de quo in precibus, necessariis, et opportunis, contrariis quibuscumque non obstantibus. Vigore itaque facultatum sibi, ut praefertor, tributarum, dilectus filius Noster Petrus Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Pamphilius nuncupatus dicti collegii apud Nos, et Sedem apostolicam protector, die octava julii MDCLXXIII. suum desuper tulit decretum precibus porrectis, et petitioni conforme, ejus pariter tenor praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, fusius continetur.

Proces porrectus pro extensione, et ampliatione decreti ad piam domum orphanorum.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio subjungebatur praedictae concessionis ab eisdem praedecessoribus Nostri collegio Salvati hujusmodi pro pauperibus alumnis solum erecto, et instituto utiles, et rationi congruae compertae fuerint; fundatio vero pro alumnis pia domus orphanorum similimoda omnimode sit erectioni collegii praedicti, hinc ipsi exponentes gratias, et concessionem pro eodem collegio, tum quoad successionem in bonis illius alumnorum, quam quoad jus reintegrationis debita pro alimentis eisdem alumnis suppeditatis ad piam quoque domum orphanorum per Nos extendi, et ampliari plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter applicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de boniginitate apostolica dignaremur.

Extensione, et ampliatione tenor.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tam praesentium decretum editum in congregatione deputatorum dicti collegii habita die xiv. maji MDCLXXIII., quam memorati Clementis XIII. praedecessoris literas die xxvii. junii ejusdem anni expeditas, et hujusmodi decretum confirmantes, et approbantes, nec non etiam aliud decretum latum a praefato Petro cardinali, et protectore

die viii. julii MDCLXXIII. vigore rescripti ab eodem Clemente XIV. praedecessore peracti cum omnibus, et singulis in eis contentis, et expressis, ac tributibus collegio Salvati praedicto successionem in bonis illius alumnorum, ac jus reintegrationis pro alimentis eis praestitis ad piam quoque domum orphanorum auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium extendimus, et ampliamus; ac praeterea illud idem jus, quod collegio Salvati praedicto non solum pro successione in bonis illius alumnorum, sed etiam pro reintegratione alimentorum praestitorum juxta decreta praemissa, et ipsius Clementis XIII. literas competit, pertinet, et spectat ad piam quoque domum praedictam pro successione in bonis orphanorum, quae in ea educati sint, et pro reintegratione alimentorum ipsis orphanis praestitorum in omnibus, et per omnia juxta literas, et decreta praemissa, spectare, et pertinere, illaque libere, et licite ab eadem pia domo exercere posse auctoritate, et tenore praedictis decoramus, et declaramus.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dictae domui orphanorum in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die secunda octobris millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Clementis apostolice, et decretum irritum.

CXI.

Del. de R. nov. 1776. Anno II.

Deposito R. P. D. Pelagallo in commissarium apostolicum ad effectum se conferendi ad confinia status ecclesiastici, et magni ducatus Etruria; eoque suo ordini restituendi.

Dilecto filio magistro Karolo Andreæ Pelagalo in utraque signatura Nostro referendario.

Pius PP. VI.

Dilecte fili salutem, et apostolicam, benedictionem.

Tunc depon-
tationis, cum
sua delinea-
tione, et
reservatione
hæc.

§. 1. Singularis tuæ erga Nos, et apostolicam Sedem devotionis affectus, nec non fides, prudentia, doctrina, aliaque virtutum merita, quibus te novimus insignitum, Nos inducunt, ut in gravibus ejusdem Sedis negotiis tua opera libenter utamur, illaque tuæ fidei committamus. Te itaque in Nostrum, et apostolicam Sedis commissarium, nos cum dilectis quoque filiis Francisco Maria Gaudio clericorum regularium congregationis panperorum matris Dei scholarum plarum, et matheos professore, ac Francisco Tirolî machinario *inseguere* vulgo nuncupato ad effectum accedendi ad confinia status Nostri ecclesiastici, ac magni ducatus Etruriæ dilectissimo filio Nostræ Petro Leopoldo archiduci Austriæ regio Bohemiæ principi, ac magno duci subjunctæ in ea parte, quæ Valliscalaræ vulgo *Valdichiana* nuncupatur, ibique tractandi cum dilectis iidem filiis Hippolyto Scaramucci locumtente fiscalis, et ipsius Petri Leopoldi archiducis, et magni ducis prædicti commissario, dictoque Hippolyto deficiente, cum Joanne Giabini auditore, nec non etiam cum Petro Feronj matheos professore, ac Josepho Salvetti machinario, ab eodem Petro Leopoldo archiduce, et magno duce deputatis, eorumdem confinium suo ordini restitutionem cum facultate, et auctoritate absolvendi, ac terminandi cum ipsis sic deputatis controversias, et constituendi ea, quæ minoris relevantiæ sint, et in quibus conformis sententia comparatur; cætera vero graviora ad Nos referas, ut quid Nostræ mentis, ac intentionis fuerit exinde patefaciamus, auctoritate Nostræ apostolica tendere præsentium constituimus, et deputamus.

Regula præcipit
ut deputa-
tam respu-
sant, videtur
elictum, et
operi ferat.

§. 2. Maudentes propterea dilectis filiis civitatum, et locorum status ecclesiastici prædicti gubernatoribus, potestatibus, nec non communitatibus, universitatibus, et hominibus, officialibus, et executoribus quibuscumque, quatenus tibi favorabiliter assistentes in præmissis parent, ac operi auxilium, et obsequium præstent; teque tamquam Nostrum,

et Sedis apostolicæ commissarium recipiant, et recognoscant, non permittentes te quomodolibet molestari, vel impediri.

§. 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die octava novembris millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Derequis
constitue-
re.

CXII.

Det. de R.
Nov. 1776.
Ann. II.

Facultas archiepiscopo Lucano supprimendi hospitalia minus utilia, eorumque bona applicandi in translatione cadaverum ad coemeterium.

Venerabili fratri archiepiscopo Lucano

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Nuper pro parte tua expositum Nobis fuit, quod ad removendos noxios altius ab ecclesiis ex sepultis cadaveribus procedentes, qui de causa Christianifideles a frequenti earum visitatione alieni redduntur, et juxta antiquam Ecclesiæ praxim, ab anno usque MDCLXXXIV. publica auctoritate præscripta fuit constructio unius coemeterii extra muros istius civitatis Lucanæ elegantis, simulque religioso modo poracta. Quoniam vero nunc defunctorum cadavera a civitate hujusmodi ad coemeterium prædictum transferendi sint, plures familie pauperes, atque etiam hospitalia subire mihi valeant expensas, quas pro ministris, aliisque necessariis rebus in translatione, et eorum sepultura requiruntur. In civitate tamen prædicta, ejusque dominio extant sexaginta, et ultra parva hospitalia (minime comprehensis illis, quæ majora sunt) erecta, ac fundata pro excipiendis dumtaxat illis peregrinis, qui ad visitationem locorum sanctorum se conferunt. Verum quia peregrinationum hujusmodi modo usus maxima in parte deficit, ita ut necessitati huic pauca hospitalia satis superque sufficiant, ac præterea multa ex hospitalibus prædictis sita sunt in locis extra vias, quæ ad loca sancta perducant; ideoque solum inserviant

Tunc præ-
sentem
carum.

ad excipiendos vagos, perditos, ac non recte viventes homines; non sine gravibus incommodis, ac perturbationibus, hinc facultatem supprimendi aliqua ex dictis hospitalibus, quae minus utilis, ac necessaria sunt, ac fructus, et redditus eorum usque ad summam scutorum bis centum monetae Romanae, quot necessaria putantur ad praemissum effectum convertendi, et erogandi tibi per Nos concedi plurimum desideras. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaemur.

§. 2. Nos igitur audita super praemissis relatione dilecti filii magistri Francisci Carrara congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini Interpretum secretarii, fraternitatis tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, ad suppressionem hospitalium praedictorum dumtaxat minus utilium peregrinantibus pro annuo reddito scutorum bis centum tantum, qui annui redditus per te, ac pro tempore existentes archiepiscopos Lucanos administrari debeant ad effectum illos erogandi in translatione ad coemeterium publicum cadaverum vere pauperum, ac etiam morientium in hospitalibus dictae civitatis tantum auctoritate apostolica tenore praesentium pro tuo arbitrio, et conscientia procedere, ac devenire possis, et valeas, concedimus, et indulgemus.

§. 3. Volumus autem, quod onera adnexa praedictis hospitalibus supprimendis omnino adimplerantur, salva semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suoque planarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quascumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquae in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus quoscumque fundamentorum hospitalium huiusmodi etiam ultima

voluntate, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona novembris millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

CXIII.

Suppressio abbatiae claustralis monasterii Sulejoviensis Gnesnensis dioecesis ordinis Cisterciensis, et unio ejus bonarum mensae conventuali monasterii praedicti.

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis super fecerunt dilecti filii moderni prior, et monachi monasterii Sulejoviensis ordinis Cisterciensis Gnesnensis dioecesis, quod ipsi ob tenuitatem reddituum eorum mensae conventualis, aliaque onera sibi impositis incumbencia, quibus attentis proprium statum, et monasticam disciplinam sustinere minime possunt; qua de re suppressa, et extincta abbatia claustrali ejusdem monasterii, omnes ejus redditus, proventus, ac bona pro abbatia claustrali assignata juxta divisionem factam ad normam concordati de anno MDCCXXXVII. Initi ex nunc, pro tunc, nempe cum per cessum, vel decessum dilecti filii moderni abbatis claustralis praefatum monasterium Sulejoviense vacaverit, eidem mensae conventuali per Nos uniri, et incorporari plu-

Dat. die 13.
mens. 1778.
Anno 11.

Tunc pro-
cessus pro
suppressione
abbatiae sup-
pressae.

Indultum
procedendi
ad suppres-
sionem cum
modo ten-
ent, quae
in praesentibus
narrata loc-
rant.

Onera ho-
spitalium
supprimen-
dis adnexa
adimplenda
esse statu-
tur.

Derogatio
contrariis
rum.

rimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et et infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Alia
supplicatio
ejusque bona
conscriptio
per Monachum
fuit.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis relatione dilecti filii magistri Petri Nigroni congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praepositorum, ipsorum exponentium necessitati, ac utilitati consulere cupientes, omnibus mature perpensis, ac votis carissimi in Christo filii Nostri Stanislai Augusti Poloniae regis illustris annuere volentes, praedictam abbatiam claustralem nunc, pro tunc, nempe cum casus vacationis ejusdem abbatiae quocumque modo contigerit, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium suppressimus, atque extinguimus, nec non omnia ejus bona, redditus, ac jura quaecumque praefatae monacho conventuali auctoritate, et tenore praedictis unimus, et incorporamus.

Praecipitur
alioque priore
et abbas
monasterii
conventum
claustralem
admonere.

§. 3. Volumus autem ut monachi praedicti post cessum, vel decessum ipsius moderni abbatiae claustralis, priorem triennalem profectum ejusdem monasterii, servatis servandis, eligere debeant; atque insuper, ut mensa conventualis praefata, onera, quae habet eandem abbatiam claustralem exequi, et adimplere teneatur.

Clemente
in
bulla, et
decretum
irritum.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, ac omnes plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari, ac ab eis inviolabiliter observari; atque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si socus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
conventui
rem.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica,

vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima quinta novembris millesimo, septingentesimo, septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secunde.

CXIV.

Del. die 19.
nov. 1776.
Aucto. N.

Confirmatio unionis confraternitatis B. M. V. de Angustiis erectae in ecclesia fratrum minorum sancti Francisci civitatis Lisbonensis cum altera confraternitate Resurrectionis D. N. J. C. in eadem ecclesia erecta.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni officiales, et confratres confraternitatis sub titulo, seu invocatione beatae Mariae virginis de Angustiis vulgo nuncupatae, et, ut asseritur, canonice erectae in ecclesia conventus Regii pariter nuncupati ordinis fratrum minorum sancti Francisci civitatis Lisbonensis; quod cum dicta ecclesia alia quoque confraternitas sub titulo, seu invocatione Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi canonice, ut pariter asseritur, erecta reperiretur, unanimitate conventum, statutumque fuit, ut eorundem exponentium primodicta confraternitas alteri confraternitati Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi unenda, et aggreganda esset; ita ut in posterum ex duabus confraternitatibus hujusmodi unica tantum effecta, haec Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi, et

Expositio
precum.

beatæ Mariæ virginis de Angustiis simul nuncupari deberet, quæ quidem unionem venerabilis frater patriarcha Lisbonensis decreto edito die decima nona Iulii currentis anni MDCCCLXXXVI. confirmavit, et approbavit, ac alias prout in dicto decreto, cuius tenorem præsentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, fusius continetur. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat, quo firmitus unio prædictarum confraternitatum subsistat, eam per Nos confirmari, et approbari, atque insuper indulgentias primordiales confraternitatis alias concessas ad omnes confratres confraternitatis, sicut, ut præmittitur unitæ extendi, et ampliari plurimum desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere de benigntate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quæcumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prædictam unionem earundem duarum confraternitatum in unam tantum confraternitatem Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi, et beatæ Mariæ virginis de Angustiis nuncupandam, ut præferretur, expietam auctoritate apostolica tenore præsentium confirmamus, et approbamus, illique perpetuæ, ac inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus; ac præterea omnibus, et quibuscumque confratribus utriusque confraternitatis, sicut præferretur, unitæ, qui vero poenitentes, et confessi, ac sacra communionis refecti in festo principali confraternitatis beatæ Mariæ virginis de Angustiis ecclesiam dicti conventus visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordis, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam; in aliis vero quatuor diebus cujuslibet anni jampridem confratribus prædictæ confraternitatis beatæ Mariæ virginis de Angustiis assignatis septem annos, et totidem quadragenas de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiæ consueta misericorditer in Domino concedimus.

§. 3. Decorantes easdem præsentibus literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integræ effectus sortiri, et obtemperare, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in præmissis per quoscumque judices ordinarios; et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictarum confraternitatum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis ac personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus, pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum die decima nona novembris millesimo septingentesimo septagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

CXV.

Dat. die 16.
Nov. 1776.
Apo. II.

Facultas utendi cantu Gregoriano monialibus ordinis s. Augustini Recollectarum obnuptiarum civitatis Valentinae in Hispania concessa.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilectæ in Christo filiaæ modernæ priorissæ, et moniales ordinis sancti Augustini Recollectarum obnuptiarum monasterii sub titulo, ac invocatione

Constitutiones ordinis prædicti ac obnuptiarum ac divinarum officiorum

rum, quater
anno Grego-
riano.

ne Praesentationis beatae Mariae virginis civi-
tatis Valentinae in Hispania, quod ipsae tam
ad majorem earum devotionem, fervoremque
excitandum, quam ad hoc, ut sese reliquarum
ecclesiarum usui praesertim ipsarum ordinis
conformes reddant, quam maxime cupiunt, uti
cantu Gregoriano in celebratione divini officii;
verum quia id ab una ex constitutionibus ear-
undem monialium impeditum remanet, Nobis
propterea humiliter supplicari fecerunt, ut
in praemissis opportune providere, et ut infra
indulgere de benignitate apostolica dignare-
mur.

Ad majorem
huiusmodi
concordiam
refor-
matur, et
humilis de-
cedit astra-
di contra Gre-
goriano in
concordia
clausura
functionibus.

§. 9. Nos igitur ipsas exponentes speciali-
bus gratiis, et favoribus prosequi valentes, ear-
umque singulares personas a quibusvis excom-
municationis, et interdicti, aliisque ecclesi-
asticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo,
et quacumque de eadem latis, si quas forte
incurrerunt, hujus latum rei gratia absolvemus,
et absolutas fore censentes, hujusmodi sup-
plicationibus inclinati, eisdem nunc, et pro
tempore existentibus priorissae, et monialibus
dicti monasterii, ut non obstante quacumque
dispositione contenta in earum constitutioni-
bus, ipsae de caetero tantum Gregorianum in
choro, aliisque ecclesiasticis functionibus ad-
hibere, et introducere, ac prosequi libere, et
licite possint, et valeant auctoritate apostolica
tenore praesentium concedimus, et indulgo-
mus.

Claustrum
solitum, et
irritum.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas
semper firmas validas, et efficaces existere, et
fore, suosque plenarios, et integros effectus sor-
tiri, et obtinere, et illis, ad quos spectat, et
pro tempore quandocumque spectabit plenissi-
me suffragari, et ab eis respective inviolabili-
ter observari; sicque in praemissis per quos-
cumque iudices ordinarios, et delegatos etiam
causarum palatii apostolici auditores iudicari,
et definiri debere, ac irritum, et inane, si
cuius super his a quoquam quavis auctoritate
scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatis
constitutio-
rum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus,
et ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis
etiam jorsmento, confirmatione apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis statutis, et con-
suetudinibus; privilegiis quoque indultis, et li-
teris apostolicis superioribus, et personis sub
quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum
quibusvis etiam derogationum derogatoriis,
aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insoi-

tis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis
in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium
quomodolibet concessis, approbatis, et inno-
vatis. Quibus omnibus, et singulis illorum
tenores praesentibus pro plene, et sufficienter
expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha-
bentes illis alias in suo robore permansuris ad
praemissorum effectum hac vice dumtaxat spe-
cialiter, et expresso derogamus, caeterisque
contrariis quibuscumque. Datum Romae apud
sanctum Petrum die vigesima sexta novembris
millesimo, septingentesimo, septuagesimo se-
xto, pontificatus Nostri anno secundo.

CXVI.

Del. die 9.
dec. 1776.
Anno II.

Confirmatio assignationis nuius cappellaniae
jampridem erectae in ecclesia de Jesu urbis
factae favore conservatorii Assumptionis B.
M. V. I. pariter de urbe.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Nuper nomine conservatorii Assumptio-
nis Beatae Mariae Virginis nuncupati de urbe,
ac dilectarum in Christo filiarum mulierum in
existendum expositum Nobis fuit, quod alias
tempo, de mense augusti anno 1774, ipsae a
congregatione venerabilium fratrum Nostro-
rum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium
super rebus ac negotiis extinctae societatis Jesu
deputatorum obtinuerunt, ut cappellania jam-
pridem in ecclesia de Jesu nuncupata urbis
praedictae erecta a quondam Francisco Gallas-
si, una cum ejus dote, seu fundo, aut bonis
ad eam pertinentibus, et a dilecto filio Angelo
Burrioni presbytero modo possessa, eidem con-
servatorio assignata censeretur, ita tamen ut ec-
clesia interior dicti conservatorii apostolica au-
toritate in locum ecclesiae Iesus hujusmodi
substituenda et subroganda esset. Nobis pro-
pterea mulieres praedictae ejusdem conserva-
torii nomine humiliter supplicari fecerunt, ut
in praemissis opportune providere, et substitu-
tionem, seu subrogationem earum interioris ec-
clesiae in locum alterius de Jesu praedictae de
benignitate apostolica indulgere dignaremur.

Cappellania
nuncupata
erecta fuit
a Francisco
Gallas-
si, in
ecclesia de
Jesu nuncu-
pata.

§. 2. Nos igitur conservatorium, et mulie-
res ibidem existentes praedictas specialibus gra-

Confirmatio
assignationis
factae, et an-

longue et
nécessaire
nécessaire, in
locum alio-
rum de Jura,
pro eadem
locum excep-
tum.

illis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et penis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte intulerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, assignationem dictae cappellanise a memorato Frasco in ecclesia de Jesu hujusmodi erectae, una cum ejus dote, seu fundo, aut bonis, et redditibus ad illam pertinens favore dicti conservatoris, ab eadem congregatione, et praefertur, factam auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, ecclesiamque interiori conservatoris praedicti in locum alterius ecclesiae de Jesu auctoritate, et tenore similibus perpetuo substituiimus, et subrogamus. Quo circa missas omnes, quae ante hujusmodi assignationem juxta ipsius Francisci funditoris voluntatem celebrandae erant in ecclesia de Jesu, post assignationem praedictam, et perpetuis futuris temporibus in ecclesia interiori dicti conservatoris celebrari volumus, et mandamus, easque suffragari debere, perinde ac si in ecclesia de Jesu celebratae fuissent, auctoritate, et tenore praedictis statuimus, et declaramus.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; sicque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et desistit debere, ac irritum, et inane, si auctus super his a quacumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstante ipsius Francisci funditoris etiam ultima voluntate quam ad praemissorum effectum expresse commutavit, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roborata statuta, et consuetudinibus; privilegiis quoque fidei, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque effectionibus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illo-

rum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore per manus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die nona decembris millesimo septingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo,

CXVII.

Die 18.
dec. 1778.
Anno 11.

Revocatio literarum concessionis usus pontificalium alias impediti priori monasterii ss. Stephani, et Brunonis de Nemore-nuacupati, ordinis Carthusiensis nullius diocesis provinciae Rheimensis.

Pius Episcopus

servus servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Ad compescendos costas, quibus aliqui ambitu ducti ab apostolica Sede locata praetextibus praerogativas aliquas sibi adiacisci procurant, satis, superque in sacris canonibus, apostolicisque constitutionibus cautum est, ut omnibus ad gratiam, justitiamve ab ea impetrandam, opportunis fideliter narratis minime reticere liceat, quae summi pontificis animam ab ea concessione retrahere valerent, quae eum ita se habeant, quemadmodum praedecessores Nostri commoveri, ita et Nos per eas concessiones, si in eas quid obijciatur, pendere, et iustis ita exigentibus causis, irritas reddere non renuimus.

§. 2. Cum itaque asserta nomina primum clerici unius de La Serra, et aliorum locorum nullius diocesis provinciae Rheimensis jurisdictionis pro tempore existentis prioris monasterii sanctorum Stephani, et Brunonis de Nemore-nuacupati Carthusiensis ordinis, ac subinde pro parte etiam ejusdem monasterii prioris plurimae Nobis fuerint supplici libello enunciatas ipsius monasterii praerogativae, et iura, quae veram, et propriam praesentem ordi-

Nulla con-
stitutione.

Provis per-
petuas.

nariam, et quasi episcopalem jurisdictionem, atque insuper felicit recordationis Clementem papam XIII praedecessorem Nostrum ipsi priori facultatem contulisse benedictionem nomine Romani pontificis in solemnitate Dominicae resurrectionis universo populo impertiendi, proptereaque hoc unum eidem priori desse, ut in solemnibus functionibus uti possit pontificalibus indumentis, quae saerae rei maximum adderent decorem, Nobis quae illud exire supplicarunt, ut eorum communibus votis annueremus. his quidem exceptis precibus venerabili fratri Nostro archiepiscopo Rhemensi specialem epistolam inscribi iussimus, ut ipse Nos super hac re instructos redderet, votumque autem Nobis aperiret: cumque prolixa ejus epistola die vigesima tertia apertis proximae praeteriti obsequia idem archiepiscopus, repositis illius monasterii prerogativis, et juribus, censuerit posse priori ejusdem monasterii concedi pontificalium vestium usum ad iustarum aliorum praefatorum inferiorum; ideo Nos erga Carthusianorum ordinem beneficentiam Nostram ostendere exoptantes, cum illis ob merito conceptam fidem persuasum Nobis esset, aliquem ex illius ordinis alumnis ea, quae vitata sunt minime ambiturum fore, per Nostras apostolicas litteras sub datum Romae apud sanctam Mariam Majoram nono kalendas proximo praeteriti mensis augusti, pontificatus Nostri anno secundo, moderno, et pro tempore existenti illius monasterii priori in perpetuum concessimus, ut pontificalibus indumentis distinctis enumeratis in ecclesiasticis functionibus uti, eaque adhibere valeret. Verum nuper dilectus filius Ignatius de Malsons presbyter ejusdem ordinis procurator generalis Nobis exposuit, juxta leges, quas fundamentales vocant, minime licuisse, neque licere cuiquam ex ordinis Carthusianorum professoribus pontificalia sibi habere indumenta, quae alias prior generalis major denominatus ab apostolica Sede oblatus humilis, sed efficaci supplicatione respuere debuit, nonnullas pariter, et quidem magni ponderis addidit rationes, quae concessionem a Nobis ex ingenio, industriaque habitam, et subreptivam, et obreptionis vitis obnoxiam esse, atque non sine ambitu extortam fuisse evincunt.

Reverentia
quoniam.

§. 3. Nos igitur, qui non ad perturbandam illius ordinis disciplinam, et observantiam, sed ad augendam illius eximiam praestantiam

praemissam elicere concessionem arbitrati fuimus, ne illa consensur in destructionem peracta, et ex illis causis animum Nostrum moventibus: motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine litteras super concessione usus pontificalium ad moderni, et pro tempore existentis prioris monasterii sanctorum Stephani, et Brunonis de Nemore nuncupati favorem, ut praefertur, obtentas, subreptitias, et obreptitias, ne nullas, et invalidas, et inde sequela quaecumque etiam nulla, et invalida, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, et esse apostolica auctoritate declaramus; quinimo easdem litteras cum omnibus, et singulis clausulis in eis contentis, pari auctoritate revocamus, cassamus, tollimus, ne irritamus, et omnibus viribus, et effectu evacuamus. Proptereaque molerno; et pro tempore existenti illius monasterii priori sub vocis activae, et passivae, aliusque arbitrio Nostro ferendis poenis districte inhibemus, et interdicimus, ne iisdem litteris, et concessionibus in eis contentis uti aliquo modo audeat, seu praesumat.

Clemente
oblata, et de-
cretum irritum.

§. 4. Praesentes autem litteras etiam ex eo quod dictus prior ad id vocatus, citatus, vel auditus non fuerit, aut ex alia quavis causa subreptionis, vel obreptionis, aut cuivis alii defectui minime obnoxias esse, vel fore; sicque, et nos alias per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter iudicandi facultate, iudicari, et definiri debere, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Derogatio
consecratio-
nem.

§. 5. Non obstantibus, quatenus opus esset, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollende, aliisque, si quae obstarent, constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, contrariis quibuscumque.

Secutio per-
nicio.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae declarationis, revocationis, cassationis, irritationis, inhibitionis, interdicti, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit; indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, quarto decimo kalendas januarii, pontificatus Nostri anno secundo.

Dat. die 18.
Jas. 1777.
Anno II.

CXVIII.

Translatio professorum ordinis sancti Antonii
ad Hierosolymitanum ordinem, cum diversa
dispositione eorum monasteriorum.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Progr. 111.

§. 1. Rerum humanarum conditio quandoque ferre solet, ut quae omnium votis magnopere expetita olim fuerant, et prospere aduacta, eo tamen declinare sensim perspiciantur, ut nisi validum suppedietur auxilium in discrimen adducantur. Id saepe contingere intelleximus perantiquo regulari ordini, cui summa cura est praeter aliarum virtutum exercitium, charitatem caeteris egens, et pauperibus impendere. Ne autem ob passas vicissitudines, pia deficiente institutione, deit et pauperibus subsidium supremi, cui immerito praesumas, apostolatus muneris, interest ad Christi Ecclesiam bene gerendam, illum paterno favore, studio, atque opere praetium esse docimus ordinem ipsum alius fera similibus, ubi non desunt adjuvare, ut coarctat sit charitas, etque in christiana republica etiam atque etiam efflorescat.

Exercit. et
privilegiis or-
dinis hospi-
talis s. An-
tonii de san-
cto Antonio
denominatis.

§. 2. Cum itaque, sicut nuper accepimus, ordo hospitalis sancti Antonii de sancto Antonio denominatus, qui usque ab anno reparatae salutis humanae millesimo centesimo nonagesimo quinto sub Urbano secundo praedecessore Nostro sumpsit initium, quamvis summo opere auctus, et aliorum praedecessorum Nostrorum privilegiis amplissimis donatus, ubique in pretio habitus fuerit, ac erga pauperes infirmos praesertim igne sauciatos in nosocomiis ad id institutus eximia charitatis exhibuerit opera, nihilominus postremis hisce temporibus, decrecente hominum erga ordinem ipsum studio, ac devotionis affectu, paulatim ita noscitur immutatus, ut tunc ex biscentum, et septendecim illis professoribus praebiteris, ac tredecim conversis inter et donatis, ut vocant, tantummodo constaret, modo vero aliquorum seculo ab humanis decessu, doctenti, ac undecim presbyteri, et unus supra decem similes con-

versi, et donati superstitis in eo recensentur, quorum plures provectam, ac etiam similem aequanti fuerunt aetatem. Li quidem praeter minores domus, et adjacentias unum supra triginta incolore tenentur ipsius ordinis monasteria, ex quibus viginti sex in carissimis in Christo filii Nostri Ludovici Galliarum regis christianissimi regnia, intra quae idem ordo latius noscitur diffusus, enumerantur, illisque praest Viennense monasterium, quod caput est ordinis, ibique generalis abbas sedem habet; duo vero in dominiis extant carissimi etiam in Christo filii Nostri Victorii Amadei Sardiniae regis illustris, ac demum unus Romae, cui prioratus ejusdem ordinis in civitate Sarcenensi situs annexus reperitur, alterum in civitate Nostra Avenionensi, et reliquum in loco de Valreas in Nostro pariter Venayrino comitatu situm.

§. 3. Cumque ejusdem ordinis alumni ad deservendum hospitalibus, aliisque munera obenda numero impares se se agnoscerent, in eorum comitiis generalibus die vigesima quinta octobris millesimi septingentesimi septuagesimi quartii coactis, res mature inter ipsos pensata fuit, et potius quam praestolari extinctionem, saluberrima illis visum fuit consilium ordini militari sancti Joannis Hierosolymitani, qui hospitalitatem itidem proficetur, se se addicere. Antequam autem apostolicae Sedis auctoritatem implorarent, prepositae eorum dedicationem tunc existentis magistra ordinis Hierosolymitani obtulero, quo expetitas unioni morem gerente per commissarios utriusque selectos, sequentes conventiones septendecim articulis contentas initas fuerunt, videlicet.

De alienatione
ordinis ad
deservendum
duo hospit-
alibus de-
notatis.

§. 4. Primum. Quod religiosi sancti Antonii Viennensis pertransenti in religionem sancti Joannis Hierosolymitani, illiusque praesens abbas generalis recensatur inter magnas cruceas: reliqui vero inter fratres cappellanos conventuales, gentemque respectivi ordinis sancti Joannis Hierosolymitani vestes, et insignia, ac ad praestata translationis, unionis, et incorporationis gaudeant omnibus honoribus, commodis, privilegiis, praerogativis, et facultatibus, quibus religiosi sancti Joannis Hierosolymitani perfruantur, cum hoc tamen, quod illorum antianitas, ad effectum optionis ad commendas, inter eosdem regulatur, ei decurrat a die, quo ipsi in religionem sancti Antonii fuerint recepti.

De union-
tatione reli-
gionum.

De translatione huiusmodi.

§. 5. Secundum. Quod omnia bona, iura, monachia debitorum, rationes, et actiones quaecumque, feuda; dominia, redditus, iurisdictiones una cum debita, et oneribus religioni sancti Antonii ad praesens, et in futurum pertinentes, et quibus religiosi sancti Antonii nunc gaudent; aut in posterum gaudere possent, pleno iure ad religionem sancti Joannis Hierosolymitani pertrahantur, sique perpetuo alut, et acquirantur.

De stemmate huiusmodi.

§. 6. Tertium. Quod ut religionis sancti Antonii memoria servetur, ejus stemma, seu signum stemmati religionis sancti Joannis Hierosolymitani adijungatur.

De sublimitate huiusmodi.

§. 7. Quartum. Quod in domibus, ecclesiis, commendis, locis, et bonis religionis sancti Antonii post praedictam translationem, unionem, et incorporationem retineatur, et exerceatur hospitalitas secundum ejusdem ordinis statuta; ac adimpleantur legata, fundationes, aliaeque onera, quae dictis domibus, commendis, ecclesiis, locis, et bonis sunt infusa, atque in horum omnium adimplementum, et executionem praedicti religiosi sancti Antonii in religiosos, seu cappellanos conventuales sancti Joannis Hierosolymitani translati sint praefereendi.

De reliquiis huiusmodi.

§. 8. Quintum. Quod in honorem insignia reliquiae sancti Antonii, quae servatur, et colitur in abbacia in Delphinatu existenti, quae caput est religionis, et quae post unionem, et incorporationem restitueretur ad statum commendae, prout erat antiquitas, et ante constitutionem Bonifacii VIII, in perpetuum constituantur capitulum, seu collegium ex sufficienti cappellanorum conventuum numero compositum, etque praeposatur prior, qui per se, vel substitutos ecclesiae servitio, et decori incumbat, coreque, ut debita diligentia, et caritate hospitali, et infirmis in eo recipiendi pertractentur, quodque liceat omnibus religiosi sancti Antonii in eadem abbacia, seu commendae residere, et honestam habere habitationem independentem a congrua eis assignanda, et innox recensenda.

De sublimitate huiusmodi.

§. 9. Sextum. Quod patri abbati generali auctoritatis, et characteris intuitu pro congrua, et honesta ejus sustentatione libere subministrarentur singulis annis, sua vita naturali durante, librae duodecim millo ex redditibus utriusque religionis, et insuper concedatur domus de Balon cum suis dependentiis,

et usus cappellae, et bibliothecae; sed remaneant ipsius oneri expensae necessariae pro illarum conservatione, et reparatibus.

§. 10. Septimum. Quod pariter ex redditibus, et proventibus utriusque religionis seniori, seu aetate majori pro tempore religiosorum sancti Antonii post praedictam translationem, unionem, et incorporationem pro ejus congrua sustentatione assignentur librae duae millae; aliis vero religiosi jam constitutis in aetate annorum quinquaginta, aut qui ad eandem aetatem pervenient, librae millae, et quingentae, et demum reliquis aetate minoribus mille, et ducentae librae quoque singulis annis, eorum vita naturali durante, persolvantur.

§. 11. Octavum. Quod quavis religiosus illis sancti Antonii, qui beneficia possident curam animarum habentia, et ad ipsam religionem sancti Antonii non pertinentia, religio sancti Joannis Hierosolymitani in illius locum, et iura subrogata illis subministrare teneretur, atque titulo congruae mantentionis iidem subministrarentur annuae librae sexcentae quoad vivant, et quatenus beneficia, quae possident, dimittant, integra pensio eadem forma, et modo, quo alii religiosi sunt assignata.

§. 12. Nonum. Quod religiosi sancti Antonii, qui actu inserviant parochiae, seu curis dependentibus ab eorum religione ea retinere possint etiam postquam translati ad ordinem sancti Joannis Hierosolymitani fratres cappellani conventuales evaserint, ita tamen, ut post illorum mortem, aut dimissionem, antedictae parochiae, seu beneficia curata remaneant liberae collationis, valeantque de illa disponere ordinarii, sique oneri religionis sancti Joannis Hierosolymitani parochiae, seu curata congruum fructuum partem pro ipsorum sustentatione subministrare. Quoad vero religiosos sancti Antonii, qui actu possident beneficia curata, aut simplicia dependentia ab aliis ordinibus, et congregationibus sancti Augustini, ea pariter, donec vixerint; remaneant penes eodem, et ne impetrentur ad huiusmodi effectum, ad quae sint necessariae, apostolicae facultates, et dispensationes.

§. 13. Decimum. Quod fratri converso ordinis sancti Antonii, qui est nunc decanus, duntaxat ejus servitii intuitu assignetur annua pensio librarum octingentarum, quoad vivat; aliis vero conversis in aetate sexaginta annorum constitutis librae septingentae, ac his, qui

De oneribus huiusmodi.

De beneficiis huiusmodi.

De religiosis huiusmodi.

De decano huiusmodi.

juniores sunt, et dictam astatem non attigerunt libras sexcentas, pariter eorum vita naturali durante, ac omnibus concedatur habitatio in abbatis, seu commenda, quae est ordinis caput.

§. 14. Undecimum. Quod duobus fratribus donatis, quorum alter deservit ecclesiae nuncupatae de Trois Epis, et alter ecclesiae domus Lugduni subministrantur pro quolibet, eorum vita naturali durante, annua pensio librarum sexcentarum, nec non alia sigillis pensio librarum centum, et quinquaginta Paulo Bouvier reciter in numero fratrum donatorum receptio.

§. 15. Duodecimum. Quod omnes supradictae pensiones persolvantur in quatuor distinctis ratibus tertio quolibet mense a sex receptoriis, quas retinet religio sancti Joannis Hierosolymitani, Lugduni, Massiliae, Tholosa, Tuilly, et Pietavii, atque id ad placitum ipsorum religiosorum sancti Antonii in altera ex eisdem receptoriis, quae ab eisdem fuerit electa.

§. 16. Decimum tertium. Quod praeter pensionem, ut supra, assignatam, et constitutam, solvantur quoque religiosi sancti Antonii pro unica vice libras sexcentas postquam translatione, uoio, et incorporatione praedicta perfecta fuerit, atque eae pro itinere, aliisque expensis ad locorum mutationem necessarias.

§. 17. Decimum quartum. Quod mobilia omnia existentia in donibus, et mansionibus religionis sancti Antonii distribuantur inter ejus religiosos exceptis rebus ad sacramenta pertinentibus, et bibliis, quae in statu, quo reperiuntur pertransant, et acquirantur religiosi sancti Joannis Hierosolymitani omnia instrumenta, stylis, et utensilia ad terrarum culturam destinata, prout quoque animalia, greges, torcularia, cavae, et alia vasa, in quibus vinum servatur.

§. 18. Decimum quintum. Quod commissariis ordinis sancti Joannis Hierosolymitani deputati, ut honorum, domorum, et commendarum possessionem accipiant, procedant cum administratoribus singularum domorum sancti Antonii ad fixationem, et liquidationem portionis reddituum spectantium ad unamquamque domum, et ad illud usque tempus maturatorum, ac insuper ab eis deductis peculiaribus expensis, si advenirentur creditis provenientia ex pensionibus afflictum, aut ex subventionibus afflictariis praestitis, ordo san-

cti Joannis Hierosolymitani, cujus commodo, et emolumento cedent, teneantur ad ea restituenda.

§. 19. Decimum sextum. Quod commendae de Ruffey, et de Perpignan spectantes ad religionem sancti Antonii remaneant penes religionem, qui nunc illas retinent, et possident, atque iisdem gaudeant, ipsorum vita naturali durante, independenter, et sine praesudicio pensionis, ut supra, favore omnium religiosorum constitutae, verum eorum operi sit adimplere onera, et foundationes, legata exolvere, aedes restaurare, et praedia servare, ac custodire, atque ad hujusmodi effectum se submittent visitationibus, et ordinationibus sancti Joannis Hierosolymitani, intra quorum limites sitae reperiuntur.

§. 20. Decimum septimum. Demum, quod bona omnia, et iura, quae vigore toties dictae unionis, et incorporationis a religione sancti Antonii ad religionem sancti Joannis Hierosolymitani fuerint translata, remanent subjecta, ut prius, impositionibus cleri in qualibet diocesi, in qua existunt, sine tamen praesudicio executionis, et observantiae transactionis inter praedictum clerum, et religionem sancti Joannis Hierosolymitani stipulatam ante eorundem praesentis unionis, et incorporationis super bonis ab eadem religione sancti Joannis Hierosolymitani acquisitis.

§. 21. Porrectis deinde Nobis pro unionis impetranda, et conventionis hujusmodi approbatione utriusque ordinis supplicationibus una simul epistola oblata Nobis fuit ejusdem Ludovici regis christianissimae, qui ejus vota, ac preces ad impetrandam unionem interposuit. Nos autem, ut consulto in relanti momento procederemus die quarta junii anni proximo praeteriti particularem congregationem venerabilium fratrum Nostorum Joannis Francisci episcopi Ostiensis, et Veliternensis Albani nuncupati sacri collegii decani, ac Hieronymi episcopi Praenestini Spinola nuncupati, et dilectorum gloriarum Nostorum Karoli Victorii tituli sanctae Praeexedae a Lanceis nuncupati, ac Francisci Xaverii tituli sancti Martini ad Montes de Zelada nuncupati presbyterorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, nec non tunc in humanae aegle Benedicti ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Veterani nuncupati deputavimus ad effectum examinandi instantiam, et deinde Nobis referendi.

De prohibitione communitatis communitatis communitatis.

De prohibitione communitatis communitatis communitatis.

Prohibere unionem unionem unionem.

Aliae pen-
siones com-
munitatis.

De modo
servandi pen-
siones.

De servan-
dum rebus
mansionibus
et.

De rebus
mansionibus
gregibus, cavas,
et aliis vasis
in quibus
vinum servatur.

De modo
procedendi in
coposenda
possessione.

Vetus congregatio deposita.

§. 22. Ab hac autem congregatione postquam diu perpensis, ac serio ad examen revocatae fuerunt nodum causae, quae petitis unioni favebant, sed etiam difficultates, et oppositiones, quae supererant, ac domum quae essent conventiones inter partes initae, et ad approbationem mererentur, die decima octava julii proxime praeteriti iussu cardinalibus insimul congregatis, quoad monasteria in regnis ejusdem christianissimi regis existentia unanimi eorum suffragio proditi resoluti per haec verba.

Tam remota huiusmodi congregatio deposita.

§. 23. Pro gratia unionis in genere, et quoad modum ad dominum cardipalem decanum cum Sanctissimo. Integram illico ab eodem Joanne Francisco episcopo, et cardinale totius negotii, et exceptionum, quae deductae fuerant, relationem, ac futuram utilitatem postulatae unionis excepimus, et audivimus.

Alia pro rege diversorum, ad eundem §. rem.

§. 24. Interim Nobis eivae oblatae fuere preces cum ejusdem Victorii Amadei regis ad hoc, ut de amobus monasteriis in ejus dominiis sitis rationem quoque haberemus, tum carissimi pariter in Christo filii Nostri Ferdinandi utriusque Siciliae regis illustris, qui in votis summopere habebat, ut praecipua ordinis ejusdem sancti Antonii in civitate Neapolis, quae alumnis ipsius ordinis caret, quamvis jampridem, ab apostolica Sede in commendam concedi fuerit solita, nihilominus ordinis illi Constantiniano, cui idem Ferdinandus rex magis assensit magister, ut ex ea priusatus Constantiniani ordinis erigeretur, noviterque, magnique ponderis Nobis expositae rationes causam dederit, ut circa monasteria extra Galliarum regna existentia diversam agendi rationem habendam esse arbitraremur.

Memo pro principis pro electione decreti.

§. 25. Nos igitur, qui christianorum principum votis quantum in Domino possumus obsecrare studemus, mente Nostra etiam recensentes praecleara, et conspicua militarium ordinum gesta, et praecipue ordinis Hierosolymitani, quoniam illius milites tam pro catholicae reipublicae defensione labores, et pericula constantiter subeunt, tum animo ad pietatis, et charitatis officia converso humile, piisque hospitalitatis ministerium praestare non omittunt, ac dilecto filio Nostro nobili viro magno Hierosolymitani ordinis magistro adeo de supremo sibi delato munere cum ordinis sui profecto benemerenti specialem animi Nostri significationem impartiri exoptantes, om-

nesque, et singulas personas, quorum favore praesentes Nostreae litterae concernent, a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jura, vel ab homine quavis occasione, vel causa letis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, juxta ipsius congregationis sensum in primis quamcumque unionem donus, seu praecceptoris sancti Antonii de urbe monasterio, et mensae abbatialis ejusdem sancti Antonii de sancto Antonio Viennensi a felici recordationis Paulo papa III. praedecessore etiam Nostro, ut accepimus, factam praesentium litterarum vigore penitus, et omnino dissolvimus, illamque tollimus, et abolemus, eaque dissoluta, praesentis conventionis in articulis praemissis contentas de apostolica potestate plenitudine harum serie approbamus, et confirmamus, etque illis inviolabilis firmitatis vim, et robur adjicimus, atque ab utraque parte futuris temporibus in omnibus, et singulis illarum articulis, atque sub eisdem pactis, et conditionibus observari, ac exequi debere, nec ab eis recedi, vel revocari unquam posse decernimus, exceptis illis, quibus specialiter a Nobis providebitur, signanter quoad domum sancti Antonii de urbe, et religionis in ea commorantes.

§. 26. Micro viginti sex monasteria ordinis sancti Antonii in totidem locis regnorum christianissimi regis sita, nimirum l' Abbaya, et ses dependance Paris — Ponta Massieu — Besancon, et Aumonre — Isenheim — Toulouse — Chalons Lurassone — Strasbourg — Troy — Pont en Royan — Trois — Epis — s. Marcellin — La Faucondiere — Norges — Vienne — Clermontferrand — Reims — Roen — Barledeu — Metz — Lulande — Lyon — Briey — Aubeterre — Pont Daurat — Marseille — cum omnibus eorum membris, grangiis, fundis, dominiis, proprietatibus, fructibus, redditibus, proventus, et bonis, ac inventibus, bibliothecis, juribus, et actionibus universis, nec non ecclesiis, non tamen parochialibus ad ordinem sancti Antonii habentibus spectantibus, una cum eorum sacris suppellectilibus ordini militari, ac etiam hospitali sancti Joannis Hierosolymitani deinceps, ut infra, designando etiam apostolica Nostra auctoritate, ipsarum tenore praesentium ita

Descriptio monasteriorum cum dependentiis.

perpetuo unum, annectimus, et incorporamus, atque omnes, et singulos ordinis sancti Antonii hactenus alumnos, qui in dictis regnis, ac respective dominiis solemnem emisissent professionem, ad Hierosolymitanum ordinem in gradu fratrum cappellanorum pariter transformamus, ut postea, et in perpetuum Hierosolymitani ordinis magnus magister ordinibus sic unitis praesit, atque enunciata viginti sex monasteria in dictis regnis existentia, omnes quoque, et singuli assequendo ordinis sancti Antonii professores tamquam fratres cappellani servientes, ac personae in eisdem regnis existentes, curas, gubernationi, et iurisdictioni ipsius Hierosolymitani ordinis magno magistri in omnibus, et per omnia subsint, prout hactenus eorum abbatii generali suberant, illique tamquam membra capiti obediant.

§. 27. Praeterea nomine Hierosolymitani ordinis magni magistri corporalem possessionem dictorum sex supra viginti in Galliarum regnis monasteriorum hospitalium, mansionum, aliorumque regularium locorum, non tamen parochialium ecclesiarum per se, vel alium, seu alios auctoritate a Nobis, prout infra, impertienda libere apprehendendi, et perpetuo retinendi, fructusque, redditus, et proventus in utriusque ordinis opportunos, et necessarios usus, et utilitatem convertendi licentiam concedimus, et elargimur.

§. 28. Cumque antonius huiusmodi vigore sancti Joannis Hierosolymitani, et sancti Antonii ordinis unum corpus efficiant juxta praemissam conventionem sub articulo tertio expressam, ac relationem resolutionis ejusdem particularis congregationis Nobis factam statimus, quod, ut religionis sancti Antonii memoria servetur, ejus stemma, seu signum jam a felicis recordationis Bonifacio papa VIII. etiam praedecessore Nostro per suas litteras apostolicas sub datum anno Domini millesimo biscentesimo nonagesimo septimo, quoto decimo kalendas junii, pontificatus sui anno tertio designatum, et approbatum stemmati religionis sancti Joannis Hierosolymitani adjungatur, atque insuper utriusque ordinis professores palam, et publice regulares ordinis sancti Joannis Hierosolymitani, ac sancti Antonii denominentur. Porro duo monasteria in dominiis ipsius Victorii Amadei regis, unum Taurini, et alterum Camborasi existentia, quoniam ipso ordinis sanctorum Mauricii, et Lazari, qui

etiam hospitalitatem proficietur, magnus est magister, hujusque ordinis exoptat ampliationem, Taurinense videlicet praedicto ordini sanctorum Mauricii, et Lazari, Cambriciense vero aut eidem sanctorum Mauricii, et Lazari, aut sancti Joannis Hierosolymitani ordini, ad ipsos Victorii Amadei regis libitum, firma tamen remanente religiosorum ibidem degentium translatione ad Hierosolymitanum ordinem in gradu fratrum cappellanorum, qui seu naturales subditi ejusdem Victorii Amadei regia alimenta, ut infra, ab eodem erunt perceptori, ac servatis infrascriptis, auctoritate praemissa perpetuo pariter animas, annectimus, et incorporamus.

§. 29. Iam vero ad praescribenda onera, quae post secutam unionem erunt respective subeunda, animam Nostram vertentes, auctoritatis Nostrae plenitudine praecipimus, et mandamus, ut ubique nedum in ecclesiis divinus servetur cultus, et erga sanctum Antonium popularum devotio foveatur, pia legata, ac fundationes adimpleantur, sed etiam quod praecipuum est, ac in praenotatis articulis pollicitum, omnia noscimus, et hospitalia hactenus ad ordinem sancti Antonii in enunciatis locis spectantia ad aegros curandos, et alendos destinata, praestantiori servatis methodo, non quidem prout postremis hinc temporibus agebatur, sed juxta primaeam ordinis sancti Antonii Institutionem, et cum debito inservientium numero egenis, ac pauperibus pateant, ac in illis perpetuo hospitalitas exerceatur, idque servari debeat non modo substitutibus, sed etiam extinctis illis, qui ordini sancti Antonii ante praesentem unionem antea dederant. Quoniam Hierosolymitanus, et respective sanctorum Mauricii, et Lazari militares ordines teneri debent ordini uniti sancti Antonii opem afferre in hospitalitatis actibus, qui juxta primaeam Institutionem peragendi sunt. Illis vero extinctis ad ordinis sancti Antonii onera, et obligationes adstricti erunt ambo militares ordines, ne ex secuta unionis institutionis ratio violata, vel laesa remaneat, aut christianae reipublicae detrimentum aliquod inferatur. Ac demum ad quaecumque alia onera, annuasque praestationes, ac solutiones, ad quas ordo sancti Antonii, ejusque monasteria tenebantur, quas inter cum monasterio Vienneensi in Delphinatu, ejusque monachis in actu suppressionis illius commendae an-

Quod si in
eorum ab
atque reli
quos firm
derant.

Litterae de
expendenda
praesentatione.

Conditiones
servandae in
monasterio.

no Domini millesimo vicesimose vigesimo quarto spoliis auctoritate peractae infixam recensatur onus solutionis quinquenniorum in summa his mille quingentorum triginta septem scutorum, et obulorum viginti quatuor cum dimidio ad illarum solutionem Hierosolymitanus ordo futuris temporibus teneatur.

Declaratio-
nes circa or-
dinem an-
tonii, et
Lazari.

§. 30. Praeter autem hasce obligationes, cum eos omnes in articulis praesentis continentes, et ab ordine Hierosolymitano acceptas, ad ordinem sanctorum Mauriti, et Lazari spectare censentur, neque ad hunc ordinis sancti Antonii transferantur professores, idcirco declarandum superest, quod ordo sanctorum Mauriti, et Lazari ad alimenta praestanda in summis sub articulo septimo eorundem conventionum praefixis omnino locatur. Verum ipsi Victorio Amadeo regi arbitrium tribuimus, alimentis huiusmodi ad vitam praestandi vel illis, qui modo in ambobus monasteriis in suis dominiis degunt, vel illis, qui naturales ejus subditis sunt, ubiqueque eos commorari contigerit, ac insuper de ejus summa pietatis confisi eidem Victorio Amadeo regi facultatem impertimur, et unius, vel amborum monasteriorum in suis dominiis bonis in commendas, vel in alios pios usus magis conformes instituti ordinis sanctorum Mauriti, et Lazari, adimpletis tamen praemisissis oneribus, convertere queat. Iis vero, qui alimentis ex bonis ordinis sanctorum Mauriti, et Lazari concessis erunt percepturi expresse praecipimus, ut ipsi in ecclesiis, et hospitalibus ordinis, ut praefertur, anti divino cultui deservire, omnemque personalem operam, et assistentiam, quodam vixerit, exhibere, et praestare teneantur.

Suppressione
regularitatis
in ecclesiis
parochialibus
bonis ordinis.

§. 31. Caeterum in parochialibus ecclesiis hactenus ordinis sancti Antonii in eisdem regnis, et dominiis existentibus ab unico praesentium litterarum vigore peracta exceptis, et praeservatis naturam, statum, et essentiam omnem regularem ipsius ordinis perpetuo sepeprimimus, et extinguimus, easdemque parochias ecclesias ad statum saecularem sub omnimoda venerabilium etiam fratrum Nostorum archiepiscoporum, et episcoporum, in quorum diocesisbus respective sitae sunt, jurisdictione, ita quod citra tamen praedictum aliquod eorum praebitorum hactenus ordinis sancti Antonii professorum, qui eas modo possident, quique in uno, aut altero militari-

bis ordinibus profitebuntur, illas deinceps, et cum vacaverint juxta canonicae sanctiones, et concilii Tridentini decreta praebitorum saecularibus cum omnibus earum respectu bonis, redditibus, annuique assignationibus, praet in suprainsertis articulis sub numero nono noscitur cautum fuisse, conferri debeant praesentium quoque litterarum Nostarum vi apostolica auctoritate perpetuo reduclmus, et immutamus.

§. 32. Ad amovendam praeterea quamlibet quaestionis, vel etiam debilitatis causam expresse declaramus, quod cum saepedicti ordinis sancti Antonii professores in regulari statu sint permansuri, et singulorum substantiationi satis consultum sit, nullum idcirco ex bonis ante regularem professionem patrimonialibus, vel alias ratione sanguinis sibi delectis alimentis petendi jus ipsis competere poterit.

Exclusio
professorum
et aliorumque
ordinis
sanctorum
Antonii
a
sacramentis
et
sacris
ordinibus.

§. 33. Quo vero ad praepetoriam S. Antonii civitatis Neapolis, quae jamdum omnibus prorsus caret ordinis ejusdem professoribus, commendisque erat solita, nec non prioratum in civitate Sarnensi existentem, ut praecipuum animi Nostri significationem ergo eundem Ferdinandum regem ostendamus, tam praepetoriam Neapolis, quam Sarnensem prioratum, praevia hujus a monasterio sancti Antonii de urbe segregatone, una cum illorum ecclesiis, et monasteriis, ac omnibus, et singulis sedibus, sacris suppellectilibus, ac mobilibus stantipretionis, si quae sint, nec non bonis stabilibus, redditibus, fructibus, et proventus, juribus, ac eventibus quibuscumque, prout praepetoris commendatarii apostolica auctoritate deputati, et monasterium sancti Antonii de urbe illis hactenus gavisus sunt, juxta ipsius Ferdinandi regis vota, etque praestatione si qua jurium praesentis causae unionis apostolicae Sedi debitorum, ordini Constantiniano etiam pari auctoritate perpetuo illidem unius, annectimus, et incorporamus, ita quod ejusdem Constantiniani ordinis nomine vera, realis, et corporalis possessio illius praepetoris, et prioratus huiusmodi, eorumque bonorum, et proventus quomodocumque ambobus militaribus ordinibus coequeantur, prout iure, nancisci queat, adimpletis tamen his conditionibus, quae commendatarii, et monasterium urbis substant, co excepto scilicet ordinis professores, qui naturales dicti Ferdinandi regis subditi emuloe desunt.

Specialis
prohibentia
circa praepetoriam
et Antonii civitatis
Neapolis.

Similes pro
monasteriis
in diocesi
presbiteris ex-
tendantur.

§. 34. Demum trium monasteriorum ejusdem ordinis sancti Antonii in ditionibus Nostris, ulnis videlicet Romanis, et alterius Avenionis, ac postremi in loco de Valreas existentium dispositionem, quas magis congrua erit propediem faciendam Nobis specialiter, et expresso reservantes, interim illa, eorumque regimen, et administrationem, bonaque omnia Sedis apostolicæ nomine Nos ipsi recipimus, et pro Nobis provide, ac opportuno regi, et gubernari curabimus.

Classici
presbiteri
viri, et alio-
rum

§. 35. Ipsos autem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque nullo umquam tempore de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ etiam ex eo, quod casus, propter quas præmissa emanarunt, sufficienter adductæ, et verificatæ, vel quicquid circa præmissa interesse quomodolibet habentes, seu habere prætendentes ad id vocati, citati, et audit non fuerint, aut ex alia quantumvis substantiali, et de necessitate exprimens causa resultante defectu notari, impuguari, limitari, modificari, in jus, vel controversiam vocari, ad viam, et terminos juris reduci, aut adversus eas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium instaurari, vel impetrari nullatenus umquam possit, sed semper et perpetuo firmas, validas, et efficaces esse, et fore, atque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, et e converso ab illis, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum etiam inviolabiliter observari debere, neque illas sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum generalibus revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aliisque contrariis dispositionibus pro tempore factis, vel faciendis nunquam comprehendendi, sed semper ab illis excipi, atque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere.

Classici
nobilitate, et di-
rectione tri-
tione.

§. 36. Sique, et non alias pro quocumque iudice ordinario, et delegatis quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, diacones Sedis nuntios, sublati eis quavis aliorum iudicandi, et interpretandi facultate, iudicari, et defuiri debere, et quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignorantiter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 37. Quocirca venerabilibus fratribus No-

stris archiepiscopis, et episcopis, nec non dilectis filiis abbatibus jurisdictione quasi episcopali pollentibus, in quorum diocesis, ac respectiva territorii monasteria, ecclesias, ac bona quaecumque ordinis sancti Antonii, ut præfertur, voluti sita sunt, per apostolica scripta injungimus, et præcipimus, ut ipsi tamquam a Nobis, et apostolica Sede specialiter delegati eisdem praesentes solemniter publicantes, Hierosolymitanum, nec non sanctorum Mauricii, et Lazari, itidemque Constantinianum antiquiorem ordinem, ac pro eis legitimis eorum procuratores in veram, realem, et actua-lem possessionem monasteriorum, ecclesiarum, et bonorum quorumcumque ordinis sancti Antonii, ut præfertur, consistentium juxta praesentium litterarum Nostrarum seriem immittant; eisque in praemissis officia defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate Nostra easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari; contradicteores quoslibet cujuscumque status, ordinis, vel praecedentis fuerint per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliisque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis sortitis processibus, sententiis, censuras, et poenas ipsas etiam iterato aggravando; Invocatoque pariter ad hoc, si opus fuerit, brachii saecularis auxilio.

Monasterium ad
episcopos, et
archiepiscopos
per, alioquin
revelationem
jurisdictionis
pollentes.

§. 38. Non obstantibus Nostris, et cancellariæ apostolicæ regulis de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et de exprimendo valore bonorum ecclesiasticorum tam uniendorum, quam illius, cui uni-ri potuit, et quantum opus sit, de jure quanto non tollendo; ac Lateranensis concilii postremo celebrati unionis perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentibus, aliisque tam in synodalibus, quam in particularibus, universalibus, generalibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis sancti Antonii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis eidem ordini sancti Antonii, ajsque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et forma, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et inno-

Derogatio
concordanti-
æ.

nerali ejusdem ordinis in dicti monasterii filios declaratos ad regularis disciplinae observantiam revocare, omnia tamen in irritum coarserunt, quippe qui ipsi monachi monitis, consiliisque hujusmodi dicti potius monasterii suppressionem praeferebant esse duxerunt. Serio itaque perpensis omnibus in visitatione hujusmodi tam isudabiliter, ac prudenter gestis, consideratisque universis rerum, et per sonarum circumstantiis, cum spes omnis deficiat penitus restituendi in eodem monasterio regularem vivendi rationem; hinc est, quod Nos fraternitati tuae facultatem, atque potestatem monasterium praedictum monachorum Coelestinorum de Vichy annectum diocesis Claremontensis supprimendi, ac omnem regularem ejus qualitatem perpetuo in eo extinguendi, auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 3. Tibique, ut bona omnia tam stabilia, quam mobilia, remaneant, jura, et actiones ad monasterium hujusmodi quomodolibet spectantia, et pertinentia cujusvis generis, et speciei existant, in alios, pios tamen, usum assignare, et applicare libere, et licite possis, et valeas auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus.

§. 4. Quod vero attinet ad personas quatuor monachorum integram familiam ejusdem monasterii constituentem, ut ipsis facultatem permanendi, quoad vixerint, extra claustra sui ordinis in habitu presbyterorum saecularium, et sub obedientia diocesani loci, in quo morari contigerit, tribuere possis, et valeas, pari auctoritate, et tenore impertimur. Volumus autem, quod ex fructibus, redditibus, et proventus ejusdem monasterii, tam illius priorum quam caeteris monachis predictis ea annua assignetur portio, quoad vixerint duratura, quae tuo arbitrio, et prudentia sufficiens, atque congrua iudicabitur.

§. 5. Decorantes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectivo inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales de latere legatos, et apostolicae Sedis

muntes iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodis, conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, et ordinis ac monasterii hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statosis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrariam quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice damtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die octava mensis millesimo septingentesimo septagesimo septimo, pontificatus Nostri anno secundo.

Derogatio
retractum.

Monasterii
bona et alia
perpetuo gra-
tiantur.

Coelestini
monasterii
monachorum,
etque
alimonia.

Claustris
oblatis, et de-
cretum irri-
tante.

CXX.

Dec. An. 13.
Jan. 1777.
Anno II.

Directio conservatorii, seu reclusorii pro
otiosis in civitate Fulginatensi.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Paternum studium, quo civitatem Nostram Fulginatensem, ejusque diocesim, et incolae universos, pro imposito Nobis desuper supremi principis officio, prosequimur, merito postulat, atque exigit, ut in his, quae communem eorum utilitatem, quietem, et tranquillitatem respiciunt, apostolicae auctoritatis Nostrae partes desiderari minime patiamur.

§. 2. Cum itaque sicut auper accepimus, in civitate praedicta admodum creverit numerus eorum, qui licet, vel adolescentes sint, vel in florenti aetate constituti reperiuntur,

Propositum.

Memorati
locum ad
que manus
de citis et
cordis eorum,
vel regum ac

gratia
sibi
tam, elemo-
sinas colligi-
gunt ubique
necessitate.

nihilominus propriis eorum laboribus victum sibi quaerere negligunt, vagantque otio, ac discordia plenam omnino vitam ducunt, et infestantes agros omnes, ac fructus villicis surripiendo, civibus quoque assiduis eorum querimoniis, importunisque petitionibus molestissimi evadunt, aliaque insuper ex hac vivendi ratione absurda, et inconvenientia obveniunt, non sine publicae tranquillitatis offensione. Praemissis omnibus etiam accedit maximum damnum, quod hinc inferitur tam agrorum culturae, quam aliarum artium operibus: quandoquidem pro hisce omnibus exercendis, peragendis, parantibus deficient illi, qui suos labores in id impendere velint, ac quamplurimi juvenes benevolentes, ac dubio procul ad ea apti, et idonei, dum vivendi modum ex largitionibus, et elemosynis, quae a piis locis distribuuntur, sibi comparare student, vagant, et otiosam vivendi rationem amplectuntur, suosque labores in opera eis, sive a villicis sive a mercatoribus proposita conferre omnino recusant.

Monasterium s. Trinitatis, ubi conservatorum recipitur in loco in quo vivit claudendi, et custodiendi otiosos viventes.

§. 3. His itaque malis opportunum remedium adhibere, et quorumcumque nescio vivere eligentium dissidia occurrere, ac quieti, tranquillitati, et salubriori ejusdem civitatis regimini paternae charitatis providere copientes, motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, in eadem civitate Fuliginensi monasterium sanctissimae Trinitatis nuncupatum, et ab illius monialibus derogatum, pro conservatorio; hospitio, seu loco, in quo adolescentes, alique otiosi viventes, et vagantes hujusmodi claudendi, et custodiendi sint, ad hoc ut in earum artium exercitationibus, quae juxta ejusque idoneitatem magis aptae, atque congruentes compariantur, suasque operas impendant, perpetuo assignamus, constituimus, et deputamus, et pro ejusdem conservatorii, hospitalis, seu loci, sic a nobis assignati, constituti, et deputati felici, ac prospero regimine, et gubernio, leges in sequentibus capitulis contentas praescribimus, atque statuiamus, simulque pro illius conservatione, ac perpetua sustentatione fructus, redditus, aliaque in eisdem capitulis contenta, et expressa perpetuo pariter eidem conservatorio unius, annectimus, et applicamus juxta disposita, ac ordinata in eisdem capitulis, quorum tenor est, qui sequitur videlicet.

§. 4. 1.º Che monsignor tesorier generale di Roma debba essere il protettore immediato di questo nuovo stabilimento, come incaricato specialmente da Nostro Signore ad invigilare, che l'esecuzione ne sia diretta a quello scopo di vero ben pubblico, a cui tendono le sue paterne mire.

De protectore conservatorio.

§. 5. 2.º Che la compagnia di san Martino di Fuligno, il cui istituto è di sollevare i poveri, debba assumere la soprintendenza di tutti gli affari di questo nuovo reclusorio, e debba con previa approvazione del predetto monsignor tesorier generale eleggere un rettore solante, e capace per confidargli la direzione economica di detto luogo pio.

Sodetudine s. Martini praeparatur ad instructionem, et gubernum reclusorij.

§. 6. 3.º Che i dodici cavalieri confratri di detta compagnia di san Martino il dì 31 dicembre di ogni anno debbano adunarsi, ed eleggere fra di loro tre deputati, i quali insieme col priore di detta compagnia, e col predetto rettore del reclusorio formino una specie di congregazione, o consulta, da cui debbano risolversi, e decidersi tutti gli affari di detto luogo pio, senza altra dipendenza, che dal predetto monsignor tesorier generale di Roma.

De congregacione constituida, et de negocio tractanda.

§. 7. 4.º Che il capo, o presidente di detta deputazione debba essere il priore pro tempore della prenominata compagnia di san Martino, e che il rettore del reclusorio sia obbligato ad esecuire tutti quei regolamenti, e provvedimenti, che saranno fissati dalla detta deputazione.

De presidente, et monacho ejus.

§. 8. 5.º Che in quanto al morale, e tutto ciò, che riguarda lo spirituale di detto luogo pio, debba appartenere la cura al vescovo diocesano, in conformità della disposizione del sacrosanto concilio di Trento al cap. 8. della sess. 22. de reformat.

De jurisdictione episcopali.

§. 9. 6.º Che nei casi di differenza di sentimento fra i componenti la detta deputazione, debba eseguirsi quello, che avrà la pluralità de' voti; ma qualora si tratti di risoluzioni di molta importanza, e che due componenti della deputazione siano contrari alla risoluzione, che gli altri tre vogliono preadere, in tal caso il priore debba fare adunare tutto il corpo della compagnia, per farla passare a partito, e che in tal caso la proposizione non debba intendersi approvata per l'esecuzione; se non quando sarà vinta con due terzi di voti favorevoli.

De modo procedendi in perturbatione negotij ad plures locos pertinentium.

§. 10. 7.º Che il tribunale di Fuligno debba dare man forte alla prenominata deputa-

De auxilio potentis loci praesidio.

sine, debba pagarsi liberamente, e senza alcuna riserva in fine di ogni anno alla cassa del nuovo reclusorio.

Item data
quingentis de-
scribitur ad
a dicta con-
servatorio.

§. 20. 17.º Che delle quattro doti di scudi settanta l'una, che è solita la suddetta compagnia di san Martino di far distribuire ogni anno, si debbano distribuire in avvenire sole tre, e una in somma di scudi settanta debba pagarsi liberamente ogni anno alla cassa di detto reclusorio.

Alia neque
duos quon-
dam ex lega-
to Angeletti.

§. 21. 18.º Che parimente delle cinque doti, che distribuisce ogni anno la Madonna degli Orti di Roma per legato del fu Angeletti, che ne lasciò la nomina ad Angelo Becchelli, debbano in avvenire distribuirsi sole tre, e che le due altre in somma di scudi trentatre, e bajocchi sessanta fra ambedue, debbano pagarsi alla cassa del medesimo reclusorio.

Nec non red-
ditum legati
pi Barnabò.

§. 22. 19.º Che l'entrata annua, che ha la compagnia di s. Martino per legato del quondam Matteo Barnabò in somma di scudi ottanta in circa per farne cumulo a fine di dotare una zitella nobile, che voglia monacarsi nel monastero delle Cappuccine, detto di santa Lucia, si eroghi in avvenire per la somma di scudi cinquanta da pagarsi alla cassa del reclusorio, e per il rimanente per elemosina a dette povere Cappuccine.

Item scudi
mille quin-
gentum de
proprietate
monachis Pie-
tatis.

§. 23. 20.º Che il scudi mille cinquecento, che il sacro monte della Pietà di Fuligno ha imprestati alla fabbrica della cattedrale, non meno, che li scudi tremila cinquecento, che il medesimo monte ha imprestati alla borsa comunitativa, debbano essere in avvenire di piena proprietà del nuovo reclusorio, il quale dovrà ritirarne ogni anno i frutti correnti in somma di scudi cento, ed a suo tempo dovrà incassare ancora i capitali, quando questi saranno restituiti dai rispettivi due debitori per impiegarli a un frutto più vantaggioso a favor del medesimo reclusorio.

Item scudi
mille quin-
centum de
legato pri-
or Turchi.

§. 24. 21.º Che del legato del fu prior Turchi di annui scudi cento ottanta, i quali attualmente si erogano per scudi quaranta in panna ai poveri, per scudi quindici in elemosina al conservatorio delle Convertite, per scudi quindici al conservatorio dello Orfano, per scudi 15. in elemosine ad arbitrio del vescovo, e per scudi novantacinque nella fabbrica del duomo, si continui a pagare li soliti scudi trenta al detto conservatorio dello Convertito, e dello Orfano; e si paghino alla cassa del nuovo reclu-

sorio senza dilazione gli annui scudi cinquantacinque fin qui erogati nel panna de' poveri, e nelle elemosine ad arbitrio del vescovo, e quando sarà terminata la fabbrica del duomo, si paghino parimenti alla cassa del medesimo reclusorio ancora gli altri scudi novantacinque annui, che attualmente si erogano in detta fabbrica del duomo.

Item scudi
viginti quon-
dam anno
elegeret in
poveros ab
hospitali s.
Johannis.

§. 25. 22.º Che li scudi venti annui, che l'ospedale di s. Giovanni degli infermi distribuisce ogni anno in tanto pane ai poveri, si paghino in avvenire liberamente alla predetta cassa del nuovo reclusorio.

Item scudi
quingentis
a solidis
duodecim
procuratorum
monasterii.

§. 26. 23.º Che la compagnia dei dodici preti di Foligno, che ha un annuo assegnamento di scudi duecento dodici in circa col solo obbligo di cantare due messe al mese, debba pagare ogni anno alla cassa del nuovo reclusorio, a titolo di pensione, scudi cinquanta, e ciò sino a tanto, che sarà riconosciuto da monsignor tesoriere generale, che il medesimo reclusorio possa aver di bisogno di detta pensione.

Item redditus
congregatio-
nis sup-
pensionis, ut
supponitur
a legato
s. Pa-
ghe.

§. 27. 24.º Che resti soppressa la compagnia dei dodici preti della delle Piaghe, e che la sua entrata annua, ascendente a circa scudi sessanta, appartenga in avvenire in piena proprietà al nuovo reclusorio, a cui incomberà il soddisfare agli obblighi, o legati più, che vi si trovano imposti.

Item scudi
mille ex le-
gato Mor-
selli.

§. 28. 25.º Che delli scudi duemila lasciati per legato di Carl' Aetonio Morselli alla chiesa di s. Maria infra Portas per erogarsene scudi mille nell'erezione di un caponico, o beneficio in detta chiesa, e scudi mille in distribuzione di elemosine ai canonici di detta chiesa coll'obbligo di una messa ogni domenica, questi ultimi mille scudi destinati per elemosine, si assegnino al nuovo reclusorio per doverli consegnare dopo la morte di Francesca Morselli moglie del testatore, coll'obbligo a detto reclusorio di far celebrare la messa ogni domenica nel reclusorio medesimo a mente del testatore.

Item scudi
ducentis
supponenda
a solidis s.
Martini.

§. 29. 26.º Che la compagnia di san Martino, che ha per istituto l'obbligo di dare tutti i medicinali ai poveri infermi della città di Foligno, debba parimenti somministrare, a tenere del medesimo suo istituto, gli occorrenti medicinali ai poveri infermi del nuovo reclusorio.

§. 30. 27.º Comanda finalmente nostro Si-

Supplicat
quodlibet
elementum
non solu-
tum, quae
pro revo-
cario facta
sunt.

noore, che siano proibite omniumque nella diocesi di Foligno tutte le questue, alla riserva di quelle del nuovo reclusorio, del conservatorio delle Orfane, del conservatorio delle Convertite, del monastero delle Cappuccine, e dei conventi de' Cappuccini, de' minori Osservanti, e Conventuali, e di quelle, che sono solito farsi dalle confraternite nell'ottavario de' morti in suffragio delle anime del purgatorio.

Mecum ad
superiores
religiosos.

§. 31. Confida la Santità sua nel zelo, e nella pietà dei soggetti incaricati dell'esecuzione del presente piano, che essi vorranno dar tutta la maggior premura per la felice riuscita di un così salutare, e necessario stabilimento, accordando la facoltà alla predetta deputazione di umiliare alla Beatitude sua per il canale del preminato monsignor tesorier generale quelle ulteriori proposizioni, e provvedimenti, che credessero opportuni per fare il maggior bene, e particolarmente per fissare stabilmente un saggio regolamento, che tenda a sollevare i veri poveri, e a mettere in attività le braccia oziose, e disoccupate per fare prosperare maggiormente l'agricoltura, le arti, e manifatture.

Mecum pro-
prio super
elementum
constitutio-
nem solu-
tum pro ge-
nerali con-
servatorio, et
hospitii.

§. 32. Praeinsertas igitur leges, et ordinationes a Nobis pro recto, et felici gubernio, ac prospera directione conservatorii, hospitii, et loci huiusmodi praescriptas, et constitutas, nec non fructuum, reddituum, ac bonorum unionum, et applicationes pro illius conservatione, et mantentione per praesentes voluit, et ordinatas, aliasque in eisdem capitulis contentas, et expressas ab omnibus, et quibuscumque cujusvis status, gradus, et conditionis, ac dignitatis existant, semper, ac perpetuo observandas, et aequandas esse motu, scientia, ac potestatis plenitudine paribus statuimus, et mandamus.

Classulas
salutares.

§. 33. Decorantes easdem praesentes litteras, et omnia in eis contenta quaecumque etiam ex eo, quod quicumque in praemissis quomodolibet jus, vel interesse habentes hisdem praemissis non consenserint, nec ab ea vocati, aut audit fuerint, seu ex alia quavis causa, colore ac praetextu ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu pullitatis vitio, aliove quolibet etiam magno, et substantiali defectu notari, impugnari, et in controver-

siam revocari, nullatenus possint, sed semper, et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere, ac fore; suaeque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere debere.

§. 33. Sicque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deveritas
invenit.

§. 34. Non obstantibus praemissis, ac quorumcumque testatorum, fundatorum, et piorum legatorum etiam ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresse committimus, et quatenus opes sit Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tulleudo, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentia, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, etiam praeter illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specificis, individuas, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil positus omisso exprimerentur, et insererentur, fisdem praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die decima tertia januarii millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, pontificatus Nostri anno secundo.

Deveritas
invenit.

ANNO TERTIO

Bel. die 26.
Feb. 1777.
Auss. III.

CXXI.

Indultum pro rege Christianissimo nominandi
ad canonicatus quatuor collegiarum in Bel-
gio existentium.

Pius episcopus

servus servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Cum praecipue sibi curae id fere semper osso duxerit Romanus pontifex, ut in summa sua potestate propria quidem jura sarta tecta servaret, simulque gratias, et favores, qua par esset prudentia, et liberalitate impertiret; ideo Nos quamvis immerentes ad beati Petri cathedram oveti praedecessorum Nostrorum inherentes vestigiis, supremis principibus de catholica religione, Ecclesiaeque juri-
Propositi quatuor collegiarum sibi jura reservant nominandi canonicos, quod auctoritate Gallicana rex.

§. 2. Alias ad Nos delatum fuit, quod cum praepositi quatuor collegiarum ecclesiarum in Belgio existentium, nimirum de Lillo, de Seclin, de Cassel, et de Doona praerogativa juris conferendi eorum ecclesiarum canonicatus se se unico gaudere praesumpserint, quibusvis exclusis reservationibus, et assiduia propterea, gravibusque ii, quibus apostolica Sedes illarum ecclesiarum canonicatus in octo anni mensibus sibi reservatis contulerat, obnoxii fuerint oppositionibus, quae literarum apostolicarum executioni moram intulere, his-

co malis, et ecclesiasticarum personarum sollicitudinibus, et incommotis jam cl. mem. Ludovicus, tunc in humanis agens Galliarum rex christianissimus regiam suam adhibens auctoritatem, ut jus a praepositis sibi ipsis attributum compesceretur, vi specialis decreti sui consilii status die xxv. martii anni Domini MDCLXXIV. editi interdixit, ne redditus canonicatus, et praebendarum, de quorum acquisitione contendebatur illis, qui collationes a praepositis reportaverant, concederentur, ac subinde carissimus in Christo filius Noster itidem Ludovicus Galliarum moderna rex christianissimus per simile decretum sub die xiv. septembris proxime evoluti, aguito exploratissimo jure apostolicae Sedis canonicatus eodem in octo anni mensibus vacantes conferendi, instantiam praepositorum eorumdem omnino reject.

§. 3. Cumque Nobis nuper nomine ejusdem Ludovici regia a venerabili fratre Nostro Francisco Joachimo episcopo Albanensi Sanctae Romanae Ecclesiae cardinale de Pierre de Berais nuncupato enixae oblatae fuerint proces, ut ipsum Ludovicum regem jure ad canonicatus eodem in quatuor ex octo mensibus reservatis vacantes apostolicae Sedi nominandi, ut infra, donaremus. Nos perpendentes eundem Ludovicum regem avitarum regiarum virtutum semulatorem eximium, filialem erga Nos, et apostolicam Sedem reverentiam profiteri, ut ipse in illa quoque regionibus habeat unde ecclesiasticis, benemeritisque personis se munificum exhibeat, quam lubenter paterno; quo eum colimus amore ipsius votis obsecundare studentes, firmo remanente jure Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti competente,

Jus nominandi canonicos, votum seu favore, suae auctoritatis pro eorum nominandis, pro reliquis quatuor regi Galliarum tribuimus.

canonicatus, et praebendas earundem quatuor collegiarum ecclesiarum in octa anni mensibus, nimirum januarii, february, aprilis, maji, iulii, augusti, octobris, et novembris ex personis illis obtinentium pro tempore vacantes conferendi eidem Ludovico regi, et successoribus suis Galliarum regibus christianissimis ius Nobis, et pro tempore existenti Romano pontifici successoribus Nostris nominandi, et praesentandi personas ecclesiasticas probatae famae, et nominis, ac secundum sacros canones, et concilii Tridentini decreta idoneas ad earundem quatuor collegiarum ecclesiarum canonicatus, et praebendas, qui in mensibus february, maji, augusti, et novembris ex personis illis obtinentibus vacaverint, ita ut ab eodem Ludovico rege, ejusque successoribus pro tempore nominati apostolicas literas super praesentatione hujusmodi reportare, et expedire teneantur, quarum vigore in possessionem, et non alias immitti queant, quod quidem initium suum minime sumet, nisi postquam il, qui ab apostolica Sede de hujusmodi canonicatibus antea fuere provisi similium canonicatum, et praebendarum pacificam possessionem fuerint assecuti tenore praesentium perpetuis futuris temporibus specialiter, et expresse concedimus, assignamus, et impertimur, quemadmodum canonicatum eorundem in aliis quatuor, idest januarii, aprilis, iulii, et octobris anni mensibus pro tempore vacaturarum liberam collationem, et dispositionem Nobis, et successoribus Nostris reservatam declaramus.

Classis
libris, et do-
cumentis
irre-
tata.

§. 4. Decernentes praesentes Nostras litteras, et in eis contenta semper firmas, validas, et efficaces esse, ac fore; ita quoque ius nominandi, et praesentandi ad canonicatus, et praebendas dictarum quatuor collegiarum ecclesiarum in quatuor evocatis mensibus, ut praefertur, vacaturos, eidem Ludovico regi, ejusque successoribus competere debere, nec eidem juri nominandi, et praesentandi derogari posse, aut sub quacunque generali, vel speciali derogatione comprehendendi, ipsas quoque litteras subreptionis, vel obreptionis, aut cuivis alii defectui mulino innoxias esse, vel fore; siquae, et non alias per quoscunque iudices quavis auctoritate fungentes, sabata eis quavis aliter iudicandi facultate, iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate contigerit attentari.

BULL. R. M. TOM. VI. PARS I.

§. 5. Non obstantibus quibuscunque apostolicis, et in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et cancellariae apostolicae regulis, nec non earundem quatuor collegiarum ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis eidem collegiatis ecclesiis, earumque capitulis, et personis quomodolibet concessis: quibus nuncibus, et singulis eorum tenores pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praesentium effectum dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus contrariis quibuscunque.

Derogatio
nostri
rom.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum licet paginam hanc Nostrae concessionis, assignationis, impetrationis, reservationis, declarationis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, sexto kalendas martii, pontificatus Nostri anno tertio.

Securus per
nulla.

CXXII.

Die 28. Julii 1772
Apo. III.

Confirmatio statuti aediti a capitulo, et canonicis ecclesiae cathedralis Legionensis, quo cavetur, ut in posterum matutinum, et laudes decantandae sint hora quarta, et respective quinta post meridiem.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum, et canonici cathedralis ecclesiae Legionensis in regnis Hispaniarum, quod cum juxta antiquum morem matutinum, et laudes in cathedrali ecclesia praedicta hora duodecima noctis, seu media nocte decantari, sive recitari assuetum esset: mos, seu consuetudo hujusmodi anno 1536. cum assensu tunc existentis episcopi, atque confirmatione, et approbatione recolendae memoriae Pauli papae III.

Et statuta
nocturnae ma-
tutinae, et
laudes de-
cantandae
erant media
noctis, et
Prælati Mi-
sericordiae
perpetui in
omnibus
et a.

praedecessoris Nostri ratinabilibus ex causis moderationem obtinuit, simulque statutum fuit, ut in posterum matutinum, et laudes decantandae, seu recitandae essent in occasu solis quemadmodum usque ad integrum mensem septembris superioris anni reipsa dicti exponentes peregrerunt.

§. 2. Quamvis itaque hac attentata reformatione, et mutatione plures sublatae fuissent inordinationes, quae antea evenire solebant, nihilominus experientia deinceps compertum fuit, quod hora, ut praemittitur, statuta, nempo occasus solis hyberno praesertim tempore propter nives, pluvias, et locum nimis rigidum dictae cathedralis ecclesiae, ac magnam illius distantiam a domibus canonicorum, non solum secum forebat incommoditatem eorum, verum etiam periculosa reddebatur ob furta persaepe secuta, tenebris foventibus, tam in damnum canonicorum, quam in praedjudicium ecclesiae, cujus januae usque ad finem recitationis horarum canonicorum hujusmodi apertinae detinebantur; quocirca exponentes praedicti congruum nimis, atque conveniens putarunt nunc constituisse, ut futuris temporibus matutinum, et laudes decantandae, seu recitandae minime sint in occasu solis, sed in hora quarta post meridiem a mense octobris usque ad kalendas junii inclusive, et in reliquis quatuor mensibus in quinta hora itidem post meridiem, idque non solum ad hoc, ut procul absint inconvenientia, quae propter nocturnum tempus, ut praemittitur, eveniebant, et ne sublatum, imo concessum videretur congruum temporis spatium post matutinum, et laudes decantatas, quo capitulares omnes levamen aliquod dramulando in proprio valetudinis commodum, attenta etiam loci qualitate id exigente, possent obtinere.

Episcopos
statutum
habeant.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositum subungebat, novum hoc statutum, quo praedens moderator, seu declaratur; ipsi exponentes venerabili fratri episcopo Legionensi praesentare curaverint, illiusque approbationem ab eo petierint, et idem episcopus, re bene pensata, statutum praedictum utile, honestum, et necessarium agnovit, illudque decreto aedito die secunda octobris superioris anni sua ordinaria auctoritate approbaverit, ea adjecta conditione, ut quam primum a Nobis, et ab hac sancta Sede ejus confirmatio petenda esset; hinc dicti exponentes statutum hujusmodi per

Nos approbari, et confirmari placitum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 4. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personae a quibuscumque excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praedictum statutum super praescriptione horae, qua in posterum matutinum, et laudes in cathedrali ecclesia Legionensi decantandae, seu recitandae sint ab eisdem capitulo, et canonicis, ut praefertur, conditum, et ab eodem episcopo Legionensi suo decreto aedito die xiv. novembris ut praemittitur approbatum, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolico firmitatis robur adjicimus, atque in posterum statu hujusmodi servandum, et exequendum esse auctoritate, et tenore praedictis volumus, et mandamus.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, atque ecclesiae, et capitulo hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiisque quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis cum quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus

Itaque
statutum
habeant.

Causa
statutum
habeant.

Derogatio
contrario-
rum.

omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias io suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice domtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima sexta februarii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXXIII.

Facultas monialibus monasterii sancti Joannis Baptistae ordinis Sancti Benedicti Sublaci Nullius diocesis exuendi a dicto monasterio semel in anno.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Nuper pro parte dilectarum io Christo filiarum modernarum abbatissae, et monialium monasterii sancti Joannis Baptistae ordinis Sancti Benedicti terrae Sublaci Nullius diocesis in districtu urbis expositum Nobis fuit, quod ipsae alias supplices porrexerunt preces felicitis recordationis Clementi pp. XIV. praedecessori Nostro humiliter postulando facultatem semel in anno exuendi ab earum monasterio, ac recto tramite, comitato ipsarum abbatissae ordinarii, nec non confessorii, adeundi ecclesiam sacri Specos nuncupatam per milliarem circiter disitam, ut inibi sacra communio refectio consequi promererentur thesaurum indulgentiae plenariae omnibus ecclesiam praedictam visitantibus concessam; idem vero Clemens praedecessor hujusmodi precibus inclinat die XIX. julii 1774 sequens edidit rescriptum.

§. 2. Sanctissimus, attentis expositis, remisit instantiam arbitrio ordinarii cum facultatibus necessariis, et opportuno pro uba vice io sono ad triennium, adhibitis tamen omnibus cautelis io similibus circumstantiis servandis; contrariis non obstantibus quibuscumque, ac alias prout in libello supplici, et rescripto hujusmodi, quorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§. 3. Postmodum vero, cum triennium praedictum brevi expiraturum esset, ipse Clemens praedecessor pro sua in simili forma Brevis die III. aprilis 1773 expeditas literas praedictam facultatem semel in anno ab eodem monasterio exuendi, ac praefatam ecclesiam visitandi ad triennium concessam, ad decennium a fine dicti triennii computandum, servatis conditionibus, et cautelis in memorato rescripto contentis prorogavit, extendit, et ampliavit, ac alias prout in ipsius Clementis praedecessoris literis praedictis, quorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Cum autem sicut eadem expositis subiungebat, hujusmodi facultatem primum ad triennium, postmodum ad decennium concessam, et praefector, dictam exponentes ad aliud Nobis benevisum tempus sibi concedi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi io praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur ipsas expoentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et rarem singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem omne, et pro tempore existentibus monialibus, aliisque in monasterio hujusmodi degentibus, ut ipsae perpetuis futuris temporibus, de licentia pro tempore existentis abbatissae commendatariae, et ordinarii loci, semel in anno a dicto monasterio egredi, et ad ecclesiam praefatam, servatis omnibus conditionibus, et cautelis in praefato rescripto expressis, atque contentis libere, et licite se conferre possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

§. 5. Noo obstantibus apostolicis atque in universalibus provincialibusque, et synodaliibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima octava februarii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

Confirmatio
rescripti ad
decessionem

Prerogativa
licentiae in
perpetuum,
non censenda
io priori ex-
communicationis.

Derogatio
concordantiae
provisae.

Dist. de 28.
f. 16. 1777.
Anno III.

Expositio
preces por-
rectorum
monialium
XIV. pp.
pro facultate
exuendi a
monasterio
ad ecclesiam
visitandi sacri
specos.

Tenore res-
cripti sub-
gratia facul-
tatem ordi-
narii juxta
preces, et ad
licentiam.

Die 5.
Martii 1773
Amp 131

CXXIV.

Confirmatio privilegiorum a Romanis pontificibus consilibus, et universitati mercatorum civitatis Anconitanæ concessorum super privativa jurisdictione dieti consulatus in causis — di mercatura, di naufragi, di fallimenti — eorumque ampliatio.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Erreth tri-
bunale Con-
sulare, con-
sule privile-
gio se con-
sule mer-
catum, et
occasione
mercatorum
exagitatione.

§. 1. Utilitati, quieti, ac commoditati mercatorum omnium, qui ad Anconitanum portum se contulissent, paternali charitate consulere cupientes Romani pontifices predecessores Nostri, id unum præ cæteris curæ voluerunt, ut quaecumque lites, et controversiæ inter ipsos quomodolibet oriatur breviori, quo fieri posset tempore definirentur, et absolverentur, ut ita mercatoribus a litium ambagibus celeriter expeditis, commercium in publicum bonum magis magisque ibidem effloresceret, et augeretur. Hæc itaque de re præ cæteris sollicitis recordationis Clemens pp. VIII. predecessor Noster per suas sub plumbo anno incarnationis Dominicæ 1585. octavo idus martii expeditas litteras apostolica auctoritate confirmavit omnia privilegia in cognoscendis causis inter mercatores, sive alios quoscumque fucoles, sive externos occasione mercaturæ, et negociorum huiusmodi pro tempore motis tam in prima, quam in secunda instantiis intra civitatem ipsam Anconitanam, nec alibi examinandis, et terminandis per quoscumque prædecessoris tunc suos, nunc Nostros quomodolibet concessa; atque insuper præcepit, ut controversiæ, et lites huiusmodi quam citissime, et minimo dispendio terminentur; ibique propterea crexit, atque instituit tribunal Consularis nuncupatum, injungendo, ut anno quolibet ex numero ibi existentium mercatorum tres consules eligeretur, quorum, vel duorum ex eis conjunctum procedendum iudicio causarum annis inter mercatores invicem, vel inter illos, et alias personas, aut etiam inter alias quascomque occasione mercaturæ quomodolibet tunc motas, et in posterum movendas summarie simpliciter, et de plano sine strepitu, et figura iudicii cognoscerentur, audirentur, et deciderentur, ac alias prout in ipsius Cle-

mentis prædecessoris litteris prædictis, quarum tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, insius continentur.

§. 2. Postmodum vero idem Clemens predecessor, ut procul abessent novellæ quaestiones, quæ quoad privativam jurisdictionem consulum huiusmodi usque tunc exordium habuerunt per suas in simili forma Brevis die tertii novembris MDXCV. expeditas litteras statuit, declaravit, et voluit, non solum eos mercatores, qui merces suas, ut vocant, ad grossum, sed etiam, qui fundos, et apothecas haberent, et exercebant ratione mercium suarum, etiam qui minutim, et dietim venderentur quoscumque eorum debitores, etiam cives Anconitanos, et quantumcumque privilegiatus, et exemptus, tam vigore instrumentorum, quam partiarum librorum mercantilium, aliarumque quarumcumque scripturarum coram dictis consilibus, et iudicibus appellationis respective convenire, et vicissim coram iisdem ipsos mercatores conveniri debere, ipsosque consules, et iudices appellationem causas quascomque ratione mercium tam quæ ad grossum, quam quæ ad minutum venderentur privative quædam alios quoscumque iudices, et tribunalia, et episcopos, et gubernatores Anconitæ, ac gubernatores etiam provincie Marchie Anconitanæ, ac tribunalia Rotæ Mactatensis, nec non etiam quoad Rotæ auditores, nec non Sanctæ Romanæ Ecclesiæ camerarium, ac thesaurarium generalem, et cameram apostolicam defuiri, et terminari posse, et debere, atque rursus præscripsit, et inhibuit episcopis, et gubernatoribus, auditoribus, camerario, thesaurario, et cameræ apostolicæ præsidentibus, et clericis, aliisque iudicibus quibuscumque, sub indignationis suæ, et excommunicationis lætæ sententiæ eo ipso incurrendæ, nec non aliis arbitrio suo poenis, ac de cætero in huiusmodi causis sese quoque modo intromittere; nève inhibitionis, significationis, vel non gravetur, super huiusmodi causis concedere, vel alias quomodocumque iudicium, et jurisdictionem dictorum consulum impedire, et retardare audent, seu præsummerent, simulque eisdem consilibus amplissimi facultatem concessit, ut in causis huiusmodi quibuscumque inhibitionibus, aut aliis impedimentis iudicium, et tribunalium huiusmodi tunc concessis, et in posterum concedendis in-

Declaratio-
nem privati-
væ juris-
dictionis.

nime attentis procedere, et terminare, atque quoscunque tam auctores, quam reos ad alios iudices, vel tribunalia recurrentes per pecuniarias, aut alias eorum arbitrio imponendas, et applicandas poenas ad eorum iudicium trahere valeret.

§. 3. Eademque de re claræ memoriæ Petrus, dum vixit, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalis Aldobrandinus, tunc temporis ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ camerarius nonnullas edidit leges in diversis capitulis contentas, ac bonum regimen ejusdem consulatus respicientes, et ab eodem Clemente prædecessore confirmatas, in quibus præ cæteris constitutum fuit, ut in casu, quo mercatores in civitate Anconitana existentes decepti evasissent, statim libri negotiorum, et mercium, ad consulatum transferendi, ejusque cancellario consignandi essent una cum inventario omnium rerum, et mercium, quæ penes ipsos reperirentur; itemque eisdem consulibus facultatem indulgendi capiendi opportunas provisiones quoad illas naves, quæ pericula naufragii subire possent, eis non solum auxilium, et subsidium suppeditando, verum etiam merces in illis contentas, quoad fieri posset, conservandi, ita tamen, ut ad solutivum expensarum, quæ in causam hanc erogatas fuissent Consulatus tribunal cogere posset, ac alias prout in eisdem capitulis, quorum tenores præsentibus, pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Quas quidem prærogativas, facultates, et jurisdictiones, consulibus civitatis Anconitanæ, ut præfertur, concessas, ac privilegia prædicta alii deinde pontifices prædecessores Nostri, et præsertim recolendæ memoriæ Paulus V., Gregorius XV., Urbanus VIII., Clemens XII., et Benedictus XIV. confirmarunt, ac declararunt, et præ cæteris idem Gregorius XV. per suas literas in simili forma Brevis die xv. octobris 1622. expeditas præscripsit, et mandavit, ut eorundem consulum tantum cura esset res naufragatas recuperandi, ac alias prout in eisdem literis ipsius Gregorii prædecessoris, quarum quoque tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

§. 4. Nuper autem exponi Nobis fecerunt dilecti filii moderni consules nomine etiam universitatis mercatorum civitatis prædictæ, quod

ipsi, ut prærogativas, facultates, jurisdictiones, ac privilegia eisdem consulibus pro tempore existentibus a memoratis Romanis pontificibus prædecessoribus Nostri concessa, et elargita in publicam commoditatem, ac quietem, atque in majus commercii incrementum subsistant, et serventur exactius, non solum per Nos quoque confirmari, et approbari, ac quatenus opus sit denuo concedi, sed etiam illa contra quoscunque privilegiata, cujusvis tribunalis in causis mercaturarum, naufragium, ac decoctorum mercatorum bona, et personas respicientibus, extendi, et ampliori pliorum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurserunt, hujusmodi rei gratia absolventes, et absolutos fore cientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auditis super præmissis relatione, et voto dilecti filii Nostri Joannis Octavii Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalis Bufalini nuncupati ecclesiarum Anconitanæ, et Romanæ ex concessione, et dispensatione apostolica præsentibus, omnia, et singula privilegia consulatus ejusdem civitatis Anconitanæ super privativa cognitionis causarum — *di mercatura, di naufragi, di fallimenti*, — vulgo nuncupatarum a memoratis prædecessoribus Nostri Romanis pontificibus concessa, indulta, ac elargita auctoritate Nostra apostolica tenore præsentium confirmamus, et approbamus, etque perpetuæ, ac inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiciamus, atque insuper privilegia hujusmodi ampliando, volumus, et mandamus, ut Consulatus Anconis in causis prædictis sua privativa jurisdictione utatur contra quoscunque quovis privilegio suffultos, ac etiam si agatur de iis, qui literas patentes obtinent, quique patentati vulgo nuncupantur, inquisitionis adversus hæreticam pravitatem, seu alterius cujuscunque tribunalis, ac de omnibus aliis speciali mentione dignis, quos in præsentibus pro expressis, ac specificatis haberi volumus, et mandamus.

§. 6. Decernentes ipsas præsentibus literas

Leges edidit ad hoc rem regimini consulatus, et constitutiones circa mercas hujusque de ceteris in alio.

nam, etiam ad recuperari privilegia.

Tunc omphalio confirmatio, et approbatio ad concurre privilegia.

Verba præsentibus pro declaratione consueverunt.

Clemente m-
blato, et de-
cretum in-
ter-

semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, a quoque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, illisque, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et defini debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contraria
ram.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac in solitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis atque in suo robore permanens ad praemissorum effectum hac vice dimittit specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae sanctum Petrum sub annulo piscatoris die quinta martii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo pontificatus Nostri anno tertio.

Dat. die 14.
mar. 1777.
Anno III.

CXXV.

Confirmatio unius capituli addendi statuto
universitatis Figulorum de urbe.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium

§. 1. Ad pastorale fastidium meritis licet imperibus erecti illa, quae pro felici, prosperoque artium, ac universitatem artium animae urbis Nostrae, cuius commodis peculiari paterna charitatis affectu studemus, regimine,

atque gubernio provide constituta, et ordinata esse noscuntur, ut firma semper, ac inviolata persistant, apostolici munificis praesidio, cum id a Nobis petitur, libenter constabilius.

Expositio
praevisi por-
rectorum.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fuerunt dilecti filii officiales, et homines universitatis Figulorum ejusdem urbis, similique administratores societatis sub titulo, seu invocatione sanctissimi Sacramenti canonice, et asseritur, erectae in ecclesiam sanctae Caeciliae Transyberim urbis praedictae, quod alias anno nempe 1761 ejusdem societatis, et universitatis nomine supplices porrectae fuerunt praesens felici recordationis Clementi pp. XIII. pro superaddendis novuillis capitulis in statutis universitatis hujusmodi, ac inter cetera illud, quod in ordine est, vigesimum secundum, quod ad apositionem tam integrum fornacium, quam etiam medietatis tantum eorum, in quo carebatur, ut in prime casu persolvenda essent scuta viginti quinque monetae, et scuta tantum duodecim cum dimidio in secundo praestari deberent. Idem vero Clemens praedecessor sibi porrectas preces hujusmodi remisit clarae memoriae Camillo, dum vixit, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali Paulino tunc temporis societatis, et universitatis hujusmodi protectori, qui praedictum capitulum vigesimum secundum in hunc, qui sequitur modum confecit, et exaravit, videlicet.

CAPITOLO XXII.

Delle fornaci, che si mettono di nuovo.

§. 3. Erigendosi, o fabbricandosi fornaci di nuovo tanto di rosso, che di bianco, il padrone, ossia erettore, e fonditore della nuova fornace sarà tenuto a pagare alla nostra chiesa scudi 25, e se la fornace sarà piccola, o di battaglia, da riconoscersi come sopra dai guardiani, e camerlengo, dovrà pagare solo scudi dodici e baj. 50 oltre il tasso sopra stabilito per ogni cottura. A simile pagamento di scudi 25, a rispettivamente di sc. 12. 50 dovranno esser soggetti anche quelli, che volessero succedere, a sottentrare all'esercizio di qualche bottega, e fornace; di cui fosse mancato, o morto il padrone, purché questi non fossero figli di esso antico padrone, i quali in tal caso, continuando nell'arte in luogo del loro padre, o continuando perciò nel dominio della stessa

Tasse capi-
toli addendi
ad statuto.

forne, non dovranno considerarsi come nuovi padroni per l'effetto suddetto, nè come tali obbligarsi al detto pagamento; così pure alla stesso pagamento dovrà esser tenuto anche qualunque figlio di padrone, il quale non dimettendo l'antica fabbrica, ossia fornace del padre, voglia aprirne altra nuova per rapporto alla quale dovrà considerarsi come un nuovo padrone, e perciò essere obbligato al detto pagamento.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat, praedictae universitatis, seu societatis nomine, deinde in iudicium vocati fuerint nonnulli artis huiusmodi professores, ad hoc, ut persolverent summam in dicto capitulo praescriptam in casu apertionis fornacium, seu successione in illis, acriterque talis solutio in controversiam revocare adnixi sint; hinc dicti exponentes ut procul abiciant litium infractus, eorumque impensas, memoratam capitulum vigesimum secundum, quo firmius subsistat, et ab omnibus dictae artis professoribus, valgo *castellari*, s. *majolicari di arte grossa*, e *ostile* nuncupati serventur exactius, illud per Nos approbati, et confirmari plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis sibi opportuno providere, et si infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore contentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, audita super praemissis relatione et voto venerabilis fratris Henrici episcopi Tusculani Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis ducis Eborensis nuncupati ejusdem societatis apud Nos, et Sedem apostolicam protectoris, praescriptum capitulum vigesimum secundum cum omnibus, et singulis in eo contentis auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus.

§. 6. Decorantes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus,

et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquidem in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac vrbis, et universitatis huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatorisrum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno pontificatus die vigesima quarta martii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo pontificatus Nostri sano tertio.

Derogatio contrariis.

Est. die 24.
martii 1777.
Ann. 180.

CXXVI.

Facultas fratribus ordinis Beatae Mariae de monte Carmelo missionariis in insulis Americanis domino regis christianissimi subiectis dispensandi cum nigris neophitis illarum partium in quocumque gradu affinitatis.

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **U** dilecti filii fratres ordinis Beatae Mariae Virginis de monte Carmelo missionarii degentes in insulis Americanis Guadalupae, Mariae Galantae, sancti Dominici, sancti Chri-

Mariae, tenor, et modificationes, de respectu huiusmodi facultatis.

Postulat ut non expellatur.

Proest re-
quiritur
quodlibet
requisitus
protectoris
cum omni-
bus facultatibus.

Claustra
vulgaris,
et de
certum
tamen.

stophori, et adjectis domine in Christo filii Nostri Ludovici Francorum regis christianissimi subjectis, a suis superioribus deputati, inuncta sibi munera ad Christifidelium illarum partium utilitatem, adjuvante Domino, facilius exequi valeant; ex commissi Nobis co-litus sacerdotum apostolatus officio providere volentes, de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium in to-ta republica christiana generalium inquisito-rum adversus haereticam pravitatem auctoritate apostolica deputatorum consilio, fratribus missionariis praefatis, cum nigra neopitis eu-rumdem Iosularum tum indigenis, tum adve-nis, in quocumque, vel quibuscumque consanguin-uitatis, vel affinitatis gradibus a jure divino non prohibita, primo tamen excepto, et in eodem primo etiam rectas lineas affinitatis, ex copula illicita resultantis, ut matrimonium in-ter se contrahere, seu in eo etiam scienter con-tracto remanere valeant; in occultis tamen, et in foro conscientiae tantum, ac urgentibus ju-stitis causis auctoritate apostolica gratis dispen-sandi, et eos, qui primo affinitatis gradu ejus-modi matrimonium etiam scienter contraxerint, ab excessibus excommunicationis, aliis-que censuris, et poenis ecclesiasticis ea de cau-sa incursis, in foro conscientiae tantum gratis pariter absolviendi, ac poenam inde susceptam, et suscipiendam legitimam decerpendi, facul-tatem ad viginti annos tantum duraturam, do-ec interim in illis partibus aliquis episcopus constituitur, dicta auctoritate tenore praesen-tium concedimus, et indulgemus.

§. 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synoda-libus conciliis editis generalibus, vel speciali-bus constitutionibus, et ordinationibus, ceteris-que contrariis quibuscumque.

§. 3. Volumus autem, ut eorumdem lita-rarum transmissis, seu exemplis etiam in-pressis, manu alicujus notarii publici, vel so-grearii dicti ordinis subscriptis, et sigillo di-lecti filii generalis ordinis praefati, vel alterius personae in ecclesiastica dignitate consti-tutae munitis, eadem prout fides in iudicio, et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub an-nulo piae caritatis vigesima quarta martii mil-liesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CCXXVII.

Declaratio quoad loca, et personas comprehen-sas in territorio parochialis regiae capellae catholici regis.

Carissime in Christo fili Nostre Carolo Hispaniarum regi catholico.

Pius PP. VI.

Carissime in Christo fili Noster salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Vetus, atque eximium regiae pietatis exemplum, quo magnus Constantinus imperator quaestiones, ac lites inter Orientis epis-copos vertentes remisit iudicare; causamque de-nati, ac Caeciliani cognitioni suae, et iudicio oblatam san. mem. Melchiali Romano ponti-fici Nostro praedecessori discutiendam, ac de-finiendam esse domandavit: pari regiae pietate catholicorum regum Hispaniarum, diebus quo-quo Nostri, iterum evenisse, ac subortas quaestiones inter cappellanum majorem ex una, et archiepiscopum Tolitanum, nonnullosque re-ctores parochialium ecclesiarum, et ordinum regularium superiores ex altera partibus, re-ges ipsi catholici definire consentientes, illas ad iudicium apostolicae huius sanctae Sedis fa-cto delatas in Domino gaudemus, atque laeta-mur.

§. 2. Alias siquidem fel. rec. Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die xxvii junii MDCLIII litteras ad preces el. m. Ferdinandi, dum vixit eorum-dem Hispaniarum regis catholici cappellam re-giam, cui archiepiscopus pro tempore Compos-tellanus cappellanus maior existit in paro-chialem ecclesiam cum omnibus, et singulis praerogativis, et honoribus, ac iuribus, qui-bus aliae parochiales ecclesiae frunatur, et gaudent, apostolica auctoritate erexit, ipsique regiae cappellae, sic in parochialem ecclesiam erectae particulare, et separatam territorium, nempe totum ambitum palatii regis, in quo rex Hispaniarum catholicus, ejusque regia familia habitat, et commoratur, ejusdemque palatii officinas, et domus vicinas, adherentesque, seu adiacentes ab apostolica Sede in eisdem Hispaniarum regnis tunc existente nuntio in album describendas, et declarandas; insuper

Die die 8
apr. 1777.
Anno III.

Commo-datur nunc ablegatus ad a sedem quaestiones de electis episcopalis.

Memoratur aucto rae-pae approp-riat, et rjus privilegia co-pomatur.

Delegatus
constitutio-
rum.

Federibus
de transien-
tia.

omnia, et singula palatia in quibus pro tempore existentes dictarum Hispaniarum reges catholici, ubique intra limites ipsorum regnorum Hispaniarum existentis habitari, aut commorari, et hospitari possunt: palatia quoque in quibus dictarum Hispaniarum reginae viduae Asturiae principes, et Hispaniarum infantes habitare, commorari; ac demum caetera loca in quibus ipsarum Hispaniarum reges domus, et palatia pro sua, suaeque familiae habitatione habere solent, et poterunt, omnesque ecclesias, et cappellas paritatis, domibusque regis huiusmodi annexas, et connexas, et in illis existentes, nec non hospitale vulgo *della Corte* nuncupatum seu *Buon Successo*, aliudque hospitale regium Aragoniae, Montis Serrati, ceterum sub invocatione nationis Belgicae, seu Belgicorum vulgo *li Fiammenghi*, et reliquum sancti Aloysii, seu Ludovici nationis Gallicae, ac conventum sanctae Elisabethae una cum collegio puellarum educandarum ipsi conventui annexo, et aggregato; demum collegium educandarum beatae Mariae Virginis Lauretanae nuncupatum, omnesque, et singulas personas in dictis hospitalibus, conventu, et collegio pro tempore existentes, ac illorum servitio ad dictas eadem auctoritate constituit, et assignavit, ac ipsi cappellano majori, seu rectori, et administratori, tunc et pro tempore existenti dictae cappellae regiae in parochialem ecclesiam, sicut praemittitur, erectae ad dicti separati particularis territorii curam, regimen, et administrationem animarum parochianorum, et subditum parochialis ecclesiae huiusmodi commisit, et mandavit: Praeterea nolites, et controversiae super administratione sacramentorum, aliorumque iurium parochialium huiusmodi inter cappellanum majorem seu rectorem, et administratorem regiae cappellae pro tempore, et caeteros parochos, seu rectores pro tempore aliarum parochialium ecclesiarum orirentur, et iurisdictioni ad quemlibet eorum de iure spectans confunderetur, auctoritate praedicta voluit, et mandavit, ut parochiani dictae novae parochialis ecclesiae, ac praescripti, et voliti territorii separati, in quibus cappellanus major, seu rector, et administrator huiusmodi parochialis ecclesiae neminem iurisdictionem privativam episcopalem, seu quasi episcopalem exercere, et explorare, ac curam animarum habere, omniaque ecclesiastica sacramenta administrare possit, et

pastor animarum suarum existat, intelligant an sint, et esse debeant rex, et regina, omnesque personae regiae, principes, et infantes Hispaniarum utriusque, caeterique principes angulis vulgo nuncupati, si existere contigerit, omnesque domestici, et familiares, domuique regiae huiusmodi inservientes, et famulatum praestantes, et ratione eorum servitii ab avaritia regio stipendiam, et salariam percipientes in album vulgo *Ruolo*, *Catalogo* nuncupatum relati, juxta descriptionem ab ipso dictae apostolicae Sedis nuntio faciendam; nec non omnes domestici, et familiares palatiorum reginae viduae, et infantum Hispaniarum, caeterique ministri, et curiales, nempe ii, qui regem, et curiam sequuntur, quando pro tempore existens Hispaniarum rex iter facit extra oppidum Matriti, omnesque habitantes palatiorum regiorum, ac in illis quocumque modo, causa, ratione, et occasione atiam morae, apud sanguineos, et affines, qui famulatum dicto regi praestant, seu addicti sunt servitio, seu negotiorum, aut studiorum causa moram trahentes, et commorantes, seu domorum, et apothecarum palatii regis adhaerentium conductores. Praeterea omnes, et singulas functiones, actusque, quos episcopi in propriis respectivo ecclesiis, sibi subiectis peragere solent, quoties rex catholicus ad quemcumque cathedralem collegiatam, parochialem, et monasterialem ecclesiam, et inibi tum regia capella quibuscumque functionibus peragendis assistere intendat, etiam si subinde rex praedictus aliquo legitimo impedimento detentus minime accedat, et intersit; similiter exercendi, et peragendi plenam, et liberam facultatem pari auctoritate concessit, et indulxit, se alias prout in ipsius Benedicti praedecessoris literis praedictis, quarum tenorem praesentibus pro pleno et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, fasces continetur.

§. 3. Deinde vero sicut pro parte maiestatis suae Nobis nuper expositum fuit, quod cum apostolicae Sedis nuntius, tunc in Hispaniarum regnis apud regem catholicum existens, cui dicta literarum executio commissa fuerat, instante regio fiscali, ad descriptionem; et declarationem partiendarum, ac separati territorii regiae cappellae, seu novae parochialis ecclesiae devenerit, exprimens, ac definitis palatia, ecclesias, domos, locaque etiam, quae intra illius fines reconseri, et homines, ac per-

Describitur
quomodo
executori
curae. Fa-
ciat hanc
apostolicam
circa assigna-
tionem curati-
onis regiae
cappellae, seu
parochialis
ecclesiae
regiae, et
hinc inde
hottis.

sonas, quae jurisdictioni dicti cappellani, pro tempore existentis subjecta esse debent, ejusque decreta executoria iis quorum interest, intima fuerint multa, et graves quaestiones, ac controversiae inter bo. me. Aloysium dum vixit Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem de Cordova nuncupatum, tunc temporis archiepiscopum Toletanum, et nonnullos ecclesiarum parochialium parochos, et rectores, ac erdiquam regularium superiores ex una, qui neque parochialis ecclesiae erectione jura sua graviter laesa, atque imminuta praeter Romanum pontificem, et catholici regis mentem, ac voluntatem, asserere, et dilectum nostrum Bonaventuram Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem de Cordova Spinola della Cerda nuncupatum pro cappellanum majorem ex altera partibus, qui pro regia cappella acriter se opposuit, ubi existimans actum fuisse nisi quod maxime aequum, ac conveniens, et necessarium esset, ac apostolicis literis et regis voluntati consensum, ortae ac suscitatae fuissent.

Hispaniarum
rex apostoli-
cum congrega-
tionem de-
putavit, et de
utroque
partis parti-
bus requirit
relatavit.

§. 4. Utraque pars ad omnes controversias dirimendas, componendasque satius esse dixit, rationes, ac jura quae sibi competere auctumabat memorato regi catholico Ferdinando in scriptis exhibere; ipse autem rex, ut in eo tantum momenti ea maturitate, qua par erat procederet, conventum, seu congregationem vulgo *Gimtia* nuncupatam quique doctorum atque ac proborum virorum deputavit, qui omnibus expensis, consideratis postea ad se referrent. Contigit subinde, ut idem Ferdinandus rex ex hac mortali vita decederet; et universo christiano orbe plaudente, gratiasque immortales Deo agente, quod Hispaniarum regna, et Catholicam Romanam Ecclesiam, tam firmo praesidio, ac potenti amantissimo defensore muniret et provideret majestas tua ad Hispaniarum trium regum auctus regni regimen suscepisti.

Resolutio
congregatio-
nis deputatae
auditis argu-
entis illius
non est de-
cisioni cau-
tius Sella.

§. 5. Congregatio vero seu juncta dictorum virorum, ut praefertur, deputatorum cum munus sibi injunctum explevisset, et resolutionem suam, seu consultationem regiae tuae majestati obtulit, majestas autem tua, qua a gloriosis majoribus tuis, non minus regiam dignitatem, quam reverentiam, cultum, atque amorem erga hanc apostolicam Sedem accepisti, et pro singulari tua erga Deum, ejusque Ecclesiam pietate, ac devotione iudicium, et sententiam tuam super his interponere recusa-

sti; namque totam apostolicae Sedi examinandum, et dijudicandum remisisti, aperte obtestans quidquid a Nobis judicabitur, a majestate tua et animi reverentia, qua cathedram Petri prosequeris, et pari voluntatis assensu acceptum iri.

Declatio
apostolica.

§. 6. Propterea plis animi regis votis, quantum cum Domino possumus obsequi volentes, cupientesque omnia discordiarum semina, occasionem, et causas, quibus christiana pax perturbatur et charitatis vincula non sine magno animarum detrimento dissolvuntur penitus auferre, ac submevere motu etiam proprio, et ex certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra in perpetuum valitura sanctione ad particularere, et separatim territorium regiae cappellae in novam parochialem, ut praemittitur, erectae spectare, et pertinere declaramus primarium palatium Matritensis aulae regiae destinationi continue residentiae majestatis tuae, ac regiae familiae sequenti modo videlicet. A porta s. Vincentii in Deambulatorium quod *Floride* dicitur ascendendo per lineam efformatam a saepedicta parocchia, circummontem usque ad novam viam ipsius palatii per quam ascenditur tendendo semper dextrorsum usque ad introitum in aliam viam domus Marise de Aragona; ibi vergitur ad dexteram, et proseguendo per lineam efformatam a domibus vultis monasterio monialium Incarnacionis, usque ad frontem ipsius ecclesiae continuatur per lineam aedifici in quo regia adorsatur bibliotheca, ac intrando in viam Thesauri, semperque ad dexteram tendendo usque ad portam Thesauri pariter dictam, per quam datur aditus ad plateam palatii, ibi transitur ad sinistram, et proseguendo per lineam, quae efformatur ab ecclesia sancti Egidii per portam quae pariter sancti Egidii dicitur, et aggerem palatii Petri nuncupati usque ad arcum magnum per quem intratur in plateam ipsius palatii; inde vero continuando per regiam equiliam usque ad ingressum in viculum, qui est ad dexteram, ex quo intratur in alium viculum, qui primo ad sinistram occurrit, ac tendendo semper dextrorsum exitur per portam decompnatam — de la Vega — inde vergitur ad domos, quae sunt ad dexteram, donec occurrit septim Parci: per illud continuatur usque ad portam sancti Vincentii, unde incipit fuit praefinitio. Iatus praefatum ambulum sita sunt

regium palatium, solum pro viridariis, bibliotheca, armamentarium, equilia, aliisque officinae, et aedificia adjacentia, nec non monasterium monialium sancti Augustini, quod incarnationis nuncupatur, et palatio adiacere reputatur. Totus autem praenotatus circuitus cappellano, aut pro cappellano majori assignatus sit tendendo semper dextrorsum per plateas, et vias indicatas: quae vero ad sinistram praeterant ipso etiam solo viarum, platearumque comprehensio subjecta remaneant respective parochiis, quamvis sinistrorsum sitae sunt nonnullae domus ad regem spectantes, et ab ipsis familiaribus inhabitatae. Si in posterum dictarum platearum, et viarum saepedictarum signam mutari, et aedificia cum palatio iuncta, sive ei adjacentia construi contingerit, jurisdictioni cedant pro cappellani majoris etiam si extra hodiernam praefinitionem illud situm modo reperitur, ac viceversa licet intus eundem ambitum monasterium monialium incarnationis, cum domibus ei iunctis in quibus illius cappellani, caeterique ministri habitant includatur.

Reservatio-
nes penali-
res.

§. 7. Nihilominus huiusmodi comprehensio nullam generare valeat praedictum exemptioni ac privilegia, quae regularibus competunt, et ea quoque adiecta declaratione, quod personae religiosarum idem monasterium constituentes sive sursum, sive simul committere sumptae in omnibus subjectae esse debeant jurisdictioni pro tempore existentis archiepiscopi Compostellani, tanquam cappellani majoris maiestatis suae in omnibus, et per omnia, si cuncti antea fuerunt, ac tempore concessionis, et expeditionis praecedentium litterarum ipsius Benedicti praedecessoris reperiebantur; idque etiam in ministris cappellani, aliisque sacrorum nuncupatis, nec non inservientibus dicto monasterio, et communitati locum aequo habere volumus, atque sacrosanctis. Similiter ad jurisdictionem dicti cappellani seu pro-cappellani majoris decernimus quicquid regia villa prope Matritum — *Casa del campo* — appellatur cum regalibus aedibus, caeterisque aedificiis, totumque territorium in illa circuitu comprehensum, nil prorsus excepto.

Selección
regine com-
mendar
cura acce-
rum, et re-
cto pene
monasterio
scholasticis

§. 8. Cum vero cappella, et cappellani a rege stipendia accipientes ibi sint constituti, maiestatis suae sollicitudini iungimus, ut animarum cura, et sacramenti administratio ita ibidem stabilatur, ut qui in toto eo ambitu

degunt, quique omnes tibi inserviant, spiritus illa opportune inde recipiant. Porro in conventibus, domibus, atque collegiis villae Matriti, quae subjecta erant jurisdictioni pro cappellani majoris praedicti ante eorumdem litterarum expeditionem ipse pro cappellano dictam jurisdictionem eisdem modo, et forma, ac in omnibus, et per omnia sicut prius exercere solebat, ita et in futurum quoque absque ulla, vel minima diminutione, seu mutatione exercere libere pariter, ac licite possit et valeat.

in is. anti-
in territorio
appellatur.

§. 9. Praeterea ad separatam, et particularem territorium dictae regiae cappellae in parochialem, ut praemittitur, erectae spectare quoque declaramus palatium, ac locum — *del Buen Retiro* — vulgo nuncupatum, ubi maiestas tua cum regia familia commemorari quandoque solet una cum eius platea, officinis, et habitationibus circum existentibus viridariis, domibus, et cappellis, et oratoriis, aliisque aedificiis, nec non caeteris omnibus positus intra muros, et septa, quae regium ipsum locum dividunt, et separant, videlicet a fronte ecclesiae, et ianuae monasterii sancti Hieronymi descenditur per lineam efformatam a parietibus, et aedificiis, quae sunt ad sinistram usque ad rivulum prati, inde prope eundem rivulum ascenditur ad angulum novi viridarii Verni, inter pratum, et viam de Alcalá, et sequendo lineam, quam septa locum cingunt efformant per septentrionem, orientem, meridiem, et occidentem, sive quae locum ipsum quatenus novum ei adiacit solum circumdare in posterum contingit usqueque de novo curat dictum monasterium sancti Hieronymi; licet vero monasterium praefatum cum suis ecclesia, claustrum, officinis, oliveto, horto, caeterisque intra clausuram regularem comprehensis, nec non pars, quae *Quarto dell Escorial* dicitur intus praefinitum ambitum sita sint. Nihilominus permanere volumus sicut antehac permanserunt exempla a jurisdictione pro cappellani majoris, suisque superioribus regularibus subjecta; declarantes, quod una ecclesiae supradictae, eiusque sacellorum, sacrarii, claustrorum, aliorumque inde dependentium remanere debeat omnino liber cappellano, et pro-cappellano majori maiestatis suae pro omnibus functionibus ecclesiasticis, quae vel fieri solent vel in posterum peragí contingant juxta formam et tenorem praedictarum litterarum ipsius Benedicti praedecessoris; et monachi sive seju-

Amplius
territorio
per
curat
curat.

etiam, ac singulariter, sive simul sumpti, et commuiter tam quoad jurisdictionem, quam quoad regularia privilegia in eodem statu, quo tempore expeditionis praedictarum literarum reperiebantur, in posterum quoque permanere debore statuimus, et jubemus, neque in hoc aliquid innovatum, vel immutatum esse declaramus.

Assignatio
fuerit pro-
prie pro-
prie, et
quomodo
proxima
et dimen-
da.

§. 10. In altero regio loco Pardi, et Viriculas, ac la Zarzuela cujus territorium vastum est, et continet incolas in diversis partibus disitis quidem a regis cappella regio quod ibi est palatio contigua, pariter in parochialem ecclesiam erigenda cappellani, seu pro-cappellani jurisdictioni subiciant ipsum regium palatium, pagus, pomarium, eidem palatio contiguum, nec non omnes regie aedes, domus escubiarum, aliaque aedificia, comprehensa quoque villa quam ducis Arcus nuncupant, dictae regiae cappellae potius quam parochiis circum, si totorum locorum proximiora, quae vero regiae aedes, domus escubiarum, et alia aedificia finitimis parochiis, potius quam regiae cappellae proximiora sint eidem parochiis subjecta remaneant, etiam si haec non aliis parochiis subjecta fuerint. Vnulus etiam subjectionem a majori proximitate dimetiri: quoniam vero hujusmodi aedium iniquitatem, ac praesertim exubantes milites in illis permanentes non resident, sed ex uno ad aliud ita frequenter mutantur, ut in anni curso diversarum parochiarum evadant.

Prescriptum
de remissione
de transsum-
pae regio
appellatio
de sacra-
mentis admi-
nistratio.

§. 11. Poplerem quibuscumque finitimarum parochiarum parochiis praecipimus, atque mandamus, quod quotiescumque baptismatis, aut matrimonii sacramenta eos administrare, aut sepulturae officium peragere contigerit erga aliquem a praefata regio loco dependentem, sed in aedificiis eorum parochiis subjectis habitantem, teocantur ad cappellanum in parochiali cappella ejusdem regii loci animarum curam exercentem mittere transumptum partiae in suis parochialibus codicibus exaratae, ut parochus dicti loci similem partitam in suo codice adnotet. In hujusmodi autem adnotatinibus parochi designent, quod baptizati, aut matrimonio conjuncti, vel defuncti a regio loco dependent, et in qua domo, vel situ habitant, vel respective habitaverint.

Prescriptum
deputatio
parochorum
et sacra-
mentorum ad

§. 12. Quia vero ad nostram pervenit notitiam quod in cappella dicti regii loci cappellanus jam constitutus reperitur, ideo majestatis

tuae zelo sedulo concedimus, ut ibidem reliquos, qui necessarii fuerint ad reclam sacramentorum administrationem, verbiq; divini suis parochianis praedicationem presbyteros constitui curet.

reclam sa-
cramentorum
admini-
strationem.

§. 13. Denique a jurisdictione pro cappellani majoris exceptum esse vnulus fratrum ordinarii Cappuccinorum nuncupatum conventum duo fere milliaria a pago distantem, cujus subjectionem superioribus regularibus dieti ordinis praeservamus palatium, quod de Fransuez denominatur pariter cappellani, seu pro cappellani majoris separatae jurisdictioni subiciatur, ejusque districtum provinciale sequentibus terminis praefinimus, videlicet per pontem ratibus supra Tagum efformatum, flumen ipsum transgrediendo linea recta continuatur, usque ad initium visio Infantum, per quam ascendenda intratur in viam Gubernationis, quam sequendo usque ad viam sancti Antonii illuc descenditur, donec ad arcus, et ecclesiam ejusdem sancti Antonii pervenitur. Ibi ad orientem, mox ad meridiem ejusdem ecclesiae vergeunda transiit ad meridionalis, et occidentale latera regionum equilium, a quorum angulo inter occidentem, septemque triones dicta linea recta usque ad viam arborum, quem Tolentanum vocant contra stativam extubantiam militum Vallouensium continuatur per viam Tolentanam, donec alla via arborum occurrit, quae de la — Esquadra — dicitur, per quam descendendo ad Tagum per ejus ripam ascenditur ad pontem ex ratibus, a quo ambitus incoepit fuit. Quoad hujusmodi circuitum territorii illius continentia censenda semper erit dextrorsum per vias, domosque, ita ut extra definitos terminos remaneant quidquid sinistrorsum extat cum ipso viarum solo. Intus hunc ipsum ambitum continentur regium palatium, et viridaria, illo quoque comprehensso, quod insulae dicitur, domus officiorum, et equitum appellatae, aedes Infantum, platea, arcus, et ecclesia sancti Antonii, domusque et unita stativa peditum Hispanorum, et Vallouensium, aliaque minora aedificia, totum itaque designatum territorium semper, ac permanentur ad jurisdictionem cappellani, seu pro cappellani majoris spectabit, subjectum parochiali regiae cappellae, etiam si neque regem, neque ullam regiam personam ibi degere contigerit; eidem quoque jurisdictioni, et parochiali districtui subiciantur, stativa custo-

Exemptio
Cappuccinorum
a jurisdic-
tione cap-
pellae regiae,
et parochiae
districtus
provinciae
ordinis.

dum corporis; et aequilia regia, licet ambo aedificia a dicto ambitu sint separata; conventus vero sancti Paschalis fratrum ordinis minorum sancti Francisci discalceatorum conventuum in dicto territorio comprehendatur quidem sed tunc conventus, tum ecclesia, hortus, et quidquid intra clausuram est, nec non regulares personas ibi degentes suis superioribus regularibus subiciantur. Quidquid autem illius territorii licet intra limites dieti regii loci, eique annuum sit, nec tamen intra sic praefinitis terminis extat simul cum primario pago ecclesiae Beatae Mariae Virginis de Alpago nuncupatae, et quaecumque alia, quam in posterum construi contigerit, omniaque aedificia vel unita, vel dispersa nunc constructa, vel pro tempore construenda cum castello de Aeca et oratorii, vel aedificiis ibi existentibus, et in futurum aedificandis exempta sint a jurisdictione cappellani, seu pro cappellani majoris, prout ante expeditionem dictarum litterarum praedecessoris praedicti extabant.

Proservatio
jurium regii
sui super
loco perti-
nenti.

§. 14. Proservatis tamen majestati tuae, tuisque successoribus iuribus, jurisdictione, et praesentibus in dicto loco competentibus uti administratori perpetuo militaris ordinis sancti Jacobi de Spatha, nec non sua quoque respectiva vener. fratri Nostro archiepiscopo Tolitano, uti diocessano in regio loco ad sanctum Laurentium, quem *del Escorial* vocant ad jurisdictionem pariter cappellani, aut pro cappellani majoris, durante tamen ibidem regis permanentia, et non ultra, pertineat tota ea aedificii pars, in qua rex ipse, et caeterae personae habitare solent, et reliquum, quod palatium appellatur, scilicet a janua, quae descendens a claustro principali editum praebet ad aulam in qua extant tribunes Philippi II. inde vergitur ad regia cubicula, et ad caetera quae orientale latus, partesque septentrionales occupat usque ad ingressum collegii, comprehensis omnibus officiis, et habitationibus in hujusmodi ambitu per omnes dicti aedificii partes existentibus, nec non tribunis regalia, ac iis, quae palatinis matronis pro sacello inserviunt, caeterisque membris, quae occurrunt intrantibus ostium, per quod ab aula praeliorum aditur ecclesiae chorus: ad eandem quoque jurisdictionem pertinentem monasterii cellae in quibus regiae personae degerint, non autem quae ab illarum familiaribus habitentur. Praeter hujusmodi aedificium, praefatae

subjiciantur jurisdictioni, dum rex ibidem residet, et non ultra, duae officiorum domus, item alia domitorum Infantum, et altera continens aequilia regia, et ballistaria, ecclesia, monasterium, et collegium semper priora jurisdictioni subsint, prout etiam qui regem comitantur, quatenus in monasterio aut collegio hospitentur, nec non quaecumque alia loca hic non designata, licet ad regem ipsum pertineant, ejusdem tamen prioris sub jurisdictione remaneant. Quo vero ad praefatam ecclesiam sancti Laurentii, quidquid ibi, in usu, et praxi erat ante expeditionem praedictarum litterarum memorati Benedicti praedecessoris in suo robore consistere, et permanere debere volumus, atque mandamus. In loco etiam apud sanctum Hildesensem ad jurisdictionem quoque cappellani, aut pro cappellani majoris, durante tantum regis aut alicujus regiae personae ibi permanentiae spectent palatium, ac vigillum stationes intrinsecus, et tribunae ex eodem palatio in ecclesiam respondentes; caetera nil ulterius reservato, abbatibus jurisdictioni subsint, etiam si regem ibidem residere contigerit. In aliis autem locis, palatiis, aedibusque, quae, et quae majestas tua in diversis urbibus, caeterisque regni tui partibus possidet, cappellanus major tantum jurisdictionem obtinebit, quatenus vel regem, vel regiam personam in eis moram facere contigerit. In quibus casibus ejus subdantur jurisdictioni ipsa dumtaxat palatia, officinae, et hospitii propria ejusque adjacentia, extra hujusmodi casu parochias, in quarum districtibus existant, subijciantur.

§. 15. Praeterea occasione itinerum a majestate tua, tuisque successoribus, seu regis personis aliquando fortasse suscipiendorum cappellanus, seu pro cappellanus major animarum curam exercebit in regis familiares acto familiaritatem exercentes; sed etiam in quasvis alias personas comitatu inservientes, solis exceptis, quos suorum negotiorum, aut proprii solatii causa, idem peragere licet contigerit. In hujusmodi autem itineribus a majestate tua peragenda idem pro cappellanus major eligere poterit ecclesiam sibi magis benevisam, licet alteri, sive episcopo, sive ordinario subjectam, in qua ipse vel celebrare, vel celebrari facere possit sacrosanctum missae sacrificium, aliosque actus, vel functiones peragere valeat, quae episcopis, caeterisque praefatis, in propriis ecclesiis exercere solent; dampna

Pertinentes
jurisdictioni
cappellani
aut majoris
occasione
itinerum
regis.

tamen metropolitana ecclesia Toletana, caeterisque exceptis ecclesiis cathedralibus regnorum Hispaniarum, non solum quia metropolitana ecclesia praedicta, utpote primum locum obtineas in eisdem regnis; minime ideoque conveniens videtur, quam paupers alii, quam suo proprio praesuli, subjecta sit, verum etiam quia metropolitana ecclesia Toletana praedicta, nec aliae cathedrales ecclesiae comprehensione reperiuntur in memoratis literis ipsius Benedicti praedecessoris; ac animo insuper Nos advertentes, quod qualenus Hispaniarum reges catholici in eis velint interesse, illarum sane episcopi id suo tributuri erant honori obsequia eisdem regibus debita praestando, ad haec, ut nulla unquam quoad jurisdictionem respectantem personas, quae pro tempore cappellano, seu pro cappellano majori subjectae esse debent, oriator dubitatio, eidem tamquam parochiani personaliter subiciantur, quique in territoriis, aedificisque supradicto cappellano, seu pro cappellano majori superius assignati degerint.

**Distributa
decimarum,
et juris
parochiae
mortuae.**

§. 16. Itaque familiares quamvis regii, extra tamen quamvis degentes, parochiis suorum respective domiciliorum subdantur: viceque versa qui in territoriis, atque aedificis praedictis degerant, etiam si regis familiares non fuerint ad curam dicti cappellani, seu pro cappellani majoris omnino pertineant. Qui vero in praedictis locis habitaverint, paschale adimplere teneantur praeceptum in eorumdem respective locorum cappellis regiae, aut in oratoriis in regis palatiis ibidem existentibus, aut in ecclesiis a cappellano, seu pro cappellano majori destinandis, etiam si ad ipsius jurisdictionem dictae ecclesiae minime pertineant, si in huiusmodi cappellis regis juris baptismatis in fonte proximioris parochiae; et quamvis praedictae decimae, quo ad praedicta separata territoria ad novam parochialem cappellam ibi existentem spectare deberent; nihilominus ut procul absit cujuscumque querelae occasio, simulque praeculis habito, quod universis maiestatis tuae ministeria regia sane liberalitate, ac redondanter consultum sit, hinc easdem decimas integro ad parochialem ecclesiam magis proximam regis palatii, ne ad alias parochiales ecclesias, quae decimas huiusmodi ante eandem ipsius Benedicti praedecessoris litterarum expeditionem percipiebant spectare ac pertinere declaramus. No autem quo ad futura

etiam ad sepeliendi jus ulla unquam valeat oriri quaestio, seu dubitatio per praesentes statuimus, et demandamus, quod cadavera eorum, qui in regis palatiis, aut territoriis separatim ejusmodi decesserint, juxta disposita, atque praescripta a memorato Benedicto praedecessore in eisdem anis literis, a parochiali ecclesia magis proxima, non vero alibi sepelienda sint, excepto casu electionis sepulturae ab ipsis morientibus peractae, quo sane casu eidem parochiali ecclesiae magis proximae associationem cadaverum eorumdem defunctorum perpetuo asilvam esse volumus, atque statuimus. Cumque propterea cadavera eorumdem defunctorum in regis palatiis, ac territoriis separatim praedictis tumulanda sint in dicta parochiali ecclesia magis proxima, (quod tamen locum sibi vindicare poterit, et debuit, sive morientes eligant ibidem sepulturam, sive absque ulla sepulturae electione decedant). Quoties electio sepulturae in aliena parochia sequatur tam tumulationis, quam associationis jura memoratae ecclesiae magis proximae debita esse sancimus, et mandamus. Pro cuius executione a vice paracho, et ministris noyas parochialis cadavera eorumdem defunctorum consignanda erunt vice paracho et beneficiatis parochialis ecclesiae magis proximae, in jureis plateae principalium regionum palatii a quo sane loco juxta disposita in praefatis literis ejusdem Benedicti praedecessoris funebrium tantum, et exequias incobandas esse volumus, et jubemus; cappellano demum, cantores, aliosque actu maiestati tuae inservientes, ac dolem habentes, sive stipendium consequentes a regia cappella in parochialem erecta, in eorum causis dempta tantummodo beneficiis in memoratis literis ipsius Benedicti praedecessoris expresse exceptis, foro passivo frui, et gaudio decernimus, et mandamus. Decernentes ipsas litteras etc. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatorie die 8. aprilis 1777. pontificatus Nostri anno tertio.

CXXVIII.

**Uti. de. R.
maj. 1777.
Anno III.**

Nova commissio unionis ordinis sancti Antonii Viennensis cum Hierosolymitano ordine, ac nonnullas excussiones, et declarationes ad utriusque ordinis connexionem opportunas.

Pius PP. VI.

Pius episcopus servus servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Apostolica providentia ratio postulat, ut ad sollicitum procurandum rerum concessarum eventum, inmovendasque qualibet dubitandi causas aliquibus juxta supplicem vota immutatis, quae praescripta erant nullius, et apertius demandare, pariterque nova beneficentiae dona impartiri curemus.

Tener aliam
rum ad
dem effectum
episcopatum.

§. 2. Nuper quidem post matram particularem congregationis quinque venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilium Nobis praestitum per alias nostras literas sub datum videlicet apud sanctum Petrum decimo sexto kalendas januarii pontificatus Nostri anno secundo, praevia confirmatione conventionum inter ordinem Hierosolymitanum, ac aliam sancti Antonii de sancto Antonio Viennensi denominatum initiarum, quibus Hierosolymitano ordini gravibus de causis ordinis sancti Antonii professores in comitis generalibus se se dederant, illos ad Hierosolymitanum ordinem in gradu fratrum cappellanorum transivimus, atque utrumque ordinem insimul univimus, ut in futurum pro tempore existentes Hierosolymitani ordinis magis magister ordinis sancti Antonii professores tamquam fratres cappellani servientes curae, gubernio, et jurisdictioni ipsius magni magistri in omnibus, et per omnia subessent, prout tenent eorum abbati generari suberant, illique tamquam membra capiti obedirent, ac viginti sex ejusdem ordinis sancti Antonii monasteria, domus, commendas, praepositorias, et alia loca quomodolibet nuncupata in Galliarum regalis sita cum omnibus illorum membris, graciis, feudis, dominis, proprietatibus, fructibus, redditibus, proventus, et bonis, ac moventibus, bibliothecis, juribus, actionibusque universis, nec non ecclesiis, non tamen parochialibus ad ordinem sancti Antonii eatenus spectantibus, una cum earum sacris suppellectilibus ipsi ordini sancti Joannis Hierosolymitani perpetuo addiximus, anneximus, et incorporavimus. Quo vero ad parochiales ecclesias ordinis sancti Antonii a praemissa uno-

ne separatas illarum naturam, statum, et essentiam omnem regularum ipsius ordinis etiam perpetuo suppressimus, et extinximus, eademque parochiales ecclesias ad statum saecularium sub omnimoda venerabilium etiam fratrum Nostrorum archiepiscoporum, et episcoporum, in quorum dioecesium respective sita sunt, jurisdictione, ita quod citra praepositoriam aliquod eorum presbyterorum ordinis sancti Antonii professorum, qui eas tunc possidebant, illas deinceps, et cum vacaverint, juxta canonicas sanctiones, et concilii Tridentini decreta presbyteris saecularibus conferri deberent, etiam perpetuo roduximus, et immutavimus. Insuper expresse declaravimus, quod cum saepedicti ordinis sancti Antonii professores in regulari stato sint permanens, et singulorum subalternationi satis consultum sit, nullamque ideo ex bonis antio regularum professionem patrimonialibus, vel alias ratione sanguinis ipsis delatis alimentis petendi vi ipsis competere possit.

§. 3. Praeterea eisdem venerabilibus fratribus Nostris archiepiscopis, et episcopis, nec non dilectis filiis abbatibus jurisdictione quasi episcopali polientibus, in quorum dioecesium, ac respective territoria monasteria, ecclesiae, aut bona quaecumque ordinis sancti Antonii, ut praefertur, uniti sita sunt, injunximus, et praecipimus, ut ipsi tamquam a Nobis, et ab apostolica Sede delegati Nostras literas solemiter publicantes, Hierosolymitanum ordinem, et pro eo legitimos procuratores in veram, rationem, et actuale possessionem monasteriorum Viennensium, praepositoriarum, ecclesiarum, et bonorum quorumcumque ordinis sancti Antonii in Galliarum regno, ut praefertur, consentium juxta earundem literarum seriem immitterent, eique in praemissis officia defensionis praesidio assistentes facerent auctoritate Nostra ipsas literas, et in eis contenta quaecumque ab omnibus, ad quos spectat inviolabiliter observari, contradictores qualibet cujuscumque status, ordinis, vel praepotentialis fuerint per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, et legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, et poenas ipsas etiam literis vicibus aggravando, invocatoque pariter ad hoc, si opus fuerit, brachii saecularis auxilio, prout inter caetera in eis-

Tunc episcopus
per monasteria
in singulis
dioecesium
existens.

dem Nostris literis contenta plenius exprimitur.

Preces per
petuas pro
consequenda
praedicatione
litterarum
rom.

§. 4. Cum autem Nobis modo nomine dilecti filii Nostri nobilissimi viri Hierosolymitani ordinis magni magistri novae oblatae fuerint preces, atque praesidium suum denuo praestans carissimus in Christo filius Noster Ludovicus Galliarum rex christianissimus efficacissima officia sua erga Nos adhibuerit, ut nimirum ea, quae in praemis Nostris literis statuta sunt, ut infra, declarare, nec non quaedam alia ad feliciorum utriusque ordinis connexionem edicere, et statuere, praecipue vero, ut eorundem litterarum cunctis archiepiscopis, et episcopis, nec non abbatibus, ut praefertur, delegatam executionis commissionem antequam eadem litterae alicui fuerint, prout minime fuerunt praesentatae, illis injungere dignemur. Etenim sicut accepimus, si in quibuslibet, in quibus ordinis sancti Antonii sita sunt monasteria, domus, commendae, praecceptoriae, vel bona quaecumque eorundem regnorum diocesis publicatione ipsarum litterarum, et exequitio expleri deberet, plurimis, gravibusque curis, et sollicitudinibus Hierosolymitanus ordo obnoxius foret, actorum in immensum augeretur numerus, atque in eam rem sumptus magni inmererentur. Cumque uterque ordo jamdum a quorundam ordinum jurisdictione fuerit penitus exemptus, et apostolicae Sodi immediate subiciatur, si absque eorundem ordinum opera ipsis literis executio impertiretur, minime laesa eorundem jurisdictio haberi poterit.

Tenore declarationis.

§. 5. Nos itaque singulis, quae a Nobis modo expetita sunt variationibus, et declarationibus, novisque concessionibus serio perpensis, signanterque censis, ut supra, expositis, ut priorem executionem litterarum alias demandaremus, atque animo reputantes vota ejusdem Ludovici regis, qui haud minorem, quam regis sui praedecessores fovet studium de catholica religione benemerendi eo collimare, ut exoptata unio illa concordia, et tranquillitate suam tandem sortiatur effectum, qua in florentibus ipsis regnis, et dominiis ejus subditi gaudent, quam libenter eisdem votis morem gerimus, et anxias ipsius magni magistri preces benigne adimplere non detrectamus.

Conceditur
ordini s. Antonii
ut litteras

§. 6. In primis igitur commissionem priores Nostras litteras exequendi ipsis archiepiscopis,

et episcopis in Galliarum regnis uti a Nobis, et ab apostolica Sede specialiter deputatis attributam propter expositas Nobis rationes ponimus, et omnino immanentes, ac de medio tollentes, perinde ac si in prioribus Nostris literis minime fuisset singulis venerabilibus fratribus Nostris archiepiscopis, et episcopis in Galliarum regnis, ac dilectis filiis eorum vicariis, et officialibus in spiritualibus, generalibus, nec non abbatibus jurisdictione quasi episcopali pollentibus, ac cathedralium ecclesiarum dignitatibus, et canonicis, aliisque personis in ecclesiastica dignitate constitutis earum Nostrarum litterarum serie committimus, injungimus, et mandamus, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios in simili ecclesiastica dignitate constitutos, seu constitutam specialiter ab eis, vel eo eligendos, seu eligendum priores, et praesentes Nostras litteras legitime, ac moris est, solemniter publicent, seu publicet, et promulgatis utriusque ordinis incorporatione, et conditionibus quibus illa peracta fuit; ordinem sancti Joannis Hierosolymitani, ac pro eo legitimos ejus procuratores in veram, realem, et actualem monasterii Viennensis, simulque omnium domorum, commendarum, praecceptoriarum, ecclesiarum, non tamen parochialium, membrorum, et bonorum quorumcumque cujuscumque sint conditionis, et naturae ad ordinem sancti Antonii hactenus pertinentium, et in Galliarum regnis existentium immittant, seu immittant, immitti faciant, seu faciant, atque eis efficacia defensionis praesidio assistentes, seu assistens easdem priores Nostras litteras juxta tamen praesentes ab omnibus, ad quos spectat, auctoritate Nostra inviolabiliter observari mandent, seu mandet; contraditores quoslibet cujuscumque status, ordinis, et praecipientiae fuerint per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententiis, censuras, et poenis ipsas etiam iterato aggravando, invocatoque pariter ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

admittant
monasterium
Viennense.

§. 7. Porro ad alia modo expetita progredientes, cum sicut accepimus, monasterio sancti Antonii Viennensis prioratus sancti Antonii Marnantii vulgo Marnans denominatus alias a praedecessoribus Nostris auctoritate apostolica perpetuo fuerit unitus, ac forsitan alia

Comendatur
etque cuncta
alia loca,
quae fuerint
unita monasterio s. Antonii.

monasteria, praeceptoriae, prioratus, commendae, aliaque loca in Galliarum regnis, quae antea vel sancti Benedicti, aut aliorum regularium ordinum erant varis temporibus, diversisque ex causis a praedecessoribus Nostra eidem ordini sancti Antonii unita compariantur, ne ob connexionem sancti Antonii cum Hierosolymitano ordine basitari contingat, peractas antea uniones resolutas fuisse, per praesentes expresse declaramus, tam illud sancti Antonii Marnantii, quam quaecumque monasteria, praeceptorias, prioratus, commendae, aliaque loca alim quornovis aliorum ordinum in connexionem utriusque ordinis comprehendendi, et quateus opus sit, extincta, et abolita eorumdem monasteriorum, praeceptoriarum, commendarum, prioratuum, aliorumque locorum in ipsa regni primaeva regulari qualitate, nullaque ratione habitis causarum propter quas ordini sancti Antonii fuerant, ut praefertur, unita illa modo, et ex integro Hierosolymitano, et sancti Antonii uniti ordini auctoritate Nostra animus, annectimus, et incorporamus.

Capitulum
praesens qui
ordinis a An-
tonii nomen
ducentur.

§. 8. Insuper, ut il, qui ordinis sancti Antonii nomen dederant, et illum praesentibus provecum asseculi sunt aetatem, habeant quoque aliquem honorificentiae gradum, ad quem juxta merita, et labores despirare valeant praecipuum modo, et statuimus, ut ambae praeceptoriae de Ruffens, et de Perpinian, quae in sextodecimo ex enunciatibus articulis, durante uniusque, qui modo moderatur, praeceptoris vita, illis praeservantur, deinceps et his cedentibus, vel decedentibus una ex altera praeceptoriae aliis ejusdem ordinis sancti Antonii professoribus presbyteris in ordinem Hierosolymitanum adlectis, quando vel unus superstes reperietur a dilecto filio abbate hactenus generali ordinis sancti Antonii quosd vixorit, conferri debeant, eodem vero abbate generali defuncto, ordo Hierosolymitanus superstes, qui erunt, presbyteros jam ordinis sancti Antonii alumnos his praeceptoris pro tempore vacantibus recta agendi ratione praeficiet. Qui autem eidem praeceptoris pro tempore erunt moderaturi quemadmodum decet onera consueta subire, legata adimplere, aedes restaurare, praedia colere, et servare teneantur, atque ad effectum hujusmodi visitationi, et ordinationibus Hierosolymitani ordinis subjecti sint.

§. 9. Praeterea cum in eisdem articulis sub numero nono, parochiales ecclesiae sancti Antonii a praemissa unione exemptae fuerint, atque ad saecularem statum redactae, nec non integrum onus eorumdem parochorum substitutioni consulendi ab ordine Hierosolymitano in se susceptum noscitur, ideo per priores Nostras literas expresse demandavimus illas saecularibus presbyteris juxta canonicas sanctiones cum omnibus earum respective bonis, redditibus, annisque assignationibus, prout in enunciato articulo cautum erat, esse conferendas. Ne autem in dubium revocetur, Hierosolymitanum ordinem ad traditionem tueri bonorum, quae cujuslibet parochialis ecclesiae propria censi possent, neve animarum dissidium aliquod suboriri contingat, antequam praefigatur quum summam onus ab ordine Hierosolymitano susceptum pertingere debeat, praesentium literarum vigore expresse declaramus, ac etiam statuimus, et praecipimus cuilibet ex futuris parochis parochialium ecclesiarum ad saecularem statum redactarum Hierosolymitanum ordinem non quidem ad traditionem omnium bonorum teneri, sed quatenus vellet ultra illam, vel illarum partem aliquam tradere posse, verum quod compertum, abolutumque habendum erit illum ad annum praestationem in summa juxta taxam synodalem, probatamque consuetudinem uniuscujusque dioecesis parochis ipsis pendendam obnoxium fore.

§. 10. Ita quoque ad consulendum ordinis sancti Antonii professorum in Hierosolymitano ordinem adscitum indemnitati, quomvis ipsis juxta aliquod alimenta petendi ex bonis ante regularem professionem patrimonialibus, vel alias ratione sanguinis sibi ipsis delatis minime competere declaratum fuerit, nihilominus praemissae declarationi adiciamus, eam fuisse, et esse animi Nostri sententiam, ut nil officeret his annuis assignationibus, quas ii, qui ordinis sancti Antonii nomen dederat ante solemnem eorum professionem super patrimonialibus bonis sibi metipsis reservaverunt, quin imo illas integras, et illaesa vigere praecipimus.

§. 11. Caeterum cum ob unionem ipsam uterque ordo unus corpus constituit, non ideo intendimus ordinis sancti Antonii praerogativas, et privilegia a praedecessoribus Nostris concessa deleta, vel perempta fuisse, sed illa

Praeterea
congrue per
parochias
saeculares
in
parochias
saeculares
ergenda.

Declaratur
non modo
professores
ordinis a An-
tonii rigore
puniti ab-
moniti et
sancitum
magna, vel
causae con-
gruae.

Integre permanere, et permensus decernimus, ac si utrique ordini elargita fuissent. E converso vero nritus ordo utriusque moneri completens prout in prioribus Nostris literis statuatur incumbendis onera adimpleat, ac principis hospitalitatem juxta primariorum ordinis sancti Antonii servet institutionem, quae ad pauperes, et egenos igne sauciatos, et factos excipiendo, alendos, et curandos fuit ordinata, et usque modo landsbilitate servata.

Procedendum litterarum observantia de mandatis in quibus ubi fuit contentum.

Omnes jura tenent ubi solliciti ad verum observantiam.

Illis quoque non precipitur contrariis de regibus.

Fides habenda est de transmissis.

Sanctis peractis.

§. 12. Ac demum quemadmodum ipsas Nostras literas in reliquis innovantes eas juxta tamen praesentes lo omnibus exequi praecipimus, et jubemus, ita magnam in spem, fiduciamque adducimus sub ejusmodi magni magistri ordinis Hierosolymitani provido, sagacique regimine, ac validissimo ipsius Ludovici regis praesidio ex unione ipsa novum utrique ordini accessurum decus, et ornamentum.

§. 13. Praesentes autem litterae, omniaque, et singula in eis expressa, et a Nobis praescripta, declarata, et concessa nulli subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio subjacere, et usque integros effectus sortiri, et obtinere debere decernimus, prout lo prioribus Nostris literis illas videri decernimus.

§. 14. Non obstantibus apostolicis constitutionibus, et cancellariae apostolicae regulis, ac omnibus, et singulis, quae in prioribus Nostris literis non obstat volumus, ac etiam ordinum, seu congregationum, quorum prioratus sancti Antonii Marnantii, et forsitan alia monasteria, praeceptorum, prioratus, commendae, aliaque loca exstebant, quovis titulo concessis privilegiis, indultis, et literis apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 15. Volumus autem, ut eandem praesentium transmissis etiam impressis, characterem alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem percuras fides in judicio, et extra illud adhibeatur, quae eidem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat, novam hanc paginam Nostrae commissionis, injunctionis, mandati, declarationis, unionis, annexionis, incorporationis, praeccepti, statuti, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem

hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, septimo idus maji, pontificatus Nostri anno tertio.

CXXIX.

Die die 12.
m. 1777.
Anno 11.

Denunciatio obitus Josephi I. Portugaline, et Algarbiorum regis.

Venerabiles fratres

§. 1. Quoniam de pravicatoris semine natus nascitur, propterea omnes mortis lege costringitur; et supremus ille nifex, qui omnes de una terra plasmavit, novit qualem, et quando conteret vasa. Igitur summi, ac praepotentis Dei voluntate, et collapsae naturae necessitate, effectum est, ut luctuosum spectaculum vobis huius, venerabiles fratres, cogamur obire.

Procedendum.

§. 2. Amicis carissimis in Christo filium Nostrum Josephum Lusitaniae regem si delisissimum. Ille molesti diuturnaque captus nequitiae oculis fidei mortem respexit, cernensque proximo jam adfuturum, qui iustitias etiam judicabit, inter aliorum lamenta, et ploratus ipse non indoluit, non animo cecidit; sed impense se convertit in ea corrigenda, quae toto regni sui tempore consuit fuisse minus recte praesumpit, collinque cum piissimis conjugis regina consiliis, voluit, ut et custodia dimitterentur, qui diuturna oblivione inclusi detinebantur: inter quos egregius ille hierarcha fuit, quem per vim jam pridem constructum, et tamdiu ab ejus ecclesiae sponsa desideratum, rex non minus eximit jugo: atque sacro pastorem ordini sic aliquo satisfecit honore, ut Bernardus nunc forsae repeteret: (1) *Trinitas nostra versa est in gaudium*. . . sacerdotem Domini, in quem ausi sunt mittere manum, cum honore remittunt. Alia quoque rex peregit, per quae turbatum, convulsamque ecclesiarum dignitatem, et in eis levitatum munera comprehensa, in pristini status decorem restituit; huiusque omnibus ostendit, quam recta fuerit corde, quan-

Litterae regis
Edictorum.

tave semper religiose flagraverit; nam quidquid a veteri disciplina corruptum interdixerat, non adverso illi regis animo, sed nimis de proprio iudicio diffidentiae debet ascribi.

§. 3. Cum veru magis iniqueque scelus habescere inciperent, accessit ad se voluit archiepiscopum Petrensem hujus sanctae Sedis in Lusitania nuncius; ab eoque extrema pontificiae benedictionis officia recepit. Quinimo, ut ab eo novissima gesta animi suo consensu percipiamus, asserere conavit, facile reipsa significasse (nam regi morbi lingua captus erat) sibi probatum non fuisse quidquid septemdecim abhinc annis in alium apostolicum nunciu fuerat nefarie commissum.

§. 4. Interea dum animae suae prospiceret, se aliorum orationibus commendaret, votumque deprecaretur, publicam etiam utilitatem recogitans, principi filiae suae ornatissimae, quam regnum haecidem agnovit, praefata, et nunquam intermoritur praeccepta tradidit, quae lypis jam divulgata, splendidiorem regni nomini coronam imponunt: ut scilicet populus regeret in spiritu pacis, et levitatis; temporalem, et aeternam eorum felicitatem promoveret; divinarum legum servandarum curam gereret; veram religionem tueretur; ac semper imperium cum sacerdotio consociaret.

§. 5. His editis solidae virtutis iudubis argumentis, rex Josephus longe infirmitate confectus, incunte die vigesima quarta elapsi februarii ab hac saeculi contagione migravit. Equis jam illustrius documentum reliquit omnibus, qui populis praesunt, ut saperent, et intelligerent, neminem posse se ab omnipotentis imperio subtrahere, anxiumque dominationis exitum exorturos, si Ecclesiae Christi sponsae regia comminuerint?

§. 6. Ah! si tempus extincto regi datum fuisset perficiendi, quae ad populorum tranquillitatem, et ecclesiastici ordinis decorem jam fuit aggressus; profecto regnum a trepidatione ad juvenilitatem revocasset, benevoluntiae subditorum obsequium sibi comparasset; sed quod ipse non potuit, a dilectissima filia perficiendum confidit. Nos item acceptis humanissimis hujus literis, quibus obitum patris, simulque regni successionem sibi delatam nuntiavit; cogitatione Nostra in eam conversa, statutus a moestitia temporandum; certo

enim scimus castae, integræque religionis foeminae in omni posteritate futuram esse veram virtutis exemplar. Jamque studioso inhaerens munitis a genitore injunctis, alium antistitem in suam restituit Sedem; pluresque extrahi jussit magistros, sacros ministros, et cujavis ordinis delentos homines, qui sub ærenarum acervo a florenti ætate usque ad senectam contabuerant. Hi, statim ut in aliorum conspectum prodire datum fuit, non secus ac gens nova, et populus redivivus, omnium oculis pervaserunt.

Jam conversa, et commutata Lusitanorum rerum facie, impetuque represso, quanta nunc animorum concordia, quanta populorum tranquillitas consequetur! Quae erit imperantis celebritas! Quae gloriae ac felicitatis pro meritis remuneratio! Charitatis enim, atque concordiae cupidos, et retinentes protegit, augeoque mitissimus Dominus.

§. 7. Sed amor pictique obsequia, haud neglectis fidelissima regni moderatrix pro sua propensa in nonnum justitiam voluntate animadvertere in aberrantes ac noxios, eosque in custodiam duci jussit; quos autem a sacculi potestate navit exemptos, archiepiscopo Petrensi constringendos reliquit, ac judicandos. Hujusce porro justitiae, ac sacrarum legum cultus sicut sine religionis firmitate exerceri non potest, ita ex regia voluntate a longinquis Lusitaniae regionibus aures Nostras percellit illud Theodosii Augusti, suorumque in imperio collegarum celebratum edictum ad populum urbis Constantinopolitanae, quon sanctum legimus: *Cunctos populus, quos clementiae Nostrae regit imperium, in tali volumus religione versari, quam dicam Petrum apostolum tradidisse Romanis, religio usque adhuc ab ipso insinuata declarat.* (1) Propterea ex rebus hactenus gestis consequenturum non dubitamus, ut ab illarum ditionum finibus plurimae ejiciantur execrabiles lucubrationes, quae venenatas opiniones insinuant; et dominantium majestati insultant, omnium fere animos errorum fœditate contaminant. Nos certo ad id pissimam reginam adhortabimur; ac omnino confidimus Nostrae suasionibus animum adhibituram, prout ab ea cum ipsius indolla praestantia, animi robur, et virtutis amplitudo, tum publica regni populorumque salus videntur postulare. Cui-

Se extremo
a quo sa-
cro Sede
jura magis
iniquitate
negavit.

Quod vult
revertitur
non crebuit
conreligione
pro corde
habuit.

Omnia de 26
feb. 1777.

Involutum,
et regi
sacramentum
Sive pro
ment.

Fidelissimus
regis moder-
atrix uni-
cum reliqui-
cas fides pro-
fuerunt in
sublimi ad-
minit.

(1) Leg. l. iii. t. lib. i. cod. Justinian.

cta Nos luvicem, quae ad illius gloriae, ac felicitatis incrementa pertinere, atque a Nobis conferri poterunt, summa semper fide, studio, benevolentiaque praestabimus.

*Religia
decebat
prospici
et
defuncti
regis.*

§. 8. Enarratis jam his carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscae indyctis regni exordis, speratique progressibus, nihil profecto, ex ejus laudibus decerpi arbitramur, si easdem magis ex parte referamus erepta regi; qui cum ipsam ad pulcherrima quaecumque consecranda educasset, postremis etiam illis monitis voluit ad susceptum jam virtutis cursum adhuc magis inflammare. Quam ob causam cum dulcis sit Nobis illius commemoratio, minus graviter forendum putamus desiderium de ipso Nostrum, neque tam dolendum esse de evento amicum constituto, qui ad vitam caducam prodicimus; quam, collatis una precibus contolendum, ut, quidquid in ipso vitae exitu eluendum illi superfuit, et expiationis tempus contrahatur, et poenarum ardor mitigetur: *Qui adhuc vivit, ait Leidradus Lugdunensis, (1) consideret unde possit prodire mortuus; quis qui mortuus est, non eget instructo lucu, sed fructuoso suffragio.* Quapropter et privatim nos ipsi pro defuncti regis anima paternae charitatis officium, quod tunc unicuique illi reddi potest, persolvimus; et die post hanc tertiam iam indicta, in pontificio Nostro sacello solemniter vobiscum persolvemus, ut Nostris, vestrisque suffragiis regem mortali exutum corpore, terrenisque compagibus, misericors Dominus luter beatissimas optimorum hominum animas, in coelestem conventum recipiat.

CXXX.

*Def. die 4.
Juni 1777.
Aene III.*

Dismembratio duorum conventuum provinciae Mediolanensis tertii ordinis sancti Francisci, eorumque unio provinciae Bononiensis ejusdem ordinis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Præmissa. §. 1. Quaecumque ad solotarem religiosorum ordinum, familiarumque observantiam sive in-

ducendam, sive confirmandam, sive provehendam, tam a fundatoribus suis, quam ab insauratoribus olim provide, sapienterque statuta, atque diuturna experientia etiam proficua fuisse constat, non est ambigendum, quin eadem int, tantisque recurram, ac temporum vicissitudinibus obnoxia sint, ut aliter, quam ab initio fuerunt, deinceps statui, atque ordinari oporteat.

*Expositio
præter
retractum.*

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius modernus procurator generalis tertii ordinis sancti Francisci, quod licet duo conventus, unus nempe beatae Mariae virginis Lauretanae intra, et alter sancti Antonii abbatis respectiva nuncupati extra civitatem Placentinam existentes ad provinciam Mediolanensem dicti ordinis pertineant, et ab ea modo possideantur, nihilominus, cum in maximam regularis observantiae, et conventuum hujusmodi utilitatem consursum fore dignoscatur, si conventus praedicti a memorata provincia dividantur, et provinciae Bononiensi ejusdem ordinis aggregentur, atque uniantur; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere da benignitate apostolica dignemur.

*Tenore, et
legis ecclesiasticae.*

§. 3. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis, quavis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censescentes, hujusmodi supplicationibus inclinati ad dicta provinciae Mediolanensis tertii ordinis sancti Francisci praedictos duos conventus beatae Mariae virginis Lauretanae intra, et sancti Antonii abbatis extra civitatem Placentinam, ut praefertur existentes, illorumque ecclesiarum, fratrum, ac bona tam mobilia, quam immobilia, nec non fructus, redditus, et proventus, jura, obventiones, et onera illis annexa, et connexa auctoritate apostolica tenore praesentium dividimus, dismembramus, et in perpetuum separamus, conventusque beatae Mariae virginis Lauretanae, nec non sancti Antonii abbatis hujusmodi sic per praesentes a praedicta provincia Mediolanensi divisos, et separa-

(1) Epist. 2. ad Soror.

tos cum omnibus, et singulis illorum bonis mobilibus, et immobilibus, nec non fructibus, redditibus, et proventus, juribus, obventionibus, ac oneribus illis annexis, et connexis eidem provinciae Bononiensi ordinis hujusmodi auctoritate, et tenore praedicti omnis perpetue, et incorporamus; ita ut supradicti duo conventus prout uniti, et incorporati fuerint, omnibus, et singulis privilegiis, praerogativis, et honoribus, quibus alii conventus provinciae Bononiensis praedictae tam de jure, usu, et consuetudine, quam alias quomodolibet utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, ac poterunt in futuro, pari modo uti, frui, et gaudere libere, et licite possint, et valeant succurritate, et tenore similibus concedimus, et indulgemus.

§. 4. Decorantes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarie, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeros judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac ordinis, et provinciarum hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superius, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet, concessis approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die quarta junii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXI.

Prascriptae regularum, quae servari debent in promovendis clericis Melitenis dioecesis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ea semper fuit Romanae Ecclesiae, summorumque pontificum praedecessorum Nostrorum sollicitudo indeficiens, ut in omnibus ecclesiis longo, lateque per universum terrarum orbem diffusis omnes uoum, idemque pacis, et charitatis vinculum uniret, atque devinceret. Quia vero inimicus heme inter Dominici segetem assuevit supereminare zizaniarum; haec ideo apostolica Sedes in id unum impensa sua omnia intendit studia, ut quantum in Domino potuit, evelleretur. Illud tamen non voluit magnopere non delere, plerumque inter clericum, et populum excitata fuisse jurgia, motusque contentiones, ab iis, qui pro sui status conditione potius compescere, et extinguere debuissent.

§. 2. Dudum siquidem accepimus non sine intimo cordis dolore in insula Melitensi plerimos irrepisse abusum, eosque fursan originem habuisse ab excessive clericorum numero in sortem Domini adlectorum absque ullo requisito examine a sacro concilio Tridentino praescripserum; quare ibidem eorumdem clericorum plurimi conjugalem statum assumebant, ut se, suaque bona fori privilegio tuerentur. Neglecta prorsus Tridentina lego in cap. VI. sess. XXIII. de reformat., et constitutione ibidem innervata san. mo. Bonifacii VIII. praedecessoris Nostri in cap. unic. de cleric. conjug. in VI. rem veram probavit eventus: mota quippe supereminis hinc temporibus populi colluvie adversus equites, et praedefunctum magnum s. religionis magistrum, occupataque arce, in ipsa non paucos adnumeratos fuisse fautores clericos, qui pacis, et concordiae conciliatores esse debuissent pro certo compingimus, et ingemimus. Hinc multiplex clericorum numerus sicuti intollerabilem reddidit magno magistro Melitensi personalem immunitatem, ita seque intollerabilem eidem reddidit ecclesiarum, aliorumque sacrorum locorum immunitatem, unde non semel, sed iterum, ac pluries ad apostolicam Sedem delatas

Dat. An. M.
Junii 1772.
Apost. S.

Procurator.

Memorandum
abusum irrepisse
propter alios ad-
missionem
clericorum
ad statum con-
jugalem
non servatis
praescriptis
Tridentinae sy-
nodis.

Clericus an-
te 10. m. de-
cretum arti-
tans.

Derogatio
contraria-
rum.

sunt querelae, et ad Nos novissime, ut praesentibus malis, et in dies impendentibus periculis apostolica auctoritate occurrere dignaremur.

Præcipitur
procurator ad-
missionem
non ad tona-
suram sed ad
titulum lu-
cificæ, et
cappellaniae
requiritur
laque patri-
monii sacri.

§. 3. Quapropter Nos, quibus maxime cordi est, antiqua decreta ad pristinam revocare observantiam, ne in clerico abusus exoriantur, exorti vero convellantur omnino, et hospitalis etiam militiae sancti Joannis Hierosolymitani, cujus generosi milites ab omnium finibus pyrrhas hilariter, professo ex voto sanguine arcere conantur, nec non dilecti filii Nostri magni magistri religionis, quem summa benevolentia complectimur, a iusque secularis fisci indemnitate consulere, ut omnis in posterum iugurum, litium, et emulationum inter clericum, et saecularem potestatem precidatur occasio quoad utramque immunitatem tum personalem, cum localem, haec quae sequuntur omnino observanda praecipimus, decernimus, et mandamus. Itaque ad coerendum in futurum clericorum licentiam in usu fori, contrahendamque ipsorum multitudinem de apostolica auctoritatis plenitudine, et ex certa scientia innovantes, et approbantes decreta alias pro insula Melitae edita a congregationibus Concilii, et Immunitatis ea observari expresso praecipientes in omnibus, in quibus praesentibus Nostri literis non adversatur districtè iubemus, ut nullus ad primam tonsuram promoveri possit, nisi ad titulum beneficii, vel cappellaniae perpetuae, quorum fructus, detractis oneribus, medietatem saltem aequet taxam in dioecesi constitutae pro eorum patrimonio, qui ad sacros ordines sunt promovendi.

Taxa rypodis
ita amplius
ad decem
octoginta.

§. 4. Quia vero non ignoramus taxam patrimonii sacri perexiguam esse in dioecesi Melitensi vix ascendente ad ducatos quadraginta quinque, qui ferme pro medietate decrescunt a ducatis Neapolitanis, clericorum indigentiae, et decori providere volentes, mandamus venerabili fratri Nostro episcopo Melitensi, ut cum dilecto filio in insula inquisitori taxam patrimonii pro sacris ordinibus ad medietatem pro prima tonsura a ducatis quadraginta quinque pluvie, minusve ad ducatos octoginta Melitenses adaugent. Sedulo tamen vigilent, curentque maxime, ne consanguinei, universa bona clerico ordinando in patrimonio constituant, sed ita temperentur patrimoniorum constitutiones, ut ex communi esse tantum sit, reliqui pro fratribus, sororibus, aliisque, ut ex eo singuli ahi, dotative possint.

§. 5. Episcopus adolescentes aliquos, qui modestam indolem, et ingenium non mediocre sortiti sunt, ad primam tonsuram promoveri poterit, si id Ecclesiae utile duxerit, etiam sine beneficio, aut cappellania, dummodo de utilitate Ecclesiae quodcumque constare fecerit apud congregationem Concilii, et pensionem ecclesiasticam perpetuam in promptu habeant, quae medietatem taxae in dioecesi statutae pro patrimonio sacro saltem attingat, aut integrum habeant patrimonium diligentissime ab ipso episcopo tabulis, probationibusque concludentibus confirmandum. Quod in posterum ad praevidendas fraudes, omnisi super bonis stabilibus, et super annuis certis, seu fixis redditibus constituendum esse volumus, nec minoris sit redditus ducatorum octoginta Meliteusium.

Episcopus
congruenti
Concilio ab-
que ad tona-
suram pro-
mo-ve-
re pos-
set pen-
sionem
adeguatam
medietati ta-
xae rypodis
la.

§. 6. Praeter requisitum beneficii, cappellaniae perpetuae, pensionis ecclesiasticae perpetuae nudo praedicto, aut integri patrimonii, non liceat episcopo primam ulli conferre tonsuram, nisi adolescens, postquam exegerit decimum suae aetatis annum, per triennium manserit in aliquo seminario, aut convicta ecclesiastico, aut saltem si id fieri nequeat, per triennium habitum clericalem induerit de episcopi licentia, atque in toto triennio, vel in maiori saltem parte anni, in festis de praeccepto cuiuscumque anni ecclesiae inservierit, modo, et forma sibi ab episcopo praefiniendis, supputato isto ecclesiae servitio cum mora, quae in seminario, aut ecclesiastico convictu trahenda fuisset. Quisquis adolescens possit, si velit, ad publicam aliquam esse conferre universitatem scholarum, et studiorum causas, imputato sibi tempore morae in ea universitate in requisitum ad primam tonsuram consequendam. Dummodo tamen de licentia episcopi id fecerit ejus literis commendatis episcopo loci sistat, a quo sibi ecclesiam, cui inserviat per triennium, aut per maiorem triennii partem, eodem prorsus modo, quo propriae dioecesis inservisset ecclesiae, assignari postulet, hac item adjecta conditione, ut ad primam tonsuram non admittatur, nisi reportatis ab episcopo loci, in quo manserit, testimonialibus literis de vita, et moribus, in quibus etiam testimonium perhibeatur, se, quae sibi praecpta sunt, implevisse, quibuscum poterit ordinari.

Nemo pro-
moveri poterit,
qui post
duos annos
totum annum
per triennium
con-
victus non in-
servierit.

§. 7. Ab hujusmodi obligatione si tantum

Eximio-
re ab his
quod ad
beneficium
ecclesiasticum
vacantem
sunt vocati.
Ili prima
tonsura poterunt
initium, quin
prescriptas
regulas observaverint,
delationis nempe
habitus clericalis,
frequentie scholarum
et sacramentorum,
et triennalis ecclesie
servitii, tametsi
præfinitam ætatem
non habeant, dummodo
patroni nominationem,
et præsentationem ad
eam deferre nequeant
ultra tempus a sacris
causibus præstitutum,
et dummodo beneficii,
et cappellanie huiusmodi
redditus, detractis
oneribus, medietatem
aequant saltem fructus
patrimonii sacri juxta
taxam in diocesi
constitutam.

Idem plerumque
ad alios benefici-
um vacantem
vocati sunt,
quosque ad
beneficium
sunt admittendi.

§. 8. Cum autem contingat non raro, ut ad unum, idemque beneficium aut ecclesiasticam cappellaniam multi ex testatorum voluntate sint vocati, compellaturque proinde episcopis omnes ad primam promoveri tonsuram, ut omnes beneficii, et cappellanie ecclesiasticæ expacis efficiat, unde inutilis exurgit clericorum numerus, cum beneficium, aut cappellania nonnisi uni possit conferri. Volumus ideo, ut in posterum, quoties id contigerit, quicumque, qui se ad beneficium, seu cappellaniam jus habere petaverit, congruo tempore coram ordinario sistat, qui si eum idoneum quoad scientiam, et bonos mores, omniique canonico impedimento carere comperit, literas testimoniales ejusdem favore idoneitate ad primam tonsuram expedit, quarum vigore jura habere prætendens, etiam in concursu clericorum, causam agere valeat coram iudice ecclesiastico, perinde se si prima tonsura fuisset initiatus, quæ demum illi conferri poterit, qui in causa victor extiterit, et per iudicis sententiam, beneficium, seu cappellaniam obtineat, reputabiturque ad hunc effectum ætate, ut ætatem privilegii potiri valeat.

Tonsuræ
præconatus ad
sacros ordines
non potest
esse nisi ad
dilectum
de quæ-
sione
nonnulli
ad id, et
pistalis
cor-
poris.

§. 9. Postquam vero prima tonsura fuerint initiati, ad sacros ordines promoveri non possunt, nisi tuto tempore, quod illam inter, et alios ordines intercedit, sedulam, diligentemque studiis, et pietatis exercitiis operam navaverint. Quamobrem morari debent ut in aliquo seminario, aut ecclesiastico convicte, vel per majorem anni partem juxta alias præmissas ecclesie illi inservire, quæ ab ordinario fuerit eis assignata, et legem implere servitii. Quod si in aliqua universitate, aut alio in loco scholarum, et studiorum causa mauerint, im-

plero omnino debebunt quæcumque supra præcepta sunt, et implenda ab iis, qui prima tonsura initiari debeant.

§. 10. Omnes clerici sive in prima tonsura, sive in minoribus ordinibus constituti initio cujuscumque anni tentantur viridicia probare documentis coram episcopo se sacri concilii Tridentini requisita servasse circa habitum, et tonsuram clericalem, aliisque omnia superius constituta, testificatione scilicet proprii rectoris, et superioris seminarii, aut convicte ecclesiastici, et quod illos nec in seminario, neque in convicte permanentes, testificationibus parochorum, et rectorum ecclesiarum, quibus adscripti sunt, circa delationem habitus, et tonsuræ clericalis sacramentorum frequentiam, et ecclesie servitium; nec non testificationibus ludimagistrorum, aut lectorum circa continuationem scholarum, et studiorum, ac delationem habitus, et tonsuræ clericalis. Districte proinde episcopo præcipimus, ut in sacrorum ecclesiarum cathedralis ab omnibus facile inspiciendam et commodè legendam retineat appensam tabellam requisitorum numerum juxta præmissa, et clericorum nomina præseferentem, et secundum illam perpensis, libratique testificationibus sibi a clericis initio ejusdemque anni exhibendis, quæ in propria cancellaria adservari debebunt. Eos ab albo delet, quos requisita omnia non observasse comperit, iis dumtaxat scriptis remanentibus, quos eadem punctim observasse constituerit. Quibus proinde quotannis fratris declarationem scriptam tradere teneatur, ut sine contentione omnibus clericalibus privilegiis possint. Quis nullo modo si clerici, sive prima tonsura, sive minoribus ordinibus initiati gaudebunt, qui non neglectam requisitorum observantiam fuerint et tabella in sacrorum retinenda expuncti, et memorata episcopi declaratione destituti.

§. 11. Interdicimus ne in posterum vicarii capitulares literas dimissoriales concedant laicis, licet vere ætatis causa beneficii, aut cappellanie vere ecclesiasticæ, aut prima tonsura initiati qui fuerint ob beneficium aliquod, aut cappellaniam, quæ certum ordinem requirant, præsentati, absque consensu majoris partis capituli referendo in actibus capitularibus, eligendo per majorem partem suffragiorum calculandorum juxta morem, nec non cum expressa conditione, quod in utroque ca-

Idem princip-
re tonsuræ
arctius re-
quiritur circa
habitum et
tonsuram.

Prohibetur
ne vicarii
dimissoriales
concedant
causa benefi-
cii, aut capi-
tulari, nisi
majori
partem
suffragiorum
calculandorum
juxta morem.

su, qui promoveri postulat, alias a decessore episcopo non fuerit rejectus. Quod si de personis agatur, quae vere aetate secundum praemissa non sunt, ejusmodi dimisoriales litterae, nec post annum quidem luctus ecclesiae concedantur absque expressa congregationis sacri concilii Tridentini interpretis facultate.

Sacrosanctae
synodi.

§. 12. Ut autem omnia quae haecenus in Domino sublucriter constituere studuimus, plenarium suum consequantur effectum, decernimus, ut quicumque contra formam praemissarum nostrarum ordinationum, sive ad primam tonsuram, sive ad minores, sive ad altiores ordines fuerit deinceps promotus, praeter recensitas poenas ab exercitio ordinis sibi collati perpetuo sit suspensus. Episcopus vero, qui eum ordinaverit, per annum a collationis ordinem, et pontificalium exercitio suspensus remaneat.

De fori pri-
vilegio.

§. 13. Ne vero, quas ob adactum clericorum numerum, praecidere apostolica Nostra auctoritate intendimus, continentes in futurum reviviscant, mandamus, ut in posterum, exceptis veris clericis, qui requisita habent a sacris canonibus praestituta; personis religionis utriusque sexus, quae propriae religionis habitum induunt, tametsi extra claustra ex superiorum auctoritate ad necessaria munera obeunda morentur, veris, et actualibus episcopi familiaribus, cursoribus, seu, ut ajunt, alariis curiae episcopalis, ac denique clericis conjugatis, cum infrascriptis declarationibus, qui omnes fori privilegio potiri debent, nullus alius, se a fore laico immunem esse, aut exemptum praetendere valeat. Quoad clericos autem conjugatos, qui requisita habent a concilio Tridentino praefinita ses. XXIII. cap. IV. de reform. artes mechanicas, et negotia clericali statui indignas non exercentes, si fori privilegio gaudere quidem debebunt, sed in his solum causis pure criminalibus, pro quibus criminaliter agitur, non solum in aliis, quae partium interesse respiciunt, quaeque in forma iudicii civilis pertractantur, sicuti in omnibus aliis causis civilibus, quae a laicis iudicibus erunt cognoscendae, et definendae; qui tamen super bonis tantum executionem iudiciorum peragere poterunt.

De exemptione
ab auctoritate
ab deficien-
tium bono-
rum.

§. 14. Nullus autem ex bonorum deficientis in vincula conjiciatur, sine praecedenti iudicii ecclesiastici exequatur, quod non erit denegandum; sed ut ejusdem clerici conjugati

fori privilegio pacifice potiantur, jubemus, ut ipsi curent omnino quotannis legitime coram episcopo probare, se conciliaria omnia requisita servasse, ut scriptam declarationem gratis concedendam reportare possint.

§. 15. Eorum vero uxores, et filii, sive constante, sive soluto matrimonio nullo prorsus gaudent fori privilegio, si clericus, aut quaevis alia persona ecclesiastica accesserint, quod absit, crimen admiserit, si iudex laicus in rei captura pervenerit, eumque in carceribus laicalibus retineat, nomine ecclesiae, conficiatque processum, debeat ante sententiam, ejusque executionem, declarationem iudicis, et curiae ecclesiasticae super assassinii qualitate ab eadem vulganda omnino praestolari, perpenso processu curiae laicae, servatis servandis, et audito, defensaque reo. Ideoque iudex laicus intra quatuor menses iudicii ecclesiastico processum ipsum exhibere teneatur. Episcopus ad sui, suaeque curiae servitium decem cursures, seu alarios retinere poterit, quibus arma a legibus, et constitutionibus non interdicta deferre permittatur, dum cursoris munere fungatur, et eorum nomina describenda erunt in tabella, quae continue appensa retineri debet in cancellaria episcopali in loco, a quo commode ab omnibus intervenientibus videri, et nomina descripta legi queant. Huiusmodi alarii durante officio, et exercitio quoad proprias personas fori privilegio gaudeant in causis civilibus mixtis, et criminalibus, pro quibus poena ultimi supplicii, aut tritremum non est indigna, et si aliquando contingat in causis cursorum a sententia episcopi esse appellandum ad Sedem apostolicam, et congregationem Immunitatis appelletur, quae vel alios deputabit iudices in partibus ad causam suspendendam, vel ipsa iudicium dabit, prout ei expedire videbitur.

§. 16. Ad contrahendum item, quoad fieri potest, exemptorum numerum volumus, ut deinceps episcopus pro suae cancellariae ministris utatur clericis, quod si tales non habent, qui obeundo muneri praeponi valeant, laicis uti poterit, inter quos solus cancellarius, seu primus officialis fori privilegio, durante officio, gaudebit, et praeter hunc, ac veros actuales familiares, et cursores nullus alius laicus et quibusvis patentibus literis munit, quocumque nomine, et titulo fori privilegio perfruatur.

Qui crimen
omnino per-
traxerit om-
ni fori pri-
vilegio privan-
tur.

In cancella-
ria episcopali
ut praecepit
constituitur.

Consuetudo
immunitatis
excommunicato-
rum, et aliunde
necesse ali-
qua.

§. 17. Sed quamvis saluberrimis hinc No-
stris ordinationibus, omnibus propemodum
abusibus in Melitensi diocesi vigentibus ex
multiplici clericorum numero occurrere videa-
mur; haud tamen satis, et illis occurrere puta-
mus, qui ab ecclesiarum, et sacrorum locorum
immunitate originem ducunt. Cum enim
plerumque aetate, perditique homines cau-
sam facilius delinquendi ex praesenti spe con-
fugii, et ecclesiarum proximitate desumant;
Idcirco, ut et criminis coercantur, et ut in fla-
gitiosos homines digne, ut oportet, animadvertat-
ur de apostolicae potestatis plenitudine se-
quentes regulas pro immunitate locali in pos-
terum observandas praescribimus.

Quomodo
si promissi-
dem meritis
tunc in-
trum a loco
immunitatis

§. 18. Si quis laicus reus excepti delicti in
locum immunitatis confugerit instanti saeculari
magistratu, eum iudicis ad capturam de li-
centia episcopi, aut vicarii generalis extraha-
tur a loco immunitatis cum praesentia personae ec-
clesiasticae ab ipsis deprehendendae, et curiae sae-
culari tradatur, praestito iuramento in scriptis
retinendi reum bonis ecclesiae, eumque red-
dendi in eam, qui ab episcopo illum ecclesiasti-
ca immunitate gaudeat decusum fuerit, et reo
non reddito, episcopus contra saecularem ma-
gistratum ad canonicae poenae praecedat, veluti
contra ecclesiasticam immunitatis violatorem.
Quod si postea, modo quo supra, licentia
extrahendi denegetur; liceat iudici laico, absque
censurarum timore, reum a loco immunitatis
extrahere, eumque, facta, ut supra, iurata de-
claratione episcopo transmittenda, retinere,
provisio, ne scandala oriantur.

De modo
procedendi
contra reos
in locis
sanctis de-
trunc.

§. 19. Reo in laicalis carceris detrunc, stan-
deat iudex saecularis inter quatuor menses pro-
cessum informativum super crimine quinque
conficere, et episcopo exhibere, qui intra men-
sem super immunitate pronunciet, ecclesiasti-
ca nec non reus immunitate frustratur, satque ei-
dem erit episcopo, ut reum ecclesiastico con-
fugio non gaudentem sententiam dicat; si ad
torturam iudicia concurrant, statim ac episco-
pas reum ecclesiastica immunitate non gaudere
pronuntiaverit, obligatio ab iudice laico
in actu consignationis facta cessabit quae con-
tra rursus modo, quo supra, facienda erit, red-
dendi nemo reum ecclesiae, si iste in suis do-
fensionibus super qualitate excepti delicti iudicia
purgaverit, et si super hoc ipsius iudicis iuri-
dicti conscientiam graviter operamus. Ab ejusmo-
di vero episcopi iudicio unum competere re-

cursum decernimus, praeter quam si ad Sedem
apostolicam, et congregationem immunitatis
deferatur, quae si expedire videbitur, vel pro
impugnatione processus, vel alterius con-
fectione respondebit.

§. 20. Hi vero, qui sequuntur, nulla in pos-
terum ecclesiastica immunitate fruuntur, ni-
mirum incendiarii, qui scilicet dolo malo, et
data opera ignem iniecerint, fugiterunt fecerint
in quancumque ecclesiam, locum sacrum,
quascumque domos tam in civitatibus, et locis
habitatibus, quam extra citas, in tuguriis, do-
morum instar constructa, in arceis, vineis,
sala, oliveta, sylvas, sive in quocumque
alium fundum cultum, fructiferum, arbori-
bus consitum, Receptatores, id nempe, qui
vi, doloque de loco ad locum, viros, ac mu-
lieres abducunt, et custodiunt, ut pecuniis so-
se redimant, atque etiam si, qui nuncio pecu-
nias, aliaque postulant, comminata morte ni
fecerint, dederint. Quomodo, et qui
scienter dolo malo, et nocendi animo venenum
componunt, vendunt, propinant, temetis ejus,
cui propinatum est, mors sequens non fuerit,
nec fute fortuna ab eo deglutitum, sicut gra-
tationem mandantes, mandatum exequentes,
auxilium, consilium dantes, praebentesque,
quantumvis mors sequens non fuerit, dummo-
do tamen ad actum proximum deveniunt sit,
ad insultationem scilicet, et volens: similiter
et grassatores, latronesque viarum tum publi-
carum, tum vicinalium, etiam pro prima vi-
co; seu prima pro crimine huiusmodi ab aliquo
commissio nulla licet spoliis noxa interessan-
rit; qui noctu clavis adulterinis, aliisque id
generis instrumentis januas domorum, officio-
rum, tabernarum, promptuariorum apo-
runt, aut seras dirumpunt, incendunt, aut
per tecta, fracturas murorum, et fenestras in-
trant, totamque reum quantitatem furantur,
ut secundum juris dispositionem, et municipa-
les sanctiones capite sint plectendi; ita et qui
noctu sese falso iustitiae ministros esse jactan-
tes ad domorum portas sibi aperientibus inhabi-
tantes cogunt, intant, furantur, vique infe-
rent mulierum inibi habitantium honestati.
Caedularum, et bliarum scripturarum, sacra-
rum aedum, publicarumque nummulariarum
falsificatores, nec non ordinum quibuscumque
in aliorum perniciem, et bonae fidei detrimen-
tum, aliam in publica nummularia deposti-
tam exigunt pecuniam, atque etiam mercato-

Excommu-
nicatio qui ex-
cluduntur a
beneficiis ec-
clesiasticis.

res fraude decocti, qui decoctionem similes in creditorum fraudem bona sua abducunt, occultantque; thesaurarii, alique publicae pecuniae receptores furtum committentes, pro quo de jure ultimo supplicio sunt afflicti. Ita qui alicujus nummulariae publicae praesunt arcae officiales, et ministri, qui tantam auferunt pecuniam, ut poenae ordinarie fiant obnoxii, nec non pignorum conservatores, omnes officiales, et ministri publicorum montium, qui pignora in ea abripiunt quantitate, ut eadem poena sint plectendi, sicuti publici arcarii universitatum, pecuniam ex arca publica detrachentes in ea summa, ob quam memorata poena digni fiant. Majestatis Dei in primo et secundo capite; in quo quidem secundo capite, quoad personales injurias, quibus afficiuntur ministri, et officiales officii causis, il tantum comprehensi censentur, qui personali non verbali injuria eos incurrunt, officiales, et ministros, qui justitiae administrationi praesunt, exercentque jurisdictionem sibi a principe demandatam. Extrahentes, aut extrahere facientes reos ab ecclesia, aut quovis alio loco immuni, qui in ecclesiis, coemeteriis, aliisque locis immunibus homicidia, membrorum mutilationes, aliaeque crimina perpetrant, quae de jure communi, vel capitulis, vel trirremium poena plectuntur. Hi, qui ab ecclesiis, locisque immunibus egressi eadem delicta committunt.

De his qui abducunt ecclesiae, et arcae delictum in loco immuni.

§. 21. Qui confugio abutuntur etiam pro prima vice, ab eo, jubente episcopo extrahuntur, eodemque mandante, in aliam transferantur ecclesiam, quin sub poena violatae immunitatis a iudice saeculari rei valeant in minimo molestari. Reis tamen ipsis indicetur, quod si pro altera vice confugio abutentur, episcopus ad declarationem procedat, an non amplius ecclesiastica immunitate esse potituros. Curent omnino episcopus, vicarii, alique locorum in dioecesi ecclesiastici superiores, ut a confundentibus ad ecclesias, et loca immunia statim auferantur arma, implorato, si opus fuerit etiam auxilio curiae saecularis, quae si apud ecclesiasticos superiores instet, ut ab ecclesiis quoque, locisque immunibus ejusmodi auferantur arma, facultas extrahendi cum intervenit personae ecclesiasticae concedatur. Si denegerit, magistratus saeculari eadem extrahere liceat; et quae ablata sunt a superioribus ecclesiasticis laico magistratui tradantur, protestatione praemissa a persona ecclesiastica fa-

cienda ad formam cap. praetatis de homicid. in VI.

§. 22. Quod si in ecclesia, aliove loco immuni perquisitio facienda sit de furto, de scripturis, de pecuniis, deque aliis rebus a contumacibus occultatis, et ad licentiam quomodo pertinentibus ab ejus ministris, relicto loco praeciso ab episcopo, aliisque superioribus ecclesiasticis perquirendi facultas impetretur, haud quaquam ab eis deneganda (sanctimonialium coenobiis, et mulierum conservatoriis exceptis) eaque obienta, perquisitio fieri poterit cum praesentis personae ecclesiasticae, atque inventae res furto ablatae, et in generis alia praemissa protestatione a persona ecclesiastica, ut supra facienda extrahi ab ecclesia poterunt, et curiae laicae consignari, quae per se sola ad perquisitionem et extractionem procedere valebit, si a superioribus ecclesiasticis petita facultas denegabitur: sanctimonialium tamen coenobiis, et mulierum conservatoriis semper exceptis.

§. 23. Loca vero, quae in posterum ecclesiasticae immunitatis beneficio gaudebunt, sunt, quae sequuntur. Omnes ecclesiae parochiales, earumque filiales, in quibus animarum cura exercetur: aliae vero erectae in civitatibus, et oppidis rae dumtaxat immunitate fruuntur, in quibus sacramentum Eucharistiae sacramentum asservatur, prout etiam existentes extra civitates, et oppida, in quibus pariter sacrosancta synaxis retinetur. In hujusmodi autem ecclesiis sive intra, sive extra civitates, et oppida sitis, non ultra beneficium asyli prebentur exterius quam ad atrium muro, porticibus, scabulis, januis anterioribus, et lateralibus circumdatum, nec ultra anteriorem eorundem ecclesiarum faciem, cappellae, et oratoria in privatorum domibus extantia, turris campanariae ab ecclesiis; ipsarumque moenibus separatae, horti, viridaria, aliaeque decusarum, religiosarumque domorum loca, quae moenibus non sunt circumdata, nec in clausura comprehensa, immunitate non gaudebunt, neque pariter apothecae, et domos ecclesiarum, monasteriorum, aliarumque religiosarum habitationum parietibus haerentes quumvis internam cum ipsis communicationem habeant, dummodo tamen clausurae partes non censeantur, parochorum tamen domus, et eorum ecclesiasticorum, qui ecclesiarum custodiam praesunt. Si ab ipsis non ab aliis inhabi-

De perquisitione faciendi in loco immuni.

De loco immuni, et rebus immunitatis.

tenitur, et proximam habeant interiorum cum ecclesiis communicationem sciri-jura perficiantur, licet per januam egressum in viam publicam habeant. In insula denique Melitensi futuris temporibus constitutiones felicis recordationis Gregorii XIV.—Cum alias.—Benedicti XIII.—Ex quo divina disponente clementia.—atque Clementis XII.—In supremo iustitiae solio.—praedecessorum Nostrorum quoad homicidia, et immunitatem localem in illa, quae Nostris hinc ordinationibus non adversantur, locum habeant.

De clericis
in seminaris
recipienda.

§. 21. Verum tamen quia a corruptis nonnullorum ecclesiasticorum moribus quandoque malorum semina in laicos recidunt, ut nequeant ab ipsis exempla perspicui virtutis. Idcirco venerabilem fratrem Nostrum episcopum Melitensem scriis monemus, ut in clericorum seminarium omnia suum impendat studium secundum dispositionem sacri concilii Tridentini sess. XXIII. cap. XVII. de reform., in quoque nonnulli eos recipiant adolescentes, qui laudabiles mores praefertant, et quorum indeoles, et voluntas spem afferat, ipsis ecclesiasticis, molieris perpetuo esse inseruituros. Quod si seminarium sufficientibus non sit ditatum proventibus, ecclesiasticos si addeat redditus, impetrata a Nobis facultate, et si redditus applicandi ad sacram religionem pertinebant, accedente expresso magui magistri consensu.

Interpretatio
litterarum in
faciendis
materia episcoporum
monitur, in
religiosa
causa hoc
servatur.

§. 25. Cupientes autem, ut omnia proorsus, quae hactenus statuimus pro felici Melitensis ecclesiae regimine, proque artius servando inter utramque potestatem pacis foedere, executioni militentur, omnisque auferatur, longiorum, quoad fieri potest, disputationum causa, mandamus, et dubia, quae in posterum circa praemissas ordinationes exorierentur in iis, quae facilius sunt examina, ac celerem postulant executionem ad venerabilem fratrem Nostrum Melitensem episcopum, ac dilectum filium in eadem insula inquisitorem, eorumque successores deferantur, quibus praesenti Nostrum motus proprii omnimodam executionem perpetuo committimus, et demandamus; quique simul super ipsis dubiis de iure respondebunt, eorumque decreta, et omni proorsus appellatione remota, standum esse decernimus. In aliis vero gravioribus, difficultatibusque questionibus ad Sedem apostolicam recursum habendum esse praecipimus.

§. 26. Docuentes ipsas praesentes litteras

firmas, validas, et efficaces existere, et fore, summo plenarie, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Sciquon, et non aliter in praemissis omnibus, et singulis contentis in praesentibus Nostris litteris per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam eusarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clemente
electo, et de
cessum
anno.

1777.

§. 27. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel speciali-
bus constitutionibus, et ordinationibus; nec
non quibuscumque iuramento, confirmatio-
ne apostolica, vel quavis firmitate alia ro-
boratis statutis, et consuetudinibus; privile-
giis quoque indultis, et litteris apostolicis su-
prioribus, et personis sub quibuscumque teno-
ribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam de-
rogatoriis derogatoriis, aliisque efficaciori-
bus, efficacissimis; ac inasolitis clausulis, irri-
tantibusque, et aliis decretis in genere, vel in
specie, ac aliis in contrarium quomodolibet
concessis, approbatis, et innovatis. Quibus om-
nibus, et singulis etiam praesentium sufficiens
derogatione specialis, specifica, expressa, ac
individua, non autem per clausulas generales
idem importantes expressio; seu quovis alia
exquisita forma ad hoc servanda foret, illor-
um tenores praesentibus pro plene, et suffi-
cienter expressis, ac de verbo ad verbum in-
sertis habentes, illis alias in suo robore per-
mansuris, ad praemissorum effectum, hac vi-
ce dumtaxat, specialiter; et expresso derogamus,
caeterisque contrariis quibuscumque. Datum
Romae apud sanctum Petrum sub anulo
piscatoris die vigesima quinta iulii millesimo
septingentesimo septuagesimo septimo, ponti-
ficatus Nostrum anno tertio.

Derogatio
contrario-
rum.

CXXXII.

Die 26. 18.
mar. 1777.
Anno III.

Suppressionis duorum monasteriorum ordinis Car-
thusianorum in Helvetia, ac usin eorumdem
collegio studiorum in pago Friburgi Lanza-
neus dioecesis in Helvetia cum diversis pa-
ctis, et conditionibus.

Pius episcopus servus servorum Dei

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Catholicae religionis incolumitati summo interest, ut collegia in quibus adoloscenscentes pietate, ac scientia imbuantur ubique locorum, maxime vero in regionibus haereticae lae infectis insistantur, et floreat. Nos igitur qui universo Ecclesiae regimini licet immenso praesidemus, ne hoc saluberrimum opus re familiari pessumdatur, ac deficiente eventu, collabi, aut inutile fieri contingat sedulo providere satagimus.

§. 2. Nuper quidem accepimus collegium studiorum in pago Friburgi Lausanaensis diocesis in Helvetia jamdudum institutum, et pro catholicae religionis puritate servanda, etque propaganda admodum opportunum postquam illius, et ecclesiae s. Michaelis archangeli illi annexae regimen non uni regulari colui personarum in communi viventium, sed singularibus ecclesiasticis personis commissum fuit in illud inclinare discessum, ut illius annui redditus ad sustinendas assignationes, et onera, quibus modo illud gravatur impares prorsus comportantur, et ne regiminis varietate secunda studia deficerent ex publico aerario cui jam collegium illud ex vetusto jure in conspicua summa debitor conebatur necessarij hausti sumptus usque modo fuere suppeditati.

§. 3. Quare a dilectis filiis Scultieo senatu, et majori consilio Friburgi, qui ab assidue ad suppensas impensas oneri sese nimis gravatos sentiunt primum rec. mem. Benedicti pp. XIV. praedecessori Nostro; et deinde Nobis quam eximie oblati fuerunt preces, ut idem collegium ad iugi tandem, et potius providentia sustentum ex duobus monasteriis ordinis Carthusianorum in eorum ditioe sitis, uno videlicet — Vallis Sanctae — et altero — Partia Dei — respective denominatis alterutrum arbitrio Nostro ad sensum dilecti etiam filii prioris generalis ejusdem ordinis, ut illius bona studiorum collegio addicantur supplere digresseretur.

§. 4. Quae cum ita se habere non ambigimus, ut pro pastoralis officii Nostri debito perpendimus quantum iuberit, ut in regione catholicorum a populi diversae religionis circumspicienda studiorum servetur collegium, ac

optime sit habilibus instructum praecceptoribus, qui veras doceant doctrinas, ne forte juvenes ad proximas acatholicorum scholas cum maximo errore audiendi periculo sese conferendi causam arripiant; aliisque deficientibus medijs, quibus praesentia onera subiri queant, et Ecclesiae ministri sustentari, oblati propterea precibus annuendum fore animo reputavimus, et audito ipso priore generali intellectimus, eum in votis habere, ut monasterium — Partia Dei — denominatum, utpote sub celo salubriori, et loco minus aspero, et injuvando situm superstes servetur.

§. 5. Indubium igitur spem foventes in Domino cujus est errantes in unum villo cogere, et dispersiones fratris congregare, quod bene instructo, quin imo aucto illic studiorum collegio, si, qui orthodoxa dogmata, et scientias in illo percipient doctrinis catholicis Ecclesiae, quae est columna veritatis corroborati alios, atque alios quosque erupi sacratum; illos monasterium ordinis Carthusianorum — Vallis Sanctae — nuncupatum, ejusque litulum, et qualitatem regularem ipsius ordinis illud ab omni subiectione, et superioritate pro tempore existentis prioris generalis ejusdem ordinis penitus, et omnino eximentes, et sejungetes una cum ecclesia, domo regulari, omnibusque et singulis bonis: jurebus, actionibus, creditis; ac etiam substitutionibus, ita quod supra ecclesiam, domum hactenus regularem, et bona, jura, actiones, creditis, ac etiam substitutiones, et in illis singulis nullum amplius jura ordini Carthusianorum competat ad infrascriptos effectus apostolica auctoritate ipsarum tenore praesentium in perpetuum suppressimus, et extinguimus.

§. 6. Quoniam vero haud alius quam ut in meliorem usum bona, et proventus converteremus ad haec paragenda fuimus fore impulsus, ideo ad rem juxta mentem Nostram in singulis suis partibus perfectendam venerabili fratri Nostro Joanni Baptistae archiepiscopo Iconensi Nostro, et apostolice Sedis apud pagos Helvetiorum catholicos nuncio per praesentes committimus, et mandamus, ut ipso Nostro, et apostolice Sedis nomine veram, realem, et actualem possessionem ecclesiae, domus, bonorum, et rerum omnium mobilium, et immobilium modo suppressi monasterii — Vallis Sanctae — una cum illius jurebus adscriptor, ac fidelem, et legalem descriptionem omnium

Deputatus ad
executionem hujus
litterarum spec
salutarem.

Statim colle
giis deinde
lat.

Provisio par
ticulari pro
suppressione
monasterii
tam ordinis
Carthusianorum.

In a. s. s. s.
B. P. s. s. s.
s. s. s.
Locutus
est Noster
et illius pre
sentia com
menda.

bonorum, et rerum confici curet. Quibus expletis ipsos ordinis Carthusianorum professores, qui in modo suppresso monasterio mansionem habebant, ad alia monasteria illis ab eodem Joanne Baptista archiepiscopo, et nuntio cum consensu prioris generalis presenti assignanda relicta eorundem professorum particulari usui libris, et rebus mobilibus, conclaviumque incolebant decenter transferat, expensas vero ad hoc quomodolibet opportunas ab studiorum collegio subministrandas esse praescribat, et de facto ab illo subiri faciat.

§. 7. Porro ecclesiam illius monasterii — Vallis Sanctae — Omnipotenti Deo in honorem s. Andreæ apostoli dicatam, nec non aedificium, claustrumque Carthusianorum constituens, ac etiam bibliothecam, et communia suppellectilia monasterii, nec non partem aliquam suppellectilium, et vasorum sacrorum etiam ex argenti, quae ipso Joanne Baptista archiepiscopo ad decorem ecclesiae duxerit conventientia, cum hoc tamen quod divinus in illa citius saltem diebus festis servetur ipsi Sculteto, et sonatui, ac consilio auctoritate Nostra in perpetuum concedat, et elargiatur. Praeterea quoddam creditum, sive credita, quae extra territorium Friburgense ad monasterium Vallis Sanctae competere asseritur, una cum eorum fructibus decursis, et non solutis in eodem Sculteto, seu sonatu, et consilio auctoritate etiam Nostra transferat, ita quod ex juribus monasterii suppressi ipsi Sculteto seu sonatu, et consilio credita hujusmodi tamquam publici aerarii effecta illa non modo, sed etiam fructus decursus, et non minus rite exigere queant, et valeant, atque ad effectum hujusmodi nuntia authentica documenta credita praemissa concernentia Sculteto, seu sonatu, et consilio praedictis tradenda erant, et converso vero pro parte ipsorum sonatui, seu sonatu, et consilio cedi debeat in favorem ejusdem collegii studiorum quoddam partim vetustum publici aerarii creditum viginti mille coronatorum illarum partitionum monetariorum, et quidemque aliud creditum adversus idem collegium praetensum, censum, et extinctum censatur sumptibus quoque ejusdem aerarii sustentari debeat quidam ordinis Carthusiani professor cognomine Moret, qui modo est mente captus, atque ad id aerarium teneatur usque ad expletam illius curationem.

§. 8. Ad consulendum autem indemnitati

alterius monasterii — Partis Dei — denominati, ac etiam in illius profectum idem Joannes Baptista archiepiscopus, et nuntius omnes vineas, quas in territorio, et ditione Bernae suppressum monasterium Vallis Sanctae possidebat, cum hoc tamen quod expensis monasterii Partis Dei sustentari debeant ii ordinis Carthusiensis professores, qui ex suppresso monasterio alii translati fuerint, ac etiam supranominatum Moret si convalescit, exceptis ex ipsis prout infra duobus eidem monasterio Partis Dei simili auctoritate perpetuo uniat, annexat, et incorporet, eidem pariter monasterio Partis Dei illa concedat, et tribuat sacra suppellectilia, et vasa ecclesiae ejusdemque speciei, et qualitatis, quae in suppresso monasterio non duxerit relinquenda.

§. 9. Satis tamen apostolicum ministerium Nostrum explevisse minime videremur, nisi etiam modo venerabili fratri Nostro episcopo Lausansen si post cuique cognitis bonorum ejus mensae passas jecturas aliquod quamvis impar comparemus subsidium. Ipsi propterea Joanni Baptistae archiepiscopo praecipimus, ut redditus, et annuus proventus in pecunia numerata consistentes, qui ad suppressum modo monasterium pertinent, et juxta regionis idioma denominantur — Rentes constitutos — aut Constitutionis de Rentes — pensae episcopali Lausansen si in ipsis, et pro tempore existentis episcopi Lausansen si subordinationem auctoritate Nostra perpetuo cum infrascripto tamen temporali onere applicet, et appropriet; ac curet, eidem moderno episcopo scripturas omnes et publica documenta, redditus, et proventus hujusmodi concernentia tradantur in episcopali archivio servanda; onus autem erit ejusdem episcopi annum praestationem sexcentum librarum monetae Galliarum, vel eam summam ipsi Joanni archiepiscopo benevisam duobus ex ordinis Carthusianorum professoribus usque modo in suppresso monasterio degentibus, et ab eodem Joanne Baptista archiepiscopo designandi, donec illi, et alteri naturaliter vixerit absque exceptione aliqua persolvere, et effectivo subministrare.

§. 10. Jam vero praescriptis istis, quae ad sollicitorem totius negotii exitum conducere cognovimus, modo ad praecipuum finem nimirum collegii studiorum dotissimum sollicitudinis Nostrae opus convertentes ipsi Joanni Baptistae archiepiscopo, et nuntio praecipimus pa-

Consulendum
indemnitati
monasterii
Partis Dei.

Dispositio
subditi la-
vare episcopo,
Lausansen si.

Dispositio
subditi la-
vare episcopo,
Lausansen si.

riter, et mandamus, ut omnia, et singula superstantia bona, praedia; alias vineae, domus, cañones, census annuos, quascunque praestationes, credita si quae sunt, praeter ea quae publico avario, ut supra, cedenda esse disposuimus, et assensum sumus, actiones, jura etiam succedendi, substitutiones quoque, et alia quaecumque jura ubique locorum existentia usque modo ad monasterium Vallis Sanctae per praesentes suppressum et ab eo, ejusque priore, et ordinis Carthusianorum professoribus praetensa cum infrascriptis tamen, ut infra, praescribendis oneribus, et obligationibus eidem studiosiorum collegio in illius dotis augmentum praesentium Nostrarum litterarum vi perpetuo pariter uniat, annexat, et incorporat, atque ejusdem collegii moderatoribus libros, scripturas, et documenta quaecumque bona; et jura unita concernentia tradat; overa autem necessario subeunda ea erunt, ut praecipue legata pia etiam celebrationis oneris, si quae sint, ut antea adimpleantur sumptibus siquidem collegii duobus concionatoribus uni videlicet Gallico, in propria ecclesia s. Michaelis, et alteri Germanicae nationum in collegiata ecclesia s. Nicolai ejusdem pagi solitum honorarium imponi debeat.

Ampliatio
subscriptorum
inordinata
leg. v.

§. 14. Item praeter scientias, quas actu in eodem collegio edocentur, quae aliae addi debeant cathedrae, una nimirum sacrae Scripturae, et altera ecclesiasticae historiae, ad quas sustinendas si antecessor vero idoneus reperiretur, uni eorumque personae tribui possent: alia minus duae distinctae eligantur personae. Ita quoque ad hoc, ut deficientibus praeproptibus alios subrogandos deesse minime contingat, jure erit collegii onus duos juvenes ad percipiendas scientias idoneos, et clericali saltem characteri insignitos ad publicas Germaniae, et Galliarum studiosiorum universitates mittere, eisque alimentis congruis suppeditare, ut scientiis, et idiomatibus instructi alios postquam redderint docere valeant.

Mendacium
fuisse vultu
apostolicum
relativum,
et unum
fuisse
vultu
vultu

§. 12. Ceterum ne aliquod in actu executionis praesentium suboritur, dubium videtur Joanni Baptista archiepiscopo et nuntio, cuius in Domino plenam foremus fiduciam omnem tribuimus facultatem, ut ipse pro sui prudentia praemissa gerens, agat quidquid etiam juxta contingenter circumstantias duxerit dispendendum, atque praesentes litteras solemniter publicas, faciat illas, omniaque, et sin-

gula in eis contenta ab omnibus integre observari, illosque, quorum favorem concernunt, iis pacifico frui, et gaudere, non permittens eos a quoquam indebite molestari, contradictores quoslibet per opportuna juris, et facti remedia, ac etiam censuras appellationes postposita compescendo.

§. 13. Praesentes autem litteras, et in eis contenta quaecumque nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, etiam ex eo quod causae propter quas praesentes emanaverint sufficienter adductae, et verificatae, vel quicunque circa praemissa interesse habentes, vel habere praetendentes ad id vocati, citati, et auditii non fuerint, aut quocumque alio defectu etiam substantiali oñari, impugnari, limitari, modificari, in jus, vel controversiam vocari, ad viam, et terminos juris reduci, aut adversus illas quodcumque juris, facti vel gratiae remedium intentari, vel impetrari nullatenus umquam possit; sed semper, et perpetuo firmas, validas, et efficaces esse, et fore, sacrosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, et e converso ab illis ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum etiam inviolabiliter observari debere, neque illas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum generalibus revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aliisque contrariis dispositionibus pro tempore factis, vel faciendis nunquam comprehendi, sed semper ab illis accipi, suscipere, plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere.

§. 14. Sicque et cum alias per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam ad latere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuntios, sublata eis quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate iudicari, et definiri debere, et quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contrigerit attemptari firmiter et inane decernimus.

§. 15. Non obstantibus Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de unionibus, et suppressionibus committendis, vocatis quorum interest, et de exprimendo valore honorum ecclesiasticorum tam vivendorum, quam illius, cui uniri petitur, et quatenus opus sit de jure quaevis non tollendo, ac Lateranensis concilii

Tollit
omni
inter
pro
modum
quod
imphe
rent
potest
ad
obscure
dum
littera
rum
efficac
omni.

Clavibus
sub
blata, et
de
arum
inve
ntum.

Delegatis
contrariis
fuit.

postremo celebrati suppressiones, et uniones perpetuas nisi in casibus a jure permixtis fieri prohibeatis, aliisque etiam in universalibus conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis Cartusianorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et liberis apostolicis eidem ordini Cartusianorum, ejusque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus clausulis, et irritantibus, ac aliis decretis in genere, vel in specie forsitan in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si pro illarum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quocumque alia expressio habenda, aut etiam aliqua eia exquisita forma ad hoc servanda foret eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, et forma in illis tradita observata inseri forent eisdem praesentibus pro insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum tantum latissimo, et plenissimo, ac specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice duntaxat praesentium Nostrarum litterarum serio derogamus, contrariis quibuscumque. Volumus autem quod eandem praesentium transumptis etiam impressis charactero alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in judicio, et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae, vel autem.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae exemptionis, sequectionis, suppressionis, extinctionis, commissionis, mandati, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Dat. Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septagesimo septimo, decimo sexto kalendas martii, Pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXIII.

Hortatio, ut capitulum nunc jure sibi competentis eligendi episcopum a sancta Sede confirmandum.

Dilectis filiis capitulo et canonicis cathedralis ecclesiae Olmutzensis.

Pius PP. VI.

Dilecti filii salutem et apostolicam benedictionem.

Quum, quae suscepta jam pridem fuerant ad istius amplissimae diocesis utilitatem consilia, nunc ad exitum vergant, damus has ad vos litteras, dilecti filii, ut vobis significemus rupe Nos ne amplius vestro eligendi episcopo jure uti differatis, a cujus juris usu, litterarum vigore, quas praedecessor Noster mense junii anni 1773 ad vos dedit, hacenus opportune vos retineatis. Necessarium, quae intercessit, moram sollicitudine jam, ac diligentia vestra pensata, constitutaque comitiorum die, cum vobis per canonica suffragia de more designate episcopum, quem Nos simus Nostro, et apostolicae hujus sedis judicio perlibenter approbaturi. Vos ipsi pro vestra prudentia optime cognoscere potestis, qualem, quamque praestantem pietate, virtute, ac religionis studia antistitem haec tempora praecipue a vobis exigant, atque expectent; et si istius diocesis fines pascendo Dominico gregi multo, quam antea erant, in postquam accommodatior, atque hac ex parte expeditior episcopatus cura, non minus tamen nobis potissimum summa in ipso esse debuit sedulitas, ac vigilantia, summa in custodiendis commissis sibi ovibus fides. Vestrum itaque jam est nunc maxime declarare, omnibus sepositis humanis affectionibus, vos ad divinam promovendam gloriam unico conversos esse, eumque in modum pristinum vestram laudem tueri, ac etiam simplicare, et apud Nosmetipsos, qui id Nobis amplissime de vestra aspiciente pollicemur, et apud augustissimam imperatricem regiam, cujus nunc maxime, potissimaeque sunt de istarum animarum incoluntate cogitationes ac curae. Ac ut divini Spiritus afflatu electionem vestram moderemini, coelestis gratiae auspiciis vobis, dilecti filii, universoque capitulo vestro, aposto-

Plur. 4. r. 5.
Juli. 1777.
Anno III.

Scientia per-
nalis.

licam beneficentiam peramanter impartitur. Datum Ronae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris, die quinta julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXIV.

Not. die 11.
publ. 1777.
Anno III.

Dismembratio nonnullorum locorum a dioecesi Ariminensi, eorumque subjectio ecclesiae Caesariensi.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Grave nimis cum sit etiam angelicis humeris formidandum episcopale onus ad illud aptus ferendum valde noscitur expedire circa quamlibet episcopalem sedem, ita dioecesim adhaerere, ut illius pars potius quam ei a quo longius distat limitrophis subit episcopo; hac enim servata propinquiorum locorum assignatione, qui in partem apostolicæ sollicitudinis Nostræ sunt vocati, promptius in animarum salutem curam, industriam, et labores suos impendant, atque uberes in agro Domini eis attributo fructus procurare non desinant. Quare Nos summa divina bonitate universis praesidentes Ecclesiae, ut felici, ac expedito populorum spirituali regimini consulamus juxta occurrentes opportunitates hanc dioecesim assignationes unicuique episcopali sedi accomodare non omittimus.

Ratio prae-
sentis di-
smembratio-
nis.

§. 2. Compertum quidem, exploratumque Nobis est ecclesiae Ariminensis dioecesim late potentem quam plura oppida, terras, et loca incolis repleta completi, cumque eorum nonnullae paræciae, aliaeque ecclesiae una cum publicis oratoriis a civitate Ariminensi plura per millaria sint distanti, verum civitati Caesariensi, quae, ut verbis felicis recordationis Sixti pp. V. praedecessoris Nostri utimur, felicem Nostris dedit ortum natalibus, ita proximae sit, et fere adiacentes, ut ad illam, quatenus est circiter duarum horarum spatium commode possit accedi. Animo propterea reputavimus, quod ex dioecesi pars si Caesariensi attribueretur antistiti, cui admodum an-

gusta subest dioecesis magis appropiis in ea regione locorum esset distributio, ad hoc, ut cuique praesuli datum sit pastoralis sui muneri facilius incumbere, et animarum rectores, clerus quoque, ac populus in spiritualibus, temporalibusque indigentis quavis anni tempore ad proprium patrem, et iudicem absque gravi incommodo confugare valeant.

§. 3. Nos igitur vacante modo Ariminensi episcopali sede, antequam novus a Nobis ordinetur episcopus, ita dioecesim futuro praesuli committentiam aptare intendimus, ut quampluribus Ariminensi ecclesiae remanentibus conspicuis, et uberis redditus paræciis, qui fidelis mysteriorum Dei dispensator erit demandandum munus apprime valeat exercere, atque illius opera magis, magisque in illa dioecesi divinus augeatur cultus, animarumque salus adjuvetur: motu idcirco Nostro proprio, et ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine in primis saecularem, et forsitan insignem collegiatam, quae etiam parochialis est sancti Christophori oppidi Longiani et in illius territorio sancti Apollinaris archiepiscopiteratum nuncupatum Montis Galli, et sancti Andree etiam archiepiscopiteratum nuncupatum de Bargnano cum ei annexa sanctae Mariae de Massa Teonitiae abbatiam nuncupatae prope Rigosam a pro tempore existentibus capitulo et canonicis ecclesiae Ariminensis dependentem, et in alio territorio sancti Petri Montis Novi sitam dictas collegiatas ecclesias. Item sanctae Agulae archiepiscopiteratum pariter nuncupatum loci Montiani. Pariter sancti Laurentii loci Gatei, et extra illum aliam sancti Angeli. Ac denique sancti Egidii abbatiam archiepiscopiteratum quoque nuncupatum loci Bosae in territorio Gambellulae parochiales respective ecclesias, earumque circuitus, et ambitus parochiales per integros eorum limites cum omnibus, et singulis aliis ecclesiis, et oratoriis, conventibus, hospitibus regularium praeterque locis infra limites ipsarum parochialium ecclesiarum modo, et in futurum existentibus. Nec non dictas collegiatas ecclesias dignitates, et canonicos, ipsarumque parochialium ecclesiarum rectores, ac quoscumque presbyteros, et clerus omnem, nec non populum infra eodem limites de praesenti commorantes, et commoratorios, quae, et qui, hactenus episcopo Ariminensi pro tempore existenti, ejusque ordinariæ jurisdictioni subjecta, et subiecti,

Tunc di-
smembratio
nis, et trans-
missio a Ju-
reisdictione
episcopi Ari-
minensis.

atque de ejus diocesi fuere omni ab Ariminensis episcopi jurisdictione, et ab illius diocesi positus, et omnino apostolica Nostra auctoritate ipsarum vigore presentium perpetuo dismembramus, sejungimus, separamus, ac dividimus, atque ab Ariminensis episcopi superioritate, jurisdictione, potestate, subiectione, visitatione, ac correctione, et quibusvis aliis juribus episcopalibus Ariminensis ecclesiae etiam decimas quascunque, proventus, aliaque jura persolvendi prorsus, et omnino perpetuo pariter eximimus, et liberamus.

§. 4. Itaque, ut praeforitur, dismembratis, eandem collegiatam, omnesque, et singulas supra enunciatis parochiales, et earum circuitus, et ambitus per integros ipsarum limites cum omnibus, et singulis aliis ecclesiis, oratoriis, conventibus, hospitalis regularium, plisque locis infra limites ipsarum parochialium ecclesiarum modo, et in futurum existentibus: illidemque dignitates, et canonicos, rectores, et quoscumque presbyteros, et clerum omnem, et populum inibi nunc, et pro tempore degentes Casentensis ecclesiae, illiusque venerabili fratri Nostro moderno, ac pro tempore existenti episcopo, et illius ordinariae jurisdictioni, auctoritati, et potestati, collationi quoque, et visitationi, ac correctioni, nec non quibusvis omnibus, et singulis actibus, qui episcopalis ordinis sunt, et episcopi in sua quisque diocesi de jure, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet agere, et facere, ac quibus uti solent, et possunt, nec non etiam cum quibusvis juribus, decimis, et proventus ex ipsa ecclesia ab antedicto episcopo Ariminensi haecenus percipi solitis omnino perpetuo assignamus, subjicimus, supponimus, et plenarie concedimus, omnibusque, et singulis dignitates obtinentibus, ac ecclesiarum rectoribus, et parochis, ac presbyteris, et clericis, incolisque quibuscunque, et ipsi moderno, et pro tempore existenti episcopo Casentensi tamquam proprio eorum ordinario in omnibus pareant, et obediant etiam perpetuo praecipimus, et mandamus.

§. 5. Praesentes autem litteras etiam ex eo, quod quicumque in praemissis interesse habentes, vel habere praetendentes ad id vocati, et auditi non fuerint, sed etiam ex eo, quod Ariminensis ecclesiae modo pastoris solatio destituta existit, de subreptione, vel obreptione, aut vultuaria vitio, seu intentionis Nostrae,

vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus, vel consuetudinem vocari, aut adversus illos quodcumque juris, vel facti remedium impetrari posse, nec alios sub quibusvis generalibus derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, et quae fierent, comprehendendi, sed tamquam ad prosperam populorum spirituale regimen in salutem animarum editas, et emanatas semper ab illis excipi, validasque, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, sique ab omnibus censei.

§. 6. Ita quoque per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vices legatos, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definituri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit stentari, irritum, et inane decernimus.

§. 7. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de jure quesito non tollendo, et de volonibus, ac dismembrationibus committendis ad partes, vocatis, quorum interest, ac de praestando consensu in similibus unionibus, et dismembrationibus, aliisque constitutionibus apostolicis, ac etiam in universalibus, et provincialibus conciliis editis generalibus, vel speciebus constitutionibus, ecclesiaeque Ariminensi privilegiis; indultis quoque, et literis apostolicis, ejusque praesuli, ac capitulo, et canonicis, ac civitati Ariminensi etiam specifica, et expressa, atque individua mentione dignis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, et irritantibus, ac aliis decretis in genera, vel in specie etiam motu simili, ac consistorialiter in contrarium praemissorum forsan concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifice, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quovis alia expressio habeenda, aut alia quaevis exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores, formas, et clausulas praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac

Clauula sublati, et de volonibus, ac dismembrationibus.

Derogatio contrarium.

Littera de auctoritate subreptionis jurisdictionis episcopi Casentensis.

Omnis juris remedium tollitur non pro tempore litterarum.

ope honorum, et proventuum unius, et alterius confraternitatum, quarum primam penitus tollere magis opportunum arbitraris novo conservatorio dotationis primordia tribuere dignaeretur.

§. 3. Nos autem audito prius dilecto filio Nostro Bernardino Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Honorati nuncupato, tunc congregationi venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum a secretis, cui negotium bec mature expendendum injunxeramus juxta decretum in audientia Nostra sub die vigesima tertia proximo elapsi mensis maji amanatum votis suis annuendum censuimus.

§. 4. Manus igitur dispensatoris fidelis, et prudentis bonorum temporalium ad ecclesiam, et locum pia pertinentium, prout constituit Nos Dominus super familiam suam exequi volentes, atque quam plures ex ejusdem conservatorij Institutione eidem civitati, et diocesi obventuras prospectas habentes utilitates, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut supra euncialiam confraternitatem sancti Rochi in ipsa civitate, ut praefertur, erectam, illiusque statutam, essentiam, et denominationem, ac omnia, et singula illius officia, et ministeria, nec non statuta, consuetudines, et decreta etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roborata, pariterque privilegia, et indulta generalia, et specialia, si quae sint, eidem confraternitati sancti Rochi, illiusque confratribus tam in spiritualibus, quam in temporalibus etiam oneroso, aut aliam ex quovis titulo forsitan necessario exprimentendo apostolica, vel alia quavis auctoritate concessa, quorum omnium tenores praesentibus per expressis haberi volumus, ipsarum praesentium vigore apostolica auctoritate perpetuo dissolvās, supprimas, extinguas, ac casses, et aboleas.

§. 5. Porro eadem confraternitas sic dissoluta, et extincta omnia, et singula bona mobilia, stabilia, et remota in eadem civitate, et ubique existentia in quibuscumque rebus consistencia, et undecumque provenientia, et ad suppressam confraternitatem spectantia, jura etiam tam activa, quam passiva, et actiones quaecumque reales, personales, et mixtas eidem suppressae confraternitati nunc, et in

posterum quomodolibet forsan competentes, quaeque competere possent etiam ad effectum accedendi in eodem gradu in quibuscumque substitutionibus quovis modo fursan ordinatis, jus quoque assignandi, et distribuendi dotalia subsidia puelis eidem suppressae confraternitati haecnonis competens, eidem conservatorio, et pro eo illius deputatis in ea deputatis etiam pro tempore existentibus auctoritate Nostra perpetuo pariter concedas, et applicas, approprias, ac respective unias, annectas, et incorpores, idemque conservatorium suppressae confraternitati in praesentis omnibus plenarie subrogas, et substitutas, ita quod licet ejusdem conservatorii administratoribus praedictis veram, realem, et actualem possessionem omnium, et singulorum bonorum, rerum, et proprietatum, aliorumque praedictorum ubicumque sitarum, et quocumque vocabulo nuncupatorum, et in quacumque re consistentium per se, vel aliam, seu alios ejusdem conservatorii nomine libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, et emolumenta quaecumque exigere, percipere, levare, arrendare, locare, dislocare, administrare, et supportatis singulis legis pmiis, et obligationibus, ac oneribus etiam distributionis dotalium subsidiorum, quod reliquum erit in ipsius conservatorii usum, et utilitatem convertere debeant, et teneantur.

§. 6. Praeterea cum sequata praenominorum extinctae confraternitatis bonorum applicatione nimis exiguum illi obventurum sit subsidium, ideo eidem fraternitati tuae per praesentes itidem committimus, et mandamus, ut eidem conservatorio id totum, quod ex omnibus, et singulis bonis, annuisque proventibus alterius confraternitatis sub invocatione sanctissimi Sacramenti in dicta terra annis singulis, deductis tamen omnibus oneribus, et necessariis expensis supererit in ejusdem conservatorii usum, et puellarum inibi degentium alimoniam contravertendum auctoritate pariter Nostra etiam perpetuo reserves, et assigns, atque ad effectum hujusmodi omnes fraternitatis tuae, tuisque successoribus Aeternam ecclesiam pro tempore moderantibus facultates impertimur, eandem confraternitatem sanctissimi Sacramenti ad redditionem rationis ejus proventus annis singulis adigendi ad hoc, et superextablis summas, vel saltem supradictas

Sacra congregatio negotiorum episcoporum, et regularium praepositi, conservatores et assignatores locorum, et appropinquandi eorum erant.

Episcopo constitutus, et confraternitatem a sancto Rochi super prius, et dissolutam.

Dissoluta confraternitas sancti Rochi, et jura eiusdem novo conservatorio assignantur.

Eidem conservatorio assignatur quodlibet supererit ex bonis extinctae confraternitatis ac conservatorii deductis oneribus.

rum annuorum scutorum septuaginta septem ejusdem monetae beneficio idem conservatorium valent gaudere.

Podlirca-
stro Montia-
ni qui conce-
ditur pro-
prio adma-
nem in con-
servatorio.

§. 7. Verum ipsam fraternitatem tuam, ac successoris praedicti hortamur, et si puellae aliquae ex eodem castro optimae indolis, bonisque moribus instructae, atque ad multiplices artes addiscendas idoneae, in illud recipi, et optaturae sint, eas voti compotes efficias, et efficiant.

Omnis huius
servitium
tollitur et
plena decem-
atur liber-
tas.

§. 8. Praesentes autem literas, omniaque, et singula in eis contenta, etiam ex eo, quod utraque confraternitas, illarumque officiales, et quicumque alii in praemissis, seu eorum aliqui interesse habentes, seu habere praetendentes, praemissis non consenserint, atque ad eas vocati, et auditi fuerint, nullo unquam tempore do subreptionis, vel obreptionis, seu doli, aut invaliditatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel alio quovis etiam enormis laesionis defectu notari, impugnari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodecumque juris, facti, vel iustitiae remedium impetrari, aut impetrato, vel concessio quompiam uti posse, neque easdem praesentes sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, vel aliis contrariis dispositionibus per tempore faciendis comprehendere, sed semper perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suisque plenariis, et integros effectus sortiri, et obtinere debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Omnibus in
contrariis
faciendis
derogatur.

§. 9. Non obstantibus, quatenus opus sit, de non tollendo iure quavis, de suppressionibus, et dismembrationibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et da exprimendo vero ambuo valore, aliisque Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, ac postremi Lateranensis concilii disambuationes, et applicationes perpetuas nisi in casibus a iure permixtis fieri prohibentis, nec non felices recordationis Pauli II., Pauli IV., Pii V., Sixti etiam V., aliarumque Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et annatas, ac quindecim camerarum, et cancellariae apostolicae solvi praedictibus, necnon recordationis memoriae Pii pp. IV. praedecessoris iidem Nostri de gratia

interesse ejusdem camerae quomodolibet concernentibus in eadem camera registrandis, et insinuandis, et quibusvis aliis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quibusvis fundationibus, et erectionibus, nec non quorumvis benefactorum, et testatorum dispositionibus, sive donationibus, aliisque ultimis voluntatibus cum quibuscumque conditionibus et legibus etiam caducitatis, et subrogationis alterius operis pii adscriptis, atque statutis, quibus omnibus, et singulis eorum totis tenoribus, et formis, etiam si de illis specialis, specifica, et individua mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum teneres ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, praesentibus inserti furent, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat latissime, et planissime, ac specilliter, et expresse derogamus, illaque ad effectum praesentium commutamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, quinto idus juli, pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXVI.

Dat. die 18.
juli 1777.
Anno III.

Erectio cathedralis ecclesiae Crisossii
ritus greci.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Charitas illa, qua Christus Dominus dilexit Nos, quamque ad invicem a Nobis et servari tantopere commendavit, et apostolus gentium vinculum esse perfectionis asseruit, a pastorali quod gerimus exitu officio, ut omnes in Christo filios ita prosequi debeamus affectu, ut si eorum aliquis a matris Ecclesiae sponsae Nostrae sinu longe aberravit, omnem impendamus laborem, et operam, ut tanquam perditam ovem, quem coelestis paster postquam invenerat super humeros posuit, ad Ecclesiam ipsam maximo cum gaudio denique reducat.

Procedim.

Expositio re-
lucens, quae
ad avaritiam
rigoris
dilectum
reparatur.

§. 2. Cum itaque sicut accepimus charissimam in Christo filiam Nostram Mariam Theresiam imperatrix vidua, ac Hungariae et Bosniae regina apostolica, ut tam ad confirmandos in remotissimis aut regi Hungariae praedictae, et illi annexarum provinciarum partibus in sacra unione Christianifideles graeci ritus unitos, quam ad alios in sanctae matris Ecclesiae sinum reducendos, nec non ad amovendas quascunque schismaticorum praesulum, velutias vicariatum apostolicum graecum pro regno Croatiae jamdiu designatum per Nos, et Sedem apostolicam in episcopatum graeco-catholicum in oppido civitate nuncupato Crisienti ad animas eorumdem Christianifidelium orientalis ecclesiae ritui additas, adeoque graeco-catholicos erigi vrbemester desiderat, prout regis suis literis Nobis datis clarius exposuit.

Trans-
mittitur.

§. 3. Nos ad dilecti filii magistri Petri Mariae Nigroni in nraque signatura Nostra referendarii, et infrascriptae congregationis secretarii relationem, et auditu prius super huiusmodi petitione congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praepositae consilio, ac dilecti pariter filii Nostri, et ejusdem Sedis apostolicae nunci in civitate Viennensi commorantis informatione, et voto, tam ejusdem Mariae Theresiae reginae apostolicae desiderio obsecundare, ejusque desuper obialis precibus annuere, ac omnem graeci ritus uniti nationem quantum in Domino licuerit specialibus gratis et favoribus prosequi, ejusque speciali bono consulere volentes, moto proprio, et ex certa scientia officium dicti vicariatus apostolici, illiusque titulum et denominationem apostolica auctoritate perpetuo penitus supprimimus, et extinguimus; illoque sic suppresso et extincto oppidum Crisienne praedictum civitatis episcopalis titulu et honore eadem apostolica auctoritate etiam perpetuo decoramus; dictumque vicariatuum apostolicum per Nos, ut praefertur, suppressum, et extinctum de apostolicae potestate plenitudine in episcopatum graeco-catholicum unitum, nec non ecclesiam in dicto oppido sitam, et a praedicto nuncio Viennensi resignandam in ecclesiam cathedralem Crisientem graeci ritus uniti pro nro episcopo Crisienti praefati ritus graeci uniti, qui ejusdem episcopatibus insignis, privilegiis, et praerogativis eisdem modo, et forma quibus ceteri episcopus, et respective episcopi graeci

ei ritus uniti perfrauentur, et gaudent cum omnimoda jurisdictione episcopali in Graecos omnes unitos in dicto oppido Crisienti per Nos episcopatu rivitatis titulo et honore, ut praefertur, decorato extantes, alisque loca, et terras, quae pro infrascripta dioecesi futuri episcopi Crisientis graeci ritus uniti hujusmodi, et infra decernuntur perfruantur, et gaudeant dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus et instituiamus.

Constitutio
dote ecclie
vrae cathedrae.

§. 4. Ac pro ejusdem cathedrae ecclesiae Crisientis per Nos ut praefertur erectae dote, et ad dignitatem episcopalem decenter tuendam summam sex millium florenorum movetas illarum partium a praedicta Maria Theresia regina apostolica in tot bonis stabilibus attributam, constitutisque vicarie et missionario per Slavoniam, et comitatum Bachiensem duobus libidem consistorialibus in qualitate missionariorum.

Erigitur
seminarium.

§. 5. Ac denique sufficienti clericorum seminario quibus eadem Maria Theresia regina apostolica liberaliter prospexit apostolica auctoritate item perpetuo assignamus, decernentes quod in dicta civitate Crisienti domus episcopalis constituitur pro decenti futuri episcopi Crisientis graeci ritus uniti hujusmodi habitatioque, et in praedicta cathedrali ecclesia Crisienti per Nos, ut praefertur, erecta, presbyteri saecularis, seu monachi ejusdem ritus graeci uniti, dummodo non adsint ad praesens instituantur, qui in dicta cathedrali ecclesia Crisienti, et per Nos ut praefertur erectae capituli, et canonicorum, aliorumque in divinis deservientium ministrorum vices impliant, illorumque officio respective fungantur.

Exco-
municatio
prohibetur.

§. 6. Pro dioecesi vero ejusdem futuri episcopi Crisientis graeci ritus uniti hujusmodi limites ejusdem dioecesis per Croatiae, et Slavoniam, nec non districtum Siebelburgensem, partemque Hungariae, adeoque in dioecibus Bosniae, et Sirmiensi, ac Quinque Ecclesiensi, qua parte illa in Slavoniam protenditur latini ritus, quoad populum tamen orientalis ecclesiae ritui graeco unito praedicto additum eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo concedimus et assignamus.

San-
cti episcopi
regibus
Hungariae
conceditur.

§. 7. Ac insuper eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in dicto Hungariae regno successoribus regibus suis nominandi, seu praesentandi infra tempus a jure praefixum Nobis, et Romano pontifici pro temporis

existenti personam idoneam ad dictam catholicam ecclesiam Crisiensem per Nos, ut praefertur, erectam, ita tamen ut de illa a primaeva erectione praedicta vacante, et pro prima vice, et in posterum in futuris illius vacationibus ad nominationem, seu praesentationem eandem per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices debeat provideri, ea tamen lege, ut tam futurus episcopus Crisiensis in dicta ecclesia cathedrali Crisiensi per Nos, ut praefertur, erecta, et a primaeva illius erectione huiusmodi, ut praefertur, vacante, primo instituendus quam ejus in praedicta cathedrali ecclesia Crisiensi, ut praefertur, erecta, episcopi successores omnes nullo unquam tempore ordinariae jurisdictioni pro tempore existentis episcopi Zagabriensis praedictum aliquid inferre praesumant, sed jurisdictionem suam ordinariam in clerum dumtaxat, ac populum Ruthenorum graeci ritus uniti, aliosque qui eodem ritu, et rationem sequuntur, degentque tam in dicta civitate Crisiensi, quam in aliis locis pro dioecesi ejusdem futuri episcopi Crisiensis, ut supra, assignatis simpliciter exercere valeant, exacte servantes et adimplentes decreta omnia congregationis venerabilium fratrum Nostorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis de Propaganda Fide praeposita hactenus edita, vel edenda quoad Graecos, qui cum Latinis immixti vivunt, huic novae apostolicae provisioni non obstant dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo reservamus.

§. 8. Ac ulterius venerabili fratri Nostro moderno, et pro tempore existenti archiepiscopo Strigoniensi motu, et scientia similibus per praesentes mandamus, ut jurisdictionem omnem, quo jure metropolitico in ecclesias ei suffraganeas illius provinciae sibi competit in episcopatu quoque Crisiani dicti graeci ritus uniti pro tempore futurum plenarie exercent; ac propterea eidem moderno, et pro tempore existenti archiepiscopo Strigoniensi, ut ipse toties quoties sibi placuerit ea inquirere, et cognoscere, quae ad fidei puritatem, animarumque spiritus bonum noviter pertinere libere, et licite possit dicta apostolica auctoritate facultatem tribuimus et impartimur.

§. 9. Decernentes etiam praesentes semper et perpetuo validas, et efficaces esse ac fore, suasque integras, et plenarias effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos

hunc spectat, et spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quovismvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod causae propter quas eandem praesentes emanarunt ad ductae, verificateae, et justificatae non fuerint de subreptionis vel obreptionis, aut omissis, seu invaliditatis vitio, aut intencione Nostrae, seu quopiam alio quovismvis magno, substantiali, inexcogitabili, et inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem, et expressionem requirente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quoveis aliis servanda et adimplenda, servata, et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliquo resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa, etiam quovismvis justa, rationabili, juridica, legitima, pia, privilegiata, et tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario expremenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis ullibi appareret, seu aliis probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperi tionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet motu, scientia, et potestate plenitudine similibus concessio, impetrato, vel emanato quempiam uti, seu se juvare posse in iudicio, vel extra illud, neque eandem praesentes sub quibuscumque similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quodcumque, et in casum assumptis Nostrae et successorum Nostorum Romanorum pontificum ad summam apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestate plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, teoribus, et formis, ac cum quibuscumque clausulis, et decretis etiam in eis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, ac

Declinatio
non circa re-
ductionem
episcopi.

Declinatio
mixta.

data specialis mentio fiat editas, et in posterum edendas comprehendi, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illas emanabunt toties in priusnum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 10. Sicque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, et causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praeminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quocumque iustitia iudicari, et definiri debere; irritum quoque et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 11. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra et cancellariae apostolicae praedictae regula de iure quaesito non tollendo, aliaque in contrarium praemissorum, et in synodali-bus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, etiam modo scientia, et potestatis plenitudine similibus pro tempora concessis, et concedendis. Quibus omnibus, et singulis etiam prius illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque toto tenore specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quaelibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret teores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem praesentibus, pro plene et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse, nec

non opportune, et valide harum serie motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Volumus autem quod ecclesiae cathedralis Crisientis ritus graeci uniti praedicti per Nos, ut praefertur, erecta iuxta ejus redditus de more taxari, et huiusmodi taxa in libris camerarum apostolicae describi debeat; quodque in exequutores pro exequutione tamen earumdem praesentium dumtaxat nuncios Viennensis cum facultate etiam subdelegandi deputetur.

§. 13. Nulli ergo amplius hominum liceat hanc paginam Nostrae suspensionis, extinctionis, decorationis, erectionis, institutionis, assignationis, decreti, concessionis, reservationis, mandati, facultatis, impartitionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septagesimo septimo, quoto decimo kalendas julii, pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXVII.

Erectio cathedralis ecclesiae Sebarionensis

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Relata semper ab Ecclesia militanti in verbo illius, qui firmam supra petram aedificavit eam contra principem tenebrarum victoria, quemadmodum per elata, quandoque vero per novus et in sinu credentium episcopatus in medio aliorum veluti nova fidei testoria, ac propugnacula erutos ad custodiendam, et defendendam civitatem sanctam, ac vineam Domini electam fuit omni tempore non sine praedecessorum Nostrorum gaudio a Christifidelium spirituali progressu, ac solamine recognite. Nos itaque quos licet immerito ipsius Ecclesiae regimini constituit Dominus animo ceterum revolventes quam facile sit ex nonnullarum dio-

Proscriptum
de inscriptione
et redditi-
bus ecclesiae
in libro ca-
merarum apo-
stolicae.

Sanctis pro-
palia.

Dat. die 16.
Iulii 1775.
Anno III.

Procurator.

Decretum
irritum.

Derogatio
concordantia
vobis.

cesum amplitudine, ut oriantur abusus, quamque difficile eos inde sic ortos eliminare, et evellere. Ex debito ideo pastoralis officii no in medium prodeant apostolicae potestatis gladiopraevidentes cuiusque incommodum per novarum cathedralium erectiones, praecipue quum a regis ac generosi foemini de catholica fide optime merita sunt expetite viam praecludere satagimus, ut tandem benedicente Domino, qui exiguis incrementum dat lateres nostros omnes populi, et tenebris obvoluti, quod paravit Deus in aeternum lumen ad revelationem gentium proprius videre, sicut in universa terra unus tantum pastor, ac unum ovile Attisimo cum gratiarum actione valeant adesse.

§ 2. Cum itaque Nobis iontuerit, quod ob nimis Vesprimiensia, actum vacantia, ac alius Taurinensis et reliqui episcopatum Zagabriensis nimis amplas, easque diffusas iurisdictiones fieri non potest, ut unus respective illarum ecclesiarum episcopus per se tantum sium, ut par est, pastorale munus explere, ac singulorum Christianissimum sibi subiecturum spiritualibus indigentibus prospicere, et remediis incommodis quandoque inter ovile Christi contingentibus ea qua decet promptitudine afferre valeat, et ideo charissimas in Christo filia Nostra Maria Theresia imperatrix vidua, ac Hungariae, et Boemiae regina apostolica, quae pro ipsa catholica militanti Ecclesia semper illustrioribus dilanda tropaeis contra humani generis inimicum magis in dies se studiosam ostendit, insinuaverit Nobis, ut si a supradictis episcopatibus infrascripti comitatus per Nos ut infra perpetuo dismembrarentur, et intra illos videlicet in oppido infrascripto novus episcopatus erigeretur, opus quidem utile orthodoxae religioni, ac ipsi-met Christianis fidelibus juxta ejus agantia desideria perficeretur.

Discretio-
tis laetitia
omni di-
gnitate
et reveren-
tia obsequio
in op-
pido s. Ma-
rie episcopi.

§ 3. Nos audita prius super his congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus propositae sententia, nec non attenta peculiaribus circumstantiis, accedente ad haec omnia venerabilium fratrum Nostrorum modernorum Taurinensis, et Zagabriensis respective episcoporum consensu, tam pia ejusdem Mariae Theresiae reginae apostolicae desideria fovere, illisque desuper per quas literas Nobis datas oblati precibus elementer anuere volentes, motu proprio, et ex certa scien-

tia dominis comitatus, et districtis infrascripta Vesprimiensis, ac Taurinensis, et Zagabriensis respective diocesisibus penitus ac perpetuo tenora praesentium apostolica auctoritate dividimus, et separamus, ac oppidum Sabariense nuncupatum, quod acceperis beati Martini dum viveret episcopi patria extitit juxta canonicas sanctiones civitatis episcopalis titulo, et honore, dicta apostolica auctoritate perpetuo decoramus; nec non saecularem, et collegiatam ecclesiam in dicto oppido per Nos civitatis episcopalis titulo, ut praefertur, decorato, illiusque collegialitatis titulum, denominationem, naturam, et essentiam eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo supprimimus, et extinguimus; ipsamque collegiatam ecclesiam per Nos, ut praefertur, suppressam et extinctam una cum illius capitulum et praeposito, videlicet praepositarum, quae nobis principalis, ac lectorum lectoratum qui secunda, ac cantore cantorum, qui tertia, ac custode custodiatum, qui quarta respective dignitates canonicas nuncupatae existunt composito, ac subinde duobus aliis canonicis participatibus ex destinatis hanc in rem fundis augendo da apostolicae potestatis plenitudine, in ecclesiam cathedralem Sabariensem, qui omnibus episcopatibus insigniis, privilegiis, et praerogativis eisdem modo et forma, quibus caeteri episcopi praesertim Hungariae regni perfruuntur, et gaudent cum omnimoda iurisdictione in praedicta civitate Sabariensi, et in infrascripta diocesi, ut infra assignanda perfruatur; et gaudeat, eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus et instituiamus. Nec non praepositarum praedictam in majorem pontificalem; caeteras vero dignitates, seu canonicatus ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos ut praefertur suppressas, et extinctas cum dictis duobus aliis canonicatibus, quibus idem capitulum, ut praefertur, augetur in totidem dignitates, seu respective canonicatus ipsius cathedralis ecclesiae Sabariensis per Nos etiam, ut praefertur erectae subrogatas, et subrogatas, seu respective subrogatas esse, dicta apostolica auctoritate litidem perpetuo declaramus.

§ 4. Et pro dictae ecclesiae episcopalis Sabariensis per Nos ut praefertur erectae dote ad illius futuri episcopi pro tempore existentia pontificali dignitate decenter tonsandam, ex bonis videlicet dicti episcopatus Vesprimiensis dominium Szala Eger-mech, a vero episcopatus

Constitutio
dote eccle-
siae cathedra-
lis.

Taurinensi hujusmodi dominium Sabariense respectivo nuncupata, et ex eis obviantes proveniunt fore viginti milium florenorum notae illarum paritum in praedictis fudis immobilibus, et decimis, quos quidem proveniunt obtingentes ex parte domini Sabariensis praedicti illico novus episcopus Sabariensis praeposuit non percipiet; sed statim ac o manibus praedicti moderati episcopi Taurinensis legitimi possessoris pars praedicta honorum huic episcopatu destinata et liberata fuerit. Eosque vero de alio convenienti subsidio eidem futuro episcopo Sabariensi praedicta Maria Theresia regina apostolica prospiciet eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque constituimus et assignamus.

Dotatio
monasterii.

§. 5. Seminario autem clericorum pro illius mantenimento, seu dotazione partim episcopatus Taurinensis praedicti, partim vero ejusdem, ut praefertur, vacantis episcopatus Veszprimiensis, ac signanter domini Riliu nuncupati respectivo redditus apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo applicamus, et addicimus.

Descriptio
limitum
vires
diocesis.

§. 6. Et insuper pro diocesi futuri episcopi Sabariensis praedicti limites per totum comitatum Castriferrati, ac Prebensem districtum Szala-Egorzeghiensem, ut praefertur, nuncupatum in comitatu Szaladiensis hucusque ad diocesis Veszprimiensem praedictam pertinentem, exceptis tamen parochiis Eacsioni, Esabariensi, Szent-Laszloioni, et Szent-Javaniensi pro eadem diocesi Veszprimiensi ultro quoque relicti, adeoque cum reliquis unice parochiis Bagod, Benezod-Joldio, Harzbagii, Millo, Neva, Pászta-Magiarod, Szala-Egorzegh, Szala-Szent-Giorgii, Salomnar, Scitor, et Tarnok, respectivo nuncupatis, adeoque parochiis matricibus undecim, earumque filiabus: ex diocesi vero Zagabriensi in eodem comitatu Szaladiensis districtum Transmursum nuncupatum cum sexdecim parochiis, earumque filiabus ab eodem episcopatu, ut praefertur, dismembratum, intra ejus diocesis limites numerabit idem episcopatus centum et quadraginta quatuor parochiales matricis praeter numerosas eidem parochialibus adnexas filiales ecclesias dicta apostolica auctoritate ibidem perpetuo concedimus, et assignamus.

Quia praesentibus
episcopatus
regibus

§. 7. Nec non ipsi nominandi seu praesentandi a dicta Maria Theresia regina apostolica

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

ejusque in regno Hungariae praedicti successoribus regibus infra tempus a jure praefixum Nobis, et successoribus Nostris Romanis pontificibus pro tempore existentibus personam idoneam ad dictam ecclesiam episcopalem Sabariensem per Nos, ut praefertur, erectam a primaeva illius erectione vacantem tam pro prima vice, quam et in posterum in futuris illius vacationibus pari prorsus modo, quo ad Nojaonensem seu Pentanocentensem eandem episcopi aliarum cathedralium ecclesiarum in praefate regno Hungariae existentium a Sede apostolica praedicta praefici consueverunt, cum ea tamen lege, quod tam praedictus futurus episcopus Sabariensis in dicta ecclesia cathedrali Sabariensi per Nos, ut praefertur, erecta, et a primaeva illius erectione hujusmodi, ut praefertur, vacante, primum instituendus, quam ejus in praedicta ecclesia cathedrali Sabariensi, ut praefertur, erecta hujusmodi successores omnes, ordinario jurisdictioni pro tempore existentis archiepiscopi Strigoniensis, ut eorum metropolitano subjecti sint, et esse debeant apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo clementer admittimus.

Quaeque
concordant.

§. 8. Ac praeteris eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praedicta Hungariae regno successoribus regibus hujusmodi ipsi omnia beneficia ecclesiastica, omnesque canonicatus et praebendas in capitula dictae ecclesiae cathedralis Sabariensis per Nos, ut praefertur, erectae existentia, et existentes conferendi dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo concedimus, et reservamus.

Item
jura
conferendi
beneficia.

§. 9. Docerentes eadem praesentes semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos nunc spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmari, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quodcumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, et ex eo quod causae propter quae eadem praesentes emanarent adductas, verificatas, et iustificatas non fuerit de subreptionis, vel abreptionis, aut nullitatis, vel invaliditatis vicio, aut intentionis Nostrae, seu quopiam alio quantumvis magna, substantiali, inexcogitate, et inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem, et expressionem requirentis defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque

Taliter
omne
jura
conferendi
et
beneficia
apostolica
plenarie
concedimus
et
reservamus.

aliqui solemnitates, et quævis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resollante, seu etiam enormis, enormissimæ, totalisque læsionis, aut quocumque alio colore, prætextu, aliaque ratione, vel causa, etiam quantumvis iustâ, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata etiam, talique ad effectum validitatis præmissorum necessaria exprimentenda foret, aut quod de voluntate Nostrâ, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alias probare posset, nutari, impugnari, invalidari, retractari, in ius, vel controversiam revocari, aut ad viam et terminos juris reduci, aut adversus illas restitutionis in integrum, aperiuntis oris, reductionis ad viam, et terminos, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari, seu quomodolibet motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus concessio, et impetrato, vel emanato quæpiam uti, seu se juvare in iudicio, vel extra illud posse, neque easdem præsentibus sub quibuscumque similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, subscriptionibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quocumque literas, et constituciones apostolicas, aut cancellariæ apostolicæ regulas, quandoquocumque etiam in crastinum assumptionis Nostræ, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summum apostolatus spicem etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, et consistorialiter ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis; ac cum quibuscumque clausulis et decretis, etiam si in eis de eisdem præsentibus earumque toto tenore ac data specialis mentio fiat editas, vel in posterum edendas comprehendere, sed tempore, et omnino ab illis excipi, et quoties illæ emanabunt toties in pristinum, et validissimum statum restitutas; repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse.

Classula re-
blata, et de-
cratum tri-
tum.

§. 10. Sicque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam casarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios, aliosve quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, prærogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et præeminencia fulgentes,

sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio et in quacumque instantia iudicari, et definiri debere, irritumque, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum
cancellari-
um.

§. 11. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostrâ, et cancellariæ apostolicæ regula da jure quaesito non tollendo, aliisque in contrarium præmissorum quomodolibet in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus, conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ednationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, quibuscumque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogationibus derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus pro temporibus concessis, et concedendis. Quibus omnibus, et singulis atiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque talis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressa habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, et inserta forent, eisdem presentibus pro pleno, et sufficienter expressis, et insertis habentes illa alia in suo robore permanens, etiam plenissime ad præmissorum validissimum effectum specialiter et expresse, nec non opportuno, et valide hac vice dumtaxat harum serie motu, scientia, et potestatis plenitudine pariter derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Volumus autem quod ecclesiæ catholicæ Sabariensis per Nos, ut præfertur, erecta iuxta ejus redditus de more taxari et huiusmodi taxa in libris camerae apostolicæ describi debeat, quodque in exequutionem præsequutionis tamen earundem presentium dilectus filius Noster, et Sedis apostolicæ prædictæ nuncios Vinnensis, cum facultate subdelegandi, deputeur.

Prescriptum
de inscriptione
de collatione
sermonis ca-
tholici in li-
bris cam-
erae apostoli-
cæ.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ divisionis, separationis,

Sanctæ pro-
cessus.

dismembrationis, suppressionis, erectionis, institutionis, declarationis, constituti, assignationis, applicationis, additionis, admissionis, concessionis, reservationis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominice millesimo septingentesimo septuagesimo septimo decimo quinto kalendas julii pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXVIII.

Bulla erectionis cathedralis ecclesiae
Albaregalensis.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. In universa gregis Domini cura ab ipso animarum pastorem principe Christo Domino licet immerentes constituti illud ex debito apostolicae servitutis animadvertere satagimus, ne ubi multiplex ovium numerus adest auctus tantum pastor invigilet, qui licet eis in pascendis maxima praestet experientia, vox tamen illius ubi agrorum distantiam haud facile potest audiri. Ob id quandoque gregem ipsum dividendum studemus, ut illius una et altera pars in eo in quo pauculantur agro proprium habeat pastorem, qui si ovem aliquando longe aberare contingat, aut lupus insidiatur illam devoraturus accedat, promptius in ejus ire possit occursum. Atque id tanto citius ac libentius ad optatum perducitur effectum, quantum laudabiliora personarum regia dignitate fulgentium pia vota, ac desideria maxima quidem animi nostri laetitia in idipsum noscimus collimare.

§. 2. Alias siquidem, videlicet de anno proximo praeterito id quod sicut tunc acceperamus praescriptis Vespriemensi ea erat amplitudo, et extensio ut unus tantum pastor tam gravi ferendo oneri impar, ac spiritualibus sin-

gulorum Christifidelium sibi commisso non cessatibus adesse nequiret ad charissimae in Christo filiae nostrae Mariae Theresiae imperatricis viduae, ac Hungariae, et Bohemiae reginae apostolicae, quae pro catholicae religionis incremento desiderio flagrat precor Nobis tunc per suas litteras oblatas ab eadem Vespriemensi diocesi integrum comitatum Albensem nuncupatum, ac alterius comitatus Pilseniensis etiam principati partem apostolica auctoritate perpetuo dismembrari, et dividi; nec non ecclesiam in regia ac libera civitate Albaregalensi existentem, in qua olim, sicut etiam acceperamus, votus aderat capitulum temporum vicissitudine deletum in ecclesiam cathedralam certis modo et forma tunc expressis ex tunc prout ex ea die videlicet postquam praepositura, et custodiatu ipsius ecclesiae ex personis illam, et illum in titulum tunc respective obtinentium quovis modo vacare contigeret, aut aliqua quaecumque ratione de congrua futuri episcopi Albaregalensis dote provisum fuit dicta apostolica auctoritate juxta unum perpetuo erigi; Interim vero et donec vacatio praepositurae, et custodiatu praedictorum advenisset in dicta ecclesia praefatae civitatis in ecclesiam cathedralam in supradictum evectum; ut praefertur, tunc erigenda capitulum ejusdem ecclesiae in forma secularis et collegistae ecclesiae quod ex praepositura, quae iuxta principalis pro uno praeposito, ac lectione, qui secunda pro uno lectore, ac cantore, qui tertia pro uno cantore, ac custodiari, qui quarta respective dignitates existerent pro uno custode, ac duobus canonicis, totidemque praebendis pro duobus canonicis participantibus nuncupandis constare debuisset, ea tamen lege, ut capitulum praedictum in forma ecclesiae collegistae, sic instituendum una cum diocesi, et tunc desuper assignata eidem Vespriemensi diocesi donec ad eamdem dictae cathedralis ecclesiae Albaregalensis erectionem hujusmodi devotum fuisset subjectum foret juxta alterum decretum congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praepositae sub die duodecime mensis novembris ejusdem anni proxime praeteriti respectivo concederetur. Postmodum vero seu nuper cum, sicut accepimus, eadem Maria Theresia regina apostolica loco facto eidem vacationi praefatae praepositurae cujus dum illa pro

tempore vacat collatio, previlio, et omnimoda alia dispositio ad praedictam Mariam Theresiam reginam apostolicam, ut similiter acciperetur, spectat, et pertinet per liberam resignationem dilecti filii Caroli comitis a Nesselrod nuper ipsius ecclesiae praepositi de illa, quam tunc obtinebat sponte factam, et canonice admissam dictae cathedrali ecclesiae Albaregalensi in supradictum eventum, ut praefertur erigendae, nec non illius seminario ecclesiastico prospexerit; proindeque Nobis enixe supplicaverit, quatenus dictam cathedralem ecclesiam Albaregalensem effective ac realiter ex nunc erigere dignaremur, veluti in aliis suis literis Nobis iidem datis alterius exposuit.

Exco. episcopatus, et ecclesiae Cathedralis.

§. 3. Nos ad praemissorum relationem per dilectum etiam filium magistrum Petrum Mariam Nigronum utriusque signaturae Nosrae referendarium, ac praedictae congregationis secretarium Nobis factam, omnibus mature perpensis ejusdem Mariae Theresiae reginae apostolicae votis hac in parte clementer annuere volentes, motu proprio, et ex certa scientia praedictam liberam, ac regiam civitatem Albaregalensem juxta canonicas sanctiones civitatis episcopalis titulo et honore dictae apostolicae auctoritatis perpetuo decoramus, nec non praesentem ibidem parochialem ecclesiam de apostolica potestate plenitudine in ecclesiam cathedralem Albaregalensem pro uno episcopo Albaregalensi, qui omnibus episcopalibus insignis, privilegiis, ac praerogativis eisdem modo, et forma quibus ceteri episcopi praesertim Hungariae regni perfruntur, et gaudent cum omnimoda jurisdictione episcopali in praedicta civitate Albaregalensi, et inscripta dioecesi, ut infra assignanda porruerunt, et gaudent.

Civitas Augustana in capitulo.

§. 4. Et in ea usam praeposituram, quas inibi post pontificatum major pro uno praeposito futuro ipsius cathedralis ecclesiae Albaregalensis in infra erigendam praeposito, ac unum lectoratum, qui secunda pro uno lectore, ac unum cantoratium, qui tertia pro uno cantore, ac unum custodiatum qui quarta respectiva dignitates existant pro uno custode, ac duos canonicatus, totidemque praebendas pro duobus canonicis participantibus nuncupandis, noviter etiam respective futuris ejusdem cathedralis ecclesiae Albaregalensis ut infra erigendae clericis, seu presbyteris, qui capitulum ipsius cathedralis ecclesiae Albaregalensis ut infra erigendae constituent apostolica auctori-

tate etiam perpetuo ex nunc erigimus et constituimus.

Universalia et singula episcopi praestant.

§. 5. Ac futuro episcopo Albaregalensi pro tempore existenti per congrua sui sustentatione, dietique seminarii dote, videlicet pro ejusdem seminarii bona, ac decimas ad praedictam praeposituram, ut praefertur, resignationem pertinentia, nec non decimas in districtu Budensi, et Phisicensi, prout et Albeni districtibus praedictis olim ad episcopatum Veszprimensem spectantes, et ab eo perceptas. Pro dictas vero cathedralis ecclesiae Albaregalensis per Nos, ut praefertur, erectae respectiva dote decimas in praedicta civitate Albaregalensi per pro tempore existentem archiepiscopum Strigoniensem dum adhuc eadem civitas, qua exempta ad jurisdictionem spiritualem dicti per tempore existentis archiepiscopi Strigoniensis pertinebat pariter perceptas, et a venerabili fratre Nostro moderno archiepiscopo Strigoniensi ad effectum supradictae erectionis per Nos ut praefertur, factae respective cessas, et resignatas dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo attribuitur, et respective applicamus et appropriamus.

Vice dioecesis de re praefertur.

§. 6. Nec non dioecesi futuri episcopi Albaregalensis praedicti supradictum Insurgum comitatum Albenensem, tandemque partem alterius comitatus Phisicensis praedicti ad dioecsim antea Veszprimensem pertinentem (in quo terrarum tractus sexaginta, et duo parochiales, et matricae ecclesiae praeter filiales actu, ut pariter acceptis numerantur) praevia illorum et dicta Veszprimiensis dioecesis divisione, ac dismembratione eadem apostolica auctoritate eidem perpetuo concedimus, et assignamus.

Idem nominandi reueneratur favore regio Hungariae.

§. 7. Et insuper jus nominandi, ac praesentandi a dicta Maria Theresia regina apostolica, ejusque in regno successoribus regibus infra tempus a jure praefixum Nobis et successoribus Nostris Romanis pontificibus pro tempore existentibus perquam idoneam ad dictam ecclesiam episcopalem Albaregalensem per Nos ut praefertur erectam a primavice illius erectionis vacantem tam pro prima vice, quam et in posterum in futuris illius vacationibus pari prout modo quo ad Rojaonensem, seu Prosaonensem eandem episcopio aliarum cathedralium ecclesiarum in praedicto Hungariae regno existentium a Sede apostolica praefici consueverant, ea tamen lege ut tam ipso futuro episcopo Albaregalensi in dicta ecclesia ca-

thedrali Albaregalensi per Nos, ut praefertur, erecta, et a primaeva illius erectione hujusmodi, ut praefertur vacante primo instituendus, quem ejus in praedicta ecclesia cathedrali Albaregalensi, ut praefertur, episcopi successores omnes ordinariae jurisdictioni ejusdem pro tempore existentis archiepiscopi Stigoniensis, ut eorum metropolitano subiecti sint, et esse debeant apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo clementer admittimus.

§ 8. Parique modo eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae, ejusque in praedicto Hungariae regno successoribus regibus praedictis jus omnia beneficia ecclesiastica, omnesque canonicatus, et praebendas in capitulo dictae cathedralis ecclesiae Albaregalensis, ut praefertur, erectae praedicto per Nos, ut praefertur, instituto existentia, et existentes conferendi dicta apostolica auctoritate, etiam perpetuo reservamus, concedimus, et assignamus.

§ 9. Decretis omnes praesentes semper et perpetuo validas et efficaces esse, et fore, atque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere ac ab omnibus, et singulis ad quos nonne spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica et legitima, et ex eo quod causae propter quas easdem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et justificatae non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, vel invaliditatis vicio, aut intentionis Nostrae, seu quopiam alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, inexcogitabili, et specialiori, et individuum mentionem, et expressionem requirentis defecto, seu etiam ex eo quod in praemis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultantem, seu enormis, et enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa, et quantumvis iusta, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu aliter probari posset notari, impugnari, invalidari,

retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, appositionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodecumque iuris vel facti, aut gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestate plenitudine similibus concepto, et impetrato vel emanato quempiam uti, seu se juvare in iudicio, et extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, similibus limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quacumque litteras et constitutiones apostolicas aut cancellariae apostolicae regulas, quodcumque etiam in crastinum assumptiosis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi pontificatus apicem etiam motu, scientia, et potestate plenitudine paribus etiam consistorialiter ex quibuscumque causis et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis etiam in eis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore ac data specialis mentio fiat editas; et in posterum eadem comprehendere; sed semper et omnino ab illis excipi, et quoties illas emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse.

§ 10. Sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, dictaeque Sedis nuncios, aliosve quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praerogativa fulgentes, sublatis eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio et in quocumque instantia iudicari, et definiri debere, irritum quoque et inane si secus super his à quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§ 11. Non obstantibus, quatenus opus sit Nostrae, et cancellariae apostolicae praedictae regula de jure quiescente non tollendo, alii quoque in contrarium praemissorum quomodolibet, et in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis

Item ius conferendi beneficia.

Classicae litterae.

Decretis litterarum.

Decretis litterarum.

specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibusvis auctorioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine huiusmodi pro tempore concessis, et concedendis. Quibus omnibus et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque toto tenore specialis, specifica, expressa, et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio aut quaevis alia expressio, seu quaelibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenore huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro pleno et sufficienter expressis, et insertis habentibus, illis omnibus in suo robore permanens legitime, et plenissime ad praenissorum validissimum effectum specialiter et expresse, nec non opportune, et valide hac vice dumtaxat harum serie motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Prescriptum
de referendo
redditis ca-
thedralis in
libris regis-
trari spe-
ciali-
ter.

§. 12. Volumus autem quod ecclesia cathedralis Albaregalensis per Nos ut praefertur erecta juxta ejus redditus de more taxari; et huiusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat, quodque in exequutorem pro exequutione tantum eorundem praesentium dilectus filius Noster, et Sedis apostolicae praedictae nuncius Viennensis, cum facultate subdelegandi deputetur.

Sensitio po-
tentiali.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae derogationis, erectionis, institutionis, attributionis, applicationis, approbationis, concessionis, assignationis, admissionis, reservationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo septimo decimo quinto kalendas juli pontificatus Nostri anno tertio.

CXXXIX.

Pap. Six. 12.
Juli 1777.
Anno III.

Exemptio trium monasteriorum monialium ordinis s. Francisci in Etruria existentium a regimine fratrum dicti ordinis, et subjectio eorum respective ordinariis.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patracensi in civitate Florentina, ac domino dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae Etruscae sibi subjectae magni ducis, Nostro, et apostolice Sedis nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater Noster salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut accepimus, tria in istis partibus reperiantur monasteria monialium ordinis sancti Francisci, unum scilicet sub titulo, seu invocatione sanctae Mariae di Codiponte vulgo nuncupatum, existens prope oppida, seu loca ejusdem nominis Lanen-Sarzaneensis diocesis, aliud vero sub titulo pariter, seu invocatione sancti Hieronymi situm in oppido, seu loco Castificis Florentini diocesis Aretinae, et tertium denique sub titulo quoque, seu invocatione sanctae Clarae positum in plebe sancti Stephani diocesis Burgi sancti Sepulchri, quae quidem tria monasteria subeint curae, gubernio, regimini, at superiociati fratrum ordinis minorum sancti Francisci de observantia nuncupatorum; grave autem reddatur onus eisdem fratribus gerendi curam, et gubernium dictorum trium monasteriorum, nec non eandem tria monasteria visitandi, idque animadvertentes ipsius ordinis superiores a cura, regimine, gubernio, et superioritate huiusmodi liberos esse desiderant,

Ratio con-
sentientia.

§. 2. Hinc est, quod Nos quieti, ac tranquillitati, tam fratrum praedicti ordinis, quam eorundem trium monasteriorum, ac dilectorum in Christo filiarum monialium in eis existentium paternae charitate providere volentes, memoratos fratres ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia a cura, gubernio, regimine, et superioritate praedictis auctoritate apostolica, tenore praesentium perpetuo eximimus, et liberamus; ac moniales praedictas

Tenor con-
sentientia.

curae, gubernio, regimini, superioritati, et ordinariae jurisdictioni quoad primum monasterium sanctae Mariae, venerabilis fratris episcopi Lunan-Sorzanensis, quoad secundum socii nempe Hieronymi, venerabilis eidem fratris episcopi Aretini, et quoad tertium nempe sanctae Clarae, venerabilis pariter fratris episcopi Borgi sancti Sepulchri auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuo, ac respective subijcimus, submitimus, et subponimus. Quocirca frateritati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut ad eorundem Nostrarum praesentium literarum executionem, absque ulla mora, retardatione, vel impedimento procedas, illasque exequi omnia cures, et facias; libique praeterea plenam, et amplam facultatem ea omnia gerendi, declarandi, et decernendi, quae in exsequendis, eisdem praesentibus magis in Domino expedire iudicaveris, auctoritate et tenere praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Neo obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit ordinis, et trium monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogationum derogationis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in eum robore permaueris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat

specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volentes autem, ut ipsarum praesectionum litterarum transumptis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibetur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die duodecima julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXL.

Dat. die 18.
julii 1777.
Anno III.

Exemptio monasterii monialium s. Pauli ordinis s. Domini civitatis Pisanae a jurisdictione, et cura fratrum ordinis Praedicatorum, et subjectio archiepiscopo Pisae jurisdictioni.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patracensi in civitate Florentina, ac domino dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae Etruriae sibi subjectae magni ducis, Nostro, et apostolicae Sedis oratio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut accepimus, in civitate, seu dioecesi Pisana unum reperitur monasterium monialium ordinis sancti Domini sub titulo, seu invocatione sancti Pauli ad Herutum, quod quidem monasterium subest curae, gubernio, regimini, et superioritati fratrum ordinis Praedicatorum nuncupatorum; grave autem reddatur onus eidem fratribus gerendi curam, et gubernium dicti monasterii sancti Pauli, illudque visitandi; idque animadvertentes ipsius ordinis superiores a cura, regimine, gubernio, et superioritate hujusmodi liberos esse deiderent.

§. 2. Hinc est, quod Nos quieti, ac tranquillitati tam fratrum praedicti ordinis, quam ejusdem monasterii, ac dilectarum in Christo

Ratio con-
cessum.

Consuetudo
tenor.

Clarus
solus, et
irritus.

Derogatio
contraria-
rum.

filiarum monialium in eo existentium paternam charitatem providere volentes, memoratos fratres ordinis Praedicatorum a cura, gubernio, regimine, et superioritate praedictis auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo eximimus, et liberamus; ac moniales praedictas curae, gubernio, regimini, superioritati, et ordinis iurisdictioni archiepiscopi Pisani auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuae, ac respective subijcimus, submittimus, et subponimus.

Dreptat
curatorum
terorum cum
facultate il-
los declara-
re.

§. 3. Quocirca fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut ad eandem Nostrarum praesentium litterarum executionem absque ulla mora, retardatione, vel impedimento procedas, illasque exequi omnino cures, et facias; ubique plenam, et ampliam facultatem ea omnia gerendi, et decernendi, quae in exequendis eisdem praesentibus magis in Domino expedire iudicaveris auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impartimur. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suaeque plenariae, et integre effectus sortiri, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective invariabiliter observari.

Clementia
habita, et de-
cretum in-
tens.

§. 4. Sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam sanctorum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatis
contrario-
rum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, ordinis, et monasterii praedicti etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis; ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolutis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innervatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenore praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in uno rebore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, spe-

cialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, ut ipsarum praesentium transumptis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo pectoris die duodecima Julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

Fideli-
bus de transum-
pta.

CXLI.

Est. die 16.
Julii. 1777.
Anne 16.

Revocatio Brevis Clementia XIV., quo suppressa fuit congregatio Oratorii sancti Philippi Nerii terrae Hyssopoli Fulginatensis dioecesis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Romanus pontifex curae gregis Domini sibi divinitus commissio moro seduli pastoris jugiter advigilans, nonnulla, quae a praedecessoribus suis concessa noceant, iustis interdum evadentibus causis, quibus praeterea animarum Christianissimum saluti peramplius consulitur, pro apostolice muneris sui solitudine moderatur, revocat, et immutat, sicuti, omnibus mature perpensis, conspiciit in Domino salubriter expedire.

Procedimus.

§. 2. Dudum siquidem felicis recordationis Innocentius pp. XIII. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die xxviii januarii MDCCXXXIII. expeditas litteras congregationem presbyterorum, et clericorum saecularium Oratorii sancti Philippi Nerii jampridem anno videlicet MDCCXLI. in ecclesia sancti Roberti terrae di Spello Inoc Spoletanae, nunc vero Fulginatensis dioecesis auctoritate ordinaria erectam, atque institutam apostolica sua auctoritate approbavit, et confirmavit, ac de novo etiam erexit, et instituit; nec non insuper tunc, et pro tempore existentibus praeposito, ac presbyteris ejusdem congregationis, ut ipsi in vinea Domini uberiores afferrent fructus nonnulla privilegia, gratias etiam spiri-

Beneficentia
XIII congrega-
tionem
erexit, plu-
rimaque dis-
tincti privile-
gia.

toales, atque indulgentias, et peccatorum remissiones concessit, atque impertitus fuit, et alias prout in ipsius Innocentii prædecessoris literis prædictis, quarum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§. 3. Postmodum verò recolendæ memorie Clemens pp. XIV. iidem prædecessor Noster, cum jam antea eandem terram, summæque territorium a diocesi Spoletana, intra cujus limites reperiebatur, separasset, ac alteri diocesi Fulginatensi univisset, propter auctas ex hujusmodi populi incremento novas pastoralis curas sollicitudines, tunc, et pro tempore existenti episcopo Fulginatensi, redditus quoque illius ecclesiae, et mensae episcopalis augere decrevit. Per suas itaque in pari forma Brevis die viii augusti MDCLXXII. expeditas literas idem Clemens prædecessor nemoratam congregationem Oratorii in dicta terra erectam, motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione sua, et de apostolice potestatis plenitudine suppressit, atque exiit, ejusdemque sic suppressæ, atque extinctæ congregationis fundos, jura, et actiones una cum missarum, aliisque adnexis oneribus episcopatus, ac mensae episcopali prædictæ Fulginatensi sub certis modo, et forma tunc expressis perpetuo nivit, adjunxit, et incorporavit, ac alias prout in ejusdem Clementis prædecessoris literis, quarum tenor est, qui sequitur tenore.

Clemens pp. XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 4. In apostolicæ dignitatis fastigio, divina sic disponente voluntate, meritis licet imparibus constituti omnes Dominici agri partes, quasi de montis vertice inspicimus, at quid ecclesiarum omnium conditioni, decori, et firmamento conveniat adjudicemus, et divino fulti præsidio, quo cuncta ex sui benignitate pro populo suorum Christianissimum salutem disponit, ad ea, quæ ecclesiarum hujusmodi statum respiciunt, Nostri ministerii partes utiliter intendere curamus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire. Nuper siquidem Nos per alias Nostras in simili forma Brevis expeditas literas ex iustis causis animam

Nostram digne morantibus, terram Hypelli vulgo Spello nuncupatam una cum suo territorio a diocesi Spoletana, intra cujus limites exstebat, dismembravimus, et separavimus, illamque sic separatam, et dismembratam alteri diocesi Fulginatensi univimus, adjunxit, et incorporavimus, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores præsentibus pro expressis, et insertis haberi volumus, uberius continetur. Ex hac autem unione, et adnexione, cum modo Fulginatensis diocesis latius diffundatur, hinc ex incremento populi novæ tam venerabili fratri Mario episcopo Fulginatensi, quam ejus in episcopatu hujusmodi successoribus adjectæ sunt curæ pastorales, et onera. Ut igitur aucto labore, redditus quoque ecclesiae, et mensae episcopali Fulginatensi aliquatenus augeantur; hinc est, quod Nos ex præmissis, aliisque facili, et rerum circumstantiis bene notis motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, particulari, angustamque congregationem Oratorii in dicta terra Hypelli per quendam Justinianum Cambi, aliosve sacerdotes, aut institutores usque a principio erectam supprimimus, et extinguimus, atque suppressam, et extinctam omnino decernimus, et declaramus; ejusdem vero sic, et præfetur, suppressæ, atque extinctæ congregationis fundos universos, et proventus cujuscunque generis, et speciei, nec non jura, et actiones ad dictam congregationem quomodolibet spectantes, etiam agendi contra occupatores, et detentores bonorum, ac pecuniarum, rerumque aliarum ad congregationem hujusmodi pertinentium, una tamen cum missarum, canonum, livellorum, taxarum, legatorum, aliisque ad fundos ipsos, ac proventus adnexis oneribus dictæ civitatis Fulginatensis episcopatus, mensae episcopali motu, scientia, et potestatis plenitudine peribit perpetuo univimus, adjungimus, et incorporamus. Eidemque Mario episcopo facultatem tam moderandi, ac etiam commutandi, et transferendi prædicta omnia, et singula sive pia, sive profana respectivo onera, quam destinandi usum, et exercitium ecclesiarum ad memoratam suppressam, et extinctam congregationem ex concessionibus capituli collegiæ ecclesiae sanctæ Mariæ dictæ terræ pertinentium, ac demum assignandi dilectis filiis Bernardino Bartocci, ac Vincentio Accorimboni congrega-

tlouis huiusmodi jam presbyteris, eorumque fratri laico alimentis; quatenus extra aliam, aut propriam, aut alterius instituti congregationem, seu domum religiosam commoraverint, vel aliter provisum non fuerint, ac pro tempore, et quantitatibus, ac sub aliis conditionibus iuxta suum aequum, proutque arbitrium praescribendis tribuimus, et impertimur; ita caeteroquin, ut onera praemissa, si, et quatenus ab ipso Mario episcopo moderata, seu reducta, commutata, vel translata fuerint, non aliter exequi debeant, nisi eo modo, et forma, quibus moderationes, reductiones, commutationes, vel translationes huiusmodi Nobis expendae, Nostram in posterum obtinuerint approbationem, ac propterea quancumque ulteriorem provisionem super caeteris omnibus rent, et negotiis huiusmodi quomodolibet concernentibus, praecipue vero super assertibus iuribus haereditum, seu legatariorum substitutorum, et respective nominatorum in dispositionibus quondam patris Mader, et presbyteri Fausti Gentili, prout tamen quando, et quatenus opus fuerit, Nobis reservamus. Decernentes ipsas praesentes litteras, ac omnia, et singula in eis contenta etiam ex eo, quod praeter dictae congregationis, vel quicumque alii in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, ac ad ea vocati, et auditi, seu causae propter quas ipsae praesentes emanarunt adductae, verificatae, et alias justificatae non fuerint, aut ex alia quantumvis legitima causa, colore, praetextu etiam enormis, et enormissimae laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intensionis Nostrae, vel quorumvis interesse habentium consensus, aut alio quantumvis magno, et substantiali defectu notari, impugnari, invalidari, in ius, vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apertitionis oris, restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque iuris, facili, vel gratiae remedium impetrari, vel semper validas, firmas et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac omnibus, ad quos spectat, et pro tempore spectabit plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; stquin in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere,

ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac dictorum piorum institutorum, testatorum, et disponentium etiam ultimis voluntatibus, nec non pactis, atque conditionibus cum praedicto capitulo collegatae ecclesiae sanctae Mariae initis, ac Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quavis alia ex qua forma ad huc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub anno piscatoris die octava augusti millesimo septingentesimo septuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno quarto.

§. 5. Nuper autem per parte dilectorum filiorum cleri, communitatis, et hominum ejusdem terrae expositum Nobis fuit, plura, ac nimis gravia ex huiusmodi suppressione congregationis praedictae in maximam aeternae animarum salutis perniciem, damna, ac praedicta certo certius obvenisse: clausa namque ut plurimum ecclesia ejusdem congregationis, quae in medio oppidi, ac in frequentiori loco et platea majori sita reperitur, universus populus ejusdem terrae tam assidua administratione sacramentorum poenitentiae, et eucharistiae, quam verbi divini pabulo, et quotidia-

Præter praesentes pro obtinenda retentione ejusdem congregationis.

na oratione horis veſpertinis, eccleſiaſticis viris, aliisque intervenientibus, fieri ſolita eo deſtitutum aegerimo agnovit. Ut igitur mala hæc omnia, ac præjudicia, quæ exſperientia rerum magiſtra teſtante, inde comperita ſunt, modo deficiant, et auferantur, dicti exponentes in ſuam, ac perpetuam ſuorum civium, ac incolarum ſpiritualium utilitatem, eandem congregationem præſbyterorum, et clericorum ſaccularium Oratorii ſancti Philippi Nerii in terra hujusmodi antea auctoritate ordinaria erectam, et inſtitutam, atque deinde a memorato Innocentio prædeceſſore apoſtolice auctoritate confirmatam, et approbatam, novissimo vero a dicto Clemente itidem prædeceſſore ſuppreſſam, atque extinctam per Nos reſtitui, atque reintegrari ſummopere deſiderant. Nobis propterea humiliter ſupplicari fecerunt, ut ſibi in præmiſſis oportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apoſtolica dignaremur.

§. 6. Nos igitur, qui in procuranda æternæ animarum omnium ſalutæ apoſtolice auctoritatis Noſtræ partes deſiderare minime patimur, exponentes ipſos ſpecialibus gratiis, et favoribus proſequi volentes, eorumque ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, et interdicti, aliisque eccleſiaſticis cenſuris, ſententiis, et poenis, quoveſ modo, et quacumque de cauſa latis, ſi quas forte incorrerunt, hujus tantum rei gratia abſolventes, et abſolutos fore cœnentes, hujusmodi ſupplicationibus inclinati, ac etiam motu proprio, et ex certa ſcientiâ, ac matura deliberatione Noſtris, deque apoſtolice poteſtatis plenitudine præſentatas in pari forma Brevis ab eodem Clemente XIV. prædeceſſore expeditas literas cum omnibus, et ſingulis in eis contentis, et expreſſis, ac inde ſecutiſ quibuſcumque revocamus, caſſamus, irritamus, et annullamus, viribusque ac effectibus penitus, et omnino vacuumus. Eandemque propterea congregationem Oratorii ſancti Philippi Nerii in dicta terra auctoritate ordinaria dudum erectam, atque a præſato Innocentio prædeceſſore ſuis litteris prædictis apoſtolice auctoritate confirmatam, et approbatam, nunc cum omnibus, et ſingulis privilegiis, gratiis, indulgentiis, et peccatorum remiſſionibus dictæ congregationi, ſuiſque pro tempore exiſtentibus præſbyteris, ac clericis ab ipſo Innocentio conceſſis, et attributis, ut præfertur, motu, ſcientiâ, et potestate

ſtatis plenitudine poribus in priſtinum, ac eum, in quo antequam litteræ præſentatæ hujusmodi emiſſæſſent, erant ſtatim reponimus, reſtituimus, et plenarie reintegramus. Ac dictas propterea congregationi ſic præſentatas a Nobis reſpoſitas, et reintegratas tam præſatam eccleſiam ſancti Rochi, atque aedes ei annexas, quam bonis omnia ſtabilia, et ſemoventia, nec non ſacra ſuppellectilia, paramenta, atque uſibilia cujuſcumque generis, et ſpeciei ad eandem congregationem, ejusque eccleſiam, et aedes antequam illa ſuppreſſa fuiſſet quomodolibet ſpectantia, et pertinentia, et in notula, ſeu inventario tempore ſuppreſſionis hujusmodi confecto deſcripta, ſiquæ contenta reſtitui volumus, præcipimus, et jubemus.

§. 7. Quocirca venerabili fratri Nicolao episcopo Aſiſiensi per apoſtolicas hæc ſcripta committimus, et mandamus, ut ipſe tamquam a Nobis ſpecialiter ad hunc effectum delegatus per ſe, vel alium, ſeu alios ab eo deputandum, ſeu deputandos dilectum filium Bernardinum Bartolæ jam dictæ congregationis præſbyterum, ejusque ſocios in veram, realem, et corporalem poſſeſſionem eccleſiæ, ædium, bonorum tam ſtabilium, quam eorum nunc quoque exiſtentium mobilium, nec non ſacrarum ſuppellectilium, aliorumque, omnium prædictorum juxta notulam, ſeu inventarium, ut præfertur, confectum, nomine congregationis prædictæ ſic a Nobis per præſentes reſtituto, ac reintegratæ immittat, immiſſumque, ſeu immiſſos ab omni, et quatenusque moleſtia, ac moleſtanti perſona defendat, et tueatur; pro aliis vero mobilibus, ſuppellectilibus, paramentis, quæ modo quoque exiſtere minime reperiantur, ſed poſt ſeculam ſuppreſſionem prædictam aliis vendita, et quocumque modo alienata fuerint, eidem congregationi jura agendi pro reſtitutione preſti, et venditione hujusmodi præcepti juxta liquidationem eorum eodem Nicolao episcopo, vel alio, ſeu aliis ab eo ſubdelegando, ſeu ſubdelegandis faciendam contra quos de jure, et prout da jura ſervamus, ac ſervata, et illaſſa eſſe, et fore docerimus, et declaramus.

§. 8. Ut autem ex reſtitutione, ac reintegratione congregationis hujusmodi uberius, et quous optamus, in æternam animarum ſalutem, benedicente Domino, fructus preveniant, eidem Nicolao episcopo injungimus quoque, et

Molestum de reintegratæ in possessionem reſtitutionis, et hanc

Tunc enim legimus præſentem

Provisio tributa.

jubemus, ut juxta praefatas literas ejusdem funcentii praedecessoris, ordinationes omnes, atque instituta domus congregationis sancti Philippi Neri de urbe, tam in respicientibus divinum cultum, ac spirituale animarum bonum, quam in his, quas pertinent ad regimen, et gubernium hujusmodi congregationis omnino, ac perpetuo exequi, et inviolabiliter servari, ac custodiri curet, et faciat; atque propterea ipse desuper id statuat, et decreat, quod juxta datam sibi a Domino prudentiam divini cultus augmento, et animarum utilitati, ac prospero, et felici gubernio praedictae congregationis restituae, et reintegratae magis expedire judicaverit. Nos enim ad praemissa omnia praescribenda, et exequenda eidem Nicolae episcopo plenam, et amplam facultatem motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concedimus, et indulgemus.

Clavula ro-
bata, et de-
cretum liti-
tate.

§. 9. Decernentes easdem praesentes literas, neque etiam ex eo, quod quicunque inter eos habentes, seu habere quomodolibet praecedentes ad praemissa citati, et auditi non fuerint, aut ex aliis quacunque juridica, et rationabili causa, colore, et praetextu ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel iurisse habentium consensu, aliove quolibet defectu notari, impugnari, et in controversiam revocari nullatenus posse, sed easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocunque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectiva inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Peragat
curatorem
fere.

§. 10. Non obstantibus omnibus, et singulis praemissis, ac quatenus opus sit Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non etiam jumento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus;

privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, ac efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plebis, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima sexta julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXLII.

Confirmatio transactionum aliorumque gestorum quoad bona ducatus de Ostrog pro hospitali s. Joannis Hierosolymitani.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Jacobi Laurus le Tonnellier de Breteuil frater miles expresso professus, atque bajulvus hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, nec non apud Nos, et Sedem apostolicam ejusdem hospitalis orator, quod opera, ac studio dilecti itidem filii Michaelis cusitis de Sagramoso fratris quoque militis expresso professi bajulvi dicti hospitalis, qui ejus minister plenipotentarius deputatus fuerat, ad id adiutrices manus Interponentibus aulis Viennensi, Petrusburgensi, ac Berolini vetustissimam quaestio vigens inter hospitale hujusmodi, ac nonnullis nobilibus in regno Polovio super possessione bonorum comprehensorum in fundatione, seu ordinatione quondam Januini d' Ostrog aboluta fuit vigore concordiarum, ac transactionum

Det. de id.
julii 1777.
Anno III.

Expositio
propiis, et
statim hris
praesentibus
in hospitali
Hierosoly-
mitano, et
nonnullis
nobilibus Pa-
latis.

Inter carissimum filium Nostrum in Christo Stanislaus Augustus Poloniarum regem, et dilectos filios nobiles viros reipublicae Polonae, ac memoratum Michaelum ministrum plenipotentiarum ejusdem hospitalis initiatorum.

§. 2. Postmodum vero eadem republica duas edidit praecipuas constitutiones die XVII decembris MDCLXXIV: quarum prima statuit, ut ex florensis annuis tercentum mille novae illarum partium a possessoribus honorum ducatus de Ostrog solvendis, ac assignatis pro manutentione militarium, extrahendi essent florensi centum viginti mille constituti pro dote onus prioratus, et sex praepceptoriarum, seu commendarum erigendi, et respectively erigendarum favore fratrum militum hujusmodi hospitalis, qui nati essent vel in Polonia, vel in Lithuania, assignando annuus redditus florenorum quadraginta duorum millium pro dote prioratus, ac qualitate florenorum tresdecim millium pro unaquaque ex dictis praepceptoris, seu commendis, sub conditionibus sequentibus, videlicet.

§. 3. 1.º Quod prior, et primi sex praepceptores, seu commendatarii conjugati esse possent. 2.º quod eorum successores statuta, seu regulas hospitalis hujusmodi exequi, seu observare deberent. 3.º quod dictus Michael nomine tam dilecti filii magni magistri ipsius hospitalis, quam hospitalis praedicti solemnem emitteret renunciationem omnibus praetensionibus jam propositis ex parte praedicti hospitalis super bonis de Ostrog, quodque renunctatio hujusmodi a praedictis tribus suis defendenda esset. Secunda autem constitutione facultas data fuit fondandi octo praepceptoris, seu commendas de iurepatronatus juxta sequentes conditiones: numpo 1.º quod fundandae essent ex bonis liberis, ac aeri alieno, et hypothecis minime obnoxiois. 2.º quod annui eorum redditus molimine excedere deberent quantumcumque quindecim millium florenorum Polonorum. 3.º quod bona praedicta nequaquam exempta esse deberent ab oneribus, et publicis impositionibus ab eadem republica injungendis. 4.º quod bona praedicta subjecta semper intelligi debeant legi, et jurisdictioni regionis. 5.º ac postremo, quod praepceptores, seu commendatarii obstricti sint annualim persolvere cancellariae Militum (id est comuni aerario ipsius hospitalis) decimam partem reddituum suarum respectiva commendarum.

§. 4. Admissis itaque, seu acceptatis a memorato Michaelo ministro plenipotentiarum nomine, atque ex parte magni magistri, et hospitalis praefactorum sub die II. februarii MDCLXXV praefatis duabus constitutionibus, renunciavit quoque coherenter ad eorum primam in perpetuum cuicumque alii titulo, actioni, aut jori, quae dictum hospitale haberet, seu habere posset in supra relatis bonis Joannis d'Ostrog, super quibus initae, et absolutae sunt concordiae, et transactiones praedictae, seque obligavit a Nobis, et ab hac sancta Sede obtinere, quod pro hac vice tantum nempe, primi magnus prior, et sex praepceptores, seu commendatarii praedicti conjugati esse valeant cum dispensatione ab oneribus, et obligationibus fratrum militum hospitalis hujusmodi, a quibus convinctum fuit, quod exempli remanere deberent, quodque unaquaque ex dictis sex novis praepceptoribus, seu commendatariis succedere debeat in locum magni prioris juxta eorum antiquitatem computandam a die memoratae renunciationis, ea tamen conditione, ut eventiente deinde vacatione prioratus, et sex praepceptoriarum, seu commendarum praedictarum, nec unum, neque aliae obtineri possent, praeter quam quod a fratribus militibus Polonis ipsius hospitalis jam in tales admissis, atque receptis, juxta leges ipsius hospitalis admissas, et in praei receptas semper pro aliis praepceptoris, seu commendis dudum feudatis in Polonia, et in Lithuania, ac omni tempore observatas in prioratibus linguae Alemaonicae dicti hospitalis.

§. 5. In quorum omnium sequela idem Michael se etiam obligavit, quod si enim magnus magister hospitalis hujusmodi concessurus esset, non solum necessariae Bullae dicti prioratus, verum etiam eorumdem praepceptoriarum, seu commendarum, statuta in Bullis praedictis quarta parte respectivi redditus juxta praescriptum a statutis, seu stabilimentis, ac ordinationibus capitularibus ipsius hospitalis auctoritate apostolica confirmatis, quae usque tunc, ac pro omni tempore semper conventa fuit in trecentis quinquaginta octo ducatis auri Hollandiae, ac florensis tribus cum dimidio Polonae de sa boillate, atque onere, quibus nunc vigent, pro priore praedicto, nec non in summa ducentorum centum septingenti novem annuum, ac unius florensi cum tribus quartis pariter Polonae pro unoquoque ex sex pri-

Le complete
concordie
sub, et re-
nunciatio
omnes cul-
pae juri hospitali
competenti.

Promissio
repetendi
Bullas et sta-
tuta a magno
magistro ho-
spitalis.

Possiones
omnes con-
tingentes fa-
vorem qui-
bus essent
vel in Polo-
nia, vel in
Lithuania et
contributiones
servandas in
conventione
prioratus pos-
tmodum.

Tener ipse
cum condi-
tionibus.

ceptionibus, seu commendataris, quas omnia efficiunt quantitatem in totum ducentorum mille quatuor centum triginta duorum auri de Hollandia, ac quatuordecim florenorum Poloniae anno quolibet in perpetuum solvendorum pro tempore existenti thesaurario dicti hospitalis Varaviae; ac demum promisit, quod intra terminum unius anni a die, seu data praedictae renunciationis computandum exhibitorum esset ratificationem ipsius magni magistri, atque dilectorum filiorum consilii dicti hospitalis ministris ipsius Stanislai regis, ac memoratae reipublicae Poloniae, et alias prout ex serie generum huiusmodi relata in monumentis, seu documento, cujus tenor est, qui sequitur videlicet.

Tenor decreti adiecti a magno magistro.

§. 6. Frater Emmanuel de Rohan Dei gratia sacrae domus hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani et militaris ordinis sancti sepulchri Dominiici magister humilis, pauperumque Jesu Christi custos.

Universis, et singulis praesentes Nostras literas visuris, lectoris, et audituris salutem.

Notum facimus, et in verbo veritatis attestamus, quod inferi scriptum decretum extractum fuit ex libro conciliorum in cancellaria Nostra conservato, in quo similia notari, et registrari solent; quod quidem in publicum forum extrahi, et redigi iussimus, ut ubique tam in iudicio, quam extra eidem plena, et indubitata fides adhibeatur; cujus tenor est, qui sequitur, videlicet. Die vii. mensis maji 1776. l' excellentissimo, et reverendissimo signor gran maestro, avendo esposto al venerando consiglio essere indispensabile far presentare dal cavaliere-fr. Michele Sagramoso ministro plenipotenziario di quest'ordine in Polonia, nella prima dieta da congregarsi, la ratifica della rinuncia da esso cavaliere, a ministro fatta sotto il dì 2. febbrajo 1775. di tutte le ragioni dell'ordine sulli beni del durato di Ostrog in seguito alle due costituzioni promulgate da quella serenissima repubblica, l'una relativamente alla erezione di un priorato, e sei commende in Polonia, e Lituania, e l'altra alla permissione accordata ai vassalli della medesima serenissima repubblica di erigere sino al numero di otto commende di giopadronato, il tenor delle quali rinuncia, e costituzioni è questo, che siegue, cioè: Actum in curia regia Varaviaensi Sabbatho post festum Immaculatae Conceptionis beatissimae Virginis Mariae, vi-

delictis die decima septima mensis decembris anno Domini 1774. Ad officium et actus praesentis existens capitaneus Varaviensis personaliter veniens magnificus Florianus Juniusa Drownowski poellator terras Lomzensis confederationis regni generalis, et comitiorum extraordinariorum secretarius eidem officio et actis ejus constitutis in infrascriptis ubi sitis, et ad ingressandum acta praesentis porrexit tenoris talis.

§. 7. Dobrzeżnane Ostrogskis terras spomnis Ostrog conservans dans toute sa valeur et vigueur la constitution de la diete de 1766, qui a résout le rois confirmé par la diete de 1777, dans l'affaire de biens d'Ostrog, et qui approuve les transactions faites dans le Grod de Sandomi en 1753 par le p. Jannet Sanguszko comme successeur naturel pour lors a heritier de biens susdits; ainsi qu'il ne se conde constitution de traité en 1768, qui a confirme les dites transactions dans leur teneur; attendu que la commission établie, et entamée dans la constitution susmentionnée de 1766 pour faire un département proportionnel dans les biens nommés Ostrog pour la somme de trois cent mille flor. de Pologne offerts à la republique par les heritiers de ces terres dans le vue de former un corps de quelques centaines d'hommes, et pour fournir à leur sustentation n'a pas été accomplie à cause des troubles survenus dans notre royaume, et que d'ailleurs les calamités a publiques, et les revenus endommagés ont mis jusqu'à present les heritiers, et possesseurs des dits biens hors d'état de payer cette somme, d'est pourquoi pour accomplir un ouvrage commencé desirons pour commettre messieurs Jos. Popiel Castellan de Sierps, Karwoicki regent de la couronne, Antoine Sobolewski Porteensoigne de Volhynie, Felician Drazewicki Juge Terestre du Palatinat de Bractas, Stanisl. Malachowski Stolvik de Krzemieniec, George Mielnicki Stolnik de Zydomierz, Dluski Woyaki de Podolie, Bierzynski notaire terestre de Zydomierz, Wistoki notaire terestre de Bractas, Bierzynski Stawata de Seawnilij, Jean Konradski Juge du Grod de Kowagrod, Dorozynski notaire du Grod de Latierew, Orlowski Prodwojewodry de Loopol, Cajotan Wylerynski porteensoigne de la milice a noble de la republique les quels commissai-

L'intercepteur en action personnel de l'act.

» res après au premier de février de l'année
 » suivante 1775 à Dubno villes des dites ter-
 » res, et après y avoir formé leur *siege* de ju-
 » risdiction, accompliront à moins qu'il y eut
 » cinq personnes en tout la règle prescrite
 » pour leur conduit, et enoncée dans la con-
 » stitution de 1766, ils déclareront le rigneur,
 » y marquée contre les transgresseurs, et en
 » indiquant à chaque héritier, et possesseur
 » les plus proches Douannes pour le paiement
 » de la dite somme de 300000 flor. de Polon.
 » ils assigneront en vigueur de la constitution
 » de 1766 le premier terme pour le paiement
 » au premier octobre de l'année courante
 » 1774. Ce paiement se fera deux fois par an,
 » et pour qu'il soit suivi ordonneront en con-
 » sequence. A l'égard des prétentions de l'or-
 » dre des chevaliers de Malthe, attenduque cet
 » ordre n'a pas démontré par des documents
 » assez convainquants la légalité des ses deman-
 » des aux commissaires nommés par les états
 » de la république pour connoître les droits
 » néanmoins eu égard à l'intéressement des
 » trois cours voisines, et voulant que plu-
 » sieurs chevaliers de l'ordre de Malthe ayant
 » leur sustentation dans ce royaume, nous,
 » les états assemblés, et confédérés faisons
 » pour ces chevaliers de Malthe l'établissement
 » suivant: des à présent il sera fondé un grand
 » prieuré, et six commanderies en faveur
 » d'un prieur, et six chevaliers, qui tous doi-
 » vent être gentils-hommes nés Polonois, et
 » Lithuaniens. Le grand prieur aura une pen-
 » sion de 42000 flor. de Pologne par an, et
 » chaque chevalier commandeur 13000 flor. de
 » Pologne du fond ci-dessous marqué. Tous
 » les chevaliers d'aujourd'hui, et le grand
 » prieur, qui pour les six chevaliers faisant
 » le montant de 420,000 flor. de Pologne se-
 » ront décomptés de la somme de 300,000
 » flor. de Pologne assignée au regiment, et
 » les 100,000 flor. de Polon restants seront
 » employés pour le regiment, qui trouvera
 » dededemagement, pour avoir perdu 120,000
 » flor. de Polon. dans le règlement militai-
 » re. Monsieur Michel du Sagrarnono mini-
 » stre plen. de Malthe fera au nom du grand
 » maître de Malthe, et de tout l'ordre une
 » renonciation solennelle de toutes préten-
 » tions formées par l'ordre de Malthe aux
 » biens d'Ostrog, quelle renonciation sera ga-
 » rantie par les trois puissances actuellement

» en traité par la voye de leurs excellences
 » leurs ministres, Antoin Ostrowski évêque
 » de Cujavie, præsces, Adam Lodria P. Po-
 » nienski maréchal de la confédération géné-
 » ral de la couronne, et de la diète. Michel Ra-
 » dziwill Porte-Glaive, et maréchal de la con-
 » fédération général de Lithuanie, et de la diète
 » manu propria. Post ejus quidem constitu-
 » tionis superius præinsertæ in acta præsent.
 » ingrossationem originale ejusdem offerenti
 » prævia officii sui quælatione est extradi-
 » tum ».

Mathias Sobolewski.

Notarius Terris Castr. Varsav.
 (L. S.) Puchata. Actum in curia regia Var-
 saviensi sabbatho post festum Immaculæte
 conceptionis Beatisimæ Virginis Mariæ, vi-
 delicet die 17 mensis decembris anno Domini
 1774.

§. 8. Ad officium et acta præsentia ca-
 strensia capitula Varsaviensis personaliter
 veniens magnificus Florianus Jnosza Dre-
 wnowski pacillator terræ Zomzensis confœde-
 rationis generalis, et comitiorum extraordina-
 riorum regni secretarius eidem officio, et actis
 præsentibus sanctam constitutionem infra-
 scriptam obtulit, et ad ingrossandum in acta
 præsentia porrexit tenoris talis: Porcolemis
 Ustanosiemiia Omnis Roman-derisi. Permis-
 sion pour l'erection de huit commenderies.
 Permettons à huit personnes de fonder des
 commenderies, et de les établir suivant l'ar-
 rangement à faire par ces personnes, et aïent
 ces commenderies fondées, nous (suivant la
 stipulation à faire pour les fondateurs) les ap-
 prouvons à perpétuité par la loi présente, les
 quelles commenderies doivent être fondées de
 biensfonds libres, et ne point chargés de dettes.
 Nous ne les exemptons ce pendant point des
 droits, et impôts publics à établir par la ré-
 publique. Ces fonds de commenderies ne doi-
 vent outrepasser la somme de 15,000 flor. de
 Polon. de revenu annuel, et doivent toujours
 rester sous la loi, et juridiction convenable
 du Pais. Les commandeurs auront annuelle-
 ment à payer à la chancellerie de Matte la di-
 xième partie de leurs revenus. Ant. Ostrowski
 évêque de Cujavie præsces, Adam Lodria P.
 Ponienski maréchal de la confédération géné-
 ral de la couronne, et de la diète, Michel Hi-
 ronymus Radziwill Porte Glaive, et maréchal
 de la confédération générale de Lithuanie, et

Sanctio regis
 Poloniar, et
 ejus præ-
 sentis acta
 commendæ-
 rum.

de la diete m. p. Post hujus quidem sanctae constitutionis superius quae insertae in acta praesentia ingrossationem originalem ejusdem eidem offerenti praevia officii sui quietatione est extraditum.

Mathias Sobolewski

Notarius Terrae Castr. Varsaviae (L. S.) Puchata. Stanislaus Augustus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kyoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, et Ozernicboviae.

Significamus praesentibus litteris Nostris quorum interest universis, et singulis; quod veniens personaliter ad acta praesentia metrice regni cancellariae Nostrae majoris Generosus Casimirus Olechowski obtulit ad inserendum illis litteras originales authenticas renunciationem illustris ordinis Militensis praesentibus ad bona Ostrogensia habitis per Generosum Michaelen comitem de Sagramoso equitem professum provinciae Italiae ministrum plenipotentiarium praefati ordinis in idioma gallico continentes, manu ejus propria subscriptas, et sigillo gentilitio in cera rubra Hispanica expresso munitas, nos cum translatione ipsius in idioma latium per reverendum la Christo patrem Andream Stanislaum Kosta Modriejouski supremum regni cancellarium legalistam; cujus renuntiationis tenor sequitur ejusmodi.

§ 9. In nomine Sanctissimae Trinitatis. Quandoquidem serenissima respublica duabus constitutionibus in acta publica die xxvii decembris anno elapso MDCLXXIV. Inductis controversiis ratione bonorum Ostrogensium inter illustrem ordinem Militensem, et possessores dictorum bonorum in perpetuum conclusit; illustris ordo Militensis determinavit se ad renuntiandum per hoc infrascriptum plena potestate ab eodem ordine die xxvi juli anno MDCLXXIII. ad id monitum, quemadmodum ego ipso facto renuntio la perpetuum ipsius nominis omnibus cujuscumque tituli, praetensionibus, quas idem ordo instituit ad dicta bona Ostrogensia, et eorum possessores, haut praefati possessores; eorumque successores unquam possint molestari, et inquietari ab ordine Militensi quocumque modo directo, vel indirecto; quoniam autem respublica per unam ex dictis constitutionibus menae decem-

bris latam assignavit summam centum viginti millium florenorum annuatim in perpetuum exsolvendam pro redditibus magni prioris, et sex commendatorum, quos lastitit illustris ordo Militensis volendo faciliorem reddere hujus novae institutionis executionem; suamque singularem erga nobilitatem Poloniam coetari considerationem, promittit obtinere a sancta Sede, ut pro hac sola vice magnus prior, et sex commendatores possint esse conjugati consequenter dispensati ab obligationibus equitum Militensium, et ut quilibet ex dictis sex novis commendatoribus succedat in locum magni prioris, secundum eorum antiquitatem ad praesens institutum; ea conditione nihilominus, ut quoties officia haec vacabunt impleri non possint, nisi per equites Polonos jam admissos, et receptos secundum leges ejusdem ordinis receptas, et praestatas semper respectu aliarum praefectarum equestrium antiquitus fundatarum in Polonia, et Lithuania, observatasque omni tempore in aliis magnis prioratibus provinciae Germanicae.

Consequenter S. C. E. magnus magister dabit non solum bullas necessarias magni prioris, prout ex praefectarum equestrium praescribendo in iis quartam partem proveniunt cujuslibet ex dictis praefecturis, conformiter ad leges ordinis Militensis, et secundum conventionem ad praesens factam, per semper tercentos quinquaginta octo aureos Hollandicos, et tres cum dimidio florenos Polonicos justis, et aequi ponderis pro re magni prioris, et centum septuaginta aovens aureos nummos similes, et unum cum quadrante floren. ex re cujuslibet ex dictis sex praefecturis, quod universim efficit mille quadringentos triginta duos aureos nummos Hollandicos, et quatuordecim florenos Polonicos quolibet anno in perpetuum thesaurario ordinis Militensis Varsaviae pro tunc existenti exsolvendo. Pariter etiam idem supremus magister ratificabit praesentem renunciationem in spatio unius anni a data scripti praesentis, illiusque instrumentum publicum transmittet ad ministerium S. R. M. et republicae Poloniae.

Quoniam autem consideratio, quam serenissima respublica Poloniae in hoc negotio habuit erga protectionem, quam tres aovae Viennensis, Petropolensis, et Berolinensis dignitae sunt praestare ordini Militensium, faciliorem reddit negotiationem inter ordinem Militen-

Traductio in idioma latinum renuntiationis superius relatae.

som, et possessores honorum (Ostrogentium, hinc, duae memoratae constitutiones serenissimae reipublicae in acta publica die 17 decembris anno elapso 1774 inductae, sicut pariter, et praesens renuntiatio erit sub magna, et respectabili asseritione trium aularum quilarum.

Varsaviae die 2 februarii 1775.

Fr. Michael comes Sagrarnoso eques professor provinciae Italiae, et minister plenipotentarius mei ordinis.

§. 10. Praesentem translationem latinam cum originali Gallica lingua scripto fideliter concordare attestor.

Varsaviae 2 februarii 1775.

Andreas Stanislaus Miodrzejowski episcopus Posnaniensis S. R. cancellarius.

Quas ejusmodi renuntiationis literas sicut praemissum oblatas Nos ad acta haec metrices suscipi, inscribi, et ex illis fideliter rescriptas parti requirenti authenticas extra originale generoso offerenti restitui permiximus. De quo restituito cancellariam nostram quietavit, quietaque praesentibus, ac pro firmiori manu propria se subscripsit.

Casimirus Olechowski m. p.

In quorum fidem sigillum regni praescriptum est appressum. Actum Varsaviae sabbatho pridie dominico septuagesimae, die, scilicet undecima mensis februarii anno Domini millesimo septingentesimo septuagesimo quinto regni vero nostri undecimo.

Andreas Stanislaus Miodrzejowski episcopus Posnaniensis S. R. cancellarius.

Relatio illustrissimi excellentissimi, et reverendissimi domini Andree Stanislai Koslitha-Miodrzejowski episcopi Posnaniensis abbatia commendatarii Hebdoviensis aupremi regni cancellarii.

Joannes Stominski M. praefectus S. R. M. secretarius.

Oblata renuntiationis praetensionibus ad bona Ostrogensia ordinis Melitensis.

§. 11. L'emoenza sua, ed il reverendo consiglio collo scrutinio delle palle senza veruna discrepanza hanno accettato le suddette due costituzioni della prelodata serenissima repubblica, e nello stesso tempo hanno solennemente ratificato la detta rinuncia fatta sopra, dal

mentovato cavaliere Sagrarnoso in qualità di ministro plenipotenziario di quest'ordine, incaricando nello stesso tempo il medesimo ministro d'impetrare dalla serenissima repubblica un'altra costituzione, mediante la quale il vanzando priore, o li sei commendatarii saranno in perpetuo tenuti, ed obbligati a pagare annualmente a quest'ordine a titolo di sponsorio le somme espressamente indicate nell'acconciata rinuncia del rifarito ministro. Et quia se habet veritas, ideo in praemissorum omnium fidem, et testimonium praesentes manu nostra subscripsimus, ipsique bullam nostram magistralem in cera nigra imprimere facimus.

Datum Melitae in convento nostro die VII. mensis maji 1776.

Magnus magister de Rohan.

Regist. in Cancell.

Fr. Raymundus Albani Moirville regens cancellarius.

Loco & Sigilli.

§. 12. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat, conditiones praedictae executioni demandatae, et adimpletae fuerint, quippe quia ipse magister, et consilium praedictum sub die VII. maji proximo praeteritis admiserunt, et acceptarunt praefatas duas constitutiones reipublicae praedictae, ratamque habuerunt renuntiationem initam, atque obligationes susceptas a memorato Michaeli ministro plenipotenziario, et super his monumentum, seu probationem exhibuerunt, hinc dictus exponens nomine, et ex parte ejusdem magni magistri, ac praefati hospitalis Nobis humiliter supplicari fecit, ut supra expressas transactiones, constitutiones, renuntiationem, ac ratificationem apostolica auctoritate confirmare, nec non primum priorem, primosque sex praecipuos, seu commendarios habiles declarare ad assequendum, et retinendum priusmodi hujusmodi, ac respective ad assequendas, seu relinendas sex praecceptorum, seu commendas praescriptas in statu conjugali, ac cum eis super obligationibus, a quibus conventum fuit, quod exempti ipsi remanere deberent, dispensare, nec non quoscumque juris, et facti defectus, si qui in praemissis et in toto tractatu hujusmodi desuper, quomodolibet irrepissent, pari auctoritate supplere, ac sanare, et in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

Rescriptum confirmatio apostolica et singulorum transactionum in tractatione, et constitutionibus reipublicae considerant.

Acceptata
Litterarum
super re-
lationem
consti-
tutionum.

Tenor po-
tius con-
firmatus.

§. 13. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes et absolutum fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praefatas transactiones, constitutiones, renunciaciones, ac ratificationes cum omnibus, et singulis articulis, et conditionibus, aliisque in eis contentis, et expressis juxta praefinitorum tenorem auctoritate apostolica confirmamus, et approbamus, illisque omnibus perpetuae, ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, omnesque juris, ac facti, et solemnitatum etiam substantialium defectus, si qui super praemissis omnibus quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, vel censori posset pari auctoritate supplimus, et sanamus.

Exponens
singulis
pro retri-
bus proce-
ptis, et
commendis
etiam in sta-
tu conjugali.

§. 14. Praeterea tam eidem primo priori, quam primis sex praepositoribus, seu commendariis praedictis, ut licet ipsi in conjugali statu reperiantur, ut praefertur, nihilominus prioratum, ac respective sex praepositorias, seu commendas praedictas ex speciali gratia nunquam tamen in exemplum trahendu, libere, ac licite assequi, ubtinere, et retinere quoad vixerint, possint, et valeant, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus, eosque habiles, et idoneos ad prioratum, et praepositorias hujusmodi respective obtinendas, et retinendas decernimus, et declaramus, atque cum eis super oneribus, et obligationibus fratribus militibus ipsius hospitalis Hierosolymitani juxta praescriptum eorundem statutorum, seu stabilimentorum et ordinationum capitularium hospitalis hujusmodi incumbentibus auctoritate, et tenore similibus, ex speciali itidem gratia disponamus.

Chartula su-
blata, et de-
creto stric-
tum.

§. 15. Decernentes ipsas praedictas literas, et omnia praescripta semper, ac perpetuo firma, valida, ac efficacia existere, et fore, suosque plenarios, et integros affectus sortiri, et obtinere, ac omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quocumque speciat in futurum planissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardines etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuntios, ju-

dicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

§. 16. Non obstantibus omnibus, et singulis praemissis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, et naturis, ac ordinationibus capitularibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis eidem hospitali, ejusque magno, magistro, conventui, et fratribus, ac quibusvis aliis etiam qualificatis, ac speciali nota, et mentione dignis sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, et decretis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro sufficienti eorum derogatione de illis; eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, et individuis, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quovis alia expressio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter, expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hoc vice duntaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annuli piscatoris die decima sexta julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

Derogatio
contrariis.

CXLIII.

Confirmatio facultatis liberandi quotannis unum reum capiti perna damnato, quo alius confraternitati sanctissimae Sacramenti civitatis Benaventanae concessa fuit.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Pietatis, et charitatis opera, quae a Christianissimum confraternitatem sanctae, ac lau-

Dat. die 17.
Julii 1777.
Anno III.

Prosequitur.

habilitate exerceant, ut in posterum quoque, benedictione Domini, peragantur, et augerentur, pro commissio Nobis divinitus pastoralis officii munere, juxta setagentes; privilegia, ac indulta a praedecessoribus Nostri Romanis pontificibus eidem confraternitatibus concessa, novo Nostrae confirmationis praesidio, dum id a Nobis petitur, communimus.

§. 2. Exponi aique Nobis adper locum dilecti filii confratres confraternitatis sanctissimi Sacramenti in metropolitana ecclesia Beneventana canonice institutae, quod alias felicis recordationis Paulus pp. V. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die duodecima decembris MDGV. tunc, et pro tempore existentibus confratribus dictae confraternitatis, ut unicuique singulis, feris VI. majoris hebdomadae; unum rem, quem petissent a pro tempore existente gubernatore civilis Beneventanae, et ab eo obtinuerent, capituli poena, citra tamen certa tunc expressa crimina, demum liberare, et absolvere, summo tamen pacem ab offensus habuissent, libere, et licite valenti, facultatem auctoritatis apostolicae concessit, et impertitus fuit, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§. 3. Postmodum vero tam pie memoriae Benedictus pp. XIII., quam rec. mem. Benedictus pp. XIV. indultum, seu privilegium hujusmodi a memorato Paulo praedecessore, sicut praefertur, concessum eidem confraternitati per suas in pari forma Brevis die IV. octobris MDCCXIV. ac respective die XXIX. novembris MDCCXL. expeditas literas confirmavit, et approbavit, prout in iisdem utriusque Benedicti praedecessorum praefectorum literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, fuissemus continetur.

§. 4. Cum autem, sicut eadem expositio subjonget, moderni confratres praedicti ejusdem confraternitatis, quo firmis privilegia, ac indulta hujusmodi subsistant, et serventur exactius, apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa laici, si quas forte incurrerant, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinatis, facultatem absolventi, et liberandi quotannis feria VI. majoris hebdomadae annu rem capituli poena damnatum a memorato Pauli concessam, et a Benedicto XIII., ac Benedicto XIV. praedecessoribus praedictis confirmatam, seu innovatam, ut praefertur, expeditasque demper eorumdem Pauli, et utriusque Benedicti praedecessorum literas, cum omnibus, et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, et, quatenus opus sit, de iure concedimus, et indulgemus.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes, et praesertim literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac nunc, et pro tempore existentibus confratribus dictae confraternitatis in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter, et omnia observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac gubernatores, aliosque officiales, et ministros quoslibet iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si alicui super his, a quoquam quavis auctoritate scientes, vel ignorantes contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus quibuscumque posterioribus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non omnibus, et singulis illis, quae literis in praesentibus concessa sunt non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CLIV.

Confirmatio constitutionis 22. me. Pil V. tribuentis primogenito pro tempore existenti

Tenore confirmationis privilegii.

Clonatio veritate, et de errore veritate.

Exemplum auctoritatis romae.

Det. die 18. Julii 1773. Anno III.

Concessio facta a Paulo V. cum voto clericali iustis.

Benedictus XIII. et Benedictus XIV. concessio, non confirmant.

Prout praefertur pro auctoritate auctoritatis confirmationis.

familie Florentiorum Auximan. juspätronus ecclesiæ s. Mariæ Castri Baldi dictæ Auximanæ diocesis, atque jns ad illam præsentandi unum de familia, simulque concedentis titulum abbatiae eidem ecclesiæ etc.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Memoriam
legimus
Litteræ s. Pii
V. epi
in eam Flo-
rentiam, et
præsentum
concessit jns
ad præsentan-
das.

§. 1. Paternæ, et singularis dilectionis, qua s. mem. Pius pp. V. gloriosus prædecessor Noster nobilem Florentiorum familiam, ac præsertim bo. mem. Theodosium Florentium, dum vixit, canonicum basilicæ principis apostolorum de urbe, et familiarem suum protoquebatur, pluræ, ac præclara sene edidit argumenta, pluresque in ipsum contulit pontificiæ suæ clementiæ largitates: præ cæteris vero per suas sub plumbo anno incarnationis Domini 1571 quartæ idus maji expeditas litteras idem Pius prædecessor Antonio Florentio, qui ecclesiæ Beatæ Mariæ castelli Baldi Auximanæ diocesis ex suis bonis propriis reparare, seu restaurare, unatque domum presbyteralem reedificare, nec non illius fructus, tunc viginti ducata aurea de camerâ non excedentes, usque ad octingenta ducata augere intendebat juspätronus, et præsentandi personam idoneam de familia Florentiorum loci ordinario, seu ejus in spiritualibus vicario generali, quoties illam de cætero perpetuis futuris temporibus, etiam per resignationem, etiam in favore certæ personæ, et ex causa permutationis, seu per cessum, vel decessum, aut quavis aliam dimissionem, vel omissionem, aut privationem, et alias quovis modo, ac ex cuiuscunque persona, etiam apud Sedem apostolicam vacare consuevit, per ordinariæ, seu vicariæ prædictæ, ad præsentationem hujusmodi instituenda tam ipsi, quam ejus hæredibus, et successoribus, majori videlicet auct. ex linea masculina demus, et familiæ Florentiorum apostolica auctoritate reservavit, concessit, et assignavit, ac juspätronus, et præsentandi hujusmodi laicorum tantum etiam nobilium, et illustrium ex veris fundatione, et dotatione existere declaravit, et ut tale sub derogatione juspätronus ex privilegio, aut consuetudine nullatenus comprehendimus, sed semper ab illa exemptum, et exceptum esse, et fore, illisque nullo unquam tempore etiam per

Sedem eandem derogari posse, nec derogatum censi, nisi derogatio hujusmodi de ipsius Antonii, ac hæredum successorum prædictorum expresso consensu facta fuisset vellet, et mandavit, quod si dicto juspätronus aliter derogari contigisset, derogationes hujusmodi, nec non quæcumque collationes, provisiones, vel alias dispensationes de dicta ecclesiâ pro tempore quovis modo vacante, seu vacatura etiam in Romana curia vacasset, præter quam dictæ personæ idoneæ pro patrone pro tempore existentem præsentatæ, aut de illis expresso consensu etiam apostolica auctoritate prædicta per quoscunque Sedis apostolicæ legatos, vice-legatos, vel alios quoscunque, ac etiam per se et prædictam Sedem, Romanos pontifices ejus successores etiam motu proprio, et ex certa scientia nullas, et invalidas, nulliusque roboris, et momenti existere, nullumque per eas cuius jns acquiri, vel etiam coloratum titulum possidendi tribui posse decrevit.

§. 2. Pro majori autem ejusdem ecclesiæ decore, ipse Pius prædecessor voluit, quod illa in posterum abbatia Beatæ Mariæ castelli Baldi nuncupanda esset, atque ejus pro tempore possessor abbas Florentia se vere nominare possit, ipsamque abbatiam, et pro tempore existentem ipsius abbatem in perpetuum, una cum illius territorii, jurisdictionibus, locis, et bonis quibuscunque sub peculiari protectione Sedis prædictæ, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum immediate suscepit, et subiecit, ita ut pro tempore existenti ordinario, legato, et vice-legato, aut cuiuscunque etiam episcopali, seu patriarchali dignitate, archiepiscopali, aut cardinalatus honore, seu etiam legationis munere fungenti, nequaquam subiacerentur, sed ab illorum potestate, et jurisdictione abbatiam, atque abbates prædictos penitus eximit, et omnino liberavit, ita quod eorum, præterquam Sedi, ac sibi, et Romanis pontificibus prædictis parere tenerentur, ac præterea nonnulla alia privilegia, et gratias quoque spirituum concessit, et indelsit, ac alias prout in ipsius Pii prædecessoris litteris prædictis, quarum tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter, ac de verbo ad verbum continentur, et expressis haberi volumus nobis continetur.

§. 3. Nuper vero exponi Nobis lectæ dilectus filius Franciscus Florentius clericus nobilis Auximanus notarius protonotarius apostolicus nuncupatus, ac modernus abbas ejusdem

Electio ab-
batia, di-
scussio in-
terdicti loci
de apostoli-
cat.

Proces-
sus pro
non fructu-
one omnium
privilegio-
rum, et in-

dilectorum fa-
milias con-
cessum.

abbatiae Sanctae Mariae castelli Baldi, quod ipse ad hoc, ut peculiaribus praerogativis, gratiis, ac privilegiis ab eodem Pio praedecessore, sicut praemittitur, concessis novum modo superaddatur robur, atque illa firmitus subsistant, et serventur exactius, ea per Nos quoque confirmari, et approbari plurimum desiderat.

Memoratis
litteris ex-
positis ad di-
v. 2. aug. 1775
quod pri-
vilegia con-
cessa fa-
cto, et non
cum Pius
constituitur
quodcumque

§. 4. Nos igitur, qui familiam ipsam Florentiam ob sua, suorumque in hanc sanctam Sedem merita apostolicae liberalitatis favoribus jam antea vestigia ipsius Pii praedecessoris aeternis cumulare volumus, quique propterea per alias Nostras in simili forma Brevis die secunda augusti 1775. expeditas. litteras post perlatas, ac serio perpensa privilegia omnia ab eodem Pio praedecessore sicut praemittitur, eisdem abbatiae, et pro tempore existenti abbati attributa illum ovis apostolicae liberalitatis favoribus magis cumulare decrevimus, auctore vero exponentem ipsum, suosque in abbatia hujusmodi successores amplioris favore gratiae prosequi volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententis, et poenis quovis modo, et quocumque de causis latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore cedentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, memoratis ejusdem sanctae memoriae Pii praedecessoris litteras ad haec usque tempora, ut praefertur, judicialiter etiam executas, atque observatas una cum omnibus, et singulis in eis contentis, ex expressis auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, Illisque perpetuae, ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, atque eas futuris temporibus semper, atque inviolabiliter exequi, et servari debere, auctoritate, et tenore praedictis volumus, praescribimus, et mandamus.

Clementis
dicta, et de-
cretum uti-
tante.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, atqueque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac moderno dictae abbatiae beatae Mariae castelli Baldi abbati, illiusque in abbatia hujusmodi successoribus, caeterisque, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos

etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus asper bis a quocumque quavis auctoritate sceleretur, vel ignorantiter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indulgentiis et lictis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis atque in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die decima nona julii millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

Perrogata
constituta
cum.

CXLV.

Die. die 8.
aug. 1777.
Anno III.

Facultas nuntio Poloniae erigendi in unaquaque ex parochialibus civitatibus, et diocesis Ploccensis, usam confraternitatem de Misericordia nuncupandam.

Venerabili fratri Joanni Andreae archiepiscopo Chalcedonensi ac carissimum in Christo filium Nostrum Stanislaus Augustum Polonae regem Illustrem Nostrum, et apostolicum Sedis nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ad ea, per quae pauperum, et infirmorum procurator subsidium, libenter intendi-

Procurator

mus, utque pietatis, et misericordiae opera erga ipsos augerantur in dies novas Christifidelium sodalitates hae de causa institutas coelestibus Ecclesiae thesauris, quorum dispensationem humilitati Nostrae commisit Deus fidei, prudentiae liberalitate libenter decoramus, sicut Nos ad augendam, fovendamque fidelium pietatem profuturum in Domino arbitramur.

Episcopo
procur.

§. 2. Cum itaque, sicut Nobis nuper exponi fecisti, venerabilis quoque frater episcopus Ploensis, quo Christifidelibus civitatis, et diocesis suae Ploensis egestate, et corporis infirmitate laborantibus opportuna praesto esse possint subsidia, unam in singulis ecclesiis parochialibus civitatis et diocesis praedictae instituit confraternitatem de Misericordia nuncupandam plurimum desiderat.

Tunc con-
stitutio.

§. 3. Nos ejusdem episcopi anxiam charitatem, vigilantiam, ac zelum quam maxime in Domino commendantes fraternitati tuae per praesentes committimus, ut in unaquaque ex ecclesiis parochialibus civitatis, et diocesis hujusmodi unam utriusque sexus Christifidelium confraternitatem de Misericordia nuncupandam sub aliquo titulo, seu invocatione, vel Domini Nostri Jesu Christi, vel beatae Mariae Virginis, aut alicujus sancti ad praemissum effectum, sine tamen alicujus praepudio auctoritate Nostra apostolica erigas, ac instituas, ac postquam sic erecta, ac instituta fuerit statuta ad ejus regimen condita, seu condenda, dummodo sacris canonibus, concilii Tridentini decretis, et constitutionibus apostolicis non adversentur, dicta auctoritate approbes, atque confirmes.

Indulgentias
concedimus eis
qui membra
sua aliis
et carnis
confraterni-
tatis de-
derunt.

§. 4. Quo autem fideles, qui confraternitabilibus hujusmodi nomen dederint piorum sui instituti operum exercitio ferventius incumbant, omnibus utriusque sexus Christifidelibus, qui unam ex dictis confraternitatibus in posterum ingrediantur, die primo eorum ingressus, si vero poenitentes, et confossi sanctissimum Eucharistiae sacramentum, sumperint plenariam, ac tam descriptis, quam pro tempore describendis in dicta confraternitate confratribus, et consorioribus, in cujuslibet eorum mortis articulo, si vero quoque poenitentes, et confossi, ac sacra communione refecti, vel quatenus id facere nonnaverint, saltem confitti nomen Jesu ore, si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, etiam plenariam: nec non eisdem ams, et pro tempore

existentibus dictae confraternitatis confratribus, et consorioribus etiam vero poenitentibus, et confossi, ac sacra communione refectis, qui praedictae confraternitatis ecclesiam, seu cappellam, vel oratorium die festo principali dictae confraternitatis per eosdem confratres semel tantum eligendi, et ab ordinario approbandi a primis vespersis usque ad occasum solis diei hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresim extirpatione, ac Sanctae Romanae Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Aliae indul-
gentiae ha-
erentibus fra-
tribus hujus-
modi concessae.

§. 5. Insuper dictis confratribus, et consorioribus vero pariter poenitentibus, et confossi, ac sacra communione refectis, ecclesiam, seu cappellam, vel oratorium hujusmodi in quatuor aliis anni feriatis, vel non feriatis, seu dominicis diebus per memoratos confratres semel tantum etiam eligendis, et ab eodem ordinario approbandis, ut supra visitantibus, et ibidem orantibus quo die praedictorum id egerint, septem annos, et totidem quadragenas, quantas vero missis, et aliis divinis officiis in ecclesia, seu cappella, vel oratorio hujusmodi pro tempore celebrandis, et recitandis; seu congregationibus publicis, vel privatis ejusdem confraternitatis ubivis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, nec non etiam, qui corpora defunctorum, iam confratrum, et consoriorum hujusmodi, quem aliorum ad sepulturam associaverint, aut quascumque processiones de licentia ordinarii facienda, sanctissimum Eucharistiae sacramentum tam in processionibus, quam cum ad iussum, aut alias quocumque, et quomodoque pro tempore deferatur, comitali fuerint, vel si impediti, campanae ad id signo datae, semel orationem Dominicam, et salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinquages orationem, et salutationem eandem pro animabus defunctorum confratrum, et consoriorum hujusmodi reciterint, aut dantem aliquem ad viam salutis reduxerint, et ignorant praeccepta Dei, et ea, quae ad salutem sunt necessaria docuerint, aut quodcumque aliud pietatis, et charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum exercitio sexaginta dies de injunctis

eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentia, in forma Ecclesie consueta relaxamus.

§. 6. Quas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes etiam animabus Christianis, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint per modum suffragii applicari possent, etiam in Domino indulgemus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§. 7. Volumus autem, ut si alias diebus confratribus, et consorioribus praemissa peragentibus, aliqua alia indulgentia similis perpetuo, vel ad tempus nondum elapsam duratura concessa fuerit, illa revocata sit, prout per praesentes apostolicas auctoritates revocamus; utque si dicta confraternitates alicui archiepiscopofraternitati aggregata jam sit, vel in posterum aggregetur, aut quavis alia ratione uniat, vel etiam quomodolibet instituitur, priores et quavis aliae litterae apostolicae illis nullatenus suffragentur, sed ex tunc eo ipso nullae sint.

§. 8. Non obstantibus felicis recordationis Clementis pp. VIII. praedecessoris Nostri duas confraternitates ejusdem instituti in eodem loco erigi prohibente, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majeorem sub annulo piscatoris die sexta augusti millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXLI.

Erectio cathedralis ecclesiae sancti Deodati.

Pius episcopus

Servus servorum Dei;

Ad perpetuam rei memoriam.

Dat. die 12.
aug. 1777.
Anno 10.

Proemium.

§. 1. Relata semper ab Ecclesia militanti in verbo illius, qui firmam supra petram aedificavit eam, contra principem tenebrarum victoriam, quemadmodum per inducta quandoque inter populos in mortis umbra sedentes Crucis vexilla, quandoque vero per novos etiam in sinu credentium episcopatus in medio aeternum, veluti nova fidei tentoria, ac propugnacula erectas ad resistendum validius humani generis

inimico, ac custodiendam, et defendendam civitatem sanctam, ac vineam Domini electam fuit, omni tempore non sine praedecessorum Nostrorum gaudio, ac spirituali Christianifidelium profectu ac solamine recognita; Nos ita, quos licet immerentes regimini ejusdem Ecclesiae constituit Dominus, illam trophaeis in dies illustrioribus quantum in Nobis est, et cum ipso Domino possumus, ditare cupientes; dum animo revolvimus, ac deprehensum habemus quam facile sit ex nonnullarum dioecesium amplitudine, ut oriantur abusus, quaque difficile eos inde sic ortos eliminare, et avellere: ex debito idcirco pastoralis officii, ne in medium prodeant, apostolicae potestatis gladio praesentes cuicumque incommode per novarum cathedralium erectiones, comitante principum christianorum pietate, viam praeclosa satagimus, ut tandem benedictio Domini, qui exiguis incrementum dat, labores Nostros omnes populi tenebris licet ignorantiae obvolvitur, quod paravit Deus ante faciem eorum, lumen proprius videntes majori et condigno in Ecclesia hujusmodi bonorum operum fructus, ac virtutum flores Altissimo cum gratiarum actione uberius valeant exhibere.

§. 2. Cum itaque sicut ex insinuatione charissimi in Christo filii Nostri Ludovici Francorum, et Navarrae regis christianissimi Nobis per suas litteras asper facta, accepimus, dioecesis Tullensis nullo et sexcentarum villarum inter, ac oppida, et pagos, seu parochias ecclesiarum complectitur, illisque proinde jurisdictionis ea sit amplitudo, et extensio, ut unus tantum episcopus tam gravi ferendo oneri impar existat, et propter quam habitatoribus, et commorantibus in, infrascripta Lotharingiae parte, maxime vera moelium das Voges nuncupatorum incolis, qui cum haereticis finitimi existunt, variis in spiritibus detrimenta obvenire soleant, ea quidem ratione, quod pro tempore existens episcopus Tullensis non nisi raro pastorem ejus visitationem per montes ipse, stante tum notabili civitatis Tullensis a dictis moelibus distantia, tum etiam ad illos pro aspero itinere accedendi difficultate potest explorare: et detrimenta hujusmodi facile removerentur, et orthodoxa religio majus quoque incrementum susceperet, si nobis in oppido in, infrascripto episcopatu erigeretur.

§. 3. Oppidum vero civitas nuncupatum sancti Deodati in Lotharinga positum Nullus

Episcopus
Tullensis, qui
vixit, nec
deservit.

Descriptio
civitatis et
Deodati.

diocesis provinciae Trevirensis, quod, quomodoque in illius totus districtus, non vallis ab ipso sancto Doodato, dum viveret in terra episcopo Nivernensi collegiatae ecclesiae, infrascriptae fundatore excelsio traxero nomen, satis amplum existat, ac quinque millium habitatorum numero refoatur: et ipse eo inter caetera infrascripta regimen, seu praefectum ac sedes praesidialis novem officialibus, praeside scilicet, de uno generali, et altero particulari locumtenentibus; ac uno assessore, unoque regio consiliario, nec non pariter regis advocato et procuratore, ac notario denique, et hypothecarum nuncupato conservatore constans, et in sua jurisdictione alias octo praefecturas non regimina completens, cum suis consulari palatio et qui illud componunt, municipalibus officialibus: ac peculariarum aquarum, et nemorum iurisdictione, cui quinque praepositi sunt officiales: ac una iidem marescallorum phalanx, uno scilicet exemplo, seu praetoriano immuni, ac quatuor equitibus constituta: ac unus latine linguae publicus professor, et duae inferiores, una videlicet per fratres congregationis vulgo dicitur *Sancti nuncupatos* pro pueris, et altera scholae per sorores scholarum etiam nuncupatas respective erectas pro puellis in primis legendi, supputandique institutionibus seorsim instituendis respective fundatae: ac domus insuper seu officium charitatis nuncupatum pro publica elemosynarum in pauperes ejusdem oppidi faciendis distributione sub pro tempore existentis vicarii generalis infrascripti praepositi regimine, et inspectione instituta, seu institutum: et unum viginti quatuor cubilia continens hospitale cum inibi instructo sacello pro eorumdem oppidi et vallis aegrotis pauperibus erectum, quod per infrascriptos capitulum, et canonicos administrari, ac per tres ex sororibus hospitalarii deserviri solet, et alia demum pia opera per alias tres alias pro tempore existentibus sororibus congregationis sancti Vincentii a Paulo, pro visitandis oppidi et vallis praedictorum infirmis, praesertim illis egestata versantibus, opportunitate etiam medicamentis subministrandis provida quidem fundata respective reperiuntur.

Nobilis re-
gionis colle-
giatae.

§. 4. Et in eo praeter duas canonice erectas haecorum confraternitates, et unam parochialem ecclesiam sancti Martini, saecularis et insignis adest collegiata nobilis nuncupata, quae parochialis existit ecclesia sancti Doodati tribus

navibus extracta, per quarum alteram, quae ducit ad claustrum ubi infrascriptorum canonicorum adest sepulchrum, ad inferiorem Beatae Mariae Virginis dicatam, in qua praesenti infrascripti capitulum, et canonici divina hic in annum peragunt officia descendit ecclesiam: ac quatuordecim majori et praeposito comprehensae altaribus exornata, tum fonte baptismali, choro, organo, campanis, sacris supplicatilibus ad divina peragenda et pontificalia etiam exerceunda munia sufficienter instructa, in qua integrum ejusdem sancti Doodati corpus in urna ex argenteo quinquaginta librarum pondere congesta reconditur: ac ejus inter praepositos, qui pro tempore dudum fuerat sanctus Leo pp. IX. praedecessor Noster, ac tres Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, tres iidem archiepiscopi, et novem episcopi, pluresque insimul de clero Lotharinga sanguine principes recensentur: et cujus collegiatae ecclesiae pro tempore existens praepositi praefectorum dignitatem inibi principalem exercentem, ad quam dum illa pro tempore vacat nominatio personae idoneae Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti facienda ad eundem Ludovicum regem rigore iudicii dicto Ludovico regi apostolica auctoritate concessi spectat et pertinet, obtineas prelatum ordinarius simul et comes vulgo dicitur *Sancti Doodati nuncupatus* existit, ac jurisdictionem quasi episcopalem in oppido et districto seu valle praedictis exercet, ac synodum convocare, et in ea examinatores deputare consuevit, nec non dominum etiam in temporalibus uti cessionarius regii domini in una ejusdem oppidi parte esse dignoscitur.

§. 5. Capitulum vero, (quod uti dominum pariter in temporalibus alterius seu majoris ejusdem oppidi partis, totiusque illius districtus praedicti, seu vallis hujusmodi iure gaudet in iis supremacae, et modicae, ac inferioris respective iustitiae vulgo de *sancta meganae*, et *haec iustitiae nuncupatae*, ac solus est decimator, et primitivus parochus in oppido et districto seu valle praedictis, et duo habet tribunaia, unum videlicet sub Petrae audacis nomine vulgo — *La Pierre hardie* nuncupata, in quo singulae ejusdem capituli subditorum causas in prima deciduntur instantia, ac alterum tribunalis hujusmodi sub vulgari vocabulo dicitur *Buifer* respective cognita, ad quod casuum earundem fuerunt appellationes, et in quo

Ex-Roma
ducentis, et
provincia
quibus tribu-
tur.

illius assessores ad et juxta utrius in jure doctoris sensum iudicium ferunt, ac cujus capituli et praepositi praedicti collective omnino per communes eorum respective officiales dicti oppidi gubernium, seu regimen exercetur) decano scilicet qui ejusdem capituli caput existit, eique praest, quippe decanatum secundum, ac cantore qui cantoriam tertiam, ac scholastico, qui scholastriam quartam respective in dicta collegiata ecclesia dignitates existentes, ad quem, et quas dum illae pro tempore etiam vacant, electio personarum idonearum de gremio dicti capituli, et canonicorum infrascriptorum dictae collegiatae ecclesiae desumendarum ad eodem capitulum et canonicos pro tempore existentes collegiatae ecclesiae hujusmodi, cessantibus tamen reservationibus, et affectionibus apostolicis etiam spectat, et pertinet.

Capituli insignitas.

§. 6. Ac qui decanatus, et quae canteriae, ac scholastria hujusmodi respective per unum et eundem ex praedictis infrascriptis canonicis una cum suis canonicatu, et praebenda ipsius collegiatae ecclesiae absque dispositione apostolica obtineri solent; nec non viginti quatuor canonicis, qui totidem canonicatus, totidemque praebendas, qui, et quae non nisi per aemum quatuor probata ex latere paterno gra-duum nobilitate praestantibus conferri debent, ac ad quos, et quas dum illi et illae in octo videlicet Sedi apostolicae reservatis mensibus pro tempore similiter vacant, nominatione quoque personarum idonearum Nobis, et Romano pontifici pro tempore existentis, ut supra faciendi praedicto Ludovico regi vigore similis indulti eidem Ludovico regi dicta apostolica auctoritate concessi: et quorum, ac quarum etiam dum illi et illae in quatuor nempe cujuslibet anni mensibus ordinariis collateribus competentibus pro tempore vacant, collatio, provisio, et omni-modi alia dispositio ad eodem pro tempore existentes ipsius collegiatae ecclesiae capitulum, et canonicos, excluso tamen supradicto praeposito, turnatim respective iidem spectat et pertinet, respective obtinent; quique ex indulte eis pariter apostolica auctoritate praedicta concessio rochetum, cum suis manicis, ac cassam magnam lancei panni coloris quadam heteromalli vulgo velours nuncupati taenia referant: nec non mozzettam cum capitulo ad talos usque descendente, cum pelli-bus in ejus anteriori parte, praepositos vi-

delicet armellis, decanus, vero, et cantores, ac scholasticus antiqui, armellinis pariter et cinerei coloris mixtis pellibus: canonici de-mum praesenti similibus pellibus cinerei coloris hujusmodi tatum byemali, aestivali autem temporibus simile rochetum, et alutam res-pectivo tamen eorundem pellium colorum ana-logam deferunt, et gestant, composuit; ac mensam capitularem ab ea tamen supradicti praepositi divisam, et separatam, satis redditibus dotatam: ac sacristiam, et fabricam pro ordinariis occurrentiis ejusdem collegiatae ecclesiae reparationibus erectam cum suis res-pectivo annexis proventibus, habet; et in ipsa collegiata ecclesia praeter capitulum hujusmo-di quinque etiam canonici honorarii existunt; nec non unum administratoris parochialis ecclesiae praedicti oppidi eidem mense capitulari, dudum perpetuo canonicis unitae: ac aliud vicarii ejusdem parochialis ecclesiae sancti Martini, qui vicarius choralis etiam existit; ac alia quatuor totidem vicariorum choralium res-pectivo nuncupatorum: ac aliud subcantoris; ac reliquum officia ad nutum tamen eorundem capituli et canonicorum amabilia secretarii, bibliothecarii, qui simul claustrii parochus, seu capituli, et canonicorum hujusmodi confessorius existit, ac sedem etiam habet in cho-ro dictae collegiatae ecclesiae respective repe-riuntur erecta.

Musici can-toris, et symphonis-tae.

§. 7. Ac denique unum phonasque, et unus organista: nec non sex chori nuncupati adole-scentuli, et decem musici cantores, sex iidem symphonistae, ac duo clerici sacristiae, duo-que pariter scoparii, ac tres campanarii, alii-que inservientes sunt ex redditibus ejusdem mensae capitularis mensuali mancipati stipen-dio; ita quod ob praemissa dicti oppidi ea sit insignitas, dictaque collegiatae ecclesiae illo sit splendor, ut jure merito dignum reputari posset, quod oppidum ipsam civitatis episco-palis titulo, honore doneat, praedicta vero ec-clesia collegiata pro ejus celebritatis comple-mento ad cathedralis ecclesiae statum, et di-gnitatem sublimetur.

Decoratum Ludovic regis pro ornatu ap-posito conseruenda

§. 8. Et ipso Ludovic rex, qui de ortho-doxae fidei propagatione semper existit, et in dies studiosius eo magis ostenditur, pro catho-lici principis pietate considerans quanta obve-niret in populo sibi subditis non solum in praedicto ejusdem oppidi, sed in aliis etiam infrascriptis districtibus per Nos ut infra dis-

membrandis respectivo degentibus in spiritalibus utilitas, ac etiam commodum et consolatō ex nova in dicto oppido unius episcopatus erectione, ob id ex sui regis cordis intimo tam utile opus in ecclesia Dei alias ut infra felicibus inceptum auspiciis, post tot annorum curriculum rite perficere, et ad effectum, conjuvante Domino, perducere vehementer exoptet.

§. 9. Nos igitur, qui attendentes, quomodo, et sub die vigesima octava martii anni Domini millesimi septingentesimi decimisoni congregatio tunc existentium Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praeposita, audita relatione eorum, quae fuerant ex processu in partibus tunc desuper confecto deducta, aliisque mature perpensis, censuit consistere de causis, propter quas ad erectionem, videlicet, ejusdem oppidi in civitatem episcopalem dictae collegiatae ecclesiae cathedralis deveniri possat prout in decreto ipsius congregationis desuper edito, et a felicis recordationis Clemente pp. XI. etiam praedecessore Nostro tunc approbato plenius continetur, erectionem ipsam ac omnia, et singula per Nos ut infra disponenda catholicae fidei propagationi, Christifidelium aedificationi, et spiritus consolatō, divinique cultus incremento valde profutura confidimus, eximium ejusdem Ludovici regis zelum, ac religiosis desideria plurimum in Domino laudantes, eaque apostolicae Nostrae benignitatis ministerio prosequi volentes.

§. 10. Mota proprio, et ex certa scientia collegiatam ecclesiam praedictam illiusque titulum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam collegiatam; ita ut illa ex nunc collegiata esse desinat, et uti talis amplius denominari, inscribi, censeri, et reputari non possit.

§. 11. Nec non praeposituram hujusmodi, et illi, ut praefertur, annexam jurisdictionem quasi episcopalem; illiusque titulum collativum, ac simile nomen, denominationem, naturam, et essentiam, ita quod illa ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativa esse desinet, et de cetero uti talis in titulum collativum, seu commendam quavis auctoritate conferri, aut commendari, seu de illa quovis modo disponi amplius nequeat: et eo illam deinceps ullo umquam tempore conferri, seu impetrari, aut commendari, vel alias de illa disponi contigerit, collationes, impetrationes, commendae, aliaque dispositiones de illa pro tempore quomodolibet factae, nullae et inva-

lidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuiquam coloratum titulum possidendi tribuant, ex nunc de dicti Ludovici regia, ac dilectorum filiorum modernorum ejusdem collegiatae ecclesiae praepositi, ac capituli, et canonicorum consensu apostolica auctoritate perpetuo supprimimus, et extinguimus.

§. 12. Illisque sic per Nos suppressis, et extinctis, praedictum oppidum in civitatem episcopalem ejusdem sancti Deodati, ut antea nuncupandam, cum omnibus joribus, honoribus, et praerogativis, quibus aliae civitates pontificali sede insignitae, et earum respective cives utuntur, fruuntur, potantur, et gaudent, atque uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt, quomodolibet in futurum.

§. 13. Dicimus vero collegiatam ecclesiam per Nos, ut praefertur, suppressam, et extinctam, de apostolica potestatis plenitudine in cathedralem ecclesiam sancti Deodati etiam nuncupandam, archiepiscopo Trevirensi pro tempore existenti suffraganeam, illique metropolitico iure subjectam, ac sub titulo ejusdem sancti Deodati ut prius existuram: et in eadem, ac (ex hujusmodi per Nos, ut praefertur, suppressa, et extincta praepositura) dignitatem episcopalem pro uno deinceps episcopo sancti Deodati pariter nuncupando, qui simul et comes ipsius sancti Deodati existat, se eidem ecclesiae in cathedralum, illiusque oppidi in civitatem per Nos ut infra erigendae, et diocesis praedicti sancti Deodati per Nos etiam, ut infra, constituendo praesit, abbates inferiores, praebatos, et alios ad synodum convocet, ac omnia et singula jura, officia, et munia episcopalis habeat, exerceat, cum suis capitulo, sigillo, aera, mensa episcopali, caeterisque cathedralibus, et pontificalibus insigniis, nec non joribus, jurisdictionibus, facultatibus, praerogativis, privilegiis, honoribus, gratiis, favoribus, et indultis rebus, personalibus, et mixtis, quibus aliae cathedrales ecclesiae illarum partium, earumque praesules quomodolibet (non tamen titulo oneroso, seu ex ladulo, aut privilegio particulari) similiter utuntur, fruuntur, potantur, et gaudent, atque uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt in futurum de ipsius Ludovici regis, ac eorundem modernorum ejusdem collegiatae ecclesiae sic per Nos, ut praefertur suppressae, et extinctae praepositi,

Valentiam
regiam
consistoria-
lis, quae
consistit
consistit
de causa
pro stru-
ctura.

Oppidum
Deodati in
civitatem
episcopalem
erigitur.

Ecclesiae
collegiatae
laicizatio.

Suppressio
praepositu-
rae, et ju-
risdictio-
nis illius.

Collegiata in
ecclesiam ca-
thedralem
vertitur.

ae capituli, et canonicorum respective consensu praedicto ad omnipotentis Dei laudem et gloriam, dietique sancti Deodati honorem, nec non fidei catholicae exaltationem apostolica auctoritate praedicta etiam perpetuo erigimus et institimus.

§. 14. Nec non supradictum capitulum ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae et extinctae in capitulum dietae cathedralis ecclesiae sancti Deodati similiter per Nos, ut praefertur, erectae, et extinctae: dictum vero decanatum, qui secunda in majorem post pontificalem hujusmodi, ut praefertur erectam, ac praedictam cantoniam, quae tertia, et secundo, ac dictam scholasticam, quae quarta respective dignitates in dicta collegiata ecclesia per Nos, ut praefertur, suppressa, et extincta hactenus, ut putatur, existere, in tertiam respective etiam dignitates: easque nunc, et pro tempore respective obtinentes in decanum, et cantorem, ac scholasticum: nec non eandem viginti quatuor canonicatus, totidemque praebendas, eorumque, et eorum pariter modernos, et pro tempore existentes possessores in totidem canonicatus, et praebendas totidemque canonicos ejusdem cathedralis ecclesiae sancti Deodati: parique modo supradicta administratoria, et vicaria, ac subcantoris, nec non secretarii, bibliothecarii respective officia, in totidem officia in ipsa cathedrali ecclesia sancti Deodati per Nos ut praefertur, erecta, sita, et illa pariter nunc et pro tempore respective obtinentes in ejusdem parochialis ecclesiae dicti oppidi in civitatem episcopalem etiam per Nos, ut putatur, erecti administratores in praedicta cathedrali ecclesia sancti Deodati sic erecta, et in illius respective vicarios chorales itidem nuncupandos, ac subcantorem, et secretarium, bibliothecarium, seu parochum claustrum ejusdem cathedralis ecclesiae sancti Deodati sic per Nos, ut praefertur, erectae, et nunc perpetuis futuris temporibus dicta apostolica auctoritate substituitur, et subrogamus: ac subrogatos, et subrogatos; nec non subrogata esse, et fore.

§. 15. Ipsosque omnes, et singulos modernos tam decanatum, et cantoniam, ac scholasticum, quam singulos canonicatus et praebendas, nec non officia per Nos, ut praefertur, subrogatos, et subrogatos, ac subrogata hujusmodi respective obtinentes in eorum respective dignitatum, ac canonicatum, et praebenda-

runt, nec non officiorum etiam, ut praemittitur, subrogatarum, et subrogatorum hujusmodi per eos ad praesens respective habita possessione abique alia eis desuper respective facienda provisione: et in eandem fructuum, reddituum, et proventuum, quos de praesenti etiam respective percipiunt, fructione libere, et licite remanere posse, et debere: salva, firmis, et illaesis perpetuo remanentibus favore eorundem capituli, et canonicorum dietae collegiatae ecclesiae, ut praefertur, suppressae in capitulum, et canonicos ejusdem sic erectae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut putatur, subrogatorum hujusmodi privilegiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praedominantia, insigniis, praerogativis, honoribus, indulgentiis, aliisque gratiis quibuscumque tam spiritalibus, quam temporalibus, et mixtis: praesertim vero correctivam, et contentiosam jurisdictionem super omnibus et singulis tam dignitates hujusmodi respective obtinentibus, quam canonicis, aliisque membris, et deservitoribus ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, ac in ecclesiam cathedralis etiam per Nos, ut praefertur, erectae, ut prius extendi: nec non coadjutores in respectivis dignitatibus, ac canonicatibus, et praebendis ejusdem cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur erectae eum futura in illis respectiva successione ab apostolica Sede, ut antea pro tempore potendi, praestito tamen interesse habentium consensu: ex aliis respective iuribus eisdem capitulo, et canonicis apostolica, vel alia quavis auctoritate hactenus quomodolibet concessis, ac etiam de iure, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet competentibus (dammodo tamen sint in usu, et revocata non sint, ac sacris canonibus et constitutionibus apostolicis, nec non iuribus, et dignitatibus episcopalibus essentialiter non repugnent) in omnibus et per omnia, perinde ac si status collegiatae hujusmodi in dicta cathedrali ecclesia sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erecta minime immutatus foret: admissa tamen subiectione eorundem capituli, et canonicorum dietae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur; erectae nunc, et pro tempore, existentium ordinariae jurisdictioni ipsius futuri episcopi sancti Deodati, prout illa sibi in vim praesentis erectionis competere debet, eadem apostolica

Erectio dignitatum capituli.

Concessio et revocatio.

Decima de-
superum.

auctoritate iidem perpetuo decernimus, et declaramus.

§. 16. Ipsosque insuper modernos capitulum, et canonicos dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, ut ipsi viderent, quae hactenus praefulerunt, atque in honore semper habiti fuerunt, splendorem etiam deinceps conservare valeant, ulteriori benignitate prosequi volentes: specialiter et expresse, quatenus epus sit, et eorumdem modernorum, et pro tempore existentium capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae favorem, praedictam per eos hucusque habitam qualitatem solius et unici parochi primitivi, ac solius et unici etiam decimatoris in districtu praedicto, seu praedicta vallo ejusdem sancti Deodati: ut respectivo jus in eo, vel ea, percipiendi grossas decimas, ex quibus, ut similiter accepimus, ipsi capitulum, et canonici pro tempore existentes dictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae nonnullas statutas in vim decreti concilii status tribuere videntur pro tempore existentibus vicariis perpetuis parochialium ecclesiarum ejusdem districtus, seu vallis hujusmodi, et cum quibus vicariis perpetuis hujusmodi capitulum, et canonici pro tempore existentes praedicti minutis quoque decimas praestent illas vulgo *pommes de terre* nuncupatas dividere soleant: exceptis decimis unius videlicet ejusdem oppidi in civitatem episcopalem, ut praefertur erecti, et alterius parochialium ecclesiarum dicti sancti Martini in suburbio ejusdem oppidi in civitatem episcopalem hujusmodi sic erecti existentis, attenta illarum unione eidem mensae capitulari alias, ut pariter accepimus perpetuo canonice facta, Quarum quidem parochialium ecclesiarum pro tempore respective existentes administratores ab eisdem capitulo, et canonicis pro tempore existentibus ipsius cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur erectae subregalis hujusmodi congruam eorum respective portionem, ad tramites regionum edictorum aduatum, ut etiam accepimus, recipiant.

Instituta
temporale
ecclesiae ca-
thedrae.

§. 17. Parique modo (dummodo tamen ad hoc praedicti Ludovici regis accedat assensus) respectu scilicet eorumdem capituli, et canonicorum nunc, et pro tempore existentium dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae subrogatorum hujus-

modi temporalem jurisdictionem praedictam, seu exercitum triplicem supradictae temporalis iustitiae superioris videlicet, ac mediae, et inferioris vulgo *hante moyenne, et basse justice*, ut praefertur, nuncupatae, quam ipsi capitulum, et canonici dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae subrogati hujusmodi semper majori parte, seu duobus tertiis ejusdem oppidi in civitatem episcopalem, per Nos, ut praefertur, erecti, illiusque toto districtu praedicto, seu vallo hujusmodi hactenus, ut praefertur, exercebant: respectu vero ipsius futuri pro tempore episcopi sancti Deodati similem temporalem jurisdictionem, quae dictus etiam pro tempore exercens praepositus dictae collegatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppresso, et extincto, ut praefertur, gaudebat super altera parte ejusdem oppidi in civitatem episcopalem similiter per Nos, ut praefertur, erecti: in modum, ut temporalem ipsius oppidi in civitatem episcopalem hujusmodi per Nos, ut patetur, erecti gubernium vulgo *Police* nuncupatum per tam ejusdem pro tempore futuri episcopi sancti Deodati, quam dictorum capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae nunc, et pro tempore existentium respective officiales, qui corpus eorumdem municipalium officialium dicti consularis palatii, ut similiter accepimus, constituunt communiter, ut prius exerceri debeant, apostolica auctoritate praedicta iidem perpetuo confirmamus: et quoad futurum episcopum sancti Deodati pro tempore praedictum respective etiam perpetuo extendimus.

§. 18. Ita tamen, ut iidem capitulum, et canonici nunc et pro tempore existentes ipsius cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae per hanc Nostram dictorum juriarum confirmationem, in alio quoque jure, ut prius remaneant, apponendi sigilla ad effectum conficiendi inventaria: nec non computa examinandi in successionebus tam dignitates praedictas pro tempore obtinentium, et canonicorum praedictorum, quam dicti secretarii, bibliothecarii, et subcantoris, ac vicariorum hujusmodi pro tempore in capitularibus, et aliis respective domibus sub praedicta superiori iustitia eorumdem capituli, et canonicorum pro tempore existentium dictae cathedralis ecclesiae, per Nos, ut praefertur, erectae subrogatorum hujusmodi existentibus respo-

Reservata
juri appo-
nendi sigilla
ad effectum
conficiendi
inventaria.

ctive decessorum, veluti alias ex impromae curiae praefectae, nec non consilii status huiusmodi respective decretis sub diebus scilicet, sexta septembris anni Domini 1732 ac vigesima martii, et duodecima iunii respective mensium anni ejusdem Domini 1736 respectiva edita, ut pariter accepimus, statutum fuit: ac pro eo, quod capitulum, et concilium ejusdem cathedralis ecclesiae sancti Deodati, per Nos, ut praefertur erectae subrogati huiusmodi in eodem supradicto iure etiam pro tempore existentis praepositi dictae collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae et extinctae, qui inter easdem dignitates obtinentes praedictos aut suppressiorem, et extinctionem huiusmodi, ut praefertur, comprehendebatur, hactenus extiterunt: simili modum capitulum, et canonici dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae nunc et pro tempore existentes praedicti etiam deinceps, quoad successiones ipsius pro tempore futuri episcopi sancti Deodati, in dicto iure valeant remanere.

Facultas eligendi officiales, et promotorum ad effectum instruendi processum pro crimine.

§. 19. Admittentes praeterea favore eorumdem capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae nunc et pro tempore existentium, quod ipsi pro supradictae correctivae jurisdictionis exercitio possint num officiales, et num promotorem de eorum gremio pro tempore ut prius nominare, praevia tamen approbatione ipsius pro tempore futuri episcopi sancti Deodati, ad effectum instruendi processum in alicuius criminis eventum, ita tamen ut aliqua ex eorumdem officialis, et promotoris sit pro tempore nominandorum, occurrente negligentia, possit pro tempore existens officialis ipsius futuri episcopi sancti Deodati eos praevia tamen, mentione praevenire; ac de caetero promotor curiae episcopalis sancti Deodati in posterum constituendae etiam pro tempore existens a minima ex sententia per decretum officialem eorumdem capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae pro tempore pronunciandis appellare valeat.

Jurisdic-
tio episcopalis
ad capitulum

§. 20. Ulterius quoque admittentes, ut in eventum, in quem idem pro tempore futurus episcopus sancti Deodati querelam aliquam contra, vel ejusdem capituli membrum aliquod, vel quemdam ex praedictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur erectae subdi-

tum sit in casu forendi, id praedictis pro tempore futurus episcopus sancti Deodati per se ipsum, seu per suos vicarios agere debeat; in modum, ut quodcumque voluntariae jurisdictionis genus, quam ipse pro tempore futurus episcopus sancti Deodati super capitulum, et canonicos dictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae, poterit exercere, sibi vel suis vicariis praedictis personale semper existat:

§. 21. Quodque idem futurus pro tempore episcopus sancti Deodati nec breviarum, nec caeremonias, et ritus hactenus in dicta collegiata ecclesia per Nos, ut praefertur suppressa, et extincta, et in dictam cathedrali ecclesiam sancti Deodati etiam per Nos, ut praefertur, erecta uti solita, nisi de consilio, vel consensu eorumdem modernorum, et pro tempore existentium capituli, et canonicorum ipsius cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae immutare non possit juxta morem, et consuetudinem aliarum cathedralium ecclesiarum in regno Franciae consistentium; qui fimo cum eis, vel eorum deputatis circa ordinem, seu regulamentum publicarum precum, aliaque diversa objecta de more capituli, et canonicis aliarum cathedralium ecclesiarum praeventive proponenda conferre teneatur.

Prohibitio
invenendi
caeremonias,
et ritus.

§. 22. Et insuper attento, quod dictorum canonicorum numerus in dicta cathedrali ecclesia sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erecta ille non est, qui plures ex eis a divinarum officiorum loci peragendorum assistentia simili abesse patiatur: dicta apostolica auctoritate teodoro praesentium statuimus, atque decernimus, ut ultra duos canonicos ejusdem cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae, servitio regalium cappellarum, ac domorum addici pro tempore non possint; eo magis quia Nos certam fiduciam habemus, quod eximia dicti Ludovici regis pietas dumus Dei decorum, et in ea divinum cultum magis magisque semper augere in votis habens majorem numerum canonicorum pro servitio cappellarum, et domorum praedictorum ob praenissam causam impendi non permittit: qui vero duo canonici dictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae eidem cappellis; et domibus regalibus pro tempore additi licet absentes a dicta cathedrali ecclesia per Nos, ut praefertur, erecta, tamquam praesentes habebuntur.

Divinarum
officiorum
assistencia.

*Præcipitur
episcopum
dictæ ecclesie
consecrari
per Nos
per.*

§. 23. Volentes etiam, parique apostolica auctoritate similiter decernentes, ut eandem de causa idem pro tempore futurus episcopus sancti Deodati non nisi alios duos canonicos tantum ejusdem cathedralis ecclesie per Nos, ut præferatur, erectæ de consensu nuncupandos sibi sumere valeat. Qui itidem duo postremi canonici de comitatu hujusmodi sicut absentes ab ipsa cathedrali ecclesia per Nos, ut præferatur, erectæ, præsentibus nihilominus debeant quoque reputari.

*Privilegiis, et
prærogativis
quorundam, et
quibus de
gustatis ca-
thedralis ec-
clesie.*

§. 24. Ac propterea, ad hoc, ut dicta cathedralis ecclesia sancti Deodati per Nos, ut præferatur, erecta majori ministrorum numero decoretur; in ea unum videlicet, qui quarta, et aliorum archidiaconatus, qui quinta inibi etiam dignitates existant, eamque denominationem habeant, quoque futuris pro tempore respective obtinentibus ea munera, et opera incumbant, quam, et quæ eidem futuro episcopo sancti Deodati in eadem cathedrali ecclesia sancti Deodati per Nos, ut præferatur, erecta primo instituendo magis videbantur convenire, et ab ea respective fuerint ejus arbitrio prime, et abque inde variatione injuncta: et quorum archidiaconatum per Nos, ut infra, erigendorum, et instituendorum tam a primæva illorum erectione, et institutione infrascriptis respective vacantium, quam etiam in posterum semper et quocumque illis etiam in octo conjulibet anni mensibus dictæ Sedi apostolicæ reservatis ex personis illos pro tempore respective obtinentium quovis modo vacare contigerit, collatio, provisio, et omni-modi alia dispositio ad eundem pro tempore futurum episcopum sancti Deodati, sub infrascriptis tamen modis, et formis spectet, et pertineat per duobus presbyteris futuris ipsa cathedrali ecclesia sancti Deodati per Nos, ut præferatur, erecta archidiaconi, qui vel de nobili genere procreati, vel potius gradu magistræ in theologia, vel doctoratus, aut licentiatursæ in decretis in aliquo approbata studiorum generalium universitate, prævio rigoroso examine, ac alias servatis servandis, insigniti (quod pariter ipsius futuri episcopi sancti Deodati primo instituendi arbitrio semel itidem statuendum erit) debeant esse: ac tandem indultis, honoribus, prærogativis, exemptionibus, cæterisque gratiis, et privilegiis quibus alias dignitates ejusdem cathedralis ecclesie sancti Deodati per Nos, ut præferatur, erectæ,

respective nunc et pro tempore obtinentes gaudent de præsentibus, ac gaudent poterant, quomodolibet in futurum, pariformiter, et absque ulla prorsus differentia perpetuo etiam gaudere; ac sedem in choro ejusdem cathedralis ecclesie per Nos, ut præferatur, erectæ post eundem illius scholasticum respective habere valeant. Quique tamen duo futuri pro tempore archidiaconi ex dicta mens capitulari ejusdem cathedralis ecclesie; per Nos, ut præferatur, erectæ nullo modo participes sint; sed eos tantum annuales redditus percipere respective debeant, qui ex dotatione eis in totidem fundis stabilibus in posterum respective assignands provenient, eandem apostolicæ auctoritate itidem perpetuo erigimus, ac instituimus: cum hoc tamen quod quocumque unius, et alterius archidiaconatum, per Nos, ut præferatur, erectorum, et institutorum hujusmodi respective vacatio in ipsi octo conjulibet anni Sedi apostolicæ prædictis reservatis mensibus evenire contigerit, idem pro tempore futurus episcopus sancti Deodati in literis suarum collationum, et provisionum de hoc, et altero archidiaconatibus per Nos, ut præferatur, erectis prædictis expresse debeat injungere futuris de illis pro tempore per eum respective provisum illis impetrandi infra sex menses ex tunc proximis ab eadem apostolica Sede novas de dictis archidiaconatibus per Nos, ut præferatur, erectis respective provisiones: ipsique vero de eisdem archidiaconatibus, ut præferatur, erectis, pro tempore per dictum futurum episcopum sancti Deodati, sic, ut præferatur, provisum in vim hujusmodi injunctionis literas apostolicas novas respective provisionis hujusmodi sub plumbis expedendas infra sic præscriptum tempus hujusmodi ab eadem apostolica Sede, sub poena nullitatis provisionis ab ipso pro tempore futuro episcopo sancti Deodati ex tunc respective obtinere, ac possessionis inde respective adeptæ, nec non fructuum, reddituum, et proventuum ex dictis archidiaconatibus, per Nos, ut præferatur, erectis respective perceptorum restitutionis reportare, ac jura cameræ, et cancellariæ apostolicæ, et aliis propterea debita persolvere omnino debeant, et teneantur.

§. 25. Cupientes autem, ut eidem mensae episcopali sancti Deodati per Nos, ut præferatur, erectæ satis provideri queat, ut dictus pro tempore futurus episcopus sancti Deodati

*Incorporatione
dictæ ecclesie
Sede novi
episcopatus,
ad illas de-
gustationes non
placuit.*

præmissis dignitatem decenter tenere valent, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus unionem; annexionem, et Incorporationem monasterii abbatiae nuncupati Stivagiensis, vulgo d'Étrel nuncupati reformati ordinis Præmonstratensis Nullius etiam diocesis, illiusque mensae abbatialis fructuum, reddituum, proventuum, bonorum, et iurium quorumcumque alias, ut pariter accepimus, mensae episcopali Tullensi apostolica auctoritate perpetuo factas de venerabilis fratris Nostri moderni episcopi, ac dilectorum etiam filiorum modernorum capituli, et caonicorum cathedralis ecclesiae Tullensis respectivo consensu dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo dissolvimus.

§. 26. Illique sic dissolutis monasterium Stivagiense huiusmodi, illiusque mensam abbatialem prædictam a dicta mensa episcopali Tullensi eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo sejungimus, et dismembramus.

§. 27. Nec non aliud monasterium abbatiam pariter nuncupatam d'Autrey ordinis sancti Augustini Tullensis diocesis, ad quod, dum illud pro tempore vacat, nominatio personae idoneae Nobis, et Romano pontifici pro tempore existentis prædicto facienda ad eundem Ludovicum regem vigore similis indolli prædicto Ludovico regi dicta apostolica auctoritate etiam concessi spectat, et pertinet, quodque idem nuper modernus praepositus dictae collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae in commendam ad sui vitam ex concessione, et dispositione apostolicis, ut etiam accepimus, ad praesens obtinet, ac ejus fructus, redditus, et proventus viginti quatuor ducatorum auri de camera sec. co. est. valorem annuum, ut pariter accepimus non excedunt, illiusque mensam abbatialem, nec non titulum etiam collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam, ac consuetudinem illud commendandi; ita quod illud pariter ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativum esse desinat, et d'castero uti tale in titulum collativum, seu commendam quavis auctoritate conferri, aut commendari, seu de illo quovis modo disponi amplius nequeat; et si illud deinceps ullo umquam tempore conferri, seu impetrari, aut commendari, vel alias de illo disponi contigerit, collationes, impetrationes, commendae, aliaque dispositiones de illo pro tempore quomodolibet factae,

similiter nullae, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuicumque coloratum titulum possidendi tribuant, ex nunc de dicti Ludovici regis, nec non ejusdem nuper moderni praedictae collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae praepositi moderni ejusdem monasterii d'Autray, ut praefertur, nuncupati abbatis commendatarii respectivo consensu, dicta apostolica auctoritate perpetuo quoque supprimimus, et extinguimus.

§. 28. Ac demum ex abbatiali, et conventuali respectivo mensis alterius monasterii de Mediano vulgo de Moyon monier similiter nuncupati ordinis sanctorum Vitoni, et Hydolphi nullius itidem diocesis praedictae provinciae Trevirensis, bona, jura, redditus, census, decimas, obventiones et emolumenta infrascripta videlicet: in oppido, et banno de Roan nuncupato dominium, justitiam cum omnibus juri- bus, redditibus, censibus, et emolumentis ab eadem justitia dependentibus, et provenientibus, pro ea tamen parte, quae ad idem Mediano monasterium spectant, et pertinent, ac cum aedibus et corte dominicali, atque praedio eidem corti anexo. Ac in loco de Montigris decimas cum patronatu parochialis ecclesiae, nec non praedio ibidem respectivo existentibus; ac in loco de Perzona alias decimas cum alio patronatu: ac in loco de Serres itidem nuncupato alias decimas cum similibus patronatu; et praedio ibidem respectivo sita: ac in banno de Septem Abietibus vulgo ban de Sept. etiam nuncupato justitiam in plures incolas locorum, videlicet, de Fontenelle ac de Roucaux, et de Chatsy respectivo nuncupatorum cum pluribus ex eadem justitia dependentiis, ac molendino, quod, ut etiam accepimus, in emphyteusim ad nonaginta novem annos antehac reperitur concessum cum sylva in dicto banno sita: itemque decimas ejusdem banni cum infrascriptis tamen conditionibus, et reservationibus: ac in loco de Denisaire etiam nuncupato dominium pariter et justitiam, cum omnibus juri- bus ex ea dependentibus, ac molendino in altillem emphyteusim ad alios nonaginta novem annos, ut pariter accepimus, concessio: ac in loco de Autrepierre similiter nuncupato patronatum quoque illius parochialis ecclesiae, cum tertia ejus decimarum parte: ac denique unum de Glonville, et alterum nudos, et alternos cum

Applicatio
monasterii
de Moyon
monasterii
d'Autray
expositi.

Dissolutio
monasterii
Stivagiensis
et mensae
Tullensis.

Monasterium
d'Autrey
ordinis
s. Augustini
dissolutum.

dilectis similiter filiis modernis, et pro tempore existentibus abbate, seu priore claustrali, et monachis monasterii sancti *Aprey* nuncupati ejusdem sancti Benedicti, seu aliorum ordinis patronatus de *Romeneville* respective nuncupatorum locorum respective parochialium ecclesiarum. Quae quidem omnia moderni alias existentes abbas regularis, et monachi ipsius Mediani monasterii ad mensae praepositoralis ejusdem praepositoriae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, ex tunc donec illa in dignitatem episcopalem hujusmodi erigerentur: et postquam illa, ut praefertur, sic erecta foret in dictae mensae episcopalis sancti Deodati respective commodum, et favorem capitulariter, ac publico mediante tunc desuper confecto instrumento, ac sub conditione: quod si aliquando contigisset ecclesiam sancti Joannis loci de *Hormont* parochiali ecclesiae de dicto banno, de Septem Abicibus, ut praefertur, nuncupato annexam, et per parochiam ejusdem loci deserviri solitam in parochialem ipsam ecclesiam erigi, aut per vicarium inibi residentem administrari: eo casu portio competens, et congrua pro novi parochi, seu residentis vicarii administratoris hujusmodi substantiatione ex decimis tantum dictae parochialis ecclesiae de Septem Abicibus, non autem ex decimis praedictae ecclesiae sancti Joannis ejusdem loci de *Hormont*, quae integraliter ad ipsam mensam conventualem dicti monasterii pertinent, et quas illius abbas, et monachi tunc, prout etiam nunc existentes sibi expresse reservaverunt, et reservant, desumantur: ac sub altera conditione, quod taxa dicti monasterii Mediani in libris camerae apostolicae praedictae descripta pro medietate saltem, sicuti bona, decimae, et jura ut infra cessa praedictae abbatialis mensae dicti monasterii Mediani fructuum medietatem excedunt, occasione provisionis de illo personae regulari illius ordinis expresse professae pro tempore faciendae immineat deberet, ut similiter accepimus, perpetuo cessa fuerunt: quatenus illa nondum apostolica auctoritate praedicta ab eisdem abbatiali, et conventuali respective mensis monasterii Mediani hujusmodi divisa, et separata fuerint, de dictorum modernorum abbatis regularis, et monachorum monasterii Mediani hujusmodi consensu, dicta apostolica auctoritate ipsarum tenore praesentium perpetuo etiam dividimus, et dismembramus.

§. 29. Ac respective tamen dictum Silvagiense, ac praedicta mensa episcopali Tullensi, ut praefertur, sejunctum, quam praedictum d' *Autrey* etiam, ut praefertur, suppressum, et extinctum respectivo monasteria, eorumque respective mensas abbatiales hujusmodi cum omnibus, et singulis illarum respective fructibus, redditibus, proventibus, rebus, proprietatibus, bonis, juribus, et emolumentis universis: nec non bona, jura, dominia, decimas, molendina, patronatus, aliasque praemia per eisdem abbatem, et monachos dicti monasterii Mediani, ut praefertur, cessa, et ab illius abbatiali, et conventuali respective mensis praedictis, etiam, ut praefertur, respective divisa, et dismembrata hujusmodi: ac denique omnes et singulos fructus, redditus, et proventus ejusdem praepositoriae similiter, ut praefertur, suppressae, et extinctae supradictae mensae episcopali sancti Deodati, per Nos, ut praefertur, erectae: ita quod licet eidem futuro episcopo sancti Deodati, per se, vel alium, seu alios, ejus, ac dictae mensae episcopalis sancti Deodati, per Nos, ut praefertur, erectae, nomine, omnium et singulorum omnis videlicet Silvagiensis a mensa episcopali Tullensi praedicta, ut praefertur, sejuncti, in infrascriptum eventum tantum, et non alias, nec antea: alterius vero monasteriorum praedictorum d' *Autrey*, nec non praepositoriae hujusmodi, per Nos, ut praefertur, inpressi, et extincti, ac suppressae, et extinctae respective fructuum, rerum, bonorum, proprietatum, jurium, et pertinentiarum quarumcumque: nec non bonorum, jurium, dominiarum, de decimarum, molendinorum, patronatum, aliorumque praemissorum a dictis abbate, et monachis ejusdem monasterii Mediani, ut praefertur, cessorum, ac ab illius abbatiali, et conventuali respective mensis praedictis, per Nos etiam, ut praefertur, divisorum, et dismembratorum hujusmodi veram, realem, corporalem, et actualem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, ac apprehensam hujusmodi perpetuo retinere: dictaque bona, jura, res, proprietates, decimas, dominia, molendina, et alia praemia locare, dislocare, arrendare: fructus quoque, redditus, proventus, adventus, et emolumenta praedicta tam ex Silvagiensi, a dicta mensa episcopali Tullensi, ut praefertur sejuncto, et d' *Autrey* respective monasteriis hujusmodi, ut praefertur

Applicatio
bonorum
monasterii
monasteriorum
suppressionum.

suppressio, et extinctio quam ex praedicta praepositura similiter, ut praefertur suppressa, et extincta; nec non ex eisdem dominis, decimis, molendinis, aliisque praemissis a praedictis abbate, et monachis ipsius monasterii Mediani, ut praefertur, cessis, et ab illius abbatiali, et conventuali, respective mensis hujusmodi etiam, ut praefertur, divisis, et dismembris respective provenientes, et provenientis percipere, exigere, levare, ac supportalis tamen prius per ipsum futurum episcopum sancti Doodati pro tempore existentem omnibus, et singulis unius Stivagiensis a dicta mensa episcopali Tullensi, ut praefertur, sejuncti; ac alterius monasteriorum praedictorum d'Autrey, nec non praepositurae hujusmodi, ut praefertur, suppressi, et extincti, sic suppressae, et extinctae, si quae sint respective oneribus, ac infra-scripta annua solutio pensionis infrascriptae per Nos, ut infra reservantur in suis, ac dictae mensae episcopalis sancti Doodati per Nos, ut praefertur erectae usus, et utilitatem convertere, cuiusvis licentia desuper minime requisita, de simili praedicti Ludovici regis, ac ejusdem moderati nuper praepositi praedictae collegiatae ecclesiae, ut praefertur, suppressae, et extinctae, dictorum modernorum episcopi, ac capituli, et capitulorum dictae cathedralis ecclesiae Tullensis, nec non modernorum abbas titularis, et monachorum praedictorum dicti Mediani monasterii respective concessis, apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo univis, applicamus, et appropriamus: Ita tamen, ut nova mensa episcopalis sancti Doodati, per Nos, ut praefertur, erecta hujusmodi respectu fractuum, reddituum, et proveniunt ipsius monasterii Stivagiensis a dicta mensa episcopali Tullensi, ut praefertur sejuncti, et eidem mensae episcopali sancti Doodati, etiam, ut praefertur, initi, applicati, et appropriati, beneficio univis, applicationis, et appropriationis praedictarum gaudere non possint, nisi postquam praedicta mensa episcopalis Tullensis de altera monasterii sancti Mansueti vulgo de *saint Mansuy* ejusdem ordinis sancti Benedicti praedictae congregationis sanctorum Vitali, et Hydulphi extra muros, Tullensis diocesis in compensationem dissolutionis, univis praedicti monasterii Stivagiensis, illiusque disjunctionis, et dismembrationis ab ea, ut praefertur, respective factam per Nos in posterum etiam univis fructibus, redditibus, et

proventibus, possessionem, ac respective realem fructualem adepti fuerit.

§. 30. Pro residentia autem, ac commodi et sufficienti habitatione ipsius futuri episcopi sancti Doodati pro tempore existentis in eodem oppido in civitatem episcopalem per Nos, ut praefertur, erecto, satis decens palatium, quod sicut etiam accepimus eidem praepositurae, ut praefertur suppressae, et extinctae reperiebatur annexum, dicta apostolica auctoritate eidem perpetuo concedimus, et assignamus.

§. 31. Ac praeterea a diocesi, scilicet, Tullensi praedicta eam ejusdem diocesis, illiusque districtus, seu territorii Tullensis partem, quae in civilibus districtibus, seu territoriis infrascriptorum bajulvatum, vulgo *Bailliages* nuncupaturum, seu aliarum jurisdictionum etiam infrascriptarum comprehenditur: videlicet in uno ejusdem dicti sancti Doodati, ac alio de *Remiremont*, ac alio de *Bugres*, ac alio de *Epinal*, ac reliquo bajulvatis vulgo *Châtel sur Moselle*; et insuper in una alius de *Barney*, ac altera respective partibus, aliis etiam bajulvatum, seu districtum vulgo *Bailliages*, ut praefertur, nuncupatorum de *Blamont*: ac insuper in praepositura, seu dominicali jurisdictione vulgo de *Rambervillers* nuncupata.

§. 32. Ac denique in territorio principatus vulgo de *Salin zenones* similiter nuncupati: pariter modo ab infrascriptis monasteriis Sedi apostolicae praedictae immediate subjectis, uno scilicet de *Demorre* ordinis sacissimi Salvatoris: ac alio de *Mediano* supradicto: ac alio Stivagiensi praedicto, ac alio vulgo de *Chamoissey* eidem nuncupato praedicti ordinis, seu congregationis ejusdem sanctissimi Salvatoris canonicorum regularium: ac reliquo monasteriis vulgo de *Saconn* pariter nuncupato ordinis ejusdem sancti Benedicti, ac praedictae congregationis sanctorum Vitali, et Hydulphi, quorum monasteriorum respective abbates, seu respective priores claustrales in territorio hujusmodi jurisdictionem quasi episcopalem hucusque exercuerunt: ac cui respective jurisdictioni ad effectum erectionis praedictae cathedralis ecclesiae sancti Doodati per Nos ut praefertur, factae sub certis tamen beneficiis, ac Nobis singulis expressis conditionibus, et reservationibus, capitulariter, ac mediatis etiam desuper respective confectis instrumentis, perpetuo respective conservari, apostolica

Demore
domus pro
residentia
episcopi.

Comprehensio
nuncupaturum
nuncupaturum
nuncupaturum
nuncupaturum

Alia dis-
membratio
monasterii
ejusdem
nuncupaturum
nuncupaturum

auctoritate praedicta pariter perpetuo dismembramus, dividimus, et separamus.

Arreptio
jurisdictionis
non nuncupata
in locis dis-
membratis.

§. 33. Ac in eisdem bajulivalibus primodictis, et aliis etiam supradictis temporalibus jurisdictionibus, seu districtibus omnimodam jurisdictionem spirituales, et ecclesias sic, ut praefertur, respective dismembratam, divisam, et separatam: et sub ea respective consistentes, et consistentia parochiales (illas tamen, quae in infrascripto concordato continentur) ac collegiatas, et alias ecclesias; ac monasteria (non tamen exempta) praepositoras, praepositas, prioratus, conventus, et alia quaecumque, quocumque, et qualiacumque saecularia, et quorumvis ordinum regularia beneficia: nec non in praedictis territoriis, seu districtus utriusque sexus existentes personas, habitatores, et incolas tam laicos, quam clericos, presbyteros, beneficiatos, et religiosos quoscumque (non tamen exemptos) cujuscumque status, gradus, ordinis, et conditionis existant, ab ordinaria jurisdictione modernorum (quorum ad hoc expressus accedit assensus) et pro tempore existentium episcopi, ac capituli, et canoniceorum praedictorum dicte cathedrae ecclesiae Tullensis: et respective a jurisdictione quasi episcopali respectivorum etiam modernorum (quorum pariter ad hoc expressus respective accedit assensus) et pro tempore existentium abbatum, et conventuum praedictorum de *Dumortet*, ac Mediani, et Stivagiensis, ac de *Chamoussy*, nec non Senogensis respectivo, ut praefertur, nuncupatorum monasteriorum hujusmodi, eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo disjungimus, et eximimus.

Arreptio
facta auctoritate
ecclesiae.

§. 34. Dictumque oppidum sancti Deodati in civitatem episcopalem, ut praefertur, erectam, ac unum videlicet ejusdem sancti Deodati, ac alium de *Remiremont*, ac alium de *Bruyères*, ac alium de *Epinal*: ac reliquum bajulivatus hujusmodi vulgo *Bailliage*, ut praefertur nuncupatus de *Chatel sur Moselle*: ac insuper unam aliam de *Barney* et alteram partem praedictas alterius etiam bajulivatum praedictorum de *Blamont*: ac unum de *Demotera*: ac aliud de *Mediano* vulgo de *Moyen, moulier*: ac aliud de *Chamoussy*: ac aliud de *Senones*: ac reliquum territoria, seu districtus Stivagiensis, vulgo d' *Etival* respective, ut praefertur, nuncupata, seu nuncupatos hujusmodi: ac denique in praedicta praepositura, dictaque juris-

ditione de *Rambervillers*, et in eisdem bajulivatis, et districtibus, ac territoriis respective consistentes, et consistentia parochiales, in eodem tamen concordato infrascripto comprehensas, ac collegiatas, et alias ecclesias, monasteria (non tamen, ut praefertur exempla) praepositoras, praepositas, prioratus, conventus, aliaque supradicta saecularia, et regularia beneficia quaecumque, eosdemque habitatores, et incolas, aliasque personas universas, tam saeculares, quam ecclesiasticas, et quorumvis ordinis regulares hujusmodi novae ecclesiae episcopali sancti Deodati pro nos; ut praefertur, erectae, illiusque futuro praefati pro sola civitate, diocesi, clero, et populo: ita quod liceat personas eidem cathedrali ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, tam nunc a primaevis illius erectione praedicta, quam deinceps pro tempore quomodolibet pastoris solatio destitutas in episcopum praeficiendam, per se, vel alium, seu alios ejus nomine, veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritualis, et omnimodi juris diocesani in dicto oppido sancti Deodati in civitatem episcopalem, ut praefertur, erecto, nec non in omnibus supradictis bajulivalibus, territoriis, districtibus, aliisque superius expressis partibus propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, ejusdem moderni, et pro tempore existentis episcopi Tullensis, nec non modernorum etiam, et pro tempore existentium abbatum, seu priorum claustralium respective monasteriorum hujusmodi, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, pari apostolica auctoritate etiam perpetuo concedimus, et assignamus, nec non supplicamus atque subjicimus.

§. 35. Et insuper sperantes, quod lo postero idem Ludovicus rex per ejus singularem in Deum prelate, de fidei catholicae propagatione zelo eo magis incensus, alia similia, aut majora in ecclesia hujusmodi ad regis aeterni gloriae, et honorem exhibere, et facere possit: eidem Ludovico regi, ejusque successoribus Franciae regibus suis nominandi infra tempus a jure praefixum ad dictam ecclesiam episcopalem sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectam, tam hac prima vice a primaevis illius erectione, et institutione per Nos, ut praefertur, factis pastoris solatio destitutam, quam deinceps quoties eam pro tempore quomodolibet

Jus nomi-
nandi prae-
positum regi, et
successori-
bus ejus con-
ceditur.

bet, non tamen per obitum apud Sedem apostolicam praedictam etiam pastoris solatio destitui contingerit, personam idoneam per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem ad nominationem huiusmodi eidem ecclesiae episcopali sancti Deodati, per Nos ut praefertur erectae in episcopum praeficiendam.

§. 36. Nec non simile ius nominandi Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti praedicto personam etiam idoneam, ac de gremio eorundem capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, ad dictum decanatum in maiorem inibi post pontificalem dignitatem huiusmodi, ut praefertur, subrogatum.

§. 37. Ac personas itidem idoneas ad quoscunque cura, tantumque carentes, et personalem residentiam non requirentes prioratus: nec non ad quaecunque etiam perpetua simplicia, dictaque residentiam non requirentia beneficia, ecclesiastica, tam ab uno d' Autrey, ut praefertur, suppresso, et extincto, quam ab alio monasterio d' Etival, ut praefertur, respective nuncupatis a dicta mensa episcopali Tullensi etiam, ut praefertur, sejuncto, et eidem mensae episcopali sancti Deodati respective, ut praefertur, unitis, respective dependentes, et dependentia, et quorum prioratum, et beneficiorum, dum illi, et illa pro tempore vacabant, respective collatio; provisio, et omnimoda alia dispositio: seu ad quos, et quae etiam dum illi, et illa pro tempore vacabant, nominatio, seu praesentatio respective personarum idonearum, in eis ad nominationem, seu praesentationem huiusmodi per respectivos locorum ordinarios, aut alias respective instituendarum, ad respective pro tempore existentes abbates, commendatarios unius d' Autrey, et alterius monasteriorum huiusmodi d' Etival, ut praefertur, respective nuncupatorum ante illorum suppressionem, et extinctionem huiusmodi respective spectabat, et pertinebat quomodocunque, et quotiescumque, decanatum praedictum, ac prioratus, et beneficia huiusmodi de cetero quibuscumque modis, ac illam, et illos, nec non illa nunc et pro tempore respective obtinentium personis etiam Nostris, et Romani pontificis pro tempore existentia praedicti, seu quorumvis ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium etiam tunc viventium familiaribus, et continuis com-

mensalibus, seu praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae, ac Romanae curiae officialibus, aut aliaa qualitates reservationem, et affectionem ipducentes habentibus, seu per liberaa etiam ex causa permutationis resignationes de illis in Romana curia praedicta, etiam in Nostris, dictique Romani pontificis pro tempore existentis manibus, vel extra eam quomodolibet respective factas et admittas, aut associationem aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quavis auctoritate collatorum, seu illorum, et illos, nec non illa pro tempore respective obtinentium in aliquo ex mensibus Nobis, et eidem Romano pontifici pro tempore existenti, dictaeque Sedi apostolicae reservatis, non tamen per obitum apud Sedem eandem decessum, vel quomvis aliam diminutionem, omissionem, privationem, religionis ingressum, et professionem in ea omissionem, matrimonii contractum, aut alias quomodocunque, et qualitercumque vacare contigerit: cum hoc tamen, quod illae parochiales ecclesiae in dicto regno Franciae tamen existentes, et sub praedictis bajulvatibus, seu districtibus, et territoriis pro dioecesi ejusdem sancti Deodati efformanda, ut praefertur, assignatis non comprehensae ab eisdem d' Autrey, et Stivagiensi vulgo d' Etival, et praefertur, respective nuncupatis monasteriis, dictaque praepositorum sic respective suppressis, et extinctis, ac suppressa, et extincta dependebant, et quarum dum illae pro tempore etiam vacabant respective collatio, provisio, et quaevis alia dispositio, seu ad quae etiam dum illae pro tempore vacabant respective nominatio, seu praesentatio itidem personarum idonearum in eis ad nominationem, seu praesentationem huiusmodi per eodem respectivos locorum ordinarios, aut alias respective instituendarum; ad praedictos pro tempore existentes unius, et alterius posteriorum monasteriorum huiusmodi respective abbates commendatarios, ac respective praepositum illius collegatae ecclesiae, ut praefertur, suppressae, et extinctae similiter respective spectabant, et pertinebant, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collationi, et dispositioni ordinariarum respective locorum in quibus parochiales ecclesiae praedictae reporiuntur, specialiter, et expresse reservatae existant, simili apostolice auctoritate, pariter perpetuo reservamus, concedimus, et assignamus.

Item ius nominandi ad dignitatem decanatus.

Dispositio- nes circa beneficia ecclesiastica, pro- pterea reser- vatum non requirunt.

Declaratione
nos circa jus
nominationis
fuerit regis
et successorum,
procuratorum.

§. 38. Nec non jus nominandi hujusmodi tam ad dictam episcopalem ecclesiam sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectam, quam ad decanatum praedictum, nec non prioratus, et beneficii hujusmodi regum exercere: eidemque Ludovico regi, ejusque successoribus Franciae regibus, praedictis semper, et perpetuo in indemnitate abdicati juris nominandi ad supradicta monasteria, ut praefertur, respective suppressa, et extincta competere, illudque vim, effectum, naturam, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem juris nominandi regis hujusmodi obtinere: ac uti tale sub quocumque derogatione, etiam cum quibusvis praestantissimis, et efficacissimis clausulis, et decretis in quacumque dispositione etiam per viam constitutionis, legis, regulae cancellariae apostolicae, aut alias quomolibet facta nullatenus comprehendere, neque illi ulla unquam tempore, et ex quavis causa derogari posse, neque debere: ac collationes, provisiones, et quasvis alias dispositiones de dicto decanatu, ac prioratibus, et beneficiis hujusmodi, etque ipsius Ludovici regis, ejusque successorum regum praedictorum consensu, seu nominatione pro tempore factas, processusque desuper habendos, et inde sequenda nulla, et invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, et esse, ac pro nullis, et infectis haberi: nec jus aut coloratum titulum possidendi cuique per illo tribui decernimus.

Rescriptum
expeditionis
Bullarum
fuerit nullo
modo.

§. 39. Injungentes tamen pro tempore respective nominatis a praedicto Ludovico rege, ejusque successoribus regibus hujusmodi tam ad dictum decanatum, ac prioratus, et beneficia hujusmodi, quam ad supradictos viginti quatuor canonicatus, totidemque praebendas ejusdem cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, in infrascriptis tamen octo mensibus pro tempore respective vacaturum, et vacaturos, nec non vacaturos, aut ipsi nominati infra sex menses a die sic pro tempore factae de eorum respective personis nominationis computandae, litteras apostolicas super illius, et illorum respective provisionibus sub poena nullitatis respective possessionis, ac fructuum, reddituum, ac proventuum respective perceptorum restitutionis sub plumbis expedire lenentur.

Declaratione
nos a quibus
pro diversa

§. 40. Ac praeferae declarantes, quod non obstante status immutatioe dictae collegiatae

ecclesiam, ut praefertur, suppressae, et extinctae, et in praedictam cathedralis ecclesiam, ut praefertur, erectae: ac subrogatione cantuariensis videlicet in secundam, ac scholasticam praedictarum in tertiam respective dignitates: ac dictorum vigintiquatuor canonicatum, totidemque praebendarum in totidem canonicatus, et praebendas dictae cathedralis, ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae: nihilominus tam dictus Ludovicus rex, ejusque successores reges praedicti in nominatione personarum eidem idoneorum, et quatuor ut prius probata ex latere paterno graduum nobilitate praestantium Nobis, eidem Romano pontifici pro tempore existenti faciendo ad dictos vigintiquatuor canonicatus, totidemque praebendas ipsius cathedralis ecclesiae sancti Deodati, ut praefertur, subrogatos, et subrogatas hujusmodi, in januarii, februarii, aprilis, maji, junii, augusti, octobris, et novembris cujuscumque anni mensibus ex tunc in posterum ex personis illos tunc, et pro tempore respective obtinentium quovis modo respective vacaturos, et vacaturas: quam etiam capitulum, et canonici tunc, et pro tempore existentes praedicti ejusdem cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae in pleno, et libero jure personis similiter, et supra, nobilibus respective conferendi eisdem viginti quatuor canonicatus, totidemque praebendas ipsius cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, et subrogatas hujusmodi in reliquis martii, junii, septembris, et decembris cujuscumque anni mensibus pariter ex tunc deinceps, ex similibus personis tunc, et pro tempore illos, et illas respective obtinentium quomolibet vacaturos, et vacaturas: ac in simili etiam jure deputandi, et ad eorum huiusmodi respective amovendi supradictos administratores, vicarios, aliaque officia praedicta in ipsa cathedrali ecclesia sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae respective etiam tunc, et pro tempore obtinentes, aut antea respective continuare possint, et debeant: quodque ad eisdem capitulum, et canonicos dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, competat etiam, ut prius, jus pariter canonicos eligendi personarum de gremio eorum dicti capituli ad cantorias in secundam, et scholasticam tertiam respective dignitates ipsius cathedralis ecclesiae sancti Deodati, ut praefertur, subrogatas hu-

causas va-
cantium.

jusmodi, dum illas in posterum ex personis eius hunc et pro tempore respectiva obtinentium quovis modo etiam vacare contigerit; ita tamen, ut eventibus ipsarum cantorias, et scholasticas pro tempore vacationibus in praemissis octo mensibus dictae Sedi apostolicae reservatis, singulae tunc erectionis huiusmodi respective confirmatio ab eadem apostolica Sede impetrari debeat, singulique electi in praemissis vacationibus ad cantoriam, et respective scholasticam praedictas literas apostolicas pariter sub plumbis super confirmatione electionis de eorum respectiva personis tunc factae (quarum litterarum apostolicarum vigore, et non alias earundem cantorias, et scholasticas respectiva possessionem adipisci queant) tempore a iure statuto durante expedire iudicium debeant, et teneantur.

§. 41. Cum vero Nobis innoverit, quod nuper inter ipsum modernum episcopum Tullensem, ac dilectos pariter filios ad eandem sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectam, ac aliam respective cathedralis ecclesiam Nanceyensem per Nos, etiam in posterum erigendam, Nobis a dicto Ludovico rege per suas litteras huiusmodi sub spe, praedictam aibi, ut praefertur, concessam, et aliam eidem Ludovico regi in posterum etiam concedendam respective iuris nominandi reservationes obtinendi, respective nominatos episcopos quoddam concordatum super tam respectiva Tullensis praedictae; ac novarum sancti Deodati, et Nanceyensis huiusmodi respective dioecesium limitum praefinitione, quam etiam parochialium ecclesiarum in supradictis, et aliis in posterum per Nos itidem dismembrandis huiusmodi, et territoris existentium inter eos, iuxta tamen earundem litterarum praedicti Ludovici regis Nobis exhibitarum tenorem faciendam divisione; ac super nonnullorum relictorum, seu fundatorum munerum, seu pensionum vulgo *Bourges* nuncupatarum pro nonnullis manutinentiis, et educandis in seminario ecclesiastico aliam Tullensem tantum, et in posterum etiam in sancti Deodati, et Nanceyensis respective constituendis etiam ecclesiasticis seminariis adolescentibus, aliorumque locorum vulgo *Places* nuncupatarum in certis iuribus expressis piis domibus pro nonnullis pueris etiam educandis, aut alias pariter fundatorum respective etiam faciendam inter ipsos Tullensem, ac futuros sancti Deodati, et Nanceyensem respo-

ctive episcopos partitione; ac denique super indemnitate eidem mensae episcopali Tullensi pro dicta dismembratione ejusdem monasterii d' Etival, ut praefertur, nuncupati ab ea etiam, ut praefertur, facta; ac compensatione dilectis quoque filiis modernis, et pro tempore existentibus, sex archidiaconis ipsius cathedralis ecclesiae Tullensis pro amissione cuiusdam eorum particularis jurisdictionis super certis territoris in supradictis, ut praefertur, dismembratis, seu aliis districtibus, etiam, ut praefertur, dismembrandis comprehensis habitae respective dandis; videlicet praedictae mensae episcopali Tullensi pro ejusdem monasterii sancti Mansueti; praedicta vero sex archidiaconis, nec non fabricae dictae cathedralis ecclesiae Tullensis cura etiam cunctaque caretis, similemque residentiam non requirunt prius sancti Laurentii de Reynel praedicti ordinis sancti Benedicti ejusdem congregationis sancti Vitonis, et a dicto monasterio sancti Mansueti dependentis respective aniones per Nos in posterum de dicti Ludovici regis consensu etiam respective faciendas, initium fuit. Nos cupientes, ut ea, quae ad praedictam intantum tam aequum, et utilem in dicto concordato convenisse intelleximus, firma semper et inconcussa permanent; ac peculiarem de caetero ipsius moderni episcopi Tullensis exhibitum in huiusmodi munus, et fundationum partitione liberalitatem, plurimum etiam commendantes.

§. 42. Motu, scientia, et potestate plenitudine similibus, dictum concordatum, ut praefertur, initum, et in eo contenta quaecumque, licita tamen et honesta, cum omnibus, et singulis jam inde legitime sequutis, et sequendis quibuscumque, apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo approbamus, et confirmamus; illique perpetuae, inviolabiles, et inrefragabiles apostolicae firmitatis robor, vim, et efficaciam adjuicimus.

§. 43. Omnemque et singulos, tam iuris quam facti, vel solemnitatum, aliove quantumvis substantialis defectus, si qui desuper in dicto concordato, ut praefertur, inito principaliter, vel accessorie, aut alias quomodolibet intervenerint, aut intervenire dici, censeri, intelligi, aut praetendi possent, in eodem supplementis, et sanamus, ac penitus, et omnino tollimus, et abolemus.

§. 44. Decernentes idem concordatum, ut praefertur, initum; ac etiam, ut praefertur,

Memorandum
concordatum
inter ipsos
episcopum
Tullensem,
et archidiaconos
Nanceyensem
Ludovicum
regem.

Concordatum
concordatum.

Sanctis de-
cretis iuris,
vel facti.

Procurator
de observan-
do quidam

in concordato
statum
seque.

per praesentes approbatur, et confirmatur in omnibus, et per omnia suos plenarios, et integros effectus sortiri, et ablinere, nec non a moderno, et pro tempore existente Tullensi, ac futuris sancti Deodati, et Nanceyensi respective episcopis praedictis, et ab omnibus aliis ad quos nunc spectat, et pertinet, ac spectare, et pertinere potest, et poterit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter, atque inconcussè observari, et adimpleri debere: illosque a dicta concordato, ut praefertur, initio, ac per praesentes etiam, ut praefertur, approbato, et confirmato, nullo unquam tempore sub quavis praetextu, seu quavis occasione, vel causa rescilire, vel recedere posse; immo ad integrum illius observantiam teneri; ita ut quaecumque tam per modernum, et pro tempore existentem Tullensem, quam futuros etiam pro tempore sancti Deodati, et Nanceyensem episcopos praedictos, et quoslibet alios contra ipsius concordati, ut praefertur, initio, ac per praesentes etiam, ut praefertur, approbati, et confirmati formam, ac eandem praesentium tenorem, et continentiam quodcumque faciendae dispositionis nullae prorsus, et invalidae, ac insubstantiales sint, et tales fore, et esse.

Claves
sublatae, et
revocatae.

§. 45. Nec non eandem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos similiter nunc spectat, et pro tempore spectabit, quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore, et quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod casus propter quas eodem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vel invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, seu quopiam alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialiori, et individuum mentionem, et expressionem, requirente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquae solemnitates, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalique laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis

iusta, rationabili, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostrae, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apportionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio, et impetrato, vel emanato quopiam ulli, seu se juvare in iudicio, et extra illud posse; neque eandem praesentes sub quibuscumque similium vel dissimilium gratiorum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellarias apostolicas praedictae regulas quodcumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, ac successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi apostolatus apicem, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, et quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque clausulis, et decretis, etiam si in eis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore, ac data specialia mentio fiat, editas, et in posterum edendas comprehendit, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, tales in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenariae reintegratae fore, et esse. Sicut et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definiri debere: irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 46. Et insuper directo etiam filio Augustino Drovart presbytero Metensis diocesis, qui

Provisio
rev. Augu-
stini Drovart

prohibetur
idcirco
d. 1000.

etiam, ut accepimus, ubi ex praedictis viginti-
quatuor ipsius sic erectae cathedralis ecclesiae
sancti Deodati per Nos, ut praefertur, subro-
gatis canonice existit, ut commodius subteni-
tari valeat; de alicujus subventionis auxilio
providere, ac specialem gratiam facere volen-
tes; motu simili eidem Augustino pensionem
annuam ab omnibus, et quibuscumque oneri-
bus, et subventionibus etiam clavi, aut alio
quocumque nomine nuncupata nunc impositis,
et pro tempore quomodolibet imponendis, ac
alias in omnibus, et per omnia, et omnino
quoad omnia liberam, immunitatem, et exemptionem
millo, et ducentiarum librarum Turonensium
super omnibus, et singulis fructibus, redditibus,
et proventus per Nos eidem novae mensae
episcopali sancti Deodati, ut praefertur,
unitis, et applicatis hujusmodi praedicto Augu-
stino quoad vixerit, vel procuratori suo legiti-
mo per ipsum ab eodem Ludovico rege ad al-
terum episcopalem ecclesiam sancti Deodati, ut
praefertur, erectam nominatum, et per Nos
eidem ecclesiae sancti Deodati a primaeva illius
erectione praedicta pastoris solatio; ut praefertur,
restitutae, primo etiam, ut praefertur,
praeficiendum episcopum, cujus et praedicti
Ludovici regis ad hoc expressus accredit assen-
sus, et ejusdem nominati, et respective primo
praeficiendi episcopi successores dictae eccle-
siae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, ere-
ctae praesules, seu administratores pro tempo-
re existentes annis singulis in loco, et terminis
inter ipsum Augustinum, et praedictum nomi-
natum episcopum sancti Deodati statutis, seu
statuendis; non tamen in terminis possessionem,
seu quasi regimini, et administrationis
dictae episcopalis ecclesiae sancti Deodati per
Nos; ut praefertur, erectae, illiusque mensae
episcopalis hujusmodi bonorum ei, ut praefertur,
unitorum praedictorum, seu majoris partis
eorum pro eadem a dicto Ludovico rege
nominatum, et per Nos eidem ecclesiae sancti
Deodati, ut praefertur, erectae, primo etiam,
ut praefertur, praeficiendum episcopum asse-
quendum antecedentibus, vigore tamen ipsa-
rum praesentium, nec alias alioquin praesens
reservatio nulla sit eo ipso, integro persolven-
dam, apostolica auctoritate praedicta reservamus,
constituimus, et assignamus.

Praesens al-
titudine contra
omnes adveniens
prohibetur.

§. 47. Decorantes etiam decretum nomi-
natum episcopum sancti Deodati; et successo-
res praedictos ad integram solutionem pensio-

nis hujusmodi eidem Augustino faciendam,
juxta reservationis constitutionis, et assigna-
tionis praedictarum tenorem fore efficaciter
obligatos: ac volentes, et eadem apostolica
auctoritate statuentes, quod ille ex nominato
episcopo sancti Deodati, et successoribus praedictis,
qui in dictis terminis, vel saltem in-
fra triginta dies illorum singulos immediate se-
quentes pensionem praedictam per eum eidem
Augustino tunc debitam non persolverit, cum
effectu lapsis diebus eisdem, nominato episcopo
sancti Deodati, et successoribus praesentibus,
videlicet ingressus ecclesiae interdictus existat,
administratores vero praedicti sententiam ex-
communicationis incurrant, a qua donec dicto
Augustino, vel eidem procuratori de pensione
hujusmodi tunc debita integre satisfactum, vel
alias cum praedicto Augustino, vive ejusdem
dicto procuratore super hoc amicabiliter con-
cordatum fuerit, praeterquam in mortis arti-
culo constitutus: interdictus videlicet interdicti
relaxationem, excommunicatus vero praedicti
ab hujusmodi excommunicationis sententia ab-
solutionis beneficium nequeat obtinere: si vero
per sex menses dictos triginta dies immediate
sequentes, interdictus videlicet sub hujusmodi
interdicto permanserit, excommunicatus vero
praedicti sententiam excommunicationis hujus-
modi animo, quod adest, subtingerit indurato,
ex tunc effluxis mensibus eisdem a regimine,
et administratione dictae ecclesiae sancti Deo-
dati per Nos, ut praefertur, erectae perpetuo
respectivo suspensi existant eo ipso.

Reservatio
tenore asse-
quatur. Deo-
vult.

§. 48. Postrmo autem desiderantes, ut
praemissa omnia, sic per Nos, ut praefertur,
disposita ad suum feliciter perducatur effec-
tum; et ea quae ab homine pacis inimico non
numquam in similibus suscipi solent, obsta-
cula dirimantur; hac venerabilem quoque
fratrem nostrum modernum archiepiscopum
Tolosanum in executionem pro executione
tantum eorumdem praesentium, dicta apostolica
auctoritate constituimus, et deputamus.

Disposita
tenore asse-
quatur.

§. 49. Eidemque moderno archiepiscopo
Tolosano facultatem, ut ipse quaecumque per-
sonas in dignitate ecclesiastica, ac etiam
episcopali constitutas pro hujusmodi executionis
effectu subdelegare libere, et licite possit, et
valeat apostolica auctoritate praedicta eorum-
dem tenore praesentium concedimus, et impar-
tigimur.

Facultas
subdelegandi
procurato-
rum.

§. 50. Eidem moderno archiepiscopo Tolo-

Alia facultas
ad idem
excoꝛcacio-
nem impo-
nendam

sano, sive eas subdelegando praedicto motu, scientia, et potestate plenitudine paribus mandantes, quatenus eorum alter eos limites, et confines, praedictae novae dioecesi ejusdem episcopalis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae stabilire, et regulare: ac respective dicto futuro episcopo sancti Deodati eas portiones, seu quantitates, et qualitates parochialium ecclesiarum assignare: qui, et quae in dictis literis ipsius Ludovici regis Nobis, ut praefertur exhibitis, et in ipso concordato, ut praefertur, inito, et etiam, ut praefertur, approbato, et confirmato contenti, et expressi, ac contentae, et expressae respective reperiuntur, auctoritate Nostra curet, et satagat: nec non easdem praesentes, et in eis contentas quaecumque ubi, et quando opus fuerit solemniter publicas, ac omnibus et singulis personis, quarum favorem eadem praemissa quomodolibet concernant efficacis defensionis praesidio assistens faciat, auctoritate Nostra praedicta easdem praesentes, et in eis, ut praefertur, contentas quaecumque a quibuscumque, ad quos spectat inviolabiliter observari; ac eodem futurum episcopum, ac capitulum, et canonicos dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, alioquin praedictis illis pacifico frui, et gaudere per permittens ipsos, vel eorum quempiam per quoscumque quavis auctoritate fungentes desuper quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari: et nihilominus super quicumque oppositione adversus eadem praemissa quomodolibet orta etiam definitive pronunciet; ac faciat similiter, auctoritate Nostra hujusmodi pensionem praedictam eidem Augustino, vel procuratori praedicto juxta reservationis, constitutionis, et assignationis praedictae, ac decreti Nostri hujusmodi continentiam, et tenorem integre persolveri; et quolibet ex dicto nominato episcopo sancti Deodati, et successoribus praedictis, quem interditi, et excommunicationis hujusmodi respective sententias incurrisse ei constiterit, quoties super hoc pro parte dicti Augustini fuerit requisitus, tandiu dimittit, et aliis festis diebus in ecclesiis, dum major lubi populi multitudo ad divinos pervenerit, interdictum; et excommunicationem respective publice aunciet, et faciat ab aliis nunciari: et excommunicatum ipsum ab omnibus arctius evitare, donec Augustino, vel procuratori praedicto de pensione hujusmodi tunc

debita fuerit integre satisfactum: ipsique interdictos, videlicet interdicti relaxationem, excommunicatos vero praedicti ab hujusmodi excommunicationis sententia absolutiois beneficium meruerit obtinere; contradictores quoslibet, et rebelles per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliisque opportuna iura, et facti remedia, appellationis postposita compeccando; ac legitimis super his habendis servatis processibus sententias, censuras, et poenas ipsas iteratis vicibus aggravando, implorato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii saecularis auxilio.

§. 51. Nos obstanto felici recordationis Bonifacii pp. VIII, etiam praedecessoris Nostri, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel dioecesim, nisi in certis inhibitis expressis, et exceptis casibus, et in illis non ultra unam diem a fine suae dioecesis ad iudicium exeat: seu ne iudex a dicta Sede apostolica deputari extra civitatem, et dioecesim, in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel alia vices suas committere audeant, nec praesumant, et in concilio generali edita de duabus dietis, ac quibuscumque aliis etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis, vel edendis, specialibus, et generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostri, et cancellariae apostolicae praedictae regula de iure quaesito nos intellendo, et de unionibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero anno beneficiorum ecclesiasticorum valore; nec non Lateranensis concilii novissime celebrati unigena perpetuus, nisi in casibus a iure permittis fieri, et ab ecclesiis membra distingui, et dividi, ac pensiones annuas super mensurarum episcopatum fructibus, redditibus, et proventus nisi ex cessione, aut alia probabili causa reservari prohibita; ac quatenus opus sit dictorum monasteriorum, ac ordinum, et congregationum praedictarum, dietaeque ecclesiae Tullensis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegia quoque indulta, et literis apostolicis quibuscumque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis etiam motu, scientia, et potestate plenitudine hujusmodi,

Interrogatio
conferenda
sola.

etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet etiam literatis vicibus, ac pluries concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quavis alia expressio habenda, seu quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, plenissimo ad praemissorum omnium et singulorum validitatis effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse, nec non opportune et valide motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, harum serie derogamus, cacterisque contrariis quibuscumque.

Exemptio
quorundam
fructuum alia-
rum pensio-
num.

§. 52. Aut si dicto nominato episcopo sancti Deodati, et successoribus praedictis, vel quibuscvis aliis communiter, aut divisim, ab eadem sit apostolica Sede indultum, quod ad praestationem vel solutionem pensionis alicujus minime teneantur, et ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Præscriptum
de mensura
fructuum ec-
clesiae.

§. 53. Volumus autem, quod fructus, redditus, et proventus dictae cathedralis ecclesiae sancti Deodati per Nos, ut praefertur, erectae, juxta redditus illius novae mensae episcopalis per Nos, ut praefertur unitos, et applicatos huiusmodi ad centum, et quadraginta duos florenos auri cum duobus tertiis alterius floreni similis de more taxati: et huiusmodi taxa (comprehensa tamen in illa medietate taxae fructuum, reddituum, et proventuum supra dicti monasterii Mediani vulgo de *Moges montier*, ut praefertur, nuncupati) in libris camerae apostolicae praedictae describi debeant; ita tamen, ut praedictum monasterium Mediannum pro dicta medietate taxae exoneratum in posterum perpetuo censeatur.

Indebitum
de transac-
tione.

§. 54. Volumus etiam, quod earundem praesentium transcriptis, et exemplis etiam impressis, ac manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personae in eadem dignitate

ecclesiastica, ut praefertur, constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio, et extra illud habeatur, quae eisdem praesentibus originalibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio po-
nitur.

§. 55. Nulli ergo auctoritate hominum liceat hanc paginam Nostrae suppressionis, extinctionis, erectionum, institutionum, subrogationis, declarationis, confirmationis, extensionis, admissionis, statuti, dissolutionis, sejunctionis, dismembrationum, unionis, applicationis, appropriationis, divisionis, separationis, disjunctionis, exemptionis, concessionis, assignationis, suppositionis, subjectiōnis, reservationis, injunctionis, declarationis, approbationis, et alius confirmationis, roboris, adjectionis, defectum suppletionis, sanctionis et abolitionis, ac decreti, et pensionis, reservationis, constitutionis, et assignationis, nec non repautionis facultatis, impartitionis mandati, derogationis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem nono incarnationis Dominicae 1777 duodecimo kalendas augusti pontificatus Nostri anno tertio.

CXLVII.

Die 12.
aug. 1777.
8 quo illi.

Congregationi Oratorii s. Philippi Neri oppidi civitatis nuncupatae s. Fidei di Guanasata in Indiis Meoacananae diocesis, communicantur privilegia, et gratiae congregationis Romanae ejusdem s. Philippi Neri ec.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Militantis Ecclesiae regimini licet imparibus per ineffabilem divinae sapientiae, atque bonitatis abundantiam praesidentes presbyterorum secularium congregationis in Ecclesia Dei pie, sanetisque institutas, uberosque honorum operum fructus assidue proferre satagentes, privilegiis, et gratiis libenter decoramus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, et animarum salutem congruimus in Domino expedire. Exponi equidem Nobis nuper fecerunt dilecti

Expositio
proponit po-
nitur.

filii presbyteri saeculares congregationis sancti Philippi Nerii oppidi civitatis nuncupatae sanctae Fidei di Gussasata Meoacensae dioecesis in Indlia, quod nuper eadem congregatio a Nobis confirmata, et nonnullis gratis, et indultis, ac privilegiis decorata fuit, ipsiusque congregationis presbyteri sub eodem instituto sancti Philippi Nerii, quod dilecti pariter filii presbyteri saeculares congregationis Oratorii; ejusdem sancti Philippi Nerii in ecclesia ss. Mariae, et Gregorii in Vallicella de urbe eroticae servant, vivere intendunt. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat, regulae, et instituta dictae congregationis Romanae subinde a recolenda memoria Paulo pp. V., Gregorio XV, et Urbano VIII. Romanis pontificibus praedecessoribus Nostris specialiter approbata, ipsi congregationi Romanae, ac illius ecclesiae presbyteris, ac personis ab iisdem, et forsitan aliis Romanis pontificibus quoque praedecessoribus Nostris multa privilegia, favores, gratiae, indulgentiae, exemptiones, regulae, et indulta concessa fuerint, prout in ipsorum praedecessorum literis apostolicis desuper respective expeditis uberius dicitur contineri. Ipsi vero exponentes regulas, et instituta hujusmodi receperint, seu recipere, et illa pro viribus observare parati sint, ac proinde eisdem quoque privilegiis, et gratis frui, et gaudere posse plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt; ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur specialem ipsi exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quocumque modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerant, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, ac praedictarum literarum apostolicarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati praedictae congregationi Oratorii sancti Philippi Nerii oppidi civitatis nuncupatae Sanctae Fidei di Gussasata praedicti, illiusque ecclesiae, ac presbyteris saecularibus, et personis nunc, et pro tempore existentibus, ut omnibus, et singulis privilegiis, favoribus, gratis, et indulgentiis, ac exemptionibus, regulis, et indultis memoratae congregationi Romanae, ejus-

que ecclesiae presbyteris, et personis per praedictos Romanos pontifices praedecessores Nostros quomodolibet concessis, etiam specificis, et Individua mentione, ac expressione dignis, et quibus eadem congregatio Romana, ejusque ecclesiae presbyteri, ac personae ex memoratorum pontificum praedecessorum Nostrorum concessione de praesenti nuntur, fruantur, potiuntur, et gaudent, ac nti, frui, potiri, et gaudere possunt, non tamen indulgentia perpetua a feticis recordationis Bonedicto pp. XIII. praedecessore quoque Nostro memoratae ecclesiae ss. Mariae, et Gregorii in Vallicella sub certis modo, et forma tunc expressis concessa, pari modo atti, frui, potiri, et gaudere libere, et licite possint, ac valeant in omnibus, et per omnia, periode ac si privilegia, favores, gratiae, indulgentiae, exemptiones, regulae, et indulta hujusmodi ipsi congregationi oppidi praedicti, ejusque ecclesiae presbyteris, et personis specialiter concessa reperirentur, sine praedictio tamen gratiarum, indulgentiarum, et privilegiorum eidem congregationi dicti oppidi a Nobis, sicut praefertur concessorum, et dummodo ipsius congregationis oppidi hujusmodi presbyteri, et personae nunc, et pro tempore existentes regulas, et instituta pro dicta congregatione Romana; n praefertur, approbata, abservent, apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, easque plenarias et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et pro tempore quancumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Siquis in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus Nostri, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad iustas, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, dictae congregationis oppidi praedicti, aliisque quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privile-

Consue-
tudo, et
con-
diti-
one
ad-

Consue-
tudo, et
con-
diti-
one
ad-

Con-
diti-
one
ad-

giis quoque infidelis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima tertia augusti millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXLVIII.

Deputatio primi, sive capitis decemvirorum civitatis Perusinae in unum ex praesidibus montis Pietatis dictae civitatis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum decemvirorum auncupatorum civitatis Nostrae Perusinae expositum Nobis fuit, quod in eadem civitate reperitur mons Pietatis in pauperum beneficium praeclara temporibus ita erectus, ut caeteros omnes, sicuti asseritur, antiquioritate praecedat. Regimeo itaque, atque gubernium montis Pietatis hujusmodi nunc residet pones congregationem a pro tempore existente civitatis praedictae episcopo, illiusque gubernatore, nec non ex tribus regularibus personis, abbate nempe monasterii ordinis sancti Benedicti congregationis Cassinensis, alioque ejusdem ordinis, et congregationis montis Oliveti, nec non ex custode convenus dictae civitatis, et ordiois sancti Francisci minorum de observantia nuncupatorum constitutam. Duo praeterea sunt primi ejus officiales, videlicet caparius, et custos pignorum, quorum electio a praedictis quoque superioribus una cum fidejussorum ab unoquoque ex eis praestandum approbatione unice pendet.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subjunget, experientia compertum sit, ex electionibus, atque ab administrandi ratione hujusmodi plura, et gravis damna cum pauperum praedictorum in praedictum Pietatis montem obvenisse, hinc ne id quoque in posterum sequatur, dicti exponentes opportunum remedium per Nos adhiberi plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auditis super praemissis opportunis informationibus, praecipimus, et mandamus, ut in posterum primus, sive caput ex decemviris pro tempore existentibus civitatis praedictae admittatur ad congregationem, cui commissae est cura, et moderamen montis Pietatis ejusdem civitatis; eundemque sic admissum inter caeteros montis hujusmodi praesides, eandem congregationem constituentes in perpetuum adnumerandum esse, ac montis administrationi cum eisdem juriis, et praerogativis, quibus caeteri praesides hactenus potiti sunt, et fruentur in futurum, praesens debere auctoritate apostolica tenore praesentium volumus, et jubemus.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac civilibus, et montis hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboatis

M-morator
datus mo-
nasterio et
praedictis
gubernio, et
opportuno
remedio
sequitur.

Administrati-
oni prae-
sentis caput
et decemviri-
di.

Constitutio-
nibus excep-
tis de-
terminat, sub-
stantia ab-
ter a quo-
bet judice
di.

Et derogatis
omnibus in
contrarium
factis.

Die. die 30,
aug. 1777.
Anno III.

Statu mon-
tis Pietatis,
illiusque go-
vernium ad-
scribitur.

statutis, et consuetudinibus privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque lenioribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorum sub aquile piscaturis die vigesima augusti millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CXLI.

Confirmatio erectionis congregationis Oratorii a. Philippi Neri oppidi civitatis nuncupatae sanctae Fidei di Guasata Mecocanae dioecesis.

Plus PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Ex qua divina majestas ad pastoralis officii fastigium Nos quamquam immeritis evexit, quantum in Nobis fuit, supremo auxilio freti, consili sumus, ut divini cultus, et catholicae fidei propagatio, et animarum salus opportunis mediis augeretur, et propterea clericos, seu presbyteros congregationum oporari cupientes, intentis studiis promoveremus, et instituissemus, favoribusque, et gratiis prosequimur opportunis, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§. 2. Cum itaque, sicut accepimus, in oppido civitatis nuncupatae sanctae Fidei di Guasata Mecocanae dioecesis in India congregationis presbyterorum, et clericorum saecularium Oratorii sancti Philippi Neri canonice, ut asseritur, erecta, et instituta sit, iidemque clerici, et sacerdotes Christifidelium confessiones audire, Ecclesiae sacramenta administrare, exhortationes ad populum habere, infirmos vi-

sitare, et alia pietatis, et charitatis opera non sine notabili piarum animarum spirituali consolatione, divinique cultus augumento iuxta primum eorum institutum exercere cupiant; pro erectionis autem, et institutionis huiusmodi subsistentia, et validitate plurimum desiderant illas apostolicas Nostrae confirmationis robore communiri.

§. 3. Nos presbyteros, et clericos praedictos, ut ad pia, et sacra opera huiusmodi exercere promptiores reddantur, ac fructus, quos in vinea Domini plurimos haecenus Domino obtulerunt, eosque uberiores in posterum afferant specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quancunque de causa latis, si quas forte incurrerant, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, erectionem, et institutionem praedictas, quatenus illas canonice factae fuerint, auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo approbamus, et confirmamus, illisque perpetuae, et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus, et nihilominus in eodem oppido unam praedictorum presbyterorum, et clericorum saecularium in illam pro tempore recipi volentium congregationem ad instar congregationis Oratorii huiusmodi in ecclesia sanctae Mariae, et Gregorii in Vallicella de orbe dudum apostolica auctoritate, dummodo tamen presbyteri, et clerici praedicti ordinationes, ac instituta domus congregationis Oratorii alias a felici recordationis Paulo pp. V. praedecessore Nostro confirmata receperint, et illa pro viribus observare intendant, auctoritate, et tenore similis etiam perpetuo originemus, et instituisimus.

§. 4. Ac nunc, et pro tempore existentibus praeposito, presbyteria; et aliis ejusdem congregationis; sic de novo erectae, qui ab ordinario approbati fuerint, ut confessiones quorumcumque ad eos accedentium quocumque anni tempore audire, ac illis poenitentia debita pro modo culpae inuncta, ac aliis injungendis inunctis, absolutionem impendere salutarem possint, et valeant; sacerdotes vero in

Dummodo canonice institutio facta sit confirmatur.

Presbyteria in eadem congregatione solummodo conceditur sacerdotibus non foris, et a parochia non separantur.

Dat. die 22. Aug. 1777. Apos. Ill.

Erectio congregationis nuncupatae sanctae Fidei di Guasata Mecocanae.

Agm. 1777.

eadem congregatione recepti parochi eorum jurisdictioni minime subiaceant, et sibi ipsis invicem quocumque sacramenta ecclesiastica, quovis etiam pascatis resurrectionis Domini eae tempore, vice, et loco parochi ministrata valeant.

§. 5. Superiores autem congregationis per praesentes erectae per se, vel alium, seu alios ex ipsis iam adprobatis suos subditos a censuris, non tamen in casibus Sedi apostolice reservatis, neque in lictis diei coenae Domini legi solitis contentis absolvere, illisque debitam poenitentiam similiter injungere, iidemque superiores receptos Inobedientes, ac ipsius congregationis constitutionum transgressores punire, et poenitentiae pro modo culpae eorum arbitrio, servata tamen forma ordinationum, et institutionum huiusmodi afficere, et si sibi videbitur eum consensu majoris partis dictae congregationis culpabiles ejicere, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis, libero, et licito similiter possint, et valeant auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus: Ac demum, quod congregatio per praesentes erecta sit, ac perpetuo remaneat subjecta omnimodae jurisdictioni episcopi Meccacoai pro tempore existentis, qui tamen ordinationes, et Instituta praedicta nullo modo mutare, et alterare possit, similiter perpetuo statulimus, et ordinamus.

§. 6. Decernentes praesentes literas semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, et ab omnibus Inviolabiliter observari: et ita per quoscumque iudices, et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Ac Iamper, ut ecclesia congregatio sic erecta in maiori veneratione habeatur, et ab ipsis Christifidelibus congruis frequentetur honoribus, aliqui presbyteri ad congregationem per praesentes erectam ingrediendam magis incitentur, omnibus, et singulis presbyteris, et clericis, qui eandem congregationem de caetero ingredientur, die primo eorum ingressus, si vera poenitentes, et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint plenariam: ac ipsis nunc, et pro tempore

existentibus presbyteris, et aliis conviventibus ejusdem congregationis in eorum mortis articulo nomen Jesu cordo, si ore nequiverint, invocantibus etiam plenariam, nec non tam illis, quam aliis utriusque sexus Christifidelibus vero poenitentibus, et confensis, ac sacra communione refectis, qui ejusdem congregationis per praesentes erectae ecclesiam die festo sancti Philippi Nerii a primis vespers usque ad occasum solis visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresium extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem etiam perpetuo concedimus, et largimur: non tamen presbyteris, et aliis ejusdem congregationis, quoties pro exhortationibus habendis convenierint, quam aliis utriusque sexus Christifidelibus iidem exhortationibus Interestibus decem annos, et qui ecclesiam dictae congregationis in quatuor aliis anni festis diebus per dictos presbyteros semel tantum designandis, et ab ordinario approbandis a primis vespers usque ad occasum solis festorum huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et, ut praefertur, oraverint septem annos, et totidem quadragenas: eisdem vero presbyteris, et aliis dictae congregationis quoties divinis officis in sua ecclesia, vel oratorio more dictae congregationis celebrandis, aut congregationibus publicis, vel privatis, et secretis pro quocumque opere pio exercendo interfuerint, vel sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, aui conscientiam suam antequam cubitum eant, examinauerint, seu flagellis ad carnem castigandam se afflixerint, vel quinquies orationem Dominicalem, et lotos salutationem Angelicam tam pro animarum presbyterorum, aut aliorum congregationis praedictae, quam aliorum in Christi charitate defunctorum recitaverint, aut devotum aliquem ad viam salutis reduxerint, aut quocumque aliud pietatis, vel caritatis opus exercuerint, totos pro quolibet praedictorum operum sexaginta dies de iniquitate eis, vel alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

§. 8. Non obstantibus regula Nostra de gratiis ad iustar non concedendis, aliisque apostolicis, ac in provincialibus, et synodaliis conciliis editis constitutionibus, et ordinationibus, statutis, legibus, et consuetudinibus,

Superiores
recepti po-
tentes ab-
solutio-
nem a cen-
suris, excep-
tando a Se-
d. reservatis.

Classica su-
blata, et de-
cretum irri-
tum.

Concordia in-
dulgencia-
rum.

Decretum
concordia-
rum.

privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibuscvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Falsitas
de transcrip-
tis.

§. 9. Volumus autem, ut praesentium transcriptis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibetur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscataris die vigesima secunda augusti millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

Dat. die 30.
aug. 1777.
Anno III.

CL.

Facultas officialibus, et confratribus confraternitatis R. M. V. de Mercede redemptionis captivorum civitatis Limanae celebrari faciendi quolibet sabbate missam de Apparitione beatae Mariae virginis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio
procuratorum.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales, et confratres tertii ordinis nuncupati beatae Mariae virginis de Mercede canonici, ut asseritur, erectae in ecclesia conventus fratrum ordinis ejusdem beatae Mariae virginis de Mercede redemptionis captivorum civitatis Limanae, quod alias, die nempe xi. julii MDCCXl. a congregatione tunc existentium

Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris litibus praepositorum editum fuit decretum, teneris, qui sequitur videlicet.

Ordinis excalceatorum R. M. V.
de Mercede redemptionis captivorum.

§. 2. Ad humillimas preces rev. patris Didaci a sancto Philippo procuratoris generalis excalceatorum beatae Mariae virginis de Mercede redemptionis captivorum, nomine etiam totius ordinis suae religionis sacrae Rituum congregationi porrectas, in quibus demisso supplicabatur, ut loco missae votivae, quae ex regulis ordinis, et privilegiis respective Clementis VIII., et Urbani VIII. a tota praedictae ordine singulis sabbatis quolibet hebdomadae canitur, exceptis tamen diebus sabbati sancti, vigiliae, et sollemnitate Domini, et in die sancti Petri Nolasci, in posterum missa propria Apparitionis beatae Mariae virginis alias pro festivitate ejusdem apparitionis beatae Mariae virginis sub die 2. junii 1685 ab hac sacra congregatione approbata, a toto ordine excalceatorum, et excalceatorum beatae Mariae virginis de Mercede redemptionis captivorum in dictis singulis anni sabbatis cani possit. Et sacra eadem Rituum congregatio, ad relationem eminentissimi, et reverendissimi domini cardinalis de Abdis, benigne inclinata respondit — Pro gratia mutatis illis verbis in introitu — *diem festum* —, quorum loco dicatur — *memoriam* die xi. julii 1711.

Tenor decreti auctoritate Rev. sacrae.

§. 3. Postmodum vero felix recordationis Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die decima sexta novembris 1757 omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum beatae Mariae virginis de Mercede redemptionis captivorum singulis sabbatis totius anni devote visitassent, ibique missae propriae de beata Maria de Mercede cantari solitae pie interfuissent, plenariam quarto sabbato cujuslibet mensis omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem in Domino concessit, in reliquis vero sabbatis totius anni eidem Christianis vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, septem annos, et totidem quadragesimas de injunctis eis, vel aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae

Tenor litterarum auctoritate Benedicti XIV.

consueti relaxavit, et alias prout in ipsius Benedicti praedecessoris literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio sub-
Imperatrix
 Mariae pro-
 prie Appar-
 itionis. 2.
 M. V. et san-
 ctissimae in-
 dulgentiae
 tam exalta-
 tionis a Be-
 nedicto XIV.
 jungebat, dicti exponentes pro peculiari, quem
 erga eandem beatam virginem de Mercede ge-
 runt devotionis affectu facultatem celebrari fa-
 ciendi praedictam missam propriam Apparitionis
 beatae Mariae virginis a dicta congregatione,
 ut praefertur, approbatam toto ordini cal-
 ceolorum, et exalceatorum beatae Mariae de
 Mercede redemptionis captivorum in singulis
 anni sabbatis, ut praefertur, concessam, ad ip-
 sos quoque exponentes, qui in altari praedictae
 confraternitatis eam celebrare facere possint
 extendi, et ampliari, ac praeter plenariam in-
 dulgentiam a memorato Benedicto praedecessore
 in quarto sabbato cujuslibet mensis, ut
 praefertur, concessam, aliam quoque plenariam
 primo sabbato cujuslibet mensis ab omni-
 bus utriusque sexus Christifidelibus vere po-
 nitentibus, et confessis, ac sacra communione
 refectis, et altare dictae confraternitatis eadem
 die devoto visitantibus, ne missae hujusmodi
 interessentibus, in reliquis vero sabbatis so-
 ptem annum, et totidem quadragenas de in-
 junctis eis, seu alias quomodolibet debitis po-
 nitentis in forma Ecclesiae relaxari consueti
 per Nos concedi plurimum desiderent. Nobis
 propterea humiliter supplicari fecerunt, ut si-
 bi in praemissis opportuno providere, et ut in-
 fra, indulgere de benignitate apostolica digna-
 remur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes speciali-
Tunc con-
 cernenti.
 bus gratis, et favoribus prosequi volentes, et
 eorum singulares personas a quibusvis excom-
 municationis, et interdicti, aliisque ecclesiasti-
 cis censuris, sententiis, et poenis, quovis modo,
 et quacumque de causa latis, si quas forte incur-
 rerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et
 absolutos fore censentes, hujusmodi applica-
 tionibus inclinati, nunc, et pro tempore exis-
 tentibus officialibus, et confratribus praedictae
 confraternitatis, ut ipsi missam propriam Ap-
 paritionis beatae Mariae virginis a memorata
 congregatione pro toto ordine praedicto, ut
 praefertur, approbatam in singulis anni sab-
 batis servata in omnibus, et per omnia praes-
 inserti decreti praefatae congregationis forma,
 et dispositione in altari dictae confraternitatis

celebrari facere libere, ac licite possint, et va-
 leant auctoritate Nostra apostolica tenore praes-
 entium concedimus, et indulgemus. Omnibus
 vero utriusque sexus Christifidelibus vere po-
 nitentibus, et confessis, ac sacra communione
 refectis, qui altare ipsius confraternitatis sin-
 gulis sabbatis totius anni devote visitaverint,
 ibique missae praedictae pie interfuerint, et
 devote oraverint plenariam primo sabbato cu-
 juslibet mensis omnibus peccatorum suorum
 indulgentiam, et remissionem in Domino con-
 cedimus: in reliquis vero sabbatis totius anni
 septem annos, et totidem quadragenas de in-
 junctis eis, seu alias quomodolibet debitis po-
 nitentis in forma Ecclesiae consueti relaxa-
 mus.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et
Derogatio
 auctorita-
 tionem.
 ordinationibus apostolicis, caeterisque contra-
 riis quibuscumque. Dat. Romae apud sanctam
 Mariam majorem sub annulo piscatoris die tri-
 gesima augusti millesimo septingentesimo so-
 ptingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno
 tertio.

CLI.

Dat. die 3.
 sept. 1778.
 Anno III.

Privilegium super incisione in aere quarum-
 dam picturarum nuper in villa Negroni pro-
 pter thesmas Diocletianas de urbe detectarum
 pro Camillo Buti Romano.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Cum sicut accepimus dilectus filius Ca-
 millus Buti pictor, et architectus optices Ro-
 manus delineationem picturarum quarundam
 vetustissimarum aedium in villa Negroni vulgo
 nuncupata prope thesmas Diocletianas de
 urbe Nostra nuper detectarum aggressus sit,
 cupisque subinde opus hujusmodi aere incidi
 facere, vereturque ne postquam in lucem
 prodierit, alii, qui ex alieno labore luorum
 quaerunt, opus hujusmodi cum ipsius expo-
 nentis praerogativa incidere curent.

§. 2. Nos exponentis indemnitati, ne ex in-
 cisione praedicta nimium dispendium patiatur,
 providere, ipsamque specialibus gratis, et fa-

Expositio
 jure privati-
 vi, necesse
 est deinde
 deinde pri-
 vata.

Concessio
 jure privati-
 vi, necesse
 est deinde
 deinde pri-
 vata.

voribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, al quas forte incurrat hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore consentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati: eidem exponenti, ut ex nunc usque ad totum operis hujusmodi complementum, nemo tam in urbe supraedicta, quam in universo statu Nostro ecclesiastico immediate, vel mediate Nobis subiecto, opus picturarum hujusmodi, sine speciali dicti exponentis, ejusve haeredum, et successorum, vel ab eo, et eis causam habentium licentia incidere, aut ab alio, vel aliis, sine hujusmodi licentia incusum, vendere, aut venale habere, seu proponere possit auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Prohibito
ne a quibus
vis picturae
quae iuxta
modum
propositi, con
ditione
pene ad
torem tra
grentur.

§. 3. Inhibentes propterea universis utriusque sexus Christianissimorum sculptoribus, sub quingentorum ducalorum auri de camera pro una eidem camerae apostolicae, ac pro alia eidem exponenti, seu illius haeredibus, et successoribus, aut ab eo, vel eis causam habentibus, ac pro reliqua tertiis partibus accusatori, et iudici exequenti irremissibiliter applicandis, et eo ipso absque ulla declaratione incurrendis poenis, ne usque dum opus hujusmodi completum fuerit, ut praefertur, picturas praedictas tam in urbe, quam in reliquo statu ecclesiastico praedictis, sine licentia hujusmodi incidere, aut ab aliis incisas vendere, aut venales habere, sive proponere quomodo audeant, seu praesumant: mandantes propterea dilectis filiis Nostri, et Sedis apostolicae de latere legatis, seu eorum vice-legatis, aut praesidentibus, gubernatoribus, praetoribus, aliisque iustitiae ministris provinciarum, terrarum, seu locorum status Nostri ecclesiastici praedicti, quatenus eidem exponenti, ejusque haeredibus, et successoribus, seu ab eis causam habentibus hujusmodi, in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, quosdocumque ab eodem exponente, seu ab aliis praedictis fuerint requisiti, poenas praedictas contra quoscumque inobedientes irremissibiliter exequantur.

Derogatio
contrario
rum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus apostolicis, ac quibuscumque statutis, et consuetudinibus otiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis

statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die tertia septembris millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CLII.

Eius die 7.
sept. 1777.
Anno III.

Commissio nuntio apostolico Poloniae efficienti statum monasteriorum ordinis Cisterciensium Landensis, et Bledzovicensis respectu nuneupatorum.

Mus episcopus

Servus servorum Dei

Venerabili fratri Joanni Andreae archiepiscopo Calcedonensi Nostro, et apostolice Sedis in regno Poloniae nuntio salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Sollicita consideratione prout pastorale officium Nostrium expositi ad statum monasteriorum, in quibus praecipue regularis viget disciplina provido dirigendam omne studium libenter impendimus, ut nimirum monasteria

Proveniam.

singula diutius vacationis minime exponantur incommodis, sed illa omni cunctatione posthabita causa, viris deferacior idoneis, qui sciunt, velint, et valeant monasteria eis attributa salubriter regere, et feliciter gubernare. Atque ita cumulate supremum munus nostrum perficere intendimus, ut una, quae a Nobis antea demandata fuisse exequi iubeamus.

§. 2. Cum Haec sicut accepimus aue Landense Gnesnepsis diocesis, cui quendam Constantinus Flowichi, et altero monasteriis Bledziowieo respective nouenpatis Posnaniensis diocesis ambobus erditi Cisterciensium, cui quondam Franciscus Rogalinski unius, et alterius monasterii respective abbates regulares dum viverent, praesidebant per Constantinum, et Francisci, qui extra Romanam curiam, postquam tamen quaedam pendencia tractatus inter Nos, et carissimum in Christo filium nostrum Stanislaus Augustum Poloniae regem illustrem vigeat, et fraternitati tuae, ut statum bonorum temporalium singulorum monasteriorum regni Poloniae efficere dederamus in mandatis, diem clauserunt extremum, abbatum regimine destituti dilecti filii prior, et monachi utriusque monasterii, ad quos electio personae idoneae de gremio ipsius capituli ad unum, et alterum monasteria dum pro tempore respectivo vacant praeficiendum spectare, et pertinere dignoscitur pro futuri respective abbatis electione celebranda vocatis omnibus, qui voluerunt, potuerunt, et debuerunt electionibus huiusmodi respectivo interesse diebus ad eligendum etiam respectivo praefixis, ut moris est convenientes in unum ad priuilegium Benedictum Subekowski conuocatiorem in regimine, et administratione monasterii Obrenis cum futura in illo successione apostolica auctoritate deputatum, nec non priorem claustralem monasterii Vangiovecensis, ad secunda vero dicta monasteria Honuphrium Wierzbinski presbyteros ejusdem ordinis Cisterciensium expressis professos, dilectos etiam filios in eorum, et unius, ac alterius monasteriorum respectivo abbatem elegerint. Illis quoque Constantinus et Honuphrius electionum huiusmodi illarum utrique eorum praesentatis decretis consensuerunt, subindeque Nobis exisse supplicari fecerunt, ut electionem de forma personis approbare dignaremur.

§. 3. Nos autem quamvis sub diebus III. Julii, ac Iisdem III. Julii mensium proximo praio-

feritorum ad relationem dilecti pariter filii magistri Petri Negroni congregationis rebus consistorialibus praepositi a secretis utramque electionem auctoritate Nostra confirmari, omnesque, et singulos sollemnitatum defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint in eisdem suppleri concesserimus; nihilominus cum comperit nobis non esse, an tu statum bonorum utriusque monasterii vel perfectiores, vel saltem aggressus esses, hactenus literarum apostolicarum expeditionem consilio differri mandauimus. Modo vero, ut utriusque monasterii regimini consolamur, metu Nostro proprio, et ex certa scientia, doque apostolica potestate plenitudine fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut in primis statum bonorum temporalium utriusque monasterii iuxta id, quod tibi alias in iunximus, perspecta tua prudentia efficias, et efformes. Quae peracto ex bonis ipsis, eorumque fructibus, redditibus, et proventibus congruam uni, et alteri monasterio mensum claustralem ad utriusque abbatis, et monachorum alimoniam, et quorumcumque operum adimplementum, et praecipue ad diuini promouendum cultum satis, superque sufficientem iuxta methodum in tractatu de anno Domini MDCCXXXVII. inito seruati, etiam in ceteris omnibus seruandam perpetuo constituit. Superextantia vero bona ab ipsa mensa claustrali positis, et omnino seculari, eorumque dispositionem Nobis, et apostolicae Sedi reservata fore, et esse declares ad hoc, ut de illis cum dicti Stanislaus Augusti regis consensu quamprimum disporre queamus.

§. 4. Porro ad eosdem dilectos filios Benedictum, et Honuphrium, et praefectum, electos, quorum apud Nos religionis zelo, sacrarum literarum scientia, vitae munditiae, morum summa probitate, aliorum virtutum meritis fide digna testimonia perhibentur animam Nostram benigne favore conuertentes, firmamque fovemus apud ipsos placiscentiam omnium diuini Bernardi doctorum instituta, ac illam illius memores fore, quod sub capite do paupertate scriptum reliquit — defecta exterior crescit in augmentum gratiae interioris, et in diuinitas bonae conscientiae, e contra exterior abundantia inopiam generat interiorum — Ipsi propterea specialem gratiam facere volentes; epoque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-

concordatur
peraguntur
et ad hoc
cum quibus
que monasti-

Item monasterio
electos
monachos
etiam cum
legibus, et
constitutionibus.

Mensis
monasterii
electio

lentis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotuit existent ad effectum presentium tantum consequendum horum serie absolventes, et absolutos fore censentes, eidem fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus, quatenus primodicto de Benedicti, secundo vero dicto monasteriis, sive, ut præfertur, sive alias quovis modo, aut ex aliorum quorumcumque personis, seu per liberam dictorum Constantini, et Francisci, vel quorumvis aliorum, consensum de illis, eorumque regimine, et administratione extra dictam curiam etiam coram notario publico, et testibus sponte factam, aut intercessionem aliorum monasteriorum, vacant etiam tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranensis statuta concilii, aliasque canonicas sanctiones ad Sedem apostolicam legitime devoluta existat, illaque ex quavis causa ad Sedem eandem specialiter, vel generaliter pertineat, dummodo tempore datas presentium uni, et alteri monasterio de abbate respective provisorum non existat cum iis fructibus, redditibus, et preventibus, nec non annexis, et juribus, ac pertinentiis, quos, quæ, et quas tu juxta præmissa uni, et alteri monasterio, illiusque respective abbati, monachis, et ecclesie presentium vigore assignabis, et constitues de Honuphrii prædictorum personis apostolica auctoritate Nostra respective providens; ipsaque Benedictum, et Honuphrium in abbates regulares unius, et alterius monasteriorum præficias, curam, regimen, et administrationem utriusque monasterii ipsis respective in spiritualibus, et juxta assignationem, et constitutionem tibi demandatam etiam in temporalibus plenarie committendo, ac eidem Benedicto, et Honuphrio in adipiscenda possessione, seu quasi regimine, et administrationis præmissæ, ac honorum assignandorum utriusque monasterii auctoritate Nostra assistens facias uni, et alteri abbati regulari a dictis prioribus, et monachis obedientiam, et reverentiam debitas, et devotas, ac a dilectis pariter filiis vassallis, et aliis subditis utriusque monasterii, si qui erant, consueta, servitia, et jura utrique abbati debita integre exhiberi, contradictores quoslibet, et rebelles auctoritate Nostra, appellatione postposita, compellendo.

Demergula
monasteriorum.

§. 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii pp. VIII. prædecessoris Nostri, ac

aliis apostolicis constitutionibus, et ordinationibus, ac ordinis Clateriensium, et monasteriorum prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, quod officium conditoris monasterii Obrensis, nec non prioris claustralis monasterii Vangrovecensis ejusdem ordinis, quo dictus Benedictus ad præsens obtinet vigore provisionis primodicti monasterii illi faciendæ censet, ac vacet eo ipso. Volumus etiam, quod iidem Benedictus, et Honuphrius a fraternitate tua, vel a quocumque, quem tu malueris catholico antistite gratiam, et communionem Sedis apostolicæ habentibus benedictionis recipere libere valeant, ac tibi, seu antistiti a te deputando, et munus ipsum sic imponere licite possis, sive possit facultatem concedimus per præfatos. Volumus præterea, quod tu, vel antistes sic deputatus antequam mones prædictum impendes, seu imponet ab ipsis Benedicto, et Honuphrio Nostro, et Romanæ ecclesiæ nomine fidelitatis debitas solium recipias, seu recipias jamentum juxta formam, quam sub Bulla Nostra mittimus introclusam, ac formam jamentum hujusmodi, quod præstahunt ad Nos de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo munitas quanto citius mittere procures, quodque iidem Benedictus, et Honuphrius antequam in dictorum monasteriorum regimine, et administratione se immisceant fidei catholice professionem juxta articulos jampridem a Sede apostolica propositos etiam in manibus tuis, vel alterius prædicti antistitis emittere, illamque sic emissam etiam ad Nos sine mendis cum eorum, et sui, seu antistitis prædicti subscriptione etiam quântocitius transmittere pariter tenearis, et ipsi Benedictus, atque Honuphrius teneantur, alioquin monasteria prædicta vacent eo ipso.

§. 7. Cæterum taxæ monasterii Lindensis in libris cameræ apostolicæ descriptæ congruam divisionem Nobis reservamus. Et insuper ex nunc irritum decernimus, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate sentiant, vel ignoranter confingerit attentari. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, idibus septembris, pontificatus Nostri anno tertio.

Delegationes
apostolicas.

Præscriptum
de quibusdam
dis bene
monasterio in
libris cameræ
apostolicæ.

Dot. da 16.
sept. 1777.
Aene 11.

CLIII.

Præfinitio taxæ quolibet anno solvendæ pro
manutentione viarum consularium.

Provenimus
presens, ecc.
cunctis liti-
raris super
presentibus
taxæ.

§. 1. Bea comprendendo la sagesità di Nostro Signore felicemente regnante, che l'esenzione di taloni dal pagamento della tassa imposta per il mantenimento, e la conservazione delle strade consolari esistenti nell'agro, e nel distretto di Roma, tende ad accrescere indeveramente il peso agli altri sottoposti al medesimo; per daro un nuova argomento dell'amore, e dello zelo, che la medesima natre per la giustizia specialmente distributiva, ha dichiarato, prescritto, ed ordinato, che siccome la medesima tassa fissa delle strade consolari trovasi imposta sopra tutte le vigne unitamente agli orti, ai sodi, ed altri terreni, e sopra le osterie, botteole, poste, fornaci, forriere, ramiere, e polveriere, sopra i forni, porti, molini, e sopra tutti gli altri edificj, ed opificj d'industria, e di luoro esistenti nell'agro Romano; conio pure sopra le poste, osterie, e botteole, locanda, cartiere, ramiere, e forriere; sopra i porti, albergi, e sopra gli altri simili fondi d'industria, e luoro esistenti nelle circconvicine province dell'Umbria, del Patrimonio, di Marittima, Campagna, Lazio, e Sabina, e loro luoghi-annessi: così alcune degli enunciat, e consimili fondi altre volte tassati, debba da qui in poi andar esente dal pagamento della medesima tassa, non ostante qualunque decreto, sentenza, e regiudicata, e non atteso qualsivoglia privilegio, o titolo di esenzione estandio oneroso, e qualunque altro pretesto; ingiungendone a noi l'esecuzione di tale sua provida determinazione, e dichiarazione, prescrivendoci di stabilire la quantità delle rispettiva tasse con proporzione relativa alla quantità, che si esigio attualmente per i fondi di tale o simile natura, esercizio, e luoro, con facilità di accrescerlo, o diminuirlo secondo le circostanze; come pure libhorare dal pagamento di essa tassa quei fondi, che si crederà equo non doversi più tassare, e rispettivamente tassare gli altri fondi, che si giudicheranno soggetti a tale peso; con formare una tabella addizionale dei fondi soggetti a detta tassa, da sottoscriversi da noi; e dandoci insieme facilità di condonare le tasse arretrate, acciuchè i suoi sudditi anche in questo godino gli effetti

di sua singolare clemenza, come diffusamente rilevansi da speciale chirografo della stessa Santità Sua seggato li 16 del prossimo scorso mese di febbrajo, ed esibito per gli atti dell'Orsini notaro del tribunale delle Strade del seguente tenore cioè.

Monsignor Paolo Girolamo Massci decano della
Nostra camera, e presidente delle Strade.

§. 2. « Ci è stato rappresentato per parte dei possessori nell'agro Romano, che abben bene diversi pontefici Nostri predecessori con loro speciali chirografi, costituzioni, ed altre disposizioni abbiano espressamente ordinato, confermato, e dichiarato che al peso delle tasse imposte per il mantenimento, è risarcimento delle strade consolari del distretto della Nostra città di Roma siano tenuti, ed obbligati, oltre le comunità delle circconvicine province dell'Umbria, del Patrimonio, del Lazio, della Sabina, di Marittima, e della Campagna, tutti e singoli possessori dei casali, dei sodi, orti, canneti, o di ogni altra qualità di terreni, e specialmente della vigne, come pure delle osterie, delle poste, dei porti, e di altri edificj, o opificj, ovvero fondi esistenti nel riferito agro Romano, e che inoltre al medesimo peso siano tenuti, ed obbligati le osterie, le poste, i porti, ed altri edificj, opificj, e fondi esistenti nelle circconvicine province, comprese tutti gli esenti, privilegiati, e privilegiatissimi, anche per titolo oneroso, inclusi persino i cardinali di Santa Romana Chiesa, la Nostra stessa camera, e l'istesso palazzo apostolico: niente dimeno non solo alcuni possessori delle vigne poste nello stesso agro Romano, anche in vicinanza della stessa Nostra città di Roma, hanno potuto col beneficio del tempo esimersi dal pagamento delle riferite tasse, o col colore di qualche preteso privilegio, ed esenzione, o col pretesto di esser essi per conti delle dette vigne uso immediato delle strade consolari, e di aver viceversa il peso del mantenimento delle strade vicinali, delle quali essi si servono, ovvero per la pretesione di mantenere da se lo stesso strade consolari nell'adjacenza delle loro vigne, e per altri consimili motivi, tutti però insussistenti; ma ancora vi sieno osterie, poste, porti, ed al-

Tenor liti-
raris super
presentibus.

» tri edifici, opificj, e fondi soliti a pagare
» dette tasse, tanto esistenti nel medesimo di-
» stretto di Roma, quanto entro il circondario
» delle nominate circoscrizioni province, i qua-
» li vanno esenti dal pagamento delle tasse
» delle strade consolari, o perchè alcuni di
» detti fondi non esistevano in tempo delle pri-
» me imposizioni, o per incuria, e trascurag-
» gine delle persone destinate all'esigenza di
» simili tasse, o per qualsivoglia altro motivo;
» e perciò i nominati possessori nell'agro Ro-
» mano ci hanno supplicato a volerli compia-
» cere di dichiarare, che secondando i detta-
» mi della giustizia distributiva tutti, e sin-
» goli possessori delle nominate vigne, oste-
» rie, poste, dei porti, edifici, opificj, ed
» altri fondi sono, come gli altri tutti, anche
» essi obbligati, e tenuti al pagamento delle
» riferite tasse, delle strade consolari neppure
» sono eccettuati, benchè privilegiati, privile-
» giatissimo per qualsivoglia titolo ancora on-
» eroso, ed insieme di ordinare a voi, che con
» qualunque mezzo, e rimedio legale obbli-
» ghiate ciaschedun di essi al pagamento delle
» nominate tasse, nella quantità stabilita per
» ciascheduna pezza di vigna, e per qualsivog-
» lia altro fondo; eoa la facoltà ancora di fissare
» la tassa sopra quei fondi, relativamente
» ai quali non vi è regola fissa, e determinare,
» formando colla più possibile moderazione,
» e in proporzione con tabella di quei fondi, che
» in oggi si sono sottratti dal pagamento della
» tasse, alla quale tabella da voi sottoscritta,
» ed approvata debba stare ciascuno onnia-
» mente, tolta ogni facoltà di reclamare alme-
» no in sospensivo.

Revocatur
dunque, e
cancella-
re pro-
prio non
poter.

§. 3. » Quindi Noi pienamente informati
» della verità dell'esposto, dopo di aver in-
» teso il vostro parere, ben comprendendo,
» che il bisogno delle strade consolari non dà,
» ne può dar luogo ad alcuna, benchè minima
» diminuzione delle tasse imposte; di buona
» voglia, ed ancora di dar luogo alla giu-
» stizia distributiva. Ci siamo determinati di
» condiscendere alla richiesta grazia; portan-
» do col presente Nostro chirografo, in cui ab-
» biamo, a vogliamo per espresso, e di parola
» in parola registrato il tenore dei chirografi,
» delle costituzioni, e di tutte le altre disposi-
» zioni fatte dai Nostri predecessori circa il
» pagamento delle tasse delle strade consolari,
» di Nostro moto proprio, certa scienza, e col-

» la pienezza della Nostra suprema podestà
» dichiariamo, e vogliamo, che da qui in poi
» niuno sia esente dal pagamento delle tasse
» in diversi tempi imposte, tanto per il man-
» tenimento, a risarcimento delle strade con-
» solari, quanto per pagare i frutti, a la sor-
» ta dei debiti dal Nostro tribunale delle stra-
» de contratti per causa, ed in occasione del
» riferito mantenimento, a risarcimento delle
» riferite strade; e che (non ostante qualsivog-
» lia privilegio, ed esenzione etiam ex titulo
» oneroso, non ostante qualunque centenaria,
» ed immemorabile la contrario, non ostante
» qualunque contrario decreto, giudicato, o
» regudicata, esandio della Nostra camera,
» e dell'istesso Nostro tribunale delle strade,
» e non atteso qualunque pretesto di volere,
» o poter risarcire nell'adjacenza dei propri
» fondi le strade consolari, come pure di ave-
» re il peso del mantenimento, e risarcimento
» delle strade vicinali, alle quali cose tutte
» per l'effetto presente colla pienezza della
» Nostra podestà deroghiamo) tutto, e singola
» vigne poste nell'agro Romano anche in vi-
» cinanza della città di Roma, e fuori dello
» poria della medesima, e specialmente quelle
» fuori delle porte Angelica, Castello, Popolo,
» Pinciana, Pio, ed altre poste ezianio nel
» circondario denominato della Farfentina; co-
» me pure tutte, e singole esteriori, poste, forti,
» edifici, opificj, ed altri fondi, che sono so-
» litti a pagare, e a tassarsi esistenti tanto nel-
» lo stesso agro Romano, quanto in tutte le
» nominate province circoscrizioni dell'Um-
» bria, Patrimonio, Lazio, Sabina, Maritti-
» ma, e Campagna, siano soggetti, e sottopo-
» sti al pagamento di tutte le tasse imposte pel
» mantenimento, e risarcimento delle strade
» consolari; volendo, che tutti i possessori dei
» detti fondi siano tenuti indifferente-
» mente, senza eccettuazione di persona alcuna, e che
» nessuno ne vada esente.

§. 4. » Dando ancora a voi, altre le facoltà
» ordinarie, che vi competono come presiden-
» te delle strade, ogel altra facoltà, acciò op-
» correndo anche a nome Nostro stabilita, a
» fissate la quantità precisa; che da ciasche-
» dun possessore dovrà pagarsi annualmente
» per ciaschedun fondo, eavendo avanti gli oc-
» chi la dovuta proporzione, seguitando in
» quanto alle vigne la distribuzione della tas-
» sa, già stabilita in proporzione della quanti-

Distribuzione
delle tasse.

la delle pezze, ed io quanto agli altri fondi avendo relazione alla qualità, e fruttato di essi, giusta quello, che pagano in proporzione gli altri fondi della stessa, o consimile natura e qualità; con facoltà ancora a voi, ed ai vostri successori di correggere i ripartiti, e le tasse fatte, di gravare in appresso gli altri fondi, che si conosceranno soggetti alla tassa, come ancora sgravare quelli, che da qui in poi si conoscesse o non più soggetti alla medesima; approvando e ratificando. Noi adesso per allora qualunque distribuzione, e ripartito, che sarete per fare in appresso, come pure ogni altra determinazione, tassa, o tabella, che anche a nome Nostro per l'effetto suddetto si farà da voi, volendo, che il tutto si abbia, come fosse già stato fatto da Noi preventivamente, mentre questa è la mente e volontà Nostro espressa: dandovi inoltre facoltà di condonare le tasse arretrate a quelli che stanno nel material possesso di non aver pagato, e di non pagare al presente, come Noi condoniamo, e rimettiamo.

§. 5. Contro poi ciascuno dei tassati, e da tassarsi, che sarà veniente al detto pagamento, e contro tutti gli altri venienti nell'esecuzione di quanto si prescrive nel presente chirografo, e di quanto in seguito, ed esecuzione di esso, e delle cose in esso prescritte, sarete per prescrivere; o determinare, anche a nome Nostro, procedete manu regia, et more camerati, senza che gli suffraghi qualsivoglia privilegio, anche per titolo oneroso conceduto ed acquistato, e di poter accomodare avanti il propri beni, dell dodici figli, e di qualsivoglia altra forma e tenore, anche inclusi in corpore juris, benché avessero bisogno d'individua menzione, ai quali tutti, e singoli per questo effetto colla piezzia della Nostra potestà deroghiamo, anzi in caso di bisogno affatto li revochiamo, ed annulliamo; volendo. Noi assolutamente, che a detto pagamento, e a tutte le cose di sopra dette e prescritte siano tenuti, ed obbligati oltre tutto, o singole comunità, ed università delle Nostre città, terre, e castelli delle suddette provincie, anche tutte le persone tanto secolari, quanto ecclesiastiche, vescovi, arcivescovi, patriarchi, cardinali della Santa Romana Chiesa, anche camerlengo di essa, principi,

baroni, cavalieri anche Gerosolimitani, congregazioni regolari, e secolari, sant'Offizio, Fabrica di santo Pietro, e loro ministri, ed ufficiali, e patentati, archiepiscopodi di santo Spirito, san Giovanni in Laterano, e tutti gli altri archiepiscopodi, ed ospedali, chiese, luoghi pii, collegii, università, religioni, mendicanti, ed anche delle undici congregazioni, e tutti gli altri mendicanti, religione di s. Antonio di Vienna, e qualsivoglia collegiate, basiliche di s. Pietro, s. Giovanni in Laterano, santa Maria Maggiore, s. Paolo, e qualsivoglia altra basilica, soldati delle Nostre milizie, ed ogni altra persona di qualsivoglia stato, grado, e condizione, dignità, e preminenza, benché privilegiata, e privilegiatissima, e che tale fosse, che dovesse farsene speciale e particolare menzione ed espressione, omona eccettinata, compresi anche li chierici, ministri, ed ufficiali della Nostra camera, e del palazzo apostolico, e l'istessa Nostra camera, e palazzo apostolico; e l'quali tutti vogliamo, che per la rata dei beni, che possiedono, o possederanno sieno tenuti indifferentelemente, e come tutti gli altri al pagamento delle dette tasse, o tabelle.

§. 6. Non ostante qualsivoglia inhibitione, anche dotale, impedimento, e privilegio di qualsivoglia sorte, come sopra, proibendo a qualsivoglia giudice, e tribunale, benché dogno di speciale, ed individua menzione, al reverendissimo cardinal camerlengo, ed al tribunale della suddetta Nostra camera di dare, e concedere alcuna inhibitione, o impedimento, e di ammettere qualsivoglia appellazione e ricorso, e qualsivoglia altra eccezione impeditiva del detto pronto pagamento, delle dette tasse, o tabelle, ed in tutto e per tutto in conformità del chirografo della sol. mem. d'Innocenzo XI. del dì 23 giugno 1690, e della Bolla, e costituzione d'Innocenzo XII. pubblicata nel dì 28 novembre 1692, del chirografo del medesimo Innocenzo XII. in data del 31 gennaio 1693, e di tutti li chirografi, e moti proprii, bolle, costituzioni emanate da sommi pontefici, e specialmente del chirografo di Clemente XI. del dì 19 gennaio 1717, di Benedetto XIII. in data 31 maggio 1727, di Clemente XII. del dì 16 dicembre 1730, 14 marzo 1733, e 4 gennaio 1736, alli quali si abbia rispettivamente espressa relazione in quelle parti, che con-

Esatto per
pagando in
mura assen-
tib, et privi-
legio a
nos regis,
nostra quan-
cumque pro-
cessione, e
tam privile-
giatione.

Derogatio
privilegio-
rum, et con-
finitio non-
nullorum
constitution-
um ad rem
edictam ab
his sumis
publicatis.

a cordano con il presente Nostro chirografo e sopra tutte le cose suddette, ed altre, che stabilirete in appresso, e per la loro pronta, e a spedita totale esecuzione, costituiamo, e deputiamo voi, e dopo di voi gli altri presidenti successivi pro tempore giudice, e giudici privati quoad omnes alios, e così eseguire in tutto e per tutto, perchè tale è la mente, e volontà Nostra espressa.

Revocatio
causae re-
mota: jordi-
et impediri-
tis ete cul-
nem. lita-
rem.

§. 7. Volendo, e decretando, che al presente Nostro chirografo non possa mai opporsi alcun vizio di surrzione, o orrezione, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè qualunque altro vizio, o difetto, ancorchè sostanziale, e formale; e che il medesimo abbia il suo pieno vigore, effetto, ed esecuzione colla Nostra sola sottoscrizione, e senza che sia ammesso, o registrato in camera ne' libri della medesima, secondo dispone la Bolla di Pio IV. *de registrandis* e così, e non altrimenti vogliamo, che sia sempre da ogni giudice, e tribunale, benchè degno di speciale, e specialissima menzione, ed espressione, ed anche dal tribunale della Nostra camera medesima, e del reverendissimo cardinal camerlengo giudicato, definitivamente, dichiarato, interpellato.

Deputatio
privatum.

§. 8. Togliendo Noi adesso per allora a quelli, ed a ciascuno di essi ogni autorità, e giurisdizione di giudicare, ed interpretare in contrario di ciò, che si contiene in questo Nostro chirografo, dichiarando Noi adesso per allora nullo irrito, ed invalido quanto dai detti giudici, e ciascuno di essi sia stato giudicato, o si giudicasse, e si interpretasse in contrario.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 9. Non ostante, che non siano state sentite le comunità, i possessori, ed interessati suddetti, qualsivengano altre persone, che vi avessero, o potessero avere in qualsivoglia modo interesse, e pretenzione alcuna; e non ostante la Bolla, chirografi, ed indulti generali non meno, che particolari di qualsivoglia sorta de' Nostri predecessori in quelle parti, che fossero contrari al presente Nostro chirografo, ed altre costituzioni apostoliche Nostre, e de' nostri predecessori, la regola della Nostra cancellaria *de jure quavis* non tollendo, ozi, stili, consuetudini, anche immemorabili, statuti, riforme, privilegi, e qualsivoglia altra cosa, che facesse o potesse fare in contrario, alle quali tutto, e singo-

le, avendo li loro tenori qui espressi, e di parola in parola inseriti, e registrati, suppiendo Noi colla pienza della Nostra potestà pontificia ad ogni vizio, o difetto, quantunque sostanziale, e formale, che vi potesse intervenire per l'effetto suddetto espressamente deroghiamo non solo in questo, ma in ogni altro miglior modo. Dato dal Nostro palazzo apostolico appresso il Vaticano questo dì 26 febbraio 1777.

Pins. pp. VI.

§. 10. Quindi acciò on tanto provida, e giusta ordinazione si renda a tutti palese, e venga da tutti esattamente eseguita senza il minimo ritardo; nol coll'oracolo della stessa Santità sua, prevalendoci con tanto dell'autorità a noi competente per ragione del nostro ufficio di presidente delle strade, quanto delle particolari facoltà comunicateci nel suddetto chirografo, con il presente editto, promulgando la medesima sovrana provvidenza, ordiniamo, ed espressamente comandiamo, che tutti e singoli possessori tanto nell'agro Romano, quanto nelle surriferite provincie, e loro luoghi annessi de' fondi di qualsivoglia specie, e genere in vigore delle pontificie sovrane determinazioni, del solito e del prelodato chirografo soggetti al pagamento della tassa fissa delle strade consolari, siano in avvenire tenuti pagare la nominata annua tassa, di sei mesi però in sei mesi la rata parte anticipatamente nella stessa guisa, che pagano gli altri possessori dei fondi della stessa, o simile natura, da incominciare il primo semestre dal giorno primo del prossimo scaduto mese di luglio, e proseguire in appresso, facendo seguire i pagamenti qui in Roma in mano dell'appaltatore della esigenza della tassa delle vigne, e rispettivamente dell' esattore a tale riscossione da noi deputato, in oggi signor Francesco Triulzio, o di altra persona da sostituirsi dal medesimo, e nel tempo stesso in totale, e piena esecuzione della sovrana indulgenza, e clemenza condoniamo ai possessori dei fondi, i quali indoverosamente andavano esenti da questo peso, le tasse arretrate, e non pagate a tutto il prossimo scorso mese di giugno volendo, e dichiarando che i pagamenti della tassa per le vigne, gli erli, i sodi e consimili terreni si debbano fare nel medesimo modo, e nella medesima quantità, che si esige da consimili

Publicatio
constitutio-
nis, et legis
vires acqui-
rit adversus
omnes.

possessori relativamente alla descrizione esistente presso il medesimo signor Francesco Trivulzio, come appaltatore della tassa dello vigno degli orti, e sadi; i pagamenti poi della tassa per gli altri fondi di sopra indicati, e soggetti alla medesima tassa, debbano farsi unicamente in conformità alla surriferita tabella addizionale, e nella precise quantità indicate in essa tabella; avvertendo, che contro i morosi si procederà *manu regia, et more camerale*, e non si attenderà alcun ricorso, e querela, o inhibitione, mentre secondo la legge dello stesso chirografo non si darà ascolto alle querele, suppliche, o istanze di veruno, specialmente *in suspensivo*: con questo di più, che contro quelli, che non avranno assegnati i fondi, i quali, benché soggetti alla tassa, s'odino con tutto ciò essentisi sinora dal pagamento della medesima, si procederà per il pagamento delle comminate pene in conformità del nostro precedente editto sull' assegna de detti fondi pubblicato sotto il dì 6 marzo prossimo passato.

E sappia ciascheduno che il presente editto affisso e pubblicato che sarà nei soliti, e consueti luoghi di Roma, e nei soliti luoghi delle città, e terre, e dei castelli principali del suo distretto, e delle surriferite province, astringerà tutti alla pronta esecuzione, ed alla puntuale osservanza, come se fosse stato loro personalmente intimato, e presentato. Dato in Roma ec. questo dì 15 settembre 1777.

CLIV.

Extensio Indulti recitandi officium, et celebrandi missam sancti Iosephi ad omnes regiones in America existentes dominio regis catholici subiectas.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Nuper pro parte carissimæ in Christo filii Nostri Karoli Hispaniarum regis catholici Nobis expositum fuit, quod alias eidem regi ex America complures episcopi, ac provinciarum praesides, sive rectores pro ea, quam gerunt illarum partium Christianifideles erga sanctum Iosephum Mariae Virginis sponsum, devotionis preces porrexerunt, ut in omnibus il-

lis regionibus, insulisque adjacentibus indultum recitandi officium sancti Iosephi in ipsius festivitate iuxta formam ab apostolica Sede approbatam sub ritu duplici primae classis tribueretur, sicuti in aliquibus ipsius Americae dioecesium iam auctoritate apostolica fuit concessum.

§. 2. Nos igitur pia ejusdem Karoli regis vota hac in re, quantum cum Domino possumus, obsecundare volentes, supplicationibus desuper Nobis humiliter porrectis inclinati, ut de caetero perpetuis futuris temporibus omnes utriusque sexus Christianifideles tam saeculares, quam cujusvis ordinis, congregationis, et instituti regulares in Americae regionibus, insulisque adjacentibus ipsius Karoli regis dominio subiectis, non exceptis insulis Philippinis, existentes, qui horas canonicas recitare teneantur, officium, et missam sancti Iosephi sponsi Mariae Virginis alias ab apostolica Sede approbatam recitare, et respectivo celebrare valeant sub ritu duplici primae classis pari auctoritate tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

§. 3. Non obstantibus decretis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae; vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima septembris millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CLV.

Indultum celebrandi missam in oratorio adidum typographiae camerae apostolicae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Cum sicut dilectus filius magister Iosephus Jovanardi Bufelli camerae Nostrae apostolicae commissarius generalis Nobis nuper

Tenor concessio-
nis.

De rogatis
contraria-
rum, et lide
habenda
transcriptis.

Est. die 29.
sept. 1777.
Anno III.

Est. die 17.
sept. 1777.
Anno III.

Propter pot-
estatem.

Expositio
propter pot-
estatem.

exponi fecit, persaepe contingat ratione logenti numeri scripturarum praecipue legalium, quas in typographia ejusdem camerae apostolicae, imprimendae veniunt, et inservientes eidem typographiae curiales, et emanantes earundem scripturarum causa ad illam adventantes, ne ab ineptis desistant, praeepto Ecclesiae de audienda missa in diebus festis non satisfaciant; quod autem huic modo occurratur, exponens praefatus Nobis humiliter supplicari fecit, ut in privato novae sedis pro eadem typographia comparatae oratorio sacrosanctum missae sacrificium celebrari facienda licentiam concedere de benignitate apostolica dignemur.

Tunc con-
cessimus.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentiem specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, alisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatis existat, ad effectum presentium tantum consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, modernis, et pro tempore camerarii impressori, ut ipse in privato sedis ejusdem typographiae oratorio ad hoc decenter mure extracto, et ornato, spu exluendo, ac orando ab omnibus domesticis usibus libero pro dilectum filium Nostrium in alma orbe Nostra vicarium in spiritualibus generalem visitando, et approbando duas missas pro unoquoque die per quoscumque sacerdotes ab eodem vicario approbatos seculares, seu de superiorum licentia regulares, sine tamen quorumcumque jurium parochialium praesudicio in sua, ac in eadem typographia habitantium, eisque inservientium, ac ratione illius ad eam concurrentium praesentis celebrari facere libero, et licite possit, ac valeat auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo coedimus, et indulgemus.

Derogatis
contrariis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod alii, praeter supradictas personas, ibidem missis hujusmodi intereuntes ab obligatione audiendi missam in ecclesia diebus festis de praeepto minime liberi censentur. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatorie die xxiv. septembris MDCLXXXVII pontificatus Nostri anno tertio.

CLVI.

Dat. die 24.
sept. 1772.
Ageo III.

Licentia perpetua vescendi carnibus quibuscumque anni temporibus prohibitis pro inservientibus hospitalis generalis civitatis Caesar-Augustanae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Pia loca quaecumque, praesertim vero illa, in quibus cum spiritus profectu misericordiae opera pauperibus semper refugium, segria salamen et demeritis subsidium praestando exercentur, Nos decet apostolicae providentiae favoribus prosequi, atque ad ea libenter intendere, per quae locorum eorumdem prospero, ac felici incremento, una cum ministrorum, eisque quomodolibet inservientium incolumitati consulatur.

Proemium.

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum modernorum rectorum, et deputatorum apostolici hospitalis generalis nuncupati sanctae Mariae Gratiarum civitatis Caesar-Augustanae exponi Nobis fecit dilectos etiam filios eques Joseph Nicolaus de Azera charissimi in Christo filii Nostri Karoli Hispaniarum regis catholici negotiis apud Nos praepositos, quod dictum hospitale (in quo infirmi non tantum, sed expoliti, puerperae, et dementes etiam infideles undique adventantes excipiuntur, itant domus infirmorum urbis et orbis meruerit appellari) a cl. mem. Alphonso, V. dum vixit Aragonum rege, catholicam Ecclesiam felicis recordationis Eugenio pp. IV. praedecessore Nostro tunc gubernante, institutum, ab eo tempore citra per diversos Romanos pontifices iidem praedecessores Nostros, praecipue per rec. mem. Clementem pp. VII. qui suis sub plumbo de mense maio MDXXV. expeditis literis, illud immediate Sedis apostolicae protectioni cum delegatione iudicium apostolicum, ut asserit, subieci, eisque indigentibus, omnibus fore hospitalibus, aetisque locis istius urbis Nostrae elargitis communicavit, multis privilegiis, favoribus, et gratiis insignitum fuit.

Expositio
proem. par-
rectorum.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat, hospitale hujusmodi ad tot onera subeunda ingentem inservientium numerum retinere cogatur, quorum multi ejus expensis

Ratio non
tenentis.

inibi convivunt, multi etiam mercede conducti, tenuitate enolumentis non obstante, pro viribus famulari conantur, aliosque habet deputatos, et ministros gratulo servitium praestantes, et extra illud degentes, atque iussu sex rectoris, quorum duo ecclesiastici, laici caeteri, atque a nunc, et pro tempore existente Hispaniarum rego catholico cooimari soliti, qui charitatis titulo, et gratis alternatim per hebdomadas negotantium, pauperumque curae advigilantes, bis etiam per hebdomadam congregationibus ad prosperum ejus regimen intersunt, cumque ejus redditus tot substinendis expensis impares omnino sint, ita ut majori ex parte, elemosynis, piisque fidelium largitionibus subsistat, Nobis propterea expoentes praedicti humiliter supplicari fecerunt, et tum ejusdem hospitalis graviore dispendio ex varietate ciborum esorialibus diebus occurrente, dum salubres pro infirmis, quadragesimales pro non iis infirmis parari debent, tum etiam incolmumati inservitium, ministrorum, aliorumque omnium praedictorum saepe ex lothali habitu infirmorum hujusmodi in adversam valetudinem incidentium, consolare de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur ipsos expoentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censoriis, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte locurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censeotes, hujusmodi supplicationibus inclinati, moderatis et pro tempore existentibus tam inserientibus, et in dicto hospitali cooiventibus, quam aliis ejus ministriis sive in mercede, sive gratis servitium praestantibus, nec ovis sex rectoribus praedictis, eorumque familiis, ut donec, et quousque munera inseriendi, aut ministrandi, vel alias, ut praefertur, obierint, quadragesimalibus, aliisque per annum temporibus, et diebus, quibus carnum, ovorum, et faciciorum usus est prohibitus, (majori hebdomada tantum excepta) carnibus, sine tamen scandalo, vesci libere, et licite, ac absque ulla conscientiae scrupulo possint, et valeant, ac quilibet eorum possit, et valeat, licentiam auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo concedimus, et impertimur.

§. 5. Nos etiam apostolicis, ac in

universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel speciali-
bus constitutionibus, et ordinationibus, dicti-
que hospitalis etiam juramento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate ulla ro-
boratis statutis, et consuetudinibus; privile-
giis quoque iudicatis, et literis apostolicis su-
perioribus, et personis sub quibuscumque teno-
ribus, et formis, ac cum quibuscumque dero-
gatoriis derogatoriis, aliisque efficacissi-
mus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irri-
tantibusque, et aliis decretis in genere, vel in
specie, ac aliis in contrarium quomodolibet
concessis, approbatis, et innovatis. Quibus om-
nibus, et singulis illorum tenores praesentibus
pro pleno, et sufficienter expressis, ac de ver-
bo ad verbum insertis habentes, illis alias in
suo robore permanentis, ad praemissorum ef-
fectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et ex-
pressa derogamus, caeterisque contrariis quib-
uscumque.

§. 6. Caeterum per praesentes non intendi-
mus a lege jejunii inserientes, ministros,
aliosque quoscumque praedictos, seu totius
aliquem exemplum, et solummodo, imo, ulla
valetudinis causa intercedente, ad jejunium
servandum obstrictos esse declaramus. Datum
Romae apud sanctam Mariam Majorem sub an-
nulo piscatoris die vigesima quarta septembris,
millesimo septingentesimo septuagesimo septi-
mo, pontificatus Nostri anno tertio.

Declaratio
specialis.

Consecratio
loci.

Delegatio
curatorum.

CLVII.

Dec. die 26.
sept. 1777.
Aetate III.

Confirmatio fundationum octo commendatarum
de jure patronatus sub prioratu Poloniae ho-
spitalis Hierosolymitani existentium.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Quae ad ornandum non modo, verum
etiam ampliandum illustrem militare ordi-
nem Hierosolymitanum de Ecclesia, et Sedo
apostolica optime meritum provide statuta es-
se vocantur, ea Nos decet apostolicae auctori-
tatis Nostrae patrocinio communitro, prout ro-
rum, et temporum qualitatibus mature per-
pensis conspicimus in Domino salubriter ex-
pedit.

Praefatio.

Hospitalis
placuit per-
manere.

§. 2. Nuper siquidem Nobis nemine, et pro parte dilectorum filiorum magni magistri, et consilii hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani dilectus etiam filius Jacob Laurus le Tonnellier de Bretuill frater miles expresse professus, et bajulivus dicti hospitalis, nec non apud Nos, et Sedem apostolicam ejusdem hospitalis orator supplicem porrexit libellum tenoris sequentis videlicet.

Beatissimo padre.

Fundatio
sunt quatuor
medietatem
in regno
Poloniae.

§. 3. Fra Giacomo Laure le Tonnellier de Bretuill cavaliere espressamente professò, halt dell'ordine Gerosolimitano, e ambasciadore del medesimo presso la Santità Vostra, e la santa Sede apostolica, col più profondo ossequio espone alla medesima, che il balli fra Michele Sagramoso in qualità di ministro plenipotenziario dell'ordine suddetto, dopo aver ottenute con alta interposizione delle tre potenze alleate di Vienna, Pietroburgo, e di Berlino dalli stati della serenissima repubblica di Polonia sotto il nodo della confederazione adunati in dieta nelle forme le più solenni tre costituzioni favorevoli sotto li 17 dicembre 1774 e dopo esser seguita in coerenza della prima di esse, la erezione del priorato di Polonia, e di sei commende di esso nel modo e forma di quanto si contiene nel pontificio Breve di Vostra Beatitudine delli 16 luglio 1776 con cui si degnò la Santità Vostra confermare coll'apostolica sua autorità la erezione suddetta, al qual Breve si avrà relazione nell'infrascritto, che s'implora, distiose viepiù il religioso suo zelo con trattare, e portare anche a fine la erezione delle otto commende di patronato del detto priorato permessa dalla seconda delle predette tre costituzioni, e fu così compiutamente terminata l'arduo antichissimo affare, che verteva in Polonia, e precisamente di portar egli (il balli Sagramoso) a fine nel miglior modo che gli fosse possibile la grata causa dell'ordine Gerosolimitano per la riepura dei beni compresi nella fondazione del dueto di Ostrog.

Dette otto commende di patronato sono state fondate dagl'infrascritti nobili sopra le rispettive infrascritte terre colli rispettivi patti, e condizioni state tutte espressamente accettate dal detto balli Sagramoso in qualità di ministro plenipotenziario dell'ordine suddetto, e colla previa relazione di quattro commissarij deputa-

ti dal gran maestro, e consiglio dell'ordine per l'affare di Ostrog, approvato, e confermato dal gran maestro, e consiglio medesimo.

§. 4. La prima di dette commende di jupatronato è quella fondata dal principe Adamo Poninski l'ie dalli 22 maggio 1774. Il fondo ossia doto di questa commenda è di trecento mila fiorini Polenesi, di quindici mila di annua rendita, fondata come si legge nell'articolo, ossia istromento della fondazione medesima, su quella parte dei beni di Ostrog, ch'egli possiede, e sotto la promessa, che plimate le differenze allora, e forse tutt'ora vertenti fra lui, e li principi Lohoninski suoi cognati, ipotecatati avrebbe particolarmente e alla perpetuità alcuni beni. Le condizioni prescritte in detta fondazione sono le seguenti.

§. 5. Prima — Che per parte dell'ordine Gerosolimitano far si dovesse solenne rinunzia di tutte le pretenzioni sovra a quella parte dei beni di Ostrog, che possiede il detto principe fondatore.

Exco-
muni-
ca-
tione
ad
familiam
principis
Pon-
inski.

Conditiones
apposita
in
ordine.

Seconda — Che esso principe sarà decorato colla croce dell'ordine Gerosolimitano, della quale potrà ornarsi ciascun prinogenito della di lui famiglia alla perpetuità, colla facoltà di poter aver moglie, al qual effetto dovrà procurarsi la dispensa pontificia.

Terza — Che ciascun successore sotto pena di raducità giustificare dovesse avanti il gran maestro, e il suo consiglio la sua legittima successione alla commenda, e la sua nobile, e legittima filiazione, senza che possa decorarsi della croce, e qualificarsi commendatore prima dell'approvazione da darsi con Bolla del gran maestro, e consiglio suddetto.

Quarta — Che in caso di estinzione della famiglia dei due fratelli principi Poninski rieder dovrà la detta commenda all'ordine Gerosolimitano da conferirsi però a cavalieri Polacchi, li quali saranno tenuti far le prove, la professione, e adempire tutti gli obblighi dei cavalieri dell'ordine medesimo.

Quinta ed ultima — Che a riflesso dei buoni uffizj del detto principe Poninski a favore dell'ordine suddetto, egli, e li di lui successori nei beni di Ostrog posseduti sotto qualunque titolo, prima di questa convocazione saranno dispensati, ed esenti da ogni altra contribuzione ordinata a favore dell'ordine Gerosolimitano sopra li detti beni, alla riserva del cottogione da pagarsi per li mantenimento del

reggimento in conformità della costituzione del 1766 e della ripartizione da farsi dai commissari deputati dalla serenissima repubblica di Polonia.

§. 6. La seconda di dette commende di giuspatronato è fondata dal conte Casimiro de Plater. La dote della medesima è di fiorini cento mila di Polonia, e spettante al conte Costantino Lodovico de Plater padre dell'anzidetto fondatore, e le condizioni di tal fondazione sono le seguenti.

§. 7. Prima — Che detto fondatore conte Casimiro de Plater quantunque ammogliato possa essere il primo commendatario.

Seconda — Che la detta commenda sarà di giuspatronato per la di lui linea diretta masculina all'infinito.

Terza — Che in difetto de' suoi figli maschi si riserva di nominare uno dei fratelli della sua consorte della famiglia dei conti di Borch per succedere alla detta commenda parimenti di maschio in maschio in linea diretta in infinito.

Quarta — Che tutti li futuri commendatari sebbene dovranno secondo le regole dell'ordine Gerosolimitano osservare il celibato, puro non potranno essere asiretti a portarsi in convento dell'ordine per fare le caravane.

Quinta — Se alcun commendatario vorrà ammogliarsi potrà amministrare la detta commenda a nome dell'ordine medesimo fino alla nascita di un figlio, e in difetto di questo la commenda dovrà passar nella linea diretta masculina dell'anzidetta famiglia de Borch fino alla morte dell'ultimo commendatario; e durante l'interruzione, si dovrà pagare annualmente all'ordine suddetto il cinquanta per cento delle rendite di detta commenda a titolo di ricognizione.

Sesta — Che l'annata sia del dieci per cento della rendita, ciò che deva intendersi per le risposizioni annuali da pagarsi allo stesso ordine.

Settima — Che attesa la nuova costituzione della repubblica mediante la rendita annuale della detta commenda sarà di fiorini cinquanta mila, l'annata o siano risposizioni di cinquecento, e la ricognizione in caso d'interruzione di fiorini due mila cinquecento.

Ottava e nona — Che l'ultimo commendatario delle due famiglie Plater, e Borch potrà raccomandare all'ordine Gerosolimitano una

fra li Polacchi, o Lituani per suo successore: che per altro l'ordine medesimo alla estinzione delle due famiglie sarà in diritto di disporre la detta commenda in conformità dei suoi statuti, e consuetudini, ben inteso però, che sarà tenuto conferirla a' cavalieri Polacchi, e Lituani, avendo sempre riguardo di preferirli li cavalieri più prossimi alle famiglie Plater, e Borch.

Decima, ed'ultima — Che la dote di detta commenda non potrà in modo alcuno alienarsi, o ipotecarsi, talmente che il creditore dovrà perdere il suo credito dal momento dell'avanzo fatto.

§. 8. Considerata dalli quattro commissari deputati, come sopra, la fondazione dell'anzidetta commenda, nella relazione fatta al gran maestro, e consiglio rilevarono che tali condizioni sembravano loro assai proprie, e ragionevoli, ma nondimeno nella relazione medesima dovettero altresì rilevare due riflessi. Il primo fu quello, che detta commenda riconoscendosi fondata dal conte figlio sulla terra di Kaloick spettante al conte padre, senza che vi concorresse l'approvazione, e consenso di questo, credettero del tutto necessaria l'approvazione, e consenso medesimo; e il secondo, che non riservandosi diritto alcuno all'ordine Gerosolimitano per il mortorio, e vacante furono di parere, di doversi incaricare come infatti seguì, il balio Sagramoso di ricercare il consenso, e la ratifica della surriferita fondazione del conte Costantino Lodovico de Plater padre, e possessore dell'anzidetta terra, e procurare che si stabilisse a favore del comun tesoro dell'ordine medesimo un diritto per il mortorio, e vacante, bene inteso sempre che qualunque recipiendo, prima di conseguire la commenda, dovrà fare le prove di sua nobiltà come si dirà in appresso.

E quindi lo stesso conte Casimiro de Plater in conseguenza dell'incarico datone dal gran maestro e consiglio al balio Sagramoso venne alla conferma, e ratifica del tenore seguente.

Io conte Casimiro de Plater in adempimento di quanto promisi nella fondazione della mia commenda patronato nell'istromento segnato a Varsavia li 16. o 26 novembre 1771. produco il consenso, e ratifica della surripertata fondazione del conte Costantino Lodovico de Plater mio genitore a attuale possessore della designata terra di Kalnik, ed oltre alla già accen-

Altera cui
Joan potro-
nato fami-
lia de Plater.

Condizione
in eredità
appetito.

Espositore
approvato
quattro de
Plater e quo
fondato ca-
sali la ter-
ra de Kalo-
ick ad Co-
stantino igno-
rante igno-
rante.

nati obblighi nel detto strumento, il miei successori saranno tenuti per diritto di nobiltà, e vacante di pagare al tesoro di Malta la dupplicata annuale decima dello reddito della mia commendata, cioè, ad egual cambiamento del titolare, e possessore della detta commendata, il quale sarà pure tenuto di dimostrare preventivamente alla sagra religione la nobile, e legittima sua successione, onde conseguire da sua altezza eminentissima la necessario bolle magistrali senza le quali non potrà essere decorato dell'aurea croce.

Sigue il consenso e ratifica del conte Costantino Lodovico de Plater padre, prodotto dal conte Casimiro de Plater figlio nella surferita sua conferma e ratifica.

§. 8. Constantinus Ludovicus comes de Plater castellanus Troicensis ordinum Aquilae albae Poloni, et capiti Alexandri Newski Rosiaci eques: omnibus quorum interest notum facio, quod filio meo Casimiro Constantino comite de Plater capitaneo Livonensi Dineburgensi, ac Dargelicensi praefecto, camerario s. r. m. Polonae ordinis sancti Stanislai equiti, ac Melitensi commendatario, summam ducentorum millium florenorum Polonensium ab eodem locatam super bonis meis haereditariis Kalnik nuncupati in palatinatu Bracławensibus, inscriptam modo ac jure hypothecario. Ex qua summa quum in fundum beneficii Melitensis juris patronatus centum florenorum dictorum millia destinaverit, supradictae integro summae locatio ac securitas super istidem bonis permansura est, donec secundum conventum me inter, ac eundem filium meum factum illa ducenta millia florenorum Polonensium alio super istidem haereditaria bona transferatur, ac locetur: In quorum fidem firmitusque documentum manu mea haec monumentum subscribo, ac sigilla proprio munio. Datum Cracoviae die quinta augusti anno millesimo septingentesimo septuagesimo sexto. Constantinus Ludovicus comes a Plater castellanus Troicensis etc.

Sequitur legalitatis in forma etc.

Loco + Signilli.

§. 9. La terza commendata di patronato è fondata dal cavalier Adalberto Schamosty Szamocky. La rendita destinata per tale commendata è di fiorini dieci mila annuali di Polonia, e stabilita sopra varj beni spettanti al detto fondatore, ed espressamente indicati, quali devo-

no intendersi franchi, e liberi di maniera che qualora si riconoscessero soggetti a qualche obbligo, lo stesso fondatore ha trasportato questo sopra gli altri suoi beni. Per lo annui risposizioni a favore dell'ordine Gerosolimitano sono fissati mille fiorini simili, e altrettanti per diritto di mortorio, e vacante in caso di morte del titolare. Con questo però, che nel caso li provvisti ricusassero di pagare tale diritto all'ordine medesimo, e di ricercare le bolle della commendata, il capitolo provinciale allora da erigersi, e prescaramente eretto in quel regno con approvazione apostolica dovrà ricorrere al tribunale generale dello stesso regno per obbligarli al pagamento.

Per primo commendatario viene nominato il nobile Antonio Szamocky figlio del fratello di esso fondatore; indi sono chiamate varie famiglie una io estinzione dell'altra. Inoltre viene ordinata la celebrazione di alcune messe, e la distribuzione di certe elemosine; in caso poi di estinzione di tutte le famiglie chiamate si rimette la nomina del commendatario all'ordine Gerosolimitano, da ricadere peraltro la elezione in persona di un nobile legittimo; e cattolico Polacco sotto l'obbligo di cognominarsi Szamocki. Finalmente sebbene il titolare di questa commendata diviene cavaliere Gerosolimitano, pure ordina esso fondatore, che tutti li commendatari, e li beni della commendata esser dovranno soggetti alle leggi, e pena del regno: che li detti commendatari non dovranno prestare obbedienza ad altri, che al re, e alla repubblica di Polonia, dalli quali dovranno, privatamente ad ogni altro, dipendere, di maniera che oltre il titolo di commendatario, e dell'osservanza del celibato durante il godimento della commendata, non possano li titolari essere astretti ad alcun obbligo, e regole dell'ordine Gerosolimitano con riservare ancora esso fondatore a favore della sua famiglia il regresso dei beni della commendata, qualora fosse in avvenire rievocata la costituzione della repubblica.

§. 10. La quarta commendata di jus patronato è fondata dal principe Augusto Sulhowski. La dote di questa commendata consiste nel capitale di duecento quaranta mila fiorini di Polonia, d'annua rendita di fiorini simili dieci mila: a favore dell'ordine Gerosolimitano si riserva per risposizioni la decima parte della rendita, o siano fiorini mille e duecento di Po-

Tutti costoro sono
cavalieri e co-
muni da Ma-
lar.

Tutti costoro
sono privi-
legiati ed im-
muni da
Scha-
moky.

Quarta ad
principem
Sulhowsky.

lonia, o in qualunque caso di morte di un commendatore, il successore dovrà pagare all'ordine medesimo per il primo anno un'intera metà della rendite della commenda, o siano fiorin sel mila. Esso fondatore sarà il primo commendatore, e decorato della croce dell'ordine suddetto. Li di lui successori non potranno aver moglie, anzi dovranno far le prove avanti il gran maestro dell'ordine, e suo consiglio, la professione, e adempiere tutti gli obblighi de' cavalieri Gerosolimitani, e in caso di estinzione della famiglia Sulhowski, e delle altre sostituite, la detta commenda s'intenderà devoluta alla disposizione dell'ordine Gerosolimitano, da conferirsi peraltro ad un cavaliere Polacco, quale sarà tenuto fare le prove, la professione, e adempiere tutti gli altri obblighi prescritti dall'ordine medesimo.

Li suddetti quattro commissarij deputati come sopra, nella loro relazione fattane al gran maestro, e consiglio esposero aver questa fondazione un'ottima apparenza, ma che a loro credere solo mancavano la destinazione dei beni, quali dovranno essere obbligati all'annua prestazione delle fiorini dodici mila di rendita, e la vocazione delle famiglie alle quali sarebbe dovuta ricadere la detta commenda in caso di estinzione della famiglia Sulhowski, e prima di devolvere alla disposizione dell'ordine suddetto, di maniera che qualor si desse l'opportuno provvedimento agli anzidetti due articoli, e che si fissasse l'obbligo delle prove di nobiltà, come si dirà in appresso, furono di parere doverli accettare tale fondazione nei termini precisi della medesima senza averli riguardando, ed attenzione alcuna alla privata dichiarazione, e convenzione fatta dal detto balto Sagramoso sotto li 23. dicembre 1774, mediante la quale si permette ai futuri commendatori in perpetuo poter essere ammogliati. Furono dal gran maestro, e consiglio adottati tali riflessi, e suggerimenti di detti quattro commissarij; e quindi furono data al balto Sagramoso le ampie facoltà di procedere in conseguenza dei riflessi, e suggerimenti medesimi.

§. 11. Io principe Augusto Sulhowski duca di Bielitz e palatino di Kalisz in adempimento di quanto promisi nella fondazione di mia commenda patronale, nell'istromento segnato a Varsavia li 23 dicembre 1774, costituisco, ed assegno il fondo per la stessa commenda sopra la terra di Burzkow di molto maggior valore,

esistente nel palatinato di Kalisz, e prometto esser quella non solo del capitale di duecento quaranta mila fiorini di Polonia, e di annua rendita di fiorini simili dodicimila, ma di essere anco liberi, ed immuni da qualunque altro vincolo, e come tale mi obbligo, e costringo li miei successori a conservarla, e mantenerla.

§. 12. Per primo commendatore costituisco il principe Alessandro mio fratello, e dopo di lui li miei figli maschi, se ne avessi, poi li figli maschi de' miei tre fratelli Alessandro, Francesco, e Antonio principi Sulhowski se ne avessero; poi il mio nipote di propria sorella Sziembeck, e li suoi discendenti; poi il mio nipote di sorella conte Potocki, e la sua discendenza; poi li miei nipoti di sorella conti Niepolniski signori di Landgeruro; poi li discendenti maschi del conte Loba attuale cavaliere commendatore del gran priorato di Polonia; poi li discendenti maschi della conti Teodoro, Casimiro, ed Ignazio Sulhowski. Li quali tutti saranno tenuti ad osservare il celibato; ed in caso che alcuno di essi ammogliarsi si volesse, sospenderà di assumere la croce ed il titolo di commendatore: in questo frattempo sarà però obbligato di contribuire al tesoro di Malta, quanto mi sono vincolato nell'accennato istromento del 23 dicembre 1774 fin a tanto, che l'ammogliato abbia un figlio maschio di legittimo, e nobile matrimonio, il quale sarà colli necessary documenti, ed attestati prodotto al capitolo provinciale in Varsavia, indi all'eminentissimo gran maestro per conseguirne le necessarie bolle di sua installazione come commendatario patronale della detta mia commenda.

Segue l'approvazione, ed accettazione del detto balto Sagramoso.

§. 13. Contemporaneamente io balto fra Michele conte di Sagramoso sorrendomi delle speciali facoltà datemi da sua altezza eminentissima, e suo venerando consiglio nella plenipotenza, segnata in Malta li 7. maggio 1776, approvo, e ratifico in nome dell'eminenza sua, o di tutto il sacro ordine nostro Gerosolimitano non solo la predetta fondazione di commenda, ed assegnazione de' beni, con tutte le condizioni, pesi, ed obblighi di sopra espressi, ma anche la nomina, e traslazione della medesima commenda nella persona del principe Alessandro Sulhowski, il quale si è obbligato

Hominis
prae
commendatario.

Conferme
rectorum, et
regis/lorum
honorum.

Assignatio
annua redditus.

colla di lui sottoscrizione, e sigillo posto tanto nell'istromento della prima fondazione, segnata li 23 dicembre 1774 che nella presente translazione, ad osservare, ed adempire rigorosamente a tutti gli indicati pesi, ed obblighi verso la sagra religione nostra; sicchè lo riconosco, fin da ora per primo cavaliere commendatore della commenda di gius patronato della famiglia Solbowski.

In fede di che ci siamo ambedue sottoscritti, ed abbiamo apposti li nostri sigilli. Fatto in Varsavia li 5 novembre 1776.

Il ballo fra Michele, conte di Sagramoso.
Augusto principe Solbowski.

L. G. S.

Quintaparti-
net ad insin-
tam de Po-
dowski.

§. 14. La quinta commenda di gius patronato fu proposta dalla famiglia de' conti Podoski, e il di cui istromento fu sottoscritto li 29 dicembre 1774 dalli conti Francesco palatino di Plocko, e Francesco castellano di Ciechanow, ed accordata dal ballo Sagramoso; ma siccome li tre altri fratelli non vi concorsero nel modo, che fu dalli due nominati stipulato, rimase la detta commenda sospesa sine al giorno 19 aprile 1776 in cui il conte Francesco Junoska Podosia de' Podoski castellano di Ciechanow, fu indotto a fondare da se solo la detta commenda patronale. L'annua rendita è di dieci mila fiorini di Polonia imposti sopra diverse sue terre nominate nell'istromento della fondazione, obbligando tutte le rendite sue per la manutenzione dell'indicato capitale di duecento mila fiorini a favore della sagra religione: si fissarono per risposizioni annuali fiorini mille, o in qualunque variazione di commendatore si pagheranno altri fiorini mille, o siano cento venticinque ducati d'oro di Olanda, lo che viene surrogato al diritto del mortorio, e vacante. Si determinano le famiglie che per ordine di preferenza sono chiamate al godimento della detta commenda, e in caso di estinzione di tutte, si stabilisce la devoluzione al gran maestro dell'ordine, da conferirsi però ad un nobile Polacco a raccomandazione della maestà del re di Polonia, benchè inteso, che eleggersi dovrà il commendatore dalle differenti famiglie nell'indicato istromento nominate. Sarà tenuto il nuovo commendatore di provare la sua nobiltà, e legittimità avanti il detto

gran maestro ad oggetto di poter avere la bolla della commenda.

§. 15. Atteso la benemerenza del sopranominato fondatore per aver egli da se solo, e separatamente dalli quattro fratelli suoi istituita la commenda „così pure per avere alla stessa assegnato, e perpetuamente vincolato la casa di sua abitazione in Varsavia, come lo di lui vasto raccolto di libreria, medaglie, pitture, e simili collezioni di prezzo, come apparisce nell'indice, ha chiesto di essere, egli fondatore, sua vita durante solamente, esento dal pagamento dell'annuale responsione alla predetta religione di mille fiorini di Polonia; lo che fu accordato, approvato, e ratificato in tutto, e per tutto, come è descritto nell'indicato istromento colla bolla magistrale segnata nella cancellaria di Malta li 22 giugno 1776.

Es-emptio-
non-esse fac-
tore.

§. 16. La sesta commenda di gius patronato è fondata dal conte Michele da Lopot possessore, ed erede del contado di Horwoli, sulli beni del quale si è eretta tal commenda di annua rendita di fiorini diecimila di Polonia con stabilire a favore dell'ordine Gerosolimitano a titolo di risposizioni annuali la decima parte della rendita medesima, o siano mille fiorini Polacchi in ciascun anno; e in qualunque vacanza, sia per morte o per rinuncia: si assegna all'ordine medesimo per mortorio, e vacante, la metà della rendita suddetta, o siano fiorini cinquemila. In caso poi, che per difetto di maschi chiamati al godimento della detta commenda rimanessero la medesima senza titolare, si è stabilito, che il capo della famiglia amministrerà li beni di essa commenda, e che si paghi all'ordine suddetto un'istiera metà della rendita per tutto quel tempo, che non vi sarà commendatore. Il fondatore suddetto si è riservato nominare le famiglie, che dovranno godere la detta commenda di jns patronato. Ha inoltre ordinato, che li di lui successori nella commenda dovranno provare avanti il gran maestro pro tempore dell'ordine, e suo consiglio la loro nobiltà, e legittima successione alla detta commenda, e che prima di eseguir questo, e di ottenere la bolla del convento dell'ordine non potranno ornarsi colla croce, nè qualificarsi col titolo di commendatore: ha stabilito ancora, che li detti suoi successori alla perpetuità non saranno tenuti ad alcun obbligo dell'ordine suddetto, e solo dovranno osservare il colabito di maniera che volendo

Scia pre-
sent ad insin-
tam de Lan-
post.

passare allo stato conjugale dovranno rinunciare la commenda, o dimettere la croce. In caso di estinzione della famiglia, o famiglie chiamate alla detta commenda di jus patronatus ha voluto, e vuole esso fondatore che la medesima si devolva alla disposizione dell'ordine suddetto da conferirsi per altro a cavalieri Polacchi, o Litvani, quali dovranno fare la professione, o osservare tutte le leggi del predetto ordine. Per ultimo detto fondatore ha ordinato, che in caso un commendatario si trovasse nella necessità di alienare li beni sopra i quali è fondata la commenda suddetta, non potrà ciò fare senza l'espressa licenza del sommo pontefice, del gran maestro dell'ordine, e suo consiglio, bene inteso; che dovrà prima assicurarsi la rendita della predetta commenda sopra altri beni, quali intender si dovranno ipotecati a favore della stessa fondazione.

In questo articolo s'incontrò la seguente luminosa espressione, alla quale li quattro commissari deputati, come sopra, non si riconobbero in grado di dare la genuina interpretazione — *L'ordine essendo sicurtà, e sia responsabile della rendita della commenda* — e quindi nel farne relazione al gran maestro, o consiglio dell'ordine dissero, sembrar loro assai ragionevoli le condizioni di questa fondazione, e solo credevano, in quanto all'articolo delle alienazioni de' beni della commenda doversi espressamente dire, che potranno quelle effettuarsi in caso di preciso bisogno, previa la sopra indicate licenze, e dopo la surrogazione di altri beni liberi, senza che peraltro l'ordine suddetto dovrà giammai essere in modo alcuno responsabile per li beni alienati, e in quanto poi alle prove, li chiamati a questa commenda saranno compresi, come tutti gli altri, nell'articolo, che su tale assunto si riporta in appresso; e quindi in sequela di tale relazione delli detti quattro commissarij, e delle speciali facoltà conferite dal gran maestro, e consiglio al balli Sagramoso il detto conte di Lopott fondatore venne alla seguente ratifica per la detta commenda di sua fondazione.

§. 17. Il conte Michele di Lopott Staroste de Bobruysk, ed ora gran maestro di campo di Lituania possessore, ed erede del contado di Horvill, in adempimento di quante promesse nella fondazione della mia commenda patronale nell'istromento segnato in Varsavia li 11 maggio 1775 confermo quanto in quello ho

espresso in tutto, e per tutto, specificando in oltre, che li beni, e terre assegnate per l'indicata commenda non potranno giammai essere alienate, che nel solo preciso bisogno, previa sempre la necessaria licenza dell'eminentissimo gran maestro, e suo consiglio, e dopo di aver surrogato altre terre libere, e dell'istesso valore, e dichiaro, che la sagra religione di Malta non abbi giammai in modo alcuno ad essere responsabile per li beni, e terre alienate; che li miei successori chiamati a questa commenda saranno tutti costretti di presentare alla religione la di loro nobilità, e legittima successione, onde conseguire da sua altezza eminentissima le necessarie bolle senza delle quali non potranno essere decorati dell'aurea croce, né godere della commenda.

Siegue l'approvazione, e ratifica del balli conte di Sagramoso.

§. 18. Contemporaneamente lo balli fratel Michele conte di Sagramoso, servendomi delle speciali facoltà conferitemi da sua altezza eminentissima; e suo venerando consiglio nella plenipotenza segnata in Malta li 7 maggio 1776 approvo, e ratifico in nome dell'eminenza sua, e di tutto il sagra ordine nostro Gercolimitano, la predetta assegnazione di commenda, ed assegnazione, e specificazione de' beni e terre con tutte le condizioni, pesi, ed obblighi di sopra espressi.

In fede di che ci siamo ambedue sottoscritti, ed abbiamo apposti li nostri sigilli. Fatto in Varsavia li 27 dicembre 1776.

Michele conte di Lopott gran maestro di campo del granducato di Lituania.
Staroste di Bobruysk.

Il balli fr. Michele conte di Sagramoso.
Vi sono li sigilli.

§. 19. In vigore dell'articolo enunciato nell'istromento di fondazione in data dell' 11 maggio 1775 nel quale il suddetto fondatore si è riservato la nomina dei successori alla commenda patronale; col presente stipola che l'ultimo col nome Lopott avrà la prerogativa di nominare ancora cinque famiglie solamente per la successione alla commenda, e che dopo l'estinzione di dette cinque famiglie, la commenda, secondo l'articolo di detto istromento sarà totalmente devoluta all'ordine di Malta. Lo che il fondatore egualmente che il ministro

Approvato
negli
stessi ordini.

Confermato
per
questo
fondo
fondatore,
e
sagramoso
riferito.

Confermato
questo
atto
dal
gran
maestro,
e
consiglio.

plenipotenziario dell'ordire, come parti contrattanti hanno firmato di loro proprio pugno, a vicenda apposte il sigillo delle loro armi. Fatto in Varsavia li 27 dicembre 1776.

Michele conte di Lopell gran maestro di
campo del gran ducato di Lituania.
Storoste di Bobruysk.
Il ball fr. Michele conte di Sagrarnoso.
Vi sono li sigilli.

In questi atti estratti capitaneali di Varsavia il 28 del mese di dicembre dell'anno del Signore 1776.

La presente convenzione è stata reciprocamente roborata, o ratificata dalle parti, che l'hanno fatta. Del che fo fede.

Alessie Puchala⁵¹ ricevitore degli atti terrestri, e castrensi di Varsavia.

Septima and
John's parents
were among
the committee
in Flint.

§. 20. La settima commendà del gius patronato è fondata dal conte Giuseppe Vincenzo a Matera. Il feudatario come primo commendatario dovrà godere anche nello stato conjugale la commendà, oransi colla croce dell'ordine Gerosolimitano, e godere tutti gli onori, e privilegi del cavalieri di esso. Chiamata poi detto feudatario, è destina lo famiglie, alle quali dovrà pervenire la commendà suddetta. Vuole, che i futuri commendatari a quella chiamati intender si debbano esser in perpetuo dal prestare all'ordine il servizio militare in Malta, e che solo saranno tenuti osservare il celibato; in caso poi che il commendatario volesse passare allo stato conjugale dovrà egli fino alla nascita di un figlio amministrare la commendà, e pagare durate l'interruzione il cinquante per cento dell'annua rendita all'ordine suddetto. Il diritto poi dell'annua ripartizione da pagarsi all'ordine sarà regolato sul dieci per cento.

Das Mite ad
gestationem
ex-ante
Berechnung
der Kosten
an Hand

§. 21. La dote di detta commendà è di fiorini di Polonia trecento mila, quali alla ragione del cinque per cento in conformità dell'ultima costituzione della repubblica, impertor devono d'annua rendita quindici mila fiorini. Quello della mezza annualità per il caso dell'isterruzione, o sia durante la mancanza del titolare è di fiorini sette mila, a cinquecentin, e quello dell'annualità, o sieno risponsioni annue è di fiorini mille, e cinquecento, quan-

tunque nella copia della fondazione rimessa dal bali Sagramoso a Malta fosse per equivoco espresso — *Annata quingentis florenis constet*: — giacchè, a calcolo fatto il dieci per cento sopra a quindici mila, sono mille, e cinquecento.

§. 23. L'ultimo commendatore della famiglia chiamata potrà presentare all'ordine Gerolimitano il di lui successore o nobil Polacco, o Lituano, bene inteso, che essetli li chiamati al giur. patronato dovrà la commendata essere soggetta a tutto quanto si dispone dai statuti dello stesso ordine, e si proibisce espressamente ai futuri commendatori la facoltà di alienare, o ipotecare i beni della predetta commendata.

§. 23. Le quattro commissari deputati come sopra, nel faroe la relazione al gran maestro, e suo consiglio rileveraoe duo difficoltà nella fondazione modestina, alle quali secondo il loro parere sarebbe dovuto dare provvedimento. L'una è quella, di non essersi fissato diritto alcuno a favore dell'ordine in caso di vacanza della commenda per morte, o per rassegna del commendatario, e l'altra, che non al trattava in modo alcuno delle prove da farsi dai nobili, che dovranno succedere nella commenda, e che perciò in quanto a questi articoli si sarebbe dovuto osservare quanto si dirà in appresso: E quindi daleoe a tale effetto dal gran maestro, e consiglio le speciali facultà al detto dallo Sagrameno ne fu fatta dal conte Casimiro de Plater la seguente conforma o ratifica.

§. 24. Il conte Casimiro de Plater autorizzato dalla procura prodotta del conte Giuseppino Vincenzio mio fratello confermo, e ratifico a di lui nome, e per esso lui, quanto egli si è obbligato, e promise nel suo strumento di fondazione della di lui commenda padronale, di lucido l'error di penna, ed omissione fatta nello specificare, che l'annuale risposta esse deve di mille, e cinquecento fiorio di Polonia, che per il diritto di mortorio, a vacato li successori anni saranno tenuti di pagare al tesoro di Malta la duplicata annuale decima delle stabilite rendite della di lui commenda, cioè ad ogni cambiamento di titolare, o possessore della detta commenda, il quale sarà pur tenuto di dimostrare preventivamente alla sagra religione la nobile, o legittima sua successione onde consegnare da sua altezza eminentissima lo necessario bolle magistrali, senza lo quali non potrà esser decorato dell' aurea croce.

Partners
participate in
the entire
process.

Declaration
The Paquah
has been ca-
sed vacat-
ing, et super
demonstra-
tion quali-
tatem exhi-
bendum a
successori-
bus.

Trust declarations
reimburse op-
erations.

Siegue l'approvazione, e ratifica del ballo di Sagramoso.

§. 25. Contemporaneamente io fratel Michele conte di Sagramos servendomi delle specialí facilitá conferitemi da sua altezza eminentissima e suo venerando consiglio nella plenipotenza segnata in Malta li 7 maggio 1776 approvo, e ratifico in nome dell' eminentia sua, o di tutto il sagro ordine Gerosolimitano la predetta fondazione di comunenda, ed assegnazione de' beni, con tutte le condizioni, e pési, ed obblighi di sopra espressi. In fede di che siamo ambedue sottoscritti, ed abbiamo apposti li nostri sigilli.

Il ball fr. Michele conte di Sagramoso.

Il conte Casimiro de Plater in nome del
mio fratello Giuseppe conte de Plater.
V'è il sigillo.

Sequitur legalitas in forma etc.

§. 26. L'ottava, ed ultima commenda di patronato è fondata, ed eretta dal nobile giustiziano Graziano conte di Hulsen generale maggiore delle armate della repubblica di Polonia Starosta di Marghanhausen per li suoi discendenti diretti, e per quelli, che saranno nominati per la successione sopra una porzione delle terre ereditarie denominate Cimplinek, e specialmente sopra la tenuta di Dobierz colle sue appartenenze Sierzchow, e sopra la metà della tenuta denominata Cadrowice colle sue dipendenze situate nel palatinato di Mazovja.

§. 27. Questa commendà è di un fondo di centomila fiorini di Polonia, fondo sicuro, e quale assicurato sopra la detta porzione di detti terreni, o sian terre ereditarie di Czablnek, che trovansi liberi, e senza peso di qualsivoglia debite, la di cui annua rendita sarà di cinquemila fiorini di Polonia secondo la costituzione della dieta del 1775, e di cui a ciascuno dei successori di detto fondatore se ne assicura il godimento.

§. 28. Lo stesso fondatore nominò a detta commendata tutti i suoi discendenti maschi in linea diretta. In mancanza dei figli maschi della sua linea diretta nominò egualmente successori i discendenti maschi nobili, e legittimi del suo fratello maggiore conte Giuseppe de Hilsenpalatin de Minsk Storoste della giurisdizione de Brallau, e cavaliere di diversi ordini; e in mancanza dei discendenti maschi assicurò la

successione nella predetta commenda alle quattro famiglie collaterali, delle quali riservò la nomina a se, ed a suoi successori per qualche atto d'iscrizione, o per testamento. *

§. 29. In mancanza di un tal fatto lasciò in libertà dell' ultimo dei successori del nome, e della linea maschile di Hulsén di nominare per successore alla detta commenda un figlio maschio nobile, e legittimo discendente da una delle famiglie collaterali, qual' egli vorrà, e giudicherà più degno di questo favore.

§. 30. Tutti li suoi successori nella comanda suddetta dovranno produrre avanti il gran maestro dell'ordine, o suo consiglio le loro fedeli di battesimo, o il contratto matrimoniale dei loro genitori, quali documenti abbiano a provare la loro nobilitate, e legittima successione, e sovra di questi documenti dovrà esser spedita senza ritardo la loro bolla d'istallazione del gran maestro, e consiglio suddetto.

§. 31. Ognuno dei successori nella commendata sarà dispensato da tutti gli obblighi dell'ordine: per altro, volendo godere la commendata, e portar la croce d'oro del medesimo, è tenuto mantenere il celibato: volendosi accasare lascerà la croce per cederla ad uno de' suoi figli maschi, o in mancanza di questo a quello di sua famiglia, ed in mancanza di figlio, ad una delle sue famiglie collaterali.

§. 32. La rendita annua della commenda essendo fissata in cinque mila fiorini di Polonia, la decima annua sarà di cinquecento fiorini simili da pagarsi ogni anno da detta commenda all'ordine Geopolimitano per mezzo del tesoriere dell'ordine, che dimora in Varsavia. Questo pagamento deve principiare dalla data di s. Giovanni dopo l'istallazione del fondatore.

§. 33. Mediante un ricapito di sua eccellenza la signora contessa di Hulsen mia madre di già consegnato al sottoscritto ministro plenipotenziario dell'ordine, la medesima si obbliga di pagare finchè essa sarà in possesso di detti terreni di Czaplinsk la decima annua di cinquecento fiorini di Polonia, assicurata sopra la porzione di dette terre.

§. 34. Nella mutazione di ciascun commendatore, sia dopo la morte naturale, o sia per la cessione della commenda ad un altro, il futuro commendatore sarà obbligato di pagare all'ordine di Malta per mezzo del tesoriere aud

Substăţele în
deţine de-
apă de la
familie de
Hoban.

Requisiti es-
senziali pro-
cedendo a
nomi italiani.

Exposition
non possible.

De declina
quavis comp
saluanda.

Assignment -
 Prepare notes
 per notebook
 device.

The solution decreases in mass as the chlorine concentration increases.

detto dell' ordioe la dopplcata decima, o risposte del primo anno solamente, costituente la somma di mille fiorini di Polonia. Inoltre, che se accadesse, che fosse interrotta la successione nella commenda perchè non vi fosse alcun figlio maschio per succedere tanto della famiglia di Hulsen, quanto di quelle, che gli fossero dalla medesima sostituite; in questo caso la duplicata decima della rendita annua, vale a dire la somma di mille fiorini di Polonia sarà pagata all' ordine di Malta, bene intendendosi, che deve essere una volta per il primo anno solamente, e che in seguito di questo intervallo l' ordine di Malta non esigerà da quello, che avrà l' amministrazione delle terre della commenda, se non che le risposte annue solite, cioè a dire ogni anno la somma di cinquecento fiorini di Polonia.

Amministrazione ad altri non potendosi riferire del quale nel succedere successore.

Proibizione di ereditare l' eredità.

§. 35. Io sottoscritto conte di Hulsen voglio, e stabilisco, che quello il quale nel prender moglie lascerà la croce; ovvero il capo di famiglia tanto della mia linea diretta, che delle collaterali, li quali fossero nominati, amministrino la porzione delle terre di Czaplinsk sopra le quali è fondata la commenda per investire il futuro commendatario.

§. 36. Affine di perpetuare questa commenda nella mia famiglia, e per assicurarle il fondo di centomila fiorini di Polonia stipolo col presente, che niuno de' miei successori nella commenda patrouale, tanto quelli di Hulsen, quanto li collaterali possano per alcuna via diretta o indiretta vendere, alienare, o impegnare per debito il detto fondo della commenda, e che in simil caso di contravvenzione il credito dovrà esser nullo per il ereditore, ed il suo prestito perduto.

Sei personaggi di successione di cui si stabilisce la famiglia di Hulsen.

§. 37. Si stabilisce col presente che il totalmente ultimo commendatario della casa, e famiglia di Hulsen, o quello delle collaterali potrà avere la soddisfazione di raccomandare, e presentare per suo successore all' illustre ordine di Malta uno di Polonia, o di Lituania di estrazione nobile, e nato di legittimo matrimonio; locchè il sottoscritto ministro plenipotenziario a nome del suo ordine gli accorda, senza però che sia obbligato di fare i voti, e che dupo la morte di quello, o nel caso che volesse prender moglie, la commenda, secondo il sottoscritto articolo, sia totalmente devoluta all' ordine.

§. 38. In caso di estinzione totale della ca-

sa di Hulsen, è delle quattro famiglie collaterali la commenda sarà devoluta in perpetuo all' ordine di Malta, il quale con tutto ciò non ne potrà disporre, se non a favore de' cavalieri di Polonia, o di Lituania, li quali avranno fatti li voti, con preferenza per altro di quelli, che avranno origine da una delle famiglie, che sono state in possesso della commenda.

§. 39. Tutte le volte che io sottoscritto fondatore sii intenzionato di pigliar moglie, ma in virtù di una bolla facoltativa del santo Padre a favore di tutti li cavalieri attuali di Polonia, e Lituania, che il sottoscritto halt ministro plenipotenziario dell' ordine, si obbliga di consegnarmi più presto, che sarà possibile, io sarò decorato dell' ordine potendolo portare fino alla mia morte. Il sottoscritto ministro plenipotenziario si obbliga di farmi venire, e consegnare colla più possibile sollecitudine la ratifica solenne del suo ordine a favore della presente convenzione.

Per dare ogni autenticità, e validità al presente le parti contraenti l' hanno sottoscritto di loro proprio pugno, e vi hanno apposto i sigilli delle loro armi. Fatto in Varsavia li 24 dicembre dell' anno 1776.

G. de Hulsen general maggiore delle armate di Polonia Starosta di Margenhausen.

V' è il sigillo.

Fr. Michele halt conte di Sagramoso.

V' è il sigillo.

Siegue la legalità in forma ec.

Siegue l' enunciato obbligo della contessa madre del fondatore.

§. 40. Costanza Casimira contessa di Hulsen, nata contessa de Plater palatina di Minsk, Starostina di Parcha, Kazun ec. dama dell' ordioe imperiale, e regio della Croce Stellata, atteso di aver accordato a mio figlio cadetto Giustiniano conte di Hulsen Starosta di Margenhausen general maggiore delle truppe della corona di fondare una commenda di famiglia nell' illustre ordine della religione Gerocolimitana, per se, e suoi successori maschi in perpetuo. A quest' effetto assegno la terra di Czaplinsk posta nel palatinato di Mazovia, il di cui capitale sarà assicurato sopra una porzione di questa terra per il valore di cento mila fiorini di Polonia. La rendita sarà di cinque mi-

Sei personaggi di successione di cui si stabilisce la famiglia di Hulsen.

Reservatio favore institutoris jurisdictionis etiam in casu de contrahendo et intestato et alio successione di-

Declaratio super sollicitudine ducum primum et de Hulsen.

la, ed io mi obbligo, che la decima consistente in cinquecento fiorini di Polonia sarà pagata ogni anno del rendito di questa terra nel giorno di san Giovanni in mesi del tesoriere dell'ordine signor Pietro Tepper. In fede di che sottoscrivo quest'obbligo di mia propria mano e vi appongo il mio sigillo. Varsavia questo dì 14 dicembre 1776.

Costanza de Hulsen nata contessa de Platter palatina di Minsk ec. mano propria.
V'è il sigillo.

Presso per
viva più
altiora
conferma
de apostolica

§. 41. E quindi lo stesso ambasciadore esponente in nome e per parte del gran maestro, e consiglio suddetti supplica umilmente la Santità Vostra di un suo pontificio Breve, per cui mezzo venga, (bisognando), prima d'ogni altro sanato, qualsivoglia difetto di fatto, o di ragione, che per caso fosse impensatamente occorso in tal negoziato, tante per parte del detto ministro plenipotenziario balt. Sagramoso, delli deputati, del gran maestro e consiglio suddetti, che per parte delli nominati nobili fondatori nella rispettiva fondazione di dette otto commende: e successivamente venga approvata, e corroborata coll' apostolica sua autorità la rispettiva fondazione suddetta, come ancora approvati li patti, e condizioni espressi in ciascuna fondazione, colla inserzione di essa in forma specifica, e come appunto in succinto, e precisamente nel puro necessario al legge nella presente supplica, e più diffusamente nel rispettivo documento delle otto fondazioni medesime, che si umilia annesso in forma probante, al qual rispettivo documento debba averli relazione nell'implorato Breve, e concesso con questo tutte quelle dispense, che si sono concordemente credute necessarie per potersi portare a fine la fondazione di dette otto commende, affinché tal rispettiva fondazione rimanga valida, ferma, e durevole alla perpetuità anche in forza di tutto quelle clausole effrenate, decreti, a deroghe solite apporsi nelle materie perpetue, e che similmente a' implorano per maggior forza della supplicata convalidazioni, dispense, e approvazioni della Santità Vostra. Che ditta grazia ec.

Tener con
Seminario.

§. 42. Nos igitur magnum magistrum, et consilium praedictos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicatione, et in-

terdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati: praeserterim octo commendarum fundationes, non erectiones cum omnibus, et singulis articulis, pactis, conditionibus, conventionibus, aliisque in eis expressis, ac contentis auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, omnesque, et singulos juris, facti, et solemnitate etiam substantiales, et de necessitate exprimendos defectus etiam si quod ex parte magni magistri, et consilii praedictorum, nec non Michaelis Sagramosi fratris militis expressis professi, ac bajulivi memorati hospitalis, ac etiam deputatorum; et respective fundationum octo commendarum hujusmodi, intervenerint in eisdem, seu intervenisse dici, censi, vel praetendi posset, pari auctoritate etiam perpetuo supplementis, et sanamus; dispensantes propere in, et quoad ea quae statutis, seu stabilimentis, et ordinationibus capitularibus hospitalis praedicti auctoritate apostolica confirmatis quomodolibet adversantur.

§. 43. Decernentes ipsas praesentes litteras, et omnia praeserta semper, et perpetuo firma, valida, et efficacia existere, et fore, suoque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac omnibus ad quos spectat, et quandocumque spectabit in futurum plenissime anfragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuntios, subleati eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 44. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, et naturis, ac ordinationibus capitularibus; privilegiis quocumque indultis, et

Chiusura
palatium, et
instancia.

Derogata
contradictio-
nem.

literis apostolicis eidem hospitali, ejusque magno magistro, co conventui, et fratribus, ac quibuscumque aliis etiam qualificatis, et speciali nota, ac mentione dignis sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogationis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, et pluries innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, oon autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum omnium, et singulorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, et derogatum esse volumus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima sexta septembris millesimo septingentesimo septuagesimo septimo pontificatus Nostri anno tertio.

CLVIII.

Dat. die 25.
octob. 1777.
A. G. U.

Auctio census, et immunitatum universitatis Ferrariensis, et distinctio reddituum consocii divae Annae, ac pia domus expositorum ejusdem civitatis.

Pius PP. VI.

Motu proprio etc.

Narratio.

§. 1. Cum multa sapienter a Romanis pontificibus decessoribus Nostri constituta sunt, tum illud providissimum fuit, quod lo celeberrimis ipsorum, nunc Nostrae ecclesiasticae ditionis civitatibus studiorum generalium universitates, et academias vel institutiorum, vel pridem institutas pristinae celebritati famae reddiderint; easque amplissimis privilegiis, honoribus, praerogativis, indultis, exemptionibus, ac necessariis praecipue redditibus, et largitionibus decoraverint, et adauxerint; decet enim quam maximo, eum, qui aliis di-

vino consilio praestet, curam omnem suam impendere, ut ingenui juvenes ad pietatem, et religionem pie, recteque instituantur, ac bonis artibus, scientisque imbuantur; quia felici experientia compertum est, maximam inde Catholicae Ecclesiae utilitatem, atque etiam plura reipublicae commoda obvenire; dum per viros et sacris doctrinis, et liberalibus disciplinis expolitos ad justitiae, et aequitatis modulum omnium mores conformantur, ac plurima hominum tum publicis, tum privatis usibus proficua inveniuntur: saluberrimo proinde consilio fel. record. praedecessores Nostri Bonifacius IX. Clemens VIII., et Clemens XIV. alium studium generale, seu universitatem studiorum in Nostra civitate Ferrarias quam plurimis nominibus unam ex insignioribus totius Italiae civitatibus merito dixit piae mem. Clemens XII. lo ejus constitutione incipiente — *Paterna pontificii* — edita sexto kalendas augusti 1735, auctoritate apostolica erectam, et confirmatam speciali cura, ac sollicitudine pastoralis tueri, fovere, ac apostolicae liberalitatis favoribus compleri, et amplificare studuerunt.

Proemium.

§. 2. At quia humanae, utcumque providae leges temporum vicissitudini subsunt, ideo non sine animi Nostri molestia accepimus, et fide dignis testimoniis Nobis constitit, universitatem ipsam nedom carere necessariis redditibus pro stipendiis, honorariis, et respective praemiis professoribus, et lectoribus tam acti exercentibus, aliisque emeritis persolvendis, ac tribuendis virtute statutorum universitatis, quae specificis, motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine confirmavit fel. record. Clemens XIV. praedecessor Noster amplissima edita constitutione incipiente — *Scientiarum, optimarumque artium* — data apud sanctam Mariam Majorem sexto idus aprilis 1771, quam reliquis professoribus quorum cathedrae, et subsellia licet in ipsis statutis, et subsequuta pontificia constitutione erecta sint, adhuc tamen vacent: verum etiam, redditus eodem impares omino esse instaurandis fastigentibus nundique scalis, construendis aliis necessariis bibliothecae accessionibus, aedificando sacello, ubi studiosa praesentium juvenotus, et sacris interesse, et alia pietatis exercitia peragere valeat, minusque sufficere ad alias subeundas expensas pro eadem universitate, et salariis inservientium, quae omnia mala ex eo

proficisci fertur, quod plurimis ab hinc annis nec observatae, nec omnimode exequutae fuerint apostolicae literae recol. mem. Clementis VIII. in forma Brevis expeditae die 21 novembris 1601, et deinde confirmatae, et extensae per alias ejusdem literas editas die 14 augusti 1602.

§. 3. Quamquam enim praedecessor ipso Noster cupiens, ut generale studium in eadem civitate Ferrariensi dudum erectum magis magisque in dies et lectorum doctorum doctrinae egregiorum, et scholarum concursu, ac frequentia floreret, communitati, et hominibus dictae civitatis, seu reformatioribus studii primo eorum quadrante, mox alterum, et sic in totum duos quadrantes super qualibet libra salis in civitate, territorio, et districtu Ferrariensi vendendi perpetuo ad ipsius, Sediisque apostolicae beneplacitum donaverit, et concesserit in usus almi illius studii, plenamque, et omnimodam facultatem, potestatem, et auctoritatem eorundem duorum quadrantium dationum in singulas libras salis praedicti ab omnibus, et singulis, ad quos in futurum spectaret, etiam ecclesiasticis saecularibus, et regularibus quovis amplissimo privilegio donatis perpetuo libero, ac licite percipiendi, et exigendi tribuerit, itaut super illius perceptione, et executione nullo unquam tempore a camera Nostra apostolica impediri, aut perturbari posse mandaverit; decernens insuper, quod de hujusmodi donatione ab aliis communitatis redditibus perpetuo separata studiorum moderatores ad usum universitatis tantum disponere possent, sicuti latius in viadem literis, ut supra publici joris factis continetur.

§. 4. Id autem quamvis longe supra centum annorum metam consuetudine, usque longoave comprobatum fuisset; anno tamen 1747 hanc datam liberam administrandi potestatem, quam tandem potius fuerant, studiorum moderatores amissionis accepimus. Cum enim eo tempore pie recordationis Benedictus XIV. decessor Noster novum data communitativa unio, et pontificio Ferrariensi aulario perpetuo addicere putaverit, ut ea sic unita cum caeteris cameralibus proveentibus generalibus vectigalium redemptoribus, seu thesaurariis majori ejusdem aerarii utilitate, donec locarentur; et non aliud juris in posterum communitati Nostrae civitatis Ferrariensis, ejusque magistratui reliquum esse jussit,

quam data ipsa quibuslibet novem annis eisdem cameralibus conductoribus locandi, et ab his in singula data mercedis titulo illum semper, et invariabilem censum quotannis exigendi, quo eodem anno 1747 locata fuerant; cumque insuper tunc temporis studiorum universitatis redditus, et communitatis proveentus novum veluti corpus efformarent, utpote qui a civitatis magistratu, quem vocant sapientem, et a studiorum moderatoribus una omnes administrarentur, evenit hinc, ut inter data communitativa consummatum, illisque tantum fuerit vectigal illud duorum quadrantium perpetuae liberae, ac pontificiae donationis titulo a Clemente VIII. universitati ascriptum, quod eo tunc annis scitis 3310 locatum fuerat, quin expresse derogatum fuerit Clementis praedecessoris literis, quarum series nec narrata, neque exhibitae fuit rec. mem. Benedicto XIV. et pandit ejusdem chirographum die 18 junii 1752 editum, ac generali camerae Nostrae thesaurario pro executione directum, quo Nostrae cameralis congregationis rescriptum confirmationis robor obtinuit. Haec autem unio sic peracta, sive quia pontificem lauit discrimen, quod inter alia communitativa data, et istud duorum quadrantium adesset, sive quia ex administratione, quae apud sapientem magistratum erat, omnia unita data ejusdem esse iudicis, et qualitatibus putatum fuerit, sive quia magistratos apostolicos Clementis VIII. literas in id editas alto silentio suppresserit, sive tandem quia studiorum moderatores perennem, diuturnam, et plusquam centenariam possessionem liberae administrationis vectigalis duorum quadrantium, in qua jogiter steterat proponere non potaverint; ea, ut diximus, unio, et facta dationum aggregatio eo causa fuit, sicuti relatam Nobis est, quod plurimorum annorum fuga universitas non modica ex parte effecto caruerit perpetuae pontificiae donationis, dum illius moderatores a libera vectigalis duorum quadrantium administratione depulsi, illud majore mercede, id, quod facile evenisset, locato tradere, cui maluissent, non potuerunt.

§. 5. Paterna itaque, quam de Nostris, et Sanctae Romanae Ecclesiae etiam quoad temporalia subditis gerimus sollicitudine, vel ipsa sermo pontificatus primordiis mentis Nostrae aciem eo direximus, ut in supremo, nullis suffragantibus meritis, solio iustitiae, quae ex

Extensum
notum pro-
hibito erga
universita-
tem Ferrar-
ensem stu-
dium.

Sed rectig-
a Clemente
VIII. commu-
nitativam admi-
nistratio-
nem.

Idemque vo-
cabulo ad-
ministratio
universitatis
adscripta, et
ad administran-
dam.

Deo est, in terris constituti minori, quo possit, dispendio dilectorum filiorum civium, et incolarum civitatis Nostrae Ferrariae, ejusque districtus, et totius ducatus generale idem studium tot praedecessorum, tantisque curis erectum, confirmatum, restitutum perpetuo apostolicae munificentiae pignore tueretur, et una uberius ipsi subsidium pararemus, atque ita nodum celebris illius civitatis, et ducatus optime de Sede apostolica morit deus, et oramentum custodiretur, verum etiam cives ipsi districtuales, totiusque ducatus incolae ad universitatem ipsam confluentes scientiis, bonisque artibus, operam dantes longo minori sumptu, quam si exteris adire regiones cogereotur, proficerent, ac sibi, familiisque suis compendio, et emolumento essent; meliores autem cives in republica gerenda evaderent: din autem, ac sedulo re communicata cum dilecto filio Guillelmo tituli s. Eusebii S. R. E. presbytero card. Pallotta nuncupato camerae Nostrae apostolicae pro thesaurario generali, et dilecto pariter filio Josepho Benetti in Nostra Romana curia advocato, ejusdemque apostolicae camerae in civitate, et ducatu Nostra Ferrariae commissario; auditisque aliis itidem peritis, gravibusque et doctrina, et experientia viris non alium invenimus modum faciliorem, ut onus in omnes divisum levius efficeretur, quam si aliquantulum salis pretium ageretur. Quamobrem apostolicae literas felic. rec. Bonifacii IX., Clementis VIII., et Clementis XIV., prout quoque omnia statuta, reformationes, provisiones, et declarationes, quae praesentem statum, gubernium, et regimen universitatis praedictae respiciunt, in partibus tamen huic Nostrae perpetuo valiturae sanctioni non contrariis, horum eorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, et de verbo ad verbum insertis haberi volentes, auctoritate apostolica harum serie, quatenus opus sit, approbantes, confirmantes, et exequi mandantes, aliasque insuper paternae providentiae Nostrae partes interponentes.

§. 6. Motu proprio, certa scientia, matura deliberatione Nostra, ac de apostolica potestate plenitudine eisdem de causis, quibus felic. rec. Clemens VIII. datum unius quadrantis super qualibet libra salis in civitate Ferrariae, ejusque districtu vendendi auxit, et ampliavit ad alterum quadrantem, proindeque dupa in totum quadrantis titulo etiam perpetuae dona-

tionis commodo, et utilitati universitatis studiorum applicuit, addixitque in perpetuum, aliisque tum supra relatis causis permoti, tum aliis animum Nostrum dignae moventibus, ac perpendentes quam providum, ac utile futurum sit subditis Nostris totius Ferrariensis ditionis, si frequentiores numero, atque alacrioris ingenio scientiarum professores ad eas obtinendas cathedras oberioris spe praemii confluant, tertium quadrantem harum serie perpetuo Nos vestigiis haerentes ipsius praedecessoris Nostri Clementis VIII. adjungimus, et augemos, et ad totum ducatum Nostrum Ferrariensem ampliavimus, et extendimus, istamque tertium unicum quadrantem adiacentem in singulas libras salis vendendi in eadem civitate, districtu, ac toto ducatu Nostra Ferrariae in posterum a die publicationis praesentis Nostrae cedulae motus proprii in civitate Ferrariae, aliisque castris, et oppidis districtus, et ducatus peragendae a cunctis civibus districtualibus, ducatus incolis praedictis, et ab omnibus, singulisque aliis, ad quos spectat, et in futurum pertinebit, etiam ecclesiasticis secularibus, et regularibus utriusque sexus, cujuscumque gradus, conditionis, instituti, vel congregationis existant, et generaliter instar eorum omnium, qui juxta Breve felic. record. Clementis VIII. editum 14 augusti 1692 ad solutionem dictorum duorum quadrantum tenentur, persolvendum, simili perpetuae donationis titulo ad Nostrum, et Sedis apostolicae placitum duraturae eidem studio, sive universitati studiorum Ferrariae perpetuo, et motu itidem proprio, ac plenitudine potestatis Nostrae apostolicae tribuimus, applicamus, concedimus, et largimur.

§. 7. Volumus tamen, et expresse praecipimus, quod tam dati duorum quadrantum ab eodem praedecessore Nostra Clemente VIII., ut supra impositi super qualibet libra salis vendendi in civitate, ac districtu Ferrariae, quam hujus novae iudictionis pro tertio quadrante adjuncto in qualibet libram salis nedom in civitate, et districtu praedictis vendendi, verum etiam in universo ducatu Nostra Ferrariae, dominium, libera administratio, et locandi, seu quodlibet aliud gerendi potestas juxta, ac perpetuo resident, plenoque jure privatique quoad universitatem studiorum, ejusque pro tempore praesidis, sive moderatores, et quancumque aliam personam perti-

Es uero, necesse est, ut quicquid quodammodo ad universitatem pertinet, ad eam non. 5310.

Sole uero, ejusdem motus proprii, et plenitudine potestatis, etiam in districtu, et ducatu, et in totum quadrantem, etiam perpetuae dona-

neut ad Nostram cameram, ejusque pro tempore existentem thesaurarium generalem, unico apud universitatem ipsam studiorum, remanente donationis, seu donationum titulo, ejus virtute pro eo, quod respicit largitionem illi factam a Clemente VIII. duorum quadrantium, perpetuo, libere, omnique exceptione submota exigere ipsa universitas, sive illius moderatores statim temporibus pergant a camera Nostra, vel a proventuum ejusdem generalibus conductoribus thesaurarii nuncupatis annoam praefinitam, et invariabilem quantitatem scutorum trium millium tercentorum decem monetae Romanae: derogantes Nos ejusdem decusoris Nostri apostolicis literis quas liberam tantum administrationem supradicti dotali universitati concedimus, aliisque contrariis quibuscumque. Quod autem pertinet ad tertium alterum quadrante a Nobis adjunctum non aliud ex hac donatione ipsi ejdem universitati studiorum, illiusque moderatoribus competat, quam perpetuis futuris temporibus a Nostra camera, illiusque proventuum conductoribus Ferrariae certam, determinatam, nullique pariter variationi obnoxiam annuam quantitatem aliorum scutorum trium millium monetae Romanae initio ducto a tempore publicationis praesentium, ut supra faciendae, statim item temporibus, et absque ulla exceptione habendi: proindeque annua in totum scuta sex mille tercentum decem utroque titulo recipiendi, ac exigendi.

§. 6. Quoniam vero Nobis apprime ex eorumdem peritorum virorum relationibus, et calculorum exhibitis appotationibus consistit ex nova praesenti indictione unius alterius quadrantis pro qualibet libra salis vendendi in civitate, districtu, totoque ducatu praedictis majorem scuti tribus millibus universitati studiorum tributis annuum retrahi: et consequi posse quantitatem, videlicet annua saltem scuta quatuor millia sexcenta monetae Romanae, contra vero decrevimus, nullum ex hac nova impositione locum aerario Nostro afferre, sed quod inde perciperetur in causas publicam utilitatem respicientes convertere, ut Nostri Ferrariores subditi agnoscerent vectigal hoc esse vel una, vel alia ratione, uno, altero modo in ipsorum utilitatem, et commodum recasurum: ideoque ad indigentias, et disturniorem conservationem nosocomii nuncupati sanctae Annae, et pie domus pauperum expositorum

civitatis Nostrae Ferrariae paternali sollicitudine respicientes, motu similiter proprio, ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine praeter annua scuta 3000, ut praefertur, universitati tributa, perpetuo illdem ad Nostrum, Sedique apostolicam beneplacitum scuta mille annua addicimus, concedimus, applicamus, donamus, et largimur eidem nosocomio pauperum infirmorum, et valetudinariorum utriusque sexus, et sanctae Annae nosocomio: alia vero scuta sexcenta ex tunc, prout ex tunc, et postquam patrimonium suppressae societatis Jesu nuncupatae redintegrationem, eadem annua quantitate scutorum 6000 obdinnerit expensarum omnium, quas subire hucusque debuit, quaeque fieri etiam debuerunt, ut instauraretur, ac pristino ordini restitueretur ecclesia divinissimo nomine Salvatoris, et Domini Nostri Jesu Christi in ipsa civitate Nostra Ferrariae dicatis, ejus conditionis verificationem omnino, et absque ullo onere redictionis rationem arbitrio, et prudentiae committimus dilecti nostri filii Guillelmi Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Pallotta camerae Nostrae apostolicae prothesaurarii generalis, ejusque pro tempore successorum, hac Nostra sanctionis pagina perpetuo ad Nostrum, et apostolicam Sedem placitum pie expositorum domui supradictae concedimus, tribuimus, donamus, et libenter impertimur: eisdemque nosocomio, et pie domui expositorum, eorumque moderatoribus, et praesidibus, ad quos nunc illorum regimen, et gubernium pertinet, ac in posterum pertinebit, tributis respectivis annuas pensationes libere persolvere a camera Nostra Ferrariae, ejusque proventuum conductoribus modo, quae supra, et solitis anni temporibus praecipimus, ac mandamus.

§. 7. Atque, ut optatum sortiantur effectum, quae salubriter constituta sunt quoad novam impositionem, sive augmentum unius quadrantis in singulas libras salis, illiusque solutionem universitati studiorum, nosocomio, et pie, demum supradictis, ut supra faciendam, ac ne super praemissis fraus, defectus, vel negligentia aliqua intervenire possit, dilecto eidem filio Guillelmo Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Pallotta prothesaurario generali apostolicae Nostrae camerae, ejusque pro tempore successori committimus, et mandamus, ut ita, ac inviolabiliter

Nosocomio
divae An. M.
1660, et pro
jectis 600 et
centis scuti-
bus adim-
quantur.

Pro. arch.
Pallotta pro
thesaurario
hujus ve-
dictis loci
eandem
constituit.

ab emilibus, ad quos spectat, aut spectabit, quolibet etiam adhibito juris, et facti remedio exequi, et observari faciat praecisam hanc, et expressam voluntatis Nostrae determinationem, modum circa praemissa praescribendo, capitula, instrumenta quaelibet etiam locationis, sive appaltus novi hujus tertii quadrantis adjuncti, aucti, et inter reliquos camerales Nostros in dicta civitate, districtu, et decalu existentes proventus, nus cum aliis duobus quadrantibus a fel. rec. Clemente VIII. ut supra impositis connumerati, ac perpetuo uniti cum successivis generalibus eorumdem proventuum conductoribus, thesaurariis nuncupatis, solitiis foitis pactis, adjunctisque clausulis stipulando edicta, seu ordinationes verosarinas, ejus, vel successoris arbitrio, adjectis in contravenientes poenis sibi magis benevisis, cendant, et publicari jubeat, quae omnia Nos ex tunc prout ex tunc, et contra postquam condita, et gesta fuerint, confirmamus, approbamus, et ab omnibus, ad quos pertinet, aut pertinebit, observari, et exequi volumus, praecipimus, ac mandamus.

§. 10. Quod vero attinet ad dilectum filium Antonium Guadi eorumdem proventuum modernum generalem conductorem thesaurarium nuncupatum, a quo jam locationis conductio- nis inita fuit stipulatio cum camera Nostra apostolica volumus, ut pro nova hae indictionis simplex etiam sufficiat obligationis syngrapha ab ipso subscribenda perinde habenda, ac si additio esset stipulationis ut supra quoad reliquos camerale proventus celebratae, cujus virtute quamdiu ejus generalis conductio, seu appaltus perdurabit, soluturum se in annos singulos spondeat scuta quatuor millia sexcenta monetae Romanae. Jubemus autem, et expressim eadem dilecto filio Antonio Guadi ovus ad- jicimus distinctis codicibus peculiariis invenendi rationes; et separatim servandi computum ejus, quod singulis annis ex hoc tertio qua- drante pro qualibet libra salis consequetur; id siquidem rectam praebit normam futuris appaltuum successivis renovationibus, aliis- que pontificiae Nostrae beneficentiae erga dilectissimos Nostros Ferrarienses subditos argu- mentis: et quia scimus, aliquos Ferrariensis di- strictus, et ducatus communitates, ut ipsarum privatae oeconomiae consulant enere praegra- vari solutionis octo, et novem etiam quadran- tium in quamlibet libram salis, ideoque no- jum illud hac nova impositione tollatur sequi-

liberum, quod in salis venditione custodiri oportet, eisdem communitatibus, illarumque derurionibus potestatem tribuimus, ut soluta quotannis ea quantitate, quae ipsis, et pro tempore existenti camerali conductori, seu thesaurario congruae, eidemque novae impositio- ni respondens videbitur, immunitatem ita ab hujus alterius quadrantis adjuncti solutione exemptionem assequantur.

§. 11. Exactionem autem praedictae quan- titatis scutorum trium millium singulis annis per haec apostolica scripta universitati studio- rum a Nobis perpetuae donationis titulo addi- ctas fieri volumus a dilectis filijs reformatori- bus perpetuis illius studii, eisdem modo, et forma, quibus hactenus reliqui universitatis redditus exigi consueverunt, eandemque no- vam obventionem una cum caeteris quibus- cumque redditibus in usus, oeconomiceum gu- bernium universalitatis ejusdem, et expensas omnes, ordinarias tamen, et fieri solitas ab eo- dem collegio moderatorum, seu reformatorum secundum universalitatis album, seu tabellam, quae vel descripta sit, vel deinceps describi contingat, erogari, ac impendi similiter prae- cipimus, et jubemus. Cum autem nihil magis recto, et felici regimini, disturniorque con- servationi universitatum conferre jure merito praedecessoris Nostri arbitrati sui, quam si aliqui eisdem praeficeretur vir, qui in gravi- ribus negotiis operam, auxiliumque suum praestaret in illarum bonum, et utilitatem; Nos ideoque, ut pontificia universalitas studio- rum Ferrariae effectu potius Nostrae, et apo- stolicae Sedis perpetuae clientelae, ac specialis immediati patrocinii, in quod recipi obtinuit juxta praedictam constitutionem pioe memo- riae Clementis XIV., utique insuper majori semper cura, ac studio illius res agantur; motu item proprio certa scientia, deliberatione, et de potestate Nostrae plenitudine officium, et munus praesidentis, seu directoris dictae universalitatis studiorum, cui aliquis, ut infra, imminet cura regiminis universalitatis ejusdem, et facultas insit statuta, praevae tamen No- stro, et successorum Nostrorum oraculo, scientia, et approbatione, provisione, et ordina- tione illius studii in casibus vero dubiis decla- randi perpetuo erigimus, creamus, institui- mus.

§. 12. Ejusdemque muneris ad Nostrum, Nostrorumque successorum arbitrium duratu-

Novi veros
sacra, ab-
que omnia
reformato-
res impositi-
tar i proventus
inductus, et
ejusque muni-
cipium.

Quid in no-
si veritate
tatione ad
hactenus
Ferrariensi
thesaurario
nuncupato,
praeconatus
tit, auctoritate
inductus.

Apostolicum
Sedi iurisdic-
tionis per-

prima re-
solutio: R. P.
D. Jo. M.
Emmaldi S.
R. Rotan-
dus primus
provis co-
nominatus.

ri, ac tribuendi alicui probatae fidei viro do-
ctrina, rerumque usu, et experientia praestan-
ti, qui hic in Nostra Romana curia, residet,
quemvis Nostris, Sedisque apostolicae servitii
addictus, et qui insuper soligidus sit vel ex
dilectorum Nostrorum filiorum Sanctae Roma-
nae Ecclesiae cardinalium sacro collegio, vel
ex ordine dilectorum eidem filiorum Romanae
curiae praesulum, ubi et quoties opus fuerit,
nominationem, electionem, et collationem No-
bis, Nostrisque pro tempore successoribus pon-
tificibus expresso, ac specialiter reservamus:
quia vero de morum probitate, rerumque ex-
perientia dilecti filii Nostri Magistri Joannis
Mariae Riminaldi patricii Ferrariensis capella-
ni Nostri, et causarum apostolici Nostri pa-
latii auditoris, et certo Nobis constat, et plu-
rimum in Domino confidimus, ipsum proinde,
qui hactenus sui erga patriam, et scientias
indubia studii argumenta praebuit, ac uni-
versitatem ipsam fore collaborantem pro viribus
servavit, et quem ob has causas dilecti filii re-
formatoris studii generalis subscriptis precibus
Nobis porrectis, literisque datis eidem dilecto
filio cardinali Pallotta humiliter postularunt in
primum Ferrariensis universitatis praesidem,
autem directorem barum serie nominamus, crea-
mus, eligimus, deputamus, atque uti talem ab
omnibus, ad quos pertinet, et in posterum
pertinebit, haberi, reputari, ac recognosci vo-
lumus, praecipimus, iubemus.

Mores pro-
fecti studio-
rum, et aquo-
de economi-
a docet-
antur.

§. 13. Et quoniam eas Nos, inter caeteras,
causae impulerunt ad ita statuendum, et no-
vum huic conspicuum redditum universitati
tribuendum, ut nimirum aedes, scalae, vo-
vum bibliothecae latus, seu accessiones, ac
sacellum iustantarentur, reficerentur, et ex-
traerentur; aliorum librorum, qui nuperis
temporibus prodierunt copia bibliotheca eadem
ditaretur; primaria jam erecta cathedra diges-
torum libris pandectis nuocupatis evocandis,
jurique publico explanando exereretur;
novae etiam, quae necessaria esset cathedrae
erigeretur, ac studiorum praecipue, et scho-
lasticae disciplinae praefectus eligeretur, (quam
quidem electionem prima hac vice ab ipso tan-
tum praeside, seu direttore cum aucto bono-
rario, quod congruum essu duxerit, successive
autem a collegio reformatorum secundum sta-
tuta, et universitatis leges fieri volumus);
praecipimus providere, et mandamus, quod ex
auctis scutis tribus millibus prudenti arbitrio

dilecti ejusdem filii Joannis Mariae Riminaldi
praesidis, seu directoris, et reformatorum scuta
milli annua erogentur in reficiendis aedibus,
et scalis, extruendis bibliothecae accessioni-
bus, et in aliis donec perfecta fuerint extraor-
dinariis expensis aedificiorum, et praecipue
sacelli auctoritate ordinaria erigendi, ubi eos
religionis actus studiosa juvenus exerceat,
quos universitatis moderatores duxerint esse
praescribendos; reliqua vero scuta duomillia
una cum reliquis quibuscumque studii genera-
lis proventibus, ac redditibus in alias uni-
versitatis indigentias arbitrio pariter eorumdem
reformatum, ipsorumque pro tempore suc-
cessorum cedant, et erogentur; coercentes Nos,
suisque veluti limitibus cohibentes facultatem,
et potestatem collegii reformatum, eorum-
que successorum, ne ipsi, vel eorum aliquis
audeat stipendia, et honoraria professoribus,
et lectoribus, mercedes, ac salaria ministris,
officialibus, seu iuservientibus debita quavis
de causa, etiam urgentissima augere, aut alias
extraordinarias expensas pro aedificiis quoque
construendis, ampliandis vel instaurandis, pro
destinatione novorum lectorum, et cathedrarum
erectione peragere inconsulto eodem praeside,
et absque praevia ipsius ejusque, pro tempore
successorum scientia, consensu, et approbatione:
quoniam volumus, et praecipimus, ut idem
moderatorum, seu reformatum collegium in
fine cujuslibet aucti exactam gestae adminis-
trationis, totiusque introitus, et exitus, debiti,
et crediti universitatis praedictae ipsi praesidi,
seu directori perpetuis futuris temporibus ra-
tione reddere, et exhibere teneatur, atque
ab eodem, prout juris erit, approbationem,
et confirmationem obtinere: statuti, et fel.
rec. Clementis XIV. illorum confirmatoria
constitutione in ea etiam parte, qua eorumdem
statutorum, legum, et ordinationum interpre-
tatio, intelligentia, declaratio, aut extensio
Nobis, et Romano pro tempore existenti pon-
tifici reservata perpetuo fuit, aut aliis quibus-
cumque contrariis non obstantibus: quibus
omnibus in his partibus, et ad effectum praem-
issorum tantum obtinendum expresso, et am-
plissime derogamus.

§. 14. Sicuti autem decet, et expedit gra-
tis, ac favoribus esse prosequi, qui summo rei-
publicae bono universitates studiorum mode-
rantes ingentes curas, et labores, nulla praeci-
pue spe lucri in id allecti quotidie subeunt,

Reformatio-
res praesidi-
ant, et
privilegi-
dumatur.

idecirco Nos volentes collegium dilectorum filiorum moderatorum, seu reformatorum supradictae Nostrae universitatis studiorum Ferrariae, et quolibet ipsorum, qui nullis tueri cupidi, sed nullo ob amorem, ac studium quo erga patriam, et scientiarum incrementum feruntur in bene, et fideliter universitate administranda assiduos sibi labores assumunt, speciali quodam Nostrae benevolentiae signo discernere, ac magis magisque deoraro, et insignire; nedom confirmamus, et approbamus perpetuationem ipsis (excepto iudicio sapientum, qui vel quolibet anno, vel exacto biennio respectiva aeternia vicibus eligatur, et ad majus civitatis, et universitatis studiorum decus in reformatorem collegium cooptatus est) in respectivis muneribus tributam a fel. record. Clemente XIV. praedecessore Nostro per eas, quarum supra meminimus literas sub plumbo datas, caeterasque omnes eidem collegio, et reformatibus indultas praerogativas, praerogativas, privilegia, et facultates, dommodo dispositioni praesentium non obstant; verum etiam, ut alios, et dilectos praesertim Nostrae filios nobiles patricios Ferrarienses ad laudabilem quandam emulationem, et confectionem excitemus, specialem ipsis, eorumque pro tempore successoribus gratiam facere cupientes, auctoritate, potestate, scientia, motuque proprio similibus illos, eorumque singulos in Nostris, et pro tempore existentis Romani pontificis honorarios familiares, et commensales creamus, et constituimus; quod si ipsi, vel eorum aliquis munus dimittere, eique renunciare voluerit, dimissionem, et renunciationem huiusmodi nullam, et irritam fore decernimus, et declaramus, nisi a Nobis, Nostrisque successoribus confirmata prius fuerit, et ratibabit.

Modus et
modus refo-
rmatorum pro-
scribitur.

§. 15. Postquam vero ipsorum aliquis viam universae carnis ingressus fuerit, et alter in deficientis locum sufficiens oritur, volumus pariter, et sancimus, ut collegium reformatum ad nominationem trium virorum iis pollentium qualitatibus, et praerogativis, quae a statuta, et literis apostolicis illorum confirmatoriis requiruntur per secreta suffragia, ut moris est, deveniat, et quin triumviralis nominatio proponatur in magno consilio civitatis, ut electio sequatur juxta suffragiorum pluralitatem, statuta eisdem, provisionibus, et respectiva constitutione recol. mem. Clementis XIV. in hac par-

te a Nobis moderatis, reformatis, declaratis, et quatenus opus sit, abbreviatis, non obstantibus; factam ut supra nominationem Nobis, vel Nostris pro tempore successoribus pontificibus exhiberi ab ipso praeside, istiusque successoribus mandamus, praecipimus, et constituimus, ut omnium meritis ad iustitiae lanceam recto libratis illum praelegere possimus, quem caeteris praefendum esse in Domino iudicavimus: eumque sic electum perpetuum reformatorem omnibus praedictum honoribus, oneribus, praerogativis, antelationibus, privilegiis, ac facultatibus, quibus modo alii reformatores perpetui fruuntur, et gaudent, renunciebamus apostolicis Nostris literis in forma Brevis expediendis eodem prorsus modo, quo a Nobis, et ab apostolica Sede dilectis filiis nobilibus patriciis Ferrariensibus loca et subsellia in ipso magno consilio civitatis Ferrariensis tribuuntur, et assignantur, prout ex tunc pro tunc, et quando casus evenit fieri volumus, et praecipimus.

§. 16. Capientes insuper quantum in Nobis est, controversias omnes quoad interpretationem ejusdem constitutionis fol. record. Clementis XIV. §. 24., et declarationum, quas successive uti delegatos apostolicos edidit venerabilis frater Hieronymus tunc tituli sanctae Balbinae Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Spinula, nunc episcopus Praenestinus, hactenus excitatas prorsus dirimere, ne in posterum disceptari contingat super collatione publicorum munerum, et officiorum illis debita, qui in album scholarium studii generalis descripti caeteras necessarias conditiones a statuto praescriptas probaverint; firma principio esse volumus, et adamus observari praecipimus ea omnia, quae in ipsius Clementis decessoris Nostrae apostolicis literis §. 24. continentur, ac propterea mntu, scientia, et potestate similibus munera, et officia publica supradicta ea omnia esse decernimus, et declaramus, in quibus muneris collatio, sive officialis nominatio, electio, praesentatio, aut deputatio quovis modo ad quamlibet universitatem, congregationem, seu magistratum, vel quodcumque collegium, aut corpus tam politicum, quam oeconomicum dictae civitatis Nostrae Ferrariensis, quod publica erectum sit auctoritate pertineat; ita tamen, ut cuncta ea munia, et signanter gubernationem, et iudicium tam in civitate, quam in Ferrariensi ducato, ad

Quae publicae habentur, munera, declarant, et de iis quae doctorum requirunt pontificis dispo-

quae obeunda doctoralis laurea exquiritur; illi etiam associi possunt, qui ad doctoratus gradum ascenderint ante annum 1771, quamvis scholasticas frequentias praerogativa carant, aliique ab ipsa constitutione, et statutariis legibus requisitis conditionibus destituti sint: caeterum qui post id tempus gymnasium neglexerint, neque studiis ibidem vacaverint, neque alia impleverint, quemadmodum statutis cautum est, licet doctoralem dignitatem eo anno 1771, aut deinceps adepti fuerint, eos nihileminus a publicis illis muneribus consequendis perpetuo exclusos esse volumus, atque decernimus.

§. 17. Reliqua vero munera, et officia publica, ejusmodi prae caeteris sunt — *il giudice, e notaro di argine, gli architetti, agrimenso-ri, segretarij delle congregazioni* — aliaque in dicta constitutione expressa, ad quorum assecutionem doctoralis insignia non requiruntur, eos etiam obtinere posse volumus, qui tempore datae praesentium trigesimum aetatis annum compleverint, necumque nec scholas frequentaverint, neque alias ab ipsa constitutione, edictisque legibus, ac statutis praescriptis conditiones servaverint; caeteros autem, qui aetatem illam, dum haec apostolicae litterae scribimus non transegerint, perpetuo excludimus, et ad eorum assecutionem inhabiles reddimus, et esse declaramus; nisi omnia adimussem, quae in eodem Clementis praedecessoris constitutione, et statutis continentur, impleverint, ac prebaverint; praemissis, in partibus huius Nostrae declarationis, et sanctionis paginae, aliiisque contrariis non obstantibus; quinimo omnes, et quascunque causas, et lites super interpretatione supradictae constitutionis §. 24. eorum quocumque iudicio, et tribunali institutas, et adhuc vigentes, illamque praecipuo, quae modo agitur eorum dicto filio locumtente in civilibus Nostrae civitatis Ferrariae inter universitatem studiorum et congregationem nuncupatam della *Bonificazione di zelo* quoad secretarii electionem ad Nos advocatos, eos, quarum statum pro plene, et sufficienter expresso haberi volumus, penitus extinguimus, et litigantibus perpetuum silentium auctoritate apostolica imponimus.

§. 18. Ut autem botanicae scientia, quae inter praecipuas medicinae partes merito habetur, magis magisque in dicta universitate

floreat, cujus sumptibus hortum medicum excolitur, et cathedra investigandis iis herbarum, et plantarum reconditis qualitatibus servandae hominum valitudini apprime necessariis exercetur; motu similiter proprio, ex certa scientia, et plenitudine potestatis volumus, ac sancimus, quod nemo, ut infra, deinceps in aromatariorum officinas totius ditionis Nostrae Ferrariensis, ut pharmacopolae artem discat, recipi, et admitti, multoque minus artem ipsam exerce- re possit, nisi prius in Ferraricensi universitate studiis botanicis tempore a praeside, ac reformatoribus constituendis sedulam ac navasse operam demonstraverit: statutis, ac privilegiis quibuscunque quomodolibet, et quacumque auctoritate conditis, et respective Ferrariensibus pharmacopolis concessis, etiam si a Romanis pontificibus specifico confirmata fuissent, aliisque contrariis non obstantibus; volumus imo, et jubemus, quod siquis ipsorum hanc adversus legem Nostram ausu temerario committet, eas poenas etiam privationis, et perpetuae ad artem exerceendam inhabilitationis subeat, quas constituit idem dilectus filius Joannes Maria Rinaldi praeses, et prius tempore director universitatis, cui potestatem quoque tribuimus una cum reformatoribus ferendis leges ab adolescentibus, qui eisdem Botanicae studiis vacare voluerint, servandas, tempusque perficiendi, a quo peculiaris haec voluntatis Nostrae determinatio exequet, et observari debeat.

§. 19. Quo laudem pertinet ad exactionem ex parte nosocomii sanctae Annae, et pine domus expositorum Ferrariae pro ratis, ut supra, virtute praesentium tribuit, faciendam, annuarumque ipsarum pensationum erogationem, motu item proprio, ac de apostolica potestatis plenitudine sancimus, ut, quae a nosocomio exiguntur annua scuta mille, ea pro rata scutorum quingentorum annis singulis erogentur in emptionem quinque locorum montium dictae Nostrae civitatis, idque fieri debeat quoad usque expletus fuerit numerus locorum quadraginta eorumdem montium, ut ita redintegretur capitale telidem ferme locorum, quod ingruentibus nosocomii necessitatibus ob- ingentem numerum infirmorum elapsis annis distrahatur, et alienari debuit; reliqua vero annua scuta quingenta impendantur in augendis cubilibus, linteis, aliisque rebus, quae majus, et uberius auxilium, et levamen afferant paupe-

De illis nosocomio, quod doctorum non exagat disponitur et lites advocatur, et discutitur.

In quo capite ordinis anni 1800. antea scripta.

Quae studia pharmacopolae in praesentia non habent.

ribus utriusque sexus infirmis, et valetudinariis ad illud confluantibus, idemque fieri debeat de aliis annuis scutis quingentis, ubi, et postquam completis, et absolutis prorsus fuerit numerus eorum quadraginta locorum, quae, ut diximus, acquirenda erunt; eidemque nosocomio onus perpetuo adiungimus, ut universitati studiorum, ubi opus erit, cadauera necessaria pro publicis, et privatis anatomicis demonstrationibus, studiisque praestet, omniaque alia media exhibeat pro his praxiis studiis, quae ad operam dentibus medicinae, chirurgiae, et anatomiae fieri contigerit, quae omnia ab ejusdem nosocomii moderatoribus, praesidibus, caeterisque aliis, ad quos pertinet, et in posterum pertinebit accurate, et diligenter observari, et exequi districto praecipimus, et mandamus.

Annus scilicet
600. pro
restitutione
in
datis
paucis
numis, et
paucis
rationem
exigatur.

§. 20. Aliis autem annua scuta sexcenta perpetuo, ut supra, a Nobis addita, et tributa piae domui expositorum ejusdem civitatis, postquam tamen prius patrimonium suppressae societatis Jesu nuncupatae redintegrationem ex toto obtinuerit expensarum, quarum supra meminimus, ab illis, qui eidem loco pio praesunt, et in futurum praeserunt vel ad quos spectat, et pertinebit pro ipsorum jussu, et prudenti arbitrio erogari ex parte in augendis dotibus subsidii pauperibus pueris projectis, dum nupserint praestandis; ex parte vero altera in utilitatem converti, et meliorem educationem pauperum puerorum, qui modo puertatem vix duodecim annis agentis pia domo egredi coguntur, volumus, et expresse mandamus.

Clonius
procurator
vatic.

§. 21. Decernentes praesentes literas, quas in camera Nostra apostolica, ejusque codicibus juxta constitutionem fel. recor. Pii IV. decessoris Nostri praesentari, insinuari, et registrari volumus perpetuo firmas, validas, et efficaces existere, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et in posterum spectabit plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, neque ex eo, quod ad id interesse habentes vel habere quomodolibet contendentes vocati, et auditi non fuerint, vel quia istae nulla subsistente causa, vel etiam de facto processisse dici possent, seu etiam processerint, aut ex aliis quavis juridicis, et legitima, ac necessario exprimenda causa, vel quocum-

que praetextu de nullitatis vitio, seu intentionis defectu notari; impugnari, invalidari, rescindi; retractari, et ad juris terminos reduci, aut ia jus, vel controversiam revocari, seu adversus ipsas quodcumque juris, et facti, vel gratiae remedium, aut oris appellationem impetrari, vel etiam motu, et potestatis plenitudine similibus concedi, vel sub quibusvis constitutionibus, ac Nostrae, et apostolicae cancellariae regulis sive editis, sive edendis, literisque apostolicis in contrarium etiam motu proprio, et concistorialiter emanatis, aut quibusvis aliis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus; aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi nullo unquam tempore posse, sed semper ab illis exiipi, et quoties illae emanaverint, toties in pristinum, et eum; in quo ante praemissa erant, validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quocumque posteriore data per eum, et pro tempore existentes praesidem, reformatores studiorum universitatis Ferrariae, et administratores eorum locorum priorem, seu aliquem ex eis quodcumque eligenda, concessus, validasque, et efficaces fore, et esse; si quoque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios, delegatos, quaevis licet collegialia tribuuntur thesaurarium generalem, cameram Nostrae clericos, causarum sacri Nostri palatii auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, aut apostolicas Sedis uuncios, et quaecumque eorundem congregationem apostolicam auctoritate super his quodcumque deputandis, seu per quocumque alium iudicem speciali nota dignum; aublata eis, et ipsorum cuilibet aliter iudicandi, definiendi, aut interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, defini, et interpretari perpetuis futuris temporibus debent, ac irritum, et inane ex nunc quidquid secus super his, et contra formam, ac dispositionem praesentis paginae Nostri motus proprii simpliciter etiam Nostra subscriptione valiturae a quopiam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, apostolica auctoritate decernimus, statuimus, et declaramus.

§. 22. Non obstantibus ejusdem, quatenus opus sit, cancellariae Nostrae regula de jure quaesito non tollendo, nec supradictis Clementis VIII., et Clementis XIV. praedecessorum,

Delegatus
contrarius.

aliisque super universitate, et super privilegiis quocumque ex capite, et titulo etiam oneroso stricto sumpto, et exemptionibus dictae Nostrae civitatis, districti, ac ducatus tributis, in partibus tamen contra praemissa quomodolibet disponentibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ejusdemque universitatis studiorum, nec non civitatis, districtus, et ducatus praedicti, quatenus opus sit etiam juramento, confirmatione apostolica specifica, vel quavis firmitate alias roboratis, statutis, provisionibus, ordinationibus, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, et formis cum quibusvis clausulis, et decretis etiam motu similibi, et concistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis, atque in futurum concedendis, approbendis, et innovandis: quibus omnibus, et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem pro clausulas generales idem importantes, mentio habenda, aut aliqua alia exequi forma servanda esset, tenores hujusmodi eisdem praesentibus pro expressis, perinde ac si in eis de verbo ad verbum inserti forent, habendis, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat motu, et potestate plenitudine paribus, specialiter, et expresse derogamus, et derogatum esse volumus, et mandamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 23. Volumus insuper, eademque auctoritate mandamus, ipsas praesentes, seu earum transcripta in locis solitis dictae Nostrae civitatis Ferrariae, et ad valvas palatii universitatis, atque in aliis epidis, et castris districtus, et ducatus eorumdem, ut moris est, publicari, et affigi; sicque publicatas, et affixas, omnes, et singulos, quos concernunt, seu concernent in futurum perinde accipere et arctare, ac si unicuique illerum personaliter intimatae, et notificatae fuissent: utque praesentium transcriptis, seu exemplis impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae alicujus in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eodem prorsus fides tam in iudicio, quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae ex palatio Nostro apostolico Quirinali hae die XXIII octobris MDCLXXVII.

CLIX.

Erectio cathedralis Olomucensis in metropolitana ecclesia etiam Olomucensem cum assignatione ecclesiarum suffraganeorum.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Suprema dispositio, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, super eminenti apostolicae dignitatis specula meritis licet imparibus constituti, illiusque vices in terris gerentes qui gloriosus regnat in coelis, inter ceteras curas humeris Nostris incumbentes illam libenter amplectimur, per quam Nostrae provisionis ope cathedralis ecclesiae dignioribus titulis licet metropolitane ecclesiarum illustrantur, et condignis favoribus attolluntur. Cumque id statui et decori ecclesiarum maxime congruat, et pia personarum regia potestate fulgentium voto requirant, in his sollicitudinibus Nostrae partes favorabiliter interponimus ac opem et operam Nostrae impendimus efficaces, ut illae per Nostrae vigilantiae misericordiam votivis gratulentur eventibus, et felicia in spiritualibus suscipiant incrementa.

§. 2. Cum itaque sicut accepimus charissima in Christo filia Nostra Maria Theresia imperatrix vidua, ac Bohemiae, et Hungariae regina apostolica, uti Moraviae marchionissa inter ejus de orthodoxae religionis incremento praecipua studia pro ecclesiasticis quoque hierarchiae amplitudine, et decore sollicita catholicam ecclesiam Olomucensem Sedi apostolicae immediate subjectam, et quae ad praesens posteris solatio destituta existat, relicto cathedralitatis titulo ad altioris honoris gradum erectam cernere cupiens, Nobis precos porruerit quatenus ipsam catholicam ecclesiam Olomucensem Sedi apostolicae praedictae, ut praefortur immediate subjectam in archiepiscopalem metropolitana ecclesiam assignatis ei desuper, ut infra suffraganeis ecclesiis erigere dignesmur. Nos audito prius super hujusmodi petitione congregationis venerabilium fratrum Nostrorum, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, rebus consistorialibus prae-

Dat. die 3.
nov. 1777.
Apo. Sil.

Processum.

Ad supplicationem apostolicam Mariae Theresiae imperatricis decretum factum.

Publicatio,
et fides habenda transcriptis.

positae consilio, et voto, ac dilectorum filiorum modernarum capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae Olomucensis ad hoc expresse accedente consensu, tam piaae dictae Mariae Theresiae imperatricis, et reginae apostolicae desiderio aenueo valentes motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine dictam cathedralem ecclesiam Olomucensem, et in ea titulum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam cathedralitatis, quod illa, ex nunc deinceps perpetua futuris temporibus ecclesia cathedralis esse desinat, et de caetero uti talis denominari, inscibi, censi, et intelligi amplius nequeat, nec non dignitatem episcopalem apostolica auctoritate perpetuo anprimimus, et extinguimus.

Tenore
statuti, et
privilegio-
rum conce-
ssorum.

§. 3. Illuc sic suppressis, et extinctis dictam cathedralem ecclesiam per Nos, ut praefertur, suppressam, et extinctam de apostolica potestatis plenitudine pari in archiepiscopalem, et metropolititanam ecclesiam Olomucensem, et in ea Sedem, et dignitatem archiepiscopalem pro nos deinceps archiepiscopo Olomucensi, qui pallii, et crucis usum aliorum archiepiscoporum more habeat, cum suis capitulo, sigillo, arca, mensa, archiepiscopali, omnibusque aliis archiepiscopaliis insigniis, privilegiis, honoribus, et praerogativis archiepiscopis debitis, et concessis, nec non iuribus, jurisdictionibus, facultatibus, praerogativis, gratiis, favoribus, et indultis realibus, personalibus, et mixtis quibus aliae metropolititanae ecclesiae earumque respective praesules quomodolibet, non tamen titulo oneroso vel ex indulto, aut privilegio particulari utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt eadem apostolica auctoritate eidem perpetuo erigimus, et instituiamus, ac nominis, titule, et honore sedis archiepiscopalis et metropolititanae dictae apostolica auctoritate etiam perpetuo decoramus, nec non futurum et pro tempore existentem praefatae metropolititanae ecclesiae Olomucensis per Nos, ut praefertur, erectam, praesulem in archiepiscopum apostolica auctoritate praefata similiter perpetuo declaramus, atque, ut caetera singula prout metropolititanis in eorum civitatibus, diocesis, et provinciis a jure indultum existit, facere, exercere, administrare, et exequi possit dicta apostolica auctoritate pariter perpetuo concedimus, et indulgemus.

§. 4. Ac praeterea eidem metropolititanae ecclesiae Olomucensi per Nos, ut praefertur, erectae, nunc videlicet Brunenses nuncupandam in Moravia hujusmodi per Nos hodie sub certis modo et forma similiter erectam, et alteram ecclesias episcopales Oppaviensem in Sileria superiori suo tempore etiam per Nos erigendam, eorumque, et futuros pro tempore respective existentes episcopos pro ejusdem futuri archiepiscopi Olomucensis pro tempore suffraganeis, qui tamquam membra capiti, eidem futuri archiepiscopo Olomucensi jure metropolititane subeant; ita quod archiepiscopus Olomucensis pro tempore existens praedictis in Brunensi et Oppaviensi civitatibus, et diocesis jus metropolititane sibi vindicat, nec non Brunensis, et Oppaviensis ecclesiae praedictae eidem futuro pro tempore archiepiscopo Olomucensi ad omnia, et singula teneantur, et sint adstrictae, atque suffraganei suis metropolititanis ecclesiis, et illarum metropolititanis tenentur, et obligati sunt, et judicantur secundum canonicas sanctiones dictae apostolicae auctoritatis etiam perpetuo concedimus, et assignamus. Ac eidem futuro archiepiscopo Olomucensi praefatos suos suffraganeos consecrandi, ad provinciales synodos evocandi ac cum eis etiam publica negotia terminandi, et causas quarumcumque appellationum, sive querelas alias ad eum tamquam metropolititanum juxta decreta concilii Tridentini devolutas, ac alias juxta sacrorum canonum statuta spectantes agnoscendi, omniaque alia, et singula, quae de jure vel consuetudine, aut alias quoquo modo ad archiepiscopos, et archiepiscopale munus spectare, et pertinere solent, et debent gerendi, faciendi, et exercendi plenam, et liberam, ac omnimodam auctoritatem concedimus, et facultatem.

§. 5. Et insuper praedictos modernos, et pro tempore existentes capitulum et canonicos ipsius cathedralis ecclesiae, ut praefertur, suppressae, et extinctae in capitulum, et canonicos dictae metropolititanae ecclesiae Olomucensis per Nos, ut praefertur, erectae, salvis, firmiter, et illaesis remanentibus favore eorundem capituli, et canonicorum ut infra subrogandorum, tam jure canonico eligendi perpetuis futuris temporibus quoties eandem metropolititanam ecclesiam Olomucensem per Nos, ut praefertur, erectam quovis modo pastoris solatio destitui contingerit personam idoneam per

Assignamus
suffraganeis
rum.

Concessio
favore capituli
jura eligendi
et pro tempore
in vacationibus.

Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem praevia electionis huiusmodi etiam pro tempore faciendo confirmatione dictae metropolitanae ecclesiae Olomucensis per Nos, ut praefertur, erectae in archiepiscopum praeficiendum sicuti hactenus eidem capitulum et canonici ut infra subrogandi episcopum Olomucensem eligere consueverunt, quam omoibus aliis iuribus, privilegiis, redditibus, ac caeteris quibuscumque, quibus hactenus ipsi capitulum, et canonici, ut infra subrogandi gravissimi sunt, perinde ac si status cathedralitatis huiusmodi minime immutatus foret, eadem apostolica auctoritate itidem perpetuo substituimus et subrogamus.

Conclusio-
hinc.

§. 6. Decernentes praesentes semper, et perpetuo validas, efficaces esse, et fore, suasque integras, et plenarios effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos uane spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo nunquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis iuridica, et legitima, etiam ex eo quod causae propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint de subreptione, vel obreptione, aut nullitate, vel invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quopiam alio quantumvis magno substantiali, inexcogitato, inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem, et expressionem requirente defectu, seu etiam ex eo, quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de iure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis iusta, rationabili, legitima, iuridica, pia, privilegiata, etiam tali, quao ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alia probari posset notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam, et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomo-

do libet motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio, et impetrato, vel emanato quempiam uti, seu se iurare in iudicio, vel extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibuscumque similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas aut cancellariae apostolicae regulas quomodocumque, etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Romanorum pontificum ad summum apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, et consistorialiter, ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque clausulis, et decretis, etiam si in eis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat aedita, et in posterum addenda comprehendit, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegras foro, et esse. Sicque, et non alias per quoscumque iudices ordinariorum, vel delegatos quoscumque auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praeceminentia fulgentes sublata eis, et eorum cuilibet aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definiri debere; irritum quoque, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus quibuscumque etiam in synodibus, provincialibus, generalibus, universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaeque cathedralis ecclesiae, ut praefertur, suppressae, et extinctae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicatis, et literis apostolicis quibuscumque tenoribus, et formis, nec non cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficaci-

Derogatio
contraria-
tione.

ribus efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, sicut quævis alia expressio habenda, seu quælibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent eiusdem præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes illis etiam in suo robore permansuris latissimo, et plenissimo ad præmissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, hanc serio derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum licent hanc paginam Nostræ suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, derogationis, declarationis, concessionis, indulti, assignationis, facultatis, concessionis, substitutionis, subrogationis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo septuagesimo septimo nonis novembris pontificatus Nostri anno tertio.

Dat. die 17.
nov. 1777.
Año 11.

CLX.

Præscribitur modus, et forma in mantenimento, et gubernio hospitalis expositorum civitatis Faventinae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

*P*ater coelestis, qui immensam misericordiam suam sine ullo adiutorio explere potest, frequenter miserrorum languoribus per homines subvenit;

omniumque Dominus servis pietatis officia præstantibus ampliora pollicetur et præmia. Sane inter præcipua christianæ charitatis opera non immerito recensentur, quæ pueris expositis deferuntur, vix enim in lucem editi, ipsa horrentem natura, a genitoribus derelicti in necessario deficiunt, cum necessitates ipsas nequidem agnoscant. Hinc pia loca expositis huiusmodi excipiendis, alendis, et instituendis destinata apostolica Sedis benignitas providentiae suae auctoritate, et favore prosequitur, ut talibus pauperibus quoquomodo vel necessaria, vel utilia, vel etiam commoda valeant procurari. Humana autem sic ferunt quandoque consilia, ut quæ provida deliberationis alias constituta sunt, operæ præstium sit, opæ melioris futuras frugis, vel interdum mutare. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii præfidentes, seu depulati hospitalis sub titulo sanctæ Mariæ de Misericordia, seu potius Cassi di Dio nuncupati civitatis Nostræ Faventinae ad excipiendos pueros expositos ejusdem civitatis, et diocesis jam ab antiquo tempore erecti, quod hodierna ejusdem hospitalis conditio ex inopia, et angustia continuo ruit in deterius, et omnino deminatur ruinam. Expropter Nos dilecto filio magistro Valentino Mestrozzi congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalium civitatum, et terrarum status Nostri ecclesiastici Bono Regimini præpositorum secretario commissimus, ut relationem tam super statu economico hospitalis prædicti, quam super providentiis remediis ad illius utilitatem, mantentionem, ac subsistentiam necessario adhibendis acciperet, ac Nobis subinde referret. Accepit itaque et a moderno episcopo Faventino, et a præfidentibus, seu deputatis hospitalis huiusmodi opportunis relationibus idem magister Valentinus Nobis exposuit, quod ejusdem hospitalis miserrimus status eo decenerat, ut propter angustias, et inopiam ipsius conditio versa sit in deterius, et magis in dies labatur in pejus. Quamobrem Nos horum malorum gravitate commoti potissimum animum Nostrum, et curas ad illa averlenda intendere, ac pium ejusdem hospitalis institutum, ac gubernium providis sanctionibus ad publicum; et ipsorum expositorum utilitatem commovere decrevimus. Et quoniam ex ejusdem magistri Valentini relatione compertum habuimus ærummarum huiusmodi originem quatuor ex causis; non obstantis sollicitudine, ac studio præfidentium dicte piæ domus, emanans, nimirum ab aeris alieni copia cum foetore, quæ ipsa obruit; et cujus

Hospitalium
expositorum
prædictæ.

Status an-
tiquior
huiusmodi
hospitalis
Faventinae.

Causæ ejus
decadentis.

Et alienum
quo gravatur

tive situazioni, nonedimento a contemplazione delle spese, che a causa di tale permuta ad essi monaci occorreranno per trasporti, ed altri, sieno ai monaci medesimi gratuitamente somministrati per una sola volta in tutto, e per tutto sedici seicento de' danari, i quali verranno come sopra depositati provenienti dell' accennata annuisione a luoghi di monte.

Quinto. Nell'edificio con orto annesso, e chiesa ora spettinata ai monaci suddetti, e che come sopra acquisterà lo spedale de' progetti si facciano con detti danari depositati i comodi adattati all'uso dello spedale medesimo colla divisione delle camerate, ed infermerie, e con tale distribuzione, che escluda in avvepire il bisogno di ritenere i progetti fuori del luogo pio. E specialmente si provveda di officine, ed attrezzi opportuni per quei lavorieri, che si stimeranno d'introdurre, e rispettivamente ampliare per l'impiego de' progetti, locchè al loro profitto, ed all'utile del luogo pin dvrà tantovoi contribuire.

«Questi poi debbano essere detti favorieri, e con qual direzione, e sistema escarguiri resti commesso a monsignor vescovo unitamente ai quattro presidenti dello spedale il prescrivere con l'approvazione della sacra congregazione del Buon Governo, essendosi intanto sentito con piacere, e soddisfazione, che nel medesimo luogo pio sia già avviata l'arte di ben filare il cotone, il lino, e la canapa, e particolarmente il primo, e possa con facilità perfezionarsi ancora l'arte di tessere».

Sieno per conto del luogo pio tutti i lavori, che vi si faranno, ma gl' individui sieno eccitati a vieppio diligentemente eseguirli, facendosi godere ai diligenti sull' utile ritratto dai loro rispettivi lavori qualche premio, di cui dovrà dettagliarsi la quantità, e l' uso nel sistema da fissarsi, ed approvarsi come di sopra.

Sesto. Sia assoluto il detto spedale da ogni obbligo di restituire alla comunità di Faenza le imprestanze, che ha finora dalla medesima perente in vigore di ordini dati nell'anno 1773, con lettera di segreteria di stato, ed all'incontro sia esente, e libera la comunità da ulteriori somministrazioni di tali imprestanze.

Settimo. Sebbene si sia riconosciuto per ben inteso, e lodevole il presente regolamento di detto ospedale, e si sia altresì rilevata non solo la vigilanza, e zelo, con cui monsignor vesco-

vo s' interessa per il bene spirituale, e temporale di esso luogo pio, ma anche l' attenzione, e diligente assistenza, che vi si presta, non senza loro incomodo, ma con altrettanto loro merito dai presidenti *pro tempore*, nondimeno per vieppiù assicurare gl' interessanti oggetti della buona educazione, ed estradamento de' progetti, e di un ben regolato ed economico governo del luogo pio, quanto allo spirituale resti raccomandato a monsignor vescovo, che i sacerdoti da destinarsi per le confessioni, e per le cristiane istruzioni de' progetti dell' anno, e dell' altro sesso siano provetti, di sperimentata probità, ed esemplarità, e forniti della necessaria dottrina, e prudenza.

Quanto più al temporale, dei quattro presidenti, che per il corrente triennio esercitano due, a non uno come si è praticato, debbano rimanere nel susseguente triennio, e così praticare in appresso, onde in ogni triennio due soli nuovi presidenti debbano eleggersi nelle forme consuete, affinché quanto minore sia la variazione di quelli, che presiedono, tanto più costante sia l'osservanza; e pratica delle massime, sistema, e regole, che si saranno fissate.

Il vestiario de' progetti si maschj, che femmine venga interamente somministrato dal luogo pio anche rispetto alla biancheria, e questo vestiario sia non solo modesto, ma anche uniforme nella qualità, colori, e forma, specialmente per le femmine, e non sia in arbitrio di qualsiasi degl' individui l'alterar, variar, o aggiungerci cosa alcuna.

Si procuri d'impiegare anche tutti i maschi nei lavori del luogo pio, ma quando alcuno di essi fosse di talento, o costituzione non adatta a simili esercizj, onde fosse uopo di farlo ammaestrare in arte diversa fuori del luogo pio, si debba sempre invigilare sulla di lui condotta, e profitto, e non abbia egli a pretorre le funzioni e leggi comuni agli altri; e siccome godrà al pari degli altri del vitto, vestito, e ricovero del luogo pio, così del medesimo luogo pio debba essere qualunque di lui guadagno, riservato il premio di sopra accennato.

Qualunque de' maschi non possa essere espulso dal luogo pio, se non avrà compiuti gli anni venti, affinchè tantopiù si abbia la morale fermezza, che nell'uscire sia non solo bene istruita ne' doveri del cristiano, e dell'uo-

Nova methodus
deus praefi-
cienda.

Quoted elsewhere
as a source of
information
on the
subject.

Q: What are the
pros and cons of
this system?

Quoted earnings
divided by
book value

Quoted temperature from weather station at airport = 10.0°C

mo oneroso, ma anche in questi bene incamminato, e stabilito.

Oltreo Fissato un tal sistema con le accennate riforme, quanto all'economico, fatto ogui anno secondo il solito il sindacato, e questo approvato da monsignor vescovo, venga prontamente trasmesso alla sagra congregazione del Buono Governo con lo stato attivo, e passivo, e contro di entrata, ed uscita di esso spedale.

Nono. Finalmente a detta sagra congregazione del Buono Governo appartenga il decidere, e provvedere sopra di ogni causa, emergente, incidente, e dipendente in qualunque modo riguardante l'amministrazione, e governo economico dell'accennato spedale, e il dichiarare, e definire ogni difficoltà, e dubbiezza, che possa per insorgere nell'esecuzione delle sovraespresso providenze, o di qualsivisia di loro, anche con-impetrando, occorrendo, l'oracolo pontificio.

—*Quae quidem omnia, cum in audientia diei 15. augusti proxime praeteritis ad relationem ejusdem magistri Vatelini jam approbata; et confirmata a Nobis fuerint, quibuscunque in contrarium etiam speciali mentione digna minime obstantibus, et denum firmitus substantant, et certentur. etiam, per has Nostros litteras communitur decretum: Nos igitur motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostri, deque apostolicis potestatis plenitudine praesentibus litteris, et in eis contentis, et expressa quaecunque auctoritate apostolica praesentibus litteris approbamus, et confirmamus, illisque iniolabilis apostolica firmitatis robur adjuicimus, omneque, et singulos tam juris, quam facti, de solemnissimum etiam substantantium, et qui forsam in eisdem intervererint, defectus, supplemus et sanamus, salva tamen semper in praemissis auctoritate dicte congregationis cardinalium. Derivantes ipsas praesentibus litteris, et in eis pariter contentis, et expressis quaecunque, etiam ex eo quod quicunque cujusvis status, gradus, ordinis, conditionis, praeceminentiae, vel dignitatis, seu alius specificae, et individuae mentione, et expressione dignis in praemissis quomodolibet ius, vel interitus habentes, seu habere quomodolibet praetendentes eisdem praemissis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, invitati, aut auditi fuerint, tamen eorum inductorum, vel privilegiorum vigore censetur, seu vocari, citari, invitari, et audiri deinceps, et pluries quousque debuerint,*

aut ex alia quacunque juridica, privilegiata, et rationabili, et etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, causa; occasione, colore, praetextu, titulo, etiam oneroso, et capite, etiam in corpore juris clauso, etiam mortis, et enormissimae, et totalis laesione ullo unquam tempore de subreptione, vel obreptione, aut nullitate vitio, seu intentionis Nostri, vel interitus habentium consensus, aliove quolibet etiam maximo, substantiati, etientabili, formali, aut inexpressibili defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, retractari, rescindi, in contrarium revocari, ad terminos juris reduci, seu adcerere illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliud quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intenter, vel impetrari, seu etiam motu scientia, et potestatis plenitudine paribus concessis quicquam in iudicium, vel extra illud uti, seu se iurare nullatenus possit: sed eandem praesentibus litteras, et in eis contenta quaecunque semper firma, valida, et effectiva existere, ac fore, adeoque plenaria, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quae optat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective iniolabiliter obediri: si quis, et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, aliquam causarum palatii apostolici auditors, ac Sanctas Romanas Ecclesias praedictas ordinate, etiam de latere legatos in quacunque causa, et instantia, sublati eis, et eorum eundem quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiere debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quovis auctoritate scienter, et ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus, quatenus opus sit, quoruncunque testatorum etiam ultimas voluntates, quae quoad eandem praemissis sufficiunt, et expresse commutamus, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictas civitates, ac universitates, et locorum piorum praedictorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis, Quibus omnibus, et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expressis

Sindacato
amministrato
qualiter de
no illi e
prograt.
Bona Regi
mentum trans
mutando.

Ipsa
compositio
no iuridica
et in iudic
talis

Sacrosanctum
sanctorum,
et declaratio
no prohi
ctas confir
mari, et ex
ram alter
viam in
iungit.

Omnis de
cora auct.

Cum clausu
la subita.

Et deinde
irritum.

Nec non
divulgatione
no amplius
ma.

*derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.
Datum Romæ apud sanctam Mariam Majoram
sub annulo piscatoris die XVII. novembris 1777.
pontificatus Nostri anno tertio.*

*Dat. die 27.
m. c. 1777
Anno III.*

CLXI.

Concessio indulgentiæ plenariæ consequendæ
ab eis, qui die XI. mensis februarii visita-
verint ecclesias ordinis servorum B. M. Vir-
ginis.

Pius Papa VI.

Universis Christianis fidelibus presentes
litteras inspecturis.

Salutem, et Apostolicam benedictionem.

*Tunc con-
cessimus et
operum pro-
strandum
pro com-
pensando in-
dulgentiæ.*

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et
animarum salutem coelestibus Ecclesiæ tho-
sauris pia charitate intenti; omnibus utriusque
sexus Christianis fidelibus, vero poenitentibus, et
confessis, ac sacra communione refectis, qui
aliquam ex ecclesiis tam fratrum ordinis ser-
vorum B. M. Virginis, quam monialium dicti or-
dinis ubicumque existentibus die undecima
mensis februarii a primis vespers, usque ad
occasum solis diei huiusmodi singulis annis de-
voto visitaverint, et ibi pro christianorum
principum concordia, hæresum extirpatione,
ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad
Deum preces effuderint, plenariam omnium
peccatorum suorum indulgentiam, et remis-
sionem misericorditer in Domino concedimus.
Præsentibus ad septennium tantum valentibus.

*Psychicis
recipiendi a
liquid etiam
quædam da-
tæ, et fides
habetenda
statuuntur.*

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetra-
tione, præsentatione, admissione, seu publi-
catione præsentium aliquid, vel minimom de-
betur, aut sponte oblatum recipiatur, præsentibus
nullæ sint; utque præsentium litterarum trans-
scriptis, seu exemplis etiam impressis manu
alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo
personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ
munitis, eidem prorsus fides adhibeatur, quæ
adhibetur ipsis præsentibus si fortis exhibi-
tæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud s. Pe-
trum sub annulo piscatoris die XXVII. novi-
bris MDCLXXVII. pontificatus Nostri anno
tertio.

CLXII.

*Dot. die 29.
nov. 1777.
Anno III.*

Reformatio capituli statutorum confraternita-
tis fabrorum lignariorum civitatis Firmanæ
quoad electionem officialium dictæ confrat-
ternitatis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Pro injuncto infirmitati Nostræ sacro-
sociali apostolatus munere ad supremam totius
catholicæ Ecclesiæ procuracionem advigila-
tes maximis sollicitudinibus licet assidue ur-
gemur, eas quoque vehementer curare non omi-
timus, quæ cujuslibet peculiaris Ecclesiæ sa-
luti, ac utilitati in Domino expedire intelli-
gimus, quæque a Injuncto incursibus eas tutari,
vel ab infectis pascuis Dominicum gregem
aëlubriter arcere valeant.

Præsentibus.

§. 2. Cum itaque pro parte dilectorum fi-
liorum fabrorum lignariorum confraternitatis
sub titulo, seu invocatione sancti Josephi
metropolitana ecclesia Firmanæ canonice, ut
asseritur, ab anno naque MDLXXXVI. erectæ
expositum fuerit, inter suas confraternitatis
statuta ordinaria, et apostolicæ auctoritate a so-
licitate recordationis Clementis pp. XII. præde-
cessore Nostro per litteras in forma Brevis com-
munis hoc legi capitulum tenoris, qui sequi-
tur, videlicet.

*Expositio
præsentibus
reformatæ.*

Della elezione del nuovo priore, e consiglieri.

CAP. III.

§. 3. L' elezione del padre priore e de' con-
siglieri si farà, in questo modo, che siegue,
cioè, che oggì seconda domenica di febraro
debbono radunarsi col priore, o con quello,
che sarà in suo luogo nel nostro solito oratorio
tutti i fratelli, o la maggior parte di essi, o al-
meno ventiquattro di loro, e chiamati due rel-
ligiosi, o cappellani dal provveditore, leggasi
dal cancelliere il presente capitolo, con li due
decreti emanati l' uno dal fu monsign. arcive-
scovo Gianotto Gualterio, e l' altro dall' emi-
nentissimo Cenci, cofermati dal presente il-
lustrissimo, e reverendissimo arcivescovo, e
manifestati poi quelli, a quali è vietato l' ave-
re officio, secondo, che si dirà al suo capitolo,

*Tunc capi-
tuli inveni-
ti statu-
confraterni-
tatis, et no-
mine
reformatæ.*

affinchè si ponga in esecuzione qual tanto, rhe si deve. Fatto questo, mandansi li medesimi poi in luogo destinato, e dicansi le preci, e le orazioni solite dal p. priore, esortando li fratelli a far buona elezione di officiali di tali qualità, per le quali possano, e debbano meritamente esser capi, e guide di tutti gli altri: fatto ciò il p. priore prima, li due consiglieri poi, e gli altri officiali di mano in mano, e finalmente tutt' gli altri fratelli ad uno ad uno a dare i loro voti in persona di chi secondo la loro coscienza giudicheranno esser più degno, o più abile a tale ufficio, e quello, che alla fine avrà più voti, s' intenda esser legittimamente eletto per un anno prossimo avvenire. E se per avventura si trovassero alcuni eguali i voti, riducasi l' elezione alla sorte in questo modo. Scrivansi segretamente in polizette li nomi di quelli, che sono pari voti, e pongansi dette polizze in vaso, o cappello, di poi il priore ne cavi fuori una, e quello, a cui verrà la sorte, s' intenda essere eletto al priorato. Manifestato il nuovo priore da' medesimi religiosi, quali dovranno abbruciare il foglio de' voti in esso descritti, affinchè non si possa avere alcuna notizia di chi ne abbia più avuti, si abbino a creare li due consiglieri tutti nel medesimo modo, che si è detto del priore con questa distinzione però, che il priore col secondo consigliere sia sempre un falgname, ed il primo consigliere col preceditore uno di campagna, il che fatto, cantansi da' maestri de' novizj li Ter Deum Laudamus, e l' orazione Deus qui corda fidelium etc. dal priore: e poi ciascun fratello se ne vada a far riverenza al nuovo priore in segno dell' obbedienza, che da tutti gli al deve.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio sub-jungebat, confratres extra coelum confratrum fabrorum lignariorum adscitis aegre ferant hujus capitali dispositionem, illiusque observantiam summopere declinare studeant, et hinc discordias, ac dissensiones inter ipsos, et fabros lignarios, unde eos uberes bonorum operum fructus, quorum intuitu hujusmodi laicorum confraternitates in Ecclesia Dei pio, sanctique ferant instituta, haud sperari possint; hinc praefati exponentes pacis, et charitatis cultores, cum patvae rei concordia crescant, discordia maxime dilabantur, humiliter supplicari Nobis fecerunt, ut hujusmodi contentionum, sussurationum, detractionum, et seditionum rixasias, quam inimicus homo

superseminare lentaverat, opportune auctoritate Nostra priusquam subleascit, in semine elidatur:

§. 5. Nos igitur piis eorandem confratrum fabrorum lignariorum precibus hac in re, quantum in Domino credimus, favorabiliter aonere volentes, et eorum singularem personam a quibuscumque excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, statuta hujus confraternitatis, quoad electionem officialium sic reformare intendimus: volumus, quippe, ut in electione officialium faciendo initio proximi anni prior, et secundus consiliarius et coetu confratrum fabrorum lignariorum eligatur; primi vero consilii officium alteri ex caeteris confratribus extra praefatum coelum cooptatis conferatur; in subsequenti autem anno primi consilii munus alter ex confratribus fabria lignariis exerceat; in priorem porro, et secundum consiliarium duo ex aliis memoratis confratribus adscitis deligantur, adeo, ut alterius vicibus, ac annis ad hujus reformationis tramitem in posterum, et perpetuum haec officia conferantur, easque propter auctoritatem apostolicam, tenore praesentium praefata statuta in ea demum parte, quae ad electionem officialium spectat, quaeque deinceps fuit inserta, emendamus, ac reformamus; volentes propterea quacumque electionem, quae adversus praesentem statutorum reformationem facere in posterum praesumeretur, nullam, invalidam, ac irritam reputari, ac pro nulla, invalida, et irrita haberi.

§. 6. Decernentes eisdem praesentes literas semper firmas validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; necne in praemissis per quocumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus asper his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus, praefatum statu-

T. non refertur
in ordine de
cri. las.

Imperialis
reformationis
ad ipsos capi-
tali.

Consilio ve-
nito, et de-
cretum scri-
bitur.

Paragis
conferetur.

torum confirmatione a felici recordationis Clemente pp. XII. per litteras in forma Brevis factis, rescripto alias a Nobis ad tempus concessis ad compendendam subacta dissidia, et aliis quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores presentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima nona novembris millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CLXIII

Indultum ut in perpetuum missa et officium beatae Mariae virginis septem dolorum sub ritu duplici secundae classis in Diocesi Mexicana recitari possit.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

Proemium. §. 1. Apostolice muneris, quod ineffabilis Dei bonitas humilitati, atque infirmitati Nostrae, committere dignata est, ratio est, ut beatae Mariae virginis praesertim, quae in tua peregrinationis tempore caeteras creaturas tot coelestibus gratis, ac favoribus longe praestitit, et nunc in coelis Nos homines peculiari modo protegit, ac fovet, quoque in acerbissima Christi domini passione fuit atrocibus doloribus perfixa; cultum, ac venerationem in terra eo meliori modo, quo in Domino credimus ad omnipotentis Dei gloriam; fidelitumque edificationem, ac saltem promoveret studemus.

§. 2. Cum itaque capitulum ecclesiae metropolitanae, et clerici civitatis, et diocesis Mexicanae in Indis Nobis exponi fecerint, petitionem, et missam beatae Mariae virginis sub invocatione septem dolorum, quod ab ipsis usque adhuc sub ritu duplici majoris feriae sextae post dominicam Passionis recitatum, et respective celebrata fuit sub ritu duplici secundae classis celebrari, ac recitari posse plurimum desiderare.

§. 3. Nos piis ejusdem capituli, ac cleri votis hac in re, quantum cum Domino credimus, favorabiliter anuere volentes, atque eorum exponentium singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, ut in posterum in civitate, ac tota dioecesi Mexicana feria vi. post dominicam Passionis officium sub ritu duplici secundae classis recitari, ac missam celebrari libere, et licite possint, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium concedimus et indulgemus.

§. 4. Non obstantibus decretis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dicti cleri etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem, ut eundem litterarum transumptis etiam impressis manu officij notarii publici subscriptis eodem prioris fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum die 29. novembris 1777 pontificatus Nostri anno tertio.

Tenor presentium.

Consecratio tenor.

Derogatio contrariis.

Fideliter de transumptis.

Die die 8.
Jan. 1777.
Anno III.

CLXIV.

Confirmatio erectionis venerabilis congregationis piarum operariorum beatæ Immaculatae Conceptionis in civitate Asculi in Piceno, cum gratiarum, et privilegiorum concessione.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Provinciam.

§. 1. Ex quo divina majestas ad pastoralis officii fastidium Nos quamquam immeritis evexit, quantum in Nobis fuit, superno auxilio freti, conati sumus, ut divinus cultus, et catholice fidei propagatio, et animarum salus opportuno remediis augeretur; et propterea ex nulla re majus solatium reportamus, quam cum nuntia Nobis optatissima afferantur, quod aliqui in vinea Domini cooperatores totis viribus adlaborent, ut Christifideles a primis usque ætate ad arctam salutis viam dirigantur, et ne ab huius sæculi illecebris divertantur, monasteria, scholas, aliosque loca pia erigendo, vel etiam propriis expensis dotando: quorum sanè sollicitudines intentis studiis omnique alacritate promovemus, favoribusque, et gratiis prosequimur opportunis, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Tunc primum procedimus.

§. 2. Cum itaque exponi Nobis auper fecerit venerabilis frater Franciscus Antonius Marcucci ab Immaculata Conceptione nuncupatus, episcopus Montisalti, et in alma urbe vicegerens, quod dudum et ab anno usque MDCCXLIV. fuerat ab ipso in civitate Nostra Asculi in Piceno erectum, atque institutum, propriisque sumptibus dotatum monasterium oblatarum sub titulo ac habitu Immaculatae Conceptionis beatæ Mariæ virginis, quæ pularum christiane aeductionis ac disciplinæ, aliisque similibus pietatis et charitatis operibus jugiter vacasset, idque per triginta et tres solidos annos, non sine notabili piarum animarum spirituali consolatione, divinique cultus augmentum præstiterint et de præsentis quoque præstent; Nobisque propterea humiliter supplicari fecerit, ut memoratis oblatis piarum operariorum titulum ac nomen in posterum concedere, eorumque congregationem confirmare, neque indulgentias, peccatorum remissiones tam personales, tam reales, ac loca-

les, cæteraque indulta alias a summis pontificibus prædecessoribus Nostris monialibus Conceptionistis, et sororibus seraphici ordinis sancti Francisci de Assisio nuncupatis, concessa indulgere dignaremur.

§. 3. Nos igitur ejusdem Francisci Antonii exponentis precibus, ut ad pia et religiosa opera hujusmodi exercenda præfatis oblatas juxta earumdem institutum promptiores reddantur, ac fructus bonorum operum, quos uberes usque adhuc protulerunt, eosdem uberes etiam in diem afferant, quantum hac in re in Domino possumus, specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibuscumque suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet inodatus existat, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolute, et absolutum fore consentiens, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, prædictis oblatis ut supra erectis, titulum ac nuncupationem piarum operariorum concedimus, adeo ut in posterum hoc titulo in omnibus instrumentis, cæterisque actibus tam publicis tam privatis uti ac frui libere possint ac valeant, decernimus ac decernamus; earumdem itidem congregationem, erectionem, ac institutionem approbamus et confirmamus, illisque perpetuas et invariabiles apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes et singulos tam juris, quam facti defectus, sicut desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Indulgentiis pariter et peccatorum remissiones tam personales, et reales, quam locales, atiam plenarias, aliasque spirituales gratias, ac cætera indulta monialibus Conceptionistis, vel sororibus seraphici ordinis sancti Francisci de Assisio nuncupatis, hæcenus per summos pontifices prædecessores Nostros, seu per illos ipsos concessas, etiam specificas ac individuas mentione, et expressione dignas, et quibus eadem moniales Conceptionistæ, et sorores seraphici ordinis sancti Francisci, ex prædecessorum Nostrorum indulto de præsentibus utantur, fruantur, potuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, ac gaudere possunt, pari modo uti, frui potiri, ac gaudere libere ac licite possint ac valeant in omnibus et per omnia, perinde ac si indulta, gratiæ, indulgentiæ hujusmodi ipsis piis operariis, seu oblatis præfatis specialiter concessas reperiantur,

Tunc rursus
instituitur,
et concessio-
nes indulgentiarum.

apostolica pariter auctoritate tenere praesentium concedimus et impertimar.

§. 4. Volumus tamen et perpetuo decernimus ac declaramus, quod memoratae piae operariae nuae, et eo posterum subjectae remaneant omnimodae jurisdictioni episcopi Aseulan per tempore existentis, necnon praesidentis ab eo approbandi, quibus illarum regimen tam spirituale, quam temporale, ac administrationem similiter perpetuo concredimus.

§. 5. Volentes tamen ac declarantes, ut in memoratam Franciscum Antonium episcopum, illarum fundatorem, ob maximam illius solitudinem ac studium in Christifidelium salutem cooperandam, Nostrae et apostolicae benignitatis, et munificentiae significationes conferamus, quod ipse, qui in praesenti, sicut illarum praeses, eas regit et gubernat, in posterum, et usque dum vivat eas tam spiritualiter quam temporaliter libere ac licite possit ac valeat, independentem omnino ab episcopi Aseulani jurisdictione; a qua ad hunc effectum, et usque dum praedictus Franciscus Antonius vivat, eximimus ac liberamus.

§. 6. Imo cum ex longa ac diuturna triginta trium annorum experientia compertum sit, nonnullas ex statutis regulis, ordinationibus ac institutis reformatione indigere, eidem Franciscum Antonio, ut eas mutare, alicrare, moderari, prout in Domino censebitur, libere ac licite possit ac valeat, committimus et indulgemus.

§. 7. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

§. 8. Sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus Nostrae, ac cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, aliisque quibuscumque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et conventionibus, privilegiis quoque, indultis, et li-

teris apostolicis in contrarium praemissarum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die sexta decembris millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, pontificatus Nostri anno tertio.

CLXV.

Dat. die 12.
dec. 1777.
Anno III.

Confirmatio indulti camerario fabricae tribuli ven. ecclesiae cathedralis Urbevetae cooperiendi scamnum panno viridi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Romanus pontifex altissimi regum regis, et dominatum Domini in terris vicisgorens inter gravissimas sui apostolatus curas, quibus assidue premittit, hanc quoque solitudinem peculiari studio suscipere consuevit, ut ii, qui devotione, ac fide erga sanctam Sedem maxime commendabiles dignoscuntur, honoribus, et praecipue suis, et Sedis apostolicae beniginitate decorentur, praesertim cum hi Sanctae Romanae Ecclesiae domino temporali subditi sint, quo beneficio devincti, et in eadem devotione, ac fide erga ipsam Sedem apostolicam sincere persistant, et eorum exempla alii ad similia praemia promerenda imitantes.

§. 2. Hinc cum Nobis pro parte dilectorum filiorum nobilium civitatis Nostrae Urbevetae expositum fuerit, alias a felicis recordationis Benedicto XIV. praedecessore Nostro supplicationibus consalatorio, et conservatorio dictae civitatis per literas in forma Brevis expeditas xxix. julii 1750 ad consulendum honorificentiae officii, ac decori camerarii fabricae cathedralis ecclesiae Urbevetae fuisse perpetuo statutum, ac ordinatum, quod deinceps pro tempore existens camerarius in quibusvis publicis functionibus in ecclesia cathedrali praedicta pro tempore habendus, quibus

Proposuit.
Favente potestatem.

ditreti itidem filii magistratus civitatis praefatae interesse solent, locum subius scamnum, quo magistratus huiusmodi in dictam ecclesiam gaudet, ac sedem vulgo, ut dicitur, *camerata*, ac scabellum, vulgo *inginocchiatojo*, ac stratum vulgo *suppedans* semper habere, illis quoque libere, et licite uti, et potiri, ac gaudere possit, et valeat. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, praefatum scamnum nullo panno esset coopertum, unde vix, ac pene vix quidem a certis communibus scamnis socioeretur, hinc praedicti exponentes novas preces obtulerunt recolendae memoriae Clementi XIV. itidem praedecessori Nostro per concessionem indulti, ad hoc, ut praefatum genuflexorium camerario fabricae concessum panno viridi decenter cooperiatur, idemque camerarius post magistratum immediate per ministrum superpelliceo indutum thurificetur nuncio ducto, et denique in missa solemni per ejusmodi ministrum delatur pax cum instrumento ab ipso osculando.

Privilegium
nobilitatis
Clementis
XIV.

§. 3. Ipse vero Clemens praedecessor Noster huiusmodi supplici libello cum consilio venerabilium fratrum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacrorum rituum negotiorum deputatorum benigne indulerit; Nobis propterea praefati nobiles exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut eodem praefatas litteras Benedicti XIV. praedecessoris Nostri in forma Brevis expeditas, et memoratum Clementis XIV. itidem praedecessoris Nostri decretum, ut firmius subsistant auctoritate Nostra apostolica confirmare; sed etiam duo pulvinaria panno viridi colore cooperta supra praefatum genuflexorium alias camerario concessum imponenda concedere, ac indulgere dignaremur.

Confirmatio,
et ampliatio
ejusdem privilegii.

§. 4. Nos igitur eorundem exponentium in Nos, et sanctam Sedem fidei, ac devotionis merita, paternae dirigentes considerationis intuitum, ac ipsos hac in re quantum cum Domino possumus, specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, et supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, praefatas litteras recolendae memoriae Benedicti XIV. praedecessoris Nostri in forma Brevis ex-

peditas in ea parte, quae usum scamni, scabelli, ac strati supplicationibus impartitur, et reo, mem. Clementis XIV. itidem praedecessoris Nostri rescriptum apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, et quatenus opus sit, auctoritate, et tenore praedictis denuo concedimus; Insuper prae oculis etiam habentes honorificentiam, qua decet decorari praefatum camerarium, qui nulla utilitate memoratum officium exerceat, in retributionem maximi laboris, quam in administrationem fabricae ecclesiae cathedralis Urbevetanae impendere tenetur, eidem moderno camerario, et omnibus deinceps existentibus, quod in futuris temporibus, et in quibusvis publicis functionibus in ecclesia cathedrali habendis, praefatis pulvinariis panno viridi coopertis licite, ac libere uti, et potiri, ac gaudere possit, et valeat auctoritate, et tenore praesentis indulgemus, ac impertimur.

§. 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et nobiscum, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sique in praemis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clementis
Benedicti, et
decretum
litterarum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac cathedralis Ecclesiae, illiusque almae civitatis, magistratus, et aliorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac lealiter clausulis, irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad praemissorum effectum

Derogatio
constituti-
onum.

haec vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die xii decem. MDCLXXXVII. pontificatus Nostri anno tertio.

CLXVI.

Erectio ecclesiae Nanceyensis

Pius episcopus servus servorum Dei

Ad perpetuum rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Ad universam agri Domnici coram et inspectionem ubi primum faimus ex divinae bonitatis consilio, nulloque Nobis assistentis meritorum suffragio vocati, nedum Nos plane ad hoc constitutos esse intelleximus, ut juxta verbum propheticum prava germina evellere, ac noxia quaecumque curaremus destruere, ut fructuosa plantaremus, atque aedificaremus utilia, sed vicissim agnovimus vigilis esse, et industri agricolae studium praecipuum, ut ubi intemperiti partem aliorum ipsius agri bonis undique florentem arboribus, et plantis illis satagat coloniam instruere, et novum praeficere cultorem, et circa eam duplicatis operariorum labores, et industria nullum in posterum, quod mereatur succidi germen apparent, sed herbis ita salubribus virescere videatur, ut dulcia pabula fiant, quae gregem eo advenientem valeant saginare; ac denique repente Domino cujusque villicationis rationem, et Nos de Injuncto Nobis munere gaudeamus, et de traditis quisque sibi talentis relatis fructus uberius ei possit exhibere.

Christianissimus rex et rectorum maderi et regis, civitatis Nanceyensis decessit praevidentia, et magnanimitate.

§. 2. Cum itaque ex insinuatione Nobis a carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum, et Navarrae rege Christianissimo per suas literas super facta accepimus satis insigne nomine suo oppidum civitas nuncupatum Nanceyense Tolensis diocesis in ducatu Lotharingiae consistens, et ducatus ipsius caput, et princeps arce munitum, muroque circumdatum, publicis, privatisque aedificiis, ac satis pulchrisque semitis exornatum, nec non populi frequentia celebre, utpote triginta milium circiter habitatorum numero referunt, inter quos centum presbyteri fere numerantur ob sima amplitudinem, aeris, et soli amoenitatem humanarum rerum ubertatem, ac praeci-

pue pro eo quod in eodem oppido totos residet universi ducatus hujusmodi nobilium familiarum complexus, nec non ejusdem nominis parlamentum, seu suprema regalis curia, ac curia etiam praesidialis cum suo praeside, et mariscalcorum sedes, ac magistratus, seu jurisdictio aquarum et nemorum, et consularis iustitiae tribunal, ac militare gubernium, et insuper studiorum generalium, videlicet quatuor facultatibus constans theologiae scilicet, juris utriusque, ac medicinae, et artium universitas, ac praeter illam unum item medicinae, et alterum chirurgiae regalia respective nuncupata collegia, nec non unum pariter Misericordiae nuncupatum cum suis consilio, advocatis, et procuratoribus pro carceratorum defensione, eorumque causarum patrocinio, ac alternum respective officia, seu collegia administrationis pariter nuncupatum pro pauperum colonorum epidemico morbo affectorum cura, et solamine respective constituta existunt. Et praeter duodecim virorum, et decem mulierum diversorum respective ordinum conventus, et monasteria, ac septem parochiales ecclesias, quarum unaquaque Christiatis etiam nuncupatum domum pro administratione, et respective distributione elemosynarum in pauperes illarum respective parochianos faciendo annexam habet, ac tris xenodochia, pluresque laicorum canonice erectas confraternitates adest secularis et insignis collegiata primatialia nuncupata ecclesia sub invocatione Beatae Mariae Virginis apostolicae Sedi immediate subjecta, ac forma quidem elegans, amplaeque structurae, cum choro, organo, campanis, coemeterio, ac sacristia satis redditibus pro sacristani, et clericorum, nec non infrascriptorum, aliorumque famulorum, seu deservitorum stipendio dotata, sacrisque ad divina peragenda, et pontificalia etiam extecondenda suppellectilibus, vasis, et ornamentis copiose instructa, et in qua collegiata ecclesia de sanctissimae Crucis ligoo pars notabilis, pluresque sanctorum reliquiae, praesertim vero integrum corpus sancti Sigisberti, dum viveret in terris, Austrasiae regis, et Lotharingiae hujusmodi ducum, qui alias pro tempore fuerunt progenitoris, maxima sane magnificentia, et splendore asservantur.

§. 3. Ac cujus nobile, et insigne capitulum, primatice scilicet qui praetorium ad instar apostolica sibi auctoritate concessa indumenta do-

Exemplum capituli ecclesiae.

feri, ac ejusdem collegiatae ecclesiae caput existit, omnimodamque jurisdictionem super infrascriptis dignitatis, et canonica, aliisque praedictae collegiatae ecclesiae membris exercet, ac mensam habet separatam, et distinctam a capitulari mensa infrascripta, quique primatiam inibi principalem, cui satis decens pelatium pro commoda primatis hujusmodi habitatione, quae etiam pro uno praesule sufficiens foret, in dicto oppido reperitur annexum, ac decano, qui decanatum secundam, ac cantore, qui cantariam tertiam, ac scholastico, qui scholastriam quartam respective dignitates etiam inibi existentes, ad quas, dum illae pro tempore vacant, nominatio personarum idonearum Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti facienda ad praedictum Ludovicum regem vigore indulti eidem Ludovico regi apostolica auctoritate concessi semper, et omni tempore spectare dignoscitur, nec non viginti unum canonicis ex indulto apostolice auctoritatis violacei coloris, ac rochati cum suis manibus, nec non mozzettae ejusdem coloris usu gaudentibus, qui totidem canonicatus, totidemque praebendas, qui, et quae (exceptis quatuor ex ipsis canonicatibus, et praebendis, qui clericis, seu presbyteris graduatis affecti sunt) non nisi personis probatae generis nobilitate praestantibus conferri possunt, et ad quos canonicatus, et praebendae etiam dum illi, et illae pro tempore vacant, nominatio videlicet personarum etiam idonearum Nobis ipsidem, et Romano pontifici pro tempore existenti praedictam facienda in undecim cujuslibet anni mensibus ad eundem Ludovicum regem vigore similis indulti apostolici, eorum vero, et earum etiam dum illi, et illae pro tempore vacant in duodecimo; scilicet aprilis cujuslibet etiam anni mense, collatio, provisio, et quaevis alia dispositio ad pro tempore existentes primatem, ac capitulum, et canonicos dictae collegiatae ecclesiae respective spectat, et pertinet, etiam respective obtinent, componitur. Ac ejus capitularis mensa satis superque praevolutis est fundata, ac praeter capitulares hujusmodi in ipsa collegiata ecclesia tres honorarii canonicatus, et plures semipraebendae, ac duae subcantoriae, et octo vicariae perpetuae: tres quoque cappellaniae, ac unum insuper officium bibliothecarii nuncupatum personalem residentiam respective requirentes, et requirens, ac servitium christi, annexum etiam respective habentes, et habens,

ac quorum, et quorum, ac cujus respective etiam illi, et illae, ac illud dum pro tempore vacant collatio, provisio, et quaevis alia dispositio ad eosdem primatem et capitulum, ac canonicos pro tempore existentes ipsius collegiatae ecclesiae ex indulto praedicto similiter spectat, et pertinet, ac quarum subcantariorum, et vicariarum, nec non cappellaniarum hujusmodi, dictique officii respective possessorum pro tempore existentes ex praedicta capitulari mensa participant, ac inferiore nuncupatum clorum in ipsa collegiata ecclesia constitutorum, erecti quoque et instituti, ac erectae, et institutae, nec non erectam, et institutam respective etiam reperiuntur. Ac pro majori divinarum officiorum celebritate, et splendore nuncupatus, et nuncupata mensa organista, nec non sex chori nuncupati adolescentuli, pluresque musici cantores et symphonistae ex eisdem redditibus praedictae sacristiae mensuali sunt mancipati stipendio, ita idcirco celebre esse noscatur, ut inter illustres Franciae regni civitates jure merito recesserint, et tam oppidum ipsum, ut ad episcopalis civitatis honorem evebatur, quam dicta collegiata ecclesia, ut ad cathedralem et primatialis ecclesiae statum, ac dignitatem sublimetur respectiva dignum, et digna reputentur, proindeque idem Ludovicus rex pro ingeoita ejus pietate considerans quoque unius episcopatus erectionis in dicto oppido faciendae utilitatem jam alias, ut infra, probatam, in totum nimirum extensam ac per amplas Tullensis diocesis mille et sexcentum terras later et pagos complectentis jurisdictionis, cui unus tantum episcopus par esse nequit de suorum subditorum animarum salute, ac spirituali gubernio et regimine studiosus, atque sollicitus erectionem hujusmodi per Nos fieri, piissimis etiam inclytae semper memoriae ejus in dicto regno immediata praedecessoris et avi, quae, dum viveret, gerebat in corde votis haerendo vehementer desideret, suasque desuper in dictis literis Nobis, ut praeforitur, datis de hoc preces adjunxit.

§. 4. Nos igitur qui ejusdem oppidi, ac praedictae collegiatae ecclesiae tam insignibus prerogativis inspecta, atque attendentes quod usque ab auno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo septimo congregatio tunc existentium Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praeposita supplicante etiam tunc existente ejusdem Lotharingiae duce pro

Ussus ab
anno 1637
auctoritate
procurator
fuerat.

hujusmodi erectionis effectu, audita prius relatione eorum, quae deducta fuerant ex processu in partibus tunc desuper confecta, ac praemissis omnibus mature perpensis ad erectionem ipsam deveniendum fore censuit, prout in decreto ejusdem congregationis sub die prima februarii supradicti anni desuper edito plenius continetur, congruam esse censuimus novae sedis episcopalis in ipso oppido institutionem, eamque, ac omnia et singula per Nos, ut infra, disponenda catholicae fidei propagationi, Christifidelium aedificationi, et spiritali consolationi, divinae cultus incremento valde profutura esse confidimus, eximium ejusdem Ludovici regis zelum, et religiosa desideria hujusmodi plurimum in Domino commendantes, atque apostolicae Nostrae benignitatis ministerio prosequi volentes.

§. 5. Motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine dictam collegiatam ecclesiam, et in ea nomen, titulum, denominationem, naturam, et essentiam collegialitatis tantum, ita ut illa ex nunc collegiata esse desinat, ac de caetero uti talis amplius denominari, inscribi, censi, vel reputari non possit, nec non primatiam praedictam, quae ut pariter accepimus in titulum obtinetur ad praesens, ac cujus fructus, redditus, et proventus ad triginta tres florenos auri cum uno tertio alterius floreni similis in libris camerae apostolicae, ut etiam accepimus, taxati reperiuntur, illisque titulum collativum, ac etiam nomen, denominationem, naturam, et essentiam dignitatis collativae, ita quod illa etiam ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativa esse desinat, ac de caetero uti talis in titulum collativum quavis auctoritate conferri, nec impetrari, sed de illa quovis modo disponi amplius nequeat, et si illam ullo nunquam tempore conferri, seu impetrari, vel alias de illa quovis modo disponi contigerit, collationes, impetrationes, aliaeque dispositiones de illa pro tempore quomodolibet factae nullae, et invalidae, nullisque roboris vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuiquam jus, vel coloratum titulum possidendi tribuant de ipsius Ludovici regis, nec non dilectorum filiorum modernorum primatis, ac capituli, et canonicorum dictae collegiatae ecclesiae respective consensu apostolica auctoritate praedicta ex nunc perpetuo respective supprimimus, et extinguimus, illisque sic suppressis, et extin-

ctis praedictum oppidum in civitatem episcopalem Nanceyensem, ut prius nuncupandam cum omnibus juribus, honoribus, et praerogativis, quibus aliae civitates pontificali sede insignitae, et earum respectivo ciyes utuntur, fruantur, potiuntur, et gaudent, atque uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum; dictam vero collegiatam ecclesiam per Nos sic, ut praefertur, suppressam, et extinctam in cathedralem, et primatialeam etiam ut prius nuncupandam ecclesiam Nanceyensem archiepiscopo Trevirensi pro tempore existenti suffraganeam, eique metropolitico jure subjectam sub invocatione ejusdem beatae Mariae virginis etiam ut antea extitit, et in ea sedem, et dignitatem episcopalem, et primatialeam pro uno deinceps episcopo, et primale Nanceyensem etiam ut antea nuncupando, qui eidem ecclesiae, illiusque civitati Nanceyensi, ut praefertur, nuncupandis et dioecesi etiam Nanceyensi, ut infra assignandae praesit, abbates inferiores, prelatos, et alios ad synodum convocet, ac omnia et singula jura, officia, et munia episcopalia habeat, et exerceat, cum suis capitulo, sigillo, area, mensa episcopali, caeterisque cathedralibus, et pontificalibus insigniis, nec non juribus, jurisdictionibus, facultatibus, praeceminentiis, praerogativis, privilegiis, honoribus, gratiis, favoribus, et indultis, realibus, personalibus, et mixtis, quibus aliae cathedrales ecclesiae praesertim dicti regni Franciae, earumque praesules quomodolibet (non tamen titulo oneroso seu ex indulto, aut privilegio particulari) similiter utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, atque uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt in futurum ad omnipotentis Dei laudem, et gloriam, Deiparaeque virginis Mariae honorem, fideique catholicae exaltationem apostolica auctoritate praedicta lidem perpetuo erigimus, et instituimus. Deinde vero supradictum capitulum ejusdem collegiatae ecclesiae pro Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae in capitulo cathedralem, et primatiale Nanceyensem etiam ut antea nuncupandum, ita tamen ut ob retentionem denominatoris primatis, et primatialis hujusmodi nullum jus superioritatis, aut praeceminentiae supra caeteros episcopos caeteraque capitula cathedralium ecclesiarum praedicti ducatus Lotharingiae tam episcopum quam capitulum Nanceyensi praedictis acquisitum esse censatur.

Exhibet collatione coarctationis in cathedralium.

Commensatio
dignitatum
aliorumque
officiorum.

§. 6. Dictum vera decanatum, qui secunda in maiorem post pontificalem huiusmodi per Nos, ut praefertur, erectam, ac praedictam canteriam, quae tertia in secundam, ac scholasticum huiusmodi, quae quarta respectiva dignitates ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae hactenus, ut praefertur, existere in tertiam etiam respectiva dignitates, nec non eosdem viginti, et unum canonicatus, totidemque praebendas ipsius collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, eorumque, ac trium dignitatum huiusmodi, ut infra, subrogandam respectiva modernos, et pro tempore existentes personas in totidem canonicatus, et praebendas, ac respectiva dignitarios, et canonicos, parique modo eosdem tres canonicatus honorarios, et semipraebendas huiusmodi, ac praedictas duas subcantorias, dictasque octo vicarias perpetuas, et eandem tres cappellanas, dictumque officium bibliothecarii, eorumque pariter, ac eorum, et ejus respectiva possessorum nunc, et pro tempore existentes in totidem etiam canonicatus honorarios, et semipraebendas, nec non subcantorias, ac vicarias perpetuas, et cappellanas, ac in officium bibliothecarii, et respective in totidem canonicos honorarios et semipraebendatos, nec non subcantorios et vicarios perpetuos ac cappellanos et bibliothecarium dictae cathedralis et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae et institutae eodem apostolica auctoritate similiter perpetuo respectiva substituimus, et subrogamus, ac substitutas, et subrogatas, nec non substitutos, et subrogatos, ac substitutum et subrogatum esse, et fore, omnesque et singulos tam dignitates, et canonicatus, ac praebendas, quam canonicatus honorarios et semipraebendas, nec non subcantorios, et vicarias, ac cappellanas huiusmodi, dictumque officium bibliothecarii respective nunc obtinentes praedicti in illarum, et illorum et illius respectiva per eos hucusque habita possessione absque alia eis desuper respectiva facienda provisione, et in eadem fructuum, reddituum et proventuum, quos de praesenti respectiva percipiunt fructione libere, et licite remanere posse, ac debere salvis, firmis, et illis remanentibus favore eorumdem modernorum, et pro tempore existentium capituli, et canonicorum dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis sic erectae,

et institutae per Nos, ut praefertur, subrogatorum huiusmodi privilegiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praerogativis, insignis, praerogativis, honoribus, indulgentiis, aliisque gratiis quibuscumque tam spiritualibus, quae temporalibus et mixtis; praesortim vero correctivam jurisdictionem super eisdem dignitariis et canonicis ipsius cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae, illiusque absentis futuri episcopo, ac primale supradicto, sicuti hucusque absente primato ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae et extinctae jurisdictionem huiusmodi exerceverunt, ita etiam in posterum perpetuis futuris temporibus exercendi, ac statuta, ordinationes, et decreta pro regimine, et administratione fructuum, reddituum, proventuum, et bonorum dictae mensae capitularis, divinerumque officiorum celebratione, et ecclesiastica disciplina servanda, ac alias hactenus adita, quodlibet fuerit, cum approbatione tamen ipsius futuri episcopi, ac primatis Nanceyensis pro tempore existentis reformandi, seu de novo edendi, et concedendi, nec non causarum, seu processuum capitulum, et canonicos praedictos ac alia membra dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae respectivum appellatione a sententiis per ipsum futurum episcopum, et primatem Nanceyensem, seu illius vicarium in spiritualibus generalium pro tempore latis in secunda instantia de episcopali, et primatiali curia Nanceyensi ad dictam Sedem apostolicam, ut prius, immutato ferendi, et aliis respectiva iuribus eisdem capitulo et canonicis, aliisque membris praedictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae, subrogatis huiusmodi apostolica, vel alia quavis auctoritate hactenus quomodolibet concessis, ac etiam de jure, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet competentibus (dummodo tamen illa sint in usu, et revocata non sint, ac sacris canonibus, et constitutionibus apostolicis non repugnent) in omnibus, et per omnia perinde, ac si status collegialitatis huiusmodi minime immutatus foret eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque decernimus, et declaramus: admittentes praeterea favore dictorum capituli, et canonicorum tunc et pro tempore existentium praedictae cathedralis, et pri-

matialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae, quod ipse futurus episcopus, et primas Nanceyensis tam primo instituendus, quam pro tempore existens jurisdictionem episcopalem super dicta civitate Nanceyensi, et infrascripta sibi, ut praefertur, assignanda dioecesi per eum, ut praefertur, habendam cum ejus particulari jurisdictione super ipsa cathedrall, et primatiali ecclesia Nanceyensi per Nos, ut praefertur, erecta, et instituta confunderi nequeat, sed alios vicarium et officialem, ac promotorem deputet pro ipsa civitate, et dioecesi Nanceyensi, alios vero et distinctos vicarium, ac officialem, et promotorem pro dicta cathedrali, et primatiali ecclesia Nanceyensi per Nos, ut praefertur, erecta designet in modum, ut eveniente casu, ut ipse pro tempore futurus episcopus, et primas Nanceyensis dictam catholicalem, et primatiam ecclesiam per Nos, ut praefertur, erectam personaliter, ac per se ipsum visitare non possit, hujusmodi visitationis negotium alienis ex officialibus dictae episcopalis jurisdictionis committere nequeat, sed pro ejusdem visitationis effectu vicarium pro dicta cathedrali et primatiali ecclesia Nanceyensi per Nos, ut praefertur, erecta sic designandum deputare teneatur. Quodque ipso pro tempore futuro episcopo, et primato Nanceyensi a civitate Nanceyensi praedicta per Nos etiam, ut praefertur, erecta absente ejus mandata, et ordinationes ad praedictam catholicalem, et primatiam ecclesiam Nanceyensem per Nos, ut praefertur, erectam, aut per se ipsum, aut per eundem vicarium pro dicta sic erecta cathedrali, et primatiali ecclesia Nanceyensi, ut praefertur, designandum dirigantur, eademque vero absentia durante, institutiones in subcantiis, et vicariis per Nos, ut praefertur, subrogatis hujusmodi eo tempore vacaturis ab ipso vicario pro dicta cathedrali, et primatiali ecclesia Nanceyensi, ut praefertur, erecta sic designando tantum dari debeant: praeque modo, quod canonici, clerici ejusdem cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae pro tempore existentes, qui sacros ordines a dicto pro tempore futuro episcopo, et primato Nanceyensi utique debent suscipere, si tamen literis dimissorialibus indigerent, hujusmodi literae non nisi ab ipso pro tempore futuro episcopo, et primato Nanceyensi, seu eodem vicario pro dicta cathedrali, et primatiali

ecclesia Nanceyensi sic erectae, ut praefertur, assignando, caeteris aliis penitus exclusis dari possint, idemque servari debeat quoad approbationes eorum ex dictae cathedralis et primatialis ecclesiae Nanceyensis sic erectae ad sacramentales excipieudas Christifidelium confessiones; quodque demum idem vicarius pro dicta cathedrali, et primatiali ecclesia Nanceyensi, ut praefertur, erecta sic designandus sicut retroactis temporibus, ita in posterum e gremio eorundem capituli, et canonicorum dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae per ipsum pro tempore futurum episcopum, et primatem Nanceyensem semper, et perpetuo desumi debeat. Ac insuper ut dicta cathedralis, et primatialis ecclesia Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erecta ex omni parte perfectior reddatur, ac majori ministrorum numero decoretur, in ea unum videlicet qui quarta, ac alterum archidiaconatus, qui quinta etiam inibi dignitates existant, eamque denominationem habeant; ac ea illis munus, et onera incumbant, quo episcopo, et primati Nanceyensi primo instituendo praedicto magis videbuntur convenire, et ab ejus respective fuerint arbitrio declaranda, ac quoniam tam a primaeve erectionis infrascripta vacantium, quam etiam in posterum dum illos pro tempore vacare contigerit collatio, provisio, et omnimoda alia dispositio ad ipsum pro tempore futurum episcopum, et primatem Nanceyensem semper, et omni tempore spectet, et pertineat, quique domum nulli expectatarum gratiae ulle unquam tempore siet obnoxii, nec sub quocumque indulto comprehendi possint pro duobus presbyteris de nobili genere procreatis, seu graduatis, ac de gremio eorundem canonicorum, seu alias indistincte ex personis ecclesiasticis ejusdem cathedralis, et primatialis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae desumendis (quod pariter ab ipso episcopo, et primato Nanceyensi primo instituendo ejus arbitrio, abaque tamen variatione, semel praefinitum possit) futuris ejusdem cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae archidiaconis, qui ejusdem indultis, honoribus, praerogativis, privilegiis, et gratiis, quibus antedicti dignitarii, et canonici praedictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae, etiam, ut putatur, gaudent pariter gaudere; quique tamen ex

dicta mensa capitulari nullo modo participes sint, sed eos tantum annuales redditibus percipere debeant, qui ex dotatione a praedicto Ludovico rege, seu ab ipso futuro episcopo, et primato Nanceyensi in totidem fundis stabilibus, aut alias per viam unionis alienius beneficii ecclesiastici, apostolica auctoritate faciendi, non tamen alicuius ex beneficiis, quae ad nominationem eorundem capituli, et canonicorum dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae existunt in posterum assignanda provenient dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus, et instituimus.

Additio archidiaconatus inter capitulares cum solo privilegio.

§. 7. Ac respectivo unum, et alterum archidiaconatus per Nos sic erectos huiusmodi capitulo dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae, perpetuo pariter adiungimus, et incorporamus, illorumque futuros respectivo possessores archidiaconos pro tempore existentes inter illius capitulares, et membra comprehensos esse dicta apostolica auctoritate statuimus, atque docernimus; cum hoc tamen quod pro tempore respectivo provisum ab ipso pro tempore futuro episcopo, et primato Nanceyensi de uno, et altero per Nos, ut praefertur, erectis archidiaconatibus praedictis in mensibus Sedi apostolicae reservatis novam de illis respectivo provisionem ab eodem Sede apostolica impetrare, et literas respectivas expedire sub poena nullitatis respectivo possessionis, et fructuum, reddituum, et proventuum perceptorum restitutionis omnino debeant. Mensae autem episcopalis, et primatialis Nanceyensis per Nos, etiam, ut praefertur, erectae dotationi ad hoc, ut idem pro tempore futurus episcopus, et primas Nanceyensis praesulis dignitatem decenter tenera valeat, providere volentes, motu scientis, et potestatis plenitudinis paribus cura, conventuque carentem, et personalem residentiam non requirentem prioratus sancti Dagoberti de Stenay nuncupatum antiqui ordinis sancti Benedicti Metensis diocesis, qui, ut etiam accepimus ab infrascripto monasterio dependet, et a dicto nuper moderna primato ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae in commendam ad sui vitam ex concessione et dispositione apostolicae obtinetur ad praesens, ac ejus, et illi tamen annexorum fructus, redditus, et proventus vigintiquatuor ducatum auri de camera huius-

modi secundum communem aestimationem vultorem annum, ut similiter accepimus, non excedunt, illisque pariter titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam, necnon consuetudinem illam commendandi, ita quod ille pariter ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativus esse desinat, ac de caetero uti talis in titulum collativum, seu commendam quavis auctoritate conferri, seu commendari, vel impetrari, aut alias de illo quovismodo disponi amplius nequeat, et si illum illo umquam tempore conferri, seu commendari, aut impetrari, vel alias de illo quovis modo, ut praefertur, disponi contigerit, collationes, impetrationes, commendae, aliaeque dispositiones de illo pro tempore quomodolibet factae, nullae, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti pariter existant, neminique suffragentur, nec cuiquam jus, vel coloratum titulum possidentibus tribuant, ex nunc de die nuper moderni primatis ejusdem collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, moderni prioratus huiusmodi commendatarii, nec non dilecti etiam filii moderni abbatis commendatarii monasterii abbatiae nuncupati sanctorum Petri, et Pauli de Gerze etiam nuncupati eorundem ordinis et diocesis a quo prioratus huiusmodi, ut praefertur, dependet respectivo consensu apostolica auctoritate praedicta titulum perpetuo supprimimus, et extinguimus, illoque sic suppresso, et extincto, omnia, et singula tam dicti prioratus, quam primatiae huiusmodi per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, ac suppressae, et extinctae, nec non monasterii ejusdem sancti Dagoberti insubae Barrensis vulgo de Lisle nuncupati ordinis Cisterciensis, quod, ut pariter accepimus, alias praevius idem illius suppressione, et extinctione apostolica auctoritate perpetuo factis eidem primatiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo unitum fuit respectivo fructus, redditus, et proventus, jura, bona, res, proprietates, olaventiones, et emolumenta quaecumque eidem mensae episcopali, et primatiali Nanceyensi per Nos, ut praefertur, erectae; ita quod liceat eidem futuro episcopo, et primati Nanceyensi tam primo instituendo, quam pro tempore existenti ejus, ac dictae mensae episcopalis, et primatialis Nanceyensis sic erectae nomine ejusdem prioratus, et primatiae

hujusmodi per Nos ut praefertur suppressi, et extincti, et suppressae, et extinctae, praedictique monasterii sancti Dogoberti, illorumque respective rerum, honorum, proprietatum, fructuum, reddituum, proventuum, iurum, obventionum, et pertinentiarum quorumcumque, veram, realem, corporalem, et actuaalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam hujusmodi perpetue retinere, ac respective bona, jura, res, et proprietates hujusmodi locare, dislocare, arrendare, ac respectivos quoque fructus, redditus, et proventus praedictos exigere, recipere, et levare, ac supportatis tamen prius per ipsum tam primo instituendum, quam pro tempore existentem episcopum, et primalem Nanceyensem omnibus, et singulis ejusdem prioratas, ac primatias hujusmodi per Nos, ut praefertur, suppressi, et extincti, ac suppressae, et extinctae, nec non praedicti monasterii sancti Dogoberti, si quae sint, respective oneribus in suos, ac dictas menase episcopalis, et primatialis Nanceyensis, sic ut praefertur, erectae usus, et utilitatem conferre cujusvis licentia desuper minime requisita, eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo vivimus, annectimus, et incorporamus, ac respective appropriamus.

§. 8. Nec non eidem pro tempore futuro episcopo, et primati Nanceyensi pro sui comoda, et sufficienti habitatione palatium supradictum, quod primatiae praedictae ante illius suppressionem, et extinctionem per Nos sic factas hujusmodi, ut praefertur, reperiebatur annexum dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo concedimus, et assignamus. Ac praeterea, ut diocesis Nanceyensis illiusque ecclesiae episcopalis, et primatialis respective territorium constitui possit a diocesi Tullensi unam Nanceyensis, ac aliam de *Mirecourt*, ac aliam de *Feslize*, ac reliquam partes seu portiones districtuum, seu bajulivatumum vulgo *baillies* nuncupatorum de *Vie* sub praefectura Metensi vulgo *Intendence de Metz* nuncupata existentis: et insuper unum de *Rosières*, ac alium de *Lunéville*, ac reliquum districtus, seu etiam bajulivatus vulgo, ut praefertur, *Baillies* etiam nuncupatos de *Charmes* apostolica auctoritate praedicta perpetuo quoque dismembramus, dividimus, et separamus, ac respective primodictorum districtuum, seu bajulivatumum partes, seu portiones praedictas, nec non di-

strictus, seu bajulivatus secundodictos sic dismembratos, divisos, et separatos, ac dismembratos, divisos, et separatos hujusmodi, et in eis respective consistentes, et consistentia parrochiales (non tamen illas quae in infrascripto concordato pro eadem Tullensi diocesi reservatae existunt) ac collegiatis, et alias ecclesias, monasteria, praeposituras, praepositatus, prioratus, et alia quaecumque, quodcumque, et qualiacumque cum cura, et sine cura secularia, et quorumvis ordinum regularia, beneficia ecclesiastica etiam si secularia, videlicet canonicatus, et praebendae dignitates personatus, administrationes, et officia etiam curata, et electiva etiam in collegiatis, aliisque ecclesiis regularia vero beneficia hujusmodi praepositurae, dignitates etiam canonicas, personatus, administrationes et officia etiam claustralis cappellaniae, et cappellae sint, et ad dignitates, prioratus, praeposituras, et praepositatus hujusmodi consueverint, qui per electionem assumi primodictorum districtuum, seu bajulivatumum primodictorum, partium seu portionum praedictarum, nec non districtuum, seu bajulivatumum secundodictorum utriusque sexus personas, habitatores, et incolae, tam laicos, quam clericos, presbyteros, beneficiatos, et religiosos quoscumque quoscumque status, gradus, ordinis, et conditionis existant ab ordinaria jurisdictione, potestate, et superioritate venerabilis fratris Nostri moderni, cujus etiam ad hoc expressus accedit assensus, et pro tempore existentis episcopi Tullensis, ac de consensu pariter dilectorum etiam filiorum modernorum capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae Tullensis dicta apostolica auctoritate ad formam et tenorem ipsius infrascripti concordati iidem perpetuo sejungimus, et eximimus, dictumque oppidum in civitatem episcopalem per Nos, ut praefertur, erectum, nec non unam Nanceyensem, ac aliam de *Mirecourt*, ac aliam de *Feslize*, ac reliquas partes, seu portiones praedictas districtuum, seu bajulivatumum primodictorum de *Vie* respective nuncupatorum sub praefectura Metensi hujusmodi, ut praefertur, existentis, ac unum de *Rosières*, ac alium de *Lunéville*, ac reliquum districtus, seu bajulivatus secundodictos de *Charmes* respective etiam nuncupatos per Nos, ut praefertur, dismembratos, divisos, et separatos, ac dismembratos, divisos, et separatos, et in eis respective, et

Commissio
palatii pro
episcopo re-
sidentia, et
territorii
praefectura.

praefertur, consistentes, et consistentia parochiales (non tamen illas pro eadem dioecesi Tullensi in infrascripto concedate huiusmodi, ut praefertur, reservatas) ac collegiatas, et alias ecclesias, monasteria, praeposituras, praepositatus, prioratus, aliasque supradicta secularia, et regularia beneficia eorundemque districtuum, seu bajulvatum primodictorum partium, seu portionum ac districtuum, seu bajulvatum secundodictorum sic, ut praefertur, dismembratorum, et exemptorum, ac dismembratarum, et exemptorum huiusmodi respective habitantes, et incolas tam seculares, quam ecclesiasticas personas, et quorumvis ordinum regulares personas superius expressas novae ecclesiae episcopali et primatiali Nanceyensi per Nos, ut praefertur erectae, illisque futuro praesuli pro suis civitate, territorio, dioecesi, clero, et populo apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo assignamus, et respective supponimus, atque subicimus: ulterius vero sperantes, quod in posterum idem Ludovicus rex pro ejus singulari in Deum pietate, ac de catholicae fidei propagatione zelo eo magis incensus alla similia, aut majora ad regis aeterni gloriam, et honorem facere possit, eidem Ludovico regi, ejusque successoribus Franciae regibus jus nominandi Nebis et Romano pontifici pro tempore existentibus infra tempus a jure praefixum ad praedictam episcopalem, et primatiam ecclesiam Nanceyensem tam hac prima vice a primaeis illius erectione, et institutione per Nos, ut praefertur, factis pastoris solatio destitutis, quam deinceps quoties eam pro tempore quomodolibet, non tamen apud Sedem apostolicam praedictam etiam praeter solatio destitutis contigerit, personam idoneam per Nos, et eundem Romanum pontificem pro tempore existentem ad nominationem huiusmodi eidem ecclesiae Nanceyensi, ut praefertur, erectae, in episcopum et primum praeficiendum eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo reservamus, concedimus, et assignamus.

Qui omnimodum episcopum, canonice, dignitate, aliquem locum, sicut regem christianissimum, cum sua declaratione, et consensu, ordinat.

§. 9. Nec non jus nominandi huiusmodi ad dictam episcopalem, et primatiam ecclesiam Nanceyensem per Nos, ut praefertur erectam regem existens, eidemque Ludovico regi, ejusque successoribus Franciae regibus praedicto in indominatam abdicat per ipsum Ludovicum regem juri nominandi ad dictam primatiam per Nos etiam, ut praefertur, suppressam,

et extinctam semper, et perpetuo competeri, illudque vim, effectum, naturam, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem juri nominandi regii huiusmodi obtinere, ac uti tale sub quacunque derogatione etiam cum quibuscunque praegnantissimis, et efficacissimis clausulis, et decretis in quocumque dispositione etiam per viam constitutionis, legis, regulae cancellariae apostolicae, aut alias quomodolibet facta non latentes comprehendi, neque illi ullo inquam tempore ex quavis causa derogari posse, neque debere dicta apostolica auctoritate statuimus, atque decernimus, declarantes praeterea quod non obstante status immutazione dictae collegiatae ecclesiae per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, et in cathedralam, et primatiam ecclesiam Nanceyensem etiam, ut praefertur, erectae, nec non subrogatione decanatus videlicet praedicti in majorem post pontificalem, et primatiam huiusmodi, ac cantorias in secundam, et scholasticam praedictarum in tertiam respective dignitates ejusdem cathedralis et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae, etiam, ut praefertur, factae, nihilominus idem Ludovicus rex, ejusque successoribus reges praedicti, scilicet, in praedicta nominatio personarum idonearum Nobis, et Romano pontifici pro tempore existentibus, ut supra facienda ad praedictas tres dignitates quocumque tempore, ac ad dictos viginti et unum canonicatos: totidemque praebendas ejusdem cathedralis et primatialis ecclesiae Nanceyensis sic erectae, ut praefertur, per Nos subrogatas, et respective subrogatos huiusmodi in undecim cujuslibet anni mensebus tantum quovis modo respectiva vacaturas, et vacaturos, ut prius futurus vero pro tempore existens episcopus Nanceyensis praedictus, etiam in sua primatiali Nanceyensis qualitate, nec non capitulum, et canonicos dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis, ut praefertur, erectae nunc et pro tempore existentes praedicti in eadem nominatione, et respective collatione, provisione, omnimodaque dispositione eorundem et viginti unius canonicatum, totidemque praebendarum huiusmodi in mense aprilii dumtaxat, cujuslibet etiam anni similiter quovis modo extra Romanam curiam in posterum vacaturorum, quam etiam in nominatione, seu praesentatione personarum iidem idonearum ad tres canonicatos honorarios hu-

jusmodi, ac ad dictas duas subcantorias, ac octo vicarias predictas, dictasque tres cappellanas, nec non ad dictum officium bibliothecarii, et ad alia beneficia ecclesiastica in cathedrali, et primatiali ecclesia sic erecta sita, si quae sint, in posterum etiam quovis modo respective vacaturos, et vacaturas ac vacaturum, et vacatura in eis, et eo ad nominationem, seu praesentationem hujusmodi per dictum pro tempore futurum episcopum, et primatem Nanceyensem, sive ejus vicarium praedictum pro dicta cathedrali, et primatiali ecclesia Nanceyensi, ut praefertur, erecta, ut supra, designandum respective, ut praefertur, instituendum. Ac denique dilectus similiter filius noster, et pro tempore existens abbas regularis cujusdam monasterii ordinis Cisterciensis in nominatione pariter per eum, ut etiam accepimus, hactenus habita ad usum, et unam ex eisdem viginti, et uno canonicibus, totidemque praebendis dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis, ut praefertur erectae, ut antea, respectu continuare libere, et licite possit, et debeat.

§. 10. Injungentes tamen futuris pro tempore respectiva nominatis tam a dicto Ludovico rege, ejusque successoribus regibus praedictis ad eandem tres dignitates, ac praedictos viginti et unum canonicos, totidemque praebendas dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis, ut praefertur, erectae, quam a dictis pro tempore futuro episcopo et primati, ac capitulo et canonicis tunc, et pro tempore existentibus ipsis cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis, ut praefertur, erectae ad eandem viginti, et unum canonicatus, totidemque praebendas hujusmodi, ut ipsi nominati litteras apostolicas sub plumbis super dignitatum earundem, ac canonicatum, et praebendarum praedictorum respectu provisionibus sub eadem poena nullitatis respectu possessionis, et fructuum, reddituum, et proveniunt etiam respectu perceptorum restitutionis omnino debeant, et teneantur. Cum vero Nobis innoverit, quod inter ipsum Tullensem, ac venerabilem etiam fratrem nostrum sancti Deodati respectu modernos episcopos, nec non dilectum pariter filium ad dictam cathedralem, et primatialem ecclesiam Nanceyensem per Nos, ut praefertur, erectam Nobis a praedicto Ludovico rege per suas litteras praedictas sub eandem jure nominandi hujusmodi reserva-

tionem sibi per Nos, ut praefertur, concessam obtinendi, nominatum episcopum, et primatem Nanceyensem infrascriptum concordatum super tam respectiva Tullensi, ac novarum sancti Deodati, et praedictae Nanceyensis respectu dioecesium limitum praefinitione, quam etiam parochialium ecclesiarum in subpraedictis, et certis aliis districtibus existentium inter eos juxta dictarum litterarum ejusdem Ludovici regis tenorem facienda divisione, ac super certis aliis in eodem infrascripto concordato late contentis, et expressis objectis initum fuerit.

§. 11. Nos eorum omnium, quae ad intuitum et finem tam utilem, et aequum in eo convenia esse intelleximus perpetuo observationi, ac firmitati consulere volentes, idem infrascriptum concordatum, ut praefertur; initum ac, in ipso Gallico idiomate quo fuit, exaratum ad quaecumque removenda super expressione locorum verborum versionis aequivoca cum omnibus, et singulis jam tamen legitime sequuti, et sequendis quibuscumque apostolica auctoritate praefata similiter perpetuo approbamus, et confirmamus, illique perpetuae, inviolabilis, et irrefragabilis apostolicae firmitatis robur, vim, et efficaciam adjicimus, omnesque et singulos tam juris, quam facti, et solemnitatem, alioquo quantavis substantiales defectus si qui desuper in eodem concordato, ut praefertur, inito principaliter, vel accessorie, aut alias quomodolibet intervenierint, aut intervenisse dici, censeri, intelligi, aut praetendi possent suppletus, et sanamus ac penitus, et omnino tollimus, et abolimus. Tenor autem concordati ut praefertur initus est qui sequitur.

§. 12. Pardevant les conseillers du roy nous seigneurs au Chatelet de Paris soussignés — Furent présents illustrissime et reverendissime seigneur monseigneur Etienne François Xavier des Michels de Champpein évêque comte de Toul prince du saint empire tant en son nom, et en sa dite qualité de évêque de Toul, que comme fondé de la procuration spéciale des vénérables Docteurs Chanoines et chapitre de l'église de Toul passé à Toul par devant Ulriot, et la chapelle son confrère qui en a la minute notaires royaux et apostoliques de la dite ville et diocèse de Toul, les trois may dernier scellée et contrôlée au d. Toul le memes jour et au insinées et contrôlée au greffe des insinuations ecclésiasti-

Com omnia
ratione
rati in vim
concordati
iam cum
vota sedis,
illis et ex-
pressionibus
refertur.

Tenor con-
cordati.

Præcipitur
exequitur
torum, et
electi in pos-
sessionem
mitti possunt.

» ques de la dite ville et diocèse. Le quatre
 » may dernier legalisée. Le cinq des mêmes
 » mois, et au par monsieur Claude Pierre
 » Maillet conseiller du roy lieutenant général
 » seul commissaire enqueteur au bailliage, et
 » presidial de la dite ville de Toul et dont une
 » expedition certifiée véritable signée et para-
 » phée en présence des notaires soussignés par
 » mon dit seigneur évêque de Toul, et demeu-
 » rée annexée à la minute des présentes et en-
 » core mon dit seigneur évêque de Toul comme
 » son fondé de la procuration speciale de mes-
 » sieurs Nicolas Dehur chanoine et grand ar-
 » chidiacre de l'église de Toul, Brice Thomas
 » Tardif chanoine et archidiacre du Port dans
 » l'église ausdite et diocèse de Toul, Pierre
 » François Rochard chanoine, et archidiacre
 » de Vitel dans la diète église et diocèse, An-
 » toine Charles Rollin chanoine et archidiacre
 » de Vêges dans la même église et diocèse pas-
 » sée à Toul aussi pardevant les dits Ulriot, et
 » La chapelle son confrere qui en a la minute
 » le dix may dernier scellée et contrôlée au dit
 » Toul les mêmes jour et au insinué, et con-
 » trôlée au greffe des Insinuations ecclésiasti-
 » ques de la dite ville et diocèse; et legalisée
 » aussi le dix may de la presente année par
 » monsieur Pierre Olrey conseiller du roy lieu-
 » tenant général de police honoraire et maire
 » royal de la dite ville de Toul le dit jour et
 » au dont une expedition certifiée véritable
 » signée et paraphée en présence des notaires,
 » soussignés par mon dit seigneur évêque de
 » Toul est demeurée annexée à la minute du
 » pressant mon dit seigneur évêque de Toul de-
 » meurant ordinairement en la dite ville à son
 » palais épiscopal étant de présent à Paris lé-
 » gè à l'hôtel de Bourbon rue Jacob paroisse
 » saint Sulpice d'une part — Illustrissime et
 » reverendissime seigneur monseigneur Lauls
 » recteur Honoré Maxime de Sahran des comtes
 » de Felsarquier prêtre du diocèse de Riez li-
 » cencié en théologie de la faculté de Paris
 » primat de Lorraine et premier aumônier de
 » la reine nommé par le roy à l'évêché futur
 » de Nancy en Lorraine, en cette dernière
 » qualité autorisé par brevet de sa majesté du
 » douze mars mil septcent soixante quinze,
 » portant projet de designation du territoire
 » du dict futur évêque de sa dotation, et la no-
 » mination de mon dit seigneur futur évêque
 » à faire dans le royaume à Rome, et ailleurs

» ainsi que de droit toutes diligences et pour-
 » suites requises pour l'érection du dit évêché
 » de Nancy, et passer tous actes, traités, et
 » concordats, avec toutes et chacune des par-
 » ties qui y ont, ou pourraient avoir intérêt,
 » mon dit seigneur futur évêque de Nancy de-
 » meurant à Paris rue de Bourbon Fauxbourg
 » saint Germain paroisse saint Sulpice d'autre
 » part — Et Illustrissime et reverendissime sei-
 » gneur monseigneur Barthelemy Louis Mar-
 » tin de Chanmont de la Galaisière prêtre du
 » diocèse de Paris, docteur en Théologie de la
 » faculté de Paris, grand prévôt de l'église,
 » et comte de Saint Diez ahléy commendat-
 » aire de l'abbaye d'Autrey diocèse de Toul,
 » nommé par le roy à l'évêché futur de saint
 » Diez, en Lorraine en cette dernière qualité
 » et autorité ausel par brevet de sa majesté du
 » douze mars mil sept cent soixante quinze,
 » portant projet de designation du territoire du
 » dit futur évêché de sa dotation, et la nomi-
 » nation de mon dit seigneur futur évêque à
 » faire dans le royaume à Rome, et ailleurs
 » ainsi que de droit toutes diligences pour-
 » suites requises pour l'érection du dit évêché de
 » saint Diez, et passer tous actes, traités et con-
 » cordats avec toutes et chacune des parties,
 » qui y ont, ou pourraient avoir intérêt mon
 » dit seigneur futur évêque demeurant à Paris
 » rue des Capucines paroisse saint Roch enco-
 » re d'autre part — Les quelles parties en
 » qualités susdites, et chacune en son droit, et
 » sans que les dites qualités puissent nuire ni
 » prejudicier se proposant de passer pour par-
 » venir à l'érection susdite des évêchés à Nan-
 » cy et saint Diez, le traité préalable à la dite
 » érection et convenir de leur position respec-
 » tive à l'avenir, et de celle de leurs suc-
 » seurs évêques aussi, respectivement mon dit
 » seigneur évêque de Toul a observé, que dans
 » le nombre des parties intéressées à l'érection,
 » et établissement des évêchés dont il s'agit,
 » il est la principale, que le chapitre de son
 » église ainsi que les quatre archidiaconés ar-
 » chidiacres y dessus nommés, y ont aussi un
 » intérêt marqué que le territoire de chaenn
 » des deux évêchés à former étant demembrés
 » du territoire actuel de l'évêché de Toul qui
 » sera diminué de plus de moitié mon dit sei-
 » gneur, et ses successeurs évêques seront pri-
 » vés en outre de l'exercice de leurs jurisdic-
 » tions des revenus, et émoluments relatifs

» aux deux parties qui auront été distraictes
 » en meme tems que les quatre archidiacons
 » susdits, et chacun dans leur district actuel
 » des leurs archidiacons ainsi que le chapitre
 » de la dite église de Toul pendant la vacance
 » du siege éprouveront, et chacun aussi à leur
 » égard, et dans ce qui les concerne un re-
 » tranchement et des pertes ou privations sem-
 » blables que les suites du demembrement à
 » faire de l'évêché de Toul ayant fixé l'atten-
 » tion du roy, sa majesté a bien voulu s'occu-
 » per des moyens de pourvoir à tous les égards
 » aux indemnités propres à prévenir, et répa-
 » rer ces privations, et pertes, et en consé-
 » quence que d'un côté, et tant par le motif
 » qui vient d'être rappelé relativement à l'é-
 » vêché de Toul, qu'à cause du projet formé
 » par le roy de faire desunir du dit évêché l'ab-
 » baye, et mettre abbatiale d'Esival avec ses
 » dépendances pour en faire entrer les biens,
 » et droits dans la dotation de l'évêché de saint
 » Diez, sa majesté a projeté aussi de faire sup-
 » primer le titre de l'abbaye de saint Mansuy,
 » et de faire unir les biens et droits de la men-
 » se abbatiale, et ses dépendances à l'évêché de
 » Toul ainsi que il est marqué par le brevet
 » susdit du douze mars mil sept cent soixante
 » quinze, par le quel sa majesté a donné aussi
 » et en conséquence son consentement formel
 » aux dites desunion et union, que de l'autre
 » et ainsi qu'il est aussi marqué le brevet du
 » roy du vingt huit avril dernier, et du douze
 » août présent mois, sa majesté outre qu'elle
 » a fait connoître ses intentions pour faire es-
 » surer au chapitre de la dite église de Toul
 » l'annat des revenus de l'abbaye susdite de
 » saint Mansuy en chaque vacance de l'évêché
 » après, que l'union de la dite abbaye aura
 » été effectuée a marqué aussi ses intentions et
 » consenti à l'extinction du titre du prieuré
 » de Reynol dépendant de la dite abbaye de
 » saint Mansuy pour unir les biens, et droits
 » à l'église et fabrique de Toul, pour suppléer
 » à insuffisance de dotation tant de la dite fa-
 » brique, que des six archidiacons de la dite
 » église. Enfin et particulièrement par le bre-
 » vet du onze du present mois que par les mo-
 » tifs exprimés tant dans le dit brevet, que
 » dans celui du vingt huit avril precedent, le
 » roy a bien voulu céder à mon dit seigneur
 » évêque évêché et église de Toul en consen-
 » tant en ce qu'il fut distraict de la nomina-

» tion, et collation à leur profit le droit à
 » perpétuité de présenter à sa majesté et à ses
 » successeurs roys trois sujets (dont l'un ve-
 » roit nommé et pourvu) pour les canonicats
 » des collegiales de saint Maxe, et de saint
 » Pierre de Bar, ceux des collegiales de Vau-
 » coulour de Comiercy, et de Poujannousour,
 » et ceux de la collegiale de Ligny (sauf la re-
 » serve des droits concedés au comte du Châte-
 » let) dont la disposition libre appartient ac-
 » tuellement, et dans tous les mois au roy et
 » à la couronne qui viendront à vaquer pen-
 » dant six des mois de l'année, et à l'alterna-
 » tive des dits mois avec sa majesté comme
 » aussi que le roy ayant bien voulu agréer par
 » le meme brevet du onze des mois l'arran-
 » gement projeté entre les parties sur la fixa-
 » tion des limites separatifs de l'évêché de
 » Toul d'avec les évêchés futurs de Nancy, et
 » de saint Diez cet arrangement doit être ar-
 » rêté, avec les dites parties conformément au
 » dit brevet, et que d'ailleurs parmi les fonda-
 » tions faites, et executées dans la diocese ac-
 » tuelle de Toul y en ayant quel qu'une destinée
 » soit à l'éducation des jeunes ecclésiastiques,
 » ou aux missions dans la diocese de Toul, et
 » pour l'avantage des habitants de tout son ter-
 » ritoire actuel il étoit juste de continuer à fai-
 » re participer à l'avantage de ces fondations
 » particulieres les territoires futurs de chacun
 » des évêchés de Nancy, et de saint Diez qui
 » ont été demembrés et distraits de celui de
 » l'évêché de Toul en arretant à cet égard un
 » partage du droit, ou de le jouir avec des di-
 » tes fondations que dans cet état de choses,
 » et les principaux objets sur les quels deva-
 » ient porter les conventions ou arrangements
 » prealables à fixer étant ainsi rappelés il ne
 » s'agissoit plus que d'arroter en détail les
 » dits arrangements, ou conventions apres
 » avoir assuré la preuve authentique du con-
 » sentement, que mon dit seigneur évêque de
 » Toul ainsi que le chapitre et les quatre ar-
 » chidiacons susdits en ce qui les concerne se
 » proposent de donner à l'érection des deux
 » évêchés de Nancy, et de saint Diez pour de-
 » férer aux desirs du roy, et en applaudissant
 » d'ailleurs au choix fait par la majesté pour
 » fermer et remplir ces nouveaux sièges d'est,
 » pourquoy mon dit seigneur évêque de Toul
 » dans l'esperance, et sous la condition du
 » l'approbation et confirmation du present

» traité et des articles y contenus ainsi que de
 » coopération des deux puissances et de cha-
 » cune en ce qui les concerne — Prime — A.
 » déclaré par ses présentes que tant pour lui
 » que pour ses successeurs évêques de Toul à
 » perpétuité il consent à ce qu'il soit érigé un
 » évêché dans la ville de Nancy en Lorraine,
 » et un évêché dans la ville de saint Diex dans
 » le même duché et province de Lorraine, et
 » des églises collégiales, et respectives des cha-
 » pitres nobles de saint Diex et Nancy soient
 » aussi, et conséquemment érigées en catho-
 » drales, et que les parties du territoire actuel
 » du l'évêché de Toul destinés à former respec-
 » tivement celles des évêchés futurs soient
 » desmembrées, et distraites du dit territoire
 » actuel et de l'évêché de Toul ainsi, que du
 » district des quatre archidiaconés susdits de
 » Toul, de Port, de Vitel, et de Voges et res-
 » pectivement aussi attribuées aux dits évê-
 » chés futurs de Nancy et saint Diex, et à cha-
 » cun d'eux ainsi qu'il est marqué par les
 » brevets du roy du douze mars mil sept cent
 » soixante quinze, et onze des present mois,
 » et en, sous des reserves et exceptions qui se-
 » ront cy après déclarées, et d'après les limi-
 » tes qui seront aussi cy après designés, et ar-
 » rêtés conformément aux brevets susdit du onze
 » du present mois tant entre mon dit seigneur
 » évêque de Toul, et mon dit seigneur de Sa-
 » bras nommé à l'évêché de Nancy au nom,
 » et sous la qualité susdite qu'avec mon dit
 » seigneur de Galaisière nommé à l'évêché de
 » saint Diex aussi au nom et en la qualité sus-
 » dite, en outre et pour se conformer aux de-
 » sirs du roy sur le projet de desunion de
 » l'abbaye d'Etival et union de l'abbaye di-
 » saint Mansuy pour être les dites desunions
 » et unions prononcées et s'effectuer en mé-
 » me temps que mon dit évêque de Toul tant
 » pour lui que pour ses successeurs évêques,
 » et au moyen de l'indemnité qu'il a plu à
 » sa majesté de lui assigner consent aux de-
 » sions et unions susdites ainsi, et aux char-
 » ges clauses et conditions marquées par les
 » brevets susdits du douze mars mil sept cent
 » soixante quinze, vingt huit avril, et onze août
 » de la presente année même, et en tant que
 » de besoin seroit qu'il consent à l'extinction
 » du prieuré de saint Laurent de Reynel, et
 » à l'union de ses biens et droits à la fa-
 » brique et aux archidiaconés de l'église de

» Toul, aux charges clauses, et conditions
 » marquées par le brevet du roy du onze de ce
 » mois savoir, que les revenus provenant des
 » biens alors unis du dit prieuré de Reynel
 » regis et perçus par le chanoine fabrien de
 » dite église de Toul, et par l'un de six archi-
 » diacres choisis par ses confrères soient les
 » charges préalablement deduites, et prelo-
 » vées partagées net et annuellement dans la
 » proportion, et à raison d'un quart pour la
 » fabrique, et les trois autres quarts pour les
 » six archidiaconés ensemble. Et les dits trois
 » quarts distribués entre les dits six archidia-
 » cres dans la proportion que mon dit seigneur
 » évêque de Toul jugera à propos de marquer
 » entre les quels six archidiaconés et archidia-
 » conés susdits. L'intention de sa majesté est
 » aussi que le territoire restant à l'évêché de
 » Toul après les distractions, et demembra-
 » ments susdits soit partagé dans la propor-
 » tion aussi que mon dit seigneur évêque de
 » Toul jugera le plus convenable pour y exer-
 » cer par les dits archidiaconés, et ses succes-
 » seurs en la maniere accoutumée leurs appar-
 » tenir en cette qualité. Enfin que mon dit
 » seigneur comme ayant les droits de l'abbé
 » d'Etival accorde au desistement, et renuncia-
 » tion faite par les religieux de l'abbaye d'Etival
 » à la juridiction qu'ils avoient à exercer
 » sur un territoire particulier même, et en
 » temps que du besoin seroit donné son consen-
 » tement particulier aux dits desistement, et
 » renonciation, et ce aux charges, clauses et
 » conditions portées par l'acte de consentement
 » des dits religieux d'Etival, comme aussi
 » mon dit seigneur évêque de Toul au nom,
 » et comme fondé de la dite procuration spe-
 » ciale à l'effet des presentes des Doyen cha-
 » noines et chapitre de la dite église de Toul
 » au dit nom, et en ce qui concerne et inte-
 » resse le dit chapitre. Et encore mon dit se-
 » gneur au nom et comme fondé de la dite pro-
 » curation aussi spéciale à l'effet des presentes
 » des messieurs de Huit grand archidiaconé de
 » Toul, Tardif de Port, Rochard archidiaconé
 » de Vitel, et Rollin archidiaconé de Voges dans
 » l'église, et diocèse actuel de Toul au dit
 » nom, et en ce qui concerne ainsi, et inte-
 » resse aux leurs archidiaconés respectifs, et
 » leurs successeurs archidiaconés à déclarer qu'il
 » consent aux érections, demembrements, et
 » distractions desunions, et unions desistement

» et renonciation susdites sous les réserves,
 » et exceptions précédemment faites, et annon-
 » cées par mon dit seigneur, et aux charges
 » aussi clauses; et conditions marquées par les
 » brevets susdits du douze mars mil sept cent
 » soixante quinze vingt huit avril, et onze août
 » de la présente année et en outre sous la re-
 » serve que fait mon dit seigneur tant pour le
 » dit chapitre de son église, et au dit nom,
 » que pour la dite église son siège lui, et ses
 » successeurs évêques de toutes les prédominances,
 » et prérogatives droits et privilèges dont
 » la dite église de Toul a joui, eu du jouir
 » jusqu'à présent lesquels déclaration, con-
 » sentement réserves et conditions tant de mon
 » dit seigneur évêque de Toul, que des Doyen,
 » chanoines et chapitre de l'église de Toul, et
 » des archidiacres susdits de Toul, de Port, de
 » Vitel, et de Voges, représentés par mon dit
 » seigneur évêque leur fondé de pouvoir, et
 » ainsi que les dites déclarations sont faites,
 » et les dits consentements donnés mes dits sei-
 » gneurs de Sabran, et de la Galaisière chacun
 » en son droit et en leurs qualités susdites ont
 » accepté — II. — Pour régler et déterminer
 » d'une manière positive et précise la démar-
 » cation, et les limites respectifs à l'avenir et
 » à perpétuité de l'évêché de Toul, et de l'évê-
 » ché à ériger à Nancy mon dit seigneur évê-
 » que de Toul tant pour lui, que pour ses suc-
 » cesseurs évêques, et en nom, et qualités susdi-
 » tes d'une part, et mon dit seigneur de Sa-
 » bran aussi tant pour lui, que pour ses suc-
 » cesseurs évêques de Nancy d'autre part ont
 » arrêté, et sont convenus conformément au
 » brevet susdit du onze de ce mois, et d'ail-
 » leurs dans l'espérance, et sous la condition
 » ci devant exprimée relativement au con-
 » cours, et à l'approbation des deux puis-
 » sances de ce qui suit — Savoir — que les dits
 » deux diocèses respectifs seront séparés, et au-
 » ront pour limites communes d'abord la ri-
 » vière de Moselle en la remuant du nord de
 » la Lorraine au midi de ce duché depuis l'ex-
 » tremité du diocèse de Toul voisine, et limi-
 » trophe de celui de Metz jusqu'à l'embouchure
 » de la rivière de Madon, qui se jette dans la
 » dite rivière de Moselle à pont saint Vincent
 » (A la réserve et exception de ce qui va être dit
 » ci-après) ensuite, et depuis la dite embou-
 » chure de Madon en remontant aussi cette ri-
 » vière dans la même direction, et du nord au

» sud de la Lorraine jusqu'à Nirecourt qui re-
 » tiendra ce diocèse de Toul. Enfin depuis Mire-
 » court en suivant la grande route, et chemin
 » royal, et dans la direction du nord au sud sud
 » avost du dit duché et province de Lorraine
 » jusqu'à ce dernier village du diocèse de Toul,
 » et à l'extrémité en cette partie du dit diocèse
 » voisine et limitrophe de celui de Besançon en
 » soit que tout ce qui se trouvera séparé par les
 » limites susdites la rivière de Moselle celle du
 » Madon et la grande route ou chemin royal,
 » pour les portions des dites rivières et chemins
 » ci dessus désignés du côté de Nancy sera et
 » dépendra du diocèse futur de Nancy. Et que
 » tout ce qui étant séparé par les mêmes limi-
 » tes sera, et se trouvera du côté de Toul con-
 » tinuera de dépendre du diocèse de Toul à
 » l'exception néanmoins des paroisses de Chau-
 » donay Dommartin Condreville Fentelay so-
 » xey les Bois et Mallincourt avec leurs an-
 » nexes, et dépendances ainsi que les territoi-
 » res entiers de ces six paroisses, et de cha-
 » cune d'elles, et de ceux des lieux annexes
 » et dépendances qui quoique situés au delà
 » des limites susdites et du côté de Nancy con-
 » continueront aussi de dépendre du dit dio-
 » cèse de Toul — Mon dit seigneur évêque de
 » Toul tant pour lui, que pour ses suc-
 » cesseurs évêques, et en noms et qualités susdi-
 » tes d'une part, et mon dit seigneur de la Ga-
 » laisière aussi tant pour lui que pour ses suc-
 » cesseurs évêques de saint Diez d'autre part
 » ont pareillement arrêté, et sont convenus
 » dans l'espérance aussi, et sous la condition
 » ci-devant exprimée relativement aux deux
 » puissances, que les limites susdites sépare-
 » rent aussi les diocèses respectifs de Toul, et
 » de saint Diez dans le cas où le dit futur dio-
 » cèse de saint Diez aboutirait par quelque en-
 » droit en partie aux dits limites — Enfin
 » mon dit seigneur évêque de Toul encore tant
 » pour lui, que pour ses successeurs évêques
 » et en noms et qualités susdites, et mes dits
 » seigneurs de Sabran, et de la Galaisière sus-
 » si, et respectivement tant pour eux que pour
 » ses successeurs évêques chacun à leur égard,
 » et dans les espérances et conditions susdites
 » relativement aux deux puissances, ont en
 » outre arrêté, et sont convenus, que toutes
 » les paroisses aussi que leurs territoires en-
 » tiers dont le chefieu ou église paroissiale
 » sera du côté de Toul continueront avec leurs

» annexés ou succursales, et les territoires
 » particuliers de ces annexés si aucuns sont
 » quoique situés du côté de Nancy ou de saint
 » Diez à dépendre du diocèse de Toul, et re-
 » ciproquement que les annexés ou succursales
 » les, et leurs territoires particuliers quoique
 » situés du côté de Toul mais dépendants des
 » paroisses ou de chefieu ou églises paroissiales
 » les situés du côté de Nancy, ou de saint Diez
 » seront et appartiendront avec ces paroisses
 » aux dits diocèses de Nancy, et saint Diez, et
 » respectivement entr'eux en sorte qu'à cet
 » égard la règle du chefieu sera celle des ses
 » dépendances quelconques. Enfin que les pa-
 » roisses et parties du diocèse susdits et actuel
 » de Toul, qui-situés dans le district des bail-
 » liages de Langres, et de la Marche sont dans
 » le ressort du parlement de Paris continue-
 » ront d'être et dépendre du dit diocèse de Toul
 » — III. — Mon dit seigneur évêque de Toul
 » ayant de plus observé qu'au décès de feu
 » monseigneur de Drouas son prédécesseur im-
 » médiat dans le dit évêché de Toul comme les
 » religieux de l'abbaye d'Etival étaient char-
 » gés et obligés en conséquence des arrange-
 » ments qu'ils avaient passés avec feu mon dit
 » seigneur de Drouas de rendre en bon état de
 » toutes réparations les biens dépendants de la
 » dite abbaye unis au diocèse évêché de Toul
 » mon dit seigneur évêque de Toul au moyen
 » de la subrogation convenue à son profit aux
 » droits et actions privilégiés, et hypothèques
 » de monseigneur son prédécesseur a donné à
 » sa succession, et à ses héritiers de charge des
 » dites réparations et les dits religieux d'Etival
 » se trouvent encore dans la même position
 » à cet égard vis-à-vis de lui tant à raison des
 » leurs obligations vis-à-vis de feu monsei-
 » gneur de Drouas ou sa succession, que com-
 » me ayant les dits religieux les droits du fer-
 » mier général de mon dit seigneur évêque de
 » Toul il a été arrêté, et convenu entre mon
 » dit seigneur évêque de Toul d'une part, et
 » mon dit seigneur de la Galesièrre au nom et
 » qualité susdites que mon dit seigneur de la
 » Galesièrre seroit et demeurerait subrogé vis-
 » à-vis des susdits religieux d'Etival, et mé-
 » me des fermiers quelconques, et tant pour
 » les réparations aussi susdites que pour tou-
 » tes les autres charges de la susdite abbaye
 » d'Etival en ce qui regarde l'évêché de Toul
 » aux droits et actions quelconques privilégiés,

» et hypothèques tant de mon dit seigneur évê-
 » que de Toul que de feu monseigneur de
 » Drouas son prédécesseur, et de sa succession
 » au moyen de la quelle subrogation mon dit
 » seigneur de Toul est et demeurera déchargé
 » des dites réparations, et des charges quel-
 » conques de la dite abbaye et monseigneur
 » de la Galesièrre tenu en conséquence et en-
 » vers mon dit seigneur évêque de Toul de
 » prendre les biens, et bâtiments susdits de
 » l'abbaye d'Etival dans l'état où ils se trou-
 » veront lorsque la desunion de la dite abbaye
 » d'Etival, et l'union de celle de saint Man-
 » suy s'effectueront sauf le recours de mon dit
 » seigneur de la Galesièrre contre les dits re-
 » ligieux, et communauté de la dite abbaye
 » d'Etival, et même contre les fermiers quel-
 » conques des biens et droits unis de la dite
 » abbaye, et autres débiteurs si aucuns étaient
 » des dites charges, et réparations, et à la char-
 » ge néanmoins dans le cas en la desunion sus-
 » dite ne serait pas effectuée avant l'expiration
 » du Bail actuel des dits biens, et droits que
 » mon dit seigneur évêque de Toul ne pourra
 » continuer d'affermir de manière quelconque
 » les dits biens, et droits soit aux dits religieux
 » soit à d'autres qu'aux mêmes charges clau-
 » ses, et conditions tant en ce qui concerne les
 » réparations susdites, que en ce qui regarde
 » l'acquit de toutes les autres charges, et de
 » manière que mon dit seigneur de la Galesi-
 » èrre avait un recours à exercer à cet effet ce
 » qui a été aussi arrêté, et convenu avec mon
 » dit seigneur évêque de Toul et sauf en ou-
 » tre, et sous la réserve par mon dit seigneur
 » évêque de Toul à prendre en ce qui regarde
 » les biens dépendants de l'abbaye de saint
 » Mansuy telle précaution, ou arrangement ou
 » à exercer telles actions qu'il appartiendra
 » quant et ainsi que de droit. Mon dit seigneur
 » évêque de Toul tant en son nom que en co-
 » lui du chapitre et des quatre archidiocèses
 » susdits de l'église et diocèses actuel de Toul,
 » et comme spécialement fondé de leurs pou-
 » voirs respectifs a encore observé que la desu-
 » nion susdite de l'abbaye d'Etival pour les
 » causes cy devant rappelés, et les unions
 » tant de l'abbaye de saint Mansuy, que du
 » prieuré susdit de Reynel en dépendant n'étant
 » projetées, et ne devant être prononcées et
 » effectuées que pour former, et assurer les
 » évêchés à eriger à Nancy et saint Diez, et

» que mon dit seigneur ainsi que le chapitre,
 » et les archidiacres de son église n'ayant à
 » entrer que passivement en quelque sorte dans
 » les opérations nécessaires pour parvenir aux
 » dites érections desunion et union attendu que
 » ce qu'ils recevoient, et chacun à leur égard
 » ne leur était remis, et ne leur serait assuré
 » qu'en remplacement, et indemnité de ce qui
 » devait être ôté les dites opérations devant
 » d'ailleurs concourir à certains égards, et
 » d'autres celles des desunion et union étant
 » connexe et une accessoire de celles tendantes
 » à l'érection des évêchés susdits il était égale-
 » ment juste et convenable, que mon dit sei-
 » gneur évêque de Toul non plus que le cha-
 » pitre et archidiacres susdits ne contribuassent
 » point aux frais, et dépenses à faire pour
 » suivre, et consommer les dites opérations co-
 » que ayant été reconnu par messeigneurs
 » de Sabran, et de la Galaisière aux noms et
 » qualités susdites mes dits seigneurs d'une
 » part, et monseigneur évêque de Toul tant en
 » son nom que à celui du dit chapitre, et des
 » dits archidiacres de l'église et diocèse actuel
 » de Toul d'autre ont arrêté, et sont convenus
 » en conséquence que mes dits seigneurs de
 » Sabran, et de la Galaisière chacun en droit
 » soy et dans la proportion qui sera réglée
 » entr'eux seulement et supporteraient de tou-
 » tes les opérations susdites, et sans que mon
 » dit seigneur évêque de Toul non plus que les
 » chapitres et archidiacres susdits fussent tenus
 » à aucunes contributions aux dits frais et
 » dépenses — IV. — A l'égard des fondations
 » faites en différents établissements du diocèse
 » actuel de Toul séminaires, collèges, hospi-
 » ces de missions, ou autres ainsi que relati-
 » vement à ces établissements en eux mêmes
 » formés, et subsistants dans le dit diocèse
 » actuel de Toul monseigneur évêque de Toul
 » a observé que s'il paroissoit naturel en gé-
 » néral que les dits établissements, et chacun
 » d'eux appartenant à celui des trois diocèses
 » susdits dans l'enceinte et les limites du quel
 » ils se trouveront situés après les demembre-
 » ments à faire de celui de Toul, et les érec-
 » tions à prononcer : en conséquence il était
 » aussi essentiel que juste en conservant à
 » chacun des dits trois diocèses ce qui pouvait
 » lui convenir en particulier de distinguer et
 » de régler ce qui pouvait continuer sans de-
 » membrement néanmoins autant qu'il sera pos-

» sible les établissements susdits en leur dota-
 » tion à faire respectivement participer les
 » trois diocèses susdits aux avantages qui re-
 » sultent de ceux des dits établissements qui
 » sont susceptibles d'une utilité commune quel-
 » que soit d'ailleurs leur situation et en consé-
 » quence mon dit seigneur évêque de Toul tant
 » en son nom, que pour ses successeurs évê-
 » que, et au nom et comme fondé des pouvoirs
 » du chapitre de son église d'une part, et mes-
 » seigneurs de la Galaisière, et de Sabran aux
 » noms et qualités susdites d'autre dans l'espe-
 » rance aussi, et sous la condition et devant ex-
 » primée relativement aux deux puissances, ont
 » arrêté et sont convenus — I. Que des douze
 » bourses, ou places d'instructions gratuites
 » fondées par mademoiselle de Guise pour dou-
 » ze pauvres gentilhommes des duchés de Lor-
 » raine, et de Bar attachés au grand séminaire
 » de Toul tant par les lettres patentes du roy
 » Louis XIV. données à Versailles en mil sei-
 » cent quatre, que par l'arrêt du parlement
 » de Paris du onze avril mil six cent quatre
 » vingt dix, six des dites bourses seront, et
 » appartiendront aux diocèses respectifs de
 » Nancy, et de saint Diex trois pour chacun
 » diocèse, et comme comprenant chacun aussi,
 » et les deux ensemble le nombre des person-
 » nes aux quelles les dites bourses sont affec-
 » tées à peu près égal à celui qui restera dans
 » le diocèse de Toul après que les demembre-
 » ments susdits auront été faits, et les érec-
 » tions aussi susdites prononcées. Et attendu
 » que le revenu de la dite fondation consiste
 » en une rente de quatre mille cent soixante
 » six livres treize sols quatre deniers au prin-
 » cipal de cent mille livres légués par la dite
 » demoiselle de Guise et placés sur les gabel-
 » les de Languedoc, il est en outre convenu
 » entre les dites parties que cette rente sera
 » divisée et partagée en deux portions égales,
 » dont une pour les six pauvres gentilhom-
 » mes, qui continueront d'être élevés dans le
 » dit grand séminaire de Toul, et à la nomi-
 » nation de mon dit seigneur évêque et l'autre
 » pour les personnes de la même qualité des
 » diocèses respectifs de Nancy et de saint Diex
 » et par moitié entr'eux qui seront élevés soit
 » dans les séminaires à former et établir dans
 » les dits diocèses soit ailleurs, et ainsi que
 » mes dits seigneurs de Sabran, et de la Galai-
 » sière, et leurs successeurs évêques aviseront,

» et à leur nomination respectivement à la
 » charge par mes dits seigneurs de Nancy et
 » saint Diez d'oblénir tous titres et actes con-
 » firmatifs du partage arrêté et dans la suite
 » de par eux, et leur successeurs évêques con-
 » tribuer avec mon dit seigneur évêque de
 » Toul, et ses successeurs évêques aux dili-
 » gences frais, et poursuites s'il y en a à faire
 » pour parvenir au paiement de la rente sus-
 » dite la quelle continuera d'être perçue en
 » entier par mon dit seigneur évêque de Toul,
 » et ses successeurs évêques ou leurs proposés
 » à cet effet à la charge d'en remettre on
 » quart à l'évêque de Nancy et l'autre quart
 » à l'évêque de saint Diez ou aux personnes
 » par eux aussi respectivement proposés à
 » cet effet, et ce jusqu'au premier rembour-
 » sement de la dite rente au quel cas de rem-
 » boursement fait à l'évêque de Toul, et qui
 » pourra être pour lui ou en son nom accepté
 » chacun des évêques des trois diocèses susdits,
 » et respectivement prendront dans le capital
 » remboursé de la dite rente une part égale, et
 » proportionnée au montant du revenu actuel-
 » lement entr'eux partagé, et pour remplacer
 » ainsi que de droit le dit capital respectif ou
 » portion du capital originaire — II. — Que
 » la fondation faite par le feu roy de Pologne
 » Stanislas dnc de Lorraine et de Bar par le
 » contract du cinq août mil sept cent soixante
 » des douze pensions vingères de deux cent li-
 » vres chacune pour douze pauvres prêtres de
 » ses états curés, ou vicaires aux quels la ca-
 » ducité de l'âge, ou des infirmités ne per-
 » mettraient plus d'exercer les fonctions du
 » saint ministère la quelle continuera aussi
 » d'être exécutée suivant sa forme, et teneur
 » sera pour la jouissance seulement partagée
 » dans la même proportion, que la fondation
 » faite par mademoiselle de Guise, et dont il
 » vient d'être parlé et de manière néanmoins
 » que sur l'indication des six sujets qui seront
 » désignés par mes dits seigneurs les évêques
 » futurs de Nancy, et saint Diez et leurs suc-
 » cesseurs évêques dont trois de chacun de
 » leurs diocèses respectifs en se conformant
 » d'ailleurs aux intentions et à la volonté de
 » l'auguste fondateur des pensions susdites
 » monseigneur l'évêque de Toul sera tenu de
 » nommer chacun des dits six sujets à chacune
 » des dites six pensions les quelles leur seront
 » payées ainsi que elles l'ont été jusqu'à pré-

» sent la dite fondation pour le surplus, et à
 » tous les égards restant telle qu'elle a été
 » faite, et qu'elle est à présent. — III. — A
 » l'égard des bourses places ou pensions foun-
 » dées, et établies pour l'éducation ou les be-
 » soins des ecclésiastiques du diocèse actuel de
 » Toul affectées ou aux originaires de certains
 » lieux ou territoires ou à des familles parti-
 » culières, et à un nom spécialement désigné
 » les quelles continueront également d'être
 » exécutées suivant leur forme et teneur par
 » chacun des deux évêques futurs, et susdits
 » de saint Diez et de Nancy ainsi que de leurs
 » successeurs évêques dans le diocèse du quel
 » se trouveront les lieux ou territoires dont les
 » originaires sont appelés à la possession des
 » bourses places, ou pensions susdites ou dans
 » le diocèse du quel sera le domicile des per-
 » sonnes aux quelles elles sont affectées à raison
 » de la famille ou du com designera suivant,
 » et conformément aux intentions et à la vo-
 » lonté des fondateurs les sujets du lieu ou du
 » nom et famille suivant l'exigence de cas pour
 » être nommés par mon dit seigneur évêque
 » de Toul, et ses successeurs évêques confor-
 » mement à la fondation la disposition libre
 » des dites bourses, places, ou pensions demeu-
 » rant au surplus réservée tant à mon dit sei-
 » gneur évêque de Toul, qu'à ses successeurs
 » évêques dans le cas ou lors de la vacance il
 » ne se trouverait pas dans les diocèses susdits
 » de Nancy, et de saint Diez et respectivement
 » des personnes de la qualité requise par la
 » fondation et qui pussent être désignées ainsi
 » qu'il est dit ci dessus — IV. — Que le sur-
 » plus des fondations de quelque nature qu'el-
 » les soient faites tant dans le susdit grand se-
 » minaire de Toul que dans le petit séminaire
 » du collège de saint Claude comme aussi que
 » tous autres legs pour places gratuites mis-
 » sions retraites des cures pour les services de
 » prieurés, et autres pauvres quelconques fon-
 » dées tant dans le dit grand séminaire, que
 » dans le petit ou collège de saint Claude fondé
 » par feu monseigneur Drouas évêque de Toul
 » ainsi que dans les établissements quelconques
 » du dit diocèse actuel de Toul, qui seraient
 » un objet semblable et qui après les demen-
 » brements et érections susdites se trouveront
 » alors dans le diocèse de Toul particuliero-
 » ment ceux du séminaire des maîtres d'école
 » établi à Toul, et celui des maîtresses d'école

connues sous le nom de i Vatelotter ainsi que
 la Greflo des insinuations ecclésiastiques de
 Toul, et les droits quelconques et dependants
 et sauf à nos dits seigneurs de Nancy et de
 saint Diez à en établir des semblables dans
 leurs diocèses respectifs ou à se pourvoir à
 l'effet de dit établissement ainsi qu'ils avi-
 seront, continueront d'appartenir, et de res-
 ter au dit diocèse de Toul, seul et sans qu'à
 raison d'établissements pareils ou sembla-
 bles qui pourraient être faits dans les diocè-
 ses futurs de Nancy, et saint Diez ou autre-
 ment les évêques des dits diocèses puissent à
 aucun titre réclamer aucun droit sur les dits
 établissements fondations, et objets des dits
 les droits des dits évêques de Nancy et saint
 Diez demeurant taxativement fixés à ce qui
 vient d'être marqué spécialement, et le sur-
 plus en quoi qu'il consiste ou puisse consi-
 stes demeurant réservé au diocèse de Toul
 — V. — Que la nomination à l'une des pre-
 bendes du chapitre noble des chanoinesses de
 Bouxierres aux dames fondées dans le dixi-
 ème siècle par saint Gauzelui évêque de Toul
 continuera d'appartenir aussi à mon dit sei-
 gneur évêque de Toul et à ses successeurs
 évêques quoique le chapitre noble de Bon-
 xierres se trouve dans la suite hors du dit
 diocèse de Toul — VI. — Comme aussi et
 quoique le chef-lieu ou seminaire des mis-
 sions royales fondées par le feu roy de Polo-
 gne duc de Lorraine, et Bar pour les dits
 duché et province soit établi à Nancy sur le
 quel ainsi que sur ceux qui en sont et seront
 membres on qui y résideront l'évêque futur
 du dit diocèse de Nancy, et ses successeurs
 évêques auront toute juridiction que des six
 missionnaires qui étaient à la nomination de
 mon dit seigneur évêque de Toul celle de
 deux des dits missionnaires lui soit, et demeu-
 re réservée et à ses successeurs évêques et
 que celle des quatre autres soit partagée par
 égalité entre mes dits seigneurs futurs évê-
 ques de Nancy et de saint Diez et leurs suc-
 cesseurs évêques à chacun la nomination des
 deux, et que les six missions à faire suivant
 les intentions et la volonté du dit feu roy
 de Pologne soient et demeurent aussi parta-
 gées par égalité entre les trois évêchés et diocè-
 ses susdits, de manière que deux des dites
 six missions soient faites annuellement dans
 chacun des susdits diocèses et ce dans ses

lieux et paroisses de chacun des dits diocèses,
 qui seront préalablement indiqués par l'évê-
 que diocésain — VII. — Mondit seigneur évê-
 que de Toul tant pour lui que pour ses suc-
 cesseurs évêques se réserve le titre, et qua-
 lité de conseiller prelat né à la cour sou-
 veraine et parlement de Nancy à l'égard du
 titre et qualité du chancelier né de l'uni-
 versité de la dite ville de Nancy, et des droits
 et prerogatives quelconques qui en depen-
 dant on en derivant ils appartiendront à mon
 dit seigneur évêque de Nancy, et à ses
 successeurs évêques à l'effet de quoi et eu
 tant que de besoin serait mon dit seigneur
 évêque de Toul tant à son nom qu'à ce-
 lui de ses successeurs évêques même au
 nom du chapitre de son église et comme fon-
 dé des pouvoirs du dit chapitre, dans l'espe-
 rance, et sous la condition ci devant expri-
 mée relativement aux deux puissances, re-
 nouée à la qualité de chancelier né de la dite
 université de Nancy, et s'en remet en faveur
 de mon dit seigneur futur évêque de Nancy,
 et des ses successeurs évêques à perpétuité.
 Et le roy ayant bien voulu accorder l'aggre-
 gation du gran seminaire de Toul à la dite
 université de Nancy, et cette université ayant
 consenti à la dite aggregation mon dit seigneur
 évêque de Nancy pour lui et ses succes-
 seurs évêques, et en tant que de besoins so-
 rait a donné à dite aggregation tous con-
 timents à ce requis, et nécessaire, et ce aux
 clauses et conditions marquées par les lettres
 patentes de sa majesté. — Enfin il a été ar-
 rêté entre mes dits seigneurs soudainement,
 et chacun en noms et qualités aussi susdites
 que mes dits seigneurs de la Galaisiere et de
 Sabran feroient toutes les diligences neces-
 saires pour faire assurer par l'autorité des
 deux puissances, et avec toutes les formes
 requises l'effet et l'exécution du present
 traité en toute et dans chacune de ses par-
 ties. — Car ainsi le tout a été traité convo-
 nu, et accordé entre mes dits seigneur évê-
 que de Toul, et futurs évêques de Nancy et
 saint Diez en noms et qualités susdites qui
 pour l'exécution de ces presentes circonstan-
 ces, et dependances ont élu de domicile a-
 voir mon dit seigneur évêque de Toul tant
 pour lui que pour le chapitre, et les quatre
 chidiacres de son église en son palais episco-
 pal en Toul, et mes dits seigneurs de Sabran

» et de la Galaissière à Paris chacun en leur do-
 » moure susdite et après l'érection de leurs
 » évêchés respectifs, et les expéditions de leurs
 » bulles en leurs palais épiscopaux aux quels
 » lieux non obstant promettent obligant cha-
 » cun en droit soy et dits noms et qualités et
 » en chacune d'elles reconçant. Fait et passé à
 » Paris en l'étude l'an mil sept cent soixante
 » seize le dix sept août, et ont signé la minute
 » des présentes demeurée à monsieur Cordier
 » l'un des dits notaires soussignés — Suit la
 » teneur des dites procurations — Pardevant
 » les conseillers du roy notaires royaux, et
 » apostoliques de l'évêché et diocèse de Toul
 » y residant soussignés bien et loyalement imma-
 » triculés au bailliage royal, et à l'officialité
 » de la même ville. Furent présents messieurs
 » Claude Francois Pagel de Ventoux chanoine,
 » et doyen de l'église cathédrale de la même
 » ville, François Bernardin Pallés chanoine
 » président du chapitre de la dite église, Hen-
 » ri Montignot et Jean Etienne La Cour cha-
 » noines du la dite église députés du même
 » chapitre par acte capitulaire de ce jourd'uy
 » dément contrôlé au bureau de cette ville à
 » l'instant à l'effet de donner procuration pu-
 » blique pour consentir aux noms du dit cha-
 » pitro, à l'effet des présentes lesquels, et en
 » vertu du dit acte qui sera joint à l'expédi-
 » tion des présentes ont fait, et constitué font,
 » et constituent pour procureur général et spé-
 » cial des messieurs les vénérables doyen cha-
 » noines, et chapitre de l'église cathédrale de
 » Toul la personne de monseigneur l'illustris-
 » sime et reverendissime Etienne François Xa-
 » vier Desmichels de Champorein évêque com-
 » te de Toul prince de saint Empire au quel
 » dit seigneur mes dits seigneurs comparents
 » ont donné, et donnent pouvoir de pouvoir, et
 » en leurs noms arrêter, et signer tout con-
 » cordat relatif à l'erection des évêchés de
 » Nancy et saint Diez au demembrement du
 » territoire de l'évêché de Toul pour former
 » les dits évêchés assignations du dit territoire
 » aux dits évêchés de Nancy et saint Diez, à
 » ériger traiter transiger et composer soit ac-
 » tivement soit passivement suivant, que le dit
 » seigneur procureur constitué le jugera à pro-
 » pos avec toutes personnes tant pour et con-
 » tre des dites érections d'évêchés à Nancy et
 » saint Diez, que pour raison de tous biens
 » droits et privilèges de toute nature depen-

» dants, et affectés à l'évêché et diocèse de
 » Toul conservation, et alienation d'iceux en-
 » saile et relativement au concordat arrêté et
 » signé requérir si besoin est d'autres brevets,
 » que ceux déjà expédiés consentir parement
 » et simplement à la dite érection d'un évê-
 » ché à Nancy, et d'un autre à saint Diez au
 » demembrement du territoire du dit évêché
 » et diocèse de Toul et assignation de celui
 » aux dits évêchés de Nancy et de saint Diez
 » à ériger sous telles réserves néanmoins et
 » conditions que mon dit seigneur procureur
 » constitué estimera bon, et généralement faire
 » pour la pleins et entière consommation des
 » dits érections demembrements du territoire,
 » et assignations de celui tout ce que le dit
 » seigneur procureur constitué avisera bon être
 » encoir, que les cas ne fussent nonnément
 » désignés en ces présentes et requissent un
 » mandement plus special, s'associer à l'effet
 » de ce que dessus telles personnes qu'il juge-
 » ra à propos substituer une ou plusieurs per-
 » sonnes en tout ou partie des présents pou-
 » voirs. Promettant avoir le tout pour agréa-
 » ble s'engageant à ratifier et faire ratifier
 » tous actes que mon dit seigneur procureur
 » passera à l'effet des présentes et ce dans le
 » mois obligant etc. Fait et passé en l'hôtel de
 » mon dit seigneur le doyen le troisieme may
 » mil sept cent soixante seize deux heures de
 » relevée, et ont mes dits seigneurs signé avec
 » les dits notaires après lecture faite: signés A
 » la minute. L'abbé de Ventoux doyen, Pal-
 » las, Montignot, et La Cour signés La chapel-
 » le et l'Uriot notaires royaux et apostoliques
 » contrôlé à Toul le trois may mil sept cent
 » soixante seize reçus 28 sols—signé Uriot. Ex-
 » pédier par le notaire royal et apostolique do-
 » positaire de la minute susdite et soussigné —
 » signé La chapellette et viet — En marge est re-
 » crit — Scellé à Toul avec V. pour paraphe
 » au dessus insinué et contrôlé au Greffe des
 » insinuations ecclésiastiques à Toul le iv. may
 » 1776. signé r. Vincent avec paraphe — Ex-
 » trait des registres capitulaires de l'église
 » cathédrale de Toul — du vendredy trois may
 » 1776. ce jourd'uy le chapitre après avoir
 » été annoncé au son de la cloche, et intimé
 » par l'un des huisiers capitulaires a été as-
 » semblé à l'issue de la messe canoniale au
 » lieu, et en la maniere accoutumée — mes-
 » sieurs ont député messieurs Claude Fran-

» cois Pagel de Ventoux chanoine et doyen de
 » l'église cathédrale, François Bernardin Pal-
 » las chanoine président du chapitre, Henry
 » Montignot, et Jean Etienne La Cour chanoi-
 » nes de la même église à l'effet de passer par-
 » devant les notaires apostoliques de la ville
 » de Toul une procuration à monseigneur
 » l'évêque de Toul de consentir, au nom de
 » messieurs les vénérables doyen chanoines et
 » chapitre de l'église de Toul, à l'érection
 » d'un évêché à Nancy et d'un évêché à saint
 » Diez demembrement du territoire de l'évê-
 » ché, et diocèse assignation du dit territoire
 » aux dits évêchés de Nancy et saint Diez à
 » ériger le tout aux termes clauses et condi-
 » tions de la procuration à faire, et les quelles
 » clauses et conditions ont été arrêtées et ap-
 » prouvées au chapitre, délibéré en chapitre
 » les jour et au susdits—Signé Pallas presi-
 » dent, Pierron secrétaire contrôlé à Toul le
 » trois may 1776 signé Ulriot—pour copie
 » conforme à l'original à Toul le sept may
 » 1776—signé Pierron secrétaire avec para-
 » phe—Pardevant les conseillers du roy no-
 » taires royaux et apostoliques de l'évêché et
 » diocèse de Toul bien et deumeut immatricu-
 » lés au bailliage royal et à l'officialité de la
 » même ville y residents soussignés. Furent
 » presenta messieurs Brice Thomas Tardif,
 » Pierre François Rochard, et Antoine Char-
 » les Rollin chanoines et archidiacres de l'égli-
 » se cathédrale de Toul, le premier archidia-
 » cre de Port, le second de Vitel, et le troi-
 » sième de Voges, les quels ont dit et déclaré
 » que les futurs diocèses de Nancy et saint Diez
 » devant être composés de la portinn du
 » diocèse de Toul qui contient les cures, et an-
 » nexes dependantes de leurs archidiacres res-
 » pectifs, sur les quelles ils ont des droits
 » honorifiques et utiles ils ont supplié monsei-
 » gneur leur évêque de pour eux, et en leur
 » nom en la qualité qu'ils agissent consentir
 » purement, et simplement à l'érection des
 » évêchés de Nancy et saint Diez et se deporter
 » de tous leurs droits sur les paroisses, et au-
 » tres églises qui composeront ces deux nou-
 » veaux évêchés priant mon dit seigneur évê-
 » que de Toul de leur procurer tant pour le
 » present, que pour l'avenir les indemnités
 » qu'il trouvera convenables—Est aussi com-
 » paru monsieur Nicolas Dehuz pretre chanoi-
 » ne, et grand archidiacre de la dite église ca-

» thédrale de Toul, le quel a aussi supplié
 » monsieur l'évêque de Toul de pour lui, et
 » en son nom consentir purement et simple-
 » ment à la distraction des paroisses de Cha-
 » ligny et de Maron qui font partie du grand
 » archidiocèse pour être desormais du diocèse
 » de Nancy et de Maron qui font partie du
 » grand promettant mes dits seigneurs compa-
 » rants, en la qualité qu'ils s'agissent d'avoir
 » pour agreable tout ce qui sera fait par sa
 » grandeur en execution de la presente procu-
 » ration et de n'y jamais contrevenir obligeant
 » ec. fait et passé à Toul aux études ayant mi-
 » di le dixieme may mil sept cent soixante
 » seize, et ont mes dits seigneurs comparants
 » signé avec les dits notaires après lecture fai-
 » te ainsi Dehuz Tardif chanoine archidiacre
 » de Port, Rochard archidiacre de Vitel, Rol-
 » lin archidiacre de Voges, Ulriot, et La chapel-
 » le en la minute contrôlés au bureau de Toul
 » à l'instant demeurees et registrées de mon-
 » sieur La chapelle pour copie delivrée par le
 » sousigné notaire royal et apostolique depo-
 » sitaire de la minute signé La chapelle avec pa-
 » raphe—En marge est écrit—Scellé à Toul
 » le dit jour avec paraphe au dessous insinué
 » et contrôlé au Greffe des insinuations ecclé-
 » siastiques à Toul le dix may mil sept cent
 » soixante seize, signé p. Vincent avec para-
 » phe—Il est ainsi ces dites pieces dûment
 » legalisées véritables, et annexes comme dit
 » est à la minute de l'acte dont l'expédition
 » est des autres parts le tout en la possession
 » du dit monseigneur Cordier notaire—Cor-
 » dier—Momet—scellé le dit jour.

§. 13. Decernentes propterea dictum con-
 cordatum, ut praefertur, scilicet ac etiam, ut
 praefertur, approbatum, et confirmatum in
 omnibus, et per omnia suos plenarios, et inte-
 gros effectus sortiri, et obtinere, nec eon a di-
 ctis moderatois Tullenai, et sancti Deodati, ac
 futuro, et pro tempore respectivo existentibus
 Nanceyensi respectivo episcopis, et ab omnibus
 aliis in eodem concordato, ut praefertur, ini-
 to, ac per Nos etiam, ut praefertur, approbato,
 et confirmato expressis personis ad quia nunc
 spectat, et pertinet, ac spectare, et pertinere
 potest, et poterit quomodolibet in futurum fir-
 miter, et inviolabiliter, atque inconcussè ob-
 servari, et adimpleri debere, Illisque a dicto
 concordato, ut praefertur, inito, ac per Nos
 etiam, ut praefertur, approbato, et confirma-

*Apres con-
 cordati, app-
 robat, et
 confirmati
 par le notaire
 royal.*

to, nulloque umquam tempore quovis praetextu, seu quavis occasione, vel causa resilire, vel recedere posse, imo ad integram illius esse servandam teneri, ita ut quaecumque per eodem modum Tullensem, et sancti Decreti, ac futurum, et respective pro tempore existentes Nancycensem respective episcopos praedictos, et quoslibet alios contra dicti concordati, ut praefertur, initii, et per Nos etiam, ut praefertur, approbati, et confirmati formam, et eandem praesentium tenorem, et continentiam quodcumque faciendae dispositiones nullae prorsus, et invalidae, ac insubsistentes sint, ac tales fore, et esse censi debeant, ac eandem praesentes semper et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suosque integros; et plenarios effectus etiam sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos nunc special, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter quoque, et invariabiliter observari debere, ac nullo umquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod causae, propter quas eandem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint de subreptione, vel obreptione, aut omissionis, vel invaliditatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut quocumque alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, et inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem, et expositionem requirento defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statuto vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, alique ratione, vel causa etiam quantumvis iusta, rationali, juridica, legitima, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum, necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apportionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque iuris, vel facti, ac gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam mo-

to, scientia, et potestatis plenitudine peribis concessio, et impetratio, vel emanatio quempiam uti seu se juvare in iudicio, vel extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas, quodcumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summi apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus etiam consistorialiter ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis etiam in eis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat, aeditas, et in postorum aedendas comprehendendi; sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, ac plenarie reintegratas fore, et esse.

§. 14. Sicque, et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios, aliosve quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac tenore, et praemiis fulgentes seblata, eis, et eorum cultibus quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quocumque instantia iudicari, et definiri debere, irritum quoque, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Postremo autem desiderantes, ut praemissa omnia ac per Nos, ut praefertur, disposita ad suum feliciter perducantur effectum, et ea quae non nunquam in similibus suscitari solent obstacula dirimantur. Hinc venerabilem fratrem Nostrum modernum archiepiscopum Tolosanum in executionem pro executione tantum eorumdem praesentium apostolica auctoritate praedicta constituimus, et deputamus, eidemque moderno archiepiscopo Tolosano facultatem, ut ipse quascumque personas in dignitate ecclesiastica, ac etiam episcopali constitutas pro huiusmodi executionis effectu subdelegare li-

Chronic
Mans, et de
corum iur
iam.

hero, et licite valeat dicta apostolica auctoritate ipsarum tenore praesentium concedimus, et impartimur, eidem moderno archiepiscopo Tolosano sive ejus subdelegando, motu, ac potestate plenitudine pari mandantes, quatenus eorum alter eos limites, et confines praedictae novae dioecesis ejusdem episcopalis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis per Nos, ut praefertur, erectae praefinire, et fixare, ac respective eidem futuro episcopo, et primati Nanceyensi eas portiones, seu quantitates, et qualitates parochiarum ecclesiarum assignare, qui et quae in dictis literis praedicti Ludovici regis Nobis, ut praefertur, exhibitis, et in ipso concordato, ut praefertur, inito, ac per Nos etiam, ut praefertur, approbato, et confirmato, contenti, et expressi, ac contentae, et expressae reperiantur auctoritate Nostra curet, et solat, nec non easdem praesentes, et in eis contentae quaecumque ubi, et quando opus fuerit, solemniter publicas, ac omnibus, et singulis personis, quarum favorem eadem praemissa quomodolibet concernunt efficaciam defensionis praesidio assistens faciat eadem auctoritate Nostra easdem praesentes, et in eis, ut praefertur contentae quaecumque, a quibuscumque ad quos eunc spectat, et pro tempore spectabit inviolabiliter observari, ac eosdem futurum episcopum, et primatem, ac modernos, et pro tempore existentes capitulum, et canonicos dictae cathedralis, et primatialis ecclesiae Nanceyensis, ut praefertur, erectae, aliosque praefatos illis pacifice frui, et gaudere, non permittens ipsos, vel eorum quempiam per quoscumque quavis auctoritate fungentes quomodolibet indebitum molestari, ac perturbari; et nihilominus super quacumque oppositione ad versus eadem praemissa quomodolibet irrita, quacumque appellacione remota etiam definitive pronunciet, contraditores quolibet, et rebelles per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas aliquo opportuna juris, et facti remedia compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus sententias, censuras, et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, implorato etiam ad hoc quatenus opus fuerit brachii secularis auxilio.

§. 15. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii pp. VIII praedecessoris Nostri; quae cavetur ne quis ultra suam civitatem, et dioecesim nisi in certis inibi expressis, et exceptis casibus, et in illis non ultra unam diem a

fino suae dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede apostolica praedicta deputati extra civitatem, vel dioecesim, in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vias suas committere audeant, seu praesument. Non obstantibus relictis in concilio generali de duabus diebus, ac quibusvis aliis etiam in synodalibus, provincialibusque, generalibus, universalibusque conciliis aeditis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostris, et cancellariae praefatae regulis de jure quaesito non tollendo, ac de unionibus ad partes committendis; et de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones, et applicationes perpetuas, nisi in casibus a jure permisis fieri, et ab ecclesia membra distingui, ac dividi prohibentis etiam constitutione, dictique monasterii a quo praefatus prioratus sancti Dagoberti, ut praefertur, dependit, dictique ordinis sancti Benedicti etiam iuramentum confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, et isofluis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestate plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis; quibus omnibus, et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, apt quavis alia expressio habenda, seu quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, et inserti forent, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresso, nec non opportuno, et valide hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestate plenitudine similibus harum serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Proceptionem
de inscriptione
in libro es-
tore ap-
notabile.

§. 16. Volumus autem quod fructus ejusdem cathedralis, et primatilis ecclesiae Nanneyensis per Nos, ut praefertur, erectae juxta redditus illius praedictae episcopali mensao, ut praefertur, assignatos de more taxati ad quadraginta unum florenos auri pares cum uno tertio alterius floreni similis comprehensibiles tamen in illis dictis triginta tribus florenis hujusmodi, ad quos eadem primatia per Nos, ut praefertur, suppressa, et extincta ante hac, ut praefertur, taxata reperiebatur, et hujusmodi taxa in dictis libris camerae apostolicae praefatae describi respective debeant.

Fides habenda
de transumptis.

§. 17. Volumus etiam quod eorundem praesentium transumptis, et exemplis etiam impressis manni alicujus notarii publici, seu nnius ex negociorum committentibus expeditionis Romanae curiae nuncupatis Parisiis commorantibus subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae eisdem literis originalibus adhiberetur si forent exhibitae, vel ostensae.

Summa potestatis.

§. 18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, substitutionis, subrogationis, declarationis, admissionis aliarum erectionis, institutionis, adjunctionis, incorporationis, statuti ac altarum illidem suppressionis, et extinctionis, unionis, annexionis, concessionis assignationis, dismembrationis, divisionis, separationis, sejunctionis, exemptionis, suppositionis, subjectiois reservationis, aliorum statuti, et declarationis, injunctionis approbationis, confirmationis, roboris adjectionis, defectuum appiptionis, et sanationis, decreti, constitutionis, deputationis, facultatis, concessionis, et impartitionis, mandati, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo septimo die decima tertia decembris pontificatus Nostri anno tertio.

CLXVII.

Erectio terrae de Linares in Indiis occidentibus, signanter in novo Legionensi regno

existentis in civitatem episcopalem, et in easitae parochialis ecclesiae in cathedralem ecclesiam de Linares nuncupatam sub invocatione Conceptionis B. M. V. Immaculatae, et archiepiscopo Mexicano suffraganeam extitutam cum reservatione illius jurispatronatus favore regis catholici.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Relata semper ab Ecclesia militanti in verbo illius, qui firmam supra petram aedificavit eam, contra principem tenebrarum victoriam, quemadmodum per inducta quandoque inter populos in mortis umbra sedentes crucis vexilla, quandoque vero per novos etiam in simu credentium episcopatus in medio alia veluti nova fidei tentoria ac propugnacula erectos ad resistendum validius humani generis inimico, ac custodiendum, et defendendum civitatem sanctam, ac vineam Domini electam fult omni tempore non sine praedecessorum Nostrorum gaudio, ac spirituali Christifidelium profectu ac solamine cognita. Nos ita quos licet immerentes regimini ejusdem Ecclesiae constituit Dominus, illam trophaeis in dies illustrioribus quantum in Nobis est, ac cum ipso Domino, possumus ditare cupientes, dum animo revolvimus, et deprehensum habemus, quam facie sit ex nonnullarum diocesium amplitudine, ut orientur abusus, quamque difficile eos inde sic ortos eliminare et avellere; ex debito ideoque pastoralis officii, ne in medium prodent apostolicas potestates gladio praecutes, aliorumque incommodo per novarum cathedralium erectiones comitante principum catholicorum pietate vim pracludere satagimus, ut tandem benedicente Domino qui exignis incrementum dat labores Nostros omnes populi tenebris licet ignorantiae abvoluti, quod paravit Dominus ante faciem eorum, lumen proprius videntes, majores et condignos in ecclesia hujusmodi bonorum operum fructus, ac virtutum flores Altissimo cum gratiarum actione uberius valeant exhibere.

§. 2. Cum itaque sicut nuper ex insinuatione charissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici per dilectum filium

Proceptionem.

Expositionem
transumptis
de inscriptione
in libro es-
tore ap-
notabile.

Dat. die 14
dec. 1777.
Anno III.

Josephum Nicolaum de Azara ejus negotiis apud Nos, et Sedem apostolicam praepositum Nobis facta accepimus ad dicti Caroli regis audientiam, et representationem a regali consilio in consultatione diei trigesimae mensis octobris anni Domini MDCCCLXXV. sibi facta pervenerit quod alias diversae, et successivis temporibus videlicet sub annis ejusdem Domini MDCCXXXVI, MDCCXXXVII, MDCCXXXVIII — Praedecessori suo gloriose memoriae Philippo eo nomine V. dominatori Hispaniarum itidem regi catholico ex nonnullorum fide dignorum parte, relatisque ab Indiis ethiopicis in florali sinu Mexicani regione morantibus assidue patrabant invasionibus, latrocinis, et sacriliis, quodque iuxta hujusmodi regionis districtum ubertia pabula, terrae fertiles, locupletesque auri, et argenti fodinae absque cultu, et respectu suo existerent, ac de cetero quam facili dispendio infideles ipsi ad catholicae religionis amplexum; et evangelicae veritatis sequelam reduci, simulque sua, et successorum suorum eorumdem Hispaniarum regum dominio, ac nationis utilitati, et civitum artium legibus subditi potuissent. Secus autem quam gravia ex tunc novo Legationis regno damna, et pericula ex eorum parte imminerant nisi expedito curata foret regionis hujusmodi habitatorum conciliatio; eorumque spiritualis aequus, ac temporalis acquisitio idem Philippus rex de praemissis instructus tam per hujusmodi, quam per aliam sibi jam praeventivè ab eodem consilio de ipsius Philippi regis ordine in alia simili consultatione, praevio maturo examine respective factas expositiones pro ipsius catholicae religionis augmento solo promotus suo tunc temporis pro novo Hispaniae regno constituto; praerogati toti commissio negotio, districtus ei dederat se mandatis, ut in super re de qua scripserat discutienda calatis comitiis eam deputaret vigilem, expertamque personam, quae manu operi tanto valideque admoveret. Ac reipsa licet per aliquod temporis excentio praemissorum suspensa remanserit de anno praeterito ipsius Domini MDCCXLI, VI. pro hujusmodi mandatorum adimplemento; selecto ab eodem prorege praeclearo viro Josepho de Escandon militum tribuno ad infrascripta peragenda constituta ei desuper opportuno praesidio idem Josephus super hujusmodi regionis facie collatus, et illius explorato circuitu tunc primum retulit, qui coloniarum numerus pro-

Indorum hujusmodi acquisitionis securitate foret instruendus situs, insuper in quo earum utraqueque pro tota vicissim recipienda defensione aedificari debuisset, quot denique populo, territorio, et subsidii indigeret. Divide vero omnimoda sibi ab eodem prorege in via decreti ab eo in generalibus comitiis in civitate Mexicana de anno praeterito Domini MDCCXLVIII. habitis, edicti, auctoritate tributa operam ita navare cepit, ut benedictio Domini octodecim in circuitu ipso colonias instruxerit, et quindecim prope illas ex gente jam tunc conciliata missiones instituerit, ceteris omnibus qui suae cingere voluntati territorium illud linquere penitus, et omnino coactis. Verum in sua de gestis hujusmodi ad auditorem belli sub anno dicti Domini MDCCLI. transmissa, et per auditorem ipsum antedictam praerogati insinuatione, cum inter cetera, quae singillatim adhibenda proposuit media de vobis maxime episcopatus erectionis in eo circuitu faciendi necessitate maderet, ac sequenter saepefactus prorex (statuti ielerim quae sua mora pro coloniarum erundum populi subsistentia provisione indigebant) super hujusmodi erectionis insucepto negotio tam praesaulatum Philippum regem per unam, quam per regium ipsum consilium per alteram epistulas diei sextae mensis decembris ejusdem anni MDCCLI. reddiderit certiores factus est inde, ut proposito huc ipso, matureque discussa erectionis hujusmodi necessitate in alia simili sub die xxviii. mensis decembris anni MDCCLI. desuper habita consultatione supradicto prorege iterum mandatum extitit, ut in re tanti momenti prius an vera mittendi novum eo illum episcopum necessitas urgeret, illaque vero probata qui foret anticusque coloniarum hujusmodi respectuque habitatorum numerus, et in illis utrumque aliqua existeret, in qua novus episcopus tuto morari voluisset, et decimo in ipso circuitu annuatim percipi solitae, an pro honesta ipsius episcopi, ac novae insuper erigendae cathedralis ecclesiae, illasque capituli subestimatione sufficere posset accuratius faceret inquiri, et respectivo, referret, ac alias prout in ejusdem Philippi regis diplomate sub die xxix. mensis januarii anni praeteriti Domini MDCCLI. desuper et percepto plenius continetur.

§. 3. Cum autem sicut etiam accepimus ex eo tempore quatuordecim jam fere annorum

Causa quae
erectiolem
retardavit.

spiritum effluerit, abaque eo quod tam serio demandata inquisitio, tam statim gemina prorigum variatione, tum etiam obitu ipsius Philippi registri teresa superadvento perficere; de anno denique ipsius Domini MDCCLXVII. tum existens in eo prorogis munere successor mandata huiusmodi nondum adimpleta perspicuens ea nihilum occasione, qua dilectum quoque filium Iosephum (osorino de Lamas virum jurisconsultum ad eandem sinus Mexicanam religionem expedit; ei simul inunxit integram praemissorum indaginem, ut eum desuper censum, votumque aperiret. Eo itaque plaudenter functo munere dictus Iosephus sub die videlicet XXVIII. mensis februarii anni ejusdem Domini MDCCLXIX. adamussim retulit se prius facta longitudinis aequae, ad latitudinis mensione supradictae regionis in ea vigintitres jam vere instructas invenisse colonias, quarum conjunctis animarum numerum, simul reductum ad centum quinquaginta mille ac quatuorcentum et sexaginta unam ascendere, nonnullas vero ex iisdem colonis sub una scilicet Mexicanam, et ei propinquiores centum et quinquaginta, reliquas autem sub reliquis dioecesis de Guadalupe respectu comprehensas biscentum respectu leucis ab archiepiscopali Mexicana et episcopalis de Mechoacan, et de Guadalupe huiusmodi respectu sedibus distare, ac novi regni Legionensis praedicti, provincias Coahuila, et Texas, terramque de Sahillo ab ipsa de Guadalupe, et loca Tesuper de Tumbabo, et de Palmillas, ac Real de los Infantes, et Tula respectu nuncupata ab eadem de Mechoacan respectu civitatibus, a quibus respectu dependet, eos etiam remotiores extare, et unamquamque ex dictis sedibus inter, et respectu colonias ac provincias, et loca huiusmodi, tam aspera itinera, praesque transitus intercedere, et fieri non posse, ut archiepiscopus Mexicanus, et de Mechoacan, ac de Guadalupe respectu episcopi pro tempore existentes sine eorum valitudine evidente discrimine eo illic causa splendae pastoralis visitationis accedant, seu si necesse sit dactam, raro tamen ob id visitatio in iustis fiat, adeoque ipsarum coloniarum incells spiritualia auxilia plerumque deficient, et prava consuetudina, quae non raro in agro Domini succrescunt, non valent inde tempestive succidi; addito

quoque et numerato pecunie, et annuati ex circum ipso decimarum praevenit, ac respectu explorato congruentiori loco pro iuta unius episcopi residentia, locum ipsam videlicet in infrascripta terra de Linares plissimum, et ab omni barbarorum incursum utpote in novo praedicto Legionensi regno existentem praesens exemplum, redditus vero presentanei (futuro tamen non comprehenso notabili eorum augmento) ex ipsa episcopatus erectione in eo Americae dominio facienda obvoluturos satia asperque pro novi episcopi, illiusque capituli decenti manulacione sufficere respectu reperit; proptereaque sic statibus praemissis in Domino pyaret, ut si dicta terra de Linares, quae de petro temperati, optimique climatis existit civitatis episcopalis titulo decoraretur, et in eo nunc episcopatus de Linares nuncupandus in infrascripta parochiali ecclesia, ut infra supprimenda erigeret, illoque sic erecto eadem Coahuila, et Texas respectu provinciae, seu gubernia, et territorium praedictae terrae de Sahillo, ab una scilicet de Guadalupe, praedicta autem de Tumbabo et de Palmillas, ac Real de los Infantes, et de Tula ut praefertur respectu nuncupata loca, eorumque et respectu territoria ab alia de Mechoacan, ac omnes ex supradictis colonis ab infrascripta Mexicana dioecesi dependentes ab ipsa et reliqua Mexicana respectu dioecesis perpetuo, et respectu dismembrarentur, et novo hinc episcopatus sic erigendo pro illius territorio etiam dioecesi adirent, et aggregarentur; omnesque, et singulas decimae ex eisdem provinciis, locis, et colonis, sic, ut praefertur, obvenerint, et ad ipsum Carolum regem spectantes, nec non infrascriptae ipsius parochialis ecclesiae fructus, redditus, proventus, et emolumenta quaecumque novae mensae episcopali pro illius ex dictis episcopi de Linares, illiusque capituli, ut infra pariter instituendi respectu dotatione, prout in aliis episcopatum in eisdem Indiis erectionibus consuetudo fuit applicarentur, et alia etiam infra exprimenda fierent. Ex hoc profecto notanda archiepiscopi, et respectu episcoporum praedictorum composui, quieti, et tranquillitati, simulque spirituali populorum pobulo peropportuno praevideretur, ad eam ipsi in fideles in eo clementi ut supra degeant suavia, deo propitio, redeoventur, et alii eorumque superstitione, et idolorum cultu deloto

christiana religio, ars agraria, commercium, ratio, urbanitas, et industria inibi respective inducerentur; ac denique reformatis in clero tam seculari, quam regulari quæ consuevit dignitas noscitur ad populorum edificationem ecclesiastica, et religiosa munia exactius adimplerentur, et secularium officiorum administrationi majori fieret rectitudine, nec non remoto quovis invasionum metu, ejusdem regni consuleret securitati ac redditus terrarum regii per amplius in dies auferentur, prout in ipsa prædicta Josephi de super facta relatione plenius et uberius continetur.

Rex Hispaniarum erectionem concessit, et petiit.

§. 4. Proindeque idem Carolus rex supradictis necessitate ac utilitate nec non mediis et provisione inspectis, ac, ut præfertur probatis ejusdem erectionis opus tam felicibus incipienti auspiciis, et quo nil carius atque iucundius ad regis æterni gloriæ, fideique catholice propagationem generaliter in cordo per Nos perfici vehementer desiderans per eundem Josephum Nicolaum ejus nomine Nobis humiliter supplicari fecerit quatenus erectionem ipsam, aliasque infrascripta concedere dignemur.

Concessio.

§. 5. Nos igitur qui omnibus et singulis circumstantiis superius expressis maturæ consideratione pensatis congruam esse censuimus novæ sedis episcopalis in supradicta terra institutionem, quæque, ac omnia alia per Nos ut infra disponenda catholica religionis augmento, christifidelium edificationi, et spirituali consolationi, divini quoque cultus incrementum valde profutura confidimus exultum ejusdem Caroli regis ætatem, et religiosa desideria plurimum in domino fluidantes, eaque apostolicæ Nostræ benignitatis ministerio prosequi volentes, motu proprio et ex certa scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine parochialem ecclesiam in dicta terra de Linares sitam, illiusque titulum collativum, nomen, demotionem, statum et essentiam ita quod illa ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativa esse debeat, ac de cetero nulli in titulum collativum quavis auctoritate conferri, vel impetrari, seu de illa quovis modo disponi amplius nequeat, et si illam deinceps ullo umquam tempore conferri seu impetrari vel alias de illa disponi contigerit, collationes, impetrationes, aliasque dispositiones de illa pro tempore quomodolibet factæ nullæ, et invalidæ, nulliusque reboris, vel

mementi existant, neminique suffragentur, nec cuiquam ipsæ vel eorumque titulum possidendi tribuant apostolica auctoritate perpetuo appropriari, et extinguantur.

§. 6. Illaque sic suppressis, et extinctis eandem terram de Linares in novo regno Legionensi hujusmodi quod nova Hispania, novique Santanderis in Indis occidentalibus colonia vocetur, ut præfertur, existentem in ejusdem episcopatum de Linares etiam nuncupandum cum omnibus juribus, honoribus, et prerogativis, quibus aliae civitates postfiliæ sedis insignitæ in eisdem Indiis occidentalibus, eorumque cives utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, atque uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum.

Terra de Linares in novum regnum Legionensem incorporatur, cum suis privilegiis.

§. 7. Dictam vero parochialem ecclesiam per Nos, ut præfertur, suppressam, et extinctam de potestatis plenitudine pari in cathedrali ecclesia de Linares etiam nuncupandam sub invocatione Conceptionis B. M. V. immaculatæ Hispaniarum patronæ extitoram, pro uno deinceps episcopo de Linares similiter nuncupando, qui eidem cathedrali ecclesiae, illiusque civitati per Nos ut infra erigendis, nec non diocesi etiam de Linares per Nos etiam ut infra assignandæ præsit, dictamque parochialem ecclesiam sic, ut præfertur, suppressam, et extinctam, et in ecclesiam catholicam etiam, ut præfertur, erectam, ad fructus præsertim per leges regii hujusmodi, et constitutionum regiarum in eorumdem legum margine insertarum in forma ecclesiae cathedralis coarctari et redigi faciat, et in ea tot dignitates, ac canonicos, et præbendæ existant cum appropinquato, et competentis cappellanorum per quorum aliam in extra antiquarum pro tempore existens parochialem dictæ parochialis ecclesiae per Nos, ut præfertur, suppressam, et extinctam, et in ecclesiam catholicam etiam, ut præfertur, erectam, et institutæ debeat exorceri, et aliorum officialium et ministrorum numero, quæ, et qui pro divini cultus, et ecclesiastici cleri decore sibi videbuntur conveniri, ac aliis juxta numerum canoniarum, aliorumque ministrorum aliorum capitulorum ecclesiarum cathedralium eidem archiepiscopo Mexicano metropolitico jure subjectarum, prævia tamen earum, et eorum congrua, et quæ pro illis, et illas pro tempore respectivo obtinendum substitutione sufficiat, et illarum par-

Ecclesia parochialis in catholicam convertitur.

tium decori respondeat respectiva detatione, ex infrascriptis decimis, et redditibus novae mensae episcopali infrascriptae, ac ipsi futuro episcopo de Linares constituenda, et assignanda quamprimum fieri poterit, ac deinceps eos omnes alios canonicatos, episcopos omnes respective praebendas, quos et quas idem Carolus rex in ipsa cathedrali ecclesia de Linares per Nos, ut praefertur, erecta, et instituta pro sua in Deum pietate fundare arbitrabitur respectivo erigat, et instituat. Nec non episcopalem jurisdictionem, auctoritatem, et potestatem exercere, omninoque, et singula, quae ordinis, quaeque jurisdictionis, et cuiusvis alterius muneris episcopalis sunt, et quae aliis tam in eadem sedis etiam praedicti archiepiscopi, etiam Mexicani suffraganei existentes, quam alibi ubicumque constituti episcopi in suis respective ecclesiis, civitatibus, et dioecibus de jure, vel consuetudine, ac alias quomodolibet, etiam privilegiis, gratis, et indultis, ac dispositionibus apostolicis desuper quaecumque fuerint, et per litteras apostolicas desuper nominatum, et in specie concessas auctoritate, et facultate suffulti facere, et quibus uti solent, et possunt pariformiter aequa principaliter, et absque ulla differentia, perinde ac si ibiqueque nominatum, et in specie concessas, et expressas fuissent in sua dioecesi de Linares ut infra assignanda facere, gerere, et exercere libere, et licite possit, et debent, ac eodem pro tempore existenti archiepiscopo Mexicano suffraganeo, eique metropolitico jura praedicta subiectis existat, cum sede, mensa, aliisque insigniis episcopalibus, nec non praeceminentis, honoribus, privilegiis, immunitatibus et gratiis spiritualibus, et temporalibus, personalibus, realibus, et mixtis, quibus cunctae cathedrales ecclesiae iuxta litteras huiusmodi similiter de jure vel consuetudine, aut speciali privilegio, seu indulto, auctoritate apostolica, vel alias quomodolibet utantur, possint, fruuntur, et gaudent, et uti, potiri, frui, et gaudere poterunt, apostolica auctoritate praedicta; ad Dei omnipotentis laudem, et gloriam, Deiparaeque virginis immaculatae honorem; fideique orthodoxae exaltationem etiam perpetuo erigimus, et instituimus.

*Discretio-
digne facta
a sanctis
Sacerdotibus
pro*

§. 8. Et insuper a dioecesi scilicet de Guadalajara supra dictis Coahuila, et Texas respective provincias, seu guberniis huiusmodi, nec non idem territoria praedictae terrae de

Satilla, ut praefertur, nuncupatae, a dioecesi autem de Mechoacan praedicta de Toluca, et de Palmillas, ac Real de los Infantes, et de Tula, ut praefertur, respective nuncupata loca, illorumque respectivo territoria, ac denique a Mexicana archidioecesi eas omnes ex praedictis coloniis in eo circuitu existentes, et ab ipsa archidioecesi Mexicana dependentes apostolica auctoritate praedicta iidem perpetuo dismembramus, dividimus, et separamus, ac easdem provincias, territoria, loca, et colonias huiusmodi sic, ut praefertur, dismembratas, divisas, et separatas, ac dismembrata, divisa, et separata, nec non omnes, et singulas utriusque sexus in eis degentes personas et incolae tam laicos, quam clericos presbyteros, beneficiatos, et religiosos enjusmodi status, gradus, ordinis, et conditionis existant ab ordinaria (non tamen respectu archiepiscopi Mexicani metropolitici) jurisdictione, potestate, et superioritate, venerabilium etiam fratrum Nostrorum modernorum, quorum ad id expressus respective accedat assensus) et pro tempore existentium archiepiscopi Mexicani praedicti, ac de Guadalajara, et de Mechoacan respective episcoporum, dicta apostolica auctoritate similiter perpetuo disjungimus, et eximimus, ac respective praedictam terram de Linares per Nos in civitatem episcopalem, ut praefertur, erectam; Nec non provincias, seu gubernia, ac territoria, ac loca, nec non colonias huiusmodi ut praefertur dismembratas, divisas, et separatas, ac dismembrata, divisa, et separata, et in eis nunc, et pro tempore respective, ut praefertur, degentes personas superius expressas novae ecclesiae de Linares, illiusque futura praesuli pro sua civitate, territorio, dioecesi, clero, et populo; ita quod licet personae eidem ecclesiae de Linares tam nunc a primaevis illius erectione, et institutione huiusmodi, quam deinceps pro tempore quomodolibet pastoris solatio destituta in episcopum praediciendam per se, vel alium, seu alias ojas omnino veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritualis, et omnimodi iura dioecesanorum in dicta terra de Linares in civitatem episcopalem per Nos, ut praefertur, erecta, et in eadem provincia, seu gubernio, ac territorio, et colonis, ac locis, ut praefertur, dismembratis, divisis, et separatis, propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam

*in sede terri-
torio nunc
prospiciamus.*

perpetuo retinere ejusdem moderati, et pro tempore existentis archiepiscopi Mexicani, vel cujusvis alterius licentia desuper minima requisita, apostolica auctoritate praedicta etiam perpetuo concedimus, et assignamus, ac non supponimus, atque subicimus.

Assignatio
dictae mensae
episcopalis.

§. 9. Mensae autem episcopali de Linares etiam per Nos, ut praefertur, erectae pro illius dato, ac congruae, et sufficienti tum dicti futuri episcopi de Linares, tum pariter futurorum capituli, et canonicorum, aliorumque cappellano- rum, officialium, et ministrorum huiusmodi pro tempore existentium dictae cathedralis ecclesiae, ut praefertur, erectae, et institutae substatione, ac utpensionum, aliorumque onerum praedicto episcopo de Linares pro tempore existenti incumbendum supportatione providere volentes omnes, et singulas decimas ex eisdem provinciis, territoriis, locis, et colonis, ut praefertur, dismembratis, divisis, et separatis, ac pro territorio, et diocesi ejusdem ecclesiae episcopalis de Linares, ut praefertur, erectae, et institutae etiam, ut praefertur, concessas, ac assignatis, et suppositis; ac subjectis annuatim obvenire, et respective percipi solitis, ac eidem Carolo regi, ut praefertur, spectantes (dedecis tamen prius ex eisdem decimis duabus nonia dicto Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus annuatim debitis): Ac omnes, et singulos fructus, redditus, et proventus ipsas parochialis ecclesiae per Nos, ut praefertur, expressas, et extinctas, et in ecclesiam cathedrali huiusmodi etiam per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae (deinceps tamen etiam annuatim ex illis congruae, ac sufficienti portione fieri unius ex cappellanis, ut praefertur; institutis huiusmodi, seu cujusvis alterius ecclesiae, idoneaeque personae pro animarum parochianorum huiusmodi curae exercitio ab ipso futuro episcopo de Linares in dicta cathedrali ecclesia, ut praefertur, erectae, et institutae pro tempore deputandi, seu deputandae) eidem mensae episcopali de Linares, ita quod liceat eidem personae dictae cathedrali ecclesiae de Linares tam nunc a primitiva illius erectione huiusmodi quam deinceps pro tempore quemolibet pastoris solatio destituae in episcopum praeficiendae ejus, ac dictae mensae episcopalis nemine supradictarum decimarum, ac fructuum, reddituum, et proventuum praedictorum veram, realem, actualem, et cor-

poralem possessionem per se, vel alium, seu alios propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam huiusmodi perpetuo retinere, illasque et illas respective locare, dislocare, arrendare, percipere, exigere, recipere, ac in suas, et dictae mensae episcopalis, ut praefertur, erectae usus, et utilitatem, nec non futurorum capituli, et canonicorum, aliorumque cappellano- rum officialium, et ministrorum praedictorum dictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae, ac stipendierum, aliorumque onerum supradictorum supportationum convertere, cujusque licentia desuper minima requisita, apostolica auctoritate similiter perpetuo sicuti in aliis episcopatu huiusmodi in eisdem Indis erectionibus aliis pro tempore factis, et ut consequendo exhibitis unimus, applicamus, et appropriamus.

§. 10. Ac praeterea eisdem futuris et pro tempore existentibus capitulo et canonicis ipsius cathedralis ecclesiae de Linares erectae, et institutae, ut ipsi eadem prout indumenta choralia, ac signa, et insignia quaecumque tam in dicta cathedrali ecclesia de Linares, ut praefertur, erectae, et institutae, quam extra eam, et tam in processibus quam aliis actibus, et functionibus quibuscumque publicis, et privatis etiam extra dictam civitatem de Linares per Nos, ut praefertur, erectam, ac ubique locorum etiam in synodalibus, provincialibus, et universalibus conciliis, ac etiam in praesentia S. R. E. cardinalium, et de latere legatorum, vice legatorum, archiepiscoporum, episcoporum; ac aliorum quorumcumque, ac etiam in ipsius cathedralis ecclesiae de Linares, ut praefertur, erectae et institutae, choro, et capitulo quibusvis anni temporibus, et diebus deferre, et gestare, ac quibusvis aliis indolis, privilegiis, exemptionibus, et gratiis, quae ceteris aliis capitulis, et canonicis aliorum cathedralium ecclesiarum dicto archiepiscopo Mexicano metropolitico jure praedicto, ut praefertur, subiectarum tam in limitum eorum respective exceptionum, quam subinde, et per litteras apostolicas nuntiavit, et in specie reperiantur concessas, etiam si talia sint, quae specialem notam, et mentionem requirant, pariter miter, uti, et gaudere libere et licite praeiis apostolica auctoritate praedicta pariter perpetuo concedimus, et indulgemus.

Privilegia
concessas.

§. 11. Ac ulterius praedicto Carolo regi, Coarctio

Coarctio

Interpre-
tatione, et po-
te-
re-
di-
di-
gus-
tam-
et-
suc-
cessoribus-
jus

eiusque successoribus Hispaniarum regibus praefectis iuspatronatus, et ius praesentandi ad ecclesiam de Linares huiusmodi tam hac praesentata vice a primave illius erectione, et institutione a Nobis, ut praefertur, factis huiusmodi pastoris solatio destitutam, quam deinceps quoties eam apud Sedem apostolicam pro tempore quomodolibet etiam posteris solatio destitui contigerit, personam idoneam per Nos, et Romanam pontificem pro tempore existentem ad praesentationem huiusmodi eidem ecclesiae de Linares, ut praefertur, erectae, et institutae in episcopum praedictam, ac aliud iuspatronatus, et praesentandi eorum ordinario loci personam titidem idoneam ad quaecumque tam dignitates etiam maiorem post pontificationem, quam canonicatus, et praebendas, et alia beneficia, et officia ecclesiastica quovis nomine municipalia in ipsa cathedrali ecclesia de Linares pro tempore ab ipso futuro episcopo de Linares, ut praefertur, erigenda, et instituenda huiusmodi quomodocumque, et quotiescumque illas, et illos, nec non illa de cetero quibuscumque modis, et ex quovismode personis etiam Nostrae, et Romani pontificis pro tempore existentis, seu quorumvis praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium etiam tunc viventium familiaribus, et continuis consensibus, seu Romanae curiae officialibus, aut alias qualitates, reservationem, et affectionem inducentes habentibus, seu per liberos etiam ex canonica permutationis respective resignationes de illis in dicta curia, vel extra eam etiam notario publico, et testibus sponte respective factas, aut assensionem aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quavis auctoritate collatorum, vel quovis aliam dimissionem, amissionem, privationem, religionis ingressum, et professionem in ea amissionem, matrimonii contractum, aut alias quomodocumque et quallitercumque etiam apud Sedem apostolicam praedictam vacare contigerit in eadem dignitatibus, ac canonicatibus, et praebendis, abique beneficiis, et officiis, ut praefertur, erigendis huiusmodi ad praesentationem eandem per ipsum loci ordinarium respective instituendas praedictae Carolo regi, eiusque successoribus regibus praedictis sibi apostolica auctoritate titidem perpetuo respective reservamus, concedimus, et assignamus. Decernentes iuspatronatus, et praesentandi huiusmodi tam ad dictam ecclesiam de Linares a Nobis, ut praefertur, erectam, et

institutam, quam ad eandem dignitates, ac canonicatus, et praebendas praedictas, et alia beneficia, et officia quaecumque a dicto futuro episcopo de Linares ut praefertur erigendas, et instituendas, ac erigendas et instituendas, nec non erigenda, et instituenda huiusmodi regem existeri, illudque eidem Carolo regi, eiusque successoribus Hispaniarum regibus praedictis compellere, ac vim, effectum, naturam, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roborem firmitatem iuspatronatus regis huiusmodi obtinere, ac ad tale sub quacumque derogatione etiam cum quibusvis praegnantissimis, et efficacissimis clausulis, et decretis in quacumque dispositione, et per viam legis, constitutionis, regulae cancellariae apostolicae, aut alias quomodocumque facta nullatenus comprehendendi, neque illi ulli umquam tempore, et ex quavis causa, seu quacumque ratione, et per Sedem apostolicam praedictam, et consistorialiter derogari posse, nec derogatum esse teneri, nisi ipsius Caroli regis, ipsiusque antecessorum regum praedictorum ad id expressus accedat assensus, et si aliter quovismode derogari, derogationes ipsae cum inde sequenti nullius roboris vel momenti fore, ac de cetero quaecumque collationes, et provisiones de eadem dignitatibus, ac canonicatibus, et praebendis aliisque beneficiis, et officiis in dicta cathedrali ecclesia de Linares, ut praefertur, erigendis, et instituendis huiusmodi, abique praevia ipsius Caroli regis et eius successorum regum praedictorum praesentatione, aut consensu quomodolibet pro tempore factas nullas, irritas, et inanes esse, nullique suffragari debere, nec per eam cuiquem vis acquiri, vel coloratum solum possidendi tribui posse.

S. 12. Ac praesentes semper et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, atque integros, et plenarios effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis ad quos nunc spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum similiter, et invariabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis iuridica, et legitima, etiam ex eo quod transierit propter quae eodem praesentes emanarunt adductae, verificate, et iustificatae non fuerint, de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis, vel invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quovis alio quantumvis magno, substantiali, iurisdictionali, et inexcogitabili, ac apo-

Clavem
solutorum.

cientem, et individuum mentionem, et expressionem requirente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure vel facto, seu statuto vel consuetudine aliqua resolvable, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio praetextu, colore, aliaque ratione, vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili, legitima, iuridica, pia, privilegiata, etiam, tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi apparet, seu alias probari possit, hocque, impugni, invalidari, retractari, in ius, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertionis eris, reductionis ad viam, et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio et impetrato, vel emanato quempiam uti, seu se jovare in iudicio, vel extra illud; neque easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quaecumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellarias apostolicas regulas, quousquecumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summum apostolatus apicem, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus et consistorialiter ex quibuslibet causis, et sub quibusvisque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiam in eis de easdem praesentibus, earumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, et in posterum edendas comprehendendi; sed semper et omnino ab illis excepti, et quodvis illas casu quiblibet toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas esse et fore.

§. 13. Sique et non alius per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ipsidem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, etiamque Sella nuncios, aliosve

quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore; et praecipua fulgentes auctoritate, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quocumque instantia iudicari, et definiri debere. Irritum quicumque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 14. Ad datum ad hoc ut praemissa omnia sic per Nos, ut praefector, disposita juxta piissimam ejusdem Caroli regis vota sua valant nostri effectus prospero, felicique successu, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus dilectis quocumque filiis Antonio a Jesu presbytero, ac fratri ordinis fratrum minorum sancti Francisci de observantia nuncupato in collegio oppidi, seu loci de Pachaca in nova Hispania hujusmodi existente expresso professore, et ab eodem Carolo rege sub spo praedicti juris patronatus reservationem et, ut praefector, concessam obtinendi ad eandem ecclesiam de Linares per Nos, ut praefector, erexam Nobis praesentato, et respective electi episcopo de Linares; nec non ad infrascriptum tamen officium Vincentio Gonzalez de Santianez, laico illarum partium, ac tenenti militum iribum, alias, ut etiam accepimus, obei Santanderij hujusmodi gubernatori; et in defectum eorum, seu alterutris alteris personis ecclesiasticis scilicet, ac pariter ad eundem infrascriptum officium etiam seculari eidem Carolo regi gratis, et acceptis, et ab ipso Carolo rege designandis per eundem praesentes committimus, et eadem apostolica auctoritate mandamus, ut ipsi Antonius videlicet electus, vel alia persona ecclesiastica et sufficiens easque praesentes debitas examinationi demanset, easque ab omnibus, et singulis ad quos spectat, et pertinet observari faciat. Ac pro ejusdem cathedralis ecclesiae de Linares, ut praefector, erexam, et instituat, illiusque reddituum praedictorum, ac sacristiae, et fabrice, earumque rerum, ac honorum praesentium, et futurorum tam spiritualium quam temporalium regionis, gubernationis, et directionis, ac dignitates, erigendas hujusmodi futurorum obsequiorum pauperum, aliorumque cappellarum, officiorum, et ministrorum praedictorum numeri statione, ac onerum eis pro tempore respective incumbendum supportatione, missarum, botrum, et

Ille qui est
primus episcopus
per a rege
per notari.

Claustrum m-
lato, et de
erorum m-
lato.

noticiam diurnarum, et nocturnarum, aliorumque divinarum officiorum, funerationum, et anniversariorum celebratione; ac de dignitatibus, canonizatibus, et praebendis, aliisque beneficiis, et officiis, et praefertur, erigendis, et instituendis huiusmodi pro tempore providendorum receptione, et admissione personali, distributionum etiam quotidianarum, si quae fuerint, in posterum repartitione, et administratione, personarum per absentes, ac divinis officiis, et functionibus suis loco, et tempore non interessentes; seu onera, et ministeria eis respective incumbendis subire negligentes incurrendum impositione singulorum praesentium, et absentium potestatis caeremoniis, et functionibus in dicta cathedrali ecclesia sic, ut praefertur, erecta, et instituta, illiusque chorus, capitolo, processionibus, et aliis actibus servandis, nec non ministris quidam sic erectae cathedralis ecclesiae deputandis, et amovendis salariis, et stipendiis eorum cuilibet assignandis, et quibuscumque aliis rebus in praemissis, et circa ea quomodolibet opportunis quaecumque statuta, capitula, ordinationes, et decreta, licita tamen et honesta, ac sacra canonibus, nec non decretis, et constitutionibus apostolicis non contraria, ac alias ad transitus statutorum dicte metropolitane ecclesiae Mexicanae cavet, edere et concedere; dictus vero Vincentius, seu quodvis alia secularis, et idonea persona, et, ut praefertur, sufficiens huiusmodi, et officia novae dioecesis de Linares juxta praemissa praeficiat, determinet, et assignet. Ac tam ipse Vincentius quam dictus Antonius electus seu respectivo utraque, ut praefertur, sufficiens persona, quaecumque obijacula et impedimenta ex parte cuiuscumque personae super praemissis quomodolibet orta, auctoritate eis a Nobis per eandem praesentes attributa, praeter dirimere; et removere satagant, et super illis eorum quoique in demandata sibi munere acervatis servandis etiam definitive, et appellatione remota procedant; Ita tamen ut alter alteri non dissolvatur, sed eorum vel dictarum personarum utraque juxta injunctum eis respective officium in supradictis omnibus agere et procedere debeat.

§. 15. Non obstantibus Nostri, et cancellarii apostolice praedictae regula de jure quavis non tollendo, ac de unionibus, et applicationibus, ad partes committendis, et de exprimendo in eis vero apud beneficiorum ec-

clesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas in casibus a jure permixtis fieri, et ab ecclesiis membra distingui, ac dividi prohibentis, aliisque etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, ac universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus; vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu, acieula, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis; quibus omnibus et singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque tota tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generalis idem importantes mentio, aut quavis alia expressio, aut quaelibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores huiusmodi; ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis, et insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, huiusmodi, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportune, et valde hoc rite dominata motu, acieula, et potestatis plenitudine paribus harum serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 16. Volumus autem quod fructus ejusdem episcopalis ecclesiae de Linares, ut praefertur, erectae, et institutae ad frangita tres Sorenes auri cum uno tertio atheris Soreni bimilis de pure texari, et huiusmodi taxa in libris cameras apostolice describi debeat.

§. 17. Volumus etiam quod eundem praesentium transcriptis et exemplis etiam impressis, ac manu seu charactero alicujus notarii publici subscriptis, sigilloque personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eodem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae ejusdem praesentibus originalibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostre suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, dimembrationis,

Præscriptum de sacris libris Bractibus ecclesiasticis episcopalis in libris quatuor apostolicis.

Fides habenda transcriptis.

Scilicet per alios.

Derogatio contraria.

divisionis, separationis, disjunctionis, exemptionis, concessionis, assignationis, suppositionis, subjectionis, unionis, applicationis, appropriationis, indulti, reservationis, decreti, commissionis, mandati, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: siquis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo septimo decimo octavo kalendas januarii pontificatus Nostri anno tertio.

Die die 15.
dec. 1777.
Anno III.

CLXVIII.

Conceditur, ut in civitate, et dioecesi Popayanensi fieri possit commemoratio a. Josephi.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio
precum.

§. 1. Emanavit nuper ad supplicationem dilectorum filiorum moderni decani nuncupati cathedralis ecclesiae Popayanensis in India, ac cleri ejusdem civitatis, et dioecesis a congregatione venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris sequentis videlicet.

Popayanen. in India occidentalibus.

Tenor decre-
ti editi a sa-
cra congrega-
tione Rituum.

§. 2. Supplicationibus sanctissimo Domino Nostro Pio pp. VI. bodierno decano ecclesiae cathedralis Popayanensis in India occidentalibus, et clero ejusdem civitatis, et dioecesis ob peculiarem devotionem, quam erga sanctum Josephum beatae Mariae virginis sponsum profuturum, pro facultate peragendi in praefata civitate, et dioecesi commemorationem praedicti sancti Josephi in officio, et missae desponsationis ejusdem beatae Mariae virginis; Sanctitas Sua ad mei infrascripti secretarii relationem, hujusmodi instantiis benigne annuendo, gratiam juxta petita oratoribus benigne concessit. Die 15 novembris 1777.

M. card. Marfiscus praefectus.

Loco & signi

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

§. 3. Cum autem sicut pro parte eorundem decanum, et cleri Nobis nuper expositum fuit, ipsi decretum hujusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communi summoque desiderant. Nos speciem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis, decretum praesentum auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illicque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Confirmatio
a tenore.

§. 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, ac obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquo in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clause
notarum, et
assistentium.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae cathedralis ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum die de-

Derogatio
contracto-
rum.

cima quinta decembris millesimo septingentesimo septuagesimo septimo pontificatus Nostri anno tertio.

Die 18.
Jae. 1777.
Anno III.

CLXIX.

Dispositio domus, seu praeceptoriae sancti Antonii de urbe.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Memorabile
providentiae
capitulum
ordinis in
congregatione
ordinis de
25. octobris
1774.

§. 1. Posteaquam de personis, et bonis perantiqui regularis ordinis, cujus imminere extinctio maturo exquisito consilio opportunas leges indiximus, ad ea modo, quae in priori dispositione praeservata sunt suum convertentes, muneris Nostri debitum arbitramur reliquum quae par est sedulitate, et cura certum in ordinem distribuere. Per alias quidem Nostras litteras sub datum Romae apud sanctum Petrum sextodecimo kalendas proxime praeteriti mensis januarii pontificatus Nostri anno tertio, explorato voto congregationis nonnullorum venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium a Nobis deputatae, a qua serio integrum negotium perpensum fuit, aliquas conventiones septemdecim articulis contentas, quibus antequam ad summi apostolatus apicem essemus assumpti sub die nimirum vigesima quinta octobris millesimo septingentesimo septuagesimo quarto si ordinis de sancto Antonio denominati professores, qui in comitibus Viennae in Delphinatu erant coacti, ordini militari, ac etiam hospitali sancti Joannis Hierosolymitani ab futuro apostolicae Sedis beneplacito se se addici curarunt suprema auctoritate Nostra juxta illius congregationis sensum quoad monasterium in Galliarum regnis existentis providis elicitis ordinationibus obfirmare non dubitavimus. Idcirco viginti sex monasteria, domus, seu praeceptoriae ordinis sancti Antonii in totidem civitatibus, et locis eorundem regnorum cum eorum bonis, et juribus, nec non ecclesiis, non tamen parochialibus, ordini sancti Joannis Hierosolymitani eadem auctoritate perpetuo univimus, et omnes ordinis sancti Antonii ceteros alumnos, qui in dietis re-

gulis solemnem emisserant professionem ad Hierosolymitanum ordinem in grade fratrum cappellanorum pariter transtulimus, itaut exinde pro tempore existens Hierosolymitani ordinis magister viginti sex monasteriis, domibus, seu praeceptoris praedictis praesit, et ordinis sancti Antonii professores in eisdem regnis jurisdictioni, et gubernio ejusdem magni magistri subsint. Quo vero ad domum, seu praeceptoriam sancti Antonii de urbe, quae alias a felici recordationis Paulo pp. III. praecessero Nostro monasterio, et mensae abbatiali sancti Antonii civitatis Viennensis in Delphinatu, prout acceperamus, fuerat unita, unione quacunque penitus, et omnino dissoluta, atque deleta, tam illius, quam aliorum Avenione, et loco de Valreas in Nostro Venissio comitata existentium praeceptoriarum, vel commendarum, seu domorum, etiam cum omnibus earum bonis plenariam dispositionem, quae magis congrua videretur Nobis specialiter, et expresse reservavimus. Interim illas, earumque regimen, et administrationem, bona omnia Sedis apostolicae nomine pro Nobis regi, et gubernari curaturi. Nos ipsi suscepimus prout in eisdem litteris cumulate, et abunde singula a Nobis demandata complexa sunt. Sed ut earum litterarum effectum subsequenter intelligeremus, atque modo postremam hanc de tribus memoratis praeceptoris, vel commendis, aut domibus, earumque bonorum dispositionem Nostram consulto distulimus, atque interim animum ad ea serio scrutanda adiecimus, quae pauperum ab igne sanctiorum promptae, ac sedulae curationi, divini cultus augmento magis accomodata, et proficua forent. Nuper vero utrinque ordinis in Galliarum regnis annexione secuta, eos ordinis sancti Antonii professores, qui in urbe degabant in Gallias reversione cunctis rebus eorum usui opportunis abunde instructos, vnumque quoque ad iter peragendum satis superque suppedietatis dimisimus, proptereaque tempus jam imminere arbitramur, quo reliqua Nobis reservata palam aperiremus. Cumque divino illi simul edocti eloquio — omne opus electum iustificabitur, et qui illud operatur, honorabitur in illo — ideo nil habuimus antiquius, quam in tribuenda Ecclesiae bonis, quod optimum agnovimus eligere, idque modo in Domino etiam servare operae pretium esse ducimus.

Motus pro-
prios et regu-
lones, iura, et
actiones ec-
clesiae et
praepropterea
Pius a. Antonii
applicatio archi-
episcopali in Sal-
vatore ad
sanctum An-
tonium.

§. 2. Motu igitur proprio, et ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine, ac personarum, quorum favorem praesentes Nostrae litterae concernunt a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, omnis, et singula stabilia, bona, annuosque redditus, canones, et loca montium, nec non jura, et actiones ad ecclesiam, domum, seu praepetoriam sancti Antonii de urbe spectantia, et ubicunque existentia ab ipsa ecclesia, et domo, seu praepetoria, nec non a nosocomio ipsarum tenore praesentium penitus, et omnino separamus, et sejungimus, perlitere diemembramus. Ad consulendum autem in primis pauperum indigentis nosocomium ipsum sancti Antonii, ad quod il, qui ab igne exulcerati sunt, admittebantur una cum lectis, linteis, utensilibus, instrumentis, nec non medicamentis, et cum simulacro quoque sancti Antonii, quod inibi venerationi expositum est, ad archiepiscopale sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum nuncupati de urbe, ubi quamplures medicae, et chirurgicae artis professores non desunt, et interdicti, nocturne ad excipiendos aegrotos sunt parati, perpetuo transferimus, ita ut deinceps eidem nosocomio praedictum archiepiscopale subrogatum sit, et in illud personae, quae ab igne laesae fuerint ad medelam juxta artis praecipua recipiendam admitti, ac in eo ali debeat, et retineri usque ad expletam earum curationem. His vero, qui minus laesi in lecto detineri non indigent, prout hactenus servatum fuit, statim horis medicamina opportuna erunt applicanda. In votis enim summopere habemus, quod ex translatione hujusmodi majus pauperes experiantur charitatis beneficium.

§. 3. Ecclesiam vero sancti Antonii, ejusque domum una cum atrio, ac viridario, seu horto, aliisque adnexis, ac etiam omniam sacram suppellectilem, argentea vasa, ac sanctorum reliquias, aliasque res ad usum, et ornatum ecclesiae addictas, et destinatas, praehabita descriptione, ut infra demandanda dilecti in Christo filii monialibus ordinis Camaldulensis nuncupatis, quae sub arcia sancti Ro-

mundi eorum patris regulari disciplinae observantia divinis assidue iecumbunt. Illas ab his, quas modo incolunt aedibus transferentes etiam perpetuo concedimus, et assignamus, cum onere tamen quolannis summam octoginta scutorum monetae Romanae duabus aequalibus solutionibus a die eorum ingressus in domum eandem decurrere incipiendo persolvendi fratribus scholarum christianarum hic in urbe commorantium, quorum instituti anno millesimo sexcentesimo octogesimo auctor fuit pius Dei famulus Joannes Baptista de la Salla canonicus metropolitanae ecclesiae Remensis, et subinde approbavit, et confirmavit felices recordationis Benedictus XIII. praedecessor Noster per suas litteras apostolicas septimo kalendas febr. anno millesimo septingentesimo vigesimo quarto, ut iidem fratres commodius provisi alacriores fiant in instruendis magno, quo exsuperit profectu pauperibus adolescentibus in elementis christiane religionis, in legendi, ac scribendi modo, et in praecipis arithmeticae. Si vero ipsi ab urbe discederent, vel quavis ex causa concunctum institutum desererent tunc eadem summa scutorum octoginta, ut praefertur, persolvenda non ideo extingatur, sed modo, et forma praemissis in conservatoriis pusillarum sanctae Euphemiae de eadem urbe commodum cedant.

§. 4. Ut autem divina in eadem ecclesia cultus, et erga sanctum Antonium Christifidelium devotio nedum servetur, sed etiam augeretur, praecipimus, ut mandamus, ut fidelibus patent ecclesia, et in ea sanctissimum Eucharistiae sacramentum quadraginta horarum spatium publicae venerationi juxta turnum assignari solitum decenter exponatur; sancti Antonii festum solempni pompa celebretur, et onera omnia etiam misarum adimpleri debeant. Quovero ad benedictiones, quas ordinis sancti Antonii professores super animalia quoque, et signanter equos impendebant, cum specialis Christifidelium fiducia jugiter fuerit ab omnipotenti Domino, qui aperiens manus suas implet omne animal benedictione illius sancti ope, ac intercessione incoluntum animalium tueri, ne populi devotio minuat, praecipimus, dia festo sancti Antonii ante fores ejus ecclesiae, ut moris fuit, et quoties id requireretur, ac etiam in loco, ubi animalia degunt, consue-to sacro ritu benedictiones super animalia impendantur. Ad munus autem benedicendi, re-

trum schola-
rum christi-
anarum.

Devotio cul-
torum, et Chris-
tianorum
devotionem re-
gi et Antio-
niam concen-
trare.

Ecclesia, do-
mus, virida-
rium, atri-
um, suppel-
lectile, argen-
tea vasa, et reliquias
sanctorum
monialibus
ordinis Cam-
aldulensis
nuncupatis,
quae sub arcia
sancti Ro-

currente nimirum celebritate sancti Antonii, aliqui ex monachis ordinis Camaldoliensis in monasterio sancti Gregorii ad clivum Scauri commemorantium de superiorum suorum licentia vocandi erant; aliis vero anni temporibus, vel monialium ordinarius confessorius, aut presbyter saecularis quisque illius ecclesiae servitio addictus benedictiones huiusmodi impartiri poterit. Illos tamen ius benedicendi animalia, quod ab auditorio causarum palatii apostolici Nostri ecclesiae antedictae privative quoad alias urbis ecclesias integram pluries servatum fuit, etiam deinceps auctoritate Nostra illis non servatum iri volumus, et mandamus, nec in quavis ecclesia etiam exempta patronali, aut regulari licet benedictiones huiusmodi sive publice, sive privatim tribuere. Oblationum autem, et elemosinarum a fidelibus pro gratiarum actionibus libenti, meritoque animo tribuendarum iuxta rerum oblationum, sive species pro sacrosanctis sacrificiis celebrandis, vel in cultum sacelli sancti Antonii, aut in substitutionem personarum ecclesiae addictarum fuerint ordinatae plenariam, seu fidelem dispositionem, et administrationem dictae in Christo filiae modernae, ac pro tempore existentis abbatissae de consilio eorum monialium, quae in similibus vocem, et votum habent, tribuimus, et impartimur. In Domino tamen moniales ipsas hortamur, ut omnipotenti Deo plerum personarum vota commendent, et ob divi Antonii merita exquisitis gratias pro iis effuso animo postulare non desistant.

Distributio,
et pacilio
locorum, et
praeciptum
ab oculis,
noscomio,
et praeciptum
s. Antonii
et praeciptum
s. Antonii

§. 5. Jam vero ad partienda bona, proveniuntque, quae Nos ab ecclesia, noscomio, et domo, seu praeciptoria sancti Antonii separavimus, et sejunximus progredientes, ut archiepiscopalis sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum indemnitas in primis consulamus, eidem hospitali quoddam latifundium in vocabulo — Aguzzano — extra portam sancti Laurentii, quod alia ejusdem archiepiscopalis bono interesse, illiusque annuos redditus applicamus, et appropriamus. Praeterea et bona, annuosque proveniunt, et canones in territorii civitatum Praenestinae, Alatriinae, et Ferentini, ac oppidorum, et locorum Frosinonis, Pailiani, Seronis, Bauci, et Ciprini existentia pie congregationi mulierum sub titulo charitatis nuncupatae — delle buone consorelle — paucis ab hinc annis institutae in terra Sublaci Nullius

diocesis sub protectione sanctissimi Salvatoris, quarum cura est stipem colligere pro pauperibus infirmis, et iisque inservire. Item alia bona una cum creditis inexactis in territorio oppidi Corae Valtternensis diocesis sita monasterio monialium beatae Mariae virginis de Bono Consilio nuncupatae, et sancti Josephi tertii ordinis sancti Francisci in eodem oppido. Pariter nedium ecclesiam sancti Antonii Viterbii infra parochiales limites ecclesiae cathedralis existentem, et a domo, seu praeciptoria de urbe dependentem, cui presbyter ad nitem amovibilis deservit, et privative quoad alios animalia benedicere solet, sed etiam illius bonis, jura, et actiones, firmo etiam remanente, ut prius, iure benedictiones huiusmodi impertendi, et oblationes recipiendi cum onere tamen in illa ecclesia divinum cultum procurandi, et praestationem vigiliis quibus auctorum monetae Romanae infra scriptas academias annuatim persolvendi modernis, et pro tempore existentibus capitulo, et canonicis ejusdem Viterbiensis ecclesiae dilectis respective filijs, adimpletis tamen omnibus, et singulis oneribus, si quae respective incumbant, eisdemque bonis sint infixa, respective quoque univis, annectimus, et incorporamus. Hisce peractis ab usso separationibus bonorum, eorumque applicationibus, quae pauperum levamen, et sacrarum virginum, ministrorumque Ecclesiae Dei utilitatem praesentant majorem, quae superest bonorum copiam in christianae reipublicae bonum convertere deliberavimus.

§. 6. Et inter caetera cum perpenderit, academiam nobilium ecclesiasticorum dudum a felici recordationis Josepho Renato cardine Imperialis patrocinate, openique ferente reem. Clemente XI. praedecessore Nostro in urbe institutam, quam ob regiminis incuriam, et redditum defectum postremo hisce temporibus penitus collapsam, et destitutam maxima Nostra solitudine nobilibus adolescentibus ad urbem accedentibus iterum patere volumus, nec ingentibus perperimus sumptibus, ut majori, quam antea fuerat nitore, et cultui restitueretur, nisi nobiliori proventuum accessione dotetur, novo forsitan fore obnoxium discrimini, opus sane eximium esse ducimus eadem superextantis bonis providis elicitis ordinationibus ipsi academiae attribuire. Etenim iis juvenibus nobili et genere ortum ducentibus, quibus in eandem academiam recipi datum est,

Canonicus
incompleto
academiam
nobilium ex-
tensionem
rom.

cunctis inibi religionis actibus operam praestare solent, atque ad divinas, humanasque scientias, et ecclesiasticam disciplinam acquirendas excitantur, ut deinde vel in Sanctae Romanae Ecclesiae servitio adiacere queant, et ad amplissima evocentur menora, aut ad patriam revertentes alios cives, et indigenas instruant, ac per amicitias rectas dirigant. Motu igitur, scientia, et potestate plenitudine paribus omnia, et singula superexstantia bona, praedia, vineas, domus, loca montium, canones, census annuos quasumque praestationes, credita, actiones, jura etiam succedendi, substitutiones quoque, et alia quaecumque tam in urbe, quam in agro Romano, ejusque districtu, et ubique locorum existentia aliis ad ecclesiam, nosocomium, et domum, seu praeceptoriam sancti Antonii hactenus quoquo modo pertinentia, et ab ipsis praeterea, cum infrascriptis tamen a Nobis praescribendis oneribus, et obligationibus eidem academiae in illius deitis augmentum praesentium Nostrarum literarum vi perpetuo unius, annectimus, et incorporamus. Opera autem necessario subeunda ea erunt, ut praecipue celebrationes missarum, quae a testatoribus, etisque personis bonis ipsis fuerent indixi fideliter adimpleantur, ad quorum effectum praefici, ac determinari debeat, quae annua summa sacristiae ecclesiae sancti Antonii sit persolvenda pro celebrationis missarum adimplemento. Insuper ex omnium, et singulorum eorumdem honorum, et signanter praedicti vulgo denominati — La Saccozia — extra portam Piam orbis siti fructibus, redditibus, et proventibus dilecto pariter filio Claudio de Veyret presbytero Gratianopolitano alias ordinis sancti Antonii professori ob labores, occupationesque nutu Nostro diligenter, et integre impensas, annuam praestationem prorsus liberam, immensem, et a quacumque imminutione exemplam trecentorum scutorum monetae Romanae de julis decem pro quolibet acute huiusmodi sibi quoad naturaliter vixerit, vel procuratori suo legitimo in duobus terminis aequalibus, vel mensibus singulis, prout ipsi Claudio liberuit, ab eadem academia, illiusque moderatoribus absque exceptione aliqua persolvendam et adie ab infrascripto executore praescribenda incipientem constituitur, et assignamus. Postquam autem eundem Claudium a vivis decedero contigerit, et haec annua praestatio cessaverit, cum eandem

academiam tolli fecerimus beneficiis, non abs re arbitramur, quin imo opportunitatem arripimus, et utendo verbis felicis recordationis Pii pp. II. praedecessoris Nostri commendatione quadam naturae erga patriam Nostram invitati, signum aliquod pietatis Nostrae illi ostendamus.

§. 7. Decernimus propterea, volumus, et statuimus, et tunc, et perpetuis futuris temporibus duo nobiles patritii civitatis Caesensae, diversae tamen familiae, et agnationis, infrascriptis qualitatibus praediti absque solutione menstrualis praestationis, a qua illos, et eorum singulos ex nunc prout ex tunc perpetuis etiam futuris temporibus plenarie absolvimus, et liberamus, sed expensis ejusdem academiae quoad victum, et lectum in illam admitti, et sicut caeteri academici absque ulla prius differentia ali, haberi, et reputari debeant. In ea autem per decennium permanere poterunt, expleto vero decennio, vel minori elapso tempore ob voluntarium unius, vel alterius egressum, seu praemertam arbitrio cardinalis protectoris expulsionem signantur ob ingenui soglem, proclivitatem ad otium, ad licentiam, ad dissidia: aditus fiat successoribus, ita quod jugiter, et perpetuo duo nobiles Caesensateses academici cum praemia familiarum, et agnationum diversitate in hac academia sint permansuri absque alimentorum, et habitationis solutione. Res porro ex coetu nobilem patritiorum Caesensae futuros academicos seligendi, et nominandi toties quales casus vacillationis advenit, nequam vero praeventive, nec per expectativam dilectis filiis dignitatibus, et canonicis cathedralis ecclesiae Caesensatis pro tempore existentibus perpetuo pariter tribuimus, et impartitur; sed ipsi dum locus fuerit nominationi peragendae capitulariter congregati absque interveniente episcopi, et vicarii generalis, nisi fuerit ob isto canonicus, nec nea cum exclusione canonicorum conjunctorum usque ad tertium consanguinitatis, vel affinitatis gradum inclusive cum aliquo ex juvenibus concurrentibus eligent solummodo descendentes ex abavo paterno, vel saltem ex avo similiter paterno, qui inter nobiles consiliarios Caesensateses adlectus fuerit, et fixum cum tota familia domicilium Caesensae habuerit, in eadem civitate orti, et educti sint, nec alterius orbis civitate potantur, cursum institutionum juris canonici, et civilis in patria expleverint, ac

Doi civis
Caesensateses
in eadem
academia
certis sub
legibus
recipiendi
sunt
praescriptis.

praxi forensi penes aliquem jurisperitum laici operam dederint. Praeterea eligendi nec minores viginti annorum, nec majores viginti quinque esse poterunt, speciali semper habita ratione eorum, qui majoris expectationis indicia non obscura denotaverint, quorum praecipuum erit, si in publica bibliotheca, quam, Deo danto, erigere in patria Nostra declaravimus, aliis frequentiores se ostenderint, et serius in ea studiis locubuerint. In electione perficienda secreto suffragia praestabuntur, et qui majorem partem obtinuerint erunt inter concurrentes praelecti, dummodo suffragia favorabilia semper excedant medietatem eorum, qui electioni intererunt, alias nemo habebitur electus. Quod si juvenes cum praemissis qualitatibus in tempore vacationis unius, vel amborum locorum non extiterint, electio in aliud tempus differatur, et interim unus alimentorum cedet in utilitatem academiae.

Excludentur
et concursus
juvenes, qui
tempore elec-
tionis per-
grados non
in eadem ac-
cademia re-
cepti fuerint.

§. 8. Et quoniam contingere poterit, quod ante primam, vel successorias electiones alter, vel plures nobiles Caesarienses in academia propriis sumptibus commorentur, si quotquot fuerint, exclusi perpetuo volumus a concursu pro admissione ad loca a Nobis, instituta, quae semper reservata volumus favore illorum, qui ante tempus electionis inter academicos adsciti non fuerint. Praecipimus propterea, et mandamus dilecto quoque filio Nostro moderato, et pro tempore existenti ejusdem academiae cardinali protectori, ut ipse, ejusque successores quoties nominationes hujusmodi eis fuerint exhibitae, illas absque haesitatione aliqua illico recipi mandet juvenes nominatos, et in academicos admitti, eosque omnibus praerogativis, quibus alii academicis potiuntur, et gaudent, sine aliquo discrimine, aut differentia potiri, et gaudere faciat.

Servatur o-
mnino solvendi
quidem-
nium ad tra-
mites mona-
stiorum Ur-
bani VIII.

§. 9. Praeter autem memorata onera aliud praesentium minime consensum admittendum, solutionis nimirum quinquenniorum, ad quam administratores, seu praepceptores praepceptoriae, seu hospitalis sancti Antonii de urbe ratione unius praepceptoriae de monte Sancto Firmianae dioecesis a felicitis recordationis Urbano pp. VIII. etiam praedecessore Nostro per suas literas sub datum anno incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo trigesimo prima, quarto idus martii favore hospitalis de urbe peracta tenebantur in summa ducatorum quinquaginta annui sursi de camera cum tribus ex

quatuor partibus alterius ducati similis, ad quorum solutionem ipsa academia, quae bonis praepceptoriae de monte Sancto gaudebit perpetuis futuris temporibus pariformiter tenebitur, et obligata erit.

§. 10. Quoniam vero opportunum valde censuimus, ut quis praesentium executioni praesit, et possessionem assignatorum bonorum cum oneribus praefigendis tradat, aliaque agat juxta instructionem, mentemque Nostram, ideo dilecto quoque filio magistro Josepho Gavotti A. C. locumtenenti committimus, et mandamus, ut ipse postquam praesentes ei fuerint exhibitae descriptionem rerum nobilium nosocomii, ecclesiarum, et domorum in urbe, et ubique sitarum confici curet, nosocomium transferat, onera, solutiones, praestationesque praescribat per se; deinde vel alium, seu alios veras, reales, et actuales possessiones, iis quibus ecclesiae, domus, bona resque vigore praesentium fuerint applicata juxta mentem, et instructionem ei oretenus communicandam tradat. Quoties vero pro parte interitus habentium fuerit requisitus, eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens faciat auctoritate Nostra eosdem praesentes, et in eis contenta ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, omnesque, quos eadem praesentes quomodolibet concernunt, illis omnibus pacifice frui, et gaudere non permittens, quempiam ex ipsis per quoscumque quomodolibet indebit molestari, contradictores quoslibet ejusdemque gradus fuerint per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris; et facti remedia, appellatione postposita compescendo. Caeterum quoad alias duas domus, seu praepceptorias, unam videlicet in civitate Nostra Avenionensi, et alteram in loco de Valreas Vasionensis dioecesis in Nostro pariter comitatu Venaysino sitas, venerabilibus quoque fratribus Nostri archiepiscopo Avenionensi, et Vasionensi episcopo pro praesentibus committimus, et mandamus, ut ipsi Nostram, et apostolicam Sedis nomine realem, et actualem possessionem utriusque ecclesiae, et domus respective capiant, ac statum illarum activum, et passivum, ut dicitur, effici mandent, quo inspecto, onera omnia adimpleri curent; ordinis vero sancti Antonii professoribus, qui in ambabus domibus, seu praepceptoris mansionem habebant in tempore datae praesentium eandem

Aperitis
omnis pos-
sedit et re-
cta paragon
locorum a-
ssociis.

annuam assignationem constituant, quas in Galliarum regnis ejusdem ordinis alumnis fuit praefinita, quod si hujusmodi annuam summam, satisfactis oneribus cujusvis speciei non attigerint, onus erit religionis Hierosolymitanae deficientem partem supplere, si vero in aliquo supererint, vel assignationes cessabant, tunc pia opera, quibus redditus hujusmodi devovendi essent, Nobis significare curent. Etenim quoniam eorum, qui in partem sollicitudinis Nostrae vocati sunt, animi sensus faciamus statim ostendere non omitemus.

Omnis juris transactio veluti contraria interdictio sit.

§. 11. Praesentes demum literas, et in eis contenta quaecumque nullo umquam tempore de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae etiam ex eo, quod causae propter quas praemissa emanaverint sufficienter adductae, vel verificatae, vel quicumque circa praemissa interesse habentes, seu habere praetendentes ad id vocati, citati, et auditi non fuerint, aut quocumque alio defectu etiam substantiali notari, impugnari, illicitari, modificari, in ius vel controversiam vocari, ad viam, et terminos juris reduci, aut adversus illas quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari nullatenus nunquam posse, sed semper, et perpetuo firmas, validas, et efficaces esse, et fore, suaeque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, et ex consero ab illis, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum etiam in violabiliter observari debere, neque illas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum generalibus revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aliisque contrariis dispositionibus pro tempore factis, vel faciendis nunquam comprehendari, sed semper ab illis excipi, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere.

Classica soluta, et de-cretum irritum.

§. 12. Sique, et non alias per quoscumque iudices ordinarlos, et delegatos quavis auctoritate fungentes etiam episcopus palatii apostolici Nostrae auditors, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vicelatos, dictaque Sedis nuncios, sublata eis quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, iudicari, et definire debere, et quidquid secus super bis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Derogatio contrarium.

§. 13. Non obstantibus Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de unionibus commit-

tendis ad partes, vocatis, quorum interest, et de exprimendo valore bonorum ecclesiasticorum tam uniendorum, quam illis, cui aniri petitur, et quatenus opus sit, de jure quaesito non tollendo, et Lateranensis concilii postremo celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque etiam in universalibus conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis sancti Antonii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis eidem ordini sancti Antonii, ejusque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac tam quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus clausulis, et irritantibus, ac aliis decretis in genere, vel in specie forsitan in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut etiam aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores ac si de verbo ad verbum, et forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum tantum latissime, et plenissime, ac specialiter, et expresse, nec non opportue, et valide hac vice damtaxat praesentium Nostrarum litterarum serie derogamus, contrariis quibuscumque.

Fides habenda transactio.

§. 14. Volumus autem, quod earundem praesentium transumptis etiam impressis, character alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae lisidem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Sanctae potestatis.

§. 15. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae absolutionis, separationis, sejunctionis, dismembrationis, translationis, concessionis, assignationis, praeccepti, mandati, voluntatis, applicationis, appropriationis, unionis, annexionis, incorporationis, eorum injunctionis, constitutionis, assignationis, commissionis, mandati, decreti, deroga-

tionis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentari praesumpserit indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo optimo, sexto decimo kalendas januarii, pontificatus Nostri anno tertio.

Dat. die 10.
Januar. 1778.
Anno 10.

CLXX.

Concessio indulgentiarum assequendarum, ab ab illa qui die prima aprilis visitaverint ecclesias monialium ordinis sancti Dominici.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam

Tenor monitionis.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti omnibus, et singulis utriusque sexus Christianidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sancta communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis tam fratrum quam monialium ordinis sancti Dominici ubicumque existentibus in quinque feriis quartis

continuis immediate antecedentibus diem primam mensis aprilis singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresumque extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam in una tantum ex praefatis feriis quartis per unumquemque Christianidalem ad sui libitum eligenda Indulgentiam et remissionem misericorditer In Domino concedimus; in qualibet vero ex reliquis feriis quartis hujusmodi Christianidelibus praedictis praemissa peragentibus septem annos et totidem quadragenae de injunctis eis seu alias quomodolibet debita poenitentis in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valitoris. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die x januarii MDCCCLXXVIII. pontificatus Nostri anno tertio.

Delegatus
monasteriorum.

ANNO QUARTO

CLXXI.

Provisio patriarchalis ecclesiae Lisbonensis.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filii Nostro Ferdinando Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Souza, et Silva nuocupato in patriarcham Lisbonensem electo.

Salutem, et apostolicam benedictionem.

Proemium.

§. 1. Onerosa pastoralis officii dispositione summi pastoris, qui pro suis ovibus animam suam posuit, Nobis licet immerito cura commissa sollicita Nos pulsaret instantia, cum inter caetera, quae undique confluant negotia, quibus Noster animus redditur multiplici varietate distractus, ad provisionem ecclesiarum quarumlibet praesertim patriarchalium, quae vacationis incommoda deplorare noscuntur solertius intendamus, earumque incommodis mediante celerit novorum provisione pastorum, quos ecclesiae ipsae in spiritualibus, et temporalibus continua suscipere possint incrementa salubriter succuramus.

§. 2. Sane patriarchali ecclesia Lisbonensi, quae de jure patroonatos carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Frausicae Portugalliae, et Algarbitorum reginae fidelissimae, ex fundatione, vel donatione, aut privilegio apostolico, cui non est hactenus in aliquo derogatum

esse dignoscitur, et cui bonae memoriae Franciscus, dum viveret Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis de Saklaoda nuncupatus, ultimus illius patriarcha etiam dum viveret praesidebat per obitum dicti Francisci cardinalis, et patriarchae, qui extra Romanam curiam debitum naturae persolvit posteris solatio destitutae, Nos vacatione huiusmodi fide dignis relationibus intellecta ad provisionem dictae patriarchalis ecclesiae Lisbonensis celerem, et felicem ne illa longae vacationis exponatur incommodis, paternis, et sollicitis studiis intendentes post deliberationem quam de praeficiendo eidem ecclesiae Lisbonensi personam utilem, ac etiam fructuosam cum venerabilibus fratribus Nostri praefatae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus habuimus diligentem. Demum ad circumspectionem tuam, quae praefata Maria Francisca regina fidelissima Nobis per suas litteras sub infrascripta declaratione, et non alias aliter, nec alio modo praesentavit, direximus oculos Nostrae mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis patriarchali ecclesiae Lisbonensi praefatae de persona tua Nobis, et iisdem fratribus Nostri ob tuorum exigentiam meritum accepta de fratrum eorumdem consilio apostolica auctoritate providemus, teque illi in patriarcham praeficiamus, et pastorem curam, regimen, et administrationem ipsius patriarchalis ecclesiae Lisbonensis tibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias, et largitur praemia confidentes, quod dirigente Domino actus tuos ecclesia patriarchalis Lisbonensis praedicta sub tui felici guber-

Statim per
patriarcham
ecclesiae, et
electum in
pastorem.

nin regetur utiliter, et prospero dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus, et temporalibus suscipiet incrementa.

§. 3. Jugum igitur Domini, tuis impositum humeris prompta devotione suscipiens, curam, et administrationem praefatas sic exercere studeas solite, fideliter, et prudenter quod dicta patriarchalis ecclesia Lisabonensis gubernatori provide, et fructuosum administratori gaudeat se commissam, tuque praeter aeternae retributionis praemium Nostram, et Sedis apostolicae benedictionem, et gratiam exinde uberior consequi merearis: nec non venerabilibus fratribus notus universalis suffraganeis, ac dilectis filiis capitulum, et vasculis dictae patriarchalis ecclesiae Lisabonensis, ac clero, et populo civitatis, et dioecesis Lisabonensis per apostolicis scripta mandamus, ut suffraganei tibi tamquam patri, et pastori animarum suarum humiliter intendentes exhibeant tibi obedientiam, et reverentiam debitas, et devotas, ita quod mutua inter te, et ipsos suffraganeos gratia gratos sortiantur effectus; et Nos eorum devotionem possimus propterea in Domino merito commendare, ac clerici te, pro Nostra, et ejusdem Sedis reverentia benigne excipientes, et honorifice pertractantes tua salubria monita, et mandata suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent.

§. 4. Populus vero te tamquam patrem, et pastorem animarum suarum devote suscipientes, et debita honorificentia prosequentes tuis monitis, et mandatis salubribus humiliter intendant, ita quod tu in eos devotionis filius, et ipse in te per consequens patrem benevolum invenisse gaudeatis. Vassalli autem praefati te debito honore pertractantes tibi fidelitatem solitam, et consuetam servitia, et iura tibi ab eis debita integre exhibere procurent, aliquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, sem statueris in rebelles ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam, ininvocabiter observari. Rogamus, et hortamur attente praefatam Mariam Franciscam reginam fidelissimam quatenus te, et praefatam patriarchalem ecclesiam Lisabonensem tuae curae commissam habens pro Nostra, et Sedis apostolicae reverentia propensius commendatis in amplandis, et conservandis iuribus suis, sic te ejus benigni favoris auxilio prosequatur, quod tu illius solius praesidio in commissis tibi curae pastoralis officio possis

Deo propitius prosperari, ac eidem Mariae Franciscae reginae fidelissimae perennis a Deo vitae praemium, et a Nobis condigna proveniat actin gratiarum.

§. 5. Nos enim tibi, ut statum tuum iuxta cardinalatus dignitatem, et splendorem decentius tenero, et expensarum onera quae te iugiter de necessitate subire oportet facilius perferre valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, ac specialem gratiam facere volentis, mntu proprio non ad nosm, vel alterius pro te Nobis super hoc oblatas petitionis instantiam, sed ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod etiam postquam in vim provisionis, et praefactionis praefatarum pacificam possessionem, seu quasi roginis, et administrationis dictae patriarchalis ecclesiae Lisabonensis, ac illius mensae patriarchalis honorum, seu majoris partis eorum assecutus fueris, una cum eadem patriarchali ecclesia Lisabonensi, quamdiu illi praefueris, ecclesiam tibi pro titulo tui cardinalatus assignandam, nec non quaecumque Romanae curiae officia, et montium, tam vacabilia, quam non vacabilia loca, ac etiam quaecumque monasteria, etiam consistorialia, et conventualia, et quavis alia beneficia ecclesiastica cum cura, et sine cura secularia, et quorumvis ordinum, et militiarum etiam hospitalis sacelli Joannis Hierosolymitani, et sancti Antonii de sancto Antonio Viennensis regularia, quae ex quibuscumque concessionibus, et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, vel administrationem, aut alias quomodolibet obtines, et in quibus et ad quae tui quomodolibet competit quaecumque, quocumque, et qualiacumque sint, etiam si secularia, canonici, et praebendis; dignitates etiam majores, et principales personarum, et administrationes, vel officia in cathedralibus, et metropolitanis, vel collegiatis ecclesiis ac praesertim dignitatibus illam principalem nuncupatam quam in praefata patriarchali ecclesia Lisabonensi ad processus obtines; regularia vero beneficia prioratus hujusmodi praepositorum, praepositorum, etiam conventuales, personatus, et administrationes, vel officia etiam claustralia, et tam illa, quam saecularia beneficia hujusmodi electiva, et curata, cura etiam iurisdictionalia, et de iurepatronatus regum, ducum, principum, et aliorum laicorum, etiam nobilium, et illustrium, vel clericorum mixtum etiam ex

Providetur
in praefata
ecclesia
Lisabonensi,
et alia
beneficia
retribuere solent.

Prescribitur
singulis cum
incorporatione
regum, et
receptione

fundatione, vel dotatione, ac inter te, et alios quoscunque in dicta curia, vel extra eam lilligiosa existant quoad vixeris retinere, ac jus tibi in illis, vel ad illa competens prosequi, et non deductum deducere, ac quibusvis regressibus, accessibus, et ingressibus, ac regrediendi, accedendi, et ingrediendi ad cathedralis, metropolitanas, primatiales, et patriarchales ecclesias, et monasteria etiam consistoralia, aliaque beneficia quocumque etiam, ut praefertur, qualificata.

Consensu
sua testandi.

§. 6. Ac etiam testandi, et disponendi de bonis tuis, illaque ab intestato transmittendi, et beneficia conferendi, fructus redditus, et proventus, ac pensiones transferendi, aliisque facultatibus, et concessionibus, gratis, dispositionibus et indultis tibi concessis uti, et quocumque fructus, redditus, et proventus etiam loco pensionum annuarum, et quascunque pensiones annuas super similibus, ac utiam quarumvis episcopatum, archiepiscopatum, abbatialem, aliarumque mensarum, et beneficiorum ecclesiasticorum, ut praefertur, qualificatorum fructus, redditus, proventus, et distributiones etiam quotidianas tibi reservatos, et assignatos, ac reservatos, et assignatos, seu in te canonice translatis, nec translatis etiam, ut prius, quoad vixeris percipere, exigere, levare, ac in tuos usus, et utilitatem convertere libere, et licite valeas.

Procurator
episcopalis.

§. 7. Nustra de exprimendo vero valore beneficiorum per promissos ad ecclesiarum regimina obtentorum in dispensationibus super illorum retentione aliisque apostolicis, ac conciliarum etiam generalium constitutionibus, et ordinationibus, nec non Lisbonensis praefatae, et aliarum ecclesiarum in quibus secularia, monasteriorum, aliorumque locorum in quibus regularia beneficia huiusmodi, et ordinum quorum illa fuerint, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis nequaquam obstantibus apostolica auctoritate praefata tenore praesentium de specialis dono gratiae dispensamus.

Claustrum
episcopale.

§. 8. Decernentes propterea ecclesias, monasteria, beneficia, et officia, loca montium, et alia praefata non vacare, ac commendas, et administrationes non cessare, nec accessus, regressus, et ingressus, vel accedendi, regrediendi, et ingrediendi, transferendi, conferendi, testandi, et disponendi facultates, con-

cessionis, indultaque, neque reservationes fructuum, reddituum, proventuum, ac pensionum huiusmodi expirasse, aut extinctas esse; irritum quoque, et inane si secus super his, a quocumque quavis auctoritate scriptum, vel ignoranter contigerit attestari.

Prescriptum
de uno mi-
nistrorum
numero in
ecclesia.

§. 9. Volumus autem, quod propterea in monasteriis praefatis divinus cultus, et solitus monachorum, et ministrorum numerus nullatenus minuiatur, aliaque beneficia huiusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, et animarum cura, si qua illis imminuat nullatenus negligatur, sed illorum, et dilectorum quoque filiorum conventuum eorundem monasteriorum congrue supportentur onera consueta.

Consensu
sua conve-
nienti epis-
copi.

§. 10. Praeterea ad ea qua in tuae commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes tibi, ut a quocumque quem malueris catholico antistite gratiam, et communionem Sedis apostolicae habento, accita etiam in hoc tibi assistentibus duobus, vel tribus catholicis archiepiscopis, vel episcopis similes gratiam, et communionem habentibus munus consecrationis recipere libere valeas, ac eidem antistiti munus ipsum tibi impendere licite possit facultatem concedimus per praesentes. Volumus etiam, quod tu ecclesiae, et domus patriarchalium Lisbonensis constructiui pro viribus incumbas, ac theologalem praebendam instituas, montemque Pietatis erigendo, conscientiam tuam super his oserando.

Consensu
constitutum
in fine
XII.

§. 11. Et insuper declaramus per huiusmodi provisionem, et praefectionem de tui persona praefatae patriarchali ecclesiae Lisbonensi Nos non intendere constitutionem feliciae recordationis Clementis pp. XII. praedecessoris Nostri quae incipit — Inter praecipua apostolici ministerii Nostri partes — sub datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo trigésimo septimo, sexto decimo kalendas januarii, pontificatus sui anno octavo editam, in aliquo innovare, vel alterare; sed nostrae intentionis esse illam in omnibus, et per omnia iuxta ejus integrum tenorem, quem praesentibus pro expresse haberi volumus salvam, et illam permanere. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagésimo octavo, kalendis martii, pontificatus Nostri anno quarto.

Dat. die 20.
 martii 1778.
 Anno IV.

CLXXII.

Admissi communitas Faventine ad loca montium quingentorum pnn construendo canali
io flumine Eridani ad mare Adriaticum.

Reverendissimo cardinale Antonio Casali prefetto della Nostra congregazione de' Sgravi, e Buon Governo.

Joe contributed
radiation to
control the
Beynon La-
wells.

§. I. Ci ha richiamato a memoria Scipione Zanelli Nostro suddito, che Noi uniformandoci a' sentimenti di una particolare congregazione de' reverendissimi cardinali con special chirografo di Nostra mano segnato il dì 2 giugno 1776, ci degnammo accordargli ample facoltà di aprire un canale naviglio dalla Nostra città di Faenza al mare Adriatico, mediante il Po di Primaro coll'uso, e totale concessione dell'acqua derivata superiormente alla detta città dal fiume Tamone per uso de' molini, ed altri pubblici edifici giusta la relazione del perito idrostatico Romualdo Bertaglia in data delli 18 agosto 1754 a tutte spese del medesimo Zanelli, e senza alcuna ingeneranza della stessa comunità di Faenza, alla quale per molti giusti riflessi non credemmo opportuno appoggiarne l'incarico, e che lo stesso canale di navigazione da aprirsi coll'acqua giunta al molino della Croce restasse sempre di libera pertinenza, e pieno dominio dello stesso Zanelli, con tutti i prodotti del medesimo canale, ed edifici da costruirsi sul medesimo, e con altri privilegi, prerogative, e grazie più ampiamente risultanti dal medesimo Nostro chirografo in data delli 2 giugno 1776, al quale intendiamo di avere una piena, e totale relazione.

Zanelloni ad
ten parame-
dum perma-
nens necesse
est pro
magis, ubi
justorum
sile adfuerit
non est
Fermione

§. 2. Ci si dà di più lo stesso Zanelli rappresentante, che la comunità di Faenza, non solo per rendere più sollecita l'esecuzione di detta impresa, assista a pubblico vanto, ma anche per rinvenire più facilmente il danaro occorrente per la medesima a minori usure di quelle, alle quali altrimenti avrebbe dovuto soggliersi lo stesso Zanelli, dovendo contrarre il debito a nome proprio, con risoluzione presa nel generale consiglio tenuto il dì 9 novembre dello scudato anno 1777, determinato di obbligarsi in solidum, che detto Scipione Zanelli per la somma di scudi 50 mila da prendersi ad interesse anche con l'ammissione a L.L. di M.M. collo facoltà al magistrato per tempo di obbligare

non solo tutti i beni, azioni, ragioni, ed effetti presenti, e futuri di essa comunità, ma anche tutti gli altri de' cittadini, ed autenti del territorio, e tutte le loro persone uti singull. et in solidum etc. e di farlo tutt' altro, che a' predetti effetti lo stesso magistrato giudicherà opportuno con tutta l' autorità, e facoltà dello stesso generale consiglio, e cop far passare la detta somma alle mani dello stesso Zanelli, il quale contestualmente sarà tenuto fare la dovuta quietanza, promettere di rilevare in benne la medesima comunità di Fenza, o tutti gli altri sopra espressi da qualunque danno, e molestia in forma tanto valida, e cautelata nelle legali forme tanto sopra i di lui beni, ragioni, ed azioni presenti, e future, quanto sopra il nuovo canale da costruirsi, e specialmente sopra tutti i beni da esso assegnati, e deserviti nella perizia, e stima alligata agli atti dello stesso consiglio, riservata però l' approvazione de' superiori, come dalla medesima risoluzione consigliare fattoci umiliare unitamente con l' enunciata perizia e stima de' beni assegnati ascendenti al valore di scudi 50212. 03. 6.

§. 3. Ci dà in fine lo stesso Scipione Zanelli supplicato, perchè ci degnassimo per la maggiore facilitazione, e più pronta esecuzione della Nostra precedente grazia confermare in tutte le sue parti il precedente Nostro chirografo, e quando faccia di bisogno applegare, dichiarare, ed anche ampliare, ed estendere alcune delle sopradette facoltà, concessioni, e privilegi accordatili nel medesimo; e di più ci degnassimo con la Nostra suprema autorità approvare la risoluzione come sopra presa dal generale consiglio di Faenza in tutte le sue parti. E Noi essendo veramente persuasi, che dalla sola prestazione del puro nome da farsi dalla comunità per maggior sicurezza, e cautela di chi somministrerà la detta somma di scudi 50 mila, non possa la comunità medesima risentirne alcun danno, spesa, e molestia, attese le cautele già stabilite, e coequerate nel medesimo generale consiglio, e nella sua risoluzione, dopo inteso il vostro parere, e sentimento, siamo ben volentieri concorsi ad accordargli la richiesta grazia con le seguenti però condizioni, leggi, o cautele, da voi medesimo suggeriteci, o aggrinfiscitli effluiti. Avendo pertanto per espressa nel presente Nostro chirografo la risoluzione come sopra emanata nella coniegurazione particolare de' reverendissimi cardinali

Amplificatio
concreta-
rum factu-
rum bene
Zanelli in
piano thy-
roidearum.

li, l'intero tendere del precedente Nostro chirografo segnato il dì 2 giugno 1776, i privilegi, grazie, esenzioni, ed ogni altra cosa al medesimo Scipione Zanelli accordata, la risoluzione consigliare presa dal consiglio di Faeza il dì suddetto 9 novembre 1777 con la perizia, e stima de' beni del medesimo consiglio assegnati, e destinati dal medesimo Scipione Zanelli per rilevazione della comunità del valore di soldi cinquanta mila, la successiva procura in esecuzione della medesima risoluzione consigliare formata dal magistrato dal caduto bimestre di gennaio, e febbraio, con la destinazione de' fondi, e finalmente avendo per espressa ogni, e qualunque altra cosa, che all'effetto presente, e per maggior fermezza della presente Nostra grazia avesse anche bisogno di specifica, ed indivisa mezzione. Di Nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della Nostra suprema potestà, confermiamo, ed approviamo tutte ciò, che si ritrova espresso, disposto, e concesso nel chirografo delli 2 giugno 1776 nelle parti non contrarie alla presente grazia, ed al presente nuovo chirografo, ed essendo troppo ragionevole, che chi intraprende a comun bene usa tal'opera debba avere dell'opera stessa il compenso di quella considerabile spesa, a cui sicuramente si sottopose; e dovendo certamente il detto naviglio riuscire ai proprietari delle merci, che si trasporteranno per quello di molto utile, e vantaggio, soggiacendo a spesa molto minore di quella, che altrimenti dovrebbero soffrire per trasportare i loro generi con vetture per terra, e per le strade, che tuttavia rimarranno libere, ed aperte, come prima della costruzione del naviglio suddetto, così tanto in riguardo della spesa, che dovrà fare lo stesso Zanelli, quanto dell'utile, e vantaggio, che ne riporterà chiunque farà uso del mentovato canale, nuovamente concediamo, e confermiamo al mentovato Zanelli, e suoi la facoltà di potere per mercede de' trasporti per detto canale sempre in avvenire esiggette quella ricognizione, che al medesimo sembrerà più ragionevole, e discreta sopra ogni sorta di generi provenienti da qualunque luogo, che faranno uso dello stesso naviglio con le barche del Zanelli, e volendo li proprietari con altre barche far uso del medesimo canale per trasportare le loro merci, e generi, per risparmio de' più dispendiosi trasporti per terra, e per non valersi delle barche del nominato Zanelli, voglia-

mo, che questi possa esiggette sopra dello medesimo in vista de' ridotti sopraccennati, e specialmente fruttandosi di opera del tutto nuova, che deve incominciarsi, e dovrà perfezionarsi a tutte spese del mentzionato Zanelli una più discreta, e proporzionata ricognizione, senza che possa andarne esente alcuna cosa spettante a qualunque persona, benchè privilegiata, e privilegiatissima, che per comprenderla avesse bisogno di special menzione, come più ampiamente, e distintamente dichiarammo nel precedente Nostro chirografo delli 2 giugno 1776, dovendosi lo stesso nominato naviglio considerare, come fondo particolare d'un privato, e di pieno dominio del Zanelli, e suoi, come fatto a tutto suo carico, e spesa particolare.

§. 4. In corrispettività parimente, e compenso delle suddette spese, confermiamo, e rinnoviamo le facoltà al medesimo già accordate nel Nostro chirografo di poter sempre in avvenire, ed in qualunque tempo lungo gli argini del medesimo canale far piantagioni di alberi di qualunque sorta a suo piacere, dichiarando che tale facoltà di piantare, come sopra, alberi di qualunque sorta si stenda anche all'orlo dei fossi nell'uno, e nell'altro lato di ciascuna delle strade, che lo stesso Scipione Zanelli dovrà di nuovo fare, e stabilire per tutte quel tratto di terreno, nel quale per aprire il suddetto naviglio dovrà occupare il suolo delle strade presentemente esistenti, e delli medesimi alberi così piantati disporre liberamente a suo piacere col tagliarli, e surrogarne altri in qualunque tempo tanto per uso proprio quanto per venderli, e per ogni altro uso, che al medesimo parerà, e piacerà.

§. 5. Per la medesima ragione, e titolo confermiamo, e rinnoviamo l'espressa proibizione già fatta nel precedente Nostro chirografo alle comunità, per il territorio delle quali dovrà passare il naviglio, d'imporre in avvenire veruno benchè minima gabella sulle barche, e loro carico. Vogliamo inoltre che niuna dette barche; e loro carico di mercanzia, o di qualunque altro genere, che passeranno per il Pò di Primaro, tanto provenienti dal Nostro stato Pontificio, che da stati esteri, se quali, siano dirette al nuovo naviglio, e dal medesimo provenienti debbino mai esser gravate d'alcen dazio, gabella, pedaggio, transito, passo, e sotto qualunque altro titolo, ma possono andare liberamente dal mare Adriatico per il men-

*Facoltà
stretta de' si-
gni canal.*

*Proibizio-
ne imposta
sopra ogni
comunità, et
mercanti.*

tovato naviglio, e di più vogliamo, che tutte le medesimo barche, e rispettivi carichi di qualunque sorta, come sopra, siano sempre esenti ancora dalla gabella, o dazio, che si esige a sant' Alberto per conto della Nostra città di Ferrara, o di quella tesoreria detto il passo di sant' Alberto, o sotto altro nome.

Specialis
procurator
pro della
debita cri-
tali Ferro-
ria.

§. 6. E perchè non vogliamo, che detta tesoreria di Ferrara risenta pregiudizio per le barche, e loro carichi non diretti, o non provenienti dal nuovo naviglio, comandiamo, che aperto, che sarà detto naviglio, tali barche, e loro carichi siano tenuti pagare la detta gabella a sant' Alberto nella guisa, che pagasi presentemente per conto della città, e tesoreria di Ferrara nel sito da destinarsi coll' intelligenza, e consenso del tesoriere di detta città sopra lo sbocco del nuovo naviglio nel Po di Primaro.

Confirmatio
resolucione
concordante
super solu-
tione fa-
cenda favore
Scipione
Zanelli, et
admirato
commissario
al
loco moti-
ficio.

§. 7. Parimenti di Nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della Nostra suprema potestà, approviamo confermiamo, e vogliamo, che sia pienamente eseguita, ed osservata la risoluzione presa dal generale consiglio di Faenza sotto il 9 novembre dello scaduto 1777 in tutte le sue parti, ma specialmente in quella parte, che riguarda la prestazione del nome della medesima comunità del debito di senni cinquanta mila da contrarsi da Scipione Zanelli per erogarli nella suddetta impresa dell' apertione del canal naviglio concedendo a voi per l' effetto della esecuzione della medesima risoluzione consigliare tutto, e singole facoltà necessarie, ed opportune di fare ammettere la medesima comunità di Faenza al monte comunità nuovo, eretto dal venerabile servo di Dio Innocenzo XI. Nostro predecessore con suo special chirografo segnato il dì 24 agosto 1685 per via di aggiuntato allo stesso monte per il numero di luoghi cinquecento, e diamo anche gli ordini opportuni al roverendissimo cardinal Pallotta Nostro pro-tesoriere generale di concedere il suo mandato, o mandati gratis, e senza pagamento alcuno per tale ammissione a detti luoghi cinquecento con li medesimi privilegi, prerogative, esenzioni, e franchigie, come se fossero stati eretti, e creati con quelli della primordiale erezione dello stesso monte, con i quali vogliamo, che li detti luoghi cinquecento facciano, e costituiscano un corpo solo senza alcuna differenza, e distinzione.

Conservator
causa nudi
montis, et

§. 8. Per sicurezza poi di esso monte, e suoi moestisti, vogliamo, che restino special-

mente assegnati, ed ipotecati quei fondi, che in esecuzione della suddetta consigliam risoluzione de' 9 novembre 1777 il magistrato, a residenti del caduto bimestre di gennaio, e febbraio hanno già destinati, e disegnati, come riconosciuti sufficienti, e corrispondenti all' importo dello stesso debito, e al pagamento degli annuali frutti, giusta la disposizione del sopra enunciato chirografo Innocenziano, e nella guisa, e forma, che noi dichiareremo meglio in appresso.

§. 9. Eseguita l' assegna, destinazione, ed obbligazione de' medesimi fondi, a l' ammissione al monte per detti luoghi cinquecento, concediamo a voi piena, ed assoluta facoltà di venderli, o rassegnarli in nome, e vece della stessa comunità di Faenza, e di esigerne liberamente il prezzo tanto intrinseco, quanto estrinseco, proveniente cioè da quell' aumento, che possa ottenersi con la vendita, e rassegna de' medesimi luoghi 500 al prezzo, che correranno nella piazza; con che però il medesimo prezzo proveniente dalla vendita, o rassegna de' medesimi luoghi 500 facciate in una, e più rate a vostro arbitrio, e con la vostra intelligenza, e soprintendenza trasmettere nella medesima città di Faenza, e lo facciate depositario nel monte di Pietà della medesima città a credito, e disposizione di Scipione Zanelli coll' espressa menzione della provenienza del danaro medesimo de' suddetti luoghi 500 del monte comunità nuovo, senza, che possa mai dal detto monte di Pietà moversi, se non per erogarlo con ordini da sottoscriversi dallo stesso Zanelli, e del capo del magistrato di detta città di Faenza, che sarà pro tempore in compra del terreno, o terreni necessarij per l' operazione del naviglio, e in altro, che sarà necessario per lo stabilimento del medesimo canale per fabbriche di ponti, molini, o altri edificii sul medesimo, e per tutte le altre spese al predetto effetto necessario, e non in altre cause, con dichiarazione però, che il guadagno, il quale secondo il corso della piazza si avrà nella vendita, o rassegna di detti luoghi 500 di più della loro intrinseca valuta, debba essere intieramente del suddetto intraprendente Scipione Zanelli, al quale lo farete pagare liberamente qui in Roma senza vincolo alcuno, e con la legna, e condizione espressa, che sul medesimo naviglio, suo fondo, argini, alberi, ponti, molini, o altri qualunque edifici, e so-

ministrum
villae.

Conservatio
causa nudi
montis, et
admirato
commissario
al
loco moti-
ficio.

pra tutt' altro, che il medesimo Scipione Zanelli farà fabbricare, e stabilire sul medesimo naviglio, e suoi annessi, e così pure sulle rendite, prodotti, ragioni, ed azioni di qualunque da esso provenienti non possa mai acquistarsi alcuna ragione, né azione a favore di qualunque altro creditore del medesimo Zanelli, e suoi ec. ancorchè privilegiata, privilegiatissima, etiam ex causa dotis, o per qualunque altro privilegio legale benchè rinchiuso nel corpo della ragion comune, e precedente da qualunque contratto, ancorchè onerosa, e corrispettivo fino a tanto che non sarà interamente estinto il medesimo debito di scudi 50 mila, e lottieramente saldati i suoi frutti.

§. 10. Per il pronto, o sicuro pagamento de' frutti a' montisti, che fanno l'acquisto di detti luoghi 500 (oltre la destinazione, assegnata, ed obbligazione de' fondi già fatta, come sopra dalla comunità di Faenza), vogliamo, che Scipione Zanelli con pubblico istrumento da stipularsi, anche con la vostra autorità, ed approvazione si obblighi per se, o suoi ec. a depositare di bimestre in bimestre anticipato alla Nostra depositaria generale camerale in Roma la rata de' medesimi frutti corrispondente a ciascun bimestre alla solita ragione, di scudi 3 per luogo di monte, ed anno, sotto nome, e credito della comunità di Faenza, la quale apparirà debitrice del monte per i detti luoghi 500, con riportarne in ciascun bimestre la fede di deposito, e consegnarla parimenti in ciascun bimestre al camerlengo, o depositario della comunità di Faenza in prova del seguito deposito, e pagamento de' frutti in Roma, ed in caso di morosità, ed in adempimento del medesimo deposito di bimestre in bimestre anticipato, si soggetti alla spedizione della mano regia, e a tutti gli altri privilegi, e rimedi legali competenti alla omedesima comunità per l'esigenza de' pesi camerali con concedere alla comunità stessa la facoltà, o libertà di eseguire la mano regia non sola sopra i beni, e loro frutti da specialmente ipotecarsi dallo stesso Zanelli, come in appresso, ma anche sopra tutti gli altri di lui effetti, azioni, o ragioni qualunque senza alcuna eccezione.

§. 11. Nel medesimo istrumento vogliamo ancora, che il medesimo Scipione Zanelli si obblighi solennemente di liberare la comunità di Faenza da ogni, e qualunque molestia, che possa mai esserle inferita tanto giudizialmente,

quanto estragiudizialmente per il pagamento de' frutti de' medesimi L.L. 500 del monte comunità, o per il capitale del medesimo debito, o per qualunque altro capo, precedente, e proveniente dal debito del medesimo, di conservare la medesima comunità totalmente indenne, o rilevarla da ogni, e qualunque pregiudizio, che possa mai risentire per detti capi, ed in fine di terminare l'opera del suddetto naviglio nel termine di anni sei, da decorrere dal giorno della stipulazione dell'istrumento e di estinguere l'intero debito de' medesimi L.L. 500, nel termine di altri anni trenta successivi in quello rateo, anche ineguali, che allo stesso Zanelli pareranno, a piacereanno, lasciando al medesimo piena libertà, ed arbitrio di poter differire il principio dell'estinzione fino a venti anni. Ma passati i venti anni vogliamo, che lo stesso Zanelli possa esser obbligato da Noi, o dalla Nostra congregazione del Buon Governo ad incominciare ad estinguere, e proseguire la già incominciata estinzione del d. debito di scudi 50 mila in rate annuali ad arbitrio vostro, o della detta congregazione, acciò negli ultimi anni dieci, che compiranno il termine suddetto di trenta anni resti interamente estinto, e saldato il debito tanto del capitale, quanto de' frutti con la diminuzione però annuale della somma da depositarsi in conto de' frutti di mano in mano, che si andrà diminuendo il capitale col solito conto a scala; e per l'osservanza, ed esecuzione di tutto lo cose premesse farò, che nel medesimo istrumento lo stesso Scipione Zanelli (oltre il solito obbligo generale di tutti i suoi beni, azioni, e ragioni presenti, e futuri) specialmente obblighi ed ipotecchi a favore della comunità di Faenza i beni già dal medesimo indicati, ed assegnati nel consiglio convocato il dì suddetto 9 novembre 1777, e dal medesimo consiglio accettati del valore di scudi 50242. 03. 6 giusta la porzione di due periti annessa alla risoluzione consigliata, e a noi unitamente con la medesima parimenti unilata: derogando noi con la Nostra suprema autorità per maggior cautela, e sicurezza della medesima comunità a qualunque lidecommisso, sostituzione, o altro gravame, che possa esservi sulla ben-medesimi, e sospendendo l'esecuzione di qualunque disposizione fino a tanto, che non sarà interamente estinto, e saldato il suo debito de' L.L. 500, tanto nel capitale, quanto nei frutti. Vogliamo di più, che unitamente collo

Amagasio
lucrose pro
lato, et
prouta
lucrose pro
dium.

Mandato
quod in
curramus
celebrando
Zanelli in
sua propria
rebusse op
mentati.

stesso Scipione Zanelli, e per tutte le nobilgiazioni da contrarsi ed osservarsi, riceviate nello stesso istrumento l' nobilglio solidale di tutti li cittadini, ed astanti del territorio, uti singuli, anche per mezzo del procuratore legittimamente costituito dal magistrato della medesima comunità di Faenza in virtù delle facoltà accordateli nella medesima consiglio risoluzione, quale noi con la suddetta perizia de' beni, o procura sovamente approviamo, o confermiamo, sanando anche, e supplendo con la Nostra suprema autorità qualuogo difetto, e mancanza, che nella medesima possa essere occorsa, e concedendo a voi per l' esecuzione della medesima risoluzione consigliare, e per tutti gli altri effetti promessi tutte le ampie facoltà necessarie, ed opportune.

Chirographi
aperta
proscriptio
deputo ad
verum lib
quodlibet re
medium ju
rio.

§. 12. Vogliamo in fine, e decretiamo, che al presente nostro chirografo, benchè non esibito, nè ammesso o registrato in camera, e de' suoi libri a tenore della Bolla di Pio IV. Nostro predecessore da registrandis, non possa in alcun tempo, nè per alcun capo, o causa darsi, nè opporsi di surfezione, ortazione, nè di alcun altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè che mai sotto tali, o altri qualunque pretesti possa esser impugnato, moderato, o rivotato, e che così, o con altrimenti debba sempre, ed in perpetuo nelle cose premesse giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi dalla Nostra congregazione dell' Aequo, da quella del Buon Governo, e da qualunque altra congregazione, o da reverendissimi cardinali legati a latere pro tempore nuncii da voi, o da qualunque giudice, e tribunale, benchè collegiale, camerale, di santa Chiesa, tesoriere, rota, camera, o qualsiasi altro giudice, e tribunale, quanto ai voglia qualificato. Togliendo loro, ed a ciascuno di essi ogni facoltà, ed autorità di giudicare, definire, ed interpretare le contrario. Dichiarando Noi fin d' adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che da ciascuno di essi con qualsivoglia autorità scientemente, o ignorantemente, fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse giudicare contro la forma, e disposizione del presente Nostro chirografo, il quale vogliamo debba avere il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione ancorchè non vi siano stati chiamati, citati, nè sentiti i ministri della Nostra camera apostolica, e i possessori de' torre-

oi, che resteranno compresi nella sopradicta linea del nuovo naviglio, e ogni altra persona, benchè privilegiata, e privilegiatissima, ecclesiastica, o laico pio, ed altri qualunque, che vi avessero, o pretendessero avervi qualsivoglia interesse, e che per comprenderli facesse bisogno di special menzione.

§. 13. Non ostante la sopradicta Bolla da registrandis, la regola della Nostra cancellaria de jure quiescit non tollendo, chirographi, motuproprij, e quali siano altre costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, e riforme, benchè confermate da questa santa Sede anche in forma specifica, privilegi, immunità, libertà, ed esenzioni ancorchè inserite nel corpo del giudizio pendenti sopra di esse in qualunque tribunale, ed indulti conceduti a qualsivoglia persona, alle undici congregazioni, ed ordini anche militari, e di Malta, alle abbadi, monasteri, commende, e per qualsivoglia causa, o titolo; e quanunque corressivo, e oneroso, e di composizione, o contratto, o cessione della Nostra camera, o sotto qualsivoglia clausola insolita, ed effrenata, sebbene derogatorio delle derogatorie, susedicommessi, e primogeniture, o altro qualunque disposizioni, vincoli, e consuetudini, ed ogni altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole avendone il tenore qui per espresso, o di parola in parola inserito, o registrato, e supplendo colla pienezza della Nostra pontificia potestà ogni vizio, e difetto quantunque sostanziale, e formale, che nelle cose premesse, e nella loro esecuzione potesse intervenire per questa sol volta, ed all' effetto suddetto, e per la piena, e totale esecuzione di quanto si contiene nel precedente Nostro chirografo ampliamento, ed espressamente in ogni miglior modo deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 20. marzo 1778.

Pius papa VI.

SOMMARIO

Vostra Santità si degnò confermare la facoltà di Scipione Zanelli di aprire un canale naviglio da Faenza fino al mare Adriatico con tutte le grazie, o privilegi, ed esenzioni espresse nel chirografo del 2 giugno 1776, ma specialmente gli confermò la facoltà di gravare di

Derogatio
excoptionum.

Sommario
propon.

quella onerosa contribuzione, e ricognizione, che al medesimo parrà tutte le merci, e generi, che si trasporteranno per detto canale lo carico rispettivamente della grato spesa di cui egli si carica, e del comodo, e vantaggio, che ne riceverà chi farà uso del detto canale, che dovrebbe altrimenti spendere molto di più trasportando le merci, e generi per terra. Gli conferma la facoltà di piantare alberi lungo gli argini, e nell' uno, e nell' altro lato di cinquecento delle nuove strade, e di disporre sempre a piacer suo di tali alberi, gli conferma in fine l'esenzione da tutti li dazi imposti, e da imporsi per lo merci, e generi, che si trasporteranno per detto canale, e anche dal dazio denominato il passo di s. Alberto, ordinando, che si prescriva nuovo termine all' esigenza del medesimo sopra lo sbocco del canale naviglio in Po di Primaro coll' intelligenza, e consenso del tesoriere di Ferrara approva la risoluzione consigliare presa dalla comunità di Faenza il dì 9 novembre 1777 per la prestazione del nome, e solidale obbligazione anche de' cittadini, ed abitanti del territorio uti singuli nel debito di scudi 50 mila da contrarsi dalle stesso Zanelli per erogarli nella suddetta impresa. A questo effetto commette al cardinale prefetto del Buon Governo di ammettere la medesima comunità di Faenza al monte comunità nuova per via di aggiunta per LL. 400, dandogli la facoltà di venderli, e rassegnarli per trasmetterne il prezzo in Faenza, e farlo depositare nel monte di Pietà di detta città coll' espressione della provenienza, e per erogarlo nelle spese della detta opera, e non in altre cause, rilasciando libero il lucro, che produrrà la vendita, e rassegna de' medesimi LL. 500 a comodo del medesimo Zanelli. Commette parimenti al medesimo cardinale prefetto la stipulazione di pubblico istrumento, nel quale Scipione Zanelli si obblighi depositare l'importo de' frutti di detti LL. 500 nella depositaria generale capitolina in Roma di bimestre, in bimestre anticipato, di terminare l'opera nel termine di anni sei, di estinguere il debito nel termine di altri anni trenta successivi, e di rilevare la comunità da ogni danno, spesa, e molestia, tanto con l'ipoteca, ed obbligo generale di tutti i suoi beni, quanto con l'ipoteca speciale de' beni assegnati al consiglio di Faenza, e dal medesimo accellati del valore di scudi 50242. 03. 6 derogando, e sospendendo per tale effetto qualunque fidejommisso, che vi potesse

essere su di essi fino all'estinzione del detto debito, e con l'obbligo solidale de' cittadini, ed abitanti del territorio di Faenza uti singuli a norma della suddetta risoluzione consigliare, e procura già formata dal magistrato; con altre condizioni, e cautele per indipendenza della comunità, e con le dichiarazioni, ampliazioni, deroghe, ed altro, che più ampiamente si legge nel presente chirografo cc.

CLXXXII.

Del die 8
Aprile 1778.
Anno IV.

Abrogatio onerum, et gabellarum comunitatis
Montis Alti, et incameratio proventus ab
eo recipiendorum.

Pius PP. VI.

Motu proprio.

§. 1. **E**ra la paterna cura diretta al sollievo de' Nostri amatissimi sudditi, all'aumento della popolazione, d'onde fra gli altri buoni effetti deriva l'ampliazione di agricoltura, abbiamo rivolto il sollecito Nostro pensiero alla terra di Montalto del Nostro stato di Castro, dove quanto necessaria per la cultura di quel campi si rendeva la quantità del popolo, altrettanto la trovavamo con sommo Nostro rincrescimento diminuita. Esaminatone la ragione, abbiamo riconosciuto, che principalmente deriva il disordine dagli inscalfibili pesi, e gabelle allo quali per supplire al pagamento de' debiti gravati quella comunità specialmente per la costruzione della nuova fontana, ed acquistati nella quantità in tutto di luoghi 128. 71. centesimi 36. sono soggetti quei cittadini, pagando essi per il vino delle vigne del loro territorio, che s'introduce in passo scudi due e bajocchi 50 per ogni otto barili, un bajocco per ciascun fiasco di vino forastiero, che similmente s'introduce, restando gravate le botteghe dell'annua somma di scudi dieci per ciascuna. Di qui nasce, che i viveri colla sono più a caro prezzo di quello si vendono nella Nostra città di Roma; che i giornalieri forzati solo da miserie vi si portano a lavorare; che il paese scarseggia d'abitatori; che l'aria è meno felice; e che li cittadini inabilitati all'industria, quasi tutti sono debitori della comunità. La gabella della della Castagneria, che si paga per tutti i ge-

Stato mon-
tesiano.

nessi, quali s'introducono in Montalto, vieti che nella piazza concorrano, e si vendano grasse utili alla popolazione, conforme con gran vantaggio degli abitanti ne tempi precedenti accadeva. In seguito di simili luttuose circostanze ci siamo proposti di trovare un temperamento, mediante il quale nullo ridondare potesse alla comunità colla cessazione del debitori, e dei dazi, ai quali con troppo grave peso dove far soggiacere i suoi cittadini, vantaggio ai cittadini medesimi, i quali liberati da tanti aggravi cessassero di costituire un oggetto di compassione, utile finalmente al paese tutto mediante la facilitazione del commercio, l'aumento della popolazione, e della cultura dei terreni. Con il suggerimento del reverendissimo cardinal Pallotta Nostro pro-tesoriero generale, altro riparo non abbiamo potuto rinvenire più edificante, e più efficace, oltre quello di estinguere, abolire affatto tutti i sopraindicati dazi, e gabelle, e di anire alla Nostro camera le rendite tutte, provenienti, pesi, e debiti della comunità suddetta di Montalto nella maniera, e forma, e con le condizioni da esprimersi in appresso.

Incarnazione
gabelle con
el estinguerlo.

§. 2. Pertanto con la presente cedola, in cui abbiamo per espresso, e di parola in parola inserito l'intera tenore d'ogni, e qualunque cosa quanto si voglia necessaria ad esprimersi, benché degna fosse d'individua, speciale, specialissima menzione di Nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della suprema Nostro potestà, ed autorità cassiamo, abollamo, ed estinguiamo le preindicate gabelle, e dazi della Castagneria d'introduzione di qualunque sorta di vino tanto delle vigne di Montalto, quanto forastiere, degli scudi dieci sopra le bottiglie, e generalmente ogni altro peso, e gravame fin ora imposto specificamente per supplire al pagamento degli accennati debiti, che può contenersi sotto il nome di dazio, e gabelle; dichiarando, che simili dazi, e gabelle in avvenire debbano del tutto cessare, e si abbiano ad avere, come se mai; ed in alcun tempo state fossero imposte, o sotto le più rigorose pene; proibendo inoltre, che in avvenire con qualunque pretesto, causa, e questo dolore non possano in alcun tempo gravarsi di particolare esazione tutte le grasse, che in detta terra saranno introdotte. Perché poi in seguito della presente disposizione nel tempo stesso, in cui mediante l'estinzione de' sopraindicati dazi, e gabelle

vengono i cittadini di Montalto sollevati dai tanti pesi, de' quali al trovano gravati, si provveda con sicurezza, e con effetto all'estinzione degli accennati debiti, ai quali è sottoposta la comunità suddetta, perciò alla Nostro camera uniamo, ed incorporiamo, e dichiariamo unite, ed incorporate le rendite tutte, provenienti, pesi, e debiti della comunità stessa, lasciando il tutto sotto una separata gratuita amministrazione dell'appaltatore generale dei Nostri stati di Castro, e Ronciglione, il quale prima in estinzione degli accennati debiti debba far vedere quel sopravanzo, che in seguito delle ulteriori providenze, quali colla presente Nostro cedola si danno, sarà per risultare dall'entrata, ed uscita comunitativa; ed estinti i medesimi debiti erogare interamente, e senza che nulla alcuno risulti alla Nostro camera, in pubblico comodo, e vantaggio il detto sopravanzo con l'intelligenza però, ed approvazione del reverendissimo cardinal Pallotta Nostro pro-tesoriero generale, e dei di lui successori tesoriери pro tempore, ai quali dovrà in ciascun anno lo stesso appaltatore generale rendere esatto conto, rimettendo al prefato reverendissimo cardinal Pallotta, e suoi successori tesoriери pro tempore il prender norma della spesa, che all'indicata distinta amministrazione verrà amministrata, ed in sequela determinare, se convenga lo appresso incorporare all'appalto generale di detti stati l'azienda comunitativa con quelle condizioni, che saranno riputate eque, e ragionevoli.

§. 3. E siccome in seguito della determinata unione alla Nostro camera di tutta l'azienda comunitativa della comunità di Montalto cessano per una parte l'incombenze, e perciò cessar debbono ancora gli assegnamenti per essere stabiliti, ed in altre parti si fa luogo a variazioni circa il sistema fin ora fissato nella gabelle di essa comunità; così non avendo il podestà locale alcun assegnamento stabile, ma godendo solo di una gratificazione spontanea degli appaltatori pro tempore dello stato di Castro, e voleudo Noi, che il detto podestà locale abbia un qualche certo emolumento, anche in compenso di qualunque utile, che da tal cambiato ordine delle cose potesse egli perdere giungersi, ordiniamo, e comandiamo, che nelle nuove tabelle vengano ad esso assegnati anco scudi trentasei; che rimanendo in virtù di tale unione utile l'opera del segreta-

Provincia
fazione potestà
la, e successori
li, et pro
comunitati.

rio; l'assegnamento ad esso fissato in tabella dovrà del tutto cessare, e per registrato i consigli dovranno accrescersi altri annui scudi quindici di podestà suddetto, il quale dovrà assumere tale incarico. Che per la stessa ragione di cessata incombenza debba cessare la carica di economo comunitativo, e togliersi da detta tabella l'assegnamento per il medesimo destinato. Che il medesimo procuratore dell'appalto generale assista gratuitamente la comunità in tutte le di lei cause, risparmiando in tal forma l'annua somma per l'operario al procuratore di essa comunità assegnato.

Suppresso
reclutamento
previsioni
comunitative.

§. 4. Che provvedendosi la maggior parte della popolazione di Montalto, come dipendente dall'appaltatore del fucno dell'appalto, resti tutto, e soppresso il forno comunitativo, lasciando i particolari in libertà di fabbricarsi il pane in casa per uso proprio, e dei domestici con mensural mercede condotta; che il provento del pubblico macello si affitti secondo il solito, e dal detto reverendissimo cardinal protesoriere, e suoi successori tesorieri pro tempore si stabilisca il prezzo delle carni nella maniera stessa, chesi pratica negli altri luoghi dello stesso stato di Castro; che a ciascuno sia lecito, anco per mezzo di altri vendere a minuto il vino delle vigne di Montalto, senza però cucinarlo, o vendere altro oltre il detto vino, tenendo in ciò le dovute cautele dirette a garantire l'interesse camerale. Che similmente sia permesso ad ognuno liberamente introdurre in Montalto il vino forniere a fiaschi, per uso proprio per altro, e senza che sia permesso il vederlo.

Comunità
faranno le
sue guardie.

§. 5. E perchè non intendiamo, che le presenti disposizioni alterino in alcuna maniera quei diritti onivivi, e quei comodi, che hanno goduto fino ad ora i contadini di Montalto, che anzi debbano continuare a godere con maggior vantaggio tanto in rapporto alle loro persone, quanto relativamente all' ampliazione dell'agricoltura; perciò ordiniamo, che al consiglio rimanesse debba l'elezione dei predicatori, medico, chirurgo, maestro di scuola, procaccia, borbore, e moderatore dell'orologio, come pure l'elezione dei grascieri, e maestri dello strade, e che il capo priore pro tempore resti incaricato della direzione delle feste comunitative e delle già fissate provisioni, ed assegnamenti.

Comunità
non possono

§. 6. Vogliamo ancora, che i cittadini per la maggior parte dell'anno domiciliati in Mon-

talto, e che vi tengano casa aperta con ministero, continuino a godere con il loro bestiame i pascoli della macchia Bauditella pagando la solita fida d'inverno; e procurando. Noi nel favore dell'agricoltura sostenuto da ogni legge, ordiniamo, che ai cittadini, ne quali concorrono le riferite circostanze si aumenti fino a rabbia cinque per ogni cento bestie grosse la facoltà di restringer terre in detta macchia Bauditella a titolo di mandra; e con lo stesso principio vogliamo inoltre, che le bestie affidate in detta macchia possano pascolare liberamente nel due campi Morio, e Scala, eccettuati però in ogni tempo i pascolari de' bovi di essi campi.

di un comune
Bauditella.

Dirigendo
comuni
non
potranno
fare
che
la
loro
re-
serva.

§. 7. Siccome poi una delle Nostre principali cure, che si ha fatto venire nelle presenti disposizioni si è la popolazione della terra di Montalto, così dichiarando, che come cittadini all'effetto degl' indicati privilegi di fida, e mandra, e di altri qualunque non debbano considerarsi intil quelli, quali godono della cittadinanza di Montalto, ma soltanto riputarsi tali quelli, che o nella maggior parte dell'anno saranno domiciliati in detta terra, o vi terranno casa aperta, con ministero. Incarichiamo pertanto il reverendissimo cardinal Pallesca Nostro protesoriere generale, comunicando al esso privatamente tutte e singole facoltà necessarie perchè riformi economicamente l'elenco de' cittadini di essa terra di Montalto, determinando quelli, che dovranno in appresso godere de' privilegi sopra espressi, e ponendo tutti gli altri nella classe de' cittadini semplicemente onerati. E giacchè con la presente Nostra disposizione abbiano avuto fermamente in mira di dare un sistema stabile, e pacifico agl' interessi di quella comunità, tanto che le di lei entrate non vadano più, come pur troppo è accaduto in passato, a dissiparsi; e disponersi la sostenere dispendiosi litigi; quindi, abbiamo voluto farci tutto il carico della lite, che volve da gran tempo tra la comunità, e la Nostra camera sulla pertinenza della macchia denominata la Pescia, se di cui la medesima comunità pretende di avere il diritto di pieno dominio.

Comunità
non
potranno
far
che
la
loro
re-
serva.

§. 8. Esaminando nello stato estrinseco l'affare abbiamo avuto a calcolo il decreto di onsignior tesoriere emanato il 31 agosto 1733 con cui in seguito della pretesione eccitata dalla comunità sopra il diritto di pascolo, e di legna-

Te la essa macchia si era pristinata, la suddelazione del giudice in partibus per descriverne i confini, ed elevarne la pianta; decreto, che per la appellazione ammessa dalla piena camera rimase senza effetto; abbiamo similmente avuto in considerazione le risoluzioni della stessa piena camera emanate dopo riassunta dalla comunità la lite sopra la manutenzione nel preteso possesso di pascolo, e legnare mediante monitorio spedito li 23 maggio 1764, e relativo alla concordia del 18 marzo 1543 una delle quali sotto li di 5 luglio 1765 con cui a relazione del reverendissimo cardinale Acquaviva allora uno de' chierici del tribunale della camera si recitasse *« dilata, et videatur de bono iure etiam ad effectum manifestationis »* e l'altro suo a relazione di monsignor Gregorj altro chierico di detto tribunale emanate li 7 giugno 1773 con la prima delle quali si definì *« constare de bono iure communitatis etiam ad effectum manifestationis »* e con la seconda si decise *« substinere conditionem lignorum »*, et non esse locum restitutionis pretii; la qual vendita cadeva sopra gli alberi di essa macchia Pesca; risoluzioni tutte, dalle quali la piena camera sotto li di 13 settembre dello anno 1773 avendo accordata la nuova udienza, non hanno avuto ulterior corso per essersi arrestata la lite. Nel tempo stesso per altro avendo voluto internarci nell'intimaco dell'affare con discuterne le sostanziali circostanze sulla traccia specialmente delle nuove nozioni dopo le accennate risoluzioni acquistate abbiamo rilevato, che la concordia del 1543 con i doganieri del patrimonio, al di cui afflittò di quel tempo andavano unite le terre di Montalto, alla quale come sopra si ebbe dalla comunità di Montalto relazione del Faccionato monitorio, e che con breve del 7 maggio detto anno dalla sel. mem. di Paolo III. Nostro predecessore fu confermata, altro non attribuisce ai cittadini, o uomini di Montalto, se non che essa serviva attiva di pascolo, e di legnare in certi determinati tempi con certe leggi, e con distinzione di qualità di animali nella tenuta della Pesca identificata per tale dai confini in essa concordia indicati; in vista di che rimane escluso il dominio del fondo, che a quegli il quale n'è il padrone non serve giannai, verificandosi appunto la servitù nel fondo di altrui spettanza. Abbiamo riconosciuto ancora, che i contratti fatti dalla comunità relativamente alla suddetta macchia

in varj interpolati anni incominciando dal 1610 sino al 1643 gli ultimi de' quali sono a favore dei doganieri del patrimonio, altro non portano seco, se non che per sovvenire al bisogno della comunità si vendeva il diritto civico di pascolo nella macchia Pesca secondo il solito, qual solito viene dichiarato dagli atti precedenti delle risoluzioni consiliari del 1599, e 1607 in cui si delibera la vendita del jus, che avevano i cittadini di Montalto di pascolo nella Pesca. E di qui abbiamo riconosciuto essere addivenuto, che resasi successivamente stabile la cessione di tal diritto a favore degli affittuari de' terreni camorali compresi successivamente nell'appalto dei Nostri stati di Castro, e Ronciglione, la comunità non è più venuta a simil vendita, ed in corrispettività a favore di questa l'appalto generale corrispondente la somma di anni scudi cento cinquanta per pascolo della spiga del territorio, ghianda, e corniola della macchia Pesca. Nel quale stato di cose, qualunque lo ragioni della Nostra camera siano esclusive del preteso dominio presso la comunità di Montalto di essa macchia, e quel diritto, che ci averanno i cittadini resta di più compensato mediante l'annuo pagamento nell'indicata somma per lunga serie di anni continuato; tuttavia volendo Noi togliere affatto la suddetta lite ancora con vantaggio di detta comunità, noi pure lo questo vogliamo far godere un tratto della Nostra liberalità, ordino, che fu avvenire la Nostra camera e per essa i di lei appaltatori pro tempore dello stato di Castro siano tenuti ed obbligati di accrescere alla prestazione di scudi 150, che dal principio del secolo corrente fino a questo giorno hanno pagato in ciascun anno a detta comunità per pascolo della spiga del territorio; ghianda, e corniola della macchia Pesca, l'annua perpetua corrisposta di altri scudi centocinquanta, tanto che la avvenire si debba pagare alla medesima comunità scudi trecento moneta in ciascuna anno, de' quali essa debba restare contenta; e sodisfatta per ogni, e qualunque preteso diritto, ragione, ed azione, che potesse, e possa competergli sopra la suddetta tenuta; e macchia Pesca, tanto che da questo giorno in appresso, ed in perpetuo tutta la tenuta, e macchia suddetta debbano appartenere, essere, e ripolarsi di pieno, perpetuo, e libero dominio di detta Nostra camera, non ostanti li surriferiti. Brevi di Paolo III. Nostro predecessore, e così, per

quanto in di bisogno, ed in quella parte, che è contraria al presente Nostro moto proprio, espressamente deroghiamo, lo succennato risolluzioni della piena camera le quali tutte Noi togliamo di mezzo, e totalmente le abrogiamo, e la predetta, e qualunque altra pendenza di lite, la quale si abbia affatto per abolita, tolta, ed estinta, come noi con questo Nostro moto proprio, e valedici della Nostra suprema pontificia potestà affatto la togliamo, estinguiamo, e del tutto l'aboliamo, volendo, ed ordinando che alla comunità, e uomini di Montalto non resti sulla suddetta tenuta, e macchia Peccia alcun altro diritto, azione, e ragione io non se quello di esigere ogni anno dalla predetta Nostra camera, e suoi affittuari la predetta annua corrisposta di scudi 300 in tutto, e per tutto nella forma di sopra stabilita.

§. 9. Relativamente poi a tutte le disposizioni contenute in detto presente Nostro moto proprio vogliamo, che si formino le nuove tabelle di entrata, ed uscita della comunità di Montalto, correggendole nelle parti riformate; e nel tempo stesso in cui non intendiamo, che si seguito di tali Nostra disposizioni punto rimanga pregiudicato alla giurisdizione della congregazione del Buon Governo per le cause giudiziali, che gli possono appartenere in quella della nota costituzione del fel. mem. di Benedetto XIV. glorioso Nostro predecessore, ordiniamo, che al reverendissimo card. Pallotta Nostro pro-tesoriero generale, ed a' suoi successori tesoriere pro tempore privatamente appartenere debba la disposizione economica dell' azienda di detta comunità.

§. 10. Volendo, e decretando, che la presente Nostra cedola di moto proprio, benché non sia ammessa, né registrata ne' libri della Nostra camera secondo la Bolla di Pio-IV. Nostro predecessore de registrandis, vaglia e debba aver sempre in ogni futuro tempo il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, e che non gli si possa mai opporre di surrizzazione, orrezione, o di alcun altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione; e che così, e non altrimenti debba sempre giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi da qualunque giudice, o tribunale, benché collegiale, togliendo loro ogni facoltà, ed autorità di giudicare, ed interpretare diversamente, e sin da ora dichiariamo nullo, ed invalido quanto si giudicasse, interpretasse, e

facesse in contrario, ancorchè non ci sia stato chiamato, citato, né sentito, né ci abbiano prestato l'assenso monsignor commissario della Nostra camera, le comunità, università, loro uomini consiglieri, e difensori tanto universalmente che singolarmente, non ostanti la citata Bolla di Pio IV. Nostro predecessore de registrandis, la regola della Nostra cancellaria de jure quesito non tollendo; e qualsivogliano altre costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, con qualsivogliano clausole, insolite, e derogatorie, e delle quali abbisognasse farne individua menzione, usi, stili, e consuetudini, e qualunque altra cosa, che facesse, e potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e supplendo Noi con la piezza della Nostra potestà ad ogni vizio, e difetto; che potesse mai anche sostanziale in avvenire incontrarsi all'effetto suddetto pienamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 8 aprile 1778.

Pius PP. VI.

CLXXIV.

Dat. die 8
apr. 1778.
Anno IV.

Confirmatio suppressionis jurisdictionis abbatibus sanctae Mariae de Radebona, et sancti Laurentii in Dolio.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filio vicario venerabili fratri Nostri episcopi Tolentini in spiritualibus generali salutem, et apostolicam benedictionem.

Decret Nos ea, quae a Nobis, et Romanis pontificibus praedecessoribus Nostis provide, opportunè approbata fuerunt; pro majori illorum subsistentia, et validitate apostolice munimine roborare, aliisque ad divini cultus incrementum tendentia utiliter disponere; prout arbitramur in Domino salubriter convenire. Sanè pro parte dilecti filii Nostri Marci tituli sancti Augustini Sacerdotis Romanae Ecclesiae cardinalis Marefoschi nuncupati, qui, ut accepimus, unum sancti Laurentii in Do-

Proverbia
perditi
congregatio
ad Bon. Go-
verno. In
eius non
solutio.

Clausula ap-
posita, et in-
scripta.

Frustrum.

Nunc quæ
est præse-
dit: Con-
tione san-
cti Benedi-
cti XIV.

Relict, ab-
sque ex cap-
pellanis ac-
tione, licet
in vicariis
prebendis
concordant
marum pro
suo presby-
tero.

Et reu-
latur
inter capla-

liolo nuncupatus in suburbio civitatis sancti Severini, ac alia duo iovicem perpetuo cano- nien unita monasteria sancti Eustachii, et sanctæ Mariæ de Rambona respectivè nuncupata Camerionensis, et Maceratensis respectivè diocesis sancti Benedicti, seu alterius respectivè ordinis in domendam ad sui vitam ex concessione, et dispensatione apostolicis ad prædictis obtinet, Nobis nuper exhibita petitio continuabat, quod alias felices recordationis Benedictus pp. XIV. prædecessor Noster per suam constitutionem, quæ incipit — *Supremi pastus officium etc.* sub datum decimo kalendas maji pontificatus sui anno octavo editam, jurisdictionem pro tempore existentis abbatis commendatarii dictorum monasteriorum apostolica auctoritate perpetuo suppressit, et extinxit, ac portionem domus abbatialis dicti monasterii sancti Laurentii tunc existentis episcopo sancti Severini dicta apostolica auctoritate, etiam perpetuo concessit, et assignavit, eidemque tunc existentis episcopo sancti Severini facultatem transferendi ecclesias cathedrali sancti Severini ad ecclesias abbatiales dicti monasterii sancti Laurentii, et in ea erigendi ex octo cappellanis ad nuncupatum ipsius pro tempore existentis abbatis commendatarii dicti monasterii sancti Laurentii amovibilibus, unam ex eis videlicet, cuius fructus certi viginti novum, una vero cum interitis quadraginta unius ducatorum auri de caneria valore annuum non excedunt in vicariam prebendam pro uno presbytero vicario perpetuo, cui cura animarum immineret, et qui huiusmodi curæ exercitio dumtaxat vacare deberet, ex reliquis vero septem cappellanis huiusmodi singulis valorem annuum viginti quatuor ducatorum auri similibus non excedentibus totidem canoniciatibus, vel præbendis; aut alia beneficiis ecclesiastica perpetua, et collativa, mansionarias foras; aut beneficium nuncupanda servitibus ejusdem cathedralis ecclesiæ perpetuo addicta, ad eam reservationem eorum nominationis favore dicti abbatis commendatarii; exceptis tamen dicta vicaria perpetua, et una ex prædictis canoniciatibus, sive præbendis, quarum nominatio favore pro tempore existentis episcopi sancti Severini reservata extitit, censuribus tamen reservationibus, et effectibus apostolicis, eadem apostolica auctoritate concepit, et impartitus fuit. Quia vero post translationem domini dictæ ecclesiæ abbatialis, et prædicti

monasterii sancti Laurentii vigore dictæ constitutionis ad tunc existentes episcopum, et capitulum sancti Severini introducta fuit causa in congregatione venerabilium fratrum Nostorum ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium præposita super repositione dictæ ecclesiæ cathedralis sancti Severini ad pristinam ecclesiam sancti Severini inter tunc existentes episcopum, et capitulum sancti Severini, nec non magistratum prædictæ civitatis. Eadem congregatio, referente bonæ memoriæ cardinalis de Rubis nuncupato ejusdem causæ ponente sub die vigesima nona mensis novembris anni Domini millesimi septingentesimi sexagesimi quinti, visis videndis, consideratis considerandis, consulto rescribendum, prout rescripsit: *Quoad translationem pro reductione in pristinum, facto verbo cum sanctissimo, et ad iminentissimum ponente pro executione, cum omnibus facultatibus.* Et facta de præmissis relatione Sanctissimo per tunc existentes dictæ congregationis secretarium in audientia diei sexti mensis decembris ejusdem anni, Sanctitas sua resolutionem sacræ congregationis benigæ approbavit. Preposita vero causæ vigore specialis rescripti Sanctissimi diei trigesimi primi mensis martii anni eadem Domini millesimi septingentesimi septuagesimi tertii, et dispositio dubio, an, et quomodo sit providendum, et consulendum Sanctissimo super havis precibus, referente iminentissimo Pamphili dictæ causæ ponente subrogato in hactenus prælaudatæ bonæ memoriæ cardinalis de Rubis: iterum visis videndis, consideratis considerandis, et paribus, tam in voce, quam in scripto informantibus auditis, reque mature perpenso, eadem congregatio censuit rescribendum, prout rescripsit sub die decima tertia mensis septembris anni eadem Domini millesimi septingentesimi septuagesimi sexti, in decisis sub die vigesima nona mensis novembris predicti anni millesimi septingentesimi sexagesimi quinti, et ad domini secretarium, cum Sanctissimo pro expeditione Bullæ moderatarie prædictæ constitutionis dicti Benedicti prædecessoris, ut supra editæ. Et facta de præmissis relatione Sanctissimo Domino Nostro ab iminentissimo domino cardinale Caraffa prædictæ sacræ congregationis Episcoporum, et Regularium præfecti in audientia diei decimi anni mensis de-

lum, episcopum, et magistram a. per repositio- nem an- ditione.

Resolutio- cap- pro data appellatione- re k congru- gatione Epi- scoporum, et Regularium, cum concor- dia Sanctis- simi appo- latione.

In nova con- gregatione con- firmata exi- tit prædicta rescripta, quæ facta a Sanctissimo approbata.

Beneficentia
inherenda
profectu re
miserantia
monachis, et
pudici. Rura
quintilicas
pro modica
tipe pape
dentis con
structionis
Beneficium
XIV.

centbris, anni etiam Domini millesimi septingentesimi septuagesimi septimi; Sanctitas sua resolutionem praedictae sacrae congregationis benigne approbavit. Et pro hujusmodi effectu in audientia Sanctissimae habitae ab eodem anno unigenesimo praefecto sub die decima tertii mensis martii anni currentis millesimi septingentesimi septuagesimi octavi; sanctissimus Dominus Noster inherens resolutionibus praedictae sacrae congregationis Episcoporum, et Regularium editis die vigesima, nona mensis novembris millesimi septingentesimi octagesimi quinti; et diei decimi tertii mensis septembris millesimi septingentesimi septuagesimi sexti praedictorum respective anorum; et dependens, post hujusmodi translationem, quod fere derelicta remansit praedicta ecclesia, ipsiusque aedificium episcopi, et capituli praedictorum culpo, qui huc usque nullam in eodem aedificio explebant reparationem, ruinam minaretur, taliter et sanctissimus Hierosolimitanum sacramentum non amplius in consueto altariingeretur, sed ad aliud altare transferri debuerit, et insignis iam in magna parte rotundam passu sit, mandavit expediri literas apostolicas moderatorias constitutionis dicti Benedicti praedecessoris, et supra dictae, videlicet

Prima.— Quod in literis apostolicis moderatorii hujusmodi approbeantur, et confirmantur resolutiones praedictae sacrae congregationis Episcoporum, et Regularium pro reparatione cathedralis ad antiquam ecclesiam sancti Severini:

Secundo — Quod suppressio jurisdictionis abbatialis, seu pullius qua fruebantur abbates commendatarii sanctae Mariae de Rambona, et sancti Laurentii in Bololo confirmetur in omnibus, et per omnia ad formam praedictae constitutionis.

Tertio — Quod pariter confirmetur, dicta constitutio in omnibus, et per omnia circa disposita quoad collationem et provisionem beneficiorum ad utramque abbatiam dudum pertineant, sive cum cura, sive sine cura animarum, exceptis tamen octo capellanis ecclesie sancti Laurentii in Delfino, de quibus disponendum erit, prout infra.

Quarto — Quod portio palatii abbatialis in eadem constituitur — Supremi pastoris officium — assignata episcopo, sicut et ecclesia ipsa sancti Laurentii in Dolio, quam eadem congregatio Episcoporum, et Regularium die

quinta mensis iunii, anni etiam Domini millesimi septingentesimi septingentesimi secundi declaravit, spectare ad episcopum, et capitulum, restitui debent eminentissimo abbati commendatario, et in eius dominiolum redire, ad huc ecclesiam praedictam, et loterium palatii abbatis, concedat monachia Cisterciensium provinciae Romanae, ad affectum iunbi erigendi monasterium claustrale cum regulari obsequio, sub annuo capone librarum decem calatibus laboratæ abbati commendatario praestatum, prout praestari debuisset ab episcopo, et capitulo, vigore supradictae constitutionis Benedictinae.

Quinto — Quod monasterium hujusmodi erigendum petierit debeat, et subiectum esse regionis Cisterciensis provinciae Romanae prout caetera monasteria ejusdem provinciae et in eo tot constituantur, et monasterium monachi de familia, qui officio poterunt pro decore ecclesiae cultui ad maiorem Dei gloriam, et animarum salutem; et pro regulari observantia in eo conservanda, utque consuetis regularium exemptionibus frui possint ad formam sacrorum canonum sacri concilii Tridentini, et apostolicarum constitutionum.

Scito. — Quod eadem ecclesia sancti Laurentii in Dolfio parochialis, ut antea habebat, et curam animarum in eo exerceat per unum monachum praedicti monasterii eligendum per abbatem regularem episcopo praesentandum, ut praevio examine, et approbatione, canonice instituat, ut moris est in similibus parochiis regularium cum debita ejusdem parochi subiectione jurisdictioni, et correctioni episcopi in concernentibus causam animarum eruat de iure.

Septimo — Quod episcopi in eadem ecclesia non alia competat jurisdictione, quam illa, quae de jure fruuntur episcopi in ecclesiis regularium exemplorum, quibus imminet cura animarum.

Detur:— Quid octo cappellanis amovibiles ecclesiae sancti Laurentii in Balneo, quoadmodum spectant ad liberam dispositionem abbatis commendatarii, quaeque vigore supradictae constitutionis — Supremi pastoris officium — ab episcopo erectas fuerunt, una in vicariam eorum prelopiam ejusdem ecclesiae, duas in praebeudas canonicas, et quinque in totidem majoritarias cathedrales post obitum possessorum res sine obligatione uni-

quitione, et
ruchiano a.
Lacustri po-
stione abba
pompodis-
taria, ad hoc
et catidus
occlusioni
cum integro
polito, em-
porio, muni-
tus. Cuius
candide
pervincat
R. mone pro
voti na
moctarii
diuoralla
sub ancon
cansu ligu-
ram drom
carne alba.

[illegible]

Radum an-
clous paa-
clous, ut
astra haberi
dilecti cum
cunctis cu-
tis utimur
faciem.
per anam
manciam
per alioquin
regulation
praeceptum
dum apin-
po, ut pro-
prio exantio,
ut apin-
po.

sions," (wide
stylos repa-
larum, con-
taining of com-
plications
that period-
ically in con-
struction, it has

Recevez, je vous prie, l'assurance de ma haute estime et de mon profond respect.

Appraisal
equum confor-
mat supradia-
ctes resulta-
tiones.

Confronta
supponis-
sione jurell-
dionis abbe-
bat.

Construat
lidem praedictam
construat
curia di-
posita, qua-
si collectio-
nem bene-
fiorum vasa-
rum expen-
ditur et con-
structione p.

Dewey:
perfidum
palatū alia-
talis epus-
po augu-
ram lo pro-
undati con.

juxta Lateranensis statuti concilii ad Sedem praedictam legitime devoluti, dictaque vicaria, ac dictae duae praebendae, necnon quinque mansionariae praedictae, dispositioni apostolicae specialiter, vel alias generalibus reservata, et reservatae existant, et super eis, inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso pendet indecisa, dummodo ejus, et eorum dispositio ad Nos hac vice pertineat, illisque, ac illarum respective titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam vicariae collativae, ac praebendarum, et mansionariorum collativarum, et uti tales quavis auctoritate conferri, de illa, et illis, et quoad vicariam praedictam, etiam praevio concursu quovis modo disponi amplius respective nequeat, et si illam, ac illas ullo unquam tempore conferri, aut impetrari vel alias de illa, et illis disponi contingerit collationes, impetrationes, et quaevis aliae dispositiones de illa et illis quomodolibet faciendae, nullae, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuiquam jus, vel coloratum titulum possidendi tribuant eandem auctoritate Nostra, etiam perpetuo supprimas, et extinguas, ac vicariam praefatam, dictasque praebendas, nec non mansionarias hujusmodi sic per te supprimendam, et extinguendam, ac supprimendas, et extinguendas cum omnibus, et singulis illius, et illarum respective bonis, rebus, et proprietatibus, fructibus, redditibus, proveniuntibus, juribus, obventionibus, et emolumentis universis futurae mensae conventuali infrascripti monasterii per te, ut infra erigendi ita, quod liceat dictis futuris, et pro tempore existentibus abbatibus, et monachis infrascripti monasterii per te ut infra erigendi eorum, ac ipsius futurae mensae conventualis nomine per se, vel alium, seu alios dictae vicariae per te, ut praefertur supprimendae, et extinguendae, ac dictarum praebendarum, ac mansionariorum per te ut praefertur supprimendam, et extinguendam, et illiusque, ac illarum, respective bonorum, rerum, ac proprietatum, fructuum, reddituum, et proveniuntium, jurium, obventionum, et emolumentorum praedictorum veram, realem, corporalem, et actualem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, dictaque bona, res, et proprietates locare, dislocare, arrendare, administrare, illorumque fructus, redditus, pro-

ventus, et emolumenta praedicta percipere, exigere, levare, et in maintenancem futurorum monachorum infrascripto monasterio per te ut infra erigendo recipiendorum convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita, supportatis tamen per futuros, et pro tempore existentes abbatem, et monachos infrascripti monasterii per te ut infra erigendi omnibus, et singulis dictarum octo cappellaniarum oneribus auctoritate Nostra praedicta sine alicujus praepudio etiam perpetuo noias, annexas, et incorpores. Nos enim si confirmationem, suppressionem, extinctionem, unionem, annexionem, et incorporationem hujusmodi, aliaque praenissa per te praesentium vigore fieri contigerit, ut praefertur, easdem praesentes nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vicio, vel intentionis Nostrae, aut quopiam alio defectu impugnari, seu alias quomodolibet infringi, retardari annullari, seu per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, ac Sedem apostolicam praedictam seu praedictas S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sedis nuncios, vel quosvis alios quavis auctoritate fuagentes revocari, enapendi, restringi, limitari, ad visum, et terminos juris rediri, seu adversus illas restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque juris, vel facti aut gratiae remedium impetrari, seu in illis in aliquo derogari, aut quidquam aliud in contrarium disponi nullatenus unquam posse; nec illas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus; aut aliis contrariis dispositionibus etiam, ut praefertur, vel alterius quomodolibet etiam per cancellarias apostolicas praedictae regulas, aut constitutiones apostolicas pro tempore factis, et faciendis comprehendere, sed semper ab illis exiipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quocumque posteriori data per dictos futuros, et pro tempore existentes abbatem, et monachos infrascripti monasterii, per te ut infra erigendi quandocumque eligenda concessas esse, et fore, suorumque plenarias, et integras effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc spectat, et pro tempore quomodoli-

Prævia a-
liam sup-
pressionem re-
praedictae vi-
cariae, ac
praebenda-
rum, et ac-
quisitorum il-
lorum fru-
ctuum et
redditus
mensae con-
ventualis su-
praedicti mo-
nasterii.

Jus illud
locandi boni
del. praeben-
darum, re-
que admini-
strandi, et
fructus con-
sue. perci-
pendi cum
supportati-
one aucto-
ritatis cap-
pellania-
rum.

Clauulae
derogatorias,
et irritatas.

bet spectabit in futurum inviolabiliter observari. Sicque, et non alias per quorumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores praedictae S. R. E. cardinales etiam de laetere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuncios praedictos in quacunque instantia iudicari, et definiri debere, et quicquid secus super his a quoquoque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; et insuper eidem discretioni tuae per eadem apostolica scripta mandamus, quatenus te unum monasterium claustrale ordinis Cisterciensium provinciae Romanae in eadem ecclesia sancti Laurentii cum regulari observantia sub anno canonis litterarum decem cerae albae laboratae dicto Mario cardinali moderno, et pro tempore existentibus dicti monasterii per te et infra erigendi abbatibus commendatariis praestando juxta dictam quartam resolutionem praedictae congregationis eadem auctoritate Nostra erigas, et instituas, ipsumque monasterium, sic per te, et praefertur erigendum, et instituendum pertinere debere, et subjectum esse regionis monachorum Cisterciensium provinciae praedictae, prout caetera monasteria ejusdem provinciae, et in eo tot constitui, et manuteneri debere monachos de familia, quot sufficere poterant pro decenti ecclesiae cultu ad majorem Dei gloriam, et animarum dilectorum filiorum Christifidelium, salutem, et pro regulari observantia in eo conservanda, et consuetis regularium exemptionibus ad formam sacrorum canonum, et decretorum concilii Tridentini, et apostolicarum constitutionum frui posse, ac alias juxta tenorem dictae quintae resolutionis ejusdem congregationis auctoritate Nostra praedicta decoros, non obstante voluntate praedicta, ac Nostra, et cancellariae apostolicae praefatae regula de jure quaevis non tollendo, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis, fieri prohibentis, aliisque etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaeque ecclesiae sancti Severini, etiam jumento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et literis apostolicis quibuscumque superioribus, et personis

in genere, vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum vix penitus omissa, et forma in illis tradita observata, et inserti forent eisdem praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime hac vice dumtaxat specialiter, et expresse, nec non opportune, et valde ad praemissorum validissimum effectum harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod vicariam praedictam dictasque duas praebendas, nec non quique mansionarias praedictas ad praesens respective obtinentes in praedictum dictae unionis in manibus Nostris, seu Romani pontificis pro tempore existentis, vel quavis alterius, aut etiam coram notario publico, et testibus, vel alias quomodolibet ad quarumcumque personarum favorem etiam ex causa permutationis resignare non possint, et quatenus illam, et illas resignent, resignationes hujusmodi, non ad resignationem, sed ad ejusdem unionis, et praedictae mensae conventualis favorem, et commodum factae sicut, et esse censeantur eo ipso.

Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo octavo, quarto idus aprilis pontificatus Nostri anno quarto.

CLXXV.

Publicatio indulgentiarum assequendarum occasione capituli generalis celebrandi a monachis ordinis Cisterciensis s. Gaudentii in civitate Ariminensi.

Pius PP. VI.

Universis Christifidelibus praesentes litteras inspecturis.

Salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut accepimus, capitulum generale monachorum ordinis Cisterciensis congre-

Clausula
quorum tenore.

Dot. de IQ.
april. 1778.
Anno IV.

Tenor
con-
cessus, et
designatus

Dispositio
constitutio-
nis pro ere-
ctione mona-
sterii.

operum praestanturum pro conversione infidelium.

gationis reformatae s. Bernardi in ecclesia monasterii s. Gaudentii civitatis Ariminensis praepediesse benedicens Domino celebrandum sit: Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat, et ad augendam fideliorem religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus utriusque sexus Christianifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui praedictam, vel aliquam ex ecclesiis monasteriorum monachorum hujusmodi ubicumque existentem die, quo inchoabitur capitulum generale hujusmodi, ac singulis diebus actualis illius celebrationis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac s. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel dumtaxat omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valituris.

Invitationes, et sedes habenda transumptis.

§. 2. Volumus autem, ut, si pro inspectione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatam recipiatur, praesentes nullae sint, utque earundem praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici inscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dictae congregationis munitis eadem prorsus fides habeatur ipsis praesentibus, si fuerint exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die x. aprilis MDCLXXVIII. pontificatus Nostri anno quarto.

CLXXVI.

Dat. die .O.
Juli 1778.
Anno IV.

Remissio voti, ut episcopatus sumi possit a Joanne Damasceno a Sanctissima Conceptione ordin. fratrum eremitarum s. Augustini excoelestorum nuncupatorum professore.

Dilecto fili salutem, et apostolicam benedictionem.

Electione in episcopatu.

§. 1. Cum Nos, ecclesiae Pechinensi in India pastoris solatio ad praesens destitutae, tu qui habitum per fratres ordinis eremitarum s. Au-

gustini excoelestorum nuncupatorum gestare solitum suscepisti, et professionem per eodem omitti consuetam expresse emisisti regulares, ubi tuorum exigentiam meritorum in episcopum, et pastorem praeficere intendamus.

Voti tenor.

§. 2. Et sicut accepimus, in quartum votum per eodem fratres emitte solitum, de non acceptanda quacumque dignitate, extra tuam religionem, nisi id tibi sub praeepto obedientiae a Romano pontifice injungatur juxta constitutiones ipsius ordinis auctoritate apostolica confirmatas emisisti; ac juramentum ea super re praestiteris.

Tenor de quaestione.

§. 3. Nos sporantes to dictae ecclesiae Pechinensi in Indiis, si illi in episcopum praeficiari, plurimum utilitatis allaturum, teque proinde specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, alique ecclesiasticae sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatas existeris ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censes, motu proprio, non ad tuam, vel alterius, pro te nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicis potestatis plenitudine tecum super quarto voto, ita ut illo non obstante, te eidem ecclesiae Pechinensi in Indiis in episcopum, et pastorem a Nobis praefici, illique praesens libero, et licite possis, et valeas tenore praesentium dispensamus, volumusque, et juramentum hujusmodi tibi ad affectum praedictum relaxamus.

Derogatio contrariis.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, nec non dicti ordinis juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus; caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die x. julii MDCLXXVIII. pontificatus Nostri anno IV.

Dot. die 22.
Juli 1778.
Aao IV.

CLXXVII.

Reprobatio, et damnatio electionis pseudo-
episcopi Harlemensis facta a pseudo archiepi-
scopo Ultrajectionis indictis censuris ecclesia-
sticis ipso facto incurrendis.

Dilectis filiis universis catholicis in
foederato Belgio commorantibus.

Pius PP. VI.

Dilecti filii salutem, et apostolicam
benedictionem.

Pseudo epi-
scop. mura-
re schismatico
obnoxio la-
cayman.

§. 1. Placere cognitum vobis, ac perspectum
esse debet, dilecti filii, ex ss. mn. Benedicti
XIV. sapientissimi praedecessoris Nostri literis
in forma Brevis primum die 26 Junii 1745 tum
die 28 Augusti ejusdem anni ad vos datis, Joannem Van-Stiphout pseudo episcopum Harle-
mensensem, et illegitima electum ad eam eccle-
siam, et sacrilege deinde fuisse consecratum.
Atque is ab eo tempore in tam diuturno plus-
quam triginta annorum spatio, cum aliquan-
do respiceret ipsisque, in quas toriderat, cen-
suris admoneri de deponenda contumacia, ac
de ingredienda poenitentiae via debuisset, in
suo persistit schismate; ac tandem praeterito
decembri mense ex hac vita ad districtum Do-
mini subeundum iudicium emigravit. Disi-
mulare profecto nos debemus patrum animu-
m Nostrium non mediocriter commotum fuisse
commiserationis seorsu de hoc illius, etsi dis-
censionis filii, funesto atque infelici vitae oxi-
tu, valdeque doluisse, quod non ante a perti-
nacia sua, quam a vita decedisset. Sed utioam
tandem hic ejusdem obitus in Harlemensi ec-
clesia finem tantae tamque pervicaciae catho-
lica unitate secessionis afferret.

Protestatio
schismatici
per verba
pseudo epi-
scopi com-
mittenda.

§. 2. Verum quanto id magis optodum est
Nobis, tanto longius abesse jam videmus, atque
ab exeo illo silvestri trunco novum repulsa-
re stipitem, ac ejus jam inveteratae inobedi-
tiae, et defectionis exemplum renovari inteli-
gitimus; ipseque Gualtherus Michael Van-
Nieuwenbylen Ultrajectionis pseudo archiepiscopus,
ejusque factionis Antesignanus, qui jam
ab anno 1768 apostolicae Sedis auctoritate ex-
communicationi subjectus, ac inter schismaticos
declaratus, interdicto etiam sibi omni cum

ordio, tum jurisdictionis exercitio, non apo-
stolico hoc iudicio, non ullo conscientiae motu
retentus, atque nunc ex illo suorum coetu pro-
dixit, nempe Adrianum Broekman Culembur-
gi olim pseudo pastorem, eumque in Harle-
mensensem episcopum die 13 Aprilis currentis an-
ni designavit, atque elegit; summaque prae-
torum omnium dissimulatione, tanquam ipse
esset in Catholicae Matris Ecclesiae sinu, quem
jam magis hoc ipso dilacerare pergit, ad Nos
etiam dedit literas, in quibus certiores suae
electionis reddit, ejusdemque confirmationem
efflagitat. Quo id animi periegorimus, quan-
tum et ipsum in prava ejusmodi consilia stre-
pitum, et caeteros in suam perniciem ipsi con-
sentientes dederemus, quod facile vos ipsi
cogitando assequi potestis, Nos certo licendo ex-
plicare non possumus.

Reprobatio
aao hujus
pseudo epi-
scopi com-
mittenda.

§. 3. Quinobrem cum jam illos, qui jam-
pridem misero defecerant a Nobis, adhuc in
sua animi obstinatione persistere praefracto vel-
le videamus, in dolore cordis Nostri, tamen
pastorali munere, sacrisque canonum legibus
coacti, ut quos sanare non possumus, saltem
ab aliis laedendis repellamus, praedecessorum
Nostrorum Benedicti XIII. Clementis XII. Be-
nedicti XIV. et Clementis XIII. vestigia inhae-
rentes, qui peria omnes iudicia in hujusmodi
rebellantium electiones, atque contumaces
actus exereuerunt, electioneque Adriani Broek-
man in pseudo episcopum Harlemensem a pseu-
do archiepiscopo Michaeli Van-Nieuwenbylen
factam, nullam, inanem, nefariam; illegiti-
mam, ac sacrilegam apostolica auctoritate de-
claramus, eamque rescindimus, dolemus, abro-
gamus.

Proli. Licio
exerevit: ju-
risdictioem
sibi per
schismaticum
antico ipso
facto incur-
rendis.

§. 4. Deinde sub poena excommunicationis
ipso facto, et sine alia declaratione incurrendae
mandamus, districtaque iudicium eidem Adria-
no Broekman, ne ullam episcopalem jurisdi-
ctionem exerceat, ne pro suscipiendis ordinibus
dimissorias literas dare, ne pastores, missiona-
rios, ministros, deservitores, aut alios quo-
cumque nomine vinceret, ad animarum quo-
rum et sacramentorum administrationem quo-
vis etiam necessitatis praetextu constituere ac
deputare audeat; ac proinde, si quis per ipsius
literas dimissorias ecclesiasticos ordines susce-
perit, se suspensum, ac propterea irregulari-
tati obnoxium esse sciat, si susceptos ordines
exereuerit. Quasque vero auctoritatum of-
ficium deputaciones quocumque nomine sivo

jam factas, sive faciendas cum omnibus inde sequutis prorsus irritas, nulliusque momenti declaramus:

Sanctis poe-
na alterius
contentiones
novum pae-
do exco-
municat.

§. 5. Praeterea sub eadem poena exco-
municationis ipso facto, et sine alia declara-
tione incurrendae mandamus tam eidem Adriano
Broekman, ne se cuiquam archiepiscopo, aut
episcopo consecrandum praebat, quam ipsi
pseudo archiepiscopo Michaeli Van-Nieuwen-
huyten aliiisque archiepiscopis, et episcopis, ne
eundem inane electum episcopum Harle-
mensensem consecrare audeant. Has autem poe-
nas decernimus sine praedictio illarum, quas
tam electus pseudo episcopus, quam elector
pseudo archiepiscopus noverint se incurrissio.
Haec ad vos praecipue scribimus, dilecti filii,
ut a quibus cavere debetis, per Nos ipsos, qui
summam de vobis,strarumque animarum
incolumitate curam ac sollicitudinem gerimus,
intelligatis. Caeterum cum ad virtutem ve-
stram, ad studia pro fidei veritate, ad constan-
tiam in catholica unitate, ac apostolicae Sedis
obsequio animum Nostrum convertimus, ma-
ximam a Nobis percipi fatemur omnium, quae
ex caeterorum inobedientia inferuntur, acri-
tudinem solatium.

Mundis ad
episcopos,
aliosque ad-
ministrat.

§. 6. Has ipsas animi Nostri erga vos sig-
nificationes a vobis haberi volumus paternae ho-
rationis Nostrae loco, qua cum vos ad tuendum
propositum vestram vehementer inflammamus
sciamus, minime indigere agnoscimus, ac gau-
demus. Nihil tamen minus hortamur vos, ac
ad id potissimum excitamus, quod christiana
charitas erga ipsos fratres, qui a vobis tanto-
pere dissident, postulare maximo videtur, ut
nimis assiduis deprecationibus omnipotentis
Dei misericordiam pro illorum ad Christi Do-
mini civile, ecclesiaeque unitatem reditu im-
petrare contendatis. Nos certe, quantum effi-
cere possumus, summo in id studio incumbi-
mus, ut et illi exoremus divini spiritus affla-
tione, quo a sua defectione tandem recedant, et
pro vestra pietate, animi fortitudine, ac reli-
gione summas Dei benignitati persolvamus gra-
tias, ab eoque in posterum nunquam intermis-
sum de vobis uberrimum consolationis, ac las-
tutiae Nostrae cumulum habere confidamus.
Quod ut ratum semper sit, coelestium mune-
rum auspicio apostolicam benedictionem vo-
bis, dilecti filii, in singulare etiam paternae
benevolentiae pignus peramanter impertimur.
Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub

annulo piscatoris die 22 Julii 1778 pontificatus
Nostri anno quarto.

CLXXVIII.

Dol. die 27.
Julii 1778.
Aetate IV.

Facultas tributa episcopo Coccinensi in Indiis
regendi ecclesiam et dioecesim Goanam licet
nou vacantem attenta episcopi absentia.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Implacabile tenebrarum principis edium Procurator.
in humanum genus a mundi usque initio con-
coctam, quo non cessat inter oves Christi la-
queo venari, ac ceu lupus circulo assidue
quem devoret, plurimum Nos de Dominico
grege curae Nostrae concessio jugiter inspicien-
do reddit sollicitos, ac per diversas christiani
orbis regiones ita vigiliam custodiam pastorum
circa illum disponere Nos cogit, ut in eorum
alicujus de uno in alterum agrum translationis
vel absentiae, seu decretis eventum unus sem-
per custos adsit, qui pastoralis quoque sufful-
tus auctoritate donec proprius revertat, seu
novus pastor ab apostolica Sede constitutus ac-
cedat, regat, ordinet, ac ministret, sicque ho-
stium interim sublata formidine a cunctis gro-
gem ipsam strenue tueatur insidiis.

§. 2. Cum itaque Nos nuper ecclesiae Coc-
cinenensis in Indiis orientalibus, quae de jure
patronatus carissimae in Christo filiae Nostrae
Mariae Franciscanae Portugalliae, et Algarbi-
orum reginae fidelissimae, ex fundatione, vel
dotatione, aut privilegio apostolico, cui non
est hactenus in aliquo derogatum, fore digno-
scitur, de persona, dilecti filii Emmanuelis a
sancta Catharina electi Coccinensis ad praesen-
tationem dictae Mariae Franciscanae reginae fi-
delissimae Nobis ad id per suas literas factam
de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae
Romanae Ecclesiae cardinalium consilio, apo-
stolica auctoritate providerimus, ipsumque illi
in episcopum praefecerimus, et pastorem cu-
ram, regimen, et administrationem ipsius ec-
clesiae Coccinensis ei in spiritualibus, et tem-
poralibus plenarie committendo, prout in No-
stris inde confectis literis plenius continetur.
Verum regimini, et administrationi ecclesiae

Tunc con-
cessimus.

archiepiscopalis Goanae in eisdem Indiis orientalibus, non modo quoties illam pastoris solatio destitui contingat, sed etiam de praesenti, cum illius modernum archiepiscopum Goanum ob graves Nobis notas causas, jamdiu a civitate, et dioecesi Goana abesse compertum sit consulo cupientes, nec non dictum Emmanuelem episcopum electum a quibusvis suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum praesentium tantum consequendum absolventes, et absolutum fore censentes, motu proprio, non ad dicti Emmanuelis episcopi electi, vel alterius pro eo oblati Nobis, super hoc petitionis instantiam, sed ex certa scientia, et deliberatione Nostris, et de apostolicae potestatis plenitudine eundem Emmanuelem episcopum electum, de cuius fide, et prudentia plurimum in Domino confidimus, iuxta modum infrascriptum in administrationem dictae ecclesiae archiepiscopalis Goanae apostolica auctoritate tenore praesentium constitimus, et deputamus, ad hoc nimirum, ut ipse Emmanuel episcopus electus, postquam tamen munus consecrationis suscepit, Nostro, et Sedis apostolicae nomine in eventum ipsius ecclesiae archiepiscopalis Goanae vacationis, et quoties illius pro tempore archiepiscopus regimini, et administrationi dictae ecclesiae archiepiscopalis Goanae cedat, vel decedat, vacatione huiusmodi durante, ad ipsius Emmanuelis episcopi electi vitam, modo vero, et quousque dictus modernus archiepiscopus Goanus a civitate, et dioecesi Goana huiusmodi absens extiterit ad Nostram, et praefatae Sedis apostolicae beneplacitum dictam ecclesiam archiepiscopalem Goanam in spiritualibus, et temporalibus regere, et gubernare valeat, et debeat. Et eidem Emmanuelli episcopo electo, uti a Nobis specialiter delegato, durante deputatione, et beneplacito huiusmodi omnem jurisdictionem; auctoritatem, et potestatem juris, etiam metropolitanam, vero, et proprie cuilibet archiepiscopo in sua dioecesi competente eadem apostolica auctoritate tribuimus, et impartimur. Atque ne dictus archiepiscopus Goanus ejus absentia durante in regimine et administratione dictae ecclesiae archiepiscopalis Goanae mediate, vel immediate se ingerat eadem apostolica auctoritate inhibemus, sub poena nullitatis, quovis actorum, si qua forte ab ipso moderno

archiepiscopo Goano fieri contigerit, ac mandantes in virtute sanctae obedientiae, dilectis eorum filiis, capitulo, clero, populo, atque vassallis dictae ecclesiae archiepiscopalis Goanae, ut interim dictum Emmanuelem episcopum electum debitum cum reverentia, et honore pertractare, ejusque monitis, et mandatis salubribus humiliter intendant, pareant, et obediant.

§. 3. Decernentes etc. Sic in praemissis, per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaeque Sedis nuncios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, irritumque, et inane si secus super his, a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula, de jure quesito non tollendo, ac quibusvis etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaeque ecclesiae archiepiscopalis Goanae, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis dictae ecclesiae archiepiscopalis Goanae, ejusque praesuli, capitulo, et canonicis, aliisque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis approbatis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, seu quaevis alia exquisita forma ad hoc serranda foret eorum tenores, etiam si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad effectum praemissorum hae vice dumtaxat specialiter, et expresse motu pari harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo

Chancie apostolicae, et decretorum 1872. 1888.

Derogatio contrariis non.

piscatoris die xxvii julii MDCLXXVIII. pontificatus Nostri anno quart.

CLXXIX.

Dot. de 31.
Julii 1778
Aene IV.

Litterae apostolicae quibus summorum pontificum ordinationes ad divinum cultum in sacris Palaestinae locis, quae fratres ordinis minorum s. Francisci de observantia custodiunt, servandum, et propagandum baccinus emissae, innovantur, et ampliatur, cum novis, opportunisque praecipis, ut illorum necessitatibus consulatur.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Inter cetera divinarum judiciorum abdita arcanis, quae humanis mentibus scrutari minime datum est, illud quidem sine lacrymis commemorare non possumus regionem illam olim lacte, et melle fluentem, singularibus potentis, atque insignibus beneficiis Hebraeorum populo largiter impertitis adeo celebratam, felicitatem vero, et dignorem quia in ea verbum caro factum iudicabile humanae redemptionis opus consummavit, adhuc sub iudicium potestate obtineri: neque praedecessorum Nostrorum, et tot christianorum principum valuisse conatus, ut ab illorum dominatu eriperetur. Verum quemadmodum praedecessorum ipsorum, postquam eam regionem recuperandi spe frustrati fuere, praecipua fuit cura, et sollicitudo, ut saltem Dominicae passionis monumenta debito cultu non fraudarentur, atque ipsi per apostolicas enixasque litteras, modo illorum custodiam religionis viris mandarunt, modo reatum expiationis illa inveniuntibus elargiti fuere, et modo Christifidelibus per totum orbem dispersis commendarunt, ut subsidii, et elemosynae opem pro eorumdem sacrorum locorum conservatio praestare non desuerent: Ita et Nos non impari studio, atque ardenti animi desiderio cupientes, ut in ipsis sacris locis, eo, quo decet, decore divinus cultus exerceatur, et religiosorum ipsorum custodiam additorum necessitatibus, aliisque piis christianae caritatis operibus rito prospiciatur, ea quae a praedecessoribus Nostris concessa, et impertita sunt, innovare, atque ampliare censeamus.

§. 2. Nuper quidem dilectus filius Vincennius Belda presbyter ordinis fratrum minorum s. Francisci de observantia nuncupatorum expresso professus, et apud Nos terrae sanctae commissarius generalis Nobis retulit ecclesiarum, conventuum, et domorum, quae in insignioribus, sacrisque Palaestinae locis ex piis fidelium largitionibus erectae jamdudum a Romanis pontificibus, praedecessoribus Nostri fratribus illius ordinis conceditae fuere, miseram admodum esse conditionem, atque in dies temporis injuria decrescere; quoniam, cum ejusdem ordinis professores illis addicti ecclesiis nedum divinum iuvi servent cultum, ecclesiae sacramenta administrent, et catholicam religionem pro viribus propagare curent; verum quia peregrinos in hospitio excipiunt, aegrotorum curam lucubunt, orthodoxae religionis rudimentis, atque literis pueros christianos assidue imbunt, pro tuenda quoque virginitatis pudicitiae eas congruentibus subsidiis juvant, ut in matrimonium colloceantur, catholicos a servitute baud raro redimunt; pauperes quoque, etiam infideles, penuriosis temporibus alunt, atque reficiunt: aliaque misericordiae opera exercere, et frequentare solent: illi modo ad tot ferenda mera nisi ampliores largitiones, et elemosynae, quae pro illis destinatae sunt, absque ulla immolatione eis obveniant, prorsus impares vocantur.

§. 3. Et quamvis fel. rec. Urbanus pp. VIII. praedecessor Noster alius Sixti V. Pauli etiam V. et Gregorii XV. Romanorum pontificum praedecessorum suorum, modo Nostrorum litteras illas recensendo, et specifice innovando, ut eorumdem locorum sacrum iudemnitati consulerent, pro similes suas litteras datas Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die xxvii. junii MDCLXIV. pontificatus sui anno XXI. omnibus, et singulis utriusque sexus personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, et conditionis existentibus, in virtute sanctae obedientiae, et sub excommunicationis majoris latae sententiae poenitentia, a qua omnino ab ipso vel Romano pontifice pro tempore existente, praeterquam in articulo mortis constitutis, absolvi possent, districe praecipit, et mandaverit, ne de cetero cuiusvis generis bona ad sacra loca huiusmodi spectantia, quovis praetextu, causa, vel occasione apud se retinere auderent, seu ille-

Repositio
statu po-
rum locorum
serventur in
Palaestina ex
largitionibus
fidelium.

Procurator
capituli an-
no pontifi-
catus pro in-
demnitati
dictorum lo-
corum.

rum agentibus realiter, et cum effectu restituerent. Et subinde Innocentius pp. X. praedecessor quoque Noster aliis ejusdem Urbani praedecessoris litteris inhaerens, vi similium litterarum sub dictum Romae apud sanctam Mariam Majorem etiam sub annulo piscatoris die XIX. septembris MDCLV. pontificatus sui anno primo patriarchis, archiepiscopis; episcopis, aliisque locorum ordinariis, nec non omnibus, et singulis quorumvis ordinum, congregationum et institutorum regularium generalibus commiserit, et mandaverit, ut saltem duobus vicibus quolibet anno, adventus scilicet, et quadragesimae temporibus tam per verbi Dei praedicatorum in sacris canonibus, quam in actionibus, et functionibus publicis, necessitates sacrorum monumentorum terrae sanctae populo proponi, et commendari curarent, et facerent, atque insuper addiderit, ac voluerit, ut patriarchae, archiepiscopi, et episcopi in relatione status suorum ecclesiarum, quando visitarent limina apostolorum, facienda referrent, se secundo dictis Urbani praedecessoris, et suis litteris paruisse. Ac demum Benedictus pp. XIV. eidem praedecessor Noster, postquam per similes suas litteras in forma Brevis sub datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die X. januarii MDCCXII. pontificatus sui anno primo praemisit Paull, et Innocentii praedecessorum, ac aliis nonnullorum pontificum Romanorum pariter praedecessorum Nostrorum litteras, ad promovendum terrae sanctae cultum emanatas confirmaverat, et denuo praecipit, ut patriarchae, archiepiscopi, et episcopi in relatione status ecclesiarum suarum quando visitarent limina apostolorum, facienda referrent se praedictis Urbani praedecessoris litteris paruisse: alias etiam litteras, pari forma Brevis, die XX. augusti MDCCXLIII. pontificatus sui anno tertio ediderit, quibus eisdem patriarchis, archiepiscopis, et episcopis, ac aliis locorum ordinariis nec non omnibus, et singulis quorumvis ordinum, congregationum, et institutorum regularium generalibus commiserit et mandaverit, ut ad minus quatuor vicibus quolibet anno adventus scilicet, et quadragesimae temporibus per verbi Dei praedicatorum tam in suis sacris concionibus, quam in quibusvis aliis actionibus, et functionibus publicis necessitates terrae sanctae fidelium populo proponi, et commendari curarent, et facerent. Ac insuper ut pa-

rochialium rectores, et aliarum ecclesiarum administratores unum, seu plures viros probos ad colligendas elemosynas hujusmodi in eorum ecclesiis statutis temporibus deputarent: easque sic collectas elapsis adventus et quadragesimae temporibus ad proprios ordinarios tuto transferre deberent, dictique ordinarii syndici in eorum respective diocesis, per commissarium generalem ad hoc deputatis traderent, et apud eos deponere curarent, atque satigerent servata in reliquis suarum priorum litterarum forma, et dispositione apostolica ejus auctoritate voluerit, praescripserit, et ordinaverit. Et nuper Nos ipsi ad exsolvendum aes alienum, quo plurimum hoc opus custodiam sacrorum locorum terrae sanctae nimis premebatur, ob tributa a turcis, praesertim tempore belli extra ordinem indicta, et exacta religionis Hispaniarum gentis pietatem, quae copiose obtulit ad hunc finem elemosynas, excitaverimus.

§. 4. Nihilominus quis, sicut accepinus, tot peractas, et repetitas hortationes, quin immo praedecessorum Nostrorum praeccepta, felicem ubique exitum, prout in apem se exoraret terrae sanctae commissarius generalis, minime obtinuerit: quodque deterius est, in dubium videtur revocari, an elemosynae pro terra sancta destinatae in alios pios usus commotari quant. Cumque interim vigent solita vectigalia, et tributa, atque alias in dies angantur in ea regione ecclesiarum, sacrorumque ministeriorum, et Christianidelium signanter eorum, qui latini nominis sunt, onera, ita ut quamplurimi sint, quibus ob extremam paupertatem alimenta, et vestes, ut in catholica fide pervenerent, suppeditare oporteat, neque vero ferendus sit abusus, quod elemosynae, quas pro illa opere christiana religio devovit to aliud impendantur: ideo pro parte dicti commissarii Nobis fuit humiliter supplicatum, ut enumeratas praedecessorum Nostrorum dispositiones, eorumque praeccepta innovare, atque ut infra, eorumdem sacrorum locorum cultui, et maintenancei consulere dignaremur.

§. 5. Nos igitur, qui demisso corde, effusque animo coram omnipotente Domino una cum sancto Bernardo fateri non veremur, quod peccatis Nostri exigentibus, crucis adversarii caput extulerunt, depopulantes in ore gladii terram promissionis, usquequo placuit idem Dominus non exaudiri vota, et sacrificia Nos-

Abusus revocari, et elemosynas pro terra sancta destinatas in alios pios usus commotari.

Confirmatio litterarum, et executionis praedecessorum Nostrorum pontificum.

tra, nil praetermittendum ducimus, et quantum possumus enitumur, ut religiosis viris, qui et divi Francisci familia post res Christianorum illie perditas, quamvis contumeliis, et saevitiis ab infidelibus, fraudibus vero, et insidiis ab schismaticis vexati, sacra Palestinae loca eis commissa in suam custodiam susceperunt, et in illorum cura perseverarunt, opportunis subsidia non desini, ad hoc ut ecclesiarum cultum servare, et augere, ac Christifideles illius regionis bonis omnibus carentes, et fere captivos juvare valeant. Propterea supraannuntiata in primis Urbani, et Innocentii, et ambas Benedicti praedecessorum praefatorum literas cum aliis etiam literis aliorum Romanorum pontificum etiam praedecessorum Nostrorum a praefatis Urbano, et Innocentio, ac Benedicto praedecessoribus confirmatis, etiam cum omnibus, et singulis in eis contentis, apostolica auctoritate ipsarum tenore praesentium perpetuo confirmamus, illisque perpetuae, et inviolabilis apostolicae firmitatis vim, et robur adjicimus. Quocirca venerabilibus fratribus Nostri patriarchis, archiepiscopis, et episcopis, et dilectis filiis quorumcumque locorum ordinariis, nec non omnibus, et singulis quorumvis ordinum, congregationum, et institutorum regularium generalibus moderatoribus, nec non parochialium ecclesiarum rectoribus, et aliarum ecclesiarum administratoribus nunc et pro tempore existentibus, etiam in virtute sanctae obedientiae committimus, et mandamus, ut pro ea veneratione, quam ipsi erga sacra loca profiteri debeant, et profitentur, et catholicae religionis tuendae studio: patriarchae nimirum, archiepiscopi, et episcopi aliqui locorum ordinarii quater saltem in anno, adventus videbunt, et quadragesimae temporibus per verbi Dei concionatores tam in suis sacris coenationibus, quam in quibusvis alia actionibus, et functionibus publicis parochialium vero retores, et ecclesiarum administratores, dum populum praesertim inter missae celebrationem alloquuntur, ad subsidia, et elemosynas terrae sanctae comparanda, miserum illorum sacerdotum locorum, et catholicorum illie dependentium statum, etiam quater in anno deserto exponere curent: ac insuper personas eximiae probitatis eligant ad colligendas elemosynas, quae statim ac collectae fuerint penes locorum ordinarios, vel de eorum mandato apud ipsos ecclesiarum eundem rectores

deponantur, ac demum ordinarii ipsi collectas elemosynas ad apostolicos syndicos legitime deputatos quamprimum deferri curent, a quibus syngrapha de pecuniis pro praemissis causis receptis agatur.

§. 6. Insuper juxta praemissas Urbani, Innocentii, et Benedicti praedecessorum praedictorum literas Nos quoque statuimus, ut iidem patriarchae, archiepiscopi, et episcopi, aliqui locorum ordinarii proprium, et separatim territorium habentes in relatione status suarum ecclesiarum quando apostolorum limina erunt visitaturi, faciendae referant, se eisdem, et praesentibus Nostri litteris parolasse.

§. 7. Ad praemissorum autem plenum effectum omnibus, et singulis utriusque sexus personis, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, et conditionis existentibus Nostrorum praedecessorum exemplo ducti etiam Nos in virtute sanctae obedientiae, et sub excommunicationis majoris latae sententiae poena, a qua non nisi a Nobis, vel Romano pontifice pro tempore existente, praeterquam in iuribus articulo constituti absolvi possint, districte praecipimus, et mandamus, ne de cetero cujusvis generis bona, et pecuniarum summas a fidelibus quoque collectas, et ad eadem sacra loca spectantis, quovis praetextu, causa, vel occasione apud se retinere audeant, seu praesumant, sed illa eisdem locis, et pro eis ipsis syndicis, ut praefertur, deputatis realiter, et cum effectu restituant, et tradant. Praeterea quam absonum ab ea sit ille, qui pie personae elemosynas tribuere, si eas in alios quam praescriptos, quantumvis urgentes, usus imitentur, nunc plane intelligunt.

§. 8. Ne autem adeo detestabilis irrepasus, quem sane Paulus praedecessor praefatus per suas literas in forma pariter Brevis die xxii januarii anno MDCCXVIII. pontificatus sui anno decimotertio, a superioribus, et personis ejusdem ordinis minorum sancti Francisci de observantia nuncupatis, sub gravibus poenis jam eliminare non ausit: praesentium Nostrarum litterarum vi declaramus, elemosynas, quae pro terra sancta tribus ordinis minorum sancti Francisci de observantia nuncupatis fuere destinatae, minime licere in alios usus convertere, quamvis usus huiusmodi urgentiores, et magis pii deprehendantur, etiam fiduciam habentes, Romanum pontificem pro tempore existentem, cui soli data est elemo-

Procepimus ordinarios portiones de pecuniis adimplendis praesentibus.

Excommunicatione latae sententiae contra transgressores.

Prohibito ergendi ad alios usus elemosynas collectae pro locis sanctis.

aynarum usum commutandi potestas hanc in terrae sanctae detrimentum minime adhibiturum. Hinc, nedum ipsius ordinis superioribus, ac etiam pro tempore existentis ministro generali, et commissario, sed etiam quibuscumque personis sive ecclesiasticis, sive laicis specificis, et expresse interdictimus, et prohibemus, ne sub poenis a dicto Paulo praedecessore contra delinquentes bona ad terram sanctam spectantia, ut praefertur, latis, et inflicta, eoque ipso incurrendis, ac etiam redintegrationis statim faciendae audeant, seipsum praesument oleomones pro eadem terra sancta a quibusvis personis destinatas, vel relictas, in alios, quantumvis pios, et urgentes trans convertere, et immutare.

Monstrum
lucrum

§. 9. Fore autem in Domino confidimus, quod unusquisque memor declarationis Nostrae, et praecipi posthac bene consulens conscientiae suae indemnitati, neque salutarem legem a nobis latam, ecclesiastica quo censuras parvipendet. Douum ad renovandam, et magis, magisque excitandam eam fidei omnium religionem, et pietatem, quae alias plurium annorum cursu adeo vixit, ut ipsi ultro, sancta signati cruce, tot labores, angustias, ac propriae vitae discrimen pro terrae sanctae recuperatione passi fuerint, illos in Domino Nostro Jesu Christo hortamur, ut perpendentes id, quod a praecitato sancto Bernardo ad hanc rem scriptum fuit, nimirum — *Videt, et dissimulat ille magnus divinae providentiae oculus, ut videat, si est qui intelligat, aut requirat Deum, si est qui debeat vicem ejus, qui restituit hereditatem suam sibi* — ex bonis sibi a Deo collatis partem aliquam, vel exiguum pro divino in eisdem locis servando, et ampliendo cultu, sacrorum ministrorum, et miserimorum Christianorum illis in orthodoxa fide perseverantiam alimentis, aliisque pietatis, et misericordiae operibus tribuere non recuset. Tabelliones quoque pariter hortamur, ut ipsi in concedendis ultimarum tabulis voluntatum testatoribus in mentem redigant, ut pro terra sancta ex illorum liberis bonis aliquam relinquant elemosynam. Nos enim inexhausti Ecclesiae thesauri dispensatores a Deo constituti runcos fideles, qui temporalium partem bonorum superna providentia eis traditorum in pium illud, sanctumque christianae charitatis opus relicturi orant, omnium spirituum fructuum, et mactorum ex sacrosanctis

sacrificiis, orationibus, jeuniis, poenitentis, laboribus, peregrinationibus, aliisque religionis operibus, quae non modo ejusdem ordinis professores, sed etiam Christifideles ipsa sacra loca incolentes, aliique ad ea accedentes, et illa venerantes, benedicente Domino, peragent, et facient provenientem, in eorum reatum expiationem, et aeternae glorioe praemium speciali, quo possumus, modo auctoritatis Nostrae plenitudine participes, et consortes in Domino facimus, atque ad eorumdem fructum, et meritum consortium, et communionem aggregamus: indubiam sortentes spem, quod iidem fideles ad tam uberem, sanctamque communionem admissi constantissime in illa perseverabunt cum gaudio, gratias agentes Deo Patri, qui dignos eos fecit in partem sortis sanctorum adscribi.

§. 10. Praesentes autem literas, et in eis contenta quaecumque ex quibusvis causis do subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel alio quovis defectu notari, vel impugnari, aut alias infringi, vel suspedi, limitari, vel eis in aliquo derogari nullatenus unquam posse, easque omnino sub quibusvis contrariis constitutionibus, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, modificationibus, decretis, vel declarationibus generalibus, et specialibus quomodolibet factis minime comprehendendi; sed ab illis semper exceptas perpetuo validas, firmas, et efficaces esse, et fore, suoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac ab omnibus, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum perpetuo, et irrevocabili observari: illisque, quorum favorem concernunt, perpetuis futuris temporibus plenissime infringari debere, eosdemque commissarios, eorumque legitime deputatos super praemissis omnibus, et singulis quavis auctoritate quomodolibet molestari, perturbari, vel impediri nullatenus unquam posse; sicque in praemissis ab omnibus censi, ac ita per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate, et potestate inuentes, etiam causarum palatii apostolici audiores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuntios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, ac definiri debere. Et si secus super his a quocumque quavis auctoritate

Claude
clara, et
decreta
lata.

scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 11. Non obstantibus, quatenus opus sit, quibusvis apostolicis quorumvis Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, etiam in synodis, provincialibus, et universalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quorumcumque ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indolis, et literis apostolicis pro manutenzione, et propagatione aliorum piorum operum concessis, et concedendis; quibus omnibus, et singulis, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, et individua, non autem per clausulas generales mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret; tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, et forma in illis tradita observata inserti forent; praesentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad effectum validitatis, et perpetuae firmitatis praemissorum omnium, et singulorum hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, et expresse derogamus.

§. 12. Ad hoc autem, ut praesentes Nostrae litterae amplius innolescant, et de eis in locis singulis, in quibus opus erit, notitia haberi queat, volumus; et auctoritate Nostra decoramus, quod ipsarum transumptis, etiam impressis, manu ejusdem commissarii generalis subscriptis, et sigillo, quo ipse uti solet, munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhiatur, quae eisdem praesentibus originalibus litteris adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum approbationis, confirmationis, innovationis, roboris adjectionis, commissionis, mandati, statuti, praecepti, declarationis, interdicti, prohibitionis, hortationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud s. Mariam Majorem anni incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo octavo, pridie kalendas augusti pontificatus Nostri anno IV.

CLXXX.

Publicatio declarationis emissae super nefaris, et illegitima electione Adriani Broekman in Harlemensem episcopum facta a falso archiepiscopo Ultrajectino, et excommunicatione pseudo episcopi, et adhaerentium.

Dilectis filiis universis catholicis in foederato Belgio commorantibus.

Pius PP. VI.

Dilecti filii salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Dedimus ad vos, dilecti filii, die 22 praeteriti mensis julii Nostrae in forma Brevis litterae, easque typis etiam impressas in publicum emisimus, ex quibus nimirum tam vobis, quam ceteris omnibus constare facile posset de apostolico iudicio, quo recentem Adriani Broekman in Harlemensem episcopum electionem a Michaele Van-Niewenhuylen Ultrajectino falsi nominis archiepiscopo factam, nullam, inane, nefariam, illegitimam, ac sacrilegam declaravimus, rescidimus, abrogavimus, eisdemque Adriano sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda non solum omnem episcopalis jurisdictionis usum interdiximus, sed etiam mandavimus cum ipsi, ne se cuiquam praebent consecrandum, tum memorato Michaele, ac aliis archiepiscopis, et episcopis, ne illum inaniter jam electum consecrare auderent. Eodem tamen tempore dissimulare certe non potuimus, quanto cum dolore ejusmodi iudicii apostolici numeris ratio a Nobis expresserit; paterni enim animi claritatem in eos, si reversi ad Nos essent, exhibere minime cupiebamus; ac propterea assiduis deprecationibus Dei omnipotentis misericordiam, quae superba illa rebellantium corda frangens ad poenitentiam converteret, impetrare conabamur. At nunc doloris huius Nostrae acerbitatem auctam in Nobis eorum cumulatamque fateri cogimur, cum nuper ad Nos perlatum sit die 21 mensis junii peractam fuisse ejusdem Adriani consecrationem, impositaque sacrilegas illas electoris super illegitime electum inauspicata coeremonia manus. Atque ab ipso etiam Broekman sub eiventito episcopi Harlemensis quod assumpsit nomine, accepimus die 22 ejusdem mensis datas litteras,

Dat. die 8.
aug. 1778.
Anno IV.

Memoratio
litterae, quibus
reprobata
fuit electio
episcopi
Broekman.

Derogatio
transumptis
litterarum.

Fidelitatem
de transumptis.

Sanctae
memoriae.

quibus et suae hujus consecrationis certiores Nos facit, et scilicet ac subdolis verbis, quo incautos decipiat, obedientiam quandam praestaret speciat, cum re ipsa abalienationem a Nobis suam, ac ab hac sancta Sede defectionem maxime confirmet. Sed hoc modo seipsum praecipue decipit, sibi quae misera illudat, dum iam quam semel prolapsus est animae suae ruinam, in eandem per summam animi temeritatem se magis impellit, atque altius in praecipitum immergit. Tanta vero audacia et confidentiae suae divinae obtendit voluntatem, cum a fundata ab ipso Deo unitatis hac petra tam contumaciter resiliat: in Christi ecclesia se esse simulat, quam discindit: ab eo missus, qui mittendi facultate caret, iacet se, seu potius intrudit non in curam, sed in perniciem animarum: in ovile non per ostium intrat, sed intrinsecus rapax sub ovium vestimento lupus dat operam, ut Domini gregem disjucat, dividat, disperdat.

Excommunicatus
etiam in
not.

§. 2. Nos igitur, nequid detrimenti a iam corrupta in incertum Christi corporis partem transire, ac tanquam diffuso paulatim veneno serpere, atque illabi per fraudem possit, sollicitudine ac vigilantia Nostra prospicientes, ac dolosis istis, penitusque fallacibus pravitatis, atque erratis consiliis occurrentes morem illorum praedecessorum Nostrorum in quorum tempora nefariae ejusmodi actiones inciderunt, ac caenaeque regulas seculi, tradita Nobis a Deo potestate, primam illam consecrationem illicitam, illegitimam, sacrilegam, contra supremam Sedis mandata, ac sacrarum legum sanctiones factam declaramus, rejicimus, detestamur; tum eundem Adrianum Broekman, qui nefariam illam manum impositionem excepit, ac cum ipso Michaeli Van-Nieuwehuylen toties iam gravissimis omnium censurarum ecclesiasticarum poenis subiectum, qui nunc electioni consecrationem, hoc est, scelere seculi adjuncti, unaque eos unius, qui operam suam execrabili haec facta commodarunt, et quicunque illis adhaeserunt, nemque, concessum, et consilium praestiterint, excommunicamus, anathematizamus, atque ab Ecclesiae communione segregatos, et praeus schismaticos habendos et evitandos esse constituimus, edicimus, mandamus.

Suspensus
non, et inter-
dicto contra
electum, et
eligendum ab
eo.

§. 3. Sciat autem idem Adrianus non solum ab istis, quae sunt jurisdictionis, exercendis an caso suspensionem, prout fuit a Nobis in proximis

litteris Nostris expressum, sed ab istis etiam, ut nunc pronunciamus, quae sunt ordinis. Illi propterea districto interdictionis sub poena excommunicationis ipso facto, et sine alia declaratione incurrendae, ut nullo pacto christum conficere, confirmationis sacramentum conferre, clericos ordinare, aut alia, quaecumque sunt episcopalis ordinis, exercere audent; discernentes insuper vacuos, inanes, nullumque prorsus roboris, et momenti omnes et singulos alios actus, quos attentare praesumpserit. Qui vero ab ipso ecclesiasticis ordinibus initiati fuerint, incurrunt suspensionis vinculo se obstrictos, atque irregularitati propterea obnoxios, si susceptos ordines exeruerint.

§. 4. Jam vera quod ad vos, dilecti filii, pertinet, magis a Nobis percipi jucunditatem profitemur, quod quanto plura istae refractariis haec suae contumaciae monumenta renovantur, tanto a vobis constantia animi vestri virtutem ac religionem retineri videamus. Ipsa populi infrequentia, ac pene solitudo, in qua illos relictos fuisse audivimus, cum execrabili consecrationis suae actionem peragrarent, satis indicat Nobis, quam vos ab his eorum conventibus refugatis, quasque tantae in defectione pervicaciae, tantae temeritatis ausus magis animorum consensione dampnetis, ac aversamini. Agite igitur, dilecti filii, omni-que studio contemnite, ut illis inobedientiae, perversitatis, schismatici exemplis nova semper ac potius vestrae pietatis, fidei, atque in Ecclesiam ac apostolicam hanc Sedem ubique exempla opponatis. Itaque in modum amplificata vestra laude, cumulatam laetitia Nostra, eximie pontificum in vos paternam benevolentiam confirmabit. Atque ut ejusdem luculentissimum quod possumus testimonium, atque argumentum demus, apostolicam benedictionem in divinae benignitatis auspicio vobis, dilecti filii, ex animo, ac peramante impertimur. Datum Romae apud sanctum Marianum Majorem sub annulo piscatoris die quinta augusti 1778 pontificatus Nostri anno quarto.

Mensis ad
19 septem.

CLXXXI.

Pat. de R.
sept. 1773.
Anno IV.

Concessio juris nominandi ad aliquos beneficia certis anni mensibus per obitum vacantia favore Portugalliae, et Algaribum reginae,

eiusque successorum cum nonnullis declarationibus.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Apostolicæ benignitatis, et magnificentiae institutum a praedecessoribus Nostis Romanis pontificibus inuitum, servatumque praecipue erga supremos principes de re catholica, tuendisque Ecclesiae juribus benemerentes quoad conveniens est, atque Nobis integrum sequi, omnique diligentia, ac volenti animo tenere studemus, ut nihil hac in re desiderari velimus.

Præter præterea a regibus Portugalliae.

§. 2. Quamobrem quum carissima in Christo filia Maria Portugalliae, et Algarbiorum regina fidelissima exire a Nobis postulaverit, ut communicatis invicem studiis modus aliquis inter Nos statueretur, per quem et ipsa, ejusque in praedictis regnis in posterum successores in futuris ecclesiasticorum beneficiorum vacationibus liberalitatem aliquam erga ejusdem regni clericos de ecclesia optime meritis exercere possent.

Laudes imperatoris reginae.

§. 3. Nos eximiam, et avilam ejusdem reginae fidelissimae pietatem multis nominibus apud Nos commendatam, ejusque singulare in hanc sanctam Sedem obsequium gratis, et favoribus, quantum in Domino possumus prosequi volentes, venerabili fratri Bernardino Muti archiepiscopo Petrensi Nostro, et apostolicae Sedis in regnis eisdem nuntii dedimus in mandatis, ut ea de re cum illo ageret plenipotentiario administro, qui ab eadem Maria regina fidelissima specialiter esset designatus. Cumque ab ipsa dilecto filio Ario de Sâ Mellio regio consiliario, et pro negotiis exteris, et bellicis ministro, atque a secretis status per regium diploma sub die secunda proximo elapsi mensis maji amplissimae ad id facultates fuerint impertitae; Ideo inter Bernardinum archiepiscopum, et nuntium, ac Arim de Sâ Mellio regium plenipotentiarium collatis prius invicem eorum facultatibus de hoc negotio serio, et mature actum fuit, ac demum ipsi die nuntium vigesima etiam proxime elapsi mensis julii eas conventiones, et pacta constituerunt, quae in infrascriptis quinque articulis continentur.

In nomine sanctissimae Trinitatis

§. 4. Quum inter sanctitatem Pii pp. VI. et reginam fidelissimam convenitum fuerit, ut nova praescriberetur regula, qua in nominatione beneficiorum utendum sit in regnis Portugalliae, et Algarbiorum, praesens concordatum mutuo consensu celebrarunt uterque inter se. Ad hunc verum effectum designati plenipotentarii sunt ex parte quidem Sanctitatis Suae excellentissimus ac reverendissimus dominus Bernardinus Mutus archiepiscopus Petrensis ejusdem Sanctitatis suae in Olydipponensi aula nuntius. Ex parte vero reginae fidelissimae illustrissimus, atque excellentissimus dominus Arius de Sâ Mellio de consilio ejus, ipsiusque pro negotiis exteris, ac bellicis administer, et secretarius status. Qui quidem quum secum invicem communicassent plenas potestates sibi ultro citroque impertitis, easque recto se habere judicassent in sequentes articulos consensere.

Partis reginae inter plenipotentarios.

§. 5. Articulus primus — Sanctissimus dominus Noster perpetuum indultum concedit, ut regis majestas Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae, ejusque successores ad beneficia ecclesiastica etiam curata, exceptis infrascriptis, in regibus Portugalliae, et Algarbiorum sita, quae in quatuor ex octo, vel in tribus ex sex anni mensibus apostolicae Sedis collationi, et dispositioni reservatis per obitum eorum respective possessorum vacaverint personas idoneas, et juxta canonicas sanctiones probatas eidem sanctitati suae, et successoribus nominare valeat, et valeant. Ita quod eidem reginae, ejusque successoribus ad ea beneficia, quae vel in februaril, maji, augusti; et novembris anni mensibus vacaverint, aut si contigerit, quod alicujus ecclesiae archiepiscopus, vel episcopus gratiam alternativae mensium in nona cancellariae apostolicae regula oblatam acceptaverit, cum eo eveniente casu eorundem beneficiorum collatio in sex tantum alterna mensibus ad Sedem apostolicam pertineat, tunc ad illa beneficia, quae in martii, julii, et novembris mensibus etiam, ut praefertur, vacaverint juxta nominandi hujusmodi computat. Et quoad beneficia curata habito in his de more concursu juxta formam a sacro concilio Tridentino praescriptam integrum erit reginae majestati suae ad ea nominare personas, quae ex informatione eidem majestati suae facienda ab ordinario, ac admissim referente, ad acta con-

Concursus juxta nominandi, cum non creatur laudatus, et declaraturus.

curso habitae fuerint digniores. In pari autem morituro concursu inter duos, vel plures personas liberum erit regiae majestati suae gratificari, cui magis ipsi videbitur.

Reservatio
autem litterarum
Sedis apostoli-
cae.

§. 6. Articulus secundus — Quod dignitates in cathedralibus ecclesiis majores, et in ecclesiis collegiatis principalibus prout antea apostolicae Sedis collationi quolibet vacaverint erunt reservatae. Ita quoque pontificiae collationis etiam, ut antea erant beneficiis non modo apud Sedem apostolicam, sed etiam juxta decretum in provisionibus apostolicae Sedis appositum respectivo vacantiis. Illa itidem beneficia, quae ex persona Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium familiarum, et officialium summi pontificis vacaverint, et generaliter ea omnia, quae juxta apostolicas reservationes, et earum vigore ad Sedem apostolicam, exceptis vacationibus in enunciatis mensibus spectabant.

De morte no-
minatum
impetrandi
litteras apo-
stolicas.

§. 7. Articulus tertius — Quod cuncti etiam a rege nominati ab apostolica Sede opportunas litteras apostolicas plumbo obsignatas de more abaque immutatione aliqua sint impetraturi; itaut in possessionem beneficiorum eorumdem nisi expeditis, et praesentatis eisdem litteris immitti nequeant.

Præsentatio
juxta mon-
strum litterarum
cardinalium,
et apostolicarum.

§. 8. Articulus quartus — Quod praesens indultum nisi officiali alteri quo Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, et apostolicus nuntius in eisdem regnis gaudent, sed illi juxta facultates eis attributas juxta conferendi beneficia prout antea exorere poterunt.

Potestas Re-
ge apostoli-
cae sedis
litteras reser-
vatas, et
confuturas.

§. 9. Articulus quintus — Quod integrum, liberumque sit apostolicae Sedis jus admittendi pro libito beneficiorum resignationes, et cum futura successione coadjuterias quavia remota limitatione, perinde ac si praesens concessio nihilominus parata foret. In quorum fidem Nos infrascripti plenipotentarii manu Nostra nomine Nostorum respectivo dominorum, et virtute plenarum potestatum, quibus in eum finem instructi sumus praesens concordatum subscripsimus, sigillisque stemptatum Nostorum muniendum curavimus. Olyssipponae die vigesima julii anno millesimo septingentesimo septuagesimo octavo.

B. archiepiscopus Petrensis Nuncius apostolicus.

Loco & sigilli.

Ayres de Sá Mello.

Loco & sigilli.

§. 10. Cum autem convectiones, et pacta hujusmodi eadem Maria regina grata sibi, et accepta compererit, atque ab ea rata fuerint habita. Nos modo ipsi Mariae reginae ob ejus vere filiae erga apostolicam Sedem obsequium, quod assidue se prosteri gloriarur, ac illustria quae exhibet ad catholicam religionem servandam, propagandamque gesta, itaut merito fidelissimae cognomen haereditario sibi jure sit delatum, epistam hanc nancientes occasione paterni animi Nostri perspicuam significationem ostendenda declaravimus.

Acceptatio
regularem
habeat a regis
et Portugalliae.

§. 11. Ex certa itaque scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine praesentis conventiones, et pacta in articulis praemis contenta ipsarum tenore praesentium specificis, et expresse confirmamus, et approbamus, rataque habemus, atque illis in omnibus, et singulis apostolicae Nostrae auctoritatis robur, et vim adjicimus, pariterque omnia in illis contenta sincere, et inviolabiliter ex Nostra, ejusdemque sanctae Sedis parte impletum, et servatum in tam Nostra, quam successorum Nostorum nomine promittimus, et spondemus. Itaque ob praemissa, utque eadem Maria regina in eius regnis, et dominis, quae actu possidet, habet unde ecclesiasticis, benemerentibusque personis se munificam exhibere valeat, quam libenter ipsius votis obsecundare optantes eidem Mariae reginae, et pro tempore existenti Portugalliae, et Algarbiorum regi fidelissimo juxta Nobis, et pro tempore etiam existentis Romani pontifici successoribus Nostris nominandi, et praesentandi personas ecclesiasticas probatae fidei, ac nominis, et secundum sacros canones, concilioque Tridentini decreta idoneas ad omnia, et singula beneficia cum cura, et sine cura canonicatus, et praebendae, ac dignitates (exceptis infrascriptis) ecclesiarum in regnis, et dominis ab ea actu possessis consistentium, quae in mensibus februarii, maji, augusti, et novembris, vel si in diebus, quarum archiepiscopi, vel episcopi gratiam alternativae mensium in nona cancellariae apostolicae regula oblatam ab apostolica Sede rite acceptaverint constituerint; tunc in martii, julii et novembris per obitum illa obtinentium respectivo vacaverint; ita tamen ut ab eadem Maria regina, ejusque successoribus pro tempore nominanti Nobis, et successoribus Nostris regnum suarum nominationum diploma exhibere, et juxta illud apostolicas litteras super

Confirmatio
apostolica.

praesentationibus hujusmodi reportare, et expeditore teneantur, quarum vigore in possessionem, et non aliam immitti queant. Et quoad parochiales ecclesias, dummodo forma ab eodem concilio Tridentino praescripta integre servata fuerit, ac modis, et formis in articulis, ut supra praestitutis, tenere praesentium perpetuis futuris temporibus specialiter, et expresse concedimus, indulgemus, et impertimur. E converso vero omnium, et singulorum dignitatum post pontificalem majorem in cathedralibus, ac in collegiatis ecclesiis principalium semper, et quodcumque, nec non omnium, et singulorum beneficiorum cum cura, et sine cura, canonicatum, et praebendam, aliarumque dignitatum, quae in aliis quatuor, idest januarii, aprilis, julii, et octobris, vel si in illis diocesis constituerint ubi archiepiscopi, vel episcopi gratia alternativae mensium gaudeant, tunc in januarii, maii, et septembris anni respective mensibus pro tempore vacaturarum, et vacaturarum, nec non etiam quorumcumque beneficiorum, quae apud Sedem apostolicam, ac etiam illorum, quae juxta decretum vacationis in literis apostolicis provisionum, et collationum a Nobis, et Romano pontifice pro tempore existente concedendis appositis respective vacaverint illorum illidem beneficiorum, quae ex personis Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium familiarum, et officialium Nostrorum, et Romanorum pontificum successorum Nostrorum vacaverint. Ac demum generaliter eorum omnium beneficiorum; quae occurrentibus illorum vacationibus juxta apostolicas reservationes, et earum vigore apostolicae Sedi, et Romano pontifici (exceptis vacationibus in emicnatis quatuor, vel tribus anni mensibus per obitum contingentibus) sunt, et erunt reservata liberam, et absolutam collationem, et provisionem, prout antea, Nobis, successoribusque Nostris, ac apostolicae Sedis reservatam esse, et perpetuo futuram decernimus, statimus, et declaramus. Ita quoque integrum, liberumque futurum sit apostolicae Sedis juxta admittendi pro libito quocumvis beneficiorum resignationes, et cum futura successione coadjutorias, quavis remota limitatione, porinde ac si concessio in praesentibus Nostris literis contenta minima peracta fuisset.

§. 12. Ceterum declarandum quoque censu praesentem illidem coactionem indul-

tus pro tempore existentibus Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, et apostolice Sedis nuntio in eisdem regnis commorantibus circa facultates conferendi beneficia illarum partium ab apostolica Sede concessis, et concedendis nihil officere debere, sed eisdem cardinalibus, et nuntiis quocumque ex mensibus Romano pontifici reservatis vacationes contingant, eorum facultates, prout antea exercere poterant. Praesentes autem Nostras litteras semper firmas, validas, et efficaces esse, et fore, propter jus nominandi, et praesentandi in emicnatis quatuor, vel tribus anni mensibus eidem Mariae reginae, et pro tempore existentis Portugalliae, et Algarbiorum regi fidelissimo compellere debere, nec a praemissis conventionibus recedi, vel revocari, neque juri nominandi hujusmodi derogari posse, aut illud sub quacumque generali, vel speciali derogatione comprehendere, ac ita quoque omnes, et singulas supra expressas reservationes vigere, atque plenarium, et integrum effectum sortiri, et obtinere debere.

§. 13. Et ipsas praesentes de subreptionis, vel obreptionis, aut cuiusvis alio defectu minime obnoxias esse, et fore, sive et non alias per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, sublata eis, et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, et Interpretandi facultate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari respective decernimus.

§. 14. Non obstantibus quibuscumque apostolicis, et in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel apud alios constitutionibus, et ordinationibus, ac Nostris, et cancellariae apostolicae regulis; quibus omnibus, et singulis eorum tenores pro expressis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum dumtaxat specialiter, et expresse derogamus contrariis quibuscumque.

§. 15. Volumus demum quod ii qui ab eadem Maria regina, et successive a pro tempore existente Portugalliae, et Algarbiorum regi fidelissimo ad enunciata beneficia juxta praesentem concessionem Nostram in praemissis quatuor, vel tribus anni mensibus per obitum vacantia Nobis, et successoribus Nostris nominati, et praesentati erunt litteras apostolicas provisionis, et collationis eorundem beneficiorum cum expressa regiae nominationis mentio-

Clavula auctoritatis, et declarationis irritum.

Derogatio constitutionum.

Provisio litterarum ad reportandas litteras apostolicas.

ne infra sex menses a die peractae nominationis hujusmodi enumerandos, ut in similibus moris est, expedire, et eorumdem hincrum apostolicarum vigore possessionem beneficiorum eorumdem, et non alias adipisci respectivo debeant, et teneantur; alioquin eodem semestro evoluta a reportata nominatione decendant, et ipsi Mariso regidae, ac pro tempore existentis Portugalliae, et Algarbitorum regi fidelissimo denuo jus competat ad illud beneficium aliam personam praemis qualitibus praeditam Nobis, et successoribus Nostri nominare, et praesentare.

Sanctio per
nata.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, approbationis, roboris, additionis, promissionis, concessionis, indulti, reservationis, statuti, declarationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo octavo quinto idus septembris pontificatus Nostri anno quarto.

Bull. de H.
sept. 1778.
Anno IV.

CLXXXII.

Concessio indulgentiarum in perpetuum favore monialium ordinis B. M. V. Immaculatae sub Instituto s. Francisci Salesii.

Pius PP. VI.

Dilectis in Christo filiis abbatibus, seu prioribus, ac monialibus quorumcumque monasteriorum ordinis Visitationis B. M. V. Immaculatae, sub Instituto sancti Francisci Salesii salutem, et apostolicam benedictionem.

Tunc sub
sequenti, et
dualiter no
strum pro
modorum
pro contri
tione inde
gentiae

§. 1. Ad augendam vestram devotionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; ac supplicationibus venerabilis fratris Nostri Henrici Bopediti episcopi Tusculani S. R. E. cardinalis ducis Eboracensis nuncupati, eorumdem monialium apud Nos, et Sedem apostolicam protectoris domino Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: vobis omnibus, et singulis, ac aliis in

vestris monasteriis respectivo nunc, et pro tempore existentibus vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis; quo praeter cappellam, seu altare, vel oratorium intra claustra monasteriorum hujusmodi sita per ordinarios respectivo locorum designanda, ecclesiam publicam exteriorum, et cratribus monasteriorum hujusmodi in una ex feriis sextis quadragesimae per dictos ordinarios etiam respectivo designandam ab ortu usque ad occum solis ferias hujusmodi; necnon in primo, et ultimo ex novem diebus immediate antecedentibus festum Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi singulis annis devoto visitaveritis, et ibi pro christianorum principum concordia, haereticum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderitis, quo die, ac feria hujusmodi id egeritis; plenariam omnium peccatorum vestrorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. In caeteris vero feriis sextis praefatae quadragesimae, ac in reliquis exsupradictis novem diebus antecedentibus festum Nativitatis Domini vobis omnibus, et singulis, aliisque praedictis etiam vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, quo altare majus vestrarum respectivo ecclesiarum, et cratribus, ac sex cappellis, seu altaria, vel oratoria intra claustra monasteriorum hujusmodi per dictos ordinarios designanda, ter in anno devote visitaveritis, vel scalam intro eundem claustra sitam, orationi tantum destinant, quater in anno flexis genibus pie ascenderitis, et ibi, ut supra, oraveritis, qua vice praedictarum id egeritis, ut eas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, consequamini, quas consequemini, si septem almae urbis Nostrae tam intra, quam extra illius muros sitas ecclesias, ad id designatas personaliter, et devote visitaveritis; vel scalam sanctam de eadem urbe etiam personaliter, et devote flexis genibus ascenderitis.

Applicatio
indulgentiarum
pro
venerabili
serpente
altaris
cum laudi-
bus principis
apostolorum.

§. 2. Ac pariter vobis omnibus, aliisque supradictis, quas septem altaria, comprehensis altaribus existentibus in qualibet ex ecclesiis hujusmodi respectivo et eratibus eorumdem monasteriorum per vos visitandis, seu cappellas, vel oratoria intra claustra hujusmodi sita duodecim vicibus pro quolibet anno per dictos ordinarios specificanda, ut supra visitaveritis, et ut praefertur, oraveritis, qua vice similiter praefatarum id egeritis, ut eas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes consequamini, quas consequeremini, si septem altaria in basilica principis apostolorum de urbe praefata sita ad id designata personaliter, et devote quoque visitaretis, apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Fides habenda
transmissa
per, et de-
rogatio con-
tinentur.

§. 3. In contarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut diela scala aliis usibus non inserviat, utque praesentium litterarum transmissis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur, ipsis praesentibus, si foris exhibitas, vel ostensas. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die undecima septembris MDCLXXVIII. pontificatus Nostri anno quarto.

CLXXIII.

Del. de 18.
sept. 1778.
Anno IV.

Applicatio reddituum haereditatis sacerdotis Petri Bianchi ad decennium pro construenda nova cathedrali in civitate Forosemprensi.

Bernardinus illius sanctissimae Trinitatis in Monte Pincio S. R. E. cardinalis Giraud Sanctissimum Domini Nostri Papae pro-auditor, ac iudex commissarius specialiter delegatus.

Publicatio
litterarum apo-
stolicarum.

§. 1. Cum sanctissimus D. N. Pius divina providentia pp. VI. precibus illustrissimè, et reverendissimè hodiebat episcopi Forosemprensis benigne auctores, chirographum propria manu Sanctitatis Suae die 15. currentis mensis septembris subsignatum, Nobis pro exe-

cutione in eo contentorum direxerit, tenoris sequentis, videlicet.

§. 2. Reverendissimo cardinali Giraud Nostro pro-auditor — Ci ha fatto rappresentare l'odierno vescovo di Fossombrone, che a fin dall'anno 1753 fu prescelto per custode dell'oratorio di s. Aldobrandino esistente in luogo alpestro, non molto discosto dalla città di Fossombrone, il sacerdote Pietro Bianchi colli' annuo stipendio di scudi 24 per tuamento a tal' effetto legati da monsignor Palma vescovo predecessore del supplicante, il qual sacerdote assunto a tale incarico con a non ordinario zelo, si studio di promuovere il culto di detto santo, e vi sortì felicemente, poichè divulgatasi la fama de' prodigi, accorrevano alla visita del mentovato oratorio anche da remote parti numerosi devoti, lasciando generoso oblazioni, ed elemosine, dello quali reso si despota il predetto sacerdote Bianchi, poté nel giro di anni 23 in cui esercitò tal' impiego, oltre non pochi argenti, vasi sagri, e preziose sagre suppellettili, accumulare una non dispregevole eredità, che mischiò sempre e confuse colle tenui ereditate sostanze, per non aver giammai voluto tener alcun libro, o registro dello predette pie oblazioni contro i replicati decreti degli ordinarij.

§. 3. A diversamente non si contiene nel suo testamento aperto dopo la di lui morte segnita nel 1776 poichè, opinando di esser di tutto assoluto padrone, ed arbitro, dopo di aver lasciato diversi legati vitalizi ascendenti, in circa, all' annua somma di scudi 46, ed istituita erede l'anima sua, fondò cinque cappellanie meramente laicali, nominando alla prima di annua rendita di scudi 60 il sacerdote Filippo Tabarini, alla seconda di consimil rendita il sacerdote Baldassarre Casoli, alla terza di annui scudi 30 da accrescersi fino a scudi 60 dopo l'ordinato moltiplico, e reinvestimenti, il sacerdote Pasquale Casoli, alla quarta di annui scudi 23 il sacerdote Andrea Germani, ed alla quinta finalmente di rendita consimile il sacerdote Luigi Dolfini con diversi pesi ingiunti a detti cappellani de' quali nominò il primo tro per esecutori testamentarij affatto indipendenti da chiunque, e con diverse altre modificazioni, sostituzioni, e epdicità in caso di applicarsi altrove gli argenti, e sagre suppel-

Tenore ipso-
rum litem-
rum.

Il testamento
del sacerdote
di Bianchi.

Prova per-
tinet pro
impugnatio-
nem testame-
nti. Sic-
ut a Bolo-
nia.

« lettili come diffusamente appare dalla copia
« autentica del testamento di detto sacerdote
« Bianchi unilatoci ».

§. 4. « Ci ha rappresentato inoltre che im-
« pugnassero non pertanto li predetti esecutori
« testamentarj della mentovata eredità, e for-
« malono a loro talento l'inventario, simil-
« mento unilatoci, per rilevare in parte la
« qualità, valore, e commistione di tale asse
« lasciato dal defonto testatore, mentre dispo-
« sicamente il tutto amministravano, insorse-
« ro i deputati alla nuova fabbrica della catte-
« drale in seguito del consiglio tenuto dalla
« comunità costituita, ed interessata nella sud-
« detta disposizione e riputandola ingiusta, in-
« valida, ed inutile, fecero a Noi ricorso, sup-
« plicandoci, che ci degnassimo di sospen-
« dere l'erezione delle suddette cappellanie, di ap-
« plicar tutte le annue rendite di tale eredità
« a favore dell'incominciata fabbrica, fino al
« suo compimento, di ridurre a due sole pre-
« bende canonicali le predette cinque cappe-
« llanie, e finalmente di rilasciare in beneficio
« della cattedrale tutti gli argenti, vasi sagri,
« e preziosi sacri arredi tante volte serviti per
« il culto divino, ad oggetto di evitarlo l'in-
« convenevole alienazione per giungere agli
« ordinali multiplicità ».

Decretum
pro congrega-
tione Con-
sistorii.

§. 5. « Questa supplica fu da Noi rimessa
« alla congregazione del Concilio, ed in segui-
« ta intese la coerente informazione, e voto
« dell'oratore, siccome fu duopo d'istruirlo
« giudizio formale, cui gli anzidetti deputati
« inconsideratamente, in vece di porre al bel
« primo in disputa il punto essenziale della
« causa sulla validità e sussistenza del testa-
« mento, o almeno di scinderla in più dubbj
« stante l'eredità sacra, e profana confuse in
« tal'asse, si avventurarono coll'unico seguen-
« te incongruo dubbio a *An sit consulendum*
« *Sanctissimo pro commutatione voluntatis bon.*
« *mem. sacerdoti Petri Bianchi in casu etc.* a
« cui sotto li 16 maggio del corrente anno 1778
« nacque il rescritto — *Negative in omnibus* —
« per i motivi addotti nell'intera posizio-
« ne della causa parimente unilatoci ».

Non proce-
dit pro suspen-
sione liti, et
re non utitur
de voluntate
testatoris.

§. 6. « In tali critiche circostanze per tanto
« l'oratore, non potendo permetter l'ulterior
« dissipazione nella lite da proseguirsi del de-
« dario occorrente alla fabbrica, e riflettendo
« alle strettezze, in cui si trova, non ostanti
« le Nostre munificenze, per compire la catte-

« drale bisognosa di ulteriori sussidj, ha egli
« pure fatto ricorso alla Nostra clemenza, sup-
« plicandoci, acciò in vista dei sopra esposti
« motivi, e fondamenti bastevolmente dedotti
« nello accennata scrittura, ci degnassimo di
« troncato affatto la suddetta lite, ed usando
« della Nostra suprema autorità sopra tal cau-
« sa pia, ci piacesse di sospendere a Nostro be-
« neplacito l'erezione delle cinque cappella-
« nie, o parte di esse, applicando li frutti del-
« l'eredità alla fabbrica, non senza il paga-
« mento degli annui legati vitalizj, sotto l'am-
« ministrazione purò dell'oratore, e suoi suc-
« cessori pra tempore, come altresì di riserva-
« re gli argenti, vasi sagri, ed altre preziose sa-
« gre suppellettili a favore della nuova catte-
« drale, e del predetto oratore per uso di am-
« bedue giusta le occorrenze, ovvero di pren-
« dere in sì critiche emergenze quelle determi-
« nazioni, che Noi avessimo credute più espo-
« dianti, per così ridurre a termini di equità
« l'anzidetto testamento, riformar la causa
« pia commutandola in meglio, e provvedere
« alle urgenze della fabbrica fino al suo com-
« pimento; e Noi, attese le cose esposte, vo-
« lendo prestare la Nostra mano adiutrice al
« sollevamento — delle necessità, in cui si tro-
« va la fabbrica della suddetta chiesa cattedra-
« le di Fossumbrone dedicata a S. Aldebrando,
« le quali ci sono pur troppo note, e per altre
« giuste cause, e motivi, che hanno degnas-
« samente mosso l'animo Nostro, ed anche per
« usare verso mansueto vescovo oratore gli
« atti della Nostra paterna clemenza, siamo
« benignamente condiscesi ad accordargli la
« grazia, come in appresso ».

§. 7. « Avendo pertanto nel presente Nostro
« chiragrafo per espresso, e di parola in paro-
« la l'inserto, e registrato l'intera tenore del-
« l'accennato testamento del prenomato sa-
« cerdote Pietro Bianchi, le cappellanie dal
« medesimo ordinate, ed altre cose in esso te-
« stamento disposte, della risoluzione come so-
« pra presa dalla predetta sacra congregazione
« del Concilio, la pendenza della lite sopra
« l'eredità del detto sacerdote Bianchi tra li
« deputati della fabbrica di detta chiesa catte-
« drale, e gli esecutori testamentarj della vo-
« lontà, e disposizione del medesimo sacerdote
« Bianchi, ed ogn'altra cosa quanto si voglia
« necessaria ad esprimersi; di Nostra certa
« scienza, e colla pienza della Nostra supre-

Estimatio B-
68.

ma potestà vi ordiniamo, che in nome Nostro decretiamo, e dichiariamo, e conformi Noi decretiamo, e dichiariamo, e che debba rimanere estinta, e finita la lite pendente in detta sagra congregazione del Concilio tra li deputati della suddetta fabbrica della cattedrale di Fossombrone, e l'eredità del memorato sacerdote Pietro Bianchi.

§. 8. Inolite decretiamo, e dichiariamo, e conformi Noi decretiamo, e dichiariamo, e che, restando ferme le prime due cappellanie, e coi suoi rispettivi cappellani ordinati, e rispettivamente nominati dal medesimo sacerdote Pietro Bianchi nel citato di lui testamento, e fermi altresì restando li legatiz vitaliz lasciati dallo stesso sacerdote Bianchi con li loro rispettivi pesi, come pure conferito dall'illustre vescovo oratore al sacerdote Pasquale Casoli il legato ordinato dal fu monsignor Palma vescovo predecessore per la custodia dell'oratorio del nominato santo Aldebrando, qual legato dovrà stare in luogo, a vece della terza cappellania ordinata dal detto sacerdote Bianchi a favore del nominato sacerdote Pasquale Casoli, debba nel resto rimaner sospesa per un decennio l'esecuzione dell'indicato testamento del predetto sacerdote Bianchi, e che tutti li frutti dell'eredità del medesimo, sospeso il multiplico per il tempo suddetto di dieci anni, restino applicati, conformi Noi li applichiamo alla suddetta fabbrica della cattedrale di Fossombrone, da accrescersi detti frutti anche nel caso, che spirassero li suddetti vitaliz; purchè però questi spirassero durante il detto decennio; compito però esso decennin vogliamo, e comandiamo, che debba continuarsi il multiplico, e che si eseguiscano le rimanenti più disposizioni del tante volte nominato sacerdote Pietro Bianchi in conformità del di lui testamento, e della riferita risoluzione della sagra congregazione del Concilio.

§. 9. In quanto poi alli candelieri d'argento, ed altri sagri utensili, e annessi, ordiniamo, che non possano venderli nè durante, nè compito il suddetto decennio, ma debbano conservarsi nel suddetto oratorio di s. Aldebrando, col peso di doverli prestare alla chiesa cattedrale per le festività più solenni; ed ordiniamo altresì, che l'amministrazione de' beni ereditarij del predetto sacerdote Bianchi si ritenga dalle persone da

esso destinate colla dipendenza però del vescovo pro tempore di Fossombrone, e con obbligo di renderne conto sempre, che penderà al medesimo monsignor vescovo, al quale concediamo ancora la facoltà di rimuovere le suddette persone da tale amministrazione, quante volte vi sia una giusta causa, e così vogliamo, e comandiamo, se non che a questa Nostra volontà, e determinazione possa far mai alcun ostacolo l'enunciato testamento del detto sacerdote Bianchi, nè altra qualunque cosa, che facesse o potesse fare in contrario, e non altrimenti; in esecuzione pertanto del presente Nostro chirografo ne pronunciate qualunque decreto, concederle in nome Nostro le opportune facoltà, e farete tutto altro, che pel totale adempimento, perpetua fermezza, e sussistenza di questa Nostra grazia stimarete essere in qualsivoglia modo spediente, e necessario; essendo così mente, e volontà Nostro espressa.

§. 10. Volendo, e decretando, che al presente Nostro chirografo, quantunque non esibito, nè registrato in camera, e ne' suoi libri, non possa mai darsi, nè opporsi di surrogazione, o rezione, nè di alcun altro vizio, e difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè che mai sotto tali o altri qualunque pretesti possa essere impugnato, moderato, o revocato, e che così, e non altrimenti debba sempre giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi da qualsivoglia giudice, o tribunale benchè collegiale, congregazioni anche de' reverendissimi cardinali, camerlingo di S. Chiesa, tesoriere, ruota, camera, o qualunque altro; togliendo loro ogni facoltà, e giurisdizione di giudicare, definire, ed interpretare in contrario; dichiarando Noi fin d' adesso preventivamente, nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che da ciascheduno di essi con qualsivoglia autorità, scientemente, o ignorantemente fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse giudicare contro la forma, e disposizione del presente Nostro chirografo, quale vogliamo, che vaglia, e debba avere sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla semplice Nostra sottoscrizione, benchè non vi siano state intese, o citate le persone interessate nell'eredità del prenommato sacerdote Pietro Bianchi, ancorchè privilegiato, e privilegiatissimo, ecclesiastico, e luoghi

Firma pontificia legittima, si è dato in decreto in cappellania con al detto.

Questo carta impunita, si è decretato, si è dato in decreto in cappellania con al detto.

Chiosare
sottoscrivere, et
scrivere.

» pii, n che per comprenderlo facesse bisogno
» di speciale, ed individua menzione.

» §. 11. « Non ostante come sopra il riferito
» testamento del medesimo sacerdote Pietro
» Bianchi, e le cose in quello disposte, e qua-
» lunque proibizione di ricorrere al principe
» per la commutazione della di lui volontà :
» come ancora non ostanti la Bolla di Pio IV.
» Nostro predecessore de registrandis : la re-
» gola della Nostra cancellaria de jure quae-
» sita non tollendo, ed altre qualsivogliano co-
» stituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre,
» e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, ri-
» forme, usi, stili, consuetudini, e qualunque
» altra cosa, che, come sopra, facesse, o po-
» tesse fare in contrario, alle quali tutte, e
» singole avendone il lettore qui per espresso
» e di parola in parola inserito e registrato, o
» supplendo Noi colla pienezza della Nostra
» potestà pontificia ad ogni vizio, e difetto
» qualunque sostanziale, o formale che vi
» potesse intervenire, per questa sola volta, e
» per la piena o totale esecuzione di quanto si
» contiene nel presente Nostro chirografo am-
» piamente, ed espressamente deroghiamo.
» Dato dal Nostro palazzo apostolico di Monte
» Cavallo questo dì 15 settembre 1778.

Pius pp. VI.

Derogatio
cancellariae

» §. 12. Volentes itaque injuncta Nobis ab
» eodem sanctissimo Domino Nostro papa debitae
» executioni demandare; utendo facultatibus No-
» bis in ipso chirographo tributis, praefati san-
» ctissimi domini nostri papae nomine decerni-
» mus, et declaramus, ut extincta, et finita re-
» maneat, et sit lis, et causa pendens coram sa-
» cra congregatione Concilii inter deputatos, seu
» curatores fabricae venerabilis ecclesiae catho-
» dralis Forisemproni, et haereditatem bon.
» mem. sacerdotis Petri Bianchi; item eodem no-
» mine decernimus, et declaramus, ut firmis re-
» manentibus duabus primis cappellanis cum
» eorum respectivis cappellanis ordinatis, et res-
» pective nominatis ab eodem sacerdote Petro
» Bianchi in ejus testamento, firmisque pariter
» legatis vitalitiis a praefato sacerdote Bianchi
» relictis cum eorum respectivis oneribus, nec
» non collato per dominum reverendissimum pa-
» trem dominum modernum episcopum suppli-
» cantem reverendo domino sacerdote Paschali
» Casoli legato per bon. mem. episcopum Palma
» pro custodia oratorij sancti Aldebrandi ordi-

nato, idque loco, et vice tertine cappellaniae
» ad illius favorem a praedicto sacerdote Bian-
» chi demandatae, ascendatur in reliquis ad de-
» cennium executio praecitati testamenti ejus-
» dem sacerdotis Petri Bianchi, fructusque om-
» nes haereditatis illius, susepto ad id tempus
» multiplico, applicentur, prout applicamus dic-
» tae fabricae ecclesiae cathedralis Forisempro-
» nii, augendi etiam dicti fructus per expirationem,
» ac cessationem, quatenus interea conti-
» gat, dictorum legatorum vitalitiorum : decen-
» nio autem completo, continuatur multiplico,
» ac executioni committantur reliquae praedictae
» dispositiones praenominati sacerdotis Bianchi ad
» formam ejus testamenti, ac resolutionis sacrae
» congregationis Concilii; volumus tamen nomi-
» ne praedicto, ut candelabra argentea, alique
» sacra utensilia, et suppellectilia nec durante,
» nec transacto decennio vendantur, sed conser-
» ventur penes oratorium sancti Aldebrandi praedictum,
» cum onere illa commodandi ecclesiae
» cathedrali pro festivitatibus solemnioribus; et
» volumus etiam, ut administratio bonorum haereditario-
» rum praedicti sacerdotis Bianchi residuat penes personas ab eodem testatore designatas
» dependenter tamen a reverendissimo episcopo,
» et cum obligatione reddendi eidem ratilouem,
» toties quoties ipse eam exegerit, nec
» non cum facultate laudato episcopo dictas per-
» sonas ab administratione movendi, iuxta in-
» tercedendo eusa; et ita nomine Sanctitatis Suae
» volumus, et mandamus, testamento praenomi-
» nati sacerdotis Bianchi, et illis in contrarium
» quibuscumque non obstantibus, ut fusiis in
» dicto chirographo exprimitur, et juxta in om-
» nibus et per omnia illius formam, seriem, et
» tenorem; non obstante, ut supra, relato testa-
» mento dicti sacerdotis Petri Bianchi, rebus in
» illo dispositis, et quescumque prohibitione re-
» currendi ad principem pro obtinenda commu-
» tatione illius voluntatis: constitutionibus apo-
» stolicis, legibus, statutis, et aliis, quibus idem
» sanctissimus Dominus Noster papa in suo praedicti
» chirographo derogavit. In quorum fi-
» dem etc. Datum Romae ex palatio Nostrae re-
» sidentiae hac die 18 septembris 1778.

CLXXXIV.

Dispensatio ab usu quotidiano vescendi pisci-
» bus, ovis, et lacticiis; et concessio spe-

Dat. die 30.
sept. 1778.
Anno IV.

cialis super usu carnium statutis diebus favorem monachorum ordinis Cisterciensis congregationis reformatae sancti Bernardi.

Dilecto filio Angelo Mariae a s. Theresia abbati generali monachorum ordinis Cisterciensis congregationis reformatae s. Bernardi.

Pius PP. VI.

Dilecto filii salutem, et apostolicam benedictionem.

Ratio diei
praesentis
ad observandum.

§. 1. Religionis zelus, vitae, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitas, et virtutum merita, super quibus apud Nos fide digne commendaris testimonio, Nos inducunt, ut te speciebus favoribus, et gratis prosequamur. Sane, sicut nuper accepimus, ex tui ordinis Cisterciensis congregationis reformatae monachorum sancti Bernardi statutis auctoritate apostolica confirmatis in espite XXXIX. omnibus ejusdem ordinis, et congregationis alumnis omni studio, ac sub gravissimis poenis, non tamen laetabilis, aut venialis peccati, ab usu carnium temperatio commendatur, ac decurritur; verum quia laudabilis hujusmodi regularis disciplina, ac observatio eb piscium, overumque, ac lacteiorum difficultatem in quamplurimis monasteriis non sine multorum timorata conscientiae religiosorum scrupulo in desuetudinem quasi abiit.

Tenor diei
praesentis,
cum suis de-
clinationibus.

§. 2. Nos propterea, qui Christifidelium, et praesertim religiosorum hominum, qui contemptis seculi illecebris, Deo propius famulare susceperunt, saluti, quantum cum Domino possumus, providere satagimus, eorumque conscientias ab omni scrupulo liberare velentes, ut deinde in laudabilis eorum instituti, ac regularis disciplinae observatione alacriores sese demonstrent; muto proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostis, deque apostolicae potestatis plenitudine tibi, caeterisque ordinis, et congregationis hujusmodi alumnis tum sacerdotibus, et novitiis, tum laicis, caeterisque omnibus, et singulis religionis praedictae, qui sub dicta tui ordinis, et congregationis constitutione comprehensi dignoscuntur, eum sexagenarii, ac valedictarii jam per constitutionem sint exempti, ut singulis diebus, cujuslibet hebdomadae, exceptis tamen diebus Mercurii, si communi mensae accum-

bant, et toto tempore adventus, in quo nisi abhates generales pro tempore existentes pro eorum prudentia, ac religione aliquos ex religionis praedictae juxta eadem constitutiones dispensare arbitraverint, super quibus eorum oneramus conscientiam, constitutiones, ac statuta praedicta, salva ac illaesa remanere volumus, exceptis itidem omnibus diebus, in quibus jejunia de jure, vel consuetudine praecceptum inciderit, carnes absque nullo conscientiae scrupulo omnibus futura temporibus libere concedendi, iisque utendi licentiam, et facultatem auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et largimur; ac poenis a statuta praedictis transgressoribus, vel etiam superioribus localibus carniū esum permittentibus indictis te, omnesque dictos religiosos, tum eos, qui ante praesentium Nostrarum litterarum executionem carniū vesci ausi sunt, absolvimus, et relaxamus, ne absolutos, et relaxatos fere, et esse eadem auctoritate, eundemque tenere declaramus. Jejunia insuper, quae ex constitutionibus praedictis in capite XII. a die xiv. septembris ad paschatem Resurrectionis indicta ad dies Mercurii, Veneris, et Sabbati cujuslibet hebdomadae temporis praedicti, qui feriales sint, non festivi, et ad tempora adventus cobibemus. Volentes propterea, ut in caeteris hebdomadae diebus superiores locales, suis respective religiosis cibis in ea quantitate, ac qualitate, quae illorum prudentia, ac religio eis suggeret, servata caeteroquin christiana religiosa temperantia; quia nec ipsi, nec religioni praefati poenas a diebus constitutionibus indictis incurrant, subministrare, siquae respective uti in perpetuum libere, ac licite possint, et valeant.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et congregationis praedictae statutis, usibus, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis, etiamsi de illis, eorumque tota tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, vixi penitus omisso, et ferma in illis tradita observata exprimerentur, et

insecrantes, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et iocertis habentes, illis alias se suo robora permanens, ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Fidei habetur de transumptis.

§. 4. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides et iudicio, et extra adhibetur, quae adhiberetur ipsi praesentibus, si fuerint exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die xxx. septembris MDCLXXVII. pontificatus Nostri anno quarto.

Dat. die 2 oct. 1778. Anno IV.

CLXXXV.

Concessio facultatum ordinariis in ditionibus Avesioensis, et comitate Venaysiae existentibus pro augmento congruae, et stipendii parochorum, et vicariorum usque ad certam summam cum nonnullis ordinationibus etc.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Provisione

§. 1. Ad universi Domini gregis curam aulicis Nostri suffragantibus meritis, sed omnipotentis Dei dispositione evocati aulis cumulate demodantur Nobis manus implevisse minime videmur nisi stipendia sacerdotum ministris debita assereremus, et praecipue animarum pastorem qui exebare, et custodire debent vigiliis noctis congruae sustentationi, ac alias eorum quieti, et tranquillitati consideremus.

Status parochialis et ditionis Avesioensis, et Venaysiae.

§. 2. Nuper siquidem accepimus in ditionibus Nostri tum Avenionensi, tum civitatis Venaysini curam animarum ut plurimum capitulis, et canonicis ecclesiarum, vel rectoribus prioratuum illis institutorum, aut locis pia primario incumbentem a parochis, seu vicariis quorum nonnulli ad nutum eorum a quibus depotationem reportarent amovibiles sunt exercei solere. Verum illis e redditibus ecclesiae congruum portionem minime esse constitutam,

atque ad ordinarios locorum super antea assignationis defectu instantias etiam iudiciales seorsus delatas. Item quendam iselovisso unum vicarios qui in titulum perpetuum minime sunt provisi, nulla spectata, causa a vicaria amovendi, cumque valde inconveniens sit, nec ferendum, quod ii, qui populum illis attributum spiritualibus adjumentis assidue regere debent necessariis careant vitae subsidis, aut ad illa assequenda iudicis auctoritatem implorare cogantur, minusque deest, quod quis e loco sibi credite ita submoveatur, ut eola aliqua illi injustis conscri quest. Ob quae ut etiam acceptimus saepe contingat, quae magis idoneae essent, permissas ad animarem curam exercendam minime adspirare.

Provisione curiae gregea romanorum.

§. 3. Ad hisce saeculis, quae fidelibus spirituale inferunt detrimentum, et ecclesiasticum ordinem vilescent provida occurrendum animum Nostrium adjecimus, atque dilecti filii Nostri Lazari Opitii tituli sanctorum Nerei, et Achilii Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Pallavicini nuncupati, Nostri status a secretis, et congregationis venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium super Avenionensi ditione praefecti consilium merito adhibuimus: ipso etenim ea eximia prudentia, et rectitudine quibus eas regiones nomine Nostro moderatur de hisce omnibus diligenti praemissa inquisitione plene Nos reddit instructos.

Extinctio ditionis praedictae super defectibus congruae, et stipendii parochorum.

§. 4. Mntu igitur proprii, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine in primis quascumque lites, causas, seu instantias, et controversias et recursus ad Ordinarios locorum in Nostri state Avenionensi, et comitate Venaysino super defectibus aut supplementis congruae assignationis, et stipendii a parochis, et vicariis hactenus molis, et pendentes in statu, et terminis in quibus de praesenti reperiuntur ad Nos avocantes, illas positus, et omnino extinguimus, ac partibus silentium imponimus perpetuum.

§. 5. Porro ex concilii Tridentini mente, ac perspecta super hoc provida dispositione Sancti Pii papae quinti praedecessoris Nostri in constitutione incipiente — Ad exequendum — sub datum Romae apud s. Petrum anno incarnationis Dominicae MDLXXVII. kalendis novembris pontificatus sui anno secunda emissa, et anime reputantes parochos, et vicarios ipsos terrenis rebus statim instructos eo instructos, et

Reintegratur antiquus parochorum ad transactum de concilio Tridentino.

diligentius in spiritualia, et sacra incumbiturus juxta etiam ipsius Lazari Opitii cardinalis votum, praesentium litterarum Nostrarum vigore praescribimus, et statuimus, ac mandamus, quod in Nostris statu Avenionensi, et Venaysino comitatu illis parochiis, quibus annuus assignatio reddituum, et proventus inferior summae quingentarum librarum Turonensium batenus obligit usque ad annum summam eandem quingentarum librarum nulla habita ratione emolumentorum, quae stolae denominantur, quaeque in praemissa summa minime comprehendi volumus augatur.

§. 6. Quovero ad vicarios sive perpetuos, sive amovibiles animarum curam exercentes annuum stipendium in summa saltem biscentum et quinquaginta librarum similium etiam minime comprehensis stolae incertis proventus constitutum esse debeat, eandemque assignationem, et stipendia hujusmodi effectivo ex rata parte fructuum ecclesiarum, vel fundo certo ac certo, vel in numerata pecunia absque contradictione aliquis tam parochiis, quam vicariis ipsis annuatim obvenire debeant. Ad assignationem autem, et stipendiorum hujusmodi augmentum usque ad praesentis summas eisdem parochiis, et vicariis respective explendum perpetuis futuris temporibus teneantur capitula, et canonici ecclesiarum, et priores, loca pia, ac personae, quae principales decimas percipiunt, et quorum numina parochi, et vicarii animarum curam gerere, et exercere debent; neque per id quod in eodem Tridentino concilio expressa cautum est gravamen aliquod eis illatum arbitrentur. Si vero mensurarum capitularium, et prioratum, et priorum locorum redditus adeo exigui essent, ut ad ferendum majus assignationis, et stipendii vel minimum augmentum prorsus impares conerentur, tunc servata sacrorum canonum methodo parochiani ipsi ad complementum eorumdem summam cogi poterant.

§. 7. Quocirca venerabilibus fratribus Nostris archiepiscopo Avenionensi, et episcopis, qui in eisdem statu Avenionensi, et Venaysino comitatu episcopalem ordinariam exercent jurisdictionem per praesentes specificat, ac expressae committimus, et mandamus, eisque facultatem omnem impertimur, ut ipsi singuli videant in propria diocesi simpliciter, ac de plano, sola facti veritate inspecta, et absque aliqua figura iudicii parochialium ecclesiarum,

et vicariarum hujusmodi statum, atque assignationem, et stipendiorum illas hactenus obtinentium, et exercentium summas serio perpendentes si compererint assignationes, et stipendia hujusmodi quoad parochiales ecclesias nulla habita ratione emolumentorum stolae ad enunciatam summam quingentarum librarum, Quam vero ad vicarias, etiam sepositis ipsis stolae proventus, ad aliam summam biscentum et quinquaginta librarum similium minime excedisse. Tunc peculiari Nostro decreto auctoritate Nostra edenda cuilibet ex parochiis, et vicariis personalem assignationem ex redditibus mensurarum capitularium, vel prioratum, aut locorum piorum a kalendis januarii anni proximo futuri decurrere incipiendo constituent assignationem ad complementum assignationum hujusmodi; ita quod ab eisdem kalendis januarii parochi quingentas, vicarii vero biscentum et quinquaginta libras Turonenses nulla habita ratione emolumentorum stolae annuatim integro sint percepturi.

§. 8. Nec ab ipsis archiepiscopi, et episcoporum decretis liceat cuilibet appellatorem, aut recursum interponere, vel dilationem exquirere sed illa statim ab enunciatis kalendis exequi debeant. E converso vero ad eorumdem parochorum, qui assignationis complementum susceptum eorum indemnitati consulendum pensionem annuam, aut onus aliquod ipsis imponi, et auctoritate etiam Nostra, ac apostolicae Sedis reservari interdiximus, et inhibemus. Si autem, quod vix opinari licet, redditus mensurarum capitularium, prioratum, et locorum piorum impares prorsus essent ad suppleendas assignationes, et stipendia, ut praefertur, praescripta, tunc ipsi archiepiscopus, et episcopi parochianos singularum ecclesiarum juris, et facti remediis ad complementum eandem assignationem, et stipendiorum adiungant, et obstringant.

§. 9. Demum ob praemissas magni momenti causas constitimus, et ordinamus, ut quemadmodum parochi, et vicarii quantunque ad nutum eorum a quibus deputationem reportarunt amovibiles sint, nihilominus non nisi praevisio examine, et speciali cum ordinariis approbatione ad animarum curae exercitium admitti possunt. Ita in eisdem statu Avenionensi et Venaysino comitatu parochi, et vicarii, qui amovibiles sunt, non nisi ex spectata causa, et annuente episcopo ordinario amoveri nequeant.

Prohibetur
stipendium
vicariorum
exercentium
curam animarum
excedere
summam
dictam

Prohibetur
procedi a
decimis
seculis
decimis

Prohibetur
ordinem
procuratorem
congrui
parochianos
ad
complementum
summae
dictae

Decemur
vires cap-
pallens
concordia
significatio
pro
causis
et
concordia

Choro
salutem.

§. 10. Praesentes autem Nostrae, et in eis contenta quaecumque etiam ex eo quod quilibet interesse habentes, aut habere praetendentes, nec non capitula, et canonici earundem ecclesiarum, aut supradicti priores, aut locorum piorum illarum partium superiores, et personae, aut supraannuati parochiani ad hoc vocati, et auditi non fuerint, aut ex quibusvis aliis causis, vel praetextibus de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, aut alias quomodolibet suspendi, limitari, vel eis in aliquo derogari oultatenus umquam posse, easque omnino sub quibusvis contrariis constitutionibus, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, vel declarationibus generalibus, vel specialibus quibusvis de causa apostolica auctoritate pro tempore factis minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, usque plearias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum perpetuo, et inviolabiliter observari, eisdemque parochis, et vicariis, aliisque personis, quorum favorem eadem praesentia quomodolibet concernunt perpetuis futuris temporibus plenissimo suffragari debere, eosdemque super praemissis omnibus quavis auctoritate molestari, vel impediri, neque ad probationem, vel verificationem quorumcumque in eisdem praesentibus literis narratarum nullatenus umquam teneri, nec ad id in iudicio, vel extra cogi, vel compelli posse.

Deorum
litterarum.

§. 11. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate, vel potestate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et nuntios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attestari irritum, et inane respective decernimus.

Derogatio
auctoritatem.

§. 12. Non obstantibus, quoniam opus sit Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tulleudo, et apostolicis quorumcumque Romanorum pontificum praedecessorum Nustrorum exemptione a quorumcumque ordinariarum jurisdictione concernen-

tibus, et continentibus constitutionibus, et ordinationibus, ac etiam statutis, et consuetudinibus, ac quibusvis conventionibus, et pactis ab iisdem parochis, et vicariis initis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro sufficienti illorum derogatione specialis, specifica, non autem per clausulas generales mentio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum praesentibus inserti forent pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum validitatis, et perpetuae firmitatis praemissorum omnium, et singulorum hac vice demtaxat harum serie specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 13. Ad hoc autem, ut praesentes Nostrae litterae amplius innotescant, volumus et eadem auctoritate decernimus, quod ipsarum transumptis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si originaliter exhibitae forent, vel ostensae.

Fides habenda transumptis.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae praescriptionis, statuti, mandati, commissionis, facultatum, impertitionis, interdicti, inhibitionis, constitutionis, ordinationis, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo octavo sexto nonas octobris pontificatus Nostri anno quarto.

Sanctae praesentis.

CLXXXVL

Die 2. 8.
oct. 1778.
Anno IV.

Consecratio episcopi Nepesini, et episcopi Cyrenensis habita in basilica sancti Pauli.

§. 1. Quanta aeterni Nostri iucunditate, venerabiles fratres; ad hoc accesserimus augustissimum templum, vos electos episcopos consecraturi, explicare profecto dicendo non possumus. Plurima enim, quibus insignis haec Pauli apostoli basilica fulget, decora sunt adeo

Provisionem.

illustra, et ad sacrae hujus inaugurationis caeremoniam pertulit; ut vel solo ejus aspectu vehementer in Domleo commoveamur. Mentis oculis obversatur quantum christiana ecclesia, in qua episcopi positi estis, fuerit a beato Paulo gentis, et scriptis procreta; et tanquam fulgentissimo sidere collustrata. Synagogas, voritatis luco, ipso confudit; Jesu Christi nomen in gentes iniecit; paganam philosophiam perstrinxit, ac vici; idololatriam suo tamquam e solio deturbavit, omniumque christianorum nomini superbe adversantium arrogantiam depressit. Quantis se objecit periculis! quos labores, doloresque pertulit! quas minas, quas poenas, cruciatusque non contempsit? quas difficultates, quas impedimenta invictissimo animo non superavit, ut apostolatus, quem a Domino susceperat, cursum, siue ulla obstandi, certandique intermissione consummaret? Etsi vero Damascum, Corinthum, Ephesum, Thessalonicam, multasque praeterea urbes, ac provincias, quoniam et universum orbem plurimum Paulus debere exploratum ait; fatendum est tamen maxima, et singularia plane beneficia in Romanam hanc urbem ab ipso fuisse collata. Ad Romanos epistolam scriptis, sublimioribus fidei nostrae mysteriis illa refertur, ut ideo fortasse ceteras ordine praecedat; ac vero dixerit Hieronymus: (1) ad ipsam enarrandam multa, et magna volumina scribi oportere. Ubi autem divinae providentiae consilio contigit, ut per ipsas calamitates in urbem deductus esset; quid tum non egit, quo coelesti civitati lumen ostenderet? Mansit biennio tota in suo conducto; et suscipiebat omnes, qui ingrediebantur ad eum,

praedicans regnum Dei, et docens quas sunt de Domino Jesu Christo cum omni fiducia; eundemque via de Jesu ex lege Moysi et prophetis, a mane usque ad vespeream (2). Eo tandem caritatis suae ardore progressus est, ut solum hoc Romanum, quo aptius ad fidei radices recipiendas, fructusque proferendos esset fecundius, suo sanguine irrigaret.

Jamvero quis haec animo repetens, ad ipsius sepulcri, immo trophaei conspectum non commoveatur? Quis cum uti parentem non diligit? Quis uti magistrum non observet, colat, veneretur? Sed ad ejusdem cultum, obsequiumque tanto magis accendi quisque debet, quanto se plurimum beato Petro commendat; in quem ejusmodi erga Paulum pietatem non mediocri ex parte refert, ac redeundae putandum est. Utriusque magna fuit, dum viverent, animorum, studiorumque conjunctio; maxima vero hic Romae laborum, vinculorum, perpressionum omnium, mortis denique, seu potius triumphi societas, ut merito adseruerit Augustinus: illi duo (Petra et Paulus) unus erat: (3) itaque gratum, acceptumque alteri sit oportet quicquid honoris defuerat ad alterum. Hinc Pauli memoriam a celebratione dierum, Petro sacrorum, Ecclesia non disjungit; ac vicissim meminisse Petri in Pauli festis jure consuevit. In ipsa etiam sacrorum liminum visitatione, quam obire jubenter episcopi, par religionis officii tributum utrique persolvitur.

§. 2. Haec Nobis animo saepe versantibus jucundissimum esset, prout antiquitus in more, Institutoque praedecessorum Nostrorum positum erat, (4) ac deinceps per fel. rec. Sixtum

Memoratur
hunc rapinam
et plura sa-
cro inscriptione
in basilica
et Pauli

(1) Epist. ad Algasium alias CII., in edit. Vallarsii CXXI. cap. VIII. tom. I. oper.

(2) Act. XXVIII. 23. 30. 31.

(3) Scrin. CCXV., al. de Divers. CVIII. cap. VII. tom. V. parte II. oper. edit. Paris. monach. s. Mauri.

(4) Die ostendi se. apostolorum Petri et Pauli Romanos pontifices olim primum in basilica s. Petri in Vaticano, deinde in altera apostoli Pauli via Ostiensi sacrum solemniter fecisse, a Prudentio proditum Peristeph. hymno XII. de passione apostolorum Petri, et Pauli.

Adplecti per bifidas plebs Romula funditur plateas:
Lux in dubius fervet una festis.

Nimus ulterius, qua fert via pontis Hadriani;
Lavam deinde fluminis petemus.

Transiberina prius soliti sacra pervigil sacerdos:
Nox hac recurrit, duplicique voto.

Consensu liber sacramentorum Rom. eccles. s. G. Iulio I. papa, ut videtur, concinnatus: etenim III. kal. Julii habet missam in natali s. Petri propriam, quae in Vaticano, et aliam item in natali s. Pauli propriam, quae in ejus basilica via Ostiensi celebratur; praeter tertiam de utroque apostolo communem, in illis forte urbis ecclesiis recitandam, uti consuevit. card. Thomaus, praefat. ad eundem librum pag. VI. et VII. tom. VI. oper. post. Rom. edit. Quae vero celebritate, sequenti postea tempore, pridie kalend. Julii recederet beati Pauli commemoratio, cujus auctorem Magnum Gregorium fecit Micrologus, cap. XLII. de ecclesiast. observat., consentientibus illius sacramentariis;

V. instauratum, (4) crebro hanc basilicam adire, in eaque sacris operam dare: sed si hule

Nostrae obsequentissimae cupiditati minime satisfacimus, id horum temporum tribuendum

praestat distincte cognoscere ex Benedicto, ineunte seculo XII., composito s. Petri, cujus ordinem, seu rituales librum, qui Pollicitus inscribitur, exhibet Mabillonius tom. II. Mus. ital. p. 418 seq. edit. Paris. an. 1724. In festivitate s. Pauli vadit pontifex illac cum omnibus scholis. Facit vesperas, et habet eam annuam coenam de ecclesia. Perfecto coeno intrat ad vigiliam... post respiratoriam in quarta lectione surgit dominus pontifex, et intrat ad orcam altoris s. Pauli, ubi est foramea in fundo arcus super corpus apostoli. Discooperto eis, mittit manum deorum, et apprehendit thuribulum in unco plenum carbonibus, et incenso, et trahit foras. Incensum, et carbones dat archidiacono: archidiaconus autem dat per populum, huc ratione, ut quicunque fabricans devote in fide apostoli ex his hiberit, sanetur. Iterum replet thuribulum de carbonibus, et ponit super eos candellam vitream pleam incenso: accendit carbones, et candela inolepit haurire: et reponit thuribulum in prebato unco, et cooperit foramen arcus a pontifice super corpus ejus... Hanc pontifex celeberrime cantat missam. Hactenus Benedictus, cit. loco a. 69. Pontificis aulem inter missarum solemnem sermonem praeterea ad populum interdum habuisse, certo argumento est sermo in festivitate s. Pauli, quem vulgavit primum p. abbas Jo. Chrysost. Trombellius in *Veterum pp. Latinorum opusculis* tom. 41. part. 1. pag. 243.; odidere iterum Hallerini fratres in appendice sermonum s. Leonis M., (cujus nomen perperam in quibusdam codd. praefert) to. 1. oper. col. 444, scy. Stationum quoque eunta Pauli basilicam pontifices antiquitus adivisse, plane compertum est; quantum enim ex veterum librorum inscriptione intelligimus, habita fuit a M. Gregorio in basilica s. Pauli, dominica in sexagesima, XV. Homiliarum XL. in evagelia (tom. 1. oper. edit. Paris. monach. s. Mauri col. 1488.); quam vigiliam, teste Joanno Diacono in ejus vita, lib. 2. cap. 48. et lib. 8. cap. 74. s. Pontifex, dum adhuc adloquendam voce, statoque sibi sufficeret, per stationes discurrens... diverso tempore coram populo declamavit, reliquis vero eiusdem numeri dicebat quidem, sed lacerante stomacho languore continuo, ovis pronuotiore permisit.

Recentiore memoria Innocentius VIII. an. 1487., et ex diario Burchardi, *Jer. V.* die 25. *januarii* fest. conversionis s. Pauli apostoli, in mane, praecedentibus ipsam cruce, et cardinalibus, egavit per viam campi Florae, plateae Judaeorum ad s. Paulum; et cappellae interfuit, R. P. D. Leonardo ep. Albinganensi vicario papae missam celebrante.

Idem rursus anno 1490. *cabbato 23. mensis januarii in mane* cardinalibus omnibus, in palatio apostolico convocatis; significavit concordiam per regem Hispanias habitam cum rege Granatae. Propterea ibidem in congregatione decretum, quod feria secunda mediate sequenti, fest. conversionis s. Pauli apostoli, ana missa solemniter in basilica s. Pauli extra muros urbis de Spiritu Sancto per aliquem praetatum, papa, et cardinalibus praesentibus, celebraretur. Quae tamen diei die celebrata fuit in basilica Vaticana ad altere es. Andreae, et Gregorii, propter maximam pluviam ab aurora usque ad meridiem, et ventum vehementem.

Julius II., *Paride Grassi in diario* referente, anno 1505. per dies octo ante festum conversionis s. Pauli apostoli, ut in die ipsa ire solemniter ad ecclesiam s. Pauli, mandavit, et pro equitatione praepararetur, et etiam pro missa ibi solemniter per cardinales celebranda super altari principali, et majori, sub quo s. apostolorum Petri, et Pauli corpora requiescunt. Festo aulem conversionis die ad s. Paulum solemniter equitatus profectus, cappellam ibi habuit: Cardinales in totum sacrum triginta, computato celebrante.

(1) Consult. egregia populi Romani, *XXXIII. ord. to. FI. parte IV. Bull. rom. novis. rom. edit.*, huc inter cetera decernitur: ut II. dominicae quadragesimae, IV. adventus, et die conversionis s. Pauli pontificalis cappella ad s. Paulum in posterum habeatur. Quod ut commodius, et decens fieri posset, Status quardam auferri jussit inter ciborum, uti vocent, et tributorum, sca absidem interfecta, referente Crescimbeni *lib. VII. cap. 38. hist. basilicae s. Mariae in Cosmedin*. Status poro diebus constantie cappellae, senectuti suae minime parens, constanter, et perpetuo duinceps interfuit, uti proditum in diaris Pauli Maleonis sacrorum magistri, et quibus haec excerpta sunt.

Anno 1587. die 25. *januarii, quae fuit dominica septuagesimae, in festo conversionis s. Pauli, fuit cappella, quae est una de adjacentis s. sanctissimo D. N. Sixto papa V. et primo vice fuit facta in hac die a multis abbas annis in ecclesia s. Pauli et missam cantavit super altari erecto retro altare majus dictae ecclesiae illustrissimus, et reverendissimus dom. cardinalis De Ruvere in paramentis albis cum oratione de s. Paulo, et oratione s. Petri, obsequio oratione, et commemoratione dominicae septuagesimae, praesente minime pontifice, qui vocis a loco paramentorum, qui fuit in cappella s. Martinis accommodatus, pedestri, inclusus omicui etc. et intra pretiosa; et caulam tunc ora-*

est consuetudini, quoadseri deoris gratia, non exiguum pontificium comitatura, adparatum quo requirit; cui cum saepe et anni intempore, et longioris vine difficultas impedimento esset, alias oportuit sacris celebritatibus peragendis ecclesias subrogari. Illa tamen Nobis assidua inorit animo cura, ut Nostro huc non infrequenti, quoad fieri poterit, accessu, palam saltem fiat, quo in Panum cultu, studio, pietate sumus; quantum ejus opo, praesidio quo nitamur; quam saepe illa Chrysostomi verba mento, atque oro revolvamus (1). *Quasi mihi nunc dederit, ut corpus Pauli circumplectar, ut sepulcro haerere, ut pulverem videam corporis illius, quae Christo decant, adimplen-*

tis, stigmata illa gestantis, predicationem ubique disseminantis? Pulverem, inquam illius corporis, per quod ubique discurrebat? Pulverem corporis, per quod Christus loquebatur, et iam splendebat omni fulgore clarius, et vox exilibat quocumque tonitru doemonibus terribilior; per quod beatum illud dictum emittit; cupio anathema esse pro fratribus meis; per quod loquebatur coram regibus, nec erubescere; per quod Paulum didicimus, et Pauli Dominum?

§. 3. Utinam hoc Nostrae devotionis exemplum fideles ad eam erga Paulum pietatem excelsior, qua olim non Romani modo, sed omnes undique christiani ad hoc ejus sepulcrum frequentissimi confluebant (2). Et quamvis an-

Quem ho-
mo sic ad
basilicam op-
tam videri
contendit.

tor Galliae, praesentibus viginti septem cardinalibus in capitis, et substantie rubris pro solemnitate festi in ecclesia propria, quomodo hoc festum venerit in dominica septuagesimae.

Die 22. februarii dominica II. quadragesimae, fuit statio, et cappella ad s. Paulum, et postquam a palatio apostolice lae tectae vectus, venit ad ecclesiam s. Pauli, cui cardinales in porta dicatae ecclesiae obviam ierunt. . . missam cantavit illustrissimus card. Sarnanus in paramentis violaceis praesente pontifice, qui venit pedester indutus amictu etc. et mitra simplici eum aliquibus peris porculis; et caudam tulit orator Galliae praesentibus, absque ipso celebrante, viginti quatuor cardinalibus in cappis violaceis.

Die 26. decembris dominica IV. adventus fuit statio, et cappella ad s. Paulum, missam cantavit illustrissimus card. Sarnanus, praesente papa, qui venit a cappella s. Martini, ubi accepit paramenta, pedester; caudam tulit orator Galliae, praesentibus triginta sex cardinalibus in cappis violaceis ex camelotto, absque ipso celebrante.

Ex illidem diebus constat, habitum fuisse cappellam ad s. Paulum, praesente pontifice.

Anno 1588. die 25. jan. fer. II., fest. convers.; 45. martii domin. II. quadragesimae, et 18. decembris, domin. IV. adventus.

Anno 1590. die 25. jan. fer. IV. in fest. convers.; ac 26. febr. domin. II. Quadragesimae.

Deinde quae gesta fuerint ad diem usque 27. augusti anno 1590. quo Sixtus fatis cessit, diem silent.

Postremam Benedictus XIII., uti in diebus relictis caeremoniarum magister Ignatius Reali, anno 1725. die 5. maii, a prandio, hora 19. eum dimidio in suo seculo curru perrexit ad basilicam s. Pauli extra muros, translationem secturus ab antiquo altari ad novum sacellum imagiae prodigio-

ritissimi Crucifixi, s. Virginitatis nuncupatae; atque, iater cetero, praeierit, incursit post thalamum, quae imago delata fuit, cum intortile prae manibus acceperit, sequentibus Eminentalissimi cardinalibus Zondadari, Bellago, de Comitibus, et de Marialis, necnon praesentibus et populo immenso.

Die 10. junii, dominica, de mase sella vectus atque ad portam s. Pauli, et in hi in curia constituto viatorio compositus, accessit ad ejus basilicam; in qua consecravit novum altare sanctissimi Crucifixi, et manus solennis benedictionis impendit reverendissimo p. Portiae abbati monasterii dicatae basilicae (postea episcopo Berguesensi, et S. B. E. card.) adstantibus rev. pat. DD. Sebastiano de Molfetta abbate montis Casini, et Placido Penzacheri abbate Casemaris. (postmodum episcopo Imerensi, ac dein Tibertino).

(1) S. Jo. Chrysostomus homil. XXXIII. in epist. ad Rom. tom. IX. oper. edit. Paris. monach. s. Mauri pag. 787.

(2) Innumeris ferme antiquitatis ecclesiasticae monumentis, quae institutis et remotissimis usque regionibus peregrinationes ad apostolorum Petri, et Pauli sepulcra testatur, dignissimum sane, qui adiungatur, sermo in festivitate s. Pauli, cujus antes meminimus; in illa enim legimus, cap. I. tom. I. oper. S. s. Leonis edit. Ballerini. col. 444. Nolle debet, dilectissimi, quemcumque Christianorum ad occurrentiam huic venerandae ecclesiae, ubi sanctum ejus requiescit corpus, desidia irritare corporis. Praecipue autem duxerit Romanae urbis, et finitimus commoventes regionibus, quoadtocius accelerare prae omnibus congruit. Quoniam si universi de extrinsecis mandis partibus neque austeritatem accerrime itinaria, neque prolixitate terrae spatio inestantes, eo, quo valeat, tempore apostolorum et devote praesentatori inhiant ad limina; quid Romani civis devotionis proferre possunt in ea, quod praesentissimum

tique illa non perduraverit ad hoc aevum pertinet, quo a porta Ostiensis usque ad hanc basilicam pertinebat, et qua eam adveniens episcopi injuriis arcebantur (1); illud tamen verissime affirmandum est: eum de pietate agatur, certis diebus, aut legibus non alligata, cuique ex suo effectu, arbitrioque ejusdem exercendae facili constare posse rationem. Ipsa etiam Ostiensis via expeditioris quodammodo, alacriorisque ad Pauli ecclesiam properantium gressus efficere poterit. In ea enim plurima sacrarum rerum monumenta passim occurrunt oculis, animoque varia specie religionis oblectant (2); quae perlostrantur, atque animo volentes, in coelestium contemplationem paulatim inducti, omnes itineris labores, incommoda omnia facili sibi vel subleata, vel saltem lenita sentient: sicuti s. Carolo Borromeo usuvenisse novimus, qui in hujusmodi rerum cogitatione defixus adeo haerebat, ut obvium quomodo vix salutaret (3). Reminisci praeterea per viam poterunt, quanta olim fuerit ipsorum seculi principum in beatum Paulum veneratio, qui cum ejus sepulcro advoli non possent, sacras tamen, quas penes se haberent, reliquias tanto studio excolebant, ut a summis pontificibus omnia postularent, et lintea, vel oleum, quae tumulo fuissent adposita pretiosi muneris loco haberent, ut Constantinus Augustae praesertim, Brunichildis Francorum, et Theodo-

relindae Longobardorum reginae exempla demonstrant (4).

Haec venerabiles fratres, quae ad Nostram potius in beatum apostolum pietatem, quam ad vestrae consecrationis solemnitate, pertinere alicui forte videri poterunt, plures, inter caeteras, declarant rationes, cur ad eandem peragendam templum hoc delegerimus; et quod valde interest, etiam admonent, id vobis in posterum magnopere entidem, ut singula vita et moribus exprimat, quae de episcoporum officiis in suis ad Titum, et Timotheum epistolis a Paulo tradita sapientissima fuerunt.

§. 4. Quod autem ad te singulari quodam modo attinet, Nepesine, et Sutrine antistes, quem primum sejuactum alloquimur, post tibi propositum episcopalis vitae ab ipso Paulo episcopis omnibus traditum exemplar, peculiariter s. Pii V. documenta adiungimus, qui tres, et amplius, annos in cathedra, quam nunc ipse conscendit, sacrosissime sedit (5). Hicce illum te verbis affari voluisse existima, quibus Christophorum Palatinum, et Antonium Agrinensem episcopos olim informavit (6): *Considera, frater mi, diligenter, ac perpetuo recogita post brevem fragilis huius, et mortalis vitae curam de grege tibi commisso summo, et aeterno pastori, sidemque tremendo, ac terribili iudici rationem te reddere oportere. Da igitur operam, ut tam in ejus divino conspectu fueris constitutus, fidelis*

Laodae antistes Nepesini, et Sutrin.

assistentes dissimulat saltem eorum occurrentes festivitati dum se eorumdem apostolorum praecibus, defensione tueri nascentur, et ape.

(1) Istiusmodi porticus diserite meminit Procopius cap. IV. lib. II. de Bella Gothico pag. 506. Par. reg. edit. an. 1663. templum est Pauli apostoli, quod in mœnibus Romae studiis XIV. distat. Alluitur fluvio Tiberi, nullis septum opibus. Quamquam ab urbe pertinet ad templum hoc porticus, et vicina utrique aedificia faciles negant ad locum aditus. Eandem porro, VIII. saeculo seculo, Hadriani I. p. m. curam instauratam esse, certo cognovimus ex ejus vita in libro pontificali tom. I. Anastasii p. 264. Rom. Blanchin. edit. porticum vero, quae ducit ad beatum Paulum apostolum a Porto (Vignolus legit a Porta) una cum Ecclesia s. Epulii usque ad praedictam basilicam s. Pauli a novo restauravit. Porticus, quas ovallem circumdedit, et ornamento extra portum Trigeminae, seu Ostiensis, Romani societas curaverat, pluries memorat Livius, ac praesertim lib. V. dec. IV. et V., dec. V. haec tamen alias longe ab illa foisse,

eius Procopius, et eorum vitae Hadriani meminisse, facile quisque intelligit.

(2) S. Salvatoris ecclesiam; aediculum, ledicam loci, in quo s. Paulus caput gladio ad aquas Salviae suppositurus, a Petro sejuactus fuisse fertur; e. Franciscus Romae vicecom, aliquo cum veteris, tum recentioris aevi hujusmodi monumenta, quae ad fideliū pietatem vel excitandam, vel fovendam plurimam valeat, distincte persequuntur Aringhii Romae subterr. lib. III. cap. II. Severatus de septem urbibus Ecclesiis part. I. pag. 583. sequ. alii.

(3) Giussani vit. s. Caroli Bor. lib. III. cap. VI.

(4) Coeler magni Gregorii epist. XXX. et I. IV. lib. VI. to. II. oper. vol. 711; ac 828. al. cit. edit.; atque notationem de oleo s. martyrum eam adjuvante Moretorii dissertatione tom. II. Anecdotorum latinorum pag. 191. sequ. edit. Mediol.

(5) Gabut. de vit. et reb. gest. s. Pii lib. I. cap. 4.

(6) Epist. I. lib. I. et XXXIII lib. III. inter collectas editiones a Francisco Gouben Antwerpiae anno 1640.

servi mercedem, non autem pigri, et negligenter mercenarii penam consequaris. Sit vita tua cetero, populoque fidei tuae commissa, tamquam exemplar quoddam sanctitatis ad imitandum proposita. Te non minus mali timeant, quam boni diligant. Alteri te mansuetum; alteri verum cognoscant. Nullus te hominis aut metus, aut auctoritatis ab eo, quod bonum, honestumque est, deterre- re valeat. Esto de animarum tuorum sollicitus: pi- tatem, hospitalitatem, misericordiam sectare: ter- rina, mundanaque contemne ut ad coelestia; at- que aeterna pervenire merearis.

His ipse animi dotibus praecellere debe- as, et ad ecclesiam tibi desponsatam afferre; quibus nimirum sanctissimus antecessor tuus omnino instructus esse debere episcopos judica- vit. Atque ut id asequi valeas, quo humanae naturae imbecillitas pervenire non potest, eni- tere obsecrationibus ad illum tuum, quo te sine apud Deum patrocinio sustentet, et protegat. Exandiet profecto pro illius ecclesiae utilitate deprecantem, quam dubitare non possumus, quin in suam tutelam, praesidiumque suscep- rit. Omnium vero maxime illud tibi infixum animo tuo: etsi plurima semper ab episcopis sollicito curari, atque agi necesse sit; potissi- mum tamen, atque assiduam ab ipsis dandam esse operam orationi; quod quidem aptius, quam sancti Bernardi verbis efferro, magisque commendare non possumus (1): utilis, inquit, lectio, utilis eruditio est; sed multo magis unctio necessaria, quippe quae sola docet de omnibus. Unde autem scire videbitur, quae sit voluntas Dei bona, et beneplacita, et perfecta, qui nec pulsare, nec quaerere, nec petere consueverit?

§. 5. Verum ex his omnibus, quae tibi in episcopatum ingredientibus damus, monitis, quan- to Nos ipsi affici timore debemus, dum ad Nos eandem multo potiori jure pertinere, ac referri agnoscimus. Nos sanctissimi pontificis Pii no- men gerimus; illius etiam nemus non singulari aliqua, sed in universa regenda catholici orbis Ecclesia successor: Cum omnibus pastoribus cura communis est, neque cuiusquam administra- tio non nostri laboris est portio (2): Pares illi a- mus dignitate, munere, potestate; at prohi-

quantum pietate, et charitate disparis! et ab illius virtutum exempla, quae ceteris propo- sunt, vitaeque imitatione distantur! et qui san- ctus ad ejus vestigia sanctitatis assiduo perse- quenda vehementer excitandi; hi primum Nos ipsi sumus, quos ea praecipue ratione, quod gradu ceteros anteimus, et ipsi suscepti operis magnitudo creberrima est offensio occasio (3), eniti studiosius oportet, ut eadem ante alios videamur esse consecrati; et ro ipsa, Nostraque opera praestemus, quod a fratribus acquiri- tum. Si enim velis res socans, aut cymbalaria fluviens aliis praedicamus; maximo certe in metu de Nobis, ne ipsi reprobi edicamur, esse debemus. Verum gravissimam hanc animi No- stri, ad ceteras sollicitudines adjuvamus, de No- bis formidinem, una divinae miserationis cogi- tatione minuiamus, et solamur; inque vestris, qui adestis, et fidelium oculum fuis ad Deum pro suo parente ac pastore votis; Petri, Pauli, et Pii etiam pro suo successore patrocinio spes nostras omnes, opesque collocamus, sperantes orationibus ipsorum esse praestandum, ut Deus misericordiarum ministeri Nostri tempora beni- gne aspicat, pastoremque ovium suarum custo- dire semper dignetur, et pascere (4).

§. 6. Sed jam, quod reliquum est, animum hoc advertere, Cyrenensis praesul, et brevem hunc excipio, sed depromptum ex paterna in te caritate sermonem. Tu plures annos operam, officiumque huic sacrosanctae Pauli basilicae contulisti una cum sodalibus tuis, monachis nempe Cassinensibus, uti vocant, congregationis, quae sancti Benedicti institutione, ac nomine gloriatur; ejusque fidei jamdiu praedecessores Nostri ecclesiam hanc procurandam, tuen- damque tradiderunt. Nos quidem in hanc so- cietatem praeclearae ac singulariter propensi sumus; ut proinde in summo etiam pontificatu penes Nos retinere abbatiam Sublacensem vo- luerimus, ejus nimirum loci, prope quem ar- dinis tui parens, et auctor Benedictus prima ipsius fundamenta fecit, pluribus circum ex- tractis monasteriis, fringit, et ultra, anno- rum spatio, quo ibidem est, antequam ad Cas- sini montem demigraret, commoratus. Illo in

Laudes spe- ciat. Cyre- nensis.

Monium re- lictum.

(1) Apud Gaufridum abbatem in declarationi- bus de colloquio Simonis cum Jero, quae ipse ex recordationibus sancti Bernardi collegit num. XX. tom. VI. oper. i. Bern. col. 201. edit. Paris. Mobill. an. no 1660.

(2) S. Leo M. Serm. V. cap. 2. tom. I. oper. cit. edit.

(3) S. Leo ibid.

(4) S. Leo eod. Serm. cap. V. in fine.

coetu, cui te ipso a primis adolescentiae annis addixisti, exulta a te scimus studio tanto cum profecto, quantum ex editis jam lucubrati- bus laudem publice consequutum esse cognoscimus. Tua propterea merita Nostro etiam iudicio cumulanda esse arbitrati sumus, teque ad episcopalem dignitatem eveximus, ut in te ornando in hoc itidem monasterium ejusmodi beneficium Nostrium redundaret. Antiquitus praeclaros e monastico ordine viros ad honorarios episcopatus, sine ullo peculiari ecclesiae titulo, interdum erectos esse, ecclesiasticae historiae annales produunt (1); quae tamen disciplinae ratio deinceps est immutata, nemina nunc ad episcopalem consecrationem admissi, cui non aliqua committitur ad praesidendum ecclesiae, vel saltem praesidendi ius datur, si illam sub infidelium potestate esse contingat.

Hos ipsos, qui titulares nuncupantur, episcopos nonnulli vehementer improbiunt; haud tamen abrogandos, sed ipsorum potestatem certis finibus coercendam, Tridentinae synodi patres sapientissime iudicarunt (2); rationem privandum non esse ecclesiam jure, potestatemque illas etiam dioceses, quae ab infidelibus occupatae sunt, conferendi; eorumdem memoriam in ecclesia perpetuo retinendam, ut disturno silentio interceptorum per hostilem injuriam episcopatum nomen, et antiquum jus obruatur; oportere denique aliquem existere, cui singulariter incumbat, ut non regere captivam illam miseri gregis portionem, precis saltem, ac lacrymas pro eadem ad misericordiarum patrem assidue effundere. Neque secus praedecessor Noster Clemens V. antea existimavit; namque factus sine apostolicae Sedis auctoritate hujusmodi episcoporum electione summatim prohibuit eo sane consilio, ne instabilitate vagationis, et mendacitatis obprobrio, serenitatem pontificalis dignitatis obubilarent (3). Nonnulla praeterea, quae ad hanc rem pertinere possunt, attigit fel. mem. Benedictus XIV. in epistola, quam die 4 augusti 1747 (4) dedit ad dictum filium Nostrium Carolum Victorium Amadeum Sanctae Romanae

Ecclesiae cardinalem a Lanensis, cum ipsi archiepiscopus Nicosiae titulum contulisset.

§. 7. Atque hic peropportuno quidem in iocundissimum amplissimi huius cardinalis mentionem incidimus; cujus profecto nomen Nos nunquam sine eximia laude commemorare possumus, ac debemus. Viget apud omnes ipsius meritorum, doctrinae, virtutisque estimatio; sed apud Nos praecipue illa viget, qui prae ceteris cognitum, ubi intimam Nostram cum eo consuetudinem, habemus. Quod semper in ipso perspeximus summum religionis, ac sapientiae studium, in apostolicum hanc Sodem cultum, atque in Nos amoris, pietatisque observantiam singularem; aequum omnino videtur esse, ut eum hoc publico pontificis commendationis praefatione prosequamur. Te vero cum ille sit intimo semper humanitatis, ac benevolentiae sensu complexus; certi profecto sumus, majoremque in modum letamur, ingentem sibi ipso nunc tunc huius dignitatis causa laetitia esse perceptam.

Ut vero ad argumentum, a quo paulo digressi sumus, revertamur, si tibi, venerabilis frater, cum episcopali hoc gradu una gerendum pastoralis sollicitudinis onus hactenus impositum non est; nulla tamen omnino subesse cuicumque de te potest superius memorata vagationis, et mendacitatis suspicio, cum addictus sis nostrae Vaticanae bibliothecae, a Nobis quoque proventus accessione auctus, quam satis esse tibi ad decenter tuendam hunc dignitatis locum iudicavimus. Quo sano consilio efficeretur etiam volumus, ut in hac principis Catholicae religionis urbe titularium episcoporum auctor esset numerus, qui et sua opera praesto esse possent ad solemniora in ecclesiis festa peragenda, et sua item praesentia frequentiores, orationisque redderent Nostri pontifici sacelli celebritates.

§. 8. Cyrenensem, cuius tibi titulum contulimus, ecclesiam in pontapoli Lybiae sub Alexandrino patriarchatu olim perinsignem, a Marco evangelista constitutam, et Simonis apostoli praedicationibus illustratam perhibent (5);

(1) V. inter ceteros Szymonem Hist. Eccles. lib. VI. cap. XXXIV. pag. 491. Paris. Vales. edit. an. 1668., et Nicephorum Callistum Eccles. Hist. lib. II. cap. XL. tom. I. pag. 202. edit. Paris. an. 1630.

(2) Concilium Trident. Sess. XIV. de Reform.

cap. II. et eard. Pallavicinus Hist. lib. XXI. cap. VI. et VIII.

(3) Clementin. in plerisque de elect.

(4) In ejus Bullario tom. II. num. XXXVI. p. 363. sep. Rom. edit.

(5) Conf. Nicephorum eccles. hist. lib. II. cap.

Salustia
monia.

Celbrius
tuli Cyren-
ensem.

episcopis praeterea sanctitalis, et martyrii gloria insignibus floruisse (1). Neque huc immerito, forsitan referunt Simonem illum Cyrenapum, qui *cunctibus cum Iesu turbis ad locum possumus, inventus est in quem lignum Crucis transferretur a Domino; ut saluatoris opprobrio non Hebraeus quinquam, nec Ierosolita, sed alienigena subderetur: et tali facto praesignaretur gentium fides, quibus crux Christi non confusio erat futura, sed gloria* (2) viros certe extulit cum divinis charismatibus, tum literarum laude per celebres. Caloris missis Lucium Cyrenensem in ecclesia, quae erat Antiochia, prophetam et doctorem Lucam meminit (3). Quantum vero disciplinarum omnium, philosophiae praesertim peritia, excelluerit Synesius Ptolemaidis episcopus, civilis tamen Cyrenaeus (4), quae

adhuc extant, pluriesque edita ipsius opera declarant. Evoptium quoque, ejus fratrem, et in episcopatu successorem veteres cum laude commemorant (5). Viris hiis, qui antiquitus Cyrenensem ecclesiam, civitatemque illustrarunt, tu nunc adjungeris, venerabilis frater; neque enim dubitavimus, si eorum merita pra oculis semper habeas, atque insistas exemplis, quin eum sis numerum majoribus in dies et pietatis, et doctrinae monumentis aucturus.

§. 9. Postremo utrumque vestrum, venerabiles fraires, uno paternae dilectionis spiritu complectimur, uno vestri profectus, vestraeque laudis studio iocundis conjunctim, atque una voce compellamus, et quamquam ad recte sapienterque agendum satis vestra sponte inclinat, ac bene animatos, tamen Pauli Aposto-

Concludit.

XL. XLII. tom. I. pag. 202. 209. *Est. edit.* : alioque pluris, quos diligenter adlegit Emanuel a Schestrate *antiquae ecclesiae illustr.* tom. II. pag. 246. 361.

(1) Theodorum Cyrene in Lybia episcopum, qui in persecutore Diocletiano ubi Digniano praeside plumbatis caesus, et lingua abscissa, in pace tandem confessor occubuit, memorant IV nonas Julii martyrologium Romanum, et Graeci in Menologio. Huc quoque nonnulli referunt Rufum martyrem ejus praeter Rom. martyrol., meminere Beda, Usuardus, Ado, et alii xv. kal. Januarii; eundem enim putant cum Rufa, filio Simonis Cyrenaei, de quo Marci XV. 21. Sed nulla certo teste, uti videtur Tillemontio nota XXXII. histor. Domini Nostri Jesu Christi.

(2) S. Leo M. *serm. LIX. cap. V. col. 227. tom. I. oper. edit. Balth. Sual.* qui de Simonis patria dubitant; vel ortum, nativae malum situ Cyrenae Syriae, sive us, quem in Cypro insula commisit viscontur; quater tamen Cyreni Libyae tribuunt. Incertum etiam nonnullis videtur, Iohannem, an Gentilis fuerit; sed Judaeum putant recentiores: contra tamen Gentilem affirmant Le M., Hilarius Pictav. *comment. in Matth. num. IV. col. 748. oper. edit. Paris. monach. s. Mauri* Ambrosius lib. 10. in Lucam, num. 10. col. 1327. tom. I. oper. edit. Paris. monach. s. Mauri an. 1686., alique veterum, existimantes eque Dominice translationis in Simonem alienigenam figurat, et mystice significat, fore, ut non credentibus Julais, Gentiles Christi crucem amplecterentur.

(3) Actor. XIII. 1. Lucii hujusce memoriam recolunt martyrologii plerique cum veteres, tum recentiores pridie eadem maji, qui cum ab apostolis primum Cyrenensem episcopum consecratum voluit; ejusdem Rom. quoque martyrol. ita meminit: *Cyrenaeus a. Lucii episcopi, quem in actibus apostolo-*

rum s. Lucius commemorat Probe vero observat in actis Belland. tom. II. maji ad dictam diem, Heuschenius (cui merito subscribitur Sallertius, et Georgius in suis ad Martyrologia Usuardi, et Adonis observationibus) plura a martyrologiis Lucio adscribit, quam sacer textus expressit, rectos factoris; si ei illud modo elegiam tribuissent, quod die XXIV. maji habet M. anhen ibidem s. s. Lucus memoratus, nempe *prophetas, ac doctoris sub novo testamento.*

(4) Syucesium non civem modo, sed episcopum Cyrenensem dicitur Jo. Muschus, seu Sophronius in *Prato Spirit. cap. 195. p. 1149. biblioth. PP. Lugd. to. XIII.* et Photus in *biblioth. cod. X. f. 1. col. 48. edit. Rothom. an. 1635.* hanc vero, si cui discreti asseruit *Nat. Alexander hist. eccles. sec. V. cap. IV. art. I. Evagrius, qui lib. I. hist. eccles. cap. XV. Cyrenensem solum nominant, nulla episcopatus injecta mentione; Cyrenes quoque episcopum scribit Petrus in fronte operum. Se tamen Ptolemaidis, quae Ptolemaei metropoli fuit, episcopum fuisse, pluries Synesius ipse testatur. In re nostrae hoc tempore explorata, uno ejus nemur testimonio in *catantani pag. 502. Paris. Petav. edit. an. 1612. Hec, inquit, Cyrenem, ejus publicae tabulae ad me usque stirpis Herculeae successione deducunt. . . Hec infelicem Ptolemaidem, ejus ego postremus omnium sacerdos fui* Quoties, ac quantus (verba sunt Exagrii loci ante etiam) *existerit Synesius, abunde testantur tum epistolae post susceptam sacerdotii dignitatem eleganter, et docte ab eo conscriptae; tum oratio, quam dixit imperatori Theodorio; tum quicunque ejus libri admodum utiles circumferuntur.**

(5) De Eropio, qui concilio Ephesino Gen. III. interfuit, adundus P. Le Quien. *Orient. Christ. tom. II. col. 620.*

Et (t) verbis admonemus: Nolite negligere gratiam, quae in vobis est, quae data est vobis cum impositione manuum. Haec meditamini, in his estote; ut profectus vester manifestus sit omnibus. Hoc enim facientes, et vos ipsos salvos facitis, et eos, qui vos audiunt.

CLXXXVII.

Dist. du 3.
Jen. 1778.
Ann. IV.

Revocatio concessionis faciae pro fratribus sancti Bonaventurae ordinis minorum sancti Francisci reformatorum, super electione superiorum, discretorum, aliorumque fratrum de familia:

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proveniens

S. Apostolici muneris Nobis, meritis licet imperiis, per ineffabilem divinae sapientiae, atque bonitatis abundantiam commisi curam exercere satagentes, ac more seduli pastoris vigilas super Dominicos greges Nostrae sollicitudini concedito assiduo, ac jngiter agentes, nonnulla, quae a praedecessoribus Nostris concessa videntur, variantibus civibus, ac iustis suadentibus causis, quibus aequalitati, paci, et tranquillitati inter persuasus, praesertim divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatas consulitur, pro pastoralis Nostrae ministerii providentia, Nostrorum praedecessorum exempla sectantes interdum licet inviti moderamus, immutamus, vel etiam penitus revocamus, sicuti omnibus debitas considerationis trutinæ perpensis, in Domino salubriter expedire conspicimus.

Tunc locum expe-
ditum a
Clemente
XIII.

S. Sane, sicut nuper accepimus, alias felicis Clementis pp. XIII. per suas literas in simili forma Brevis sub die x januarii MDCLXVII. expeditas, precibus sibi pro parte tunc existentium guardiani, et discretorum conventus sive recessus sancti Bonaventurae ordinis minorum sancti Francisci reformatorum nuncupatorum hujus almae Nostrae urbis praerectis annuere,

ac christianam, religiosamque humilitatem inter fratres sex conventuum, sive recessuum hujusmodi conservare exoptans, mandavit, ut in eligendis, deputandisque superioribus, discretis, aliisque fratribus de familia dictorum sex conventuum, seu recessuum, nulla prorsus habita distinctione; seu ratione nationum Romanorum scilicet, Sabinensium, provinciae Campaniae, et exterorum, superiores, ac discreti, alique fratres de familia praedicta juxta constitutiones, et statuta eorumdem conventuum, seu recessuum eligerentur, ac deputarentur, prout in praedictis Clementis praedecessoris literis, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, uberius continetur.

Tunc refer-
matum.

S. 3. Verum cum hujusmodi providentia pro electione quatuor discretorum dicti conventus, seu recessus sancti Bonaventurae, qui una cum guardianis pro tempore existentibus componunt discretorium ejusdem conventus, seu recessus sancti Bonaventurae, cujus est religiosus in superiores sex conventuum, seu recessuum hujusmodi eligendis qualificare, in grave justitiae distributivae ac constitutionibus conventuum, seu recessuum praedictorum summo opere commendatae detrimentum cedere, imò dissidia interdum, ac animorum simulas ex consensuum vesania magis quae sunt, quam quae christianae charitati, religiosaeque humilitati sunt accommodatae curantium exorta esse postmodum deprehensum sit, prout audito dilecto filio ministro generali fratrum ordinis sancti Francisci minorum observantium nuncupatorum Nobis constituit; hinc est, quod Nos in iuncto Nobis boni patrisfamilias oneri satisfacere cupientes, ac religiosorum hujusmodi quieti, et tranquillitati providere in posterum volentes, ut iis omnibus sublati, quae illorum in via Domini progressum retardare possunt, majori alacritate divinis laudibus persolvendis, et Christifidelium saluti promovendis incumbant, scientes regularem observantiam in charitate, et concordia crescere, discordia vero dilabi; motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostrae, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut in posterum, ac perpetua futuris temporibus in eligendis, deputandisque quatuor discretis, qui una cum

guardiano discretorium conventus, seu recessus sancti Bonaventurae nuncupati hujus almae Nostrae urbis component, distinctio habeatur nationum, Romanorum scilicet, Sabinae, provinciae Campaniae, ac exterorum, ita ut pro illorum varietate semper discreti eligantur, et qualibet ratio suum habeat discretum in memorato discretorio conventus, seu recessus sancti Bonaventurae, quemadmodum inter fratres ordinis sancti Francisci reformatos nuncupatos jamdiu observatur. Non obstantibus praedictis Clementis praedecessoris Nostri literis, quibus in ea parte, quae praesentibus non sunt conformes, per eandem praesentes expresse derogamus, auctoritate Nostra apostolica, eorundem tenore volumus, statoluimus, et praecipimus.

§. 4. Decurrentes eandem praesentes literas semper firmas, validas, et effraces existere, in foro, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia pleissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Siquis in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter conligerit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis, et literis praedictis memorati Clementis praedecessoris, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit dicti ordinis, assilve quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgiis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die 9 decembris MDCLXXVIII. pontificatus Nostri anno quarto.

CLXXXVIII.

Receptio retractationis emissae a Justino Febronio, jam antea solemnissime damnatae.

Venerabiles Fratres

§. 1. Quam bonum sit coherere in Domino, venerabiles fratres, splendidissimam exhibet argumentum ea, quae inter sacientes procellas aora prodit securior, ob quam repletum est gaudii os nostrum, et lingua nostra exultatione. *Iusta enim et rationalis est causa gaudendi, ait leo Magnus, cum a sacerdotibus Domini ea gesta cognoscimus, quae et paternorum canonum regulis, et apostolicis congruant institutis* (1). Magno munere divinae misericordiae multiplicata sunt gaudia totius catholicae Ecclesiae: quippe studio venerabilis fratris Clementis Wenceslai archiepiscopi Trevisensis, et S. R. I. principis electoris, quem sine summa laude nominare non possumus, perniciosissimi errores extincti sunt, et in victoria veritatis dudum falsa dogmata perierunt. Non ignoratis plane quae, et quanta intulerit damna Joannes Nicolaus episcopus Myriophytanus, ecclesiae Trevisensis suffraganeus, cum ab anno millesimo septingentesimo sexagesimo tertio, sub amentio Justini Febronii nomine, libros edidit, quibus, ut impugnetur hujus s. Sedis iura, veritos non est Ecclesiae ipsius unitatem dissolvere (2). Modo idem archiepiscopus pro religionis ardore, quo incensus est, pro pastoralis, quo maxime valet, virtute, suaeque mentis praestantia, illum ipsum Febronium induxit ad solemnem errorum suorum confessionem, et retractationem. Flura, et gravissima sibi ab illo proposita veritatis argumenta cum Febronius excepisset, serioque recogitasset, facite animadvertit se fuisse terrena opinione deceptum; et ut in sacris est literis apprime versatus, agnovit commentis suis obistere, atque adversari Christi Domini doctrinam, patrum testimonia, conciliorum decreta, aliasque ecclesiasticas sanctiones. Ac tum aliam facile Nos credimus, animo ejus obversatum esse quidquid in sacris conventibus Trevisensibus anno millesimo quingentesimo quingentesimo anno habitis, quos ipsemet iterum praelo sub-

Memoraverit
errores, et
damna sua
auctorit.

Clausula
solata, et
receptum
invenit

Derogatio
auctorita-
tum.

(1) Epist. 36. part. 2. oper. edit. Tyrnov. 1767.

(2) Libri Justini Febronii prohibiti fuerunt de-

cretis congregationis Indicis 27. Februarii 1764 9
februar. 1766 24 maji 1771 29 martii 1775.

jici voluit (1), sanctum fuerat de tenenda, docendaque Romanae Ecclesiae doctrina, aliisque servandis ecclesiasticis iuribus; quod perspicue agnovit nulli debere varietate corrumpi. Sed adfuit certe, eumque intime commutavit, illabens in cor, mentemque divinus Spiritus, ut repente Febronius lapsus intelligeret, et ruicam sentiret, atque decesset. Tum, ut ad patrem sapiens rediret, qui insipiens a patre recesserat, cum statim retrahisset, rejectisset, ac detestatus esset, quae suis antea libris scriperat; veniam a Nobis petiit, apostolicae Sedis clementiam imploravit, tamque promptum, ac paratum ad praestandas omnes officii sui partes exhibuit animum, ut etiamsi plurima jam accurate revocasset, cetera tamen omnia, quae Nos adhuc emendanda esse censeremus, sine ulla cunctatione se correcturum promiserit. Sed praestat haec ipsa, venerabiles fratres; ex archiepiscopi Isteris, et Febronii retractatione cognoscere, quas Nosstrarum ad principes epistoliarum secretarius recitabit. Ac primum audite literas.

Secretarium ingressus R. P. D. Benedictus Stoy, beniam ad principis secretarius, cappa indutus, alta voce perlegit literas sequentes.

BEATISSIME PATER

*Translittera-
tum archie-
piscopi Tre-
virensis.*

§. 2. Benedictus Deus et pater Domini Nostri Jesu Christi, pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui me consolari dignatus est in gravissima tribulatione mea, ut possem et ipso oppressum simili sollicitudine Sanctitatis tuae animum sublevare.

Magna oimrum tristitia mihi fuit et continuus dolor cordi meo, dum viderem suffraganeum, ac coepiscopum meum Nicolaum ab Hontheim, virum tui ceteroquin nominibus mihi carum ac venerandum, utpote qui ob excellens et singulare ingenium, immensum omnigenae eruditionis apparatus, longævam experientiam, mores a puero intactos, et fervidum restaurandae disciplinae, Ecclesiaeque ampliandae studium prae alio quovis coeri meo pastoralis levandae aptior esset, quique, nisi eum zeli atarritudo, et inconsiderantia in transversum egisset, Ecclesiae bono, solatio, ac

praesidio notus videbatur; dum, inquam, viderem virum hunc terminos, quos posuerunt patres nostri, quin imo quos patribus nostris divinus legifer, posuit, transilire, atque a veritatis tramite tanto longius, tantoque obstinatius aberrare, quo ipse magis decipiebat species recti, et optimae voluntatis conscientia.

Interim tamen scriptis suis unitatem catholicam scindebat, ad quam reducere protestantes moliebatur; zizaniorum extraxerunt praetextu, ex agro Dominico evehebant et triticum; et fundatae supra petram Ecclesiae ruinam parabat, dum illi etiam suppetias ferre cogitaret: sed et adversus sanctam, catholicam curiam non nisi cum religione suscipiendam, Romanam Sedem attollere quandoque supercilium, ejus jura exteiuare, praerogativas obtinere, jurisdictionem universalem, quam tota antiquitas venerata est, a medio tollere, imo et ejusdem Sedis praesules hinc inde probris conscindere non dubitavit; eo nimirum, ut asserit, consilio, ut vigentes in Romana curia abusus aboleret; Sedemque divi Petri, subiectis adiectis, hisque monstruosis parergis, nativo suo splendore resisteret.

Ut autem omnia haec tutius ageret, et parata fors temeritati suae mala declinaret, ficto, Justini videlicet Febroii, nomine scripta sua vulgabat; et ita quidem caute, ut quamquam auctoris nomen, uti hominum, neminem, ita nec me lateret, argumenta tamen desessent, quibus cum conscripti operis convincerem. Sed et verebar, ne si eo hominem adigerem, ut Febronianorum scriptorum se auctorem fateri cogeretur, jam assecratur numero, et magnatum praesidio audacior effectus, eo proterviae procederet, ut infelicis operis elucubratione optime se de Ecclesia, et veritate meritum esse contenderet; sique ignis non jam lente et clanculum, ut antea, sese diffunderet, sed disiectis repagulis, in vastissimum et omnium forte amplius extinguendum incendium erumperet.

A Deo itaque Optimo Maximo consilium, auxilium, temporaque opportuniura expectanda esse duxi; quem in finem indignas quidem, at sinceris tamen et fervidas, cum genuit columbae, bonorumque omnium volis unitas preces ad coelum direxi; illius quoque frequenter interposueros auctoritatem, sanguinem, et me-

(1) *Hist. Trevirens. Diplom. auctor Jo. Nicola ab Hontheim. episc. Myriophyt. tom. 2. pag. 740 edit. Augst. Find. anno 1750.*

rita, qui quaecumque in nomine ejus a patre petituri essemus, ea nos consecuturos esse promisit.

Quam benignum, quamque inclinatum supplicationibus meis se praebeuit consolator in se sperantium Deus, dignabitur Sanctitas tua ex adjuncto libello intelligere.

Praetermitto, ne longior sim, narrare, qua occasione dictum suffraganeum meum officii sui commovere inceperim; quibusque gradibus eum divina clementia ad Sanctitatis tuae pedes reduxit.

Verum hoc, utpote virtutis eximiae argumentum, in venerabilis senis laudem praestitisse nefas foret; quod videlicet illum a prime instanti auspiciis inter nos negotii usque ad ejus consummationem, nunquam non humilem, docilem, modestum, et ad quaevis jussa mea capessenda obediens, ac promptum expertus fuerim.

Nec solum Sanctitati tuae ad saniora consilia reverens auctoris nostri animum dictus ejus libellus exhibebit; sed et cum intimi solatii sensu considerandum est, et, quam humiliter cum sancta Sede reconciliari postulet, imo quantum gratiam hanc promeretur, et magnanimitas errorum suorum confessione, et amara pristinae rationis, factorumque minus rectorum poenitudine, et inconfusibili hodiernorum ejus sensuum orthodoxia, et acri, quo modo incenditur, inlata Ecclesiae demum reparandi desiderio.

Atque inde est, cur supervacaneam rem me actorum arbitrer, si Te rogem, sanctissime pater, ut poenitentii paternum sinum pandas; neque enim dubitare fas est, quin illius caritatem aemulatus qui super degeneri, sed jam converso filio misericordiae motus occurrens cecidit super collum ejus, et oculatus est eum, nique cum stola prima omnem paternum amorem reddidit.

Certe, si quidquid tibi est in me benevolentiae (et multoties probasti inesse quamplurimum) revertenti ad te carissimo fratri meo exhibueris, et viscera mea in Domino reficies, incredibili me voluptate perfundes.

Confidens in bonitate Tua, haec duxi scribenda tibi, sciens quod super id quod rogo facies; nec praeteritarum modo ejus nozarum obliviscaris, sed et filii loco eum habebis, amabis, literisque amicis, et senium ejus solaberis, et animum adversus stelida hominum ju-

dicia confirmabis; dignum quippe, et consentaneum tuae clementiae arbitror, ut qui suo erga sanctam Sedem obsequio fines nullo posuit, eum illimitato prorsus affectu Sanctitas Tua complectatur.

Transfusa jam in sinum tuum, Beatissime Pater, suavissimum solatii, gaudii, spei, ac fiduciae sensuum exuberantia, superest ut et coram te deponam humillimae ac profundissimae subjectionis tributum, quo, quomodo vivere, in persona Sanctitatis tuae honorare intendendo venerabilem illam patriam, cui inaedificatorum se Ecclesiam suam, Salvator promissit, et contra quam, haud secus ac Ecclesiam ipsam, nullae nunquam infectorum potestates praevalliturae sunt.

Cumque in persona beatissimi praedecessoris tui divi Petri apostolorum principis, non agnorum modo omnium, sed et ovium tibi cura concredita sit, provinciaeque demandata confirmandi fratres tuos; intolerabili fere et viribus meis longe superiori duarum ecclesiarum pondere quasi ad ima depressus, ad te, oculos, manus, vocemque attollo, suppliciter orans, ut fatiscentem sub tot animarum regimine; de quarum singulis severo iudici mibi olim reddenda erit ratio, animum allevare, caecutientem illuminare, aberantem reducere, torpentem excitare digneris consiliis, jussis, ac praesertim plurimum valenti apud Deum precatione. Quae omnia, ut apostolica benedictione mihi confirmare velis, vehementer a te peto, qui finaliter me, gregisque mihi, utot indiguo, commissos paternae tuae benevolentiae commendans, filialemque reverentiam et amorem humill sacrorum pedum oculis proferens subscribor.

Sanctitatis Tuae

Ehrenbreitstein die 15. novembris 1778.

Devotissimus et Obsequiosissimus servus,
et filius.

Clemens Wenceslaus archiepiscopus,
et elector.

Nunc animos vestros ad Febronianam retractationem advertite.

Idem R. P. D. Stay legit retractationem episcopi
Myriaphytani suffraganei Trevisensis.

BEATISSIME PATER

§. 3. Si quid mihi in longaeva, et ad exitum declinante vita evenit triste, et acerbum

Tuor 1778
etiam in Fe
breuare

(euerunt autem haud pauca); illud omnium maximum, et intima viscerum penetrans est, quod per reverendissimum, et serenissimum, dominum archiepiscopum meum, pastorem vigilantissimum, ad me pervenit, Sanctitatem vestram indigere ferre plura, quae in libris Justinii Febrarii, seu quorvis alio adscitito nomi-
ne a me evulgatis, aut forte etiam mihi suppositis continentur, utpote summæ Sedi injuria, nec non supremis ejus juribus detractantia, proinde sanctae nostrae religioni (sane propter, et contra meam intentionem) noxia.

Cum autem nihil majus, et viro bono dignum sit, quam agnitus errorum confiteri, et praeventam culpam melioribus factis redimere; sic in primis agnosco, et dedecore errorem, ex zelo indiscreto protestantes Catholicæ Ecclesiæ; et apostolicæ Sedi revocandi, huncque in finem etiam usque, et praxem particularium ecclesiarum, easque persequi ultra modum exaggeratas, multis ecclesiis applicandi studio natum; neque eam, quoad visero, deflere destinam. Deinde deliberatum mihi constitutumque est, postquam culpam confessus, et veniam gratiamque a paternæ Sanctitatis vestrae clementia suppliciter deprecatus fuero, sicuti jura et decorem summæ Sedis pro viribus tueri, Ita et ejusdem sanctæ Sedis judicium libris (in qua auctoritatem Jesu Christi recognosco) errorem. Itaque praesentes, easque genuinos animi mei sensus de statu Ecclesiæ, et summæ Sedis s. Petri apostolorum principis juribus, ad successoris ejus pedes omni cum submissione depono, tanquam in qua vivere, et mori cupio. Sunt autem ille sequentes.

In primis profiteor et agnosco cum *Tournelio*, claves Ecclesiæ, et uni Petro, et unitati a Christo concessas esse, Ita ut unum aliud non excludat. Oportebat quippe mentis cum *Tertulliano*, in *Scorpileo* cap. 10. eas Dominum Petro, et per eum Ecclesiæ reliquias; et cum *Optato*, de Schisma. Donatist. lib. VII. n. 3. Petrum claves regni colorum communicandas ceteris solum accepisse; ut videlicet de Petro ait s. Leo, serm. III. in anniv., si quid (Christus) cum eo conatus ceteris voluit esse principibus, nunquam nisi per ipsum dedit quidquid aliis non negavit: Scilicet claves datæ sunt uni Petro, quatenus ille primum et regiminis po-

testatem accepit a Domino, idemque personam totius Ecclesiæ, seu anpnus ejusdem post Christum, et sub Christo rector ac moderator gerebat. Datæ quoque sunt unitati, id est in bonum unitatis, et Petro præcipue, ut dictum est, et aliis etiam apostolis, eorumque successoribus episcopis, quibus docendi, ac regendi ministerium et potestas, exclusa plebe, commissa sunt in verbis: *Sicut me misit pater, et ego mitto vos. Accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata etc. Euntes docite omnes gentes etc. Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus ponit episcopos regere Ecclesiam Dei*: Attamen cum dependentia a Petro, et cum subordinatione ad ipsum, qui eas, ut superius ait s. Optatus, communicandas ceteris solum accepit. Explodendus proinde error, haustus ex protestantium fontibus, ecclesiam collegium esse, non societatem, ut catholici sentiunt, in qua baptizati fideles ex institutione Christi sub legitimorum pastorum, ac præcipue summi pontificis regimine degunt; cujus regiminis protestas, a Christo constituta, veram subjectionis, et obedientiae obligationem multitudini, seu universitati imponit.

Profeitor Dei filium, dum eam ecclesiam fundare, easque esse unam vellet, formandæ ac regendæ huic unitati primum in illa instituisse; huncque s. Petro commississe. Firmiter assero cum ss. patribus *Cypriano*, *Hieronymo*, *Optato Milevitano*, *Gregorio Nazianzeno*, *Joanne Chrysostomo*, *Ambrosio*, *Leone M.*, *Gregorio M.*, et aliis, propterea inter duodecim apostolos, unum electum esse, ut capite constituto, super quo Ecclesia fundata est, schismatis tollatur occasio; ideo Christum, cum suis apostolis potestatem largiretur; ab uno: cui primum tribuit, coepisse, ut unam ecclesiam, et unitatem cathedram, simulque unitatis originem demonstraret: schismaticum esse, quod ut ait *Optatus*, contra singularem cathedram aliam collocat, vel ab ejus comminatione per obedientiam negotiationem recedit: tum habere Petri hereditatem, qui Petri Sedem in ipsa divisione disceperit: siquidem ubi est Petrus, ibi est Ecclesia: Petrum Ecclesiæ fundamenta (apostolos, sibi ut capiti subordinatos) in fidem suam recepisse: eidem Petro, in quo primatus excellenti gratia præeminet, ipsorum etiam apostolorum curam a Christo esse commissam: ipsum esse os, et principem apostolici cunctus.

Assero hunc primatum (qui non ordinis, inspectionis, ac directionis tantum est, ad et verae auctoritatis, ac jurisdictionis) quia non minus, quam unitas ipsa, pro cuius conservatione, ac regimine institutus est, perpetuus esse debebat, in Petri successores Romanos pontifices, Sedemque apostolicam, hujus unitatis centrum et radicem, jure divino transmissam, ut nulla ratione transferri a Romanis ad aliam sedem valeat: ad hanc ecclesiam propter potorem principalitatem (id est, propter supereminentem ejus dignitatem atque auctoritatem) uti ait i. *Irenaeus*, necesse esse omnem convenire ecclesiam; hoc est eos, qui sunt undique, fideles: cum esse caput ecclesiarum, a qua, ut loquitur *Bonifacius* papa I. *quisquis se abscindit, sit a christiana religione extorris*. Huic accordant patres concilii Constantinopolitani IV. sequentes, ut ajunt, in omnibus apostolicam Sedem, et observantes omnia ejus constituta, operamur, ut in una communione, quam *Sedes* apostolica praedant, esse mereamur, in qua est vera et integra christiana religio: soliditas; promittentes etiam, sequestratos a communione ecclesiae catholicae, id est, non consentientes *Sedi* apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse iuxta.

In horum tequelem cum patribus concilii oecumenici Florentini agnosco, Romano Pontifici in B. Petro pascendi, regendi ac gubernandi universalem Ecclesiam a Domino Nostro Jesu Christo plenam potestatem traditam esse. Sicut autem pascendi, et regendi potestas vix conveniente auctoritate, jurisdictione, ac coactione (ad quam etiam, velut gravissima spiritualis poena, pertinet excommunicatio, quoad fructum et suffragia generalia separans) subisteri non potest; sic talem a Christo ipso promanantem in Romano Pontifice, iamquam universalis Ecclesiae capite, principio, ac magistro residere affirmo.

Profitetur quoque Romanum Pontificem esse summum iudicem controversiarum in rebus fidei et morum; ac in omni ejusmodi controversia exorta, hinc inde dissentientibus animis, tam maxime audiendam vocem *Hieronymi*, scribentis ad Damasum: *Ego Beatitudini tuae, id est, cathedrae Petri communione consocio: super illam petram aedificatam Ecclesiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum comederit, profanus est. . . . Non novi Vitalem, Melitium raspo, ignoro Paulinum; quicumque te-*

cum non colligit, spargit. Et: adhuc in tres partes scissa Ecclesia ad se rapere me festinat. . . . ego interim clamito: si quis cathedrae Petri jungetur, meus est.

Adde speciatim adversus errorem tum veterum, tum recentiorum novatorum, qui apertae multitudinis episcoporum, capiti sui Romano Pontifici expresse, vel tacite adhaerentium, ecclesiam, ac veritatem in sua paucitate concludere non verentur, fieri non posse, ut a vero aberret corpus episcoporum, qui capiti sui Romano Pontifici adhaerent: sic haereseos Lutheri jam ante concilium Tridentinum ab Ecclesia, praecurso pontifice, per ejus anacismum ultimum, et irrevocabiliiter damnatum fuisse; quando quidem Ecclesia capiti unita, sive per orbem universum dispersa, sive congregata in conciliis generalibus (in quibus episcopi jure proprio, ac judiciaria potestate sibi ex institutione Christi cohaerente nos cum summo pontifice definiunt) in dictis causis definiendi errare non possit, nec ab ea cathedra descendere, ad quam, teste *Cypriano*, perfidia non valet accedere; et in qua, manente dispositione veritatis, h. Petrus in accepta fortitudine petrae perseverans Ecclesiae gubernacula non relinquit, ac per successores suos sedere, ac loqui non desinit.

Agnosco pariter datam Ecclesiae a Christo auctoritatem judicandi de sensu, seu doctrina propositionum, librorum, et auctorum, ac fideles compellendi ad subscribendum suae sententiae; hos proinde teneri eidem acquiescere interna motus et iudicii adhaesione, non solum religioso, ut vocant, silentio; atque hujusmodi iudicium nullatenus errori esse obnoxium. Constitutioni *Unigenitus*, ut dogmatico sanctae Sedis Romanae, et universalis Ecclesiae decreto, omnimodam ab omnibus obedientiam debere affirmo.

Dico, cum *Avito Viennensi* episcopo, in rebus, quae ad Ecclesiae statum pertinent, si quid dubitationis fuerit exortum, ad Romanam Ecclesiam maximum sacerdotem, quasi ad caput nostrum, esse referendum.

Circa decretales Romanorum pontificum epistolas, profitetur eum s. *Gregorio*, et *Leone*, eas venerabiliter suscipiendas esse, et sanctae custodiri debere.

Affirmo Romano pontifici jure divini competere jus indicendi, dirigendi; et confirmandi universalis concilia, quae per ejus concur-

sum plenam sortiuntur firmitatem, et infallibilitatem, independentem a quacunque alia acceptatione.

Concilium Tridentinum non tantum in causis fidei, sed etiam disciplinae liberam fuisse profuturum, non obstante, quod pro illorum temporum, et rerum circumstantiis in eadem Sacrosanta synodo non potuerint omnia de quorundam etiam proborum virorum ratio ac desiderio reformari. Causas criminales episcoporum per concilium *Tridentinum*, sess. XXIV. cap. 5. summo pontifici, et apostolicae Sedi merito reservatas iudicò. Cumque eadem sacra synodus, sess. XIV. cap. 1. declaraverit pontifices maximos, pro *suprema potestate sibi in universa Ecclesia tradita*, causas aliquas criminum graves merito potuisse suo peculiari iudicio reservare; non arbitror licere apertam hanc synodi declarationem eludere, aut obliquis, et coactis interpretationibus evertere, quasi haec potestas summo pontifici non competere proprio, ac originario, divinoque jure. Habet proinde idem pontifex, et jure exercet in nostra Ecclesia potestatem dispensandi ex legitima causa in lege per generale concilium lata.

Primis jam tum Ecclesiae temporibus ii coescebant spurii, adulterinique episcopi, quorum Romanus pontifex ordinationem, seu electionem absolute respiceret, veluti *ultrajectinorum pseudoepiscoporum*, aliorumque eidem communioni, atque causae adhaerentium. Quamvis autem antiquioribus temporibus confirmatio, et consecratio neo-electorum episcoporum ad provinciales synodos, praecipue vero ad metropolitanam pertinuerit; atamen legitime de causis haec disciplina per universum occidentem mutata fuit, neque pristinam hac in parte disciplinam reduci posse existimo, nisi de pleno atque libero summae Sedis assensu. Idem de translationibus, et depositionibus episcoporum, nec non de erectionibus novarum Sedium episcopaliurn, servandum iudico.

Canonizatio servorum Dei per papam *Alexandrum III.*, ad evitandos innumeros abusus, soli Romano pontifici, exclusis episcopis dioecesis, merito reservata est. Quamquam et ab antiquioribus temporibus, ut habetur ex *Benedicto XIV. lib. 1. de beatif. et canon. Serv. Dei cap. 10. num. 1.*, beatificationes ipsae, quae fiebant ab episcopis, vim obtinebant canonizationis, vel per expressam summi ponti-

ficis approbationem, vel per universalem, extra concilium, Ecclesiae consensum, in quo tacita summi pontificis approbatio continebatur.

Quamvis olim vix aliae causae, quam majores, ex provinciis ad Romanam curiam deferrentur; attamen hodie in reverentiam summae Sedis, ac pro suprema potestate eidem in universa Ecclesia divinitus tradita, legitimo communique usu invaluit, ut in quibuscunque causis ecclesiasticis ad summum pontificem appelletur, ita ut ejusdem sanctissimi auctoritate in suprema instantia judicetur, tum Romae per iudices ordinarios ibidem constitutos, tum per delegatos in partibus, pro diversitate locorum, suorum, et concordatorum.

Summi pontifices *Pius II. Julius II.*, et *Gregorius XIII.* omni jure damnarunt appellaciones a papa ad futurum concilium, cujus damnationis causas suis constitutionibus explicant. Saecula jam antea reprobatae comprehensae *Galasio* appellaciones a Sede apostolica: siquidem ad illam de qualibet mundi parte canones appellare vulerint; ab illa autem nemo sit appellare permittitur.

Equidem primaevo Ecclesiae usu omnia beneficia ad episcopos, tanquam ordinarii loci, dispositionem, seu collationem pertinuisse videntur; attamen cum sanae rationis sit, ut summus et universalis pontifex plerum in provinciis gratiarum dispensator existat, sic minime injustae, imo huic summi, et universalis pontificis qualitati consonae fuerunt beneficiorum reservationes, quae deinceps nationum concordatis firmatae, et respective moderatae sunt. Haec concordata, utpote vim pacti habentia, religiose omnino servanda sunt. Declarant autem saepius Romani pontifices, signanter *Gregorius XIII.*, longe a suo animo abesse concordatorum, nominatim Germaniae, infractionem.

Annatae ad sublevandas necessitates Romanae curiae, pro omnibus ecclesiis excubantis, laborantis, ei sumptus portantis, pro legitimis habenda; atque ut tales, eo saltem usque retinenda; sunt, donec alia aequa commoda ratione, apostolicae Sedis iudicio, sustentationi, atque innumeris oneribus ejusdem curiae provium fuerit.

Exemptio regularium (quorum magna in Ecclesia est utilitas), eorundemque immediata subjectio ad apostolicam Sedem, legitimis ex causis, in bonum non tantum religiosorum or-

dinum, sed etiam universalis Ecclesiae, vide-
licet ad fructiores eorumdem sub uno supremo
capite gubernationem, introducta, et ab om-
nibus ecclesiis agnita, medium a seculari pote-
state, sed nec ab una particulari aynodo abro-
gari valet. Abusibus, ex hac exemptione nasci
valentibus, per Concilium Tridentinum occur-
sum, et provisum est.

Scio episcopos non ab Ecclesia, seu fide-
lium universitate, sed a Spiritu Sancto posi-
tos, ut commissos sibi greges intra suas solum
dioceses pascant et regant, cum debita ad Ro-
manam pontificem subordinatione. Quamvis
autem illis primis Ecclesiae temporibus am-
pliore, pro varietate disciplinae, in his quae
jurisdictionis sunt, potestatem exercuerint; po-
tenter tamen canones ejus usum intra strictio-
res terminos coercere, quos privata authorita-
te extendere nefas foret.

In illis, quae ad fidem, sacramenta, et ec-
clesiasticam disciplinam pertinent, potestas
ecclesiastica pleno jure decernit, sine coocursu
potestatis civilis; ratione tamen mutuae protec-
tionis, quam sibi invicem debent, ad haec
spectat, juxta mentem Ecclesiae, et quantum
ipsa optat, ejus canones protegere, et exequen-
dos coram per media temporalia.

Finaliter judico, curandum omni legitimo
ac meliori modo, ut pax et concordia inter Ec-
clesiam, et rempublicam perpetuo retineatur;
atque adeo, quoad fides, et religionis jura pa-
lioratur, vitandas esse occasiones offensionum,
unde et dissidia oriri, et gravia mala in reli-
gionis detrimentum timeri possent.

Accipe, Sanctissime Pater, has assertiones,
velut tesseram genninae meae sententiae de di-
vina, atque eminentioribus tuis, suaeque Se-
dis juribus, tanquam monumentum revocatio-
nis omnium, quae adversus eas, et si quae for-
tasse alia verae doctrinae capita, seu univer-
salis Ecclesiae jura (licet praeter intentionem)
a me quavis via, aut modo dicta, scriptaque
fuere, vel scripta videri possent.

Si quid ultra est, quod circa fidei, seu do-
ctrinae meae professionem ac declarationem,
quam in omnibus Sanctae Romanae, atque
apostolicae Ecclesiae conformem esse cupio, fa-
bes, aut postules; habebis me semper ad eam-
dem germana sinceritate edendam obedientem
se promptum. Non negabis interim (sic humil-
lime confido) veniam erranti, qui medias etiam
inter deviationes nihilominus cum patribus

concilii Lateranensis semper agnovit, et quoad
vivit, agnoscat, Romanam Ecclesiam, dispo-
nente Domino, super omnes alias ordinariae
potestatis obtinere principatum, atque ma-
trem universorum Christianissimorum; qui cum
dico Bernardo sine fraude et furo profiteretur
esse alios alii assignatos greges, singulos sin-
gulos; tibi universos, uni uoum, non modo
vnum, sed et pastorem, tanquam uni omnium
pastori, qui cum s. Hieronymo non ignorans
Romanam Ecclesiam supra petram, qui Chris-
tus est, aedificatam, nihil magis desiderat,
quam cathedrae Petri (qui etiam per Christum
factus est petra; ut ait s. Maximus Taurinensis)
perpetuo consociari. Suscipe me in hanc unio-
nem; reddo poenitentem filio paternum effectum;
et in pignus hujus gratiae da (sacri) antea-
sacros pedes tuos, eosque deosculanti, aposto-
licam benedictionem.

Sanctitatis Tuae

Treviris 1. Novembris Aon. MDCLXXVIII.

*Humillimo et obedientissimo filio Joanni
Nicolao ab Ontheim episcopo Myrio-
phytano suffraganeo Trevirensi manu
propria.*

Nostras modo in forma Brevis literas, quibus
ad utrumque respondimus, audietis.

Postremo ab eodem lectae sunt epistolae

Sanctitatis Suae ad utrumque.

Venerabili fratri Clementi Weencaslo archiepi-
scopo Augustano, S. R. L. principi electori.

Pius papa VI.

§. 4. Venerabilis frater, salutem et aposto-
licam benedictionem. Nihil nobis gratius, at-
que acceptius tuis literis contingere unquam
potoit, venerabilis frater; nihil iis, quae No-
bis ipsae attulerunt, exoptatius. Incredibile
est, quanto inde, quamque immenso repleti
gaudio sumus: Idque tu ipse magis ex tuo lae-
titiae sensu existimare poteris, quam Nos illis
tibi significatocibus exponere valeamus. Illo,
quem nunciasti, successu, illo, quem transmi-
sisti, retractationis libello, gravissimam detra-
xisti Nobis, quae jamdiu animo infixata erat, de
Fehronianis scriptis sollicitudinem; quantum-
que antea de illis illinc in Ecclesiam damnis

*Litterae apo-
stolicae quibus
archiepi-
scopo Tre-
virensi gratia
agitur pro
hac actio ne-
gotio super
reportata re-
tractatione
missa.*

dolebamus, tantum nunc in spem inducimur fore, ut illis scriptis jam a suo auctore repositis, aboleatis, ac damnatis, accepta detrimenta sortiri tandem ac refici videamus. Hunc a Deo ipso rei exitum eo magis expectamus, quo magis illius dignum, cor hominis altissime pervadentem, atque immutantem agnoscimus. Tuos ille sermones, cum episcopo Myriophytano suffraganeo tuo a te habitos tua in ipso ab errandi via deducendo consilia, tuas actiones pro sua gloriis, atque Ecclesiae utilitate susceptas sui spiritus afflatu moderabatur, sua ope praesidioque muniebat, opportunitatesque omnes, et differendi, atque agendi tempora sapienter tua gubernabat. Illi igitur, qui dives est in misericordia, summae immortalesque habendae sunt a Nobis gratiae, quod at tua vota, studia, ac labores, et Nostras non intermissas preces, ac lacrymas, in cordis humilitate ad eum fusas, tam liberaliter, tam benigne tandem respexit. Verum cum ab ipso tua fuerit opera, tanquam suae miserationis lustramentum, adhibita, ipsam hanc tam egregiam, tamque excellentem operam ac virtutem tuam intem animi Nostri comprobatione prosequimur, atque in coelum extollimus; tibi que venerabilis frater, ita gratulamur, ut nihil umquam a te in tuo episcopali munere neque gloriosius, neque utilius suscipi, atque effici potuisse apostolica voce praedicemus. Summa esse tua fatemur de Nobis, de sancta hac Sede, Ecclesiaeque universa merita, ac maxima inde, nec umquam interitura accessisse ad pristinam tuam laudem ac splendoris amplitudinem verae solidaeque gloriae ornamenta. Haec eximia Nostra de te iudicia pari etiam gratissimi animi testimonio, summi quoque in te amoris, existimationis, ac stedil declaratione cumulatimus. Proinde quod tu nunc a Nobis vehementer exoptas, atque efflagitas, ut venerabilem fratrem Joannem Nicolaum episcopum Myriophytanum jamdiu aberrantem, ac ad Nos modo revertentem, in gratiam, benevolentiamque Nostram restituamus, magnopere quidem gaudemus in eo, quod Nostra animi inductione cupidissimo praestituri sumus, nunc etiam Nos esse tuo huius gravissimo postulo praeclare anti-factoros. Itaque omnia, prout fieri a Nobis cupis, ab ipso antea in apostolicae huius Sedis, Ecclesiaeque jura perpetram atque inconsulte dicta, scripta, actaque ex animo remittimus, condonamus, atque igno-

scimus; ad eaque respicimus, quae non consecuta sunt, quam minurum a te; atque ab illo ipso etiam de praesenti suo animi sensu ad Nos deferuntur; eundem in paternae caritatis sinum, atque in complexum Nostrum libenter, amanterque recipimus, ac tanquam inventam ovem, quae perierat, humeris Nostris imponimus, atque ad hanc solidissimam veritatis petram laeti exultantesque reportamus, ac inter ceteros coepiscopos fratres, itemque filios Nostros adnumeramus; et quo amplius habeat paterni huius amoris, laetitiaeque Nostrae argumentum, non mediocri etiam laude, et commendatione hanc ipsius actionem exornamus. Commendari enim oportere a Nobis intelligenti aequa cum ingenii docilitate conjunctam animi fortitudinem, quae in suo hoc facto perspicue conspicitur atque eminet, dum illas suas, quas tantopere adamarat antea, propagarique sententias, abijcit donec, ac detestatur, dum plurimorum huius Petri Cathedrae aut adversantium, aut invidentium; quos undique in suas partes laudesque pertraxerat, iudiciis non retrahitur, non permovetur. Quid hoc est, nisi quodammodo pro veritate, quae affulsit, amore semetipsum continere, ex Saulo novum in se Paulum exprimere, de ambitione, de sui laude, de profani aequalis huius aera fortiter, egregieque triumphare? Quo certe humanae uatorae imbellicitas pertingere non potest, nisi divina opé fulta, ac roborata. Divinae igitur voluntatis rationibus inhaerere Nos posuimus, dum eundem singulari laude prosequimur, quae potissimum in Dei ipsius gloriam est resonatura. Idcirco jam nunc ipsi amantissimis respondemus literis, quae haec conjunctas ad te transmittimus; in quas intimae reconciliatioque, gratiae, laudationisque Nostrae testem apostolicam benedictionem ex animo concedimus. Ut autem ad te regredimur, venerabilis frater, ita tua hac virtute tuaque felicitate gaudemus, ut plurimum ob ipsum etiam tam singulare, tamque praestans exemplum, in te splendoris, in apostolicam Sedem utilitatis adjunctum iri cumulum iudicemus. Maximo enim exemplum illud ceteris omnibus episcopis incitamento ad sacra tuenda, et propaganda jura futurum confidimus: eos vero acerrime poterit sua clementia ac ipse ad imitationem impellere, quibus ob locorum propinquitatem erit ipsum multo conspicuus; quibusque deesse jam hoc tempore

non potest ejusmodi exhibendae; exercendaeque virtutis copia. Nunc vero tui te ipsum in posterum tui similem futurum non dubitemus, valdeque laetetur nulla te hortatione indigere, qui tua sponte ad praecleara quaeque inflammata; tamen ut magis tibi constare possit, quantum adhuc tua virtute nitamur, ille annus a te expectamus, ut quem a Deo recepit suffraganeus tuus docilitatis spiritum, eodem pro tua apud ipsam auctoritate velis uti ad debitam ab ipso exigendam, quam promissit, operam, qua illud errorum propugnaculum, quod jampridem excitavit, idem ipse sui ingenii, suaeque doctrinae ope dejicere, ac funditus dolere pergat; ex quo certe praecipuum ipsi illi retractationis suae pondus adjungetur. Tecum praeterea a Leonis magni adhibemus ad Theodoretum, Cyri episcopum, scribentis verba (1): *Victoris, quam Christus Dominus Noster suae domus Ecclesiae, quandiu in hoc mundo versamur, licet fiduciam majorem tribuat, non tamen in totum sollicitudinem perimit, nec ut dormiamus dotata est, sed ut suavius vigilemus*. Jam quod reliquum est, et perspectissima Nobis antea erant tua in Nos, et apostolicam hanc b. Petri cathedram studii, conjunctionis, observationis, pietatisque officia; et nunc adeo grata et jucunda est eorumdem in epistola tua luentissima confirmatio, ut nihil cupiamus magis, quam peram omnibus facere posse, quantum tui, tanque dignitatis ac virtutis rationem habemus, quantumque ad ea omnia praestanda, quae ad tuae laudis gloriaeque incrementa faciunt, atque ab hujus a. Sedis beneficentia proficisci possint, potissimum incendumur. Interim Deum Opt. Max. precamur, ut cum ipse praestantium totorum meritum suorum, impulsor, atque auctor existerit, idem etiam esse suorum in te munus amplifactor velit. Atque hujus divinae benignitatis auspicio apostolicam benedictionem tibi, venerabilis frater, tuncque fidei conceditis populis intimo paternae caritatis sensu amantissime impertimur. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoriae die xix. decembris MDCLXVIII. pontificatus nostri anno quarto.

Benedictus Stoy

(1) *Epist. 95. cap. 6. part. 2. oper. cit. edit.*

*Venerabili fratri Joanni Nicolao episcopo
Myriophyano*

Pius papa VL

§. 5. Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Quod summopere semper optavimus, quodque a Deo Optimo Maximo omni animi contentione precati sumus, ut tu, venerabilis frater, cordis dolore tactus intrinsece, tandem aliquando a suscepit jamuludum offensionis, atque erroris semita illius veneratione digrediereris; teque ipsum ad verae doctrinae lucem revocares; id nunc contigit et ex literis venerabilis fratris Clementis Wenceslai Trevirensis archiepiscopi, et S. R. I. principis electoris, et ex transmissa Nobis tua retractationis libello incredibili paterni Nostri animi incunditate intelleximus. Maximus exultatio Nobis a te antea doloris, atque aegritudinis causas, ipso facile percipere potes; cum te nimirum intererem hujus apostolicae Sedis beneficio ad episcopatum ovectum, ipseque tanto necessitudinis nomine devinctum, tamen insurrexisse ad eandem oppugnandum, idque conari, ut ejus antiquissima jura, atque a Christo Domino derivata privilegia minueres, ac labefactares. Divinis Nos saepe freti promissionibus, certissime confidebamus, solidissimam hanc veritatis petram nulli umquam adversis ventis, ac tempestatibus concuti posse, atque ad ruinam impelli. Sed et tuam dolebam vicem, qui te tantopere a Nobis avertes, atque aberras, et eorum etiam omnium errorem perniciemque desolebam, quos ingenium tuum, amplexque eruditionis, ac doctrinae species ad tuas partes, hoc praesertim adversissimo Ecclesiae, ac religioni tempore, fomite pertraherat, atque aggregabat. Ilas pristinas gravissimas molestias, perpetuasque sollicitudines Nostras non idcirco nunc commemorandas suscepimus; venerabilis frater, ut tibi quidquam exprobare videamur; sed ut luculentissime declaremus, in qualem quantumque illae jam conversae sint gaudium, quamque ex ipsa superioris temporis recordatione sensus in Nobis tuae hujus reversimoniae fiat jucundior. Cognoscimus certe in tuis hinc inmutatis consiliis Dei virtutem, ac misericor-

Litterae apostolicae, quibus recipitur retractatio auctoris, et absoluitur ipse a censura.

diam, qui non reliquit te usque in finem, sed novam tibi mentem voluntatemque per Sanctum Spiritum iniecit, atque indidit; eique quantas maximas possumus intimam animi fide gratias persolvimus; teque etiam hortamur, ut haec ipsi debita tuae religionis officia in humilitatis sensu exhibere ac referre nunquam intermittas. Porro ut tu ipse pro tanto beneficio, post Deum, unico obstrictus ex eodem Trévirensi archiepiscopo tuo; ita Nos iidem plurimum ipsi debere ultro profiteamur, qui sua theodem opera, sapientia, ac virtute perfecit, ut divina ope te ad hanc beati Petri cathedram cum gemitu sistentes, implorares veniam, ad ejusque cultum, obsequium, ac reverentiam puro corde, et conscientia bona, et fide non ficta redires. Hoc nimirum de te persuadent Nobis praeter suamque ejus amplissimi viri auctoritatem, ipsa ratio epistolae, ac retractationis tuae, in qua post plurima singillatim, atque accurate expressa, a teque revocata, animum praetoritorum omnium positentem exhibes, eumque in modum comparatum esse confirmas, ut cetera etiam, quae non expresseris, contra apostolicam Sedis decreta, ac doctrinam a te unquam proista, statim, ut admonitus fueris, te ad veritatis normam redactorum esse pollicearis. Hoc optimae voluntatis tuae testimonium Nos perlibenter suscipimus; hoc certum tuae constantiae pignus esse existimamus. Proinde remittentes tibi quascumque canonicas, et spirituales poenitentias, te, venerabilis frater, quod tam enixe a Nobis suppliciterque postulas, in Nostram, et sanctae hujus Sedis gratiam reconciliamus, ac restituimus; tibi pacem, quam a Christo Domino didicimus, largimur; tibi paterno amplexu occurrimus; te inter episcopos collegas Nostros adnumeramus, atque amantissimis verbis filium etiam Nostrum compellamus. Dum hunc Nostrum, ut vides, amorem tibi tam prolixo deferimus, eundem etiam cum plurima tui commendatione ac laude jam dunc conjungere minime du-

litamus, neque enim dissimulare possumus in tua hac actione conspici a Nobis et docilitatem ingenii, et magnitudinem animi tui. Nam quid majus a te fieri, quid fortius potest, quam discussa errorum caligine, a pristina mentis elatione ad christianae humilitatis sensum demitti, tuas abjicere ac reprobare sententias, veritati posthabere exoritorios de te rumores, temetipsum quodammodo vincere atque contemnerere? Quod quanto difficilius est, humanaeque naturae viros excedens, tanto magis intelligimus abundare in te divitiis gratiae et bonitatis Dei. ita certo boni omnes, quorum gravissima apud te esse debeant judicia, Nobiscum sentient, cum Nos, quae operata sint in te de extra Domini, palam faciemus. Tu iidem, venerabilis frater, illud nunc potissimum age, ut omnes populi publica tuae veritatis a te agnitae confessione, divinaeque potentiae celebratione quid per ejus misericordiae gratiam sis consecutus, intelligant. Maximum existimas, atque opportunissimum illati a Febronio in Ecclesiam detrimenti totorum remedium, si tu ipse, quae eos libros conscripsit, eisdem, ut erant antea ad plurimum ruinam, ita nunc ad ipsorum aedificationem refutes, convincas, ac redarguas. Etsi propecta jam aetate sis, integris tamen adhuc te, Deo juvante, poltere cum animi, tum corporis viribus non ignoramus. Quid potius igitur, quid utilius, quid praestantius reliquo vitae tempore facias, quam, ut qua manu vulgura Ecclesiae atque apostolicae Sedi infixisti, eadem illa ipsa alligaro, ac perscrutare omni studio, ac labore contendas? Habes profecto plurimos, quos imitere, praecedentibus Ecclesiae temporibus insignes et sanctitate et doctrina viros, qui eodem prioris aetatis errata retractare veriti non sunt, sed eadem semel detecta constantissime rejicientes, maxime hoc ipso apud omnes suo nomini gloriam compararunt (1). Eja igitur, venerabilis frater, exere vires, te ipsis s. Joannis Chrysostomi verbis excitamus (2), fortiter

(1) *Epist. Maximi, Urban., Sidon. et Magni* chor. de suo editu ex schismate. *L. inter epistol. s. Cypriani, edit. Paris. cum adnotat. Pomei. an. 1603. s. Augustin. in prolog. lib. Retracting. tom. 1. operum edit. Paris Monachor. s. Mour.* Neque enim quisquam, nisi imprudens, ideo quia me errata reprehendo, me reprehendere eulebit. Sed si dicit, non me debuisse a me dici, quae po-

stes mihi etiam displicerent; verum dicit, et mecum facit. Eorum quippe reprehendor et, quorum et ego sum. Neque enim ea reprehendere deberem, si dicere debuisssem.

(2) *Serm. de mortu. Quod aut imitand., aut non laudandi sunt, tom. 3, oper. edit. Paris. 1584. pag. 849.*

dimica, atrociter in proelio ista concerta, consideranda pactum, conditionem, attende, initium novae pactum, quod spondisti; conditionem, qua accessisti; militiam, cui nomen dedisti; tibi etiam s. Bonifacii Moguntini episcopi, Germaniaeque apostoli, plenas auctoritatis voces subijcimus, quoniam tibi ignotum esse non potest aliquantulum etiam ad Palatium monasterium prope Treviros constituisse (1): ille ad Zachariam scribens testator, nihil tam se optare, quam catholicam fidem et unitatem Romanae Ecclesiae servanda dilatare, et quantocumque audientes, vel discipulos in ista legatione mihi Deus donaverit, ad obedientiam apostolicam Sedis imitari, et inclinare (2). Nos vero tibi ipsum Zachariae ad Bonifacium responsum damus: Domini deprecamur clementiam, licet peccatores, ut tunc te muniat, et confortet auxilio, Nosque annuat prosperitatis tuae semper laeta suscipere nuncia (3). Detinens pro Dei benignitate nova, semperque uberiora in posterum a te laudibus Nostrae, tuasque commendationis argumenta expectantes, apostolicam benedictionem tibi, venerabilis frater, coelestium munerum munus anapicem, in paternae gratiae, pacis, caritatisque complexu ex animo, se peramanter impertitur. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die XIX. decembris MDCLXXVIII. pontificatus Nostri anno quarto.

Benedictus Stay

Hicce absolutis, praefatus R. P. D. Stay egressus est a loco consistorii; et Sanctissimus allocutionem sic prosecutus est.

§. 6. Ex quibus omnibus praecclare intellexistis, venerabiles fratres, quid hac in re actum jam sit; praecipue vero consolare vobis potui, quam candido, sincero, atque ingenuo animo in cor suum se reddisse fenerator Febronius; et, quod animadverti maxime debet, non temporali ullo commodo illectus, non virium infirmitate fractus, non ingenio debilitatus, nec

molestis inductus susceptionibus, sed sola veritatis agnitione peribitus, sola supernae gratiae illustratione perfusus, solo denique salutis suae desiderio incensus, errores suos singulari studio rejiciat, summamque contradictione ejuret; ut retractationis libellum, quem propria manus totum perscribere voluit, selectis patrum sententiaribus, et rationibus roborarit. Nonne haec est mutatio dexterarum Excelsi? qui innumeris charitatum donis unicum Ecclesiae corpus exornat, ut per multos unius luminis radius idem ubique splendor appareat, nec possit nisi gloria esse Christi, cujuslibet meritum christianum (4). Neque enim exiguum id esse reputamus episcopi Myriophytani meritum, qui sanctissimos Job, et Davidem imitatos, nullam afferri sibi moram passus est ab importuno, quo imbecillitas animi plerumque capiuntur, pudore errata sua confitendi; sed summam ingenii docilitatem, ac miram animi fortitudinem in damnandis sententis suis, sequi pro veritate abjiciendo, declaravit; audiat hic Ambrascius, cujus verbis dum Febronii laudes cumulantur, vulgi stultitia detestatur: *Amicus Dei, propheta Dei, rex ab ipso electus Deo, et unctus in regnum, flagellis se spontaneus offerebat, nec erubescit; et tu erubescis? non multum ista cecurdicia tibi opulabitur, cum ad iudicium Dei veneris: sed pudoris te istius possitabit; cum in conspectu non solum hominum, sed etiam angelorum, et omnium potestatum coelestium constitutus, corporis peccata propria non negare...* non esset hodie in regibus servulus talis Job, si erubesceret tres illos reges amicos suos; nec ipse David, si erubesceret delicta propria confiteri... Et quis utique eorum non probuit factorum suorum pratum in mea ponere potestate, meo se iudicio voluntatis committere; nec ego de talibus servulus erubescam, ut appellam amicos meos, qui meam studuerint facere voluntatem (5). Accedere etiam ad ipsius meritum debet, quod cum a perniciosa dissectione ipse jam discessisset, ab eadem illidem suo exemplo brevi abducitur deos confitemus, qui haecenus illius, tamquam sui ductoris, signa sunt secuti.

(1) Brower. *annal. Trevirens.* tom. 1. lib. 7. num. 116. *Boilandist. act. 22. Junii tom. 4. die 8. §. 2. deia, in 8. vltu ejusd. s. Bonifac. §. 2.*

(2) *In collect. cœnellior. Labb. tom. 6. pag. 1498. edit. Paris. 1671.*

(3) *In citat. collect. Labb. pag. 1527.*

(4) S. Leo M. *serm. 65. cap. 7. par. 1. oper. cit. edit.*

(5) Lib. de laps. Virginis consecr. cap. 8. *num. 21. tom. 2. oper. col. 516. suprœcit. edit. Paris.*

Quid boni
ab ipso facti
ut expro-
baretur in
punitur.

§. 7. Si Dioscori interitis, qui in sua sentiendi pravitate obstitit, ut scribit Leo magnus (1), in profundiora deiecit anseles ejus, et perfidias incertiores sublati, instabiles quaedam, et insipientes animas habent, quod parent, non habent, quod sequantur; quales tunc esse Fehrenian! debent, auctorem suum videntes, non jam extinctum, sed immutatum, sed sectatorum omnium in seipso dampnantes errores? Habent illi adhuc quem sequantur, si ipso praesente redire ad effluem, ad sanitatem voluit; sin renunt, et in sua defectuone persistent, quid jam illa supererit, detracto duce, nisi ut incerti pveant, confusi ut erubescant? Qui enim se a Romana Ecclesia sequeunt, in eaque constitutam unitatem dividunt, dum amantissimae suae matris sinum, et amplexum recusant, omnem suam substantiam quasi profugi, et inopes dispergunt. Verumtamen pergant illi, quas libenter, fraudes, insidiasque huic Ecclesiae struere, atque inferre calumnias, et, ut magis adhuc obtrecent, saeculi potestatis eandem obsequere, atque adversari clamant; tamen vel invitati agnoscant, ac fateantur necesse est, quantae nunc illi auctoritatis species decesserit, quaque in apertum aggerata illa falsitatis commenta proferantur. Neque se magno similiter errantium numero tueri poterunt, sibi quoque de multitudine blandiri; ut enim Ambrosius egregie monuit (2): *Multitudo sociorum impunitatem non facit criminum; nam in Sodoma, et Gomorra, et in totis quibusque civitatibus innumera- biles utique habitabant populi, ut omnes pariter in ignis insubribus conflagrarent.*

Abbas
rector con-
gregis.

§. 8. Nos interea Myriophylanum epis- copum, qui manifesta professione a se abiecit, ac repulsi quidquid in scriptis suis Romana de- statur Ecclesia, et nihil simulatum, nihil ob- scurum, nihil ambiguum in sua retractatione intexit, diutius morari non possumus, quin, etsi magno a Nobis locorum intervallo divisum, in spiritu caritatis amplectamur; et ab ineffabili misericordia Dei non iudicemus alienum, sed omnia culpa abolitionem, et apostolico pacis gratiam impertiamur; nullas potitur te- niae muras vera conversio; et in dispensandis Dei donis non debemus esse difficiles, nec occasionum

in lacrymas, gemitusque negligere; cum ipsam poenitentiam affectionem ex Dei exortum inspira- tione conceptam (3). Aliter, uti docuit per aptis- simas similitudines Cyprianus (4), praecedere- mus, atque abscederemus fitor doloris, ac poen- titendi viam; et dum fructus poenitentiae in- tercipitur, poenitentia ipsa tollitur. Sapiemus enim Creator noster magis placetur voluntate, quam sanguine, ut ostendit in Abraham, cu- jus fidem in filii oblatione requisivit; at si eum jussit efforri, tamen non permisit occidi (5). Huic Nostrae voluntati magnum adiecit incita- mentum Trevirensis archiepiscopus, qui idi- psum a Nobis summo studio postulavit. Ipsi non solum omnem habemus, pro sua ampli- tudine, ac virtute, fidem; sed tantum existima- tionis, caritatis, ac laudis pro innumeris suis in Ecclesiam meritis deferimus, ut incredibi- lem in modum illius studiis, illius glorio sa- veamus. Ejus maxime, post Deum, in exi- mio hoc opere partes existerunt; ejusdem con- silii, atque actis, tam praecleara, inceptis praec- clariores sunt exitus consecuti. Summa est praeterea ipsius Nobiscum conjunctio, summa erga apostolicam hanc Sedem observantia. Qua- propter dum ipsum debita hac praedicatione prosequimur, dum tantopere de sua pietate gaudemus; adhuc multo majore fiducia nunc ab ipso petimus, eumque obsecramus, ut pa- storali animo pergat adversariorum machina- menta confringere, coepiscoporum excitet dili- gentiam, ut quos eadem unitatis causa conjun- git, eodem ardore inflammantur in revocandis iis, qui a veritate semita inconspicuis decer- runt in suis ecclesiis, ut ita Domini ovis repa- retur, et per sollicitudinem charitatis atque do- ctrinae, omnes Christi oves unum se sentiant ha- bere pastorem (6).

§. 9. Haec sunt, venerabiles fratres, quae in sinu Nostro diutius epouneri prae gaudio non potuimus, quin vobiscum communicare- mus; ut quos antea sollicitudinis, ac doloris so- cios habuimus, nunc consolationis Nostrae compotes, participesque faciamus. Praeclearam tributum annuenciatio hujus laetitiae opportu- nitatem, illamque potissimum augeat, haec ipsa sollemnis, quam celebramus, reparationis

Gaudium
non exparet
Post les.

(1) Enarrat. in pr. David. 37. num. 81. tom. 1. oper. col. 858. edit. Paris. monach. s. Mauri.

(2) Epist. 114.

(3) S. Leo M. epist. 85. cap. 4.

(4) Epist. 82. juxt. edit. Paris. 1603.

(5) S. Petr. Chrysost. tom. 108. ed. Lugdun. 1727.

(6) S. Leo M. epist. 141. in fin.

dies (1), in qua rex pacis, cum sua pace procedens, fugavit omne dissidium, dissensiones depulit, discordiam perturbavit, et sicut coelum splendor solis, ita Ecclesiam fulgore pacis illuminat... ut nunc procedente Christo rege pacis omne, quod triste est, auferatur a medio, et illucescent veritate, fugatur mendacium (2).

Secum in
Dionem glo-
riam amant
desiderat.

§. 10. Hic etiam aptissimus se obtulit Nobis ad vos alloquendum locus, et conspectu nempe gloriosae confessionis principis apostolorum, qui petra est, ad quam eliduntur filii Babylonis, et obtinent cum aeterno sacerdote indeficiens consortium. Sedi suae praesens non desinit, ut omnino Febronii poenitentiam ejus patrocinio referre debeamus.

Pfuriam quoque iucunditatem attulit vos alloqui a latere corporis magni Leonis, quo Christus utitur amentore; cujus scripta suavissima praebent legitimis spectacula; quemque adlocutum, et propugnatores veritatis invenimus (3).

Gloriemur itaque in Domino, venerabiles fratres, et causam hujusce actionis ad originem suam, caputque fontes, illi immortales gratias, illi laudem, gloriam, et honorem tribuamus, in cujus manu, et hominum corda, et momenta sunt temporum.

CLXXXIX.

Dat. die 18.
Jan. 1779.
Aene 19.

Electio Nicolai Nolleman facta ab pseudo-archiepiscopo Ultrajectino in episcopum Da-

ventriensem declaratur irrita, et illegitima, illiusque consecratio sacrilega definitur, pronunciata in utroque anathematis poena.

Dilecti filii universi Catholicis in foederato Belgie commorantibus.

Pius PP. VI.

Dilecti filii salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Nova et in dies detiora lovalescent isthic, dilecti filii, et ad Nos deferuntur audacia ac inobedientiae exempla, propter quae iteratas paucis post mensibus damna has ad vos literas, ut de iis etiam, quae postremo sub oculis pene vestris acciderant, pro sollicitudinis Nostrae parte vobiscum agamus. Pest mefariam illam Adriani Broekman in Harlemensem episcopum electionem et consecrationem; de quibus, quae Nostra fuerint iudicia, non ignoratis, nunciatum Nobis est nuper Bartholomeum Joannem Byveldt, qui se contra apostolica decreta a san. mem. Benedicto XIV. praedecessore Nostro die 29 decembris 1757 facta pro Davenportensi episcopo gerebat, merito correptum, in locum suum abiisse.

Si-Get subli-
tam saltem
moyi Daven-
portensi mof-
tem.

§. 2. Quae res cum Michaelom Van-Nieuwenhuysen pseudo-archiepiscopo Ultrajectinum jam tum, ut illa Harlemensis Ecclesia imple-

Et ossem in-
ritum pro-
tenui consec-
ratioe nomi-
natisq; memo-
riali in-

(1) Alexander PP. VI., uti proditum in diario Barthardi caeremoniarum magistri, habuit die 23 Martii 1498. Consistorium secretum, recurrente dominica quarta quadragesimae, Laetare nuocupat., in quo providit nonnullas episcopales ecclesias. Benedixit rosem auream; et deinde venit ad expellendam majorem, in quo celebravit missam card. Perusinus.

Johannes PP. II., teste diario Paradisi de Crassis caerem. mag., habuit consistorium secretum in aula paramentorum die 23 februarii 1608., recurrente dominica tertia quadragesimae; et postea venit ad expellendam, in qua missam coactivi archiepiscopus Atheniensis adhibuit.

In diario Phebei caerem. mag. eo. 1646., legitur: Feria 2 die 12 mensis martii, licet sit festum palatii, videlicet s. Gregorii Magni, tamen habitum est consistorium secretum, praesentibus triginta cardinalibus; in quo propositae sunt multae ecclesiae, et petita pallium pro ecclesia Strigoniensi etc. Hic nunt., cum Sanctissimus (Innocentius PP. X.) cur-

sori dixisset, quod hac mane esset consistorium, dictum est respondisse: Esse festum Palatii, et ideo celebrari non possit consistorium. Cui quom prudentissime summus pontifex, possumus inquit.

Clemens XIII. die 24 decembris 1767 mandavit indici consistorium secretum, dum cantabantur prim. vesp. orationis Domini Nostri Jesu Christi; quibus expletis, habuit consistorium in aula consistoriali palatii quinquaginta, et gravi allocutione exposuit necessitates catholicae Ecclesiae, et decrevit aulem utriusque cleri supplicationem habend. die 28 ejusd. mensis, fest. SS. Innocentium, in basilica Vaticana. Cui idem summus Pontifex cum sot. cardinal. collegio, sc. omnihus Romanae caritatis praesentibus interfuit.

(2) S. Petr. Chrysost. Serm. 149. cit. edit.

(3) Theodoret. Episc. Cyr. ad S. Abund. Episc. Comens. apud Borsan. ad ann. Christi 450. num. 33. tom. 8. Annal. edit. Luene.

stem a pœ-
do archiepi-
scopo Ultra-
jectino.

retur, occupatum, ejusque hæsecas absterre-
debanisset, ne amplius ejusmodi perversis con-
siliis atque actionibus divinam in semetipsis
iram provocare pergerent, nihilominus eos-
dem in suo pertinaciæ sensu infirmavit. Ita-
que ille etsi post multas superiorum excommu-
nicationum inflicta plagas, tum etiam Nostra
recenti diei 5. augusti præteriti anni 1778.
perculsus esset, tamen tanto magis in sua con-
tumacia obdurescens pro pristino suo more ad
peragendam novam episcopi Daventriensis ele-
ctionem devenit, ac quemdam Nicolaum Nellen-
man ecclesie suae Ultrajectinæ, ut ipse appel-
lat, canonicum, et parochiæ ad s. Ursulam
Dolphis pseudo-pastorem secunda proxime præ-
teriti septembris die ad Daventriensem Eccle-
siam designavit, Nosque de hoc ipso, die
decimaquarta, per suas literas, perfricta ut so-
let fronte, fecit cortiores, non jam ignorans,
quid Nos sentiremus, quamque id factum re-
queremus, sed pensj nihil habens, reque vera
per summam injuriam sanctæ huic Sedi in-
sultans.

Sacrilège-
alii exco-
municati, et
de-
clarati in-
fames in-
notantur.

§. 3. Neque porro veritus est, quod ex aliis
intelleximus, ejusdem Nicolai peragere die 28.
octobris consecrationem, quam tamen non illo,
quo Harlemensium, apparatu, sed privata
clandestinaque caeremonia, tanquam ob suam
ipso insolentiam erubesceret, ost executus. Sed
utinam ipsam hujusmodi actorum pudore ac
facere tandem incorpisset! Utinam in reo-
dicis infelicem animæ suæ suorumque statum
agnosceret, ac debita erga se suosque commi-
satione inoveretur!

Dummodo
electorum, et
consecratio-
nis.

§. 4. Dum Nos id maxime cupimus, atque
a Deo precamur, ac illius caeterorumque, quos
a secum abripit, discrimen pernicionque
deploramus, interim quod a Nobis divinitus
commissi pontificatus ratio omnino postulat,
facinora illa toties repetita detestantes, ac re-
jicientes prædecessorum Nostrorum vestigiis in-
sistendo auctoritate apostolica per præsentem
litteras hac die ipsa, qua Romanam beati Petri
cathedram recolimus, datas, decoramus ac de-
claramus tam electionem ejusdem Nicolai Nellen-
man in episcopum Daventriensem, illicitam,
irritam, ac nullam, quam ejus consecrationem
fuisse illegitimam, ac sacrilegam, contraque
sacrarum legum sanctiones factam.

Pontificatus
auctoritate
notatur.

§. 5. Proinde cum memoratum Michaelen
electorem, et consecratorem, tum ipsam Nico-

laum electum et consecratum, omnesque eos, qui
nefarie electioni, vel consecrationi operam,
operam, consensum, consiliumque quomodo-
libet præstiterunt, excommunicamus, anathe-
matizamus, atque ab Ecclesie communione
segregatos, et prius schismaticos habendos, et
evitandos esse declaramus, constituimus, et
mandamus.

electum, elec-
torem, et con-
secratum.

§. 6. Præterea dictum Nicolaum Nellenman
pronunciamus ab omni exercitio eorum, quæ
jurisdictionis sunt, et quæ ordinis, esso sus-
pensum; eidemque idcirco interdicimus sub
poena excommunicationis ipso facto sine ulla
declaratione incurrendæ, ne ullo pacto Chris-
ma conficere, confirmationis sacramentum con-
ferre, clericos ordinare, aut alia, quæcum-
que sunt episcopalis ordinis, exercere audeat;
decernentes insuper vacuos, inanes, nullisque
prorsus roboris et momenti omnes et singulos
actus, quos attentare præsumperit.

Interdictio
jurisdictionis
etc.

§. 7. Qui vero ab ipso ecclesiasticis ordini-
bus initiati fuerint, noverint suspensionis vin-
culo se abstrictos, atque irregulares propterea
obnoxios, si susceptos ordines exercerint.
Hæc pro rei gravitate vobis per Nosmetipsos
significanda duximus, dilecti filii, ne quis un-
quam fallacibus ac blandis verbis seducere vos
posse confidat, illud vulgo disseminata, non
tam hæc ipsa a Nobis, quam ab iis qui No-
stræ religioni insidiantur, proficiat.

Suspensio
initiatorum
ad viros
ordines.

§. 8. Hanc igitur Nostri animi sententiam
atque hoc apostolicæ Sedis iudicium, prout
prædecessores Nostri fecerunt, Nosque alias
fecimus, vobis per has literas annuntiales,
minime dubitamus, qui quod super summa
cum laude declaratis, fidei vestrae, pietatis,
et erga hanc sanctam Sedem-observantiae, con-
junctionisque studium, atque maxime exhibe-
re, ac præferre contendatis; ut hunc in mo-
dum gravissimas curas molestiasque Nostras,
quas ex refractoriorum inobedientia capimus,
vestrae religionis obsequio cogitatione egre-
gie selemur. Quod ut alacris præstetis, ipsa
vos apostolica benedictione excitamus, quam
in coelestium munerum auspicio, Nostræ-
que oximæ charitatis, existimationisque pi-
gnus vobis, dilecti filii, intimo patorni animi
sensu peramanter impertimur. Datum Romæ
apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris
die 18 januarii 1779 pontificatus Nostri anno
quarto.

Missio ad
episcopos
et
abbates.

Dist. die 23.
Jan. 1770.
Anno IV.

CXC.

Concessio indulgentiae plenariae consequendae ab iis, qui visitaverint aliquam ex ecclesiis congregationis clericorum regularium Barnabitarum occasione celebrationis capituli generalis.

Pius PP. VI.

Universis Christifidelibus
praesentes literas inspecturis salutem,
et apostolicam benedictionem.

Tenor con-
cessio.

§. 1. Cum, sicut accepimus, capitulum generale clericorum regularium congregat. s. Pauli Decollati Barnabitarum nuncupatorum in ecclesia, seu domo clericorum ejusdem congregationis sancti Barnabae civitatis Mediolanensis feria secunda post dominicam tertiam post pascha, benedicente Domino, celebrandum sit; Nos ut opus tam pium majori cum fructu fiat, et ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus utriusque sexus Christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui praedictam, vel aliquam ex ecclesiis domorum clericorum regularium congregationis hujusmodi ubicumque existentem die, quo capitulum generale hujusmodi inchoabitur, ac singulis actualis illius celebrationis diebus devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresium extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel dumtaxat omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Irregularis.

§. 2. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valituris. Volumus autem, ut si prius impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur praesentibus nullae sint.

Ex his ha-
beretur ita
sumptis.

§. 3. Quodque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu procuratoris generalis ejusdem congregationis subscriptis, et sigillo praedictae congregationis munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud san-

ctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia januarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quarto.

CXCI.

Dist. die 28.
Jan. 1770.
Anno IV.

Indultum pro orphanis collegii B. M. de Gratia civitatis Portugallensis deferendi tonsuram, et biretum in actis publicis, et privatis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio
gratum.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius nodernus rector collegii beatae Mariae de Gratia, et moderator orphanotrophii civitatis Portugallensis, quod cum orphani ejusdem collegii in corpore communitatis vivant, et in habitu ecclesiastico incedant cum regula, et statutis approbatis, dantes operam studio linguae latinae, et artis musicae, et a collegio in corpore communitatis sub cruce exeuntes, et pro eorum decore eos tamquam clericos in minoribus ordinibus constitutos, seu tonsuratos, licet ab episcopo nullam manuum impositionem acceperint, incedere, et jo processioneibus, aliisque actis publicis, et particularibus communitatis clericali tonsura, et bireto futuris perpetuis temporibus ad instar aliorum orphanorum civitatis Ulisipponae uti posse summo opere consideret; Nobisque propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor con-
cessio.

§. 2. Nos igitur eundem rectorem, seu moderatorem orphanotrophii praedicti, eodemque orphanos specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares peronas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis; si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem orphanis pro tempore existentibus collegii beatae Mariae de Gratia civitatis Portugallensis, durante eorumdem permanentia in dicto collegio, tamquam clericis in minoribus ordinibus constitutos tonsuratos incedere in

processionibus, aliisque actis publicis, et privatis communitatis tonsuram, biretum gestare libere, ac licito possint, et valeant, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium concedimus, et indulguimus.

Clemente in-
dultum et de-
cretum in-
tuitu.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, in omni plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolicorum auditores iudicari, et definiri debeat, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
auctorita-
tum.

§. 4. Non obstantibus apostolicis constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima quinta januarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quarto.

Du. die 30.
Jan. 1778.
A. de 17.

CCXCI.

Confirmatio concessionis afflictus tenimenti
nuncupati — Campo-Morto —

Monsig. Giovanni Bufalini uno dei canonici camerlinghi del capitolo della basilica Vaticana con la speciale soprintendenza alla tenuta denominata di Campo-Morto.

Laudes lo-
signis sti-
puli basilice
Vaticane.

§. 1. La specialissima protezione, che il glorioso principe degli apostoli si è degnato in ogni tempo compartirci, e le molte, e ragguardevoli grazie, che l'Altissimo a di lui intercessione ci ha dispensate, con esserle in fine, per suoi inserutabili giudizi piaciuto elevarci, contro ogni Nostra aspettazione, e senza alcun Nostro merito al supremo apostolato, con renderci successore del 2. apostolo; come hanno maggiormente eccitata la Nostra fiducia a ricorrere, e pienamente confidare nel patrocinio di sì grande intercessore in ogni occorrenza sì Nostra particolare, che comune, così ci hanno ancora giustamente aumentato quell'affetto, o parzialità, che verso il capitolo, e clero, della basilica Vaticana concepimmo fin da quando

summo dalla lei. me. di Benedetto XIV. Nostro predecessore ascritti fra canonici della medesima basilica; e che pel corso di dodici anni, per quanti ne ritenessimo il canonico, pienamente conservammo per dotto riguardevole clero in special modo addetto al servizio, e venerazione dello stesso principe degli apostoli; dipoi ci ha tanto più accresciuto il desiderio di veder sempre avvantaggiato il medesimo capitolo, e i suoi individui nelle rendite, e frutti a ciascuno di loro assegnati.

§. 2. Quindi avendoci egli per mezzo d'una particular deputazione di quattro canonici rappresentato, che sebbene avea ricevuta una considerabil offerta d'annui scudi ventidue mila per l'affitto della sopradotta tenuta di Campo-Morto, e, come tale, credeva non dovesse sprezarsi, nondimeno restava del tutto inabilitato a poterne trattare, ed accettarla atteso un'ordine del Nostro immediato antecessore riferito in un decreto capitolsre del 24. settembre 1774., con cui si proibì l'effettuazione dell'affitto, che allora progettavasi della stessa tenuta, fino a che meglio esaminata la cosa, o discusse le ragioni de' canonici dissenzienti, si fosse so di ciò sentita la sovrana determinazione del sommo pontifice. Noi in vista dell'anzidetta ragguardevole recente offerta, o di quel maggior profitto, che da essa potrebbe ricavare lo stesso capitolo, a clero, giustamente erodemmo di derogare al suddetto pontificio divieto, con aver lasciato il medesimo capitolo nella piena libertà di risolvere, ed effettuare ciò, che avesse creduto più utile, o vantaggioso.

§. 3. Ci ha indi seguita, che in seguito di detta Nostra permissione, dopo aver egli trasmesso pria voi solo, e poscia voi stesso con altro vostro concanonic a visitag la detta tenuta, e riconoscerne sulla faccia del luogo lo stato della medesima, sentendo successivamente, per relazione da voi fattagine, di aver quella ritrovata in mal'ordine, per esser stato trascorato lo spurgo dei fossi, o scoli, e ritardati, e mal'eseguiti gli altri lavori, come anche essersi da ministri subalterni introdotti non pochi, e rilevanti abusi nella di lei azione, venne tosto nella determinazione di procedere all'affitto, invitando a tal'effetto gli oblatori con una publica notificazione in stampa sotto li 2. dello scorso dicembre con avere esibiti negli atti del Lorenzini suo notaro gli opportuni capitoli; perlocchè

Tener per-
tione par-
ticulari su-
per deroga-
zione selo-
zione an-
che a Cle-
mente XIV.
no tenem-
tum loca-
pugni.

Memorandum
oblatum
habere pro
consequenda
latitudine
concedimus.

aperto nella congregazione tenuta li 4 del corrente gennaio dalli canonici camerlanghi, ed altri aggiunti lo offero dato da' concorrenti, o ritrovate li seguenti, cioè, — l'ioa di Giuseppe Lucani, o Innocenzo Garofali per scudi 23000. —: Altra di Ottavio Radini, o Domenico Cardinali per scudi 23632. —: Altra di Giuseppe Alibrandi, o Giovanni Galassi per scudi 23850. —: Altra di Domenico Molinari, pro persona nominanda, per scudi 23999 col l'aumento di scudi 1000 sopra ogn'altra offerta —: Altra di Pancrazio Carnovali, e Carlo Tommaso de Rossi per scudi 23300. —: Ed altra di Gregorio, e Francesco Piergentili per scudi 23750. —;

§. 4. Fu nel capitolo convocato li 10 dello stesso corrente mese coll'intervento di tanti canonici, ed altrettanti beneficiati a viva voce deliberato il suddetto affitto alli suominati Lucani, o Garofali per il corso di dodici anni per l'anno richiesta da' medesimi frattanto accresciuta in altri scudi unillo, a così per annui scudi vantitremila, con essersi di più assoggettati alle condizioni, o patti espressi nell'offerta dei dotti Giuseppe Alibrandi, o Giovanni Galassi; giudicò il capitolo suddetto, con ecclesiastica equità, preferir la medesima offerta delli Lucani, o Garofali, ancorchè minore di molto altro sopriferita, sul riflesso di esser da essi stata fatta per scudi ventiduemila fin dal dì 15 del passato novembre, o perciò molto prima dell'affissione delle suddette notificazioni, ed anche precedentemente divulgata per la città, talchè gli altri suominati oblatori poterono da quella facilmente prender norma per superarla; o poichè collo medesimo notificazioni non si ebbe altro oggetto, se non di assicurarsi ne oello offero, che fosser potuto sopravvivere, vi fosse stato un aumento considerabile; che non si è poi rinvenuto, così riflettendo, che ne' medesimi Locati, o Garofali restava sempre vivo il merito di aver essi aperta la strada ad un notabil vantaggio del capitolo, come quello, che sopra la detta tenuta sia da oggi utilizza cho la risposta sovraddetta un terzo di più di quello, che prima ne ricavava coll'amministrazione, come risulta dal confronto de' fogliotti, ch'era solito distribuirsi ogni anno a ciascuno canonico colla collettiva del fruitato di detta tenuta: o considerando finalmente il molto più, che potrà utilizzar in avvinire, attesi li miglioramenti, o buoni uffici,

che in vigore delle convenzioni stabilite dovranno farsi del fondo, che altrimenti col proseguimento dell'amministrazione anderebbe senza meno ad una quasi desolazione.

§. 5. Ci ha supplicati a degnarci accordargli su quanto ha egli, come sopra, risoluto, l'apostolico Nostro benplacito, ed approvazione, con sanare insieme a questo effetto qualunque difetto; e annullà incorsa nella suddetta risoluzione capitolar, per essere emessa a viva voce, o, come dicosi, per acclamationem; o non già per voti secreti mediante il solito bussolo; di assolvere, a maggior cautela, i capitolari da ogni, o qualunque mancanza, e pena; oella quali fossero incorsi, per aver posposte lo suddette altre maggiori offerte; o di derogare in fino non meno alle costituzioni particolari della basilica, che a qualsivoglia costituzione apostolica, o ad ogni altra qualsiasi cosa, che potesse ostare alla legittima, e valida effettuazione, o piena esecuzione del suddetto contratto d'affitto da stipolarsi coo Giuseppe Lucani, ed Innocenzo Garofali.

§. 6. E noi ben sapendo, che, a seconda delle anzidette particolari costituzioni, l'amministrazione de' beni di essa basilica è riservata alli canonici: riflettendo inoltre, che, continandosi dal capitolo a ritenere per conto proprio l'amministrazione della suddetta tenuta, necessariamente ne dovrà esso risentire de' notabili pregiudizj, conforme di fatto li ha già in parte risentiti dall'anno 1775 sino al presente io vista dello raccolto di grao lunga più oneroso, ed in molta maggior quantità fatto dagli affittuari delle altre adiacenti, o convecchie tenute; o considerando io fine, che l'azienda capitolara ha sempre, o notabilmente migliorato coll'aver affittato le tenute, giacchè dopo data in affitto quella di Bocca, ed altro, o così dall'anno 1757 io poi si sono potuto dare in ogni anno, ed in buona somma lo distribuzioni straordinario, laddove per prima non potevano darsi, che coo piccole interpolazioni; ben volentieri siamo condiscorsi ad accordargli, come appresso, la richiesta grazia.

§. 7. Pertanto col presente nostro chirografo, in cui abbiamo per espresso, e di parola in parola inserto, e registrato il tenore di tutto lo accennato, o qualsivoglia altre offerte per il suddetto affitto esibite, de' capitoli per il medesimo, come sopra, esibite, degli altri patti, o condizioni dopo i medesimi capitoli convocati,

Nostro
tratto
per
confer-
mazione
e
ratifica-
zione

Nostro
confir-
mazione
e
ratifica-
zione

Tratto
confer-
mazione
e
ratifica-
zione

delle costituzioni di detta basilica, ed altre de' sommi pontefici Nostri predecessori in ordine all'amministrazione de' beni della medesima, e specialmente di Nicolò III., Sisto IV., Clemente VII., Paolo III., Paolo IV., Clemente VIII., e Paolo V. riportate nella collezione fattane d'ordine del medesimo, ed in ultimo di quella di Benedetto XIV., che comincia — *Ad honorandam* — data li 27. marzo 1759., ed ogn'altra cosa quanto si voglia necessaria d'esprimersi, benchè degna di speciale, ed indivisa menzione; di Nostro moto proprio, e certa scienza, e colla pienezza della Nostra suprema potestà, colla intesa della detta risoluzione capitolare per l'affitto dell'anzidetta tenuta, e quella per fondate ragioni di esperienza, sulle quali è appoggiata, approvando, e confermando ogni sua parte, come anche assolvendo il capitolo suddetto, e suoi individui da qualunque canonica, o spirituale pena, in cui fossero incorso per avere con plausibile equità (da Noi più volte abbracciata in concorso di simili circostanze negli affitti camerali, allorchè erano tesoriere generale) posposto il maggior oblatore, e per qualsivoglia altra contravvenzione alle predette costituzioni, ordiniamo a voi, che in nome del capitolo, e clero della basilica Vaticana diate, o concediate in affitto ai menzionati Giuseppe Locani, ed Innocenzo Garofali, non ostante che sia questi padre d'uno de' chierici beneficiati della stessa basilica, e perciò inabilitato dalle predette costituzioni all'affitto dei beni della medesima, la suddetta tenuta di Campo Morto, oltre ad un novennio (tempo limitato dalle costituzioni della basilica, e dalla Bella Benedettina *Ad honorandam*), ma fino ad anni dodici prossimi futuri da incominciare dal dì 29. settembre, prossimo avvenire, e come siurge continuare, e finire nello stesso giorno e mese dell'anno 1791 per l'annua risposta di scudi ventitremità, colle condizioni contenute nella predetta offerta di Giuseppe Alibrandi, e Giovanni Galassi, e dai detti Locani, e Garofali accettate, e con tutti i patti, condizioni, e riserve contenute ne' suddetti capitoli proposti per parte del detto capitolo, e clero, ed esibiti negli atti del Lorenzini, e con quei ancora, che voi a vantaggio del capitolo, e clero medesimo stimarete bene di convenire, dichiarare, riformare, ed ampliare; ed a di loro favore stipolerete l'opportuno strumento di affitto, obbligando in es-

so, per osservanza di quanto prometterete in nome dello stesso capitolo, e clero, i beni, effetti, e rendite del medesimo nella più ampia forma della Nostra camera, senza ammetter mai, nè prima, nè dopo detta stipolazione, altre oblazioni; neppur di vigesima, e di sesta, quali a scanso di emulazione, e per questo caso soltanto, vogliamo non debbano aver luogo, nè riceverai, e farete tutt'altro per la stabile, e valida esecuzione di queste Nostre determinazioni sarà necessario, dandovi a quest'effetto tutte le opportune facoltà, ed anche quella di ricevere dai medesimi affittorj per una sol volta lo sborso di scudi tremila avanti il primo semestre, che incominci l'affitto, da erogarsi nello spurgo dei fossi, restaurazione dei ponti, ed altri usi a beneficio di detta tenuta.

§. 8. Volendo, e decretando, che il presente Nostro chirografo abbia il suo pieno effetto, esecuzione, e vigora colla Nostra semplice sottoscrizione, nè gli si possa mai opporre di surrione, orrezione, nè di alcun'altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè domandarsi contro il medesimo l'aperizione oris, nè altro beneficio, e rimedio, anche di ragione competente, e che così, non altrimenti debba nelle cose premesse definirsi, decidersi, ed interpretarsi da qualsivoglia giudice, o tribunale tanto ordinario, che delegato, e da qualsivoglia congregazione anche deputata con speciali facoltà, e benchè composta di reverendissimi cardinali, togliendo loro, ed a ciascuno di essi la facoltà, ed autorità di definire, decidere, ed interpretare diversamente, e dichiarando fin d'adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che scientemente, o ignoratamente si facesse, o tentasse di fare in contrario.

§. 9. Non ostanti le predette costituzioni apostoliche riguardanti in qualsivoglia modo la suddetta basilica Vaticana, suo capitolo, e clero, ed i beni, e rendite de' medesimi; e la loro amministrazione, e disposizione, e quali siano altre ordinazioni, decreti, e risoluzioni delle Nostre congregazioni de' Vescovi, e Regolarj, e del Concilio, leggi, statuti, riforme, regole, usi, stili, consuetudini, specialmente di detta basilica, ed ogn'altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole, avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e supplendo Noi, o pienamente sanando, e convalidando colla

Chiamata
soluzione, et
irritata.

Delegato
notarissimo.

Nostra suprema potestà qualunque vizio, e difetto, quantunque sostanziale, e formale, che, a norma estolando del dritto canonico, fosse potuto intervenire nella riferita capitolare risoluzione, ed in ogni altra cosa premessa, per questa volta solamente, ed all'effetto suddetto ampliamento, e pienamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 30 gennaio 1779.

PIUS PP. VI.

CXCHL

Erectio domus, seu reclusorii in quo claudendi sunt qui vagando otiosam vitam ducunt in oppido Hispelli.

Pius Papa VI.

Ad futuram rei memoriam.

Promissum

§. 1. Ex pastoralis officii Nobis licet lumeris divina dispensatione commissi debito, ea non solum, quae Christifidelium animarum salutem respiciunt, sollicitè curare tenemur, sed interdum etiam ea, quae ad illorum temporalem utilitatem pertinent apostolicae Nostrae auctoritatis partes desiderari minime patimur, eoque alacrius, si quies, et tranquillitas eorum, qui temporali Ecclesiae Romanae dominie subditi sunt, id exigant.

Memoratur quomodo in oppido Hispelli excreverit numerus adolescentium, qui licet in florenti aetate constituti, inertes tamen, ac discordia pleni, vitam nequam otiosam, sed etiam afracram, et improbam ducunt; hinc praeterea plures accedant mulieres, quae suis impiis, ac libidinosis modis morales etiam decipiunt, ut non sine bonorum omnium effusione publica tranquillitas, et honestas perturbetur.

§. 2. Cum itaque sicut Nos super accepimus, in oppido Nostro Hispelli diocesis Fulginatensis admodum excreverit numerus adolescentium, qui licet in florenti aetate constituti, inertes tamen, ac discordia pleni, vitam nequam otiosam, sed etiam afracram, et improbam ducunt; hinc praeterea plures accedant mulieres, quae suis impiis, ac libidinosis modis morales etiam decipiunt, ut non sine bonorum omnium effusione publica tranquillitas, et honestas perturbetur.

Erectio reclusorii.

§. 3. Hinc, ut his malis opportunitum remedium subilatur, et quercumque etiose vivere eligenti desideria occurrant, ac maliorum libido enorcentur, et quieti insimul, et honestati ejusdem oppidi consulatur; motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine in eodem oppido domum, in qua non adulescentes, ac mulieres otiose, ac

libidinose viventes claudendi, et custodiendi sint; ad hoc, ut in earum artium exercitationibus, quae juxta cujusque idoneitatem magis aptae, atque congruentes comperiantur, suas operas impendant, perpetuo arigimus, et constituimus, ut pro ejus reclusorii, seu domus correctionis sic a Nobis erectae, et constitutae felici, ac prospero regimine, et gubernio leges in sequentibus capitulis contentas praescribimus, atque statuimus, quorum tenor est, qui sequitur videlicet.

De reclusorio protectore.

§. 4. I. Che monsignor tesoriere generale di Roma pro tempore debba essere il protettore immediato di questo nuovo stabilimento, come incaricato specialmente da Nostro signore ad invigilarlo, che l'esecuzione sia diretta a quello scopo di vero ben publico, a cui tendono le sue paternie mire.

De reclusorio prefessione.

§. 5. II. Che la soprintendenza di tutti gli affari di questa casa di correzione debba assumersi da una congregazione particolare, che si comporrà da dodici individui della terra di Spello: da deputarsi, ed eleggersi, cioè, tre dalla comunità, o sue generale consiglio, tre per ogni collegiata, cioè di s. Maria, e di s. Lorenzo, ed altri tre dalla venerabil compagnia dell'Unione, e questi, eletti che saranno, sia in libertà delli di loro rispettivi consiglio, capitoli, e congregazione rinuovare, e surrogare altri a di loro beneplacito.

De congregazione quodammodo habenda.

§. 6. III. Che tutti gli soggetti come sopra deputati, a comporre l'intera congregazione debbano il dì primo gennaio di ogni anno congregarsi nella sagristia della vna. chiesa del Buon Gesù, le di cui case dovranno destinarsi per casa di correzione, come in appresso, ed ivi eleggere fra di loro un priore, un rektore, e tre deputati, li quali formino una più ristretta congregazione, o consulta, da cui debbano risolverli, e decidersi tutti gli affari di tal luogo pio.

De congregazione protectore, et eiusdem reclusorii constitutio.

§. 7. IV. Che il capo presidente di detta congregazione debba essere il priore eletto; e che il rettore sia obbligato ad eseguire tutti quelli regolamenti, e provvedimenti che saranno fissati da detta più ristretta congregazione.

De praesentatione applicantium in reclusorio.

§. 8. V. Che in quanto al morale, e tutto ciò, che riguarda lo spirituale di detto luogo pio debba appartenere la cura al vescovo diocesano in conformità della disposizione del sacro concilio di Trento al cap. 8. 9. della sess.

22. de reformat. senza che ai rechi alcun pregiudizio all' propri parrochiali per li di loro diritti parrochiali sopra le persone che si ritengono in correzione .

De majoritate servanda in deliberationibus congregatis.

§. 9. VI. Che ne' casi di differenza di sentimento fra li cinque soggetti componenti detta seconda congregazione debbi eseguirsi quello, che avrà la pluralità de' voti; ma qualora si tratti la risoluzione di molta importanza, e che due di questi siano contrari alla risoluzione, che gli altri tre vogliono prendere, in tal caso il priore debba fare adunare la piena congregazione per farla passare a partito, e che in tal caso la proposizione non debba intendersi approvata per l' esecuzione se non quando sarà vinta con due terzi di voti favorevoli .

De fratribus monachis privandis pro excommunicatione.

§. 10. VII. Che il tribunale di Spello debba dare manforte alla predetta deputazione per far catturare quelli discoli, e femmine di mala vita passane, che la stessa deputazione dopo aver preso le opportune informazioni crederà di dover far rinchiudere in detta casa .

De ereptis da clero et parochis, et excommunicatione.

§. 11. VIII. Che la detta casa di correzione sia tenuta ricevere anche quelli ragazzi, e femmine pericolanti passane che da i loro parenti verranno castigarsi per giusti motivi, dei quali la deputazione dovrà riscuotere la verità, e assistenza con un diligente esame, ed inquisizione, per prevenire, ed impedire, che alcun vi sia rinchiuso per secondo fine d' odio; o d' interesse .

De primis subventis parochis, aliquos consanguineos subducant.

§. 12. IX. Che i parenti di tali ragazzi, e femmine che vi si rinchiederanno, siano tenuti passare alla medesima casa di correzione un mezzo paolo il giorno per ogni discolo, o femmina come sopra, per tutto il tempo, che vi si terrà, e che per paranti di essi s' intendano il padre, la madre; ed in mancanza di questi i fratelli, e cugini, fino al terzo grado inclusivamente, affinché ognuno abbia qualche stimolo d' invigilare alla buona condotta dei suoi consanguinei .

De decem tribus reprobis monachis.

§. 13. X. Che sia in arbitrio della deputazione il rilasciare in libertà quei discoli, e femmine, che vi fossero stati rinchiusi, allorché avranno dato saggio, e sicuro indizio del loro pentimento, ed emenda; dovendo esser cura della medesima deputazione di non lasciare uscire alcuno, se prima i parenti più prossimi non si saranno obbligati a rispondere della sua buona condotta in avvenire, e la medesima deputazione non abbia trovato il modo

di impiegarlo utilmente, e di assicurarsi alla meglio della sua miglior condotta .

De apertura penitentie et de reprobis.

§. 14. XI. Che la deputazione, e rettore di detta casa debba procurare ogni mezzo, affinché dalli forzati, per quanto è possibile si guadagni col loro lavoro tanto da poter supplire alla spesa del loro scarso vitto, e vestito .

De additione et subtractione penitentie.

§. 15. XII. Che in fine dell' anno il rettore debba presentare alla deputazione il libro dell' introito, ed esito avuto nell' anno della sua amministrazione per rilevare il vero stato attivo, e passivo del luogo pio, e riportarne il conveniente sindacato, e saldo .

De domibus occupatis pro erigenda ecclesia.

§. 16. XIII. Che si apra, e stabilisca la casa di correzione nelle case appartenenti alla ven. compagnia dell' Unione poste dentro Spello nel terziario di porta Chiusa, e contrada il Buon Gesù, le quali peraltro debbano sempre rimanere in proprietà, e diretto dominio di detta compagnia, a cui ora appartengono, e facendovisi qualche altro acquisto di case confinanti allora quando lo richiede il bisogno, restino detta nuove case in proprietà, e diretto dominio della comunità, e di quelli luoghi pii, che contribuiranno per le di loro compre, senza che mai peraltro possano divertirsi in altro uso, che per detta casa di correzione .

De ereptis assignationibus.

§. 17. XIV. Che per stabilirlo, e mantenere detta casa di correzione, gli si facciano li seguenti assegnamenti, cioè .

De primis subventis reprobis et monachis Penitentie.

§. 18. XV. Che si prendano dal sagro monte della Pietà di Spello scudi cinquanta per impiegarli nelle prime spese, che occorreranno per riscattare dette case, farvi le dovute riparazioni per l' abitazione da destinarsi agli uomini, e per l' altra alle donne, e per fare tutt' altro, che richiederà il bisogno .

De anno subventis subventis a communitate.

§. 19. XVI. Che la comunità debba ogni anno somministrare alla detta pia casa scudi dodici moneta, e resti esente dall' obbligo, e pia consuetudine avuta in passato di far dispensare a' poveri il pane nel giorno della domenica delle Palme, o il denaro in luogo di questo, mentre soleva impiegarvi ordinariamente una consimil somma, ed altresì in caso di bisogno solamente un rubbio di grano del suo monte frumentario .

De subventis etiam hoc facienda a loca pio.

§. 20. XVII. Che debbano similmente contribuire ogni anno in grano detta compagnia dell' Unione rubbia cinque, la collegiata di s. Maria coppe quattro, la collegiata di s. Lorenzo coppe tre, la compagnia dell' B. V. M. In-

coronata coppe quattro, la prepositura Maricel coppe quattro, il rettore della ven. cappella della santissima Annunziata in detta collegiata di santa Maria coppe due, la compagnia della Madonna di Prato coppe cinque, la congregazione dell' oratorio di s. Filippo Neri coppe due, ed il monastero di Vallegloria coppe quattro, che in diversi tempi dell' anno solevano panizzare, e dispensare a' poveri, o in virtù di legato, o di pia, ed antica consuetudine, restande peraltro esenti dal peso, ed obbligo di più panizzarli, derogando in questa parte ad ogni disposizione testamentaria, o obbligazione in qualunque modo assunta.

§. 21. XVIII. Che negli primi anni possa la deputazione valersi anche di detto denaro, e grane per le ulteriori spese, che occorressero per il risarcimento di dette case, o per la compra di alcun' altra contigua, riconoscendola necessaria, allorchè non vi fosse altra persona da mettersi in correzione, oppure il numero fosse sì scarso, che vi si avesse qualche sopravanzo.

§. 22. XIX. Che siano proibite espressamente nella terra di Spello tutte le questue di ogni sorta si paesane, che forestiere, alla riserva di quella della nuova casa di correzione, delli conventi de' padri Cappuccini, e Mendicanti, e di quelle, che sono state solite farsi in onore della beatissima Vergine Incoronata, ed in suffragio delle anime sante del purgatorio, altrimenti tanto contro li questuanti, quanto contro quelli, che gli faranno l' elemosina si possa procedere alle pene, in quanto alli primi della perdita delle robe questuate, ed in quanto alli secondi di uno scudo per ciascuno, o ciascuna volta, da applicarsi in beneficio di detta pia casa; ed affinché in tale proibizione non restino compresi i veri poveri miserabili, che vanno ad accettare per vivere, si dia la facoltà alla deputazione di consegnare a tali poveri una tavoletta colla impronta di s. Rocco, o altro santo, la qual tavoletta non si distribuirà se non a veri poveri dopo un maturo esame; e chiunque anderà a demandar l' elemosina senza esser munito di simile segnale possa catturarsi, rinchiudersi in detta casa di correzione, e forzarsi a lavorare utilmente.

§. 23. XX. Che crescendo il numero delle persone da ritenersi in correzione, e non essendo sufficiente per il di loro mantenimento, e di quelle altre, che dovranno destinarsi per la correzione suddetta, l' assegnamento, come

sopra fatto, abbia la medesima deputazione per detto effetto la facoltà di mandar questuando per la terra, o suo territorio, ed allresi confidandosi nelle zelo, e pietà delli soggetti incaricati della esecuzione del presente piano, che essi verranno darsi tutte le premure maggiori per la felice riuscita di un così salutare, e necessario stabilimento, si accordi la facoltà alla predetta deputazione di umiliare alla Beatitudine sua per il canale del prelodato monsignor tesoriere generale quelle ulteriori proposizioni, e provvedimenti, che crederanno opportuni per fare ogni maggior bene.

Spello queste di 31 agosto 1778.

Io canonico d. Leandro Pocetti deputato per l' insigne collegiata di s. Maria maggiore approvo il suddetto piano mane propria.

Io canonico Biagio Castellani deputato per l' insigne collegiata chiesa di s. Lorenzo approvo il suddetto piano mane propria.

Io Bartolomeo Zampetti Salvucci deputato comunitativo approvo il suddetto piano mane propria.

Io Pietro Bocci deputato comunitativo approvo il suddetto piano mane propria.

§. 24. Praeinsertas igitur leges, et ordinationes a Nobis pro recte, ac felici gubernio, et prospera directione reclusorii, seu domus praedictae praescriptas, et constitutas, aliasque in eisdem capitulis pro illius conservatione, et mantentione contentas, et expressas ab omnibus, et quibuscumque cujuscvis status, gradus, et conditionis, ac dignitatis existant, semper, et perpetuo observandas, et exequendas esse, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus sistimus, et mandamus.

§. 25. Decernentes easdem praesentes literas, et omnia in eis contenta quaecumque, etiam ex eo, quod quicumque in praemissis quemodolibet jas, vel Interesse habeat, eisdem praemissis non consensuerint, nec ad ea vocati, aut auditi fuerint, seu ex alia quavis causa, colore, ac praetextu ullo umquam tempore de subreptione, vel obreptione, seu nullitatis vitio, aliove quolibet etiam magno, et substantiali defectu notari, impugnari, et in controversiam revocari quatenus posse, sed semper, et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat; et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime

De estensione perenne erezione la prima sede.

De Prohibitione, et respectiva concessione juris questum fore: in territorio.

Confirmatio apostolica constitutorum.

Classico solutorum.

Amplius per legem.

suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari debere.

Deorum
irritum.

§. 26. Sicque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 27. Non obstantibus praemissis, ac quorumcumque testatorum, fundatorum, et piorum largitorum etiam ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresse commutamus, et quatenus opus sit Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati aniones perpetui nisi in casibus a iure permixtis fieri prohibentis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia rehoratis statutis, et consuetudinibus; privilegia quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio et expressio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso exprimerentur, et insererentur, iisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum specialiter, et expresse, hac vice dumtaxat derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datam Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die tertii februarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quarto.

Dat. die 2.
febr. 1779.
Anno IV.

CXCIV.

Confirmantur decreta, et stabilimenta a card.
Calcagino episcopo Auximano ad sedanda

dissidia inter moniales ordinis Visitacionis B. M. V. I. terrae Offanense Auximane diocesis, et nonnulla loca pia ejusdem terrae condita.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Pastoralis officii Nobis licet immeritis Provis
divina dispositione commissi curam exercere satagentes, ea, quae ad aequalitatem, pacem, et tranquillitatem inter personas praesertim divinis obsequiis sub soavi religionis jugo mancipatas firmandam, conservandamque provide, ac prudenter dispositis, et statuta esse noscuntur, apostolicae Nostrae auctoritatis munimine, dom id a Nobis petitur, libenti animo roboramus.

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum monialium ordinis Visitacionis beatae Mariae virginis Immaculae monasterii terrae Offanense Auximane diocesis expositum est, quod dilectus filius Noster Guido Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Calcagino aeneupatus apostolica dispensatione episcopus Auximanus utens facultatibus alias ei per Nostras literas in simili forma Brevis die xiv. octobris MDCCCLXXVII. expeditis, Nostrumque rescriptum die xxvii. junii anno MDCCCLXXVIII. signatum concessis ad sedanda plura dissidia, quae inter dictam monasterium, et alia loca pia terrae Offanense praedictae erant exorta, nonnulla decreta, ac stabilimenta constituit, tenoris, qui sequitur.

Ep
provis
retractus

§. 3. Utendo facultatibus Nobis tributis a domino nostro Pio pp. VI. vigore Brevis apostolici die xiv. octob. MDCCCLXXVII. ac ulterius rescripti die xxvii. junii anno MDCCCLXXVIII., visis fidei rationum Nobis exhibitis pro parte venerabilium societatum sanctissimi Sacramenti, Rosarii, et mortis, et conservatorum Mentis Pietatis terrae Offanense, aliisque pro parte monasterii, et monialium ordinis a Visitacione beatae Mariae virginis ejusdem terrae, visis constitutionibus, et regulis dicti ordinis a sancta Sede specialiter approbata, auctoritate apostolica Nobis delegata, ac alias omni etc. decernimus, et declaramus, pro compensatione fundorum, seu stabilium a supradictis locis piis monasterio, et monialibus praefati ordinis concessorum, idem monasterium, et moniales teneri,

Tracer
servi editi
episcopo,
auximano.

et obligatas esse nominare, simulque in monasterio tres puellas Offaniones recipere, exclusis semper exteris, illisq; in eadem terra natis, absque ulla dotis, ac alimentorum solutione pro annis experimenti, et novitatus, sed cum medietate tantum soliti accocii eas acceptare in qualitate sive christae, vel associatae, seu domesticae, juxta illarum habitudinem, et opportunitatem, incipiendo bujuscemodi nominandi obligationem tres post menses a die mortis, sive discessus quatuor primarum monialium, originem praelaudato monasterio praebentium, et modo cum fundorum redditibus viventium, seu stabilium, ut supra, relictorum, ita tamen, ut moriente secunda fundatrix, prima puella Offaniensis a praefato monasterio nominanda sit: a vivis tertia abropta, secunda ejusdem terrae puella sit eligenda; et quarta deum ex illis e medio ablata, tertia pariter Offaniensis puella sit vocanda, in quarum deficientia substituantur aliae cum iisdem exemptionibus, et privilegiis a Nobis desuper concessis.

Pro autem compensatione confraternitati sanctissimi Sacramenti tribuenda, cujus reservatio per Nos capta fuit in altero decreto die XII novembris MDCLXXVII, eam nunc declarante, concedimus eidem, et gratis pro indiviso elargimur usum, proprietatem, dominium, et possessionem medietatis ecclesiae, et sacristiae societatis Mortis dictae terrae Offanese ultra omnes suppellectiles, caeterasque argenteas res ecclesiae sanctissimi Sacramenti jam habitas, sique receptas. Ulterius etsi redditus cujuscumque confraternitatis, et loci pii tam de praeterito, quam in futurum superexistantes in aliis usibus, et operibus piis Nobis magis benevolis applicandi, et disponendi, apostolica sit tributa facultas, attamen prius perit compensationem concedimus eidem confraternitati sanctissimi Sacramenti reliquos reddituum praesentes, et futuros, qui tamen necessarii erunt, ad effectum eos erogandi in constructione, et ampliatione dictae sacristiae, ut supra, elargitum, reservata Nobis in reliqua semper, et quocumque plena, et ampla auctoritate, et potestatis plenitudine a sanctissimo Domino Nostro in praedicto Brevis impetrata; in posterum statuendi quoad unionem confraternitatum sanctissimi Sacramenti, et Mortis, siue aequae principaliter, siue subjectivo, siue etiam extinctivo faciendam; prout ma-

gis in Domino judicaverimus. Pro omnimoda demum compensatione, praecipimus, atque mandamus, monasterium, ac moniales praedictas teneri, et obligatas fore, et eas pro una vico tantum, et non alias etc. gratis duas alias Offanenses puellas recipere, ab eodem monasterio infra tres menses nominandas a die datati praesentis decreti computandos; unam scilicet in qualitate choriatae, et domesticae alteram, et quatenus primae inhabiles reperirentur, unam, siue alias duas recipere, donec illae ad emittendam in dicto monasterio professionem perveniant.

Tandem cupientes, quantum cum Domino possumus, perpetuam pacem, et quietem firmiter constituere, ac providere, ne successive perturbaciones, et lites oriantur inter monasterium, ut supra, et confraternitates, locumque pia terrae Offanese, et ne utilitas ejusdem terrae perpetuo fraudata remaneat, et ut pauperum familiarium puellae divino servitio se dicare semper possint, et valeant, auctoritate apostolica nobis, ut supra, delegata, statui-mus, praecipimus, sique mandamus, primas tres nominationes a praelaudato monasterio omittendas favore puellarum Offanensium causa, et intuitu largitionum a locis piis, et confraternitatibus jam in erectione factarum, perpetuas esse debere, prout pariter eadem perpetua fundorum, seu stabilium possessione idem monasterium frui debere, a confraternitatibus; locisque piis vigore cujuscumque instrumenti relictorum, auferentes ex eis quancumque conditionem; et cautela eam repetendi appositam, illamque seu illas irritas, ac inanes declarantes, et non alias etc., ac super praemissis omnibus perpetuo, ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjectives, omnes juris, et facti defectus, qui desuper quomodolibet intervenerint, suppletis, et sanatis mandantes eisdem confraternitatibus, locisque piis, ut compensatio bujuscemodi a nobis, ut supra, tributa, ab eis nullo unquam praetextu causa, et colore, ac juris remedio, quam enormis, ac enormissimae laesionis impugnari, retractari, aut in controversiam revocari possint, sed semper, ac perpetuo inviolabiliter ab omnibus nunc, et pro tempore existentibus confratribus, caeterisque, ad quos nunc spectat, et quomodolibet in futurum spectabit, observari omnino debeat, contrariis quibuscumque non obstantibus, et ita etc., omni etc.

Datum Auximi in palatio nostro episcopati hac die xiv. januarii MDCLXXIX.

G. card. Calcegini episcopo Auximano, et Cingulano delegatus apostolicus.

Confirmatio
apostolica
praesentis
decreti.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio sub-
iungebat, stabilimenta, ac decreta huiusmodi,
quo firmis subsistant, et serventur exactius
apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio
communiri plurimum desiderant, Nobis pro-
pterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in
praemissis opportuno providere, et ut infra in-
duigere de benignitate apostolica dignaremur.
Nos igitur ipsas exponentes specialibus gratiis,
et favoribus prosequi volentes, et earum sin-
gulares personas a quibuscumque excommunicationis,
et interdicti, aliaque ecclesiasticis censuris,
sententiis, et poenis quovis modo, et quan-
cumque de causa latis, si quas forte incur-
runt, huius tantum rei gratia absolventes, et
absolutas fore censes, applicationibus earum
nomine, Nobis humiliter porrectis inclina-
ti, praesentia decreta, seu stabilimenta a di-
lecto filio Nostro Guidone Sanctae Romanae
Ecclesiae cardinali Calcegini nuncupato dis-
pensatione apostolica, episcopo Auximano in
vici praedictarum facultatum facta, ac consti-
tuta auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium approbamus, confirmamus, illisque
inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjici-
mus, ac omnes, et singulos iuris, et facti de-
fectus, si qui desuper in dicto decreto interve-
runt, supplemus, et sanamus.

Claustra ven-
dita, et de-
cretum scri-
bitur.

§. 5. Decernentes, eisdem praesentes litteras
semper firmas, validas, ac efficaces existere,
et fore, acque plenarias, et integros effectus
sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat,
et pro tempore quodcumque spectabit in
omnibus, et per omnia plenissime suffragari,
et ab eis respective inviolabiliter observari;
sicque in praemissis per quoscumque iudices
ordinarios, et delegatos, etiam causarum pa-
latii apostolici auditores iudicari, et definitum
debere, ac irritum et inane, si secus super his
a quoquam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter confingerit attentari.

Expositio
contradictio-
rum.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et
ordinationibus apostolicis, nec auctoritate mona-
stium, vel aliorum locorum piorum ter-
rae Offanense praedictae etiam juramento, con-
firmatione apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis, statutis, et consuetudinibus; privi-

legiis quoque, indultis, et litteris apostolicis su-
perioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam
derogatoriis derogatoris, aliisque effica-
cioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis,
irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel
in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet
concessis, approbatis, et innovatis. Quibus
omnibus, et singulis illorum tenores praesen-
tibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de
verbo ad verbum insertis habentes, illis alias
in suo robore permansuris, ad praemissorum
effectum hac vice dumtaxat specialiter, et em-
presse derogamus, caeterisque contrariis qui-
buscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum
sub anno piscatoris die vi. februarii
MDCLXXIX. pontificatus Nostri anno quarto.

CXCV.

Dec. de B.
febr. 1779
anno III.

Indultum rescendi carnis in diebus abstinentiae
regis Castellae, Legionis, et Indiarum regi
catholico subjectarum alias concessum ex-
tenditur ad regna coronae Aragoniae, et par-
tis Navarrae.

Venerabilibus fratribus antistibus regnorum
coronae Aragoniae, et partis Navarrae caris-
simo in Christo filio Nostro Karolo Hiapa-
niarum regi catholico subjectorum.

Pius PP. VI.

Venerabiles fratres salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 1. Ex paternae charitatis officio, qua Chri-
stifideles omnes in Domino complectimur, in
supremo pastoralis muneris fastigio, quam-
quam apostolice immerito collocati, licet ea omnia sol-
licito curare teneamur, quae catholicae fidei
propagationem, ecclesiasticae disciplinae obser-
vationem, animarumque salutem respiciant,
nihilominus cum quaedam sint, quae nulla
quaevis ratione convelli; multa vero, quae aut
pro temporum opportunitate, aut etiam pro
rerum necessitate oportet temporari, quoad
integrum Nobis fuit, ad ea advertenda, si quae
essent, quae illarum in via Domini progressum

Procurator.

retardare possent, supremam Nostram apostolicam auctoritatem jugiter interponere, praedecessorum Nostrorum exemplo consueverimus.

§ 2. Sane nuper pro parte carissimi in Christo filii Nostri Karoli Hispaniarum regis catholici expositum est, quod alias felicis recordationis Benedictus pp. XIV sapientissimus praedecessor Noster per suas litteras in simili forma Brevis die iv decembris MDCCXLII expeditas clarae memoriae Philippi, dum viveret, Hispaniarum regis catholici sibi porrecta precibus annuendo ad tellendum abusum, qui ex aserta quadam consuetudine in regnis dumtaxat Castellae, Legienis, et Indiarum eidem Philippo regi tunc subiectarum viginti in diebus sabbati carnes animalium, quae in laeio, seu taberna macelleria venduntur, nempe capita, colla, viscera, et pedes comedendi, ut omnes promiscue carnes comederentur, irroperat, omnibus debitae considerationis trutina perpensis indulsit, ut omnes Christianifideles in regnis praedictis dumtaxat habitantes in diebus sabbati, extra tamen quadragesimam, exceptisque quatuor anni temporibus, aliisque quibus vigilias cum jejunio occurrerent, carnis animalium dumtaxat quadrupedum, non autem carnis avilis, gallinis, et pullis etiam africanis, et indicis, pipionibus, caeterisque avibus, et volucris vesci libero, ac licita possent.

§ 3. Ex dispensatione autem huiusmodi illud incommodi postmodum evenisse deprehensum est, ut illi, qui Deum timerent, in maximas angustias, ac dubietates ob difficultatem discernendi animalium partes, quarum esus permittebatur, adducerentur, caeteri vero, qui parum aut nihil de ecclesiastica disciplina essent solliciti, ipsam iniuriose, et non sine illorum animarum pernicie contemnerent; quocirca memoratus Benedictus praedecessor Noster novis precibus nomine praedicti Philippi regis catholici sibi oblati, ut Christianifidelium timorose conscientiae quieti consulere, intercluderetque aditus plurimis scandalis, quae exinde jugiter oriebantur, praevio maturo incommodorum huiusmodi examine, omnibusque perpensis rerum circumstantiis, tandem eidem Philippo, ut in praedictis regnis Castellae, Legienis, et Indiarum in diebus sabbati simplicibus, extra nempe quadragesimam, aliasque sabbati dies, in quibus aliud jeju-

nium praeciperetur, carnes omnes atque nullo discrimine comederentur, indulget, atque concessit, ut in literis in forma Brevis die vigesima secunda januarii anni MDCCXLV expeditis uberius continetur.

§ 4. Verum sicut eadem expositis subiungebat, quod regnerum corouso Aragoniae, et Navarrae eidem Karolo subiectas limites cum illis regnorum Castellae, et Legionis non sint adeo distincti, ut facile definiri possent, qui inter incelas limitrophos indulte praedicto frui debeant, cumque continenter, ac quotidie uni ad aliud limitrophus regnum migrent, unde vel piorum hominum conscientia semper sit in aecipiti, vel debita caritum abstinentia prorsus negligatur; immo cum es piscium salutorum, ac ciborum, quibus in quadragesima, aliisque diebus, in quibus jejunium praecipitur, regulares, et populus vesci solent, penuria, ac difficultas, quia in Hispaniarum regnis in universum laborator in regnis coronae Aragoniae, et partis Navarrae praedictae ob fluminum, ac lacuum panteatam inalescat; hinc memoratus Karolus rex catholicus pro sua religione suorum subditorum conscientiae, quieti, et tranquillitati consulere exoptans, Nobis supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 5. Nos igitur, qui memorati Benedicti tanti praedecessoris Nostri vestigia sectare studemus, ac bone, et utilitati animarum Christianifidelium omnium, ut in Nobis est, praecipere non omittimus, et piis ejusdem Karoli regis catholici votis, quantum cum Domino possumus annuere volentes, supplicationibus memorati Karoli regis nomine. Nobis humiliter porrecta inclinasti; per praesentes fraternitatis vestris committimus, et mandamus, ut omnibus Christianifidelibus curis vestris commissis per dies sabbati, quibus tamen neque abstinentia consueta quadragesimae, neque aliud jejunium praecipitur, quibuslibet animalium partibus, vesci permittatis, innoxentes, et exhortantes omnibus, et singulis, quibus indulgentia huiusmodi permittitur, ut eam illis christianae pietatis operibus compensare satagent.

§ 6. Non obstantibus quibuscumque in contrarium praemissorum facientibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus au-

Tenor indultu concessi a Benedicto XIV.

Ratio praerogandi indultum ad alios reges pariter.

Incommoda quae ab indulto promissum sunt; ipsaque indulta ampliatum.

Tenor praerogandi.

Prerogativa concessa.

tem, ut eorundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibean-

tur quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die nona februarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quarto.

ANNO QUINTO

Dot. Gio. B.
Feb. 1779.
Anno V.

CXCVI.

Indultum ornandi in diebus solemnioribus altare s. Seraphini principalis patroni protiois suppellectilibus pro confraternitate s. Seraphini in ecclesia fratrum Cappuccinorum civitatis Lucanae erecta, non obstantibus constitutionibus dicti ordinis.

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Provisionem.

§. 1. In supremo militantis Ecclesiae solio per ineffabilem divinae clementiae providentiam, meritis licet imperiis constituti, ac pastoralis sollicitudinis officium, quantum in Domino possumus, omni ex parte implere satagentes ea interdu, quae alias sapienter a praedecessoribus Nostris fuerunt constituta ob incostantem huius saeculi rerum, et temporum conditionem immutare, ac etiam moderari tenemur; tunc potissimum cum ad augendum divinum cultum, sanctorum venerationem, et ecclesiarum decorem, et ornatum comparandum magis magisque in Domino profutura conspiciuntur.

Expositio
precum per
rectorum &
monachos
confraterni-
tatis.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii congregati societatis sub invocatione sancti Seraphini a monte Granaro in ecclesia conventus fratrum minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum civitatis Lucanae, canonice, ut asseritur, erectae, quod cum inter caetera munera, ac oblationes, quae vel ab ipsa societate, vel etiam ab aliorum Christianorum pietate altare sancti Seraphini illorum patroni principalis jugiter

effluunt, interdum etiam esse sacrae suppellectiles donentur, quas tum regulari paupertati ecclesiarum, et altarium fratrum ordinis praedicti, tum illius constitutionibus, haud quaquam congruere videntur, etque propter nonnulli inter religiosos praedictos regularis observantiae solliciti sectatores offendantur, hinc, ut omnibus molestiis, ac vexationibus, quae exinde in posterum forsitan oriri facile possent, pro eorum religione obviam ire cupientes, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur sanctorum hominum, qui suis heroicis virtutibus militantes Dei Ecclesiam illustrarunt, venerationem nunquam satis promoveri arbitrantur, ut Christiani fideles eorum exemplo inducti, ac patrocinio, et intercessionem adversus saecularum illecebras adiuti propius in vita bona Deo famulentur, praedecessorum Nostrorum vestigia sectantes, ac specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, alisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incorrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, applicationibus eorum nominis Nobis humiliter porrecta inclinati congregatio praedicta, ut in posterum in omnibus solemnitatibus, quae ad altare sancti Seraphini eorum principalis patroni in memorata ecclesia fratrum minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum civitatis Lucanae celebrantur, suppellectilibus, ac sacris ornatis, qui

Tunc in-
dubiti et diu
provisionis.

vel a fidelium pietate erunt oblati, vel etiam ab eis comparabuntur, quamquam pretiosis, et religiosi paupertati, quam de cetero fratres Cappuccini praedicti in propriis servant ecclesiis, insolitis uti libero, et licite possint ac valeant, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus. Cauterum in quocumque alio die, et signanter foriatio, suppellectilium ornatum simplicem, et ecclesiae Cappuccinorum omnimode congruentem in supradicto altari servandum praecipimus, et mandamus.

Classula soluta, et de cetero utrumque.

§. 4. Decorantes eandem praesentes litteras semper firmas validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit plenissimo suffragari; sique in praemissa per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attestari.

Derogatio contrariarum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec condicti ordinis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quonque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alijs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, eorumque contrariis quibusvisque. Datum Romae apud sanctum Petrum die vigesima quinta februarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CXCVII.

Die die 55. Feb. 1779. Anno V.

Monialibus monasterii Beatae Mariae virginis de Bono Consilio oppidi Corae Veliterensis

diocesis conceditur jus stipem emendicandi in oppido et territorio Corae alias ad ordinem s. Antonii Viennensis nunc suppressum spectans.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Ad universam agri Donidici curam, et inspectionem ubi primum fuimus divinae ex bonitatis consilio, nulloque Nobis assistente moriturno suffragio vocati, nedom Nos plane ad hoc constitutos esse intelleximus, ut iuxta verbum propheticum prava germina evellere, ac noxia quaeque curatamus destruere, ut fructuosa plantaremus, atque aedificaremus utilia, sed vicissim agnovimus vigiliis esse, et industriosis agricolae studium praecipuum, ut ubi inspexerit partem altquam ipsius agri bonis undique arboribus florentem, omnes in eam pastoralis sollicitudinis partes impendere, ut sic de duplicatis laboribus, ac industriis abundantem fructum percipiat.

Provisionem.

§. 2. Cum itaque Nobis nuper pro parte dilectarum filiarum superiorissae, et monialium monasterii beatae Mariae virginis de Bono Consilio occupatarum, et sancti Iosephi tertii ordinis sancti Francisci in oppido Corae Veliterensis diocesis existentis expositum fuit, quod alias per Nostras litteras die decima septima decembris anni 1777. sub plumbio datas eidem monasterio bona una cum creditis inexactis in territorio oppidi praedicti sita, et ad ordinem caonicorum sancti Antonii Viennensem nuncupatum, et per Nos suppressum, atque extinctum spectantia univimus, anoximus, et incorporavimus. Verum sicut eadem expositio subjungebat cum bonis praedictis ecclesia sit adnexa, to qua solentur pompa sancti Antonii abbatis festum celebrare per praedicti ordinis professores consuevit erat, ac etiam benedictiones cum speciali Christifidelium fiducia super animalia quaeque impendere, et apostolice oblationes, et elemosynas a fidelibus pro grallarum actionibus per emendicationem quoque stipis, vulgo *questus* in eodem oppido, et territorio percipere, hinc superiorissa, ac moniales monasterii praedicti Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut ubi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaretur.

Responsio per litteras monialibus praestitum.

Tracer con-
trattando.

§. 3. Nos igitur, qui personas sub avari religionis iugo Deo propriis famulantes, monasterium vero praedictum speciali, ac vere paternam charitate complectimur, ac ex nova Nostrae hujus apostolicae liberalitatis munificentia uberioris fructus speramus, et specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, venturitis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus Nobis humiliter porrectis inclinati, eisdem superiorissae, et monialibus monasterii praedicti, ut ipsae die festo sancti Antonii, ut moris fuit, et quoties id requiratur, ac etiam in loco ubi animas degunt, intra limites tamen oppidi, et territorii praedicti, consueto sacro ritu benedictiones per earumdem monialium ordinarium confessorium, aut alium presbyterum saecularem illarum ecclesiae servitio addictum privative, et quibusvis aliis exclusis impendere, atque spontaneas oblationes, vel etiam per stylos emendicationem a fidelibus donatas percipere libere, et licite possint, ad valent auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur. In Domino tamen moniales ipsas hortamur, ut omnipotenti Deo piarum personarum vota commendent, et ob sancti Antonii merita exquisitas gratias pro illis effuso animo postulare non desint.

Clemente sol-
litate, et do-
centium irri-
tante.

§. 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari. Si quoque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate sciepter, vel ignoranter contigerit attentari.

Protagia
dum et in
gub.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima quinta februarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CXCVIII.

Dat. die 25.
Feb. 1779.
Anno V.

Facultas procuratori generali monachorum ordinis Cisterciensis provinciae Romanae erigendi novum monasterium, et construendi novam ecclesiam de domo ab eodem emptam in platea vulgo delle Carrette urbis, ibique monachos monasterii a Viti ejusdem urbis transferendi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Pius religiosorum votis, quae divini cultus incrementum, religionisque prerogativam respiciunt, quo impedimentis sublevis, opulatum sortiantur effectum, libenter annuimus, eaque favoribus, prosequimur opportunis. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Amadeus Piermartini monachus expresso professus ordinis Cisterciensis, ac modernus procurator generalis ordinis praedicti provinciae Romanae, quod alias felices recordationis Clemens pp. XIII. praedecessor Noster, ab anno usque MDCCCLXI. provinciam Romanam monachorum ordinis praedicti ab aliis provinciis ejusdem ordinis divisit, ac separavit: voluitque propterea, quod abbas pro tempore existens monasterii a Viti almae Nostrae urbis nuncupati esset ejusdem provinciae procurator generalis.

Refert quo-
modo Clem.
XIII. Romanam
provincia-
m ab aliis
provinciis dis-
cepit.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, quemadmodum tracto temporis do-prehensa est periculis separatio praedicta, sit nimis incommoda procuratoris generalis praedicti in monasterio sancti Viti habitatio; quocirca monachi monasterii praedicti novum monasterium in aptiori loco urbis erigere constituerunt, et ad hunc effectum domum cum viridario, omnibusque numeris absolutam in platea vulgo delle Carrette nuper emerit, hinc eam in novum monasterium domum praedictam erigi posse plurimum desiderat, atque monasterium praedictum sancti Viti subinde alienare, vendere, et in alios usus distrabere possit, et valeat, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Explicat no-
tationem
novi monas-
terii pro re-
edificando
procuratori ge-
nerali.

Pontifex
universis li-
cens pro
motu con-
stitutionis,
et dat. facul-
tatem alie-
nandi veluti
monasterium.

§. 3. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, interdicti, alique ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem procuratori generali, ut novum monasterium pro monachis provinciae Romanae praedictae de dicta dome erigere, ibique ecclesiam de novo construere libero, ac licite possit, et valeat; ita ut monasterium sic erectum, ac ecclesia sic constructa omnibus, et singulis privilegiis, gratiis, et indultis, quibus nunc monasterium, et ecclesia memorata sancti Viti urbis utitur, fruatur, ac gaudet, vel etiam alia monasteria praedictae ordinis Cisterciensis provinciae Romanae tam de jure, usu, et consuetudine, aut alias quomodolibet utantur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt, et poterunt in futurum, in omnibus, et per omnia utantur, fruuntur, et gaudeant, et insuper, ut monasterium praedictum sancti Viti alienare, vendere, et in alios usus distrabere possit auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Praecipit li-
cens utique
quodlibet.

§. 4. Decorantes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore suoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

Et aliter in-
dignum esse
quod ad hoc
licetiam.

§. 5. Sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, judicare, et definire debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attestari.

Omnibus in
contrarium
facientibus
derogari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac ordinis, et provinciae hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoris, alisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet

concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum teneres praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima quinta februarii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CXCLX.

Dat. d. 3.
martis 1779.
Anno V.

Concessio indulgentiae plenariae consequendae ab eis, qui visitaverint aliquam ex ecclesiis regularium ordinis sancti Augustini occasione capituli generalis.

Pius PP. VI.

Universis Christifidelibus praesentes literas inspecturis, salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut accepimus capitulum generale canonicorum regularium sanctissimi Salvatoris ordinis sancti Augustini in Ecclesia, seu dome sancti Salvatoris canonicorum regularium hujusmodi civitatis Bononiensis propediem benedictente Domino celebrandum sit, Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat, et ad augendum fidelium religionem, et animarum salutem coelestis Ecclesiae thesauris, pia charitate intendi; omnibus utriusque sexus Christifidelibus, veris poenitentibus, et confisus, ac sacra communionis relectis, qui praedictam, vel aliquam ex ecclesiis domorum canonicorum regularium sanctissimi Salvatoris ordinis sancti Augustini, ac singulis diebus actualis illius celebrationis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum coeordia, haerensum exilipatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel dumtaxat omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Ratio, et in-
ter
concep-
tione.

§. 2. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valitura. Volumus

Duratio con-
cessio, et
dies habere.

autem, ut si pro impetratione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur praesentes nullae sint, utque eorumdem praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die tertiae martii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

Dat. die 6.
martii 1779.
Anno V.

CC.

Facultas archiepiscopis, et episcopis regnorum Portugalliae reducendi extra synodum onera pia, ac missas primogeniuris annexis.

Venerabilibus fratribus patriarchae, archiepiscopis, et episcopis in Portugalliae, et Algarbiorum regnis existentibus.

PIUS PP. VI.

Venerabiles fratres salutem,
et apostolicam benedictionem.

Statu pri-
mogenitura-
rum, ac ma-
joris alicujus ex-
pressionis.

§. 1. Nuper pro parte carissimae in Christo filiae Mariae Franciscae reginae fidelissimae Nobis expositum fuit, plures in Portugalliae et Algarbiorum regnis supremo ejus dominio subjectis primogeniuras, et majoratus existere, adeo piis oneribus gravatos, ut vix, ac ne vix quidam haereditarias vires pro adimplemento sufficiant. Opportunum igitur exoptans remedium Nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignarimur.

Commissio
generata ad
ordines, et
ut tamquam
apostolicis de-
legati pro co-
muni prole-
ra omnia re-
moneant.

§. 2. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinate, fraternitatibus vestris tamquam Nostreis, et apostolice Sedis delegatis, quatenus tam grave, ex variis testatorum relictis impositum sit onus, ut illis intra vires haereditarias ejuscumque majoratus, seu primoge-

nituae nequeat satisfieri, semel extra Synodum statuendi, re diligenter perspecta, pro vestra conscientia quicquid magis ad Dei honorem, et ecclesiarum utilitatem videritis expediri, facultatem auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, tribuimus, et imperimus.

§. 3. Decorantes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos de praesenti spectet, et in futurum quomodocumque spectabit, plenissime suffragari, ac ab eis inviolabiliter observari.

§. 4. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac Sedis apostolicae nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus quoruncumque testatorum ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresso commutamus, nec non apostolicis, ac in Tridentina synodo, ceterisque universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis, Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice demumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die sexta martii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

Clausula
latens pro
plena consti-
tutione che-
recutit.

Clausula
solens, et
irritans.

Derogatio
contrario-
rum.

Pius. pp. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quomodo
Petrus Ec-
clesia magi-
stra sit de
spiritibus sa-
crilegis da-
monis.

Daemon Por-
tagalis Ec-
clesia sit quo
bonis contri-
pulis ab-
solvatur.

§. 1. Romanam Ecclesiam ideo matrem, et magistram constituit Christus Dominus, ut per eam, quae ubique a fidelibus gerenda sunt, ordinentur, vel etiam errata corrigantur in melius, quia liceat irrationabili arbitrio aliquid immutari, quoties confusa libertas, si aliorum voto dissentiant, aut in aliorum scandalum sine iusti discretionis libraminis commendanda supprimeret, aut minus digna laudibus indebitis celebrarent.

§. 2. Nuper in tristitia cordis Nostri acceptimus, bona ad suppressam societatem Jesu spectantia, et in Portugallia, et Algarbiorum regnis existentia, vel ex asserto quodam reversionis iure, vel quocumque alio praetextu regio fisco fuisse addicta, seu de onerum satisfactione, et adimplemento retenta lege, brevi tamen ejusdem fisci administratores suos, non quae Jesu Christi quaerentes, aliquam eorumdem bonorum partem, vel per contractum, vel per gratulatum donationem distraxerunt, nulla amplius de piis meritis, quibus eodem bona essent gravata habita ratione, neglectoque penitus eorumdem onerum adimplemento. Eximia sane carissimae in Christo filiae Nostrae, Mariae Franciscanae reginae fidelissimae religio fuit, ac sollicitudo pro inquirenda de bonorum qualitate, et natura, veritate, pluresque spectatissimos viros selegit, qui unciarum, quae ex dictis bonis, vel libera, vel piis oneribus essent gravata: sed irrita prorsus impensa studia, nulla enim bonorum divisio, nisi labore summo, lucretoque exitu confici potest. Nobis igitur eadem carissima in Christo filia Nostra regina fidelissima humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Societatem
occur-
tas in abso-
lutionibus, et
bonis modis
libere decla-
retur.

§. 3. Nos autem boni patrisfamilias munero fungi quotidie satagentes, et illius vicos, (meritis licet imparibus) gerentes, cujus misericordiarum non est numerus, et infinitus est thesaurus supplicationibus hujusmodi inclinati, ejusdem carissimae in Christo filiae Nostrae reginae fidelissimae velis annuere, quantum in Domino possumus, sincere cupientes, teore praesentium, deque apostolica auctoritate plenitudine, nullitatem, et nullitates

quascumque, quae in dictorum bonorum alias suppressae societati Jesu spectantium alienationibus, et distractionibus quibuscumque intervenisse dici, censeri seu praetendi possent, sanamus, penitusque tollimus, omnique joris, et facti defectus supplement. Cum vero aliqua ex dictis bonis distracta, et alienata inveniantur, nulla onerum habita ratione, nihil super dictis bonis de novo imponere intendimus: sed ab his perpetuis futuris temporibus prorsus libera, et exempta declaramus.

§. 4. Verum, cum adhuc aliqua nec exigua eorumdem bonorum portio regio fisco unita remaneat, volumus, ac praecipimus ea in posterum erogaenda esse in alimenta, et commoda vitae sustentationem individuum suppressae societati Jesu, qui alias in regnia praedictis commorabantur, quique modo supersunt nec non restituendis pecuniarum summis ad Nostram cameram apostolicam in sumptis propriis aliendis individuis tam longo annorum spatii, quo a regio aerario non fuerat eidem consultum, quibus omnibus praedictis individuis deficientibus, et camerae Nostrae apostolicae dictis praestationibus integro restituta, tunc, ut ad alios pios usus arbitrio ejusdem carissimae in Christo filiae Nostrae reginae fidelissimae, ejusque successorum assignari eadem bona suppressae societati Jesu, et applicari possint, eadem auctoritate libenter concedimus, et importunum.

§. 5. Decernentes eadem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; siquo in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanc. Rom. Eccl. cardinales etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuncios subblata cis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, quercumque testatorem, qui missarum, aliorumque onera per suppressam societatem Jesu individuos, vel in eorum eccle-

Ex hoc
non alienat
praecipit
quod si men-
ta praesentia
tut munda
dum suppressae
societatis
et camerae
apostolicae
provisionem
de praesentia
rege solenni-
tatem.

Clavibus co-
latur, et ex-
tensionem.

Delegato
in auctorita-
tem.

siis adimplenda reliquerint etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa sufficienter, et expresso commutamus, nec non apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac rum quibuscumque etiam derogationum derogationis, aliisque efficacioribus efficacissimis; ac insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alios in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub aenulo piscatoris die sexta martii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCIV.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui die septima novembris visitaverint aliquam ex ecclesiis monachorum, vel monialium ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia cbaritate intenti, omnibus et singulis utriusque sexus Christianis vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis, tam monachorum, quam monialium ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis ubicumque existentibus die vii mensis novembris a primis vespers usque ad occasum solis dici hujusmodi singulis annis devoto visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum

extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub aenulo piscatoris die vigesima quarta martii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

Derogatio
caeteris
contra-

CCV.

Dat. die 27
martii 1779
Anno V.

Ampliatio privilegii concessi a Benedicto XIII. regi Sardiniae nominandi ad cathedrales, metropolitanas, aliasque dignitates ecclesiasticas, personas idoneas.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Pastoralis officii Nobis licet immeritis divina dispensatione commissi curam exercere satagentes, ea, quae ad pacem, tranquillitatemque ieter hanc sanctam Sedem, et christianae principes firmandam, conservandamque idonea esse noscuntur apostolica Nostra auctoritate facile concedimus, prout in Domino expedire arbitramur.

§. 2. Cum itaque alias felicis recordationis Benedictus pp. XIII. praedecessor Noster per suas literas in simili forma Brevis die xxiv. maji MDCCXXVII. expeditis clariae memoriae Victorio Amadeo, dum vixit, Sardiniae regi illustri, ac Sabaudiae duci, ejusque in Sabaudiae decem successoribus jus in perpetuum nominandi personas idoneas ad cathedrales, et metropolitanas ecclesias, et dignitates abbatiales in temporali dominio, quod memoratus rex Sabaudiae dux tunc possidebat consistentes, nec eon ad priores Tallineriarum, Hippliae, et Novalitii, ac praepositorum Muntis Jo-

Procurator.

Privilegium
concessum a
Benedicto
XIII. regi
Sardiniae.

Dat. die 21
martii 1779
Anno V.

Tenor
con-

vis concesserit, ac postmodum dubitatum sit, num abbatia, seu praepositura sancti Albini de Mortaria nuncupata Viglevanensis diocesis in indulto praedicti esset comprehensa.

§. 3. Hinc Nos dubium huiusmodi secundum iustitiae, et aequitatis regulas a medio tollere, et submovere, ac ea, quae ab hac sancta Sede ad principum orthodoxae fidei defensorum, magnisque in Ecclesia Dei meritis fulgentium favorem emanasse noscuntur, ne dum illaesa conservare, sed uberiori etiam, pleniorique interpretatione, quantum cum Domino possumus adjuvare cupientes, de dilecti filii Nostri Karoli Victorii Amadei Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis de La Lauze nuncupati consilio, ac habita super indulto huiusmodi matura deliberatione, cum nuper per obitum bo. me. Petri Josephi de Brichentau abbatia, seu praepositura praedicta vacet, et certo modo vacare dignoscatur, de qua memoratus Petrus Josephus, ab hac sancta Sede anno MDCCXVII. fuerat provisor, ad ea omnia averteoda, quae pacem, et tranquillitatem impedire possent, ut ius in posterum nominandi Nobis, ac Romae pontifici pro tempora existenti personis idoneis ad abbatiam, seu praeposituram sancti Albini de Mortaria praedictam, vel cujusvis ordinis regularis ea sit, vel secularis ad carissimum in Christo filium nostrum Victoriū Amadeū Sardiniae regem illustrem, ac modernū Sabaudiae ducem, ejusque successores spectet, ac pertinent.

§. 4. Cum reservatione tamen perpetuae annuae pensionis in prima futura vacatione auctoritate apostolica imponendae scutorum quingentorum monetae Romanae super abbatia, seu praepositurae praedictae fructibus, redditibus, et proventus quibusvis ecclesiasticis favore illius personae, seu personarum sanctae Sedi in temporalibus subditarum a Romano pontifice pro tempore existenti nominandarum, ita ut per obitum perierae, seu novae ex personis ad pensionem praedictam, ut praefertur, nominatae, seu nominandarum eadem pensio, seu illius rata nequaquam cesset, minisque in favorem cessura sit illius, qui abbatiam, seu praeposituram tunc possidebit, sed vel integram pensionem, vel ad illius ratam donuo alia, seu aliae personae a Romano pontifice tunc existenti ad sui libitum nominari possint, et debeant, etiamsi eadem abbatia, seu praepositura eo tempore minime vacaret

dicta auctoritate eorumdem tenore volumus, ac docernimus. Declarantes insuper eandem pensionem scutorum quingentorum, sic, ut praemittitur, reservatam omnibus iis iuribus, privilegiis, indultis, ac conditionibus, quibus aliae pensiones huiusmodi super ecclesiasticorum beneficiorum fructibus, et proventus impositae utuntur, fruuntur, et gaudent pari modo utatur, fruatur, et gaudeat.

§. 5. Decernentes eadem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros affectus sortiri, et obtinere debere, quasvisque vero provisiones, et alias dispositiones de abbatia, seu praepositura praedicta, sub praesenti dispositione, et declaratione comprehensis nunc, et pro tempore quomodocumque, et quomocodumque, ac ex quibusvis personis vacantibus, aliter, quam ad ipsius Victorii Amadei regis, ejusque successorum Sabaudiae ducum nominationem pro tempore quomodolibet faciendas, et inde secuta nulla, et invalida fore, et esse; sicque, et non aliter in praemissis pro quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam nuncios sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scietur, vel ignorantur contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, in Benedicti praedecessoris Nostri praedictis literis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima septima martii millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCVI.

Beatificatio servi Dei Michaelis De Sanctis ordinis exaltatorum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum.

Plus papa VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Misericordias Domini, et divitias bonitatis ejus post laetitiam paschae, quam devote

Excoedio pri-
vilegio per
nominatorem
abbatia in
praepositura
s. Albini.

Classis de
bata, et de
certis ut
tore.

Reservatio
annuae pen-
sionis
cuius reli-
qua assignat
ad a. Sedem.

Delegatio
nominando
rum.

Dat. die 2.
mays 1779.
Anno V.

Ratio decem
novas bo-

celebratione
servorum
Dei.

celebravimus in servi Dei Michaelis De Sanctis ordinis exalceatorum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum nuncupati sacerdotia professi virtutibus, et meritis extollere, et praedicare dignum putamus, ut universis Christianis fidelibus uberiora quotidie suppelant ad imitandum exempla, et in patrocinio praesidia. Dominus, ac redemptor noster fidelium servorum suorum sanctitatem, et gloriam testatam, manifestamque facit, ut qui jam diu anferum laborum, atque certaminum praemium consecuti beati cum eo regnant in coelis, iidem in terris virtutum suarum triumphum publica quadam militantis Ecclesiae veneratione recipiant. Nos igitur in suprema universalis Ecclesiae procuratore, meritis licet imparibus, sed inscrutabili divinae sapientiae consilio constituti ministerio nostro congruum intelligimus, ut ad omnipotentis Dei gloriam, et Ecclesiae catholicae decus, quantum Nobis ex alto conceditur, ejusdem servi Dei cultum promovere studeamus.

Laudes
servorum
Dei.

§. 2. Ipse enim summa cum pietatis laudo severioris disciplinae institutum amplexus, mirabili innocentia vitae asiduisque corporis afflictionibus dilecto suo, qui pascitur inter filia sic semper heroica charitate adhaesit, omniumque virtutum splendore sic praefulsit, ut mortalis vitae cursu triginta trium annorum aetate solliciter consumato, aeterna domum moriendo donatum fuisse non debitemus.

Judicium
aeternae
congregationis
super
virtutibus
ejusdem
servi Dei.

§. 3. Cum itaque mature, diligentique discussis, atque perpensis per congregationem venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum processus de apostolicae Sedis licentia confectis super vitae sanctitate, et virtutibus, tam Theologica, quam moralibus in gradu heroico, quibus idem servus Dei Michael De Sanctis multipliciter claruisse, nec non miracula, quae ad ejus intercessionem, et ad manifestandum hominibus ipsius sanctitatem a Deo patrata fuisse assererant, eadem congregatione coram Nobis constituta, auditis etiam consultorum suffragiis, uno spiritu, unaque voce censuerit posse, quodcumque Nobis videretur, praedictum Dei servum beatum declarari cum consuetis induitiis.

Beneficentia,
et caritatis
societatis
officio, et
monasterio
communi.

§. 4. Hinc est, quod Nos piis, atque inlitis charissimis in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici, et quamplurimum venerabilium fratrum archiepiscoporum, episco-

porum, nec non capitulorum, regnorum, civitatum, ac universitatum fore totius Hispaniae, ac totius insuper antedicti ordinis exalceatorum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum, supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis benigne inclinati, de supradictae congregationis consilio, ac assensu auctoritate apostolica tenore praesentium indulgemus, ut idem Dei servus Michael De Sanctis in posterum beati nomina nuncupetur, ejusque corpus, et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processionibus circumferendae) exponantur: insignes quoque radii, seu apiculis exornentur, ac de eo quotannis die 7 mensis Julii recitetur officium, et missa de communi confessoris non pontificis cum oratione a Nobis approbata juxta rubricas breviarum, ac missalis Romani. Porro recitationem officii, et missae celebrationem hujusmodi fieri concedimus dumtaxat in universo ordine tam exalceatorum, quam non exalceatorum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum: in civitate Vici, Vick vulgariter dicta, ubi natus, et hinc in toto Catalaunio principatu, in diocesi Vallisoletana, ubi mortuus est, et diocesis Teletana, Granatensi, Gienensi, et Palentina, in quibus insignia dedit sanctitatis exempla, ab omnibus utriusque sexus cristifidelibus tam secularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur, et quantum ad missas attinet, etiam ab omnibus sacerdotibus ad ecclesias, in quibus festum peragetur confluentibus. Praeterea prima durat: anno a datis hinc literis, et quoad Indias a die, quo aedem literarum libere pervenerint, inchoando, in ecclesiis ordinis civitatum, et diocesium antedictarum sollemnibus beatificationis ipsius servi Dei cum officio, et missa sub ritu duplici majori die ab ordinario respectivo constituta, postquam in basilica Nostra sancti Petri in Vaticano de urbe celebrata fuerint eadem sollemnibus die secunda mensis maji pariter celebrandi facinus potestatem.

confessione
non potest
esse.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinamentis apostolicis, ac decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earundem praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis manus secretarii dictae congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti ejusdem congregationis munitis eadem prorsus fides ab omnibus, et ubique tam in iudicio,

Delegatio
constituta
fuerit.

quam extra illud habeatur, quae ipsa praesentibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die secunda maji millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCVII.

Erectio episcopatus De-Sonora io Indis.

Pius episcopus servus servorum Dei
ad perpetuam rei memoriam.

Die 2.
m. j. 1779,
Anno V.

Procomium. §. 1. Impensa divinae pietatis charitas, quae omnem implet terrarum orbem potissimum in locis in umbra mortis sedentibus, et ubi errores progrediuntur impunes, suas abunde spargit misericordias. Illas quidem remotas illas sub regalium et de catholica religione optime meritorum principum ditione degentes, eorumque praecipuo studio exultae regimines summa Dei benignitate promeruerunt. Nos itaque universalis Ecclesiae imperium, quod habilis consilii, et bonitatis altitudo humilitati Nostrae committere placuit immerito gerentes, quae eorundem regalium principum mediatione religioe ordinata esse sentimus apostolica Nostra potestate perficere procuramus, prout vigilantiae Nostrae exigit, et postulat sollicitudo.

Ex officio
procurator
secretarium.

§. 2. Cum itaque sicut a dilecto filio Hieronymo duce de Grimeldi charissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici apud Nos, et Sedem apostolicam oratore ex parte, et nomine ipsius Caroli regis accepimus dilectus etiam filius Josephus de Galves ejusdem Caroli regis a consiliis, modo summae rei, ac novioris Indiarum negotiis a secretis alias totius novae Hispaniae visitatoris munere fungens, cum de illarum regionum vastitate, eorumque a metropolitico urbibus distantia, nec non incolarum partim ad obedientiam reductorum, partim vero reducendorum numero, moribusque, deque eorundem regionum redditibus, ac auri, argenteique fodinis ob quam alienigenarum aviditati, atque invasionibus praeant, ac denique de omnibus ad remotas illas pertinentibus provinciis apprimo foret instructus, cupiens commoda a regia pietate maxime optata, felicitatemque in populis afferre, una cum marchione de Croix (tunc pro rege novae Hispaniae eidem Carolo regi sub die xxiii

mensis januarii anni Domini MDCCCLXXIII proposuit necesse fore, ut nova constitueretur generalis praefectura peninsulae de California, ac de Sonora et Chinlos provinciae sub eo continens, nec non etiam, ut novus erigeretur episcopatus, qui has sub sua comprehenderet dioecesi sedem episcopalem in eodem oppido; in quo dicta generalis praefectura statueretur collocando. Perlostratis subinde eorundem provinciarum locis plenius Josephus de Galves praedictus cunctis praemissis circumspexit, indeque ordinationes, et statuta condidit; quae pro sui prudentia ad regendos in civilibus inculcas prompta, et necessaria esse consideravit, ex quibus illi bona quidem spiritualia; ecclesiae vero pastoris eorundem populorum subjectionem juxta canonicas, regulasque leges consequuturi essent. Mox die xxiii mensis junii anni ejusdem Domini MDCCCLXXI. una cum pro rege praedicto quidquam a se gestum fuerat eidem Carolo regi significavit, ac novis acquisitis argumentis, priori confirmata relatione, die xxiii praeteriti mensis januarii ejusdem anni MDCCCLXXIII. paucis quidem et levibus immutatis, ambo conveniunt in statuenda generalis praefecturae, et erigenda episcopalis sedis loco designando, videlicet in oppido de Arispe, quod in provincia de Sonora extat, non solum ob illius optimum situm, et coeli, agrisque temperiem, nec non aquarum, et quae ad victum necessaria sunt copiam; sed etiam ob ecclesiam inibi existentem optime constructam, et ita aptam ut cathedralis honore digna constatur.

§. 3. Antequam vero ad dictum Carolum regem haec novissima perveniret relatio, jam ipse de anno ejusdem Domini MDCCCLXXVI. priorem approbaverat, servatque servandis novam erigi georalem praefecturam illius ditionem a Mexici pro-rege independentem ad memoratas, aliasque limitatias provincias extendendo, sedem in dicto oppido de Arispe constituti, aliasque pro recte ipsius praefecti facultatum exercitio in militariibus, et civilibus fieri mandaverat generali praefecto pro prima ea vice designato dilecto etiam filio Theodoro de Croix tunc egrum ductore; itaque summa ac vero paterna regiae majestatis vigilantia, cuique acerrimae profusis thesauris quicquid ad tuendas, protigendas, ac in temporalibus fovendas divitas illas, vastissimasque regiones fuerat providendum modo exequutioi deman-

Contra-
regis et qua-
sitionem super
erectioe et
propositus.

datum reperitur. At quis unquam cohibere potuit ejusdem Caroli regis studium, curam et sollicitudinem, quo minus praeter temporalia illis populis impertita, subsidia spiritualia quoque eisdem comparanda curaret? Profecto statim ac priorem, de qua supra, relationem vidit iudicio ejus qui sibi a confessionibus, aliorumque qui Indiarum consilii adstant, summamque rem curant, approbavit propositam novi de Sonora et de California episcopatus erectionem. Dum hoc interim ageretur negotium ad corrigendos abusus in animarum regimen nimis ineptos ac frequentes, episcopus de Guadalajara et de Durango sub die vigesima quarta mensis septembris anni similiter Domini MDCCCLXXVI. significari voluit, suae regiae voluntatis, quod missionariis omnibus Hispaniis, aliisque personis in illorum Iudorum locis missionibus, auxiliariis quoque curis (quas doctrinas vocant) degentibus, Ecclesiae sacramenta, caeteraque spiritualia ministrarent, nec ullo praetextu parochi ipsam impedire, neque parochialibus emolumentis pro ministeriis, quae ipsi non operantur eos incolas gravare auderent.

§. 4. Jam vero evenerat, quod anno pariter Domini MDCCCLXIV. dilectus etiam filius Antonius a Regibus presbyter, ordinis fratrum minorum s. Francisci de observantia nonnupatorum expresse professus, qui per plures annos missionarii officium, summo studio, ibi exercuerat, praesidique missionum de Sonora in superiori Primeria ex commissione a collegio de Propaganda Fide, sanctae Crucis de Queretaro fratrum ejusdem ordinis sibi facta, moneo functus fuerat; novae Hispaniae dilecto similiter filio pro-regi Antonio Mariae Buccarelli, quo statu res missionum de Sonora reductae essent geographicè descripserat, earum aversionis causas, et quo ad illarum restorationem, necessaria forent exponendo. Idem quo de missionibus in utraque Primeria, superiori scilicet, et inferiori ejusdem provinciae existentibus enunciarat; quae quidem documenta fiscali audentia tunc dilecto similiter filio Josebo Antonio de Arecho fuerunt tradita. Atque in hoc voto desper edito quidquid a religioso illo viro propositum fuerat, adoptanda addiderat opus esse, ut aliqua ad rem opportuna decerneretur, quod tamen executioni mandatum unquam fuisse minime constat. Quapropter de praemis certior factus Jose-

phus de Galvas praefatus, regique enixum circa ea ipsa studium agnoscens dicto Antonio a Regibus, qui jam ad suam Carthaginensem redierat provinciam praecipit, ut suam denuo concinnaret descriptionem, expressis in ea modis, abusus, confusionesque illis vigentes evellendi, legitimum quoque, et accommodatum regimen ordinem a dicto Carolo rege tanto tempore optatum statuendi; quae quidem mandata complero minime distulit. Exposuit autem jurisdictione ecclesiastica in vastissima generalis praefecturae in septemtrionalibus novae Hispaniae provinciis recenter institutis ditino comprehensam ad episcopos de Guadalajara, et de Durango respective pertinere equidem episcopatus de Guadalajara universam Californiam una cum omnibus praesidiis de Monterreis constructis ad occidentalem oram Oceani continet, comprehensam quoque de Coaguilo, et Texas guberniis ad orientalem Oceani littora, sive ad Mexicanum sinum; de Durango vero episcopatus gubernia de Sonora novi Mexici, novaeque Cantabae complectitur, quae sane regiones plures continent provincias, inibi multae jam erectae reperiuntur missiones, regioe folinae, et congregati Hispanorum pagi imo apud cunctas fere missiones degunt Hispani Mistigoeae vulgato Mulati, Indi vagantes ceteraque gentes, quas nationales appellant, indigenae Indos in suum agnoscent parochum missionarium religiosum gratia spiritualia ministrantem; caeteri vero districtas parochum, cui jura et obventiones parochiales persolvunt perinde, ac si ex ejus parochiali ecclesia spiritualia recipiant. Sic distributi fore parochi, et parochiani ab episcopis editis in actu pastoralium visitationum decretis, cunctas eas provincias in ecclesiasticas praesidentias virarias, et parochias dividendi. In earum pluribus, et praecipue in limitaneis cum infidelibus nulla praeter missionarios regulares; parochus vero, cujus corae viginti, trigintive pagi commissi sunt centum pluresque lencas distat, ex quibus, ac etiam, ex confusum parochorum, parochiarum, et parochianorum plures oriuntur abusus; perturbanturque, ab antiqui pagi ab incolis deseruntur, montes apostatis, et fugitivis replentur, novorum quoque pagorum impeditur constructio. Tale enim odium et adversionem animis infidelium insinuant fugitivi, ut converti, et in populum congregari resistant.

Utriusque, et descriptione ducuntur ad tuendam.

*Diocesis
Sonoriensis
pro con-
suetudine
et diocesis.*

§. 5. Hisce malis unice moderi posse sub-
iungebat eas provincias a diocesis de Gua-
dalaxara, et de Durango dismembrando, no-
vumque erigendo episcopatum, cui doctus qui-
dem, et salutis animarum zelo flagrans desti-
naretur episcopus, qui unanimi consensu cum
generali praefecto parochias, missiones, et au-
xilii ordinarot ecclesias; quidquam detri-
menti nequaquam fore obventurum praefatis
episcopis de Guadalaxara et de Durango etiam
asserbat. Californiam siquidem ad quam jus
habere contendit episcopus de Guadalaxara
praefecto, ex quo in regum catholicorum re-
ducta fuit potestas, usque ad praesens nun-
quam inviserunt episcopi, neque qui ab eis de-
putati sunt diocesis visitatores, sane ut illic
peragatur, aut cum periculo navigandum, aut
decentiarum supra in ille locum spatium po-
ragendum de Durango trajiciendo diocesis,
ubi plurima ab infidelibus metuenda sunt vi-
tae discrimina; de Cinaloa autem, et de Sono-
ra provincia a Durango trecentas, alicubi
etiam quingentas leucas distant. Decimae vero
inde obvenientes teneis valoris sunt, quia non
recte administrantur, et quasi pro derelictis
habentur. Haec continebat praedicti Antonii
relatio qua Indiarum perfecta consilia, mox
regio communicata fiscali, is dicti religiosi viri
exactam, prudentemque descriptionem regio-
num regiminis abusus, populorum, morum-
que peritiam in missionibus quibus laudabili-
ter sanctus fuerat acquisitam commendavit,
novisque corroboravit argumentis praedictis a
fiscali praedicto ad rem deductis super neces-
sitate erectionis novi episcopatus satis sit indi-
casse, quod duarum diocesium de Guadalaxa-
ra, et de Durango situs, earumque versus se-
ptentrionales Americae provincias dilatatio,
non aequa districtorum et regionum inter ipsos
(quos invicem intersecantur) divisio, unde im-
mensae illae distantiae ab episcoporum catho-
dria oriuntur, prout ex supradicta relatione
colligitur, et in mappa ex descriptionibus geo-
graphice facile videre est causa sunt, ut praedi-
cti episcopi de Guadalaxara, et de Durango,
cuiusque animarum eorum qui noviter conversi
sunt, et catholicae Ecclesiae ovili nuper aggregati
occurrere, et vigilare valeant. Praeterea
non deest territorium, quo nunquam illis pe-
netravit episcopus; quapropter plura mala evi-
nisse minime est dubitandum. Etsi enim per
visitatores pastores vices suppleri datum sit,

zelus tamen pastoralis nulle modo in ipsis per-
spectus est, quin imo plura scandala ab eisdem
aborta fuisse non raro compertum est. Enervan-
tur hinc disciplina, et quandoque ipsorum Ec-
clesiae ministrorum, nec non eorum exemplo,
etiam parochianorum relaxantur mores. His-
quoque obvenire possunt exitiis prompta sunt
affrendenda remedia, prindeque votum suum
concludebat, ut illarum provinciarum generali
praefecto committeretur, quod per viros eccle-
siasticos, et saeculares expertos quidem; sibi-
que magis benevolos topographicam tabulam
conficeret totius suae praefecturae singillatim
delineando situs provinciarum, eorumque lo-
corum, parochiarum, missionum, ecclesia-
rumque auxiliarum, ac insuper aeternata fieret
descriptio regiminis ecclesiastici, ac civilis
reddituum, populorum, climatum; fluminum,
fodinarum, nibilque denique praetermissum,
quod ad exactissimam earundem regionum no-
titiam acquirendam conducit, ut quoad omnia
firmiter consuli valeat. Potissimum vero ad
evitanda damna ex episcoporum de Guadalaxa-
ra, et de Durango distantia hactenus tolera-
ta nunc in septentrionali Americae parte eri-
gatur episcopatus. Visis ergo omnibus ad rem
facientibus Indiarum consilium die trigesima
mensis junii anni pariter Domini MDCCLXXVII.
rescripsit consulendum esse serenissimo regi,
iuxta votum fiscalis, et die vigesima prima mensis
augusti ejusdem anni, majestas sua man-
davit impetrari a Nobis literas apostolicas pro
canonica novi *Episcopatus erectione* cuius diocesis
Sonorum, Cinaloae, et Californiam comprehendat.
Ad quem effectum desuper confici oportunas instructiones suo apud Sedem apo-
stolicam oratori, quanto citius transmittendas.
Hinc dictus Hieronymus ab tramite ab ipso
Carolo rege subinde approbatas sibi quae trans-
missae instructionis nomine praedicti Caroli regis
Nobis humiliter supplicaverit, quatenus
erectionem praedictam, aliaque infrascripta
concedere dignaremur.

§. 6. Nos igitur omnibus et singulis circum-
stantiis superius expressis matura consideratio-
ne pensatis, eximium praedicti Caroli regis ze-
lum, ac religiosa desideria prosecui volentes,
motu proprio, et ex certa scientia, deque apo-
stolice potestatis plenitudine ab episcopatu de
Guadalaxara peninsulam de California cum
omnibus novis praediis de Montereis ad oram
occidentalis Oceani, et ab episcopatu de Du-

*Tenor ere-
ctionis.*

rango provincias de Sonora et de Cinaloa attento consensu a contrahentibus fratribus Nostris episcopis de Guadalajara et de Durango in actu acceptationis dictorum respective episcopatum huiusmodi dismembrationi pro novo erigendo episcopatu prestatilo apostolica auctoritate tenore presentium perpalus dismembramus, et separamus, ac terram ipsam de Arispe in civitatem episcopalem de Sonora nuncupandam cum omnibus iuribus, honoribus, et prerogativis, quibus aliæ civitates pontificali Sede insignite in eisdem Indiis occidentalibus utuntur, et gaudent, nec non prædictam ecclesiam non collativam in dicta terra de Arispe sitam in cathedralem ecclesiam de Sonora nuncupandam, sub invocatione beate Mariæ virginis Laurétanæ nuncupatæ pro uno deinceps episcopo de Sonora, qui eidem ecclesie, illiusque civitati, et diocesi, etiam de Sonora, ut infra assignandæ præsit, dictamque ecclesiam, in formâ ecclesiæ cathedralis redigat, et in ea tot dignitates, ac canonicatus; et præbendas, ac cappellanias, et aliorum ministerum competentem numerum venerabili etiam fratri Nostræ moderno et pro tempore existenti archiepiscopo Mexicano metropolitico iure subiectorum, quas et qui prædivinus cultus decore; et ecclesiasticorum sacramentorum, ibique spirituali admatum administratione videbuerit expedire, prævia tamen dictæ ecclesiæ de Sonora, ejusque pro tempore existentis episcopi, ac dignitates, et canonicatus, ac cappellanias huiusmodi obstantium, et prædictorum ministerum congrua sustentatione ab ipso Carolo rege juxta ejus religiosam studium ex decimis dictorum territoriorum, ut præfertur, dismembratorum, sive ex capitulis regii aerarii, prout frequenter ipso, ejusque gloriosi prædecessores Hispaniarum reges fecerunt, constituta et assignanda, nec non futuris, et pro tempore existentis episcopi de Sonora episcopalem jurisdictionem, auctoritatem, et potestatem exercere, omnique et singula, quas ordinis, quæque jurisdictionis, et ejusvis alterius minoris episcopalis sunt, et quas alii tam in eisdem Indiis, et prædicti archiepiscopi Mexicani suffraganei existentes; quam alibi ubique constituti episcopi in suis ecclesiis, et civitatibus, et diocesis de jure, vel consuetudine, aut quomodolibet ex privilegiis, gratiis, et indulgiis, ac dispositionibus apostolicis desuper quocumque fuerint, et per litteras

apostolicas desuper nominatini, et in specie concessa auctoritate, et facultate suffulti facere, et quibus uti solent, et possunt pariter, et aequè principaliter, et aliisque aliis differentia, potendo ac si sibi quoque nominatini, et in specie concessa, et expressa fuissent in sua diocesi de Sonora, ut infra assignanda facere, gérere, et exorere libere et licite possit et debeat, ac eidem pro tempore existenti archiepiscopo Mexicano suffraganeus, eique metropolitico iure prædicti subiectus existat.

§. 7. Cum sedemensa, aliisque insignitis episcopalibus, nec non præeminentiis, honoribus, privilegiis, immunitatibus, et gratiis spiritualibus, et temporalibus, personaribus, rebus, et mixtis, quibus etiam cathedrales indiarum huiusmodi similiter de jure, vel consuetudine, aut speciali privilegio, seu indulto apostolico, vel alias quomodolibet utuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, potiri, et gaudere poterunt de apostolicis potestatis plenitudine eadem apostolica auctoritate, et perpetuo respectu erigimus, et instituimus, et prædictam peninsulam de California cum prædictis novis præsedibus de Montefiore, ac dictas duas provincias de Sonora, et Cinaloa per Nos, ut præfertur, dismembratas et separatas, ac amnes et singulas utriusque sexus, et in eis respective degentes personas, et incolas; tam laicos, quam clericos, et presbyteros beneficiatos, ac religiosos cujuscumque status, ordinis, et conditionis existant ab ordinaria, non tamen respectu dicti archiepiscopi Mexicani metropolitici jurisdictione, potestate, et superioritate dictorum molitorum, et pro tempore existentium de Guadalajara, et de Durango episcoporum, dicta apostolica auctoritate similiter distinguimus, et existimamus, et prædictam civitatem de Arispe in episcopalem sedem de Sonora per Nos, ut præfertur, erocamus, nec non sic etiam per Nos ut præfertur, dismembratas, et separatas peninsulam de California, et dictas duas provincias de Sonora, et Cinaloa, et in eis nunc, et pro tempore respective degentes personas superius expressas dictæ ecclesiæ episcopalis de Sonora, illiusque futuro episcopo pro suis civitate, territorio, diocesi, clero, et populo ita quod hæc personæ eidem ecclesiæ de Sonora, tam antea a primæva illius erectione, et institutione huiusmodi, quam deinceps pro tempore quomodolibet pastoris solatis dignitate in episcopum dicta apostoli-

Commissio
præeminentiarum,
et
honorum
seu
apostolicarum
dignitatum.

ca auctoritate praeficiendae per se vel alium, seu alios ejus nomine veram, realem, actuale, et corporalem possessionem, seu quasi regularis spiritualis, et omnimodi jura diocesani in dicta civitate de Sonora, ac in eodem territorio per Nos, ut praefertur, dismembratis, et separatis propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere ejusdem moderati, et pro tempore existentis archiepiscopi Mexicani, vel cujusvis alterius licentia desuper minimo requisita apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo assignamus, et respectiva subijcimus.

Assignatio
data pro
mensis episcopali, ut
ex parte cathedralis.

§. 8. Mensae autem episcopalis de Sonora per Nos, ut praefertur, erectae pro illius dote, et congruae, ac sufficienti, tam praedicti futuri episcopi de Sonora, tam pariter futurorum capituli, et canonicorum, et cappellano- rum, aliorumque ministrorum dictae cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae respectivo substitutione, ac onerum praedicti episcopo de Sonora pro tempore existenti, futurisque capitulo, et canonicis dictae cathedralis ecclesiae per Nos ut praefertur, erectae, et institutae pro tempore incumbendum supportatione providere voleantes, decimas ex dictis territoriis, ut praefertur, dismembratis, et separatis pro diocesi dictae episcopalis ecclesiae de Sonora per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae etiam, ut praefertur, concessis, et assignatis, ac suppositis, et subjectis provenientes, et ad eundem Carolum regem spectantes, sive ex praedictis capitalibus dicti regni aerarii ab ipso Carolo rege quatenus opus fuerit constituenda, et assignanda; ita quod liceat eidem personae dictae cathedrali ecclesiae de Sonora, ut praefertur, erectae, et institutae tam nunc a primaeve illius erectione, et institutione hujusmodi, quàm deinceps pro tempore quomodolibet pastoris solati destitutae in episcopum, ut praefertur, praeficiendae, ejus, ac dictae mensae episcopalis nomine supradictarum decimarum ex dicta territoriis, ut praefertur dismembratis, et separatis, ac respectivo concessis, et assignatis, ut praefertur provenientium veram, realem, actuale, et corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios propria aucto-

ritate etiam libere apprehendere, et apprehensam etiam perpetuo retinere, illasque respectivo locare, dislocare, arrendare, percipere, exigere, levare, et recuperare; ac laicos, et dictae mensae episcopalis, ut praefertur, erectae unus, et militum, nec non futurorum capituli, et canonicorum, ac cappellano- rum, aliorumque ministrorum praedictorum, dictae cathedralis ecclesiae de Sonora per Nos, ut praefertur erectae, et institutae, et onerum supradictorum supportationem convertere, cujusvis licentia desuper minimo requisita apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo, sicut in aliis similibus ecclesiarum cathedralium erectionibus in India hujusmodi pro tempore factis consuetudo fuit, applicamus, et appropriamus, ac eidem futuris, et pro tempore existentibus capitulo, et canonicis dictae cathedralis ecclesiae de Sonora, ut praefertur erectae, et institutae, ut ipsi eadem prorsus indumenta chorali, signa et insignia quaecumque, tam in dicta cathedrali ecclesia de Sonora per Nos, ut praefertur, erecta, et instituta, quam extra eam, tam in processio- nibus, quam in aliis actibus, et functionibus quibuscumque publicis, et privatis etiam extra dictam civitatem de Sonora, et ubique locorum etiam in synodis, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis, ac etiam in praesentia Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium etiam de latere legatorum, vice- legatorum, archiepiscoporum, episcoporum, et aliorum quorumcumque, ac etiam in ipsis cathedralibus ecclesiis de Sonora erectae, et institutae eorum, et capitulo quibusvis anni temporibus, et diebus deferre, et gestare, ac quibusvis aliis inditiis, privilegiis, exemptionibus, et gratiis, quae coeferis aliis capitalis, et canonicis aliarum ecclesiarum cathedralium dicto archiepiscopo Mexicano jure praedicti subjectarum, tam in limine earum respectiva erectionis, quam subinde etiam per litteras apostolicas nominatum, et in specie reperiunt concessas etiam si talia sint, quae specialem no- men, et mentionem requirant pariformiter, uti, et gaudere respectivo libere, et licite possint apostolica auctoritate praedicta pariter perpetuo concedimus, et indulgemus.

§. 9. Ac insuper eidem Carolo regi ejusdem accessoris Hispaniarum regibus praefatis fa- cultatem in dicta ecclesia de Sonora per Nos, ut praefertur, erecta, et instituta canonicis,

Concessio
jura nomi-
nandi ep-
iscopum, et
canonicos li-
nere regis
Hispaniarum.

et praebedas, ac cappellanas, ut praefertur, erectas, et erectas accrescendi eadem apostolica auctoritate etiam percipio, quatenus opus sit, tribuimus, et impartimur, nec non eidem Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus praedictis juspatronatos, et praesentandi Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti personam idoneam ad eandem ecclesiam de Sonora per Nos, ut praefertur, erectam, et institutam, tam hac prima vice a primaeva illius erectione, et institutione a Nobis, ut praefertur, factis hujusmodi pastoris solatio destitutam, quam deinceps quoties illam quovis modo etiam apud Sedem apostolicam praedictam pro tempore quomodolibet etiam pastoris solatio destitui contigerit per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem in ipsius ecclesiae de Sonora, ut praefertur, erectae, et institutae episcopum, et pastorem ad praesentationem eandem praesentandum, ac aliud juspatronatos, etiam praesentandi coram ordinario loci personas itidem idoneas tam ad dignitatem post pontificalem majorem, quam ad canonicatus, et praebedas, ac cappellanas hujusmodi per Nos, ut praefertur erectam, et erectas ac respective erectas, aliisque beneficiis, et officia ecclesiastica in ipsa ecclesia de Sonora, ac a futuro, et pro tempore existente illius episcopo ordinaria ejus auctoritate pro tempore erigenda quaecumque, et quotiescumque illam, et illos, ac illas, nec non illa de caetero quibuscumque modis, et ex quoruncumque personis etiam Nostris, et Romani pontificis pro tempore existentis, seu quorumvis praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium etiam tunc viventium, familiaribus, et ceteris compensabilibus, seu Romanae curiae officialibus, aut alias qualitates, reservationem, et affectionem inducentes habentibus, seu per liberas etiam ex causa permutationis respective resignationes de illa, et illis in Romana curia praedicta, vel extra eam etiam coram notario publico, et testibus sponte factas; aut acquisitionem aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quavis auctoritate collatorum, vel quavis aliam diminutionem, amissionem, privationem, religionis ingressum, et professionis in ea emissionem, matrimonii contractum, aut alias quomodocumque etiam apud Sedem apostolicam praedictam, ac etiam a primaeva illorum respective erectione, et institutione per Nos, ut praefertur, factis hujusmodi, ut praefertur, vacantes,

et deinceps pro tempore vacare contigerit in dignitate, ac canonicalibus, et praebedis, ac cappellanis per Nos, ut praefertur erecta, et erectis, aliisque beneficiis, et officiis ordinaria auctoritate praedicta, ut praefertur, erigendis hujusmodi ad praesentationem eandem dicta ordinaria auctoritate aut alias canonice respective instituendas praedicto Carolo regi ejusque successoribus Hispaniarum regibus praedictis eadem apostolica auctoritate itidem perpetuo respective reservamus constituimus, et assignamus.

§. 10. Decorantes juspatronatus etiam praesentandi tam ad dictam ecclesiam de Sonora per Nos, ut praefertur, erectam et institutam, quam ad dictam dignitatem post pontificalem majorem, ac canonicatus et praebedas, et cappellanas per Nos, ut praefertur, erectam, erectas, ac respective erectas, nec non beneficiis, et officia ecclesiastica ordinaria auctoritate praedicta, ut praefertur, erigenda hujusmodi regum existere, illaque eidem Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus praedictis competere, ac vim, effectum, naturam, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem jurispatronatus regis obtinere, et uti tale sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis praegnantissimis, et efficacissimis clausulis, et decretis in quocumque dispositione etiam per viam legis consuetudinis regulae cancellariae apostolicae aut alias quomodocumque facta nullatenus comprehendi, neque illi ullo unquam tempore et ex quavis causa, seu quacumque ratione etiam per Sedem apostolicam praedictam etiam consistorialiter derogari possit, neque derogatum esse censi nisi ipsius Caroli regi, ejusque successorum Hispaniarum regum praedictorum ad id expressus accedat assensus et si aliter quovis modo derogetur, derogationes ipsae cum inde sequitis quibuscumque nullius roboris vel momenti fore, ac de caetero quacumque collationis, et provisionis de praedicta dignitate post pontificalem majorem, ac canonicalibus, et praebedis, ac cappellanis praedicta per Nos, ut praefertur, erecta, et erectis, aliisque beneficiis, et officiis ecclesiasticis dicta ordinaria auctoritate erigendis hujusmodi absque praeterita ipsius Caroli regis, ejusque successorum Hispaniarum regum praedictorum praesentatione, aut consensu pro tempore quomodolibet factas nullas, et invalidas, ac irritas

Demerit
que praesentandi
tam ad dictam
jurisdictionem
natura regis
reservato de
regis potest,
etiam regis
consensu in.

tas, et inanes esse nullique suffragari debere, nec per eos cuiquam jus acquiri, vel etiam honorarium titulum possidendi tribui posse.

Consuetudines.

§. 11. Ac praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos nunc spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in formam firmiter et inviolabiliter observari debere; ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel quolibet causa quantumvis juridica, vel legitima, pia, privilegiata, et ex eo quod causam propter quas accedunt praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis vel invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quopiam alio quantumvis magno substantiali, inexcogitate, inexcogitabili, ac speciale et individuum, ac expressam mentionem requirente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, si quaevis alia servanda, et adimplenda, servata et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque alio capite de iure, vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliquo resultante, seu etiam enormis, enormissimae totalisque lationis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis iuxta, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret; aut quod de voluntate nostra, et aliis superius expressis nullibi apparet, seu alias probari posset notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, aut ad viam, et terminos iuris reduci, aut adversus illas restitutionis in integrum, appellationis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris vel facti, aut gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestate plenitudinis paribus concessio, et impetratio, vel emanatio quempiumvis, seu ac iuvare in iudicio vel extra illud posse, neque eandem praesentes sub quibuscumque similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliique contrariis dispositionibus per quoscumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quodcumque etiam in crastinam assumptionis Nostrae, ac successorum Nostrorum Romano-

rum pontificum ad summam apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestate plenitudinis similibus, etiam consistorialiter ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac eum quibusvis clausulis, et dieretis etiam in eis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, et impostorū edendas comprehendere, sed semper et omnino ab illis excipi, et quales illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimam statum reatitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 12. Sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam censuram palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sedis nuncios praedictos, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore et praeseminentia fulgentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, si auctoritate in quocumque iudicio, et in quocumque instantia iudicari, et definiri debere: irritum quoque, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Dei iuramentum.

§. 13. Ac eandem ad hoc et praemissa omnia, sic per nos, ut praefertur, disposita iuxta pihissima dicti Caroli regis vota prospero felicitate successu suos sortiri valeant effectus, motu, scientia, et potestate plenitudinis paribus personae in dignitate episcopali constitutae, ab eodem Carolo rege nominandae, seu cuiuscumque alteri ecclesiasticae personae in ejus locum sufficiens ipsi tamen Carolo regi grata, et acceptae, et ad infrascriptum effectum regio ministro pariter ab ipso Carolo rege deputando, seu cuiuscumque alteri seculari, et idoneae personae ei etiam sufficiens per praesentes committimus, et eandem apostolicam auctoritatem mandamus, ut ipsi videlicet personae in dignitate episcopali, ut praefertur, constituta, et ab eodem Carolo rege nominanda, seu quavis alia ecclesiastica persona in ejus locum sufficiens ipsi Carolo regi grata et accepta eandem praesentes debita executioni demandet, easque ab omnibus, et singulis ad quos spectat, et pertinet observari faciat, ac futuris, et pro tempore existentibus capitulo, et canonici di-

*Deputatio
executiva
locorum
apostolicorum.*

ctae cathedralis ecclesiae de Sonora, sicut praefertur, erectae, et institutae, illiusque reddituum praedictorum, ac sacristiae, et fabricae eorumque rerum, et bonorum praesentium, et futurorum tam spiritualium, quam temporalium regimini, gubernio, et directione dignitatis, canonicorum cappellanorum, aliorumque officialium ministrorum deputationem, et onerum eis pro tempore incumbendum supportationem missarum, horarum canonicarum diurnarum et nocturnarum, aliorumque divinarum officiorum, funeralium, et anniversariorum celebrationem, et de aliis beneficiis, et officiis, ut praefertur, erigendis instituendis huiusmodi pro tempore providendam receptionem, et admissionem personali residentia distributionem etiam quotidianarum, siquae fuerint impostorum repartitione, divisione poenarum, per abentes ac divinis officiis, et functionibus suis loco et tempore non interessentes, seu onera, et ministeria eis respective incumbente subire negligentes incurredatam impositionem singulorum praesentis et absentis notandis, caeremoniis, et functionibus in dicta cathedrali ecclesia de Sonora, sicut, ut praefertur, erectae, et institutae, illiusque choro, capitulo, processibus, aliisque actibus servandis, nec non ministris ejusdem cathedralis ecclesiae de Sonora, sicut praefertur, erectae, et institutae deputandis, et amovendis salariis, et stipendiis eorum cultibus assignandis, et quibusvis aliis rebus in praemissis, et circa praemissa quomodolibet necessariis, et opportunis quaecumque statutis, ordinationibus, capitula, et decreta licita tamen et honesta, ac sacris canonibus, ac constitutionibus apostolicis, ac concilii Tridentini decretis minime contraria, ac alias ad tramites statutorum dictae metropolitanae ecclesiae Mexicanae condere, et edere possint et valeant, facultatem, potestatem, et auctoritatem dicta apostolica auctoritas, etiam perpetuo concedat et impartiat. Dictas vero regius minister sic pariter deputandus, seu quaevis alia secularis, et idonea persona etiam sufficiens limites, et consilia novae dioecesis de Sonora juxta praemissa praefinita, determinet, et assignet, ac tam ipso, quam dicta personae ecclesiastica quaecumque obstacula et impedimenta ex parte cujuscumque personae superioris praemissa quomodolibet oritura auctoritate eis a Nobis per eandem praesentes attributa protinus dirimere, et removere salagant, et su-

per eis, eorumque quisque in demandato sibi munere servatis servandis etiam definitive et appellatione remota pronunciet; ita tamen ut alter alteri non dissentiat; sed uterque eorum juxta injunctam eis respective officium in praedictis omnibus agere, et procedere debeant.

§. 14. Non obstantibus Nostris et cancellariae apostolicae praedictae regulis de jure quoad non tollendo, ac de applicationibus ad partes committendis, et de exprimendo in eis verborum beneficiorum ecclesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissimi celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permixtis fieri, et ab ecclesiis membra distinguere, ac dividi prohibentis, aliisque etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, privilegiis quodque, iudiciis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et per se sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis, etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, et restrictionibus, ac aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, et potestate plenitudine pro tempore concessis et concedendis. Quibus omnibus et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialiter, specificata, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exposita forma ad hoc servanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo, ad verbum nihil penitus emissis et forma in illa tradita observata etiam inserti forent eisdem praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, et insertis habentes illis aliis in eo robore permixtis latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum, specialiter et expresse, nec non opportuno, et valide hoc vice duntaxat modo, scientia et potestate plenitudine similibus harum scripseramus, derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 15. Volumus autem quod fructus ejusdem episcopalis ecclesiae de Sonora, ut praefertur, erectae ad 23. florenas auri, et uno tertio alterius floreni singularis de mero taxari, et huiusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat. Volumus etiam quod ea-

Derogatio
omnino-
rum.

Praeceptum
de referendis
fructibus
episcopalis
ecclesiae
de Sonora.

rumdem praesentium transumptis, et exemplis etiam typis impressis manu, seu charactero alicujus auctarii publici subscriptis; sigilloque personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus originalibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae dismembrationis, separationis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, disjunctionis, exemptionis, concessionis, assignationis, suppositionis, subtractionis, applicationis, appropriationis, indulti, reservationis, decreti, commissionis, mandati, facultatis, impartitionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo nono, nonis maji pontificatus Nostri anno quinto.

CCVIII.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui die tertia mensis septembris, ac feria tertia post dominicam sexagesimae visitaverint ecclesias congregat. tam clericorum discalceatorum ss. Crucis, et passionis Jesu Christi, quam monialium ejusdem congregationis.

Pius PP. Sextus.

Ad perpetuam rei memoriam.

Tunc concessio.

§. 1. Ad augendam fidei religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis fidei vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectionis, qui ecclesias congregationis tam clericorum discalceatorum sanctissimae crucis, et passionis Jesu Christi nuncupatorum, quam monialium ejusdem congregationis dominica tertia mensis septembris, ac feria tertia post dominicam sexagesimae, nec non in inventione, et exaltatione s. Crucis festis diebus a primis vespertis usque ad occasum solis diem hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi

pro christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volemus autem, et praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habetur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die xxii maji millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto.

CCIX.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui expositioni ss. Eucharistiae sacramenti interfuerint in ecclesiis clericorum regularium congregationis Theatinorum.

Pius PP. VI.

Universis Christianis fidei
praesentes litterae inspecturis salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ad augendam fidei religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis fidei vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectionis, qui expositioni sanctissimi Eucharistiae sacramenti de licentia ordinarii respectivo locorum, in qualibet ex ecclesiis clericorum regularium congregationis Theatinorum occupat, ubiqueque existenti in uno die ejusdem hebdomadae per eisdem ordinarios designando faciendae, per aliquod temporis spatium devote interfuerint, et ibi pro christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel in mense per unumquemque Christianis

Derogatio contrarium, et illis habenda transumptis.

Dat. die 18. Junii 1779.
Anno V.

Tunc concessio.

lem ad sui libitum eligendo lucrificandam omnium peccatorum eorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Insuper iisdem Christifidelibus etiam vero poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis praedictae expositioni in reliquis diebus huiusmodi, ut supra, in dietis ecclesiis facienda forentissentibus, et ibidem orantibus, quo die id egerint, septem annos, et totidem quadragesimas de iunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consuevit relaxamus. Quas omnes, et singulas indulgentias, et peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, etiam animabus Christifidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari posse indulgemus.

§. 2. In contrariis facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus ad septennium tantum valituris. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, qui sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dictae congregationis munitis, eodem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitis, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die xv. junii millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto.

CCX.

Collegium scriptorum archivii Romanae curiae confirmatur in notarium privativum supremi tribunalis Signaturae, aliis dispositis ad bonam regimem officii ejusdem archivii.

Bernardus Tituli Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Giraud sanctissimi Domini Nostri papae proauditor, ac iudex commissarius specialiter delegatus.

§. 1. Cum sapientissimus dominus Noster Pius divina providentia pp. VI. precibus incliti col-

legii dd. scriptorum archivii Romanae curiae benigno inclinatus chirographum propria manu Sanctitatis Suae die 30 praeteriti mensis junii subsignatum, Nobis pro executione in eo contentorum direxerit tenoris sequentis videlicet.

§. 2. Reverendissimo cardinali Bernardino Giraud Nostro pro-uditor — E ricorso a Noi il collegio de' scrittori d' archivio della Romana curia rappresentandoci, che esso fu istituito da Giulio II. Nostro predecessore il dì 4 di dicembre 1507, mediante la creazione di tanti officii vacabili, E siccome quei, che vi furono allora ammessi, sborsarono la somma di tanta mila ducati d' oro alla santa Sede, e camera apostolica per sostenere la guerra, che di quel tempo si faceva contro li turchi, ed altri inimici della santa fede, così fu da detto sommo pontefice nella sua costituzione, che comincia — *Sicut prudens* — non solo condecorato il loro collegio di molti privilegi, e provisto di molte rendite annuali, ma ben anche fu dichiarato notaria privativo di quei, i giudici commissarij di Roma, li quali solevano prima scegliere quei notari, che più loro piaceva, essendo stati soltanto eccettuati da questo diritto privativo del collegio li giudici ordinarij, e delegati, che avessero li notari propri, come pure li cardinali di Santa Chiesa; il sommo pontefice poi s. Pio V. con schedola di moto proprio, che principia — *Pridem Nos* — segnata nel 1549, non solo confermò la soppraccennata costituzione di Giulio II., ma mediante un nuovo impronto di ventimila ducati d' ora, che il collegio fece per li bisogni di un'altra simil guerra, estese il notariato privativo del scrittori d' archivio anche alle cause commesse alli cardinali di Santa Chiesa, che erano stato da Giulio II. eccettuato, aggiungendo nuovo prerogative, e privilegi al collegio, in forza de' quali crebbe il frutto di detti vacabili; e questo frutto ebbe anche ulterior incremento non solo quando Gregorio XIII. altro Nostro predecessore nell' anno 1584. colla sua costituzione — *Alia cupiente* — confermò la tassa del registro, e degli atti da pagarsi agli scrittori di archivio a titolo del loro notariato formata dal cardinal Riaro, ma allorchè l'altres Benedetto XIV. nell' anno 1746. con altra costituzione, che principia — *Iustitiae, et pacis custodia* — dichiarò quali esser dovessero le cause prelatie da commettersi, o alli prelati fuori della Rota,

Espositio
procur. et
privilegiis
rum archi-
vio commu-
nibus.

Deregiro
construc-
tum, et de
des habent
transumptis.

Pat. die 30.
junii 1779.
Anno V.

Subscriptio
chirographi.

o agli stessi uditori di Rota come pralati, nelle quali avevano da scrivere gli atti privatamente gli scrittori di archivio.

Ampliato
privilegio
rum decretis
di Abramo
dra VII.

§. 3. Ci ha parimente esposto il collegio oratore, che oltre il notariato suppraccennato, gli si accrebbe sotto il pontificato di Alessandro VII. anche l'altro del tribunale della Segnatura di giustizia; giacchè avendo quel sommo pontefice con sua costituzione degli 11 giugno 1659, la quale comincia — *Inter ceteras* — providamente ordinato, che il collegio de' referendarj venisse in appresso rappresentato da dodici votanti di Segnatura di giustizia con un cardinale prefetto, che presiedesse a questo più ristretto collegio di XII. votanti da lui allora eletto, ed avendogli di più fra le altre incumbenze commesso di esaminare, e decidera dei processi di quei soggetti, che avessero voluto vestire l'abito pralizio, ed essere ammessi nel numero de' referendarj, fu necessario al medesimo collegio de' votanti, che si adunò per la prima volta li 15 luglio di detto anno 1659, il deputare un stabile notaro, e fu così di lui decreto, secondo riferisce il *Vitali sul suo trattato de Signatura justitie* fog. 215. deputato per tale il collegio de' scrittori d' archivio, a cui fu creduto convenirsi più d'ogn' altro questo notariato, come quello, che già era notaro privativo di tutti li giudici commissarij, quale poteva dirsi, per la commissione avuta dei detti processi, lo stesso tribunale della Segnatura. Siccome poi di quel tempo il collegio de' scrittori teneva affittato il suo ufficio notarale dell' archivio ad un notaro per nome Massimo Rigbi, così fu egli a nome del collegio de' scrittori il primo notaro della Segnatura, e dopo lui lo furono li successivi affittuarij; ma essendo poi piaciuto al collegio de' scrittori oratore nell'anno 1744. di cominciare a tenere l'ufficio dell' archivio a conto proprio, e di deputare un notaro per amministratore di detto ufficio, come continua a fare anche al giorno d'oggi; perciò da quel tempo il collegio medesimo oratore diede al suo amministratore la formola, colla quale in tutti gli atti di quell' ufficio notarale, ed in conseguenza ancora della Segnatura di giustizia, doveva sottoscrivorsi, la quale fu la seguente — *Pro intelyto collegio dd. scriptorum archivi Romane curiae N. N. administrator* — e questa formola si continua a ritenere religiosamente fino anche al presente.

Expositur

§. 4. Ci ha di più esposto l'oratore; che ad

oggetto di adempire esattamente alli molti affari, che per conto di tutti questi notarati vi sono nel suo ufficio dell' archivio, esso ha sempre ritenuto in quello a proprio spese non solo un notaro col titolo di amministratore, ma anche due altri col titolo di sostituti, uno cioè de' giudici commissarij, e l' altro del tribunale della Segnatura di giustizia, ed altrettanti giovani per loro ajuto, con di più altri subalterni per il buon servizio del pubblico, assegnando a ciascuno gli emolumenti corrispondenti: fra questi inserienti all' ufficio vi fu ammesso fin dal 1742. anche Tommaso Landini, il quale essendosi ivi abilitato nella professione di notaro, passò poi a suo tempo sostituto dei giudici commissarij colli soliti emolumenti assegnati dal collegio a tale impiego; ma essendosi nel 1761. trovato debitore di sopra scudi 300 per depositi di proprio da lui distratti, fu subito fidejussoria dall' ufficio; ma non molto dopo per grazia del collegio oratore ci fu nuovamente riammesso, essendogli però notato l' impiego, giacchè venne posto ad esercitare il sostituto della Segnatura, offrendo egli stesso di rilasciare al collegio in diminuzione del suo debito una quota del suo mensile stipendio, conforme realmente fece in forma della qual dimissione si trova ora residuo il di lui debito in scudi 144. 75.

§. 5. Ci ha finalmente rappresentato, che il detto Tommaso Landini diede a Noi sul fine dell' anno 1777. una supplica, in cui querelandosi, che il collegio oratore erasi appropriati, ed aveva in parte di mercede assegnati al suo amministratore dell' ufficio molti emolumenti incerti, quali all' opposto egli credeva a se dovuti, ci domandava, che obbligassimo il medesimo collegio a rilasciarglieli in avvenire; tanto più, che erano molto cresciuti gli affari del tribunale della Segnatura; e perciò molto anche cresciuta la di lui fatica, ed in conseguenza l' utile anche del collegio: sulla qual supplica pressasi da Noi, per mezzo vostro, l' opportuna informazione, ed avendo da questo rilevato, che anche il tribunale stesso della Segnatura di giustizia era in intenzione di proporre qualche cosa contro il collegio, resissimo sotto il 30 gennaio 1778 nella determinazione di deputare sul memorial di Tommaso Landini una congregazione particolare del reverendissimo cardinal Negroni pro-datario, e dei monsignori Alfani, Luigi Russo, Qua-

estimo adhi-
tori solitus
pro exercitio
officii.

Jurgio no-
lente super
notaria officio
estatum.

rano, il, e Rasconi, perchè sentiti tutti gl'interessati prendesse quelle providenze, che avessero creduto necessarie. Prodottosi quindi giudizialmente questo rescritto per gli atti del Vagnolini notaro vostro, e dell' A. C. il 4 aprile 1778., con cui fu fissata la giurisdizione di detta congregazione, ricorse poco dopo a Noi con una nuova supplica il collegio de' scrittori d'archivio oratore, in cui ci pregò di riflettere che essendo il Landini se non che un ufficiale amovibile del collegio, egli poteva non meno disciogliersi dal suo impiego, che rimanerne disciolto, giacchè lui non aveva obbligazione alcuna, per cui potesse far costare, che fosse tenuto servire coattivamente, come non era in obbligo il collegio di coattivamente ritenerlo; che di più egli vide per tutto il tempo del suo servizio il metodo praticato, ed osservato dai suoi predecessori, vide, che niuno reclamò dal rispettivo assegnamento, mentre anzi ognuno subentrò al servizio colle medesime condizioni già ritrovate, sembrargli perciò il medesimo Landini affatto privo di una base, su cui fondamente la sua azione per domandare, ed ottenere in aggravio del collegio assegnamento maggiore; tanto più, che se quelli emolumenti, che ora in conto di sua provizione precepisce l'amministratore dell'ufficio, dar si dovessero al sostituto Landini, dovrebbe il collegio soccorrere ad un compenso in favore dell'amministratore, e coll' esempio del Landini qualunque altro ufficiale subalterno dell'archivio potrebbe insistere per l'accrescimento della sua provizione: soggiungendoci, che da quella maggior fatica, che il medesimo Landini esagera per li maggiori affari, e per il nuovo sistema introdotto nel tribunale di Segnatura ne derivano al medesimo maggiori emolumenti a cagione dei visticci, e di altri incerti, che lucra, nè poter da ciò egli aversi on particolar merito verso il collegio, il quale per altro non ha lasciato di tollerarlo pazientemente nel di lui debito scorporo nel 1764., per cui dove per accha avere la somma residua di scudi 154. 75.: conchiuse pertanto la sua nuova supplica pregandoci il collegio, che quando questi riflessi avessero incontrato la nostra approvazione, si fossero degnati richiamare il rescritto, con cui avevamo deputato la congregazione particolare, ed avessimo soppressa questa lite, che per parte del Landini non parevagli avere un giusto fondamento, protestando per altro il

collegio disposto di chinare la fronte a tutte quelle sovrane disposizioni, che fossero in questo emergente per prendere. Prima dunque di pigliare determinazione su questa nuova supplica, incaricassimo voi ad esaminare l'affare, sentiti non solamente il collegio; ed il Landini, ma anche tutti gli altri inservienti nell'ufficio dell'archivio, e di più il reverendissimo cardinal Andrea Corsini prefetto del tribunale della Nostra Segnatura di giustizia, e di esporci anche il vostro savio sentimento. Voi dunque sentiti tutti, e preso la opportuna notizia, ci avete riferito, che per quanto sia vero, che Tommaso Landini, e gli altri sostituti, giovani, ed ufficiali inservienti nel detto ufficio dell'archivio siano stati dal collegio de' scrittori condotti con alcuni determinati emolumenti tanto certi, che incerti, cosicchè essendo quegli stati con loro pattuiti, e da loro accettati, non resti ad essi, secondo il rigor di ragione, diritto positivo di reclamare; ad ogni modo ricorrendosi quelli alquanto scarsi, e non sufficienti al mantenimento onesto dei detti ufficiali gravati quasi tutti di famiglia, pareva assai equo l'accrescergli in modo, che non avesse ad esservi avvenire più luogo a simili querelle; tanto più che con tale accrescimento di emolumenti vengono quegli ufficiali, che finalmente hanno la fede pubblica nelle mani, a porsi in stato di servire con maggior diligenza, e fedeltà il pubblica, ed a sortire da quella povertà, che potrebbe forse indurli a fare qualche cosa indoverosa, ed indecente al loro impiego.

§. 6. Che però mosso voi da questi principi, che conobbe ragionevoli anche il collegio de' scrittori, concessista non solo con di lui consenso, e soddisfazione, ma anche con egual soddisfazione e consenso di tutti gli ufficiali attualmente inservienti nell'ufficio dell'archivio una nota di emolumenti ai certi, che incerti da percepirsi perpetuamente in avvenire usato dai presenti, quanto dai futuri ufficiali, la quale è del seguente tenore — *Nota delle mensuali provizioni, ed incerti per l'amministratore, sostituti, e giovani dell'ufficio dell'archivio della Romanacuria* — al signor Giovan Battista Arducci amministratore non compreso l'attualrecognizione che deve dargli il collegio de' signori scrittori, a quella solita darsi nei processi, a giuramenti de' pretoli in piena Segnatura; scudi trenta il mese —; al signor Tommaso Landini sostituto della Segnatura, scudi sei il mese per provizione:

Pro-Scriba
Giov. Batt.
Arducci
officiale.

inoltre le viciate per le citazioni ad comparendum pro hora certa, tanto avanti l'emanazione prefatta, quanto avanti minigior suditor della Segnatura; gli emolumenti bolli delle contradette; l'esame delle liste di spese; come pure bajocchi trenta per ogni istrumanto di decreto di remissione di causa dal giudice criminale al civile; altri bajocchi trenta per ogni mandato de carcereando rilasciato, e spedito avanti la Segnatura, e le supercessorie loco termini, e rogiti delle rinunce in broliando avanti la suddetta Segnatura. Al signor Calisto Bizzarri sostituto de' giudici commissari la mensuale provisione di scudi sei; inoltre le viciate delle citazioni ad comparandum avanti li giudici commissari; la pianta nelle spedizioni delle cause, l'esame delle liste di spese avanti li detti giudici; gli accessi quando non oltrepassino una giornata, ma quando siano di più giorni la sola metà dell'utile; giacchè l'altra metà dovrà dividersi agli altri dell'ufficio per anzianità, conforme è stato sempre in stile, dando la parte maggiore a chi supplisce per il medesimo nel tempo della sua assenza. Al signor Giuseppe Ricci giovane del sostituto de' giudici commissari la mensuale provisione di scudi cinque; inoltre la metà de' viciati all'archivio di s. Pietro, e più il solito emolumento del registro delle citazioni avanti li giudici commissari; ma quando il medesimo non possa farlo da se, to dovrà fare il soprannumero, a cui dovrà intal caso passare l'accolato emolumento del registro. — Al signor Gino. Battista Greco giovane del sostituto della Segnatura scudi cinque; il mese per provizione; inoltre la metà de' viciati all'archivio di s. Pietro, ed il solito emolumento del registro delle citazioni avanti la Segnatura. — Al signor Luigi Langiani novizio la mensuale provisione di scudi quattro, e bajocchi cinquanta compresa la sopportatura dell'ufficio; e di più li viciati detti trasporti degli atti in Rota all'A. C., o in altri tribunali. — Al signor Carlo Artetucci soprannumero scudi due il mese per supplire all'attuale inabilità di qualunque dell'ufficio, purchè però si dia precedenza di un posto nominato, e non più oltre dovendo in tal caso, cedere affatto il posto, e la paga di soprannumero. — La notarini poi, o legittimazioni solite darsi dal collegio de' signori notarii, come ancora le copie delle matricole sia in arbitrio di detto collegio di darle o chi gli pincerà nel suo ufficio, dell'archivio colle rispettive riduzioni che sono solite; e così ancora la commissione di fare li processi de' prelati per la loro auto-

missione alla prefettura sia in libertà il collegio di appoggiarla a chi torrà degli insorgenti nel detto ufficio.

§. 7. Fissata questa nota, con cui furono da voi con piacere reciprocamente tutte le querele, e discordie fra il collegio, e gli ufficiali dell' archivio circa gli onoramenti, ci avete riferito di aver anche esaminato le altre differenze, che vi erano tra il medesimo collegio de' scrittori, ed il tribunale della Nostra. Segnatura di giustizia sul notariato di essa, ed aver rilevato, che il tribunale sostiene doversi dal collegio (subito che abbia a ritenere il suo notariato, o ritrarne, il pignue di lui fruttato) imprimere tutte quelle spese, che occorressero mai di fare nelle occasioni di difendere la giurisdizione, ed autorità del medesimo tribunale; come pure dover il medesimo collegio quando manca o per morte, o per dimissione il notaro sostituto della Segnatura, presentare al reverendissimo cardinale prefetto di essa un notaro idoneo tra gli interverienti nell' ufficio dell' archivio, che sia di soddisfazione del medesimo cardinale prefetto, ed in caso, che questo non gli piacesse, dovessimo presentare un altro pure dell' stesso ufficio; nelle quali istanze parere a voi, che il tribunale soprannominato possa soddisfarsi. Avendo dunque Noi sentito questa vostra relazione, e s'avverò nel merito, come pure avendo considerato tutto ciò, che avete colla solita vostra accuratezza fatto in questo affare, ci siamo determinati usare verso il collegio de' scrittori d' archivio supplicante gli atti della Nostra paterna clemenza, e di accordargli la grazia, come in appresso.

§. 8. Avendo pertanto nel presente Nostro
chirografo per espresso, e di parola in parola
inerte, e registrato l'intero tenore di tutte
quelle cose, che fossero necessarie da esprimere
si; di Nostra certa scienza, e colla pienezza
della Nostra suprema autorità vi ordiniamo,
che in nome Nostra decretate, dichiarate, e
comandate, conforme Noi decretiamo, chia-
riamo, e comandiamo, che venga riportato il
Nostro rescritto del 20 gennaio del 1778 fatto
sulla supplica unilaterale per parte del som-
mo Tommaso Landini odierno sostituto del-
la Segreteria di giustizia nell'ufficio dell'archi-
vio, cui ent deputammo una congregazione
particolare per risolvere, se fossoro a lui dovuti
alcuni emolumenti, che da molto tempo si per-
cepivano dall'amministratore del detto ufficio.

Composition
 1. **Introduction**
 2. **Body**
 3. **Conclusion**

Officiers de
clandestinité
abolite, se
dépouillent
à l'égout.

assegnatigli dal collegio oratore in conto del di lui mensile stipendio, estinguendo intieramente quella lite. Vogliamo però, che tanto al suddetto Landini notaro, sostituto del tribunale della Nostra Segnatura di giustizia, ed ai di lui successori, quanto a tutti gli altri, che ora prestano, o che presteranno in futuro il loro servizio nell'ufficio dell'archivio appartenente al collegio oratore, quali tutti ordiniamo, che debbino esser soggetti al medesimo collegio, come al vero loro padrone, e intendino stabilili, e fissati quegli emolumenti certi, ed incerti, solamante, che si leggono espressi nella nota da voi formata, e che ci avete distintamente riferita di sopra; qual nota, che è già inserita nel presente Nostro chirografo, vogliamo, e comandiamo, che voi la sottoscriviate per autenticarla, che debba poi sempre ritenersi affissa, ed esposta in detto ufficio dell'archivio, a pubblica comodità, ed istruzione; inoltre, acciocchè il suddetto Tommaso Landini venga in qualche maniera compensato degli emolumenti passati del suo attuale impiego di sostituto della Segnatura da esso non percepiti, vogliamo, che gli siano dal collegio condonati gli scudi 144. 75, dei quali egli resta ancora debitore del medesimo.

Collegium
confessorum
in curia
Segnatura
Justitie.

§. 9. Vogliamo, e comandiamo similmente, che il notariato della Nostra Segnatura di giustizia perpetuamente stia nel modo medesimo, con cui vi è stato finora, appresso il detto collegio dei scrittori dell'archivio della Romana curia, il quale potrà continuare ad intitolarsi negli atti di esso tribunale, come si è intitolato, e sottoscritto fino adesso: con condizione espressa però, che lo stesso collegio debba subire tutte le spese, che bisognasse mai di fare per difendere la giurisdizione, ed autorità del medesimo tribunale; come anche vogliamo, e comandiamo, che in qualunque caso di vacanza del notaro sostituto, che immediatamente serve il reverendissimo cardinal prefetto della Segnatura, e monsignor uditor del medesimo, debba il sopradetto collegio presentare al cardinal prefetto della medesima un notaro idoneo del suo ufficio d'archivio, che sia di soddisfazione di esso cardinal prefetto, ed in caso, che quella non piacesse, debba presentarne un altro, sempre però di quei, che attualmente servono, o serviranno in avvenire nel medesimo ufficio dell'archivio, senza averti a precludere da luogo, o ufficio diverso. In esecuzione

pertanto del presente Nostro chirografo non pronunciate qualunque decreto, concedetelo in nome Nostro le opportune facoltà, e farete tutt'altro, che pel totale adempimento, perpetua fermezza, e sussistenza di questa Nostra grazia stimerete essere in qualsivoglia modo spedito, e necessario: essendo così nostra, e volontà Nostra espressa.

§. 10. Volendo, e decretando, che al presente Nostro chirografo, quantunque non esibito, e nè registrato in camera, e ne suoi libri non possa mai darsi, nè opporsi di sorveglianza, opposizione, nè di alcun altro vizio, e difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè che mai sotto tali, e altri qualunque pretesti possa essere impugnato, moderato, o rivocato, e che così, e non altrimenti debba sempre giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi da qualsivoglia giudice, e tribunale benchè collegiale, congregazioni anche de' reverendissimi cardinali, camerlengo di S. Chiesa, tesoriere, Ruota, camera, e qualunque altro, togliendo loro ogni facoltà, e giurisdizione di giudicare, definire, ed interpretare in contrario. Dichiarando Noi sin d' adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che da ciascuno di essi con qualsivoglia autorità, scientemente, o ignoratamente fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse giudicare contro la forma, e disposizione del presente Nostro chirografo, quale vogliamo, che vaglia, e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla semplice Nostra sottoscrizione, benchè non vi fossero state inteso, e citato quelle persone anzicchè privilegiate, e privilegiatissime, ecclesiastiche, a luoghi pii, che vi avessero, o pretendessero avervi alcun interesse, o che per comprenderla facessero bisogno di speciale, ed individua menzione.

§. 11. Non ostante la bolla di Pio IV. Nostro predecessore de' registrandi; la regola della Nostra cancellaria de' jure quæsitio non tenendo, ed altre qualsivoglia costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, riforme, usi, stili, consuetudini, e qualunque altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole avendosi il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e registrato, e supplendo Noi colla pienezza della Nostra potestà pontificia ad ogni vizio, e difetto quantunque sostanziale, e formale, che

Quæritur
jura
remedia
ulterior
ad-
versus
chiro-
graphi
ten-
orem.

Derogata
constitutio-
nem.

vi potesse intervenire per questa sola volta, e per la piena e totale esecuzione di quanto si contiene nel Nostro presente chirografo, ampiamente, ed espressamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico al Vaticano questo dì 30 giugno 1779.

Pius pp. VI.

Exemplum
chirographi in
papa alio
scriptum.

§. 12. Volentes itaque injoinctis nobis ab eodem sanctissimo Domino Nostro papa debitae executioni demandare: atque facultatibus nobis in ipso chirographo tribuitis praefati sanctissimi Domini Nostri papae nomine decernimus, declaramus, atque mandamus reportari rescriptum ejusdem sanctissimi emanatum die 30. Januarii anni proxime praeteriti 1778. ad instantiam domini Thomae Landini hodierni substituti Signaturae justitiae in officio dicti archivii Romanae curiae, cum quo Sanctitas Sua deputavit congregationem particularem ad effectum decernendi, an ei deberentur nonnulla emolumenta; quae a multo tempore percipiebantur a domino administratore ejusdem officii archivii, a praefato collegio supplicante ipsi assignata in compem sui mensualis stipendii, unde hujusmodi hic integre extincta remaneant, et remanere debeat. Volumus tamen dicto domino Landini notario substituto tribunalis Signaturae justitiae, ejusque successoribus, quam caeteris aliis modo, et in futurum inservientibus in supradicto officio archivii ad antedictum collegium spectantibus, qui omnes subditi esse debent eidem collegio tanquam eorum vero domino constituta, sicut emolumenta certa, et incerta, quae leguntur adnotata in nota per nos formata, et distinctim relata Sanctitati Suae, ac inserta et registrata in supradicto chirographo, quae quidem nota per nos, de ordine sanctissimi firmata, et subscripta volumus, et in praedicto officio ad publicam instructionem, et commoditatem semper exposita debeat retineri. Ulterius volumus nomine praedicti, et in eandem veluti praeteritorum emolumentorum non percipientium compensationem, condonenter praenominato domino Thomae Landini a supradicto collegio illa centum quadraginta quatuor, et oboli. 75, quae adhuc ipse debet dicto collegio. Volumus praeterea eodem praedicto nomine, ut notarius tribunalis Signaturae justitiae perpetuo habeat eodem modo, quo hactenus fuit, penes idem

collegium scriptorum archivii Romanae curiae, et notarius administrator poterit in futurum se subscribere in actis ejusdem tribunalis Signaturae similiter modo, quo se hactenus suscripsit, conditione tamen expressa quod praefatum collegium omnes subire debeat sumptus, quos fieri oporteat, pro tuitione jurisdictionis, et auctoritatis ipsius tribunalis; prout patet eodem nomine volumus, et in quocumque causa vacationis notarii substituti immediate inservientis emanantisimo, et reverendissimo domino cardinali praefecto Signaturae justitiae, ejusque reverendo patri domini auditori collegium oratorum praesentare debeat dicto eminentissimo domino cardinali praefecto notarum idoneum emolumentum suae benevolentiae, et in eadem recitationis, notarum alterum ex his locum, qui suo officio archivii de tempore vacationis hujusmodi inserviant, et non aliunde desumendum, et non alias, et fusius in supradicto chirographo exprimitur, et juxta istos omnibus, et per omnia illius formam, seriem, et tenorem. Non obstantibus constitutionibus apostolicis, legibus, statutis, et aliis, quibus omnibus idem sanctissimus Dominus Noster papa in suo praescripto chirographo ampliavit, et expresso derogavit. Io quorum fidem.

Datum Romae ex palatio nostrae residentiae hac die 12. Julii MDCCCLXXIX.

CCXI.

Extensio brevium Pauli III. et Clementis VIII. quoad satisfactionem legatorum piorum regnorum Portugalliae etc.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Dives in misericordia Dominus, qui dat omnibus affluentem, ita Nos misericordius in pauperes esse voluit, ut nemo congeri possit hominem non habere, cui vel propriam avaritiam egestatem, vel a quo invicem egestatis suae congruum valeat referre subsidium. Divino itaque obtemperantes mandato, merito inopum miseris commovemur, dum quos in terrena facultate noverimus esse dissimiles, eos saltem in necessariis gloriamur Nobis esse aequales. Sane christiano pietatis testes sunt pauperes

Dat. die 7.
Julii 1779.
Aucto V.

Proceamus.

castellan emendantes, qui aliena miseratione propria sublevantur inopia: testes sunt pia domos ubique erectae alendis pauperibus sanandisque aegrotis; ubi in omni misericordiae opere una ea intervenit manus, quae panem frangendo augeat, et erogando multiplicet.

§. 2. Siquidem exponi Nobis nuper fuerunt dilecti filii providitor, et confratres confraternitatis Misericordiae civitatis Ulyssippensis administratores regii xenodochii ejusdem civitatis, quod alias felicis recordationis Paulus pp. III. praedecessor Noster per suas literas per sacram Poesentiarum die xx. augusti MDXLV. ad preces tunc existentium ejusdem xenodochii administratorum expeditas ex causis in eisdem literis expressis memorato xenodochio; ut legata a testatoribus in suis testamentis relicta, nisi tempore in eis praefixo, et limitato executioni demandata fuissent, ipsi xenodochio eo ipso applicarentur, et per quavis pia opera, quae in illo florent, pia illis operibus, quae eidem testatores in suis testamentis exequi mandabant, satisfieri censeretur, quoniam civitatem Ulyssippensem praedictam dumtaxat, et ejus districtum, concessit, et indulgit; subinde vero cum ex aucto tum infirmorum, ac peregrinantium, tum infantum expositorum numero, auctae quoque essent expensae pro illius sustentatione, quin illius redditus interim aliquod augmentum suscepissent; memorati administratores a felicis recordationis Clemente pp. VIII. praedecessore eidem Nostro concessionem praedictam ad universum Ulyssippensem diocesim extendi, ac ampliari obtinuerunt; prout memoratis tum Pauli tum Clementis praedecessorum literis uberius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, ad administratores dicti xenodochii ex illius redditibus, nedum pauperum infirmorum, infantum expositorum, sed etiam orphanorum, et carceratorum cura, et sollicitudo incumbat, quocirca redditus praedicti necessarii, opportunoque expensis parvis neullquam sint; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur vntis charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscanae Portugallinae, et Algarbinae reginae fidelissimae, quantum in Domino possumus, annuere cupientes, ipsos quo exponentes specialibus gratiis, et favori-

bus prosequi volentes, ac eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliaque ecclesiastica censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes; hujusmodi supplicationibus inclinati memoratam concessionem a praedicto Paulo praedecessore ad civitatem Ulyssippensem, et ejus districtum limitatam, et a Clemente eidem praedecessore ad universam Ulyssippensem diocesim dumtaxat ampliatam ad omnia regna, insulas, ac acquisitionis regiones, aliaque dominia eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae subjecta; servata tamen in reliquis forma, et dispositione eorumdem Pauli, et Clementis literarum auctoritate apostolica tenore praesentium extendimus, et ampliamus, seu de novo, quatenus opus sit, concedimus, et indulgemus. Quoniam autem pauperum solati illorum locorum, in quibus xenodochia, seu domus Misericordiae eidem praedictis oneribus subjecta jamdiu erecta existunt, et ubi in posterum legata non satisfacta praedicta erunt exigenda, congruere videtur ut illis etiam aliquo modo consulatur, hinc harum serie volumus, ac decernimus; ut pro eis locis aut civitatibus in quibus jam xenodochia, ut praefertur, erecta existunt, dum tantum ex tribus partibus eorumdem legatorum regio xenodochio praedicto civitatis Ulyssippensis applicentur; ita ut alia pars in utilitatem, ac commodum ipsorum localium xenodochiorum cedat. Committimus, insuper, ac tenore praesentium mandamus omnibus archiepiscopis, episcopis, aliisque antistitibus regnorum, ac ditionum quoruncumque eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae subditorum, ut si, in ecclesiis, quas per se, vel per suos delegatos visitaverint, testamenta, vel legata aliqua pia in tempore praefixo, et limitato non executi repererint, eo ipso praedicto regio xenodochio praemissis modo, forma, et conditionibus, quanto citius applicare; eodem auctoritate current, et studeant.

§. 4. Decernentes, eosdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, nequaquam plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, de praesenti, et in futurum quodcumque spectabit plenissime suffragari, ac ab eis inviolabiliter observari; sique in praemissis per

Clavula re-
blata, et de-
cretum in-
firmum.

Expositio
proponit.

Tenore
concessio.

quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et defuiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quacumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, quorumcumque testatorum, qui legati praedicta ordinant etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa, sufficienter, et expresse commutamus, nec non apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque temporibus, et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissionum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam maiorem sub annulo piscatoris die septima iulii anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto.

Det. die 7.
iuli 1779.
Anno V.

CCXIII.

Concessio indultu circa festum sanctissimi Cordis Jesu cum vigilia, et jejunio in regno Portugalliae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Praemissum.

§. 1. Alias Nos precibus charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscanae Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae Nabis porrectis annuendo, ut in regno praedicti festum sanctissimi Cordis Jesu quotannis sobrius duplici prima classis feria octava post octavam sanctissimi Corporis Christi celebraretur concessimus, et indulgimus. Cum autem memoratae Mariae Franciscanae reginae fidelissimae

pietas festum praedictum maiori solemnitate promovere summoque cupiat; Nobis propterea ejusdem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae nomine super supplicem fuit, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur huiusmodi applicationibus inclinati, ut in regno Portugalliae, et Algarbiorum praedictis festum sanctissimi Cordis Jesu cum vigilia, ac jejunio, inuncto omnibus insuper a quocumque servili opere abstinendi praeccepto futuris temporibus celebraret, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium statuimus, ac mandamus. Quoniam eulem fieri potest, ut dies festus, aut sancti Joannis Baptistae, vel sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, seu sancti Antonii Patavini, quem in illis regis tamquam primum patronum eximio, ut moris est, honore Christianifideles venerantur, ac colunt in feriam quintam incidat; hinc harum serie praecipimus, ac declaramus, ut non eademque vigilia, et unum idemque jejunium, quod feria quarta servandum erit, satis sit eo casu ad utrumque praecceptum adimplendum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibetur; quae ipsi praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam maiorem sub annulo piscatoris die septima iulii anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXIII.

Confirmatio unionis provinciae Romanae cum provincia Lanetana, et electionis officialium novae provinciae, cum approbatione decreti capitularis in ordine fratre s. Francisci de Pauli Minorum vinctularum.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Da religiosorum ordinum felici gubernatione apprime solliciti, dignum, quin potius de-

Ampliatum
supplicem.Derogatio
conferatur.Det. die 7.
iuli 1779.
Anno V.

Praemissum.

blum reputamus apostolicæ providentiæ partes in his interponere, quæ ad eorum prosperum statum, cum regularis disciplinæ argumenti stabilendum, conducere in Domini arbitramur.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Joannes Franciscus Gengenoma frater ordinis s. Francisci de Paula Minime- rum noncupatorum corrector generalis, quod alias felicis recordationis Benedictus pp. XIV. prædecessor Noster, attento, quod Romana dicti ordinis provincia parva fratrum numero constabat, supplicationibus tunc in humanis agentis Laurentii Pinelli, ejusdem ordinis pariter correctoris generalis desuper sibi humiliter porrectis benignè inclinatus, memoratam provinciam uniendo, et incorporandi provincie Florentinæ ejusdem ordinis, ita ut ex his duabus una tantum constitueretur, ac insuper, suspensis interim pro ea tantum vice provincialibus utriusque provincie capitalis, correctorem provinciale, tres collegas, et sex definitores eligendi, et erigendi facultatem eidem Laurentio correctori generali concessit, ac alias prout in suis rescripto diei, iii. augusti MDCLL. et apostolicis in simili forma Brevis die xv. januarii MDCLL. expeditis literis planius constituitur.

§. 3. Diu autem non perstitit unio hujusmodi; etenim fratres dicte provincie Florentinæ licet parvo conventuum numero composita, salius duxerunt per se ipsos regi et gubernari, quam promiscue cum aliis; idcirco porrectis pro eorum parte precibus felicis itidem recordationis Clementi pp. XIV. etiam prædecessori Nostro, per apostolicas ejus in pari forma Brevis die xviii. maji MDCLLXXI. expeditas literas obtinuerunt sese in pristinum restitui posse juxta primordiarum literarum formam, et dispositionem, quibus nemptum erat, ut si unionem hujusmodi omnifido: ro tempore in toto, vel in parte perturbari, et immutari contingere, ex tunc Florentina provincia dissoluta, et tanquam nunquam unita cesseretur, et esset; Romana vero ad eum statum reverteretur, in quo tunc erat, cum a plae memorie Benedicte pp. XIII. prædecessore itidem Nostro per similes literas sub data die xi. augusti MDCCXXVIII. editas fuerat erecta.

§. 4. Hac igitur separatio, et respective restitutione sequenti, novit Romana provincia

se in deterius statum prolapsam (cuius enim tempore prædictæ unionis neglectum fuisse ad regularem hujusmodi habitum, et professionem subditos in temporalibus hujus sanctæ Sedis admittere, horum idcirco numerus in ea imminutus, ut una cum alienigenis, qui fere majorem partem constituunt, ceto supra quadraginta non excedat; itaque probe animadvertens dictus Joannes Franciscus corrector generalis conventum, et religiosorum provincie hujusmodi numero tam exiguo regularis observantiæ disciplinam inibi vigere, et effluere non posse, ac propterea non tractu temporis inreperet inobservantia, et relaxatio, Romanam prædictam cum Laurentiana dicti ordinis provinciam a Nobis uniri; et subinde, quo confusissimis quæ oriri possent ex novitate; et contraria statutorum memorati ordinis eadem auctoritate confirmatorum dispositione, prohibentium nempti, ne duo correctores provinciales, uni, eadem provinciali capitulo præsent, neque in eo sex collegæ ferant suffragium, facultatem ad formam illius memorati Laurentio correctori generali, ut præferatur, tribuat, videlicet (prævia suspensione capituli provincialis ab utraque provincia de more respective celebrandi novum correctorem provinciale, aliosque officiales provincie sic unitæ eligendi, aliasque ad provinciale capitulum spectantia pro prima vice gerendi sibi per Nos concedi desiderans, semel, atque iterum Nobis supplicari fecit, ut sibi in præmissis opportuno providere, et, ut infra, indulgere, de benigne apostolica dignaremur.

§. 5. Nos hujusmodi supplicationibus in-
stantes, die xxi. julii MDCLXXVII. per Nostrum rescriptum petitis provinciæ unioni annuimus; quo vero ad optatam facultatem eligendi correctorem provinciale, aliosque officiales novæ provincie, aliasque præmissa gerendi die xxi. augusti MDCLXXVII. per simile rescriptum remissimus præces arbitrio dilecti filii Nostri Caroli Sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbyteri cardinalis Rezzonico inncipati prædicti ordinis apud Nos, et eandem sedem protectoris, cum facultatibus necessariis, et oportunis; qui quidem Carolus cardinalis vigore hujus rescripti edidit decretum tenoris sequentis videlicet — Cum jam ad preces patris Joannis Francisci Gengenoma ordinis Minime- rorum correctoris generalis, Sanctissimus Dominus Noster papa pius VI per rescriptum editum

Exponit
quomodo
fieri debeat
nata provin-
cia Romanæ
noncupatorum
provincia Flo-
rentina

Quomodo
se prædicte
provincie
restitutio
fuerit sus-
cipienda.

Inde autem
si notandum
est motus

rescriptum a-
postolicum.

Transactio-
nem sequenti

sub die xxi iulii currentis anni MDCCCLXXVII provinciam Romanam cum provincia Lauretana, seu Anconitana unierit, et incorporaverit, atque ad ejusdem sic unitae provinciae majorem limitatem literas apostolicas in forma Brevis expediri mandaverit.

Consuevit electores rectores, collegarum et defensores.

§. 7. Quicumque praeterea ad literatas preces ejusdem correctoris generalis, qui exponens eidem Sanctissimo Domino Nostro in praefata sic unita provincia jussu de causis in supplici libello altatis, correctorem provincialem, collegas, et definitores per capituli provincialis celebrationem minime eligi posse, humiliter deprecatus est ut sibi, pro hac vice tantum, ac per modum provisionis, dignaretur facultates necessarias, et opportunas ad praedictas electiones perficiendas impetiri, nostro arbitrio eadem petitas facultates eidem correctori generali concedendi, benigne commiserit: nos praemissa auctoritate in praescripto Sanctissimo Domino Nostro rescripto, utendo, rationibusque in supplici libello expositis mature perpenitis, necnon inspectis informationibus, et voto p. procuratoris generalis, leniore praesentium, suspensis capitulis provincialibus, quae in utraque provincia, Romana videlicet, et Lauretana juxta dicti ordinis statuta, die xxix proximi futuri septembris celebranda forent, eidem p. Joanni Francisco Gengenma correctori generali omnes, et singulas facultates necessarias, et opportunas impertimur, ut hujusmodi sic unitae provinciae (in posterum provincia Romana-Lauretana vocandae) pro hac vice dumtaxat, et per modum provisionis, unum correctorem provincialem, tres collegas, et sex definitores provinciales probitate dignos (habita ratione ad alumnos utriusque provinciae) canonice eligere, et deputare possit, et valeat; necnon vel per se ipsum vel per praefatos correctorem provincialem, et suos collegas eligendos statuere, et definire ea omnia, et singula, quae in capitulis provincialibus de ordinis constitutione, no de jure peragi solent: et ita dicimus, decernimus, ac declaramus, quibuscumque in contrarium non obstantibus.

Volimus autem, ac praecipimus; ut nostras haec declarationes, determinationes, definitiones (si ita Sanctissimo Domino Nostro placuerit) in literis apostolicis in forma Brevis pro unione dictarum provinciarum expediendis inserantur, Datum Romae ex aedibus no-

stris hac die vigesima nona augusti millesimo septingentesimo septuagesimo septimo.

L. + S.

C. card. Rezzonico protector.

§. 8. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, postquam memoratis Joannes Franciscus corrector generalis facultatibus per decretum praesentium sibi impetitis usus fuit, vocales capituli intermedii habitii in conventu ejusdem sancti Francisci de Paula fratrum praedicti ordinis civitatis Nostrae Aedinae diebus xxvii, xxviii, et xxix septembris proximo elapsi statuerint, alienum ac; quo utraque provincia gravata existit misceri, et in unum confundi non debere, sed rationi congruum esse unamquamque suam respective persolvere, prout habetur in eisdem actis, tenoris sequentis, videlicet:

§. 9. Insuper patres synodici declaraverunt, et notum fecerunt, quod provincia Lauretana nullimode intendit solvere debita conjunctum generis, ad quae tenentur conventus provinciae Romanae quia hoc esset in summam negotiam, et miseriam ipsos conventus redigere, cum non pauci sint debita, quae fere supra vires habent, pro quibus solvendis magnum incommodum singulis annis sentiant: quare sicut justum non esset, ut conventus provinciae Romanae solverent debita conventuum Lauretanorum; ita nec aequum esset, ut conventus Lauretani solvant illa provinciae Romanae; et ideo decernunt, ut unaquaeque provincia solvat debita propria, et respectiva; et revocandus admodum procurator provincialis expomat in memoratis ad sanctissimum hanc determinationem, suppliciter Sanctitatem Suam, ut jubeat, hanc in Brevis apponi. Quae quidem omnia ab omnibus patribus synodici, nemine discrepante, approbata fuerunt. Concordat cum suo originali de verbo ad verbum: Ita est.

L. § 8.

Fr. Franciscus Paulus Dina definitor, et capituli scriba manu propria.

§. 10. Nobis propterea praedictus Joannes Franciscus corrector generalis humiliter suppliciter fecit, ut tum unumquemque per primordium rescriptum concessum; tum electionem officium novae provinciae hujusmodi per eum, ut

Consuevit electores rectores, collegarum et defensores.

Tenent decretum electi impet hanc deum nostrum in alio modo.

Tenent declarationem decreti in lii super unionem, et de provisione, et de aedibus.

præfertur; factas; nec non etiam decretum capituli intermedii prædicti confirmare, et approbare de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur dictum Joannem Franciscum correctorem generalem specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati: provincias Romanam, et Lanthanam prædicti ordinis, et illarum respective conventus auctoritate apostolica, tenore præsentium perpetuo unimus, adnectimus, et incorporamus, dictasque duas provincias sic unitas, adnexas, et incorporatas, in unam dumtaxat provinciam Romanam Lauretanam deinceps nuncupandam, ab nno tantummodo correctore provinciali, tribus collegis, et sex definitibus regendam, gubernandamque, auctoritate, et tenore prædictis constituimus: præterea deputatorem, et nominationem correctoris, collegarum, et definitum provinciarum in dicta memorata Romana Lauretana provinciæ a prædicto Joanne Francisco correctore generali vigore præinserti decreti per dictum Carolum cardinalem editi factas, ut præfertur, auctoritate, et tenore prædictis approbamus, et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos juris, et facti etiam subalternos defectus, si qui desuper in præmissis intervenierint, seu intervenisse dici, censi, vel prætendi possint, dicta auctoritate supplemus, et sanamus, electionemque dictorum correctoris, collegarum, et definitum provinciarum, sic, ut præfertur, habitam suam sortiri debere effectum in omnibus, et per omnia, perinde ac si eorum electio, et nominatio in capitulo provinciali, accesserit omnibus sic unitarum provinciarum vocalibus, et in eo suffragantibus facta fuisset, ita ut dicti corrector, collegæ, et definitores provinciales ab ipso Joanne Francisco correctore generali, ut præfertur, nominati, in demandato unicolique munere, seu officio, ad usque completum præseus triennium, juxta regularia dicti ordinis instituta remanere possint, ac omnibus privilegiis, auctoritate, facultatibus, aliisque omnibus solitis, et concessis frui valeant, eadem auctoritate decernimus itidem, et declaramus;

statutum danique, seu decretum a vocalibus capituli intermedii prædicti editum, et similiter præinsertum pari auctoritate approbamus, et confirmamus, atque in omnibus, et per omnia servandum esse, et fore volumus, et declaramus.

§. 11. Decorantes easdem præsentibus literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sique in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam Caesarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si apud super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 12. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non, quatenus apud sit, Nostra, et cancellariæ apostolicæ regula de jure quaesito non tollendo, ac ordinis, et provinciarum hujusmodi etiam jurejuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, et decretis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque teneribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 13. Volumus autem, ut præsentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et muniti alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo dilecti filii moderni; et pro tempore existentis dicti ordinis zelosi, seu procuratoris generalis munita eadem prorsus fides ipsis adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima Julii anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto.

Clavula
retracta,
et de
curator
provisi-

Prolego
retracta-
rum

Fides habenda
transumptis
provisi-

Ber., die 7.
Juli 1779.
Aene V.

CXIV.

Confirmatio quorundam statutorum pro congregatione de Serra de Ossa nuncupata ordinis sancti Pauli primi eremitae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium.

§. 1. **E**xpedi interdum ad religiosorum ordinum quietem, tranquillitatemque servandam, nonnulli, quae in eis minus caute inducta, ac statuta sunt, si ad eorum bonum regimen conducant apostolicae confirmationis robore commuare.

Tunc statutorum, quorum confirmatio capitulari.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii modernus generalis, et definitores ordinis sancti Pauli primi eremitae congregationis de Serra de Ossa nuncupatae regnorum Portugalliae, et Algarbiorum, quod alias, nempe anno MDCCCLII. tunc existentes generalis, et definitores ordinis, et congregationis hujusmodi in capitulo, quod vocant intermedio legitime congregati, ad commune dictae congregationis bonum ediderunt statuta, quae sequuntur, videlicet.

De hora monasterii divinis persolvendo.

§. 3. 1.º Quod hora nonae, quae juxta praescriptum constitutionum dicenda est sex anni mensibus, a paschate nimirum resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi, ad festum usque exaltationis sanctae Crucis, elapsa jam hora post meridiem, eodemque tempore, praemissa lectione spirituali, mentalis habenda est oratio, deinceps per totum anni decursum immediate post horam sextae persolvatur, atque post horam primae subsequatur lectio spiritualis, in cuius meditatione, ad quam omnes religiosi convocandi erant, dimidium horae permaneat, quae quidem horae commutatio in more est hodie apud multas religiones.

De capitulis generalibus celebrando.

§. 4. 11.º Quod generalia comitia, quae secundum constitutiones celebrari solent in festo pentecostes hora post meridiem, possint deinceps celebrari de mane in pervigilio ejusdem festivitatis, cantata prius ejusdem vigiliae missa, et immediate post effusis per quadrantem horae ad Deum precibus, sicut mos est saae religionis; item quod capitulares suffragium latari in hujusmodi comitiis, pro ingressu in domum capitularem, non ut usque modo in pervigilio pentecostes, sed sexta feria praecedenti convocentur.

§. 5. III.º Quod generales noviter electi praefixum habeant conventum, sicuti et caeteri aliorum religionum, cujus locales sint praesides, seu superiores, et ad hujusmodi effectum deputetur conventus vulgo Serra de Ossa tamquam caput totius congregationis; quodque praeses, sive vice-rector hujus conventus sit religiosus tam aetate, et moribus, tum regnari observantia inter alios major, eique competat, quoties voto personali careat, pro tempore hujus muneris sit suffragandi in capitulo generali. quemadmodum nunc rectores praefati conventus habere solent.

De conventu praefato, in quo generalia habeantur.

§. 6. IV.º Quod conventus sanctissimi Sacramenti civitatis Lisbonensis futurus sit domus capitularis, in quo comitia generalia habeantur, reservata nihilominus generali, et definitorio facultate celebrandi capitulum generale in quolibet alio ordinis conventu, in quo forsitan major reperiri poterit commoditas, quod tamen nonnisi semel contingere possit, interveniente pro hujusmodi effectu etiam justa causa; item quod qui laudabiliter generalatu sunt perfuncti, in acibus communitatis praecedentia pollescent super actuales definitores, sicuti in aliis religionibus mos est.

De domo capitulo, in quo comitia generalia habeantur.

§. 7. V.^o Demum quod vicarius hospitalis, quod in futurum collegium erit universitatis Conimbricensis, pro tempore quo fungetur vicariatus munere, facultatem habeat ferendi suffragium in capitulis generalibus, quemadmodum vicarii hospitiorum vulgo de Borba, et del Val de Infante ejusdem congregationis tali jure potuerunt.

De munere vicarii hospitalis.

§. 8. Hinc itaque ad congregationem venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum pro statutorum hujusmodi approbatione, et confirmatione recursus habito, eadem congregatio praecibus sibi desuper porrectis rescribendum censuit, quod reductis ad selectiorem methodum constitutionibus instarent pro illarum approbatione; quod quidem rescriptum per apostolicas felices recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri in simili forma Bredis die viii. martii MDCCCLII. expeditas litteras confirmari obtinuerunt, ac alias prout in eisdem litteris quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expressum, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus uberius continetur. Cum autem sicut eadem expositio sub-

Rescriptum sacrae congregationis Episcoporum, et Regularium, confirmatum a Benedicto XIV.

jungebat, generalis, et definitores tunc existentes praedicti, apostolicis hujusmodi literas perperam interpretantes, easque velis suis conformes existimantes, praedicta statuta in usum induxerint, et tamquam ab apostolica Sede approbata, juxta illorum dispositionem, et continentiam eadem congregatio se usque nunc gubernaverit; exponentes autem comperit habentes ex usu hujusmodi non modicum ipsi congregationi commodum, et decus accessisse, ac propterea quae legitimo subsistant, et exacte serventur a Nobis confirmari, et approbati, ac alia desuper opportune providere summopere desiderant.

Tenore con-
firmationis.

§. 9. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares persequi a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore cessantes supplicationibus eorum omnia Nobis humiliter porrectis, inclinati, praedicta statuta, omniaque, et singula in eis contenta, et expressa auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint supplemus, et sanamus: superiores autem, et fratres ordinis et congregationis hujusmodi a quibuscumque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, quas propter eorumdem statutorum usum fecerunt, seu incurrere dicitur, censeri, vel praetendi posset, auctoritate, et tenore praedictis absolvimus, et liberamus.

Clavus ob-
liata, et de-
cretum irri-
tum.

§. 4. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illa, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari: siquae in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeres, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuntios, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, ac auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane,

si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus, apostolicis, nec non ordinis et congregationis hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quovis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogationis derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac inextinguibilibus clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima julii anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono; pontificatus Nostri anno quinto.

Derogatio
contratio-
rum.

CCXV.

Dat. die 16.
juli 1779.
Anno V.

Revocatio Brevis Benedicti XIV. per quod ad supplicationem dictae confraternitatis votum fuit, ne ejus confratres ad quandam cappellani per eandem confraternitatem administrari solitas, ullum ex suis consanguineis, vel affinis nominare, seu praesentare possint.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Alias pro parte tunc existentium officialium, et confratrum confraternitatis sub invocatione Animarum Purgatorum in parochiali ecclesia sancti Juliani villae de Lettobal Libonensis diocesis canonice, ut asserbatur, erectae solis recordationis Benedicto XIV. praedecessori Nostro exposito, nonnullarum cappellaniarum administrationem, et ad illarum pro tempore vacantium nominationem, seu praesentationem idonearum personarum, ad eandem confraternitatem pertinere, se vero

Tenore bre-
vis Benedicti
XIV.

rationali-abusu quoque ob nominationes, seu presentationes huiusmodi irrepentim, in quadam dictae confraternitatis publica congregatione distinctae, quod perpetuis futuris temporibus nullus seu clericus, seu presbyter cuiuscumque gradus, qualitatis, praecminentiae, vel conditionis, quamvis filius, frater, aut sanguineus, vel affinis cuiuscumque confratris, qui clericus, seu presbyter per plures annos in qualitate officialis eidem confraternitati inseruiisset, ad praedictas cappellanas nominari, seu praesentari, vel ad illas nominatas, et praesentatas, in eis institui posset, sub nullitate nominationum, seu praesentationum, aut institutionum huiusmodi, ac aliis respective poenis a transgressoribus incurrendis; statutum vero huiusmodi a tunc temporis patriarcha Lisbonensi per decretum die viii mensis augusti MDCCCLIII. seu alio veriori tempore, ordinaria ejus auctoritate editum, confirmari obtinuisse: postmodum vero eidem Benedicti praedecessori supplicato, ut ad huiusmodi decreti firmitatem, apostolica confirmationis rebo re illud communire dignaretur, idem Benedictus praedecessor, precibus sibi desuper humilliter porrectis inclinatissimis per apostolicas suas in simili forma Brevis die 11 aug. MDCCCLV. expeditas, et perpetuo vallatas literas, decretum huiusmodi apostolica auctoritate adprobavit, et confirmavit, decernens insuper ut eadem literae nullo umquam tempore sub quibuscumque revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis dispositionibus, tam per se, quam per Sedem apostolicam etiam motu proprio factis, et faciendis, comprehenderentur, sed semper ab illis exceptae, et quoties illae emanassent, toties in pristinum, et validissimum statum restituae, ac tamquam de novo, etiam sub posteriori data per officiales, et confratres dictae confraternitatis pro tempore eligenda concessae intelligerentur, et haberentur, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus uberius continetur.

Exponitur
male quae
obstant
ab observan-
tia praedicti
Brevis.

§. 2. Cum autem sicut dilecti filii moderni officiales; et confratres ejusdem confraternitatis jamdudum et praedicti sancti Juliani ad ecclesiam beatae Mariae Angelorum nuncupatae dictorum oppidi, et dioecesis canonico, ut et asseritur, translata Nobis nunc exponi fecerunt,

ipsi ex quo decreto, et apostolicarum literarum praedictarum dispositio observari coepit, novecit confratrum zelum, defunctorum suffragia, divinum denique cultum apud ipsam confraternitatem valde esse imminuta, idcirco die xii augusti anni mox elapsi MDCCCLXXVIII. de more congregati, considerantes huic malo in dies iogravescenti malus occurrere non posse, nisi ad Nos, et hanc sanctam Sedem pro literarum praedictarum revocatione recurrentes, ejusdem confraternitatis restitutionem ad primaevis jura impetrarent; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerunt, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati; memoratas Benedicti praedecessoris literas cum omnibus et singulis in eis contentis harum serie, apostolica auctoritate; tenore praesentium revocamus, cassamus, annullamus, abrogamus, et abolemus, illasque perpetuo revocatas, cassatas, annullatas, abrogatas, et abolitas, viribusque et effectu vacuas fore, et esse decernimus, et declaramus. Confraternitatem vero praedictam ejusque nunc, et pro tempore existentes confratres ad facultatem nominandi, seu praesentandi ad cappellanas praedictas, ac in integrum, et pristinum, ac eum in quo antequam decretum, et apostolicae literae praedictae emanassent quomodolibet erant statum, restitui-mus, reponimus, et plenarie reintegramus.

Tenore
revocamus,
cum non de-
claratio-
bus.

§. 4. Decernentes easdem praesentes literas semper, et perpetuo firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, dictaeque confraternitati, ejusque confratribus in omnibus et per omnia plenissime suffragari: sicque in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici audiores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, ejusdemque Sedis nuntios, subblata eis, et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate

Classe
militia, et
erant in-
tens.

judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaque confraternitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis; et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et alia decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessa, approbata, et innovata. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quarta Julii anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto.

CCXVI.

Revocatio Brevis Clementis VIII., et Pauli V. super admissione quoad beneficia, ac dignitates ecclesiasticae in regnis Portugalliae existentes.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium. §. 1. Dominus, ac Redemptor Noster sic omnes in vitae hujus societate instruere voluit, ut nemini dantes ullam offensionem in vinculo charitatis, et in spiritus unitate, tanquam natus corporis membra sive invicem sincera dilectione, prosequerentur. Nulla sane apud Deum est personarum acceptio, nec apud eum est gentilis, aut Judaeus, Barbarus, aut Scythae, servus, aut liber, sed quos natalium conditio fecit dissimiles, hos, et charitas constituit aequales; ut ergo Filii Dei nominemur, et simus, et ut Christi discipuli dignoscatur,

qui nihil eorum, quae fecit, perhibetur odisse, merito quidquid in nobis est virium, in id conferre debemus, ut sublatis dissidiis, quae personarum distinctio fovet, omnes Christiani uno atque indissolubili charitatis vinculo conjungantur.

§. 2. Alias siquidem felicis rec. Clementis pp. VIII. praedecessor Noster per suas literas in simili forma Brevis die XVIII. octobris MDC. expeditas postquam statutum seu literas a fel. rec. Sixto pp. V. praedecessore Nostro expeditas prohibentes fieri collationes, seu provisiones de beneficiis, seu dignitatibus ecclesiasticis in regnis Portugalliae, et Algarbiorum consistentibus, ac apostolicae Sedi reservatis personis ex Hebraeorum genere, seu stirpe descendantibus per ejus obitum expirasse declaraverit, supplementationibus a clara memoria Philippo, dum vixit Algarbiorum, et Portugalliae regi catholico inclinatus, statuit, ac ordinavit, ne canonicatus, et praebendae, ac dignitates in cathedralibus, et dignitates principales in collegiatis ecclesiis, nec non parochias ecclesiae, et earum perpetuae vicariae, ceteraque curam animarum habentia beneficia ecclesiastica dictorum regnorum etiam Sedi apostolicae quomodocumque reservata in posterum quomodolibet vacatura alicui, seu aliquibus personis de genere, seu stirpe Hebraeorum descendantibus ex paterna, et materna linea, vel earum altera usque ad septimum gradum inclusive a tempore conversionis illorum computandum originem habentibus conferri, talesque personae ad illa eligi, praesentari, vel alias assumi, aut in eis institui nullatenus, et nullo modo possent; ac subinde felicis recordationis Paulus pp. V. itidem praedecessor Noster per alias suas literas in simili forma Brevis die XVIII. Januarii anni MDCXII. expeditas memorati Philippi precibus annuendo praedictas Clementis literas ad munus vicarii exercendis curam animarum etiam amovibilis extendit, et ampliavit, prout in eisdem tum Clementis, tum Pauli literis uberius continetur.

§. 3. Rursus sane catholici principes, sicut Nobis nuper pro parte charissimae in Christo filiae nostrae Mariae Franciscae Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae exposuit, in id toti incubuerunt, ut nempae suorum subditorum animi charitatis virtute concordēs se invicem non morderent, ne invicem conuymarentur, sed populus sederet in pulchritudi-

Tenor Brevis Pauli V. et Clementis VIII.

Proces pariter pro revocatione litterarum hujusmodi.

Derogatio contrariis.

Die 14. Julii 1779
Anno V.

Proemium.

ne pacis sine ulla unitatis scissura, et quae ex personarum acceptione in dignitatibus conferendis, et obtinendis potissimum dissidii rationem didicerunt, sublata penitus veterum, et recentiorum christianorum distinctione, omnibus promiscue innores conferendos esse duxerunt, hoc quippe in Hispania sapientissime cautum est: hoc et in Gallia sancitum; immo hoc idem novit cl. mem. Joseph I. dum vixit, Portugalliae, et Algarbiorum rex fidelissimus, quomobrem haud dudum lata lego statuit, ut tum veteres, tum recentiores christiani caeteroqui de republica benemeriti, ad civilia officia, et ad saeculares dignitates, honores et gradus indiscriminatio proveherentur. Cum autem ipsa hanc ipsam diversam personarum discretionem quoad dignitates, ac officia ecclesiastica tum ex praedictis Clementis, et Pauli praedecessorum literis, tum etiam ex synodalibus dioecesanis constitutionibus, ac omnino fere ecclesiasticorum consuetudinibus; et statutis in regnis praedictis inductam tolli summo desiderio. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, et in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc pro-
cedimus cum
nostra declara-
tione.

§. 4. Nos igitur qui omnes ad imaginem Dei conditos vocimus, omninoque diligimus, memoritae Mariae Franciscanae reginae fidelissimae votis, quantum cum Domino possumus, annuere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praevia revocatione, annulatione, cassatione, abrogatione, et abolitione ne dum praedictarum tum Clementis, tum Pauli praedecessorum litterarum, sed etiam synodaliurn dioecesanarum constitutionum, ac ecclesiasticorum in regnis praedictis existentium consuetudinum, ac statutorum pro ea parte, quae personarum discretionem inter veteres, et novos christianos respicit, et quae omnia perpetuo revocata, annullata, cassata, abrogata; et abolita, viribusque, et effectu vacua fore, et esse, neminique ullatenus suffragari debere decernimus, et declaramus; hae Nostra perpetua vultura constitutione, ut de caetero etiam qui a Turcis, Iudaeis, et gentilibus originem trahunt, quoties de eorum vitae ratione, morumque honestate dubitari non possit, canonice tractum, praebendum, ac dignitatum tum in cathedralibus, tum in collegiatis ecclesiis etiam principalium, nec non ad parochialium ecclesiarum, et earum perpetuarum vicariarum,

caeterorum beneficiorum curam animarum habentium, vel etiam simplicium vicariatum, etiam amovibilium pariter curam animarum exercentium, ac aliorum omnium ecclesiasticorum beneficiorum, officiorum, graduum, et dignitatum sint habiles, et capaces statuiamus, et ordinamus. Quocirca omnibus, et singulis patriarchis, archiepiscopis, episcopis; abbatibus, caeterisque omnibus ordinariis, vel quasi ordinariam jurisdictionem exercentibus in regnis praedictis; tum veteres, tum novos christianos absque ulla prosus differentia ad omnes ecclesiasticas dignitates, praebendas, canonicatus, personatus, officia, gradus, et beneficia quaecumque promovendi, instituendi, conferendi, ac assumendi plenam, et amplam facultatem auctoritate apostolica harum serie concedimus, et induigimus.

§. 5. Quoniam tamen fieri potest, ut aliqui inter eos a semitis iustitiae declinantes criminis laesae maiestatis, aut divinae, aut humanae reos esse deprehendantur, vel etiam ad antiquos perfidos mores redeuntes veluti Iudaica labe infecti per iudicia sententiam condemnentur, propterea, et delictorum aeternum suorum memoria a similibus excusibus facilius abstineantur, volumus, ac decernimus huiusmodi eorum filii, ac nepotibus ad ecclesiastica beneficia, ac dignitates quascumque aditum esse praeclosos, prout incapaces esse, ac inhabiles facinus, et declaramus.

§. 6. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectos sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quomodocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; Sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latore legatos, ac sanctae Sedis nuncios, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quonam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac memoratis Clementis, et Pauli praedecessorum Nostrorum, caeterisque etiam apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis generatibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus nec non a quibusvis dioecesium, ac ecclesiarum dictorum re-

Excipiantur
crimini lae-
sae maiesta-
tis.

Clause so-
luta, et de-
cretum irritum.

Dragma
contractum.

gnorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes expressio habenda, aut quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quarta julii anno millesimo septingentesimo septagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXVII.

Revocatio Brevium Pii V Gregorii XIII et Pauli V super admissione novorum christianorum ad ordines militares.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium. §. 1. Rationi congruit, ut illos, qui laborem pondus, cum religioso pietatis obsequio in apostolicæ Sedis honorem, Ecclesiæ Catholicæ utilitatem, fideique dilatationem pertulerunt, peculiari beneficentiæ Nostræ affectu prosequamur.

§. 2. Sane charissima in Christo filia Nostra Maria Francisca Portugalliae, et Algarbium regina fidelissima Nobis nuper exposuit fecit, quod in florentissimis regnis prædictis plures extant militares ordines a suis majoribus ad catholicam fidem tuendam, propagandamque jamdiu erecti, quorum milites strenue decertantes honoribus, quamplurimis officiis,

præceptoris, seu commodis, ac beneficiis donantur. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat alias sacetas mem. Pius pp. V. Gregorius pp. XIII, et Paulus pp. V prædecessores Nostri iustis ac rationabilibus de causis huic temporis vigentibus per suas constitutiones ordinaverint, immo distincte prohibuerint, ne inter ordines militares prædictos personae a Judæis, Manris, aliisque paganis, aut etiam hæreticis, quomodocumque descendentes, ac ii omnes, quos christianos novos appellant in posterum adscriberentur, nec etiam ad illorum officia, gradus, præceptoris, seu commodas, ac beneficia quemodolibet proveherentur, non vero, quemadmodum, quoad secularia officia, dignitates, ac gradus a clara memoriae Josepho primo, dum vixit, Portugalliae, et Algarbium rege fidelissimo dudum sanctum fuit, sic etiam utilitati reipublicae, ac bono suorum subditorum congruat, quoad ordines militares prædictos disponere, ut si apud Deum qui sine ulla personarum acceptione iudicat secundum uniuscujusque opus, spud nos quoque, qui in uno spiritu omnes in unum corpus baptizati sumus, nulla sit novorum, aut veterum christianorum distinctio: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in præmissis oportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur, qui unumquemque dilectionis Nostræ patrum expertem, quia nullinæ creaturæ obliviscimur dum nemo nobiscum imaginem non exhibeat Creatoris, ac memoratae Mariae Franciscae reginae fidelissimæ votis, quantum cum Domino posumus, favorabiliter annuere cupentes, huiusmodi supplicationibus inclinati memoratis Pii, Gregorii, et Pauli prædecessorum prædictorum constitutiones præsentibus pro plene, ac sufficienter expressas, de verbo ad verbum insertas habentes, prævia illarum revocatione, annullatione, cassatione, abrogatione et abolitione, quas omnes perpetuo revocatas, annullatas, cassatas, abrogatas, et abolitas, virihusque, et effectu vacuas fore, et esse, neminique ullatenus suffragari debere decernimus, et declaramus, hæc nostra perpetua valitura constitutione, ut de caetero omnes indiscriminatio, et absque ulla prorsus Nostrorum, aut vetera christianorum discretionem licet a Judæis, Manris, aliisque paganis, et hæreticis descendant inter ordines militares prædictos, dummodo caeteroquin di-

Tenet revo-
catione.

Tenet prae-
sentium
reginae Portu-
gallicae.

qui reputatur nomen dare possit, ac adscripti honores, officia, praeceptorias, seu commendas, ac beneficia consequi, ac obtinere libere, ac licite possint, ac valeant, statulumus, et ordinamus. Verum quia illorum filii, vel nepotes, quorum patres, aut avi in detestabili laesae majestatis, divinae, vel humanae criminis, aut in erroribus in Christianam fidem, ac catholicam religionem fuerunt legitime convicti, licet in gratiam Ecclesiae, ac principis restituti non adeo firmi, ac constantes aut reputandi, ut illis militaribus ordinibus, qui ad tenendam, propagandamque christianam fidem, debitamque procurandam principis subjectionem fuerint erecti, adscribi debeant, hinc ut hujusmodi personae ab omnibus praedictis ordinibus perpetuo exclusae censeantur, harum serio volumus, ac declaramus.

Clerici
militia, et de-
mum irrita-
tione.

§. 4. Decorantes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari: siquae in praemisitis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam do latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios judicari, et definiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§. 5. Non obstantibus praemisitis, ac memoratis Pil, Gregorii, et Pauli praedecessorum, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non praedictorum ordinum etiam jureamento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indulgiis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis irritantibusque, ac aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam illorum tenores praesentibus, pro pleno, et sufficiente expressis, ac insertis habentes illis alias in suo robore permanseris ad praedictorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis qui-

buscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub aeuulo piscatoris die decima quarta Julii anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXVIII.

Ust. die 20.
Julii 1779.
Anno V.

Indultum quoad suffragantes in capitulis generalibus ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Postulat Ecclesiae catholicae decus, ut qui a saeculo procul in religionis solitudine nuncupaverint Domino vota sua, justitia, sanctitate, et charitate reddant Altissimo, quae voverunt. Cum autem nihil humilitate aptius, nihil inveniatur utilius, ad spirituales religionis profectum maxime convenit, ut ipsi humilitati studentes superba non sapiant, et charitatem corde puro, et sincero semulantes operantur bonum, et jucundum habitare fratres in unum. Inane hominum fastum degentes inter mortales Dei humilitate depressum religiosi viri in se ipsis sentire non debent, cogitando quae magister Christus exemplo docuit, cujus humilitas si nulli est aspernenda nobilitas, multo magis nulli est erubescenda religiosorum: meminerint ipsi nullam inter se esse debere contentionem, quis eorum sit major; meminerint neminem coronatum in caelis, qui Christum in terris humilem imitari non studeverit.

Ratio con-
suetudinis.

§. 2. Cum autem, sicut nuper non sine animi Nostri dolore acceptimus nonnulli alumni ordinis fratrum minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum apostolicis indultis, ac privilegiis decorati, ac mero ex-provincia-lum, aliove, vel simili titulo fruente aduersus iulomeratos ordinis praedicti constitutiones apostolica auctoritate confirmatas in generalibus capitulis activam, et passivam vocem habere praesument, ideoque dissidia, ac perturbationes in ois exoriantur. Transalpinae quoque provinciiae segre forentes suffragia Italorum augeri cum debitate, ac rationabilis aequalitatis dispendio reclamare non desistant, hinc

Præfinitur
veneris co-
rum, qui
ad suffra-
gium foren-
dum.

Nos ut hisce inopemodis quantum in Domino possumus occurramus, et ne imposterum eadem animorum studia rursus exsiccetur debita providentia consulamus, motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine herum tenore statuimus, ac decernimus, ut in futuris temporibus in capitulis generalibus ordinis prædicti illi dumtaxat activam, ac passivam vocem habeant, qui actu sunt provinciales, duos generales custodes juxta constitutiones ordinis præfati electi, et sex actuales definitores generales, quibus a felicia recordationis Clementis pp. IX. prædecessore Nostro id fuit specialiter indultum. Quocirca caeteros omnes quocumque indulto, gratia, privilegio, sive ex-provinciali, sive ex-definitoria generalis etiam apostolica concessione fruentes, voce activa, ac passiva in capitulis generalibus ordinis præfati carere eorundem tenore præcipimus, ac mandamus.

§. 3. Decernentes has præsentis literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; siquo in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis prædicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statuta, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque, efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam

Mariam Majorem sub auspicio piscatoris die vigesima julii millesimo septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto,

CCXIX.

Die 21.
Julii 1779.
Anno V.

Revocatæ unionis decretæ ab Alexandro VI. ecclesiæ Calaritanæ, et Gallitænsis, cum declaratione, et ampliatione diocesum.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Eam inter caeteras sibi incumbens Præsumptio. rras, summus Romanus pontifex agnoscit, ut ecclesiarum præsulibus per orbem constitutis, illud quidem tributum sit territorium, quod ipsi ad sacrorum canonum præscriptum per-lustrare, et Christianis illis commissorum spirituali regimini consulere queant. Id in constitutione episcopallum sædum intellexit Romana Ecclesia, sed ob humanarum rerum eventum, quandoque episcopales ecclesiæ apostolica auctoritate, meritis simul in-junctæ sue- ra, quas subinde, ut populorum indigentia occurratur pristino statui restituere oportuit. Quare Nos prædecessorum Nostrorum exem- plo edocti, quum graves, et urgentes Nobis ex- hibebantur causæ, atque id ipsum christiano- rum principum vota requirant, aliquam ex sedibus ipsis denuo sejungere, et in ampliorem statum illius jurisdictionem constituendum du- cimus.

§. 2. Nuper quidem Nobis, nomine charis- simi in Christo filii Nostri Victorii Amadei Sar- dinia regis illustris, dilectus filius nobilis vir Petrus Joseph Graneri eques commendatarius incliti ordinis sancti Mauriti, et Lazari, et apud Nos ejusdem Victorii Amadei regis mi- nister plenipotentiarum, retulit, alias anno scilicet Domini MDCXCVI. fel. rec. Alexandrum pp. VI. prædecessorem Nostrum ob varias tunc vigentes causas, archiepiscopali sedi Calaritanæ ecclesiæ episcopalem Gallitænsium subjective in-junxisse, atque ab inde citra Calari- tanum archiepiscopum utrique præfuisse ec- clesiæ. Verum cum causæ unionis eo tempore vigentes penitus desierint, atque ea regia Gal-

Revocatæ
unio decretis
ab Alexan-
dro VI.

telinensis episcopatus ditioni, olim supposita, popule modo sit referta, ideo ipsius Victorii Amadei regis nemine Nebis supplicatum fuit, ut nedum ad primaeva jura Galtelinensem restitueremus ecclesiam, sed etiam, prout infra, episcopali Sede decentius constituta, diocesim ampliori donaremus ambitu.

*Pro salute
prudenter
capite bene
capite salutem
capite salutem
capite salutem*

§. 3. Nos autem posteaquam ad relationem dilecti etiam filii magistri Petri Marini Negroni congregationis consistorialibus negotiis prepositae a secretis plane intelleximus, desiisse penitus causas, ex quas olim annexae fuerant illae episcopales Sedes, quin imo ad divini cultus augmentum, et animarum salutem proficuum, et opportunum fore; cum Calaritana, et Arborensis archiepiscopales ecclesiae tunc essent viduae pastore, kalendis junii anni proxime praeteriti in actu promotionis utriusque personae electae ad unam, et alteram archiepiscopales ecclesiae animi Nostri sensus ponderantes, quoad Calaritanae ecclesiam expresse declaravimus, nullam ordinariam jurisdictionem a venerabili fratre Nostro Victore Melani de Portela tunc future archiepiscopo acquiri posse in ea diocesis parte, quae Galtelinensi episcopo ante enunciatam unionem erat tributa, ac etiam loco de Orgosola Suelensis diocesis Calaritanae ecclesiae itidem unitae, cum facultate tamen eidem archiepiscopo ad Nostrum, et apostolicae Sedis beneplacitum exercendi omnimodam spirituales jurisdictionem in eadem Galtelinensi diocesi, et enunciate loco. Ac insuper volumus, quod omnes et singuli fructus ex Galtelinensi ecclesia, et diocesi provenientes, et ad illam iuxta apostolicas constitutiones spectantes ratione spoliis, omniumque reddituum, tum durante ecclesiae Calaritanae vacante, tum donec novus episcopus designaretur per eundem archiepiscopum separarentur, ab eadem metropolitana, aliisque episcopatibus illi adhuc unitis, et per ecclesiasticam personam ab eodem archiepiscopo in oeconomum deputandam exigerentur, atque deponerentur, omnibusque supportatis oneribus, et expensis necessariis peractis deponerentur, ad effectum in Galtelinensi ecclesia separatione, et erectioe illos erogandi; ita tamen ut ex praevitis rationa spoliis, et vacationem durante ecclesiae Calaritanae vacatione, duae eorum partes praedicto oeconomio concessa illos deponendi tradatur, tertia vero pars cedat in commodum seminarii

archiepiscopalis Calaritani, iuxta formam litterarum apostolicarum fel. rec. Clementis pp. XIII. praedecessoris Nostri, pro aliendis nonnullis diocesis Galtelinensis alumniis. Quo vero ad Arborensis ecclesiam, et illius diocesis loca Fanni, et Mammoidi occupata diocesi Galtelinensi finitima, dismembrare intendentes, venerabili etiam fratri Nostro Jacobo Francisco Olesano, tunc futuro archiepiscopo praecipimus, ut ipse ad Nostrum itidem, et apostolicae Sedis beneplacitum tantum spirituale, et temporalem jurisdictionem in eadem locis exercere valeat.

§. 4. Jam vero, ut sebindo accepimus cum causae Galtelinensis ecclesiae separationem suadentes, majoris in dies habeantur momenti; nimisque congruum videatur ampliori, quam alias diocesis illius futuro episcopo attributa episcopalem Sedem ad oppidum coelo salubrius situque magis facile fore transferendam, ideo usque alia cunctatione res perficienda videtur.

*Galtelinensis
ecclesiae
separatio.*

§. 5. Itaque Nos ipsius Victorii Amadei regis in primis religionem, et zelum eximii prosequentes laudibus, quippe qui avita dominii summa prudentia, et quam feliciter moderans Nos excitavit, ut ad consulendum illius regionis populorum spirituali regimini animam Nostrum adjiceremus; ex certa scientia, et apostolica potestate plenitudine, ac apostolicas litteras ipsius Alexandri praedecessoris, omnium Galtelinensis ecclesiae praeseferentes, illarumque tenerem pro expresso habentes, illasque penitus, et omnino revocantes, ac de medio, ut dici solet, tollentes unionem ipsam ac annexionem, et incorporationem alias peractam ipsarum tenere praesentium dissolvimus, et abolemus: ecclesiamque Galtelinensem cum omnibus, et singulis ejus locis, territoris, ac totius diocesis ambitu, nec non joribus, jurisdictionibus, bonis, membris, et pertinentiis quibuscumque in pristinum, ac illam, in quo ante unionem et annexionem hujusmodi erat statuta, modo tamen iofrascripte constituendam restitimus, et plenarie reintegramus.

*Laudes regis
Kardinarum, et
trior decreti
supra citatis.*

§. 6. Ut autem amplior sit diocesis Galtelinensis ambitus praeter quindecim loca illam ante constituentis nimirum — Ollunum — Galtelum — Dorgatum — Argalum — Loculum — Lulla — Onifavum — Proceum — Bitrum — Gorgavum — Onanum — Posada — Lodum — Siniscola — et Torpe — alia sex addere inten-

*Constitutio
novae diocesis.*

dentis ab Algaronsi diocesi, venerabilis quoque fratris Nostri Algaronsis episcopi accedente consensu oppidum *Norae*, et loca *Loloi*, et *Oruui*, et ab Arborensi diocesi loca *Taani*, et *Mammoidi*, ac denum ab Sueliensi diocesi ipsi *Calaritanae* ecclesiae jamdudum unitae locum de *Orgosola*, prout Nobis praeservavimus, cum eorum confinibus in executione praesentium litterarum Nostrarum praescribendis, nec non jurisdictionibus, aliisque juribus usque modo ad Arborenses, et Algarenses, ac Suelienses ecclesias, illarumque monachos hactenus eam petentibus, qualiacumque, et cujuscumque generis sint, praesentium pariter vi apostolica auctoritate perpetuis futuris temporibus dismembramus, segregamus, et dividimus, ac dilectorum filiorum capitulorum, et canonicorum eorumdem ecclesiarum consensum auctoritate Nostra supplementis: eodemque sex loca Galtelinensi diocesi ad eam ampliorem conatuendam adiungimus, aggregamus, et unimus.

§. 7. Porro, cum pariter accepimus, in Galteli oppido olim episcopalis sede ob aeris intemperiem raris modo esse habitatores, itaut nec commode, nec alicuius vitae discrimine futuris episcopis inibi degere queat; e converso vero *Norae* oppidum coelo salubrius, populoque relictum intelleximus, ac ideo eo sit parochialis ecclesia, Plebania occupata sanctae Mariae Majoris etiam occupatae, cujus aedificium ad pontificalia exercenda, domus vero illius rectoris ad episcopi habitationem fore sufficiens evocatur, episcopalem ad illud sedem transferendam consensimus.

§. 8. Propterea idem *Norae* oppidum loci civitatem episcopalem cum omnibus iuribus, honoribus, et praerogativis, quibus alicuius civitatis pontificali sede insignitas, earumque cives utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum. Eandem vero parochiam ecclesiam sanctae Mariae Majoris nuncupatae, praevia illius tituli collatione non autem parochialitatis suppressione, et extinctione in cathedralem sub eodem invocatione, et in ea sedem episcopalem pro uno futuro episcopo, qui nomine dimissa primaeve denominatione Galtelinensis-Norensis nuncupetur, ipsique ecclesiae, atque illi civitati, ac diocesi Galtelinensis-Norensis praesit, nec non cum iuribus, jurisdictionibus, facultatibus, praeminentiis, praerogativis, privilegiis, honoribus,

gratiis, favoribus, et indultis realibus, et personalibus, ac mixtis, quibus alicuius cathedrales ecclesiae praesentis insulae Sardiniae, earumque praesules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, vel ex indulto, aut privilegio particulari similiter utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt in futurum.

§. 9. In ipsa autem ecclesia Galtelinensi-Norensi mox erecta unum archipresbyteratum, qui post pontificalem dignitas maior existat pro quo archipresbytero, et sex canonicis, totidemque praebendis quarum altera theologiae, poenitentiarum alicuius existat, pro sex canonicis: qui quidem archipresbyter, et canonici capitulum ecclesiae Galtelinensis-Norensis constituent, et apud eam chori servitium, divina officia, sacrasque functiones persolvere teneantur, nec non cum infrascriptis etiam qualitatibus, obligatibus, et oneribus: ac domum duos beneficiatus, et unum sacristae officium pro tribus presbyteris ad nutum tamen pro tempore existentis Galtelinensis-Norensis episcopi amovibiles ad omniopotentis Dei gloriam et eisdem perpetuis futuris temporibus apostolica auctoritate huius quoque scripti originis, ac institui.

§. 10. Inter caetera vero archipresbyteri oceri illud praecipuum erit animarum curam parochianorum ejusdem civitatis: Ipse enim statim ac per eorum, vel decorum hactenus existentis rectoria Plebania nuncupati illius ecclesiae in cathedralem erectae eadem cura destituta erit, curam eandem assumere debeat, ut pones ipsum illa ait; et esse debeat. Verum ad iuribus praebere manus erunt obstricti canonici omnes modo et forma a futuro episcopo Galtelinensi-Norensi praescribenda, ad quem effectum iidem canonicos, et praebendae erunt actu presbyterales, eorumque collatio praevio concursu explebitur, cum facultate ipsi episcopo, suisque successoribus eligendi semper, et quandocumque sacristam; nec non cum obligatione canonicis theologiae, et poenitentiarum, qui instituendi erunt ad transmissum litterarum apostolicarum in forma Brevis fel. rec. Clementis pp. XIV. incipien. — Nuper — Primo nempe exponendi lectiones schoastico-dogmaticas; alteri vero theologiam moralem.

§. 11. Et quoniam necesse est, ut in erectione huiusmodi cathedralis ecclesiae ii sacerdotes soligantur in canonicos; qui verba, et

Consuetudo
episcopalis
ecclesiae.

Item privi-
legia earum
numerantur.

Devotio
novae
ecclesiae
auctoritate
in
op
pide
Norae

Norae
oppidum
in
civitate
origi-
nem
salutis
privilegiis.

Item la
grad. pro-
prietate.

exemplo alios instruant, eo magis, quod ipsi insimul animarum cura incumbere debet; Nos precibus quoque ejusdem Victorii Amadei regis astantes, eosdem archiepiscopatum, et canonicatus elementis relinquimus dispositioni futuri episcopi Galtellinensis-Norensis, qui concursu coram se ad hunc effectum, servatis servandis, convocare debeat cum auctoritate deputandi examinatores loco synodali, derogando pro hac prima collatione canonicorum poenitentiarum, ac theologiae literis apostolicis fel. rec. Clementis pp. XIV. in forma Brevis expediturum, quo incipiunt — Nuper — Nec non aliis constitutionibus apostolicis in iisdem literis enunciatas; in ea tamen solummodo parte, qua praescriptum fuit, quod hujusmodi concursus coram capitulo habendus, nec non ejus suffragium consultivum audiendum esset, eximendo insuper in perpetuum eosdem canonicatus, et archiepiscopatum a quocumque pensionis onere, cui ob redditum tennitatem ac praecipuo ob animarum curam ab ipse exercendam subiacere nequirent.

De episcopi
jurisdictione

§. 12. Praeterea episcopo Galtellinensi-Norensi ejusque successoribus civitatem ipsam modo erectam, in qua residere, et domum ejusdem ecclesiae rectoris, quam pro sui habitatione incolere debeat episcopus, et omnia territorium, et loca, tam de primaveria Galtellinensi-diocesi, quam alia, ut praefertur, addita, et supra recensita cum omnibus, et singulis ecclesiis, vicariis, parochiis, beneficiis, monasteriis, conventibus in diocesim, in quibus quidem civitate, et diocesi novus, et pro tempore existens Galtellinensis-Norensis episcopus omnem ordinariam episcopalem jurisdictionem, atque illam ordinis, ut vocant, in personas tam ecclesiasticas, quam saeculares, et ad formam decretorum concilii Tridentini, apostolicarumque constitutionum etiam regulares, prout alia episcopis competi, libere et absolute exercere valeat, pari auctoritate concedimus, attribuimus, et assignamus, ac respective supponimus, atque subijcimus. Ipsam vero Galtellinensem-Noremensem ecclesiam suffraganeam pro tempore existentis archiepiscopi Calaritani, illiusque metropolitico juri subjectam fore et esse decernimus.

De de la
mense-pi-
capitula.

§. 13. Quo vero ad mensae Galtellinensi-Norensis dotem, illa variis ex partibus decumenda erit, ut congruae, et decenti futuri episcopi substantiationi consulatur. In primis ita-

quo eidem mensae omnia, et singula bona, jura, et actiones, ac fructus, redditus, et proventus; nec non decimas, et obventiones olim antiquam episcopalem Galtellinensem-Noremensem mensam constituentia, quae, ut accepimus, ad annum summam librarum septem millionum quingentarum tresdecim, et solidorum duodecim monetae Pedemontanae ex nunc, ac ex nunc, prout ex tunc, et contra, ac cum primam de Dorgalli, Bitti, Siniscola, et Prosel locorum ejusdem Galtellinensis-Norensis diocesis parochiales ecclesiae quovis modo, etiam in mensibus apostolicae Sedi reservatis, vacaverint, aut quoties illas obtinentes suum praestiterint consensum, octavam partem redditum parochialium, quo quidem, ut pariter accepimus, ad annum summam mille quingentarum, et quinquaginta novem librarum similium circiter ascendit eidem futuro, et pro tempore existenti Galtellinensi-Norensi episcopo annis singulis integre perpetuis futuris temporibus persolvendam, perpetuo pariter reservamus, constituimus, et assignamus, et respective eidem episcopali mense applicamus, et appropriamus. Interim vero; et quovis praestationes hujusmodi suam integre minime sortitae fuerint effectum, titulo dotis temporaneae, ac interim summam annum librarum mille, et triginta novem ejusdem monetae ex pensione novem millionum librarum similium super mensae archiepiscopalis Calaritanae, et aliam summam quingentarum et viginti librarum monetae Pedemontanae ex alia pensione quatuor millionum nongentarum librarum super mensae episcopalis Ampuriensis respectiva fructibus de consensu dicti Victorii Amadei regis, apostolica auctoritate reservatis, ipsi futuro episcopo, ea tamen lege, ut statim ac per vacationem alicujus ex praefatis parochialibus ecclesiis octava illius reddituum pars in favorem ejusdem mensae episcopalis cesserit, tunc mensa Calaritana, et Ampuriensis ab aequali onere, proportionis habita, eximantur, et liberentur.

De mensae
capitulae
dote.

§. 14. Ad mensae porro capitularis dotem praefigendam animum Nostrum converterentes, illi redditus, ac proventus omnes ejusdem parochialis ecclesiae, quam praevia tituli collectivi suppressione, in cathedralem ereximus, tam certos, quam incertos ad annum summam sex millionum septingentarum sexaginta quatuor librarum ejusdem monetae Pedemont-

tans, ut accepimus, ascendendum, super quibus annua perpetua pensio octodecim scutorum monetarum Sardiniae mensis episcopali Algarvensi noster reservata; nec non perpetuum, simplex et personalem residentiam non requirens beneficium ecclesiasticum de Duilussor, et Gullineri nuncupatum ejusdem Gallitiniensis-Norensis diocesis modo vacans, illiusque titulum pariter coactivum auctoritate Nostra perpetuo suppressantes, et extinguentes, ejus fructus, redditus, et proventus valoris circiter quingentarum librarum ejusdem monetae, ut respectiva quoque accepimus, eidem mensae capitulari annectimus, et incorporamus, atque pro illius dote constituimus; Ita tamen, ut futuri capitulum, et canonici onera, tam parochiali ecclesiae, quam beneficio hujusmodi alias inherentia, et annexa perferre, et adimplere debeant, ac evinctam pensionem persolvant. Propterea licet futura capitulo et canonicis eorundem reddituum non modo, sed honorum quoque, et quibus illi obveniunt, veram, realem, et actualem possessionem per se, vel alium, seu alios, ejusdem tamen mensae capitularis nomine libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere. Quoniam vero redditus eidem mensae capitulari pro archiepiscopo, canonicis, ambobus beneficiatis, sacrista, et maintenance cathedralis ecclesiae, reliqua pars in quotidianis distributionibus sit convertenda, ideo Nos, ne aliquis in partitione hujusmodi oriatur dubitatio, eidem magistro Petro Mario jussimus, ut a se subscriptam eaderet tabellam, in qua reddituum pars pro praebendis, et respective pro distributionibus quotidianis assignata conspiceretur, ad hoc, ut illa infrascripto praesentium executori exhibita, inter acta executionis referatur, et integre adimpleatur. Praecipimus etiam, ut missarum celebratio, et applicatio aequaliter unicuique incumbat, nempe archiepiscopo, et canonicis, ac beneficiatis: ab hoc tamen onere exemptae erunt portiones sacristae, et pro maintenance ecclesiae addictae. Hinc cum ex legatis perpetuis alias illis ecclesiae relictis, missarum numerus inhiberi celebrandarum ad mille septingentas triginta duas auctoritatem ascendere; singuli propterea ex archiepiscopo, canonicis, beneficiatis, missas centum nonaginta duas applicare tenebuntur, quarum eleemosyna juxta regionis morem, summam librarum septuaginta sex, et solidorum

sexdecim monetae Pedemontis constituit. Quatuor tamen, quae ut compleatur numerus, superant missae, sumptibus mensae capitularis adimpleri debeant.

§. 15. Cumque in ea dioecesi modo constituta quaedam extiteret bona, quae alias ad extinctam Jesu societatem spectabant, et quorum fructibus pauperes adhuc illius societatis alumni ad saecularem statum transiati augebantur, idemque Victorius Amadens rex suum beneficium ostenderit animum, postquam praesens eorundem bonorum usus cessaverit, bona ipsa mensae capitulari applicandi, ut nova fructuum accessione pinguis reddatur; Interim vero ad supplendum quencumque defectum, tam archiepiscopis, quam canonicis, et praebendis theologiae, et poenitentiarum novae cathedralis ecclesiae, praestantiam quoque annuam librarum quatuorcentum monetae Pedemontanae pro quolibet detrahendam, pro duabus tertiis partibus ex pensione super mensae Calaritanae, et pro reliqua tertia parte, ex alia pensione super mensae episcopalis Ampuriensis fructibus, pariter ut supra reservatis, applicamus. Ita tamen quod sequuta eorundem bonorum applicatione praestatio hujusmodi debeat cessare.

§. 16. Insuper futuris archiepiscopo, et canonicis ipsius ecclesiae capitulum constituentibus, ut ipsi capitulariter congregati pro ejusdem ecclesiae Gallitiniensis-Norensis, illiusque mensae capitularis, sacristae, et fabricae, eorumque rerum et honorum, tam spiritualium, quam corporalium prospero felicitate statim, gubernio, regimine, et directione, ac quorum eis incumbentium adimplemento missarum, horarum canonicarum diurnarum, et nocturnarum, aliorumque divinarum officiorum, processionum, funeralium, et anniversariorum celebratione poenarum per absentes, ac divinis officiis, et functionibus non intererantes incurrendarum impositione, caeremoniis, et functionibus in nova cathedrali ecclesia, illiusque choro, capitulo, processione, et aliis actibus servandis, ministris deputandis, et amovendis, salariis, et stipendiis assignandis, et quibuscumque aliis rebus in praemissis, et circa ea quomodolibet necessariis, et opportunis, nova statuta, ordinationes, capitula, et decreta sacris canonibus, ac constitutionibus apostolicis, concilioque Tridentino decretis minime contraria, quin immo illis conformia,

Applicatio
bonorum
clavis spe-
cialibus
suppressionis
congregationis
in Jesu.

Archiepiscopo, et
canonicis ipsius
ecclesiae
decedendi
quodlibet
conferre po-
terit ad bonorum
regimen
capituli.

cum approbatione tamen futuri episcopi Gallitiniensis-Norensis condendi, edendi, conditaque, et edita pro temporum, et rerum variatione mutandi, declarandi, ac in meliorem formam redigendi, seu alia ex integro modo praemisso condendi, et per eos, ad quos pro tempore spectabit, sub poenis in contrafacientes statuentes observari faciendi plenam, et omnimodam facultatem, et potestatem eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo concedimus, et impartimur.

De universis, et alienis in eo recipiendis.

§. 17. Na vero ad institutionem adolescentium, qui in sortem Domini vocati ecclesiastico statui sese addicere cupiunt, seminarium desit, in quod recipiantur, illud in aedibus, in quibus exercitia spiritualia peragebantur, ad formam decretorum concilii Tridentini origi praecipimus, pro cuius dote, praeter taxam ab eodem concilio praescriptam, tertiam quoque spoliolorum, et vacantium partem ad formam litterarum apostolicarum ejusdem felices recordationis Clementis pp. XIII. sub datum octavo idus augusti anni MDCLXVI. tenore praesentium attribuimus, et assignamus: sique forte redditus ad seminarium erectionem impares essent, tunc Gallitinienses-Norenses adolescentes, qui in seminarium recipiendi forent, in seminario alantur Calaritano solitis alimentis juxta taxam, circa quam utroque archiepiscopus, et episcopus opportunas conventiones inibunt.

Jus praesentandi episcopum regibus Sardiniae conceditur.

§. 18. Ut vero ecclesia Calaritana, a qua episcopatus Gallitiniensis-Norensis separatur, et dividitur ad praesentationem pro tempore existentis regis Sardiniae provideri consuevit, ita quoque eidem Victorio Amadeo regi pro eo studio, et sollicitudine, qua in christianam rempublicam, et in subditorum suorum spirituali commodum, et utilitatem semper praesentavit, ejusque successoribus pro tempore existentibus jus nominandi, seu praesentandi ad ecclesiam Gallitiniensem-Norensensem hujusmodi tam hac prima vice a primavere illius erectione, et institutione a Nobis factis, ac deinceps, quoties eam pro tempore pastoris solatio quomodolibet destituit contigerit, personam idoneam per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem ad nominationem, seu praesentationem hujusmodi eidem ecclesiae Gallitiniensi-Norensi in episcopum praeficiendam, apostolica similiter auctoritate perpetuo reservamus, constituimus, et assignamus, ac jus no-

minandi, seu praesentandi hujusmodi eidem Victorio Amadeo regi, ac pro tempore existenti Sardiniae regi. ex causa praemissa, nimirum praesentandi jure, quod ei ad ecclesiam Calaritanam ex simili apostolica concessione competat pariter competere, et vere regium esse, ac uti tale, sub quacumque derogatione nullatenus comprehendendi, neque illi derogari posse constituimus, atque decernimus.

§. 19. Postremo statuimus, et jubemus, quod taxa novae cathedralis ecclesiae Gallitiniensis-Norensis ad florenos octoginta auri in libris camerae apostolicae describatur: illi vero a taxa Calaritanae ecclesiae subducantur.

§. 20. Praesentes quoque litteras nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque juris, vel facti, aut aliterius gratiae remedium impetrari posse, nec illas sub quibusvis derogationibus, si quas a Nobis fierent, comprehendendi, sed tamquam ad divini cultus incrementum, et populi spirituali regimen in solutem animarum editas, et emanatas semper ab illis excipi, validasque, et efficaces esse, et fore, suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere.

§. 21. Siquae ab omnibus censeri, ita quoque per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cultibus aliter judicandi, ac interpretandi facultate, et auctoritate judicari, ac definiri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari irritum, et inane similiter decernimus.

§. 22. Quocirca venerabili quoque fratri Nostro Josepho Mariae Iuciae Boccasie archiepiscopo Tunitano per praesentes committimus, et facultatem tribuimus, ut ipso per se, vel alium, vel alios, ut ipse praesentes Nostras litteras solemniter publicans faciat auctoritate Nostra illas integra ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari, ac futurum episcopum Gallitiniensem-Norensensem, ac capitulum novae cathedralis ecclesiae illis pacifice frui, et gaudere; non permittemus ipsos, vel co-

* Descriptio litterarum cathedralis ecclesiae facienda in libro camerae.

Omnia jura praesentandi ad versus litteras modo proprio aliquam.

Concilio apostolice, et decretum irritum.

Episcopatus Sardiniae in litteras.

rum quempiam per quoscumque quavis auctoritate fungentes indebite molestari: contraditores quoslibet per sententias, ac etiam censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuria, et facti remedia, appellatione postposita, compescendo.

§. 23. Non obstantibus sol. rec. Bonifacii pp. VIII. praedecessoris Nostri, qua cavetur, ne quis extra civitatem, et dioecesim, nisi in certis inibi expressis, et exceptis casibus, et in illis non ultra unam dictam a fine suae dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede praedicta deputati extra civitatem vel dioecesim, in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vires suas committere possint, et in concilio generali edita de duabus diebus, ac quibuscumque aliis etiam in synodalibus, provincialibus, generalibusque conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostri, et cancellariae apostolicae regulis de exprimendo vero annuo valore, nec non de iure quaesito non tellendo, ac de dismembrationibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, nec non Lateranensis concilii ultimo loco celebrati dismembrationes, et applicationes perpetuas, nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, et quatenus epus sit Calaritanae, et Arborensis, ac Algaensis ecclesiarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roborata respectiva statuta, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litoris apostolicis quibuscumque superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis etiam motu, scientia, potestatis plenitudine; ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet etiam pluries, et iteratis vicibus a praedecessoribus Nostri Romanis pontificibus concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis, nec non quatenus opus sit, quibuscumque priorum testatorum voluntatibus, et dispositionibus. Quibus omnibus, et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentis faciendis, aut quaevis alia exqui-

sita forma ad hoc servanda foret, tamen huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem praesentibus pre plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum omnium, et singulorum validitatis effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse, ac latissime, et plenissime scientia, et potestatis plenitudine similibus harum serie derogamus, aliaque contrariis quibuscumque.

§. 24. Velumus autem, quod omnes, et singuli fructus ex parochiali ecclesia in catholicam erecta de tempore illius vacationis provenientes, usque dum novus episcopus Gallinensis-Nerensis designetur, in illius ecclesiae erectione erogentur, eisdem ad hunc effectum applicando totam id etiam, quod ratione spoliis archiepiscopi Calaritani defuncti pro septima circiter parte ad ipsam Gallinensem ecclesiam pertinet. Insuperque redditus pro duabus ex tribus partibus perceptos, et percipiendos ex spiritualibus, et temporalibus proventus ad eandem Gallinensem ecclesiam spectantibus.

§. 25. Volumus etiam, quod eorumdem praesentium transumptis etiam impressis manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo dilecti Josephi Mariae Incisa Beccaria archiepiscopi Tunitanensis munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 26. Nulli ergo omnino hominum licent hanc paginam Nostrarum restitutionis, reintegrationis, adjunctionis, aggregationis, unionis, erectionis, institutionis, exemptionis, concessionis, attributionis, assignationis, subjectionis, applicationis, constitutionis, decreti, subductionis, commissionis, injunctionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo septuagesimo nono, duodecime kalendas augusti, pontificatus Nostri anno quinto.

Derogatio
contra-
pae.

Erogatio
fructuum
eccle-
siae
parochialis.

Fides habenda
de transumptis.

Sacris po-
estis.

Dat. Æ. 22
Juli 1778.
A. 1778. V.

CCXX.

Unio ecclesiae de Barcos, et constitutio nonnullarum pensionum pro perficienda erectione monasterii Ulyssippono nuncupati pro monialibus ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo reformatis.

Venerabili fratri Bernardio archiepiscopo Portensi Nostro, et Sedis apostolicæ apud charissimam in Christo filiam Nostram Mariam Franciscam Portugalliae, et Algarbiorum reginam fidelissimam ouotio.

Fius PP. VI.

Venerabilis frater saltem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ex debito pastoralis Nostri ministerii officio ad ea operationis Nostrae studia diligenter convertimus, per quas Christianidelium vota, salutem praesentium animarum concorrentia optatum consequatur effectum, ac ea, quae per fideles ipsos pie facta, ac ordinata esse dignoscuntur, ut firmæ, ac illibata perpetuo persistant, cum a Nobis petitur, libenter apostolicæ Nostrae auctoritatis munimine roboramus, ac alia etiam concedimus, prout iis Domino salubriter expedire conspicimus.

Expositio
procuratorum a
regina Portu-
galliae pro
obsequiis
omnium, et
singulorum
pensionum.

§. 2. Sane nobis nuper pro parte charissimae in Christo filiae nostrae Mariae Franciscæ Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae expositum fuit, quod ipsa pro singulari suae pietatis affectu ad divinum cultum magis magisque iis regniis suis promovendum oorum amplissimum monasterium Ulyssippono pro monialibus ordinis beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo reformatis nuncupati magni quidem sumptu aedificare suscepit. Verum cum sicut eadem expositio subijungebat, tum ut praedicti monasterii constructio commodina perficiatur, tum, ut earundem monialium necessitatibus, ac indigentia in posterum etiam consulatur, ecclesiam de Barcos eidem monasterio uniri, ac nonnullas pensiones aliquarum ecclesiarum de jure patronatus regio, ut asseritur, redditibus, ac proventibus favore monasterii praedicti reservari ipsa summo desiderio. Nobis propterea humiliter applicari fecit, ut in praemissa opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur religiosae Mariae Franciscæ reginae votis quantum cum Domino possumus annuere volentes applicationibus super his Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae per praesentes mandamus, ut in dioecesi Lamacensi consistentem ecclesiam de Barcos una cum annua bonis, redditibus, ac proventibus, missarum, aliorumque oneribus memorato monasterio perpetuo auctoritate Nostra apostolica unias, et adnectas, et ad illam transferas, applices, appropries, ac precipias, et mandes ut missarum, aliorumque onera quibus praedicta ecclesia de Barcos gravata reperitur, moniales dicti monasterii pro tempore existentes adimpleri curent, Nosque harum serie uninus, adnectimus, et incorporamus, et respectiva praecipimus, et mandamus, tibi quae in super earundem tenore committimus, ut super fructibus, redditibus, et proventibus, tum ecclesiae de Miranda de Corvo dioecesis Colimbricensis annuum perpetuum pensionem ducatorum septingentorum sexaginta octo auri de camera, hoc est, unum conto, et ducento mila reis montanae Portugallensis, tum ecclesiae de Sioela ejusdem dioecesis sub titulo sancti Michaelis aliam perpetuam pensionem ducatorum ducentorum quinquaginta sex auri de camera, oempe quatuorcento mila reis dictae montanae, nec non super fructibus pariter, et redditibus ecclesiae sub titulo sancti Petri annuam ibidem pensionem ducatorum trecentorum octuaginta auri de camera, scilicet, seicentum mila reis montanae praedictae, et ecclesiae sanctissimae Salvatori dictae aliam pariter similem pensionem ducatorum centum viginti octo auri de camera, oempe, ducento mila reis dictae Montanae, et ecclesiae sub Invocatione sancti Jacobi annuam ibidem perpetuam pensionem ducatorum centum nonaginta duo auri de camera, hoc est, trecento mila reis, ac domum ecclesiae sub titulo sanctae Mariae, quae omnes in dioecesi Lisbonensi consistunt, annuam similem pensionem ducatorum trecentorum viginti auri de camera, nemp, cinquecento mila reis favore monasterii, ac monialium praedictarum eadem auctoritate reserves; declarantes tamen, quod omnes pensiones praedictae, sic super fructibus, redditibus, et proventibus dictorum beneficiorum, seu ecclesiarum reservatae, nisi prius per cessum, aut decemum rectorum, qui ea nunc obtinent, aut alias quomodolibet eadem beneficia, seu ecclesiae praedictae vacaverint,

Tunc an-
cessum.

reservatae esse intelligantur, ac nec esse exigi, levari, ac percipi quomodolibet possint. Volumus insuper, ac eorundem serie decernimus, quod redditus ac proveniunt tum ecclesiae de Barcos sic monasterio praedicto unitae, tum memoratae pensiones, ut praefertur, reservatae prius in sumptum constructionis ejusdem monasterii applicentur, deinde ea perfecta in illius dotem pro monialium, ac ibi inservituum subattributione cedere debeant.

Chancie
soluente, et
insolvente.

§. 4. Decernentes easdem praesentes litteras perpetuis futuris temporibus firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, nec umquam sub aliquo praetextu, aut colore infringi, aut impuguari possint, sed ab illis ad quos de praesenti spectat, et in futurum quandoque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sique in praemis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios iudicari, et defendi debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 5. Non obstantibus quatenus opus sit quorumcumque testatorum, qui missas, aliorumque onera in praedicta ecclesia de Barcos Lamecensis diocesis adimplenda reliquerint etiam voluntate, quam quoad praemissa sufficiunt, et expresso commutamus; nec non apostolicis, ac in generalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac tum ecclesiae praedictae de Barcos, tum aliarum ecclesiarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque Indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis; ac de verbo ad verbum insertis habentibus, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice

dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima octava Julii millesimo, septingentesimo septuagesimo nono pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXI.

Die. de 1.
aug. 1779.
Anno V.

Erectio tribunalis ecclesiastici in civitate Lisbonensi ad instantiam Mariae Franciscas Portugalio, et Algarbiorum reginae fidelissimae.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Iustitiae ubique administrandae satis consultum minime videretur, nisi ea; quo temporum successus in iudiciis praecavenda, quaeve ordinanda comperta sunt apposite praescriberentur. Quare Nos a beati Petri cathedra, ad quam imparibus prorsus meritis, pari tamen auctoritate erecti sumus, dum cauctorum querelas ad Nos iure delatas excipere tenemur, si causas maturiori examini subiiciendas arbitrari simus, ad illas rectiori iudicio definendas opportuna media exhibere non omittimus.

Proveniens.

§. 2. Quamvis enim recol. memorias Bonifacius pp. VIII. praedecessor Noster provide statuerit, quibus polleere debeant qualitatibus ecclesiasticae personae, ut illis causae ab apostolica Sede committi queant, et loca praescripserit, ad quae in iudicium actores valenter evocare. Ac successive a concilio Tridentino ad hoc ut iudices in partibus delegandi idoneiores essent, fuerit praescriptum in singulis conciliis provincialibus, aut dioecesanis aliquot personas, quae qualitates habeant iuxta ejusdem Bonifacii praedecessoris constitutionem, et alioquin ad id aptas designari, ut praeter ordinarios locorum his etiam causae ecclesiasticae in partibus delegandae committerentur, atque praemissae ordinationes ab inde citra ita fuerint ab apostolica Sede constanter reservatae, ut solius recordationis Beneficentis pp. XIV. per eam encyclicam epistolam sub datum diei xxvi. aug. anni Domini MDCCXII.

Memoriam
quod statuerit
Bonifacius
VIII. ac alii
pontifices
circa perso-
nas admini-
strandis ju-
dicium in-
tendunt.

patriarcharum, primatum, archiepiscoporum, et episcoporum vigilem excitaverit curam ad renunciandum apostolicæ Sedi iudicium synodaliū nomina, modumque præscripserit alios decedentibus subrogandi.

Respondet
quod modo
sola sunt,
vel non in-
stituere ad
causas ecclē-
siasticas de-
finitivas.

§. 3. Nihilominus cum acceperimus in Portugallia, et Algarbiorum regnis valde proficuum fore ad ecclesiasticas causas definiendas, præter ea, quæ ab ipso Bonifacio prædecessore, et in Tridentino concilio præscripta noscuntur, et usu sunt firmata, ut novum ænima auctoritate Nostra institueretur tribunal, ad quod causæ ipsæ, postquam juxta ordinem iudicii discussæ per tres definitivas sententias rei judicatæ titulum adeptæ fuerint, si pars succumbens, seu gravatam senserit, aliquo iterum victicem provocandi animum fovet, tunc vigor specialis commissionis ab apostolica Sede impetratæ non amplius vel particulari personæ deferri possent; sed in illo tantum collegialiter metodo, quam erecta a Nobis præscribenda de rei judicatæ iustitia datum sit plenissime cognoscere.

Tenore
premissarum
instructis.

§. 4. Quod tunc christissima in Christo filia Maria Portugallia, et Algarbiorum regina fidelissima quemadmodum summo catholico religionis cultu flagrat, ita iustitiam in ejus regni, et dominiis signanter erga ecclesiasticum epetum administrari anxie curans non modo in votis habere ostendit, sed a Nobis etiam exquisivit. Nos igitur præmissa serio hujusce instantiæ consideratione, animoque perpendentes nil esse omitendum, ut jus suum cuique tribuatur, et votis ejusdem Mariæ reginæ, quam libenter obsecundare cupientes, novum, ac speciale in civitate Lisbonensi tribunal ecclesiasticum in executionem commissionis sanctæ Sedis super restitutione in integrum mensam commissionum apostolicarum nuncupandum, cum omnibus tamen, et singulis, in infrascriptis quatuordecim articulis contentis, et expressis conditionibus, circumstantiis, ac methodo invariato; et admodum in judicando servanda in eisdem præscripta ipsarum tenore presentium ædroma auctoritate Nostra perpetuo erigimus, et instituiamus. Tenor autem articulorum est qui sequitur.

De potestate
quoniam tribu-
al compo-
nuntur.

§. 5. Primo — Constatibi tribunal ex uno præside aliquam ecclesiasticam dignitatem semper obtinente, et ex aliis iudicibus pariter ecclesiasticis in sacris ordinibus constitutis, ac in universitate studii generalis Colimbriciensis

in iure canonico, vel civili baccalaureis, seu licentiatibus.

De iure
nominandi
presidem,
et iudices
qui nuntio.

§. 6. Secundo — Eorundem præside, et iudicum nominatio ad ipsam Mariam reginam, et pro tempore existentem ejus successorem Portugallia, et Algarbiorum regem fidelissimum spectabit; cum hoc tamen quod omnes, et singuli ad similia munera pro tempore nominati, eorum nominationis ab apostolica Sede, seu illius nuntio Lisbonæ commorante confirmationem, ejus vigore gratuito necessariæ facultates de causis ecclesiasticis cognoscendis, et iudicandis ipsis communicabuntur, et tribuentur reportare teneantur, ad quem effectum de singulis iudicum, et præside nominationibus per officium secretariæ status negotia regali præpositæ memoratus nuntius pro tempore certior fiet ad hoc, ut ipso, si opportunis facultatibus erit munitus nominationem confirmet, sin minus confirmationem eandem a Sede apostolica gratuito obtineat; idque servabitur in quolibet caso novæ deputationis præside, et iudicum, ita ut novus nominatus abque prævia apostolica confirmatione munus suum exercere minime possit.

De numero
iudicum tri-
bunali, et
de secretariæ
votum et fe-
rentia sua
tenentia.

§. 7. Tercio — Iudicum hujusce tribunalis numerus, ab ipsa Mariæ regina statuendus ad novem præter præsidem ascendet, et quævis causa per tres ex ipsis definiatur, quorum unus juxta distributionem commissionum eidem tribunali dirigendorum a præside faciendam relocatoris officium explebit, atque iudices sententiam decisivam diebus, et horis pro tribunalis convocatione assignandis simul coacti dicere debebunt. Quoties autem necessitas id exposceret iudicum numerus in posterum augeri poterit, hoc tamen servato modo, quod si numeros augendus frimetur sit perduraturus, litteræ apostolicæ in forma Brevis super confirmatione novorum iudicum eruat expediendæ; si vero in aliquo tantum peculiari casu augendus foret, tunc approbatum sat erit apostolici nuntii, cui a memorata secretaria status notitia communicabitur. Tam præsidem, quam iudices aliquam cum causa amovere a munere permisum erit ad ejus feliciorem, et breviorum effectum idem apostolicus nuntius, opportunis facultatibus muniendus erit, ut de reversionis causæ iustitia summaria, et abque forma processus cognoscat, illamque approbare queat. At si præses, vel iudicum aliquis munus sponte dimittere vellet, seu ad officium aliquod in-

compatibile promovebitur de hoc apostolicum nuntium pro tempore certiores reddere teneatur.

*De causis ei-
dem tri-
bunali dele-
gatis, et com-
mittendis.*

§. 8. Quarto — Illae tantum causas tribu-
nali huiusmodi delegandas, et committendas
erunt, quae post lates in totidem separatis in-
stantiis tres conformes sententias, quae veram
et propriam rem iudicatam favore unius ex
partibus colligantibus constanter, usque modo
a Sede apostolica ecclesiasticis originariis
personis vigore rescriptorum restitutionis in
integrum, sive revisionem nuncupatorum com-
mitti consueverunt; ideoque restitutiones in in-
tegrum, sive contra unam rem iudicatam im-
perfectam, ac non interpositam, vel prosecu-
tam, intra legitima tempora appellacionem,
sive propter impedimentum alicujus pontificiae
sanctionis, ac ita quoque causas nullitatis ma-
trimoniorum, vel religionum professionum
extra eum quod tres conformes sententiae jam
fuerint emanatae, quia in hoc casu eidem cum
clausula — servata forma constitutionis Bene-
dictinae — ipsas committere licebit tribunali,
ut supra instituit, non spectabunt. Quando
igitur, et quoties vera, et propria res iudicata
sequebatur, tunc delegaciones, et commis-
siones ad novum tribunal singulis vicibus ju-
sta stylum, et formam hucusque servatam, et
absque alia immutatione praeterquam directio-
nis imposterum eidem tribunali faciendae in
personam illius praesidis, cujus deinde erit
ipsas causas ad iudices, quibus juxta enuncia-
tas ordinationes pertinebunt, remittere ab apo-
stolica Sede erunt impetrandae, et expediendae.
Quo vero ad causas, vel simplicis appel-
lationis, vel restitutionis contra unam rem ju-
dicatam improprium, et quoad omnes alias,
quae sub trinum conformium specie non com-
prehenduntur partibus colligantibus a prae-
finito, et observato trium instantiarum cursu
declinare non erit permixtum, firma tamen re-
manente, prout hactenus servatum est, ad ar-
bitrium succumbentis libertate ab episcopi sen-
tentia ad metropolitani, vel omisso medio,
ad Sedem apostolicam directe, vel ad apostoli-
cum nuntium appellacionem deferendi; ad-
vertendum tamen erit, quod si in aliquo casu
ante impetrationem commissionis a nuntio unus
ex colligantibus praevenerit exhibendo aham
Romae instantiam, similes commissiones in alios,
quam in tribunali apostolice nuntiaturae mi-
nistros dirigi nequebunt.

§. 9. Quinto — Post cujuscumque causae
novo tribunali peractam commissionem si ju-
dices ad illius revisionem electi, vel in prima
sententia, vel in secunda super exceptionibus
oppositis prima vulgo nuncupata Embagos,
prout etiam in apostolica nuntiaturae tribu-
nali servatur, rem iudicatam confirmaturi erunt,
causa huiusmodi integro absoluta, et perpetuo
extincta censebitur. Si autem iidem iudices
rem iudicatam in toto, vel in parte revocandam
decreverint, parti succumbenti, quae rem ju-
dicatam favorem aequae experta fuerat ad sum-
mum pontificem recursum habere licebit, ad
hoc ut illi tribunali causam eandem cum om-
nium insimul iudicium voto definiendam denuo
committere digneur; qua postrema, ac finali
expleta decisione nulli alio recursum, vel com-
missioni ad illud tribunal, multoque minus
extra illud aditus patebit, quoniam directae so-
mel a summo pontifice ad hoc tribunal causae
commissione minime convenit ejusdem causae
examen ad alios inferioris ordinis, et au-
toritatis iudices deferri.

§. 10. Sexto — In causis, in quibus promo-
tor, seu defensor matrimoniorum interesse
opus erit illimotipi, qui hoc munus in apostoli-
cae nuntiaturae tribunali exercent assumuntur.

§. 11. Septimo — Liberum erit eidem Ma-
risae reginae, ejusque successoribus pro tempore
existenti Portugalliae, et Algarbium regi fi-
delissimo nuntium, vel duos scriptores, aut ta-
belliones, atque etiam ostiarium in tribunali
servitium deputare; ac mansiones, diesque in
quibus idem tribunal convocandum erit statuere.
Scriptoribus autem, seu tabellionibus ea
ipse persolverint emolumenta, quae ab illis
simili munere in nuntiaturae apostolicae tribu-
nali fungentibus percipiuntur.

§. 12. Octavo — Sportulae, sive propinae
juxta censuram gravitatem, et pondus eadem
forma, qua pro iudicibus per apostolica rescri-
pta delegatis taxantur proportionabiliter prae-
tiniendae erunt, illaeque statim post sequen-
tam causae compulsionem, et prius quam
iudicibus, modo praemissis, committantur a
parte colligante deponi debebunt, cauteque
iudices solum post huiusmodi depositum cum
effectu peractum juxta stylum in unctionis tri-
bunalibus civitatis Lisbonensis ad multa par-
tium colligantium vitanda mala observatum
nominabuntur. Non a iudicibus, qui in causa

*Quando
res iudicata
vela contin-
uit, et lites
finitae exco-
pationem ap-
petunt.*

*De defen-
so, multo-
riorum nuntia-
torum.*

*De natura a
scriptoribus, et ostia-
riis eligendis.*

*De sportula,
et eadem de-
terminanda.*

sententiam tolerunt sportulae, seu propinae lucrabuntur, sed illae in arca tribus obsignata clavibus, quarum unam praeses, alteram senior iudex, et tertiam senior paritor scriptor, seu tabellio custodiet, servari debeant ad hoc, ut eo modo, quo dicta Maria regina in executione erectionis tribunalis regium suum pandet voluntatem, inter iudices dividantur.

De multis,
et eorum
ratione.

§. 13. Nono — Omnes, et singulae multae, et poenae pecuniariae, quae nulli partium competere dignoscatur, in eadem arca, seorsim tamen a sportularum, seu propinarum nummis poni debeant; illarum vero ratio ex libro speciali, in quo describuntur separatim constabit, et sub praesidis inspectione in tribunalis sumptus, prout in apostolica nuntiatura servatur, erunt erogandae.

De iudice
relatore, il-
lusque ju-
dicatione.

§. 14. Decimo — Id totum, quod ordinatum esse solet in iudicia privative facultatis erit iudicis relatoris, relicta partibus facultate ad tres deputatos iudices recurrendi cum esse ab aliquo decreto, seu interlocutorio praeepto gravatos persenserint; audientia vero in tribunali diebus, et horis juxta aliorum tribunalium consuetudinem statuendis per turnum habenda erit ab uno iudicum, qui, et sententias aliorum omnium, postquam illi se se subscripserint coram praeside, aliisque iudicibus in tribunali lectas, ipsique praesidi, vel illi, qui ejus vices geret traditas promulgari curabit.

De remissione
causarum
non pendens
ad alium
tribunal.

§. 15. Undecimo — A sequela praesentium litterarum apostolicarum Nostrarum publicatione, ad tribunal mox institutum remittendae erunt non modo novae causae ab apostolica Sede sub enunciata forma in posterum committendae; verum etiam in statu, et terminis, in quibus extant omnes illae causae, quae vigore rescriptorum revisionem praesefortiorum, veraeque, et rigorosae restitutionis in integrum vim habebunt, pro ut in quarto praecedenti articulo plane statutum et apostolicis delegatis essent commissae, ad quem effectum illarum auctoritates integre sint suppone et delatae.

Quibus in
casibus
causae
restituuntur
ad alium
tribunal.

§. 16. Duodecimo — In tribunali, de quo agitur, his solum causis, et ad vocatis causarum clientelam gerere datum erit, qui ipsius tribunalis facultatem scripto impetrabunt, idque etiam in audientia servabitur nisi ageretur de ipsorum colligante, prout in apostolica nuntiatura huiusmodi novavit.

De forma
audientiae
servatae.

§. 17. Tertiodecimo — Quoad reliqua om-

nia in hisce minime praescripta signanter quoad tribunal, ac modum, et formam iudicandi, et actiendi in causis juris dispositio, et praxis apostolicae nuntiaturae servabitur.

De praesentia,
et auctoritate
praesidis.

§. 18. Quartodecimo — Demum cum huiusmodi tribunalis praesidem eximiae auctoritatis, et fiducia virum esse oportet, nec ipso pro munere huiusmodi aliquod peculiare emolumentum, praeter dignitatis, quam ipse obtinebit redditus sit porcepturus. Nos ut sedulius praeses ipso munere suo operam praestoi, tribunal ipsum pro rei amplitudine moderetur, cunctisque eventibus consulere quent in bonum ecclesiastici coetus absque ullo suorum reddituum detrimento, neque immutatione, ideo Nos tam futurum primo electum, quam pro tempore existentem praesidem ejusdem tribunalis, diebus tamen, et horis, in quibus ratione sui muneris se inopeditum censuit ab omni, et quocumque onere residentiae, et servitii apud quamlibet etiam patriarchalem ecclesiam ratione cuiusvis servitii praestandi penitus, et omnino liberamus. Ipsique ut omnes, et singulos fructus, redditus, et proventus certos, et incertos, ac distributiones quotidianas etiam eas a nonnisi personaliter interessentibus a percipi solitas percipere, exigere, et lucrari possit, et valeat ipsarum quoque tenore praesentium perpetuis futuris temporibus concedimus, et indulgemus. Illis sanctis ad tribunal condendum, illisque firmam, methodum, auctoritatem, dignitatemque praescribendam et constituendam primae modo praesidis, et iudicum designationi animum Nostrum adjicentibus, dilectum filium Thomam de Almeyda patriarchalis ecclesiae Lisbonensis principalem in praesidem — In iudices vero dilectos etiam filios tres ex ejusdem patriarchalis ecclesiae principibus, nimirum — Michaellem de Noronha — Franciscum de Castro — et Josephum de Mascarenhas — nec non quatuor ex illius patriarchalis ecclesiae praesulibus idem — Franciscum de Mattos et Sylva — Antonium Maciel — Franciscum Xaverium da Lunha Thorel — Aloysium Emanuellem de Moneses — Pariter Josephum Ricardum Pereira de Castro senatorem tribunalis — del Disimbargo del Paço — nuncupari. Ac demum Franciscum Antonium Maques Giraldos mensae, conscientiae, et ordinum nuncupatae deputatum tribuentes eis, et eorum singulis facultates in praemissis articulis contentas, et expressas ipsarum tenore

praesentium apostolica auctoritate eligimus, et deponamus.

§. 19. Cacterum mox electos, et futuros praesidem, et iudices ejusdem tribunalis, quibus causarum commissiones a Nobis, et successoribus Nostris, dirigentur ad illas post rem judicalem iterum dignoscendas exire in Domino hortamur, ut quocumque posthabito personarum favore justitiam, in qua virtutis splendor est maximus, spectent, mente quoque recenseant ut cum auctoritate eis tributa, fidem quoque fuisse creditam; acquiriti tamen quandoque indulgeant, ministrosque sanctuarii Domini (quorum in numerum, et ipsos cooptatos esse glorisbuntur) inter sese dissentientes potius componere, et justitiae legem in concordia disponere procurent.

§. 20. Praesentes autem Nostras litteras semper firmas, validas, et efficaces eas, et foro, suisque plenarias, et integros effectus, servatis tamen omnibus, et singulis praemissis, sortiri, et obtinere debere, neque adversus illas subreptionis, vel ebreptionis, aut intentionis Nostrae defectum objici posse; siquoque, et non alias per quoscumque iudices quavis auctoritate surgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter indicandi, et interpretandi facultate, iudicari, et definiti debere; se irritum, et inane si secus super his s quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, respective decernimus.

§. 21. Non obstantibus quibuscvis apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, et quatenus opus sit, Nostris, et cancellariis apostolicae regulis; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis aliis quibuscvis tribunalibus, eorumque moderatoribus, et iudicibus concessis: quibus omnibus, et singulis eorum tenores pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat specialiter, et expresse harum serio derogatus, contrariis quibuscumque.

§. 22. Volumus autem quod eorumdem praesentium transumptis, etiam impressis, non alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo praesidis ejusdem tribunalis munitis, eadem proinde fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus haberetur, si exhibitae forent, et ostensae.

§. 23. Nulli ergo omnino hominum liceat

paginam hanc Nostrae erectionis, institutionis, electionis, deputationis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majeorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo nono, sexto idus augusti, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXII.

Dat. die 2.
aug. 1779.
A. no V.

Iudicium recitandi, ac celebrandi respective missam et officium proprium beati Philippi a Jesu martyris patroni principalis civitatis et dioecesis Mexicanae etc.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte carissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici ipsam, ut officium proprium, cum missa pariter propria in memoriam beati Philippi a Jesu martyris patroni principalis civitatis, et dioecesis Mexicanae recitari, ac celebrari respectiva possint summopere desiderare; et propterea Nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur piis memorati Caroli regis votis, quantum cum Domino possumus annuere cupientes, ac specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, de venerabilium fratum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, praevia praefati officii proprii, ac missae pariter propriae in memoriam dicti beati Philippi a Jesu nuper exhibitae approbatione, ut perpetuis futuris temporibus praedictum officium, et missa sub ritu duplicis primae classis in civitate, ac dioecesi Mexicana, sub ritu vero duplicis majoris in dioecesis suffraganeis recitari, ac celebrari respectiva possint, ac valeant, auctorita-

Expositio
provisum potestatem.

Tract. con-
cessimus.

Memoria ad
notam ele-
ctos.

Examine sa-
lutaris, et re-
sponsae.

Deregatio
nostrorum.

Fides ha-
benda tra-
scriptis.

Examine po-
nalia.

te Nostra apostolica barum serie concedimus, et indulgemus.

Chancella-
ria, et de
cretis scri-
bitur.

§. 3. Decernentes has praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus in perpetuum sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit plenissimo suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si auctus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentis, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Vides li-
bram tran-
scriptam.

§. 5. Volumus autem, ut praesentium literarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorum sub annulo piscatoris die tertia augusti anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

Dat. die 17.
aug. 1779.
Anno V.

CCXXIII.

Erectio episcopatus Chamberiensis in regno Sardiniae.

Pius episcopus

Servus servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Univosa Dominici gregis pascendi Nobis commissae procuratio requirit, ut novi animarum pastores ad apostolici ministerii partes obundas adscendantur; quoties, ob dissite regiones populi vocem pastoris audire, virtutum exempla cominus intueri, negotiis in episcopali curia peragendis commode incumbere non queunt. Quapropter populorum aeternae salutis sedulo consulentes, novas episcopales sedes juxta temporum, et regionum circumstantias instituire non ambigimus, quemadmodum in Domino expedire noverimus.

Procuratio.

§. 2. Jampridem per apostolicas Nostras literas sub datum anno incarnationis Dominicae MDCCCLXXV. octavo idus julii pontificatus Nostri anno primo dilectis filiis officialibus venerabilium fratrum Nostrorum Gebennensis, et Valentiniensis episcoporum dedimus in mandatis, ut auditis omnibus interesse quomodolibet habentibus, quosdam tractatus, et conventiones inter venerabilem fratrem Nostrum episcopum Gratianopolitanum, et tunc existentem abbatem commendatarium monasterii abbacie nuncupatae sancti Michaelis de Clusa nullius diocesis provinciae Tanrinensis sub apostolicae Sedis beneplacito initos, et subinde a dilecto filio Nostro Iliacyntho tituli sancti Joannis ante Portam Latinam Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Gerdil nuncupato moderno ejusdem abbacie abbate commendatario probatos, qui inter caetera divisionem, ac dismembrationem complectuntur a dioecesi Gratianopolitana, illius videlicet partis in Sabaudia consistentis decanatus usque modo nuncupatae, ubi Chamberium, ac nonnulla oppida, et loca recensentur auctoritate Nostra approbati mandavimus, statuentes, ut quousque de ea dioecesis parte aliter a Nobis dispositum minime fuerit, ea ejusdem Iliacynthi cardinalis, et abbatis commendatarii spirituali etiam per aliam personam exercendo subisset regimini.

Memoratum
aliam literam
datum pro di-
membratione
diocesis
Chamberien-
sis, ubi episco-
pus Gratiano-
politano, et
abbate tan-
ti ecclesiae de
Clusa.

§. 3. Cumque eadem Nostrae litterae praescripta methodo, ac omnis juris forma cum-
lato observata, fuerint exequutae, Nobisque nomine charissimi in Christo filii Nostri Victorii Amadei Sardiniae regis illustris dilectus

Processus pro-
curatio pro
erectioe quo-
vis episcopa-
tus de parte
apostolica.

filii nobilis vir Petrus Joseph Graneri eques commendatarius inelyti ordinis sanctorum Mauricii et Lazari, et apud Nos ejusdem Victorii Amadei regis minister plenipotentarius, easque obulerit preces, ut ea in parte dioecesis in vim ejusdem tractatus separata, novam episcopalem Sedem institueremus. Nos sub die xxiv. septembris anni proxime praeteriti venerabili quoque fratri Nostro Augustino Laurent archiepiscopo Tarantasiensi commisimus, ut tamquam apostolicus delegatus processum de more super causis Nobis expositis couficeret.

§. 4. Transmisso autem nuper ab ipso Augustino archiepiscopo processu rite congesto, negotium hoc ad congregationem venerabilium quoque fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium rebus consistorialibus praepositorum perpendendum remisimus, ex cujus sensu, ad relationem dilecti pariter filii magistri Petri Mariae Nigroni illius congregationis a secretis percipimus, nodum de necessitate, atque utilitate erectionis hujusmodi, verum etiam de consensu ab iis omnibus interesse habentibus, libenti animo praestito, evidenter constare, ac Chamberii civitatem episcopalis Sedis honorem promereri.

§. 5. Etenim Chamberium parantiqua civitas, et illustis totius Sabaudiae ducatus caput, ubi regia olim aula residebat. In illius castro regalia est cappella jamdudum in collegiatam ecclesiam erecta, et munifico dotata, atque ab apostolica Sede specialibus insignita privilegiis. Illi hactenus praefuit unus antistes decani titulum et dignitatem obtinens, atque abbas Altecumbae nuncupatus, insigniis, et praerogativis decoratus, eidemque apostolicae Sedi immediate subjectus; reliquum vero ejusdem collegiatas ecclesiae capitulum ex tribus aliis dignitatibus archidiacono nempe, cantore, et thesaurario, ac decem canonicis constituitur; sex quoque presbyteri honorarii denominati, et quatuor clerici ecclesiae famulatu addicti sunt: qui omnes ex regia fundatione dotati, ad regiam itidem vocationem instituti solent in munere. filius cives, et habitatores ad duodecim milium usque numerum reconcentur, tribus sub paracelis distributi, una scilicet sancti Petri de Lemens, altera ejusdem sancti Petri suburbii de Machè tertia vero sub titulo sancti Leodegarii; sed istius, quae potior est cura post fratrum minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum ad ecclesiam extin-

ctae societatis Jesu translationem in ecclesia ejusdem sancti Francisci salis ampla, et decora exercetur. Sex sunt virorum regularium in ea civitate coenobia, totidem sanctimonialium accleria; quatuor in levamen pauperum et infirmorum, ac orphanorum, et peregrinorum quoque ex avita regali pietate in ea patent hospitalia loca.

§. 6. Propterea Nos, qui non semel ipsius Victorii Amadei regis religionem pietatemque extimii laudibus efferre non omisimus, has quoque nacta occasione illas regias virtutes, quibus ornatur, ac paternam, quem erga subditas sibi gentes fovet animum, iterum celebrare non omittentes, ut neque hac in re studia in eam Nostra, et officia desint, quam libenter ejus votis indulgendum consentes ex certa scientia, et de apostolicis potestatis plenitudine dismembrationem, et separationem illius partis dioecesis Gratiapolitanae, quae in Sabaudia consistit, et docanatus dicitur juxta priores Nostras litteras denuo confirmamus, et approbamus; atque in primis Chamberium in civitatem episcopalem Chamberiensem nuncupandam cum omnibus juribus, honoribus, et praerogativis quibus aliae civitates Sabaudiae pontificali sede insignitae, earumque cives utantur, fruantur, potiuntur, et gaudet, ac uti frui, potiri et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum: ecclesiam vero sancti Francisci Conventualium nuncupatam deservire solitam, quem, praevia status regularis omnimoda extinctione, saecularem fore statuimus in cathedralem sub invocatione Annuntiationis B. M. V., et beati Amadei, ac in ea sedem episcopalem pro uno futuro episcopo Chamberiensi, in quem praeter episcopalem sibi de jure competentem, omnes honorificentiae, et praerogativae decani regalis cappellae, et abbas Altecumbae, atque ipsi ecclesiae, atque illi civitati, et dioecesi Chamberiensi praestit; nec non cum juribus, jurisdictionibus, facultatibus, praeceminis, praerogativis, privilegiis, honoribus, gratiis, favoribus, et indultis realibus, personalibus, ac mixtis, quibus aliae cathedrales ecclesiae Sabaudiae, earumque praesules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, vel ex indulto, aut privilegio particulari similiter utuntur, fruantur, potiuntur, et gaudet, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt in futurum ad omnipotentis Dei gloriam, et laudem harum Nostra-

Relatio processus communi.

Descriptio civitatis Chamberii.

Conferentia Chamberiensi, et recte in diocesis episcopali Chamberii.

Constitutio
diocesis
Chamberien-
sis.

rum literarum vigore perpetuo erigimus et institimus.

§. 7. Hisce constitutis, episcopo Chamberienſi, ejusque ſuccenſoribus civitatem ipſam Chamberii in qua reſidere, et conventum etiam regularem cathedrali eccleſie adnexum, quem pro ſui habitatione incolere debet episcopus; in dioceſim vero oppida omnia, terras, parochias, ac dependentias, quae actu conſtituunt diſtrictum decanatus Sabaudiae, nempe parochiam — Lemens — Saint-Poger — Maché — Aix — Tresserve — Saint-Simon — Vivier — Mouxy — Clarafoud — Nery — Pougny — Saint-Joire — Chignin — Trivier — Montmeilan — Francin — Arbin — Les Marches — Crovet — Saint-Pierre d'Albigny — Treterive — Greisy — Mout-Ailleur — Saint-Jean de la Porte — Miollans — Theiry — Paigros — Curienne — La Thuille — Saint-Jean d'Arvey — Les Desert — Apremont — Barberas — Saint-Alban — Bassin — Veret — Saint-Baldopli — La Baveire — Balbis Jacob — Saint-Sulpice — Montagnole — Vignes — Cognin — Saint-Ombre — Cervoleix — Bisy — Saunaz — La Motte — Voglens — Bourgot — Bordeaux — Les Echelles — Saint-Pierre de Genebroz — Epernex — Corbeille — Cappelle Biancha — Villaronx — Les Moillettes — Etrier — et Arvillard — cum eorum conſtitutis in executione praesentium literarum Noſtrarum praescribendis, nec non jurisdictionibus, aliisque foribus alias ad episcopum Gratianopolitanum, illiusque mensam quomodolibet ſpectantibus qualiſcumque, et quocumque generis ſint, in quibus quidem civitate, et dioceſi novus, et pro tempore exiſtens Chamberienſis episcopus omnem ordinariam episcopalem jurisdictionem, atque illam ordinis, ut vocant, in perſonas tam eccleſiaſticas quam ſeculares, et ad formam decretorum concilii Tridentini apoſtolicarumque conſtitutionum etiam regulares, prout aliis episcopis competit, libero, et absolute exercere valeant pari auctoritate concedimus, attribuimus, et assignamus, ac reſpective ſupponimus, atque ſubjiciamus. Ipſam vero Chamberienſem eccleſiam ejusque episcopum pro tempore exiſtentem attente praesentium conſenſu a venerabili etiam fratre Noſtro archiepiscopo Viennoſe, in Dolphiſiſi, uti ejusdem episcopi Gratianopolitani metropolitano pure, et ſimpliciter praestito, nulli archiepiscopo metropolitano ſubjectum, ſed a Nobis, et Romano

pontifice pro tempore exiſtente, Sedeque apoſtolica abſque aliquo medio, et immediate dependentem fore decernimus, et conſtituimus, ad quem effectam eccleſiam ipſam, et dioceſim, ac novum episcopum ejusque ſuccenſores ſub ſeali Petri, ac Noſtra, et ſuccenſorum Noſtrorum immediata protectione recipimus.

§. 8. Quevero ad menſae episcopalis Chamberienſis dotem ut congruae, et decenti episcopi ſubſtitutioni conſularum, eidem menſae ſuperannuatiam decanatum, et archipreſbyteratum Sabaudiae, nec non monaſterium abbatiam nuncupatum ſanctae Mariae, aut ſancti Joannis Alpii, quod ſicut pariter accepiſimus de jura patronatus dicti Victorii Amadei regis ex fundatione, ſeu dotatione aut privilegio apoſtolico, cui non eſt haecenus in aliquo derogatum eſſe dignoſcitur, praevia ejusdem monaſterii tituli collativi extinctione, et ſuppreſſione, ac illius, nec non ejusdem decanatus, et archipreſbyteratus fructus omnes, redditus, et proventus, ac jura, et actiones quacumque vi earundem praesentium apoſtolice pariter auctoritatis unius, ſuſtentamus, et incorporamus. Pariterque bona, eorumque redditus domus olim regularis ordinis ſancti Benedicti congregationis Coeleſtiorum nuncupatorum, quae in actu ejus ſuppreſſionis a Nobis, per apoſtolicas Noſtras literas in forma Brevis diei vi. auguſti MDCLXXVIII. peractae liberae diſpoſitioni dicti Victorii Amadei regis erant relicta in hunc finem, ut in nevas eccleſiae Chamberienſis dotationem converterentur: eveniente modo caſu eidem menſae cum onere tamen ſuper omnibus redditibus ejusdem episcopalis menſae quotannis ſolvendi capitulo, et canoniciſi cathedralis eccleſiae ſummam mille, et quingentorum librarum in reparationibus fabricae eccleſiae, ſacrarum ſupplectitiſi, et utenſilium proviſione, proportionis ad episcopum, et capitulum ſpectante erogandam, praesentium etiam Noſtrarum literarum ſerie assignamus, tribuimus, et appropriamus.

§. 9. Ad menſae ſubinde capitularis, et ſingularum eccleſiae adſcriptorum dotationem, ac redditus, annuum Noſtrum convenienſem jubemus, et ſtatuiſimus, ut diguſitates, et decem canonici ejusdem regalis cappellae, ac ſex novi canonici mox erectae cathedralis eccleſiae illius capitulorum, ut praefertur conſtituentes

Conſtitutio
ſubſtitutionis
epiſcopi.

De menſae
capitulari.

iisdem, quos hactenus perceperunt perferri debent redditibus, idest tres dignitates, et decem canonici habeant fructus eorum praebendae, nec non obventiones, et emolumenta, ac redditus cuiuscumque generis quibus os quoque gavisus sunt. Sex vere novi canonici, ut antea, percipiant fructus praebendae, et obventiones, emolumenta, ac redditus, cuiuscumque generis, quibus iam fruebatur sex presbyteri honorarii. Ut autem omnes aliquid consequantur augmentum, Nos vobis ejusdem Victorii Amadei regis subsequendantes mandamus, ut redditus, tam ad decanum, quam ad quatuor clericos honorarios ejusdem regalia cappellae nunc spectantes, comprehensa eorum respective portione, super fructibus abbatiae de Altacumba in beneficium cedant massae capitulari aequalibus portionibus inter eosdem canonicos distribuendi. Ad quorum effectum quatuor ea beneficia regionis nominationis, quae clerici honorarii obtinebant supprimimus, et extinguimus. Praeterea assignavimus ab ipso Victorio Amadeo regi annui redditus librarum quinque mille, et nongentorum super montibus sancti Joannis Baptistae civitatis Theorinensis eidem massae capitulari sua liberalitate peractam perpetuo confirmamus; ac praecipimus eandem summam etiam in aequalis portiones inter omnes canonicos ejusdem cathedralis ecclesiae, comprehensis etiam dignitatibus foro distribuendam; cum obligatione tamen ejusdem capituli, et canonicis iuncta, cuilibet ex sex beneficiatis minoribus supra memoratis, et quatuor regis cappellani ab ipso Victorio Amadeo rege servitiis regalis cappellae addicendis subministranda annis singulis summam librarum trecentum, et quinquaginta titulo quotidianarum distributionum.

§. 10. Insuper futuris archidiacono, cantori, et thesaurario ac canonicis illius ecclesiae capitulum constituentibus, ut ipsi capitulariter congregati pro ejusdem ecclesiae Chamberiensis, illiusque massae capitularis, sacristiae, et fabricae, eorumque rerum, et honorum tam spiritualium, quam temporalium prospero felique statu, gubernio, regimine, ac directione, onerumque eis incumbendum adimplemento, missarum, horarum canonicarum diurnarum, et nocturnarum, aliorumque divinarum officiorum, processuum, funeralium, et anniversariorum celebratione, poenarum per absentes, ac divinis officis, et functionibus pro-

interessentibus incurrendam impositione, caeremoniis, et functionibus in nova cathedrali ecclesia, illiusque choro, processionibus, et aliis actibus servandis, et ministris depolendis, atque altoribus salariis, et stipendiis etiam assignandis, et quibusvis aliis rebus in praemis; et circa ea quomodolibet necessaria, et opportuna nova statuta, ordinationes, capitula, et decreta sacra canonicis ac constitutionibus apostolicis, concilique Tridentini decretis minime contraria, quae immo illis conformia, cum approbatione tamen futuri episcopi Chamberiensis, vel si de illo eodem ecclesia apostolica auctoritate novum provisum fuerit, tunc ab infrascripto praesentium executori approbanda, et confirmanda, cunctis, edendi, conditaeque, et edita pro temporum, et rerum variatione mutandi, declarandi, ac in meliorem formam redigendi, seu alia ex integro, modo tamen praemissis, cunctis, et per eos ad quos pro tempore spectabit, nobis poenis in contrafacientes statuendi observari faciendi plenam, et omnimodam facultatem, et potestatem eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo concedimus, et impertimur.

§. 11. Ipsius vero Victorii Amadei regis religionem, pietatem, et ecclesiasticis domus zelum, quem sevel, animo Nostra reputantes, atque omnem in Domino venientes spem futuros successores regis omnibus, et christiano principe dignis virtutibus ita praeditos, ut divini luminis afflatu ducti scient, ac volent quae inter Dei ministros eos diligere, qui dignos comperti fuerint eidem Victorio Amadeo regi ejusque successoribus, ius nominandi, et praesentandi tam ad ecclesiam Chamberiensem, quam ad canonicatus antea, et vigore praesentium erectos, nec non ad sex beneficia minores, qui inferiorum chorum ipsius capituli constitueret, etiam hac prima vice a primae illorum erectione, et institutione a Nobis factis, ac deinceps quoties illam pastorem solatio quomodolibet destitui contigerit, ac illi quavis modo vacaverint personas idoneas quoad ecclesiam episcopalem a Nobis, et Romano pontifice pro tempore existente, ad nominationem, et praesentationem huiusmodi eidem ecclesiae Chamberiensi praeficiendam apostolica auctoritate similiter perpetuo reservamus, constituimus et assignamus. Ac ius nominandi, et praesentandi huiusmodi eidem Victorio Amadeo regi, ejusque successoribus, ut praefertur, re-

Jus nominandi episcopum, canonicos, aliosque beneficiarios regis concedimus.

Privilegium capituli regis canonici cathedralis ecclesiae.

servatum, verò regim esse, et fore, atque uti tale sub quacunque derogatione nullatenus comprehendi, neque illi derogare posse constituimus; futuro item, et pro tempore existenti Chamberiensi episcopo committimus, ut annis singulis unum ex canonicis novae cathedralis ecclesiae in rectorem ejusdem cappellae deputat; cuncto onere tum huic canonico, tunc regi cappellani in illa celebrandi, aut celebrari facienda missae quodlibet horis divinis, audienti sacramentalis confessiones, sacrosanctam missae sacrificium diebus festis cavendi, ac praecipue functiones adimplendi, quas iidem in sancta regali cappella exequi debebant. Quin loco ut perennis servetur eidem in sanctae regali cappellae suarum antiquarum praerogativarum memoria, Nos cathedralis ecclesiae mox creatae capitulo, et canonicis eius expresso imponimus quolibet anno ad illam sanctam regiam cappellam solemnibus supplicationis ritu semel se conferendi, inibi quoque diebus festis sancti Josephi, sancti Mauritii, et beati Amadei unius ex principalibus fundatoribus ejusdem sanctae regalis cappellae missam solemnem cum cantu celebrandi: ne vero iisdem diebus deest cathedralis ecclesiae servitium, volumus, et jubemus, ut illi diebus tam illa quae peragitur publica supplicatio, tum aliis in quibus missae solennes, cum cantu persolverentur, tunc in cathedrali ecclesia officiantur, et missa brevis, loco conventualis, per beneficium, seu cappellanum choralem celebratur.

§. 12. Ut autem sanctae regalis cappellae castri Chamberiensis servitium, eo, quo par est, decore, non deservatur, quatuor sacerdotes cappellanos regios nuncupandos, qui ab eodem Victori Amadeo regis ejusque successoribus erunt nominandi, et ab episcopo Chamberiense dependere debebunt, illius cappellae servitio addicimus; futuro item, et pro tempore existenti Chamberiensi episcopo committimus, ut annis singulis unum ex canonicis novae cathedralis ecclesiae in rectorem ejusdem cappellae deputat; cuncto onere tum huic canonico, tunc regi cappellani in illa celebrandi, aut celebrari facienda missae quodlibet horis divinis, audienti sacramentalis confessiones, sacrosanctam missae sacrificium diebus festis cavendi, ac praecipue functiones adimplendi, quas iidem in sancta regali cappella exequi debebant. Quin loco ut perennis servetur eidem in sanctae regali cappellae suarum antiquarum praerogativarum memoria, Nos cathedralis ecclesiae mox creatae capitulo, et canonicis eius expresso imponimus quolibet anno ad illam sanctam regiam cappellam solemnibus supplicationis ritu semel se conferendi, inibi quoque diebus festis sancti Josephi, sancti Mauritii, et beati Amadei unius ex principalibus fundatoribus ejusdem sanctae regalis cappellae missam solemnem cum cantu celebrandi: ne vero iisdem diebus deest cathedralis ecclesiae servitium, volumus, et jubemus, ut illi diebus tam illa quae peragitur publica supplicatio, tum aliis in quibus missae solennes, cum cantu persolverentur, tunc in cathedrali ecclesia officiantur, et missa brevis, loco conventualis, per beneficium, seu cappellanum choralem celebratur.

§. 13. Satis autem ecclesiae Chamberiensis decori, et ecclesiastici ordinis institutioni, et praefectui minime esset consultum si seminarium ibi deficeret. Quam etenim utile illud conseqtur, et necessarium ad ecclesiasticam disciplinam descendam, et tuendam, ac propagandam ex concilii Tridentini decreto facile intelligi potest. Quare praecipimus, et jubemus, ut in eadem civitate Chamberiense quanto citius fieri poterit juxta ejusdem concilii praescriptum seminario puerorum ecclesia-

sticorum eligatur, et instituat, ut in illo adolescentes, qui divini in ecclesiastico statu servitio esse mancipare exoptant recipiantur, atque ibi robatae a canonicis sanctionibus, sanctisque episcopis propositae regulae servari debeant. In ejusdem vero seminario doctum et ad occurrendum alumnorum, et magistrorum sustentationi, supremum ab eodem concilio remedium adhibere arbitantes, quendam priorem sub invocatione sancti Balduphi denominatum sancti Benedicti, seu alterius ordinis in commendam clerico seculari apostolica auctoritate concedi solitum, commenda hujusmodi per obitum quondam cognominati de Villa comitante vacantem, illiusque titulum collatum, statim deinceps in titulum conferri, vel in commendam concedi nequeat, punitus, et omnino suppletus, et extinguiamus illiusque bona mobilia, et immobilia, ac revenues, ac fructus omnes, redditus, et proventus, nec non jura, et actiones, ac pertinentias quascunque factorum illam obtinenti competentes, supportatis tamen omnibus, et singulis ejusdem prioratus coeribus eidem seminario erigendo praesentium pariter litterarum Nostrarum vigore, similiter perpetuo apostolica auctoritate applicamus, et appropriamus. Propterea licet futuro episcopo Chamberiensi per se vel alium, seu alios rerum realem, et actualem possessionem, ejusdem prioratus, illiusque honorum pro eodem seminario adipisci, et pro eo perpetuo retinere.

§. 14. Prostramo statuimus, et jubemus, quod taxa novae cathedralis ecclesiae Chamberiensis sit florenorum trecentorum, et viginti trium auri, atque in ea summa in libris camerarum apostolicarum describi debeat.

§. 15. Praesentes quoque litteras nullo unquam tempore de subreptione, vel obreptione, aut nullitate vitio, seu intentionis Nostrae, vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque juris, vel facti, aut alterius gratiae remedium impetrari posse, nec illas sub quibusvis derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, siquae a Nobis fierent, comprehendi, sed tamquam ad divini cultus incrementum, et populi spirituale regimen in salutem animarum editas, et emanatas semper ab illis excipi, validasque, et efficaces esse, et fore, suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere; siquae ad om-

Decori ecclesiae nostrae servitio.

Facilem seminario nobis servitio.

Proscriptum de summa: hereda taxa novae cathedralis in libris camerarum.

Omnes iuris remedia, et litteras apostolicas, quodlibet semperque.

nibus censeretur. Ita quoque, per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latero legatos, dictaque Sedis nuncios sublata eis, et eorum cuilibet aliter iudicandi, ac interpretandi facultate; et si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane similiter decernimus.

§. 16. Quocirca eidem Augustino archiepiscopo, cujus operam ad erectionem huiusmodi, iam exquisivimus, cum expectationem Nostram io condeodo processu cumulate adimpleverit, ideo de ejus fide, ac prudentia plenam in Domino fiduciam habentes, per praesentes committimus, et facultatem omnem necessariam, et opportunam tribuimus, ut ipse praesentes Nostras literas solemniter publicans, per se, vel aliam quamlibet personam in dignitate ecclesiastica constitutam, ab ipso subdelegandam, faciat, ac curet auctoritate Nostra praesentes literas, ac in eis contenta quaecumque integra exequi, et adimpleri, ac ab omnibus, ad quos spectat invariabiliter observari, ac futurum episcopum Chamberiensem, ac capitulum novae cathedralis ecclesiae illis pacifice frui, et gauderi; non permittens ipsos, vel eorum quemlibet per quoscunque quavis auctoritate fungentes indebitè molestari; contradicitoris quoslibet per sententias, ac etiam censuras, et poenas ecclesiasticas, aliisque opportuna iuris, et facti remedia appellatione postposita compeescendo.

§. 17. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii papae VIII. praedecessoris Nostri qua caveat, nequis extra civitatem, et diocesim, nisi in certis iuribus expressis, et exceptis casibus, et in illis non ultra unam dietam a fine suae diocesis, ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede praefata deputati extra civitatem, vel diocesim, in quibus deputati fuerint contra quoscunque procedere, aut alii, vel alii vires suas committere possint, et in concilio generali edita de duabus dietis, ac quibusvis aliis etiam in synodaliibus, provincialibus, generalibusque conciliis editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, de exprimendo vero aucto valore, nec non de iure quaesito non tollendo, ac de dismembratio-

nibus committendis ad partes, vocalis quorum interest, nec non Lateranensis concilii ultimo loco celebrati dismembrationes, et applicationes perpetuas, nisi in casibus a iure permixtis fieri prohibentis, et quatenus opus sit quarumcumque ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, respective statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis etiam motu proprio, scientia, et potestate plenitudine, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam pluribus, et iteratis vicibus a praedecessoribus Nostri Romanis pontificibus concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis, nec non quatenus opus sit quibuscumque plurum testatorum voluntatibus, et dispositionibus. Quibus omnibus, et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes oratione faciendi, aut quovis alia exquisita forma, ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisit, et forma in illis tradita observata inserti forent, eidem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum omnium, et singulorum validitatis effectum, hac vice duntaxat specialiter, et expresse, ac latissime, et plenissime scientia, et potestatis plenitudine similium harum serie derogamus, aliisque contrariis quibuscumque.

§. 18. Volumus autem quod in eadem cathedrali ecclesia mox erecta functiones parochiales veteris, et demolitae parochiae sancti Leodegarii, quae iam actu in eadem ecclesia exercentur, etiam deinceps persolveri debeant.

§. 19. Volumus etiam, quod eorumdem praesentium transcriptis, etiam impressis, osano alienigenis notariis publicis subscriptis, et sigillo dicti Augustini Laurent archiepiscopi Tarantasiensis munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur quae ipsa praesentibus haberetur si fuerint exhibitae vel ostensae.

Deputatio
commissarii
apostolici
per singulas
diocesis ipsius
Romae.

Deputatio
commissarii
apostolici
per singulas
diocesis ipsius
Romae.

De functionibus parochialibus in cathedrali ecclesia sancti Leodegarii.

Ubi haec
brevis trans-
scriptio.

Sancti pro-
bulis.

§. 20. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum excommunicationis, approbationis, erectionis, institutionis, translationis, coactionis, attributionis, assignationis, subpositionis, subjectionis, constitutionis, revocationis, approbationis, fusionis, statuti, reservationis, commissionis, oneris impositionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit locuturum.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo nono, quinto decimo kalendas septembris, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXIV.

Del. die 17.
aug. 1778
Anno V.

Facultas suscipiendi ordines extra tempora non servatis interdictis pro fratribus beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo Excalcoatis congregationis Lusitanæ.

Fius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator. §. 1. Quamvis, ut ecclesiastica disciplina ubique locorum diligenter, ac exacte observetur, pro officio Nobis a deo absque ulla meritorum Nostrorum suffragio ex alto commisso, vigili studio, ac pastoralis quidem sollicitudine curare teneamur, illud tamen interdu eventire compertum est, ut providi æque patris familiaris sit, vel eam in aliqua parte moderare, vel etiam ab ea omnino discedere, proinde debita considerationis trutinæ omnibus prius pensatis circumstantiis prædecessorum Nostrorum etiam exempla sectantes in Domine salubriter expedito conspicimus.

§. 2. Itaque cum Nobis nuper pro parte dilecti filii Joannis a s. Joachim prioris generalis fratrum ordinis beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo Excalcoatorum, nuncupatorum congregationis Lusitanæ, expositum fuerit, quod cum interdu non sine gravi sui ordinis, et congregationis incommodo contingat, ut episcopi, ob unam, aut alteram causam etiam statim temporibus in suis respective diocesis

eteris ad ordines promovere nequeant: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur tum ex expressis causis, tum ex aliis animam Nostrum moventibus, ordinem ac congregationem hujusmodi specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac ejus singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et penis quovis modo, et quacunque de causa latis si quas fide incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, nunc ad congregationi prædictæ, ut ejus alimoi ad quatuor minores, quatuor festivi, vel feriatis etiam continuis, vel interpolatis, et ad omnes etiam sacros, et presbyteratus ordines aliquibus tribus dominicis, aut aliis festiviis pariter continuis, vel interpolatis diebus extra tempora a jure statuta, et non servatis interdictis a concilio Tridentino designatis, et anni curriculo minime expectato, dummodo tamen ad hoc alius ab ipsis locorum ordinariis idonei reperti fuerint, a quocunque, quem maluerint, catholico antistite, gratiam, et communionem apostolicæ Sedis habente, et in propria diocesi residente, vel in aliena de diocesi loci licentia pontificali exercente promoveri, et promoti in illis etiam in altari ministerio ministrare libere, ac licite valeant, auctoritate apostolica tenore præsestium concedimus, et indulgemus; et tam memoratis religiosi ordines prædictos inspicendi, quam cuicumque antistiti illos conferendi licentiam, et facultatem imperimus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima augusti aetatis millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXV.

Del. die 18
aug. 1779.
Anno V.

Concessio indulgentiæ plenariæ assequenda ab eis, qui in primis vespers præstationis b. Mariæ Virginis Immaculatæ, et dedicationis beati Michaelis Archangeli visitaverint aliquam ex ecclesiis congregationis ele-

Concessio
licet.

Derogatio
contrariis.

Tracta-
procurator.

ricorum Discalceatorum, vel monialium Sanctissimae Crucis, et passionis Jesu Christi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Tenor con-
stitutae.

§. 1. Ad agendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; omnibus, et singulis utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiae congregationis clericorum discalceatorum sanctissimae Crucis, et passionis Jesu Christi auncupat, quam monialium ejusdem congregationis, in praesentationis b. Mariae Virginis Immaculatae, ac dedicationis, s. Michaelis Archangeli festis diebus a primis vespere usque ad occasum solis dierum hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer In Domino concedimus.

Theraga-
tia contra-
norum, et
maledictam
de exco-mu-
nicandis.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque: praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notaril publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dictae congregationis, munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo pactoris, die decima octava augusti MDCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXVI.

Unio jurisdictionis abbatis sanctae Mariae in Balneo episcopatus Burgi s. Sepulchri.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator

§. 1. Inter cetera, ad quae ex injuncto Nobis desuper apostolicae servitutis officio obliga-

ri diagnoscimus animarum zelus eo Nos potissimum urget, quo pro illis exactior debetur ratio creatori; Itaque ex illa die, quo nullo licet merito Nostorum suffragio catholicae Ecclesiae, ac naviculae Petri gubernacula ancepsimus, nihil Nobis manu clavo admoventibus antiquitus fuit, quam ea libenter concedere, per quae animarum Christifidelium Nostrae sollicitudini conceditarum saluti melius consulitur, praesertim si clarissimorum principum vota id exposcant, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Sane alias pro parte dilectorum filiorum abbatis generalis, ac monachorum ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis Nobis humiliter supplicatum fuit, ut eis jurisdictionem ordinariam, seu quasi episcopalem, quam ipsi in ecclesia, ac monasterio abbatis sanctae Mariae in Balneo, ac in suo respectivo territorio jamdudum exercuerunt libere rennuciandi, dimittendi, ac abdicandi plenam, et amplam facultatem impartiri de benignitate apostolica dignaremur.

Procurator
pro
curatore
transactio-
ne et ditione
jurisdictionis
et.

§. 3. Nos igitur multis rationabilibus de causis, ac matura debita considerationis trutinis illorum votis annuere volentes supplicationibus super his Nobis correctis inclinati, eidem abbati generali, ac monachis praedictis, ut de abbatis visitationum memorati ordinis, et congregationis consilio, ad cessionem, et renunciationem praedictam devenire possent, concessimus, ac indulgimus: quomobrem dilectus filius Silvanus Grisi monachus ordinis, et congregationis praedictorum expresso professus, ac abbas sanctae Mariae Angelorum Florentin. veluti procurator, a memorato abbati generali, et abbatis visitatoribus, ex facultatibus ac indultis eis, a Nobis impetratis specialiter deputatus libere absolutes, et absque ulla reservatione in manibus venerabilis fratris Nostri Caroli archiepiscopi Patracensis Nostri, et Sedis apostolicae apud dilectissimum in Christo filium Nostrium Petrum Leopoldum archiducem Austriae, regem Bohemiae, et Ungariae principem, ac Hetruriae sibi subjectae magnam duccem nunci, omnem jurisdictionem episcopalem, vel quasi episcopalem abbatis sanctae Mariae in Balneo sui ordinis competentem, omnemque facultatem, potestatem judicariam, tam in civilibus causis, quam in criminalibus, nec non quaecumque jura tam spiritualia, quam temporalia in ecclesiae parochiales, con-

Statuta pro-
curatoris
procuratoris,
et loca
sunt re-
nunciata.

Dot. die 21.
aug 1739,
Aene V.

fraternitates, beneficia, oratoria ab ipsa jurisdictione pendentia in territorio abbatiæ Balneensis prædictæ existentia, et ipsius pro tempore abbati tamquam ordinario, et nullius diocesis subjecta, et illius liberæ collationis una cum honoribus, et oneribus quibuscumque tam spiritualibus, quam temporalibus, tam de jure, quam ex privilegio, et tam generaliter, quam specialiter jurisdictioni prædictæ adnexis nomine, ac ex mandato prædictis in perpetuum dimisit, renunciavit, ac abdicavit: expresso reservatis dumtaxat favore prædictæ abbatiæ ecclesiæ sanctæ Mariæ in Balneo, ejusque monasterii omnibus, et singulis juribus, prærogativis, exemptionibus, et privilegiis ipsi, veluti ecclesiæ matri, et digniori de jure competentibus.

Facto renunciationis et approbationis actus pontificali a quo facti sunt verba notarii

§. 4. Cum autem renunciationem, ac abdicationem hujusmodi approbaverimus, ac ratam habuerimus, memoratus Petrus Leopoldus exponi Nobis nuper fecit, quod cum jurisdictio ordinaria, seu quasi episcopalis abbatiæ sanctæ Mariæ in Balneo alias competens, ob illius renunciationem, ut præfertur, a monachis ordinis, et congregationis prædictorum sponte factam, nunc vacare digneoscatur, illam, ecclesiæ, ac episcopatus Burgi sancti Sepulchri intra cujus diocesi septa prædictæ abbatiæ territorium consistit, perpetuo uniri, adnecti, ac incorporari summopere desiderat.

Inclusa pariter facti est per notarium

§. 5. Nos igitur pro sollicita pastoralis officii Nostri vigilantia enixe curantes, ne propter pastorem viduitatem oves a sanguine Jesu Christi redemptionis a luporum incursum periculum patiantur, motu proprio, ac ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostri, deque apostolicæ potestatis plenitudine, ut animabus Christianis illis in parochialibus, eandemque locis in territorio abbatiæ prædictæ existentibus, ac abbatibus sanctæ Mariæ de Balneo alias, quoad ordinariam, et quasi episcopalem jurisdictionem subjectis ecclesiæ regimini subsidia non desint, eandem ordinariam, seu quasi episcopalem jurisdictionem, quæ de præsentibus liberam, et absolutam illius dimissionem, a moderno abbati generali in manibus memorati Caroli archiepiscopi Patracensis Nostri, et Sedis apostolicæ nunci, ut præfertur, sponte factam, vacare dignoscitur, quaque ex uberiori harum serie auctoritate Nostri apostolica confirmamus, acceptamus, ac approbamus, quatenus opus sit, et

singulos juris, et facti defectus supplemus, atque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, una cum omni facultate, ac potestate judicaria in civilibus, ac criminalibus, cum parochialibus aliis omnibus, et singulis ecclesiasticis confratribus, beneficiis, ac oratoriis, et aliis ecclesiasticis, ac secularibus personis, alias ab ipsa jurisdictione pendentibus, ac in territorio abbatiæ prædictæ Balneensis existentibus, et ipsius pro tempore abbati tamquam ordinario, et nullius diocesis, alias subjectis, et illius liberæ collationis, una cum honoribus, et oneribus quibuscumque tam spiritualibus, quam temporalibus, tam de jure, quam ex privilegio tam generaliter, quam specialiter eidem jurisdictioni adnexis ecclesiæ, ac episcopatus Burgi sancti Sepulchri eadem auctoritate tenore præsentium perpetuo unimus, adnectimus, transferimus, ac incorporamus: Ita ut idem separatim territorium, quod jam abbati pro tempore existenti abbatiæ Sanctæ Mariæ in Balneo subjectum fuit, una cum omnibus suis dependentiis dinceps, et perpetuis futuris temporibus jurisdictioni, superioritati, subjectioni, visitationi, et correctioni, ac potestati moderari, et pro tempore existentis episcopi Burgi sancti Sepulchri subijcimus, ac supponimus.

§. 6. Quoniam vero congruum est, ac decet ecclesiam abbatialem prædictam, ejusque monasterium, quod alias prædictæ ordinariæ, seu quasi episcopali jurisdictione utebatur, privilegiis, ac juribus, et præeminentiis ecclesiæ matri, ac dignioris frui, nec prærogativæ, ac exemptiones hujusmodi in prædicta jurisdictionis renunciatione sunt comprehensæ, immo expresse reservatæ, propterea harum serie decernimus, ac declaramus, abbatialem ecclesiam, ac monasterium prædictum omnibus, et quibuscumque juribus, prærogativis, exemptionibus, exceptis, quæ pertinent ad curam animarum, et sacramentorum administrationem juxta dispositionem sacri concilii Tridentini, et privilegiis eidem uti ecclesiæ matri digniori, et illius regionis antiquiori competentibus frui, uti, ac gaudere perpetuis futuris temporibus libere, ac licite possit, ac valeat, prout ei concedimus, et indulgemus. Quocirca memorato Carolo archiepiscopo Patracensi, quem in executorem præsentium litterarum Nostrarum deputamus, plenam, liberam, amplam, et omnimodam facul-

Reservatio-
nes speci-
ales pre-
rogative, et
jurisdictionis
1864.

talium, ac auctoritatem ad praemissa omnia, et circa earundem praesentium executionem, et effectum quomodolibet necessaria facienda, dicendi, et exequendi, metu, scientia, ac potestate paribus, tribuimus, et impertimur.

§. 7. Decernentes has praesentes litteras, et in eis contenta, et statuta quaecumque etiam in eo, quod quilibet in praemissis, seu in eorum aliquo jus, aut interesse habentes, vel habere pretendentes etiam quomodolibet in futurum, cujuscvis status, ordinis, praeceminentiae, dignitatis sint, etiam specifica, et individua mentione, et expressione digni illis non consenserint, seu quod aliqui ex ipsis ad ea minime vocati, vel etiam nullimode, aut satis auditi non fuerint, aut ex alia qualibet etiam laesionis, vel alia iuridica, et privilegiata causa, colore, praetextu, et capite etiam in corpore juris clauso, nullo inquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut interesso habentium consensus, alicuiusque defectu, quantumvis magno, inextricabili, et substantiali sive etiam ex eo, quod causae propter quas praesentes emanarant non satis adductae, verificatae, et justificatae fuerint, notari, impugnari, aut in controversiam vocari, seu adversus eas restitutionis in integrum, apositionis oris, aut aliud quodcumque juris, et facti, vel iustitiae remedium inpetrari posse; sed tamquam ex pontificiae providentiae officio, et motu proprio, certa scientia, deque apostolico potestate plenitudine Nostris factis, et emanatas omnimoda firmitate perpetuo validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac omnibus, et singulis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus de iure quaesito non tollendo, aliisque Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, ac omnibus, et singulis apostolicis, ac in synodalibus, provincialibusque, et generalibus conciliis editis, vel edendis constitutionibus, nec non dicti ordinis, et congregationalis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis sta-

litis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscvis etiam derogatoriis derogationibus, aliisque efficaciter efficacissimis, ac insollis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis etiam illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum; hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die vigesima prima augusti anno millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXVII.

Dati die 1.
sept. 1779.
Anno V.

Pre regina fidelissima — Exemptio a contributione a Benedicto XIV. super bonis ecclesiasticis imposita pro aedificatione, reparatione, ac ornatu ecclesiarum parochialium civitatis Ulyssipponensis ob terrae motum dirutarum.

Dilecto filie Nostro Ferdinando S. R. E. presbytero cardinali de Souza e Silva nuncupato patriarchalis ecclesiae Lisbonensis ex commissione, et dispensatione apostolica patriarchae.

Pius PP. VI.

Dilecte fili Noster salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. In supremo militantis Ecclesiae solio per ineffabilem divinae clementiae abundantiam, meritis licet imparibus, constituti, ac pastoralis sollicitudinis officium, quantum in Doming possumus, omni ex parte implere satagentes, ad ea, per quas ecclesiarum decus, et ornamentum augeatur, ac ad uberem divini nominis gloriam, divinus cultus, et Christifidelium pietas in dies multipliciter, auctoritatis Nostrae partes libenter interponimus, ut in eisdem ecclesiis debita venerationis officia, en-

Procuramus.

Classis
inferior, et
interior.

Derogatio
concordat
rum.

qua par est cura, religione, et reverentia praestantur.

*Memoratur
territorium,
quo die lan-
guentibus
Ulyssipponen-
sibus fuit, et
quomodo
Benedictus
XIV. restitu-
tione sa-
crorum mul-
tavit.*

§. 2. Sane, cum propter maximam, horribilemque terramotum, qui die primo novembris anni MDCCCLV. civitatem Ulyssipponensem miserime vastaverat major, ac melior illius ecclesiarum collegiarum, ac parochialium pars, aut positus diruta, ac coadagnata extiterit, ita ut ad divina sacramenta administranda, ecclesiasticaque officia peragenda ecclesias ligneas construere opus fuerit, fel. rec. Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster providentiae suae intuitum, ad Christifidelium animarum salutem, divinique cultus decorem dirigens, cum sibi aperte constituerit, haud satis esse, ac sufficere pro eandem sacrarum aedium reparatione, reedificatione, vel constructione illarum redditus, ac proventus, ac parochianorum, aliorumque Christifidelium elemosynas, supplicationibus sibi pro parte cla. mem. Josephi, dum vixit Portugalliae, et Algarbiorum regis fidelissimi porrectis anuens per suas litteras in simili forma Brevis die XIX. augusti MDCCCLVI. expeditas-unum subsidium, seu contributionem tertiae partis omnia, et singulorum fructuum, reddituum, ac proventuum, nec non decimarum, censuum, obsequiorum, emolumentorum, aliorumque jurium, quorumcumque omnium, et singularum ecclesiarum parochialium, dignitatum, canonicatum, praebendarum, cappellaniarum perpetuarum, aliorumque beneficiorum, in perpetuum, vel ad tempus etiam unitorum, etiam jure patronatus quorumcumque principum, et laicorum, etiam ex fundatione, vel dotatione in civitate Ulyssipponensi existentium cum cura, et sine cura secularium, simplicium, ac personalem residuum requirentium, ac similiter omnium, et quorumcumque pensionum annuorum super praemissis ecclesiis parochialibus, dignitatibus, canonicatibus, praebendis, et simplicibus beneficiis reservatis, et infra tempus praefixum reservandis, et assignandis, seu transferendis per quoscumque praepositos, decanos, canonicos, rectores, beneficiarios, clericos, aliasque personas, ad quas spectat, et spectabit, quocumque titulo, ac jure illas obtinentes, et obtenturas, nec non oeconomicos, et administratores perpetuos, et temporales, usufructuarios, fructus, pensiones, res, et alia jura ad hunc hujusmodi ex quacumque causa, quavis auctoritate, in toto,

vel in parte concessa, reservata, seu transmissibiles, et habituros saeculares enjunctis statibus, gradibus, ordinibus, et dignitatibus existentibus, ad quidem aedem a priora solutione per commissarium tunc deputatum praedictam computandos auctoritate apostolica imposuit, ac indixit, prout in ejusdem Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri litteris uberius continetur.

§. 3. Cum autem sicut pro parte charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscas Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae Nobis nuper expositum fuerit, memorato Benedicti praedecessoris litterarum nonnullis urgentibus de causis, nisi die XX. junii anni MDCCCLXVIII. publicatae, ac executioni demandatae fuerint, ac post ipsi temporis intercedentem ad haec usque Nostra tempora alio ex ecclesiis praedictis, quae penitus dirutae erant, vel parochiarum, aliorumque beneficiorum impensis, vel etiam Christifidelium elemosynis intorrem reedificatae, aliae ita fuerint restructae, ut in eis divina officia commodae peragi, ac ecclesiastica sacramenta administrari possint, aliae demum ita consistant, ut nulla, vel fere nulla reparatione indignant ipsa vero Maria Franciscas regina ecclesias praefatas, tum illarum dignitates, canonicatus, praebendas, cappellanas, aliasque beneficia a memorata Benedictina contributione, seu subsidio a Nobis aliquo modo eximi, et liberari plurimum desideret; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benedictione apostolica dignemur.

§. 4. Nos igitur, quibus quae maxime cordi est ecclesiasticas personas ab omnibus oneribus immunes semper esse, et tueri, ac pia legata, testatorumque dispositiones omnino adimpleri, et quae praeterea ab omni contributione, et quae interdum gravissimis ex causis a praedecessoribus Nostri fuerint gravatae, quae citius fieri potest liberare, ac pia ipsius Mariae Franciscas reginae postulatis annuorum cupientes supplicationibus hisce desuper Nobis potius inclinati, memoratas Benedicti praedecessoris litteras in simili forma Brevis expeditas praesentibus pro plene et sufficienter expressas, ac de verbo ad verbum intactas habentes, eas omnes parochiales, et collegiatae ecclesias saeculares, quas, vel pendente dictarum Benedicti praedecessoris litterarum publicatione, et executione vel ab anno MDCCCLXVIII.

*Proces-
sus per
rectos pro
formatione
Benedictinae
contributionis.*

*Reformatione
sine tenore, et
ratio.*

atque ad hanc diem a suis parochiis, vel alias quomodolibet fuerunt interim reedificatae, ac restauratae, eas quoque quae si non omnino ad primum decorem fuerunt restituta, ita tamen reparatae extiterunt, ut in eis actu divina sacramenta administrentur, ecclesiastica officia, ac functiones peragantur, et exercentur, ac illas deinceps, quae licet interim nullam restorationem, aut reparationem acceperint, ea tamen indigere non videntur, illarumque omnes rectores, dignitates, canonicos, praebendatos, administratores, vicarios curatos, oeconomos, beneficiatos, cappellanos, pensionum reservatarios, ceterosque omnes fructus, redditus, ac proventus ex eisdem ecclesiis quomodolibet percipientes, non obstantibus praefati Benedicti literis, quibus in hac parte dumtaxat per praesentes expresse derogamus, ab omni subsidio, seu contributione tertiae partis fructuum, reddituum, ac proventuum quorumcumque ecclesiasticorum, ut praefertur, imposita auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium eximimus, ac liberamus, et exemptis, ac liberis esse decernimus, ac declaramus.

§. 5. Quoniam tamen illae ecclesiae, quae reparatae fuerunt, ut in eis vix decenter ecclesiasticae, functiones, ac divina officia peragi possint, majorem restorationem ex Benedicti indulto expectant, ideo ut aliquam subsidii partem in publicum bonum, ac commodum spirituale conferant acquitati, ac iustitiae consonum est. Hinc de Nobis attributae divinitus potestatis plenitudine, ut ecclesiae praefatae omnes, et singulos fructus, redditus, proventus, nec non emolumenta, ac obventiones quascumque ad easdem ecclesias pro orphanarum dotibus ex elemosynis, quaestibus, vulgo *mercerias*, aliisque piis operibus huiusmodi, non autem pro missarum celebratione, aut sacramentorum administratione quomodolibet spectantia in earundem ecclesiarum parochialium, et collegiarum saecularium omnimodam restorationem, ac reedificationem, usque dum ipsae penitus reparatae, ac decenter ornatae fuerint, conferro teneantur harum serio constitutimus, et ordinamus, et ad hunc effectum quorumcumque testatorum, etiam ultimam voluntatem, aut aliam quancumque plam dispositionem pro eo tempore tantum commutamus.

§. 6. Quocirca de tua eximia pietate, fide,

BULL. RON. TOM. VI. PARS I.

prudencia, integritate, charitate, rerum, sssu, christianaeque religionis studio plurimum in Domino fiduciam habentes, circumspectione, ac pro tempore esistenti patriarchae ecclesiae Lisbonensis praefatae jam in commissarium, seu executores suarum literarum a memorato Benedicto praedecessore electo committimus, ac mandamus, ac facultates in praemissis necessarias, et oportunas tribuimus, et impertimur, ut in praemissis a solutione tertiae partis omnium, et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, decimarum, census, obventionum, et emolumentorum, ac jorium huiusmodi, ac quorumcumque pensionum reservatarum, vel reservandarum illarum ecclesiarum parochialium, vel collegiarum saecularium, quae vel jam reedificatae, existunt, vel ita restituta, et non impediatur quominus divinus cultus, exercentur, vel etiam illarum, quae nulla reparatione indigent, omnes rectores, administratores, vicarios curatos, oeconomos, praebendatos, beneficiatos cum cura, et sine cura saeculares, residentiam personalem habentes, et non habentes, cappellanos perpetuos, ac pensiones annuas, seu fructus, redditus, et proventus certos loco pensionis percipientes, ac pensionum praedictarum reservatarios pro constructione, reedificatione, refectione, et decenti ornatu ecclesiarum parochialium, et collegiarum saecularium a memorato Benedicto praedecessore, ut praefertur, ad quoddecim annos impositam, auctoritate Nostra apostolica eximas, ac liberos, ac exemptos, immunes, ac liberos esse decernas, atque declares, ipsiusque tertiae partis ratas, et portiones per ecclesiasticos commissarios, collectores, ac executores a se juxta formam Benedictinae concessionis constitutas; et deputatas a praefatis omnibus personis, vel quibuslibet earum exigi, ac levare nequiquam permittas.

§. 7. Ut insuper non obstantibus praemissis ad solutionem tamen fructuum, reddituum, proventuum, nec non emolumentorum, et obventionum quorumcumque pro orphanarum dotibus ex elemosynis, quaestibus, vulgo *mercerias*, aliisque piis operibus huiusmodi, non autem pro missarum celebratione, aut ex sacramentorum administratione provenientium eas omnes parochiales ecclesias, et collegias, quae licet ita sint restituta, ut in eis ecclesiasticae functiones, et divina officia peragi pos-

Deputatos
et executores
pro imple-
mentis tam
restituta-

Deputatos
etiam pro
obventionibus
pro imple-
mentis tam
restituta-

sint, mundum tamen sitit sufficienter reparatae, ac decenter ornatæ, illarumque omnes rectores, et administratores, vicarios curatos, oeconomos, praebendatos, beneficiatos, cappellanos perpetuos pro constructione, remedificatione, refectione, ac decenti ornatu ecclesiarum parochialium, et collegiarum saecularium pari auctoritate cogas, et compellas, dictorumque proventuum quantitates, et summas per eosdem ecclesiasticos commissarios, exactores, collectores, et executores, ut praeforint, deputatos, in mensam nummulariam ad formam Benedictini indulti daponendas a praefatis omnibus, aliisque quibilibet ad quos spectat, et spectabit cujuscumque qualitatis, status, gradus, ordinis, praecminentiae, conditionis, et dignitatis, ac quocumque privilegio, immunitate, et exemptione reali, personali, et mixta, quantumlibet antiqua, et pacifica, nec unquam interrupta, ac libertate suffulti, seu alias specificæ, et individua mentione, et expressione digni existant, omni, et quacumque appellatione, exceptione, reclamazione, recurso, excusatione, et tergiversatione remotis, tam conjunctim, quam divisim ad veram, realem, ac actualem solutionem hujusmodi sine ulla mora faciendam opportunis modis, juris et facti remediis, etiam per censuras ecclesiasticas dicta auctoritate compellas, et cogas.

Possunt contra-
tores perturbatores, ac
molestatore et rebelle.

§. 8. Nos enim circumspectioni tuae, seu pro tempore existenti patriarchae Lisbonensi praedicto omnes itidem facultates necessarias, et opportunas harum serie tribuimus, quoscumque contradictores, perturbatores, molestatore, et rebelle in praemissis tibi parere reusantes, eisque auxilium, consilium, vel favorem publico, vel occulto, directo, vel indirecte, quovis quavis colore, praestantes, gradus, ordinis, et conditionis fuerint, censuris, et poenis ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis in causam expensarum pro remedificatione, reparatione, et omni moda constructione, ac ornatu ecclesiarum hujusmodi necessario faciendorum applicandis, caeterisque juris, et facti remediis opportunita cogendi, compellendi, ac compescendi, ipsasque censuras etiam iteratis vicibus aggravandi; ac illos parochialibus ecclesiis, dignitatibus, canonicatibus, praebendis, cappellanis, ac beneficiis hujusmodi per eos obtentis privandi, et ab eis amovendi, et ad alia in futurum obligenda inha-

biles faciendi; ac declarandi, interdictum ecclesiasticum apponendi, auxilium brachii saecularis quandocumque opus fuerit invocandi, et ad sanitatem vero reversos, qui debite satisfecerint, ab omnibus, et singulis censuris, et poenis supradictis in forma Ecclesiae consueti absolvendi, ac cum lis super irregularitate per eosca de causa contracta dispensandi, eosque rehabilitandi, et ad pristinum statum restituendi.

§. 9. Volumus autem, ut poenitus relectis, et reparatis ecclesiis parochialibus praedictis, fructus, redditus, ac proventus dictorum legatorum piorum in illorum executionem juxta testatorum ultimas voluntates, ac alias pias dispositiones denuo applicentur, et applicatos esse intelligantur.

Prescriptum
ut repositis
ecclesiis im-
pleantur in
omnibus tes-
tatorum vo-
luntates.

§. 10. Decernentes omnia, et singula per te, seu commissarios tuos in praemissis juxta earundem tenorem praesentium faciendam, gerendam, dicendam, et mandanda, valida, firma, et efficacia existere ac fore, anoque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis, ad quos spectat, et spectabit in futurum cujuscumque status, gradus, ordinis, praecminentiae, et dignitatis existant inviolabiliter observari, et adimpleri debere, neque ipsas praesentes literas etiam ex eo quod in praemissis quomodolibet interesse habentes, seu habere praecipientes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, neque causae propter quas eadem praesentes literae emanarint, sufficienter adductae, verificatae, et justificatae fuerint, aut ex alia quacumque etiam quantumvis justa, legitima, pia, et privilegiata causa, colore, praetextu, et capite, etiam in corpore juris clauso, etiam enormis, enormissimae, et totalis laesione de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, quantumvis etiam formali, et substantiali, ac inexcogitate, et inexcogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari, seu intentato, aut etiam motu proprio, ac de apostolica potestate plenitudine concesso, vel emanato, quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se jovare unquam posse;

Consue-
tudo.

Decretum
etiam.

§ 11. Sicque, et non aliter in præmissis omnibus, et singulis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, ac Sedis apostolicæ nuncios iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
contrarium.

§ 13. Non obstantibus omnibus, et singulis præmissis a f. r. Bonifacii pp. VIII. prædecessoris etiam Nostri de una, et concilii generalis de duobus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum parochialium, et collegiarum huiusmodi, aliisque quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, ac uibus etiam immemorabilibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis eisdem ecclesiis, et capitulis sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, nec non ultimis voluntatibus, ac pia dispositionibus quorumcumque testatorum etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales ideam importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus emisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur; et insererentur, præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ac amplissime, et plenissime derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Mendium ad
ecclesiasticos.

§ 13. Cæterum circumspectioni tue deum in iungimus, et mandamus, ut omnes ecclesiasticos, quorum ecclesie, vel nullum damnum ex memorato horribili terramotum perenserint, vel jam reedificatae, et reparatae fuerint, quæque harum serie ab omni subsidio, et contributione a memorato Benedicte præde-

cessore Nostro indita immunes, ac liberæ existant, in Domino hortemur, ut superextantes eorum ecclesiasticis redditus in hoc publicum bonum, ac spirituale commodum ecclesiarum parochialium secularium reedificationis libenter erogare non desinant.

§ 14. Volumus autem, ut præsentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem procuras fides adhibeatur, quoad adhibeatur ipsi præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ, Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub anno pontificatus die 1. septembris MDCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

F. dech. h. de
transumptis.

CCXXVIII.

Dat. die 18.
sept. 1779.
Anno V.

Confirmatio decreti congregationis sacerdotum Ritus pro elevatione ritus festi s. Philippi Neri ad duplicem secundam classis sine octava quoad clerum saecularem tantum civitatis, et diocesis Mexicanæ pro rege catholico.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Desiderium, quod ad religionis propositum, et animarum salutem pertinere monstratur animo Nos deest libenti petentium desiderio congruam suffragium concedere, ut videlicet fidelis devotio colorem sortitur effectum, et utilitas postulata vires indubitante assumat. Sane pro parte clarissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici Nobis nuper expositum fuit, quod alias nemp die vi. februarii MDCLXXVIII. Nos ejusdem regis catholici supplicationibus inclinati ob maximam vigentem devotionem in civitate, et diocesi Mexicana erga s. Philippum Neriū congregationis Oratoriū fundatorem diem festum ejusdem ad ritum duplicem secundæ classis sine octava, quoad clerum dicte civitatis de consilio venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus præpositorum elevavimus, prout ex decreto tenoris, qui sequitur, videlicet:

R. positio
proponit.

Tenor de-
creti editi a
necrocongre-
gatione Ro-
man.

§. 3. Mexicana — Cum in civitate, et dioe-
cesi Mexicana maxima viget devotio erga s.
Philippum Nerium congregationis Oratorii fonda-
torem, Joseph Nicolaus de Azara nomine ca-
tholicæ majestatis regis Hispaniarum sanctis-
simo Domino Nostro Pio papæ VI. enixas por-
rexit preces pro extensione ad clerum dictæ ci-
vitat, et diocesis Mexicanæ officii proprii, et
missæ prædicti sancti sub ritu duplicis primæ
classis cum octava, prout die IV. septembris
MDCCXLV. approbatum fuit pro congregatio-
nibus Oratorii ejusdem s. Philippi Nerii regni
Portugalliæ, et Algeriorum; et Sanctitas Sua
ad relationem r. p. Dominici de s. Petro fidei
promotoris ex speciali gratia, nunquam in
exemplum trabenda, benigne obtulit pro ele-
vatione ritus festi s. Philippi Nerii ad duplicem
secundæ classis sine octava quoad clerum sæcu-
larem tantum civitat, et diocesis Mexica-
næ: contrariis quibuscumque non obstantibus.
Die VI. februarii MDCCXXXVIII. — A. card.
Marefusus præfectus (sigillum).

Conferimus
apostolicæ
ejusdem
decree.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio
subjungebat, memoratus rex catholicus decre-
tum hujusmodi, quo firmus subsistat, et ser-
vetur exactius apostolicæ confirmationis No-
stræ patrocinio per litteras in similis forma Bre-
vis communiri summopere desideret. Nos piis
ejusdem regis catholici votis annuere volentes,
ac clerum præfatum, ejusque singulares per-
sonas a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentis, censuris, et poenis a jure vel ab homi-
ne quavis occasione, vel causa latis, si quibus
quomodolibet innodatas existunt, ad effectum
præsentium tantum consequendum, harum so-
riæ absolventes, et absolutas fore consentes,
supplicationibus quoque super hoc humiliter
porrectis inclinati, præinsertum decretum au-
toritate Nostræ apostolicæ tenore præsentium
confirmamus, et approbamus, eique apostolicæ
firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singu-
los juris, et facti defectus, si qui desuper quo-
modolibet intervenerint supplemus.

Classis sa-
cularis, et de-
votionis irre-
tione.

§. 4. Decernentes has præsentem litteras fir-
mas, validas, et efficaces perpetuis futuris tem-
poribus existere, et fore, suosque plenarios, et
integros effectus in perpetuum sortiri, et obti-
nere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore
quandocumque spectabit plenissime suffragari,
et ab eis inviolabiliter observari. Sique in
præmissis per quoscumque iudices ordinarios,

et delegatos, etiam causarum palatii apostolici
auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de la-
tere legatos, ac Sedis apostolicæ nuncios judi-
cari, et definituri debere, ac irritum, et inane si
secus super his a quocumque quavis auctoritate
scientiar, vel ignoranter contigerit attentari.

Deregitur
construc-
tum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et
ordinationibus apostolicis, ac dictæ diocesis
Mexicanæ etiam jramento, confirmatione apo-
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis sta-
tutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque,
indultis, et litteris apostolicis in contrarium
præmissorum quomodolibet concessis, confir-
matis, et innovatis. Quibus omnibus, et singu-
lis illorum tenores præsentibus pro plene, et
sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum
insertis habentes, illis alias in suo robore per-
mansuris, ad præmissorum effectum hac vice
dumtaxat specialiter et expresse derogamus,
cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud s. Mariam Majorem sub
annulo piscatoris die XVIII. sept. MDCCXXXIX
pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXIX.

Dat. die 18.
sept. 1779.
Anno V.

Pro rege christianissimo — Indultum clero sæ-
culari civitat, et diocesis Mexicanæ reci-
tandi, ac respective celebrandi officium, ac
missam propriam sancti Philippi Nerii alias
congregationibus Oratorii regnorum Hispa-
niarum concessam pro die festo tantum.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ad hoc in apostolicæ Sedis cathedra di-
sponente Domino constituti esse intelligimus,
ut iustis postulationibus liberiori animo præ-
beamus assensum, et quos devotiores ad No-
strum obsequium, et Sanctæ Romanæ Eccle-
siæ gremio specialiter adherere cognoscimus,
familiarius curemus. Alias siquidem nempè die
VI. februarii MDCCXXXVIII. applicationibus
charissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispani-
arum regis catholici inclinati, diem festum
sancti Philippi Nerii, quoad clerum sæcularem
civitatis, et diocesis Mexicanæ ad ritum du-
plicem secundæ classis sine octava elevavimus.
Cum autem pro parte memorati Caroli regis

Prioris con-
structionis et
novæ peti-
tionis tenore
expressit.

catholici nuper Nobis expositum fuerit, ut officium proprium, ac missam ejusdem sancti Philippi alias patribus congregationis Oratorii in regnis sibi subjectis die xxv febr. MDCLVIII concessam ad eundem clero saecularem civitatis, et diocesis Mexicanæ extendatur, plurimum desiderare; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgero, de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur piis ejusdem Caroli regis catholici votis annuere cupientes, ac clero saecularem praefatum, ejusque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quemodolibet inodatas existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serio absolventes, et absolutas fore censes, supplicationibus hujusmodi inclinatis, de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, ut in die festo tantum dicti sancti Philippi Nerii officium, et missam propriam alias, ut praefertur, patribus congregationis Oratorii regiorum Hispaniarum concessam in perpetuum recitari, ac respective celebrari libere, ac licite possint, et valeant auctoritate Nostra apostolica harum serio concedimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes has praesentes literas, firmas, validas, et efficaces perpetuis futuris temporibus existere, et fore, quosque plenarios, et integros effectus in perpetuum sortiri; et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quomodocumque spectabit in omnibus, et per omnia pleuissime suffragari, et ab illis inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuncios, aulata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scietor, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictas diocesis Mexicanæ etiam juramento, confirmatione

apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die xiiii sept. MDCLXXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXX.

Damatio, et prohibitio libri Germanico idiomate editi, et in duas partes divisi, cui titulus: *Johann Lorenz Isenbiel's neuer Versuch über die Meisung vom Emmanuel*. 1778 qui latine sic se habet — *Joannis Laurentii Isenbiel's novum tentamen in prophetiam de Emmanuele* —.

Pius PP. VI.

Ad foliorum rei memoriam.

§. 1. Divina Christi Domini voce admoniti, etsi non ignoramus necesse esse, ut veniant scandala, falsosque prophetas ad fidei morumque integritatem labefactos ad idem ipse veritatis magister edixit identidem exituros; cum tamen haec eadem divinitus praenunciata hinc maxime tempori nimum, et vero congruere intellegimus, incredibili quodam sensu doloris intimo afficimur.

§. 2. Dolemus autem majorem in modum, quod ex iis ipsis, qui catholicam religionem profiteantur, non desint errorum magistri, qui profanis novitatibus indulgentes, dum terminos transiunt, quos patres Nostri posuerunt, a via veritatis deflectunt, et domestici fidei cum sint, seo potius videri velint, apertis hostibus adjuungere se non verentur, eisdemque ad impietatis propugnationem nova veluti subsidia, et adjumenta suppeditare: hi scilicet praedicti sunt, qui veniunt ad vastandum gregem, tecti vestimentis ovium, eo deteriores, quo sunt ad nocendum aptiores.

Amplius
commemoratClementia
publica, et de
cretum irri-
tanti.Terrore
contrario-
rum.Oct. die 20,
sept. 1779.
Anno V.

Prophetiam.

Dumtaxat
in grege
canes erro-
rum mag-
istri.

Novum li-
brum tota-
rum pae-
trifia ap-
lat.

§. 3. Hinc commovetur etiam christianae plebis periculo, cujus fidei innocentiae, laqueos, insidias, fraudes omni ex parte comparari animadvertimus. Nam ad quas jam grex sanctus septa confugiet, si intra ovilia Ecclesiae saucietur? Id tum saepe alias, tum maxime praecipua quadam ratione hisce praeteritis mensibus experti sumus; cum ad aures Nostras allatum est superiori anno terribilissimum librum prodidisse Germanico idiomate conscriptum, ex quo maxima christiano populo, certissimaque pernicio impenderet. Is autem liber hunc titulum Germanice praefertur — *Johanna Lorenz Isenbiehl's neuer Versuch über die Meissagung von Emmanuel* — qui latine redditus sic habet — *Johannis Laurentii Isenbiehl's novum tentamen in prophetiam de Emmanuel 1778.*

Prophetia, et
pericula libri
monstratur.

§. 4. Mirum dictu quantum liber isto, statim atque vulgari coepit, benorum omnium indignationem commoverit, mirantium ab homine sacris addicto tantum errorum labem in tam exiguum opus conjici potuisse, tum etiam dolentium non id tantum agi, ut veneni particulam, qui legant, per imprudenter hauriant; sed eo totam infelicis tentaminis summam speculari, ac ducere, ut posthabita patrum auctoritate, quos Ecclesia suae Deus doctores dedit ac pastores, novis, peregrinis, atque a privato, depravatoque spiritu profectis explicationibus divina oracula pervertat, fideliumque mentes a saluteribus pascuis abductas, quae Salvatoris fontibus irrigantur, in spinosa, ac venenata dumosa conjiciat. Sane cum ad divini verbi puritatem conservandam, et a petulantibus ingentis vindicandam Tridentini patres decreverint, ut in rebus ad fidem, et mores pertinentibus nemo sacram Scripturam contra eum sensum, quem tenuit, ac tenet Sancta Mater Ecclesia, aut etiam contra unanimum consensum patrum, interpretari audeat, querebantur non eo decreto coerceri potuisse procax hominis ingenium; sed eo temeritatis, et insaniae progressum esse, ut saluberrimam regulam, nec sine divini Spiritus ope constitutam, fallacibus commentis eludere, seu verum in discrimen, et contemptam adducere niteretur. Maxima vero se prodidit catholico offensus, cum praedicti audierunt propheticum oraculum de divino Emmanuelis ortu ex virgine non ad virginem Despairae partum, quem prophetae omnes annuntiaverunt, non ad verum Emmanue-

lem Christum Dominum ullo sensu sive literaliter, sive typico pertinere: cumque s. Matthaeus insigne istud vaticinium in illo mirabili pietatis sacramento adimpletum expressis verbis testetur, hoc tamen ipsum non ut oraculi adimplementum, sed ut adnotationem memoriam, vel allusionem a sancto evangelista memorari. Qua in re horruerunt pie aures scripturam simul, et traditionem, qualis perpetuo ex unanimi patrum consensu ad nos pervenit, per summam impudentiam labefactari.

§. 5. Quae cum ad Nos multorum literis, et querelis deferrentur, succurrit anima quod jam olim querebatur *Leo magnus episcopus synodus ad Flavianum*, — in hanc eos insipientiam cedere, qui cum ad cognoscendam veritatem aliquo impediunt obscuro, non ad propheticas voces, non ad apostolicas literas, nec ad evangelicis auctoritates, sed ad semetipsos recurrunt. — Certum est autem, quod pridem edixerat s. Coelestinus, scribens ad Clerum et populum Constantinopolitanum — *Quia tales sermonum novitates de vano gloriae amore nascuntur: dum sibi nonnulli volunt aucti, peripicaces, et sapientes videri, quaerunt quid novi proferant, unde apud animos imperitos temporalem acuminis gloriam consequantur.*

Latine con-
siliis de Pe-
trina testi-
monio detra-
gitur.

§. 6. In his porro acuminis, et periculis non parvam Nobis meroris levationem attulit pia sollicitudo, atque invictus robur praclarissimorum inclytae Germanicae gentis abbatum, qui primum nil intentatum reliquerunt, quae opportunitas sive hortationibus, sive damnationibus, adscitis etiam doctissimorum undique virorum sententiis, gliscenti malo medicinam adhiberent, et inimicis praedicationibus resisterent. Deinde cum eorum prudentiam non lateret eam esse antiquae regulae formam toto semper orbe servatam, quod per omnes provincias de apostolico fonte potentibus responsa semper emanent, (et praesertim quoties fidei ratio ventilatur, omnes fratres, et coepiscopos Nostros nonnisi ad Petrum, idest sui nominis, et honoris auctorem referro debere, quod per totum mundum possit ecclesiae omnibus in commune prodesset) illi orthodoxorum patrum exempla secuti, rem totam ad Nos mature deferre non praetermiserunt, onix insuper praecibus contendentes, ut Nostrum super pestilenti libro iudicium interponeremus, quo tutius et efficacius apostolica auctoritate insana illi opinandi licentia comprimeretur, et

Latuitur
sollicitudo
sollicitudinem
Germanicae
rom, qui li-
brum dem-
onstrat, et
sanctis So-
dis iudicium
explicat.

imminentia catholicae religioni pericula propellerentur.

§. 7. Quibus in precibus cum praestans pietatis, ac veritatis studium deprecaberemur, gratias egimus Patri misericordiarum, ac Deo totius consolationis, qui hoc eximio suae largitatis beneficio consolari Nos voluit in hac tribulatione Nostra, eaque laetitia perfundere, qua exultat Ecclesia, cum pastores eam, quam debent, gregibus suis sollicitudinem impendunt.

§. 8. Nos itaque pro apostolico munere, quo licet immeriti fungimur, et animas pretioso Salvatoris Domini Nostri Jesu Christi sanguine redemptas pastoralis charitate, quantum Nobis ex alto conceditur, ab omni erroris, et impietatis contagio immunes reddere cupientes, praedictum librum latino primum, et Italico item sermone versum diligenti, et accuratiori praeclarorum in sacra theologia magistrorum examini, et censurae subijci maedavimus, ut rei gravitas postulare videbatur; subindeque doctissimorum virorum habitis consultationibus auditisque semel atque iterum suffragis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium in tota republica christiana adversus haereticam pravitatem generalium inquisitorum, coram Nobis adstantium, motu proprio, et ex certa scientia Nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine aetodictum librum Johannis Laurentii Senbichli's novum tentamen in prophetiam de Emanuele 1778., in duas partes divisum, absque ulla loci significatione, et legitima approbatione typis impressum, tamquam continentem doctrinam, et propositiones respective falsas, temporarias, scandalosas, perniciosas, erroneas, haereticas, et haereticas damnamus, ac pro damnato, et reprobato in perpetuum haberi volumus, atque decernimus.

§. 9. Mandamus insuper, ne quisquam ex Christifidelibus cujuscumque gradus, et dignitatis, quamvis specialissima nota dignis, librum praedictum jam typis editum, sive manu conscriptum, vel in suo originali, vel in quacumque alia versione legere, retinere, vel de novo imprimere, seu imprimi facere audeat, aut praesumat sub poena suspensionis a divinis quantum ad personas ecclesiasticas; quantum vero ad personas saeculares sub poena excommunicationis majoris ipso facto absque alia declaratione incurrendis, quarum absolutio-

nem, et respective relaxationem Nobis, et successoribus Nostris Romaeis pontificibus reservamus, excepto domtaxat, quoad uxoremunicationem praedictam, mortis articulo, quo nimirum quilibet confessorius ab hujusmodi censura, ut praefertur, incurra absolvere poterit.

§. 10. Praecipimus quoque bibliopola, ac typographis, caeterisque omnibus, et singulis cujuscumque gradus, conditionis et dignitatis, personis ecclesiasticis, et saecularibus etiam speciall, et individua mentioni indigeant, ut quatenus praedictus liber, vel in suo originali, vel in quocumque idioma impressus, vel etiam manuscriptus ad eorum manus devenierit, statim deferre illum teneantur ordinariis locorum sub eiusdem suspensionis a divinis commissis poenis, ac respective excommunicationis.

§. 11. Reliquum est, quod votis omnibus exoptamus, et humiliter precor a Deo petimus, ut vel humana instabilitate abalienari se passi sunt, ac circumferri omni vento doctrinae, scripturas depravantes in suam, et aliorum perditionem, divina opulenta gratia, in viam, et ad cor redire non motrentur, ac voci Ecclesiae docibiles effecti, in ejus sinum recurrant, permantur excipiendo. Loquimur cum Caesariano ad Cyrill. — *Studeo quieti catholicae, studeo pervenisse salutem, si tamen voluerit aegritudinem confiteri; quod ideo dicimus, ne volenti se corrigere, forsitan deesse videamur* — Et ut S. Leo ad Pulcheriam habet — *Sedis apostolicae moderatio hanc temperantiam servat, ut et severius agat cum obduratis, et veniam cupiat praestare correctis.*

§. 12. Ut autem eodem praesentes literas ad omnium notitiam facilius perducantur, nec quisquam illarum ignorantiam praetexere possit, volumus, et mandamus, illas ad valvas basilicae Principis apostolorum, et cancellariae apostolicae, nec non curiae generalis in monte Citatorio, et in aedio Campi Fluviae de urbe per aliquem ex cursoribus Nostris, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibi affixa relinqui; sic vero publicitas perinde afficere omnes et singulos, quos concernunt, ac si unicuique illorum personaliter notificatae, et intimatae fuissent. Ipsarum autem literarum praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alienos notarii publici subscriptis, ut sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eandem fidem tam in iudicio,

Gratias egimus Patri misericordiarum, ac Deo totius consolationis, qui hoc eximio suae largitatis beneficio consolari Nos voluit in hac tribulatione Nostra, eaque laetitia perfundere, qua exultat Ecclesia, cum pastores eam, quam debent, gregibus suis sollicitudinem impendunt.

Tenor dam-

Prohibitionis

Prohibetur

Maximum pro

Publicatio li-

litteras incipientes — Ecclesiae catholicae — dat die xvi. Octobris. MDCLXXXVI. nossoflae, ac diversae juxta temporis ac locorum necessitatem efformetur fratrum minorum s. Francisci de observantia custodiarum, unaqueque a suo peculiari custode in regulari disciplina, et iohannem dependentem a iohannis provinciarum, dictorumque collegiorum guardianis gubernanda, quae tamen provinciae, atque collegia fratrum numerum suppletionibus exercendis necessarium subministrare tenentur, qui ad respectivo destinatas missiones perveniunt a praestanda suis praefatis, sive ministris, sive guardianis praefatis obediencia deinceps exempti sint, illiusque districtus custodi omnino subdiciantur. Huiusmodi autem custodiarum divisae, ac distributae sint in praefatis provinciis, aliisque locis, seu terris, in quibus pro infidelium conversione, catholicae religionis augmento, et ipsorum catholicorum in sancta religione conservacione magis expediri videri fuerit. Ad hoc autem, ut custodiarum omnes erigendae ea, quae deest, rectitudine insistantur, ac gubernari concedenda esse regularia statuta, quod fieri poterit uniformia statutis, utriusque collegiorum ad fidei propagationem, prout in relictis Innocentii pp. XI. apostolicis litteris praescribitur, et potissimum, quod dictarum custodiarum religiosi, tamquam veri missionarii apostolici eisdem gratiis, et privilegiis per summos pontifices, regesque catholicos supradictis collegiis concessis valeant gaudere. Quoniam vero custodes in centro-dictarum provinciarum constituendi a suis subditis in pluribus, remotisque missionibus parandis occupatis adeo distat reperiuntur, ut illorum mores, ac rectum missionum exercitum inquirere, et super illis invigilare nequeant, congruum, et opportunum existimatur superiores, inferiores, vicarios seu praesides nuncupandos, dictis custodibus semper subiectos constituere, qui propius omnia possint sedulo perscrutari, ac perscrutata proprio custodi referre; ideoque in principali rursusque provinciae loco huiusmodi constituendos erit unus vicarius, cui immediate subdiciantur sui districtus missionarii. In usqueque itaque custodia congruus vicariorum assignandus erit numerus, quorum, et custodum officia ad triennium sint duratura, quo absolute custodes, et vicarii tamquam vocales capitulariter congregati alios in novos custodes, et vicarios; juxta ordinis constitutiones, et statuta eligere debe-

bunt. Ad huiusmodi autem custodiarum, et vicariatum stabilitatem necessarium videri, ut in principali loco, ubi quaelibet custodia erit collocanda, hospitium, aut commoda instruantur domus, cui sex, aut quot ex gratuitis fidelium elemosynis datum fuerit alii possit, destinantur religiosi, ibique custodes, aut coram vicarii ad habitum ordinis suscipiendum, nec non regularem professionem emittendam, quos a Domino cognoscent vocatos, valeant recipere: ita ut novi veteribus missionariis, et in erigendis deinceps missionibus operari, subrogari, senesque, et valetudinarii, qui laborem graveque conversionum pondus ulterius nequeant sustinere, in domo hospitii tutum habeant receptum, ubi dies suos absolvant. In principali etiam loco, ubi praeses, seu vicarius suam praefinit residentiam, alia quoque domus; vel hospitium cum tribus, aut pluribus ibi commode alendis religiosi, modo superius expressi, et ad eundem finem poterit institui, negata tamen facultate admittendi ad habitum, et professionem, quae penes custodem tantum tamquam superiore erit remanenda. Huiusmodi autem custodiarum erectionem cum idem serenissimus rex, auditio suo Iudiarum consilio, praesentissimum, atque oppositissimum malis avertendis, et religioni augendae in memoratis provinciis remedium esse intellexerit, Nobis regio nominis humiliter supplicari fecit, ut auctoritate apostolica dictas missionariarum ordinis minorum s. Francisci de observantia custodias, juxta modum, et formam, ac in locis superius expressis, erigere, et erectis omnes gratias, et privilegia missionariis collegiorum ad fidei propagationem concessas impetiri dignemur.

§. 6. Nos qui pro inuncti apostolatus officio praestantem istam religiosissimam, ac vere catholicam principia regis pietatem non modo complecti sed omnibus etiam gratias, et favoribus prosequi cupimus, effusaeque regis sui avaritiae largitiones in avaris episcopis, et missionum praefecturis erigendis magnopere in Domino commendamus, auditio venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotii propagandae fidei praepositorum voto, Nobis per dilectum filium Stephanum Borgia dictae congregationis secretarium exhibito, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praedictarum custodiarum, quotque necessariae, aut opportuna ei-

Ecclesiae
custodiarum
cum privile-
giis concessis
collegiis
missionariarum.

desu serenissimo regi visae fuerint, erectiones in memoratis Americo septentrionalis provincis, videlicet de Caliphornia, Monterey, Sonora, Pimeria superior, et inferiori, Cinaloa, Osimuri, nova Cantabria, Páiral, Chiguagpa, Turumasas, novoque Mexico, salvis tamen iuribus episcoporum de Guadaluara, de Durango, et de Sonora tam ordinariis, quam delegatis, modo et forma quibus supra fieri concedimus, at indulgemus; erectisque omnes gratias, et privilegia missionaria collegiorum ad fidei propagationem batenus concessa, tribuimus, et impertimur; eorum mandantes religioso viro fratri Emmanali de la Vega commissario generali Indiarum condendi formam regiminis istarum custodiarum, et statuta in iis observanda, quae interim vim suam obtineant, donec comitia generalia ordinis celebrentur, ubi examinari, et approbari debebunt, salva semper memoratae congregationis de l'propaganda Fide auctoritate ea augendi, seu moderandi, quatenus opus fuerit, et magis in Demine expedire videbitur.

Custodias
origines
de iuribus
auctoritatis
de iuribus
auctoritatis
regis catho-
lici.

§. 5. Volumus autem, ut tam praefatae custodiae, quam hospitalia in iis condenda, quoad regimen nullius provinciae sint, et superiori generali illarum partium, in quibus fuerit, immediate subsint. Praefato autem serenissimo regi, ejusque successoribus facultatem tribuimus deputandi personas ecclesiasticas idoneas sibi benevias, quae apostolicas hasce Nostras literas executioni demandare faciant, decernentes quod statim ac unaquaque ex supradictis custodia erecta, et instituta fuerit, per praefatum regem ministro generali dicti ordinis pro tempore existentis communicetur.

Chancie
scriptae,
et
dilectionis
pri-
vilegio.

§. 6. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime auferri: sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, et apostolicae Sedis nuncios, aliosque praecipientes, et potestate fuogentes, et functuros, sublati eis, et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et defuiri debere, ac irritum, et inane,

si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignorantur contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, apostolicis, nec non dicti ordinis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dimittat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 8. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, non exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die XVII novembris MDCCXXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

Falsche-
de transum-
ptis.

CCXXXII.

Dat. die 21.
nov. 1779.
Ann. V.

Confirmatio concordiae initae super exercitio ecclesiasticae jurisdictionis in territorio Corbejensi inter episcopum Paderbonensem, et abbatem monasterii ss. Viti, et Stephani Corbejensis, ordinis s. Benedicti congregationis Bursfeldensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Dum universi gregis Domini curam imbecillitati Nostrae commissam ex apostolicae Sedis fastigio majeri, qua possumus, vigilantia, et sollicitudine administrare stagemus, ad ea potissimum, quae pro personarum quarumlibet praesertim ecclesiastica qualitate, et dignitate pollentium quiete, et tranquillitate servanda, et conservanda admodum apta, ac idonea dignoscuntur, libenti animi intendimus, ac iis, quae vicissim provide, pruden-

Procuratio.

terque per concordiae ministerium ordinata esse complerimus, ut illa firma persistant apostolici munimentis robur adjicimus, prout in Domino magis expedire arbitramur.

Episcopi
procuratores ab
episcopo Paderbornensi,
et abbas ab
Viti, et Ste-
phani regis
et c. Reor-
datis.

§. 2. Nuper aequidem pro parte venerabilis fratris Guillelmi Antonii episcopi Paderbornensis, et dilecti filii Theodori modorum abbatis monasterii sanctorum Viti, ac Stephani Corbejensis ordo s. Benedicti congregationis Bursfoldensis expositum Nobis fuit acerrimas inter ipsos, eorumque respective praedecessores jampridem viguisse lites, atque iudiciales controversias super ecclesiastica jurisdictionis exercitio in Corbejensi territorio in diversis tribunalibus, ac etiam in palatii Nostri apostolici consueverunt auditorio. Animarum vero curae sibi conceditarum salus, divini cultus in locis maximo principibus catholicis finitimis augmentum, ac pacis, tranquillitatisque studium, quo ipsi Deo sic dante flagrant, effecit, ut roscatis hinc inde omnibus partium querelis, ac controversiis quies tandem sit restituta spe concordiae, quae unanimes consensu capitulorum ecclesiae Paderbornensis, ac respective dicti monasterii sub nonnullis pactis, reconciliationibus, et reciproce cessionibus inita fuit juxta tenorem, qui sequitur tempore.

Tenore lites
transactio

§. 3. Nos Guillelmus Antonius Dei gratia episcopus Paderbornensis Sac. Rom. Imperii princeps comes Pyrmontanus etc. Nos Theodorus ejusdem gratia abbas liberae, et imperialis ecclesiae Corbejensis Sac. Rom. Imperii princeps etc. Agnoscimus, et notum facimus, qualiter inter praedecessores nostros episcopos, et principes Paderbornenses ex una, et abbates principes Corbejenses ex altera parte, non solum praeterlapsus, sed et hoc saeculo variae dissectiones, et lites circa jurisdictionem ecclesiasticam in territorio Corbejensi exercebant, partim in supremis summi pontificis tribunalibus, partim vero in augustissimi imperatoris aula, non absque maximo sumptuum dispendio hucusque agitatae fuerint. Nos itaque status nostri ratione habita, et sicuti principes praesertim ecclesiasticos bisce in partibus catholicis vicinis habitantes decet, inter utramque ecclesiam, et utrumque territorium nostrum veram concordiam firmare volentes, insimulque autem saluti animarum, et securitati conscientiae subditorum nostrorum consulere, omnia scandala ex litibus diutius protrahendis procedentia avertere, assensumque privi-

cipibus catholicis vicinis nostris, et hisce litibus intermittendi, proscindere cupientes, spiritalis pacis animati, viam amirabilis compositionis elegimus; et cum in hac, divina assistente gratia, tandem effectum fuerit, ut propositiones utrinque factae assensum Nostrum concuerint, adeoque ad metam propositam feliciter devenitum fuerit; hinc salva per omnia elementissima ratificatione, approbatione, ac confirmatione tam summi pontificis, quam augustissimi imperatoris, in articulos sequentes, rerum circumstantiis mature perpeosis, concordavimus, adeoque.

§. 4. 1.º — Nos episcopus, et princeps Paderbornensis dilectioni suae abbat, et principi Corbejensi, ejusque successoribus promittimus, quod ratione jurisdictionis ecclesiasticae hucusque controversae nullam amplius in futurum litum movere velimus, sed illam ex nunc, et in perpetuum mox praefato reverendissimo abbati, et principi, ejusque successoribus, ac ecclesiae Corbejensi libere cedimus, ita ut ecclesia Corbejensis una cum territorio ad illam jam nunc spectante, et quod praesentis tempore quieto possidet, sit et maneat independens, et intuitu Paderbornensi ecclesiae diocesanos nullius, habentque illius abbas, et princeps in clerum, et populum jurisdictionem ordinariam privative, et quasi episcopalem, hucusque sive ex speciali indulto, sive alio quocumque titulo exercitam.

De jurisdic-
tione epis-
copi, et ab-
batis.

§. 5. 2.º — Quandoquidem vero praedecessores nostri episcopi Paderbornenses certos quondam redditus ad ecclesiam quondam collegiatam Huxariensem per instrumentum pacis Westphalicae catholicis assertam spectantes, et ex territorio nostro illuc pendit solitos sequestrari fecerunt, post autem illos inter certos a se denominatos canonicos per modum praestimonii distribuerunt, hinc circa hos redditus conventum est; quod nobis episcopo Paderbornensi, et successoribus nostris liberum sit, illos ulterius retinere, ea tamen lege, ut mortuis modernis possessoribus, aliis piis usibus, praesertim vero seminario nostro a vobis aliquant ab hinc annis in civitate Nostra Paderbornensi noviter erecto, successivo applicentur.

De erogatione reddituum ecclesiae collegiatam Huxariensem.

§. 6. 3.º — Ut autem haec concordia, et amicitia conventu eo firmiter stabililiatur, et omnis futurarum litium zizania radicitus evellatur, ad temporales etiam controversias descendimus; et cum et has amicitabiliter compo-

De servandis, et conservandis solibus in sequentibus.

nere allaboraverimus, sic tandem convenimus, ut nos abbas et princeps, Corbejensis dominium directum nobis, et ecclesiae nostrae Corbejensi super dominii Schwalenberg competens, sicuti illud ab illustrissimis comitibus de Lippia ab antiquissimis, et novioribus temporibus pro feudo recognitum est, et absque praedicio Paderbonensis ecclesiae recognosci potuit, et debuit, dilectioni suae reverendissimo episcopo, et principi Paderbonensi, et successoribus suis cedere velimus, pro ut hisce in optima, qua fieri potest, iuris forma cedimus, et ita quidem ut praefatus comes renovationem investiturae ab abbatibus Corbejensibus usque huc receptam in posterum a reverendissimo episcopo Paderbonensi, ejusque successoribus erga praestationem praestandorum recipere obligatas existat, quocirca nos abbas princeps Corbejensis reverendissimo episcopo Paderbonensi omnem assistentiam, et opem spondemus, si forte a comite praefato de Lippia difficultates, vel motus judiciales, vel extrajudiciales quoscunque contra hanc cessionem facere praesumat, quem in finem antiquissimas, et neiores investiturae litteras una cum reversalibus, et dinumeramentis feudilibus ex parte comitum camerae feudali Paderbonensi bona fide extrademus.

§. 7. 4.º — Renunciamus pro nobis et successoribus nostris juri reluendi in praefecturam Beverungensem illiusque pertinentias a praedecessore nostro judicialiter intentato, illudque plane abolemus, liti, et causae solemnissime renunciantes, dictamque praefecturam ab omni nexu relutionis liberam ad ecclesiam Paderbonensem pertinere declarantes.

§. 8. 5.º — Cedimus ecclesiae, et camerae Paderbonensi duodecimam partem reddituum, quod ecclesiae sive camerae Corbejensi ex praefectura Beverungensi hucusque obvenit, sicuti illa in peculiari designatione singillatim descripta et extradita est; reservamus tamen nobis, et ecclesiae nostrae Corbejensi reliquos redditus extra specificatam duodecimam partem ex dicta praefectura Beverungensi hucusque perceptos, et al forte hi a subditis illis solvere obstrictis debito tempore annua non solvantur, officiales Paderbonenses quamprimum ab officialibus Corbejensibus requisiti fuerint, teneantur omnem administrationem justitiae contra morosos praestare.

§. 9. 6.º — Cedimus jus venationis quali-

bet duodecima die omnis cujusque mensis in praefectura Beverungensi a nobis hucusque exercitum, illudque in reverendissimum episcopum, et principem Paderbonensem transferimus; quod si autem nobis aut successoribus nostris abbatibus, et principibus placeret, tempore vernali, vel autumnali per aliquot dies in propria persona in districta cessa, recreationis causa, venationi vacare, hoc nobis, et successoribus nostris una cum personis, et venatoribus nos vel illos comitantibus liberum esto, ita tamen, ut ejusmodi venatio tempore clauso, quod in territorio Paderbonensi observari consuevit, non institatur.

§. 10. 7.º — Cedimus reverendissimo episcopo et principi Paderbonensi pagum montem Jacobi dictum, vulgo Jacobberg, cum omnibus agnis, sylvis, aquis, aquarum decursibus, venationibus, piscationibus illuc pertinentibus, cum omnimoda superioritate territoriali, alta et bassa jurisdictione, multatis, ac redditibus pecuniariis ex caupona annuatim provenientiibus, omnibusque aliis juriis quibuscunque liti, et causae in camera imperialis Wezlarial circa hunc pagum pendenti solemnissime renunciantes, adeoque subditi illius pagi omnes collectas tam imperiales, quam provinciales, tam ordinarias, quam extraordinarias, ad avarium Paderbonensem pendere teneantur, et iudicibus, et officialibus Paderbonensibus tam in ecclesiasticis, et civilibus, quam in criminalibus subjecti sint, illisque in posterum solummodo pareant, quem in finem transactiones, et recessus inter episcopos, et principes Paderbonenses ex una, et abbates principes Corbejenses ex altera parte, prioribus temporibus eroti penitus cassati, et sublati sunt, nec aliquo modo contra ecclesiam Paderbonensem posthac allegentur, sed illi cum reliquis documentis, catastis, et scripturis ad jura superioritatis territorialis spectantibus episcopo, et principi Paderbonensi in originalibus bona fide extradantur. Reservantur tamen ecclesiae Corbejensi redditus camerales tam pecuniarii, quam frumentarii, et in gallinis, ovibus, et servitiis tam jumentorum, quam hominum, et jure glandeminae et proprietate sylvaram consistentes, quos dicta Corbejensis ecclesia a conductore ex praedio eidem locato hucusque percipit, et quos subditi, vel incolae illius pagi eidem annuatim praestiterunt; quod si vero in solvendis hisce praestationibus mora committatur, officiales

De jure venationis in eadem praefectura observando.

De illo jure venationis, et piscationis in pagum montem Jacobi, montem Jacobberg.

Renunciatur juri reluendi praefecturam Beverungensem.

Concessio circa redditus ecclesiae Corbejensi in praedicta praefectura Beverungensi ex perceptis.

Paderbonenses, quamprimum ab officialibus Corbejensibus requisiti fuerint, omnem administrationem iustitiæ contra morbos præstare teneantur.

Conventio
circa subdi-
tos serviti-
um militaria
præstare de-
bent.

§. 11. 8.º — Circa subditos ex pago montis Jacobi oriundos, qui ad certos annos ad servitiū militariū penes imperialem centuriam in civitate Huxariensi commorantem obunda adstricti sunt, specialiter conventum est, ut si hi forsitan ante elapsum capitulationis tempus militiam perfide deserant, illuc in casum deprehensionis in territorio Paderbonensi extrahendi sint, et tunc donec capitulationis tempus protelatum fuerit, ibidem servitiū militariū continuare teneantur.

Conventio
circa jura-
tionem re-
novandam
tam in præ-
fectura,
quam in pa-
go montis Ja-
cobi.

§. 12. 9.º — Quod ad jus patronatus in Bowerungen attinet, manet illud in statu, quo nunc consistit; circa illud autem in prædicto pago montis Jacobi, a nobis abbate, et principe Corbejensi promissum est, ut hiisce promittitur, quod ad parochiam illam nullum regularem, sed saecularem præsentare velimus. Et quia etiam parochus hujus loci vel pagi, illiusque successores omnes redditis, quibus hucusque, et ille, et prædecessores sui ex redditibus cameraribus Corbejensibus gavis sunt, pro sua subventionem, absque diminutione retinebunt, specialis horum reddituum tam ad parochum, quam ad ædificium, et fabricam ecclesiæ spectantium specificatione erigetur, reverendissimo episcopo et principi Paderbonensi extrahenda.

Alia simi-
lis ex-
portationem frum-
entorum.

§. 13. 10.º — Circa exportationem frumentorum cameræ Corbejensi tam in præfectura Bowerungensi, in præfato pago montis Jacobi reservatorem, aliorumque ex territorio Paderbonensi eidem annue obventionium placuit nobis episcopo et principi Paderbonensi, ut si forsitan propter penuriam omnis exportatio frumentorum ex territorio nostro prohibeatur, hac lege ecclesiæ, et principalis abbatis Corbejensis non comprehendatur, sed illi exportatio frumentorum suorum camerarum, dummodo prius quantitas illorum consilio nostro intimo indicetur, incunctanter permittatur.

Obligatio
de servitiis
concordatis,
a
transgressis
bus causis.

§. 14. His igitur feliciter concordatis, nos prædicti Guillelmus Antonius episcopus et princeps Paderbonensis, et nos Theodorus abbas, et princeps Corbejensis pro nobis, et nostris, utriusque successoribus alicero promittimus, et data nostra fide, verboque principis interposito pollicemur, quod omnes, et singulos articulos in

præsentī concordia contentos simul, et quemlibet separatim firmiter, et irrefragabiliter observare, nec contra eos quidem in perpetuum attentare, aut permittere velimus, ut contra eosdem ulla via aut medio quocumque excogitabili aliquid per nostros unquam attentetur. Hanc præterea transactionem, conventionem, et concordiam tam a summo pontifice, quam ab augustissimo imperatore ratificari, approbati, et confirmari procurabimus, quem in finem Ssacritatem suam, et sacram caesarem maiestatem conjunctim humillime implorabimus. In quorum fidem nos principaliter contrahentes nomine nostro, et successorum nostrorum manu propria has transactiones literas in quadruplo expeditas signamus, et sigillis nostris communiti jussimus. Quæ dabantur in residentia nostra Neubusana 4. septembris, et Corbejensi 28. septembris 1779. Guillelmus Antonius episcopus, et princeps Paderbonensis. (Sigillum) Theodorus abbas, et princeps Corbejensis. (Sigillum) Et nos præpositus, decanus, seniores, et reliqui ecclesiæ cathedralis Paderbonensis capitulares, nec non nos prior, senior, et totum capitulum Corbejensis ecclesiæ pro Nobis, et Nostris utriusque successoribus palam profiteamur, quod hæc transactio, conventio, et concordia cum consilio, scitu, et consensu Nostro fuerit erecta, ac finita, pro ut atiam in eadem hiisce omni meliori modo consentimus. In quorum fidem hæc consensus nostri literas sigillo nostro communiti et consueta subscriptione firmari fecimus. Paderbonæ ex capitulo generali 11. septembris, et Corbejæ 30. septembris 1779: Ex speciali mandato reverendissimi, ac illustrissimi capituli Paderbonensis subscripsit. Guill. Antonius Wrede secretarius juratus æ. pp. (Sigillum) Josephus de Knobelsdorff prior nomine capituli m. pp. (Sigillum). Copiam hæc cum originali transactione, et respectivo consensu verbo tenus concordantem esse appositio reverendissimi, et clementissimi principis Paderbonensis sigillo, nec non consueta subscriptione attestatur. Neubusii in residentia episcopali 4. octobris 1779. Ex clementissimi principis mandato. Franciscus Josephus Gölner antefatus principis expediti a secretis m. pp. (Sigillum).

§. 15. Cum autem sicut eadem expositio subjungebatur, quæ in concordia hujusmodi statuta sunt, atque conventa bonum pacis pollicium respiciant, et quæcumque impostorum

Præter præ-
dictas pro
quædam
conferen-
tione con-
sultas.

millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXXIV.

Faculas, priori generali ordinis Servorum beatae Mariae virginis concessa, transferendi omnes fratres ejusdem ordinis e vita eremitica in conventualem, existentes in eremis beatae Mariae virginis de Cibona apud Tulpham et s. Bonaventurae de Monterano.

Dilecto filio Sosteneo Mariae Fassini priori generali fratrum ordinis Servorum beatae Mariae virginis nuncupatorum.

Pius PP. VI.

Dilecto fili salutem, et apostolicam benedictionem.

Proemium.

§. 1. Assidua pastoralis officii Nobis divinitus injuncti sollicitudo Nos admonet, ut omni cura, et vigilantia, ad ea semper intendamus, per quae omnes personae praesertim sub gravi religionis jugo Altissimo famulantes in regularium, ac salutarium institutorum suorum observatione, non modo conserventur, sed ad illa integrius observanda modis congruentibus impellantur, atque antiquo caudori suo, quo Domino auctore claruerunt, iterum restituantur, regularisque eorum instituta ad divinae majestatis gloriam, et tandem in posterum magis magisque stabiliantur, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Mariae conventuum, ut tenent illas.

§. 2. Cum itaque, sicut nuper accepimus in solitudinibus, seu eremis fratrum tui ordinis Servorum beatae Mariae virginis nuncupatorum beatae Mariae virginis de Cibona apud Tulpham, et s. Bonaventurae de Monterano, aut adversa valetudine fratrum illuc degentium, aut illorum senectutis causa regularis disciplina haud retineas, nec proinde ea, quae decet sollicitudine, ac studio animarum salutis, divini quoque cultus augmento incumbi possint, vacui vero, ac prorsus irriti extiterint conatus, usque in praesens a te adhibiti ad invitandas personas dictis fratribus surrogandas pro apostolatus Nostri munere, quo Christianorum animas, divinamque cultum im-

pense curare tenemur, praemissis remedium afferre volentes, aliisque rationabilibus de causis animum Nostrum moventibus adducti, ac de tua fide, prudentia, integritate, vigilantia, et religionis zelo plurimum in Domino confisi, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliaque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet laudatus exisisti ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque apostolico potestate plenitudine, tibi per praesentes injungimus, praecipimus, et mandamus, ut omnes fratres tum sacerdotes, tum laicos in supradictis solitudinibus, seu eremis b. Mariae virginis de Cibona apud Tulpham, et s. Bonaventurae de Monterano de praesenti existentes de vita eremitica, ac solitaria, quam nunc proficiuntur, ad vitam conventualem, ac de eremis, sep solitudinibus hujusmodi ad alium conventum tui ordinis tui benedictum Nostra apostolica auctoritate transferas, atque traducas. Nos enim tibi quaecumque necessariam, et opportunam facultatem ad praemissa omnia, ac circa ea, quae ad hujus translationis executionem pertinent, faciendi, gerendi, dicendi, declarandi, et exequendi, ac excoqui mandandi eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 3. Quocirca motu, scientia, et potestate paribus in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostris imponendis poenis omnibus fratribus tum sacerdotibus, tum laicis in duabus solitudinibus, seu eremis praefatis existentibus praecipimus, ac mandamus, ut lo tamquam in hac re specialiter delegatum apostolicum reverenter suscipiant, et recognoscant, ac tibi in omnibus, et singulis praemissis prompto obediant, et obsequantur, alioquin sententiam, et poenam, quam rite tuleris, sen statueris in rebelles ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam invariabiliter observari; et postquam fratres praefati dicta auctoritate fuerint, ut praefertur e vita eremitica, ac solitaria ad conventualem traducti, iidem iungimus, ut conventus a te assignandi regulis, institutis, consuetudinibus, ac regulari observantia ita pareant, ac efficaciter

Proemium de obedientia erga fratribus praestandum.

ea adimpleri carent, periodo ac si ab initio conventualem vitam fuissent professi.

Classarum
lectores pro
placuit
ratione.

§. 4. Decernentes praesentes literas etiam ex eo, quod fratres praefati, et caeteri quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, et auditi, neque causae propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, specificatae fuerint, aut ex alia quacumque, quantumvis iuxta, pia, et privilegiata causa, colore, praetextu, et capite etiam in corpore juris clauso, etiam enormissimae, et totalis lusionis, nullo umquam tempore desanctionis, vel obreptionis, aut vilitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno, et substantiali, ac individuum expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos juris reduci, seu in controversiam vocari, aut adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliunde quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio, vel emanatio, quampiam in iudicio, vel extra illud uti, seu se iuvare illo modo posse; nec ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari.

Classis
lectores, et
decretis
litteris.

§. 5. Siquae, et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac R. S. E. cardinales etiam de latere legatos, et apostolicas Sedis nuncios, aliosque quoslibet quancumque praecminentia, et potestate fungentes, et functuros, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrario
rum.

§. 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quæsito non tollendo, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac eorum huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privi-

giis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes; illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter ex expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus tamen, ac auctoritate, et tenore praefatis decernimus, ut in memoratis solitudinibus, non eremis b. Mariae virginis de Cibona, et s. Bonaventurae de Monterano postquam praesentes literae erant debitae executioni demandatae perpetuis futuris temporibus tot fratres tui ordinis in locum fratrum eremitarum subrogentur, quot eremitae pridem temporibus ibi morari consueverant, quotque ad ecclesiae cultum, ac Christianissimum salutem necessarii reputabuntur. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die vigesima sexta novembris millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

De numero
fratrum sub-
rogando ve-
teribus et-
ernis.

CCXXXV.

Erectio cathedralis Carpensis

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Inter plurimas apostolici ministerii curas, quibus undique premimur episcopatus eligere, ac novos in Ecclesia Dei pastores animarum suscitare, si ad id aliquorum principum dexterarum comitetur auxilium, ac studium Nostrum praecipuum esse procul dubio censemus, per quod orthodoxa augeatur religio, et Christi-

Est die 1.
dec. 1778.
Año V.

Prosemin.

stiffidelibus spiritualia obveniant auxilia, ac e medio, siquae sint, tollantur incommoda, et catholica Ecclesia Christi sponna, novum in diem splendorem suscipiat, atque incrementum.

§. 2. Cum Nobis innotuerit, quod dilectus filius nobilis vir Franciscus III. Mutinae dux pro sua eximia in Deum pietate, et in sanctam catholicam religionem reverentia praecipuo studio, summoque cupiat ad praepedienda ea spiritualia incommoda, et detrimenta, quae ex pastoris deficientia Christifidelibus evenire solent, quaeque dudum oppidi civitatis nuncupatae Carpenae nullius diocesis provinciae Bononiensis populi experiebantur ad animarum saluti melius consulendum oppidum Carpenae praefatum in episcopatum, illiusque archiepiscopatus infrascriptae collegiatae ecclesiae inibi dignitatis principalis existentis, praevia ejus tituli collativi suppressione, et extinctione, sive illius insignis collegiatae ecclesiae, quae sicut accepimus, de jure patronatus praefati Francisci ducis ex fundatione, vel dotatione existit in cathedralem ecclesiam erigatur; Nosque ex processu confecto a dilecto etiam filio Ignatio Bossoli ejusdem collegiatae ecclesiae archidiacono subdelegato apostolico per venerabilem fratrem nostrum Josephum Mariam Fogliani modernum episcopum Mutinensem delegatum pariter apostolicum in vim facultatis a Nobis eidem Josepho Mariae episcopo impertitae juxta decretum diei decimae martii currentis anni a Nobis exaratum, constituto de necessitate, atque utilitate erectionis hujusmodi, auditeque inopem ab eodem Ignatio archidiacono subdelegato omnibus interesse habentibus, qui liberae erectioni praefatae consenserunt.

§. 3. Nos omnibus mature perpensis, habito prius venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregationis super rebus consistorialibus praepositae voto, praefati Francisci ducis supplicationibus benigne annuere volentes, motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine praefatum oppidum Carpenae cum suo territorio, ac omnibus, et singulis oppidis, et locis infrascriptis juxta canonicas sanctiones episcopalis civitatis titulo, et honore decoramus, nec non praefatam insignem collegiatam ecclesiam ejusdem primodicti oppidi per Nos episcopalis civitatis titulo decorati, illiusque capitulum septemdecim ca-

nonicatus, totidemque praebendas, ac dignitates archiepiscopatus praefatum, archidiaconatum, praeposituram, et decanatum, nec non quatuor mansionariatus, et quatuor perpetua simplicia, personalem tamen residentiam requirentia, beneficia ecclesiastica consistorialia nuncupata, pro totidem clericis, seu presbyteris in ea respective obtinentibus compositum, qui, et quae, sicut etiam accepimus, pariter de simili jure patronatus praefati Francisci ducis existant, quosque, et quae, ac dictam collegiatam ecclesiam collegialitatis, et illorum respective titulum collativum, denominationem, notam, et essentiam eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo supprimimus, et extinguimus, illisque sic suppressis, et extinctis in ecclesiam cathedralem Carpenensem eisdem modo et forma, ac cum eisdem episcopatibus insignis, praeceminentis, et prerogativis, quibus caeteri episcopatus ducatus Mutinae, non tamen titulo oneroso acquisitis fruuntur, et gaudent cum omnimoda jurisdictione episcopali in praefata civitate Carpenae, dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo erigimus.

§. 4. Pro diocesi voto episcopatus Carpenae, ubi nunc episcopus semper residere debet Nos loca, et oppida infrascripta videlicet: Sancti Basilii in s. Martino — Sancti Laurentii in Gargallo — Sancti Petri in Limidi — Sancti Nicolai in Cortile — Sanctae Juliae in Migliarina — Sanctae Mariae in Pastano — Sancti Martini da Secchia — Sancti Pauli in Budriano — Sanctae Mariae in Fossoli — Sanctae Catharinae in Rovereto — Sanctae Crucis in Pozzolo — Sanctae Agathae in Gibino — Sanctae Mariae ad Nives in Quartivolo — Sancti Joannis Baptistae in Plebania Trebii respective nuncupata cum omnibus, et singulis aliis ecclesiis, vicariis, parochialibus, beneficiis, monasteriis, conventibus, clero, personis, secularibus, et regularibus in praefata civitate Carpenae, ac praefatis locis, et oppidis existentibus, et commorantibus, ita ut praefata civitas Carpenae, ac loca, et oppida praefata cum omnibus, et singulis, ut praefatur, expressis in posterum subjecta sint episcopo Carpeni, prout hactenus subjecta fuerunt archiepiscopo supradicti archiepiscopatus, tamquam ordinario ejusdem civitatis Carpenae, illiusque diocesis nullius eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo adjudicamus, assignamus, et constituimus,

Ratio pro
qua erectio
facta fuit.

Oppidum
Carpenae in
civitatem
erigitur, et
ecclesia in
cathedralem
convertitur.

Continuatio
diocesis
Carpenae.

Dignitas
capituli sta-
tuitur, et
excoisito, et
procurator,
procurator,
et procurator.

§. 5. Ac archidiaconatum dictae collegiatae ecclesiae in cathedrali; ut praefertur erectae in dignitatem post pontificalem majorem, qui omnibus praemissis, quae de jure debentur gaudent, habentque pro sua praebenda eos redditus, quos usque adhuc percepit ejusdem collegiatae ecclesiae in cathedrali praefata, ut praefertur, suppressa, et extincta in totidem dignitates, ac respectivo canonicatus, et praebendas, mansionariatus, et beneficia praefata, ut praefertur, suppressa, et extincta consortiatae etiam nuncupanda praefatae collegiatae ecclesiae in cathedrali, ut praefertur, erectae subrogatum, et subrogatos, ac subrogata, cum facultate eidem capitulo, et canonicis praefatis eodendi statuta ab ordinario approbata, ac gaudendi privilegiis ad instar aliarum cathedralium ecclesiarum, non tamen titulo oneroso acquisitis praefata apostolica auctoritate, ut auctoritate perpetuo declaramus.

Dei m. a. n. e.
episcopus.

§. 6. Pro decem et novem episcopis Carpenis, ejusque in episcopatu Carpeno successorum substitutione fructus ejusdem archiepiscopatus sicut, ut praefertur, suppressi, et extincti ad quadringenta circiter scutorum monetarum Romanarum annuatim, ut etiam acceptimus, accedentes, nec non aliam annuam summam sexcentorum scutorum monetarum praefatae, quam praefatus Franciscus dux ex suo ducali avaris constituit respectivo dictae apostolica auctoritate assignamus, usque dum nova mensura episcopalis Carpenis deinceps erigenda de alio aequivalenti ecclesiastico perpetuo redditu ab eodem Francisco dux provisa fuerit, ac etiam pro decem et novem episcopis Carpenis, ejusque in episcopatu, praefato successorum habitatione solemni donationem ab eodem Francisco dux in perpetuum factam unius partis sui palatii ducalis, quod in eadem civitate Carpeni in episcopalem civitatem, ut praefertur, erecta existit, juxta chirographum ipsius Francisci ducis manu signatum, tum die decima mortui, tum vigesima sexta maji respective mensium ejusdem currentis anni apostolica auctoritate praefata confirmamus, et approbamus.

Jus nomi-
nandi epis-
copum de-
abus aucto-

§. 7. Nec non jus nominandi, seu praesentandi a praefato Francisco dux, ejusque in ducatu praefato successoribus infra tempus a

jure praefixum Nobis, et pro tempore existentibus Romanis pontificibus personae idoneae ad ecclesiam episcopalem Carpenensem primaeve erectionis vacante, tam pro prima vice, ac etiam in posterum, et in futuris illius vacationibus, ea tamen lege, ut tam episcopus Carpenis primo ipsi suodus, quam ejus in episcopatu hujusmodi successores omnes ordinarii archiepiscopi pro tempore existentis Bononiensis jurisdictioni, uti eorum metropolitano subiecti sint, et esse debeant, salvo tamen semper jure patronatus praefato Francisco duci, ejusque in ducatu praefato successoribus, prout hactenus dictus Franciscus dux gavisus fuit super omnibus, et singulis ejusdem collegiatae ecclesiae Carpenis in cathedrali ecclesiam, ut praefertur, erectae dignitatibus, canonicatibus, et praebendis, mansionariatus, et beneficiis praefatis elementer admittimus.

§. 8. Decernentes eandem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos nunc spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, et nullo nunquam tempore ex quocumque capite, vel causa quolibet quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod causae, propter quas easdem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et justificatione non fuerint de subreptione, vel obreptione, aut nullitate, vel invaliditate vitio, aut intentionis Nostrae, seu quopiam alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialem, et ludivum mentionem, et expressiorem requirento defectu, seu etiam, quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesione, aut quocumque alio colore, praetextu, aliove ratione, vel causa, etiam quantumvis justa, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, aut aliis superioris expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, et in jus, vel controversiam revocari, aut ad vim, et terminos

inter, de-
posito ta-
men aucto-
ritate archiepis-
copi Bononiensis.

Clavus
solutores pro
plena excois-
tatione excois-
tatione, et
obsecratione.

juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet, etiam motu, scientia, et potestate plenitudine paribus concessio, et impetratio, vel emanatio quaequam uti, seu se iuvare in iudicio, vel extra illud posse; neque eandem praesentes sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascunque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas, quoadcumque etiam in orationum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summum apostolatus apicem, etiam motu, scientia, et potestate plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ex quibuslibet causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibuslibet clausulis, et decretis, etiam in eis de eisdem praesentibus eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, vel in posterum edendas comprehendere; sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas eas, et fore.

§. 9. Sicque, et non alias, per quoscunque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, atque de iure legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliorum quoscunque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praeseminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis altere iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocunque iudicio, et in quocunque instantia iudicari, et definiri debere, irritum quoque decernimus, et inane, si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Non obstantibus quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, aliisque in contrarium praemisorum quomodolibet, etiam in synodaliibus, provincialibus, generalibusque, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superio-

ribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestate plenitudine paribus, pro tempore coeactis, et cogendis: quibus omnibus, et singulis, etiam pro illorum totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, uero autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut quaelibet alia, etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil positus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem praesentibus plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes illas alias in suo robore permansurus latissime, et plenissime ad praemisorum effectum specialiter, et expresse, nec non opportune, et valido hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestate plenitudine paribus harum serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Volumus autem, quod ecclesia cathedralis Carpenensis per Nos, ut praefertur iuxta ejus redditus de more taxari ad florenos auri quingentos, et in iudicibus camerae apostolicae describi debeat, quodque in executione pro executione eorumdem praesentium praefatus Josephus Maria episcopus cum facultate subdelegandi deputetur, et eorumdem executione peracta capitulum, et canonici praefati infra octiduum vicarium capitularem eligere debeant, et attento quod in dicta collegiata in cathedrali ecclesia, ut praefertur, erecta praebendae theologiae, ac poenitentiarum non reperiuntur, et in seminario puertorum ecclesiastico Carpenensi quatuor tantummodo alumni tunc existentis archiepiscopatus servitio addidici existant mandamus, ut statim ac vacaverint in eadem ecclesia in cathedralem, ut praefertur, erecta duo ex praefatis canonicis ex ipsa non solum theologiae, sed etiam poenitentiarum praebendae praefatae erigantur, ac in seminario praefato ad praescriptum concilii Tridentini alumnorum numerum augeretur conscientiam novi episcopi Carpenensis super hoc onerantur.

§. 12. Volumus etiam, quod archidiaconos praefatos in dignitatem post pontificalem majorem praefatae ecclesiae cathedralis Carpenensis, ut praefertur erectae, semper, et quan-

Præscriptio de redditibus ecclesiae in libro cameræ.

Archidiaconos post pontificalem majorem caputuli decernatur.

Clausula archiepiscopalis, et decreti apostolici.

Derogatio contrariis.

documque dum ille vacaverit a Romano pontifice pro tempore existente ad nominationem praefati Praefici moderat Mutinae ducis, ejusque in ducatum Mutinae successorum conferri debeat.

Sanctio poenalis.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae declarationis, suppressionis, extinctionis, erectionis, adjudicationis, assignationis, constitutionis, declarationis, confirmationis, approbationis, admissionis decreti, ac derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo nono, kalendis decembris pontificatus Nostri anno quinto.

Dat. die 7.
decem. 1778.
Anno V.

CCXXXVI.

Indultum, ut studentes, seu gradus suscipientes in sacrae theologiae facultate in universitate oppidi, et civitatis Paleusis Lascurrensis diocesis omnibus apostolicis privilegiis fruatur.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Ex iuncto Nobis divinitus pastoralis sollicitudinis munere sacrarum literarum, et praesertim theologiae facultatis studia inter Christianifideles potissimum in sortem Domini vocatos, opportuniis rationibus excitare, et promoveri satagimus, ac ut debitus virtuti honoris rependatur libenter providemus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, religionis decus, et incrementum, ac catholicae fidei praesidium cognoscimus in Domino expedire.

Expositio praem.

§. 2. Expositi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii universitas in oppido civitate unneupato Paleusis Lascurrensis diocesis provinciae Bearniae erecta, quod alias cl. mem. Lodovicus XV. dum vixit Galliarum rex christianissimus cleri, et populi dictae provinciae pe-

tionibus obsecundans, illiusque incolarum commoditatibus, et utilitatibus prospicere cupiens erectioni duarum facultatum, utriusque nempe juris, canonici, et civilis ad artium liberalium in praefato oppido civitate unneupato assensum suum praebuit, quae postmodum inibi erectae, et institutae fuerunt; ac etiam fel. rec. Benedictus pp. XIII. praedecessor Noster supplicationibus sibi memorati Ludovici regis christianissimi nomine porrectis annuens omnia privilegia, quibus ex apostolica concessione caeterae universitates in Galliarum regni fines consistentes utuntur, fruuntur, et gaudent, tum duabus sic erectis facultatibus, tum eis, qui eisdem studuissent, indulsit, et concessit, prout in literis in simili forma Brevis die XII. martii anni MDCCXXV. hinc desuper expeditis plenius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subjunget, nuper venerabilis frater episcopus Lascurrensis, et praedicta universitas carissimum in Christo filium Nostrum Ludovicum XVI. Galliarum regem christianissimum erectionem sacrae theologiae facultatis rogasset, illamque erigi posse obtulerint, prout revera fuit deinde erecta, exponentes praefati hujusmodi erectionem auctoritate Nostra apostolica approbari, ac eos, qui sacrae theologiae sedulam operam navaverint, et exacto hujusmodi studii cursu ad doctoratum, aliorum gradus, ac etiam magisterium in eadem sacra theologia promoti fuerint eisdem privilegiis, quibus in ipsis universitatibus studiorum generalium dictae facultati vacantes, aut ad doctoratus gradus, et magisterium hujusmodi, et praecipue in universitate Tolosana in ea promoti ex concessionibus apostolicis fruuntur, donari, ac similiter frui posse plurimum desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc concessum.

§. 3. Nos igitur ipsam universitatem specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et illius singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticae sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, de venerabilium fratrum

Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum, qui audito prius episcopo Lascurrensi, narrata attenderunt, consilio, petito indultum auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et imperitur; Ita ut, qui supradicto sacrae theologiae studio operam dedarint, quive doctoratus, aut baccalaureatus, aut licentiat, aliosve scholasticos gradus, vel etiam magistrorum, servatis servandis, in eadem sacra theologia receperint, omnibus, et singulis etiam habilitationis ad beneficia ecclesiastica assequenda, quibus alii, qui sacrae theologiae student, aut dictos gradus in praefati regni Galliarum, et signanter Tholosanae studiorum generalium universitatibus recipiunt, ex quibusvis concessionibus apostolicis quomodolibet utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, et poterunt in futurum pari modo, et absque ulla prorsus differentia, uti, frui, potiri, et gaudere debeant, et valeant.

§. 4. Decorantes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quomodocumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditoris indicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quatenus opus sit quibusvis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo, ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus; caeterisque contrariis quibuscumque. Datam Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vii decembris MDCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

CCXXXVII.

Die. 4. 11.
Jan. 1774.
Anno V.

Extensio indulti alias a S. S. concessi sub die xviii. aprilis MDCLXXVI. super immunitate ecclesiastica militum crimine desertionis reorum, ad milites aliis excessibus reos.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis super fecit carissimus in Christo filius Noster Victorius Amadeus Sardiniae rex illustris, quod alias illius precibus Nobis hisce desuper humiliter porrectis annuendo per Nostras literas ipi simili forma Brevis die xviii. aprilis MDCLXXVI. expeditas venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis civitatum, et diocesium sub sui dominio existentium facultatem milites reos desertionis a quibusvis ecclesiis, et locis immunitus dictarum civitatum, et diocesium extrahendi, ac illos sub certis tunc expressis conditionibus, et formis consignandi suis respectivis praefectis tribuimus, et impertiti sumus, quodcumque facultas huiusmodi ad milites dumtaxat desertionis reos, esset cohibita, scitis ea non fuit ad coercendam militarem arrogantiam; spes siquidem ecclesiastici asyli in causa erat cur ab aliis militaribus excessibus milites se se haud abstinerent: hinc turbationes, hinc etiam ova delicta non solum adversus militarem disciplinam, verum etiam ad frustrandam eam sollicitudinem, quam ipse ad conservandam inter suos subditos quietem, et tranquillitatem jugiter impendere non desistit. Cum autem hisce incommodis aliquid remedium afferre plurimum desideret, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsum Victorium Amadeum regem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ejusque votis, quantum cum Domino possumus, annuere cupientes, facultatem venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis civitatum, et diocesium sub dominio memorati Victorii Amadei existentium per praedictas Nostras apostolicas literas die xviii. aprilis MDCLXXVI. in simili forma Brevis expeditas pro militibus dumtaxat desertionis crimine reos ad omnes alios milites, qui aliquid delictum adversus militarem disciplinam, vel

Expositio
praesent.

Tenore con-
cessum.

Classula re-
liata, et de-
cretum scri-
tum.

Derogatio
contrariis
statutis.

aliter commiserint, servatis tamen omnibus, et singulis conditionibus in memoratis literis expressis, auctoritate Nostra apostolica harum serie extendimus, et ampliamus, seu de novo concedimus, et indulgemus, nisi tamen levi crimine sint noxii, tunc quippe ad insulam Sardiniae transmitti non posse, sed praevis levi poena, suis signis dumtaxat restitui debeant, eorumdem serie decernimus, et declaramus, Praeterea cum non sine aliqua animi Nostri tristitia acceperimus, nonnullos inter milites praedictos, qui jam ob deserta signa ad ecclesias, et loca immensa confugerunt, quique ab eis juxta memoratarum literarum formam extracti, ac militaribus copiis in Sardiniae insula existentibus fuerunt conscripti, hinc audaces ovadere, quia in eos animadverti non posse putant, nisi eos denuo ad militiam restituendo, et ideo sub spe ecclesiasticae immunitatis nodum semel, sed etiam iterum, ac tertio castra desorunt, alioquin excessus committunt. Quamvis tamen ecclesia omnes amanter complectatur, ac patrocinetur, qui ad eam confugiant, eos tamen, qui sua clementia, ac charitate abutuntur repellit, non ut perdat, sed ut corrigantur, ne ex illius patrocinio aliquod incommodum publicae incolumitati, ac saluti derivetur, auctoritate praedicta harum serie decernimus, ac declaramus, quod in eos milites, qui aut in desertionis, aut in alio crimine recidivi fuerint detecti, quique ad ecclesias confugerunt, postquam denuo modis, ac formis in dictis literis expressis fuerint ab ecclesiis, aliisque locis immunibus extracti, animadverti possit juxta diversam patrum criminum militiam carcere etiam, vel catenis compescendos, sine tamen ulla sanguinis effusione, et dummodo, ne virgula, aut baculo plectentur.

Classula
bula, et de
cretum scri
batur.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sedis apostolicae nuncios iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tesoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die undecima decembris millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

Derogatio
constitutionum.

CCXXXVIII.

Die die 17.
dec. 1779.
Anno V.

Concessio indulgentiae plenariae ad septennium asequendae ab eis, qui oraverint pro haeresum extirpatione, quo tempore missionarii mittuntur ex ordine Praedicatorum.

Pius PP. VI.

Universis Christianis praesentes literas inspecturis salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Coelestium munerum thesaurus, quorum dispensatores esse Nos voluit Altissimus, libenter erogamus, cum ad religionis incrementum, et animarum salutem profuturos speramus. Cum itaque sicut accepimus, nonnulli fratres, ordinis Praedicatorum, de ordinariis, et superiorum licentia, in diversas christianae reipublicae provincias ad procurandam fidelium salutem mitti seant: Nos eorumdem fratrum pietatem, omninoque, ad quos illi mittentur, devotionem confovere, atque augere cupientes: omnibus, et singulis fratribus praedictis, ac aliis utriusque sexus Christianis.

Teor con
cessionis.

ad quos mittendi accesserint, Nostram, et apostolicam benedictionem per praesentes imperitum; iisdemque vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui pro S. R. E. exaltatione, principum christianorum unione, infidelium conversione, ac haeresum extirpatione, prout unicuique suggerit, devotio, ad Deum preces effuderint, plenariam, una vice tantum, tempore uniuscuiusque missionis, omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus ad septennium, quoad Indias vero ad quindecim annos, tantum valitoris.

Gratia gratior datur.

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur, ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die decima septima decembris millesimo septingentesimo septuagesimo nono, pontificatus Nostri anno quinto.

Det. die 17.
dec. 1779.
Anno V.

CCXXXIX.

Concessio indulgentiae plenariae ad septennium, et quoad Indias per quindecim annos, assequendae ab eis, qui recitaverint Rosarium beatae Mariae virginis.

Pius PP. VI.

Universis Christianis praesentes literas inspecturis salutem, et apostolicam benedictionem.

Tenore confirmationis.

§. 1. Ad augendum fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione

refectis, qui hora sibi assignata Rosarium beatae Mariae virginis devoto recitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam, semel domtaxat in anno, omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, quam etiam animabus Christianissimum, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint per modum suffragii applicari possint misericorditer in Domino concedimus.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus ad septennium, quoad Indias vero ad quindecim annos tantum valitoris. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatum recipitur praesentes nullae sint; atque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die xvii. decembris MDCCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

Decretum contrarium, et si de his libere tractaretur.

CCXL.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae tempore celebrationis anniversarium in ecclesiis fratrum, et monialium ordinis Praedicatorum.

Det. die 17.
dec. 1779.
Anno V.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Cum sicut pro parte dilecti filii Balthasar de Quinones magistri generalis ordinis fratrum Praedicatorum Nobis nuper expositum fuit, in singulis ecclesiis fratrum, et monialium dicti ordinis quatuor quotannis anniversaria, unam scilicet pro omnium, et singulorum fratrum, et monialium dicti, ac etiam tertii ordinis sancti Dominici defunctorum die

Tenore declarationis et confirmationis per litteras apostolicas.

decima mensis novembris: secundum pro eorundem fratrum, et monialium, parentum, ac consanguineorum, et affinium defunctorum refrigerio die quarta mensis februarii; et alterum in suffragium animarum familiarum, et benefactorum ejusdem ordinis die quinta mensis septembris; nec non reliquum in suffragium animarum Christifidelium in ecclesia, et coemeteriis tam fratrum, quam monialium dicti ordinis sepultorum die duodecima mensis julii, seu aliis immediato sequentibus respectivo diebus non impeditis celebrari consueverint. Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat, et ad augendam fratrum, et monialium devotionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; ac supplicationibus dicti Balthasaris de Quinones magistri generalis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; omnibus, et singulis fratribus dicti ordinis in sacro presbyteratus ordine constitutis, qui celebraverint, plenariam, alijs vero fratribus dicti ordinis non celebrantibus, nec non monialibus praedictis vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communionem receptis, qui missae, seu officio defunctorum in ecclesiis praedictis anniversariarum hujusmodi diebus celebrandis devoto interfuerint, et ibi pro christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, quam etiam animabus praedictorum defunctorum, quae Deo in charitate conjunctae ab hac laeta migraverint, per modum suffragii applicari posse indulgemus.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus ad septennium tantum valituris. Volumus autem, ut, si pro Impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die xvii. decembris MDCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

Derogatio
contrario-
rum.

CCXLI.

Diei. die 16.
dec. 1779.
Anno V.

Concessio indulgentiae plenariae ad septennium assequendae ab eis, qui die decima quinta mensis septembris visitaverint aliquam ex ecclesiis tam fratrum, quam monialium ordinis Praedicatorum a primis vespere usque ad occasum solis.

Fius PP. VI.

Universis Christifidelibus praesentes litteras inspecturis salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; ac supplicationibus dilecti filii Balthasaris de Quinones ordinis fratrum Praedicatorum magistri generalis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; omnibus, et singulis utriusque sexus Christifidelibus, vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communionem receptis, qui aliquam ex ecclesiis tam fratrum, quam monialium dicti ordinis ubicumque existentem die decima quinta mensis septembris a primis vespere, usque ad occasum solis diei hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus ad septennium tantum valituris.

Tener con-
cessionis.

§. 2. Volumus autem, ut, si pro Impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub anno piscatoris die xviii. decembris MDCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

Prohibitio ne
quid recipiatur pro ex-
peditioe li-
tellarum.

Dot. die 22
dec. 1779.
Anno V.

CCXLII.

Concessio indulgentiarum plenariae in exercitiis spiritualibus peragi solitis a fratribus, et monialibus ordinis Praedicatorum in memoriam quadraginta dierum quibus Dominus Jesus Christus fuit in deserto.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Tunc res-
ponsum.

§. 1. Exponi super fecit dilectus filius Balthasar de Quinones magister generalis ordinis fratrum Praedicatorum, quod in multis conventibus, et monasteriis dicti ordinis consuetum est, ut tam fratres, quam moniales eorundem conventuum, et monasteriorum quotannis in aliquod cubiculum sibi a superioribus assignatum secedant, ibi per quadraginta dies diversis exercitiis spiritualibus alternative, nempe orationibus, mortificationibus, corporis flagellationibus, seu disciplinis, et aliis, in memoriam quadraginta dierum, quibus Dominus Noster Jesus Christus in deserto fuit, magna cum devotione, et silentio vacent. Nos igitur devotionem huiusmodi cordibus Ecclesiae thesauris, quorum dispensatores a Domino constituti sumus, confovere volentes, ac supplicationibus ejusdem Balthasaris de Quinones magistri generalis nomine Nobis super hoc simuliter porrectis inclinati; omnibus, et singulis tam fratribus, quam monialibus dicti ordinis, qui per praedictos quadraginta dies plis huiusmodi exercitiis solum quotannis operam dederint, qua vice id egerint, eadem indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, quas fel. rec. Paulus pp. V. praedecessor Noster fratribus, et monialibus praedictis, aliorumque ordinum, quae per decem dierum spatium spiritualibus exercitiis incumbunt, concessit, apostolica auctoritate tenore praesentium misericorditer in domino concedimus.

Delegatib.
monasteriorum,
et si
des habeant
transmissa.

§. 2. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus ad septimum tantum validis. Volumus autem, ut,

si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint, utque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die xxii. decembris MDCCLXXIX. pontificatus Nostri anno quinto.

CCXLIII.

Dot. die 10.
jan. 1780.
Anno V.

Convictricibus congregationis sanctae Crucis in via la Longara de urbe indulgetur, ut consequi valeant subsidia dotalia pro monachatu destinata per confraternitates urbis praedictae destitui solitas.

Dilecto filio Nostro in alma urbe vicario
in spiritualibus generali.

Pius PP. VI.

Dilecte fili Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut dilectae in Christo filiae convictricibus congregationis Oblatarum monasterii sanctae Crucis in via vulgo la Longara de urbe Nobis super exponi fecerunt, tametsi ipsae in congregatione praefata non aliud, quam perseverantiae votum emittant, nihilominus puellas tam de praesenti eidem congregationi adscriptas, quam in posterum adscribendas ad dotes, sive subsidia dotalia, quae per archiconfraternitates, confraternitates, aliaque loca pia, et personas dictae urbis ad effectum monachatus dispensari solent consequenda, atque obtinenda, habilitari, ac capaces reddi plurimum desiderant, quemadmodum puellis, quae in aliis monasteriis, seu congregationibus Oblatarum, et praesertim monasterio, seu congregatione Oblatarum Camaldulensium occupatarum de eadem urbe recipiuntur.

Expositio
proponitur.

tur, quaeque licet pariter nullum inibi religionis vultum obtineant, ad dotes tamen, sive subsidia dotalia huiusmodi ex benigna praedecessorum Nostorum dispensatione admitti consueverunt; Nobis propterea dictos exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc non
cessit.

§. 2. Nos igitur dictas exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes; et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque da causa latis, si quas forte incurrerunt, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutis foro censentes, ac quorumcumque testamentorum, aliarumque etiam ultimarum voluntatum, ac dispositionum tenores, et alia quaecumque etiam specificam et individuum mentionem, et expressam requirerentia praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, et insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregationi episcoporum, et regularium praepositorum, attenta tui relatione, consilio, circumspectioni tuae per praesentes committimus, et mandamus quatenus convicticibus praedictis, ut ipsae dotes, et subsidia dotalia pro monachandis destinata a quibuscumque archiconfraternitatibus, confraternitatibus, aliisque locis piis urbis praedictae, ac personis quibusvis, ad quas doctum, et subsidiorum dotalium huiusmodi dispensatio, seu distributio nunc spectat, et pro tempore spectabit consequi, et obtinere libere, licite, et valide possint, ac valeant; ita tamen, quod eandem congregatio in forma iuris valida se obliget de restituendis dictas tota loca piis ipsius exponentibus oblatis in caso non perseverantiae auctoritate apostolica pro tuo arbitrio; ac prudentia concedas, ac indulgas; dictasque convictiles ad praesentia habiles, ac habiles, et capaces deciores.

Derogatio
causae et
ceteris.

§. 3. Non obstantibus quorumvis testamentorum, et piorum largitorum etiam ultimis voluntatibus, et dispositionibus, quae prius praemissa sufficienter, et expresse commutamus, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non archiconfraternitatum, confraternitatum, aliorumque locorum piorum praedictorum, et aliis quibusvis etiam juramento, con-

fimatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Ceterum per praesentes non intendimus supra dictam congregationem in aliquo approbare. Datum Romae apud sanctum Petrum, sub annulo piscatoris die decima Januarii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXLIV.

Dot. de 12
Jan. 1780.
Ann. V.

Supprimatur conventus fratrum B. M. V. de monte Carmelo terrae Sorraniae Parmensis dioecesis, ejusque bona applicantur orphanotrophio ejusdem terrae.

Venerabili fratri episcopo Parmensi

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. In supremo militantis Ecclesiae solin per ineffabilem divitiae clementiae abundantiam, meritis licet imparibus, constituti, ac Nobis concessit pastoralis sollicitudinis officium, quantum in Domino possumus omni ex parte implere satagentes, providentiae Nostrae intuitum ad ea omnia intendere non ommittimus, quo ad regularem praesertim disciplinam inter personas sub suavi religionis iugo Deo proprius famulantes conservandam, restaurandamque, ac ad animarum salutem spectare dignoscimus, prout in Domino salubriter expro-
dire conspicimus.

Proveniens.

Hypocritarum
sunt et electi
quoniam
monasterio
obnoxii
supplicia con-
tento fuerit
in conventu,
cujus sup-
pressionem
expetebat.

§. 2. Scœ exponit Nobis nuper fecit dilectissimus in Christo filius Noster Ferdinandus regius Hispaniarum infans; quod in terra Soranæ Parmensis diocesis conventus ordinis fratrum beate Mariæ de monte Carmelo congregationis Mantuanæ existit, qui juxta tui relationem nunquam full de observantia, ac in eo ob tenues redditus requisitis ab apostolicis constitutionibus religiosorum numerus residere minime potuit; ac ipsi propterea impares fuerunt, regularem observantiam in suum candorem retinere, ac animarum saluti juxta illius instituti regulas efficaciter incumbere, eamque promovere.

Fliguit in-
que et rita
bona deca-
dunt or-
phanotro-
pho rufum
in loco ex-
stanti.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio sub-
jungebat, in eadem terra Soraniæ jam fundatum reperitur orphanotrophium nullius quasi census, utile vero, ac proficuum foret terræ prædictæ quoties, prævia memorati conventus omnimoda suppressione, illius redditus, jura, et actiones orphanotrophio prædicto unirentur, ac incorporarentur, illique revera uniri, ac incorporari memoratus Ferdinandus summopere desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica digereamur.

Assensu o-
mnino proci-
pitis, de-
tu movere
extinctionem
episcopio
diocesanæ.

§. 4. Nos igitur justis votis assensum esse præbendum, justis petitionibus anres accommodandas, præsertim cura illorum, apud quos auctoritatem Nostram interponimus, dignitas, ac propria virtutum merita fiduciam dant, eorum specialiter in hanc sanctam Sedem voluntatis, fidei, ac devotionis obtinendi incrementum, intelligentes, et ipsius Ferdinandi votis, quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitati tue per præseos committimus, et mandamus, ut memoratum conventum fratrum ordinis beate Mariæ virginis de monte Carmelo in terra Soraniæ hujus Parmensis diocesis existentem auctoritate Nostra apostolica supprimas, et extinguas, ac suppressum, et extinctum esse declares, et subinde omnia dicti conventus sic suppressi bona, redditus, jura, actiones, ac missarum, aliorumque onera orphanotrophio memorato dicta auctoritate unies, et adnectas, et ad illud transferas, applices, et appropries, ac incorporas, et præterea præcipias, et mandes, ut missarum, aliorumque onera, quibus dictum conventus gravatus reperitur, ex redditibus

prædictis adimpleantur, et adimpleri debeant; utque insuper annua scuta centum quinquaginta conventui fratrum ordinis prædicti Parmæ existenti per orphanotrophium prædictum præstentur, decernas, eademque auctoritate declares.

Clausula
salutaria, et
irritatoria.

§. 5. Decernentes eadem præsentem litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et pro temporis quodcumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque jodices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Declaratio
quod sit
nulla.

§. 6. Non obstantibus, quatenus opus sit quorumcumque testatorum, qui missarum, aliorumque onera in ecclesia dicti conventus adimplenda reliquerunt, etiam ultima voluntate, quam quoad præmissa sufficienter, et expresse commutamus, nec non apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, ac ordinis, et conventus prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; Quibus omnibus, et singulis etiam si illis, eorumque totis tenoribus specialiter, specificis, expressis, et individuis, non autem per clausulas generales idem importantes, expressio habenda, aut quævis alia ex-
quisitis forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro pleno, et sufficiente expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ac præmissorum effectibus hac vice duplicatim specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die duodecima januarii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno quinto.

Die 4. Junii 19.
Anno V.

CCLXV.

Confirmatur fundatio seminarii clericorum in
civitate Chelmenſi facta.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prohemium

§. 1. Principales summi Ecclesiae catholicae
pastoris partes sunt in iis omnia studium, ope-
ramque impendere, per quae religioni, et bo-
nis artibus consulatur.

Expositio
gregem in-
per spem
conservat
rectionis in
diversis
Chelmenſi.

§. 2. Exponi aiquidem Nobis nuper fecit ve-
nerabilis frater Maximilianus episcopus Chel-
menſis ritus Rutheni, quod ipse pro eximio,
qui flagrat catholicae religionis, et ecclesiasti-
cae disciplinae zelo, seminarium clericorum in
sua diocesi fundavit, attributis pro ejusdem
dote fructibus centum mille florenorum mone-
tae Poloniae, et oleis in regentem, professo-
res, et procuratores ejusdem seminarii mona-
chis ordinis sancti Basilii magni provinciae Li-
thuaniae. Cum autem ad evitanda incommoda,
quae ad hujusmodi fundationem labefa-
ciendam insurgere aliquando possent, electionem
monachorum hujusmodi in regentem, profes-
sores, et procuratores dicti seminarii, ut
praefertur, factam confirmare, ac alias, ut in-
fra, a Nobis provideri summo opere cupiat; No-
bis propterea humiliter supplicari fecit, ut in
praemissis opportuno providere, et ut infra in-
dulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmatur
statutum, et
consuetudo
facta.

§. 3. Nos igitur ejusdem Maximiliani epi-
scopi erga Dominicum gregem sibi commissum
diligentiam, studium, animique contentionem
plurimum in Domino commendantes, eumque
apicalibus gratiis, et favoribus prosequi vo-
lentes, et a quibuscumque excommunicationis, in-
terdicti, aliisque ecclesiastica censuris, senten-
tiis, et poenis quovis modo, et quacumque de
causa latis, si quas forte incurrit, hujus tan-
tum rei gratia absolventes, et absolutum fore
censentes, hujusmodi supplicationibus inclina-
ti: de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae
Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis
propagandae fidei praepositorum consilio, fun-
dationem seminarii clericorum hujusmodi, nec
non electionem regentis, professorum, et pro-
curatorum ejusdem seminarii in personas mo-
nachorum praedicti ordinis sancti Basilii ma-
gii provinciae Lithuaniae a memorato Maxi-

miliano episcopo, ut praefertur, factas aucto-
ritate apostolica tenore praesentium confirma-
mus, et approbamus, illisque inviolabilis apo-
stolicae firmitatis robur adjuicimus, omnesque,
et singulos juris, et facti defectus, si qui desu-
per quomodolibet interveniant supplemus, et
sanamus.

§. 4. Praeterea, ut dicti seminarii regimen
apud eosdem monachos in perpetuum perma-
neat, et summa eodem Maximiliano episcopo
pro fundatione hujusmodi orogata, eidemque
seminario attributa nulla unquam tempore in
alios usus converti, aut ullo modo a suis in di-
cto episcopatu successoribus amoveri possit statu-
imus, decernimus, et declaramus.

Ritus perpe-
tuo regimini
conservatur.

§. 5. Decernentes easdem literas semper,
et perpetuum firmas, validas, et efficaces existere
et fore, suosque plenarios et integros effectus
sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et
pro tempore quandocumque spectabit in omni-
bus, et per omnia plenissime suffragari, et ab
eis respectivo inviolabiliter observari; sicque
in praemissis omnibus, et singulis per quos-
cumque iudices ordinarios, et delegatos etiam
causarum palatii apostolice audientiae, ac San-
ctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de la-
tere legatos, et apostolice Sedis nuncios, au-
diata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudi-
candi, et interpretandi facultate, et auctorita-
te, iudicari, et definituri debere, ac irritum, et
inane si secum super his a quoquam quavis
auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit
attentari.

Exemplum ap-
pense, et de-
cretum affi-
citur.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac con-
stitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec
non dictae ecclesiae Chelmenſis etiam juramento,
confirmatione apostolica, vel quavis firmi-
tate alia roboratis statutis, et consuetudinibus;
privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis
superioribus, et personis, sub quibuscumque
toporibus, et formis, ac cum quibusvis
etiam derogatoriis derogantibus, aliisque ef-
ficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis,
irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel
in specie ac aliis in contrarium quomodolibet
concessis, approbatis, et innovatis. Quibus om-
nibus, et singulis illorum tenores praesentibus
proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo
ad verbum insertis habentes, illis alias in
suo robore permanentibus ad praedictorum effe-
ctum, hac vice dumtaxat specialiter, et expres-
se derogamus, caeterisque contrariis quibus-

Derogatio
conservatur.

cumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima nona januarii millesimo septingentesimo octagesimo, pontificatus Nostri anno quinto.

Dat. die 1.
Feb. 1780.
Anno V.

CCXLVI.

Subrogatur archiepiscopus Remensis in locum episcopi Suesionensis ad suppressenda monasteria monachorum Coelestinorum in civitate, et diocesi Suesionensi existentia etc.

Venerabili fratri archiepiscopo Remensi :

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Memoratur quae fuerint praescripta a Clemente XIV. circa suppressionem monachorum Coelestinorum in Galliae regione.

§. 1. Alias, cum pro parte clarae memorie Ludovici XV. dum vixit Francorum regis christianissimi felicitae recordationis Clementi pp. XIV. praedecessori Nostro delatum fuisset, in domibus monachorum Coelestinorum existentibus in regno Galliarum regularem disciplinam ita esse collapsam, ut nihil ex iis ornamentis, et utilitatibus, plurimum vero detrimenti, offensionis, et scandali in christianum populum redundaret, omnemque reformationis spem sublatam fuisse, pro pastoralis officii debito, piissimis ejusdem Ludovici regis votis annuendo; facultatem venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis regni Galliarum concessit ad annum duraturam, ut tamquam ejus, et apostolicae Sedis delegati domos monachorum Coelestinorum in suis respective diocesisbus existentes visitarent, ac sedulo inquirerent, si qui pravi usus, daminandeque consuetudines irrepissent, et opportuna remedia adhiberent: quod si vacuum prorsus, et irritum comperit fuisset, quodcumque instaurandae regularis disciplinae studium, et conatum, modicumque excogitarent, ac viam proponerent, qua eidem Clementi praedecessori communicata, illud deinde de praedictis monasteriis, vel omnibus, vel aliquibus, deque ejusdem ordinis personis decerni posset; quod divino cultui, Christifidelium bono, ac eorumdem monachorum conscientiae tranquillitati magis profuturum videretur, ac alias, prout in ipsius Clementis praedecessoris desuper in simili forma Brevis die prima martii 1773. ex-

peditis literis, quarum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, fuisius continetur.

§. 2. Cum autem venerabilis frater modernus episcopus Suesionensis Nobis exposuerit, quod eandem literarum vigore ea, qua par est, diligentia, zelo, et caritate visitatio praedicta a se peracta fuerit monasterii de Ville Neuve nuncupati in ipsa civitate Suesionensi, monasterii sanctae crucis d' Offemont nuncupati, et monasterii sancti Petri a la Chart pariter nuncupati in sua Suesionensi diocesi existentium, et quamvis omne studium, omnemque curam adhibuerit, ut viginti sex monachos familias dictorum trium monasteriorum constituentes; et juxta praescripta in capitulo generali ejusdem ordinis in dictorum respective monasteriorum filios declaratos ad regularis disciplinae observantiam revocaret, omnia tamen in irritum cesserunt, quippe quis ipsi monachi monitis, consiliisque hujusmodi dictorum potius monasteriorum suppressionem praeferebant esse duxerunt; serio itaque perpensis omnibus in visitationibus hujusmodi ab eo gestis, consideratque universis rerum, et personarum circumstantiis, cum spes omnis deficeret restituendi in iisdem monasteriis regularem vivendi rationem per Nostras literas in simili forma Brevis die xxx. septembris anni MDCCCLXXXVIII. expeditas suppressendi, ac extinguendi monasteria praedicta cum certis tunc expressis conditionibus, et modis, et latius in iisdem praedictis literis, quantum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, continetur.

§. 3. Verum cum ab nonnullis superventis causis, ac rationibus memoratus episcopus Suesionensis a literarum praedictarum executione se abstinere duxerit; Nobisque propterea carissimus in Christo filius Noster Ludovicus Francorum rex christianissimus exposui fecerit, quod ipse fraternitatem tuam in locum memorati episcopi Suesionensis ad effectum duntaxat monasteria praedicta in diocesi Suesionensi existente suppressendi, caeteraque omnia exequendi in memoratis literis expressa subrogari summopere desiderat. Hinc Nos memorati Ludovici regis christianissimi votis annuere cupientes, ac supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitati tuae facultatem, atque

Episcopus Suesionensis praesentibus literis potest esse commissa. Noster episcopus Suesionensis

Episcopus memoratus rationem monstrare non potuit, et alios excusavit et propterea obsequitur.

potestatem monasterium de Ville Neave nuncupatum in civitate Suesionensi, monasterium sanctae crucis de Offemont nuncupatum, et monasterium sancti Petri a la Chart pariter nuncupatum monachorum Coelestinorum in praedicta Suesionensi diocesi existentia supprimendi, ac omnem regularem eorum qualitatem perpetuo in eis extinguendi auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et imperitur. Tibique, ut omnia bona tam stabilia, quam mobilia, semoverentia, jura, et actiones ad monasteria hujusmodi quomodolibet spectantia, et pertinentia cujusvis generis, et speciei existant in alios pios usus, in ipsa tamen diocesi Suesionensi, assignare, et applicare libere, ac licite possis, et valeas auctoritate, et tenore praedictis concedimus, ac indulgemus.

Consuetudinem
praesentis monasterii
integram
consuetudinem
familiae monasteriorum
imprimis
dicitur.

§. 4. Quod vero attinet ad personas viginti sex monachorum integram familiam dictorum monasteriorum constituentium, ut ipsis, vel permanendi, quoad vixerint, extra claustra sui ordinis in habitu presbyterorum saecularium, et sub obedientia diocessani loci, in quo morari contigerit, vel etiam si aliquis eorum pristini suae vitae instituti impense studiosius regularem, ac communem vitam sectari mavit, quam extra claustra in habitu presbyteri saecularis degere, ei monasterium de Marcousis nuncupatum Parisiensis diocesis, intra cujus septa religioso vivere possit concedendi facultatem tribuere possis, et valeas pari auctoritate, et tenore imperitur. Volumus autem, et eorundem tenore mandamus, quod ex fructibus, redditibus, et proventus ejusdem monasterii tam illius priori, quam caeteris monachis praedictis, vel in memorato monasterio Marcousensi, et in habitu presbyterorum saecularium extra claustra viventibus ea annua assignetur portio, quoad vixerint, duratura, quae tuo arbitrio, et prudentia sufficiens, atque congrua judicabitur.

Claustra sa-
biata, et de-
cretum 1770.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas, firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissa per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuncios,

judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate fingente scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
causae ap-
pae.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, et ordinis, ac monasterii hujusmodi etiam inramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die prima februarii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno quinto.

CCXLVII.

Est. die 1.
Feb. 1780.
Anno V.

R. P. D. Passionei depositur in commissarium apostolicum ad effectum se conferendi ad lacum Trasimentum, ibique tractandi cum deputatis magni ducis Medusae de modo, quo canalus navigabilis aperitur.

Dilecto filio magistro Benedicto Passionei in utraque signatura referendario, et venerabili fratri Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium aquarum status pontificii negotiis praepositorum a secretis.

Pius PP. VI.

Dilecte fili salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Charitatis rebus, quo Nos, et dilectissimus in Christo filius Noster Petrus Leopoldus

Proponimus.

archidux Austriae regis Bohemae princeps, ac magnos Hetruriae sibi subjectae dux erga populos Nostris respective temporalibus dominis subjectos, ac inter se finitimos iugiter afficimur; Nos admonet, ut intentis studiis, ac sollicitudinibus, ea omnia, quae hisdem populis utilia, et commoda futura foro dignoscuntur, summo opere curemus.

§. 2. Alias sane Nobis pro parte memorati Petri Leopoldi archiducis Austriae, et magni ducis supplicatum fuit, ut illum aquarum lacus Trasimoei portionem, quae nunc per illius ambitum exundat, illumque tenet, ad novum canalum navigabilem per Cortonensem suam provinciam dictam aquae portionem derivantem construendum, ei benigno concedere dignaremur; quamobrem Nos huiusmodi supplicationibus obsecundare cupientes, quo tamen ullum detrimentum, aut damnum ex huiusmodi aquarum derivatione Nostris subditis eriretur, dilectum filium magistrum Forransem Loffredo in utraque signatura referenda, et civitatis Nostrae Perusinae, illiusque comitatus, et districtus gubernatorem in commissarium elegimus, et deputavimus, ut una cum dilectis illidem filiis canonico Pio Faetoli matheosco professore, ac Petro Paulo Qualenti ad faciem loci se conferret, ac omnibus diligenter juxta tunc praescriptas leges, et conditiones perosata, quae animadversa essent, ad Nos referri corasset, ut deinde, quae forent opportuniora, statueremus, prout in literis in simili forma Brevi die xii aprilis aevi MDCCCLXXIX. expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis haberi volumus, fusius continetur.

§. 3. Verum cum nuper post maturiorem rerum considerationem compertum sit, magis proficuum utriusque status subditis futurum fore, ac etiam sumptibus parci, quoties canalis navigabilis praedictus inferius ad vallem della Tresa aperitur, quam si ad locum del Borghetto, ut prius intendebatur, in praedicta memorati magistri Ferrantis in apostolicum commissarium deputatione incisus fuisset, ac insuper, memoratus Petrus Leopoldus archidux Austriae, et magnus dux exundantes aquas torrentis Tresa in canalum cohibere magno opere exoptet, Nos, qui ejusdem Petri Leopoldi votis, quotum in Domino possumus, annuere

exoptamus, tuam propterea prudentiam, ac fidem in hac re tam gravi adhibere constitimus; siogularis siquidem tuae erga Nos, et apostolicam Sedem devotionis affectus, nec non fides, prudentia, doctrina, aliaque virtutum merita, quibus te, auctore Domino, novimus insignitum, Nos inducant, ut in hoc arduo apostolicae Sedis negotio tua opera libenter utamur, illudque tuae fidei committamus: te itaque in Nostrum, et apostolicam Sedem commissarium una cum memorato canonico Pio Fantoni, ac cum duobus Nostris architectis, ut cum eisdem ad faciem loci te conferas, et illuc loci situationem, ac plani declivitatem examines, quomodo etiam aquas exundantes praedicti torrentis Tresa, ne jagiter in subiectos populorum finitimum terras irrumpant, per canalum ducere possint cognoscas, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium constitutos, et deputavimus.

§. 4. Volumus tamen dum haec omnia perficere studes prae oculis semper tractatus jamdiu inter duos status anni 1664., et 1665. firmatos habere, ut inde quae in tua commissione huiusmodi expleta sunt refero cures, ac Nos, quae in Domino opportuniora esse arbitramur, statuamus. Tibi insuper committimus perpendere, num ad ea haec Trasimoeni canalis navigabilis ad locum vallis di Tresa potius, quam ad alteram jam in memorata commissione magistri Loffredo expressum incidi possit cum majori subditorum utilitate, ac etiam minori sumpto, servatis tamen conditionibus, ac legibus in literis tunc expeditis expressis, quoad limen immobile vulgo *Soglia*, nec non quod Molestrina ab ea aquarum praedicti lacus portione, quae nunc per antiquum emissarium la Cava nuocupatum fluit, alique alius, quibus eadem aqua in ecclesiasticae ditionis subditorum commodum, ac utilitatem inservit, sarta tecta teneatur. Denum tibi injungimus, ut ea omnia, quae per te nua cum tuis adjunctis ad haec commissionem explendam, examinanda, observanda, ac etiam referenda erunt, prius cum dilectis filiis deputatis a memorato Petro Leopoldo archiduce Austriae magno duce disponas, ac convenias, ut inde de communi consensu, tam grave, ac arduum negotium cum populorum utilitate confici possit.

§. 5. Mandantes propterea dilectis filiis ci-

Memoria
dispositio
congruentia
ad referenda
de
tota aqua
rum et tunc
structura
canalis.

Lapis in
notam
aquarum
communitatis.

Deputatio
alterius
commissarii
pro
studii ac
conditio in
rom
perosantem,
et controllet
prout scribitur
ad vallem
Tresa.

Omnia

precipitur,
et cum in
commissio-
nem reco-
gnoscant, et
opem ferant
si fuerit re-
quisit.

vilatum, et locorum status ecclesiastici gub-
natoribus; potestatibus, nec non communita-
tibus, universitatibus, et hominibus, officia-
libus, et executoribus quibuscumque, quos
nos tibi favorabiliter assistentes in praemis-
sae parcamus, ac operi auxilium, et obsequium praes-
tent; te quoque tamquam Nostrum, et Sedis apo-
stolicae commissarium recipiant, et recogno-

scant, non permittentes te quomodolibet mole-
stari, vel impediri.

§. 6. In contrarium facientibus non obsta-
tibus quibuscumque. Datum Romae apud san-
ctum Petrum sub annulo piscatoris die prima
februarii millesimo septingentesimo, octuage-
simo, pontificatus Nostri anno quinto.

Delegatus
auctoritate
Romae.

ANNO SEXTO

Dat. die 29.
Feb. 1780.
Anno VI.

CCXLVIII.

Litana provincia fratrum tertii ordinis sancti Francisci de Poenitentia ab omnimoda jurisdictione ministri generalis ejusdem ordinis eximitur, et in novam congregationem erigitur.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Promissum

§. 1. Apostolicæ Sedis auctoritas, quæ universi catholici orbis consulit felicitati, religionum ordinum commodo, et tranquillitati suo semper prospexit, ut ea omnia opportunis sanctis legibus decreverit, quæ ad illorum regimen, atque incolumitatem conferre in Domino viderentur: pastoralis quippe Romanorum pontificum cura in eo tota est, ut quidquid ad vineam Domini colendam, ad catholicæ religionis administratos sublevandos, et ad pacem servandam pertinet, enixis viribus studeat promoveri.

Executio cons-
gregationem
Lusitanæ
peracta a
Clemente
XIV. com-
memoratur.

§. 2. Non raro summi pontifices prædecessores Nostri pro temporum ratione apostolica, qua polleat, potestate plura condiderunt decreta, quibus incommoda religionum ordinum spectatis viris, aut lenirentur, aut tollerentur. Nuper id merito persuasum fuit felici recordationis Clementi pp. XIV. prædecessori Nostro, qui, supplicante clara memorie Josepho, dum vixit, Portugalliae, et Algarbiorum rege fidelissimo, Lusitanam provinciam sancti Philippi nuncupatam ordinis beatæ Mariæ virginis de monte Carmelo discalceatorum ab obedientia, et jurisdictione exteri superioris

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

generalis exemit, et in novam Lusitanam congregationem erigi voluit peculiaribus legibus gubernandam.

§. 3. Com autem et nunc pro parte carissimæ in christo filiae Nostræ Mariæ Franciscæ Portugalliae, et Algarbiorum regionis fidelissimæ Nobis expositum fuerit, urgentibus acque justissimis causis, necessariam esse separationem Lusitanæ provinciae fratrum tertii ordinis sancti Francisci de Poenitentia nuncupatorum a præsulis generali extero, rite, et mature perpensis omnibus, nec non piis ejusdem Mariæ Franciscæ votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, fratresque prædictos domum specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerunt, hos tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, memoratam Lusitanam provinciam tertii ordinis sancti Francisci de Poenitentia nuncupatam, ejusque conventus, domos, et personas denique omnes, a subjectione, jurisdictione, correctione, obedientia, et visitatione exteri superioris generalis dicti ordinis apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo eximimus, et liberamus, eandemque provinciam sic exemptam, et separatam in novam congregationem Lusitanam fratrum tertii ordinis sancti Francisci de Poenitentia nuncupatam auctoritate, et tenore prædictis erigimus, et instituiamus.

§. 4. Præterea fratribus navæ hujusmodi congregationis Lusitanæ sic a Nobis per præ-

Regio Por-
tugalliae ne-
pustulati ap-
pensatione
provinciam
Lusitanæ a
provisis su-
perioris, quon-
damque id-
est.

Causa
privilegi-
gendi gene-

relum, alio-
que expone-
ras.

sones erectae facultatem juxta regulares sui ordi-
nis constitutiones apostolicas auctoritate confir-
masas sibi eligendi generalem; aliosque su-
periores generales, qui congregationem ipsam
dirigere, ac gubernare valeant, et debeant,
pari auctoritate, et tenore concedimus, et in-
dulgemus. Quociam vero pro recto gubernio,
ac regimine novae congregationis hujusmodi
communi consilio conditae sunt leges, et con-
stitutiones Nobis jam exhibitae, quaeque sacris
canonibus, conciliorumque decretis non adver-
santur, sed majorem primitivae regulae obser-
vantiam, Christifidelium aedificationem, et
Dei gloriam respiciunt, quas per alias Nostras
in simili forma Brevis expeditas literas confir-
mavimus, juxta illarum propterea formam con-
gregationem praedictam regi, et gubernari te-
nere, et auctoritate praedictis volumus, et mae-
damus.

Clementis re-
lata, et de-
cretum irritum.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas
semper firmas, et efficaces existere, et fore,
suosque plenarios, et integros effectus sortiri,
et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro
tempore quodcumque spectabit plenissima
suffragari; et ab eis respective inviolabiliter
observari; siquidem in praemissis per quoscum-
que iudices ordinarios et delegatos etiam cansa-
rum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Ro-
mae Ecclesiae cardinales etiam de latere le-
gatos, et Sedis apostolicae nuncios judicari,
et definiiri debere, ac irritum, et inane, si secus
super his a quoquam quavis auctoritate fue-
runt scienter vel ignoranter contigerit atten-
tari.

Derogatio
contra-
rium.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in uni-
versalibus, provincialibusque, et synodalibus
conciliis editis generalibus, vel specialibus con-
stitutionibus, et ordinationibus, nec non qua-
tevis opus sit quibuscumque dicti ordinis etiam ju-
ramento, confirmatione apostolica, vel quavis
firmitate alia roboratis, statutis, et consuetu-
dinibus; privilegiis quoque indellis, et literis
apostolicis superioribus, et personis; ac cum
quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis,
aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis
clausulis, irritantibusque, et aliis decretis
in genere, vel in specie, ac aliis in contra-
rium quomodolibet concessis, approbatis, et
innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum
tenores praesentibus pro plene, et sufficienter
expressis, ac de verbo ad verbum insertis ha-
bentes, illis alias in suo robore permanentis,

ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat
specialiter, et expresse derogamus, caeterisque
contrariis quibuscumque. Datum Romae apud
sanctum Petrum sub anello piscatoris die vi-
gesima nona februarii millesimo septingentesi-
mo octuagesimo, pontificatus Nostri anno se-
xto.

CCXLIX.

Die. die 29.
Feb. 1780.
Anno VI.

Confirmatio constitutionum novae congregatio-
nis Lusitanae pro fratribus tertii ordinis san-
cti Francisci.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Cum Nos hodie per alias Nostras in si-
mili forma Brevis expeditas literas Lusitanam
provinciam fratrum tertii ordinis sancti Fran-
cisci de Poenitentia nuncupatorum eandem
provinciam una cum illius coenobitis, do-
mibus, et personis a subjectione, jurisdictione,
correctione, obedientia, et visitatione exteri
ministri generalis ordinis praedicti carissimae
in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscae Por-
tugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae
votis anneentes, perpetuo auctoritate Nostra
apostolica eximerimus, et liberaverimus, eam-
que in novam congregationem erexerimus,
prout in eisdem literis quarum tenorem praes-
entibus pro plene, et sufficienter expresso, ac
de verbo ad verbum inserto haberi volumus
uberius continetur. Ilinc cum de communi fra-
trum praedictorum consilio novae constitutiones,
ac leges, juxta quas eadem congregatio
sic erecta in posterum erit regenda, gubernan-
daque, fuerint exaratae, tenoris qui sequitur.

Commem-
oramus erectae
congregatio-
nis et condi-
tio statuto-
rum per nos
decretorum.

§. 2. Incipit regula sacri tertii ordinis de
Poenitentia regularis religiosae observantiae
Seraphici patris Nostri divi Francisci, tam ad
viros religiosos ejusdem ordinis, quam ad reli-
giosas mulieres confirmata, et approbata per
Nostros sanctissimos patres Nicolaum IV. et
Leonem X. ac ultimo distincta, confirmata, et
approbata per Nostrum sanctissimum patrem
Pium papam sextum pro congregatione praedi-
cti tertii ordinis de Poenitentia regularis reli-
giosae observantiae in Portugalliae, et Alger-

Tenore consti-
tutionum praedi-
ctorum.

biorum regnis, eorumque dominiis, cujus regulæ tenor sequitur, et est talis.

CAPUT I.

De novitiorum ingressu.

De ingressu
novitiorum.

§. 3. Fratres, seu sorores ad hunc sacrum tertium ordinem Poenitentiae recipiendi debent esse fideles catholici, de haeresi uon suspecti, in obedientia Romanae Ecclesiae firmi, matrimonio nou ligati, debitis expediti, corpore sani, animo prompti ad serviendum Deo, nulla vulgari infamia maculati, cum proximis reconciliati, et de his omnibus, antequam recipiantur ab eo, qui facultatem recipiendi habet, diligenter examinaudi sunt.

CAPUT II.

De his quae promittere debent fratres, et sorores in professione.

De promissione
omittenda a
fratribus, et
sororibus in
professione.

§. 4. Fratres, et sorores, postquam per annum integrum annum probationis habitum detulerint (qui de lana arbitrio definitur esse debet) si eorum conversatio laudabilis fuerit apud conventum, in quo quis, vel quae habitum portaverit, de consilio diaconorum dicti conventus ad professionem dicti ordinis recipiantur, in qua professione promittant servare mandata Dei, ac satisfacturos pro transgressionibus, quas facere possunt in futurum contra hanc tertiam regulam, ubi a praelatis requisiti fuerint, vivendo in obedientia, sine proprio, et in castitate.

CAPUT III.

De jejuniis.

De jejuniis.

§. 5. Fratres, et sorores perpetuis temporibus feria quarta, sexta, et sabbato (excepto Dominicae Nativitatis festo; carnes non comedant; et a festo omnium sanctorum, usque ad Resurrectionem Domini omni feria quarta, et sexta, jejunare teneantur, ac similiter quilibet sexta feria totius anni. Item ab adventu universalis Ecclesiae usque ad Nativitatem Domini quotidie jejunent, sicut a quadragesima ejusdem universalis Ecclesiae usque ad resur-

rectionem Domini, quam tamen a quinquagesima incipere debent. Diebus vero, quibus non jejunatur, bis in die dumtaxat comedant, excepto quod a festo Paschae usque ad mensem octobris, laborantes poenoso, seu gravi labore ter in die refici poterunt (jejuniorum semper diebus exceptis). Poterunt autem itinerales, infirmi, et debiles tempore necessitatis jejunium solvere.

CAPUT IV.

De divino officio.

§. 6. Fratres, et sorores in ecclesia servent silentium praesertim quando missa celebratur, vel sermo Dei proponitur. De aliis vero locis, temporibusque servent, quod per suos superiores circa silentium illis fuerit ordinatum. Debent etiam quotidie in sero intra se, et Deum cogitare, quid fecerint, dixerint, aut cogitaverint. Quolibet autem die, si commodum potuerint, debent missam audire. Illi autem, vel illae, qui, vel quae horas canonicas sciunt per se dicere, debent eas secundum usum Romanae Ecclesiae persolvere. Qui vero horas canonicas nesciant dicere, duodecim *Pater noster* pro matutino dicant, et pro quolibet aliarum horarum septem; addito *Gloria Patri* in fine cujuslibet *Pater noster*; addito etiam *Credo*, et *miserere mei Deus* in principio primae, et completorii. Et qui praemissa nescierint, loco eorum ter *Pater noster* dicere debet. De confessione vero sacramentali, et sacra comunione sumenda, non sacerdotes servabunt ordinationem Nicolai pp. IV.; nempe quod ter in anno confiteantur, atque communicent; etiam statuta a suis superioribus super hoc ordinata servando.

De divinis
officiis.

CAPUT V.

De electione praelatorum, officiorumque suorum.

§. 7. Quolibet domus si monasterium virorum fuerit, habeat superiorem istius fraternitatis, qui minister localis appellabitur, si vero mulierum mater, seu abbatissa dicetur, et eligentur ministri per difficultorium ejusdem congregationis, ita tamen, quod nullus sit perpetuus, sed ceteri temporis.

De electione
praelatorum,
et de eorum
officiis.

CAPUT VI.

*De modo interius, exteriusque conversandi.**De modo
conversandi.*

§. 8. Cum fratres, et sorores hujus ordinis dicantur de Poenitentia, oportet, eos ab omni curiositate, tam in vestibus, quam aliis quibuscumque abstinere, et juxta apostolicum principis beati Patri salubre consilium, depositis caeteris vasis hujus saeculi ornamentis, nullum ornamentum corporale portare debent, nisi solum humile, et necessarium tegumentum corporis sui. Debent etiam ab accessu curiarum, principum, dominorum, seu dominarum, ubi mollia hujus mundi (Domino teste) habentur, omnino cavere. Nec ullo umquam tempore choreis, ludis, joci, et aliis histriionum vanitatibus interesse. Debent quoque esse parci in verbis, et locutionibus, quae raro sine peccato multiplicantur. Et super omnia ab omni mendacio, et juramento quocumque juxta mandatum Domini nisi pro pace, fide, calumnia, et testimonio perhibendo cavere debent. Et omni die in sero inter caetera debeant se examinare, si vel mendacium, vel juramentum aliquod fecerint, et pro quolibet ter *Pater noster* dicere debeant.

CAPUT VII.

*De visitatione, et cura infirmorum.**De visitatione,
et cura
infirmorum.*

§. 9. Si quis frater, vel soror hujus fraternitatis in infirmitate ceciderit, minister domus, vel mater semel quotidie per se, vel per aliam personam visitare teneantur, et de bonis communibus omnia necessaria diligenter faciant illi ministrari; teneanturque infirmum, vel infirmam monere ad poenitentiam acceptandam, veramque conversionem ad Deum faciendam, mortis propinquitatem, et judicii divini districtiorem, simulque divinam misericordiam ei proponendo.

CAPUT VIII.

*De visitatione, quam praelati debent facere
circa fratres, et sorores.**De visitatione
praelatorum.*

§. 10. Generalis ejusdem congregationis, vel cui ipse id ipsum commiserit visitabit quolibet anno semel tantum quamlibet domum.

Et facta visitatione sororum non debet intrare officinas, nec alia interiora earum. Ipse autem scandalo occurrere nunquam solus maneant, et separatus cum aliqua sorore. Debent autem ministri, et matres dicere praelato communitatis defectus, qui correctione indigent, similiter, et alii fratres, et sorores, ut si aliqui fuerint incorrigibiles, de judicio diffinitorii de congregatione ejiciantur.

CAPUT IX.

*De officiis mortuorum.**De officiis
mortuorum.*

§. 11. Postquam aliquis frater, vel soror ab hac luce migraverit, coram minister, seu mater, quod ejus exequias solemniter celebrentur. Quibus exequiis omnes fratres, vel sorores illius domus, ubi ipsum mori contigerit, personaliter interesse debent, nec recedere donec corpus traditum fuerit sepulturae, et pro anima cujuslibet defuncti infra octo dies quilibet sacerdos unam missam, scientes autem psalterium quinquaginta psalmos, nescientes vero psalterium quinquaginta *Pater noster*, et in fine cujuslibet *Requiem aeternam* dicere teneantur. In fine autem cujuslibet anni, seu infra quemlibet annum quilibet sacerdos tres missas pro defunctis tam fratribus, quam sororibus; scientes vero psalterium, unum psalterium, nescientes vero psalterium centum *Pater noster* cum *Requiem* in fine cujuslibet dicere debent. Et circa ista officia pro defunctis, et alia in praesenti serie annexa, cura imponetur ministris, et matribus, ut fideliter persolvantur.

CAPUT X.

*De obligatione contentorum in regula.**De obligatione
contentorum in
regula.*

§. 12. Omnia, et singula in praesenti regula contenta sunt consilia ad facilius salvandas animas vistorum, et nulla sunt obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, nisi humano, vel divino jure aliquis alias esset obligatus. Obligantur tamen fratres, et sorores facere poenitentias sibi a superioribus impositas, quando super hoc requirantur. Obligantur etiam ad tria vota essentialia, paupertatem nihil in speciali habendo; castitatem, quia post votum non possunt matrimonium contrahere,

nec sine transgressione hujus voti vitii carnis se immiscere; et obedientiam, quantum ad illa, sine quibus non potest commodè ista fraternitas manuteneri. Tenentur etiam sorores ad clausuram servandam, quam expresse servare vovebunt. Quod omnibus, et singulis conventibus praeclarae congregationis concedimus. Datum Romae etc.

Præsent
porrectis pro
obtinenda
confirmatio-
ne statu-
torum, et trans-
gressio-
nis apostoli-
cae.

§. 13. Quas Nobis nuper exhibitas ut ipsae firmius subsistant, et observentur exactius, apostolica auctoritate communi summopere desiderant: Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut eis in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de auctoritate apostolica dignaremur. Nos igitur prius praesentis constitutionibus debite expensis, illisque sacri concilii Tridentini, aliisque canonice sanctionibus, ac etiam ordinis praedicti regulis nedum non adversari, sed apprime convenire adinventis, ac in praedictorum fratrum in Nos, et sanctam Sedem apostolicae fidei, et devotionis merita paternae dirigentes considerationis intuitum, eorumque precibus etiam in hac re, quantum in Domino possumus, favorabiliter anuere volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, praesentis constitutiones auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus pariter, et approbamus, eisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Causae re-
latae, et de-
cretum irri-
tum.

§. 14. Docerentes ipsas praesentes literas, et constitutiones praesentatas semper firmas, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et per tempora quancumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari

§. 15. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, et synodaliibus conciliis editis generalibus, et specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quatenus opus sit, quibusvis etiam dicti ordinis iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut eandem praesentium literarum transcriptis, sex exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus, adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub ananico piscatoris die vigesima nona februarii anno millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Derogatio
contrariis
rum.

CCL.

Dei. die 1.
mensis 1790
Aera VI.

Facultas fundandi unum regulare hospitium in civitate Portingalensi cum publica cappella, in qua missa, et alia divina officia celebrari possint ad commodum fratrum Reformatorum sancti Francisci.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Sedula fratrum ordinis minorum sancti Francisci de observantia Reformatum nuncupatorum provinciae Conceptionis beatae Mariae Virginis Immaculatae regni Portugalliae in excolenda virore Domini cura, animique contentio promerentur, ut ad ea, per quae cum

Ratio con-
stitutionis.

divini cultus augmento, eorum quoque commoditatibus consulari, libenter intendamus. Sane pro parte dicti filii Antonii a Doloribus fratris expresse professi, ac ordinis, et provinciae hujusmodi ministri provincialis Nobis nuper expositum fuit, quod cum dicta provincia narium hoc usque in civitate Portugalensi locum habuerit, ubi prout religiosos docet dictae provinciae fratres pro negotiis, et causis ad eam pertinentibus de superiorum suorum licentia eo venientes se recipi valeret, sed in domibus conductis degere cogentur, idem exponens, quo huc incommodo, unde nonnisi regularis disciplinae relaxatio, cum ordinis dedecore oriri solent, occurrere posset, neum hospitium in dicta civitate fundare cupiens, non modo multorum fidelium pia subsidia parata ad hoc inveit, verum etiam venerabilis fratris moderni episcopi Portugalensis assensum obtinuit. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

*Faciatis ergo
quod hospitium,
cum capellis publi-
cis, et sac-
crario.*

§. 2. Nos igitur dictam exponentem, cujus vota etiam carissima in Christo filia Nostra Maria Francisca Portugaliae, et Algarbiorum regina fidelissima sui favoris auxilio prosequuta est, specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati; exponenti praedicto, ut ipse in dicta civitate Portugalensi unum hospitium, portam ad formam regularis domus habeas, in quo fratres ordinis, et provinciae praedictae pro negotiis dictorum ordinis, et provinciae ad eandem civitatem advenientes commorari, et degere valeant, ac teneantur, fundare; publicam praeterea apud illud cappellam cum sacratio, aliisque membris necessariis, et opportuna ad missarum, aliorumque divinarum officiorum juxta regularia dicti ordinis instituta celebrationem extruere libere, et licite possit, licentiam, et facultatem auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et impertimur.

*Causas co-
hones, et le-
vantes, ut
concedo*

§. 3. Decorantes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, acnosque piamos, et integros effectus

sortiri, et obtinere, dictoque provinciali, aliisque pro tempore existentibus superioribus, et fratribus praedictis, in omnibus, et per omnia plenissime saffragari; sicut in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiti debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

4. Non obstantibus quibusdam felicis recordationis Clementis pp. X. praedecessoris Nostri die prima martii anni MDCLXXV. expeditis literis, et subinde per alias similes confirmatis, quibus prohibetur, ne novae Fratrum mendicantium domus, nisi ad quinq; et ultra saltem quatuor leucas a conventibus provinciae de Solitudine nuncupatae inibi existentibus fratrum ordinis ejusdem sancti Francisci de observantia distantes erigi possint, aliisque apostolicis in contrarium forsan editis constitutionibus, ac prihodictae provinciae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pios, et sufficienter expressis, ac insertis habentes illis alias in auctoritate permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die prima martii millesimo septingentesimo, octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

*scum pie-
tatem aucto-
rit effectum*

*Derogatio
contraria-
rum.*

CCLI.

*Dat. die 4.
martii 1783.
Anno VI.*

Ampliatio, confirmatio, et extensio privilegiorum, ac in immunitatum concessarum militibus pedestribus cohortis terrarum arcis Sinibaldae, et Belmontis erectae sub vexillo sanctae Sodis; et sub jussu, ac omnimoda subjectione baronis.

Joannes Baptista Rezzonico reverendae camerae apostolicae clericus, ac commissarius generalis armorum.

Tenor litterarum apostolicarum, quibus Clemens XIII. privilegia, et immunitates concessit ad supplicationem mar-
chionis Muti

§. 1. Cum sanctissimus dominus Clemens divina providentia pp. XIII. supplicationibus illustrissimi domini marchionis Innocentii Muti domini terrarum arcis Sinibaldae, et Belmontis sitarum in provincia Sabinae benigne inclinatns chirographum Sanctitatis suae maou die 15 novembris curpensis subsignatum, Nobis pro executione omnium in eo contentorum direxerit sub hujusmodi tenore videlicet — Monsignor Gio. Battista Rezzonico chierico della Nostra camera, e commissario generale dell' armi. — Ci ha fatte rappresentare il marchese Innocenzo Muti nobile Romano. Nostro cameriere segreto possessore delle due terre di Rocca-Sinibalda, e Belmonte nella Nostra provincia di Sabina di avere egli fin dall'anno 1739. fatto acquisto della suddetti due feudi coll'onorifico titolo di principato rispetto a Rocca-Sinibalda, di cui insieme col proprio territorio, e suoi annessi fu condecorato dal venerabile servo di Dio Innocenzo XI. con Breve apostolico spedito li 19. dicembre 1685., e di marchisato rispetto alla terra di Belmonte, l' una, e l' altre prima spettanti alla nobile famiglia Lanto Feltrio della Rovere, ed avere altresì, tanto l' antecedenti possessori, quanto il supplicante successore nelli detti due feudi sempre ritenuto, e riteoere in piede la milizia di fanteria ristretta ad un certo numero di soldati colla loro officialità alta, e bassa, non meno per servizio della Sede apostolica, o decoro gl' detti feudi, che per garantire, secondo l' occorrenza la quiete, e tranquillità delli vassalli dalla incursione degli esterni malviventi, gente facinorosa, che tentassero turbargliela, impiegando tali soldati anche all' occorrenza nella formale difesa, o custodia della fortezza di Rocca-Sinibalda, che si è trovata per fino fornita di attrezzi militari, e per lo passato munita anche di alcuni pezzi di artiglieria trasportati soltanto in questo Nostro castello di san-
t' Angelo in tempo dell' armamento della sol. mem. di Clemente XI. Nostro predecessore, sebbene per altro in quella congiuntura restasse la fortezza suddetta presidiata dalla stessa milizia locale col rinforzo di sei soldati del reggimento di Roma a tal affetto trasmessi; ma avendo esso nobile oratore qualche sabbiezza,

se li soldati nelli suddetti due feudi arruolati, e da arruolarsi possano godere per tutto il Nostro stato ecclesiastico li privilegj, ed esenzioni, che godonsi da quelli, che si trovano arruolati, e descritti nella milizia urbana dello stesso stato, perciò ad effetto di togliere ogni dubbio; ed assicurare non menò li supplicanti, e suoi successori, che li stessi soldati baronali del godimento di tali privilegj, ci ha umilmente supplicato per via di nuova concessione della grazia onorifica non meco a se, che a tutti li suoi successori possessori anche estranei delli mezionati feudi di poter eriger in cadauno di essi una compagnia di soldati di fanteria sotto le gloriose insegne della santa Sede, delle quali possessori anche estranei debbano essere li colonnelli perpetui col godimento delli detti privilegj militari per tutti i luoghi del Nostro stato a favore di tutto il corpo, e di ciascuno individuo della stessa milizia colla facoltà in ogni caso delle menzionate incursioni di faro armare, e custodire dalli suddetti soldati la suddetta fortezza per la tranquillità delli medesimi popoli, e volendo Noi far godere all' eratore gli effetti della Nostra pontificia beneficenza con avere in vista l' antico decoro, e splendore delli suddetti due feudi, e la soggezione della detta nuova milizia alla Nostra Sede apostolica, ci siamo determinati di accordargli la richiesta grazia nella guisa, che saranno per esprimere in appresso; quindi avendo nel presente Nostro chirografo per espresso lo stato, natura, qualità, e situazione delli suddetti due feudi, delli privilegj militari conceduti da' pontefici Nostri antecessori, e specialmente da Alessandro VIII. della supplica presentataci, ed ogni, e qualunque altra cosa quanto si voglia necessaria ad esprimersi, o degna d' individua menzione, di Nostro moto proprio, certa scienza, e colla plenezza della Nostra apostolica potestà ordiniamo, ed ingiungiamo a voi, che in Nostro nome, e di questa santa Sede diale, e concediate, siccome Noi diamo, e concediamo al predetto Innocenzo Muti, e suoi figliuoli, eredi, e successori qualsivanziano anche estranei, che saranno possessori temporanei delli menzionati due feudi, piena, e libera potestà, facoltà, ed autorità di potere nelle suddette due terre di Rocca-Sinibalda, e Belmonte nella detta provincia di Sabina erigere, stabilire, e ritenere due compagnie distinte di fanti composte in tutto di numero

cente fanti a piedi per ciascheduna, compresi l'atta, o bassa officialità, che dove corrispondere a norma delle regole militari da arrolarsi volontariamente tanto delli suddetti feudi di Rocca-Sinibalda, e Belmonte, e loro terriorie, quanto nei luoghi convicini, ove però non sieno erette simili compagnie, e squadra militari, colla condizione però, a tenore delle regole militari medesime, di rendera disciplinati tali soldati per avvalersene in qualunque bisogno della Sede apostolica ad ogni nostra richiesta, e de' successori nel vostro incarico, e con piena libertà, ed assoluta facoltà al detto Innocenzo Muti, e suoi di nominare, ed eleggere in perpetuo i capitani, ed altri ufficiali della detta compagnia a loro arbitrio, e di spedire alli medesimi le necessarie patenti, ed alli soldati li spalti bollettini, e tutt' altro che per maggior disciplina, e regolamento della detta compagnia potesse richiedersi, ed inoltre agli ufficiali, e soldati, come sopra da arrolarsi, accordiamo, e concediamo conforme noi accordiamo, e concediamo gl' istessi privilegi, prerogative, grazie, ed esenzioni accordate dalli sommi pontefici Nostri predecessori; e specialmente dalla fel. me. di Alessandro papa VIII. a simili soldati di milizia del Nostro stato ecclesiastico, e nella guisa, e ferma, che finora sono stati dalli medesimi goduti, e che si goderanno in appresso, ed inoltre colla sola subordinazione a voi, ed alli vostri successori nella carica, e non ad altri in qualunque caso di argente bisogno della Nostra Sede apostolica, deputato, conferme Noi deputiamo il suddetto marchese Innocenzo Muti; li di lui figli, e discendenti maschi coll'ordine di primogenitura possessori *pro tempore* delle suddette terre di Rocca-Sinibalda, e Belmonte in cohenelli perpetui, e comandati delle dette compagnie de' soldati a piedi con tutti li privilegi, autorità, e facoltà solite godersi da simili colonnelli, precedentemente però nell'atto di tale deputazione la prestazione del giuramento di fedeltà alla Sede apostolica da prestarsi da detto marchese Innocenzo per se, e suoi successori in infinito, e coll'obbligo di tenere in ogn'anno la generale rassegna, oltre le altre quattro annuali nostre solite a darsi dal capitano in tutto a tenore delle regole militari, e nella ferma, e guisa di sopra espressa, e per la totale effettuazione delle cose promesse, interpretate, e presterete qualunque decreto, e breveplacito, spe-

direte, e concederete le lettere esecutoriali della presente Nostra pontificia grazia; e farete ogni altra cosa necessaria, dandovi oltre le vostre solite, tutte le altre facoltà opportune per esser tale la mente, e volontà Nostra espressa.

§. 2. Volendo, e decretando, che il presente Nostro chirografo, abbenchè non ammesso, nè registrato in camera, e ne' suoi libri, vaglia, e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, e che non gli si possa opporre di surzeione, orrezione, nè di alcun altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, e che così, e non altrimenti debba sempre nelle cose premesse giudicarsi, desioirsi, ed interpretarsi da voi, e da vostri successori, dal reverendissimo cardinal camerlingo, da monsignor tesoriere generale, dalla piena camera, ruota, e da qualunque altro giudice, a tribunale, benchè collegiato, e composto di reverendissimi cardinali, e da questi anche legati a latere, togliendo loro, ed a ciascun di essi la facoltà, ed autorità di giudicare, decidere, ed interpretare diversamente, e dichiarando d' adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò che scienziamente, e ignorantemente si facesse in contrario, ancorchè non vi sieno stati chiamati, citati, nè sentiti monsignor commissario della Nostra camera, e quali si sieno altri, che vi avessero, o pretendessero avervi interesse, non ostante la Bolla di Pio IV. *de registrandis*, la regola della Nostra cancellaria *de jure quassito non tollendo*, e qual si sieno altre costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, riforme, usi, still, consuetudini, ed ogni altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario; alle quali tutto, a singole avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e supplendo Noi colla pienezza della Nostra suprema potestà a qualunque vizio, e difetto, quantunque sostanziale, e formale, che nelle cose premesse potesse intervenire, per questa volta sola, ed all'effetto predetto specialmente, ed espressamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Quirinale questo dì 15 novembre 1763,

Clemens PP. XIII.

§. 3. Nos igitur ea, quae in praefato chirographo per sanctissimum dominum nostrum

Classico
latino, et
italico.

Executio
di
clarum
lit-
terarum.

papam Nobis injuncta, et demandata fuere, debitas, ut par est, executioni demandare volentes, praefato illustrissimo domino archiepi Innocentio Muti domino dictarum terrarum arcis Sinibaldae, et Belmontis, ejusque filijs, et descendantibus, ac in dictis feudis successoribus, ut in antedictis terris formaliter erigere, statuere, et retinere binas cohortes militares pedestres compositas ex centum militibus pro quolibet, comprehensis officialibus necessariis juxta militares regulas voluntarie conscribendis tam in antedictis bonis terris, eorumque territoriis, quam in locis finitimis, ubi tamen non adsint aliae consimiles cohortes, vel manipuli militum, et sub expressa lege juxta formam statutorum, et regularum militiae instruendi, et ad militiae functiones aptos reddendi eodem milites pro quovis usu militiae in quavis Sedis apostolicae indigentia, et necessitate ad omnem requisitionem sanctissimi domini Nostri papae, ejusque legitime in papatu successorum, ac pro tempore Sedis apostolicae commissariorum, et cum plena facultate eidem domino marchioni Innocentio Muti, et suis praedictis impertita perpetuo eligendi, et deputandi capitaneos, seu duces, aliosque officiales dd. cohortium eorum arbitrio, easque expedandi, et tradendi literas patentes, nec non militibus solitis collectas, et alia agenda, et exequendi, quae pro militari disciplina, et instructione dictorum militum exequi necesse erit plenam, et liberam facultatem harrum serie, et tenore praesentium concedimus, et impertimur, nec non pro ulteriori dicti chirographi executione officialibus, et militibus, et supra conscribendis easdem exemptiones, privilegia, gratias, et praerogativas a summis pontificibus, et praesentibus a san. mem. Alexandro pp. VIII. similibus militibus status ecclesiasticis concessas, et impertitas communemus, et concedimus eo modo, et forma, quibus caeteri milites status ecclesiastici privilegiis praedictis pariformiter potiuntur, fruantur, ac in posterum potiri, et frui contigerit, et insuper attenta praestatione solemnium juramentum expleta in manibus Nostri a dicto domino marchione pro se, ejusque successoribus praefatis cum tota subordinatione Nobis, nostrisque in munere successoribus in quovis casum argutivum Sedis apostolicae, eundem dominum marchionem Innocentium Muti, ejusque filios, et descendentes masculinos ordine primogeniturae in

dictis feudis arcis Sinibaldae, et Belmontis successores in columnellum, ac columnellos perpetuos, et directores dictorum cohortium militum pedestrium cum omnibus privilegiis, autoritatibus, et facultatibus a similibus columnellis frui solitis perpetuo eligimus, et deputamus, sub obligatione habendi anno quolibet solitam generalem militum recensitionem, ultra alias quatuor annuales lustrationes, et recensiones a capitaneis haberi debitas, et consuetas juxta militares regulas, et in omnibus, ac per omnia, prout idem sanctissimus dominus Noster pontifex in supra registrato chirographo jussit, concessit, deputavit, et impertitus fuit his omnibus non obstantibus, quam idem sanctissimus dominus Noster in chirographo voluit non obstat, ac respective declaravit. In quorum etc. Datum Romae ex aedibus nostris hac die 26 novembris 1763.

Jo. Baptista Rezzonico praefectus armorum.

Silvester Antonius Mariotti R. C. A. secretarius, et camerarius.

Reg. in lib. divers. fol. 86.

Paulus Hieronymus Massel

Camerarius apostolice curiae decanus, et armorum praefectus

§. 4. Cum sanctissimus dominus noster Pius divina providentia pp. VI. gloriose, et feliciter regnans supplicationibus defuncti marchionis Antonii Menafoglio dum viveret domini, et possessoris feudorum arcis Sinibaldae, ac Belmontis cum annexa terris di. Paulana, o delle ville sitorum in provincia Sabinae benigne inclinatissimus bina chirographa, alterum sub die 29 aprilis 1778, et alterum Sacratissimae suae mano in die 4 aprilis 1780 obsignata primum in hoc commissariis munere antecessori, et alterum Nobis pro executione in eis contentorum direxerit sub tenoribus sequentibus videlicet

Memorasset
vbi littere
de eadem re
dato die mar-
ti 1778.

Monsignor Ferdinando Spinelli chierico della Nostra camera, o dell'armi commissario generale.

§. 5. Ci ha fatto rappresentare il marchese don Antonio Menafoglio Milanese di aver egli con precedente Nostro chirografo il 10 gennaio

Tunc ha-
viam in
rom.

delle scorso anno 1777, e diretto al signor cardinal Bernardino Giraud Nostro pro-uditore fatto acquisto delli due nobili feudi, cioè del principato di Rocca Sinibalda, e del marchesato di Belmonte con le annesso terre di Pantana, e delle ville situate nella Nostra provincia di Sabina, ed in-addietro possedute dal marchese Innocenzo Muti, dal quale la virtù del lodato Nostro chirografo, per contratto di compra, e vendita sono passati nel dominio del detto marchese Antonio Menafoglio, come più ampiamente risulta dal mentovato chirografo, e di avere altresì tra li dritti annessi a detti feudi transmissibili a successori ritrovato quello di poter avere, e ritenere due compagnie di soldati fanti composte di cento uomini per ciascuna oltre li soliti ufficiali, le quali dirette dal comando del padrone del feudo costituito colonnello delle medesime servissero non solo per servizio della Nostra santa Sede apostolica, e per decoro maggiore di detti feudi; ma ancora per garantire dalle incursioni d'uomini facinososi, e malcontenti la quiete, e la tranquillità delli vassalli, per impiegare altresì alle occorrenze li detti soldati nella difesa, e custodia della rocca, chiamata dal feudo col nome di Rocca Sinibalda, alli quali soldati fosse concessa la comunicazione di tutti li privilegi, grazie, ed esenzioni, che si godono dalle milizie del Nostro stato ecclesiastico, come risulta da chirografo segnato nel dì 26 di novembre dell'anno 1763 dalla sa. mem. di Clemente XIII. Nostro predecessore e diretto a monsignor Gio. Battista Rezzonico allora commissario generale dell'armi, col quale ancora si costituiva nuovamente colonnello perpetuo delle dette due compagnie il marchese Innocenzo Muti come padrone di detti feudi, ed i suoi successori, a' quali si dava la facoltà di arrolare li detti numero di soldati nelli detti feudi, e di spedire le solite patenti alli rispettivi alti, e bassi ufficiali con l'obbligazioni però del detto barene, o suoi successori di rendere disciplinati quei soldati, onde potessero alle occorrenze rendere il buon servizio alla santa Sede in qualunque di lei bisogno, ed a qualunque cenno vostro, e de' vostri successori nell'ufficio, a quali perciò dovesse la detta milizia essere unicamente, ed interamente subordinata, e come più ampiamente si legge nel accennato chirografo. Quindi ci ha fatto ulteriormente rappresentar di avere nella rivista fatta tanto del-

l'ufficialità, che della soldatesca delle due compagnie ritrovata tutta quella milizia fuori del vero piede militare disordinata, e poco, e nulla istruita nella militare disciplina, e quello che è peggio mancante ancora di quelle disposizioni, che secondo le buone regole sono necessarie all'oggetto di poter ottenere dalla detta soldatesca l'utile, e decorosa obbedienza alli Nostri sovrani comandi per li servigi, che ci potessero dalla medesima occorrere, e per quelli, che fossero necessari alla difesa della rocca, ed a garantire la quiete, e la tranquillità de' vassalli, alla vista delli quali disordini siasi il detto marchese Antonio Menafoglio dato il pensiero di disporre le cose in guisa, onde possa risultar dalla predetta soldatesca il buon servizio per Noi, la sicurezza per i vassalli, ed il pubblico decoro de' feudi medesimi, e ciò per mezzo di provvedimenti atti a rendere uniformi nel vestimento quelle soldatesche, fornirle delle armi necessarie, e bene istruirle nel maneggio delle medesime, ed in tutte le altre operazioni correlative al fine per cui si sono arrollati. Per ottenere adunque un sì lodevole intento ci ha egli umilmente supplicato, che volessimo Noi degnarci di confermare non solo l'accennato chirografo di Clemente XIII. Nostro predecessore con tutte le cose in esso contenute, ma di più ancora che volessimo concedergli le ulteriori facoltà di accrescere in detta soldatesca altri duecento soldati oltre gli alti, e bassi ufficiali divisi in due altre compagnie da denominarsi col nome della terra di Pantana, e delle ville, che pur esistono nelli detti feudi, onde resti tutta quella milizia divisa in quattro compagnie con li rispettivi loro alti, e bassi ufficiali, le quali compagnie composte di cento soldati per ciascuna componghino in tutto il numero di quattrocento soldati non compresi li anzidetti ufficiali con godimento a tutte, e singole persone d'etto corpo militare di tutti quei privilegi, che si godono dalle altre milizie del Nostro stato ecclesiastico, e con tutte la facoltà alle medesime concesse nel mentovato chirografo di Clemente XIII. Nostro predecessore.

§. 6. E volendo Noi usare con l'oratore della Nostra sovrana beneficenza dopo avere inteso da voi l'esatta informazione delle sopra esposte cose siamo volentieri discesi di accordare benignamente al medesimo la richiesta grazia. Quindi di Nostro moto proprio, certa-

Amplius privilegium primo heredi transmissum, facta in favorem marchionis Menafoglio, et successorum suorum.

scienza, e con la piechezza della Nostra suprema autorità approviamo, confermiamo, e quando fin di bisogno rinnoviamo il chirografo ordinato dalla sac. mem. di Clemente XIII. Nostro predecessore in data li 26 novembre 1763, ed ordiniamo a voi, che in nome Nostro approviate, o confermate interamente il succennato chirografo, col quale fu concesso al marchese Innocenzo Muti barone delli feudi di Rocca Sinibalda, Belmonte, Pantana, o ville annesse, ed agli altri suoi successori anche estranei la facoltà di erigere nelli detti feudi due compagnie di milizia composte di cento uomini per cadauna non compresi li alti, e bassi ufficiali, e dello quali fu il detto marchese Innocenzo Muti, e suoi successori anche estranei dichiarati colonnello perpetuo, sotto il comando di cul, o de' quali dovessero esser dirette le dette compagnie tanto negli arruolamenti, spedizioni di patenti, ed altri simili atti, quanto nella direzione della militar disciplina, ed godimento di tutti, o singoli privilegi, esenzioni, e grazie a favore di detta soldatesca, che si godono dalle altre milizie del Nostro stato, e con tutto il di più, che si esprime, concede, e vuole nel mentovato chirografo, avendo Noi a tale effetto nel presente chirografo Nostro, per espresso, e di parola in parola inserito il chirografo suddetto, come ancora lo stato, natura, qualità, e situazione di detti due feudi, delli privilegi militari concessi da pontefici Nostri predecessori, e segnatamente da Alessandro VIII., ed ogni, e qualunque altra cosa necessaria ad esprimersi, e degna di special menzione in guisa, che il detto chirografo abbia la medesima forza, e valore, come se fosse stato nuovamente da Noi fatto in persona, ed a favore del marchese Antonio Menafoglio, o suoi successori anche estranei nelli feudi suddetti, onde abbia egli, ed i suoi suddetti ad avere l'intero conseguimento di tutti gli onori, esenzioni, prerogative, grazie, privilegi, come ancora l'incartamento di tutte le obbligazioni, condizioni, e pesi espressi, e voluti sopra la persona, e successori del marchese Innocenzo Muti in virtù del più volte rinomato chirografo di Clemente XIII. Nostro predecessore, al quale in tutto, e per tutto per la conferma del medesimo ci riportiamo, aggiungendo di più per effetto di Nostro graziosa condiscendenza per secondare lo zelo dell'oratore, o per conciliare maggior

decoro a quelli feudi, e miglior servizio per la santa Sede, per Noi, e per quei popoli la facoltà, che liberalmente diamo, e concediamo, e che voi in nome Nostro darete, o concederete al ridetto marchese Antonio Menafoglio di accrescere la milizia ora esistente in detti feudi, ed ascendente al numero di soli duecento soldati non compresi gli alti, e bassi ufficiali divisi in due sole compagnie al numero di quattrocento oltre gli ufficiali suddetti da dividersi in quattro eguali compagnie di cento soldati per cadauna, e questa soldatesca nel suddetto numero sottoponiamo, e sottoporrete intieramente alla santa Sede, nel di cui nome, e sotto le di cui gloriose insegne dovrà militare, e per essa santa Sede a voi, ed a vostri successori nell'impiego collo facoltà al detto marchese Antonio Menafoglio colonnello delle medesime di arrolare, e spedire li biglietti di arruolamenti, per la detta soldatesca, o di creare, e spedire le patenti agli ufficiali rispettivi delle dette quattro compagnie da erigersi come si è detto nelli detti feudi, e con gli uomini delli feudi medesimi accordando al detto colonnello, suoi ufficiali, e soldatesca predetta tutti, e singoli privilegi, grazie, esenzioni, e prerogative concesse, o che si godono dalle altre milizie del Nostro stato ecclesiastico, ed in tutto, o per tutto a similitudine, ed uniformità delle medesime, con espressa condizione però in primo luogo, che l'arruolamenti de' soldati, e creazione di ufficiali da farsi dall'oratore suddetto non possa farsi, che degli uomini delli territorj appartenenti a detti feudi esclusi onninamente quegli di altra qualunque siasi giurisdizione; che debba la detta soldatesca esser tutta decennemente vestita militarmente, ed uniformemente; che sia istruita dal marchese Menafoglio, o fatta istruire, contenerlo, e dirigere nella buona militare disciplina, acciò alle occorrenze possa esser atta al buon servizio, e finalmente con la perpetua, ed intiera soggezione alla santa Sede, ed a voi, ed a vostri successori nell'impiego pro tempore in guisa, che a vista di un semplice vostro ordine, o de' vostri successori debba la medesima, suoi ufficiali, e colonnello prestarsi alla totale obbedienza, servizio, ed esecuzione di quanto sarà per essergli ingiunto.

§. 7. Volendo, e decretando, che il presente Nostro chirografo, benchè non ammesso, nè registrato in camera, e ne' suoi libri va-

Chiamato originale, et che
cravate scriva
l'ora.

glia, e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione, o vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, e che non gli si possa opporre di surrisione, orrezione, nè di alcun altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, e che così, e non altrimenti debba sempre nelle cose premesse giudicarsi, definirsi, ed interpretarsi da voi, e da vostri successori, dal reverendissimo cardinal camerlengo, da monsignor tesoriere generale, dalla piena camera, Ruota, e da qualunque altro giudice, o tribunale benchè collegiato, e composto di reverendissimi cardinali, e da questi anche legati a latere toglienda loro, ed a ciascuna di essi la facoltà, ed autorità di giudicare, decidere, ed interpretare diversamente, a dichiarargli d' adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che scientemente, o ignorantemente si facesse in contrario, ancorchè non vi siano stati chiamati, citati, nè sentiti monsignor commissario della Nostra camera, e quali si sieno altri, che vi avessero, o pretendessero avervi interesse, con ostante la Bolla di Pio IV. de registrandis, la regola della Nostra cancellaria *de jure quæsitio non tollendo*, e quali si siano altre costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, riforme, usi, stili, consuetudini, ed ogni altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte, a singole avendoone il tenore qui per espresso, e di parola la parola inserito, e supplendo Noi colla pienezza della Nostra suprema potestà a qualunque vizio, e difetto, quantunque sostanziale, e formale, che nelle cose premesse potesse intervenire, per questa volta sola, ed all' effetto predetto specialmente, ed espressamente deroghiamo. Dato dal nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 29. aprile 1770.

PIUS PP. VI.

Monsignor Paolo Girolamo Massei decano della Nostra camera, e dell' armi commissario generale.

§. 8. Ci ha fatto rappresentare don Antonio Menafoglio Milanese marchese di s. Martino in Spino ec., che avendo egli con precedente Nostro chirografo segnato li 10. genèro dell' anno 1777. e diretto al reverendissimo cardinale Bernardino Girard Nostro pro-udi-

tore fatto acquisto nella Nostra provincia di Sabina de' nobili feudi di Rocca Siniabaldi, Belmonte, ed annessi col titolo, a qualità di principato le quanto al primo in conformità del Breve accordato alla casa Lante della Rovere dalla sa. mem. d' Innocenzo XI. Nostro predecessore in data 19. dicembre 1683., e di marchesato rispetto al secondo, e con tutti quei dritti, privilegi, e prerogative alli medesimi competenti; ci aveva supplicato non solo per la conferma dell' indulto concesso dalla sa. mem. di Clemente XIII. al marchese Innocenzo Muti antecedente possessore del suddetto principato, e suoi successori anche estranei di potere avere, e ritenere nei medesimi feudi due compagnie di fanteria composta di cento soldati per ciascuna da potersi arruolare anche ne' luoghi convicini, dove però non fossero erette simili compagnie, a squadre militari, con il godimento dei privilegi militari per tutto lo stato pontificio, mediante chirografo dell' enunciato pontefice segnato li 15. novembre dell' anno 1763. e diretto al reverendissimo cardinale Giovanni Batista Rezzonico, allora commissario generale delle armi, ma esiziano perchè ci fossimo degnati di concedergli la facoltà di accrescere il numero di detta soldatesca fino a quattroceto per formare altre due compagnie, colla comunicazione de' medesimi privilegi alla prima già concessi, ed essendo Noi condiscesi a secondare benignamente lo di lui suppliche, che ci furono riferite da monsignor Ferdinando Spinelli, mentre era commissario generale delle armi, come da prescritto fatto dal suddetto monsignor Spinelli dalla Nostra audienza il giorno 4. aprile dell' anno passato 1778., ne fu in seguito da Noi segnato sotto li 29. dello stesso mese d' aprile il corrispondente chirografo diretto al medesimo monsignor Spinelli, ma che avendo l' oratore osservato, che sebbene con detto Nostro chirografo veniva ad essere ampiamente confermato, e senza alcuna restrizione l' indulto suddetto dalla sa. mem. di Clemente XIII. per l' erezione, e ritenzione di detto due compagnie di fanteria di cento soldati per ciascuna da arruolarsi tanto ne' sopradetti feudi, quanto nei luoghi convicini, ad ogni modo poi nell' altra parte della suova grazia, che parimente gli facevano dell' ampliamento del suddetto numero di duecento soldati fino al numero di quattroceto non compresa l' alta, a bassa officialità,

Tesoriere.
non avvisato
ma espedito
con.

cioè per l'erezione di altre due compagnie, gli veniva ad essere ristretto l'arruolamento nelli propri feudi solamente, talmente che vi fosse ragione da potersi dubitare, che nè tampoco per li duecento soldati del primo indulto rimanesse più all'oratore la facoltà di arrollarli anche fuori del territorio della suoi feudi oei luoghi convicini, e per questo motivo non si desse premura di sellectitare la pubblicazione di detto Nostro chirografo, volendo a scampo di qualunque dubbio supplicarci prima come ha fatto, che ci fossimo degnati di dichiarare, che la restrizione suddetta dell'arruolamento nei soli propri feudi, debba aver luogo solamente per l'accrescimento dei duecento soldati, di che Noi gie ne abbiamo accordato l'indulto, restando nel suo pieno vigore l'altro indulto precedente della sa. mem. di Clemente XIII. accordato al marchese Innocenzo Muti, e suoi successori anche estranei di potere arrolare li duecento soldati anche ne' luoghi convicini fuori de' propri feudi.

§. 9. E volendo Noi far godere all'oratore gli atti della Nostra pontificia beneficenza siamo benignamente condiscisi ad ammettere le sue suppliche. Avendo pertanto nel presente Nostro chirografo per espresso, e di parola in parola inserito, e registrato l'intero tenore del succennato Nostro chirografo segnato li 29. aprile dell'anno 1778., della supplica presentataci del detto d. Antonio Menafoglio odierno barone di detti feudi istituiti, e leggi militari proibitive dell'arruolamento fuor di territorio, ed in aliena giurisdizione, o di ogni altra cosa quanto si voglia necessaria ad esprimersi, e degna d'individua menzione, di Nostro moto proprio, certa scienza, e colla pienezza della Nostra potestà ordiniamo a voi, che in nome Nostro dichiarate, conforme Noi dichiariamo, che sia lecito al predetto d. Antonio Menafoglio attuale possessore del suddetto principato di Rocca Stibalda etc. di arrolare nella predetta soldatesca de' suoi feudi duecento soldati, ancorchè siano de' luoghi convicini, ne' quali però non vi siano già erette simili compagnie, e squadre militari, nella maniera stessa, che simili facoltà erano proprie del suo antecessore in vigore del surriferito chirografo della sa. mem. di Clemente XIII. volendo Noi, che la restrizione espressa nel precedente Nostro chirografo dell'arruolamento di soldati dentro il territorio de' propri feudi

s'intenda per gli altri duecento soldati per Nostra nuova grazia accresciuti, talmente che dei quattrocento soldati, non compresa l'altra, o bassa officialità di cui sarà composta detta soldatesca, due cento debbino esser de' propri feudi, e gli altri duecento possano prendersi da' luoghi convicini.

§. 10. E salva questa dichiarazione vogliamo, che in tutto, e per tutto restino ferme, intatte, e nel suo pieno vigore tutte le altre concessioni, e grazie con li rispettivi pesi, obblighi, e riserve contenute, ed espresse nell'anzidetto chirografo di Clemente XIII., e Nostro precedente delli 29. aprile, quale perciò confermiamo, ed approviamo.

§. 11. Volendo, e decretando, che il presente Nostro chirografo, benchè non ammesso, nè registrato in camera, e ne' suoi libri, vaglia, e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, e che non gli si possa opporre di irruzione, nè di alcun altro vizio, è difetto della Nostra volontà, ed intenzione, e che così e non altrimenti debba sempre nelle cose promesse giudicarsi, ed interpretarsi da voi, e da' vostri successori, dal reverendissimo cardinal camerlengo, da monsignor tesoriere generale, dalla piena camera, rota, e da qualunque altro giudice, o tribunale, benchè collegiale, e composto di reverendissimi cardinali, e da questi anche legati a latere, togliendo loro, ed a ciascuno di essi, la facoltà di giudicare, decidere, ed interpretar diversamente, e dichiarando d' adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che scientemente, e ignorantemente si facesse in contrario, ancorchè non vi siano stati chiamati, citati, nè sentiti monsignor commissario della Nostra camera, e qualsivoglia altri, che vi avessero, o pretendessero avervi interesse.

§. 12. Non ostante la Bolla di Pio IV. de registrandis, la regola della Nostra cancellaria de jure quacque non tollendo, e quali si sieno altre costituzioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, leggi, statuti, riforme, usi, stili, consuetudinali, ed ogni altra cosa che facesse, o potesse far in contrario, alle quali tutte, e singole, avendone il loro tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e supplendo Noi colla piecezza della Nostra suprema potestà a qualunque vizio, e difetto, qualunque sostanziale, e formale, che nella cosa

la religia
priora con-
firmatur
sostanziale.

Clemente se-
condo, si de-
cretum in-
telleto.

Da sagittis
noni inter-
rompe

Declaratur
quod militi-
es quibus
omnis com-
pagni sicut
barones in
suo feudo
habent, non
sunt alia
sunt

premesse potesse intervenire per questa volta sola, ed all'effetto predetto specialmente, ed espressamente deroghiamo. Dato dal nostro palazzo apostolico questo dì 4. marzo 1780.

Pios PP. VI.

Cumque post sequutum obitum dicti marchionis Antonii, applicationibus comitis Josephi Menafoglio eius patris, ac tutoris et curatoris d. marchionis d. Emilii dicti defuncti marchionis Antonii filii in minori aetate adhuc extantis, eadem Sanctitas sua in audientiam diei 13. currentis ad eundem sanctissimum per nos habita pro gratia rescripti juxta preces hujusmodi sub tenore expressas nimirum.

BEATISSIMO PADRE

Tunc pre-
sum a herone
purretarum,
pro asse-
quenda con-
firmatione,
ampliatione,
et declara-
tione produ-
ctum.

§. 13. Il conte Giuseppe Menafoglio brigadiere delle truppe di S. A. S. il duca di Modena oratore umilissimo della Santità Vostra prostrato a suoi santissimi piedi ossequiosamente espone di ritrovarsi per deputazione della medesima S. A. S. injure, e curatore di don Emilio figlio del marchese don Antonio Menafoglio possessore del principato di Rocca Sioibakla, e feudi annessi. In vista di ciò rappresenta a Vostra Beatitudine, che il predetto d. Antonio fece acquisto dalla casa Muti del medesimo principato, a feudi con tutti e singoli privilegi goduti dall' antecedente possessore, e segnatamente con quello riguardante i soldati di factoria concesso alla stessa casa Muti dalla san. mon. di Clemente XIII. mediante chirografo segnato li 15. novembre dell'anno 1763., e registrato nel lib. divers. fol. 86 per gli atti del Mariotti segretario di camera, come diffusamente apparisce dall' istromento di acquisto stipolato li 21. genoaio 1777. per gli atti di Serafino Chiarelli segretario di camera in solidum con Stelrich notaro Capitolino. In seguito di che ed in conferma, ed anapiazione ulteriore degli accennati privilegi, ottenne il medesimo don Antonio due diversi chirografi dalla Santità Vostra, uno dei quali diretto a monsignor Spinelli allora commissario generale dell'armi segnato li 29. aprile 1778., l' altro a monsignor Massi odierno commissario segnato li 4. marzo 1780, quali due chirografi sono originalmente esibiti per gli atti del Venti parimenti segretario di camera, dopo le quali concessioni cessò egli di vivere — implora adesso per

tanto il predetto tutore, che la Santità Vostra si degni benignamente accordare, dichiarare, ed ordinare, che la grazia concessa, conformata, ed ampliata al defunto d. Antonio si estenda al prefato d. Emilio di lui figlio, sebbene costituito in età minore, come se fosse stato espressamente nominato nei medesimi successivi chirografi, come se quelli fossero stati spediti, e sottoscritti a di lui favore, e che durante la di lui minorità possa non meno il presente, che qualunque altro tutore legittimamente costituito nominare, ed eleggere i capitani, ed altri ufficiali, e di spedire, sottoscrivere per il predetto d. Emilio agli medesimi la necessarie patenti, ed alli soldati li soliti bollettini, e fare tutt' altro, che resta espresso, accordato, e concesso nei predetti chirografi, aggiugnendo, che le cose premesse esso oratore possa farle anche per mezzo di legittimo procuratore da costituirsi dal suddetto tutore stante la di lui assenza, e che tali patenti, e biglietti spediti, sottoscritti da tal procuratore abbiano lo stesso valore, efficacia, e facilità come se fossero fatti, e segnati dallo stesso tutore, che trasferir possa nella persona surrogata tutte le sue facultà specialmente relativa a questo oggetto: Che etc.

§. 14. Alla Santità di nostro signore
Papa Pio VI. per il conte Giuseppe Mo-
nafoglio brigadiere delle truppe di S. A.
S. di Modena.

Rescription
pro gratia
concessione.

Al monsignor commissario dell' armi,
che ne parli

Ex audientia Sanctissimae

Die 13. juni 1781.

*Sanctissimus benigne annuit pro gratia in omni-
bus, et per omnia juxta preces, quibuscumque
in contrarium minime obstantibus.*

P. H. Massei armorum praeses
L. & Sigilli

S. 15. Nos igitur ea omnia, quae in praesentis binis echiographis per Sanctissimum D. N. Papam, hoc supplici libello cum rescripto a tergo in actis infrascripti secretarii camerae originaliter exhibitis, Nobis injuncta, et demaadata fuero, debitaee executioni demandare voleotes (firma primitus remanente favore praefati marchionis d. Aemilii bodierni possessoris dictorum feodorum arcis Sioibaldae, et

Mastotria hirsuta sp. nov.

Belmontis cum adnexis terris di Pantana, e le ville; ejusque filiis, et descendentiis, ac in eisdem feudis, et annexis successoribus etiam extraneis facultate erigendi, statuendi, et retinendi binas cohortes centum militum pedestrium pro quolibet prout concessa fuit illustrissim domio marchioni Innocentio Muti tunc domino, et possessori ipsorum feudorum relative in omnibus, et per omnia ad praecitatum chirographum S. M. Clementis XIII. diei 26 novembris 1763 originaliter exhibitum in actis Mariotti alterius ex secretariis camerae apostolicae; ad quod etc. et non alias etc.) praefato illustrissimo D. marchioni d. Emilio Menafoglio, suisque praedictis, et pro dicto marchione d. Emilio, durante illius minortate, ac tutela, et cura praedictam comite Josepho Menafoglio qua illius tutori, et curatori relative ad praesertum pontificium rescriptum, et in antedictis terris formaliter erigere, statuere, et retinere alias binas cohortes militares pedestres compositas ex centum militibus pro quolibet ex hominibus territoriorum, et feudorum praefatorum, exclusis semper, et omnino aliis cujuscunque alterius civitatis, terrae, territorii, ac provinciae quavis status, et ditionis ecclesiasticae ultra officiales necessarios juxta militares regulas sponte, et voluntarie conscribendis. Quo vena ad primo dictas alias binas cohortes equidem centum militum pro quolibet non comprehensis praedictis officialibus, ex hominibus simili modo conscribendis tam ex antedictis binis feudis, et terris, eorumque territorii, quam ex locis finitinis, et propinquis status ecclesiastici ubi tamen non adsint aliae consimiles cohortes erectae, vel manipuli militum juxta concessionem fel. record. Clementis XIII. ut supra fact.; et sub expressa lege juxta formam statutorum, et regularum militiae instruendi, et ad militiae functiones aptos reddendi eosdem milites pro quovis usu militiae in quovis Sedis apostolicae indigentia, et necessitate ad unum requisitionem Sanctissimi D. N. Papae, ejusque legitime in papatu successorum, ac praetempore Sedis apostolicae commissariorum, aut armorum praesidum, et praefectorum, et cum plena facultate eidem d. Marchioni Emilio Menafoglio, suisque praedictis impertita perpetuo eligendi, et deputandi capitaneos, seu duces, aliosque officiales dictarum quatuor cohortum eorum arbitrio, eisque expediendi, et

tradendi literas patentes. necnon militibus solitis bullethenos; et alia agendi, procurandi, et exequendi, quae praeterea militari disciplina, et instructione dd. militum exequi necesse erit plenam, et liberam facultatem harum serie, et tenore praesentium concedimus, et indulgemus, nec non pro ulteriori chirographi executione officialibus, et militibus ut supra conscribendis easdem exemptiones, privilegia, gratias, et praesertim a recol. mem. Alexandro pp. VIII. similibus militibus status ecclesiastici concessas, et indulgas communicamus, et impertimur eo modo, et forma quibus ceteri milites status ecclesiastici privilegiis praedictis pariformiter potantur, gaudent, et fruuntur, ac imposterum potiri, gaudere, et frui contigerit, ac insuper inuncto dicto marchioni d. Emilio Menafoglio, ejusque successoribus praefatis totali dispositione, et subordinatione nobis, nostrisque in munere successoribus sub vexillo hujus sanctae Sedis in quocunque casum urgentium ipsius Sedis apostolicae, ipsam marchionem d. Emiliu Menafoglio, ejusque filios, et descendentes masculos in dictis feudis arcis Sinibaldae, et Belmontis cum suis adnexis terris successores in columnellum, et columnellos perpetuos, et directores dictarum quatuor cohortium militum pedestrium cum omnibus privilegiis, auctoritatibus, et facultatibus a similibus columnellis frui solitis perpetuo eligimus, et deputamus, sub obligatione habendi anno quolibet solitam generalem militum recensitionem, ultra alias quatuor annuales lustrationes, et recensitiones a capitaneis haberi debitas, et consuetas juxta militares regulas, et in omnibus, ac per omnia prout idem Sanctissimus D. N. pontifex Pius VI. in supra recensitis, ac registratis binis chirographis, et rescripto jussit, concessit, deputavit, et impertitus fuit in omnibus non obstantibus, quae praeludata Sanctitas Sua in eisdem chirographis, et rescripto voluit non obstat, ac respective declaravit, et decrevit taliter etc. In quorum etc. Datum Romae ex palatio nostrae habitationis hac die vigesima septima junii millesimo septingentesimo octavesimo primo.

P. H. Massei armorum praeses
Joannes Venti R. C. A. secretarius et cancellarius.

Loco 39 Signi.

Dec. die 7.
martii 1780.
Anno VI.

CCCLII.

Indulgentia plenaria pro his, qui tempore solemnitis benedictionis a patriarcha Lisbonensi duobus anni solemnitatibus populo imperiendae circa ecclesiam patriarchalem reperientur, ac pro monialibus infirmis, et in carceribus detentis.

Venerabili fratri patriarchae Lisbonensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Provisum. §. 1. Redemptoris, et Domini Nostri Jesu Christi vices, licet immeriti, gredientes in terris coelestium munerum thesauros, quorum dispensationem humilitati Nostrae commisit Deus, fidei, prudentique liberalitate erogare studemus, sicut ad augendam fovendamque fideliū pietatem profuturum in Domino arbitramur.

Memoratur
alias litteras
apostolicas
super concessione
indulgentiae plenariae,
et quibus ipsae
profuturae.

§. 2. Cum itaque alias Nos per Nostras in simili forma Brevis expeditas litteras fraternitati tuae facultatem solemniter benedicens populo cum plenaria omnium peccatorum indulgentia in duobus cujusque anni solemnitatibus sub certis modo, et forma tunc expressis concesserimus, et indulerimus, ac alias, prout in eisdem Nostris litteris, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur; plurimi vero sicut super accepimus, hujus ecclesiae thesauri participes esse minime valeant, tum quia patriarchalis ecclesia, in qua solemniter benedictio hujusmodi impertitur, non omnes Christifideles ad illam hac de causa confluentes intra suos fines amplecti potest, tum etiam quia moniales claustrae legibus obstrictae, infirmi, et detenti in carceribus ad eam accedere nequeant, iisque omnibus pro eximio, quo polles salutis animarum zelo consultum esse summopere desideres.

Ampliat
concessione
plena pro
aliis in ecclesia
liberis non
contemptis.

§. 3. Nos igitur pia vota hujusmodi plurimum in Domino collaudantes, eidem fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, universo populo, tuo edicto, ac sonitu campanarum ejusdem patriarchalis ecclesiae die praecedenti, tempus, ac horam benedictionis hujusmodi impertiendae significare cures,

et facias, ac pari quoque sonitu dictarum campanarum, dum eadem benedictio impertitur, omnes de ea certiores reddas. Nos enim omnibus utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis ad dictam ecclesiam patriarchalem se conferentibus, etiamsi ipsi ejus ambitum propter loci angustiam ingressi minime fuerint, sed foras circa eandem ecclesiam praesentes tunc reperiantur; atque insuper monialibus, infirmis, et in carceribus existentibus, atque campanarum sonum hujusmodi audientibus, si tunc temporis flexis genibus, quatenus ab infirmitatibus ad id impediti minime sint, plas ad Deum preces pro Christianorum principum concordia, haereticum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione effuderint, eandem plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, perinde ac si intus ecclesiam patriarchalem praedictam eidem solemniter benedictioni praesentes reperirentur, misericorditer in Domino concedimus.

§. 4. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die septima martii millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Contraria
derogant.

CCCLIII.

Dec. die 16.
martii 1780.
Anno VI.

Suppressio duorum aedium canonicorum regularium Sanctissimi Salvatoris ordinis sancti Augustini.

Venerabili fratri Carolo archiepiscopo Patrensi Nostro, et sanctae Sedis apud dilectissimum in Christo filium Nostrum Petrum Leopoldum archiducem Austriae, regium Bohemiae, et Hungariae principem, et magnam Hetruriae sibi subjectas decem nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Inscrutabili illius, per quem reges regnant, et legum conditores juxta decernunt, providentia ad supremi apostolatus fastigium meritis licet imparibus evecti, quamvis spiritualibus Domini gregis Nobis divinitus com-

Provisum.

missi utilitatibus, atque incrementis promovendi jurgi studio, assiduusque laboribus incumbere non desinimus; idque a Nobis suscipiendum probe intelligamus; libentius quidem id facimus, cum illorum apud quos auctoritatem Nostram interponimus dignitas, ac propria virtutum merita Nobis fiduciam dant eorum spectatae in hanc sanctam Sedem voluntatis, et fidei, ac devotionis obtinendi incrementum.

Expositio
prouti puer
secratorum.

§. 2. Cum itaque exponi Nobis nuper fecerit dilectissimus in Christo filius Noster Petrus Leopoldus archidux Austriae, regius Boemiae princeps, ac magnus Haetruriae sibi subjectae dux, quod in suo magno ducatu duo aedes canonicorum regularium sanctissimi Salvatoris ordinis sancti Augustini, altera nempe in loco Valle di Calci nuncupato Pisanae dioecesis de sancto Augustino de Nicosis nuncupato; altera extra moenia civitatis Senensis, de sancta Maria Angelorum pariter nuncupata existunt, in quibus vix octo canonici regulares dicti ordinis praeter aliquos laicos moram trahere consueverunt, adeo ut ipse abbas generalis ordinis praedicti arduum nimis, ac difficile futurum fore cognoscat, etiamsi ex illarum unione una demtaxat aedes canonicalis constitueretur, in ea novitatem erigere, regularemque disciplinam pristino suo candori restituere; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc con-
cedimus.

§. 3. Nos igitur, qui omnes Christifideles, praecipue vero, qui in religione Deo proprius famulare susceperunt, paternae charitate in Domino complectimur, ac ut hi uberes honorum operum fructus in Ecclesia Sancta Dei assidue proferre satagant, impensis studiis, continuisque laboribus curamus, cum tenuis canonicorum regularium dicti ordinis in memoratis canonicalibus aedibus commorantium numerus impediatur, quominus juxta laudabilem eorum instituti regulam fidelium animarum salutem, divinoque cultui efficaciter iocumbant, clarissimorum praedecessorum Nostrorum exempla, ac instituta sectantes, ac memorati Petri Leopoldi archiducis, et magni ducis votis favorabiliter annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut memoratas duas aedes canonicorum regularium sanctissimi Salvatoris, ordinis sancti Augustini, qua-

rum altera de sancto Augustino de Nicosis nuncupata in loco Valle di Calci Pisanae dioecesis, altera de sancta Maria Angelorum pariter nuncupata extra moenia civitatis Senensis existunt, supprimas, ac extinguas, ac suppressas, et extinctas esse decernas.

Declara-
tio apostoli-
ca.

§. 4. Declares insuper bona omnia tam stabilia, quam mobilia, ac semoventia, jura, et actiones ad easdem domos quomodolibet spectantia, et pertinentia cujuscumque generis, et speciei sint, in alios pios usus assignanda esse, et eroganda: ita tamen, ut ex fructibus, redditibus, et proventus bonorum hujusmodi quotannis percipiendis, in primis tum octo canonicis praedictis, tum etiam ipsis laicis in dictis canonicalibus aedibus sic suppressis, et extinctis nunc commorantibus annua vitalitia praestantia, quae sufficiens, et congrua indicabitur, concedatur: ut deinde iidem fructus in redemptionem aeris alieni, ac satisfactionem missarum, aliorumque onerum hujusmodi, quibus eadem domus gravatae existunt, cedant, reliqui vero demtaxat in pios usus, ut praefertur, convertantur. Volumus etiam aedes ipsas canonicales una cum adnexis ecclesiis in eos usus pios, qui spirituale animarum Christifidelium bonum, ac divini cultus augmentum respiciunt, si id necessarium existimabitur, occupandas esse; si autem earundem ecclesiarum, ac domorum conservatio utilis non erit, illarum profanatio, ac onerum translatio expositolari poterit, ut deinde omne perceptum in alios pios usus, ut caetera bona praedicta erogetur.

Claustra su-
blata, et de-
votionis irri-
tata.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam censuram palatii apostolici auditores, iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Declara-
tio apostoli-
ca.

§. 6. Non obstantibus quatenus opus sit, quoruncumque testatorum, qui missarum, aliorumque onera in ecclesiis dictarum aedium canonicalium adimplenda reliquerunt etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa sufficienter, et expresse commutamus, nec non apo-

stulicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac ordinis, et sedum canonicalium praedictarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis, quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ac praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima quarta martii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Dat. die 14.
mensis Martii 1780.
Anno VI.

CCLIV.

Impositio subsidii super honis ecclesiasticis ad erigenda reclusoria pro pauperibus.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. In supremo curae pastoralis munere, quod nullis Nostri meritis, sed divina ope freti sustinemus, nihil magis curandum esse censuimus, quam ut periclitantium animarum saluti, et personarum, quae necessario auxilio sunt destitutae, commoditati quantum cum Domino possumus, ubique consulamus, quae quidem aeternae caritatis officia, ita cum suscepta administratione sunt conjuncta, ut ea functionis Nostrae propria esse sentiamus: quos igitur opitandis miseria, sublevandis egenis, solandis afflictis, piis denique promovendis operibus ad pravam maxime illorum cupiditatem avertebam, qui dissidem, ac otiosam vitam ducentes, veros pauperes frustrantur apostolatus Nostri officium requiritur, auctoritatis Nostrae

partes libenter interponere, benedicente Domino, non detrectamus.

§. 2. Cum itaque Nobis nuper pro parte carissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici expositum fuerit, quod ipse pro sua singulari pietate dirigens vigilas considerationis suae intuitus in orphanos, pupillos, pauperesque denique omnes suorum regnorum, qui etiam, vel invitati petunt, aut verecunde accipiunt, sed accipientes glorificant patrem, qui in coelis est, erigere decrevit in qualibet eorum ditionum dioecesi reclusorium, aut reclusoria Misericordiae domum nuncupandam, in quo, vel quibus, et veri nascatur pauperes, et spiritus illi eorum bono consultum sit, ac insuper ubi Italia reclusoria sint erecta eorum congruae dotationi providere; aut si ea erigi non possint, aut in erectis reclusoriis omnes pauperes non oporteat propter aliquam conditionem; et qualitates ipsorum solamen variis mediis stabilire, et promoveri. Viros tamen sui regis aerarii tot gravissimis sumptibus pares minime sint, et hinc aliquo subsidio ex bonis ecclesiae juvari plurimum desideret.

§. 3. Nos ideo ipsius Caroli regis votis favorabiliter annuere cupientes, motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine eidem regi catholico, ut adhibitis ordinariis consilio, aut alterius gravis, et probati viri in ecclesiastica dignitate constituti percipere possit quotannis aliquam partem fructuum ex praepositis, canonicis, praebendis, dignitatibus etiam post pontificalem majoribus in cathedralibus, et collegiis, caeterisque beneficiis ecclesiasticis quocumque nomine nuncupentur in ejusdem Caroli regis ditione existentibus, et in posterum vacaturis, dummodo ad ejus nominationem, seu praesentationem conferantur, aut sint ex numero eorum, qui vigore concordati apostolici in aliquot casibus, et temporibus ad eundem regem catholicum illorum nominatio, aut praesentatio spectat, quamvis pro illa vice electioni, aut nominationi ordinarii subjaceant, concedimus, et indulgemus. Volumus autem, quod episcopus omnes, nec non beneficia curam animarum habentia censi debeant exempta, prout tenore praesentium perpetuis futuris temporibus eximimus, et liberamus: salvis juriis, et consuetudinibus, quas pensiones super illis

Expositio
imprae-
sentium pauperum.

Reclusoria, et
condictiones,
quibus con-
gruae indol-
gentiae.

dem episcopatibus imponi solitas auctoritate Sedis apostolicæ ad nominationem ipsius regis catholici, earumque applicationibus, et distributionibus. Ac ita super, quod pars fructuum ex beneficiis, ut supra percipienda quotannis debitam congruam nunquam imminuat, quam quidem pro canonicis, et præbendis, aliisque beneficiis in duabus ex tribus partibus constitutam perpetuo volumus, ita tamen, ut non minor sit pro beneficiis residentialibus, quam in summa ducentorum ducatorum auri de camera, et pro simplicibus denique in ducatis centum pariter auri de camera, sicque apostolica auctoritate præcipimus, ac mandamus.

§. 4. Decerentes has præsentem litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in futurum cujuscumque status, gradus, ordinis, præeminentiæ, et dignitatis existant inviolabiliter observari, et adimpleri debere, neque ex eo quod in præmissis quomodolibet interesse habentes, seu habere prætendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, neque causæ, propter quæ eadem præsentem emanant, sufficienter adductæ, verificatæ, et justificatæ fuerint, aut ex alia quacumque etiam quantumvis justa, legitima, pia, et privilegiata causa, colore, prætextu, et capite etiam in corpore juris clauso, etiam enormi, enormissimæ, et totalis læsionis da subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut interesse habentium consensus, aliore quolibet etiam quantumvis formali, et substantiali, ac inexcogitato, et inexcogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas appellationis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, et facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, seu intentato, aut etiam motu proprio, et de apostolicæ potestatis plenitudine concessa, vel emanato, quempiam in iudicio, vel extra illud uti, seu se jurare umquam posse, sicque, et non aliter in præmissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et apostolicæ Sedis nuncios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judi-

cari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter configerit attentari.

§. 5. Non obstantibus omnibus, et singulis præmissis, ac felicis recordationis Bonifacii pp. VIII. prædecessoris Nostri de una, et concilio generali de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum collegiatarum, cathedralium beneficiorum hujusmodi, aliisve quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis eidem ecclesiis, capitulis, beneficiis, etiam in limine foundationis, et erectionis sub quibuscumque verborum tenoribus; et formis, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, etiam coassistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, nec non ultimis voluntatibus, ac piis dispositionibus quoruncumque testatorum, etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro plenè, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ac amplissime, et plenissime derogatum esse volumus, cæterisque in contrarium quibuscumque. Aut si prædictis, vel aliis quibuscumque communiter ab eadem Sede sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possit per litteras apostolicas non facientes plenam, et expressam, de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

§. 6. Cæterum volumus pariter, ut juxta felicis recordationis Clementis pp. V. prædecessoris quoque Nostri in concilio Viennensi editam constitutionem calices, libri, cæteraque ornamenta ecclesiarum, seu cathedralium, collegiatarum, ac beneficiorum divino cultui dicata, aliave suppellex ecclesiastica causa pigno-

Derogatio
nostri
re.

Causæ
quæ,
et de
erent
irri-
tatio.

Decretis
obstantis
decretis
concilio
Viennensi
circa
res divini
cultus
dicatas.

ria, vel alias occasione exactionis, et solutione contributionis, subsidiique hujusmodi nollatenus occupentur, atque praesentium literarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alienos notaril publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsa praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae: Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima quarta martii auae millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLV.

Det. die 22.
apr. 1790.
Auae VI.

Monasterio sancti Spiritus Elcbingensi Augustanae diocesis ordinis sancti Benedicti congregationis Augustanae, ejusque monachis communicantur omnia privilegia spiritualia dumtaxat, quae congregationi Casinensi reperiuntur concessa.

Pios PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Batis, si te-
ner mense
junio.

§. 1. Creditae Nobis divinitus dispositionis ratio exigit, ut pateram religiosorum virorum Altissimi obsequiis sub laudabili vitae monasticae instituto mancipiorum, uberesque horum operum fructus adspirato supernalis favoris auxilio, proferro jugiter satagantium coram gerentes facillioribus eorum in via Domini progressibus, quantum Nobis ex alto conceditur, providere studeamus. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii maderanus abbas, et monachi monasterii sancti Spiritus Elcbingensis ordinis sancti Benedicti congregationis Augustanae diocesis Augustanae provinciae Moguntinae, quod, ut regularis observantiae, quae per Dei gratiam in eodem monasterio viget, laetioribus in dies proficiat incrementis, ipsi monasterio, ejusque monachis privilegia quae congregationi Casinensi monachorum ordinis praedicti ab hac sancta Sede concessa sunt, communicari plurimum desiderant. Nos igitur eorumdem expoentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti,

aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fere ceucentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, praedicto monasterio sueti Spiritus Elcbingensi, ejusque monachis, et omnibus privilegiis spiritualibus dumtaxat, quae dictae congregationi Casinensi reperiuntur concessa, pariformiter uti, frol, et gaudere libere, ac licita possint, et valeant auctoritate Nostra apostolica tenere praesentium concedimus, et indulgemus.

Ciccula re-
blata, et de-
cretum liti-
tate.

§. 2. Decernentes eosdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in emolibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos atque causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definitum debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel igooranter contigerit attentari.

Derogatio
concratio-
nem.

§. 3. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de indulgentiis ad instar non concedendis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima secunda aprilis millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCCLVI.

Det. die 3.
maj. 1790.
Auae VI.

Praevia evocatione caesae inter abbatem conventuslem, et monachos monasterii Cryptae Ferratae ex una, et abbatem commendatarii ex altera partibus veritibus reservatur favore praedictorum abbatum conventualis, et monacherum pensio scutorum biscentum a commendatario pro tempore in perpetuum persolvenda.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Pertinet ad Romanum pontificem, si quae lites, et controversiae, praesertim inter

Status con-
traversiae
expositae.

ecclesiasticos homines existant; eas prorsus elidere, et quoad fieri potest, radicitus evelire. Diu autem est, cum anceps controversia abbatem commendatarium sanctae Mariae de Crypta Ferrata Tusculanae dioecesis, ac illius monasterii monachos Basilianos exercet. Quae item ab initio non praefocata, minime se inter domesticos cancellos tenuit, sed in forum denique erupit. Est autem huiusmodi postquam Pius II. praedecessor Noster anno MCCCCLX. celeberrimum istud monasterium, (quod deinceps Benedictus XIV. alius praedecessor Noster sua constitutione, quae incipit — *Inter multa* — pridie nonas aprilis MDCCXLVII. ornavit, auxitque privilegiis) Bessarioni Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali primum commendavit, una mensa indiscriminatum abbas commendatarius, ac monachorum coetus utebatur; ac post aliquod tempus in ea mensae communitate vix alteri parti cum altera conveniebat. Etenim de sumptibus faciendis saepe questio nascebatur, cum plus oneris non raro ad abbatem commendatarium monachi, contra vero ad monachos abbas commendatarius rejiceret; sed anno MDVII. de concordia cogitari coepit. Neque frustra cecidit labor. Nam eodem illo anno MDVII. Joannes tituli sanctae Mariae in Aquiro Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Columna abbas commendatarius, et Lucas Mirulla prior, sive abbas monachorum inter se ita transegerunt, ut monachi assignationem retinerent suae distinctae, ac separatae mensae conventualis. Rursus autem iidem monachi a felicis recordationis eodem praedecessore Nostro Benedicto XIV. super illius commendati monasterii fructibus, et incertis, qui ad quatuorcentum florenos auri in libra camerae apostolicae, uti acceptis, laxati sunt, consentiente bo. mem. Joanne Antonio Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali Guadagni tunc urbis vicario, et abbate commendatario praedicti monasterii pensionem annuam omnino immovent, et exemplum ducentorum aureorum monetae Romanae, ad decennium tantum duraturam, et per eosdem pro tempore existentes ipsius monasterii abbatem, et monachos pro monasterii aedificis, et reparationibus necessariis erogandam, nec in alios usus convertendam impetrarunt. Quam quidem pensionem postea felicis recordationis praedecessor Noster Clemens XIII. pontifex maximus his inter clemens causam ad

duo alia decennia prorogavit, seu noviter reservavit. Nuper vero cum hujus pacti conventi tempus ad finem accederet, quasi exacto iudicium tempore rursus abbas, et monachi in nixi praesertim duabus constitutionibus, quarum prima Leonis X. praedecessoris Nostri incipit — *Superius dispositionis arbitrio* — dat. III. nonas maji MDXIV. quae sancitum fuit, ut commendatarii monasteriorum habentium distinctam, ac separatam mensam conventualem tenerentur quotannis erogare quartam partem suae mensae abbatialis pro instaurazione fabricae, seu pro ornamentis, vestibus, et paramentis emendis, sarceniisque, aut pauperum alimonia, et sustentatione, ut major exigit, et snadebit necessitas: altera felicis Iidem recordationis Gregorii XIII. incipit — *Benedictus Dominus* — dat. kal. novembris MDLXXIX., quae de omnibus monasteriis monachorum ordinis sancti Basilii commendatis iussu distinctione, quae novum facta fuisset mensae conventualis, ab abbatiali, commendatariis reliquit onus, prout tenebant monasteriorum, et ecclesiarum eorumdem reparationi, ac aliis in divinum cultum necessariis providendi; lisdem igitur constitutionibus omnimodis litem instaurarunt adversus venerabilem fratrem Nostrom Karolum episcopum Portuensem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem Rezzouicum camerarium, et abbatem commendatarium ejusdem monasterii, a quo tamen se plurimis beneficiis cumulos profitebantur; sed praeferebant, non licere sibi de eo jure quidquam remittere, quod sibi instantibus necessitatibus competeat cogendi pro tempore abbas commendatarius ad erogationem quartae partis eorumdem mensae abbatialis in usus a supradictis constitutionibus indicatos.

§. 2. Itaque primum ad auditorem camerae Nostrae apostolicae generalium, sive ad alterum ex ejus locumtenentibus adducta haec est: ab eoque cum non satis definita fuerit, hinc ad sacrae Nostrae Rotae tribunal gradus est factus coram dilecto filio magistro Ludovico Flaminio, altero ex ejusdem Rotae auditoribus, et proposita fuit causa in consilio, sive turno, uti dicitur, ordinario die XVIII. junii MDCLXXVIII. quo die cum suffragia non convenissent, oportuit quintum, et sextum ex auditoribus assumi ad judicandum; et propterea die VIII. martii MDCLXXIX. lisdem quinto, et sexto videntibus iterum proposita causa fuit; sed tum quo-

Memoratur
acta judicialia
ista, quae in
omnes pro-
cessus huius-
modi.

quo paria hinc inde suffragia extiterunt, ut novissime die xxviii. januarii proximo lapsi causa in consilium auditorum omnium, qui tunc adduerunt, adducta fuerit: et videntibus omnibus resolutio emanavit, quo monachi in litis dimicatione superiores evaserunt, cum ex eadem resolutione sibi competeret jus cogendi cardinalem commendatarium ad subministrandas expensas pro restauratione ecclesiae, et monasterii, ac manutentione sacrum suppellectilium, urgente necessitate.

Causam hanc
ex Processu
a tribusli a.
Rota, illam-
que compo-
nit auctoritate
sua.

§. 3. Propterea huc re perducta, visum denique tempus est, quo Nos oporteat apostolica Nostra auctoritate huiusmodi gravem, atque ancepsitem controversiam prorsus dirimere, ejusque radices, ac fibras omnes evellere, ut qui divino cultui omnino addicti esse debent, forensibus concertationibus non implicentur. Igitur motu proprio non ad earundem partium, vel aliorum quorumvis pro eis Nobis in hoc oblatam petitionem, atque ex certa scientia, et matura deliberatione, deque apostolica potestate plenitudine, praevia antedictae controversiae avocatione a Rota, et a quovis alio tribunali, ejusque omnimoda suppressione, et extinctione etiam de consensu praedictorum venerabilis fratri Nostri Karoli episcopi Portuensis Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis camerarii, de perpetui commendatarii praedicti monasterii, atque illius modernorum abbatum generalis, et monachorum, volumus, et mandamus, ut in posterum perpetuis quibuscumque temporibus de fructibus, proveniuntibus, et redditibus certis, et incertis mensae abbatialis commendatae, ut supra taxatis, illius abbati regulari, et monachis reservata sit, et intelligatur pensio annuorum scutorum ducentorum monetae Romanae, quae ab ultima solutione, seu termino cessatae consimilis temporalis pensionis initium sumat, eaque ab omni decima, quarta, media, et alia quavis fructuum parte, aliisque quibuscumque oneribus, et impositionibus ordinariis, et extraordinariis ex apostolica Nostra auctoritate, et motu pari, et ex certa scientia, etiam pro reparatione, et fabrica basilicae Principis apostolorum de urbe, et ex qualibet alia causa quantumvis pia, privilegiata, et speciali nota digna, libera, immunis, et exempta, per modernam dicti monasterii abbatem, seu perpetuum commendatarium, aliosque pro tempore in futurum existentes commendatarios annis singulis hic Romae, aut alibi, ubi magis

dicti monasterii abbati, et monachis placuerit, duabus aequalibus solutionibus, pro una videlet in sancti Joannis Baptistae, ac altera in Domini Nostri Jesu Christi natalitiae praestanda, hac tamen adjecta lege, ut eadem perpetua pensio scutorum ducentorum monetae Romanae per abbatem, et monachos praedictos pro ejusdem monasterii, et ecclesiae adificiis, et reparationibus, sacra suppellectili, vestibus, paramentis, aliisque in ecclesia ad divinum cultum necessaria erogaletur, nec aliter, nec alio modo. Commendatarii vero, modernus, et pro tempore existentes, soluta hujusmodi pensione annuorum scutorum ducentorum ad aliam quancumque praestationem abbati, et monachis praedictis, eorumque conventui, aut monasterio faciendam per ipsos cogi nequeant, quancumque actione judiciali, ex causa, seu eorum alimoniae, at congruae parochi regularis, seu reparationis adificiorum monasterii, et ecclesiae, seu paramentorum, aliorumque necessariorum ad divinum cultum, seu denique ex quavis alia causa hic etiam non expressa, aut de praeterito, aut de praesenti, aut similiter de futuro. Volumus praeterea, et mandamus, ut quidquid a prima instantia coram A. C. usque ad postremam propositionem in tribunali ejusdem Rotae die xxviii. januarii praeteriti in agitata lite utrinque ad hoc expensum, atque aestimatum fuit, utrinque pariter condonetur.

§. 4. Decernentes praesentes literas Nostras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, at integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, at pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; si quo in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et defidari debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, de non tollendo jure quaesito, aliisque Nostris, et cancellariae apostolicae regnulis, ac felicis recordationis praedecessorum Nostrorum Leonis pp. X. anno MDXIV.; et Gregorii XII. anno MDLXXIX. praedictis, aliisque apostolicis etiam in universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel spe-

Præcipitur
observantia
proveniens
apostolica
etiam per
cancellaria
regnulas.

Contraria
omnibus de-
rogatur.

cialibus constitutionibus, et ordinationibus, statutis, et consuetudinibus etiam lengaevis, et immemorabilibus, usibus, indultis, et literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, nec non irritantibus, et aliis decretis, resolutione praedicta auditorii Rotae coram directo filio magistro Ludovico Flanginio, et anterioribus etiam iudicatis quibuscumque tribunalis A. C., et cujuscumque alterius iudicis, et tribunalis; quibus omnibus, caeterisque contrariis quibuscumque, etiam si per illorum sufficientem derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialia, apcifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita servata, inserti forent, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ad de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice demtaxat specialiter, et expresse derogamus; eaque respective, quatenus praesentibus Nostris literis quomodolibet adversari compendantur, irritamus, revocamus, et abolemus. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die secunda maji millesimo septingentesimo octagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

bia fuerint, aut obscura id noverimus sequendum, quod nec praeceptis evangelicis, contrarium, nec decretis sanctorum patrum invenitur adversum, ea propter apostolica haec sancta Sedes pro palerna erga universos Christianos benignitate quoad integrum sibi fuerit, convenit supremam suam in his auctoritatem interponere, quae caeteroquin ad majus divini cultus incrementum praescripta, aut per frigescentem in nonnullorum cordibus caritate ad actum, luxuriamque convertuntur, aut ob rem ad vitam traducendam necessariarum inopiam non sine conscientiae angore contemnuntur. Quoniam autem, sicut pro parte tua Nobis nuper expositum fuit in civitate, et dioecesi Lausoniensi adeo exerceverunt calamitates, et angustiae, ut quam plurimis locorum jurisdictionis praedictae hominibus, qui manu, ac labore in sudore vultus videntes pane suo obtemperatae vitae necessitate diebus festis de praecepto votis laboribus aditum jam late aperuerunt, si per omnes dies festos huiusmodi a servilibus operibus abstinent, ad vitam inero substinendam, haud quamquam tempus sufficiat, ac propter Nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de auctoritate apostolica dignemur.

§. 2. Nos itaque, qui Christianis liberos quantum cum Domino possumus salutare remedium potius ad aeternam salutem comparandam, et humanam vitam honeste substandam adhibere, quam per severiorem ecclesiasticae disciplinae rigorem ad desperationem inopes adducere cupimus, dictos homines specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut deinceps exceptis omnibus diebus Dominicis, Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, et sequentibus, sancti Stephani, et sancti Joannis apostoli, Circumcisionis, Epiphaniae, Resurrectionis, et sequenti, Pentecostes, et sequenti itidem diebus; nec non Ascensionis Domini Nostri Jesu Christi, Corporis Christi, sancti Joannis Baptistae, sanctorum apostolorum Petri, et Pauli,

Tuo ius-
tu.

Det. die 10.
maj. 1780.
Anno VI.

CCLVII.

Indultum, ut Christianifideles dioecesis Lausoniensis quibusdam statis festivis diebus operibus servilibus vacare possint.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

Exponitur
religione,
quae con-
suetudinem
antiquam
est.

§. 1. Cum, sicut quaedam sunt, ut inquit sanctus Leo magnus praedecessor Noster, quae nulla possunt rationi convelli, ita multa sint, aut pro consideratione actum, aut pro necessitate rerum oportet temperari; illa semper consideratione servata, ut in his, quae vel du-

et commemorationis omnium sanctorum, praeterea quinque dicatis beatae Mariae Virgini immaculatae, nempe Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis, nec non sancti patris, aut tutelaris cujuslibet loci pro hominibus ejusdem loci dumtaxat, in quibus integra maneat praecipii obligatio, in reliquis diebus festis, sive per hanc sanctam Sedem praecipis, sive per synodales dioecesis hujusmodi constitutiones, sive quacumque alia etiam voti per majores suos facti, quod quoad hanc partem etiam auctoritate Nostra apostolica per te commutari volumus, causa praecipis, audita missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus, sine ulla prorsus conscientiae scrupulo vacare possint auctoritate Nostra praedicta concedas, indulgeas, atque permittas, ac statuas, praecipias, et moades.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus; et ordinationibus, nec non dioecesis hujusmodi, illiusque locorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, et aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima maji anno millesimo septingentesimo octuagesimo pontificatus Nostri anno sexto.

CCLVIII.

Die die 10.
majj 1790.
Anno VI.

Plenipotencia ad concludendum quemdam tractatum cum oratore regis christianissimi super redemptione cartharum lusoriarum in comitatu Avenionensi.

Dilecto filio Nostro Lazzaro Opatio Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Pallavicini nuncupato secretariae Nostrae status ecclesiastici secretario.

Pius PP. VI.

Dilecte fili Noster saltem
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum pro singulari illa, ac prorsus paterna, qua universos Romanae Ecclesiae domini, totiusque ditionis ecclesiasticae subditos complecti pergitur, charitate, nihil Nobis magis cordi sit, quam ut ad eorumdem subditorum levamen, quietem, utilitatemque quidam tractatus super redemptionem cartharum lusoriarum comitatus Nostri Avenionensis inter cameram Nostram apostolicam, ac carissimum in Christo filium Nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum suscipiantur, initiatur, et terminatur. Hinc est, quod Nos motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te, de cujus fide, prudentia, integritate, et in rebus agendis dexterritate plurimum in Domino confidimus, super tractatu hujusmodi proponendo, ac debito fine concludendo, in Nostrum, et dictae Sedis plenipotentiarum tenore praesentium nominamus, constituimus, et deputamus, tibi, et Nostris, et dictae Sedis nomine una cum venerabili fratre Nostro Francisco Joschimo ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali de Pierre de Bernis nuncupato episcopo Albanensi, et ejusdem Ludovici regis apud Nos, et Sedem praedictam oratore ad haec electo, et nominato, et sufficienti mandato itidem munito super redemptione cartharum lusoriarum hujusmodi agere, tractare, et concludere libere, et licite possis, et valeas plenam, et amplam facultatem barum serie concedimus, et imperimus.

Tenor verus
pro constituendo
procuratore
ad tractatum
secundum.

§. 2. Decernentes validum, et efficac fore quicquid eorumdem vigore praesentium tu egeris, tractaveris, et concluseris, id omnino, quantum in Nobis est acceptum, gratum, firmumque, ac ratum habere, nec non observare, complere, et exequi in verbo Romani pontificis promittentes. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris

Clavulae
infractae, et
contrarium
deroga-
tio.

die decima maji millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLIX.

Definitio controversiae de pertinentia protectionis cappellae ad Praesepe in basilica sanctae Mariae Majoris, et collegiorum sancti Bonaventurae, et Montis Alti Bononiae.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium

§. 1. Romanum decet pontificem his praesentibus cognoscendis, finiendiisque causis operam dare, quae inter Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales ob divini cultus, studiorumque rationem aguntur; ac aequae par sit, ut cum illae ex apostolicis suorum decessorum literis sicut exortae, ac saepius in contentionem deductae, ad ipsum tanquam ad fontem, unde manarunt, revocentur; quo tandem fiat, ut initiis suis exitus plane consentiant.

Statis venerabiliter respondit.

§. 2. Cum itaque obitu cardinalis Alexandri Albani instaurata nuper fuerit inter tres Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, nimirum venerabilem fratrem nostrum Joannem Franciscum Albanum episcopum Ostiensem, et Veliternensem, ac dilectos filios nostros Marium tituli sancti Augustini Martyrscum, et Innocentium tituli sancti Silvestri in Capite de Comitibus quastoio super pertinentia protectionis tum cappellae ad Praesepe Jesu Christi in basilica sanctae Mariae Majoris, tum collegii sancti Bonaventurae in conventu sanctorum XII. apostolorum de urbe, tum collegii Montis Alti in civitate Bononiae, quas felices recordationis Sixtus pp. V. praedecessor Noster suis apostolicis literis datis v. id. junii et non. octobris anni 1586. et xv kal. decembris anni 1588. certis quibusdam legibus constituit Nos considerantes, hujusmodi quaestiones in singula fecerit protectionum vacationibus excitatas dirimibacienus oequivisse iudicibus particularium congregationum, et Rotae auditorii, pro personarum, et rei dignitate duximus causam; ad Nos advocare, eamque omnibus sedulo perquisitis iuribus, ac rationum moneotis a memoratis cardinalibus ad Nos scripto delatis, et in consilium adhibitis tribus dilectis filiis prae-

stantibus consistorii Nostri advocatis, in quos ob publica, quibus unicus funguntur, munera, alla cadere potest privati studii suspicio, liquo concordibus animis cum Nostro aotea percepto, et lotra Nos retento iudicio consentientibus, ita definire decrevimus, ut nodum praesentis, sed futuris etiam controversiis prospiceretur.

§. 3. Et quoniam res tota a Sixti voluntate pendet, opus est, ut illam singulariter in causa iudicanda spectemus. Tres fuerunt a pontifice constituti ordines protectionum, quorum alterum alicui substituit, et ex literis, quas modo memoravimus, aperte dignoscitur. Nam ex hac vita decedens cardinalis Alexander Porellus suus ex nomine pronepos, in quem tres protectiones Sixtus cumhaverat, vocavit primo antiquiorem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem, vel ex nostra familia inquam, ut in erectione collegii sancti Bonaventurae, vel ex nostra familia et parentela, ut in alia duabus erectionibus factum est. Hic autem deficientebus, vocavit secundo antiquiorem cardinalem ex provincia Marchiae Anconitanae oriundum; et eo demique non existente, vocavit tertio in defensorum cappellae primum presbyterum cardinalem pro tempore existentem, in defensorum collegii sacri Bonaventurae protectorem ordinis minorum Caprentium, et in defensorum collegii Montis Alti alium cardinalem, quem rector, et scholarum duxerint eligendum, hac tamem adiecta lege quoad cappellam, ut si nullo existente Nostro sanguinis cardinale, alius ad id, ut praefertur, vocatus cardinalis munus protectoris huiusmodi obire, et exercere inceperit, nihilominus si postmodum contingat, aliquem Nostrae familiae, et parentelae ad cardinalem honorem assumi; is in ejusdem muneris functione praefertur debet, et constituitur, ut deputatio cuiusvis alterius in protectorem huiusmodi facta eo ipso cenatur, et expirare debeat.

§. 4. Hac praecognita pontificis voluntate ad duo capita redigi potest triangularis, quae nuper orta est, contentatio, ad parentelam nimirum, et ad originem ex provincia Marchiae Anconitanae. Nam cardinalis Innocentius de Comitibus uti consanguineus dilecti filii nobilis viri ducis Francisci Stortii decedentis, a foemina de familia Porelli contendit se in primo vocatorum ordine contineri quoad protectionem tam cappellae ad Praesepe, quam collegii Montis Alti ad quas antiquior cardinalis vocatur ex Nostra familia, et parentela. Contra vero car-

Memoravit
ordines pro-
tectionum
constituiti a
Sixto V.

Disputavit
capita triangula-
ris contenta-
tionis.

dignis Joannes Franciscus Albanus ex Nostra Urbini civitate oriundus duabus hinc protectionibus ultro remisit, contendit, se esse in secundo genere vocatorum quoad protectionem collegii sancti Bonaventurae, quae cum in prima sedo ad solos cardinales de Nostra familia fuerit coercita, cumque familia Peretti jam omnis defeceri, sibi unico tanquam cardinali antiquiori provinciae Marchiae Anconitanae nuncio debeat. Tandem cardinalis Marius Marcellus Maceratae natus, putat his tres protectiones sibi dumtaxat esse adjudicandas cum neget cardinalem de Comitibus esse Sixti V. consanguineum, et cardinalem Albanum esse ex provincia Marchiae Anconitanae oriundum.

Agitur de primo eorum
traversione
capite

§. 5. Ut itaque scorum agatur de utroque controversiae capite, ad *parentelam*, quod attinet, utique caeteris esset praefereendus cardinalis de Comitibus, si ea et familia Peretti, et ex sanguine Sixti V. descenderet: at quoties ab eadem familia, nec per mares, nec per foeminas originem trahit, nullosque proinde, ut ipse agnoscat cardinalis, sanguinis vinculo eidem familiae, et pontifici jungitur, sed tantum per medium foeminae Victoriae de Comitibus amicitiae quae nuptiae duci Cajetano Sen. Sferzia, consanguineus est duci Francisci; sane ejus postulatio locum non tam habet, si nostrae familiae vocabulum, quam si *parentela* nomen spectetur. Quamvis enim familiae significatio varie accipi possit, et eo nomine non agnati solum, sed etiam cognati, immo gener, et natus aliquando comprehendantur, communi tamen, et proprio jura familia indicat agnatos, et illi ejusdem familiae appellantur, qui ex eodem domo, et gente sunt. Porro dubium non est, quin propriis, et communi significatione fuerit a Sixto V. familiae nomen usurpatum, nam semel ac vocavit ipse primo loco cardinales de nostra familia, ex propria vi illius possessivi — *Nostra* — idem est, ac si adlitis cognomine, vocasset cardinales de familia, et agnatione Peretti, ab eodem pontifice in descendenti sororis iustaurata, ut alias declaratum est in constitutionibus collegii sancti Bonaventurae a cardinale Alexandro Peretti de monte ipsius pontificis editis, et ab eodem in specifica forma confirmata, et ut re plene discussa in lite acta anno 1671 inter cardinalem Paulum Sabelium, et Decem Azzolinum definitum est a Nostra Rotae auditorio.

§. 6. Neque majus aderit cardinali de Comitibus praesidium ex latiori illo vocabulo *parentela*. Si siquidem inter se consanguinei appellantur, et sunt, qui ab eodem sanguine proficiuntur. In his censeantur cardinales omnes cognati, et descendentes ex foeminis, qui in priori familiae appellatione, minime continebantur; sed non censentur, nec censi possunt illi, qui a sanguine familiae non descendunt, ac propterea non sunt ipsi familiae consanguinei. Non enim pontifex vocavit cardinales de parentela haerodum, et successorum, aut consanguineos consanguineorum, sed consules, atque iterato vocavit de Nostra parentela cardinales, habita relatione ad se ipsum, ex qua sicuti ambigi non potest, quia soli fundatoris consanguinei fuerint honorati, ita ambigendum non est reliquos omnes exclusos fuisse; quamvis enim isti possint esse successorum, et haerodum consanguinei, extranei tamen sunt quoad fundatorem, cujus persona debet spectari. Idque sit evidenti ex aliis etiam pontificiae dispositionis partibus, ubi substitutos ad protectionis admittendos esse edixit, nullo existente nostri sanguinis cardinale, et ubi lectio in cappella sepulchrum pro nostra dumtaxat consanguineis supplicandi assignavit. Quae quidem omnia optime declarant diversos esse inquisitos cardinales de nostra familia, et parentela, quam cardinales nostri sanguinis; immo in ore, et mente pontificis ea vocabula fuisse synonyma.

Prosequitur
sequitur
ejusdem
sententia.

§. 7. Nec secus significavit pontifex, ubi in iisdem literis erectionis cappellae ad Praeposito, deficientibus lineis masculinis, et foeminiis primum Michaelis, deinde aliorum omnium ex sua sorore pronepotum, substituit in iurepatronatus cappellae, ejusque cappellanarum eam, qui nobis fuerit sanguine proximior. Ideo enim haec postrema substitutio, a qua argumentum trahitur ad protectionis, porrigi contenditur ad consanguineos consanguineorum, quia supponitur post exinctas memoratas lineas masculinas, et foeminas pronepotum ad iurepatronatus vocatas, neminem superesse potuisse ex pontificis sanguine, ac proinde substitutionem eandem ne eliosa dicatur, aptari consanguineorum consanguineis oportere. At hujusmodi interpretationi verba resistunt, et facta: latero pontificem non poterat *parentela* sua; quapropter si vere nulli sibi fuissent consanguinei praeter descendentes suorum ex sorore pronepotum, non utique eis in iurepatro-

Erectionis
natura
modum
explicatur,
cappella
literis
Sixti V.

natus substituisset illum, qui sibi esset sanguine proximior. Impropria locutio, ac falsa demonstratio si nemini, eo sano minus ascribenda sunt pontifici maximo de re familiari sibi notissimi loquendi. Exhaurivit ipse quidem in vocatione successorum ad juspätronatus cappellae universam descendentiam suorum ex sorore pronepotum, omnesque preinde exhaurivit consanguineos suos de lineis contentivis proximis, et inferioribus; sed cum idem non fecerit, quoad alios suos consanguineos linearum transversalium superiorum, tam ex latere patris, quam ex latere matris, qui lineas contentivas remotas efformabant, hos profecto, qui vera de ipsius sanguine erant, putandum est pontificem invitasse ad juspätronatus in postrema substitutione illius, qui fuerit nobis sanguine proximior. Revera memoriae proditum est a scriptoribus fide dignis, et publicis etiam comprobatur monumentis patrem Sixti V. plures habuisse sorores pluribus nuptas familiis, aliosque eidem pontifici non defuisse consanguineos, quos inter Nostrom Rotae auditerium in praefata lite anni 1671. recognovit ipsamet cardinalem Andream Barbaum ex provincia Marchiae, qui post mortem cardinalis Alexandri Peretti in protectionibus nunc controverſis succedat.

§. 8. Quidquam esse nec potest, agi de dispositione perpetua, et de materia favorabili: nam efficit id quidem, ut quot sunt, aut esse possunt veri consanguinei pontificis, li quovis in gradu sint, omnes admittantur; sed efficere minime potest, ut il admittendi sint, quos litem non comprehendit.

§. 9. Alterum controversiae caput in eo versatur, num Urbini civitas, ex qua originem ducit cardinalis Joannes Franciscus Albanus, sit intra fines provinciae Marchiae Anconitanae, ita ut in haberi debeat pro antiquiori cardinali ex provincia Marchiae Anconitanae oriundo, quem secundo loco pontifex ad memoratas protectiones, invitavit. Paucis tamen quaestio ista absolvitur. Relicta enim disputatione de finibus antiqui Piceni, ac de ejus Pentapoli, quam in exordio alterius controversiae egit Incubratie pro jamdudum defuncto cardinali Annibale Albani occasione inferius memorandae liti evulgata, et inscripta — *status geographicus Marchiae Anconae* pro intelligentia textus trium Bullarum pontificis Sixti V. super antiquiori cardinali Marchiae vocato ad protectionem rap-

pellas Sixtinae in basilica s. Mariae Majoris, et duorum collegiorum Montis Altii Bononinae, et s. Bonaventurae urbis edit. Rom. 1726.; illud profecto extra controversiam esse positum provinciam Marchiae Anconitanam jam fide ab eo tempore, quo provincia est constituta, ad Nostram aetatem usque, fuisse semper re, legibus, juribus, consuetudinibus, privilegiisque distinctam, ac separatam ab Urbini civitate, ejusque ducatu, si solae Aegidianae constitutiones excipiantur; quae quidem ea una de causa in Urbingensi ducatu vixerunt, dum cardinalis Aegidius legati munere fungebatur, quia idem cardinalis tamquam vicarius generalis papae omnimoda auctoritate polebat in universa ecclesiastica ditieno. Caeterum legatis omnes, qui Aegidium antecesserunt, aut sunt consecuti, se se subscripserunt distincto illius legationis nomine, quam ehibent, et rectores Marchiae, Speleti, Urbini, aliorumque provinciarum fuerunt nuncupati, ut vetera, et recentiora diploma testantur, et concors est geographorum, aliorumque scripturum sententia, si pauci demantur, qui rerum ignari in errorem prolapsi sunt, vel quia divisiones spectarunt provinciarum, quae a religiosis viris pro libitu sunt, vel quia spirituales dioecesium fines cum temporalibus miscuerunt.

§. 10. Id clarius evincitur, si tempora spectentur; quibus pontifex hasce protectiones instituit. Tunc enim Marchiae Anconitanae provinciae pleno dominio sanctae Sedis, et Romani pontificis suberat; Urbinum vero non item. Constat enim ducatum illum multis ante Sixtum annis concessum a sancta Sede fuisse familiae de Rovera per formalem, ut ajunt, in feudationem cum pleno imperio; regalibus, et jure principatus, illiusque potestati parvis. Quae si advertantur, planum est, Urbini civitatem, et ducatum, qui tunc ex provincia apostolicae Sedis immediate subiectis non erat, his verbis — *ex provincia Marchiae Anconitanae* — comprehendi minime potuisse. Juris enim est non ambigui, verba intelligenda esse secundum tempus, quo fuerunt prolata; eo vel magis quia cum idem pontifex fundavit, crexitque collegium Montis Altii, ita nuncupatum ex loci nomine ubi is natus fuerat, aperte declaravit, illud ab ad erectum, fundatumque fuisse, ut consuleret locis temporali Nostros divisioni subiectis, atque provinciae Nostros Anconitanam prospiceret, ac transiens subinde ad

De eodem
ex agitur.

Exceptiones
controverſae
locutae.

Agitur de
litae contro-
versiae cap-
ite.

cardinales ejusdem collegii protectorem invitavit post cardinales consanguineos, *cardinales ex dicta provincia Marchiae Anconitanæ oriundum*: quibus sane verbis ducatum Urbinate, et Urbinates temporali ditioni tunc non subjectos, fuisse disticto exclusos facile est intelligere. At vero ambigi nequit, quin Sixtus V. in omnibus his dispositionibus, in quibus Marchiam Anconitanam dominavit de una, eandemque provincia semper fuerit locutus.

Cardinalis
ex eadem
provincia
Anconitanæ
oriundus
fuit Sixtus
V. in
omnibus
his
dispositionibus

§. 11. Sed pluribus opus non est; semel ac constat, Marchiam Anconitanam provinciam ab Urbinis ducatu habitam ab eodem pontifice fuisse pro distincta, et separata. Constat enim ex literis apostolicis datis idibus martii 1589. pontificem Sixtum erexisse Rotas tribunal in civitate Maceratæ pro felici regimine provinciae *Nepesinae Marchiae*; et hinc quidem cuncta provinciae loca submississe, sed non item partem ullam Urbinatensem ducatus, cum illum extra Marchiam provinciam situm esse consuevit. Monstrant item aliae ejusdem pontificis apostolicæ literæ datæ ix. kalend. junii 1589. ecclesiam episcopalem Firmamam tunc prærogativa illustrem fuisse ab ipso erectam in ecclesiam archiepiscopalem, eo quod in provincia *Marchia* nulla esset metropolis ecclesiae: id autem nec asseruisset pontifex, nec asserere revera potuisset, si ducatum Urbinatensem ex ea putasset provincia: nemini enim melius quam ei notum erat Urbinatensem ecclesiam ante annos viginti quinque, scilicet anno 1563. in metropolim erectam a Pio IV. felic. record. pontifice fuisse. Quo in loco prætereunda non sunt ea, quae in iisdem literis consulto addidit Pontifex, dum ait — *quemadmodum Firmum Picenum olim nominabatur, ita aliis temporibus Marchiam Firmamam vocatam fuisse, quod Firmum primaria civitas in dicta provincia existeret* — hisce enim antiquaveris planum est, ab eo usque tempore desinere distinctionem inter Marchiam Firmamam, et Anconitanam, et tunc Firmum, tum alia totius provinciae loca non per extensionem, sed proprio, et communi usu sub uno provinciae Marchiae Anconitanæ vocabulo comprehensa fuisse.

Excluditur
error
potestatis
et
competitio

§. 12. In tanta rei luce, si qua possessio, aut consuetudo ab Urbinatibus offerri posset in medium, ea spectanda non esset: jus enim clarum vincit causam possessionis, et quod non ratione introductum, sed errore primum dein-

de consuetudine est inductum; id dilutus arguere non deest. Caserum observantia Urbinitibus magis obest, quam prosit. Nam Urbinitum, ejusque ducatus etiam post illius derogationem ad sanctam Sedem, non secus atque antea, remansit ab omni alia provincia distinctus, ita ut cum provincia Marchiae Anconitanæ nihil omnino habeat commune. Ad protectiones vero quod attinet, eas obtinuit quidem omnium primus cardinalis Gaspar de Carpiæ, mox cardinalis Hannibal Alburnus, tandemque cardinalis Alexander ex eadem Albana familia, omnes ex Urbino oriundi; at primus si duas ex illis obtinuit anno 1689., id non nisi ex transactione factum est, inter ipsum inita, et cardinalem Petrum Matthæum Petrucciū Esinatem, qua fuit cautum, ut protectiones dividerentur inter eos cum legi reverentiae favore aspersitis, hac insuper adjecta declaratione, ut nullum ex hoc placito illatum videretur bodienae, tunc etiam promotæ quaestioni præjudicium; quod fit, ut hæc privata, et circumspiciæ conventio offerri in exemplum non queat. Alii vero cardines duo per id temporis protectiones obtinuerunt, quo nullus aderat ex provincia Picensis cardinalis, tacentibus cæteris in eum casum substitutis, quorum proinde silentium nocere non posse successibus in tertio hoc ordine comprehensis, et ex jure proprio venientibus est exploratum.

§. 13. At præteriri non debet, cardinalem Annibalem Alburnum, suscepta antea lito cum cardinali Prospero Maresfusco Maceratensi coram congregatione particulari a Benedicto XIII. fel. record. pontifice deputata, editisque hinc inde allegationibus, disertationibusque, de quibus supra meminimus, ultro eidem litasse, et id facto agnovisse, quod verbis etiam professus fuit in commentario vitæ Clementis XI. ab eo divulgato, ubi dicitur, esse *Urbinum nobile Umbrorum municipium*. Quæ autem nudo a cardinale Joanne Francisco Albano adjiciuntur, se esse protectorem provinciae Marchiae, ecclesiae, et collegii Piceni urbis, et loci duorum collegiorum Piceni, et Montis Alti adolescentibus ex provincia Marchiae addicta, Urbinitibus etiam collata antiquando fuisse, ea levia admodum sunt. Nam nulla lex scripta est, quæ præcipiat, ut soli ex provincia Marchiae cardinales patrocinium suscipiant ejusdem provinciae, ecclesiae, et

Memoria
in observan-
tia judiciali
in rebus
provinciarum
dictarum

collegii in urbe existentis, sed arbitrio, placitoque depuratorum nationis eliguntur. Quoad loca vero duorum collegiorum Urbicantibus adolecentibus collata, aut id ex erronea opinione factum est, aut loca ex his esse potuerunt, quae in Sixtinae literis pro collegio Montis Alti editis reservata sunt liberae cardinalis protectionis dispositioni.

§. 14. Deest igitur jus omne tam cardinali Innocentio de Comitibus, tum cardinali Joanni Francisco Albano. Hinc reliquum est, ut cardinali Mario Marefusco, qui ex provincia Marchiae Anconitanae certam habet originem, et antiquior est caeteris ejusdem provinciae cardinalibus, protectiones omnes vice debeantur. Quare finem huic controversiae impo-
 nentes decernimus, protectiones cappellae ad Praesepe in basilica s. Mariae Majoris, collegii s. Bonaventurae in conventu XII. apostolorum de urbe, et collegii Montis Alti in civitate Bononiae spectare ad dilectum filium Nostrum, cardinalem Marium Marefescum cum omnibus juribus, praedominantibus, legibus, et conditionibus, quas in saepius memoratis literis felicis recordationis pontificis Sixti V. continentur: et proinde volumus et mandamus, ut si qua versus supradictorum trium locorum protector, et defensor ab hac die impo-
 nentem cunctos possessionis actus, et jura exercere libere valeat, et qua talis ab omnibus agnoscatur, recipiaturque, quavis contradic-
 tor, et reclamacione remota.

§. 15. Verum quia mens Nostra est, ut quod fieri possit, futuro etiam tempore omnium litium, dissidiarumque semina in protectionibus istis optandis elidantur, ideo Nos morem, et exempla sequuti praedecessorum Nostrorum, qui saepius novis constitutionibus editis veterum legum ambiguitatem provide sustulerunt, enunciatis Sixtinae literis interpretando, explicando, et supplendo cohaerere ad ea, quae supra constituta sunt, ex certa scientia quasdam adjicimus mote proprio, et auctoritate Nostra apostolica declarationes, quae instar legis perpetuae vultiturne habendae sint, perinde ac si in hisdem literis appositae essent ab initio fuissent.

§. 16. Declaramus itaque, et praecipimus, ut subsecutio cardinalium de Nostra familia, quae primo loco facta est, quoad protectionem collegii s. Bonaventurae, habeatur pro extincta, cum familia, et agnatio Peretta, ad quam fuerat percellita, jamdudum defecerit, et ut delin-

ceps protectio ejusmodi, exclusis omnibus cardinalibus cognatis, spectet tantum ad antiquiorem ex provincia Marchiae Anconitanae cardinalem, eoque non existente, ad cardinalem protectorem ordinis minorum Conventualium, ab eodem pontifice Sixto V. substitutos. Hinc approbamus, et confirmamus latum huc in re a Rota judicium inter Sabellum, et Ampliam S. R. E. cardinales in decisione Nobis exhibita, cultitalis — Romana, et Bononiensis protectionum 20. April. 1671. coram Albergaio, et qui perpetuae, et inviolabilis firmitatis robur adfirmamus ejus leorem pro expresso habentes, etiam si de his isthaec typis impressa non fuerit, et aliis quibuscumque non obstantibus defectibus.

§. 17. Declaramus praeterea, et decernimus, ut cardinales tantum de cognatione, et consanguinitate Sixti V., quocumque in gradu sint, ad alias duas protectiones cappellae ad Praesepe, et collegii Montis Alti aote alios admittantur, et ut illis saluum sit jus advocandae protectionis cappellae a caeteris cardinalibus substitutis eo modo, quo in literis erectionis ejusdem cappellae praescriptum est. Qua in re sicuti quae sunt congregationum particularium ab Urbano VIII., et ab Alexandro VII. deputatarum iocirem pugnantes resolutiones, a quarum altera jus ejusmodi cardinali Francisco Peretto probatum fuit, altera autem ad postulationem nationis Picenae confirmata a Clemente IX. suis apostolicis literis datis die 25. maji anni 1668. cardinali Virgilio Ursinio co-
 gatum, ita postea abrogata secunda hac resolutione, ejusque confirmatione, quam idem Clemens IX. ad viam juris redegit, eo ipso quod causam subinde ortam inter Sabellum Sixti V. pontificis consanguineum, et Azzolinum Rotae auditorio prout de jure definiendum commisit, priorem illam resolutionem approbamus, et inviolabiliter servandam esse praecipimus.

§. 18. Declaramus etiam, et praescribimus, ut cardinales oriendi ex Urbino ejusque ductu, ne deficientibus quidem cardinalibus ex provincia Marchiae, ad protectiones impositas admitti valeant, quum in praedictum aliorum vocatorum subsidium haec admissio concedi nequeat his, qui a provincia Marchiae Anconitanae omnino extranei nullum habent vocationis primordium.

§. 19. Cum vero dubitari possit comprehen-

Cuius jus com-
 priat, ob-
 scure pro-
 tectoris de-
 claratur.

Motus pro-
 tectionis pro
 clausura
 futura alii
 scribitur.

Declaramus
 non compelli
 voluntate
 quoad pro-
 tectorum
 collegii s.
 Bonaventurae.

Idem quoad
 alios pro-
 tectiones ad
 praesepe.

Qui sint ad-
 mittendi, ad
 eorum pro-
 tectionis de-
 fectibus
 cardinalibus
 provinciae
 Marchiae.

Idem sub-
 titulus.

testes, pro
alio videri
sine casibus.

di, nec ut debeant nomine cardinalium ex provincia Marchiae Anconitanae oriundorum cardinales ex Nostris civitatibus *Camerini* et *Fani* oriri: etenim ex una parte constat *Camerin* suos habuisse duces, et ad Umbriae provinciam pertinuisse; in *Fano* autem idcirco servandam non esse constitutionem *Carpenensem*, inter cetera edixit Rotae tribunal in *Fanen. Saleiani* 16 aprilis 1717. cor. *Gamaches*, quia cum geographis consultis eam civitatem intra limites provinciae Marchiae non esse, sed sitam reperiri in provincia Umbriae: parte vero ex altera notum est, utramque civitatem fuisse a Sixto V. comparatam inter civitates provinciae Marchiae in suis apostolicis literis datis idibus martii 1589. in quibus non obstantibus constitutionibus dictae provinciae; et locorum statutis, legibus, naturis, et privilegiis pro ea vice dumtaxat, et specialiter, et expressis derogatis, rotam *Marcarumensem* pro felici regimine provinciae *Marchiae* instituit, quae litterae confirmatae fuerunt primum a Gregorio XIV. per alias litteras datas die 19 iulii 1591. et deinde praevitis duobus Rotae decisionibus, ab Innocentio X. per litteras die 5. martii 1646: nec non *Camerini* orbeis, ex quae prius habuit mater Sixti V. fuisse ex praecipua ejusdem pontificis beneficentia decorata, nominatione trium civium suorum ad totidem scholarium loca in collegio Montis *Afri* per litteras apostolicas datas xv. kalen. decembris 1588.

Interdictione
ad quoslibet
ad omnes
obligationes
obligandos.

§. 20. Hinc, ut ambiguitatem omnem, quae futurarum hac in re contentionum causa facile esse posset, praecidamus, eam elegimus viam, quae juris rationi, et pontificis acibus visa Nobis est magis consentanea. Quapropter quaedam litterarum apostolicarum, caeterarumque omnium monumentorum tenore praefatae habitae, animadvertentes vocationem cardinalium ex inconvertibilibus locis provinciae Marchiae oriundorum exceptam habere vocationem in litteris illis apostolicis, in quibus tres namque controversae protectionis institutiones fuerunt; cardinales vero *Camerinenses*, et *Fanen*ses vocationem eandem non aliter sibi asserere posse, quam inductive ex aliis mox relatis ejusdem Sixti V. litteris ad alios effectus editis, in quibus *Camerinum* et *Fanum* caeteris provinciis Marchiae locis quodammodo aggregavit: Nempe considerantes majora erga *Camerinum*, quam erga *Fanum* pontificem ipsum exhibuisse suae dilectionis; et utiniflen-

tee argumenta, statuisse, et ad protectiones primo admittatur antiquior cardinalis oriundus ex his provinciis Marchiae civitatibus, oppidis, et locis, quibus naturalis, indubita, et inconvertibilis Marchiae Anconitanae proprietates suffragatur; horum autem cardinalium nomen extante, antiquior admittatur cardinalis oriundus ex civitate *Camerini*, ejusque comitatu; quorum nemo si adsit, admittatur antiquior cardinalis ex civitate *Fani*, ejusque loci oriundus. Volumus tamen ut per hoc non sit, nec creaseatur quidquam in caeteris innovatum quoad naturam, statum, conditionem, et iura praedictarum civitatum *Camerini* et *Fani*, sed illa non secus, ac iura omnia provinciae Marchiae Anconitanae in reliquis salva, integra, et in suo robore ac firmitate permanebant.

Aliae similes
derogationes.

§. 21. Et quoniam inter cardinales ad huiusmodi protectiones vocatos alii etiam existant potestati quaestio, an oriundi censeri debeant ejus tantum ex nativitate, vel alii etiam ex origine; dilectione, ac privilegio, quive inter eos servandus sit successione ordo; idcirco ut hinc etiam in futurum forsitan excidendis disidiis occurramus, mentem interpretantes Sixti V. praedecessoris Nostri, decernimus ejus ex sola dilectione, vel privilegio, appellatione oriundorum non comprehendendi; eos vero qui tales sint nativitate, et origine ex locis memoratis, esse ad protectiones admittendos juxta antiquitatis ordinem et mox praescriptum pro diversis regionibus unius post alium successione methodum; verumtamen originarios ad praesentem effectum, eos tantum tenendos esse a pontifice Sixto levitatos, qui patrem habuerint in locis illis natum: Quod si tandem unum isti cardinales non extiterit, tunc reliqui potestatem succedant, qui fuerint a Sixto V. nominatione substituti, nempe in protectione cappellae ad Praeceptum primus cardinalis in ordine presbyterorum; in protectione collegii S. Bonaventurae in, qui erit protector ordinis minorum *Conventualium*; et in protectione collegii Montis *Alti* illi cardinalis, quem rector, et scholares elegerint.

Chancie
solentur, et
irritantur.

§. 22. Ut autem haec omnia perpetuo firma sint, volumus praesentem Nostram sanctionem et schedulam motus proprii nullo unquam tempore de subreptione, vel obreptione, aut similitudinis vitio, seu intentionis Nostrae, vel quopiam alio defectu notari, sive eam infringi, invalidari, seu revocari posse, sed illam semper

validam, et efficacem existere et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri et obtinere, nec non inviolabiliter observari, etiamsi auditum non fuerit dilecti filii Urbinates, Camertes, Faenenses, aliique, quorum interesse poterat, quum ex deliberata Nostra voluntate omnia poscerent: sique per quoscumque iudices ordinariorum, et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditeres, ac S. R. E. cardinales etsi de latere legatos, seu vicelegatos, aut camerae apostolicae praesidentes, et clericos, et quoscumque alios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, ubique locorum iudicari, et deserviri, ac sententiarum debere, nec non quidquid secus super his a quaquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§. 23. Non obstantibus constitutione Pii IV. praedecessoris Nostri de registrandis, regula cancellariae de iure quaesito non tollendo, et quibusque aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, indultis, usibus, consuetudinibus, quibus omnibus ad praemissum effectum dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 24. Velutum autem ut huiusmodi decretalis et schedulae transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem fides ubique locorum tam in iudicio, quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 25. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae sententiae, declarationis, et voluntatis infringere, vel ausu temerario contraire. Datum Romae apud s. Petrum die xii. maji millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CC LX.

Declaratur circa privilegia abbati, seu superioris monasterii s. Mariae in Balneo ordinis Camaldulensis competentia.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exposui Nobis nuper fecit dilectus filius modernus superior, seu abbas abbatialis eccle-

siae sanctae Mariae in Balneo, ejusque monasterii monachorum ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis Burgi sancti Sepulchri diocesani, quod alius dilecti eidem filii abbas generalis ac monachi visitatores ordinis, et congregationis praedictorum, ex facultatibus, et indultis Nobis eis impetratis omnino ordinariam, seu quasi episcopalem jurisdictionem, quam ipsi in ecclesia, ac monasterio abbatiae praedictae, ac in sue respective territoria jamdiu exercuerunt in manibus venerabilis fratris Caroli archiepiscopi Patracensis, Nostri, et Sedis apostolicae apud dilectissimum in Christo filium Nostrum Petrum Leopoldum archiducem Austriacae regum Bohemiae, et Ungariae principem, ac Hetruriae sibi subiectae magnum ducem in perpetuum dimiserunt, renunciaverunt, ac abdicaverunt; reservatis tamen favore praedictae abbatialis ecclesiae sanctae Mariae in Balneo, ejusque monasterii omnibus, et singulis juribus, praerogativis, exemptionibus, et privilegiis ipsi veluti ecclesiae oestrices, et digniori de iure competentibus exceptis, quae ad curam animarum, et sacramentorum administrationem juxta sacri concilii Tridentini dispositionem, pertinebant, quam etiam renunciationem, ac respective reservationem per Nostras literas in simili forma Brevis die xxi. augusti anni MDCCCLXXIX. expeditas approbavimus, ac ratam habuimus. Verum sicut eadem expositio subjungebatur cum monachus, qui a superioribus ordinis, et congregationis praedictorum ad regimen dictae abbatiae, et monasterii assumptus erat titule abbatialis dumtaxat mere localis, non vero personalis, et absque voce in capitulis ex decreto venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium episcoporum et regularium negotiorum praepositorum die xii. aprilis MDCCXX. emanata, ac postmodum per literas in similis forma Brevis a felicis recordationis Clemente XI. die vigesima tertia junii millesimo septingentesimo vigesimo expeditas confirmato, et juxta antiquam dictae abbatiae consuetudinem, uti, froti, et gaudere consueverit, ita tamen, ut completo gubernio, omnis etiam abbatialis titulus in eo exprimeret, nuper emerit dubitatio an favore superioris localis ejusdem abbatiae pre tempore existentis post praedictam renunciationem, et abdikationem eadem privilegia, ac tituli adhuc durent; Nobis propterea humiliter supplicari fecit moder-

privilegia
vare abbas
monachi.

Demergit
contrario.

Fideli habet
de transum-
pta.

Sectione pro-
nata.

Dat. die 31
maj. 1780
Auct. VI.

Expositio
procuratoris
et.

nus ejusdem abbatis, ac monasterii superior, seu abbas, ut in praemisissis opportune providere, et ut infra indigere de benignitate apostolica dignaretur.

Tunc an-
plationis
excommunicationis
facta in
terro proce-
dentibus.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati harum serie sancimus, et declaramus, quod renuntiatio praedicta nullatenus obstat quominus superior localis abbatissae sanctae Mariae in Balneo praedictae, ejusque monasterii, durante munere, et gubernio ejusdem abbatis, et monasterii tisdem juribus, privilegiis, et praerogativis, quibus alias superiores locales praedicti ad formam dicti decreti congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium episcoporum, et regularium negotiorum praepositorum, et dictarum Clementis litterarum, et antiquam consuetudinem uti, frui, et gaudere consueverant, pariter uti, frui, et gaudere libere, ac licite possit, et debeat, ac ita perpetuis temporibus servari praecipimus, et mandamus.

Clavens an-
plationis
excommunicationis
facta in
terro proce-
dentibus.

§. 3. Decernentes eandem praesentes litteras, semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri; et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissimo suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios judicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scilicet, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
retracta-
rum.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, nec non abbatis, et monasterii praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in

genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die trigesima prima maji, anno millesimo septingentesimo octuagesimo pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXI.

Imminutio festorum in territorio d' Elten.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Tionensi Nostro, et sedis apostolicae ad tractum Rheni, et partes inferiores Germaniae nuncio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ex quo divina majestas ad pastoralis officii fastidium Nos quamquam immeritis excolit, quantum in Nobis fuit superne auxilio freti paternae charitate Christifideles omnes in Domino complecti conati sumus, et quamvis praecipue ad divini cultus, et catholicae fidei propagationem, animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, quoniam tamen boni patrisfamilias pariter una simul fungi tenemur, singulari cura ad ea quoque interdum incumbere, non desistimus, quae eorum temporalia commodis respiciunt, quibus praesertim illos ad spiritalia consecrandum fieri promptiores, alacriorisque posse in Domino arbitrati sumus.

Pr. actum.

§. 2. Cum itaque dilecta in Christo filia moderna abbatissa monasterii d' Elten nullius provinciae Coloniae, seu alterius exponi Nobis nuper fecerit, quod alias populi provinciarum suo territorio limotrophiarum a praedecessoribus Nostris ab obligatione in certis diebus anni festis se abstinendi ab operibus servilibus fuerint absoluti, ac liberati, ideoque inter suos subditos non parva exinde oriri

Tunc pro-
com. por-
tionem pro
interrogatis
non desistunt
factum.

incommoda, hinc, ut ipſis, quantum fieri po-
teſt, obviam ire deſideras, Nobis humiliter
ſupplicari fecit, ut in praemiſſis opportuno
providere, et ut infra indulgere do benignitate
apoſtolorum dignaremur. Nos igitur abbatias
praedictas ſpecialibus gratiis, et favoribus
proſequi volentes, et populorum conſcientiae
conſulendum eſſe iudicantes, fraternitati tuae
committimus, et mandamus, ut in duabus pa-
rochiis in diſtrictu d' Elten exiſtentibus, hanc
omnibus Chriſtifiſidelibus de diebus feſtis lo-
gem, in quam maturo conſilio, et expenſis om-
nibus, deſcendimus, auctoritate apoſtolica de-
nuncies, et edicas.

Declinaverunt
que dum fe-
ſti sunt ha-
benda.

§. 3. Retineantur enim, et celebrentur feſti-
vi dies Reſurrectionis cum ſequenti, et Pen-
tecoſtes item cum ſequenti, aliisque per an-
num dies Dominici, nec non nativitatſ Domini
Noſtri Jeſu Chriſti, Circumciſionis, Epipla-
niae, Aſcenſionis, et Corporis Chriſti, tunc
quoque dicati beatae Mariae Virgini, ſcilicet
Purificatioſis, Annunſiationis, Aſſumptionis,
Nativitatſ, et Conceptionis; praeterea retin-
eantur feſta ſanctorum apoſtolorum Petri et
Pauli, omnium ſanctorum, ſancti Stephani
protomartyris, et ſancti Viti, et ſancti Martini
in ſuis reſpectivo parochiis, in quibus princi-
pales patroni exiſtunt.

Proſcribitur
quod quae
ſanctorum de-
ſervit diebus
feſtiſ, et
alioſ com-
pſis.

§. 4. In hiſ igitur omnibus feſtis diebus
pro veteri Eccleſiae catholicae inſtituto Chri-
ſtifiſdeles ſacris addeſſe, a ſervilibus operibus
abſtinere, et jejunium in eorumdem vigiliis,
quibus adnexum ſit, obſervare debeant, et te-
neantur. In reliquis vero feſtis vovendum labo-
rioſas artium exercitationes, et ſervilia opera
permittimus, et indulgemus; ſed inſuper eos-
dem Chriſtifiſdeles a quarumque vigiliis, et je-
junii diebus praecedentibus, dummodo aliunde,
vel ratione quadrageſimae, vel ratione
quatuor temporum, non praecipitur, et au-
diendi miſſam in praedictis feſtis obligatione
abſolvimus, et liberamus.

Comenſiter
veneratoſi
sanctorum
et tranſitu-
at jejunii.

§. 5. Sed quoniam dum populorum con-
ſcientiae conſulimus, et eorum, qui in ſudore
vultus ſui panem comedunt, indigentiae pro-
videmus, ſanctorum venerationem, et ſaluta-
rem Chriſtifiſdelium poenitentiam movere non
intendimus, ideo ſanctorum, et ſolemnitatum
officia, et miſſas tam in eiſdem abrogatis fe-
ſtis, quam in eorum vigiliis retineri, et ſicut
prius in quacumque eccleſia celebrari manda-
mus. Sacrum vero jejunium, quod in praedi-

ctis vigiliis habebatur, ad quartas, et ſextas
ferias adventus tranſferendum, ibidemque ſer-
vandum edicimus, et conſtituimus. Ut autem
non ſolum clerici, et divites homines ſaecula-
res, qui etiam diebus non feſtivis ſarſancto
miſſae ſacrificio, et divitiis officiis, quod ve-
hementer cupimus, addeſſe poſſunt, ſed etiam
ii, qui ruſticiſ detenti laboribus eccleſias die-
bus tantum feſtis adeunt, ſanctorum apoſtolo-
rum, et martyrum, quorum ſolemnitates ſu-
perius abrogavimus, memoriam ſerveant, et ve-
nerentur, volumus, ac praecipimus, ut die
xxix. junii, ultra praecipuum ſanctorum Pe-
tri, et Pauli apoſtolorum, et die xxvi. decem-
bris, ultra praecipuum ſancti Stephani feſtum
etiam aliorum ſanctorum martyrum memoria
celebretur. Quare die xxix. junii in kalenda-
riis eccleſiaſticis ita feſtum inſcribendum erit
— ſanctorum Petri, et Pauli, et commemora-
tio omnium apoſtolorum — ac tam in officio,
quam in miſſa addatur — commemoratio de
communi apoſtolorum — die vero xxvi. decem-
bris ita notetur feſtum — ſancti Stephani
protomartyris, et commemoratio omnium ſan-
ctorum martyrum — ac tam in officio, quam
in miſſa addenda erit — commemoratio de Com-
muni plurimorum martyrum.

§. 6. Haec Nos venerabilis frater non mi-
nus ſpirituales, quam temporales iſtius ſan-
cti utilitatem intuentes ſancienda eſſe iudica-
vimus, in quo plurimum ſollicitudin, ac pa-
ſtorali vigilantiae tuae confiſimus, qui illud
profecto ſedulitate, ſtudioque tuo efficies, ne
quid e divino cultu detractum videri poſſit,
ſed quo minus feſtorum dierum factus eſt nu-
merus, et major ſit in populorum animis pie-
tas, fervor, ac devotio; proinde vehementer
cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam
hortamur, ut populoſ tibi commiſſos diligen-
ter edocendes cures, quao ad juſtam, legiti-
mamque dierum feſtorum celebrationem per-
tinent, quo ardore, quova humilitate ſpiritus
adſtare ſanctiſſimo altaris ſacrificio, quo ſtudio,
qua frequentia divinis officiis, ſacris con-
cionibus, ac chriſtianae doctrinae inſtitutioni-
bus intereſſe debeant, et ne per eos dies Chri-
ſtifiſdellum corda graventur crapula, et ebrie-
tate, ac ſaecularibus cogitationibus, quam di-
ligentiſſimam operam dare debebis, ut pro-
fana quaecumque ludrica, et minus religioſa a pu-
blicis locis amoveantur, contra vero in con-
ſpectu illa ſint, abundeque ſuppetant, quao

Monitum ad
ordinarium
et ſancti
commenſiter
consequendi
sanctorum apoſto-
lica.

ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum proficere possint. Quae quidem cuncta a perspecta pastoralis sedulitate tua Nobis maxime pollicemur.

§. 7. Non obstantibus apostolicis constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die septima junii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Derogatio
constitutionum
contra.

Die, die 7.
junii 1780.
Anno VI.

CCLXII.

Immutatio temporis absolvendi horas canonicas in ecclesia cathedrali Palentina.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Exponitur
petitionem
super immu-
tatione hora-
rum delectum
fuisse ad a.
congregatio-
nem Concilii.

§. 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum capituli, et canonicorum ecclesiae cathedralis Palentinae congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum expositum fuit, quod cum adesset in eadem ecclesia consuetudo immemorabilis recitandi matutinum cum laudibus hora media noctis tam assueto, quam hyberno tempore, serio perpensis incommodis, quas hunc piosissimum, et pervertutum morem comitabantur, fuit ipsi derogatum a tunc existente episcopo ex hora media noctis, ad nonam deflectendo; verum quia providentia ejusdem episcopi capitulo praedicto non satisfacit propterea quod per horam ab ipso determinatam non removebantur incommoda interessentibus obvenientia cum notabilium salutis detrimento; hinc idem capitulum praedictae congregationis preces obtulit pro huiusmodi immutatione, apud censendo, matutini persolutionem tam hyeme, quam aestate transferre post sonitum vespertinae salutationis; requisito vero de more ab eadem congregatione episcopo, vicarius capitularis legitime deputatus, ex eo, quia ecclesia huiusmodi suo pastore viduata erat, retulit, justam, et rationabilem esse capituli instantiam, neque ullum sive in libris, sive in actibus capitularibus ejusdem ecclesiae statutum formale reperiri circa tempus praedictas horas canonicas absolvendi, sed tantum mentionem fieri consuetudinis im-

memorabilis, quae ad haec usque tempora non sine magno ad praedictas horas interessentium periculo perseveravit. Quare eadem congregatio edidit decretum tenoris sequentis, videlicet.

Die 29. aprilis 1780.

§. 2. Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium concilii Tridentini interpretum, attenta relatione vicarii capitularis Palentini, benigne commisit eidem, ut veris existentibus narratis, supradictis oratorum precibus pro suo arbitrio, et conscientia gratis indulgeat juxta ejus votum, nempe, quod matutinum, et laudes canantur hora nona post solis occasum.

Tenore dec-
retis editi a sa-
cro congrega-
tione.

L. card. Pallavicini

Loco-signi

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio sub-
jungebat, dicti exponentes, quo decretum hu-
jusmodi firmitus subsistat, et servetur exactius
apostolicae confirmationis patrocinio communi
summo perdesiderant; Nobis propterea hu-
militer supplicari fecerunt, ut sibi in praemis-
sis opportune providere, et ut infra indulgere
de benignitate apostolica dignemur.

Processus
pro
confirmatio-
ne decreti.

§. 4. Nos igitur ipsos exponentes speciali-
bus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et
eorum singulares personas a quibusvis excom-
municationis, et interdicti, aliisque ecclesia-
sticis censuris, sententiis, et poenis quovis mo-
do, et quacumque de causa latis, si quas forte
incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes,
et absolutos fore consentes, huiusmodi sup-
plicationibus inclinati, praesentem decretum
una cum omnibus, et singulis in eo contentis,
et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illique
apostolicae inviolabilis firmitatis robor adici-
mus, omnesque juris, et facti; etiam substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet
intervenerint, suppleamus, et sanamus.

Tenore con-
firmationis.

§. 5. Decorantes ipsas praesentes litteras fir-
mas, et efficaces existere, suosque plenarios, et
integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad
quos spectat, et pro tempore spectabit in om-
nibus, et per omnia plenissimo suffragari, et
ab eis respective inviolabiliter observari; sic-
que in praemissis pro quocumque iudicis ordi-
narios, et delegatos etiam causarum palatii
apostolici auditores iudicari, et definiri debere,

Circumscri-
bitur, et de-
cretum in-
terlocu-
tor.

ac irritum, et iuane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ecclesiae, et capituli praefatorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et peruenis sub quibuscumque tenoribus, et fermis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac inusolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in sue robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub aunule piscatoris die septima iunii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXIII.

Exemptio nonnullorum monasteriorum sanctimonialium in dominio Venetiarum existentium a iurisdictione fratrum minorum s. Francisci de observantia, eorumque subiectis respectivis ordinariis.

Venerabili fratri Vincenti archiepiscopo Tyrensi Nostro, et Sedis apostolicae in domino Venetiarum nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Vitam Domini Sabaoth, quae est catholica Ecclesia pro commisso Nobis divinitus apostolicae servitutis munere custodire, ac excolere omni studio, atque industria jugiter sagittantes animarum Christianorum, qui contemptis illecebris huius saeculi in religionis portu divinis se se obsequiis manciparunt, sa-

luti, ne illorum in via Domini progressus aliquo modo retardetur, praecipua quadam, et singulari sollicitudine providere tenemur, prout salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Cum alias sano dilectus filius Paschalis a Varetio frater ordinis minorum sancti Francisci de observantia nuncupatus expresse professus, ac ejusdem ordinis minister generalis Nobis humiliter supplicari fecerit, ut ei curam, ac gubernium tam spirituale, quam temporale dilectarum itidem in Christo filiarum sanctimonialium in monasteriis Clugone il Paradiso in diocesi Bergomensi, Orzinovi s. Clarae in diocesi Briziani, Asola s. Clarae nullius Asulanae provinciae Venetiarum, Crema sanctae Clarae, et Crema Terziariae Immaculatae Conceptionis diocesis Cremensis dogentium libero renunciandi, dimittendi, ac abdicandi plenam, et amplam facultatem imperituri de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur multis rationabilibus de causis, ac matura debita consideratione trutinati, illius votis annuere volentes, supplicationibus super his porrectis inclinati, cum renunciationem, et abdicationem huiusmodi auctoritate Nostra apostolica approbaverimus, ac ratam, et acceptam habuerimus, prout tenore praesentium confirmamus, acceptamus, et approbamus, omnesque, et quatenus opus sit, et singulis iuris, et facti defectus supplemus, et cunctis inviolabilis apostolicae firmitatis rebus adijcimus, metu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine fraternitati tuae, de cuius fide, doctrina, vigilantia, ac charitate, et in gereudis negotiis dexteritate plorimam in Domini fiduciam habemus, per praesentes committimus, et mandamus, ut dicta monasteria — Clugone il Paradiso — Orzinovi sanctae Clarae — Asola sanctae Clarae, Crema sanctae Clarae — Crema Terziariae Immaculatae Conceptionis, illorumque sanctimonialios, ac quaecumque bona ad illa spectantia, a quacumque subiectione, ac regimine, et gubernio dictorum fratrum ordinis minorum sancti Francisci de observantia unncupaterum tenore praesentium eximas, liberesque, ac exempta, et libera esse decernas et declares.

§. 4. Et omnimodas jurisdictioni venerabilium fratrum modernorum, et pro tempore existentium episcoporum Bergomensis, Briziani, Cremensis, et dilecti filii moderni, et

Minister generalis ordinis apostolici liberari ab omni rege de monialios.

Pontifici in deique iuris potest.

Monasteria jurisdictioni episcoporum ordinis apostolici subiecta.

Derogatio contrariis.

Dat. die 16. iunii 1780. Anno VI.

Proveniens.

pro tempore existentis abbatis Asulanæ provincie Venetiarum intra quorum diocesum, ac territorii septa sunt sita respective subdicia. Eaque propter fratribus prædictis barum serie prohibemus, no in iis, quæ ad monasteria hujusmodi, ac sanctimonialium prædictarum gubernium, ac regimen tam temporale, quam spirituale pertinent in posterum se ulla tenus ingerere audeant, seu præsumant. Declarantes tamen, quod licet moniales prædictæ, quoad gubernium tam spirituale, quam temporale a fratribus prædictis segregaverimus, ut præfertur, ac segregatæ existant, nihilominus gratis, indultis, ac privilegiis tam spiritualibus, quam temporalibus alias per summos pontifices prædecessores Nostros ordini fratrum minorum sancti Francisci de observantia nuncupatorum prædicto concessis, uti, frui, et gaudere sanctimoniales prædictæ libere, ac licito possint, et valeant.

*Classu-
latores, et
filiæ.*

§. 5. Decernentes ipsas præsententes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissima suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquo in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeres, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales etiam de latere legatos, et Sanctæ Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Derogatio
contrario-
rum.*

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis, et monasteriorum prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tonoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus pro plene et suf-

ficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima junii millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXIV.

*Est. die 23.
junii 1780.
Anno VI.*

Unio, et incorporatio perpetua cappellaniæ Marcucci monasterio, sive congregationi Piarum Operariorum immaculatæ Conceptionis in civitate Asculi in Piceno.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Quantum ex monasteriis aliisque locis *Procurator.* piis, in quibus sapientes virgines accessis lampadibus obviam euntes Christo sponso suo, ac gratum, et debitum exhibentes eidem famulatum, puellarum educationi, ac christianæ institutioni incumbant, in Ecclesiæ Dei splendoris, ac utilitatis oriat, perpendentes, id unum ex intima animi Nostri charitate, quæ eas in Domino prosequimur præstare cupimus, ut monasteria, et loca pia hujusmodi satis congruo censu sint ditata, ut magis magisque ab omnibus secularibus curis abstractæ, alacris hunc vitæ cursum in virginibus, et puellis, catholicis moribus, et virtutibus instituendis consumantes, fidem earum celesti sponso servantes, tandem accipient coronam justitiæ, quam reddet eis Dominus in die retributionis justus iudex.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit *Expositio
procur.* venerabilis frater Franciscus Antonius episcopus Montis Alti, ac in alma urbe Nostra vices gerens, quod alias bo. me. Rinaldus Marcucci senior civis Asculanus, ac snus ascendens, dum adhuc in vivis ageret, cappellaniam cum onere trium missarum in qualibet hebdomada in suffragium animarum suæ familie Marcucci, assignato censu in sorte scutorum mille monetas Romanæ, et annui redditus scutorum trium pro quolibet centenario ad altare beatae Mariæ virginis Lauretanae in ecclesiæ cathedrali

civitatis Nostrae Asculanae cum auctoritate tunc existentis episcopi Asculani instituit, reservavitque jus nominandi cappellanum ad nuntium amovibilem ad eandem cappellaniam favore suae familiae, et lineae Maruccii; qua vero penitus extincta, constituit idem jus nominandi ad confraternitatem sanctissimi Corporis Christi in ecclesia sancti Francisci Asculi canonico erectam spectare, ac alias prout in instrumeto bisce desuper per acta quondam Francisci Sardi notarii Asculani die 15 aprilis MDCXLI. rogato, ac in decreto episcopali die 14 februarii anni MDCXLII. per acta quondam Petri Guidool emanato uberius continetur.

§. 3. Cum autem, sicut eodem exposito subijungebat, dictus Franciscus Antonius episcopus sit ultimus superstes de familia, ac lineae memorati quondam Rinaldi praedictae cappellaniae institutoris, ac eandem cappellaniam in praesenti retinet, ad cujus titulum fuerat alias ad sacros ordines promotus, et dum in dicta civitate Asculi in Piceno congregationem, seu monasterium Piarum Operariorum, seu oblatarum sub invocatione beatae Mariae virginis Immaculae, quae ex suae vitae instituto vitam communem servant, et puellarum christianae educationi, ac disciplinae, aliisque pietatis, et charitatis operibus huiusmodi jugiter vacare non desistant exoritur, ac magno quidem, sed proprio sumpto instituerit, ac dotaverit; eumque insuper, sicut eodem exposito prosequatur, a fel. rec. Benedicto pp. XIV. praedecessore Nostro onus praefatarum missarum trium in qualibet hebdomada ex lege in acta institutionis volita, altari beatae Mariae virginis Lauretanae in cathedrali ecclesia Asculi adauxum per decretum a congregatione venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacri concilii Tridentini interpretum die x julii anni MDCCVII. emanatum ad ecclesiam, seu cappellam publicam monasterii, seu domus dictarum Piarum Operariorum transferri obtinuerit, anni vero redditus memoratae congregationis, seu monasterii sint adeo tenues, ut cultus sit major censu, quos ex fructibus superexantibus detracto praedicto onere missarum dictae cappellaniae, augeri summopere cupiat; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur ajsudem Francisci Antonii episcopi votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutam fore censentes, ac dicti instrumenti, nec non decreti episcopalis tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, et insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, cappellaniam praedictam per liberam dimissionem, et resignationem memorati Francisci Antonii episcopi in manibus Nostris factam in supplici libello Nobis porrecto, et a Nobis admissam, nec non substitutionem pro titulo suae ordinationis a Nobis pariter approbatam, ratae scilicet scutorum torcentum pensionis eidem Francisco Antonio episcopo reservatae etiam in majori summa super fructibus archiepiscopatus Firmani vacante, una cum suis bonis, redditibus, et proventibus memorato monasterio, seu congregationi Piarum Operariorum, seu Oblatarum sub invocatione beatae Mariae virginis Immaculae Asculi existenti auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium perpetuo annuis, adnectimus, et incorporamus, prout perpetuo unitam adnectam, et incorporatam esse decernimus, et declaramus; Ita tamen, ut perpetuis futuris temporibus tres missae juxta mentem, ac dispositionem pie illius fundatoris in qualibet hebdomada in ecclesia, seu cappella publica dicti monasterii, seu congregationis in suffragium animarum familiae Maruccii celebrentur, et celebrari debeant; super hisce etiam eandem piarum oblatarum, ac illarum administratorum pro tempore existentium conscientiam onerando, auctoritate, et tenore praesentis volumus, praecipimus, ac mandamus: liberantes insuper memoratum Franciscum Antonium episcopum a quocumque onere publicationis, quatenus opus sit, praedictae suae dimissionis, ac resignationis in manibus Nostris factae, nec non substitutionis superius memoratae pro titulo suae ordinationis.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, et efficaces existere, et fore, suumque plenarium, et integrum effectum sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro

Tenore con-
tinentur.

Clavula au-
thentica, et de-
cretum arti-
tunc.

Ratio peti-
tione pro in-
dulgenda in-
corporatio-
ne, et anno-
ne.

tempore spectabit quomodelibet in futurum inviolabiliter observari; dictisque Francisco Antonio episcopo, ac monasterio seu congregationi hujusmodi plenissime suffragari: sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, Nostreis, et cancellariis apostolicis regalis de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et de jure quaesito non tollendo, aliisque quibusvis, nec non, quatenus epus sit, memorati Rinaldi dispositione, et dictae cappellaniae, ac memoratae confraternitatis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodelibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice domtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die xxiii. junii MDCCCLXXX. pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXV.

Dat. die 27.
junii 1780.
Anno VI.

Facultas episcopo Celsonensi reduendi onera anniversariorum communitalis presbyterorum, et beneficiorum parochialis ecclesiae s. Nicolai Cervariae Celsonensis diocesis incumbendum.

Venerabili fratri episcopo Celsonensi

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem

Expositio
praesens.

§. 1. Exponit Nobis nuper fecerunt dilecti filii communitalis, et confraternitas nuncupata

sancti Nicolai presbyterorum, et beneficiorum in parochiali sanctae Mariae Cervariae Celsonensis diocesis existens, quod ipsi multis missarum oneribus gravantur, ex quibus plures cum cantu, et ministris; nonnullae cum determinate presbyterorum numero; reliquae vero certis, et statutis horis celebrandae sunt: porro elemosyna pro sacerdotibus hujusmodi juxta eorum diversitatem olim ab ordinario, uti ab hac sancta sede delegate, assignata, evasit incongrua propter rerum omnium, quae ad victum, vestitumque pertinent auctum pretium, cui accedit, quod causa litterariae universitatis a cla. me. Philippo V. dum vixit, Hispaniarum rege catholico in dicto Cervariae oppido, seu loco erectae, aucta frequentia populi, decentia (et maxime in personis ecclesiasticis) sit necessaria. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat; si missae cum cantu, et determinate presbyterorum numero celebrandae ad anniversaria generalia; missae lectae ad octo solidos liquidae monetae illarum partium pro qualibet; anniversaria autem, aliaeque omnes missae cantum, et ministros requirunt, singula quoque ad decem solidos hujusmodi, aliae vero missae statitis horis celebrandae ad novem, decem, undecim, et duodecim solidos praedictos respective elemosynae libere percipiendae pro modo horum in qua celebrari debent, reducerentur, et respective pariter assignarentur, profecto exponentum statui foret consultum; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra induigere, de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis quavis modo, et quacumque de causa laeis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutes fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati: attentis relationibus tua, et dilecti etiam filii magistri Francisci Carrara congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum secretarii, fraternitati tuae per praesentes committimus; et mandamus, ut veris existentibus narratis, supradicta missarum tam lectarum,

Commissio
episcopo per-
recta pro la-
degrada-
gravis con-
silio declara-
tionibus.

quam esatlarum onera juxta proportionatam cujuslibet legati redditum quantitatem, ad rationem elemosynae manualis juxta taxam dioecesanam, vel consuetudinem regionis auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et conscientia gratis modereris, atque reduces, deductis tamen expensis pro sacris utensilibus, aliisque de jure, et necessario deducendis, atque assignata distributione duorum solidorum munitae praedictae pro unoquoque sacerdote interessente fiadem missis, seu anniversariis, quae cum assistentia cani debent. Propterea, ut eas quoque missas, quae certis horis celebrandae sunt, ad rationem elemosynae, quam in Domino necessariam judicaveris auctoritate Nostra apostolica praedicta pro tuo pariter arbitrio, et conscientia reducendi facultatem pari auctoritate tenore praesentium tribuimus, et imperlimur.

Reservatio-
nes speciales.

§. 3. Volumus autem, quod in singulis reductionibus per te vigore praesentium faciendis apponas clausulam, ut si quando augeantur redditus, augeatur etiam proportionabiliter numerus ipse missarum, quod in acta praesentis visitationis, tu, et pro tempore existens episcopus Celsionensis, inspicere debebitis; quodque in reliquis, firma, et separata remaneant tam legata missarum lecturarum, quam anniversariorum, servata uniuscujusque testatoris dispositione; factaque demum hisce modis reductione, onera missarum sic reducta distincte, et seorsim describantur in tabella onum missarum, et in libris sacrarii ecclesiae praedictae, in quibus praesentes etiam litterae describantur, et perpetuo asserventur ad formam decretorum generalium felicitis recordationis Urbani pp. VIII., et Innocentii XII. praedecessorum Nostrorum de celebratione missarum.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quorumcumque testatorum etiam ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresse derogamus, dictaeque ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima septima junii millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXVI.

Bol. die 1.
juli. 1783.
Anno VI.

Facultas uniendi quosdam parochialem ecclesiam domui congregationis Missionis in Lovic Gnesuensis dioecesis existenti.

Venerabili fratri archiepiscopo Gnesuensi

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerant dilecti filii presbyteri saeculares congregationis Missionis domus Loviciensis Gnesuensis dioecesis, ac modernus visitator dictae congregationis per Poloniam constitutus, quod parochialis ecclesia villae, seu pagi in Dmosia nuncupati ejusdem dioecesis tantam numerat animarum copiam, ut ad explenda parochialis munus unius parochi opera sit impar omnino, et nihilominus illius redditus adeo tenuis sunt, ut vix ad congruam sui parochi sustentationem sufficiant: huic accedit, quod ipsa ecclesia ob vastitatem fatiscens ruinam minatur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, attento quod expoventes dictam villam seu pagum jure haereditario, aut alias possident, ejusdemque parochialis patroni, et collatores, ut asseritur, existant, tu animo repositus, quod si praedicta ecclesia domui eorumdem exponendum perpetuo uniretur, et incorporaretur, profecto omnibus tam spiritualibus, quam temporalibus dictae parochiae necessitatibus foret consultum, ea propter memoratam ecclesiam, per obitum ultimi illius parochi, qui extra Romanam curiam diem clausit extremum, nuper vacantem, auctoritate tua ordinaria, ac salvo Nostro, et apostolicae Sedis beneplacito, communitati dictorum presbyterorum saecularium perpetuo uniendam, et incorporandam duxeris, cum onere ipsis presbyteris, ut unum foreant de clero saeculari presbyterum, a te, et pro tempore existentibus tuis in archiepiscopatu hujusmodi successoribus, seu archiepiscopalis curiae officio instituendum, qui praedictae parochialis commendatarius nuncupetur, assignata ei congrua sustentatione, atque uno cedente, vel decedente alium substituant; Nobis propterea humiliter supplicari fo-

Tuo-
rum pre-
sentium
portu-
larum.

cerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

*Tunc sec.
etiam.*

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati; attento etiam relatione dilecti filii magistri Francisci Carrara congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum secretarii, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, et dummodo per eosdem exponentes provideatur memoratae parochialis ecclesiae, et illius fabricae, ad supradictam unionem, et incorporationem respective, juxta petita, cum oneribus a te praefiniendis auctoritate Nostra apostolica, pro tuo arbitrio, et conscientia gratus devenias, atque procedas.

*Derogatio
contrario-
rum.*

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die prima julii anno millesimo septingentesimo octingentesimo pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXVII.

*Die 5.
julii 1780.
Anno VI.*

Commissio episcopo Beneventano porrecta, ut consilio de immixtione reddituum assignatorum a Benedicto XIII. pro recitatione officii B. M. Virginis, in ecclesia collegiata s.

Spiritus comparticipationem canonicis concedat, absentibus a choro causa infirmitatis.

Venerabili fratri episcopo Beneventano

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum, et canonici latius ecclesiae collegiatae sancti Spiritus civitatis Beneventanae, quod ex institutione praescripta a fel. mem. Benedicto pp. XIII. praedecessore Nostro ex tempore, quo ipso, dum in minoribus erat, huic ecclesiae Beneventanae praesidebat, dictum capitulum inter horas canonicas officium quoque parvum beatae Mariae virginis in choro recitari tenetur: pro dote vero ejusdem pii operis memoratus Benedictus praedecessor summam ducatorum Regni novem millium, et septingentorum assignavit, ad hoc ut ex hujusmodi quantitatis fructibus, ac redditibus, quique ex canonicis, et dignitatibus annua ducenta triginta sex quotidianae distributionis titulo obtineret.

*Benedictus
XIII. qui fecit
olim ecclesiam
sancti Spiritus
canonicis, dote
assignavit
capitulo pro
recitatione
parvi officii
B. M. Virg.
in la choro.*

§. 2. Praedictis tamen quotidianis distributionibus idem Benedictus praedecessor voluit, ut illi tantum frui, et gaudere deberent, qui revera personaliter choro interfuerint semper, ac generaliter per modum regulae, absentibus, etiam male valetudinis causa, aut infirmis, vel alias legitime impeditis a consecutione hujusmodi distributionum exclusis; mandavitque, ut omnes indistincte subjecti essent punctatoriis applicandis non quidem beneficio aliorum, qui interfuerint, sed aulario ecclesiae praedictae, quam sane memorati Benedicti praedecessoris dispositionem, et voluntatem, ea qua par erat diligentia, et fide dicti exponentes executioni mandare usque adhuc non omiserunt.

*A comparticipatione
distributionum
praedictarum
sunt, qui choro
non interfuerint
quasi per
contum.*

§. 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, annui redditus, ac proventus praedictae quantitatis ducatorum novem millium, et septingentorum ex variis emergentibus de causis adeo imminuti sint, ut vix quique ex canonicis, ac dignitatibus praedictis annua acuta triginta quotidianae distributionis titulo obtineat: hinc praedicti exponentes dispositionem, ac leges ab eodem Benedicto praedecessore praescriptas in ea tantum parte, qua ca-

*Diminutio
annui redditus
proventus
causarum
sunt etiam
causarum
distributionum.*

votor, ut absentes etiam causa infirmitatis pun-
ctoris subijciant, per Nos moderari, ac ab-
sentes ex causa dumtaxat infirmitatis hujus-
modi distributionis participes fieri per Nos
declari summopere desiderant: Nobis pro-
pterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in
praemissis opportuna providere, et ut infra in-
dulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur eosdem exponentes specia-
libus favoribus, et gratis prosequi volentes,
et eorum singulares personas a quibusvis ex-
communicationibus, suspensionibus, et interdictis,
aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et
poenis a jure, vel ab homine quavis occasione,
vel causa latis, si quibus quomodolibet inno-
datis, existant, ad effectum praesentium dum-
taxat consequendum, harum serie absolventes
et absolutas fecerunt consentientes, hujusmodi sup-
plicationibus inclinati, audita relatione dilecti fi-
lii Francisci Carrara congregationis venerabi-
lium Fratrum Nostrorum S. R. C. cardinalium
concilii Tridentini interpetrum secretarii, ac
comperito alias per fol. mon. Clementem pp.
XIII. praedecessorem Nostrum capitulo, et ca-
nonicis istius metropolitanae ecclesiae Bene-
ventanae simile indultum per suas literas in
simili forma Brevis die v. februarii anni
MDCLXVIII. expeditis fuisse concessum,
fraternitati tuae per praesentes committimus,
et mandamus, ut veris existentibus narratis,
eadem capitulo, et canonicis istius ecclesiae
collegatae sancti Spiritus nunc, et pro tempore
existentibus legitime impeditis secundum dis-
positionem textus in capitulo — Consuetudi-
nem de clericis non residentibus, et sacri con-
cilii Tridentini praedicti sess. XXIV. cap. XII.
de reformatione, potestatem percipiendi emol-
umentorum officii Mariani auctoritate Nostra
apostolica gratis per tuo arbitrio, et considen-
tia concedas, et indulgas.

§. 5. Decernentes has literas, praesentes
firmas, validas, et efficaces existere, et fore,
suoque plenarias, et integros effectus sortiri,
et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro
tempore quodcumque spectabit, in omnibus
et per omnia plenissime suffragari; sique in
praemissis per quoscumque iudices ordinarios,
et delegatos etiam causarum palatii apostolici
auditores, iudicari, et definiri debere, ac irri-
tum, et inane si secus super his a quocumque
quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contige-
rit attentari.

§. 6. Non obstantibus memorati Benedicti
praedecessoris dispositionibus, et voluntate, quam,
quoad praemissa, sufficienter, et expresse com-
mutamus, atque derogamus, ac constitutionibus,
et ordinationibus apostolicis, ac dictae
collegatae ecclesiae etiam jamento, confir-
matione apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis statutis, et consuetudinibus; privi-
legiis quoque, indultis, et literis apostolicis in
contrarium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis, et innovatis. Quibus om-
nibus, et singulis illorum tenores praesentibus
pro plebe, et sufficienter expressis, ac de ver-
bo ad verbum insertis habentes, illis alias in
suo robore permansuris, ad praemissarum ef-
fectum hac vice dumtaxat, specialiter, et ex-
presse derogamus, caeterisque contrariis qui-
buscunque. Datum Romae apud sanctam Ma-
riam majorem sub annulo piscatoris die v. ju-
lii MDCLXXX. Pontificatus Nostri anno se-
xto.

Derogatio
constitutio-
rum.

CCLXVIII.

Dat. die 6.
Julii 1760.
Anno VI.

Indultum, et dispensatio favore archiducis Au-
striae, et concessio vocis activae, et passivae
in electione episcopi Colonienensis.

Dilectissimo in Christo filio Nostrae Maxi-
miano archiduci Austriae.

Pius PP. VI.

Dilectissime in Christo fili Noster salutem, et
apostolicam benedictionem.

§. 1. Praeclara regiae celsitudinis tuae pias,
ac religio, et singularis in Nos, et apostoli-
cam Sedem devotio, aliaque virtutum deco-
ra, quibus personam tuam multipliciter in-
signivit Altissimus, Nos inducunt, ut apostolica
benignitate et libenter prosequamur.

Lenio or-
chiducis.

§. 2. Volentes itaque tu praemissorum mo-
ritorum tuorum integritate, et ob plures, gravis-
simasque causas fidei bonae, et Ecclesiae utili-
tati conjunctis specialibus gratiis, et favoribus
prosequi, et a quibusvis excommunicationis,
suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasti-
cis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel
ab homine quavis occasione, vel causa latis,
si quibus quomodolibet innodatus existis, ad

Tuor &
suspensionis,
et indultis.

Tuor com-
municatio
excommunicationis
propter ut
gratiam in-
dulgere veri-
ficari narra-
tionem exis-
tentia.

Clemente re-
lato, et de-
cretum in-
tento.

effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolvendis, et absolutum fore censentes, supplicationibus quoque tuo nemine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tecum; ut si contingat venerabilem fratrem Maximilianum Fridericum archiepiscopum Coloniensem S. R. L. principem electorem, et ecclesiae Monasteriensis administratorem, administratorem dictae ecclesiae Monasteriensis condere, aut alias quomolibet de illius persona ecclesiam huiusmodi vacare, tus dilectis filiis capitulo, et canonicis ejusdem ecclesiae Monasteriensis, ad quos occurrente illius vacatione, electio personae idoneae ipsi ecclesiae in episcopum per Romanum pontificem pro tempore existentem ad electionem huiusmodi praeficiendam juxta concordata dudum inter Sedem apostolicam, et inclitam nationem Germanicam facta, sine privilegia, et indulta apostolica, aut alias canonice spectat, licet in aetate legitima, nec in sacris ordinibus constitutus existas, nec canonicatum, et praebendam in dicta ecclesia Monasteriensis obtineas, nec in capitulo cathedralis ecclesiae huiusmodi vocem activam, et passivam habearis; neque alias debite iuxta dispositioem sacrorum canonum, et constitutionum apostolicarum, et statutorum, privilegiorum, usum, ordinationum, ac consuetudinum ecclesiae huiusmodi qualificatus sis, et forsitan in archiepiscopum Coloniensem electus, et magni magistri hospitalis B. M. Theutonicorum coadjutor existas, nihilominus in episcopum administratorem ecclesiae Monasteriensis huiusmodi eligi, ac etiam memorato Maximiliano Fridrico vivente, dictasque ecclesiae Monasteriensis, ut praefertur, praesidentem in illius coadjutorem cum futura successione in legimitimo, et administratione ejusdem, ecclesiae Monasteriensis, de ipsius archiepiscopi concessione, quem Nobis per suas illor die secunda currentis mensis iulii datas, iunctis quoque assensionis precibus, exhibuisti, designari libere, et licite, ac valide possis, et valens in omnibus, et per omnia, perinde ac si in legitima ad id aetate, sacrisque ordinibus constitutus existas, canonicatum, et praebendam in cathedrali ecclesia huiusmodi obtineres, vocemque activam, et passivam in memorato capitulo haberes, nec non juxta illius statuta, usus, consuetudines, ordinationes, privilegia, et indulta, sacrosque canones, ordinationes, privilegia, et indulta, sacrosque canones, et

apostolicas constitutiones huiusmodi, ac alias debite qualificatus reperireris, et dictas metropolitanas ecclesias Coloniensis; et praedicti hospitalis B. M. Theutonicorum coadjutor non esses, auctoritate apostolica tenore praesentium de speciali dono gratiae dispensamus, tibi quoque concedimus; et indulgemus.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas validas, et efficaces existere suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; atque in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et apostolicos Sedis nuncios, sublatis eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus, praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit ecclesiarum, et hospitalis huiusmodi etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice demtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Maiorem sub annulo piscatoris die vii iulii MDCLXXX. pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXIX.

Suppressio monasterii s. Frigidiani civitatis Lanciae, et applicatio ejus bonorum pro erigenda universitate studiorum in civitate praedicta.

Claustrum re-
latum, et in-
venit.

Derogatio
contrarium.

Die. 20. 12.
Iulii 1780.
Anno 11.

Venerabili fratri Martino
archiepiscopo Lucano.

Pius PP. VI.

Venerabili frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Prohemium.

§. 1. Divina disponente clementia per quam reges regnant, et legum conditores juxta decernunt, in eminenti apostolatos specula, et super gentes, et regna, meritis licet imparibus constituti, suavisimos atque uberes fructus, quos viri literarum scientia praediti in agro Dominico in dies produnt, animo revolventes, ac quam pro spiritualium, temporaliumque rerum regimine, ac directione in hac vita tenebris, et ambagibus plena utilis, ac necessarius sit ipsarum literarum usus sedula meditatione perpendentes, inter varias sollicitudines, quibus pro inunctis Nobis desuper apostolice servitutis officio prospere, ac feliciter exequendo, undique angimur, ad ea quo providentiae Nostrae intuitum convertendum esse proba intelligimus, per quae in singulis orbis partibus literarum studio vacare cupientibus, facili illarum capessendarum occasio, et commoditas ministraretur: quod quidem ei libentius facimus, quo omnibus precibus id a Nobis contendatur, et illarum, apud quos auctoritatem Nostram interponimus, dignitas, ac propria virtutum merita Nobis fiducia dant eorum spectatae in hac sanctam apostolicam Sedem voluntatis, fidei, et devotionis obsequendi incrementum.

§. 2. Dudum sano, sicut accepimus, in hac civitate Lucana fuit erectum satis amplum templum beato Frigidiano olim ejusdem civitatis episcopo dicatum sufficienti clero, qui adoleret odorem suavitatis Domino, instructum, quod ab undecimo usque saeculo tam ab piorum Christianorum frequentiam, tum ab aliis cleri juxta illos aevi insuperatam ecclesiae disciplinam collegialiter viventis devotionem, ac exemplaritatem adeo celebre fuit, ut felix recordationis Alexander pp. II. praedecessor Noster postquam ab ecclesia Lucana, cui praesidebat, ad summi pontificatus apicem fuerat erectus, sub defensione, ac protectione Sedis apostolicae illud suscepit, quod etiam confirmari precepit a felici recordationis Pascali II. praedecessori itidem Nostro: immo cum hujus-

ce ecclesiae, ac inserviens cleri fama in dies augeretur fuit ipsa a felici recordationis Gelasio pp. II. a Calisto pp. II. Honorio pp. II. Innocentio pp. II. Coelestino PP. II. Lucio pp. II. Eugenio pp. III. Adriano pp. IV. Alexandro pp. III. praedecessoribus Nostris quampulcherrimis privilegiis donata, ac felici recordationis Urbani pp. VI. et Bonifacii pp. IX. itidem praedecessores Nostri suum priorem multis praerogativis, praeceminentibus auxerunt, ac decorarunt, prodiit in omnibus apostolicis litteris haece desuper expeditis uberius continetur.

§. 3. Verum cum temporaria processu antiqui cleri, ac canonicorum inibi divino cultui deservientium numeros felici recordationis Leonis pp. X. praedecessoris Nostri minna aptius visus sit diutius ejusdem ecclesiae, curata, regiminet, ac administrationem gerere, ad illam canonicos regulares congregationis Lateranensis ordinis sancti Augustini accersivit, eisdemque congregationi, et ordini bona omnia, fructus, redditus, ac proventus, jura, actiones, et privilegia, quae ad ecclesiam, et clero praedictum alias spectabant, univit, ac incorporavit. Ut autem in monasterio hujusmodi, ac adnexa ecclesiae sancti Frigidiani perpetuis futuris temporibus divinae cultus, religionis velus, ac salutarum Christianorum salutis incrementum susceperent, voluit, statuitque, ut viginti, et octo canonici congregationis, et ordinis praedictorum, quorum decem, et octo essent in sacro presbyteratus ordine constituti, decem vero clerici in eodem monasterio continentiam residentiam facerent, die, nocturna in ecclesia ejusdem monasterio deservirent, in quadragesimali, ac tempore advocationis Domini populo ad hoc convenienti per eosdem canonicos verbum Dei evangelizaretur, ac alia etiam onera edixit, prout in memoratis Leonis praedecessoris litteris die xiii. octobris MDXVII. sub plumba data uberius continetur.

§. 4. Haec omnia ad Nostra usque ferme tempora canonici ordinis, et congregationis praedictorum summa religiose, ac cum magna fidelium utilitate adimpleretur, ac adimplere persisterent, nisi ex misera hujus saeculi conditione, quod quidem non sine gravi cordis Nostri dolore commemoramus, defervescente Christianorum charitate, ac neglecta juvenutis educatione, sicuti ceteros omnes religiosos sociates, haec quoque congregatio, et ordo adeo novis agricolis ad sufficiendum sit, qui jam

Concessum ip-
sae ecclesiae
fuit. Item
congregatio
Lateranensis
ordinis
sancti Augustini.

Erecto, et
prohibito
templi beato
Frigidiano
dicati.

Ratio de-
cessus
supra
revisita, et
incompleta
est.

laboribus defessi vineam Domini amplius excolere non possunt, laboret, ut triginta ab hinc annis nullus nationalis Lucensis tirocinium posuerit, unde et regularium hujusmodi Lucensium numerus ad solos duodecim sacerdotes praeter duos, qui administratione, ac cura ecclesiarum parochialium fidelium ejusdem monasterii, ac ecclesiae sancti Frigidiani occupatur, redactus sit, ideoque impar omnino inopietis oneribus satisfacere, hinc ne tum ecclesia praedicta, tum etiam duae aliae ecclesiae filiales, ac animae Christifidelium illorum curae conceditarum damnum, aut detrimentum patiantur, impensis studiis consulendum est. Cum itaque haec videant, haecque intelligant dilecti filii nobiles viri antiani, ac vexilliferi reipublicae Lucanae, iisque pro eorum singulari erga Deum pietate, ac religione, ac erga praedictam ecclesiam sancti Frigidiani devotione atque constans remedium per Nos afforiri cupientes, Nobis nuper expeti fecerunt, quod in civitate Lucana quinquae collegiatae ecclesiae praeter cathedralem jamdum erectae reperiuntur, quomobrem ut hisce malis moderetur, neque necessarium, neque proficuum foret novam collegiatam in memoria monasterio, ac ecclesiae sancti Frigidiani erigere; o contra verò, et religioni, et reipublicae utilis, quoties redditus, fructus, et proventus omnes ad dictum monasterium, ac ecclesiam spectantes, dempta prius ea debita quantitate, quae illius per antiquum splendorem restituendum, retinendumque congruus videbitur, piae institutioni, quam senatus Lucensis in praedicta sua civitate Lucensi ad erudiendam juventutem totum in theologicis, ac civilibus, tum in philosophicis scientiis, aliisque omnibus artibus liberalibus erigere intendi, uniceatur, ac incorporarentur, prout uniri, ac incorporari summopere desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur memoratas Leonis praedecessoris litteras pro plene ac sufficienter expressas, et insertas habentes, ac quantum Nobis ex alio permittitur, copientes omnia praedicta incommoda ex adeo imminuto praedictorum canonicorum regularium numero, ut impares omnino sint, et divino cultui, et Christifidelium animarum saluti prout usque adhuc laudabiliter gesserant, ac a memorato Leone praed-

cessore fuerat dispositum, efficaciter incumberere nequeant, invalentia corrigere, et praedictam ecclesiam sancti Frigidiani in suum pristinum splendorem servare, ac attendentes nihil magis christianae religioni, ac rectae reipublicae administrationi conferre, quam si ad illius gubernium viri literarum praediti succedantur, praedictorum antianorum, et vexilliferi iustis votis annuere, ac specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis, quovis modo, et quacumque de causa latas si quas forte incurrerint, hujus lapsum rei gratia absolventes, et absolutos foro censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati; fraternitati tuae de curis prudentia, integritate, religione, ac in negotiis gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus per praesentis committimus, ac mandamus, ut in praemissis antiquos prioratum, ac canonicatus sancti Frigidiani, omnemque dicti monasterii regularitatem, ac conventualitatem auctoritate Nostra apostolica supprimas; ac extinguas, ac anprossas; et extinctas esse declares; subinde vero eandem ecclesiam in beneficium cum cura animarum, seu beneficium curatum auctoritate praedicta erigas, et instituas, prout hanc serie erigimus, et institimus.

§. 6. Parochi vero ejusdem ecclesiae electionem, quatenus ea vacare contigerit, inter tres ad curam animarum juxta sacri concilii Tridentini disposita examinatos, Nobis, et Romanis pontificibus successoribus Nostris pro tempore existentibus a dilectis filiis senatu reipublicae Lucensis praesentandos reserves; eisdemque parochi pro tempore existenti, quem sub defensione, ac privilegio Sedis apostolicae suscepimus, eumque Nostrum, et Sedis apostolicae notarium cum omnibus privilegiis, indulgentiis, ac juribus, quibus alii notarii de numero non participantium fruuntur, ut gaudent, nuncupamus, et facimus, titulum prioris ecclesiae sancti Frigidiani auctoritate praedicta dones, ac concedas, ut insuper eidem priori duo vica curati, seu cappellani per eum eligendi, ac amovibiles ad autum in animarum ejus curae creditarum gubernio adistere debeant, utque per ipsum sacrista, qui cultum, ac interim ecclesiae praedictae curare teneantur, ac octo saltem cappellani, qui eidem ecclesiae inserviant, ac missam, aliisque oneribus satisficiant, qui

Commis-
sarius
abbeis, pa-
rochi, et
privilegia
communi-
cantur.

Tener sup-
plicatam;
communi-
catis
episcopo
diocesano.

Disseminatio
infectio
ab alio perso
nibus,
cum reser
tione pro
prio statu
tum est.

§. 10. *Fractura cum totius memoratae ecclesiae sancti Frigidiani duae aliae ecclesiae parochiales, altera nempe sub Invocatione sanctissimi Salvatoris, altera vero sancti Leonardi filiales, ac adnexae existant, ac ad eas quoque Nostrae providentiae intuitum convertere teneamur, eidem fraternitati tuae mandamus; quod eas ab eadem ecclesia sancti Frigidiani auctoritate praedicta dividas, dismembras, ac separe, easque omnino divisas, dismembras, ac separatas esse, statuas, ac declares; illarum congruam in annum summam scilicet centum viginti, modo, et forma de illis pensionibus expresso, constitutas, ac assignes; ita tamen, ut annum canonicum scutorum viginti a praedicto nosocomio Misericordiae civitatis Lucanae juxta alias literas in simili forma Brevis a felicis recordationis Clemente pp. XIV. praedecessore Nostro die 5. februarii MDCCXXI. expeditis priori Frisonibae pro tempore existentis solvendum in congruam parochi sanctissimi Salvatoris, cui titulum prioris Frisonariae reservamus, attribuas.*

Tus confes-
pandi etiam
parochiales
conclaves a
Bede, et re-
spective or-
chestrando
Lucam re-
servatur.

§. 11. Ecclesiarum vero parochialium huiusmodi quoties itaque, vel altera illarum vacare contingerit, collationem, aut ad Nos, ac ad Sedem apostolicam, aut ad archiepiscopum Lucensem pro tempore existentem cum consuetis mensuris alternativa, ac juxta Nostras cancellarias apostolicas regulas spectare decernimus, atque declaramus; pro hac tamen prima vice dilectos filios Vincentium Nieri actualem parochum ecclesiae sanctissimi Salvatoris, ac Angelum Sergiunt parochum ecclesiae sancti Leonardi, quoniam recte, ac cum Christianifidelium animarum eorum curae, in via Domini progressu ecclesiae parochiales praedictae administrant, in praesentia ac respectu parochum dictarum ecclesiarum confirmes.

Providence
specialis pre
implentis,
et exemptio
ne omnium
confessionum
in huius spe
cialibus.

§. 12. Et quum Nobis quam maxime cordi sit, ut haec omnia sic disposita religiose exequantur, ac ut omnes annuae pensiones praedictae, vel temporales, ac vitalitiae, vel perpetuae, ac summae pro missarum, aliquo oneribus debitae absque ulla exemptione solvantur, immo, ut aliquam etiam annuam summam pro mansuetione, tum praedictae ecclesiae, tum sacrae suppellectilis, quatenus alias provisum non sit pre iure arbitrio constituas; propterea tibi injungimus, ut eas omnes veluti perpetuos canones, aut temporales in quolibet mense pro rata portione solvends super fru-

etibus, proventibus, ac redditibus, nec non bonis omnibus mobilibus, et immobilibus, alias ad dictam ecclesiam, ac monasterium, ut praefertur, suppressum spectantibus, auctoritate praedicta indicas, ac imponas; ut inasper aptari, ac sufficientem pertinenam monasterii praedicti in habitationem, tum prioris ecclesiae sancti Frigidiani pro tempore existentis, tum duorum viceparochorum, et ad satisfactionem constitui, et concedi.

§. 13. Omnes vero sacras suppellectiles, nedum nunc ad eandem ecclesiam sancti Frigidiani spectantes, sed etiam illas; quae ad usum altaris quomodocumque sunt destinatae eidem ecclesiae tradi, ac consignari cures, ac studens; caetera vero omnia, et singula bona, salvis tamen oneribus quidentiorum, quibus ea sunt subiecta, quae dumtaxat erunt imminuenda, habita ratione provisionum, quae Nostra dasteria apostolica in posterum, ut praefertur, fient, ac salvis illud favore cujuslibet ex religiois praedictis omnibus mobilibus, quae voluit existant in cujuslibet illorum respective capitula, vel ad illum pertinerent non siet, vel etiam ei ad usum fuerant concessa, dummodotamen, non siet, neque ea, quae ad effectum, ac minus, quo actu funguntur, pertinent, et quo sint libri ad communem bibliothecam, neque chartae, scripturae, aut manuscripta ad familiarem monasterii administrationem quomodocumque spectantia, immobilia, ac mobilia, ac movenda, domos, praedia, canonum, praestationes, actiones, jura quaelibet quacumque nomine vocata, et sub quocumque genere comprehensa ad monasterium, ac ecclesiam praedictam alias quomodocumque spectantia, siet pertinentia, aut quae in futurum quomodolibet spectare, ac pertinere poterant, pise institutioni ad promovenda studia theologiae, philosophiae, ac juris civilis, et canonici, aliarumque liberalium artium; a memorato senatu republicae Lucanae erigendae, unias, ac incorporas, et unia, ac incorporatae esse decernas, atque declares.

§. 14. Quoniam autem huiusmodi pia institutio nondum erecta reperitur, propter eandem fraternitati tuae injungimus, ut intermedium confecto rorum omnium diligenti inventario, ecclesiasticam personam tibi benemeritam in illarum administratorem, ac custodem eligas, qui omnem pecuniam, vel existentem, vel quae ex rerum venditione, quae servando servari non

*Asiagastie
bancum la-
vare univer-
sitatis stu-
diorum ori-
gines.*

Decreatur
neque ad ere-
gilianum uni-
versalis,
hanc esse de-
scribenda, et
sub admini-
stratione
conservanda.

possunt, erit retrahenda, in publicas mœnas deponant, quique facta illorum deputatio, qui juxta leges, ac methodum, quam senatus praedictus eis praescripserit, dictam piam institutionem repraesentabunt, eos in veram, realem, ac actualem possessionem, seu quasi bonorum omnium mobiliū, ac immobiliū, et semoventium, jurium, ac actionum alias, ut praefertur, ad memoratum monasterium, ac ecclesiam sancti Frigidiani spectantium ponant, et immittant, quia ipse alterius illorum administrationi se ingerere debeat. Hanc porro piam institutionem, quae illud nomen spectat, ut nempe ex instituta in liberalibus artibus juventute, et ecclesiae, et statui docti, ac literati clerici, ac cives suppedientur, ex duobus, aut pluribus ecclesiasticis ab archiepiscopo Lucano pro tempore existenti eligendis, ac ex tot nobilibus, seu patritiis a senatu praedicto eligendis, ac etiam ab alio ecclesiastico, qui moribus, ac doctrina sit spectabilis, quiq; primus erit inter pares, ab eodem senatu eligendo componi auctoritate, ac tenore praedictis statuimus, et decernimus.

§. 15. Decorantes easdem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque etiam ex eo, quod aliqui in praemissis interesse habentes, seu habere quemodolibet praetendentes vocati, citati, et auditi non fuerint consensoremque praestiterint; nec causas, propter quas easdem praesentes emanarunt sufficienter adductae, verificatae, et justificatae fuerint, nulli nunquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut alio quocumque, etiam quantumvis magno, inexcogitato, et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in contrarium vocari, ad terminus juris reduci, aut adversus illas quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari, aut etiam impetrari, et fore, utque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sicque in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et san-

ctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cui-libet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et defendi debere; ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 16. Non obstantibus praemissis, ac Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de unionibus, seu applicationibus committendis ad partes, vocatis, quorum interest, et de exprimendo vero valore bonorum ecclesiasticorum utiendorum, seu applicandorum, et altera regula de jure quæsito non tollendo, ac Lateranensis concilii novissime celebrati, uniones, seu applicationes perpetuas, non nisi in casibus a jure permissis, fieri prohibentis, nec non quantum opus sit, memoratis Leonis pp. X. praedecessoris literis, aliisque, et in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, nec non ordinis, congregationis, et monasterii praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus; specialia, specifica, expressa, et individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quovis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum aepores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insorerentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum affectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoriae die decima nona Julii millesimo septingentesimo octuagesimo pontificatus Nostri anno sexto.

Gravitate
contraria
tam.

Clementia
historia, et de
cretae 1771.
tama.

CCLXX.

Die 24.
Aug. 1780.
Anno VI.

Confirmatur venditio, et respectiva emptio ecclesiarum, et monasterii sancti Viti, et Modesti de urbe etc.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Progrum

§. 1. Studia, ac sollicitudines, quae a dilectis filiis fratribus ordinis Conceptionis beatæ Mariæ virginis immaculatæ Mariani noncupulis in Pelonia pro animarum Christianissimorum salute, ac pro divini cultus augmento jugiter impenduntur. Nos adducunt, ut eis liberaliter concedamus, et quæ ad illorum temporalem commoditatem spectare, et quæ ad uberores fructus juxta regularem sui instituti disciplinam in hac prædictæ alma Nostra urbe magis magisque præferendos viam aperire dignoscuntur, prout in Domino salubriter expedire conspicimus.

Expositio
prædictæ
procurator
generalis
ordinis S. M.
Virginis im-
maculatæ
Conceptionis

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Candidus Spourni frater ordinis prædicti expresse professus, ac ejusdem ordinis procurator generalis, quod cum alias per Nostras literas in simili forma Brevis die xxv. februarii anni MDCCCLXXIX. expeditis, dilectis titidem filiis monachis ordinis Cisterciensis provincie Romanæ monasterium sanctorum Viti, et Modesti in hac alma urbe Nostra existens vendendi, et alienandi, ac adnexam ecclesiam diaconiam sanctorum pariter Viti, et Modesti in aliis transferendi facultatem concesserimus, ac impertiti simus; hinc ipso nomine, ac de mandato præpositi generalis, aliorumque superiorum dicti ordinis monasterium prædictum cum omnibus illis adnexis emit, illiusque adnexam ecclesiam sanctorum Viti, et Modesti, sibi, ac suo ordini cum omnibus juribus, gratiis, et indulgentiis, ac præeminentiis illi alias competentibus concedi obtinuit, ad effectum aperiendi in eo conventum, seu collegium pro religioso ordinis prædicti, ac in eadem ecclesia ea omnia exerceendi, quæ ad illorum institutum pertinent, prout in instrumento hactenus per acta notarii Michaelis Augustini Clementi confecto uberius continetur. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat memoratus Candidus nomine etiam dicti præpositi generalis, aliorumque ejusdem ordinis superiorum, ut contractus emptionis, et venditionis hujusmodi, ac memorata prædictæ ecclesie sanctorum Viti, et Modesti concessio firmius subsistant, et æternam exactius apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio communiari summoque desiderant. Nobis propterea humiliter

supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportune providere, et ut iis indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor con-
cessum.

§. 3. Nos igitur ipsam expostitionem; ac omnes memoratos fratres ordinis prædicti specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, memoratum dicti monasterii cum omnibus illis adnexis emptionis, et venditionis contractum, nec non dictam concessionem ecclesie sanctorum Viti, et Modesti cum omnibus, et singulis juribus, privilegiis, ac præeminentiis, alias ad illam spectantibus a memoratis monachis ordinis Cisterciensis provincie Romanæ prout in instrumeto hactenus desuper confecto, ut præfertur factum, et respective factam, auctoritate Nostra apostolica tenore præsentium approbamus, et confirmamus, illique inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singules juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet interveniant, dicta auctoritate supplemus, et sanamus, ita ut monasterium prædictum, ac ecclesia sanctorum Viti, et Modesti eidem monasterio adnexa omnibus, et singulis gratiis, et indolentis, quibus alias domus, seu conventus, et ecclesie fratrum ordinis prædicti utantur, fruantur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possint, et poterunt quomodolibet in futurum pari modo, salvo tamen semper juribus, ac præeminentiis cardinali diacono ejusdem ecclesie tituli pro tempore existentis debitis, utantur, fruantur, et gaudeant, ac in eadem ecclesia religiosi prædicti omnia divina ministeria peragere, quæ ad majorem Christianissimorum utilitatem, ac divini cultus incrementum juxta memorati ordinis regulas, ac institutum spectabunt, libere et licite possint et valeant auctoritate, et tenore prædictis concedimus, et indulgemus.

§. 4. Decernentes has præsentis literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, inosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quicumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari; si que in præmissis per quoscumque iudices or-

Classis su-
blata, et de-
cretum lra-
tione.

diminus, et delegatos etiam causarum pontifici apostolice auctores iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus quatenus opus sit Pauli II., et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostorum de rebus ecclesiasticis non alienandis constitutionibus, aliisque ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, ordinum praedictorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenuribus, et furtis, ac com quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dimittat specialiter, et expresse derogamus, rantesque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quarta augusti millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXI.

Restauratur collegium in civitate Carpentoratensi erectum, ac illi certae praescribuntur leges, quibus in posterum erit administrandum.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Aeternae sapientiae consilio ad ecclesiae catholicae per universum terrarum orbem diffusae regimini, nullo licet meritum Nostrom suffragio, oveci, excitando, promovendisque sacrarum, eisque ancillantium bonarum literarum studiis, per quas depulsa ignorantiae caligine, mentes veritatis luce illus-

trantur, et non minus catholicae fidei, divi quoque cultus propagandae, et incremento, quod iustitiae administrationi, aliisque in publicum commodum, privatorumque utilitatibus consilium, ubique locorum, et praesertim in civitatibus Nostro, et Sedis apostolicae dominio in temporalibus subditis, quantum Nobis ex alto cooceditur, pastoralis Nostri muneris sollicitudinem perpensa charitate adhibebimus, sicut omnibus matorae considerationis trutina pensis, ad omnipotentis Dei gloriam, et huius sanctae Sedis dignitatem, et eorundem Nostorum, et ejusdem Sedis in temporalibus subditorum decorem, commodum, et utilitatem salubriter in Domino expedire arbitramur.

§. 2. Siquidem sicut accepimus, jamdudum scilicet ab a. usque MDCVII. in civitate Nostra Carpentoratensi, ut juvenis ad ingenuas artes, atque scientias addiscendas, ac excolendas ardentiori studio incitaretur collegium studiorum fuit erectum, cujus regimen, ac cura juxta leges, et pacta inter tunc existentes sentiferunt, et consules ejusdem civitatis ex una, et aliquot tunc vigentis societatis Jesu professores legitima facultate munitis, annuente etiam per suum vicarium in spiritibus generali tunc pariter existentem episcopo Carpentoratensi inita, ejusdem nunc extinctae societatis Jesu alumni fuit concessa, ac etiam ad hoc apta habitatione, ecclesia, et bibliotheca fuerunt instructi, subministrata lis insuper summa mille, et octingentorum aureorum monetae Franciae, sive quinque mille, et quadringentorum francorum monetae tunc currentis, suppellectilem comparandam communitas, ac cives Carpentoratenses vero pactione obligaverunt praestandi eidem collegio quatuordecim annis ex impositione farinarum famuli constituta, nec non super omnibus aliis quibuscumque bonis, redditibus, et emolumentis ad eandem communitatem spectantibus summam mille aureorum, sive ter mille francorum dictae monetae initio cujuslibet trimestris aequis solutionibus rependendam, nisi forte in posterum aliquod beneficium, aut redditus, vel quovis alia bona ex industria, et labore ejusdem communitatis, et aliorum civium ipsi collegio procurarentur, vel venirent, tunc quippe expresse cautum est, ut tantum ex praedicta summa mille aureorum detraheretur quantum ex obventis bonis collegium locupletari competentum esset.

Restauratur
erectum colle-
giu studiorum,
cujus regimen
inter tunc
vixit

Supplicatio
sententia de
no ab eccle-
siali cultu
prepositi
sacram.

§. 3. Pacta, et conventionibus utriusque religionis paruerunt; communitas quippe conventionem praestantem solvere non destitit, ac scholae confluenti juventuti patuere etiam postquam ejusdem societatis alumni ab ea provincia evaserunt. Immo inter primas sibi concessit administrationis curas, venerabilis frater Joseph episcopus Carpencioratensis ratus est primum per suum vicarium in spiritualibus generalem, deinde etiam coram enixe studere, ut circa scholas, quod probati moris erat, cumulate impleatur; hocque animo consilium ex tribus civitatis consulibus, et ex collegii praeside, principali denominato comperit fuit institutum, ut collegii praedicti regimini consulere.

Enumeratio
tur redditus
collegii.

§. 4. Verum cum experientia compertum sit juxta praesentem collegii statum illius cultum majorum censu esse, quoniam praeter praemissam communitatis, et civium assignationem, unum valoris librarum quatuor mille pro erectione cathedrae philosophiae a quodam cognominato de insula, et alterum legatum in simili summa librarum quatuor mille in variis fundis consistentibus a quodam Josepho Forneri variis temporibus respective relicta, quarum pars in summa librarum sexcentum circiter cum fuerit alienata absque judiciali controversia, demum acquiri nequit, annuum quoque proventum librarum quadraginta pro emptione librorum in professorum usum ab eodem Josepho assignatum; ac demum quoddam fundum in loco de Montex valoris circiter librarum mille, quo idem collegium gaudet, de caetero nulla alia bona, seu redditus, ac proventus illi suoi; ac ut communitas, cives integram praedictae annuae constitutione praestations solutionem usque adhuc rependere non obnuenerunt.

Erectio col-
legii per nos sole-
tate approba-
ta confirmata
fuit.

§. 5. Cum autem de hisce omnibus fidelem, ac plenam experimus relationem a dilecto filio Nostro Laxaro Optin tituli sancti Petri ad Vincula Sanctae Romanae Ecclesiae praebitero cardinali Pallavicini nuncupato status Nostri a secretis, et venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium super Avenionensi congregatione deputatorum praefecto, qui ea qua pollet Ingenii vi, et virtutis praestantia, quibus in publicorum rerum cura assidue Nobis adest, suaser, ac auctor fuit, ut inter multiplices, gravissimasque supremi pontificatus sollicitudines,

quibus undique premimur, ut collegium quoque illud legibus muniendum, ac bonis dotandum, mentem Nostram converteremus. Nos igitur ad constantis fidei, et sinceræ devotionis affectum, quem cives praedicti erga Nos, et Sedem apostolicam gerere comprobantur paternae dirigentes considerationis intuitum, ac ut ipsi, et juvenus illuc conflens, tum in catholica religione, tum in sacris, caeterisque liberalibus artibus informetur; motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine collegium studiorum in civitate Nostra Carpencioratense, ut praefertur, erectum, atque institutum, in quo sub regimine, ut infra constituto, magistri, ac professores artes, ac scientias, cives non modo, sed etiam juvenes confluentes nulla prorsus mercede recepta, edoceant auctoritate apostolica barum tenore confirmamus, et approbamus, et quatenus opus sit, deinceps erigimus, et instituimus, eidemque collegio, illiusque magistris, et professoribus omnia, et singula indulta, privilegia, gratias, et praerogativas a Sede apostolica alias collegiis studiorum hujusmodi clementer pariter concedimus, et indulgemus.

Assignatio
bonorum,
privilegio-
rum, et ex-
emptionum.

§. 7. Nec non collegio praedicto sacram aedem, domum a ministris incendantem, viridarium, ac mobilia, et suppellectilia cujusvisque valoris, et generis sint, ac generaliter id omne, quod antea possidebat, et actu possidet a die extinctae societatis praedictae, comprehendenda quoque exemptione ab oneribus communitativis juxta formam instrumenti, ut praefertur, anno MDCVII. erogati, etiam in praesentibus minime enuncietur, tenore, et auctoritate praedictis attribuiamus, et assignamus. Ut autem stabili collegii hujusmodi manentibus consultum sit, auctoritate Nobis unico de robore ac bonis ecclesiarum disponendi tradita utentes, prioratum sanctae Mariae de Grex olim prope, et extra moenia, nunc vero intra muros ejusdem Carpencioratensis civitatis ordinis sancti Augustini canonicorum regularium, alias per felicis recordationis Clementem pp. VIII. praedecessorem Nostrum per suas literas apostolicas tercio idus decembris MDCLVII. sub plumbo datas collegio in civitate Nostra Avenionensi instituto unitum, illiusque titulum, et ecclesiam, ac domum regularem, ac jura, nec non praedium italicum idumate denominatum *la Quintina* cum omnibus aliis suis

adjacentiis, ac caeteris ejusdem prioratus bonis, ac fundis, non autem prioratum societatis Mariae de Nazareth, seu de Pernes, ejusque bona, ac alios prioratus illi forsan alias adnexos, natos, et incorporatos ipsarum tenore praesentium dismembramus, sejungimus, et separamus, ac ejusdem prioratus titulum, ecclesiam, domum, nec non superenunciatum praedium cum eisdem adjacentiis, et pertinentiis; nec non omnia, et singula alia bona eidem praedio la Quintina adjacentia, alias nomine collegii civitatis Avenionensis, dum ab extinctae societatis Jesu alumnis moderabatur, acquisita, praeter annuam praestationem a communitate, et civibus, ut praefertur, constitutam, quam salvam, et illaesam, ut aetate absque conditione aliqua vigere praecipimus, ac etiam praeter legata, ut praefertur, relicta, annuosque redditus, ut supra assignatos, eidem collegio Carpentoratorensi, vi pariter praesentium Nostrarum literarum applicamus, et appropiamus, ac unimus, annectimus, et incorporamus. Insuper cum in primaeva collegii institutione a communitate, et civibus ob publicam, quam spectarunt, utilitatem annui census civitati debiti fuerint collegio remissi, non immutato regimine, bonorum redditus decreascent, ideo exemptionem, et immunitatem, qua estens collegium gravissimum fuit, Nos quoque probantes, illam auctoritate Nostra obfirmamus, et roboramus.

Designatur
societas
sanctae
mariae
de nazareth
pro locis
vicinis.

§. 8. Caeterum, quia compertum Nobis fuit, prioratui Sanctae Mariae de Grez varia incumbere onera, quae ex illis, et adnexorum bonorum proventus ferebantur, modo cum titulis ejusdem prioratus in collegium Carpentoratorense transferatur; quamvis non universa bona, sed partim in illius commodum sint censa, ab omnibus tamen oneribus subeunda non erit immune. Praecipimus propterea, ut onera quaecumque eidem prioratui sanctae Mariae de Grez dumtaxat infixa, quae illius univis causa collegium Avenionense ferebat, non vero ea, quae ratione unionis dicti prioratus sanctae Mariae de Nazareth, seu de Pernes, aliorumque forsan prioratuum idem collegium Avenionense ferre constabit, deinceps a Carpentoratorensi collegio ferri debeant; a converso vero eidem Josepho episcopo, ejusque successoribus jus asserimus, servatis tamen canoniarum sanctionum regulis, salvoque reservationibus, et affectionibus apostoli-

cis, conferendi in sua civitate, et dioecesi vicarias cum animarum cura, ac canonicis, et praebendis, et beneficia quaecumque ab ipso prioratu sanctae Mariae de Grez dependentia, ac in eisdem civitate, et dioecesi existentia.

§. 9. Satis tandem ejusdem collegii stabilitati, et profectui minime esset consultum, nisi illius regimen certis legibus firmaretur; quare illas in infrascriptis articulis complectentes integre observari praecipimus, et mandamus.

Leges
statuta
pro
perfecta
regimine
collegii.

ARTICULUS I.

§. 10. Episcopus Carpentoratorensis ejusque vicarius in spiritualibus generalis pro tempore auctoritatem habet privativam, et absolutam invigilandi supra mores, religionem, doctrinam tam relate ad discipulos, quam ad praecipuos, et collegii ministros, contra quos etiam procedere possit secundum circumstantias, eos nempe puniendo, dimittendo e collegio, ex gymnasiis expellendo; nomine ex infra instituendis congregationis administris ad sententiam vocato.

De auctori-
tate episcopi.

ARTICULUS II.

§. 11. Ut bujus collegii regimini, et administrationi provide, et perenni consilio sit consultum, congregatio juxta illius regionis vocabulum Bureau denominanda ab episcopo instituitur, illaque ex eodem episcopo, et rectore pro tempore ejusdem civitatis, comitatibusque Venayssini, ac ex primo consule, et ex collegii immediato moderatore principali nuncupando constet. Addatur, qui a secretis munere fungens acta omnia, et resolutiones scriptas tradat.

De congrega-
tione ab-
posita.

ARTICULUS III.

§. 12. Absente episcopo, vicarius generalis illius vices representet, ac tunc tamquam dignior sedem episcopi rector tenebit, et vicarij generali, quae debebatur rectori, sedes assignabitur.

De vicario
generalis.

ARTICULUS IV.

§. 13. Absente rectore, vices ejus gerat vice-rector, siquidem eodem tempore decessit episcopus, illius vicarius congregationis praeses erit.

De rectore,
et vice-rectore.

Delicente pariter primarii consule, secundus ejus implebit locum.

ARTICULUS V.

De congrega-
tione con-
gregata.

§. 14. Haec administrationis congregatio semel in mense, die tamen fixa coegetur, saepius etiam quotiescumque praeses opportunum arbitrabitur, unumquodque membrum, seu administrator certior fiet praecedenti die ex epistola, administer a secretis ei diriget praeside tamen mandante.

ARTICULUS VI.

De praeside.

§. 15. Praevio nuncio, licebit praesidi negotia peragere cum praesentibus, etiamsi non omnes intersint.

ARTICULUS VII.

De loco con-
gregationis.

§. 16. In aula collegii habeantur congregatio, quoties administratores, ex aliqua circumstantia, habendam alio in loco minime putarent.

ARTICULUS VIII.

De admini-
stratione et
gubernatione
et muneribus.

§. 17. In primo eorum coetu, seligendi erunt duo administratores, unus nempe a secretis, et alter reddituum quaestor, ille, qui publicis pontificia auctoritate tabellio etiam sit; in codice, in quo primum praesentes literae cum legibus in hisce sanctis referri debeant, deinceps ordine omnes congregationis deliberationes transcribat; hic vero provectus collegii exigere curabit, datique, et accepti rationem erit redditurus.

ARTICULUS IX.

De a secre-
tis.

§. 18. A secretis de omnibus actibus ad collegium pertinentibus fidem praebit, scripturae quoque omnes, quae eidem collegio quomodolibet spectant, tamquam custos servabit.

ARTICULUS X.

De archivo
servando.

§. 19. Pro majori scripturarum hujusmodi custodia habeat idem collegium archivum duabus seris dissimilibus clausum, quarum claves una tenet a secretis, altera tenet administratorem a congregatione eligendum servetur.

ARTICULUS XI.

§. 20. Hae scripturae nemini consignentur absque consensu congregationis, et a quibus eas tradeatur cum onere restitutionis, fides receptionis exaretur.

De custodia
scriptura-
rum.

ARTICULUS XII.

§. 21. Deliberationes capiantur ex votorum pluralitate. In casu tamen aequalitatis eorumdem, praeses praeponderantiam habebit; quoties vero scripturae sint in registro, ab omnibus, qui intererunt, administratoribus subscribi etiam debebunt.

De delibera-
tione cas
plurimae.

ARTICULUS XIII.

§. 22. Peragenda alicujus momenti negotia non proponantur, absente episcopo, absque necessitate, aut saltem nisi ille sive voce, sive scripto certior factus sit, dummodo ejus absentia pro suo munere visitationis ad limina, vel aliis de causis valde longa non foret.

De negotiis
absentis epi-
scopi non
peragenda.

ARTICULUS XIV.

§. 23. Congregatio consulat iis omnibus, ad quae regimen temporale pertinet, ac etiam selecti principalis, a secretis, aliorumque officiorum approbationi quoque, atque reprobationi praecceptorum, methodo circa studia, classinque disciplinam; collegii interiori nituri, vacationibus sive ordinariis, sive extraordinariis, oeconomicis, ac temporali bonorum administrationi, praemia, cum opus fuerit, meritorum alicujus remunerationi (abusi tamen in hac re semper reprobandi), ac generaliter iis omnibus; quae ad majorem collegii utilitatem, utilitatemque juvenum educationem erunt profutura, reservata tamen super hisce penes episcopum auctoritate, ut in articulo primo videtur est.

De muneribus
congregationis.

ARTICULUS XV.

§. 24. Non obstat depositione in articulo praecedenti facta, facultatem praeses habeat impetrandi per se ipsum, suoque met nomine aliquam vacationem in casibus peculiaribus, qui praecedenti in consilio nequaquam fuissent praevisi.

De specia-
li vacatione
praesidis.

ARTICULUS XVI.

De praesidio
collegii ele-
gandi inter
digniores ec-
clesiasticos

§. 25. Principalis in collegio cunctis praesidens, a quo dependent professores, et administri, vel sacerdos erit, aut saltem in ecclesiasticum ordinem adscitus. Invenit ipse rationes studiorum artium, scientiarum, et facultatum; studentium classium divisiones; seligit quoque lectores, quae tamen omnia congregationis iudicium, ut ab ea approbentur subdare debet; recto item rerum ordini, collegii demandatae munditiae, classium disciplinae, praeceptorum obligationum adimplemento, juvenum educationi sedulo, et assidue invigilare debet, ac demum in consilio refert difficultates suborientes, ut cito opportuna adhibeantur remedia, cumque dilectus filius Joannes Franciscus De Gros praebiter usque modo laudabiliter collegio praefecerit, ipse absque nova electione principalis instituat, et sit.

ARTICULUS XVII.

De iure con-
cedendi regu-
las, pro col-
legio ne cu-
ratis adscri-
batur.

§. 26. Ponas huiusmodi congregationem plena facultas sit regulas edendi pro collegio accurate regendo necessarias, atque opportunas, nec non pro iis ad ejusdem collegii tam internum, quam externum regimen, et disciplinam quomodolibet pertinentibus.

ARTICULUS XVIII.

De iis qui a
consilio totali
disjuncti
in argenti
persecutione
sunt.

§. 27. Si aliquid in congregatione circa principalis personam sit peragendum, ille a consilio se abducet, ut deliberandi libertas non laedatur.

ARTICULUS XIX.

De distribu-
tione prae-
miorum.

§. 28. Denique cum consules Carpentorateses consueverint annis singulis publice praemiis afficere discipulos illos, qui ob progressum in scientiis, et morum probitatem inter caeteros distinguerentur, et in hunc usum centum francos impendere, civitati integrum sit hanc prosequendi consuetudinem, illiusque consilii distributionem peragendi. Praemissae saepe leges, quas juxta datam Nobis a Domino prudentiam tulimus, vim habere, atque plenissime observari debent. Ut prospere, feliciterque regatur, administreturque collegium, idoneis adjuvantur praecipue, ad scholas fro-

quentius accedant juvenes, atque se ibi religiosis, et pietatis itidem, ac scientiis addiceant, ac demum optimi cives, et qui in sortem Domini vocati fuerint egregii catholicae veritatis, et ecclesiasticae disciplinae assertores, ac vindices instituantur. Id unum propterea superest, ut idem Joseph episcopus, ejusque successores, ac inter cives, qui ad munera administrationis collegii pro tempore selecti fuerint summa animorum consensione, qua res cunctae serventur, et augentur, in bonum collegii operam eis demandatam assidue curent.

§. 29. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suoque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quoadmodumque spectabit plenissime suffragari; sicque in praemissis per quicumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de intere legatos, et Sedis apostolicae nuncios, sublata eis, et eorum consilio quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 30. Non obstantibus quatenus opus sit memorati Clementis pp. VIII. praedecessoris literis anno MDCXLVII. sub plumbo datis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, aliisque ordinationibus apostolicis, nec non dictorum collegiorum Avenionensis, et Carpentoratensis etiam Jaramentum, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Classis su-
blata, et de-
cretum ven-
tum.

Derogatio
auctoritati-
bus.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona augusti millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCCLXXII.

Dei die 18.
aug. 1790.
Anno VI.

Dismembratio viginti parochialium ab episcopatu Quinque Ecclesiensi, et decem ab episcopatu Zagabrieensi, earumque incorporatio ecclesiis Bosnensi, et Syrmienti invicem unitis.

Pius episcopus servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Prohemium

§. 1. Iterata personarum regia potestate fulgentium pro Christifidelium spirituali bono huc exhibita Sedi apostolicae studia excitat ultro psterina viscera Nostra, ut quaecumque per eas circa nonnullarum diocesum implicatos limites rite disponendos pro meliori spiritualis administrationis commodo laudabili zelo excoigita, ministerio apostolice potestatis ad expellitum perducantur effectum.

Expositio
preliminaria
reorum a
regina apo-
stolica.

§. 2. Cum itaque unper charissima in Christo filia Nostra Maria Theresia imperatrix vidua, ac Bohemiae, et Hungariae reginae apostolica Nobis exposuerit, quod dum ipsa saluberrimo rite disponendarum diocesum regni Hungariae, et respective provinciarum illi annexarum operi intenderet, perspexit quoque limites tum Quinque Ecclesiensis ac Bosnensis, et Syrmientis invicem unitarum, tum etiam Zagabrieensis respective diocesum in aliqua eorum parte adeo implicatos esse, ut illos in ordinem redigere, atque administrationi spirituali magis accommodos reddere pro catholica religionis bono valde opportunum, ac necessarium fore videatur.

Descriptio
statu dioc-
cesum ordi-
nandarum.

§. 3. Cum enim Quinque Ecclesiensis diocesis praedicta limites inter Bosnensis, et Syrmientis diocesum hujusmodi ita se diffundere comportatur, ut easdem penitus separet, congruum magis, ac facilius evadit, ut districtus Quinque Ecclesiensis hujusmodi, inter Bosnensem, et Syrmientensem diocesum praedictas in uno continuo situs per episcopum Bosnensem, et Syrmientensem potius in spiritualibus administrari possit, quam per episcopum Quin-

que Ecclesiensem, qui jam in ea districtus hujusmodi parte ob situs distantiam unum vicarium foraneum deputare solitus fuit, non solum ac diocesis Zagabrieensis limites ad fluvium Savam ita vicini esse diocesi adiacendos omnia ratio melioris obtinendi curae animarum dilectorum filiorum parochianorum ipsarum parochialium ecclesiarum exarctis suadet, proindeque cum dicta Maria Theresia regina apostolica cunctis incommodis hac in parte obventuris obviare cupiens anxias Nobis preces porrexerit, quatenus infrascriptas parochiales ecclesiae tam a diocesi Quinque Ecclesiensi praedicta, cui alias seu nuper plures parochiales ecclesiae in Baranyensi, et Tolnensi comitatibus respective comprehensae, praevia illarum dismembratione a diocesi Strigoniensi, ad quam antea spectabant, apostolica auctoritate facta, eadem apostolica auctoritate unitae extiterunt, quam a diocesi Zagabrieensi de consensu venerabilis fratris Nostri moderni episcopi Zagabrieensis, ac dilectorum etiam filiorum modernorum capituli, et canonicorum cathedralis ecclesiae Quinque Ecclesiensis illius sedis episcopali vacante, seu dilecti pariter filii vicarii ab eisdem capitulo, et canonicis legitime deputati perpetuo ut infra dismembrare, illasque sic dismembratas Bosnensi et Syrmienti diocesibus praedictis perpetuo etiam, ut infra, adiacere et incorporare, aliaque infrascripta concedere, et ordinare dignamur.

§. 4. Nos igitur praemisitis omnibus matura deliberatione perpensis, et in spem quod hujusmodi dispositio fidelium animarum saluti plurimum conferre possit, tam pia vota ipsius Mariae Theresiae reginae apostolicae obsecundare volentes motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine a diocesi Quinque Ecclesiensi praedicta in comitatu scilicet Syrmienti usam Tarni Kiensem, ac aliam Kukojeuzensem, ac aliam Janbouszenensem, ac aliam Lovaszienensem, ac aliam Nustarinensem, ac aliam Sarengradensem, ac aliam Sottinensem, ac aliam Sordinczenensem, ac reliquam Valkovariensem parochiales et matricas ecclesias; in comitatu autem Verocensi unam Erdödenensem, ac alteram Tenyensem respective nuncupatas parochiales ecclesias respective sitas cum suis respective filiis ecclesiis apostolica auctoritate perpetuo dividimus, et dismembramus, in modum tamen, ut cum limitibus circiter a parochiali ecclesia Erakiensi

Approbatur
auctoritate
reginae
apostolicae
et t.

si usque ad Diakovar ductis loca Sepin, et Reafalu iisdemque adjacent, et ad omnino questionem inter huiusmodi dioceses in posterum removendam locus Sepin praedictus dioecesi Quinque Ecclesiensi remaneat, alter vero locus Reafalu supradictus ob viciniam ejus cum ipso loco Erzekiao vicinitatem dioecesi Bosnensi praedictae attributus existat.

§. 5. Ad ulterius ab eadem dioecesi Quinque Ecclesiensi in confiniis militaribus unam similiter Vinkoneensem, ac aliam Tuvankoneensem, ac aliam Czernaensem, ac aliam Xupatyaensem, ac aliam Ottokensem, ac aliam Nemezensem, ac aliam Drenouzensem, ac aliam Kacinouzensem, ac reliquam Morovichensem etiam respective parochiales et matrices ecclesias consistentes, cum suis quoque respective filialibus ecclesiis apostolica auctoritate praedicta itidem perpetuo sejungimus, et coparamus, illasque sic sejunctas, et separatas eisdem Bosnensi et Syrmienensi dioecesebus dicta apostolica auctoritate perpetuo quoque adjungimus, et incorporamus, ac similiter modo a dicta Zagabriansi dioecesi in eisdem pariter militaribus confiniis nram videlicet Schamaczensem, ac aliam Kopaniczensem, ac aliam Gercbinensem, ac aliam Brodensensem, ac aliam Dubounikensem, ac aliam Verhouinensem, ac aliam Poluinensem, ac aliam Szibiniensem respective etiam existentes parochiales, et matrices ecclesias cum suis itidem respective filialibus ecclesiis eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo dividimus, et segregamus, ea tamen lege quod etsi ad praedictas Dubonikensem et Verhouinensem parochiales ecclesias tres filiales ecclesiae ex comitatu Posegano et dominio Pletternickzunet alias spectaverint, ad praesens tamen parochiali ecclesiae Ruscheuensi in eodem comitatu Posegano existenti attributae reperiuntur eam ob causam intra limites dioecesis Zagabriansis ultro quoque remanere debeant, nec non ad parochialem ecclesiam in Sabinnii ecclesia actu filialis ex Gradisvano regimine; et converso vero ad parochialem ecclesiam in Dubochacz Gradisvani etiam regiminis spectent duae filiales ecclesiae ex Brodensi Zbig, et Schumecze, quae pro inde quoad naturam filialium retinuerint ad matrices suas ecclesias ex nunc, deinceps eodem modo applicatae remaneant hoc insuper adjecto, quod sicuti uno aliquum dioecesanorum limitum dispositionibus, ita etiam praecedens dismem-

bratio ad ipsas solum parochiales non autem territoriales limites respexerit, ideoque loca huiusmodi tantum speciatim denominaverit.

§. 6. Praemissa autem huiusmodi dismembratione, et limitum dioecesanorum praedictorum dispositione, ut praefertur faciendum sicut accepimus in districtibus a dicta Quinque Ecclesiensi dioecesi, ut praefertur, dismembratis nonnulli decimales proventus ad eandem Quinque Ecclesiensem dioecesim spectantes hactenus percepti, et respective juxta ibidem vigentem consuetudinem inter episcopum, illiusque cathedralem ecclesiam, nec non capitulum, et canonicos, ac seminarium ecclesiasticum Quinque Ecclesiensi divisi fuerint; in posterum autem attenta cura animarum relate ad districtus huiusmodi translationem ad eandem Bosnensem, et Syrmienensem dioceses praedictas, ut praefertur, facta eorum amplius pertinere nequeant. Idcirco universas decimas huiusmodi in eodem districtu antea ad ipsam Quinque Ecclesiensem dioecesim, ut praefertur, pertinet ab eadem dioecesi Quinque Ecclesiensi, illiusque ecclesiae, episcopo, capitulo, et seminario praedictis ad quos ad praesens, ut praefertur respective spectant, et a quibus hactenus perceptae fuerint, attenta potissimum eorum cujuslibet locuplet, dotatione apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo detrahimus, et dismembramus, illasque sic detractas, et dismembratas pro eo quod, ut etiam accepimus, in Bosnensi, et Syrmienensi dioecesebus praedictis solum adest episcopus, qui congruam suam constitutam habeat; in reliquis vero ecclesiis cathedralis, et seminarium videlicet omni prorsus dotatione destituantur, capitulum vero exiguis sit proventus provisionem eisdem Bosnensi, et Syrmienensi dioecesebus ob id dicta apostolica auctoritate itidem perpetuo attributis, ea tamen conditione, ut ex eisdem decimis sic dismembratis, et respective attributis quatuor aequales portiones efficiantur, quarum una cedat cathedrali ecclesiae praedictae, ac alia clero juniori in seminario generali cleri regni Hungariae Budae ratione hujus dioecesis educando, ac in subsidium aliqua aliam in parte emeritorum parochorum praeter nonnullas capitales summas, quas jam prius hoc titulo pro sua dioecesi fundatas habuit, nec non cum alia capitali summa decem mille florenorum monetae illarum partium ex peramplis capitalibus seminarii ecclesiastici

Proventus
decimales
percepti.

Constitu-
tur ecclesiae
parochiales
matrices, et
filiales.

Quinque Ecclesiensis ad hujus diocesis junioris cleri moliores subsistentiam translata: reliquae vero duae residuae portiones decimarum hujusmodi capitulo Bosnensi praedictodentur, seu assignentur sub conditionibus tamen in ipsis fundationibus lictis ab eadem Maria Theresia regina apostolica desuper expeditis latine contentis, et expressis cum hoc quod universae decimae praedictae per ipsam capitulum dictae cathedralis ecclesiae Bosnensis in fines supradictos, sub imperitinae laesione, et directione ordinarii loci, et ad tramites dictarum litterarum fundationalium accurate reddendae administrari debeant.

§. 7. Ceterum Bosnensi, et Syrmensi diocesis hujusmodi sit, ut praefertur, dispositis cum adhuc, ut pariter accepimus, pro dicta cathedrali ecclesia Quinque Ecclesiensi, illiusque seminario praedicto, et episcopo ipso pingues redditus remaneant, Nos ideo eadem apostolica auctoritate constituimus, atque decernimus, ut ex superfluis redditibus praedictae ecclesiae hujusmodi orphanorum etiam educationi, nec non pauperibus parochialis, et ecclesiis, scholis item versaculis, ac emeritorum parochorum convenienti substantiatione pro majori orthodoxae religionis bono quantum liceat prospici debeat, proprietate tamen bonorum semper pones cathedralem ecclesiam Quinque Ecclesiensem praedictam remanente; parti quoque modo, ut non solum redditus seminario Quinque Ecclesiensis praedicti in eadem illidem fine impendantur, sed etiam per episcopum Quinque Ecclesiensem ex bonis ad ejus episcopalem mensam spectantibus praedictis ecclesiis, ac parochis, et scholis pariter praeter incumbentem aliquo juris patronatus obligationem ad formam litterarum fundationalium hujusmodi sufficienter etiam debeat provideri.

Capitulum
auditorum, et
privilegiarum.

§. 8. Decretis quoque praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, atqueque integros, et plenarios effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos nunc spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod canonae propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis, vel invaliditatis vitio,

vel intentionis Nostrae quopiam alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem, et expressionem requirentem defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitates, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis justa, rationabili, juridica, legitima, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostrae et aliis superioribus expressis nullibi appareret, seu alias probari posset notari, impugnari, invalidari, retractari, in jura, vel controversiam revocari, ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque iuris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio, et impetrato, vel emanato quopiam nti, seu se juvari in iudicio, vel extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus per quascumque litteras, et consultationes apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas quandoque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrarum Romanorum pontificum ad summum apostolatus apicem etiam moto, scientia, et potestatis plenitudine paribus etiam consistorisliter ex quibuscumque causis, et sub quibuscumque verborum expressioibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiam in eis de eisdem praecipientibus, earumque toto tenore ac data specialis mentio fiat editas, et in posterum edendas comprehendere, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quales illae emanabunt toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse.

§. 9. Sicque, et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Eccle-

Chancie
auditorum.

sia cardinalis etiam de latere legatos, vicelatos dictaque Sedis nuncios, aliosve quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praeclementia fulgentes sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definiri debere; irritum quoque, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostis, et cancellariae praedictae regulis de jure quaesito non tollendo, ac de unionibus, et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero annuo valore, etiam de quibuscumque fructibus ecclesiasticis, ac Lateranensis concilii, novissime celebrati uniones, et applicationes perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentibus, aliisque in contrarium praemissorum quomodolibet, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes mentis, seu quavis alia expressis habenda, aut quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressa, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter et expresso, nec non opportuno, et valide hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine singularibus, harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostre divisionis, dismembrationis, sejunctionis, separationis; adjunctionis, incorporationis posterioris, divisionis, segregationis, detractationis posterioris, dismembrationis, attributionis, constitutionis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis dominicae millesimo septingentesimo octingentesimo sexto idus augusti pontificatus Nostri anno sexto.

Sancti pontificis.

CCLXXIII.

Idi die 10.
aug. 1790.
A. N. VI.

Reintegratio episcopatus Varadiensis, et applicatio honorum pro mensa episcopali cum suis privilegiis, et exemptionibus.

Pius episcopus servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ingeniosa personarum regia potestate fulgentium sollicitudo in procurandis praesentium ecclesiarum majoribus prout dignitas ipsa pontificalis exigit commoditatibus Nos adeo trahit, et allicit, ut ea, quae ab illis tam provide sunt disposita denique ad optatum perducamus effectum.

Procuramus.

§. 2. Cum itaque nuper charissima in Christo filia Nostra Maria Theresia imperatrix vidua, ac Bohemiae, et Hungariae regina apostolica Nobis exposuerit, quod ipsa quae jam pluribus ab hinc annis archiepiscopatus, et episcopatus in regno Hungariae praedictae consistentis ab apostolica Sede in illius eorum respectivo diocesium portione perpetuo dismembrari, et ex portionibus diocesium huiusmodi sic dismembratis novos episcopatus erigi, et jam erectos ita ordinari curavit, ut relictis pro respectiva eorum mensa episcopali sufficientibus annis redditibus ex his, qui superflui videbantur, tam respectivorum diocesanorum, quam etiam aliorum tunc occurrentibus necessitatibus pro catholicae religionis utilitate propiceretur.

Procurandis capitulis a rebus Ecclesiarum, et Hungariae pro auctoritate sedulis episcopalis, et archiepiscopalis Hungariae.

§. 3. Nunc vero habet in votis episcopatus quoque Varadiensis, qui olim florantissimus erat, sed deinde haeretica pravitate grassante,

Descriptio status episcopatus Varadiensis.

variisque succedentibus bellorum motibus destructus, duobus pene saeculis desertus erat, postmodum vero per claram memoriam Leopoldum dum viveret Romanorum imperatorem, et Hungariae praedictae regem postliminio restituit, et ab eo inde tempore diversimodo dispositus exiit, hac eadem occasione in ordinem etiam reducitur. Quandoquidem paucis annis post dicti episcopatus Variadensis restitutionem jure postliminii, ut praefertur, factam hujusmodi sub clara etiam memoriae Carolo hoc nomine Sexto similiter Romanorum imperatore, et Hungariae praedictae rege circa annum Domini millosimum septingentesimum trigessimum tertium statutum fuit, ut ex redditibus bonorum episcopatum Variadensem septemdecim millia florenorum monetae illarum partium mensae episcopali Variadensis, tamen caderent; residui autem proventus in bonum ipsius catholicae religionis, et praesertim dioecesis Variadensis pro illius videlicet parochialibus, aliisque ecclesiis, nec non scholis, ac clero, tam Latini, quam Graeci ritus catholicorum converterentur. Quare iidem residuales proventus in eundem finem ad capsam parochorum nuncupatam in bonum religionis orthodoxae suapte natura destinatae sequentes annue ex tunc fuerunt illati, et per ipsum episcopum Variadensem sub rationis redditione per archiepiscopum Colocensem, uti metropolitano eidem Mariae Theresiae reginae apostolicae faciendi in necessitates ipsius dioecesis Variadensis erogati extiterunt.

Expensae
relatio-
gracia epi-
scopi.

§. 4. Ac demum, recensioribus temporibus ex iisdem residualibus redditibus quota triginta quatuor mille florenorum ab eodem episcopo in capsam piam pariter nuncupatam annuatim administranda fuit constituta ea semper sub lego, ne pro mensa episcopali praedicta, ultra dictam summam septemdecim millium florenorum hujusmodi destinaretur, eoque modo plures quidem, ex tunc Variadenses episcopi se gesserunt. Ne autem praemissa ultra, et in incertam fluctuarent, postquam interea temporis in dicta dioecesi Variadensi novus Graeco catholicus episcopatus ejusdem nominis apostolica auctoritate perpetuo erectus, et institutus, ac pro hujusmodi dioecesi Graeco-catholica omnes dos ad fundum dicti episcopatus, qua prius, tam Latini quam Graeco-catholicum populum radicata est in hoc, et pro stabili providendum.

§. 5. Ut propterea quae dicta Maria Theresia regina apostolica, praevia tum dilectorum filiorum modernorum capituli, et canonicorum ecclesiae Variadensis, illius aede episcopali vacante, legitime deputati, quam venerabilis frater Noster moderni episcopi Variadensis Graeco-catholici respective in informatione enixe Nobis supplicaverit, quatenus infrascripta per ipsam Mariam Theresiam reginam apostolicam pro catholicae Ecclesiae utilitate provide disposita concedere, et ordinare dignaremur. Nos igitur habita prius de hoc matra deliberatione tam pio voto ipsius Mariae Theresiae reginae apostolicae annuo volentes motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine ex bonis et juribus possessionariis eidem episcopatu Variadensi jure postliminii, olim ut praefertur restitutus dominium Magno-Variadense nuncupatum, quod sicut accepimus amplissimis redditibus provium est cum universis decimis ad eundem episcopatum olim pertinentibus, exceptis tamen illis, quae in reliquis tribus scilicet Belenies, ac Bel, et Vasko respective nuncupatis dominis episcopatu dependebant, seu debebantur. In futurum autem ad eos ad quos dominia hujusmodi juxta ea, quae inferius commemorabuntur percipiuntur pro tempore existanti episcopo Variadensi Latini ritus apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo concedimus, et attribuimus.

Tras decreta
relatio-
gracia epi-
scopi.

§. 6. Ea tamen lege, ut retentis annuatim viginti mille florenis Rhenensibus pro sua mensae episcopalis sumptibus, ac praeterea quatuor mille florenos singulares in provisionem parochialium, aliarumque ecclesiarum; nec non scholarum utriusque ritus catholicorum in primordietio dominio existentium juxta eandem dispositionem praedictae Mariae Theresiae reginae apostolicae convertere; eaque insuper ratione singularibus oneribus, quae eidem episcopo uti domino terrestri, ac patrono incumbunt satisfacere teneatur. Alios vero quinque mille florenos pares in conservationem sanctorum tectorum, atque aedificiorum episcopatum, aliasque necessitates erogare, ac demum mille florenos singulares in expensas consistorii sui episcopalis Variadensis, et sanctae Sedis ex redditibus primordietio domini impendere obligatus existat. Quae quidem universa opera sic imposita summam annuam triginta millium florenorum similium efficiant, et quid-

Leges per-
sonas super
distributione
redditionum.

quid ultra praescriptam annuam huiusmodi triginta millium florenorum parium ex ipsis primodicti domini prebentibus iuxta calculum assumptum suppositae solet, illud ita repartitum sit, ut alinade ecclesiae cathedrali Varadiensi, atque illius deservitoribus, nec non seminario junioris cleri, ac emeritis deficientibus parochis, aliisque dioecesis Varadiensis praedictae necessitatibus salis provisorum illi et non exigua etiam summa remaneat, quae ad fundum studiorum, atque scholarum regni Hungariae praedictae pro mutuatibus ex illo in Orthodoxae religionis utilitatem, dictaeque dioecesis Varadiensis necessitatibus occurrentibus nonnullis capitalibus summis, nec non ad capsam parochorum annuatim numerari debeat, prout in literis fundationis huiusmodi, et respective dispositivis praedicti episcopatus Varadiensis plenius continetur.

§. 7. Cum vero vicariatus Graeci ritus catholicorum Varadiensem in episcopatum Varadiensem ejusdem Graeci ritus, ut praefertur, erectus, dioecesis praedicta Varadiensis, in duas proinde dioeceses pro duplici fidelis populi ritu huiusmodi, divisa sit, et attento quoque vicariatus Varadiensis huiusmodi, antea quoque cum suo clero, suisque parochiis, et scholis ex fundo ipsius Varadiensis episcopatus dotatus extitit, ita ne in posterum post separationem, et praefertur, factam quaestio aliqua orietur. Nos propterea ex bonis dicti Varadiensis episcopatus dominium Bolenienses eidem episcopatu Varadiensi Graeci ritus huiusmodi dicta apostolica auctoritate perpetuo applicamus, et incorporamus: ad hoc tamen ut ex ejusdem domini sic applicati redditibus et prebentibus tam congrua illius episcopalis mensae ad formam litterarum apostolicarum supra dictarum erectione digni episcopatus Graeci ritus huiusmodi expeditum constitui, quam pro capitalibus illius cathedralis ecclesiae respective portiones, aliaeque dioecesis Varadiensis Graeci ritus praedicti necessitatibus prout in dicto instrumento, ac literis fundationibus praedictis clarius dicitur exprimi providi debeat, ac etiam portio alia ad capsam parochorum huiusmodi annuatim in alios pios dictae religionis Orthodoxae, ac propagandae sacrae unionis usus impendenda administranda remaneat.

§. 8. Cumque insuper praedicta Maria Theresiae regina apostolica Nobis subjunxerit,

quod in designando praedicto dominio Bolenienses eidem Graeco catholico episcopo Varadiensi ipsa Maria Theresia regina apostolica inter caetera perpendit, quod cum in dicto dominio Bolenienses parochialis ecclesiae Graeco catholicae, et populus cum Romana Ecclesiis nullus existant; majori tamen in parte dominium ipsum referentem sit populo alias quidem unito, verum posterioribus temporibus ad schismaticorum errores prolapsio idem proinde Graeco catholicus episcopus in medio eorum positus, et dominium etiam terreste exercere occasione peropportuna habiturus sit, tam illud qui in sacra unione existit populum nullus confirmandi, quam vero illud, quia communione Sanctae Romanae Ecclesiae deservit facilius ad ovile Christi, unitatemque fidei catholicae reduci.

§. 9. Idcirco haec ratione sufficienti provisione pro utriusque ritus catholico episcopatu Varadiensi facta cum ultra haec tertio loco, ut etiam accepimus, duo minora dominia scilicet Bel, et Vasko annectantur huiusmodi aequae ad dictum episcopatum Varadiensem spectantia remaneant. Nos proinde juxta vota ipsius Mariae Theresiae reginae apostolicae ea quidem ab episcopatu Varadiensi licet per praesentes non separemus, verum sicut, ut etiam accepimus, per dictum Carolum imperatorem, et regem optime statutum fuit, ut sepefuit a mensa episcopali et necessitatibus dictae Varadiensis dioecesis proveniunt ad capsam parochorum huiusmodi, ac in bonum dictae catholicae religionis, signanter pro sacra unione praedicta promovenda administrarentur, ob id apostolica auctoritate praedicta statuimus, atque decernimus, ut eorumdem duorum dominiorum quoad eundem episcopatum spectantium proveniunt annectantur ad dictam capsam parochorum administrantur, et respective in varios pios usus, ac praesertim pro eodem sacra unione promovenda, nec non in seminarii junioris cleri Graeco catholici in civitate Viennensi Austriae ad sanctam Barbaram fundati sustentationem, variasque dioecesium Monacaensem, et Orisiensem iidem Graeco catholicorum necessitates juxta iidem instrumentum fundationis respective debeat erogari.

§. 10. Decernentes quoque easdem praesentes perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suasque integros, et plenarios effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos

Applicatio
domini
Vasko
annectantur.

Omnia iura
remaneant
sollicita, ad
votum etiam
methodum huiusmodi.

Consuetudo
ecclesiarum
parochialium,
et sacra
unio.

nunc spectat, et pro tempore spectabit quomodo libet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod casuo, propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, vel invaliditatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel quopiam alio quantumvis substantiali, substantialissimo, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialem, et individuum mentionem, et expressionem requirentem defectu, seu etiam ex eo quod in praemissa, eorumque aliquo solennitates, aut quavis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statu, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, alio ratione, vel causa, etiam quantumvis justa, rationali, legitima, juridica, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius nulli appareret, seu alias probari possit, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad vim, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessas, et impetrato, vel amate quopiam nti, seu an juvari in iudicio, vel extra illud posse; neque easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliis, quae contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas; aut cancellariae apostolicae regulas, quandocumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summum apostolatus apicem, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ex quibusvis causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiam in eis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, vel in posterum edendas comprehendit; sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illas amantibus toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse.

§. 11. Sicque, et non alias, per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate; praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praeminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definituri debere, irritam quoque, et inane, si opus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 12. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostris, et cancellariae praedictae regulis de jure quaesitis non tollendo, ac de unionibus, et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero annuo valore etiam de quibuscumque fructibus ecclesiasticis, ac Lateranensis concilii novissime celebrati uniones et applicationes perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque in contrarium praemissorum quomodolibet, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, ac formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, pro tempore concessis, et concedendis. Quibus omnibus et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret

Clausa sublata, et decretum irritum.

Delegatus contrarius.

tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent, eisdem praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis; et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissimo ad praemissorum validissimum effectum specialiter; et expresso, nec non opportuno, et valido hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus harum-quaequo serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod ratione applicationis praedictae nulla reductio taxae dictae ecclesiae Vindoburgensis in futuris illius vacantibus praetendi possit.

§. 13. Nullo ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae concessionis, attributionis, applicationis, incorporationis, statuti, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octuagesimo, sexto idus augusti, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXIV.

Extensio facultatum pro cappellano majori pro tempore existenti exercituum reginae Hungariae apostolicae, et Bohemiae Illustris.

Venerabili fratri Josepho archiepiscopo episcopo Montis Falisci ac carissimam in Christo filiam Nostram Theresiam Hungariae apostolicam, et Bohemiae reginam Illustram Nostro, et apostolico Sedis cum potestate legati de latere nuncio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum alias per Nostras litoras in simili forma Brevis die xii octobris MDCLXXVIII. expeditis venerabili fratri Henrico Joanni episcopo Nostadiensi cappellano majori, ac aliis cappellanis majoribus pro tempore existenti-

bus, dummodo episcopali characterē essent insigniti, exercituum carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Theresiae Welburgae, Hungariae reginae apostolicae, nec non Bohemiae reginae illustris in Romanorum Imperatricis electae viduae plures facultates impertiti simus, ut magis magisque, cum animarum Christianidelium illius curae concreditarum salute, ac divini cultus argumento sibi commissum munus exercere possit, fraternitati tuae per praesentes committimus, et tanquam a Nobis, et Sede apostolica delegatus memorate episcopo Nostadiensi, ac aliis cappellanis majoribus pro tempore existentibus, dummodo episcopali characterē sint insigniti, infrascriptas facultates, nempe exorrendi, ac tenendi omnibus facultatibus, quoad exercitus praedictos extra Italiam tamen commorantes, quae illi valuti unius tantum dioecesis episcopo competent, erigendi in ecclesiis militaribus, parochialibus, unum altare privilegiatum, indulgendi apostolicam benedictionem in articulo mortis, aliasque personas, quae castra sequantur ad id subdelegandi, ac demum dispensandi in eis carnum etiam in quadragesima, diebus sabbati, et quatuor primis diebus majoris hebdomadae quoad milites gregarios a decurione, seu sargento deorsum tantum auctoritate Nostra apostolica tribuas, ac impertiaris.

§. 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod non obstantibus praerogativis cappellano majori tenore praesentium per te impertendis semper illaesa remaneant Nostri, et apostolicae Sedis nuntii pro tempore existentis iura, quibus quoad hunc cappellanum majorem uti debeat, prout quoad alios episcopos civitatum eidem Mariae Theresiae reginae subditarum uti censuerit. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda augusti millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXV.

Assignatio, et translatio plurimum locorum monasterii urbis favore monasterii sive congrega-

Sensu p. o. s. a. l. i. a.

Dat. die 13. aug. 1790. Anno VI.

Dignitas
catholicae
rom.Tutor con-
servator.Dat. die 18.
aug. 1790.
Anno VI.

tionis Piarum Operariorum Immaculae
Conceptionis in civitate Asculi in Piceno.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Charitatis zelus, quo erga dilectas in Christo filias pias operarias, seu oblatas sub invocatione beatae Mariae Virginis Immaculae in civitate Nostra Asculana existentes, ex quarum quidem vitae instituto puellarum actas, quae ad mundi voluptates sequendas prona est recte instituitur, ac a teneris annis ad pietatem, ad religionem, et ad christianam vitam illae solerter informantur, afficimur, Nos excitat, ut quomodo aliae ea, quae ad spirituales illarum in via Domini progressum spectare visum est, intentis studiis curare non omisimus, sic etiam, quae ad temporale earumdem commodum conducere dignoscuntur, impensis sollicitudinibus animam Nostrum intendamus, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Memoriam
pia dispositio
Jacobi de
Comitibus
civis Asculani
exoptat
erogatione suae
hereditatis.

§. 2. Alias siquidem, sicut nuper accepimus, bonae memoriae Jacobus de Comitibus civis Asculanus in suis testamentariis tabulis sub die prima augusti 1730 per acta Nicolai Taddel notarii Florentini, nec non in suis epistolis, seu cedulis, sic ab ipso nuncupatis sub diebus 25. augusti ejusdem anni 1730, et 17. decembris 1727 respectivo conscriptis, et signatis ex asse haereditem instituit animam suam, voluitque propterea annuus sui patrimonii redditus in praescripta pia opera distribui, ac erogari, deputatis in executores testamentarios superiores pro tempore existente certi tunc determinati convantus civitatis Asculanae, praefecto congregationis nobilissimae in ecclesia sancti Venantii erectae, ac primo assistente ejusdem congregationis. Inter haec porro opera pia, ut in conventu nunc sancti Dominici civitatis praedictae cathedra rhetoricae cum annuo assignamento scutorum sexagintorum monetae Romanae origeretur, ac, ut quotannis a praedictis exequutoribus testamentariis unus locus montium urbis emeretur praescripsit, et ordinavit, prout in dicto testamento, ac cedulis supra indicatis uberius dicitur contineri.

Commissarius
pia dispositio
Jacobi de
Comitibus
civis Asculani
exoptat
erogatione suae
hereditatis.

§. 3. Insuper, sicut pariter accepimus, post obitum memorati testatoris fuit apostolica auctoritate annua praestatio scutorum si-

militer sexagintorum dilectae in Christo filiae Franciscae de Comitibus, quoad vixerit, ex redditibus dictae haereditatis assignata: Verum cum praedicta cathedrae rhetoricae oratio parum necessaria, ac proficua videatur, et patrimonium memorati Jacobi nova singulis annis non indigeat uicinis loci montium emptione, nec non assignata annua praestatio viginti scutorum sexagintorum, ut praefertur, memoratae Franciscae in alios pios usus post ejus mortem sit eroganda; hinc Nos ea, quae pollemus auctoritate, hujusmodi pia opera, vel omnino, vel in parte haereditarios fructus assignare, claris Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, etiam quoad hanc ipsam haereditatem de Comitibus, qui alias dismembris namploribus locis montium ea conservatio orphanarum Asculi assignarunt, exemplis iohannescentes, motu proprio, ex certa scientia, et materia deliberatione Nostris, deque apostolice potestatis plenitudine, memoratum testamentum, ac cedulas Jacobi de Comitibus praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et specificatis habentes; praevia suppressione cathedrae rhetoricae, praefatae congregationi, seu monasterio piarum operariarum sub invocatione beatae Mariae Virginis immaculae tum annua scuta sexaginta a memorato testatore pro professore rhetoricae, ut praefertur, legata, tum scuta centum in emptionem unius loci montium quotannis eroganda, tum demum annua praestatio memoratae Franciscae de Comitibus assignata, harum serie plenarie relaxamus, adjudicamus, ac applicamus, et adjudicata foro, et esse decernimus, et declaramus; eoque propter, praevia separatione, divisione, ac dismembris septuaginta trium locorum montium sancti Petri sextae erectionis cum quinquaginta centesimis a patrimonio, seu praedicta haereditate de Comitibus, praetomoto, scientia, et auctoritate, ac tenore praesentis separamus, disjungimus, ac dismembramus, ac in eandem congregationem, seu monasterium piarum operariarum transferimus, illique perpetuo assignamus, nolumus, adneximus, ac incorporamus, cum onere tamen realiter, et cum effectu per eandem congregationem, seu monasterium adimplendo, ut nihilominus, quoad vixerit memorata Franciscas de Comitibus assignata, ut praefertur, annua praestatio resolvatur.

§. 4. Quo circa praedictos executores testa-

monasterio
Piarum
operariorum.

Liberatur

monasterii
ab omnibus
in testamen-
to praeficiat.

mentarios ab oneribus totum subministrandi annua scuta sexaginta monetae Romanae professori cathedrae rhetoricae jam suppressae, tum acquirendi quotannis unum locum montium urbis, prout fuerat a Jacobo de Comitibus dispositum, tum demum annua scuta sexaginta Franciscus de Comitibus, quoad vixerit, praestandi, auctoritate, et tenore praesentis eximimus, et liberamus.

Tenore appli-
cationis ho-
norum.

§. 5. Volentes itaque omnia christianae caritatis, et religionis opera a memoratis piis operariis juxta illarum institutum praestari consuevit in satisfactionem, ac adimplementum piorum eorum ex auctis redditibus, et fructibus haereditatis de Comitibus ob annuam praedictam exemptionem unius loci montium urbis per exequutores testamentarios explendorum cedere, prout ea ad hanc causam motu, auctoritate, et tenore praesentis transferimus, et applicamus.

Causa in-
bleta, et de-
cretum in-
ter-

§. 6. Decernentes hac praesentes literas validas, firmas, et efficaces existere, et fore, suumque plenarium, et integrum effectum sortiri, et obtinere, ac illis, plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et defensi debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate sceleret, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
monasterio-

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac memorati Jacobi de Comitibus etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa sufficienter, et expresso commutamus, ac Nostra, et cancellariae apostolicae regna de jure quaesito non tollendo, nec non felix recordationis Pauli pp. II., et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, alique apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodaliibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus; et ordinationibus; et quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litoris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmationis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia ex-

pressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil positus omisso, et forma in illis tradita, observata exprimeretur, et insereretur pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Volumus autem, ac harum serie declaramus, ut praedicta septuaginta tria loca montium sancti Petri sextae erectionis, ut praefertur, dismembrata, ac ab haereditate praedicta separata in memoratam congregationem, seu monasterium translata, eique assignata usque a die prima julii intelligantur; mandantes propterea dilecto filio admistratori generali locorum montium, ut haec omnia prompte, ac sollicite adimpleri curet, ac studeat. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub sigillo piscatoris die decima nona augusti millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificalus Nostri anno sexto.

Declara-
tione specialis.

CCLXXVI.

Dat. die 19.
aug. 1780.
Anno VI.

Ratificatio nonnullorum pactorum inter Sanctitatem suam, et regem Christianissimum initiorum circa redemptionem chartarum lusoriarum comitatus Aveponiensis.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Cum per dilectum filium Nostrum Lazarum Opitium Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem Pallavicini nuncupatum Nostrom status secretarium a Nobis specialiter deputatum, ac venerabilem fratrem Nostrom Franciscum Joachim episcopum Albanensem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem de Bernis nuncupatum carissimi in Christo filii Nostri Ludovici Francorum regis christianissimi apud Nos, et Sedem apostolicam oratorem, quem praedictus Ludovicus rex ad hoc electum, et nominatum, ac sufficienti mandato itidem munitum nominaverat, nonnullas conventiones, et pacta inter Nos, et eundem Ludovicum regem super redemptione chartarum lusoriarum comitatus

Expositio
proxima.

Nostri Avenionensis subscripta fuerint, tenoris sequentia, videlicet.

Tenor capitulationis.

§. 2. Stabilimento, o convenzione fatta fra la Santità di Nostro Signore, e sua maestà cristianissima riguardante la percezione del diritto sulle carte da giuoco nel contado di Avignone.

La santa memoria di Clemente XIII. per secondare le premure di sua maestà cristianissima il re di Francia Luigi XV. e per il bene de' rispettivi dominj, avendo stabilito sulle carte da giuoco, che si fabbricano nel contado di Avignone, un dazio simile a quello, che era imposto in Francia sul medesimo oggetto in favore della scuola reale militare, ed avendo la Santità Sua con una convenzione sottoscritta in Roma li 29 agosto 1758 accordato alla detta scuola reale militare per quaranta anni, e sotto la mallevadoria della corte di Francia l'appalto generale del suddetto dazio sulle carte da giuoco del contado di Avignone, mediante l'annua corrisposta di cinque mila lire, si è riconosciuto colla esperienza di più anni, che da tale convenzione si è ottenuto quell'utile reciproco, che le due corti si erano proposto, togliendosi per una parte i contrabbandi, che prima si facevano colle carte della fabbrica di Avignone, e con promoversi all'incontro la facilità del loro commercio nel regno. Ma siccome sua maestà cristianissima il re di Francia Luigi XVI. con arresto del suo consiglio de' 26 novembre 1778 ha ritirato dalla scuola reale militare la facoltà di esigere il suddetto dazio per farlo correre a suo profitto, ed allo stesso tempo ha dichiarato, che il dazio dovesse essere accresciuto di otto soldi per lira, così tali cambiamenti hanno esatto, che tra la Santità di Nostro Signore, e la maestà sua cristianissima si venisse ad una nuova convenzione, colla quale, senza deviare dai principj della convenzione precedente, restino combinati, ed ammessi i cambiamenti relativi alle circostanze attuali, ed autorizzata nel contado di Avignone la percezione di otto soldi per lira sulle carte da giuoco, oltre il dazio principale, in maniera che venga con tale argomento ristabilita una perfetta uguaglianza sul dazio delle carte dell'uno, e dell'altro dominio. In conseguenza i sottoscritti ministri plenipotenziarj, cioè per parte di Sua Beatitudine, e della santa Sede l'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinale Pallavicini segretario di stato, e per

parte di sua maestà cristianissima re di Francia l'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinale De Bernia ministro plenipotenziario della maestà sua in Roma, mediante le rispettive plenipotenze vicendevolmente consegnato in originali, e trascritto in piedi del presente stabilimento, sono convenuti de' seguenti articoli da osservarsi inviolabilmente.

§. 3. 1.º Il dazio sulle carte da giuoco imposto nel contado di Avignone sarà esatto a profitto di sua maestà cristianissima per anni quaranta, da cominciare dal giorno della data della presente convenzione, e da tale epoca il precedente trattato colla scuola reale militare per l'appalto generale del suddetto dazio sarà sciolto, ed annullato, ed in conseguenza sua maestà cristianissima si obbliga a tenore della convenzione del 29 agosto 1758 a far pagare annualmente alla tesoreria della camera apostolica la somma di cinque mila lire per conto del dazio principale solamente, ed indipendentemente dall'altra somma, che sarà convenuta nel seguente articolo.

De jure cuiusmodi tassae.

§. 4. 2.º Sua Santità ordinerà al più presto, che sarà possibile, la percezione nel contado di Avignone di otto soldi per lira oltre al dazio principale sulle carte da ginoco, e i detti otto soldi per lira saranno percepiti a profitto di sua maestà cristianissima nella stessa maniera, che il dazio principale, e per il medesimo tempo, se tanto durerà l'esazione di detti otto soldi per lira in Francia, ed in conseguenza sua maestà cristianissima si obbliga di far pagare annualmente alla tesoreria della camera apostolica per ragione di detti otto soldi per lira, per finché sussisteranno, due mila lire, che cominceranno a decorrere dal giorno della pubblicazione del regolamento, in virtù del quale i detti otto soldi per lira potranno essere percepiti nel contado di Avignone.

Trasmissione la tassae decurrendo.

§. 5. 3.º Affine di prevenire tutte le difficoltà, e ristabilire prontamente l'eguaglianza tra le carte del regno, e quelle del contado, sarà ordinato nel regolamento, che imporrà gli otto soldi per lira, che li detti otto soldi saranno percepiti sopra tutti i giuochi, che nel giorno della pubblicazione si troveranno in potere de' fabbricanti di carte, ancorchè i detti giuochi fossero già compiuti, ed eziandio, che il dazio principale fosse stato soddisfatto.

De aequalitate servanda inprocurandis lotis.

§. 6. 4.º L'amministratore, o appaltatore, che da sua maestà cristianissima sarà inca-

De redemptione aliquando, per executione tassae.

riente della percezione del dazio nel contado, non potrà, che esigere il dazio imposto sopra ciascun giuoco di carte, con mettervi il suo bollo, ed insistere per l'esecuzione del regolamento del primo maggio 1761, e di quelli, che potranno essere pubblicati in appresso per la percezione del dazio, nel contado, senza che l'appaltatore, o amministratore, o la persona, che la rappresentasse possa in alcuna maniera impedire, o pregiudicare l'industria de' fabbricanti stabiliti tanto nel contado, che nella città di Avignone.

De residenza
in exco-
municato.

§. 7. 5.° La persona, che sarà incaricata della direzione di detto dazio, continuerà a fare la sua residenza in Avignone, e sarà sotto la dipendenza di monsignor vice-legato.

De fabricato-
ribus chartis
rom.

§. 8. 6.° Li detti fabbricanti potranno continuare a fabbricare le carte ad uso di quelle di Francia, senza alcun distintivo, e si lascerà loro da libertà di spacciarle in Francia, in maniera che riguardo a questo genere d'industria, il contado di Avignone sarà considerato come una provincia di Francia, bene inteso però, che in conformità de' regolamenti già pubblicati, e che monsignor vice-legato farà pubblicare, vengano i detti fabbricanti del contado sottoposti ai medesimi ordini, diritti, ed esigende, ai quali sono soggetti i cartai di Francia.

De compo-
sitione a ge-
neralia, per
circulatione
chartarum.

§. 9. 7.° Per le carte, che li fabbricanti del contado invieranno a Roma, allo stato ecclesiastico, ed ai paesi stranieri, verrà loro accordato il passaggio libero, e franco de' diritti di gabello, nè altro dovrà da loro esigere l'appaltatore, se non che quelle precauzioni, o cautele, che servono a garantirlo dai contrabandi.

De tribunalibus
corporatis
pro lictibus
agendis.

§. 10. 8.° Le liti, o controversie tanto civili, che criminali, che potessero insorgere per rapporto alle carte del contado di Avignone, o a causa di qualche contrabanda commesso in detto territorio, saranno esaminate dai giudici ordinari del contado, o da monsignor vice-legato, senza che vi si possa mai ingerire, ne conoscere alcun altro giudice, o tribunale straniero.

De observan-
tia conven-
tionis usque
anno 1766.

§. 11. 9.° Li cinque articoli del concordato conclusosi li 4 febbrajo 1756 saranno mantenuti, ed osservati in tutto ciò, che non sono contrarii alla presente convenzione, e specialmente dovrà avere la sua totale, e piena esecuzione l'articolo 5.° di detto concordato, che porta di ammettere la gioventù della nobiltà del con-

tado nella scuola reale militare colle condizioni in detto articolo prescritte.

Exspecta-
tione per
quod exco-
municato.

§. 12. 10.° Essendosi compiaciuta sua maestà cristianissima, a riguardo di Sua Santità, ed a contemplazione delle sue rappresentanze di ordinare con pubblico editto del 21 giugno 1757, la intera osservanza dell'articolo ottavo del concordato fatto per il tabacco, e tello stampato a conto del passaggio franco da diritti di gabello da darsi in Francia allo seto di Avignone, e contado, in corrispondenza di ciò la Santità Sua essendosi creduta in dovere di comprovare a sua maestà cristianissima la propria riconoscenza, è discesa ad accordargli colla presente convenzione la percezione tanto del dazio principale sulle carte da gioco, quanto degli otto soldi per lira accresciuti sul medesimo dazio nel contado di Avignone a tempo più lungo del solito, non ostante qualunque costituzione apostolica in contrario.

Sanctiones
pro additione
de executione
conventionis.

§. 13. 11.° I regolamenti, che farà pubblicare monsignor vice-legato per fissare, e stabilire la percezione del dazio sopra le carte, dovranno esser concertati colla intelligenza della corte di Francia, e di quella di Roma, la quale dovrà poi dare tutta la mano, affinché s'abbiano esatta, e pronta osservanza, ed esecuzione.

Sua Santità, e sua maestà cristianissima si obbligano reciprocamente alla osservanza della presente convenzione, che sarà ratificata dall'una, o l'altra parte al più presto, che sarà possibile, ed incomincerà ad essere provisionalmente eseguita dal giorno della infrascritta data, e dopo sottoscritta dai rispettivi ministri plenipotenziari della santa Sede, e della corte di Francia, e munita de' loro sigilli. Dato in Roma a di 17 maggio 1780.

L. card. Pallavicini.
Loco & sigilli.

F. I. card. De Bernis.
Loco & sigilli.

§. 14. Hinc est, quod Nos conventiones, et pacta bujuszmodi, rata itidem habere, stabilique firmitate consistere, et inviolabiliter servari cupientes motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, conventiones, et pacta praeninserta a memorato Ludovico

Cardinalis
conventionis.

rege approbata, ut praefertur, tenore praesentium ratificamus, ac rata habemus, ac promissa per ipsum Lazarum Opitium cardinalem Nostrum, apostolicae Sedis praedictae plenipotentiarium in conventionibus, et petitis praedictis sincero, et inviolabiliter ex Nostra, ejusdemque Sedis parte adimpletum, et servatum in verbo Romani pontificis promittimus. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, aut alio quocumque quantuncvis magno, et inexcogitato defectu notari, et impugnari posse, sed semper tempore praedicto durante firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac inviolabiliter observari.

§. 15. Non obstantibus apostolicis constitutionibus, et ordinationibus. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona augusti millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Derogatio
auctoritatis
rom.

CCLXXVH.

Indultum non emittendi professionem regularem, ac vota solemnia per alios magnum militiae beatae Mariae virginis Theutonicorum emitti consuevit, et nihilominus juribus, privilegiis, et indultis uti magno magistro militiae praefatae competentibus uti, et frui possit, et valeat.

Dilectissimo in Christo filio Nostro Maximiliano archiduci Austriae, magno magistro militiae ordinis beatae Mariae virginis Theutonicorum.

Pius PP. VI.

Dilectissime in Christo fili Noster salutem, et apostolicam benedictionem.

Prohemium

§. 1. Praeclara regiae celsitudinis tuae pietas, ac religio, et singularis in Nos, et apostoli-

licam Sedem devotio, aliqua virtutum merita, quibus personam tuam multipliciter insigniuit Altissimus, Nos inducunt, ut apostolica benignitate te libenter prosequamur.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecisti quod cum magnus magister militiae ordinis beatae Mariae Theutonicorum existas juxta statutorum, seu stabilimentorum, ac ordinationum capitularium militiae praefatae auctoritate apostolica confirmatorum praescriptum, professionem regularem, et solemnia vota per magnos magistros dictae militiae emitti consuevit, expresse emittere teneris. Verum cum apostolica auctoritate dispensari summopere desideres, Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut tibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio
praeter praesentium
statutorum.

§. 3. Nos igitur rationabilibus de causis animam Nostrum moventibus, ac praemissorum moriturum tuorum intuitu te specialibus favoribus prosequi valentes, et a quibusvis censuris absolutum consentes supplicationibus tuis inclinati, te ab onere professionem regularem praefatam, nec non dicta vota solemnia expresse emittendi auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium eximimus ac liberamus, ubique ut omnibus et singulis juribus, praerogativis, privilegiis, praeceminentiis, gratiis, et indultis quibus alii magni magistri ordinis, et militiae praefatae tam de jure, usu, et consuetudine, vel alias quomodolibet uti, potius, et gavisus sunt, ac uti, potius, et gaudere libere, et licite possis, ac valeas, in omnibus, et per omnia perinde ac si juxta praescriptum eorundem statutorum, seu stabilimentorum, et ordinum capitularium dictae militiae professionem regularem praefatam, ac vota solemnia expresse emisisses repereris, auctoritate et tenore praefatis concedimus et indulgemus.

Tenor
auctoritatis.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non militiae praefatae, et statutis, consuetudinibus, stabilimentis, iuribus, et naturis, ac ordinationibus capitularibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores, praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de

Derogatio
auctoritatis
rom.

verbo ad verbum incertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem die quinta septembris millesimo septingentesimo octagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXVIII.

Committitur episcopo Visensi, ut tamquam visitator apostolicus visitet, et reformet congregationem canonicorum regularium sanctae Crucis Colimbricensis.

Venerabili fratri Antonio episcopo Visensi.

PIUS PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

Proemium. §. 1. Cum illius vicem, meritis licet minime suffragantibus, geramus in terra, qui pacem in terras intulit; charitatemque ad invicem prae caeteris omnibus ejus fidelibus praecepit, officii Nostri debitum prosequimur actionem, si regularium personarum, quae relicto saeculo sub susvi religionis iugo Dei obsequio se dedicaverunt, illique propius famulari suscepunt, pro commissis Nobis munere, concordio, ac quieti, et in via Domini progressui consolare cupientes pacem, et charitatem inter ipsos inducere, inductamque confovere, ac regularem disciplinam ad suam puritatem, ac pristinum suum candorem, quatenus illa collapsa sit, restituere, vel vigentem conservare, et quae iis contraria sunt, falce pastoralis vigilantiae ad radices posita, ne hinc sanctae religionis, quae ad Ecclesiae Dei decorem, illamque variis virtutum meritis venustandam sunt constitutae, in ejusdem ecclesiae dedecus, ac vituperium, ubi morum in eis profectum licentiam, ac discordiarum scandala convertantur, omnibus rerum, et temporum mature perpensis circumstantiis, quantum Nobis ex alto conceditur totis viribus curemus, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Sane sicuti Nobis pro parte carissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franci-

scae Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae dilectus filius Henricus de Meuzen miles militiae Domini Nostri Jesu Christi regis negotiis apud Nos, et Sedem apostolicam deputatus super exposuit, licet alias per felicis recordationis Innocentium pp. XIII., Benedictum pp. XIII., Clementem pp. XII, et Benedictum pp. XIV. Romanes pontifices praedecessores Nostros piis, ac enixis clarae memoriae Joannis hoc nomine V. dum vixerat, Portugalliae, et Algarbiorum regis fidelissimi principibus eis humiliter respective perfectis annuente ad ecclesiasticam, regularemque disciplinam in congregatione canonicorum regularium sanctae Crucis Colimbricensis ordinis s. Augustini jamdiu collapsam restaurandam, restituendamque bonae memoriae Gasparum ab Incarnatione ordinis fratrum sancti Francisci minorum de observantia reformatorum nuncupatorum, dum vixit, professorem in ejusdem congregationis visitatorem, ac reformatorem constituerint, ac deputaverint, illique quamplures diversis respective temporibus facultates sint impertitis, prout in literis haece demper a memoratis Innocentio die xxiv. aprilis MDCCXXXIII., a primo dicto Benedicto diebus xi. augusti, xxv. septemb., et xviii. decemb., MDCCXXV., et secunda martii MDCCXXVIII. a Clemente die xxx. januarii MDCCXXXI., xv. decembris MDCCXXXIII., et iii. augusti MDCCXXXVI., et iv. augusti MDCCXXXIX. In simili forma Brevis respectivo expeditis, ac in literis a secundo dicto Benedicto pariter praedecessori Nostro die vi. septembris anni MDCCXLIII., et xvi. maji MDCCXLIII. sub plumbo datis plenius, ac diffusius continetur. Ipsaeque Gaspar veluti apostolicus visitator, et reformatore dictae congregationis neque laboribus, neque vigiliis pepercerit, multaque etiam salubria provisionalia decreta, ac ordinationes ad quietum, et tranquillum canonicorum praedictorum statum, ac ad regularem disciplinam in congregatione praedicta inducendam pertinentes ferro non destitit, ut canonici in ea professores cum Dei cultus augmento, animarum Christianidelium utilitate, ac illorum in via Domini progressu in Ecclesia aucta Dei deoque uberis bonorum operum fructus proferrent; nihilominus cum memoratos Gaspar a vivis fuerit ereptus adhuc re infecta, nec nondum publicatis constitutionibus, quae ad noviter inductam ecclesiasticam, regularemque disciplin-

reginae Portugalliae, et Algarbiorum

nam, ac reformationem in eadem congregatione stabilendam, firmandamque opportuniores duxerat, ex novatum simultatim, et dissonantium zizania ab infensissimo Nostro Inimico inter praedictos canonicos disseminata, ac ex nonnullorum praesertim reluctantiis, qui sine spiritu regularis disciplinae professi, et iudicium per memoratum Gasparem reformationem graviter audientes illius jugum subire detrectarunt, factum est, ut paulisper huiusmodi effraenis spiritus, qui quidem est spiritus vertiginis facies errare, sicut errat ebrius, et vomens nedom a recta morum institutione alienus, quinimmo illius prorsus extirpator, adeo inter dictos religiosos irreperit, ut sua contagione, et iam infectas arbores plane depraverit, et novos palmites, qui obores bonorum operum fructus aspirante superni favoris auxilio proferre pollicebantur, vitiaverit, ac brevi in dicta congregatione primaeva mala, ac incommoda, ad quae extirpanda memorati praedecessores Nostri omnes eorum providentiae curas sollicite impenderunt, repullulare visa sunt.

Tuo-
rem-
con-
suetudo.

§. 3. Nos igitur ad ea, per quae diu optatae regularis disciplinae restitutioni in congregatione praedicta firmiter consulatur, serio, ac omni ex parte intendentes, praetereaque in praemissis concessae Nobis a Domino potestatis partes interponere, ac uberius providere volentes, et eximium memoratae Mariae Franciscanae reginae fidelissimae intuenda, promovendaque huiusmodi regulari disciplinae zelum plurimum in Domino commendantes; motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostri deique apostolice potestatis plenitudine, fraternitatem tuam, de cuius fide, pietate, doctrina, prudentia, ac in rebus gerendis dexterritate, et religionis zelo plurimum in Domino confidimus, congregationis praedictae apostolicum visitatorem, ac reformatorem tenore praesentium constituimus, et deputamus: tibi-que insuper committimus, et mandamus, ut cum assistentia unius vel plurium sociorum, qui sit, vel sint religiosus, vel religiosi in aliquo ex ordinibus, seu congregationibus a Sede apostolica approbatis expressis professus, vel professi a te ad huiusmodi effectum pro tuo arbitrio eligendi, et assumendi, seu eligendorum, vel assumendorum probatae vitae, et circa statuta, et mores regulares dictae congregationis versati, seu versetorum, quatenus tibi

visum fuerit opportunum, qui etiam singuli, prout tibi expedire videbitur, procedant, ac quaecumque eis mandaveris, et commiseris exequi possint, et teneantur; et in se gesta, quae ante tuam approbationem nullam habent vigorem, ad te referant, ipsam congregationem, et illius praesatos, et superiores etiam generales, canonicos, et personas cuiusvis status, gradus, conditionis, praeclementiae, et dignitatis existant; monasteria quoque, domos, conventus, hospitia, ac alia loca regularia quaecumque, in quibus etiam prior generalis residet, ac residere consuevit, semel, vel pluries prout expediri diducaveris, auctoritate Nostra apostolica visites, et summarie, simpliciter, de plano, sine strepitu, et figura iudicii, sola facti veritate inspecta, reformes.

§. 4. Mandata, et praecepta quaecumque necessaria, et opportuna in personis, et locis sic visitandis, et reformandis, illis in rebus, quae visitationis, et reformationis huiusmodi praeparationem, statum, progressum, et executionem concernunt, decernes, facies, et eoque exequi jubeas; personas quascumque ejusvis qualitates, et conditionis etiam laicalis dictae congregationis pro rebus, et negotiis ad eandem visitationem, et reformationem pertinentibus voces, et ad personaliter comparandum cites, opportunisque juris, et facti remediis compelles. Similes etiam personas quascumque, et tanquam principales, et tanquam testes, quoad alios examines, et ut veritati testimonium perhibeant, admones, ac etiam cogas, juramenta eis deferas, et ab eis exigas, et recipias ad sacerdotum canonicum praescriptum, ac recusantes per censuras ecclesiasticas, aliasque penas etiam temporales tibi benevisas compescas; in dictae congregationis, illiusque monasteriorum, domorum, conventuum, et locorum regularium praefatorum statum, formam, regulas, instituta, regimen, statuta, consuetudines, vitamque ritus, mores, disciplinam, doctrinam, et idoneitatem singularum personarum conjunctim, vel divisim, ac tam in capite, quam in membris, nec non circa divinum cultum, religiosos functiones, ecclesiarum decorem, fructuum, et introituum dispositionem, regularem observantiam, aliaque omnia, et singula ad actum huiusmodi visitationis, et reformationis quomodocumque spectantia diligenter inquiras, et ad hunc effectum quaecumque illorum archivia, bibliothecae, at quo in

Insuper
sanctorem
apostolicum
pro
regulando
moe-
re
visita-
tione.

illis continentur documenta, instrumenta, scripturas, libros, computa, et ratiocinia perlustres, inspicias, perscrutes, praesertim vero sacras reliquias, et quibus ipsae reliquiae, nec non sanctissimum Eucharistiae sacramentum, et res ad alia sacramenta pertinentes, continentur sacra vasa, pixides, thesae, tabernacula, et indumenta, ornamenta, ac instrumenta, utensilia, ac suppellectilia ecclesiastica etiam pretiosa diligenter inspicias, et ad praedicta exhibenda quascumque personas cogas, et compellas; re in praemissis omnibus, et singulis quaecumque correctione, emendatione, et reformatione indigere cognoveris, corrigas, emendes, et reformes.

§. 5. Statuta, ordinationes, et decreta de novo condas, et condita confirmes, dummodo sacris concilio Tridentino, ac apostolicis, et ejusdem congregationis a Sede apostolica confirmatis constitutionibus, et ordinationibus uoc adversantur: abusus, et pravae consuetudines etiam ab immemorabili tempore inductas tollas, et aboles, bonas, et laudabiles institutiones, ac in primis divinum cultum, ecclesiasticam disciplinam, et observantiam regularem, tam in temporalibus, quam in spiritualibus, ubi opus fuerit, modis congruis restituas, et reintegres.

§. 6. Mandata, decreta, statuta, et ordinationes executioni demands, et custodiri, ac observari praecipies; et si aliquos praefatos, seu superiores etiam generales canonicos, et alias quoslibet dictae congregationis personas culpabiles, vel delinquentes repereris, illos, vel illos pro modo culpa, ac delicti similiter corrigas, carceres, punies, et castiges per censuras, aliasque poenas ecclesiasticas, et temporales etiam suspensionis ab officiis, administrationibus, et dignitatibus, atque alias ejusdem congregationis personas idoneas, et requisitas per constitutiones praedictas qualitatibus praeditas in eisdem officiis, administrationibus, et dignitatibus loco suspensorum, et pro tempore, quo illorum muera durare debuissent, subrogas, et deposes. Eidem fraternitati tuae insuper concedimus, ut durante visitatione, seu reformatione hujusmodi suspensa capituli generalis dictae congregationis celebratione, quae dominica secunda post pascha Resurrectionis in quolibet triennio fieri solet, per te ipsum indifferenter capitularibus, et vocalibus priorem generalem, substitutum, colle-

gas, definitores, et in singulis monasteriis, et domibus regularibus ipsius congregationis priores, ac vicarios, et in collegio Colimbriensi rectorem, et regentem, nec non priores generales, et reliquos officiales ministros, et consiliarios universae congregationis praedictae pro tuo arbitrio, et prudentia, etiam si ab eorum respectivo officio per triennium minime vacaverint, ac singula monasteria, et domos regulares hujusmodi nedum visitaveris, ad triennium inde proximum eligere, depolare, confirmare, ita ut per electionem, et deputationem hujusmodi eorum, et singulorum praefatos, superiores, priores, ceterosque officiales, et ministros praedicti a suis respectivo dignitatibus, muneribus, et officiis, licet tempus, quo illa juxta constitutiones, et morem dictae congregationis durare debent non expleverint, eo ipso absque ulla declaratione absoluti censentur, nec amplius se in eis ingerere valeant: vel etiam deputationem, seu confirmationem hujusmodi, quatenus id necessarium duxeris, praetermittere possis, et valeas.

§. 7. Rursus cum ex novitiorum acceptatione, qui novam per te inducendam reformationem alacriter suscipiant primaevis dictae congregationis splendore restituito maxime pendeat, hinc tibi, durante visitatione, seu reformatione praedicta oculis acceptandi nominando personas, quae mundanis relictis illecebris sub arctiori vitae observantia, se perpetuo divinis obsequiis mancipare, et sub suavi Christi iugo vota sua reddere, uberesque bonorum operum fructus, divino affante spiritu proferre exoptent, eisque pro ipsorum educatione illa monasteria, in quibus vere disciplina regularis custodiendi assignandi, ac elapso probationis anno, si ita te judicabitur non obstant quavis caseniorum regularium praedictorum reluctantia in eisdem congregationem recipiendi, ac ad habitum regularem admittendi, illosque in selectis ejusdem congregationis monasteriis conventuales a reliquiis ejusdem congregationis canonicis regularibus ante visitationem, et reformationem professis, illisque juxta subire detractantibus, separatim assignandi, dictosque canonicos regulares ante visitationem, et reformationem praefatos, ut praefertur, professos a monasteriis hujusmodi ad alia ejusdem congregationis monasteria transferendi, donec his pro tempore decedentibus, eorum loco personis praefatis, ut praefertur

Facultas pro reformatione ordinacione, visitatione, et decretorum reservationibus adjecta.

Litterae de reformatione, visitatione, et decretorum reservationibus adjectae.

Provisione circa monasteria.

tur, assumptis in reliquis, ac tandem omnibus praeſatae congregationis monaſteriiſ canonici regulares poſt viſitationem, et reformationem praedictas expreſſe poſſent conventuales aſſignentur, unde eadem congregatio ad priſtinum regulariſ disciplinae caſum reſtituitur et eo reſtituta, plenam, et amplam facultatem concedimus, et impertimur. Verum ſi aliqui ex canonicis regularibus huiusmodi ante viſitationem, et reformationem praedictas, ut praefertur, poſſent, morum ſanctimoniam, et regularis disciplinae obſervantiam praeſtantes, ita continuum Altisſimo praebant in ſanctitate, et bonis operibus famulatum, ut ipſi abſque ulla pravi exempli periculo, quod ex regularis disciplinae obſervantiae proveniret, ad tui habitum, et quatenus expediens tibi videbitur, in omnibus, et ſingulis congregationis praedictae monaſteriiſ etiam una cum dictis canonicis regularibus ejuſdem congregationis poſt viſitationem, et reformationem praedictas expreſſe poſſent reſpectivo permanere, ſive conventuales reſpectivo exiſtere, eorundemque monaſteriorum priores, conſiliarios, aut officiales, nec non ejuſdem congregationis definitores reſpectivo eligi, et eoſe harum ſerie decernimus, et declaramus.

Sanctus circa
canonicos
regulares.

§ 8. Denum attendentes, quod nonnulli ex canonicis regularibus ante viſitationem, et reformationem per te inducendam poſſent regularis disciplinae obſervantiam graviter audient, et oculos ſuos catenas clauſerint, ut videntes non videant, ideo ad funditus malum huiusmodi e congregatione praedicta extirpandum, et ne ſerpens inter illos ad bonos quoque ſenſum, ſine ſenſu ne extendat, illosque aliquando corrumpat: motu, ſcientia, ac deliberatione ſimilibus, deque apoſtoliſe poſteſtatis plenitudine tibi, ac in tui defectum ſuperiori majori dictae congregationis pro tempore exiſtenti, ut eadem fraternitas tua, vel in tui defectum ipſe ſuperior major pro tempore exiſtens praefatus illis ex canonicis regularibus ante reformationem, et viſitationem huiusmodi expreſſe poſſent, ac etiam converſis, vel laicis nuncupatis ejuſdem congregationis, qui e dicta congregatione poſius egredi exoptantes, quam regularis disciplinae legibus poſt viſitationem, et reformationem praedictas injungendis an ex animo ſubjicere, iofraſcriptam egrediendi licentiam petierint, ſive omnibus, ſive pluribus, vel nonnullis ex ipſis pro tui, vel in

tui defectum dicti ſuperioris majoris pro tempore exiſtentiſ arbitrio, et prudentia, et quatenus expediens videbitur, e congregatione praedicta egrediendi, et quod canonicos regulares praedictos in habitu clericali ſub omnimoda iuriſdictione ordinarii loci, ubi morantur, remanendi licentiam concedere, et egreſſi pro cujuscumque ipſorum victu ex redditibus congregationis huiusmodi tibi, vel in tui defectum praefato ſuperiori majori pro tempore exiſtentiſ benevoſis certam tuo arbitrio pariter, et in tui defectum dicti ſuperioris majoris prudentia ſtabilendam ſummam reſpectivo aſſignare, et quod converſos, ſeu laicos praedictos extra eam in habitu laicaliſ incedendi, victumque, ac veſtitum ſibi convenienter comparandi, ac propterea abſque ulla pro eorum victu, et veſtitu ex redditibus dictae congregationis aſſignatione licentiam tribuere, ita tamen quod neque canonici regulares, neque laici praedicti e congregatione praedicta ſemel dimiſſi, et ordinariis locorum reſpectivo ſubjecti ad congregationem eandem ulla umquam tempore, ſeu quovis modo regressum habere nequeant libere, ac licite poſſis, et valeas plenam, et amplam facultatem tenore praesentium concedimus, et impertimur.

§ 9. Nos inſuper volentes eorundem canonicorum regularium, qui e congregatione praedicta, ut praefertur, egrediendi licentiam obtinuerint, commoditatibus proſpicere, harum ſerie declaramus, quod illi quaecumque, et qualiacumque cum cura, et ſine cura ſaecularia beneficia eccleſiaſtica etiamſi canonicatus, et praebendae, dignitates majores, et principales, poſonatus, adminiſtrationes, et officia etiam curata, et electiva in cathedralibus, metropolitaniſ, collegiatis, aliisque eccleſiis, ſeu ſi parochiales eccleſiae, vel earum perpetuae vicariae fuerint, ſi eis alias canonicis conferantur, aut ipſi eligantur, praesententur, vel alias assumantur ad illa, et inſtituantur in eadem, recipere, et dummodo plura ſimul non ſint, quam quae a concilio Tridentino permittuntur quoad vixerint, retinere, nec non quascumque poſſiones annuas ſuper ſimilibus, vel diſſimilibus beneficiorum eccleſiaſticorum, ac etiam menſarum archiepiſcopaliſ, episcopaliſ, et abbatialiſ fructibus, redditibus, et poſventibus apoſtolicis eis auctoritate reſervandas, ſeu io eos canonicis transferendas percipere, exigere, levare, ac in ſuos uſus, et utili-

Declaramus
omnes dies
qui abſque
reſta
tione egrediendi
a concilio
ſiſtente.

latem convertere; ita quod in singulis enabibus hujusmodi assignatio ex redditibus congregationis hujusmodi alias eis pro eorum respective victu a praedicto Gaspare, vel in ejus defectum a dicto superiore majore pro tempore existente respective facta, cuset eo ipso, libere ac licite respective possint, et valeant. Provisio, quod illis ex praedictis canonicis regularibus sic dimissis in charitate Christi quiescentibus, qui durante eorum vita pro aliorum canonicorum regularium, et conversorum in congregatione praedicta similiter decedentium animabus solita suffragia se explevisse per documentum publicum superiori majori dictae congregationis pro tempore existenti praedicto annuatim significaverint, pariter quoque eodem suffragia pro illorum animabus in universa congregatione praedicta omnino persolvantur.

Amplius
facultatem.

§. 10. Nos demum tibi circa visitationem, et reformationem praedictas ens omnes facultates, ac indulta, quas praeter expressa alias per memoratos Innocentium, primo dictum Benedictum, Clementem, et secundo dictum Benedictum in suis respective literis, aut in simili forma Brevis, aut sub plumbo datis praedicto bonae memoriae Gaspare ab incarnatione in ejusdem congregationis visitatorem, et reformatorem deputato concessisse, et impertitae fuerunt motu, scientia, et potestate paribus, hanc serie tribuimus, et indulgemus.

Motus ad
superiores,
etque per
sonas ampe
nantes quae
bendi abbe
dicationis vi
sitatori spo
ntaneo.

§. 11. Mandantes propterea praelatis, superioribus, canonicis, et personis praedictis, aliisque, ad quos spectat, ut in nri visitatorem et reformatorem, sicut praemittitur, a Nobis deputatum reverenter suscipientes, et recognoscentes, tibi in omnibus, et singulis praemissis prompto parrant, et absequantur, tuoque salubria monita, et mandata humiliter suscipiant, et effesciter adimplere procurent, alioquin sententias, sive poenas, quas rite tuleris in rebelles ristas habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignas inviolabiliter observari.

Prescriptum
de prae
dicto pro
cessu
actuum vi
sitatorum fa
ciendum.

§. 13. Volumus autem, ut visitationis, et reformationis ejusmodi, postquam peracta fuerint, omniumque illius actorum copiam a te subscriptam clausam tuoque sigillo munitam, ad congregationem venerabilium fratrum Notariorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum ad hoc, ut illa Nobis referat diligenter transmittas.

§. 14. Non obstantibus felicis recordationis Pii V., Gregorii XIII., et Pauli V. Romano pontificum praedecessorum Nostrorum, quibus caveri dicitur memoratam congregationem canonicorum regularium per alium visitatorem, quam ejusdem congregationis religiosum visitari non posse, illiusque priori generali pro tempore existenti munus visitationis, et reformationis hujusmodi tribuitur, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quatenus opus sit ordinis, et congregationis, monasteriorum, conventuum, domorum, hospitiorum, et locorum regularium praedictorum, ac quibusvis aliis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, et literis apostolicis etiam ordini, et congregationi, ac monasteriis, conventibus, domibus, hospitibus, et locis regularibus hujusmodi, illorumque praelatis, superioribus, canonicis, et personis quibuscumque, sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolutis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, et etiam pluries iteratis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, expressa, et individua non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentibus, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariis
etiam.

§. 15. Volumus autem favore memoratae Mariae Franciscae reginae fidelissimae servatae nominationem prioris de Maffra de cuius iurepatronato, ut asseritur, existit; ac praeterea, ut eundem praesentium transcriptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munita eodem prorsus fides adhibeatur, quae adhibe-

Declatio
scripturae

retr. ipsi praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta septembris millesimo septingentesimo octagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXIX.

Dot. die 11.
sept. 1780.
Anno VI.

Translatio festi a. Francisci de Paula, cum officio, et missa cum sua octava, aliisque praerogativa patroni principalis regni Siciliae ultra Pharus, ad secundam dominicam post Pascha Resurrectionis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium

§. 1. Desiderium, quod ad religionis profectum, et animarum salutem pertinere monstratur, animo Nos decet libenter petentium votis congruum suffragium concedere, ut videlicet fideles devoto celerem sortiantur effectum, et utilitas postulata indubitanter vires assumat.

Exercitia
piscorum per
rectorem.

§. 2. Sane per parte dilectorum filiorum ministri provincialia, ac fratrum ordinis sancti Francisci de Paula minimorum noncupatorum, ac communitatum, universitatum, et hominum regni Siciliae ultra Pharus nuper Nobis expositum fuit, quod alias feliciter recordat. Clemens pp. XII. praedecessor Noster de consilio venerabilium fratrum Nostrorum tunc suorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacra ritibus praepositorum per suas literas in simili forma Brevis die xv. juli anni MDCCXXXIX. expeditis in compationem principalem regni Siciliae ultra Pharus cum omnihus praerogativis patroni principalis sanctum Franciscum de Paula ordinis praedicti fundatorem declaravit, ac confirmavit. Cum autem sicut eadem expositio subungebat illius diem festum multis rationabilibus de causis cum omnibus praerogativis praedictis a die propria ad dominicam secundam post Pascha Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi per Nos transferre summopere desideret; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune provi-

deret, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis-censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, de eorumdem fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregationis praedictae specialiter deputatorum consilio, diem festum memorati sancti Francisci de Paula cum omnibus praerogativis patroni principalis ad secundam dominicam post Pascha Resurrectionis adeo, ut omnes, et singuli tum saeculares, tum regulares utriusque sexus, qui horas canonicas recitare tementur, illius officium, et missam cum octava in posterum etiam de praeepto recitare, et celebrare debeant auctoritate apostolica tenore praesentium transferimus.

Tenore
sententiae.

§. 4. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus perpetuis futuris temporibus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quancumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Sedis nuncios judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clemente
re-
soluta, et de-
cretum
scri-
bitur.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet coeactis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenore praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima prima septembris millesimo septingentesimo octagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Derogatio
contrariis
regum.

Die 13.
sept. 1780.
Aetate VI.

CCLXXX.

Confirmatio Brevis Clementis XIII. septuaginta A. C. et rescripti domini cardinalis pro auditoris, in quo conceditur confratribus archiconfraternitatis sanctissimi Rosarii in castro s. Petri Bononiensis diocesis canonice institutae facultas elevandi proprium vexillum vulgo confalone in processionibus.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Processionem.

§. 1. Commissae Nobis apostolicae Sedis Nos hortatur auctoritas; ut ne dum locis, sed etiam personis auxilium devotione debita implorantibus tuitionis praesidium impendere debeamus; quia sicut iniusto poscentibus nullus tribuendus est effectus; sic legitima, et iusta desiderantia nulla est differenda petitio.

Expositio
proposita per
notarium.

§. 2. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii prior, officiales, et confratres archiconfraternitatis sub invocatione sanctissimi Rosarii in archiepiscopali ecclesia sanctae Mariae Majoris loci castri sancti Petri Bononiensis diocesis canonice, ut asservit, institutae, quod alias a felici recordationis Clementis pp. XIII. praedecessore Nostro rescripta felici recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris itidem Nostri, ac instrumentum super facultate, ac licentia elevandi in publicis functionibus, et processionibus per dictum castrum sancti Petri pro tempore habendis proprium vexillum, vulgo stendardo, o' confalone vaneupatam a bonae memoriae Vincentio, dum vixit, cardinali Malvetio, ex concessione, et dispensatione apostolica tunc archiepiscopo Bononiensi in vim facultatum sibi a memorato Benedicto praedecessore concessarum stipulatum confirmari obtinuerunt per suas literas in simili forma Brevis die iv septembris 1759. expeditas tenoris, qui sequitur.

Clementis PP. XIII.

Ad futuram rei memoriam.

Tenore
literarum
Clementis
XIII.
super
concessione
in
vim
elevandi
vexillum.

§. 3. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii prior, officiales, et confratres archiconfraternitatis sub invocatione sanctissimi Rosarii in archiepiscopali ecclesia sanctae Mariae majoris

castri sancti Petri Bononiensis diocesis canonice, ut asservit, institutae, quod alias dilectus filius Noster Vincentius Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Malvetzi vaneupatins metropolitanae ecclesiae Bononiensis ex concessione, et dispensatione apostolica praesul vigore facultatum sibi a felici recordationis Benedicto Papa XIV praedecessore Nostro attributarum, ipsis exponentibus licentiam elevandi in publicis functionibus, et processionibus per dictum castrum pro tempore habendis proprium vexillum, vulgo stendardo, o' confalone vaneupatam, illoque sub nonnullis praescriptis conditionibus utendi concessit, prout constat ex publico ex super ro confectis instrumentis, tenoris sequentis nempe — In Dei nomini amen. Fidem facio, et attestor ego, notarius infrascriptus a pastoralis visitationis cancellarius, qualiter occasione dictae s. pastoralis visitationis sub die octava maji 1756 per eminentissimum, et Reverendissimum dominum cardinalem Bononiae archiepiscopum, et principem habitae ecclesiae archiepiscopali sanctae Mariae Majoris castri sancti Petri, Bononiensis diocesis inter cetera sequens factum fuit decretum, videlicet — Attentis supplicationibus humillime porrectis sanctissimo domine Nostre Benedicto XIV. mediante excellentissima domina Imelda Lambertini inopiale in monasterio sanctae Mariae novae Bononiae, et ejus ex fratre nepte dilectissima domine prioris, et confratrum omnium dictae archiconfraternitatis, ut inter res gratias, ac privilegia in sua elevatione eidem concessa etiam ipsam vexillo vulgo confalone insigniri dignaretur, quas proces nostro arbitrio, et prudentiae cum opportunis, et necessariis facultatibus remisit, ut per epistolam, et supradictae excellentissimae quae neptis nobismetipsis sub datum in arce Gandulfi xv junii 1754 sanctitas Sua significavit. Nos occasione hujus Nostrae sacrae pastoralis visitationis supradictae plebatae ecclesiae insulavimus, ut confratres ipsius archiconfraternitatis cappae induti sub suo signo praecedente vexillo vulgo confalone accederent ad palatium nobilis viri comitis Caesaris Malvasia in eodem castro pro nostra residentia occasione talis visitationis nobis assignatum, et ad archiepiscopalem supradictam nos sociarent, ut prompte exequi fecerunt completa visitatione pastorali, et confirmationis sacramento administrate, aliisque de ritu peractis cum publica

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

91

veporationi extaret statua beatae virginis Mariae de Rosario in cappella ipsius archiconfraternitatis, exposita ad petendam necessariam pluviam solemnibus supplicatio magno populi, clerique concursu, ac postro Interventu cum eadem beata virgine Maria de Rosario per vias ejusdem castri instructa sult confratribus supradictae archiconfraternitatis cum dictis vexillo, et signo ipsam praecedentibus, data per nos deinde benedictione cum dicta beatae Mariae virginis statua, eoque in suo altari reposta, et sic omnino expleta functione in sacro ecclesiae archiepiscopalis fuerint de nostro expresso mandato convocati officiales omnes tam dictae archiconfraternitatis, quam confraternitatum sanctissimi Sacramenti, et sanctae Catharinae virginis, et martyris in eodem castro erectarum, et existentium, quibus omnibus per nos patefacta fuit *specialis gratia* a praesentissimo domino Nostro Papa feliciter regnante concessa ipsis confratribus archiconfraternitatis sanctissimi Rosarii usus, et delationis in processionibus vexilli, *vulgo consalone in privilegium praecipuum*, et ipso honorem distinctum archiconfraternitatis, et terrae suae, seu castri: ad evitandas porro omnes dissensiones, quo ex parte supradictarum confraternitatum aliquando exoriri possent occasione tam insignis gratiae iungimus, et stricte mandavimus etiam sub poenis arbitrio nostro, et successorum nostrorum reservatis, confratribus archiconfraternitatis sanctissimi Rosarii tam praesentibus, quam futuris, ut hujusmodi gratia moderate, et praecedenter utantur, attributa postea eisdem facultate deferendi dictum vexillum *vulgo consalone* semper, et in omnibus, et quibuscumque processionibus, et supplicationibus de ritu, de praepcepto, de lege, et de consuetudine loci, et archiconfraternitatis, nec non in aliis a Nobis, et a successoribus nostris fursan demandandis, sicut etiam ab archiepiscopo pro tempore ordinandis in quocumque casu, et necessitate eidem beneficiis; hac tamen lege, sine qua hujusmodi gratia ipso facto corruat, quod in supra expressis supplicationibus, quando non interveniat, nisi sola archiconfraternitas sanctissimi Rosarii sub suis signo, et vexillo, ut supra, intercedere possit, ac valeat semper, et quotiescumque eidem placuerit; quando vero interveniat cuicumque ex supradictis processionibus aut una, aut ambae aliae duae con-

fraternitates; nempe sanctissimi Sacramenti, et sanctae Catharinae, hoc casu archiconfraternitas ipso dicto vexillo *vulgo consalone*, et suo signo in simul uti pariter possit, et valeat, sed semper sine minimo praepjudicio praecedentis praeceminentiae, jurisdictionis, aut quorumcumque aliorum iurium, etiam specialis, et individua mentione dignorum, aliis duabus confraternitatibus spectantibus, et competentibus, temper, et ubicumque, ita ut per supradictam reportatam gratiam usus, et delationis dicti vexilli consalone nuncupati nullum umquam majus, aut alterius jus ipsi archiconfraternitati sanctissimi Rosarii acquiratur, et ne minimum quidem praepjudicium nri, vel alteri; vel ambabus insimul confraternitatibus, et sic distinctum, vel unitum umquam inferatur; et hoc inhaerendo expressae, et Nobis patefactae intentioni, et voluntati Sanctitatis Suae occasione gratiae condecoracionis, ut supra concessae, et non alias, nec alio modo, sed et omni etc. quia sic etc. Quibus omnibus officialibus dictarum archiconfraternitatis, et confraternitatum, etiam nomine aliorum confratrum, eorumque successorum perpetuo obedire promiserunt, et Sanctitati Suae, nobisque gratias summo obsequio reddiderunt, inque in libro, in quo adnotata reperiuntur dicta decreta, ad quod etc. In fidem etc. hac die xii. februarii MDCLIX.

§. 4. Praemissis vero non obstantibus subinde dilecti filii officiales, et confratres confraternitatis sub titulo sanctissimi Sacramenti in dicto castro sancti Petri canonici, ut pariter asseritur, erectae per quoddam praepceptum *vulgo Monitorio* per dilectum filium causarum curiae camerae apostolicae generalem auditorem; iode obtinenti impedire contenderunt, ne exponentes praefati indultus sibi concessos in posterum intererant sub praetextu, quod ipsi in aliis circumstantiis facultatem elevandi proprium vexillum *vulgo consalone* antea obtinebant; dicti autem exponentes, ne pro substinenda lite super usu hujusmodi vexilli magnos sumptus impendere egerentur, eidem Benedicto praedecessori supplicari fecerunt, ut in praemissis silentium imponere; et quatenus opus esset, de novo dictam facultatem concedere de benigne apostolica dignaretur. Idem Benedictus praedecessor supplici libello sibi porrecto aliud rescriptum apponi mandavit, quod idem Vincentius cardinalis, et archiepi-

Ubi asserit
super iure
impedimenti
ne indultus
sibi concessos
confratres.

scopus debitas executioni demandare curavit, prout continetur in publico inde confecto et super ro instrumento, praevia insertione supplicis libellari ipsi Benedicto porrecti, et rescripti appositi tenoris, qui sequitur, videlicet.

In nomine Domini amen.

Tenore istius
instrumenti
concessionis
rescripti edi-
ti a Bened-
cto XIV. su-
per exercitio
gracie a Cle-
mentie XIII.
sedulæ.

§. 5. Die XVII. Julij MDCCCLVI. coram eminentissimo, et reverendissimo domino Vincentio 'miseratione' divina tituli sanctorum Marcelli, et Petri, Sanctae Romanae Ecclesiae praebitero cardinali Malvezzi, Bononiae archiepiscopo, et Sacri Romani Imperii principe, et in hac parte delegato apostolico, ut infra comparuit excellentissimus dominus Antocius Rossi procurator eorum etc. dominorum prioris, et confratrum venerabilis societatis sanctissimi Rosarii castri sancti Petri diocesis Bononiae, et reverenter eminentiae suae reverendissimae exhibuit, et praesentavit supplices preces pro parte ejus principalium item porrectas sanctissimo domino Nostro pp. Benedicto XIV. feliciter regnanti pro habenda confirmatione facultatis utendi insignis dei confalone in processionibus, seu nova concessione facultatis ipsius, licet super praedictis ad instantiam aliorum confratrum societatis sanctissimi Sacramenti dicti loci castri sancti Petri transmissa fuerit quaedam inhibiti expedita ab illustrissimo, et reverendissimo domino camerario apostolicae auctoritatis, una cum rescripto eidem precibus appaio ex audientia Sanctitatis suae sub die 1. Julii currentis, in quo sanctissimus, praevia avocatione causae ab A. C., et ab alio quovis iudice, seu tribunali, indultum utendi infrascripti insignis dei confalone nuptialia confraternitati oratoriel alias a Sanctitate Sua concessum benigne confirmavit, et quatenus opus sit, de novo concessit, dictaeque confraternitatis priori, et hominibus hujusmodi insignium usum in processionibus perpetuo competere, nec ab aliis confratribus castri sancti Petri, etiam vigore anterioris cujusdam rescripti in aliis rebus circumstantis a Sanctitate Sua emanati, et consecutivi decreti curiae archiepiscopalis Bononiensis, seu alio quocumque praetextu iisdem prohiberi posse decrevit, et ad dominum cardinalem archiepiscopum Bononiensem F. C. Boschi secretarius L. & B. et prout ex eodem rescripto inanus illustrissimi, et reverendissimi domini F. C. Boschi secretarii

firmato, illiusque sigille munito: instarunt propterea per eminentiam suam reverendissimam in vim commissionis apostolicae praedictae declarari, quatenus opus sit, ita quod utile etc. et prout magis, et melius etc. locum esse executioni dicti rescripti, successiveque mandari ea omnia notificari tam dictis priori, et hominibus alterius societatis sanctae Catharinae castri sancti Petri, et super praedictis quocumque decretum etc. et jus etc. implorando etc. et non solum etc. sed et omni etc. qui eminentissimus, et reverendissimus dominus cardinalis archiepiscopus iudex etc. visis dictis precibus una cum rescripto illis appposito, eisque perfectis, et consideratis, mihi notario in suo originali tradidit, mandavitque perpetuo in actis asservari, indeque inferendo instantiae praedictae, utpote iustae, rationique consonae auctoritatis etiam sibi a sanctissimo commissi attendo dixit, et declaravit quatenus opus sit etc. locum esse executioni praedicti rescripti sanctissimi; quapropter mandavit ea omnia notificari, ceterisque confratribus aliarum societatum praedictarum, nempè sanctissimi Sacramenti, et sanctae Catharinae dicti loci castri sancti Petri, et pro eis respectu eorum prioris, ne ullam valeant allegare ignorantiam usus praedictae insignis dei confalone, et praefertur, concessae, et futuris temporibus gestandi a dictis priore, et confratribus sanctissimi Rosarii, et in omnibus, et per omnia juxta petita, et ad firmam rescripti sanctissimi, et non solum etc. sed et omni etc. Ego Vincentius cardinalis Malvezzi archiepiscopus, et iudex delegatus — sequitur tenor memorialis, et rescripti sanctissimi in haec verba, videlicet.

§. 6. — Foris — Alla Santità d'nostro signore papa Benedetto XIV. — per il priore, e confratri della veneranda confraternita del santissimo Rosario di Castel s. Pietro; diocesi di Bologna — Intus vero — Beatissimo Padre — il priore, e confratri della venerabile confraternita del santissimo Rosario di Castel s. Pietro, diocesi di Bologna, oratori umilissimi della Santità Vostra ossequiosamente espongono di avere ottenuta circa la metà di giugno dell'anno mille settecento cinquantaquattro, o altro più vero tempo per rescripto pontificio la grazia di potere alzare l'insegna detta del confalone; ed essendo in oggi gli oratori inquietati dall'altra venerabile confraternita del santissimo Sacramento mediante una inhibitione di monsi-

Tenore pro-
cedura per-
eclorum Be-
neditto XIV.
pro an-
quenda con-
cessionis
gracie a Cle-
mentie XIII.

gnore editore della camera, con cui detta confraternita del sacratissimo Sacramento pretende contrastare l'uso del suddetto privilegio. Quindi per togliere di mezzo il dispendio della lite inevitabile fra i due luoghi pii; supplicao Vostra Santità degnarsi con altro suo special rescritto imporre silenzio alla inserita pendenza, confermando agli oratori la grazia di poter proseguire ad inalzare come sopra l'insegna del confalone, e quando la Santità Vostra lo giudichi necessario, concederla anchè di nuovo. Che ec.

Ex auctoritate sanctissimi die x. julii MDCCCLVI.

Tenor rescripti editi a Benedicte XIV.

§. 7. Sanctissimus praevia avocatione causae ab A. C., et ab alio quovis iudice, seu tribunali, indultum utedi introscriptis insigniis del confalone nuncupatis confraternitati oratrici alias a Sanctitate Sua concessum benigne confirmavit, et quatenus opus sit, de novo concessit, dictaeque confraternitatis priori, et hominibus huiusmodi insignium usum in processionibus perpetuo competere, nec ab aliis confraternitatibus castri sancti Petri; etiam vigore anterioris eujusdam rescritti in illis rerum circumstantiis a Sanctitate Sua emanati; et consecutivi decreti coriae archiepiscopalis Bononiensis, seu alio quocumque praetextu iisdem prohiberi posse decrevit, et ad dominum cardinalem archiepiscopum Bononiensem etc. I. C. Boschi secretarius...

L. 66 B.

Præter portatæ pro oblatione apostolica confraternitator.

§. 8. In hoc rerum statu dicti exponentes licet nulla quaestio super indulto sibi concesso elevandi proprium vexillum, seu confalone oriri posse videatur, nihilominus ad dirimendas quascumque lites, quae sub praetextu, quod facultas sibi concessa per simplicia rescrita sit attributa in posterum oriri forsan possent; praemissa omnia per Nos confirmare, seu de novo concedi plurimum desiderant.

Tenor confirmationis.

§. 9. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus; et interdictis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa istis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praemissorum dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et ab omni foro censentes, supplicationibus co-

ram nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesentia instrumenta ab ipso Vincentio cardinali, et archiepiscopo, ut praefertur, super praefata facultate elevandi proprium vexillum, seu confalone ipsis expositibus concessa, iude confecta auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque levitabilis apostolicae firmitatis robor adicimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper intervenireint, supplemus, et sanamus, ac eisdem modernis, et pro tempore existentibus memoratae archiconfraternitatis sanctissimi Rosarii priori, officialibus, et confratribus facultatem elevandi proprium vexillum, vulgo confalone in quibusvis processionibus, et supplicationibus, aliisque publicis functionibus, servata tamen forma, et concessione, ac tenore primodicti praesentis instrumenti, auctoritate, et tenore praefatis, quatenus opus sit, de novo concedimus, ac impertimur.

Clapsula apostolica, et canonica.

§. 10. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obdure, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quomodocumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter confugerit attentari, quibuscumque in contrarium factis sitibus non obstantibus. Datam Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die quarta septembris millesimo septingentesimo quinquagesimo nono, pontificatus Nostri anno secundo.

Pro domino card. Passioneo.
Joannes Florius substitutus.

§. 11. Cum autem sicut eadem expositio anjungebat, licet dilecti itidem filii confraternitatis sanctissimi Sacramenti in dicto loco castri sancti Petri canonice, ut asserunt, erectae per quoddam praeceptum, vulgo monitorio per dilectum filium causarum curiae camerae apostolicae auditorem ab exponentibus obtentum anno scilicet MDCCCLXXVII. fuerint admoniti ut a novis jactationibus, et perturbationibus desisterent, qui vero ea occasione acriter in ju-

Litterae terminatae sunt per eum Judicatum.

dicio impedire conati sint, ne exponentes praedicti indulto sibi, ut praefertur, concessio in posterum uterentur, nihilominus post longam litem eadem facultas per sententiam in rem iudicatam per expensarum taxationem transactam fuit confirmata tenoris, qui sequitur.

Christi nomine invocato.

Tenor sententiae in rem iudicatam prolatae.

§. 12. Pro tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes per hanc nostram definitivam sententiam, quam de juris peritiorum consilio in his scriptis ferimus in causa, et causis, quae primo, et in prima, seu alia veriori coram Nobis verae fuerunt, et vertuntur instantia inter venerabilem archiconfraternitatem ecclesiae sanctae Mariae Majoris castri sancti Petri Bononiensis dioecesis, ejus dominos priorem, officiales, et confratres actores ex una, et venerabilem societatem sanctissimi Sacramenti dicti loci, ejusque pariter dominos officiales, atque confratres reos convenitos partibus ex altera de, et super petita per eosdem actores mantentione in concessione juris, et privilegii elevandi in publicis functionibus, et processionibus quibuscumque per dictum castrum pro tempore habendis, propriam vexillum, seu confalone vigore facultatum eisdem actoribus concessarum gl. mem. Benedicto XIV., exinde confirmatarum a sa. me. Clemente XIII. per literas in forma Brevis expeditas sub datum Romae die quarta septembris millesimo septingentesimo quinquagesimo nono, ad quas etc. rebusque aliis in actis causae etc. latius deductis (firmis remanentibus decreto, et mandato de manutendo per Nos contemporaneis facie, et respectiva relaxatis) dicimus, pronunciamus, decernimus, declaramus, ac definitive sententiamus, exceptiones omnes, et singulas pro parte dictae venerabilis societatis sanctissimi Sacramenti, ejusque officialium, et confratrum reorum conventorum datas, atque propositas nullius fuisse roboris, et momenti, proptereaque rejiciendas fore, et esse, prout rejicimus, et pro rejectis haberi volumus, atque mandamus, easque propterea non obstantibus, neque obstat ad effectum impediendi actoribus mantentionem praedictam in omnibus, et per omnia ad formam dicti pontificii indulti gloriose recordationis Benedicti XIV., ejusque confirmatarum literarum in forma Brevis sa. me. Clementi XIII. decernimus, et declaramus, perpetuumque silentium super praemissis omnibus imponendum fore, et esse, prout imponimus, et pro imposito haberi volumus, atque mandamus. Partemque victam victricis in expensis condemnamus, quantum taxationem Nobis, vel cui de jure in posterum reservamus. Et ita dicimus, pronunciamus, decernimus, declaramus, et definitive sententiam non solum praemissis sed et omni alio meliori modo.

Ita pronunciamus ego T. Gavotti A. C.

Locumtenens.

Ac etiam auditio venerabili fratre Nostro archiepiscopo Bononiense indultum praedictum per dilectum filium Nostrum Bernardinum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem Giraud nuncupatum pro-auditorem confirmavimus, et approbavimus, ut ex rescripto tenoris, qui sequitur.

Ex audientia sanctissimi

Die 12. augusti 1780.

§. 13. Sanctissimos, auditis informatione, et voto eminentissimi domini cardinalis archiepiscopi Bononiensis, privilegium elevandi in publicis functionibus, et processionibus quibuscumque per castrum sancti Petri habendis vexillum, seu confalone venerabili archiconfraternitati oratriae indultum a sanctae memoriae Benedicto XIV., et subinde a sanctae memoriae Clemente XIII. confirmatum, benigne iterum confirmavit, et approbavit juxta petita; nec non insuper ad dirimendas, praecidendasque lites, et controversias super eodem vexillo fortasse exoriendas, declaravit, eidem archiconfraternitati oratrici licere uti proprio vexillo, seu confalone eisdem modo, et forma, quibus utuntur et sacrosanctae urbis basilicae, et venerabilis archiconfraternitas sanctae Mariae Vitae ejusdem civitatis Bononiensis, contrariis quibuscumque non obstantibus: et ad eminentissimum dominum cardinalem Brevium pro-secretarium pro expeditione Brevis in forma.

Tenor rescripti edicti ab audientia sanctissimi.

B. card. Giraud pro-auditore.

Loco + signi.

§. 14. Hinc, ut tam dictas literas apostolicas memorati Clementis praedecessoris Nostri, nec non sententiam A. C., ac praedictum rescriptum, quo firmius subsistant, atque serventur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio per literas in simili forma Brevis com-

Procurator pro obtinenda nova apostolica confirmatione.

muniti, summopere desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tenor confirmationis.

§. 15. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praeinsertas memorati Clementis praedecessoris apostolicas litteras, nec non dictam sententiam A. C., et Nostrum rescriptum auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, eique apostolicae firmitatis robur adjiciamus, ac omnes, et singules juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; mandantes propterea, ut quidquid, tum a memoratis litteris, tum a praeinserta sententia, ac Nostro rescripto fuit constitutum nullo umquam praetextu, causa, colore, ac juris remedio, vel etiam enormis, enormissimae laesionis impugnari, retractari, aut in controversiam revocari possit; sed semper, ac perpetuo inviolabiliter ab omnibus, ad quos nunc spectat, et pro tempore spectabit observari omnino debere, silentium etiam confratribus, societatis praedictae sanctissimi Sacramenti, nec non in omnibus, qui praedictis sese opponere audebunt, imponentes.

Clementis nobilitas, et devotionis insignia.

§. 16. Sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima tertia septembris millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

Dat. die 23. sept. 1780. Anno VI.

CCLXXXI.

Confirmatio epistolae secretariae status super urna, seu bussolo magistratuum civitatis Pisauriensis alias datae.

Pias PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Circumspecta Romani pontificis omnium Christifidelium patris, et pastoris providentia, sicut spiritualibus Domini gregis sibi divinitus commissi utilitatibus jugi vigilantia consuleret staret, ita et temporalibus suorum, et apostolicae Sedis etiam quoad temporalia subditorum commodis paterno studio providere satagit, prout aequitatis, et justitiae ratio statet, reipublicae salus exposcere compertur.

Proemium

§. 2. Alias sane electionariorum civitatis Nostrae Pisauriensis precibus annuentes de venerabilium fratrum Nostrorum negotiis, et consultationibus status ecclesiastici praepositorum consilio per epistolam secretariae status die prima martii currentis anni MDCCCLXXX dilecto filio magistro Karolo Levizani ducentis Urbini praesidenti datam, capitulum V. additionum aliis capitulis anno MDCCVIII quoad urnam, seu bussolo magistratum praedictae civitatis Pisauriensis editis anno MDCCXXVII factarum in ea parte, quae postea nobilibus feudorum immediatam gradum confalonei, quia ille esset ab ipsis per inferiores magistratum gradus, caeteroquin aeque nobiles, adipiscendus, concedebat, seu veluti concessum ponebat, auctoritate Nostra apostolica antiquavimus, ac reviximus.

Memorata concessio facta per epistolam secretariae status.

§. 3. Cum sitem, sicut Nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii electionarii civitatis praedictae, nihil fuit aeque, quod ab omnibus civibus libentius acceptatum existeret, quam hujusmodi resolutione ex eo, vel maxime quod sartum lectumque nonnullis familiis, ac personis jus obtinendi immediate gradum confalonei ipsis, vel ex consularibus resolutionibus, vel ex praescriptione, vel ex aliis titulis competentibus servaretur. Ipsi quoque firmis capituli quanti hujusmodi abrogatio, cum jam epistola secretariae status praedictae debitas exequutioni fuerit demandata, ac in posterum semper, et quodcumque servetur exactius apostolicae confirmationis patrocinio communi plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tenor praesentium.

§. 4. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommu-

Confirmatio epistolae secretariae status.

nitionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis, modo, et quacumque de causa laici si quas forte incurrerint, huius tamen rei gratia absolventes, et absolutos fore consentos, supplicationibus huiusmodi inclinati praedictarum capituli V. additionum aliis capitulis anno MDCCVIII super urna, seu bussolo magistratum dictae civitatis Pisaurensis editis anno MDCCXXVII factarum abrogationem, ac abolitionem per memoratam epistolam secretario astatu, ut praefertur, demandatam, atque praescriptam auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac ab omnibus in posterum pro abrogato, ac abolito capitulo V. praedicto semper haberi volumus, et jubemus.

Classico
inferior, et
utrinque,

§. 5. Decernentes has praesentes literas, semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam ciusarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dignitas
contrario-
ria.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dietae civitatis Pisaurensis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicatis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoria- rum derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, has vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, cunctisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima tertia se-

ptembris millesimo septingentesimo octingentesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXXII.

Die 27.
sept. 1780.
Año VI.

Allocutio habita in consistorio secreto in propositione coadjutoriae ecclesiarum Colonien- sis, et Monasteriensis pro regio principe Maximiliano archiduce Austriae.

Venerabiles fratres.

Laudo prin-
cipe regi.

§. 1. Dilectissimum in Christo filium Nostrum Maximilianum archiducem Austriae, cui apostolica auctoritate commendimus, ut in coadjutorem, futurumque successorem aligi posset venerabilis fratris Colonien- sis, et Monasteriensis antistitis, in id ipsum consentientis, idque a Nobis etiam ob provocatam aetatem, gravissimasque ob causas enixe flagitantis, jam in utriusque super habitis capitulorum comitiis auctum suffragiis omnibus, cooptatumque esse plurima cum iucunditate accepimus. Praeter caetera Austriae domus ornamenta, propriis regum principum pietatis, religionisque laudibus florere Nos ipsi, vobiscum facile perspeximus, cum quinque ab hinc annis aliquo temporis spatio hic apud Nos commemoratus esset, neque ullis propterea testimoniis, etsi plurima luculentissimisque suppetere, indignum, quia praecario de egerat illius indole assentientibus bonis omnibus iudicemus.

§. 2. Propterea nequaquam obesse Nobis posse visa est nondum plane matura mueri episcopatus subeundo illius aetas, cum adhuc superstitio, atque incolum Colonien- sis, et Monasteriensis antistite, cui successurus est, animum ipso una cum aetate in gerendis pastoralibus curis magis in dies confirmare possit, cumque in hoc ipso secuti Nos simus praedecessorum Nostrorum exempla, qui antea ex Austria familia minores etiam vatu, quam Maximilianus nunc ait, ad eju- dem ecclesiastica muneris provehendo non sine summa ratione sunt arbitrati. Eos enim, qui essent ex huiusmodi clarissimis et potentissimis familiis optimeque de catholica religione meritis ad regendas doctae ecclesiae, quas praesertim in aetolicorum finibus sint constitutae, maxime ipsis prodesse, et consilere posse existimaverunt, atque abunde quod decessor aetati, tanta spe utilitatis esse pen-

Ex Austria
familia ad-
eque etiam
aetate min-
ores ad gra-
dum: mu-
nos subse-
dum.

satum. Quia memoria repetentes sacros praetorum Ecclesiae temporum annales, cum intelligamus multos ad episcopatum erectos in ipso adolescentiae flore, eximii statim virtutum fructibus exuberasse, quid ni mngnas, egregiasque Nos habere causas in Maximiliano laetemur, praeclara Nobis omnia de illo pollicendi, cum suis explicare regias animi dotes in episcopatu coeperit? Ac jam nunc ipsam Deo vocanti obsequentem, suscepto ecclesiastico habitu, ecclesiasticis itidem ordinibus aliquot per Vienneisem Nostrum nunciatum initium, ac plurimam sacris studiis, pietati quoque navantem operam, nonne ad exitum usque infor-
mari dicemus episcopalis vitae specimen, atque illud exequi beati Pauli monitum, dum ad Timotheum in haec verba scriberet: *Nemo adolescentiam tuam contemnat, sed exemplum esto fidelium.*

Exponitur
retinere sus-
ducere ele-
ctionem ad
majorem se-
culis deo-
rum.

§. 3. Haec Nos vobiscum, venerabiles fratres, libentissime communicamus, ut nedum excellentium virtutum expectationem, sed praesens etiam excitemus in Nobis, ac percipiamus gaudium ex redudaturo non solum in amplissimas ecclesias Coloniaensi, et Monastericensem emolumento, ac decore, sed in universam etiam Catholicam Ecclesiam, ac religionem praesidio, atque incremento. In id ipse pares praestanti huic voluntati suae, opes etiam facultatesque afferet atque adiunget, et ex maxima Austriacae familiae dignitate, et ex singulari potentissimae, natiissimaeque parentis, atque augustissimi fratris germani gratia. In domesticis etiam praetitorum temporum exemplis, jam a saeculo XIII. repetitis, abundo habet, quos in suscepto ecclesiasticae, atque episcopalis vitae genere non solum imitetur, verum etiam constanti virtutum aemulatione rerumque gerendarum opportunitate anteire possit, ac praecurrere. Sed inter caeteros praeterire silentio non possumus, quod fama ac meritis ominet, cardinalem Andream ab Austria, quem ecclesias Constantiensem, ac Brixinensem summa pietatis laude, religionisque studio moderatum esse non ignoramus. Catholicae praesertim fidei propagator is fuit acerrimus, commissisque sibi populo ab haereticorum tum praecipuae grassationum pravitate, sua vigilantia, atque auctoritate tutatus est, ac etherodoxorum etiam plurimos non minus virtutibus, quam consiliis suis ab errore revocavit. Dum anno jubilaei singulare suae pietatis exhiberet

specimen, ac a Belgio Roman sub peregrinationum habitu lateus advenisset, agnitus porro, ac statim a Clemente VIII. in Vaticanum vocatus, hospitioque exceptus, ibidem in morbum incidit, quo in dies ingravescere, demum in paterno illius sinu, atque complexu, migrante ad Deum animo, maximo dolore, luctuque omnium extinctus est. Proinde merito magnum ipsius nomen erat, dum viveret, apud omnes ejus temporis Romanos pontifices, magis laus, actionumque admiratio. Nos item hanc illius memoriae laudem Nostro hoc tempore in Austriaco principe Maximiliano revoeandam esse, majorem in modum confidimus, ob expressam ipsius regine idolis praestantiam, quam praecipue praeferebat, et confirmabit, cum maximo succedet oneri, et in gerendo S. R. I. electoratu, et quod primum ac praecipuum est, in moderandis sacrarum ecclesiarum diocesis, curanda animarum salute, divinaque gloria provehenda. Propterea eximia in illum paterna charitate inflammati, ac sanctae hujus Sedis beneficiis eundem ultro prosequentes, jam quod nunc ad rem pertinet

Sequitur propositio ecclesiarum Coloniaensi, et Monasteriensis in forma consuecta.

CCLXXXIII.

Die. die 27.
sept. 1780.
Anna VI.

Suppressio cathedralis Mirandensis cum illius unione cathedrali Brigantensi, ac erectione primordiae cathedralis suppressae in collegiatam insignem, et in ea undecim canonicatum, et avocatione causae indulto retinendi titulum episcopi cathedralis suppressae, suppressione duorum canonicatum, et alterius dimidii canonicatus, reservatione quinque pensionum perpetuarum super fructibus quinque parochialium, illarumque applicatione memae capitulari dietae collegiatae sic erectae, indulto favore undecim canonicorum utendi mozzetta, facultate concedendi statuta, reservatione juris nominandi ad dietos undecim canonicatus favore reginae fidelissimae, ejusque successorum Portugalliae regum.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Romanus pontifex super universam agri Dominici curam, et inspectionem divinitus con-

Proceum.

stitutas, ut juxta verbum illud propheticum pro rerum, et temporum varietate succreta germina modo avellat, et plantet; quandoque dudum aedificata destruat, alioque transferat, seu rursus aedificet, dum personarum regia potestate fulgentium ingeniosa, iterumque de catholicae religionis incremento, et animarum salute perspecta sollicitudo ea Sedis apostolicae nri gratiarum fonti rationum momenta deferat, per quae aliquae episcopales ecclesiae alias tamquam nova fidei tentoria, ac propugnacula erectae pro temporalium tamen rerum angustia seu climatis, vel regionis, aliove satis comperto pastoris incommodo, justaque, et rationabili causa aliis reuniri debeant ecclesiis, quae antea ex illis ortum habere, quoties in bonum ipsius religionis id protendere noscit de sibi tradita coelestis potestate per ministerium suppressionis enicumque incommodo satagit providere, aliaque pro divini cultus honore disponit, prout pia vota personarum hujusmodi exigunt, et ipse in Domino conspicit expedire.

§. 2. Cum itaque sicut ex insinuatione charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscanae Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae per dilectum filium Henricum do Menezes suum apud Nos, et Sedem apostolicam ministerium plenipotentiarum Nobis facta nuper acceptum dudum fellicis recordationis Paulus pp. III. praedecessor Noster precibus clariae memoris Joannis III., dum viveret, eorundem Portugalliae, et Algarbiorum regis, tunc eidem Paulo praedecessori porrectis annuendo de anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo quinto ex archiepiscopatu Brachrense, quandam illius dioecesis portione apostolica auctoritate perpetuo sejunxerit, et dismembraverit. Ac ex illa sic sejuncta, et dismembrata ad hoc, ut novus episcopatus efformari valisset inscriptam parochialem ecclesiam beatae Mariae virginis in oppido Mirandense, tunc civitatis titulo, et honore decorato existente, praevia illius tituli collativi suppressione, et extinctione in cathedralem ecclesiam Mirandensem, et in ea sedem, et dignitatem episcopalem pro uno episcopo Mirandense, eadem apostolica auctoritate perpetuo erexit, et instituit.

§. 3. Ac, ut similiter acceptum, cum praefata civitas Mirandensis in qua sedes episcopalis sic erecta, et instituta hujusmodi constituta

licet in eminentiori esset aedificata loco, aere fruatur purissimo, nihilominus in extrema totius dioecesis Mirandensis parte constituta reperitur, experientia, hinc compertum fuit, incommodis, quae causam eidem dismembrationi a praefato archiepiscopatu Brachrense, ut praefertur, factae praebuissent non satis obviam hunc fuisse, pro eo quod cum dioecesis Mirandensis praefata ad viginti duas leucas, quae septuaginta circiter milliaria Italica efficiunt extendatur; sedes autem episcopalis hujusmodi in angulo, seu in extrema ipsius dioecesis Mirandensis parte constituta, ut praefertur, existeret. Haec proinde erat incommodum episcopo Mirandensi, tum etiam illius dioecesis, his videlicet quia non sine difficultate datum erat dictum episcopum adire necessitate occurrentio. Ipse vero episcopus quia suam dioecesis lustrare non poterat hyemali quidem tempore ob gelu, et nives, quae moentes illarum partium obtegunt; et vias ob fluminum, et aquarum foundationes propter quas impervia redduntur itinera. Aestivo autem tempore ob calorem, qui maxime in ea regione dominantur, atque impedimento anni, ne quis se eo itinere committat.

§. 4. Ex quo factum est, ut duorum, et ultra saeculorum spatio vix datum fuerit episcopum utrumque animarum zelo successum reperire, qui ad sacrorum canonum, ac praesentium concilii Tridentini praescriptum integrum, vel semel eandem Mirandensem lastraverit dioecesis, donec quidam bonae memoriae Alexius, dum viveret, Mirandensis episcopus, cum animadvertisset civitatem Brigantiensem tunc sub eadem Mirandense dioecesi existentem satis amplam, et populosam, eandem veluti in totius dictae Mirandensis dioecesis centro sitam esse, postquam per plures annos in ea resederat, eodem praedefuncto Josepho, dum viveret, eorundem Portugalliae, et Algarbiorum rege assentiente in eadem Brigantiense civitate dictam episcopalem sedem constituit, et in eam ipsius cathedralis Mirandensis capitulum, et canonicos ordinaria ipsius Alexii episcopi auctoritate respective transtulit. Cujus quidem translationis gratia plana, et facilia reddita fuerunt omnia, quae antea difficilia erant, et perinecommoda. Nam et episcopus Mirandensis praefatus suam integram dioecesis hujusmodi singulis annis tunc visitare poterat. Veris, et autumnal temporibus, et dioecesis praefata

Expositio
erectio miche-
nae Miran-
densis facta a
Paulo III.

Quandam
alioverit e-
rectio sine
translatio se-
dis episcopalis
in civitate
Briganti-
ensem an-
nuendo rege
portugalis, me-
morato.

Detegitur
incommodum,
quod mon-
strat ab episcopo
erectio
se.

facilis etiam tunc patebat ad ipsum Mirandensem episcopum accessus; huiusmodi autem res eo loci permansit donec idem Alexius episcopus a vinculo, quae dictae Mirandensis ecclesiae, cui tunc ac etiam dum viveret praecerat, tenebantur apostolica auctoritate praefata absolutus ad ecclesiam Portegallensem certo tunc expresso modo pastoris solatio destitutam dicta apostolica auctoritate translatus fuit.

*Dismembra-
tio ecclesiae
Clemens
XIV. duas
constituit
duos episcopos
fecit.*

§. 5. Dicta igitur Mirandensis ecclesia per huiusmodi translationem similiter pastoris solatio tunc destituta existente, in eam sententiam descensum fuit, ut magis expediens, utilisque Christifidelium animarum salutis fuisset, dictam Mirandensem diocesim in duos episcopatus dividere. Ac ideo eodem Josepho rege tunc desuper postulante felicitas etiam recordationis Clemens pp. XIV praedecessor quoque Noster praemissis rationibus sibi ex parte praefati Josephi regis tunc expositis mature perpensis, praevia dictae Mirandensis diocesis dismembratione, in oppido Brigantienae civitatis titule, et honore etiam decorate unam similiter cathedralem ecclesiam Brigantienam, at in ea eisdem sedem et dignitatem episcopalem pro una episcopo Brigantienae apostolica auctoritate praefata pariter perpetuo creavit, et instituit; dictaque Brigantienae ecclesiae sic erectae, et institutae portionem praefatae Mirandensis diocesis, ut praefertur, dismembratae pro suis territoriis, et dioecesi Brigantienae etiam perpetuo attribuit.

*Nihilominus
omnibus in-
commodis
procuranda
essent, quae
remedia
fuerunt.*

§. 6. Verum nec praefatae dioecesis divisio, ut praefertur, facta, nec novi episcopatus Brigantienae erectione huiusmodi satis fuisse ad omnia supradicta incommoda praecavenda; fieri enim non poterat, ut alter ex duobus episcopis tantum haberet, unde episcopalem dignitatem decenter toerentur, dum alteri uberores preventus, ac fructus cedebant. Quandoquidem licet territorium Mirandense in duas fere aequales partes divisum fuisset, tres nihilominus redditum partes Mirandensi, quarta autem, et reliqua pars Brigantienae respective episcopis obveniebant. Quocirca cum fieri non possit, ut episcopus Brigantienae per se maneant, et subsistant nisi aliunde parentur media ad illius procurandam congruam sustentationem, et ad dioeceseos suorum indigentis sublevandum eo magis, quod deterior etiam ejusdem episcopi Brigantienae evaderet conditio, si forte restituto capitulo Mirandense, ad

suam Mirandensem ecclesiam ex qua, ut praefertur, de ejusdem Josephi regis consensu, et dicta ordinaria tantum, non autem apostolica auctoritate ad Brigantienam ecclesiam sic erectam translatus extitit, novum in ipsa Brigantienae ecclesia capitulum erigendum esset.

§. 7. Cum itaque haec omnia praefatae Mariae Franciscae reginae probe innotescerent, dum scilicet ipsa praemissis incommodis remedium afferre meditabatur, evenit, ut venerabilis frater Noster Michael Barreto de Monozes nuper episcopus Mirandensis, ecclesiam Mirandensem, cui tunc praecerat, illiusque regimen, et administrationem in manibus Nostri sponte, et libere dimisit, et per huiusmodi dimissionem, ut praefertur, factam, et per Nos nuper admissa dicta Mirandensis ecclesia pastoris solatio etiam destituta ad praesens existat. Ac in huiusmodi rerum circumstantia idem Henricus ipsoe Mariae Franciscae reginae nomine supradicto Nobis humiliter supplicaverit, quatenus cathedralem ecclesiam Mirandensem praefatam, illiusque sedem, et dignitatem episcopalem, ut infra perpetuo apprimere, illamque sic supprimendam, ac ejus episcopalem mensam, nec non civitatem, at dioecesim Mirandensem episcopatu Brigantienae, illiusque respective dioecesi, etiam ut infra, perpetuo unire, et incorporare. Ac praefatam cathedralem ecclesiam Mirandensem sic supprimeudam in secularem, et inanein collegiatam, quae etiam parochialis, ut antea exstaret, ecclesiam similiter, ut infra, perpetuo erigere, et instituire, aliaque infrascripta concedere dignemur.

§. 8. Nos igitur praemissis omnibus matura deliberatione perpensis, tam pia vota ejusdem Mariae Franciscae reginae obsecundare, illiusque supplicationibus per ipsum Henricum Nobis, ut praefertur, peractis annuere cupientes: motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine in dicta civitate Mirandense episcopalem cathedram, dignitatem, et sedem Mirandensem, illiusque titulum, et denominationem, nec non praefatam cathedralem ecclesiam cum universa dioecesi Mirandensi, illiusque dioeceseano jure, eidem ecclesiae, ac sedi episcopali Mirandensi hactenus annexo, ita ut ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus cathedrales ecclesiae Mirandensis denominari, nec ullus de dicta Mirandense ecclesia provideri, eique in episcopum,

*Incommoda
removere as-
tagit reges
Portugalliae,
implorata
supplicatione
solis Miran-
densis, et il-
los ante
ecclesiam Bri-
gantienae.*

*Supplicavit
cathedra
episcopalis
Mirandensis.*

et pastorem praefici ab apostolica Sede amplius nequeat, apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo supprimimus, et extinguimus, illi quoque sic suppressi, et extincti praefatam civitatem Mirandensem, illamque dioecesim, ut praefertur, suppressam, et in eis respectivo existentes, et existentis collegiatis parochiales, et alias ecclesias, dictarumque parochialium ecclesiarum, perpetuas vicarias, monasteria, praepositorum, praepositorum, prioratus, conventus, et alia quaecumque, quorumque, et qualiacumque, cum cura, et sine cura saecularia, et quorumvis ordinum regularia beneficia ecclesiastica, etiam saeculares, videlicet, canonicatus, et praebendae, dignitates, personatus, administrationes, et officia etiam curata, et electiva etiam in collegiatis, aliisque ecclesiis praefatis; regularia vero beneficia huiusmodi, praepositorum, praepositorum dignitates, etiam conventuales, personatus, administrationes, et officia etiam claustralia cappellaniae, et cappellae sint, et ad dignitates, prioratus, praepositorum, et praepositorum huiusmodi consequerint, qui per electionem assumi, dictarumque civitatis, et dioecesis Mirandensis, utriusque sexus personas, habitatores, et incolas tam laicos, quam clericos, presbyteros, beneficiatos, et religiosos quoscumque, cuiusvis status, gradus, ordinis, et conditionis existant, ecclesiae, et dioecesi Brigantensi, ita quod liceat venerabili fratri Nostro moderno, at pro tempore existenti episcopo Brigantensi per se, vel alium, seu alios ejus nomine veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritualis, et omnimodi juris dioecesis in civitate, et dioecesi Mirandensi praefata, propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam huiusmodi perpetuo retinere.

§. 9. Venerabilis quoque fratris Nostri moderni, et pro tempore existentis archiepiscopi Bracharensis uti metropolitani, et cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita apostolica auctoritate praefata itidem perpetuo adjungimus, et incorporamus, ac ordinariae jurisdictioni, potestati, et superioritati ejusdem moderari, et pro tempore existentis episcopi Brigantensis etiam perpetuo subponimus, atque subicimus. Ita ut ex nunc deinceps civitas, et dioecesis Mirandensis huiusmodi, et in eis respectivo consistentes personas supradictae praefato moderno, et pro tempore existen-

ti episcopo Brigantensi, qui simul episcopi Mirandensis titulo, et denominatione, ut infra, gaudere debeat subjectae sint, sicut ab uno, eodemque episcopo Brigantensi, et Mirandensi regenda sint, et gubernanda, ac insuper omnia, et singula bona, redditus, proventus, res, proprietates, et iura quaecumque, et in quacumque re consistentia ad praefatam mensam episcopalem Mirandensem quomodolibet spectantia, et pertinentia episcopali mensae praefatae ecclesiae Brigantensi ita pariter, ut liceat praefato moderno, et pro tempore existenti episcopo Brigantensi, ut infra, episcopo Mirandensi etiam denominando ejus, ac dictae mensae episcopalis Brigantensis nomine omnium, et quorumcumque praefatas mensas episcopalis Mirandensis bonorum, rerum, proprietatum, fructuum, reddituum, proventuum, ac jurium universorum praefatarum, veram, realem, actualem, et corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios propria itidem auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, illaque respective locare, dislocare, arrendare, percipere, exigere, levare, et recuperare, ac in suos, et dictae mensae episcopalis Brigantensis usus, et utilitatem convertere, cuiusque licentia desuper minime requisita, eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo unimus, applicamus, et appropriamus.

§. 10. Quoniam vero super nullitate translationis ejusdem capituli, et canonicorum dictae cathedralis ecclesiae Mirandensis, ut praefertur, suppressae ordinaria auctoritate praefata etiam, ut praefertur, facta sit, et causa, ut etiam accepimus, coram certo, seu certis illarum partium iudice competente, seu iudicibus competentibus inter certas ecclesiasticas, seu saeculares personas, quas praesentibus haberi volumus pro expressis ex una, et altera partibus alias introducta adhuc pendeat indicia. Nos propterea volentes quaecumque iurgiorum, et discordiarum semina penitus eliminare illiusque finem imponere litis, et causae praefatarum in quocumque tribunali, et coram quocumque iudice etiam quavis dignitate, ac praerogativa fulgente, ac potestate, et auctoritate fungente pendendum, statum, et merita, nominaque, et cognomina eorumdem iudicum, et colligatorum, et alia quaecumque etiam specificam, et individuum mentionem, et expressionem requirunt praesentibus pro

Incorporatur
ecclesiae
Brigantensi,
cum subje-
ctione ar-
chiepiscopi
Bracharensi
ut metropo-
litano.

Accentur
ad x. Eodem
loco ubi
super trans-
latione sede
Mirandensi,
illiusque finis
imponitur.

pleno, et sufficienter expressis, et insertis habentes, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus litem, et causam hujusmodi a quocumque tribunali praefato, et a quocumque iudice supradicto, ad Nos, apostolica auctoritate praefata, eorumdem tenore praesentium avocamus, illasque penitus, et omnino suppressimus, et extinguimus, perpetuumque silentium desuper imponimus.

Confirmatur
auctoritate
apostolica
translatio sedis
Mirandensis facta
originaliter
abque Sede
apostolica
beneficite.

§. 11. Ac translationem dicti capituli Mirandensis licet nulliter, et absque Sedis apostolicae beneplacito, ut praefertur, factam hujusmodi nihilominus ipsarum tenore praesentium ratam habendo dicta apostolica auctoritate pariter perpetuo approbamus, et confirmamus, omnesque, et singulos alios quam praemissos iam juris, quam facti, et solemnitate, aliove quantumvis substantiales defectus, si qui desuper in hujusmodi translatione, ut praefertur, facta intervenerint, aut intervenisse dici, censori, intelligi, aut praetendi possent, supplemus, et sanamus, ac penitus, et omnino tollimus, et abolemus. Et quatenus opus sit, praefatos capitulum, et canonicos dictae cathedralis ecclesiae Mirandensis, ut praefertur, suppressae, et extinctae ad dictas civitatem, et ecclesiam Brigantensem, reservationibus tamen, et affectionibus apostolicis in vacationibus dignitatum, canonicatum, et praebendarum, dimidiorum canonicatum, et dimidiarum praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum ejusdem capituli sic translati pro tempore occurrentibus, salvis, firmis et illaesis romanensibus eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo de novo transferimus, in modum tamen, ut iidem capitulum, et canonici Mirandenses in civitatem, et ecclesiam Brigantensem hujusmodi per Nos, ut praefertur, de novo translati nunc, et pro tempore existentes perpetuis futuris temporibus, in ipsa cathedrali ecclesia Brigantiensi, cum omnibus, et singulis bonis, redditibus, juribus, honoribus, praerogativis, quae eidem capitulo, et canonicis per Nos ad ecclesiam Brigantensem praefatam, ut praefertur, de novo translatis dum in ecclesia Mirandensi hujusmodi, ut praefertur, suppressae et extinctae residenter competebant, manere debeant, et in capitulum, et canonicos ipsius ecclesiae Brigantiensis respective subrogati teneantur, et sint.

Servatur ita-
talis Miran-
densis, vide-

§. 12. Ne autem ecclesia episcopalis Mirandensis, ut praefertur, suppressa, et extincta

per hujusmodi suppressionem, et extinctionem, ut praefertur, factas memoria pereat eidem moderno episcopo Brigantiensi, ut ipse, ut praefertur, modernus, et pro tempore existens episcopus Brigantionensis titulum, et denominationem episcopi Mirandensis retinere, illoque respectiva, uti, et gaudere possit, ita ut idem modernus, et pro tempore existens episcopus Brigantionensis, in omnibus, et quibuscumque actibus episcopus Mirandensis, et Brigantionensis nuncupari, et inscribi, ac uti talis ab omnibus, et quibuscumque recognosci, haberi, et reputari respective debeat apostolica auctoritate praefata iidem perpetuo concedimus, et indulgemus.

Servatur ita-
talis esse as-
sumendum
ab episcopo
Brigantionensi.

§. 13. Cum vero, et pariter accepimus, dicta cathedralis ecclesia Mirandensis, ut praefertur, suppressa, et extincta antequam in cathedralem ecclesiam hujusmodi erigeretur, ut praefertur, parochialis ecclesia existeret, et in ea una perpetua rectoria, pro uno rectore, seu parrocho, ac duo perpetua simplicia, personalem tamen residentiam requirentia, beneficia ecclesiastica pro duobus presbyteris perpetuis in dicta tunc existente parochiali ecclesia beneficiis in curae animarum parochianorum dictae tunc existentis parochialis ecclesiae exercitio coadjutoribus tunc nuncupata respective erecta, et instituta, quae postmodum in actu erectionis, et institutionis ejusdem cathedralis ecclesiae Mirandensis, per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae, pariter suppressae, et extinctae fuere, reperirentur. Nos ideoque ne divinus cultus immineatur, sed ut iterum in eadem ecclesia Mirandense per Nos, ut praefertur, suppressa, et extincta, divina officia, caeteraque functiones ecclesiasticae debito cum honore peragantur, eandem cathedralem ecclesiam Mirandensem, ut praefertur, suppressam, et extinctam, in secularia, et insignem collegiatam, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesia sub invocatione ejusdem beatae Mariae virginis Mirandensis cum capitulo, choro, mensa capitulari, arca, sigillo, bursa communibus, omnibusque aliis, et singulis signis, insignibus, praerogativis, libertatibus, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, antelationibus, concessionibus, et gratis aliis saecularibus, et insignibus collegiatis ecclesiis de jure, usu, stylo, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet non tamen titulo oneroso acquisitis, aut ex

Reintegratur
ecclesia Mi-
randensis in
parochiam,
et vltra ex-
tensio con-
ceditur pro-
vulgata.

indulso, seu privilegio particulari concessis, et competentibus.

Exigitur de
sacro capitulo
hunc illius
que dignitas
consecratur.

§. 14. Et in ea unum canonicatum, et nam priorem nuncupandam praeendam pro uno actu presbytero futuro illius canonico priore nuncupando, qui dictae collegiatae, quae parochialis ut antea existat, ecclesiae, ut infra, erigendae, illiusque capituli caput existat, et tam in choro, quam capitule praefatae, processionibus, aliisque actibus, et functionibus capitularibus tam publicis, quam privatis praesit, ac praecedentiam, et praecedentiam habeat: cuique animarum dilectorum filiorum parochianorum dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat, ecclesiae, ut infra erigendae cura principaliter imminet. Ac alios duos canonicatus, et totidem presbyterales nuncupandas praeendas primo erigendos, et erigendas, quibus praevia ordinarii approbatione onus coadjuvandi ipsam pro tempore futurum canonicum priorem dictae collegiatae, quae etiam parochialis ut antea etiam, ut praefertur, existat, ecclesiae, ut infra erigendae in exercitio curae animarum parochianorum huiusmodi respectivo pariter imminet pro duobus totidem actu presbyteris futuris ejusdem collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea, ut praefertur, existat ecclesiae canonici, curatis respectiva nuncupandis, qui una cum eodem pro tempore futuro canonico priore a servitio, et praesentis chori ipsius collegiatae, quae parochialis, ut antea, ut praefertur, existat ecclesiae, ut infra erigendae, quoties ratione exercitii curae animarum huiusmodi legitime impediti fuerint, exempti existant, et nihilominus infrascriptas distributiones quotidianas lucrari valeant periodo, ac in choro praefato interessent. Nec non stallum in eodem choro, ac locum, et vocem in capitulo dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea, ut praefertur, existat, ecclesiae ut infra erigendae, aliisque praerogativis, quibus caeteri infrascripti octo canonici, ut infra, utentur, et fruuntur pari formiter uti, et frui debeant. Ac reliquos octo canonicatus, et octo praeendas pro totidem clericis, seu presbyteris futuris quoque ejusdem collegiatae, quae etiam parochialis ut antea, ut praefertur, existat, ecclesiae, ut infra, erigendae canonici, qui illius choro praefato interesse, ejusque servitio, horisque canonicis diurnis, et nocturnis, caeterisque divinis officiis, et functionibus eccle-

siasticis obstricti existant. Ac omnia, et singula onera, et suffragia, quae vel juxta veteres obligationes, institutiones, et contractus, aut receptum elemosynarum causa, alias per cappellanos dictae cathedralis ecclesiae Mirandensis, per Nos, ut praefertur, suppressae, et extinctae adimplebantur, simili modo per totum adimplere, et eisque satisfacere debeant, adeo in capitulum, et canonicos dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea, ut praefertur, existat, ecclesiae, ut infra erigendae, omnia onera supradicta, ac etiam emolumenta, et elemosynas, quae ex eisdem obveniunt, quaeque inter eosdem canonicos ipsius collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea, ut praefertur, existat, ecclesiae, ut infra, erigendae dividuntur perpetuo traieciat censentur, apostolica auctoritate praefata similiter perpetuo erigimus, et instituis.

§. 15. Illisque sic erectis, et institutis ad hoc, ut dictorum undecim canonicatum, totidemque praeendarum huiusmodi, ut praefertur, rectorum, nec non fabricae dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat, ecclesiae, ut praefertur, erectae respective dos, seu fundum constitui posset, duos canonicatus, et duas praeendas ipsius cathedralis ecclesiae Mirandensis per Nos, ut praefertur, suppressae, certo quem eisdem praedictis haberi volumus pro expresso modo extra Romanam curiam respectivo, ut etiam accepimus, ad praesens vacantes ex nunc, ac dimidium canonicatum, et dimidiam praeendam ejusdem cathedralis ecclesiae Mirandensis per Nos etiam, ut praefertur, suppressae, per dilectum quoque filium modernum dimidiam canonicum parochiam nuncupatum, qui in dicta civitate Mirandensi curam animarum dilectorum pariter filiorum parochianorum dictae cathedralis ecclesiae Mirandensis per Nos, ut praefertur, suppressae actu exerceat, ut pariter accepimus, ad praesens obtentos ex nunc, prout ex tunc, et contra postquam tamen dimidium canonicatum, et dimidiam praeendam praefatos ex illos nunc obtinentis praefati persona quovis modo vacare contingerit, illorumque, et illarum respective titulum collativum nomen, denominationem, naturam, et essentiam ita quod illi, et illae ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativi esse desinant, et de caetero uti tales in titulum collativum quavis auctoritate conferri, seu de illis quovis mo-

Supponimus
tunc illis
canonicatus, et
ex illis
collatur
fabricae eccle-
siae.

do disponi amplius nequeat. Etsi illos, et illas deinceps ullo umquam tempore conferri, seu impetrari, ac commendari, vel alias de illis disponi contingerit, collationes, impetrationes, commendae, aliaeque dispositiones de illis pro tempore quomodolibet factae, nullae, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuiquam jus, vel coloratum titulum possidendi tribuant, dicta apostolica auctoritate perpetuo quoque supprimimus, et extinguimus.

Ex praebendis
praebendae
canonicae
alios ergo-
tur.

§. 16. Dictorumque duorum canonicatum, totidemque praebendarum sic vacantium, ut praefertur, ex nunc ac dimidii canonicatus, et dimidia praebendae huiusmodi postquam, ut praefertur, vacaverint respective suppressorum, et suppressarum respective fructus, redditus, et proventus ad septies centena, et quinquaginta millia regalium monetarum partium annuatim, ut etiam accepimus, ascendent, et quoad dimidium canonicatum, et dimidiam praebendam huiusmodi id eventum praemissum, et oia alias; nec antea eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis ut aetna, ut praefertur, existat, ecclesiae, ut praefertur erectae, ita quod liceat quoque eidem undecim dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut aetna, ut praefertur existat, ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae canonice pro tempore ut infra gradatim futuris omnino, et singulorum eorundem duorum canonicatum, et praebendarum, ac dimidii canonicatus, et dimidia praebendae, ut praefertur, suppressorum, et suppressarum respective fructuum, reddituum, et proventuum praefatorum, et quoad dimidium canonicatum, et dimidiam praebendam huiusmodi suppressos, postquam illorum vacantibus praefatae causas evenerint per eos, vel aliam, seu alios eorum, ac praefatae mensae capitularis nomine veram, realem, corporalem, et actualem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam etiam perpetuo retinere, quodcumque fructus, redditus, et proventus respective percipere, exigere, levare, ac supportatis tamen prius per dictae collegiatae, quae, ut praefertur, parochialis, ut aetna, ut praefertur, existat, ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae suo tempore futuros undecim canonicos praefatos dictorum duorum canonicatum, totidemque praebendarum, ac dimidii canonicatus, et dimidia praebendae, ut praefertur,

respective suppressorum, et suppressarum huiusmodi, si quae sint respective oneribus in eorum, ac dictae mensae capitularis dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut aetna, ut praefertur, existat, ecclesiae etiam ut praefertur, erectae respective usus, et utilitatem convertere dioecesiani loci, vel cuiusvis alterius licentia semper quoque minime requisa, eadem apostolica auctoritate etiam perpetuo applicamus, et adjicimus.

§. 17. Eidemque mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut aetna, ut praefertur, existat ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae ex nunc, prout ex tunc, et contra postquam tamen infrascriptae quinque parochiales ecclesiae ex personis dilectorum similiter filiorum earum respective moderorum rectorum vacare, et infrascriptae pariter pensiones antiquas cessare contigerit, unam videbunt biscentum, et quinquaginta millium regalium huiusmodi super omnibus, et singulis votis scilicet sacrae Leucadiae de Cercis nuncupatae Mirandensis per Nos, ut praefertur, suppressae ad septies centena millia regalium similium circiter; ac aliam biscentum millium regalium ejusdem monetarum super alius Purificationis beatae Mariae virginis de Podense nuncupatae Brigantensis ad sex centena millia regalium similium, super quibus pensio annua antiqua quadraginta millium regalium huiusmodi dilecto pariter filio moderno rectori de Izeda occupato presbytero illam annuatim percipienti apostolica auctoritate praefata reservata, seu in eum canonice translata reperitur, et similiter accepimus. Ac aliam octoginta millium regalium monetarum paris super alius sancti Matthaei de Sobreiro nuncupatae ejusdem Brigantensis ad quinque centena millium regalium praefatorum. Ac aliam biscentum, et sexaginta millium regalium huiusmodi super alius sancti Petri de Guirras dictae Brigantensis ad octo centena millia regalium monetarum paris. Ac reliquum pensiones annuas perpetuas ab omni, et quocumque onere novo, et veteri nunc imposito, et pro tempore quomodolibet imponendo, ac alias in omnibus, et per omnia, et omnino quoad omnia respective liberas, immunes, et exemptas aliorum biscentum, et sexaginta millium regalium monetarum similis super reliquae sancti Petri de Cacarelhos nuncupatae dictae Mirandensis etiam, ut praefertur, suppressae respective dioecesium super cujus ju-

Regibus
Portugallae
reservatur
quinque pa-
rochiales ec-
clesiae extra-
muros admo-
nitiones
faveat sup-
plic.

ris patronatus pertinentia lia, et causa similiter in partibus eorum certo, seu certis partium eorumdem iudice competente, seu iudicibus competentibus inter ipsam Mariam Franciscam reginam, et certam aliam, seu certas alias personam ecclesiasticam, vel saecularem, seu personam ecclesiasticam, vel saecularem, quam, seu quas eisdem praesentibus etiam haberi volumus pro expressa, seu expressis ex una, et altera partibus etiam introducta adhuc, ut pariter accepimus, pendet indecisa respective parochialium ecclesiarum abbatiarum respective nuocupatarum, respective fructibus, redditibus, et proventibus certis, et incertis ad octo centena millia regalium huiusmodi annuatim, ut similiter accepimus, respective ascendentibus super cujus quintodictae parochialis ecclesiae fructibus, redditibus, et proventibus praefatis alia pensio annua certae summae, quam Nos eisdem praesentibus etiam haberi volumus pro expresso certae personae ecclesiasticae illam annuatim percipienti dicta apostolica auctoritate reservata, seu in eam canonice translata etiam reperitur, ut pariter accepimus, eidem mensae capitulari praefatae collegiatae, quae etiam parochialis ut antea, ut praefertur, existat, ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae, illiusque futuris capitulo, et canonicis pro tempore existentibus, vel eorum procuratori legitimo, seu procuratoribus legitimis per ipsarum quinque parochialium ecclesiarum respective modernorum rectorum respective successoribus primo, secundo, tertio, quarto, et quinto dictas parochiales ecclesias pro tempore quomodolibet respective obtinentes aonis singulis in civitate Mirandensi in termino, seu terminis inter ipsius collegiatae quae etiam parochialis ut antea, ut praefertur, existat, ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae futuris capitulum, et canonicos praefatos, ac dictarum quinque parochialium ecclesiarum modernorum respective rectorum successores supradictos postquam ipsarum quinque parochialium ecclesiarum respective variationi simul, vel gradatim eventurae locus factus fuerit statuendo, vel statuendis vigore tamen eorumdem praesentium, nec alias, alioquin praesentes reservationes nullae sint eo ipso integre, et absque ulla etiam minima diminutione, postquam tamen quinque parochiales ecclesiae praefatae ex earum respective modernorum rectorum huiusmodi respective personis,

ut praefertur, vacaverint, et dictae pensiones antiquae super secundo, et quintodictis parochialibus ecclesiis; ut praefertur, reservatae cessaverint, et non alias, nec aotea respective persolvendas apostolica auctoritate praefata, et quoad quintodictam pensionem, ut infra, perpetuo reservandam de consensu praefatae Mariae Franciscae reginae, quatenus quintodictae parochialis ecclesiae iuspatronatus huiusmodi declaratur, in posterum ad ipsam Mariam Franciscam reginam, ejusque in dicto regno Portugalliae successores reges spectare: motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus perpetuo quoque reservamus, constituimus, et assignamus, ac respective easdem quinque pensiones per praesentes sic reservatas eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea, ut praefertur, existat ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae, item perpetuo unimus, annectimus, et appropriamus. Decernentes propterea dictarum quinque parochialium praefatarum respective modernorum rectorum huiusmodi respective successores praefatos ad integram solutionem dictarum quinque pensionum per praesentes reservatarum eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat, ecclesiae, illiusque capitulo, et canonicis pro tempore futuris praefatis respective faciendam juxta reservationis, constitutionis, et assignationis praefatarum tenerem fore efficaciter respective obligatos.

§. 18. Ac volentes, et eadem apostolica auctoritate statuentes, quod ille ex successoribus rectoribus praefatis, qui in dictis terminis vel saltem infra triginta dies illorum singulos tunc immediate sequentes quinque pensiones per praesentes reservatas praefatas per eum eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae, illiusque capitulo, et canonicis pro tempore futuris praefatis tunc respective debitas non persolverit cum effectu, lapsis diebus eisdem sententiam excommunicationis incurrat, a qua donec eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae, illiusque capitulo, et canonicis pro tempore futuris praefatis, vel eidem procuratori, seu eisdem procuratoribus de quocunque pensionibus per praesentes reservatis huiusmodi tunc respective debitis integre satisfactum, aut alias eum

Statuentes
pensionem
certam
non
autem
pro-
curator
reservat.

eisdem pro tempore futuris dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur erectae canonica, vel eam dicto procuratore, seu dictis procuratoribus super hoc amicaliter concordatum fuerit, praeter quam in mortis articulo constitutus absolute beneficium nequeat obtinere. Si vero per sex menses dictos triginta dies tunc immediate sequentes sententiam ipsam animo quod absit, subitauerit indurato, ex tunc effluxis mensibus eisdem respectiva ex quinque parochialibus ecclesiis praefatis perpetuo privatus existat, illaque vacare censetur eo ipso. Cum autem omnes, et singuli tam praefatorum duorum canonicatum, et totidem praebendarum, ac dimidii canonicatus, et dimidia praebendae hujusmodi, ut praefertur, respective suppressorum, et suppressarum, quam dictarum quinque pensionum per praesentes reservatarum hujusmodi respective redditus eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis ut antea, ut praefertur, existat ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae, sic uniti, applicati, et appropriati summam octodecim centenorum millium regalium dictae mensae constituant, et ex eis dictorum undecim canonicatum, totidemque praebendarum, ut praefertur, erectorum, et erectarum, nec non praefatae fabricae dos, seu fundum respective efformari, et ministrorum ejusdem collegiatae, quae etiam parochialis ut antea, ut praefertur, existat ecclesiae etiam, ut praefertur, erectae respective stipendia assignari debeant.

Conceditur
de contro-
versis o-
mnibus super
distribucione
facienda in-
ter cano-
nicos, et dig-
nitates.

§. 19. Hinc ne oriatur confusio, et controversia, volentes utriusque ex dictis undecim canonicis pro tempore futuris ipsae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae dos, seu fundum hujusmodi respective conatui possit juxta vota dictae Mariae Franciscae reginae; ex supradicta summa octodecim centenorum millium regalium hujusmodi eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae etiam, ut praefertur, omnia decies centena millia regalium hujusmodi dicta apostolica auctoritate perpetuo separamus, atque detrahimus, dictamque summam decies centenorum millium regalium parium sic separatam, et detractam pro tempore futuris canonico priori, ac duobus canonicis curatis, et reliquis octo canonicis praefatis ad residentiam chori ejus-

dem collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae pariter, ut praefertur, adstrictis pro uniuscujusque eorum respective praebenda, seu congrua certa, et incerta, seu distributionibus quotidianis, ut infra, dividendis simili apostolica auctoritate pariter perpetuo addicimus, et assignamus, in modum tamen, ut idem pro tempore futuris ejusdem collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae canonicis prior videlicet, centum, et viginti mille regales hujusmodi pro sui priorali praebenda, et alios octoginta mille regales pares pro suis distributionibus quotidianis, in totum vero biscentum mille regales dictae mensae annuatim habeat praeter redditus, et emolumenta parochialia, quae inter ipsum canonicum priorem, et duos canonicos curatos ejus coadjutores pro tempore futuros praefatos juxta modum, et formam in infra scriptis statutis praescribendis dividi debebunt. Quilibet vero ex reliquis decem titidem pro tempore futuris ipsius collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae canonicis praefatis quadraginta millia regalium similium pro eorum respective praebenda, et alios quadraginta mille regales pares pro eorum respective distributionibus quotidianis annualiter pariter respective habere, et percipere debeant. Cum vero ex totalitate praefatae summae octodecim centenorum millium regalium hujusmodi supersint octingenta millium regalium praefatorum, Nos pariter, et illis sexcentum mille regales dictae mensae eidem fabricae praefatae collegiatae, quae etiam parochialis ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae, nec non pro illius ministrorum, et famuli respective salariis, seu stipendiis persolvendis, aliisque expensis pro tempore faciendis apostolica auctoritate praefata titidem perpetuo concedimus, et assignamus. Reliquos autem ducentos mille regales mensae similis in dictorum undecim ejusdem collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae canonicatum respective praebendarum etiam, ut praefertur, erectorum, et erectarum hujusmodi augmentum cessuros esse dicta apostolica auctoritate statuimus, atque decernimus.

§. 20. Ac insuper eidem moderno, et pro tempore existenti episcopo Mirandense, et Bri-gantiense, ut ipse pro dictae collegiatae, quae

Declinator
sive form-
da et episc-
po a digna-

libet, et co-
munit, nec
non indeles
eiusdem quo
coram.

etiam parochialis, ut aucta existat ecclesiae, ut praefertur erectae, illiusque chori capituli illorumque rerum, bonorum, ac jurium tam spiritualium, quam temporalium prospero, felicitique regimine, gubernio, et directione; nec non oerum eiusdem undecim ipsius collegiatæ, quæ etiam parochialis, ut aucta existat ecclesiae futuris canonicis pro tempore inebentiam supportatione divinorum officiorum, processioium, funeralium, anniversariorum, et sofragiorum celebratione, distributionum quotidianarum, aliorumque emolumentorum quorumcumque exactione, repartitione, et perceptione, ac quoad iura parochialis huiusmodi inter ipsos ejusdem collegiatæ, quæ etiam parochialis ut aucta existat ecclesiae, ut praefertur, erectæ pro tempore futuros canonicum priorem, et duos canonicos curatos facienda divisione, ac penarum per absentes, et divinis officiis suis loco, et tempore non interessentes seu enera, et ministeria eis, et eorum cuiuslibet incumbencia subire negligentes incurrendarum, incursu singulorum praesentis, et absentis notandis caeremoniis, et ritibus in dicta collegiatæ, quæ etiam parochialis, ut aucta existat ecclesia; ut praefertur, erecta, illiusque choro, capitulo, processioibus, et aliis actibus huiusmodi servandis, ac quibusvis aliis rebus in praemissis, et circa praemissas quomodolibet necessariis, et opportunis, de consilio tamen dictæ Mariæ Franciscæ reginae, quaecumque statuta, ordinationes, capitula, et decreta licita tamen, et honesta, ac sacris canonibus, et constitutionibus apostolicis, decretisque concilii Tridentini praefati minime adversantia per ipsum tamen episcopum Mirandensem, et Brigantensem nunc, et pro tempore existentem praefatum rite prius examinanda condendi, et edendi, ac edita declarandi, et interpretandi, ac in meliorem formam redigendi, et reformandi, seu illa de aucto, et integro eiusdem tamen sacris canonibus, et constitutionibus apostolicis, decretisque concilii Tridentini praefati minime adversantia, et ut praefertur, pro ipsum modernum, et pro tempore existentem episcopum Mirandensem, et Brigantensem prius rite examinanda, et per eos, ad quos spectat, et pertinet, et pro tempore spectabit, et pertinebit observanda sub penis in contrafacientes statuendis plenam, liberam, et omnimodam facultatem, potestatem, et auctoritatem, apostolica auctoritate

praefata similiter perpetuo concedimus, et impartimur.

§. 21. Nec non eiusdem futuris undecim praefatae collegiatæ, quæ etiam parochialis, ut aucta existat ecclesiae, ut praefertur, erectæ canonicis, eorumque in undecim canonicis, totidemque praebendis, et praefertur, erectis praefatis respective successoribus pro tempore existentibus, ut ipsi perpetuis futuris temporibus tam in dicta collegiatæ, quæ etiam parochialis, ut aucta existat ecclesia, ut praefertur erecta, illiusque choro, et capitulo praefatis intra missarum, et horarum canonicarum diuturnarum pariter, et nocturnarum, vesperrarum, matutinarum, aliorumque divinorum officiorum celebrationem, quam extra eam in processioibus, funeralibus, anniversariis, aliisque omniibus actibus capitalibus, et functionibus publicis, et privatis ubique locorum etiam in synodalibus, provincialibus, universalibus, et generalibus conciliis, ac etiam in praesentia Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalium, etiam de latere legatorum, vicelegatorum, ac ejusdem Sedis apostolicæ nuntiorum, archiepiscoporum, et episcoporum, et ordinarii etiam proprii, et aliorum quorumcumque, quibuscumque anni temporibus, et diebus, ac alias semper, et ubicumque, ac quomodocumque opus fuerit totam, seu rochetum, et super ea, vel eo mozzetta coloris tamen, et qualitatis arbitrio ipsius moderni episcopi Mirandensis, et Brigantensis designandorum deferre, et gestare, illisque respective uti libere, et licita possint, et valeant eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo concedimus, et indulgemus.

§. 22. Ac praeterea eidem Mariæ Franciscæ reginae pro sua in Deum pietate, ac devotione erga Nos, et Sedem apostolicam praefatam, ejusque in dicto regno Portugalliae successoribus regibus pro tempore existentibus praefatis ius nominandi ad praefatas undecim ejusdem collegiatæ, quæ etiam parochialis, ut aucta existat ecclesiae, ut praefertur, erectæ canonicis, totidemque praebendis huiusmodi tam hac prima vice, et a primaverâ illorum, et illarum erectione praefata vacantes, quam etiam in posterum perpetuis futuris temporibus, quoties illos, et illas de regno quibusvis modis, et ex quacumque personis etiam Nostris, et Romani pontificis pro tempore existentis, seu quorumvis praefatae

indigtor
ignum ge-
norum s
maurice, et
dignitatem.

Jus portio-
nem consi-
deratum regi
pro tempore
apost. sedis.

Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium etiam tunc viventium familiaribus, et continuis commensalibus, seu Romanae curiae officialibus, aut alias qualitates, reservationem, et affectionem indugentes habentibus, seu per literas etiam ex causa permutationis respective resignationes etiam in Nostris, et Romani pontificis pro tempore existentis manibus, vel extra eam quemodolibet respective factas, et admissas, aut assequutionem aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quavis auctoritate collatorum, seu obitum non tamen apud Sedem apostolicam praefatam, vel quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, privationem, religionis ingressum, et professionem in ea emissionem, matrimonii contractum, aut alias quomodocumque, et qualitercumque vacare coegit in octo anni mensibus Nobis, et dictae Sedi apostolicae reservatis, videlicet, januarii, februarii, aprilis, maji, julii, augusti, octobris, et novembris respective mensibus Nobis, et eidem Romano pontifici pro tempore existenti personas idoneas, quae post habitam respectivo nominationem huiusmodi ad eosdem undecim ejusdem collegiatas, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae canonicatus, et praebendae huiusmodi pro tempore, ut praefertur, ac etiam pro hac prima vice huiusmodi, et a primaveria illorum erectionis praefata vacantes, literas apostolicas super respectiva illorum, et illarum provisione sub poena nullitatis inde habitae respective possessionis, et fructuum, reddituum, et proventuum, ex illis etiam respective perceptorum restitutionis expedire teneantur. In reliquis vero quatuor scilicet martii, junii, septembris, et decembris respective anni mensibus ordinariis collaturibus competentibus ius similiter nominandi coram ordinario loci personas itidem idoneas ad eosdem undecim dictas collegiatas, quae etiam parochialis ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae canonicatus, et praebendae in eis ad nominationem huiusmodi per eundem loci ordinarium respective instituendas simili apostolica auctoritate proprio reservamus, concedimus, et assignamus. Nec non ius nominandi huiusmodi regum existere, illudque vim, effectum, auctoritatem, substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem juris nominandi regii huiusmodi obtinere, ac uti tale sub quacumque derogatione etiam cum quibusvis efficacissimis

clausulis, et decretis in quacumque dispositione etiam per vias constitutionis legis regulae cancellariae apostolicae, aut alias quodcumque facta nullatenus comprehendi, neque illi ullumquam tempore, et ex quavis causa derogari posse, neque debere, ac collationes, provisiones, et quasvis alias dispositiones de dictis undecim canonicatibus, totidemque praebendis, ut praefertur, erectis absque ipsius Mariae Franciscanae reginae, ejusque in dicto Portugallicae regno successorum regum praefectorum consensu, seu nominatione pro tempore factas, processumque desuper habere, et inde sequenda quaecumque nulla, et invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, et esse, ac pro nulla, et infectis haberi, nec ius, vel coloratum titulum possidendi cuiquam per illa tribui posse etiam decernimus.

§. 23. Cum hoc quod sicuti per suppressionem, et extinctionem duorum canonicatum, totidemque praebendarum huiusmodi, ut praefertur, vacantium ex nunc, ut praefertur, factam eorum, et earum respective fructus, redditus, et proventus praefati eidem messae capitulari dictae collegiatas, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae etiam ex nunc, ut praefertur, uniti, excepta proportionabiliter summa pro fabrica praefata pro duorum ex dictis undecim canonicatibus, ut praefertur, erectis respectivo praebendae constitutione sufficientes esse noscuntur eadem Maria Franciscana regina ad nominationem ex nunc canonici prioris, ac unius ex duobus canonicis curatis ipsius collegiatas, quae etiam parochialis; ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae procedere possit, qui tamen canonicus prior, et alter ex duobus canonicis coratis praefatis sic primo nominandi, donec idem modernus dimidius canonicus parochus vixerit, ac dimidium canonicatum, et dimidiam praebendam obtinuerit, seu de aliquo beneficio ecclesiastico personalem residentiam requirente, vel non requirente etiam ad nominationem praefatae Mariae Franciscanae reginae existente provius fuerit, non possint, neque debeant in exercitio curae animarum eorundem parochiarum dictas collegiatas, quae etiam parochialis ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae se in aliquo ingerere, minusque parochialis emolumenta praefata percipere. Cum hoc etiam quod contenta eidem Mariae Franciscanae reginae ita placuerit,

Decretum circa red-
dita ac pro-
ventus, men-
ste capitula
et canonici.

ut ipsi futuri canonici prior, ejusque conditor canonicus curatus sic primo loco, ut praefertur, ab ea nominandi statim habita nominatione hujusmodi, et respective provisione apostolica, et possessione duorum, et duarum ex dictis undecim canonicis, totidemque praebendis, ut praefertur, erectis praefatam curam animarum parochianorum dictae collegatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae exercere incipiant, tunc et eo casu tantum idem modernus dimidius canonicus parochus, dimidium canonicatus, et dimidium praebendam praefatos per eum, ut praefertur, obtentos, et in eventum praemissum similiter, ut praefertur suppressos in manibus ordinarii loci praefati libere dimittere teneatur, reportata tamen prius, et obtenta a praefata Maria Francisca regina nominatione, seu praesentatione ad aliquod actu tunc vacans beneficium ecclesiasticum suae pariter nominationis, seu jurispatronatus existens annui redditus, non tamen minoris dimidii canonicatus, et dimidia praebendae praefatorum per eum, ut praefertur, obtentorum, ac in eventum praefatum etiam, ut praefertur, suppressorum, et non alias, ac suspensa remanente nominatione ad alios novem canonicatus, totidemque praebendas ejusdem collegatae, quae etiam parochialis ut antea existat ecclesiae, ut praefertur, erectae donec earumdem quinquae pensionum favore praefatae mensae capitularis in eventum hujusmodi per Nos, ut praefertur, perpetuo reservatarum solutioni simul, vel gradatim locus fiat.

§. 24. Decerentes quoque easdem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fere suasque integros, et plenarios effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos nunc spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel quolibet causa quantumvis juridica, et legitima etiam ex eo, quod censae propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, vel invaliditatis vicio, aut intentionis Nostrae, seu quoniam alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specialem, et individuum mentionem, et expressionem requirente defici-

tu, seu etiam ex eo, quod in praemissis, eorumque aliquae solemnitates, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque alio capite da jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultant, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis justa, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut qua de voluntate Nostra, et aliis superioribus expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, votari, impugnari, invalidari, retractari, in jos, vel controversiam revocari, ad viam, et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam moto, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio, et impetrato, vel emanato quempiam uti, seu se juvari in iudicio, vel extra illud posse, neque easdem praesentes sub quibuscumque similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, affisque contrariis dispositionibus, per quacumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae praefatae regulas etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Remanorum pontificum ad summum apostolatus apicem etiam mentem, scientia, et potestatis plenitudine similibus etiam consistorialiter ex quibuslibet causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac tum quibusvis clausulis, et decretis etiam in eis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, et in posterum edendas comprehendendi, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabant, toties in pristinum, et validissimum, ac eam, in qua antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse.

§. 25. Sique, et non alias per quoscunque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici audieres, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios

Tollit omne
iura reme-
dium ex
prossione
apostolica
hinc ab
modo ce-
ssat penes.

Clonata so-
luta, et de-
quoniam legi-
tata.

præfatos, aliosve quoscunque quavis auctoritate, potestate, facultate, prærogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et præeminantia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocunque iudicio, et in quacunque instantis iudicari, et definiri debere; irritum quoque, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scieuter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores
apostolice
deputatos
cum omnibus
facultatibus.

§. 26. Quo circa dilecto quoque filio Nostro, et Sedis apostolice præfate anno in civitate Lisbonensi commoranti per apostolica scripta mandamus, quatenus ipse per se, vel alium, seu alios faciat auctoritate Nostra quinque pensiones per præsentem respective reservatas præfatas eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut præferitur, erectae, illiusque capitulo, et canonicis pro tempore futuris præfatis vel eidem procuratori, seu eidem procuratoribus perpetuo juxta reservationis, constitutionis, et assignationis præfatarum, ac primodicti decreti Nostri hujusmodi continentiam, et tenorem integre respective persolveri. Et aibominus quemlibet ex dictarum quinque parochialium ecclesiarum modernorum respective rectorum hujusmodi successoribus præfatis, quem hujusmodi excommunicationis sententiam incurrisse eis constiterit, quoties super hoc pro parte dictorum capituli, et canonicorum ipsius collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut præferitur, erectae pro tempore futurorum fuerit requisitus, tamdiu dominicus, et aliis festis diebus in ecclesiis, dum major inibi populi multitudo ad divina convenit excommunicatum publico nunciet, et faciat ab aliis nunciari, et excommunicatum ipsum ab omnibus artibus evitari, donec eidem mensae capitulari dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut antea existat ecclesiae, ut præferitur erectae, illiusque capitulo, et canonicis pro tempore futuris præfatis, vel eidem procuratori, seu eidem procuratoribus de respectiva ex quinque pensionibus per præsentem reservatis præfatis tunc debitum fuerit integre satisfactum, ipseque excommunicatus ab hujusmodi excommunicationis sententia absolutionis beneficium meruerit obtinere, contradictores per censuras ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo.

Delegatis
eiusdem
causae.

§. 27. Non obstantibus Nostri, et cancel-

lariae præfatae regulis de unionibus ad partes committeendis, ac de exprimendo in eis vero annos beneficiorum ecclesiasticorum valore, ac de præstando consensu in pensionibus, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, ac feliciter recordati Benedicti pp. XIII., etiam prædecessoris Nostri pensiones annuas super parochialium ecclesiarum fructibus reservari prohibentis, aliisque in contrarium præmissorum quomodolibet etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis quibuscunque superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, et cum quibuscunque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus pro tempore concessis, et concedendis: quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus specialia, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent, eidem præsentibus pro pleno, et sufficienti expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime ad præmissorum validissimum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, harum quoque serie derogans cæterisque contrariis quibuscunque. Aut si dictarum quinque parochialium respective modernorum rectorum hujusmodi successoribus præfatis, vel quibuscunque aliis communiter, aut divisim ab apostolica Sede præfata sit indultum, quoad ad præstationem, vel solutionem pensionis alicujus minime teneantur, ut ad id compelli, aut quod integrum, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Præceptum
de contribu-
tione rebus
redditis in
libro cam-
eræ.

§. 28. Volumus autem quod taxa ecclesiarum Mirandensium, ut præfertur, suppressæ, et extinctæ ad septingentos, et septuaginta septem florenos auri cum duobus tertiiis alterius floreni similis in libris cameræ apostolicæ, ut similiter accepimus, descripta super ecclesia Brigantienae integraliter transferatur, ita ut ex nunc perpetuo ipsius ecclesiæ Brigantienensis in eisdem libris cameræ apostolicæ ad mille centum, et sexaginta sex florenos pares cum uno tertio alterius floreni similia describi debeat, et re ipsa descripta remaneat: secus vero quod in libris datariæ apostolicæ fructus, redditus, et proventus dictarum quinque parochialium ecclesiarum proportionabiliter, et ad ratam pensionum præfactorum super illis per Nos, ut præfertur, perpetuo reservatarum reduci, et rescribi debeant.

Absolutio
regium a re-
latione quin-
decimorum.

§. 29. Eandem insuper Mariam Franciscam reginam hoc non obstante a solutione quinquedecimorum, quæ ratione tam reductionis fructuum, reddituum, et proventuum huiusmodi, quam etiam suppressionis, et extinctionis eorumdem duorum canonicatum, et præbendarum, et dimidii canonicatus, et dimidiæ præbendæ præfactorum, ut præfertur, factarum constituti deberent, ex specialis dono gratiæ liberando. Præterea etiam volumus, quod in exequutorum eorumdem præsektionem pro illarum executione tantum præfatus Noster, et dictæ Sedis apostolicæ nuncios in civitate Lisbonensi, ut præfertur, commorans cum facultate quamcumque personam in dignitate ecclesiastica constitutam in huiusmodi executione subdelegandi, deputetur, ac per præsentem deputatus sit.

Sacris pot-
estatis.

§. 30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ suppressionis, extinctionis, adjunctionis, incorporationis, suppositionis, subjectionis, unionis, applicationis, lites, et causas avocationis, et respective extinctionis, approbationis, confirmationis, defectuum suppletionis, sacationis, novæ translationis, concessionis, indulti, erectionis, institutionis, posterioris suppressionis, et extinctionis, appropriationis, additionis, ac reservationis dictarum quinque pensionum annuarum, illarumque posterioris unionis, ac separationis, detraktionis assignationum, statuti, facultatis, impartitionis, posteriorum concessionis, et indulti reservationis, et assignationis, juris nominandi huiusmodi, ac decreti, derogationis,

et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumperit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo octogesimo, quinto kalendas octobris, pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXXIV.

Dat. die 27.
sept. 1780.
Anno VI.

Coadjutoria metropolitane ecclesiæ Colonien-
sis favore Maximiliani archiducis Austriæ,
in qua de privilegiis disseritur ipsius regis
domus Austriæ.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Dilectissimo in Christo filio Nostro Maximiliano ex archiducibus Austriæ electo archiepiscopo Colonien-
si salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Romanus pontifex potestatis plenitudine a coelesti Domini gregis pastore apprime instructus, de stato ecclesiarum omnium exigitans, non modò illis, quæ proprio viduatas sunt pastore alios præficere debet idoneos, sed quibus ob præsentium senio confectorum vel infirmitatibus laborantium detrimentum aliquod pati compertum foret, aliasque sibi notas causas etiam per coadjutores deputationem earum regimio, et administrationi juxta datam sibi a Domino intelligence tam consulere, personasque ex illustriori progenie seligere studet.

Procedunt.

§. 2. Enim est episcopalia ordinis celestudo, et dignitas, ut divinæ prorsus bonitatis beneficio sit referendum, ut quis ad illum evocetur, sique ex catholicis privilegiis, quibus simile impertitum fuit donum, illud effuso animo, ut par erat, exceperunt. Ad eorum autem fovenda vota atque ecclesiæ spiritualibus, et temporalibus feliciter regatur, Nos prædecessorum Nostorum morem hervantes principes viros in ecclesiasticum coetum jam adscitos ad insignia Ecclesiæ nuocera, et episcopalis ordinis dignitatem evehere, non ambigi-

De præsentibus
ordinis
episcopalis.

mus, atque in Domino laetamur, quia Nobis datum est novum ecclesiastico ordini addere decus et ornamentum.

Parva constitutio.

§. 3. Sane cupientes venerabili fratri nostro Maximiliano Friderico ex comitibus de Königsegg Rothbells archiepiscopo metropolitane ecclesie Coloniensis, et electori, non modo ob gravem illius aetatem, sed etiam ob plures gravissimasque causas catholice fidei bono, et Ecclesiae utilitati conjunctas de coadjutore in regimine, et administratione ecclesie Coloniensis, cui dictus Maximilianus Fridericus archiepiscopus, et elector ex concessione, et dispensatione apostolicis ad praesens praestet cum futura in illa successione, attentione ejus Nobis humiliter porrectis precibus benigne providere, te ex augustis genitoribus legitime natum, ordinis militaris et hospitalis beatae Mariae virginis Theutonicorum nuncupatorium magnum magistrum, qui vigore litterarum apostolicarum in forma Brevis super tui eligibilitate ad ecclesiam eandem a Nobis concessarum a dilectis filiis capitulo, et canonicis metropolitane ecclesie Coloniensis ad quos occurrente illius vacatione electio personae idoneae ipsi ecclesiae Coloniensi, in archiepiscopum per Romanum pontificem pro tempore existentem ad electionem hujusmodi praeficiendae juxta concordata dudum inter Sedem apostolicam ex una, et inclytam nationem Germanicam ex altera partibus inita, sive privilegia, et indulta spectare dignoscitur unanimi consensu electus fuisti.

Dispensationes singulas, et alios ordinis.

§. 4. Quamvis vigesimum quartum aetatis tuae annum agas, et in minoribus tantum ordinibus constitutus sis, nec doctoratus gradum hactenus susceperis, nihilominus catholice religionis zelo, pietate, morum probitate, et in pauperes charitate praeditum, aliisque regali animi dotibus ornatum te esse, studiisque canonici juris incubuisse compellimus, firma spe, fiduciaque conceptis, quod divini numinis auxilio tu ecclesiae Coloniensi, illiusque spirituali, et temporali regimini plurimum prodesse poteris. Electionem propterea de tui persona; ut praefertur, factam cui tu illius tibi praestato decreto assensum praebuisti, apostolica, auctoritate Nostra confirmantes, et approbantes, ac defectus omnes, et quoscunque etiam substantiales, siquid in ipsa electione quomodolibet interveenerint, auctoritate Nostra supplementis, ac te quomodo Nos hodie eidem Maximiliano

Friderico archiepiscopo, et electori, atque Monasteriensis ecclesie administratori in coadjutorem perpetuum, et irrevocabilem in regimine, et administratione ipsius ecclesiae Monasteriensis cum futura in illa successione, et simili concessione in administratorem per alias Nostras litteras constitutum, et deputavimus a quibusvis ecclesiasticis consensibus, et penis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolventes, eidem Maximiliano Friderico archiepiscopo, et electori quoad vixerit, et dictae ecclesiae Coloniensi praefuerit in coadjutorem perpetuum, et irrevocabilem in regimine, et administratione ejusdem ecclesiae Coloniensis cum futura in illa successione in spiritualibus, et temporalibus cum plena, libera, et omnimoda facultate, potestate, et auctoritate omnia, et singula quae ad hujusmodi coadjutoris officium de jure, uso, stylo, consuetudine, aut alias quomodolibet spectant, et postquam ad sacrum presbyteratus ordinem promotus fueris, et manus consecrationis suscepseris pontificalia officia in civitate, et dioecesi Coloniensi exercendi ipsius Maximiliani Friderici archiepiscopi, et electoris ad hoc accedente consensu.

§. 5. Ita tamen, ut coadjutoris officio hujusmodi durante, tu in administratione spiritualium, et temporalium dictae ecclesiae Coloniensis, illiusque mensae archiepiscopalis honorum, ac fructuum, reddituum, et proveniunt, et emolumentorum quorumcumque te logerere nequeas de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilio ipsarum praesentium vigore apostolica auctoritate constitutum, et deputavimus, nec non cedente, vel cedente praefato Maximiliano Friderico archiepiscopo, et electore, seu dictae ecclesiae Coloniensis quomodolibet praesens desinente, illaque quovis modo etiam apud sedem apostolicam etiam tempore vacationis hujusmodi in coadjutoris officium hujusmodi exercere non inceperis, aut per te steterit quominus illud exercueris vacante ex nunc prout ex tunc, et e contra eidem ecclesiae Coloniensi de persona tua, auctoritate Nostra praedicta de simili consilio providemus.

§. 6. Teque qui fidem catholicam juxta articulos jampridem a Sede apostolica praepositos in manibus venerabilis etiam fratris Nostri

Prohibitio de non innovandis jurisdictionibus antea jactis vitiis duntaxat.

Proceptum de emenda praefatione de iurisdictione.

Josephi Garampi archiepiscopi, atque ecclesiarum Montis Falisci, et Coraniti episcopi, Nostrique, et apostolicæ Sedis nuntii Viennæ commemorantis expresso professus fuisti eidem metropolitane ecclesiæ Coloniensi in archiepiscopum præfictum, et pastorem ex nunc, prout ex tunc de tui persona eidem ecclesiæ Coloniensi provisum, teque ipsi ecclesiæ Coloniensi in archiepiscopum, et pastorem præfectum fore decernimus, curam, regimen, et administrationem ipsius ecclesiæ Coloniensis tibi lo spiritualibus, et temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias, et largitur præmia confidentes quod dirigente Domino actus tuos prædicta ecclesiæ Coloniensis sub tuo felici regimine regetur utiliter, et prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus, et temporalibus suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini tuis impositum homeris prompta devotione suscipiens curam, et administrationem præfatas sic exercere studeas sollicitè, fideliter, et prudenter quod ecclesiæ ipsa Coloniensis gubernatori provide, ac fructuoso administratori gaudeat se commissam; tuque præter æternæ retributionis præmium Nostram, et apostolicæ Sedis benedictionem, et gratiam exinde uberes consequi merearis.

§. 7. Propter venerabilibus fratribus Nostris episcopis suffraganeis, ac iisdem capitulo et canonicis, nec non dilectis pariter filiis vassallis dictæ ecclesiæ Coloniensis, ac clero, et populo civitatis, et diocesis Coloniensis per apostolica scripta mandamus, ut suffraganei tibi tamquam membra capiti obsequentes, et capitulum tibi tamquam patri, et pastori animarum suarum humiliter inteedentes exhibeant tibi obedientiam et reverentiam debitas, et devotas, ita quod mutua in te, et ipsos suffraganeos gratia gratos sortiatur effectus, et Nos eorum devotionem possimus merito commendare, ac clerici te pro Nostra, et ejusdem Sedis reverentia benigne recipiens, et honorifice pertractans tua salubria monita humiliter suscipiat, et efficaciter adimplere procuret. Populi vero te patrem pariter, et pastorem animarum suarum devote suscipientes, et honorifice prosequentes tuis monitis, et mandatis salubribus humiliter inteedant, ita quod tu in eis devotionis filios, et ipsi in te e converso patrem benevolam invecisse gaudeant. Vassalli vero prædicti te debito honore prosequentes tibi fidelitatem debitam, et consueta servitia,

ac jura tibi ab eis debita integre exhibere procurent, alioquin sententiam, sive poenam quam rite toleras, seu statueris in rebelles ratam habebimus, et faciemus auctore Domino osque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§. 8. Rogamus quoque, et hortamur attente charissimum in Christo filium Nostrum Josephum Romanorum regem in imperatorem electum quatenus te, et præfatum ecclesiam Coloniensem tuæ curæ commissam habens pro Nostra et Sedis apostolicæ reverentia propensius comedatos in conservandis et ampliandis juribus universis. Sic vos benigni aui favoris auxilio prosequatur, quod tu ejus suffultus præsidio in commisso tibi curæ pastoralis officio possis Deo propitio prosperari, ac eidem Josepho regi in imperatorem electo personis vitæ præmium, et a Nobis condigna provocatione actio gratiarum.

§. 9. Nos enim tecum super ætatis et gradus doctoratus defectu, et super eo quod modo in minoribus tantum ordinibus constitutus existas juxta decretum a Nobis editum pari auctoritate harum serie de specialis dono gratiæ dispensamus, ac insuper ad ea, quæ ad tuæ commoditatis incrementum cedere possunt favorebilitè intendentes, tibi, ut statui ito juxta sublimem tui conditionem decernitis consulere valeas, quod tam coadjutoris officio hujusmodi durante, quam eo cessante, et successioni prædictæ loco facto magnum magistratum dicti militaris et hospitalis ordinis beato Mar. Virg. Theutonicorum nomenclatorem. Coadjutoris vero officio hujusmodi durante tantum annu et alterum canonicalis, et præbendæ ecclesiæ Coloniensis, et Monasteriensis quos et quas ex concessione, et dispensatione apostolicis, ut accepimus, obtines retinere libere et licite possis, et valeas constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et dicti ordinis, ac prædictarum ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus nequaquam obstantibus apostolica auctoritate dispensamus, proviso quod interim magnus magistratus ac canonicalis, et præbendæ prædicti debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed eorum congrue supportentur onera consueta.

§. 10. Volumus autem quod iidem canonicalis, et præbendæ officio coadjutoris hujus-

Mortuus est imperator et electus, et ecclesiæ jam vacante non tenetur.

Aliæ peculiariter concessiones.

Mandatum pro recognitione electi, canonicis, capitulum, et vassallis dictæ ecclesiæ.

Perlationes, et privilegia specialia.

modi cessante, et successioni praefatae loco facto vacante ipso. Verum antequam officium exadjuoris huiusmodi exercere incipias, seu si successioni huiusmodi loco facto in regimine, et administratione dictae ecclesiae Coloniensis et in aliquo immisceas, in manibus ejusdem Josephi archiepiscopi, et nuntii, vel venerabilis pariter fratris Nostri Caroli Bellissimi archiepiscopi Tyranensis Nostri, Sedisque apostolicae ad tractum Rheni nuntii Nostro, et Romanae Ecclesiae nomine fidelitatis debitae solitum emittas juramentum juxta formam inferius expressam, et insertam praestare tenearis, ac juramenti huiusmodi a te tunc praestiti formam Nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo munitas per proprium nuntium quanto citius destinare procures; atque aut vel alteri nuntio, quem elegeris similiter mandamus, ut ipse a te Nostro, et Romanae Ecclesiae nomine juramentum huiusmodi recipiat. Ac praeterea tibi ut ab uno vel altero nuntio accitis, et in hoc sibi assistentibus duobus vel tribus aliis catholicis episcopis vel archiepiscopis gratiam, et communionem apostolicam Sedis habentibus infra praescriptum tempus munus praedictum, servata in omnibus forma ab apostolica Sede praescripta tibi impendere libere, et licite possit, et valeat plenam concedimus facultatem.

Expositio de hoc officio ecclesiae huius, et praescriptum de ratione dictae praescriptae constitutionis.

§. II. Volumus autem quod tu coadjutoris officio huiusmodi durante ab alienatione qualibet quorumcumque bonorum immobilium, et pretiosorum mobilium ecclesiae Coloniensis, illiusque archiepiscopalis mensae te penitus abstinens, et de iis quae graseris, et administraveris ratione coadjutoris officii huiusmodi non solum te districto examine, sed etiam eidem Maximiliano Frederico archiepiscopo, et electori juxta constitutionem sal. rec. Urbani pp. VIII. praedecessoris Nostri quae incipit — *Pastoralis* — plenariam rationem reddere tenearis. Volumus praeterea quod successioni praedictae loco facto praebendas theologalem, et poenitentiarum ad praescriptum concilii Tridentini in metropolitana ecclesia Coloniensi institutas, montemque Pietatis in civitate Coloniensi erigi cures conscientiam tuam super his honorantes. Forma autem juramenti quod praestabis haec est — Ego Maximilianus ex archiduchina Austriae coadjutor datas etc. ab hac ora in aeternum fidelis etc. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem anno incarnationis

Dominicae millesimo septingentesimo octingentesimo, quinto kalendas octobris pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXXV.

Dat. de 28
sept. 1780.
Apo. VI

Confirmatur reductio numeri consiliariorum communis Corinibaldi Senogalliensis diocesis, nonnullis expressis conditionibus.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Decori simul, ac tranquillitati civitatum, et locorum, quae etiam quoad temporalia Nobis, et apostolicas sanctae Sedi subdita sunt, aeterna charitate consulere cupientes, in id pastoralis officii Nostri partes interponere non omittimus, sicuti omnibus mature perpensis in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Procuramus

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii praesides, ac consiliiarii communis Corinibaldi Senogalliensis diocesis, quod cum alias Nobis supplicari fecerint, ut tam ad conservandum ejusdem consilii splendorem, tum etiam aliis de causis tunc expressis, praescriptum numerum quadraginta octo consiliariorum ad numerum triginta sex tantum auctoritate Nostra apostolica redigere dignaremur; Nos eorum votis annuentes numerum consiliariorum praedictum ad triginta sex redigimus, ita tamen, ut huiusmodi reductio fieri deberet in respectivis renovationibus vulgo *del bussolo* gradatim, et dum moderni consiliiarii sine prole defecissent, ac cum numerus praedictorum consiliariorum ad triginta sex, ut praefertur, erit reductus, tum quartus gradus, quo in praesens vulgo *del bussolo* componitur, sit suppressus, ac magistratus deinceps tribus dentatxat personis de more in quolibet himestra, hoc est confalonario, ac duobus prioribus extrahendis efformetur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi quoque huiusmodi concessio semper, et quodcumque firmius subsistat, ac exactius servetur apostolicae confirmationis patrocinio communiri plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuna providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio
procuramus
procuratur.

Tenent
causam.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque da causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratis absolvemus, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praedictam consiliarium communitatis praedictae Cornetaldi reductionem ad numerum triginta sex cum omnibus conditionibus, et formis supra expressis antelate Nostra apostolica confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adjicimus, ac semper quandocumque servari volumus, et mandamus.

Classula
rubra, et
decretum
scribitur.

§. 4. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquo in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quacumque quavis auctoritate scionter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae communitatis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub anulo piscatoris die vigesima octava septembris millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

CCLXXXVI.

Declaratio super dubiis in alio Brevis a sanctissimo alias expedito irreptis pro monasterio, seu conservatorio Piarum Operariorum civilis Ascolanae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Decet Romano pontifici iustitiae simul, et pacis assertori ad antevertendas lites, et controversias, quibus literarum apostolicarum executionem ex improvidis aliquorum quacrimoniis, et criminationibus morari facile posse conspici, apostolicae suae auctoritatis providentia, quae sunt dubia, declarare, quae vero iusta, ac sequa confirmare, ut sic omni citatione remota, eadem apostolicas literas, et convenientia reverentia recipiantur, et debitas executioni demandentur, nullique in posterum fas sit illas adversari.

Propositi.

§. 2. Sane Nos nuper ea paterna charitate, qua erga dilectas in Christo filias pius operarias, seu oblatas sub invocatione beatae Mariae virginis Immaculatae, in civitate Nostra Ascoli in Piceno existentes afficimur, excitati: motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine separatis, ac dismembris septuaginta tribus LL. MM. cum quinquaginta centesimis s. Petri VI. ab haereditate bonae memoriae Jacobi de Comitibus civis Asculani, quae in universum in pia legata erat eroganda in earumdem piarum operariorum congregationem, seu monasterium dicta LL. MM. cum diebus centesimis transulimus, ac perpetuo illi assignavimus, univimus, et incorporavimus; ac volentes ne dicta haereditas de Comitibus, seu illius administratores praeter vires ipsius patrimonii ab factam hujusmodi locorum montium separationem, ac dismembrationem gravarentur, suppressa, ac omnino extincta cathedra rhetoricae juxta dicti Jacobi testamentariam dispositionem alias erecta ab onera tam solvendi annua scuta sexaginta in stipendium professoris dictae cathedrae, tum collocandi, seu erogandi in emptionem unius LL. MM. annua scuta centum secundum dicti testatoris voluntatem, tum denum annuae vitalitiae praestationis scutorum sexagitorum dilectas

Memorandum
ex quo hoc
decretum
dispositum
in alio
Brevis.

in Christo filiae Franciscanae Comitibus vigore indulti et a felici recordationis Benedicto pp. XIV. praedecessore Nostro alias concessi debita, eandem haereditalem, seu dictos illius administratores, motu, scientia, ac autoritate praedicti extinximus, ac liberavimus, injuncta tamen dictae congregationi, seu monasterio obligatione dictam annuam vitalitiam praestationem scutorum sexagintorum memoratae Franciscanae de Comitibus, quoad vixerit, solvendi, prout in Nostris literis bisce desuper in simili forma Brevis die xix. augusti mox praeteriti expeditis, uberius continetur.

Debita scutorum
super inter-
privatione so-
licitatem spe-
stabilium.

§. 3. Verum cum ad audientiam Nostram nuper pervenerit in eadem Nostra civitate Asculana a nonnullis adversus eandem Nostras literas fuisse datas turbas, ac etiam de obreptionis, et subreptionis vitio fuisse accusatas ex eo vel maxime, quod alias felici recordationis Clemens pp. XIV. praedecessor Noster per rescriptum congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum die xiv. julii anni MDCLXXX. signatum inter coetera dictam annuam praestationem eidem Franciscanae, ut praefertur, debitam, eveniente illius obitu conservatorio Orphanarum, et Periclitantium ejusdem civitatis Asculanae assignaverat, et applicaverat, quodque Nos alias per rescriptum dilecti filii Nostri cardinalis Giraud pro-auditoris Nostri die xxi. novembris MDCLXXVIII. signatum eidem executoribus testamentariis, seu administratoribus potestatem fecimus inter caetera annuum stipendium professori rhetoricae solvendum in reintegrationem scutorum mille, quae pro subsidio dotali Magdalensae de Comitibus fuerunt ab eodem Benedicto praedecessore a dicta haereditate dismembrata sub certis tamen conditionibus, et de quibus ad libitum disponere, derogatis illis conditionibus a memorato Clemente eidem Magdalensae fuit concessum, erogandi.

Debitum
dubitatum

§. 4. Nos itaque, ut circa rectam earum literarum Nostrarum intelligentiam omnis removeatur dubietas, et ad tollendum in praemissis cujuscumque ambiguitatis sensum prompicere volentes, memoratas Nostras literas in simili forma Brevis die xix. mox praeteriti augusti expeditas, ac omnia in eis contenta, et quomodolibet concessa motu, scientia, ac potestatis plenitudine paribus harum serie confirmamus, et approbamus, ac innovamus, et

quatenus opus sit de novo concedimus, et indulgemus, illisque in omnibus, et per omnia perpetuum, et invariabilis firmitatis robur adjicimus. Declaramus insuper, quo licet alias, ut praefertur, memoratus Clemens praedecessor Noster per suum rescriptum memoratam annuam praestationem scutorum sexagintorum Franciscanae de Comitibus debitam post illius obitum dicto conservatorio Orphanarum, et Periclitantium Asculi concessor; quoniam tamen Nobis constat alias in congregatione concilii Tridentini super validitate hujusmet rescripti inter praedictos executores testamentarios ex una, et ejusdem conservatorii defensoribus ex altera fuisse accorritum litem contestatam, ac subinde non nullam captam ab eadem congregatione resolutionem litigantis hinc inde ulterioris illis prosecutionis expensis peperisse, proptereaque dictam Clementinam gratiam veluti imperfectam remansisse, et adhuc remanere, ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, eandem vitalitiam praestationem, quoties Franciscanae de Comitibus obitus occurrat, monasterio, seu conservatorio Piarum Operariorum praedicto univimus, ac expresse derogando praedicti rescripto Clementino in ea parte, quae praestationem Franciscanae de Comitibus respicit, illudque tollendo, et abrogando, denuo quatenus opus sit modo, et forma in eisdem Nostris literis expressis incorporamus, ac adjicimus. Demum quum memoratis Nostris literis, cathedram rhetoricae perpetuo extinximus, ac suppressimus; propterea per praesentes decernimus, ac statuimus, quod licet Nos alias per Nostram rescriptum diei xxi. novembris MDCLXXVIII. dictis administratoribus, seu executoribus testamentariis stipendium professori cathedrae rhetoricae ex lego testatoris debitum la reintegrationem scutorum mille, ut praefertur, ab haereditate de Comitibus dismembratorum erogare concesserimus; nihilominus cum alias a memorato Clemente praedecessore Nostro hanc reintegrationem ex centum annis actua a testatore assignatis in unum altarium, ac capellarum fieri per suum rescriptum die iii. augusti anni MDCLXXII. fuerit constitutum, Nos Nostram praedictam concessionem revocantes, ac memoratum rescriptum Clementinum innovantes, dicti stipendii memorato monasterio, seu conservatorio Piarum Operariorum unio, ac incorporatio fiat, et forma in

dictis Nostris literis expressis perpetuo firmas, ac inviolabilis maneat; injungentes dictis administratoribus onus reintegrandi memoratam summam scutorum mille ex dictis annuis sentis centum in ornatum altarium, et cappellarum assignatis juxta formam in memorato Clementino rescripto expressam.

Classis nobilitatis, et decessum irritum.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§. 6. Non obstantibus chirographis, rescriptis, sententiis, mandatis, ac resolutionibus cujuscumque congregationibus, et tribunalibus, tam in urbe, quam extra urbem, ac omnibus, et singulis, illis, quae in dictis Nostris literis volumus non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die tertii octobris anno millesimo septingentesimo octuagesimo; pontificatus Nostri anno sexto.

CCLXXXVII.

Det. die 3. octob. 1780. Anno VI.

Declaratio chirographi lati ad diem 26 februarii 1777 super solutione taxae pro viis consularibus.

Monsignor Gio. Battista Bussi de Pretis chierico della Nostra camera, e presidente delle strade.

Espresso propositum per recitatione e proinde via.

§. 1. Ci è stato rappresentato per parte del tribunale delle Strade, anche a nome dei possessori, che attualmente contribuiscono al mantenimento delle strade consolari del distretto, che in vigore non meno della disposizione di ragione comune, che di varie costituzioni apostoliche, ed in specie di quella del Nostro predecessore Innocenzo XI. di fel. mem. li 22 giugno 1680; molti possessori pagavano, e pagano

la tassa fissa stabilita fin dal detto anno 1680 sopra le vigne, villo, e orti nell'agro Romano a quattrini 14 per ogni pezza, e di poi nel 1730 accresciuta a quattrini 28, e sopra le tenute in detto agro Romano a quattrini 6 per pezza, o sia bajocchi 8 per rubbio, e sopra le osterie, poste, porti, tagli, e stagni, ed altri opifici, edifici, e fondi esistenti in detto agro Romano, e rispettivamente nelle cinque province adiacenti alla nostra città di Roma in somma distinta, e discreta, proporzionata al frutto, o rendita, o che altri molti possessori di simili fondi andavano indebitamente esenti, perchè non denunciati, o non ricercati, o perchè tali fondi posteriormente costruiti, e quantunque per riparare a tal pregiudiziale assurdo, e disordine, che ha posto in sbilancio e necessità la cassa delle tasse di dette strade oberata di debiti, Noi dopo serie informazioni, e riflessioni ci determinassimo con Nostro special chirografo firmato li 26 febraro 1777 di ordinare, che tutti indistintamente, senza eccezzione di alcuno benchè privilegiato, debbano pagare detta tassa fissa, con avergli condonato le tasse decorse per tutto il tempo precedente a detto Nostro chirografo, deputando voi giudice privato quoad omnes, togliendo ad altri giudici le facoltà d' inibire, ed impedire il pagamento di dette tasse; contuttociò buona parte delli possessori hanno recusato, e ricusano pagare adducendo differenti motivi, e pretesti insussistenti, atti solamente a coltivare liti, pretendendo sino taluni di non dover pagare col motivo di non esser soliti a pagare, ed altri col motivo, che li loro fondi non sono espressamente nominati in detto chirografo, o non sono sulle strade consolari, o con altri motivi del tutto insussistenti, e venendo forzati per via giudiziaria procurano impedire il pagamento con introdurre le cause per via di appellazione in piena camera, dove già trovansi introdotte quelle ad istanza dei possessori di Vitorbo, Amelia, Tivoli, e quelle di Gasperoni, ed altri, o procurano farlo avocare, o riassumere in altri tribunali, trovandosene già alcune introdotte nei tribunali del tesoriere, maggiordomo, e rev. fabbrica di san Pietro ad istanza del capitano Marulli, tenente Giustiniani, Nicola Alessandri; e a voler sostenere ognuna di tali, ed altre cause da muoversi, le spese accenderebbero le tasse, che perlopiù sono di tenui somme.

Tenor declarationis legat precedentis, cum avocatione litem super illius interpretatione subsecutorem.

§. 2. E siccome è urgente la necessità di spedimento esigere dette tasse, ci hanno supplicato per l'opportuno riparo, e a compiacerci di dichiarare più espressamente detto Nostro chirografo, e togliere alli renitenti ogni motivo di ritardare il pagamento con liti dispendiose, e sopra tali tasse deputar giudice privativo voi, e vostri successori presidenti delle strade: perciò Noi ben informati della verità dell'esposto, seguendo la giustizia distributiva, ed in vista anebe della necessità della cassa delle tasse, che per tal disordine trovasi oberata di rilevanti debiti, col presente Nostro chirografo, in cui abbiamo per espresso, e registrato il tenore dell' chirografi, costituzioni, ed altre disposizioni fatte da Noi, e Nostri predecessori sopra il pagamento della tassa delle strade consolari, di Nostro moto-proprio, certa scienza, e colla Nostra suprema autorità dichiariamo, che siano soggette al pagamento di detta tassa fissa per il mantenimento, e risarcimento delle strade consolari, e pagamento de' debiti contratti per la manutenzione di dette strade tutte le ville, vigno, orti, tenute, ed altri terreni esistenti nell'agro, e territorio Romano, e per tutta l'estensione del medesimo, in qualunque sito, e luogo di esso, anche ne' luoghi chiamati giurisdizionali, che non hanno però comunità, la quale paghi la tassa fissa, come Ostia, Porto, e simili; parimente tutte le osterie, bettole, alberghi, poste, porti, laghi, stagni, e pesche, cave di travertini, ed altri materiali, fabbriche di carta, ferro, tabacco, calce, mattoni, piatti, e simili, di cera, acquavite, ed altri edifici, opifici e fondi lucrosi, e incroce industrie di qualsivoglia specie, e genere, tanto solite tassarsi anticamente, e comprese nelle antiche tasse particolari usate prima dell'imposizione della tassa fissa, quanto che per identità di ragione devono tassarsi, esistenti in qualunque sito e parte dell'agro Romano, e rispettivamente nelle circconvicine province di Marittima, e Campagna compreso Velletri, del Lazio compreso castel Gandolfo, Sabina, Umbria incluso il ducato di Spoleto, ed altri, e del Patrimonio compreso lo stato di Castro, Ronciglione, Viterbo, niuno affatto eccettuato, non ostante qualunque privilegio, ed esenzione, etiam ex titolo oneroso, non ostante qualunque lasso di tempo, anche immemorabile, non ostante qualunque contrario decreto, e giudicato, anche della Nostra camera, e non

ostante il pretesto di mantener le strade avanti i propri beni, e fondi, di non far uso delle strade consolari, di non esser solito a pagare, di spacciare nell'osterie il vino proprio, e qualunque altro motivo, e pretesto, a quali cose tutte deroghiamo, ed in caso di dubbio, e di qualunque controversia s'intendano, e siano sottoposti alla tassa fissa nella quantità e somma da voi stabilita, o da stabilirsi, li generi, e specie di edifici, ed opifici, e fondi lucrosi, ed industriosi, che dichiararete soggetti alla medesima voi, o vostri successori presidente delle strade, dandovi le facoltà speciali di riassumere, ed avvocare a Nostro nome, conforme Noi avochiamo dalla piena camera, e dalli nomioati, ed altri tribunali, ed altri giudici inteli, ed anche dal tribunale del s. Offizio, tutte, e singole cause attive e passive in essi, ed altri qualunque maggiori tribunali introdotte, e da introdursi, ed esse cause mosse, e da muoversi conoscerà, e decidere sola *fatti veritate inspecta* sommariamente in ogni giorno feriato, e non feriato, senza servar termini sostanziali e solenni; e che alla decisione, e risoluzione vostra, e del vostro uditor debba ognuno acquiescere, proibendo dalli decreti, e risoluzioni vostre, e del vostro uditor ogni ricorso ed appellazione, e che sul proposito della presente tassa dobbiate voi essere totalmente indipendente, non solamente dal decano della rev. camera apostolica, ma dalla stessa camera piena, e da ogni altro giudice, e tribunale anche superiore, e maggiore, ordinando che nè li nominati, nè altri giudici possino interloquire, giudicare, o esercitare giurisdizione di sorta alcuna, tanto circa li meriti delle cause, quanto sopra l'appellazione, o ricorso, o qualunque altro incidente, togliendo fin da adesso l'autorità, e giurisdizione ad ogni altro giudice, e dichiarando adesso nullo qualunque decreto potesse esser stato fatto, o potesse farsi da essi sopra le cause della presente tassa, e volendo che possino impunemente apprezzar qualunque citazione, inibizione, patente di qualsivoglia altro giudice, tribunale, o persona, anche di grado eminentissima, degl di specialissima menzione.

§. 3. Essendo così mente, e volontà Nostra, che ninno sia esente, e che non sia da alcuno ritardato il pagamento di dette tasse, perchè ritardandosi tal pagamento, si ritarda per conseguenza il lavoro delle strade, dichiarando

Clausula solutiva, et irritativa.

compresi, e soggetti alla detta tassa, ed alla presente legge, ed ordinazione tutti e singoli possessori, affittuarij, o esercenti di qualunque grado, stato, e premienza nominati nel Nostro precedente chirografo, sino la rev. camera apostolica, e palazzo apostolico, s. officio, rev. fabbrica di s. Pietro, reverendissimi cardinali, ed ogni altro luogo pio, e persona, di cui dovesse farsene particular menzione in conformità del chirografo della fel. mem. d' Innocenzo XI. li 22 giugno 1680, e di altri chirografi, motupropj. Bollo, e costituzioni indicate in detto Nostro chirografo, a quali si abbia rispettivamente espressa relazione in quello parti, che concordano col presente Nostro chirografo; volendo e decretando, che al presente Nostro chirografo non possa mai opporsi vizio alcuno di surrizzazione, orrisione, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, nè altro vizio, o difetto qualunque sostanziale, e formale, e che il medesimo abbia il suo pieno vigore, effetto ed esecuzione colla Nostra sola sottoscrizione, senza che sia ammesso, e registrato in camera, e ne' libri della medesima, secondo dispone la Bolla di Pio IV. de registrandis, benchè non sieno stati sentiti li possessori, ed interessati suddetti; e chiunque avesse, o potesse avere interesse, non ostante le regole della Nostra cancellaria *de jure quæsita non tollendo*, e qualsivieno altro ordinazioni, e costituzioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, usi, stili, leggi, decreti, statuti, consuetudini, e qualunque altra cosa, che facesse in contrario; alle quali tutto, e singole, avendone il pieno tenore qui per espresso di parola in parola per questa volta sola, ed all' effetto suddetto, di Nostro moto proprio, e Nostra podestà espressamente deroghiamo, non solo in questo, ma in ogni altro miglior modo. Dato dal Nostro palazzo apostolico nel Quirinale li 3 ott. 1780.

CCLXXXVIII.

Erectio conservatorii puellarum in civitate, et dioecesi Castellì, illiusque unio nosocomio infirmorum, et expositorum ejusdem civitatis.

Pius PP. VI.

Motu proprio etc.

Dat. die 11.
octob. 1780.
Anno VI.

Proemio.

Frà li varj oggetti, che tendono ad accrescere, o almeno ad assicurare maggiormente la

pubblica felicità, ed il pubblico bene, ed a quali, innalzati appena dalla divina provvidenza al pontificio soglio, dirigemmo li Nostri pensieri, le Nostre mire, ed i desiderj Nostri, debbono senza meno, e pria d'ogni altro annoverarsi quollì della buona educazione della gioventù dell' uno, e dell' altro sesso nella cristiana pietà, e nelle adattate occupazioni, prestando sollievo, e provvedimento a quelle povere fanciulle, le quali, o prive già di genitori, o oppresse dalla povertà, mancano di mezzi per esser ben istruite, e proporzionatamente occupate; ond' è, che ad ogni opportuna occasione, che ci si è presentata, non abbiám punto tralasciato d'interessarci vivamente, per quanto ci è stato possibile, per ottenere l' uno, e l' altro fine non meno in questa Nostra dominante, che in altre città, e luoghi del Nostro stato. E quindi essendoci abbastanza noto, che la Nostra città di Castello abbonda di poveri, ed è all' opposto molto scarsa di quei mezzi, che sono più confacenti al bisogno, abbiám creduto, che essa tanto più meritar debba le paternali Nostre cure, ed il sovrano Nostro ajto, quanto che dalle provvidenze de' Nostri predecessori non rimane bastantemente sollevata, e provveduta. Non ignoravamo in fatti, che Clemente XIV. Nostro immediato predecessore informato dello stato di precisa decadenza, a cui erasi ridotto quell' antico spedale degli esposti sotto il titolo di s. Maria della Misericordia, per mancanza di rendite, e per li molti debiti, de' quali era gravato, con suo Breve de' 21 marzo 1772 deputò monsignor Luigi Gazzoli allora governatore della stessa Città di Castello in commissario apostolico, e visitatore del medesimo spedale con amplissime facoltà, anche d' imporre a favor di esso tasse, e prestazioni tanto annue, che per una sol volta a qualsivieno comunità, e luoghi pii della medesima città, e sua diocesi, e di sopprimere altresì i meno utili, ed a' quello unirli. E con altro suo Breve de' 14 giugno del seguente anno 1773. ordinò allo stesso monsignor Gazzoli di venire alla formale unione dello stesso spedale all' altro degl' infermi esistente parimenti nella medesima città sotto il titolo di s. Florido, ed incorporarne insieme tutti i loro rispettivi beni stabili, che mobili. In seguito delle quali facoltà lo stesso monsignor commissario con varj suoi decreti impose ad alcuni de' suddetti luoghi pii tasse annuali, e perpetue, e ad altri per

Lo spedale de' Progetti di Città di Castello era gravato dei debiti. Il pontefice Clemente XIV. deputò monsignor Gazzoli visitatore apostolico di detto ospedale.

Si autorizza al medesimo per l'uso la facoltà di nuove ed nuove ospedale l'altro da molti.

Suppressione de' luoghi pii, ed impropriazione di beni e loro vendita dal solo

detto ospedale
la suite.

Narrazione dello stato della spedizione, e dell'esercizio degli alunni, ed alcune.

Il regnante pontificio pensa di erigere un nuovo conservatorio di musica, ed annessa allo spedale, e ne annovera l'istituzione a messieurs Guizot.

meno sol voti; anzi vicendevolmente li detti due spedali con tutti i loro beni; sopresse; e similmente unti ai medesimi varia confraternite, legati, ed opere pie; e per ultimo prescriisse providamente diverse leggi per il buon regolamento st spirituale, che economico di ambedue li detti spedali uniti, meritando in fine, che tutto il di lui operato venisse con special rescritto emanato dal detto Nostro immediato predecessore sotto il dì 5. aprile 1774 pienamente approvato, e confermato. Dopo di che, avendoci egli, a precisa Nostra richiesta, fatta sua piena, ed esatta relazione dello stato attuale de' medesimi spedali uniti, dalla quale risultava, che, mercè le dette precedenti disposizioni, erasi di già provveduto alla buona educazione di quegli esposti alla mancanza delle rendite, ed alla dimissione de' debiti: che inoltre colla introduzione, già seguita nello stesso spedale, delle arti, e massime di bon filare, e tessere in varie maniere li cotoni (quali nelle diverse loro qualità Noi stessi con Nostra soddisfazione abbiamo veduta, e riconosciuti in congiuntura delle provviste fattene da questa fabbrica camerale delle calaucà) si somministrava a quella gioventù il modo di profittarne nell'interesse anche dopo spirato il termine della sua permanenza nello spedale: e che in fine dal buon sistema, ed economico governo di questi proveviva ogni anno un considerabile sopravanzi: noi sebbene di tutto ciò restammo pienamente consolati, tuttavia sommarmente desiderosi di avvantaggiare vieppiù quei Nostri amatissimi sudditi, pensammo di erigere un conservatorio per le povere, ed abbandonate fanciulle, per le quali eraci noto, che esisteva così una casa, o sia conservatorio istituito da Elisabetta Lazzari, ma al angusto nell'edificio, e si scarse di rendite, che non è capace se non d' un numero molto ristretto d' individui, e di gran lunga inferiore al bisogno di quella popolazione; e quindi ordinammo tosto allo stesso monsignor commissario di erogare il suddetto avanzo dello spedale in ampliare, anche coll' acquisto delle occorrenti vicine case, la di lui fabbrica, in maniera però adattabile al detto oggetto, che avevamo in mira, e di portarsi altrest sollecitamente in detta città, per riconoscere se ora fossero, e nella sua diocesi si trovarono, e quali fossero le confraternite, legati, o altre opere, ed istituzioni di poca utilità al publico, o uniformi in qualche parte a quella, che, come sopra, intendevamo di erigere, a

aggetto appunto di sopprimerle, ed e questa
 unire, ed applicare i loro capitali, e rendite:
 ed anche in questo nuovo incarico si è lo stesso
 monsignor commissario diportato con il solito
 suo zelo, esattezza, e prudenza, coll'averci
 perciò ultimamente riferito, che lo confraterni-
 te, legisti, ed altre opere pie, che secondo le
 loro rispettive fondazioni parauagli adattabili
 all'altra, che da Noi intendesi, come sopra
 erigersi, erano le opere pie Lazzari, Paolucci,
 Cristiani, e due confraternite, da specificarsi
 in appresso, con averci contestualmente pre-
 sentate le rispettive disposizioni de' fondatori,
 la pianta dell'edifizio di tutto il suddetto spe-
 dale colla distinzione del sito, e fabbrica per il
 conservatorio da erigersi, ed altre opportune
 scritture, e documenti sopra la totale sussisten-
 za di quanto ci ha rappresentati, ed in giusti-
 ficazione di tutto il suo precedente operato;
 quali disposizioni de' fondatori, avendo Noi
 stessi maturamente esaminato, abbiamo da esso
 riconosciuto, che la suddetta Elisabetta Lazzari
 con suo testamento rogato del notaro Gio. Do-
 menico Fabri li 21 luglio 1741 istituit un con-
 servatorio in detta città da erigersi coll'auto-
 rità ordinaria per l'educazione di zitelle orfa-
 ne della medesima città, di onesti natali, e
 buoni costumi, e da scegliersi da monsignor
 vescovo per tempore, e da' sacerdoti Filippini
 della stessa città: che Gio. Paolo de' Paolucci
 con suo testamento pubblicato da Giuseppe Bu-
 ratti il 17 giugno 1729 istituit suo erede un'os-
 pedale da erigersi nella propria casa in Pietra-
 lunga diocesi di Città di Castello, e da servire
 soltanto per gli infermi di quel capitanato, con
 averne commessa l'esecuzione al detto monsignor
 vescovo, ed all'arciprete per tempore del
 medesimo luogo: che Ottaviano Cristiani con
 testamento rogato li 12 ottobre 1679 da Niagio
 Leonardi istituit sua erede universale un'opera
 pia sotto la protezione, e direzione perpetua di
 monsignor vescovo per tempore per dar elemo-
 sine, e doti di scudi trenta per ciascuna a Ver-
 gini di buona fama, e condizione, poverissime,
 e mendicbe di detta città, e suo contado, e di
 età maggiore di anni dieciotto, da estrarsi an-
 nualmente nel terzo giorno di Pentecoste, colla
 preferenza di quelle di bontà, e povertà maggio-
 re, e di condizioni, e requisiti migliori delle
 altre concorrenti, e coll'obbligo alle dotate
 di recitare ogni giorno una salve regina in ono-
 re della beatissima vergine in suffragio del

**Relazione del
pretato al s.
Padre sulle
confraterni-
tà, e singi-
larmente, a
relazione
della fa-
brica della
cattedrale.**

**Esamine con
Sostia l'11-
12-1980
de' luoghi più
de' appria
mora, e la
aria econo-
mica dello
sociale.**

l'anima di esso testatore, e de' suoi congiunti. Esaminato poscia le altre scritture, e documenti, abbiamo da questi rilevato, che lo spedale è al presente in sì ottimo stato economico, che, qualora se ne proseguiva la buona amministrazione, avrà in ogni anno un considerabile sovrappiù, e con questo potrà supplire in parte al mantenimento del conservatorio erigendo; che però nel tempo stesso, in cui siamo rimasti pienamente contenti della pronta, ed esatta esecuzione data dal detto monsign. Gazzoli ai suddetti Nostri ordini, ed anche di tultociò, che in seguela di essi, e dell' assenta sua incombenza ha fin qui lodevolmente, e non senza sua fatica, ed incommodo fatto, ed operato, ci siamo determinati in primo luogo di pienamente approvarlo, e confermarlo; indi erigere, ed unire al detto spedale un nuovo conservatorio per le zitelle orfane, ed abbandonate di detta città, e sua diocesi: di unire a questo l'altro conservatorio fondato da Elisabetta Lazzari, come pure lo spedale istituito in Pietralunga dal soprannominato Paolucci, e di sopprimerne non meno la sopradetta opera pia Cristiani, che due confraternite di campagna, una cioè sotto il titolo della Madonna di Petrella, e l'altra di Promano, ambedue di poco profitto spirituale a quelle anime, giacchè le loro rendite sogliono almeno in parte impiegarsi in spese inutili, e positivamente non dirette al culto di Dio, con applicare allo stesso conservatorio esigendo li beni, e rendite di tutte, e di ciascuna delle suddette opere pie, e confraternite, come appresso. Pertanto colla presente Nostra bolola di moto proprio, in cui abbiamo per espresso, o di parola in parola inserito, e registrato il tenore de' preclitati Brevi Clementini, del decreto, o decreti, ed altre ordinazioni in esecuzione di essi dal suddetto monsignor Gazzoli fatti tanto sopra le imposizioni di tasso, soppressione, ed unione di più, e diversi luoghi pii, e loro beni a favore del suddetto spedale, quanto sopra la erezione della di lui chiesa in parrocchiale per i suoi alunni, infermi, e ministri ivi dimoranti, de' statuti, e regole formato per il buon regolamento sì spirituale, che civile, ed economico del medesimo, del succennato rescritto Clementino sopra la totale conferma, ed approvazione delle suddette ordinazioni, de' Nostri posteriori rescritti per la conferma del medesimo monsignor Gazzoli in visitatore, e delegato apostoli-

co per lo stesso spedale, non ostante la di lui assenza da detta città, e sopra la facoltà concessa ad esso, e suoi deputati di distribuire ad oneste zitelle alcune delle infradecise doti, de' preindicati testamenti di Elisabetta Lazzari, Gio. Paolo de' Paolucci, ed Ottaviano Cristiani, il preciso attuale stato non meno del detto spedale, che del detto conservatorio istituito dalla suddetta Lazzari, dello spedale degl' infermi di Pietralunga, e della detta opera pia Cristiani, ed altresì delle prodotto confraternite di Petrella, e Promano, e la vera, e precisa erogazione delle loro rendite, ed ogni altra cosa quantosivoglia necessaria d' esprimersi, benchè degna di speciale, ed individua menzione, di Nostro moto proprio, certa scienza, e con la pienezza della Nostra suprema potestà, approvando, o pienamente confermando i suddetti Brevi, e rescritti pontifici, quali vogliamo, che rimangano nel loro primiero vigore, ed abbiano tuttavia la loro esecuzione, come se nuovamente da Noi ora si emanassero, ed altresì pienamente approvando tutti i riferiti decreti, statuti, e regole da Noi stessi letti, e maturamente considerati, ad onore, e gloria di Dio, e della sua santissima Madre, e sempre vergine, ad utilità, o vantaggio sì spirituale, che temporale de' Nostri amatissimi sudditi della città di Castello, e sua diocesi erigiamo, ed istituiano nella medesima città un conservatorio, per ivi educarsi oneste donzelle, istruirsi nella cattolica religione, confermarsi nel santo timor di Dio, ed applicarsi nelle arti confacenti, o adattate al loro sesso, ed utili al pubblico, o alla loro patria, e questo così eretto, ed istituito uniamo, ed incorporiamo perpetuamente al suddetto spedale de' Proietti, ed infermi, in guisa che l' uno, e l'altro debbano considerarsi, e reputarsi sempre per una sol casa ed un sol luogo, sebbene a diversi pii usi, fini, ed effetti destinato, come anche li beni, rendite, che ad esso conservatorio, come appresso, assegneremo, si abbiano per assegnati ancora al detto spedale, tanto che quello dell' uno appartengano anche all'altro, e formino una sol casa; ed avocando a Noi stessi la direzione, ed amministrazione di detti spedale, e conservatorio così uniti, la commettiamo, e concediamo al detto monsignor Gazzoli per ritenere perpetuamente con qualità di Nostro delegato apostolico, non ostante che si trovi egli al governo di altra città del Nostro stato, o ottenga in av-

Determina il
tasso. Padre
di erigere il
nuovo con-
servatorio di
orfane, ed
anche allo
spedale.

Approva li
Brevi, e re-
scritti Cle-
mentini, e li
decreti, sta-
tuti, e regole
formate dalla
sopra citata
legge.

Ergo il nuo-
vo conserva-
torio delle
orfane, e lo
nuovo allo
spedale
da' nobili, e
proietti.

Avoca a se
la direzione
della speda-
le, e conserva-
torio uniti,
e la commet-
te a mon-
signor
Gazzoli in
qualità di
delegato ap-
ostolico.

venire altri impieghi di questa santa Sede, o con tutte quelle scoltà, autorità, giurisdizioni, oneri, e prerogative, che per detto titolo gli competono, ed anche di addelegare altri in suo luogo a tutti gli effetti espressi tanto in detti Brevi Clementini, che nella presente Nostra codola. Vogliamo indi, ed espressamente ordiniamo, che nel medesimo conservatorio da Noi così eretto, istituito ed unito debbano sempre, ed in perpetuo ammettersi, ritenersi, e mantenersi fanciulle oneste, orfane, povere, ed abbandonate di detta Nostra città, e sua diocesi, ad elezione, e scelta del detto Nostro delegato, o de' suoi suddelegati, e deputati, ed in quel numero, che egli, o essi crederanno possa sopportarsi dallo stato attuale del luogo pio, dopo che si sarà supplita a tutte l'occorrenze per il mantenimento dei progetti, ed infermi, e quante alla scelta, ed elezione delle dette fanciulle, dovranno principalmente esser considerate in essa le orfane di padre, e madre, e fra queste le più povere, ed abbandonate di qualunque condizione; indi le orfane di un sol genitore, di simil povertà, abbandono, e condizione, e finalmente le non orfane, ma parimente povere, o abbandonate, e di ogni condizione, restando per altro in pieno, ed assoluto arbitrio di dette Nostre delegate, o suoi suddelegati, e deputati di variare, e prescrivere da tal'ordine a seconda de' casi, delle circostanze, e de' particolari bisogni dello d'enzelle concorrenti. Affine poi di provvedere al loro mantenimento, a tutto ciò, che abbisognerà per l'anzidetta loro educazione, ed anche alla loro dotazione, sopprimiamo in primo luogo il mentovato conservatorio istituito da Elisabetta Lazzari, le di cui zitelle in esso ora esistenti dovranno farsi passare al nuovo conservatorio, che sarà esso costruito, e disposto in maniera da potervisi quelle ritenere, e educare, sotto la soprintendenza, direzione, e governo del detto Nostro delegato, e de' deputati, e direttori pro tempore di detto spedale, e sotto le leggi, e regole per il medesimo già stabilito, o che dallo stesso Nostro delegato opportunamente si formeranno, e stabiliranno in appresso; e similmente sopprimiamo il detto spedale degl' infermi, come sopra, istituito in Pietralunga da Gio. Paolo Paolucci, la surriferita opera pia istituita da Ottaviano Cristiani, e le accennate due confraternite di campagna, cioè quella della Madonna di Petrella, e l'al-

tra della Madonna di Promano assieme con qualunque giurisdizione, soprintendenza, e diritte eziandio di elezione, ed amministrazione a qualsivoglia persona, e persone in qualsiasi modo competenti in vigore dell'anzidette disposizioni de' suddetti Lazzari, Paolucci, e Cristiani, e di qualsivoglia altri loro istitutori, e benefattori; e tutti i medesimi conservatorio Lazzari, spedale Paolucci, opera pia Cristiani, e confraternite suddette uniamo, incorporiamo, ed applichiamo in perpetuo al detto spedale, e conservatorio con tutti, e singoli loro beni stabili, mobili, e sementi di qualsivoglia specie, chiesa, e loro suppellettili, ed arredi anche sagri, e preziosi, frutti, rendite, proventi, emolumenti certi, ed incerti, capitali fruttiferi, ed infruttiferi, crediti, nomi di debitori, residui dovuti dai passati e presenti esattori, ed amministratori, sopravvanzi di qualunque sorte, dritti, ragioni, azioni, annessi, e connessi qualsivoglia; quall beni tutti, e singoli, come sopra, uniti, come che dovranno servire per la detta nuova istituzione, e fondazione da Noi, come sopra, fatta, dichiariamo, e comandiamo, che debbano sempre considerarsi come beni di prima erezione, abbenchè ve ne fosse taluno acquistato posteriormente alla prima erezione de' medesimi conservatorio, spedale, opera pia, e confraternite, e come tali esenti, immuni, e liberi da tutti i pesi, e dazi non privilegiati. Siccome però per un opera sì pia, ed utile al pubblico, ed alla povertà, qual'è quella, che è stata da Noi, come sopra, istituita, ci prevaliamo de' beni di altri suddetti luoghi pii, così volendo ancora, per quanto è possibile, secondare le intenzioni de' fondatori, e benefattori di esso, e provvedere, che non si diminuisca in quei Nostri sudditi la divozione, ed il culto a quelle sacre immagini, come neppure manchi ad essi il modo per la santificazione delle feste, ordiniamo, ed espressamente comandiamo, che il detto spedale, e conservatorio sia tenuto in perpetuo far trasportare presso di esso a suo spese tutti gl' infermi del capitanato di Pietralunga, per farli ivi curare, e di tener sempre aperta nel medesimo luogo una casa con i necessari comodi per ivi ricoverarsi, e curarsi similmente a suo spese quei malati, che non potranno comodamente trasportarsi allo stesso spedale di città: ed inoltre di far adempire tanto nella detta chiesa di s. Maria di Petrella, quante nell'altra di s. Ma-

Ordina il
Re da te-
però per
l'amminis-
trazione
della or-
dine, e per la
sua salute.

Applique tutti
i beni, ren-
dite, e so-
pravvanzi del-
la detta con-
fraternita,
e luoghi pii
soppressi al-
lo spedale.

Dichiaro
che li sod-
detti beni
debbono con-
siderarsi di
prima ere-
zione, e per-
ciò esenti dal
peso non pri-
vilegiati.

Prevede al
di loro mon-
teamento
colla soppres-
sione di al-
cune confrat-
ternite, e
luoghi pii.

Stabilisce
l'occorrenza
per i malati
di Pietralun-
ga.

Preservare la
pubblicità
degli obbli-
ghi delle
casse nelle
chiese delle
confraternite
suppone sul
parco ai con-
gruati di
conferenza.

Assorbe la
qualità, e
quantità de-
mentali detti
da non con-
stare al-
ordine.

Ingiungo a
monsignor
delegato la
prosecuzione
della fabbrica,
e la consegna
di esso, atti,
e siti vicini a
sima de po-
niti.

ria di Promano tutti quegli obblighi di celebrazione; ed applicazione di messe, che da più testatori sono stati ingiunti a ciascuna delle dette confraternite, come sopra, soppresso, a norma delle rispettive disposizioni; con che il cappellano, o cappellani, che soddisfaranno i medesimi obblighi, siano tenuti di ascoltare le sacramentali confessioni in tutte le feste di precepto nella maniera stessa sinora praticata, ed in quella forma, che verrà dichiarata, o prescritta dal medesimo Nostro monsignor delegato, e non altrimenti, abrogando nel rimanente ogni altr' obbligo di celebrazione di feste, e qualsiasi costumanza, ed uso o ordinato da testatori, o stabilito dall' ordinario, o introdotto da confratri. Ad oggetto poi di provvedere alla dotazione delle zitelle di detto nuovo conservatorio, la quale vogliamo, che non debba, nè possa mai esser minore di scudi trenta per ciascuna delle medesime, assegnamo per tal titolo le due doti di scudi trenta l'una, che la detta opera pia Cristiani è stata solita distribuire ogni anno a zitelle di detta città, e qualora accadesse in un medesimo anno il maritaggio di un maggior numero di dette zitelle, in tal caso vogliamo, che possa il detto spedale, e quei, che soprintenderanno al governo del medesimo, prevalersi al detto effetto delle doti delle opere pie Ronchetti, e Vitelli, che lo stesso spedale deve ogni anno distribuire in seguito dell' unico avuta delle medesime opere pie, a tenore, ed in vigore de' soprariferiti decreti di monsignor delegato; e poichè alcune di queste doti sono di soli scudi dodici, ed altre di scudi dieci, perciò una di esse dovrà unirsi coll' altra, per formare insieme la somma di scudi trenta per dote di ciascuna delle medesime orfane, le quali non saranno mai soggette ad esser imbussolate, come, relativamente all' altre zitelle, si era ne' medesimi decreti prescritto. E ad effetto che la suddetta Nostra volontà, e quanto nella presente Nostra cedola si prescrive, venga perfettamente, e sollecitamente adempito, ingiungiamo al detto Nostro delegato, che con egual speditezza faccia proseguire l' ampiezione della fabbrica del suddetto spedale adattata all' uso di un tal conservatorio, a norma della pianta da esso esibita, erogando in quella il suddetto sopravanzo dello spedale, ed anche il prezzo da ritirarsi da qualche fondo, che crederà egli debba a tal fine alienarsi, e con acquistare precisamente la

vicina casa di Gaetano Matteucci come troppo necessaria alla detta ampiezione, e di somma soggezione allo spedale suddetto, e generalmente tutte le altre case, orti, e siti adiacenti, che stimerà essergli necessari per lo stesso fine, e per far godere alle zitelle dello stesso spedale quella libertà, e comodo, che gli conviene; e tal acquisto, o acquisti dovrà fare per il prezzo, e prezzi, che verranno giudicati da due periti pubblici di detta città, da eleggersi uno per parte, ed in caso di dissenso, dal periziere da deputarsi dallo stesso monsignor delegato, o suo subdelegato, il quale premessamente al detto Matteucci, ed agli altri proprietari di dette case, orti, e siti l' interpellazione per la vendita delle medesime entrò nel termine di tre mesi, dovrà indi, nel caso di loro renitenza; n' mora, procedere ex officio colle facoltà da Noi delegategli, tanto all' elezione del perito, o periti suddetti, quanto all' effettiva vendita della detta casa, o case, orti, e siti con tutti i loro annessi, eziandio mediante la stipulazione di pubblici opportuni istrumenti, ed obbligarli altresì per li giusti mezzi alla libera consegna della casa, o case, in tal modo vendute. E per l' effetto, esecuzione, e adempimento delle premesse unionali, ed incorporazioni ingiungiamo, e commettiamo al detto monsignor Nostro delegato di prendere per se stesso, o per mezzo di persona, o persone da esso subdelegate, e deputate il pieno, reale, ed attuale possesso de' predetti conservatorio, spedale, opera pia, e confraternite, come sopra, sopresse, ed oulte, e di tutti i loro beni suddetti. E finalmente confermiamo, ed occorrendo, nuovamente concediamo allo stesso monsignor delegato la facoltà di fare, in caso di ulterior bisogno del detto spedale, altre consimili soppressioni, ed unioni al medesimo di altre confraternite, luoghi, ed opera pie, a tenore de' sopracennati suoi Brevi, e rescritto, di far nuovi decreti, regole, statuti, e provvedimenti non men temporanei, che perpetui per li buon governo, e direzione al morale, che economica, e civile di detto luogo pin, e de' suoi alunni, maestri, direttori, e ministri, ed li già formati moderare, limitare, dichiarare, ed Interpretare, come meglio stimerà, concedendogli per li predetti, e per ogni altro fine, ed effetto voluto, ed ordinato non men da Noi, come sopra, che dal detto Nostro predecessore, tutto, e singola facoltà, che gli saranno opportuno, eziandio

Commette
l' esecuzione
del presente
nostro proprio
sita senza
nessa delegato
con facoltà di
prendere il
possesso, sen-
za che per me-
no d' altri.

Conferma
monsignor
al medesimo
prelato le so-
traddetti fa-
culti, e gli
ne essendo
altri mag-
giori.

Perora, che
la presente
cedola di mo-
to proprio
abbia il suo
pieno effetto
obbligato
non citati, né
contingenti,
che avevano
qualunque
dritto sulla
ceduta
suppressioni.

di procedere contro i renitenti, e disobbedienti alle pene comminate, ed espresse ne' detti Brevi, per essere così mente, e volontà Nostra espressa. Volendo, e decretando, che la presente Nostra cedola di moto proprio, benché non ammessa, né registrata in camera, e nei suoi libri, vaglia nondimeno, ed abbia sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione; ne gli si possa mai opporre di surzezione, orrezione, né d'altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione, e che così, e non altrimenti debba sempre nelle cose premesse definirsi, decidersi, ed interpretarsi da qualunque giudice, e tribunale, benché collegiale, e composto di reverendissimi cardinali, ed eziandò da legati a latere, togliendo loro, ed a ciascuno di essi la facoltà di definire, decidere, ed interpretare diversamente, o dichiarando fin d' adesso preventivamente nullo, irritato, ed invalido tutto ciò, che scientemente, o ignoratamente si facesse, o tentasse di fare in contrario, ancorché non vi siano stati chiamati, citati, né sentiti monsignor vescovo di detta Nostra Città di Castello; né il procurator fiscale della sua curia, li sacerdoti della congregazione di san Filippo Neri, ed il magistrato, ed ufficiali della medesima città, l' arciprete, gli omoi, ed abitanti di Pietralunga, e suo capitanato, gli ufficiali, e confratri delle predetto confraternite di Petrella, e Promano, né altri qualsivoglia, che per qualunque titolo, e ragione, anche di riserve, facoltà, ed espresse ordinazioni de' suddetti, ed altri testatori, e più benefattori delle medesime, e di detti luoghi, ed opere pie, e di giuspesito, e potessero anche centenario vi avessero, o pretendessero d' avervi interesse, o dritto alcuno, non ostante il moto proprio di Pio IV. altro Nostro predecessore di registrare, li preindicati testamenti di Elisabetta Lazzari, Gio. Paolo de' Paolucci, et Ottaviano Cristiani, le costituzioni di Simmaco, e Paolo II. de rebus Ecclesie non alienandis, la regola della Nostra cancelleria de jure quæsito non tollendo, e qualsivoglia altro costituzioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e de' Nostri predecessori, come anche qualsivoglia altri testamenti, e disposizioni in ordine alla medesima confraternite, opera, e luoghi già finora fatte, leggi, eziandò canoniche, statuti, riforme, ancorché con apostolica autorità fatte, approvate, e confermate, usi, utili, consuetu-

Fuolmente
dargli alla
medesima,
ed ordinando
che quest'cedola
abbia il suo
pieno effetto
obbligato
non citati, né
contingenti,
che avevano
qualunque
dritto sulla
ceduta
suppressioni.

dini, ad ogni altra cosa; che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole, avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e registrato, e supplendo Noi colla pienezza della Nostra suprema potestà, ed apostolica autorità a qualunque vizio, o difetto quantunque sostanziale, e formale, che nelle cose premesse potesse intervenire, per questa volta solamente, ed agli effetti promessi amplamente, ed espressamente deroghiamo. Data dal Nostro palazzo apostolico Quirinale questo dì 11. ottobre 1780.

CCLXXXIX.

Die. die 13.
nos. 1780.
Ann VI.

Archidiacono ecclesie Burgi sancti Domnini, seu in illius absentia antiquiori canonico ejusdem ecclesie conceditur, ut committere possit omnes omnino causas ecclesiasticas curiae Burgi s. Domnini in gradu appellationis seu alius etc.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Onerosa pastoralis officii sollicitudo, meritis licet imparibus humilitati Nostrae ex alto commissa crebro Nos admonet ac inducit, ut ne damus, quae felici, ac fructuosae Domnici agri culturae profutura esse noscuntur, provide statuamus, sed etiam valuti solliciti iustitiae custodes, et cultores litigantium iustitiae consulentes, ad ea, per quae, et causis in curiis ecclesiasticis pertractatis celerius, quo fieri potest finis imponatur, et appellationis beneficium a sacris canonibus concessum, ad hoc ut eantius suum unicuique tribuatur in litigantium damnum non immoletur, providentiae Nostrae oculos intendamus, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Relationes ad
gratiam in-
dulgendum
conveniat.

§. 2. Cum itaque, sicut nuper accepimus in causa, quae in curia ecclesiastica Burgi sancti Domnini agitur, illud incommode interdum eveniat, ut ipsae postquam fuerint a vicario in spiritualibus generali, vel ab alio iudice per definitivam sententiam confectae, et appellationis remedio ad Nostram curiam consensae, vel ob angustiam rei familiaris litigantium, vel ob defectum personarum, quae in hac alia urbe Nostra causae ipsae praesto sint, et

quo cum sit, literarum commercium, vel ob alias rationes hujusmodi, non sine gravi justitiae factura, vel diutissime haerant, vel etiam quod, dolentes dicimus, justam causam succumbentes deserere cogantur, sique remedium ad veritatis praesidium, ac litigantium utilitatem, et commodum institutum ad iniquitatis defensionem, ac illorum dispendium, ac detrimentum convertatur.

Teneri
indulgi.

§. 3. Nos, quibus praemaxime curae est fraudes omnes in damno litigantium latentes, vel emergentes funditus evellere, licet, ex universis christianorum provinciis juxta appellationis in causis ecclesiasticis ad Romanum pontificem usque ab ipsa Ecclesia inconvulsa per concilia, ac praedecessorum Nostrorum decreta jure meritoque sit constitutum, nihilominus malis praedictis quantum cum Domino possumus occurrere volentes; motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostri, deque apostolicae potestatis plenitudine harum serio archidiacono praedictae ecclesiae Burge sancti Domini tunc, et pro tempore existenti, et quoque absentanti priori residenti canonico ejusdem ecclesiae Burge sancti Domini concedimus; et indulgemus, ut omnes, et singulas causas beneficiales, et alias quascunque ad forum ecclesiasticum pertinentes, a quibuscunque iudicibus civitatis, et diocesis praedictae, sive ordinariis, sive delegatis jam decessis, et definitis iudicibus synodalibus dioecesis iuxta concilium Tridentinum sess. xxx. cap. xx. de reformati. ac iocundicam felicis recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri die xx. augusti anni MDCCXLI. expeditam, quae incipit — *Quamvis paternae vigilantiae* — qualificatis, nec non aliis ecclesiasticis viris in sacris canonibus laureatis accedente tamen quoad istos partium consensu in gradu appellationis, sive in secunda, sive in alia ulteriori instantia cognoscendas committere auctoritate Nostra apostolica possit, et valeat; iudicibus vero, quibus in gradu appellationis quomodolibet causae praedictae fuerint commissae ea audiendi, cognoscendi, siueque debito ad iuris tramites, et citatis, interesso habentibus etiam per edicta publica terminandi plenam, et amplem facultatem motu, et auctoritate patribus harum serie tribuimus, et impertimur;

Exceptis
apostolicis.

§. 4. Volumus tamen, et tenere praesentium decernimus a facultate, ut praefertur, archidiacono dioecese ecclesiae Burge sancti Domini

quibus committendi causas ecclesiasticas omnes exceptas esse restitutionis in integrum adversus res iudicatas quomodolibet, ac etiam per lapsum fatalium subortas, nec non causas omnes valorem excedentes ducatorum millo auroreorum de camera, quarum omnium, et singularum commissiones reservatas esse de more apostolico Sedi statuimus, prout reservamus, et extipimus. Declaramus insuper, ac mandamus, ut quoad causas nullitatis matrimonii, vel professionis religionae in omnibus, et per omnia serventur constitutiones a memorato Benedicto, quarum prima incipit — *Dei misericordiae* — et sub die tertio novemb. anni MDCCXLI. expedita, et altera incipit — *Si datam hominibus fidem* — die iv. martii MDCCXLVIII. expedita, ita ut extra casus in vis expressas, aut praeter modum in illis praescriptum causae hujusmodi, ab archidiacono praedicto committi non possint, neque omnino debeant.

§. 5. Decernentes easdem praesentis litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectivo inviolabiliter observari; si quoque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam castrorum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, subditi eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et deserviri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinatioibus, nec non dictae dioecesis Burge sancti Domini etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superintribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibuscunque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis causis; irritantibus quoque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus om-

Concilio
latis, et de
arriori 1770
tate.

Derogatis
conscriptis
p. 100.

1770
1770
1770
1770

nibus et singulis illorum tenores, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ne de verbo ad verbum insertis habeatis, illis alias in suo robore permansuris; ad praemissorum effectum hac vice duntaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima tertia novembris millesimo septingentesimo octuagesimo; pontificatus Nostri anno sexagesimo.

CCXC.

Concessio fodinarum onychinarum, et marmorarum facta singulis communitatibus status ecclesiastici.

EDITIO

Guglielmo del titolo di s. Eusebio della S. R. C. prete card. Pallotta della Santità di N. S., e sua R. C. A. pro-tesoriero generale.

Publicatio
litterarum
apostolicarum
pro the-
sauro communitat.

§. 1. La Santità di Nostro signore felicemente regnante sempre intenta al vantaggio della comunità dello stato ecclesiastico, all'utile de' suoi sudditi, e all'accrescimento del commercio, essendosi degnata di concedere alle comunità dello stato ecclesiastico la facoltà privativa di aprire, e far aprire in qualunque luogo dei rispettivi territori le cave di marmi, alabastrini, o pietre mischie con diverse riserve, esenzioni, e privilegi espressi nel chirografo dalla medesima Santità Sua sotto li 15 del prossimo scaduto mese di novembre, e a noi per l'esecuzione diritto del tenore seguente.

Tenor quo-
rum.

§. 2. Reverendissimo cardinale Guglielmo Pallotta Nostro pro-tesoriero generale. Amministrando con tanto zelo, e studiando di promuovere con nuove maniere il pubblico bene del Nostro stato, il reverendissimo cardinale prefetto del Buon Governo, merita certamente, che gli ne palesiamo il Nostro gradimento, col prestarci prontamente alle sue lodevoli brame, ed accordargli la grazia che ci ha dimandata.

Status Lub-
nensis, et
Jus riv. Car-
dine impo-
situm signifi-
cat.

§. 3. Ci ha egli esposto, essersi per opera sua trovate diciotto cave di alabastrini, e marmi mischi in diversi territori del Nostro stato ecclesiastico, colla probabilità di rinvenirne

ne oltre proseguendo le stesse diligenze. Lo quali cave, e per diritto, e per costante consuetudine appartenendo al principe, dipende dal Nostro arbitrio farne quell'uso, che ne vogliamo. In altri tempi si è investito taluno della facoltà privativa di scavare, e di vendere quanto abbia trovato, riservandone una porzione, o vero un annuo canone al fisco.

§. 4. Il quale uso vincolando con privilegi esclusivi il commercio, si è veduto per esperienza, essere poco utile all'erario. Mentre in tutti coloro, che restano esclusi dalla speranza del guadagno, la industria resta priva di azione, e di vita; e riducendosi la merce in mano di pochi, il pubblico è costretto a ricevere quel prezzo, che parrà ad essi d'imporgli; delle quali cose l'una viene a privare il fisco, ed i sudditi dell'ampliamento del commercio, che risulterebbe dal moltiplicare il numero degli industriali; e l'altro aggrava di un giogo assai odioso i compratori.

§. 5. Abborrendo da un canto l'animo Nostro da queste false massime di economia, e non convenendo dall'altro al principe fare a conto proprio somigliante commercio, e molto meno di dare a tutti indistintamente la facoltà di scavare, perchè la emulazione, e le frodi inaridirebbero in breve il commercio, e che vuoi farsi fiorire, coadiuvandolo alle istanze dell'accennato cardinale prefetto del Buon Governo, giudichiamo opportuno di applicare questo bene alle rispettive comunità nei territori delle quali esistono, persuasi, che così abbiamo le comunità, onde alleviare i pesi, che portano, il commercio, de' marmi, e degl'alabastrini onde trarre i necessari presidj a bene indovizzarsi; ed il fisco del principe onde avvantaggiare i suoi diritti. Ed affinché tutto siega con buon'ordine, essendo necessario di far dipendere la comunità dal loro prefetto, perchè del quale si assicurano meglio gl'interessi della medesima comunità, vogliamo anche in questo particolare esaudire le di lui suppliche.

§. 6. Quindi col presente Nostro chirografo, in cui abbiamo per espresso, e di parola in parola inserito il tenore della sopplena presentataci, lo stato; il luogo, e la qualità delle cave sinora trovate, ed ogni altra cosa quanto si voglia necessaria ad esprimere

Precedere
in consue-
tudo restat,
dicitur, et
consuetudo
consuetudo
est ubique.

Jus officio-
re quibus
modis
recreatione
est statu-
tur.

Tenor con-
tinentur.

« si, e promessa la dichiarazione, che colla
« presente concessione non intendiamo di pro-
« giudicare in conto alcuno a qualunque altra
« persona, da cui in vigore di simili concessio-
« ni fatte da Noi, o da Nostri predecessori fus-
« se stata aperta altra cava di detti marmi, e
« pietra mischie nel Nostro stato, e molto me-
« no intendiamo d'impedire in esso la intro-
« duzione, e la vendita solita a farsi di qual-
« sivaglia sorta di marmi, e non altrimenti ec.
« di Nostro moto-proprio, certa scienza, o
« pienezza della suprema Nostra podestà, ordi-
« niamo a voi, che in nome Nostro, e della No-
« stra camera diate, e concediate, siccome Noi
« diamo, a concediamo a quelle comunità del
« Nostro stato ecclesiastico, per le quali secon-
« do l'opportunità si farà l'istanza a voi, o ai
« vostri successori dal reverendissimo cardinal
« prefetto del Buon Governo, la facoltà priva-
« tiva in perpetuo di aprire, e far aprire ne' re-
« spettivi loro territorj una, o più cave di mar-
« mi, alabastrì, e pietra mischie.

§. 7. « Senza che possano essere impediti
« dai possidenti de' terreni, barni de' feudi, e
« da qualsivoglia altra persona secolare, rego-
« lare, ed ecclesiastica di qualsivoglia stato,
« grado, e condizione abbenchè degna di spe-
« ciale, ed individua menzione, coll'obbligo
« ad ognuna delle suddette comunità, e per
« esse al reverendissimo cardinale prefetto pro-
« tempore del Buon Governo di pagare in pri-
« mo luogo alla Nostra camera nella vigilia,
« o festa de' gloriosi apostoli Pietro, e Paolo
« tanto per le cave già aperte, quanto per l'al-
« tre da aprirsi ne' rispettivi loro territorj un
« annuo canone, o sia risposta da concordar-
« si da voi, e vostri successori coll'enunciazione
« cardinal prefetto sotto pena di caducità nel
« caso del ritardato pagamento; ed io secondo
« luogo di indennizzare i proprietari de' terre-
« ni da qualunque pregiudizio, mediante la
« riduzione in pristinum del sito da scavarli,
« e la rifazione di ogli' altro danno, che pote-
« ro risentire per l'apertura di dette cave,
« trasporti dei marmi, introduzione di bestia-
« mi, ed altro da liquidarsi da due periti, uno
« de' quali venga eletto dal padrone del fondo,
« e l'altro per parte della comunità; ed in ca-
« so di discrepanza da un perizore da depo-
« narsi dal suddominato cardinal prefetto del
« Buon Governo, al cui giudizio ambo le par-
« ti dovranno onnicamente sottomettersi.

§. 8. « E siccome nell'applicare alle comu-
« nità del Nostro stato ecclesiastico il diritto,
« e l'utile di questa Nostra regalia, l'unico
« Nostro intendimento è di giovare alle mede-
« sime, e di ampliare il commercio degli ala-
« bastrì, marmi, e pietre mischie, così per ot-
« tenere più facilmente il fine che ci siamo
« proposti, vogliamo, ed ordiniamo, che la
« totale soprintendenza delle suddette cave
« debba privatamente ad ogni altra persona,
« appartenere al reverendissimo cardinal pre-
« fetto pro tempore del Buon Governo, tolti
« ai rispettivi comunisti la facoltà di disporre
« dell'uso, e degli utili dell'aziendato cave;
« di sorta che tutto il onaro, che si ritrarrà
« dalla vendita degli alabastrì, marmi, e pie-
« tre mischie debba interamente depositarsi
« nel Nostro monte di Pietà di Roma a credi-
« to delle rispettive comunità, ed a libera di-
« sposizione del ridetto cardinal prefetto per
« erogarlo primieramente nel pagamento del-
« l'annuo canone riservato a favore della No-
« stra camera, e secondariamente a vantaggio
« di quelle comunità, dalle quali saranno sta-
« te ne' propri territorj trovate, ed aperte le
« dette cave. Per facilitare poi, ed estendere
« anche ne' paesi esteri il nuovo commercio,
« che si vuole introdurre, degli alabastrì,
« marmi, e pietre mischie, concediamo alle
« stesse comunità la libera introduzione delle
« medesime in Roma, ed estrazione per fuori
« di stato tanto per terra, quanto per mare
« senza il menomo pagamento di alcun dazio,
« e gabella sia comunitativa, sia camerale, ec-
« cettuate però le due tasse del fucicino, e
« del risarcimento. E per evitare le frodi ba-
« sterà, che li trasporti siano corredati colla
« fede sottoscritta dai magistrati, e segretari,
« i quali attestino con giuramento, essere sta-
« te cavate le dette pietre nei territorj delle
« loro comunità.

§. 9. « Finalmente a scanso d'ogni lite, e
« controversia, che per avventura potesse in-
« sorgere sull'intelligenza della presente con-
« cessione dichiariamo, che nella medesima
« non sieno, nè s'intendano comprese le cave
« di pietre sulfuree, alluminose, vetrinliche,
« e saline, delle quali il diritto privativo è
« stato già affittato ai rispettivi appaltatori ca-
« merali; come neppure le altre cave di pozzo-
« lana, gesso, pietra da far calce, travertini,
« e porporini, e molto meno le cave, o sian mi-

Cardinal
prefetto
pro tempore
suo. concessione
Benedicti
si è quon-
dum perpen-
duntur eligatur
prout, et
conferat ludo-
camus.

Cavator ne
quis repudi-
antibus vi-
centibus
præbere vo-
leat.

Declaratione
apostolica
pro reata con-
fessione
concessione
indulgentie.

» iere d'oro, argento, rame, piombo, e si-
 » mili metalli, ma soltanto sieno comprese
 » nella presente concessione le pietre mischio,
 » che ricevono il lustro, e servono per decoro
 » o ornamento di altari, ed altri ornamenti
 » intini delle fabbriche. Dichiariamo inoltre,
 » che volendo la Nostra camera prevalersi, e
 » far uso delle divise pietre per i suoi edifici,
 » debba essere preferita ad ognuno, anche per
 » un terzo meno del prezzo, che si offerisse da
 » un altro. Ed in fine dichiariamo, che sicco-
 » me il privilegio fiscale non ammette distin-
 » zione di luoghi, e di persone, così la facoltà
 » di aprire le suddette cave da Noi accorda-
 » ta alle comunità del Nostro stato, debba
 » estendersi eziandio ai luoghi baronali, ed ai
 » terreni posseduti dai baroni, di qualunque
 » stato, grado, o condizione essi siano; e con
 » tali dichiarazioni, ed altri patti, capitoli,
 » privilegi, o condizioni, che a voi piacesse
 » d'aggiungere, ne stipolavate a favore del-
 » l'ennaciale comunità pubblico istromento,
 » concederete inibizioni, o pubblicarete ad ogni
 » istanza del reverendissimo cardinal prefetto
 » del Bando Governo, notificazioni, ed editti
 » anche pemoni, e farete tutt'altro, che per la
 » piena esecuzione della presente Nostra gra-
 » zia stimarete necessario, e conveniente, dan-
 » dovi Noi a tale effetto tutte le facoltà neces-
 » sario, ed opportune, oltre quelle, che vi
 » competono per ragione del vostro ufficio di
 » pro-tesoriero generale, essendo così mento,
 » o volontà Nostra espressa.

Chiusura in-
 » rittata, et
 » derogatoria.

§. 10. » Volendo, e decretando; che il pro-
 » teo Nostro chirografo, d'ammettersi, e
 » registrarsi in camera secondo la disposizione
 » della Bolla di Pio IV. Nostro predecessore da
 » registrandis vaglia, e debba aver sempre il
 » suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla
 » Nostra semplice sottoscrizione, ancorchè non
 » vi siano iusti chiamati, citati, nè sentiti li
 » possidenti de' terreni, monsignor commissario
 » della Nostra camera, nè altri, che vi
 » avessero, e pretendessero d'avervi interesse,
 » non ostante la costituzione di Simmaco, Paolo
 » II., Paolo IV., e del detto Pio IV. *de re-
 » bus ecclesiis, et cameris non alienandis*, la
 » regola della Nostra cancellaria, *de jure qua-
 »esito non tollendo*, o qualsivoglia altre costitui-
 » zioni, ed ordinazioni apostoliche Nostre, e
 » de' Nostri predecessori; leggi, statuti, riforme,
 » usi, stilli, consuetudini, ed ogni altra

» cosa, che facesse, o potesse fare in contra-
 » rio, allo quali tutte, e singole avendone il
 » loro tenore qui per espresso, e di parola in
 » parola inserito, e registrato, per questa vol-
 » ta solamente, ed all'effetto suddetto piena-
 » mente deroghiamo. » Dato del Nostro palaz-
 » zo apostolico 15 novembre 1780.

PIUS PP. VI.

Decretum
 » esecutoriale.

§. 11. Pertanto acciò le lodovilissime pro-
 » videnze di Sua Beatitudine abbiano il loro pie-
 » no effetto, e sia eseguita la mente, e volontà
 » pontificia, coll'autorità del nostro ufficio di
 » pro-tesoriero generale, e delle facoltà partico-
 » larmente concesse nell'inserito chirografo, or-
 » diniamo, e comandiamo a tutte, o singole per-
 » sone di qualsiasi stato, grado, e condizione
 » ecclesiastica, regolare, secolare, e benchè deg-
 » na d'invidio menzione, che non ardiscano
 » sotto qualsivoglia titolo, causa, e pretesto d'im-
 » pedire alle comunità concessionarie, loro uo-
 » mini, soprastanti, e lavoranti di aprire, e far
 » aprire le cave de' marmi, alabastri, e pietre
 » mischie, e quelle già aperte, continuare in
 » qualunque luogo, e parte dei rispettivi terri-
 » torj, ancorchè baronali, e non possano li pa-
 » droni de' fondi ove seguiranno le dette cave,
 » benchè posseduti dai baroni dare per tal conto
 » alcuna molestia, o impedimento alle suddette
 » comunità, o loro operaj. Come ancora, che
 » niuno ardisca d'impedire l'estrazione dei no-
 » minati marmi, dai rispettivi territorj, e tra-
 » sporto di essi al loro destino, e solamente li
 » padroni dei fondi possano domandare l'emenda
 » de' danni, e la riduzione in pristinum nelle
 » maniera ordinata nel detto pontificio chirografo,
 » e non altrimenti. Comandiamo inoltre,
 » ed ordiniamo agli magistrati, ufficiali, e co-
 » muniti rispettivi delle suddette comunità di
 » dover attendere, e inviolabilmente osservare
 » quanto viene disposto nell'inserito pontificio
 » chirografo sotto le pene in caso di contravven-
 » zione, di scudi cento per ciascuna volta, ed en-
 » che corporali a nostro arbitrio, secondo la qua-
 » lità de' casi, e delle persone, e lo stesso s'in-
 » tenda contro quelli, che impedissero alle me-
 » desime comunità l'apertura, e lavoro delle
 » suddette cave, e trasporti de' marmi nella ma-
 » niera di sopra indicata. E finalmente ordina-
 » mo, e comandiamo a tutte, e singole perso-
 » ne di sopra nominate, che non ardiscano sotto
 » qualsivoglia pretesto aprire; o far aprir cave

de' marmi suddetti nelli territorj delle riferite comunità, ancorchè le cave si facessero nei proprj terreni, a che per proprio uso abbino- gnassero, sotto le riferite pene.

Avvertendo ognuno, che il presente editto affisso, e pubblicato, che sarà nei lunghi soliti di Roma, e delle rispettive comunità stringa tutti alla pronta esecuzione, e puntuale osservanza, come se fosse stato a ciascuno personalmente intimato, e presentato. Dato in Roma dalla nostra residenza nel palazzo di monte Citerio questo dì 14. dicembre 1780.

CCXCI.

Dat. die 30
nov. 1780.
Anno VI.

Derogatur statuti ordinis canonicorum regularium sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum provinciae Castellae in ea parte, qua conceditur praedicatoribus privilegium exemptionis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Provenimus. §. 1. Pastoralis officii Nobis, licet immerito, divina dispensatione commissi satis postulat, ut ea, quae ad aequalitatem, pacem, tranquillitatemque inter personas praesertim divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatas firmandam, conservandasque prospiciunt, omni sollicitudine curare satagamus, iis etiam moderatis, revocatis; et prorsus immutatis, quae licet alias provide disposita, ac statuta fuerint, ex humanarum tamen rerum conditione potius in animarum Christianorum detrimentum, quam salutem, divinique cultus immutationem, quam augmentum cedere nunc compertum est, prout in Dominum salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Sane dilectus filius minister provincialis provinciae Castellae ordinis canonicorum regularium sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum conceptuorum, nomina etiam definitorii dictae provinciae Nobis nuper exposuit, quod quamvis in eadem provincia ea adimpleta fuerint adimplenda, quae alias in ipsius provinciae bonum fuerant praescripta, nibileminus cum in ipsius ordinis statutis, ac constitutionibus auctoritate apostolica confirmatis tantum sit, iis inter canonicos regulares

ordinis praedicti, qui tamquam a ministro principali pro tempore existenti electi per integros duodecim annos in quovis ejusdem ordinis conventu sacra praedicationis ministerio laudabiliter functi essent, exemptionem, seu *Giubilazione* esse concedendam, unde numerus exemptorum in dicta provincia quotidie non sine divini cultus, ecclesiarum, et communitatis incommoda admodum excreverat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgero de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur provinciale praedictum, ipsiusque definitorium specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, illorumque singulas personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliusque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, bujus tantum rei gratia absolventes, ac absolutas fere consentes supplicationibus bujusmodi inclinati, memorata dicti ordinis statuta, ac ordinationes, et constitutiones in ea parte, quae privilegium exemptionis praedictum concernunt, praesentibus pro plene, et sufficienter expressa, ac de verbo ad verbum inserta habentes, ut in futuris perpetuis temporibus hi dumtaxat canonici regulares ordinis praedicti, qui per annos duodecim, praevia de illorum persona nominatione, legitime a provinciali pro tempore existenti facta in conventibus Matritensi, Toletano, Conchensi, Locrinensi, Bergeensi, Vallisoletano, Civitatensi, Zamoricensi, Segobicensi, Argelitano, et Functano in Africa sacrae praedicationis ministerio functi erunt, omnibus, et singulis privilegiis, alias, ut praefertur, concessis uti, frui, et gaudere libere, ac licite possint, et valent auctoritate apostolica hanc serie constituimus, et ordinamus, ita tamen, ut in evanum alicujus vacationis in conventibus praedictis, provincialis pro tempore existens in locum vacantem, aliorum ex his, qui legitime deputatus in caeteris conventibus monis praedicatoris praedictum exercuerit, nisi illius nominatio aliunde impediatur, sufficere omnino teneatur, volumus; ac statuimus.

§. 4. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fuisse, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, ad pro tempore quandocunque spectabit, in omnibus

Treas con-
stitutiones.

Repetitis
provenimus
provenimus
provenimus
provenimus
provenimus

Clemente
libello, et do-
cumento ter-
tiano.

et per omnia pleuissime suffragari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinariorum, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et de iudicio debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scietor, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, apostolicis, nec non dicta memorati ordinis constitutione, caeterisque statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac inasolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et inuovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima novembris millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCXCIII.

Dni. die 31.
nov. 1780.
Ann. VI.

Translatio festi s. Francisci de Paula in regno Siciliae ultra Pharium, et praeceptum recitandi missam, et officium illius.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Desiderium, quod ad religionis propitium, ac animarum salutem pertinere monstratur, animo Nos deest libenti potentium votis congruum suffragium concedere, ut videlicet fidelis devoto celorem sortiat effectum, et utilitas postulata indubitanter vires assumat.

Exor. pro-
curator.

§. 2. Sane pro parte dilectorum filiorum ministri provincialis, ac fratrum ordinis sancti Francisci de Paula minimorum auctoritatem regni Siciliae ultra Pharium nuper Nobis expetitum fuit, quod alias felices recordationis Cle-

mens pp. XII. praedecessor Noster de consilio venerabilium fratrum Nostrorum, tunc suorum Sanctae Romanae ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum per suas literas in simili forma Brevis die xv. iulii anni MDCCXXXIX. expeditis in compatronum principalem regni Siciliae ultra Pharium cum omnibus praerogativis patroni principalis sanctum Franciscum de Paula ordinis praedicti feudatorem declaravit, ac confirmavit. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, illius diem festum multis rationabilibus de causis cum omnibus praerogativis praedictis a die proprio ad dominicam secundam post pascha Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi per Nos transferri summo-vere desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgo de benignitate apostolica dignaremur.

Curia romana
lavor.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tenoris re gratia absolventes, et absolutos fore credentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter correctis inclinatis, de eorumdem fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregationis praedictae specialiter deputatorum consilio, diem festum memorati sancti Francisci de Paula cum omnibus praerogativis patroni principalis ad secundam dominicam post pascha Resurrectionis adeo, ut omnes, et singuli tum saeculares, tum regulares utriusque sexus, qui horas canonicas recitare tenentur, illius officium, et missam cum octava in postquam etiam de praerogativa recitare, et celebrare debeant, auctoritate apostolica tenore praesentium transferimus.

Curia romana
lavor.

§. 4. Decernentes has praesentes literas perpetuis futuris temporibus semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective invariabiliter observari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinariorum, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales,

ac sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cultibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et defini debere, ac irritum, at inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice demtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima prima novembris millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCXCIII.

Erigitur in civitate Ussipponensi tribunal commissionis pontificiae, ac regiae super examinatione librorum.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Romanorum pontificum, quibus est a Domino Nostro, et Salvatore Jesu Christo facta in beato Petro pascendi universi christianj gregis, regendique potestas, in eo semper vigil, atque sollicita cura versata est, ut ne quae pravae doctrinae semina in agrum Dominicum inferantur; quae quidem et pullarent densius, et latissime propagarentur; nisi cautions, et providentia ascerdotali intercluderetur tot librorum introducendorum via, quos in dies non ad instruendum publicari ceruimus, sed ad subvertendum. Id cum Tridentina synodus satia explorata perspectam, et cognitum haberet, indicem librorum prohibitorum, quem sancti decreti suo confici jussu, exhiberi Sedis apostolicae antistitibus oportere testata est, ut eorum iudicio, et auctoritate perficeretur, atque vulgaretur, quorum ad haec usque tempora diligens investigatio serpen-

tes profanas novitates detexerat, vigilantia divulgaverat, censura, et auctoritas coercuerat; neque vero ignota sunt, quae inde communi saluti consentanea Sedes apostolica statuit, quo mala bonis permixta, tamque multis in libris sata gramina oves Christi possint discernere, ac vitare. Hac in alma quidem urbe Nostra cautum est a pontificibus praedecessoribus Nostri, ut opus nllum cuiquam imprimere, emittereque in publicum licet, non ante impetrata a dilecto filio sacri palatii apostolici magistro pro tempore existenti facultate, qui illud, aut per se, aut adhibitis doctis, gravibus, et accuratis censoribus, per quam diligenter expendit. Quin etiam eorumdem praedecessorum Nostrorum prospectum singulari, atque sollicitudine factum videmus, ut venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium haereticas pravitatis inquisitorum, et indicis congregationes id continenter agant, et elaborent, ut qui libri nivia locorum vulgati in suspicionem erroris vocati sint, cogitate, studioseque considerentur, ac si quid in ipsis pravitatis deprehensum fuerit proscribantur, caveanturque, ne a quocumque catholicorum ubicumque degat, retineri, aut legi possint.

§. 2. Qua in re, et alias saepe et nunc etiam Sedes apostolica adjuventis est sui principum orthodoxorum, quibus cum jus sit proscribendi libros, quos ipsi arbitrentur, noxios statui, sed reipublicae suae civili fore, tum illud etiam est vehementer cordi, ut qui item libri doctrinae pravae causa (de qua iudicare ad Ecclesiam pertinet) reprobati auctoritate pontificum sint, e manibus snorum subditorum tollantur, seu venenum, quod lectione detestabilem operum eo propinquare perniciosius, quo venenata pocula, quodam veluti melle perlinita sint, ne usquequaque sentiantur, quae sunt futura mortifera; enjnsmodi operum hac aetate permulta dolemus esse, quae decipiendae importitae, aut incautae plebis causa circumferantur.

§. 3. Saep cum inter catholicos, eximieque religiosos principes hujusmodi carissima in Christo filia Nostra Maria Francisca Portugalliae, et Algarbiorum regina fidelissima iurare, se merito enumeretur, quae ut primum divio munere ad regium solium pervenit, serio cogitans, quae damna ex fraudolenta pravorum librorum in regna praedicta introductione Christianis libris suis subditis inferri possent;

Memoratur adjuventis est sui principum orthodoxorum, quibus cum jus sit proscribendi libros, quos ipsi arbitrentur, noxios statui, sed reipublicae suae civili fore, tum illud etiam est vehementer cordi, ut qui item libri doctrinae pravae causa (de qua iudicare ad Ecclesiam pertinet) reprobati auctoritate pontificum sint, e manibus snorum subditorum tollantur, seu venenum, quod lectione detestabilem operum eo propinquare perniciosius, quo venenata pocula, quodam veluti melle perlinita sint, ne usquequaque sentiantur, quae sunt futura mortifera; enjnsmodi operum hac aetate permulta dolemus esse, quae decipiendae importitae, aut incautae plebis causa circumferantur.

Londoniensi ecclesiae, quae fidem suam erga di. trid. decretum pro novorum librorum.

Derogatio contrariis.

Dal. die 26. nov. 1780. Anno VI.

Jura a Sede memoratur super prescriptione librorum pravi doctrinae damnationem.

licet aliquid de avertendo tam gravi malo a clarae memoriae Josepho primo, dum vixit, rege fidelissimo genitore suo constitutum fuit; quoniam tandem ea, quae de sana doctrinae custodia statuenda sunt, ad Sedem divi Petri referri oportere probe novit, ut tela ejus auctoritate justa, quae fuerit pronuntiatio firmetur, indeque sumant caeterae ecclesiae, veluti de natali suo fonte aquae cunctae procedunt, et per diversas totius mundi regiones puri latius capitis incorrupti manent, quid de cetero sit, quidque christianae plebi praecipuum. Nobis propterea pro parte memoratae Mariae Franciscanae regionis fidelissimae expositum fuit, methodum usque adhuc in praefatis Portugalliae, et Algarbiorum regnis ad evellendam tot damnorum radicem observatam minus commodam esse quippe quia omnia de probandis, publicandisque, ac introducendis libris iudicium sola vovis, alteriusve censoris relatione nitatur, eamque idcirco legitimum tribunal a personis ecclesiasticis componi institui, cuius praecipua sit, et singularis de libris aut adprobandis aut reprobandis, cura, cuique librorum eorundem expendendorum, ac dijudicandorum auctoritas, delegetur, tribunal commissionis pontificiae; ac regiae super examine, ac censura librorum deinde mandandum summopere desiderare.

Religiosum tribunal, cum commissionis pontificiae, et regiae.

§. 4. Nos igitur, qui summa quoque studia Nostra, diligentiam, operam praestamus iis omnibus, quae ad totalem, amplitudinem, decus religionis, et spirituales populorum bonum, atque ad publicam regerem tranquillitatem conferre posse videntur: metu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine tribuimus, cui, ut praefertur, commissionis pontificiae, ac regiae super examine, ac censura librorum indenda sit appellatio, cuique praecipua cura, atque onus singulare erit proprium in examen revocandi, et adprobandi bonos, atque utiles, malos vero contemnendi libros, nec non suspensione, interdicto, excommunicatione, aliisque poenis in offensis memoratae reginae fidelissimae iuribus inobedientes sibi homines coercendi in civitate Ulyssipponensi originibus, ac tenere praesentium constitimus, ac deputamus. Verum cum inter praecipuas pastorem curas ea sit, concredita sibi oves a pravis pascuis avertere, hinc salvam, et illasam esse episcoporum in praefatis regnis con-

sistentium auctoritatem ois a sacrosancta Tridentina synodo attributam harum serie decoramus, ac declaramus. Quamquam vero ad haec usque tempora sanctae Inquisitionis tribunal in eisdem regnis consistens diligenter caverit, nequi libri in ea ipsa regna irreperant, quibus in periculum vocari simplicium, incautorumque hominum fides posset, ne tamen, si id agere pergat, illa inter sanctas ejusdem inquisitionis, novique tribunalis ministros oritur propter jurisdictionem contentiae, quae pacem perturbet, tranquillitatemque communem, edicimus, ne posthac Lusitanis haereticarum pravitatis inquisitoribus ius sit ullum dijudicandorum, netandorum, damnandorumque librorum, sed ea ei rei potestate tribunal commissionis pontificiae, ac regiae potiatur.

§. 5. Mandamus praeterea, ut tunc, perpetuisque futuris temporibus illud ipsum pontificiam, ac regiae commissionis tribunal a personis ecclesiasticis componatur; quae personae a memorata Maria Franciscana regina fidelissima, deincepsque a suis successoribus seligantur, ac deputentur, utque insuper Ulyssipponensis patriarcha Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis unum aliquem in sacris constitutum sine arbitrio designet, qui suas vias in eodem tribunali gerat. Quia etiam volumus, ut qui eas tribuunt a regia maiestate nominatos praeses, is omnino sit a Romano pontifice in ea dignitate, atque officio confirmandus. Sed cum sine gravi, aut detrimento, aut incommodo fieri nequeat, ut dum ex urbe Roma confirmatio expectatur, praesidis ejusdem facultas exercendi muneri suspecta maneat, concedimus, ut is, simul ac primum dictus est praeses, a pontifice confirmationem petat, dumque haec opperitur, nuncio apostolico se se sistat, ut huius verbali assensu, obire interim moras possit.

§. 6. Denique si venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium haereticarum pravitatis inquisitorum, ac Indis congregationibus supplices libelli subditorum memoratae Mariae Franciscanae reginae ad retinendos, legendosque vetitos libros in posterum porrigantur, esse eos remittendos, non velint tamen factum est, ad sacrae Inquisitionis tribunal in illis regnis existens, sed ad tribunal pontificiam, ac regiae commissionis, metu, scientia, ac potestate paribus harum serie praecipimus, ac ordinamus.

Declaretur a quibus personis in perpetuum tribunal sit componendum.

Eadem tribunal committitur iis, quos ad hunc finem venientes constituitur.

Classe
natura
trinitatis.

§. 7. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, a foro, suoque plenariis, et integros effectus petri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective invidiabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardines etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus apostolicis, ac in universilibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus; privilegiis quoque, iudicatis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in uno robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno placitoris die vigesima nona novembris millesimo septingentesimo octuagesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCXCV.

Privilegium ordinariae iurisdictionis in causis primae instantiae, quo fruitur ab immemorable confalonerie, et magistratus civitatis Tiferi, confirmatur.

PIUS PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Inter praecipua vigilantis pontificis studia, illud profecto esse debet, ita eos, qui sub

immediata Sedis apostolice defensione, ac temporali domicilio constituti esse noscuntur, in eorum iustis petitionibus, et votis confovere, ut eisdem sine cuiusque injuria per legitimis tramite iustitia ministretur, atque desuper opportunis remediis, prout rerum, et temporum, ac personarum conditione pensata commodius esse prospexit, providere.

§. 2. Sane Nobis super pro parte dilectorum filiorum magistratus, et hominum civitatis Nostrae Tiferi expositum fuit, quod ab immemorabili confalonerie ejusdem civitatis pro tempore existens est in pacifica quasi possessione iuris iudicandi, ac decidendi in prima instantia, et veluti iudex ordinarius eas causas civiles, quae ad tribunal illius quotidie deferuntur, etque propter suum etiam habet acturium, cuius officium est acta, ac causarum huiusmodi processus scribere, et colligere. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, licet praetor ejusdem civitatis auctoritate Nostra apostolica deputatus sit iudex ordinarius primae instantiae causarum omnium, quae in dictae civitatis, ejusque comitatus districtu venerint, nihilominus cum in dicto confalonerie tribunali taxae actorum mitiores sint, quam in tribunali praetoris, immo iudex pro sententiarum expeditione nullam sportulam consequatur, ac solemnitates, et formae in iudiciis adhiberi solitas minime observentur, quod in causis praesertim laevissimis, ac inter miserales personas agitis, cuiusmodi sunt illae, quae ad tribunal confalonerie deferri solent, praegravem utilitatem offeri; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benigntate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur inter maximas perturbationes, quibus in apostolici ministerii procuratione undique conflictamur, hoc maxime evadentes, ut subditorum Nostrorum commodum apprime eosculatur, cunctis eo minori, quo fieri potest dispendio in pauperum utilitatem acquiescit, et iustitiae complementum ministretur, eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa laici, si quas forte incurrierint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, de dilecti filii Nostri Bar-

Expositio
petiti.

Tractat
causam.

l. die 20.
m. 1780.
Anno VI.

nardin' tituli sanctissimae Trinitatis in monte Pincio Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Giraud nuncupati Nostri pro auditoris consilio, nec non audito dilecto iidem filii magistro Aloysio Gazzoli, privilegium ordinariae iurisdictionis per consensionem, et magistratum civitatis praedictae ab inmemorabili tempore bucusque, ut praefertur, compulsive exercito iisdem modo, et forma quibus eo semper uti sunt, et utuntur, et quoad causas civiles tantum, quae non excedant summam scutorum quindecim monetae Romanae auctoritate apostolica harum serie confirmamus, et approbamus, eique inviolabili apostolicae firmitatis robor adijcimus, et quatenus opus sit de novo illud concedimus, et induigimus.

Clemente papa
hinc, et de
creto anno
1791.

§. 4. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae civitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus; et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima decembris millesimo septingentesimo octogesimo, pontificatus Nostri anno sexto.

CCXCV.

Die 2.
Jan. 1791.
Anno VI.

Dismembratio quatuor parochialium ecclesiarum a diocesi Ravennatensi, earumque vultu diocesi Caesenatensi.

Pius episcopus servus servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Satis Nobis aliquorum populorum spirituali regimini, et unius episcopalis Sedis decori consultum minime videremur, nisi post nonnulla illi attributa loca alia etiam propria, quae usque modum longius a pastore fuere disita, eidem Sedi addiceremus; ita quidem fiet ut episcopus boni generis vices pastoris supra gregem sibi creditum cominus excubans diocesis facilius perlustrando muia, quibus a Tridentina synodo operatur, plene valeat adimplere.

Procurator.

§. 2. Cum alias Nos inter plura late patentis diocesis Ariminensis oppida, terrasque, et loca nonnullas parascias, aliasque ecclesias pluribus passuum millibus a civitate Arimini distare, sed civitati Caesensae ita adherere, et fore adjacentes esse perpendimus, ut ad illam, quae remotior erat spatium duarum circiter horarum commode posset accedi, animo reputavimus magis appositum in ea parte diocesis distributionem constitutum. Proptereaque per alias Nostras litteras sub datum auge incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo septuagesimo septimo quinto idus julii pontificatus Nostri anno tertio, easdem parascias, et ecclesias praevia ab Ariminensi diocesi dismembratione ecclesiae Caesenatensi cui vultus augusta parebat diocesis addiximus.

Memoriter
dismembra-
tio alia facta
a diocesi A-
riminensi.

§. 3. Verum cum Nos, cui in civitate Caesensae dies natalis primum illuxit minime lateat, quod in Ravennatensi diocesi quatuor extant parascias plerumque itidem passuum millibus a Ravenna distantes, Caesensae tamen ita quoque proximae, ut eorum remotior septem millibus passuum dumtaxat ab ea sit disita, aliae vero tres propinquiores sint, ideo Nos qui commendatione quadam naturae nedum ad civitatis, sed etiam ad illius ecclesiae episcopalis decorem amplificandum gratitudinis gratia sumus fovitatis Caesenatensem ecclesiam, cujus diocesis neque modum porrectos fines habet earundem quatuor parochialium ecclesiarum additione augere exoptamus, firmam apem foren-

Expositio
ratio quae
movetur
propter, ut
verum de-
corat dis-
membratio-
nem.

tes, et fiduciam illorum locorum incolis, ex hoc non exigua obventura spiritalia subsidia.

*Descriptio
locorum dis-
membra-
tionis, et re-
sponsive as-
signationis.*

§. 4. Nos igitur Ravennatensi metropolitana sedo pastoris modo solatio destituta, antequam a Nobis novus ordinetur archiepiscopus, qui regimini adeo insignis ecclesiae praesideat metropolitano, et ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine unam sancti Petri plebis Sextinae in territorio Caesenatensi inter rivum Dismannum, et flumen Sapin, et alteram sancti Christophori in villa sancti Christophori ejusdem territorii, ac aliam sancti Andrae in villa ejusdem sancti Andreae in Bagno nuncupat: etiam territorii Caesenatensis, et reliquas sanctae Mariae de Nive Novae nuncupatae in villa sancta Maria Nova territorii Brictinoriensis parochiales ecclesias, earumque circuitus, et ambitus parochiales per integros eorum limites cum omnibus, et singulis aliis ecclesiis, et oratoriis, conventibus, hospitibus regularium, et piisque locis, si quae infra limites ipsarum parochialium ecclesiarum modo sint, et in futurum existent; nec non ipsarum parochialium ecclesiarum rectores, ac quoscunque presbyteros, et clerici omnes, ac populum infra eodem limites de praesenti commorantes, et commoratos, quos, et qui hactenus archiepiscopo Ravennatensi pro tempore existenti, ejusque ordinariae jurisdictioni subiecti, et subiecti, atque de ejus diocesi fuerint ab omni Ravennatensi archiepiscopi jurisdictione, et ab illius diocesi penitus, et omnino apostolica Nostra auctoritate ipsarum vigore praesentium perpetuo dismembramus, sejungimus, separamus, ac dividimus, nec non a Ravennatensi archiepiscopi superioritate, jurisdictione, potestate, subjectione, visitatione, correctione, ac quibusvis aliis juribus Ravennatensis ecclesiae, etiam decimas quascunque, et proventus, aliisque jura persolvendi prorsus, et omnino perpetuo pariter eximimus, et liberamus.

*Dismembratio
ecclesiarum
sejunctio
divisio Con-
stitutio.*

§. 5. Itaque, ut praefertur, dismembratis supraeuniciat quatuor parochiales ecclesias, earumque circuitus, et ambitus per integros ipsarum limites cum omnibus, et singulis aliis ecclesiis, oratoriis, conventibus, hospitibus regularium, piisque locis infra limites ipsarum parochialium ecclesiarum si quae sint, et in futurum existant. Itidemque modernos, et pro tempore existentes eorundem quatuor parochialium ecclesiarum rectores, et quoscum-

que presbyteros, ac clerici omnes, et populum inibi nunc, et pro tempore degentes Caesenatensi ecclesiae, illiusque venerabili fratri Nostro moderno, et pro tempore existenti episcopo Caesenatensi, et illius ordinariae jurisdictioni, auctoritati, et potestati, collationi quoque, et visitationi, ac correctioni, nec non quibusvis omnibus, et singulis actibus, qui episcopalis ordinis sunt, et episcopi in sua quisque diocesi de jure, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet agere, ac quibus uti solent, et possunt, nec non etiam cum quibusvis juribus, decimis, et proventus ex ipsis ecclesiis per archiepiscopum Ravennatensem hactenus percipi solitis etiam perpetuo assignamus, subijcimus, subponimus, ac plenarie concedimus. Ipsique quatuor parochialium ecclesiarum rectoribus presbyteris, et clericis, incolisque quibuscumque, ut ipsi moderno, et pro tempore existenti episcopo Caesenatensi tamquam proprio eorum ordinario in omnibus pareant, et obediunt etiam praecipimus, et mandamus. E converso vero venerabili fratri Nostro episcopo Caesenatensi clerici, populumque ejus regimini, et spirituali curae a Nobis addictum specialiter in Domino commendamus, et summo pere exoptamus, ut ipse eo, quo flagrat cleri disciplinae, et animarum salutis zelo illos pateranter excipiat, et sicut in primaevis sua diocesi servare solet sibi in fratres, ac filios adiscat.

§. 6. Praesentes autem literas etiam ex eo, quod quicumque in praemissis interesse habentes, vel habere praetendentes ad id vocati, et auditi non fuerint, seu etiam ex eo, quod Ravennatensis ecclesia modo pastoris solatio destituta existens defensore caret de subreptione, vel obreptione, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque jura, vel facti remedium impetrari posse; nec illas sub quibusvis generalibus derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, si quae fierent, comprehendi, sed tamquam ad prosperum populi spirituali regimen in salutem animarum editas, et emanatas semper ab illis excipi, validasque, ac efficaces esse, et fore; suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, sicut ab omnibus censeri.

§. 7. Ita quoque per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritate fun-

*Quodlibet
iura runc-
tionem tollit,
ac literas apostoli-
cas plenam
consequen-
tiam runc-
tionem.*

*Classis su-
blata, et de-
cretum irritum.*

gentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de lateri legatos, et vice-legatos, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostris, ac cancellariae apostolicae regulis de jure quaesito non tollendo, et de unionibus, ac dismembrationibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de praestando consensu in similibus unionibus, et dismembrationibus, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac etiam in universalibus, et provincialibus conciliis editis generalibus, et specialibus constitutionibus, ecclesiaeque Ravennatensis privilegiis; fidei tunc quoque, et literis apostolicis illi, ejusque archiepiscopo, et capitulo, et canonicis, ac civitati Ravennatensi etiam specifica, et expressa, atque individua mentione dignis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, et irritantibus, ac aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu simili, et consistorialiter in contrarium praemissorum forsitan concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et expressa ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut alia quaevis exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium at singulorum tenores, formas, et clausulas praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias la suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice domtaxat latissime, ac plenissime, atque specialiter, et expresso auctoritatis Nostrae plenitudine harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

7 desin-
da trans-
missa.

§. 9. Velimus autem quod earundem praesentium transmissis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae lae ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prout fides habetur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum li-

ceat hanc paginam Nostrae dismembrationis, sejunctionis, separationis, divisionis, exemptionis, liberationis, assignationis, subjectionis, subpositionis, concessionis, praeccepti, mandati, decreti, atque derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octuagesimo primo, quarto nonas januarii pontificatus Nostri anno sexto.

CCXCVI.

Die die 8.
Jan. 1781.
Anno VI.

Confirmatio erectionis confraternitatis sanctissimi Sacramenti loci Ponti Comensis diocesis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper fuit, quod alias in parochiali ecclesia sancti Mauricii loci Ponti territorii de Medio Vallinae Comensis diocesis una pia, et devota Christifidelium confraternitas sub titulo sanctissimi Eucharistiae sacramenti usque ab anno 1615 a bonae memoriae Philippo, dum viveret, episcopo Comensis auctoritate ordinaria erecta fuit, prout in patentibus ejusdem Philippi episcopi literis, quarum tenor est qui sequitur, videlicet — Philippus Dei gratia, ac apostolicae Sedis episcopus Comensis, et comes etc.

Expositur
quae fuerit
episcopalis
erectio.

§. 2. Ad perpetuum rei memoriam. Exquum, et rationi consequens justa, et honesta potentibus gratum praestare assensum in his praesertim per quae fidelium pietas, et devotio augeatur, et ad charitatis opera exerceunda homines inducantur. Cum itaque dilecti in Christo curatus, et homines loci Ponti territorii de Medio Vallinae Nostrae Comensis, et domini temporales illustrissimorum dominorum rhetorum precibus super hoc correctis humiliter supplicarint, ut pro divini cultus incremento, ac sanctissimi, et augustissimi Eucharistiae Sacramenti majori veneratione, et honore, animarumque salute, ac Christifidelium in pietatis christianae augmento unam sub ejusdem

Tenor literarum potentissimum episcopum Comensem, in-
dulgenciam erectionis ipsius ecclesiae.

venerabilis Sacramenti invocatione, et tutela singulari, confraternitatem, et scholam in ecclesia sancti Mauricii parochiali dicti loci Pontifrigore, et insistere vellent. Nos pium, adeoque sanctum desiderium pro Nostra pastoralis sollicitudine amplectentes, auctoritate Nostra ordinaria, et omni meliori modo, via, jure, et forma, quibus melius possumus, his Nostris literis perpetuis temporibus valluris, scholam seu confraternitatem ecclesiasticam scholarum sanctissimi corporis Christi, quae sub regulis, institutis, atque ordinationibus jam praescriptis, sive in futurum per Nos praescribendis, et a Nostris successoribus episcopis Comensibus in Domino regatur, et gubernetur, ad omnipotentis Dei laudem, gloriam, honorem, et spiritum sanctum Christifidelium profectum in ecclesia praedicta sancti Mauricii parochiali Ponti ad altare majus erigimus, instituiamus, et creamus cum facultate eligendi priorem, sub-priorem, thesaurarium, et alios officiales: nec non et eisdem scholae, seu confraternitati omnia, et quaecumque bona, terras, domos, possessiones, redditus; proventus, et quaecumque alia bona, quae ipsi scholae, seu confraternitati per quoscumque figari, donari, tradi, assignari, et concedi, dari, relinquere, aut vendi, et quae per priorem, et scholares dictae scholae, seu confraternitatis pro tempore existentes, cujus nomine acquiri contigerit, per eosdem priorem, et confratres, seu deputatos ab eis possidenda, administranda, et in dictae scholae, seu confraternitatis, usus, et utilitatem convertenda dampna, concedimus, applicamus, et appropiamus, quod omnium reddituum, successuum, elemosynarum, donationum, et oblationum capax sit, et esse censetur, ac omnibus indulgentiis, gratiis, privilegiis, immunitatibus, et praerogativis, aliisque quibuscumque similibus scholis sanctissimi Sacramenti huius Nostrae dioecesis pro sanctam Sedem apostolicam, et per Nos concessis, et in futurum concedendis gaudeat, potius, et fruat volumus, atque decernimus hac conditione, ut Nobis, et successoribus Nostris pro tempore existentibus semper subiecta remanant, ac rationem administrationis omnium oblationum, seu elemosynarum dicti confratres singulo anno Nobis, et a Nobis deputandis reddere teneantur. In quorum fidem praesentes Nostras literas institutionis, erectionis, ac decreti episcopali manu signatas, et per cancellarium epi-

scopalem subscriptas, sigilloque nostro munitas expediri iussimus. Datum, et actum Comi in aedibus Nostris episcopalibus die tertia mensis iulii MDCXV.

Gig. Philippus episcopus Comensis.

Locus & Sigilli.

Subscrip. Bartholomaeus Mainonus secretarius, et notarius apostolicus.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, ad augendam pietatem Christifidelium ejusdem loci summopere conduceret, si erectionem, seu institutionem dictae confraternitatis, ut praefertur, factam apostolice auctoritate confirmare dignaremur. Nos supplicationibus desuper Nobis humiliter porrectis inclinatis, praeviusertis patentis literas, et in eis contenta quaecumque auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiecit, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus.

§. 4. Decernentes eandem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolice auditors, iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigrit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die quinta januarii millesimo-septingentesimo octogesimo primo; pontificatus Nostri anno sexto.

CCXCVII.

Confirmatio translationis confraternitatis Domini Nostri Jesu Christi—dos Afflictos—et beatae Mariae de Rosario civitatis Lisbonen-

Litterae episcopi apostolice auctoritatis.

Clavula canonica, et decretum irritum.

Delegatio contrarius.

Die 30. Jan. 1781. Anno VI.

sis ad ecclesiam sancti Joannis de Praca ejusdem civitatis .-

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam .

Expositio
procurat.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales, et confratres confraternitatis sub titulo Domiei Nostri Jesu Christi dos Afflictos nuncupatae, et B. M. V. de Rosario civitatis Lisbonensis, quod eorum confraternitas, quae dudum in parochiali ecclesia sancti Petri de Alfama dictae civitatis canonice aereata existit, postmodum ex eo, quod dicta parochialis ecclesia occasione terrae motus eversionem subijt, ad ecclesiam similiter parochialem sancti Joannis de Praca ejusdem civitatis, in qua ad praesens existit, etiam canonice traslata fuit. Haec itaque translatione, et institutione secuta, iidem exponentes altare, seu cappellam in secundo dicta ecclesia decenter erigi curarunt, atque in ea, ordinarij accedente licentia, missas, ac divina officia celebrare, aliisque christianae pietatis opera exercere, cum omnimoda subordinatione tunc, et pro tempore existenti parrocho ecclesiae secundodictae hujusmodi altro se obligarunt, prout in literis super obligatione hujusmodi confectis, et a tunc existente vicario generali patriarchalis ecclesiae Lisbonensis recognitis latius continetur; quarum quidem literarum tenor est, qui sequitur, videlicet.

D. Antonio Bonifazio Coelho archiepiscopo
di Lacedaemonia ec.

Tenore
literarum
dictarum
a vicario
generali
patriarchalis
ecclesiae
Lisbonensis
super obli-
gatione
nuncupatae
a parrocho
ecclesiae
sancti Jo-
annis de Praca.

§. 2. A tutti quelli, che la presente provi-
sione vedranno salute, e pace per sempre nel
Signore. Facciamo noto, che il giudico, e con-
fratelli della confraternita del Signor Gesù degli
Afflitti della parrocchia di s. Pietro de Alfama
rappresentarono a sua eminenza, ch' egli no si
stabilirono nella parrocchia di s. Giovanni de
Praca, ove presentemente esistono, e siccome
in virtù dell' approvazione del loro compromes-
so sono soggetti alla protezione di sua eminen-
za, lo supplicavano, che gli facesse sottoscri-
vere l' atto nella camera patriarcale di sogge-
zione alla detta parrocchia di s. Giovanni de
Praca, essendo pronti a sottoscriverlo, volen-
do continuare con il culto al detto Signore Ge-

sù per loro divozione, edificando la sua cap-
pella nella nuova chiesa parrocchiale di s. Gio-
vanni de Praca, facendo istanza in fine della
loro supplica all' eminenza sua ordinasse spe-
dirgli la provisione; ed essendosi considerata
dal detto signore la loro petizione, mi commise
con suo decreto; e per mezzo del nostro or-
dinammo, che sottoscrivendosi nella camera
l'atto di soggezione, si spedisse la provisione,
al che immediatamente soddisfecero li suppli-
canti, sottoscrivendo nella camera patriarcale
l'atto, in cui si obbligarono, e soggettarono a
detta parrocchia di s. Giovanni de Praca, ed
al parroco di quella, e che la detta confrater-
nita, ed il suo compromesso sarebbe soggetta
al detto signore, al quale effetto si spedì la pre-
sente, in virtù della quale acconsentiamo di
soggettarli la detta confraternita alla nuova
parrocchia alias alla parrocchia di s. Giovanni
de Praca, ed affinché sempre ciò apparisca si
registri nella camera. Dato in Lisbona 7 no-
vembre 1770.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio sub-
jungat, exponentes praedicti quo praesentat
literas firmitus subsistant, et servantur exa-
ctius apostolicas confirmationis Nostrae patro-
cinio communi summoque desiderant. Nos
dictos exponentes specialibus gratiis, et favori-
bus prosequi volentes, et a quibusvis excom-
municationis, et interdicti, aliisque ecclesiasti-
cis censuris, sententiis, et poenis quovis mo-
do, et quacumque de causa latis, si quas forte
incurrerit, hujus tantum rei gratia absolven-
tes, et absolutos fore censentes, supplicationi-
bus eorum nomine Nobis humiliter porrectis
inclinati: translationem memoratae confrater-
nitatis, ejusque novam institutionem in praedi-
cta ecclesia sancti Joannis de Praca dictae ci-
vitatis Lisbonensis canonice, ut praefertur, fa-
ctam, nec non praesentatas obligationes, praedi-
ctas literas, auctoritate apostolica tenore
praesentium confirmamus, et approbamus, il-
lisque inviolabili apostolicae firmitatis robur
adjicimus, omnesque, et singulos juris, et fa-
cti defectus, si qui desuper quomodolibet in-
tervenierint, supplemus, et sanamus.

§. 4. Decernentes eadem praesentes literas,
et in eis contenta quaecumque semper firmas,
validas, et efficaces existere, et fore, quoque
plenarias, et integros effectus sortiri, et obti-
nere, dictaeque confraternitati, ejusque nunc,
et pro tempore existentibus confratribus in om-

Confirmatio
apostolica
litterarum
praedictarum.

Circula so-
luta, et de-
cretum in-
tens.

nibus, et per omnia plenissime suffragari; ita ut desuper a quoquam nullo umquam tempore ex quavis causa, colore, vel praetextu quemodolibet molestari, seu perlorbari valeant; sicque in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et apostolicae Sedis nuncios, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
conscriptio-
rum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae confraternitatis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statu-

tis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, cunctisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die trigesima januarii millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno sexto.

ANNO SEPTIMO

Die die 20.
Feb. 1783,
Anno VII.

CCXCVIII.

Statuitur, ut officia provinciae sancti Antonii de Brasile ordinis minorum sancti Francisci de observantia reformatorum in posterum concedantur per alternativam nationum, quae illam constituunt.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Pastoralis officii Nobis licet immerito divina dispositione commissi curam gerere sagittantes, ea, quae ad aequalitatem, pacem, tranquillitatemque inter personas praesertim divinis obsequiis sub suavi religionis jugo munitas firmandam, conservandamque provide, ac prudenter disposita, et statuta esse noscuntur apostolicae Nostrae auctoritatis munimine, dum id a Nobis petitur, libenti animo roboramus.

Exponitur
officia con-
servandorum
minorum
per distribuc-
tione offi-
cium.

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum fratrum ordinis minorum sancti Francisci de observantia reformatorum nuncupatorum provinciae sancti Antonii in Brasiliis expositum fuit, quod provincia praedicta ex tribus nationibus, seu filiationibus constat, scilicet ex filiis status Bahiensis, ex filiis status Pernabucensis in Brasiliis, et ex filiis regni Portugalliae in Europa. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, filii, seu nationales Europaei ab anno millesimo septingentesimo decimo nono ad haec usque tempora, ut plurimum dignitates, ac officia provinciae praedictae obtinuerint, ac ex inaequalitate hujusmodi cum caeteroquin etiam in aliis duabus natio-

nibus, seu filiationibus status nempe Bahiensis, et status Pernabucensis plures reperiantur fratres tum ob morum integritatem, ac religionis zelum, cum etiam ob ingenii praestantiam summopere commendabiles iurgis, ac dissensiones quosplurimae in eadem provincia cum animarum Christianorum, et regularis disciplinae dispendio, ac bonorum omnium scandalo exortae sint.

§. 3. Hinc est, quod Nos, quam dissidia hujusmodi, inter regulares praesertim personas perniciose sint, quumque etiam illarum progressum in via Domini impediunt, probe noscentes, ac paci, tranquillitati ejusdem provinciae quantum cum Domino possumus consulere, ipsosque exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et illorum singulas personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratias absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, motu proprio, ac ex certa scientia, maturaque deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine in futuris electionibus superiorum, aliorumque officialium dictae provinciae statuimus, ac ordinamus.

Tunc de-
cretum la-
torum proce-
dendi in dis-
tributione
officiorum

§. 4. 1.º Quod in proximo capitulo celebrando eligatur provincialis cum uno definitore ex filiatione Bahiensium: custos cum alio definitore ex filiatione Pernabucensium: et alii duo definitores ex filiatione Europeanorum, de qua provincialis triennium solvit. In secundo capitulo eligatur provincialis cum uno defini-

De electione
provincialis,
custodis, et
definitorem.

tore ex filiatione, de qua custos in primo: custos cum alio defensore ex filiatione, de qua duo defensores fuerunt: et duo defensores ex filiatione, de qua provincialis immediatus; et sic in posterum orbiculariter observetur, ita taliter, ut semper provincialis cum uno defensore eligatur ex illa filiatione, quae in duobus capitalis praecedentibus provincialem non habuit, ne forte aliquis ex-provincialis ante sexennium reeligatur; ut cautum est in constitutionibus apostolicis, statutisque ordinis et provinciae (1). Et custos cum alio defensore eligatur ex illa filiatione, quae in capitulo immediate subsequenti provincialem habitura est: et duo defensores eligantur ex alia filiatione, quae superest, et ex qua fuit provincialis, qui triennium solvit.

De electione
visitatoris
generalis.

§. 5. 2.^a Quod visitator generalis, et praeses capituli, qui a ministro generali ordinis eligi, et nominari debet, et per concessionem Innocentii pp. XI. huic provinciae factam, non ex alia, sed ex eademmet provincia nominandus est, assumatur ex filiatione, ex qua duo defensores imprudicli ad mensam definitorialem assumpti fuerunt. Propter quod illi tres religiosi, qui in forma dicti Brevis, et statuti (2) per ministrum provincialem cum suo defensorio ad ministrum generalem proponi debent, sint ex praefata filiatione, servato in aliis, et ob deficientiam, vel mortem huiusmodi visitatoris generalis, quod per statuta (3) provinciae servari debet, et ab illis optime cantum est.

De modo
praesentandi
et
dimitti
decedentem,
vel
defunctum
ante
finitum
triennium.

§. 6. 3.^a Quod si provincialis e vivis decedat, vel officium dimittat ante finitum triennium, eligatur vicarius provincialis a defensorio iuxta constitutiones generales ordinis, at municipales provinciae ex eodem filiatione provincialis defuncti, seu dimittentis, ut triennium inceptum, et non ultra, compleatur: ut hoc idem de custode, si fortasse moriatur, observari debeat. Et decedente aliquo ex defensoribus actualibus, subrogatur frater ex-provincialis ejusdem filiationis defuncti, si existat, et illo non existente, ex-definitor, vel lector antiquiores ex eadem filiatione, at iste in defectu illius; ut vota, seu suffragia vocalium mensae definitorialem in capitulo electorum in

singulis tribus filiationibus semper aequalia serventur.

§. 7. 4.^a Quod haec aequalitas vocalium servanda pro tribus filiationibus in mensa definitoria, omnino observetur in vocalibus ad capitulum provinciale. Ideo guardianiae aequali distributione per dictas tres filiationes partiantur. Quod ut integre consequatur, ratione disparitatis conventuum, qui in dicta provincia sunt tantummodo tresdecim, necesse est, ut hospitium Dominae nostrae de Boaviagem elevetur in conventum, attenta ad hoc illius actuali capacitate; et dum non elevatur, superior illius sit per electionem, sicut guardianus, electus, et habeat votum in capitulis provincialibus. Quo posito, aequali numero vocalium in capitulo, sicut in definitorio, omnes tres filiationes gaudebant: et ne conventus principales semper anni, et minus principales semper alteri ex tribus filiationibus conforantur, sequenti ordine distribuuntur. Filiationi provincialis datur conventus sancti Francisci de Bahia — sancti Francisci de Sergipe de Conde — sancti Antonii de Iguarassá — Dominae nostrae Angelorum do Rio de s. Francisco — et hospitium Dominae nostrae de Boaviagem. — Filiationi custodiae datur conventus Dominae nostrae a Navibus de Olinda — sancti Francisci de Paraiba — sancti Francisci de Serinhagem — sanctae Mariae Magdalenae das Alagoas — et sancti Antonii do Cayrú — Et filiationi duorum definitorem datur conventus sancti Antonii do Recife — sancti Antonii da Ipojuca — Boni Jesu de Sergipe del Rey — et sancti Antonii do Paraguassá. Quae quidem distributio, et aequalitas vocalium, et conventuum in infra scriptis clare dignoscitur.

De aequalitate
vocalium
servanda.

FILIATIONES

Prima

- 1 Provincialis
- 2 Definitor
- 3 Conventus Bahia
- 4 Sergipe do Conde
- 5 Rio de s. Francisco
- 6 Iguarassá
- 7 Hospicio

Distributio,
et aequalitas
vocalium, et
conventuum.

(1) Stat. Provinc. cap. 33. num. 4, et cap. 46 num. 2.

(2) Stat. provinc. c. 33 n. 11, et c. 37 num. 1.

(3) Ibid. num. 3.

Secunda

- 1 Custos
- 2 Definitior
- 3 Convolutus-Olinda
- 4 Paraba
- 5 Serinbaem
- 6 Alagoas
- 7 Cayrã

Tertia

- 1 Visitator generalis, et praesidens capit.
- 2 Definitior
- 3 Definitior
- 4 Convolutus-do Recife
- 5 Ipojuca
- 6 Sergipe del Rey
- 7 Paraguassã

De electione,
et numero
procuratorum
provinciae.

§. 9. 5.º Quod procuratores provinciae in capitulo, et congregatione intermedia electi, et destinati ad negotia conventuum tractanda, quae vel in curia regali Ulyssipponensi, vel in civitatibus Bahiensi, et Pernambucensi occurrere possunt, sint tantummodo tres, prout in praesenti. Et eorum electio, et suorum sociorum ueminitio fiat cum respectu ad tres memoratas filiationes; ita ut procurator partitionis Bahiensis sit ex filiatione, de qua provincialis, ejusque socius ex filiatione, de qua custos. Procurator curiae Ulyssipponensis sit ex filiatione custodis, et ejus socius ex filiatione visitatoris generalis. Et procurator partitionis Pernambucensis sit ex filiatione visitatoris generalis, sociusque illius ex filiatione provincialis: quin aliquis istorum procuratorum ultra triennium conservetur, nec illorum ternarius numerus quocumque praetextu alicubi in futurum augeretur.

De lectoribus
et numero
studii.

§. 10. 6.º Quod de sexennio in sexennium instituantur tres lectores artium respective ad tres filiationes; ita ut quolibet filiatione in quolibet sexennio unum habeat artium lectorem. Idemque observetur circa lectores theologiae speculativae, et moralis, ut praedictae tres filiationes in omnibus serventur aequales: consummatoque philosophico curriculo, procedatur ad oppositiones, de more solito; quae qui-

dem oppositiones celebrabuntur in conventu s. Francisci de Bahia, et non alibi; et intra semestre visitatoris generalis, per quem in istis primis literis encyclicis convocabuntur fratres omnes, qui ad hoc in unaquaque filiatione apti, et habiles inventi fuerint: et si forte contingat, quod aliqua filiatione nullum habeat idoneum oppositorem, qui tali praevia oppositione judicetur capax cujuscumque lectoratus, occupet tunc ipsam lectionem aliquis ex-lector ex ipsa filiatione. Quod etiam observari debet in morte, vel defectu alicujus ex similibus lectoribus: quorum amicum electio, et ueminitio ita fiet, ut semper dignior minus idoneis praeferratur, licet isti illos et aetate, et habitus receptione praecedant.

§. 11. 7.º Quod, ut similibus lectoribus etiam in hac vita proprium respondeat praemium, decernatur lectoribus illis, qui per novem annos theologiae tantummodo vacaverint, implendo lectiones, et conclusiones de mere solito in provincia, frui debere praerogativis, gratiis, et exemptionibus, quae per moderniora acta ejusdem provinciae concessae reperitur lectoribus per idem sexennium theologiae, et philosophiae insimul incumbentibus. Decernatur etiam, iisdem gratiis, praerogativis, privilegiis, et exemptionibus, de quibus loquitur statutum municipale (1) erga lectores per sex annos philosophiam, et per tetidem theologiam legentes, frui etiam debere lectores illos, qui per eandem duodecim annos, vel solummodo theologiam, vel insimul philosophiam per sex, vel per tres annos legerint, impletis lectionibus, et conclusionibus solitis.

De praemio
lectoribus
tribuendo.

§. 12. 8.º Quod numerus studentium philosophiae sit aequalis pro quolibet lectore, et filiatione: at in casu deficientiae studentium in aliqua ex filiationibus supplatur ex alia, servata, quoad fieri possit, in omnibus aequalitate desiderata. Quod, ut facilius in hoc puncto consequatur, admittantur philosophiae adhuc recentes professi, non obstantia statuto prohibente (2) (quod multoties dispensatum est) ne ante sexennium, postquam habitum receperunt, hunc studio applicentur. Expleto curriculo theologico, instituantur oppositores futuri, vulgari nemine, *passantes*, omnes illi, qui per attestationem suorum lectorum idonei in-

De numero
studentium
philosophiae.

(1) Stat. prov. cap. 16. num. 6.

(2) Stat. Prov. cap. 17. num. 2.

formetur. Et lectores artium ad doctrinam Scoticam aequandam, et explicandam non sint adstricti, ut in statutis (1) provinciae reperitur, imo eis sit liberum docere, et defendere systema illud, et doctrinam, quae eis magis utilis, et proficua in Domino videatur. Conventusque ad studia philosophiae, et theologiae destinati, sicut conventus Babiae, Oliudae, et Recifi, et ita per gyrum, et turnum tribus filiationibus conferantur, ut nunquam in eodem conventu legant successive lectores ex eadem filiatione.

§. 13. 9.º Quod numerus religiosorum provinciae reducatur ad numerum trecentorum, et nonaginta novem, scilicet, centum et tredecim clerici, et viginti laici pro qualibet filiatione, ut in omnibus servetur aequalitas: et quia nunc temporis religiosi alicujus filiationis non adequant numerum religiosorum ex alia, ministri provinciales non recipiant ad habitum, vel ingressum religionis alicum ex illa natione, cujus numerus excedat; sed ex illa admittant novitos, quae in tali numero inferior inveniantur, donec ad aequalitatem, et numerum praescriptum reducantur religiosi, tam clerici, quam laici conjunctum filiationis. Completio numero aequali religiosorum dictarum filiationum, tunc in casu obitus, vel deficientiae alicujus religiosi, assumant provinciales ad habitum regularem alium, qui sit de eodem stato, et natione, de qua erat religiosus, qui obiit, vel defecit, ad hoc ut successivis temporibus nunquam interrumpatur, imo observetur haec perfecta aequalitas: et quantum contingere potest, ut aliquis natus extra territorium Babuense, et Pernabuense velit, augete Domino, hanc religionem ingredi, et provinciam querere, quod illi negandum non est, necesse est, ut alicui ex tribus filiationibus associetur. Ideo qui nati fuerint in loca decurrentibus de territorio Bahiensi ad partes Austri, Mias, Mediterraneique etc., pertineant ad filiationem Bahiensem: qui de territorio Pernabuensi usque ad lineam aequinoctialem ad Aquilonem originem duxerint, pertineant ad filiationem Pernabuensem: et qui in regno Pertualliae, insulaeque Europae ortum habuerint, pertineant ad filiationem Europeorum.

§. 14. 10. et ultimo. Quod distribuatur cum eadem desiderata aequalitate reliqua officia minora provinciae; ita ut nullus in illis ultra triennium conservetur, sicut in majoribus officiis. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostro etiam suspensionis ab officiis imponendis poenis omnibus, et singulis superioribus, fratribus, ac in capitulis provincialibus vocem habentibus, ut omnia praedicta capitula futuris perpetuis temporibus adimplant, ac ea adimpleri solliciti curent, ac studeant.

§. 15. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, atque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis pro quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attestari.

§. 16. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et provinciae praedictae etiam juramento, confirmatione apostolica roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque; et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima februarii millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

De distributione officiorum minorum.

Clauseula annullata, et derogatoria irrita.

Derogatio contrariis.

De numero religiosorum provinciae servando.

(1) Stat. Prov. cap. 18. num. 8.

Dei, die 30.
febr. 1781
Anno VII.

CCXCIX.

Reductio onerum missarum pro hospitio Convalescentium venerabilis servi Dei Angeli Paoli de urbe.

Dilecto filio Nostro Guilielmo Sanctae Romanae Ecclesiae cardinali Pallotta nuncupato.

Pius PP. VI.

Dilecte filii Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

Expositio
procuratorum pro
reductione.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii deputati hospitii pauperum convalescentium urbis venerabilis servi Dei Angeli Paoli nuncupati, quod alias bonae memoriae Nicolaus Giobbe in suo ultimo testamento instituta sibi in haeredom usufructuariam totius sui patrimonii Angela Albuji ejus, dum vixit, uxore, ad illius proprietatem memoratum hospitium pauperum convalescentium vocavit, ut illae valedudinarii, ac convalescentes majori etiam charitate in posterum alerentur, adjecto tamen onere eidem hospitio trium missarum quotidianarum manualium defuncta dicta Angela Albuji sua uxore, sique consolidato usufructu cum proprietate suae haereditatis. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, licet memorata Angela haeres usufructuaria juxta praescriptam ei in dicto testamento legem pretium rerum mobilium, tabularum pictarum, alicujusque similium in loca montium ad patrimonii praedicti augmentum investire teneretur, nihilominus ea distraxit, alienavitque, ex quo factum est, ut, cum patrimonium Giobbe, jam defuncta memorata Angela, vix sufficiens ad adimplenda onera trium dictarum missarum reperitur, nullo compendium ex haereditate hujusmodi in pauperum convalescentium solatium ad hospitium praedictum, pro ut fuerat mens testatoris, deveniat; Nobis propterea humiliter exponentes praedicti supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica diguamur.

Tenor app.
contineat.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, alicuique ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo,

et quancumque de causa latis, si quas forte incurrierint, hujus tantum rei gratis absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, audito prius tui, qui apud Nos, et apostolicam Sedem ejusdem hospitii protector existis, consilio, circumspectioni tuae per praesentes committimus, et mandamus, ni constituto tibi ne narratis, prius quodcumque onerum praedictarum missarum, quoad tempus praeteritum inadimplementum eidem hospitio auctoritate Nostra apostolica remittes, relaxes, et condones; ut insuper onera trium missarum praedictarum ad usam missam quotidianam manuaalem, cum onere dimittat etiam trium missarum in die anniversarii obitus dicti Nicolai Giobbe auctoritate, et tenore praedictis redigas, ac reducas.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus apostolicis, nec non pii testatoris etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa sufficienter, et expressa commutamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annuo piscatoris die vigesima februarii millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Oneribus in
contrarium
factis
derogatur.

CCC.

Dei, die 30.
febr. 1780.
Anno VII.

Ad instantiam procuratorum linguae provinciae hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani derogatur confirmationi capituli generalis fratrum militum praedicti hospitalis nuper habiti super celebratione capitulorum provincialium.

Dilecto filio magno magistro hospitalis
sancti Joannis Hierosolymitani.

Pius PP. VI.

Dilecte filii salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii procuratores linguae provinciae iustius hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, quod in postremo capitulo generali alius annis nempe MDCLXXVI., et MDCLXXVII. in conventu dicti hospitalis habito, inter caetera statuta, seu stabilimenta, ac ordinationes capi-

Expositio
procuratorum.

talares auctoritate apostolica per Nostras literas die xx. iulii anni MDCLXXIX. sub plumbo datas confirmata sub titulo sexto capituli in ordinatione decima octava cautum, praescriptumque reperitur, ut in omnibus prioratibus septem linguarum dicti hospitalis capita provincialia, a secunda dominica mensis iunii, usque ad diem festum sancti Joannis Baptistae patroni ejusdem hospitalis in posterum celebrentur. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, quoad prioratum sancti Gilles ea anni tempestate assemblea capitali provincialis haberi nequeat, tum ob ultimam singulorum hoc capitulum constitutum incommodum, qui in ferventissimo anni aestu iter facere deberent; tum etiam quia nunciusquisque ipsorum ob malignum civitatis aerem tempore aestivo grave sanitatis periculum obiret; tum demum quia cum iunius sit mensis messis, in quo multi titulares, administrantes per se ipsos eorum respectivas praepostas, seu commendas dicti hospitalis, ac alii praesens, ac super earumdem fructibus, ac redditibus invigilare debent, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, Nos sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor constitutionis.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, bujus tantum rei gratia absolventes, absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, tibi, eisdem exponentibus, ut quoad praedictum dumtaxat prioratum sancti Gilles in assemblea capituli provincialis dicti prioratus sancti Gilles convocacionibus id, quod ante memoratum proximum capitulum generale, juxta ordinationem decimam septimam tituli sexti capituli sanctam in antecedenti capitulo generali anno MDXXI. habito, adhibebatur, auctoritate Nostra apostolica concedendi, et indulgendi plensem, et amplam facultatem eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Duratio constitutionis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quoad prioratum sancti Gilles praedictum dicta ordinatione decima octava tituli sexti capituli, aliis-

que dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, et naturis, ac ordinationibus capitularibus; privilegiis quoque indolitis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et indivisa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vicesima forbarii millesimo septingentesimo octagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCL.

Det. die 1. mar. 1781. Anno VII.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui visitaverint ecclesiam archiconfraternitatis — della Morte — nuncupatae de urbe.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti omnibus, et singulis Christifidelibus utriusque sexus vere poenitentibus, et confessis, seu firmum confitendi propositum habentibus, qui ecclesiam archiconfraternitatis de Oratione, alias della Morte nuncupatae de urbe devote visitaverint, inibi quae juxta eorum devotionem pias preces ad Deum effuderint, quoties id fecerint indulgentiam plenariam omnium, et singulorum peccatorum suorum remissionem, et remissionem apo-

Tenor concessio, et duratio auctoritatis prioratus pro concessio indulgentiae.

stolica auctoritate perpetuo concedimus, et impertimur, ipsisque, ut quilibet eorum indulgentiam, et peccatorum remissionem hujusmodi animabus purgatorii per modum suffragii applicare possit, etiam perpetuo concedimus, et indulgemus.

§. 2. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die 4. martii MDCCLXXXI. pontificatus Nostri anno septimo.

Delegatio
contrario-
rum.

Die 21. B.
mar. 1781.
Anno VII.

CCCII.

Confirmatur juspatronatus regis fidelissimi, et infantis Portugalliae pro tempore existentis nominandi, et praesentandi ad quaedam beneficia.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Procuratio. §. 1. Praeclara devotionis sinceritas, et eximia fidei constantia, quibus personae regia potestate praeditae in Nostro, et apostolicae Sedis conspectu, de qua continuo, ut obduellitiae filii benemeriti non cessant fulgere nescuntur, Nos supra modum invitant, suaviterque afficiunt, ut earum votis, et petitionibus, quo regiorum jurium conservacioni collimare conspiciamus gaudentes annuamus, eaque favoribus opportunis libentissime prosequamur.

§. 2. Sane pro parte charissimi in Christo filii Nostri Petri Portugalliae, et Algarbiorum regis fidelissimi Nobis nuper exhibita petitiō continebat, quod cum ad ipsum Petrum regem uti administratorem status, et domus dilectissimi in Christo filii dicti regni infantis ex regio iudulto Portugalliae regni infantibus pro tempore existentibus concessa jus praesentandi ad unam de Pavis, et alteram de Bucellas Lisbonensis, nec non ad reliquam de Castro Daire respective locorum Lamacensis respective dioeceseum parochiales ecclesias priuatus

respective nuncupatas pro tempore vacantes, quae sicut accepimus de juspatronatus dicti Petri regis, et pro tempore existentis Portugalliae, et Algarbiorum regis fidelissimi ex fundatione, vel dotatione existunt, spectet, et pertineat; cumque licet ob id eodem regni infanti jus alterum praesentandi ad perpetua simplicia, et personalem residentiam non requiruntur beneficia ecclesiastica in dictis parochialibus ecclesiis respective fundata spectare, et pertinere dignoscatur. Nihilominus propter tacitam, et successivam dissimulationem praedictorum administratorum status, et domus hujusmodi, et reddituum beneficiorum praedictorum tenuitate de praeterito praesumendam parochialium ecclesiarum praedictarum respective rectores in quasi possessione praesentandi ad dicta beneficia pro tempore vacantia permanserunt non alio quam parochialium ecclesiarum praedictarum titulo suffulti, cujus quidem vigore nulla illis facultas, nullumque jus ad hujusmodi praesentaciones faciendas attribuitur, quin ejus praedictum argui possit ex dicta quasi possessione precaria, et facultativa de ejus utraque praecipue adversus regios patronatus revocabili: quodque ad praesens intollerabile esset dum beneficiorum praedictorum fructus, redditus, et preventus valde adanci reperiantur, proptereaque praesentaciones hujusmodi a dictis parochialium ecclesiarum rectoribus, ut praefertur, faciendas regiam minuerent auctoritatem. Quamobrem dictis parochialibus ecclesiis modo extra Romanam curiam vacantibus idem Petrus rex fidelissimus, qui ob suos puros, et religiosos, quos semper in corde habuit sensus tantum si in rebus ecclesiasticis apostolica auctoritas accedat operari intendit. Quare pro parte ipsius Petri regis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ejus iustis desideris favorabiliter annuere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur attendentes pecularem ejusdem Petri regis in hac apostolicam Sedem pietatem, et reverentiam, eundemque Petrum regem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, illius votis, et supplicationibus inclinati praesentaciones ad dictas parochiales ecclesias, ut praefertur, vacantes, et earum quamlibet cum expressa reservatione dicti juris praesentandi ad eadem beneficia in parochialibus ecclesiis praedictis, ut praefertur, fundata per eum faciendas apostolica auctori-

Expositores
status olim
mores juris-
personas,
cujus re-
gratiis colla-
tatur.

Reintegratio
juspatronatus
regis, et
infantis.

tate in ore praesentium specialiter, et perpetuo approbamus. Ac dictum jus praesentandi ad eodem beneficia simplicia dictarum parochialium ecclesiarum pro tempore respective existentibus rectoribus minus competere, sed praesentationes ad dictas parochiales ecclesias ab eodem rege fidelissimo uti administratore praedicto, et ad Portugalliae regni infantibus pro tempore existentibus faciendas semper cum expressa, et valida reservatione jurisdictionis ad dicta beneficia simplicia in eisdem parochialibus ecclesiis, ut praefertur, fundata facias intelligi debere eadem apostolica auctoritate ipsarum tenore praesentium etiam perpetuo declaramus.

§. 4. Nec non easdem praesentationes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suasque plenarias, et integras affectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos nunc spectat, et pro tempore spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac oculo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, vel intentionis Nostrae, aut quovis alio quantumvis magne substantiali, substantialissime, inexcogitato, inexcogitabili, ac specialem, et individuum mentionem, et expressionem requirentem defectu, aut ex quocumque alio capite a jure, vel facto, aut statuto, vel etiam in corpore juris clausa occasione, aliave causa etiam quantumvis justa, rationabili, juridica, legitima, pia, privilegiata etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, aut aliis superiorum expressis nullibi appareret, seu alias probari non posset notari, impugnari, invalidari, in jus vel controversiam revocari, aut ad viam, et terminis juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque juris facti, gratiae, aut justitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine concessio, et impetratio, aut emanante quemplam uti seu suu juri in judicio, vel extra illud posset, neque eisdem praesentes sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, supplicationibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, ac Sedem eandem etiam

motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter ex quibuscumque eorum, et sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque clausulis, et decretis, etiam in eis de eisdem praesentibus, eorumque tele tenore, ac data specialis mentio fiat, pro tempore facias, et faciendis, ac concessis, et concedendis comprehendendi, sed semper ab illis extipii, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitui, repositas, et plenarie reintegratas fore et esse.

§. 5. Sicque, et non alias per quocumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam castrorum palatii apostolici auditeres, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, prerogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et praeminentia fulgentes in quocumque iudicio, et in quocumque instantia judicari et definiri debere, et si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 6. Non obstantibus quibuscumque etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis quibuscumque superioribus, et peremptis; sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus; et aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus pro tempore concessis, et concedendis; quibus omnibus, et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum idem importans mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum omnia plenius omisso, et forma in illis tradita observata, etiam inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum hoc vice duntaxat specia-

Clausula omnia, et decretum irritum.

Derogatio constitucionum.

Clausula omnia, et decretum irritum.

liter, et expresse, nec non opportune, et valide harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

Sacrae potestatis.

§. 7. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostrae approbationis, declarationis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Goritiae aëno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octogesimo primo, idus martii pontificatus Nostri anno septimo.

CCCIII.

Die 20
Martii 1781.
Anno VII.

Suppressio parochialis ecclesiae Portalegrensis cum unione, et applicatione bonorum favore monasterii monialium ordinis sancti Joannis Hierosolymitani terrae de Extremis dioecesis Elborensis.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Venerabili fratri episcopo Portalegrensi salutem et apostolicam benedictionem.

Provisum

§. 1. **Exposit** debitum pastoralis officii cui disponente Domino praesidemus, ut dum de statu monasteriorum quorumlibet dirigendo studemus, de illis quandoque, in quibus prudentes Deo dicat, ac Christo filio sub suavi religionis jugo desponsatae virgines ab hominis saeculi immunes caligine degunt, sedulo cogitemus, ut praesertim ubi redditus hactenus statuti haud sufficere noscuntur, ne earum mentes pro rerum temporalium angustia a coelestium contemplatione areantur commoda ac decentior dotatio potissimum cum personarum regali dignitate fulgentium Nostris ad id consensu accedunt desideria valeat procurari, atque ut illud facilius subsequi possit ecclesiasticorum beneficiorum curam etiam animarum annexam habentium unionis opem, et medium quantum ex alto conceditur favorabiliter adhibeamus, aliisque circa animarum hujusmodi curae exercitium opportuno disponimus prout in Domino conspicimus expedire.

§. 2. Exhibita siquidem Nobis nuper pro

parte charissimi in Christo filii Nostri Petri Portugalliae, et Algarbiorum regis fidelissimi petitio continebat quod cum ipse Petrus rex nunc magnus prior magis prioratus nuncupati ordinis sancti Joannis Hierosolymitani in Portugallia regis, ad quem uti magnam priorem hujusmodi monasterium monialium praedicti ordinis sancti Joannis Hierosolymitani terrae de Extremis Elborensis dioecesis dependens pertinet, et cujus jurisdictioni subiectum exiit divinum cultum promovendi studio flagrans laudabile, et sanctum ejusdem monasterii institutum cum aedificatione, et exemplo a pro tempore existentibus dicti monasterii monialibus perfecte observari curaverit. Cumque observantiam hujusmodi firmam et stabilem reddere summoque cupiat, idcirco provide considerans quod modus ad id cum effectu assequendum magis conducent foret si ita dicto monasterio illius redditus communes statuendo moniales ipsae ab omni sollicitudine, et cura pro earum particulari, et necessaria substantiatione immunes fierent, ut sic facilius ad pias tamen exercitationes intentae ferventius Domino famulari possint. Quamobrem licet idem Petrus rex aliquos in dicto monasterio statueret redditus, nihilominus cum illi nondum sufficientes existant; in loco vero de Marvam Portalegrensis dioecesis adsit parochialis ecclesia, quae sicut accipimus de jurepatronatus dicti regis fidelissimi ex fundatione, vel dotatione existit, quaeque certo, quem praesentibus haberi volumus pro expresso modo extra Romanam curiam ad praesens vacat, et ad quam dum illa pro tempore vacat, nominationis personae idoneae in ea ad nominationem hujusmodi per ordinarium loci, aut alias canonice instituendam ad pro tempore existentem magnum priorem dicti magni prioratus spectat, et pertinet si ipsa parochialis ecclesia, ut infra perpetuo apostolica auctoritate supprimeretur, et extingueretur, illiusque infrascripti fructus, redditus et proventus monasterio praedicto pariter ut infra perpetuo applicarentur, et appropriarentur profecto cum illis quod dicto monasterio deest iocunda in parte suppleri posset. Quare pro parte ejusdem Petri regis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus piis ejus votis in praemissis anuere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur qui sauctimonialium commodu, decentique statui, ut earum spiritus Deo

Expositio
provisum
veneramus
et
regis Portu-
galliae.

Tollitur
votus
votus

ritus re-
stae per-
eclia.

tranquillius vacari possit, quantum cum Domino possumus providere satagimus, quique dudum inter alia volumus quod parentes beneficia ecclesiastica aliis applicari, et uniri tenerentur exprimere verum annum valorem secundum communem aestimationem tam beneficii uniendo, quam illius, cui applicari, et uniri petitur, aliquin applicatio, seu unio non valeret, et in applicationibus, seu unionibus huiusmodi commissio semper fieret ad partes, vocatis quorum interest, idemque servaretur in quibusvis suppressionibus perpetuis dismembrationibus, et concessionibus, et de quibuscumque fructibus ecclesiasticis eundem Petrum regem de sua in Deum pietate, cultu, et honore, animarumque in dies perficiendarum zelo plurimum laudantes; nec non aliam applicationem eidem monasterio hactenus tamen factarum, si quae sint, tenores etiam veriores, ac datas, verumque et ultimam dictae parochialis ecclesiae vacationis modum, et si ex illo quaevis generalis reservatio, etiam in corpore juris elausa resisset praesentibus pro expressis habentes huiusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus quatenus vocatis, qui fuerint ad id evocandi parochialem ecclesiam praedictam cujus, et illi forsitan annexorum fructus redditus, et proventus certi, et incerti, ac infrascriptorum cappellarum quingentorum ducatorum auri de camera secundum communem aestimationem valorem annum, ut asseritur non excedunt, sive ut praefertur, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscumque persona seu per liberam cojusvis resignationem de illa extra dictam curiam etiam coram notario publico, et testibus sponte factam, aut constitutionem rec. mem. Joannis pp. XXII. praedecessoris Nostris, quae incipit — Ecclesiastica, vel assequutionem alterius beneficii ecclesiastici ordinaria auctoritate collati vacet, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta concilii ad Sedem apostolicam legitime devoluta, dictaque parochialis ecclesia dispositioni apostolicae specialiter reservata existat, et super ea inter aliquos sit cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso pendeat indecisa. Illiusque titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam parochialis ecclesiae collativae, ita quod illa ex nunc collativa esse debeat, et de cetero uti talis in titulum collati-

vum quavis auctoritate conferri aut alias de illa, et ad nominationem huiusmodi disponi nullatenus unquam possit, et si illum deinceps conferri, aut impetrari, vel alius de illa quovis modo disponi contigerit collationes, provisiones, impetrationes, et quaevis aliae dispositiones de illa quomodolibet faciendae nullae, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuicumque coloratum titulum possidendi tribuant de charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscae Portugalliae, et Algarbierum reginae fidelissimae approbatione auctoritate Nostra perpetuo suppressas, et extinguas.

§. 4. Illisque sic suppressis, et extinctis omnia, et singula ipsius parochialis ecclesiae sic per te, ut praefertur, supprimendae et extinguendae, nec non cappellarum minime collativarum in ea existentiam respectiva bona, res, proprietates, fructus, redditus, et proventus certos, et incertos, jura, obventiones, et emolumenta universa nuncumque, quodcumque, et qualitercumque provenientia, et ad dictam parochialem ecclesiam per te, ut praefertur, supprimendam et extinguendam, et ad cappellas minime collativas praedictas spectantia, et pertinentia eidem monasterio, ita quod liceat dilectis in Christo filiabus dicti monasterii monialibus nunc, et pro tempore existentibus earum, ac dicti monasterii nomine per se, vel alium, seu alios dictae parochialis ecclesiae per te, ut praefertur, supprimendae, et extinguendae, ac dictarum cappellarum minime collativarum respectiva honorum, rerum, proprietatum, actionum, ac jurium quoracumque praedictorum veram, realem, actuale, ac corporalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere; dictaque bona, res, et proprietates huiusmodi locare, dislocare, arrendare, illorumque respective fructus, redditus, proventus, et emolumenta praedicta percipere, exigere, levare, ac supportatis tamen prius per easdem modernas, et pro tempore existentes dicti monasterii moniales, ut infra dictae parochialis ecclesiae per te, ut praefertur, supprimendae, et extinguendae, nec non cappellarum minime collativarum in ea, ut praefertur, existentes oneribus in ejusdem monasterii monialium nunc, et pro tempore existentium praedictarum necessarium, et particularem sustentationem convertere dioecesani

Bona ecclie
supprimendae
monialibus
applicanda
sunt.

loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, auctoritate Nostra praedicta sine alicujus praejudicio etiam perpetuo applices, et approprias.

Самолет
наземного
разведчи-
ческого на-
значения
сфотографи-
ровал с вы-
соты 1000 м

§. 5. Etenim ob suppressionem, extinctionem, applicationem, et appropriationem per te, ut praefertur, faciendas praedictae cura animarum dilectorum filiorum parochianorum dictae parochialis ecclesiae per te, ut praefertur, suppressandas, et extinguendas aliquod detrimentum patitur, sed cura hujusmodi eccle, et accurate exerceatur in eadem parochia ecclesiae, ut praefertur, suppressanda, et extinguenda unum vicarium perpetuum pro uno presbytero saeculari idoneo futuro dictae parochialis ecclesiae per te, ut praefertur, suppressanda, et extinguenda vicarium perpetuum cum ipsis parochialis ecclesiae per te, ut praefertur, suppressanda, et extinguenda animarum parochianorum hujusmodi cura imminuit, et apud dictam parochialem ecclesiam per te, ut praefertur, suppressendam, et extinguendam continuo personaliter residere, et propriis, suisque parochianis ecclesiastica sacramenta ministrare, ac omnia, et singula officia, munia, et onera parochialis dictae parochialis ecclesiae nro, ut praefertur, suppressanda, et extinguendae pro tempore incumbenda subire, et adimplere debeat, et teneatur, ad quem vicarium, ut infra erigendam, esse institutendam et pro hac prima vice, et a prima eius illius erectione, et institutione ut infra faciendam, et deinceps dum illa pro tempore vacare contigerit nominatio personae idoneae ab ordinario loci prius examinandae, et ad curam animarum hujusmodi exerceendam approbandae, ac in ea ad dominationem hujusmodi per eundem ordinarium loci, aut alias canonico instituendo ad praedictum moderandum, et pro tempore existentem magis proferri dicti magis prioratus, prout antea per ipsum ad dictam parochialem ecclesiam per te, ut praefertur, suppressendam et extinguendam peragebat spectare, et pertineere debeat dicta universitate Nostra similiter perpetuo debet, et instituitur.

As a result, bone growth was virtually inhibited in patients with hypoparathyroidism.

§. 6. Eidemque vicariae sic per te erigenda, et instituenda pro illius competentis dote; illamque pro tempore obtinentis congrua sustentatione, onerumque illi incumbentium supportatione ex dictae parochialis ecclesiae parte, ut praefertur, supprimenda, et extinguenda fructibus, redditibus, et proventus praedictae

dicta summam ab omni, et quocumque onere liberam, immunitam, et exemptam ab eodem Petro rege fidelissimo, et magis priore dicti magni prioratus praefigendam, dictoque vicario pro tempore existentis quotannis in perpetuum persolvendam, et per vicarium praedictum percipiendam, exigendam, et levandam, ac in suos usus, et utilitatem convertendam simili auctoritate Nostra pariter perpetuo constitutas, et assignas.

§. 7. Nos enim si suppressionem extinctionem, applicationem, appropriationem, erectionem, institutionem, constitutionem, et assignationem hujusmodi per te eundem praesentium vigore fieri contigerit, et postquam illa facta fuerint eandem praesentem, et in ea contenta quaecumque nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, pia, privilegiata, ac specialis nota digna de subreptionis, vel obreptionis aut vitiositatis vicio, aut intentionis Nostrae, aut alio quolibet quantumvis substantiali, substantialissimo, et inexcogitato, ac specialium mentionem, et expressionem requirunt defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam vocari, aut ad viam, et terminos juris reduci aut adversus illas restitutionis in integrum aut aliud quodcumque juris, vel facti aut gratiae remedium impetrari, seu etiam metu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine concessa, et impetrato quempiam vii, seu se jervari posse, neque illas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiorum revocationibus, applicationibus, limitationibus, derogationibus, modificationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quascumque litteras, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas, et quodcumque, etiam in cratinum assumptionis successorum Nostrorum Romanorum pontificum pro tempore existentium, et ejuslibet eorum ad summi apostolatus apicem, ac alias sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis aliis de eisdem praesentibus, eorumque toto tenore specialis mentio fiat in posterum edendas comprehendendi, sed semper ab illis excipit, et quoties illae emanabant, toties in pristinum, et validissimum, ac eum in quo antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque per

Tollitur con-
ne juris re-
medium ad
adversum ple-
narium re-
collationem li-
berum spe-
culatorem
quid obijci
possit.

aliteri data quodcumque eligenda concessas esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat invariabiliter observari.

§. 8. Siquae et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sella nuncios iudicari, et definiri debere; et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scietor, vel ignoranter contigerit attentari irritum, et inane decernimus.

§. 9. Non obstantibus voluntate Nostra praedicta, ac Lateranensis concilii novissime celebrati suppressiones, et applicationes perpetuas nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, aliisque quibusvis etiam in synodali-bus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque indultis, et lictis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genera vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, et individuis ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quaevis alia expressio habenda, seu quolibet alia, etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum aibit penitus omissis, et forma in illis tradita observata, etiam inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, etiam insertis habentes illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime, ac specialiter, et expressis, nec non opportunis, et valide hac vice dumtaxat harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem quod omnis et singula dictae parochialis ecclesiae per te, et praefertur, supprimendae, et extinguendae, ac cappellarum praedictarum minime, ut praefertur, collatarum onera, quibus praedicti fru-

ctus etiam per te, et praefertur, applicandi, et appropriandi obligati reperiantur monasterium praedictum adimplere facere teneatur. Datum Goritiae anno Incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octuagesimo primo, idus martii pontificatus Nostri anno septimo.

CCCIY.

Dni, die 14.
martii 1781.
Aera VII.

Dismembratio ecclesiarum s. Quirici, et s. Blasii a monasterio s. Frigidiani civitatis Lucanae, et applicatio bonorum monasterii pro erectione universitatis studiorum.

Dilecto filio Nostro Andreas S. R. E. presbytero cardinali Giovannotti nuncupato ex dispensatione apostolica archiepiscopo Bononiensi.

PIUS PP. VI.

Dilecte fili Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Universi Domini gregis cura humilitati Nostrae demandata Nos urget, ut ad ea, quae alias a Nobis ad sacram, atque ancillatum bonarum artium studia promovenda, fovendaque ad catholicae Ecclesiae utilitatem, ac reipublicae bonum provide, prudenterque fuerunt constituta, si aliqua ex parte, vel a Nobis voluta, exoptataque utilitatem sortita non sunt, vel etiam ita Nostrae pastoralis sollicitudini concediti gregis bono consultum, ne exinde aliqua incommoda exoriri queant, mentis Nostrae intuitum convertamus, ac disposita, vel moderando, vel declarando, vel etiam quatenus opus sit, de medio tollendo, prout omnibus rerum circumstantiis mature perpensis in Domino salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Alias siquidem per Nostras litteras in simili forma Brevis die XIX. Julii mox elapsi anni MDCLXXX. expeditis votis, ac precibus pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum antianorum, ac vestiliferi reipublicae Lucanae Nobis humiliter porrectis annuente venerabili fratri archiepiscopo Lucano commissimus, ac mandavimus, ut praevia suppressione, ac extinctione antiquorum prioratus, et canoniciatum ecclesiae s. Frigidiani, ac ejusque regularitatis, et conventualitatis mo-

Procurator

Monasterium
sive litterae
expeditae super
suppressione
prioratus, et
canoniciatum
ecclesiae s.
Frigidiani.

Clausula
sacra, et de
creto
sacra.

Derogatio
contrariis
rem.

Declaratio
specialis
super
imple-
mento
mon-
asterii
sacrorum.

nasterii praedictae ecclesiae adnexi ad canonicos regulares congregationis Lateranensis ordinis s. Augustini spectantium bona omnia, jura, ac actiones quascunque ad eandem ecclesiam, et monasterium pertinentia piaae institutioni ad promovenda tum sacra, tum philosophica, tum juris cancelli, et civilis, aliarumque liberalium artium studia in civitate Lucana erigendae uniret, ac incorporaret. Statuimus insuper modum, ac formam in posterum observandam, tum quoad curam animarum, quam tunc in dicta ecclesia s. Frigidiani creximus, tum quoad alias duas ecclesias sanctissimi Salvatoris nemp, et s. Leonardi tunc parochiales filiales in agro Lucano existentes, illisque unicuique tamen habita ratione tum onerum adnexorum, cum ejusdem ecclesiae splendoris, ex bonis praedictis debitam congruam concosimus, ac assignavimus, aliaque etiam, quae ad feliciorum earundem ecclesiarum statum opportuniorem esse comportum est, decrevimus, ac constituimus, prout in memoratis Nostris literis, quarum tenorem praesentibus praefatis, et sufficienter expresso haberi volumus, nuberius continetur.

§. 3. Verum cum olim usque ab anno scilicet MCCXCIII. per bo. me. Octavianum Ubaldini tunc existentem episcopum Bononiensem sub die nona februarii stipulata fuerit donatio plebis s. Quirici de Casio favore prioris, et canonicorum s. Frigidiani cum omnibus joribus, et pertinentiis suis spiritualibus, et temporalibus, ac corporalibus quibuscunque ad plebem ipsam spectantibus, et pertinentibus in sua plebato, ac cappellis cum onere curae animarum in eadem plebe de Casio in ecclesia s. Quirici existente, ac postmodum cum nemp fel. record. pp. Leo X. praedecessor Noster per suas literas die xiii. octobris anni MDXVII. sub plumbo datas ecclesiam s. Frigidiani nona cum suis bonis, juribus, et actionibus, praevia suppressione prioratus, ac antiquorum canonice tum dictae congregationi, et ordini canonice tum regularium Lateranensium univertit, ac incorporaverit bona etiam, ac jura ad plebem de Casio spectantia, ac priuri, et antiquis canonicis s. Frigidiani per episcopum Bononiensem, ut praedictur, donata in eandem congregationem, et ordinem expresse fuerint translata, adeo ut canonice regulares praedicti in posterum usque in praesens pacifice nedom in dicta ecclesia s. Quirici plebis de Casio, ac in

altera ecclesia s. Blasii, quae in parochialem fuerat erecta, cura animarum functi sint, sed etiam bonis, joribus, et actionibus, ut praedictur, donatis semper usi, possiti, ac gravi sint, ab memoratis propterea regularitatis, et conventualitatis tum ecclesiae s. Frigidiani, tum adnexi monasterii suppressionem, ac bonorum quorumcumque ad illa spectantium piaae institutioni studiorum in civitate Lucana erigendae, ut praedictur, unionem, bona, jura, ac actiones ad dictas parochiales ecclesias s. Quirici, et s. Blasii plebis de Casio in tus dioecesi Bononiensi existentes eidem piaae institutioni perpetuo incorporata extiterunt. Ast cum haec omnia ad audientiam Nostram super pervenerint, ac etiam tui nominis Nubis expositum fuerit, te, qui pastorali caritate gregem tuae vigilantiae commissum incunctanter prosequeris, ut quemadmodum in praedictis Nostris literis dictarum duarum ecclesiarum parochialium in agro Lucano existentium, ac alias dicti monasterii filialium bono, ac utilitati provida consulum fuit, sic etiam ad dictas parochiales ecclesias plebis de Casio, praesentem cum intra ditionem ecclesiae lapsae, et bona ad eas spectantia sita reperiuntur, apostolicae Nostrae providentiae intuitum convertere dignaremur, summopere desiderare.

§. 4. Nos igitur, licet ad promovenda, fovendaque tum sacra, tum liberalium artium studia in civitate Lucana summopere intenti supplicationibus pro parte dictorum autianorum, ac vexilliferi reipublicae Lucanae porrectis aannentes omnia, et singula bona, jura, et actiones ad monasterium s. Frigidiani quomodocunque pertinentia, ut praedictur, concesserimus, animo tamen reputantes unionem, ac incorporationem hujusmodi quoad bona quoque alias ad parochiales ecclesias plebis de Casio pertinentia, et, ut praemittitur, ecclesiae, ac canonicis s. Frigidiani donata potius in animarum Christifidelium Inter illarum septa commorantium, ac Nostorum et s. Sedi in temporalibus subditorum detrimentum, quam in illarum favorem, et utilitatem, ut mens profecto Nostra fuerat, nisi aliter de bonis praedictis disponatur, fore cessuras, supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, memoratas Nostras literas diei xix. juli MDCLXXX., ut praedictur, expeditis praesentibus pro plebe, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu

Quae facta sunt dispositio praesentis Ubaldini episcopi Bononiensis cum monasterio super donatione plebis s. Quirici de Casio, et aliam statum ecclesiae s. Frigidiani.

Dispositio praesentis Ubaldini episcopi Bononiensis cum monasterio super donatione plebis s. Quirici, et s. Blasii ab ecclesia s. Frigidiani, ut praedictur, ad s. Sedem, et expeditis praesentibus pro plebe, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu

proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine praedictas duas parochiales ecclesias s. Quirici, et s. Blasii plebis de Casio tuae diocesis Bononiensis cum omni illarum parochialitate, suisque jurisdictionibus, ac dependentiis a memorata ecclesia, ac monasterio s. Frigidiani, ut praedicitur, suppresso harum serie dividimus, ac dismembramus, easque divisas, ac dismembratas esse motu, scientia, auctoritate, et tenore praedictis statuimus, ac declaramus, illarumque propterea collationem, quoties una, aut altera vacare contigerit, aut ad Nos, ac ad Sedem apostolicam, aut ad archiepiscopum Bononiensem pro tempore existentem cum consueta mensium alternativa, ac juxta Nostras, et cancellariae apostolicae regulas, ac hujus tuae ecclesiae Bononiensis privilegia, et indulta motu, scientia, auctoritate, et tenore praedictis reservamus.

§. 3. Praeterea bona omnia, et singula, in hac tua diocesi existentia, ac in loco plebis de Casio sita, cujuscumque generis sint, et alias ad toties memoratum monasterium s. Frigidiani, ut praedicitur, suppressum pertinentia, vel quod a memorato Leone praedecessore in dictum monasterium fuerint translata, ac unita, vel quod postmodum a canonicis regularibus praedictis fuerint acquisita, quaeque alias per Nostras literas in simili forma Brevis, ut praedicitur expeditas, pia institutioni studiorum in civitate Lucina erigendae una cum aliis bonis, juribus, et actionibus ad memoratum monasterium s. Frigidiani fuerint unita, ac incorporata, ab eadem pia institutione, motu, scientia, ac auctoritate paribus pariter tenore praesentium dismembramus, dividimus, ac separamus, atque dismembrata, divisa, et separata esse, et fore motu, scientia, et auctoritate praedictis, decernimus, ac declaramus.

§. 6. Quo circa circumspectioni tuae harum tenere committimus, et mandamus, ut assignata ex hisce bonis unicuique ex parochiis ecclesiarum parochialium sancti Quirici, et sancti Blasii plebis de Casio congrua, quae minor non sit annui redditus scutorum centum monetae Romanae, ac etiam detracta ex eorumdem bonorum quantitate, quae ad onera missarum, aliaque pia legata dictis ecclesiis adnexa satisfacienda sufficiens videbitur, quod reliquum est, tuo archiepiscopali seminario cum onere recipiendi, ac admittendi inter cetera

dem seminarii alumnos unum clericum tuo, tuorumque successorum arbitrio eligendam de plebe de Casio, seu de finitimis parochiis, qui habeat requisita, ac conditiones praescriptas a dioecetana synodo, et cujus mores, ac vitae integritas cum futurum fore bonum agricolam in vinea Domini, ac in utilitatem, et tuae diocesis decus cessurum sperem afferant, auctoritate Nostra apostolica unias, incorpores, ac adnectas, et unita, incorporata, ac adnexa esse decernes, atque declares.

§. 7. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum plenissime infringari. Siquae in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debeat, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel igneranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus memoratis Nostris literis in forma Brevis expeditis, ac Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de unionibus, seu applicationibus committendis ad partes, vocalis quorum interest, et de exprimendo vero valore bonorum ecclesiasticorum auicendorum, seu applicandorum, et altera regula de jure quaesito non tollendo, ac Lateranensis concilii novissimi celebrati actiones, seu applicationes perpetuas bonis in casibus a jure permisis fieri prohibentis, nec non, quatenus opus sit, memorata denatione a dicto Octaviano Ubaldini episcopo Bononiense anno MCCCXIII. stipulata, ac memorati Leonis pp. X. praedecessoris literis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac congregationis, et ordinis praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemisiorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus eomobis, et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, ex-

Bona spem
ad monas-
terium s. Frigidiani
trans-
gesserit pro
erectio-
ne institutio-
nis studii-
rum.

Gravitas
sub-
lata, et de-
creta liti-
tate.

Derogatio
constanti-
rae.

Deputatus
cancellarius
apostolicus,
cum repre-
sentis legibus,
et declara-
tionibus.

pressa, et indivisa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda feret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata, exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Petrum sub annula piscatoris die decima quarta martii millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dn. de 14.
martii 1761.
Anno VII.

CCCV.

Licentia perpetua monialibus cappuccinis monasterii sanctae Florae civitatis Plebis dioecesis sumendi s. communionem in missa solemni in nocte nativitatis D. N. J. C. celebrari solita.

Dilectis in Christo filiabus, seu priorissae, et monialibus monasterii monialium cappuccinarum sanctae Florae civitatis Plebis dioecesis.

Pius PP. VI.

Dilectas in Christo filias salutem, et apostolicam benedictionem.

Expositio
procuratoris.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecistis, quod ob specialem consolationem, et animarum vestrarum profectum in solemni missa, quae in nocte nativitatis Domini Nostri Jesu Christi celebrari solet, sanctissimo Eucharistiae sacramento refici cupiatis: Nobis propterea humiliter supplicari fecistis, ut vobis in praemissis opportune providere, et ut infra indulgentia de benignitate apostolica dignaremur.

Tractat
causam.

§. 2. Nos igitur spirituali vestras consolationi, quantum cum Domino possumus, benigne consulere, vosque specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas

forte incurristis, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati: vobis, ut peracta sacramentali peccatorum vestrorum confessione, sacram communionem in missa solemni, quae in nocte nativitatis Domini Nostri Jesu Christi celebrari solet perpetuis futuris temporibus sumere libere, ac licite possitis, ac valeatis auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium concedimus; et indulgemus.

Derogatur
constitutioni.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die decima quarta martii millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCVI.

Dn. de 21.
martii 1761.
Anno VII.

Derogatur constitutionibus ordinis Redemptionis Captivorum volentibus quolibet triennio convocari capitulum generale pro electione commissarii generalis etc. et celebratio huiusmodi capituli ad sexennium prorogatur.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Sollicitudo Ecclesiae universalis per bonorum omnium largiorem Nobis inenota exigit, ut religiosos Dei famulos, eiusque placentes ordines regulares, qui relictis mundi illecebris, et arctam viam, quae ducit ad vitam, ingressi, sequuti sunt Dominum Redemptorem Nostrum gratis apostolicis fovere, et modis omnibus propugnare studeamus.

Procuratoris.

§. 2. Exponi aequidem Nobis nuper fecit dilectus filius Petrus a sancto Joanne Baptista procurator generalis fratrum ordinis sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum excelsorum auncupatorum, quod ex constitutionibus, seu ordinationibus ordinis praedicti auctoritate apostolica confirmati eorum, praescriptumque reperitur, ut praeter capitula provincialia, quae a quacumque provincia quolibet triennio habentur, capitulum etiam generale intermedium, quolibet tertio anno sexen-

Expositio
procuratoris.

nii regiminis ministri generalis ordinis bujnsmodi pro electione commissarii generalis, ac definitorum generalium convocetur; utque inasper si eveniat durante sexennio regiminis ministri generalis ipsam delicere, primus definitum generalium quam primum capitulum generale ad eligendum vicarium generalem, cujus manus duret usque ad complementum sexennii indicati, quo absoluto, novumque capitulum generale pro electione ministri generalis habeatur.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, ob miseram horam temporum calamitatem, ac imminutam Christifidelium in regulares ordines observantiam, ac pietatem eleemosynas, piaque oblationes adeo decreverint, ut memoratus ordo necessariis itinerum impensis pro his praesertim religiosis, qui in dissitissimis regionibus commorantur, quolibet triennio pro electione commissarii generalis, ac definitorum generalium satisfacere, minus vero etiam intra paucos menses eveniente ebitu ministri generalis exonare sui regiminis sexennio iteraro omnino impar sit. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemis opportune providere, et ut infra indugere de benignitate apostolica dignamur.

§. 4. Nos igitur ipsius Petri votis, quantum cum Domino possumus, annuere cupientes, cumque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, bujnsmodi supplicationibus inclinati, ac memoratis ordinis praedicti constitutiones pro plene, et sufficienter insertis, ac expressis habentes de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, ac consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum consilio praefata capitula intermedia pro electione commissarii generalis, ac definitorum haberi solita auctoritate apostolica, tenore praesentium omnino tollimus, ac abrogamus, easque de cetero non amplius haberi, aut convocari posse statuimus, ac declaramus; immo officia moderni commissarii generalis, ac definitorum, quae in dicto capitulo intermedio immutari consueverant, usque ad convocationem capituli generalis, in quo in posterum, ac perpetuis futu-

ris temporibus eadem officia ad sexennium erunt conferenda, auctoritate, et tenore praedictis extendimus, ac prorogamus.

§. 5. Praeterea expedito censentes, ne memoratus ordo in casu, quo illius minister generalis, vel commissarii generalis in postremo sui respectivi officii anno e vivis excedat, iteratis itinerum expensis ad eligendum vicarium generalem, vel vice-commissarium generalem praegravetur, priorem, seu primum ex respectivis definitibus tanquam vicarium generalem, aut vice-commissarium generalem regimin totius ordinis, ac familias usque ad novum capitulum generale quolibet sexennio, juxta ejusdem ordinis statuta, ac constitutiones quolibet sexennio indicendum, quin congregatio generalis pro ejusdem vicarii, seu vice-commissarii generalis electione deinceps sit convocanda, assumere auctoritate, ac tenore praedictis sancimus, ac declaramus, ac ita perpetuis futuris temporibus occurrente ebitu alterutris ex dictis superioribus generalibus in postremo officii sui anno servari volumus, ac mandamus.

§. 6. Quoniam autem in memoratis capitulis intermediis, ut praefertur, abrogatis praeter officia commissarii generalis, ac definitorum, quae in eis ad triennium eligi consueverant, et quae per Nos fuerunt ad sexennium protogata munera, etiam ministri conventuum tum sancti Karoli ad quatuor Fontes, tum sanctae Mariae Farnacis, seu collegii de propaganda Fide almas Nostras urbis, cum demum Mediolani ad triennium conferebantur constitutiones vero, ac statuta ordinis praedicti prospectantes ad eventum, quo capitulum generale intermedium haberi nequeat, jus eligendi ministros dictorum conventuum in familiam omninesqueque conventus transferant, in quo mentis, ac intentionis Nostrae non est eisdem statutis, ac constitutionibus derogare: ad tollenda propterea omnia dubia, ac ambiguitates, quae ex praemissis exoriri deinceps possent, constitutiones, ac statuta praedicta, quoad electionem ministrorum dictorum trium conventuum sancti Karoli nempe ad quatuor Fontes, sanctae Mariae Farnacis, seu collegii de Propaganda Fide, ac Mediolani, salva penitus, ac illaesa esse auctoritate, ac tenore praedictis volumus, ac mandamus, eisque nullo modo derogare intendimus, atque declaramus.

§. 7. Decernentes has praesentes litteras

Statutor
modos des-
tendens pro
electione su-
perioris et mi-
nister pro-
prietis vel com-
missarii de-
corum in
officio.

Commissarius
etiam alios
monachos
se convenerit
a Card. ad
quatuor Fon-
tes, et a Ma-
riae Farnaci
de urbe.

Statuta vo-
lunt, et de-

semper firmas, validas, et efficaces existore, et foro, suoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non praedicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 9. Velimus autem, ut praesentium litterarum transcriptis etiam impressis, et manu aliquos notariorum publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima prima martii millesimo septingentesimo octavo-primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXII

Confirmatur concessio praebendae fratribus conventualibus conventus oppidi Sanma-

xiensis, dioecesis Pictaviensis a proceribus dicti oppidi alias facta.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres ordinis minorum sancti Francisci conventuales nuncupati conventus oppidi civitatis nuncupati Sanmaxiensis, dioecesis Pictaviensis, quod alias ob zelum tum in tuenda fide Catholica praecipue adversus Calvinianam haeresim in dicta dioecesi quam maxime debacchantem, tum etiam in omnibus praestandis christianae eharitatis officiis dicti oppidi civitatis nuncupati incolae, dum dira pestis ibidem grassabat, quo jugiter dicti exponentes fungi non destiterunt, proceres ejusdem oppidi, seu civitatis Sanmaxiensis, et opem in eorum extrema paupertate illis praerobent, unam ex duabus foundationibus, seu praebendis sanctae Mariae Magdalenae concupatas, quae vulgo dicuntur *Spēndias* existentibus in ecclesiis parochialibus sancti Saturnini, et sancti Leodegarii oppidi, seu civitatis praedictae, eam omne, quae in ecclesia sancti Saturnini existit, quaeque postea de ordinarii consensu, et domini loci fuit commutata cum alia, quae existit in ecclesia sancti Leodegarii, ut Nobis constare fecerunt conventui dictorum exponentes, alias fratrum sancti Francisci minorum observantium nuncupatorum concessere.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio sub-jungebat, licet exponentes praedicti a duobus saeculis hac sibi concessa praebenda pacifice usi, potiti, et graviter siet, ac etiam diligenter, accurateque adnexis oneribus satisfecerint, nihilominus ne ullo umquam tempore hujusmodi concessio ex aliquorum malitia, aut invidia conventui praedicto deficiat, utque firmius subsistat, apostolicae Nostrae confirmationis patrocinio communiari eam summo opere desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra iedulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa laitis, si quas forte incurrerint,

Expositio
exponens
pro tuenda
fide catho-
lica contra
haeresim
Calvinianam.

Praebenda
concessio
confirmatio.

Tenore
confirmatio-
nis.

Dat. die 6.
apr. 1781.
Anno VII.

hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, concessionem praebendae, ut praefortur, dictis exponentibus a proceribus oppidi civitatis nuncupatae Saenaxiensis alias factam, dummodo tamen eam adhuc pacifice possideant, apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illique perpetuae inviolabilitis apostolicae firmitatis robur adjicimus.

§. 4. Decernentes has praesentes literas perpetuis futuris temporibus firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, in omnibus et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae dioecesis Pictaviensis, nec non ordinis praedicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quibuscumque, indultis et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die sexta aprilis millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCVIII.

Ecclesiastica bona in dioecesi Parmensi, Piacentina, Burgi sancti Domini, et oppi-

do Gualthiae existentia subjiciuntur solutioni vectigalium.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii communitates, et homines, seu publici representantes civitatum Parmensis, Piacentinae, Burgi sancti Domini, et oppidi Gualthiae, quod alias recolendae memoriae Benedictus XIV. praedecessor Noster per suas litteras in simili forma Brevis die xxviii. januarii MDCCCLIV. expeditas, commiserat eorum angustias, et calamitates, in quibus ob praeterita bella, aliasque adversitates versabantur, episcopis earundem civitatum, et quibus in sua respective civitate, ac dioecesi, exemptiones, immunitates, quibus ecclesiastici tam saeculares, quam regulares, super quibusdam rebus generibus gaudebant, ac fruebantur, intra quendam a se praescriptum modum coererent, ac moderarentur, et inasper ut quaecumque bona immobilia, quae deinde a laicorum dominio in personarum ecclesiasticarum, aut monasteriorum, aliorumque locorum plenum proprietatem, sive dominium, aut possessionem per quoscumque contractus inter vivos, seu per ultimas voluntates transire contigisset iisdem omnibus inpositionibus, oneribus, et gravaminibus, quibus antea dum in manibus laicorum erant, obnoxia, et gravata fuerant nullo prorsus excepto, in posterum subjacere deberent, ejusdem Benedicti praedecessoris auctoritate statuerent, ac declararent.

§. 2. Sed quoniam sicut eadem expositio subijungebat hujusmodi provisio a dicto praedecessore Nostro Benedicto, ut praefortur, capta pro earundem communitatum indigentis sublevandis minime sufficere experientia comportum fuerit, atque aes alienum per ipsas contractum in tantam nunc excreverit quantitatem, ut non solum capiti, sive sortis extinguendae, sed etiam ejus usuris exsolvendis, bona, et facultates laicorum impares, et insufficientes sint; quare nisi ad ferenda communia onera etiam ecclesiastici, tam saeculares, quam regulares pro quibusdam eorum bonis, et redditibus accurrant, manisque adjuvantes porrigant, quod alias in civitatibus, et dioecesibus Parmensi, et Piacentina a felici recordationis

Memoravit
litteras datas
a Benedicto
XIV quibus
exemptiones &
soluiones ve-
ctigalium res-
cissa sunt.

Proces-
sus par-
entes pro
compensatione
summarum
factum a Be-
nedicto XIV.

Clausa su-
blata, et de-
cretum irri-
tum.

Derogata
contrariis.

Die die B.
apr. 1781.
Anno VII

Clemente VII., et Paulo III. praedecessoribus Nostris mandatum esse, atque observatum asseritur, fore ut brevi ad summam egestatem, rerumque ineptiam redigantur. Propterea Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Mandati praemis
promissis pon-
tificis obser-
vato, assensum
locum Reo-
ditiage.

§. 3. Nos autem, qui etsi in tuenda ecclesiastica immunitate, ab omnibus, et quibuscumque oneribus, non solum personarum, sed etiam honorum, quae Deo, ejusque ecclesiae dicata, divino cultui, sacrarum aedium splendori, sacris ministris alendis, et pauperibus sublevandis potissimum inserviunt pro Nostro pastoralis munere, quod immerantes gerimus, maxime anxii, ac solliciti sumus, quies tamen, vel honor Dei, vel salus animarum, vel publica utilitas, aut necessitas exigit, ad apostolicam providae dispensationis indulgentiam, quantum in Domino possumus, animum Nostrum inducere non recusamus, existimantes, et in Domino judicantes, exponentium votis annuendum esse, eorumque necessitatibus, quantum Nobis datum est, celerem opem, atque auxilium afferri oportere, eorundem singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, attento praecipue testimonio venerabilium fratrum Nostrorum episcoporum Parmensis, Placentini, et Burgi sancti Domini ad Nos transmissi, quo certum, ac indubitam fidem de omnibus Nobis superius expositis fecerunt, primum quidem praefatas litteras Benedicti XIV. praedecessoris Nostri editas die xxviii. januarii anno MDCCCLIV. in ea tantum parte praecipimus observari, atque de his executioni mandari, quae cum novis Nostris hic praescribendis ordinationibus, ac gratiis, quas communitatibus praedictis concedimus; atque indulgentis, congruit, et consentit: velentes, ut omnes, et quicumque ecclesiastici tam saeculares, quam regulares omnes, et singulis immunitatibus, exemptionibus, et franchigiis super iisdem rerum generibus, quibus ante emanationem dictarum litterarum gaudebant, ac fruebantur, atque etiam nunc fruantur, et gaudent, ita in poste-

rum a die tamen dumtaxat, quo praedicti ecclesiastici saeculares, aut ad sacrum subdiaconatus ordinem promoti fuerint, aut beneficium aliquod ecclesiasticum adepti; regulares vero a die, quo religioni nomen dederint, frui, ac gaudere debeant, sublata reliquis quibuscumque clericis quicumque franchigiis, et exemptione.

Amplius
testatur ad
hoc quomodo
documque
acquirat, vel
permatat

§. 4. Praeterea motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine tenore praesentium constituimus, praecipimus, atque mandamus, omnia, et singula bona, praedia, fundos, agros, molendina, follos, domos, nec non livellos, affictus, aut locationes sive annuas, sive perpetuas, aliosque redditus cujuscumque generis, et conditionis ad quascumque personas tam saeculares, quam regulares, monasteria, conventus, collegia, hospitium tam virorum, quam mulierum, nec non ad quascumque ecclesias, et mensas episcopales, abbatiales, conventuales, capitulares, et ad prioratus, praepositoras, canonicatus, et praebendas, atque ad alia quaecumque beneficia etiam de jure patronatus laicorum spectantes, et spciantia, quaeque ab iisdem ecclesiis, et monasteriis, locis piis, conventibus, aliisque supra-memoratis personis ante annum MDCXXX inclusive, quocumque jure, causa, aut titulo in locis, ac territoriis, universaeque ditione civitatum Parmae, Placentiae, Burgi sancti Domini, atque oppidi Guastallae adeptae, comparatae, et acquisita fuerint, eorumque possessionem, ac proprietatem adhuc retinent, vel si vendita, ac alienata fuerint, alia sive ejusdem, sive alterius generis pro aequali quantitate in locum venditorum subrogaverint, ab omnibus, et quibuscumque oneribus, collectis, impositionibus, vectigalibus, gabelis realibus, personalibus, aut mixtis, ordinariis, et extraordinariis impostis, aut in futurum quomodolibet imponendis, immunitas, exempta, ac libera esse, ac in perpetuum quodcumque, eodem immunitate, exemptione, ac libertate frui, et gaudere debere, exceptis dumtaxat tum rurali onere, pro rata tamen, quae in qualibet respectivo dioecesi ab ecclesiasticis persolvi consuevit, tum subsidio forensi, quod in territorii Placentinae Tassa dell'estimo de magnifici feudatarii forensi di Placenza appellatur, pro eia tantum bonis, quae in eodem territorio Placentinae praedicto oneri obnoxia erant, et in

ecclesiasticorum possessionem quocumque tempore etiam post annum MDCXX transierunt, tamen demum taxa pro camentis, atque aggeribus ad ripas fluviorum construedis, reficiendis, muniendis, ac respective reparandis, quorum aetas est in republica utilitas, ut huiusmodi taxae persolvendae fratres etiam ac moniales ex ordinibus mendicantium in territorio Parmensi teneantur, juxta apostolicas literas in forma Brevis saeculi Pii pp. V. praefatos Nostri sub die x. augusti anni MDLXXI, quas tenore praesentium ad territoria civitatem Placentiae, Burgi saeculi Domelei, ac oppidi Guastallae extendimus, ac ampliamus, ac quatenus opus sit de novo concedimus, ac confirmamus, servata tamen in speciebus eademdem litterarum supradicti Pii pp. V. forma, tenore, legibus, ac conditionibus in eisdem praescriptis; supradictum enim rurale onus, atque subsidium forense, ac damnum taxam praedictam in superius per Nos concessa immunitate, atque exemptione non comprehendi, sed sicuti hactenus ab ecclesiis, monasteriis, aliisque locis piis respective persolvi consuevit, ita in posterum persolvi debere pro eorum bonis iam aeto, quam post annum MDCXX: acquisitis, tenore praesentium praescribimus, atque jebemus.

§. 5. E contra vero eodem pariter motu proprio, et ex certa scientia, matura deliberatione, et de plenitudine apostolicae potestatis, tenore praesentium constituimus, praecipimus, et mandamus, omnia, et singula bona, praedia, fundos, agros, vineas, follos, domos, nec non livellos, affectus, aut locationes, sive annuas, sive perpetuas, aliosque redditus cujuscumque generis; et conditionis, etiamsi sicut primae erectionis, ad quascumque personas tam saeculares, quam regulares quibusvis privilegiis suffultas, ac免itas, et quacumque dignitate praerimentes, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, ad quascumque monasteria, conventus, collegia, hospitalia, et alia loca pia saecularia, et regularia utriusque sexus, etiam undecumque congregatorium, et quarumcumque militarum, etiam fratrum sancti Joannis Hierosolymitae, et sancti Georgii, ordines equestres Constantinenses, ac sanctae Mariae de la *Staccata* vulgo nuncupatae, nec non ad quascumque ecclesias, et monasteria episcopales, abbatiales, conventuales, capitulares; et ad prioratus, praeposuras, ca-

nonicatos, praebendas, et alia quaecumque beneficia de iurepatronatus cum cura, et sine cura etiam Saeculae Romanae Ecclesiae cardinalium quocumque jure; ne titulo spectantes, et spectantia ab aeto MDCXX: exclusive, atque in praesentem diem, quocumque modo, ac jure perveles, seu porrecta, acquisitis, seu acquisita, et quas in futurum pervenient, et acquiescent in civitatibus, locis, ac territoriis praedictarum civitatum Parmensis, Placentiae, Burgi sancti Domelei, et oppidi Guastallae existentia, omnibus, et singulis oneribus, gravaminibus, collectis, gabelis, et impositionibus quibuscumque tam realibus, quam mixtis, tam ordinariis, quam extraordinariis, quae vel ante, vel post huiusmodi transitum in manus ecclesiasticas, seu per viam novae impositionis, sive per viam augmenti, aut alia ratione, nomine, causa, aut modo quocumque super bonis laicorum imposita fuerint, aut in posterum imponi contigerit, omnino obnoxia, subjecta, et obligata esse, ita tamen, ut bona ruralia ecclesiasticorum, et ecclesiarum, monasteriorum, aliorumque locorum piorum in huiusmodi collectarum, et onerum exactione, perire considerentur, atque habeantur, ac si esset bona a civibus in civitate degentibus possessa, quamvis eorum possessorum extra civitates in castris, vel in oppidis, vel ruri in agris commoerentur.

§. 6. Ab hac tamen ocerum, et vectigalium solutione exempta pariter esse praecipimus, ac declaramus ea omnia bona, quae quamvis post praedictum annum MDCXX: ab ecclesiis, aliisque locis piis, ac personis ecclesiasticis acquisita fuerint, in locum tamen aliorum bonorum, quae ante praedictum aetem ab iisdem possidebantur, subrogata fuero, vel quo pro parochorum congrua portione ad ratam taxae conciliaris assignata sunt, vel deinceps assignabuntur, vel quae, sive ecclesiastica, sive laicalia in patrimonio clericis ad sacros ordines promotis, intra tamen taxam synodalem constituta fuerint, vel in posterum constituta contigerit, quae plenissima necesse exemptione, ac immunitate, sicut cetera bona ante annum MDCXX: acquisita frei, et gaudere debent, atque debebunt, tribus supradictis oneribus dumtaxat exceptis, necne videlicet rurali subsidio forensi appellato — *tassa dell' estimo de' magnifici feudatari forensi di Piacenza* — ac demum contributione pro camentis, atque

Excluduntur
tamen bona
alienata, et
si personarum
in onus privilegiarum personarum.

Declaratione
specialis.

aggeribus ad ripas fluminum, juxta literas apostolicas sancti Pii pp. V., atque secundum ea, quae superius a Nobis praescripta sunt circa reliqua bona ab ecclesiasticis ante annum MDCXX. comparata.

*Monstrum
de investi-
tione bonis
possessis, et
personis
exemptis.*

§. 7. Ut vero facilis, ac parata methodus, ac ratio statueretur, qua conventus, monasteria, loca pia, et ecclesiasticae personae praedictae probare possint, eorum bona acquisita, et comparata fuisse ante annum MDCXX., volumus, atque mandamus, quod omnia quaecumque bona, redditus, ac proventus ejusdemque generis, et qualitis, qui in catastris pro territorio Parmensi, ac Burgi sancti Domini anno MDLXXXVIII., pro territorio vero Placentino anno MDXCVI. confectis, et pro territorio Lutariae in regesto anno MDXCVII. exarato, tamquam ab ecclesiis, et ecclesiasticis personis possessa describuntur, et adnotantur, vel si in praedictis catastis, et regesto adnotata non fuerint, descripta, tamen, et adnotata habeantur sub nomine earundem ecclesiarum, et ecclesiasticarum personarum in aliis libris, quos appellant de volta, vel aliis codicibus, aut regestis ante annum MDCXX. confectis, in quibus transitus bonorum de una in aliam personam describi consueverunt, tamquam bona ecclesiarum, atque ecclesiasticarum personarum censenda, atque habenda esse, atque propterea absque eo, quod alia ulteriori probatione indigeant, praedicta exemptione, ac immunitate frui, et gaudere debere decernimus, et declaramus. Si vero forte contigerit, nonnulla ex praedictis bonis, ac redditibus ecclesiasticorum, neque in supradictis generalibus catastis, ac regestis, neque in praedictis libris, aut codicibus, aliisque ut supra descripta inveniri, vel quia libri deficient, vel quia aliqua ex causa descriptio neglecta fuerit, sed tamen possessores supradictorum bonorum, ac reddituum ecclesiasticorum contendunt, se aliis probationibus confirmare posse eorumdem suorum bonorum possessionem anteriorem esse anno MDCXX. praescribimus ac jubemus, ut intra biennium a praesentium Nostrarum litterarum publicatione coram ordinariis in propria uniuscujusque diocesi, vel si praedicta bona in aliena diocesi fuerint, subjecta tamen sint in temporalis communitatibus Parmae, Placentiae, Burgi sancti Domini, et Gualthae, coram ordinario viciniori praefatarum civitatum, ac oppidi, qui ad hunc dumtaxat ef-

fectu in tamquam Noster, et apostolicae Sedis delegatus procedere possit, ac valeat, per scripturas legitimis documentis monitis, quae ad deputatos deinde dictarum communitatium remittentur, constare faciant, ea ad aum dominium, et possessionem ante dictum annum pertinuisse, et ad praesens pertinere. Cum vero in duobus territoriis Gualthae, et Regioli non existant catastra ante annum MDCXX. confecta, in quibus ecclesiasticorum regularium, et saecularium, sive ecclesiarum, et monasteriorum, et locorum piorum bona descripta, et adnotata sint, sed tantum, ut asseritur, extet pro territorio Gualthae aestimum anno MDCXXVII. exaratum, et pro territorio Regioli regestum bonorum ab ecclesiasticis positorum anno MDCXXXIX. absolutum, ideo ne in suis faciendis probationibus indebito onere graventur ecclesiae, praescribimus, ac decernimus; bona, quae in praedictis, aestimo Gualthae, et regesto Regioli sub nomine ecclesiarum descripta, et adnotata habentur, censori, ac praesumi debere tamquam ab ipsis acquisita, ac possessa ante annum MDCXX., ut praefata exemptione frui libere possint, salva tamen facultate humilibus, et communitatibus praedictis Gualthae, et Regioli intra biennium exhibendi probationes validas, et authenticas documentis munitis coram ordinariis, ut superius decrevimus, praesentandas, ex quibus constare faciant, praescripta bona post annum MDCXX. ab ecclesiis, atque ecclesiasticis personis fuisse acquisita, et comparata.

*Quomodo
exempti
testantur
bonorum
declara-
torem, et
provi-
dorem, et
provi-
dorem
in archi-
vibus
communitatis.*

§. 8. Praeterea, ut facilius ecclesiasticis praebetur modus, quo probationes sibi comparare possint, ut evincant, ante, vel post annum MDCXX. eorum bona adepta fuerint, illud erit praefatis communitatibus, earumque ministris, secretariis, ac cancellariis injungendum opus, ut quoties ecclesiastici, vel eorum legitimi procuratores recognoscere, atque intueri cupiant in publicis archivis, et tabulariis catastra, libros, codices, aliisque quaecumque publica documenta ad praedictam probationem spectantia, id ipsis permittere absque ulla proventus impensa debeant, ac teneantur. Omnia autem ecclesiarum, monasteriorum, atque ecclesiasticorum bona, ac redditus supramemorati, atque post annum MDCXX. ab ipsis comparati et acquisiti, qui harum Nostrarum litterarum apostolicarum vigore ad solutionem omnium onerum, ac vectigalium in posterum teneban-

tur, ab earundem literarum publicatione huiusmodi solutioni, atque onerum, et vectigalium praestationi obnoxia, et obligata esse volumus, ac praecipimus, exceptis dumtaxat iis hominibus, quae quavis in supradictis antiquis cathedris, aedificiis, aut regestis inter ecclesiasticorum classem descripta non fuerint, eorum tamen possessores probare, ut supra, velint, vel ea possidere ante annum MDCXX, vel in antiquorum honorum locum subrogata fuisse, his enim spatium duorum annorum concedimus ad huiusmodi probationes faciendas, quo elapso, si vel authentica documenta exhibere neglexerint, vel nullo modo, quod proposerant, probare potuerint, statim ad solutionem onerum, sicuti alia quaelibet bona post annum MDCXX, ab ecclesiasticis acquisita, teneri, ac obligata esse, praecipimus, ac mandamus.

§. 9. Decorantes eandem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis, ad quos spectat, et spectabit in futurum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeceminentiae, et dignitatis existant, inviolabiliter observari, et adimpleri debere, neque ipsas praesentes litteras, etiam ex eo, quod in praemissis quomodolibet interesse habentes, seu habere praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, neque causae, propter quas eadem praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatee, et iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque etiam quantumvis iusta, legitima, pia, et privilegiata causa, colore, praetextu, et capite etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae, et totalis iactionis, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis formali, et substantiali, ac inexcogitato, et inexcogitabili defectu notari, impuguari, infringi, retractari, in controversiam vocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apertitionis oris, restitutionis in integrum, aliudque quodcumque iuris, et facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari, sed impetrato, aut etiam motu proprio, et de apostolicae potestatis plenitudine concessio, vel emanatio, quempiam in iudicio, vel extra illud uti, seu se iuvare nunquam posse; sicque, et non aliter in praemissis omnibus, et singulis per quoscumque iudi-

ces ordinarios, et delegatos etiam canonicos patii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de iustis legatos, et Sedis apostolicae nuncios, aliosque quoslibet quacumque praeminentia, et potestate fungentes, et functuros, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si auctus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Non obstantibus omnibus, et singulis praemissis, nec non memoratis Benedicti pp. XIV. praedecessoris literis, ac felicis recordationis Bonifacii pp. VIII. pariter praedecessoris Nostri da una, ac concitii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, collegiorum, et locorum piorum, ac ordinum, congregationum, societatum, militiarum, et aliorum praedictorum, et quibusvis aliis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, et usibus, etiam immemorabilibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis eadem ecclesiae, monasteriis, collegiis, conventibus, et locis piis, ac ordinibus, congregationibus, societatibus, militiis, et aliis praedictis, illorumque praesentibus, capitulis, abbatibus, aliisque superioribus, et personis quibuscumque etiam in limine foundationis, et erectionis sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quavis sua exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, ac plenius

Chancie
bista, et
curiam
int-

Derogatio
non
relativa

sime, et amplissima derogatum esse volumus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Prohibito
distractionis
honorem, et
fides habenda
transcriptis.

§. 12. Caeterum volumus pariter, ut juxta piae memoriae Clementis pp. V. praedecessoris quoque Nostri in concilio Viennensi editam constitutionem calices, libri, caeteraque erna-menta ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, et beneficiorum, ac locorum piorum sub praesentibus comprehensorum divinae cultui dicata, aliave suppellex ecclesiastica causa pignoris, vel alias occasione exactionis, et solutionis subditi, et contributionis hujusmodi uelatenus capiantur, distrahantur, vel quomodolibet occupentur, utque praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae mentis eadem prorsus fides in judicio, et extra illud adhibeatur, quae ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datam Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die sexta aprilis millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die 7.
apr. 1781.
Anno VII.

CCCIX.

Suspensio aperiitibus collegii Martialis nuncupati in civitate Firmana, et applicatio fructuum honorum pro edificatione ecclesiae metropolitanae ejusdem civitatis.

Ven. fratri Andreae archiepiscopo Firmano.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Procurator.

§. 1. Quamvis apostolicae Nostrae auctoritatis partes in utilitatem, ac incrementum collegiorum, et seminariorum, in quibus adolescentes ad pietatem, et sacrarum doctrinarum studia formantur, bonisque moribus imbuuntur ab ipso die quo ad hoc pastorale munus ex ineffabili Dei dispositione fuimus vocati paternae sollicitudine ieterponere, ac conferre expectavimus; tamen si aliquando ex inconstanti mundanarum rerum, ac tempore condicione, unde etiam meliora interdum in pejus delabantur, collegia seu seminaria hujusmodi ab

infesta, rectaeque institutione declinantis in inestitia devenissent, ac debita considerationis trutinata pensatis rerum circumstantiis salubris fore illorum redditus, vel ad tempus, vel perpetuo alteri pio operi addicere consuevimus, supremam Nostrae providentiae officium esse ducimus, ut ubicumque id exigeret officium hujusmodi a nemine desiderari patiamur.

§. 2. Sane, sicut accepimus novissimis ab hinc annis ubi plures abusus qui in collegio Martiali nuncupato istius Nostrae civitatis Firmanae tum quoad rectam ibidem vivendi rationem, tum quoad ejusdem collegii bonorum, ac reddituum administrationem irrepserant fel. rec. Clementis pp. XIV. praedecessor Noster per suas litteras in simili forma Brevis die xxiii. augusti anno MDCCCLXX. expeditis in dicti collegii visitatorem, ac reformatorem bo. mo. Urbanum dem vixit presbyterum cardinalem Paracciani nuncupatum Inoc ex apostolica dispensatione archiepiscopum Firmanum praedecessorem tuum deputavit, ac subinde, auditis prius ejusdem cardinalis visitatoris relatione, ac consilio, cum non aliter ejusdem collegii tam materiali, cum oeconomico statui consulere posse intellexisset, quam per novam legem, ac statutorum sanctionem, ac aeris alieni, quo gravabatur dissolutioem illud ad eum, ac Sedis apostolicae beneplacitum claudendum fore mandavit. Cum autem interim tum seminarium archiepiscopale in adolescentibus tum ad pietatem, ac religionem informandis, cum in ecclesiastica disciplina instituendis, ex tuis praesertim sollicitudinibus, ac studiis fama florent, ac neminem pauperes, sed etiam ditiores adolescentes, quorum indolies, ac voluntas spem afferat eos in ecclesiastica disciplina progressuros, in eo religiose educari, bonisque artibus institui possiet, inutile prorsus hinc videtur eunc dictum collegium Martiale denuo reserare, sed salubris futurum fore per aliquod tempus redditus, et proventus bonorum ad illud spectantium in utilitatem causam erogare.

§. 3. Itaque sicuti Nobis nuper exponi fecisti, licet alias per Nos memorati Urbani cardinalis decessoris tui votis, ac precibus annuentes ad novam reaedificandam metropolitanae istam ecclesiam, antiqua enim prae sua vetustate adeo faticesserat, et minosa, ut hyemali praesertim tempore tremenda Dei misteria, ac sacra officia in ea fieri nisi aegra pos-

Clementis
XIV. jussit
quod colla-
gium clas-
saretur, nevi-
ter speren-
dum ad om-
niem imple-
tionem.

Declaravit
quomodo
metropolita-
na ecclesia
plurimum, ac
urgenter re-
edificationali-
bus

sent, conspicua summa scutorum quindecim millium circiter alias ad hoc extinctas societas Jesu collegium spectantium, sub certis tamen tunc expressis legibus, ac conditionibus fuerint concessa, tamen ab supervenit non diu post ejusdem cardinalis Urbani obitum hujus metropolitanae ecclesiae meditata reedificatio, ac praefatae summae concessio penitus suspensae manserunt. Cum autem sicut eandem expositio subiungebat, quamvis eandem metropolitanam non de novo reedificare, sed dumtaxat reficere, ac restaurare intendas, nihilominus cum ex mutatis rerum vicibus, adausque interim mensae archiepiscopalis oneribus praefatae summae scutorum quindecim nullum largitio ab adnexas leges, ac conditiones amplius congruere nequeat, ac ex solis redditibus, et proventus tuae mensae archiepiscopalis impensae pro hujusmodi reparatione necessaria satisfacere omnino impar sis, illico tibi, ac ejusdem ecclesiae decori ex providentia Nostrae patrocinio consulere quamplurimum desideras.

§. 5. Nos igitur ad officium Nostrum pertinere arbitramur cum, cives domos habent instructissimas, ac ornatisimas, ecclesiae Dei, in quibus quotidie sacrosancta christianae religionis mysteria celebrantur, et in quibus fideles ad orandum in unitate coeunt, ruinosae, et squalore deformes sint, et considerantes alias quo ullo juvenutis detrimento collegii Martialis aperiendum per aliquod adhuc tempus suspendi posse, tuaeque metropolitanae ecclesiae decori consulere volentes motu proprio, et certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine fraternitati tuae per praesentes committimus, ac mandamus, ut in primis, quod dictum collegium Martiale clausum adhuc manere debeat auctoritate Nostra apostolica decorans, ac declares: ut insuper omnes, et singulos sortis fructus, redditus, et proventus ad illud quomodolibet spectantes in restaurationem, ac hujus metropolitanae ecclesiae reparationem attribuas, ac adducas.

§. 5. Nos enim tibi omnem, ac quaecunque necessariam, opportunamque circa ea omnia, quae ad reparationem, et restaurationem hujusmodi perficiendam, absolvendamque pertinent faciendi, gerendi, licendi, et exequendi dictos fructus, redditus, et proventus hypothecandi, super eis unum, aut plures annuos

cenfus pro necessariis usibus imponendi, ac dictum collegium clausum futurum fore mandandi plenam, et amplam facultatem motu, scientia, et auctoritate, ac tenore praefatis concedimus, et impertimur. Volumus tamen, ac harum serie declaramus, ut postquam restauratio, ac reparatio dictae ecclesiae fuerit absoluta, annui fructus, ac proventus praedicti in redemptionem censuum, ac aeris alieni dissolutionem ex causa praedicti contracti sint erogandi: ita ut cum primum bona ad praefatum collegium Martiale spectantia ab omni serie alieno quomodolibet contracto erunt libera, et exempta: collegium praedictum, constitutis iis legibus, quae pro illius morali et oeconomico statu utiliores tunc videbantur sit denno juxta piorum fundatorum mentem, ac dispositionem aperiendum.

§. 6. Decorantes has praesentes litteras validas, firmas, et efficaces existere, et fore, suumque plenarium, et integrum effectum sortiri, et obtinere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ejusdem collegii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis; ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum has vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die septima aprilis, millesimo, septingentesimo, octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCK.

Die 2
aprilis 1781.
Anno VII.

Mandatur episcopo Fulginatensi, ut supprimat monasterium monialium sanctae Clarae in oppido Hisspelli existens.

Venerabili fratri Cajotano episcopo
Fulginatensi.

Mandatum
de suppressione
monasterii
sanc. Clarae
in oppido
Hisspelli
existens.

Favulus im-
proposus scri-
ptus super hoc
collegio.

Claustra ap-
plicita, et des-
erunt irri-
tuus.

Derogatio
contra
statuta.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem

Præsum. §. 1. Sacrosancti apostolorum ministerium, quod ineffabilis divitiarum sapientiae, et scientiae Dei altitudo humilitati Nostrae nullis licet suffragantibus meritis per abundantiam coelestis misericordiae credidit, jugiter Nos admonet, ut inter multiplices, gravissimasque apostolicæ servitutis curas, eam peculiari sollicitudine amplectamur, per quam si interdum inter Christifideles, qui sub suavi religionis iugo Deo propius servire susceperunt, ex humanae mortalitatis infirmitate, quae post primi parentis lapsum semper ad inferiora Nos deprimit, ac ex carnis fragilitate regularis disciplinae vigor paulatim sit luminum, suo pristino candori restituendae omni studio advigilemus; ubi vero adeo mundano pulvere religiosa corda sordescere dignoscuntur, ut modis omnibus doxia evellere, et utilia plantentur, datum non sit, cum omnis arbor, quae non facit fructum bonum sit excidenda, securim ad radicem arboris ponamus, ne quae ad utilitatem, ac Christifidelium salutem fuerint adinventae ipsi in lapidei offensiois, et petram scandali convertantur, prout salubriter in Domino expedire conspiciamus.

§. 2. Sane peculiarem charitatem, quae a primis usque Nostri pontificatus exordiis oppidum Nostrum Hispelli tuae Fulginstensis diocesis jugiter prosequuti sumus, omnibus modis demonstrare non omisimus, Nobis in hisce summo adjuvante dilecto filio Nostro Guillemo presbytero cardinali Pallotta nuncupato moderno camerario Nostrae apostolicæ prothosarario generali, cuius opere, ac consilio in eis, quae maxime Nobis cordi sunt, uti jugiter nos desistimus; non sine itaque gravi animi Nostri moerore ad audientiam Nostram nuper pervenit jandem in monasterio sanctae Clarae in dicto oppido Hispelli existente, tum ob tenuem monialium numerum, qui vix est octo monialium choristarum nuncupatarum comprehensis duabus morbis, vel senio confectis, ac quatuor novitibus, tum etiam ob collapsam in integram regularem disciplinam tot inordinationes, ac scandala irroptasse, ut aedum omnes conatus, quos pro tua singulari vigilantiâ, qua commissam tibi grægem prosequi non desinis,

ad restituendam inter ipsas regularem disciplinam, veluti opportuniores adhibere arbitratus es, in irritum cessare, quinimmo, et congregationis venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium episcoporum, et regularium negotiis, et consultationibus praepositorum provisiones, ac decreta diu exoptatam reformationem inducere neulquam potuerunt.

§. 3. Quocirca cum experientia edocet simus propter earundem monialium irrequietum logenium, ac indolem frustra ad eas ad pristinum suae regularis disciplinae candorem, et observantiam sincera animo revocare, Nos novas vias periclitari, ac si veluti amantissimus pater familiis in patientia, ac longanimitate diutius expectaremus morbum magis magisque non sine bonorum omnium scandalo, ac offensione ingravescere, ne supremus Ecclesiae auctor, ac vindex a Nobis neglectae curationis poenas repetat, eo ipso paterni amoris studio, quo, ut praefertur, dictum oppidum Hispelli pro illius prospero, ac felici temporali statu jugiter respiciamus, omnia etiam noxia, et quae Christifidelium in via Domini progressum retardare possent, evellere sedula curamus.

§. 4. Nos igitur prius ea, quae par erat, maturitate, omnibus rerum circumstantiis pensatis, motu proprio, ac certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, fraternitati tuae, de cuius fide, integritate, religionis zelo, in negotiis gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, et mandamus, ut dictum monasterium sanctae Clarae in oppido Hispelli existente auctoritate Nostra apostolica supprimas, ac extinguas, prout Nos supprimimus, et extinguimus. Moniales professas vero inibi nunc existentes ad alia monasteria, seu conservatoria dicti oppidi Hispelli, vel altius loci tuae diocesis iuxta tibi a Deo datum prudentiam, et prout necessitas, et rerum vires postulabunt, eligenda, assignatis cuilibet pro illarum alimentis annua scuta triginta sex, pro ipsarum vero livello professis, seu churistis saltem annis scitis sex, conversis saltem annis vultis quatuor arbitrio tuo iuxta rerum adjuncta etiam adaugendis auctoritate Nostra apostolica praedicta transferas, ac traducas; ita tamen, ut has moniales sic translatae monasterii, seu conservatorii, ad quod erunt traductae, regulae, statutus, et consuetudinibus, ac regulari observantiae pareant,

Et ad provisionem hanc servari monasterii regulari observantiae debeat.

Quia committitur episcopo, quoque monasterii deest, ut monasterium suppletur ab eo observantiae debeat.

Collapsam
laqueator
paucitas mon-
asterii regu-
larum destrui
placet.

se efficaciter adimplere procurent, veluti si usque ab initio regularis disciplinae professionem in eo emisissent: immo quopties moniales hujusmodi ad alia monasteria cum clausura, vel sine clausura eis benovisa, quas illas recipere non obtinent, etiam alia suae dioecesis limites alia transire, vel ad propriam domum, ac a familiis secedere maveant, monasteria hujusmodi ingrediendi, ac suam familiam, ac domum repetendi, firmis tamen remanentibus regularibus votis, ac cum iis cautelis, quas Deo-sacratissimis virginibus congruunt, plenam, et ampliam facultatem auctoritate Nostra praedicta impertiaris.

§. 5. Tres porro novitiae inter quatuor nunc in dicto monasterio degentes, quas alias regularem professionem in monasterio Interamniense emisissent, licet in praedicto suppresso, ut praefertur, monasterio sanctae Clarae regularem professionem amiserint ad eundem monasterium auctoritate praedicta remittitis, alteri vero novitiae, cujus mores sunt commendabiles, quamvis professionem praedictam ipsa quoque jam emisit, paterne pro tuo arbitrio, ac prudentia consulas. Volumus tamen, ad hoc ut citius, quo fieri potest, praesentes hae Nostrae litterae debitam obtineant executionem, ut easdem moniales inter alia tria monasteria in dicto oppido Hispelli existentia distribuere, ac inibi nunc, et usque dum eis fuerit alias provisum, collocare libere, ac licite possis, et valeas.

§. 6. Praeterea motu, scientia, ac auctoritate paribus tibi harum serie iungimus, ut durantibus annuis assignamentis praedictis bonorum omnium ad dictum monasterium sic suppressum quomodolibet spectantium administrationem ecclesiasticae personae tibi benevisae concedas, qui ex omnibus illorum fructibus, redditibus, ac proventus reclusorio in dicto oppido ad coerendam mulierum libidinem, ac otiosorum inertiam tollendam per Nos alias erecto aenea scuta ducenta, seminario tuo episcopali in eodem oppido Hispelli existenti alia scuta pariter ducenta, ac scuta tertium conservatorio puellarum orphanarum, ac peregrinantium inibi erigendo, diligenter perolvat; qui insuper dum annuae pensiones, seu assignamenta dictis monialibus facta paulatim decurrunt, ex hisce fructibus suppellectilia, ac instrumenta ad artes in dicto conservatorio exercendas necessaria comparari curet;

defecto porro in totum pensionibus, ac assignamentis praedictis, prius detracta ex dictorum bonorum quantitate, quas annuum scolorum ducentorum fructum reddat, haec bona reclusorio praedicto, facili subinde ex residua bonorum quantitate tribus partibus, duas dicto conservatorio, unam vero seminario impetitive, ac perpetuo auctoritate praedicta unias, ac incorpores, ac unita, et incorporata esse decernas, et declares.

§. 7. Insuper tibi mandamus, ut dictum monasterium ad instituendum ibidem memoratum puellarum, ac peregrinantium conservatorium auctoritate praedicta pariter assignes, ac constituas, illudque eidem conservatorio incorporas, et adnectas. Cum autem, ex hujusmodi unius ex tribus dictorum bonorum partibus memorato hospitali assignatione illius annui redditus, ac proventus non parum accrescant, hinc statuimus, et ordinamus, ut in primis magistrorum, ac pauperum pauperum praecipue orphanorum numerus, qui in eo gratis alantur, angustetur: magistrorum vero, ac pauperum hujusmodi electionem dilectis filiis ejusdem oppidi consilio, seu magistratui auctoritate praedicta reservamus; ita tamen, ut non prius admitti debeant, quam ab episcopo Fulginatense pro tempore existenti approbationem obtinuerint, et deinde annuum congruum constitutur assignamentum ad hoc, ut adolescenti ex dicto oppido Hispelli oriundo; vel in eo natus in collegio Umbriae annuopeto in hac alma Nostra urbe existenti per quatuor annos sustentari valeat: illum porro inter ceteros esse eligendum, qui in examine coram episcopo Fulginatense pro tempore existente, ejusque generali in spiritualibus vicario, ac vicario foraneo a duobus personis per dictum magistratum, seu consilium deputandis dignior censebitur, et cujus mores, ac indoles spem afferat, adulem operam studiis navaturum fore, motu, scientia, et auctoritate praedictis volumus, ac mandamus. Nos enim tibi quantumque necessariam, et opportunam ad praemissa omnia, et circa ea, quae ad dicti monasterii sanctae Clarae suppressionem, dictarum monialium translationem, ac bonorum praedictorum separationem, ac respective unionem, et applicationem pertinent, faciendi, gerendi, dicendi, et exequendi, ac exequi mandandi, et omnia, quae pro praesentium litterarum executione componere, constituere, ac decernere

Conservatorium
magistrorum
et episcopo
puellarum
conservatorio,
aditis
alio economis
provisis
distibuit.

Conservatorium
etiam destinatum
magistrorum
et episcopo
puellarum
conservatorio
aditis
alio economis
provisis
distibuit.

Suppressionem
monasterii
hanc episcopo
aditis
alio economis
provisis
distibuit.

in Domino salubriter expedire conpexeris, plenam, et amplem facultatem motu, scientie, et auctoritate, ac tenore prædictis tribuimus, ac importunum.

Clementis
solliciti, et
discreti
litterarum.

§. 8. Decernentes has præsentis literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quândocumque spectabit in omelibus, et per omnia pleissime suffragari; siquo in præmissis per quoscumque iudices ordinariorum et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiiri debere, ac irritum, et inane, si seorsus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatoria
contraria-
rum.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti monasterii sanctæ Claræ etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicatis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et locovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus speciatim, specificis, expressis, et individuis non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quovis alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die septima aprilis millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Die, die 7,
apr. 1781.
Anno VII.

CCCXI.

Confirmatio transactionis initæ a moderatori-
bus seminarii civitatæ Comacensis, et mar-
chione Rondinellio super emptione domus
sitæ prope ecclesiam cathedralen.

Pius PP. VI.

Dilecto fili asulem
et apostolicam benedictionem

Expositio
precum.

§. 1. Exposui Nobis nuper fecerunt dilecti filii deputati nuncupati seminarii clericorum civitatæ Comacensis, quod venerabilis frater Joannes episcopus Comacensis, alias ut citius, et minore tum impensa dictum seminarium institueret, solemniter actum cessit favore ejusdem seminarii erigendi palatium, quod commodiore in loco situm prope cathedralen ecclesiam ipse episcopus anno MDCCCLXXXIII. emerat tamquam marchio Rondinellius ex patrimoniali pecunia, ac quoniam in dicta cessione nonnulla imposita fuerunt onera, idecirco in ipsa reservatum fuit Sedis apostolicæ beneplacitum; super his vero to infrascriptis cardinalium congregalioi retulisti contractus hujusmodi firmitatem satis constare, quod memoratus episcopus emit aedes hujusmodi ab universali bonorum fideicommissi quondam Joannis Ciri emptore, quorum alienatio propter dotium constitutiones ab ascendenti fideicommissio detrahendas prius per sententiam locum locentis civitatæ Ferrariensis, tum per chirographum felici recordationis Clementis pp. XIII. prædecessoris Nostri fuit confirmata. Præterea emergere evidentem ejusdem contractus utilitatem favore denunciati seminarii, ex eo quod a peritorum relatione palatium hujusmodi multis impensis a prædicto episcopo reparatum, dimidio fere auctum, jam nunc scutis duobus millibus veningentis quinquaginta octo mobetæ Romanæ aestimatur; unde multo minoris videntur habenda eoræ in dicta cessione imposita, eo quia onus summendum annuorum triginta scutorum parium pro implemento legati missarum fidei commissi Ciri ex dicto chirographo in eodem palatio firmiter, et perpetuo constituit vix pertingit summam unius scuti similis in singula centum; ac insuper dum splendidiore, et commodiore loco ejus seminarii fabrica sita erit, majores sumptus in antiqua reparanda, et amplianda fabrica necessarie impendendi effugiantur, imo ex istius locatione totidem, et ultra scuta similis monetae percipientur quod legati onus absorbet; demum nihil in coarctarum negotiis facessere videri, aut onus impositum solvendi duo scuta annus, et quinquaginta obulos dictæ monetae presbytero cuidam Parmiano ferme sexa-

genario, donec vixerit, vel etiam episcopo expellita biscentium scutorum parium remuneratio titinio, ut ajunt, — di bona uicta —; ejusdem rei familiaris angustiae admodum opportuna, ex eo quod praeter ingentes sumptus in ampliandum, ornandumque palatium ab ipso collatos, certum est, quod ad reparandum, aptandamque fabricam antiquam, et valde incommodam duplo major summa in hoc sacro Pietatis monte ad hanc causam depensata esset impendenda, cum ad palatium ab episcopo oblatum seminaril sui accommodandum tercentum scuta dietae monetae sufficiant. Nobis propterea dicti exponentes approbationem memoratae cessionis per Nos fieri summo opere desiderantes humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, alique ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum, qui relationem tuam praedictam super praemissis ad eosdem cardinales transmissam attenderunt, consilio discretioni tuae committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, et postquam ita judicaveris expedire supradictum contractum cum paetis, et conditionibus expressis, et in similibus apponi solitis auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio et conscientia gratis approbes, atque confirmes.

§. 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die septima aprilis millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXII.

Commissio episcopo Balneoregensi super suppressione, et taxatione quarundam confraternitatum.

ternitatum, et applicatione honorum favore semidarii clericorum civitatis Balneoregensis.

Venerabili fratri episcopo Balneoregensi

Pius PP. VI.

Venerabilis frater
salutem et apostolicam benedictionem

§. 1. Clericorum seminaria ad informandos bonis moribus, et ecclesiastica disciplina adulescentes in sortem Domini vocatos instituta, a sacro concilio Tridentino tantopere commendata, et postmodum in omnibus fere catholici orbis diocesisbus recepta, et propagata non ultimam pastoralis officii Nostri exigunt sollicitudinem, ut apostolica auctoritate omnia firmemus, quae ad illa solidius stabilienda conferunt, et amplificanda; unde seduli in agrum Domini operarii facile deducantur, et fructus subinde proveniant uberiores.

§. 2. Cum itaque, sicut dilecti filii moderni deputati nuoccupati seminarii istius civitatis Balneoregensis Nobis nuper exponi fecerant, in ipsa Balneoregensi diocesi satis ampla, magnus optimae indolis juvenum numerus existat, qui ecclesiasticae viae eursum ingressi, illum prosequi nequeunt, eo quia in dicto seminario recipi, ibique in disciplinam tradi non possunt, ob exiguos ejusdem pii loci redditus, qui annuo summam biscentium scutorum monetae Romanae non excedunt; tu vero sedulam dederis operam, ut hujusmodi redditus copiosiores efficeret, obtento praesertim a felici recordationis Clemente pp. XIV. praedecessore Nostro apostolice indulto applicandi ad ejusdem loci utilitatem, et incrementum universa, quae ejus civilis, et diocesis confraternitatibus debebantur nomina, ex quibus tamen ob debitorum, et praecipue earundem confraternitatum administratorum inopiam trium annorum spatio vix biscentium scuta parva monetae coacta sunt. Ipsi exponentes parvum, ex hujusmodi applicatione dicto seminario considerantes acceperis levamen, nullam aliam arbitrati sunt huic malo occurrendi rationem existere, nisi illa eadem, quam praedictus Clemens praedecessor pro seminario Assisienti inivit, supprimendo scilicet plures ejusdem diocesis confraternitates, earumque red-

Transmissum

Expositur
statum semina-
rii, et im-
petratur sup-
platio reddituum illius.

Trans-
missum.

Delegatio
contratibus.
rmo.

Dat. Romae 7.
Apr. 1781
Anno VII

ditus ipsi seminario applicando. Quare iidem exponentes in magnum istius Balneoregionensis seminario commodum, et utilitatem fore arbitri, si nonnullarum confraternitatum istius diocesis suppressio per Nos fieret, earumque redditus ipsi seminario applicarentur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Conciliiter
sacrosancti
supplicantes
confraternita-
tibus, et
apostolica
bonae ad so-
licitudinem.

§. 3. Nos igitur dictos exponentes speciali-
bus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eor-
umque singulares personas a quibusvis ex-
communicationis, et interdicti, aliaque ecclesia-
sticis censuris, sententiis, et poenis quovis mo-
do, et quacumque de causa latis si quas forte in-
currerint, hujus tantum rei gratia absolventes,
et absolutos furo censentes, hujusmodi suppli-
cationibus inclinati, auditis tuis informatione,
et voto, fraternitati tuae omnes facultates neces-
sarias, et opportunas ad effectum supprimendi,
atque abolendi confraternitatem tantum sancti
Rocho erectam in terra Polymarsii; caeteras
vero duas confraternitates, illam nimirum s.
Joannis Baptistae, seu ut ajunt — *della Misericordia* — in eadem terra Polymarsii fundatam,
et alteram B. M. V. Lanretanae, seu sanctissi-
mi Corporis Christi erectam in civitate Balneoregii ad effectum taxandi in scutis viginti pro
uniquaque confraternitate persolvendis in sin-
gulis annos ex redditibus superexaltantibus ea-
rumdem confraternitatum, omnesque redditus,
et proventus praememoratae confraternitatis
supprimendae, una cum suis sortibus, et capi-
talibus, atque aliarum confraternitatum taxas
addicendi, et applicandi seminario ipsius civi-
tatis Balneoregionensis, una tamen cum iisdem
misarum, et legatorum, aliaque oneribus in-
declinabilibus, quibus praedicta confraternitas
supprimenda, et abolenda reperitur obnoxia,
et obligata, auctoritate apostolica tenore prae-
sentium tribuimus, et impertimur.

Clavale sa-
bilitate, et de-
cretum stric-
tissimum.

§. 4. Decretantes eandem praesentes liti-
ras semper firmas, validas, et efficaces existere,
et fore, suosque plenarios, et integros effectus
sortiri, et obtinere, dictoque seminario in om-
nibus et per omnia plenissime suffragari; sic-
que io praemissis omnibus, et singulis per quocumque
iudices ordinarios, et delegatos etiam
causarum palatii apostolici auditores, iudicari,
et definiti debere, ac irritum, et inane si secus
super his a quoquam quavis auctoritate scien-
ter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus quorumcumque te-
statorum etiam ultimis voluntatibus, quas
quoad praemia sufficienter, et expresse com-
mittimus, ac constitutionibus, et ordinatio-
nibus apostolicis, dictarumque confraternita-
tum etiam juramento, confirmatione apostoli-
ca, vel quavis firmitate alia roboratis sta-
tutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque
indultis, et literis apostolicis superioribus, et
personis sub quibuscumque tenoribus, et for-
mis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis
derogatoriis, aliaque efficacioribus, efficacis-
simis, ac insolitis clausulis, irritantibusque,
et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis
in contrarium quomodolibet concessis, appro-
batis, et innovatis. Quibus omnibus, et sin-
gulis illorum tenores praesentibus pro plene, et
sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum
insertis habentes, illis aliis io suo robore per-
manens, ad praemissorum effectum hac vice
dumtaxat specialiter, et expresse derogamus,
caeterisque contrariis quibuscumque. Datum
Romae apud sanctum Petrum sub annulo pi-
scatoris die septima aprilis millesimo septin-
gentesimo octuagesimo primo, pontificatus No-
stri anno septimo.

Delegatus
curatorum.

CCCXIII.

Die. die 10.
aprilis 1781.
Anno VII.

Nonnullae facultates domino cardinali Bandi
episcopo Imolensi pro erectione novi hospi-
talis in eadem civitate faciendae.

Dilecto filio Nostro Joanni Karolo tituli san-
ctae Mariae de Populo presbytero cardinali
Bandio nuncupato episcopo Imolensi.

Pius PP. VI.

Dilecte fili Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Praeclaras virtutes, quibus magnopere
praestas in custodia gregis tibi commissi, cum
te revera episcopatus esse ostendunt, quem apo-
stolus omnino esse moneri oportere. Tota qua-
late patet dispenso Imolensi passim occurrunt
argumenta pietatis, et religionis tuae, ac splen-
dida ubique locorum monumenta supersunt pa-
storali sollicitudinis, qua de ecclesia ista, a po-
puloque tibi credito bene, optimeque meritis

Proprium
et laudes
cardinalis
Bandi ep-
iscopi Imo-
lensis.

es. Quoniam te amplexo, teque ipso auctore templum ecclesiae cathedralis a fundamentis erectum est, et in ampliore, elegantioreque formam restitutum. Curam etiam, studioque tuo ecclesiam parochialem Campisani, quae a castro Bononiensi non longe distat, atque alteram sancti Petri juxta caput Consilicis aedificatam esse intelleximus: jam quoque a fundamentis extorere aggressus es parochialem ecclesiam sanctae Mariae in Regula, quae est intra moenia civitatis, atque ad monasterium pertinet, quod tibi commendavimus, congregationis Olivetanae: Vetus episcopium, quod aere, pecuniave tua amplificatum, ac novo, rectoque ordine dispositum est, magna commoditate, dignitateque accessione donatum videtur. Plura etiam aedificia, quae sumptibus propriis in arce, feudoque Bagariae, ac in latifundiis mensae episcopalis facienda curasti, meliorem sacerdotalis istius patrimonii conditionem reddiderunt. Neque charitas, et misericordia animi tui fugit aegrotos, et infirmos: nam petentibus omnium ordinum civibus, ut nosocomium Imoleense, quod nimis angustum, incommodum, ipsique infirmorum saluti periculosum est, alibi mutato solo collocaretur, non modo aequas dedisti aures, sed validam quoque opem tuam praestare constituisti. Laudamus profecto consilium, quod providum est, plenumque humanitatis: gratulamur quoque tibi, qui paterni ductus amore in opus omnium piissimum, et publicae utilitati necessarium vehementer incumbis: quapropter omni studio, et labore coeres necesse est, ut consilio desit eventus.

§. 2. Nos igitur motu proprio, omnimodam, plenamque tibi elargimur potestatem, ut novum opus, aedificiumque valetudinarii, in quo infirmi utriusque sexus excipi, ac diligenter curari debeant, magno animo aggrediaris, idque ibi fovente perficias in loco amplo, et aprico, ut majores instrat commoditates possis, quae in veteri desunt nosocomio, atque in eo ob nimiam ipsius angustiam nequeunt comparari. Volumus autem, ut in ipso pro arbitrio, placitoque tuo, locum, solumque eligas, ubi valetudinarium construendum sit, ac formam ejus, modumque praescribas; si ratio novi hujus aedificii, et adnexorum ejus postulet, ut solum sive publicum, sive privatum, sive ecclesiasticum, sive profanum occupari debeat, jus, et plena tibi potestas esto illud occupandi, sed pro ea tantum parte, quantum

operis necessitas exigit, soluto tamen dominio pretio, quod erit iudicio peritorum consilientium.

§. 3. Domini vero, ac possessores, quocumque etiam amplissimo privilegio donati sint, nullam habeant contradicendi facultatem, sed pro ea parte, qua opus erit, libenter ferant proprium solum, propriaque aedes nullo eorum detrimento, et factura in publicam causam, utilitatemque pauperum converti. Idcirco ex plenitudine apostolicae potestatis Nos, aere pari moto proprio derogamus, et solvimus, ac pro derogatis, et solitis haberi volumus, et mandamus quaecumque fideicommissa, hypothecae, onera, et vincula cujusvis generis etiam privilegiatissima, quibus solum, et aedificia praedicta forsam obligata, et affecta essent, Operam itaque dabis quomodo diligenter, ut pretium, quod volumus loco rerum occupatarum succedere, probe investiat, et si qua aderant fideicommissa, hypothecae, onera, et vincula in subrogatos fundos transferantur. Ut vero consilia, et vota tua, quae Nobis vehementer probata sunt, facile ad exitum perducere valeas, opem gravissimam sumptibus ferro oco recusamus.

§. 4. Residos igitur veteris nosocomii, quae implicata jam esse investimentis, et caput novem fere scutorum millium constituto accipimus, novo operi addicimus, et in ejus causam erogari volumus, atque jubemus. Neque id satis eidem operi perficiendo eas arbitramur. Idcirco amplam tibi facultatem concedimus, ut foenebrem pecuniam ea de re libere, ac licite contrahas, et accipias, totque in praedictis, fundisque veteris nosocomii, quod vocant, sanctae Mariae de Scaletta, passivos census imponas, quot necessaria totius perficiendi, absolvendi, quae valetudinarii ratio exigere videatur. Praecipimus tamen, et aonni passivorum census fructus quam diligenter persolvantur, et nonnihil etiam quotannis adhibeatur in sortis, capitique diminutionem.

§. 5. Potes quoque delegata auctoritate Nos, a fundis ejusdem loci pii sanctae Mariae de Scaletta permutare cum aliis, quos ad novum aedificium, ejusque arcam, ambitumque construendum opportunos esse cognoscas, atque ipsam potes vetus nosocomium distrabere, ecclesiamque ejus servata sacrorum canonum forma profanare, quia tenearis ullam in his omnibus veniam, et placivum impetrare.

Præcipimus
ut quia eodem
re, quocumque
solum, quocumque
solum, ad
solum, ad
solum, ad

Applicatione
honorum
honorum
honorum
honorum

Notae pro-
prio, im-
perio, im-
perio, im-
perio, im-
perio, im-

Præcipimus
ut quia eodem
re, quocumque
solum, quocumque
solum, ad
solum, ad
solum, ad

Potestas
faciendi
locum
pro ad an-
nuum contri-
butionem.

§. 6. Insuper omnimodam tibi potestatem facimus, ut sodalitia, et loca pia civitatis, ac dioecesis Imolensis ad annum contributionem cogas, quae in expensas, sumptusque aedificationis, vel in secretum censuum, serioque alieni restitutionem cedere debeat. Nulla sodalitia, et loca pia (exceptis regularibus) immunitate esse volumus ab eo tributo; licet posita in oppidis ubi propria existunt valetudinaria, modo tamen haec ipsa extraordinario subsidio non egeant. Si qua vero loca pia, et sodalitia, illudque praesertim, quod nomine sanctissimae Crucis in civitate Imolensi, et in parochia sancti Egidii est, supprimenda, atque aliis unienda tibi videbuntur, id saue facias, permittimus pro arbitrio, et prudentia tua.

Modum
de prepa-
randa edifica-
tione ad an-
nuum contri-
butionem.

§. 7. Curatores denique novo operi praeficiet, quos magis potabis idoneos, quin eos de bonis a coetu, et collegio eorum adscire, qui veteri praepositi sunt nosocomio. Tenes itaque de valetudinario construendo voluntatem Nostram, qua utere, ut soles, beneficio pauperum. Ne ulla autem tuo haereat animo difficultas, quaeque facultates necessarias, et opportunas cum in praedictis, tum in rebus omnibus, quae forsan deinceps in executione operis occurrere poterunt, ex plenitudine apostolicae potestatis Nostrae tibi, dilecte fili, tribuimus, atque concedimus.

Univer-
sae speciei

§. 8. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de iure quesito non tollendo, et quibuscumque summorum pontificum praedecessorum Nostrorum, et aliorum in contrarium praemissorum quomodolibet editis, vel edendis, etiam in synodaliis, provincialibus, et universalibus conciliis, atque etiam illa Pauli papae secundi praedecessoris Nostri de rebus ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et quibusvis legibus, iuribus, privilegiis, indulgentiis, statutis, cunctis, consuetudinibus etiam apostolica confirmatione roboratis, ac specificis, expressis, atque individua mentione dignis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie in contrarium praemissorum concessis, et approbatis; quibus omnibus, et singulis etiam de illis, earumque tota tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem im-

portantes mentio, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores, formas, et causas etiam quantumvis praegnantius, pias, et privilegiatas praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum nihil positus omisso insertis, expressis, et specificis habentes, illis alias in sua robore permansuris ad praemissorum omnium validissimum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso motu, scientia, et potestate Nostrae plenitudine harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die decimo aprilis millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXIV.

Dat. die 10
apr 1781.
Anno VII

Praeceptum fratribus ordinis minorum s. Francisci de observantia reformatum nuncupatorum provinciae in Brasilia, ut de caetero in functionibus tantum Gregorianum servent.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis super fecit dilectus filius minister provincialis fratrum minorum ordinis sancti Francisci de observantia reformatum nuncupatorum, quod cum in constitutionibus ejusdem ordinis auctoritate apostolica confirmatis expressa a sancto Francisco illius fundatore innotum fuisset, ut clerici faciant divinum officium secundum ordinem S. R. E., hinc fratres dieti ordinis cantu, quem Gregorianum vocant, praescripto quoque in statutis generalibus ordinis hujusmodi, utebantur, quia vero provinciae ejusdem ordinis minorum, seu reformatum nuncupatorum illi porro abutiebant; hinc mandante felicis rec. Benedicto pp. XIII praedecessore Nostro, tunc existens minister generalis praedicti ordinis per suas encyclicas literas injunxit, ut omnes fratres dieti ordinis minorum, sive de observantia, vel reformatum, vel disalceatorum, recollectorum, ac tertii ordinis respectivo nuncupatorum in officio, et missa conventuali sal-

Benedictus
XIII mander-
vit ab omni-
bus fratribus
ordinis sui
cantu Grego-
riano.

tem diebus festis praesertim solemnibus praedicto cantu Gregoriano nterentur.

§. 2. Ac deinde in capitulo generali Minorati ordinis anno MDCCXXIX habito in civitate Mediolanensi, confirmatis, seu repetitis statutis generalibus praedictis omnem cantum, praeter Gregorianum, prohibentibus, addita quoque fuit poena privationis vocis activae, et passivae lis superioribus localibus, qui ita praescripta executioni minime demandassent. Quibus tamen omnibus non obstantibus abusus in memorata provincia sensim irreptus adeo invaluit, ut nunc cantus, qui a dictae provinciae a lumnis in choro, aliisque ecclesiasticis functionibus servatur, molestus prorsus, ac horridus sit.

§. 3. Cum autem sicut eadem exposito sub-jungebat tum dictus minister provincialis, tum etiam momoratae provinciae alumni, ut rejecto penitus diverso modo, et vocum strepitu harriso, quo in missa, et officio ntebantur, cantus Gregorianus praedictus in omnibus ejusdem provinciae ecclesiis juxta praemissa mandata, et statuta a fratribus de caetero adhiberetur summo desiderio. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur eundem exponentem spocialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, et singulis fratribus dictae provinciae nunc, et pro tempore existentibus, ut ipsi de caetero cantum Gregorianum dumtaxat tum in choro, tum in aliis ecclesiasticis functionibus omnino adhibere, et servari, etiam sub privationis vocis activae, et passivae, aliisque arbitrio Nostro imponendis poenis, juxta memorati Benedicti praecessoris litterarum formam, omnino teneantur auctoritate apostolica tenore praesentium praecipimus, et mandamus.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, quoscumque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in om-

nibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectu inviolabiliter observari; si- que in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiti debere, ac irritam, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit ordinis, et provinciae hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die decima aprilis millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXV.

Die. die 8.
maj. 1781.
Aene VII.

Omnes habitantes Pemptinos Agros a vectigale salis eximuntur, ipsisque conceditur, ut sal Drepanense quaerere, emere, ac in promptuariis portus Terracinae, alique retinere.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Etsi ab injuncta humilitati Nostrae totius Domini gregis procuratore sano novimus Deo, commissisque Nobis ovis curam omnem, laboresque debere, baud tam negligere possumus sollicitudinem illam, qua servandis, angendisque temporalibus auditiorum Nostrorum commodis praesidio esse valeamus.

§. 2. Quapropter ampla omnia Velsorum

Procurator.

Id ipsum
confirmari
capitulum
generale M.
dilectissime
anni 1729.

Proven per
receptum
travendo
ab
servatis
praesentibus
moderato-

Tras nati
praesentibus.

Clavens m-
blator, et de-
cretum tri-
tione.

Expositur
salutis l'um-
pinae pul-
rit, et que
facies car-
ter, et quip-
tas ad illam
excedendam,
noluerit.

regio, quae perpetua, atque insalubri Pompti-
na palude a pluribus retro saeculis obreueha-
ta, cum magnam animo Nostro curam inieci-
sisset, aegro primum, ac dolenter ferebamus,
locum uberrima agrorum fertilitate celebrem,
stagnantibus undique aquis, omnino demer-
sum esse, ac perditum; tum salubre consi-
lium agitavimus paludis avertendae, ac re di-
ligenter cogita, operi maous admoventi man-
davimus. Nullis sumptibus, nullisque difficul-
tatibus parentes, jam opus beneficio Dei opti-
mi maximi eo adductum esse gaudemus, ut
ferme ad exitum pervenisse videatur. Immen-
sa aquarum volumina effosis alveis corrivan-
tur, et promo cursu influunt in mare Pomptini
campi, quos diuterrima illa palus oppresserat,
jam hilares rident, invitatoque colonum, ac
viam plane novam a Tripontio Terracinam
usque Nos ipsi partim siccio pede calcavimus,
partim carru advecti confestim, et viatorum
affluentia frequentatam, hisce diebus summa
animi jucunditate conspeximus.

Concessio-
ritas ac te-
nos.

§. 3. Ne quid vero a praeventia Nostra
desse contingat, quo facilius homines cum ad
eas, quae petiendi supersunt, tum ad colen-
dos, serendosque agros, et greges, arma-
menta quae pascenda in exsiccatis Pomptinae regionis
fines se conferant, ibique stationem consti-
tuant, cunctive in eadem regione degentes loco
quovis iter faciant; eos omnes a salinarum No-
strarum vectigali solvimus, et liberamus. An-
tequam igitur ab hac usque nunc afflicta civi-
tate recedamus; motu proprio, ac ex certa
scientia, maturaque deliberatione, atque ex
plenitudine potestatis Nostrae volumus, et man-
damus, ut vectigal salis nullum sit in agris
Pomptinis, Idemque omnino ademptum, prorsus
sublatum declaramus. Pari etiam motu
proprio, atque auctoritate concedimus, et in-
dulgemus, ut omnes sine coloni, sive advenae,
aut alii quavis de causa in regione praedicta
commorantes, nec non cauponarii, viatores,
et alii quicumque intra ejusdem regionis am-
bitum versantur, sal Drepanense quaerere,
emere, ac in promptuariis portus Terracinen-
sis, aliisque intra supradictum ambitum erectis,
et erigendis, retinere valeant, eoque sale in-
vecto, et importato uti, frui libere, et licite pos-
sint, usquequo intra supra expressos limites
morati fuerint.

Mandatum
divinum
procuratori.

§. 4. Mandamus idcirco procuratoribus ca-
merae Nostrae, et generalibus publicarum sa-

linarum redemptoribus, publicanis conducto-
ribus etiam civitatem, oppidorum, pagorum,
aliisque omnibus, ne alicui pro usu ejusdem
salis in locis praemissis ullam inferre mole-
stiam, aut aliqñ ex eo tributum, et vectigal
exigere audeant, et praesumant, non obstanti-
bus privilegiis, ac juribus fisci, et camerae
Nostrae, et supradictorum locorum quibus-
cumque contractibus, et instrumentis, aposto-
lica etiam auctoritate confirmatis, ac omnibus
constitutionibus, chirographis, aliisque in con-
trarium quomodolibet editis, ac a Nostra etiam,
et cancellariae apostolicae regula de jure qua-
esito non tollendo, aliisque quibuscumque apo-
stolicis constitutionibus, et ordinationibus; pri-
vilegiis quoque indultis, et literis apostolicis
superioribus, et personis sub quibuscumque
tenoribus, et formis, ac eum quibusvis etiam
derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacio-
ribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis irri-
tantibusque, et aliis decretis in genere, vel in
specie, ac aliis in contrarium quomodolibet
concessis, approbatis, et innovatis. Quibus
omnibus, et singulis illorum tenores praesen-
tibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de
verbo ad verbum insertis habentes, illis alias
in suo robore permansuris, ad praemissorum
effectum, hac vice dñmtaxat, specialiter, et
expresse derogamus, cacterisque contrariis quib-
uscumque. Datum Terracinae apud sanctum
Caesarem die nona maji millesimo septingen-
tesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri
anno septimo.

luer, et co-
scriptoribus
R. C. A. de
non inferen-
dis molestias
substantibus
in ea regio-
ne, omnibus
in contrari-
um facien-
tibus derogat.

CCXCIV.

Dat. die 11.
maj. 1781.
Anno VII.

Ecclesia sanctae Mariae Virginis sub titulo de
monte Carmelo extra portam Portuensem
nuper extracta erigitur in parocciam aurb-
banam.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Divina virtutum procreatrix charitas,
qua plene redondans verbum aeternum Patris
caro factum animam suam posuit pro ovibus
suis, urget Nos, assidueque adhortatur, ut
inundi Servatoris exemplo, praeceptisque ex-
citati, atque in difficili omnium ecclesiarum

Progremit.

solicitudinis positi negligamus emano nihil, quod rei christianae publicae bonae, atque animarum, quas acquisiuit Christus sanguine aeterno, saluti conducere facilius possit. Quum vero non aliud religionis, pietatisque incremento magis conveniat, quam si frequenti sacramenterum administratione, atque assidua voce evangelizantium bona Christus populorum animis inseratur, hinc est, quod primas pastoralis Nostri muneris partes duximus in id diligenter incumbere, ne umquam fideles sacrorum ministerium auxilii priverentur, quorum solummodo epe, ac doctrina fides saluberrima gignitur, nutritur, defenditur, roboratur. Ipsum probe callentes decessores Nostri Romani pontifices nulli penitus pepercerunt curae, ut plebs Christo devota, ubique tandem esset, et ostendere se sacerdotibus, et eorum ministerio uti facillime posset, ne umquam illud damni eveniret, quod parvis potentibus panem, nullus adesset, a quo frangeretur: easque eam rem non Remae solum, sed in suburbanis atque parochiis, easque plures instituendas curaverunt. Siquidem periculi plenum est rudes homines in agris longo diasitis commorantes non parochorum modo praesenti auxilio carere, sed quandoque etiam noctu urbem petere, januarum custodes a somno excitare, adire ad parochos, eosque secum ducere in agrestes aegrotantium domus, qui morbi gravitate confecti tam longo temporis intervallo si nondum vita, sensibus tamen adeo expertes non raro inveniantur, ut sacramentis ad salutem necessariis maniri nullo pacto possint.

§. 2. Quum igitur Nobis constiterit plerumque agri Romani extra portam Portuensem, et sancti Pancratii incolae in eo esse discrimine positos, ut eorum alii insignis ecclesiae sanctae Mariae Transtyberim, alii vero sanctae Caeciliae parochiis addicti ob locorum distantiam christianae doctrinae, et sacramentorum pabulo priverentur, tam gravi Nostrorum filiorum necessitati consulere, quantum Nobis liberum in Domine est, necessarium ducimus, eo vel magis quia quum eorumdem agrorum pars aliqua extra Romani vicariatus ditionem posita in Portuensi dioecesi comprehendatur, fieri non potest, quin a Romanis parochis ipsomet sui muneris exercitio Portuensis episcopi laudatur auctoritas. Quamobrem sagaciter haec expedientes, atque potissimum habentes ob

oculos tot, tantae animarum pericula, nec non cupientes in simul inter unam, et alteram jurisdictionem eorum certa ligi confinia, quae lites, et quaeestiones jamdiu ob eorum incertitudinem vigentes dirimere definitive valerent, venerabilis frater Noster Karolus Sapetiae Romanae Ecclesiae cardinalis Rezonicus episcopus Portuensis, atque dilectus filius Noster Marcus Antonius pariter Sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Columna Noster in urbe, ejusque districto vicarius pro ea, quae maxime praestant pietate, suorumque munere officio Nobis quod unum esset certum, ac facile hisce malis remedium significavit: istud autem erat huiusmodi: post tertium ab urbe miliarium eo plano loci, qui ferme est agrorum, de quibus loquimur, centrum, Deiparae virginis sub titulo montis Carmeli, et sancto Joseph virginis sponso satis elegans templum existit, quod spectata religio dilecti filii Josephi Alufi bediarii parochi sanctae Mariae Transtyberim non modo sumptibus extruxit suis, sacrisque suppellectilibus ad sacra ministeria necessariis erexit: sed etiam congruis redditibus dotare se velle promisit, si nova ibi constratur parochia eorumdem agrorum incolis per quam opportuna. Consilium pietatis plenissimum adeo probavit cardinalis episcopus Portuensis, ut libens spopondit, sese nevae huius stabilienti parochiae, non modo illam concessurum suae ditionis partem, quae sanctae Mariae Transtyberim, atque sanctae Caeciliae parochiis pro sacramentis in ea degentibus ministrandis commendata reperitur, sed etiam litidem ad eundem finem opportunam, dummodo tamen urbis vicarius, cuius ditioni nova haec suburbana parochia erit addenda, Portuensi episcopatu adiungi assentiri veterem parochiam sanctarum Laurentii, et Urbani ad primam Portam, quae quidem ejusdem vicarii auctoritatis, quum sit, finitima est, planeque contigua Castro Novae Portuensis dioecesis epido. Quam quidem hominum in agris degentium christianae institutionis, animarumque salutis curandae, litiumque enunciarum dirimendarum rationem, quin improbaverit Nostrae urbis vicarius, commendavit plurimum, atque inde occasionem est nactus gratias agendi Deo, qui disponit omnia suaviter. Verumtamen, quum ad id assequendum necesse sit a parochiis sanctae Mariae Transtyberim, et sanctae Caeciliae partem

Exponitur
rationem
motum
novae parochiae.

territorii aliquam distrahere, qua cum nova
hæc parocchia congrue valeat constitui, nonnullæ
nobis ellatæ sunt oppositiones à duobus illis
ecclesiis institutæ iurium suorum integre ser-
vandorum causam intersestentibus; quas tamen
minoris ponderis esse duximus, quam quod
ejusmodi propositum valeant alidere, quo et
præsentium malorum cunctio habeatur, et op-
portuna remedia pro spirituali toti indigentium
hominum bono adhibeantur, nec non litibus
supradictis inter utramque jurisdictionem vig-
entibus finis perpetuis aliquando impona-
tur.

§. 4. Nec sane plaris esse faciendam consuetudinem agriculorum quorundam his in locis degentium quaerimonias, quibus suum vellent, aut non admodum utilem fore hanc novam parocciam, aut fortasse etiam non commodam omnibus, qui convenire illuc longo, nec satis tuto itinere debeant. Illud enim e contrario constat, nevae parocciae in medio eorumdem praediorum locandae institutione, et provium cujusque ad ecclesiam facilius accedendi commoditati, et tritium illorum eventum sublatum esse periculum, quos hactenus ob id novimus contigisse, quia nimis longe distarent, al qui alioquam ad duas sanctas Mariae Transyberim, et sanctas Caeciliae paroccias, quo confugerent non haberent. Itaque a Nobis propositum novae parocciae institutionem maximo animarum emolumento futuram, concordiamque Inter Portensem cardinale episcopum et cardinale vicarium Nostrom firmissimam auctoritatem expendentibus exigit manus pastoralis officii, ut exequienti illam quamprimum mandari curemus.

§. 5. Atque ideo motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicis potestatis plenitudine ecclesiam Deiparae Virginis sub titulo Montis Carmeli in vinea positam ad parochum sanctae Mariae Transybericae pertinente in suburbani parociani erigi iubemus cum jure sepehendi, et funerandi, fontem baptismalem erigendi, et retinendi, caeterisque cum juriis universis, quae alias ab altera non dependentes parociae gaudent, ac potintur, eamque adjuncum velum omnimodae jurisdictioni cardinalis Nostrum vicarii, cui etiam erectionis hujus peragendae causa, ac territorii, finiumque praestituendorum pro convenia cessione, enunciativaque litibus comprehendenda a cardinali

episcopo Portuensi facienda necessariae facultates in Domino impertimur.

§. 6. Adque a duobus parocciis sanctae Mariae Transylvicæ, et sanctae Cascelliae quidquid novo huc parocchie Deparæ Virginis de Monte Carmelo assignabitur territorii diiungimus omnino, et de facto nunc pro tunc apostolica auctoritate Nostra separamus. Et cum ab eodem cardinali Nostrum vicario parocchia sanctorum Laurentii, et Urbani ad primam Portam cum omnibus juriis, finibus, redditibus, emolumentis, et pertinentiis suis universis cardinali episcopo Pertuensi compensandis loco cedenda, et concedenda sit, eidem vicario Nostrò id præstandi facimus potestatem. Has similes etiam facultates tribuimus cardinali episcopo Pertuensi, quibus possit adungere diocesi Pertuensi sue dictam parochiam sanctorum Laurentii, et Urbani, itemque eedere legitime valeat novæ suburbanæ parocchie Deparæ Virginis de monte Carmelo illam territorii sue diocesis partem, quæ eidem in Domino videbitur expedire.

§. 7. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in futurum in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici ordinarii iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quopiam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus Nostris, et cancellaria apostolicæ regulis de jure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus, et synodaliis conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinamentis, nec non dictarum ecclesiarum sanctæ Mariæ Transtiberim, ac sanctæ Caecilie, nec non sanctorum Laurentii, et Urbani etiam jumento, confirmatione apostolica, vel quavis firmate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decredis in reprobo, vel in specie, ac aliis in contrarium

A negative
record.

Cleopatra ex-
hibita, et de-
scriptum irre-
gulari.

Derogative
contraction.

Test are-
at-one novel
velas pa-
riches.

quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores presentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permaesuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cacterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die undecima maji millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Pat. die 16.
maji 1781.
Anno VII.

CCCXVII.

Facultas capitulo ecclesiae Toletanae reuigendi pluris etiam ad vitam rectorum hospitalis sanctae Crucis dictae civitatis, qui juxta praescriptum ad senum tantum eligi debet.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Praesentibus.

§. 1. Humano vix iudicio ita bene quidquam, et providenter sanciri potest, quin usus saepe aperiat, doceatque id, quod salubre fore credebatur, minus experiendo prodesset.

Expositio
praesentibus.

§. 2. Sane pro parte dilectorum filiorum decani, et capituli ecclesiae Toletanae Nobis expositum nuper fuit, quod cum alias be. me. Petrus, dum vixit, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis de Mendoza nuncupatus archiepiscopus Toletanus in suo ultimo testamento ex suis bonis Brophotrophium sub titulo sanctae Crucis pro infantum expositorum receptione, ac educatione fundari constituerit, in transactione subinde super hujusce testamentariae dispositionis executione inter dictum capitulum Toletanum, et executores testamentarios celebrata, ejusdem Brophotrophii administratione, ac regimen capitulo praedicto fuit reservata, ea tamen lege, ut canonicus dictae ecclesiae, qui electus fuisset in rectorem Brophotrophii sanctae Crucis civitatis Toletanae a dicto Petro cardinali fundati non plus quam per unum annum praedictum officium rectoris possit exercere, quo absoluto, aliter a capitulo praescripta forma eligeretur.

Provisione
ad rem de-
cretae ab Ur-
bane VIII.

§. 3. Cum autem sicut eodem exposito sub-
jungebat, licet alias memoratum capitulum

multis rationabilibus de causis felices recordationis Urbano pp. VIII. praedecessori Nostro cogitis, ab eodem Urbano illum rectorem, qui pie, ac laudabiliter officium praedictum exercuisset, ad alios duos annos eligendi facultatem obtinuerit, prout in literis hinc deuper in simili forma Brevis die v. decembris anno MDCXXXIII. expeditis continetur, nihilominus cum ex aucto eorundem infantum numero, recta illorum ad christianam pietatem informatio, et reipublicae bonum, ac utilitatem institutio postulet, ad hoc ut rector latimam suae indolis, ac naturae cogitationem acquirat, per longum tempus officio hujusmodi fungatur, immo ipsa repugnantia propriam deserendi domum ad triennium dumtaxat, quae plerumque in electo rectore apparet, suadeat eidem Brophotrophii salubris futurum fore, si memoratum capitulum quolibet anno eundem canonicum in rectorem dicti Brophotrophii sanctae Crucis reeligere poterit. Nahis propterea dicti exponentes humilliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc per
commissarios.

§. 4. Nos igitur eisdem exponentes specialibus gratias, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quolibet excommunicationis, suspensionis, et interdicti, alique ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tamen rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati; quod non obstante indicata concordia, ac memoratis Urbani praedecessoris literis, si canonicus, qui per unum annum praedictum officium rectoris Brophotrophii sanctae Crucis Toletan. obtinuit, ita pie, ac laudabiliter illud exercuerit, quod majori parti totius capituli videatur convemens esse pro majori ejusdem hospitalis sanctae Crucis utilitate, ac bono, eundem canonicum in praedicta rectoria, seu officio continuare perpetuis futuris temporibus capitulum, seu major pars illius, ipsum quolibet anno reeligere libere, ac licito possit, et valeat apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et importur.

§. 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat,

Clavula co-
blata, et de-
cretum scri-
ptum.

et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 6. Non obstantibus memoratis Urbani praedecessoris literis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae ecclesiae Toletanae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genero, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima sexta maji millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Det. die 28.
maji 1781.
Aene VII.

CCCXVIII.

Instantibus monialibus sanctae Ursulae ordinis sancti Joannis Hierosolymitani civitatis Melitensis, committitur magno magistro hospitalis a. Joannis Hierosolymitani praedicti, ut confirmet instrumentum liberationis a canone favore baronis Laurentii Galea.

Dilectis filiis magno magistro, et consilio hospitali sancti Joannis Hierosolymitani.

Plur PP. VI.

Dilecti filii salutem, et apostolicam benedictionem.

Expositio
statuti veteris
emphyteusae

§. 1. Nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum abbatissae, et monialium monasterii

sanctae Ursulae oppidi civitatis nuncupatae Valli, Melitensis dioecesis iatus hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani Nobis expositum fuit, quod alias, nempe sub anno MDCLXV. per abbatissam, et moniales dicti monasterii tunc existentes quidam locus domorum in oppido, seu civitate nuncupato Victoriosa situs Laurentio Barlo in perpetuum emphyteusam cum annuo canone scutorum septem monetae Malitensis fuerat concessus, quamque tandem in dilectum eisdem filium baronem Laurentium Galea pervenit, illumque de praesenti pacifice possidet.

concessio
L. baronis
Barlo.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, memoratus baro Galea locum huiusmodi ab annui canonis praedicti onere eximere, ac liberare plurimum desiderans, quoddam capitale scutorum trecentorum, et trigintaquatuor, et tunc quatuor super annona frumentaria constitutum annui redditus scutorum decem dictae monetae ad hoc dictis abbatissae, et monialibus assignare, in easque transferre offerat, huiusmodi vero assignatio, seu translatio in evidentem cedat dicti monasterii utilitatem, si Nostra ad id, et huius sanctae Sedis licentia suffragetur, et facultas contractum huiusmodi stipulare desiderent. Nobis properea dictae exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Oblatio mon-
ialis pro va-
cuatione ca-
nonis redem-
ptionis.

§. 3. Nos igitur eadem abbatissam, et moniales specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et earum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi Nobis humiliter porrectis inclinati, vobis per praesentes committimus, et mandamus, quatenus si, et postquam vocatis, qui fuerint evocandi, et praemissis omnibus, et singulis illorum circumstantiis universis prius coram vobis specificatis de cessione, et exemptione, et respectu assignatione, seu translatione huiusmodi, quodque illae, si fiant, in evidentem dicti monasterii cursum sint utilitatem, vobis conjunctionem procedere legitime constiterit, super quo concientiam vestram oneramus, eisdem abbatissae, et monialibus eandem cessionem, seu

Conscientia
laeva, et in-
gre servan-
dae pro va-
cuatione re-
demptionis
canonialis.

ab anni canonis praedicti onere exemptionem menarato baroni Galea, ut supra faciendi, ac in illius locum assignationem, seu translationem dieti capitalis scutorum tercentorum, at triginta quatuor, et tati quatuor super annona frumentaria annui redditus scutorum decem acceptandi, et hisce desuper publicum instrumentum, seu scripturas cum clausulis solitis, et opportunis celebrandi, seu celebrari facienda licentiam auctoritate Nostra apostolica concedat.

§. 4. Non obstantibus felicis recordationis Pauli pp. II., et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima octava maji millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXIX.

Damnatio, et prohibitio libri Cui titulus

*Memoria cattolica da presentarsi a Sua Santità.
Opera postuma: Cosmopoli 1780. fogli 188.*

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ut allatum ad Nos fuit librum quendam, cui titulus—*Memoria cattolica da presentarsi a Sua Santità. Opera postuma Cosmo-*

poli 1780., fog. 188.—editum esse furtivis typis, ejusque nonnulla vulgata exempla, ex ipso rumore gravem aliquam de eo suspicionem incutisse: statim, quod a Nobis apostolica sollicitudo requirere visa est, Nostro sacri palatii magistro mandavimus, ut per suum edictum illa clandestini operis divulgatio districto inhiberetur. Eo edicto die 3. Januarii proxime praeteriti promulgato, non solum opus ipsum vetitum interdictumque fuit, ne videlicet vulgari a quoquam, retineri, introduci que posset, sed etiam uti malignum, ac omnino reprobandum notabatur.

§. 2. Illuc tamen jam res processerat, ut hisce generalibus dumtaxat notis, quibus configebatur liber, contenti esse non debueremus, sed ad speciales alias, magisque distinctas ac proprias Nobis deveniendum esse videbamus. Ut tamen omnis per Nos esset aequitatis habitus ac servata ratio, eundem librum diuturniori, accuratiorique examine subjiciendum decrevimus. Propterea plures delegimus theologos, quos ab omni partium studio prorsus alienos, et Dei gloriae, et fidellum utilitati unice intentos cognoscebamus, eisque praefatum opus maturo judicio perpendendum commisimus, namque mandavimus, ut qualesce scorsum Nobis in scriptis exponeret, quaecumque in eo libro animadvertenda, quibusque notis configenda existimasset.

§. 3. In his illi Nostris diligenter obsecuti, suas quique relatas in scriptum sententias ad Nos detulerunt. Unus idemque omnium sensus fuit, paribusque omnes notis memoriam illam publica infamia innotendam esse consuerunt. Nos igitur cum rite considerassemus, ac per Nos ipsos perpendissemus theologorum animadversiones, ac sententias, cumque eas gravi judicio, ac ratione peractas deprehendissemus, minime dubitavimus quin apostolicae sententiae, Nostrique iudicii auctoritatem interponeremus.

§. 4. Itaque motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine memoriam praefatam, ut continentem propositiones piarum aurium offensivas, scandalosas, temerarias, erroneas, injurias, seditiosas, de haereticis suspectas, et ad schisma tendentes, juxta Nobis expositas theologorum censuras damnamus, et reprobamus, ejusque divulgationem, lectionem, retentionem sub poena excommunicationis

Derogatio
contingit
rati.Speciali con-
gregatione
postea ipse
textus con-
firmatus est.In hac
deputatorem
fuit publica
infamia
libri in-
notandum.Prescriptio
ma tenet.Die, die 13.
Juni 1781.
A. N. V.Liber gene-
ralis demon-
strat in hoc
probo.

nis interdicimus, ac probibemus. Insuper eandem memoriam tamquam libellum infamatorium cum huic sanctae Sedi, tum catholicis principibus injuriosum in acie Campi Florae pro publicum iustitiae mioistrum flammis tradi decernimus, ac iubemus.

Mandatum
de tradendo
accompliri
bus ordinariis,
et inquisitoribus
a. Officio.

§. 5. Volentes, et auctoritate apostolica maodantes, ut quicumque memoriam illam ponere se habuerint, illam statim atque praesentes literae eis innotuerint, locorum ordinariis, vel haereticae pravitatis inquisitoribus tradere, atque consignare teneantur; hi vero exemplaria sibi sic tradita, illico flammis aboleri curent. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Fides habetur
de transmissio-
ne.

§. 6. Ut autem eadem praesentes literae ad omnium notitiam facilius perducat, nec quisquam illarum ignorationem allegare possit, volumus, et auctoritate praefata decernimus, illas ad vslvas basilicae principis apostolorum, ac cancellariae apostolicae, nec non curiae generalis in monte Clitorio, et in acie Campi Florae de urbe, per aliquem ex cursoribus Nostri, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibidem affixa relinqui; sic vero publicatas omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficere et arctare, ac si unicuique illorum personaliter notificatae et intimatae fuissent; ipsarum autem praesentium literarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eandem prorsus fidem tam in iudicio, quam extra illud ubique locorum haberi, quae haberetur eisdem praesentibus, si exhibita forent, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub anno piscatoris die XIII. junii MDCLXXXI. pontific. Nostri a. VII.

CCCXX.

Imminutio festorum in loco Gazoldi, ejusque territorio Nullius dioecesis provinciae Mediolanensis.

Venerabili fratri episcopo Cremonensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

Procremon.

§. 1. Cum sicut quaedam sunt, ut inquit sanctus Leo magnus praedecessor Noster, quae

nulla possunt ratione convelli, ita multa sunt, quae aut pro consideratione aetatum, aut pro necessitate rerum oporteat temperari, illa semper consideratione servata, ut in his, quae vel doctis fuerint, aut obscura, id noverimus sequendum, quod nec praeceptis evangelicis contrarium, nec decretis sanctorum Patrum invenitur adversum: ea propter apostolica haec sancta Sedes pro paterna erga universos Christifideles benignitate, quoad integrum sibi fuit, consuevit supremam suam in his auctoritatem interponere, quae caeteroquin ad majus divini cultus incrementum praescripta, aut per frigescentem in nonnullorum cordibus charitatem ad otium, luxuriamque convertuntur, aut ob rerum ad vitam traducendam necessarium inopiam non sine conscientiae angore contemnantur.

§. 2. Quoniam autem sicut Nobis expositum fuit, quod in loco Gazoldi, ejusque territorio Nullius dioecesis provinciae Mediolanensis adeo excreverunt calamitates, et angustiae propter praesentium temporum infortunia, ut miseri illius habitatores, incolaesque, et praesertim ii, qui in sudore vultus sui panem comedunt, persaepe cogantur (quamvis animo invito) dies festos negligere, operibusque mechanicis se se addicere pro pano lucrando, et ideo facilius contigit ubi excretum dierum festorum numerum; ac propterea Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Batlo anno
cremonensi.

§. 3. Nos itaque, qui Christifidelibus, quantum cum Domino possumus, salutare remedium potius ad aeternam salutem comparandam, et humanam vitam honeste sustinendam adhibere, quam per severiorem ecclesiasticae disciplinae rigorem ad desperationem inopes adducere cupimus, dictos incolae specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis, quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitati tuae, qui (ut assessor) ordinaris vicinior existis per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, omnibus utriusque sexus Christifidelibus in praedicto loco, ejusque ter-

Terror con-
cremonensi.

Dat. die 18.
Junii 1781.
Anno VII

ritorio existentibus, ut deinceps exceptis omnibus diebus Dominicis, nec non natiuitatis Domini Nostri Jesu Christi, et sequenti sancti Stephani, Circumcisionis, Epiphaniæ, Paschæ, Resurrectionis, et sequenti, Pentecostes, et sequenti, et Corporis Christi, ac Ascensionis, sancti Joannis Baptiste, ac sanctorum Petri, et Pauli, ac Jacobi apostolorum, et commemorationis omnium sanctorum; præterea quinque diebus B. M. V. immaculæ, scilicet purificationis, annunciationis, assumptionis, natiuitatis, et conceptionis, nec non sancti patroni, aut tutelaris cujuslibet loci pro hominibus ejusdem loci dumtaxat festiuis diebus, in quibus integra maneat præcepti obligatio; in reliquis vero festis, siue per hanc sanctam Sedem præscriptis, siue per synodales constitutiones, siue quacunque alia de causa, etiam ex causa voti per majores suos facti, quod quoad hanc partem etiam auctoritate apostolica per se commutari volumus, præceptis, præscriptisque (audita missa) laboriosis suorū artium exercitationibus, servilibusque operibus sine ulla prorsus conscientie scrupulo vacare possint, auctoritate Nostra apostolica concedas, et indulgeas.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universis, provincialibusque, et synodalis conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non loci prædicti, ejusque territorii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis; irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Datam Romæ apud s. Petrum sub annulo piscatoris die decima quinta junii millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

COCCXI.

Concessio indulgentiæ plenariæ assequendæ ab eis, qui visitaverint aliquam ex ecclesiis fratrum ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum secunda dominica immediata sequenti post Epiphaniam Domini Nostri Jesu Christi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem ecclesiis Ecclesiæ thesauris pia charitate intenti; omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis fidelibus vere penitentibus, et confessis, ac sacra comunione refectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum ubicunque existentibus, secunda dominica immediata sequenti post Epiphaniam Domini Nostri Jesu Christi a prima vespere usque ad occum solis dominicæ hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, hæereticæ extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Præsentibus perpetuis futuris temporibus validis.

§. 2. Volumus satem, ut præsentium literarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ, seu procuratoris generalis dicti ordinis munitis eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datam Romæ apud s. Petrum sub annulo piscatoris die xxvii junii MDCCCLXXXI. pontificatus Nostri anno septimo.

COCCXII.

Confirmantur statuta ad magis magisque protrudendam nobilitatem collegii della Mercanzia nuncupati civitatis Pærsinæ.

Dat. die 27.
junii 1781.
Anno VII.

Tresce
notarii.

Fidei
testes
notarii.

Dat. die 8.
juli 1781.
Anno VII.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium

§. 1. *Est infirmitas Nostrae romanae misera conditio, ut raro contingat, quae huius saeculi sunt, tam scilicet, ac prouident constitui, quin breui declarari, aut reformari expectent: quod profecto in novis legibus a nobili collegio della Mercanzia ciuitatis Nostrae Perusinae pro admissione nobilium ad collegium editis euigisse constat.*

Legis qui-
bus colle-
gium regitur
apud hunc
saeculum
postea Cle-
mentis XIV.

§. 2. *Siquidem, sicut per parte dilectorum filiorum juratorum oncupatorum nobilia praedicti collegii della Mercanzia Nobis super expositum fuit, alias, die nempe quinta januarii anni MDCLXXIV. collegialiter ipsi congregati ad omnes anteverendas lites, ac dirimenda dissidia, quae antea temporibus pro admissione nobilium ad collegium praedictum exortae erant, resolutiones tam anno MDCLXX., quam anno MDCLXXV. super novis admissionibus latae declararunt, novaeque etiam conditiones, ac requisita in admissionem huiusmodi petentibus praescriperunt, servata tamen sibi facultate, dummodo totum in id consentiret collegium huiusmodi statuta iuxta rerum vires declarandi, reformandi, ac prorsus immutandi, hancque resolutionem subinde a felicis record. Clemente pp. XIV. praedecessore Nostro per suas literas in simili forma Brevis die quarta maji anni MDCLXXIV. expeditas apostolica auctoritate confirmari impetrarunt.*

Memoratur
quod probare
licuerit in
qui admi-
ssione pote-
ret, si quo-
modo omni
singula sunt
dispositio
circa admi-
ssione huius-
modi in
petentibus
diversa est
legi.

§. 3. *Verum quia in dictae resolutionis capitulo secundo dapsnitur, quod admissionem petentes inter caetera probare teneantur — Avere contracti matrimonij nobili, o almeno convenienti, decorosi, e civili — ac in capitulo tertio decernitur — che particolarmente in tempo della ammissione la famiglia del signor pretendente possegga un patrimonio ad uso degli altri nobili di questa città — quae quidem splendori, ac dicti collegij decori non satis prospicere videntur, hinc ad cobibendam nimis amplam dispositionem capitulo secundi, ac etiam praescribendam intra certos limites indefinitam quantitatem patrimonii in admissionem petentibus in capitulo tertio requisitam dicti exponentes e re sua putarunt sese collegialiter congregare, ac memorata duo capitula declarare, ac reformare statuerunt; dñe ve-*

ro sexta martii currentis anni MDCLXXXI. resolutionem eduxerunt, tenoris, qui sequitur.

§. 4. *Fu pensato saviamente fino dall'anno 1771. che per conservare lo splendore, o decoro di questo nostro nobilissimo collegio della Mercanzia, fosse d'opo riformare, e moderare le antiche leggi del medesimo emanate negli anni 1670., e 1685. riguardanti li necessarij requisiti, che concorrer dovevano in quelli agnori candidati, che allo stesso collegio domandavano l'aggregazione. Quindi sotto li di 5. di gennajo furono proposti in piena adunanza quelli capitoli sopra di ciò formati, e dopo di essere stati questi approvati a pieni voti si passo in sequela ad implorarne la conferma dalla sa. me. di Clemente quattordicesimo sommo pontefice, il quale benignamente la concessa mediantes un Breve emanato sotto li di 15. di maggio dello stesso anno.*

§. 5. *Ma perchè nel capitolo secondo della detta riforma si stabilisce, che da chi domanda l'aggregazione, provar si debba, che per il corso di anni duecento sia tal di lui famiglia vissuta di entrata con trattamento more nobilium, giustificando insieme di aver contracti matrimonij nobili, o almeno convenienti, decorosi, e civili: ed essendosi seriamente avvertito, che l'ammettere al collegio chi solamente proponga matrimonij convenienti, decorosi, o civili, manifestamente si oppone allo splendore dello stesso collegio; tanto più che in questa guisa si andrebbe a perdere da esso quell'antico credito, e provezza di generosa nobiltà, che sempre ha fatta per l'ottanzione delle croci, ed ordini nobili; perciò sembrando troppo ragionevole, o giusto di restringere in qualche modo la troppo ampia espressione apposta in detto capitolo secondo, ed in quella parte, in cui sono stati accordati li semplici matrimonij convenienti, decorosi, o civili. Si propone so picciola in vigore esandio della facoltà accordateci nel ridotto Breve, di derogare, e riformare il detto secondo capitolo in detta parte soltanto, a non altrimenti, dichiarando, che quelli signori pretendenti, li quali non avranno avuto verun ascendente, nè trasversale in collegio, siano tenuti, o debbano giustificare, e provare, che la madre, e/o, proava, e abava per lato paterni della medesima, così le quattro sopradette femmine ascendenti, siano nate di famiglia patrizia di questa città, o di altra città nobile, che faccia l'effettivo patriziato, e la pro-*

Nova hinc
declaratioem
datae sunt,
et reforma-
tione pre-
dictae.

Qui admi-
ssione in
collegio di-
gitur con-
tra inquit
habere re-
quisita solita
da equari
ordine di-
stinguenda-
no.

vanza per l'ammissione al sagro ordine Gerolomitano, o che lo altro precedenti donne della di loro famiglia, e fino alli duecento anni, provenivano da famiglie, che siano in detti rispettivi tempi trattate nobilmente, ed insieme di grado civile, benchè non gioita alle prova del patriziato.

§. 6. Così ancora sembra meriti qualche più individuo schiarimento il capitolo terzo della sopradetta riforma fatta nell'anno 1774, in quella sola parte, nella quale si prescrive, che quelli, che domandano l'ammissione debbano essere forniti di un patrimonio bastevole per vivere more nobilium; poichè per evitare questioni, e controversie, è opportuno consiglio, di fissare, e stabilire la precisa determinata annua entrata goduta, e posseduta dal pretendente, che non avrà avuto alcuno ascendente, o trasversale in collegio, o dalla di lui famiglia nel tempo dell'ammissione; oode si propone, se piaccia stabilire, dichiarando io della parte solamente il sopraannunciato capitolo terzo, che chiunque pretendente, che non abbia avuto veruno ascendente, o trasversale in collegio, sia tenuto, e debba giustificare, che la di lui casa, o famiglia, e rispettivamente lo stesso pretendente, goda, e possieda di proprio, o nel tempo dell'ammissione tale patrimonio, e capitale certo, che renda almeno l'annua, e netta entrata di soldi mille, e duecento, libera, ed esente da qualunque diminuzione, e peso.

E che finalmente rimanga sempre in libertà delli nobili signori giurati del collegio suddetto di fare in avvenire qualunque altra deroga, e riforma, qualora però concorran tutti li voti concordati della piena adunanza, e non altrimenti.

Et posto partito ad husula, et moris est, illoque posita detect. fuit répert. legitime obtent. per omnia vota alba favorabilia numeri quoddecim.

§. 7. Cum autem sicut eodem exposito subijungebat, ut ea, quae pro dicti collegii de la Mercanzia dignitate conservanda fuerunt noviter aucta, ac praescripta firmius subsistant, ac futuris temporibus sorvantur exactis, dicti exponentes hanc resolutionem per Nos approbati, et confirmari plurimum deciderent; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 8. Nos, apudita prius dilecti filii magistri Joannis Francisci Arrigoli dictae civitatis Nostrae Perusinae, ejusque comitatus Nostrae, et Sedis apostolicae gubernatoria relatione, ipsaque exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosecui volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praesentem resolutionem a dicto collegio; ut praemittitur, editam, una cum omnibus et singulis in eis contentis, ac expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus; illique apostolica et inviolabilis perpetuae firmitatis robur adjicimus, ac illam futuris temporibus servandam, ac exequendam volumus, et mandamus.

§. 9. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, a quocumque plenarius, et integro effectu sortiri, et obtinere, ac illis omnibus, ad quos spectat in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; atque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum positum apostolice auctores judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec oon dictae civitatis, et collegiorum hujusmodi etiam jramento; confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis, et coonstitutis; privilegiis quoque indolis, et litariis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice damtaxat, specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Ceterum per praesentes non intendimus praedicti-

Tunc non
firmantes
apostolice

Classico
reblato, et de
eratum. scrip-
tum.

Derogatio
revocatio-
nem.

Item habet
re debet per
relacionem a
quo nobis
fuerunt an-
nos commu-
niquar ad
probus cen-
suram mille
hincetorum.

Pross par-
ticular pro
subijungendo
confirmando,
ac declara-
tione aucto-
ritatis sanc-
tione.

cum illum inferre iuribus dicti Joannis Baptiste, quibus propterea juxta memoratum rescriptum editum die xviii febr. MDCLXVIII. ipse uti etiam in posterum valet, perinde ac si eadem praesentes non emanassent. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta julii millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXIII.

Die die 11.
Julii 1781.
Anno VII.

Praescriptio statutorum ad eligendum priorem monasterii sancti Laurentii de Excuriali Toletanae diocesis ordinis sancti Hieronymi.

Plus PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Pretiosa religionis disciplina ipsa Dei lex est, quae apud eum fixa semper manens in sapientes animos quasi transcribitur, ut tanto se scient vivere melius, tantoque sublimius, quanto et perfectius eam contemplantur, intelligendo, et vivendo custodiunt diligentius. Gaudet ecclesia, Nostrumque gaudium est undique plenum, si religiosi viri in id diligenter incumbant, ut in legum custodia, disciplinam ipsam custodiant, ut vitam inveniant. Hinc libentissime his omnibus auxiliari solemus, quae ad ecclesiastica jura sarta, tecta, et servanda, et ad religiosorum virorum tranquillitatem conferunt, maxime si ex christianorum principum qui religioni praesidio, et ornamento sunt, piis votis proficiantur.

Monasterium excuriale monasterii facta a rege Philippo secundo, et lex ab ipso lata super electione prioris.

§. 2. Cum itaque pro parte carissimi in Christo filii Nostri Karoli III. Hispaniarum regis catholici Nobis nuper expositum fuit, quod alias Philippus II. dum vixit, Hispaniarum rex catholicus ecclesiam, ac monasterium sancti Laurentii in Excuriali Toletanae diocesis situm a fundamentis regio sumptu magnifico crexit, dotavitque, ac monachis ordinis sancti Hieronymi in perpetuum obtulit. Placere sibi initio declaravit, ut ejusdem monasterii prior ab ipso conventu monachorum ibidem degentium canonice, ac libere eodem prorsus modo eligeretur, quo in aliis ejusdem ordinis domibus respective eligi solitum esset; ac solummodo sibi, suisque in posterum successoribus

Hispaniarum regibus in recognitionem foundationis, ac dotationis tam splendidae, praesertim cum in ea ecclesia deinceps defunctorum regum, regiarumque personarum cadavera essent tumulanda, id juris voluit esse reservatum, ut quotiescunque ejusdem ecclesiae, et monasterii prior, canonicus, et supra eligi, et a confirmatoribus ejusdem ordinis statuta approbati cooptasset, peractas electionis, et confirmationis honores cooptatum ad se, et respective ad reges successores suos mitteretur. Quo iuncto in scriptis non solum de celebrata prioris electione, confirmationeque, sed etiam de quibuscumque aliis rebus ad haec spectantibus rex pro tempore existens certior fieret.

§. 3. Quae omnia a praedicti ordinis generali capitulo anno MDLXVIII. celebrato, cum gratiarum actione suscipio admissa, et acceptata fuerunt; in quo etiam eodem capitulo cum propositum esset ipsius Philippi regis nomine, ut statim ac quadragesimus monachorum numerus adfuerit, quo numero monachorum Excurialis monasterii fundatio erit constituta, prior ab ipsis eligeretur eodem modo, ac in antiquis ejusdem ordinis domibus priores respective eligi consueverunt; id quoque capitulum approbavit, omniaque ita statui, ac disponi voluit, ut Philippo regi placitum esset.

§. 4. Bis ita constitutis, idem ubilominus Philippus secundus rex nova deinde capitula, novasque ordinationes edidit de prioris, aliorumque officialium Excurialis monasterii eligendorum ratione, quas ut in posterum inviolabiliter observarentur a felici recordationis Sixto pp. V. praedecessore Nostro pro litteras in simili forma brevis die iv. septembris MDLXXXVIII. expeditis, quarum initium est — *Ex debito pastoralis officii* — apostolica auctoritate muniri, et confirmari impetravit. Praescriptum in his erat, ut prioris sancti Laurentii in Excuriali electio ab ordinis generali, et a defensoribus generalis capituli trienniali intervallo celebrari soliti fieret eodem modo, qui in electione priorum novarum domorum observari consuevit, et expresso vetabatur, ne electio prioris domus sancti Laurentii in ipsa domo celebraretur; ita plane, ut haec in re sancti Laurentii domus in novarum domorum numero esset habenda; utque hujusmodi electionis forma ibi praescripta, nullo deinceps tempore, neque totius ordinis statuto, neque alias variari, mutari possent. Alio praeterea or-

Omnis fuerat probata in capitulo generali, habita de anno 1567.

Ex litteris pp. V. omnia apostolica auctoritate confirmata, et factis specialibus declarationibus.

ordinationum eorundem apostolica auctoritate, ut supra, confirmatarum capitulo statutum fuit, ut ad praedictum prioris electionem efficiendum necessarius esset consensus, saltem majoris partis ex novennali votorum numero, quem generalis cum defunctoribus suis, qui tunc temporis octo erant, explebant, utque idem servata proportione obtineret, si forte progressus temporis defunctorum numerus augeri contingeret; alio itidem capitulo ytabatur, ne prior, qui id officium peregrisset, rursus ad id ipsum officium iuxta obendum posset eligi, nisi triennali spatio interjecto, praeter quam si ex tribus omnium vocalium paribus duae in eum deus eligendum consentirent. Qui autem sexennio prioratum illum gessisset, ei omnino rursus eligi prohibebatur, praeter haec si aliam erat ordinationibus interdictum, ne alii Excuriali monasterii prior, quam qui in ipsa eadem sancti Laurentii domo religiosam professionem emisissent, doctusque ad eam rem necessarius esset instructus. Quod si priorem aliquando ante completum triennale munus mori contingeret, cautum fuit praedictis ordinationibus, ut generalis in privato capitulo priorum sufficeret, reliquum officii tempus, usque ad proximum generale capitulum expleturum; qui prior defuncto successus ubi ad annum tantum id officium gessisset, libere posset in proximum triennium eligi.

§. 5. Praeterea idem Philippus rex fundator reservatam voluit sibi, quandiu viveret, facultatem dominandi tum in generali, tum in privato capitulo religiosum aliquem illius ordinis virum, tametsi non in ea domo, sed in alia quavis professum, qui priorem per sexennium gesto ipso Philippo regi merito suo gratus, acceptusque esset, ad hoc ut observata in reliquis praescripta electionis forma sexennio expleto rursus eligi in priorem posset.

§. 6. Philippo II. viam universae carnis ingressus, cum deinceps Hispaniarum reges, qui ei ex ordine successero usque ad claras memorias Ferdinandum VI. eodem hoc iure, quod sibi praedictus Philippus II. ad suum solummodo vitae tempus reservaverat, gaudere, atque uti praecipuerant; quemadmodum ille a memorato Sixto V., ita etiam hi a Romanis pontificibus pro tempore existentibus veniam impetrarunt, ut in apostolica auctoritate praedecessorum Nostrorum Pauli papae V., Urbani

VIII., Alexandri VII., et Clementis XI. in simili forma Brevis expeditis continetur.

§. 7. Cum vero memoratus Ferdinandus VI. rex catholicus pro ea, qua maxime prae-stat pietate, de electionum priorum sancti Laurentii ab eo tempore celebratarum validitate merito dubitasset, atque a Nobis remedium aliquod ad futuri temporis cautionem, et opportunas, ac necessarias facultates peteret; ad cuius preces Nos per alias Nostras in simili forma Brevis sub die septima iunii MDCLXXX. expeditas literas omnes, et quoscunque defectus, qui in praedictis electionibus ad id usque temporis quomodolibet intervenissent apostolica Nostra auctoritate sanavimus, ac praeterea indulgemus, ut prior tunc temporis existens prioratus officium administrare pergeret, usque ad canonicam successoris electionem; insuper quoque eidem Karolo regi catholico easdem facultates concessimus, quas Hispaniarum reges memoratus Philippus rex II. fundator, ejusque successores a praedictis Romanis pontificibus singillatim respective obtinuerant.

§. 8. Verum cum idem Karolus rex catholicus praedenter consideratae temporis progressu oblivionem posse subrepero, ac incommoda, quae ab initio regni dicti Ferdinandi VI. deinceps acciderant, renovari; ideoque electioni hujusmodi prioris dictae domus, et circa eas facultates regis catholici pro tempore existentis certum modum, et formati stabilem a Nobis praescribi optet perpetuis futuris temporibus vulturam.

§. 9. Nos, qui ipsum Karolum regem cum ob alias eximias ejus virtutes, tum ob filiole, ac constans in hanc apostolicam beati Petri Sedem obsequium, ac reverentiam paternis in Christo visceribus atque complectimur, ipsum specialibus gratiis, atque favoribus, quantum cum Domino possumus proaequal volentes; omnibus mature inspectis, atque pensatis, tam quae ad catholicorum Hispaniarum regem honorem, et ad referendam ipsis pro tam munifica, ac splendida fundatione, ac dotatione, gratiam, tum quae ad monachorum iuxta pro tempore degentium, atque immortalis Deo famulatum regulariter statum, et tranquillitatem pertinent, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, electionem prioris praedictae ecclesiae, et conventus sancti Laurentii in Excuriali celebratam, de confirmaturam fore, et esse perpetuis futuris

Et omnes electiones priores habitas fuerint a postulis.

Expositio
praeterea et
modus sta-
tuatur pro
futuris elec-
tionibus.

Pro votis regis, pontificis
indulgentiam
meritam in
futura electione
servandum.

Reservatam
ita ad vitam
sibi eligendi
priorem.

Consensus
idem in omni-
bus suis a
Nobis datus.

temporibus modo, ac forma, quae sequitur apostolica auctoritate tenore praesentium praecipimus, et mandamus.

De electione eligibilium, et de iure regni non agitur.

§. 10. I. Electionem prioris dicti monasterii ad ejusdem capitulum iterum devenire volumus; ita tamen, ut a certo ipsius monasterii monachorum numero infra designanda libera electi proponantur regi pro tempore existenti, quorum unus ab ipso met rege monasterii prior sit eligendus, et in hac parte consuetudo, quae in domibus antiquis nuncupatis ab ordine praedicto servari solet omnino retineatur.

Numerus vocalium constituitur.

§. 11. II. Quis numerus monachorum ejusdem domus, benedictae Domino, magnopere auctus est, ex vicino autem vocalium numero pro fragilitatis humanae conditione turbae possint existere, quibus dulcissimum, atque pulcherrimum pacis vinculum plerumque dissimulatur, idcirco vocalium copiam, ad sufficientem, congruentemque numerum ibidem redactam volentes, quadragenario numero circumscribimus, ac definitimus, qui sint omnes in agro presbyteratus ordine constituti, et caeteris ibidem dependentibus professione ordinis antiquiores; praeter autem sic praescriptum quadragenarium vocalium numerum, vocem etiam in capitulo priori, qui prioratus officium dimittit, illis, qui antea prioratus officium exercebant, actualibus collegii, et conventus rectori, ac vicario, dec non magistro, aut cathedrae, aut religiosa titulo jubilatis, nisi tamen ii ob antiquiorem professionem intra dictum quadragenarium numerum vocalium comprehendantur concedimus, ac indulgemus.

Ex quadragenario vocalium numero proponere debent eligibiles.

§. 12. III. Ah hoc quadragenario vocalium numero proponatur regi pro tempore existenti omnino tres, quos iidem vocales praeter caeteris digniores, aptioresque regimini in Domino iudicaverint, ex his autem tribus propositis liberum erit regi num eligere, quem ipse maluerit, secundum Deum. Atque has quidem teras propositiones tenens distinctis, et successivis actibus celebrari volumus, ita ut singula proponendis singuli actus celebrentur, quorum unus sit ab alio distinctus.

De forma servanda in praescripta electione.

§. 13. IV. In quolibet praedictorum actuum illa electus ad proponendum consentit, in quem ad formam electionis canonicae major pars vocalium consensit, hoc est saltem una supra medietatem; in eo autem proponendo exponantur regi ejusdem merita, officia, et quae obicit munera, nec alia silentio omittan-

tur, quae ad hominem ex vero estimandum conferre possunt. Itemque in singulis propositionibus annotetur expresse integer vocalium numerus, qui in unumquemque ex ternis actibus concurrit.

De modo faciendi scrutinium.

§. 14. V. Singulae ex ternis propositionibus non pluribus, quam duobus ad summam scrutinii terminentur: quod si contingat in primo scrutinio, vota inter multos dividi, ita ut nemo unus plus, quam medietatem votorum pro se habuerit, alterum fiat, in quo tamen secundo scrutinio nominari non poterunt, nisi duo tantum illi, qui in primo majorem praeter caeteris habuerint votorum numerum, cumque inter ipsos parem in primo scrutinio habuissent, tunc in secundo scrutinio duo tantum ex ipsis ii nominari possint, qui ordinis professione sint antiquiores. Sic autem in primo unus majorem obtinisset votorum partem; caeteri uno inter se parem, ex his, qui professionem ordinis fuerit antiquior, simulque ille, qui plura habuit vota, secundo scrutinio committentur; in quo vocales non nisi in alterum ex his duobus votum suum poterunt dirigere.

De in quo per se suffragia rependantur.

§. 15. VI. Si quando contigerit, ut in primo scrutinio duo parem votorum numerum referant, nempe medietate una emulum vocalium uni, altera alteri suffragante; secundo scrutinio sit locus, in quo si iterum votorum paritas utriusque constiterit, proponantur regi ambo conjunctim, expressis distinctis officiis, muneribusque obitis, antiquitate a professione, atque aliis, quae laudatione sint dignae amborum dotibus. At si in primo quidem scrutinio; neque electio esset conclusa, neque votorum paritas accidisset, accideret autem paritas in secundo scrutinio: non erit tamen ulterius ad tertium procedendum, sed modo, ac ratione jam dicta, qui paritatem ex secundo scrutinio retulerint, proponantur regi ambo conjunctim.

Excluditur iterum scrutinium quilibet in casu.

§. 16. VII. In quolibet ex tribus propositionibus eadem forma servabitur, quae mox tradita est; ita ut nunquam plura, quam duo scrutinia habeantur; utque si in nullo quidem major vocalium pars in unum aliquem consentiret, atque in secundo paritas votorum contingeret, id omnino servetur, quod supra praescriptum est. Sin autem in secundo scrutinio; neque major votorum pars in unum aliquem caderet, neque accideret paritas, votis in varias partes distractis, ille proponetur, qui majorem praeter caeteris votorum numerum retu-

lerit; qui major numerus si duobus, aut pluribus simul aequaliter, hoc est ad paritatem contigerit; tunc omnes isti inter se voti pares proponantur, conjunctim: quo utroque casu apponetur in propositione votorum numerus, quem retulerit, eorumque a professione antiquitas, peractae ab ipsis in religione cursus, et reliqua ad eodem spectantia exponantur.

§. 17. VIII. Non obstante ordinatione a Philippo II. edita post mortem ipsius observanda, liceat praedictae domus vocalibus eligere promovendos ad prioratus officium, si forte id opportunum putaverint, religiosos viros, vel in alio quolibet ejusdem ordinis conventu professos, proinde ac in aliis ipsis ordinis domibus, quas antiquas nominant, fieri consuevit.

§. 18. IX. Prior, triennio expleto, neque iterum eligi, neque propositione comprehenditur, nisi post interjectam sexennale interstitionem: hoc autem elapso, proponi iterum poterit, si tamen ex omnium vocalium numerum quadrifariam diviso tres partes votorum in illum consenserint; altero autem prioratus triennio functus, rursus deinceps eligi omnino non possit.

§. 19. X. Quotiescumque priorem in officio mori contigerit, contempore mox novus prior in triennium iuxta statutam formam eligatur, non autem substituat prior interitus, seu successus quispiam.

§. 20. XI. Duobus ante mensibus, quam prioris triennium expiret, ejus rei nuncius regi pro tempore existingi mittatur, ut ipsius regis voto ad novi prioris electionem possit deveniri, intra illud temporis spatium celebrandam, quod ipse rex constituerit; quod si dederit electioni locum prioris mors, statim ac ille a vita decesserit, nuncius regi eandem ob causam erit mittendus.

§. 21. XII. Priorem, quem ex tribus propositis denunciaverit rex, confirmari volumus, eodem modo; ac jure, quo alii omnes antiquorum domorum priores solent confirmari; ad quas nempe designati a generali confirmatores se conferunt, electioni adsumunt, eamque confirmant. Id ipsum aeternum in praedicta sancti Laurentii domo observari mandamus, monito prius generali ordinis, ut confirmatores duos idoneos destinet, qui in eodem sancti Laurentii domo tandem moram trahant, quousque praecedens a rege, atque ab ipsa confirmatus prior in officium sit possessionem ingressus.

§. 22. XIII. Ut vocales plena in eligendo libertate fruantur, domini liceat certas personas ad eligendum, proponendumque denotare, neque a procuratore in regia curia residente supplex libellas regi exhibitor, quod antea factum fuisse fertur ad rogandum actualis prioris relectionem; quum quidem hac a Nobis constituta forma locus relectionis in posterum sit praclusus, neque vero petitionis ejusmodi instituendae facultas procuratoris potestate coarctetur.

§. 23. XIV. Electioni tribus successivis actis supra praescriptis celebrandae praemittatur perpetuis futuris temporibus coram omnibus vocalibus simul collectis praesentiam Nostrarum literarum lectio; atque harum lectione expleta, tum denique ad electionem procedatur per vota secreta, deputata prius juxta praedicti ordinis constitutiones, frotro schedulas collectura, cui in virtute sanctae obedienciae inviolabilis secreti custodia sub formali praeposito imponatur.

§. 24. Decedentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos; et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 25. Non obstantibus Sixti praedecessoris in simili forma Brevis die xv. septembris MDLXXXVIII. expeditis literis, aliisque constitutis in ipsis, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et monasterii praedictorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in

De libertate
in electione
servanda.

Mandatum
de praemissa
lectio
no literarum
praesentium,
celebrationem
auctorum
electionis.

Clausula
sub
lata, et de
cretionem
irritantem.

Derogatio
auctoritate
regum.

Vocales
eligendi
etiam
antiquorum
votum.

Prohibito
de quo
revo-
canda
electio
non
interpreta-
tione in-
terdicta.

Mortis
prioris
in officio
statim
novus
eligendus.

De nuncio
regi
mitten-
do antequam
triennium
expiret.

Electus a re-
ge confirmatus
apostolice
auctoritate
confirmatur.

genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singula illam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die undecima julii millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die 14.
julii 1781.
Anno VI.

CCCXXIV.

Confirmantur literæ apostolicæ alias editæ, quibus suppressa fuit abbatia monasterii Sulepviensis Gnesnensis diocesis, et ejus bona omnia mensæ conventuali ejusdem monasterii: confirmatur quoque electio prioris monasterii hujusmodi.

Venerabili fratri Joanni Andrea archiepiscopo Calcedonensi Nostro, et Sedis apostolicæ apud christianissimum in Christo filium Nostrum Stanislaum Augustum Poloniæ regem illustrem nuncio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem et apostolicam benedictionem.

Monasterium
litæ apostolicæ
die 15. novem-
bris 1778 pro
suppressione
abbatis.

§. 1. Nos alias per Nostras literas in simili forma Brevis die xv. novem. anni MDCCCLXXVI. expeditis votis carissimi in Christo filii Nostri Stanislaei Augusti Poloniæ regis illustris annuentes, ac etiam dilectorum filiorum tunc existentis prioris, et monachorum monasterii Sulepviensis ordinis Cisterciensis Gnesnensis diocesis precibus Nobis humiliter porrectis obsecundare volentes, ut incommodis, quas ex tenuitate reddituum mensæ conventualis quotidie statui, ac monasticæ disciplinæ dicti monasterii quotidie proficiebantur, remedium ali-

quod afferretur, quoties abbatia claustralis dicti monasterii per cessum, vel decessum abbatia tunc existentis vacare contingeret illam prorsus auctoritate Nostra apostolica suppressimus ac extinximus, bona vero, ac jura ad eandem abbatiam quomodolibet spectantia mensæ conventuali una cum suis oneribus per eandem mensam adimpleendis novimus, et incorporavimus, ac insuper, ut monachi prædicti post cessum, vel decessum tunc existentis abbatia claustralis priorem triennem servatis servandis eligerent, volumus, ac ordinavimus, prout in dictis literis continetur.

§. 2. Verum cum per obitum tunc existentis abbatis super abbatia claustralis prædicta una cum suis bonis, et juribus dictæ mensæ conventuali cum effectu incorporata extiterit, ipsique monachi ad electionem prioris ad formam dictarum Nostrarum literarum devenissent, ac in priorem hujusmodi dilectus filius Alboricus Michelicki monachus dicti monasterii, et ordinis expresso professus, fuerit cooptatus, monachi monasterii, et ordinis prædictorum ad omnes antevertendas dissensiones, quas super memorata electione non sine regularis disciplinæ dependio, quam intentis studiis conservare desiderant, exoriri poterunt, Nobis humiliter supplicari fecerint, ut nedum memoratas Nostras literas, quatenus opus sit de novo confirmare, seu illas innovare, sed etiam electionem prædictam approbare, ac confirmare de benignitate apostolica digere-mur.

§. 3. Nos, qui nihil curamus impensius, quam ut dissidia, ac partium studia inter regulares præsertim personas, qui Deo propriis famulari noscuntur, procul amoveantur, atque eliminantur, ac omnia in pace fiant, dictorum monachorum vota hac in re quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, illorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latæ, si quas forte incurrerint, hujusmodi tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, applicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, de toi prudentia, fide, charitate, et religionis zelo plurimum in Domino confisi, fraternitati tuam committimus, ac mandamus, ut prævia plimodictarum Nostrarum literarum, omniumque in eis contin-

Proces por-
rectas pro
consequenda
confirmatio-
ne ipsarum
literarum a-
postolicarum

Tenor con-
firmationis.

tarum approbatione, ac confirmatione, ac in-
novatione, prout illas auctoritate apostolica te-
nere praesentium approbamus, confirmamus,
ac innovamus, electionem de persona memo-
rati Alberici Michelicki in priorem dicti mona-
sterii Salepviensis capitulariter, et canonice,
ut asserit, factam, auctoritate Nostra apo-
stolica approbes, ac confirmes, ac omnes, et
singulos juris, et facti, etiam substantiales de-
fectus, si qui quomodolibet in ipsa electione
intervenerint, dicta auctoritate sanes, ac sup-
pleas, prout sanamus, et supplemus, eique
apostolicae inviolabilis firmitatis robor ad-
dices.

§. 4. Decernentes has praesentes litteras fir-
mas, validas, et efficaces existere et fere, suae-
que plenarias, et integros effectus sortiri, et ob-
tinere debere, ac illis, ad quos spectat, et pro
tempore quodcumque spectabit in omnibus,
et per omnia plenissime suffragari, et ab eis
inviolabiliter observari; sique in praemissis
per quoscumque iudices ordinarios, et delega-
tos etiam causarum palatii apostolici auditores,
et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, ac
saeculae Sedis nuncios, subista eis, et eorum
cuiuslibet quavis aliter iudicari, et interpretandi
facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri
debere, ac irritum, et inane, si secus super
his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Ne obstantibus constitutionibus et
ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, ac
monasterii praedictorum etiam juramento, con-
firmatione apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis statutis, et consuetudinibus; privi-
legiis quoque, iudiciis, et litteris apostolicis
superioribus, et personis sub quibuscumque
tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam
derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus,
efficacissimis, ac insolitis clausulis, irri-
tantibusque, et aliis decretis in genere, vel
in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet
concessis, approbatis, et innovatis. Quibus om-
nibus, et singulis illorum tenores praesentibus
pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo
ad verbum insertis habentes, illis alias in suo
robore permansuris, ad praemissorum effec-
tum, hac vice dumtaxat, specialiter, et ex-
presso derogamus, caeterisque contrariis qui-
buscumque. Datum Romae apud sanctam Ma-
riam majorem sub annulo piscatoris, die de-
cima quarta Julii millesimo septingentesimo

octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno
septimo.

CCCXXV.

Die. Jul. 18.
Julii 1701.
Anno VII.

Confirmatio permutatienis novuullerum loco-
rum existentium alias intra districtum ab-
batiae s. Michaelis de Clusa nullius dioce-
sis provinciae Taurinensis, cum aliis intra
diocesim Taurinensem.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Decet ex benignitatis Sedis apostolicae *Proemio.*
studie provenire, ut ea, quae praedivini cul-
tus aegumento, ac animarum Christianissimum
salute provida ratione constituta sunt, suae
protectionis munimine confoveant: unde Nos ad
ejusdem apicem nullis Nostri suffraganeis
meritis, sed divina disponente clementia as-
sumpti, his, quae propterea facta conspeximus,
Nostrae approbationis robor, cum a Nobis pe-
titur, libenter adjicimus, praecipuum dum ex
his fratres Nostri in pastoralis Nostrae sollici-
tudinis partes vocati super sibi commisso grege
advigilantes facillius, et ea, quae sunt nexa
ab eo repellere, et quae utilia quaerere, et
ores eis conceditis salvas, ad aeternum ovile
agere possunt.

§. 2. Sane Nobis usuper pro parte dilecti fi-
lii Nostri Hyacinthi Sanctae Romanae Eccle-
siae presbyteri tituli sancti Joannis ante por-
tam Latianam cardinalis Gordii noncupati, ac
venerabilis fratris Victorii Mariae, Balthazaris
Cajotani archiepiscopi Taurinensis expo-
situm fuit, quod cum Ipsi quam plurima incom-
moda seu sine gravi Christianissimum animarum
detrimento eriri conperisset ex eo, quod ter-
ritorium abbatis sancti Michaelis de Clusa
ordinis sancti Benedicti nullius dioecesis pro-
vinciae Taurinensis, quam memoratus Hy-
acinthus cardinalis in commendam obtinet, ac
territorium, seu dioecesis Taurinensis aliqui-
bus in locis ad vicum nimis intus penetret,
hinc, ut animarum eis respective concedita-
rum bone consulere, quendam permutatio-
nem super certa portione suorum respective
territorium, ac dioecesium codens nempe me-
moratus Hyacinthus cardinalis districtum la

Tunc pra-
sentem per-
mutatienem
super
statu latian-
ensis
permutatio-
nis.

Concessio
subista, et de-
cretum in-
volutum.

Derogatio
contrariis
rum.

Loggia nuncupatum, et parocciam s. M. della Stella, et sancti Laurentii de Caccia, ut diocesi Taurinensi perpetuo uniantur, et incorporentur, sic pariter archiepiscopus Taurinensis praedictus cedens abbatibus sancti Michaelis praedictis parocciis de Trana, et de Valgioje, ut illi itidem perpetuo uniantur, et incorporentur, stipulare constituerunt: ac bisce desuper reservato Nostra, et Sedis apostolicae beneplacito reapse publicum instrumentum stipularunt. Cum itaque sicut eadem exposito sub-jungebat, permutatio hujusmodi, ac instrumentum desuper confectum, ut firmius subsistant, et servantur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio commuiri summo- pere desiderent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

*Conferuntur
permutatio
suppletis de-
fectibus ju-
ris, et facti.*

§. 3. Nos igitur, cum ex permutatione praedicta memoratis incommodis provide occurratur, ac speciale exponentibus praedictis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrierint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, permutationem praedictam, ac instrumentum desuper stipulatum auctoritate apostolica teore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque ioviabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos etiam substantiales juris, et facti defectus, si qui desuper interveuerint, auctoritate, et honore praedicta supplemos, ac sanamus.

*Clauseula
sublata, et de-
cretum in-
firmum.*

§. 4. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quancumque spectabiles in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectivo iuvabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis ouncios, sublata eis, et eorum cui-libet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et deliniri do-

beré, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Derogatio
convenien-
tium.*

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dietae abbatiae, ac dioecesis Taurinensis etiam jura-mento, coconfirmatio apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleo, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die decima octava julii millesimo septingentesimo octingentesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXXVI.

*Die die 9.
aug. 1781.
Aene VII.*

Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab eis, qui die xii. novembris a primis vespers usque ad occasum solis visitaverint aliquam ex ecclesiis fratrum ordinis sancti Francisci Cappuccinorum.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; omnibus, et singulis utriusque sexus Christianis fidelibus vero poenitentibus, et confessis, ac sacra communio refectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum ordinis sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum ubique existentibus die duodecima mensis novembris a primis vespers usque ad occasum solis diei hujusmodi singulis annis devoto visitaverint, et ibi pro christianorum prin-

*Tenore con-
cessiois.*

cupum concordia, haerensum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione piis ad Deum precos effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§. 2. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valitoris. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona augusti millesimo septingentesimo octagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXVII.

Det. de 17.
aug. 1781.
Ann. VII.

Exemptio monasterii monialium ordinis B. M. V. de Monte Carmelo exalceatarum in civitate Florentina existentis a regimine fratrum ejusdem ordinis, ejusque subjectio ordinarii jurisdictioni.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patrensi in civitate Florentina, et dominio dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae, Helvetiae sibi subjectae magni ducis, Nostro, et apostolice Sedis nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut accepimus, in civitate, et dioecesi Florentina unum reperitur monasterium monialium ordinis beatæ Mariæ virginis de Monte Carmelo exalceatarum nuncupatarum sub titulo, seu invocatione sanctæ Theresiae, quod quidem monasterium subsit curae, regimini, gubernio, et superioritati fratrum ordinis beatæ Mariæ virginis de Monte Carmelo exalceatarum nuncupatarum de sancto Paulino pariter nuncupat. grave autem reddatur onus iisdem fratribus gerendi curam, ac gubernium dicti monasterii sanctæ Theresiae, illudque visitandi; idque animadvertentes

ipsius ordinis superiores a cura, regimine, gubernio, et superioritate hujusmodi liberos esse desiderant; hinc est, quod Nos quieti, et tranquillitati tam fratrum praedicti ordinis, quam ejusdem monasterii, ac dilectarum in Christo filiarum monialium in eo existentium paternam ebaritate providere volentes, memoratos fratres ordinis beatæ Mariæ virginis de Monte Carmelo exalceatos nuncupatos a cura, gubernio, regimine, et superioritate praedictis auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo eximimus, et liberamus, ac moniales praedictas curae, gubernio, regimini, superioritati, et ordinariae jurisdictioni venerabilis fratris archiepiscopi Florentini auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuo subjecimus, submitimus, et subponimus.

§. 2. Quocirca fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut ad eandem praesentium Nostrarum litterarum executionem absque ulla mora, retardatione, et impedimento procedas, illasque exequi omnino cures, et facias; tibi quae propterea plenam, et amplam facultatem ea omnia gerendi, declarandi, et decernendi, quae in exequendis iisdem praesentibus magis in Domino expedire judicaveris, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore snosque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quancumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolice auctoritatis judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, ordinis, et monasterii praedicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in

Deputatio
commissarii
syndicali
pro negotiis
litterarum.

Classula
vulgaris, et
derogationis
originalis.

Deputatio
commissarii
syndicali.

genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus tamen, et harum serie declaramus, quod moniales praedictae licet a regimine dictorum fratrum exemptae, nihilominus gratias, indultis, et privilegiis spiritualibus alias per annuos pontifices praedecessores Nostros eorum ordini concessis, nec non ritu, quo in ecclesiasticis precibus usque in praesens usus sunt, uti, ac respective frui libere, ac licite possint, et valeant.

*Fides habenda
de transmissis.*

§. 5. Decernimus insuper, ut praesentium literarum transmissis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima augusti millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno VII.

CCCXXVIII.

*Dat. die 17.
aug. 1781.
Anno VII.*

Exemptio quatuor monasteriorum monialium ordinis s. Benedicti congregationis Camaldulensis a jurisdictione fratrum ejusdem ordinis, et congregationis, eorumque subiectio respectivis ordinariis.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patracensi in civitate Florentina, et domino dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae Hetruriae sibi subiectae magni ducis Nostro, et apostolicae Sedis auctoritate.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem et apostolicam benedictionem.

*Religio et la-
mor sanctae
nostrae.*

§. 1. Cum sicut accepimus, quatuor in istis partibus reperiantur monasteria monialium

ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis, unum scilicet sub titulo, seu invocatione sancti Benedicti Aretinae diocesis, aliud vero sub titulo pariter, seu invocatione sancti Joannis evangelistae de Pratovecchio nuncupati Fesulanae diocesis, tertium vero sancti Joannis Evangelistae de Boldrone nuncupati, et quartum sancti Petri de Luco Florentinae diocesis, quae quidem monasteria subsint curae, gubernio, regimini, et superioritati monachorum ordinis Sancti Benedicti congregationis Camaldulensis *degli Angeli* nuncupatae; grave autem reddatur onus iisdem monachis gerendi curam, et gubernium dictorum monasteriorum, nec non eadem monasteria visitandi, idque animadvertentes ipsius ordinis superiores a cura, regimine, gubernio, et superioritate hujusmodi liberos esse desiderant; hinc est, quod Nos quieti, et tranquillitati tam monachorum praedicti ordinis, quam eorumdem monasteriorum, ac dilectorum in Christo filiarum monialium in eis existentium paternae charitate providere volentes, memoratos monachos ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis a cura, gubernio, regimine, et superioritate praedictae auctoritatis apostolicae tenore praesentium perpetuo eximimus, et liberamus, ac moniales praedictae curae, gubernio, regimini, superioritati, et ordinariae jurisdictioni quoad primum monasterium sancti Benedicti venerabilis fratris episcopi Aretini; quoad secundum nempe sancti Joannis Evangelistae de Pratovecchio venerabilis fratris episcopi Fesulani, quoad altera duo, scilicet sancti Joannis Evangelistae de Boldrone, et sancti Petri de Luco, venerabilis pariter fratris archiepiscopi Florentini auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuo, ac respective subicimus, submittimus, et subponimus.

§. 2. Quocirca fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut eorumdem praesentium Nostrarum literarum executionem absque ulla mora, retardatione, vel impedimento procedas, illasque exequi omnino cures, et facias; tibi quae propterea plenam, et amplem facultatem ea omnia gerendi, declarandi, et docerendi, quae in exsequendis iisdem praesentibus magis in Domino expedire judicaveris, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes has praesentes literas nemper firmas, validas, et efficaces existere, et fore,

*Deposito
communiario
apostolice
pro execu-
tione literarum.*

*Classis re-
biata, et de-
cretum utro-
que.*

suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illa ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; acque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, ordinis, et quatuor monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alia in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus tamen, et harum serie declaramus, quod moniales praedictae licet a regimine dictorum fratrum exemptae, nihilominus gratia, indultis, et privilegiis spiritualibus alias per summos pontifices praedecessores Nostros earum ordini concessis, nec non rite, quo in ecclesiasticis precibus usque in praesens usae sunt, uti, ac respective frui libero, ac licite possint, et valeant.

§. 6. Decernimus insuper, ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alienius notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima septima augusti, millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLXXIX.

Dat. die 17.
aug 1781.
Aene VI.

Exemptio octo monasteriorum monialium in Etruria existentium a gubernio, et superioritate fratrum minorum sancti Francisci.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patracensi in civitate Florentina, et domino dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae, Etruriae sibi subjectae magni ducia Nostro, et apostolicae Sedis nuntio.

PIUS PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut accepimus, octo in istis partibus reperiantur monasteria monialium ordinis sancti Francisci, unum scilicet sub titulo, seu invocatione sanctae Ursulae, alterum sub titulo pariter, seu invocatione sanctae Clarae, tertium sancti Hieronymi della Costa noncupati Florentinae diocesis, quartum sancti Leonina de Pietrasanta Lucanae diocesis, quintum sanctae Clarae Pisciensis diocesis, sextum sancti Georgii Pratensis diocesis, septimum sanctae Catharinae diocesis Borgei sancti Sepulchri, octavum damum sub titulo, seu invocatione sancti Angeli de Chianciano noncupati Clusinae, et Pientinae invicem perpetuo canonice unitarum dioecesium, quae quidem monasteria subiant curae gubernio, regimini, et superioritati fratrum ordinis minorum sancti Francisci de observantia noncupatorum; grave autem reddatur onus iisdem fratribus gerendi curam, et gubernium dictorum monasteriorum, nec non eadem monasteria visitandi, idque animadvertentes ipsius ordinis superiores a cura, regimine, gubernio, et superioritate huiusmodi liberos esse desiderant; hinc est, quod Nos quieti, et tranquillitati tam fratrum praedicti ordinis, quam eorundem monasteriorum, ac dilectarum in Christo filiarum monialium in eis existentium paternae charitatis providere volentes, memoratos fratres ordinis minorum sancti Francisci de observantia a cura, gubernio, regimine, et superioritate praedictis auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo eximimus, et liberamus, ac moniales

Treas, et
alios coenobios.

Derogatio
monasteriorum.

Declaratio
specialis.

Fides habenda transumptis.

praedictas curae, gubernatio, regimini, superioritati, et ordinariae jurisdictioni quoad prima tria monasteria, sanctae Ursulae nempe, sanctae Clarae, et sancti Ilionymii della Costa nuncupati venerabilis fratris archiepiscopi Florentini; quoad alterum vero sancti Leonis, scilicet di Pietrasanta nuncupati venerabilis eidem fratris archiepiscopi Lucani; quoad alterum nempe sanctae Clarae venerabilis fratris episcopi Fiscienensis; quoad alterum sancti Georgii venerabilis fratris episcopi Pratonensis; quoad alterum sanctae Catharinae venerabilis fratris episcopi Burgi sancti Sepulchri; quoad ultimum demum sancti Angeli de Chiantiano nuncupati venerabilis fratris episcopi Clusini, et Pientini auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuo, ac respective subijcimus, submittimus, et subponimus.

Deputatio
commissarii
apostolici
pro executione
ae litterarum
apostolicarum.

§. 2. Quocirca fraternitati tuae per praesentes committimus, ut mandamus, ut ad eundem praesentium Nostrarum litterarum executionem absque ulla mora, retardatione, vel impedimento procedas, illasque exequi omnino cures, et facias; tibi quoque propterea plenam, et amplam facultatem ea omnia gerendi, declarandi, et decernendi, quae in exequendis hisdem praesentibus magis in Domino expedire iudicaveris, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

Classula an-
ticipata, et de-
cretum irri-
tum.

§. 3. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeres iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrarie-
rum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, ordinis, et octo monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis,

ae insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praedictorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus, pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contraria quibuscumque.

Declaratio
specialis.

§. 5. Volumus tamen, et harum serie declaramus, quod moniales praedictae licet a regimine dietorum fratrum exemptae, nihilominus gratis, indultis, et privilegiis spiritualibus, alias per summos pontifices praedecessores Nostros earum ordini concessis, nec non ritu, quo in ecclesiasticis precibus usque in praesens usao sunt, uti, ac respective frui libero, ac licite possint, et valeant.

Fidelitatem
de transsum-
ptis.

§. 6. Decernimus insuper, ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die decima septima augusti millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXX.

Dat. die 17.
aug. 1781.
Aeno VII.

Exemptio novem monasteriorum monialium ordinis s. Dominici in Hetruria existentium a jurisdictione fratrum ordinis Praedicatorum, eorumque subjectio ordinarii jurisdictioni.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patracensi in civitate Florentina, et dominio dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae, Hetruriae sibi subjectae magdi ducis Nostro, et apostolice Sedis nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Ratio, et in-
ter monasteria.

§. 1. Cum, sicut accepimus, novem in istis partibus reperiantur monasteria monialium ordinis sancti Dominici, unum scilicet sub titulo, seu invocatione sanctae Luciae, alterum sanctae Catharinae Senensis, tertium sancti Jacobi de Ripoli nuncupati, quartum sancti Petri martyris, quintum sanctae Catharinae de Burgo sancti Laurentii omnia Florentinae dioecesis, sextum sancti Clementis, septimum sanctae Catharinae, octavum sancti Vincentii, omnia pariter Pratenfis dioecesis, ac nonum tandem sancti Dominici Pisanae dioecesis, quae quidem monasteria subinde curae gubernio, regimini, et superioritati fratrum ordinis Praedicatorum nuncupatorum; grave autem reddatur onus iisdem fratribus gerendi curam, et gubernium dictorum monasteriorum, nec non eadem monasteria visitandi, idque animadvertentes ipsius ordinis superiores, a cura, regimine, gubernio, et superioritate huiusmodi liberos esse desiderant; hinc est, quod Nos quieti, et tranquillitati tam fratrum praedicti ordinis, quam eorumdem monasteriorum, ac dilectarum in Christo filiarum monialium in eis existentium paternam charitatem providere volentes, memoratos fratres ordinis Praedicatorum a cura, regimine, gubernio, et superioritate praedictis auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo eximimus, et liberamus, ac moniales praedictas curae, gubernio, regimini, superioritati, et ordinariae jurisdictioni quoad quinque prima monasteria, nempe sanctae Luciae, sanctae Catharinae Senensis, sancti Jacobi de Ripoli nuncupati, sancti Petri martyris, et sanctae Catharinae de Burgo sancti Laurentii venerabilis fratris archiepiscopi Florentini, quoad altera tria, sancti Clementis videlicet, sanctae Catharinae, et sancti Vincentii venerabilis fratris episcopi Pratenfis, et quoad alterum demum sancti Dominici, venerabilis fratris archiepiscopi Pisani auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuo subijcimus, submittimus, et subponimus.

Deposito
praedictorum.

§. 2. Quocirca fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut ad eorumdem praesentium Nostram litterarum executionem absque ulla mora, retardatione, vel

impedimento procedas, illasque exequi omnino cures, et facias; tibi quoque propter plenam, et amplam facultatem ea omnia gerendi, declarandi, et decernendi, quae in exsequenda iisdem praesentibus magis in Domino expedire iudicaveris, auctoritate, et tenore praedicta tribuimus, et impertimur.

§. 3. Decorantes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; acque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clonula no-
bilit, et de-
cretionem lre-
tione.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, ordinis, et novem monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes; illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariis.

§. 5. Volumus tamen, et harum serie declaramus, quod moniales praedictae licet a regimine dictorum fratrum exemptae, nihilominus gratis, indultis, et privilegiis spiritualibus alias per summos pontifices praedecessores Nostros eorum ordini concessis, nec non rita, qui in ecclesiasticis precibus usque in praesens usae sunt, uti, ac respective frui libero, ac licite possint, et valeant.

Declaratio
non specialis.

§. 6. Decernimus insuper, et praesentium litterarum transumptis, seu exemplis aiam impressis, et manu alicujus notarii publici sub,

Fides habenda
de transumptis.

scriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae monitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima augusti millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die 17.
aug. 1781.
Anno VII.

CCCXXXI.

Exemptio monasterii monialium ordinis b. M. v. de Monte Carmelo sub titulo s. Barnabae in civitate Florentina existentis a jurisdictione fratrum ejusdem ordinis, et archiepiscopi jurisdictioni subjectio.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo Patracensi in civitate Florentina, et dominio dilectissimi in Christo filii Nostri Petri Leopoldi regii Hungariae, et Bohemiae principis archiducis Austriae, Hetruriae sibi subjectae magni ducis Nostri, et apostolicae Sedis nuntio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Ratio, et tenor
concessionis.

§. 1. Cum, sicut accepimus, in civitate, et diocesi Florentina unum reperitur monasterium monialium ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo nuncupatae sub titulo, seu invocatione sancti Barnabae, quod quidem monasterium subest curae, gubernio, regimini, et superiorati fratrum ordinis beatae Mariae virginis de Monte Carmelo de sancta Maria Majoro nuncupata; grave autem reddatur onus iisdem fratribus gerendi curam, et gubernium dicti monasterii sancti Barnabae, illudque visitandi, idque per memoratos fratres ordinis beatae Mariae virginis de Monte Carmelo nuncupatae, a cura, regimine, gubernio, et superioritate huiusmodi liberos esse desiderant; hinc est, quod Nos quieti, et tranquillitati tam fratrum praedicti ordinis, quam ejusdem monasterii, ac dilectorum in Christo filiarum monialium in eo existentium paternae caritate providere volentes, memoratos fratres ordinis beatae Mariae virginis de Monte Carmelo a cura, guber-

nio, regimine, et superioritate praedictis auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo oximimus, et liberamus, ac moniales praedictae curae, gubernio, regimini, superioritati, et ordinariae jurisdictioni venerabilis fratris archiepiscopi Florentini auctoritate, et tenore praedictis pariter perpetuo subiectimus, submittimus, et subponimus.

§. 2. Quocirca fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut ad eandem praesentium Nostrarum literarum executionem absque ulla mora, retardatione, vel impedimento procedas, illasque exequi omnino cures, et facias; tibi que propterea plenam, et amplam facultatem ea omnia gerendi, declarandi, et decernendi, quae in exsequendis iisdem praesentibus magis in Domino expedire judicaveris, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opta sit, ordinis, et monasterii praedicti etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et alia decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plenae, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dōtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Deposito
monasterii in
locum apo-
stolicum.

Clausula
se-
clera, et de-
cretum
tenor.

Deposito
concessionis
tenor.

Declari-
mque.

§. 5. Volumus tamen, et harum serie de-
claramus, quod moniales praedictae licet a re-
gimine diolorum fratrum exemptae, nihilomi-
nus gratia, indultis, et privilegiis spirituali-
bus alias per summos pontifices praedecessores
Nostros earum ordini concessis, nec non ritu,
quo in ecclesiasticis precibus usque in praesens
usae sunt, uti, ac respective frui libere, ac li-
cite possint, et valeant.

Fides habem-
da transmis-
sit.

§. 6. Decernimus insuper, ut ipsarum prae-
sentium litterarum transmissis, seu exemplis
etiam impressis, et manu alicujus notarii pu-
blici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesia-
stica dignitate constitutae munitis eadem pro-
prie fides in iudicio, et extra illud adhibeatur,
quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent
exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud
sanctam Mariam Majorem sub annulo piscato-
ris die decima septima augusti millesimo so-
ptingentesimo octuagesimo primo, pontificatus
Nostri anno septimo.

CCCCXXII.

Indultum concessum cohorti militum prae-
sidiariorum civitatis Bononiensis extrahendi
reos a locis immunibus, solo comitante cle-
rico.

Dilecto filio Nostro Ignatio Sanctae Romanae
Ecclesiae diacono Cardinali Boncompagni Lan-
dovini unneupato Nostro, et Sedis apostoli-
cae in civitate Nostra Bononiensi, ejusque
comitatu de latere legato.

Pius PP. VI.

Dilecto fili Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

Erectio mili-
tium, et fru-
ctus cultus
pro publica
tranquilla-
te.

§. 1. Quam non multo ante per Nostrum chi-
rographum die vii. novembris mox elapsi anni
MDCLXXX. expeditum sibi quoque datum, ut
civium securitati, civitatis decori, fiscalium
jurium indemnitati, jurgiorum, et litium, ac
criminum quorumcumque coercitioni consu-
leremus aliquam militum praesidiariorum ma-
nu continuo in eadem civitate retinendam
decreverimus. Quumque huc Nostrae volunta-
ti obsequutus, praesidium militum conscripse-
ris in tres turmas divisum vulgo, compagois,

centum, et viginti militum legionariorum pro
singulis turmis praeter tribunum, instructo-
rem, canturiones, signiferos, aliosque inferio-
ris ordinis praefectos, et eosque jam, et etiam
uberiores fructus publica tranquillitas ex ea-
dem militum conscriptione perceperit, ut eri-
minum seges in dies minuat, et multae con-
certationes, ac lites, seu ex stationum propin-
quitate, seu ex vigilarum frequentia prius so-
pianur, quam in scelera erumpant, et otioso-
rum praeterea exterorum incursum a civitate
prohibeatur: Illud Nobis cordi est ut postquam
per milites civitatis moderationi consulum est,
militum ipsorum disciplinae consulamus.

§. 2. Cum quum graviter officeret incorum
immunium frequentia ad quae quisque miles,
vel ut mandatum praefectorum eluderet, quod
sibi non placeret, vel ut poenam vitaret, vel
ut socios sibi adjuugeret, et signa deferre para-
ret confugere posset, quod id magnum recide-
ret, et rei militaris detrimentum, et ipsis pu-
blicae tranquillitatis perturbationem, eam fa-
cultatem sibi impartiri statuimus, quam et
Nos, et praedecessores Nostri Romani pontifi-
ces dilectis filiis Nostri civitatis Nostrae Ferrar-
iae de latere legatis supra milites ibi conscri-
ptos impartiti sunt, ut possent milites tam as-
sistentia tamen, clerici in locis immunibus au-
toritate propria extrahere.

§. 3. Hinc circumspectioni tuae, et quos-
cumque milites aufugientes, seu alias delin-
quentes, ut praefortur, qui ab ecclesiis, et lo-
cis piis hujusmodi per te, vel alium, seu alios
in dignitate ecclesiastica constitutos, occurren-
tibus occasionebus per te deputandos pro reve-
rentia ecclesiis, et locis piis debita minori,
quo id fieri poterit cum scandalo, et tumultu
educere, vel extrahere, atque carceribus man-
cipare; praeterea qui quibusdam superioribus eccle-
siarum conventuum, et monasteriorum, tuae
legationi subjectorum tam saecularibus, quam
cujusvis congregationis, et instituti regulari-
bus, ne de caetero delinquentes hujusmodi sub
suspensionis ab executione uorum ordinum,
ac privationis officiorum, et dignitatum inha-
bilitatisque ad illa, et alia imposterum obla-
nenda poenis ipso facto incurrendis recipiant,
prohibere, et eosdem superiores in casu con-
traventionis in poenas supradictas incidisse de-
clarare libere, et licite valeas apostolica aucto-
ritate tenore praesentium fidentiam, et facul-
tatem concedimus, et impartimur.

Memoratur
incorum quod
quae obno-
munt a tra-
quillitate
tam in mu-
nibus.

Ergo au-
toritate
restricte
circum-

Persecutio
restratio-
rum.

§. 4. Non obstantibus felicis recordationis Gregorii papae XIV. praedecessoris Nostri super hoc edita, et quibusvis aliis apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum, conventuum, monasteriorum, et locorum piorum huiusmodi etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litoris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis aliis in suo robore permaueris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die vigesima secunda augusti millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXXXIII.

Supprimantur duo sanctimonialium monasteria, et unum monachorum ordinis Carthusianorum in civitate Moguntina existentia, eorumque bona applicantur universitati studii generalis in eadem civitate erectae.

Venerabili fratri Friderico Karolo Josepho archiepiscopo Moguntino, S. R. I. principi electori.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem
et apostolicam benedictionem.

Procurator.

§. 1. Postquam Deo placuit omnipotenti, qui ex summa misericordia, et bonitate sua vocat ea, quae non sunt, tamquam ea, quae sunt humilitatem Nostram ad universalis Ecclesiae regimen vocare, ex eo tempore Nos, ejusdem adjuvante gratia, de iis praecipue curam suscipere non destitimus, quae sicut officii Nostri ratio postulat, ad divinum ubique cultum, et ecclesiasticam disciplinam augendam, anima-

rumque Christianidelium sollicitudini Nostrae conceditarum salutem procurandam maxime cognovimus pertinere.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper sociati, quod licet jamdiu ab anno nempe MDCCCLXXVI. in hac tua civitate Moguntina, quae quidem tum ob civem frequentiam, tum ob plures suas peculiares praerogativas tum praecipue ob Christianae religionis cultum inter caeteras provinciae Germanicae civitates apud omnes maxime semper inclauit a bo. mem. Dictero, dum vixit, archiepiscopo Moguntino, ac S. R. I. principe electore decessore tuo publica studiorum generalium universitas fuerit erecta, nibilominus ob tenues redditus, quibus tunc dotata extitit jam inde a sui principio ab insito splendore declinavit, et ad haec usque tempora prorsus collapsa jacet. Cum autem sicut eodem expositio subiungebat, post tunc, tantaque superioribus saeculis in aliquibus Germaniae partibus insticta Satanae excitata de religione dissidia, unde miserandum in modum ita afflicta, et deformata sit, ut vix sine lacrymis tam gravem animarum iacturam recordari, videri intueri queat, plures apud catholicos universitates ortas sint, in quibus quavis bonarum artium studia vigescent, prava tamen, et erronea doctrina specie recti in adolescentium animos eo perniciosius pervadit, quo securius serpit, bioc, ut tuis in spiritualibus, ac temporalibus subditis, ut omni vento doctrinae circumferantur, ac etiam, ut tuas civitatis, et dioecesis commodo, et ornameto, privatorumque utilitati consulas, memoratam universitatem ad suum pristinum splendorem restituere intendis, ut ne dum ea catholicorum universitates emuietur, sed etiam illas vincat.

§. 3. Verum sicut eadem expositio proponebatur, ut publica huiusmodi studiorum generalium universitatis restauratio suum perpotius futuris temporibus sortiat effectum, necessarium omnino sit, ut aliqua deo pro ampliori illius rectorum, magistrorum, ac lectorum sustentatione constituitur; id vero neque utilius, neque commodius confici posse duces, quam si praevia suppressione aliquas monasterii, seu conventus in hac tua civitate, ac dioecesi Moguntina existentis, quod quidem attento praegrandi illorum numero absque ullo spirituali animarum christidelium detrimento facili fieri posse asseris, bona, redditus, ac proventus ad illud spectantes in dotem dictae

Expositio
prae-
sentis por-
rectum ab
archiepiscopo Mogun-
tino.

Ratio con-
sequens.

universitatis assignentur, et attribuantur; ea-que propter nendum suppressionem monasterii sancti Michaelis ad Montem monachorum ordinis Carthusianorum extra moenia dictae tuae Moguntinae civitatis situm, quorum numerus vix est viginti septem, illius vero redditus ad conspicuam summam florenorum circiter septemdecim millium istius monetae ascendunt, sed etiam suppressionem duorum monasteriorum sanctimonialium, quorum alterum est ordinis Cisterciensis de Altenmünster nuncupatum, alterum vero sanctimonialium ordinis minorum sancti Francisci conventualium sanctae Clarae situm in foro vulgo dicto Flackmark pariter nuncupato, ubi sexaginta moniales circiter numerantur: illorum vero redditus summam circiter viginti, et annui mille florenorum monetae praedictae constituunt, dum Nobis omnium sanctimonialium, et monachorum praedictorum sustentationem per congrua vitalitia assignamenta praestas, bonorum ad monasteria praedicta quomodolibet spectantium in publicam studiorum generalium universitatem, ut praefertur, erectam applicationem per Nos fieri summopere desideres. Nobis praeterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur suavissimos, atque uberos fructus, quos viri litterarum scientia praediti in agro Dominico jugiter producant, animo revolventes, ac quam pro spiritualium, temporaliumque rerum regimine in hac vita tenebris, et ambagibus plena utilis, et necessarius sit scientiarum usus perpendentes, ac quantum Nobis ex alto conceditur, quae dictae tuae civitati decori utilis fore conspiciamus, favorabiliter intendentes, tibi ex peculiari charitate annuere volentes, fraternitati tuae, de cuius prudentia, integritate, et religione plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, et mandamus, ut in primis memoratum monasterium ad Montem sancti Michaelis ordinis Carthusianorum extra moenia huius-tuae civitatis Moguntinae situm, omnemque illius regularitatem, ac conventualitatem auctoritate Nostra apostolica supprimas, ac extinguas, ac suppressam, et extinctam esse declares; et subinde omnia, et singula dicti monasterii bona, tam mobilia, quam immobilia, remota, etiam domos, praedia, canones, praesentationes, redditus, proventus, actiones, ac

quaelibet jura quocumque nomine vocata, et sub quocumque genere comprehensa, ad illud spectantia, et pertinentia publicae studiorum generalium universitati in hac tua Moguntina civitate, ut praefertur, erectae dictae auctoritate perpetuo annis adnectas, et incorpores.

§. 5. Domum vero religiosam sic suppressi monasterii in demum ad recipiendos tuae diocesis parochos, qui aut exantlati in vinea Domini laboribus, aut aestate fasil conferre se in otium, ac solitudinem desiderant, quique una simul cum aliis presbyteris saecularibus ipsius arbitrio tuo adjungendis ecclesiae dicti monasterii adnexae inserviant, omnibusque piis oneribus, quibus eadem ecclesia, seu monasterium gravatum reperitur, separatim, ac respective assignatis congruis redditibus, satisfaciant, auctoritate praedicta, erigas ac constituas.

§. 6. Velimus demum, et auctoritate praedicta expresse decernimus, quod monachi in dicto monasterio de praesenti existentes, quocumque aliud monasterium sui ordinis, vel intra limites tuae diocesis, vel extra situm eorum superioribus benevisum, assignata tamen prius cuilibet illorum in suam alimoniam, quoad vixerint, annua praestatione arbitrio tuo, habita intentione servitiorum, quae suo ordini unusquisque illorum praestitit, ac graduum, quibus in ea utitur, praefigenda libera prorsus, et immensis, ac quolibet immutatione exempta ex redditibus, et proventus alias ad suppressum, ut praefertur, monasterium spectantibus solvenda adire libero, ac licite possint, et emine teneantur.

§. 7. Tibi insuper injungimus, ut praedicta duo sanctimonialium monasteria, de Altenmünster scilicet ordinis Cisterciensis, et sanctae Clarae ordinis minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum situm in foro dicto Flackmark intra moenia tuae civitatis Moguntinae existentia, omnemque illorum regularitatem, et conventualitatem pariter auctoritate Nostra praedicta suppressas, et extinguas, ac suppressas, et extinctas esse declares, ac declares; sanctimentales vero in eis professas, ut vel aliud monasterium tuae diocesis eis benevisum, habito tamen prius consensu superiorum, ac monialium monasterium, ad quod transferri capiant, consensu per suffragia segreta praestando, auctoritate praedicta traducas; vel si in eodem monasterio, in quo nunc arguunt, morari mavlat, ut quoadusque earum

Exclusionem
domus reli-
giosa, quae
alio prius opo-
ratur destina-
ta sit.

Mandatum
de provisione
monasterii
a monasterio
auctoritatis.

Mandatum
de suppres-
sione mona-
sterii s. Michaelis et
applicandi-
bus ad uni-
versitatem
studiorum.

Aliud mona-
sterium de
suppressione
monasterii
Cisterciensis
ordinis de Al-
tenmünster,
et eius loci
conventualium
monachorum,
et servitium.

numeros ad regularem disciplinam retinendam, vitamque communem observandam sufficiens reputabitur, libero, ac licite manere possint, et valeant dicta auctoritate statuas. Novitius autem, seu tyrocinium adhuc agentibus, restituta eis dote, quae alias dictis monasteriis in actu susceptionis habitus regularis fuerat ab eis respective soluta, ad saecularia vota transeundi plenam, et amplam facultatem concedas. Mandantes, ut de bonis, redditibus, ac proventus ad memorata duo monasteria spectantibus, et de quibus infra, omnibus sanctimonialibus in praedictis monasteriis nunc professis, ne quilibet illarum annua praestatio pro tuo arbitrio, ac conscientia praefigenda eis quotannis, quoadusque quaelibet ipsarum vixerit, ab omni pressus onere liberetur, et exempta assignetur, et omnino solvatur.

*Ex his bonis
horum monasteriorum
applicentur
universitati
studiorum.*

§. 8. Bona porro omnia, redditus, proventus, actiones, ac jura quaelibet quocumque nomine vocata, et sub quocumque genere comprehensa ad monasteria de Altenmunster ordinis Cisterciensis, et sanctae Clarae ordinis minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum in foro vulgo dicto Flachsmank praedicta quomodolibet spectantia, et pertinentia toties memoratae publicae studiorum generalium universitati in praedicta tua civitate Moguntina, ut praefertur, erectae auctoritate praedicta unias, et incorporet, applices, ac appropries, et adiectas.

*Ex his bonis
religionis
monachorum, plus
pro usibus
destinatio.*

§. 9. Domum vero religiosam monasterii sanctae Clarae una cum sua ecclesia in foro vulgo dicto Flachsmank sitam postquam moniales nunc ibi morantes ad aliud monasterium eis benevisum, ut praefertur, erunt commigratae, dilectis filiis monachis ordinis sancti Benedicti monasterii sancti Jacobi hujus tuae diocesis, quorum religiosae domus prorsus fatiscit, auctoritate praedicta concedas, ac dones. Domum autem religiosam alterius monasterii de Altenmunster nuncupati, quando pariter moniales illam habitantes ad aliud monasterium fuerint reductae, in nosocomium erigi volumus, ac mandamus. Et quoniam, sicut accepimus, in parochiali ecclesia sub titulo, ac invocatione sancti Emerani prae sui amplitudine, nisi difficillime, ac ut par est, animarum cura fungi possit, propterea eidem fraternitati tuae per praesentes committimus, ut ecclesiam dicto monasterio de Altenmunster conjunctam in parochialem in-

stituas, assignata ejus parochia pro tempore existenti ea bonorum quantitate ad dictum monasterium spectantem, ex qua juxta sacri concilii Tridentini decreti, ac hujus diocesis statuta, ac consuetudines debita congrua constituitur; eidemque ecclesiae nedom nosocomium, ut praefertur, erigendum, sed etiam eam portionem curae animarum, quam a praedicta parochiali ecclesia sancti Emerani ob niam sui amplitudinem dismembraro, ad separare in Domino expedire duxeris, auctoritate praedicta subijcias, submittas; ac subponas. Nos enim tibi quancumque necessariam, et opportunam facultatem ad dismembrationem, ac separationem, ac respective unionem, et subjectionem hujusmodi faciendam, perficiendamque faciendi, gerendi, ac exequendi, et exequi mandandi auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 10. Decorantes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quascumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquae in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Clause m-
dita, et de-
cretum tri-
dent.*

§. 11. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non trium monasteriorum scilicet sancti Michaelis ad Montem monachorum ordinis Carthusianorum extra moenia civitatis Moguntinae, ac alterum sanctimonialium minorum sancti Francisci Conventualium sanctae Clarae situm in foro Flachsmank, nec non sanctimonialium ordinis Cisterciensis de Altenmunster etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque; et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam si illis, eorumque

*Derogatio
constitutionum.*

totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentis, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus; caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Caeterum ne aliquod in actu executionis praesentium suboriatur dubium eidem fraternitati tuae, cujus in Domino plenam fovemus fiduciam, omnem tribuimus facultatem, ut pro tui prudentia praemissa gerens, agas etiam quidquid juxta contingentes circumstantias duxeris disponendum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima quarta augusti millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri abae septimo.

CCCXXXIV.

Confirmatio privilegii super impressione libri *della Notizie*, ac ephemerides, ejusque ampliatio ad relationes quodque functionum, quae in alma urbe peraguntur, alias concessum favore familiae Cracas.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Alias felix recordationis Benedicto pp. XIII. praedecessori Nostro pro parte filiorum, et haeredum quondam Lucae Antonii Cracas exposito, quod dictus Lucas Antonius anno MDCCXXVI. quendam libellum inscriptum *della Notizie*, nec non ephemerides publicorum mutationum, sub titulo — *Diary di avvisi* — lingua vulgari Italica in alma urbe Nostra, et tunc sua evulgare coepisset, et ab inde citra, tam dictus Lucas Antonius, quam post ejus decessum illius filii, et haeredes praedicti libellum, et ephemerides hujusmodi edere, et imprimere porrexissent, ipsique filii, et haeredes, illa quoque in posterum imprimi facere intendebant, verebantur autem, ne alii, qui ex alieno labore lucrum quaserunt, libellum, et ephemerides praedictos in ipsorum exponen-

finem praepudicium iterum imprimi facere curarent. Idem Benedictus praedecessor eorum indemnitati consulere volens, ac supplicationibus tunc ab illis porrectis inclinatus, eisdem filiis, et haeredibus, ut ad duodecim annos tunc proximos, dummodo tamen ejusmodi libellus, ac ephemerides prius a pro tempore existente acri palatii apostolici magistro approbati essent, nemo tam in urbe praedicta, quam in relique stato ecclesiastico praedictum libellum, et ephemerides ab ipsis usque tunc evulgatos, et in posterum evulgandos in toto, vel in parte sub eisdem, vel aliis titulis, aut aliud simile opus, seu opera sine dictorum filiorum, et haeredum, aut ab eis causam habentium speciali licentia imprimere, aut ab eis, vel aliis impressa vendere, aut venalia habere, seu proponere posset, sub certis prohibitionibus, inhibitionibus, modo, et forma tunc expressis concessit, et indulgit, ac alias prout in ejusdem Benedicti praedecessoris die xvi. decembris MDCCXXVI. in simili forma Brevis expeditis literis, quarum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi velimus, fusius continetur.

§. 2. Cum autem, sicut Nobis nuper exponi fecit dilectos filios Vincentius Pilucehi, nuper et vita decesserit Alexander Burlini, qui alias a felix recordationis Clemente pp. XIII. Catharinae Cracas ultimae superstiti de dicta familia in coadjutorem fuerit cum omnibus dictis privilegiis deputatus, ac etiam a felix recordationis Clemente pp. XIV. praedecessore eidem Nostro fuerit dictum privilegium favore ejusdem Alexandri ad relationes functionum omnium, quae in alma urbe praedicta pro tempore peraguntur extensum, et ampliatum; hinc ipse qui suum in hisce rebus operam spatio annorum viginti trium jam contulerat, idem privilegium sibi concedi plurimum desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur dictum Vincentium specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et ejus singularem personam a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte, incurrit hujus laetum rei gratia absol-

Privilegio
impresso:
imprudenti in
famam
Burlini.

Extensio
haeredibus
Lucas Anton.
us Cracas,
quod privilegium
extensum
et favoribus
Vincentio
Pilucehi jam
expositum
deputatus
non futuro
possessione.

Ampliatio
mandati fa-
vore exco-
municati apo-
stolici.

Del. de SR.
aug 1781.
Aae VII.

Memoriae
privilegii
extensum a
Benedicto
XIII. fami-
liae Cracas.

ventes, et absolute fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati privilegium praedictum a memorato Benedicto XIII. ad duodecim annos, ut praefertur, concessum, et a Benedicto XIV., ac Clemente XIII., nec non a Clemente XIV. praedecessoribus Nostri praedictis prorogatum, ad vitam ejusdem Vincentii auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, idemque privilegium ad relationes omnium functionum in dicta urbe pro tempore peragendarum, cum eisdem prohibitionibus, inhibitionibus, et sub eisdem poenis in praedictis literis Benedicti XIII. praedecessoris contentis, et expressis, auctoritate, et tenore praedictis extendimus, et ampliamus.

§. 4. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae in dictis literis concessa sunt non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium literarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alienius notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quam ipsae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub aenulo piscatoris die vigesima octava augusti millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio
constitutio-
rum, et fidei
habenda
transcriptis.

Det. die 28.
aug. 1781.
Anno VII.

CCCXXXV.

Confirmatio decreti editi a senatu Bononiensi super reformatione nonnullorum capitulorum statutorum artis piscatorum, et salariorum ejusdem civitatis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositio
graves per-
rectores ab
bononiensibus
artis piscato-
rum, super
questionibus
has subortas
non homini-
bus artis sa-
lariorum.

§. 1. Quoties a Nobis petitur, quod iustitiae convenire dignoscitur animo Nos decet libenti concedere, ac petendum desiderium congruum impertiri suffragium. Exponi siquidem Nobis nuper fuerunt dilecti filii senior, vulgo massaro, et homines artis piscatorum civitatis Nostrae Bononiensis; quod alias, nempe die xxvii. februarii MDCCCLIX. alia prorsus diversa ars salariorum nonnecpata civitatis pariter Nostrae Bononiensis a dilectis filiis senatu Bononiensi

annoente tunc cardinali in dicta civitate Nostra Bononiensi, ejusque comitatu Sedis apostolicae de latere legato existente in praedictum juris privativi, quod etiam arti piscatorum in vim suorum statutorum anni 1601. latorum, ac auctoritate apostolica confirmatum compete-
bat, vendendi scilicet quaecumque speciem piscium, qui vel recentes essent, vel sale conditi, eosque etiam visitandi, qui in dicta civitate, vel comitatu quomodocumque vacuam, vel ipsis hominibus dictae artis salariorum adscriptis in vim sui statuti anni 1666 lati, ac auctoritate apostolica confirmati, ponebantur, impetravit decretum tenoris, qui sequitur.

§. 2. Die 26 februarii 1759 congregatis illustrissimis, et excelsis dd. reformationibus status libertatis civitatis Bononiae in nom. xxvi. in camera eminentissimi, ac reverendissimi d. cardinalis legati in ejus praesentia, et de ipsis consensu, et voluntate inter ipsos infrascriptum paritum positum, et legitime obtentum fuit videlicet — Patres coascripti per suffragia xiv. affirmativa approbaverunt infrascripta capitula per dd. vexilliferum, et senatores artibus praefectos efformata statutis artis salariorum, et piscatorum addenda, ut vim habeant non modo declarationis statutorum utriusque artis, sed etiam, quatenus opus sit, effectum novae legis, seu reformationis eorundem statutorum cumulatissime sortiantur: cujus declarationis, et reformationis, seu legis tenor est qui sequitur videlicet. —

Tenor decre-
ti liti a
senatu Bononi-
ensis pro
confirmatio-
ne capitula-
rum addito-
rum statutis
artis.

§. 3. Che sia lecito in avvenire agli nomi-
ni, ed obbedienti dell' arte de' salaroli tanto
di città, che di contado indipendentemente dal-
l' arte de' pescatori l' locettare, ritenere, e ven-
dere tonno, o tonnina, e di più qualsivisa cosa
spettante, e pertinetate per diretto, e per obli-
quo a detto membro: e per tale s' intendono il
caviale, il salmone, le acchiave, i sardoni, le
anguille salate, le arringhe, le saracche, il pesce
cotto, il baccalà, il tarantello, il pesce sol-
faucio, e in somma tutti i pesci secchi, e gli
altri o marinati, o salati, o conci con olio, e
sale. A condizione però, che i pesci da ritene-
rersi, come sopra, dai salaroli, non s' inten-
dano mai freschi, ma sempre, o secchi, o conci
in qualche modo. Che siano portati al dazio
nella pescaria, e si osservino le forme solite, e
preccritte ne bandi per il pagamento del dazio.
Che la competenza di ritenere, e vendere
il tonno, o tonnina, ed i pesci cotti, e salati

Tenor capi-
toli refer-
mati, eorum
transcriptis
non statuto-
rum.

sopra espressi), e similmente il diritto della visita de' massari, dell' uno, e dell' altra arte siano, e s' intendano cumulativi fra la due arti de' pescatori, e salarioli rispettivamente però agli uomini, ed obbedienti delle medesimo. Con dichiarazione, che debbasi pagare l' obbedienza ad un arte sola, a quella cioè, a cui il bottegaio sarebbe già sottoposto in vigore del proprio suo esercizio indipendentemente dalla ritenzione, e vendita di detti generi. E con espresso ordine, e proibizione all' arte de' salarioli di non accrescere l' obbedienza in verun conto agli uomini, ed esercenti detta arte a motivo delli presenti capi dichiarati, e aggiunti come sopra, al loro esercizio. Contrariis non obstantibus quibuscumque: Ita est Joannes Basilinus praedictorum dd. reformatorum, et senatus Bononiensis pro a secretis.

Reformatio
decreti praesentis
fuit ab
ipso senatu
Bononiensi.

§. 4. Cum autem, sicut eadem expositio subjungetur, post reiteratas dictae artis piscatorum adversus decretum hujusmodi querimoniae, ac mature rationum momentis, quae pro dicta arte pugnant, perpensis, cum ex praesentis decreto ejus juribus praedictis irrogari fuerit deprehensum; hinc memoratus senatus cum consensu, et approbatione dilecti filii Nostri moderni cardinalis in dicta civitate Bononiensi ejusque comitatu Nostri, et Sedis apostolicae pariter de latere legati dictum praesentium decretum die 28 junii 1781 reformare staterunt per aliud decretum tenoris qui sequitur — Die Jovis 28 junii 1781 congregatis illustrissimis, et excelis dd. reformati-
bus status libertatis civitatis Bononiensis in num. xxv. in camera eminentissimi; et reverendissimi d. cardinalis legati in ejus praesentia, ac de ipsius consensu, et voluntate infrascriptum positum, et legitime obtentum fuit videlicet — Patres conscripti per suffragia xxiii. affirmativa moderantur senatus consultum diei xxvi februarii anni 1759 super additione quorundam capitulorum statutis artis salariolorum, cujus moderantis tenor est sequens videlicet.

Tenor moderantis repositi subditi statuti.

§. 5. Che ferma rimanendo a comodo maggiore della popolazione la provvidenza di detto senato consulto in quella sola parte che permette agli uomini, ed obbedienti dell' arte dei salarioli di città che di contado, l' incettare, ritenere, e vendere tutti i pesci secchi, marinati, salati, e conchi con olio, e sale derogando poi, e moderando il senato consulto medesi-

mo, in avvenire tutte le persone, e segnatamente tutti gli uomini, ed obbedienti dell' arte de' salarioli, che vorranno incettare, ritenere, o vendere li pesci suddetti di qualunque specie, e qualità, debbano riportarne la debita licenza dall' arte de' pescatori, e pagare ad essa l' obbedienza di soldi cinquanta in ciascun anno, come vien prescritta dallo statuto di detta arte. In oltre, che le visite de' pesci di qualsivoglia sorta, e le attestazioni, e fedeli delle loro buone, e cattive qualità, siano di privata pertinenza del massaro, o compagno dell' arte de' pescatori; e cost pure gli emolumenti, che dallo stesse visite si ricavano, abolita la cumulativa accordata all' arte de' salarioli, dovendo il giudice di qualunque mercè, e virtuale esser dato da quelle persone, che ne professano il commercio, e debbono averne perfetta cognizione. Il che tutto debba inviolabilmente osservarsi sotto le pene comminate negli statuti, e no' bandi non ostante detto senato consulto del 26 febbrajo 1759, e qualunque altra legge in contrario. Ita est Philippus Manzianus illustrissimus, et excelsi senatus Bononiae a secretis.

Tenor con-
firmationis
apostolicae.

§. 6. Verum cum sicut eadem expositio prosequatur ipsi exponentes, ut hujusmodi praesentium decretum 28 junii 1781 firmius subsistat, et servetur exactius, apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communiter summo per desiderant; Nos specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quovis occasione, vel causa factis, si quibus quomodolibet inordinate existuat, ad effectum praesentium duxatque consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes; supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; secundum praesentium decretum die 28 junii 1781 editum antea citata apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illicque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenireint supplemus.

§. 7. Decernentes praesentium decretum, ac praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, siroque plenarias, et integros, effectus sortiri, et obtinere; sique per

Clavula
apostolica, et
decretum
irrevocabile.

quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublati eis, et eorum culibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrarior-
um.

§. 8. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et quatenus opus sit, altero praefato decreto diei 26 februarii anni 1759 edita ad dictae artis salariorum nuncupatorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die xxviii aug. MDCCCLXXXI. pontificatus Nostri anno septimo.

Det. die 5.
sept. 1781.
Anno VII.

CCCLXXXVI.

Facultas reginae fidelissimae erogandi fructus beneficiorum in suis regnis existentium in pios usus de ejus arbitrio eligendos.

Venerabili fratri archiepiscopo
Thessalonicensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et
apostolicam benedictionem.

Praenotium.

§. 1. Romani pontifices veluti bonorum temporalium Ecclesiae dispensatores illorum fructus hinc potius, quam alteri pio opere addicere conarere, prout rerum vicibus mature perpensa in Domino salubriter expedire arbitriati sunt.

Expositio
precum.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit charissima in Christo filia Nostra Maria Franciscana Portugalliae, et Algarbiorum regina fi-

delissima, quod plura regii jurispatronatus, et domus Bragantiae beneficia in suis Portugalliae, et Algarbiorum regnis vacantia reperiebantur, quorum fructus, et proventus, dum vacant, in commodum, ac utilitatem futurorum in eisdem beneficiis successorum deponuntur, quos tamen, cum sicut experientia doceat, non semper a beneficiis in opera pia, juxta sacros Ecclesiae canones erogentur, in alios pios usus arbitrio suo eligendos collocari posse summo opere desiderat. Nobis propter humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tres con-
suecunt.

§. 3. Nos igitur memoratae Mariae Franciscanae reginae fidelissimae piis votis annuere volentes, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae fructus, ac proventus beneficiorum, nedom eorum, quae de regio, et domus Bragantiae jurispatronatus asseruntur, sed etiam eorum, quae sunt libere collationis in regnis Portugalliae, et Algarbiorum existentium, dum vacant, collectos, et aservatos, detracta tamen illorum quantitate, quantum in ecclesias, tum in praescripta onera, tum etiam in sustentationem novorum beneficiorum usque ad proximam ipsis debitam fructuum perceptionem, erit impendenda in alios pios usus pro illius arbitrio, ac consentia constituendos, stabilizandosque erogandi, ac collocandi plenam, et amplam facultatem auctoritate Nostra apostolica concedas, et importa-
ris.

Classeretur
inter res in-
alienabiles.

§. 4. Decernentes has praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, easque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrarior-
um.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac eorundem beneficiorum etiam iuramento, confirmatione

apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis antea prioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores presentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quinta septembris millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCXXXVII.

Conceduntur tria magisteria fratribus provinciae Aragoniae ordioia eremitarum sancti Augustini gradum obtinentibus in universitate Valentiae, ac duo gradum obtinentibus in universitate Cerveriana.

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Provisione.

§. 1. Sacrosanctum apostolatus ministerium humilitati Nostrae, nullo licet meritum Nostrorum suffragio per ineffabilem divinae assistentiae providentiam commissum postulat, ut inter multiplices apostolice servitutis curas illam peculiari studio complectamur, per quam personas sub gravi religionis iugo divini numinis obsequio insistentes felicioribus in dies proficiant incrementis.

Tenor praesentium portet.

§. 2. Exponi aiquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Xaverius Vasquez prior generalis fratrum eremitarum ordinis sancti Augustini, quod in provincia Aragoniae ordinis praedicti ob magnum lectorum numerum in regionibus Valentiae, et Catalauniae, ac ob valde contractum magistrorum numerum illud incommodi eveniat, quod nisi difficillime etiam illi lectores, qui in universitatibus gra-

dam obtinent, ad magisterium perveniant. Cum autem sicut eodem expositio subponebat memoratus Franciscus Xaverius prior generalis tria magisteria pro fratribus ordinis praedicti gradum obtinentibus in universitate Valentiae, duo vero pro gradum obtinentibus in universitate Cerveriana per Nos concedi summo impetu desideret. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benigne apostolica dignaretur.

Tenor praesentium.

§. 3. Nos igitur ipsam Franciscum Xaverium priorem generalem, ejusque ordinem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eumque a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratis absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, tria magisteria pro fratribus ordinis praedicti gradum obtinentibus in universitate Valentiae, duo vero pro gradum obtinentibus in universitate Cerveriana auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Declaratione praesentium.

§. 4. Volentes tamen, quod in fratribus praedictorum promotione hae serventur conditiones, primo, quod religiosus, qui in universitate Valentiae, aut Cerveriana provinciae Aragoniae lauream doctoratus obtinere desideraverit, post cursum per octo integros annos in studio philosophiae, ac theologiae peractum, rigorose teneatur se examini subijci. Pater provincialis, studiorum praefectus, caeterique patres examinatores, mento reincidentes se iudicium ferre debere non solum de examina scientiae, verum etiam de pietate Christianae conditi in academiis insignibus frequenter de suis doctibus speciem praebituri eo utentur rigore in suis sententiis explicandis per vota secreta, ut quaecumque ratione humana spreta; solumque timorem Dei praes oculis habentes, conscientiae suae consulant.

De iis qui approbati fuerint tenore praesentium.

§. 5. Si candidatus fuerit approbatus cum clausula, nemine discrepante, transmittetur notitia ad reverendissimum patrem generalem, ut ejus obtenta licentia valeat candidatus in universitate facere ea officia, quae ad receptionem laurae doctoratus sunt necessaria.

De interpretatione tenore praesentium.

§. 6. Secundo: Tempus cursus, quem debere facere candidatus computetur a die, in

consilii de fa-
cibus.

quo primam fecerit oppositionem ad aliquam cathedram, et de huiusmodi oppositione pater provincialis, ac studiorum praefectus certiores reddent reverendissimum patrem generalem ordinis, ut de ea iudicium ferat.

De competi-
tione anno-
rum lectu-
rarum, pro qua
requiritur ju-
dicialiter.

§. 7. Tercio: A die, quo facta fuerit huiusmodi prima oppositio tempus duodecim annorum lucturas, quam juxta constitutiones ordinis debet peragere, computetur, ut possit inseri catalogo lectorum jubilariorum, et praevia huiusmodi inversionis notitia, possit reverendissimus generalis ordinis literas magisterii expedire candidato.

Et numero
graduatorum

§. 8. Quarto: Graduati autem in universitate Valentina erunt tres, et in universitate Cerveriana duo; et non poterunt alii huiusmodi gaudere privilegio, nisi quando unus ex tribus in universitate Valentina, vel unus ex duobus in universitate Cerveriana laureatus, vita sanctus fuerit.

Clemente su-
blato, et de
ordina serva-
tione.

§. 9. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, utique plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno-
rante contigerit attentari.

Derogare
causatione
rum.

§. 10. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis, vjuaeque provinciae Aragoniae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reborata statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice demum specialiter, et expresse derogamus, ceterisque

contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatorio die sexta septembris millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXXXVIII.

Erectio reclusorii pro pueris, et mulieribus otiosis, ac libidinoso viventibus in oppido Montebellii diocesis Camerinensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Inter varias ac multiplices sollicitudines quas pro communis utilitate universae christianae reipublicae Nostrae curae divina providentia commisso, diu nocturne suscipimus, id potissimum Nobis cordi est, ut subditorum Sanctae Romanae Ecclesiae commoda paternali vigilantia consulamus, quod illos quasi Nostros peculiarios, eximique caros, et acceptos, ac prae caetera dilectos filios in Nostram clientelam ac fidem receptos speciali quodam, et propria paterni amoris praerogativa complecti aequum censuimus. Quare cum eos ab omni injuria, et violentia tutos, et illaesos defendere, et custodire pro viribus studeamus, omni conatu occurrendum duximus aliquorum hominum vitiositati ac malitiae, qui inertia ac concordia pleni, nedum otiosam, sed etiam effrorescent, ac improbam vitam ducentes, communi pacem, et tranquillitatem non modiciter laedunt. Hocque consilio Nobis alias in civitate Nostra Fulginatensi, ac in oppido Nostro Hispani Fulginatensis diocesis non sine magno fructu, Deo auctante reclusoria ad reprime-
dam flagitiosorum hominum audaciam, ac mulierum libidinem coercendam oroximus, ut adolescentem ac mulieres otiosas, et libidinoso vi-
vontes, illic conclusi per eorum artium exercitationes, reipublicae etiam ipsis invitae, utiles essent.

§. 2. Cum autem non sine gravi animi Nostri molestia, super acceptoribus etiam in provincia Marchiae quampures adesse homines horum malevolentis ingenii, qui laboris impatientes dolis, et maleficio alieno cibo vivere otiose eligunt, hinc ut huic malo occurratur,

Die die 15.
sept. 1791.
Anno VII.

Praemissum.

Erectio re-
clusorii.

et quieti, ac indemnitati publicae quantum in Nobis est prospiciatur, in oppido Nostro Montecchii Camerinenensis diocesis reclusorium, seu domum correctionis ad instar alterius in civitate Fulginatensi, ut praefertur erecti, institueri, illudque pro felici ejus stata legibus muniri, ac bonis dotare decravimus. Nos igitur, ut quos laboris studium non tenet, saltem poenae timor ab otio deterreat, metu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicas potestatis plenitudine in memorato oppido Montecchii Camerinenensis diocesis domum, seu reclusorium, in quo adolescentes otiose, ac libidinosos viventes elandendi, et custodiendi sint, ut in eorum artium exercitationibus, quae juxta cujusque idoneitatem magis aptae, ac congruentes comperiantur, suas operas impendat perpetuo erigimus, et constituimus, et pro ejus reclusorii, seu domus correctionis sic a Nobis creatae, et constitutae felici ac prospero regimine, et gubernio leges in sequentibus capitulis contentas praescribimus, atque statuimus, quorum tenor est qui sequitur, videlicet.

§. 3. I. Che monsignor tesoriere generale di Roma pro tempore debba essere il protettore immediato, e soprintendente generale di questo nuovo stabilimento con privativa giurisdizione, come specialmente incaricato da Noi ad invigilare, che l'esecuzione sia diretta a quello scopo di vero bene pubblico, a cui tendono le Nostre paternali mire, accordando a detto monsignor tesoriere generale pro tempore la facoltà di delegare in suo luogo, e vice in tutto ciò, che riguarda l'esecuzione del Breve monsignor governatore generale della Marca, o suo editore, colla totale dipendenza però dal medesimo monsignor tesoriere.

§. 4. II. Che la soprintendenza a tutti gli affari di questa pia casa di correzione e lavoro, si conceda alla deputazione dei poveri, già stabilita in Montecchio, e composta di quattro cittadini, cioè due eletti dal pubblico consiglio, e due dalla società georgica di detto luogo, e di un segretario già scelto dalla medesima deputazione, unitamente al rettore, ed al camerlengo del reclusorio. I deputati peraltro dovranno incaricarsi gratis a per carità di questa incombenza a pia disposizione.

§. 5. III. Che i riferiti quattro deputati, rettore del reclusorio, camerlengo, e segretario formino un voto ancora deliberativo una

specie di congregazione, da cui debbano risolverli a decidersi a voti segreti tutti gli affari del reclusorio senza altra dipendenza, che da monsignor tesoriere generale pro tempore.

§. 6. IV. Che la direzione economica di detto reclusorio si dia ad un ecclesiastico rettore zelante e capace, da eleggersi dai deputati dei poveri coll'approvazione, o sia conferma di monsignor tesoriere generale pro tempore.

§. 7. V. Che il rettore del reclusorio sia obbligato di eseguire tutti quei regolamenti, a provvedimenti, che saranno fissati dalla detta congregazione, e che il segretario della detta deputazione nelle congregazioni, e congressi debba tener registro di tutte le deliberazioni che si prenderanno, ed eseguire tutto ciò, di cui verrà incaricato dalla deputazione.

§. 8. VI. Che nei casi di differenza di sentimenti, debba eseguirsi quello, che avrà la pluralità di voti, ma qualora si tratti di risoluzione di molta importanza, e che tre componenti della congregazione siano contrari alla risoluzione, che gli altri quattro vogliono prendere, in tal caso si senta l'oracolo di monsignor tesoriere generale pro tempore, i di cui ordini dovranno ommamente eseguirsi.

§. 9. VII. Che la deputazione, a congregazione suddetta debba eleggere, e deputare un abile ed attento computista, il quale debba tenere il libro mastro dell'entrata ed usito del reclusorio, debba registrare i conti, che in fine di ogni anno, approvati che saranno dalla congregazione, dovranno darsi dal rettore, e camerlengo del reclusorio rispettivamente; debba tenere tutte le giustificazioni occorrenti per base e fondamento del medesimo libro mastro, e finalmente debba formare i ristretti, che in fine di ogni anno si dovranno trasmettere a monsignor tesoriere generale pro tempore.

§. 10. VIII. Che in fine dell'anno il rettore pro tempore debba presentare alla deputazione un ristretto dimostrativo delle spese fatte, e delle robbe lavorate pel reclusorio per poterne rilevare il vero stato attivo, e passivo del luogo pio; a trovando la deputazione, che l'amministrazione camminia a dovere, debba in tal caso accordare il soldo al rettore, dopo averne fatto rivedere i conti dal computista del reclusorio.

§. 11. IX. Che lo stesso metodo debba eseguirsi riguardo al camerlengo del reclusorio, il cui incarico sarà quello di esigere le rendite

Dei monsignor tesoriere generale pro tempore.

Dei deputati della deputazione dei poveri.

Dei componenti della congregazione.

Dei componenti della deputazione dei poveri.

Dei componenti della deputazione dei poveri.

Dei componenti della deputazione dei poveri.

del reclusorio e di fare i pagamenti, de' quali con ordini sottoscritti dalla maggior parte del deputati de' poveri vorrà incaricare.

De relatione
fuerit de
poveris ab-
sente et re-
clusio.

§. 12. X. Che la stessa deputazione in fine di ogni anno debba trasmettere a monsignor tesoriere generale pro tempore una esatta dimostrazione dello stato di detto reclusorio, con rendergli conto degli inconvenienti accaduti, e degli ostacoli che s' incontrano, allorché egli possa renderne conto a Noi, e Nostri successori, ed implorarne quei provvedimenti che si crederanno opportuni per il buon regolamento e per l'avanzamento di questa pia istituzione.

De episcopi
diocesis
jurisdictione

§. 13. XI. Che in quanto al morale, e in tutto ciò che meramente riguarda lo spirituale di detto luogo più debba appartenere la cura al vescovo diocesano, in conformità della disposizione del sacro concilio di Trento ai capitoli viii, e ix. della sessione xxi. de reform.

De numero
poverorum
admitten-
dorum.

§. 14. XII. Che questo pio stabilimento si cominci a poco, a poco, cioè con un numero di 12. ragazzi per vedera nel dettaglio dell'esecuzione gli ostacoli, ed inconvenienti, che s'incontrano, e per potervi apportare più facilmente gli opportuni compensi, salvo poi di accrescerne il numero in appresso.

De voto, et
vestibus po-
verorum.

§. 15. XIII. Che a detti ragazzi forzati si dia un vitto, e vestito simile a quello, che hanno attualmente i cattivi del reclusorio di Foligno.

De maneribus
poverorum.

§. 16. XIV. Che per ora e provvisoriamente s'impieghino detti ragazzi forzati a pettinare, raffinare, filare, e tessere le canape, e lini, fino a che sarà maturato un miglior sistema, con cui possono occuparsi in altri lavori più lucrosi, ed in specie nelle tele fino coloro che avranno maggior talento e capacità.

De beneficiis
sacerdotum
habentium
procuratorem
procuratorem.

§. 17. XV. Che il tribunale di Montecchie debba dare il suo braccio alla prenominata deputazione de' poveri, per far catturare quei poveri oziosi, vagabondi, e discoli, che la medesima deputazione, dopo aver prese le opportune informazioni, crederà meritevoli di correzione pubblica.

De iis qui
recipi de-
bent in re-
clusorio.

§. 18. XVI. Che la detta casa di correzione sia obbligata a ricevere quei discoli, che saranno condannati dal tribunale laico, ed ecclesiastico di Montecchie per dovervi essere rinchiusi, come ancora quei ragazzi, che o della curia vascovile di Camerino, o dal governo generale della Marca vorranno farsi rinchiusere

per giusti motivi in detta pia casa, purché però la medesima curia vascovile, ed il governo generale facciano pagare al reclusorio dai parenti di tali ragazzi, che non siano, o di Montecchio, o del suo territorio un mezzo paolo il giorno a testa per il loro mantenimento.

De iis qui a
parentibus
sustentantur.

§. 19. XVII. Che la medesima casa di correzione sia obbligata orlandio di ricevere quei ragazzi di cattiva vita, che dai loro parenti vorranno castigarsi per giusti motivi dei quali la deputazione dovrà riscontrare la verità e sussistenza con un diligente esame ed inquisizione per prevedere ed impedire, che alcun ragazzo vi sia rinchiuso per secondo fine d'ordin, od interesse.

§. 20. XVIII. Che i parenti di tali ragazzi, che vi si racchiuderanno siano tenuti pagare alla medesima casa un mezzo paolo al giorno a testa, come si pratica a s. Michele in Roma, o per parenti di tali ragazzi s'intendono il padre, o madre, ed in mancanza di essi i fratelli, o cugini fino al terzo grado inclusivamente, affinché ognuno abbia qualche stimolo d'invigilare alla buona condotta de'suoi consanguinei.

De salario
sustentandi a
parentibus.

§. 21. XIX. Che la deputazione debba invigilare, affinché i finti poveri oziosi ed infingardi non usurpino l'elemosina dovuta ai veri poveri inabili, ed incapaci di lavorare, e trovando simili accattoni pigri, i quali quantunque sani e robusti si siano messi ad esercitare il pernicioso mestiere di vagare elemosinando, la medesima deputazione li faccia catturare, e rinchiusere nella casa di correzione per forzarli a quel genere di lavoro di cui potranno esser capaci.

De iis qui
sunt extra
quosdam
locos.

§. 22. XX. Che sia in arbitrio della deputazione di rilasciare in libertà quei forzati condannati dai tribunali suddetti, che avranno finito il tempo della loro condanna, e gli altri che avranno dato saggio, e sicuri indizii del loro pentimento ed emendazione, dovendo esser cura della deputazione di non lasciare uscire alcun discolo se prima i di lui parenti più prossimi non si saranno obbligati a rispondere della sua buona condotta in avvenire, o se prima la medesima deputazione non abbia trovato il modo d'impiegarlo utilmente, e di assicurarsi in qualche modo della sua miglior condotta.

De dimissionibus
ex reclusorio.

§. 23. XXI. Che la deputazione, e rettore di detto reclusorio, debbano adoperare ogni mezzo per procurare che detti forzati per quanto è possibile guadagnino tanto col loro lavoro.

De adigendis
reclusis ad
restituendum
sibi
et laboribus
comparandum.

ro, da poter supplire alla spesa del loro scarso vitto, e vestito, al quale effetto detta deputazione il dì 31. dicembre di ogni anno debba eleggere due de' più onesti, ed intelligenti mercanti (salva l'approvazione di messignor tesoriere generale pro tempore) i quali debbano aver luogo, e voto consultivo solamente nelle adunanze della deputazione, come consiglieri sopracciamati, allorchè si tratta di regelere, e fissare i lavori più utili e vantaggiosi al reclusorio, e che detti mercanti debbano assistere, ed ajutare il rettore pro tempore non tanto per la buona direzione delle rispettive lavorazioni, quanto ancora per lo spaccio pronto, e più vantaggioso delle robe lavorate nel reclusorio.

§. 24. XXII. Che per stabilire il suddetto reclusorio, ossia casa di correzione, e di lavoro, debba farsi acquisto dalla deputazione de' poveri di una comoda casa ed orto, e di altre cose ancora confinanti, qualora il bisogno lo richiedesse, e per un tale acquisto, come ancora per ridurre detta casa, o case ad uso di reclusorio, e per la provvista de' mobili, stigli, filarelli, telari, canape, linl ec. debba farsi uso dei seguenti assegnamenti, cioè:

§. 25. XXIII. Che si erogino per compra della suddetta casa, o case i scudi seicento, i quali rimangono in mano dell' arciprete don Liborio Santalucia per disposizione testamentaria di Ulisse Serpietri, e che dovevano impiegarsi per elemosina di tanto monaco, con l'obbligo però al suddetto reclusorio di far celebrare ogni anno a sue spese nella chiesa collegiata un anniversario perpetuo in suffragio dell'anima dello stesso Ulisse Serpietri, non ostante il di lui testamento, o qualunque altra disposizione, che faccia in contrario, a cui per questa parte solamente s'intenda pienamente derogato.

§. 26. XXIV. Che per lo stesso effetto i seguenti luoghi più debbano contribuire pro unica vice tantum le seguenti somme, cioè — l'altare del Buon Consiglio, ossia della Madonna della Consolazione scudi otto — la compagnia del Suffragio scudi dieci — la compagnia del santissimo Sacramento scudi dieci — il monastero della Pace scudi cinquanta — il convento de' padri Agostiniani scudi sessanta — la congregazione de' padri Filippini scudi quarante — il convento dei padri minori Coventuali scudi trenta — il monastero di santa Chiara

scudi quaranta — il monte frumentario della compagoia di sant' Antonio di Padova rubbia otto di grano — il monte frumentario di santa Marie io Paterno rubbia quattro e mezzo — ed il monte frumentario della chiesa di san Carlo rubbia tre, e coppe quattro parimenti di grano.

§. 27. XXV. Che per il suddetto effetto dell' erezione del reclusorio debbano restare interamente soppressi i monti frumentari della compagnia de' Disciplinati — della compagnia di sant' Antonio abate, — della compagnia del Crocifisso fuori di Montecchio, e che perciò tutto il grano esistente in detti monti frumentari appartenga interamente in piena proprietà del suddetto reclusorio per farne la vendita, ed erogarne il denaro per l' effetto suddetto.

§. 28. XXVI. Che s'impieghino per lo stesso effetto tutti i sopravanzi, che si troveranno in essere, o nelle rispettive casse, o in mano de' ministri al di della soppressione delle sette compagnie, delle quali si parlerà in appresso.

§. 29. XXVII. Che per mantenere la suddetta casa di correzione, ossia reclusorio restino interamente soppressi le seguenti compagnie cioè — la compagoia del Confalone — la compagoia di san Giuseppe — la compagnia del santissimo Crocifisso e Rosario fuori le mura — la compagnia di sant' Antonio abate — la compagoia della santissima Trinità — la compagnia de' Disciplinati, e la compagnia del Rosario — e che, tanto i beni stabili, mobili, e crediti, oratorii, quanto l' annue entrate di dette venerabili compagnie appartengano in avvenire in piena proprietà e dominio del nuovo reclusorio, al quale peraltro incomberà il peso di soddisfare agli obblighi fissi, e perpetui, e legati più che si troveranno annessi alle suddette compagnie derogando a questo effetto ad ogni, e qualunque disposizione testamentaria, o obbligazione in qualsivoglia modo assolta, bolle, costituzioni, brevi, decreti ec. che facciano in contrario.

§. 30. XXVIII. Che debbano similmente contribuire ogni anno in perpetuo per il mantenimento di detta pia casa i seguenti luoghi più l' infrascritte somme, cioè l' altare del Buon Consiglio, ossia della Madonna della Consolazione, e san Niccolò di Tolentino scudi quattro — il monastero della Pace scudi ottanta — il convento de' padri Agostiniani scudi cento cinquanta — la congregazione de' padri Filip-

De soppres-
sione mon-
te frumen-
tario.

De redi-
zione sodali-
tatem appli-
canda recluso-
rio.

De soppres-
sione sodali-
tatem.

De dono ad-
quirere pro
reclusorio re-
clusorio esse
habet.

De suffra-
gio, inveni-
do in non te-
stamentis U-
lisse Serpietri.

De contribu-
tione fac-
ienda a di-
versis locis
piis.

De alia con-
tributio-
ne annua-
lium facienda
a locis piis.

pini scudi quaranta — il convento de' padri Conventuali scudi trenta, ed il monastero di santa Chiera scudi quaranta, derogando perciò a qualunque bolla, costituzione, breve, rescritto, decreto ec. che possa fare la contrario, quali per questa parte solamente, e per l'effetto suddetto restino annullati, e cassati, e come non fossero mai emanati.

Devisio-
pro pre-
bando.

§. 31. XXIX. Che sia lecito, ed in libertà della deputazione de' poveri di somministrare il lavoro ai poveri esiziano di buona volontà, sempre però a beneficio del reclusorio, ed in quel genere di manifattura che verrà introdotta nel medesimo reclusorio. Confidando nello zelo, e nella pietà de' soggetti incaricati all'esecuzione del presente piano, che essi vorranno darsi tutta la maggior premura per la felice riuscita di un così salutare, e necessario stabilimento, accordando la facoltà alla prelodata deputazione di avanzare per il cauale del prenominato monsignor tesoriere generale per tempo quelle ulteriori proposizioni, e provvedimenti che crederanno opportuni per fare il maggior bene, e particolarmente per fissare stabilmente un saggio regolamento, che tenda a sollevare i veri poveri, ed a mettere in attività le braccia oziose, e disoccupate per far prosperare l'agricoltura, le arti, e la manifattura.

Confirmatio
apostolica
statutorum.

§. 32. Praeinsertas igitur leges, et ordinationes a Nobis pro recto ac felici gubernio, at prospera directione reclusorii, seu domus praefatae praescriptas et constitutas, aliaeque in eisdem capitulis pro illius conservatione, et maintenance contentae, at expressae ab omnibus et quibuscumque cuiusvis status, gradus, et conditionis ac dignitatis existant, semper et perpetuo observandas, et exequendas esse motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus statuimus, et mandamus. Quocirca Nos dilecto filio magistro Antonio Lante in utraque Signatura Nostro referendario, ac in civitate Nostra Maceratense, ejusque districto gubernatore, de cuius prudentia, fide, religione, ac in rebus gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, quaecumque necessariam et opportunam ad praemissa omnia, et circa ea quae ad prosperam barum praesentium executionem pertineant, et auctore Domino reclusorium praedictum erigatur, et instituitur, faciendi, gerendi, dicendi, et exequendi, ac aequi mandandi facultatem motu, scientia, ac potestate paribus tribuimus, et impertimur.

§. 33. Decernentes easdem praesentes litteras, et omnia in eis contenta quaecumque etiam ex eo, quod quicumque in praemissis quomodolibet jus, vel interesse habentes, eisdem praemissis non consenserint, nec ad eas vocati, aut auditi fuerint, seu ex alia quavis causa, colore, ac praetextu ullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aliove quolibet etiam magno et substantiali defectu notari, impugnari, et in controversiam revocari nullatenus posse, sed semper, et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere et fore, suumque plenarium, et integrum effectum sortiri, et obtinere debere; sicque a non aliter per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate, judicari ac definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Classica re-
blata, et de-
crum scri-
tione.

§. 34. Non obstantibus praemissis, ac quorumcumque testatorum, fundatorum, et pium largitorum etiam ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresso commutamus, at quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quae sit non tollendo, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibuscumque etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, et individuis, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur pro pleno et sufficienter expressis, et insertis habentes, illa alias in suo robore permanentia ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et

Derogatio
constitutio-
rum.

expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorum sub annulo piscatoris die decima quinta septembris millesimo septingentesimo octagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXIX.

Derogatio confirmationis capituli generalis fratrum militum hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, nuper habiti quoad celebrationem capitulorum provincialium.

Dilecto filio magno magistro hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani.

PIUS PP. VI.

Dilecto filii salutem, et apostolicam benedictionem.

Expositio
priorum.

§. 1. Expositi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii prior, ac omnes capitulares linguae, et prioratus Alemaniae istius hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, quod in postremo capitulo generali alias annis nempe MDCLXXVI, et MDCLXXVII. in conventu dicti hospitalis habito, inter caetera statuta, seu stabilimenta, ac ordinationes capitulares auctoritate apostolica per Nostras literas die xx. julii anni MDCLXXVIII. sub plumbo datas confirmata sub titulo sexto capituli in ordinatione decima octava cautum, praescriptumque reperitur, ut in omnibus prioratibus septem linguarum dicti hospitalis capitula provincialia a secunda dominica mensis junii usque ad diem festum sancti Joannis Baptistae patroni ejusdem hospitalis in posterum celebrentur. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat capitulares prioratus praedicti tunc ad alia opera navent, uni quippe castra sequuntur, alteri de suarum respective praeceptoriarum, seu commendarum fructibus, quas per se ipsos administrant, colligendis circumoccupantur, nonnulli demum illarum reddituum exactiōibus praesunt, ideoque ea anni tempestate assemblea capituli provincialis haberi nequeat; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgentia de benigolite apostolica dignaremur.

Tunc
causatio.

§. 2. Nos igitur eisdem exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, alique ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quicumque de causis latis, si quas forte incurrerint, bujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, tibi eisdem exponentibus in assemblea capituli provincialis dicti prioratus Alemaniae convocationibus id, quod ante memoratum proximum capitulum generale juxta ordinationem decimam septimam tituli sexti capituli sanctam in antecedenti capitulo generali anno MDCXXXI. habito, adhibebatur, auctoritate Nostra apostolica concedendi, et indulgenti plenam, et amplam, facultatem eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Derogatio
constitutionum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quod praedictum prioratum dieta ordinatio decima octava tituli sexti capituli, aliisque dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; stabilimentis, usibus, et naturis, ac ordinationibus capitularibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationibus derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, antequamvis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die vigesima quinta septembris millesimo septingentesimo octagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Det. die 5.
ann. 1781.
Aene VII.

CCCXL.

Congregationi Lusitanæ ordinis B. M. V. de Monte Carmelo exalceatorum nuncupatorum communicantur privilegia, et exemptiones, quibus fruebatur antequam dismembraretur a superioritate prioris generalis totius ordinis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositio
procur.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Paulus a Jesu Maria prior generalis ordinis fratrum B. M. V. de Monte Carmelo nuncupatorum exalceatorum congregationis Lusitanæ, quod cum alias felices recordationis Clemens pp. XIV. prædecessor Noster per suas litteras in simili forma Brevis die xxviii. aprilis anni MDCCCLXXII. expeditis prævia dismembratione, et exemptione congregationis prædictæ ab auctoritate superioris exteri in congregationem erexerit, ac ultra facultatem eligendi superiores, et condendi leges ad perfectiorem regulæ observantiam nibil aliud concesserit; hinc memoratus exponens ad omnes dubitationes tollendas, quas circa privilegia, et indulgentias, quibus fratres hujus novæ sic erectæ congregationis ante separationem, et exemptionem prædictam gaudebant, et potiebantur quotidie exoriuntur; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica digneremur.

Excommu-
nicatio inter.

§. 2. Nos igitur specialim ipsi exponenti, ac fratribus congregationis prædictæ gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa laicis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prædictæ congregationis sic, ut præfertur, erectæ, illiusque ecclesiis, ac fratribus nunc, et pro tempore existentibus, ut omnibus, et singulis privilegiis, favoribus, gratiis, et indulgentiis, exemptionibus, et indultis, quibus

eadem congregatio, illiusque ecclesiæ, ac fratres ante dismembrationem, separationem et exemptionem prædictam uti, frui, ac gaudere libero, ac licite possint, ac valeant in omnibus, et per omnia perinde ac si privilegia, favores, gratiæ, indulgentiæ, exemptiones, et indulta hujusmodi ipsi congregationi post suam separationem, et exemptionem prædictam, illiusque ecclesiis, ac fratribus specialiter concessa reperirentur auctoritate apostolica, tenore præsentium concedimus, et indulgemus.

§. 3. Decernentes easdem præsentis litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; siquæ in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales etiam de latere legatos, ac sanctæ Sedis nuncios, subista eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula so-
luta, et de-
cretum irre-
voc.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit dictæ congregationis Lusitanæ etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam majorem sub annulo piscatoris die sexta novembris millesimo septingentesimo octogesimo primo; pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio
contrariis
pæm.

Dat. die 16.
 nov. 1581.
 Anno VI.

CCCXLI.

Confirmator constitutiones monachorum ordinis s. Pauli primi eremitae congregationis Lusitaniae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Ex injuncto Nobis divinitus pastoralis officii debito illa, quae pro felici, prosperoque regimine, ac guberni ordinum regularium in Ecclesia Dei erectorum provide ac prudenter constituta fuisse dignoscuntur, ac firma semper, atque inviolata persistant, libenter cum id a Nobis petiti, apostolici muniminis Nostri praesidio roboramus.

Expositio praemii. §. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii monachi ordinis sancti Pauli primi eremitae fundatoris congregationis Lusitaniae, quod pro recto gubernio, ac regimine ordinis, et congregationis praedictorum nonnullae regulae, seu constitutiones expletas, et absolutas fuerunt, quarum quidem regularum seu constitutionum tenor est, qui sequitur.

Textus constitutionum seu regularum. §. 3. Nulla sicut bene ordinata respublica invenitur, aut inveniri potest, quae proprias accommodasque tam communi, quam peculiari populi; cujusque a se ditionis bonae leges non habeat; nulla etiam ne cogitatione quidem, religiosa congregatio fingi potest, quae peculiare constitutiones, legesque non servet, et quarum observatione, exercitationeque, et commune congregationis bonum, et subditum illam componentium pendet felicitas.

Sane per annos aliquot congregatio nostra eremitarum primorum duorum Ecclesiae sacculorum morem est imitata, qui dum cordibus tamquam tabulis, quae servabant, leges incutunt, scriptas leges nullas habebant.

Memorandum sententiae conditae. §. 4. Nostra isthaec congregatio exacta pro lege insculpta corde promptam obedientiam, innocentem castitatem, ac voluntariam habuit paupertatem: primae ejusdem fuerit occupationes inter diu, nocturnae saepe orare: frequentius jejuniis, durisque afflictionibus in corpore animadvertere: silentium, ac cibusuram sancte servare: statutis horis Deum alterne divinum officium, vel recitando, vel cantando, laudare: ac tandem aliorum calamitatibus, aerumnisque subvenire. Caeterum congrega-

torum aucto numero, prudentisque et illud animadverso, quod postquam sanctus Pachomius duabus in tabulis e manu angeli leges ipsius vitae rationi accommodas, ut fertur, accepit; congregationes etiam omnes eremiticas, ac religiosas illius ad exemplum proprias condere leges coeperunt; primis id Ecclesiae temporibus venerabilibus adprobantibus episcopis, ac deinde Sede apostolica statutum etiam inter Nos fuit jam ab anno MDCCXXXVI. constitutiones condere, quae ab eminentissimis Nostri praelatis diversis temporibus fuerunt adprobatae. Cum vero magno semper a Nobis in honore habendus fundator Noster R. P. Balihassar ab Incarnatione hujusmodi legum collectioni ultimam manum ponere vellet, leges quidem alias restituit, ac pristinae aliarum severitatem mitiori modo temperavit; id tamen laboris adprobatum non vidit a mortali enim hac interim ad coelestem vitam, ut pie credimus, translatus, virtutum, laborumque suorum praemium accepit. Ilac igitur de causa congregatio ad eminentissimum ac reverendissimum dominum cardinalem patriarcham d. Ferdinandum De Souza et Sylva recurrit; qui demum exactis perpensis temporibus, majorique muniorum superventorum numero, praecipit, ut ex omnibus tam veteribus, quam praesentibus congregationis legibus, quicquid ejusdem fini, ac institutioni idoneum maxime cerneretur, in unum colligeretur, quo ipso, quod optimum vitium esset statueret.

§. 5. Hujus ergo congregationis finis est: perfectionis propriae accurata industria et cura: populos inter, missionum ministerium adhibito Dei verbum disseminare: in eisdem, quo carceribus addictorum, egenorumque omnium subveniatur aerumnis, charitatis sodalium erigere: quibuscumque id petierit, exercitia spiritualia praebere, ac victus interea necessaria subministrare, sine ulla spe praemii aut gratulationis animi significatione: confessionarium habere in quod a publica via ingressus possent, quo aucto peccator quilibet, quin a confessorio agnoscere possit, peccata sua possit confiteri: sacramenta ministrare, ac morti proximis assistere: nullos habere redditus, sed universum omnes emendicato cibo vivere, nec aliud praeter conventum, eiisque adjunctum sortum possidebunt.

Caeterum has constitutiones congregatio exponit aliquibus adjunctis, quae experimento

Declinator
 quibus ad
 non congrue
 tenentur.

didicit haud parum instituti, quod proficetur, exercitium facilius redditor; si vero eadem ab eminentissimo, et reverendissimo domino cardinali patriarcha probabuntur, tunc praesentis congregationis viri, quam qui in futurum eidem nomen dederint, divino adjuti auxilio, ex quo bona omnia emanant, eadem servare satagent, quantum humana potest fragilitas.

Jam vero has constitutiones, quo majori earundem claritati, utiliori, ac exercitio consulamus, tres in partes dividimus: prima de virtutum exercitio agit: secunda de spirituali ac temporali congregationis regimine: tertia demum de poenis multisque congregatis indiciendis, qui easdem adversus leges, ac constitutiones deliquerint. Illud vero maxime animadverti debet, quas licet has leges, constitutionesque exacta admodum cura, ac diligentia servari debeant; nostra tamen intentio non est, ut grave, aut laeve peccatum importent in his, quae ad Dei, aut Ecclesiae praecepta non attinent, aut substantialia vota, sacramentorum canonum sanctiones, aut diocesis constitutiones non offendunt.

PARS I.

De virtutum exercitio.

CAPUT I.

De voto obedientiae.

De voto obedientiae.

§. 6. 1. Quilibet et congregatis nostris novitius sui sine, cum tandem in congregationem fuerit adscitus sese Deo tribus votis — obedientiae, paupertatis, et castitatis dicabit. Obedientiam accurate, et prompto servabunt, dumque superioribus obedient illud animadvertant, non ipsorum in illis, quae praecipunt, satis facere voluntati, sed Dei cujus superiores vices gerunt. Meminerint ergo Jesum Christum Dominum nostrum perfectissimum obedientiae exemplum fuisse ad mortem usque, ac in omnibus aeterni Patris satisfecisse voluntati, qui ipsum in mundum quo homines redimeret, misit. Hoc prae oculis exemplo habito nullum grave erit praecceptum, nihil intollerabile.

2. Devotam voluntatem minimo etiam superiorum nutui, indicioque manifeste ostendant tam exterioribus, quam interioribus in-

actionibus, ac si propriam non haberent voluntatem; omnia vero agent ad ipsorum arbitrium, et juxta eorundem praecipium, et vel litterulam luceptam relinquunt, et quicquid aliud, illico ac obediens vox ad illorum cordis januam pulsaverit.

3. Quodvis adversus existimam hanc virtutem delictum prompto pro culpae modo puniatur; quod si superiori publice parere recusabunt, et cum aliorum offensione, ni illico eisdem satisficiant, culpam execrentur, et salutarem postulent poenam; graviore poena puniantur, ut suo loco dicendum erit; quo hujusmodi supplicii timor congregatos reliquos indubita erga superiores obedientia continet, eorumque vocem attente venerentur. Hujus virtutis accuratam observationem majorem in modum commendamus, quippe quae religionis altissimum virtutum corona est, et ex qua communitatum pax, et conservatio pendet.

CAPUT II.

De paupertatis tam in communi quam in particulari.

§. 7. 1. Quoniam qui evangelicam vitae rationem exercere debent, in omnibus etiam sequi, ac imitari debent apostolos, quibus divinus magister injunxit, ne pecuniam, ne duas tunicas haberent: lege cavemus, et statulimus, quo melius sancta sorvetur paupertas, ut congregatorum nostrorum nullus, ultas vel penes se, vel penes alios pecunias aut habeat, aut possideat, et bona quovis haereditatis titulo habere non possit; verum quicquid elemosynae nomine tam in communes quam in privatos usus fuerit oblatum, accipere poterunt; ita tamen acceptis rebus non utantur sine facultate superioris, qui si aequum consuebit, hanc facultatem concedet. Quod si elemosynae titulo acceptum pecuniae erunt, in arca depositorum asserventur, ac inde extrahantur ad necessaria emenda, dummodo id ante superior sciat, ac ipse postea rem emptam videat. Hoc tandem utatur dum fuerit ab obedientia permittum, quoque qui dominium non habent, sed usus tantum ipsis cum dependentia permittetur.

De paupertate tam in communi quam in particulari.

2. Non magis communis, quam privatae cujusque paupertas necessaria est. Statuimus igitur, ut congregatio nostra mendicatis omnibus vivat, neque aliud praeter domum, ac hor-

tum adjectum possident. Nullum capere poterit haereditatem, nec cappellas administrare; illasque tantum accipere poterit elemosynas, quae in communitatis usus erant insuendae; nullo unquam tempore novitii admittentur ob laerum (ordinarii exceptis expensis); quique nostri sacris ordinibus erunt initiandi, paupertatis et communis victus titulo ad sacros ordines erunt promovendi. Majorem in modum superioribus commendatum volumus ut hujus capitis accurent observationem, poenisque in delinquentes animadvertant, uti suo loco dicemus.

CAPUT III.

*De castitate.**De castitate.*

§. 8. 1. Eximia haec virtus illa est, quae beatis mentibus homines similes reddit, cum puritatis amor, vigilantia, diligentia, ac sensuum refoenatio, rebellibus naturae cupiditatibus, carnisque stimulis violentis modum, ac legem imponunt. Haec igitur de causa sibi congregati nostri caveant attentio, sanctamque castitatem nedum corpore, sed etiam spiritu illibatam conservent; neque a se, propriisque viribus carnis expectent victoriam; sed ab Spiritu Sancti gratia, sine qua nullum, aut sanctum, aut perfectum opus dici potest.

2. Illud animadvertant, quod virtutes taceat exercitio adquiruntur; haec vero occasiones remotas etiam fugiendo. Sedulo etiam attendant, neminem hac in parte propriis fidere debere viribus; quamplurimi enim sanctissimi antea viri hoc veluti fulmine ambuati cupiditatibus cessere; nullo enim horis singulis occasiones occurrunt; totque pene laquei sunt, quot passus hominis. Quapropter quaecumque cum foeminis familiaritatem, confabulationemque vetamus (ni mater sit aut soror), sique aliquam alloqui aut invicere opus erit, breviter id ac modeste fiat, ac cum superioris facultate; sociusque interea quantem locum, ac foeminarum colloquendum dignitas ferit, ad unam actionem omnes observet. Quamplura alio ad hujus eximiae virtutis custodiam necessaria barum constitutionum decursu afferentur; quorum jam hinc, valde observationem commendamus.

CAPUT IV.

*De humilitate.**De humilitate.*

§. 9. 1. Majorem in modum congregati nostri humilitatis virtutem exercere teneantur tam interno, quam externo; haec enim fundamentum est, ac basis ceterarum virtutum. Omnibus in actionibus doctrinam divini magistri Jesu Christi exerceant, cum ipse nos a se ipso peculiariter mitis esse, ac humiles corda discere praecipit.

2. Haec divina Christi doctrina nos cogit, ut aequales nos inter omnino esse debeamus; ita ut nullus major aliis vel gradu, vel privilegio esse possit; nec magnifici uti possit titulus doctoris, aut magistri, speculo licet his fuisset omnibus insignitus. Visitationis tantum, et rector, superiores praecipui, prima, dignioraque congregatos omnes inter habebunt loca tam publicis quam privatis in actionibus: id famen honoris cum e magistratu abierint finem habebunt, cum enim superiores esse desiderint, congregati etique pares erunt. Idem agendum erit cum illis, qui jurisdictionem aliquam habuerint, magistratus tempore exacto.

3. Peculiari honore aetatem, ac cuiusque gradum revorebuntur. Laici ac choristae non sedebunt, aut loquentur ante sacerdotes, congregatosque antiquiores, nisi ab ipsis praecipiantur. Si quis congregatus alii fiat obvia, minor majori aetate praestet honorem: idem congregati laici agent, licet antiquiores sint cum sacerdotibus, aut tonsuratis occurrent; et omnibus vetamus, ut dum confabulantur cum aliis — tu — vel — vos — pronominebus non agent; sed cuiusque tantum — vestra charitas — titulum attribuant. Nimiae familiaritatis, levitatisque actionibus esse inter non utantur; quique secus fecerit pro culpae modis a superiore erit puniendus.

4. Quo inane omnem inflationem, quae facilis scientiae vitio adscribitur ab apostolo Paulo omnino vitamus; nec ullis superbiae, adeo humilitati contrariae sit locus: privata solummodo erunt in Nostra congregatione literarum studia, uti suo loco dicemus; neque congregatorum aliquis in academici magistri gradum accipiet, sed omnes potius sanctorum incumbant scientiae, ac tam in bonum, quam in Christi Domini Nostri vitis doctrinam magis neces-

seriam discant, utiliora consilia, ac tutiora christianae vitae effata.

CAPUT V.

De modestia.

De modestia.

§. 10. 1. Quo congregati nostri utiliter, bonoque cum aliorum exemplo modestiae virtutem exercent; illud debent perpendere quam maxima quod illos Dens videt, omnesque eorum actiones particulatim, ac motus cordis perscrutari. Illud etiam prae oculis habeant, saeculares religiosorum, caeterorumque qui mundo valedixerunt, actiones iniquum ad examen revocare, quo virtutem persequantur, quoque qui arctam ejus terunt semitam, verbis male varent; quippe qui in perfecta religiosorum vita, tamquam in speculo effroenae eorum licentiae perpetim videre reprehensionem quam maxime odere. Hac igitur de causa congregati vestri omnibus verbo, et opere perfectam christiane vivendi rationem persuaudeant.

2. Tam oculis, quam manibus, ac toto corpore modesto ac decenter se gerant; valdeque curent, ut confabulationes de rebus sint semper, quae exemplo sint bono ac ad aeternae salutis assequendum bonum audientes moveant. Supervacanea colloquia respuunt, illa praesertim, quae ad principum, praelatorum, magistratuumque vitam, moresque carpandos diriguntur, cumque urbane poterunt, alio sermonem deflectant, vel inde abeant. Cachinnas non admittant, neque in actiones gestusque vitae nostrae non consentaneos, modestiaeque contrarios erumpant.

CAPUT VI.

De mentali oratione.

De mentali oratione.

§. 11. 1. Quantum vestra orandi exercitium intersit, commendavit Christus, docuitque cum dixit, oportere semper orare, et nunquam deficere; illud — semper — quibusvis loco, tempore, ac circumstantiis est intelligendum; spiritum ad Deum elevando, piisque animi affectibus, tamquam jaculis emissis, ipsum veluti praesentem observando; hac enim ratione, angelis magis, quam hominibus similes erimus.

2. Universa simul congregata communitas,

semper mentaliter orabitur manet, et ad noctem per illud temporis spatium, quod in capite ubique horarum divisione agitur, statuitur. Orationi huic lectionis aliquid ad meditandum idoneum praemittitur, ad idque superioris consilio eligentur libri, qui ad spirituale promovendum bonum, idonei magis utliquesque judicantur. Orationis initio alte quisque ante Deum submisso corde stet, quo fatius deinde, faciliusque in coelum feratur. Meminerint omnes orationis tempore amare peccata fere, ac submet notionem acquirere. Hac enim ab radice sancta pullulat humilitas, verae virtutis basis, ac fundamentum. A semetipsis caveant, proprioque amoris aures non praebant, ne revelationum, visionum, ac sublimium rerum abrepti cupiditate, in hostis technas, illusionesque prolabantur. Serio tandem cogitent, ultimo in iudicio nullam de revelationibus, sed de bonis praevisque totius vitae actionibus rationem esse reddituros; de neglectis divinae gratiae auxiliis, ac de temporis iactura.

3. Orationi congregati omnes intererunt quam maxime, attento animo, neque aliud iactura agant, aut cum aliis colloquantur, ridiculasque in actiones erumpant. Quidquid quisvis hac in parte deliquerit prompta a superiori poena, quam suo loco statuimus, punietur. Orationis elapso tempore, qui actui praecerit congregatus psalmo — Laudate Dominum omnes gentes — aliis praecinet; reliqua deinde a diario statuta exercitia prosequantur.

CAPUT VII.

De jejunio, corporisque afflictatione.

§. 12. 1. Expeditiora, aptioraque, quo quis virtuti addictus rebelles naturae cupiditates profliget arma, spiritusque etiam hostes vincat, jejunium est, quo corporis alienantur vires, flagellumque, caeterasque afflictationes, quamplurimae quibus, dum quis severe utitur, corpus in servitutem redigitur. Nam, quo vires magis carnis labore, cruciatibusque victae decrescant, eo magis spiritus valeatior, expeditiorque ad inserviendum Deo efficitur, ac ad salutis transitum prosequendum.

2. Hunc in finem esurialibus semper vorticibus victitabunt, prout in more positum est. Nullus ergo vesci poterit carnibus sine gravi necessitate ita a medico iudicata, et a superio-

De jejunio, corporisque afflictatione.

re approbata: caruibz tamen extra domum vesci poterit, nunquam tamen in urbe Adventus tempore.

3. Congregato coivla ad praudium iuscollum mixto pano scutella praebeatur, ac idonea leguminum, vel orizae quantitas; tum recensium, vel saliorum piscium sufficiens portio, necessario cum pano, quo expleto, corpore, laetiori quinque animo labores, ac spiritualia exercitia aggrediatur. Jejuvio non assignatis diebus coenam superior universis praebeat; in vespertina vero jejuni collatiuncula permisum tantum ab Ecclesia praebeatur.

4. Viso similive potu ante vigesimum quartum aetatis annum non utentur; ac tum etiam moderate illo utantur ad vires, utaturaque debilitatis reficiendam. Congregatis novitatu adhuc subjectis vini usus etiam post vigesimum quartum annum non concedatur, nisi id domus medicus, interposita in scriptis fide, necessarium existimet, et superior discretique etiam adprobent. Rectori commendatum valde volumus, ut benigne, liberalique animo subditis praebeat necessaria, quo hilari sint animo, neque occasionem alio se convertendi habeant, saeculariumve aures querelis impleant: hinc enim quamplurima, etque gravissima oriuntur mala.

5. Hebdomadae cujusque quartis, et sextis feriis, ac sabbatho jejunabunt, ni designati hi dies festi fuerint, aut in eisdem celebretur festum patris nostri s. Pauli, ecclesiarumve nostrarum titularium, vel tum quadreginta horarum supplicatio fiat, vel missa erit cantanda. Per omnes etiam Adventus dies, dominicis exceptis, jejunabunt. Qui jejunare congregati non poterant ad superiores recurrant, qui, si justa subit causa, cum illis dispensabit. Nec agentes benemeritorum labore, ac molestia attentis a jejuni lege solvimus. Tutea tamen in memoriam revocent omnes laudabilem semper consuetudinem a communitate fuisse servatam, sexta feria scilicet passionis, solo pane, et aqua in terra victitandi.

6. Praeter peculiare afflictationes ab unoquoque praedenter, propriique ante confessarii explorato consilio exercendas; sese in unum collecti omnes flagello verberabunt, secundis, quartis, ac sextis feriis, quandiu durabit psalmus — Miserere — De profundis — cum duabus antiphonis — Christus, et — Da pacem — cum versiculis, et orationibus, ne desi-

quant modo hi dies ex illis sint, quibus a jejunio abstinere debeat prout antecedenti numero dictum est. Verum in Adventu, dominicis exceptis diebus singulis corpus flagello verberabunt eodem temporis spatio. In quadregesima quotidiana erit verberatio, ac perdurabit quandiu recitabitur hic psalmus Miserere — semel — De profundis — cum duabus antiphonis — Christus, et — Da pacem — cum versiculis, et orationibus. Quarta, quinta et sexta majoribus hebdomadae feriis verberatio durabit quandiu ter psalmus — Miserere — recitabitur cum antiphona — Christus — prout diebus hisce ab Ecclesia recitari praecipitur; qua cum, et cum oratione sua verberationi hisce diebus finis imponetur; reliquis vero cum supplicatione, seu statione brachiis in crucis modum extensis. Sed dominicis diebus omnibus, ac sabbatho majoris hebdomadae verberatio non fiet, religiosa luditi veste dormiant omnes; hancque morbo tantum afflicti exuant, vel cum aliqua de causa id fuerit necessarium, nec nostrum aliquis tueri sibi unquam barbam permittat.

CAPUT VIII.

De silentio.

§. 13. 1. Quo castum servetur cor, monet Spiritus Sanctus debere quemque linguam suam coercere; nam in colloctionibus semper grave, aut leve peccatum intervenit: qui tacet spiritus conservat fervorem; expeditiorque est quo contemplationi incumbat, familiarissime cum Deo agat. Qui quavis de causa silentium negligit, facile mento vagatur; Deoque post habito creaturas ad agendum assumit. Hac de causa ab eredi patribus laudabiliter semper silentii virtus servata fuit, et ab religiosa etiam familiis, quas sequi, et imitari conamur.

2. Hoc prae oculis exemplo habito, enixe omnes ac efficaciter silentium servare curent tam in choro quam in ecclesia, sacristia, refectorio, dormitorio, claustrum, bibliotheca, caeterisque domus officina; sique aliquid hisce in locis loqui opus sit, id brevissime, ac demissa fiat voce.

3. Si quis congregatus instituto tempore, cum alio necessario ac per longum temporis spatium colloqui debeat, id, designato ad id

De silentio.

loco, cum superioris facultate fiat. Eadem facultas, praehabenda erit quo cum exterius colloquantur quovis tempore: quod si interea ad aliquem comunitatis actus signum dabitur (si poterunt) externos urbane demittant, ac tum in mentem revocent quid Deum inter ac homines inferat. Valde omnibus virtutis hujus observationem commendatam volumus, delinquentes vero efficiuntur poenis suo loco designandis.

CAPUT IX.

De recessu, exercitiis spiritualibus a congregatis omnibus quovis anno, ac ob externis, qui petierint, peragendis.

De recessu, exercitiis spiritualibus a congregatis omnibus quovis anno, ac ob externis, qui petierint, peragendis.

§. 14. 1. Uber adeo, ac communis est fructus, qui Ecclesiae catholicae ab exercitiis a. Ignatio compositis provenit; ut nos inter lex, firmaque in perpetuum constitutio futura sit, ut congregati nostri omnes a superiore includendo illa peragant: hac vero ratione peragantur.

2. Congregatorum nostrorum quisque (idem novitilli ante professionem suam agent, id ante primam missam sacerdotis novi) superiores jussu a aliis omnibus animum revocabunt, eo-que etiam tempore, quod superior designabit per octo dies anno quolibet. In his confessarii proprii consilio adhibito, sese illis in meditationibus, effatis, consiliisque exerceant, quae sibi magis necessaria judicabit. Cum aliis simul tum non aderit aliis actibus, nisi orationi, horis canonicis, verberationi, et refectorio: reliquum vero tempus animae bono dabit, majorisque perfectionis desiderio. Neminum, superiore excepto, loquatur, qui et congregati etiam confessarii, cum id opportunitum judicabunt, eundem inveniunt, quo illum arigant, diriguntque in via Domini ac in exercitiarum tramite.

3. Diebus hiis, a cuiusque confessario ita visum fuerit, confessionem generalem repant, a generali ultima incipiendo. Diligenti omnes cura adnolescent clariora lumina, agulasque in exercitiis veritates, quo eadem postea ipsis in perfectionis via adjumento sint; tum etiam ad Deum pro catholicae Ecclesiae statu, fidei incremento, inter christianos principes pace, regiae domus, ac regis felicitate, eminentissimi superioris, tam temporali, quam

spirituali bono, ac demum pro congregatione nostra, omnibusque de eadem vivis, mortuisque benemerentibus ardentes preces fundant.

4. Sed cum aliorum utilitas, aeternaeque eorumdem saluti amor praecipuus finibus sint harum legum; statuimus ut peccatiis pareatur domus, in qua possit quicumque id petierit, spiritualibus vacare exercitiis. Verum huic vel his director impense adstat, qui in exercitiis dirigat, ac manu veluti ducat. Eisdem hisco diebus, communis necessarium praebest victum, quo ob id ab eisdem sedum praemium, sed ne grati quidem animi signum postulet, quo liberius ita, faciliusque saeculares ad hujusmodi concurrant exercitia, sancta ac pia adeo, et animabus utilia, tum etiam quo liberaliter, omnique temporali abjecto pretio fidelibus spiritus Sancti gratiae copia fiat.

CAPUT X.

De horarum distributione.

§. 15. 1. Quae congregati rectam juxta has constitutiones horarum distributionem agnoscent, hac de re hoc in capite agemus. Hinc scient cum comunitatis exercitiis, cum divini officii solutioni sit interveniendum.

De horarum distributione

2. Aetatis tempore ad horam matutinam quartam, hyeme vero ad quietam campanae signum fiet, quo in choro collecti omnes aliove commodiori loco, per horam mentaliter orant. Hujus horae pars illud erit tempus, quod in lectione puncti meditationis insumetur, quod si longina erit libri folium non excedatur. Tum minores illico horae persolvantur, quibus addatur martyrologii lectio, et — Stella coeli — juxta reliquorum chororum morem, sed recitanda erit. Dum horae persolvuntur, congregati laici missae sacrificio intererunt (quod bini in hebdomadam designati confessarii celebrabunt), qui vero interea non sacerdotes in choro erunt, idem agent absoluto choro; utriusque tamen deinde in cellas, officinas, ac munia quisque sua se conferent. Sacerdotes qui, quo celebrant designati non habent horam, ita agent, ut ad decimam, tertio, horam expediti sint. Omnibus valde commendamus, ut quicquid matutini temporis confessionarii absolute monere, supererit, id solitarie, ac quiete transigant, stodiisque rebusque disponendis attribuant; quo ad instituti, quod proficien-

tur, finem assequendum maxime ducunt. Hac de causa rector, si praesens urgeat necessitas, neminem extra domum mittit.

3. Ad horam decimam illico hebdomadarius sacra vestibus sesto induet, ac officii missam celebrabit. Qui in choro erunt ad cellas tendant, ac ad undecimam usque per horam studio incumbant, neque indu exeant, nisi ad confessiones excipiendas, aut gravem aliam occasionem. Ab hac tamen studii hora si erunt immunes dies, in quibus missa cantabitur, concilio habebitur, aut magnus poenitentium coetus numerus. Ad horam undecimam, ferme, signum dabitur, quo ad refectorium confluant omnes. Dum educti consueto more, spiritus aliquid legatur; ad feriam vero sextam, constitutionum nostrarum lectio reservetur. Gratiarum actionis sollicitudo cibo finem imponatur; tum ad paropides, scutellasque lavandas pergant omnes, si festum sit P. N. sancti Pauli, Domini a bona morte, feria quinta in coena Domini, aut aliquis e tribus diebus quadragesimae horarum supplicationis, aliisque in quo Christus fidelium venerationi sacramento sit expositus, ante quem, uti dicendum erit, modo dictam gratiarum actionem omnes agent. Deinde liceat omnibus sese inter ad meridiem usque moderate colloqui.

4. Meridie ab horologio signo dato ad cellas secedant omnes, ac secum metipais de spirituali profectu brevi ratione inita silentium servabunt ad pomeridianam usque horam primam in hyema (si dominica sit, aut dies festus) aestatis vero tempore ad horam usque secundam. Tum collatio habebitur usque ad vespertas, quae in sabbatis de sacra Scriptura erit; reliquis vero diebus de rebus ad moralium theologiae spectantibus. His ab collationibus liberae erunt dominicae, ac dies festi omnes; feriis quintae hebdomadae nullo inter punctae festo, a vigilia Nativitatis ad festum usque patris nostri sancti Pauli; a sabbatho ante dominicam Palmarum, usque ad feriam secundam in Albis; a decima quinta iulii ad extremum usque septembris, ac reliqui dies omnes, in quibus superiori, discretique id oneris dispensare aequum videbitur.

5. Ad pomeridianam horam secundam hyemis, ad tertiam vero aestatis tempore, vespertas, ac complutorium persolvent, illis etiam diebus, in quibus relaxandi animi gratia in agrum deambulatorio ire debeant; quod senis

tantum, aut octonis erit vicibus decursa anni, idque cum superior aequum esse iudicabit: tum enim satis est, ut has horas persolvant, qui manebunt domi, qui dimidium erunt communitatis. Dominicis, festis diebus, ac feriis quintis post vespertas exteriorum ad hortum congregati, adveniente superiori, prodire poterunt: deambulatorio tamen in agrum non ibunt quadragesimae, ac Adventus tempore; exteriorum vero in hortum illis diebus in quibus nostra in ecclesia concio habita fuerit, non prodibunt.

6. Quidquid supererit tempus ad horam usque matutini persolvendi, id religiose insistant; exteriora spiritualiter, et urbana etiam, prout necessitas postulat faciendo satis; vestitum, quas gerant, accurando munditiam, val eisdem sarciendo; collarum, conventusque curando nitorem; quietique breve aliquid dando spatium. Caveant tamen, ne ullum detractum, oblique dent locum; quique cum studio incumbere voluerit, libere id agat, dum ab obediencia fuerit permixtum; nam cum rector de matutino congregatorum chori studii tempore, studioso ne deperdat, aut alio ipsi distrabantur, curare debeat; vespertinis horis si ad communitatis bonum necessarium fuerit, poterit, eisdem aliis in rebus occupare. Congregati, qui ex conventu egredientur, ad solis occasum domum redeant, qui secus fecerit, superiori morae causas exponet; quod si non caruerit culpa, superior, quam aequam contemnit poenam imponet.

7. Ad sextam hyemali, aestivo vero tempore ad septimam pomeridianam horam matutinam, et laudes recitabant insequentis diei, qui sabbati aut dominicae officium persolvendum erit, horum quadrantem anticipabant. Eodem tempore congregati laici ante chorum, aut quovis alio ad arbitrium superioris loco, beatissimae virginis rosarium recitabant. Laudibus persolutis, litaniae virginis Mariae recitentur, quae sabbathis, omnibusque ejusdem virginis festis cantandae erant. Si verberationalis dies fuerit praestituta illico post litanias verberatio fiat, ac statione peracta. Reliquum temporis ad octavam usque, vel ad nonam horam mentaliter orando insistant, sextis feriis exceptis, in quibus per semi horam fore capitulum culparum praecedat; dominicis quoque etiam in omni illud tempus spiritualiter sermone insinuetur.

8. Haec post officii solutionem occupatio-

num distributio servabitur, dum ecclesiasticis consuetudinibus, sanctisque aliarum religionum moribus sese non opponet, quam ob causam a pervigilio Nativitatis ad festum usque patris nostri s. Pauli horae hujus occupationes a superioris, ac discretorum arbitrio pendeant. Idem esto in paschalis, ac Pentecostis octavarum, diebus s. Joannis Baptistae, et s. Petri apostoli, ac in alio etiam vel ipsius diei solemnitate, vel congregatorum labore attentis; semper tamen post laudes litanie, aut recitentur, aut cantantur, quia, quies, et sexta majoris hebdomadae feriis exceptis; his enim diebus alii non peragentur actus, quam qui ab Ecclesia, caeremonialibusque sunt praestituti. Idem sabbatho sancto mane servabitur; vespere tamen ad horam quintam completorium persolvatur, cui absoluto, mentalis orationis hora adjungatur, deinde beatissimae virginis litanie, ac in refectorio collationeula. Caeterum resurrectionis matutinae horae ad quartam insequentis diei horam, uti dicemus, rejiciantur.

9. Ad octavam hyemis, aestatis vero tempore ad nonam vespertium horam omnes ad refectorium tendent ad cibum capiendum. Dum edunt, aliquid ex libro aliquo de virtutibus, perfectionisque exercitio agente a superiore designato legatur: in quadragesima vero alius de passione Christi liber legi poterit. Cibo sumpto, poterunt congregati sese inter familiariter colloqui ad horam usque insequentem.

10. Ad horam nonam, vel decimam signum campanula dabitur, quo omnes suas in cellas se recipiant, ac proprias exultant conscientias. Hoc peracto, ad insequentis usque mane, omnes ailebunt; qui vero congregati ea in hebdomada id oeris agere debet, ad animas piaculari detentas igne in memoriam redigendas pergit, prout in more positum est. Siquis post conscientiae disquisitionem ebrii congregatus studio incumbere voluerit, per horas duas hyeme, per unicam vero aestate, id agere possit libere; sed laicis congregatis, quo spirituale aliquid legant, trium tantum horae quadratium tempus permittitur: praestitutum tamen hocce tempus utrique non excedat siue superioris facultate. In quadragesima studii signum dabitur ad horam matutinam novam cum dimidio, quo a decima cum dimidio ad undecimam usque (si jam conventualis missa fuerit celebrata) vespere persolvantur.

11. In adventu ad mediam noctem matutinum, et laudes persolvantur. Hunc in finem sabbatho autem primam dominicam ad horam quintam signum dabitur completorii, quod mentalis orationis hora; verberatio, statio ac litanie beatissimae virginis subsequenter, praesque continuando dum ad refectorium pergunt, psalmum — Miserere — recitant; idque toties agendum erit, quoties tam ad prandium quam ad coenam e choro ad refectorium progredi debebunt, tam Adventus, quam quovis alio tempore. Antequam tamen refectorium ingrediantur, recitandus erit psalmus — De Profundis — cum oratione — Deus venias largitor — si (juxta morem) habenda sit collatio. Cum visum fuerit superiori feriis sextis non exceptis capiti culparum signum dabitur: dominicis vero idem agendum erit ad spirituales habendam collationem.

12. In quadragesima etiam ad mediam noctem matutinum erit persolvendum. Igitur sabbatho autem dominicam quinquagesimae ad horam quintam pomeridianam completorii signum dabitur: tum caetera peragentur omnia, prout antecedenti numero dictum est, hoc tantum addito discriminis, quod in Adventu ad matutinam orationem surgent omnes ad horam quintam cum dimidio: ad quintam vero in quadragesima. Temporibus hiis duobus congregatus, qui piaculari in igne detentas animas aliis in mentem revocat (quod ad octavam peraget horam, dum alii ad cellarum solitudinem, accuratumque silentium secedunt) ad mediam usque noctem invigilare teneatur; qua hora communitatem a somno excitabit; idipsum vero charitatis officium paullo ante mediam noctem minori auditu, ac novitatu universo praestabit.

13. Siquis congregatus ut orei, in choro post matutinum maeore voluerit, id libere agat; dummodo stato tempore tam publicis, quam privatis munitis non desit. Dictum manet, quod adventus et quadragesimae dominicis ac a verberatione immunes sunt, haec etiam verberatio ad tempus post refectorium, illamque quam superiori placuerit, horam rejici poterit, praesertim cum dies sint longiores. Tandem quo huic capiti finem imponamus, motum volumus, quod aestas initium habet suum hora quarta matutinae dominicae paschalis; hyems vero pomeridiana hora secunda diei exaltationis saucissimae Crucis.

CAPIT. XL.

*De divino officio, missisque cantatis.*De divinis
officiis, mis-
sisque can-
tatis

§. 16. 1. Probe congregati omnes animadvertant, ac alte animo revolvant, quod cum divinum officium recitatur, aut canitur origere ad Deum cor debere omnes, ac humiliter agnoscere creaturam illo in actu cum Deo colloqui, divinaque cum majestate, quae illic tamquam praesens intelligitur, agere; mentes igitur coelestes imitari debere, quae quanto divinis laudibus magis occupantur, tanto magis modestia, ac veneratione molae faciem velant; Dei enim, quae laudant immensam agnoscunt magnitudinem, majestatem, et potentiam. Hanc ergo ob causam congregati nostri cum in choro orunt, majorem quam poterunt reverentiam, attentionem, modestiam, et devotionem adhibeant.

2. Statuimus ut congregatio nostra brevuario Romae s. Pii V. jussu edito juxta s. concilii Tridentini decretum semper utatur; vel illo, quod Romana Ecclesia (si quod proposuerit) decursu temporis proponet. Interdum nocturne canonicas horas distribuat juxta ordinem antecedenti capite propositum. Quoniam vero praecipuus instituti, quod profitemur finis non chori munia, sed spirituale proximi sit bonum; in choro omnes praeter divinum officium defunctorum etiam recitabant officium die secunda novembris, et litanias a missali Romano sub praeepto praescriptas. Superior vero diligenter curet, ut cunctanter recitetur, latinusque ita pronuntiatur sermo, ac distincte adeo ut probe omnes verborum sensum intelligant, ac divinarum laudum devotionem mente fervoant et corde.

3. Vesperae, et completorium patris nostri sancti Pauli, ac Domini a bona morte, ecclesiae nostrae titularis cani debent, si fieri poterit, a donis cantoribus: harum pari modo festivitatum, matutinum, laudes, et missa canantur; uti etiam prima, ac ultima missa quadraginta horarum supplicationis canenda erit, hujus tamen tridui officia alta, et concordii voce offerantur. Quartae, quintae, et sextae majores hebdomadae feriarum officia, et feriae quintae missa, prout a caeremonialibus praecipitur, canantur. Matutinum paschalis ad horam matutinam quartam alta, et concordii voce per-

solvantur, laudes vero canantur postquam minores horae recitabuntur.

4. Ascensionis Domini die nona caotabilur illico ac meridiei signum horologium dabit: sed in pervigilio Nativitatis Domini prima canenda erit, quo major martyrologii lectioni sollemnitas addatur. Eodem die ad horam secundam pomeridianam vesperae cantentur; completorium vero ad horam quartam alta et clara voce recitetur, ad sextam deinde collatiuncula reficisntur, quo ad septimam in cellas adquiescendum secedere possint ad horam usque a rectore designatam, ad matutini signum campana dandum. Matutinum, vel cantetur, vel alta, et cunctantur voce recitetur. Id tamen ita fiat, ut cum mediae noctis signum personerit, missa cantari possit, ac deinde laudes. Quo tamen has inter, et missam nullum sit tempus medium, cum in altari pax dabitur, auditus, vel alius a superiore designatus praesto sit cum duobus acolythis, quo in chorum tendat ad pacem dandam cum recens nati Christi imagine. Hoc vero perscoto, eamdem populi in ecclesia collecti venerationi imaginem exponet. Aboluto choro ad cellas omnes poterunt secedere ad horam usque quintam cum dimidio, cum scilicet Adventus explicit tempus, ac reliqua peraguntur omnia, jam num. 2. antecedentis capitis exposita.

5. Primae vesperae Epiphaniae, Paschalis, Ascensionis, Pentecostes, sanctissimae Trinitatis, octavae Corporis Christi, Conceptionis, Nativitatis, Purificationis, et Assumptionis virginis, sancti Joannis Baptistae, sancti Petri, sancti Michaelis, ac omnium sanctorum canentur, et hymnus — To Deum laudamus — in matutini fine, qui etiam classicis omnibus de praeepto festis canendus erit. Missae modo dictorum festorum cantandae erunt, si ad chori munia congregati octo adiot voce, et dextertato praediti, quin interea confessionarii hymnus relinquunt. Quoniam vero eventura haud bene modo agnoscutur, rectoris, discretorumque relinquitur prudentiae, quae potius missae cantari debeant, quibus in ecclesia nostra diebus concio sit habenda.

6. De cantu, haec praecipimus; quo modo ntimur, semper utantur; nec ulla umquam in festivitate musici concentus, instrumentis admixtis, admittantur. Verum quo debita perfectione peragantur omnia, omnisque vitetur confusio, per triennium congregatus a superio-

re designatus majoris cantoris munus obest. Hujus erit ab hac ad illam chori partem hos, aut illos transferre, aliis præcinere, et cantores designare. Cætera sui muneris quo sciat Romanum adeat coereemoniale.

7. Congregati qui iusta, ac legitima de causa choro non interveniant; dum sacris ordinibus initiati non fuerint, privatis horas canonicas persolvent, quoties a rectore, iusto atque impedito dispensati non fuerint. Cum aliquis quominus choro, aut culvis comunitali actui intersit impedimento detineatur, superiorem eundem, vel per se, vel per alium de impedimento faciat certiores. Superior vero si iusta suberit causa illum a choro immunem reddet. Laicis congregatis, hæc constitutiones minoribus horis assistendi onus non imponit; si aliquid tamen aliud agere non debent, vespers, ac matutinis intersint. Nemo nisi necessitate adactus e choro, aut ab alio communitalis actu exeat; compulsi vero antequam exeat, a quo præest veniam petat. Præsidents vero hujus nimia animadversa cunctatione, congregatum alium mittat, qui de morae causa cognoscat: fieri enim potest, ut hæc aliquando promptum charitatis auxilium; aliquando vero hæc diligentem cautionem in remedium possint.

CAPUT XII.

De hebdomadario, cantoribus, designatoribus, et lectore.

De hebdomadario, cantoribus, designatoribus, et lectore.

§. 17. 1. Sacerdotes congregati omnes visitatore, ac rectore presentibus exceptis hebdomadarii munus obibunt. Ad hunc spectat divina officia celebrare, conventuale missam, cæterasque ecclesiasticas functiones per hebdomadam cuique juxta professionis antiquitatem designatam. Sabbato ante vespers incipient, ac insequenti sabbato gratiarum post prandium absoluta actione, hebdomadam conficiunt.

2. Hæc ^{et alia} signo dato, prompto ad sacras vestes induendum hebdomadarius accurat, et ad conventuale missam celebrandam. Quidquid in divini officii solutione erroris aut occurrentiae admissum fuerit animadvertat, ut superiorem moneat, quo hic de remedio curet. In refectorio benedicat mensam, ciboque sumpto consuelem agat gratiarum actionem. Quo-

ties hebdomadarii non aderit, qui in choro propo hebdomadam antiquior erit sacerdos, ejus vicesaget. Ad præsentem rectorem hebdomadarii munus spectat illasque cantare missas, quæ antecedenti in capite adnotantur; hocque impedito, discreti suo ordine ejus vices agant.

3. Cantorum munus est psalmos devoto, clare, ac distincte incipere, et canticos; hymnos etiam incipere, non tamen solemnibus in vespers, matutinis, et laudibus, id enim hebdomadarii munus spectat; responsoria item post lectiones, ac illorum versiculos, et brevia responsoria. Sui quamque tempore antiphonam indicent, et in missa introitum etc. incipient. Debent idem cantores dicenda omnia in choro ante prævidere, festi cuiusque rubricas legere, ac coereemonias attente prospicere, ne horum omnium desint perfectioni. Sabbathis omnibus, reliquisque beatissimæ virginis festis litaniis canent; sanctorum vero per annum litaniis ipsorum semper muneris erit, vel recitare vel cantare. Si officium non cantabunt, primi nocturni primus lectiones legent, secundi vero secundas; si vero cantabunt, ita lectiones distribuunt ut junior cantor incipiat, hebdomadarius vero ultimam canat. Si nullus sit novitatus addictus, primus cantor lyceorum chori gerat curam, munditiemque ejusdem loci accuret; secundus vero aliis mensæ accumbentibus per totam hebdomadam una cum alio congregato choro non addito, inserviat, antiquitatis habita ratione. Si vero novituli nulli sint, idem cantor sabbathis omnibus refectorium vorret, ac urceolos de more lavabit.

4. Designatorum munus est ad agnosterium (leggio) adstare, ac in eodem antequam chori munus incipiat, necessarios libros collocare, ac inde anforæ: itaque in libris, quidquid dicendum erit indicare, diversasque eorumdem paginas diligenter suo quamque tempore designare; agnosteriumque ita collocare, ut comode omnibus pateat. Sed cum apud nos chori munus severe admodum non exigatur; cantores, ac designatores hac de causa tantum elingentur, cum solemnè officium erit: si vero legendum aut altiori voce recitandum erit, cantores iidem designatores etiam erunt. Cantoribus, aut designatoribus absentibus, qui junior adierint, eorum vices suppleant.

5. Lecteris est ad primam martyrologium legere vel canere. Primo loco insequens fo-

atum, aut solemnitate annuntiabit, idemque mobilibus etiam in festis praestabit. Punctum etiam ad meditandum legit; qui vero praeerit, antiphona, versiculo, ac oratione propriis spiritum sanctum invocabit. Dum primam ad mensam accumbitur tam ad prandium, quam ad coenam lector ipse in refectorio legit. Verum statuimus, ut haec taedium duret lectio, quandiu prandium, vel coena durabunt; aliquot tamen exceptis casibus cum superior, vel qui praeerit id oneris remittet. Igitur cum aliquis tum ex choro addictis cibum jam sumpserit, hunc superior praecipiet locum substituere lectores, qui ad id usque temporis legere debet, ac tum tantum cibi ipsi etiam apponuntur. Idem etiam cum illis agendum erit, qui series ad mensam venerint. Lector etiam brevem completorii lectionem legit, librumque quo hebdomadarius in agnosterio uti debet, signis apposis praeparabit, et agnosterium tapeto, vel ad id designato panno ornabit. Id tamen non nisi solemnibus in festis praestabit. Novitibus deficientibus aspersorium hebdomadario ipse porrigit, ac lustralem aquam in vascula choro proxima infundat.

CAPUT XIII.

De missarum applicatione.

§. 18. 1. Sacerdotes nostri, ni justa impediantur de causa, quotidie (exceptis tamen quinta, et sexta feriis, ac sabbatho majoris hebdomadae, ex decreto Clementis XI. et a Rituum congregationis ab Alexandro VIII. approbato) celebrabunt devote, modeste, majorique, qua poterunt reverentia. Dum celebrant animadvertant attente propriis sese manibus illum tractare, qui omnium Deus est ac dominus, ipsosque ex nihilo creavit, ac ad id dignitatis sanctissimae evexit, ac tandem cum rerum omnium finis advenit indicabit. Proprio exemplo adstantes alliciant, quo sancto huic mysterio devoto etiam ac reverenter adstant. Tres horae quadrantes celebrando (ni missa de passione sit) non exsuperent; neque minus, quam circiter semihorae tempus insumant, nisi defunctorum missam celebrent. Quam possunt accuratissime caeremonias, ac rubricas omnes exequantur, in quibus a caeremoniarum magistro debent institui, deque eisdem ab eodem exquiri antequam primum sa-

crum faciant, quod nunquam cantare poterunt.

2. Cunctis anni diebus conventualis missa semper erit celebranda: haec uti jam diximus, cantata erit vel lecta, quicquid in novitiis erunt, illi omnes intersint. Si cantanda erit tempus praeveniri debet, si concio praesentem inter solemniam sit habenda: alia tamen missa dominicis, festisque diebus ad horam matutinam undecimam, quo populi consulatur comoditati legatur. Eaedem conventuales missae applicabuntur pro summo pontifice; pro eminentissimo ac reverendissimo d. cardinali patriarcha superiore nostro; pro regibus fidelissimis, ac universa domo regia; pro spirituali, ac temporalis hujus regni statu, pro spirituali congregationis bono, congregatorumque; ac tandem pro omnibus de nobis benevolentis tam vivis quam defunctis.

3. Sacerdotes nostri quolibet anno poterunt, pro quibus ipsis visum fuerit missas viginti applicare, quo per menses erunt distribuendae; nullam tamen pro illis elemosynam accipiant. Caeterum reliquas missas, prout in tabella ad id in sacristia exposita praecipitur, celebrabunt. Diem tamen secundam novembris excipimus, in qua nulla exponitur tabella, quo celebrans possit juxta decretum Benedicti XIV. e tribus, quae illa die celebrare potest missis, primam pro quo sibi visum fuerit applicare; dummodo elemosynam non accipiant, quae in communes usus non cedat. Caeterae missarum applicationes videantur infra 2. p. cap. 31 n. 2.

CAPUT XIV.

De colloctionibus ad spiritum, moralem theologiam, ac sacra biblia spectantibus.

§. 19. 1. Cum spiritualis collocutio animae sit reflectio, mentisque levamen; illius etenim dulcedine animae nostrae potentias capiuntur, et corda illius usu vehementius ad amandum Deum, virtutesque prosequendas inflammantur: majorem hac de causa in modum congregatis nostris commendatum volumus, ut hac in colloctione, qua poterunt majori modestia, gravitate, silentio, ac animi attentione sese gerant, quo uberiorem inde fructum capiant, virtutisque de qua agitur melius exequi possint.

De colloctionibus ad spiritum, moralem theologiam, ac sacra biblia spectantibus.

De missarum applicatione.

2. Superior, vel qui praeerit praecipiet, ut a juniori congregato chori aliquid ad virtutum exercitium spectans legatur, quod uberius ipso deinde exponet, quesitumque, vel dubium proponet etiam lectioni consentaneum, cui nullis adhibitis argumentationibus, omnes suo quisque ordine respondent. Collocutionis tandem praesidens suam adhibebit responsionem, remque omnem explicabit. Quaesito demum absoluta, congregatorum quisque poterit vel eadem, vel diversa super re ad primam tamen spectante, quaesita alia proponere. Ex hujusmodi ergo collocutionibus fractum omnes capient, dum virtutes exercere discunt, ac eandem assequendam flagrant desiderio.

3. Theologiae moralis collatio ita erit peragenda. Illi praeerit superior, vel ab eodem designatus sacerdos: tum omnes in orbem, secundum suam cujusque vicem, bino in sequenti die resolvendos casus proponet v. gr. inquireretur: Utrum qui carnibus ex necessitate vescitur, ad jejunium teneatur? Insequenti die junior congregatus ex libro sanae moralis, ac doctrinae aliquid tandio leget, quandiu praesidenti placuerit; quod si quid in lectione difficile occurrat, id praesidens explicabit.

4. Lectione absoluta, propositos antecedenti die casus rursus proponet, et quaeret: habeat nec ne congregatorum quisvis aliquid responsionis? tum, quod suo, quisque ordine dixerit, auscultabit. Verum aptissimum licet afferatur responsum praesidens tamen illi, qui casus proposuit, praecipiet, ut quid sentiat, exponat, auctoremque opinionis, vel sententiae declare. Quod si praesidens aliquid responsioni addere voluerit, id libere agat; nemo tamen illi argumentationem opponet ullam.

5. Sabbato de sacrorum libellorum studio, de sanctorum patrum lectione, ac de expositivis habetur collatio, qua congregati qui missionis exercitium obire incipiunt, a senioribus, exercitique discunt res ordinaré, et invenire recte loqui, ac dicta probare, e quibus magnam congregatos missionarios capturos fructum, nec minorem inde etiam preventuram proximo utilitatem speramus.

6. Hac in collatione idem omnino, ac in collationibus theologiae moralis servandum erit. In scriptis quaesita tria proponuntur insequentis hebdomadae sabbato elucidanda, eademque eisdem respondebitur ratione. Quaesita haec in modum, exempli gratia erunt —

Quibusnam potissimum sacrae Scripturae verbis melius facilius homines ad servandam modestiam, templaque in honore habenda inducantur? Quaesam sanctorum patrum sententiae silentii melius bona declarant? quaesam elatius sacrorum libellorum exempla peccandi timorem incutiant? — Tandem ex libro legatur aliquid, quod clarius, aptiusque apostolice concionandi methodum doceat.

CAPUT XV.

De culparum actu.

§. 20. 1. Feriis omnibus sextis anni, culparum capitulum habebitur, illis exceptis, quae vel festae, vel primae, aut secundae classis erunt; illis etiam in quibus quadraginta horarum habebitur supplicio, vel missa erit cantanda. Huc actui visitatore excepto, omnes intererunt. Rector, vel qui praeerit, genibus omnibus flexis maenitibus, sanctum Spiritum antiphona, versiculo, ac oratione propriis invocabit. Cunctis deinde sedentibus, in capitulo medium novitii procedant omnes, sese ad terram posternant. Tum antiquior, vel qui propior est sacerdotio, culpam huic in modum dicet.

2. Culpam meam dico Deo, beatse semper virgini Mariae, beato patri nostro sancto Paulo, ac omnibus sanctis, et vestrae charitatis super errata, ac delicta communis, peculiarisque vitae meae rationis: praesertim, et quia male cor, et sensus meos custodio, nec in omnibus exemplo sum congregatis; quos oro, ut vestrae charitati patefaciant quamplurima illa omnia emendatione digna, quae a me committi animadvertunt, et vestram charitatem, ut me reprehendat, ac justo, misericorditerque puniat propter Dei amorem — suo ordine aliorum quisque, ut peculiarem habeat culpam, ita dicet — simili modo me accuso, et poenam postulo — tum superior prudenter, benigneque omnes commonefaciet, quamque poenam subire debeant declarabit. Superiori tum omnes submisce caput inclinant, silentesque e capitulo domo exibunt.

3. Illico deinde congregati laici, qui nondum quartum congregationis annum expleverint, humi sese prosternent; quique etiam nondum sacerdotes, sunt choro addicti, nec idem etiam tempus expleverint; et culpa dicta, poena-

De culparum actu.

que accepta, eodem modo discedent. Singulis tandem humi sese prosternent: antiquior sacerdos culpam primus dicit, junior vero erit ultimus; ubi quisque tamen fuerit admonitus, suamque poenam acceperit, sedebit; ad extremum responsorio cum tribus orationibus, flexis genibus, recitato finis culparum actui imponetur. Quod si actus huiusmodi eo habeatur tempore, ut illi oratio adjungi debeat: sique haec (ad superioris arbitrium) in capituli domo habenda erit, tum erit responsorium recitandum, cum reliqui omnes erunt collecti. Superiorem tamen monitum volumus, ut si de aliquibus communitatem commonefacere voluerit, id tantum, novitatu demisso, faciat; si vero aliquid confessariis, ut confessoris dicendum erit, id tantum confessoris audient; omnes tamen prius culpa dicendae muneri satisfaciant. Caeterum hoc in actu, suisque in animadversionibus non longius semihora tempus insumatur, uti dictum mandet.

CAPUT XVI.

De misericordias erga alios operibus tam spiritualibus, quam temporalibus in necessitatibus.

De misericordias erga alios operibus tam spiritualibus, quam temporalibus in necessitatibus.

§. 21. 1. Cum illa charitas sit virtus, quae prae aliis omnibus ab apostolo commendatur, quippe quae, si spirituali in homine non invenitur, nihil plane is est: optandum omnino est ut amabilem, praestantissimamque virtutem hanc congregati nostri proximi bono exerceant, idque majorem in modum agere studeant, nam erga homines Christi amor illum quo omnes salvos faceret, ut vitam pro illis poneret, coegit; et nos etiam, Christum prae oculis habendo, parati esse debemus pro proximi nostri animabus ad effundendum sanguinem, vitamque etiam amittendam.

2. Illic in finem congregati vestri nullam praetermittant industriam, curamque in administratione sacramentorum, in praedicatione evangelica, ac spirituali consolatione, in ferendo morientibus auxilio, ac in actibus illis omnibus, exercitiisque, quae ad bonum fideliū animarum procurandum, eandemque salvandam conducunt. Alia praeterea hunc in finem bis ab constitutionibus praecepta legantur 2. p. cap. 29.

3. Quod si congregati cujusvis parentes, aut fratres, vel cujusvis de congregatione bene-

meriti gravem incident in pauperiam, vel de graviore aliqua cujusvis aeternā constet; rotor tum caute primum, occulteque de necessitate sciat; deinde de congregatorum discretorum consilio, quidquid remedium poterit, adhibeat. His tamen omnibus majorem in modum commendatum volumus, ut qua poterunt ratione opera egenis ferant; id enim aequa postulat ratio. Nam cum a possidentibus cibos ac necessaria omnia percipiamus, iure optimo a nobis nihil possidentes opis aliquid, auxillique exquirunt. Hanc ob causam diebus singulis quidquid ex communi prandio supererit in pauperes distribuatur.

CAPUT XVII.

De cultu, ac devotione erga Christum in Eucharistia.

§. 22. 1. Cum augustissimum, sanctissimumque hocce mysterium compendium sit, ac signum beneficiorum, ab ardentissimo Christi Jesu erga homines amore profectorum, aequum est eism, ut huius homines amori, respondeant, majorem quam poterunt venerationem, cultumque praestantes augustissimo huic sacramento praestando. Nam cum quo praesens nos inter maneret Deus, fieri institutum, execrabile ingrati animi admittimus crimen, si Deo praesentes et nos assistere majorem in modum curabimus. Hanc igitur ob causam congregati vestri omnes occupationibus vacui sanctissimum Eucharistiae sacramentum adeant frequenter: fidei, amorisque erga idem renovent actus, ac nova in semetipsis desideria excellent, et affectus illi iuvandi, gloriamque sanctissimi illius nominis proferendi: Verum missionarii nostri peculiari cura, dum missiones obeunt, devotionem, ac cultum erga sanctissimum sacramentum fidelium cordibus instillant, ac de beneficiis maximis a Christo nobis hoc in amoris pignore praestitis semel ad populum habeant concionem.

2. Majorisque hebdomadae triduo, vel quovis alio die cum Christus in Eucharistia fidelium venerationi expositus est, huiusmodi actioni finis imponitur antiphona — O

De cultu, ac devotione erga Christum in Eucharistia.

sacrum convivium — suo cum versiculo, et oratione; dum vero ludo exeunt hymnum — Te Deum laudamus — dicitur, cujus tamen loco feria quinta in coena Domini psalmus — Miserere — cum antiphona — Christus — prout tum ab Ecclesia praecipitur, dicendus erit; actui deinde hujusmodi silentio finem imponit; reliquis vero diebus sanctissimae Eucharistiae elogio, quod in fine actuum communitatis praestandum semper erit.

3. Congregati non sacerdotes Christi corpus dominicis diebus, ac alio aliquo festo die sument; quod si festus dies alius in hebdomada non intervenierit, secundo feria quinta ob memoriam praestantissimi hujus sacramenti institutionem Christi Corpus sument. Quod si quis quo propriae devotioni satisfaciat, saepius hanc ad mensam accedere voluerit, id libere de superioris facultate agere possit. Egredi octavo quoque die coelesti hoc pane reficiantur, et saepius etiam de superioris ejusdem facultate, qui uedum praestitutis tantummodo diebus, sed et talis etiam jubilaei vel devotionis ergo congregatis, ut Christi Corpus sument, poterit praecipere. Cum id vero peragendum erit, de hoc ipso antecedenti die ad vespertas omnes moneat, quo sese comparandi tempus habeant. Caeterum omnibus valde commendamus, ut saltem per horae quadrantem, postquam angelorum hunc paucem insument, debitas, humillimasque Domino eidem agant gratias, cui propriis cordibus hospitium praebuerit.

4. Congregati, qui occupationibus, quibus debent adhaerere, detinentur, ad extremum primae missae Christi Corpus sument; reliqui ad horam septimam aestatis, hyemis vero tempore ad octavam nona cum novitiatu. Huic vero actui novitiorum magister praesit; vel ejus adjutor. Feria quinta in coena Domini universi ad conventualem missam Christi Corpus sument, quae Ecclesiae praecepto satisfaciat; aegroti vero quique tum nullo possunt modo, citius id agere poterunt.

5. Sacra eucharistia fidelium venerationi exposita celebrabitur in congregatione nostra festum Corporis Christi octavarum die ultimo, eodem modo celebranda erunt festa P. N. S. Pauli, ac Domini a bona morte, aut quidquid externi oratus deerit, ob pauperum nostram, id virtutum ornamento, ac ardentissimae oratione supplere studemus.

CAPUT XVIII.

De cultu ac devotione erga virginem Mariam dominam nostram.

§. 23. 1. Congregati nostri omnes peculiari amore ac religione sese beatissimae Virginis ad dicant, studeantque ejus promereri patrocinium, dum ardenti cupiunt desiderio, ac viribus conantur omnibus sanctissimi ejus nominis, rosarii, ac intemeratae conceptionis gloriam propagare.

2. Praecipua peculiaris missionariorum nostrorum cura erit, cum sacrum missionum exercentes munus diversos adeant populos, omnibus rosarii amorem instillare. Hanc ob causam ultima semper in missionibus concilio habenda erit de praestantia, beneficiisque rosario adhexis, ac de peculiari beatissimae Virginis patrocinio erga omnes, qui acceptissimum sibi pensum hocce religiose persolvent.

3. Cum intra domum prope aliquod beatissimae Virginis signum, vel tabulam transibit, genuflectent, ac iustino cordis affectu dicent — Ave Maria gratia plena — cum vero ejusdem nomen sanctissimum ab aliis prolatum audierint, caput in reverentia signum inclinent. Congregatis nostris laicis praecipimus, ut rosarium recitent quotidie, choriis vero, ut tertiam saltem rosarii partem mysteria vitae, passionis, ac resurrectionis Christi contemplando persolvent; quo virgo ipsis praesens adsit, operumque in mortis hora bonam ferat. Quae vero quotidie litaniae recitantur, eundem hunc ob finem recitentur, quoque eadem intemerata Dei mater congregationem nostram protegat, ac defendat.

CAPUT XIX.

De cultu ac religione erga P. N. sanctum Paulum primum crenitum.

§. 24. 1. Majus quod a nobis erga beatos proficisci potest officium, eorumdem est exemplorum, ac virtutum imitatio; quapropter peculiari ratione S. P. N. Paulum imitari debemus, quo dum eximias ejus virtutes, vitamque praestantissimam referre studemus, tanto nos parente dignos efficiamus, ejusque amorem ac patrocinium mereamur.

De cultu, ac devotione erga virginem Mariam dominam nostram.

De cultu ac religione erga P. N. S. Paulum primum crenitum.

2. Hanc in finem ejus crebro historiam vitae legant, magnosque cruciatus, quibus spiritus in servitute redigebat carnem, attente perpendant. Aspidum etiam rationem attendant, in qua sui oblitus, ardentissima amore coelestia tantum appetebat; qua ratione creatas res omnes fugiebat, ac semetipsum contemnebat; specum in quo vitam duxit, qui afflictis, similibusque artibus cubile praebebat, quomodo silvestribus tantum herbis victitabat, palmarumque intextis foliis adversus temporis injurias pro vestibus utebatur. Magni hi eximique corporis cruciatus, utpote a sanctissimo parente profecti, ac vitae nostrae rationi aptissimi congregati nostri imitari student.

PARS SECUNDA

De congregationis regimine.

CAPUT I.

De obedientia, ac submissione summo pontifici, eminentissimo patriarchae, ac fidelissimis regibus praestanda.

§. 25. 1. Alte animis infigendo, quod Romanus pontifex visibile Ecclesiae sit caput, Christi vicarius, ac apostoli Petri successor: quod episcopi apostolorum accessores sunt; quodque reges, principesque a Deo nobis concessi sunt, ut parentes, ac in temporalibus domini, quo subditos regant, ac defendant; congregati nostri prompto semper ac alacri animo, quicquid ipsi praeceperint, vel statuerint, exequantur, his maxime in rebus, quae ad christianam religionem, Dei cultum, regni gloriam ac ad spirituale congregationis, et proximi bonum conducunt.

2. Peculiari cura missionarii nostri suis in concubinibus ac populos obedientiam erga apostolicam Sedem commendabunt; fidelitatem etiam quam erga reges subditi praestare debent, indubitata religionis catholicae Romanae veritatem, ac certissimam ejusdem doctrinam. Omnibus etiam ut ab haereticorum, ac infidelium contubernio sese expediant, suadeant, illudque prae oculis ponant, quod dum familiariter cum eisdem agunt haereticis, aeternam salutis bonum magnum pati potest detrimentum. Missionarii vero iidem novas doctrinas, quae vel minimo detrimento possint

esse auditoribus vitae. Siqua vero congregatus, (quod Deus avertat) a christianae religionis veritate, aut ab Romani pontificis obedientia discedat, vel laesae majestatis hominiae crimen admittat, illico a congregatione ejectus existimetur; quod si in vincula conjiciatur, iudices rogamus, ut hunc congregationis veste expolient, qui secus bonae congregationi conalet; si saltem vero postea crimen fuerit probatum, congregationi, oramus, ut propria indutus veste restitatur.

3. Eminentissimum patriarcham congregationi rogabit, ut suos approbet superiores, cum fuerint electi, quo nullus ita confusio, ac perturbationi, quae evenire possunt, aditus praebeatur. Eundem ad eminentissimum patriarcham congregati recurrere poterunt, cum nimis in eos poenis iniuste fuerit animadversum, vel cum congregationis superiores eorum negligant postulationes. Id tamen non nisi duris servato ordine agent.

4. Statuimus ut cum missionarii nostri, quo Dei verbum seminant, urbem aliquam, aut oppidum a congregatione remotum petere debebunt, ne id prius agent, quam ab eminentissimo patriarcha superiori nostro, benedictionem, ac facultatem obtineant, a quo enixe petimus, ut non ut pastor tantum, sed ut parens etiam congregationis, congregatisque suum praestet auxilium; congregatis vero majorem in modum commendatum volumus, ut id honoris, quae poterunt majori cura, promoveri student.

CAPUT II.

De congregationis visitatore ac ejus munus.

§. 26. 1. Cum experientia nos doceat pessimo secularibus exemplo esse foeda quamplurima, quae a familiarum regularium superioribus proficiunt, dum vel ipsi impotenter agunt, vel subditi gravate eorum impotentiam ferunt, statuimus, ut in universa congregatione nostra domorum, quae intra patriarchatus fines continentur; superior constituantur titulo — visitatoris, — qui per triennium jus exerceat, quo suo melius moneri possit satisfacere, ac foeda hujusmodi exempla, sique inimici astu in domos nostras irreperierint, repellere possit.

De obedientia, ac submissione summo pontifici, eminentissimo patriarchae, ac fidelissimis regibus praestanda.

De congregationis visitatore, ac ejus munus.

2. In congregationis visitatorem congregatos confessorius, doctus, prudens, comis, quique probatus sit virtutis eligatur. Praecipuum illius erit munus, maiorem in modum curare, ut concorditer congregati, ac tranquillo vivant. Quod si in bonum aliquem injuste ab rectore fuerit animadvertum, vel eorum in iustis in rebus postulationes rejecerit, adversus localem superiorem interposita appellatione, ad visitatorem recurrant, supplici libello oblato. Hunc si e iustitia esse videbitur, visitator admittet una cum vocalibus; discreti tamen uoa cum rectore, a quo appellatur, ab huiusmodi iudicio, ac dimissione excludantur; hoc enim in casu, quippe qui sunt visitatori ad iuncti, suffragii ius habere non debent. Quod si appellans pro causae meritis se superiores hanc agere existimaverint; ad eminentissimum patriarcham recurrere libere poterit: si vero recursus iuxta juris ordinem fiet, recurrenti communitas necessaria praebit, prout antecedenti cap. n.º 3. diximus. Verum si in executione dubium aliquod, aut mora interveniat, prompto visitator gravi sub poena, quam executioni ejus successor mandabit, remedium adhibet idoneum.

3. Cum ad visitatorem rei domesticae cura non spectet, quippe quae peculiari jure ab rectore administrari debet; neminem extra domum mittet visitationis diebus exceptis, si ita occasio postulabit. Qui tum vero mittetur, aequum e domo egrediatur, et cum redibit a rectore benedictionem accipiet, vel ab illo qui ejus geret vices. Idem omnino agat ille, qui socius visitatori fuerit attributus. Nullo visitator familiari morbo laborabit, quo uti debet communem vivendi rationem exequi possit. Ultra tres dies etiam extra domum non absit: quod si longius ipse tempus fuerit necessarium, ad eminentissimum patriarcham recurrat; quo ipse quod iustum fuerit, concedat. Excipitur tamen cum vel praesens morbus, vel domus medicus aliud susceperit. Quam poterit frequenter omnibus (culparum actis excepto, uti dictum fuit) communis actibus intersit, ipsisque primo praesit loco. Domum anno quoque inviset: in prima ac secunda visitatione non amplius, quam dies octo insumet: in ultima vero per mensem aut capitulum rectorem ab officio amovebit, ac publicum sigillum suum rediget in potestatem; tumque una cum discretis domus curam geret.

4. Visitatore in magistratu mortuo, intra mensem alius eligatur, quo mortui tempus compleat, illiusque electioni rector cum vocalibus praesit. Electus illico ab eminentissimo patriarcha electionis confirmationem petat. Ultimae visitationis tempore congregati omnes domi esse debent, illis exceptis, qui olei nondum necessaria collecta stipo, vel quavis alia de causa, praesentes esse non poterunt, de quibus tamen in sequenti visitatione questio habenda erit. Capituli acta visitator brevia, ac compendiarie scribet, eandemque ejus jussu secretarius visitationis ultimo huius die culparum absoluto capitulo leget. Haec eadem acta in librum ad id designatum referentur, illaque tum visitator, tum ejus secretarius suum nomen subscribent; prius tamen coram vocalibus legi debent, ac a majori eorum numero approbari; sin minus, irrita omnia, ac nullius valoris per has constitutiones declaramus.

5. Visitationem ab altari, ubi Eucharistia asservatur, ab ecclesia, et sacristia incipiet. Diligentissima cognoscat debitis, nec ne sacrae formulae culti, ac tempore renoventur? religioso, nec ne sanctorum imagines, ac cineres tractentur, ac debitis ipsa cultus praestetur? si infirmorum oleum anno quoque renovetur, aptoque vase ac loco asservatur? si calices, divitibusque cultui designatae vestes munde, ac diligenter tractantur, et quae ne pereant, cura adhibeatur? diligenter etiam agnoscat, utrum aedificatus missarum oneribus satisfecerit, ac omnem ad ejus munus spectantem suppellectilem, et illius commissam custodiam numeratam, ac in repertorium relatum, acceperit, et si quid perierit?

6. De superioribus domus, ac muneris satisfecerit suo juxta praescripta ab his constitutionibus, questionem habebit; et si quam irrepsisse in communitatem abusionem, aut negligentiam invenerit, prompte remedium adhibeat. Cognoscat etiam an superiores visitationum acta executioni mandaverint? an procuratorum, ac clavariorum (quelli che hanno le chiavi della casa comune) rationes accurate sint, vel aliquo vitio laborent? an bibliotheca, et tabularium ordinata asserventur depositione, utraque sit cura de librorum augendo numero, scriptisque monumentis asservandis? an congregationi superiorum, vel administratorum culpa necessaria desit? an diligenter omnia aegrotis praestantur, ac debito tem-

poro sacramentis muniantur? et an pro congregatis defunctis suffragia ab legibus statuta persolvantur?

7. Observabit item, et sedulo an domus officinae necessaria, non tamen supervacanea habeant juxta indolem paupertatis? an ministri suis munitis satisfecerint? an cellae pauperes, et mundae sint, quin supervacaneis nitant ornamentis? an divinus cultus, sanctumque mentalia orationis exercitium deferuerit? Diligentissime inquirere non solum de culpis, ac negligentia in administratione muneris antecedentis visitatoris, ejusque secretarii; sed de discretis etiam, quae gesserint tempore suspensionis rectoris per mensem ante capitulum, et an haec admodum serventur constitutiones? Et siquid animadversum dignum invenerit, idoneum prompte remedium adhibeat.

8. Peculiari cura scire studeat, an ulla motum dissolutio, ullumve dissidium congregatis inter invenitur? an eorum aliqui alios colin habeant; vel sese inter illo amore non agant, quem caritas inter fratres requireret? an aliorum facta, dictave alii carpant, ac tandem an pax, ac religiosa tranquillitas aliquos inter desiderari possit. Quid si de horum aliquo severit seniori quantum poterit modo remedium adhibeat, dissidiumque extinctis, inter se omnes componet; nam omnis Dei amor ac timor inde abest, unde pax, ac fraterne charitas exiit. Siquis vero (quod Deus avertat) injustis, ac piis illis moribus acquiescere soluerit, nec dissidia ponere, et injuriam vel gravem, vel levem fratri suo condonare; visitator tum in eum pro culpa modo animadvertat, sique opus fuerit, ad ejus sententiam deveniat juxta iuris ordinem. Hinc enim, ut Nos experientia docet, religiosarum familiarum ruinae originem ducit, et incrementum: hinc partes oriuntur, quae religionem abscondunt in varia, earumque constitutiones, ac Dei legem ultimum in discrimen adducunt.

9. Visitatione absoluta, universos ad capituli domum convocabit. Tum vero, si superiores, caeterique domus ministri bene suo quisque in munere se gessit, coram omnibus cuique pro meritis gratias agat; ita enim coelegant animos faciet, quo suo quisque in munere prudenter, diligenter, accurateque omnibus satisfaciatur. Verum si (quod absit) superior quisvis, aut minister, vel subditus male se gessit, in eum pro culpa modo animadvertet. In

huius actus sine secretario suo (qui ad ejus arbitrium congregatus sacerdos erit): praecipiet ut acta legat in visitatione confecta, dummodo dicta hujus cap. n. 4. omnia serventur.

10. Hinc post actionem ad congregatus conditionem habebit brevem quidem, sed Spiritu Sancto plensm, sententiaque, quae spirituale animarum utilitatem, barumque observationem legum ad oculos ponat. Omnes deinde genibus flexis ab visitatore benedictionem accipient, quo perfecto visitationis ipse finem imponet. Hoc tamen loci advertendum est quod si certo sciat visitator, vel legitima ipsi constet delatione, superiorem quemvis, vel e discretis aliquem malo in administrandis munitis communitati exemplo esse, vel quovis alio modo eidem dissidiorum, tardiumque ac detractantium causam praebere; communis boni habita ratione in prima, vel secunda visitatione hujusmodi homines ab officiis amovebit, ac una cum vocalibus aliis eorum in locum sufficiet. In consultationum tandem domo tribunalium sit clare observatum, in quo a secretario libri actorum, et electuum asserventur. Responsa etiam eminentissimo patriarchae ad visitatoris munus spectantia: ac tandem instituta in visitatione quaestiones, quae in fine triennii visitatoris eodem ab secretario coram visitatore combentur.

CAPUT III.

De rector domus superiore, ejusque muneribus.

§. 27. 1. Superiori domus — Rectoris — titulus attribuetur, et necessaria tam temporalis, quam spiritali fungi debet jurisdictione, ac illa etiam, quae ad oeconomiam spectat. Hanc ob causam praecipiente prompte coelegant omnes, nisi aliquid adversus eorum conscientias praecipiat, obedire debent. Hic praeter conditiones a sacris canonibus requisitas, confessorius item ab eminentissimo superiore nostro approbatus esse debet. Privatis publicisque in actibus locum visitatori proximum teneat. Caeteri vero congregati juxta magistratus, si quem habent, ac antiquitatis ordinem locum teneant.

2. Quam diligentissime poterit, tam spirituales, quam temporales subtiliter procurabit utilitatem; quo dum in illo subditi patris curam et amorem agnoscerent, eundem et ipsi tamquam filii audent, ejusque digne audientes

De rector domus superiore, ejusque muneribus.

sint, ac ei, cum id occasio postulabit iobservant. Prudens sit, ac pacis amans, diligens, misericors, iustique observator; seque ipsum tam in actionibus, quam in moribus exemplum subditis praebeat. Cum poena in aliquem animadvertet, in misericordiam semper, ac pietatem inclinet, illudque prae oculis habeat, quod similia, et ipse patrare potest, quodque in superioribus clementia ubiores, quam severitas fructus consequitur.

3. Praesenti nullo morbo laborare debet, ob quem communitalis actibus interesse non possit. Aegrotia omnia a medicis statuta praebebit tam ad conservandam vitam, quam ad validitatem recuperandam. Congregatio aegrotorum curatori majorem in modum commendet, ut erga aegrotos majori qua poterit charitate, pietate, ac diligentia utatur. Quod si nihil domi sit unde aegroti curari possint; nec qui multo det pecunias, praesto sit; domesticas tum res magno etiam in pretio habitas vendi poterunt.

4. Rector congregatis praebebit necessaria omnia in victum, et vestes; externas praebebit vestes, tunicas, sudarioja, tabacum, chartam etc., neque ullo patiar modo, ut congregati necessitate adacti, lamentis, detractionibus, importunisque precibus necessarium aliquid a saecularibus extundant; imo ita potius aget, ut omni congregati temporali soluti laetitiam hilares prae se ferant.

5. Diligenter curabit fidelium amorem, ac voluntatem sibi conciliare et conservare, quo unus alteri adjumento esse possit. Sed et illud curare debet ne fidelibus iisdem spiritualis, quam illis debemus alimonia ullo modo desit, tam in frequenti missionum exercitio, quam in confessionarii ministerio, caeterisque pietatis, ac religionis exercitiis. Subditos moveat ne cuivis sese severos praebeant; sed comitor ac urbane cum omnibus agent, idoneumque dent consilium, ac peculiari solentur amore omnes cum id necessitas, aerumoseque cuiusque postulabunt.

6. Cum ad superiorem spectet subditis facultatem dare, quo domo ad negotia communitalis agenda exeant, vel etiam ad propria, vel aliena tractanda; curabit diligenter ut non nisi justam ac legitimam ob causam, et cum id necessitas postulabit huiusmodi facultatem concedat. Nunquam tamen ultra tres dies hanc facultatem extendet; si enim longius temporis

spatium fuerit necessarium, id se solo concedere non poterit; sed quatuor anna cum discretis consiliis habebit, oporteat nec ne postulatae facultati acquiescere, quod si convaire statuerint, communitalis sigillo tum patentes literae obseignatae potenti attribuantur; praesertim si remota in loca, vel ubi oculus non est iter sit instituendus. Rector tamen per tres dies absens esse poterit: quod si longiori tempore ipsi opus erit, abesse tantum poterit, vocalibus per scrutinii suffragia id approbandis. Cum tamen morbo laborabit, quidquid a domus medico praecceptum fuerit, omnino erit servandum.

7. Quo nimia fluxarum rerum cura ab spirituali progressu congregatos nostros non avocet, ad quem assequendum in congregationem admitti petier: statuimus, ut omnia in mendicatione (quaestua) praeterquam olei, ac leguminum, longius, quam mensis tempus insumant. Qui vero rector aliud praeceperit, ab officio per menses duos amovebitur: nullo tamen modo ad huiusmodi mendicationes subdilis mittet, qui domesticis additi sunt occupationibus, nisi cum discretorum approbatione. Reliquos vero tam ad mendicationes, quam ad quaevis alia domus negotia mittere libere poterit, omnibus tamen, ut supra diximus, patentes literas attribuet.

8. In iis, quae ad commune domus regimen spectant, v. g. de cibis, vestibus etc. Rector discretorum iudicium exquirere non tenetur; vorum quo pecuniae aliquid elemosynae nomio eroget, vel aliquid de novo extruat, cuius sumptus sex scutatos nummos excedat, eorum omnino iudicium prius exquiret. Quod si sumptus ad viginti scutatos nummos creverit, extruendi operis prius artifices audiantur, tum per scrutinii suffragia vocales consulantur: his enim, et similibus rector majorem suffragiorum partem sequi debet sub poena privationis ab officio.

9. Ad rectorem licet domus administratio spectet, nihil tamen poterit immutare, nec ullo communitatis aetum tollere, nec ullum etiam eidem formale obedientiae praecceptum imponere poterit, inconsulta discretis, eorumque non habita approbatione. Gravioribus hoc, difficilioribusque in rebus in consilium adhibeat: poterit tamen justam ob causam subditarum cuilibet obedientiae praecceptum imponere; ac privatum aliquem a communibus coerire.

bus eximere, si aliquid inde ejus administrationi bonum proficiatur.

10. Ter in anno rector cellas, ac domus offeinas inviset a primo, et quarta discreto stipatus. Praeterea id ipsum cum ipsi placuerit, agat vel solus, vel comitatus. Janitorem, vel quemvis domus ministrum, qui mala muneri suo satisfecerit ab officio amovere poterit per aliquod temporis spatium: quod si, quo omnino aliquem ab officio amoveat, causam agnoscat; discretos primum certiores faciat, tum de eorundem consilio, quod aequum censebit, ac secundum harum constitutionum statuta, executioni mandabit.

11. Praecipimus ut nullus superior majus subdilo cuius tam spirituale, quam temporale onus imponere possit, quam his ab institutionibus statutus; et cum gravi poena in aliquem animi dvertere debeatur, ut ipsi prius harum constitutionum caput de admissa agens culpa legere praecipiet, quo detractio vitetur, reusque poenae causam agnoscat.

12. Regimini expleto tempore, accepti expensae rationes ponantur, ac repertorium conficiatur: si rationes quadrabunt, de hoc ipso secretarius testimonium a visitatore in scriptum rectori dabit, si vero non constabunt, vel si rector communitatis bona clare possumedit, praeter poenam suo relatas loco, iustitiae praeterea ad omnia congregationis munia habenda erit, dum a capitulari mensa iterum habilis non reddatur, quod prius, quam binas praeterea electiones nunquam agendum erit. Rector mortuus, primus discretus illius obit munus ad electionem usque generalem, si ante sex menses haec habenda erit; si vero ulterius erit protrahenda, visitator tum cum vocalibus intra dies quindecim notum eliget superiorem, qui interim domum regat, qui quae ab eminentissimo patriarcha confirmandus erit, quo vis ejus insit auctoritati.

CAPUT IV.

De domus praesidente, ejusque munitis.

§. 28. 1. In praesidentem prudens sacerdos eligatur, et si fieri potest etiam confessorius. Munditatem hic ac nitorem domus accuratius gravioribus aderit hospitibus, penes se in communes usus cartham, tabicum, filum etc. obserata in arca asservabit, cujus clavem visita-

tionum secretario tradet, et cum e domo prodierit, illi, qui domui praerit. Sabbato quoque tabellam officiorum insequentis hebdomadae construet, hebdomadarii, scilicet, duorum confessoriorum; missae ad horam undecimam die dominica, ac festis, cantorum, lectoris, ministri mensae, lucernarum curam gerentis, ac officii humilitatis etc. quae in refectorio sabbato post prandium legatur.

2. Rectore absente illius vices geret, sed illi erit subiectus. Facultatem congregatis concedet, quo prout praesens postulaverit necessitas, e domo egredi possit: id tamen tantum erit, cum rector, extra domum noctem egerit; nam si per diem rector, aut per dies dimidium tantum absens futurus sit, huiusmodi facultatem tantum concedere poterit ad excipiendam aegroti cuiusvis confessionem, ad morientibus adstantium, vel ad valde necessaria. Haec vero de domus procuratore, congregatis mendicationi addictis non intelligantur. Valde illi tamen commendatum volumus ut facile nimis huiusmodi facultates concedat. In omnibus sibi a rectore praecipia servabit, nec aliquid gravi sub poena immutabit.

3. Si quod majus ponitur negotium supervenerit, nihil prius agat, quam absentem rectorem faciat certiores; quod si ita urgeat necessitas, ut nullam patiatur moram, tum praesens una cum discretis, quid agendum sit constituent, si per eas res confici poterit: si vero ad vocales spectabit, tum visitator certior fiat, quo consilio praesens possit. Rectore reverso, illi de congregationis, tam spirituali, quam temporali regimine rationem reddat, ac de omnibus etiam, quae in congregatis animadversione, ac remedio digno observantur. Juxta antiquitatem in communitatis actibus locum tenebit; cum vero visitator, et rector non aderunt, praerit ipse, quin statutos praeteregridatur limites. Ipsi tum prompto tanquam proprio superiori congregati omnes obediant.

CAPUT V.

De quatuor discretorum munitis.

§. 29. 1. Illi esse discreti veri debent, ut graviora communitatis onera sustinere possint, dum consilio, iudicio, ac industria arduis omnibus in negotiis congregationis rectori adiutores esse debent, qui sine illis validi nihil agant;

De domus praesidente, ejusque munitis.

De quatuor discretorum munitis.

non in rebus tantum diversis jam in locis harum constitutionum expositis; sed in omnibus illis etiam, quoad ad spirituale, ac temporale congregationis bonum spectant, rara si sint, aut gravia. Haec ob causam hoc in munus eliguntur prudentiores, religiosiores, diligentiores, ac doctiores. His tantum insistendum erit, nam ex antiquioribus licet non sint, debent tamen nihilominus praeoptari, quin seniores congregati ullam sibi injuriam irrogatam credant; electio enim hujusmodi non ab annis, sed a majoribus animi dotibus pondero omnino debet.

2. In fine mensium supputationibus aderunt, quibus si quid erant, suum in fine nomen apponent. Rectorem prudenter, ac tamquam subditi submissum admonerunt non de culpa tantum quavis in eodem nimis diversa in iis, quae ad illius spectant munus, sed gravioribus etiam si qua notaverint. Praeter haec et alia sui relata locis, haec etiam praestabunt.

3. Discreti primo — Secretarii — titulos attribuetur. Res ad communitatem spectantes scribes, ipsaeque tamquam notitiae, publicam fidem faciet. Ipsius erit in libro referre breviter, ac apostolicas constitutiones; et quaevis alia indulta, gratiae, et privilegia tam ecclesiastica, quam secularia, quae congregationi conceduntur, et scripta omnia tabularii conservare, cujus clavem pones se asservabit. Hoc loci valde illi commendatum volumus, ut omnem adhibeat diligentiam, ne scripta hujusmodi deperdantur, aut pereant; cumque munus obierit, omnia interposito repertorio, accipiet quo eadem ratione successor suo tradere omnia possit. Horum scriptorum non nisi exempla dabit. Ad illum etiam spectat supputationum, et consultationum acta, literas, ac caetera omnia a rectore inscribenda scribere. Repertorii demum raram domus ministrum traditarum in officinarum usus suum nomen apponet.

4. Discretus ultior — Praefecti spiritualis — titulo gaudet. Huic congregationum laicorum confessiones excipiendi, quoties ipsi id petierint, onus imponimus; novitiorum vero, ne choriatarum extraordinarii confessarii loco semel tantum mense quolibet excipiet, ad quem charitatis actum magister ipsum vocare tenetur. Tertius, et quartus discretus pro notarum legum observatione vigilabit, ne aliquid detrimenti capiant. Communes, ac privatas

culpas animadvertent; de quibus superiore certiores faciet, quo remedium laeto idoneum adhibeat. Id tamen non privo abrupto affectu, sed iustitiae, Deique amore ducti agant. De privatis occultis benignè reos admonent, quo illatum vulnus charitatis foveant delictamento: rei vero hujusmodi monita submisso, gratoque animo accipiet.

5. Praesidentis absentia vices primus discretus, si vero absente, suo ordine reliquis. Quod si quatuor omnes absint, tum vocalium congregatione antiquior id muneris obibit, et caeteri hoc absente, eodem modo ac de praesidente diximus. Discretorum aliqui mortui, intra mensem visitator una cum vocalibus alium eligat, qui ab eminentissimo patriarcha erit confirmandus.

CAPUT VI.

De visitatoris, rectoris, ac discretorum canonice electorum electionibus.

§. 30. 1. Cum experimento constat religionum familiarum ruinam ab immodico impetu desiderio originem ducere: hinc statuitur, ut congregatos nullus possit per se, vel per alium quo aliquid in congregatione obtineat munus, alicujus suffragium petere, vel largitione conciliare. Quod si nliquem fuisse constabit vel per se, vel per alium, quo vel ipso, vel quovis nlius munus quodvis in electione obtineret; si duobus id ab oculatis testibus fide dignis, penitusque sibi convenientibus probatum fuerit, id licet diversis temporibus, et occasione asservant; reus gravissima poena punitur, et ad munus quodvis erit inhabilis. Quam maxime vero congregati nostri animadvertant, ab hujus observatione legis congregationis tranquillitatem, ac concordiam pendere; ideoque ubi illa etiam, quae majorem in modum congregationis conservationem, incrementum ac felicitatem continent, originem ducere.

2. Die tertia decembris superior vocalibus indicet in fine martialis, ut in sequentibus tribus diebus diligenti cura, et studio orationi, aliisque spiritualibus exercitiis vacent, suasque sese in cellas recipiant quantum cuiusque munia patientur, quo quae proximis in electionibus in majorem Dei gloriam sunt gloriam, Deus ipse inspiret; sed ita secretum servabant, ut si quid sentiat mediate vel immediate effuderit

De visitatoris, rectoris, ac discretorum canonice electorum electionibus.

si id capitulo constabit, inhabiles omnino erunt ad suffragium eodem in capitulo ferendum.

3. Mensis ejusdem die septima visitator missam de Spiritu Sancto celebrabit, quo ipso luminia suffragantium corda illustret. Tum minoribus horis persolotis campae ad capitulum signum pulsabitur, vocalesque domum ad id designatam petent. Visitator deinde hymno, versiculo, ac oratione propriis divino Spiritu iuvato, brevem ad vocales habebit concionem, in qua omnibus auctor sit, ut proxima in electione suffragia secundum Dei voluntatem, et prout congregationis bonum spirituale exigit, ferant, nec vel proprio ab amore, vel ab impotenti carnis affectu sese abripi sinant. Concione absoluta praecipiet, ut legatur cap. *Quia propter de elect.*, quo omnia in illo statuta servantur.

4. Illico capitulares suo ordine ad visitatorem eligendum suffragia ferre incipient. Illud tamen advertendum; quod suffragia in scriptis ferre debent, ac in illis quisque suum ita nomen scribere, ut complicata charta a nomine legi possit. Qui capitulo praestet duobus cum scrutatoribus, qui primi discreti erunt (sed primus secretarii munus obibit) schedulis coram omnibus ad examen revocatis, in tabellam nomina, et quae quisque suffragia obtinuit, referent, quod si major pars ad aliquem eligendum confluerit, praesidens dicet. *Electionem confestim: visitator erit N. qui suffragia obtinuit . . . et quot numero sunt dicet.* Verum si major pars ad aliquem eligendum non confluat pari etiam ratione scrutinium adet, et dicet — *Electionem non confestim: nam A. tot. habuit suffragia, B. tot., et C. tot., et quot quisque habuit, declaret.* Idem deinde agendum erit, usque dum major pars ad aliquem eligendum concurrat: quo facto, electionem prout jam diximus, edet. Eodem modo rectoris electio conficienda est, tum primi discreti, secundi deinde, ac tertii similiter, et tandem quartii. Electis omnibus, praesidens iurejurando interposito omnes promittere praecipiet quod fideliter, ac juxta harum legum statuta suo quisque in munere se geret.

5. Secretarius deinde universa communitate signo ad id campam facto, collectam electionem edet; tum vel alta et concordi voce, vel cantu adhibito praecinet bymnum — *Te Deum laudamus* — in gratiarum actionem; quo absolutum universi ab omnia visitatore, ac rectora bene-

dictionem accipiant. Rector eodem tempore in regiminis possessionem collectetur, illique elegantius superpositum lancei sigillum tradatur. Capituli praesidens (si ita visum fuerit) eodem tempore ad eum brevem habet concionem. Signis vero electorum humillitate, modestia, vel quavis alta ductus ratione ab mandatis sibi munitis liberari poterit: praecipimus ut excusationes hujusmodi non admittantur, quamvis certa, et canonica causa a capitulo judicanda non afferatur; et sub poena obedientiae monus ad quod electus fuit, obeat: commune enim congregationis bonum, et spiritualis incrementi spes hujusmodi privatorum causis praehaberi debet.

CAPUT VII.

De vocalibus, qui ad electionem visitatoris, rectoris, ac discretorum convenire debent.

§. 31. 1. Cum mirum inter se hominum differant sententiae, et quisque sui tenax sit iudicii: quo vitium aliquod vitemus, quod in nostras electiones irrepere potest, statuimus ut vocales sacerdotes duodecim, nec plures numero sint, sacerdotibus deficientibus, qui antiquiores in congregatione erunt adsciscantur, quique majoribus animi dotibus fuerint praediti. Praecipua tamen ratio tum habenda erit choristarum, non sacerdotum sicut juniores sint, si aequa bonis animi ex rectoris, ac discretorum sententia polleant, et quatuor saltem per annos in congregatione jam vixerint. Visitatur qui idem capituli praesidens erit decretorio tatum voto, eum paria erunt suffragia gaudebit; sed quo melius res constet: capitularis mensa ad canonicas electiones, consilia, ac vocalium bis ab constitutionibus vocatorum consultationes a viris tredecim componi debet, ex praesidente scilicet ac vocalibus duodecim, qui in numero rector quatuor cum discretis erunt recensendi.

2. Visitaturis, rectoris, ac discretorum electio in triennii finem haberi debet, et quatuor oculus ab eminentissimo patriarcha confirmari: interea capituli praesidens domui praesit. Insequenti die post prandium (ut aliquid impediat) vocales per secreta suffragia alba, et nigra eligantur novus visitator, jam confirmatus juxta ordinem antecedenti propositum numero proponet. Hac vero in electione, quo

De vocalibus
qui ad elec-
tionem visi-
tatoris, rec-
toris, ac di-
cretorum
convenire de-
beant.

caenonica non est, congregati omnes, qui tres congregationis annos expleverint, jus suffragii habebunt. Inde rector una cum discretis presidentem eligent, magistrum novitiorum, ac ejus adiutorem magistrum coereconiarum, examinatores, bibliothecarium, aedituos majorem, et minorem, ceterosque his ab constitutionibus praescriptis domus ministros. Consultationis hujus, seu electionis suffragia sese inter conferant, secreta enim non sunt; nam majori consultationis commoditati, ac brevitati consulendum est, plures enim eligendi sunt. Minime tamen aliis in consultationibus, ac collationibus eadem atque in hac ratione agendum erit.

CAPUT VIII.

De modo majoribus de rebus consultationes instituendi.

De modo
majoribus de
rebus con-
sultationes
instituendi.

§. 32. 1. Cum res major venerit, de qua juxta leges cum vocalibus consultatio instituenda sit, rector visitatorem faciet certiorum, quo capitulari convocata mensa, quid agendum sit decernatur. Omnibus collectis visitator, divino invocato spiritu, antiphona, versiculo, ac oratione propriis, rem, de qua consultatio habenda est, breviter, et clare exponet; quisque deinde, quid sentiat palam faciat, quo felicem ad exitum perlocatur. Nullus tamen vocalium sententiam suam, multoque minus superiores, aperiant, ne subditos suam in sententiam trahant. Ceterum dum quis loquitur (juniores primi semper erunt) nemo illum argumentationibus, aut objectis interpellat; neque qui praecerit concertationes, quae modestiae praeterelegantur fines, vel ad veritatem aequandam non conducant ullo modo admittit.

2. Consultatione perfecta visitator rem omnem ad ea redigat verba, quibus vel assentiendo, vel dissentiendo responderi possit. Id responsionis vocales dabunt per secreta suffragia alba, aut nigra ne umquam, quae cujusque fuerit sententia sciri possit. Quidquid pluribus ab suffragiis fuerit constitutum, illico in librum ad id designatum a discreto primo referatur; ac tam de re, quam de sententia circa illam a consultatione optata, nihil in consultationem non subibit omnino sciant.

3. Idipsum atque praestandum erit in consultationibus rectoris una cum discretis: illud

tamen discriminis interesse poterit, quod si quis deest discretus, ejus tum vices sacerdos vocalis congregatione antiquior supplebit: quatuor enim semper rectori adjuncti dari debent, quo una cum illo supputationibus, novitiorum acceptioni, majoribusque rebus quibuscumque, et extraordinariis, adsint, ut jam diximus cum de discretis sermo fuit. Hujusmodi vero in consultationibus rector suffragii jus non habebit, nisi cum paria numero erunt suffragia.

CAPUT IX.

De magistri novitiorum munis.

De magistri
novitiorum
munis.

§. 33. 1. Quamplurima eaque magni ponderis in magistri novitiorum requiri debent, ab illo enim communitatis universae pendet institutio. Nec illius doctrina per tres tantum annos perdursabit, sed in animis penitus discipulorum in perpetuum asservari debet, quo bi eandem alios doceant. Igitor majorem in modum diligentiam commendamus in ejus electione adhibendam; is enim esse vir debet, qui haec habeat adjuncta.

2. Prudens esse debet, ac misticiis in rebus valde versatus, in exercitio virtutum exercitus, sciens, cupiditatum refrænator, cruciatibus corporis addictus, quo proprio exemplo infirmos erigat, valentes confirmet, pluraque exempla, quam verbis doceat. Divinum magistrum prae oculis habeat, qui et quae fecit, docuit; et quae docuit, fecit.

3. Illius munus erit novitos, et eboristas docere, ac instituere in iis, quae ad spiritum, virtutesque instituto nostro necessarias acquirandas conducunt; nec de austeris vitae nostrae ratione loqui omittet. Id tamen licet ad omnes spectet, illa tamen, qui sacris obeundis missionibus sunt designati, potissimum convenit: hi enim tres adversus fortes hostes, mundum, diabolum, et carnem bellum gerere debent. Hunc in finem magister in bonum corda alte sanctae humilitatis bonum instillet; propriae voluntatis negationem doceat, obedientiam, silentium, solitariam vitam agere, Deum amare prae oculis habere, quae ratione sese mentali in oratione debent exercere. Sed uberrimos fructus colliget, si aedum proprio exemplo, sed verbo etiam, doctrinaeque clara, et plana omnes instituat, propriae cujusque indoli sese accommodans.

1. A. Eadem distincte exponet in qua mentalis oratio sita sit; quae illius partes; quoniam ratione orandum, et quoniam a meditatione fructus colligi debeat? Cuique ad orandum capitis, vel puncta designabit, cujusque status, progressus spiritualibus in rebus habita ratione. In coerecononiis etiam tam ad chorum, quam ad altare spectantibus novitios instituet; et quem modum celeritatem, ac modestiam dum coerecononiis intersunt acibus, adhibere debeant, omnes etiam docebit.

5. Diligenter curet, ut saepe leges nostras legant, quo memores illarum facilius observationem accurrant, nedom in novitiis, sed per omnem etiam vitae cursum. Ad hanc tamen legum observantiam novitii advertant animam vitium assequendum magis amore incensum, et deinde placendi ducti desiderio, quam vel reprehensionis cujusvis, poenae metu acti.

6. Haud facile magister novitii cuius, aut choristae alia praeter coerecononiis exercitia concedat, sicut quavis virtuti addicti quae prius videat ipse, sicut nec ne ad id concedendum causae idoneae. Ad hujusmodi saepe concessionibus magis proficiat damna, ebrioresque fructus ab communium regum exercitio colliguntur, cum peraguntur accurate, in hoc enim spirituales in virtutibus incrementum altum esse omnino est credendum. Novitiorum magistro congregatus sacerdos — adjutoris — titulo attribuitur. Hic in perfectionis exercitiis valde sit versatus quo magistro adjumento sit, illiusque vices agere possit. Huic prompte omnes novitii addicti obediant.

CAPUT X.

De coerecononiis magistro.

§. 34. 1. Quo Dei cultus, et omnes coerecononiis nostrae functiones exacte administrantur, promptique, et graviter, rector una cum discretis congregatum sacerdotem eligat, qui coerecononiis magistri munus exerceat. Laudabilibus hic moribus praeditus esse debet, ac in divinarum officiorum directione apprime versatus. Rectoris erit, ut huic obediant, quam saepissime omnes admonere; nec ullus illi, vel minimum repugnabit illis in rebus, quae ad sacram disciplinam, exactamque divini cultus administrationem spectant. Hac in

re superior idem subditis exemplo sit, coerecononiis ad unam omnes exequatur, quae magister quacunque ecclesiasticis in functione praecipit.

2. Officiis, ecclesiasticisque functionibus omnibus magister coerecononiis assistet, cum in choro, aut ecclesia nostra celebrantur, et necessaria omnia ante praeparabit; congregatos laicos instruet, et sacris ordinibus recessus iustitias antequam ad solemnem missam accedant, id tamen laboris, antequam primum ad celebrandum accedat ad novum sacerdotem in coerecononiis perfectae celebrationi interventibus instruendum praesertim ponet. Sed primum sacrum eulus faciet, qui a coerecononiis magistro approbatus non sit.

3. Tabellas extraordinarias majoribus in solemnitatibus construi solitas, ipse construet, sed superiorem aetate, majoremque caeterorum coesulet de rebus hujusmodi in solemnitatibus peragendis, ac de congregatis, qui in cantores chori, ac in altaris ministris erunt designandi; quae munera ita erunt distribuenda, ut utrobique justus ministrorum numerus inveniantur. Coerecononiis ullam nostri instituti propriam non innovet sine expressa rectoris facultate.

CAPUT XI.

De majori ac minori aeditu, eorumque muniis.

§. 35. 1. Major aeditus sacerdos erit, et si esse poterit etiam confessorius. Divinum cultum, templique munditiam majorem in modum accurabit. Sacramenti eucharistiae, tabernaculi nitorem, ac ornatum peculiari diligentia curet. Sacrarum formularum renovationem ferriis quintis procurabit, aetatis tempore decimo quinto quoque die; hyemis vero octavo. Hunc ad actum cum hebdomadarius Christi corpus, et sanguinem sumperit, ipse campana signum fieri praecipiet, quo in choro collecti omnes in fine missae de more — Tantum ergo — canant. Annuum infirmorum olei renovationem procurabit, sed ut decenter idem asservetur, ipsius curae erit. Cui e domo proderit penes socium claves, aut penes superiorem relinquit. Sacras vestes, ecclesiae suppellectilem, ac vasa ordinatim; ac lute custodiet, quaeque etiam ad sacristiam spectant: horum tamen nihil sine superioris facultate commoda-

De majori, ac minori aeditu, eorumque muniis.

De coerecononiis magistro.

2. Ornamenta ex rubricarum præceptionibus mutabit, ac omnia ad celebrandas missas necessaria parata habebit, pro quibus offerri debeant missae in tabella exposat, quoque jam eadem pro causa celebratae fuerint, in librum quem ad id designatum habere debet referet; ac in eodem etiam quot missas celebrandas acceperit pari claritate adnotabit. In cujusque mensis fine superiori, ac discretis de acceptis elemosynis missarum rationem reddet, ac de omnihus etiam a semetipso expensis. Ceterum si quid harum pecuniarum præter ordinarios, et consuetos sumptus expendendum erit, ne id antequam superiorem faciat certiorum ullo modo agat.

3. Alium præterea habebit librum, in quem referet diem, mensem, annum, ac locum, quibus congregatorum nostrorum quisque, et quibus alii coetris in ecclesiis fuerunt sepulti. Cum munus dimiserit, repertorio interposito, tradet, quae eodem modo accepti. Siquid vero ornamentorum, aut suppellectilis de novo factum fuit; vel alio aliquid usu, aut quavis alia causa inutili existimatur, de his etiam pari modo reddet rationem. Secreto rectorem certiorum faciet, cum congregatorum aliqui, vel modesto minus, aut iniquis in ecclesiis, vel sacraria se gerent, ac pari modo magistrum admonere de omnibus, quae tam novitii, quam choristae animadversione digna iisdem in locis gesserint, quo sua cuique laus, aut poena attribuantur.

4. Diebus ad id designatis eucharistiam congregatis ministrabit illis horis de quibus t. p. rap. 17 egimus mentionem. Aegrotis etiam (ni aliud superior præcipiat) eucharistiam ministrabit; minime tamen cura per modum viciat fuerit ministranda, tum enim id agere proprio iure ad rectorem spectat, vel ad eum qui ejus egerit vices. Novitiis deficientibus congregatos mane a somno per cellas excitabit postquam ad id campana signum factum fuerit; idemque in fine silentii vespere munus peragat.

5. Consuetas ad noctem claves superiori tradet; quoque melius expeditiusque muarci suo incumbat, illum ab horis minoribus, vespere, completorio, ac orationibus cum aliis in communi persolvendis liberamus. Quod si, quod aliud privilegium sibi necessarium existimabit ad superiorem recurrat, qui illi haud difficilia esse debet. Aditus sociis laicis attri-

buetur, qui in necessariis illi adjumento sit, illique pareat in omnibus, quae adversus conscientiam non erunt. Socii hujus præterea meritis erit campanas pulsare, prout in cap. divisionis horarum statuitur, ecclesiae lucernas, ac manditum accurare. Confessarios accersere, ac superpelliceo indutus conventuali aissae assistere, cum qui id agat, novitius, aut chorista non aderunt. Verum cum adiutores indigerit, superiores adest, cui commendatum volumus, ut prompte provideat.

CAPUT XII.

De janitore, ejusque munis.

§. 36. 1. In janitore probatae prudentiae, modestiae, ac charitatis congregatus semper eligatur. Hujus munus erit januae semper assistere, vel prope januam, quo prompte, campanula a quovis facto signo, possit accurrere. Januam clausam habeat, cumque fuerit necessarium eam roseret; prius tamen per craticulam, quis potest inspicere. Urbane, leniterque cum omnibus agat; ineptas impediens confabulationes: cum faeminis vero quam minimum temporis perdat.

De janitore, ejusque munis.

2. Siquis congregatum aliquem quaesierit, ne tunc prius, quam superiorem admoveat, illumve superiore absentia qui ejus vices egerit. Literas nullas sine superioris facultate tradet. Superiori vero comendamus, ne hujusmodi detineat literas, cum de rebus ad conscientiam spectantes erunt. Si quid elemosynae ad januam afferatur, vel muasculum, aliquod congregato cuius, superioribus etiam tradendum; si exculenta erunt, illico janitor omnia congregato poenus custodi tradet; deinde superioris facultate congregatum, ad quem muasculum mittebatur, quo si militent gratias agere possit. Hujusmodi elemosynae, aut muascula in muros dividuntur: quod si ad aegrotorum usus idoneae erunt, hi omnibus erant praehabendi. Si qua vero offeratur pecunia, illico ad superiorem afferatur, quo uti suo loco dicendum erit, asservetur.

3. Cum cubitum omnes ire parat januae claves tradet, Januam post solis occasum non reserabit, nisi a socio comitatus, qui si fieri potest, janitori perpetuus attribui debet, quo melius administret manus. Majorem in modum lenem, ac affabilem se praebet iis, qui vel

confessarium petunt, vel tristes, aut aerumnis oppressi nostrorum alique quærant, qui ali- quod eorum laboribus solamen adhibeat spiri- tualiter, illico confessarium advocabit. Siquis ad ianuam nostram e regia familia, cardinalis pri- marius patriarchalis ecclesie canonicus, archiepis- copus, aut episcopus accesserit, signum dabit, quo universi ad eos debito modo exci- piendos accurrant.

4. Valde commendatam volumus congrega- tis, quibus minus elemosynas pauperibus dis- tribuendi mandatum fuerit, ut quoscunque ad januas nostras accesserint, pauperes beni- gne, ac patienter excipiant, illudque præ ocu- lis habeant, Jesum Christum ab illorum quo- cumque representari. Hujusmodi pauperibus, quæ e communitatis pradio supererunt, reli- quas distribuent quotidie, prout l. p. cap. 16 jam diximus. Cæterum dum hæc distribuuntur reliquie, superior, aut novitiorum magister, si ita visum fuerit, præcipiet (saltem in feriis quintis) ut novitiorum aliquis ad pauperes con- ciunculam habeat, christianam institutionem omnes doceat, ac ad sacramentorum frequen- tiam hortetur.

CAPUT XIII.

De ægrorum curatore, ejusque munis.

§. 37. 1. Ægrorum curator, congregatus misericors, affabilis, ac patiens erit; peculiari diligentia, valetudinarii mundiciem, ac nitorem accurabit, quodque linearia, ac lanceæ rei nihil ægrotis desit, ita ut cum plures nu- mero ægroti fuerint, vel ita postulaverit mor- bus, necessaria hujusmodi omnia præsto sint. Hunc in finem in idoneo valetudinarii loco as- servari hæc, et quævis alia in valetudinarii usus necessaria debent; quæ omnia ægrorum curator diligenter servabit. Cum suo solus sa- tis munio non erit, a superiore adiutorem po- tat.

2. Medicamenta aliquot magis usitata, quæ urgenti necessitate, ægrotis adhiberi possint, in promptu habeat. Si quibus indigerit, re- ctorem adeat, quo prompto de omnibus instrua- tur. Majorum in modum commendatum volu- mus, ut ægrotis diligenter adeo, ac abunde necessaria omnia ministrantur, ut nullus om- nino justæ querelæ locus sit.

3. Cum id necessitas postulabit medicum

acciri præcipiet, eique dum ægroti visum, aderit, quæque præscribit diligenter animad- vertat, quo accuratissimam executioni omnia mandari possit. Signa, aut symptomata quo- vis in graviter ægrotantibus animadversa me- dico exponat; idemque agat, cum congregato- rum aliquis aerem est mutaturus, vel therma- rum aquis extra domum uli debuerit; quæ omnia nonnisi medici domus in scriptis habita fide peragi poterunt.

4. Cum ægrotos quivis ad extrema vitæ devenerit, ægrorum curator superiorem faciat certiores, quo vel per se, vel per confessarium blandis verbis, paternumque amorem redolen- tibus ægrum ab vivendi spe detrahant, ac de imminente periculo admoneant, et ad animæ salutem procurandam inducant. Æger, cum sanctissimum Viaticum accipiet, fidei actum efficiet; deinde ab universis exire potest, ut omnia quibus malo ipsis in universa vita exem- plo fuit sibi ignoscant; superioremque submis- sis precibus rogabit ut elemosynæ loco altri- tam sibi vestem, sepulturam, quæque pro de- functis congregationi peragi solet, suffragia concedat.

5. Ægrotum morti proximum incomitatum nunquam linquet, præsertim cum ad extrema devenerit, imo superiorem muneat, quo in extremæ unctionis administrato sacramento, ut a rituali Romano præcipitur, binos, binis quibusque horis congregatos ad assistendum emorienti designet. Hi vero fraterno ducti amo- re, verbis, sententiisque meliori, quo pote- runt, modo ægrum inducere conentur, ut se sanctissimæ Dei voluntati credat. In ejus etiam cor coeli desiderium instillare curent; acerbos- que carnis dolores patienter ferre, ac mortis biliter tributus solvere hortentur.

6. Extremo in agone ægrotò constituto, si- gnum ægrorum curator campana faciat, quo universa adsit communitas, quæ quæque color- rime debet currere, flexisque omnes genibus, officium commendationis animæ persolvat, Denique exire rogabit, ut per intercessio- nem beatissimæ virginis Mariæ matris no- stræ, ac P. N. S. Pauli emorienti adsit, eum- que defendat, peccata dimittat, et solemni gra- tiam concedat. Commendatione absoluta supe- rior duas in partes universos distribuat: pars altera, sacerdotes scilicet aliquot in valetudi- nario manebunt, palmosque Pœnitentiales re- ciabunt; pars vero altera illico ad chorum

De ægro-
rum curatore
ejusque mu-
nis.

pergent, illique orabunt ac a Deo petent, ut emorienti illa in hora adit; ac eadem etiam pro caesa rostrum beatissimae virginis recitabunt.

7. Ad emorientis caput congregatus sacerdos suspiriosa Iesus et Mariae nomina repetet, fidei item, spei, charitatis, ad contritionis actus idonea voce emorienti praehit, eidemque aptis temporibus peccatorum absolutionem impertiet. Valetudinarii curator, vel alius a superiore designatus mortuum induet, qui ad capituli domum asportari debet. Inde non extrahetur, donec praesentis cadaveris, ac sepulturae uti suo dicimus loco, officia non persolvantur.

CAPUT XIV.

De penus, ac refectorii curatore, et qua ratione in refectorio agendum sit.

*De penus,
ac refectorii
curatore, et
qua ratione
in refectorio
agendum sit.*

§. 38. 1. Cum a recta rerum administratione commune pendeat bonum; majorem idcirco in modum congregato penus curatori commendatum volumus, ut in exultentia, et poculentis conservandis diligentem adhibeat curam, eandemque recto ordine in omnes distribuat. In librum acceptum, expensamque referat, ac ad mensis cujusque finem de omnibus rationem reddet procuratori, ista vero superiori. Leonem ac misericordem omnibus aequae congregatis se praebat; suoque in munere administrando prudentiam quam poterit maximam adhibeat. Penus, culinaeque munditiae studeat, hisque officiis necessaria provideat; si quid vero deest, opportuno tempore superiores moneat. Cibos ad opportunas horas apparabit, at quo universi, prandio absoluto, lances, potenasque, reliquamque suppellectilem lavare possint aquam in promptu habebit. Minima patiatur, ut quisque congregatus ad praedium, aut cenam in culina edat.

2. Refectorium etiam ad statutas horas paratum habet, studeatque ne quid necessarium desit. Sabbato quovis refectorium verret, novitiisque, et secundo cantore deficientibus vascula ipse aquae inservientia lavabit, ne id muneris rector alii mandabit. Caeterum universi dum in refectorio agunt silent, et quam modeste poterunt, se gerant: abstinenciae etiam studeant, nec ullo gulae vitio dent locum. Ubi cum novitii magister separatim ad mensam accumbet, quo ipsos molestiam, religiosamque humilitatem doceat. Mensa alia designabi-

tor; ad quam qui carnis vesci indigerint, accumbent, quovis etiam superiore non excepto. Statuimus ut nullo manili mensae sternantur, cum congregati tantum accumbent, id tamen honoris permittitur, cum graves aderant hospites. Qui hebdomadaria obeunt munia, sabbatis omnibus culpas dicent in refectorio, quas in munia administrandis admisierunt — eidem novitii secundis, quartis, ac sextis feriis agent, ne festi hi dies erant, aut Eucharistiae ad sacramentum accipiendum designati. Primae mensae religioni tantum viri, saecularesque primi nobilitatis ordinis, ac eximio in aliquo honoris gradu constituti adesse poterunt. Secundum ad mensam silentium aque ac ad primam servetur.

CAPUT XV.

De hospitum, vestiumque curatore.

*De hospitum
vestiumque
curatore.*

§. 39. 1. Congregato hospitum cura demandetur, qui silentii sit amans, ac misericors quo illis pro cuiusque dignitate praestent necessaria, bono exemplo sit. Ad illius munus spectat hospitum cellas, ac vestiarius curare, quod superior necessarii omnibus instruat. Recter hospiti cuivis, ut per dies octo moras apud nos trahat facultatem concedere poterit, per dies vero triginta, non nisi de discretorum sententia idem concedat: quod si per longius tempus huiusmodi facultas concedenda erit, vocales consulat, quibus commendatum volumus, ut huiusmodi in negotio quam prudentissimo se gerant, ne vel religiosae vitae ratio aliquod detrimentum capiat; vel male habiti hospites a nobis alienentur. Idem hospitum ac vestiariorum interiores congregatorum vestes, ut laventur conficiantur, ac reficiantur curabit, quas deinde, cuique suas, prout apposita monstrabunt signa tradet. De aliis administrari huius munitis p. 2. cap. 19. agendum erit. Interea rector cum discretis illud animadvertant, quod si hinc his munitis administrandis congregatus unus non erit satis, id operis duos dividant in congregatos, quo melius atque muneris administrationi consuleretur.

CAPUT XVI.

De procuratore, et emptore.

§. 40. 1. Domus procurator congregatos erit diligens, ac rem praeditus, intelligens,

*De procuratore,
et emptore.*

et affabilis. Illius munus est elemosynas in librum relatas colligere; superioris facilitate habita necessaria in penus, communisq[ue] usus emere; constitutosque a superiore terminos rebus in emendis non praeterire.

2. Penus curatori mensis initio communes in expensas pecunias aliquot dabit, et prout jam diximus ab eodem expensi rationem accipiet. Illas vero rationes procurator o[mn]ia cum rationibus ad illius munus spectantibus in librum (praesente rectore ac discretis) exactas referet, quas a visitatore, visitationis tempore examinari possint. Quod si quodammodo, illas visitator testimonio ab secretario suo scripto, ac ab illo inscripto approbat.

CAPUT XVII.

De bibliothecario.

De bibliothecario.

§. 41. 1. Congregato docto, ac in libris versato rector o[mn]ia cum discretis bibliothecae curam committet. Hic penes se clavem habebit, et concinno librorum conservationem accurabit. Libros alphabetico ordine disponet, quo negotio nullo inveniri possint.

2. Io ordinem materias, ac facultates rediget, earumque syllabum construet, quo missionarii, et confessorii quae voluerint, quam facillime inveniant.

3. Cum quis libro quovis indigerit illum a bibliothecario accipiat, qui prompto dabit; sed tam librum quam diem qui librum accipit, adnotabit, suumque adnotationi nomen apponet; huiusmodi vero adnotatio, iterum in bibliothecam illato libro, deletur. Congregatis laicis pios tantum libros bibliothecarius dabit, chronicas scilicet, de ecclesiastica historia agentes, et huiusmodi alios, adnotationemque etiam, prout jam diximus, et ipsi scribent.

Altera etiam bibliothecae clavem penes rectorem sit, quo ipso cum ita postulaverit necessitas, congregatis adjuvante esse possit.

4. Bibliothecarius in congregatorum usus ad maonum stramentarium, et necessaria reliqua in bibliotheca semper habebit; si quibus vero indigerit dumtaxat praesidentem admoneat, qui illis necessaria omnia praebere teneatur. Bibliothecam saeculares o[mn]i[n]i ingrediantur, exceptis illis, qui in dignitate suae constituti, rectoris prius tamen habita facultate. Istra bibliothecam quaestiones o[mn]ia, aut contentio-

nes excitentur, ne congregati alii mentem distrahan dum necessariis incumbunt.

CAPUT XVIII.

De cellis, earumque suppellectile.

§. 42. 1. Cum ex legibus nostris pauperem vitae rationem sequi, ac omnia quae a saecularibus magna digna existimantur pretio contempere; majorem curabimus in modum, ut cellae nostrae ita sint pauperes ut alim sepulturae erunt. Jesu Christi ex aere confectam imaginem congregati nostri habebunt, quae ipsis instar libri erit ad praestantiores christiana, perfectaeque vitae doctrinas addiscendas, quaeque ab omnibus tamquam speculum, ad ordinandum vitae actiones consuletur. Hac ergo ex imaginis humilitatem, pietatem, perfectamque caeterasque virtutes, quarum Dei filius o[mn]ib[us] exemplar, et magister esse voluit, discent.

2. Imaginibus carthae impressis nulla tamen circum corona ornatus ad cellarum parietes exornandas uti poterunt, e quibus una beatissimam Virginem quam in magistratam, et patrem eligent tam in vita quam in morte, representabit; reliquae vero sacros aliosque, qui magis coique cordi erunt. Mensulam quoque suis in usus habebit, platium scrineolo instructum (scansia con tiratojo) aperitulum ad appendendas vestes, et scamnum. Cujusque lectus hisce componetur: culcitra, ac pulvinari palea confectis, ac duobus stragulis, quae omnia ut modesti ratio habeatur, tabulato imponentur. Caeterum aegrotis linteae, et culcitra laeva referta praebeantur, nihilque illis desit ex iis, quae caritas parere potest, prout jam in cap. de curatore aegrorum dictum manet.

3. Libros aliquot de superioris facultate habeant, minime tamen superior illos profanos libros legere concedet. Huiusmodi hi libri sunt — fabulosae historiae; comediae, equitumque fictorum ad mulcendas aures, setae narrationes. Nulla vero ratione historiarum lectionem, vel quavis alia de civilibus agentia scripta superior prohibebit, ex horum enim lectione quamplurimum missionum ac confessorii exercitum necessaria eruantur.

4. Esculentum, aut poculentum in cellis nihil habeant. Clavi ad ubiendam cellae por-

De cellis, earumque suppellectile.

tam non untantur, nec gravi sub poena, sine superioris facultate alter intra alterius cellam ingrediatur; et eadem etiam sub poena mandamus, ut nullus e fenestris cum publicam viam praeterantibus sermones immisceat; multoque minus ad easdem oblectamenti causa asideat. Bylicnis lucerna nulli permittatur; neque haec aerea erit, sed vel ferrea, vel e ferrea lamina stanne obducta (latta). Cum ab una ad aliam cellam migrabunt, nihil e primae cellae suppellectile inde auferant. Capitulis hujus valde omnibus observationem commendamus.

CAPUT XIX.

De vestibus et calcamento.

§. 43. 1. Pauperes spiritu bestos esse ait Christus. Hujusmodi paupertas non de anima tantum divitias respuente debet intelligi, sed de externa etiam ornatu paupere, ac moderato. Statuimus igitur, ut congregati nostri vestibus seu habitu ex rudi ac vili panne nigri coloris untantur. Hujusmodi exterior vestis extrema in era undecim tantum palmos in circuitu lata erit, ac duorum digitorum spatia a terra distabit. Quantum necessitas postulat ad collum patebit, itemque ad pectus, uncisquae (uncelli) necessariis instructa erit. Binae manicae partes ad manum quaevis palmum lata erit, et ad pollicis usque cum manu commissuram extensa: ad humeros vero erit quaevis lata sesqui palmum. Hae manicae sacculis instructae erunt, necessariisque aliis commodis, quae ad latera haberi non poterunt. Caeterum vestem cingulo nigro ex corio cingent, quod duos sit latum digitos, et a terra distet sesqui-palmo. Tum scapulare ejusdem cum veste coloris, ac panni superinduent, quod palmum cum quadrante latum erit. Utraque ab parte scapulare a cingulo non alligabitur, et anteriori ab parte palmo, a posteriori vero sesqui-palmo a terra distabit. Scapulari ad pectus viridis coloris panni palma assui debet, ac eidem cucullus, qui juxta primitivam consuetudinem parvus erit imponatur.

2. Altera etiam palma similis pallio assuetur, sed ad sinistram corporis partem. Pallium ejusdem ac vestis, panni, et coloris erit, ac ita in longum patebit, ut in genua congregato procumbente, vix pallium terram attingat. Hoc aetibus, publicisque functionibus utentur; privatis vero, cum id a superiore fuerit praece-

ptum, vel ad id hyemis tempus coget. Hoc etiam tecti pallio mortui humati erunt, ut haec etiam in parte patrem suum sanctum Paulum imitentur.

3. Sandalia nigro e corio conficiantur, ac duabus instruantur solis. Solei sandaliorum tali immodici non erunt, nec illo tincti colore (i tacchetti della scarpe); locum vero, seu coriaceum cingulum, quod crassieri in parte in sandaliis pedem ambit digitos duos latum erit (striscia di cuoie, che serve di tomara dello scarpe dei cappuccini ec.) Interior vestis seu tunica rudi e panne et nativa nigra lana confecto erit; nullo ideo colore iuficietur. Ad sandallorum usque talos tunica descendet; ita tamen in longum preiensa erit, ut ab exteriori veste oculatur. Indistum aegrotis tantum, usque dum convalescant, conceditur: familiari etiam afflictis morbo, eoque gravi conceditur. Alitiae vestes communi in vestitio mundas asserventur, cumque congregatorum quavis, quibus utitur vestes rejicere, aut lavare voluerit illis tum uti poterunt. Verum non cui necessaria desint, statuimus, ut congregatorum quavis duas habeat tunicas, duas externas vestes, bina scapularia, et bina pallia, tresque cucullus. His omnibus honestatis panni, qui minores vocantur rudi e lino quotquot necessarii erant, addantur. (Linea foemoralia bisce verborum involucris significari puto).

4. Ad minus congregati vestiarum custodia spectat non attritas solum vestes recte asservaro, sed nova etiam omnia in communes ac privatos usus designata. Illi interea hoc loci majorem in modum commendatum volumus, ut erga patres suos seniores morbis afflictos, et ad hujusmodi inutilis, quam officiosissime se gerat: horum vestes, tunicas, ac sandalia reficiat, et lavet, cum vel egentes id ab eo petierint, vel cum ipse hujusmodi officio condenu egere animadvertet, sed cum in his onerandis haud parum laboris feret, illud rector quantum tempus, et occasio ferent, ad laboriosiores mendicationes non allegabit.

CAPUT XX.

De temporali communitatis regimine, ac de ejusdem aera.

§. 44. 1. Praeter alibi jam rectori domus superiori impositas leges, haec illi praecertim commendatum volumus, ut peculiari charita-

De temporali communitatis regimine, ac de ejusdem aera.

te, diligentia, ac studio temporale communitatis bonum administret, ac subditorum vitae, et salutis prospiciat; eximiam enim laudem foret, si uni oblitus, cum ita postulabit necessitas, subditorum tantum sibi commissorum gerat curam.

2. Rector congregatorum cuius necessariae praebebit vestes, tunicas, pallia, miores pannos, et sandalia, et quibus indigebunt, reliqua omnia ut his ab constitutionibus prohibeantur. Sed ad congregatos spectat quibus indigeant, rectori significare, cum huiusmodi erunt, ut aliter a superiore aciri nequeant, ut sunt, interiores vestes, quas superiori subditi ostendunt, quo citius alias ipsis praebeantur.

3. Arca tribus instructa clavibus apparetur, in quam omnis pecunia ex elemosynis collecta, vel ad nos missa inferatur. Huiusmodi pecunia cum scutulis nummos sex, et julios quatuor confecerit, peculiari memoria erogantis tum nomen erit adnotandum, quo in perpetuum illius erga nos pietas constet. Omnia praeterea clare, et distincte peculiarem in librum ad id designatum, ac a superiori locali, et discretis subsignatum inferantur, quem visitator examinaabit. Idem liber rectori, discretisque novis tradendus erit, legali interposita acceptatione, quam emans inseribent.

4. Haec arca in domo supputationum collocabitur. Rector unam a tribus clavibus habebit; binas alias penes discretos duos primos erunt. Cum superior extra urbem proficisci parabit, clavem suam penes praesidentem linquet; quod si discretorum quisvis discessurus sit, discretis aliis suas claves tradet; hisque etiam impeditis, vocales sacerdotes congregatione antiquiores has claves asservabunt. Idem omnino agendum erit, rectore, ac praesidente absentibus, tum enim rectoris clavis primo discreto, huius vero clavis iuxta propositum ordinem, illi, qui nullam habet, tradenda erit.

5. Eandem intra arcam depositum diversis instructum clavibus comparari debet, totique huiusmodi claves diversae erunt, quot congregati; hac omnes aliae sub clavi, quae penes rectorem erit, asserventur. Hoc in deposito pecuniae, quod quaevis alie suppellex, quae ad communem non spectat distincte asservetur. Eodem modo domus procurator, et emptor sua in coela pecunias in communes usus expendendas asservabit. Pecunias vero apud se retinere nemo alius possit sub poenis suo loco statuendis.

CAPUT XXI.

De novitiatu.

De novitiis.

§. 43. 1. Domus pars segregata, et claustrae habitationem magistri, ejusque adjutoris novitiorum, et choristarum eligatur, quo ibi ab omni frequentia semoti enixius, ferventiusque uni Deo vacare possit, virtutibusque omnibus perfecte assequendis studere. Dum in novitatu agent (integrum per annum id erit) magister quo ad novitiorum institutionem ea servabit, quae hujus 2. p. cap. 9. jam diximus.

2. Majoram in modum novitios in spirituum exercitio inflammare curabit: nesciusque mores, ac indolem, quoque haec tendat, expiscari student, ut accuratam de omnibus notitiam capitulari mensae reddere possit, cum de illis cognoscendi tempus advenerit. In patientiae etiam exercitium poenis novitios multabit, quoque vere humiles evadant: contumeliosum aliquod insigne ferre; aliorum saepe oscula deosculari pedes praecipit, verbis tamen, quae veritatem redelegant. In illos etiam coram universis in refectorio animadvertet; quod si gravem impositurus sit poenam, certiores ante faciet superiorem, qui peculiari cura, ne magistri imminuatur auctoritas, curabit.

3. Novitii, ac choristae nostri, qui sacerdotes non erunt, diebus illis, quibus communitas, et ipsi eucharistiam accipient. Magistro, qui id muneris obicit, peccata exponant, quae id tamen liberius agent magistri adjutores eandem ob causam aliquoties adhibuit, et semel mense quolibet praefectum. Prus tamen a magistro ad id facultatem obtineant, qui illam prompte concedet. Quod si novitii timore, aut reverentia ducti huiusmodi facultatem non potent, magister ipse ad alios eos mittere curabit.

4. Omnes tam choristae, quam laici communem vivendi rationem sequuntur, cunctisque intererunt communitatis actibus, ni alio ob obedientiam distineantur. Maximam semper prae se, modestiam, silentium, morumque ferant commendationem. Sine magistri facultate cum aliis congregatis nunquam loquentur; excipiuntur tamen superiores, ac officinarum ministri cum adjutores ipsis fuerint addieti. Nunquam cum patre, matre, aliove consanguineo loquentur; neque ad eundem integro novitiatu

anno scribent, neque ullas ab eisdem literas accipient. Tribus hisce in casibus ita agant, nisi causa gravi, urgente, aliter magister sentiat. Novitiate absoluti cum quovis loqui, litteras scribere, ac a quovis scriptas accipere poterunt, superioris ac magistri habita facultate.

5. Tres, quas semi horam durent magistri hebdomada quavis conciones ad novitios habebit: duobus de virtutibus agat, tertia vero de constitutionum, ac legum nostrarum exercitio; quidque has præcipiat, quoque spiritu observandæ sint, explanabit; qualibet etiam in hebdomada, quemque interna animi sensa exponentem audiet, suumque ad id cuique diem, et horam attribuet. At novitii clare magistro internis animi motus exponant; quasque patientior instigationes, et quomodo easdem abigant; quem nam in oratione modum servant, quosque inde colligunt fructus, quamque in adipiscendis virtutibus negligentes sint.

6. Magister benignè, prudenterque idoneum cuique remedium adhibebit: omnes eriget, ac consolabitur, quo incepta in via progrediantur constanter. Cuique etiam librum et horam ad spirituale aliquid legendum designabit; quod si novitii hanc omittent lectionem, id ipsum ad magistrum deferant, cui volumus commendatum, ut accurate hac de re cognoscat, ac in eos poenis animadvertat, qui capitis hujus observationem neglexerint. Illis in quemcumque poenis animadvertet quas alibi idoneas, coram Deo visas fuerint, qui vero spirituales omittent lectionem, ac si grave crimen admisissent, punientur.

CAPUT XXII.

De ratione in novitiis adoptandis habenda, eorumque necessariis adjunctis.

§. 46. 1. Ait Joannes apostolus non omnem nos spiritum probare debere, sed omni adhibita diligentia ejusque vocationem perpendere. Hanc ob causam majorem in modum rectori, ac discretis, ad quos novitios adoptare specialiter commendatum volumus, ut de quibuscumque in congregationem nostram admitti petierint diligenter inquirent, et quas illos causa moverit cognoscant, scire propterea stodeant cum id consilii cooperint, quemque ad missionum, cas-

traque congregationis munera idonei sint, quinam eorum mores, cuiam tam ipsi quam eorum parentes arti dent operam cetera deinde omnia, tunc in finem necessaria.

2. Famuli objectis domorum addicti munus in congregationem non admittantur, neque illi etiam qui inhonoras, et viles artes exercuerint verum admitti poterunt artifices quicumque bonis præditi moribus præsertim cum eorum ara in congregationis utilitatem cedere potest. De hujusmodi diligenter, prout in sequenti capite dicemus inquisitio habeatur, quas ab discretis perpendi et probari debet, ac ab rectore definiri.

3. Antequam petitori cuius congregationis vestis concedatur per dies quindecim in novitatu probari debet. Diebus hisce propriis indatus vestibus communitalis officii assistet, ac a. Ignatii exercitio peraget. Magister illi aderit, qui actiones externas omnes, ac animi motus observabit, rectoremque, ac discretos faciat certiores. Idoneus si erit admittatur, ac more solito congregationis veste induatur. Quod si quis virtutibus, literis, muneribusque abitis illustris admitti petierit; bene si certis o signis certa ejus vocatio dignoscatur, tribus tantum probationis exactis diebus congregationis veste induatur, si id in præstitutum tempus rejicere, grave damnum petitori afferre iudicabitur.

4. Tandem illi in congregationem admittentur, qui a Deo vocati agnoscentur, corporisque pollebunt dotibus, ut congregatorum numerus sit completus; item cum iidem communitati peculiarem afferrent utilitatem, neque pro iisdem optimates aliquot intercessisse constet; aut superiori vel discretis aliquid magni pretii datum fuisse, aut promissum, quo adoptioi assentirent; his enim duobus poterit capitulum antequam canonicam ad electionem debeat, hanc ratione admissis congregationis vestem detrahere. Excipitur tamen, cum quis hujusmodi ob intercessionibus admissus, constantis vocationis signa dabit, et exacto ac perfecto omnia his ab constitutionibus præcepta observabit.

5. Qui lo ebori ministeria admittentur a duobus sacerdotibus examinabuntur, quos ad integrum triennium rector una cum discretis eligit prout jam diximus. Illud tamen advertendum, ut hi ante decimum sextum ætatis annum, laici vero ante vigesimum admittendi non erunt.

De ratio de in
merito ad
ponendo ha-
benda, mu-
nitiones ne-
cessarias ad
junctas.

CAPUT XXIII.

De inquirendis, et quomodo, circa eos qui in congregationem admitti petunt.

De inquirendis et quomodo, circa eos, qui in congregationem admitti petunt.

§. 47. 1. Magna etiam adhibenda est diligentia cum de his inquisitio instituenda erit, qui in congregationem admitti petunt. Hujusmodi inquisitio ab illo habenda erit, cui id negotii superior mandaverit. Id vero ita erit peragendum, ut recte, plane, ac perfecta omnia fiant; nec aliud magis prae oculis habendum quam quod iustitia, veritas, et conscientia postulabunt. Quod siquid a sacris canonibus impositum impedimentum in inquisito deprehenderit, gravissima sub poena in vulgus non proferatur, imo quaecumque ratione occultetur, ne damnum inde aliquod aut notae inquisitum familiae proveniat. Haec inquirentur.

2. 1. Si petiorem agnoscat. — 2. Si eundem bonis esse praeditum moribus, beneque ab omnibus audire, nullisque vitii laborare nota sciat. — 3. Si eundem contagione aliqua scilicet laborare, vel aegritudine hujusmodi, quae illum ad congregationis munia inhabilem reddat. — 4. Si aliquis criminis, aut delicti laborat infamia, ob quod ecclesiasticae, aut saeculari iustitiae sit obnoxius. — 5. Si tanto aere alieno gravatur, ut hoc vel quae ipse, vel quae praes possidet exuperet. — 6. Si parentes, ac sorores ita pauperes sint, ut illius omnino industria, quo vitam alere possint indigeant. — 7. Si petitoris agnoscat parentes, paternos ac maternos avos; quae ipsis sint nomina, quomodo eos agnoscat, ac nudo originem ducant. His aliis addatur, quae ecclesiasticis in tribunalibus interrogari solent.

CAPUT XXIV.

De ordine ac modo vestem novitiae induendis.

De ordine ac modo vestem novitiae induendis.

§. 48. 1. Cum dies ad aliquem in congregationem admissum induendum veste designatus advenit generali primum ab novitio totius vitae confessione peracta, ac Christi sumpto corpore, tum universi tempore et loco ab rectore statuenda convenient. Rector superpelliceo, stola, et pluviali indutus erit; ad illud tum a magistro, hujusque adjutore comitatus petitor accedit, ac genua submittit. Superior interregabit: Quem quaeris? respondet Iesum

Christum crucifixum, Dei misericordiam, et charitatem vestrarum societatem. Brevem tum rector super responsione ad petiorem allocutionem habet, illique saecularis vitae incommoda exponet.

2. Allocutione absoluta, rector haec palam omnibus ab novitio interrogabit. Utrum sciat, exploratumque habeat quoniam congregationis sint leges, ac exercitia? Utrum ad asequenda omnia accurate paratos sit? utrum sponte sua, ac nemine cogente sanctam congregationis vestem petat? utrum alieno aere gravatur cui solvendo per se vel per alium par non sit? utrum ita foeminae coivis sponderit, ut illam in uxorem ducere teneatur? utrum homicidii criminis aut alicui ex expeditis a sacris canonibus inductis sit obnoxius? et obnoxius si est, an paratus sit illum congregationi ejiciat cum de hujusmodi rebus clare, certe, ac indubitate sciverit? Quod si responderit coivicum sibi de quibus interrogatur non esse; sponte se sua vestem petere; neque ullo premi alieno aere; neque vel minimum repugnare, queminus quavis ex impedimento a sacris canonibus relatis in ipso quocumque tempore certe, ac indubitate deprehensio nulla ejus habeatur profusio, ipsaque a congregatione ejiciatur: illum tum rector ad induendam vestem sequenti ratione admittet.

3. Tapeto vestis, seu habitus, scapulare, cucullus, cingulumque coriaceum imposita erunt: tum aliis omnibus stantibus, novitio tamen submissis genibus, magister illum saecularibus vestibus expoliabit, et rector interea dicat — Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis — chorus respondit — Amen — Domine exaudi etc. Dominus vobiscum. Oremus. Domine Deus virtutum, supplices deprecamur clementiam tuam, ut hunc famulum tuum miserationis tuae abundantia ab omni voluntatis contagione expurges, et e spem sanctae novitatis efficias. Per Christum etc. Haec absoluta oratione, illum veste induet dicens — Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus es in iustitia, et sanctitate veritatis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti Amen. Veste crocis signum super novitium efficiet, Cingulo vestem cingat; tum scapulari illum induet dicens — Accipe jugum Domini, jugum enim ejus suave est, et onus ejus leve in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti Amen — Tandem super omnia cucullo

Induet. Oremus. Adesto Domine supplicationibus nostris, et huic famulum tuum benedicere digneris cui in sancto nomine tuo sacrum huius congregationis habitum dedimus; ut te largiente devotus in ea persistat et vitam mereatur aeternam. Per Christum Dominum nostrum. Amen. Tum aliis illico catores praecipient hymnum — Veni creator spiritus — Interea novitius expansis brachiis, super tapeto prostratus erit. Hymno absoluto, cantores versiculos hos canent — Emitte spiritum tuum, et crebuntur — Ora pro eo sancta Dei genitrix — Ora pro eo s. Paule primo eremita — Tum rector — Dominus vobiscum — Oremus Deus qui corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Concede nos famulos tuos, quatenus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosae beatæ semper virginis Mariæ intercessione a praesenti liberari tristitia, et aeterna perferi laetitia. Deus qui beatum Paulum patrem nostrum, spem mundi populi ad eremum confugere, ibique in contemplatione tui nominis vitae cursum perficere dignatus es: da nobis ejus intercedentibus meritis, ut et mundana despiciere et coelestia sectari mereamur. Deus qui iustificas impium, et non vis mortem peccatorum, maiestatem tuam suppliciter deprecamur, ut famulum tuum de tota misericordia confidentem coelesti protegas benignis auxiliis, et assidua protectione conserves, ut tibi jugiter famuletur, et aullis tentationibus a te separetur. Famulum, tuum quatenus Domine cunctis pietatis custodi: ut qui in sola spe gratiae coelestia iunxitur tui semper protectione muniat. Per Christum etc. Orationibus absolutis novitium lastrali aqua asperget: Tum illum magister eriget, ac ad rectoris pedes ducet. Submissis novitius genibus, rectoram amplexabitur, idemque a magistro comitatus cæteris cum congregatis agat, ac demum utroque alto salutato choro, in novitiatum proficiet, ibique de illo curam garent, et instituerit prout suo loco jam diximus.

§. 42. A. Siquis novitius (quod Deus avertat) a novitatu fuerit eiectionis, saeculares illi vestes, quas ad nos attulit, tradatur, ac reliqua omnia, si qua alia attulit, nisi elemosinae nomine nostra erunt. Prius illi tamen ejectionis edantur causae, si magnam involvent infa-

miam; tunc enim gravi sub secreto, ac jurejurando interposito, superior illas discretis aperiatur, ne ullo unquam tempore in vulgus edantur. Discreti ex animi sententia dicent, quod Deo magis, ac congregationis honori consecrationem existimabunt. Sed ut hujusmodi vitentur, rectori praecipimus, ut diligenter, et accurate de admittendis, prout jam diximus, cognoscat, quod si quid rumoris insuderit, de illo radicatus cognoscat: saepe enim labes hujusmodi a scelerum odio, pessimaeque voluntate originem ducunt. Suos enim qui dum alios ab inseriendo Deo amoveant etiam de monum afferat, nihil aeternam animae salutem faciunt, aliisque malignae, impudentique male dicunt.

§. 5. Quarto quolibet mense de quolibet novitio duodecim vocales suffragia inibunt: visitator vero prout in consulationum capite jam diximus, decretorium habebit suffragium. Quod si a pluribus fuerit probatus, id ipsum a magistro sciat, qui illis ad inceptam curram viam, certamque faciendam vocationem animos facit, quibusque periculis sese exponat, qui salutem negligit suam eidem declarabit.

§. 6. Undecimo novitiatu complete mense, ultima de illo quaesio habebitur, quod si professione dignus existimabitur, illum ad se coram magistro, et discretis rector advocabit, suaviterque ac benigne de illius vocatione cognoscat. Interrogabit: An illi exercitia, legesque, ac mores congregationis placeant? An sponte professionem facere velit; promissionem admisionis tempore factis, in perpetuum stare? Quod si affirmabit, ut suis disponet de rebus praecipiet, illasque libere donec; nam congregatio nihil ab illo aliud expectat, quam ut animam suam salvam faciat. Demum novitiatu absoluto, professionem faciet, prout in sequenti capite dicimus.

CAPIT. XXV.

De methodo in professione novitiorum servanda.

§. 43. 1. Post vespersa rector superpelliceo, stola, et pluviali indutus, ac a communione stipatus, in capitulo choro, aut ecclesia erit, et postquam Spiritus S. hymnum, et orationem canent, rector, et alii sedebunt; novitius vero submissis genibus manebit. Tum ad

De methodo in professione novitiorum servanda.

hunc habeat brevem concinnentiam, in qua illius laudet constantiam; et ad perseverandum ad mortem usque illum inflammet, leges moresque congregationis, quibus sese sponte submitit observando. Deinde interrogabit: tibi ne congregationis vitae ratio ac mores placent? Vis in eadem professionem facere et usque ad mortem perseverare? Si affirmabit, tum rector assurgens insequentibus orationibus cucullam, et scapulare benedicti; quas illi patinae (systoeppa) impositi offerri debent, et dicit: Domine exaudi etc. Dominus vobiscum. Oremus. Domine Jesu Christe qui legumen nostrae immortalitatis induere dignatus es, obsecramus tuae largitatis abundantiam, ut hoc genus indumenti, quod cum humilitatis indicio renuntiantes saeculo deferimus: ita benedicere tua benedictione digneris, ut hic famulus tuus, qui eo usus fuerit, iocundo mereatur: qui vivis etc. Oremus. Deus aeternorum bonorum fidelissime promissor, et certissime solutor, qui vestimentum salutis, et indumentum iucunditatis tuis fidei promissis, clementiam tuam humiliter exposcimus; ut hoc indumentum humilitatem cordis, et contemplum mundi significans, quo hic famulus tuus visibiliter est informatus, propitius benedicas, ut beatæ abnegationis habitum quem te inspirante suscepit, te protegente, custodiat; et quem vestitus nostrae congregationis induisti beatæ facias immortalitate vestiri. Per Christum etc. Oremus. Deus beatorum virtutum dator, et omnium benedictionum largus effusor, te obnixius deprecamur, ut hanc vestem benedicere, et sanctificare digneris, quam famulus tuus pro indicio agnoscendae congregationis nostrae induit, ut inter reliquos fratres tibi agnoscentor dicatur: Per Christum etc. Deinde novitum laterali asperget aqua, illumque scapulari induens dicat. Accipio jugum Domini, jugum enim ejus suave est, et onus ejus leve; cucullum vero indendum prosequatur: In nomine patris etc. et hanc addat orationem. Oremus. Omnipotens omnipotens Deus qui sub magno patre nostro Paulo primo eremita in ecclesia tua sancta grandem florum exercitum adunasti, vel sensus non constat, vel error irrepit contra hostes invisibiles fratrem nostrum noviter sub tanti patris militia collum jugo supponere volentem amorem Spiritus S. accende, ut qui te inspirante profecti vult, ita militando tibi regi regnum praecelsis vitae stadium percurrere valeat, ut

felicitatis aeternae coronam, doctus, triumphoque mundo cum pompis suis, te docente percipere mereatur. Per Christum etc.

His absolutis superior, et cuncti illi sedebant, novitum submissis genibus manebat. Hic postquam fidei protestationem edot, manibus positus super librum congregationis constitutionum, quem superior tenebat, clara, et distincta voce in hunc modum professionem faciet.

In nomine Domini nostri Jesu Christi Amen. Ego N. in hac venerabili patris nostri Pauli primi eremite congregatione sub approbatis constitutionibus ipsius congregationis vivere, et mori cupiens meam facio professionem, et promitto Deo omnipotenti, immaculatæ semper virginis Mariae, et beato patri nostro Paulo observare tria communia vota, scilicet obedientiam, paupertatem, et castitatem, prout constitutiones nostrae determinant, et etiam obedientiam dogmatibus, S. Ecclesiae Catholicae Romanae matri Nostrae, eminentissimo et reverendissimo domino cardinali patriarchae nostro, et tibi hujus congregationis rectori, et successoribus tuis usque ad mortem.

Qui latine nesciunt dicent (idem omnino sed lusitanis verbis). » Professione edita dicit superior. — Et ego auctoritate, qua fungor accepto professionem tuam juxta mentem constitutionum nostrae congregationis et illius mystici corpori te asocio, et constituis filium hujus pie communitatis in nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti Amen; et ad quo promissis, observaveris, promitto tibi in nomine Dei omnipotentis vitam aeternam.

Illico recens professus super tapetum in crucis modum se prosterneret; illamque rector laterali asperget aqua, ne vel alta voce, vel tantum adhibito dicit Pater noster etc. et ne nos inducas in tentationem, §. Sed libera nos a malo, §. Salvo fac servum tuum §. Deus meus sperantem in te. §. Mitte ei Domine auxilium de aspectu. §. Et de Sion incremum. §. Esto ei Domine turris fortitudinis. §. A facie inimici. §. Ecce quam bonum et quam jucundum. §. Habitare fratres in unum. §. Sit nomen Domini benedictum. §. Ex hoc tunc et usque in aeternum. §. Immolet Deus sacrificium laudis. §. Redde Altissimo vota tua. Domine exaudi etc. Dominus vobiscum. Oremus. Praesta quaerimus, Domine, famulo tuo renuntiasti saecularibus pompis gratiae tuae juxta patere, qui

despecto diabolo, confugit sub titulo Christi, jube ergo, Domine, venientem ad te vultu sereno recipi, ne de eo inimicus valeat triumphare: tribus Domine, brachium infatigabile tui auxilii, mentem ejus fidei lorica circumda, ut facile muro vallatus mundum se gaudent evasisse. Per Christum etc. Oremus. Omnipotens sempiternus Deus, qui humanae fragilitatis infirmitatem agnoscis, respice, quaesumus super hunc famulum tuum, et larga benedictionis abundantia imbecillitatem ejus corrobora, ut promissa tunc vota quae praeveniendo aspirasti per auxilium gratiae tuae sancto, pio, ac religiose vivendo valeat vigilantiter observare, et ubervando vitam, promereri sempiternam. Per Christum Dominum nostrum etc. Oremus. Omnipotens misericors Deus, qui es fons veri luminis, a quo est omne bonum descendens a Patre lumen, effunde super hunc famulum tuum septem gratiae tuae charismata, et sanctae benedictionis tuae fortissimam copiam. Tribue ei prudentiam. *g.* Amen. Tribue ei justitiam. *g.* Amen. Tribue ei fortitudinem. *g.* Amen. Tribue temperantiam. *g.* Amen. Et post hujus vitae laborem cum triumpho gloriose praemia sempiterna: Per Christum Dominum nostrum.

3. Orationibus absolutis, candela recenti professio dabitur. Tum cantores praecinent hymnum — Te Deum laudamus — cui recens professus submissis genibus aderit. Hymno absoluto, hi versiculi, et orationes addantur: *g.* Emitte spiritum tuum et creabuntur etc. *g.* Ora pro eo etc. *a.* Dei genitrix etc. *g.* Ora pro eo sancte pater noster Paulo primo praemita etc. Oremus. Deus qui corda fidelium a. Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Concede nos famulos tuos quaesumus Domine Deus, perpetua mentis ac corporis sanitate gaudere, et gloriosae beatae Mariae semper virginis intercessionem a praesenti liberari triditum, et aeterna perfrui laetitia. Deus qui beatum Paulum patrem nostrum spretis mundi pompis ad oremum confugere, ibique in contemplatione tui nominis vitae cursum perficere dignatus es: da nobis ejus intercedentibus meritis, ut et mundana discipare, et coelestia sectari mereamur. Per Christum etc. Amen.

4. Omnibus tandem fine imposito, recens professus submissis genibus a superiore benedictionem accipiet eodemque modo reliquos

omnes amplexabitur. Deinde capitis inclinatione salutatis omnibus, a magistro, ejusque adjutore comitatus in novitium secedet, ibique binos in choris ite movere annos peraget, eandemque ac novitius quavis, vitae rationem sequetur. A superiore tamen jussus cum id necessitas postulabit a socio comitatus e domo prodire poterit: ante vero ac post a magistro benedictionem accipiet, cui quot egit passus, ubi fuit, cum quibus colloquutus est, accurata referet. Duobus his peractis annis a choristae munere liber erit, si ita rectori, ac discretis, magistri ejusque adjutoris prius attento iudicio visum fuerit.

5. In libro ad id designato illico post professionem adnotabitur tam nomen, quod professio saeculari adhuc fuit, quam quod in congregatione assumpsit, ejus patria, qui parentes, quaque in parochia baptizatus fuit: dies etiam, mensis, et aetas quibus professionem edidit adnotentur; quodque a congregatione ejici hanc recessit quoniam canonici impedimenti ubi nuxius deprehenditur. Testimonio hujusmodi rector, discreti, ac recessus professus nomina apponent.

CAPUT XXVI.

De congregatorum numero ac domus aedificationis.

§. 50. 1. Statuimus ut congregati nostri quadraginta nec plures numero sint: sex et viginti choro additi; quatuordecim vero laici, qui nulló unquam tempore ad literarum studia, ad chori munia, ac ad sacros ordines admitti poterunt. Quod si id ipsi tentabunt, poenis suo statuendis loco punientur: caeterum si quis in congregationem admitti petierit, de quo magnam missionibus utilitatem offerri posse credatur, et congregationi incrementum, hunc rector cum discretis admittit, et congregationis vestio induere poterunt. Idem omnino erga laicos agere poterunt, cum a quatuordecim aliqui vel familiaribus ita laborabunt morbis, vel ita erant senio confecti, ut domus munia administrare non possint.

2. Domus, et ecclesiae nostras structura, et aedificatio ita erunt, ut pauperes decet, nec vel minimum reprehendi possint. Dormitoria palcos decem lata erunt: cellae quotvis in latere duodecim: refectorium vero iuxta congrega-

De congregatorum numero, ac domus aedificationis.

torum numerum amplius erit. Quo vero iactantiam aulus apud nos sit locus, nullum in refectorio mantile imponatur mensis, sed congregato cuius mappa, cultumque ligneumque cochleare praebebitur; festo tamen patris nostri sancti Pauli hospitibus mantilia permittuntur; sed ad plurimum ferula quinque omnibus apponentur. Alia de mantilibus cap. de penus custodia jam dicta manent.

3. Officiosa aptae esse debent, sed non immodicae: bibliotheca tactum, et valetudinarium majori, quae poterunt amplitudine construantur, pulchroque sicut prospecta, quae agrotorum sanitati, librique incumbendum solatio consular. Ecclesia nostra pauper, sed munda sit, ita et munditie placeat. Vestesque ac caetera divino cultui addicta simplex decenter, et concisus comparentur; etenim illud nostris omnibus actionis bus est comprobandum, ut probe omnes intelligat, nihil omnino nimium existimandum esse in his qui Dei cultui dicantur.

CAPUT XXVII.

De iis, qui literis dant operam, eorumque exercitiis.

§. 51. 4. Quo melius instituti nostri administrarentur munia, statuimus ut privata literarum studia apud nos instituantur, ut literis congregati illi incumbant, qui ad literas addiscendas admittuntur. Hi per annos sex humanis, divinisque literis dabunt operam; hoc est per triennium philosophiae, et per triennium theologiae incumbant.

2. Rector et discreti tam lectores, seu magistros, quam horum discipulos eligunt, qui religionis semper erunt, majorique vi logentur, ac firmiter praediti valetudine, nec quatuor pauciores, nec plures erunt decem. Tam hyemis, quem aestatis tempore ad matutinam horam octavam scholam ingredientur, ibique ad decimam cum dimidio permanebunt. Idem post prandium temporis spatium in schola insument; sed hyemis ad horam pomeridianam secundam, aestatis vero tempore ad tertiam incipient. Coram rectore ac discretis, sexuente anno ad examen revocentur: quod si parum in iis profecerint, quae sciri deberent (magistro consulto) ab studiis amoveantur.

3. Cum nullus in hebdomada festos dies intervenerit, feria quinta vacationem habe-

bunt: feriae erunt etiam a pervigilio natalitatis Domini ad festum usque P. N. sancti Pauli, et a sabbatho ante dominicam Palmarum usque ad feriam secundam in Albis inclusive, integritate augusti et septembris menses. Feriarum tempore tam magistri, quam discipuli communem vivendi rationem sequentur; cum vero scholae affuturi sunt, orationi aderunt, verborum rationi, culparum capitulo, et refectorio; sed sabbatis omnibus jejunabunt, caeterisque id id ab Ecclesia designatis diebus.

4. Cum scholastici superioris subditi sint, ut magistrorum sint discipuli, scientiam magistri nihil aliud supra discipulos juris habere, quam eisdem lectiones dictare; de eisdem rationem potero, disputationes et positiones unicuique designare. Quod si quid discipuli deliquerint, superiorem faciet certiorum, quo in eos ipse si rectus ordo, et ratio postulant reprehensione, aut poena aulmadvortat.

5. Congregatorum nullus sine expressa visitatoris, rectoris, ac discretorum facultate in scriptis obteuta scriptum quodvis poterit typis mandare gravissima sui poena. Equae literarum nostrae vel alienae in actibus publicis argumentationes prohibemus, et majorem in modum capitis hujus observationem commendatam volumus.

CAPUT XXVIII.

De iis, qui ordinibus initiandi erunt.

§. 52. 4. Congregatorum nullus, nisi de rectoris facultate, et quatuor discretorum consilio ordinibus erit initiandus. Hunc in finem praebeantur initiando patentes literae a secretario scriptae, ac sigillo communitali (quod palma et crux erit) munitae, ut a rectore et discretis subscriptae. Initiandus his munitis literis eminentissimo patriarchae praesentabitur; antequam tamen insequentes adhibeantur cautiones hujusmodi ipsi literae non praesententur.

2. Si sacris ordinibus initiandus erit, severum ante de latini sermonis peritia examen subibit, uti etiam de reliquis omnibus, quae ut quavis initiatur ordine, scire debent. Quod si idoneus existimetur, rector litam vel per se, vel per alium eminentissimo patriarchae patentes munitum literis praesentabit, ac eminentiam suam faciet certiorum, initiandum nullo tam quoad genus quam quoad necessa-

De iis qui literis dant operam, eorumque exercitiis.

De iis qui ordinibus initiandi erunt.

riam scientiam definiri impedimento, prout ex inquisitionibus de illo a congregatione institutis constat, quoniam initietur: eundem probis honestisque patribus. Caeterum si eminentissimus patriarcha his non acquiescet, omnia ad ejus nutum omnino peragentur. Antequam tamen sacro quovis initietur ordinaris de caeremoniis examen subeat, et per dies octo sancti Ignatii peraget exercitiis, modo jam dicto. Animesvertantur etiam jam dicta p. 1. cap. 2. n. 3.

CAPUT XXIX.

De confessariis, deque ab ipsis in confessionarii exercitio observandis.

De confessariis, deque ab ipsis in confessionarii exercitio observandis.

§. 53. 1. Ad munus hoc grave quidem, et arduum rector cum discretis idoneis acque ac prudentes viros eligit, qui mature, ac diligenter fratrum suorum peccata perpendant, et opportunum remedium adhibeant. Hunc in finem quam diligentissime poterunt cujusque, qui huc erit addicendum muneri, scientiam, meras, ac indolem observent; cum enim confessarius Jesum Christum representet, eundem cunctis in actionibus, quantum humanus potest infirmitas referre debet. Confessarius ergo humilis sit et mansuetus; et humiliter ac misericorditer proximi peccata audiat: illudque attente perpendat, quod majora auditibus omnibus admittit ipse potest sibi ipsi a Deo derelictus.

2. De morali theologia confessarii examen subibunt, ac de effatis his usui probatis, quibus in confessionario uti debent. Bini congregati ad id muneri designati examinatores agent coram rectore, et discretis, quod si idonei existimabuntur, patentes ipsis approbationis litterae praebeantur, quibus muniti ad eminentissimum patriarcham recurrant. Verum si ad aliud illos examen subeundum cogit, prompte, et laete ejus jussis acquiescant.

3. Hebdomada quavis bini designentur confessarii, qui oratione absoluta; et ante primam initium missae celebrabunt, quo munus ad poenitentiae sacramentum accedentium confessiones possint excipere. Ad id vero munus eligentur et omnes, qui ad saecularium confessiones excipiendas approbati fuerint, exceptis visitatore, rectore, ac novitiorum magistro cum suo in quibus obsequio destinatur.

Cum vero quis aedibus, aut janitri de advocando confessario aliquid significabit, illico ipsi pergant, et aliquem ex designatis admoveant, qui quidquid prae manibus habuerint linquent, et exercitia etiam communitalis, quo spirituali aliorum bono consulat.

4. Parato sint omnes animo ad agnoscendum quorundam excipientes confessiones actus diuque, et quibusvis tempore, et loco, quibus tam ad id, quam ad emendationem ultimum in agone assistendum vocati fuerint. His quae ad vitam christiane claudendam ducunt, instillent; eosque divinae misericordiae spe, beatitudinis promissis, ac aeternae gloriae felicitate erigant, ac solabuntur. Sed ut penitus detestetur peccata, eademque confitentur omnino hortentur, et ut mortem juxta Dei voluntatem obeant, ejusque omnia fidei committant. Dum haec confessarius munia obit, ejus socius cum de foeminis agitur, quae vel peccata confitentur, vel segetas detinentur non longo abest, quo omnis periculo cuiusvis, ac obreptioni aditus praeccludatur.

5. Caeterum cum bini designati confessarii expediendis per hebdomadam poenitentibus pares non fuerint, ejus superior adjutores submittit, ita ut proximi spirituali bono omnino consulatur. Dominicis festis diebus; et jubilationis omnes (exceptis iis qui gravi detinentur casus) in confessionariis praesto sint, quod si quis foeminarum libentius, quam hominum confessiones excipere videatur, huius superior praecipit, ut ab illarum excipientis confessionibus abstineat, quandiu superiori ipsi visum fuerit.

6. Confessariis nostris majorem in modum commendatum volumus, ut nullis alio, quam quos confessiones exigant cum mulieribus sermones intexant; nam raro admodum ulla inde utilitas; saepissime vero damnum provenit. Eandem et causam, cum vel necessitas, vel adversa valetudo aliud coartabunt, eandem non adeant, praesertim si illarum directores sent; ab his vero ut ulla accipiant munuscula, omnino prohibemus.

7. Ut nullus, uti credimus, superior nulla id evadente necessitate, subditos in privatis domos ad confessiones excipientes mittat; ita etiam eorumdem auctoritate prudentia speramus, ut haud difficile se praebeant iis confessariis, qui ut confessarii instanter privati ejusvis privata in domo confessionem excipienti facultate

tem petierint. Quod si (quod absit) contrarium evenierit, tum visitatori in virtute sanctae obedientiae praecipimus, ut confessorio flagitanti (prius tamen sepi frustra, omnibus quoque Dei amor docet, erga superiorem officii peractis) eidem socium attribuat, qui ans cum confessario taciti, et humiles a locis superiori benedictionem accipientes ad ipsam proximo in gravi spirituali necessitate constituto ferendam accurrant. Illud tamen confessorius animadvertat, quod si necessitas huiusmodi extraordinaria non erit, vel licet extraordinaria, eidem aliis modo, et tempore remedium adhiberi possit; ob obedientiae ipsam tramite aberrare, quoque rationem redditurum criminum omnium, quae ab huius violatione legis proficerentur, quam volumus ut proximo in gravi spirituali necessitate constituto remedium ac adiumento sit, minime vero ut pravis fovendis desideris inserviat.

8. Ad maiorem Dei honorem, et gloriam, ac peccatorum utilitatem; quoque confessoriorum notio, eodem illa impedit ratione quovis peccata ad unum omnia aperiant; in omnibus congregationis nostrae domibus confessionarium constructor, quod janua publicae in viam directa instructum sit, quo ad illud diu nocturno, quicumque voluerit possit accedere. Huiusmodi confessionarium campaulo ad confessorium advocandum instrui debet, ac ita edificabitur ut sese invicem poenitens, et confessarios intueri non possint, quo ita nulla abstricti varietudine, omnique objecto timore immanem peccatorum sarcinam depellant. Meminerit visitator, visitationis tempore haec odire locum, et sit nec ne necessariis instructus observare.

9. Congregati nostri cuius domus confessorio peccata sua poterunt aperire; dummodo spirituales in directorem viram eligant doctum, et prudentem, qui eos in perfectionis religionis tramite dirigat, cuique intima animi sensa penitus aperire possint. Huius praecipiti in rebus ad spiritum spectantibus omnino parebunt. Verum si quem extra domum religionis virum saecularem de rebus ad conscientiam spectantibus consulunt, vel de aliis cum iisdem agent; prohibemus omnino, ne congregati cuiusvis culpas delegant, vel congregationis sibi poenitentiae statuendis loco.

10. Tandem quoque magis confessionarii muneris consulatur, binos in hebdomadam desig-

gnatos confessorios a collationibus moralis theologiae, sacrorum librorum, ac ab omnibus chori muneribus eximimus; quod si tum vacaverunt, vespere completorii, orationi vespertinae, spirituali collationi, verberationi, et culparum capitulo adervunt.

CAPUT XXX.

De missionariis, qui sacrum evangelicam praedicationis ministerium exercere debent.

§. 54. 1. Sacrum hoc magnique ponderis munus illustra adeo est ac eximium, ut merito auctorem primum et magistrum Jesum Christum agnoscat, sanctosque apostolos, qui universo terrarum orbe evangelicam evulgando legem peragrato in illam veritatis lucem duxerunt, et fidelium tenebras, ac inanum commenta deorum dispellere. Debent accurate diligentie missionarii nostri, quo eximio huius dignitati respondeant, Christum pones sequi, in eumque tamquam in exemplar, ac in sanctos apostolos inspicere. Haec ob causam rector cum discretis in viris ad hoc munus eligenda intento illis opes esse animo sciant. Missionis tempore illos ab exercitiis in congregatione peragi solitis eximimus; per oram tamen quotidie orabunt mentaliter, quem pro vacui temporis commoditate dividere poterunt. Illis tamen interea Dei praesentium valde commendamus, et ut serin perpendat, quid dum missiones obeunt, muneris peragant.

2. Vere pauperes spiritu, terrenisque omnibus destituti bonis missionarii nostri studeant, ut judicentur, et sint; humiles item, mansueti, pacifici, contumeliarum patientes, ac parati sint semper benefactis maledicta compensare. Parvulos, ac pauperes eximio charitate, et amore prosequantur; afflictos ac egenos consolentur, eis quoque potuerint remedium adhibeant. Tamquam parentes et amici perditores excipiant peccatores, ac flagitiosissimum quemque; eis quoque proponant, quam facile ipsi iterum in Dei amicitiam conferre possint, si flagitia exorari, et quantillam in hac vita peculiarem poenam lueri velint. Noctu diuque, quam maxime curent ut quidquid egerint, cogitaverint, dixerint in Dei gloriam, proximi bonum, et missionis incrementum cedat; tum ut omnibus exemplo sint optimo tam vita, quam moribus, ac demum ut semel, vel minimum in eisdem possit reprehendere.

De missionariis, qui sacrum evangelicam praedicationis ministerium exercere debent.

3. Illico ac ad urbem, vel oppidum, in quibus concionari debent, pervenerint, recta in pauperum hospitium, vel xenodochium pergant, ibique siquid loci maneant. Quod si loci nihil sit, postquam aegros inviserint, ac ad patientem ferendum benignis verbis hortati fuerint, ad parochi domum in cujus parocchia missionum munia obire parent, se conferent. Idem reliquis aliis in parocciis agendum erit; quam ob causam antequam ab urbe in urbem migrent, quid sibi agendum, quoque in loco manere debeant cognoscant, et si aequum esse iudicabunt, reverendos parochos aut certiores faciant, quidque parent ad eos scribant. Quod si urbs ad quam migrare parant episcopi sedes est, ad hanc prius scribant, neque vel pedem sine ejusdem expressa facultate moveant.

4. Cum vero missionarii nostri parochi labori, ac sumptui esse cognoscant; siqua illa in urbe religiosorum sit domus ad illam se conferant, et quam minime incommodo esse student. Siquis vero pius vir, dives et charitate illustris, ut apud se divertant orent, ab illo exire propter Dei amorem petant, ut partem domus vacuum, reliqua a familia libera ipsis attribuat, quo noctu dique commoda missionis munia vacare possint. Juxta Christi consilium, quae apponuntur manducabunt, ubi hospitio sunt excepti; apud alios tamen aliquid manducare sibi vetitum esse sciunt; imo nulla a quovis missa muuscula accipere poterunt; ab hujusmodi enim donis msa quamplurima proficiuntur.

5. Postquam necessariis quieti dies dabant, in quibus ab omni absternebant frequentia, quo melius adversus diabolum bellum comparent, si episcopus adit, illi potentes literas offerant, ac ad missionis ubi domus munia facultatem possint. Hac obiecta missionarii nostri piis aliquot ab hominibus comitati concubia nocta domo praedant, et Christi Jesu Crucifixi imaginem prae se eitant ferentes publicas incedendo per vias, brevibus, sed aptis diebus ad poenitentiam invitabant peccatores, qui in tenebris ac in umbra mortis sedent, eosdemque ad missionis conciones audiendas inducant.

6. Fidelium ita pietate primum exercitata, evangelicae praedicationi tam operam dabant. In concionibus ad captum omnium facili, clare, et haud fucato utantur sermone; generales afferant doctrinas, quodammodo nulli, aut offuscato esse possint; iudicatis utantur argumentationibus, nullis tamen larvis, quae ti-

morem incutiant, exornatis, sed ea praeditis vi, ut suavior intima cordis pervadant. In primis tamen de illis tacitum agent, quae ad exaceranda peccata, ac ad picularem luendam poenam fidelium corda inducant, quaeque ad sperandum, Deique misericordiae prudenter omnia committendum moveant, omnibusque quam stricte rationem siet Deo reddituri, quae et quanta inferorum supplicia, et quid aeternitas sit, probe exponant. Quo vero certum ex laboribus fructum colligant majorem in modum omnes ad sanctum mentalis orationis exercitium inducere studeant, illoque ipsi etiam inter conciones utantur, et aliquid ex dietis in concione ad meditandum proponant, quo utilitate animadversa, serio omnes exercitio hujusmodi incumbant.

§. 7. Quam poterunt etiam diligentissimo sanctam charitatis exercitium stabilire curabunt. Ecclesiasticos, ac primores urbium invitabunt, ut una cum illis carceres detentos adeant, cibos ad eosdem deferant, et caetera debeant munia, quae Ulyssipone peragi solent. Hinc in finem ab episcopis facultatem potent qui si compromissum probantur (hoc est uti crederem liberam quandam certae stipis collationem, libero a pio quovis in pauperum subsidium promissam) prout Ulyssipone peragitur, tam charitatis fraternitatis erigi poterit si necessaria altera suppetunt.

§. 8. Peculiari modo cultum ac religionem erga sanctissimum Eucharistiae sacramentum ac beatissimae virginis Rosarium propagare munerint, prout alibi jam saepe diximus. Cautelae admodum ac prudenter cum illis agent, qui evangelicae moti praedicationis sese ad religionem conferre parant: accurate missionarii nostri horum persuadeant vocationes, quibusque ex iustitia contractis obnoxii sint obligationibus attendant praesertim vero diligenti cura illa agendum erit, cum petitoribus juxta cujusvis vires, ac indolem religionum institutum erit consulendum.

CAPIT. XXXI.

Quomodo congregati cum a domo prodibunt se gerant

§. 55. 1. Congregati cum ad aliquid proprii, vel alieni negotii, e domo vel extra urbem prodierint, modestiam ac decentiam prae-

Quomodo congregati cum a domo prodibunt se gerant

se ferant; nam homines non intima animi sensa, sed exteriores tantum actiones intuentur. Congregati ergo nostri quovis in locum quam maxime satagent, ut non alii, quam de rebus ad spiritum spectantibus, sermones inserantur, ipsique iseto vultu ac nudis oculis loquantur. Benigne omnes aequo excipiant, et prudenter cuiusque perpendant indolem; ita enim hospitibus laedio non erant, et eorum grata doctrina. Caetera etiam in cap. modestiae jam dicta servabunt.

2. Congregati cuivis, ut intra urbem nulla urgente necessitate, Adventus tempore carnes edat prohibemus, prout jam cum de jejunio diximus. Iter agentes verò, evangelium sequantur: pedibus iter agent, mendicatu propter Dei amorem cibo vivant, eodemque modo hospitium obtineant. Si sacerdos erit missas pro bonemeritis, congregatione, et congregatione, aliisque, prout charitas aut iustitia postulabit causis celebrabit; dummodo pro illarum celebratione stipem nullam accipiant. Necessitate, aut morbo adacti iumentis uti poterant, vel etiam, si aliter iter peragere poterant, cisio, tumque superior cum discretis, quid ipsis in itineris sumptus praebere oportet, comparabant; quae tamen sacerdos iter agens missas celebrabit, pro causa ipsi majori ab auditu praecepta celebrabit.

3. Congregati a domo prodeuntes benedictionem ab rectore accipiant, vel ab illo qui egerit vices, uno tantum genu submisso dicentes — Benedicite — superior benedictionem impertiens, respondet — Illo vos benedicat qui sine fine vivit et regnat —: idemque domum reversi agent. Socius tum superiori exponet, quidquid animadversionis dignum admittit; quo rite perpenis omnibus delinquentes pro cul-pae merito puniatur.

CAPUT XXXII.

De domus nostrae claustris.

§. 56. 1. Quammaxime ad servandas virtutes ducit, ut religiosorum virorum domus a saecularium commercio, hospitumque frequentia sit libera. Nam licet religiosae domus aedificatae finis sit, ut ad illam omnes confluant, quo spiritualibus necessitatibus remedium in-

vaniant; non omnibus tamen illorum patere januae debent, quamplurimi enim aliud omnino quaerentes, et curiositate moti illas adeunt; cum vero domus nostra, quae virtutibus, austerisque vacemus vivendi rationi extracta sit; convenit quam maxime, ut ab omni saecularium atrepto sit immunis. Hac de causa janitores nostri facile, sed urbane dimittant illos, qui nullo ducti negotio ad ianuam nostram accesserint. Haec vero quantum occasin feret, clausa sit semper; neque ullo modo janitores permittant; ut quis sine superioris facultate adeat dormitoria, quae ad introitum volumus; ut portis, communique omnibus clavi instructa sint. Hinc tamen excipimus illum, qui ejus sit conditionis, ut contrarium fieri prudenter nequeat; sed superiorem janitor, utcumque poterit admonere, quod debito modo hospitali adsit. Idem cautionis reliqua de domo est intelligendum.

2. Foemina nulla acristiam, januam interiorum domum, ac domus huiusmodi ingrediat, quae secus gesserit poenas ab jure constitutas ferant, nec quisquam, sub poenis arbitrio ejusdem eminentissimi patriarchae, claustrum nostrum violet, vel transilendo muros, vel portas effringendo.

3. Congregati cuivis statuimus, ut interdix metoque claustrum servant; quod etiam intra domum servandum erit, o cellis sine causa ad id cogante non prodeundo, ne ob evagationes bujasmodi detrimenti aliquid spiritus patiantur.

4. Congregatus nullus extra domum post solis occasum manebit, nisi cum negotiis ad Deum cultum, proximi, et congregationis bonum spectantibus destinabitur. Si quem congregatum iter agentem ita nox opprimat, ut quarta leucae parte (milliario) a domo distet, domum petat, nisi, quominus id peragat, inopia ab necessitate impediatur. Sine expressa superioris facultate, vel ejus substituti, nemo extra claustrum prodeat: qui secus faciet, poena sui statuti loco puniatur. Hinc tamen excipiendum est, cum ad superiores confugerint, scilicet, ad Romanum pontificem, ad eminentissimum patriarcham, ad regem fidelissimum, ac ad s. inquisitionis tribunal, denegata prius ipsius facultate.

5. Nulli superior facultatem impertiri poterit, quo nuptiis, fratrum etiam, ac consanguineorum assistet, convivis publicis, theatrorum agitationi, et aliis bujasmodi. Non etiam, quo

aliquid quis agat quod congregato aut cuius alii molestiae afferat. Quod si secus faciet, poenitentia in tertio harum constitutionum parte statutis obnoxius erit.

CAPUT XXXIII.

De suffragiis pro vita defunctis congregatis, ac de eorum funere.

De suffragiis pro vita defunctis congregatis, ac de eorum funere.

§. 57. 1. Cum nostrorum quis vitam clausit, ab universis a capiti domo ad ecclesiam afferatur, ibique pro illo novem lectionum officium, et missa recitetur, quibus absolutis, humo corpus mandabitur, precibus etiam coelevationibusque ab Romano statutis rituali additis, et alta voce prolatis. Cum funus vespertinis horis ducendum erit, praesente cadavere officium persolvatur, missa vero insequentem in diem, vel in primum, juxta rubricarum praeceptum, non impeditum, rejiciatur.

2. Si quis nostrorum extra domum extraneum diem obierit in loco, qui leucae dimidio tantum sit dispositus, ejus cadaver in ecclesiam nostram, quam decenter fieri poterit asportari debet. Congregati omnes illud ad elatrius januam excipiant, tum officio parentabunt, ac tumulo tandem humabunt. Caeterum si longius obierit, ita ut domi torae mandari non possit; ubi de illius obitu nuntius pervenerit, pro illo officium et missa prout jam diximus, celebretur.

3. Praeter missam officio addi solitam, sacerdotum quivis pro illo missas decem primis vacuis diebus celebrabit; nec missae hujusmodi ultra mensem protrahi poterunt. Clarior, major auditus tenetur intra mensem tot missarum decem celebrationem procurare, quot sacerdotes in universa communitate erunt.

4. Choro additi congregati non sacerdotes teneantur tria defunctorum officia recitare, tribus post obitum primis diebus, si juxta impediatur de causa, impediti enim satis est, ut id oneris intra mensem persolvant. Idem intra temporis spatium congregati laici rosaria novem pro defuncto quovis recitabunt: proque eodem pia omnia communitatis exercitia quiddecim primis diebus offerantur. Primo non impedito die post octavam sancti patris nostri Pauli novem lectionum officium, et missa pro defunctis vita congregatis recitabitur.

CAPUT XXXIV.

De suffragiis pro congregatorum parentibus ac congregatione benemeritis offerendis.

De suffragiis pro congregatorum parentibus ac congregatione benemeritis offerendis.

§. 58. 1. Congregati cujusvis patre aut matre mortuis, pro unoquoque universi in unum collecti congregati officium, ac infuso officii missam recitabunt. Tum sacerdotum quovis missam recitabunt, modo superiore capite exposto; choristae vero non sacerdotes privatum officium aliud, et laici rosarium persolvent. Primo post apostolorum Petri, et Pauli octavam non impedito die officium, et missa pro congregatorum nostrorum parentibus recitandam erit.

2. Cum quis de congregatione optime meritis obierit, pro illius erga congregationem pietatis modo rector cum discretis respondentibus suffragia designabunt. Qui in genere nobis favent, tam vivi, quam mortui suffragiorum, exercitiorumque quae quotidie in congregatione sunt, participes sunt. Novembris die prima non impedita post generalium defunctorum commemorationem, officium et missa recitentur, pro illis omnibus, qui nobis tam communi quam peculiari modo adiumento fuerunt.

PARS III.

De poenis congregatis, qui harum constitutionum observationem violabunt, et adversus congregationis leges agent imponendis.

CAPUT I.

De poenis in communi.

De poenis in communi.

§. 59. 1. Parva quidem, sed bene ordinata respublica religiosae congregationes sunt, quarum in eo sita est regiminis felicitas, ut boni praemium, mali vero meritis poenas consequantur. Congregatis hoc usque in prima, et secunda harum constitutionum partibus, quae servare debeant leges, et regulas proposuimus, quo virtutum perfectionis amore incensi aeterna tandem coelestis patriae praemia consequantur. In hac modo parte tertia poenas legum eorundem violatoribus injungendas statuimus; quo, si minus aliis de causis, at saltem poenae, supplicio ducti severitate malum fugiant, intusque cordis affectu bonum omne complectantur.

2. Illud tamen animadvertendum ducimus illis, qui has juxta constitutiones poenas aliis imponendi jus habent; quod delicta quamplurima nempe misericordia aptius, quam justitia emendat; alia prudenter magis, quam severe sunt tractanda; alia vero, quibus in remedium prudens dissimulatio, benigna reprehensio, et secundum spiritus sensu justis commiseratio adhibenda sunt. In poenis tamen imponendis superioris ante lacrymis oculi, quam os verbis, loquantur, idque etiam cum de delictis agitur levibus, occultisque, aulicibusque etiam in gravibus.

3. Quod si delictum erit publicum, publica etiam poena erit, tum enim et ut delinquens respiciat, et ut ab illo discant alii, curandum omnino est. Cum vero publicum non est, de illo tamen constat ex cujusvis congregati accusatione, aut delatione; superior tam de delicti veritate, quam de accusationibus causa, et fine cognoscet; quod si delictum falsum agnosceret, tum accusatori, aut delatori eandem numero poenas imponet, quas delinquens, vero si reus esset, laturus erat.

CAPUT III.

De poena levi.

§. 60. 1. Poena levis est psalmum, aut stationem brachiis in crucis modum expansis recitare: pedes domi omnium deosculari: humi cibum capere: ferculo uno privari: vino per diem mulctari, et his similia. His puniendus erit quicumque leviter leges et constitutiones nostras violabit, qui cuivis ecclesiae, chori, aut domus addictus munio leve in illo commiserit: qui indiligens serius ad chorum, aut quonvis communitalis actum pervenerit, neque in culpae (reorum) locum concedit: qui tam domesticis, quam externis leve quid debet, vel permutabit sine superioris facultate, iis excerptis, quae pietati inserviant excitandae, ut sunt rosaria, sacra numismata etc., qui sine superioris facultate, aut venia ab aliquo communitalis actu abierit; qui sine causa eisdem non adfuerit; qui orationis, silentii, aut quovis alio tempore evagabitur, aut sciens leve aliquid admittet, quod leviter alios perturbet.

2. Haec et alia quamplurima humana infirmitas admittere potest, et quotidiu admittit; ideoque redigi ad numerum non possint. Su-

periores, occasione data; poenas vel has, vel his similia Deo prae oculis habito, imponent; illud tamen advertant ne poenarum nimium eodem in actu liberales sint.

CAPUT III.

De poena gravi.

§. 61. 1. Poena gravis est: diem pane et aqua viciando jejunare: sese in refectorio verberare: et his similia. Hujusmodi poenas superior eodem simul die non imponet. His animadvertatur poenis in congregatum choris, qui sine superioris facultate cum iis, qui extra novitium sunt colloquendo fuerit deprehensus; nisi cum ad mendicationes (questus) fuerit missus, aut congregatis aliis socius, vel officinae cuivis sit addictus. Eisdem subibit poenas laicus congregatus, qui ne agnoscat, laicum se esse dissimulabit; vel tonsura arbitrata suo incedet, aut similia agat: congregatus etiam qui tam forma, quam qualitate diversa, quam ab his constitutionibus praecipitur veste utitur: qui graviter de superioris regimine, vel da quovis alio congregato detrahet; qui additus cum non sit, neque illius agat vices, sine facultate in ecclesia cum mulieribus sermonabitur, nisi cum de rebus ad confessionem, vel ad conscientiam spectantibus sermones erant: qui domi foeminas proprias in domo adeunt, socium prope se habere noluerint, cum parva domus non est, nec confessionem debent excipere; tum enim meliori quo possunt modo agent, qui aliorum libere ingredientur cellas, vel impudentes quid in eisdem alii agent ex insidiis aucupabuntur: qui propriis in cellis alios admittunt; qui intra vel extra domum musico quovis utatur instrumento; vel musicis adhibitis notis aliquid profano canet: qui cum iis qui male apud omnes audiunt, et ad infamiam accedunt amice nimium agent, et moniti non respiciunt: confessarius, qui mulieris, cujus excipit peccata sibi obediendi votum admittit: congregatus qui gravi omnium offensione illo ipso in loco delictum aliquod defendat, in quo poena fuit ipsi imposita: qui dolo malo e domo prodierit, quia a superiore benedictionem accipiat, animo tamen eodem die revertendi: janitor si sciens, prudens alicui, ut e domo prodcat, permittit, cum certo eandem e domo prodendi facultate carere sciat: qui

De poena
F. 11.De poena
levi.

dolo malo epistolas ad superiores missas a subditis, vel ad subditos a superioribus detinuerit, vel easdem legerit: minor superior, qui delineabit, leget, aut impedit literas, quas ejus ad majorem superiorem subditi mittent, vel superiores ad subditos: ille cuius scriptum aliquod deprehendatur propria scriptum manu, vel de quo e signis illius esse dignoscatur, de contumeliosis agens vel de rebus, quas domestici, aut externi cujusvis exaltationi grave afferunt nocumentum; prius tamen de veritate questione habita: qui postquam literato leves plures admisit culpas, si postquam in eum monitione, levique poena saepius animadversum fuit, non resipuit: qui domesticis, externisque pessimo exemplo fuit: qui grave aliquid adversus leges et constitutiones nostras admittet. Eadem poena in visitatione domus superior, discreti, praesidens etc. a visitatore punientur, si graviter minori quique suo deest in illis, quas his ab constitutionibus praecipuntur. In rectorem tamen praesertim animadvertet visitator, si congregatus tam choristis quam laicis communis munia cuique suum non distribuit. Idem poenae subditi congregatus, qui majori de re pro arbitrio suo disponit, illamve permulabit sine superioris facultate, aut in cella, arca, aut quid simile clavi obsertam habent, in qua abdere quidquid libuerit, possit: qui gravibus aut contumeliosis verbis domesticum aut externum petierit, qui potenti condonare crimen recusabit, vel condonatum jam crimen iterum obijciat. Congregati aedictus, et janitor, cum dolo malo claves adventante nocte ad superiorem non deferant: praeterquam cum aliud a constitutionibus declaratur. Congregatus laicus professor qui latino addiscendo sermoni vel scientiae cultus operam dabit, illi qui cum itineri pedibus conficiendo par non sit, si facile jumentis uti potest, cisto utetur. Hae, et his poenae similes, his et similibus delictis imponentur.

CAPUT IV.

*De poena graviore.*De poena
graviore.

§. 62. 1. Poena gravior est, cum delinquens inquitur, ne per hebdomadam e domo prodeat, in eaque secunda, quarta, et sexta feriis solo pane, et aqua contentus, ut jejunando viciet; et activa et passiva voce pri-

vatus verberatione in se animadvertat, et humi in refectorio cibos capiat. Quod si hujusmodi delinquens localis erit superior, dum haec illi poena non remittitur, domus administratio poenas discretum primam erit. Haec poena augeri, vel minui poterit pro circumstantiarum et culpa modo. Illam subdit congregatus, qui blasphemiam proferet, aut scribet, vel pejerabit: qui graviter decalogi praeceptum violabit, aut ecclesiae vel praeceptum quodvis formali sub obedientia impositum, et — in virtute Spiritus Sancti — vel in materia gravi edita vota violabit: qui voluntarie majorem in excommunicationem incidit; vel excommunicatione irritatus sciens prudens celebrabit, suoque in ordine ministrabit: qui publice gravi cum offensione aliorum superiori cuius parere noluit; vel eodem contumeliis afficit. (Legatur caput de obedientia N.º 4.) Congregatus qui potul, ciboque immodice nimium deditus, domesticis externisque malo exemplo fuerit: qui obscenos, prohibitosque libros penes se servavit; vel amatoria, et obscena carmina, aut quidvis aliud scripserit simile; aut congregato cuius eadem legerit: qui secretum edet aut delictum, e quibus congregationi, aut congregato cuius vel externo gravis infamia proveniat: ille qui certo impedimento a jure vel ab his constitutionibus inducto novitium laborare sciens, idipsum ante novitii professionem superiuri non ediderit: qui perveracia, aut contemptu ductus communis actibus non aderit, si motus, levique, et gravi poena multatus, non resipuerit: ille cuius in cella, aut poenas quem inventus fuerit pugio, aut quid simile a legibus votum: qui aleis, ac tenebris ludet; vel ludo cultus a jure velito debuit operam. Eadem poena rector cum discretis afficietur, cum necessariis omisis cautionibus, vel manifeste laborantem inhabilitate aliquem in congregationem accipiet.

CAPUT V.

De poena gravissima.

§. 63. 1. Cum poena gravissima in aliquem erit animadvertendum, hic quandiu vivus fuerit, in carcere includatur; hujusmodi tamen poena ultra sex menses ferme extendi non debet. Dum carcere delinquit, secundis, quartis, ac sextis feriis pane et aqua jejunando

De poena
gravissima.

victitabit, huiusque in refectorio postquam verberatione in se animadverberet cibum capiet. In fine mensae a superiore ad id signo dato, ad refectorii janua[m] se prosternat, quo super illum omnes transeant: quod si sacerdos erit, ita ad januae latus iacebit, ut e diverso libere congregati egredi possint. Per omne hoc tempus antiquitatis jure carebit, et activa, ac passiva voce, scapulari, et cucullo privabitur.

2. Meminerit superior ad illum saepinseculo congregatum mittare, gravem, doctum, pium, qui reum solatur, illumque ad poenam patienter humiliterque ferendam hortetur. Quod si poenitentiae signa edet, solemnioribusque diebus enixe petet, ut sibi Christi corpus sumere liceat, ut id domestico aliquo in sacello peragere valeat, concedatur, sed a carceris custode, aliisque quot necessarii fuerint, et a superiore designati, stipatus, qui illum etiam in idem aut aliud sacellum deducunt, quo festis diebus missae sacrificio possit assistere.

3. Poena gravissima puniatur congregatus, qui apostolicas literas vel episcopi cujusvis, aut congregationis falsificabit, qui grave vulnus congregati vel saeculari infligit; qui dona, pecunias, aut pretiosum quodvis accipiet, quo quis in congregationem novitius admittatur: qui testamenti curationem accipiet, tutores agent etc. vel huiusmodi munia alia obibunt: qui quo incendiis excitetur, operam praestabit: qui choreis, comediis, aut saecularium agitationi aderunt; si graviore multat[i] poena non respiciant: qui libellos famosos, satyras, et alia huiusmodi scribet, aut eiset adversus aliquem: qui reo ut carceres effingat, et aufugiat, auxilium praestabit: custos carceris, si carcere detentis aufugientibus ipse extra culpam non erit. Idem poenae subibunt visitator, et rector si odio, aut animi acerbitate ducti, subdolum verbo, aut scripto publice infami nota afficiant. Pari item poena rector, discreti, ac visitationis secretarius afficietur si grave congregationis aut congregatorum damno secreta divulgaverint, quae monasterii suorum ratione habita, addere debebant.

4. Haec et similia admittentibus poenae huiusmodi imponuntur: sed reo plene convicto, vel ipso testimonio proprio comprobato, gravi praesertim graviore ac gravissima poena. Levi ac gravi poena visitator punire poterit, et graviore etiam, dum actu visitationis munus

exerceat: rector levi ac gravi poena in alios poterit animadvertere, sed graviore statim de quauctor tamen discretorum consilio. Praesidens, absente rectore, levem poenam imponere poterit, et gravem etiam non cum discretis, cum localis superior ultra dies octo extra domum moras trahat, poena gravissima imponetur tantum de vocalium sententia, ac eminentissimo patriarcha approbante.

CAPUT VI.

De poenis fugitivis imponendis.

§. 64. 1. Siquis nostrorum (quod absit) ausus fuerit, vestem dimittere, vel e domo aufugere: si juxta juris ordinem probabitur; animo non redeundi ipsum abiisse non obtemperans reputabitur; et eminentissimo adjuvante patriarcha, in carcere includetur, ac poena gravissima puniatur; quod si probetur animo redeundi abiisse tot dies in carcerem detinebitur; quot extra domumaget, bisque in hebdomada pane, et aqua victitando jejunabit, et bis etiam in se verberatione animadverberet. Si secundo aufugiet, duplici substatuebit poenam, verberationibus exceptis, quae binas semper erunt. Si tertio aufugiet, ita iudicabitur reus, ac si animo non redeundi abiisset. Hae poenae semel ac iterum illis impositae, qui redeundi animo abierunt ad arbitrium minui poterunt: nequa tamen ultra sex menses in carcere detineatur, licet fugae tempus sex menses exsuperet.

De poenis fugitivis imponendis.

CAPUT VII.

De incorrigibilitate et ejectione a congregatione.

§. 65. 1. Insanabilis ille est ingenuis, qui gravissima delicta admittit non timet, et nihil facit; poenaeque vel spernit, vel subire detestat. Huius insanabilis est ingenium, ac de illo, ait s. Augustinus, quamvis e societate vestra non abeat, expellatur, juxta apostoli doctrinam, qui homines huiusmodi vitare praecipit. Igitur incorrigibilitas primum, vel commissum delictum, juxta juris ordinem, probari debet, dumque juridica huiusmodi probatio non habebitur communis juris ordinis et acquiescendum.

De incorrigibilitate, et ejectione a congregatione.

2. His puniatur poenis congregatus, qui laese majestatis humanae crimen admiserit; qui a rectissimo inquisitionis tribunelli poena afficietur. Congregatus item qui tria substantialia vota plane, ac omnino servare noluerit: qui a sepe monitis, et poenis affectus inemendabilis omnino existimabitur quoad praecepta alia christianae religioni, et his constitutionibus contraria, aliisque juxta canonici juris praeceptiones.

3. Discretis volumus commendatum, ut si quis superior ab harum constitutionum observatione recedet, vel grave delictum admittit, visitatore secreto certiores faciant, quo una cum vocalibus sententiis comparatis, et delicto probato remedium adhibeat usque dom reus, si ita necessitas postulabit, a munere amoveatur. Quod si reus ipse erit visitator eminentiam suam vocales certiores facient, qui promptum ac necessarium remedium adhiberi possit.

4. Advertendum est modo, quod si qua alia patriarchatus infra fines domus erigatur, regia ac eminentissimi patriarchatus facultatibus aut obtentia, has ipsas ejus congregati leges admittunt. Illa tamen hac ab domo quae modo erecta est, nihil omnino pondebit; qui tamen hujus visitator erit, idem munitia organa omnes domos exercebit, si easdem infra fines sitae sint. Nunquam tamen independentis congregatio existimabitur, donec ex congregatis duodecim non componatur; hujusmodi vero expleto numero nihil ab hac omnino pondebit. Sed dum numerum non habet Ulyssiponensi congregationi parebit, non tamen, qui superioris vices agat, qui capitulo tantum subiacet in illis, quae ad illius spectant electionem. Prout tamen jam diximus, has omnes amplecti debent constitutiones.

5. Tandem congregatis nostris commendatum volumus, ut diebus singulis vel privatim, vel in communi insequentes faciant commemorationes: Domini a bona morte, Mariae Virginis, a. Joseph, a. Joachim, a. Annae, archangelii Michaelis, et P. N. a. Pauli primi eremitae, quae a suo, nostroque Deo perseverantiae donum, et finalem gratiam obtineat, et sanctam impetratur benedictionem, quam bonis ad spiritum spectantibus egentes, et nihilum agnoscentes nostrum submissa accepimus — In Nominis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti — Amen —

§. 66. Cum autem, sicut eadem exposito subjungebat, iidem exponentes, quo firmius praedictae regulae, seu constitutiones subsistant, et serventur exactius apostolicae confirmationis nostrae patrocinio roborari plurimum desiderant; Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis, praefertim regulas, et constitutiones praedictas cum omnibus, et singulis in eis contentis apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos in iuris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis.

§. 67. Decernentes has praesentes literas, ac in eis contenta quaecumque semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suoque plenarios, et integros effectos sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respectu inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritatis scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 68. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliis roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo rubore permansuris,

Tenore confirmationis apostolicae.

Clausula soluta, et decretum irritum.

Derogatio constitutionum.

ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima sexta novembris millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CECXLII.

Conventus Novariensis, Viglevanensis, et Domodosolae ordinis minorum s. Francisci Conventualium unltorum provinciae Taurinensi ordinis praedicti.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Dist. die 20.
nov. 1781.
Anno VII.

Procurator.

§. 1. Sacrosancti apostolatus officium humilitati Nostrae per abundantiam divinae hostitiae nullo licet meritorum Nostrorum suffragio creditum salubriter exequi, adjuvante Domino, jugiter satagentes, ad ea, per quae felici, prosperoque Christifidelium Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo manipulatorum regimini consuleret, libenter intendimus, munerisque Nostri pastoralis partes, propensa desuper parte interponimus, sicut Nos locorum, personarum, rerum, et temporum qualitatibus mature pensatis, ad omnipotentis Dei gloriam, et religionis incrementum expedire in Domino arbitramur.

Expositio
precum.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerant dilecti filii superiores, ac religiosi ordinis fratrum minorum sancti Francisci Conventualium nuncupalorum conventuum Novariensis, Viglevanensis, et Domodosolae, quod ipsi ad magis magisque in dictis suis respective conventibus regularem observantiam adjuvante Deo firmandam, eos provinciae Taurinensi ejusdem ordinis nuii summopere desiderant.

Tenor appro-
bationis.

§. 3. Nos igitur piis superiorum, ac religiosorum praedictorum votis ad religionis incrementum, et felicem progressum tendentibus quantum cum Domino possumus favorabiliter audire volentes, eos, et illorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incur-

rerat, hujus tantum rei gratia absoventes, et absolutos fore consentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, supradictos tres conventus dicti ordinis Navariensis, scilicet, Viglevanensis, et Domodosolae cum provincia Taurinensi ejusdem ordinis perpetuo unimus, conjugimus, adnectimus, et incorporamus.

§. 4. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sorti, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque judices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, ac conventuum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima novembris millesimo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Concilio
austriaco,
et
austriaco
servatis.

Derogatio
austriaco-
rum.

CECXLIII.

Dist. die 7.
dec. 1781.
Anno VII.

Facultas magno magistro hospitalis Hierosolymitani confirmandi decretum ab eo cum consilio hospitalis praedicti factum super additamento quorundam verborum ad ordinem

tionem 68 de commendis etc. pro capitulo provinciali prioratus Bohemiae ejusdem hospitalis.

Dilecto filio magno magistro hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani.

Pias PP. VI.

Dilecto fili salutem, et apostolicam benedictionem.

Expositio
procuratoris
procuratoris
procuratoris

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum provinciale linguae Alamaniae prioratus Bohemiae istius hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, quod alias electio prioris sanctae Mariae sub titulo della Catena, ac respectu superioris alamanus Pragensis, ad magnum priorem dicti prioratus Bohemiae pertinebat.

Tunc resolu-
tione capi-
tuli pro-
vincialis.

§. 2. Anno vero MDCCXXXIII. existente magno priore dicti prioratus barone de Czejlka ad majorem Dei Gloriam, et hospitalis praedicti utilitatem una cum capitulo provinciali prioratus Bohemiae fuit constitutum, ut omnes sacerdotes collegiales suffragium habentes tum praesentes, tum absentes duos viros magno priori praesentandos eligerent, qui, vel alterum ex ipsis confirmare poterat, vel etiam permittere, ut nova fieret electio.

Confirmatio
resolu-
tione capi-
tuli.

§. 3. Capitalaris resolutio hujusmodi primum quidem die xx. octobris MDCCXXXIV., iterum vero die prima octobris MDCLXI. fuit a lingua Alamanica approbata, et acceptata, subinde etiam, nempe die x. decembris dicti anni MDCLXI. a dilectis filiis consilio hospitalis praedicti facti hiis verbis confirmata — Deliberationem venerabilis capituli provincialis omni meliori modo confirmaverunt, et approbaverunt, mandantes illam executioni demandari.

Dilectis in-
pressionem
fuit ordinis
monasterii
apostolicum
confirmatio.

§. 4. Cum autem, sicut eodem exposito subjungebat, ad capitulum provinciale praedictum nuper pervenerint ordinationes, ac statuta in asperum capitulo generali facta, et per illos alias approbata, animadversum est, per ordinationem, seu stabilimentum LXVIII. de praepositoris, seu commendae dilecti filii consilii sexdecim nuncupatum declarantes, se velle dicto decreto consilii hospitalis praedicti die x. decembris anni MDCLXI. adhaerere magno priori Bohemiae jus conferendi di-

ctum prioratum conventus concessero, quia adiacerent ei facultatem ordinandi, ut ad aliam electionem juxta memoratum resolutionem ejusdem capituli provincialis, cujus executio a consilio dicti hospitalis fuit constituta, praecedatur.

Expositio
decretum
statutum.

§. 5. Veram sicut eadem exposito prosequeretur, cum memoratum capitulum provinciale per suum legitimum procuratorem dilectum filium Raymundum Albionem Manville fratrem cappelluum, seu diaconum conventus expresso professum, ac praepositorum, seu commendatorem dicti hospitalis, tibi exponi fecerit grave damnum, quod ex dicta ordinatione, seu statuto LXVIII. de praepositoris, seu commendae magno priori Bohemiae, cui ante annum MDCCXXXIII. jus privatum electionis prioris conventus competebat, erogabatur, processum obtulerit, et auditio consilio dicti hospitalis ordinationi praedictae verba ejusdem capitalaris resolutionis, scilicet — o laetiar venia ad alia elezione — adici posse, salva, ac reservata tamen apostolica Nostra approbatione concedere; ac subinde etiam ejusdem capituli provincialis votis assensum, petitiu additamentum dictae ordinationi LXVIII. fieri posse, reservato tamen consensu, et beneplacito apostolico per decretum die xxv. septembris MDCLXXX. indulsimus. Nobis propterea humiliter applicari fecerunt, et sibi in praemissis opportune providere, et alia infra indulgere de bonigitate apostolica dignamur.

Tunc resolu-
tione capi-
tuli.

§. 6. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliaque ecclesiasticis censuris, sententiis, aut poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi decretum praedictum, quo dictae ordinationi LXVIII. de praepositoris, seu commendae additamentum verborum — o laetiar venia ad alia elezione — statuitur, auctoritate Nostra apostolica validandi, et confirmandi, omnesque, et singulos joris, et facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenierint, supplendi, et sanandi, plenam, et amplam facultatem eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti nuperrimi capitali generalis, aliisque dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, ac consuetudinibus; stabilimentis, statibus, et statuta, ac ordinationibus capitularibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis ab quibuscumque tenoribus, et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die septima decembris millesimo septingentesimo octavesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die 7.
decem. 1781.
Anno VII.

CCCXLIV.

Conservatorio puellarum mendicantium civitatis Foroliviensis applicatur summa sc. 500 ex fructibus superextantibus aliorum locorum piorum.

Venerabili fratri Josepho
episcopo Foroliviensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam
benedictionem.

Promissum.

§. 1. Romanum decet pontificem tamquam fidelem servum, et prudentem, quem constituit Dominus super familiam suam, non modo spiritualium providentiam catholicae Ecclesiae, quosum divina bonitas largitur, jugi vigilantia exhibere, sed et temporalium circumspectione praesertim suorum, et apostolicae Sedis etiam quoad temporalia subditorum commode indesinerenter consulere, eaque de causa illa

omnia sollicitis studiis curare, quae communis utilitatis rationi, et republicae bene consentaneum esse in Domino arbitratur.

§. 2. Siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum deputatorum, seu administratorum conservatorii puellarum mendicantium latius Nostrae civitatis Foroliviensis expositum fuit, quod ipsi alias tribus tempe ab hac annis in conservatorio almae hujus Nostrae urbis Pio nuncupato puellam collocarunt, ad hoc, ut istae artem perficiendi cannabum, et illo perficeret, quas quidem cum jam ad hanc artem sit sufficienter instructa in hoc conservatorio Foroliviensi brevi est regressura, et ibi per quinquennium moram trahat, caeterasque puellas in dicto conservatorio degentes iuxta pacta, et condiciones inter eandem puellam, et praedictos administratores conventa perceptas artes edoceat. Cum autem sicut eadem expositio subponebat, annui redditus dicti conservatorii adeo teneas sint, ut vix exponentes praedicti aliquam partem conferre poterint, tum monstruae debitaee pensionis, cum aliarum expensarum, quae ad sua alimenta in alma urbe Nostra fuerint necessaria, eaque propter ad rhombos, praela, testoria, aliasque instrumenta hujusmodi, nec non aptam cannabis, et lini quantitatem comparandam, aliasque necessarias itineris expensas, ac congruas ei alimenta in dicto conservatorio suppeditanda impares omnino sint. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissa opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur conservatorium, et exponentes praedictos specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, ipsosque exponentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomina Nobis humiliter portrecta inclinasti, fraternitati tuae, de cuius prudentia, fide, ac religione, et in rebus gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, harum serie committimus, ac mandamus, ut ab omnibus sodalitiis, aliorumque locorum piorum hujus civitatis Foroliviensis administratoribus redditionem rationis exigas, ac superstantes summas eisdem sodalitiis, ac locis piis

Exponit
personae.

Tunc ex-
communi-
cationis.

non necessarias eidem conservatorio pro summa duntaxat scutorum quingentorum monetae Romanae in totum ad instrumenta praedicta comparanda, dictisque expensis supplendum auctoritate Nostra apostolica applices, ac donec; quod si omnes summae huiusmodi in simul conservatae ad dictam quantitatem scutorum quingentorum non ascenderint, tibi pariter injungimus, ut administratoribus praedictis facultatem imponendi vel annuum censum super bonis ad dictum conservatorium spectantibus, vel quodcumque aliud aes alienum, eo tamen modo, quo dicto loco pio utilius futurum erit, auctoritate apostolica concedas, et tribuas.

Clausula solitaria.

§. 4. Nos enim tibi quaecumque necessarium, et opportunum nedum sub poenis arbitrio tuo imponendis, ac etiam per censuras ecclesiasticas cogendi administratores sodalitorum, aliorumque locorum piorum ad exhibitionem librorum, et status reddituum, et respectiva onerum ejuslibet ex locis piis praedictis, ad hoc ut consilio de quantitate reddituum superextantium exinde statuatur, ac praescribatur summa, quae ab unoquoque ex locis piis in praedictam causam conferri debeat, sed etiam ad praemia omnia, et circa ea, quae ad dictae summae applicationem, ac ejusdem conservatorii utilitatem pertinent, faciendi, gerendi, dicendi, et exequendi, ac exequi mandandi ea omnia, quae pro praesentium literarum executione componere, et constituere, ac decernere in Domino salubriter expedire conspexeris plenam, et amplam facultatem auctoritate praedicta harum serie tribuimus, et Imperitumur. Mandantes propterea virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostro imponendis poenis, omnibus, et singulis deputatis, officialibus, et ministris confraternitatum, sodalitorum, caeterorumque locorum piorum superioribus, ut in omnibus praedictis prompte pareant, et obediunt, tibi que parere, et obedire student, et curent.

Derogatio contrariae.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non sodalitorum, aliorumque locorum piorum praedictorum etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgentiis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis deroga-

toriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tesuros praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die septima decembris millesimo septingentesimo octingentesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCXLV.

Die Dec. 15.
decem. 1791.
Anno VII.

Hortatio ad Imperatorem Romanum, et Hungariae regem apostolicum, ut amicaliter componeret jurgia suborta super nominatione episcoporum in regno Lombardiae.

Carissimo in Christo filio Nostro Josepho Hungariae regi apostolico, nec non Bohemiae regi illustri in Romanorum imperatorem electo.

Pius PP. VI.

Carissime in Christo fili noster salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Reddidit Nobis die ix. elapsi novembris dilectus filius Noster Franciscus S. R. E. cardinalis Herzan minister apud Nos plenipotentiaris Caesaris majestatis tuae humanissimas literas die xi. mensis octobris datas, quibus ad Nostras xxv. augusti rescipisti. In iis perlegendis vehementer indoluit, nihil apud te preces, obsecrationesque valuisse, quibus enixe flagitabamus ne spoliari per Nos velis apostolicam hanc Sedem antiquissima facultate confereodi in tuis Lombardiae diocionibus episcopatus, abbatias, et praepositoras; omninoque tibi propositum esse, eas collationes, vel ut ad supremam tuam potestatem pertinentes, vindicare. Nolumus plane, carissimo in Christo filii Noster, in ulla hic tecum ingredi ejus generis contentiones, quales fuere medio aevo excitatae, cum deinceps reddita tranquillitate,

utler grati-
ficat obsequi
efficit mon-
itiones alias h-
teras ad rem
dram.

Ecclesia regressa est ad voluntatem juris possessionem conciliorum etiam oecumenicorum sensu confirmatam.

Proferimus
etiam a dis-
putationibus
recusando, et
quomodo res-
ponsum
concessionem,
cum bonis
re coactione
tur.

§. 2. Ab hisce disputationibus alienas prorsus est, atque abhorret animus Noster, illasque alto Nobis insita, quae tamen prosequi constitimus paternam charitatem. Nihil tamen minus te in Domino rogamus, ne ulli juri tuo, regiae potestati quidquam derogari putes, aliquid quod certum, indubitatumque omnino est, affirmamus, apostolos, dum fundarent Ecclesiam, et constituerent super eisdem presbyteros, atque episcopos, ne suspicatos quidem esse, eo modo in civilis potestatis jura se invadere. Hunc honorem ab apostolis inductum, Ecclesia sibi constanter asservit, at tenuit, quin inde aliquid detrimenti supremorum imperantium juri sit importatum. Contra si quae in denudandis sacerdotibus potestas exercetur, ad nativam principatus jura pertinet collatum omne non sanctae Sedis solum, sed et episcoporum per universam orbem jus funditus interiret, ipsaque saluberrima indicendi, habendique concursus disciplina concideret, quod ab eximia pietate tua non potest non abesse plurimum: de bonis vero, quae beneficiis ecclesiasticis pia tum caeterorum fidei, tum rationis principum largitate ac munificencia accesserunt, non ignorat majestas tua ea esse, et semper in Ecclesia habita fuisse velut Divina, sanctaeque tractanda, adeo ut constans omni tempore fuerit patrum, fidelisque populi vox, et sententia, fas non esse bona eadem ab eis, ad quem sunt consecrata divaricare, quod solum illi videri non verentur qui res ecclesiasticas quas Dei sunt, et Tridentina synodus, post alias eloquitur, a caeterarum aere non discernunt.

Memor
concessionem
factae Bene-
dicto XIV.

§. 3. Haec ipsa bonorum administratio ne quidquam aliquando suspiciens, vel incommodi afferret, quod regnum tranquillitati offecere videretur, cavet sancta Sedes, et ipsi Nobis maximae curae esse profitebimur, ne cathedratis ecclesiis, abbatibus, qui earum ditiorum principibus suspectissimae, aut invidi, de quo ipso certe nec aetate majores tui gloriosissimi, nec nuper augustissima parens tua umquam dubitarunt. Petierat ista a Benedicto XIV. ut sibi suisque successoribus indulgeretur jus nominandi non jam ad episcopatus, sed tantummodo ad abbatias in Austriae Italiae ditioribus positas, relicto tamen sanctae Sedi tam-

quam in compensatione, pensionum imponendarum favore subditorum ditiorum pontificiae jure usque ad hanc rem opera sua fuerat dilecti filii Nostri cardinalis Megazzi tum Romanae rotae auditoris a quo facili id ipsum rescire poteris. Pontifex professus tum est plurimum se tenere desiderio, ut vera ac solida inter apostolicam Sedem, suamque majestatem sanciretur consensio, quaeque illac conducerent libentissime esse excepturum: at et maximam sibi habendam esse rationem declaravit pontifici decoris quod certe neglexisse videretur si dimitteret, quod semper sui praedecessores retinuerant, atque exercebant eas abbas ac beneficia. In sanctum suum nomen apud successores, et posteros remansurum si uno, ut ait, calamiductus jus hoc pontificum, iamque praerogativam esset elargitus. Deinde cum nonnulla etiam de illa pensionum compensatione dixisset, ad ea quae consequutura essent debens in praesenti, inquit, rerum statu suae majestatis in Italia subditi ad praecipua munera, et honores apud sanctam Sedem nunc usque a caeteris discrimine admittuntur, et prope semper aliqui ex iis in cardinalatum adlegentur collegium, et quandocumque etiam ad summum pontificatum evehantur. At si ea quae postulabatur fieret immutatio, praevidera se esset omnino eventurum, ut illi ab iis omnibus necessario exciderent, et excluderentur. Haec cum Benedicti verbis renata essent gloriosissima parenti tuae, jam tum ipsa ab eo amplius urgendo postulat pro sua aequitate destitisse re ipsa nevimus; maximi enim apud illam momenti erat nomen ipsum Benedicti XVI. quem, et sapientissimum esse intelligebat, et sui Austriaeque universae domus studiosissimum, cujus animi plura eaque gravissima semper idem, cum viveret, indicia dedit, cum et totum in sui pontificatus initio in tantae spem successione tum recens editum a baptismatis fonte suscipere voluisset, sacroque hoc necessitudinis vinculo adduc magis tecum, et apostolicum cum Sede conjungere.

§. 4. Ipsam hanc ubi causam Nos erga te, carissime in Christo fili Noster liberaliores esse certe volumus, atque idcirco maximo inflammati desiderio sumus, amice, amanterque tecum, tamquam cum filio pater, agendi, et de proposita re, et de aliis etiam, quae de his regiae deminationis tuae primordiis multae prodierint, quaeque Nos in plano miserandam

Particular
propositum
coram sanctae
Sedis con-
silio.

perpetui doloris acerbitem coniecerunt. Sed cum agnoscamus id inter Nos agendi consilium per difficile habiturum exitum, nisi os ad os loquatur, in auium Nobis jam induximus isthuc ad maiestatem tuam accedere, nullamque praeterea rationem habebimus longi atque incommodi itineris, quod ingravescente aetate Nostrisque jam debilitatis viribus, erit peragendum. Ea enim Nos sustentabit maxima consolatio te scilicet alloquendi, coramque declarandi quam alius animo paratissimo ad gratificandum tibi, unaque ad ipsas componendas cum caesareis tuis iuribus Ecclesiae rationes. Maiestatem tuam rogamus, ut animum hunc Nostrum excipias in pignus singularis erga te studii, quo conjungi tecum omnibus amoris, consensionis, ac necessitudinis officiis peroptamus, idque a te petimus non ulla privata Nostra, sed communi religionis causa, cui, ut a Nobis apostolici ministerii fides, ita a te patrii cuius minus omnino debetur.

Enclosure.

§. 5. Illi si institeris, Deique Ecclesiae, quam haec praecipue tempore, tutelam a te implorat praestiteris, egregia certe consules, et potestati, et felicitati, et gloriae tuae; atque, ut huiusmodi consilia actionesque omnes per Dei gratiam tu te provebantur apostolicam benedictionem ejusdem benignitatis auspicem caesariae maiestati tuae universaeque Aestriae domus amantissimo impertiantur. Datum Romae die 15 Decembris 1781 pontificatus Nostri anno septimo.

Det. die 18.
Dec. 1781.
A. ann. VII.

CCCLXVI.

Confirmantur statuta civitatis Feretranae
seu Pinae Billorum.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Paterna cura, quam de Nostris, et Sanctae Romanae Ecclesiae etiam, quoad temporalia, subditis gerimus, circa Nos urget, atque impellit, ut ea, quae pro felici civitatum, et terrarum conditionis temporalis ejusdem Sedis regimine, et gubernio provide constituta esse noscuntur, quae firma semper, et illibata persistant, apostolici muniminis praesidio roboremus, ut in Domino salubriter expedire arbitramur.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii communitas, et homines civitatis Nostrae Feretranae, seu Pinae Billorum, quod ipsi utentes facultatibus sibi ab antiquo statuto status Montis Feretrani anno MCDLXV. condito a tunc in humanis agrote Friderico status Montis Feretrani, et subinde Urbinateusis duce; postmodum vero a felici recordationis Urbano pp. VIII. praedecessore Nostro anno MDCXXXII. per quasdam suas in simill formam Brevis die xiv. aprilis expeditas literas approbato concessis, per quas facultas impertitur refermandi, corrigendi, imminuendi, et augendi leges municipales civitatis, et status huiusmodi, et cum praedictae leges in consuetudinem, et inobservantiam, seu abusum, et contrarium usum unum evassissent, alias decreverunt de novo condere, ita ut dederit in mandatis dilecto filio Antonio Mariae Zucchi Travagli civitatis ejusdem id exequi debere, qui partim ex antiquis statutis, et legibus peculiaribus civitatis praedictae, partim ex constitutionibus apostolicis alias editis, bandimentisque generalibus, et dispositionibus a duobus pro tempore existentibus dudum publicatis, nec non peculiaribus consuetudinibus, ac demum privilegiis a pro tempore existentibus in Urbinate, Eugubina, et Pisaurensi, aliisque civitatibus, et terris, ac locis apostolico incorporationis decreto comprehensis, et ad Sedem apostolicam devolutis ejusdem Sedis de latere legatis autem concessis desumere, et in unum colligere, et condere curavit; quae quidem leges, et statuta sic condita exponentes praedicti in consilio generali ipsius civitatis die vii. martii MDCCCLi. habito in omnibus, et singulis suis numeris admiservit; et postmodum anno MDCCCLVI. bonae memoriae Joannes Franciscus, dum vixit, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Stuppaeus unicusque tuus in Urbinate, Eugubino, Pisaurensi, ac aliis locis praedictis dicte Sedis de latere legatus illas et illa approbavit, ac demum felici recordationis Clemens pp. XIII. praedecessor Noster, exceptis rubrica primi libri de festis diebus colendis; rubrica trigesima octava libri primi praedicti de vundis, et mercedis, rubrica tertia, in quibus de maleficiis inquiri possit, rubrica quarta de non cognoscendis maleficiis, et rubrica quinta de mitigatione, et augmentatione poenarum, libro, quarto, ac demum rubrica trigesima secunda libri sexti de solutione.

Expeditio
provenit, quoniam
declinatur
quomodo statuta
condita fuerint,
et approbata
a conditi. In
gata a latere,
et confirmata
a Clemente
XIII.

ne in ea parte tantum, quae quomodolibet laederet, et laedere posset immoilitatem, et libertatem ecclesiasticam, per suas literas in simili forma Brevis die xxiv. januarii MDCLXII. expeditas confirmavit.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subjugebat, aliquas ex dictis rubricis emendari, aliquas vero prorsus obliterari dicti exponentes curassent, et haec nova statuta sic castigata, quo firmius subsistant, et servantur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communi summopere desiderent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerant, ut sibi in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur ipsos exponentes speciali-
bus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati; statuta, ac leges municipales ejusdem civitatis Fereatrae de novo condita, ac a memorato Clemente praedecessore Nostro approbata, et confirmata, ac et praemittitur, non per castigata, dummodo tamen sint in usu, ac licita, et honesta, ac sacris canonibus, vel decretis concilii Tridentini, ac constitutionibus apostolicis, et praesertim felicis recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris itidem Nostri super nudinis, et observatione dierum fastorum, ac immunitate ecclesiasticae non adversentur, nec non monopolitis asum praebent apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus.

§. 5. Decernentes eandem praesentes literas semper, firmas, validas, et efficaces existere et fore, suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere ac omnibus, et singulis, ad quos spectat, in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicut in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defforiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die decima octava decembris millesimo septingentesimo octogesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Delegatio
capituli
romae.

Die, die 18.
dec. 1781.
Anno VII.

CCCXLVII.

Confirmatio resolutionis captae a collegio cappellanorum insignis cappellae ad Praesepe nuncupatae in basilica s. Mariae Majoris de urbe pro renunciatione omnium jorum supra dictam cappellam favore familiae Sforza Caesariani in corresponsivitate restauratum in eadem cappella perficiendam.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Dudum fel. rec. Sixtus pp. V. praedecessor Noster per suas apostolicas literas datas die xxviii. augusti MDLXXXVII. insignem cappellam ad praesepe nuncupatam in basilica sanctae Mariae Majoris munificentissime erexit, ibique nonnullorum presbyterorum, et clericorum collegium ex suo praeposito, uno sacrista, quatuor cappellanis, solidemque clericis compositum decenter instituit, quibus certos quarundem ibidem expressarum abbatiarum redditus tam pro congrua eorum substitutione, quam etiam pro supportatione onerum, et praesertim pro fabricae, et sacristiae mantentione assignavit.

Eratio cap-
ituli ad
Praesepe in
basilica s.
Mariae Ma-
joris.

§. 2. Juspationis vero, et praesentandi personas idoneas Michaeli Peretti primum, ejusque descenditibus masculis, deinde foeminis, eorumque pariter descenditibus, ac demum deficientibus omnibus masculis, et foeminis proximiori de sanguine ipsius fundatoris primogeniturae ordine semper servato reliquit, et reservavit, prout latius in memoratis literis continetur, quorum tenorem pro expresso haberi volumus.

Juspationis
personae quibus
specialiter
ordinatur.

§. 3. Nuper autem dilecti filii praepositi, et alii beneficiati supradictum collegium componentes exponi Nobis fecerunt cappellam praefatam variis reparationibus indigere, quae li-

Tunc pro-
prietate
capituli
ad Praesepe
in basilica
s. Mariae
Majoris.

Trifurcatis
novitibus
venerabilibus
statutis
expeditis
apostolica
confirmatio.

Confirmatio
nostra tenet.

Clementis
rubrica, et de-
cretum
venerabilis.

alendi lo-
ca mun-
tu capla-
di repara-
re loca re-
staurari in cap-
pella.

cet primum haud gravem impensam praestere viderentur, postea tamen dum manus operi admove- re coepit, uti ad maximam, et conspicuam summam ascendere comperit est: non enim fenestras tantum, ut ab initio putabatur, sed sublimem quoque testudinem tam intus, quam extra, tectumque pariter, opusque to- clorum marmoratum, una cum sacrista ne- cessario restaurari oportebat; ita quidem, ut si diutius reparationes praedictas differri con- tingeret, periculum ruinae totius cappellae non abs re forsan timeri potuisset; quapropter iidem praepositi, et beneficiati promptas ad tantum onus subeundum pecunias non habentes, nec illas ob deficientiam fundorum in sta- tu Nostro ecclesiastico ad censum suscipere va- lentes supplicari Nobis fecerunt pro facultate alienandi loca septem, et quinquaginta septem centena Montium, quae unico in urbe possi- dent, et aliqua saltem ex parte expensis praedi- ctis supplere possint.

Supplet pos-
sides exis-
ti putant
patriam de-
co Franco
no Caesarini,
ad repara-
re perficien-
das.

§. 4. Nos vero considerantes congruum minime esse collegium praedictum unico quod in urbe habet, tenuissimo capitali penitus ex- pollari, pretiumque praeterea ex dictis locis Montium retrahendum sufficere vix posse ad hoc necessarium reparationum opus iuxta- dum, itaut illud postea vel imperfectum re- mansisset, vel longos saltem, quam par erat protrahum fuisset in gravissimum ejusdem cappellae praedictae, idcirco praedicti praepositi suggerere existimavimus; ut a dilecto filio nobili adolescente duce Francisco Sfortia Caesarini hodierno patrono, sive a dilecto filio Nostro Innocentio S. R. E. cardinali de Comi- tibus nuncupato ejusdem Francisci ducis tulo- re, et administratore per Nos specialiter depu- tato auxilium peteret.

Ipseque nos
admonstrat
ponit officio.

§. 5. Immo Nos ipsi, quibus summo- cordi est, ut cappella praedicta ubi pretiosum sanctissimum Praeseptum monumentum asser- vatur, et ubi gloriosum quoque reconditum ex- tat corpus a. Pii pp. V. praedecessoris Nostri, quem speciali cultu semper prosecuti fuimus, atque prosequimur, quantoculus reparetur, atque ad suum primum decorum, et stabili- tatem redigatur, hoc Nostrom desiderium ei- dem cardinali de Comitibus ore proprio com- municavimus.

Petimus sa-
porum ad
e parationem
subdit dicit
bonis quibus

§. 6. Is vero postquam de quantitate ex- pensarum in hujusmodi restauratione occu- rentium, et ascendentium ad summam sculo-

rum sex millium circiter certiorum se fecit, Nobis oreferens, et scripto retulit se pupilli vo- mine, nulla quidem cogente obligatione, sed solum ad cappellam ejusque nitorem conser- vandum praedictum onus sponte subire para- tum exoptare, tamen ut sicut in quadam con- troversa cum capitulo Basilicae s. Mariae Ma- joris exorta revocari coepit in dubium, utrum patronatus dictae cappellae ad familiam Caesa- rini, vel ad collegium pertineret, ita ad omnem tollendam questionem, et dubietatem quoad collegium praefatum, et ad majorem quamdam caute- lam collegium praedictum cuiusque iuri sibi quomodocumque super patronatu praefato competenti renunciaret, illudque duci Sfortia Caesarini, ejusque descendentes huius perpetuum cederet; itaut deinceps totum, et integrum juspatronatus pro eo quod pertinet, seu pertinere potest ad dictam praepositum, et collegium non solum quoad beneficia, sed etiam quoad cappellam ipsam ad dictum ducem, et familiam spectet, et spectare debeat, oblationem, et petitionem istam, quae nobis acquisissima visa est, dicto collegii praeposito notam fecimus, ut autem collegio legitimam super ea resolutionem capessere- ut.

nos revo-
ciat expul-
lari totum
grum juspa-
tronatus
cappellae.

§. 7. Convocata itaque more solito con- gregatione sub die xi. septembris proxime praeteriti, praepositi, et beneficiati praedicti laeto animo, et magna cum gratiarum actione li- beralem duci patroni oblationum excipientes, unanimi omnium voto, et consensione omnesque, quod eorum collegio, tam vigore Bullae Sixtinae, quam alio quovis ex capite compe- tere posset, libere eidem duci ejusque li patronatus successoribus perpetuo cesserunt, et renunciarunt juxta resolutionem lenoris sequen- tis videlicet.

Convenit
cappellam
primum, an-
quoniam
reputat ab
ipso possi-
sio.

§. 8. — Fu fatta relazione di quanto è oc- corso in rapporto alla nostra supplica pre- sentata al santo Padre secondo fu risoluto nell' ultima congregazione dell' 11. giugno prossimo passato per avere la licenza d' alienare li pochi luoghi di Monte spettanti alla nostra cappella, onde poterò almeno in parte supplire alle gra- vissime spese occorrenti per la fabbrica di detta cappella, e conseguentemente fo anche rife- rito, come essendo stata dall' eminentissimo pro- duttore rappresentata al Papa la detta istanza, esso s. Padre si espresse tanto col detto emi- nentissimo, quanto col nostro monsig. Albizi proposto di non voler accordare tal licenza, sul-

Temo re-
sultante
gratia a col-
legio capel-
larem.

metivo di non vedere spogliata la nostra cappella di quel poco capitale che possiede nello stato: suggerì peraltro al detto monsignor proposto che si fosse fatto ricorso all'ommentissimo sig. card. Conti come amministratora dell'eccellentissima casa Sforza Cesarini per avere quel sussidio che gli fosse piaciuto di daro, mentre al di più, o anche al tutto avrebbe supplito la somma di unificenza di essa s. Padre, il quale inoltre ebbe anche la benignità di parlarne al suddetto emmentissimo sig. cardinal Conti. Questi se ne fece richiesta la informazione dei lavori intrapresi, e dello spese occorrenti, ed ordinatosi senza ritardo agli artisti il ristretto de' loro rispettivi lavori, o conti, queste si viddo ascendere sulli scudi seimila incirca, e tutte fu esibito al suddetto emmentissimo sig. cardinal Conti, il quale in seguito presentò a nostro signore una memoria concernente la di lui detorminazione su quest'affare, o fu di far supplire alla casa Sforza Cesarini tutta la spesa occorrente per la nostra fabbrica, purchè però dal collegio si ceda, o rinunci a favore di detta eccellentissima casa Sforza ogni, o qualunque dritto potesse competergli sul patronato di essa cappella, come più ampliamento dalla ricordata memoria. Successivamente tutti li congregati avendo riconosciuta la pia, e benefica intenzione del detto emmentissimo sig. cardinal Conti, e la discretissima richiesta che in essa memoria si fa per il compenso al peso che si assume di fare le suddette spese come sopra, tutti di buona voglia, e con sentimenti della maggior riconoscenza accolsero la riferita determinazione di detto emmentissimo opportunissima alli presenti nostri bisogni, o perciò ognuno del nostro collegio vi prestò il suo pieno consenso in accordaro quanto in essa memoria si chiede, facendo a tale effetto libera, e spontanea cessione a favore di detta eccellentissima casa Sforza di qualunque jus, diritto, o pretesioni che il nostro collegio possa avere sul patronato di detta cappella posto in questione, di modo che il nostro collegio è pronto anche di venire a qualunque altro atto, che si credesse opportuno per maggior validità, e fermezza della presente risoluzione, o per tal motivo ha dato tutte le facoltà necessarie, ed opportune al signor don Domenico Mottei cameriere, perchè a nome del collegio, possa legittimamente venire a qualunque atto, o fare quanto si crederà conveniente per

l'esecuzione di quello che si è di sopra risoluto.

Joannes Bernardi Secretarius.

§. 9. Ut autem resolutio ista, cessio, et renunciatio firmius subsistat, nulloquo nunquam defectu, vel exceptione redargui valeat, praepositus, et beneficiati praedicti preces Nobis totius collegii nomine praesentari fecerunt, at praemissa omnia apostolicae coeificationis patrocinio committere dignaremur: Nos igitur praepositum, et beneficiatos praedictos specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatas existant ad effectum praesentium dumtaxat coesequendum, harum serie abnolentes, et absolutos fore cientes hujusmodi supplicationibus inclinati, supradictam resolutionem, cessionem, et renunciationem eicunque juri, quod eidem collegio competere posset super patronatu insignis cappellae ad Praesepe favore ducis Francisci Sfortia Caesaris patris, ejusque successorum in infinitum juxta formam in Bulla Sixtina praescriptam tenore praesentium auctoritate apostolica confirmamus, et approbamus, ac inviolabilis apostolicae firmitatis vim, robur, et efficaciam adjungimus, omnesque, et singulos tam juris, quam facti defectus, et solemnitates quascunque tunc ex jure communi, tum ex apostolicarum constitutionum praescripto observandas amplissime supplementus.

§. 10. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non dictae cappellae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plenae, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub aenulo piscatoris die decima octava decembris, milles-

Confirmatione apostolica
cas tenor.

Derogatio
contrariis
tenor.

mo septingentesimo octuagesimo primo, pontificatus Nostri anno septimo.

Diei die 30.
dec. 1781.
Anno VII.

CCCLXVIII.

Homilia habita in ecclesia s. Ludovici Gallieno nationis in consecratione R. P. D. Francisci De Bernis episcopi Apolloniæ in Macedonia.

Præconiæ. §. 1. *Antequam huc hodie, venerabilis frater, accederes, perspectum tibi exploratumque esse debuit, quid illud foret, quod per sanctam hanc caeremoniam perageretur: tamen et ex ipsa huius ritus gravitate, et ex verborum poudero, quæ in hac episcopali consecratione adhibet Ecclesia, adhuc altius in animum tuum illabi potuit, qualem quantamque receperis dignitatem, in quem fueris euectus ordinem, quo character insignitus. Magnum certe eximiumque delatum tibi per Nos est officium, dum te a privato sacerdotalis vitæ statu ad episcopalem eduximus, interque Ecclesiæ præsules primoresque constituimus. Sed quanto sublimiore te in gradum concessisse perspicis, eundem putare debes non tam bono, quam vitæ morumque sanctitate, Christi doctrinæ, sapientique contineri.*

Episcopi, qui titulum habent in partibus infidelium, non sunt sacrosanctæ quæstionis morum episcopali.

§. 2. *Hæc quidem tibi ante oculos proponimus, ne exemptum te ab episcopatum munerum magna parte arbitreris, quod institutus sis titularis episcopus, seu in ejus ecclesiæ titulum, quæ jamdudum infidelium subijcit potestati. Cum enim illorum armis ac dominatu ab antiquis sedibus expellerentur episcopi, neque amplius in suis diocesis residere quicquam eorum possent, retinere tamen deperditarum ecclesiarum memoriam nomenque placuit, ut qui deinceps in titulum subrogabantur, non cum ipso præcipiam in se recipere solitudinem Deum pro amissæ gregis reditu deprecandi. Ne tamen illi uti otii, aut vagationis suspensionem de se facerent, addibere cepti sunt ad magnorum antistitem curam per ministerium suum sublevandam. Proinde nequaquam videri possunt titulares episcopi, etsi nulli propriæ addicti diocesi, ab episcopali-bus exempti muneribus, iis præsertim, quæ ipsum episcopalem ordinem consequuntur.*

Laudes
episcopi Deo
Berna.

§. 3. *In hujusmodi opus, in hoc militiæ genus assumptum te, venerabilis frater, a Nobis puta, dum ad episcopalem gradum extolle-*

ris; quod certe in animo habebat, jamque tibi, in quo contenderes spatium designabat, qui te Nobis commendavit venerabilis frater Noster Franciscus Joachimus S. R. E. cardinalis De Bernis. Etsi tecum ipse sanguinis propinquitate sit conjunctus, teque filii pene loco habet: tamen ea, quæ Nobis de te affirmavit, tuasque causæ petit, adeo æqua via sunt, ut Nos facile, quo jam Nostra sponte inducebamur, impelleret. Noveramus profecto, quæ indoles tua esset, qui mores, quam ad ecclesiasticam, ac sacerdotalem vitam, cui jam nomen dederas, conformatus animus, ac paratus ad quodcumque te munus recaret Deus, suscipiendum. Itaque non solum te in episcopali dignitate constituere, sed et Nostras imponere tibi manus volumus, ut adhuc cumulatis constare posset, quantopere et Nostræ, et illius de te spei amorique tribueremus. Volumus præterea huc Nos ipsos ad s. Ludovici Francorum regis ecclesiam transferre, atque in hoc Gallicæ nationis templo consecrationem tuam peragere, prædecessoris Nostri Benedicti XIII. exemplum sequi, qui in festo sancti Josephi die anni MDCCXXVI. hac in ecclesia cardinale de Polignac in Auxitanum archiepiscopum consecravimus. Amplissima sane est, atque ornatissima sacra hæc aedes, ac multis a Sixto IV. privilegiis jam tam decorata, cum eo annuente ejusdem sancti Ludovici cultus huc fuit ex arcto, et angusto loco translatus, neque minori nunc magnificentiæ ac dignitate splendet, quam quæ olim in proxima, etsi nunc parva, admirabatur ecclesia ad thermas Alexandinas erecta, antequam incendio conflagrasset; quæ scilicet a s. Silvestro dedicata sanctissimæ Salvaloris nomini, fuit postea a sancto Gregorio Magno consecrata. Quibus omnibus de causis visus Nobis hic locus est ad hanc tuam consecrationis caeremoniam peropportuus.

§. 4. *Sed ut ad episcopalem titulum Apolloniæ titulum veniamus, quem jam decreto consistoriali tibi assignavimus, eam ecclesiam ipsa nostri infidelium dominatu oppressam esse; proinde ejusdem, si non curam, at minus certe divinam obsecrandi clementiam pro illo, quæcumque est, grege vindicando, atque ad fidem revocando tibi commissum existima. Sed cum plurimæ varis in regionibus postte antiquitus eo nomine urbes essent, ab Apolline nimirum nuncupate, cui gentes aras ibidem, ac templa dicaverant; opportunum hic vide-*

Descriptio
ecclesiæ epis-
copalis
Apolloniæ
in partibus
infidelium.

tur, quae tua isthaec Apollonia sit, exponere. Sita ipsa est in Macedonia, ad Atho montis radices, qui pars est montis illius, quem sanctum deinceps ob monachorum eremos, ac quamplyrmas in ipso condita coenobia nominantur. Ex his monasteriis aliqua insignibus adhuc instruantur bibliothecis, sed nullo incolentium fructu, qui vitam illuc non in studiis, sed in manuum opera ac labore tradunt; nihilominus minus in suo sunt pertnacissimi schismate, quod in eorum animis multo altius inserunt saeculo XIII. fuit per Gregorium Palamam Thessalonicensem archiepiscopum, quem illi propterea inter sanctos impie recensent, ac tanquam thaumaturgum publicis etiam praebitis invocant, et venerantur. Apollonia ad ortum habet Amphipolim, Thessalonicae ad occasum; hujus suffraganea sedes est, in patriarchatu Romano constituta.

§. 5. Neque tamen hic inquirendum, qui praesens illius urbis status sub infidelium imperio sit, sed praecipue considerandum, quod ejus nomen extollit maxime, illac pertransisse doctorem gentium, cum Philippis ex carcere Thessalonicae una cum Sila, seu Silvano pergeret; et in actis apostolorum cap. 17. v. 2. in haec verba legimus — *Cum autem perambulasset Amphipolim, et Apolloniam, venerunt Thessalonicae, ubi erat synagoga judaeorum* — Igitur cum nunquam non praesens tibi tui episcopatus, itaque ecclesiae nomen futurum sit, quam facile una et magni illius apostoli, et epistolarum recordaberis, quas ille vel Athenis, vel potius Corintho duas ad Thessalonicensis perscripserat; proptereaque ex ea ipsa Apolloniato cum Thessalonicensibus propinquitate, ecclesiarumque conjunctione existimare poteris ad te praecipue pertinere ea, quae cap. 2. primae illius epistolae memorantur, videlicet — *Ipsi scitis fratres introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit, sed ante passi multa, et contumeliis affecti, sicut scitis in Philippis, fiduciam habuimus in Deo Nostro loqui ad vos evangelium Dei in multa sollicitudine* — Quibus quidem, aliisque sequentibus verbis b. Paulus juxta sacros interpretes significare perspicuo voluit, qualis esse, qualemque se exhibere novus episcopus debeat. Primo igitur ab ingressu ad episcopatum incipit, cum diceret — *Adventus non inanis* — non sine fructu scilicet, quoniam aliqui, quod sine lacrymis effere vix possumus, non aedificant; sed destruunt. Pro-

sequitur porro, ac indicat Paulus, quae doctrina episcopi esse debeat — *non de errore* — qui mores — *neque de immunditia, neque in dolo* — pari videlicet, simplices, ac recti — neque in sermone adulationis, nec quaerentes ab hominibus gloriam — *neque a vobis, nec ab aliis, sed Deo placentes*, qui probat corda nostra — Fergit deinde, et in utraque ad Thessalonicensis epistola, multa eisdem credenda proposuit, eosque in bonum fidei, atque in servandis traditionibus magnopere confirmat.

§. 6. Hunc in modum tu ipse, ven. frater, comparatum, atque instructum habere animum debes, tanquam si ad tuam Apolloniae ecclesiam introires. Introbis quidem in eam, quae tua non est, cuiusque de vrbibus ad te singulariter cura non pertinet; in Athenensem scilicet, cui cum adesse per se ipse non possit cardinalis consanguineus tuus, te in eadem ad subsidariam praestandam operam consulto immittit, non pro sua quiete, et voluptate, ut Hincmarus exprobravit nonnullorum antistitem desidiam, qui praesertim in Gallis reditivos excitant chorepiscopos, ex illorum genere, qui consecrationem episcopalem receperant. Cardinalis enim Noster abest ab Albiensi ecclesia; ut apud Nos, ac apostolicam hanc Sedem ministerii munere fungatur a christianissimo rege jam multis ab annis sibi commissio, quo quidem ita fungitur, ut una utrique Nostrum egregie satisfaciatur. In hac tamen absentia sua ab episcopalis officii exercitatione non desistit in Albanensi nimirum ecclesia, ad quam ex Albiensi translatus est, hujus tamen retenta per apostolicam concessionem administratione. Absens illo corpore, et praesens apiritu, quo magis eidem consuleret, te ipsum intimorum consiliarium, itaque sollicitudinis maxime conscium illuc tanquam e sinu emittit suo, ut pro se adesse Albiensibus, et tam nominis, quam carnis atque amoris similitudine solari eum gregem de pastoris sui desiderio posset; in quo certe Paulum imitatus est, cum Timotheum ad Thessalonicensis mitteret, ad eam qua scriberet — *Neminem habeo tam unanimem, qui sincera affectione pro vobis sollicitus sit* — 41. Corinth. cap. 4.)

§. 7. Tanto igitur magis tibi, ven. frater, annitendum est, ut gravissimam hanc de te cardinalis spem, ac maximam Albiensem expectationem sustinere vales, tantoque majorem putandum est a te operam, contentiorem-

Exponitur ratio cur in locum ecclesiae istius, quam non solum Albiensem nequegatur.

Judicium de eo datum a doctore gentium relictum.

Descriptio ecclesiae Albiensis.

quo exigi, quanta maior est illius ecclesiae dil-
gencia, atque archiepiscopatus amplitudo. Quis
enim ignorat et antiquitatem Albiensis Sedis,
et celebritatem? Jam si illius episcoporum so-
rietatem a prisca temporibus memoria repetemus,
in eadem, et sanctissimos viros et doctissimos
conseri reperimus, neque minus quam duo-
decim, qui in S. R. E. cardinalium collegium
eveci sint, numerabimus. Ex his duo adhuc
superstitibus sunt, alter hic praesens Gentilis
tius, alter archiepiscopus nunc Rothomagen-
sis Dominicus Rupefucaldus, quem Nos ipsi
purpure bonore donavimus. Ibidem et epi-
scoporum habita fuere concilia, quibus est fi-
dei, moribus, ecclesiasticaeque disciplinae pro-
opportunitate consultum. Quas ob causas mul-
ti et praecedentibus Nostris praeceptum ejus
ecclesiae se habere rationem per suas consti-
tutiones professi sunt, ut inter caeteros Bonifa-
cius VIII., Benedictus XII., et Innocentius
XI., qui eadem ut metropolitana esset, merito
sanxit, et ad archiepiscopatus jura, subje-
cti ipsi quinq; episcopatibus, evecit. In eam
igitur mitteris, venerabilis frater, in qua epi-
scopalis militiae tuae rudimenta ponas, tam
nobilem, tamque amplam ecclesiam, tot exor-
natam laudibus, tantaque praecipue cardina-
lis tui consanguinei cura, vigilantia, atque
amore muntem.

Munitum ad
clertum.

§. 8. Tu ipse debes actiones omnes quas il-
lic gesturus es, componere ad illius voluntate-
tem, consiliumque tibi certe perspectissimum,
quod Albiensis ecclesiae administrationem jam
ab initio moderandum suscepit. Quin ex re-
gendi Albiensis gregis, qua nititur, ratione,
facile potes agnoscere, qualem se praestare in
Albiensem studet, quoque sit in eundem ani-
mo comparatus. Patet omnibus ea ratio, isque
ejus animus, ut ex ipsa re atque opera, ita et
ex egregia illa pastoralis epistola, quam cum
primum Albiensem episcopatum intisset, ad
clerum, populumque die xxx. aprilis anni
MDCLXXIV. praescripserat. In ea praece-
pit pacem, et charitatem commendatur. His tam-
quam cardinibus omne versatur ejus hortatio-
nis argumentum — *Propositum*, loquit, nobis
finem et scopum illico assignati esse videbimur,
si vos omnes in charitate radicatos, et fundatos,
studiosque accecos pacis conservandas sempiternas
statuas intueri, atque experiri licebit. Haec enim
duo illa sunt praecepta Christianae institutionis
capita, ex quibus pastoralis officii Nostrum, ac pa-

ternas erga vos sollicitudinis auspicia desumimus,
quasque vobis modo proponentes, amiceque com-
mendantes, mentibus, animisque vestris perpetuo
cupimus inherere, charitatem scilicet et pacem
— Malta deinde pergit de utraque hac virtute
praecleara sano, atque ex ipso evangelii fonte
deducta dicere. Sed quod tum ille tanta mo-
nendi hortandique auctoritate aliis suadere vo-
luit; id sibi statim suscepit, multoque effica-
cius mutui in omnes charitatem, et pacem
oxinio praesertim suae beneficentiae exemplo
commendavit.

§. 9. Habes jam, venerabilis frater, quo
cogitationes, consilia, operaque tua dirigi, et
contendere debeant, valdeque ad te petimus,
ne quid eorum, quae in episcopali munere esse
memoravimus, umquam non ante oculos posita
habeas, assidueque memoria tua repetas; ne
revolvat; ut id ipsum in te effici possit, quod
h. Paulus in Thessalonicensibus fieri cupiebat,
cum primam ad eos epistolam hisce verbis con-
claderet — *Adjuro vos per Dominum, ut legatur
epistola haec omnibus sanctis fratribus* — *Time-
bit enim, ut loquell doctor angelicus, ne prae-
lati propter aliqua, quas erant hic, eam occul-
tarent* —. Fac igitur, ne umquam monitis
hos, hortatusque Nostros et tua mente dilabi-
sinas, tibi que ipsi quodammodo occultes; sed
quod magno opere futurum confidimus, mores,
vitamque tuam amoem imposterum ad tanti
ministerii rationem institutas, et componas, et
que ad descriptam ab apostolo Paulo episco-
patus formam exprimas, Nostramque, qui verae
tuae laudis studiosissimi sumus, et tui aman-
tissimi, de teque benemeritissimi cardinalis
votis praecclare respondens, ad divinum glori-
am, quae Ecclesiae utilitate, animarumque
salute praecipue continetur, omni semper tui
animi conatu, tuaque opera, labore, ac viri-
bus promovendam, diffundendam, amplifican-
dam magis in dies infirmemur.

Gratia Domini Nostri Jesu Christi cum Spi-
ritu tuo. Amen.

CCCXLIX.

Dist. de 5
Jov. 174.
Anno VII.

Applicatur ad quindecim annos fructus abba-
tiae s. Stephani in diocesi Vercellensi exten-
tentis pro construendis navibus contra Tur-
carum incursum.

Carissimo in Christo filio Nostro Victorio
Amadeo Sardiniae regi illustri.

Pius PP. VI.

Carissime in Christo fili Noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

Expositio
precorum por-
tionum a
rege Sardi-
niae.

§. 1. Majestatis tuae nomine Nobis nuper
expositum fuit, quod piratarum navium Tur-
corum, seu Maurorum adeo auctus est nume-
rus, ut litora tum regi Sardiniae, tum maris
Mediterranei infesta eorum latrocinis habeantur,
maritimi comעות impediti, publicum-
que interclusum commercium non sine maxi-
mo populorum tibi subditorum detrimento,
quibus saepe contingit, ut sub eorum oculis fi-
lii, parentes, cognati, amici, cum navibus,
mercibus, ac substantiis suis a barbaris illis in
miseram, ac duram servitutem abducantur:
quare acerbissimis hisce malis celerrime ap-
portuna afferre remedia, et populi in tam gra-
vi calamitate consistens opem tuam, et vali-
dum auxilium implorantibus, quamprimum
subvenire ardentissime cupis; verum quia re-
giae militares naves hactenus constructae ad
protégenda litora hujusmodi sufficientes non
sunt, regiamque classem tuam veluti etiam
magnus magister militaris ordinis sanctorum
Mauritii, et Lazari ampliari intendis, ac re-
gium aërium tuum novos sumptos pro fabri-
candis aliis navibus, etisque armandis, atque
instruendis ad succurrendum miseri populi,
et ad liberanda a barbarorum injuriis, coe-
dibus, et latrocinis, naves, homines, ad li-
tora tui domini insinuare impar sit fructus,
et redditus monasterii abbatis sancti Stephani
nuncupatae ordinis sancti Benedicti, ad quam
nominare, quoties vacans existit in vim con-
cordatorum alias inter Sabaudiae duces, et Pe-
demontis principes, et sanctam Sedem Italio-
rum ad te spectat in diocesi Vercellensi exis-
tens, quae vacat ad praesens, insumere de-
sideres, si Nostra, et hujus sanctae Sedis tibi
super hoc licentia, et facultas suffragetur.
Quapropter ejusdem majestatis tuae nomine
fuit Nobis humiliter supplicatum, ut tibi, et
communi christianorum tui, ac aliorum re-
gum, et status salutem, et incolumitatem ap-
portuam in praesentis providere, et ut infra in-
dulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur piis votis tuis favorabiliter
annuere, et laudabiles, deque maxime gratos,
et catholici regis animo dignos majestatis
tuae conatus in arcenda a christianorum cervi-
cibus impiorum gladiis, et in tuendis tuis ter-
ris, litoribus, et hominibus contra scelerato-
rum praedonum incursum, coedes, et infamia
latrocinia, quantum in Domino possumus adju-
vare volentes, supplicationibus hujusmodi in-
clinati, motu etiam proprio, ex certa scientia,
et matura deliberatione Nostris, de qua pleni-
tudine potestatis majestati tuae, et per quindecim
dumtaxat a data praesentium enumerans
annos, fructus, redditus, proventus, ob-
viationes, et emolumenta quaecumque cujus-
cumque generis, et conditionis praedicti mo-
nasterii abbatis sancti Stephani nuncupatae
ordinis sancti Benedicti in construendas mili-
tares naves, easque arma, et hominibus, om-
ni-que bellico apparatu instruendas ad propul-
lentos Turcorum latronum impetus ad mare
Mediterraneum ab hac sceleratorum peste, et
collevis purgandum ad tui status, litora, ter-
ras, naves, atque homines a barbarorum coe-
dibus et depredationibus, atque incursumus pro-
tegienda impendere libere, et licite possis, et
vales harum serie concedimus, et imperi-
mur. Quocirca dilecto filio oeconomio generali
beneficiorum pro tempore existenti auctoritate
apostolica deputato pro praesentis injungimus,
ac mandamus, ut adimpletis prius, et satisfac-
tis omnibus missarum reparationum obliga-
tionibus, solutionibus, oblationibus, mercedi-
bus, salariis, aliisque quibuscumque suppo-
sitis oneribus solitis, et consuetis; quae dicto
monasterio, seu abbati, ne rursus rectoribus
pro tempore impositae, et infixae sunt, nec non
aliquae annuorum fructuum, et reddituum por-
tio in miserabilium personarum subventionem,
et pauperum illarum partem auxilium, pro
majestatis tuae pietate, et beneficentia singulis
annis impensas, reliquam fructuum, red-
dituum, et proventuum monasterii, seu abbatis
praedictae partem, dum illud, seu illis vacaverit,
tibi respondeat, ac responderi faciat, et curet.

§. 3. Volumus insuper, eidemque oecono-
mio generali pariter tenore praesentium conce-
dimus, ut quoties alterum ex duobus benefi-
ciis, quorum unum sub invocatione sancti Jo-
annis Baptistae in ecclesia parochiali sanctae
Mariae Majoris civitatis Vercellarum, alterum

vero sub invocatione sancti Laurentii in sua ecclesia in loco de Ponzana uncupato, erecta existunt, quasque ut asseritur, sunt de jure patronatus dicti monasterii, seu abbatis, vacare contingat, iisdem modo, et forma, quo rectores ejusdem abbatis usque in praesens consuevere, ad ea nominare rectorem possit, et debeat; tandem nedom malis ex Turcarum praesidio ingruentibus opportunum remedium afferre studemus spirituales Christifidelium utilitatem despicere videamur, venerabili fratri episcopo Vercellensi committimus, ut quousque eadem abbatia, seu monasterium vacaverit, salva omnibus, et singulis iuribus, prerogativis, gratiis, et indultis, quae rectoribus ejusdem monasterii, seu abbatis pro temporibus existentibus quomodolibet pertinere possunt, vel poterunt; quibus pro praesentes derogare non intendimus omeimodam spirituale jurisdictionem in terris sil monasterium, seu abbatis praedictam spectantibus exercet, ac duas parochiales de Prarolo nempe, et de Crova uncupatae; quae ut pariter asseritur, de jurepatronatus dicti monasterii, seu abbatis existunt iuxta formam concilii Tridentini, et ad Nostras cancellariae apostolicae regulas conferat.

§. 4. Non obstantibus quibuscumque apostolicis, nec non in provincialibus, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, nec non cancellariae apostolicae regulis, aliisque quibuscumque ordinationibus, statutis, et consuetudinibus confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roborata statuta, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac ioculis clausulis, irritantibusque, et aliis decais in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod pecuniae, quas ex praesenti Nostra concessio-
ne majestas tua percipiet, vel percipi faciet, in eos dumtaxat usus pro quibus a Nobis in Do-

mino concessae sunt, et nunquam in alios quoscumque convertantur, super quo ejusdem majestatis tuae, tuorumque ministrorum conscientiam oneramus. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die octava januarii anno millesimo septingentesimo octuagesimo secundo pontificatus Nostri anno septimo.

CCCL.

Die die 11.
jan 1782.
Anno VII.

Suppressio monasterii canonicorum regularium congregationis Lateranensis ordinis s. Augustini Novariae existentis, et applicatio bonorum pro constructione navium contra Turcas.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Quante Nobis catholicae cura sit fidelis, et qua solitudine, in quaetum Dominus Noster Jesus Christus, qui ex alto vocavit Nos licet immerito ad apostolicas servitutis munus adjuvat, debeamus praecavere, ne nunquam ab imperitiis, ac impiis, vel a paganorum superstitione veritatis evangelio resistatur, quoties Nobis oblata est occasio, evidentissimis probavimus documentis.

Procedimus.

§. 2. Gravia sane sunt, et non parvo more rore lugenda, quae ex aucto Turcarum aliarumque barbararum nationum crucis Christi inimicarum numero in litora tum insulae Sardiniae, tum etiam maris Mediterranei perperantur, ac ideo non solum publicum commercium interclusum, ac maritimi comeatus impediti existunt, sed, quod non sine intimo cordis Nostri dolore recordamur, plures Christifideles navibus, moribus, ac substantiis suis a barbaris illis spoliati cum gravi animarum suarum salutis periculo in miseram, ac duram servitutem adducti: quae quidem cum ardentem, justumque zelum pietatis carissimi in Christo filii Nostri Victorii Amadei Sardiniae regis illustris, suumque charitatem, qua suos subditos prosequitur, incitaverint, ut omni conatu piratarum hujusmodi ausibus resisteret, ac alias naves veluti etiam ordinis militariae sanctorum Mauriti, et Lazari magnus magister, ad tuendas nedom substantias, sed etiam sanctorum subditorum personas parata constitueret;

Memoratur incommode, quae ab aucto Turcarum numero seu ventum in litora maris Mediterranei, et locum datur praedictae ad rem exogitae a rege Sardiniae.

regium vero aerarium ob gravissimas impensas, quas in propagandis litoribus praedictis usque in praesens suscipere debuit, impar sit, novos sumptus sustinere. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, ut gloriosi pietatis memorati Victorii Amadei regis illustris in fidei, et suorum subditorum substantiarum defensione propositi perfectio subsequatur, suis votis annuere volentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati; cum sicut nomine ejusdem Victorii Amadei regis illustris Nobis unper expositum fuit, inter novem canonicorum regularium congregationis Lateranensis ordinis sancti Augustini aedes, seu monasteria in ejusdem Victorii Amadei regnis erecta familia Novariensis monasterii canonicorum ordinis praedicti in sex dumtaxat sacerdotes, in dilectos nempe filios Ambrosium Caccia abbatem perpetuum de regimine, Josephum Vespolati abbatem titularem, Josephum Ponzani procuratorem, et oeconomum, Henricum Barbavera, Franciscum Morini, et Silvium Castellani praeter Hieronymum Gatticum, et Aloysium Morbio, qui licet dicto monasterio adscripti, seu affiliati, in eo tamen habitare jugiter reluctarunt, constiat, adeo ut duos presbyteros saeculares, qui choro inserviant, anxio vocare coacti fuerint; cum inasper monasterium, seu aedes canonice hujusmodi satis pingui censu usque ad septem milium scutorum monetae Romanae summam circiter ascendenti sit dotata, qui quidem redditus necessarium quantitatem ad congrua dietae familiae alimenta praestanda nimis ultro excedunt, hinc hisce omnibus seria, et matura deliberatione pensatis, illud opportunum remedium futurum fore cognovimus, si praevia ejusdem aedis canonice, seu monasterii suppressione, suos redditus, sicut memoratus Victorius Amadeus rex postulat, ad acceleratum praedonum incursum cohibendos concederemus.

§. 4. Motu itaque proprio, et ex certa scientia Nostra, ac de apostolica potestate plenitudine aedem, seu monasterium praedictam canonicorum regularium congregationis Lateranensis ordinis sancti Augustini in civitate Novariae existentium harum serie perpetuo supprimimus, ac extinguimus, ac perpetuo suppressum, et extinctum esse decernimus, ac

declaramus: monasterii vero praedicti aedes una cum annexa ecclesia, ac suis fructibus, redditibus, proventus, ac bona omnia immobilia, mobilia, ac armoventia hactenus ad dictum monasterium, seu aedem canonice spectantia, deductis prius oneribus, de quibus infra, ad construendas militares naves, easque armis, et hominibus, omnique bellico apparatu instruendas, motu, scientia, et auctoritate praedicta pariter perpetuo praedicti Victorii Amadei regis dispositioni, ac arbitrio largimur, ac concedimus; omnes vero, et singulos presbyteros dicti monasterii hactenus alumnos, quique in eo sunt adscripti, ac affiliati, nisi regularis vitae amore incensi ad aliam aedem, seu monasterium congregationis, et ordinis praedictorum transire maluerint; ad statum presbyteri saecularis, ac sub omnimoda jurisdictione ordinarii loci, ubi pro tempore eos degere contigerit, ac ad militares ordinem sanctorum Mauricii, et Lazari transferimus, ut posthac omnes, et singuli usque modo congregationis, et ordinis praedictorum professores tamquam equites militaris ordinis praedicti habeantur, ac insignia, et habitum ordinis militaris hujusmodi publice deferant, quibus tamen expresso praecipimus, ut ipsi in ecclesia, ac hospitalibus militis ordinis praedicti divino cultui deservire, omnemque personalem assistantiam, quae vixerint, exhibere, et praestare teneantur. Ad praescribenda porro onera, quae post suppressionem, et unionem praedictam arui inbeunda suumque Nostrum convertentes, cum de summa ejusdem Victorii Amadei regis pietate plurimum in Domino confidimus, in primis quantitatem annuae pensionis memoratis congregationis, et ordinis praedictorum professoribus praesentiendam in ipsius arbitrium tribuimus, sicuti pariter illis religioni, ac sollicitudini in Domino commendamus, ut in ecclesia dicto monasterio, seu aedem canonice adnexa divinum cultum servari, ac pia legata, ac fundationes adimpleri studeat, et curet. Ac domum eidem Victorio Amadeo regi, ejusque futuris successoribus unum, vel duos, prout, et quando ei libuerit, ex primoribus militibus militiae praedictae in moderatores praedictorum bonorum, ac reddituum administrationi praesint, eligendi, ac deputandi plenam, et amplam facultatem, motu, scientia, et auctoritate praedictis tribuimus, et impertimur.

Provis per
rectos pro
migratione
monasterii,
et applica
tione bono
rum pro con
structione
sanctorum.

Tunc co
nsecratione.

Deposito
auctoritate
apostolica.

§. 5. Quocirca venerabili fratri Marco Aurelio episcopo Novariensi hanc serie commitimus, ut ipse tanquam a Nobis, at apostolica Sede specialiter delegatus has praesentes solemniter publicans, eundem Victorium Amadeum regem, ac pro eo legitimum suum procuratorem in veram, realem, et actualem possessionem dictae aedis canonicae, seu monasterii canonicorum regularium congregationis Lateranensis ordinis sancti Augustini, ecclesiae ei adnexae, et bonorum quorumcumque iuxta praesentium serie immittat, eique in praemissis efficacis defensionis praesidin assistens faciat auctoritate Nostra easdem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari; contradictores quoslibet cujuscumque status, ordinis, vel praevincientiae fuerint, per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita, compescendi. Volumus autem, quod redditus, et fructus bonorum huiusmodi in conservationem tantum, ac incrementum regiae classis, et non in alios usus convertantur.

Clausa ad
Nobis, et de
reorum stru-
ctur.

§. 6. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sorti, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari: sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deposito
auctoritate
apostolica.

§. 7. Non obstantibus quatenus opus sit, quorumcumque piorum benefactorum, seu testatorum testamentis, dispositionibus, codicillis, ac ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresse commutamus, de jura quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus, unionibus, seu applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac aliis Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jura permissis fieri prohibentis, aliaque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus consti-

tutionibus, et ordinationibus, nec non dicti monasterii etiam juramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque effractoribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus: ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die undecima januarii MDCLXXII. pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLI.

Die Die 18.
Januar. 1782.
Anno VII.

Commissio episcopo Coimbricensi transferendi quatuor moniales monasterii de Louricar ad monasterium in civitate Ulyssiponensi noviter erectum.

Venerabili fratri Francisco episcopo Coimbricensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem,

§. 1. Exponi Nobis auper fecit dilectissima in Christo filia Nostra Marianna Portugalliana infans quod cum alias in antea in nullo in civitate Ulyssiponensi sacrilegum factum non sine gravi sanctissimi eucharistiae sacramenti contemptu fuerit perpetratum, bine quasi in admisi criminis satisfactionem in loco de Louricar hujus tuae diocesis Coimbricensis novum fuit et fundamentum erectum mona-

Expositio
proinde.

sterium sanctimonialium ordinis sanctae Clarae strictioris observantiae, ut ipsae praeter coetera statuta, ac stabilimenta apostolica auctoritate tunc confirmata, die, nocturne vicissim sanctissimi eucharistiae sacramenti adorationi insistere juxta tenerentur.

§. 2. Cum autem sicut eadem exposito subjungebatur, novissimis quidem temporibus ex munificentia ejusdem Mariannae infantis in eo ipsomet loco ubi delictum praedictum fuit commissum novum erigatur monasterium, hinc a praedicto monasterio de Lourçac directas in Christo filias Mariam de Jesu, Mariam de Nostra domina, Mariam Candidam, et Mariam de sacra familia, moniales expresse professas dicti monasterii ad hoc novum monasterium in civitate Ulyssiponensi erectum, seu erigendum una cum iisdem statutis, ac legibus alias, ut praefertur, apostolica auctoritate confirmatis transferri summopere desiderat; nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, piis memoratae Mariannae infantis votis, quantum cum Domino possumus annuere volentes, ac supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae, de cujus prudentia fide, ac religionis zelo, plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, ac mandamus, ut praedictas quatuor sanctimoniales, vel quatenus una, aut altera ex ipsis impeditae legitime fuissent, alias moniales ejusdem monasterii in locum impeditarum sufficit ad praedictum monasterium in civitate Ulyssiponensi erectum, vel erigendum ad effectum inibi novam foundationem faciendi sub iisdem tamen legibus, ac statutis monasterii de Lourçac praedicti honesto comitatu quem sanctimonialium decet, debitique cautionis auctoritate Nostra apostolica transferas.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et quatenus opus sit monasteriis, et ordinis praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgentiis, et litteris apostolicis auctorioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoris aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in

genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plena, et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permaueris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Petrum sub annulo piscatoria die decima quinta Januarii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLII.

Die, die 18.
Januarii 1792.
Anno VII.

Imminutio festorum in principatu Essendensi.

Venerabili fratri Karolo archiepiscopo ad Traiectum Rheni ad partes inferiores Germanicae Nostro, et apostolicae Sedis nuncio.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem

§. 1. Paternae charitati, qua Christifideles omnes in Domino compiectimur, illud maxime consentaneum videtur, ut eorum temporalium etiam commodorum rationem habeamus, quibus praesertim illi ad spiritualia conectenda fieri promptiores, alacrioresque possint; atque enim ita componi, et constitui debent, ut altera abesse alteris nequeant, sed mutua inter se temperatione, quoad fieri poterit, maxime provebantur; quapropter si praecipue ad divinum cultum, animarumque salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo conversa sit, tamen ex interduo minime neglecta temporalium rerum opportunitate, non solum impedienda, si quas sint, averti, sed et multo potiora ad eum finem adjumenta comparari posse cognoscimus.

§. 2. His inductum rationibus felicis recordationis Benedictum pp. XIV. praedecessorem Nostrum fuisse acimus, qui nonnullorum catholicorum principum, et ordinariorum sibi porrectis precibus annuendo induit, ut fideles populi plurimum civitatum, et diocesium, quibusdam festis diebus, servato in eorum

Memorandum
ut exemplum
praedecessorum
non possit
esse.

Religio con-
cessio.

Concessio
litterarum.

Derogatio
constitutionum.

dem festorum vigiliis, in quibus praeceptum erat, jejunio, ac audita tantum in eisdem festis missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus vacare possent.

Episcopo
provisum por-
rectur.

§. 3. Cum autem dilecta in Christo filia nobilis mulier Maria Cunequenda ex ducibus Saxoniae abbatissa, et princeps Essondiensis, ad principatum hujusmodi indultum praedictum per Nos ampliori, immo ad antevertenda incommoda, quae ex obligatione jejunandi in vigiliis, et audiendi sacrum in festis, ut praefertur, servata saepe evenisse deprehensum est; ut eodem Christifideles etiam a praecepto jejunandi, et audiendi missam iis diebus, quibus operi vacare permittitur, solutos esse apostolica Nostra auctoritate velimus, summopere desideret.

Tunc non
accusabitur.

§. 4. Nos igitur ejusdem votis, quantum in Domino possumus, obsequendum, et populorum conscientias consulendum esse judicantes, fraternitati tuae committimus, et mandamus, ut in principatu praedicto haec Christifideles omnibus de diebus festis legem, in quam maturo consilio, et expensis omnibus descendimus, auctoritate apostolica denuncies, et edicas. Retineantur nempe; ac celebrentur festivi dies Resurrectionis cum sequenti, et Pentecostes item cum sequenti, alique per annum dies dominici, nec non nativitas Domini nostri Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis Christi, tum quoque dicati B. M. V., scilicet Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis: praeterea retineantur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, omnium sanctorum, sancti Stephani protomartyris, et cuius tantum principalioris patroni.

Conditiones
servandas.

§. 5. Sed si alicubi plures patronos atque principales haberi contigerit, diligenter inquiras, necesse est, venerabili frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potiorum cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praeceptum designas. In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae catholicae instituto Christifideles sacris adesse, et a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus solutum sit, observare debeant, et teneantur. In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permitti-

mus, et indulgemus; sed insuper eosdem Christifideles a quocumque vigiliis, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde, vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum, non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

§. 6. Sed quoniam dum populorum con-

scientiae consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium positentiam minore non intendimus, ideo sanctorum, et solemnium officia, et missas, tam in eisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri; et sicut prius in quacumque ecclesia celebrari mandamus; sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad dies sabbathi immediate praecedentes, et quatenus dies sabbathi hujusmodi sit unus ex abrogatis festis, vel dies festus hujusmodi cadat in feria quinta quadragesimae, aut feria quinta quatuor temporum tunc ad diem immediate praecedentem transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituimus. Ut autem non solum clerici, et divites omnes saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, et divina officia, quod vehementer cupimus adesse possunt, sed etiam hi, qui rustica detenti laboribus ecclesias diebus tantum festis adeunt, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servant, et venerantur, volumus, ac praecipimus, ut die xxix. junii ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli apostolorum solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die xxvi. decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die xxix. junii in calendariis ecclesiasticis ita festum scribendum erit. — sanctorum Petri, et Pauli, et commemoratio omnium apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communis apostolorum — die vero xxvi. decembris ita noletur — festum sancti Stephani protomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit — commemoratio de communis plurimorum martyrum. Haec Nos venerabili frater non minus spirituales, quam temporalem praedicti populi utilitatem influentes succedenda esse judica-

vimus, in quo plurimum sollicitudini, ac vigiliantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo efficias, ne quid e divino cultu detractum videri possit, sed quo minor festorum dierum factus est numerus, eo major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio.

Monachi mlti-
tatis.

§. 7. Proinde vobementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos hoscum edocendos diligenter cures, quas ad justam, legitimamque dierum festorum celebrationem pertinent, quo ardore, quave humilitate spiritus adstare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, quo frequentia divina officia, sacra concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ne per eos dies Christianifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debebis, ut prophana quoque, ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu sint illa, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quae quidem cuncta a perspecta sedulitate tua Nobis maxime pollicemur.

Derogatio
contrarior-
um.

§. 8. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodallibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima quinta januarii millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

Act. die 15.
jui. 1782.
Anno VII.

CCCLIII.

Monachis s. Pauli primi eremitae congregationis Lusitanae communicatur privilegia omnia spiritualia tantum, quae congregationi nuncupatae Montis Ossae in regno Portugalliae reperiantur concessa.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Proemio.

§. 1. Creditae Nobis divinitus dispensationis ratio exigit, ut paternam religionum virorum Altissimo obsequio sub laudabili vitae mon-

asticae instituto mancipatorum, uberoque bonorum operum fructus adspirante superni favoris auxilio proferre jugiter satagentium curam gerentes, felicioribus eorum in via Domini progressibus quantum Nobis ex alto conceditur providere studemus.

Expositio
prelim.

§. 2. Exponi Nobis unper fecerunt dilecti filii fratres ordinis sancti Pauli primi eremitae congregationis Lusitanae, quod cum nuper per Nostras literas in simili forma Brevis die XVI. novembris anni MDCCCLXXXI. mox praeteriti expeditas, statuta, ac constitutiones ordinis, et congregationis praedictorum confirmaverimus, privilegia spiritualia, quae alias religionis antiquioris congregationis nuncupatae Montis Ossae in regno Portugalliae, ab hac sancta Sede concessa sunt, communicari plurimum desiderant.

Expos-
tione.

§. 3. Nos igitur eorumdem expositum votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, alisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, bujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, ordini, et congregationi praedictis sancti Pauli primi eremitae, ejusque monachis, ut omnibus privilegiis spiritualibus dumtaxat, quae dictae congregationi nuncupatae Montis Ossae in regno Portugalliae existenti reperitur concessa, pariformiter uti, frui, et gaudere libere, ac licite possint, ac valeant auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Chomls m-
litis, et de-
cretis tri-
tatis.

§. 4. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et abstinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrarior-
um.

§. 5. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de indulgentiis ad in-

star non concedendis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima quinta januarii, millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dot. die 24.
Jan. 1782.
Anno VII.

CCCLIV.

Confirmatio nonnullorum statutorum confraternitatis Aurigarum urbis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. Ad pastorale fastigium meritis licet imparibus evecti illa, quae pro felici, prosperoque confraternitatis almae Nostrae urbis rationis constituta, atque ordinata esse noscuntur, ut firma, atque inviolata persistant, apostolici muniminis praesidio cum id a Nobis potitur libenter constabimus.

Expositio
procuratoris
rectorem.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii decanus, et guardiani confraternitatis Aurigarum urbis, quod, ut majori ejusdem confraternitatis commode consulatur, ordinationes, et statuta ferre curarunt, tenore, qui sequitur — Notificazione — Noi decano, e guardiani della venerabile confraternita de' Cocchieri di Roma, sotto l'invocazione di Maria santissima regina degli Angeli, di s. Lucia, di s. Francesco, a glorioso s. Antonio Abbate a nome della congregazione segreta, e generale tenuta nel nostro oratorio il dì 1. aprile 1758 come chiaramente risulta dal decreto di risoluzione sotto il medesimo giorno registrato dal nostro segretario nel libro della congregazione, al quale si abbia sempre relazione. Notifichiamo colla presente a tutti i nostri carissimi fratelli, qualmente in detta congregazione fu risoluto sì per accrescimento delle opere di misericordia spirituali, e corporali, come anche per eccitare generalmente l'animo dei fratelli ad una perseverante divozione, ed amore alla nostra confraternita, ed in fine per animarli alla solita puntuale elemosina della poeli sei l'anno, da contribuirsi in una, o più volte conforme al medesimo riuscirà comodo dentro l'anno, con ospiessa condizione, che

terminato sia l'anno, e che chi sia de' fratelli non abbia soddisfatto la detta elemosina di poeli sei, intende la detta congregazione generale, che detto fratello resti escluso sì dalli roversi, che dal mortorio in vigore dalli decreti della nostra congregazione generale, godendo però gli altri benefedj sì spirituali, che corporali, come in appresso si descrivono a tenore delli nostri statuti. Li beni sì spirituali, che corporali consistono, cioè nelle numerose indulgenze concesse da' sommi pontefici con loro speciali Brevi, delle quali se n'è formato sommario, e sarà distribuito ad ognuno dei fratelli colla presente notificazione. Pertanto si esortano tutti li fratelli ad intervenire, ed assistere il mercoledì di ogni settimana all' esposizione del santissimo Sacramento nella nostra ven. chiesa sì per guadagnare un sì tanto bene per maggior vantaggio della loro anima, come ancora per maggior decoro della nostra confraternita, il tutto a maggior gloria di Dio, e di Maria santissima. Facciamo noto ancora a tutti li fratelli, che saranno partecipi del bene della messa quotidiana, che nella nostra chiesa si celebra per suffragio delle anime dei medesimi fratelli, e sorelle passate da questa all' altra vita: Quelli fratelli, che per qualunque (che Dio non voglia) disgrazia di malattia potesse succederli saranno visitati dai fratelli infermieri, quali, quando avranno riconosciuta la fede del medico, gli daranno la solita elemosina di ginli tre, ed alli fratelli ufficiali di baiocchi quarantacinque. In tutti gli anni per la festa della Purificazione della Madonna sarà loro dispensata una competente candela benedetta; e talvolta maggiore secondo il loro ufficio, che a' medesimi potesse essere conferito; intendendo però, che la candela non si distribuirà ai fratelli arretrati, e ciò per non dar aggravio alla nostra confraternita. Di più quando qualunque che per lo spazio di anni venti sarà stato fratello della nostra confraternita, ed avrà puntualmente pagato la solita elemosina di poeli sei l'anno si rendesse inabile a procacciarsi il vitto, o per l'avanzata età, o per qualche altra causa d' inabilità, la medesima confraternita l' assolve dall' elemosina suddetta, e gli concede sua vita naturale durante un assegnamento di poeli quindici il mese per suo sollievo. Nella morte di ciaschedun fratello, il quale sia stato puntuale al pagamento dell' elemosina, e non sia arretrato

per un anno, (cioè dovrà riconoscersi dal nostro provveditore de' morti per tempore) ricevuto l'avviso dagli eredi del defunto con rincontro gli ultimi pagamenti, ed sodare dall'esattore per combiarli, e riconoscendo che detto fratello non sia arretrato, ovvero rimanendo indietro di qualche benchè minima somma per il compimento dell'anno, se dagli eredi subito sarà pagato ciò, che dovrà, a sarà debitore; e questo, acciocchè la nostra venerabile confraternita resti appieno soddisfatta, allora la stessa venerabile confraternita, andrà ad associare il cadavere del medesimo, ma non io caso contrario a tenore del decreto sotto detto giorno 1 aprile 1758, colle seguenti condizioni cioè. Andrà la nostra confraternita ad associare il cadavere del fratello, e porterà quattro torce di peso libbre tre per arderle nel tempo della associazione. Dispenserà le candele alli fratelli col sacco, ed al proprio cappellano, e mandatorio, cioè dare a questi di più il viatico, ed ictimo. Farà accompagnare il cadavere alla parrocchia con cinque preti con cotta compressi il curato a quali darà la candela, e l'accompagnatura di bajocchi dieci per cadauno, de' preti, ed al parroco il solito mazzetto, o bajocchi venti per l'accompagnatura. Darà al cherico la candela, e bajocchi dieci per il porto della croce. Farà fare a propria spesa la cassa dal falegname della confraternita per seppellirlo. Pagherà al parroco il suo stipendio di scudo uno, e bajocchi cinquanta, ed al beccamorte l'emolumento di bajocchi sessanta per la sotterratura: darà bajocchi trenta per l'ufficio da recitare dal parroco, e sacerdote compagno sopra il cadavere, come anche bajocchi venti per la messa parrocchiale. Succedendo poi, che qualunque dei nostri fratelli non volesse, o non potesse esser associato dalla nostra confraternita per qualsiasi causa, o morisse fuori di Roma, o in qualche ospedale o altro luogo, che non potesse intervenire la nostra confraternita; in tutti, o tali casi essendo stati prima rincontrati li pagamenti, come si è detto di sopra, si faranno celebrare numero cinquanta messe basse, ed una cantata di requie nella nostra chiesa in suffragio della di lui anima coll'assistenza dei fratelli a' quali si dispenserà la solita candela. In un giorno dell'ottavario de' morti d'ogni anno farà la nostra confraternita celebrare numero cinquanta messe, ed una cantata di re-

quie coll'assistenza de' fratelli a' quali si dispenserà la candela, e nella sera dell'istesso giorno si canterà nel nostro oratorio l'effigie de' morti sì tutto in suffragio dell'anima de' nostri fratelli, e sorelle defunti. E perchè per il conservamento, ed adempimento delle suddette opera tanto spiritali, che corporali è necessaria non poca somma di danaro, si esortano colla presente notificazione tutti i fratelli; ad esser puntuali in contribuire la suddetta elemosina di bajocchi sessanta aenol facendo anche intendere a tutti, che la nostra congregazione al segreto, che generale per decreto in detto giorno, del primo aprile 1758 ha stabilito, che non si ammetteranno per fratelli: quei tali, che avranno compiuti l'età di anni trenta cinque, e quando abbiano compiuto la detta età se desiderano di esser ammessi per fratelli della nostra confraternita, dovranno preventivamente con fede del di loro battesimo provare l'età, ovvero riconosciuto, e giudicato dagli ufficiali superiori pagare quel tanto, che sopra la detta età preclusa: allora saranno ammessi, e godranno tutti li beni sì spirituali, che corporali, essendo però coecchi, e riconosciuti dal fratelli maestri de' novizi per persone di buona vita, come comandano li nostri statuti. E se qualcuno trascurasse per lo spazio di un anno nel contribuire l'elemosina suddetta di pauli sei l'anno sarà escluso dall'opera corporali come sopra, a io conformità dei decreti: perciò li superiori, ed ufficiali oltre il carico di sua coscienza, non dovranno aggraviare veruno, nè prendersi arbitrio, altrimenti saranno obbligati sotto la pena di rifare alla nostra confraternita tutti quei danni, che per loro causa avessero, o potessero soffrire, e ciò per non recare pregiudizio di dispetto alla nostra confraternita, ed alli fratelli, che puntualmente avranno soddisfatto a' loro obblighi, ed all'adempimento, e piena osservanza della presente notificazione, e suo decreto saranno obbligati tutti i fratelli superiori, ufficiali, ed altri. Stante datti riflessi si spera da tutto il corpo della nostra confraternita, che ogni fratello darà, e farà dare esecuzione a quanto si dice di sopra; e seguirà maggiormente ad essere pontuale della elemosina per dimostrarsi vieppiù amante della nostra efficacissima protettrice Maria santissima degli Angeli, ed altri nostri protettori per vantaggio delle anime nostre, per nostro sollievo, e pur dimostrare

nell'atto stesso la sua buona volontà, ed il suo amore verso il prossimo, e fratelli inabili, e defonti per poter poi, ribellendo al futuro, riavere anch'egli quel bene, che agli altri avrà fatto. Dalla nostra congregazione il dì primo aprile 1758. — Cum autem sicut eodem expositio subijungebat, dicti exponentes statim, seu ordinationes hujusmodi quo firmius subsistant, et serventur exactis apostolicis confirmationibus Nostrae paternitatis communiti summopere desiderant.

(Tener con-
servare)

§. 3. Nos specialem ipsis exponentibus gratias ei facere volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationibus, suspensionibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt ad effectum praesentium duplaxat consequendam hanc serie absolventes, et absolutos fore contentes; supplicationibus eorum omine Nobis super hac humiliter porrectis inclinati; omnia, et singula praescripta statuta, seu ordinationes auctoritate apostolica, tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, suppleamus, ac sanamus.

Chiusa
sola, et
duplicata in-
cristata.

§. 4. Decernentes eadem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suumque plenarium, et integrum effectum sortiri, et obtinere; ac illis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet inviolabiliter observari; siquo in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam Caesarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales sobolata eia, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegato
autorizato

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae urbis, nec non confraternitatis praedictae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis; et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores

praesentibus pro plena, et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentibus, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dimittat specialiter, et expresse derogamus, cacterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die xxiv januarii MDCCXXXII, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLV.

Dot. die 1.
febr. 1783.
Anno VII.

Suppressio duorum monasteriorum ordinis sancti Hieronymi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Cum insula Sardiniae, quod contra Africam in mari Mediterraneo constituta est, ac etiam litora ejusdem maris quotidie a barbaris nationibus infestentur, ac diripiantur, magnoque etiam bellico impetu adeo miserrime per illud debaercentur, ut ordum publicum commercium saepe saepius interclusum, ac maritimi commercii impediti existant, verum etiam mercatorum naves, merces, ac substantiae, quodcumque gravi animi Nostri moerore commemoramus, ipsae Christifidelium habitantium personae non raro in hujusmodi crucis Christi hostium manus non sine suarum animarum salutis periculo incidunt, eoque propter; dum hi ad litora hujusmodi adventare conspiciuntur, insulani sibi formidantes huc illic aufugiant sua omnia in illorum potestatem permittentes. Haec dum intolletit carissimus in Christo filius Noster Victorius Amadeus Sardiniae rex illustris vehementer ipsum commoverunt, ac pro sua religione, et pietate in istorum audeciam, et superbiam retundendam gravissimos fecit sumptus. Cum autem res sit, tum de publica causa, tum etiam de precavendis a paganorum superstitionibus Christifidelium animas, Nobis propterea supplicari fecit, ut in praemissa opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Ratio decernendi super
praemissis.

§. 2. Nos igitur, et piis memorati Victorii Amadei regis illustri votis, quantum cum Domino possumus, annuamus, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclina-

Tener sup-
plicandum.

II; com, sicut nomino ejusdem Victorii Amadei regis illustris Nobis euper expositum fuit, duodumtaxat monasteria monachorum ordinis sancti Hieronymi congregationis Lombardiae, Novariae nempe, et in loco de Montebello Placentinae diocesis erecta existant, quorum familia vix ex octo suis subditis, ac totidem exteris monachis constat, qui cum ob leuem numerum hujusmodi impares omnino sint regularem sui ordinis disciplinam in suo nativo candore conservare, ac otiam animarum Christianifidelium saluti, ut oportet, incumbere; cumque insuper annui redditus dictorum monasteriorum ad conspicuam summam scutorum quinque millium circiter moeetate Romanae ascendunt, qui certo certius congruam dictae familiae exhibitionem nimis oltro superant; hinc hisce omnibus seria, ac matura deliberatione pensatis, nullius cognovimus fore, si praavia dictorum duorum monasteriorum suppressione, suos redditus, sicut memoratus Victorius Amadeus rex postulat, quo sceleratorum praedonum osibus facilius obsistere valeat concederemus; motu itaque proprio, et ex certa scientia Nostra, ac de apostolica potestate plecitudo duo dicta monasteria monachorum ordinis sancti Hieronymi congregationis Lombardiae Novariae scilicet, et in loco de Montebello existentia harum serio perpetuo suppressimus, ac extinguiimus, ac perpetuo suppressa, et extincta esse decernimus, et declaramus.

Incorporatio
bonorum
monasterio-
rum sup-
pressorum.

§. 3. Monasteriorum vero praedictorum aedes, una cum adnoxiis ecclesiis, ac eorum fructus, redditus, proventus, ac bona omnia immobilia, mobilia, ac semoventia hactenus ad dicta monasteria spectantia, deductis prius oneribus, de quibus infra, ad construendas militares caues, pasque armia, et hominibus, omnique bellico apparatu instruendas, motu, scientia, et auctoritate praedictis pariter perpetuo memorati Victorii Amadei regis dispositioni, et arbitrio concedimus, atque olargimur; omnes porro, ad singulos dictorum monasteriorum hactenus alumnos, vel sacerdotes, vel laicos, qui in eis adscripti, seu affiliati sunt, quatenus regularis vitae amore incensi ad alia monasteria ordinis praedicti transire potu mauerint ad statum, vel presbyterii saecularis, ac sub omni moda jurisdictione ordinarii loci, ubi pro tempore eos degere contigerit, vel laici respectiva pariter transferimus.

§. 4. Cum vero singularis memorati Victo-

rii Amadei regis pietas, ac aequi, bonique studium; Nobis quam maxime perspicuum sit; ipsius propterea arbitrio, quantitatem praestationis, seu pensionis dicti ordinis professoribus manstruam, vel annuatim, ex praedictorum bonorum fructibus persolvendae praeficiendam tradimus, ac deferimus, ut praeterea in ecclesiis dictis monasteriis adnectis, quae ad divinum cultum, et praecipue ad curam animarum ecclesiae sanctorum Gervasii, et Protasii de Montebello infixam, cujus statum quoad electionem parochi ejusdem ecclesiae episcopo Placentino praedicto reservamus; spectent, atque pias aliae fundationes hujusmodi sollicitae, atque, ac religiose adimpleantur, suae religioni summo in Domino commendamus; ac demum eidem Victorio Amadeo regi, ejusque futuris successoribus, quom, vel duos, prout et quando ei libuerit ex primoribus militibus militiae praedictae in moderatores, qui praedictorum bonorum, ac reddituum administrationi praesint, eligendi, ac deputandi plenam, et amplam facultatem motu, scientia, et auctoritate pariter tribuimus, et impertimur.

§. 5. Quocirca dilecto filio Francisco Ferrerio abbati sancti Jacobi de Bessa Buglensis diocesis sacrae theologiae doctore, ac in regia universitate Taurinensi ethicae professori harum serio committimus, ut ipse tanquam a Nobis, et apostolica Sede specialiter delegatus has praesentes solemniter publicans, eandem Victorium Amadeum regem, ac pro eo legitimum suum procuratorem, in veram, realem, et actualement possessionem dictorum duorum monasteriorum monachorum ordinis sancti Hieronymi congregationis Lombardiae, ecclesiarum ejus adnexarum, et bonorum quoruncumque juxta praesentium seriem immittat, eisquo in praemissis efficacis defensionis praesidio valens faciat auctoritate Nostra easdem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque ab omnibus ad quos spectat Inviolabiliter observari. Contradictores vero quoslibet ejusmodique status, ordolis, vel praecipitatioe fuerint, per sententiam, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita, componendo.

§. 6. Velomus autem quod redditus, et fructus bonorum hujusmodi in conservationem tantum, ac incrementum regiae classis, et non in alios usus convertantur. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et effica-

Secretario
praesentem
litterarum
proferimus
ordines.

Deputatio
delegati
apostolici
pro execu-
tione litterarum
apostolicarum.

Declarationem
eius quatenus
et de
revocare
possit.

cont. existere, et fore, suoque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit plenissimam suffragari; siquē in praeiudicium per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeres iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus quatenus nupus sit, quorumcumque piorum benefactorum, seu testatorum testamentis, dispositionibus, codicillis, ac ultimis voluntatibus, quas quoad praeiudicium sufficienter, et expresso commutamus, de jure quacumque non tollendo, ac de exprimendo vero valere in suppressionibus, unionibus, seu applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac aliis nostris, et cancellariae apostolicae regalis, nec non Lateranensis concilii nupissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permixtis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodaliis conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ordinibus, et monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis legem, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque iuris tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentis, seu quavis alia expressa habenda, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specisiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die prima februarii millesimo septingentesimo octogesimo secundo pontificatus Nostri anno septimum.

Derogatio
contrariis
100

CCCLVI.

Dat. die 1.
febr. 1782
Anno VII.

Confirmatio decreti congregationis Episcoporum, et Regularium super cessione, et applicatione ejusdem praedicti monasterio Praemetensi ordinis Cisterciensis Ponsanensis diocesis facta.

Venerabili fratri Joanni Andros archiepiscopo Calcedonensi apud carissimum in Christo filium Nostrum Stanislaum Polonae regem illustrem Nostro, et apostolico Sedi nuntin.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Exponi Nobis neper fecit dilectus filius Joannes Szoldrski abbas monasterii Praemetensis monachorum ordinis Cisterciensis Ponsanensis diocesis, dictique ordinis per utramque Poloniam, Borussia, et magnum ducatum Lithuaniae commissarius visitator, et vicarius generalis, quod alias ab devastatione ejusdem sylvae Pincalis itidem Praemetensis nuncupatae, quam, ut asseritur, jure primitivae exdivisionis communitur cum abbata Praemetensi caedere dictum monasterium jus habet, tam quondam Robertus Batakowski de anno MDCCXXV., quam Paulus Roskrasewski de anno MDCCXXXII., denique Hieronymus Turno de anno MDCCXXXVII. dum essent dicti monasterii abbates Praemetenses, et exponentis antecessores immediati, eidem monasterio certorum agrorum in fundo memoratae sylvae existentium culturam, et praedicti novae Villae nuncupatae erectionem ad compensanda damna, quae dictum monasterium in comparandis sibi alio lignis substinere debet, aliisque de causis permiserunt, cesserunt, appropriarunt, ac continui, et perpetui paco dictam novam Villam retinere, et possidere fecerunt, adeo ut alter alterius assensum deuper praestaret, ac cessionem, et appropriationem hujusmodi sine ulla contraventione acceptaret, et adpreharet. Cum autem sicut eodem expositum subjungebat dictus exponens, quodam erga praedictum monasterium propositionem exhibere valeat, discusso prius diligenter praedictae erectionis, et possessionis jure, equo pro jure, et valido recognito, memorata

Expositio
procam.

praediola novae Villae nuncupatae erectionem, et respective possessionem cum plenissimo omnium ejus fructuum usu approbaverit, et ratam habuerit, ac perpetuo adsciverit, et appropriaverit, omnique juri, quod sibi, vel successoribus suis desuper quemodolibet competere; et suffragari posset cesserit; Nobis propterea humiliter supplicari fecerit, ut cessionem, et respectiva erectionem, et possessionem hujusmodi approbare, et confirmare de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur dictum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum, qui relationem moderni prioris generalis praedicti ordinis attenderunt, consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis cessionem, et approbationem dicti praedicti novae Villae a memorato exponente favore praedicti monasterii Praenotensis, ut praefertur, faciam auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et consensu adprobes, atque confirmes.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et monasterii praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis; derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis; irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inertiis habentibus, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Pe-

trum sub annulo piscatoris die prima februarii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLVII.

Die die 19.
febr. 1792.
Anno VII.

Unio quindecim conventuum fratrum ordinis Praedicatorum alias ad provinciam Lombardiae spectantium ad provinciam de s. Petro martyra, ac insuper divisio ejusdem provinciae in duas regiones.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ex injuncto vobis pastoralis muneris debito religiosorum hominum, qui contemptis illecebris hujus saeculi divinis se se obsequiis mancipantur, quieti, et tranquillitati praecipua quadam, et singulari sollicitudine providere tenemur, ut iis omnibus sublati, quae illorum in via Domini progressum retardare possent, majori alacritate divinis laudibus persolvendis, et Christianissimum salutem promovendae incumberent.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit carissimos in Christo filios Noster Victorius Amadeus Sardiniae rex illustris, quod cum in regno, ac regionibus sibi subjectis, quam plures conventus fratrum ordinis Praedicatorum erecti existant, quorum aliqui nisi subjiungantur magistro provinciali, aliqui vero alteri satius, ac illis conventibus, qui ad extera provinciam spectant utilius foret, immo in omnibus conventibus praedictis magis magisque regularis disciplina, qua dictus ordo in ecclesia Dei maxime commendabilis conspicitur firmaretur, quoties omnes conventus praedicti, ac in sua diocesi existentes uni provinciae de sancto Petro martyre nuncupatae unirentur, ac incorporarentur, quodque sie per Nos uniri, ac incorporari summopere desideret; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur piis memorati Victorii Amadei vntis ad regularem disciplinam tuendam, ac ad ordinis praedicti fidelium in via Domini progressum tendentibus, quantum cum Domino possumus benigne annuere, dictumque or-

Verum non
ceterum.

Veritas non
fuit.

Expositio
procur.

Tractat non
ceterum.

dissem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et singulares dictorum fratrum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliusque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, supplicationibus ejus nemine Nobis humiliter porrectis inclinati, conventum Sanctae Crucis, et omnium sanctorum de Bosco nuncupatum Alexandrinae diocesis, provinciae Mediolanensis, conventum sanctae Mariae de Pietate de Vicetoria, seu Voghers nuncupatum, conventum sancti Dominici Albensis diocesis, conventum sancti Raudolini Alexandrinae diocesis, conventum sancti Martiani Berthoenensis diocesis, conventum sancti Vincentii de Barderato nuncupatum, conventum sancti Antonii de Bagoasco nuncupatum, conventum sancti Dominici Casalensis diocesis, conventum sancti Vincentii de Paresio nuncupatum, conventum sancti Dominici Niclensis diocesis, conventum sancti Vincentii de Reconigi nuncupatum, conventum sancti Spiritus de Rivalta nuncupatum, conventum sancti Joannis Salutiarum diocesis, conventum sancti Petri martyris Viglevansis diocesis, conventum sancti Jacobi da Valpentino foro, seu de Valenza nuncupatum, conventum sanctae Catharinae de Trino nuncupatum, et conventum sancti Dominici de Cherasco nuncupatum, nec non omnes conventus sanctimonialium ordinis praedicti, qui sub cura, gubernio, ac administratione fratrum dicti ordinis sunt, ac intra memorati Victorii Amadei regis illustris ditionem consistentes, praevia illorum dismembratione, ac segregatione a provincia, seu provinciis ordinis praedicti, quibus in praesenti addicti existunt, cum provincia de sancto Petro martyre ordinis praedicti auctoritate apostolica harum serie animis, conjungimus, adnectimus, et incorporamus, ac nitos, conjunctos, adnectos, et incorporatos perpetuo futuros fore decernimus, et declaramus, et cum alias omnes conventus, ut praefertur, dictae provinciae de sancto Petro martyre uniti ad provinciam Lombardiae spectabant, hinc etiam, et singula privilegia, iura, et exemptiones, quibus dicta provincia Lombardiae uti, frui, et gaudere diagnoscitur, cum eorum tamen oneribus, quibus privilegia hujusmodi sunt annexa, ad dictam provinciam de sancto Petro martyre

auctoritate, et tenore praedictis extendimus, atque ampliamus.

§. 3. Ut porro ad ejusdem quoque provinciae sit ob numerum annexorum conventuum adantae statum magis magisque stabiliscendum, firmandumque providentiae Nostrae intuitum convertamus; hinc in primis totam provinciam ita constitutam in duas regiones, seu partes dividimus, quarum una nomen continet ex conventibus, qui ad provinciam Lombardiae hactenus spectabant, duobus tamen ab ea exceptis sanctae Catharinae de Trino, et sancti Dominici de Cherasco nuncupatis, ex quibus una cum aliis conventibus provinciae de sancto Petro martyre usque nunc additis altera regio, seu pars aequa lance coalescat, ex iis duobus sic praefinitis regionibus alternatim magister provincialis debitis temporibus juxta formam per statuta, ac stabilimenta dicti ordinis auctoritate apostolica confirmata praescriptam erit eligendus, qui toti provinciae cum debita subjectione, ac obsequio dilecti filio magistro generali ordinis praedicti pro tempore existenti, praestet. Duos insuper designamus conventus, alterum scilicet sancti Dominici de Cberio, alterum vero sancti Vincentii de Gerexio nuncupatum, in quibus, qui religionis desiderio tenentur primi novitatus curriculum explere possint; statimque pariter conventum sanctae Crucis, et omnium sanctorum de Bosco nuncupatum, cum omnium aptior sit, pro studiis generali, illa quoque tamen jure, quo singulae provinciae ad magistri generalis dicti ordinis libitum utuntur, mittendi videlicet suos alumnos ad studia generalia aliorum provinciarum. Magistro praeterea provinciali, quem praedictae provinciae infra deputamus, jam constitutos conventus in provincia pro studiis retinendi, vel etiam novos juxta rerum, ac temporum vires designandi, et adiciendi, dummodo tamen privilegia collegii sancti Dominici Tanrinensis alias ei concessa sarta tota praestentur, plenam facultatem auctoritate praedicta impertimur. Quae quidem omnia ab ipso magistro provinciali, ut praefertur, disponenda, non prius suam firmitatem nancisci volumus, ac decernimus, quam a magistro generali ordinis praedicti juxta praescriptum statutum, ac constitutum, ejusque ordinis confirmetur. Quoniam autem Nobis maxime cordi est, ut regularis ordinis praedicti disciplina illibata, omniaque morum pravitatis pura conservetur,

Declaramus
speciale.

quod aequi facilius potest, quoties in provincia aliqui conventus sint, in quibus severior, ac austerior vita geratur, hinc, quoad duos conventus sanctae Catharinae de Trino nuncupat., et sancti Dominici de Oberasq. nuncupat., nunc primum provinciae de sancto Petro martyre, et praefertur, unitos, in quibus satis dorum vitae institutum retinetur, nihil prorsus innovari decrevimus.

Concessionem
favore provinciae
de sancto Petro
martyre nuncupatae.

§. 5. Tandem cum religionis zelus, morum integritas, alioque virtutem merita, per quos dilectus filius Dominicus Thomas Sarra dicti ordinis professor, ac moderus provinciae de sancto Petro martyre magister provincialis apud Nos commendabilis existat, Nos inducant, ut ei, et provinciae praedictae concedamus, quae ad majorem illius utilitatem pertinere dignoscuntur; hinc est; quod memoratum Dominicum Thomam in motus provincialis huiusmodi usque ad proximum capitulum provinciale confirmamus, et quatenus opus sit, eligimus, et deputamus.

Clausula
supra, et de
cretum irritum.

§. 6. Decretis eadem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; neque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
inferiorum.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et provinciarum praedictorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgentiis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum ef-

fectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima nona februarii MDCLXXII. pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLVIII.

Dat. die 19.
febr. 1788.
Anno VII.

Conceduntur nonnulla privilegia commissariis visitatoribus aggregatorum tertii ordinis, Francisci Lisbonensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Inter caeteras sollicitudines, quae Nobis ex officio creditas servitutis. hinc praesentium temporibus incumbunt, illam libenter amplectimur, per quam regularem vitam profectum studiis intendentes, privilegia, et gratias inter caeteros concedamus, qui labores suos pro Christianissimum salute jugiter impendentes, difficilius etiam munera suscipere non abnuent, ut hinc devoti magis magisque, quoad christianam religionem illibatam, ac peram inter huius saeculi ambages, et pericula conservandam profutura fore noscuntur suscipiant, caeteri vero eadem promereri impense studeant, prout rerum, et temporum qualitatibus debite, ac mature pensatis in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Procurator.

§. 2. Exponi siquidem Nobis super fecit dilectus filius Joannes Petrus de Mello sacerdos principalis patriarchalis ecclesiae Lisbonensis, quod cum ille, qui in praesentiarum est moderus minister aggregatorum utriusque sexus tertii ordinis nuncupatorum sancti Francisci civitatis Lisbonensis sub speciali regimine fratrum ejusdem tertii ordinis in regnis Portugalliae, et Algarbiorum existentium, ex rerum usu deprehenderit, quod et quatenus labores exantillare debeant fratres commissarii visitatores dicti ordinis, qui super aliis etiam tribus corporacionibus, ut aiant, dictorum aggregatorum extra praedictam civitatem Lisbonensem erectis, quorum unum numerus ad quatuor millia circiter ascendit, tum saepe sapienter in confratrum praedictorum excipiendis confessionibus, tum in verbum Dei evangelizan-

Expositio
Procurator.

do, tum in illos christianis doctrinis erudiendo, ac etiam illos aegrotantes leniendo; et in agone constitutos adversus infensissimi generis humani hostis tentas erigendo, ac animum addendo, quae quidem admodum Ulyssipponis, verum etiam in aliis locis, ubi tres aliae corporaciones praedictae erectae reperiuntur, quas nisi difficili, ac impervio itinere quod praesertim trajicere testatur flumen Tagum petere potest. Hinc in praesentium religiosorum laborum hujusmodi per Nos aliquam gratiam, seu praeminutionem, ac dignitatem commissariis visitatoribus praedictis concedi summopere desideret; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissa opportune providere, et ut infra indulgere de boniguitate apostolica dignaremur.

Trunc con-
tinuatur.

§. 3. Nos igitur sollicitudines, ac studia, quae per commissarios visitatores hujusmodi pro tempore existentes sunt suscipienda, ac praedecessorum Nostrorum exempla, qui non raro regularibus personis difficultas, ac ardua munera in sua religione gerentibus privilegia, exemptiones, ac dignitates donarunt, sectantes, precibusque memorati exponente annuere volentes, ac singulares dictorum visitatorum commissariorum personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, alisque ecclesiasticis censuris, sententiis, ac poenis quovis modo; et quaecumque de censuris laicis si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolute fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, non obstante quovis decreto favore dicti commissarii visitatoris in capitulis generalibus, aut provincialibus dicti ordinis emanato, commissariis visitatoribus praedictis si praedicatores tantummodo fuerint, et per sexennium munere suo laudabiliter, neque ex intervallo functi sint, ut omnibus, et singulis privilegiis, et gratiis, exemptionibus, et praerogativis, quibus tam de jure, usu, et consuetudine, quam alias quomodolibet in dicto ordine qui dedicationis officium susceperunt, utuntur, fruantur, et gaudent; si autem per duodecim integros annos, ut praefertur, pariter in dicto munere suo religiosi fuerint, ut omnibus, et singulis gratiis, exemptionibus, et praerogativis quibus ex provincialibus, seu petris prioribus, tam de jure, usu, et consuetudine, quam alias quomodolibet utuntur, fruantur, et gaudent, pari modo, et absque ulla differentia uti; frui, et respective gaudere,

libere, ac licite possint, et valeant; si porro dictos commissarios visitatores erit, vel ex-dictor, vel doctor in theologia, vel licet jubilatus de jure, aut ex gratia, dammodo per sexennium, vel theologiae tantum, vel philosophiae, et theologiae practicae, aut speculativae cathedram moderari, et per octonarium, ut praefertur, commissariatus munus praestiterit, ut ipse omnibus, et singulis gratiis, privilegiis, exemptionibus, et praerogativis, quibus tam de jure, usu, et consuetudine, quam alias quomodolibet in dicto ordine, qui provincialis officio in illa provincia functi sunt, utuntur, fruantur, et gaudent, pari modo, et absque ulla differentia, uti; frui, et gaudere libere, ac licite possint, et valeant, ita ut dum munere praedicto fungi, habeat jus suffragii in capitulis provincialibus auctoritate Nostra apostolica harum serie perpetuo concedimus, et imperimus.

§. 4. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectant, et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissa per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam eorum palatii apostolici auditors, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardines etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios iudicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate ardeat, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus in quibusvis capitulis generalibus, aut provincialibus, ac apostolicis constitutionibus, et ordinationibus; nec non dicti ordinis, et provinciae etiam juramento; confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus privilegiis quovis indolis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, etiam efficacioribus efficacissimis, ac invidis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: Quibus omnibus, et singulis illorum tenoris praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes illis aliis in suo robore permanentibus ad praemissorum effectum hae

Claustra ob-
lata, et de
certum atten-
tione.

Derogatio
constituti-
onum.

vix domaxat, specialiter, et expresse derogamus cæterisque contrariis quibuscumque. Itam Romæ apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die decima nona februarii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLIX.

Facultas erogandi fructus beneficiorum vacantium.

Carissimæ in Christo filiae Nostræ Mariæ Franciscæ Portugalliæ, et Algarbiorum reginæ fidelissimæ.

Pius PP. VI.

Carissima in Christo filia Nra salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Paterna clemens, qua te ob singulari in Nos, et in hæc sanctam Sedem merita prosequimur Nos inducit, ut ea tibi libenter concedamus, quæ a te summo desiderio cognoscimus. Quamobrem cum nuper nobis tui nomine expositum fuit, quod plura beneficia regii jurepatronatus, nec non domus Braganziæ, et domus Reginæ nuncupat. in tuis regnis Portugalliæ, et Algarbiorum vacantia reperiantur, quorum fructus, et proventus, dum vacant in commodum, et utilitatem futurorum in eisdem beneficiis successorum deponi consuevere, quos tamen, sicuti experientia compertum est, non semper beneficiati juxta sacros Ecclesiæ canones erogant, in alios vero pios usus arbitrio tuo eligendos ad tui vitam collocari posse summo exoptes, Nobisque propterea supplicari feceris, ut in præmissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Hinc Nos piis tuis votis hujusmodi, quantum cum Domino possumus annuere volentes, ac supplicationibus hujusmodi tuo nomine Nobis humiliter porrectis inclinati tibi, ut quoad naturaliter vixeris, fructus, ac proventus beneficiorum, ædum eorum, quæ de regii jure patronatus tuo, nec non domus Braganziæ, ac domus Reginæ asseruntur, sed etiam eorum, quæ sunt liberæ collationis in regnis Portugalliæ, et Algarbiorum prædictis

existentium, dum vacant collectos, et servatos, detracta tamen illorum quantitate, quæ tum in Ecclesiis, tum in prædicta opera; cum etiam in sustentationem novorum beneficiorum usque ad proximam ipsi debitum fructuum perceptionem erit imponenda, in alios pios usus pro tui arbitrio, ac conscientia constituendos, stabiliendosque erogare; ac collucare libere, ac licito possis, et valias, eosque erogandi, et collocandi plenam, et amplam facultatem, auctoritate apostolica harum serie, respective concedimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes hæc præsentibus litteris firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri; et obtinere; ac tibi in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis invariabiliter observari. Sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores; ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales etiam de latere legatos, ac sanctæ Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac eorundem beneficiorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice domaxat, specialiter, et expresse derogamus cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die decima nona februarii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo,

Clavula solida, et decretum irritum.

Derogatio contrariis.

Det. die 27.
febr. 1799.
Anno VII.

Expositum
preum.

Tenor con-
tinentis.

Dat. Aë 19.
febr. 1552.
anno VII.

CCCLX.

Confirmatio literarum apostolicarum Eugenii IV. et Clementis X. pro confraternitate sancti Antonii de Padua nuncupati in civitate Lisbonensi.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio
precum per-
rictorum.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii rector, et officiales confraternitatis sub titulo, seu invocatione sancti Antonii in ecclesia regia nuncupat. ejusdem sancti Antonii de Padua nuncupati in civitate Lisbonensi canonice, ut asseritur erectas, quod alias felicis recordationis Eugenius pp. IV. prædecessor Noster supplicationibus tunc existentium antianorum, nec non rectorum communitatis dictæ civitatis Lisbonensis per suas apostolicas literas memoratam ecclesiam tunc cappellam cum suis possessionibus, rebus, et bonis ab ordinariis quorundam jurisdictione, et dominio eximit, nec non sub beati Petri, et Sedis apostolicæ, atque sua protectione suscepit, ac alias prout in eisdem literis, quarum tenor est qui sequitur videlicet.

Tenor literarum
Eugenii IV.

§. 2. Eugenius episcopus servus servorum Dei — Ad perpetuam rei memoriam — Sedes apostolica licet omnium, et singulorum totius orbis ecclesiarum, et locorum ecclesiasticorum principum obtineat, illaque sibi disponens Domino subiecta sint, ex ipsa tamen aliqua interdum sibi specialiter subdit, et a quorundam potestate subtrahens quibusdam illis libertatem, bonorumque, prærogativis attollit, ut Sedes ejusdem auctoritate prædictis votivi status, et ubertate solidetur, ac salubria in spiritibus, et temporalibus suscipiant incrementa. Nam pro parte dictorum aliorum antianorum, nec non rectorum, ac communitatis civitatis Ulyssiponensis Nobis nuper exhibitâ petitione continetur, quod ipsi recuantes attentius, quod omnipotens Dominus meritis gloriosi sui confessoris sancti Antonii de Padua, qui in dicta civitate, quæ nobilibus de quorum præsepia plerique supersunt, natus, ac ejus tempore juventutis virtutibus directus extitit, apud eorum suæ nativitatis operari plura miracula dignatus sit, ut celebris inibi prædicti sancti memorie sit quondam cappellam prope

locum prædictum honorifice contineri, erigique fecerunt; nec non pluribus redditibus, et bonis pro presbyteris, et clericis ibidem Altissimo servituri dotebant, ac passim pretiosioribus structuris, et ædificiis fulcire, et decorare grati quoque ibidem charitatis opera peragere corde gerunt, præcipulis cupientes affectibus, quod ipsa cappella cum suis possessionibus, rebus, et bonis ab ordinariis domino quorundam libera sit tempore precedente. Nos itaque dictorum antianorum, rectorum, et communitatis in hac parte supplicationibus inclinati, cappellam prædictam cum omnibus suis possessionibus, rebus, et bonis hujusmodi presentibus, et futuris ab omni jurisdictione, dominio, potestate, visitatione, et superioritate archiepiscopi, et archidiaconi Ulyssiponensis, qui pro tempore fuerant, nec non eorum officialium, ac quorumcumque aliorum ordinariarum auctoritate apostolica prelitus eximimus, ac totaliter liberamus, nec non sub beati Petri, et dictæ Sedis protectione suscipimus, atque Nostra, ita quod nullus ex archiepiscopo, archidiacono, officialibus ordinariis, et iudicibus prædictis possint auctoritate ordinaria in cappellam, possessiones, res, et bona hujusmodi utpote præsentis exempli jurisdictionem; potestatem, visitationem, superioritatem; seu quodvis dominium exercere, nec non omnes, et singulos processus, ac excommunicationis, suspensionis, et interdicti sententias, quas haberi, vel promulgari, nec non totum id, et quidquid fieri, vel attestari censeant, vel ignoranter quasvis auctoritate contigerit contra exemptionem; et liberationem hujusmodi nullus decernimus existere firmitatis. Volemus tamen quod presbyteri, clerici, servitores, ministri, et persone dictæ cappellæ sub jurisdictione ordinaria remaneant præcætes, atque futuræ, non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo etc. si quis autem etc. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno etc. nono kalendas februarii pontificatus Nostri anno III.

§. 3. Postmodum autem piæ claræ memorie Clemens pp. X. prædecessor quoque Noster ad preces tunc pariter existentis sensus, et populi civitatis prædictæ, ac provisoris, aliorumque officialium, et confratrum ejusdem confraternitatis sibi humiliter porrectas per alias apostolicas literas adtulit, ut in memo-

Conferre
forte a Cle-
mente X.
memoratur.

rata ecclesia missae per horam ante auroram, et iidem per horam post meridiem celebrari possent, quarum quidem litterarum tenor est qui sequitur, nempe:

§. 4. Venerabili fratri Marcello archiepiscopo Chalcedonensi Nostris, et apostolicis Sedis in Portugalliae, et Algarbiorum regnis nuntio — Clemens pp. Xc. — Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii senatus, et populus civitatis Ulyssipponensis, ac praevior, alique officiales, et confratres confraternitatis sub titulo, seu invocatione sancti Antonii Lusitani, qui in partibus Italiae de Padua vocatur in ecclesia ejusdem sancti Antonii dictae civitatis, canonice (ut asseritur) erectae, quod cum dicta ecclesia, quae nec parochialis, nec regularis existit in medietate ejusdem civitatis posita ab innumeris Christifidelibus pro eximia eorum erga praefatum sanctum Antonium devotione quotidie frequentetur, tantus est missarum voluntatum, pro quibus in dicta ecclesia celebrandi elemosynae in dies praestantur, numerus, ut quadraginta annuatim excedat, et licet in eadem ecclesia multa sint altaria, multaque cappellani stipendii, et elemosynae pro missae celebratione cuiusque presbytero eam requirenti praestetur, nihilominus non possint omnes missae huiusmodi iidem ab aurora usque ad meridiem celebrari, sed magnum semper illarum numerum alibi celebrari curare oportet. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat dicti exponentes praemissis attentis, sacrosanctum missae sacrificium in ecclesia praefata tam ante auroram, quam post meridiem celebrari posse plurimum desideret, idque etiam toto populo multum commoditati sit allaturum, attento quod nulla est in dicta civitate ecclesia, cui ejusmodi privilegium auctoritatis apostolicae concessum reperiatur; multi vero ibidem sunt, qui interdiu in publicum prodire nequeunt, ac negotiis disenti missam interdum etiam festis diebus audire non possunt. Nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignamur. Nos igitur ipsos exponentes specialibus, favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, alique ecclesiasticae sententiae, censurae, et poenae a

jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatas existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae pro praesentibus committimus, et mandamus, quatenus constito tibi de narratis, ut missae in ecclesia praefata per horam tantum ante auroram, ac iidem per horam post meridiem celebrari libere, et licite possint; ita ut sacerdotibus sic celebrantibus id ad culpam nullo modo valeat imputari auctoritate Nostra apostolica arbitrio tuo concedas, et indulgas. Non obstantibus apostolicis, ac io universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno pietatis die vigesima tertia decembris millesimo quingentesimo septuagesimo quinto pontificatus Nostri anno sexto.

§. 5. Cum autem, sicut eadem expositio subijungebat, praedicta ecclesia praesentis privilegii, et indultis a primaeva eorum concessione usque in praesens pacifice gavis fuerit, et gaudeat; exponentes autem probe noverint, privilegia, et indulta semel concessa, majorem suscipere roboris firmitatem dum confirmari contingat; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut praesentis litterae apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communire de benignitate apostolica dignamur.

§. 6. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, praesentis Eugenii, et Clementis praedecessorum Nostrorum litteras, at in eis contentas quaecumque auctoritatis apostolicae tenore praesentium confirmamus, et adprobamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adjicimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus.

§. 7. Decernantes easdem praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit

Tras litterarum apostolicarum ad rem datarum a Clemente X.

Propter confirmationem privilegiorum concessorum a litteris apostolicis relatis.

Tenor confirmationis apostolicae.

Clemente senato, et decretis irritum.

plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuntios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiti debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Nob obstantibus omnibus, et singulis illis, quae memoratus Eugenius, et Clemens in suis respectivo literis voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Petrum sub annulo piscatoris die decima nona februarii millesimo septingentesimo octingentesimo secundo pontificatus Nostri anno septimo.

Delegatio
contrario-
rum.

Dat. die 18
Janu. 1798.
Anno VII.

CCCLXI.

Confirmatio cessionis duarum cappellaniarum sub invocatione a. Philippii Nori erectarum a quodam Luca Giaconini factae favore archiepiscopati ecclesiae collegiatae Castri Novi-Portuensis diocesis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Presentium.

§. 1. Sacrosancti apostolorum ministerium, quod ineffabilis divitarum sapientiae, et scientiae Dei altitudo humilitati Nostrae nullis licet suffragantibus meritis per abundantiam celestis misericordiae credidit, iugiter Nos admonet, ut inter multiplices, gravissimasque apostolicae servitutis curas, quae ex Ecclesia per universum orbem dispersa quotidie Nos nodique premunt, hisce praesertim difficilissimis temporibus, Nostrae quoque providentiae intuitum ad bonum cuiusque ecclesiae convertamus, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Exstitit ergo
jussu a. Claris
Anguillara
Colonna re-
moratus, et
respondit
lego impu-
tat in ere-
ctio.

§. 2. Sane sicut Nobis nuper exponi fecit venerabilis frater Carolus S. R. E. cardinalis episcopus Portuensis Rezonico nuncupatus alias bo. mem. Claris Anguillara Colonna, dum erat oppidi Castri Novi Portuensis diocesis haerens mandavit in suis testamentariis

tabulis anni 1635 sive veriori tempore exaratis fundari rectoriam, seu cappellaniam in nosocomio dicti oppidi cum dotatione scilicet trium quolibet mense, ac trium mensurarum frumenti rubbi nuncupat. quolibet anno cum mero inter caetera archiepiscopatum collegiatae dicti oppidi in cura animarum adjuvandi, quod adeo ei cordi fuit, ut nominationem huiusmodi cappellani, archiepiscopatus praedicti pro tempore existentibus concessit, voluitque, ut rector, seu cappellanus huiusmodi esset ad eorum aetnam amovibilis.

§. 3. Cum autem sicut eodem expositis subiungebat bon. mem. Joannes Antonius, dum vixit cardinalis episcopus Portuensis Gnadagni nuncupatus in actu suae visitationis diocesis Portuensis praedictae per decretum die iv. Januarii 1759 publicatum ad augendum satis exiguum numerum canonicorum collegiatae ecclesiae dicti oppidi, ac etiam magis magisque divinum cultum, dictasque ecclesiae servitium promovendum, dictam cappellaniam, seu rectoriam in canonicum dictae collegiatae erexit, eique onus iniecit nedum celebrandi omnibus diebus, aliisque festis diebus de praeepto in suffragium animae fundatricis in ecclesia ejusdem nosocomii, sed etiam in omnibus dictis diebus excipiendi sacramentales Christianorum confessiones in dicta collegiata ecclesia, nisi a debita praestanda assistentia infirmis in nosocomio praedicto existentibus, quemadmodum omnes rectores, seu cappellani tunc usque consueverat, esset praepositus, etque indulget, ut omnibus, et singulis iuribus, honoribus, gratiis, et praemiis, quibus caeteri capitulares utebantur, fruerentur, ac gaudebant, pari modo supportatis tamen oneribus, quae capitulares praedicti iuxta formam capitularium constitutionum supportabant, ut, frui, et gaudere libere ac licite posset, nulla facta tamen mentione aeternae dietae rectoribus, seu cappellanis impositi, adjuvandi scilicet archiepiscopatum ejusdem collegiatae in animarum cura, ac etiam jure, ejusdem eidem archiepiscopati potestatem nominandi dictum rectorum, seu cappellanum ad eorum aetnam amovibilis.

Tunc decre-
ti edito a car-
dinali Gna-
dagni, quo
commutato
fuit testati-
on voluntas.

§. 4. At, sicut eodem expositis prosequatur, licet haec omnia pro majori ecclesiae collegiatae servitio, ac cultu fuerint provide disposita, nihilominus, cum archiepiscopi praedicti exinde, nedum iure nominandi recto-

Expositis
onibus la-
bibus pro
consequendi
etiam etiam
lego impu-
tat in ere-
ctio capel-

lucis, et
consensu
iura cum
eiusdem
cappellani
a Giannini
erectum.

ram, seu cappellanum huiusmodi appellati, ad
necessario auxilio in cura animarum gerenda,
in quod præcipio intendi memorata fueda-
trix, privati fuerint, ad antevertendas omnes
lites, quas a dictis archiepiscopis, vel jam
intentate fuerint, vel intentari in posterum
poterunt, pro abolitione, ac cassatione erec-
tionis dicti canonicatus, quas fieri nequirit, sine
gravi divini cultus in prædicta ecclesia collo-
giata detrimento, memoratos Karolus cardina-
lis episcopus, obtento prius consensu moderni
archiepiscopi prædicti, nec non cessione ius-
ris nominandi ad duas cappellanas sub titulo,
ac invocatione sancti Philippi Neri a quodam
Luca Giannini anno 1719 in dicto oppido Cas-
stri Novi erectas a dilectis filiis hominibus dic-
tae communitatis, earundem cappellaniarum
nominationem in favorem archiepiscoporum
prædictorum, ut eorum redditus in emolu-
mentum existant cappellani ab ordinario ap-
probandi, qui eis in cura animarum adjuvet,
quique sit ad eorum tantum amovibilis, prout
erat cappellanus, sive rector prædicti boscomi-
lii, redditusque iidem de tempore, quo archi-
episcopi cappellanum actu non habuerint,
applicentur usibus arbitrio ordinarii, censuit
subrogari, utque huiusmodi cessione cappella-
narum firmiter subsistat, ac servetur exac-
tius, earumque nominatio in favorem dicto-
rum archiepiscoporum subrogetur, et reddi-
tus, ut supra applicentur; nec non erectio cano-
nicatus ut præmittitur, facta convalescat;
Nobis propterea memoratus Karolus cardina-
lis episcopus humiliter supplicari fecit, ut sibi
in præmissis opportuno providere, et ut infra
indulgere de benignitate apostolica dignare-
mur.

Auctoritate
apostolica
transmissa
contrarium.

§. 5. Nos igitur veras pastorali sollicitudini
memorati Karoli cardinalis episcopi obsecun-
dare cupientes, eumque specialibus gratis, et
favoribus prosequi volentes, ac supplicationi-
bus ejus nomine Nobis humiliter correctis in-
clinatis, dictam erectionem canonicatus a ho-
mem cardinali Guadagni tunc episcopo Por-
tuensis, ut præfertur, factam cum omnibus in-
de secutis auctoritate apostolica tenore præ-
sentium validamus, et confirmamus; omnes-
que, et singulos juris, et facti defectus, si qui
desuper intervenerint, eadem auctoritate sup-
plemus; cessionem insuper dictarum duarum
cappellaniarum Giannini ab hominibus dictae
communitatis factam ad hoc ut earundem seu-

ctus perpetuo in alimentum, ac sustentatio-
nem cappellani ad nominationem, et ad autum
amovibilis ab archiepiscopis dictae collegia-
tæ Castri Novi eligendi, et ab ordinario ap-
probandi, qui eis in cura animarum gerenda
adjuvet, supportatis tamen oneribus animarum
eisdem cappellanis assignatis, cedant, cum om-
nibus, et singulis in eadem cessione contentis,
ac etiam cum eo, quod redditus dictarum
cappellaniarum de tempore, quo prædicti archi-
episcopi cappellanum actu non habuerint,
applicentur usibus piis arbitrio ordinarii, au-
ctoritate, et tenore prædictis confirmamus, et
approbamus, illisque inviolabilis firmitatis ro-
bur adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et
facti defectus in eadem cessione, quatenus opus
sit, interventus supplementis.

Clarusque so-
lutions, et in-
terdictum.

§. 6. Decernentes has præsentis literas
semper firmas, validas, et efficaces existere, ac
fore, suosque plenarios, et integros effectus
sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat,
et pro tempore quodcumque spectabit in men-
sibus, et per omnia plenissime suffragari, et
ab eis respective inviolabiliter observari; sic-
que in præmissis per quoscumque iudices ordi-
narios, et delegatos etiam causarum potestati
apostolice auditors judicari, et definiri de-
bere, ac irritum, et inane, si secus super his a
quoquam quavis auctoritate scienter vel igno-
rante contigerit attentari.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et
ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus
sit, memoratae Clavis etiam ultima volunta-
te, quam quoad præmissa sufficienter, et ex-
presso committamus, nec non in generalibus,
provincialibusque, et synodalibus conciliis edi-
ctis generalibus, vel specialibus constitutioni-
bus, et ordinationibus, nec non dicti hospita-
lis etiam juramento, confirmatione apostolica,
vel quavis firmitate alia roboratis statutis et
consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis,
et literis apostolicis superioribus, et personis
sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum
quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis,
aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac inso-
litis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in
genere, vel in specie, ac aliis in contrarium
quomodolibet concessis, approbatis, et inno-
vatis. Quibus omnibus, et singulis illorum te-
nores præsentibus pro plene, et sufficienter ex-
pressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes,
illis alias in suo robore permansuris, ad

premissorum effectibus hac vice dimittat specialiter, et expresso, derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima secunda januarii millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die 22.
Jan. 1799.
Anno VII.

CCCLXII.

Licentia monialibus sanctae Mariae de Valverde Panormitanae civitatis erigendi novum monasterium extra moenia dictae civitatis, ibique morandi per aliquod anni tempus.

Venerabili fratri
archiepiscopo Panormitano.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Exposita
procur.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae modernae abbatissa, seu priorissa monasterii de sancta Maria di Valverde istius civitatis Panormitanae, quod cum ipsius civitatis aer gravis per se ipsum sit, et humanis corporibus insalubris, praesertim quibus non est liberum motu, et ambulatione se se exercere, dictum vero monasterium in ea civitatis parte situm sit, quod praeter reliquis est magis sanitati noxium, tum ob aera ipsam, cum propter altitudinem, ad quam duo monasteria, seu conventus sancti Domini scilicet, et sanctae Citae nuncupata evecta sunt, unde eidem monasterio impendant, illudque occupant, ex quo medici ipsae exponentes adversus identidem uti valetudine deponent, ipsae ad advertenda huiusmodi incommoda, ac ut benevolentes divinis obsequiis impensis vacare possint, novum monasterium extra moenia istius civitatis Panormitanae edificare, ibique per aliquod anni tempus permanere posse plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter

supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur ipsas exponentes specialibus gratiis, et favoribus consequi volentes eorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quoscumque de causa lae, si qua forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi earum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, veris existentibus narratis, monialibus exponentibus praedictis, ut novum monasterium extra moenia civitatis praefatae erigere, ibique etiam per aliquod anni tempus, praevia tamen tuae licentiae permanere libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et conscientia indulgas; ita tamen, ut in accessu et recessu in curam incedant sine comitate, quam personarum quotidiano servitio monasterii addictarum, et vicarii in spiritualibus generalis, vel alterius probi, et prudentis sacerdotis a te destinandi, et praeter ecclesiarum visitationem, et moram in allocationis eorum monasteriorum, non divertant, nec accedant ad alias particulares domos etiam nobilium ipsarum monialium consanguineorum, a virorum frequentia se abstinere, publicis spectaculis non intersint, sed eam servent modestiam, quae Deo sacrae virginis decet, et cum aliis catholis per te iuxta opportunitatem praescribendis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dicti monasterii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statuta, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno piscatoris die vigesima secunda januarii millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno septimo.

Tuor con-
suetudinis.

Derogatio
contrarium.

ANNO OCTAVO

COCLXIII.

Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab eis, qui die quo habebitur capitulum generale clericorum regularium congregationis sancti Pauli-Decollati Barnabitarum visitaverint aliquam ex ecclesiis ordinis ejusdem.

Pius PP. VI.

Universis Christianidelibus praesentes literas inspectionis salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut accepimus capitulum generale clericorum regularium congregationis s. Pauli-Decollati Barnabitarum conventuum in ecclesia, seu domo clericorum ejusdem congregationis sanctorum Caroli, et Blasii ad Catinarios conventus de urbe feria secunda post dominicam tertiam post Pascha, benedictio Domini celebrandum sit; Nos, ut opus temporis majori cum fructu fiat, et ad augendam Christianidelium devotionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti.

§. 2. Omnibus utrinque sexus Christianidelibus vero poenitentibus, et confessis, ac sacra communionem receptis, qui praefatum, vel aliquam ex ecclesiis domorum clericorum regularium congregationis hujusmodi obitumque existen., die, quo capitulum generale hujusmodi faciebatur, ac singulis actualis illius celebrationis diebus devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac s. matris Ecclesiae exaltatione

pias ad Deum preces effuderint, plenariam remel dumtaxat omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus post celebrationem dicti capiti generalis minime valitoris.

§. 3. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nulae sint, quodque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu procuratoris generalis ejusdem congregationis subscriptis, et sigillo praedictae congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub anno piscatoris die xxiii. februarii MDCLXXII., pontificatus Nostri anno VIII.

COCLXIV.

Acta a Sanctissimo causa sui Iuonis Viodobonensis.

ALLOCUTIO

HABITA IN CONSISTORIO SECRETO

Die xxv. februarii MDCLXXII.

Venerabiles Fratres

§. 1. Postulat a Nobis hoc tempore apostolici ministerii ratio, ut Viodobonam proficiscamur; quod iter cum propedim in Domino

Fides habenda transumptis, et de preceptis con-
tractum.

Die die 18
Feb. 1712.
Anno VIII.

Expositio no-
tionum
Viodobonam
sua confu-
rent.

Die die 18
Feb. 1712.
Anno VIII

Die die 18
Feb. 1712.
Anno VIII

Die die 18
Feb. 1712.
Anno VIII

suscepturi simus, a vobisque vv. ff. aliquid per tempus abstinere, voluntatem banc Nostram vobiscum, et cum amplissimo vestro collegio communicamus, ut singulari Noster in ipsam apor, mutaque animorum conjunctio, a Nobis efflagitat.

Explicat cur
solum profes-
sorum

§. 2. Quo officio dum erga vos studiose fungimur, illud etiam, ne ignoretis, adjungimus, quomodo causam neminem ex vobis in hujus itineris Nostri, laborisque societatem assumamus; primum quidem parva Nos usuros apparatu, comitatuque in ecclesiasticae personae modum jam declaravimus: deinde id omne quodcumque subonduum erit incommodi, in Nosmet ipsos tantummodum suscipere pro imposita Nobis sollicitudine statoluus: demum perdifficile, ac porquam ingrata Nobis esset paucorum electio, caeterorum vero quaedam, ut videri posset, rejectio, cum pari simus in singulis ex vobis studio, exultatione, atque amore propensi.

Declaretur
hic innoventum
dem in arte
cur, fuisse
an ditionem

§. 3. Certiores porro vos facimus vv. ff. datas a Nobis esse peculiares in forma. Brevia literas, in hisque decretum ac declaratum, etiam, ac causarum audientiam una cum omnibus Nostri, et sacrae hujus Sedis administris post Nostrum ex urbe discessum in eo statu actoque, qui nunc sunt, remanent, itaque per Nostrum chirographum concessas esse facultates Nobis reservatas, cum certi plane simus pro perspetta ejusque fide neminem illis esse abusurum.

Quomodo in
deus mortis
sae ut pres-
entibus
essentit.

§. 4. Cumque moriendi necessitatem omnibus impositam, diemque mortis incertam esse, ac quotidiana inmaus vitae imminere pericula consideraremus, nequaquam item praetermittendum duximus, ut pontificia commissa, si quid absentibus Nobis humanitatis acciderit, Remde habenda sanciremus. Quod reliquum est, a vobis vehementer petimus ac flagitamus, ut qua semper fuistis in Nos voluntate, eandem nunc praecipue exhibeatis, nosque absentes multo certius omnipotenti Deo, ac Domino Nostro Jesu Christo, ejusque gloriosissimae virgini matri, ac beato apostolo Petri commendare non intermiffatis, hinc iter Nostrum prosequamini votis, ut suscepta hujusmodi consilia rata esse Deo juvante possint, atque incommoda haec, laboresque Nostros optationibus exitus per illius misericordiam consequatur.

per illius misericordiam consequatur.

HOMILIA

Habita inter missarum solemniam in metropolitana ecclesia Vindobonensi.

Die Dominicae Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi a. zzi. martii MDCCCLXXXII.

§. 1. Gloriosa Domini Nostri Jesu Christi Resurrectio, fidei nostrae praestitit documentum, ut corporum resurrectionem in se credant membra, quae praecedit in capite; ac corruptibile corpus, mutabile per aetates, per defectum, absorbit per mortem cupiditatibus, et acumeis, ledunt immortalitatem. — Quam enim causam moriendi Christus habuisset, et nisi habuisset et causam resurgendi? et si a Nobis non resurrexit, utique non resurrexit, qui sibi cur resurgeret, non habebat. (1) — De matre traxit, quod mortem subiit, a patre detulit, quod mortuum suscitavit. Abdit erat in carne praesentia maiestas, et in carnis infirmitate virtus latebat divinitatis. Ineffabile hoc donum fuit, ac idcirco exultet caro nostra, quae vera terra est, sed glorificata per Christum quamdam divinitatis societatem emulit; ac morte a Nobis depulsa, infernus tyrannicam dominationem amisit, et humanum genus jam peccati lege praedamatum dono gratiae regenerari docetur. Credatur plane resurrectionis nostrae dogma ex oraculis prophetarum, ex evangelio, ex Christi Domini exemplis, qui Lazarum clamavit ex monumento, qui adolescentem matri viduae restituit, qui archisynagoga filium ad vitam revocavit, et suetae resurrectionis veritatem roboraret. Erubescant igitur et confundantur, qui audacter etiam hodie veritatem Dominicae, et nostrae resurrectionis (ut plures fortasse vestrum non latet) in dubium revocare, et lacerare non verentur. Nam dum student divina consilia terreno sensu detorquere, misere desipiunt, et juxta sermonem prophetium abominabiles facti sunt in studiis suis. Desinant illi propterea, se in Ecclesia nobiscum esse gloriari, quoniam in congregatione sanctorum post resurrectionem esse non poterunt.

Explicat quid
mysterium
praesentet
gloriosa. D.
N. J. C. re-
surrectio.

§. 2. Audiant Nos modo filii saeculi, audiant paleae in mystica arca Ecclesiae cum granis commixtae; quod si Nos audiant, paleae

Explicat
heretice
paria a do-
minica re-
surrectione

(1) S. Ambros. de fide resurrectionis. num. 90. et 102. tom. 4. oper. edit. Venet. 1761. p. 227. et 231.

amplius non erunt. Elegit enim Deus per os Nostrum audire gentes verbum evangelii, et credere; Jesus Christus Dei filius universam mundi faciem diaboliis impietatibus inquinatam divine immaculati corporis sui cruce detestari. Vos igitur agniti fidei nostrae veritate, rejectisque magistrorum impietatis delictis, carnis resurrectionem simplicitate credita parvularum, qui divinae voluntati non parant argumenta, sed fidem: jam nunc animum illius intrudite ad capiendam, et tenendam aeternam gloriae Jesu Christi, ut fides vitam vestram muniat, atque a fide vita non discrepet. Propterea, dilectissimi, gloriemur munere Dominicae passionis, quae Nos in salutem, et in ius paternam pietatis vindicavit. Plurima quidem a Nobis explicanda essent mysteria Dominicae resurrectionis, quemadmodum Christus Deus, qui a patre non recessit, in utero carnis accepit, mortuusque sit, et de sepulchro surrexerit; quid sibi velit adventus milliorum ad monumentum: quid feribimus magis: quid agoli decernat: quid revolutio lapidis, aliaque plura, quae iam vetera, tum nova mysteria complectuntur: al nimis sermo procederet, itaque exponendis pro temporis angustia prohibemur. Satis quidem est, dilectissimi, vos munisse, quod hodie fides Ecclesiae confirmata est in Christo, et si in Adam omnes moriuntur, ita ut in illo omnes vivificabuntur. Si olim in Aegypto per agni victimam paschale sacramentum mystice praestabatur, tunc per evangelium divinae resurrectionis dies celebratur. Illic ovis de ovili, hic ipse pastor immolatur. Hinc leucibrosus iudeorum cothas, quae crucis virtutem enervare, ac opus salutis imperfectum reddere satagebat, redemptorem instigabat, ut de cruce descenderet. Sed ipso tempore patibuli complere voluit, quo passio consummaretur, ut Nobis documenta relinqueret, non esse tempus potentissimae, intarceptionum, nec denso ac saeculi deliciis rivotum: dum. Hinc in hodiernis a. evangelii lectione, non solum annunciat, quod Christus resurrexit, sed addit: Non est hic, ecce locus ubi posuerunt eum, — ut nos instrueremur, quod vera non resurgit, qui adhuc peragunt, ubi mortuus fuerat, neque qui in id amat recidere unde surrexit.

§. 3. Oportet in cruce nostra persexorare, donec requiescamus a laboribus nostris, neque retro, et in terram Aegypti recipere fas est,

ne pedes per compunctionem laeta iterum inquiramus. Et sicut Benedixit, postea prodromus, ne plerumque Nobis moriendo vultus, ita nostrum est ei non displicere vivendo. Ne terream vos quosque aetate jam vitae inquinamenta. Etiam vel unius meriti confessionis cunctis latronis rogantibus scelera dispensat, in quo uberior fuit gratis, quam praestitit. Nemo propterea esse debet, qui de misericordia, et gratia desperet, modo repudiatis erroribus fides interius surgat. Bonus pastor venit ad colles et montes, ut ovem errantem inveniret. Eam vero cum invenit, siquidem subvertit humeris, quibus et crucis lignum sustulit, neque in ordine collocavit, ubi aliae erant, quam hancquam ab ovili desciverant. Nemo ipso magister est, qui parum discipulo proditori non pagavit? Sed enim ostendit, ut Deum ad remittendum, ut sponsum ad amandum, ut agnum ad expiandum. Sanguinem dedit in redemptionem, et simul aquam effudit de latere suo in ablutionem. Ita sanguis redemit, ut peccatum non regnet in corpore nostro, et si qua ablutit a peccatis, quae ante commisionis. Sacrilegium plane facinus esset, si potentia vestra ex quidam simulatione, et sola temporis procederet consuetudine, quis irrisor esset, et non possitens: qui et adhuc agere pergeret, quae fore non desinit. Aliter dies hae reconciliationis et pacis, in ruinam et perniciem vestram recideret: vixque procul dubio socii Judaei efficeremini, in quem aeternas intravit post buccellam. Eos tamen, qui per fragilitatem saepe in multis offendunt, frequentis oportet contritio: ne, et ablutione reparari. Quemadmodum Eliasus praecipit Nababano leproso, ut septies in Jordano mergatur, etque his fundantes a lepra convalesceret.

§. 4. Tota ergo mensis acie ad illustre resurrectionis trophaeum solentis, ac per veram compunctionem omnes antiquae cupiditatis vestigia absterge, ne quod donavit Dei gratia, diaboli furens invidia. Ascendite filii per humilitatem ad sublimia: nam qui aliter pergit, ruil potius, quam ascendit. Nunc deique Pascha celebrabit, si sensus vestri Domini cum parente redeuntis, nulla diemogis asperione exaltent, et nullas malorum cogitationum tenebras in cordibus vestris tanti sacramenti lumen obnubilant. Nemo enim potest cum diabolo seclitrum habere consortium, simulque mysterium sanctitatis celebrare cum

Amplius
resurrectionis
vultus ostendit.

Ad hoc
ostendit
Deum ad
remittendum
ut agnum
ad expiandum.

Quomodo
Pascha
et resurrectionis
trophaeum
solentis.

Quomodo
vult a diabolo
liberari
de fructu

Christo. Curramus itaque per viam mandatorum, qua ubi eo trahimur, et oculi nostri sint semper ad Dominum, ut ipse de laqueo evadat pedes nostros. Gaudemus vos excitatos ad dignas suscipiendas observationes sanctas, a quibus totum pendet opus salutis animarum. Sed moneri simul non desinimus, ut hodiernam fastidium cum mœrore conjugatis, ut mœrore sit pro peccatis, lætitia pro parata æterna iucunditate. Jam vero anxia Nostra conglutinata est animabus vestris, et pares animos fecit parilibus charitatis, ut sic vobiscum in coelesti gloria constituamus. Quod Deus concedat per Jesum Christum Dominum Nostrum.

Allocutio habita in publico consistorio
Vindobonæ in aula imperiali

DIE XIX. aprilis MDCLXXXII.

Laudes in-
gerentes, et
gratiarum
actionem.

§. I. Antequam consistoriali huic actioni finem imponamus, qua latere neminem oportet, ex hoc loco præterire silentio nolumus. Gratum quippe Nobis fuit, imperatorum maiestatem, quam semper magni fecimus, coram intueri, ipsamque Cæsarem peramanter complecti. Pro muneris Nostri ratione saepe eum alloquuti sumus, et plerumque in eo urbanitatis, qua Nos auguste domicilio suo honorifice excepit, et liberali quotidie officio habuit, singularem quoque in Deum devotionem, præstantiam ingenii, summumque in rebus agendis studium admirari debuimus. Neque minor solatio paternam animum Nostrum erexit pietas et religio, quam in splendida hac urbe, et populi in itinere Nobis occurrentibus sartam incorruptamque monerè cognovimus. Quare non modo tam laudare, sed assidue etiam orationibus precibusque Nostris fovete nunquam prætermittimus. Imo Deum optimum maximum vehementer obsecramus, ut qui ad se trodentem non deserit, eos in sancto proposito confirmet, ac uberi coelestium benedictionum rore perfundat.

Deputatorum a senatu Augustano
Ad sanctissimum dominum nostrum PP.

Oratio

Habita die secunda maij MDCLXXXII.

Beatissime Pater ac princeps potentissime.

Nostri sex, et septem effluxerit secula, ex quo Augustus contigit adorare sua intra mo-

nio summum pontificem Leonem IX. hodie Pium sextum Nobis venerari licuisse vera iurabit posteritas, utrumque ædus Romanæ Sedis præstantissimum, utrumque sanctum, utrumque amicum Cæsaris, amorem principum, admirationem orbis, supremo Christi in terris vicario, et principi potentissimo congruus exhibendo honores, et profundissimum manifestando lætitiarum longissime imparis, in serenissimi electoris, et archipræsulis Trevirensis, et episcopi Augustani pietatem, munificentiam, et facultates principes pro devotissimo reponentes duumviri, consules, et senatus, domini, ac superiores nostri, injungere nobis, et ad pedes Sanctitatis et celsitudinis vestras prostrati, gratias pro gloriosissimo adventu in Augustum persolvamus humilitas, subjectionem profiteamur fidelissimam, et venerationem submississimam, simulque dona pro more statûs summis destinata regibus offeramus, ac pro inconcessa in longevitatem salute, pro omnimoda felicitate principali, pro gloriâ supereminenti, et tranquillitate, et incremento utriusque regni votis concludamus obsequissimam, devotissimam, humilissimam, benedictionem apostolicam, summam gratiam, et clementiam in universos cum senatu civis submississime exorantes.

Responsio

Ad Augustanos deputatos

Peregre iam obsequii vestri significationem libenter intelleximus, et grato animo accipimus. Nostri huc accessus ratio ex repetitis officiis extimii principis electoris Trevirensis episcopi vestri processit, qui ob maximas virtutes suas, præclaroque in Romanam cathedram, et in Nos merita, sæpius Nobis, uti debet esse, carissimam: ejusque Nos idcirco dignitatem ac amplitudinis plurimam semper rationem habebimus.

Jucundum quoque fuit inspicere florantissimam hanc urbem pulcherrimorum ædificiorum frequentia, comœræque opportunitate conspicuam. Jam in ipsas gratiarum actiones, quas vobis referimus pro hoc luculento officio vestro, pro quo donis a statû decretis Deum Optimum Maximum precamur, ut qui sunt cives ei domestici Dei, in ejus culto cum fervore cōdierant; qui vero sunt hospites, ad ad-

venae, spiritu suas clarifatis illustratur, et iam saluti adducuntur (1), ut Nos aequo omnes complecti gaudemus.

Allocutio

Habita in sacratio ecclesiae archiepiscopalis Ferrariensis die xxii. maji MDCLXXXII.

Venerabiles fratres.

§. 1. In consistorio secreto, quod habuimus in palatio Quirinali die xii. julii MDCLXXX., duos creavimus S. R. E. presbyteros cardinales, quorum unum tunc enunciamus cardinalem Franciscum Herzan: alterum vero in pectore reservavimus arbitrio Nostrò quodcumque declarandum non debent ipsi decreta ad cardinalatum promotione. Quare transitus Noster per hanc civitatem opportunum praebet occasionem, ut ad gloriam omnipotentis Dei, Sanctaeque Romanae Ecclesiae utilitatem, ac decus, palam divulgemus, et publicum ejus adlectionem in amplissimum fraternitatum vostrarum collegium.

Quid vobis videtur?

Auctoritate omnipotentis Dei, sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, ac Nostra declaratione S. R. E. presbyterorum cardinalium prefatum Alexandrum De Matthaeis cum derogationibus et clausulis necessariis et opportunis. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Homilia

Habita die xxviii. maji MDCLXXXII.

In consecratione ecclesiae cathedralis Corneliensis.

§. 1. Si cathedralis ecclesia, quum proprias consecrator episcopus, tota festiva, et compta

(1) Quae hospitium, ad idcirco vocis beatus Paulus apostolus in epist. ad Ephes. cap. 2. applicuit Judaeis, et gentibus ante receptum Evangelium, extendit ad patres ad omnes, qui ecclesiam

procedit, ac vario sse decorans ornato, laetitia produci in conspectum omnium filiorum suorum, ut eximius doctor Chrysologus vester commemorato (2) jam hodie ipsa, dilectissimi, longe majori exultat gaudium: quodiam non sponsi, neque filii, germinique cui consecratio peragitur, sed proprius ejus natalis dies celebratur. Quare multo potiori ratione non plenum amoris sinum aperit, maternos extendit amplexus, ac divinis in cantibus psallit, ut omnes ad congaudentium sibi gremio charitatis includat.

§. 2. Atque hic opportunum videtur, ut in memoriam vobis revocemus, qui vastus hujus templi status fuerit, place angust, et gaufidi, ut tanto magis percipiat, quam splendidam modo, ac decoram in faciem abjecta jam vetustate conversam sit. Saeculo duodecimo Henricus episcopus hujus nominis auctor ecclesiam cathedralem Corneliensem a proximo sancti Cassiani oppido ad novam transiit civitatem. Episcopus vero Simboldus die xxiv. octobris anni MDCLXXI. cum solemniter consecravimus in honorem ejusdem s. martyris, de cujus origine, et episcopatu difficiles repeli quaestiones audivimus in civitate Retinensi, quum ibi a Germanis reductus in episcopio consisteremus. Ab eo saeculo templum saepe reparatum, aeternumque fuerat, et praesertim a tribus episcopis civibus Nostris Jacobo nimirum Passarella, qui sacrum adiecit, et turrim campanarum abalavit, atque a Hieronymo cardinali Dandino, qui magnam fortissimam, que tota ecclesia tegebatur, asperimponendum curavit, addiditque ornamenta choro, quae postea Anastasius Uberrus oja fratris filius, et in episcopatu ex resignatione successior, perfecti. Nihilominus pro antiquitate, ac injuria temporis ad deformitatem fero pervenerat. Quo de re alter Caesenas, qui vester nunc, adest episcopus, animo reboratus votum templum solo sequendum, ac novum in ampliore elegantioreque formam extruendum a fundamentis constituit. Nobile, ac dignum opus asperitissimum incepti, idemque numeris omnibus abalavit. Alii praedecessores sui fidem operi manus admoveo fortas-

civilem non sunt assequuti, ut s. Joannes Chrysostom. Romit. 8. tit. b. in eadem epist. Theophilact. ibid. cap. 2. vum. 10.

(2) Secm. 150. edit. August. Viadr. 1787.

Declaratio
protectionis
ad cardinalatum
Alexandri de Mat-
thaeis archiepi-
scopi Ferrariensis.

Allocutio
venerabilis
fratrum
et illorum
venerabilium
reuerentia.

Prohemium

se cogitarunt. Sed illud vidimus contigisse, quod accidit Davidi, qui ductus sola quadam religiosa cogitatione, coepit moveri, et Altissimo domum edificaret in terra, sed gloria operis reservata fuit regio filio Salomoni. Hinc jure quodam proprio consecrari haec a Nobis debuit ecclesia, tamquam opus illius, quicum non modo patri, sed sanguinis necessitudine conjuncti sumus.

A brevibus
praesentibus
arguendum
venit peccati,
ex utroque
lone arguen-
dam scilicet
necesse est.

§. 3. Adverte ergo animam ad novum ejus fulgentem statum, qui sanctitatem spirat, vosque excita, ut a terrenis rebus adtracti ad ecclesiam rapiamini. Hic, ait Chrysostomus, prophetas clamant, hic apostoli evangelium praedicant, hic Christus in medio stat, hic pater inscripti, quae sunt, hic Spiritus Sanctus laetitiam suam impertit. Templum enim de lignis, et lapidibus est aedificatum, sed ut templum Dei vivantis tibi congregetur; quoniam non solum in manufactis habitat Deus, sed magis in anima ad sui imaginem summi ipsius artificis condita. Si igitur templum Dei esse meritis, frequenter ad lapideam hanc ecclesiam convenite, ut animas vestras insimul consecratis; exaudiat enim Deus orantes in loco isto. Non itaque peccata ad eam accedite, nec solum quando prurientes voces, ac bene sonantis perstreperunt instrumenta, vel quando major populi est frequentia, ut ab illis videamini, aut vestras furas conspiciatis. Audite Chrysologum clamantem: Quid est, quod ecclesiam vobis nolumus intrare? quid est, quod matutina prece totius diei custodiam, nolumus postulare: quid est, quod homini aditare toto tempore libet, et Deo adstare, nec puncto libet (1)? Absint a vobis detractioes, fastus, immoderatio; coarctati sermones, ne templum vestra profanitas. Fominio vero, quae, a sepe in ecclesiis immorantur, ut seducant, primae curant, ad lacrymas; quae priores ecurantur ad lapsum; sequantur exemplum matris divi Gregorii Nazianzenii (2), in qua tantus pietatis, et devotionis fervor est innoxius, ut in sacris conventibus nunquam illius vox audita sit, a necessitatibus tantum, et mystica excepta. Numquam venerandae mensae terga obvertit, nec in divinum pavimentum expurit. Variet ad vos Redemptor noster mille angelorum cohortibus circumdatus, ut vos pascat, et

coribus suis nutriet; occurrat illi in templo, ac in ipso statim ingressus supplices orat, ut suo semper cultui conservemini; et misericordiae suae aquis vos abluat, nihilque insident, quod diximus dedecet majestatem. Cavete, ne murmur quidem audiat lamentabilis vocis, quae per prophetam Ieremiam insonuit: Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? et tamen oculi Domini semper aperti sunt, et ad humilium preces aures erectae; hic pauper intrabit, et Domus sublevari incipiam; accedet afflictus, et consolabitur: hic elationis spiritus debellabitur: hic iracundiae color moderabitur: hic auster incontinentiae temperabitur: et quid orationibus non dabit Dominus, eloquitur vester Chrysologus, qui seipsum non potentibus dedit, sed in respondendo quam faciet moram, qui in dispendis precibus vota supplicum sic praeventit (3)? Sed si surdae facies sunt aures ejus, vos eas ecclesiis, quae non disciplina humilitatis, et timoris, sed inflato corde postulant. Atque ut jam hic cetera praeteremus, illud tamen repetere, vosque in Domino hortari non desinimus, ut speciosam hanc ecclesiam diligatis et charitate, quae cum dilexit Chrysologus vester, qui professus est a omnibus quidem ecclesiis venerationem, et fideliissimam, mo debere servitum profuturum, sed Cornelienis ecclesiae inservire peculiat, ipsius amore compellor; Cornelia namque beatissimae memoriae pater mihi fuit, ipse me per evangelium genuit, ipse pius piissime contrivit, ipse sanctus sancta iustitiae servitute; ipse sacris obtulit, et consecravit altaribus, et ideo mihi clarum et commendandum mirabile Corneli domus: amor ergo me compellit Corneliensis ecclesiae desiderio desideranter occurrere (4). Nunc, et vos paria recepistis beneficia? Iuspicio sacrum lavacrum, quo regenerati fuistis ad gratiam; tribunal poenitentiae; quibus vos Deus suscitavit per veniam; altaria, in quibus hostia salutaris fuit pro vobis oblata; cathedram veritatis, a qua ecclesiae doctrinae pabulo fuitis nutriti; sepulchra majorum, quibus mortis pavor redditum futurae vitae securitatem; civium vestrorum Chrysologi, Maurili, Projecti, et Donati exavias, qui preces, et vota vo-

(1) Serm. 45; et in fine.

(2) Orati. 14, in fine; patris dom. 10. tom. I.

(3) Serm. 67.

(4) Serm. 106, ubi, et praefatus est.

stra eius intercessionibus divinae obtulerunt majestati. Ipsis acceptum refero vos oportet, quod inter novissimos concussae terrae fragores, qui finitima loca, et civitates devastarunt, vos sola divina voce moniti, incolames cum domibus vestris praeservati fuistis. Quis ergo ex vobis amantissimae matri, propitiis civibus cultum non exhibebit humili corde, demissis oculis, gratisque gemitibus, ne supra vos novetur exemplum severae, promptaeque vindictae, quam Christus Dominus, exercuit in Judaico templo contra ementes, et vendentes in illo? quod Deus avertat.

Homilia

Habita dominica II. post Pentecostem Die II. junii MDCLXXII.

In consecratione ecclesiae. ff. servorum.

Exemplum
Lectum II.
sequitur pon-
tificis recita-
tionem in pa-
trium nom.

§. I. Jucundo animo facti sumus occasio- nem, quo Nobis a Germania redemptibus oblata est, ecclesiae hujus consecrandae. Sed ea ad memoriam revocat, quod olim a saeculo pontifice Leone nono, patris Dagsburgensi actum gestumque legimus. In enim ab Andrea Pannoniae rege obsecratus, ut Germaniam periret, quam per diversas illius regiones iter ageret, ecclesiam consecravit. Admirabile tamen, plenumque prodigio fuit, quod comitum Schwarzenburgiorum gratia accidisse narrat historia. Nam ipsi obvium invenerunt pontifici, cum Norimbergam contenderet, eumque obtestati sunt, ut paululum declinaret a via ad sacellum ab eis in honorem sanctissimae Crucis erectum, sacro ritu consecrandum; pontifex nihil digressus est; et protensa manu, signoque tantum crucis expresso, absens ecclesiam consecravit. Verum pii fundatores, minime cognito miraculo, aegre, dolensque ferebant, Leonem quidvis designatum locum adire, atque eorum precibus annuere. Sed, quomodo pontificis monitu reversi essent, non ambigua porata consecrationis vestigia, notasque inven- runt (1).

§. 2. Nos quoque a Germania reduces, ecclesiam cathedralem Corneliensem a dilecto filio Nostro Joanne Carolo cardinali Bendi illius epi-

scopo, et avunculo nostro amantissimo, ampliori et elegantiori forma adiectam, consecravimus. Nunc etiam templi hujus, quod gnitorum, majorumque Nostrorum cineres servat, ac super meliori structura restitutum est, parem consecrationem debita solemnitate absolvimus. Quoniam vero pro infirmitate nostra nec possumus, nec praesumimus imitari profugia Leonis, qui absens, ut diximus, ac solo crucis aucti sacram aedem Schwarzenburgensem consecravit, propterea omnes adhibuimus ritos, et caeremonias, quae pro religione, et dignitate rei praescriptae sunt. Quare fractiones, benedictiones, inscriptiones, unctioes, orationes, cruce, aliasque plurima sacrae hujus actionis solennia, quae numeris omnibus perficimus, exigere quodammodo videntur, disertam latentium mysteriorum explicationem; ut a quo tempore incepit apud christianos sacrorum templorum pacificus usus, qualis fuerit eorum structura, quales exteriores et internae partes, qualis ornamenta, de quibus verba facere in promptu caderet; sed cum diutius super his foret immorandum, et fatigatio peractae consecrationis Nos in locum progre- di non sinit, et producta a vobis adstantis nimis vos gravaret satietate, singula haec cogimur praeterire, et statim ad ea converti, quae magis unicuique vestram fructuose existant. Hinc memores vos non solumus, quod terribilis, simulque amabilis est locus iste: terribilis quidem daemonebus, quoniam hic consti- tus, viresque eorum coarctantur, amabile vero hominibus; qui oculis misericordiae a Deo conspiciuntur in templo, ut praemia bonorum operum consequantur. Et quoniam Deus ubique sit, nullaque claudatur locus, miratus tamen fuit Jacob, quod vera Dominus est in loco isto, ubi angeli, et homines simul congregantur, ac proinde signanter dicimus: Pater, noster, qui es in caelis, velati proprio, ac speciali modo illic praesentem se exhibet, non quidem ipse divorans, sed diversas distinguens; ut ergo in templo, ut a vobis colatur, et preces suscipiat, ac consecret animas vestras. Hinc oportet, quod ei servituti in veritate, et humilitate cordis, improbanos annos praeteritis in amaritudine animae vestrae, si cupitis orationes vestras ascendere in conspectu Dei, sicut ascenderant illae, conturbatis Italianis cohortis,

non ex-
plicit, aliquae
adhibitis in-
structionibus.

Exemplum
Lectum II.
sequitur pon-
tificis recita-
tionem in pa-
trium nom.

(1) Matthaei Baderi Bavar. scripta volum. I. pag. 221. edit. Monach. 1704.

Non contendimus, ut apostolam, et veterum christianorum fervorem exaequetis, qui conspirantibus animis effusa, et proluxa oratione, impense divinum implorabant auxilium, et quovis in loco, in solitudine, in cryptis, in exercitiis sacras synaxes peragebant, donec gentiliū, et haeticorum templa, vel diruta, vel sacra expiatione in Dei cultum commutata, novae aedificata fuerunt christianis adjuvantibus impostoribus. Tot tantaque a vobis non exigimus, sed contendimus, ut si domum Dei decet sanctitudo, non praesumatis oscitant, distracte, et toedio affecti sacris mysteriis interesse, praesertim si aliqua prolixitate sacrae actiones producantur, sed mentis vestrae actionem ecclesiasticis ritibus consocietis, ut fortiter armati, diabolicas retundatis tentationes, et aqua abluti salutari, quae ex pretiosissimo ejus latere emanavit, spiritaliter impleatur in vobis, quod in parietibus visibiliter mox praecessit: Excitot exemplum magni imperatoris Constantini, quo coram sermone habens Eusebius de Sepulchro Servatoris, cum sciret ac his rogavit, ut aedera vellet in regali solio, quod juxta positum erat, sed ipse reverenter abluens, semper stare voluit, licet prolixus fuisset sermo, respondens nefas esse, ubi de Deo instituta est oratio, remissae ac molliter auscultare (1). Et tamen non in ecclesia, sed in imperiali aula sermo habebatur. Veremini ergo vos ipsos saltem propter Deum, qui vos dignatus est facere templum suum: non discedat quisquam a semel ipso; quoniam omne regnum in se ipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet, nec intrabit Christus, ubi fuerint parietes inclinati, et maceris depolles: vigilant angeli ad custodiam, ut muscos defendant, et simul eos, qui murorum ambitu continentur, ut viriliter in tabernaculis militent; et deinde suaviter in atris requiescant: in atris illis, in quibus anthea jucunditate fovendi, recipiuntur exultantes, ut illic sint gloriosi, si hic fuerint victoriosi. Igitur festivis gaudiis hanc diem honorate, quia per hujus templi dedicationem vos quoque dedicati estis, et lae proprio a Deo assumpti ostendentes, quam solliciti sit vestri, et quanta sit ei cura de vobis; cum ipso dignatione, non vestra dignitate vobis quicquid estis. Quae sit domum Dei, quae sit spem ejus, quae sit templum

per poenitentiae lacrymas, per puritatem conscientiae, per humilitatis reverentiam: domus Dei mysticus portus est: unde si casum fluctibus, et undis vitae corruptibilis agitamine, in sola portus soliditate invenietis tranquillitatem. Amen.

ALLOCUTIO

Habita in consistorio secreto

Die xxiij. septembris MDCLXXII.

Venerabiles fratres

§. 1. Cum essemus Vindobonam profecturi, vobiscum xv. ff. et cum amplissimo collegio vestro ea communicavimus, quae et tempus, et mutua animorum Nostrorum conjunctio postulabat: tunc, postquam illuc sumus incolentes Dei beneficio reversi, nihil Nobis jucundius esse profitemur, quam vos una congregatos alloqui, ac vobiscum singularis amoris Nostris officiis perfungi. Quibus in peragendis, ne desiderio vestro deesse videamur, exponere breviter hic aggredimur et itineris Nostris seriem, et actorum rationem.

§. 2. Statueramus jam tum, ut nostris, parva apparatu comitatuque uti, nec nisi ecclesiasticae personas modum ubique retinere; sed hunc Nostrum in discursu progressum, redituque modicum cultum multo splendidorem pietas populorum ad Nos concurrentium, quicumque peregrinamus affectat. Atque hic ut praetereamus, quod vobis ignotum non est, cum per ditionem Nostram progredieremur, quibus votis a pietate expressis Nostrum iter prosequeretur populorum multitudo; illud tantummodo dicimus, sacrae hae voluti pompae mirifico visu apud augeri Bononiae, cum illic vivendi Nostris causa Parmae advenisset dilectissimus in Christo filius Noster Ferdinandus infans regis Hispaniarum. Singulari gaudio, paternique animi sensu complexi sumus iam praestantem meritum, tamque prolixo Nobis omnia hae pietatis exhibentem officia principem. Uae illi hospitali sanus, ex ejusque congratulibus majorum in modum amplificatus in Nobis sequimus eundem amandi, ipsiusque virtutes praedicandi causas.

(1) Euseb. in vit. Constantini lib. 4. cap. 33. oper. tom. 1.

Quod Terra-
rio sigilla-
rentur re-
fert.

§. 2. Ab eo digressi Ferrariam perreximus. Atque illic lux quondam primum Nostris visa ostrebis affulgere; adit enim Nos nobilis ab excubitis Caesaris Hungaricus; ab eoque literas reddidit, quibus ille a Nobis summo opere contende-
bat, ut apud se Vindobonae diversari, hospitarique vellemus. Tanti principis, in quem antea respiciebamus, humanissimae hinc voluntati desse non potuimus, gratissimeque, quod tam luculenter exhibebat, accepimus.

Narrat quo-
modo a Ven-
etorum re-
publica ho-
noris pro-
curator fact.

§. 4. Padu delatæ navigantes ad Veneto-
rum fines advenimus, ibique perhonorifico ex-
cepti habitique, duos in urbe Claudensi inve-
nimus amplissimos viros, Marci procuratores
ab inclita illa republica ad Nos legatos, Pe-
trum Contarënum, et Aloysium Maniniam,
qui imposita sibi ab ipsa munera egregie no-
biscum cumulaverunt. Nihil non ab his præsti-
tum Nobis, curatumque, quod ad commoda
dignitatemque Nostram conducere, cum No-
bis ubique, dum in republicâ dilectione esse-
mus, suis presentibus studiis, officisque sem-
per adfuerint. Progreddentes obviam statim
habuimus pluribus cum episcopis venerabilibus
fratrem Fridericum Mariam Venetiarum pa-
triarcham Joannellum, cujus presentia valde
gaui sumus, cum ejusdem virtutis morituro-
rumque maximam semper fecerimus rationem.
Cum propius Venetias præteriremus, inbu-
merabilis ex urbe, finitimisque oppidis rumor
excitaverat, jamque contendere regi ex urbe
legati, plurimique a patriciorum, civumque
ordine, ac singulares Nobis observantiae si-
gnificationes certatim deferrebant. Ubique ma-
gnifico, splendideque excipiebamur, itinera
omnis religiosissimi populi frequentia obside-
bantur. Nobis aderant suis in diocesisbus epi-
scopi, collegia, præstatores, magistratus; om-
niumque in Nos clarissimis indicibus pietas effe-
rebatur. Sic ab Utinensibus ad Goritiensium
fines transivimus.

Quomodo re-
ceptus fuerit
in civitate
Goritiæ.

§. 5. Ingressi Goritiam legatus a Caesare
venit cum ipsius literis dilectus filius nobilis
vir comes de Cobenzl procancellarius aulae, et
status, qui Nos per Austriacam ditionem Vin-
dobonam usque cum honore deduxerit; nihil
illo diligentius, nihil studiosius ad Caesaris
mandatis, quoque in Nos muneri satisfacere
dum. Nequiquam hic repetendum docuimus,
quæ undique ad Nos afflueret multitudo. Il-
los tamen præterire minime possumus, La-
bacum Carniolæ urbem eam advenimus,

accedentem ad Nos vidisse excepisseque dile-
ctissimam in Christo filiam Nostram Mariam
Annam Caesaris germaniam sororem Austriæ
archiducissimam, quæ illuc adventu suo præ-
cesserat, vicarii Christi colendi causa, etque
pietatem suam præclaro hoc testimonio publi-
co confirmandi.

§. 6. Illuc progressi, occurrentesque ad
Stupakum cardinali Migazzio Vindobonensi
archiepiscopo, et regis oratoribus, qui ob-
viam Vindobonæ officii causa prodierant, cum
jam ab urbe decem prope leucis abessemus,
ipsum ad Nos advenientem conspeximus caris-
simum in Christo filium Nostrum Josephum
Caesarem una cum dilectissimo in Christo fi-
lio Nostræ Maximiliano ipsius fratre Austriæ
archiduce, supremo Theutonici ordinis magi-
stro: Jucundissimus hic fuit, omnibusque mu-
tui amoris significationibus cumulatus
Nostræ occursum. Ita statim cum Caesare ejus
in curiam ascendimus, unaque, quod reli-
quum erat viae, ita confestim, ut omnibus,
qui ex urbe turmatim effundebantur, conjun-
ctionis Nostræ spectaculum praeberemus. Om-
nia populo conferta erant, maxima se in vi-
ceturum ordinum multitudo stipaverat. Sic
urbem ingressi sumus, sic ad imperiale de-
venimus palatium, ut illa progressio maximus
quidam non jam Nostræ, sed ipsius religionis
triumphus videretur. In suas aedes a Caesare
inducti confertis illas vidimus amplissimis
quibusque viris, ac nobilitate, muneribusque
conspicuis, qui ad honorem cultumque Nostrum
convenissent. Statim cum tam splendido comi-
tatu in amplum ejus regiae sacellum processimus,
Deoque solemnes consentibus om-
nium animis gratias, ac vota perolvimus. Nil
hoc hospitio magnificentius esse potuit, ni-
hil illa urbe ob adventum hanc Nostram lac-
tantes, nihil his diebus illic commorati omnes,
illustres. Quotidie plura in urbem ex omni
non solum Germania, sed et Hungaria etiam,
ac aliis ditionibus confluebant hominum mi-
lla, ut ab universæ Ecclesiæ pastore apostoli-
co benedictionis munere ditarentur.

Item ad Sto-
pachum.

§. 7. Prius Nostræ egressus die festo An-
nunciationis fuit, quo adire si. cappuccinorum
templum volumus, illoque in sacello sacrum
facere, quod est Caesarem superstructum sa-
polebris, ac in eam tum aedem descendimus, ut
ad ipsos Austriacorum principum cineres pro-
cerum animis exiret ad Deum preces rñunde-

Quomodo via
stadia publici
ac palatialis
est ipse Caes-
sar refert.

totius. Saepo deinceps per urbem cum prodiremus, interdum nobiscum aderat Caesar ipse, usque in Nos studia palam praeferebat, adorat crebro Maximilianus, ac Nobis ex animo omnia observantiae, ac in aeternam hanc Sedem devotionis in die publico exhibebat. Egregium certe in illo regio iuvene virtutis ac religionis specimen coram signovimus, ad eumque singulariter diligendum, laudandum, extollendum sumus inflammati. Quid de generoso illa nobilitate dicemus, quid de regis natoribus, ceterisque magnorum principum ministris, qui Nobis a suis regibus eximia amoris, studiorumque omnium officia deferabant? praesentes vero episcoporum, ac praesulum, qui plerumque tum Vindebonam conveniunt, observantiae in Nos sensus extabant.

¶ §. 8. Inter hos praecipui in Nobis observandis colendisque semper fuerunt, qui ceteris ecclesiasticis dignitate praestabant S. R. E. cardinales, quos tamprimum conspeximus. Nam praeter dilectos filios Nostros cardinales Mazarinum, et Herzan, aderant illis collegae vestri Leopoldus Ernestus de Firmian episcopus Passaviensis, et Josephus a Bolthyan Strigoniensis archiepiscopus. Horum praecleara comitatus de Nobis, ecclesiaeque meritis cognoscimus, eadem testimonio aliquo exornare sapienter, purpurei galeri insignia illorum capiti in publico consistorio in aula Coenae habito Nostri de more manibus, adstante Caesare imposuimus.

¶ §. 9. Atque hic vix fratres cum plurimo vos flagrare desiderio arbitremur audiendi aliquid a Nobis, quod de gravissimis Nostri, Ecclesiaeque rebus actus constitutoque cum Caesare maiestate, sit expectationi huic vestrae, quoad nunc possumus, gratificamur. Pene quotidie inter Nos una congregabamur, in hisque congressibus, etsi familiariter, amiceque, tamen summo animorum studio res utrique tractabatur. Nihil a Nobis non libere aperteque prolatum, neque ulla in dicendo habita, nisi apostolici munus Nostri ratio, alibi quod ex Ecclesiae jure, institutisque religionis esset, non a Nobis abductum, ann ab illo pacto diligenterque auditum. Magnum ingenium Josephi Caesaris, atque illa singularis, quae in Nos affectum conspiciamus, humanitas et gratia, plurimum rebus a rationibus Nostri conferre, et consulere videbantur. Neque insanam hanc fuisse fiduciam Nostram profite-

mur. Quaedam certe, et quae gravis ab ejus acquitate retinebatur, et jam ex perurgatis ipsis mandatis constat. Quorundam vero si nondum exiit, et ipsis non mediocrem nobiscum reportavimus.

¶ §. 10. Jam exaequo mensis Nostrae Vindebonensis commorationalis erat, cum loco dicendum Nobis esse statueramus. Ipsa discussimus comitate Caesare, usque confectis aliquot passuum millibus, post amplexus, et motus intus amoris pietatisque sensus ab illo sumus valde commode copelatoque animo divulsi.

¶ §. 11. Nostrum istud iter in Bavariam, ac Monachium erat, quo Nos directissimus in Christo filius Noster Carolus Theodorus dux Bavariae, et palatinus elector amantissimo invitato advocat. Vix ejusdem finis attigimus, cum Nobis adfuerunt missi ab eo dilecti viri, qui nos ad ipsum deducerent; cumque quatuor propolentes Monachio abessent, ipsum Carolum Theodorum obvium Nobis, properantemque in complexum Nostrum conspeximus. Peractis inter Nos jucundissimis officiis, ejus concedimus currum, utaque ad urbem illam et electoralem palatium inter maximam populi multitudinem pervenimus. Illic splendidissimus planeque regis apparatus erat, sed etsi omnia videamus ad magnificentiam, ad religionem, Nostrique cultum ubique instructissimum, nihil tamen Nostros tantopere oculos animosque contraxerat, quam ipsius electoris praesentia, ipsa tam conspicua illius pietas, ac tam excellens in Nos studium, ut nos exemplo ceterorum animos magis adhuc in Nos pietate ac religione inflammaret. Quinque apud ipsam dies jucundissime, summoque cum honore transeimus, interea illos ad Nos adveniente von. fratre Clemente Wenceslao archiepiscopo, et electore Trevirensi, cujus cum maxima de Nobis antea exlarent merita, eodem nunc praecipuo confutrare visus est hoc in Nos officio singulari.

¶ §. 12. Quod a Nobis ille somnare flagitabat, ad ipsius opteratum, Augustam Vindelicorum, directimus. Omnia ibidem pro hospitio dignitate, ubique splendore, ac in Nos studio luculentissime peracta, Nobisque delata sunt, accedentibus illuc etiam amplissimis, fluminarum ecclesiarum episcopis, atque abbatibus, et electoris in Nos, ubique officia pro sua pietate cumulantibus. Ac jam recurrente

Qui fuerit
praedicti qui
cum ponti
Tessario co
lorenti con
servat

Quid de re
bus ecclesi
asticis consi
derari expre
mit.

Relicti cir
cumstanti
decimus.

Expositi qui
d. abierunt
iter sacra
per Bava
riam, ac Mo
nachium.

Quomodo
Augusta Vin
delicorum
receptus, for
riti bandat.

sancti Pat. V. festo die, in cathedrali templo solemni adsumus sacro, quo ab episcopo electore maxima est celebritate peractum: inde quo ad vicinas episcopales aedes perreximus. In quibus olim die xxv. junii anni MDXXX., ducentis nimirum et quinquaginta duobus ab hinc annis, terribima illa Augustana Lutheri confessio, cura et studio Philippi Melancthonii digesta, et expolita, coram Carolo V. imperatore, ejusque fratre Ferdinando rege, Johanne electore Saxoniae, et ejus filio Johanne Fridrico, aliisque electoribus, ac principibus, et ordinibus imperii, Germanica lingua fuit per sollemnem recitationem publicata. Ex amplis ipsarum aedium podio apostolicam Nos benedictionem immensa multitudo in subiectum amplissimum forum collecta, adstantibus episcopis, praesertim Constantiensibus, principibusque, et exterorum principum, legis sollemni caeremonia importunivus, incredibili exceptant animorum alacritate Nobiscum in Catholica unitate consentientium.

§. 13. Maxima Saxonum principum jam a primis temporibus, nimirum a Joanne duce, in confessione Augustana partes erant, maxime ejus sustinebat stadium, quod deinceps publico etiam monumento declaravit Joannes Georgius dux, cum annuum ejus confessionis secularem aureo numismate, scuta Joannis, suaque effigie, tanquam auctorem paternosque, celebrasset. Nos itidem ob res in melius versas divinae clementiae gratias referentes, caso nuper numismate Nostro, quod festo principis apostolorum diu distribui solet (1), peractum esse volumus peracti apud Augustanos sacri memoriam. Eo, ut diximus, sacro ad aram operatus est, Nobis adstantibus, optimus ex illa ipsa Saxonica nunc religiosissima familia princeps. Multam idem etiam partem in ceteris caeremoniis Nobiscum habuit, praesertimque Nostram plenary indulgentiae concessioem ex illa aule podio evulgavit. Quis jam nunc propterea divinorum consiliorum rationem non maxime miretur, cum talem videat tanta cum religione nostrae gloriae in ipsis in locis rerum gestarum commutationem? Eo in-

de animi diocesimur, ut jocondissimam Nobis ac perhonorificam fuisse exortum illum pilum testemur.

§. 14. Iterum in Austriacam ditissimam, Tirolensem scilicet comitatum, ingressi sumus, iterum a Caesare literas; iterum praesto fuit, qui nos ad Italiam neque fines persequeretur, vir cum nobilitate, tum humilitate praestans comes Siremburgius. Cum Obponte essemus, nihil Nobis potius fuit, quam ut alteram Caesaris germanam sororem dilectissimam in Christo filiam Nostram Elisabetham Austriac archiducissam solitarnus, a qua certe plurima clarissimae Nobis exhibitae sunt praestantis animi, ac in Nos observantissimae pro sua religione testimonia. Inde Brinxium, inde Tridentum venimus, magnoque cum voluptate illud templum iustare volumus, postremi concilii oecumenici celebratione nobilissimae, ubi nimirum difficillimis temporibus, quibus doctriinae pravitate omnia pulsiabantur, praesulum tamque constantia sequebatur asserta confirmataque catholica fides omni ex parte fuit, servatunque Christi depositum ex sanctissimis illorum decretis incorruptum, ac optima munia legis Ecclesiae disciplina.

§. 15. In Italiam, reduci per Roboretum ad Venedorum fines positam urbem, quae cum maximis sua in Nos observantia cultoque certabat, Veronam pervenimus pro illius urbis dignitate accepti, ubi iterum obvios habuimus eundem dilectos filios nobiles viros equites, et a. Marci procuratores, qui per illam reipublicae ditionem pergentibus publicis Nobis officia exhiberent. Nihil illic omissum, quod ad Nostrum decus, quod ad populi laetitiam ampliusque declarandam faceret. Inde Vicentiam, inde Patavium venimus ab illud procuratoribus deducti, convenientibus undique ad Nos urbium civibus, civitatisque populo, episcopis, praetoribus, quorum omnium cum numerum, tum religiosa in Nos studia maximo cum gaudio spectabamus. Omnia magnifico sumptuoseque peracta, omnia a Nobis, quae in celebratissima illa urbe eminebant, iustata, probata, collaudata.

(1) Martini V. num induit pontificem nominatum; quae enim saepe superiorum pontificum, posterius sunt ad sacris negotiis efformata. Paulus II. cum eum multo frequentior reddidit, Fundebatur illi primus, iterum eadem excepte. Cle-

Itum in comitatu Tirolensem.

Quomodo in Veronam civitate receptus fuerit declarat.

Excellis ho-
norificationis
ad pascua
in pascua
republicae
nobis

§. 16. Sed haec protrudere quodammodo videbatur iis, quae in principe reipublice urbe ad Nostrum erant adventum comparata. Jam propinquabamus Venetis, cum in insula s. Georgii in Alga occurrentem Nobis vidimus cum iuclyto suo collegio Venetorum duem Paulum Reynerium, a quo perhonorifice excepti, cum eoque ex suis concessa amplo planeque regio navigio, illud aestuarium transmissimus inter immensum cimarum aquas prope obtegentium numerum, magnoque populi concursu ad hospitium Nostrum apud s. Praedicatorum ad templum sanctorum Joannis, et Pauli cum arupissimo illo comitata descendimus. Postridie cum ipso dux ad Nos reverente senatum universum, magistratumque amplissimos ad aesculum, complexumque excepimus, adstantibus utrinque ad augendam rei maiestatem cum ipso patriarcha quatuor et viginti episcopis, multisque spectatissimis viris; deinceps patritiis ceteris, ac nobilibus quamplurimis datus ad Nos conveniendus est editus.

Laudes re-
publicae Ve-
netorum re-
sistantur

§. 17. Nihil hic necesse esse arbitramur, ut quae in illa paucorum dierum commoratione acta a Nobis, Nostrisque causa ab illis sunt, memoramus, quae templa, quae aedificia inspecta, quae caeremoniae peractae; illud universum dicimus, quantumque antea de antiquissimae illius reipublicae, Venetorumque gloria, splendore, amplitudine unquam memoriae tradita sunt, ea omnia Nostris tunc oculis reverè observari, cumulatissemque ad eventum Nostrum decorandum conferri coarctaque vivebantur. Ipsi tunc reipublice gratulantes, tandem discissimus, dimissoque in pontificis ditionis finibus procuratorum comitatu, urbem Nostram Ferrariam pervenimus.

Narrat Fer-
rariensem
archiepiscopum
S. R. E.
cardinalem
declinavit

§. 18. Atique Ferrariae Nobiscum erant collegae vestri S. R. E. cardinales, inter quos dilectus filius Noster Carolus Victorinus Amedeus cardinalis de Lancia, qui illuc advenerat Nostris vivendi causa, unaque Nobis carissimi in Christo filii Nostrum Victorii Amedei Sardiniae regis illustrii officia definierat. Habere tamen eorum ipsa consistorium secretum volumus in sacratio cathedralis ecclesiae, in quo archiepiscopum Ferrariensem Alexandrum Matthaeum veris laudibus praecantem praesulem pronuntiavimus in S. R. E. cardinalium collegium adlectum die xvi. iulii MDCLXXIX., ac tum Nostrum in pectore reservatum. Hoc illi urbi-gaudium, hoc amplae illi ecclesiae de-

eus, hoc ipsi archiepiscopo, ut praemium virtutis atque incitamentum esset, libenter effecimus.

§. 19. Tum Bononiam adivimus, iterumque Nostrum conveniendi, suaeque Nobis pietatis confirmandae causa ad Nos Parma venientem complexi amantissime sumus dilectissimum in Christo, deque Ecclesia meritissimum filium Nostrum Ferdinandum regium Hispaniarum infantem. Deinceps Foro Coisaelii cum aliquot moraremur dies apud cardinalem episcopum avunculum Nostrum non jam quiescendi, sed agendi causa, ibidem consistorium publicum habuimus coram septem cardinalibus, in eoque cardinalem Matthaeum purpurei galeri honore decoravimus; tum novum illud cathedrale templum a fundamentis splendide unper erectum maxima ipsius episcopi cura, veterique angusto ac squalido substitutum, aedificia ecclesiae caeremoniis per Nos ipsos consecravimus; quod etiam Caesariae in patria Nostra praesentibus servatum B. M. V. templo, parentum, majorumque Nostrorum cineres servanti. Tum illine profecti paulum Anconam divertimus, novique illius portas molimina perlustravimus.

§. 20. Denum idem, quo antea discisseramus, iter relegentes ad aliam hanc urbem Nostram salvi post quatuor penes menses Deo adiuvante pervenimus, ejusque clementiae maximas, ac immortales egimus, semperque habebimus gratias, quod praesto Nobis coelestii ope praesidioque fuerit, curasque Nostras sua ipse virtute et gratia sublevarit.

§. 21. Quod a vobis, vv. fratres, in discissu Nostrum petieramus, ut iter consiliumque Nostrum vestris precationibus prosequeremur, quodque a vobis effectum esse, vestroque exemplo ab universa hac urbe laetantur, nunc itidem vos flagitamus, atque in Domino obsecramus, ut pari, quo coepistis, studio insistere precibus apud Deum vestra, religionis quo in Nos officio ne intermittatis, quo sua benignitate, quod illius ope inchoatum jam est; tandem ad ipsius gloriam, ad Ecclesiam utilitatem; ad Caesariae maiestatis laudem felicitatemque perficiatur.

Quoque cu-
bi galeri
honore deco-
ravimus, ha-
bitis consis-
torio nar-
rat.

Solum ad
urbem re-
versum co-
se gaudet.

Praesto ad
cardinales
precibus, ut
precibus
apud Deum
ipsam com-
mendet.

Sanctissimi Domini Nostri
Pii divina providentia Papae Sexti

Itineris Vindobonensis diarium, a die 27 fe-
bruarii usque ad eandem in urbem rediit
die 13. iunii 1782.

A Josepho Dini

Pontificiarum caeremoniarum praefecta descriptum, qui in eodem itinere sanctissimo semper adfuit; omnis illa ad repetitionem evitandam, quae narratur a Sanctitate Sua in allocutione habita in consistorio secreto die 23. septembris 1782.

Vindobonam profecturus summus pontifex ac universalis catholicae Ecclesiae caput Pius Papa Sextus, antequam Roma discederet, ut suae erga sanctos apostolos devotioni satisficeret, die .xxvi. februarii feria III. in Vaticanam basilicam descendit, et sacram private celebravit in Vaticanis cryptis super aram, ubi sacrae exuviae sanctorum apostolorum Petri, et Pauli inclusae asservantur.

Eminentissimus cardinalis Columna a quo urbis vicarius peculiari notificatione ad omnes urbis ecclesias transmissa monuit, ut a prima itineris summi pontificis die usque ad praeperum exoptatum ejusdem ad urbem reditum in missis adesset collecta pro pontifice itinere; post missas conventuales preces pro itinerantibus recitarentur; ac insuper et in ejusdem urbis ecclesiis juxta impressam notulam delectis unaquaque die sanctissimum Eucharistiae sacramentum publice venerationi exponi deberet, ut fideles in iisdem convenientes preces ad Deum funderent pro felici summi pontificis itinere.

Die 27. februarii fer. IV. hor. 12. Sanctissimus Dominus Noster ad praefatam basilicam iterum descendit, et ad aram, ubi a Petri apostoli cathedra colitur, accessit, ibique missae adstitit; quae expleta petitis precibus ad implendum a Deo auxilium pro felicitate, et ad sacrarium accessit, ubi celestissimos principes Paulum Petrovitzium magnam Moschorum ducem, et Mariam Federovnam magnam, ducissam benignae excepit, iisdemque gratos animi sui sensus aperuit, quod summo magis illuc accedere valuerint, cum talissimas de hujusmodi humanitate gratias referens; alique interim temporis spatium ipsos allocutus se divisit, et ad basilicam lateralem januae sanctae Marthae nuncupatae accedens, ibi curram ascendit, ac in eodem admisit R. P. D. Franciscum Antonium Marucci patriarcham Constantinopolitanum almae urbis vicesorem, et Josephum Mariam Contessini Aethiaram ar-

chiepiscopum, secretum atheniensem, qui a Sanctitate Sua, ut ipsum in itinere comitaretur, delecti fuerant. Reliquos autem comitatus, qui summum pontificem in itinere erat famulatus, in insequentibus tribus curribus, et duobus cisis eundem prosequuti sunt, ac per viam papalem punctuatum praegredientes, ad ecclesiam sanctae Mariae in Vallicella accesserunt, ubi summus pontifex sacrum templum ingressus, cum sanctissimum sacramentum devote veneratus esset, ante aram sancti Philippo Nerio spae erga eundem sanctum pietati morem gerens, sacras fudit preces; quibus expletis iterum curram conscendens, inde fuit prosequutus usque ad Etruriam, ubi primam fecit in nocte stationem, ibique exceptus fuit a Prospero Meloni episcopo Narniensi, Xaverio Marini episcopo Reatino, aliisque nobilibus viris, qui illuc adveniant, summo pontifici debitum obsequium exhiberi.

Die 28. februarii fer. V. audito sacro, in privata sacello, persolutisque precibus pro felici itinere a Deo implorando, Sanctitas Sua hora circiter declinante curram conscendit progressurus cum eo comitatu Narniam versus, ubi ad cathedralem ecclesiam divertens ab episcopo Narniensi, una cum Antonio Leij suffraganeo episcopo, ecclesiae Sapientinae, et Angelo Jacoboni episcopo Amerina, ac universae Narnienae civitatis clero exceptus, eandem ecclesiam ingressus, ibidem coram augustissimo sanctissimae Eucharistiae sacramento publice adorantem exposuit preces fudit; ac benedictioni cum eodem sanctissimo Sacramento a caenonico archipresbytero impertitae adstitit, inde Fulginium antiquam Umbrorum civitatem hora vigesima quarta advenit, rectaque divertit ad conventum ordinis sancti Augustini, ibi moram in nocte ducturus. Sanctitati suae obsequium exhibere Cajetanum Zinzanni ejusdem civitatis episcopo, una cum Alexandro Maria Odoardi episcopo Perusino, Carolo Zangheati episcopo Assisensi, Francisco Laurentio Mamajoli episcopo Nucerino, Francisco Arrigonio, et Philippo Raffacelli praesidibus civitatum Perusinae, et Fabrianae, capitula, et magistratu Fulginatensi.

Die prima martii fer. VI. Sanctissimus Dominus Noster hora 11. cum dimidio in ecclesiam descendit, ubi sacro audito in sacrarium divertit, ut desideris satisfaceret quod plurimum

nobilium virorum, ac illustrium foeminarum, quas illic ab aliis civitatibus contenerant, sanctissimos illius pedes deosculandi causa. Hora tandem 12 iter prosecutus est usque Tolentinum, quo hora 23, feliciter advenit, exceptus ad fores Ecclesiae s. Nicolai Tolentini a Andrea Minucci archiepiscopo Firmano, Domitio Spioucci episcopo Maeratalensi, ac Dominico Prosperi episcopo Septempedano, una cum eundem civitatum praesidibus; ascendique ad cubicula adnexi conventus pp. Augustiniani pro Sanctitate Sua parata.

Die sabbathi 2. martij hora circiter 11. cum dimidio Sanctissimus Dominus Noster in ecclesiam descendit, ubi ad interior sacellum, in quo sacra sancti Nicolai a Tolentino brachia summa veneratione adservantur, accessit, ibi quae missa audita, praedictas sacras reliquias, quae super altare expositas conspicerentur, veneratus, ac deosculatus fuit. Quibus expletis, e conventu hora 12. cum dimidio discedens, iter prosecutus est usque Lauretum.

Circa horam 20. ejusdem diei feliciter Lauretum adveniens, ante Lauretanæ basilicae fores e curia descendit, ibidem obsequias exceptus ab eminentissimis cardinalibus Bufalino episcopo Anconitano, et Galegnini episcopo Auximano, et Cingulano, a Cyriaco Vecchioni ejusdem Lauretanæ, et Recipetensis ecclesiarum episcopo, Petro Paulo Leonardi episcopo Anagninensi, Bartholomeo Bacher episcopo Cuprae Montanae, Philippo Casoni Lauritanæ civitatis praeside, Aloysio Tazzoli, Antonio Tomati, et Ferdinando Elephantio civitatum Anconitanæ, Anagninæ, et Firmanae praesidibus, una cum magistratu, ac clero ejusdem ecclesiae.

Basilicam ingressus, concinentibus cantibus antiphonarum *Ecco sacerdos magnus*, ad altare beatissimæ Virginis ab angelo salutatus in media gavi ejusdem basilicae existeret progressus, ibidem sanctissimam Dei Genitricem peculiari devotione veneratus, ad aram principem accessit, ubi sanctissimum Eucharistiae sacramentum adorans; benedictioni a canonico archidiacono largitus adstetit.

Expletis praedictis religiosis actibus, ad apostolicum palatium processit, ibique praedictos cardinales ad privatum colloquium admittit: caeterosque iude episcopos, praesides, magistratum, ac clerum ad pedis osculum excepit.

Hora 22. cum dimidio Sanctissimus Domi-

nus Noster ad basilicam iterum descendit, in qua sacra adde singulari studio ornata erat, ignemque ceres facies disgenti, ac poliori ordine undique dispositas conspiciuntur.

Ante altare B. M. V. illico constitit, et cantores litanias in laudem ejusdem B. M. V. singulari concentu, modulatisque vocibus concinere, prout moris ibidem est quacunque sabbathi die recurrente.

His expletis sanctissimus pater sacram ingressus aedem, ibidem suam erga beatam Virginem devotioni morem gessit.

Ad sacrarium inde divertens, in quo vota donaria B. V. M. oblata adservantur, ibidem in sede jam parata compositus, innumeros nobiles foeminas, quas illic e vicinioribus civitatibus advenerant, ad pedis osculum admittit, quampluresque alii hujusmodi honore participes effecti fuere usque ad 21. diei horam.

Apostolicum inde palatium iterum repetens, magnum podium domacensis, ac villosis e serico pannis undique exornatum conscendit, ubi innumerus populus amplissimam illam phileam expletem pontificali benedictione donavit.

Die dominica 3. martij hora 13 Sanctissimus Suae ad basilicam descendit, incrementum missae sacrificium ad altare B. M. V. ab angelo salutatus perfecturus, ut singulari populi multitudini, qui sacram basilicam mirum in modum summo mane undique occupaverat, devotioni satisfaceret. Expleto de more sacro, alteri ibidem missam adstetit.

Inde hora 16. iter prosecutus Laureto discessit, et ad plantiam, nuncupatam s. Lazari, ad clivum Anconae accedens, ibidem brevi temporis spatio commoratus, Senogalliam versus divertens hora 23. illic pervenit, et ad ecclesiam originis servorum B. M. V. accedens, ibidem ab eminentissimo cardinali Bernardino Honorato episcopo Senogallensi, et a Carlo Livizzani Urbinate provinciae praeside obsequio exceptus, una cum Dominico Monti archiepiscopo Urbinate, Ubaldo Baldassini episcopo Asino, Rocco Maria Barandini episcopo Pisarenensi, Pergrino Consolvi episcopo Fanensi, et Francesco Cacherano Asii praeside, civitatis Senogalliensis magistratu, aliisque nobilibus proceribus, qui illic advenierant. Proximum conventum petens, ad cu-

bicula pro Sanctitate Sua parata ascendit, ubi in proxima nocte subistere decreverat.

Fer. II. die 4. martii, hora circiter 13. iter Fanum versus arripuit, ubi civitas praeses una cum magistratu Sanctitatem Suam obsequiose fuit prosequutus, et eminentissimum cardinem Marcum Antonium Marcelini, qui in praefata civitate, ut saae consuleret saluti, moram ducebat, benigne pariter excepit, longinquo cum eodem colloctus, permutatis equis ad Pisaurensem civitatem recta perrexit, ibidem brevem traxit moram, populoque in numero benedictionem apostolicam exoptanti ex amplo palatii podio nobiliorem in modum exornato, fuit elargitus, Catholicam infirmitatem, antiquum et parvum in Romandiola suburbium, attigit, in historia ecclesiastica percelebrem ubi episcoporum conventum, qui illuc ab Ariminensi coeclio anno 359 habito accesserant, ut ab Arianis episcopis segregati, sacra mysteria libera celebrare possent. Tandem hora 22. Ariminum feliciter pervenit, ubi ab itinere quiescere decreverat. Ad ecclesiam s. Marini canonicorum regularium Lateranensium perrexit, ibique obviam habuit eminentissimum cardinalem Aloysium Valeuti Gonzaga Romandiolae legationis praesidem, una cum Vincentio Ferretti episcopo Ariminensi, abbate generali, et canonicis regularibus monasterium incolentibus magistratu, et primariis ejusdem civitatis nobilibus. Ecclesiam perpolchra exornatam summus pontifex illico adit, monasterium inde ingressus, ad superiora cubicula perrexit.

Feria III. die 5. martii hora 13. summus pontifex curram ascendens, cum suo comitatu ad Caestibatarum collegium accessit, ubi ejusdem nominis ad pedis osculum excepit, monasterio iustrato, et cum excellentissima domina Olympia Braschi, quae una est ex Caestibatis, altera germana sua socore per aliquod temporis spatium colloquutus, discessit.

Caesenam versus iter inde arripuens, illuc hora 18. cum dimidio pervenit, et ad ecclesiam ordinis servorum B. M. V. e curru descendit, obviumque habuit eminentissimum Joannem Carolum Bandi Forocorneliensem episcopum avunculum suum, et Franciscum Agosellum Caesenasensis ecclesiae episcopum, Josephum Vignoli episcopum Foroliviensem, Josephum Terzi episcopum Feretrinum, Joannem Baptistam Donati episcopum Cereven-

tem, Franciscum Mariam Colombani episcopum Britinnoriensem, Joannem Baptistam Mami episcopum Soranensem, plerum catholicis ecclesiae, magistratum, omnesque civilis optimates; ecclesiam elegantiori forma decoratam ingressus, sanctissimum Eucharistiae sacramentum super aram principem expositum veneratus, ad altare s. Carolo sacrum accessit, ubi gonitorum, aliorumque majorum suorum antiqua sepulchra conspiciuntur, ibique preces longius produxit. Ad proximum inde suum patrum palatium processit, in quo per integram sequentem diem muram trabem decreverat, in ejusdem vestibulo obviam habuit suam germanam sororem, Fratram, duasque ex germana sorore nepotes, quas omnes singularis benevolentiae signis excepit, et superiorem palatii partem conscendit.

Cum autem illuc advenisset comes Joannes Zambecari, unus ex Bononiensibus senatoribus de mandato s. catholicae majestatis, ut suo regio nomine sanctissimo patri pro felici lucropto itinere farsis aspiceretur, Sanctitas Sua eidem innoxit, ut regiae majestati singulares suos animi sensus patefacere quantocius non omitteret, et de hujusmodi peculiaribus benevolentiae, et filialis amoris signis, maxime pontificio suo nomine ageret gratias.

Fer. IV. die 6. martii hora 15. ad catholicam ecclesiam accessit, ubi veneratus sanctissimum Eucharistiae sacramentum, ad sacellum perrexit, lo quo antiquissima, et miraculis, prodigiisque insignis imago B. V. de Populo nuncupatae adservatur, ibique incruentum missae sacrificium confect; quo completo, aureum calicem cum patena exquisitori arte elaboratum, ac sacram planetam phrygio aureo opere insignem, cum qua missam celebraverat, eidem cathedrili ecclesiae in perpetuum sui amoris monumentum obtulit. Altera deinde missa audita, ad sacrarum capitulare processit, ubi clerum ejusdem ecclesiae, et inde illustres civitatis formos ad pedis osculum admittit.

Ad monasterium s. Clarae postea se contulit, ac in monasterii janua consistens monialibus permisit, ut ipsius pedem deosculari possent.

Ad publicum inde civitatis palatium digressus, populo apostolicam benedictionem impertivit.

Ut autem sacris virginibus Camaldulensi-

bus, quae in s. Catharinae monasterio vitam ducunt, et praecipue ejusdem monasterii abbatissae Sanctitatis Suae ex germana sorore ueluti satisfaceret, illuc perrexit.

Asceterium ingressus, ad chorum divertit, ubi monialibus permisit, ut ad pedis osculum accederent. Lustratis inde ejusdem monasterii aliquibus novis aedificiis, supra abbatissam singulariter, ac ceteras omnes moniales apostolicam benedictionem effundens, ad palatium reversus est.

Fer. V. die 7. martii hora 13. sanctissimus dominus Noster ad ecclesiam ordinis servorum B. M. V. iterum accedens; ibidem sacrificio missae adstetit.

Hora inde 16. Forollivum contendit, et Faventiam adiit, factaque brevi mora in palatio comitis Scipionis Zannelli Sanctitatis Suae consobrii, Foruncornellii versus iter direxit.

Horam 24. praefatam civitatem attingit, et ad ecclesiam cathedralis fores et curru descendens ab eminentissimo Jo: Carolo Bandi Forocorueliensi episcopo, ejusdemque ecclesiae clero, ac magistratu exceptus, inde ad episcopale palatium, in quo noctem transigere decreverat, perrexit.

Fer. VI. die 8 martii hora 13. ecclesiam cathedralem ab eminentissimo episcopo sociatus, iterum repetiit, ibique in sanctiori subterraneo sacello, in quo ss. Cassiani martyria, Petri Chrysologi, et Projecti corpora adservantur, missae adstetit, tunc una cum prelaudato cardinali episcopo, qui summum pontificem usque ad ecclesiam B. M. V. de Piratello duobus millo circiter passibus a praedicta civitate distantem comitatus est, Bononiam versus iter suscepit.

Bononiam illustrem pontificiae ditionis civitatem hora vigesima feliciter ingressus est, et ad ecclesiam s. Dominici et curru descendit adstantibus eminentissimo cardinali Ignatio Boncompagno Bononiensis provinciae praeside, et eminentissimo Andrea Giovannetti Bononiensium archiepiscopo, una cum ejusdem civitatis magistratibus, ac praecellentioribus nobilitate viris, quos omnes peramanter Sauctitas Sua excepit.

Ecclesiam ingressus ante augustissimum sacramentum fuis precibus, ad proximum conventum ab Helveticae custodiae militibus stipatus accessit, ubi ad cubacula opportune pa-

rata contendens, ibidem praedictis emptionissimis singulariter admittit; inde civitatis consistorium, aliosque magistratus, clerum, ac procures ad pedis osculum excepit.

Die sabbathi 9. martii hora 13. Sanctitas Sua in ecclesiam descendit una cum regio Hispaniarum iustante Ferdinando, comitatibus praedictis S. R. E. cardinalibus, quamplurimis quoque nobiliorum ordinum civibus; et ad sacellum, in quo sancti Dominici tam illustris in ecclesia ordinis fundatoris sacrae exuviae colluntur, accessit, ibique missae adstetit, in communitate ejusdem aerae venerationi, exposita existente insigni reliqua sacri capitis ejusdem sancti Dominici; qua expleta, pontifex associantibus supradictis ad sacrarium perrexit, ut ibi desideria nobiliorum ordinum expleret, ad pedis osculum excipiendo nobilitate praecellentes mulieres, alumnos collegii nobilium, quampluresque religiosos viros.

Summus pontifex et monasterio praedicto ad publicas aedes, in quibus cardinalis legatus, ac consistorius moram gerunt, accedens, a iam supra enuclatis cardinalibus exceptus superiores hujusce magnae aedis mansiones concedens innumerum populum in amplissima platea existentem, apostolicam benedictionem exoptantem; paternae benedixit; ac inde inter confertissimam populi multitudinem Centrum pervexit a s. m. Benedicto XIV. sum. pont. civitatis titulo insignitam.

Aliquo temporis spatio in palatio eminentissimi Bononiensium archiepiscopi commoratus, ad ecclesiam perrexit, ibique singulari animi sui devotione adorato Eucharistiae sacramento, Ferrariam versus iter prosecutus discessit.

Ferrariam hora 22. perveniens ad monasterium s. Dominici divertens, aute ecclesiae fores et curru descendit obviam habens eminentissimum cardinalem Franciscum Carafa Ferrariensis provinciae praesidem, et Alexandrum Matthiae ejusdem ecclesiae archiepiscopum, clerum, magistratum, nobilioresque ejusdem civitatis procures, qui omnes plurima humanitate a summo pontifice excepti fuere.

Ad monasterium inde progressus, cubacula pro ipso parata adiit, ibi moram in nocte persoluturus: Cum eminentissime cardinale legato singulariter colloctus, archiepiscopum Ferrariensem admittit.

Ad pedis inde osculum admissis magistra-

tu, clero, ac civitatis proceribus, in interiori cubiculo se recepit.

Dominica quarta quadragesimae die decima martii hora undecima cum dimidio Sanctitas Sua in privato sacello missae adstitit, et hora duodecima Ferrariam relinquens, a cardinale legato sociatus ad pontem nuncupatum Lacus Obscuri ad ripam Padì cum suo comitatu processit. Ibi navigium conscendit, quamplures sui comitatus benigne in eodem admittens, reliquis aliis navigia aliis ibidem ad hunc finem parata conscendentibus. Cum autem tunc temporis advenisset comes Bianchi nobilis aulicus serenissimi Sardiniae regis, ut ejusdem nomine fausta Sanctitati Suae auspicaretur, eidem Sanctitas Sua quoniam gratum bujusmodi humanissimum officium foret, declarans, iniecit, et maiestati suae maximas gratias persolveret.

Hora 14. neves a Padì ripa solutae, iter versus Claudiensem civitatem suscepere.

Spectaculum vero mirabile inspicientium oculis continuo offerebatur, vastissimas illius perampli fluminis ripas undique populo oppletas inspicere pontificiam benedictionem implorante, quam Sanctitas Sua iisdem benigne elargiebatur.

Per Padum flumen progrediens pontifex prope Corbolam obviam habuit Arnoldum Speroni Adriensem episcopum, qui summo pontifici religionum suum exhibuit obsequium, singularibus amoris signis exceptus.

Progressus usque ad locum dictum le Canavella, Joannes Benedictus Ciurani episcopus Claudiensis, ac non multo post nob. vir Bartholomaeus Gradeningo, qui gubernio Claudiensis civitatis praecipit, ut pontifici summo obsequium praestare possent, advenere; qui singulari benevolentia excepti, fuerunt. Parique modo admissus fuit Vincentius Ranuzzi archiepiscopus Tyrensis Sedis apostolicae nuncius apud rempublicam Venetiarum, nunc delectus apostolicus annuncius apud aulam Ulyssiponensem, qui non multo post pontificiam navem assequutus fuit.

Hora circiter 24. Claudiensem civitatem attingens, ad ripam ante palatium nob. viri Bartholomei Grassi, ubi in nocte summus pontifex commoraturus erat, appellens, ibidem a navi in terram undique pannis rubris obductam, descendens, obviam habuit quamplures episcopos, praestantiores illius antiquae civitatis per-

sonas, plurimosque alios, qui illuc ex aliis civitatibus adyenerant.

Palatium concedens nobiliori, maximoque sumptu ornatum, equitem Petrum Allogi Conjarescum, et Ludovicum Manjium, ambos s. Marci praefulgenti procuratoria dignitate insignitos, et a serenissima republica ad obsequia Sanctitati Suae per integram ejusdem reipublicae ditionem praestando usque ad Anstrinci status confinis delectos, summa humanitate primos omnium admisi, hisque gratos animi sui sensus aperiens singulari benignitate excepit.

Admisso inde Bartholomaeo Gradeningo Claudiensis urbis gubernio praeposito, singillatim etiam excepit archiepiscopum Tyrensem apostolicum nuncium, Nicolaum Giustiniani episcopum Patavinum, Joannem Benedictum Ciurani episcopum Claudiensem, Joannem Nani episcopum Brixiansem, Andream Benedictum Ganassoni episcopum Feltrinum, Franciscum Condulmerium episcopum Famaugustanum, Stephanum, Dominicum Sceriman episcopum Caprularum, Antonium M. Cardiol electum ecclesiae Cremenensis, Joannem Radocierum abbatem Asolae episcopum Clodunensem, ac etiam ad pedis osculum admissis quamplurimis praecellentibus nobilitate proceribus, aliisque ecclesiasticis personis, quae illuc ad praestandum summo pontifici obsequium convenerant, in interiora cubiculo se recepit.

Fer. II. die 11. martii hora 13 in privato sacello ibidem existente, summe elegantiae orato, sacrificio missae adstitit, inde novem conscendit una cum praefatis duobus s. Marci procuratoribus, et reliquis comitatu, prout externa die, additis tamen duobus navibus elegantia summa, ac nobilitate constructis, et ornatiss, quae a supra jam recensitis nobilibus viris s. Marci procuratoribus paratae fuere, ut summus pontifex iisdem uti possent.

Ora 14. a littore solvens, per Medoscum flumen, progressus ad locum le Gamberore nuncupatum, obviam habuit Fridericum M. Joannelli Venetiarum Patriarcham.

Ad locum inde Fusinam dictum, ubi Inlacunam patet ingressus, Sanctitas Sua in primam a procuratoribus nobiliter paratam navem pertransiens, ibique nua cum apostolico nuntio, Marencii patriarcha Constantinopolitano, Contessinio archiepiscopo Albearum, ac s. Marci procuratoribus jam supra enuncia-

is, iter per praefatam lacunam fuit proseguen-
tus, insequente alia pari modo nobiliter or-
nata navi cum quibusdam aliis ex pontificio
comitatu, in caeteris iude navibus subsequen-
tibus reliquis omnibus, qui in Sanctitatis Suae
famulatu erant.

Iter versus Mestram progrediens, oppulit
ad locum Malghera nuncupatum, ubi e cavi
descendit, tum Mestram hora 24. cum integro
suo comitatu advenit, et ad oobile palatium
procuratoris Erizzo et curru descendit, a quam-
plurimis episcopis, et ab innunera nobilium
Venetorum procerum multitudine exceptis.

In superiora palatii cubicula ascenso ponti-
fice, marchionem Durazzo s. Caesareae majes-
tatis apud rempublicam Venetam oratorem,
et iude marchionem de Squillace regis catho-
lici apud eandem rempublicam pariter oratorem
ad peculiare colloquium admisit. Eodem-
que prorsus modo, ac singillatim obsequia ex-
cepit Francisci Justiniani episcopi Tarvisini,
Pauli a Ponte episcopi Torcellani, p. Quirini
abbatis s. Georgii majoris ordinis s. Benedicti,
praetereaque una simul admisit episcopos Pa-
traviensem, Brixianensem, Claudiensem, Feltriensem,
Famagustanum, Caprulerum, et electum
ecclesiae Cremenensis, qui omnes, licet in
Claudiensi civitate obsequium summo pontifi-
ci exhibuerint, attamen huc etiam conven-
erant, et sinceram erga eundem ipsorum de-
votionem omni, quo possent, modo compro-
barent.

Proceribus Venetis, nobilibusque mulieri-
bus, qui magno numero illuc accesserant, pa-
riter omni humanitate exceptis, tandem in in-
teriora cubicula se recepit.

For. III. die 12. martii in sacello ejusdem
palatii missa de more celebrata fuit, et hora 15.
inter innumeram ejusdemque ordinis populi
multitudinem iter Tarvisium versus arripuit,
equestribus militibus praecurrentibus, aliis-
que curru sanctitatis Suae subsequen-
tibus.

Ad ecclesiae cathedralis Tarvisinensis fores
gradum sistens, a Paulo Francisco Justiniano
Tarvisino episcopo, nob. viro Marco Zen civi-
tatis praeside, clero, quamplurimisque nobi-
libus exceptis, et ecclesiam ingressus, sancti-
ssimum Eucharistiae sacramentum publicae
adorationi expositum veneratus fuit, inde iter
prosequutus facile versus, ubi in domo Ludovici
Fiangini S. Romanae Rotae auditoris no-
stem transigere decreverat.

• Hora 22. Sanctitas Sua illuc pervenit, ac
lo praefato palatio a Marco Zagurri episcopo
Cioetesi, a nobili viro Nicolao Pizzomano
ejusdem loci praeside, ab equite Austro Ter-
tior serenissimi Venetiarum ductis filio, aliis-
que permixtis nobilibus exceptus fuit.

For. IV. die 13. martii hora circiter 15.
Utium versus, in publicae Venetae civitatem
florantissimam, contendit.

Hora 22. circiter Utium attingit, et ad pa-
latium comitis Antonini inter coelestissimum
populum contendens, ibidem a Hieronymo
Gradenigo Utinensi archiepiscopo, Bonifacio a
Ponte episcopo Justinopolitano, nob. viro Joanne
Barbaro Utinensi civitati praeposito, clero,
aliisque nobilibus proceribus exceptus fuit.

Superiora palatii cubicula conscendit, ac
Utinensium archiepiscopum, episcopum Justi-
nopolitanum, ac civitatis praesidem ad singu-
laria colloquia excepit, plurimosque alios tam
cleri Utinensis, quam civitatis procerum ad
pedis osculum admisit.

Quoniam vero serenissimae Venetae repu-
blicae domini confilio proxima erant; Sancti-
tas Sua, ut peculiarem suam benevolentiam,
gratumque animum exhiberet erga saepe jam
laudatos nob. viros equitem Contarenum, et
Ludovicum Maninium s. Marci procuratores,
qui eundem in itinere summo studio, ac cura
comitati fuerant, Contarenum pretiosa prece-
ria corona donavit, Maninium autem adhuc
equestri ordine non insignitum, hujusmodi hu-
more decoravit.

For. V. 14. martii Utium relinquens Go-
ritiam pervenit, ibi in nocte commemoraturus in
mansione, quo jussu, ac munificentia Caesarean
majestatis, tam ibi, quam aliis etiam in
locis, in quibus in nocte summi pontifex Aus-
triacae ditiones percurrere immorari debebat,
opportune, ac summo studio paratae jam fue-
rant.

Obvium ibi habuit Josephum Garampi archiepiscopum episcopum Nuptis Felici apostoli-
licum apud Caesarem nuncium, comitem de
Cobentzi ab imperatore delectum, et summum
pontificem in itinere comitaretur, generalem
Escherasi, ecclesiae metropolitanae electum,
quampluresque alios nobiles.

Cohori militum tam hic, quam etiam aliis
in stationibus pro Sanctitate Sua designatis,
agmine facto, ac sacra ejusdem personae cu-
stodiam aderat. Sanctissimum patris summa hu-

manitate exceptis apostolico nuncio, comite de Cobentzi, reliquisque omnibus, ad interiora cubicula se recepit.

Fer. VI. 15. martii hora 12. ad cathedralem ecclesiam accessit, ut missae sacrificio adesset, iuda Adelsbergium se contulit, ibique a Francisco Philippo Inzaghi episcopo Torgestino, quamplurimisque aliis obsequiose exceptus fuit.

Sabbato 16. martii ab Adelsbergio Lanbicum divertit, ubi in palatio ordinis Theutonici illi assistere Vincentius de Scrottenbach episcopus Lavanmündensis, et Carolus ab Herberstein episcopus Lanbacensis, multique alii proceres, qui a summo pontifice singulari benignitate excepti fuerunt.

Dominica 17. martii Cillam contendit.

Fer. II. 18. martii e Cilla Marpurghum accessit.

Fer. III. 19. martii Graecium petiit, ubi a Josepho ab Arco episcopo Seccoviensi, a comite Potzhaszki Liechtenstein civitatis praeside, ab illustrioribus ejusdem civitatis proceribus, et a prelo monasterii s. Lamberti ordinis Cisterciensis, in ejusdem monasterii hospicio exceptus fuit.

Fer. IV. 20. martii hora 13. Sanctitas Sua ad ecclesiam beatae Mariae virginis, de Sucursu concepitam, ordinis minorum Conventualium accessit, ibique ab episcopo Seccoviensi, praedictique instituti alumnis, omni ecclesiastico servato ritu exceptus, missae sacrificio ad aram B. M. V. celebrato, adstitit; inde, ut communibus omnium desideriis morem gereret, apostolicam benedictionem elargitus, a Graecium Motenium in Styria pernoxit.

Fer. V. 21. martii Stupachum digressus fuit.

Fer. VI. 22. martii e Stupacho Vindobnam feliciter pervenit.

Vindobonae summa pontifex a die 22. martii, usque ad 22. mensis aprilis diem in imperiali palatio commoratus fuit.

Summo pontifice consistente, Caesaris majestatis mandato statutum fuerat, ut nobiles excubiae, dum domi moraretur, in ejusdem anteriori aula adessent, eodem servato ordine, prout in anteriori imperiali aula, idemque ordo servaretur, dum eum per urbem progredi ctingeret.

Cum igitur Fer. II. majoris hebdomadae festo Annuntiationis beatae Mariae Virginis

dicata, ad ecclesiam ordinis s. Francisci Capucellorum, inibi missae sacrificium celebraturus, pergere constituerit, ex imperiali palatio illuc divertens, aliquibus equilibus praecedentibus, papalis crux a suo delatore equitante delata pontificis currum anteibat; summus pontifex in nobili curru sejugo, Francisco Marcucci patriarcha Constantinopolitano, et Josepho Maria Contessio archiepiscopo Athensarum ipsum inservientibus, crucem sequebatur. Currum custodiebant duos nobiles excubiae Ungaricae, duaeque Gallicanae patriae more indutae; dum alii currus similiter sejungi pontificem comitabantur, in quorum primo cum praesulibus Sanctitatis Suae famulatio addictis locum occupabat nobilis aulicus inopetialis aulae, qui unaquaque die a majestate sua delectus fuerat, ut in intimo cubiculo apud pontificem adesset, eodem furme pacto, ac ordine, ut in imperatoris aula servari solet. In tertio tandem curru reliqui pontificis familiares veniebant.

Hoc narrata methodo summus pontifex semper per urbem prodit, nisi cum una Caesar ipse prodiret. Praeterea a superius descripto ordine aliis vicibus in hoc tantummodo recedebatur, quod pontifex loco patriarchae Constantinopolitani, et archiepiscopi Albentum, duos ex episcopis, qui ex Bohemiae, et Ungariae regibus, Moravia, aliisque Austriae ditionibus Vienam adveherent, episcopalia consecrationis prioritatis ordine servato, secum in curru deducebat.

Fer. V. in coena Domini die 28. martii, sacro in imperiali sacello s. Josephi celebrato, sacraque Eucharistia relictis Caesarea Josephi II. majestate, et regio ejusdem fratre archiduce Maximiliano magno ordinis Theutonici magistro, missae solemniter a reverendissimo Josepho Garampi apostolico apud Caesarem nuncio in templo aulico fratrurn exaltationum ordinis s. Augustini celebratae adstitit et ebor. Inde ad ecclesiam descendit, et sacris vestibus exornatus, sanctissimum Eucharistiae sacramentum ad sacellum, in quo pro subsequentis diei sacra functione custodiendum erat, cum solemniter supplicatione detulit, ibique de more reposuit, assistentibus Sanctitati Suae E.E. cardinalibus Batthyani, et Herzan, ac insuper etiam ad sociando eminentissimo Migazzi, cardinalitibus cappis indutis.

In aula inde imperiali palatii pedes duo-

derum pauperibus annulus iuxta Ecclesiae ritum lavit, Caesarea maiestate adstante, iisdem quo io altera magna aula ribos ad mensam praebuit.

Fer. VI. in Parasceve 29. martii hora tertia post meridiem, noiversis aulae imperialis proceribus Sanctitatem Suam praecedentibus, regio prinripe Maximiliano archiduce Austriae comitante, una cum eminentissimo Christophoro de Migazzi archiepiscopo Viennensi, ac Josepho a Batthyani archiepiscopo Strigoniae Ungariae primato, subsequenter inde aliis episcopis, qui Vindobonam advenerant, a nobilibus excubiis Aemanaica, Ungarica, ac Galliciana stipatus, ad venerandam, iuxta Germaniae morem, sarram Eucharistiam, in sepultura Domini Nostri Jesu Christi mysterium, ac memoriam fidelium devotioni, et pietati expositam accessit, ac quinque in ecclesiis plurim hunc pietatis, ac religionis actum summa innumeri inspectantis populi veneratione fuit exequutus.

Dominica 31. martii, solemnitate paschali Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi recurrente hora 14. Italica, praecobiti seigno curru deductus, ibidemque ab eminentissimis cardinalibus Migazzi, et Batthyani comitatus, nobilibus excubiis curram insequentibus, ad metropolitanam s. Stephani Vindobonensem templum Societas Sua accessit, ubi sacram liturgiam solemniter rito, consuetis caeremoniis servatis, perfecti, cardinalibus Josepho a Batthyani, et Francis Herzan diaconorum assistentium, ac cardinali Christophoro de Migazzi episcopi pariter assistentis munus explentibus; praesentibus etiam pluribus episcopis, ac multis monasteriorum praesolatis pluviali, ac mitra decoratis. Ut autem in hac sacra solemoni functione nihil omnino deesset ad splendorem, ac reverentiam insipientium animis conciliandam, Caesarea maiestati maxime cordi fuit, curavitque insuper, et duos praenobiles viros delegit, Schwarzeobergerium, ac Averspergium, ambo sacri Romani imperii principes, ut monasterium per manum infioce summi pontificis in sacra functione exquererent.

Splendidior certe, ac aeterna memoria digna sacra haec solemonis actio extitisset, si sacra Caesarea maiestas, prout vehementer optabat, praesens io parato solio adfuisset, quod summo ejusdem animi dolore, corporis infirmitate detentus, exequi non valuit.

Expleto solemoni sacra ad palatium Tabularii Belliri processit, ibique pluviali, ac pontificia thiaara ornatus, ad podium supra ecclesiam novem angelorum ebori dicatam existens, nobiliori forma, auleisque auro circumfusis, ac splendidibus undique ornatum accessit, ibique confertissimo, ac pene innumero populo pontificalem benedictionem, consuetis suis precibus, cum plenaria indulgentia fuit elargitus, obstrepentibus interim tormentis bellicis Vindobocensis arcis, ac festivo solito personantibus ecclesiarum ejusdem orbis campanis.

Fer. VI. 19. aprilis enastorium publicum in magna aula palatii imperialis habuit, in quo pileum cardinalium tradidit E.E. cardinalibus Leopoldo de Firmian, ac Josepho a Batthyani, ecclesia s. Petri io monte Aureo, eorum primo, ac s. Bartholomei io Lunnia, secundo ex ipsis in titulum adsignata.

Fer. II. 22. aprilis Vindobonam relinquens, Medelcium se contulit, quo cardiois Migazian venerat, ut eum exciperet.

Fer. 23. III. aprilis Medelcio discedens, postquam missae a cardinali celebratae assistisset, Ensam venit, et ad s. Florianum monasterium digressus fuit, ibique exceptus a cardinali de Firmian; quo adhuc praecurrente Leontium venit principem superioris Austriae urbem; ubi e podio magnifice instructo benedictionem elargitus est immenso populo in subiecta magna platen congregato militum agmine circumfusa.

Fer. IV. 24. aprilis Aoriniam attigit.

Fer. V. 25. aprilis Auriniao relicto, Alt Oettingium accessit, ubi a Hieronymo Colloredo archiepiscopo Salisburgensi, a principe de Bienkerfeld serenissimi electoris Palatii nepote, plurimisque aliis nobilibus proceribus, qui illuc ejusdem serenissimi electoris jussu, ut summo pontifici obsequium praestarent, advenerant, exceptus fuit.

Fer. VI. 26. aprilis Monachium perveit.

Monachii a die 27. aprilis usque ad iotegram diem primam mensis maji commoratus fuit.

Dominica 28. aprilis missae sacrificium confecit io ecclesia clericorum regularium Theatinorum ejusdem civitatis, praesentibus serenissimis electoribus Trevisensibus, ac Palatii. Circa duodecimam vero diei horam more Germanico in praenobili curru ab octo equis tracto una cum laudatis serenissimis electoribus

Trevirensi, ac Palatino praecedente equitum cohorte, nobilibus antea splendidissimis indutus vestibus ante praedictum curram graditibus, ejusdem electoralis aulae administris prope curram assistentibus, Ephebis, ac Helveticae custodiae militibus curram undique stipantibus, agmen claudente alia equitum cohorte, ad amplum civitatis Monacensis forum accessit, ubi peramplum podium ibidem constructum, summaque magnificentia exornatum ascendens, benedictionem apostolicam confertissimo populo ibi consistenti fuit elargitus.

Fer. II. die 29. aprilis sacrificium missae Deo obtulit in primaria ejusdem civitatis ecclesia collegiata s. Mariae Virginis dicata, adstantibus pariter praefatis serenissimis electoribus.

Fer. III. die 1. maji sacram liturgiam Sanctitas Sua explevit in interiori electoralis palatii sacello, mole quidem non amplo, mirabili tamen magnificentia extructo, singularibus, pretiosisque ornamentis undique praefulgenti.

Fer. V. 2. maji Monachio discessit, Augustanumque Vindelicorum digressus obviam prodeunte serenissimo electore Trevirensi episcopo Augustano; et ab universo ejusdem civitatis utroque clero exceptus, ac ad cathedralem ecclesiam longo itinere deductus, expletis ibidem sacris ritibus a Romano pontificali praescriptis, ad episcopale palatium accessit, ubi per integram diem quintam ejusdem mensis constitit (1).

Fer. VI. 3. maji incrementum missae sacrificium in cathedrali ecclesia Augustana perfecit, serenissimo electore Trevirensi assistente.

Sabbato die 4. maji ad ecclesiam insignis monasterii s. Udalrici una cum serenissimo praefecto electore accedens, ibi immaculatam hostiam Deo obtulit.

Dominica die 5 maji confecto missae sacrificio in palatii episcopalis sacello summus pontifex ad cathedralem ecclesiam progressus, ibidem solemnem missam a serenissimo electore, Augustano episcopo, pontificali ritu celebratae, pluviali, ac mitra ornatus in solio consistens adstitit; assistente Maximiliano Christophoro de Rodt episcopo Constantiensi, universoque ejusdem cathedralis ecclesiae Augustanae clero, elargita inde innumero populo in platea

ante episcopale palatium consistenti, consueto sacro ritu, precibusque effusis, pontificali benedictione cum plenaria indulgentia.

Fer. II. die 6. maji Augusta Vindelicorum discodens, ab equitum cohorte tam serenissimi episcopi, quam civitatis deductus, Abudiacum concessit.

Fer. III. die 7. maji Abudiaci Oenipontem processit, hospitatus ibi in Imperiali palatio.

Fer. IV. die 8. maji ab Oeniponte Brixinium petiit a Josepho a Spaur episcopo exceptus.

Fer. V. die 9. maji Ascensionis D. N. J. Christi sacra, missae sacrificio confecto in cathedrali ecclesia Brixinensi adstante episcopo et clero, Brixinio Bocconum se conferens, Tridenti aliquantisper commoratus apud episcopum, mox cathedralem ecclesiam, ac aliam s. Mariae, ob concilium generale Tridentinum ibi habitum porcebreum, invisit.

Fer. VI. die 10. maji Roboretum digressus fuit.

Sabbato die 11. maji Veronam accessit, ubi inter quosplures alios obviam habuit nobilem virum Abundium Rezzonico almae urbis senatorem ssa. mem. Clementis pp. XIII. ex germano fratre nepotem, qui summis benevolentiae signis a Sanctitate Sua exceptus, eundem inde in itinere usque Forocornelium prosequutus fuit.

Dominica die 12. maji Veronae moram gessit, ac in cathedrali ecclesia sacrum confecit; ibique supra sepulcrum cl. mem. card. Petri Pamphilii, qui in dicta civitate 4. decembris die anni 1780. obierat, preces fudit.

Fer. II. die 13. maji Verona Patavium divertit, ac ad percelebre monasterium s. Justinae ordinal s. Benedicti progrediens, ibi constitit, a nobili viro equito Aloysio Mocenigo praedefuncti generisissimi Venetiarum ducis filio, civitatis Patavinae praeside exceptus, ibi curam omnem adhibuerat, nilque intentatum reliquerat, ut summi pontificis adventus omnibus significationis, ac publicae laetitiae signis ab universis civitatis ordinibus celebraretur.

Fer. III. die 13. maji Patavii moram gessit, ac in templo s. Antonio Patavino sacro missam celebravit.

Fer. IV. die 15. maji Patavio relicto, Ve-

(1) Quae Augustae gesta sunt; fasces continetur in descriptione Germanica, impressa Augustae

Vindelicorum typis Joann. Michaelis Spaeth, et Italica traducta a consuevis Simonae Dieter Augustanae.

netias appulit a sereoisinio Venetiarum duce, ac Venetia proceribus solempni pompa obviam procedentibus ad a. Georgium in Aliga.

Venetis commemoratus fuit a die 13. maji, usque ad diem 19 solemnissimo Pentecostes festo sacram, in qua sacrificio missae in ecclesia s. Joannis, et Pauli ordinis s. Domini confecto, inde una cum viginti quatuor episcopis, ac duobus S. R. E. cardinalibus Cornetio, ac Boncompagno Sanctitati Suae assistentiam praebentibus, in eadem ecclesia in parato solito consistens, pluviali, ac mitra ornatus, solempni missae a Friderico Joannelli Venetiarum patriarcha, pontificaliter celebratae, adstitit, assistentibus etiam solempni pompa serenissimo Venetiarum duce Paulo Rainerio, pluribusque reipublicae proceribus. Expleta missa, extra ecclesiam, universis, qui missae adstiterant, comitantibus, procedens, contignationem summo studio, ac mirabili artificio in ecclesiae praedictae foro erectam, signari, ac exquisitori modo ornatae consendit, ibique apostolicam benedictionem pontificali servato ritu, immenso populo ibi existent, cum plenariae indulgentiae concessione fuit largitus.

Eadem dominica die 19 maji hora 20. Venetiis abiens, Patavium iterum repetiit.

Fer. II. die 20 maji Patavio Ferrariam digressus fuit, ibique obviam habuit cum eminentissimo cardinali Carafa provinciae praeside, eminentissimum cardinalem Carolum Victorium Amedeum a Lanceis, qui Taurino Ferrariam advenerat, ut summo pontifici obsequium praestaret.

Fer. III. die 21. maji Ferrariae moram gessit, ac missae sacrificium in ecclesia s. Domini celebravit.

Fer. IV. die 22. maji in sacrario ecclesiae metropolitano Ferrariensis consistorium secretum habuit praesentibus eminentissimis cardinalibus a Lanceis, Carafa, et Boncompagno, in quo Alexandrum Matthaei archiepiscopum Ferrariensem cardinalem declaravit, creatum jam, et in pectore reservatum die 12. juli anni 1779; inde missae adstitit, et in sacrum iterum reversus, cardinalitio bireto novum cardinalem decoravit.

Ferraria, his absolutis, discedens Bononiam petiit, ubi cardinalium a Lanceis, Carafa, Durini et Mediolano huc advenientis, Giovannotti, et Boncompagni obsequia excepit, ibique per duos integros dies commoratus fuit.

Fer. V. die 23. maji sacrum celebravit in ecclesia metropolitana Bononiensi.

Fer. VI. die 24. maji ad templum accedens, in quo insignis E. M. V. imago a s. Luca, ut traditur, depicta, maxima populi illic continuo confluentis veneratione adservatur, ac collitur, ibi sacrum peregit.

Sabbato die 25. maji Bononiam relinquens Forocornelianum perrexit.

Dominica die 26. maji introitum missae sacrificium in cathedrali ecclesia Forocorneliensi perfecit, et aureum calicem obtulit s. Petri Chrysologo.

Fer. II. die 27. maji in aula majori episcopalis palatii Sanctitas Sua consistorium publicum habuit, praesentibus eminentissimis cardinalibus a Lanceis, Carafa, Bandi, Valentini Gonzaga, Giovannotti, et Boncompagno, pilisque cardinalitio praefatum eminentissimum Alexandrum Matthaei de more ornavit, ecclesiamque s. Balbiae in titulum ipsi assignavit.

Fer. III. die 28. maji ecclesiam cathedrali Forocorneliensem maximo sumpto a fundamentis nobiliter extractam cura eminentissimi Jo. Caroli Bandi Forocorneliensis episcopi, et Sanctitatis Suae avunculi, solempni ritu in honorem a. Cassiani episcopi et martyris, Deo dicavit, coadjuvantibus eminentissimis Giovannotti archiepiscopo Bononiensi, et Matthaei archiepiscopo Ferrariensi, ac expleta sacra solempni actione, disertissimam habuit ad populum homiliam.

Fer. IV. die 29. maji Forocornelio discedens, Casenam processit, ubi per quatuor dies moram gessit.

Fer. V. die 30. maji recurrente solemnitate sanctissimi corporis Christi, solempnem supplicationem cum sanctissimo Eucharistiae sacramento peregit a porticu publici palatii, ubi magnificentem extruere arat altare, ad cathedrali ecclesiam praesentibus confraternitatibus, et universo utroque ejusdem urbis clero, et duodecim episcopis, quatuorque abbatibus regularibus pluviali, ac mitra ornatis, supplicationem comitantibus.

Sabbato die 1. juni missae sacrificium confecit in ecclesia s. Mariae de Monte ordinis Catinensis, ibique contulit sacramentum confirmationis Angelo Randi, et Elisabethae ejus sorori, Sanctitatis Suae ex germana sorore pronepotibus.

Dominica die 2. juli ecclesiam ordinis sec-

virum B. M. V. in ampliorum formam auctam, nobilisque ornatam, solenni pompa, ac consueto more dedicavit, adjuvantibus episcopis, Francisco Maria Lucatelli Spoletano, et Josepho Maria Terzi Forstano, ac peracta consecratione hominibus habuit ad populum.

Febr. II. die 3. junii humillimis orationum ejusdem civitatis precibus benigne annuens, ad cathedralem ecclesiam accessit, ibique sacris pontificalibus ornamentis indutus, solemni ritu, ac pompa consuetis precibus aureas corenas benedixit, iisdemque summus pontifex pertractatam, ac miraculis insignem imaginem Domini Nostri Jesu Christi, ac beatissimae ejusdem matris semper Virginis Mariae, suis ipsemet manibus ornavit.

Eadem die hora 20. Caesena relicta, Ariminum venit.

Febr. III. die 4. junii Senogalliam petiit.

Febr. IV. die 5. junii Senogalliae commoratus fuit.

Febr. V. die 6. junii Senogallia Avenam accessit.

Febr. VI. die 7. junii Anconae constitit, ac in ecclesia cathedrali sacrificium solenne Deo obtulit.

Sabbato die 8. junii Lauretum perrexit.

Dominica die 9. junii peracto in sacra Laurentiana aede missae sacrificio, Tolentino advenit.

Febr. II. die 10. junii Tolentino Fulginium attigit.

Febr. III. die 11. junii Narniam perrexit.

Febr. IV. die 12. junii Narnia civitatem Castellanam divertit.

Febr. V. die 13. junii e Civitate Castellana Romam feliciter adveniens, exceptus ad Pontem Milvium ab eminentissimo Card. Jo. Francisco Albano sacri collegii decano, et ab eminentissimo Card. Leonarde Antonelli primo a Sanctitate Sua in collegium adlecto, unacum iis ad Vaticanam processit basilicam, ubi ebivium habuit celsissimum, et eminentissimum dominum cardinalem Henricum ducem Eboracensem archiepiscopum, et capitulum, ibique ad altare sanctissimi Sacramenti, et ad confessionem s. Petri apostoli fuis precibus, ac palatium Vaticanum regressus fuit, occurrentibus in aula duobus eminentissimis dominis card. Carolo Rezzonico S. R. E. camerario, Columa urbis vicario, Boschi majore pontificario, Gerditio, et Mathaeo, iisque dimis-

sis, ad domestica cubicula accessit expientibus Sanctitatem Suam in aula secretorii eminentissimis card. Pallavicino a secretis status, de Comitibus a secretis Brevium, Nigroni pro-datarin, et Jo. Baptista Rezzonico a supplicibus libellis.

CCCLXV.

Declaratio quod propter sanctissimi Domini Nostri discessum ab urbe curia, et causarum ac literarum apostolicarum audientia non cesset, nec alibi translata censeatur.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Cum ab nonnullis graves causas animarum Nostrium justo moventes ab alma urbe Nostra discedere, et ad civitatem Vindobonensem dimissis in eadem urbe causarum palatii, et curiae camerae, et literarum apostolicarum audientis Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, et praetolarum, ac alius congregationum, nec non camerario, ac gubernatore, seu vice-camerario, vicario, et ejus pro-vicesgenti, signaturae justitiae praefecto omnibus, vel eorumdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, vel praetolarum, vel mixtis congregationibus particularibus deputatis, senatore, auditore Nostro, secretaria status, ac Bravium, nec non supplicum libellarum, dataria, et cancellaris Nostri cum plumbo, cappella, et ejusdem cancellariae, et alius palatii, urbis, et curiae Romanae hujusmodi officialibus, et ministris eorumque locatamentibus, ac caeteris dictam curiam sequentibus, propediem, annuente Domino, Nos conferre intendamus; hinc est, quod Nos bono, et felici urbis, et Romanae curiae praefatarum regimini interim providere cupientes, earundem causarum, et literarum apostolicarum audientiam in urbe Nostra praedicta post Nostrium inde discessum, remanere, officialesque, et ministros, ac curiam sequentes supradictos in ea, sicut praemittitur, dimittendos, Romanam curiam in ipsa urbe constituere, auctoritate apostolica tenore praesentium statuimus, et declaramus.

§. 2. Volentes praeterea, ut omnes, et singuli officiales, et ministri praedicti, eorumque

Dec. die 28.
Feb. 1765.
Anno VIII.

Curiae Romanae pro-regis, seu obituariae postulae decessu.

Pro-regis, pro-vicesgentis.

locatentes, quibuscumque facultatibus auctoritatibus, jurisdictionibus, privilegiis, praerogativis, et indultis, etiam quoad collationes beneficiorum ecclesiasticorum faciendas ad terminos specialis chirographi relict. card. prodatorio sibi ratione numerum suorum respective quomodolibet competentibus, aliisque a Nobis specialiter concessis per chirographa, et folia Pius pp. VI. pluribus eorum relict., durante absentia Nostra bujasmudi uti, potiri, et gaudere possint, et debeant, in omnibus, et per omnia perinde ac si Nos in dicta urbe resideremus; ac decernentes causarum, et litatum apostolicarum audientiam, et curiam Romanam hujusmodi propter eandem absentiam Nostram nullatenus ad quemcumque licet inopinatum, et inexcogitabilem effectum in aliqua urbe praedicta cessasse, seu exinde alio translatam esse, et fuisse dici, censi, praetendi, aut allegari posse.

Etiam in casu obitus pontificis electi, curiam, decernitur ut nova pontificis electi Romae praeparatur.

§. 3. Et licet ab aliquibus Romania pontificibus praedecessoribus Nostra, et praesertim Gregorio pp. X. in Lugdunensi, et Clemente pp. V. in Viennensi concilio constitutum sit, electionem futuri Romani pontificis in civitate, et loco extra urbem, ubi pontifex per tempore existentem decedere contigerit, si modo ibi causarum, et literarum apostolicarum audientia fuerit, fieri debere, quia tamen, non obstantibus hisce praesentibus Nostris literis ab aliquibus forsitan in dubium revocari posset, si interim, dum ab urbe Roma absentes sumus, universae carnis viam ingressuri essemus, circa locum celebrandae electionis praedictae, nisi huic dubitationi aliqua Nostra declaratione occurratur, et omni ex parte satia provisum sit; Nos, qui in eadem alma urbe Roma per praesentes Nostras literas causarum, et literarum apostolicarum audientiam relinquimus, illamque rursus relinquere tenore praesentium declaramus, idcirco videlicet, ut si (ex diei, et horae mortis incertitudine) Nos quoque ante Nostrum reditum in Domino ubdormierimus, electio futuri Romani pontificis in ipsa urbe Roma, non autem in civitate Vindobonensi, neque alibi, ubi tempore obitus Nostri cum Nostra curia erimus, celebrari debeat habita super his ratione cum iisdem venerabilibus fratribus Nostris Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus in consistorio Nostro auctoritate diei xxv. currentis, futuri Romani pontificis electionem in eadem Roma urbe in palatio Nostrum

apostolico apud sanctum Petrum, et non in civitate Vindobonensi, vel alibi, ubi forsitan objicerimus, celebrari debere.

§. 4. Constitutiones autem felices recordationis Alexandri pp. III., quae incipit — Licet de vitanda — praedictas Gregorii pp. X. in Lugdunensi, quae incipit — Ubi periculum —, et Clementis pp. V. in Viennensi concilio, quae incipit — Ne Romani —, nec non Pii pp. IV., quae incipit — In eligenda —; et Clementia pp. XII. praedecessorum itidem Nostrorum, quae incipit — Apostolatus officium — circa electionem Romani pontificis hactenus editas, quarum omnium tenores praesentibus pro expressis, et ad verbum insertis haberi volumus, quoad reliqua omnia, et singula in eis contenta, et juxta earum declarationes, et usum in suo robore permanere, et respective ab iisdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, aliisque omnibus, ad quos spectant inviolabiliter observari, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium statuimus, decernimus, praecipimus, et ordinamus.

§. 5. Caeterum electionem si alibi contra praesentium Nostrarum literarum tenorem per eandem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales fiat, nullam, ac irritam fore, ipsaque cardinales ad aliam electionem in ipsa urbe Roma juxta earundem praesentium formam procedere debere, et per eos in praemissa, aut contra ea nullatenus dispensari, vel aliquid statui, et definiti posse etiam decernimus.

§. 6. Volumus insuper, et mandamus, ut tum cum certus nuntius mortis Nostrae Romam adveniret, seu allatus fuerit, aut ejusdem mortis notitia habita fuerit, statim cardinales in urbe praesentes novendiales exequias pro anima Nostra de more inchoare, et celebrare, ac conclave, et caetera necessaria, et consueva parari facerent, atque alios cardinales absentes juxta memoratas Gregorii, et Pii praedecessorum constitutiones per decem dies a die dicti nuntii, non certae notitiae expectare, ipsis vero decem diebus elapsis sequenti die, sive cardinales absentes venerint, sive non, qui praesentes fuerint, missam de Spiritu Sancto celebrare, et statim conclave ingredi, et sine mora ad electionis negotium procedere, atque alia in dictis constitutionibus expressa facere, et omnino tenere.

§. 7. Sique per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii

Confirmatio in curia palatii apostolicae constitutiones latae super electione pontificis.

Nulla declaratio electionis pontificis, quae Romae fiat, non est.

Proscriptio quomodo et quomodo celebrari debeat in opere mortis.

Formula tabularum, et decretum 1770.

apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, subblata eis, et eorum cullibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, praedicti Gregorii, et Clementis praecessorum, atque aliis quibusvis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima sexta februarii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXVI.

Concessio indulgentiae plenariae ad instar jubilaei consequendae ab eis, qui nonnullis expletis piis, ac religiosis operibus ecclesiae ab ordinariis designandas statutis diebus visitaverint.

Venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis status ecclesiastici.

Pius PP. VI.

Venerabiles fratres salutem, et apostolicam benedictionem.

Protocolum.

§. 1. Magna, atque innumerabilia, venerabiles fratres, divinae erga Nos misericordiae, et clementiae argumenta semper extiterunt, ac nullum unquam tempus fuit, quod non summis illius beneficiis fuerit cumulatisimum. Verumtamen unum redemptionis nostrae opus, cuius memuriam hae diebus recolamus, caeterorum beneficiorum, et magnitudinem longissime antecedit, et omnium vim, ac numerum complectitur. In hoc divino, ac maximo inter homines perpetrato opere universae religionis fundamentum est positum, in hoc spes, expectationesque Nostrae, omnique vitae, et felicitatis ratio continetur. Salvatoris nostri sanguine ab antiqua captivitate in libertatem vindicati sumus, a contagione ad sanitatem, a tenebris ad veritatis claritatem redditi, et in Dei

filios, ac Jesu Christi cohaeredes cooptati. Ille, ut poenam a nobis debitam persolveret, nostrae naturae infirmitatem suscepit, calamitates, dolores, aegritudines nostras subiit, cum morte vitam, cum aerumina, ac inopia nostra gratiae suae dona commutavit: ut sua nobis tribueret, nostra in sese assumpsit, peccatis nostris cooperatus est, et tamquam ovis ad occisionem ductus, ut victoriae pro nobis relatae, ac triumphi in carne nostra acti praemia in nos redundarent.

§. 2. Quid igitur, venerabiles fratres, pro tanti beneficii praestantia agere nos oportet, nisi ut similes in omnibus illi effecti, cum illo crucifigamur, cum illo moriamur, illius humilitatem, mansuetudinem, charitatem imitemur, ad illius exemplar conformati in omnium animos divinae clementiae, pietatis, amoris, cogitationes transferamus. In hoc assidue insistere nos potissimum necesse est, venerabiles fratres, qui ad vias Domini caeteris praemonstrandas praepositi sumus. Ac propterea vos, qui proprios Nubis estis, ad quos proinde mature vox Nostra est perventura, compellere nunc volumus, ac, quo majore studio possumus, excitare ad populum custodiam vestrae creditum de hoc opportunissimo misericordiae tempore commonendum. Quid vestro maneri convenientius, quid aliorum saluti utilius fieri a vobis poterit, quam si eosdem ad uberrimam nunc a Salvatoris Nostri cruce profluentem clementiae, ac misericordiae fontem deducatis, et ad derivandum in sese hos Sanguinis Christi fructus inflammatis? Vestra cohortatione, vestro exemplo Christo commori condiscant, ut eum illo a vetustate in novitatem vitae possint resurgere, eique uni vivere, qui traditis est propter peccata nostra, et resurrexit propter justificationem nostram. Agnoscant, quid hisce diebus celebranda mystaria praesentent; hoc tempus acceptabile, hoc esse dies salutis, dies veniae, miserationis, ac pacis intelligant, et percepta divinae misericordiae magnitudine, illam exquirant, ad illam confugiant, illius obtinendae desiderio exardescant. Haec eorum studia, hunc ardorem inflammare etiam debet admirabilis illa sacramenti altitudo, quod in sacratissima coena a Christo Domino institutum commemorabimus. Ubi enim clarius erga nos Domini Dei Nostri caritatis vis elucet, qui Corpus, ac Sanguinem suum in cibum, ac potum nobis tradidit, ut maximum, ac perpetuum sui

§. 1. piscator, et archiepiscopus monent pontifex de is que vult peragere, et animum saluti committat.

Dat. die xx.
Feb. 1789.
Anno VIII.

amoris pignus seipsum Nobis relinqueret, et nos in illo, ille in nobis semper remaneret? Unde major divinae gratiae ubertas in nos influat, et praesentiores ad sustinendam spiritus nostri infirmitatem vires accedant, quam dum ipsi omnis gratiae, et salutis auctori coniungimur, et ejusdem corpori tamquam viva membra inseriti in illius quodammodo naturam commutemur? Hos suavissimos divini amoris, ac summae illius pietatis, ac miserationis sensus in omnium animos, venerabiles fratres, quemadmodum vehementer in Domino vos hortamur, inducitur.

Tunc con-
versetur.

§. 3. Sed, ut hic vestrae sollicitudinis adior opera etiam nostra adjuvetur, hac divina misericordiae, bonitatis, et clementiae opportunitate coelestium munerum thesauros, quorum dispensatio fidei nostrae commissa est, ad populi vestri utilitatem reservando decrevimus. Dum enim Christus Dominus, qui caput, et magister est noster, suae misericordiae divitias, in omnes effundit, eundem imitari nos, ac ejusdem clementiae, et charitatis insistere vestigiis, quantum in Nobis est, quaque possumus ratione maxime debemus. Itaque de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus licet indignis contulit, universis, et singulis utriusque sexus Christifidelibus in diocesis vestris degentibus, qui ecclesias a vobis designandas a dominica quarta quadragesimae, ad dominicam Palmarum inclusive, hoc est a die decima proximi mensis martii ad diem vigesimam quartam, ejusdem mensis ter saltem visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote juxta mentem Nostram Deum oraverint, nec non feria quarta ac feria sexta, et sabbatho alterutrum hebdomadarum praedicarum non obstante quovis indulto, ac apostolica dispensatione cibus quadragesimalibus vel fuerint, et peccata sua confessi, sanctissimum Eucharistiae sacramentum intra idem tempus reverenter sumperint, ac pauperibus aliquam elemosynam, pro ut unicuique angere debeat, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, sicut in anno jubilei visitantibus certas ecclesias intra, et extra urbem concedi consuevit tenore praesentium concedimus, et largimur. Regularibus vero personis, utriusque sexus etiam in claustris perpe-

tui degentibus, nec non aliis quibuscumque tam laicis, quam ecclesiasticis, etiam in carcere existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illis concessarius ex iam approbatis antea praesentium publicationem, seu approbandis, ois in aliis pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogari possit, easque injungoro, quae ipsi poenitentes efficere poterunt pariter concedimus, et indulgemus.

§. 4. Insuper omnibus et singulis Christifidelibus utriusque sexus tam laicis, quam ecclesiasticis secularibus, et regularibus cujusque ordinis, congregationis, et instituti, in diocesis vestris degentibus licentiam concedimus, et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessorium, tam saecularem, quam cujusvis ordinis, et instituti regularem ex approbatis, ut praemittitur, qui eos ab excommunicatione, suspensione, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, seu inflictis, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, et delictis quantacumque gravibus, et enormibus, etiam locorum ordinariis, sive Nobis, et Sedis apostolicae per quascumque Nostras, aut Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum constitutiones, quarum tenores haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis in furo conscientiae, et hac vice tantum absolvere, et liberare valeat: et insuper vota quaecumque (religionis, et castitatis exceptis) in alia pia, et salutaria opera commutare; injuncta tamen eis, et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus, poenitentia salotari, aliisque ejusdem confessorii arbitrio injungenda.

§. 5. Non intendimus autem per praesentes, sicuti praedecessorum Nostrorum nemo in publicationem jubileae umquam intendit, super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quomodocumque contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, qui a Nobis vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti fuerint, nisi intra ejusdem jubileae tempus

Facultas eligendi confessorum ex approbatis, quibus etiam a rancibus reservatis.

Neque tenore irregularitatem, et interdicta notantur.

satisfecerint, ut enim partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

§. 6. Non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus; quibus omnibus, et singulis, etiam si de illis, eorumque titulis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non alium per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exiguitas forma ad hoc servanda foret, illorum tenores pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servata habentes, ac vices specialiter nominatim, et expresso ad effectum praemissionum derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem, ut eorumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quam haberetur ipsis praesentibus si forent exhibita, vel ostensa. Domum apostolicam benedictionem fraternalibus vestris peramanter imperimur. Datum Romae apud s. Petrum sub anno piscatoris die 26 februarii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXVII.

Supprimuntur confraternitates in civitate Brittonensi existentes, earumque bona applicantur seminario ecclesiastico dictae civitatis.

Venerabili fratri Francisco Mariae
episcopo Brittonensi.

PIUS PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Apostolica auctoritas, ut providentiae partes in utilitatem, et incrementum collegiorum, et seminariorum in quibus adolescentes ad pietatem, et sacrarum doctrinarum studia efformantur, bonisque moribus imbuuntur salubriter collocatas esse intelligentes non sine ingenti animi Nostri laetitia, cum a Nobis potitur, libenter interponero, ut conferri gesti-

mus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, eorumque seminariorum incrementum, et animarum salutem in Domino expedire arbitramur.

§. 2. Sane pro ea pastoralis sollicitudine, ac charitate, qua tuae curae commissum gregem jngiter prosequeris, eoque studio, quo pro illis omnibus, quae ad illius bonum, ac etiam temporale commodum spectare intelligis, enixi conaris cum quotidianus cultus hujus tui seminario tum pro mercede praceptoribus, ut ministris solvenda, tum pro alenda juventute, cum demum pro aliis necessariis sumptibus quolibet anno adeo major sit ano satis tenui censu, ut nisi aliquod opportunum, ac firmum remedium adhibeatur, quominus illud cum gravi tuae diocesis, et praesertim adolescentium, qui in sortem Domini sunt vocati, detrimento brevi claudatur, impediri nequaquam poterit; Nobis hinc nuper exponi fecisti, quod sex confraternitates laicales in hac Nostra civitate Brittonensi erectae existunt, quae cum plures sint, quam spiritualis fidei utilitas exigit, ut interdum, ut aliquan inter ipsas publicas supplicationibus, ac precibus, aliisque sibi innoxia operibus pro nimis exiguo confratrum numero, prout decet, interesse, ac respectu satisfacere minime valeant. Quocirca, et ad divini cultus augmentum, ut ad ecclesiasticae disciplinae progressum apud eos, qui cum sint vocati addeum lumen mundi, homines, qui in mundo sunt, conversatione, sermone, ac scientia illuminare teneant, pertinere, quatenus praevia trium ex dictis confraternitatibus suppressione, ac extinctione, illarum bona, iura, et actiones seminario praedicto uniantur, et incorporarentur, prout uniri, et incorporari summo desiderio: Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportuna providere et ut infra indulgere de boniguitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur ex injuncto Nobis supremi pastoratus officio paternis illorum curis, ac sollicitudinibus, qui in Nostros cooperatores in vinea Sabbaoth sunt delecti, quantum cum Domino possumus, addeum cupientes, inique votis annuere volentes, itaque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa istis, si quas forte incurristi, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum firmi consentes, supplica-

Tenore presentium patrum ab episcopo.

Commissio laici, vi cuius eligatur apostolicus delegatus pro decessu suppremo confiteretur.

Derogatio contrariis.

Vides habere de transumptis.

Dat. die 26. febr. 1788. Anno VIII.

Procedimus.

tionibus tui nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae, de cuius fide, integritate, doctrina, ac in rebus gerendis dexterritate plurimum in Domino confidimus per praesentes committimus, et mandamus, ut tum confraternitatem laicalem sub invocatione, seu titulo conceptionis B. M. V. in ecclesia fratrum ordinis sancti Francisci minorum Conventualium nuncupatorum alias, ut asseritur, canonice erectam, tum etiam alias duas confraternitates pariter laicales, quarum altera est sub titulo, seu invocatione sanctissimi nominis Jesu, altera vero sub titulo de Rosario in ecclesia fratrum ordinis sancti Dominici praedicatorum nuncupatorum aequae, ut asseritur, canonice erectas, auctoritate Nostra apostolica suppressas, ac extinguias, ac suppressas, et extinctas esso decernas, atque declares.

Bona confraternitatem seminariorum incorporantur et consuevit celebrantur, missarum, alique canonice bona nobis.

§. 4. Bona vero mobilia, et immobilia, iura, et actiones quomodolibet ad easdem tres confraternitates spectantia, et pertinentia episcopali tuo seminario auctoritate praedicta unias, incorpores, et adnectas. Cum autem bona huiusmodi variis missarum oneribus sint gravata, hinc, ut quoad onera bonis alias ad confraternitatem sub invocatione, seu titulo Conceptionis B. M. V. spectantibus adnexa, ea in posterum per dicti episcopalis seminarii administratores adimpleantur, eaque adimpleri enres, et studeas harum serie edicimus, ac mandamus; quoad onera vero bonis ad alias duas confraternitates sub invocatione nempe sanctissimi nominis Jesu, et sub titulo de Rosario alias spectantibus pariter adnexa, tum in ecclesia fratrum ordinis sancti Dominici, ut praefertur, eadem confraternitates erectae existant, hinc, ut praevia tot bonorum reddituum, ac proventuum separatione ex eorumdem bonorum massa, quot pro dictorum missarum, aliorumque operum satisfactione aut esse reputabitur, ea dilectis filiis fratribus ordinis praedicti in hanc causam cum expressa tamen mentione, quod redditus, ac proventus huiusmodi in dictorum operum, ac missarum solutionem erant, auctoritate praedicta applices, atque concedas, harum serio constituimus itidem, ac declaramus; quamvis porro ex suppressionibus, et respective applicationibus, ac incorporationibus huiusmodi aliquo modo consuetum esse videatur necessariae sustentationi ejusdem seminarii, ne pro debitis quotidianis sumptibus aes alienum contrahere cogatur, ni-

hilominus cum Tridentinum concilium ob id praecipue seminariorum erectionem episcopis commendat, ac mandet, ut in eis filii pauperum alantur, quorum indoles, et voluntas spem afferat eos ecclesiastici ministerii perpetuo inservituros, quod quidem assequi nequit, nisi huiusmodi collegia sint congruenter dotata.

§. 5. Hinc, sicut accepimus, quidam Joannes Sassi duabus confraternitatibus, quarum altera est sub titulo, seu invocatione sanctissimi Sacramenti, altera sub titulo, seu invocatione B. M. V. de Monte Carmelo inanimis unitis in ecclesia parochiali sancti Petri Incontro Iujta Britinoriensis diocesis canonice, ut asseritur, ereclis bona anni fructus scutorum circiter octuagintorum septem legaverit; hi vero redditus, seu proventus cum adiecta onera excedant, in sumptuosiori plus aequo dierum festorum celebratione, ac commensationibus a confratribus impendi solent, quorum etiam sumptus in tua novissime peracta pastoralis visitatione commensare curasti; Nos memoratam dispositionem bon. mem. Joannis Sassi praesentibus pro plene, et sufficienter expressa, ac specificata habentes, eidem fraternitati tuae injungimus, ut praevia separatione tot bonorum a dicto legato Sassi, quae annuorum scutorum quadragintorum fructuum ferant, separatione, divisione, ac dismembratione, eadem bona dicto tuo seminario, ea lege, ut deinceps in eo nullo sumptu alatur puer, vel in civitate, vel dioecesi natus alternative eligendus, et dum erit assumendus a dioecesi, si aliquis erit puer, qui studium praesferat Deo, et Ecclesiae inserviendi de parochia sancti Petri Incontro, in praefatis admitti debeat, auctoritate praedicta unias, incorpores, et respective mandes; utque residualis bonorum praedictorum quantitas administratione eidem confraternitatibus, ad hoc et scuta viginti novem in satisfactionem operum missarum, ac scuta decem octo in celebrationem dierum festorum sanctissimi Corporis Christi, et beatae Mariae virginis de Monte Carmelo, ac in cultum, et ornatum suorum respective altarium insumant; concedas, et indulgeas. Verum cum missarum onus a dicto testatore legatum tempus centum annorum non praetergrediatur, quibus elapsis ab hoc onere dicti confratres prorsus soluti, ac exempti sunt, tibi pariter mandamus, ut aliam eorumdem bonorum

Drogalar dispositioni testamentariae Joannis Sassi, qui bona sua ultimis legibus confraternitatibus concessit.

quantitatem annui redditus scutorum viginti nunc pro tunc cum praeterlapsus erit dictus terminus auctoritate praedicta designes, et discernas, ut eo elapso, illico eidem tuo seminario applicata, et incorporata sint, ut nunc pro tunc auctoritate apostolica tenore praesentium applicamus, et incorporamus.

Proclamationes apostolicas.

§. 6. Volentes tamen, ut cum primum huiusmodi applicationis, ac incorporationis, seu unionis casus evenierit, duo pueri, alter quidem Britanoril, alter vero in hac dioecesi nati cum eisdem praelatione parochianorum dictae ecclesiae parochialis sancti Petri Incontro, quoad dioecanos omnino alantur. Haec omnia satis profecto essent ad tul' episcopalis seminarii incrementum, ita ut, quod in postum, benedictio Domini, optimi agri Domini cooperatorum tibi, tuisque successoribus esset suppeditatum omnino sperari posset, quoties ob antea angustias aere alieno in conspicua summa non premeretur. Ut igitur providentia Nostra in hac parte deficere non videatur, ut aes alienum, quo sive sub usuris, sive annis fructibus, sive alias quomodolibet dictum tuum seminarium gravatum existit, solvi, et dimitti possit, omnino, et singularum confraternitatum, ac sodalitorum in hac tua dioecesi existentium inexacta credita tibi huiusmodi serie concedimus, et donamus; tibi quoque propterea omnes necessarias, et opportunas facultates quoslibet dictarum confraternitatum, et sodalitorum administratores ad exhibitionem librorum, et status reddituum, cogandi, ut inde quaequam sint credita inexacta statuatur auctoritate praedicta tribuimus, et importumur. Tandem tibi, ut portio ex singulis beneficiis juxta Tridentini concilii disposita detrahenda in totum, vel pro parte, prout res ipsa exegerit, remitti a te possit concedimus, et indulgemus.

Circularis apostolica, et decretum apostolicum.

§. 7. Decernentes has praesentes literas, ut in eis contenta quaecumque semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ne illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus, et per omnia planissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctori-

tate, scienter, vel ignorantor contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, quorumcumque pium benefactorum, seu testatorum testamentis, dispositionibus, codicillis, ac ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter, et expresse commutamus, de jure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus, unionibus, seu applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac aliis Nostris, et cancellariae apostolicae regalis, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non confraternitatum, seu sodalitorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes tenore habenda, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis; ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima sexta februarii millesimo septingentesimo octavo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Derogatio contrariis.

CCCLXVIII.

Dat. die 26.
febr. 1577.
Anno VIII.

Concessio indulgentiae plenariae, asequenda ab eis, qui occasione capituli generalis cele-

brandi a canonicis regularibus ordinis s. Augustini, aliquam ecclesiam ordinis visitaverint.

Pius PP. VI.

Universis Christiſſimolis
praeſentes literas inſpecturis, ſalutem,
et apoſtolicam benedictionem.

Ratio, et te-
nor conceſ-
ſionis.

§. 1. Cum ſicut accepimus capitulum genera-
le canonicorum regularium ſanctiſſimi Salva-
toris ordinis ſancti Auguſtini in eccleſia, ſeu
domo ſancti Salvatoris canonicorum regula-
rium hujusmodi civitatſ Bononiensis propo-
ſiti benedicta Domino celebrandum ſit,
Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat,
et ad augendam fidelium religionem, et ani-
marum ſalutem coeleſtibus Eccleſiae theſau-
ris, pia charitate intenti, omnibus utriusque
ſexus Chriſtiſſimolis vere poenitentibus, et
confeſſis, ac ſacra communione reſectis, qui
praedictam, vel aliquam ex eccleſiis domorum
canonicorum regularium ſanctiſſimi Salva-
toris ordinis ſancti Auguſtini, ac ſingulis diebus
actualis illius celebrationis devoto viſitaverint,
et ibi pro Chriſtianorum principum concordia,
haereticorum extirpatione, ac Sanctae Matris Ec-
cleſiae exaltatione, pias ad Deum preces effu-
derint, plenariam ſemel dumtaxat omnium
peccatorum ſuorum indulgentiam, et remiſ-
ſionem miſericorditer in Domino concedimus.
Praeſentibus poſt celebrationem dicti capituli
generalis minime valitaria.

Fides habet-
de tranſum-
pſis.

§. 2. Volumus autem, ut ſi pro impetra-
tione, praesentatione, admiſſione, ſeu publi-
catione praesentium aliquid, vel minimum do-
tur, aut ſponte oblatum recipiatur praesentes
nullae ſint, utque earundem praesentium tran-
ſumptis, ſeu exemplis etiam impreſſis manu
alienius notarii publici ſubſcriptis, et ſigillo
perſonae in eccleſiaſtica dignitate conſtitutae,
vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis
eadeſque prorsus fides habeatur, quae haberetur
iſis praesentibus, ſi forent exhibitae, vel
conſeſae. Datum Fulginei poſt annulo piſcato-
ris die xxviii. februarii MDCCCLXXXII. pon-
tificatus Noſtri anno octavo.

Tut. die 4.
Martii 1779.
Anno VIII.

CCCLXIX.

Unio monasteriorum s. Crucis Mortariae, et s.
Mariae de Castello Alexandriae congregatio-

nis Lateranensis ordinis s. Augustini provin-
ciae Ducalinae ejusdem congregationis.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius
modernus procurator generalis canonicorum
regularium congregationis Lateranensis ordi-
nis sancti Augustini, quod ipso ad magis ma-
gisque in monasteriis sanctae Crucis de Morta-
ria, et sanctae Mariae de Castello Alexandriae
dictorum congregationis, et ordinis regularem
observantiam adjuvante Deo firmandam, et
provinciae Ducalinae eorundem congregatio-
nis, et ordinis, quae aliis monasteriis in Pe-
demonte ſitis, nec non monasteriis Placentiae,
Parmae, et Regii (ut aſſeritur) conſtat, uni
ſummopere deſiderat.

Exponit
procur.

§. 2. Nos igitur piis ejusdem exponentis
votis ad religionis incrementum, et felicem
progressum tendentibus, quantum cum Domi-
no poſſumus, ſavorabiliter annuoſe volentes,
eumque a quibuscumque excommunicatione, et in-
terdicti, aliſque eccleſiaſticis cenſuris, ſenten-
tiſ, et poenis quovis modo, et quacumque de
cauſa laſis, ſi quas forte incurrit, bujus tan-
tum rei gratia abſolventes, et abſolutum fore
conſentes, ſupplicationibus ejus nemine Nobis
humiliter porrectis inclinati, ſupradicta duo
monasteria, nempe ſanctae Crucis de Morta-
ria, et ſanctae Mariae de Castello Alexandriae
cum provincia Ducalina praedicta perpetuo uni-
mus, conjungimus, adnectimus, et incorporamus.

Tranſe-
conſentimus.

§. 3. Decernentes eadeſdem praesentibus literas
ſemper firmas, validas, et efficaces exiſtere, et
fore, ſuaeque plenarias, et integros effectus
ſortiri, et oblinere, ac illis, ad quos ſpectat,
et pro tempore quancumque apertabilis, in
omnibus, et per omnia plenariſſime ſuffragari,
et ab eis reſpectively inviolabiliter obſervari;
ſicque in praemiſſis per quoscumque judices
ordinarios, et delegatos etiam cauſarum palat-
ii apoſtolicii auditores judicari, et deſiniri de-
bere, ac irritum, et inane, ſi ſecus ſuper his
a quocumque quavis auctoritate, ſcienter, vel
ignoranter contigerit atteſtari.

Clauſula ex-
hibita, et de-
cretum con-
ſentis.

§. 4. Non obſtantibus conſtitutionibus, et
ordinationibus apoſtolicis, nec non ordinis, et
monasteriorum praedictorum etiam juramen-

Derogato
conſentimus.

to, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus per plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Ariacae sub anno piscatoris die quarta martii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXX.

Inimutio festorum in dioecesi
Bracharense.

Venerabili fratri archiepiscopo
Bracharensi.

PIUS PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Praefatio.

§. 1. Cum sicut quaedam sunt, ut inquit sanctus Leo magnus, quae nulla possunt ratione convelli, ita multa sint, quae aut pro conside ratione actuum, aut pro necessitate rerum oportet temperari, illa semper conditione servata, ut in iis, quae vel dubia fuerint, aut obscura, id noverimus sequendum, quod nec praeceptis evangelicis contrarium, nec decretis sanctorum patrum invenitor adversum: ea propter apostolica haec sancta Seden pro paternae erga universos Christifideles benignitate, quoad integrum sibi fuit, consuevit supremam suam in iis auctoritatem interponere, quae caeteroquin ad majus divini cultus incrementum praescripta, aut per frigescentem in nonnullorum cordibus charitatem ad otium, luxuriamque convertuntur, aut ob rerum ad vitam tra-

decendam necessariam inopiam non sine conscientiae angore contemnantur.

§. 2. Quoniam autem sicut per parte tua Nobis expositum fuit, eidem fraternitati tuae innotuit, in tua dioecesi Bracharensi adeo creverunt calamitates, et angustiae propter praesentium temporum infortuna, ut miseri illius habitatores, incolaeque, et praesertim ii, qui in sudore vultus sui panem comedunt, perscipissime cogantur (quamvis animo invito) dies festos negligere, operibusque mechanicis sese addicere pro pane lucrando, idque eo facilius contigit ob excrementum festorum numerum; ac propterea Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos itaque, qui Christifidelibus quantum cum Domini possumus, salutare remedium potius ad aeternam salutem comparandam, et humanam vitam beneesse substatuendam adhibere, quam per severiorem ecclesiasticae disciplinae rigorem ad desperationem inopes adducere cupimus, dictos incolas specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis, quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati: fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituto tibi de narratis, omnibus utriusque sexus Christifidelibus in praedicta tua Bracharensi dioecesi existentibus, et deinceps, exceptis omnibus diebus Dominicis, nec non natalis Domini Nostri Jesu Christi, et sequenti, sancti Stephani, Circumcisionis, Epiphaniae, Paschatis Resurrectionis, et sequenti, Pentecostes, et sequenti, ac Corporis Christi, Ascensionis, sancti Joannis Baptistae, sancti Josephi, ac sanctorum Petri, et Pauli, et Jacobi apostolorum, nec non commemorationis omnium sanctorum; praeterea quinque dicatis beatae Mariae virgini immaculae, scilicet Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis, nec non sancti patroni, aut tutelaris cujuslibet loci, per hominibus ejusdem loci dumtaxat, festis diebus, in quibus integra maneat praecepti obligatio: in reliquis vero festis sive per hanc sanctam Sedem

Expositio
praefatio.Tenor
sententiae.

praeceptis, sive per synodales ejusdem dioecesis constitutiones, sive quacumque alia de causa, etiam ex causa voti per majores suos facti (quod quoad hanc partem etiam auctoritate Nostra apostolica per te commutari volumus) praeceptis, praescriptisque, audita missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus, sine ulla prorsus conscientiae scrupulo vacare possint auctoritate Nostra apostolica concedas, et indulgeas, permittas, ac statuas, praecipias, et mandes.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac lo universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel speciali-
bus constitutionibus, et ordinationibus, nec
non dioecesis praedictae, illiusque locorum
etiam iuramento, confirmatione apostolica,
vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et
consuetudinibus; privilegiis quoque iudicatis,
et litteris apostolicis superioribus, et personis
sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac
cum quibusvis etiam derogatoriarum derogato-
riis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac
inviolatis clausulis, irritantibusque, et aliis de-
cretis in genere, vel in specie, ac aliis in con-
trarium quomodolibet concessis, approbatis,
et innovatis. Quibus omnibus, et singulis il-
lorum tenores praesentibus pro plene, et suffi-
cienter expressis, ac de verbo ad verbum in-
sertis habentes, illis alias in suo robore per-
manens, ad praevisorum effectum, hac vice
dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus,
cacterisque contrariis quibuscumque.
Datum Casenae die quinta martii millesimo
septingentesimo octogesimo secundo, pontifi-
catus Nostri anno octavo.

Ext. de P.
m. 1119.
Ann. VII.

CCCLXXI.

Imminutio festorum lo abbatis Campidonensis.

Venerabili fratri Joanni Baptistae archiepisco-
po Ioniensi Nostro, et apostolicae Sedis in
dominio Helvetiorum, et Rethorum aucto.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Procurator.

§. 1. Paternae charitatis, qua Christifideles
omnes in Domino complectimur, illud maxi-

me consentaneum videtur, ut eorum tempo-
ralium etiam commodorum rationem habeamus,
quibus praesertim illi ad spiritualia con-
sectanda fieri promptiores, alacrioresque pos-
sint. Utraque enim ita componi, et constitui
debent, ut altera abesse alteris nequeant, sed
mutua inter se temperatione, quoad fieri po-
test, maxime provabantur. Quapropter, etsi
praecipue ad divinum cultum, animarumque
salutem Nostra apostolici ministerii sollicitudo
conversa sit, tamen interdum ea minime ne-
glecta temporalium rerum opportunitate non
solum impedimenta, si quae sint, averti, sed,
et multo potiora ad eum finem adjumenta com-
parari posse cognoscimus.

Expositio
preces.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit
dilectus filius Honorius Rolt de Schrokensteio
modernus abbas monasterii abbatiae ducalis,
et imperialis vinctuatae B. M. V. in coelo
Assumptae oppidi civitatis nuncupat. Campido-
nensis ordinis sancti Benedicti nullius dioeco-
sis provinciae Moguntinae, ac S. R. I. princeps,
quod cum mediocra incommoda festorum die-
rum numero in satis ampla parocchia sancti
Laurentii sibi subjecta, praesertim cum in fi-
nitimis dioecesis Augustanae nempe, et Co-
stantiensis dies festi hujusmodi apostolica au-
toritate fuerint immixti, continuo emanent,
opportuna dierum festorum immutatione bene-
eiam populo per Nos consuli summopere desi-
derat: Nobis propterea humiliter supplicari fe-
cit, ut in praemissis opportune providere, et
ut infra indulgere de benignitate apostolica di-
gnaremur.

Tener con-
cessionem.

§. 3. Nos igitur postulationum suarum ac-
quite permoti, ut fidelium utilitatibus absque
aeternae salutis dispendio consolemur per praes-
entes fraternalit tue committimus, et manda-
mus, ut in dieta parocchia sancti Laurentii me-
morato Honorio abbati subjecta hanc de festis
diebus legem, in quem maturo consilio, et ex-
pensis omnibus descendimus, auctoritate apo-
stolica denuciet, et edicas. Retineantur nempe,
ac celebrentur festivi dies resurrectionis cum
sequentis, et Pentecostes illdem cum sequenti,
aliique per annum dies Dominici, nec non Na-
tivitatis Domini Nostri Jesu Christi, Circum-
cisionis, Epiphaniae, Ascensionis, et Corporis
Christi, tum quoque dicata B. M. V., scilicet
Purificationis, Annunciationis, Assumptionis,
Nativitatis, et Conceptionis; praeterea retinean-
tur festa sanctorum apostolorum Petri, et Pau-

li, omulorum sanctorum, sancti Stephani prothomartyris, et unius tantum principalioris patroni, sed si alicubi plures patronos seque principales haberi contigerit, diligenter inquiras necesse est, venerabilia frater, quinam ex dictis principalioribus patronis potiorum cultum, et venerationem in ea vel civitate, vel oppido, vel pago habeat, et in ejus tantum propria die festivitatis praeceptum desigues. In his igitur omnibus festis diebus pro veteri Ecclesiae Catholicae Instituto Christifideles sacris adesse, a servilibus operibus abstinere, et jejunium in eorumdem vigiliis, quibus aduectum sit, observare debeant, et laesunt. In reliquis vero festis non solum laboriosas artium exercitationes, et servilia opera permitimus, et indulgemus; sed lusper eosdem Christifideles a quocumque vigiliis, seu jejunii diebus praecedentibus, dummodo aliunde vel ratione quadragesimae, vel ratione quatuor temporum, non praecipitur, et audiendi missam in praedictis festis obligatione absolvimus, et liberamus.

§. 4. Sed quoniam dum populorum concientiae consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiae providemus, sanctorum venerationem, et salutarem Christifidelium poenitentiam minuere non lutendimus, ideo sanctorum, et solemnitatum officia et missas tam in eisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacumque ecclesia celebrari mandamus: sacrum vero jejunium, quod in praedictis vigiliis habebatur, ad quartas, et sextas ferias Adventus transferendum, ibidemque servandum edicimus, et constituitur. Ut autem non solum clerici, et divites homines saeculares, qui etiam diebus non festis sacrosancto missae sacrificio, et divinis officiis, quod vehementer cupimus, adesse possunt, sed etiam ii, qui rusticis detenti laboribus ecclesiae diebus tantum festis adesse, sanctorum apostolorum, et martyrum, quorum solemnitates superius abrogavimus, memoriam servent, et venerentur, volumus, ac praecipimus; ut die vigesima nona junii, ultra praecipuum sanctorum Petri, et Pauli apostolorum solemnitatem, etiam aliorum apostolorum, et die vigesima sexta decembris ultra praecipuum sancti Stephani festum, etiam aliorum sanctorum martyrum memoria celebretur. Quare die vigesima nona junii in kalendaris ecclesiasticis ita festum inscribendum

erit — Sanctorum Petri, et Pauli, et commemoratio omnium sanctorum apostolorum — ac tam in officio, quam in missa addatur — commemoratio de communis apostolorum — die vero vigesima sexta decembris, ita notetur — festum sancti Stephani prothomartyris, et commemoratio omnium sanctorum martyrum — ac tam in officio, quam in missa addenda erit a commemoratio de communis plurimorum martyrum — Haec Nos venerabilis frater non minus spirituales, quam temporales populi praedicti utilitatem intuentes sancienda esse judicavimus, in quo plurimum sollicitudini, ac vigilantiae tuae confidimus, qui illud profecto sedulitate, studioque tuo efficies, ut quid e divina cultu detractum videri possit, sed quo minor fraternitatem tuam hortamur, ac major sit in populorum animis pietas, fervor, ac devotio. Proinde vehementer cupimus, ac in Domino fraternitatem tuam hortamur, ut populos hosce adorandos diligenter curas quas ad justam, legitimamque dierum sanctorum celebrationem pertineat, quo ardore, quoque humilitate spiritus ad stare sanctissimo altaris sacrificio, quo studio, qua frequentia divinis officiis, sacris concionibus, ac christianae doctrinae institutionibus interesse debeant, et ut per eos dies Christifidelium corda graventur crapula, et ebrietate, ac saecularibus cogitationibus, quam diligentissimam operam dare debeas, ut profana quaeque ludrica, et minus religiosa a publicis locis amoveantur, contra vero in conspectu sint illi, abundeque suppetant, quae ad fovendam devotionem, pietatemque plurimum prodesse possint. Quas quidem cuncta, a perspecta sedulitate tua Nobis maximo pollicemur.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Ferrariae sub annulo piscatoris die ix. martii 1782. pontificatus Nostri anno octavo.

Derogatio contrariis.

CCCLXXII.

Dat. die 9. martii 1782. Anno VIII.

Quaedam statuta super electione abbatis generalis, et procuratoris generalis, et convocatione capituli generalis pro canonici regu-

Reservatio-
nes, et decla-
rationes spe-
ciales

Jaribus sanctissimi Salvatoris ordinis s. Augustini.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Inter varias, ac multiplices sollicitudines, quas in hisce praesertim difficillimis temporibus pro communi christianae reipublicae utilitate Nostrae curae divina providentia commissae dies, noctesque suscipimus, ad ea quoque, quae ad bonum ordinum regularium, qui in Ecclesia Dei ad illius ornamentum, ac praesidium instituti tam scite, ac prudenter a praedecessoribus Nostri fuerunt, pertinere dignoscuntur, providentiae Nostrae intuitum convertere tenemur, ut sic eorum opera, ac labores ad sanctificandum homines, ad parandum Domino plebem perfectam, ad gloriam Domini Nostri Jesu Christi, ad consummationem sanctorum, in opus ministerii, et in sedificationem corporis Christi facilius, ac utilius impendere valeant.

Ratio constitutionis addenda.

§. 2. Quoniam itaque ad audientiam Nostram pervenerint, dilectos filios canonicos regulares sanctissimi Salvatoris ordinis sancti Augustini, ut hujus saeculi misera conditio, ac temporum sepe malignitas, aerumnarum, ac vicissitudinum satis adeo perturbasse, ut ob imminutum aedem canoniceum, seu monasteriorum numerum, dictus ordo solummodo careat, et suus status publicus valde extenuatus sit, proinde quoque antiqua totius ordinis praedicti in sex partes, seu regiones divisio retineatur, quoties pariter sex in finem sint suae primariae dignitatis abbatum nempe generalis, procuratoris generalis, et quatuor visitatorum, ac quoties demum aervetur statutum, ut quolibet triennio juxta constitutionem felicis recordationis Sixti pp. V. praedecessoris Nostri xiiii. augusti MDLXXXIX. quae incipit — Ex varietate temporum — ac ejusdem ordinis constitutionem cap. xxxi. capitulum generale habeatur, quasvis sumptus pro trienniali hujusmodi convocatione necessarij nimis graves sint monasteriis praedictis; praesertim vero monasterio sanctissimi Salvatoris civitatis Nostrae Bononiensis, quorum pondus in maxima parte sustinere tenetur, nemum ad dignitates personae minus idoneae, ac dignae interdum

eligendae erunt, quinimo, nisi hisce malis aliquod opportunum adhibeatur remedium, quod brevi ordo iste concidat, necesse est.

§. 3. Nos hinc pro ea charitate, qua omnes regulares ordines, et hanc praecipue complectimur, felici, prosperoque suo statui consulere volentes, ac praedecessorum Nostrorum exempla, qui capitulares hujusmodi sessionis non tantis urgentibus de causis pluries distulerunt sectantes, immo etiam resolutioni in comitiis, sen dicta diei xi maji anni MDCLXXII. annuendo, et audito prius dilecti filii Nostri Lazari Opizi tituli sancti Petri in Vinculis presbyteri cardinalis Pallavicini nuncupati apud Nos, et sanctam Sedem ordinis praedicti protectoris consilio, ac memoratam constitutionem Sixti praedecessoris, nec non ordinis praedicti ordinationes caput xxxi. praefatis habentes; motu proprio, ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostri, deque apostolicae potestatis plenitudine harum serie statuiimus, ac ordinamus, ut in praenominis capitula generalia post proximum, ut moris est, prope diem nempe, feria secunda dominicae tritiae post pascha Resurrectionis habendum, retenta illorum celebrationis die a memoratis constitutionibus dicti ordinis designata, nisi de sexennio in sexennium in posterum indicantur, ac ut abbas generalis tum in proximo futuro capituli generali, tum ceteri in futuris deinceps eligendi per integrum sexennium eorum manere fungi, suaeque dignitati oti debeant.

§. 4. Declaramus itaque, quod licet in capitulis generalibus hujusmodi ad formam eorumdem constitutionum quatuor designari soleant abbates visitatores, qui non secus, ac abbates generales usque ad novam capituli generalis convocationem in suo officio hujusmodi persistere consueverunt, nihilominus ex prorogatione iudictionis capituli generalis hujusmodi eorum munus ultra triennium a diebus constitutionibus praescriptum protrahi non debeat, sed ut in capitulo generali octo eligantur abbates visitatores, quatuor nempe pro quolibet triennio, cum expressa tamen, ac explicita mentione, quinam sint, qui per primum triennium quatuor, qui per secundum triennium dicto officio fungi debent, motu, scientia, et potestate praedicti ordinis; sicuti pariter prorogationis capituli generalis praedictae beneficio nequaquam oti abbates de gubernio nuncupati; sed quoad illorum dura-

Tenor statuti.

Declarationem specialis.

linem, quod per dictas constitutiones cavetur omnino observari districtè mandamus.

Delegationes
ad causas
constitutionis
ordinis.

§. 5. Insuper cum sicut accepimus, constitutiones dicti ordinis in capitulo xxxii. disponant, quod electio abbatis procuratoris generalis ad definitorium spectet, sique respo fuerit observatum ad annum usque MDCCXXX. in quo praevis capituli generalis decreto, et a congregatione venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium episcoporum, et regularium negotiis praepositorum die xxii. septembris ejusdem anni confirmato jus electionis praedictae ad capitulum generale fuit delatum; Nos hinc non obstante decreto hujusmodi, sic et praefertur, confirmato, jus electionis procuratoris generalis ad dictum definitorium restituimus, ita tamen, ut in posterum tum ad cohibendum primarium dignitatem dicti ordinis auctoritatem, quae, ut praefertur, in praesenti attenta monasteriorum diminutione nimis multae sunt, tunc etiam, ut monasteria, seu aedibus canonicis hujusmodi intra Nostram, et Sedis apostolicae temporalem ditionem sitis onus detrahatur cultus procuratoris generalis, qui ad ea dumtaxat spectare dignoscitur, munus hujusmodi in abbatem monasterii sancti Petri in Vinculis aemulo Nostrae urbis pro tempore existentem conferatur, ac dictum officium ultra triennium non protrahatur, nullumque jus abbati hujusmodi ad generalatum, prout in praesenti in more est positum, acquiratur: Ut autem a dicto definitorio dignior religiosus in abbatem hujusmodi designetur, eidem definitorio iurum inter multos, nulla habita ratione nationalitatis, qui talis in domino reputabitur in abbatem hujusmodi constituendi, et deputandi liberam, et ampliam facultatem, motu scientia, et auctoritate praedictis tribuimus, et inopertuit.

Provisiones
de illis
quae tempo-
re aliquo
damnum in-
gerant.

§. 6. Ne vero dom feliciori dicti ordinis statui providere studemus, ex sui capituli generalis prerogative de sexennio in sexennium aliquod damnum ingeratur, motu, scientia, auctoritate, et tenore praedictis volumus, ac decernimus, quod in perpetuum futuris temporibus quolibet triennio in feria secunda tertiae dominicae post pascha Resurrectionis pro capitulari conventus habeatur, cui intererant tum abbas generalis, tum etiam dicti octo abbates visitatores; in hisce comitiis porro erit designandus, seu eligendus procurator genera-

lis, abbas nempe monasterii, seu aedie canonicalis sancti Petri in Vinculis urbis, alique etiam deputabuntur abbates de gubernio, caeteraque omnia gerentur, quae dum capitulum generale quolibet triennio convocabatur, geri solebant. Constituiamus pariter, quod comitia, quae ad formam dictarum constitutionum caput xxxi. paragraphum xxvii. singulis annis erant habenda nisi duobus vicibus deinceps intra sexennium praedictum ludicantur, annis scilicet secundo, et anno quinto post dictum capitulum generale: quod si tandem durante dicto sexennio, vel abbatem generalem, vel alterum ex electis visitatoribus viam omniviam carnis ingredi contingat, quae in hujusmodi casibus ab ordinationibus, et constitutionibus dicti ordinis praescriptum fuit, observari omnino mandamus. Verum si obitus abbatis generalis, aut alterius ex visitatoribus pro secundo triennio, ut praefertur, electio ante memorata comitia pro capitulari evenerit tunc, et eo casu, ut in proximis futuris comitiis hujusmodi advocatis abbatibus ex generalibus, cum eorum suffragio, tum novus abbas generalis, qui per triennium dumtaxat suo munere fungetur, cum etiam novus, seu novi abbates visitatores respective deputentur, ac eligantur motu, scientia, auctoritate, ac tenore praesentis statuimus, ac ordinamus.

Comitia
inter
latinos, et
graecos.

§. 7. Decretis nempe praesentibus litteras perpetuo firmas, validas, et efficaces extiterit, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et stagulis, ad quae nunc spectat, et spectare poterit quomodo libet plenissimo suffragari, et inviolabiliter observari et ampliari; sique ei non aliter per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his, quocumque qua via auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegationes
contra de-
finitum.

§. 8. Non obstantibus memorati Sixti pp. V. praedecessoris, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis praedicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et pensuris, sub quibuscumque tenoribus, et for-

mis, et cum quibusdam etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ne insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permaueris, ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Ferrariae sub anulo piscatoris die nona martii millesimo septingentesimo octingentesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Die die 9
martii 1799.
Anno VIII.

CCCLXXIII.

Confirmantur nonnulla decreta, seu statuta pro servanda quadripartita alternativa in electione magistrorum generalium ordinis beatae Mariae de Merceda Redemptionis Captivorum.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proponitur

§. 1. Pastoralis officii Nobis licet immeritis divina dispensatione commissi curam exercere jugiter satagentes, ea, quae ad aequalitatem, pacem, et tranquillitatem inter personas praesentium divina obsequia sub suavi religionis iugo mancipatas firmandam, conservandamque, proxime, ac praeclenter disposita, et statuta esse noscuntur, apostolicis Nostrae auctoritatis munimine, dum id a Nobis petitur, si bene animo roboramus,

Expositis
proponitur

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilecti filii Martini de Torres moderati magistri generalis fratrum ordinis beatae Mariae virginis de Merceda redemptionis captivorum nuncupatorum expositum Nobis fuit, quod cum alias, felicis recordationis Clementis pp. XII. praedecessor Noster per be. me. Vincentium archie-

piscopum Seleucensem tunc eum, et Sedis apostolicae in regnis Hispaniarum nuncium injunxerit capitula generali ordinis praedicti anno MDCCXXXII. celebrato, quod in posterum statueretur, ut editis nequaquam poteret ad magistratum generale et provincias, quae illud adeptae fuisset, nisi post peractas tres electiones de filiis aliarum provinciarum dicti ordinis, ita ut provincia, quae in immediato sexennio magisterio huiusmodi gavisa fuisset, sine voce passiva ad sequentia tria capitula generalia concurreret, quod quidem dicti Clementis praedecessoris monitum ignotis de causis effectu caruit, donec in novissimo ejusdem ordinis generali capitulo anno MDCCCLXXVI. praesidente Nostris, et apostolicis Sedis nuncio Toleti habito nonnulla stabilita sunt decreta, quae provinciarum omnium praedicti ordinis commodis aequali tum dicti magisterii generalis cum aliorum honorum distributioni, paci debique, et tranquillitati, ac regulari observantiae fovendis, nec non particularium religiosorum virtuti, meritisque remunerandis apprime conductura visa fuerunt, quorum tenor talis est, qui sequitur.

§. 3. 1. Generale definitorium omnium ordinis provinciarum utilitati, et commodis propiciens, earumque filiis dignioribus de ipso ordine benemerentibus ad supremum ejus magistratum viam aperiens, non utile modo, sed et necessarium existimans, praecipit: ut in posterum magistri generalis electio hac methodo, et non aliter fiat. Semel e provincia Aragoniae, vel Franciae, vel Sardiniae: deinde ex provincia Castellae, vel ex una quavis novae Hispaniae, vel Quitensi, vel Portugalliae: deinde ex provincia Valentiae: vel Italiae: ac tandem ex provincia Vandaliae, vel ex una quavis regni Peruviani. Proindeque cum magister generalis ab hoc capitulo electus sit Valentiae provinciae filius, praecipit generale definitorium, ad proxime futuram magistri generalis electionem non gavisos voce passiva, nisi filios provinciae Vandaliae, et aliarum provinciarum ipsi superius adjunctarum. Ad electionem vero, quae hanc sequitur, voce passiva gavisos Aragoniae, et aliarum ipsi adjunctarum provinciarum filios: ac tandem ad sequentem electionem provinciarum Castellae, et aliarum ipsi superius aggregatarum filios voce eadem passiva gavisos: atque statim hunc ordinem perpetuo, et inviolabiliter in poste-

Priori alio
decreto tenor.

rum observandum; ita ut nulla ex provincia in hac quadripartita superior expressa vocem passivam, sive actionem ad magistrum generale praetendere, aut allegare possit, nisi post tres electiones methodo, et ordine superioris statuto celebratas, et servatis aliis omnibus, quae ordinis constitutiones praescribunt.

§. 4. II. Item praecipit definitivibus, tam generalibus, quam provincialibus, ut auctoritatem ipsi ab ordinis constitutionibus attributam sancte teneant, atque conservent: generalis ordinis magistro, ut in gravibus, arduisque negotiis, quod ordinis constitutiones monent sententiam patrum definitorum generalium roget: absentium quidem scripto, eorum vero, qui in domo suae residentiae commorantur, voce, expositaque clare, et distincte de tota, auditisque, atque lectis eorum suffragiis, juxta ea decernat, quod coadjuvabilis visum fuerit. Patribus provincialibus praecipit, ut duo ex definitivibus provinciae penes se in eadem domo commorari cogat ad discutienda, et finienda graviora negotia in provincia occurrentia; et quoniam in Aragoniae provincia saepius contingit id exequi non posse, quando videlicet provincialis eligitur ex parte Catalauniae, vel Navarrae, statuit generale definitivum, magistrum antiquiorum conventus ad praedictum effectum simul cum definitore, ac provinciali convocandum, locum alterius, et vicem supplere debere.

§. 5. III. Item praecipit praesidentibus capitulorum, tam generalium, quam provincialium ut omnino abstineant ab indicenda vocalibus per se, nec per alium directe, vel indirecte, persona a capitulo eligenda, antequam electio peracta sit; permittit tamen hujusmodi electionibus scriptum more hactenus servato praemitti.

§. 6. IV. Ut duo, vel tres ex quatuor provinciae definitivibus ex patribus provinciae, vel magistris ejusdem perpetuo eligantur, atque ut hujusmodi electioni liberis paragatur, prohibet generale definitivum eligendorum nomina scripto dari, tam a praesidente capituli, quam ab alio vocalium.

§. 7. V. Ut electi omnes in capitulis provincialibus ad munera provinciae respective obsequenda, jure, et auctoritate ipsi eorum officio ab ordinis constitutionibus attributis utantur, et gaudeant quia ab ordinis generali magistro impediri, aut turbari possint, nisi in

casibus legitimis appellationis, sive recursum, servato tamen ordine graduali a Bullis apostolicis praefinito.

§. 8. VI. Ut praefati ordinarii, et locales in methodo, et libertate eligantur, quos ordinis constitutionibus servandas praecipiant, et nullo pacto legitimum usum eorum jurisdictionis ordinarias impediri posse decernit. Idemdem prohibens ad hujusmodi officia eligi praesidentes ad notum amovibiles, sive Interdicos, magistrum generalem, aut provinciales eorum praelatorum gubernationi, atque directioni esse immiscere, nisi in casibus expressis indicatis.

§. 9. VII. Ut gradus praesentati, et magistri semper dignioribus conferantur, postea his omnibus hactenus respectibus, et quoties aliquem horum graduum vacare contingat, definitivum unicuique provinciae magistro generali onum, vel duos, quos digniores existimaverint, proponat ex quibus magister generalis eliget eum, quem magis idoneum judicaverit.

§. 10. VIII. Ut ad munera lectoris, et praedicatoris conferenda, utantur provinciales jure suo ipsi ab ordinis constitutionibus attributa, qui magistro generali super his electionibus deferre, aut ejus approbationem, vel suffragium exposcere teneantur, unam eligendorum idoneitatem, ingenium, virtutem praeculis habentes.

§. 11. IX. Ut in posterum decreta, sive acta capitularia, tam generalium, quam provincialium, si quae edenda sunt, hac methodo, et non aliter stabiliantur. Praeses capituli vocalibus reus, de quo deliberandum est, distincte proponat. Deinde totum dimittens unicuique vocalium praecipiat, ut scripto suffragium, et sententiam suam exponant, quoniam ipsi praesentati, et capitulo cum christiana libertate patefaciat.

§. 12. X. Ut omnia superioris statuta circa distributionem praemiorum, magistrorum, praesentaturarum, lectorarum, praedicatorum, in Indiae praefatis eodem jure serventur; nec non ea omnia, quae salubri ipsorum gubernationi conducibilia fore viderentur, implorando regiam protectionem, si opus fuerit.

§. 13. XI. Ut de cetero serventur ordinis constitutiones, atque si quod dubium circa earum aliquam suboriri contingat laudabili, ac legitimum provincialium praxim sequendum esse decernit.

Tenore sententiae decreti.

Tenore septimi decreti.

Tenore decreti secundi.

Tenore octavi decreti.

Tenore decimi decreti.

Tenore undecimi decreti.

Tenore secundi decreti.

Tenore tertii decreti.

Tenore quarti decreti.

Tenore quinti decreti.

Uxor dno-
dono dno-
g.

§. 14. XII. Ut expressa in superioribus undecim decretis maximam futuris temporibus auctoritatem, et vim sentiantur, nec ullo pacto infringi, aut labefacturi contingat, praecipit generalis definitorem, ut reverendo admodum in Christo patri sanctae Sedis apostolicae legati tradantur; et quandoquidem serenissimi regis Nostri mandato, hoc capitulum tanquam praeses tanto honore affecti, catholicae maiestatis auae decreta, sive acta per manus ejusdem reverendissimi patris nota fiat: ipsoque serenissimo rege annuente, sanctae Sedis apostolicae approbationem, et confirmationem exposcat idem reverendissimus dominus. Quam quidem confirmationem capitulum humiliter efflagitat, ideotidem spondens, nunquam commissurum, ut ejus observantia violetur, aut ullo modo infringatur.

Supplicatio
pro con-
cessione de-
cretorum
confirmatio-
ne.

§. 15. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, ut hujusmodi statuta, seu decreta serverentur exactius, et firmissime subsistant, apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communiri summopere desiderat: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmatio
apostolica.

§. 16. Nos igitur fratres praedictos specialibus gratiis, et favoribus prosecuti volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte inciderint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes; supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, praenota decreta, seu statuta auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illique inviolabili apostolicae firmitatis robur adjuicimus. At cum fieri possit, et aliquibus urgentibus de causis distributio, et quodripartita in praenotis decretis, ac statutis ordinata locum sibi vindicare nequeat, tunc quod rata, ac fixa vi methodus in electionibus hujusmodi a memorato Clemente praedecessore stabilita auctoritate, et tenore praedictis edicimus, et mandamus.

Clarus ne
intere, ut
irritetur.

§. 17. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, eiusque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in om-

nibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective invariabiliter observari; a quo in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditorum, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, subleis eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
construc-
tum.

§. 18. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genera, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis etiam in suo robore permanentis, ad praemissorum affectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Ferrariae sub anno piscatoris die nona martii millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCLXXIV.

Declarantur capitula IX. et XIII. instructionis Benedictionis super immunitate ecclesiastica.

Pius PP. VI.

Ad perpetuum rei memoriam.

§. 1. Ea est infirmitas humanae misera conditio, ut raro contingat, quae hujus saeculi sunt, tam scilicet, tam prudenter constituta, quin brevi declarari, aut interdum etiam poenitus reformari expectent, quod profecto in instructione a bonae memoriae Benedicto pp. XIV. praedecessore Nostro ad componendas,

Die 7
aprilis 1799.
Anno VII.

Procurator.

sedandasque nonnullas controversias, ac dissectiones super libertate ecclesiastica, ac materia beneficii inter ministros hujus apostolicæ sanctæ Sedis ex una, et officiales, ac ministros claræ memoriæ Caroli Emmanuelis, dnm vixit, Sardinia regis illustris ex altera partibus vigentes confecta, et ad archiepiscopos, et episcopos in dictionibus temporalibus ipsi Caroli Emmanueli regi subjectis existentibus transmissa evenisse constat.

§. 2. Siquidem sicut Nobis nuper pro parte carissimi in Christo filii Nostri Victorii Amadei ejusdem Sardinia regis illustris expositum fuit, inter multa, quæ pro bono jurisdictionis, et immunitatis ecclesiasticæ a memorato Benedicto predecessore Nostro conventa tunc fuisse in paragrapho nono ejusdem instructionis sic disposita — Essendo pur troppo cresciuta la malizia degli uomini, e desumendo i cattivi contro l'espresa intenzione de' sacri canoni, e delle costituzioni apostoliche facilità di commettere delitti per il pronto confugio alla chiesa, ed a luoghi immuni, non goderanno per l'avvenire del beneficio dell' asilo tutti i seguenti.

§. 3. Gli omicidi, non solo se l'omicidio sia proditorio giusta il jus comune, e la Bolla Gregoriana, ma ancora se sarà appensato giusta la Bolla della sa. mem. di Benedetto XIII. che incomincia — Ex quo divina — non dovendo più godere del beneficio dell' asilo, se non chi commette omicidio casuale, o per propria difesa, cum moderamine inculpatae tutelæ, estendendo Sua Santità ai domij del re di Sardegna la Bolla — In supremo justitiæ solio — della sa. me. di Clemente XII. — Gl' incendiarj, cioè coloro, che dolo malo, et data opera, metteranno, o faranno metter fuoco; o che scienter daranno ajto, o consiglio a chi mettesse fuoco a qualunque chiesa, luogo sacro, o religioso; o a qualunque casa abitabile, sita tanto in città, e luoghi abitati; quanto fuori di essi; come altresì a tuguri costrutti ud instar domorum, soliti abitarsi da contadini, o pastori, o sopra gli armenti, e le greggie, alla vigne, seminati, oliveti, selve, o qualunque altro podere alberato, coltivato, e fruttifero. — I ricattatori, cioè a dire coloro, i quali conducono, e trasportano violentemente, o dolosamente, da loco ad locum uomini, e donne, ivi ritenendosi per obligarli a riscattarsi; come altresì coloro, che per via di ambasciate, o

lettere chieggono denaro, o altra cosa con minaccia di ammazzare le persone, o d' incendiarle i beni di quelli, ai quali sono dirette in caso, che non facciano quel che chieggono. Coloro, che scienter, dolo malo, et animo nocendi compengono, vendono, e propinano il veleno; quantunque non sia seguita la morte della persona, che voleva avvelenarsi, e nottampoco abbia la medesima in effetto per qualche fortunato accidente preso il veleno. Coloro, che fanno assassinare, o che per commissione dolo loro assassinano, o che a suddetti scelerati danno ajto, o consiglio quantunque non vi sia seguita la morte, purchè eventum fuerit ad actum proximum, hoc est ad insultum, ita ut intervenit vulnus, i grassatori, e ladri di strade pubbliche, e vicinali, anche per la prima volta, che commettesero un tal delitto, quantunque senza alcuna offesa della persona del derubato. Coloro, che di notte tempo aprono con chiavi false, o adulterine, con grimaldelli, ed altri strumenti le porte delle case, botteghe, fondachi, o magazzini, o pure che rompono, bruciano le suddette porte, o che entrano in tali suddetti luoghi per li tetti, o finestre, o per apertura fatte nella muraglia, o rubano laeta quantità; per la qual cosa meritano secondo le leggi comuni, o municipali la morte. Così parimenti coloro, che in tempo di notte sotto nome di corte, o con falsi pretesti d'essere ministri della giustizia si fanno aprire dagli abitatori la porte delle case, ed ivi entrati rubano, o fanno violenza all'onestà delle donne di detta casa. I falsificatori di edola, o siane fedeli di credito, o di altre scritture di pubblici banchi, come altresì coloro, che falsificano ordini, per mezzo de' quali in pregiudizio della pubblica fede esiggon denaro da altri depositato ne' pubblici banchi. I mercatanti fraudolentemente decotti, i quali fingendo di essere falliti nascondono il loro aver in frode de' loro creditori. I regii tesoriери, ed i perceptor generali, i quali ritenendo, o ricevendo danaro regio dagli officiali inferiori, o da altri debitori della regia camera per trasmetterlo alla cassa generale, commettono furto, o falsità in somma, che abbia luogo la pena ordinaria; così pure il cassiera maggiore, e gli uffiziali, e ministri de' pubblici banchi, che rubano da quelli il danaro in tanta quantità, che perciò debbano soggiacere alla stessa pena ordinaria. I conservatori dei pegni, e gli al-

Tener espositi
tali anni in
struzione
Benedicti-
one.

Proclama-
re in bene-
dictione
sua regis
et interdi-
cium.

tri ufficiali, e ministri de' pubblici monti, che rubassero i pegni in tanta quantità da dover soggiacere alla medesima pena, e per ultimo coloro, i quali essendo pubblici cassieri delle università rubano il danaro dalla cassa pubblica nella stessa notevole, e punibile quantità. Tutti i delinquenti, o rei di delitto di lesa maestà, nel primo, e secondo capo: E nel secondo capo per quello, che appartiene ad offese personali fatte a ministri, ed ufficiali per ragion del loro ufficio debbano intendersi compresi cotra solamente, i quali facessero offesa personale, o non verbale a que' ministri, ed a quelli ufficiali, che amministrano giustizia, ed esercitano giurisdizione, comunicata loro immediatamente dal sovrano, e non già dagli utili padroni, e baroni de' luoghi. Coloro, che per forza estraggono, o fanno estrarre i rei dalla chiesa, o da qualsivoglia altro luogo immune. Coloro, che tanto nelle chiese, che nei cimiteri; o in qualunque altro luogo immane commettono omicidj, mutilazioni di membri, o qualsivoglia altro delitto, per cui de jure commetuntur inerat poena sanguinis; aut trimum, come altresì coloro, che usiti dalle suddette chiese, e luoghi immuni commettono i medesimi delitti; coloro, che si abusano del confugio anche per la prima volta, si estraggono da quello d'ordine del vescovo, e d'ordine del medesimo si trasportino in altra chiesa, pel qual trasporto non possono essere molestati dalla curia secolare, sub poenis violatae immunitatis, a' intimi loro, che abusandosi del confugio per la seconda volta, sarà dichiarato dal vescovo, che non godono più veruna sorta d'immunità ecclesiastica, ed affinché dal vescovo possa farsi speditamente una tal dichiarazione sarà da Sua Santità concessa loro una volta per sempre la facoltà, affinché non debbono in ciascun caso, che potrà occorrere di doverne far uso, arrivare in Roma per ottenerla.

Tratt. 1. 18.
episcopi re-
sponsione.

§. 4. Ac in paragrapho decimo tertio sic constituitur — Appartenendo i sopra si è detto, al vescovo di dichiarare, se li reo goda; o non goda del beneficio dell'immunità, e dovendo, come pure di sopra si è detto, lo stesso vescovo dentro il termine di un mese dal dì che gli sarà stato consegnato il processo dal giudice laico proferire la detta sentenza; inoltre potendosi dare il caso, che dentro il predetto mese non si proferisca dal vescovo la

sentenza, o che nella discussione di questa causa ad istanza, o del fisco ecclesiastico, o del fisco laico sia d'uopo l'ordinare, che s'impinguì il processo, o che si faccia un nuovo processo acciò la giustizia abbia libero il suo corso, e non sia esposta alle frequenti mutazioni de' giudici; la Santità di Nostro signore deputa monsignor arcivescovo di Torino dandogli ogni facoltà opportuna, e necessaria per decidere la causa, se non sarà stata decisa dal vescovo dentro il mese stabilito, come pure in caso di qualche differenza, che insorga per ordinare l'impinguazione del processo, o confessione del nuovo. Deputa pure, e dà le facoltà opportune, e necessarie al predetto monsignor arcivescovo; acciò possa ricevere le appellazioni dal giudicato del vescovo sopra il punto dell'immunità locale, costituendolo giudice nella detta materia di seconda istanza; e trattandosi di sentenza proferita dal predetto monsignor arcivescovo di Torino, da cui una delle parti volesse reclamare, o che la sentenza non fosse stata da esso proferita dentro il mese, o che la sua causa pendente avanti di lui sorgesse qualche differenza, circa l'impiegare il processo, o farne uno nuovo; il tutto si divolva al vescovo di Saluzzo, cui Sua Santità conferisce tutte le facoltà opportune, e necessarie per essere giudice di seconda istanza in questi casi, come pure al vescovo d'Ivrea in caso di vacanza, o d'impedimento dell'arcivescovo di Torino, o del vescovo di Saluzzo.

§. 5. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat ex praefato paragrapho non dubitari possit, utrum tel violenti-vi illata in publicam auctoritatem eximentes e justitia manibus detentos delinquentes immunitatis ecclesiasticae beneficio frui, ac gaudere debeant, ac etiam non satis dare in praefato paragrapho decimo tertio praevideatur casus, in quo causa de, ac super beneficio immunitatis ecclesiasticae reorum ad ecclesiam confugientium ad archiepiscopum Taurinensem devolvitur, ex quo episcopum juxta dictam instructionem iudex primae instantiae intra praescriptum mensem nullum protulerit sententiam, licet a sententia archiepiscopi Taurinensis, quasi esset iudex primae instantiae ad episcopos, vel Salutiarum, vel Apparenzensem appellare eodem prorsus modo, quo dum archiepiscopus Taurinensis est iudex primae instantiae disponitur, et aliter pariter casui non consulatur, in quo

Dubio exten-
dente super in-
tellectu praedi-
ctae constitutio-
nis.

archiepiscopus Taurinensis iudex prima instantia existens intra praescriptum mensem, nihil per sententiam declarans causa ad praedictos episcopos in iudices appellacionis, ut praefertur, designatos devolvatur, num parti succumbenti altera competat appellatio. Nobis propterea benivolenter supplicari fecerant, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 6. Nos igitur qui nihil curamus impensius, quam ut iustitia, et pax se se invicem osculentur, libentique animo, omnibus causis occurrimus, quae compositas, ac sedatas disensiones inter sacerdotum, et imperium restaurare possent, et piis ejusdem Victorii Amadei regis votis quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, motu proprio, ex certa scientia ac matura deliberatione Nostris deque apostolicas potestatis plenitudine quoad praeciosum paragraphum nonum, quod deinceps rei violentae exemptionis delinquentium, a manibus publicae potestatis ecclesiasticae immunitatis beneficio non gauderent, sed quod sub dispositione dicti paragraphi noni instructionis Benedictinae comprehensi sint, decernimus, ac declaramus, ac pro majori securitate, et intelligentia, motu, scientia, deliberatione, et potestatis plenitudine scribis astatimus eidem paragrapho hanc super praemissis Nostram voluntatem esse adjiciendam—
Che per togliere li dispareri, che si sono occitati fra li ministri di sua maestà, ed alcuni dello curia ecclesiastico de' reali domini, Sua Santità dichiara, che il delitto di violenta estrazione di un delinquente dalle mani della giustizia si consideri in appresso fra gli eccettuati, o come tale compreso sotto la disposizione dell'articolo nono dell'istruzione pontificia, e consequentemente, che intil li rei di tale delitto non possono in avvenire godere del beneficio dell'asilo ecclesiastico—

§. 7. Quoad paragraphum porro decimum tertium totum id, quod in eo dispositum legitur in casu, quo archiepiscopus Taurinensis sit iudex primae instantiae in causa immunitatis ecclesiasticae, de qua in dicto paragrapho ad casum etiam, in quo ad eundem archiepiscopum Taurinensem eadem causa de hac super immunitate ecclesiastica, ex defectu sententiae intra mensem probatae ab episcopo primae instantiae sit devoluta iuxta legem dicti paragra-

phi extendimus, ac ampliamus; immo quatenus archiepiscopus Taurinensis in causis praedictis in prima instantia coram ipso vertentibus intra praescriptum mensem, ut praefertur, sententiam non proferret, tunc cum ad episcopos aut Solitariarum, aut Hyporegionem causas cognitio iuxta totius memoratae instructionis disposita devolveretur, ac proinde post alterutrum sententiam pars succumbens appellacionis beneficio defraudata esset, quod in eadem instructione nullo iudex appellacionis in hoc casu designatur, hinc parti appellanti liberum esse, alterum ex archiepiscopis, et episcopis in ditionibus temporalibus eidem Victorio Amadeo regi subiectis existentibus in iudicem appellacionis eligendum, motu, scientia, deliberatione, et plenitudine, pariter volumus, statim, et declaramus.

§. 8. Decernentes has praesentes litteras, firmas, validas, et efficaces existere, et fore; suisque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit plenissime suffragari; sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiiri debere; ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate accepto, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Viennae in Austria sub anno piscatoris die nona aprilis millesimo septingentesimo octagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXXV.

Exemplo monasterii monialium civitatis Cordubensis ordinis Praedicatorum a jurisdictione fratrum ejusdem ordinis, cum subiectione episcopo Cordubensi.

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Quieti, et tranquillitati prudentum virginum, quae ad coelestis agni nuptias vocantur,

Solita declaratione respiciunt §. 6.

Clamata solita, et decretum quidem.

Delegatio decretorum.

Dat. die 18. Apr. 1780. Anno VII.

Similis declaratione dubitanti, quod intelligitur §. 11.

Procedimus.

spetis mundi illecebris, divini Nominis obsequio se se sociarunt, paternae charitate consulere cupientes, sublimium principum votis libenter annuimus, ac pastoralis officii partes id id interponere non praetermittimus, sicuti expedire in Domino arbitramur.

Expositio
præsentis
procuratorum,
quibus ratio
concessionis
monasterii.

§. 2. Nuper aiquidem pro parte carissimi in Christo filii Nostri Karoli Hispaniarum regis catholici Nobis expositum fuit, nuper a dilectis in Christo filiabus priorissa, et monialibus monasterii sanctissimi Crucifixi civitatis Cordubensis ordinis fratrum Praedicatorum sibi significatum fuisse, quod cum ipsae sub gubernio, ac administratione magistri prioris conventus sancti Pauli Cordubensis diocesis, ac magistri provincialis Vandalitiae fratrum ordinis praedicti de praesenti existant, quamvis eorum numerus secus tantum, ac in transactis temporibus in tresdecim consistat, nihilominus a fratribus conventus, et ordinis praedictorum tum spirituale illarum regimen in verbum Dei evangelizando, et sacramentales confessiones expiando, cum etiam temporalis honorum ejusdem monasterii administratio subnexis distantiae, ac exiguitatis numeri fratrum, dicti conventus causis adeo despicitur, ut quod ex inde, et spirituale suarum animarum detrimentum, et regularis disciplinae immutatio, et anni demum census dicti monasterii praedjudicium prodnat, omnino necessarium sit.

Res catholice
sua inter
pauli officia,
et monasterium
subi-
dictorum juris-
dictionem epi-
scopi Cordu-
bensis.

§. 3. Quae de re idem Karolus rex catholicus pro sua eximia, ac sane singulari pietate, ut temporali, ac spirituali praecipue earumdem monialium utilitati efficaciter consulatur, dictum monasterium a superioritate, gubernio, et regimine fratrum ordinis Praedicatorum eximi, et liberari, illisque curam, regimen, ac jurisdictionem episcopo Cordubensi pro tempore existenti, per Nos concedi plurimum desiderat.

Pontifex gra-
tiam indul-
get ad tran-
situm prout.

§. 4. Nos igitur piis, ac laudabilibus ejusdem Karoli regis catholici votis quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, ejusque pietatem, ac zelum in procurandis iis, quae ad spirituale, ac temporale bonum dictarum monialium spectant, plurimum commendantes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, dictum monasterium monialium ordinis fratrum Praedicatorum sanctissimi Crucifixi civitatis Corduben-

sis a quacumque cura, gubernio, regimine, et administratione, superioritate, ac jurisdictione fratrum ejusdem ordinis Praedicatorum conventus sancti Pauli, et magistri provincialis Vandalitiae, aliorumque superiorum dicti ordinis auctoritate apostolica tenore praesentium perpetuo, ac omnino eximimus, et liberamus, dictumque monasterium, ejusque moniales visitationi, administrationi, correctioni, gubernio, regimini, et jurisdictioni venerabilis fratris aunc, et pro tempore existentis episcopi Cordubensis auctoritate, et tenore similibus perpetuo pariter supponimus, atque subdicimus, ac pro supposito, et subjecto haberi volumus, et mandamus.

Clausulas su-
periores, et su-
periores.

§. 5. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integras a Sectis sortiri, et obtinere, ac illas, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime infringari, et ab eis respective inviolabiliter observari, atque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditors iudicari, et defendi debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis
con-

§. 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et monasterii huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, ac consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenore praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Vienna in Austria sub anno piscatoris die 18. aprilis millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Dat. die 29.
apr. 1569.
Anno 1.119.

CCCLXXVI.

Confirmavit conventionis initae ab episcopo Pisaurensi, et confraternitate s. Andree apostoli ejusdem civitatis super solutione scutorum mille erogandorum pro fabrica seminario, et jure nominandi alumnorum in ipso seminario.

Venerabili fratri episcopo Pisaurensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. In maximis universae Ecclesiae Nobis, licet imparibus meritis, divina miseratione commissae sollicitudinibus, et curis non ultimum, locum ubinet illa, quae adolescentium instructionem respicit, ex quo totius vitae confirmatio pendet, et disciplina, cum juxta sacras Scripturas oracula; *adolescens quo cito incoperit, etiam cum tenerit, non recedet ab eo*: qua de re cum semper pro omnibus Christianis animis impense solliciti, tum maxime curam, et cogitationem omnibus intendimus, ubi de illis agitur, qui in sortem Domini vocati ad sacra religionis ministeria peragenda institui debent, et erudiri. Ita clericorum seminata tam pio, ac utili huic operi destinata, quarum uberi fructus in vineam Sabbathi in dies redundant, gratiae nostrae favoribus libenter prosequimur, et ad eorum incrementum magis, magisque promovendam prout sumus, et liberales.

Expositio
prorum.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales, et confratres confraternitatis sub invocatione s. Andree apostoli civitatis Pisaurensis, quod tu, ut religionis Pisaurensis juventutis educationi a genitoribus neglectae pastoralis solertia prospiceret, vix ad Pisaurensem ecclesiam regendam transfatus, eo animum, et cogitationem omnem contulisti, ut seminario restauraretur, et in ampliorum formam redigeretur, sed manu ad opus admodum, deficiente pecunia, id perficere non potuisti: atamen ne providum tuum consilium suo defraudaretur effectu, eandem confraternitas, ut consilium esset incepti aedificii prosecutioni, et juventutis educationi contractum tibi obtulit sequentibus sub conditionibus, nempe

ipsa pro unica vice tibi eidem praebet mille scuta monetae Romanae in fabricam seminario erogandam, nisi onere restitutionis, servato tamen in sui favoram jure nominandi alumnorum usum in dicto seminario gratis alendum sine praedjudicio ejusdem seminario, cum a nominationibus ab episcopo pro tempore faciendis sua subtrahatur, et illa in compensationem mille scutorum praefatorum cedatur.

§. 3. Et autem mille scutorum hujusmodi traditio sequatur, debet dicta confraternitas consensu constituere, pro cujus extinctione paratam se offert ad deponenda quotannis centum scuta similia ex superentibus annuis redditibus biscentum et quinquaginta scutorum, quod depositum etiam pro praeterito fieri consuevit in extinctionem aliorum debitorum in praesens per excedendum sumam mille septingentorum scutorum, juxta attestationem ratiocinatoris, licet in praeteritum debitum esset decem mille scutorum; reliqua vero centum quinquaginta scuta impendenda esse decrevit in manifestationem de quinquennio in quinquennium duram, vel trium puellarum in aliquo ex monasteriis monialium in civitate Pisaurensi existentibus, constituto etiam pro eisdem congrua dote consequendo, sive vitam claustralem ducere, sive in saeculo nphere velint, aliique sub pactis, et conditionibus, prout in instrumento xxiii. octobris MDCLXXXI. desuper confecto, cujus tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, uberius continetur.

§. 4. Cum autem sicut eodem expositio subiungebat, quo contractus hujusmodi validam formam recipiat, et firmiter subsistat, ac servetur exactius Nostrum, et Sedis apostolicae, in eo firmando beneplacitum roboratum fuerit. Nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt; ut sibi in praemissis opportuno providere, se et infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes speciatibus favoribus, et gratia prosequi volentes, ac eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatas exstant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationi

bus inclinati, de venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium, concilii Tridentini interpretum, qui relationem suam super praemissis ad eundem cardinales transmissionem attulerunt consilio; fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut, vobis existentibus narratis, et postquam ita iudicaveris expedire, supradictum contractum cum pactis, et conditionibus superius expressis in supradicto instrumento contentis, auctoritate Nostra apostolica pro tui arbitrio, et convenientia, gratis approbes, et confirmes.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac universalibus, provincialibusque, et synodaliibus conciliis, edictis, constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Vienne in Austria sub annulo piscatoris die xxii. aprilis millesimo septingentesimo octingentesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Indultum perpetuum gestandi aurore nominis sui pro sacerdotibus cappellae electorali Monacensi inscriptum. Datum Vienne in Austria sub annulo piscatoris die 30 aprilis millesimo septingentesimo octingentesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

§. 1. In apostolicae dignitatis specula meritis licet imparibus per ineffabilem divinum benedicti abundantiam constituti circa insignium ecclesiarum statum, personarumque in eis altissimo coeque famulatum perpetuo studio jugiter intendimus, totumque decore, et ornamento paternae benignitatis libenter consulimus, ac omni omnibus naturae consideratiois ratione perpenis rationi consentaneum esse arbitramur.

§. 2. Hinc est, quod Nos ad ea, quae cappellae electorali Monacensi splendorem adstant; Nosrae providentiae letitiam convertentes, ac dilectis filiis sacerdotibus eidem cappellae inservientibus specialem gratiam foresepe volentes; eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causis, itis, si quae forte incurrerint, huius tantum

rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter potestatis instanti, ut deinceps perpetuo futuris scriptis sacrosanctae dictae cappellae electorali Monacensi inservientes fungantur, et pro tempore existentes, quosvis quoque hoc officio permanerent, aurore nominis cum imagine B. M. V. dictae cappellae patronae ex una, et cum inscriptione — ex indulto sanctissimi papae Pii VI. die 28 aprilis MDCCCLXXXII. — ex altera parte, ita vero, ut illud ad levam pectoris ex nodulo sericeo cerulei coloris pendat, tam in dicta cappella electorali, quam extra illam publice, ac privatim ubique deferre, illoque uti libero, ac licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus; illosque deinceps a quocumque molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si auctus super his a quocumque quavis auctoritate venient, vel ignoranter contrigerit attentari decernimus.

§. 3. Non obstantibus felici recordationis Benedicti p. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae cappellae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Monachi sub annulo piscatoris die 30 aprilis 1788, pontificatus Nostri anno octavo.

Indultum militibus militaris ordinis sancti Georgii martyris Bavarici clericali habitu re insignitis utendi habitu praedicti.

Ad perpetuam rei memoriam. Datum Vienne in Austria sub annulo piscatoris die 30 aprilis 1788, pontificatus Nostri anno octavo.

§. 1. Quoniam inter militares equestres ordines, qui ad catholicam religionem fovendam, et ab inimicis strenue defendendam instituti sunt, equestre militiae ordo in honorem intermarinae Doiparae virginis Mariae sub invocatione, et protectione beati Georgii martyris a bo. mo. Karolo Alberto duce Bavarico, et Sacri Romani Imperii, dum vixit, princeps, ordi-

Indulgencia
perpetua.

Ind. die 22.
aprilis 1788.
Anno 1310.

Procurator.

Tronco.

Indulgencia
perpetua.

Ind. die 30
aprilis 1788.
Anno 1310.

Balis co-
mmissionis.

etus, et apostolica auctoritate confirmatus insignem retinet locum, libenti animo in eam devenimus sententiam, nedum sex nobiles viros in ecclesiastica dignitate constitutos ad sacra officia, quae in ecclesia dicti ordinis obsequanda sunt, juxta thesorem litterarum apostolicarum in simili forma Brevis a felicis recordati Benedicto ppi. XIV. die vi. octobris MDCCCLII. expediturum deputatos, sed etiam alios omnes dicti ordinis milites clericalem militiam sequentes novis honoribus, praerogativis, privilegiis, ut hiisce gratiis doviet, quae ad christianae religionis tutelam, ac propagationem spectare dignoscuntur, a sacrioribus, ac promptioribus studiis eorum.

§. 2. Nos igitur milites ordinis praedicti, qui clericalem militiam sequuntur nova, et ampliori praerogative exornare, et donare volentes, eorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa factis, si quae forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis, ut deinceps perpetuis futuris temporibus omnes milites dicti ordinis tum sex officia ecclesiastica praedicta obtineant, tum etiam aliis, qui ecclesiasticam militiam sequuntur habitum praedictum; idem vestem laticolorum obligant cum mantello violacei coloris gestare; eoque uti cum omnibus praerogativis, privilegiis, gratiis et praerogativis, quibus praefati Nostri domestici utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti frui, et gaudere possunt, vel poterant in futurum libere, ac licite possunt, et valeant auctoritate apostolica tenere praesentium concedimus, et indulgemus; ac insuper dilecto etiam filio moderno, et pro tempore existenti ecclesiae dicti ordinis praeposito praeter habitum praedictum hujusmodi superpellicem quoque vulgo rochetto deferendi plenam, et liberam facultatem tribuimus, et importurum; eoque, et eorum quolibet desuper a quocumque impediri, vel molestari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attestari decernimus.

§. 3. Non obstantibus fel. rec. Benedicti ppi. XIV. praedecessoris Nostri imper divisione territoriorum, aliisque apostolicis, ac in universa-

libus provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus; nec non dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; cunctisque contrariis quibuscumque. Datum Monachii sub anno piscatoris die trigesima aprillis millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Erectio sedis episcopalis de Iviza.
Pius PP. VI.

Pius episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ineffabilis Dei benignitas super universam terram admirabilis; qua fideles suae elementae prospiciens, unumque miseratione in eis satis spargere desiderans non semel se demonstrat magno opere propitium. Hoc vero potissimum Nostri haec evenit temporibus, et quod post tot armorum curriculum ab incolis illarum partium erat perceptum, tandem per extimam catholicorum praesentium studium, et per proprias praepositas commoditates, paternaeque dilectionem; nec non singularem regalium principum pietatem, et praecipuum regis subditos suos amorem haud dubitatur praesens sit consequuturum. Nos itaque hujusmodi fretis auxilio, quod eisdem regulis praesentibus, ipsi quoque catholicis praesentibus gratum, ac orthodoxae religioni valde proficuum fore speramus, exequi non praetormittimus, proci arbitramur in Domini milititer conveire.

§. 2. Cum itaque Nobis dilectus filius Hieronymus dux de Grimaldi charissimus in Christo filius Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici apud Nos, et Sedem apostolicam orator, mandato, et nomine ipsius Caroli regis exposuisset, incolae insularum de Iviza et de Formentera vulgo duncetapenae Tarraconensis dioecesis non semel unxis precibus se ad postulasse, quod jampridem apud clavae memoratae praedecessoris Hispaniarum reges saepenumero assueque concederunt, nempe ut in his locis una episcopalis sedes constitueretur; qu-

Dat. die 20
aprilis 1778.
Anno 1. VI.

Procurator.

Episcopus
procurator
procurator
procurator
procurator

Procurator
procurator

ius antistes quaecumque ad animarum salutem pertinent praesentia, auctoritate, vigilantiaque sua curare possent. Allatus hujusce eorum desiderii causam tales sunt, ut quomodocumque dicti Caroli regis, ita piissimum animum Nostram commovere summopere debent.

Pater atheniensium.

§. 3. Etenim per Mediterraneum mare a Gaditana freto venientibus primas eas occurrunt insulas, quae archiepiscopo Tarraconensi subeunt. Hinc malorum fons, et origo. Nam longus interjecti maris tractus valde formidolosus est navigantibus non modo propter tempestates unde crebra naufragia exoriuntur, sed etiam propter praedonum impetus, vim, et excursions. Inde fit ut archiepiscopi Tarraconenses, quamvis optarent, tamen pertimuerint a nullo tempore committere se itineri valde periculosum, ut ad hanc gregis sui partem, et visendam, et alendam accederent.

Episcopus Tarraconensis, quae praesentia a defuncto archiepiscopo in insula.

§. 4. Haec autem eorum longinquitas, et absentia in causa est, quod earumdem insularum incolae multis ad salutem subsidis non sine gravi animarum et moreris et detrimento destituantur. Siquidem eorum plerique omnesque sexus, et cujuscumque aetatis sine confirmationis sacramento moriuntur; cleri populi quoque mores si minus compositi aut corrupti sint non comprimuntur satis, aut emendantur, si penitus honesti, non habent unde in melius possint assurgere; sed haec fortasse leviora, illud gravissimum est non adesse, qui pro sua auctoritate speculetur, et provident an de rebus fidei orthodoxae sacris ritibus, et caeremoniis, an de iis quae ad salutem spectant astis atque ut par sit incolae instruantur, an denique in omnibus etiam vivendi sit ratio quam catholicum hominem decet.

Cum archiepiscopo Tarraconensi per seipsum tunc facienda.

§. 5. Praesens archiepiscopus Tarraconensis non modo a principio archiepiscopatus sui, sed etiam superius libenterque consensit praefatarum insularum a sua archidiececesi sejunctioni prout ab instrumentis patet; idemque testatur esse annuos redditus, qui inde sibi proveniebant ad quinquaginta milia septingente quinque regalium, et triginta maravedia monetae de Vellos ascendere.

Episcopus Tarraconensis, quae praesentia a defuncto archiepiscopo in insula.

§. 6. Novit quoque dictus Carolus rex insulam de Iviza longitudinis viginti tria, latitudinis quatuordecim, circumitus vero numerare octingente milia passuum. In ea oppidum est primum quod dicitur villa de Iviza noncupatum fuit, modo tamen de consilio regiae

cameras rex ipse civitatis nomine et honore honoravit. In ipsa quaedam nobiles numerantur families vel saltem pro nobilibus habentur. Tota insula in septem dividitur partes seu pagos, quos illi quartones vocant; universim bis mille quingentas recensentur domus, incolae duodecim milia septingenti, et septem pagitidam sunt ecclesiae, filiales tamen et dependentes ab unica ecclesia parochiali, quae est in oppido sub titulo sanctae Mariae Majoris; in quo extat praeterea ordinis fratrum Praedicatorum nuncupatorum coenobium monialium ordinis sancti Augustini; collegium extinctae et suppressae societatis Jesu, et tria oratoria, seu aediculae. Proxima insula de Iviza est altera de Formentera dicta; ab illa enim distat duos passuum milia. Haec porro insula leucas tres longa, et lata novam domos numerat octoginta, et incolae quadringentos, neque deest ecclesia parochialis, quae filialis est alius de Iviza. Igitur in oppido nunc jure civitatis donato sedes episcopalis collocanda videtur, et parochialis ecclesia in cathedrali erigenda, retentura tamen eundem, quem nunc habet titulum sanctae Mariae.

§. 7. Porro templum hoc parochiale amplitudinis satis habet, quippe quod in longum triginta tres ulnas, et pedem unum Hispanicum; in latum vero pedem unum praeter ulnas quatuordecim extenditur. Ad hoc numerantur in ipso duodecim acella, ex quibus si duo excipiantur paulo angustiora hinc inde ab introitu templi novem sunt longa ninae quinque, lata quatuor; ultimum decem ulnas excedit. Denique conjunctionem sacrarium admodum capax, et sarta cujusque generis suppellectili satis instructum.

Describitur amplitudo templi erigendi in cathedrali.

§. 8. In metropolitana ecclesia Tarraconensi per obitum quondam Joannis Arenii jam ab anno Domini 1777. extra Romanam curiam defuncti, vacare archidiconatum sancti Fructuosi nuncupatum, qui inibi non tamen post pontificalem major, sed quarta dignitas existit; itaque percommode et saluberrimum foret archidiconatum hujusmodi suppressum et extinguere, ejusque redditus perpetuo assignare, et attribuere novo capitulo instituendo, et dotando. Denique cum dilectus etiam filius Josephus Bertran praepositus cum cura animarum in laudata parochiali ecclesia de Iviza paratissimus sit, denummodo alia sibi conferatur praebenda dictam parochialem ecclesiam praec-

Supplicatur archidiconatus ecclesiae Tarraconensis, illicque bene nota capitula sociorum, una cum praeposito cum cura animarum.

posituram nuncupalam ultro dimittere, ut illius redditus in novae cathedralis commodum perpetuo cedant. Idcirco ipse Carolus rex unus ipse se recipit providendi, ut dicti Josephi res ratinnesque in tuto esse possint. Hisce itaque causis et rationibus permotus dictus Carolus rex pro suis constanti in Deum pietate, et in populos sibi subiectos amore, ac studio o christianae religionis esse putavit incolarum praedictorum preces apud Nos juvare, et patrocinari, ut constituta ibidem episcopali cathedra tot, tantisque malis remedium opportunum afferatur. Hinc dictus Hieronymus dux de Grimaldi ad tramites ab ipso Carolo rege approbatas sibi transmissas instructionis, nomino praedicti Caroli regis Nobis humiliter supplicaverit, quatenus erectionem huiusmodi, aliisque infrascriptis concedere dignaremur.

§. 9. Nos igitur religiosa dicti Caroli regis desideria prosequi volentes metu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine ab archiepiscopo Tarraconensi praedictas duas insulas de Iviza et de Formentera de consensu venerabilis fratris nostri moderni archiepiscopi Tarraconensis ad effectum in dicta insula de Iviza unum episcopatum erigendi desuper praestito, apostolica auctoritate tenere praesentium perpetuo dismembramus et separamus, ac praedictum archidiaconatum sancti Fructuosi nuncupatum dictae metropolitanae ecclesiae per obitum, ut praefertur, vacantem, nec non parochialem ecclesiam praeposituram nuncupatam praedictam per liberam dimissionem dicti Josephi fratris in manibus ordinarii loci sponte factam, seu in eisdem manibus de proximo ad effectum infrascriptae erectionis faciendam etiam vacantem, seu vacaturam, sive praemisso, sive alio quovis modo, aut ex aliterum quoruncunque personis archidiaconatum praedictum per resignationem dicti Joannis, et quoad parochialem ecclesiam praedictam per singularem, vel aliam liberam dimissionem dicti Josephi, vel quovis aliterum de illo, et illa in dicta curia vel extra eam etiam coram notario publico et testibus sponte factas, aut quoad parochialem ecclesiam praedictam constitutionem recolendam mem. Joannis papae XXII. praedecessoris Nostri, quae incipit — *Excelsis* — vel tam quoad illam quam archidiaconatum praedictum acquisitionem a lierius beneficii ecclesiastici quavis auctoritate collati, et quoad parochialem

ecclesiam praedictam, non tamen per obitum vacant, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranensis statuta concilii ad Sedem apostolicam legitime devoluta, dictusque archidiaconatus, ac parochialis ecclesia praedicta dispositioni apostolicae specialiter reservatus, seu reservata existat, et super eo et ea inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus prius expresso ponant indecisa, dummodo tempore datae praesentium non sit in eo, seu ea alicui specialiter jus quaesitum cum illis annexis, ac omnibus iuribus, et pertinentiis suis quoad dictum archidiaconatum, et quatenus dimissio dictae huiusmodi sit facienda, et admittenda, ex nunc prout ex tunc, et contra, illerumque respective titulum collativum, ita quod ex nunc illa collativa et illa collativa esse desinant, et de cetero uti tales in titulum collativum quavis auctoritate conferri, aut impetrari vel alias de illo et illa, et quoad parochialem ecclesiam praedictam etiam praevie consensu disponi nullatenus unquam possit, et si illud et illam deinceps conferri et impetrari, aut alias de illo et illa quovis modo disponi cootigerit, collatines, provisiones, impetrationes, et quaevis aliae dispositiones de illo et illa quomodolibet faciendae nullae et invalidae, nulliusque roboris vel mementi existant, neminique suffragentur, nec cuiquam coleratum titulum possidendi tribuatur dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo supprimimus et extinguimus.

§. 10. Ac villam ipsam de Iviza jam ab eodem Carolo rege regali ejus diplomate in civitatem declaratam, in civitatem episcopalem de Iviza nuncupandam cum omnibus iuribus, honoribus, et praerogativis, quibus aliae civitates pontificales Sede insignitae in Hispaniarum regnis utuntur et gaudent, ac praedictam parochialem ecclesiam in dicta insula de Iviza sitam in cathedralem ecclesiam de Iviza nuncupandam sub Invocatione s. Mariae pro uno deinceps episcopo de Iviza, qui eidem ecclesiae, illiusque civitati, et diocesi etiam de Iviza, ut infra assignandas praesit, dictamque parochialem ecclesiam in forma ecclesiae cathedralis redigat, et in ea duas dignitates, una videlicet post pontificalem majorem archidiaconatum, et secundam cantorum respectivo nuncupandas, nec non sex canonicatus, totidemque praebendas, quarum priores tres magistralis, et poenitentiarum, et curatae;

Segregatio
insularum
de Iviza, et
Formentera
a diocesi
Tarraconensi
et erectio
novae dioce-
cesis.

Villa de Iviza
in civitatem de-
claratur, ab-
que ecclesiam
cathedralem
erigitur.

et reliqui tres posteriores de gratia respective nuncupari debebunt; nec non, ut futurus et pro tempore existens episcopus de Iviza omnimodam liberam et plenam jurisdictionem, auctoritatem, et potestatem, prout juris est, etiam super capitulis et clero suae dioecesis absque ulla classium distinctione semper exercere, sicut etiam caetera omnia munera, et acta tum ordinis tum jurisdictionis prout alii episcopi tam in eisdem Hispaniarum regnis, dictique archiepiscopi Tarraconensis suffraganei existentes, quam alibi ubicumque constituti episcopi in suis ecclesiis, civitatibus, et dioecibus de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet ex privilegiis, gratiis, et indulgentiis, ac dispensationibus apostolicis quaecumque fuerint etiam per litteras apostolicas desuper nominatim, et in specie concessa, et expressa fuisse in sua dioecesi de Iviza facere, gerere, et exercere libere, et licite possit, et debeat cum sede, mensa, aliisque insignis episcopali- bus, nec non praeseminentibus honoribus, privilegiis, immunitatibus, et gratiis spiritualibus, et temporalibus, realibus, et mixtis, quibus caeteras cathedralis ecclesiae regnorum Hispaniarum hujusmodi similiter de jure, vel consuetudine, aut speciali privilegio, seu indulto apostolico aut alias quomodolibet utuntur, possunt, et gaudent, ac uti potiri, et gaudere poterunt de apostolica potestate plenitudine, eadem apostolica auctoritate etiam perpetuo respective erigimus, et instituimus, ac sic erectam, et institutam suffraganeam archiepiscopo Tarraconensi, eique metropolitico jure perpetuo subjectam declaramus.

Consuetudo
jurisdictionis
moderis epis-
copatus.

§. 11. Ac praedictas duas insulas de Iviza et de Formentera a dioecesi Tarraconensi per Nos, ut praefertur, dismembratas, et separatas, ac omnes et singulas utriusque sexus, et in eis respective degentes personas et incolas tam laicos quam clericos, presbyteros beneficiatos, ac religiosos cujuscumque status, gradus, ordinis, et conditionis existant ab ordinaria (non tamen metropolitica) jurisdictione, potestate, et superioritate moderni et pro tempore existentis archiepiscopi Tarraconensis dicta apostolica auctoritate perpetuo quocumque disjungimus et eximimus; nec non praedictam villam de Iviza in civitatem, ut praefertur, in episcopalem sedem per Nos, ut praefertur, erectam; nec non sic etiam per Nos, ut praefertur, dismembratam et separatam insulam de Formentera, et

in eis nunc, et pro tempore respective degentes personas superius expressas dictae ecclesiae episcopali de Iviza, illiusque futuro episcopo pro suis civitate, territorio, dioecesi, clero, et populo; ita quod liceat personam eidem ecclesiae de Iviza per Nos, ut praefertur, erectam, et institutam tam nunc a primaeve illius rectore, et institutione hujusmodi, quam indeinceps pro tempore quomodolibet pastore solatio auctoritate praeficiendae per se, vel alium, seu alios ejus nomine veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi-regiminis spiritualis, et omnimodi juris dioecesei in dicta civitate de Iviza, ac in eodem territorio per Nos, ut praefertur, dismembratis, et separatim propriis auctoritate libere apprehendere, et apprehentam perpetuo retinere ejusdem moderni, et pro tempore existentis archiepiscopi Tarraconensis, vel cujusvis aliarum licentia desuper minime requisita apostolica auctoritate praedicta similiter perpetuo assignamus, et respective subijcimus.

§. 12. Monsas autem episcopali de Iviza per Nos, ut praefertur, erectae pro illius dote et congrua, ac sufficienti futuri episcopi de Iviza sustentatione, ac onerum praedicti episcopo de Iviza pro tempore existentis pro tempore incumbentium supportatione providere volentes, attento consensu praedicti moderni archiepiscopi Tarraconensis desuper, ut praefertur, praestito summa quinquaginta duorum milium septingentorum quinque regalium, et triginta maravedis monetae de Velon, quam exceptis binis insignis retrahit dictus modernus archiepiscopus Tarraconensis integre, et sine ulla diminutione; ita quod liceat eidem futuro et pro tempore existentis episcopo de Iviza dictam summam exigere; illamque sic exactam percipere, levare, ac in suos, et dictas mensas episcopalis, ut praefertur, erectas usus, et utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo assignamus, atque statuimus. Futurae vero mensae capitulari dictae cathedralis ecclesiae de Iviza per Nos, ut praefertur, erectae pro illius fundo et dote dictorum archidiaconatus, et cantoratus, ac praedictorum sex canonicatum, totidemque praebendarum per nos ut praefertur, erectorum et erectarum, aliorumque minorum manutentione omnes et singulos dicti archidiaconatus per Nos, ut praefertur, suppres-

Praefectio
dote mensae
episcopalis,
et ecclesiae
cathedralis.

si et extincti, ac praedictae parochialis ecclesiae etiam per Nos in eventum praedictam suppressam et extinctam, ac septuaginta octo perpetuorum simplicium, et personalem residentiam non requirentium beneficiorum ecclesiasticorum forsam omnium, seu partem illorum vacantium, aut vacaturum in diversis ecclesiis diocesis Tarracoenensis respective existentium, non tamen illorum ex quinquaginta duobus beneficiis ecclesiasticis, in recentibus concordatis comprehensorum, praevia tamen, ex nunc seu ex nunc, prout ex tunc, et contra illorum, et cujuslibet eorum respective tituli collativi suppressione, et extinctione respective fructus, redditus, et proventus, supportatis tamen per futurum capitulum ejusdem cathedralis ecclesiae de Iviza per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae illorum respective oneribus, si quae sint, nec non summam novem millium triginta quoque regalium, et decem maravedia monetae illorum partium, quam populus dictae villae de Iviza, in civitatem, ut praefertur, declaratae, et per Nos in episcopalem sedem, ut praefertur, erectae, pro hujusmodi dotations assignat; ita quod etiam liceat futuris et pro-tempora existentibus archidiacono, et cantori, ac sex canonicis dictae cathedralis ecclesiae de Iviza, per Nos ut praefertur erectae, et institutae eorum ac dictae mensae capitularis nomine, dicti archidiaconatus per Nos, ut praefertur, suppressi, et extincti, ac praedictae parochialis ecclesiae, etiam per Nos in eventum praedictam, ut praefertur, suppressam et extinctam, ac septuaginta octo beneficiorum illorum, etiam per Nos, ut praefertur, suppressorum, et extinctorum respective bonorum, rerum, proprietatum, actionum, jurium, obventionum et emolumentorum quorumcumque respective veram, realem, actua-lem, et corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios, eorum ac dictae mensae capitularis respective nominibus propriis auctoritate libere apprehendere, et apprehensam etiam perpetuo retinere, illorumque respective fructus, redditus, et proventus, obventiones, et emolumenta quaecumque, ac summam praedictam eidem futuris, et pro-tempore existentibus archidiacono, et cantori, ac sex canonicis praedictis ab eodem populo dictae villae de Iviza in civitatem, ut praefertur, declaratae, et per Nos in episcopalem sedem, ut praefertur, erectae assignatam respective percipere,

exigere, levare, ac bona, res, et proprietates hujusmodi locare, dislocare, arrendare, administrare, ac in eorum, et cujuslibet eorum respective usus, et utilitatem convertere; alioquin loci, et cujusvis alterius licentia desuper minime requisita eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque applicamus et assignamus.

§. 13. Ulteriore vero dispositionem, et dotationem dignitatum, canonicatum, praebendarum, et beneficiorum ecclesiasticorum, ac officiorum quorumcumque, prout dictarum insularum populorum, ejusque carum, et ecclesiasticae disciplinae profectum requirere contigerit, arbitrio episcopi de Iviza pro tempore existentis, praevio tamen regis catholici ejusque successorum Hispaniarum in regem catholicorum consensu pari apostolica auctoritate reservamus, et quoslibet cantorum, ac canonicus, magistralem ac poenitentiarium, ac alios de gratia, ut praefertur, respective nuncupandas praebendas per Nos, ut praefertur, erectam, ac erectas, et erectas in quatuor anni mensibus ordinario loci reservatis vacare contigerit, quod illius, et illorum, ac illarum respective provisiones ad futurum, et pro-tempore existentem episcopum de Iviza spectet.

§. 14. Quo vero ad canonicatum curatam nuncupandam praebendam, si in mensibus Sedis apostolicae reservatis vacaverit, quod post obitum ab eodem ordinario loci ad formam decretorum concilii Tridentini concursum, trium in dicto concursu, magis approbatorum mlenibus dicto Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus catholicis, sit transmittendus apostolica auctoritate praedicta declaramus. An futuris, et pro-tempore existentibus capitulo, et canonicis dictae cathedralis ecclesiae de Iviza per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae, ut ipsi eadem prout in indumentis choralia, signa, et insignia quaecumque, tam in dicta cathedrali ecclesia de Iviza per Nos, ut praefertur, erecta, et instituta, quam extra eam, et tam in processibus, quam aliis actibus, et functionibus quibuscumque publicis, et privatis, etiam extra dictam civitatem de Iviza, et ubique locorum, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis, etiam in praesentia Sanctae Romanae Ecclesiae ordinatum, etiam de latere legatorum, vice-legatorum, archiepiscoporum, episcoporum, et aliorum quorum-

Dotatio de
ecclesiis, et
concursum
ordinem epi-
scopi archie-
piscopi.

Procurator
monasterii
hujusmodi
procurator,
procurator,
cum eorum
auctoritate,
et quae de
dicta ecclesia
concursum
ordinem epi-
scopi.

cumque, ac etiam in ipsius cathedralis ecclesie de Iviza per Nos, ut praeferatur erectae, et institutae choro, et capitulo quibuscumque anni temporibus, et diebus deferre, et gestare, ac quibuscvis aliis indultis, privilegiis, exemptionibus, et gratiis, quae caeteris aliis capitulis, et canonicis aliarum ecclesiarum cathedralium dicto archiepiscopo Tarraconensi iure subiectarum, tam in limine earum respective erectionis, quam subinde etiam per literas apostolicas nominatum, et in specie reperiuntur concessa, etiam si talia sint, quas specialem notam, et mentionem requirant, pariformiter uti, et gaudere respectivo libere, et licite possint apostolica auctoritate praedicta perpetuo quoque concedimus, et indulgemus.

Consulto
jurisdictioni
episcopali
pro tempore
vacantis
hodie obman-
tem dyocesi.

§. 15. Ac etiam quantic dictam sedem episcopalem de Iviza per Nos, ut praeferatur, erectam, et institutam contigerit, ut in ordinariam jurisdictionem succedat, capitulum dictae cathedralis ecclesiae de Iviza per Nos, ut praeferatur, erectae, et institutae, quo in omnibus, et per omnia juxta formam a praedicto concilio Tridentino praescriptam nunc tantum vicarius dioecesis regimen exercere, et concursus ad beneficia curato, ad tramites dictorum recentium concordatorum, habere omnino teneatur apostolica auctoritate praedicta decernimus.

Juspatronatus
regi Hy-
spaniarum,
et ejus suc-
cessoribus
conceditur.

§. 16. Ac insuper eidem Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus praedictis juspatronatus, et presentandi Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti personam idoneam ad eandem ecclesiam de Iviza per Nos, ut praeferatur, factis hujusmodi pastoris solatio destitutam, quam deinceps quoties illam quovis modo atiam apud Sedem apostolicam etiam pastorem solatium destitui contigerit, per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem praedictam in ipsius ecclesiae de Iviza, ut praeferatur, erectae, et institutae episcopum, et pastorem ad praesentationem eandem praeficiendum, ac aliud juspatronatus presentandi vigore dictorum recentium concordatorum, tam ad dictum archidiaconatum dignitatem post pontificalem majorem, quam ad cantorum ac canonicatus, et praebendas hujusmodi, ut praeferatur, erectos, et erectas, ac cappellanias, aliasque Beneficia, et officia ecclesiastica in ipsa ecclesia de Iviza per Nos, ut praeferatur, erecta, et instituta pro tempore ordinaria auctoritate praedicta erigenda,

et erigenda, et quovis modo pro tempore, ac etiam apud Sedem apostolicam praedictam sive per obitum, sive a primaeve illarum, et illorum respective erectione vacaturas, et vacatura in eis ad praesentationem hujusmodi dicta ordinaria auctoritate itidem perpetuo reservamus, concedimus, et assignamus. Decernentes juspatronatus praesentandi tam ad dictam ecclesiam de Iviza per Nos, ut praeferatur, erectam, et institutam quam ad cappellanias, ac beneficia, et officia ecclesiastica ordinaria auctoritate praedicta erigendas, et erigenda hujusmodi regionem existere, illudque eidem Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus praedictis competere, ac vim, effectum, naturam, substantiam, essentialitatem, qualitatem, validitatem, et roboris firmitatem juspatronatus regii hujusmodi obtinere, et uti tale sub quacumque derogatione etiam cum quibuscvis praegnantissimis, et efficacissimis clausulis, et decretis in quacumque dispositione etiam per vim legis consuetudinis regulae cancellariae apostolicae, aut alias quomodocumque facta nullatenus comprehendi, neque illi ullo omnquam tempore, et ex quavis causa, seu quacumque ratione etiam per Sedem apostolicam praedictam atiam consistorialiter derogari posse, nec derogatem esse censeri nisi ipsius Caroli regis, ejusque successorum Hispaniarum regum praefectorum ad id expressus accedat assensus, et si aliter quovis modo derogetur, derogationes ipsae cum inde sequutis quibuscumque nullius roboris, vel momenti fore, ac de cetero quacumque collationes, et provisiones dictae dignitatis post pontificalem majorem, ac cantorum ac canonicatus, et praebendis praedictis per Nos, ut praeferatur, erectis, et institutis, ac de cappellanias praedictis, aliisque beneficiis, et officiis hujusmodi dicta ordinaria auctoritate erigendis hujusmodi abaque praevia ipsius Caroli regis, ejusque successorum Hispaniarum regum praedictorum praesentatione, aut consensu pro tempore quomodolibet factas nullas, et invalidas, ac irritas, et inanes esse, nullique suffragari debere, nec per eas cuiquam jus acquiri, vel atiam coloratum titulum possidendi tribui posse.

§. 17. Ac eosdem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suaeque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos

Conservato
titulum, et
relicto.

nunc spectat, et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, pia, et privilegiata, etiam ex eo quod causae propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificatae, et iustificatae non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, vel invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quopiam alio quantumvis magno, substantiali, substantialissimo, inexcogitato, inexcogitabili, ac speciale, et individuum, ac expressam mentionem requirenti defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quavis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de iure, vel facto seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae, totalisque lacionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa etiam quantumvis iusta, rationabili, legitima, iudiciali, pia, privilegiata, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et alia superius expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius, vel controversiam vocari, ad viam, et terminos juris reduci, aut adversus illas restitutionis in integrum, apperitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concessio, et impetrato, vel emanato quempiam uti, seu se juvari in iudicio, vel extra illud posse, uoque easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, alisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae praedictae regulas quodcumque etiam in crastinum assumptionis Nostrae, et successorum Nostrorum Romanorum pontificum ad summum apostolatus apicem etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ex quibuslibet causis, et sub quibuscumque verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiam

in eis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat editas, et imposterum edendas comprehendere, sed etiam semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse.

§. 18. Sique, et non alias per quoscumque iudices ordinarlos, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios praedictos, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, ac privilegio fungentes, ac honore, et praeceminencia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliorum iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et definiri debere, irritumque, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ac demum ad hoc, ut praemissa omnia sic per Nos, ut praefertur, disposita juxta piissima dicti Caroli regis vota perpetuo, felicique successu suos sortiri valeant effectus motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus personae in dignitate episcopali constitutae ab eodem Carolo rege nominandae, seu cuicumque alteri ecclesiasticae personae in ejus locum sufficiens ipsi tamen Carolo regi gratiae, et acceptae per praesentes committimus, et eadem apostolica auctoritate mandamus, ut ipsi videlicet persona in dignitate episcopali, ut praefertur constituta, et ab eodem Carolo rege nominanda, seu quavis alia ecclesiastica persona in ejus locum sufficiens ipsi Carolo regi grata, et accepta easdem praesentes debita excoquitioni demandet, easque ab omnibus, et singulis ad quos spectat, et pertinet observari faciat.

§. 19. Ac futuris, et pro tempore existentibus capitulo, et canonicis dictae cathedralis ecclesiae de Iviza sic per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae, ut ipsi pro ejusdem cathedralis ecclesiae de Iviza sic per Nos, ut praefertur, erectae, et institutae, illiusque reddituum praefatorum, ac sacristiae, et fabricae, earumque rerum, et bonorum praesentium et futurorum tam spiritualium, quam temporalium regimine, gubernio, et directione dignitatum canonicatum, capellanarum, aliarum-

Decretis
idoneis.

Privilegia
ordines et
theologiae
capituli
erector.

que ministrorum, et officialium deputatione, et onerum eis pro tempore incumbentium supportatione missarum, horarum canonicarum diurnarum pariter, et nocturnarum, aliorumque divinarum officiorum, funeralium, et anniversariorum celebratione personali residentia praestanda, ac distributionum etiam quotidianarum, signae fuerint impostorum repartitione, divisione, poenarum per absentes, ac divinis officiis, et functionibus, suis loco, et tempore non interessentes, ac ministeria eis respective incumbenda subito negligentes incurrendarum impositione singulorum praesentium et absentium notandis coerecentiis, et functionibus in dicta cathedrali ecclesia de Iviza sic, ut praefertur, erectae et institutae, illisque choro capitulo et processionibus, aliisque actibus servandis, nec non ministris ejusdem cathedralis ecclesiae de Iviza sic, ut praefertur, erectae, et institutae deputandis et amovendis salariis, et stipendiis, eorumque cultibus assignandis, et quibusvis aliis rebus in praemissis, et circa praemissa quomodolibet necessariis, et opportunis, quaecumque statuti et ordinationes, capitula et decreta licita tamen, et honesta, ac sacris canonibus, et constitutionibus apostolicis, ac concilii Tridentini decretis minime contraria, ac alias ad trames statutorum metropolitanae ecclesiae Tarraconensis concedere et edere possint, et valeant, facultatem, potestatem, et auctoritatem dicta apostolica auctoritate etiam perpetui concedat, et impartiat.

Derogatio
restrictionum,

§. 20. Non obstantibus Nostris, et cancellariis apostolicis praedictae regolis de jure quaesito non tultendo, ac de applicationibus ad partes transmittendis, ac de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissimo celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri, et ab ecclesiis membra distinguui, ac dividi prohibitis, aliisque etiam in synodaliibus, provincialibus, generalibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolutis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine pari-

bus concessis, et concedendis: quibus omnibus et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenoris hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil positus omissio, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes illis alias in suo robore permanentis latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportune et valide hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 21. Volumus autem quod eorumdem praesentium transumptis, et exemplis etiam typis impressis, ac manu, seu caractere alicujus notarii publici subscriptis, sigilloque personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae eisdem literis originalibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Fidelis habenda transumptis.

§. 22. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae dismembrationis, separationis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, declarationis, disjunctionis, exemptionis, assignationis, subjectionis, statuti, applicationis, concessionis, induiti, decreti, reservationis, commissionis, mandati, facultatis, impartitionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae de speciali mandato Nostrae suae millesimo septingentesimo octuagesimo secundo pridie kalendas maji pontificatus Nostri anno octavo.

Sententia pontificis.

CCCLXXX.

Dat. de ra.
may 1166.
Anne VIII.

Erectio provinciae s. Felicii Valesii ordinis fratrum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum.

Dilecto filio moderno ministro generali ordinis fratrum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum exalceatorum nuncupatorum.

Pius PP. VI.

Dilecte fili salutem et apostolicam benedictionem.

Expositio
precum pro-
curatorum a
ministro ge-
nerali ordi-
nis.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecisti, quod multis suadentibus, Nobisque cognitis de causis recto ordinis tui gubernio, ac administratione, regularique observantiae omnino necessariam sit, ut ex collegio Leopoliensi, ex conventu sancti Nicolai extra muros Leopoli, et conventu Tommasolensi, et conventu Stanysloviensi, et residentia Burstinensi, ac ex residentia Molistensi, qui omnes coeuvant, seu residentiae ad tuum pariter ordinem spectant, nova provincia cum titulo sancti Felicii Valerii constituitur, Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut tibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignareremur.

Trans con-
cessionis.

§. 2. Nos igitur bono, ac regulari ordinis tui disciplinae coasulere volentes, teque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurristi, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretionis tuae per praesentes committimus, ac mandamus, ut praedictos sex conventus, seu residentias a provincia, seu proviciis dicti tui ordinis, quibus de praesenti uniti, ac annexi reperiuntur, auctoritate Nostra apostolica separet, atque dijungas, et ex eis, ut supra dijunctis, et dismembratis novam distinctam ejusdem ordinis provinciam sub titulo, ac invocatione sancti Felicii Valerii dicta auctoritate erigas, et instituas. Praeterea tibi provincialem ministrum, quatuor defensores provinciales, redemptorem, procuratorem provinciae, duos defensores generales, nec non superiores locales cujuscumque conventus, seu residentiae dictae provinciae sic noviter erectae ad tempus solum in suis officiis duraturos, hac prima vice eligendi, seu deputandi plenam, et amplam facultatem harum serie eadem auctoritate tribuimus, et impetramus.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et

ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, ordinis, et proviciarum, ac conventuum hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statuti, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et foris, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, lreclantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specio, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Incolae sub annulo piscatoris, die vigesima sexta maji millesimo septingentesimo octingentesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Derogatio
contrariis
statutis.

CCCLXXXI.

Diei. die 22.
maj. 1782.
Anno VIII.

Electioni s. Annae in patronam civitatis, et diocesis s. Pauli in America Lusitana.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Nuper ad preces dilectorum filiorum capituli, et cleri civitatis, et diocesis sancti Pauli in America Lusitana a congregatione venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris Ritibus praepositorum editum fuit decretum, tenoris qui sequitur — S. Pauli in America Lusitana — Electa nuper a capitulo, et clero civitatis, et diocesis sancti Pauli in America Lusitana sancta Anna beatae Mariae virginis mater in patronam, et protectricem praedictae civitatis, et diocesis; modo ex parte ejusdem cleri pro confirmatione praedictae electionis sacerorum rituum congregationi humiliter supplicatum fuit; et sacra eadem congregatio, accedens etiam reverendissimi episcopi assensu, ad mei

Expositio
precum pro-
curatorum sa-
cris congrega-
tioni Rituum, et sa-
cro decretis
ab eo editis.

infrascripti secretarii relationem, attento quod hujusmodi electio servatis servandis, et juxta praescriptum in decreto san. mem. Urbani pp. XIII. edito legitime facta fuerit, eandem confirmavit, et approbavit, praedictaeque sanctae Annae beatae Mariae virginis matris sic in patronam, et protectricem electae, festivitati praerogativas omnes sanctorum patronorum, et protectorum fessis competentes attribuit, atque concessit. Dio xxviii. maji MDCLXXII.

Loco † Signi

L. card. Archinto praefectus
C. Airoidi S. R. C. secret.

Infrascripti
decretum su-
per data
apertina.

§. 2. Com autem sicut memorati clerici, ac universitas, et homines Nobis subinde exposui fecerunt, ipsi decretum hujusmodi, quo firma subsistat, apostolicæ confirmationis Nostrae patrocinio communiri plurimum desiderant. Nos specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, decretum praesentum auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illicque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adjicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae congregationis cardinalium.

Chancelia su-
blata, et de-
cretum scrip-
tum.

§. 3. Decernentes eadem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et in futurum spectabit plenissime suffragari; aequo in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
ambrosiana
regni.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Caesareae sub annulo piscatoris die trigesima prima maji millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXXXII.

Die. die 12.
anno 1782.
Anno VIII.

Confirmatur unio omniumque honorum favore duorum hospitalium loci Valreacii Vasionensis diocesis facta.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Alias pro parte dilectorum filiorum consulum, ac universitatis, et hominum loci Valreacii Vasionensis diocesis, nec non rectorum duorum hospitalium, quorum alterum generale, infirmorum alterum oncupatur, congregationi venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis; et consultationibus civitatis Avenionensis, et comitatus Venayssini praepositis exposito, venerabilem fratrem Karolum Franciscum episcopum Vasionensem, in executorem Nostri rescripti die xvi. mensis decembris elapsi anni MDCLXXXI. expediti, et per eos dicto Karolo Francisco episcopo exhibiti, nonnullas res, et bona in inventario praevis confecto descripta memoratis duobus hospitalibus sub certis pactis, et conditionibus per suum decretum die ultima januarii currentis anni editum, univisse, et incorporasse; subinde autem hujusmodi facti serie per eodem proposita generali consilio in dicto loco die xi. insequentis mensis februarii habito, idem consilium cupitis suffragiis unionem, et applicationem hujusmodi acceptasse, et dilectos pariter filios cognominatos d' Alañon nempe patrem, ejusque natum in alma urbe degentes deputasse ad hoc, ut eidem cardinalium congregationi pro obtinenda apostolica approbatione instrumenti super unione, et applicatione hujusmodi jam confecti supplicarent, cujus quidem instrumenti tenor est, qui sequitur, videlicet.

Memorantur
acta facta pro
obsequendo
ratione bene-
ficio decem
hospitalium.

§. 2. 1° anno 1782.; o il di 30 del mese di gennaio munsl. illustrissimo, e reverendissimo Carlo Francesco de Pellissier de s. Ferrol per la Dio grazia, e della Santa Sede Apostolica vescovo di Vaseo nel palazzo vescovile, e della sala della sua ordinaria residenza, essendosi fatto in primo luogo presentare la lettera scrittagli da sua eminenza il signor cardinale Palavicini ministro, e segretario di stato di. Nostro Signore in data del 12. novembre 1777., colla quale gli si ordina di venire alla formale

Tener in-
strumenti
celebri sa-
per prodotta
nostra.

soppressione della casa de' canonici regolari di s. Antonio del luogo di Valreas nella via ordinaria, e di assegnare a nome di sua Santità agl'individui della detta casa le rendite, ed entrate de' beni, o capitali ad essa spettanti, detratte prima i posti, e le spese per il mantenimento della chiesa, e sagrestia, dello quali reddito, ed entrate sua Santità ha lasciata l'applicazione a monsignor vescovo, ed a suoi successori per quegli usi più, che giudicherà più utili, e convenienti, essendogli state le stesse facoltà confermate dalla Santità sua col carattere di delegato pontificio, mediante altra lettera del lodato ammentissimo in data del 1.º aprile 1778.

In secondo luogo avendo presente il memoriale umiliato al s. Padre dai signori consoli e comunità di Valreas unimento co' signori rettori de' due spedali, col quale imploravano l'unione della casa, chiesa o giardino della soprastante casa di s. Antonio a detti due spedali, o l'unione di tutti gli altri beni qualsivieno della detta casa al solo spedale de' poveri infermi privatamente, a piedi del quale memoriale esiste il prescritto di sua Beatitudine del seguente tenore — Ex audientia sanctissimae die 17 decembris 1781. — Sanctissimus dominus Noster remisit preces ad reverendissimum dominum episcopum Vasionensem — L. card. Pallavicini praefectus — E finalmente essendosi fatto presentare il lodato monsignor vescovo l'istanza fattagli da detti signori consoli e rettori, col suo prescritto de' 28 dicembre passato, e l'inventario fatto in esecuzione, ed in sequela del detto prescritto, della casa, e giardino, chiesa, e sagrestia della detta casa di s. Antonio, di tutti i beni, fondi, stabili, crediti, capitali, pensioni, titoli, documenti, nomi, diritti, ragioni, azioni, o pretensioni generalmente qualsivieno della stessa casa, quale inventario è stato posto negli atti della sua cancellaria vescovile.

Dopo di avere monsignor vescovo considerato il tutto, in correlazione del suo prescritto posto nella suddetta supplica de' 28. dicembre scorso, ed in esecuzione di esso, volendo gratificare li detti due spedali di Valreas, per le presenti sotto il beneplicito, e gradimento, di sua Santità, e sotto la condizione espressa, che le presenti verranno autorizzate, ed approvate dalla stessa Santità sua a spese, e pensiero dei consoli, e rettori de' due spedali di detto luogo di Valreas, ha unito, ed applicato, siccome

unisce, ed applica a questi le case, chiesa, e giardino di s. Antonio posti nel recinto di Valreas, nel quarto *Bertrude*, ad effetto di edificarvi, allorchè l'ottrale lo permetteranno, e che sarà stimato conveniente da monsignor vescovo, o suoi successori, un corpo di fabbrica per ciascuna, e rispetto a tutti gli altri beni; fondi, capitali, pensioni, nomi, diritti, ragioni, azioni, e pretensioni generalmente qualsivieno della detta casa di s. Antonio li ha uniti, ed applicati, siccome li unisce, ed applica al detto spedale de' poveri infermi privatamente insieme a no dipresso a seicento lire di arretrati di pensioni provenienti da detti capitali dovuti da varj particolari, e scaduti sino al giorno di oggi, con tutte le riserve, patiti, qualità, condizioni, e forme seguenti, e non altrimenti.

Primieramente, che per prevenire gl'inconvenienti della unione de' detti due spedali, e perchè reciprocamente l'uno l'altro non s'incomodino allorchè vi sarà questione di edificare, si disporranno coll'approvazione dello stesso monsignor vescovo, e suoi successori le fabbriche in modo, che le due case saranno affatto separate l'una dall'altra, e non potranno avere alcuna comunicazione fra loro, e niente s'incomoderanno.

Item che mediante la remissione suddetta de' beni di s. Antonio, li detti due spedali saranno dichiarati, e riconosciuti ora, e nell'avvenire opere pie ecclesiastiche, quantunque amministrate da rettori ecclesiastici, e laici, sotto l'autorità di monsignor vescovo, che riserva a se, ed a suoi successori tutta la superiorità, e giurisdizione sulli detti due spedali, che gli compete sopra tutto le opere pie della sua diocesi: che relativamente a detti signori amministratori non potranno in avvenire dare esecuzione a veruna deliberazione tendente a fare prostiti, alienazioni de' fondi urbani, e rustici, fabbriche, o altro spese straordinarie senza la previa approvazione in iscritto di monsignor vescovo, o suoi successori, sotto la pena di nullità, e di doverne render conto i detti signori amministratori a loro proprio, o privato nome, e che si uniformeranno in tutto il resto al diritto, che compete a vescovi sulla opere pie ecclesiastiche delle loro diocesi.

Item, che nel termine di tre mesi sarà reso conto a monsignor vescovo della somma di duecento lire mandato ultimamente al sig. avvocato

Alancoe in Roma ordianendosi ciò colla lettera dell' eminentissimo sig. card. Pallavicini diretta a monsig. vescovo in data del 3. ottobre 1784.

Item, che li detti ospedali adempirano, e saranno tenuti a tutti, e qualsivoglia pesi imposti sopra i beni di s. Antonio, faranno soddisfare tutte le fondazioni, pagheranno al sig. Champagne ultimo individuo della detta casa la pensione vitalizia di 900 lire assegnategli, li di cui primo semestre deve cadere li 4 marzo prossimo, e soddisferanno dall'altra parte a tutti gli altri obblighi, de' quali i beni di s. Antonio sono, e saranno gravati nell'avvenire.

Item, che la detta comunità di Valreas, o gli ospedali saranno tenuti di pagare tutte, e singole le spese dell'inventario suddetto, e tutti, e singoli gli atti, e registri fatti, e da farsi relativamente alla unione de' beni di s. Antonio a detti ospedali, e sotto tutte le suddette riserve, patti, qualità, condizioni, e accettazioni, e non altrimenti monsig. vescovo ha trasportati, e trasporta irrevocabilmente a detti spedali nella forma, e modo suddivisati, li suddetti beni urbani, e rustici della casa di s. Antonio, sotto tutte le clausole di spoglin, investizione, e di altre traslative richieste, e necessarie.

Ed affinché le presenti siano ante ai signori rettori de' due ospedali, monsignor vescovo ha ordinato, che se ne debba spedire copia da noi segretario cancelliere vescovile, o dal nostro sostituto, che monsignor vescovo deputa a questo effetto, a ciascuno del collegio di detti ospedali congregati, e saranno passati a quelli dello spedale de' poveri infermi le carte, titoli, e documenti descritti nel suddetto inventario, delle quali carte, e titoli si obbligheranno nella stessa deliberazione, lo cui si accetterà la richiesta nozione sotto le condizioni sopra espresse. Ordinando per ragione delle sopradette cose tutte le providenze richieste, e necessarie. Dato a Vaison nel nostro palazzo vescovile l'anno, e giorno suddetto col nostro segno e sigillo della nostra cancellaria — Carlo Francesco vescovo di Vaison. — Giraudy segretario cancelliere.

Lo sottoscritto ho fedelmente tradotto de verbo ad verbum dal Francese nell'Italiano il presente istrumento. In fede etc. questo di 12. giugno 1782.

— Felice Alessandri —

§. 3. Hic eadem sacra congregatio edidit decretum tenoris sequentis, nempe — Sacra congregatio eminentissimorum, et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis, et consultationibus civitatis Avenionensis, comitatusque Venasyni praeposita, visis facultatibus apostolicis de mandato sanctissimi domini Nostri Pii pp. VI. per epistolam secretariae status diei 12 novembris 1777. reverendissimo episcopo Vasionensi traditis, nec non visis videntis, ac omnibus mature consideratis, praeciserunt instrumentum applicationis domus, ecclesiae, bonorum, ac reddituum, jam ad canonicos regulares ordinis hospitalis sancti Antonii de s. Antonio deominati spectantium, a dicto reverendissimo episcopo Vasionensi in vim dictarum apostolicarum facultatum factae favore tam hospitalis generalis, quam hospitalis infirmorum Valreacii Vasionensis diocesis, eadem apostolica auctoritate ejusdem sanctissimi domini Nostri Pii papae sexti juxta illius tenorem, formam, et continentiam approbavit, atque confirmavit: omniaque, et singula in praefato instrumento contenta, et expressa omnino exequi, ac observari mandavit, contrariis quibuscumque non obstantibus. Datum ex aedibus Vaticanis hac die 5. junii 1782.

L. card. Pallavicinus praefectus

Loco g. Sigoi

— F. M. Luzzi secretarius —

§. 4. Cum autem sicut dicti cognominati d'Alancoe Nobis ouper exposui fecerunt, ipsi decretum hujusmodi quo firmus existat, et servetur exactius apostolica confirmatione Nostrae paternitatis communiri semper desiderant, Nos dictos exponentes specialibus graliis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quis forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolute fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati: praeciserunt memoratae cardinalium congregationis decretum auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur

Tenor decreti isti a sacra congregatio-
ne Avenionensi, et Vasionensi pro confirmatione instrum-
entis.

Propter portatam pro
consequendo
de consuetudine apostolicae,
et tenore presentium
et confirmationis.

adilemus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus.

S. S. Decernentes eandem praesentem litteras
semper firmas validas, et efficaces existere, et
fore, suasque plenarias, et integros effectus
sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat,
et pro tempore quodcumque spectabit
plenissime suffragari, et ab eis respective
inviolabiliter observari; sicque in praemissis
per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos
etiam causarum palatii apostolice audientiae, ac
Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam
de latere legatos, et apostolicas Sedis nuntios,
sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter
iudicandi, et interpretandi facultate, et aucto-
ritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum,
et inane, si secus super iis a quocumque
auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit
attentari.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non universitatibus, et hospitalium praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgiis, et literis apostolicis superioribus, et personis cum quibuscumque lenioribus, et formis, ac cum quibuscvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alias in suo ro bore permanentis ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima quinta junii millesimo septingentesimo octogesimo secundo; pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXXXIII

Imminutio festorum in diocesi Aycirensi.

Venerabili fratri episcopo Aveirensi

FIG. PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut quaedam sunt, ut inquit sanctus Leo Magnus, quae nulla possent ratione conveli, illa multa sint, quae aut per consideratione aetatum, aut per necessitate rerum oportet tempore, illa semper conditione servata, ut ita si, quae vel dubia fuerint, aut obscura, id noverimus sequendum, quod nec praecipit evangelista contrarium, nec decretis sanctorum patrum invenitur adversum: ea propter apostolica haec sancta Sedes pro paterna erga universos Christianifideles benignitate, quoad integrum sibi fuit, consuevit supremam suam in se interponere auctoritatem, quae caeterquin ad majus divini cultus incrementum praescripta, aut per frugescentem in bonallorum cordibus charitatem ad otium, luxuriamque convertuntur, aut ob rerum ad vitam tradendum necessarium inopiam, non sive conscientiae angore contemnuntur.

§. 2. Quoniam autem, sicut pro parte tua Nobis expositum fuit, eidem fraterituti tuæ innotuit in tua diocesi Avereis adeo excreverunt calamitates, et angustiae propter praesentium temporum infortunia, ut miseri illius habitatores, incolaeque, et praesertim illi, qui sudare vultus sui panem comedunt, persaepeissime cogitant (quoniam animo fœvito) dies festos negligere, operibusque mechanicis se ad addicere pro pane lucrando, idque eo facilius conjigit ob excretum dierum festorum numerum; ac propterea Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune provide- res, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignareris.

§. 3. Nos itaque, qui Christifidelibus quantum cum Domino posuimus, salutem remedium potius ad aeternam salutem comparandam, et humanam vitam honeste substinendam adhibere, quam per severiorem Ecclesiae disciplinam ad desperatissimam inopes adducere cupimus, dictos illas specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa laetis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia abolventes, et

Freeze-drying

**Expositio
prelimin., de
rebus con-
sensibus.**

Tener con-
oscienza ar-
bitrio com-
mune epi-
scopi discre-
tari, cum
eius declara-
tionibus.

Clamoris im-
blata, et de-
scriptum irri-
gans.

Derogation
contravene-
tion.

Das. die 6.
Juli 1789
Amst. 1789.

Downloaded by Google

absolutos fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati: fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituo tibi de narratis, omnibus utriusque sexus Christianis fidelibus in praedicta tua Aveirensi diocesi existentibus, ne deinceps, exceptis omnibus diebus dominicis, nec non Natalis Domini Nostri Iesu Christi, et sequenti sancti Stephani, Circumcisionis, Epiphaniae, Paschatis resurrectionis, et sequenti, Pentecostes, et sequenti, ac Corporis Christi, Ascensionis, sancti Joannis Baptistae, sancti Josephi, ac sanctorum Petri, et Pauli, et Jacobi apostolorum, nec non commemorationis omnium sanctorum; praeterea quinque dicatis Beatae Mariae virginis immaculatae, scilicet Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis, nec non sancti patroni, aut tutelaris cujuslibet loci dumtaxat, festivis diebus, in quibus integra maneat praecipue obligatio. In reliquis vero festis sive per hanc sanctam Sedem praecipitis, sive per synodales ejusdem diocesis constitutiones, sive quacumque alia de causa, etiam ex causa voti per majores suos facti (quod quoad hanc partem etiam auctoritate Nostra apostolica per te commutari volumus) praecipitis, praescriptisque, audita missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, servilibusque operibus, sine ullo prorsus conscientiae scrupulo vacare possint, auctoritate Nostra apostolica concedas, et indulgeas, permittas, ac statuas, praecipias, et mandes.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non diocesis praedictae, illiusque locorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens,

ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona julii millesimo septingentesimo octingentesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXXXIV.

Dat. die 14
Julii 1788.
Anno VIII

Suppressio, ac nova assignatio nonnullarum portionum, seu praestimoniorum super fructibus nonnullarum parochialium Lisbonensis, et aliarum diocesis.

Pius Episcopus

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Laudabile regia potestate fulgentium personarum obsequium, atque filiis reverentiae specimen erga Nos, et apostolicam Sedem semel ac iterum perspectum pontificia commendatione Nostra prosequentes ea nonnunquam movemur, quo a Nobis pridem ad eorum instantiam pro rependendis subditorum personis indulta ministerio ampliationis concessa extiterunt, recognitis inde, quae in posterum insurgere poterunt, incommodis libentissimo cum a Nobis petitur, revocare, easque novo rerum ordine denno largiri, prout aequitas suadet, regumque ipsorum pietas ac religio postulat, et Nos in Domino conspicimus convenire.

Procurator

§. 2. Cum itaque carissimus in Christo filius Noster Petrus Portugalliae, et Algarbiorum rex fidelissimus alias Nobis exposuerit, ipsum uti administratorem domus, et status Portugalliae regni infantis privilegio gaudere praesentandi ad nonnullas parochiales ecclesias, quae, ut accepimus, de regio iurepatronatus ex fundatione, vel donatione existunt, super quarum respectivo fructibus, redditibus, et proventibus certae portiones, seu praestationes annuae personis eidem regio infanti gratis, et acceptis ab eodem distribuendae, et assignandae apostolica auctoritate alias constitutae reperiuntur cum indulto eidem regio infanti pro tempore existenti eadem apostolica

Tenore presentium per portu-
larum a
regis Portu-
galiae et Al-
garbiorum
per obtinenda
assignatione portio-
num super
fructibus pa-
rochialium
favore infan-
tis regi.

auctoritate concessa, quod portionibus, seu præstationibus hujusmodi ex personis illas percipientibus quovis modo cessantibus; durante ratione hujusmodi, illarum respective fructus in ejusdem regii infantis favorem cedere debeant. Cumque ex tunc dictus Petrus rex fidelissimus perspectum habuerit, portiones, seu præstationes prædictas minus sufficientes esse nodum ad nobiles personas eidem regi infantis benevolas juxta eorum conditiones, et meritis sui magni, et grati animi agnificationibus prosequendas, sed alias ad augendum, prout decet, splendorem dilectissimi filii Nostri Joannis dicti Petri regis secundo geniti, ac dicti regni, domus, et status regii infantis immediate successoris, ut sic magis decore sua magnanimitatis, et pietatis actus exercere valeat, impares existere. Ideoque dictus Petrus rex de carissimae in Christo filiae Nostrae Mariæ Franciscæ Portugallicæ, et Algarbionum reginæ fidelissimæ approbatione, Nobis supplicaverit, quatenus super infrascriptarum tunc prout etiam ad præsens vacantium parochialium ecclesiarum, quæ ut alias accepimus, de dicto regis jurepatronatus existunt, et ad quas videm Petro regi uti administratori prædicto jus presentandi competit respective fructibus certis aliis infrascriptis portiones, seu præstationes annuæ arbitrio dicti regii infantis, ejusque status, et domus hujusmodi successorum pro tempore existentium personis nobilibus sibi gratis, et acceptis distribuendæ, et assignandæ apostolica auctoritate per Nos constitutorem cum simili indulto, quod portionibus, seu præstationibus hujusmodi cessantibus, illarum respective fructus, durante cessatione hujusmodi, in ejusdem regii infantis pro tempore existentis favorem ad formam dicti præcedentis apostolice indulti cedere deberent, et decreto, quod ii, ad quos vel de jure, aut in vim contractuum, seu de consuetudine infrascriptarum parochialium ecclesiarum, aut cappellarum majorum nuncupatarum dumtaxat, et sacrorum reparaciones spectabant etiam ad formam ejusdem præcedentis indulti facere tenerentur.

§. 3. Nos præmissis omnibus tunc benigne annuendo super unius de Cheléroz, cujus quadringentorum duas centum pro qualibet: ac alius de Poroz, cujus ducentorum, et quadraginta unum centum: ac alius de Botellas respective prioratus nuncupatarum Lisbonensium, cujus

noningentorum, et septuaginta quatuor centum et viginti: ac alius de Gonilhaes Bracharensis, cujus etiam trecentorum et septuaginta unum centum et viginti: ac alius de Esmoriz Portugallicæ, cujus quingentorum et sexaginta ex decimis, et tercie vulgo Passare provenientibus tres nonaginta pro qualibet: alias de Crasto Dairo abbatis etiam nuncupatæ Lamecensis, cujus noningentorum, et sexaginta quatuor centum pro qualibet: ac alius de Macieira de Cambra, cujus sexcentorum, et decem tres centum pro qualibet: ac alius de Cappelloz, cujus ducentorum, et nonaginta unum centum. Ac alius de Rogo, cujus quingentorum, et quadraginta duas centum, et viginti pro qualibet. Ac alius de Curegoza Avefonsis, cujus trecentorum et quinquaginta unum centum, et decem. Ac alius de Arocos, cujus septingentorum, et triginta tres centum et decem pro qualibet. Ac reliquarum parochialium ecclesiarum de Forno respective abbatiarum etiam nuncupatarum respective locorum Colimbriensium respectivo de e. s. s. cujus et illis forsas respective ducentorum trecentorum et quinquaginta ducentorum auri de camera respective fructus, redditus, et provenus certi tantum secundum communem estimationem valorem annuum, ut asserbatur, non excedebant unam respectu portiones, seu præstationes annuas centum, et viginti ducentorum auri hujusmodi arbitrio dicti regii infantis, ejusque status, et domus hujusmodi successorum pro tempore existentium personis nobilibus sibi gratis, et acceptis distribuendæ, et assignandæ summas prædictas a respectivo posteriorum parochialium ecclesiarum hujusmodi fructibus prædictis abdicando, et separando. Et dummodo ex antiquisque dictarum posteriorum parochialium ecclesiarum fructibus, redditibus, et provenibus illarum respective rectoribus pro tempore existentibus tantum decati auri de camera hujusmodi liberi, et deductis omnibus illarum respective sanctissimæ annuatim remanerent, cum decreto tamen quod in eventum, in quem parochiales ecclesie posteriores ad nominationem regii infantis pro tempore existentis a Sede apostolica conferri contingeret, illarum respective fructus certi superius expressi, non obstante abdicacione, seu separatione prædicta diminui non possint per Nostras literas apostolicas incipientes in Con-
suetis christianorum principum etc. — sub sa-

Assignatur
portiones
redditas
parochialium

tum idibus martii, pontificatus Nostri anno octavo apostolica auctoritate perpetuo constituitur, et assignavimus, aliisque praemissa concessimus, indulgimus, et decrevimus.

Trans. auri
per pecun.

§. 4. Cum autem sicut dictus Petrus rex Nobis nuper exposui fecit, antea praefectorum spoliatarum literarum exequutionem completum fuerit posteriorum parochialium ecclesiarum huiusmodi respective fructus, redditus, et proventus certos ad summas superius, et in dictis literis respective tunc expressas non ascendere, et haud parum minores existere, proptereaque nisi illorum respective rectoribus congruae certae, ut infra, constituerentur, et assignarentur, multa dubia, et controversiae inter dictos rectores, et personas huiusmodi portiones, seu praestationes praedictas periclitantes, orirentur; ideoque dictos Petrus rex ad huiusmodi inconvenientia vitanda, et ad hoc, ut dictarum posteriorum parochialium ecclesiarum rectores praedicti de eorum respective congrua certa praeter solas incerta reddantur indemnes, Nobis de simili praedictae Mariae Franciscae reginae fidelissimae approbatione supplicavit, quatenus eisdem rectoribus in praemissis opportuno providere de benignitate apostolica dignaremur.

Trans. auri
eodem.

§. 5. Nos igitur tam iustis, ac piis ejusdem Petri regis hae in parte exhibitis votis, et petitionibus benignè, libereque animo annuere volentes, portiones, seu praestationes huiusmodi a Nobis, ut praefector, constituitis eodem apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo assignavimus, et annullamus. Et unam centum, et viginti quinque ducatorum auri huiusmodi, et viginti duodecim monetae Romanae cum dimidio alterius julii similis super unius de Cheleroz ejus ad trecentorum, et quinquaginta. Ac aliam centum, et quatuordecim ducatorum auri similium et juliorum quinque monetae praedictae super aliis de Ponz, ejus ad ducentorum et triginta. Ac aliam ducatorum, et viginti octo ducatorum auri huiusmodi, et juliorum decem monetae praedictae super aliis de Buccellas respective priorates nuncupatus, Lisbonensis, ejus ad octingentorum. Ac aliam centum, et quadraginta duorum ducatorum auri parium, et juliorum quindecim ejusdem monetae super aliis sanctae Marci de Gutthens abbatiae nuncupatae ejus ad trecentorum et quindecim. Ac aliam octiam centum, et quadraginta duorum ducatorum

auri similium, et juliorum quindecim dietae monetae super aliis de Gontinhaes Bracharensis, ejus etiam ad trecentorum, et quindecim. Ac aliam centum et septuaginta unius ducatorum auri huiusmodi, et juliorum septem dietae monetae cum dimidio alterius julii similis super aliis de Esmoriz Portugalensis, ejus ad quadringentorum, et sexaginta sex decimis, et terciae vulgo Passaes provenientibus. Ac aliam ducatorum et viginti octo ducatorum auri de camera huiusmodi, et juliorum decem monetae praedictae super aliis de Crasto Dastre abbatiae etiam nuncupat. Lamacensis, ejus ad octingentorum. Ac aliam centum, et octuaginta duorum ducatorum auri huiusmodi, et juliorum quindecim dietae monetae super aliis de Morieira de Cambra, ejus ad quingentorum et quindecim. Ac aliam centum et duorum ducatorum auri similium, et juliorum quindecim ejusdem monetae super aliis de Capelloz, ejus ad ducentorum et triginta ducatum. Ac aliam centum et septuaginta unius ducatorum auri parium, et juliorum septem dietae monetae cum dimidio alterius julii similis super aliis de Rago, ejus ad quadringentorum et sexaginta. Ac aliam centum et viginti quinque ducatorum auri huiusmodi, et juliorum duodecim dietae monetae cum dimidio alterius julii similis super aliis de Caregoza Aveirensis, ejus ad ducentorum, et nonaginta. Ac aliam centum et viginti quinque ducatorum auri parium, et juliorum septem dietae monetae praedictae cum dimidio alterius julii similis super aliis de Arcene, ejus ad quingentorum, et nonaginta. Ac reliquam respective congruam certas dictis solas incertis non comprehensis, quae ad eandem respective rectores spectare debebant. Centum, et quatuordecim ducatorum auri huiusmodi, et juliorum quinque monetae praedictae super reliqua posteriorum parochialium ecclesiarum de Fornex respective abbatiae nuncupat, respective locorum Colimbriensis respective diocesis ejus, et illis forsam respective annexarum, respective fructus, redditus, et proventus certi tantum ad ducentorum, et nonaginta ducatorum auri de camera secundum communem estimationem valorem annum circiter inceptum, unicuique ex praedictis rectoribus dicta apostolica auctoritate eandem tenore praesentium perpetuo etiam respective constituitur, et assignamus; ex superius solibus vero dictarum posteriorum paro-

rhinium ecclesiarum respective fructibus, redditibus, et proventus praedictis duo inter se aequalis summae super de Borellis Lisbonensis. Et duo etiam inter se aequalis summae praestimonium super de Crasto Dairo Lamecensis praedictarum respective diocesium. Ac super uniuscuiusque reliquarum posteriorum parochiarum ecclesiarum huiusmodi respective fructibus, redditibus, et proventus praedictis superextantibus unum praestimonium arbitrio dicti regii infantis, ejusque status, et domus huiusmodi successorum pro tempore existentium personis nobilibus sibi gratis, et acceptis distribuenda, et assignanda loco portionum, seu praestationum extintarum, et annuatarum praedictarum dicta apostolica auctoritate, etiam perpetuo constituimus. Eidemque moderno regii infanti, ejusque ad domum, et statum praedictos successoribus praedictis, quod praestimonium huiusmodi, aut illorum aliquo ex personis, seu persona illa, seu illud percipientibus, seu percipiente, quomodolibet cessantibus, seu cessante, illorum, seu illius fructus donec illa, seu illud de novo assignari videbitur in favorem regii infantis pro tempore existentis ad formam primodicti praecedentis indultis apostolice cedere debeant eadem apostolica auctoritate de novo concedimus, et indulgemus.

§. 6. Nec non easdem praesentes litteras semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, atqueque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos necesse spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere; sicque, et non alias per quocumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolice auditors, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de litera legatos, vicelegatos, diaconos Sedis aueolos iudicari, et definiri debere, et si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter confingeri attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 7. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et cancellariae apostolicae regula de jure quaevis non tollendo, ac quatenus etiam opus sit, constitutione plenae memoriae Benedicti pp. XIII. praedecessoris Nostri parochiales ecclesias pensionibus gravari prohibente, illis quoque etiam in synodalibus, provincialibus, ge-

neralibus, et universalibus conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis quibuscumque superioribus, et personis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium praemisorum quomodolibet formis concessis, approbatis, confirmatis, et renovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam praeflorum sufficienti derogatione illas de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specificae, expressae, et individuae, ac de verbo ad verbum, non autem per elucubres generales idem importantes mentio, sed quaecumque alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, etiam inserti forent, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris latissime, et plenissime hac vice dumtaxat ad praemisorum validissimum effectum specialiter, et expresse, nec non opportuno, et valide harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Similiter autem volumus, quod ii, ad quos vel de jure, aut in vim contractuum, vel de consuetudine posteriorum parochiarum ecclesiarum, aut cappellarum majorum non occupatarum dumtaxat, ac sacrariorum reparationes spectant etiam ad formam ejusdem primodicti praecedentis indultis apostolice facere teneantur. Injuncto insuper duere personis praestimonium praedicta respective percipientibus, illis vero cessantibus, praedicto Petro regi fidelissimo, ejusque regis infanti pro tempore existentis, ad quos interim illorum fructus spectare debebunt, ut praeflor, dictas congruas praedictis respective rectoribus integro persolvendi juxta modum, quo alia praestimonium, quoque item Petrus rex fidelissimus admittit, constituta reperiantur, et juxta quem commendatitium ordinem militarium Christi, ac sancti Benedicti de Aviz, et sancti Jacobi apostolice auctoritate erectas fuerunt. Ac praeterea etiam volumus, quod in evanum, in quem parochiales ecclesiae posteriores ad nominationem regii infantis pro tempore existentis a Sede apostolica conferri contingat, illarum respective fructus certi superius expressi, non obstante additione, seu separatione huiusmodi, diutius non possint.

Clamela an-
hila, et de-
cretum ter-
tium.

Derogatio
extintarum.

Proclama-
tio apostoli-
ca.

Functio po-
nenda.

§. 2. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae extinctionis, annulationis, constitutionis, assignationis, novae concessionis, indulti, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo octogesimo secundo, sexto decimo kalendas augusti, pontificatus Nostri anno octavo.

Dist. die 18.
anno 1788.
Jussu Vti.

CCCLXXXV.

Conceduntur nonnulla privilegia sociis commissarii visitatoris aggregatorum tertii ordinis sancti Francisci Lisbonensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Memoratur
dicit libere
ad eundem
officium ex-
pediat, la-
vare ubi
aggregato-
rum utriusque
terti ordinis
s. Francisci.

§. 1. Cum Nos alias per Nostras in simili forma brevis die xix. februarii MDCLXXXII. expeditas literas precibus dilecti filii Joannis Petri de Melo sacerdotis principalis patriarchalis ecclesiae Lisbonensi, qui est modernus minister aggregatorum utriusque sexus tertii ordinis nuperupati sancti Francisci ejusdem civitatis Lisbonensis annuendo fratribus ejusdem tertii ordinis congregationis sancti Francisci in regnis Portugalliae, et Algarbiorum existentibus, qui per sexennium continuum munere commissarii visitatoris eorundem aggregatorum, quatenus praedicatores essent, functi sint, privilegia, exemptiones, praerogativas defunctorum, si per duodecim annos privilegia exprovincialium, quatenus vero ex-defunctorum, vel doctores in theologia, vel lectores jubilati essent; dum per sexennium exercuerint, exprovincialium privilegia cum voto in capitulo provinciali introitu laborum, quos officii hujusmodi causam suscipere lenentur, auctoritate apostolica concesserimus, ac indulgerimus, prout in dictis literis uberius continetur.

Reponatur
autem pro
et. referat.

§. 2. Memoratus Joannes Petrus de Melo minister, ut praefertur, aggregatorum dicti ter-

tii ordinis sancti Francisci Nobis nuper exponi fecit, quod cum socii dicti commissarii visitatoris non secus ac commissarii visitatoris oh spirituale regimen dictorum aggregatorum plures labores exantillare tenerent, vicesque illius necessitate id exigente gerere, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, et in praemissa opportuna providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaretur.

notae per-
dite.

§. 3. Nos igitur ejusdem exponentis precibus annuere volentes, ac singulares dictorum sociorum personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujusmodi rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus Nobis humiliter porrectis inclinati, sociis commissarii visitatoris praedicto pro tempore existentibus, quatenus ipsi per duodecim continuos annos praedictum coadjutores, seu sociorum munus praestiterint, ut omnibus, et singulis privilegiis, ac gratiis, et exemptionibus, praerogativis, quibus tam de jure, usu et consuetudine, quam alias quomodolibet in dicto ordine, qui deliquitatus officium gesserunt utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, et poterunt in futurum, pari modo uti, frui, et gaudere libere, ac licite possint, et valeant auctoritate apostolica harum serie perpetuo concedimus, et impertimur. Cum porro, sicut accepimus, dilecti filii Christophorus a sancta Bonaventura actualis commissarius visitator, ac Joseph Joachim a domina Nostra, et Antonius a sancto Clemente actuales socii, et coadjutores hujusmodi omnibus dictis requisitis qualitatibus polleant, nec non praescriptum annorum tempus suum respective officium laudabiliter praestiterint, ut omnibus, et singulis memoratis gratiis, praerogativis, praerogativis, et privilegiis uti, frui, et gaudere libere, ac licite possint, et debeant, auctoritate, et tenore praedictis declaramus, et quatenus opus sit, illis concedimus, et indulgemus.

Teor soci-
cessione.

§. 4. Decernentes eandem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari;

Chancel-
larius, et
secretarius.

sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam consarum palatii apostolici audiores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos; ac sanctae Sedis nuncios, sublata, sis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debeat, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 3. Non obstantibus in quibusvis capitulis generalibus, aut provincialibus; ac apostolicis constitutionibus, et ordinationibus, nec non dicti ordinis; et provinciae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac eam quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris; die decima sexta iulii millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCLXXXVI

Imminutio festorum in diocesi Leyriensi.

Venerabili fratri episcopo Leyriensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater

Salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum, sicut quaedam sunt, ut inquit sanctus Leo magnus; quae nulla possunt ratio-

ne convelli, ita mollia sint, quae aut pro consideratione aetatis aut pro necessitate rerum oporteat temperari, illa semper conditione servata, ut in iis, quae vel dubia fuerint, aut obscura, id caverimus sequendum, quod nec praecceptis evangelicis contrarium, nec decretis sanctorum patrum inveniat adversum; quia propter apostolica haec sancta Sedes pro paterno erga universos Christianos benignitate, quoad integrum sibi fuit, consuevit supremam suam in iis auctoritatem interponere, quae caeteroquin ad maius divini cultus incrementum praescripta, aut per frigescentem in nonnullorum cordibus charitatem ad otium, luxuriamque convertuntur, aut ubi rerum ad vitam traducendam necessarium inopiam, non sive conscientiae angore contemnatur.

§. 2. Quoniam autem, sicut pro parte tua Nobis expositum fuit, eidem fraternitati tuae innotuit in tua diocesi Leyriensi adeo exaruerunt calamitates, et angustiae propter praesentium temporum infortunia, ut miseri illius habitatores, incolaeque, et praesertim ii, qui in sudore vultus sui panem comedunt, passim cogantur (quamvis animo invito, dies festos negligere, operibusque mechanicis sese addicere pro pane lucrando, idque eo facilius contingit ex excretis dierum festorum numerum, ac propterea Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos itaque, qui Christianis, quantum cum Homine possumus, salutarem remedium potius ad aeternam salutem commendandam, et humanam vitam honeste subalternandam adhibere, quam per severiorem ecclesiasticae disciplinae rigorem ad desperationem inopes adducere cupimus, dictos incolas specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latitis, si quas forte incurrerint, huiusmodi rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati: fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituto tibi de narratis, omnibus utriusque sexus Christianis in praedicta tua diocesi Leyriensi existentibus, et deinceps exceptis omnibus diebus dominicis,

Tres contra-

Expon-

Tres con-

Dat. die 16.
iulii 1793.
Anno VIII.

Data ex-

nec non natalis Domini Nostri Jesu Christi, et sequenti sancti Stephani, Circumcisionis, Epiphaniae, Pasciae Resurrectionis, et sequenti, ac Corporis Christi, Ascensionis, sancti Joannis Baptistae, sancti Josephi, ac sanctorum Petri, et Pauli, et Jacobi apostolorum, nec non commemorationis omnium sanctorum; praeterea quinque diebus beatae Mariae virginis immaculae, scilicet Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis; nec non sanctorum patroni, aut tutelaris cujuslibet loci dumtaxat, festis diebus, in quibus integra maneat praecepti obligatio: in reliquis vero, festis sive per hanc sanctam Sedem praescriptis, sive per synodales ejusdem dioecesis constitutis, sive quacunque alia de causa etiam ex causa veli per majores suos facti (quod quoad hanc partem etiam auctoritate Nostra apostolica per te commutari volumus) praeceptis, praescriptisque, audita missa, laboriosis suarum artium exercitationibus, scribilibusque operibus, sine ulla prorsus conscientiae scrupulo vacare possint, auctoritate Nostra apostolica concedas, et indulgas, permittas, ac statuas, praecipias, ac mandas.

Delegatus
apostolicus
sacrae

§. 1. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dioecesis praedictae, illiusque locorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et constitutionibus, privilegiis quoque, indultis, et licetis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in speciem, ac aliis in contrarium quomodolibet eocensis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanerent, ad praemissorum effectum; hac vice, dumtaxat, specialiter, et expresso derogamus, cunctisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die trigesima Julii millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXXXVII

Pal. de a.
anc. 1187
Lump VIII

Indultum perpetuum gestandi antrum numisma in forma crucis pro cappellis cappellae electorali Monacensis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

§. 1. In apostolicas dignitatis specula, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, circa insignium ecclesiarum statum, personarumque in in eis Altissimo amodo famulantium, perpensis studiis juxta intendimus, earumque, decori, et ornamento patris benignitate libenter consulimus, sicut omnibus nostra considerationis trutinam perpensis, rationali conspectum esse arbitramur.

Tron con-
stituti.

§. 2. Hinc est, quod Nos, ad ea, quae cappellae residentiae electorali Monacensis splendorem spectant, Nostrae providentiae intuitum convertentes, ac dilectis filiis cappellani actualibus eidem cappellae interservientibus specialem gratiam facere volentes, eorumque singulares personas, a quibusvis acommunionibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter precectis inclinati, ut deinceps perpetuis futuris temporibus sex primi cappellani, quorum hodie duo sunt caeremoniarum alectoris, duo officiales, et duo levites scilicet dictae cappellae electorali Monacensi interserviantes, nunc, et pro tempore existentes quoadusque in hoc officio permanent, antrum numisma in forma crucis cum imagine beatae Mariae Virginis dictae cappellae patronae ac triplici thiara cum clavibus sancti Petri vix oca — et cum inscriptione: *Ex indulto sanctissimi pp. Pii VI, die xxvi. aprilis MDCLXXXVII. annuente Karolo Theodoro* — ex altera parte; ita ut illud e thesauri acria ceruelli coloris pendeat aucto pectus tam in dicta cappella electorali, quam extra illam publica, ac privata ubique deferre, illique uti libere, ac licito possint, et valeant, auctoritate apostolica tenere praesentium concedimus, et indulgemus; illique deinceps a quovis molestari, vel

pertrahori nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quonquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti pp. XIV. prædecessoris Nostri super divisione mactiarum, aliaque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictæ cappellæ etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis similitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexto augusti millesimo septingentesimo octuagesimo secundo; pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXXXVIII.

Suppressione duarum confraternitatum in civitate Urbaniensi existentium, et applicatio honorum favore magistrarum piarum nuncupatarum in eadem civitate commorantium.

Venerabili fratri Paulo Antonio,
episcopo Urbaniensi.

PIUS PP. VI.

Venerabilis sceler salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ex quo superius dispositione, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, in apostolica Sede nullis Nostri suffragantibus meritis sumis collocati inter cætera, quæ in hisce præsertim difficilissimis temporibus Nos inique presumunt, de temporali etiam Christianissimæ in terris Ecclesiæ Romanæ commorationum commodo; ac utilitate peccatiorem curam a Nobis gerendam esse probe intelleximus.

§. 2. Cum itaque, sicut accepimus in hac nostra civitate, ac diocesi Urbaniensi aliquæ mulieres magistræ piæ nuncupatæ insimul collegialiter viventes existant, quarum institutum est rectam pauperum puellarum educationem, ac illarum bonis moribus, et artibus institutionem curare, quarum opera, licet maxime utilis, ac proficua sit, cum tamen ob sa-

lis tenem suum censum puellas hujusmodi alere, ac sustentare nequeant, interdum contingat, quod miserabiliores, ac orphanæ præsertim ob ipsam rei familiaris angustiam educationis, ac institutionis hujusmodi destituantur, unde otio diffidentes facile a recto vitæ semitæ aberrare possint.

§. 3. Nos hinc, quo harum puellarum miserabiliorum, ac orphanarum pudori, ac indigentia consulatur, motu proprio, ex certa scientia, et matura deliberatione Nostri; de quo apostolicas potestatis plenitudine fraternitati tuæ, de cujus prudentia, fide, integritate, doctrina, ac in rebus gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, per præsentem committimus; ac mandamus, ut duas tales confraternitates, quarum altera sub invocacione sancti Spiritus, altera sub titulo sancti Joannis Evangelistæ in hac Nostra civitate Urbaniensi canonice, et assertur, erectas existant; auctoritate Nostri apostolica supprimas, ac extinguas, ac suppressas, et extinctas eas decernas; atque declares.

§. 4. Bonæ vero mobilis, jura, et actiones quomodolibet ad easdem confraternitates spectantia, et pertinentia miserabilium puellarum orphanarum alimentis, ac sustentationi auctoritate prædicta assignes, attribuas, ac destines; ita ut deputato per te, ac pro tempore existentes episcopos Urbanienses ipsos successores dictorum honorum, jurum, et actionum administratores, detracta prius ea fructuum, ac reddituum honorum hujusmodi quantitate, quæ necessaria erit pro annua misarum, eorumque onerum, quibus eadem bona gravata existunt; satisfactione; quibus desuper administratoris pro tempore existentis conscientiam oneramus; residuales fructus, redditus, ac proventus prædicti in necessariam, et occurrentem alimentorum supplicationem pro illis puellis orphanis hujusmodi, quæ adhuc erant; ac directione dictarum magistrarum piarum in eodem contubernio vivant, omnino arbitrio tuo erogentur, dicta auctoritate edicas, ac decernas.

§. 5. Quod si interdum contingat, vel propter minorem orphanarum numerum, vel ob alias emergentes causas, ut aliquæ fructuum, ac reddituum portio, detractis omnibus impensis prædictis superestet, ut de hisce tot subditiis dotalia constituatur, quæ juxta tibi a Domino datam, tuorumque successorum pruden-

Perceptum
reducimus.

Dat. die 22.
aug. 1709.
Anno VIII.

Deputatio
apostolica
suppressionis
confraternitatis
et applicationis
bonorum
magistrarum
piarum.

Saluti
dilectionis
magistrarum
piarum
suppressionem
confraternitatis
applicandi
bonorum
magistrarum
piarum, et
dilectionis
magistrarum
piarum.

Procurator

Instituti
magistrarum
piarum
insimul
collegialiter
viventes.

Conceditur
fructus
et redditus
bonorum
piarum
pro dotibus
puellarum.

flam, ac illorum quantitatem æquum censetur illis puellis orphanis inter ceteras in dotem attribuenda; quæ ob morum integritatem, suam in Deum pietatem, aliisque virtutum merita digniores reputabuntur, auctoritate, et tenore prædictis constituimus, et mandamus.

*Constitutio
juri præsen-
tandi ad
nomine ad
nomine be-
nedicti, quæ
ad exten-
sionem
confraterni-
tatis con-
cedi con-
stat.*

§. 6. Verum cum memorata confraternitas sancti Spiritus sic, ut præfertur, suppressa, ac extincta, sit in pacifica quasi possessione, ut asseritur, juris præsentandi, ac nominandi alterius vicibus cum familia Papi ad præbendam arcipresbiteralem, quæ est tertia dignitas hujus sacre cathedralis ecclesiæ, cum familia vero Savini, et Gatti alternis vicibus ad præbendam canonicaalem, seu canonicatum præpositiarii; confraternitas porro sancti Joannis Baptistæ sit pariter in quasi possessione jurispatronatus, seu juris nominandi ad præbendam canonicalem, seu canonicatum sub eadem invocatione sancti Joannis Baptistæ in hac tua cathedrali ecclesiâ erectam, quoniam beneficia hujusmodi vacare contingat, ne ulla in posterum inter administratores dictorum honorum, ut præfertur, deputatus ex una, et episcopi Urbanienses pro tempore existentes ex altera quodvis jus nominandi, seu instituendi ad beneficia prædicta, sit, ac controversia orietur, auctoritate, motu, scientia, ac tenore prædictis decernimus, et declaramus, jurispatronatus hujusmodi deinceps, servatis tamen alternativis prædictis, ac illaeso quocumque jure, quod ad familias Papi, Savini, et Gatti respectivo spectat, privative ad episcopos Urbanienses pro tempore existentes pertinere, quibus eo prout modo, quo iurium hujusmodi memoratæ confraternitates potiuntur, nec secus ea, motu, scientia, et tenore prædictis concedimus, et donamus.

*Constitutio
ad
ad
ad*

§. 7. Decernentes has præsententes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, subaque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et deserviri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Prolegatio
confraterni-
tatis*

§. 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, quoruncumque priorum benefactorum, seu te-

statorum testamentis, dispositionibus, collationibus, ac ultimis voluntatibus, quæ quoad præmissa sufficienter, et expresse committimus de jure quæsito tunc tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus, unionibus, seu applicationibus, illique combinandis ad partes, vocatis, quorum interest, ac aliis Nostri, et cancellariæ apostolicæ regulis, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinalibus, nec non confraternitatum prædictarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacibus, efficacissimis, ac insolentibus, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Constitutio
prædicta.*

§. 9. Cæterum per præsentantes non intendimus jurispatronatus hujusmodi in aliquo approbare. Datum Romæ apud sanctum Mariam Majorem sub anno plecentis die decima tertia augusti millesimo septingentesimo octogesimo secundo; pontificatus Nostri anno octavo.

CCLXXXIX

*Stat. die 29.
aug. 1809.
anno 1809.*

Vota per monachos sancti Pauli primi eremitæ congregationis Lætitianæ emissa, et emittenda solemniter declarantur.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Laudabile Romanorum pontificum prædecessorum Nostorum institutum, ut si quis

Prolegatio.

super quibuscvis negotiis emergere, et erumpere perspexissent difficultates, ac dubia, statim apostolica auctoritate, et providentia declararent, eo majori studio, quoad coegregationem dilectorum filiorum monachorum sancti Pauli primi eremitae congregationis Lusitanae nunc tenere, ac sectari Nos decet, quo nihil umquam curavimus impensius, quam ut regulares ordines, ac congregationes onaqueque juxta peculiare suum institutum uberes, ac salubres in Catholica Ecclesia fructus cum summa Christiani fidelium animarum utilitate proferre satgerent.

§. 2. Alias sane per Nostras in simili forma Brevis die xvi. decembris elapsi anni MDCLXXI. expeditas literas, regulas et constitutiones dictae Lusitanae congregationis monachorum sancti Pauli primi eremitae confirmavimus, ac adprobavimus, quarum vi monachi praedicti tria vota obedientiae, castitatis, et paupertatis emittere teneantur non cum honorum omnium abdicatione, aliquorum tantum mobilitum seu ad notum superiorum permisso, nec alio sibi titulo, seu patrimonium praeter mensam communem, ipsamque paupertatem, ut ad sacros promovantur ordines adsignato, prout in capitulis prime, secunde, et tertio partis primae earundem constitutionum, quarum tenorem praesentibus pre plenae, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§. 3. Cum autem sicut monachi praedicti Nobis nuper exponere fecerant, neque in constitutionibus, ac regulis hujusmodi, neque in apostolicis literis desuper emanatis aliquid expresse statuatur, non veta, ut praefertur, emittenda solemnitas sint, seu potius simplicia, licet sanctum sit, ut illorum professio nedum publico, omnium cum solemnitate, sed etiam nulla interjecta conditione emitti debeat, atque exinde professus ad mortem usque devinctus perseveret religioni, et religio professo. Nobis propterea exponentes praedicti cupientes occurrere controversis, quas exinde oriri possent, nec non eorumdem monachorum conscientias consolare, humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur exponentium ipsorum desiderio hac in re favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis

excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum vel gratia absolventes, et absolutos fero censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, quod vota praedicta in dicta congregatione Lusitana emissa, et emittenda sicut solemnitas eo prorsus modo, quo si in religione a Sede apostolica approbata emissa esse reperirentur auctoritate apostolica tenere praesentium declaramus.

§. 5. Decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore; suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; itaque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditeres judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii papae VIII. praedecessoris Nostri, de voto, et voti redemptione in sexto, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ejusdem congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis; irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris, die vigesima augusti, millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Elementos
salutares, et
irritantes.

Derogari a
posteris
non.

Memoratur
alias literas
expeditas
super votis
emittendis a
monachis.

Dubium sub
ortum super
naturae, et
qualitate vo-
tationum.

Vota solemnitas
declarentur.

Pai. de. 17.
sep. 1777.
Anno VIII.

CCCCX.

Confirmatur erectio duarum cappellaniarum, et loci pii ad distribuendas elemosynas, instante Julio Caesare Barberini principe Praenestino.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator §. 1. Quoties a Nobis petitur, quod iustitiae convenire dignoscitur, animo Nos decet libenter concedere, ac petentium desideriis congruum importiri suffragium.

Tenor praedictae provisionis a praesepo Barberinae. §. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius nobilis vir Julius Caesar Barberini princeps Praenestinus, quod cum alias dilecta filidum in Christo filia Anna Barberini ejus filia, ac vidua relicta bo. mem. ducis Sfortia Caesarini in actu suae renunciationis omnium suorum bonorum ob ingressum in religionem in monasterio sanctae Restitutae annuato civitatis Narniensis ejus favore factam in eum omnia bona sua per donationem inter vivos transulerit, ut ejusdem Annae ejus filiae desiderata suffragaretur de sorto, seu bonis sibi, ut praefertur, donatis multiplicum constituit, cujus fructus, ac redditus partim in dotatione duarum cappellaniarum laicalium, quarum altera esset erigenda in ecclesia dicti monasterii sanctae Restitutae civitatis Narniensis, altera vero in ecclesia sanctae Rosaliae civitatis Praenestinae, partim in fundatione operis pii ad distribuendam in perpetuum certam elemosynarum quantitatem pauperibus civitatis Praenestinae, oppidi Castri sancti Petri, et Capranicae cessissent, reservato tamen possessori majoratus Barberini jurepatronatus tum dictae cappellaniae in ecclesia sub titulo sanctae Rosaliae civitatis Praenestinae erigenda, tum dicti operis pii; volens insuper, quod dicta cappellania, et opus pium ab omni ordinarii, et metropolitane, ac Sedis apostolicae legatorum, aliaque omni jurisdictione, superioritate, visitatione, correctione, compulorum, atque expensarum, et aliorum quorumcumque revisione sint exempta, et omnino libera; sed nunc dilecto filio Nostro Innocentio Sanctae Romanae Ecclesiae tituli sancti Sylvestri in Capite presbytero cardinali De Comitibus nuncupato, eoque vero defuncto Sanctae Romanae Eccle-

siae cardinali patrono cappellaniae, et operis pii praedictorum pro tempore esistenti, et a memorato possessori majoratus Barberini nominando ad formam, et cum eisdem facultatibus cardinali protectori cappellaniarum de jurepatronatus ejusdem familiae Barberini in basilica principis apostolorum, et in ecclesia sancti Andreae de Valle erectarum, nec non montis frumentarii Barberini Assisiensis, et Senogalliensis a felicis recordationis Urbano pp. VIII. praedecessore Nostro ex motu proprio dato in Arco Gandulphi diocesis Albanensis xvii. octobris MDCXXXI., et per literas apostolicas in simili forma Brevis die tertia novembris MDCXXXIII. expeditas alias attributis privative subjectae essent, et forent, prout latius continetur in tabulis haece desuper conscriptis, ac stipulatis, quarum tenor est, qui sequitur.

§. 3. Inerendo al foglio da noi segnato il di 8. febbraio 1774. inserito in calce della rinunzia fatta a nostro favore da donna Anna nostra figlia, come da istromento rogato dal Vagnolini notaro A. C. sotto detto giorno, in vigore delle facultà in esso foglio riservateci circa il regolamento da tenersi nella esecuzione delle opere pie ivi ingiunte, dichiariamo, ed espressamente ordiniamo, che debbano invariabilmente osservarsi le seguenti nostre disposizioni da tutti i successori pro tempore del maggiorasco Barberini possessori del principato di Palestrina, riservando solo a noi personalmente la facultà di poter variare secondo le circostanze de' fatti, che vita Nostra durante potessero mai accadere in appresso, i quali esigersero ulterior provvedimento.

Ancorchè in detto foglio leggesi, che nel caso di premorienza di donna Anna nostra figlia prima che il multiplico fosse arrivato a formare il capitale di scudi 13240, resti riservato a nostro arbitrio, e de' successori di cessare dal pagamento delle mensualità assegnate a tutti i famigliari con ripartire invece tra i medesimi il capitale di scudi 6888, e baj. 92, nondimeno dall' essersi in oggi variate le circostanze per essere, la Dio mercè, sino ad ora sopravvisuta della nostra figlia, s'intenda perciò cassa, nulla, e come so fatta non fosse una tal riserva, e del tutto abolito quanto in questa parte si legge espresso in detto nostro foglio.

Siccome il multiplico si trova già a que-

*Declinatorum
dispositiones
servandas a
successori-
bus pro tem-
pore majora-
tus Barberi-
ni.*

s'era molto avanzato; sulla considerazione in conseguenza, che il frutto del medesimo potrà ascendere ad una somma sufficiente per poter pagare le mensuali prestazioni, perciò dichiariamo, e vogliamo, che anche cessando di vivere detta nostra figlia, col frutto di esso multiplico vengano soddisfatti li dotti assegnamenti mensuali, e proseguite insieme il corso del multiplico istesso con il resto de' frutti, che soddisfatti gli assegnamentarj, sarà per sopravvivere s'intanto che venga a cumularsi, e porre in essere un capitale a parte di scudi 43240.

Giunto che poi sarà il capitale del multiplico depurato da qualunque altra spesa ad una tal somma, allora debba sospendersi, perchè da noi possano percepirsi sulla sorte, o sia capitale di esso multiplico li scudi 3000, che ci siamo riservati; a soddisfatti, che ci saremo di tal somma a noi dovuta, debba poi riassumersi, e proseguirsi il multiplico, ad effetto che col prodotto in seguito decorrendo debba costituirsi primieramente il fondo per la cappellania laicale coll'obbligo della messa quotidiana da erigersi nella chiesa del venerabile monastero di santa Restituta di Narni, di rendita annuale di scudi 54, de' quali però debbano ogni anno dal cappellano rilasciarsi scudi sei alla sagrestia di detto monastero per gli utensij, e successivamente debba costituirsi altro fondo per la cappellania parimenti laicale da erigersi nella nostra chiesa di santa Rosalia in Palestrina d'annua rendita di scudi 72.

Se però la detta nostra figlia continuasse a vivere, come lo auguriamo, per molti anni, ed a godere i frutti de' suoi vitalizj, onde potesse accumularsi somma considerabile per l'aumento del multiplico, in tal caso dichiariamo, e vogliamo, che l'annua rendita altresì di detta cappellania di santa Restituta dalli scudi 54 annui debba accrescersi e rendersi uniforme alla rendita istessa della cappellania di santa Rosalia di Palestrina, cioè di scudi 72 l'anno, ed un tale accrescimento debba essere a vantaggio del cappellano che restar ferma la prestazione delli scudi sei per gli utensij-sagri, della qual somma deve rimaner contento il monastero senza altra aggiunta.

Il cappellano per la celebrazione delle messe da farsi per se ipsum quando non sia legittimamente impedito in santa Restituta di Narni, sia amevibile ad nutum etiam sine causa, e debba sempre, ed in perpetue spottarne la

nomina alla superiora pro tempore di detto monastero.

In quanto poi alla cappellania da erigersi nella nostra chiesa di santa Rosalia di Palestrina, la quale s'intenda pure meramente laicale, ed amevibile ad nutum, etiam sine causa, coll'obbligo parimenti al cappellano, qualora non sia legittimamente impedito di celebrare per se ipsum, debba spettarne sempre, ed in perpetuo la nomina a noi, ed ai successori pro tempore del maggiorasco Barberiei possessori del principato di Palestrina, e la fondazione di tal cappellania dichiariamo, e vogliamo, che si faccia colle leggi, e condizioni da esprimersi in appresso, e che la medesima goda di tutti quei privilegi, ed esenzioni, che godono le altre cappellanie della famiglia Barberini erette in s. Andrea della Valle, ed in s. Pietro di Roma, di mode che resti esente dalla giurisdizione ecclesiastica dell'ordinario, e resti subordinata soltanto, e privatamente all'eminentissimo signor cardinale Innocenzo Conti, come protettore della medesima, ed in mancanza dell'eminenza sua ad altro signor cardinale da destinarsi, e nominarsi in protettore da noi, e dai successori pro tempore del principato di Palestrina.

Intitolati, che si saranno da noi, come sopra, li scudi tremila a noi dovuti, e costituiti che si saranno i fondi per l'erazione dello accennato due cappellanie, vogliamo in seguito, che dei frutti del multiplico se ne investano possa a parte in tanti luoghi di monte camerale non vacabili scudi 500 per formarne altra subalterno particolare multiplico, il quale abbia ad aver sempre corso, ad effetto di poter supplire col frutti del medesimo alla ricompra dei luoghi di monti in caso di loro estrazione, o pare alle spese occorrenti per le volture di essi luoghi di monte per rinnovarli, per tenero adietro; ed impedirne l'estrazione, e ciò affine di mantener sempre in essere senza diminuzione tanto i fondi di detto cappellanie, quante il capitale destinato, come si dirà in appresso, per la distribuzione dell'elemosina ai poveri di Palestrina, Castel s. Pietro, e Capranica.

Adempito, e posto ad effetto tutto, quanto sopra, cioè soddisfatti che ci saremo de' mentovati scudi 3000, e dopo che saranno state fondate, ed erette le due cappellanie, una in santa Restituta di Narni, l'altra in santa Rosalia di Palestrina, e formato inoltre il multiplico di

scudi 500, come si è detto per il caso della estrazione de' luoghi di monti, allora quando sarà tornato, e risalito il multiplico al capitale di scudi 13240, debba cessare del tutto l'ulterior suo progresso, e tutti i frutti del medesimo debbano erogarsi in tante elemosine per i poveri di detti luoghi, giusta il seguente metodo che prescriviamo diversi osservare inviolabilmente dai successori pro tempore del principato di Palestrina.

In evento poi, che durante la nostra vita non si fossero erette le accennate due cappellanie coll'assegnazione de' rispettivi fondi, nè fatto il subalterno particular multiplico di scudi cinquecento, e così pure non si fosse potuto dar corso colla effettiva esecuzione all'opera pia dell' elemosine da distribuirsi ai poveri di Palestrina, di Castel s. Pietro, e di Capranica, come si è detto, in tal caso, venendo noi a mancare resti devoluta tutta la soprintendenza, e cura per l'amministrazione, ed economia del multiplico all'eminentissimo signor cardinal protettore, intantochè non siano poste in corrente, ed in effettiva esecuzione le dette fondazioni. Perciò vien pregata l'eminenza sua a voler prendersi questo carico con firmare gli ordini, e far tutt'altra, che stimerà opportuno per il buon regolamento del multiplico sino a che siasi del tutto adempito a quanto sopra.

Il governo dell'opera pia per la distribuzione dell'elemosino da farsi nel modo, e forma, che qui sotto esprimeremo, appartenga, e resti sempre appoggiato alla cura di una particolare congregazione composta di quattro deputati, e di un segretario. I deputati due debbano essere ecclesiastici, e due secolari, e le voci di segretario si faranno sempre dal cappellano amovibile della nuova cappellania da erigersi, come sopra, nella nostra chiesa di santa Rosalia, e per tale effetto se gli dovrà ingiungere un tale obbligo nella nomina, che gli verrà spedita.

I detti quattro deputati dovranno eleggersi, e nominarsi da Noi, e da successori pro tempore di tre anni in tre anni con piena facoltà di confermarli, o rimuoverli anche durante il triennio a Nostro beneplacito, e di detti successori ec. con surrogare altri in di loro luogo, secondo la circostanza, come s'è nel caso, che alcuno di essi morisse, o si assentasse.

I riferiti deputati insieme col cappellano segretario per atto di loro cristiana carità, dovranno unirsi tutti in fine di ciaschedun mese

nella sagrestia di santa Rosalia, ovvero in altro sito più comodo, da destinarsi dai deputati medesimi colla Nostra approvazione però, e de' patroni pro tempore dell'opera pia, affine di trattare sul particolare del ripartimento delle limosine per prendere quelle determinazioni, che in Domino, e secondo la propria coscienza stimeranno giuste, e ragionevoli circa la distribuzione da farsi senza accettazioni di persone, con aver sempre avanti gli occhi ciò, che sia di miglior servizio di Dio per regularsi con tutta indifferenza senza parzialità, ed affezione di famiglia. In special modo poi viene a loro raccomandato di avere particolarmente, e sopra tutto in considerazione i poveri infermi, i memoriali de' quali siano muniti della fede del parroco sulla di loro estrema miseria, e l'attestato del medico circa le di loro malattie.

Vogliamo però, che i frutti del capitale di scudi 13240, formati dal multiplico per la rata intera del primo bimestre, si ringano a parte, e si conservino in cassa del depositario ad oggetto d'aver sempre in pronto una scorta, per poter soccorrere qualche povero in caso di straordinario urgente bisogno, che infra l'anno fosse per accadere, di modo che si abbia da cominciare la distribuzione delle limosine col danaro soltanto del secondo bimestre, e così d'anno in anno debba praticarsi.

Sarà cura pertanto de' medesimi deputati di ricevere i memoriali dai poveri particolarmente infermi, che questi presenteranno per avere la limosina, i quali debbano essere sottoscritti da rispettivi loro parrochi con l'attestato della maggiore, o minore miseria, e numero preciso degl'individui componenti la famiglia, come altresi sopra il buon costume, intendendo però, che nella distribuzione delle limosine a poveri particolari, che non siano infermi, non si debbano comprendere que' poveri, che tali vogliono essere per loro infingardaggine, e che essendo sani, e robusti potrebbero con le loro fatiche prodacciarsi il loro sostentamento.

Per maggiore di loro regola dovranno i deputati farsi frequentemente consegnare dalli parrochi di Palestrina, di Castel s. Pietro, e Capranica le note de' poveri infermi, che si trovassero di tempo in tempo nelle rispettive loro parrocchie, come altresi degli altri poveri particolari di detti luoghi con l'espressione della maggiore, o minore loro miseria, e numero delle persone in famiglia, con doverli avere

dai deputati sempre in prima, e special considerazione i poveri infermi, a quali verrà somministrata la limosina non mai in denaro, ma bensì in pane, in qualche poco di carne per farsi il brodo, e minestre, ed in qualche medicamento con trarsene i biglietti alla spezieria secondo l'ordinazione del medico e secondo il bisogno, e la circostanza. Nello convalescenze poi di detti poveri infermi per tre giorni consecutivi dovranno i medesimi esser reficcati con pane, carne, e vino ancora. Questo però debba intendersi rispetto a quelli infermi, per i quali non potesse averli luogo nel pubblico spedale di Palestrina, ed esclusi sempre quegli infermi, che fossero tali o per malattia contratta per propria colpa, o per ferite accadute in rissa, o specialmente esclusi quelli, che sono autori delle risse medesime, poichè questi tali devono esser reintegrati dei danni, e pregiudizii da loro offensori.

Parimenti nella distribuzione, che si farà a poveri non infermi delle limosine, non si avrà mai da somministrare ad essi la limosina in denaro, affine questo non si converta, e consumi in altri usi, ma solamente in pane con trarsene i biglietti sottoscritti dal cappellano segretario, e da due almeno dei deputati al pubblico fornaro, col quale poi i deputati dovranno conteggiare in ogni fine di mese.

Nel caso, che soccorsi i poveri infermi, ed altri bisognosi oppressi dalle miserie, vi rimanesse denaro dei frutti del multiplo di sopravanzo, potranno considerarsi nella partecipazione della limosina anche i poveri carcerati per debiti civili, a ciascuno de' quali dovrà somministrarsi tre pagnotte, ed una foglietta di vino in tre distinti giorni festivi di ogni mese, esclusi sempre da tali limosine quei, che si ritengono carcerati per delitti di qualunque specie.

Dell'entrate dell'opera pia assegnata per le limosine vogliamo, che se ne impieghi la somma, che sarà necessaria per la compra di tanta tela dotta di canovacci per farne ventiquattro pagliacci da darsi in ogni anno per la festa del santissimo Natale in tale effettiva, e non mai in denaro alle povere famiglie di Palestrina, Castel san Pietro, e Capranica, le quali non hanno la possibilità di farseli, affine di separare i figli da' letti dei genitori, o che per loro miseria si fanno dormire sulla nuda terra, preferendo sempre le povere vedove,

e quella famiglie, che sono più numerose, e miserabili, avvertendo ancora di preferir coloro, che hanno figli maggiori di età da separarsi dal dormire con altri per ogni buon riguardo. Tali famiglie ricevute che avranno un simile caritativo sussidio in uno, o due pagliacci, come giudicheranno i deputati, non dovranno conseguirlo nuovamente, se non dopo decorso un biennio, quando però non vi siano altre povere famiglie, che non l'avessero avuto mai, poichè queste andavano sempre preferite. A tale effetto dovrà tenersi un libro separato, in cui verranno notate tutte le famiglie ammesse alla partecipazione di tal sussidio per memoria, e regola dei deputati.

Alli poveri, che verranno soccorsi con limosine dell'opera pia, desideriamo, che venga insinuato di portarsi almeno una volta il mese a recitare le litanie della beata Vergine, da cantarsi ogni sabato nella nostra chiesa di santa Rosalia con pregare il Signore per la pia benefattrice, per noi, e per quelli di nostra casa.

Riserviamo a noi, ed ai successori per tempo del maggiorasco Barberini la facoltà di eleggere, e destinare l'esattore delle rendite assegnate a quest'opera pia, al quale esattore verrà assegnata una competente mercede con ingiungerseli il peso di dovere rimettere in ogni bimestre puntualmente il denaro riscosso in mano del primo deputato ecclesiastico, che sin d' adesso dichiariamo anche depositario delle rendite suddette, da cui dovrà l'esattore ritirarne l'opportuna ricevuta, di volta, in volta per sua giustificazione.

Dalla congregazione deputata dovranno tenersi tre libri da provvedersi a spesa dell'opera pia, e da rinnovarsi in ogni anno, affinchè di anno in anno restino separati tutti i conti, ed affari appoggiati come sopra alla cura della medesima. Nel primo dovranno dal cappellano segretario registrarsi tutte le congregazioni, che si terranno, con le risoluzioni prese. Nel secondo dovranno esattamente descriversi tutte le rimesse del denaro, che di tempo in tempo verranno fatte dall'esattore, incaricando il deputato depositario di passare a notizia del cappellano segretario di volta in volta la ricevuta di tali rimesse, perchè possa farne notamento nel libro. Nel terzo verranno descritte tutte le limosine, che si anderanno facendo per dare il rispettivo sfogo dell'erogazione del denaro, distinguendo in ogni partita il giorno della data

limosina, il nome, paese, e parrocchia di ciascun povero, e la quantità, e la qualità della limosina somministrata.

Tali libri insieme colle note dei parrochi, memoriali de' poveri, rescritti, e tutt' altro, che concerne l' opera pia da ritenersi in filza, dovranno conservarsi di anno in anno separati, e per ordine di tempo, e senza confusione in un credenziale da collocarsi nella sagrestia della nostra chiesa di santa Rosalia, o in altro luogo, che si stimasse più accomodate con farsene due diverse chiavi da ritenersene una in mano del primo deputato ecclesiastico, e l' altra del cappellano segretario.

Ordiniamo inoltre, che in fine di ciascun anno si rimetta a noi, ed a successori pro tempore del patronato di quest' opera pia un bilancio, che dovrà farsi dal suddetto cappellano segretario pro tempore, il quale sia sottoscritto da tutti e quattro i deputati di tutto l' introito, ed esito annuale, riservando in piena libertà nostra, e de' successori etc. Il poter richiedere in qualunque tempo un simile rendimento di conti, anche prima della fine dell' anno; quante volte però il cappellano segretario non potesse riuscire interamente nell' esecuzione di tali incombenze, e nel regolamento della scrittura, sia in libertà de' deputati di destinarli un amanuense per aiuto coll' assegnare a questi una esatta ricognizione conforme richiederà il bisogno.

La suddetta opera pia ordinata per soccorso de' poveri, come sopra, di Palestrina, Castel san Pietro, e Capranica, intendiamo, e vogliamo, che sia di mero, ed assoluto jus patronato laicale della famiglia Barberini, ed esente dalla giurisdizione ecclesiastica dell' ordinarie, come si è da noi dichiarato, ed espresse rispetto alla cappellania da erigersi nella mentovata nostra chiesa di santa Rosalia, e che resti privatamente subordinata all' eminentissimo signor cardinale Innocenzio Conti come protettore, e difensore della medesima, ed in sua mancanza ad altro signor cardinale pretettore, che da noi, e da successori pro tempore del maggierasco Barberini sarà per nominarsi nella stessa conformità appunto, che fu disposte per i monti frumentarii Barberini di Assisi, e di Senogaglia dalla ch. mem. del cardinale Antonio Barberini detto di santo Onofrio istituitura de' medesimi con approvazione, e conferma della s. m. di Urbano VIII., riservando-

ci perciò d' implorare, quando faccia di bisogno, il beneplacito apostolico per la conferma con special Breve di questa nostra volontà, e de' presenti capitoli.

Siccome la predetta donna Anna nostra figlia nel 1789. circa, nel qual tempo, secondo i calcoli fatti, oltre l' esserci noi rimborsati dei sc. 3000. a noi dovuti, si saranno costituiti i feudi delle due cappellanie, come altrest istituito il multiplo della somma di sc. 500. per il caso dell' estrazione de' L.L. de' monti, potrà essere nella sua età di circa anni cinquantasei, così è sperabile, che il Signore possa concedergli altri molti anni di vita, come noi di cuore lo desideriamo. In questo caso di anno in anno vi resterebbe una somma considerabile di sopravanzo proveniente dal corso dei suoi consi vitalizj. Se il Signore ci conserverà in vita si avrà da noi, e dopo di noi da nostri successori tutta l' avvertenza di far restar sempre depositata nel sagro monte di Pietà una tal somma di sopravanzo di mano in mano, che ne scaderà il pagamento, perchè possa ancor questa mettersi in multiplo in tanti L.L. di MM., e siccome non abbiamo mai preveduto, nè pensato al caso della separazione, che viene a seguire delle due famiglie Colonna, e Barberini, ordiniamo perciò espressamente a tutti due i successori delle medesime di ricorrere al Papa, implorando la deroga di poter disporre di quella somma di denaro, che si troverà prevenire dal sopravanzo dei suddetti consi vitalizj fino alla morte di detta nostra figlia donna Anna, in beneficio di altre opere pie a vantaggio, e sollievo de' poveri di altri feudi, e particolarmente di quelli di casa Colonna. Crediamo, che a questi debba aversi una egual considerazione sul riflesso non solo, che detta donna Anna è discendente tanto dell' una, che dell' altra famiglia, e che i capitali di sua dote provengono da ambedue le case; ma eziandio per esser ciò corrispondente alle intenzioni di detta nostra figlia a noi ben note. Tali riflessioni vogliamo espressamente, che si pongano sotto la considerazione pontificia, affinchè il santo padre si degni di annuol all' istanza coll' accordare le deroghe opportune.

I riferiti deputati, il cappellano segretario oltre il merito, che saranno per conseguire presso la divina clemenza per gl' incomodi, che soffriranno nell' esercizio delle loro caritative incombenze, si contenteranno di gradire

per mero segno di nostra affettuosa gratitudine, e dimostrazione la piccola anuale ricorrenza di sei pani di zucchero, e quattro libbre di cera per ciascheduno, pregandoli a non lasciarsi mai d'intervenire alle suddette congregazioni mensuali con piechezza di animo, per l'esatto adempimento di questa opera pia, che con tutta la maggiore efficacia raccomandiamo al di loro zelo, o vigilante attenzione.

Dato in Roma dal nostro palazzo presso le quattro Fontane questo dì 6. agosto 1782.

Giulio Cesare Barberini

In nomine Domini amen.

Fidem facio per praesentes ego causarum curiae camerae apostolicae notarum publicas iofascriptas, qualiter sub infra die; Io mei etc. supradictis illustrissimus, et excellentissimus dd. Julius Caesar Barberini baro, et domigellus Romanus princeps Praenestis etc. Utriusque Siciliae regis clavis aureae eques, et in clytorum ordinum sancti Michaelis, et sancti Spiritus, atque ex Hispaniarum magnatibus primae classis mihi etc. optime cognitus, sponte etc. ac alias omni etc. medio iuramento tacta sacra Cruce more etc. recognovit, et recognoscit praesentia supradicta folia declarationum, et ordinationum sic losimul colligata fuisse, et esso per ipsum, ejusque propriis manu, literis, et charactero subscripta, et firmata, omniaque, et singula in iisdem felix contenta, et expressa ratificavit, emologavit, et plenissime confirmavit non solum praemisso, sed et omni alio meliori modo. In fidem etc. Datum Romae ex magna curia Innocentiana die septima augusti 1782.

Loco gg signi

Ita est Paschalis Vagnolini

Causarum curiae camerae apostolicae notarum

Protestes indelicti iuxta poita.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio subungebat, memoratus Julius Caesar, ut huiusmodi praesentiae declarationis, dispositionis quo tabulae firmius subsistat, et serventur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communiur commopere desideret. Nos specialem ipsi Julio Caesari gratiam facere vo-

lentes, eumque a quibusvis excommunicationis, et lotordicti, aliisque ecclesiasticis censuris, seoteotitis, et poenis quovis modo, et quicumque de causa latis, si quas forte incurrit, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus huiusmodi ioclioti, praesentatas declarationis, et dispositionis tabulas auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus; illisque inviolabilia apostolicae firmitatis robor adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; nec non in ejusdem cappellaniae, ac loci pii patronum, et defensorum memoratum Innocentium cardinalem, quoad supervixerit, in ejus vero defectum unum ex Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus a possessore majoratus Barberini omnino adum cum omnibus, et singulis facultatibus et privilegiis quibus patroni, ac defensores cappellaniarum in basilica principia apostolorum, et in ecclesia sancti Andreae de Vallo electarum, nec non montium Barberini Assisiosis, et Senogalliensis, et praefertur, fruuntur, potiuntur, ac gaudent, auctoritate, et tenore praedicta constituimus, et deputamus.

§. 5. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari: sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam majorem sub anno piscatoris die vigesima septima augusti millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCXCI.

Instantibus provinciali, caeterisque fratribus capitularibus ordinis minorum s. Francisci

Circolo esultato, et decretum apostolicum.

Delegatus ordinarius.

Die die 27. aug. 1782. Anno VIII.

de observantia exalcostrorum provinciae s. Josephi Castellae Novae confirmantur constitutiones, ac statuta pro collegio missionum in eadem provincia erecto condita.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Debitum sacrosancti apostolatus humilitati Nostrae per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam impositi posulat, ut pastoralis vigilantiae Nostrae oculos, per universas christianae orbis partes jugiter circumferentes, ea, quae pro spirituali christianorum populorum utilitate praebe, ac prudenter statuta sunt, quoties id a Nobis exigitur, apostolica confirmatione libenter roboremus prout locorum, personarum, et temporum qualitate mature considerata, conspicimus in Domino salubriter expedire.

§. 2. Expositi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii modernus minister provincialis, caeterique fratres capitulares ordinis minorum sancti Francisci de observantia Exalcostrorum noncupulorum provinciae sancti Josephi Castellae Novae, quod in superrimo capitulo provinciali dictae provinciae in loco, seu conventu de Paracuellos die prima mensis junii currentis anni MDCCCLXXII. habito unanimi consensu omnium vocalium in vim litterarum apostolicarum in forma Brevia a felicis recordationis Benedicto pp. XIII. expeditarum incipien — Nuper pro parte — decreverunt erigere, ac constituere novum collegium fratrum missionariorum in eadem provincia cum regulis, constitutionibus, ac statutis tenoris, videlicet.

I. Questo collegio di missionari si dovrà sempre comporre di dodici religiosi figli dell'istessa provincia, la quale costando di quarantadue conventi, si deve sperare, che non vi mancheranno mai religiosi, i quali con vero zelo lo aspireranno ad impiegarsi in questo pio, ed apostolico ministero.

II. Dovranno i dodici missionari perpetuamente abitare nel collegio materiale nuovamente a tal fine fabbricato nel convento di san Bernardino fuori delle mura di Madrid; nè mai in veruno altro convento della provincia.

III. I dodici religiosi, de' quali si dovrà comporre questo collegio ora, e sempre avranno

ad essere eletti dal definitorio della stessa provincia, la quale sempre dovrà scegliere i religiosi più capaci, più virtuosi, e quelli, i quali nell'antiorie esercizio, che dovranno avere avuto del pulpito, abbiano dato maggiori prove nel promuovere la gloria di Dio, ed eccitare ne' fedeli l'amore alla virtù, e l'abborrimento de' vizj.

IV. Nel collegio vi dovrà sempre essere uno de' missionari, il quale ne sia il prefetto, e dovrà essere eletto dal definitorio dell'istessa provincia.

V. Tutti i dodici missionari di questo collegio ogni anno dovranno uscire bini, et bini ne tempi opportuni, e proporzionati a fare le loro missioni per i luoghi delle diocesi, che comprendono i conventi della provincia.

VI. Ritornati i dodici missionari dalle loro missioni al suo collegio di san Bernardino, dovranno impiegare il tempo, in cui ivi commoreranno, sinché nuovamente si porteranno a far le missioni, negli esercizj propri del loro ministero, come sono lezioni di sagra Scrittura, de' santi padri, di teologia dogmatica, e morale, e nelle conferenze circa quante istesse materie, senza gravarli di altri incarichi, prediche quadragesimali, panegirici, nè altro impiego, che non sia unicamente diretto all'esercizio delle missioni, in cui soltanto debbono impiegarsi i missionari, come si prescrisse nel citato Breve di Benedetto XIII.

VII. Spetti al prefetto delle missioni il proporre le materie, che trattare, e risolvere si debbano nelle conferenze, ed egli deve presiedervi. Al medesimo pure incomberà l'ottenere le licenze, e facoltà dai vescovi, nelle diocesi de' quali in quell'anno toccheranno a farsi le missioni.

VIII. Collocati nel collegio i dodici missionari, nel primo anno tratteranno di stabilire il metodo da osservarsi da tutti loro nelle missioni. Dovrà in questo stabilirsi premieramente come debbono essere le sue prediche serie, cioè gravi, riprensive de' vizj; ma senza asprezza, nè ferire in particolare veruna persona, o ceto del luogo; esortare con dolcezza, ed efficacia all'esercizio delle virtù, alla riforma de' costumi, e regolamento di vivere secondo i comandamenti di Dio, e le verità eterne de' santi evangelj, seguendo per norma l'esortazione del nostro padre san Francesco, il quale avverte a quelli, i quali annunziano la parola di

De praefecto missionariorum.

De modo, et tempore praedicandi a missionariis.

De più opportuno faciendo, dum vocerentur missiones locum non habent.

De numero praefecti.

De methodo servanda in praedicandis.

De praefecto missionariorum, et tempore praedicandi a missionariis.

De numero religionum.

De numero praefecti.

De iure nominandi religionum.

Dio; che le loro parole s'ano esaminate, e can-
tate a profitto; ed edificazione de' popoli, an-
nuziando i vizj, e le virtù, la pena e la glo-
ria con brevità di dire; poichè il Signore fece
sopra la terra parola abbreviata. Secondo deva
stabilirsi la pratica, che dovranno i missionarj
osservare nell'esercizio delle missioni, e come
dovranno procedere, e portarsi. Qual metodo
formato si presenterà al definitorio, acciocchè
sia esaminato, ed approvato.

De subjectio-
ne collegij.

§. 11. IX. Dovrà sempre il collegio tanto
in eremico, quanto in particolare essere im-
mediatamente soggetto, e subordinato al provin-
ciale, e definitorio della provincia, senza che
perciò s'intenda escluso dalla obbedienza al
guardiano del convento di san Bernardino in
tutto ciò, che ad essi corrisponde, come sud-
diti suoi, e non impedisca in modo alcuno
l'impiego di missionarj, cui principalmente
sono destinati.

De mercede
suscipienda
singulis reli-
giosis pro
opere pro-
prio.

§. 12. X. Siccome però è legge municipale
di questa provincia, che a chi fatica si dia il
dovuto premio; così stima esser di giustizia,
obbligo suo rimanere le gravi fatiche, e vigi-
lie di questi dodici missionarj colli premi se-
guenti.

I. Alti religiosi, o siano lettori, o predica-
tori, che terminati dodici anni dei loro corsi
di filosofia, e teologia scolastica, si destineran-
no ad esercitarsi nelle missioni, ed approvati
dal definitorio veranno ammessi nel collegio,
ove per lo spazio di altri dodici anni si eser-
citeranno; ed adempiranno quanto si è stabilito
sopra negli statuti V. e VI. per premio si as-
segnano tutte le preminenze, esenzioni, titoli,
graduazione, suffragj, e quanto secondo la leg-
ge della provincia corrisponde alli religiosi;
che per elezione canonica siano stati definitori
per un triennio; ed i missionarj così condecorati,
e graduati a suo tempo saranno gli ultimi
nella precedenza a quelli del definitorio di quel
triennio attuale, e precedenti: dovranno però
godere la precedenza rispetto alli definitori del-
li trienni susseguenti, acciocchè in tal guisa me-
glio si verifichi, che la graduazione loro as-
segnata per premio della fatica è in tutto quella
stessa, di cui godono i definitori per elezione.

De illis, qui
esse possunt
studij, et
necesse con-
tingunt.

§. 13. XI. Per godere questo premio i mis-
sionarj al fine de' dodici anni, che saranno
stati nel collegio, dovranno ogni anno essere
usciti a far missioni; non però s'ia ad essi d'im-
pedimento, che in qualche anno non siano

usciti a motivo d' infermità, o di altra legittima
causa esaminata, ed approvata dal definitorio.

§. 14. XII. In caso, che qualche missiona-
rio cadesse infermo, e s'impossibilitasse in
maniera, che a giudizio del definitorio sia
giustamente necessario lasciare l'esercizio delle
missioni; so ciò succeda compiuti tre anni di
tal'esercizio nel collegio gli si reputerà quel
triennio, come se avesse fatto un guardiano;
so alli otto anni di collegio, come se avesse
fatto due guardianati; e so agli undici anni,
come se avesse fatto tre guardianati per potere
avere i rispettivi uffizj, che aver possa nella
provincia.

De septen-
tibus, et ag-
re amplius
non volentibus.

§. 15. IV. Similmente, so qualche religio-
so dopo di aver fatto lodevolmente un guardia-
nato si destinasse all'esercizio delle missioni,
e dal definitorio fosse ammesso nel collegio, il
triennio del guardiano gli si reputerà come se
l'avesse impiegato nelle missioni, e gli rimar-
ranno a passare soli nove anni nel collegio,
nell'istesso modo, e forma, che si è spiegato.
Se il religioso, che si destinasse, e fosse am-
messo, come si è detto, avesse fatto lodevol-
mente due guardianati, gl' si imputeranno, co-
me se per otto anni avesse esercitato l'impiego
di missionario nel collegio, ove gli rimarran-
no a fare soli quattro anni per conseguire il
premio. Se poi alcuno pretendesse, e per lo
suo qualità fosse ammesso nel collegio dopo di
aver fatto tre guardianati, gli si dovranno im-
putare, come se avesse esercitato l'impiego di
missionario nel collegio per lo spazio di undi-
ci anni, e per conseguire il premio gli rimarrà
a passare ivi un solo anno.

De illis qui
indoluitate
omnes epis-
cos non con-
cedunt reple-
verunt.

§. 16. V. Se compito il numero de' dodici
missionarj, vi fosse qualche religioso; che aspi-
rasse ad esserli, e fosse di tali qualità, che a
giudizio del definitorio si credesse esser per le
missioni più importante; che qualcuno de' più
moderni, che non sia ancora stato nel collegio
dei anni; in tal caso questo potrà destinarsi a
qualche altro impiego proporzionato nella pro-
vincia, ed in questa maniera far succedere
nel collegio la vacanza, acciocchè vi possa en-
trare quel nuovo pretendente.

De admittenda
copa non
merito de-
storum.

§. 17. VI. Se dal definitorio fosse ammesso
nel collegio qualche religioso prima di termi-
nare i dodici anni da che terminò i corsi di filo-
safia, e teologia scolastica, non gli si conte-
ranno dodici anni di esercizio stabiliti per il
premio, finchè non abbia terminato i dodici

De illis qui
definitorem
ante triennium
quadrantem.

anni da che compi i detti corsi, e fin' allora le di lui fatiche si reputarano, come se fuori del collegio fosse stato impiegato negli esercizi della cattedra, e del pulpito.

§. 18. VII. Se qualche missionario terminati i dodici anni, e ottenuti già i premj suddetti, volesse continuare a stare nel collegio proseguendo l'esercizio delle missioni, gli si darà il titolo di padre della missione, e morendo in tempo di continuare in tale esercizio, oltre i suffragj dovutigli dalla provincia, ciascuno de' missionari attuali del collegio celebrerà tre messe in suffragio dell'anima sua.

§. 19. VIII. Se nel collegio vi fosse qualche missionario di qualità tale, che la provincia consideri conveniente elegerli in provinciale, o custode, potrà farsi anche prima, che termini i dodici anni del collegio. Non potranno però dal medesimo estrarsi i missionarij prima d'aver compi i dodici anni, a fine di farli guardiani: ma solamente potrà farsi il guardiano di s. Bernardino, prima di compire i dodici anni; perchè converrebbe, che il guardiano di quel convento, dove sta il collegio, fosse stato missionario.

§. 20. Cum antequam eadem expositio ambigebat, item exponere, quo firmius constitutiones, ac statuta hujusmodi subsistant, ne serventur exactius apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio roborari plurimum desiderant.

§. 21. Nos ipsos exponentes speciebus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quæ forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolute fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inellectis, præsertim constitutiones, et statuta, cum omnibus, et singulis in eis contentis apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus, et approbamus; illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus.

§. 22. Decernentes easdem præsentibus literas, et in eis contenta quaecunque semper firma, valida, et efficacia existere, et fore, suorumque plenarios, et integros effectus sortiri, et

obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in præmissis per quoscunque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definiti debere, ac irritum et inane, si audeat super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 23. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis prædicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibusvis tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolutis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenore præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 24. Quo vero hujusmodi tam salubris institutio cum Christianifidelium animarum utilitate, ac eorundem religiosorum commodo magis magisque quotidie incrementum suscipiat, iisdem omnibus religiosis conventus prædicti, qui de licentia ordinariarum evangelizando verbum Dei, ac in excipiendis sacramentalibus Christianifidelium confessionibus tempore missionum assiduum operam navaverint, indultum ut sacrosanctum missæ sacrificium, quod ipsi pro animabus Christianifidelium, quæ Deo in charitate conjunctæ ab hac luce migraverint his in hebdomada ad quodcumque altare celebraverint, anima, pro qua celebratum fuerit perinde suffragetur, ac si ad altare privilegium fuisset celebratum auctoritate apostolica harum serie concedimus.

§. 25. Quibus insuper ultima die missionum facultatem solemnitè benedicendi populo plenaria omnium peccatorum indulgentia Nostro, et Romani pontificis pro tempore existentis nomine, et auctoritate post sacramissarum solemniam iuxta ritum, et formulam

De his, qui expleto tempore prædicto, in collegio perseverant.

De his, qui in provincias, vel civitates provinciarum eligi possunt.

Propter prosector pro obtinenda apostolicæ confirmationis.

Tunc cum firmatione.

Clausula solenne, et decretum irritans.

Derogatio contrariarum.

Privilegium pro celebratione missæ ab his in hebdomada, cum suffragio, ad instar altaris privilegiati.

Privilegium benedicendi populo plenaria omnium peccatorum indulgentia.

consuetam, auctoritate, et tenore praedictis pariter tribuimus.

§. 26. Immo, si durantibus missionibus huiusmodi interdum contingat aliquem Ita infirmari, ut in mortis articulo constitutus sit, si vero poenitens ac confessus, et sacra communione refectus, vel quatenus id facere nequiverit, saltem contritus nomen Jesu ore, et potuerit, sin minus corde devote invocaverit, ut toties religiosi praedicti apostolicam benedictionem Nostro, et Romani pontificis pro tempore existentis pariter nomine cum plenaria omnium suorum peccatorum indulgentia, et remissione impertiri libere, ac licite valeant, et possint, auctoritate, et tenore praedictis, servata tamen in omnibus felicis recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri sub plumbo nonis aprilis MDCCXVII. litterarum incipien — *Pia mater* — forma, et dispositione elargimur. Demum ad omnes Christianifideles intererentes rudimentis doctrinae christiano ab iisdem religiosi tempore missionum explanandis omnium suorum peccatorum indulgentiam, et remissionem, iam alias a felicis recordationis Clemente XIV. praedecessore itidem Nostro per suas litteras in simili forma Brevis die prima septembris MDCCCLXIX. expeditas concessam eadem auctoritate, et tenore extendimus, ac ampliamus. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima septima augusti millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCLXII.

Facultas archiepiscopis, et episcopis regni Siciliae extrahendi reos e locis immunitibus.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Prolegimus.

§. 1. Publicae Christianifidelium omnium quietis, et tranquillitatis cultres a Domino constituti, praedecessorum Nostrorum Romanorum pontificum exempla sectantes, qui ad publicam tranquillitatem fovendam, firmandamque, nonnullorum criminum reos beneficio sacri asyli minime gaudere decreverunt; Nos quoque ubi delictorum qualitas, atque frequentia id exi-

gat, catholicorum principum votis haece desuper Nobis porrectis libenti animo annuimus, sicut omnibus serio perpensis in Domino magis salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Nuper siquidem pro parte carissimae in Christo filii Nostri Ferdinandi utriusque Siciliae, et Hierusalem regis illustris expositum fuit, quod in civitatibus, terris, et locis, tam citra, quam ultra Pharus sibi subiectis, tum ii, qui ad opus damnati sunt, tum etiam milites stationarii tiremes, aut oppida, ubi in praesidium collocati fuere, respectiva aufugiunt propter facilem, patentemque seditum ad ecclesias, aliaque loca immunita, ibique se recipiunt, unde poenam ex patratu delicto promeritam evadere adituntur. Quamobrem in civitatibus, et locis praedictis plures proveniunt perturbaciones, et mala, ac militaris disciplina, quae in exercitiis necessaria umino est, quaeque publicam etiam quietem, ac tranquillitatem tuetur, grave inde patitur detrimentum.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, ipso Ferdinando rex praemissis omnibus opportunum remedium apostolica auctoritate a Nobis adhiberi plurimum desideret; Nos ejusdem Ferdinandi regis, hac in re quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes venerabilibus fratribus Nostri archiepiscopis, et episcopis civitatum, et dioecesium eidem Ferdinando regi subjectarum facultatem, cum debita licentia, ac interveniente personae ecclesiasticae ab eisdem archiepiscopis, et episcopis respective deputandae, quae etiam aliam personam pariter ecclesiasticam sui loco delegare possit, tum ad opus damnatos, tum etiam milites reos diversionis a quibusvis ecclesiis, et locis immunitis dictarum civitatum, et dioecesium extrahendi, ac illos regis ministris consignandi, reportata tamen prius ab iisdem jurata obligatione de non animadvertendo in eos abreptam fugam, sed demtaxat eos habendi, veluti ad opus damnatos, et milites stationarios durante tempore primae indiciae poenae, aut conventae militiae sub poena excommunicationis latae sententiae adversus contravenientes Nobis, et pro tempore existentii Romano pontifici praetorquam in mortis articulo reservato, auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, et in universalibus, provincialibusque, et synoda-

Ratio consensu, et equitatis proem ab utroque haec illius regi porrecta fuit.

Tenore consensu.

Dispositio consensu.

Dat. die 20. Aug. 1790. Anno VII.

libus editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque ecclesiasticis, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plebe, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praedictorum effectum, hac vice dimittimus specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die trigesima augusti millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCXCH.

Confirmatur transactio inter priorem majorem ex una, et fratres obedientiae hospitalis s. Joannis Hierosolymitani conventus Caesaraugustanae diocesis, ex altera partibus, inita.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator. §. 1. Quae ad dirimendas, componendasque lites, et controversias inter personas praesertim regulares, quibus una, ac eadem debet esse mens, et spiritus, ut in abundantia pacis veros Dei famulos esse, et dici queant, diu vigentes conventa, statutaque sunt, libenti animo; quaeque id a Nobis postulatur, roboramus, quomodo modum rerum, et temporum circumstantia maturo, seduloque perpensis in Domino magis salubriter expedire conspiciamus.

§. 2. Nuper siquidem pro parte dilecti filii Vincentii de la Figuera fratris militis expresso professi castellani de Emposta, ac maguae crucis, et hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani expositum fuit, quod alias ad

tollendas partium studia, ac dissensiones, quae in conventu fratrum cappellanorum obedientiae castellani de Emposta hospitalis praedicti in loco de Caspe Caesaraugustanae diocesis jamdiu exorta erant, in confirmatione decreti dilectorum filiorum consilii dieti hospitalis felici recordationis Clemens pp. XIV. praedecessor Noster pro bono, ac felici ejusdem conventus regimine, ac governo quasdam leges, ac statuta per suas in simili forma Bravis die VII. septembris MDCCCLXXXIII. expeditas litteras sancivit, quae tamen aliquibus emergentibus de causis usque in praesens debitam non obtinuerunt executionem, quapropter ne controversiis, ac litibus hujusmodi nimis, quod par est, invaliscentibus sero remedium pareretur, memoratus Vincentius, annuente quoque magno magistro hospitalis praedicti, duos fratres milites dieti hospitalis designavit, quibus difficilem hanc commisit provinciam, neque quaestiones, ac dissidia inter fratres cappellanos, priorem, seu majorem edituri, vulgo sagrestano, ex una, et fratres cappellanos obedientiae dieti conventus ac altera vigentes componendi, ac sedandi, immo eas transactiones inter fratres cappellanos hujusmodi componendi. Voto res cessit; post namque diutinas discussiones, ac hinc inde altercationes, tandem unanimi consensu haec fuerunt statuta tenoris, qui sequitur.

§. 3. Frater Emmanuel de Rohan a D. E. I. gratia sacrae domus hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani militaris ordinis sancti Sepulchri Dominici, et ordinis sancti Antonii Vionnensis magister humilis, pauperumque Jesu Christi custos. Universis, et singulis praesentes nostras litteras visuris, lecturis, et auditoris salutem. Notum facimus, et in verbo veritatis attestamus, qualiter infrascriptum decretum extractum fuit ex libro cancelliarum in cancellaria Nostra conservato; quod quidem in hanc publicam formam extrahi, et redigi jussimus, ut ubique tam in judicio, quam extra eisdem plena, et indubitata fides adhibeatur. Cujus tenor est, qui sequitur, videlicet — Die xv. mensis decembris MDCCCLXXX. Essendo stata letta la relazione del tenore seguente cioi,

Emfrentissimo signore, e sagro consiglio ..

La frequentu inveterata dissensionem del convento di san Giovanni di Gerusalemme

Statutum
de concursu
partium con-
fessionum te-
nor.

In unum
revisit a Cle-
mentis pp.
XIV. statuta
duo obligan-
tur fratres
ad contri-
tionem com-
muni.

« nella città di Caspe, composto questo di religiosi d'ubbidienza, hanno ultimamente impegnato la bontà, e giustizia dell'eminenza vostra a dare orecchio ai loro reclami, con dare l'opportuno provvedimento, per radicamente troncare le insorte controversie tra rispettivi membri, e capo, come rilevasi dalla magistral lettera delli 20 corrente maggio, in cui viene ordinato dall'eminenza vostra al venerando gran castellano d'Emposta balli don Vincenzo la Figuera di nominare due commissarij per esaminare tutte le questioni già introdotte nel supremo consiglio di Castiglia, relative massime al regio exequatur del Breve apostolico a favore della nostra religione ad oggetto di poter nuovamente ricorrere a Sua Santità per altro Breve, da cui ne possa risultare la concordia, e pace tanto desiderabile, e necessaria per il maggior servizio divino fra li religiosi suddetti, disposti peraltro a volere accettare, ed a conformarsi alle superiori determinazioni, e comandi di vostra eminenza. In seguito di che, ed in vigore della suddetta lettera d'ordine, il venerando gran castellano d'Emposta passò alla nomina di due commissarij, a cioè del commendatore fr. Saverio Ramiro, e del commendatore fr. don Antonio Munnoz di Pamplona, affinchè sollecitamente si trasferissero alla suddetta città di Caspe con li rispettivi documenti concernenti lo dispute, e controversie pendenti per conferire, e concordare con il prior maggiore fr. Francesco Samper, sagrestano maggiore, e religiosi del convento tutte quelle differenze, e punti, che allontanano gli animi dalla vera cristiana concordia, e che presentemente si disputano nel supremo consiglio di Castiglia.

« Non poteva al certo eseguirsi dalli nominati commissarij più lodvolmente, e con maggior zelo una commissione di tanta importanza, poichè avendo esso preventivamente, e separatamente con somma accortezza disposto gli animi del prior maggiore, e di tutti gl'individui canonicamente convocati a quest'oggetto nello stesso convento, dopo aver conferito, e trattato con la più matura riflessione, si è finalmente di comun consenso terminata questa pendenza, per la quale potrà ricorrersi a Sua Santità per il suddetto altro Breve, che è quanto abbiamo

« l'onore di riferire all'eminenza vostra a cui a facciamo umilissima riverenza.

Umilissimi, devotissimi, obbligatissimi servitori, e religiosi obbedientissimi.

Il priore della chiesa

Il notogenente del gran consigliere balli Abri Descallar.

L'eminentissimo, e reverendissimo signor gran maestro, ed il venerando consiglio d'unanime voto hanno approvata la relazione addetta.

Tenor dictarum conventionum est, ut sequitur.

In Dei nomine amen.

« Cunctis ubique pateat, et notum sit, quod in villa de Caspe die decima sexta aprilis anni a nativitate Domini nostri Jesu Christi millesimo septingentesimo octogesimo existentes intus conventus sancti Joannis ordinis hospitalis Hierusalem coram magnifico Francisco Antonio Campos scriba publico regio, et notario collegiali sancti Joannis Evangelistae civitatis Caesaraugustanae, et illius incolae, et coram testibus infrascriptis, illustres domini frater don Antonius Munnoz Pamplonensis commendatarius de Ambel, et frater don Franciscus Xaverius Ramiro commendatarius commendae magistralis d'Alinaga dictae sanctae religionis sancti Joannis Hierosolymitani in castellania Empostae, nomine, et tamquam habentes commissio nem ab illustrissimo domino fratre don Vincentio de la Figuera magno castellano Empostae vigore litterarum commissionis datarum, et expeditarum favore dictorum dominorum, quae ad litteram sunt sequentis tenoris.

« Nos frater don Vincentius de la Figuera eques magnae crucis inclitae militariae, et sacrae religionis sancti Joannis Hierosolymitani magnus castellanus Empostae bajulivus de Miravete, commendatarius de Mouron, et sancti Joannis Caesaraugustanae, residentia in hac civitate Valentiae, et cum dicta qualitate praelatus superior nostri conventus sancti Joannis villae de Caspe. Sicut emicentissimus, et serenissimus dominus frater don Emmanuel de Rohan magister dictae nostrae sacrae religionis mediante ejus epistola sub datum Melitae die 20. maji currentis anni a mihi demandat, ut nomen, seu depositum

» duos commissarios ad effectum, ut se conferant ad villam de Caspe, ibique colloquantur, et conveniant cum priore majore fratre Francisco Samper, et reliquis religiosis nostris convalescentis in eadem villa omnia questionum capita, quae disputantur, et controversantur in supremo consilio Castellae super executione ejusdem Brevis apostolici, quod obtinuit mea sacra religio, et vigore resolutionum, ad quas deveniatur, possit curari, et obtineri novum Breve apostolicum, cujus vigore dirimantur, et imponentur finis omnibus difficultatibus, quae insurrexerant; et cupiens tamquam fidelis obedientiam filius praestare debitam executionem, et ad hoc, ut nulla de causa redargui possit mea agendi ratio de mora; ideo concedo meam commissionem, moliori, quam facere possum, forma d. Antonio Munoz, et d. Francisco Ramiro, quorum secundus est commendatarius de Aliaga, primus vero commendatarius de Ambel, ad hoc, ut se conferant ad dictam villam de Caspe, et conjunctim cum priore majore, et religiosis dicti conventus, aut alio, quem ipsi deputarent, et consideratis omnibus documentis concurrentibus disputationes, et controversias pendentes in dicto supremo consilio super executione dicti Brevis agant, et conveniant de mediis opportunis ad eas dirimendas, et in scriptis redigant totum id, quod conclusum, et conventum fuerit mihi transmittatur, ad hoc ut, his visis, dare valeam correspondentem curam juxta ea, quae significavit omnimentissimus, et serenissimus dominus magnus magister in praedicta ejus epistula, et pro his omnibus, et reliquis, annexis, connexis, et dependentibus concedo dictis dominis commissariis omnes meas facultates, delegando in eorum personas illas, quae mihi competunt tamquam praedicto superiori dicti conventus villae de Caspe. Et ad hoc, ut constet mandavi expediri praesentes mea manu subscriptas, ac impressas cum sigillo, et insignibus mei stemmatis, et registratas ab infrascripto meo secretario in civitate Valentiae die septima mensis septembris anni millesimi septingentesimi septuagesimi octavi — Fr. don Vincentius de la Figura magnus castellanus Emporae — de mandato dicti illusterrimi domini — Dominicus Piquer ejus secretarius.

» Et supra expresso nomine praedicti domini commendatarii commissarii ex una parte, et ex altera coadunato, et convocato capitulo prioris majoris, et religiosorum supradicti conventus sancti Joannis Hierosolymitani villae de Caspe de ordine, et mandato fratris d. Francisci Samper illius prioris majoris, et facta intimatione per Marianum Fabian sacristam saecularem ecclesiae parochialis ejusdem villae, qui in plena capitula retulit mihi supradicto scribae, et notario, quod de ordine, et mandato supradicti prioris majoris convocaverat ad capitulum omnes religiosos dicti conventus pro praesentibus, et loco, et pro infrascripto negotio coadunati, et congregati in aedibus prioralibus in loco, et sede solitis, in quibus aliis vicibus pro talibus, et similibus actibus, ac rebus solent congregari, et coadunari in uno ex capitulis habitis, nuncque convocationi interfuerunt, et adfuerunt infrascripti, et sequentes.

» Primum praerelatus fr. d. Franciscus Samper prior major fr. d. Augustinus Punter sacrista major, fr. d. Joachim Martin procurator, doctor fr. d. Petrus Arpal, et doctor frater d. Antonius Navarro, et doctor frater d. Augustinus Centol, frater d. Hiacynthus Cortes poenitentarius, et doctor frater d. Antonius Royo magistralis, qui omnes sunt prior, sacrista, et religiosi dicti conventus; et uti tales agentes, constituentes, et representantes totum dictum capitulum, et capitulares praesentes pro se ipsis, et pro absentibus, futuris, et successoribus omnes unanimis, et conformes, et nemine discrepante, neque contradicente, dixerunt ambae partes, quod sicut tractaverant, et convenerant redigere in publicum instrumentum conventionem, quam inter ipsos cum suis respectivis qualitatibus fecerant, et descriperant in libro resolutionum communitalium sub datum diei decimae tertiae currentis mensis, et anni; ideoque pro ejusdem conventionis puro, et debito effectu libenter ex certa scientia, et certiores redditi dum omni eorum jure deveniebant, et deveniunt ad stipulationem publici instrumenti conformiter ad dictam conventionem, quae ad iteram est tenoris sequentis.

» Attendentes, quod in hoc conventu praeterito anno millesimo septingentesimo se-

» pñagesimo celebrata fuit sacra visitatio ab
» illustri domino commendatario fratre d. Jo-
» sepbo Cuber, et doctore d. Francisco Xave-
» ro de Falcos canonico ecclesiae cathedralis
» Barbastrensis vigore specialis commissionis,
» quam ad hunc effectum eis contulit veneran-
» dus magnus castellanus Empostae frater do-
» minus Michael Doz, et Naval, quodcumque
» in hac sacra visitatione post habitam neces-
» sariam cognitionem a dictis dominis visita-
» toribus latum fuit generale decretum, quod
» ex ipsa resultat, quodque intantum fuit
» priori, et religiosis die vigesima prima de-
» cembria supradicti anni millesimi septingen-
» tesimi septuagesimi, et non obstantibus jus-
» tis, ac laudabilibus provisionibus, quas il-
» lud continet, excitatione successive fuerunt in-
» ter individuos dictae communitalis variae
» dissensiones, et discordiae, ad quas dirimen-
» das, et radicitus recedendas unico ictu consi-
» deratum fuit opportunum recurrere ad san-
» ctam Sedem pro impetrando Brevis apostoli-
» co, quod Sanctitas Sua dignata fuit concedere
» re sub die septima decembria anni millesimi
» septingentesimi septuagesimi tertii; quod qui-
» dem Breve exhibitum in supremo consilio
» Castellae pro parte venerandi magni castel-
» lani Empostae ad effectum obtinendi regium
» exequatur, orta fuit formalis litis, in qua se
» opposuerunt dicti prior, et religiosi, curan-
» do, ut denegaretur executio eidem Brevis, et
» demandaretur, ut retineretur in forma ordi-
» naria, ex quo (prout exposuerunt) aderant
» in eo vitia obreptionis, et subreptionis, qui-
» bus mediantibus fuerat impetratum, et ex
» aliis motivis, et inconvenientibus, quas ju-
» sta eorum opinionem illis inferebant intol-
» lerabilia praedicta, et eversionem in ma-
» gna parte suarum fundamentalium constitu-
» tionum, earumque additionum, et decla-
» rationum, rescriptorum, et privilegiorum,
» quae vigeant in eorum rigida observantia,
» et quibus mediantibus regebatur, et guber-
» nabatur conventus. Hinc omnibus signifi-
» catis serenissimo eminentissimo domino ma-
» gno magistro subijciendo ejus consideratio-
» ni, defensionem, quam agebat praesens con-
» ventus in praelata lite, et difficultatem,
» quae aderat pro obtinendo favorabili regio-
» exequatur supradicti Brevis apostolici, prae-
» laudatis serenissimus dominus magnus ma-
» gister hisce omnibus consideratis, habendo

» prae oculis ea, quae significaverat, et expo-
» suerat supradictus prior major nomine inte-
» gri sui conventus sub die decima sexta mar-
» tii anni millesimi septingentesimi septuages-
» mi sexti per suas literas datas sub die vigesi-
» ma maji anni millesimi septingentesimi ses-
» ptuagesimi octavi, quas communicavit ve-
» nerando castellano, dignatus fuit demanda-
» re, ut concordarentur puncta, quae contro-
» versiae causam dederant eo faciliiori, et ma-
» gis opportuno medio, quae quaestiones peni-
» tus abrogarentur usque ad earum initium,
» mediante impetratione novi apostolici Bro-
» vis, quod radicitus extingueret religionum
» dissensiones, et discordias, ac supradictam
» controversiam removendo quodcumque ob-
» staculum, quod impediret regium exequa-
» tur, deputatis ad hunc effectum in assem-
» blea duobus commissariis, qui sese conferen-
» do in hanc villam colloquerentur, et convo-
» carent cum religiosis id, quod ad supradic-
» tum effectum conveniens foret: hae vero ro-
» latione visa prius ab assemblea remissa ad
» conventum, et examinata a venerando con-
» silio sacrae religionis successive dirigi debe-
» ret gressus ad impetrandum novum Breve.
» Supradictis venerandis castellanis Empostae
» in executionem supradicti mandati serenissi-
» mi, et eminentissimi domini magni magi-
» stri mediantibus suis literis fomiter expedi-
» tis in civitate Valentiae sub datum diei se-
» ptimae septembris anni millesimi septingen-
» tesimi septuagesimi octavi deputavit praeia-
» tos dominos commendatarios fratrem do-
» minum Antonium Munnoz Pamplonensem,
» et fratrem dominum Franciscum Xaverium
» Ramiro, qui sunt praesentes, in supradictis
» commissarios, ad hoc, ut executioni deman-
» darent mandatum eminentissimi magni ma-
» gistri, ad quem affectum iidem demum com-
» missarii sese contulerunt ad hunc conven-
» tum. Congregati ipsi cum dicto priore ma-
» jore, et religiosis postquam seria habita refle-
» xione collocuti fuerunt, et egerunt super as-
» sumpto, de quo res est prae oculis habentes
» ea omnia, quae illud concernant, et pendentes
» controversias animo eas dirimendi, et
» evitandi successivis temporibus motiva, quae
» illis praebant occasionem, nec non dissen-
» siones, et discordias inter religionem, cupien-
» tes isti patefacere eminentissimo magno ma-
» gistro, quod sunt, et erant fideles obedien-

a. tise filii ex conformi, et unanimi omolium
 a. consensu, cum alia magis opportuna media
 a. non inveniatur, conveniunt sequenti modo.
 1.º. a. Quod sicut causam præbuit dissentio-
 a. nibus, et discordiis inter religiosos electio in
 a. vacationibus beneficiorum Frailias nuncu-
 a. patorum ejusdem conventus declaretur id,
 a. quod statuerit in septima ex constitutioni-
 a. bus fundamentalibus, quae vigent in hoc
 a. conventu in terminis, et eadem beneficia
 a. Frailias nuncupata, quae successivo vaca-
 a. bant, exceptis iis duobus, de quibus habe-
 a. bitur sermo in sequenti articulo, debeant
 a. conferri intra sex menses, qui incipere de-
 a. beat a die mortis illius, per cujus obitum
 a. beneficium, praevio concursu, ac exami-
 a. niae tantummodo theologiae moralis, aut
 a. sacerum canonum faciendo a religiosis bu-
 a. jusse conventus, aut ab iis, quos ipse ad
 a. hunc effectum deputabit, privatim in ac-
 a. tibus prioris majoris, aut in loco, quem ipse
 a. designabit. Peracto examinae, et approbatae
 a. requisitis concurrerunt, eligant ipsi, quem
 a. magis dignum reputabunt, attentis circum-
 a. stantiis habilitatis, et morum eorumdem con-
 a. currentium per vota secreta eodem modo,
 a. quo hactenus observatum fuit, et in caso,
 a. quo electio ob vteriorum paritatem minimo
 a. concludatur, dictus prior major, aut praedi-
 a. catus capituli id enunciare debeat veneran-
 a. do de castellano Empostae, et si hic extiterit
 a. extra limites castellaniae, ejus locumtenen-
 a. ti ad hoc, ut dissolvat paritatem, et conferat
 a. vacans beneficium Frailias nuncupatum, cui
 a. sibi videbitur ex duobus, qui paritatem vo-
 a. torum reportaverint, et casu, quo non adsit
 a. haec paritas, nec electio intra sex praescri-
 a. ptos menses, provisio vacantis beneficii de-
 a. volvatur ad venerandum magnum castella-
 a. num, aut ejus locumtenentem in suo respec-
 a. tive caso ad hoc, ut idem vacans beneficium
 a. conferat personae idoneae, praevio illius
 a. examine in theologia morali, aut sacris ca-
 a. noneibus, et praevio illius approbatione fa-
 a. ciendo ab iis, quos pro eodem examine po-
 a. rageo deputabit. Verum peracta electione,
 a. qui fuerit affectus agere debeat solum annum
 a. probationis in conventu, et quatenus in un-
 a. decimo mense non resultet aliquid impedi-
 a. mentum tam quoad vitam et mores, quam
 a. quoad reliquas circumstantias, quas praes-
 a. cribunt constitutiones conventus, et statuta

a. sacrae religionis, immediate elapsis diebus
 a. undecim mensibus, prior, et religiosi do-
 a. beant procedere ad illius probationem, in cu-
 a. jus sequelam significabuntur haec veneran-
 a. do magno castellano, aut ejus locumtenenti
 a. in suo respectiva casu, supplicando, et depu-
 a. tata dignetur in commissariis duos religio-
 a. sos conventus ad effectum agendi probationes
 a. ejusdem electi, mediocribus correspondenti-
 a. bus iis, et quatenus non resultet aliquid
 a. impedimentum, electus ad eum accedat, et
 a. conferatur eidem ab illo habitus.
 2.º. Quod duo ex dictis beneficiis Frailias
 a. nuncupatis regularibus conventus assignen-
 a. tur perpetuo, et titulum habeant unum poen-
 a. nitentiarium, alterum vero magistralis; et
 a. haec quidem beneficia, et quodlibet ex iis
 a. conferri debeant intra alios sex menses inci-
 a. piendo a die, in quo contingat vacatio per
 a. concursum eo modo, et forma, quae obser-
 a. vatur in cathedralibus, et collegiatis ecclesiis
 a. hujus regni Aragoniae, debeantque opposito-
 a. res habere qualitatem, et gradum doctoratus
 a. in aliqua universitate approbata, et reliqua
 a. requisita, quae in iisdem ecclesiis observan-
 a. tur; Haec omnia ex primantur in edictis, quae
 a. affiguntur. Probatis autem habilitate, et re-
 a. quisitis prior major, et religiosi procedant
 a. ad electionem canonicam favore illius, quem
 a. magis dignum judicabunt, idque exequi de-
 a. beat intra praecium terminum sex dierum
 a. immediate post competentem habilitationem
 a. dictorum requisitorum per vota secreta juxta
 a. formam hactenus servatam in vacationibus
 a. dictorum beneficiorum Frailias nuncupato-
 a. rum regularium, et servatis iis, quae praes-
 a. cribuntur in praecedenti articulo super de-
 a. volutione ad venerandum magnum castella-
 a. num in casibus paritatis, sive non factae ele-
 a. ctionis intra supradictos sex menses, ita ut
 a. hoc termino elapso absque eo, quod nunc
 a. ant alterum verificetur, si absint oppositores,
 a. qui habeant requisita, quae praescribuntur dic-
 a. ta, debeat tunc venerandus magnus castella-
 a. nus ex illis eligere magis aptum, et idoneum,
 a. pro exercitio magistralis, aut poenitentiarum
 a. beneficii, ad quae se se opposuerit. In quo-
 a. cumque alio casu, in quo fiat locus devolu-
 a. tionis ad venerandum magnum castellanum,
 a. debeat ipse peragere electionem juxta me-
 a. thodum, quam servare deberent prior major,
 a. et religiosi, deputande personas sibi benefi-

a sas pro approbatione, et habilitatione requi-
 a sitorum in concurrentibus. Facta tamen ele-
 a ctione, qui fuerit electus debet etiam pera-
 a gere suum annum probationis in conventu,
 a et collationi habitus in omnibus juxta for-
 a mam, quae praescribitur in praecedenti ar-
 a ticulo, quoad alia beneficia Frailias nuncu-
 a pata. Sicut vero in executionem eorum, quae
 a interine demandavit eminentissimus domi-
 a nus magnus magister sub die trigesima ju-
 a nii anni millesimi septingentesimi septuag-
 a simi quinti, prior major, et religiosi in va-
 a cationibus sequens per obitum fratris Ber-
 a nardi Lorent, et fratris Antonii Ruales ele-
 a gerunt in poenitentiarium d. Hiacyntum
 a Cortes, et in magistralem doctorem d. Anto-
 a nium Rojo, qui vacantis regularis beneficia
 a obtinuerunt, et professionem emisserunt; ideo
 a successivis temporibus beneficia, quae ipsi
 a possident, debeant remanere, et remaneant
 a perpetuo assignata in casibus suarum nova-
 a rum vacationum, pro magistrali, et poeni-
 a tentiario, prout nuncupatur quodlibet ex il-
 a lis, scilicet illud, quod ubinet frater Hiacy-
 a ntus Cortes pro poenitentiario, et illud, quod
 a obtinet doctor Antonius Rojo pro ma-
 a gistrali. Tenebuntur electi, et approbati in
 a iisdem beneficiis assistere in confessionario
 a diebus festis per horam antequam pulsa-
 a tur campanae pro habendo choro, donec
 a incipiat hora canonica prima, et diebus non
 a festis per mediam horam ante; prout etiam
 a explicare doctrinam christianam, quoties id
 a disponat prior major, ac in totum subjeti,
 a et obligati ad adstantium choro, funeribus,
 a processionibus, et reliquis juncionibus, et
 a coenibus, quae habent, et exercent reliqui
 a religiosi. Hoc non obstante, semper, et
 a quandocumque prior major conventioni exi-
 a stimaret demandare supradictis poenitentia-
 a rio, et magistrali, aut cuicumque ex illis,
 a ut assistant in confessionario extra horas de-
 a signatas, debeant illi id exequi, et eidem
 a priori majori obedire; casu vero, quo iidem
 a magistralis, et poenitentiaris concionari
 a debeant aliquum sermone in hac villa, re-
 a manent in arbitrio prioris, aut praesidentis
 a conventus illos dispensare a residentia pro
 a iis diebus, quos necessarios ad supradictum
 a effectum existimabunt; et hoc ipsum intelli-
 a gatur quoad concionulas, seu sermone,

a qui pro conventu fieri debeant occasione ro-
 a gativarum precum, beatificationum, et cano-
 a nizationum sancturum, quae fieri contingat,
 a incumbendo, prout incumbit curae, et mu-
 a neri eorundem poenitentiariorum et magistralis
 a explere in supradictis casibus concionulas,
 a seu sermones de mandato prioris majoris.

a 3.º Quod qui fuerit electus ad regularia
 a beneficia Frailias nuncupata dicti conventus,
 a tam ad ea, quae habent officium praetendenda
 a non valeat, nec pro anno suae probationis,
 a nec pro mensibus, aut temporibus, quod sub-
 a sequitur usque ad primam diem maji imme-
 a diati posterioris ad suam professionem alios,
 a nec majores redditus conventus, quam eos,
 a qui novitius subministrari luculentius consueve-
 a runt, eosque redactiones quolibet anno ad qua-
 a tuor mensuras vulgæ Arreboas olei pro habenda
 a luce in suis cubiculis: ad quatuor mensu-
 a ras vulgo Cahizes tritici: ad quinquaginta
 a duas mensuras vulgo Canteros vini: et ad
 a duos solidos monetæ Jaquensis quolibet die
 a pro ejus edulio herbis, et fructibus, quae
 a dantur reliquis aliis religionis suis respective
 a temporibus, et id, quod ad eos expectabit
 a pro rata reddituum conventus pro iis mensi-
 a bus, aut tempore, quae intercedunt usque
 a die eorum professionis ad diem primam maji
 a immediate subsequentis.

a 4.º Quod in casu vacationis prioris ma-
 a joris, ut acristano majoris, utriusque electio
 a fieri debeat, prout praescribitur in secunda,
 a et tertia ex fundamentalibus constitutionibus
 a intra praecium terminum sex mensium, qui
 a computantur a die obitus ultimi posses-
 a soris, et quotenus intra hunc terminum ma-
 a jor para vocalium convenire non valeat
 a aliquem ex religionis ejusdem conventus, aut
 a alius paritas suffragiorum, debeat id duci ad
 a notitiam venerandi magni castellani, aut
 a ejus locumtenentis, in suo respective casu,
 a ad hoc ut utendo suis facultatibus eligat re-
 a ligiosum dicti conventus, prout, et juxta for-
 a mam, quae in suis respective casibus prae-
 a scripta reperitur quoad provisionem regula-
 a rium della Frailias dicti conventus.

a 5.º Quod omnes redditus conventus divi-
 a di, et repartiri debeant inter priorem mayo-
 a rem, et religiosos eo modo, quo servatum
 a fuit, et servatur usque ad praesens a tempo-
 a re stabilimenti anni millesimi sexcentissimi
 a nonagesimi secundi confirmati ab emulgentia.

« sumo, et serenissimo domino magno magi-
 « stro, ejusque sacro concilio, separando ante
 « omnia quolibet anno centum libras Jaquenes
 « pro conventu, ejusque fabrica, et conser-
 « vatione curam jurum, pro quo effecti sunt
 « pariter assignata spolia, mortuaria, et vacan-
 « tia religionum cum declaratione, quod pro
 « mortuario intelligitur a die, quo decedet re-
 « ligiosis usque ad diem primam sequentis
 « maji, et pro vacante intelligitur ab hac die
 « usque ad ultimam diem aprilis subsequentis
 « anni, et conformiter ad ea, quae super hoc
 « puncto praescribuntur a statutis generalibus
 « sacrae religionis.

« §. 6. Quod si in constitutionibus con-
 « ventus non est aliquid expresse praescriptum
 « super recursum, quos habere debent reli-
 « giosi ad suos superiores ordinis de agendi
 « modo prioris majoris sui localis praelati, et
 « a guardio, aut solius prioris quoad particu-
 « lares individuos, et est valde conforme spi-
 « rituali canonicarum sanctionum, et statu-
 « rum generalium sacrae religionis, quod su-
 « per hoc fiat expressum stabilimentum, ad ef-
 « fectum obviandi cuicumque generi differen-
 « tiarum, quae contingere possint: ideo con-
 « ventus, quod religionis, qui gravatum so-
 « sential ab aliquo actu dicti prioris majoris,
 « et agardii, aut solius prioris, habet recursum
 « appellacionis ad superiorem medietum, qui
 « est venerandus castellanus Empostae, et ab
 « eo, seu ab illis, quae iste pronunciat ab
 « correspondens tribunal sacrae religionis; et
 « appellaciones, quae a dictis religionis inter-
 « ponentur in suis respective casibus debeant
 « expleri juxta supra expressum ordinem ad
 « normam dispositionum juris.

« §. 7. Quod in reliquis omnibus, quae non
 « apponuntur illis, quae supra praescripta, et
 « concordata fuerunt, servari debeant disposi-
 « ta in constitutionibus, et bullis magistrali-
 « bus, quibus gubernatus fuit, et regitur prae-
 « sentis conventus, prout etiam ea, quae do-
 « mandata fuerunt in decreto generali sanctae
 « visitationis, de quo ab initio habita fuit
 « mentio, quodque ad litteram est tenoris se-
 « quentis.

« Nos frater d. Joseph Cuber humilis reli-
 « giosus professus inclitae, et sacrae religionis
 « sancti Joannis Hierosolymitani, recommenda-
 « tarius de Calabera, et Valonga, et doctor d.
 « Franciscus Xaverius de Falces canonicus

« sanctae cathedralis ecclesiae civitatis Barba-
 « stensis, ac illina, ejusque totius sui episco-
 « patos gubernator, et vicarius generalis in
 « spiritualibus, et temporalibus visitatores de-
 « putati ab illustrissimo domino magno castel-
 « lano Empostae fratre d. Michaelo Doz pri-
 « vatione conventus sancti Joannis praesen-
 « tis villae de Caspe, mediantibus ejus patent-
 « bus literis datis in conventu Valletiae insu-
 « lae Meloritanae sub die vigesima septima
 « augusti anni millesimi septingentesimi se-
 « ptuagesimi. Vobis priori, fratribus, religio-
 « sis, et personis hujus domus, et conventus,
 « et cuilibet, ac cuicumque vestrum saltem
 « in Domino Nostro Jesu Christo, quod est vera
 « salus. Notum vobis est, quod in adimple-
 « mentum sanctae visitationis nobis commissae
 « in exoneratione nostrorum conscientiarum
 « ad hoc ut Deus dignetur pro spirituali, et
 « temporali bono hujus communitalis, et do-
 « mus, et cuicumque ex ejus individuis, ut
 « conserventur, et impleantur ejus constitutio-
 « nes, laudabiles consuetudines, et usus, re-
 « formentur mali mores, et aedificentur fide-
 « les tam regulares, quam saeculares hujus
 « conventus, et villae de Caspe. Cum visita-
 « verimus ecclesiam parochialem, sanctissi-
 « mum Sacramentum, vasa sacra, reliquias,
 « altaria, fontem baptismalem, olea sancta,
 « imagines, sacramentum, et ornamenta, prout
 « etiam conventum, ejus officinas communes,
 « habitationes, archivum, fondos, et tempora-
 « lia bona, et quemlibet ex individuis parti-
 « culariter, et aliis, quae visitare conveniens
 « duximus praevia necessaria cognitione, et
 « informatione nobis visum fuit ad normam
 « vestrarum constitutionum, et actualis status
 « hujus conventus, et domus, aliqua providen-
 « re, et diversa decernere mandata, ad hoc ut
 « vos prior, religiosi, et individui ejusdem con-
 « ventus virtute sanctae obedientiae illa obser-
 « veis; et impleatis; et observare, ac implere
 « faciatis infrascripta, et ea, quae sequuntur.

« §. 1. In primis cum summonere conventum
 « munditie, et minor sacrorum vasorum, et
 « vestitionis, ac altarium, cum invenerimus ali-
 « qua ex illis pulverulentis, manilia sordida,
 « carentia illa, quae requirunt, et praescribunt
 « rubricae, et abique crucifixis, prout stare
 « debent, cum id curare debeat sacrista major,
 « prout praescribitur in tertia constitutione,
 « cujus sunt zelatores prior major, et capitu-

lum, ad evitandum hoc inconveniens, mandamus ad formam citatae constitutionis, ut specialis habeatur cura in emendandis praerelatis defectibus, instando, et curando, ut administratores primitias contribuant illam dotationem, quam regium consilium assignavit pro ecclesia, eaque mediante renovetur ea, quae consumit usus, et omnino emanant quatuor mantilia ex quo ea, quae existunt, sunt valde deteriorata, et subnigra, duo calices, vela alba, et nigra, fascia superpollicem pro sacrista, et clericis, et specialiter pro cappella parochiae, in qua sunt indecentia ea, quae existunt pro administratione sacramentorum, eamque providere de omnibus necessariis, ad hoc, ut non debeat exquirere paramenta a sacrista majore; et sicut intelleximus, quod dotatio, quam regium consilium assignavit pro ornamentis dictae ecclesiae ascendit ad centum quingentas libras Jaquenses, idcirco committimus, et obmandamus vobis priori majori, ut insistatis, et procuratis omnibus possibilibus mediis recuperationem summae, quam dicta dotatio debet ecclesiae, eamque adhibeatis in finibus, usibus, et rebus pro illa necessariis, et quatenus dicta dotatio non sufficiat pro illius maintenance, id expensis, et re praesentis dictae regio consilio juxta formam, quam praescribunt regiae resolutiones, et mandata ad hunc effectum expedita, et debeatis peragere, et reddere rationem formalem dictae quantitatibus, juxta tenorem eorumdem resolutionum. Sicut vero compo-
rimus, quod minime observatis his, quas praescribuntur in tertio capitulo consignatis sacrarium, jocalia, et ornamenta sacristae majori absque formalium eorum inventario, mandamus idcirco, quod in praeciso termino quindecim dierum incipiendo a publicatione praesentium decretorum peragere debeatis dictum inventarium denotando in eo successive augmentum jocalium, et melioramentorum, quae peragere dabitis in dicto sacrario, adhibendo in omnibus his majorem curam, prout praescribitur in dicta constitutione; similiter ex quo advertimus, lavacrum, quod in dicto sacrario existit, est indocens, et reperiri prorsus iussit, mandamus, ut aliud de novo constratur.

2.º Item mandamus et committimus omnibus, et singulis vestrum, ut assistere, et

interesse punctualiter debeatis horis canonicis diurnis, atque nocturnis, prout praescribitur in trigesima secunda, et trigesima tertia constitutione, quodque celebrentur divinae officia ea devotione, pausa, et majestate, quae correspondet, et debetur. Quod servetur silentium in choro, quodque ab eo nemo egrediatur ad effectum agendi circulos, et colloquia in extra choro, et cappellis, super quibus invigilabit, et specialem curam adhibebit prior, aut ejus locumtenens velando, aut impediendo ne viget hujusmodi abusus nec ante, nec post divina officia cum admiratione, et scandalo saecularium: quod in celebratione horarum canonicarum sese conformet juxta ritus, et in casibus in quibus aliqua occurrat novitas pro his mutantis, fiat discrete, eoque modo, ut non inducat motum quocumque clerico regulari, et saeculari, advertendo, quod matutinum dicitur quolibet tempora post vespere, et completas; cumque apostolicum indultum, quod habent ad effectum horas matutinas recitandi de sero, praescribit, quod id fiat in solis occasu, mandamus, et observetur, et impletur recitatio ea hora in dicto indulto expressa; quoniam pro eorum arbitrio nec potuerunt, nec possunt illud alterare absque quod suffragetur contrariis votis, cum hic sit mens corruptela contra rubricam, et contra dispensationem ejusdem indulti.

3.º Item mandamus, et praecipimus, ut tam missae relictae a domino fundatore, quam reliquae aliae relictae ab aliis particularibus in dicta ecclesia adimpleantur, et celebrentur punctualiter; comperto autem, quod anniversaria eharitatis quinquaginta solidorum ad rationem quinquae pro quolibet centenario, quae relictas jam antiquitas fuerunt a multis fundatoribus, et sunt descriptae in libro sub initio cujuslibet mensis, non obstante, quod pro illis aliqui redditus percipiantur, mandamus, et praecipimus, ut recognoscatur id, quod pro illis percipitur, et juxta ejus proportionem celebrentur anniversaria correspondentia in exonerationem sanarum conscientiarum, et in augmentum animarum fundatorum.

4.º Item sicut prior curatus tenetur assistere choro sicut ceteri religiosi, his horis in quibus non impeditur ab occupationibus suis

parochialis muneris, cum infororati simus
 quod in hoc, et in assistentia in confessiona-
 rio committit aliquam transgressionem;
 praeipue tempore quadragesimali, eidem
 demandamus, eumque exhortamur, ut ex-
 cte impleat animi obligationem, quodquo
 quando fuerit in ejus officio occupatus, ut
 choro adistens non valeat, debeat id signifi-
 ficare priori majori, cui particulariter com-
 mittimus, ut curet, et vigilet super hoc gra-
 vi assumpto, prout debet, et prout eidem
 demandatur a constitutis, praeipue a
 vigesima octava ex illis d. Joannis Salvador.
 5.º Item sicut de facto nobis non constat,
 quod prior, et religiosi detrectaverint abo-
 ditro mandatis aut praetati ordinarii illustris-
 simi domini magni castellanii Empostae, au-
 mus tamen consilii, quod propalaverint, et
 protulerint aliquas propositiones parum at-
 tentas, et minime correspondentes respectui,
 quem debet praetati ordinarii, et super-
 rioribus; propterea per viam correctionis ad
 eorum memoriam revocamus solenne vo-
 tum obedientiae, quod in suis professio-
 nis emiserunt magistro, et praetati-
 tis, quos sacra religio eis deputaret, intelli-
 gendo id hoc, quod dictus illustrissimus do-
 minus magnus castellanus est praetatus super-
 ior conventus a sacra religione deputa-
 tus, pro omnibus individuis existentibus in
 eo, ejusque castellania Empostae; praeter-
 quamquod in prima, et decima quinta ex
 constitutionibus praescribitur subordinatio,
 quam prior major habere debet erga dictum
 domicum magnum castellanum, et praescri-
 buitur recursus, quos religiosi necesse ha-
 berent peragere pro ejus sinistra agendi me-
 thodo: In septima ex constitutionibus praes-
 cribitur, quod religiosi, qui admissi fue-
 rint, et electi, debeant praesentari eidem
 domico magno castellano ab hoc, ut eos ap-
 probet, et mandat immitti in possessionem,
 et admissi ad professionem; ex hoc intelligi
 debet, quod si prior major caput, et super-
 ior religiosorum suorum subditorum sub-
 jectus est illustrissimo domino magno castel-
 lano, nequebatur isti tanquam membra se
 se eximere ab ea subjectione, quam habet
 caput, quod eos regit; ex quibus omnibus
 magis laevis expressio contra hanc subordi-
 nationem, quae verificetur post admonitio-
 nem, et correctionem, quam vobis peragi-

mus, punietur in vobis, tanquam inobe-
 dientibus, et incorrigibilibus, committendo,
 et demandanda eodem tempore, ut observetis,
 et adimplentis iusta, et dominantis prae-
 cepta regis domini nostri patetelando in
 omnibus tanquam fideles subditi magis cari-
 cam obedientiam, respectum, et subordina-
 tionem, absque eo, quod deficiatis illis, quae
 exigit vestrum religiosum institutum.

6.º Item vos admonemus, committimus,
 et hortamur, ut quo magis fieri potest ex-
 cte observetis primam constitutionem, in
 qua procedent, et sapienter constituitur
 subjectis, et subordinatis, quos habere de-
 betis erga vestrum priorem majorem prae-
 latum localem, et ordinarium, quodque mo-
 dante vote obedientiae, quod emisistis in
 vestris professionibus, et virtute iuramenti,
 quod praestistis vigore trigesima consi-
 titutionis, quicumque vestrum, qui se sub-
 trahat ab hac obedientia, et implemento,
 et se constituit reum dignum severa punitione;
 ac proinde mandamus vobis priori majori,
 et valde praecise invigiletis super observan-
 tia obedientiae in vestris subditis, ita ut
 constitatur melius religiosa ordo in hac
 domo, et conventu, quoniam rationem red-
 dere debetis Deo vestrarum Indulgentia-
 rum, et omissionum, quae punietur in vo-
 bis, prout decet.

7.º Item cum nobis constiterit, quod ali-
 qui religiosi conventus hujusce se se unive-
 rint, et congregaverint in forma capituli abs-
 que permissione, licentia, et assistentia prio-
 ris majoris ad affectum conferendi quoddam
 vacans beneficium Frailas nuncupatum,
 quodque exharaverint mandata procuratoris ad-
 lites, et revoverint ea, quae in pleno ca-
 pitulo data fuerant, et insuper aliqui ex di-
 ctis religiosis ausi fuerunt suas iudicialis de-
 clarationes emittere eorum iudice saeculari
 absque licentia sui praetati, sub propalato
 supposito, quod minime foret necessaria: ha-
 bentes nos haec facta tanquam eversiva ob-
 servantiae, et disciplinae regularis, et pro-
 cedentia a spiritu seditionis, et irreligiosita-
 tis, vobis mandamus, vos hortamur, vis-
 que admonemus; ut peragatis totalem omni-
 emendationem, et correctionem, quae cor-
 respondet decore, et scandalo, quod in hoc
 praebuitis, et si in posterum contrarium
 verificabitur, et non proficietis huius admo-

ationis, vester prior major vos castigabit, prout praescribunt constitutiones, et si hoc satis non fuerit, dabit de illa notitiam illustrissimo domino magno castellano.

8.º Item cum sit tam sapiens, et prudens constitutio vigesima nona, quae praescribit, et mandat, quod nemo ex religiosis discedat a conventu absque expressa licentia prioris majoris, mandamus illam observari, et quantumcunque suscipere debeatis aliquid iter, debeatis vos visitare coram praefato, qui vobis licentiam concedat, prout etiam cum certiores reddere debebitis, quoties ob aliquam infirmitatem, aut corporalem indispositionem assistere nequibitis choro, caeterisque functionibus communitatis ad hoc, et ut sibi constet, et curam habeat vestrae administrationis; neque minus admittitis aliquem famulum, aut commensalem, nisi prius id significetis vestro priori majori ad hoc, ut certior evadat de eorum qualitatibus, et moribus, et videat utrum conveniat eos admittere.

9.º Item cum sit tam utile, et conveniens, ut ohi oculis habeatis vestrum institutum, et constitutiones juxta eas, quae praescribuntur in vigesima quinta ex illis; idcirco mandamus priori majori, ut convocet, et congreget capitulum diebus Venetis enjunctis, habendo ante oculos ad hunc effectum legantur, prout praescribitur in duodecima constitutione, ita ut intra spatium unius mensis saltem perfectae fuerint, atque expleta, ac praecisa obligatione agatis de vocis spiritualibus, et temporalibus conventus, ejusque individuorum, et ex omnia, quae resolvitis, et deliberabitis punctualiter adnotetur in libro resolutionum; quodque observetur ibi, quod semel a majori parte fuerit resolutum, dummodo non habeant illi, qui resolutionem viderunt, justam causam derogandi, aut procedat causae cognitio intra annum.

10.º Item juxta constitutionem decimam quartam mandamus priori majori, ut continuare faciat officium janitoris conventus, prout actualiter existit, cum obligatione aperiri, et claudendi illius januas, prout praescribitur in trigesima nona constitutione, demandando, quod singulis noctibus deferantur claves sub illius custodia, et absque urgenti necessitate non permittat aperiri jan-

uas, et si exactissimus in adimplemento hujus constitutionis; et sicut aedes priorales existant extra januam interioris conventus nisi clauderetur prima, et principalis janua; aut si aperiretur pro priore, daretur molitum quarrelarum religionis, et prior suo exemplo licet primus alios non edoceret, declaramus esse aequum in dicta constitutione comprehensos.

11.º Item sicut corpus communitatis solvit, et alii coquum, eique subministrat utensilia pro priore, et religiosis, cum competentibus, ut sit, quod aliquibus commiserit, et quotidie parantur epulae extra conventum, cum abusus hic adversetur rationi, vitae religiosae, et utilitati conventus, ejusque individuum, ideoque mandamus, ut ab hodie in posterum omnes, et singuli vestram, et parentem vobis ordinariae epulae a coquo deputato a communitate, quoniam ita bonum dubitamus exemplum saecularibus, et evitabitur, ut famuli exeant extra debitas horas a conventu in praedictum disciplinae religionis, et evitentur itidem aliquae inconvenientiae, quae ex hoc produci possunt.

12.º Item hortamur, et mandamus vobis priori majori, ut invigilet super observantia constitutionis trigessimae quintae, quae praescribitur, ne mulieres conventum ingrediantur, habendo ante oculos ad hunc effectum ampliationem, quam dictae constitutioni dedit dominus d. Joannes Salvador in decima nona ex suis constitutionibus, quod quae in hac parte vos garatis ex moderatione, et prudentia, quae requirit absumptum.

13.º Item quoad honestam recreationem, fratrum tractum, et mutuum religionum visitationem inter ipsos, dummodo ex hoc non sequatur detrimentum et praedictum disciplinae regulari, committimus vobis priori majori, ne tam rigide, aut ad extremum rigore vos geratis, et in hac parte agatis absque spiritu particularis affectus, et quantum abest justa causa, quae supra prohibendi, debeatis vos primo loco id observare, quoniam bonus praefatus debet primo loco executioni mandare operibus, et bono exemplo id, quod sua voce demandat suis subditis.

14.º Item hortamur, et mandamus vobis priori majori, ut tractetis tamquam fratrem in ecclesia clero saecularem admi-

» sum ad distributiones, fundationes, et residentiam in ecclesia parochiali cum inserviat
» ad effectum praestandi vobis auxilium in augmentum divini cultus, et ad coadjuvandum in munere spirituali in dicta ecclesia.
» In hoc obtemperabilis constitutionibus, et concordia, admonendo, et corrigendo illius defectus tamquam praeses bonis modis, et mansuetudine, et magis pro eo emendando, quam pro exasperando.

» 15.^a Item admonemus, et exhortamur vos priorem majorem, et religiosos, ut rigide observetis vestras constitutiones, et praecipue trigessimam quintam in ea parte, quae prohibet, ne remaneant in conventu personae extraneae, ut in eo dormiant, et comedant. Gravitas hujus constitutionis est valde commendabilis, et ideo implebitur, et executioni demandabitur, prout in ea praescribitur, sed cum qualitate, et absque spiritu particularitatis, prout requirit decetia, honestas, utilitas conventus, et quilibet ex ejus individuis ad hunc finem habere debet ante oculos id, quod ad hunc effectum praescribit constitutio decima octava d. Joannis Salvador.

» 16.^a Item mandamus vobis priori majori, ut in casibus, in quibus a constitutionibus praescribitur, ut agatis cum consensu capituli, ite exequamini absque eo, quod vobis arrogetis alias, nec plura facultates, quam illas, quas eadem constitutiones demandant, et concedunt, tam in regimine dicti conventus, ejusque individuum, quam in illius temporalibus.

» 17.^a Item cum invenerimus, quod archivium non habet librum introitus, et exitus mandamus, ut incontinenti efformetur librum, in quo distincte adnotentur, et describatur partitae introitus, et exitus capitulum, quae offeruntur explicando motivum suae perceptionis, et inversionis, quodque tres claves, quas praescribit constitutio decima nona sint sub cura eorum, quibus ipsa demandat, quique debebunt subscribere, aut saltem rubricare omnes partitas, quae in dicto libro adnotabuntur, et prior, aut persona, ad quam liber deferetur, persere debebunt formale computum onerum prout rat. ex quo fundum dicti archivii solum est deputatum pro repartitione fundorum, et conventus, et prosecutione litium

» pro suis juribus conservandis. Quoad lites mandamus, ut non aliae introduci possint, quam eas, quae sint iustae, et necessariae, et eas, quas totum capitulum, aut major ejus pars fieri statuit, absque eo, quod alio quo modo prior major, aut alius religiosus possit sibi arrogare facultatem juxta praescripta in vigesima quinta constitutione, a praevio tractatu capituli, ejusque formali deliberatione.

» 18.^a Item habens notitiam, quod defunctus frater Antonius Poblador prior antecessor hujus conventus reliquit quantitatem mille librarum Jaquentium ad effectum distribuendi in clero saeculari hujus ecclesiae, et licet applicata fuerit dicta pecuniarum quantitas, et regulata fuerit conveniens scriptura, haec tamen reperitur absque correspondenti dimissione, et acceptatione ejusdem cleri, ex quo videntur ei graviora onera, et obligationes, quae assignatae fuerunt, cumque haec dilatio sit contra mentem fundatoris, et forsitan possit esse motivum discordiarum, et dissensionum inter unum, et alterum clerum: mandamus vobis, ut majori efficacia agatis, et conveniatis cum clero saeculari super prompta compositione, et constitutione dictae fundationis, et quatenus comperietis resistentiam cleri saecularis esse irregularem, id significabit, et exponetis ejus superiori illustrissimo domino archiepiscopo Caesaraugustano ita, ut intra terminum duorum mensium, quos ad hunc effectum vobis assignamus, verificetur dictam quantitatem assignatam fuisse eo modo, qui sit magis conformis voluntati dicti fundatoris.

» 19.^a Item hortamur, requirimus, et mandamus vobis priori majori, et religiosis hujus domus, et conventus, ut observetis, et impleatis constitutiones, de quibus servandis juramentum emisistis, et non solum eas, quas in hoc decreto observari decernimus, et mandamus, verum etiam omnes eas, quae vos constituerunt religiosos hujus conventus, et in vestris professionibus observare jurastis, et super quibus a legitima potestate non fuerit dispensatum, quoniam contra illas non suffragatur vobis contrarius usus, qui melius appellatur corruptela, abusus, et perturbatio, et confusio legum fundamentalium disciplinae regularis, et monasticae,

» neque in ea parte, in qua loquuntur de sub-
 » ordinatione, et subiectione, quis si aliquo
 » tempore, aconuente praefato, observatae mi-
 » nime fuerint, id nunquam praescribere po-
 » tuit libertatem, aut independentiam, quini-
 » mo fuit id in notoriam contraventionem, et
 » inobservantiam, et in his, quae fuerunt in
 » arbitrio praefati juxta temporum circum-
 » stantias permittere ipse potuerit aliquibus,
 » quod alii denegaverit. Perfectum, et solem-
 » ne volum obedientiae, quod in vestris pro-
 » fessionibus emisistis, includit haec omnia,
 » quod si examinabitis, et considerabit cum
 » christiana, et religiosa reflexione invenietis
 » unusquisque vestrum hoc, quod vobis
 » omnibus desideramus, et dum voshorta-
 » mur, requirimus, et mandamus, ut serve-
 » tis votum obedientiae; vobis etiam iotima-
 » mus ex pueritatis, et castitatis, quoniam
 » exacta observantia trium horum votorum
 » constituit veros religiosos, ideoque Deus
 » coooperatur vobis felicitatem, ut sitis religiosi
 » tam illustres, et antiquae religionis, quae
 » cum regatur legibus tam sapientibus, pru-
 » dentibus, et suavis, debet pro effectu gra-
 » tificationis, et convenientiae propriae esse ex-
 » actissima eorum observantia.

» 20. Item si praeter supradicta contingat
 » (quod non speramus) quod ob aliquem de-
 » fectum religiosorum sit necessaria correctio
 » prioris majoris, id exequatur suaviter, et
 » fraterco amore, praevitis omnibus mediis
 » suavitatis pro emendatione; verum si haec
 » non sufficiant ad eos corrigendos, manda-
 » mus, quod pro his puniendis efformetur
 » squardium ad praescriptum constitutionem
 » octavae, vigesima quartae, et trigesimae.
 » Tandem mandamus, quod praesens nostrum
 » decretum intimetur, et nuncietur pro ejus
 » observantia et executione in pleco capitulo,
 » consignando etiam authenticam illius sub-
 » scriptam, sigillo munitam, et registratam,
 » ac referendam ab infrascripto nostro se-
 » cretario ad hoc, ut non saltem vice quolibet
 » manse legatur in actis capitularibus. Pro eo,
 » quod respiciat decantam debitam ecclesiae,
 » ex quo comperimus, quod io praecedenti vi-
 » sitatione demandatum fuit, ut clauderentur
 » januae, ex quibus conventu dantur aditus
 » ad ecclesiam ob excessus, quos ibi commit-
 » tunt saeculares, quodque decretum hoc licet
 » per aliquod tempus fuerit observatum, actus-

» liter tamen negligitor, ex quo subsistunt ea-
 » dem inconvenientia, et etiam majora, man-
 » damus priori majori, ut indilate provideat,
 » quod dictus aditus clausus retineatur, quo-
 » oiam debet reddere rationem cujuscumque
 » omissionis; pro usu vero religiosorum ponan-
 » tur clavis, cujus unusquisque religiosus
 » habet unam cum omnia intersit, et evi-
 » tentur excessus, qui committuntur, debeant-
 » que omnes contribuere ad eos praecavendos;
 » sicut vero ea omnia quae in hoc decreto prae-
 » scribimus, et mandamus, sunt moderata, et
 » conformia constitutionibus bojus domus, et
 » conventus, debebant ideo exacte obser-
 » vari, et executioni demandari absque eo,
 » quod super omnibus, aut singulis ex punctis
 » quae comprehendunt valeat supplicatio, re-
 » cursus, aut appellatio ad hoc, ut omittatur
 » eorum obedientia, et executio ab hac inti-
 » matione in posterum; quoniam quolibet lo-
 » stantia suffragari non poterit ad effectum su-
 » spensivum, sed solum in devolutivo; et quia
 » ex secretis informationibus, quas accepimus,
 » et ex his, quae voce particulariter audivi-
 » mus, vidimus, et intelleximus fieri potest,
 » ut aliae graves, et seriae dari debeant pro-
 » visiones, pro quarum determinatione neces-
 » sario suot majores praemeditationes, et
 » majus tempus requiritur, non vero necessa-
 » rio reverti debeamus ad civitatem Caesarau-
 » gostanam, ad effectum agendi de hisce ne-
 » gotiis, aliisque aequalis gravitatis, proroga-
 » mus praesentem visitationem per spatium
 » triginta dierum, aut ultra, si conveniens
 » existimabimus: Datum io sancta visitatione
 » conventus sancti Joannis de Caspo die vige-
 » sima secunda decembris anni millesimi se-
 » ptingentesimi septuagesimi.

Fr. d. Joseph Cuber.

Doctor d. Franciscus Xaverius de Falces.
 De mandato dictorum illustrissimorum
 duminum.

Franciscus Antonius Campos secretarius.
 Sequuntur acta capituli.

8. Quod secuta conventioe, et concordatione punctorum, quae continent supradicti articuli sub praeserta forma, etaque effectum obtinente mediante approbatione emicentissimi domini magoi magistri, ejusque sacri concilii, et confirmatione sanctae Sedis, praesentatus prior major, religiosi, et

» conventus recedere debeant, prout de facto
 » haberi volunt pro derelicto praelatum re-
 » cursum vertentem in regio, et supremo con-
 » silio Castellae inter eosdem religiosos, et ve-
 » nerandum magnum castellanum super exco-
 » cutione praelati Brevis apostolici, debeat
 » que pari modo, tali casu supradictus veno-
 » randus castellanus haberi, ac si ab eodem
 » incidenti recessisset, prout ex nunc pro tunc
 » ejus nomine faciat dicti domini commis-
 » sarii.

» 9.º Nono, et ultimo, quod supradicta om-
 » nia pro majori eorum validitate, et firmitate
 » redigantur ad publicum instrumentum, cu-
 » jus vigore postquam laudatum, et approba-
 » tum fuerit ab eminentissimo domino magno
 » magistro, ejusque sacro consilio, haberi va-
 » leat recursus ad summum pontificem pro
 » impetrando Brevi apostolico in confirmatio-
 » nem eorum omnium, quae in illo contine-
 » tur, et stipulantur, concedendo ad hunc ef-
 » fectum, omnes facultates necessarias, et op-
 » portunas. Quibus omnibus lectis, et signifi-
 » catis capitulo, unanimis, et conformes dicti
 » domini commissarii, prior major, religiosi,
 » capitulum, et conventus, nomine eorum dis-
 » sentiente, ea laudant, approbant, rati-
 » ficant, et confirmant, ac omnes se sub-
 » scripserunt in hoc libro resolutionum com-
 » munitatis die decima tertia aprilis anni a
 » nativitate Domini Nostri Jesu Christi millesimo
 » septingentesimo octuagesimo — Com-
 » mendatarius frater d. Antocius Meenox Pam-
 » pilonensis commissarius — commendatarius
 » frater d. Franciscus Ramiro commissarius —
 » frater Franciscus Samper prior major —
 » doctor frater d. Antonius Navarro — frater
 » Hioachim Martin — doctor frater Petrus
 » Arpal — doctor frater Augustinus Centol —
 » frater Hiacynthus Cortes — doctor frater d.
 » Antonius Rojo — frater Augustinus Punter
 » sacrista major secretarius. —

Prosequitur Instrumentum.

» Cumque hoc modo actum, compositum,
 » conventum, et concordatum fuerit praesens
 » instrumentum, dictae partes, et quaelibet
 » ex illis, suis respective suprapressis nomi-
 » nibus, cum expressis qualitatibus, confor-
 » mes illud stipulati fuerunt, et pro impetran-
 » do Brevi apostolico, de quo supra habita fuit
 » mentio, concessoribus, et concedunt suum

» mandatum procuras, et amplam facultatem
 » meliori forma, facere quae poterant, et debe-
 » bant, possunt, et dederunt, ad effectum, et
 » eminentissimus, et serenissimus dominus
 » magnus magister, ejus sacrum consilium,
 » aut illustrissimus dominus magnus castella-
 » nus Empostae, vel persona, aut persona ab
 » eo deputanda in curia Romana, possint ad-
 » hiberi, et adhibeant omnes diligencias ne-
 » cessarias, et opportunas pro impetrando a
 » summo pontifice praelato Brevis apostolici
 » quoniam pro omnibus iis una cum adnexis,
 » connexis, et dependentibus concedebant, et
 » concesserunt omnes suas facultates tam ple-
 » nas, et sufficientes, quam quae requiruntur,
 » et sunt necessariae absque ulla limitatione,
 » aut restrictione, et dictae partes, ac quaeli-
 » bet ex illis promiserunt habere perpetuo pro
 » validis, et firmis iis omnibus, quae in hoc
 » instrumento sunt expressa, et concordata, et
 » pro illorum observantia, et executione reci-
 » proce, et respective se se obligaverunt, et pro-
 » miserunt nullo tempore, nulloque modo con-
 » tra facere sub mutua, et reciproca obligatio-
 » ne, quam ad hunc effectum emisserunt, de
 » quibus omnibus rogaverunt, et requisive-
 » runt me supradictum, et praesentem scri-
 » bam, et notarium publicum, ut ad confectio-
 » nem, et stipulationem praesentis instrumen-
 » ti devenirem, et vigore hujus instantiae, et
 » requisitionis confeci, et stipulatus sum in su-
 » pradicta forma. Acta fuerunt haec omnia
 » in supradicto conventu sancti Joannis Hiero-
 » solymitae villae de Caspe regni Aragoniae
 » praelata die decima sexta aprilis anni a na-
 » tivitate Domini Nostri Jesu Christi millesimo
 » septingentesimo octuagesimo, praesentibus
 » ad omnia pro testibus doctore d. Sebastiano
 » Palacio advocato regiorum consiliorum in
 » collegio civitatis Caesaraugustanae illius in-
 » cola, et ad praesens existente in hac supra-
 » dicta villa de Caspe, et d. Joachimo Comerch
 » officiali primario, sen alealde nuncupato ju-
 » stitiae ordinariae ejusdem villae. Hoc instru-
 » mentum est continuatum, et firmatum in sua
 » originali eola juxta forum regni Aragoniae.
 » Si Signum mei Francisci Antonii Campos
 » scribae publici regis domiei nostri pro om-
 » nibus suis terris, et dominiis, et notarii col-
 » legialis sancti Joannis evangelistae civitatis
 » Caesaraugustanae illius incolae, qui supradic-
 » tis omnibus interfuit.

COMPROBATIO

» Nos scribam publici regij, et notarii collegij sancti Joannis evangelistae civitatis Caesaraugustanae capitis regni Aragoniae, qui in illo residemus, et nos subscribimus, attestamus Franciscum Antonium Campos, qui stipulatus fuit, signavit, et firmavit praecedens instrumentum esse regionis scribam, et notarium individuum nostri collegij, prout se inscribit, fidelem legalem, et omni fiducia dignum, ac instrumentis ab ipso stipulatis, vignatis, et expeditis ea forma, qua praecedens instrumentum apparat, semper habitum fuisse fidem in judicio, et extra illud. In civitate Caesaraugustana die vigesima tertia aprilis anni millesimi septingentesimi octuagesimi — In testimonium veritatis — Josephus Antonius Ibanes — In testimonium veritatis. — Josephus Ortiz.

» Nicolaus Barta religiosus inclitae militaris, et sacrae religionis sancti Joannis Hierosolymitani, ejusque secretarius castellanus Empostae incola praesentis civitatis Caesaraugustanae.

» Fidem facio, quod in veneranda assemblea celebrata sub die praesentis datae a dominis in margine denotatis exhibitum fuit retroscriptum instrumentum a dominis commendatariis commissariis fratre d. Antonio Munoz Pamplonensi, et fratre d. Francisco Xaverio Ramiro, a quo a me secretario perfecto, et a dictis dominis, et assemblea plenè intellectis omnibus iis, quas in eo continentur, cum pro parte prioris, religiosorum, et conventus sancti Joannis de Caspe facta non fuerit aliquis instantia, nec recursus contra ea, quae exprimentur, et continentur in dicto instrumento, omnes conformes dixerunt, quod illud laudabant, et approbabant, laudaverunt, et approbaverunt in eis parte, in qua poterant, et debebant, quodque ad hoc, ut haberet correspondenti cursum originaliter remitteretur ad civitatem Valentiae in manibus venerandi cancellarii Empostae fratris d. Vincentii de la Figuera, remanente copia authentica illius in hoc archivio, et ad hoc, ut constet juxta deliberationem dictorum dominorum facio praesentem attestationem multum sigillo hujus castellanus Empostae. In civitate Caesaraugustana die vigesima quarta aprilis

» anni millesimi septingentesimi octuagesimi — Nicolaus Barta secretarius —

» Et quia ita se habet veritas, ideo in hujus rei testimonium bulla nostra magistralis in eadem nigra praesentibus est impressa. Datum Melitae in conventu nostro die 13. mensis juli 1781.

» Registrata in cancellaria.
» Bajulivus frater Ludovicus Dalmeyda
» Portugal, vice-cancellarius.

Loco & signi.

» Et ita fideliter tradaxi de Hispanico in Latinum idioma, et in eadem etc. Romae hae die 8. Julii 1782.

Josephus Torre traductor a s. Rota approbatus.

§. 4. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat idem exponens, quo firmius constitutiones, et statuta hujusmodi subsistant, ac serrentur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio, roborari plurimum desideret, Nos ipsum exponentem specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latas, si quas forte incurrat, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicat, Nonibus hujus nominis Nobis humiliter porrectis inclinati, praesentibus constitutiones, ac statuta cum omnibus, et singulis in eis contentis apostolica auctoritate lenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supponimus.

§. 5. Decernentes has praesentes literas, ac in eis contenta quaecumque temporis firma, valida, et efficacia existere, ac fore, quovis plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective in violabiliter observari, neque in praemissis per quocumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane

Statutum est
apostolicum
confirmatum
et approbatum
et postea
completum

Classica
valuta, et
denotata
veritas

ne, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter confingerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non hospitalis praedicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, et naturis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac quibuscumque derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permaueris ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta septembris millesimo septingentesimo, octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Dat. die 8.
sept. 1788.
Anno 1788.

CCCXCIV.

Ad supplicationem regis Poloniae uniuntur duae ecclesiae conventuales una cum suis bonis, ac redditibus mensae episcopali Livonienae.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Sacrosancti apostolatus ministerium, quod ineffabili divitiarum sapientie, et scientiae Dei altitudo humilitati Nostrae nullis licet suffragantibus meritis per abundantiam celestis misericordiae credidit, iugiter Nos admonet, ut inter multiplices, gravissimasque apostolicam severitatem curas, quae in hisce praesertim difficultissimis temporibus, Nos undique premant, peculiarem sollicitudinem de iis Christianis, qui despectis huius saeculi illecebris, ac religionem veluti ad portum salutis confugerunt, amplectamur; quocirca si inter-

dum contingat, ut ne dum inter ipsos ex humanae mortalitatis infirmitate, quae post primi parentis lapsum semper ad inferiora nos deprimit; regularis disciplinae innocentia sit immutata, verum etiam humano pulvere religiosa corda adeo sordescant, ut irriti proors laboris noxia evellere, et utilia plantentur, conatum sit, cum omnis arbor, quae non facit fructum bonum, sit excidenda, ac rem ad radicem arboris ponere tenemur, ne quae ad utilitatem, ac Christianorum salutem in ecclesia Dei sunt adinventae, ipsis in lapidem offensivis, et potius scandalum convertantur; prout, matura omnibus pensatis, salubriter in Domino expedire arbitramur.

§. 2. Nuper quidem accepimus in regni Poloniae, ac ducatu Lituaniae quendam virum bonorum martyrum de poenitentia nuncupatum, sine tamen certis legibus, ac statutis, sine novitiatu, ac sine studiis, sine superiori majori, et sine ulla apostolica approbatione a retro saeculis institutum existere, dum adhuc ordo iste in suis primordiis ab maximam in Deum, et in proximum charitatem, qua sui institutes praecipue flagrant, inter caeteros eminebat, reges Poloniae, et episcopi, ne dum bona concesserunt, verum etiam illius solennium vigiliantiae aliquas curas animarum, seu praepositorum in ducatu Lituaniae commiserunt, ut inde uberes fructus in agro Dominico proferre possent.

§. 3. At postmodum defervescente in eis pietatis, ac regularis disciplinae studio, ac a pristino sui instituti candore proors deficientibus tantum aberat, ut bonorum omnium operum exemplo oves suas pascere, quinimo; ob scandala, aliasque aberrationes ab ipsis patratas sibi concedita sollicitudo potius in destructionem, quam in aedificationem tributa esse videbatur. Pluries episcopi inordinationes huiusmodi compescere admissi sunt, horumque malorum progressui multifario, sed irritum proors conatu, obstitit.

§. 4. Cum itaque et episcoporum, et bonorum omnium quarelae ad audientiam Nostram pervenerint, imo etiam cognoverimus ex his, quae novissime in ducatu Lituaniae facta sunt, episcopum Livonienensem omnibus ferme mensae episcopalis redditibus, ac praeventibus depauperatum existisse, ac si episcopali seminario, aliisque necessariis subsidiis, quibus ovis suis curae commissae consulere valeat,

Proferatur
vultum beati
Ioseph mar-
tyris de
poenitentia
nuncupatum
factum sine
legibus, et
statutis
approbatione
ne.

Quomodo
solennium
vigiliantiae
regulae dis-
cipulae stu-
dium candore
proors con-
stitit, et
scandala,
quaeque ab-
errationes,
expositae.

Superpremi-
um necessi-
tates eccle-
siae ordinis,
et eorum bo-
na applican-
tes quoniam
episcopali
Livonienae.

Proveniens,
et quomodo
et quomodo
et quomodo

ress; hinc Nos pro ea pastoralis sollicitudine, quae Nos arget, ut providentiae Nostrae intuitu ad ea quoque, quae in disjunctis regionibus evenire contingit, convertamur, ac piis quoque votis hinc desuper Nobis a carissimo in Christo filio Nostro Stanyslao Augusto Poloniae regis illustri correctis annuere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia, et nostra deliberatione Nostris, deque apostolice potestatis plenitudine, duas conventuales ecclesias, aive praepositorales in provincia magni ducatus Lituaniae in diocesi Vilnensi, quarum una in oppido Michalitzki in districtu Oszmianensi, altera in oppido Nidzinskii in districtu Nibomiricensi sita est in possessione dictorum religiosorum beatorum martyrum de poenitentia nuncupatorum existentes de dicta possessione, usu, et proprietate, et quocumque jure eorumdem religiosorum cum omnibus bonis mobilibus, ac immobilibus, redditibus, proventibus, praediis, curiis, villis, et hominibus, aliisque quibuscumque eximendo, et auferendo, easdem memoratas ecclesias Michaliscensem, et Nidziscensem cum omnibus bonis mobilibus, ac immobilibus, praediis, curiis, villis, et singulis juriibus, titulis, attinentiis, et pertinentiis quomodolibet ab hac ecclesia, sive domos ex antiqua, vel recenti dotatione, et accessu spectantibus, aut respective eisdem religiosis competentibus, mense episcopali Livoniensi unimus, adnectimus, et incorporamus.

§. 5. Ita tamen, ut episcopi Livonienses pro tempore existentes missarum, aliaque spiritualia onera quibus bona praedicta, ac loca gravata existunt, satisfieri, nec non etiam ubi cura animarum annexa sit, eam per vicarios ab ipsis deputandos, assignata eis congrua fructuum portio sustineri, et exerceri curent, et studeant, utque insuper ex fructibus, redditibus, ac proventibus bonorum hujusmodi quatuor clerici dioecesis Livoniensis ab eisdem episcopis eligentes, quorum mores speciatim sint, in aliquo seminario ad hoc ut in eo studiis ecclesiasticis vacare possint, jugiter sustententur, ac alantur.

§. 6. Quocirca venerabili fratri Joanni Andree archiepiscopo Chalcodoniensi Nostro, et Sedis apostolicae apud eundem Stanyslaum Augustum regem nuncio, de cujus prudentia, fide, religione, ac in negotiis gerendis dextertate plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, et mandamus, ut

praedictas duas ecclesias conventuales, seu praepositorales a possessione, usu, et proprietate dictorum fratrum beatorum martyrum de poenitentia exemptas, et respective ademptas esse declaret, illasque cum omnibus suis bonis mobilibus, et immobilibus, redditibus, proventibus, praediis, curiis, villis, et hominibus cum mensa episcopali Livonensi perpetuo unitas, applicatas, et incorporatas esse decernat; ut insuper portionem fructuum, ac reddituum hujusmodi in eam causam erogari, aliaque exequi, prout fuerat superius a Nobis dispositum, curet, et studeat. Nos enim illi quancumque necessariam, et opportunitatem ad praemissa omnia et circa ea, quae ad ecclesiarum, ac bonorum praedictorum exemptionem, et ademptionem, ac respective unionem, et applicationem pertinent, faciendi, gerendi, dicendi, unam, seu plures personas cum iisdem facultatibus subdelegandi, et exequendi, seu exequi mandandi, et omnia, quae pro praesentium litterarum executione componere, et constituere, ac decernere in Domino salubriter expedire conspexerit, plenum, et amplam facultatem, motu, scientia, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impertimur.

§. 7. Decernentes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suisque plenariis, et integris effectibus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime infringari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam eorum palatii apostolici auditores, judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quaquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter conligerit attentari.

§. 8. Non obstantibus, quatenus ipse sit, quorumcumque priorum benefactorum, seu institutorum testamentis, dispositionibus, codicillis, ac ultimis voluntatibus, quas, quoad praemissa, sufficienter, et expresse commutamus, de jure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus, unionibus, seu applicationibus, illisque committendis ad partes vocatis quorum interest, ac aliis Nostris, et praecellariae apostolicae regulis, nec non Lateranensis concilii novissimi celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis,

Claustra sub
lata, et de
cretum irritum.

Delegatus
contraveniens.

Leges super
tibus spino
pe Livonien
in contr
spectibus
tem obsequi
invenimus.

Dignitate
commissarii
speciales ad
efficiendum
quod pro
curat bene
fac.

ae in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum, et ordinis praedictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, iudiculis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac rem quibuscumque etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, approbatis, innovatis, et confirmatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta septembris millesimo septingentesimo octavo, secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Dat. die 10
april. 1789.
Anno VIII.

CCXCXV.

Mandatum ut in posterum modinae in civitate, et diocesi Pisarense diebus festis celebrari nequeant.

Venerabili fratri Rocho Mariae
episcopo Pisarense.

Pios PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Dierum festorum praesentium pontificatus decessorum.

§. 1. Gravia quidem sunt, et non parvo morendo lugenda scandala, quae ex suborta corruptela in hac tua diocesi celebrandi in diebus festis, et praecipua in diebus dominicis publicas nundinas, ac mercatus fraternitas tua evincere Nobis significat; siquidem cum idcirco in diebus festis ab opere huiusmodi cessandum sit, ut liberius ad ecclesiam ire, psalmis, et hymnis, ac canticis spiritualibus insistere, orationem vacare, oblationes offerre, memoriae sanctorum communicare, ad incitationem eorum as-

surgere, eloquiis divitiis intendere, elemosinas indigentibus ministrare valeat christianus; multi e contrario Christifideles spe lucri illius, ac nimium, quam par est, negotiosi, quoties condinae aut mercatus in hiis diebus habebatur, quae sça, ac huius saeculi sui dumtaxat quaerentes, vix, aut ne vix quidem ecclesiam adeunt, divinaeque sacrificio adstant, tantum abest, ut Dei verbum attente, pioque ore audire, ecclesias frequentare, conscientiam mandare, Deo laudes persolvere; aliisque salutaribus exercitationibus obire carent.

§. 2. Nos non latet felix recordationis Benedictum PP. XIV. praedecessorem Nostrum per suas literas archiepiscopis, episcopis, et ordinariis ditionis ecclesiasticae directis die quinta novembris MDCCXLIV. datas districtè quidem mercatus in diebus festis prohibuisse; sed sub certis tunc expressis conditionibus ordinatarum celebrationem tolerasse, aliisque decessores Nostros aliquibus populis peculiaribus literis id induluisse.

§. 3. Verum cum ex huiusmodi indulgentia, ac facilitate nimis ultro processerit corruptela, quod vero in populorum commodum fuerat concessum, in hac tua diocesi in apertum, ac intollerabilem diurnum festorum contemptum collapsum sit; hinc precibus tuis Nobis hiis desuper porrectis, saluberrimas cautiones, quibus Ecclesia celebrandarum ordinatarum in diebus festis abusu tollere iugiter studet, ad illarum pristinum observantiam revocantes, fraternitati tuae per praesentes edicimus, ac mandamus, ut in diocesi tuae urbe, oppidis, ac locis, non obstantibus quavis consuetudine etiam immemorabili, nundinas celebrari in diebus festis patiaris. Quocirca tibi, de cuius prudentia, fide, ac religionis zelo plurimum in Domino confidimus, omnem et quaecumque necessariam, et opportunitatem ad huiusmodi abusum tollendum, ac circa ea, quae ad harum praesentium Nostrarum literarum executionem pertinent, faciendi, gerendi, dicendi, et exequendi, ac exequi mandandi, ea, quae pro eandem praesentium executione componere, constituere, ac decernere in Domino salubriter expedire conspexeris plenam, et amplam facultatem motu, scientia, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impartimur. Mandamus propterea omnibus, et singulis hominibus civitatis, oppidorum, ac locorum praedictorum,

Benedictus XIV. innovata haec praesentibus dumtaxat nundinis sub quibusdam conditionibus.

Nundinae quae mandata praesentibus prohibent, etiam in diebus festis in rebus.

aliisque, ad quod spectat, et in futurum quomodolibet spectabit, ut tibi in omnibus, et singulis praecisus prompto pareant, et obsequantur, tuasque mandata humiliter suscipiant, et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententias, sive poenas, quas rite tuleris in rebelles ratas habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§. 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, memoratis Benedicti praedecessoris Nostri litteris, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non civilis, et diocesis praedictarum etiam joramenta, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque defensoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima septembris millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificalus Nostri anno octavo.

EXCXLV

Supprimuntur octo confraternitates laicales in civitate Pisarense, earumque bona applicanda conservatorio in eadem civitate ori-

Venerabili fratri Rocho Mariae
episcopo Pisarense,

PIUS PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Romanum decet pontificem tamquam
idealem servum, ac prudentem, quem consue-

luit Dominus super familiam suam non modo spirituum providentiam Catholicis Ecclesiae, quantum divina bonitas largitur, ingi vigilantia exhibere; sed et temporalium circumspectione eorum, et apostolicis Sedis etiam quoad temporalia subditorum commodis indesinenter consulere, eaquae de causa ex omni sollicitis studis curare, quae communis utilitatis rationi, et reipublicae salutis consilium esse in Domino arbitrat.

§. 2. Hoc anno consilio, cum nil magis et religioni, et reipublicae proficuum sit, quam homines a primis anibus, et dum adhuc passionibus suorum animis non invalueris, recte instituere in variis ditionis ecclesiasticae civitatibus, oppidis, ac locis brephotrophis, conservatoris, seminaria, ac etiam ubi opus fuit, reclusoria, tum ut juvenis ad pietatem, ac religionem informaretur, tum sic exigente necessitate, ut effraus arrogantium vita cohiberetur, vel ampliori censu anxius, vel etiam de novo institueris. Cum itaque pro ea pastoralis sollicitudine, ac charitate, qua tuae curae commissum gregem prosequeris, eoque studio, quo pro his amobus, quae ad illius bonum, ac etiam temporale commodum spectant intelligis, coxae conaris aliquod conservatorium in hac Nostra civitate Pisarense, in quo etiam puellae orphanae ab undique instantibus periculis tuerentur, sed etiam ubi illae puellae, quae ex emergentibus chusis e suorum parentum domibus asurgunt, secure, et honeste vivere, vel etiam mulieres, quae ob suorum virorum aevitias, jurgia, ac probra seorsim ab eis tuorum trahere coguntur, confugere possint, per Nos erigi summopere desideras.

§. 3. Nobis hinc nuper exponi fecisti, quod quatuordecim confraternitates laicales in hac Nostra civitate Pisarense erectae existunt, quae ut plurimum tum ob confratrum arrogantiam, ac salutorum, tuorumque monitorum detractationem, ac denum praecipue ob pravum bonorum, ac reddituum suorum administrationem adeo ut, nuper aiam a congregatione venerabilium fratrum Nostorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium episcoporum, et regularium negotiis, et consolationibus praepositorum confraternitatis sub invocatione sancti Josephi per aum decretum die duodecimo aprilis anni 1774, et confraternitati sanctorum Rochi, et Sebastiani per aliud decretum die prima martii 1781. suorum bo-

Conservatoris
erectae
non Pontificis
habet.

Religiosae
confraternitatem
supprimenda
non indigebat.

Dat. die 10.
sept. 1788.
Anno VIII.

Procurator.

nerum administratio fuit interdicta, ac apposita oeconomus, qui res alienam ob inutiles sumptus ab eis respective contractum exsolvet, episcopis Pisaurensibus pro tempore existentibus continas forme anxietates, et molestias attinere, et adhuc asserere non desistant; quocirca cum etiam confraternitatum hujusmodi numerus major sit, quam spiritualis fidei utilitas postulet, et ad divini cultus augmentum, reipublicaeque bonum pertineret, quatenus praevia nonnullarum ex iis suppressione, abolitio, et extinctione novo in civitate praedicta erigendo, ac instituendo conservatorio unirentur, et incorporarentur, prout uniri, ac incorporari summopere desideras.

Octo confraternitates
locales sup-
primuntur,
cuiusmodi
bona ac red-
ditus conser-
vatorio uti-
ganda assi-
gnantur.

§. 4. Nos igitur tuis votis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitatis tuae, de cuius fide, prudentia, integritate, et in rebus gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, et mandamus, ut octo confraternitates laicales, quarum prima est sub invocatione, seu titulo sancti Antonii abbatis, altera sub invocatione, seu titulo sancti Josephi, tertia sub invocatione, seu titulo sanctorum Rochi, et Sebastiani, quarta sub invocatione, seu titulo Annunciationis beatae Mariae virginis immaculatae, quinta de Misericordia nuncupata, sexta sub invocatione, seu titulo Conceptionis beatae Mariae virginis, septima sub invocatione, seu titulo sancti Petri, octava, ac postrema demum sub invocatione, seu titulo sanctorum Crispini, et Crispiniani, auctoritate Nostra apostolica supprimas, et extinguas, et suppressas, ac extinctas esse decernas, atque declares, prout auctoritate praedicta parvulus suppressimus, atque extinguimus. Ne porro in ecclesiis, quas memoratae confraternitates, ut praefertur, suppressas, et extinctas possident, debitas Dei cultus exinde imminuatur, piarumque testatorum dispositiones congruum frustrentur executionem, statolimus, ac ordinamus, ut in actu suppressionis praedictae ex bonis, redditibus, ac proventus ad illos quomodolibet respective spectantibus, ea quantitas separetur, quae pro misarum, legatorumque piarum, aliarumque onerum cuilibet ecclesiae annexorum satisfaciendo, ac cappellanorum decenti assignamento necessaria reputabitur, illamque, assignata eisdem ecclesiis certa portione sacrae suppellectilis, eisdem re-

spective ecclesiis auctoritate praedicta applices, et unias. Verum, cum alias, mense nempe octobris transacti anni 1781. dilectus filius modernus parochus ecclesiae sancti Archangeli hujus civitatis Pisaurensis fatigante praevetustate ecclesiae hujusmodi congregationi venerabilium fratrum Nostri sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium Tridentini concilii interpretum ad obtinendam ecclesiam confraternitatis sancti Josephi, quae est altera ex, ut praefertur, suppressis, una cum adnexa domo supplices process obtulerit, libi propterea injungimus, ut eidem paroco ecclesiam praedictam sancti Josephi, et adnexam domum concedas, ea tamen lege, ut juxta factam ab eo in manibus tuis ecclesiae sancti Archangeli cum parochiali domo, et hortu adnexo dimissionem, haec favore conservatorii, ut infra, erigendi cedant, et quoniam ex dispositione bonae memoriae Umberti Aloysii Radicati, domi vixit, episcopi Pisaurensis, constat censum passivum scutorum quingentorum, quem presbyteri saeculares congregationis sancti Philippi Norii anno 1757. vendiderant ex pia donantis voluntate una cum suo multiplico ad summam scutorum nongentorum circiter, accedenti in novae parochialis ecclesiae sancti Archangeli constructionem fuisse erogandum, cum ex ecclesiae sancti Josephi, et adnexae domus donatione dicto paroco, ut praefertur, facienda dispositio hujusmodi inutilis sit, Nos memoratum legatum, seu donationem praesentibus pro plene ac sufficienter expresso habentes, eandem summam dicti census, sed etiam illius multiplicum ab anno 1757 usque in praesens factum, detracta prius ea quantitate, quae ad effodienda sepulcra in ecclesia sancti Josephi, et ad pingendam tabulam sancti Archangeli, cum campanae suae ecclesiae eidem paroco tradi possint, erit requisita, conservatorio, ut infra, erigendo pro sumptibus ad sui erectionem necessariis auctoritate praedicta concedas, et applices; in domo autem parochiali, ac ecclesiam sancti Archangeli, suisque adnexis, ut praefertur, retrocedendis conservatorio, ad hoc ut in eo recipi, et per quinquenium morari valeant puellae orphanae istius tuae diocesis, ut interim ipsae ad mulieres artes instituantur, et ut in eo admittantur etiam puellae, quae ex emergentibus causis, et parantem domibus aufugiant, ibique permaneant usque dum res compositae sint, ac tandem ut

in eo praesto nil refugium mulieribus, quae ob suorum virorum saevitias, ac probre scorsim ab eis vivere coguntur, ibique degere possint sub justo stipendio a maritis suis persolvendo, donec hi conjuges in pristinum concordiam sicut redacti, sub iis legibus, ac statutis, quae magis ad illius statum, ac progressum conducere in Domino arbitraris, auctoritate praedicta, erigas, ac instituas; prout eadem auctoritate tenore praesentium erigimus, ac instituimus. Hortamur tamen in Domino fraternitatem tuam vehementissimam, ut omni cura, ac diligentia puellas à mulieribus praedictis licet in eodem conservatorio separatas, et prorsus divinas vivere studeas, ne quae in earumdem puellarum totamen facta sunt, in lapidem offensivum illo unquam tempore convertantur. Conservatorio itaque sic erecto, et instituto pro illius, ac puellarum in eo retinendarum, nec non superiorissimae, quae conservatorium regat, atque gubernet, nec non perillarum in mulieribus artibus magistrarum, aliorumque loci ministrorum substantiatione, omnia, et singula bona, res, proprietates, et actiones ad octo suppressas confraternitates respective antea quomodolibet spectantis, illorum omnium, et singulorum fructus, redditus, ac proventus auctoritate praedicta perpetuo applicamus, et appropriamus. Verum; cum sicut accepimus, annui redditus, ac proventus bonorum huiusmodi septingulorum scutorum, inductas Romanae valorum annuum attingant, detracta ex portione bonorum, quae pro cappellanorum sustentatione, ac missarum, aliorumque onerum satisfactione, ut praefertur, est assignanda, pro ejusdem conservatorii vero cultu satis sint annua aena quingenta.

§. 5. Ut huiusmodi cathedralis ecclesiae decuri consulari, libi mandamus, ut de bonis, ut praefertur, conservatorio huiusmodi applicatis, et utilis aena portione detracti cures, quae annuum redditum scutorum centum ferat, vel etiam super bonis praedictis annuam pensionem ejusdem summae imponas, quae in stipendium duorum cappellanorum, mansionariorum nuncupatorum ab episcopo Pisorensi pro tempore existenti eligendorum in augmentum cleri cathedralis praedictae cedat. Si autem, detractis oneribus omnibus, aliqua etiam summa remaneat, et in subsidium dotis pro puellis orphanis praedictis, et in emolumentum eorumdem dictae ecclesiae cathedra-

lis juxta datam tibi a Domino prudentiam erit eroganda.

§. 6. Decorantes has praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari: siquidem in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et defuisti debere, ac irritum, et inane, si secus super his à quodcumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus quatenus opus sit, memorati pii legantis juxta dictam bonorum Umberti Aloysii Radicati declarationem, aliorumque piorum beneficiorum, seu testatorum dispositioibus, testamentis, codicillis, quae, quoad praemissa sufficienter, et expresse consumamus, de jure quaesita non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus, unionibus, seu applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis, quorum interest, ac aliis Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permisisse fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, quoque, et synodaliibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non confraternitatum praedictarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgitiis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacioribus, ac insolitis clausulis, irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore per-

Glennia m-
blata, et de-
crisis ter-
tias.

In instru-
tionem facien-
dum deca-
gale.

Debet postea
destrui
portum
de bonis con-
servatorio
assignatis,
quo duo cap-
pellani man-
sionarii ab
ecclesia tra-
suntur.

mansuris, ad praemissorum effectum hac vix-
dimtaxat specialiter, et expresse derogamus,
caeterisque contrariis quibuscumque. Datum
Romae apud sanctam Mariam Majorem sub
anno piscatoris die decima septembris mil-
lesimo septingentesimo octogesimo secundo,
pontificatus Nostri anno octavo.

Dat. die 17.
sept. 1788.
Anno VIII.

CCCXCVII.

Erectio linguae Bavaricae hospitalis sancti
Joannis Hierosolymitani

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. §. 1. Apostolicae potestatis ministerium a
Christo Domino Nobis commissum praecipuam
animi Nostri curam, alacritatemque tum ma-
xime excitat cum ejusdem exercendi locus sup-
plet non minus ab optima catholicorum prin-
cipum promovenda voluntate, quam a propa-
gandis religiosis ordinibus quos ad Ecclesiae
decus, et utilitatem plurimum conferre, ac
orthodoxae fidei praesidin esse, strenuamque
navare operam suis christianae charitatis in-
stitutis agnoscimus.

Laeder dux
Bavariae.

§. 2. Hujusmodi egragiam hoc tempore No-
bis opportunitatem deferi dilectissimus in Chri-
sto filius Noster Carolus Theodorus dux Bava-
riae, et Sultzbacensis comes palatinus Rheni
sacri Romani imperii princeps elector, suam
que praecare confirmat, in eisque a Nobis
postulat pietatem. Illustis enim ejus animi
ad religionem, virtutemque omnem inflami-
mati Nobis indicia semper extiterant, neque
unquam ab eo defuere singulares in hanc san-
ctam Sedem observantiae, studique significa-
tiones suam hanc laudem omnium oculis praeci-
pue exhibuit cum ipsis pontificiis comitiis,
quibus Nos in hanc cathedram, Deo volente,
consecundimus ad altam accessisset urbem,
haerorumque Patri, et Pauli apostolica invia-
ret, et veneraretur timus, neque deinceps
Nobis ipsis non deditur crebro repetita, ac in
dies cumulatoria saepe hujus eximiae pietatis
testimonia. Sed quis illa satis explicare pro
merito valeat, quae super experti Nosmetipsi

sumus cum Vindobona in Italiam revertentes
Monachium amantissimo ipsius invitatu diver-
tessemus, ac aliquot oesemas dies apud eum
hospitati, nihil de splendore, quo Nos excep-
pit, nihil de magnificentia dicimus. Ille in
Nos animus, ille intimus amoris, conjunctio-
nisque sensus, illa praecollentis religionis stadi-
a, atque officia adeo in ipso eminebant, ut
incredibili Nos consolationis, letitiaeque vi per-
cellerent; diffusus hic in universos populos ar-
dor sapientissimi principis exemplo omnes ex
urbibus, atque oppidis ad parentis conspectum
evocabat, effundebantur ab immensa ad Nos
affluente multitudine pro gaudii iacrymae,
unanimesque exultantium vocum acclamatione-
nes, precatationesque, ita ut illa Nostra ibidem
commemoratio visa esset quaedam non interrupta
pietatis pompa, et continuus per eos dies
triumphus.

§. 3. Is igitur tam pius, tam de Nobis me-
ritus princeps cum in suas Bavariae, Neubur-
gi, Sultzbachii, et alii Palatinatus ditiones in-
signem Hierosolymitanum ordinem inducere
cogitasset, quo generoso nobilitatis, quae illic
abundat soboles dare nomen et instituto pos-
set, in eoque munera suscipere, et religionis
contra infideles suam virtute propagandos, et
opis sui humanitate deferendus morbo, inopi-
aque languentibus certiores Nos fecit tam
praecleari consilii sui a Nobis, quae pro ipsius
exitu, apostolicaeque auctoritatis robur implo-
ravit.

Dux Bava-
riae apostoli-
cae auctorita-
tis viam
imploravit,
ut Hierosoly-
mitanum or-
dinem in
suis ditiones
induceret.

§. 4. Duae in hac exequenda re partes
erant, quae praecipuam, et principis diligen-
tiam, et Nostram etiam pastorem vigilan-
tiam, curamque flagitabant reperiendus pri-
mus aliquis fundus fuit, qui par esset novo illi
instituto stabiliendo, conservandoque. Qui-
dam deinde agendi suscipiendus modus quo in-
ducendo illius instituti conciliatio, conjunctio
cum ipso Hierosolymitani ordinis corpore
ita peragatur, ut et illud jura, ac praerogati-
vas, quibus caeteras nationes gaudent, conse-
qui posset, et in hoc nobili varietatis in legi-
bos, nihil in publici regimini gerenda ratione
incommodi, ac perturbationis ob eam ipsam
accessionem importeret. Quod ad primum per-
tinet, idem elector sollicitus, ne in ulla dif-
ficultates incurreret, exposuit Nobis extare in
suis ditionibus omnia jam abolitae societatis
Iesu bona adhuc vacua, ad nullos scilicet alios
usus applicata, nisi quod inde collegia, scho-

Agitur pri-
mam de fun-
do, qui con-
gruat consti-
tuto statu
bonae

laeque sustentantur, atque annue ad vitam pensiones Ex-Jesuitis percipiuntur, ea nimirum bona assignari posse constituendo Hierosolymitano ordini, si tamen ab onere collegiorum, scholarumque eximantur, quarum retinendarum aliam se reperire valde facilem, expeditamque viam declaravit.

Al protuberantiam remanendam, quae etiam possit, una lingua Bavariae conjugare cum veteri anglice jam existit.

§. 5. Quod vero spectat ad alterum referri Nobis fecit inter cetera, quibus cavere possit, ne quid inde perturbationis in Hierosolymitano regimine inferatur, illam sibi potiore, magisque eligendam videri rationem, ut nova nemp Bavaria provincia, seu lingua constituitur, quae cum veteri Anglica adhuc existente in unam conjuncta sit, quin certe pacto nulla foret constitutarum in illo ordine rerum immutatio, idemque permaneret status circa numerum, et hajullorum conventuorum, et electorum commissariorum, per quos ut ante magni magistri perfici possit electio. Postquam propositas rationes instare consideravimus, placere Nobis, easdem declaravimus, reservantes tamen ipsis Nobis, ut eas supremae Nostrae potestatis auctoritate roboremos, cum nimirum omnibus rite constitutis, interque partes conventus deducta itidem ad Nos foret conveiens, ac legitima a magno ordinis magistro obtinenda nostra approbatione postulatio. Quapropter cum deinceps Bavariae dux palatinus elector ad illum Melitam delegasset sub plenipotentiarum sui ministri titulo dilectum filium Carolum Albertum comitem Minucium, eique socium adjunxisset dilectum filium praepositum Casimirum Hoefello intimum suum consiliarium, Nostras ab his perferendis dedimus die decimam nonam januarii hujus anni literas, in quibus non eos solum, sed rem ipsam, quae tractanda, concilianda, quae erat tum magno magistro, tum ejus consilio commendavimus; eisdem propterea concedentes omnes necessarias, et opportunas facultates, nobisque una reservantes eorum, quae rite conventa inter partes essent confirmationem. Laetati postea valde sumus cum quae Melitae acta essent, intelligeremus, magno oempe magistro, ejusque secreto status consilio, ne advocatis itidem quatuor deputatis commissariis quatuor nationum tum una in examen adduxerint, quae a Bavaria legatione, afferebantur, visum esse illa probari a se debere, propositumque etiam eisdem expeditis exequendi modum septari, postquam ab

haec sancta Sede apostolica accessisset eum opportuna derogationibus confirmatio. Cum haec igitur unanimis fuisset magni magistri, ejusque consilii sententia delata ad Nos est postmodum legitima, et a laudato Bavariae duce palatino electore per suum ministrum plenipotentiarum dilectum filium marchionem Antichum, et a magno magistro per oratorem suum dilectum filium Henricum Franciscum de Guirran Labrillane equitem professum Aquilae bajulivum enixa postulatio, ut quod constitutum ab his jam esset Nostra apostolica potestate adjunctis necessariis, generalibus, et specialibus derogationibus, approbaremus, quo perducere ad executionem possint juxta superius expositum modum, et cum his, quae in sequentibus capitulis continentur conditionibus.

§. 6. a sua altetza serenissima electorale palatino desiderando stabiliri ne sui statuti di Baviera, Neubourg, Sulzbach, ed alto Palatinato l'ordine Germonitico non fondarne una lingua in cui i naturali di detti statuti possono essere ricevuti solamente però nei gradi di cavalieri cappellani conventuali, e d'abbedienza; e considera odo essere perciò necessario di fornirle la corrispondente dote col' erezione di dignità, e commende, è divenuto pertanto alla donazione di tutti, e singoli beni mobili, ed immobili, che una volta appartenevano, o potevano appartenere agli estinti Gesuiti nella Baviera, dieno di Neubourg, e Sulzbach, ed alto Palatinato per formare di quelli un prinato, un ballaggio capitulare, e ventiquattro commende per lo stato de' cavalieri, e quattro per lo stato dei cappellani conventuali, secondo la divisione, che sarà in appresso fatta dalla commissione, che a quest' effetto, e per l'interin aministrare di quei beni suddetti ne deputerà sua altetza eminentissima, e suo sacro consiglio. Dovrà bensì la detta commissione nel costituire la dote di ciascuna dignità, e commenda assegnare tali fondi, che producano quel l'anno rendita per ciascuna rispettivamente assegnata da sua altetza serenissima elettorale palatina.

La lingua di Baviera così costituita dovrà godere di tutti, e singoli diritti, prerogative, grazie, ed onori, che generalmente godono, e devono, o potranno nel tempo godere le altre lingue già istituite nell'ordine suddetto. Ma perchè della erezione di questa lin-

Parlemento
cattolico te-

» guaglion non si alteri in niente il sistema
 » stabilito nel statuto di detto ordine relativamente al numero dei bagliu coventuali, o
 » non siega innovazione alcuna rispetto al numero dei vocali, che con voce attiva, e passiva hanno parte nell'assemblea generale per
 » l'elezione del gran maestro, elettori, o commissarij, che dalla medesima si eleggono,
 » sua altezza serenissima elettorale palatina consente, che la lingua di Baviera subito
 » eretta sia unita, ed incorporata per sempre
 » alla lingua d'Inghilterra, dimodochè anche
 » ripristinandosi nell'ordine le ricchezze dei naturali di quei regni non faranno tuttora
 » le dotte due lingue una sola lingua sotto la
 » denominazione sin d'oggi di lingua d'Inghilterra, e Baviera, sotto un solo piliero, ossia
 » balt coventuale il turcopiliero con tutti i diritti, prerogative, premie, e grazie, ed
 » onori, che generalmente, e specialmente dagli stabilimenti dell'ordine, usi, e consuetudini sono stati concessi ed accordati al detto
 » turcopiliero, lingua d'Inghilterra, ed individui della medesima, senza che però l'Intendano, o si potranno mai intendere io verun
 » tempo comuni tra gl'inglesi, ed i Bavari la dignità, commend, beneficii, o qualsiasi altra sorta di beni, o pensioni sopra i medesimi, ma ciascuno potrà, e dovrà godere solamente i propri, eccettuata bensì la dignità
 » soggetta di turcopiliero, o loogotenente del medesimo, che sarebbe sempre comune così
 » agli Inglesi, come ai Bavari suddetti, giusta la forma degli stabilimenti dell'ordine, e ciò, che generalmente si pratica nelle altre lingue.

» La detta lingua, tutti e singoli individui della medesima, e beni che ad essa si trovano già presentemente assegnati, o che saranno in avvenire dovranno essere interamente soggetti a tutti e singoli statuti, ordinazioni capitolari, altre leggi, usi, e consuetudini, che si ritrovano già stabilite, o che si stabiliranno in avvenire specialmente rispetto al dritti del comun tesoro così dalle risposizioni, imposizioni, mortorj, e vacanti passaggi, spogli, che di altri qualunque all'eccezione bensì soltanto delle modificazioni, che attesa specialmente la costituzione dei detti stati si rendono necessario, o sono lo seguenti.

» I. Poichè i beni di sopra donati come una

» volta appartenenti ai Gesuiti, e perciò di natura ecclesiastica, erano soggetti alla decima ecclesiastica, ed a tutte le imposizioni imposte, e da imporsi al corpo degli ecclesiastici secondo la necessità dello stato, perchè questo non ne risenta in ciò il menomo pregiudizio per esser tali beni passati nel pieno dominio dell'ordine Gerolimitano, non ostante i privilegi, esenzioni, franchigie, immunità, grazie, che il medesimo gode, può, e deve godere dovranno i più volte detti beni come sopra donati restare tuttavia soggetti così alla detta decima ecclesiastica, che a tutte le altre imposizioni imposte, e da imporsi al corpo ecclesiastico come lo erano allora quando appartenevano ai Gesuiti; ma nel resto i detti beni godranno, o dovranno godere di tutti, e singoli privilegi, esenzioni, franchigie, immunità, e grazie, che di diritto, o per concessione dei sommi pontefici, imperatori, re, ed altri principi godono in tutti, e ciascuno degli altri stati cattolici, quali tutti sua altezza serenissima elettorale palatina concede, ed accorda non solo rispetto al già detti beni; ma anche per quelli, che potranno col tempo in qualunque modo appartenere al detto ordine nei nominati suoi stati.

» Consente peraltro sua altezza serenissima elettorale palatina, che la quota della detta decima tangente ai detti beni nella quantità, che era stata ripartita ai paghi dai provisti dei rispettivi beni alla rassa del capitolo provinciale, perchè questo ne faccia il pagamento della totalità per mezzo di un suo deputato a dirittura al ministro, o ministri stabiliti. E similmente succedendo come si è detto di sopra altre imposizioni, la ripartizione della quota tangente ai detti beni si dovrà fare dallo stesso capitolo, ed il pagamento nel modo, che di sopra si è espresso rispetto alla decima.

» II. Dovendo una non indifferente porzione delle rendite dei detti beni essere assorbita nei pesi locali, e decima, ai quali sono già affetti, ma bensì dai nuovi posti, ai quali assoggetteranno io beneficio dello stabilimento della lingua, e così per la contribuzione del mantenimento dell'Albergo, o della cappella, che sarà assegnata alla detta lingua, come dalla contribuzione, che sarà stabilita a favore della cassa del capitolo, di

» cui se ne parlerà in appresso, non può la parte delle risposizioni dovuto al pubblico erario dell'ordine essere così considerabile, come la desiderebbe sua altezza serenissima elettorale palatina; quindi la medesima stabilisca, e fissi le risposizioni, che si dovranno pagare tanto dai beni compresi nella detta donazione, quanto da quelli, che potranno col tempo appartenere all'ordine in tutti i suoi stati alla ragione del dieci per cento del prodotto dei medesimi uetito dai pesi locali, reali, e fissi, che soltanto attualmente esistono, e non altri. E siccome nello stabilimento questa somma di risposizioni ha avuto riguardo alla quantità totale delle risposizioni, che gli fu imposta dall'ultimo capitolo generale nella somma di scudi cinquecento mila, se occorrerà questa diminuirsi, od accrescersi dovrà a proporzione accrescersi, o diminuirsi la risposizione suddetta, la quale fuori di queste cose resterà ferma, e stabile in tutti i tempi giusta la forma, e disposizione degli statuti.

» Riflettendo però sua altezza serenissima elettorale palatina, che le già dette risposizioni alla ragione del dieci per cento della rendita netta dai pesi locali, reali, e fissi intanto che sussisteranno gli ex-Gemiti riusciranno di molto aggraviato ai provisti delle dignità, e commende per i vitalizi, che devono a quelli contribuire oltre agli altri pesi di sopra descritti, e per le prime spese, alle quali dovranno soggiacere i primi provisti, specialmente per risarcire, e riattare le fabbriche; quindi crede molto equo lo stabilire, che i primi provisti delle dignità, e commende non pagheranno che il quarto della detta risposizione, ed alla prima vacanza, poichè succederà di ciascuna delle dette dignità, e commende quello che sarà provisto, dovrà pagare il pieco della risposizione suddetta.

» III. Che non possano essere ricevute nei detti gradi de' cavalieri, e cappellani, che lo siano famiglie note, e che possiedono beni nei ducati di Baviera, di Neubourg, e Sulzbach, e nell'alto Palatinato.

» IV. Ciascun pretendente da riceverli dovrà fare le sue corrispondenti prove, le quali rispetto al grado dei cavalieri si dovranno interamente regolare su quello del priorato di Alemagna in quanto ai sedici quarti, ben

» inteso però, che siccome parte della nobiltà dei detti stati si ritrovi alleata con famiglie straniero, intanto che sua altezza serenissima elettorale palatina non avrà se di ciò dato altre providenze si potranno ciò non ostante quello ricevere coll'obbligo bensì di dover tuttavia provare la nobiltà sino ai loro tritavi, e tritave inclusivamente nella ferma per altro che dalle leggi dell'ordine si trova prescritta rispetta ai priorati, dai quali ne tirano l'origine.

» I cappellani conventuali dovranno fare le prove prescritte dagli stabilimenti dell'ordine, e specialmente dalla ordinazione settantatre titolo del ricevimento relativamente alle lingue di Pruenza, Aoveraia, Francia, ed Italia, e non si potranno in questo grado ricevere, che due diaconi, ed a misura, che si promoveranno al sacerdotio, potranno di mano in mano riceverli altri, dimodochè non si passi mai il detto numero di due diaconi. I cappellani di obbedienza: dovranno fare le stesse prove dei cappellani conventuali.

» V. La dispenza della minore età, così ai cavalieri, che ai cappellani non si dovrà accordare, che a raccomandazione del capitolo, o assemblea provinciale, la quale però non dovranno mai fare se non ottenutosi prima il permesso del sovrano. Si riserva bensì sua altezza serenissima elettorale palatina di poter in quelli, che destinerà nella prima nomina alle dignità, e commende del grado dei cavalieri di poterne designare alcuni, che fossero minori di età. E rispetto ai cappellani conventuali di poterne designare al godimento delle loro commende maggiori dell'età prescritta dagli stabilimenti dell'ordine, ed anche già promossi agli ordini sagri.

» VI. Il passaggio dei cavalieri, che si riceveranno di maggiore età, o come paggi di sua altezza eminentissima dovrà essere di doppie effettive di Spagna settantacinque, e loro giusto valore. Ma accadendo come sopra si è detto, che si riceverà alcuno con la dispenza della minore età dovrà pagarlo il passaggio nella somma prescritta dagli stabilimenti dell'ordine. E secondo questi si dovrà similmente regolare il passaggio dei diaconi ossia cappellani conventuali in qualunque età saranno ricevuti. Da queste

« leggi del passaggio dovranno però essere interamente esenti tutti quelli, che destinerà a sua altezza serenissima elettorale palatina per il primo godimento della dignità, o commende.

« VII. I cavalieri, e cappellani, che saranno destinati al primo godimento delle dignità, e commende numereranno rispettivamente tra loro l'anzianità secondo l'ordine, che ne stabilirà sua altezza serenissima elettorale palatina; ma gli altri la conterranno a tenore della disposizione degli stabilimenti dell'ordine; ben inteso però, che sino a tanto non sarà formata in convento la lingua, e i maggiori suppliranno all'obbligo che hanno di dovere a questa presentare in loro prove con esibirle nella cancelleria dell'ordine.

« VIII. Dalle leggi delle caravane saranno solamente esenti alcuni di quelli destinati per la prima provvista delle dignità, o commende, i quali per la loro età, impieghi, od altre circostanze non potrebbero intraprendere così lungo viaggio, e verranno designati non unitamente da sua altezza serenissima elettorale palatina.

« IX. Similmente dalla legge della quinquennale, e rispettivamente decennale residenza di convento, e dell'anzianità di cinque, e rispettivamente di quindici anni affluenti di conseguire la dignità, o commende saranno solamente esenti i primi, che per il conseguimento delle medesime saranno designati da sua altezza serenissima elettorale palatina.

« X. Dalla legge però della regolare professione per essere capace delle dignità, o commende non vuole, che sia esente veruno eccettuati alcuni dei primi, che saranno nominati alle dignità, o commende, che si trovassero in età minore, ai quali però fisserà un termine, dentro il quale dovranno fare la loro regolare professione, qualo se non faranno nel tempo prescritto, s'intenderà subito vacata la dignità, o commenda, e la lingua senza la necessità di veruna dichiarazione dovrà subito procedere alla smutazione della dignità, o commenda così vacante a favore dell'anziano capace. E solamente i primi destinati al godimento delle dignità, e commende potranno farla fuori di convento senza alcuna dispensa, nè verun precedente notizia, ma per l'avvenire non si dovrà a

« chi che sia accordar la grazia, o dispensa di poter fare fuori di convento la detta regolare professione, che a condizione da esprimersi nella stessa grazia, o dispensa di dover preventivamente aver fatto il noviziato, e riportato il consenso del capitolo, o assemblea provinciale con due terzi dei voti nella stessa conformità, che li stabilimenti dell'ordine prescrivono per le professioni, che si fanno in convento, dovendo in questa parte il capitolo, o assemblea osservare, e governarsi nello stesso modo, che il sagro consiglio in convento, e ciò sotto pena della nullità della grazia, o dispensa ottenuta e regolare professione successivamente fatta.

« XI. Sua altezza serenissima elettorale palatina si riserva di fare per questa prima volta la nomina del priore ball, o commendatori, e di un coadjutore colla futura successione al priorato, ma in tutto le vacanze, che accaderanno in appresso succedendo per morte, rassegna, o privazione dei detti primi nominati le dignità, o commende vacanti (non già però la detta coadjutoria, la quale una volta cessata resterà per sempre estinta) andranno alla libera smutazione della lingua, salvo che la collezione della commenda vacante non dovesse secondo gli statuti appartenere alla preminenza magistralina. A condizione però che nella collezione della medesima sua altezza eminentissima avrà riguardo alla persona, che sarà stata raccomandata da sua altezza serenissima elettorale palatina. Dichiarò bensì la medesima, che se vi sarà alcuno, che si fosse fatto del merito verso l'ordine col disimpegno da' suoi impieghi, o con sostenere il generato, o capitano delle galere, sua altezza serenissima elettorale palatina d' adesso per allora acconsente, che possa sua altezza eminentissima a questo accordare la commenda di preferenza del suo raccomandato, o promette di avere sin d'oggi per rato, grato, o fermo quanto in questa conformità si sarà fatto da sua altezza eminentissima.

« I primi però in questa lingua, o priorato non potranno mai usare del diritto di conferire la commenda, nè di ritenerla per quinta camera.

« La prima collezione delle dette commende sebbene a nominazione di sua altezza serenissima elettorale palatina si dovrà ciò

» non ostante fare a titolo di cabimento. In
» appresso poi si conferiranno a quel titolo,
» che corrisponde, secondo la disposizione de-
» gli stabilimenti dell'ordine.

» Così i primi nominati alle dette dignità,
» a commende come quelli, che ne saranno pro-
» visti per l'avvenire dovranno esattamente,
» e minutamente osservare quanto gli stabili-
» menti dell'ordine prescrivono relativamente
» alla buona amministrazione di tali beni, e
» specialmente rispetto ai miglioramenti, e ca-
» brei, intendendosi relativamente a questi
» compresi nella disposizione della ordinazio-
» ne quarantatquattro del titolo delle com-
» mende.

» XII. Dalle leggi dello spoglio non sarà vo-
» runo esente, che i primi nominati per il go-
» dimento delle dignità, e commende, tanto più
» che niente, o ben poco potranno ricavare dai
» frutti delle medesime, attesi i vitalizi dei
» detti ex-Gesuiti oltre ai tanti altri soprad-
» dritti posti, i quali pertanto potranno dispor-
» re di tutti i loro beni mobili, ed immobili co-
» si in vita, che in punto di morte, salvo ben-
» sì lo stato delle dignità, e commende coin-
» presivi tutto ciò, che a questo oggetto fosse
» stato da loro stessi assegnato. Di tutti gli al-
» tri poi alla loro morte il comun tesoro avrà
» il solito diritto dello spoglio ben inteso, che
» non dovrà a veruno esser negata la licenza,
» che in vigore degli statuti può sua altezza
» eminentissima concedere di disporre di tutti
» i beni patrimoniali stabili, e del quinto di
» tutti i donari, ori, gioje, ed altra specie di
» beni mobili così patrimoniali, che no. Cias-
» cuna delle quali licenze si dovrà accordare
» a chiunque la domanderà anche essendo an-
» cor novizio.

» XIII. Il capitolo si radunerà una volta
» l'anno secondo la forma degli stabilimenti
» dell'ordine per trattare gli affari, che a te-
» nore della disposizione dei medesimi gli com-
» petono. Ma le assemblee si raduneranno tan-
» to volte quante il bisogno lo richiederà, e
» specialmente per invigilare meglio sulla pu-
» rità de' costumi, o buona condotta dei reli-
» giosi, e novizi, o prendere le misure neces-
» sario per mantenere in vigore l'esatta disci-
» plina. Ed intanto ogni cavaliere novizio, o
» professore, il quale fosse nel servizio militare
» di sua altezza serenissima elettorale palatina
» dovrà ogni anno presentare al capitolo un'al-

» testato di buona condotta del capo del corpo,
» in cui starebbe servendo, e coloro che si tro-
» vassero risiedere in convento al loro ritorno
» dovranno produrre al capitolo, od alla pri-
» ma assemblea un simile attestato del piliere,
» o maestro dei novizi.

» XIV. Che ciascun cavaliere prima di par-
» tirsi per convento affine di prestare i suoi
» servizi all'ordine dovrà informarne il prio-
» re, o suo lungotenente, il quale gli darà le
» istruzioni per il suo buon governo, inculcan-
» dogli specialmente la buona condotta, l'esat-
» tezza nel servizio della religione, e l'econo-
» mia nello spendere non oltrepassando mai i
» termini della pensione, che gli sarà stata as-
» segnata. E perchè non possano avere occasio-
» ne di spendere più oltre di quella, sua altez-
» za serenissima elettorale palatina dichiara,
» che non solamente i parenti saranno tenuti a
» pagare tali debiti, ma altresì che no l'impe-
» dirà, salvo che non vi occorresse il consen-
» so loro, e del capitolo, o assemblea. Perchè
» il tribunale eretto dal moderno capitolo ge-
» nerale senza essere legittimamente cenzin-
» to dei detti due consensi non potrà, nè dovrà
» accordare la licenza per poter alcuno dei
» detti cavalieri creare debito di sorta alcuna,
» o dandola sarebbe nulla, e senza alcun effec-
» to come se non fosse stata mai accordata.

» XV. Perchè le famiglie che non fuisse-
» ro in istato di pagare il passaggio, o di fur-
» nire le necessarie spese per l'accuso e recos-
» so dal convento del loro figli, o di sommini-
» strare loro la congrua pensione per i loro
» bisogni mentre risiedono in Malta, non ne
» restassero prive di questo stabilimento, sua
» altezza serenissima elettorale palatina inten-
» de, che su le dignità, o commendate si debba
» esigere una imposizione nella quantità,
» che colla sua approvazione stabilirà la com-
» missione di sopra indicata, la quale imposi-
» zione il priore, o bali e commendatori do-
» vranno annualmente pagare al capitolo da
» cui se ne formerà perciò una cassa particola-
» re. Le famiglie, che saranno in alcuno dei
» detti casi, dovranno presentare le loro su-
» pliche al capitolo, il quale press le necessa-
» rie informazioni se troverà, che veramente
» lo meritano, ne accorderà la grazia con fir-
» mare dalla detta cassa il contingente. Ed in
» quanto al denaro, che dovrà servir in con-
» vento lo farà per mezzo della ricetta passare

» al comun tesoro dal quale poi vorrà loro som-
» ministrato.

» XVI. Ogni cavaliere, che si dedica al-
» l'ordine dovendo essenzialmente conservare
» il carattere indelebile di cittadino, gli corre
» il doppio dovere di rendersi utile all'ordine,
» ed allo stato. E perciò voruno potrà essere
» ricevuto cavaliere, che non abbia preso ser-
» vigio nelle truppe di sua altezza serenissima
» elettorale palatina, o che dalla medesima non
» fosse stato impiegato nella parte civile. Con-
» sente bensì sua altezza serenissima elettorale
» palatina, che possano i dotti cavalieri abban-
» donare il detto suo servizio per assumere
» quello dell'ordine (che considererà sempre
» come il suo proprio), applicandosi o nel mi-
» litare, o nella marina, ed anche negli uffici
» del medesimo, dimodochè ciascuno dovrà es-
» sere sempre impiegato, o in servizio del so-
» vrano, o dell'ordine, nè potrà mai ritirarsi
» dall'uno, ed altro servizio, se non previo il
» permesso del sovrano, e del capitolo sotto pena
» di restare inabile all'ascenso di qualun-
» que dignità, e commendata.

» XVII. Il priore dovrà sempre risiede-
» re nei limiti del suo priorato, e dovendosi as-
» sentire per affari essenziali, sarà tenuto d'in-
» formarne il capitolo, o assemblea provincia-
» le, o deputarne un luogotenente, affinchè per
» la sua assenza non soffrano gli affari dell'or-
» dine, e non si rilasci la buona disciplina, alla
» conservazione della quale dovrà egli, o il suo
» luogotenente principalmente invigilare. Il
» bali, e commendatori non potranno risiede-
» re, che dentro i stati di sua altezza serenissima
» elettorale palatina, ed in Malta, e se ne avran-
» no dal sovrano ottenuta licenza di potere ri-
» sedere altrove, il balliaggin, o commendata du-
» vrà allora essere amministrato dal capitolo.

» XVIII. Per l'esecuzione dei premessi ar-
» ticoli, e di tutti i statuti, ordinazioni capito-
» lari, ed altre leggi, decreti, privilegi, usi,
» e consuetudini di detto ordine in quanto non
» sone contrarj, e non contradicono agli arti-
» coli predetti, promette sua altezza serenissi-
» ma elettorale palatina ogni favore, protezio-
» ne, ed aiuto ogni, e qualvolta sarà richiesta
» da parte dell'ordine.

» Il conte de Minucci ministro plenipoten-
» ziario di sua altezza serenissima elettorale pa-
» latina appresso sua altezza eminentissima il
» gran maestro dell'ordine Gerosolimitano.

» Il preposito Hoeffelin consigliere intimo
» di sua altezza serenissima elettorale palatina,
» o di Baviera.

» Su di che il sagra consiglio penetrato dai
» sentimenti della più viva riconoscenza per
» una così singolare beneficenza, che sua al-
» tezza serenissima elettorale palatina si degna
» dimostrare verso quest'ordine, ha unanime-
» mente aderito al presceltato chirografo in
» tutte le sue parti, ordinando, che per l'effet-
» to nel medesimo espresso sieno nominati
» quattro veourandi commissarj delle quattro
» nazioni, e successivamente sua altezza emi-
» nentissima nominò il venerando gran cancelli-
» liere fra d. Consalvo de Souza, il venerando
» bali fra Vittorio Nicola de Vahlen Belmont,
» il venerando bali fra Giovanni Battista de-
» rune de Flachslanden, ed il venerando bali
» fra Silvio Vincentini.

» Die 9 mensis aprilis 1782. Li venerandi
» commissarj deputati sotto il dì 26 dello scor-
» so mese di marzo per considerare la memo-
» ria ministeriale presentata in nome di sua
» altezza serenissima elettorale palatina sul-
» l'aggregazione a questo sagra ordine della
» nobiltà di Baviera, ducati di Neubourg,
» Sulzbach, ed alto palatinato, e suggerire
» quanto possa esser necessario ulteriormente
» stabilirsi perchè sia ciò messo in esecuzione,
» hanno fatta la relazione del tenore seguente
» cioè

Altezza eminentissima,
e sagra consiglio

» In adempimento dei veneratissimi coman-
» di dell'altezza vostra eminentissima, e que-
» sto sagra consiglio, fatte le più mature rifles-
» sioni sopra ciascuno degli articoli della me-
» moria presentata in nome di sua altezza se-
» renissima elettorale palatina per l'aggrega-
» zione a questo sagra ordine della nobiltà di
» Baviera, ducati di Neubourg, Sulzbach, ed
» alto Palatinato, li abbiamo generalment
» ritrovati molto uniformi alle fondamentali
» massime del governo del nostro ordine, men-
» tre le poche eccezioni, che si propongono so-
» no per un discreto tempo, che non oltrepas-
» sa la persona dei primi presentati alle digni-
» tà, e commendato, e qualcheuna che si pro-
» sente perpetua, ed è fondata in sode ragioni,
» e nelle massime di quel governo, motivi trop-

» po giustificati perchè se ne possa prescindere
 » tanto più, che non è il primo esempio nel
 » quale l'ordine si sia adattato a simili circo-
 » stanze. Onde stimiamo, che non solamente
 » si debba in tutto e per tutto aderire alle già
 » dette proposizioni tali quali si leggono nel-
 » l'auuncata memoria, ma altresì crediamo
 » doveroso, che si debbano presentare a sua
 » altezza serenissima elettorale palatina da par-
 » te dell'altezza vostra eminentissima, e di tut-
 » ta la religione i più vivi ringraziamenti per
 » la tanta amorevolezza dimostrata in questa
 » occasione verso il nostro ordine, e la benefi-
 » cenza somma della quale si è degnata ricol-
 » marlo.

» Ci siamo poi occupati in considerare qua-
 » li ulteriori provvedimenti sarebbero neces-
 » sari per l'esecuzione di questo stabilimento,
 » ed il primo, che ci si è presentato fu quello
 » di doversi subito procedere alla divisione dei
 » beni donatici, e formarne di quelli la dote
 » del priorato, baliaaggio, e delle ventotto
 » commende, ma riflettendo, che questa ope-
 » razione esige qualche tempo per eseguirlo
 » con quella esattezza, che si richiede, trovia-
 » mo prima di ogni altro indispensabile di
 » provvedere all'interna amministrazione di
 » tali beni. E siccome dal prodotto di questi
 » si deve non solamente soddisfare tutte sorta
 » de' pesi ai quali si trovano quelli soggetti,
 » compresi i vitalizj degli ex-Gesuiti, ma pu-
 » re conformemente alle intenzioni di sua al-
 » tezza serenissima elettorale palatina, se ne
 » dovranno ricavar le spese, che potranno
 » occorrere alla commissione, che dovrà pro-
 » cedere alla detta divisione senza che il co-
 » mun tesoro possa, e debba per tutto ciò sog-
 » giacere a veruna spesa, nè avanzo a qualun-
 » que titolo si sia. Quindi crediamo proprio,
 » che la stessa commissione, che ne sarà de-
 » putata per procedere alla detta divisione,
 » dovrà ancora incaricarsi della interna am-
 » ministrazione di tali beni, e continuarla si-
 » no a tanto che le dignità, e commende sa-
 » ranno state colle bolle di convento proviste,
 » e che i provisti si saranno messi nel reale
 » possesso delle medesime.

» Prevediamo, che per il disimpegno della
 » detta commissione non sia possibile ritrova-
 » re due religiosi di quest'ordine, onde sti-
 » miamo, che si possa supplir con persone
 » secolari, preferendo quelle, che sono già

» destinate all'ordine, e similmente per il ge-
 » verno della ricetta del comun tesoro, quale
 » parimenti fin da oggi conviene stabilire, po-
 » trà prescegliersi alcuno col titolo di ammi-
 » nistratore della Ricetta.

» La prima operazione dei commissarij, che
 » saranno nominati dovrà esser quella, come
 » si è detto, di assumere l'intera ammini-
 » strazione di quei beni, perchè alla stessa co-
 » missione sarebbe di troppo imbarazzo, nè
 » sarebbe uniforme alle massime dei nostri
 » stabilimenti, che quella facesse nel medes-
 » mo tempo le parti di depositario. Stimiamo,
 » che nella stessa ricetta si debba stabilire la
 » tesoreria di questa commissione con una cas-
 » sa però a parte, separata da quella del tesoro,
 » dimodo che l'amministratore della ri-
 » cetta dovrà avere le due incombenze, una
 » di depositario della commissione per tutto
 » ciò, che riguarda l'amministrazione dei det-
 » ti beni, intanto che non sono divisi in digni-
 » tà, e commende, e che i provisti con bolle
 » di convento non si siano messi in possesso
 » dello medesimo, e l'altra affatto indipendeu-
 » to da questa sarà l'incombenza ordinaria dei
 » ricevitori giusta la forma stabilita dalle leg-
 » gi dell'ordine.

» I commissarij dunque dovranno far pas-
 » sare in questa loro cassa depositata nella ri-
 » cetta, tutto il prodotto dei detti beni e della
 » stessa ricetta; ma col denaro solamente di
 » tal cassa dovrà essere dall'amministrazione
 » adempita tutta specie di pesi, ai quali sono
 » soggetti tali beni, compresi i vitalizj degli
 » ex-Gesuiti, ed il tutto giusta la norma, che
 » gli sarà dettata dai detti commissarij. E poi-
 » ché i medesimi da questi introiti dovranno
 » ancora ricavar le risposizioni dovute al te-
 » soro, e le spese necessaria per il disimpegno
 » della divisione; e per il totale stabilimento
 » della lingua, prenderanno le loro necessarie
 » misura col detto loro depositario per non
 » impegnarsi nelle operazioni, che a propor-
 » zione degli avanzati, che si troveranno avera
 » in cassa non potendo, nè dovendo, come
 » già detto abbiamo per verun caso, nè a ve-
 » run titolo supplire a ciò la cassa ricettoriale
 » appartenente al comun tesoro.

» Dovranno poi i detti commissarij visita-
 » re ocularmente tutti, e singoli beni donati al-
 » l'ordine, e compilata la visita farne la divi-
 » sione proporzionata alla quantità della dote

» fissata da sua altezza serenissima elettorale
» palatina per ciascuna dignità, e commendà,
» che faciliti ai provisti la migliore ammini-
» strazione della medesima.

» Stabilità la dotazione di ciascuna digni-
» tà, e commendà ne faranno i detti commis-
» sarij una minuta, ed esatta descrizione di
» tutti, e singoli beni che la compongono,
» con individuare la loro natura, estensione,
» confini, lungo, ove sono situati, ed il loro
» prodotto annuo come tra noi si dice di Brnt-
» to con soggiungervi pure tutta specie di po-
» si, ai quali dovrà essere soggetta, compresa
» la quota, alla quale l' avranno tassata per i
» vitalizj degli ex-Giurati, e tutto ciò dovrà
» costare per un autentico, e legale documen-
» to sottoscritto dai commissarij suddetti, i
» quali subito compite tutte queste operazioni
» relativamente a ciascuna dignità, e commen-
» dà, supplicheranno sua altezza serenissima
» elettorale palatina di dichiarare la persona
» alla quale in virtù della riserva fattasi vuo-
» le, che quella sia intestata, compresa la
» coadjutoria del venerando priore, e questa
» nominata la rimetteranno in convento unita-
» mente col suddetto documento della divisio-
» ne, dotazione, e descrizione della dignità,
» o commendà.

» Pervenuti in convento i detti documenti
» la veneranda camera dei conti procederà a
» liquidare la somma delle risposizioni dovute
» da tale dignità, o commendà sul convenuto
» piede del dieci per cento della sua annua
» rendita, dedotti solamente quei pesi, che
» secondo le proporzioni convenute con sua
» altezza serenissima elettorale palatina, si
» devono dedurre. Il tutto poi dovrà essere
» presentato all' altezza vostra eminentissima,
» o suo sagro consiglio per la debita approva-
» zione, e perchè siano spedite le bolle a fa-
» vore della persona designata da sua altezza
» serenissima elettorale palatina, ben inteso,
» che si dovrà aggiungere in tutte le suddette
» bolle, comprese quelle della coadjutoria col-
» la futura successione al priorato, che il pro-
» visto tanto che resterà titolare di quella di-
» gnità, o commendà non dovrà pagare di ri-
» sponzioni, che il quarto della totale somma
» in cui sarà stata tassata, in quale solamente
» alla morte, rassegna, o privazione del prio-
» re, o suo coadjutore bali, e commendatore
» suddetti comincerà a godere per intero il

» common tesoro. Dal giorno della spedizione
» delle bolle le risposizioni cominceranno a
» correre a conto del provisto, e le decorse dal
» giorno dell' accettazione della donazione, ri-
» no a quello della detta spedizione delle bolle
» dovranno subito essere pagate dui detti com-
» missarij, che avranno tenuta l'interina am-
» ministrazione sulla nota, che dalla camera
» de' conti sarà rimessa alla ricetta.

» Inerentemente alle proposizioni di sua
» altezza serenissima elettorale palatina, sti-
» miamo necessario dichiararsi, che non si
» potranno spedire le bolle della dignità, o
» commendà, se il nominato non avrà fatto
» debitamente conoscere in convento di aver
» fatta la sua regolare professione. Se poi il
» destinato fosse di quei minori, ai quali sua
» altezza serenissima elettorale palatina si ri-
» servò di prefiggere il termine per fare la det-
» ta professione, i commissarij supplicheranno
» sua altezza serenissima elettorale palatina
» degnarsi prefiggere tal termine nello stesso
» atto della nomina, perchè possa esprimersi
» nelle bolle colla comminazione indicata nel
» decimo articolo della sopradetta memoria
» ministeriale.

» Rispetto alle caravane, poichè sua altez-
» za serenissima elettorale palatina vuole al-
» cuni esenti, dovranno i commissarij applli-
» carla degnarsi ciò esprimere nello stesso at-
» to della loro nomina, affinchè per quelle no-
» mine, nelle quali non costerà di ciò si possa
» dall' altezza vostra eminentissima, e questo
» sagro consiglio prefiggere nella stessa bolla
» della collazione un discreto termine dentro
» il quale dovrà ciascuno presentarsi in con-
» vento per incominciare le dette caravane
» sotto la pena similmente di decadere dalla
» commendà.

» Ritornando alle operazioni della commis-
» sarij se i medesimi nell' oculare visita, che
» faranno di tutti i detti beni ritroveranno
» fabbriche dalle quali non si possa ritrarre
» a favore di veruna dignità, o commendà il
» vantaggio corrispondente al loro valore, po-
» tranno commutarle con altri beni stabili più
» utili, o censuarie, ed anche alienarle, con
» investire il prezzo che se ne ricaverà in com-
» pra di altri stabili per onrirli a quella digni-
» tà, o commendà, che parerà loro più con-
» veniente per la migliore amministrazione
» dei beni. E qualora l'occasione dell' inve-

« stimento non si offerisse così pronta, il prez-
 « zio che se ho ricavata dovrà essere deposita-
 « to nella cassa riceittoria sino a tanto che se
 « ne offerirà l'occasione dell'impiego, ben in-
 « teso peraltro, che se tra i beni suddetti vi
 « fossero talvolta alcuni gravati di censi passi-
 « vi, in estinzione dei medesimi si potranno
 « impiegare sioniti capitali, ma in ognuna del-
 « le suddette alienazioni dovranno stipolare
 « l'espresso patto, che non si debba intende-
 « re consumata se non dopo che sarà stata ra-
 « tificata dall' altezza vostra eminentissima, e
 « alio sagro consiglio.

« Similmente se nella dotazione e divisione
 « delle dignità, e commende ritrovassero mo-
 « bili di qualunque specie, che fossero inutili,
 « e superflui per lo stato moderato dello ri-
 « spettiva dignità, o commenda, e loro dipen-
 « denze li potranno liberamente alienare, o
 « reinvestire il prezzo nel modo, che per il
 « prodotto della vendita delle fabbriche si è di
 « sopra indicato con farne di ciò particolare
 « note negli atti di detta visita: E di tutti gli
 « altri mobili, che lasceranno per stato della
 « dignità, commende, chiese, ed altre dipen-
 « denze delle medesime ne faranno un minuto
 « inventario, copia del quale rimetteranno an-
 « cora coll'atto di deservizione, e dotazione del-
 « la rispettiva dignità, e commenda.

« Il termine ai primi provisti della digni-
 « tà, e commende per la confusione dei cabrei
 « dovrà incominciare a correre dal giorno del-
 « la spedizione delle loro rispettive bolle, di
 « modo che al vigesimo quinto anno o essi, o
 « i loro successori saranno tenuti ad incomin-
 « ciare l'operazione. Se però i commissari
 « suddetti per le nozioni, che acquisteranno
 « nel tratto della loro visita troveranno, che
 « per alcune, o tutte le dignità, e commende
 « convenisse cominciare i cabrei avanti que-
 « st'epoca indicheranno il termine, che cre-
 « deranno proprio perchè venga loro prefisso
 « nelle bolle della collazione.

« Intanto che la commissione non avrà in-
 « tieramente compiuta la divisione, e dotazione
 « di tutte le dignità, e commende, e che tutti
 « i provisti co' bolle di convento non si sa-
 « ranno messi in possesso delle medesime farà
 « soddisfare dalla cassa dello sua amministra-
 « zione custodita come si è detto nella ricetta
 « tutti i vitalizi degli ex-Gesuiti, ed altri co-
 « pare si fossero, ritirando dai provisti delle

« dignità, e commende le quote perciò loro
 « assegnate, ed i commissari avranno tutto il
 « pieno diritto di costringerli al pagamento
 « anche coprocedere al sequestro della di-
 « gnità, o commenda. E perchè simili paga-
 « menti si facciano colla più scrupolosa esat-
 « tezza nel tempo, nei quali furono stabiliti,
 « senza mai farli dipendere da verun caso an-
 « che fortuito, i commissari durante la loro
 « amministrazione terranno sempre di riserva
 « nella loro cassa la somma necessaria per po-
 « tervi supplire intanto che non maturano le
 « rendite, o che non si possano esigere con la
 « dovuta puntualità. Approssimandosi poi il
 « termine della commissione liquideranno i
 « commissari la somma totale, che importa
 « un'annualità dei vitalizi allora esistenti, e
 « per pubblico istromento la consegneranno al
 « capitolo, perchè il medesimo mediante que-
 « sto deposito subentri invece della detta com-
 « missione a soddisfare nei prescritti tempi i
 « detti vitalizi, o sarà vigilantissima a reinte-
 « grare questo depositum, esigendo dai provisti
 « delle dignità, e commende le rispettive quo-
 « te assegnate loro dalla commissione con far-
 « ne bensì li proporzionati defalchi a soldo
 « per lire o proporzioni che si estingueranno
 « i vitalizi.

« Terminati poi intieramente i vitalizi sud-
 « detti, il capitolo, e la lingua formeranno un
 « progetto sull'atto, che se ne potrebbe fare
 « del detto deposito per maggiore utile, e van-
 « taggio della stessa lingua, o capitolo, o lo
 « presenteranno all' altezza vostra eminentis-
 « sima, e questo sagro consiglio, perchè ri-
 « trovato conforme alle massime di questo
 « stabilimento, e delle nostre leggi possano
 « munire colla loro superiore approvazione.

« L'imposizione per la cassa del capitolo
 « sino a tanto che questo non sarà formato, o
 « che non abbia principiate le sue operazioni,
 « si pagherà nella ricetta ove se ne terrà un
 « conto a parte da rimettersi a suo tempo al
 « capitolo. L'imposizione però per il mante-
 « nimento dell'Albergo e della cappella, si
 « dovrà in ogni tempo pagare nella ricetta
 « esattamente colle risposizioni e sotto le me-
 « desime leggi per questo stabilito. E per la
 « puntuala osservanza di tutto ciò la commis-
 « sione intanto che il capitolo non avrà inco-
 « minciato le sue ordinarie funzioni proscri-
 « verà ogni ajuto all'amministrazione della ricetta.

Joannis Hierosolymitani magistrum, ejusque universum insignis militiæ ordinem, ac perspicuum hujus tam propolæ animi Nostri, unisque dare volentes iudicium eorum votis, precibusque Nobis oblatiis quos libenter obsecundantes, motu Nostro proprio, et ex certa scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine per hanc constitutionem, Nostram approbamus, confirmamus, et apostolica auctoritate roboramus assignationem, applicationemque bonorum omnium, quæ ad abolitum societatem Jesu pertinebant in Bavarie ducatu, Neubourg Sulzbachii, et alii Palatinatus ditionibus existentibus, ac Nostræ potestatis plenitudine assignamus, et applicamus ordini s. Joannis Hierosolymitani eadem universa bona, et super his fundetur, atque erigatur veus prioratus, unus bajulatus capitularis, nec non aliquæ commendæ eo modo, et forma, ut in super expositis capitulis exponitur, prout Nos vigore præsestium literarum Nostrarum fundamus, atque erigimus, cum expressa tamen declaratione, quod pertinet ad parochos, declesiasque parochiales in dictis bonis positas, aut ad ea quomodocumque spectantes omnia Nos velis, ut præservari intelligantur, prout reversa præservatis venerabilibus fratribus Nostris episcopis, et dilectis filiis ordinariis locorum omne jus, prærogativa, auctoritas, et jurisdictio, quæ eisdem competeant; ab illis quoque exercebantur dum dicta bona societas Jesu possidebat abique eo, quod Hierosolymitanus ordo, et commendarum possessores, quæ ex dictis bonis constitueantur, possint ex ratione hujus assignationis, applicationisque, aut ex vi privilegiorum ipsis concessorum, et sæpe ab hac sancta Sede confirmatorum attribuire sibi circa indicatas personas, parochias, et ecclesias ullum jus, aut prærogativam illi majorem, quæ autem eidem societati competeat, derogantes propterea in hac parte; et ad hunc dumtaxat effectum omnibus apostolicis constitutionibus, tam concessionis, quam confirmationis dictorum privilegiorum, et nominatim constitutionibus ff. rr. Pil pp. IX. diei primæ junii millesimo quingentesimo sexagesimo, et Benedicti pp. XIV. diei duodecimæ martii millesimi septingentesimi quinquagesimi tertii prædecessorum Nostrorum, et aliarum quæ hoc antecedere, aut subsequi poterint quarum tenorem hic pro expresso, et inserto haberi volumus; ac declaramus:

§. 8. Propterea ex enunciatis priorate, et bajulatu, nec non et ex commendâ dicto modo feudatis, et dotatis erigimus, et constituimus provinciam, seu linguam Bavaricam eandem volentes, et in idem tanquam corpus conjungentes linguæ Anglicæ, ita ut ambæ sic unitæ, et conjunctæ unam efficiant linguam, quæ Anglicæ, et Bavaricæ nuncpetur, sub uno nimirum pilero, seu bajulivo conventuali turcopillero cum omnibus juribus, prærogativis, et præeminentiis, quæ generaliter, et specialiter concessæ sunt dicto turcopillero linguæ Anglicæ, ejusdemque individuis. Et quoniam ob hanc unionem in posterum non deerit in ea lingua, qui turcopillieri dignitatem sustinet, quique in tribunalibus, congregationibus, et consiliis ordinis representent personam, exerceatque proprias ipsius lingue functiones, ideo per hanc constitutionem Nostram derogamus motu proprio felicis recordationis Gregorii pp. XIII. diei nonæ junii millesimi quingentesimi octogesimo secundi super incorporatione dignitatis turcopillieri, cum magisterio, magnoque magistro pro tempore item, et motu proprio felicis recordationis Urbani pp. VIII. diei trigemæ junii millesimi sexcentissimi viginti octavi, et ejusdem pontificis caeremoniali diei vigemæ primæ octobris millesimi sexcentissimi trigemæ quarti constituto pro electione magni magistri, quod respicit modum supplendi vices lingue Anglicæ, ejusdemque individuum, nec non statuta, et ordinationibus ultimi capituli generalis, nostræque constitutioni diei vigemæ junii millesimi septingentesimi septuagesimi noni illarum confirmatorias, similiter in eo, quod respicit dictum modum supplendi in omnibus, et singulis tribunalibus, congregationibus, conventibus, consiliisque ordinis vices ipsius Anglicæ lingue, ejusque individuum, et generaliter derogare intendimus, et derogamus quæcumque adversari huic creationi, unioni, et incorporationi lingue videantur. Quotiescumque vero acciderit, quod lingua Anglicæ, et Bavaricæ eliter juxta legem ordinis representantur non possit, tunc ejusdem vices suppleri debeant eo modo, ac forma prout hactenus in usu erat, decretisque suis in memoratis ordinationibus capitularibus, statutis, et consuetudinibus apostolicis, quæ pro dictis casibus in suo pleno vigore remaneant, quomodocumque, et personæ jam nomi-

Lingua Bavarica cum Anglicâ coniungitur, ac unitur.

putae, seu nominandae a nobis, nostrisque successoribus ad dignitates linguae Anglicanae debeant eum habere in lingua Anglo-Bavarica statum, et in omnibus ejusdem linguae invocationibus nullis exceptis voce activa, et passiva, sicut ipsi Bavari, caeterisque praerogativis, et praerogativis frui, quibus aliae dignitates fruuntur in suis quaque linguis, et quibuscumque tribunalibus, consiliis, conventibus, comitiis, capitulisque generalibus ordinis.

Approbatum
apostolicum
in capitula
republica
romana.

§. 9. Demum approbamus item, et confirmamus conditiones, quae continentur in supra memoratis capitulis eo plane modo quae relatae hic sunt, et non aliter, et in quantum contrarias non sint rebus hactenus dispositis, ac volumus eas habere perpetuum vigorem, ac robur, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui forsitan intervenireint in eisdem auctoritate Nostra supplementis.

Summa
ipsae litterae
a quibus
vitiis declaratur,
et omnia
alia ad
hoc specialia
privilegia
donata.

§. 10. Ipsas autem litteras, et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de interpretatione, vel abreptione, aut nullitate vitiis, non intentionis Nostrae, vel etiam ex eo quod canae, propter quas praemissa emanant, sufficienter adductae, et verificatae, vel quicunque terra praemissas infiores, quomodolibet habentes, seu habere praetendentes ad id vocali, citati, et auditii non fuerint, aut ex alia quantunque substantiali, et de necessitate exprimenda causa resultante defecta notari, impugnari, limitari, modificari, in jus, vel controversiam vocari, ad vim, et terminos juris redacti, aut adversus eas quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari nullatenus umquam posse, sed tempore, et perpetuo firmas, validas, et efficaces esse, et fore, necque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere; et a converso ab illis ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum etiam inviolabiliter observari debere. Neque illas sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum generalibus revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aliisque contrariis dispositionibus pro tempore faciendis unquam comprehendendi, sed tempore ab illis excipi, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere; sique, et non alias per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritatis adductores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuntios; su-

blata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiendi debere, et quidquid sensus super his a quocumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Et consuetudinem
in contrarium
firmam
desuper
gatur.

§. 11. Non obstantibus Nostris, et apostolicis apostolicis de uniuersis committendis ad partes, vocatis quorum interest, et de exprimenda valore bonorum ecclesiasticorum tam uniendorum, quam illorum, cui uniri possit, et quatenus opus sit, de iure quae sit non tollendo, ac Lateranensis concilii postremo celebrati unionis perpetuae nisi in casibus a iure expressis fieri prohibentibus, aliisque tam in provincialibus, quam generalibus conciliis editis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis sancti Iohannis Hierosolymitani etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegia quae indultis, ac literis apostolicis eidem ordini, et eiusque magistro, ac personis sub quibuscumque tenoribus, et formula, et cum quibuslibet derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, et insolitis clausulis, et irritantibus, ac aliis decretis in genere vel in specie forsitan in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam si per illorum sufficientem derogationem de illis, eorumque talis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenore, ac si de verba ad verbum, nihil penitus omisso; et forma in illis tradita observata, inserti forent eidem praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis habentes, illis alias in non robore permanens ad praemissorum effectum tantum latissime, et plenissime, ac specialiter et expresse, nec non opportuno, et valde, hac vice dumtaxat praesentium litterarum Nostrarum serio derogamus, contrariis quibuscumque.

Volens
valere
de transmissis
gatur.

§. 12. Volumus autem quod eandem praesentium transcriptum etiam impressis charactero aliquos notarii publici subscriptis, et sigillis personarum in ecclesiastica dignitate constitutarum multis eidem pressus fides in iudicio, et extra illud adhibetur, quae eidem praesentibus

sentibus adhiberetur si forent exhibitas, vel ostensas.

§. 3. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, et approbationis, roboris, adjectionis, fundationis, erectionis, declarationis, praeervationis, constitutionis, unionis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, quatuordecimo Kalendas octobris, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCXCVIII.

Separatio oppidi sancti Geminiani a diocesi Volaterrana, illiusque addictio Collensi diocesi, nec non conservatio annuae praestationis scutorum 300 super mensa episcopali Volaterrana favore apostolice Collensi, atque impositio oneris persolvendi eidem Collensi episcopo annuatim scuta 150 ex bonis oratorii della Pancole illius oppidi.

Pius Episcopus

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Dum Nos singulis episcopalis ecclesiis commisit prospicere studemus, quandoque fit, ut quae alias pro temporum vicissitudine opportuna visa fuerit, evadente saepe numero aequi, bonique ratione, ac praesertim aptiori exercitio spiritualis populorum regimini ad requirentem immutanda sint. Idcirco supremum apostolice Nostri muneris debitum exequentes episcopatum diocesum limites ampliare, et mensuram proveniunt augere non omittimus.

§. 2. Comperit quidem, exploratumque nobis est episcopum Collensem sicut a felicis recordationis Clemente papa VIII. praedecessore Nostro per ejus litteras apostolicas sub datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, nobis junii, pontificatus sui

anno primo erectae prout illi datum fuit, illarumque temporum conditio forebat, exiguum constitutum fuisse diocesim, tennesque redditus constitutos. Cum autem, sicut accepimus, oppidum sancti Geminiani nuncupatum usque modo Volaterranae diocesis addictum, diocesi Collensi proximum sit et limitrophum. Parietque ejusdem Collensis episcopalis mensurae proveniunt, qui a primaevo statu forsae deciderunt, sint adeo imminuti, ut episcopali sustentationi prorsus impares noscantur.

§. 3. Ideo nos omnia dilectissimi in Christo Filii Nostri Petri, Leopoldi regis Hungariae et Bohemiae principis archiducis Austriae Helvetiae sibi subjectae magni ducis Nobis per dilectum filium Joannem Petrum Fosi apud Nos, et apostolicam Sedem illius regis negotiis praepositum humiles fore porrectae preces, ut praesentis juxta modum infra scriptum consulo dignamur.

§. 4. Nos igitur speculato incolarum ejusdem oppidi bono, et clari disciplina, atque magis apposta, si in ea regione locorum distributio, et cuicunque pastori datum sit suo muneri debitum incumbere. Atque animo reputantes quantum episcopalis ordinis decor postulet, ut illi temporalia non deint subdida, pia etiam ipsius Petri, Leopoldi magni ducis preces, et volis obsecundare intendentis, ac etiam vestra Nostra propria, et ex certo scientia, deque apostolica potestate plenitudine, vacante modo Volaterrana episcopali sede per obitum homini Alexandri Galletti altissimi illius episcopi antequam novus a Nobis ordinetur episcopus, supernunciantium sancti Geminiani oppidum cum suo territorio, et cum omnibus, et singulis ecclesiis, parochiis, beneficiis, monasteriis, conventibus, clerico, personis secularibus, et regularibus in praefato oppido, et territorio existentibus, et commemorantibus a omni Volaterrani episcopi jurisdictione, ut ab illius diocesi positus, et omnino apostolica Nostra auctoritate ipsarum vigore praesentium perpetuo dismembramus, sejungimus, separamus, ac dividimus, atque a Volaterrani episcopi potestate, subjectione, visitatione, correctione, et quibusvis aliis juribus episcopalibus Volaterranae ecclesiae prorsus, et omnino perpetuo pariter eximimus, et liberamus.

§. 5. Atque, ut praefatur, dismembratis, oppidum cum suo territorio, et cum omnibus, et singulis ecclesiis, parochiis, beneficiis, mo-

Expositio
perpetui per-
sonarum po-
tatis regi
Hungariae.

Discretus
in oppido
Geminiano,
ab iurisdic-
tione regi
Volaterrana.

Incorpora-
tio, et subje-
ctio quidem
oppidi collen-
sae Collensi.

materiis, conventibus, clero, personis saecularibus, et regularibus in praefato oppido, et territorio pro tempore existentibus, et commorantibus Collensi ecclesiae, illiusque venerabili fratri Nostro moderno, et pro tempore existenti episcopo, et illius ordinariae iurisdictioni, auctoritati, et potestati, collationi quoque, et visitationi, ac correctioni, nec non quibuscumque actibus, qui episcopalis ordinis sunt, et episcopi in sua quoscumque dioecesi de iure, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet agere, et facere, ac quibus uti solent, et possunt perpetuo pariter subijcimus, subposuimus, et plenarie concedimus, ac cum reliqua Collensi dioecesi omnino, annectimus, et incorporamus. Omnibusque, et singulis ecclesiasticis, personis, incolis quibuscumque, et ipsi moderno, et pro tempore existenti episcopo Collensi tanquam praeprie eorum ordinario in omnibus pareant, et obediunt etiam perpetuo praecipimus, et mandamus.

§. 6. Expresse tamen declaramus, quod ob dismembrationem, et unionem praemissam quoad praedia, canones, et bona ejusmodi, si quae in eodem oppido, illiusque territorio ad Volaterranum episcopalem mensam sint spectantia nullum praedictum illatum esse, vel fore censetur.

§. 7. Verum quia reliquum est, ut provisionem episcopalis mensae Collensis tenuitati modo aliquo coadjuvemus in illius augmentum eidem mensae episcopali Collensi, illiusque moderno, et pro tempore existenti episcopo pensionem annuam perpetuis futuris temporibus duraturam, atque ab omnibus, et quibuscumque oneribus, et diminutionibus prorsus liberam, immunam, et exemptam, decemtionem rectorum monetae Romanae de julia decem pro quolibet scuto huiusmodi super omnibus, et singulis episcopalis mensae Volaterranae fructibus caris, et incertis etiam super illis alias pensionibus annuae reservatae sint, aut reservari contingat ipsi moderno, et pro tempore existenti episcopo Collensi a pro tempore pariter existente Volaterranae ecclesiae episcopo, sive illius mensae administratoribus annis singulis in certis terminis ab infra scripto praesentium executore praefigendis absque dilatione aliqua persolvendam ipsarum etiam vigore praesentium reservamus, constituimus, et assignamus. Ac insuper eidem episcopali mensae Collensi alia annua scuta centum, et

quinquaginta ex redditibus oratorii sanctae Mariae delle Pancole concupati oppidi sancti Geminiani retrahenda eadem apostolica auctoritate eidem applicamus, et addicimus, ac respective episcopali Collensi mensae enimus etiam, et appropriamus.

§. 8. Praesentes autem literas etiam ex eo, quod Volaterrana ecclesia pastoris nunc solatio destituta existente illius episcopi, vel dilectorum filiorum capituli, et canonicorum Volaterranae ecclesiae ad praemissa consensus minime accesserit, minisque capitulum, et canonici praefati, ac dicti oratorii moderatores, vel quicumque illi interesse habentes, seu habere praetendentes ad id vocati, et auditi non fuerint, quorum omnium, et singulorum consensus, quatenus opus sit, auctoritate Nostra suppletus, de subreptionibus, vel obreptionibus, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae, vel alio quavis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus, vel controversiam vocari, ad adversus illas quodcumque juris, vel facti remedium impetrari posse. Nec illas sub quibusvis generalibus derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, si quae fierent, comprehendunt, sed tanquam ad prosperam populi spirituale regimen in salutem animarum editas, et emanatas semper ab illis excipi, validasque, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; sicque, et non alias per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et vice-legatos, subnata eis, et eorum cuilibet aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et desolui debere: et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 9. Quocirca venerabili etiam fratri Nostro Karolo Crivelli archiepiscopo Patracensi apud eundem Petrum Leopoldum magnam duem Nostro, et apostolicae Sedis vinctum omnino, et mandamus, omnemque facultatem harum quoque literarum si plenissime tribuimus, et impertimus, et ipse praesentes Nostras literas, et in eis contenta quaecumque solemniter publicare faciat auctoritate Nostra illas integre ab omnibus, ad quos spectat inviolabiliter observari, ac modernum, et pro

Declaratio
specialis,
quod pae-
dia, canones,
et bona.

Constitutio
annuae pen-
sionis favore
episcopi Col-
lensis.

Clave-
lucet sa-
lutaris, et in-
risant.

Deputatus
omni-
potens
apostolice
procurator
de litera-
rum.

tempore existentes episcopum Collensem illis pacifice frui, et gaudere. Non permittentes ipsum per quoscunque quavla auctoritate indebite molestari: contradictores quolibet per sententias, ac etiam censuras, et poenas ecclesiasticas, aliisque opportuna juris, et facti remedia appellatione postposita compescendo.

§. 10. Non obstantibus quatenus opus ait Nostro, et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, et de unicuique, et dismembrationibus committendis ad partes vocatis, quorum interest, ac de praestando consensu in dismembrationibus eisdem, ac aliis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac etiam in universalibus, provincialibusque conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ecclesiae Volaterranae privilegiis; indultis quoque, et literis apostolicis illi, ejusque praesulis, ac capituli, et canonici, ac civitati Volaterranae etiam specifica, et expressa, etque individua mentione dignis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibuscunque derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, et insolitis clausulis, et irritantibus, ac aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu proprio, et consistorialiter in contrarium praemisorum forsan concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiamsi illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non entem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alio quocunque exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores, formas, et clausulas praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis etiam in suo robore permanentis, ad praemisorum effectum hac vice dumtaxat latissime, et plenissime, specialiter, etque expressa auctoritate Nostrae plenitudine harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque.

§. 11. Volumus etiam ut id, quod ex taxa cathedralis ecclesiae Volaterranae in libris camerarum apostolicarum descripta ratione pensionis annuae perpetuae biscentum scutorum per praesentes reservata subducitur, illud super taxa Collensis ecclesiae sugatur.

§. 12. Volumus etiam, quod eundem praesentium transcriptis etiam impressis manuum ejusque notarii publici subscriptis, et sigillo dieti Karoli archiepiscopi, ac nuntii mu-

nalis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud habebatur, quas ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostendae.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum licet paginam hanc Nostrae dismembrationis, injunctionis, separationis, divisionis, exemptionis, liberationis, subjectionis, subpositionis, concessionis, unionis, annexionis, incorporationis, praeccepti, mandati, declarationis, reservationis, constitutionis, assignationis, applicationis, adjectionis, decreti, commissionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octogesimo secundo, quatuordecimo kalendas octobris, pontificatus Nostri anno VIII.

CCCXCIX.

Confirmatio cessionis administrationis bonorum collegii Cappelletti civitatis Urbevotanae a rege, et commissariis dicti collegii episcopo moderno, et pro tempore existenti ejusdem praedictae civitatis factae.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Quoties a Nobis petitur, quod iustitiae convenire dignoscitur, animo Nos decet libenti concedere, ac potentem desideris congruum impertiri suffragium.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii deputati tui seminarii Urbevotani, quod cum alias felicis recordationis Clemens pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili forma Brevis die xxv. januarii MDCLXXIV. expeditas literas inter caetera fructus quoque, ac redditus, et ipsa bona ad collegium Cappelletti pertinentia seminario episcopali Urbevotano univert, ac incorporaverit, reservata tamen eorundem bonorum administratione dilectis filiis rectori, ac commissariis a publico consilio dietas Nostrae civitatis Urbevotanae eligendis: nuper vero hujusmodi

Derogatio contrariis.

Proscriptum de interdictis de taxa ecclesiae cathedralis in libris camerarum apostolicarum.

Fides habenda de transcriptis.

Auctoritas pro-nalis.

Bol. die 27. Sept. 1797. Anno 1798.

Proscriptum.

Traus pro-nalis.

administratio ab eisdem regente, et commissariis dici collegii una cum adjunctis specialiter deputatis a consilio generali Urbetano ipsis exponantibus sub certis expressis conditionibus in tabulis hisce desuper exaratis tenoria qui sequitur.

In nomine Domini Amen.

Temp. 22
mensationis
administratio-
tis.

§ 3. Anno ab immaculatae, semperque virginis Mariae partu millesimo septingentesimo octuagesimo primo, indictione XIX., pontificatus autem sanctissimi in Christo patris, et domini Nostri domini Pii, divina providentia papae sexti anno eius sexto, die vero vigesima nona decembris.

Essendo che la santa memoria di Clemente XIV. dopo la soppressione della Compagnia di Gesù a preghiera, e ad istanza di monsignore Antonio Ripaoti vescovo di questa città di Bismom., che incombeva con molto zelo alla erezione del seminario vescovile tanto inculcato dal sacro concilio di Trento, gli concedesse l'applicazione non solo di tutti i beni di quel soppresso collegio de' Gesuiti, esistenti però solamente nel territorio Orvistano, ma anche tutti i beni, rendite, e proventi del collegio Cappelletti, quale si amovistava dalli signori regente, e commissarij dell'ordine patrizio eletti dal pubblico consiglio, a tenore de' Brevi di Paolo V. sotto il primo luglio 1614, ed altro di Urbano VIII. del 22 maggio 1625, o altro più vero tempo, pontefici di santa memoria, ordinando lo stesso Clemente XIV., che l'amministrazione de' beni del soppresso collegio Cappelletti, dovesse continuarsi dai medesimi signori regente, e commissarij, ai quali spettasse la nomina di una novissima in ciascuno biennio; al qual effetto dovessero depositarsi ogni anno scudi due cento, con altri pesi più largamente espressi nel lodato Breve Clementino del 25 gennaio 1773 al quale ecc.

Essendo inoltre, che l'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinale Antonicini presentemente vescovo di questa città, a cui è a cuore il provvedimento di buoni maestri, ed una retta economica amministrazione de' beni ed effetti uniti ad esso seminario, facesse intendere al prestantissimo consiglio generale di questa città di Orvieto il desiderio suo, cioè, che da questo si dauero le facultà alli signori regente, e commissarij del prefetto collegio Cap-

pelletti, presso i quali è l'amministrazione de' beni di quello, oltre due, o quattro cavalieri aggiunti, acciocchè tutti oniti potessero coagregarsi avanti l'eminenza sua per discorrere, e stabilire quello si fosse riconosciuto equo, giusto, e di qualche vantaggio al detto seminario, e così venire a qualche accordo, ed a quelle convenzioni, che si fossero erodute giuste, e ragionevoli, ne fosse fatta perciò la proposta nel consiglio generale celebrato li 12. del cadente mese di dicembre dello spirante anno 1781. in cui restaroan aggiunti alli signori reggente, e commissarij, li signori conti Pietro Avvismonzi, Luigi Febbi, Arcangelo Palazzi, e conte Livio Pulidori unitamente all'illustrissimo signor magistrato con tutte le facultà necessarie, ed opportune, e con espressa dichiarazione, che tutto ciò restasse con sua eminenza, e detti signori congregate, si avesse, e dovesse aversi per approvato, o confermato dal riferita generale consiglio, con facultà ancora di stipolarla publico istromento, da corroborarsi con beneplicità apostolica, quando facesse di bisogno, come dalla risoluzione consiliare, che si consegna a me notaio ec. per inserirla col presente istromento del tenore, come in essa.

In seguito di che radunati, e coagregati sotto il dì 15 di detto mese, ed anno avanti l'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinal vescovo tutti li signori suddetti Tommaso Alberici confaloniera, e Lorenzo Vecchi conservatore, Paolo Buccicchi reggente, Giuseppe Bucciosanti, Francesco Piccolomini Febbi, Giuseppe Mazzocchi, e Giulio Cesare Martinelli commissarij, ed i signori conti Pietro Avvismonzi, Luigi Febbi, Arcangelo Palazzi, e conte Livio Pulidori aggiunti, e signor canonico Ignazio Yaggi, uno de' deputati del seminario vescovile, ed alla presenza di tutti l'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinale rappresento, che nell'esaminare le rendite del collegio Cappelletti unite al seminario vescovile, aveva riconosciuto, che dodotti i pesi, e le spese, i dazi, ed il mantenimento in seminario di tre giovani di Lerana, come si mantenevano nel collegio Cappelletti, non gli rimanevano annualmente che pochi scudi, co' quali non potrebbero certamente mantenere un profetto, ed un cuoco, che pur da detto collegio mantenevami, e che ciò poteva essere provenuto dalla scadenza de' beni, onde fece av-

verito, che potevasi supplire a tale amancol diminuire, anzi togliere la spesa del ministro, bastando quella, che già si tiene dal seminarario, e l'altra del cancelliere, con quali risparmi, e con una più attenta cultura de' beni, potrebbe sperarsi un qualche vantaggio dal seminarario, almen, e convittori, che ridonda in decoro, ornamento, ed utile grandissimo della città, e diocesi, perciò propose l'eminenzia sua, che potevano essi signori ueliti, già premuniti delle opportune facoltà, persuadersi di rinunciare, e cedere la totale indipendente amministrazione del prelodato collegio Cappelletti a sua eminenza, ed a vescovi successori, ai quali secondo il Breve Clementino dovrebbero render conto ogni anno, riservandosi però sempre ai signori reggente, e commissario del collegio Cappelletti la facoltà di nominare ogni due anni una zitella monacanda in questo monastero del Buon Gesù, a qual fine dal seminarario vescovile si debbano ogol aene depositare la rata di scudi duecento in questo sacro Monte di Pietà per la dote suddetta; a disposizione della suddetti signori reggente, e commissarij, per la quale dovessero restar sempre obbligati, e specialmente ipotecati i beni tutti del collegio Cappelletti, restando così salvo il jus onorifico de' signori cavalieri, libbraudosi dal peso di dovere ogni anno soggettarsi al rendimento de' conti.

Qual proposta esaminata maturatamente da tutti gli accennati signori congregati, senza alcuna minima discrepanza, restò approvato quanto da sua eminenza fu proposto, ed insieme stabilito, che se ne venisse alla stipolazione di pubblico istromento, colle condizioni, e riserve da registrarsi nella dispositiva di detto istromento, come da detta risoluzione pressasi in detto congresso del 14. cadente mese, quale parimeenti si consegna per inserirla in questo istromento, del tenore come in essa, e volendo venire all'effettiva stipolazione per rogito di me notaro, e cancelliere conservatore acciò la verità sempre, ed in ogni futuro tempo apparisca; quindi è che

Avanti l'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinal Antameri vescovo vigilantissimo di questa città personalmente esistente, tutti li suddetti nobili signori, magistrato, reggente e commissarij, ed aggiunti dal prestantissimo consiglio generale, di sopra distintamente nominati, ed a me notaro ben noti,

asserendo, ed affermando tutte, e singole cose di sopra espresse, e narrate esser vere, verissime, e quelle come tali io tetto, e per tutto ratificando, ed approvando, e per ratificare; ed approvate volendo avere, ed in esecuzione delle medesime, ed in vigore della facoltà datagli, e concessagli dal prestantissimo consiglio, ed in nome di questa illustrissima città di Orvieto spontaneamente, ed in ogni altro miglior modo hanno rinseziato, e rinunziano, cedono, e concedano in perpetuo la totale indipendente amministrazione del nominato collegio Cappelletti all'eminentissimo, e reverendissimo signor cardinal Paolo Francesco Antameri come vescovo di questa città di Orvieto, e successori in esso vescovato, spogliandosi di ogni jus, diritte, e ragione ad essa città, ed ai pro tempore reggente, e commissarij competente sopra detta amministrazione in vigore del Breve Clementino, ed investendo di detta amministrazione il prelodato eminentissimo, e reverendissimo signor cardinal vescovo presente; ed accettate nel nome suddetto per se, e suoi pro tempore successori, non sola in questo, ma in ogni altro miglior modo, cogli infrascripti patti, e condizioni, e riserve reciprocamente coll'eminenzia sua concordate da inviolabilmente osservarsi, cioè

Primo. Che occorrendo il beneficizio apostolico, quale s'intenda sempre riservato, resti a carico del seminarario suddetto colla rendita del collegio Cappelletti di supplire alla occorrenti spesa per ottenerlo, perchè così ec.

Secondo. Che dal seminarario sotto la vigilanza dell'eminenzia sua, o de' successori pro tempore nel già detto vescovato, debbasi inpreteribilmente depositare ogni anno la rata di scudi duecento per la zitella monacanda nel monastero del buon Gesù a nomina della signori reggente, e commissarij del collegio Cappelletti, per la quale restino sempre obbligati, e specialmente ipotecati tutti, e singoli beni di detto collegio, l'amministrazione de' quali è stata realmente come sopra ceduta, e rinunziata all'eminenzia sua, e successori, a che gli atti della nomina per la dote suddetta da farsi per pubblico istromento da pagarsi da detto seminarario, a suo ministro pro tempore altrimenti ec.

Terzo. Finalmente, che non ostante tal rinunzia, o cessione debba sempre rimanere la carica di reggente, e commissarij del collegio

Cappelletti da eleggersi dal prestantissimo consiglio generale di questa città secondo il solito, per l'effetto, che da essi s'invigili al pronto annuale deposito di detti sc. 200., e da essi pure si venga, come si praticò presentemente, alla elezione della zitella monacanda, e non altrimenti ec.

Qual cessione, e rinuncia di amministrazione con le suddette condizioni, e riserve come sopra fatte, tanto l'eminenz sua, a nome come sopra per se, e suoi successori, e detti signori deputati tutti in nome di essa comunità, e consiglio generale promettono attendere, ed osservare, averla rata, grata, valida, e ferma, contrò non fare, dire, opporre, o venire sotto qualsivoglia pretesto, o quesito colore, altrimenti sian tenuti rispettivamente a tutti e singoli danni.

Quae omnia etc., alias etc., de quibus etc., quod etc. pro quibus etc. d. eminentissimus, et reverendissimus cardinalis Antamori pro se, et successoribus bona, et iura dicti seminarii, et omnes supradicti dd. magistratus, regens, commissarii, et deputati bona, et iura dictae Illustrissimae communitatis Cor. V. in amplissima forma R. C. A. solis cum clausulis obligant etc. retentis etc. consentientes etc. unica etc. sique tacta sacra purpura, pectore quoad supradictum canonicum Ignatium Vaggi, et scripturis respective quoad alios jurant etc. quibus etc.

Actum Urbeveteri in palatio episcopali prope venerabilem ecclesiam catholicam juxta suos notos fines coram, et praesentibus ibidem d. Michaeli Giorgi quondam Thomae Urbeveto, et d. Aegidio Magagnali filio quondam Joachimi Bononiensis incolae Urbeveteri testibus ad praedicta omnia, et singula vocatis, habitis, atque expresso rogatis.

Ego Franciscus Fiamma publicus Dei gratia, et apostolica auctoritate notarius civilis Urbevetoanus in archivio Romanae curiae descriptus de praemissa rogatus in fidem etc. hic me subscripsi, publicavi, et solito meo signo munivi rog. etc.

Loco † signi.

In nomine Domini. Amen.

Universis etc. fidem facio per praesentes ego caus. cur. cap. notarius publicus infrascriptus, qualiter haec praesens copia instrumenti

extracta fuit ex altera consimili copia subscripta et publicata per dominum Franciscum notarium publicum, et cancellarium episcopalem civitatis Urbeveteris mihi notario exhibita, per illustrissimum dominum Vincentium Ginechi, cum qua facta per me etc. diligenti collatione, et confrontatione, omnis tenoribus jorum in dicta copia expressis, in omnibus, et per omnia concordare, et confrontare inveni, salvo semper etc. qua quidem collatione peracta copia publica originalis dicti instrumenti eidem Illustrissimo domino exhibenti restitui, nulla penes me relicta copia, de quibus omnibus pro veritate requisitus cunctis publicum peribito testimonium. In quorum fidem etc. Datum Romanae ex officio mei etc. hac die 13. septembris 1782.

Ita est Joannes Baptista Cataldus rivis Romanus publicus Dei gratia, et apostolica auctoritate curiae capitolineae notarius collegialis in fidem etc.

Loco † signi.

§ 4. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, memorati exponentes, ut praesentiae conventionum tabulae firmius subsistant, et serventur exactius, apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communiri desiderant.

§ 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrierant, bujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus bujusmodi inclinati, audito prius venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium Tridentini concilii interpretum consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut praesentis conventionum tabulas cum omnibus pactis, et conditionibus inibi expressis auctoritate Nostra apostolica perpetuo confirmes, et approbes, easque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjices, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplies.

§ 5. Decernentes praesentis tabulas, ac easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces fore, et existere, suoque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore qua-

Ut contra-
tiones fir-
mitas subsi-
stant aposto-
lica confir-
matio expo-
statulatur.

Præbent
positus so-
nuit.

Clavicular so-
lutaes.

documque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective in- violabiliter observari.

Decretum in-
tellectum.

§. 6. Sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causa- rum palatii apostolici auditores iudicari, et de- finire debere, ac irritum, et inane, si secus su- per his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum
exemplatio-
rum.

§. 7. Non obstantibus memorati Clementis praedecessoris literis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque con- trariis quibuscunque. Datum Romae apud sacra- riam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima tertia septembris millesimo se- ptingentesimo octogesimo secundo, pontifica- tus Nostri anno octavo.

Dat. die 22.
sept. 1568.
Anno 1112.

CD.

Confirmatur transactio inter communitatem Montis Flavii ex una, et communitatem Montorii Romani ex altera partibus super finibus territorialibus inita.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Redemptoris, et Domini Nostri Jesu Christi, qui charitas est, et Deus pax, vices, licet immeriti, gerentes in terra ea, quae inter Christianos, maxime vero inter Sedis apostolicae in temporalibus subditos dirimen- darum litium, stabiliendaeque mutuae con- cordiae, studium provide conventa, et trans- acta esse noscuntur, ut firma, atque illibata persistant, apostolici muniminis praesidio li- benti animo roboramus.

Notandum
inter com-
munitates
super finibus
territorialibus.

§. 2. Jamdudum aliquid annosa, atque jam senescens litis super finibus territorialibus inter dilectos filios homines communitatis Montis Flavii ex una, et dilectos iidem filios ho- mines communitatis Montorii Romani inter- cesserat, quae licet diu exagitata, cum tamen per varias ambages protracta ad hanc usque diem indefinita extiterit per homines earum- dem communitatum anno 1778. fuerunt nova expedita monitoria coram A. Cmet super ead- em finium regendorum controversia. Sic dan- nuo in foro instaurata hujusmodi litis per cum-

munitates litigantes ad formam constitutionis felicia recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri, quae incipit — gravissima- rum sollicitudinum — sub die prima octobris MDCLLIII. fuit a congregatione venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium super bono communitatum regimine praepositorum petitur venis, ut publico sumptu hanc litem tueri liceret, ea propter dicta congregatio dilecto filio magistro Andreae Caroio Pelag- gio in utraque signatura Nostra referendario, in eadem congregatione dictarum communi- tatum ponenti die xxx. maji ejusdem anni MDCLXXVIII. commisit, ut prius auditis utriusque communitatis defensoribus, de earumdem communitatum iuribus referret; quo- niam vero quae terminorum appositio anno MDCLXIV. facta ex una, ac laudum, seu sen- tentia arbitralis a Flaminio Pantanelli anno MDLXXXV. emanata ex altera parte proferebantur, ideoque de neutrius partis bono iure satis constabat, hinc memorata congrega- tio ne easdem communitates diutissima lile cum gravi illarum detrimento depauperaretur, eidem Andreae Carolo ponenti mandavit, ut in faciem loci accederet, ibique de transac- tione inter easdem communitates ageret; ultro susceperunt dictarum communitatum homines hanc resolutionem, ac in earum respective co- mitibus fuerunt electi deputati, qui omnibus ne- cessariis, ac opportuna facultatibus muniti ad hanc annosam controversiam dirimendam ma- nus adpatres praebuerunt; et quidem postquam dictus Andreas Carolus ad controversa loca una cum perito geometra personaliter accesserat, auditis partium litigantium defensoribus, ac appositis lapideis terminalibus, de com- muni consensu fuit stipulatum transactionis in- strumentum tenoris qui sequitur.

In nomine Domini Amen

§. 3. Praesenti publico instrumento cup- tis ubique pateat evidenter, notumque sit, quod anno a salutifera nativitate domini Nostri Jesu Christi millesimo septingentesimo octa- gesimo, indictione XIII. die vero octava men- sis junii, pontificatus autem sanctissimi in eo- dem Christo patris, et D. N. D. Pii divina pro- videntia pp. VI. anno ejus sexto.

Notandum
inter com-
munitates
super finibus
territorialibus.

Essendo, conforme a me notare per verità s'asserisco, che fu dall'anno 1612. nascesse

controversia tra le comunità di Monte Flavio, e Montorio Romano sopra l'estensione de' loro rispettivi territorj, e confini territoriali, su di che restasse anche introdotta lite avanti il tribunale dell' A. C. per gli atti del Buratti, quale poi restasse indecisa, ma poi riassunta ad istanza della comunità di Montorio mediante la spedizione di un nuovo monitorio nell'anno 1778. avanti monsignore A. Cmet per gli atti dell' Amati ad effetto di essere mantenuta in possesso di un terreno denominato sant' Angelo a tenore di una supposta terminazione, che si asseriva fatta nel 1664. coll' autorità del principe don Maffeo Barberini, come dicesi apparire negli detti atti del Buratti, ed Amati notari dell' A. C., alli quali ec.

Essendo ancora, che per parte dell' altra comunità di Monte Flavio fosse spedito nuovo monitorio nel medesimo tribunale dell' A. C. sopra l'osservanza, ed esecuzione di un laude, ossia sentenza arbitrale promulgata di consenso d' ambedue dette comunità da Flaminio Pantanelli già uditore dello stato di Monte Libretti fino dall' anno 1585. ovvero ec. e applicata poi la sagra congregazione del Buon Governo per l' opportuna licenza di sostenere tal lite, fosse la supplica suddetta rimessa secondo il costume, *auditori barones pro informatione*; in virtù del qual rescritto essendo stata sincerata, che realmente sussistevano tali differenze territoriali, e che specialmente per un termine messo di fresco, senza sapersi da chi, erano seguite molte carcerazioni di bestiami, per il che più volte si fosse procurato dal barone stesso un' amichevole composizione; perciò la medesima sagra congregazione credesse expediente di non far depauperare queste due comunità in sostenere tal lite dispendiosa, ma volesse, che le ragioni d' ambedue dette comunità si esaminassero stragiudizialmente da monsignore Illustrissimo ponente per procurarne l' amichevole composizione, facendo sotto il dì 30 maggio 1778 il seguente rescritto — *Ad dominum ponentem cum procuratoribus utriusque partis* — Essendo similmente, che dopo varj congressi tenuti qui in Roma da monsign. Illustrissimo, e reverendissimo Pelagallo ponente colli rispettivi procuratori d' ambedue dette comunità per mancanza delli necessarij documenti non si potessero bene dilucidare le ragioni di detta due comunità, e decidere quali di esse preponderassero: ond' è, che sulla

istanza reiterata dalle dette comunità, sentitosi nuovamente l' uditore del barone riferisso, che per terminare amichevolmente la detta controversia territoriale, conforme desideravano ambedue le comunità colliganti, era positivamente necessaria la presenza di monsignore illustrissimo ponente sulla faccia della controversia, come richiedevano l' una, e l' altra comunità, avendone per tal fine tenuti i pubblici consigli, coi quali venne approvato il richiesto accesso del medesimo prelato in faciem loci, come apparisce dalle copie pubbliche di dette risoluzioni consiliari esistenti nella posizione, che si conserva nella segreteria di detta sagra congregazione in data in quanto a quella di Montorio del 28. maggio 1779 e circa l' altra di Monte Flavio in data del 28 giugno detto anno 1779 alle quali ec.

Essendo parimenti, che dopo siffatte cose di nuovo si avanzasse supplica alla lodata sagra congregazione per parte di dette due comunità, affinché si degnasse di far determinare il predetto monsignore illustrissimo ponente a portarsi sulla faccia del luogo per poter vedere una volta dato fine a simile controversia territoriale, per le quali istanze, come riconosciute molto eque, e ragionevoli s' inducesse la prelodata sagra congregazione a fare il seguente rescritto — *Pro deputatis domini ponentis ad effectum, de quo in precibus iuxta insertam instructionem* — quale istruzione era, che la sagra congregazione desiderava tra le altre cose, che si scegliessero dai rispettivi consigli di dette comunità i deputati forniti di tutte le facoltà, qualora non fossero stati quelli eletti, affinché avessero trattato, e concluso col mezzo autorevole del lodato monsignor Pelagallo delegato da detta sagra congregazione l' accomodamento di simil litigio, come apparisce dalla medesima istruzione esistente nella suddetta posizione, alla quale ec. — Essendo similmente, che in vista di detta deputazione, e rispettiva istruzione accedesse personalmente il premarrato monsignore illustrissimo Pelagallo delegato come sopra al luogo della controversia assieme con il signor Francesco Tiroli geometra eletto dal prelodato monsignor illustrissimo delegato, e giunto, che fu fin sotto il dì 7. maggio prossimo passato, si celebrasse pubblico consiglio della comunità di Montorio per l' elezione di due deputati, conforme furono scelti con tutte le facoltà necessarie, ed oppor-

tune per trattarlo, e definizio anche per mezzo di stipulazione d'istromento l'anzidetta questione territoriale, come apparisce dalla copia pubblica di tal risoluzione consiliare, e rispettiva deputazione in persona del reverendo signor d. Pietro Torres, a signor Cesare Palozzi, che mi si consegna unitamente coll'altra copia pubblica del consiglio tenuto da Monte Flavio il dì 25. agosto 1779., ed altra adesiva a quella, e più ampia in data degli 8. maggio 1780., nelle quali al venne alla deputazione delli rr. signori d. Giuseppe Jazzone, e d. Giovanni Petrica colle facoltà di trattare, e concludere sulla precisata differenza delli tenori da registrarsi in fine — Sia pur vero, che in seguito del tutto di sopra disposto s'incominciasse dal prelodato monsignore illustrissimo Pelagallo ponente, o delegato rispettivamente a sentire le ragioni, che per parte d'ambidue le deputazioni si addussero, e ad esaminare i documenti, e scritture hinc inde portatesi per corroborarle, ed in sequela dei primi colloquj avanti su tale affare, si richiamasse la detta sentenza emanata dal detto Flaminio Pantanelli, quale dalli rispettivi deputati d'ambidue dette comunità si convenne di doversi avere come per base fondamentale per regolare la confinazione tra le suddette due comunità, ed a quella dichiarassero riportarsi, come meglio risulta dalla copia di detta sentenza sottoscritta di proprio pugno dalli riferiti quattro deputati di dette due comunità, che mi si consegna per inserirla del tenore da registrarsi in fine; quindi si esaminasse più volte mediante l'oculare ispezione dal rildodato monsignor delegato, e signori deputati la faccia de' luoghi, e se ne facesse formare alla loro presenza fedele, ed esatta pianta in misura dal detto signor Francesco Tirolì geometra eletto come sopra coll'espressione de' veri vocaboli rispettivi indicati dagli indicatori eletti dai medesimi signori deputati coll'approvazione de' priori d'ambidue le comunità, alla fine dopo vari congressi seriamente tenuti, restassero persuasi li signori deputati di Montorio della erroneità della linea da loro pretesa, ed all'incontro quelli di Monte Flavio delle difficoltà, che s'incontravano in quella da' medesimi indicata, n'inducessero gli uni, e gli altri d'unanime consenso a stabilire la confinazione segnando con punti rossi nella pianta, come sopra formata, li siti, né quali dovessero apparirli i termini dal detto si-

gnor Tirolì geometra, come apparisce dalla detta pianta, che sottoscritta da detti signori deputati originalmente mi si consegna per inserirsi, del tenore, come in quella, come anche si segnasse un foglio contenente l'apposizione de' termini suddetti nei convenuti siti, i patti, e condizioni co' quali si fosse dovuto stipulare il necessario istromento, e la facoltà al detto signor Tirolì d'apportare altri termini intermedj nella stessa direzione oltra quelli di sopra stabiliti, quale parimenti originalmente mi si consegna per inserirlo nel presente istromento, del tenore da registrarsi in fine — Sia parimenti vero, che in coerenza del concordato come sopra fatto dal detto signor Francesco Tirolì, si apponessero con ogni esattezza li termini suddetti nei fissati, e convenuti punti, e di più si aggiungessero altri quattro intermedj termini in virtù delle facoltà come sopra concesse, e di tal seguita terminazione forma de' medesimi termini modo, con cui quelli furono posti, e delle misure delle distanze, ed angoli, che passano fra li medesimi se ne formasse dal detto signor Tirolì una esatta descrizione, ed appiè venisse sottoscritta dal medesimo signor Tirolì, e dopo la recognizione fatta de' medesimi termini dalli detti signori deputati, venisse dalli medesimi approvata, e firmata di loro proprio carattere, quale perchè resti sempre a perpetua memoria mi si consegna originalmente in tre fogli legati nel mezzo con fettuccina di seta rossa, e con sigillo nella estremità di detta fettuccina in cera di Spagna del più volte lodato monsignore illustrissimo Pelagallo, per inserirla nel presente istromento del tenore da registrarsi in fine, come anche formasse la pianta della linea territoriale, ed apposizione di detti termini, che mi si consegna del tenore come in quella. — Sia finalmente vero, che giunto in Roma l'anzidetto monsignore illustrissimo Pelagallo ne facesse del tutto, come sopra, operato, concluso, e determinato la debita relazione alla sagra congregazione suddetta tenuta il dì 3 del corrente mese di giugno, quale lodando, ed approvando l'operato da sua signoria illustrissima scrivesse. — *Ad dd. secretarium, et ponentem* pro stipulatione instrumenti ad formam capitulorum — come meglio risulta dalla divisa posizione della segreteria, alla quale etc.

Bramandosi pertanto dalle riferite due deputazioni venira alla desiderata, e rispetti-

vamente ordinata stipolazione dell'enunciato istromento, acciò del tutto di sopra convenute, concordato, e transatto, ne apparisca sempre la verità.

Quindi è, che avanti monsignore illustrissimo, e reverendissimo Carl' Andrea Pelagallo pontefice di detta sacra congregazione del Buon Governo autorizzanti il presente istromento in virtù delle facoltà compartitigli dalla detta sacra congregazione coll'enunciato rescritto me notaro, e testimoni infrascritti presenti, e personalmente costituiti li predetti reverendo signore don Giuseppe Jazzone figlio del signor Felice Antonio da Monte Flavio, a reverendo signor don Giovanni Patrica figlio della bon. mem. Antonio da detto luogo deputati della detta comunità di Monte Flavio, e reverendo signore don Pietro Torres figlio della bon. mem. Giovan Francesco da Montorio, e signor Cesare Palozzi figlio della bon. mem. Luigi da Monte Libretti deputati dalla suddetta comunità di Montorio Romano da me notaro cominciati, quali servendosi delle rispettive ampie facoltà accordategli ne' pubblici consigli a quest'effetto tenutisi dall'una, e l'altra comunità, come si è detto di sopra, spontaneamente, ed in ogni altro miglior modo ec. in voce, e nome delle medesime, e come deputati suddetti, ratificando, ed approvando il tutto di sopra espresso, e narrato come vero e verissimo per via di amichevole transazione, e concordia, e colla rinuncia a tutte le leggi, che fanno, e dispongono a favore de' transigenti, hanno rinunciato; e rinunciano a qualunque giudizio introdotto in qualsivoglia tribunale sopra la detta questione territoriale, e specialmente a quello incominciato ultimamente nell'anno 1778 avanti il tribunale dell'A. C. mediante la detta spedizione di montorio fatta dalla detta comunità di Montorio Romano per esser mantenuta particolarmente nel possesso di un terreno denominato s. Angelo, volendo, ed espressamente dichiarando, che colla presente transazione, e rispettivamente terminazione, come sopra fatta, sempre, ed in perpetuo il rispettivo terreno, e sua giurisdizione, che si stende sino ai limiti de' termini, come sopra nuovamente posti, a che danno il confine all'una, e l'altra comunità, cioè tutta quella porzione, che riguarda Monte Flavio, il possesso, e pertinenza territoriale sia della medesima, ed in quanto all'altra parte, che riguarda Montorio

sia di possesso, e pertinenza di essa comunità; e precisamente quel tal terreno denominato s. Angelo, nel quale credeva detta comunità di Montorio averci il possesso, sia, e debba esser sempre mantenuta nel quieto, e pacifico possesso la detta comunità di Monte Flavio; ed in somma in tutta quella estensione di terreno, che si ritrova entro i suddetti limiti, e linea come sopra tirata, descritta, e delineata dal suddetto signor Tirolti agrimensore, e geometra, come dalla inserita descrizione, e pianta, alle quali ec., rinunciando per tale effetto e l'una, e l'altra a qualunque preteso diritto, e ragione, che presentemente avesse, o forse col progresso del tempo pretendesse, mai potere avere in qualunque minima parte di terreno esistente ne' confini di detta seguita terminazione, e per causa di tale amichevole transazione, e concordia hinc inde si condonano tutte le spese fatte fin dal principio in sostenere tal lite, e quantunque siano in grau quantità, a fatte in qualsivoglia tribunale, ponendo a tali giudizj, e rifazioni di spese un perpetuo silenzio, perchè così ec., come anche intendono, vogliono, e dichiarano, che tal terminazione de' confini fatta come sopra dal detto sig. Tirolti ne' punti concordemente fissati, e che si rileva dalla detta inserita descrizione, si abbia sempre, ed in perpetuo per inviolabile, e da quella mai debba reclamarsi, altrimenti ec.

E perchè in appresso non abbia a nascere verun'altra controversia sopra il proprio territorio dell'una, e l'altra comunità in conformità della detta opposizione de' termini presentemente fatta si dichiara, a vna delle dette parti contraenti, concorrendovi anche l'autorevole volontà delli lodati monsignori illustrissimi, segretario, e pontefice, che in ogni anno nell'occasione de' consigli da celebrarsi per s. Lucia si dall'una, e che dall'altra comunità debba deputarsi una persona abile, e fedele per la propria patria, affinché ambedue colli rispettivi segretarij comunitativi si portino a riconoscere li detti termini, e marcandone qualcheduno, o per l'ingiuria de' tempi, o per malizia degli uomini, subitamente debba riporsi nello stesso sito, e nella medesima maniera, che vien descritta dal medesimo signor Tirolti nella sopra inserita descrizione, e ciò non facendosi, sia in libertà del governatore pro tempore di mutare chi transgredirà ad adempiere questo fatto con partecipazione però, ed ap-

provazione da riportarsi dalla sagra congregazione, e non altrimenti ec. perchè così ec.

E coll' infrascritti patti, capitoli, e condizioni di già convanate, a riportate nell' inserto foglio di accomodamento fatto, e sottoscritta dalli detti deputati, che si riportano perchè parimenti sempre, ed inviolabilmente venghino osservati, cioè.

1.° Che a comuni spese, quasivvi voglia, debba riportarsi dal regnato sommo pontefice l'approvazione, e suo benigno beneplacito, del tutto contenuto, ed espresso nel presente istromento, affinché appunto niuna delle comunità possa più reclamare, perchè così ec.

2.° Che restino preservati, come si preservano tutti i diritti legittimamente spettanti alla camera baronale, e soliti averi in detti terreni, come sopra transatti, e specialmente sulle macchie cedue, come sarà di ragione, e se sarà di ragione, senza che per la presente eccezione, e preservazione de' medesimi diritti s'intendano mai canonizzati, nè approvati nè in genere, nè in specie, e non altrimenti ec. come anche s'ino, e s'intendano preservati quei diritti competenti a particolari possidenti di detti terreni a titolo del loro privato dominio perchè così ec.

3.° Che circa il buon confine dichiarato ne' suddetti sottoscritti capitoli per ora resti indéciso per essersi così amichevolmente stabilito tra detti signori deputati ec.

4.° Finalmente, che s'intenda riservato, come si riserva amplamente alla comunità di uomini di Monte Flavio il jus da beverara, e bagnare il bestiame nell' acqua di Corese sopra, e sotto il ponte s. Angelo, al quale effetto gli si permette dalla comunità di Montorio il passo necessario per quella parte del suo territorio, che occorra per andare a servirsi di detta acqua di Corese, perchè così ec. e non altrimenti ec. altrimenti ec. Di più si conviene per patto espresso, che qualunque da ambi le parti si sia dichiarato di voler sempre, ed in perpetuo attendere la presente transazione, e concordia, tanto peraltro se nascesse qualunque controversia, e differenza sopra la detta seguita terminazione de' confini, e patti stabiliti, debba essere giudice privativo la sagra congregazione perchè così ec. altrimenti ec. que nmoia ec. alias ec. de quibus ec. quod ec. prn quibus ec. supradicti rr. dd. don Joseph Jazouai, ac don Joannes Petrica vigore supra-

dictarum facultatum eis concessarum dictae communitatis Montis Flavii bona ec. ac jura ec. nec ann rev. d. don Petrus Torres, et d. Caesar Palozzi nominibus praemissis supradictae communitatis Montorii Romani bona ec. ac jura ec. in ampliori reverendae camerae apostolicae forma solitis cum clausulis etc. citra etc. obligantur etc. rennunciantes etc. consentientes etc. unica etc. sique facto pectore mare etc. ac scriptoris respectiva jurarunt etc. omni etc. super quibus etc. — Actum Romae in palatio r. p. d. a Porta secretarij per ipsum inhabitato posito e conspecto janovanculae sanctae Mariae supra Minervam juxta etc. praesentibus, audientibus, beneque intelligentibus rev. d. don. Philippo Monacelli filio q. Karoli de Gubbio, et d. Antonio Arner filio q. Francisci Pisarenensis testibus ad praemissa omnia vocatis habitis specialiter, atque rogatis. — Tenor resolutionis capitalaris communitatis Montorii Romani sequens est videlicet.

A di 7. maggio 1780. congregato il pubblico consiglio nella solita residenza priorale intimato da Bernardino Lugnini pubblico balivo per ordine delli signori priori Domenico Borgia, e compagni, stato l'assistenza dell' illustrissimo, ed eccellentissimo signore Santo Gradeni dottore dell' una e l'altra legge, governatore generale di Montorio, e terre sue annesse per sua eccellenza il signor duca di Monte Libretti pona, e de' qui sottoscritti nominati signori consiglieri, cioè li seguenti — Geronimo Venetiosi — Giovanni Pianetti — Bernardino Borgia — Leonardo Venetiosi — Girolamo Borgia — Leonardo Roncetti — Paolo Torres — Giovanni Pizzoli — Pietro Tassi — Luigi Zazza — Giuseppe Loreti — Francesco Zazza — Giuseppe Benedetti — Domenico Tassi — Francesco Ant. milani — Giuseppe D' Agostini — Giuseppe Milani — Francesco D' Agostini — a quattro delli signori priori Domenico Borgia, — Giuseppe Roncetti — Bernardino Angelo Belardi — a Francesco Antonio De Petris — e li signori rev. deputati ecclesiastici li signori don Pietro Torres, e don Marco Venetiosi, ed il sig. governatore con doppio voto — Si propone alle signorie loro, che il procuratore di questa nostra comunità si è a bella posta qui condotto per ordine di monsignore illustrissimo e reverendissimo Pelagallo ponente della provincia di Sabina della sagra congregazione del Buon Governo ad effetto di far convocare un consiglio per

far la deputazione di due deputati, uno ecclesiastico, e l'altro secolare colle facultà di accordare alla ricognizione de' confini fra il territorio di questa terra, e l'altro di Monte Flavio, ed ancora dopo una tale ricognizione potere intervenire nei congressi, che si dovranno tenere per tale effetto, ed altresì intervenire, ed accedere, occorrendo, ancora in Roma alla stipolazione dell'istromento di concordia quando debba eseguirsi, e per tale effetto dare ad essi tutte le facultà necessario, che occorrono per tale effetto di transigere, concordare, e rimettere per tutta la popolazione tanto ecclesiastica, quante laica di questa nostra terra, e perciò chiunque delle signorie loro crede di doversi venire ad una tale deputazione potrà dare il voto bianco, e chi no, il voto negro, o nel tempo stesso proporre, e nominare le persone, che credono atte per l'effetto suddetto, onde si desidera l'arringa di uno di lor signori, e Francesco D'Agostini uno de' consiglieri invocato il santissimo nome di Dio arringando dice: « esser di sentimento, che si venghi alla deputazione di due soggetti uno ecclesiastico, e l'altro secolare in persona del signor don Pietro Torres deputato ecclesiastico, e secolare il signor Cesare Palozzi, e dargli tutte le facultà necessario, ed opportune; perciò chi desidera dette arringo potrà porvi il voto favorevole, e chi no il contrario — Item il signor Francesco Zazza uno de' vecchi consiglieri invocato il nome santissimo di Dio arringando parimenti dice, esser di sentimento, che venghi effettuata la detta deputazione delli signori due deputati sopra nominati signor don Pietro Torres, ed il signor Cesare Palozzi con tutte le facultà ec. significando però, che dagli abitanti di Monte Flavio, e sia la parte avversa prima di fondare la terra suddetta per insinuazione dell'illustrissimo, ed eccellentissimo signor principe Flavio Orsini, venne alli medesimi accordato da questa nostra comunità quel territorio, che presentemente possiedono, principando dalli Lecinetti tirandosi per linea diretta fino al passo detto di Casale dell'Arca, dove divide anche il territorio di Scandriglia, Monte Flavio, e questa terra, e secondo la terminazione già fatta, e che presentemente esiste; onde chi desidera come sopra ponghi il voto favorevole, e chi no il contrario, e dispensati li voti, e quelli raccolti furono trovati voti favorevoli numero ventiquattro, e nessuno contrario; e

così furono accettati dotti arringhi a pioni vti — *et recitata solita oratione, Agimus etc. emissit consilium* — Petrus Torres sacerdos interfui — Marcus Antonius Venetioni adfui — S. G. gubernator interfui — J. Petrangoli secretarius — loco † signi — Tenor resolutionum consiliorum communitatis terrae Montis Flavii talis est prout infra sequitur videlicet.

In nemine Domini. Amen.

Fidem facio per praesentes ego infrascriptus cancellarius perillustis communis terrae Montis Flavii qualiter in libro consiliorum dictae communis app. infrascripta propositio, et resolutio tenoria sequentis videlicet — Adi 25. agosto 1779. si è radunato il pubblico consiglio ec. Si propone alle signorie loro, come la sagra congregazione del Buon Governo con sua venerata lettera diretta al signor governatore ha espressamente ordinato, che da questo pubblico consiglio si venga alla elezione di due deputati, i quali debbano formare un piono di tutte le ragioni appartenenti a questa comunità nella causa territoriale colle comunità di Montorio, qual piono poi, dice, debba mandarsi a monsignor illustrissimo e reverendissimo Pelagallo ponente con tutti i documenti autentici per poter quelli considerare prima di portarsi sulla faccia delle differenze territoriali, e perciò potranno le signorie loro fare una tale elezione con eleggere due persone abili, e capaci per far dette piano, onde ognuno dica il suo parere. — Antonio di Clemente Petrucci uno de' consiglieri alzatosi in piedi, ed invocato il nome santissimo di Dio arringando dice, esser di sentimento, che non essendovi altre persone capaci, che il signor arciprete don Giuseppe Jazoni, ed il signor don Giovanni Petrella, perciò dico, che si elegghino li medesimi per far detto piano, ed ogni altro che occorrerà per detto affare, con cedere a medesimi tutte le facultà necessario, ed opportune per l'affare suddetto. — Il signor vice governatore non essendovi altri arringanti ha ordinate, che sopra il suddetto arringo vi corra il bussolo colla dichiarazione, che chi approva l'arringa suddette di Antonio di Clemente Petrucci dia la palla bianca, e chi non l'approva dia la palla negra — Furono dispensati li voti, e quelli raccolti sono stati trovati voti bianchi numero trenta, e voti negri

numero due — sicchè è restato approvato il suddetto arringo di Antonio di Clemente Petrucci — Marcus Alosius Rosati v. gubernator — Felice Antonio Jazzone cancelliere — In quorum fidem etc. salvo semper etc. Datum etc. hac die 20. septembris 1779. — Felix Antonius Jazzone cancellarius — loco $\frac{1}{2}$ signi.

In nomine Domini. Amen.

Fidem facio per praesentes ego infrascriptus cancellarius perillustris communis territorii Montis Flavii, qualiter in libro consiliorum dictae communis apparuit infrascripta propositio, et resolutio tenoris sequentis videlicet — Ad 8. maggio 1780. — Si è radunato il pubblico consiglio etc. — Si propone alle signorie vostre come essendosi portato manegnor illustrissimo, e reverendissimo Pelagallo ponente della sagra congregazione del Buon Governo a riconoscere le differenze territoriali vorenti tra questa nostra comunità, e quella di Montorio, è stato di sentimento, che per venire a qualche accomodamento sopra la suddette differenze, s'adiano tutte le facoltà necessarie ed opportune alli rr. deputati don Giuseppe Jazzone arciprete, e don Giovanni Petricea altra volta eletto dal pubblico consiglio, di potersi accomodare le differenze suddette, e stipolarne a nome di questa nostra comunità istromento pubblico per detto accomodamento; e perciò potranno le signorie loro risolvere se debbansi concedere le dette facoltà alli suddetti signori deputati, onde ognuno dica il suo parere — Domenico Ranieri uno de' consiglieri alzatosi in piedi, ed invocato il santissimo nome di Dio arringando dico, esser di sentimento, che riconosciute le differenze suddette dalli suddetti signori deputati potersi accomodare all'amichevole le medesimo, se lo diano tutte le facoltà necessarie, ed opportune di potersi a nome di questa nostra comunità transiggere, concordare, e stipolare istromento pubblico per detto accomodamento — Il signor vice governatore non essendovi altri arringanti ha ordinato, che sopra il suddetto arringo di Domenico Ranieri vi corra il bussolo, colla dichiarazione, che chi approva l'arringo suddetto di Domenico Ranieri dia la palla bianca, e chi non l'approva, dia la palla negra. — Furono dispesati li voti, e quelli raccolti sono stati trovati voti bianchi numero ventinove, e voti

negri numero uno, sicchè è restato approvato il suddetto arringo di Domenico Ranieri — Marcus Alosius Rosati vice gubernator — Felice Antonio Jazzone cancelliere — In quorum fidem etc. salvo semper etc. Datum etc. hac die 8. maji 1780. — Felix Antonius Jazzone cancellarius — Loco $\frac{1}{2}$ signi — Tenor, sententiae, de qua supra fit mentio sequens est videlicet — Nos Flaminus Pantanella etc. ne aliquid praedictorum inferatur territorio castri Moriconis, et castri Montis Flavii relicto primo termino affligendo inter duo castra Montis Flavii, et Moriconis mandamus, absque praedictorum castrorum quatenus etc. affligi secundum terminum lapideum cum testibus, prout per dictos homines cum consensu, ut supra, affixus fuit inter territoria Montis Flavii, et Montorii in quo plani Montis Roselli, et prope valiem Ranallam a pede iusta mirtom $\frac{1}{2}$ puros illicines certa quercus cruce signata, deinde mandamus de consensu, ut supra affligi tertium terminum lapideum prout fuit affixus per lineam directam eundo sursum per montem — detto il Colacchio scoperto sopra la Capareccia — prope viam publicam, qui fuit appellatus — il termino del Lepre, — deinde discendendo a dicto tertio termino eundo per viam publicam mandamus affligi quartum terminum lapideum prout de communi consensu, ut supra, fuit affixus in loco, qui dicitur — a piedi dell' Arale — prope lapides vivos in quodam plano, deinde mandamus, prout de communi consensu, ut supra, sequentem fuit, affligi quintum terminum lapideum in cacumine montis per directam lineam a dicto quarto termino in loco, qui dicitur — Morrone, o Massona a piedi della Frolletta — et a dicto quinto termino eundo per lineam directam mandamus affligi sextum terminum lapideum, prout de communi consensu, ut supra, affixus fuit in loco, qui dicitur — il colla della Frolotto — et discendendo a dicto termino sexto eundo sursum montem, et perveniendo per viam publicam mandamus affligi septimum terminum prout de communi consensu affixus fuit supra dictam viam in loco dicto — il termino a capo della Frolletta — et discendendo a dicto septimo termino eundo sursum per loca arida, et lineam directam mandamus signari, prout de communi consensu fuerunt signatae duo petrae lapideae signo crucis existentis in loco dicto — la cima del colla del termino — et discendendo a dicto

octavo termino deorsum per lineam directam mandamus affligi aonum terminum lapideum prout de communi consensu, ut supra, affligus fuit in quodam loco, qui dicitur — Ruspa Lupo — et ascendendo a dicto nono termino rursum montem in arbore in capite Morronis ubi voluitur ad manum sinistram mandamus affligi decimum terminum lapideum in dicto capite Morronis per lineam indirectam eundo ad caput vallis machiae Petrosae mandamus in capite dictae vallis affligi undecimum terminum lapideum rusticum juxta lapidem magnum, prout de communi consensu affligus fuit, et discedendo a dicto undecimo termino, relicta valle machiae Petrosae sursum Montem Flavium, et de territorio dicti Montis Flavii mandamus affligi duodecimum terminum lapideum in capite vallis Ursillae, e Unizae prout de consensu communi ut supra affligus fuit, et discedendo a dicto duodecimo termino eundo deorsum versus sanctum Augelum, sive ad flumen Curresii, discedendo per vallonem, ut dicitur, — Monto di Mezzo — ad aquam Curresii, relinquendo pratium in territorio Montis Flavii declaramus pro decimotercio termino murum antiquum positum inter flumen, et pratium, et pro ultimo termino sententiam esse lectam aquae Curresii, ita quod radices montis Medii perveniant usque ad dictum lectum fluminis, taliterque eastrum Montis Flavii valeat discedere ad dictum flumen, et illo ad suum libitum uti, et ita dicimus etc.

Noi infrascritti deputati della comunità di Montorio Romano, e Monte Flavio rispettivamente avendo collazionata la presente, retroscritta copia di sentenza, ci riportiamo intieramente alla medesima, eleggendola per scorta, e fondamento per regolare la confinazione tra le nostre suddette comunità. Monte Flavio questo dì 11. maggio 1780. Io Giuseppe Jazzone arciprete deputato eletto per la comunità di Monte Flavio — Io Pietro Torres sacerdote deputato di Montorio Romano mano propria — Io Giovanni Petricea sacerdote deputato di Monte Flavio — Io Cesare Pinlozzi deputato di Montorio Romano mano propria.

Tenor folii continentis appositionem terminorum, de quo supra fit mentio talis est, prout infra sequitur videlicet — Dopo aver considerato con l'oculare ispezione la faccia del luogo, ed esaminati gli opportuni documenti, riservate le condizioni da dirsi in appresso, si è

convenuto, che il confine territoriale tra la comunità nostro di Montorio Romano, e Monte Flavio sia, e debba essere il primo termine quello tra il muraccio, ed altro termine vocabolo la Roscia, distante dal muraccio canno Romano 91. di palmi dieci l'una, e dall'altro vocabolo la Roscia distante canno cento — il secondo termine nel colle del Lepre — il terzo quello esistente in vocabolo il Termine nel colle del Termine — il quarto nelle Vallocchie — il quinto quello esistente nella buca di Ruspa Lupo — il sesto a capo a valle Petrosa — il settimo quello esistente a capo a valle Unizza — l'ottavo in principio della valle Carcara Colone — il nono in fine della detta valle — il decimo prossimo alla confluenza dei due fossi di s. Angelo, e dell'acqua di Correse. E come meglio appariscia dai dieci punti segnati di rosso nella pianta da noi sottoscritta, e dai termini in su andando verso levante, resti confine il fosso dell'acqua di Correse in comune — Le condizioni sono, che debba formarsene istromento come ci obblighiamo riservato l'assenso della sagra congregazione del Buon Governo, e l'approvazione da implorarsi dalla santità di Nostro Signore pp. Pio VI. felicemente regnante — Che s'intendino preservati tutti i diritti spettanti alla camera baronale ed ai particolari possidenti dei terreni — che tra le due comunità confinanti debba attendersi il buon confine da stabilirsi nell'atto della stipolazione dell'istromento, intesi, che saranno i pastori delle rispettiva comunità, e ciò ad effetto di togliere qualunque questione per lo sconfinio del bestiame; per cui non dovrà soggiacere a pena alcuna, ma solo all'omenda del danno — si dà facoltà al signor Francesco Tiroli perito geometra eletto dall'illustrissimo, e reverendissimo monsignor Pelagello delegato della sagra congregazione del Buon Governo di apporre altri termini intermedi nella stessa direzione oltre quelli stabiliti, quando lo ereda necessario, e così pure di variare le località designate; quando però la necessità non porti per la collocazione de' termini, ed il divario sia di piccola considerazione — Si riserva ancora alla comunità, e uomini di Monte Flavio il jus di beverare, e bagnare il bestiame nell'acqua di Correse sopra, e sotto il ponte di s. Angelo, al quale effetto gli si permette il passo anche per il territorio di Montorio — Fatto e concordato nel congresso tenuto in Montorio il

giorno 20. maggio 1780. — alla presenza dell'illustrissimo, o reverendissimo Carlo Andrea monsignor Pelagallo delegato della sagra congregazione del Buon Governo — Si dichiara inoltre, che da ora termine all'altro vada per retta linea — Io Giuseppe arciprete Jazoni deputato — Io Pietro Torres sacerdote mano propria — In Giovanni Petrices mano propria — In Cesare Palozzi deputato mano propria — Tenor descriptionis confinementis territorialis, de qua supra fit mentio talis est, proot infra sequitur videlicet — Descrizione dell'andamento, della confinazione territoriale, e delle operazioni seguite per stabilirla tra i territorj di Montorio Romano, e Monte Flavio — coerentemente al concordato fatto in Montorio Romano il dì 20. maggio 1780. si sono per l'apposizione de' termini indicanti il confine, con ogni esattezza fissati in campagna i punti corrispondenti a quelli segnati di rosso nella pianta sottoscritta in occasione del suddetto concordato, cui si sono aggiunti altri quattro intermedi nelle linee rette che si sono creduti necessari per maggior chiarezza stante la lunghezza delle suddette linee. Quindi nei punti fissati come sopra si sono fatti elevare i termini, che posano sopra alcuni mattoni, e sono murati con calce, e sassi. Sono i suddetti termini formati di pietra detta travertino a riserva di due, che a suo luogo si descriveranno, lavorati da due parti puliti, e dall'altro due rustici di figura rettangola, o quadri-lunga — non ostante però non tal figura deve ciascun termine rappresentare o al posto, che resta definito dal centro del termine, onde il vero, divinto, e continuato confine ne rispettivi tratti compresi tra i termini s'intenda sempre indicato dalla linea retta condotta dal centro di ogni termine al centro del prossimo antecedente, e del prossimo susseguente — Io tutti i termini stessi è stato inciso il numero Romano a cui corrispondono conformemente all'ordine stabilito, cioè incominciando dal primo fino all'ultimo con progressione naturale aritmetica. — Affinchè i punti dei termini mentovati si possano ritrovare in qualunque evento, ed in ogni tempo si sono rilevate sulla faccia dei luoghi l'esatte misure delle distanze comprese in linea retta tra ciascun termine, e l'altro prossimo seguente, come ancora le precise misure degli angoli costituiti dalle linee rette delle distanze indicate, de' quali circoscrivono il

vero andamento dell'effettiva confinazione — Le suddette distanze si sono tutte accuratamente misurate colla canna Romana di palmi dieci di architetto per circoschedua, tracciando prima la direzione rettilinea col mezzo di segai visibili, e tenendo sempre la medesima canna orizzontalmente, o sia in piano — Gli angoli costituiti dalle linee rette delle distanze fra i termini si sono misurati col mezzo di semicircolo composto di due traguardi uno stabile, e l'altro mobile colla divisione de' gradi, e mezzi gradi — È stato eletto piuttosto il metodo di notare gli angoli retti-linari assoluti, invece degli angoli, o gradi dei venti dimostrati dalla bussola, o dall'ago magnetico, perchè non solamente può essere un poco diversa nel medesimo tempo la direzione dell'ago in bussole differenti, ma quel, che più importa, perchè varia notabilmente lo progresso di tempo la direzione dell'ago accennato, declinando più, o meno dal polo boreale del mondo, o dal vero punto di tramontana, mentre all'opposto i rammentati angoli assoluti si mantengono sempre gli stessi indipendentemente dalla diversa declinazione dell'ago magnetico — Il risultato per tanto delle descritte operazioni è il seguente — Il termine primo forma tre confini, verso mezzo giorno ha il territorio di Moricone, verso Ponente quello di Montorio Romano, e verso Levante quello di Monte Flavio, è posto lo mezzo a due altri termini distanti canne novantena Romana da quello verso Ponente, ch'è un muro antico denominato la Colonnella posto sul colle chiamato la Colonnella, il quale divide il territorio di Moricone da quello di Montorio, e canne cento dall'altro termine verso Levante posto in vocabolo la Roccia, il quale divide il territorio di Moricone da quello di Monte Flavio. Le due linee rette, che congiungono questi tre termini nel punto del termine primo che si descrive formano un'angolo di gradi cento sessantasei, e minuti primi cinquanta, che ha il suo vertice verso Meggiorno, o sia Moricone — Il termine II. è distante dal termine I. in linea retta canne Romane duecento sessantotto, e palmi cinque. Questa linea fa un angolo coll'altro esogiuogente il termine I. col muro antico denominato la Colonnella di gradi cento ventitre, e minuti primi quaranta nel centro del suddetto termine I., che ha il suo vertice verso Moricone. Il termine III. è distante dal termine II., continuando la

linea retta, canno Romano duecento quarantatré, e palmi due — Il termine IV. posto nel poggio dal Lepre è distante dal termine III., continuando la linea retta, canno Romano cento quarantatré, e palmi tre. Questa linea fa un angolo colla susseguente nel centro del predetto termine IV. di gradi cento sessantacinque, e minuti primi quaranta, che ha il suo vertice verso Montorio — Il termine V. è distante dal termine IV. in linea retta canno trentacinque, e palmi tre — Il termine VI. è distante dal termine V., continuando la linea retta, canno cento novantotto, ed è posto nel colle del termine sopra la strada, che da Monte Flavio conduce a Montorio. Questa linea colla susseguente fa un angolo nel centro del predetto termine VI. di gradi cento otto e minuti primi cinquanta, che ha il suo vertice verso Monte Flavio, e detto termine è di pietra viva lavorato a quattro faccie — Il termine VII. posto nelle Vallochia è distante dal termine VI. in linea retta canno Romano novantacinque, e palmi cinque. Questa linea fa un angolo col susseguente di gradi cento diciotto, e minuti primi quindici nel centro del predetto termine VII., che ha il suo vertice verso Montorio — Il termine VIII. posto nella buca di Ruapa Lupu è distante dal termine VII. in linea retta canno Romano cento sessantasette. Questa linea fa un angolo colla susseguente nel centro del predetto termine VIII. di gradi cento quarantotto, che ha il suo vertice verso Monte Flavio — Il termine IX. posto sopra uno scoglio è distante in linea retta dal termine VIII. canno Romano novantasei, e palmi quattro; è di pietra viva lavorato a quattro faccie — Il termine X. posto a capo valle Petrosa è distante dal termine nono continuando la linea retta canno Romano duecento sette. Questa linea fa un angolo nel centro del predetto termine X. colla susseguente di gradi cento cinquantanove, e minuti primi quarantacinque, ed ha il suo vertice verso Montorio — Il termine XI. posto a capo valle Unizza è distante in linea retta dal termine X. canno Romano duecento novantadue. Questa linea fa un angolo colla susseguente nel centro del predetto termine XI. di gradi cento cinquantotto, e minuti primi quindici, che ha il suo vertice verso Monte Flavio — Il termine XII. posto a capo dalla valle Carcara Colons è distante dal termine XI. in linea retta canno cento tre, e

palmi nove. Questa linea fa un angolo colla susseguente nel centro del predetto termine XII., che ha il suo vertice verso Monte Flavio, di gradi cento cinquantatré, e minuti primi dieci — Il termine XIII. posto in fine della detta valle è distante dal termine XII. in linea retta canno Romano cento ottantuna. Questa linea fa un angolo colla susseguente nel centro del predetto termine XIII. di gradi cento settantacinque, e minuti primi quaranta, che ha il suo vertice verso Monte Flavio — Il termine XIV. posto vicino alla confluenza dei due fossi di s. Angelo, e dell'acqua di Correse è distante dal termine XIII. in linea retta canno Romano cento cinquantotto — Si avverte, che dove nella descrizione presente si trovano riferiti i punti, nei quali sono situati i termini al poggio, valli, ed altri vocaboli soggetti a qualche variazione, nel corso del tempo si è inteso solamente di facilitare con questo mezzo il ritrovamento dei termini, e non già di definire i punti in cui cadono i loro centri colla necessaria, e geometrica precisione, la quale dovrà unicamente dedursi dall'immediato, ed assoluta misura delle distanze, e degli angoli rettilinei, che si trovano successivamente enunciati nella suddetta descrizione. Che è quanto ec. Questo dì 29. maggio 1780. — Io Francesco Tirolì geometra eletto da monsignor illustrissimo, e reverendissimo Carlo Andrea Pelagallo delegato dalla sopra congregazione del Buon Governo — Io Giuseppe arciprete Jazconi deputato manu propria — Io Pietro Torres sacerdote deputato manu propria — Io Giovanni Petricca sacerdote deputato manu propria — Io Cesare Palozzi deputato manu propria. Si aggiungo per maggior dichiarazione, e per togliere qualunque equivoco, che l'espressione del vocabolo valle Unizza fatta nell'undecimo termine s'intende essera quel terreno così chiamato, a situato in una valle vicino la casa di Vecchiarelli, e non mai il terreno colla detta denominazione valle Unizza esistente in altro luogo del territorio di Montorio — Io Giuseppe arciprete Jazconi manu propria — Io Pietro Torres sacerdote deputato manu propria. Io Giovanni Petricca sacerdote deputato manu propria — Io Cesare Palozzi deputato manu propria.

Ego Leonardus Romanus Pace causarum curias camere apostolicæ, et sac. congregationum notariorum de premissis rogatus pro-

sens instrumentum subscripsi, et publicavi, meoque solito signo mœuiri requisitus.

Loco-ge signi.

Confirmatio
apostolica
expostula-
tor: quon-
conceditur.

§. 4. Cum itaque dictarum communitalium homines hanc transactionem ut firmius subsistat, et seruetur exactius apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio communiri summo-para desideret; Nos eorumdem hominum votis hac in re, quantum cum Domino possumus, fauorabiliter annuere vultentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quouia modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrint, hujus latum rei gratia absolventes, et absolutos fure cœuentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati instrumentum transactionis præiussu auctoritate apostolica tenore præsentium approbamus, illique inuolabilis apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, et quoscumque illius juris, et facti defectus eadem auctoritate supplemus, et sanamus, salva tamen semper in præmissis auctoritate memoratæ congregationis.

Clamata
sacrista, et de
certum inci-
tanti.

§. 5. Decerentes ipsas præsentis literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore; suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissima suffragari, et ab eis respectue inuolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarius, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Prerogatiua
contrarietatis
non.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictarum communitalium etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis, et innuatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsentium

bus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permaesuris ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctum Mariam Majorem sub anulo picaloris, die vigesima tertia septembris millesimo septingentesimo octuagesimo secundo pontificatus Nostri anno octauo.

CDI.

Dni. die 14.
sept. 1586
Aano VRI.

Unio, et incorporatio conventuum trium congregationum ordinis sancti Augustini de Leceto, nempe congregationis Lombardiæ, et excaleatorum nuncupatorum in terris magou duci Helurriæ subjectis existentium ordini fratrum eremitarum sancti Augustini; ita ut in posterum unicus ibidem sit ordo sub iisdem legibus, ac statutis, eodemque magistro generali ec.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Illius, cujus ineffabili bonitate, et providentia atant, et reguntur uniuersa, vicos, sicut immeriti, gerentes in terris ad ea peculiaris vigilantie Nostræ curas propensissima ebaritate convertimus, quas felici, prosperoque statui, et regimini regularium ordinum propriæ, alienæque salutis laudabiliter incumbeant, ac uberes bonorum operum fructus aspirante diuina gratia proferre iugiter satagentium conducibilia fore in Domino arbitramur.

Procurator

§. 2. Cum itaque sicut dilectissimos in Christo filios Noster Petrus Leopoldus archidux Austriæ regis Boemiæ princeps, ac magnus Helurriæ sibi subjectæ dux Nubis nuper exposi fecit, in terra ejus dominio subjectis præter conventus fratrum eremitarum ordinis sancti Augustini plures alios etiam congregationum, seu ordinum eorumdem fratrum eremitarum, nempe excaleatorum nuncupatorum congregationis obseruantie Lombardiæ, et congregationis de Leceto nuncupatæ, qui si primordico ordini unirentur, ac in unum corpus sub regimine, ac gubernio unius ma-

Ordo, et in-
corporatio
conuentuum
expostula-
tor.

gistri generalis primodicti ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini, ac cum iisdem statutis, et constitutionibus conjungerentur non modica inde Christianifidelibus proveniret utilitas, et inter ipsorum quoque conventuum alumnos charitatis, aliarumque virtutum studia magis, magisque florent, et vigerent; ac proinde eos per Nos uniri, ac in unum corpus, ac sub gubernio, et regimine magistri generalis fratrum eremitarum dicti ordinis cum iisdem legibus, et statutis conjungi summopere desideret.

*Justa petita
positis ac
dignetur.*

§. 3. Nos ex pastoralis officii Nostri debito divini cultus augmento, ac fidelium sancti jugiter, quantum Nobis ex alto conceditur, providere, ac memorati Petri Leopoldi archiducis Austriae, et magis duris votis annuere cupientes, omnes conventus dictarum congregationum, seu ordinum nempe fratrum eremitarum ordinis sancti Augustini observantiae Lombardiae, et fratrum ejusdem ordinis ex-caiceatorum nuncupatorum, et de Lecceo pariter nuncupatorum in terris eidem Petro Leopoldo archiduci Austriae magno duci subjectis existentes ordini fratrum eremitarum sancti Augustini auctoritate apostolica harum serie perpetuo unimus, ac invicem sub gubernio duntaxat, ac regimine magistri generalis dictorum fratrum eremitarum ordinis sancti Augustini incorporamus; ita ut in posterum in terris praedictis unicus sit ordo fratrum eremitarum sancti Augustini, qui unum corpus efficiat, unum eundemque habitum induat, ac regulas, et constitutiones eorundem fratrum eremitarum dicti ordinis a Sede apostolica approbatas exacte observet; mandantes propterea omnibus, et singulis superioribus, fratribus, aliisque personis conventuum trium ordinum, seu congregationum praedictarum in terris praedictis, sicut praemittitur, existentium sub virtute sanctae obedientiae, aliisque arbitrio Nostro infligendi poenis, ut praesentibus Nostri litteris prompte pareant, et obediant, eaque, quae in eis contenta sunt, humiliter suscipiant, et efficaciter adimplere procurent.

*Constitutiones
observantiae decre-
duntur.*

§. 4. Decernentes easdem praesentis litteras, et in eis contenta quaecumque etiam ex eo, quod quilibet in praemissis, seu eorum aliqui jure, vel interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cujusvis status, gradus, praecminentiae, superioritatis, ordinis, conditionis, et dignitatis existant, etiam si

cardinalatus honore fulgeant, aut alia quavis ecclesiastica, vel mundana dignitate praediti, seu alias speciali, et individua mentione, et expressione digni sint, illis non consenserint, aut ad eos vocati, citati, et auditi, seu evocati propter quas praesentes emanarunt adductae, verificate, et sufficienter, aut nullo modo iustificatione fuerint, vel ex alia quacumque quantavis justa, juridica, pia, et privilegiata causa, occasione, colore, ingenio, praetextu, et capite, etiam in corpore juris cisuso, etiam enormis, enormissimae, et totalis lésionis, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vicio, vel intentionis Nostrae; seu jure, vel interesse habentium, seu habere praetendentium consensus, aliove quomolibet magno, formali, substantiali, ac inexcogitato, et inexcogitabili, necessarioque, et specificam expressionem requirente defectu notari, infringi, impugnari, retractari, limitari, modificari, in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas, et illa actionibus oris, restitutionis in integrum, aliunde quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium impetrari, vel intentari, aut impetrato, vel etiam mota, selecta, aut potestatis plenitudine similibus concessis vel emanato quompiam in iudicio, vel extra illud uti, seu se juvare posse, neque ipsas praesentes litteras sub quibusvis similibus, vel dissimilibus unionum, conjunctionum, statutorum, ordinationum, concessionum, et indulgentiarum revocationibus, restrictionibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per Nos, et quoscumque Romanos pontifices praedecessores Nostros, Sedemque praedictam sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis civilibus, et decretis, et alias quomodocumque, et quomodocumque faciendis unquam comprehendendi, et comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quocumque posteriori data per eos, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, quandocumque eligenda eameras intelligi, semperque, et perpetuo firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia

plonissimo suffragari, et ab eis respectu in-
violabiliter observari.

§. 5. Siquae, et non aliter in praemissis
mnibus, et singulis conscribi, atque ita per
quoscunque iudices ordinarios, et delegatos
etiam causarum palatii apostolici auditores,
ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos,
et sanctae Sedis nuncios, aliosque quoslibet qua-
vis auctoritate, et potestate fungentes, et fun-
cturos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis
aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et
auctoritate, iudicari, ut desiniri debere, ac ir-
ritum et inane, si secus super his a quoquam
quavis auctoritate scintor, vel ignorante con-
tingerit attentari.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac qua-
tenus opus sit, de iure quoesito non tollendo,
deque unionibus perpetuis committendis ad
partes, vocatis quorum interest, aliisque No-
stris, et cancellariis apostolicae regalia, nec
non Lateranensis concilii uniones perpetuas,
nisi in casibus a iure permissis fieri prohiben-
tis, ac felices recordationis Bonifacii pp. VIII.
praedecessoris Nostri de una, et concilii gene-
ralis de duabus diutis, dammodo ultra tres
diatas aliquis auctoritate praesentium in iudi-
cium non trabatur, aliisque apostolicis, ac in
universalibus, provincialibusque, et synodali-
bus conciliis editis generalibus, vel specialibus
constitutionibus, et ordinationibus, ac praedi-
ctarum congregationum, et ordinum, illorum-
que conventuum, et locorum quorumvis, et
aliis quibuscumque iuramento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis,
statutis, et consuetudinibus, etiam in memo-
rabilibus; privilegiis quoque indultis, et liti-
ris apostolicis, etiam ordinibus, seu congre-
gationibus, vel eorum alteri, illorumque, aut
alterius eorum superioribus, personis, domi-
bus, conventibus, aut locis quibuscumque, sub
quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum
quibuscumque etiam derogationum derogatoriis,
aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insoli-
tis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis
in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium
quomodolibet concessis, approbatis, et innova-
tis. Quibus omnibus et singulis etiam de il-
lis, eorumque totis tenoribus specialis, speci-
fica, expressa, et individua, non autem per
clausulas generales idem importantes mentio
habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad
hoc servanda foret, illorum tenores praesenti-

bus pro plene, et sufficienter expressis, ac de
verbo, ad verbum inseritis habentes, illis alias
in suo robore permanentibus, ad praemissorum
effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et ex-
presso derogamus, et derogatum esse volumus,
cacterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem, ut praesentium liti-
terarum transumptis, etiam impressis, et man-
u alicuius notarii publici subscriptis, ac vi-
gillo personae in ecclesiastica dignitate consti-
tutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur,
quae ipsis praesentibus adhiberetur; si forent
exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud
sanctam Mariam Majorem sub annulo piscato-
ris die vigesima quarta septembris millesimo
septingentesimo octogesimo secundo, pontifi-
catus Nostri anno octavo.

Fides habenda
transumptis.

CDII.

Dat. die 27.
sept. 1582.
Anno VIII.

Indultum imprimendi librum, cui titulus —
*Bibliotheca Canonico-juridica p. Lucii Fer-
raris* — concessum Laurentio, et Natali Bar-
biellini.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Cum, sicut dilecti filii Laurentius, et
Natalis patruus, ac nepos Barbiellini Romani
Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi librum, cui
est titulus — *Bibliotheca Canonico-juridica p.
Lucii Ferraris* — alias a quodam Carolo Bar-
biellini dicti Laurentii genitore semel, atque
iterum impressum, denuo typis mandare in-
tendant, versantur autem, ne postquam in in-
commodum prodierit, alii, qui ex alieno labore lu-
crum quaerant, dictum librum in ipsorum ex-
ponentium praedictum rursus imprimi facere
curent.

Proinde per-
petuo pro-
hibendo
privilegio.

§. 2. Nos eorumdem exponentium indem-
nitati providere, ipsosque specialibus favori-
bus, et gratiis prosequi volentes, eorumque
singulares personas a quibuscumque excommunica-
tionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentiarum, censuris, et poenis a jure, vel ab ho-
mine quavis occasione, vel causa latis, si qui-
bus quomodolibet innodatae existant, ad effec-
tum praesentium dumtaxat consequendum
harum serie absolventes, et absolutas fore cen-

Tenor talibus
privilegio.

sentis, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem exponentibus, in decennio proximo a primaverba dicti libri impressione computando durante, dommodo tamen ille prius a dilecto filio magistro sacri palatii apostolici approbatus sit, nemo tam in urbe Nostra, quam in reliquo stata ecclesiastico mediata, vel immediate Nobis subjecto, dictum librum sine speciali dictorum exponentiam, aut ab eo causam habentium licentia imprimere, aut ab alio, vel aliis impressum vendere, aut vensalem habere, seu proponere possit, apostolica auctoritate tenoris presentiam concedimus, et indulgemus.

Poenae collatae contra subdolum
fals.

§. 3. Inbeptes propterea omnibus atriisque sexus Christifidelibus, praesertim librorum impressoribus, et bibliopolis sub quingentorum ducatorum auri de camera, et amissionis librorum, et typorum pro una camerae Nostrae apostolicae, pro alia eisdem exponentibus, ac pro reliquis tertiis partibus aenatori, et iudici exequenti irremissibiliter applicandis, eoque ipso absque ulla declaratione incurrendis poenis, ne dicto decennio durante praescriptum librum, aut aliquam ejus partem sine hujusmodi licentia imprimere, aut ab aliis impressum vendere, seu vensalem habere, vel proponere quoquo modo audeant, seu praesument.

Delictum
concordia pro
observantia
privilegi

§. 4. Mandantes propterea dilectis filiis Nostris, et apostolicae Sedis de latere legatis, seu eorum vice legatis, aut praesidentibus, gubernatoribus, praetoribus, aliisque iustitiae ministris provinciarum, civitatum, terrarum, et locorum status Nostrae ecclesiasticae praescripti, quatenus eisdem exponentibus, seu ab eo causam habentibus praescriptis in praemissis efficacis defensionis praesidio, assistentes, quodcumque ab eisdem exponentibus requisiti fuerint, poenas praescriptas, contra quoscumque inobedientes irremissibiliter exequantur.

Derogatae
contrarietate.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibuscumque statutis, et consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris,

ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die vigesima septima septembris millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CDIII.

Diei die 16
nov. 1749.
Anno 5. 21.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui orationi quadraginta horarum interfuerint tempore quadragesimali in ecclesiis ordinis minorum sancti Francisci Capuccinorum.

Pius PP. VI.

Universis Christifidelibus praesentes literas inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem, coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus, et singulis atriisque sexus Christifidelibus vero poenitentibus, et confessis, ac sacra communione relectis, qui orationi quadraginta horarum continuatarum, non autem nisi noctis tempore interpolatarum, de licentia ordinis locorum in ecclesiis, in quibus per dilectos filios fratres ordinis minorum sancti Francisci Capuccinorum concupatorum tempore quadragesimali verbum Dei praedicari, et sermones fieri contigerit, in Palmarum, vel alia dominica, aut die ad hoc magis opportuna institutendae per aliquod temporis spatium devota interfuerint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haereticum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer a Domino concedimus. His vero, qui sacra communione relecti non fuerint, sed vero poenitentes, et firmum propositum confitendi habentes, orationi hujusmodi, ut supra faciendae interfuerint, et ut supra oraverint, decem annos, et totidem quadragenas de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

Concessio
nata, et lo
nat.

Conditiones,
et leges con-
pactas.

§. 2. Praesentibus ad septennium tantum valituris. Volumus autem, ut si pro impetratone, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque eorundem praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datam Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona novembris millesimo septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

Dat. die 19.
mens. 1179.
Anno VIII.

CDIV.

Eriguntur quatuor conventus una cum hospitio ordinis s. Francisci Cappuccinorum in diocesi Latisburgensi existen. in formalem custodiam;

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Expositum
procuratorum.

§. 1. Exponi Nobis onper fecit dilectus filius Erhardus a Radkersburgo minister generalis fratrum ordinis sancti Francisci Cappuccinorum anneopatorum; quoniam ob multas, et rationabiles causas, easque graves, Nobisque cognitae quatuor sui ordinis conventus cum uno hospitio in principatu, et diocesi Salisburgensi existentes, scilicet Salisburgensis, Lausensis, Milbдорffensis, et Radsiadiensis, nec non hospitium Verfense a provincia, cui hactenus aggregati erant, per Nos separari plurimum desideret; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tractus con-
tractuum.

§. 2. Nos igitur ipsum Erhardum specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrat, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censu-

tes, supplicationibus hujusmodi inclinatis, prae via separatione, ac dismembratione praedictorum conventuum Salisburgensis, Lausensis, Milbдорffensis, et Radsiadiensis, nec non hospitii Verfensis, eosdem conventus, ac hospitium cum aliis suo tempore instituendis in formalem custodiam elevamus, erigimus, ac constituimus; custodia hujusmodi, ut omnibus, et singulis juribus, privilegiis, et gratiis spiritalibus, et temporalibus, quibus alias custodiae ordinis praedicti utuntur, fruantur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, et poterunt in futurum, pari modo uti, frui, et gaudere libere, ac licite possit, et valeat in omnibus, et per omnia perinde ac si specialiter concessa fuissent, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et impertimur.

Concedo sub-
latis, et de-
cretum in-
terven-

§. 3. Decernentes eosdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective ininviolabiliter observari; sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definituri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatis
procuratorum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis nec non dicti ordinis, et provinciae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque effluviis, efficacissimis, et in solitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis, vel innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus; ad praemissorum effectum, hac vice demonstrat, specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datam Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die decima nona novembris millesimo

septingentesimo octogesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CDV.

Bull. de la
S. S. 1722
Anno VIII.

Unio cujusdam cappellaniae, seu legati pii mensae episcopati Stagnensi.

Pius Episcopus

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Divinis documentis, ac praeceptis illius summi pastreis, qui ecclesiarum, et fidei omnium nostrae commisit insufficientiae curam, Nosque licet immeritis ad summum pontificiae dignitatis apicem conscendere voluit, instructi eisdem ecclesias, eorumque pastores in partem sollicitudinis consilii coelestis dispositione vocatos in charitatis visceribus ardentius compunctos Nostros continuo revolvimus cogitatos, ut ea in operam Nostri ministerii dona conferamus, per quam ad ecclesiarum, et illis praesidentium praetorum dispendiis, ac necessitatibus occurratur, ut sic devoti impensis Dominico gregi excubias habere valeant, prout rebus, ac circumstantiis sedulo, ac mature pensatis in Domino salubriter expedire dignoscitur.

Episcopi
Stagnensis.

§. 2. Sane providi, vigilisque pastoris more considerantes fructus mensae episcopalis Stagnensis a deo tenues esse, ut ipsis necessariis sumptibus facere satis vix episcopus possit, ac nulum ullum collegium, seu ecclesiasticum seminarium ad habendos, religiosumque educandos, ac ecclesiasticis disciplina instruendos pueros, qui studium praeseferant Deo, et ecclesiae inserviendi juxta formam a Tridentino concilio traditam erectum existere, quis imo in eadem diocesi prorsus desiderari, qui adulescentes sacris, civilibusque literis imbuat, nade nisi post multas difficultates reperire est, quibus ecclesiarum parochialium curam committi, aut ad cathedralem ecclesiam, ut inibi sacra faciant, vocari possint: de his vero edoctos filios modernum rectorem, et consiliarios reipublicae Ragusinae pro extrema eorum in Deum pietate remedium tot malis in dies accrescentibus a Sede apostolica enixis

precibus flagitavisse, et flagitare, nec aliud remedium in praesentiarum offerri posse, quam si mensae episcopali Stagnensi, sub certis inferius exprimentis conditionibus, ac legibus quoddam legatum pium a bonas memoriae Porrae de Gundulia factum, quae ordinavit, ut praeter legatum pium cum onere unius mensae quotidianae dilectis filiis fratribus ordinis sancti Francisci ejusdem civitatis Stagnensis factum annui redditus ex alia expressa bonorum suorum portione annui redditus presbytero a congregatione sacerdotum sancti Petri in cathedra nominando concederentur sub onere unius titidem quotidianae missae uniatur, et incorporaretur.

Concessionis
brevis.

§. 3. Nos itaque ad ecclesiam praedictam, illiusque praesentem, et universam clerum, et populum paternae dirigentes considerationis intuitum, matura super his deliberatione praehabita ad enixas eorumdem rectoris, et consiliariorum reipublicae Ragusinae preces, memoratam dictae Porrae de Gundulia dispositionem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac specificatis habentes, firma remanente dispositione hujusmodi quoad fratres ordinis sancti Francisci civitatis Stagnensis, aliis legatum pium, seu cappellanum cum omnibus suis bonis, juribus, et actionibus nunc, et pro tunc cum primum cappellania hujusmodi vacaverit, mensae episcopali Stagnensi auctoritate apostolica harum serie perpetuo unimus, adnectimus, et incorporamus, ac perpetuo unitam, adnexam, et incorporatam esse statuimus, et decernimus.

§. 4. Ne autem anima dictae piaerestitricis debito fraudetur suffragio, episcopis Stagnensibus pro tempore existentibus harum serie injungimus, ut per presbyterum ab eadem congregatione sacerdotum sancti Petri in cathedra nominandum unam missam in ecclesia sub titulo sancti Blasii juxta ejusdem testatrix dispositionem, soluta ei elemosyna grossetti decem monetarum omnino celebrari quotidie curent, et student, eorum etiam conscientiam hisce desuper onerando. Volumus propterea quod episcopi praedicti virum doctum, pium, ac probum eligant, qui adolescentem dictae diocesis Stagnensis in sortem Domini vocatos, soluta ei ex redditibus praedictis annua congrua mercede ad ecclesiasticas literas instituat, ut in posterum ad sacros ordines promovendi in hac disciplina edocti, et instructi infer-

Legi, et
condicionem
expressam
adnotare.

votes, ac habiles Dei ministros se praebere valent.

§. 5. Decretis huius praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, atque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum praetiti apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac memoratae Perrae de Gundula etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa sufficienter, et expresse commutamus, ac Nostra, et cancellariae apostolicae regulis, de iure quaesito non tollendo, nec non felicia recordationis Pauli pp. II., et aliorum pontificum Romanorum praedecessorum Nostrorum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, atque quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima nona novembris millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CDVI.

Del. die 21.
Nov. 1585.
Anno VII.

Abditiis cum translatione jurispatronatus nonnullorum beneficiorum simplicium in parochiali ecclesia beatae Mariae virginis Assumptae oppidi de Azambua Lisbonensis diocesis favore reginae fidelissimae, et ejus in regno Portugalliae successorum regum fidelissimorum.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Universa, quae in Ecclesia Dei posita sunt ecclesiastica beneficia, quorum ditissima plerumque fundatio, ex munifica christianorum principum pietate dimanat, aequissimum fore noscitur, atque optatissimum, ut principes ipsi idoneis aequae ac utilibus personis nominationis jure committant, quae et populo aedificationem, et eidem Ecclesiae opere, et exemplo laetitiam valeant afferre. Quod si interdum contigerit, ut nonnulli privati homines ex regali cessione jure antedicto fuerint potiti, quoties tamen in illud iustitia ex causis regales ipsae personae regredi debere possunt, omnia ratio postulat, atque suadet, ut ad illas veluti ad fontes, ex quibus ante processit idem met jus apostolicae Sedis ministerio, et auctoritate debeat redire.

§. 2. Exposuit aiquidem Nobis nuper clarissima in Christo filia Nostra Maria Francisca Portugalliae, et Algarbiorum regina fidelissima, quod quamvis pro tempore existentes rectores priores nuncupati parochiales ecclesiarum prioratus, etiam nuncupatus beatae Mariae virginis in coelum Assumptae oppidi de Azambua Lisbonensis diocesis, quae, sicut accepimus, de regio jurispatronatus ex fundatione, vel donatione existit tamquam donatarii reginae coronae Portugalliae jus praesentandi ad nonnulla perpetua simplicia, et personalem residentiam non requirentia beneficia ecclesiastica in dicta parochiali ecclesia existentia hactenus possederint, dictumque jus personas ecclesiasticas idoneas ad dicta beneficia praesentando exercent, nihilominus dicta Maria Francisca regina fidelissima consideravit ex iustis, et rationabilibus causis non amplius expedire,

Presentium.

Tenore praesentium a Portugalliae regina.

Clausula apostolicae, et decretorum irritum.

Derogatio contrariis.

quod dictae parochialis ecclesiae rectores pro tempore existentes in dicti iuris praesentibus possessione in posterum permanent. Cum itaque sicut eadem expedito subjungebatur, vacante ad praesens certo, quem praesentibus haberi volumus pro expresso modo extra Romanam curiam parochiali ecclesia praedicta, ipsa Maria Franciscana regina fidelissima antequam futurum dictae parochialis ecclesiae rectorem ad illam praesentat plurimum cupiat a praedictis parochialis ecclesiae rectoribus prioribus nuncupatis ius praesentandi huiusmodi ad eadem beneficia per Nos, et Sedem apostolicam, ut infra, perpetuo abdicari, et separari; illudque eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae, ejusque in regno Portugalliae successoribus regibus fidelissimis, etiam perpetuo concedi, et ad illam, et illos transferri.

Tenore abdicato-
rum a nostra
Sede in fa-
vorem reginae
fidelissimae,
et successorum
illius.

§. 3. Nos attendentes eximia ejusdem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae merita, quibus apostolica sibi Sedes benevola redditur, ansis hac in parte Nobis exhibitis votis, et petitionibus annuere volentes, ius praesentandi praedictum ad eadem beneficia, ab eisdem rectoribus pro tempore existentibus dictae parochialis ecclesiae, ita ut praesentatio huiusmodi de cetero non amplius ab eisdem pro tempore existentibus dictae parochialis ecclesiae rectoribus, ut praefertur, fieri, sed ius praesentandi huiusmodi ex nunc deinceps in futuris eorumdem beneficiorum vacationibus ad dictam Mariam Franciscam reginam fidelissimam, ejusque in dicto regno successores reges fidelissimos praedictos, ut prius, spectare, et pertinere debeat apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo abdicamus, et separamus, dictumque ius praesentandi ad eadem beneficia, ut praefertur, vacatura eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae, ejusque in regno praedicti successoribus regibus fidelissimis praedicta dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo concedimus, et ad illam, et illos absque ulla reservatione, etiam cancellariae apostolicae regularum eisdem modo, et forma, quibus in exercitio jurispraevidentis dictae parochialis ecclesiae utitur, et gaudet respective eadem apostolica auctoritate itidem perpetuo transferimus, cunctis consensus desuper quomodolibet requisitis dicta apostolica auctoritate supplendo.

Clave-
solares, et
irrevocables.

§. 4. Nec non easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque semper, et perpetuo va-

lidas, et efficaces esse; et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari; et sic ab omnibus censi, et ita per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vices legatos, dictaque Sedis nuncios iudicari, et definiri debere, et quidquid secus super his a quonquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Delegatus
contrarius.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibuscumque superioribus, et personis in genera, vel in specie, vel alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsitan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, et individuis, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quaevis alia expressio habenda, seu quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, latissime, et plenissime hac vice dumtaxat specialiter, et expressis, nec non opportuno, et valide ad praemissorum validissimum effectum harum quoque serie derogamus, cunctisque contrariis quibuscumque.

Invenio pro-
nunc.

§. 7. Nulli ergo omnium hominum liceat hanc paginam Nostrae abdicacionis, separationis, concessiois, translatiois, suppletiois, decreti, ad derogationem infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octavo, secundo, decimo kalendas decembris, pontificatus Nostri anno octavo.

Die 19.
Nov. 1888.
Anno 1888.

CDVII.

Unio, et incorporatio domus congregationis clericorum regularium ministrantium infirmis in loco nuncupato de Occimiano, domi, et congregationi Pedemontanae, et Januensi, praevia ejus dismembratione a provincia Bononiensi.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Praesentium.

§. 1. Sacrosanctum apostolatus ministerium humilitati Nostrae nullo licet meritorum Nostrorum suffragio per ineffabilem divinae sapientiae providentiam commissum postulavit, ut inter multiplices apostolicae servitutis curas, illam peculiari studio complectamur, per quam personae sub suavi religionis iugo divini munus obsequiis insistentes felicioribus in dies proficiant incrementis.

Expositio
praesentium
exhibitorum a
praefecto ge-
nerali audien-
tiae.

§. 2. Exponit siquidem Nobis nepos fecit dilectus filius Amadeus Rofredi praepositus provincialis clericorum regularium congregationis ministrantium infirmis, annuente etiam praeposito generali, et consulta dictae congregationis, quod ad utilitatem, ac bonum suae congregationis spectaret, quoties domum congregationis praedictae in loco de Occimiano intra carissimi in Christo filii Nostri Victorii Amadei Sardiniae regis Illustris ditionem consistenti, alias provinciae Bononiensi unitam, praevia illius dismembratione, ac separatione a provincia praedicta, illam provinciae ex domibus nationum Pedemontanae, et Januensis efformatae uniremus, ac incorporaremus, prout uniri, et incorporari summopere desiderat: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore con-
firmamus.

§. 3. Nos igitur ad procurandam felicem congregationis praedictae in via Domini progressum, suamque regularem disciplinam, quantum cum Domino possumus, tuendam, omnique studio apostolica auctoritate fovendam, ipsumque exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas furte incurrit, hujus tantum rei gratia

absolventes, et absolutum fore consentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praedictam domum in loco de Occimiano nuncupato erectam, praevia illius dismembratione, ac segregatione a provincia Bononiensi congregationi praedictae, cui alias unita, ac addita erat, eum provinciæ ex domibus nationum Pedemontanae, et Januensis dictae congregationis constituta auctoritate apostolica harum serie unimus, conjungimus, adnectimus, et incorporamus, ac unitam, conjunctam, et incorporatam perpetuo futura fore edicimus, et declaramus.

§. 4. Ne autem provincia Bononiensis ex hujusmodi dismembratione, ac separatione olimode laedatur, et ne eadem provincia tot alumnos, quot nomen dederant dictae congregationi ad hoc, ut in toties dicta domo de Occimiano, et vuneribus fungerentur, et in ditionem ejusdem Victorij Amadei regis Illustris in vinea Domini adlaborassent, sustentare cogatur. Ut provincia, cui, ut praefertur, domus de Occimiano adnexa, et incorporata extitit, numerum suorum alumnorum nationalium augere teneatur, auctoritate, et tenore praedictis statuimus, et mandamus. Quod si provincia hujusmodi omnes omnino alumnos dictae congregationis suos nationales, qui nunc per domus provinciae Bononiensis dispersi sunt, statim coadunare non valuerit, ut tamen quoties aliquo vacatio contingerit in provinciae Bononiensis levamen suos nationales praeceteris advocet, auctoritate, et tenore praedictis volumus, ac jubemus.

§. 5. Decernentes has praesentes litteras, semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respectivo inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, judicari, et definitum debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quacumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non congregationis, et provinciae praedictarum etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia ruboratis statutis, et consuetudinibus.

Consultor
illiusmodi, qui
genera con-
gregationis
deferunt quo
tempore Be-
nignus
provinciae
compositae
reperiebatur.

Clericus in-
dultus, et de-
votionis in-
stitutus

Delegatus
causarum
palatii

bis; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis rursus, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima nona novembris millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CDVIII.

Pat. des R.
des. 1780.
Ann. VII.

Ad instantiam praepositi generalis congregationis Theatinorum deputatur archiepiscopus Parisiensis pro tempore existens in visitatorem apostolicum domus et communitalis congregationis praedictae Parisiis erectae.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

Clementis
XIV. dispositio
circa visitationem
domus, et
communitalis,
faciendam ab
episcopo Maldrani.

§. 1. Exponi dndum fecerat felicitis recordationis Clementis pp. XIV. immediato praedecessori Nostro praepositi generalis tunc temporis congregationis clericorum Theatinorum nuncupatorum, quod cum eadem congregatio in omnibus Franciae regnis unicam tantum haberet, sicuti modo etiam habet religiosam domum sub titulo sanctae Annae la Ryal in civitate Parisiensi impossibile fore erat, ob maximam illius distantiam a quocumque alla ejusdem congregationis communitate, seu domo, ut aliquis ex ipsius clericis regularibus illuc ad eam visitandam se conferret, ac facultatibus per constitutiones dictae congregationis apostolica auctoritate confirmatas, suis hujusmodi visitatoribus attributis, res, et negotia ejusdem domus inquireret, ac perpenderet, leveque abusus, qui in regulari familia paulatim irripere solent, tollere curaret, et admitteretur;

cumque insuper nullum aliud in his rerum, et locorum circumstantiis, atque necessitatibus excogitari tunc posset remedium, per quod et efficacius, atque convenientius recto in spiritualibus, et temporalibus dictae domus guberniis prospiceretur, et non solum dictus exponens, sed ejus etiam pro tempore in eodem munere praepositi generales hujusmodi successores eandem domum dirigere, ac in ea regularem disciplinam conservare valerent, quam si aliquis ab apostolica Sede deputaretur visitator, et commissarius apostolicus, qui facultatibus a praedictis congregationis constitutionibus ejus visitatoribus concessis, anno quolibet praedictam domum, ejusque communitatem posset visitare, humiliter propterea supplicaverat pro opportuno super praemissis remedio; dictusque Noster immediatus praedecessor supplicationibus hujusmodi inclinat, per suas in forma Brevis apostolicas literas sub datum Romae apud sanctum Mariam Majorem die xviii. maji MDCLXXIII., venerabilem fratrem episcopum Mulsensem in visitatorem, ac commissarium hujusmodi cum facultatibus per memoratas constitutiones dictae congregationis ejus visitatoribus concessis, atque tributis, auctoritate apostolica ad sexennium tantum tunc proximum constituit, et deputavit, et prout plenius in eisdem literis apostolicis habetur, et continetur.

§. 2. Nuper autem exponi Nobis fecit dilectus filius Victorius Amadeus Torino ad praesens praedictae congregationis praepositus generalis, quod ad faciliorem reddendam memoratae domus visitationem, atque etiam ad praeventendas difficultates omnes, si quae exorgerent, ut illam vel prorsus impederent, vel diu saltem protraherent, medium, sive remedium longe aptius, atque opportunius illud esset, quod firmo caeteroquin manente praepositi generalis pro tempore dictae congregationis jure explendi ad sui beneplacitum per se ipsum visitationem praedictae domus, et communitalis sanctae Annae Parisiorum, archiepiscopo pro tempore existenti Parisiensi tamquam delegato apostolico, ut unum ex primoribus de capitulo Metropolitane ecclesiae Parisiensis in ipsius visitatorem apostolicum pro tempore, quod opportunum videretur, eligeret, ac deputaret, nec non in quocumque casu, vel alicujus impedimenti, quo detineretur hujusmodi visitator, vel etiam ejus obitus, alterum ex iisdem

Dispositio
Clementis
XIV. circa
visitationem
domus, et
communitalis,
faciendam
ab episcopo
Maldrani.

primoribus de capitulo ejusdem metropolitane ibidem tamquam delegatus apostolicus, et, ut praefertur, pro opportuno tempore in illius locum, et visitatorem praedictum subrogare, sive etiam de novo eligere, ac deputare possint, legitima facultas per Nos, et Sedem apostolicam perpetuo tribueretur.

§. 3. Is vero, in visitatorem apostolicum sic electus, ac deputatus, sive etiam subrogatus, plenum, atque omnimodam haberet potestatem, ecclesiam, domum, et communitatem praedictas semel in anno visitandi, comperta accepti, expensique pendendi, abusus, si qui irrepissent, tollendi, et cum omnibus, et singulis aliis facultatibus per supradictas constitutiones congregationis suis regularibus visitatoribus concessis; ita tamen, ut visitator hujusmodi, sive electus, sive subrogatus omni penitus careret jure, ac facultate praedictam domum, et communitatem visitandi, aut in visitatione quomodocumque se se ingerendi, quoties expleri ipsa vellet a dicto praeposito generali pro tempore per se ipsum, et insuper cum onere transmittendi singulis annis ad ipsum praepositum generalem pro tempore acta expletae visitationis ab hoc, ut regulares superiores de statu memoratae domus, ejusque regulis, nec non de familiae qualitate, ac directione plene concili remanerent, ac de opportunis remediis juxta necessitatem providere possent. Cumque per novam hujusmodi methodum, sicut eadem expositio subiungebat, longe facilius dicta visitatio evaderet, difficultates omnes praeciderentur, regularis spiritus, ac disciplina in eadem domo vel cresceret, vel tutior saltem maneret, ac familias quies adangeretur; Nobis ideoque idem dilectus filius praepositus generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indolgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur praedictam congregationem clericorum regularium Theatorum nuncupatam, ipsumque exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latas, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore consentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, archiepiscopi Parisiensibus pro tempore existen-

tibus, ut perpetuis futuris temporibus tamquam delegati apostolici, unum ex primoribus de capitulo metropolitane ecclesiae Parisiensis in dictae domus sinetate Annae Parisiorum, ejusque communitatis visitatorem apostolicum pro tempore, quoad opportunum videbitur, eligere, deputare, nec non in quocumque casu, vel alicujus impedimenti, quo defineretur hujusmodi visitator, vel etiam ejus obitus, alterum ex iisdem primoribus de capitulo ejusdem metropolitane ecclesiae, itidemque tamquam delegati apostolici, et, ut praefertur, pro opportuno tempore in illius locum, et visitatorem praedictum subrogare, sive etiam de novo eligere, ac deputare libere, et licite respective possint, et valeant, auctoritate apostolica hanc serie committimus, ac mandamus.

§. 5. Ita ut in visitatorem apostolicum sic electus, ac deputatus, sive etiam subrogatus plenum, et omnimodam habeat potestatem, dictam domum, illiusque superiorem, clericos regulares, et personas ibidem existentes ejusque sicut status, gradus, qualitates, conditionis, et dignitatis, nec non domus hujusmodi ecclesiam, ac ejus bona quaecumque tam in capite, quam in membris semel in anno visitandi, nec non sacris canonibus, regularibusque dictae congregationis institutis auctoritate apostolica approbatis inhaerendo ea, quae correctione, emendatione, et renovatione indigeant, emendandi, et corrigendi, ac renovandi, libros accepti, et expensi expendendi, sumptusque reformandi, caeteraque omnia faciendi; gerendi; quae visitatores regulares juxta praedictas constitutiones congregationis hujusmodi alias possent, auctoritate, et tenore praedictis decernimus, ac declaramus. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae omnibus, et singulis ejusdem domus superioribus, clericis regularibus, et personis praedictis, ut se tamquam visitatorem, et commissarium apostolicum a Nobis, sicut praemittitur deputatum reverenter suscipiant, et obtemperant; ac tibi in omnibus, et singulis prompte pareant, et obsequantur, ac tunc salubria monita, et mandata humiliter recipiant, et efficaciter adimplere procurent. Volumus autem, ut si aliquando contingat, quod praepositus generalis congregationis praedictae per se ipsum visitationem hujusmodi obire intendat, tunc, et eo casu visitator, ut praefertur, electus, sive subrogatus omni potius careat jure,

Novi visitatoris facultates non minus suas undique latenter.

Facultates visitatori apostolico representantur auctoritate.

Deputatus novus delegatus apostolicus ad effectum praefertendi visitationem de more.

ac facultate, dictam domum, et communitem visitandi, aut in visitatione quomodocumque se ingerendi.

Declaratio
specialis.

§. 6. Volumus insuper, ut cujuscumque visitationis hujusmodi acta per ejusdem domus sive praepositum, sive alium clericum regularem tuo arbitrio eligendam ad nunc, et pro tempore existentem praepositam generalem dictae congregationis transmittantur, ut inde super per res generales dictae congregationis de statu domus praedictae, ac qualitate personarum in ea existentium, illius regimine, ac directione, nec non de aliis, si quae sint, quibus opportune consuli possit, certiores evadant.

Derogatio
contrarium

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit dictae congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, et aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quovis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cunctisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die sexta decembris millesimo septingentesimo octuagesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CDIX.

Bol. die 11.
dec. 1791.
Anno VIII.

Instante rege catholico, praescribitur modus exigendi decemnia, sive medas annatas a provis de praepositis, seu commendis militiarum s. Jacobi de Spatha, Calatrava, et Alcantara.

Pius PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Decet Romanum pontificem, qui illius vices gerit, qui charitas est, paternalis benevolentia, qua omnes Christianifideles, praecipue vero summos principes, ac proceres omnes prosequi tenetur, iustis votis assensum praebere, iustisque petitionibus aures accommodare, prout rerum, ac temporum circumstantiis mature pensatis in Domino salubriter expedire arbitrat.

Proemium.

§. 2. Nobis siquidem nuper pro parte carissimi in Christo filii Nostri Karoli regis Hispaniarum catholici expositum fuit, quod ejus praedecessores, voluti administratores trium militiarum, seu ordinum, nempe sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, et de Alcantara, aliquas praepositorias, seu commendas, priores, et beneficia ad militias, seu ordines hujusmodi spectantia, nec non pensiones super eisdem imponendas etiam iis, qui alias inhabiles, ac incapaces essent, per legitimam collationem, ea consequi, et obtinere, impetrata prius apostolica dispensatione, seu habilitatione jamdiu conferre consueverunt; ast clarae memoriae Philippus IV., dum vixit, rex catholicus inter caetera reputans aequum, ac iustum minime esse incapaces, seu inhabiles, non solutis aerariis respective dictarum militiarum, seu ordinum juribus de media aonata nuncupata, ideoque sine onere, quo milites eorumdem militiarum, qui per legitimam collationem easdem praepositorias, seu commendas, priores, et beneficia, ac pensiones obtinuerunt, eorum redditibus, fructibus, et proventibus uti, frui, et gaudere libere, ac licite posse, tunc per suum decretum diei xvi. februarii MDCXXXVII. constituit, ut eo prorsus modo, quo jus mediae annatae nuncupatae aerariis dictarum respective militiarum, hoc est in militia, seu ordine sancti Jacobi de Spatha medietatem fructuum duorum annorum, qui primi erant in militia, seu ordine de Calatrava tertiam partem fructuum primi anni, in militia vero, seu ordine de Alcantara tertiam pariter partem primi, nec non medietatem fructuum secundi anni, milites in suis respective militiis, seu ordinibus praepositorias, seu commendas, priores, et beneficia, seu pensiones obtinentes persolverent, ita pariter ex-

Trahe pro-
em pro-
emium a re-
ge Hispania-
rum.

niente casu, quo eadmodum praeceptoris, seu commendae, prioratus, beneficia, pensiones, seu pars illorum fructuum eis conferrentur, qui caeteroquin, aut, quod ad aliam militiam adscripti essent, aut, quod alterius essent sexus, aut denique, quod aliud eis obstarat canonis impedimentum incapaces essent ea ex titulo legitimae collationis obtinendi, vel etiam in casu, quo fructus, ac redditus praedicti ad dissolvendum ass alienorum defunctorum, ad constituendas dotes, aut in alias causas huiusmodi erogandi concederentur, in hiis omnibus casibus, aut in aliis huiusmodi ab avaritiis cujuslibet respective ex dictis ordinibus, seu militiis juxta methodum superius designatum memoratumque mediae annatae esset exigendum, et solutio mediae annatae huiusmodi in omnibus praedictis casibus ad rationem dumtaxat primi decennii, quo obtinentes hanc concessionem ea fruerentur, caderet, ita ut primo elapso decennio, aut secundo, aliove ulteriori, iterumque media annata praedicta esset solvenda, et usque ab illis temporibus quoties contigit, aliquam ex dispensationibus huiusmodi impetrari in literis apostolicis huiusmodi desuper expeditis, plerumque de decenniorum praedictorum oera mentio facta fuit; verum quis non tam huiusmodi mentio in dictis apostolicis literis prorsus desiderabatur, licet tunc huiusmodi gratias obtinentes, ad hoc, ut exigi posset dictum jus mediae annatae de illo solvendo, praevia illorum obligatione, consensissent, a hilominus in clarae memoriae Philippum V., dum vixit, Hispaniarum regem catholicum necesse dubium, eo aliquando, sub no praetextu, quod ad iuris huiusmodi solutionem etiam judicialiter cogi posset, hocce indultarius praedictum jus exactum sit; an insuper dubitavit, quin aliqui errores in eorumdem decenniorum exactioe, ac distributione huius oneris inter eos, qui super ejusdem praeceptoris, seu commendae, vel beneficii fructibus pensiones respective obtinebant cum praedictum interesse habentium irreperiret felici recordationis Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster precibus ejusdem Philippi regis catholici annuens, ad omnia praecidentia dubia, tum quod ea, quae in antecessum exacta suot, tum ad in posterum exigenda, illi amplam, et plenam gerendi, et exequendi, dispensandi, et declarandi facultatem tribuit, ac impertitus est, prout in li-

teris desuper die xix. junii MDCCXLI. expeditis uberius continetur. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, interim ultimum elapsisset diem praedictus Philippus rex catholicus, quin umquam facultatis sibi, ut praefertur, impertitus usus sit; hinc memorati Karoli regis catholici oemton Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgent de benignitate apostolica digresseremur.

§. 3. Nos igitur, qui eundem Karolum regem catholicum, ubi suam religionem in Nos, et in hanc sanctam Sedem fidem, alique virtutum merita, quae in eo dante Dominus refulgent beneficiis, et gratis officere gestimus, ut magis magisque exemplaris sua pietas foret, et Christianissimum quoque illi in temporalibus subditorum utilitas procuraretur, ejus votis annuere volentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, in praemissis ea omnia, quae de et super impositionibus ac exactioibus dictorum decenniorum, super fructibus, redditibus, ac proventus praeceptorum, seu commendarum, prioratum, aliorumque beneficiorum, ac pensionum trium militiarum, seu ordinum praedictorum, ac circa eas usque in praesens dicta, facta, et gesta sunt, quoniam omissis cesserant eorundem militiarum, seu ordinum, auctoritate apostolica harum serio rata fecimus, et confirmamus, unumque, et singulos juris, et facti defectus, si qui hinc desuper quomodolibet intervenerint, eadem auctoritate, et tenore sanamus. Insuper cum omnia quae sub titulo decenniorum huiusmodi, aut mediae annatae percipi, seu exigi solent in utilitatem eorumdem militiarum, seu ordinum erogentur, hinc quoniam a memorato Karolo rege catholico, suisque pro tempore existentibus successoribus praeceptoris, seu commendae, prioratus, aliove beneficia ad dictas militias, seu ordines spectantia sit in administrationem cum perceptione fructuum conferantur, qui alias praeceptoris, seu commendae, prioratus, ac beneficia huiusmodi consequi, et obtinere incapaces essent, aut quoties eorumdem praeceptoriarum, seu commendarum, prioratum, aliorumque beneficiorum fructus ad dissolvenda defunctorum debita per superstitios annos applicentur, aut in alias causas erogentur, quae non sint eis concedere ut titulo collationis militibus capacibus eisdem praeceptoris, seu commendae, prioratus, aliove bene-

Tenore con-
firmamus

ficia obtineendi, aut quoties illidem super illarum fructibus annuae pensiones incapacibus darentur, vel eadem pensiones in alias causas, ut praefertur, assignentur, in hisce omnibus circumstantiis, ac aliis hujusmodi deconia praedicta, seu mediae annatae juxta statuta, et consuetudines dictarum respective militiarum, seu ordinum imponenda, seu imponenda percipi, exigi, ac levare libero, ac licite possint, et valeant, ita ut praepceptorias, seu commendas, prioratus, aliave beneficia, seu pensiones hujusmodi obtineentes, etiam in literis apostolicis pro illorum habilitatione, seu dispensatione obtinenda pro tempore expediendi oneris hujusmodi mentio nulli fiat, caeteroque non necessaria, ad eorundem tamen decenniorum, seu mediae annatae solutionem teneantur; eidem autem Karolo regi catholico, ejusque pro tempore existentibus successoribus plenam, liberam, et amplam facultatem, et auctoritatem circa methodum oneris dictorum decenniorum, et divisionem eorum solutionis inter obtinentes praepceptorias, seu commendas, prioratus, aliave beneficia ad tres militias, seu ordines praedictos spectantis, vel etiam pensiones super illorum fructibus possidentes, qui tamen alias essent incapaces illa potiri, ac obtinere, ea omnia gerendi, et exequendi, ac dispensandi, et declarandi, quas pro eorundem decenniorum exactione, seu perceptione utiliores erunt, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et impartimur.

Classulas ad
fiterem, et in
stantes.

§. 5. Decretentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in futurum, et per omnia saecula saeculorum suffragari, et ab eis respective invariabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et deficiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio
causarum
tam.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non militarum sancti Jacobi de Spatha, Alcantara, et de Calatrava etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis

apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice limitatim specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die undecima decembris millesimo septingentesimo octingentesimo secundo, pontificatus Nostri anno octavo.

CDX.

Unio monasterii sancti Andreae de Ardena
Sennensis diocesis mensae episcopali Heinensi.

Del. die 15.
dec. 1777.
Anno VIII.

Pius Episcopus
servus servorum Dei

Venerabili fratri episcopo Clusae, et Pientinae
Salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ecclesiarum altorem, et cultum si plurimum decessat veluti ex ipso divino oraculo deprehenditur, per quod decorem domus suae dilexisse Deum sanctus admoniti quanto magis, ac quam sollicito ecclesiae illae praesertim cathedralis, quas uti veteres ruium de proximo minae, sacrae dentium prorsus noverunt indumentis pro debita templi Domini veneratione ac zelo debeant reparari, novisque decore suppellectilibus provideri, quisque sentio, atque intelligere potest. Proinde Nos ipsi, qui studium Nostrum in eo jugiter gerimus, ac quos non latet quantum sit ponderis eorundem ecclesiarum praesulibus pro exiguis reddituum mensarum suarum dotatione hujusmodi reparatio, et provisio Nostram auxilij dexteram extendentes, validiora aequo, ac promptiora media ministerio unionis, etiam monasteriorum maxime si ad id piissima quoque vota christianorum principum decedant aperite sagittamus, propterea locum, ac temporum quali-

Procurator.

las exigit, et Nos in Domina conspiciamus salubriter expedire.

Monasterium
eccl'ie huiusmodi
exponit.

§. 2. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Joannis Petri Fajj apud Nos, et Sedem apostolicam dilectissimi in Christo filii Petri Leopoldi regii Hungariorum, et Bohemiarum principis archiducis Austriacae, et Hetruriae sibi subjectae magni ducis, illius regis nequels praepositi petitio continebat, quod cum ea sit ecclesiae Heinensis conditio, ut ipsa utpote ad imminens ejus fabricae ruinae periculum redacta, saecrique supplicetilibus destituta vix humili apparatu, maximaque cum parsimonia manentem, et precui ab ea, quam Deus, sanctaque ejus catholicis religionem exigunt decore divino cultui celebrande indecora admodum declinatione valeat respondere, idem Petrus Leopoldus archidux, et magnus dux hujusmodi, ac ejus audientiam praemissa fuerant delata certum una simul factus de gravi ipsius ecclesiae paupertate, ac modica mensae episcopatus Heinensis dotatione, ad suppiendum indigentibus hujusmodi omnino impotis, et capituli ejusdem ecclesiae reddituum tenuitate ac denique de cojusvis canonice subventionis deficiente non potuit, quin dolentem in corde suo religioso pietatis sensum experiretur, ut proinde tot, tantisque incommodis nonnullis mediantibus provisionalibus subsidiis, quae eidem ecclesiae summo studio praestari curavit, quam celeriter occurreret.

Monasterium
s. Andree de
Ardena vel
hu. Catenae
sine ecclesiae
sine dotatione
episcopatus

§. 3. Verum considerans, quod subsidia hujusmodi utpote mere temporanea, nec ullam in posterum firmitatem respicientia ad restandam, et in decenti, ut par est, statu conservandam hujusmodi ecclesiam de perenni, stabilique indigenter auxilio haud sufficient, provide ideo memoria repetens, quod aliis monasterium abbatissae nuncupatum sancti Andree apostoli de Ardena nuncupati Vallis Imbrosae, seu alterius ordinis Senensis diocesis per felicis recordationis Pium pp. II. praedecessorem Nostrum eidem ecclesiae apostolica auctoritate unitum existit, licet posthac etiam immemorabili temporis intervallo causae unionis hujusmodi effectum tunc impediens penitus ignorentur, hoc sane unionis ministerio ejusdem mensae episcopatus Heinensis modicae dotationi hujusmodi, ut infra, suppienda, ecclesiae praedictae pariter indigentis, et necessitatibus hujusmodi per pro tempore existentem illius episcopum in scriptis in-

disiuncto rerum dispositione providendi posse cognovit. Si itaque, sicut eadem petitio subjun-
gebat, monasterium praedictum, quod dilectus filius Noster Gregorius sanctae Mariae in Cosmedin nuncupate, Sanctae Romanae Ecclesiae diaconus cardinalis Salvati nuncupatus in commendam ad sui vitam ex concessione, et dispensatione apostolica ad praesens obtinet, ex nunc prout ex tunc, et contra in infrascriptam tamen eventum, praevia illius tituli collectivi suppressione, et extinctione mensae episcopatus Heinensis praedictae, in modum tamen pro tempore existens episcopus Heinensis praedictae dictae ecclesiae indigentis, ut infra, consuleri debeat per Nos, et Sedem apostolicam praedictam, ut infra, uniretur annecteretur, et incorporaretur, in praefecto opportunitatem foret remedium, et perenne, stabileque subsidium, quo ipsa ecclesia Del templum illius episcopatus sedes, et Christifidelium inibi existentium mater praedictae ejus fabricae restorationibus, aliisque indigentibus hujusmodi facilius provideret, simulque congruum iuxta piissimum ejusdem Petri Leopoldi archiducis, et magni ducis hujusmodi vota deoris susceperet augmentum; quare pro parte dilecti Joannis Petri nomine praedicti Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus tam piis ejusdem Petri Leopoldi archiducis, et magni ducis hujusmodi votis ad divini cultus incrementum, ut praefertur, tendentibus hac in parte favorabiliter annuere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes beneficia ecclesiastica illis uniri teneretur exprimere verum annuum valorem secundum communem estimationem tam beneficii uniendo, quam illius, cui uniri petitur, aliquam ratio non valeret, et in annotationibus hujusmodi commissio semper fieret ad partes, vocatis, quorum interest, idemque servaretur in quibusvis suppressionibus, perpetuis applicationibus, et concessionibus, etiam de quibuscumque fructibus ecclesiasticis, eidem Joanni Petro speciem gratiam facere volentes; a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, si quibus quomodolibet innotatas existit, ad effectum praesentium tantum consequendum harum serio absolventes, et absolutum fore cen-

Petitum
unionem
ad
dilectum
per
nos.

entes; nec non aliarum unionum eidem mensae episcopali hactenus forsau factarum, si quae sint, tenores etiam vires, ac data praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae, attento quod tu, ut asseritur, episcopus vicinior existis, per apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint ad id evocandi, monasterium praedictum, de quo consistorialiter disponi non consuevit, ac cuius, et illi forsau auxiliorum fructus, redditus, et proventus ad quadraginta florenos auri in libra camerae apostolicae taxati reperiuntur, illiusque titulum collativum, nomen, denominationem, cultum, et essentiam, ac consuetudinem illud commendandi, ita quod illud ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativum esse desinat, et de caetero uti tali in titulum collativum, seu commendam quavis auctoritate conferri, suo impetrari, aut concedi, seu de illo quovis modo disponi contigerit, collationes, impetrationes, commutationes, aliaeque dispositiones de illo quomodolibet factae nullae prorsus, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, nec cuiquam coloratum titulum possidendi tribuant ex nunc prout ex tunc, et e contra postquam tamen monasterium praedictum per cessum, vel decessum praedicti Gregorii cardinalis, aut alias quovis modo ex illius persona, commendae praedictae cessante, vacare contigerit, auctoritate Nostra perpetuo supprimas, et extinguas, illoque sic suppresso, et extincto, omnia et singula ejusdem monasterii sic per te, ut praefertur, supprimendi, et extinguendi bona, res, proprietates, fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, et emolumenta quaecumque etiam ex nunc prout ex tunc, et e contra postquam tamen monasterium praedictum per te, ut praefertur, supprimendum, et extinguendum per cessum, vel decessum praedicti Gregorii cardinalis, aut alias quovis modo commendae praedictae cessante, ut praefertur vacare contigerit, et non alias, nec aucte mensae episcopali Ilcinensi praedictae, ita quod liceat per tempore existenti episcopo Ilcinensi statim ac casus vacationis huiusmodi evenierit per se, vel alium, seu alios ejus, ac praedictae ecclesiae nomen, ejusdem monasterii per te, ut praefertur,

tur, supprimendi, et extinguendi, illiusque fructuum, reddituum, proventuum, reddituum, bonorum, proprietatum, iurium, et pertinentiarum quorumcumque veram, realem, et actuale possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam huiusmodi perpetuo retinere, dictaque bona, iura, res, et proprietates respective locare, dislocare, arrendare, fructus quoque, redditus, et proventus praedictos, ac obventiones, et emolumenta huiusmodi respective percipere, exigere, levare, ac supportatis tamen prius per pro tempore existentem episcopum Ilcinensem praedictum omnibus, et singulis ejusdem monasterii per te, ut praefertur, supprimendi, et extinguendi, si quae sint, oneribus, in eas, ac dictae mensae episcopalis usus, et utilitatem convertere, diocesanis loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, in modum tamen, ut pro tempore existens episcopus Ilcinensis praedictum dictam ecclesiam de supplendis, et indumentis sacris, aliisque ad divinum cultum huiusmodi necessariis instruere, illiusque fabricae restorationibus, aliisque ejus indigentis huiusmodi providere debeat auctoritate Nostra praedicta sine alienius praerjudicio perpetuo unius, annexas, et incorporas.

§. 5. Nos enim si suppressionem, extinctionem, unionem, annexionem, et incorporationem huiusmodi per ta narumdem praesentium vigore fieri contigerit, ut praefertur, et postquam illa factae fuerint, easdem praesentes nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel quacumque causa quantumvis juridica, pia, privilegiata, ac de necessitate exprimentae de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu lentationis Nostrae, seu quopiam alio defectu notari, imponari, invalidari, vel alias quomodolibet infringiri, retardari, annullari, seu per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, ac ad dictam Sedem apostolicam, seu praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sedis nuncios, vel quovis alios quavis auctoritate fungentes, seu dignitate, honore, et prerogativa fulgentes revocari, suspendi, restringi, limitari, ad viam, et terminos juris reduci, seu adversas illas restitutionis integritatem, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut iustitiae, vel gratiae remedium im-

Quodcumque
subreptionis
vel obreptionis
aut nullitatis
vitio.

petrari, vel etiam motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine coecedi, seu illis in aliquo derogari, aut quidquam aliud in contrariam disposui nullatenus unquam posse, nec illas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus etiam, ut praefertur, vel alias quomodolibet etiam per cancellarias apostolicas regulas, aut constitutiones apostolicas pro tempore factas, et facienda comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanebant, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacunque posteriori data quandoquocumque eligenda concessas esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos quocumque special, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari.

§. 6. Sicque, et cum aliis per quoscunque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate sententes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictos ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere, et praefertur, legatos, dictaque Sedis onerosos hujusmodi jedicari, et definiri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 7. Non obstantibus volente Nostra praedicta, nec noo Lateranensis concilii novissime celebrati coeptione perpetuas nisi in casibus a jure permisis fieri, ac beneficia ecclesiastica unius dioecesis alterius dioecesis beneficiis uniri prohibentis, aliisque etiam in synodaliibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, vel ordinationibus apostolicis, ac praedictis monasteriis, et ordines, cujus illud existit, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia rebostris statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque iudicatis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis in genere, vel in specie, aut aliis in contrarium praemissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus

specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret; tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum, oibilibus penitus omissis, et forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem praesentibus pro plena, et sufficienter expressis, et interitis habentes, illis aliis in san robore permanentis, latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, nec noo oportens, et valide hanc quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Volemus autem, quod taxa praedictae ecclesiae Illempensis in libris camerae apostolicae descripta, in futurum pro summa quadraginta florenorum auri hujusmodi, seta supradicta aique per te, et praefertur, facienda augmentur. Per praesentes autem non intendimus beneficia ecclesiastica a dicto monasterio dependentia eidem mensae episcopali in aliquo unire. Datam Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Domini millesimo septingentesimo octuagesimo secundo pridie idus decembris, pontificatus Nostri anno octavo.

TITULUS
scriptis praedictis
et beneficiis
monasterio a
Vallis Om-
nium de
praesentia
vices im-
pensis de-
cantar

Cumque aliter
judicandi fa-
cultas admi-
tur.

Peragatur
contrario-
rum.

CDXL

Die 19
dec. 1591
Anno VIII

Pensio perpetua 4000. cruciatorum monetae
Lusitanae super mensa ecclesiae Pharonen-
sis in actu illius conditoriae reservata, et
successioni loco facto tamen persolvenda fa-
voro tribunalis sacrae Inquisitionis Elbo-
rensis.

Pius episcopus

servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Ex debito pastoralis officii, Nobis licet immeritis disponente, Domino commissi circa ea per quas locorum piorum quomodolibet sacrae praesentis inquisitionis tribunalium com-
modo decetque statui providi quous, potissimum si regionem Illicricam intacta fides, ac sincera pietas opportuna Nobis pensionem imponendarum media satagit exhibere eam.

Procurator

omnem impendere non desistimus, sicut in Domina ad catholicam fidei defensionem conspicuis salubriter expedire.

Bulle appro-
batur per
pennam in-
pennam.

§. 2. Cum itaque Nos hodie ecclesiae Tricalensi, quae in partibus infidelium consistit certo tunc expresso modo pastoris solatio destituta de persona dilecti filii Andree Teixelva Palha electi Tricalensis Nobis, et venerabilibus fratribus Nostri Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus ob suorum exigentiam meritorum accepta de fratribus eorumdem consilio apostolica auctoritate providimus, ipsamque illi in episcopum praefecerimus, et pastorem curam, regimen, et administrationem ipsius ecclesiae Tricalensis, in spiritualibus, et temporalibus plenarie committendo, nec non praedictum Andream electum, ex cortis rationalibus causis Nobis tunc expressis adducti venerabili fratri Nostro Laurentio a sancta Maria archiepiscopo moderno episcopo Pharaonensi in coadjutorem perpetuum; et irrevocabilem in regimine, et administratione ecclesiae Pharaonensis, cui dictus Laurentius archiepiscopus, et episcopus tunc praerat, prout adhuc praestat de praesenti cum futura in illa successione, licet ejusdem Laurentii archiepiscopi, et episcopi consensu deficiente expresso tamen charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Francicae Portugalliae, et Algeriorum reginae fidelissimae, de cujus jurepatronatu praedicta ecclesia Pharaonensis, ex fundatione, vel donatione, aut privilegio apostolico cui non est haecenus in aliquo derogatum esse dignoscitur accedente consensu, de fratribus eorumdem consilio, dicta apostolica auctoritate constituimus, et deputaverimus eidemque ecclesiae Pharaonensi lucrosos etiam tunc expressos eventus de dicti Andree electi persona apostolica auctoritate similiter providerimus praeficiendo eam in episcopum, et pastorem ipsius ecclesiae Pharaonensis, prout in Nostri in confectis litteris plenius continetur, et praedicta Maria Francica regina fidelissima suas Nobis preces obtulerit quatenus in actu constitutionis, et deputationis praedictarum, nec non provisionis ejusdem ecclesiae Pharaonensis tribunali sacrae Elborensis inquisitionis contra haereticam pravitatem mediante infrascripta pensionis annuae reservatione, in infrascriptum tamen eventum per Nos ut infra perpetuo facienda providere de bonigitate apostolica dignamur.

§. 3. Nos tam justis ipsius Mariae Francicae reginae fidelissimae precibus, pilsimisque votis annuere volentes, et nunc prout ex tunc et e contra, postquam tamen ad dicti Andree electi favorem successioni praedictae in dicta ecclesia Pharaonensi locus factus fuerit pensionem annuam quatuor millium cruciatorum monetae Lusitanae super omnibus, et singulis mensae episcopalis Pharaonensis fructibus, redditibus, et proventibus favore tribunali sacrae inquisitionis Elborensis praedictae arbitrio tamen dictae Mariae Francicae reginae fidelissimae ejusque successorum regum distribundam, eamque ab omni decimis quarta media, et quavis alia fructuum parte, subsidio etiam charitativo, et excusato, ac quocumque alio tam ordinario, quam extraordinario onere quomodolibet nuncquato etiam pro cruce sancta, et expeditione contra Turchas, infideles, et haereticos etiam pro Pharaonensis seminariorum puerorum ecclesiasticis, et classis trimerium sustentitione, ac ex quavis alia urgenti, urgentissima, ac necessario exprimentanda causa nunc impositis, et pro tempore quomodolibet imponendis, etiam in litteris impositionum hujusmodi caveatur expressae, quod pensionarii quicunque pro rata pensionum suarum quantumvis exemplarum praemissis omnibus contribuere teneantur; nec non postea, famo, bello, siccitate, altioris, agrorum devastationis, fructuum etiam omnium amissione, ac eorum quocummodo non recollectione, ac alio quocumque casu fortuito, et inopinato, ac quocumque judicio evenire insolito, ac quibuscumque aliis quomodolibet contingentibus; et extantibus non obstantibus, quae omnia et singula pro renunciatis habeantur etiam titulo donationis purae, et irrevocabilis, quae dicitur fieri inter vivos etiam si praedictis, vel aliis similibus cautelis specialiter, et expressae derogatum sit, ex in posterum derogari contingat, et quae penso praedicta ex quavis causa juridica, et legitima etiam pia, privilegia, ac speciali nota digna, ac de necessitate juris vel facti omnino exprimentanda ad minorem summam redolci, annullari, vel invalidari nullo jure, nullo modo possit; sed semper, et omni tempore integro, et absque ulla etiam minima diminutione debeat, ac alias in omnibus, et per omnia, et omnino quoad omnia liberam, immunem, et exemptam eadem tribunali, et pro eo personae illi a praedi-

Cellatio pen-
sionis, et ex-
tentionis jur-
dium in po-
sitionem con-
fessionis, G.
viva Mariae
Portugalliae,
et successor-
um illius.

eta Maria Franciscana regina fidelissima, ejusque successoribus regibus praedictis deputandae per dictam Andream electum, ejus ad hoc expressus accedit assensus, postquam tamen ad sui favorem successioni praedictae locus fuetus fuerit, ut praefertur, et successores suos praedictae ecclesiae Pharaonensi praesules, seu administratores pro tempore existentes annis singulis in terminis, seu terminis inter ipsum Andream electum, et praedictam Mariam Franciscam reginam fidelissimam statuere, vel statuendo, seu statutis vel statuendis futuram tamen successionei hujusmodi minime antecedente, seu antecedentibus, vigore tamen praesentium, nec alias aliquin praesens reservatio nulla sit eo ipso integre, postquam tamen ad ipsos Andream electi favorem successioni praedictae locus factus fuerit, et non alias, nec antea persolvendum de praedictae Mariae Franciscae reginae fidelissimae consensu praedictae eadem apostolica auctoritate perpetuo reservamus, constituimus, et assignamus.

§. 4. Decernentes dictum Andream electum successioni praedictae loco facto, et successoribus praedictis ad integram solutionem dictae pensionis eidem tribunali, et pro eo personae praedictae juxta reservationis, constitutionis, et assignationis praefatarum tenorem fore efficaciter obligatos, ac volentes, et eadem apostolica auctoritate statuimus, quod ille ex Andream electo, et successoribus praedictis, qui in dictis terminis, vel saltem infra triginta dies illorum singulos immediate sequentium pensionem hujusmodi eidem tribunali, et pro eo personae praedictae tunc debitum non persolverit cum effectu lapsis diebus eidem Andream electo, et successoribus praesentibus, videlicet ingressus ecclesiae interdictus existat. Administratores vero praedicti sententiam excommunicationis incurraut, a qua donec eidem tribunali, et pro eo personae praedictae de pensione hujusmodi tunc debita integra satisfacta sit alias eum dicto tribunali, et pro eo eum persona praedicta super hoc amabiliter concordatum fuerit, praeter quam in moris articulo constitutes interdictus videlicet interdicti relaxationem, excommunicationis vero praedictae hujusmodi excommunicationis sententia absolutiois beneficium nequaquam obtinere. Si vero per sex menses dictos triginta dies immediate sequentes interdictus videlicet sub hujusmodi interdicto permanserit, excommunicatus, vero praedictus sen-

tentiam ipsam anime quod absit sub-tulerit induratur ex tunc effluxis mensibus eidem a regimine, et administratione dictae ecclesiae Pharaonensis perpetuo respective suspensi existant eo ipso.

§. 5. Decernentes quoque pensionem praedictam, ex quavis praetextu, et ex quavis causa ad minorem summam reduci, annullari, vel invalidari, minusque illius reservationem hujusmodi infringi, aut nullam dici ulstenus unquam posse, neque easdem praesentes ex quavis capite, colore, vel causa etiam quantumvis juridica, legitima, pia, privilegia, et speciali nota digna, ac de necessitate juris, vel facti omnino exprimentis de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, seu quocumque alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut in jus, vel controversiam revocari, seu adveniens illas quodecumque joris, vel facti, justitiae, vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu proprio, et ex certa scientia etiam consistorialiter concessio, et impetrato quemquam uti seu se juvare posse in judicio, et extra illud, sed eas semper validas, et efficaces esse et fore, subsque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac eidem tribunali etiam perpetuo in omnibus, et per omnia plenissime suffragari debere.

§. 6. Sicque, et ita alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vicelatos, et apostolicas Sedis nuncios, iudicari, et definiri debere, irritum quoque, et inane, si secus super his a quoniam quavis auctoritate seiscitor vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Quocirca venerabilibus fratribus Nostri Elborensi, et Lacedaemonensi respective archiepiscopis per apostolica scripta mandavimus, quatenus ipsi, vel eorum alter per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate Nostra pensionem hujusmodi successioni praedictae loco facto eidem tribunali, et pro eo personae praedictae juxta reservationis, constitutionis, et assignationis praedictarum, ac decreti Nostri hujusmodi continentiam, et tenorem integre persolveri, et nihilominus quemlibet ex Andream electo, et successoribus, seu administratoribus praedictis quem interdicti et excommunicationis hujusmodi respective sentiant incurrisse eis.

Personae lae-
ficet vestra
non solven-
tes pen-
sionem.

Prohibetur
ex qua
praetextu
pensionem
ulstenus
im-
mutatur.

Glans re-
bilita, et de-
cretum irrita-
tum.

Episcopus, et
archiepiscopus
per apostolica
scripta mandavimus
quatenus ipsi,
vel eorum alter
per se, vel alium,
seu alios faciant
auctoritate Nostra
pensionem hujusmodi
successioni praedictae
loco facto eidem
tribunali, et pro eo
personae praedictae
juxta reservationis,
constitutionis, et
assignationis praedictarum,
ac decreti Nostri
hujusmodi continentiam,
et tenorem integre
persolveri, et nihilominus
quemlibet ex Andream
electo, et successoribus,
seu administratoribus
praedictis quem interdicti
et excommunicationis
hujusmodi respective
sentiant incurrisse eis.

conuenerit, quoties super hoc pro parte dictae Mariae Franciscas reginae fidelissimae, et successorum regni praedictorum fuerint requisiti, tamdiu dominici, et aliis festiuis diebus in ecclesiis dum major inibi populi multitudo ad diuina conuenerit Interdictum et excommunicationem respective publice nuncient, et faciunt ab aliis nunciari, et excommunicationem ipsam ab omnibus arctius evitari, donec eidem tribunali, et pro eo personae praedictae de pensione hujusmodi tuas debita fuerit integre satisfactum, ipsoque interdictis videlicet Interdicti relaxationem excommunicationis vero praedictis ab hujusmodi excommunicationis sententia absolutionis beneficium meruerit obtinere contra dictas auctoritates Nostrae praedicta appellatione postpositis compescendo.

Derogatio
contraria-
rum.

§. 8. Non obstantibus Lateranensis status concilii notissime celebrati pensiones annuas super manarum episcopatum fructibus, redditibus, et prebendis nisi ex cessione aut alia probabili causa reservari prohibentis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaque ecclesiae Pharaonensis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgiis, et literis apostolicis quibuscumque superioribus, et personis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet facientibus concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quovis alia expressio habenda, aut quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum nihil positus omissis, et forma in illis tradita observata, etiam inserti forent eidem presentibus pro plena et sufficienter expressis et insertis habentes illis alias in suo robore permanentis latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresso harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Aut si Andreas electo, et successoribus, seu administratoribus praedictis, vel quibuscumque aliis comitantibus, aut divinis ab eadem sit Sede indolentibus, quod ad praesentationem, vel solutionem pensionis alicujus minime teneantur, et ad id

compelli, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Volumus autem quod hujusmodi pensionis reservatione per Nos, ut praefertur, perpetuo facta non obstatote taxa ejusdem Pharaonensis ecclesiae firma remanere debeat.

Sanctio po-
nalis.

§. 9. Nullo ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostrae reservationis, constitutionis, assignationis, decreti, statuti, mandati, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo octingentesimo secundo decimo septimo kalendas januarii pontificatus Nostri anno octavo.

CDXII.

Dat. die 22.
dec. 1788.
Anno VIII.

Abdicatio juris patronatus nonnullorum simplicium beneficiorum ad rectores parochialis ecclesiae s. Petri villae de Torres Novas Lisbonensis dioecesis spectantium, cum illius concessionem favore reginae fidelissimae, ejusque successorum regum fidelissimorum in perpetuum.

Pius episcopus
servus servorum Dei
Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Spectata devotionis specimina, quibus carissima in Christo filia Nostra Maria Francica Portugalliae, et Algarbiorum regina fidelissima ad hanc beati Petri cathedram, in qua sumus a Domino licet immerito constituti vota vere regalibus, siquae dignis excole cordis amplitudine accedit, Nos adeo effluant, ut petitionibus suis, quas jugiter ratio, et acquies ducunt, libenter anouamus, prout in Domino decere conspiciamus, atque expediat.

Provisionem.

§. 2. Sane pro parte ejusdem Mariae Francicae reginae fidelissimae Nobis super exposuit fuit, quod quavis pro tempore existentes rectores parochialis ecclesiae sancti Petri villae de Torres Novas Lisbonensis dioecesis, quae, sicut accepimus, de regio juris patronatus ex fu-

Expositio
primum.

datione, vel dotatione existit tamquam donatis regiae coronae Portugalliae jus praesentandi ad nonnulla perpetua simplicia, et personalem residentiam non requirunt beneficia ecclesiastica in dicta parochiali ecclesia existentia hactenus potuerunt, dictumque jus personae ecclesiasticae idoneae ad dicta beneficia praesentandi exercuerunt, nihilominus dicta Maria Franciscana regina fidelissima consideravit ex iustis, et rationabilibus causis non amplius expedire, quod dictae parochialis ecclesiae rectores pro tempore existentes praedicti in dicti juris praesentandi possessione in posterum permaneant: ad quem proinde effectum vacante ad praesens, ut asseritur, certo, quoniam praesentibus haberi volumus pro expresso modo extra Romanam curiam parochiali ecclesia praedicta, cum dicta Maria Franciscana regina fidelissima antequam ipsa fulcrum dictae parochialis ecclesiae rectorem ad illum praesentet, plurimum cupiat, ut a praedictis dictae parochialis ecclesiae rectoribus jus praesentandi huiusmodi ad eadem beneficia, ut infra, perpetuo abdicare, et separare, illudque eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae, ejusque in Portugalliae regno successoribus regibus fidelissimis etiam perpetuo concedere, et ad illam, et illos respective transferre de benignitate apostolica dignetur.

§. 3. Nos igitur ipsius Mariae Franciscanae reginae fidelissimae iustis desideriis huiusmodi favorabiliter annuere volentes, tenore praesentium jus praesentandi praedictum ad eadem beneficia ab eisdem dictae parochialis ecclesiae rectoribus, ita ut praesentatio huiusmodi de caetero non amplius ab eisdem pro tempore existentibus ejusdem parochialis ecclesiae rectoribus praedictis, ut praefertur, fieri sed jus praesentandi huiusmodi, ex nunc deinceps in futuris eorundem beneficiorum vacationibus ad dictam Mariam Franciscanam reginam fidelissimam, ejusque in dicto regno successores reges fidelissimos praedictos spectare, et pertinere debent apostolica auctoritate perpetuo abdicamus, et speramus, dictamque jus praesentandi ad eandem beneficiorum, ut praefertur, vacatura eidem Mariae Franciscanae reginae fidelissimae, ejusque in dicto regno successoribus regibus fidelissimis praedictis dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo concedimus, ac ad illam, et illos libera, et absque ulla reservatione etiam cancellariae apostolicae regu-

larum eidem modo, et forma, quibus in exercitio jurispatronatus dictae parochialis ecclesiae utitur, et gaudet, eodem apostolica auctoritate pariter perpetuo respective transferimus, cuiusvis consensum desuper quomodolibet requisitum, attenta praedictae parochialis ecclesiae vacatione, dicta apostolica auctoritate supplendo.

§. 4. Nec non eisdem praesentes, et in eis contenta quaecumque semper validas, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos hunc spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum intolabiliter observari, et sic ab omnibus censei, et ita per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici aulicorum, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sedis auctoritate indicari, et definiti debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis quibuscumque superioribus, et personis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium praemisissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, et innovatis, quibus omnibus, et singulis iudicamus pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et indivisa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes munitio, seu quaevis alia expressio habenda, aut quolibet alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil positum omissum, et forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem praesentibus pro expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, latissime, et plenissime hac vice dumtaxat specialiter, et expresso, nec non opportuno, et valide ad praemissorum validissimum effectum harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Nostrae abdicationis, separationis, concessionis, translationis, suppletionis, decreti, et derogationis infringere, vel ei in eo temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis

Classificat
salutem, et
avertit

Derogatio
concordantibus
non.

Graviter per-
notat.

Trans. con-
cordantibus.

Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum
ejus se noverit incursum. Datum Romae
apud sanctum Petrum anno incarnationis Do-
mini millesimo septingentesimo octogesimo
secundo, tertio decimo kalendas Januarii, pon-
tificatus Nostri anno octavo.

CDXIII.

Die die vi.
Jan. 1796.
anno VIII.

Facultas dismembrandi paracem in ecclesia
collegiata terrae di Lugo Imolensis diocesis
in duas alias paracias, nec non supponendi
confraternitatem sub titulo Crucisignatorum
ejusdem terrae ad constituendam congruam
duobus novis parochiis.

Dilecto filio Nostro Juaupio Karolo Sanctae Ru-
manae Ecclesiae presbytero cardinali Bandi
nuncupato ex dispensatione apostolica epi-
scopo Imolensi.

Pius PP. VI.

Dilecte fili noster salutem,
et apostolicam benedictionem.

Procurator.

§. 1. Ex quo superna dispositione, cuius in-
scrutabili providentia ordinationem suscipimus
universa, in apostolica Sede, nullis Nostri
suffragantibus meritis finimus colloati, tanti
oncri Nobi impositi manus esse intelleximus,
ea omnia impense curata, quae ad Christifide-
lium salutem, divinique cultus augmentum
quomodolibet spectare dignoscuntur, prout om-
nibus mature perpensis in Domino salubriter
expedire arbitramur.

Regis
procurator
B. L. Marini.

§. 2. Sane, sicut Nobi nuper exponi feci-
sti in oppido, seu terra di Lugo nuncupat. in-
tra tuae diocesis limites animarum curata,
quae adnexa est collegiatae ecclesiae dicti oppi-
di, seu terrae alio esse numerosam, ut nodum
sub se comprehendat ultra quatuor millia ani-
marum, sed quod magis est ultra circuitum di-
cti oppidi, seu terrae longe se protrahat per lo-
ca campestris dissita, et hyemali tempore ac-
cesso difficilissima; quapropter parochus, et cappella-
nus spiritualibus fidelium indigentis occurre-
re nequeant, adeo ut non obstante ejusdem pa-
rochi, vel ejus cappellani sollicitudine, hoc ma-
lum contingere possit, ut infirmi in longioribus
domibus commorantes, aut distans viatico non

refecti, aut aliis Ecclesiae sacramentis non in-
victis, viam universae carnis ingrediantur. Ast
cum pro eo pastoralis zelo, quo apud Deum ma-
xime es commendabilis, huic malo opportunum
remedium afferre, dictam paracem collegia-
tae ecclesiae terrae praedictae dismembrando,
aliasque duas paracias erigendo, desideres.
Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut
in praemissis opportuno providere, et ut infra
indulgere de benignitate apostolica dignare-
mur.

§. 3. Nos igitur te specialibus gratiis, et fa-
voribus prosequi volentes, et a quibusvis ex-
communicationis, et interdicti, aliisque eccle-
siasticis censuris, sententiis, et poenis quovis
modo, et quacumque de causa latis, si quas for-
te incurristi, hujus tantum rei gratia absolven-
tes, et absolutum fore censentes, hujusmodi
supplicationibus inclinati, circumspeditioni
tuae, de ejus prudentia, fide, integritate, reli-
gionis zelo, ac in rebus gerendis dexteritate
de apostolica potestate plenitudine per praes-
entes committimus, et mandamus, ut in pri-
mis paraciam ecclesiae collegiatae terrae di
Lugo nuncupatae tuae diocesis in duas alias
paracias et modo, ac forma, quae juxta tibi a
Domino datam prudentiam opportunitur, ac
Christifidelium animarum salutis utilior vide-
bitur, auctoritate Nostra apostolica separet, ac
dismembrat.

§. 4. Insuper cum sicut accepimus, confrat-
ernitas in eadem terra sub titulo sanctae crucis,
et denominatione Crucisignatorum bonis tem-
poralibus satis affluat, quorum redditibus cum
saltem ad annua centis quingenta ascendat, qui
aequiparantur valori, seu existimationi duode-
cim mille monetae Romanae, pulloque alio
more gravetur, quam celebrationis unius mis-
sae in suo oratorio, nec non hospitio excipien-
di ecclesiasticos peregrinos, quorum numerus
minimus est, eaque propter utilis esset, quo-
ties bona hujusmodi ad dotandas dictas novas
erigendas parochiales ecclesias erogarentur;
hinc tibi injungimus, ut eandem confraterni-
tatem Crucisignatorum auctoritate Nostra apo-
stolica supprimas, ac extinguas, ac suppressam,
et extinctam esse decernas, atque decla-
res; bona vero tam mobilia, quam immobilia,
jura, et actiones quomodolibet ad eamdem confrat-
ernitatem spectantia, et pertinentia prorsus
in scutorum trium millium cultibus ex diebus
erigendis paraciae auctoritate praedictae appli-

Deposito
commissario
apostolice ad
effectum per-
ficendi dispo-
sitionum quae
praesentibus

Mandatum de
suppressione
confraternitatis
interim sus-
tinetur, et applicandi
ejus bona in
dotandas novae
parochiales
ecclesias.

res, et assignes, et attributas, reliquam vero summam detractis opportunis impensis ad edificandam unam ex ovis ecclesiis, ac domibus parochialibus de altera quippe inferius disponetur, nec non suppellectili necessaria pro utraque ecclesiis parochialibus huiusmodi nosocomio quidem terrae cum onere hospitii ecclesiasticos peregrinos excipiendi eadem auctoritate dones, ac concedua.

Concessio
ecclesiarum
apostolicis ad
confraterni-
tatem variorum
significatio
per ecclesiam
parochialem.

§. 6. Verum cum altera ex ecclesiis parochialibus praedictis ultra claustrum Hanbrorum Gbeto nuncupatum ad eam partem, quae campos prospicit, sit erigenda, ac confraternitas laicalis sperarum stigmatum nuncupata illuc satis aptam, ac idoneam ecclesiam, et domum possideat: Volumus itaque, ut illam a confraternitate huiusmodi tibi cedi ad novam in ea erigendam parochialem ecclesiam, et domum confraternitati pro huiusmodi consuetudine ecclesiam, ac domum suppressam, et extinctam, ut praefertur, confraternitatis Cancellatorum assignari, ac concedi omnino cures, et studeas. Ut autem pia fundatio quotidianae missae, qua, ut praefertur, sic suppressa, ac extincta confraternitatis gravatur, sollicito, acque, ac religiose adimpleatur, impense conaris, tuae pietatis, ac religionis zelo summopere in Domino commendamus.

Claustra
oblata, et de-
cretum
litterarum.

§. 6. Decretis hae praesentes litteras semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, apudque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quacumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinariorum, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quopiam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum
confraterni-
tatis.

§. 7. Nec obstantibus, quatenus opus sit, quumcumque piarum benefactorum, seu testatorum testamentis, dispositionibus, codicillis, ac ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficiunt, et expresse commutamus, de iure quorsito nos tollendo, ac exprimendo vero valore in suppressionibus, dismembrationibus, unionibus, seu applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac alijs nostris, et cancellariae apostolicae regulis, nec non literarum cunctis novissimis

celebratis unionibus perpetuis ubi in casibus a iure expressis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non collegiatae ecclesiae, et confraternitatis praedictarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliis rebaratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibusvis tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogationibus, aliisque efficacioribus efficacioribus, ac sollemnibus, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie fuerant in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione specialia, specifica, expressa, ac individua, non autem per claustrales generales idem importantes mentio, habenda, nec quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum tenores, praesentibus pro plebe, et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentis ad praemissorum effectum hae litterae dimittat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Maiorem sub annulo praenotati die decima Januarii millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio, pontificatus Nostri anno octavo.

EDXIV.

Sanatio capituli provincialis provinciae Atrinae Castellae, ordinis fratrum beatae Mariae de Monte Carmelo de observantia nuncupatorum, et confirmatio constitutionis triplicitate officiorum inter fratres praedictos.

PIUS PP. VI.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Ex innotuit Nobis desuper apostolice servitutis officio votis illis, per quos pael, et quilibet inter Christianos quoslibet praesertim sub gravi religionis iugo Altissimo famulantes opportunè consulitur, libenter annuimus, atque favoribus prosequimur opportunis; libentissime vero si subditorum principum preces hisce desuper cumulantur.

Die 21.
Jan. 1780.
Anno VIII.

Procurator.

Tram pro-
rem par-
tiam a re-
ge catholico.

§. 2. Expositum siquidem Nobis nuper fuit pro parte carissimi in Christo filii Nostri Karoli Hispaniarum regis catholici, quod cum quamplures dubitationes, et animorum fluctuationes circa validitatem capituli provincialis fratrum ordinis beatae Mariae virginis de Monte Carmelo de observantia provinciae otriusque Castellae in conventu Avilae die secunda junii MDCLXXXI. habiti aliquae quippe solemnitates a canonicis, et apostolicis constitutionibus praescriptae fuerunt amissae, ortas essent, ad tollendas omnes discussiones, ac partium studia, quas ex inde profliciscerentur, dilecto filio Josepho Hieronimo regio Castellae consiliario commisit, ut privato auditu intarcesse haberentibus, pristinam pacem, et tranquillitatem restituere inter fratres provinciae praedictae impense studeret. Cum autem, si-
cut eadem expositio subiungebat, compertum fuerit omnino requiri auctoritatem apostolicam ad sapendos omnes, et singulos defectus, qui in onerato capitulo provinciali interveenerunt, ac etiam ad adprobendam, confirmandamque tripartitam officiorum in dicta provincia deinceps observandam legem, qui sequitur. — Tum partium affectiones in hac utriusque Castellae Carmelitarum de observantia provincia, non a territorio, sed a lectidibus philosophiae, et studiis ortum habuerint; ad pacem firmandam, charitatemque fovendam, et cum equitativa distributione honorum, et onerum, dissidia eliminanda; adeo ut omnes religiosi tamquam si filii religionis et haereditas rebus omnibus maturo, seduloque perpensis, ab omnibus subsacipientibus expedienter iudicatum fuit, eos, quae erant in provincia studiorum partes, in tria collegia redigi oportere. Quae quidem, ut aequaliter, et ab aequae praeferebantur, et honoribus, et oneribus religionis participent, facta est cuilibet parti, non collegio designatio, a iudicando omnes religiosos, ita ut nullus extra maneat, ut in plano idiomate Hispano (ad studiorum capita attendendo) explicatur, et declaratur. Inter haec tria collegia, cum assignatione dicta, quae Marticensis, Toletana, et Valisoletana nuncupantur, dividenda sunt officia maiora, et omnia provinciae minora ab aequae cuilibet praeferebantur, ita ut collegia manerent aequale, prout possibile fuerit, et ut sigillatim stabiliantur omnia, proposita fuit catholico regi, et ab ipso approbata sequitativa distributio, tripartita nuncupata, sequentibus

conditionibus explicata sigillatim, ex proximo futuro capitulo servanda.

Prima conditio.

§. 3. Quod foris seata immediata diei sabathi, in quo secundum constitutiones debent celebrari electiones tam provinciales, quam definiturum, postquam coram omnibus lectae fuerint conventuum, ut de more est, computis, vulgo *Lentas quantas*; vocales omnes, per suffragia secreta, eligent collegium vesperti, de quo die sequenti eligendus est provincialis, et licet hanc electionem canonicos non impetetur, tamen absque designatione personae electi provincialis celebranda die sequenti, de illo erit collegium, quod plura suffragia habuerit; ita ut de alio provincialis eligi non valeat. Altamen, ea lege sequente, quod primus definitur eligendus erit collegio provincialis, et de collegio, de quo est secretarius provinciae, tantummodo unus definitur, et ea alio collegio duo alii definitores.

De electione provinciali.

Secunda conditio.

§. 4. Quod in capitulo definitorio nullum collegium adeo possit excedere alia duo collegia in vocalibus, ut se solo possit eligere priores; cumque provinciae patres jus suffragandi in definitorio habeant, et possit evenire casus, in quo in uno collegio sint duo, tres, aut plures patres provinciae, tunc quatuor patres magistris antiquiores, ex aliis duobus collegiis, et ex utraque Castella, ad effectum eligendi priores, et subpriores jus suffragandi in definitorio capituli habeant; ea tamen lege, ut nullo privilegio definitioribus concessis in posterum potantur, sed definitorio capituli finito nullum jus suffragandi in aliis remaneat, neque aliud privilegium.

De electione priorum.

Tertia conditio.

§. 5. Quod in Castella veteri tres prioratus debent applicari duobus aliis collegiis, si quibus non fuerit electus provincialis, aut socius, et secretarius: Nam pro Castella veteri, collegio, a quo provincialis, aut socius fuerit electus, duo tantummodo prioratus applicari debent, provincialis autem, et eius socius, et secretarius semper sint de distinctis collegiis. Dum

De iuribus diversorum collegiorum, et diversorum inter ipsa servanda.

veo provincialis, sive socios de Castella veteri fuerit electus; prioratus Ahulenensis, et Salernitanus, ita distribuuntur, ut tribus hisce muneribus, tria potantur collegia; dum autem provincialis, sive socius electos fuerit e Castella nova, nunquam conjungantur inter collegia, neque prioratus Matritensis, neque Tolitanus, sed tria hæc munera, per tria dividantur collegia. Similiter dum provincialis fuerit electus e Castella veteri: nam cum provincialatus, prioratus Matritensis, et Tolitanus sint munera in universa provincia graviora; ut serventur iusta, et æquativa distributio, unumquodque collegium perpetuo potiri debet aliquo ex tribus istis muneribus. Cum autem in Castella nova sint duo conventus recollectionis, ad quos suorum priorum electio attinet, à quo ideo in definitorio provincie solum eligentur sex priores, servatis, et expressis pro Castella veteri in principio hujus conditionis, scilicet, quod ad collegium, sive provincialis, sive societatis tantummodo adjudicentur duo prioratus.

Quarta conditio.

De requiritis
eae priorum
eligendorum.

§. 6. Quod tam in Castella veteri, quam in nova servata eadem æqualitate, et æquitate in prioribus assignata; subprioribus eligantur, attamen ut cum prudentia, in absentia priorum regant conventus, debeat esse, aut jussu, aut actualis concionatores, nisi aliquis religiosus virtute, et prudentia adeo eminens fuerit, ut unanimi omnium consensu eligendus in subpriorem videatur, et tunc valebit electio.

Quinta conditio.

De æqualitate
servata inter
collegia electio-

§. 7. Cum in Castella nova sint duo recollectionis conventus; ad quos spectat suorum priorum respectiva electio: ut inter tria collegia, etiam in hoc servetur æqualitas, pro Castella veteri conventus sancti Pauli statuendus est recollectionis conventus, et hic applicandus erit Vallisoletano collegio, et collegio Matritensi Vallisnarenensis, et deservi Pelagii Tolitani. Verum ratiom semper habebitur, quod prior conventus sancti Pauli perpetuo in capitulo definitorio eligendus erit; ut ita servetur possessio, et consuetudo provincie; et hi omnes recollectionis conventus, præscripta forma tribus collegiis, respective applicabuntur.

Sexta conditio.

§. 8. Quod oppositiones, ut dicitur, ad lecturas philosophiæ, et theologiæ, ut tantum est in provinciæ legibus municipalibus, celebrentur singulis annis: cursum ineipiat unus lector, et alternatim tam inter novam, et veterem Castellam, quam inter collegia; ita ut non possit formari lector de uno collegio, quin ex aliis duobus formetur et alter. Advertendum quoque est; quod semper, ac unus lector vel morte, vel privatione deficiat, alius ex eodem collegio loco illius subrogetur.

De opposi-

Septima conditio.

§. 9. Cum oppositiones celebrari debeant secundum legem anterioris conditionis, si extiterit aliquis oppositor notabiliter literis carentes omnes excedens, cunctorum iudicium dicamur, et pro hoc collegio non sit ei locus ad lectoram, alternativa impediatur; na judices conscientiam suam, et ne emineat ius ad lectoram amittat; institui possit iste lector; attamen ea lege, ut discipuli ad collegium, cui respondere secundum alternatim darent, applicentur; lector vero in suo remaneat collegio, idemque est intelligendum, caso, quo aliquod collegium oppositore careat.

De electio-

Octava conditio.

§. 10. Nunquam creentur, neque instituantur, tam in Castella veteri, quam in nova plus quam octo theologiæ lectores, hæc designatione prædicta, Compluti tres, Toleti tres, Matriti unus, pro scholastica theologia; et ad theologiam moralem docendam instituetur alter, designato a patre provinciali conventu, vel a definitorio. Pro Castella veteri, Salmantice tres, Vallisoleti tres, unus in conventu Segobianæ, pro scholastica theologia, et alius ad explicandam theologiam moralem, in Melinensi conventu. Et conformiter ad id, quod in actis municipalibus præcipitur (nullo literas potentes sive pro lectione philosophiæ, sive theologiæ admittantur, o reverendissimo patri generali concessas, nisi unanimi omnium definitorum consensu postulatur) et tunc ut gradum doctoratus in aliqua regali universitate obtineat, servando tamen ea, quæ circa hoc tam in actis municipalibus, quam in decretis generalibus cautum legitur.

De numero
lectorum
theologiæ
eligendorum

Nona conditio.

De in qui
brevis, et
non tran-
siret
punctum de
una ad alter-
am Castil-
liam.

§. 11. Juvenes utriusque Castellae, de una ad alteram transire non valesunt, similiterque lectores, sustentantes conclusiones publicas, qui vulgo actuanes nuncupantur, transitum faciant, secundum consuetudinem, et acta municipalia.

Decima conditio.

De actis
provisis.

§. 12. Cum liberum sit reverendissimo patri ordinis, capituli praesidentem designare, nrandum erit ab ipso, ut in denominatione praedis statutum socium illius esse de distincto collegio.

Undecima conditio.

De affiliatio-
nibus reli-
giosis.

§. 13. Quod religionum affiliationes ac-
quisitive in omnibus statuatur conventibus,
et si possibile erit aequalis numerus de quilibet collegio assignetur, verumtamen affiliationes praedictae non stabiliantur usque ad proximum deficiturum, in quo ordinari debent.

Duodecima conditio.

De aspi-
ratione, et
novatione
procuratorum
legum.

§. 14. Cum temporum varietas, aliasque
occurrentiae legum explicationem, innovatio-
nem, aut dispensationem saepius deprecant;
actis municipalibus nos conformantes statuere
judicamus conveiens, quod in rebus tantum-
modo accidentalibus possint leges istae expli-
cari, aut iopovari: altamen ea lege (ut in actis
municipalibus sanctum est) ut neque provincia
se sola, neque reverendissimus solus dispensare,
innovare, alterare possit sed tantummodo de pro-
vincia in capitulo congregata, ex quinque voca-
lium partibus, per suffragia secreta conveien-
tibus quatuor, et reverendissimi accedente con-
sensu possit, ut dictum est, in legibus hisce
innovari, et alterari.

Tertia decima conditio.

De appro-
batione et
quocumque.

§. 15. Quod hoc placum, cum omnibus suis
conditionibus sicut praesens in omnibus conven-
tibus provinciae postquam obtinuerit regiam
approbationem, consensum Nostri rev.^{ma} patri
generalis, cui supplicabitur, ut illud approbet,
conferatque ad obtinendam bullam, seu re-
scriptum, ut habet majorem firmitatem, sta-
bilitatemque in omnibus suis conditionibus.

Hic legibus, et statutis, quae iustitiam di-
stributivam, aequitatemque inter omnes reli-
giosos respiciunt, et servant, nostra quidem
sententia, omni ambitioni praeccluditur aditus;
pax firmabitur, fraternae charitatis fovetur, et
regularis observantia florebit; quaspropter ora-
tores, qui regio decreto libentissime subscribi-
mus, ad pedes Sanctitatis Vestrae humiliter
provoluti, quae oramus, et homillime depre-
camur approbatione a Vestra Sanctitate in for-
ma Brevis confirmari, et roborari dignetur.

F. Joseph Flores provincialis.

F. Gabriel de Hostiff, procurator.

F. Fr. Bernardus Repidos ex assistens gene-
ralis.

F. Martinus Diaz ex-provincialis.

F. Augustinus Torres ex-provincialis.

F. Jacobus Motos.

F. Manuel Antonius Lopez.

F. Joseph Gutierrez.

F. Joannes Artega.

§. 16. Cum autem sicut eodem exposito
prosequatur, et per Nos sanari capitulum
provinciale praedictum, et praesentem tripar-
titam officiorum memoratos Karolos rex catho-
licus summopere deprecetur. Nobis properea
humiliter supplicari fecit, ut in praemissis op-
portuna providere, et ut infra indulgere de be-
nignitate apostolica dignaremur. Nos igitur
ejundem Karoli regis catholici votis annuere
volentes, ac singulares fratrum provinciae praedi-
ctae personas a quibusvis excommunicationis,
et interdicti, aliisque ecclesiasticis cen-
suris, sententiis, et poenis quovis modo, et qu-
cumque de causa latis, si quas forte incurro-
rint, huius tantum rei gratia absolventes, et
absolutes fore censentes, supplicationibus hu-
jusmodi inclinati, praedictum capitulum pro-
vinciale auctoritate apostolica tenore praesen-
tium validamus, et confirmamus; omninoque,
ac singulos juris, et facti defectus in eo quo-
modolibet intervenios supplentes, et sanantes;
insuper praesentem tripartitam officiorum pro-
vinciae praedictae auctoritate, et tenore praen-
satis confirmamus, et approbamus, illique
inviolabilis apostolicae firmitatis robur adji-
cimus, et omnes, ac singulos juris, et facti pa-
riter defectus, si qui desuper quomodolibet
intervenerint, supplimus.

§. 17. Decernentes easdem praesentes lio-
ras semper firmas, validas, et efficaces existere,
ac fore, suosque plenarios, et integros effectus

Tenore spe-
cialium con-
firmationis.

Clavibus ap-
ostolicis, et
irradiatis.

sorrij), et abstinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective invariabiliter observari; eoque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si contra super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 18. Nunc obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis, et provinciae etiam iuramento; confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roborata statuta, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgiis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, absque efficacioribus, efficacissimis, ac insolutis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro pleno, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima prima januarii millesimo septingentesimo octingentesimo tertio, pontificatus Nostri anno octavo.

CDXV.

Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab eis, qui occasione capituli generalis basilicam ss. duodecim Apostolorum de urbe visitaverint.

Pius PP. VI.

Universis Christianidelibus
praesentes literas inspecturis salutem
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum sicut accepimus, capitulum generale fratrum ordinis minorum, s. Francisci Conventualium nuncupatorum propediem, benedicens Domino in ecclesia basilica nuncupa-

ta, seu conventu ss. XII. Apostolorum fratrum ejusdem ordinis de urbe celebrandum sit, Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat, ei ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus utriusque sexus Christianidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui dictam, vel aliquam ex ecclesiis tam fratrum, quam monialium ordinis hujusmodi die vigesima octava mensis maji, qua inchoabitur capitulum generale hujusmodi, ac singulis actualis illius celebrationis diebus devoti visitaverint, et ibi pro christis nostrum principum concordia, haereticorum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel tantum omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valituris.

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetratione, presentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis in sua alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo piscatoris die xxv. januarii MDCCCLXXXIII. pontificatus Nostri anno octavo.

CDXVI.

Confirmatio statutorum observandorum pro cultura tenementorum agri Romani.

Pius PP. VI.

Motu proprio.

§. 1. Una delle più gravi cure del Nostro temporale governo, che è stato a Noi dalla divina provvidenza affidato insieme colla pontificia dignità, è stata quella d'invigilare con tutte le Nostre forze agli tempi de' sommi pontefici Nostri predecessori alla conservazione della co-

Facillime
et brevis
transumptio.

Die 21
Jan. 1744
Anno VIII

Procurator

Die 21
Jan. 1744
Anno VIII

Facillime
et brevis
transumptio.

tanto necessaria arte dell'agricoltura, e ciò non meno pel comune vantaggio de' Nostri sudditi, che per mantenere particolarmente l'abbondanza in questa Nostra città di Roma. Ma poiché non ostanti i tanti mezzi finora impiegati per un sì lodevol fine, dobbiamo vedere anche al di d'oggi le campagne circovicine, e specialmente quelle dell'agro Romano assai meno coltivate di quello, che potrebbero essere e per la loro ampiezza, e per la naturale loro fertilità, perciò ci siamo posti in animo di nuovamente tentare una sì interessante intrapresa, rostringendoci per ora alla coltivazione dell'agro Romano, il quale Noi consideriamo in modo particolare destinato per la provista di Roma, e ciò senza dipartirci dalle traccie del regolamento stabilito dai Nostri predecessori, i quali moderati, e corretti a misura di quello, che l'esperienza ci ha insegnato doverci fare, e adattati alle circostanze de' tempi, speriamo, che debbano essere capaci di produrre quella seria, e permanente utilità, che Noi pel dover Nostro, e per l'amore, che portiamo ai Nostri sudditi, sommamente desideriamo.

§. 2. Avendo Noi pertanto seriamente considerati, ed esaminati tutti i provvedimenti dati su tal materia dai sommi pontefici Nostri predecessori, ed avendo fra gli altri riconosciuto uno dei più interessanti esser quello, con cui dalla fel. mem. di Clemente VII., confermandolo le lettere di Sisto IV., e di Giulio II., in mezzo a molte altre salutari disposizioni, viene principalmente ordinato, che nell'agro Romano, e nelle provincie annorarie siano obbligati i proprietari di ogni sorta di terre, e tenuta di rompere, e coltivare ogni anno la terza parte delle medesime, con permettere ancora a qualunque estranea persona il coltivarle qualora dai detti proprietari non si eseguisso la prescritta coltivazione, ed avendo in seguito osservato, che dopo molti, e molti altri regolamenti prescritti nei tempi susseguenti in favore dell'agricoltura dagli altri Nostri predecessori, finalmente anche a' di nostri per maggiormente ampliare l'esercizio di quest'arte con editto emanato d'ordine, ed oracolo del Nostro predecessore Clemente XIII., previo il parere di una congregazione di reverendissimi cardinali, e prelati, sia stato disposto, che oltre l'infirmità, ed annullazione di tutti quei patti, che nei contratti fra i proprietari della tenuta, e gli affittuari potessero in alcun modo impedi-

re la libera coltivazione delle terre, sia anche lecito a tutti gli agricoltori di rincoltare le medesime terre a lor piacimento; con tali disposizioni principalmente abbiamo creduto di regolare le Nostre nuove deliberazioni rapporto alla coltivazione dell'agro Romano, con quella modificazioni, dichiarazioni, ed aggiunte, che dopo una seria considerazione abbiamo stimato più a proposito per rendere in ogni maniera eseguibili le Nostre intenzioni.

§. 3. Siccome adunque una delle principali ragioni, per cui la mentovata costituzione di Clemente VII. che contiene l'obbligo a tutti i proprietari delle tenute di coltivare ogni anno una terza parte delle loro terre, non ha potuto avere il contegno suo effetto, abbiamo osservato esser quella d'essere stata soltanto genericamente prescritta, ed ordinata la coltura della terza parte di tutti i terreni senza determinare quali effettivamente fossero le porzioni di terreno, che doveano in ciascun anno sottoporsi all'aratro, quali i rispettivi quarti della tenuta, quanti, e quanti i prati da riserarsi per pascolo de' bovi aratori; per non de' suoi, per pascolo degli animali, che servono al carreggio alla capitale dello gravio, ed altre cose necessarie alla vita, quali i terreni sterili di loro natura, donde si è reso troppo difficile invigilare all'osservanza della legge per la molte vie, che restavano aperte ad eluderla agli agricoltori col l'addurre quantunque dei mentovati titoli, e ragioni in scusa di non aver fatta maggior semenza; perciò abbiamo creduto necessario principalmente su questo articolo di porre la cosa in tale stato, che oinn del mentovati pretesti possa esser allegato da ora innanzi, con instabile, e fissare specificamente tutto il terreno, che in ogni stagione dovrà andare a semente, onde quanto sia facile il sapersi da ogni agricoltore quale sia la sua obbligazione, altrettanto sia facile ancora a riconoscersi chi non vi abbia corrisposto. Pertanto abbiamo ordinato a monsignor prefetto dell'annona, che colla scelta di più persone perite nell'arte agraria, e pratica particolarmente della coltivazione dell'agro Romano, previa un'esatta istruzione per ben condursi in una cotanto interessante operazione, facesse attentamente visitare tutte, e ciascuna tenuta di esso agro Romano, e stabilire in ognuna di esse, qualora facesse di bisogno, un nuovo metodo da doversi tenere nel coltivarle, dividendo i quarti da seminarsi

Quali s'ella
servendosi
in cultura
agrum
procuratur.

Confermato
affirmum non
adfirmum
ed affirmum
affirmum
Visto II, et
Joh. D.

in inerzia, o in quartaria seconda la natura, ed attività dei terreni, separando il terrano sterile dal fruttifero, assegnando i prati non solo pel necessario pascolo dei bovi aratorj, o per la occorrentia provvista da fieni, ma lasciando ancora tutti gli altri pascoli e per l'uso da' procoj, e per gli animali inservienti a' trasporti n' facendo tutt' altro, che da essi si credesse opportuno per la buona economia, a regolamento di ciascheduna tenuta, avuto riguardo anche alla particolare situazione, qualità, ed altre circostanze di ciascuna di esse tenute: in segno di che avendo il detto monsign. prefetto dell'annona eseguiti i Nostri sovrani volari per mezzo della perizia, e visita suddatta, il ristretto della quale sottoscritto, e giurato dai suddetti periti ci ha presentato in un ben ordinato catastro, ed avendoci il medesimo riferito essere la detta perizia, e visita stata fatta non solo con tutta la necessaria attenzione, ma anche con essersi dedotta a notizia dei proprietarj delle tenute, ed affittuarj non sola prima che la medesima si effettuasse, ma anche con essere stati i medesimi intimati sulla faccia del luogo io atto, che i periti si son portati ad eseguir le loro operazioni, a finalmente dopa terminata le medesime di aver egli stesso interpellato, a sentito ciascuno proprietarin, ed affittuario per intendere quali difficoltà ciascuno di essi avesse ad opporla al ovaio metodo di coltivazione prescritto in esso catastro, ci siamo finalmente risolti di venire all'approvazione del medesimo coo prescriveva di più tutta quelle altre ordinazioni, che abbiamo creduto necessario, ed espedienti, perchè il detto catastro venga in ogni sua parte costantemente eseguito, come diremo in appresso, ben sicuri, che a per le grazie, che l'animo Nostro è disposto di accordare in ogni tempo agli agricoltori, specialmente colla felice, a sollecita distribuzione della tratte da farsi ai medesimi la proporzione della sementa, che ciascuno avrà fatto, a pe' grandissimi vantaggi, che dell'accresciuto esercizio della loro arte loro ne verranno naturalmente in appresso, saranno poi per applicarsi spontaneamente alle medesime, e renderanno pienamente soddisfatte le paterno Nostre brama. Pertanto di Nostro moto proprio, non ad istanza di alcuno, ma per Nostra mera deliberazione, di Nostra certa scienza, e colla pianezza della Nostra potestà approviamo, e confermiamo il detto

BULL. ROM. TOM. VI. PARS I.

catastro, e quanto in esso si contiene tanto generalmente che particolarmente, a per tutto ciò, che concerne il regolamento, a metodo da osservarsi in tutte, a ciascheduna delle tenute io esso contenute, a vogliamo, ordiniamo, a comandiamo non solo a tutti, e singoli affittuarj, a coloni della tenuta dell'agro Romano, ma anche principalmente, e primariamente agli istessi proprietarj, e possidenti dell'agro Romano tanto laici, quanto ecclesiastici di qualunque condizione essi siano, camera apostolica, reverendissimi cardinali, capitoli di patriarchali, basiliche, e collegiate, senatorio di Loreto, pia casa del a. ufficio, principi, duchi, conti, marchesi, feudatarj e baroni, regolari di qualsivoglia ordine, a istituto, comprese le undici congregazioni, cavalieri, a commende della religione di Malta, ospedali ed altri in qualsivoglia modo più privilegiati, de' quali per comprenderli fosse necessario di farne speciale, ed individua menzione, che il detto catastro, esibito che sarà da monsignor prefetto dell'annona per gli atti di uno dei nostri segretarj di camera, e nell'ufficio dell'agricoltura, a il metodo, e regolamento in esso contenute, incominciando dalla prossima compitura del mese di marzo 1783. si debba sempre in avvenire esattamente, ed invariabilmente osservare, e che debba in ogni anno rompersi, e maggesarsi in ogni tenuta quella quantità, e porzione di terrana, che in esso catastro viene prescritto, accio che sia lecito a veruno, fuorchè con licenza in iscritto di monsignor prefetto dall'annona, non solo di tralasciar in minima parte la sementa, che in esso viene ordinato di fare, ma neppure di variar nè il turno, nè l'ordine in veruna tenuta, oè di cambiar luogo, a divisione ai quarti, nè di far nuovi prati, nè di variar la situazione, nè di fare alcun' altra novità anche sotto pretesto di necessità, purchè non si trattasse di estendere i quarti destinati alla sementa, e di maggiormente ampliarli, il che potrà sempre farsi da qualunque proprietaria, affittuario, a colono, purchè debbano, e ciascuno di essi debba sempre lasciare il conveniente pascolo per i bovi aratorj, conforma vien prescritto nel catastro.

§. 4. Come ancora poi maggiore aumento dell'agricoltura, e per aderire a quanto fu providamente disposto nel mentovato editto del Nostro predecessore Clemente XIII. dichiara-

Per l'ordine
che sopra
sta.

mo, che oltre il doversi obbligatamente dagli agricoltori seminare quella quantità di colti, che nei terreni da regulari in quarteria nel catastru vengono prescritti, sarà lecito anche ai rispettivi agricoltori, e conduttori di rincoltare no' terreni, che anderanno a terzeria, e di biscoltare in quelli, che anderanno a quarteria, tutta quella quantità di terreno, che loro parerà, e piacerà, purchè tali colti, o rispettivamente tali biscolti non cadano nell'ultime anno dei rispettivi affitti, e colonie, giacchè i terreni, ne' quali dovrà far la maggese il nuovo affittuario, o colono, dovranno sempre lasciarsi ad esso riposati almeno da un anno, onde possa ricavarne il frutto corrispondente alle spese, che esige il lavoro della maggese.

De iure re-
spondendi
agros decem-
an reuocan-
to.

§. 5. Che se mai accadesse, che o per qualità del terreno, o per volersi dai proprietari restringere una qualche porzione di terreno, o ridursi a miglior cultura eoa piantarvi ulivi, viti, moricelsi, e fare altre simili bonificazioni; la qual cosa non sarebbe che troppo desiderabile, e su di che lasciamo ai proprietari ogni arbitrio, e facoltà, ovvero per motivo di divisione di una in più tenute, o di unione di più tenute in una, o per qualunque altro motivo dovesse necessariamente variarsi il metodo, e regolamento di alcuna di esse tenute, vogliamo sotto pena ancora della caducità dal possesso, e dominio dei fondi medesimi ed altre pene a Nostro arbitrio, che i proprietari siano tenuti denunziare a monsignor prefetto dell'annona l'innovazione, che sono per fare, affinchè dal medesimo colla scorta di persone esperte nell'arte agraria possa prescriversi il nuovo metodo, e turno di coltura, che dovrà tenersi in ciascuna di esse tenute a norma del qual metodo dovrà correggersi l'anzidetto catastru.

De annua
verificatione
super obor-
ventis statu-
tionibus.

§. 6. E perchè la sopraespressa Nostira volontà riguardante l'osservanza del da Noi approvato catastru rimanga onninamente in ogni tempo adempita, incarichiamo strettamente a monsignor prefetto dell'annona, e a' suoi successori, che ogni anno alla fine del mese di marzo debba spedire una, o più persone oneste ed abili nell'arte dell'agricoltura, le quali colla scorta del da Noi approvato catastru osservino, e rincentrino sulla faccia del luogo esattamente, se in ciascuna tenuta dell'agro Romano sia stata intrapresa la rompitura in

osso prescritta, e nella quantità, e luogo stabilita, e se tutt'altro rimanga adempito a forma del catastru medesimo, e qualora si trovasse essersi in alcuna tenuta maucato in tutto, o in parte alla sementa prescritta vogliamo, che da monsignor prefetto dell'annona si faccia stimare secondo le regole dell'arte il frutto, che ragionevolmente si ritrarrebbe dal terreno non coltivato, se si coltivasse secondo la sua estensione e qualità, dedotte le spese, e che il valore di quello si debba ripetere n dal proprietario della tenuta, o dall'affittuario, o dal colono se vi sarà, i quali tutti a quest'effetto si abbiano ad avere per coobbligati, per ripartirsi ciò che da essi verrà pagato ad arbitrio di monsignor prefetto dell'annona in beneficio degli agricoltori dell'agro Romano più bisognosi, che si troveranno aver adempito alla quantità di sementa prescritta, volendo, per conseguire la detta emenda si possa agire per via di mano regia, di sequestro, ed in ogni altro modo più efficace.

§. 7. Ad oggetto però di prevenire, che non si tralasci di eseguire quella quantità di sementa, che in ogni tenuta vien prescritta, adesivamente a quanto viene ingiunto nella mentovata costituzione del nostro predecessore Clemente VII. ordiniamo, e vogliamo, che facendo qualunque agricoltore, affittuario, o colono in tutto, o in parte alla detta sua obbligazione, sia lecito, e possa qualunque altra persona di qualunque qualità, grado, e condizione ancorchè forestiera, e non abitante nel Nostro pontificio dominio, maggesare, e seminare quel quarto n quella porzione di quarto, che dovendo secondo il metodo del catastru andare a rompitura, sarà lasciato in abbandono, e ciò senza pagamento alcuno di risposta nè in grano, nè in danaro, e che il proprietario, affittuario, o colono della tenuta sia obbligato prestar gratis il pascolare sufficiente per la coltura di esso terreno, comodi di granari, e casali, come ancora intendiamo, che in quel luogo, dove sarà stata fatta la maggese, ed a quella stessa persona, che l'avrà fatta, sia anche lecito l'anno susseguentemente di fare il colto, parimenti senza pagamento alcuno di risposta. E perchè non possa nascere alcuna dubbiezza sulla interpretazione di questa Nostira volontà vogliamo, che ciò debba praticarsi nel seguente modo, cioè che non essendosi dai rispettivi proprietari, affittuari, e coloni

Quod de-
ciendibus de-
minis, seu
colonicis agris
super statu
legis statu-
ti, hoc fore-
stare quique
de proprio sit
possit.

incominciata la maggese nel quarto, lo cui spetterà di farsi a tutto il mese di febbraio, sia lecito ad ognuno d'interpellare i medesimi giudizialmente se vogliono maggosare, e rispettivamente seminare il quarto, di cui sarà questione, quale interpellazione seguita, e riprodotta dentro il termine di giorni tre avanti monsignor prefetto dell'annona, debbano i medesimi dichiarare se intendono ciò fare, o no, e non facendo detta dichiarazione, o dichiarando di non voler essi intraprendere la detta lavorazione, debba decretarsi il diritto di maggosare, e seminare detto quarto, in favore di chi avrà fatta l'interpellazione, esimendo l'interpellante da ogni risposta sì a grano, che a denaro, come si è detto, e mancando poi anche il detto interpellante all'adempimento dell'assunta obbligazione di seminare il detto quarto, sia tenuto a rifondere il prezzo corrispondente al prodotto di detto terreno da liquidarsi come si è detto di sopra, o si possa agire contro il medesimo tanto personalmente, che realmente, ed anche sul prezzo dell'erba del quarto, che dovea seminarsi.

§. 8. In seguito poi di questa Nostra suprema ordinazione, e volontà avvertiamo qualunque padrone proprietario, o usufruttuario delle tenute dell'agro Romano di qualsivoglia stato, grado, o condizione, che negli istromenti, o apoche di affitto, o colonia, o altro qualunque contratto delle medesime, che si farà da oggi in avvenire sotto pena di caducità dal possesso, e dominio de' rispettivi fondi, e terreni, non ardisca di apporre alcun patto, o convenzione, che sia in alcun modo, e in qualunque benché minima parte contraria a questa Nostra disposizione, e a quanto vien prescritto nel da noi approvato catastro, e se mai alcuno ardisce di ciò fare, oltre l'esser egli incorso nello pene suddette, vogliamo che tali patti, a convenzioni si abbiano per nulle, irritate, e di nessun valore, e come se apposte non fossero, e che il notaro, che si sarà rogato di tali istromenti, o avrà legalizzate tali apoche, s'intenda incorso ipso facto nella pena di cento scudi d'oro, e nella sospensione dall'esercizio del suo ufficio.

§. 9. Per quei contratti poi di locazioni, colonie, o altri qualunque delle tenute dell'agro Romano, i quali fossero tutt'ora viglianti, e che o già stipolati non fossero incominciati a decorrere, o già incominciati a

decorrere non fossero ancora spirati, nel tenore dei quali si comprendesse alcun patto in qualunque modo contrario a questa nostra disposizione, vogliamo, che i medesimi patti abbiano ad aversi per non apposti, e che l'esecuzione dei contratti debba pienamente conformarsi a questa Nostra disposizione, e per qualunque questione di lesione, danno, defalco, bonifico, o altra qualunque potesse nascere fra i locatori, o conduttori delle tenute suddette per la varietà, o alterazione, che potesse forse indursi nei rispettivi contratti dall'abolizione di simili patti, vogliamo che tali questioni, non coovendo ambevolmente le parti fra di loro, debbano nel termine di giorni quindici dalla pubblicazione di questa Nostra ordinazione dedursi avanti monsignor prefetto dell'annona, al quale diamo a quest'effetto privatamente a qualunque altro giudice, o tribunale tutte le facoltà necessarie, ed opportune, perchè possa, e debba deciderle tanto giudizialmente, che stragiudizialmente, sommariamente, ed economicamente con facoltà di comporre le parti anche ex officio, di dichiarar rescisi i contratti, qualora facesse di bisogno, e la giustizia lo richiedesse, e di prender qualunque altro espediente, o provvedimento crederà equo, ed opportuno per l'esecuzione di questa Nostra volontà, senza che da quanto dal medesimo verrà stabilito, e deciso, possa ad altri reclamarsi, che a noi medesimi.

§. 10. Come ancora per l'esecuzione di quel più, che si contiene nella presente Nostra cedola di moto proprio, diamo, e concediamo allo stesso monsignor prefetto ogni altra facoltà, ed anche di pubblicar bandi, ed editi, e di fare qualunque altra cosa stimerà necessaria, ed opportuna, essendo così munito, e volontà Nostra espressa.

§. 11. Volendo, e decretando, che la presente Nostra cedola di moto proprio, benché non si ammetta ne' libri della Nostra camera secondo la Bolla di Pio IV. Nostro predecessore de' registri, vaglia, ed abbia sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore colla Nostra semplice sottoscrizione, ancorchè non vi siano stati chiamati, citati, nè sentiti il commissario generale della Nostra camera, i proprietari, affittuari, e coloni delle tenute dell'agro Romano, e chiunque altro avesse, o pretendesse di avere in esso interesse, non ostanti qualsivoglia altre costituzioni apostolice

Mentum ad
demonstrandum, et
usufructu-
arium proinde
est.

Quod pars pen-
sionis annua
non personal-
iter debetur
sed legibus
bonis moribus

Quod non
solutum, et
irrevocabile,

Quod pars
etiam ante
legem, et
ante legem
etiam ante
legem, et
ante legem,

che nostre, o dei nostri predecessori; leggi, privilegi, statuti, loro riforme, grazie, indulti benchè concessi, e confermati in forma specifica da Noi, e da questa s. Sede, usi, stili, consuetudini, qualunque contratto anche colla Nostra rev. camera, qualunque convenzione, patto, condizione, proibizione, ed ogni altra cosa, che facesse, o potesse faro in contrario, alle quali tutte, e singole avendone il tenore qui per espresso, e di parola in parola inserito, e supplendo Noi colla pievezza della Nostra suprema, ed assoluta potestà a qualunque vizio, e difetto quantunque sostanziale, e formale, che nelle cose premesse potesse intervenire, questa volta solamente, ed agli effetti suddetti specialmente, ed espressamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì 25. gennaio 1783.

CDXVII.

Imminutio festorum in dioecesi Elvensi

Venerabili fratri episcopo Elvensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

Præsum. §. 1. Cum sicut quædam sunt, ut inquit sanctus Leo Magnus prædecessor Noster, quæ nulla possunt ratione convelli, ita multa sunt, quæ aut pro consideratione ætatis, aut pro necessitate rerum oporteat temperari, illa semper conditione servata, ut in his, quæ vel dubia fuerint, aut obscura, id noverimus sequendum, quod nec præceptis evangelicis contrarium, nec decretis sanctorum patrum inveniatur adversum: ea præpter apostolica hæc sancta Sedes pro paternæ erga universos Christianos benignitatis, quoad integrum sibi fuit, consuevit supremam suam in iis auctoritatem interponere, quæ cæterisquæ ad majus divini cultus incrementum præscripta, aut per frigescentem in nonnullorum cordibus charitatem ad otium, luxuriamque ceuvertuntur, et ob rerum ad vitam traducendam necessarium iuvant non sine conscientie angore continentur.

Expositio præsum. §. 2. Quoniam autem, sicut pro parte tua Nobis expositum fuit, eidem fraternitati tuæ

innuit, quod in civitate, et dioecesi Elvensi adeo excreverunt calamitates, et angustiae propter præsentium temporum infortunia, ut miseriarum habitatores, incolaeque, ac praesertim ii, qui in sudore vultus sui panem comedunt, persaeptissimo cogantur (quamvis animo invito) dies festos negligere, operibusque mechanicis se so addicere pro paucis lucrando, et id eo facilius contigit ob excrevitum dierum festorum numerum; ac propterea Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in præmissis opportuna providere, et ut infra indulgere do benignitate apostolica dignemur.

§. 3. Nos itaque, qui Christiani fideles, quantum cum Domino possumus, salutare remedium potius ad aeternam salutem comparandam, et humanam vitam honeste sustinendam adhibere, quam per severiorem ecclesiasticae disciplinae rigorem ad desperationem inopes adducere cupimus, dictos incolas specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personae a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolverent, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati: fraternitati tuæ per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, omnibus utriusque sexus Christianidelibus earumdem civitatis, et dioecesis Elvensis existentibus, ut deinceps, exceptis omnibus diebus dominicis, nec non natalis domini Nostri Jesu Christi, et sequenti sancti Stephani, Circumcisionis, Epiphaniae, paschatis Resurrectionis, et sequenti, Pentecostes, et sequenti, ac Corporis Christi, et Ascensionis, sancti Joannis Baptistae, sancti Josephi, ac sanctorum Petri, et Pauli, et Jacobi apostolorum, et commemorationis omnium sanctorum, praeterea quinque dicatis Beatae Mariae virginis immaculatae, scilicet Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, Nativitatis, et Conceptionis, nec non sancti patroni, aut tutelaris cojuslibet loci pro hominibus ejusdem loci dumtaxat festis diebus, in quibus integra maneat præcepti obligatio, in reliquis vero festis, sive per hanc sanctam Sedem præceptis, sive per synodales earumdem civitatis, et dioecesis constitutiones, sive quacumque alia de causa, etiam ex causa voti per majores suos facti, quod, quoad hanc partem

Tenore concessum, cum tunc de celebrationibus, et constitutionibus.

quoque auctoritate Nostra apostolica per te comendari volumus, praeceptis, praescriptisque, audita missa, laboriosis sussum artium exercitationibus, servilibusque operibus sine ulla prorsus conscientiae scrupulo vacare possiet, auctoritate Nostra apostolica coeundas, et indulgas, permissas, ac status, praecipies, et mandes.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus nec eon civitatibus, et diocesis praedictarum, illorumque locorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet coeccessis, approbatis, et renovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae sub annulo piscatoris, die quarta februarii millesimo septingentesimo octogesimo tertio pontificatus Nostri anno octavo.

CDXVIII.

Exempti parochialis ecclesiae sanctorum Gervasii, et Protasii loci de Zibello Burgi sancti Domini diocesis a quocumque jure matricitatis, et superioritatis ecclesiae parochialis sancti Joannis Baptistae plebis Octovillae ejusdem diocesis.

Pius PP. VI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prosequimus. §. 1. Quamvis Romanus pontifex pro pastoralis sollicitudine, qua omnes ecclesias prosequitur, curaro teneatur, ut sacra tecta serventur jura unicuique ecclesiae, interdum ta-

men contingit, ut vel pro bono pacis, vel ob frequentiam locorum, vel ob sublimium principum vota, ea moderare certis limitibus circumscribere debeat, proet omnibus maturis pensatis rerum, et temporum circumstantiis, in Domino salubriter expedire arbitrat.

§. 2. Cum itaque, sicut accepimus, jamdiu, et ab antea usque saeculo varias, et plures disensiones inter ecclesiam parochialem sancti Joannis Baptistae de plebe Octovillarum ex una, et ecclesiam itidem parochialem sanctorum Gervasii, et Protasii loci de Zibello diocesis Burgi sancti Domini, quoad jura matricitatis, et eorum exercitium exortas sint, adeo ut, eec episcoporum decreta, nec adhaec studia eas compescere potuerint; cum insuper loci de Zibello praedicti frequentia aliquam exigat rationem, quibus omnibus cum dilectissimi in Christo filii Nostri Ferdinandi Mariae Hispaniarum infantis praesentis adiunguntur.

§. 3. Nos hinc cum privatarum ecclesiarum jurgia universam ecclesiam, quodammodo vulnerent, ac populi frequentia peculiarem providentiam postulet, nec non votis memorati Ferdinandi infantis annuere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine lites omnes, et causas, quousque adhuc inter parochos dictarum ecclesiarum vigerunt, in statu, ac terminis, in quibus de praesenti reperiuntur a quocumque iudice, coram quo pendent, vel pendere, quoad jura matricitatis, eorumque exercitium dignoscitur, harum serie avocamus, illasque perpetuo supprimimus, et extinguiamus, ac perpetuo desuper tam modernis, quam pro tempore futuris dictarum parochialium ecclesiarum rectoribus, seu parochis, ac aliis quibuscumque sionum imponimus, osque occludimus; praeterea ecclesiam parochialem sanctorum Gervasii, et Protasii dictis loci de Zibello a quibusvis juriis matricitatis alterius parochialis ecclesiae sancti Joannis Baptistae de plebe Octovillarum, ac a quocumque moderni, et pro tempore existetis illius rectoris, seu parochi jure, et superioritate, motu, scientia, deliberatione, et potestatis plenitudine paribus eorumdem tenore praesentium perpetuo eximimus, et liberamus.

§. 4. Decernentes easdem praesentes literas, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo, quod parochus sancti Joannis Baptistae

Ratio non
invenitur ex
procedit.

Tunc con
suetudine.

Act die 11.
febr. 1782.
Anno VIII.

Clavibus ap
lucet, et
irradiant, et
extoluntur.

expositio ju-
dicialis reser-
vata.

plebis Octevillarum, seu alii in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes cujuscumque gradus, status, ordinis, conditionis, praemioentiae, et dignitatis, seu alias specialis, et individua mentione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, neque causae, propter quas eadem praesentes litterae emanarunt, adductae, specificatae, et justificatae fuerint, aut ex aliis quacunque, quantumvis justa, legitima, et privilegiata causa, colore, praetextu, et capite etiam in corpore juris clauso, etiam enormis, enormissimae, et totalis laesionis nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vicio, seu intentionis Nostrae, aut interesse habentium consensu, alicuique libet, etiam quotumvis magno, et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, ad viam, seu terminos juris reduci, aut in controversiam vocari, seu adversus illas appetitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari, vel impetrari, aut impetratum, seu etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine paribus concessio, vel emanato, quoniam in iudicio, vel extra illud uti posse, sed ipsas praesentes litteras, et in eis contenta semper firma, valida, et efficacia existere, et fore, suaeque plenioris, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodocunque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari.

Decretum in-
firmum.

§. 5. Sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum
contrarium
nullum.

§. 6. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, Nostra et cancellariae apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, et in conciliis etiam universalibus, provincialibusque, et synodaliibus editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non parochialis ecclesiae sancti Joannis Baptistae, alisque quibusvis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis

etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in sua robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresso derogamus, cacterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die undecima februarii millesimo septingentesimo octogesimo tertie, pontificatus Nostri anno octavo.

CDXIX.

Pub. die 18.
febr. 1788.
Anno VIII.

Unio ecclesiae de Barcos nra cum suis bonis favere monasterii Ulyssiponensis, et constitutio pensionis pro monialibus ordinis beatæ Mariae de Monte Carmelo Lacodemoniensis diocesis.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater salutem,
et apostolicam benedictionem.

§. 1. Ex debite pastoralis Nostri ministerii officio, ad ea operationis Nostrae studia diligenter convertimus, per quae Christianifidelium vota salutem praesertim animarum concernentia optatum consequuntur effectum, ac ea, quae per fideles ipsos pie facta, ac ordinata esse dignoscuntur, ut firma, ac illibata perpetuo persistant, cum a Nubis petitur, libenter apostolicae Nostrae auctoritatis munimine roboramus, ac alias etiam concedimus, prout in Domino salubriter expedire conspicimus.

Procurator.

§. 2. Sane Nobis nuper pro parte rarissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Franciscæ Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimae expositum fuit, quod ipsa per singularem suae pietatis affectu, ad divinum cultum magis magisque in regni suis promovendum, novum amplissimum monasterium Ulyssiponense pro monialibus ordinis beatæ Mariae virginis de Monte Carmelo reformatis nuncupatis magno quidem sumptu aedificare suscep-

Expositio
premam por-
rectoriam a
regina Ade-
lphina.

pit. Verum cum, sicut eadem expositio sub-
iungebat, tum, ut praedicti monasterii constru-
ctio commodius perficiatur, tum, ut earum-
dem monialium necessitatibus, ac indigentis
in posterum etiam consulatur, ecclesiam de
Barcos eidem monasterio uniri, ac annuum
perpetuum pensionem, tum super ecclesiae de
Miranda de Corvo diocesis Coimbricensis, quae,
ut asseritur, est de iurepatronatus dilecti filii
nobilis viri Joannis de Bragança ducis Lafoens,
praevis ipsius Joannis obtento consensu cum
etiam aliarum ecclesiarum, quae de iurepatro-
natu, ut pariter asseritur, redditibus, pro-
ventibus favore monasterii praedicti reservari ipsa
summopere desideret. Nobis propterea humiliter
supplicari fecit, ut sibi in praemissis op-
portune providere, et ut infra indulgere de be-
nignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur religionis memoratae Ma-
riae Franciscanae reginae votis, quantum cum
Domino possumus annuere volentes, supplica-
tionibus eius nomine Nobis humiliter porrectis
inclinati, fraternitati tuae per praesentes man-
damus, ut in diocesi Lamacensi consistentem
ecclesiam de Barcos una cum suis bonis, red-
ditibus, ac proventibus, missarum, aliorum-
que oneribus memorato monasterio perpetuo
auctoritate Nostra apostolica unias, et adne-
ctas, et ad illud transferas, applices, et approp-
ries, ac praecipias, et mandes, ut missarum,
aliorumque onera, quibus praedicta ecclesia de
Barcos gravata reperitur, moniales dicti mo-
nasterii pro tempore existentes adimpleri cu-
rent. Nosque harum serie unimus, adnectimus,
et incorporamus, et respective praecipimus, et
mandamus; tibi que in super earumdem tenore
committimus, ut super fructibus, redditibus,
et proventibus, tum dictae ecclesiae de Mira-
nda de Corvo, attento praescripto consensu dicti
Joannis ducis Lafoens, annuum perpetuum pen-
sionem ducatorum septingentorum sexaginta
octo auri de camera, hoc est un conto, a ducento-
mila reis monetae Portugalliensis, tum eccle-
siae de Pinela ejusdem diocesis, substituto san-
cti Michaelis aliam perpetuam pensionem ducatorum ducentorum quinquaginta sex auri de
camera, nempe quattucentomila reis dictae
monetae, nec non super fructibus pariter, et
redditibus ecclesiae substituto sancti Petri an-
nuam ipsam pensionem ducatorum trecento-
rum octuaginta auri de camera, scilicet seicento-
tomila reis monetae praedictae, et ecclesiae san-

ctissimo Salvatore dicatae aliam pariter simi-
lem pensionem ducatorum centum viginti octo
auri de camera, nempe ducentomila reis dic-
tae monetae, et ecclesiae sub invocatione san-
cti Jacobi annuam eidem perpetuam pensio-
nem ducatorum centum nonaginta duo auri de
camera, hoc est trecentomila reis, ac denum
ecclesiae sub titulo sanctae Mariae, quae om-
nes in diocesi Lisbonensi consistunt, annuum
similem pensionem ducatorum trecentorum vi-
ginti auri de camera, nempe cinquecentomila
reis favore monasterii, ac monialium praedi-
ctarum eadem auctoritate reserves.

§ 4. Declarantes tamen, quod omnes pen-
siones praedictae, sic super fructibus, redditibus,
et proventibus dictorum beneficiorum, seu
ecclesiarum reservatae, nisi prius per cessum,
aut decessum rectorum, qui ea nunc obtinent,
aut alias quomodolibet eodem beneficia, seu
ecclesiae praedictae vacaverint, reservata esse
intelligantur, ac nec ne exigri, levari, ac percipi
quomodolibet possint; volumus insuper, ac
earumdem serie decernimus, quod redditus,
ac proventus, tum ecclesiae de Barcos sic mo-
nasterio praedicto unitae, tum memoratae pen-
siones, ut praefertur, reservatae, prius in sum-
ptum constructionis ejusdem monasterii appli-
centur, deinde ea perfecta in illius dotem pro
monialium, ac ibi inservientium sustentatione
nem cedere debeant.

§ 5. Decernentes easdem praesentes literas
perpetuis futuris temporibus firmas, validas,
et efficaces existere, et fore, suosque plenarios,
et integros effectus sortiri, et obtinere, nec na-
quam sub aliquo praetextu, aut colore infir-
mari, aut impugnari possint, sed illis, ad quos de
praesenti spectat, et in futurum quomodocum-
que spectabit, in omnibus, et per omnia ple-
nissime suffragari, et ab eis respective inviolabi-
liter observari; sique in praemissis per quo-
cumque iudices ordinarios, et delegatos etiam
cansarum palatii apostolici auditores, et Sanctae
Romanae Ecclesiae cardinales, et sanctae
Sedis nuncios judicari, et definiri debere, ac ir-
ritum, et inane, si secus super his a quocumque
quavis auctoritate scienter, vel ignoranter con-
tigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus, quatenus nunc sit,
quoniamcumque testatorum, qui missas, alio-
rumque onera in praedicta ecclesia de Barcos
Lamacensis diocesis adimplenda reliquerint,
etiam voluntate, quam quoad praemissa suffi-

Declaratio-
nes spariales

Clausula an-
tiala, et de-
cretum in-
terven-

Delegatio
verificatio-
rum.

Trans-
missio.

cienter, et expresse commutamus, nec non apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ac tum ecclesiae praedictae de Barcos, tum aliarum ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis

In contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in sui robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Caeterum per praesentes non intendimus dictum juspatronatus in aliquo approbare. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die decima octava februarii millesimo septingentesimo octuagesimo tertio, pontificatus Nostri anno octavo.

INDEX MATERIARUM

PRÆCIPUARUM

QUÆ IN HAC PRIMA PARTE TOMI SEXTI

CONTINENTUR.

A

ABSOLUTIO

- Quomodo tempore jubilæi obtineri possit absolutio a cœsuris atque summo pontifici reservatis. Const. 1. pag. 9
 Quis sit effectus hujus absolutionis ibid. » 11
 Facultas absolvendi extra urbem cessat durante jubileo. » ibid. »
 Absolutio a censuris pro occupatione bonorum spectantium ad sacra loca Palestina reservata est unius ad s. Sedem. Const. 179. » 803
 Absolutio a censuris favore Justini Fabronii post retractionem errorum. Const. 188. » 837

ABROGATIO

- Abrogatio nonnullarum gratiarum superventitæ in officiis vacabilibus Romane curiæ. Const. 6. » 22
 Extinctio, et abrogatio concessionis vacabilium incolæ populi Romani. Const. 61. » 140
 Abrogatio Brevis Clementis XIV quoad præsidentiam civitatis Avenionensis. Const. 103. » 278
 Abrogatio concessionis usus pontificalium impartiti priori monasterii ss. Stephani, et Brunonis de Nemore diocesis Abregimensis. Const. 117. » 297
 Abrogatio Brevis Clementis XIV quo suppressa fuit congregatio Oratorii s. Philippi Neri terræ Hysselli Fulginatensis diocesis. Const. 141. » 560

APOSTATÆ

- Etiam apostatæ si respicerent, et ad sub ordine reverterantur tempora jubilæi absolutionem consequantur, et poenarum condemnationem. Const. 2. » 12

APPLICATIO

- Bona hæreditatis Petri Monachi applicata fuerunt ad decemiolem pro erectione ecclesiæ Formasprolensis. Const. 183. pag. 815
 Redditi bonorum alios assignatorum pro erectione seminario Lisboensis, applicati fuerunt pro restoratione ecclesiæ cathedralis ejusdem civitatis. Const. 202. » 861
 Applicatio bonorum spectantium ad societatem Jesu favore missæ Gestelliorola. Const. 219. » 897
 Liberatis hœc ecclesiasticis alvitalis Ulyssiponensis a contributione imposita a Benedicto XIV. redditus applicantur reparationi, et ornatiui ecclesiarum parochialium ejusdem civitatis. Const. 227. » 618
 Subsidium impositum super bonis ecclesiasticis regis Hispaniarum applicantur pro erectione reclusorii pauperum. Const. 234. » 666
 Bona cappellaniæ Marcori applicantur congregationi Piarum Operariorum in civitate Asculi. Const. 264. » 688
 Applicatio bonorum monasterii s. Frigidiani civitatis Locana pro erectione universitatis studiorum. Const. 269. » 691
 Applicatio aliorum bonorum favore ejusdem universitatis. Const. 304. » 781
 Bona nonnullarum confratritatibus civitatis Balneargenis applicata fuerunt seminario ejusdem civitatis. Const. 312. » 797
 Bona abbatis monasterii Sulepviensis diocesis Gnesensis, unius fuerunt messæ conventuali ejusdem monasterii. Const. 324. » 816
 Bona sanctimonialium, et monachorum nullois Charlusianorum civitatis Maguntinae applicantur universitati studiorum ejusdem civitatis. Const. 333. » 836

- Conservatoris puellarum mendicantium civi-
tatis Foroliviensis applicatur tamto scuto-
rum quingentorum. Constit. 344. » 887
Factus sabbatic s. Stephani diocesis Verel-
lensis applicatur ad quinquennium pro
construendis navibus contra Turres. Con-
stit. 349. » 897
Applicatio bonorum confraternitatum civitatis
Bristnoriensis favore seminario illius civi-
tatis. Constit. 367. » 948
Bona confraternitatum civitatis Urbinensis
applicatur magistris piis ejusdem civita-
tis. Constit. 384. » 983
Bona cjoslem legati applicata fuere mensae
episcopali Stagnensi. Constit. 405. » 1080
Bona monasterii s. Andree de Ardengh dioc-
esis Senensis applicata fuere mensae episco-
pali licinensi. Constit. 410. » 1088

ASYLUS

- Asyle ecclesiastico in regno Sardiniae non gau-
dent carcerari fugam arripientes. Constit.
45. » 54
Nec custodes illos dolo dimittentes. Ibid.

B

BEATIFICATIO

- Beatificatio Joannae Valesiae decreta a s. Ri-
tuum congregatione auctoritate apostolica
confirmata fuit. Constit. 46. » 108
Beatificatio ven. servi Dei Bonaventurae s. Po-
tentia sacerdotis ordinis fratrum minorum
conventualium s. Francisci. Constit. 69. » 178
Beatificatio servi Dei de Societate ordinis xan-
testorum. Constit. 206. » 864

BONA

- Bona hereditatis Blanche! epi fuerint applica-
ta. Constit. 183. » 514
Bona spectantis ad societatem Jesu in regno
Portugalliae, quomodo ad fixum delata
existerit. Constit. 203. » 862
Descriptio bonorum ecclesiae de Somoza in In-
dia. Constit. 207. » 870
Bona mensae episcopalis Galticinis descri-
buntur. Constit. 219. » 896
Descriptio bonorum ecclesiae Chamberiensis.
Constit. 223. » 898
Bona ecclesiastica civitatis Ulyssipponensis ex-
empta fuerunt a contributione imposita a
Benedicto XIV. Constit. 227. » 918
Bona mensae episcopalis Carpentis describun-
tur. Constit. 238. » 934
Impositio subsidii in bonis ecclesiasticis regui

- Hispaniarum pro erectione rectoris pan-
perum. Constit. 284. » pag. 866
Descriptio honorum collegii Carpentaraten-
sis. Constit. 271. » 898
Descriptio bonorum conservatorii civitatis Ca-
stellii. Constit. 288. » 782
Bona monasteriorum ecclesiarum applicatur
universitati studiorum in civitate Lucana.
Constit. 304. » 781
Ecclesiastica bona in diocesis Parmensi,
Placentina, Burgi S. Domini, et Guastal-
lae subijciuntur solutioni vectigalis. Constit.
308. » 787
Bona confraternitatum civitatis Balneoregensis
applicata fuerunt seminario illius civitatis.
Constit. 312. » 797
Bona monasterii Sulepriensis, diocesis Goe-
nensis, unita fuerunt mensae conventuali
ejusdem monasterii. Constit. 324. » 816
Applicatur bona monasteriorum Chartus-
norum civitatis Maguntinae creationi uni-
versitatis studiorum in eadem civitate. Con-
stit. 333. » 826
Bona confraternitatum civitatis Bristnoriensis
applicatur seminario illius civitatis. Constit.
367. » 948
Descriptio bonorum episcopalis sedis de Ivi-
za. Constit. 379. » 968
Bona confraternitatum civitatis Urbinensis
migrant in possessionem magistrarum pi-
um ejusdem civitatis. Constit. 384. » 983
Bona monasterii s. Andree concessa fuere
mensae episcopali Heinensi. Constit. 410. » 1088
Bona confraternitatis s. Crucis in terra s. di Za-
go s. Imolensis diocesis tributa fuere se-
cularis parochialibus ipsius loci. 413. » 1066

C

CAPPELLANI

- Capellanus major, est etiam magnus ele-
mentarius in regno Sardiniae. Constit. 4. » 17
Quae sint ejus facultates. » Ibid.
Quale sit ejus jus in funeribus, et sepulchris.
Ibid. » 30
Jurisdictio capellani majoris regis Catholici.
Constit. 127. » 320

CIVITAS

- Privilegia civitatis Foroliviensis. Constit. 21. » 83
Privilegia civitatis Anconae. Constit. 86. » 231
Privilegia civitatis, et portus Caenatici. Con-
stit. 89. » 237
Privilegia civitatis Faventine. Constit. 94. » 241
Privilegia civitatis Veleae. Constit. 97. » 246
Privilegia civitatis Recinatensis. Constit. 98. » 249

Privilegia civitatis Avenionensis. Constitut.			Compositio monitis Alti orbi: fuit iure ex-	
105. pag.	279		gendi gabellis. Constit. 175. pag.	489
In civitate Fulginatei erigitur conservato-			Quae sint ejus privilegia in pemore oncupato	
rium pro reductione otiosorum. Const.			Baudite. Ibid.	491
120. »	507		Communitas Ilypelli habet rectorium etio-	
In civitate Lucus sedes s. Seraphini oncup-			rium. Constit. 195. »	507
pati habent privilegium orandi prelois			In communitate Cornaldi Savignoliensis dio-	
suppellectilibus altare patris in ecclesia			cesis numerus consiliariorum ad sex supra	
patrum Cappucinorum. Const. 196. »	595		triginta exhibitus fuit. Constit. 205. »	744
Oppidum Norae in civitatem erigitur. Const.			Siegolis communiatibus status ecclesiastici	
215. »	595		concessae fuerunt fedinae onychiorum, et	
In civitate Lisbonensi existit tribunal ecclesia-			marmorum. Const. 220. »	796
sticum. Constit. 234. »	602			
Descriptio civitatis Chamberiensis. Constitut.				
235. »	607			
Oppidum Corpenae in civitatem erigitur. Con-				
stitut. 255. »	635			
Universitas civitatis Palcosi Lascurrensis dio-				
cesis ius habet concedendi laureas in facul-				
tate theologiae. Constit. 256. »	656			
In civitate Asculi existit congregatio Piorum				
Operariorum multa cum laude charitatis				
officium exerceat. Const. 264. »	685			
Erectio universalis in civitate Lucus unde				
ortum habuerit. Const. 269. »	694			
Restauratio collegii civitatis Carpeatorensis.				
Const. 271. »	697			
Coactio bonis, et armae magistratui civita-				
tis Pissurensis. Const. 281. »	725			
Locus pia civitatis Castellae. Constit. 288. »	749			
Civitas Tiferni privilegium. Const. 296. »	785			
In civitate Firmus est collegium nuncupatum				
« Marziale » Const. 309. »	792			
In civitate Perusae est collegium nuncupatum				
« della Meranzia » Const. 322. »	810			
Præsidium civitatis Bononiensis habet facultatem				
extrahendi res a locis immobilibus.				
Constitut. 332. »	825			
In civitate Maguntina est universitas studio-				
rum. Const. 333. »	826			
Civitas Foroliviensis habet conservatorium				
puellarum medicamentum. Const. 344. »	887			
Civitas Feretræ habet statum apostolicam				
auctoritate confirmatum. Const. 446. »	891			
Villa de Iria in civitatem erigitur. Constitut.				
379. »	963			

COMMUNITAS

Communitas Faventina admissa fuit ad locum	
montium quatuordecim pro constructione	
causis in flumine Eridani. Const. 172. »	484
Communitas Feretræ collum detrimendum	
scire debet in sequentem iuris privati co-	
cedat familias Zannelli super constructione	
canalis in flumine Eridani ad mare Adriati-	
cum. Const. 172. »	480

CONCLAVISTA

Conclavistae sunt illi qui cognitioni familiares,	
commentales, et intervientes sunt in conclavi	
eminentissimorum cardinalium domo de	
eligendo pontifice agitur. Const. 14. »	55
Recipiuntur in familiares papae. »	ibid.
Creantur eorum. »	ibid.
Declarantur comites, nobiles, et milites. »	ibid.
Possunt eligere civitatem ubi melius eis	
placeat. »	ibid.
Etiā pro haeredibus. »	ibid.
Estimantur ab habitatione in civitate electi. »	56
Item eximuntur a gabellis, decimis, aliisque	
communibus oneribus. »	ibid.
Item a spoliis eorum facultate testandi. »	ibid.
Possunt licet milites retinere ecclesiasticas	
personas. »	37
Libentur ab onere incedendi in habitum, et	
tonsuram. »	ibid.
Possunt transferre ecclesiasticas pensiones. »	ibid.
Si milites sint fruuntur beneficio antistitis. »	38
Legitimantur si spuri. »	ibid.
Quodcumque defectum in provisionibus ob-	
tenendum, eorum favore remittitur. »	ibid.
Remittuntur, et venduntur fructus mala per-	
cepti in beneficiis. »	59
Absolvuntur ab irregularitatibus. »	ibid.
Pro eis litterae apostolicæ gratis expédiuntur. »	ibid.
Concessionem servandam sunt licet iniusta	
non fuerit concessio in camera. »	ibid.
Nomina consuevistarum registri solent hono-	
ris gratia, et ut valeant frui privilegiis. »	41

CONFRATERNITAS

Erectio confraternitatis B. M. V. de monte Carmelo	
civitatis Marisensis. Const. 48. »	112
Quomodo antiquitus ipse confraternitas nuncupabatur. »	ibid.
Quae pia opera exercere solet. »	ibid.
Ejus erectio apostolicæ auctoritate confirmata	
fuit. Ibid. »	115
Habet potestatem concedendi statuta. »	ibid.
Fructus nonnullis indulgentiis. »	ibid.

Ejus coëpulationis jus habet benedicendi scapulare, et illud imponendi singulis Christianidelibus. <i>Ibid.</i> pag. 114	Plurimae confraternitates suppressae fuerunt in oppido Montechii pro erectione reclusorii eorundem. <i>Const.</i> 538. pag. 857	
Confraternitas Mortis civitatis Vetusae juxta habet liberandi quatuordecim unum rem damnatum ad tres annos etiam ad vitam. <i>Const.</i> 59. » 904	Confraternitas Augigiarum urbis habet suum statum auctoritate apostolica confirmatum. <i>Const.</i> 534. » 904	
Statuta archiconfraternitatis Pictavis carceratorum verbi in ecclesia s. Joannis de la Figna erectae. <i>Const.</i> 62. » 144	Confirmatio confraternitatis sancti Antonii de Pabua civitatis Lisbonensis. <i>Const.</i> 500. » 915	
Fuerunt auctoritate apostolica confirmata. <i>Ibid.</i> » 157	Suppressio confraternitatum civitatis Brietariensis. <i>Constit.</i> 567. » 945	
Confirmatio erectionis confraternitatis redemptionis captivorum civitatis Lucensis. <i>Consiliatio</i> 66. » 167	Contentio inita inter confraternitatem s. Andree apostoli, et episcopum Pasauremensem fuit confirmata. <i>Const.</i> 576. » 961	
Confratribus, et cooperatoribus confraternitatis sanctissimae Pietatis redemptionis captivorum civitatis Lucensis indulgentiam fuit, ut laetificentur, et otibus vesci possent tempore quadragesimae. <i>Const.</i> 67. » 169	Suppressio duarum confraternitatum civitatis Urbinatensis. <i>Const.</i> 588. » 965	
Confraternitatis sanctissimi sacramenti, et sanctae Monicae in ecclesia s. Mariae de Populo orbis erecta fuit in archiconfraternitatem. <i>Const.</i> 90. » 258	Confraternitas nuncupata s. Crucis in terra s. di Zaga s. Imolenensis diocesis suppressa fuit. <i>Const.</i> 415. » 1066	
Confraterosus B. M. Virginis de Augustis civitatis Lisbonensis unita fuit altari confraternitatis Retarrectionis B. N. J. C. ejusdem civitatis. <i>Const.</i> 114. » 294	CONGREGATIO	
Duae confraternitates civitatis Essingae suppressae fuerunt. <i>Constitutio</i> 155. » 346	Fratribus congregationis Oratorii s. Philippi Neri civitatis Guatimalensis jus competit eligendi alium qui possint defectum natalium. <i>Const.</i> 5. » 21	
Confraternitas ss. Sacramenti civitatis Benaventanae juxta habet liberandi quatuordecim unum rem poena capitali damnatum. <i>Constit.</i> 145. » 570	Privilegia dietae congregationis confirmantur. <i>Const.</i> 7. » 25	
Erectio confraternitatis nuncupatae de Misericordia in diocesi Piacensi. <i>Const.</i> 145. » 575	Erectio congregationis presbyterorum saecularium Oratorii s. Philippi Neri villae de Orizava Mexicanae diocesis. <i>Const.</i> 40. » 92	
Confraternitas B. M. V. de Mercede redemptionis captivorum civitatis Lignae privilegium habet faciendi celebrare missam quolibet sabato de Apparitione B. Mariae Virginis. <i>Const.</i> 180. » 598	Erectionis confirmatio. <i>Ibid.</i> » 95	
Statuta confraternitatis fabricarum lignariorum civitatis Firmanae. <i>Const.</i> 162. » 457	Privilegia praedictae congregationis concessa. <i>Const.</i> 41. » 95	
Confraternitas s. Rosarii in Castro s. Patri Bononiensis diocesis non creditur facultas elevandi vexillum. <i>Const.</i> 280. » 721	Præfinitio numeri vocalium recipiendorum in capitulo congregationis Neapolitanæ ordinis Cisterciensis. <i>Const.</i> 44. » 101	
Erectione confraternitatis sanctissimi Sacramenti loci Pontis Comensis diocesis. <i>Const.</i> 296. » 766	Erectio, et privilegia congregationis Oratorii s. Philippi Neri civitatis Recinatisensis. <i>Constit.</i> 57. » 134	
Translatio confraternitatis D. N. J. C. et B. M. V. civitatis Lisbonensis ad ecclesiam s. Joannis de Praga. <i>Const.</i> 297. » 768	Congregationi Lateranensi concessa fuit potestas conservandi titulum suppressae abbacie s. Epiphaniæ ordinis s. Augustini. <i>Constit.</i> 60. » 140	
Confraternitas « della morte » de orbe privilegium. <i>Constit.</i> 501. » 775	Confirmatio congregationis discalceatorum sanctissimae Crucis, et Passionis Domini nostri Jesu Christi. <i>Const.</i> 64. » 164	
Nonnullae confraternitates existentes in civitate Balneoregensi suppressae fuerunt. <i>Constit.</i> 542. » 797	Congregatio ad consultienda pontificis dilectionis negotia designata nollam jurisdictionem habet in negotiis reservatis jurisdictioni episcopi Ostiensis, et Veliterni. <i>Const.</i> 68. » 174	
	S. Congregationis Concilii officiales ad certam numerum rediguntur. <i>Const.</i> 70. » 177	
	Erectio congregationis oratorii s. Philippi Neri facta in civitate Mexicana in India. <i>Constitutio</i> 88. » 235	
	Erectio caritativae apostolica confirmata fuit. <i>Ibid.</i> » 256	

- Congregatio Oratorii s. Philippi Nerii restituitur in terra Hyssipelli Fulginstensis diocesis. Constit. 141. pag. 350
Erectio congregationis s. Philippi Nerii in civitate s. Fidei Mexicanae diocesis in Iodis. Constit. 149. » 396
Erectio congregationis Piarum Operariorum beatæ immaculatae Conceptionis in civitate Aseuli. Const. 160. » 440

CONSTITUTIO

- Constitutiones fratrum ordinis B. M. de monte Carmelo aequalitatem auctoritate apostolica confirmatae fuerunt. Constit. 85. » 216
Constitutiones conservatorii puellorum divine Providentiae, et xeoodechi puperum infirmorum civitatis Vetulae auctoritate apostolica fuerunt confirmatae. Const. 97. » 268
Constitutiones pro regimine provinciarum Franciae ordinis minorum s. Francisci Capucinorum, Const. 108. » 288
Constitutiones pro reclusorio otiosorum civitatis Fulginstensis. Constit. 120. » 308
Constitutiones capituli ecclesiae Cathedralis Legionensis. Constitutio 122. » 313
Constitutiones servatae in promotione clericorum Melitanae diocesis. Const. 151. » 353

CONVENTIO

- Conventiones huius inter muicium apostolicum Parisiis commocantem, et regium administrum super collatione canonicatum quatuor collegiarum in Belgia existentium. Const. 104. » 280

D

DAMNATIO

- Electio pseudo episcopi Harlemensis facta e pseudo archiepiscopo Ultrajectino damata, et reprobat fuit. Constit. 177. » 300
Ejus electio iterum reprobat fuit, adhibitis quoque ecclesiasticis censuris. Const. 180. » 307
Damnatio electionis Nieplei Neldeman in episcopum Duxeritensem, facta e pseudo archiepiscopo Ultrajectino. Const. 189. » 341
Damnatio fisci Portugalliae ob adjunctionem honorum spectantium ad societatem Jesu. Const. 203. » 362
Damnatio libri col titulus s. Joannis Laureotii Eschmichi's novum testamentum in prophetiam de Emanuele. Constit. 250. » 621
Damnatio et prohibitio libri, cui titulus s. Mariae Catholica de presentari a sua Sancta opera postuma » Constit. 319. » 807

DAPIFERI

- Dapiferi vocantur qui dapes subministrant eminentissimis cardinalibus in conclavi degentibus. Const. 18. pag. 44
Retipiuntur in familiares papae. » ibid.
Creantur notarii. » ibid.
Comites, milites, et nobiles evadunt. » ibid.
Habent jus eligendi civitates quo eis melius lubet. ibid. » 48
Jus hujusmodi exarere valent etiam pro hereditibus. » ibid.
Releantur ab opere commorandi in civitate, quam elegerunt. » ibid.
Eximuntur a gabelle, decimis, aliisque oneribus. » ibid.
Eisdem condonantur fructus male percepti. » 46
Si spiritaliter legantur ipso jure. ibid. » 46
Et habiles fiunt ad successiones, honores, ordines, et benefices. » ibid.
Literae apostolicae gratis pro eis expeditur. » ibid.
Habent potestatem transferendi pensiones usque ad summam eorum ducatorum. » ibid.
Possunt retinere pensiones ad summam biscentorum ducatorum, absque necessitate deferendi habitum, et tonsuram clericalem. » 47
Eximuntur a spoliis, cum facultate testandi. » ibid.
Gratis concessae valent etiam deficiente indultu in camera » ibid.
Nomina dapiferorum honoris gratia publicari solent, etiam et valent privilegii concessis frui. » 49

DEGENNIA

- Quid sint decennia, et quomodo exigantur a commendis militum s. Jacobi de Spatha, Calatrava, et Alcantara. Constit. 409. » 1056

DISMEMBRATIO

- Monasterium monialium s. Clarae de la Guiche Blesensis diocesis dismembratum fuit a jurisdictione fratrum s. Francisci Conventualium. Const. 81. » 118
Ratio ob quam dismembratio decreta fuit. ibid. » 119
Monasterium monialium s. Catharinae Senensis civitatis Perpiniani Eleensis diocesis ordinis s. Dominici dismembratum fuit a regimine fratrum ejusdem ordinis. Const. 85. » 131
Monasterium monialium sub titulo Conceptionis B. M. V. I. de Congressu Matriti Toletanae diocesis dismembratum fuit a gubernio fratrum ordinis B. M. de Mercede. Const. 79. » 190

Dismembratio civitatis Neosolanensis, et domi-	
onii s. Crucis a diocesi Strigoniensi. Con-	
stitut. 79. pag.	208
Dismembratio oppidi Sepusianensis, a diocesi	
Strigoniensi. Constitutio 80. »	208
Dismembratio oppidi Resovienensis a diocesi	
Strigoniensi. Constitutio. 81. »	211
Dismembratio provinciae s. Angeli in Apulia	
ordinis s. Francisci de observantia. Coost.	
106. »	283
Dismembratio dyorum conventuum provinciae	
Mediolanensis tertii ordinis s. Francisci.	
Constitutio. 130. »	332
Dismembratio noviculorum locorum a dioc-	
cesi Acimoneasi. Coostit. 134. »	344

DISPENSATIO

Dispensatio a voto necessaria est, ut religiosi	
ordinis s. Augustini promoveri valeant ad	
episcopatum. Coost. 176. »	499
Dispensatio ab una quotidiano vescendi pisci-	
bus, arbutus, et lacticiis favore monacho-	
rum ordinis Cisterciensis congregationis re-	
formatae s. Bernardi. Coost. 184. »	517

E

ECCLIESIA

Provisio ecclesiae Lisbonensis. Constit. 172. »	481
Ecclesia etiam non recepta providendi valet si	
episcopus absit. Coost. 178. »	501
Pro erectione ecclesiae cathedralis Forosem-	
prentiensis applicata fuerit bona hereditatis	
Petri Bianchi ad decemvium. Coost. 183. »	515
Provisio ecclesiae Cyrenensis. Coost. 186. »	520
Restauratio ecclesiae cathedralis civitatis Li-	
zbonensis. Coost. 202. »	564
Erectio ecclesiae episcopalis De-Sonora in In-	
dias. Coost. 207. »	566
Dismembratio ecclesiae Calaritanae, et Galte-	
linensis. Constit. 219. »	594
Erectio ecclesiae Chamberienensis in regno Sar-	
diniense. Constit. 225. »	606
Ecclesiae parochiales civitatis Ulyssipponensis	
reparatur ex reddito noviculorum hano-	
rum ecclesiasticorum. Coost. 227. »	618
Erectio cathedralis Carpentensis. Constit. 235. »	632
Religatio ecclesiae Varaspiensis Coost. 275. »	709
Suppressio cathedralis Mirandensis. Coost.	
285. »	728
In Ecclesia s. Joannis de Praga civitatis Lith-	
onensis translata fuit confratritus nuncu-	
pata sanctissimi Domini nostri, et B. M.	
Virginis de Rosario. Coost. 297. »	768
Suppressio ecclesiae parochialis Portalegren-	
sensis. Coost. 305. »	778
Ecclesia s. M. Virginis de Monte Carmelo ex-	

tra portam Portuensem erigitur in paroe-	
ciam suburbicam. Coost. 316. pag.	802
Erectio aedis episcopalis de tiza. Coost.	
379. »	965
Super mensa ecclesiae Pharaconensis reservata	
fuit pensio septuaginta quatuordecim favo-	
re tribunalis s. inquisitionis Elborensis.	
Coost. 411. »	1064
Erectio ecclesiarum parochialium in terra » di	
Lugo » Imolenensis diocesis. Coost. 415. »	1086
Jura ecclesiae s. Gervasil, et Protasil loci de	
Zimbello-Burgi s. Domini. Coost. 418. »	1077

EMPTIO VENDITIO

Confirmatur venditio facta de ecclesia, et mo-	
nasterio ss. Viti, et Modesti de Urbe.	
Coost. 370. »	896

EPISCOPUS

Episcopi, aliisque superioribus tempore jubi-	
lei facultates tribuuntur eligendi coelestia-	
rios idoneos, qui absolute valeant etiam	
a causis reservatis. Constit. 3. »	15
Episcopis graeci ritus omni praescribitur, ut or-	
um sententiam ferant super immunitate,	
festorum in diocesi Compostellana. Coost.	
16. »	43
Eisdem episcopis conceditur potestas transac-	
reendi jejunia. Constit. 17. »	45
Episcopi Valterri et Ostiensis jurisdictione in	
eamdem diocesi. Coost. 68. »	175
De munere episcopi, et ejus praestantia. Coost.	
72. »	184
Episcopo Aurelianensi data est potestas sup-	
primendi monasterium Coelestinorum in	
ejus diocesi existens. Coost. 91. »	259
Eisdem facultas tributa fuit episcopo Lemori-	
ensis. Coost. 92. »	261
Eadem facultas data fuit episcopo Claromont-	
ensi. Coost. 119. »	306
Jurisdiclio episcopi super domibus religioso-	
rum, in quibus est cura animarum. Coost.	
174. »	495
Religiosi ad episcopatum promoveri non pos-	
sunt nisi remisso voto. Coost. 176. »	499
Damnatur electio episcopi facta a pseudo ar-	
chiepiscopo. Coost. 177. »	500
Idem ut supra. Coost. 189. »	541
Episcopus regere valet etiam diocesim non	
vacantem, dummodo episcopus absit ab ea.	
Coost. 178. »	501
Laudes episcopi Nepesini, et Sotrin. Coost.	
186. »	822
Laudes episcopi Cyrenensis. Ibid. »	822
Episcopos Traricensis recepit retractationem	
emissam a Justino Febrenio. Constit. 188. »	829

Et pro hanc acta negotio gratias obtulit summi pontificis. *ibid.* pag. 858
 Episcopi regni Portugalliae data fuit potentia redocendi olera pie, et missas adnexas promogentur. *Const.* 201. » 540
 Episcopus Gualthienensis, suam diocesim obtinet disjunctam ab episcopo Caleritano. *Const.* 219. » 894
 Episcopi Chamberitensis creatio. *Goest.* 225. » 607
 Episcopi Paduensis iurisdiclio in territorio Corbeseasi. *Const.* 232. » 637
 Episcopo Celsoneasi data fuit facultas redocendi eorum *ecclesie* s. Nicolai Ceteris. *Const.* 265. » 684
 Episcopo Vidensi mandata fuit visitatio congregationis regoburim s. Crucis Celimbriensis. *Const.* 278. » 745
 Episcopus Pisaurensis concordiam laicit cum confraternitate s. Andree ipsius civitatis, quae fuit confirmata. *Const.* 376. » 961
 Episcopi regni Siciliae facultatem habent extrahendi roas a locis immunitibus. *Const.* 392. » 995

ERECTIO

Erectio Montis Pietatis civitatis Bononiae. *Const.* 10. » 27
 Erectio trium custodiarum in provincia Aragonie ordiois minerum sancti Francisci Caputchieum. *Const.* 20. » 81
 Erectio congregationis sancti Philippi Neri in villa de Orizava. *Const.* 40. » 95
 Erectio confraternitatis B. M. V. de monte Carmelo civitatis Marianaensis. *Const.* 48. » 112
 Erectio conservatorii sancti Leopardi civitatis Anaimose. *Const.* 54. » 127
 Erectio instituti congregationis discalceatorum ss. Crucis, et Passiois D. N. J. C. *Const.* 64. » 161
 Erectio confraternitatis Redemptionis capitulo in civitate Lucana. *Const.* 66. » 167
 Erectio episcopatus Strigoniensis. *Const.* 80. » 208
 Erectio cathedralis Ecclesiae Rosariensis. *Const.* 81. » 211
 Erectio congregationis apostoli Philippi Neri in civitate Mexicana. *Const.* 88. » 238
 Erectio archiepisfraternitatis ss. Sacramenti, et sanctae Monicae in ecclesia sanctae Mariae de Populo urbis. *Const.* 90. » 239
 Erectio conservatorii pro otiosis in civitate Fulginei. *Const.* 120. » 307
 Erectio cathedralis Crisostomi. *Const.* 136. » 348
 Erectio cathedralis Sabarrens. *Const.* 157. » 581
 Erectio cathedralis Alfaregalensis. *Const.* 158. » 388
 Erectio confraternitatum de Misericordia in

civitibus diocesis Ploccensis. *Const.* 145. » 373
 Erectio ecclesiae s. Dendati diocesis Tullenensis. *Const.* 146. » 578
 Erectio congregationis s. Philippi Neri in civitate s. Fidei diocesis Mesitanæ. *Const.* 149. » 364
 Erectio octo commendarum sub priorato Palonise hospitalis Hierosolymitani. *Const.* 157. » 409
 Erectio metropolitanae Olamocensis. *Const.* 189. » 439
 Erectio congregationis piarum operariorum Beatae Immaculae Conceptionis in civitate Asculi in Pigno. *Const.* 184. » 440
 Erigitur quatuor conventus opæ cum hospitio ordois s. Francis Capuccinorum in diocesi Letiburgensi existentes. *Const.* 204. » 1049

EXCOMMUNICATIO

Excommunicantur omnes, qui quovis praestitu relicto bona spectantia ad sacra loca Palestinae. *Const.* 179. » 505
 Excommunicatio pseudo episcopi Hirlemensis, et suorum adherentium. *Const.* 189. » 307
 Excommunicatio pseudo episcopi Darentinensis, et electoris ejus. *Const.* 189. » 344
 Excommunicantur omnes, qui vel legere, vel retinere presumptorios librum cui titulus « *Notum testamen in prophetiam de Emanuele.* » *Const.* 230. » 625
 Excommunicationis poene damnantur legentes, et retinentes librum cui titulus « *Memoria Ecclesiae de presentiori s. suo Spiritu.* » *Const.* 312. » 807
 Eadem poena damnantur non solventes pensionem tribuelli s. inquisitionis Elberensis. *Const.* 411. » 1065

F

FESTUM

Immutatio festorum in diocesi Compestellana. *Const.* 15. » 41
 Immutatio festum in diocesi Vindensis. *Const.* 24. » 65
 Immutatio festorum in diocesi Ponsaspensi. *Const.* 27. » 68
 Immutatio festorum in diocesi Utielavienensi. *Const.* 28. » 70
 Immutatio festorum in diocesi Lucoricensi. *Const.* 29. » 72
 Immutatio festorum in diocesi Cracovicensi. *Const.* 30. » 74
 Immutatio festorum in diocesi Ploccensi. *Const.* 31. » 76

In Indulgentiis concessione eis qui die 11. mensis februarii visitaverint ecclesias ordinis servorum B. M. Virginis, Const. 461. pag. 457

Indulgentiis assequenda occasione capituli generalis celebrandi a monachis ordinis Cisterciensis s. Gaudentii in civitate Arminensis, Const. 478. » 488

Concessio indulgentiarum favore monialium ordinis B. M. V. Immaculatae sub Instituto S. Francisci Salesii, Const. 482. » 512

Concessio indulgentiarum pro eis qui visitaverint aliquam ex ecclesiis congregationis clericorum regularium Barnabitarum occasione celebrationis capituli generalis, Const. 490. » 545

Concessio indulgentiarum plenariae pro iis, qui visitaverint ecclesias ordinis s. Augustini, occasione capituli generalis, Const. 499. » 588

Indulgentia assequenda ab eis, qui die 7 novembris visitaverint ecclesias ordinis Cisterciensis, Const. 504. » 565

Indulgentia plenaria pro ecclesiis Escalcetorum s. Crucis, et passionis Iesu Christi, Const. 508. » 574

Similis pro ecclesiis Regularium Theatinorum le expositione Sacramenti Eucharistiae, Const. 509. » 574

Similis pro ecclesiis Escalcetorum in festo Praesentationis B. M. Virginis, Const. 525. » 612

Similis pro ecclesia monasterii monialium ordinis Annunciantis B. M. V. Coelestium pro die 16. iunii, Const. 525. » 650

Similis ad septennium pro eis, qui oraverint pro extirpatione haereticorum quo tempore militavit missionarii ex ordine Praedicatorum, Const. 538. » 658

Similis pro eis, qui recitaverint missam B. M. Virginis, Const. 559. » 659

Similis assequenda in ecclesiis pro Praedicatorum, et monialium ejusdem ordinis tempore anniversarii, Const. 540. » 659

Similis in ecclesiis praedictis pro die 15 septembris, Const. 541. » 660

Similis in exercitiis spiritualibus peragi solitis ab illis fratribus, et monialibus in memoriam quadraginta dierum quibus Dominus noster fuit in deserto, Const. 542. » 661

Similis pro iis, qui interfuerint benedictioni impartienda ab archiepiscopo Lisbonensi, Const. 552. » 664

Similis pro iis, qui visitaverint ecclesiam confraternitatis s. della Morte s. de Urbe, Const. 561. » 778

Similis pro iis, qui visitaverint ecclesias ordinis s. Francisci Cappuccinorum secunda dominica immediate sequenti post Epiphaniam Domini Nostri, Const. 591. » 809

Similis pro iis, qui die 12 novembris visitaverint ecclesias s. Francisci Cappuccinorum, Const. 526. pag. 818

Similis pro iis, qui tempore capituli generalis visitaverint ecclesias clericorum Regularium Congregationis S. Pauli Decollati Barnabitarum, Const. 565. » 919

Similis ad instar jubilaei pro iis, qui pias operas ab episcopis declarandas praestabunt, Const. 566. » 945

Similis pro iis, qui occasione capituli generalis visitaverint ecclesias ordinis s. Augustini, Const. 568. » 948

Indulgentiae assequenda ab iis, qui orationi quadraginta horarum interfuerint in ecclesiis ordinis s. Francisci Cappuccinorum, Const. 405. » 1048

Similis pro eis, qui visitaverint ecclesias s. duodecim Apostolorum de erbe occasione capituli generalis, Const. 415. » 1071

JUBILAEUM

Tempore jubilaei suspenduntur extra urbem singulis confessoribus facultates etiam extraordinariae absolventi a censuris, et dispensandi a votis, Const. 1. » 11

Quae sint praestanda pro consecutione jubilaei, ibid. » 11

Conceduntur etiam poenae locutae ab apostolis dummodo ad suos ordines redeant, Const. 2. » 12

Quomodo jubilaum laicis possit a monialibus, ablatibus, et monialibus, et hominibus degenitibus, Const. 3. » 15

Episcopis aliisque superioribus tempore jubilaei facultates tribuantur, et confessoribus relinquantur idcirco, qui absolvent etiam a casibus reservatis, Const. 5. » 15

Extensio universalis jubilaei in urbe celebrati de anno 1775 ad universum catholicum orbem, Const. 75. » 186

JUDICIUM

Judicium de damno dato in civitatibus Castri, et Roncellionis, et in terris Onani, et Praeae-gendum est coram tribunalibus camerarum, Const. 59. » 89

Etiā si damnum datum sit in bonis amphi-teuticis, ibid. » 90

Quomodo sit procedendum si damnum datum fuit in bonis in quibus res possendi pertinet ad R. C. ibid. » 91

Qualis ordo servandus sit in edendis decretis sive poenalis, sive absoletis, » ibid.

Judicium super patronatu abbatis s. Joannis

INDEX MATERIARUM

committitur archiepiscopo Florentino. Con-
stit. 98. pag. 282

JURISDICTIO

- S. Congregatio Boni Regiminis habet juri-
dictionem priuatam in causis super iure pae-
scendi in comunetate montis Alti. Con-
stit. 173. » 495
- Jurisdiclio abbatis s. Marie de Bambona sup-
pressa fuit, una simul cum iurisdictione s.
Leocentii in Duoliolo. Constit. 174. » 495
- Jurisdiclio episcopalis potest exerceri etiam
in diocesi licet non vacante dummodo epi-
scopus absit ab ea. Constit. 178. » 501
- Jurisdiclio pseudo episcopi prohibetur. Con-
stit. 189. » 549
- Jurisdiclio epis. Gallinensis. Constit. 210. » 596
- Unio iurisdictionis abbatissae s. Marie in Bal-
neo episcopatus Burgi s. Sepulchri. Constit.
226. » 613
- Distributio iurisdictionis ecclesiae in territo-
rio Corbejensi. Constit. 233. » 627
- Frates tertii ordinis s. Francisci de poeniten-
tia estimantur a iurisdictione ministri gene-
ralis. Constit. 248. » 682
- Mouales existentes in dominio Venetiarum
exemptae fuerunt a iurisdictione fratrum mi-
norum s. Francisci et subiectae fuerunt or-
dinis Incozum. Constit. 263. » 683
- Jurisdiclio magistratus, et consularii ciuita-
tis Tiferi cognoscendi causas in primo gra-
du. Constit. 298. » 763
- Monasterium beatae Mariae virginis de monte
Carmelo exalactorum in ciuitate Florenti-
na subest iurisdictioni epis. Constit. 327. » 819
- Mouales ordinis s. Benedicti congregationis
Camaldulensis respectiu ordinis subji-
ciuntur. Constit. 329. » 820
- Item mouales existentes in regno Etruscae.
Constit. 330. » 821
- Item ut supra. Constit. 330. » 822
- Jurisdiclio episcopi diocesis super recluso-
rio oppidi Montechii diocesis Camerinen-
sis. Constit. 338. » 856
- Mouales ciuitatis Cordubensis subiciuntur iu-
risdictioni ordinarii. Constit. 378. » 900
- Jurisdiclio episcopi de Iuua. Constit. 379. » 906

JUS GAZAGA

- Jus gazagi pro Hebraeis idem est ac jus inquil-
linatus. Constit. 104. » 274
- Titulo juris gazagi concessa fuit domus spe-
ctans ad ecclesiam s. Antonii Lusitanorum
soluta annuo canone. » ibid.

JUS NOMINANDI

- Jus nominandi ad beneficia, competit regi Por-
tugalliae, et Algeriorum in ejus regno dum-
modo vacatio certis temporibus teneantur.
Constit. 181. pag. 809
- Nominati nihilominus tenentur expedire litem
apostolicam. ibid. » 810
- Jus nominandi ad cathedrales, metropolita-
nas, et alias dignitates habet rex Sardiniae
in ejus regno. Constit. 208. » 863
- Jus nominandi ad ecclesiam de Sonore in In-
diis pertinet ad regem Hispaniarum. Con-
stit. 207. » 870
- Confraternitati animarum purgatorii ecclesie de
Lutobal Lisbonensis diocesis jus nominan-
di affines ad eius cappellanias conceditur.
Constit. 216. » 888
- Jus nominandi episcopum Gostliensem per-
tinet ad regem Sardiniae. Constit. 319. » 898
- Cui competat ius nominandi iudices in tribu-
nali ecclesiastico Lisbonensis ciuitatis. Con-
stit. 224. » 902
- Jus nominandi episcopum Chamberiensem
pertinet ad regem Sardiniae. Constit. 225. » 909
- Jus nominandi episcopum Carpentensem pertinet
duobus Carpentibus. Constit. 238. » 934
- Jus nominandi episcopum Colonensem per-
tinet archiduchibus Austriacis. Constit. 268. » 989
- Jus nominandi ad beneficia quaedam habet rex
fidelissimus. Constit. 302. » 776
- Jus patronatus beneficiorum erectorum in ec-
clesia S. M. virginis oppidi de Anzebojs
diocesis Lisbonensis pertinet regi fidelissi-
mo. Constit. 406. » 1092
- Idipsum augetur quoad beneficia erecta in
ecclesia parochiali s. Petri ecclesie de Torres
ejusdem diocesis. Constit. 412. » 1094

JUS PASCENDI

- Cui competat ius pascendi in nemore munici-
pali Bandinella, et posito inter fines com-
munitatis Montis Alti. Constit. 173. » 491

JUS PRIUATIVUM

- Scipio Zannelli, ejusque haeredes jus habent
priuaticum construendi caualis in flumine
Eridani ad mare Adriaticum. Constit. 179. » 184
- Eidem tamen interdictum est taxes imponere
super cymis, et mercibus. ibid. » 185
- Item et damnum inferendi ciuitati Ferrariae
super ditiis eidem debitis. ibid. » 186
- Episcopus Paderbornensis jus habet priuaticum
venandi, et piscandi in pago municipio
Montis Jacobi Corbejensis. Constit. 332. » 828

Communitatibus status ecclesiastici juxta pri- vilegium sacrandi foliis inermes tribu- tum fuit. Const. 290.	pag. 766
Rex Hispaniarum habet juxta privilegium eligendi priorem in monasterio s. Laurentii de Ecu- rriale Tolletense diocesis. Const. 323.	815
Et electus censor confirmatus auctoritate epi- scopalis.	815
Confirmatio jure privati super impressione libri s. delle notizie del giorno, s. future sa- nitatis Cracas de Urbe. Constit. 334.	829
Laurentio, et Natali Barbollini concessum fuit juxta privilegium imprimendi librum, cui ti- tulus s. Bibliotheca canonico juridica Lu- cii Ferrarii s. Constit. 402.	1047

ITER

Acta itineris Vindobonensis acti a summo pon- tifici. Constit. 364.	919
Homilia habitata inter missarum solemnias in me- tropolitana ecclesia Vindobonensi.	920
Allocutio habita in publico consistorio Vin- dobonae in aula imperialis.	922
Oratio ad Sanctissimum Dominum habita a de- putatis senatus Augustani, ibid.	
Responsio ad dictos deputatos. ibid.	
Allocutio habita in sacro ecclesiae archiepi- scopalis Ferrarii.	923
Homilia habita in consecratione ecclesiae cat- hedralis Ceraurionensis. ibid.	
Alia similis in consecratione ecclesiae Caste- lensis.	925
Allocutio habita in consistorio post reditum ab itinere.	926
Descriptio itineris facti a Josepho Tini aere- moniarum magistro.	931
Declarationes circa discessum pontificis ab ur- be. Constit. 363.	941

L

LEGATUM PIUM

Episcopis regni Portugalliae datus fuit potestas reducendi aerea adexas primogenituris. Constit. 206.	850
Reductio operum adexas primogenituris in regno Portugalliae. Const. 201.	856
Extensio Brevis Pauli III. et Clementis VIII. quod satisfactionem legatorum priorum in regno Portugalliae. Const. 211.	880
Pium legatum constitutum s. Benedicti XIII. pro eis qui recitaverint officium B. M. Vir- ginis in ecclesia collegiata s. Spiritus civita- tis Remptentense extenditur etiam infirmis, qui intervenire non possunt. Const. 267.	889
Legatum pium relictum a Petro de Gaudula	

concessum fuit monas episcopi Siagmen- si, derogata testatoris voluntate. Const. 406.	pag. 1080
---	-----------

LOCA SACRA

Ordinationes pro obtinenda custodia sacrorum locorum Palestinae. Const. 179.	803
Bona ad sacra Palestinae loca pertinentia mul- to praestite rectori positi sub pua ex- communicationis laiae sententiae. ibid.	808
Velitum ut erigere in alios usus elemosynas dotes pro manutenzione sacrorum locorum Palestinae. ibid.	808

M

MISSA

Concessio missae s. Margaritae de Coertens sub rito duplici minori lo regni Portugalliae. Constit. 11.	32
Extensio missae beatae Joannee Valeris ad omnes ditiones regis christianissimi. Con- st. 46.	406
Missa conceptionis immaculatae B. M. Vir- ginis recitari potest in diocesi Cortaginesi post medium noctem hujus festivitatis. Con- st. 109.	289
Missa de apparitione B. Mariae Virginis quelibet sabato celebratur a confraternitate B. M. V. de Mercede civitatis Limanae. Const. 180.	308
Extensio indulgendi recitandi missam de s. Jo- sepho ad omnes regiones Americae. Con- st. 184.	407
Indultum pro recitatione missae in oratorio secundum typographiae camerae apostolicae. Const. 183.	407
In diocesi Mexicana in perpetuum celebratur missa B. M. Virginis septem dolorum. Con- st. 163.	439
Missa adexas primogenituris regni Portuga- lliae reduci possunt ab episcopis. Con- st. 206.	850
Concessio missae de communione confessoris in festo beati Michaelis de Sancti ordinis Ex- calceatorum. Const. 206.	868
Concessio missae propriae beati Philippi a Je- su martyris. Constit. 222.	608
Concessio missae propriae s. Philippi Nazii pro diocesi Mexicana. Const. 229.	620
Concessio celebrationis missae in hospitio ci- vilitatis Portugallensis ad commodum fra- trum reformatorum s. Francisci. Const. 230.	625
Concessio missae propriae s. Francisci da Paula pro regno Siciliae ultra Pharam. Con- stit. 242.	760
Reductio aeras missarum pro hospitio conve-	

Iesuatum ven. servi Dei Angeli Pauli de
urbe. Const. 399. pag. 774

MONASTERIUM

Monasterium monialium B. M. V. de Bonn
Consilio oppidi Cœri Velternensis dioce-
sis ius habet emendandi stipem in territo-
rio. Constit. 197. » 586
Ereccio monasterii s. Viti ordinis Cisterciensis
in platea s. delle Caratte a urbe. Con-
st. 198. » 587

O

OFFICIUM

Concessio officii sanctae Margaritae de Cortu-
na sub citâ duplici oporiet in regno Portu-
gallicae. Const. 11. » 53
Ereccio officii beatae Joannae Valentinæ ad
omnes dioceses regis christianissimæ. Con-
st. 46. » 104
Ereccio officii s. Josephi ad omnes regiones
in America existentes. Const. 154. » 407
In dioecesi Mexicana in perpetuum celebratur
officium B. M. Virginis septem dolorum.
Constit. 165. » 439
Concessio officii de communi confessorum in
festo beati Michaelis de Saetis. Con-
stit. 306. » 505
Concessio officii proprii beati Philippi a Jesu
martyris. Constit. 222. » 608
Concessio officii s. Philippi Neri pro dioce-
si Mexicana. Const. 229. » 620
Tempus immutatum fuit pro recitatione divi-
ni officii in ecclesiis cathedrali Palentina.
Const. 262. » 653
Recitantes officium B. M. Virginis in collegiis
s. Spiritus civitatis Brevetolense specia-
le obsequium habent concessum a Bene-
dicto XIII. Const. 267. » 688

OFFICIUM VACABILITUM

Quid sit officium vacabilitum in urbe, et quo-
modo in illis ius superventitiae extranei con-
suetudinis. Const. 8. » 33
Quomodo nonnullae concessionis ibrogatae
fuerint in praesidium eorum qui obtine-
rent aliquid officium huiusmodi. » ibid.
Extinctio concessionis vacabilitum laetitia pu-
puli Romani. Capituli. 61. » 140

OPES PIUM

In civitate Astuli in Picena extat fiam a opus
nuncupatum congregatio Piarum Operaria-
rum Const. 368. » 684
Concessio eidem facere bonus cappellaniae Mar-
cuæ. Ibid.

Suburbis Iulibus super interpretatice factae
concessionis declaratur, et explanatur.
Const. 386. pag. 745
Suppressio locorum piorum in civitate Casti-
li pro erectione reclusorii puerorum, et me-
toremiis infirmorum. Constit. 388. » 749
Opus pium erectum a reo. servo Dei Angeli
Pauli in urbe. Const. 292. » 324
Ereccio hospitalis infirmorum in civitate Ima-
lensi. Const. 513. » 798
Ereccio reclusorii pro pueris, et foemina
etiose, et luxuriose venientibus in oppido
Montebili dioecesis Camerinaensis. Con-
st. 358. » 834
Iustum est bellum contra inimicos sanctae re-
ligionis, et in eam, contra, applicari pos-
sunt pñ redditus. Constit. 349. » 827
Idem ut supra. Const. 390. » 898
Ereccio duorum cappellaniae facta a prioste
pe Barberino principe Praevention. Con-
st. 390. » 926

MONS PIETATIS

Utile opus est mons Pietatis. Constit. 10. » 37
In civitate Bononiae reperitur mons Matrimo-
nii nuncupatus, ex quo ibidem deponuntur
pecuniae in dotibus erogandae. ib. »
Quae sint leges quibus mons ipse regitur. » ibid.
Confirmatio, et respectiva abrogatio monum-
entorum ex dictis legibus. ibid. » 38
Ejus statuta sunt pontificis auctoritate confir-
mata. » ibid.
Status montis Pietatis civitatis Perusinae. Con-
st. 148. » 398

P

PENITENTIARIUS

Penitentiarius in basilicis, et ecclesiis urbis
plurimae concessionis factae fuerunt a Cle-
mente XIV. et Benedicto XIV. Const. 1. » 8
Quae sit eorum iurisdiccionis potestas. ibid. » 9
Quomodo illi debeant facultatibus sibi tribu-
tis. » ibid.
Quomodo a censuris absolvere possint de tem-
pore sublatis, et quis sit effectus hujus ab-
solutionis. ibid. » 11

PRIVILEGIUM

Privilegium magni electoris regis Sardi-
niae. Const. 8. » 17
Privilegia congregationis s. Philippi Neri civi-
tatis Guatimalensis. Const. 6. » 21
Confirmatio dictorum privilegiorum. Con-
st. 7. » 23
Privilegium seppeliendi cadavera Christianide-

- lium in ecclesia s. Mariae de la Cabana Limasae diocesis. Const. 2. pag. 26
- Bex catholicus privilegium habet nominandi ad primam dignitatem collegiatam ecclesiae beatae Mariae de Guadalupe Mexicanae diocesis. Const. 12. » 33
- Privilegia coelestiarum quae sint. Const. 14. » 55
- Privilegia dispendiorum. Constitutio 15. » 54
- Episcopo Matariensi competit privilegium administrandi speramentum confratrationis in insulis de Pontellaria, et Frigianis. Const. 19. » 51
- Privilegia coniugata virorum civitatis Forliviensis. Const. 21. » 55
- Megunt elemosynarius regis christianissimi privilegium habet concedendi licentiam militibus evicendi carnibus temporibus prohibitis. Const. 28. » 67
- Privilegia congregationis oratorii s. Philippi Neri villae de Oryzae Maticensae diocesis. Constitutio 30. » 95
- Communio privilegiorum, Indulgentiarum, et iudulorum congregationis Romanae, favore alterius congregationis de qua supra. Const. 41. » 96
- Privilegia cappellorum communio cappellae pontificiae. Const. 47. » 106
- Privilegium cappellae confraternitatis B. M. Virginis de Garmelo civitatis Marisensis. Const. 48. » 114
- Comunicatio privilegiorum congregationis Bononiensis oratorii s. Philippi Neri congregationi ejusdem s. Philippi Neri civitatis Recluciensis. Constitutio 57. » 135
- Confraternitas Mortis civitatis Vatulae privilegio vitae liberandi quilibet anno eorum venum damnatum ad trices. Const. 59. » 158
- Privilegia archiconfraternitatis pietatis excolectorum de urbe erectae in ecclesia s. Joannis della Pigna. Const. 62. » 144
- Confirmatio omnium privilegiorum emanantium a episcopo Ostiensis, et Viterbi super privativa ejus jurisdictionis in dictis civitatibus tam in civilibus, criminalibus, et economicis exclusive ad quoscunque tribunalis orbis, etiam congregationis ad consultanda pontificae didicis negotia designata. Const. 63. » 174
- Privilegia civitatis Anconae. Const. 86. » 231
- Privilegia collegii Salvati de urbe. Const. 110. » 298
- Privilegia mercatorum civitatis Anconae. Const. 125. » 316
- Privilegia confraternitatis sa. Sacramenti civitatis Bonaventurae. Const. 145. » 370
- Privilegia familie Florentinum civitatis Auximae. Constitutio 144. pag. 372
- Privilegia congregationis s. Philippi Neri civitatis s. Fidei in Indis Mexicanae diocesis. Constitutio 147. » 395
- Privilegia confraternitatis de Mercede civitatis Limasae. Constitutio 150. » 508
- Privilegium Camillo Boli romano tributum. Const. 151. » 399
- Privilegia universitatis Ferrariensis. Constitutio 158. » 420
- Privilegia congregationis piarum operariorum immaculatae Conceptionis in civitate Asculi exactae. Const. 164. » 410
- Privilegia communis Montis Alti super eodem nuncupato Bradiella. Const. 175. » 491
- Privilegia ordinis minorum sancti-Francisci de observantia super custodia locorum sacrorum Palestinae. Const. 179. » 803
- Portugalliae, et Algebiurum rex habet privilegium nominandi ad beneficia certis temporibus vacantia. Const. 181. » 806
- Privilegium pro orphanis collegii B. M. Virginis de Gratia civitatis Portugalliae defendendi totum, et bierum in actis publicis, et privatis. Const. 191. » 845
- Rectorium ejusdem in oppido Hispaniae habet privilegium faciendi quatuor in territorio. Const. 193. » 849
- Privilegium rescendi servitibus diebus sabbatis pro regionibus regi catholico subjectis. Const. 195. » 852
- Confratres s. Seraphii nuncupati in civitate Lucana habent privilegium ornandi altare pretiosis suppellectilibus in ecclesia Cappucinorum ejusdem civitatis. Const. 198. » 855
- Privilegia monachum B. M. V. de Bonis Consilio oppidi Corae Valticensis diocesis. Const. 197. » 856
- Ampliatio privilegii regis Sardiniae super iure nominandi ad cathedralis, metropolitanas, aliasque dignitates personae idoneas. Const. 205. » 865
- Privilegia archivi Romani. Const. 210. » 875
- Ampliatio dictorum privilegiorum. ibid. » 876
- Privilegia civitatis Norsa. Const. 219. » 885
- Privilegia capituli Chamberlensis. Const. 223. » 899
- Privilegia collegii missionariorum pro regionibus Americanae. Const. 231. » 925
- Privilegia concessa illis, qui laicorum in facultate theologiae susceperint in universitate Patensi Lascarenis diocesis. Const. 236. » 934
- Ampliatio privilegiorum cohortis arcis Sinibadae, et Belmontis. Const. 251. » 954
- Privilegia monasterii s. Spiritus Elchingensis, diocesis Augustanae. Const. 258. » 969

Privilegia abbatis monasterii s. Marci in Balneo ordinis Cisterciensis. Const. 360. pag. 679	
Privilegium mensae episcopalis Vardensis. Const. 273. » 706	
Privilegia magistri militie Theotonicorum. Const. 277. » 714	
Privilegia civitatis Pisaurensis. Const. 281. » 726	
Privilegia claustrae domus Austriae. Const. 284. » 741	
Privilegium communitatis status ecclesiastici exercendi fodinas psychinarum, et marmorearum. Const. 290. » 756	
Revocatio privilegii quod a regibus ordinis concedebatur predicatoribus congregationis ss. Trinitatis Redemptionis captivorum. Const. 294. » 769	
Privilegium g-uofolenecii, et magistratus Tifensis. Const. 294. » 763	
Privilegium cohortis militum praedicatorum civitatis Bononiensis. Const. 332. » 826	
Privilegia congregationis Lusitanae ordinis B. M. Virginis de Monte Carmelo. Const. 340. » 840	
Privilegia monachorum s. Pauli primi eremitae congregationis Lusitanae. Const. 385. » 905	
Privilegia commissariorum ordinis s. Francisci Lubonensis. Const. 388. » 911	
Privilegia sacerdotum cappellae Monacensis. Const. 377. » 963	
Privilegium militum ordinis s. Georgii martyris Bavariae. Const. 378. » 963	
Privilegia ecclesiae cathedralis de Irtza. Const. 379. » 963	
Privilegia seiorum commissarii visitatoris aggregatorum tertii ordinis s. Francisci Lisbonensis. Const. 385 » 980	
Privilegium tributum Laurentio, et Natali Bartholomaei. Const. 402. » 1047	

PROVISIO

Provisio ecclesiae patriarchalis Lisbonensis. Const. 471. » 481	
Provisio ecclesiae Goanensis in India. Const. 478. » 501	

R

RECLUSORIUM

Ereccio reclusorii in oppido Bispelli pro iis, qui vitam agunt otiosam. Const. 195. » 547	
Leges quibus regitur. ibid. » 547	
Ereccio reclusorii puellarum in Civitate Castellae. Const. 288. » 749	
Unitum fuit nomenclatio illius civitatis. » 750	
Ereccio reclusorii pro pueris, et mulieribus otiosis, ac luxuriose viventibus in oppido Montebelli diocesis Camerinensis. Const. 338. » 854	
Reclusorio medicamentum puellarum civitatis	

Perofficium applicatur acuta 800 de alia loca piti. Const. 344. » 887	
---	--

RELIGIOSI

Religiosi ordinis s. Augustini opus habent consequendo remissionis terti, ut promoveri possint ad episcopatum. Const. 476. » 499	
Religiosi ordinis minorum s. Francisci de observantia habent curam, et gubernium sacrorum locorum Palaestinae. Const. 479. » 505	
Religiosi ordinis Cisterciensis congregationis reformatae s. Bernardi dispositi fuerunt ab usu quotidiano vescendi piscibus, ovibus, et lactevis sicutis diebus. Const. 484. » 517	
Religiosis s. Roseventurae ordinis minorum sancti Francisci reformatarum ablatum est jus eligendi superiores. Constit. 487. » 528	
Religiosi ordinis Cappuccinorum civitatis Lucinae possunt suppellectilibus pretiosis ornare. Const. 496. » 536	
Unio provinciae Romanae cum provincia Lauretanae religiosorum s. Francisci de Paula. Const. 515. » 582	
Religiosi ordinis servorum B. M. Virginis de Cibona a vita eremitica in conventuales translati sunt. Const. 534. » 631	
Suppressio religiosorum ordinis B. M. V. de Monte Carmelo terras Soraniac Parmensis dioecesis. Const. 544. » 642	
Suppressio religiosorum ordinis Coelestiarum in dioecesi Soanenensi. Const. 546. » 643	
Religiosi tertii ordinis s. Francisci de penitentia in novam congregationem eriguntur. Constit. 548. » 649	
Religiosi reformati ordinis s. Francisci habent licentiam celebrandi missam, et alia officia in hospitio civitatis Portugallensis. Const. 560. » 683	
Suppressio canonicorum regularium ordinis s. Augustini. Const. 565. » 664	
Religiosi ordinis minorum s. Francisci de observantia cantum Gregorianum servare tenentur in functionibus. Constit. 514. » 800	
Conventus religiosorum ordinis s. Francisci existentes in dioecesi Latisburgensi erecti fuerunt in custodiam. Constit. 400. » 1049	

RETRACTATIO

Iustinus Febronius suos errores retractavit. Const. 188. » 829	
Hujus retractationis tenor. ibid. » 834	

S

SACRA CONGREGATIO

S. congregatio Real Regiminis habet iurisdic-	
---	--

etionem privatam in causis contentiosis super jure pascendi terras Montis Alti. Const. 175.	pag. 495
S. Congregatio Concilii noluit conprobare testamentum Petri Bianchi super erectione capellanatum ab eo relictorum. Const. 183.	314
S. congregatio Rituum precepit festum s. Philippi Neri esse celebrandum omni ritu duplici secundae classis in diocesi Mexicana. Const. 228.	619

SANCTIO

Sanctio capituli provinciae Castellae ordinis fratrum B. M. V. de Carmelo. Const. 414.	1067
Quid fuerit in dicto capitulo constitutum declaratur.	1068

SANCTA SEDES

Sanctae Sedi reservatum est jus imminuendi dies festos. Constitutio 16.	42
De epidem jure loquitur. Constitutio 34.	68
Uni sanctae Sedi spectet iudicium super beatificatione servorum Dei. Const. 46.	105
Causae sanctae Sedi reservati tempore jubilei absolvantur a confessoris deputatis. Constitutio 73.	188
Sancta Sedes dispensat a voto, ut religiosi promitteri possint ad episcopos. Const. 176.	499
Potestas sanctae Sedi adjuvandi renuntiationes, et adjuvantes in beneficiis existentiis in regno Portugalliae, et Algarbium. Const. 181.	510
Sola sancta Sedes absolvere potest a censuris pro occupatione bonorum ad loca sancta Palaestinae spectantium. Const. 179.	508
Sancta Sedes est magistra operum praestandarum a fidelibus. Const. 203.	562
Ad sanctam Sedem evocata fuere lites exortae super translatione sedis Mircandensis, illaeque definit. Const. 383.	751
Sancta sedes plurimum sollicita esse salutis examine, et prohibitione librorum. Constit. 205.	761
Sancta sedes tenet pro confirmata auctoritate apostolica electio prioris facta a rege Hispaniarum in monasterio s. Laurentii de Excoziale diocesis Tolosanae. Const. 325.	815

SEMINARIUM

Erectio seminarii de Sonora in Indis. Const. 207.	566
Erectio seminarii Chombesinensis in regno Sardiniae. Const. 225.	610
Erectio seminarii Carpentis. Const. 255.	658
Fundatio seminarii in civitate Chelmenis. Const. 265.	684

Reintegratio seminarii Varadiensis. Constit. 273.	pag. 706
Transactio iuris inter seminarium Comanen- se, et marchionem Ronilluillium super am- ptoeae damus sitae prope ecclesiam cathedralem. Const. 314.	796
Seminarium civilis Balneariensis obtinuit bona nonnullarum confraternitatum suppressarum. Const. 312.	797
Seminarium civitatis Brittoniensis obtinuit bona confraternitatum illius civitatis. Const. 367.	946

STATUTUM

Statuta congregationis de Serra de Ossa annu- cata ordinis s. Pauli primi eremitae. Con- st. 214.	586
De hora nonae singulis diebus persolvenda.	ibid.
De comitiis generalibus celebrandis.	ibid.
De conventus praefatione pro quolibet reli- gioso.	ibid.
De comitiis generalibus.	ibid.
De munere vicarii hospitalis.	ibid.
Confirmatio statutorum praedictorum.	ibid.
Statuta congregationis Lusitanae pro fratribus tertii ordinis s. Francisci. Const. 249.	680
De ingressu novitiorum.	681
De promissionibus emittendis in professio- ne.	ibid.
De jejuniis.	ibid.
De divinis officiis.	ibid.
De electione, et munere praesentium.	ibid.
De modo conversandi.	682
De visitatione, et cura infirmorum.	ibid.
De visitatione praesentium.	ibid.
De officiis mortuorum.	ibid.
De obligatione contentorum in regulis.	ibid.
Statuta, et leges pro gubernio collegii civitatis Carpentoratanensis. Const. 271.	699
De auctoritate episcopi supra collegium.	ibid.
De congregatione deputanda.	ibid.
De vicariis generali.	ibid.
De rectore, et vice rectore.	ibid.
De congregatione engende.	700
De praeside.	ibid.
De locis cogendae congregationis.	ibid.
De administris eligendis, et eorum munere.	ibid.
De a secretis.	ibid.
De archivis servando.	ibid.
De custodia scripturarum.	ibid.
De deliberationibus capiendis.	ibid.
De negotiis absente episcopo non pertractan- dis.	ibid.
De munere congregationis.	ibid.

- De specialibus facultatibus praedictis. pag. 706
 De praeside collegii aliquando inter digniores ecclesiasticos eligendo. ibid. » 701
 De iure condendi regulas pro accurate administratione collegii. ibid. » ibid.
 De dispensandis & tractatione negotiorum. ibid. » ibid.
 De distributione praemiorum. ibid. » ibid.
 Statutis ordinis canonicorum regularium ss. Tercitatis redemptionis captivorum derogatum fuit in ea parte, quae concedit praedicatoribus privilegium exemptionis. Const. 321. » 709
 Confirmatio statutorum quibus regitur collegium unicum » della Mercanzia » in civitate Perusiae. Const. 322. » 810
 Statuta monasterii s. Laurentii de Escorialle Toletanae diocesis imper electione prioris. Const. 323. » 812
 Fnerunt confirmata » Sixto V. ibid. » ibid.
 Quomodo ad electionem sit procedendum. » 814
 De forma servanda in scrutinio. » ibid.
 De illa qui suffragium reperturini. ibid. » ibid.
 Excluditur quolibet casu tertium scrutinium. » ibid.
 Facultas eligendi alium extraneum religiosum virom. ibid. » 815
 Prohibitio de non renovande electione, non interfecto sexennali intervallo. ibid. » ibid.
 Mortuus priore in officio statim novus eligendus est. ibid. » ibid.
 De onuncio regi mittendo antequam expiret triennium. ibid. » ibid.
 Electus a rege confirmatus censetur apostolica confirmatione. ibid. » ibid.
 De libertate in electione servanda. ibid. » ibid.
 Praemittenda electioni ex lectio litterarum spiritualium. ibid. » ibid.
 Reformationes statutorum artis Piscatorum, et salutorum diocesis Bononiensis. Const. 338. » 830
 Statuta pro recta administratione reclusorii oppidi Nonlechi diocesis Camerinaensis. Const. 338. » 833
 De praetore reclusorii. » ibid.
 De praeside domus, ejusque monachis. » ibid.
 De numero rectoris. ibid. » ibid.
 De executione decretorum latorum & congregationum. ibid. » ibid.
 De majorum suffragiorum numero sequenda in deliberationibus. ibid. » ibid.
 De ratiocinatore, ejusque munere. ibid. » ibid.
 De redditione rationum a rectoris praebenda. ibid. » ibid.
 De redditione rationum praebenda a camerario. ibid. » ibid.
 De jurisdictione episcopii. » 836
 De numero puerorum admittendorum. pag. 850
 De victu, et vestibus puerorum. ibid. » ibid.
 De muneribus puerorum. ibid. » ibid.
 De brachio seculari praebendo pro creatione puerorum. ibid. » ibid.
 De iis, qui recipi debent in reclusoria. ibid. » ibid.
 De iis, qui a parentibus afferuntur. ibid. » ibid.
 De salario solvendo a parentibus. ibid. » ibid.
 De iis, qui sine causa questum faciunt. ibid. » ibid.
 De dimissione dormitorum. ibid. » ibid.
 De adigendis reclusis ad victum sibi ex labore comparandum. ibid. » ibid.
 De domo adquirenda pro erectione reclusorii. » 857
 De rebus s. domus applicationis reclusorio. ibid. » ibid.
 De auxilio egritis praebendo. » 858
 Statuta monachorum ordinis s. Pauli primi eremitae. Const. 341. » 861
 De voto obedientiae. » 862
 De paupertate. ibid. » ibid.
 De castitate. » 865
 De humilitate. ibid. » ibid.
 De modestia. ibid. » 866
 De mentali oratione. » ibid.
 De jejuniis, corporisque afflictione. ibid. » ibid.
 De silentio. » 868
 De exercitiis spiritualibus peragendis. » 869
 De horarum distributione. ibid. » ibid.
 De divino officio, missisque cantibus. » 869
 De hebdomadariis, cantoribus, designatoribus, et lectors. » 870
 De missarum applicatione. » 871
 De colloquutionibus ad spiritum. ibid. » ibid.
 De sulphurum acta. » 872
 De operibus misericordiae erga alios. » 873
 De cultu, et devotione erga Christum in Eucharistia. ibid. » ibid.
 De cultu erga B. M. Virginem. » 874
 De cultu erga s. Paulum primum eremitam. ibid. » ibid.
 De regularibus congregationibus. » 875
 De congregationis visitatore, et ejus muneribus. » ibid.
 De rectore domus, ejusque monachis. » 877
 De praeside domus, ejusque muneribus. » 879
 De quatuor discretorum humis. ibid. » ibid.
 De electione visitatoris, rectoris, et ejusque. » 880
 De sacramentalium magistro. » 881
 De Edictis. ibid. » 882
 De fomite, ejusque muneribus. » 883
 De verbalibus. » 884
 De consultationibus in rebus gravibus instituendis. ibid. » 885
 De molis magistri novitiorum. » ibid.
 De agrorum curatore. » 886

De ratione servanda in refectorio. <i>ibid.</i>	pag. 866
De hospitium, vestiumque curatore.	" <i>ibid.</i>
De procuratore, et emptore. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De bibliothecario. <i>ibid.</i>	" 867
De cellis, eorumque suppellectile.	" <i>ibid.</i>
De vestibus, et calcamento. <i>ibid.</i>	" 868
De temporali regimine communitatis.	" <i>ibid.</i>
De novitiis.	" 869
De ratione in novitiis adoptandis.	" 870
De admittendis in congregatione. <i>ibid.</i>	" 871
De ordine, ac modo vestis novitios induendi.	" <i>ibid.</i>
De novitiorum professione.	" 872
De numero congregatorum.	" 874
De his, qui literis dant operam.	" 875
De initiandis ad ordines. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De confessoribus. <i>ibid.</i>	" 876
De missionariis.	" 877
Quomodo congregati <u>predicant</u> et domo.	" 878
De claustra domus.	" 879
De suffragiis defunctorum. <i>ibid.</i>	" 880
De poenae in eumani.	" <i>ibid.</i>
De poena leri.	" 881
De poena gravi. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De poena graviori.	" 882
De poena gravissima. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De poenis fugitulis imponendis.	" 885
De incorregibilitate, et ejectione e congregatione. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De arguantibus. <i>ibid.</i>	" 886
De his, qui laudabiliter munus expleverunt. <i>ibid.</i>	" 887
De admittendis supra numerum. <i>ibid.</i>	" 874
De electis a definitis ante tempus praefinitum. <i>ibid.</i>	" 860
De his, qui expleto tempore praefinita in collegio perseverant. <i>ibid.</i>	" 861
De his, qui in praesides, vel custodes provinciae eligi possunt. <i>ibid.</i>	" 859
Statuta observanda pro cultura egi Romani.	Const. 416.
De ordine servando in cultura.	" 1071
Declarationes speciales.	" 1072
De iure restringendi agros dominis reservatos.	" 1073
De annali recognitione facienda. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De facultate populi colendi agros. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De iure praesulis auctoritate promulgandi leges edictales, et benedictionales. <i>ibid.</i>	" 1075
Statutum civitatis Feretranae fuit auctoritate apostolica confirmatum. Const. 346.	" 801
Confirmatio statutorum confraternitatis Auri-gorum urbis. Const. 384.	" 904
Statuta pro electione abbatis congregationis regularis ordinis s. Augustini. Const. 372.	" 952
Similia pro electione magistrorum ordinis B. M. de Mercede Redemptoris Capitorum. Const. 373.	" 954

Statuta collegii missionum ordinis s. Francisci de observantia. Const. 591.	pag. 922
De numero religiosorum.	" <i>ibid.</i>
De eorum domicilio. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De iure nominandi religiosos. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De praefecto missionariorum. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De modo, et tempore peragendi sacras missiones. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De piis operibus faciendis dum sacras missiones locum habent. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De munere praefecti. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De modo servande in predicatione. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De subiectione collegii. <i>ibid.</i>	" 905
De mercede religiosorum. <i>ibid.</i>	" <i>ibid.</i>
De his, quae sunt praestanda pro executione mercedis.	" <i>ibid.</i>

SUPPRESSIO

Suppressio gratiarum superventitiae in officiis vacabilibus Romanae curiae. Constit. 6.	" 22
Suppressio concessione vacabilium populi Roman. Const. 61.	" 110
Suppressio jurisdictionis fratrum s. Francisci Conventualium super monasterio monialium s. Clarae de la Guiche Blesensis diocesis. Const. 81.	" 113
Suppressio jurisdictionis fratrum s. Dominici super monasterio monialium s. Catharinae Senensis civitatis Perpiniani. Const. 125.	" 151
Suppressio jurisdictionis fratrum ordinis B. M. de Mercede super monasterio monialium conceptionis B. M. V. L. de Gungara. Const. 74.	" 120
Suppressio monasterii Coelestinorum in diocesi Aurelianensi. Const. 91.	" 210
Suppressio ejusdem monasterii in diocesi Lemovicensi. Constitutio 22.	" 241
Suppressio hospitalium aliorum utilium in diocesi Lucon. Const. 112.	" 222
Suppressio abbacie claustralis monasterii Salavienensis diocesis Goussens. Const. 113.	" 203
Suppressio monasterii Coelestinorum in diocesi Claremontensi. Const. 119.	" 306
Suppressio duorum monasteriorum ordinis Carthusianorum in Elvetia. Const. 132.	" 339
Suppressio duorum confraternalium civitatis Astinae. Constitutio 135.	" 346

T

TAXA

Impositio taxae super mercibus in pondere vendendis, et introductis in civitate Centumcellerum. Const. 8.	" 25
Quomodo caveri solet ne frans fuit in exactione taxae. <i>ibid.</i>	" 24

- Impositio** taxae centum mille cruciatorum quolibet anno solvendae in bonis ecclesiasticis regni Portugelliae, et Algarbiorum. Constit. 45. pag. 103
- Impositio** taxae pro conservatione portus Caenotici. Constitutio 80. » 237
- Impositio** taxae pro constructione canalium in flumine Eridani pene civitatem Faventinum. Constit. 28. » 244
- Præfinitio** taxae, quolibet anno solvendae, pro constructione viarum Consularium. Constitutio 185. » 403
- Quomodo**, et a quibus solvenda sit taxa pro viarum consularium constructione, et conservatione. Const. 287. » 747
- Declarationes** legis impositae super taxa pro dictis viis. » 748
- Bona** Ecclesiasticae civitatis Ulyssippoensis exempta fuisse a solutione taxae impositae a Benedicto XIV. Const. 227. » 618
- Bona** ecclesiasticae diocesis Parmensis, Placentinae, burgi s. Domini, et Gualthae subiacentur solutioni vectigalium. Constit. 308. » 787
- Omnes** habitantes sgrs Pontinus eximuntur a vectigale sals. Const. 318. » 801

TRANSACTION

- Transactionis** opæ composita fuerunt dissidia suborta inter moniales ordinis Visitationis B. M. V. immaculatae terrae Officenses, et nonnulla loca pia. Const. 128. » 530
- Confirmatio** transactionis initae a moderatoribus seminarum civitatis Imolensis, et marchionis Rondinellio super emptione domus sitae prope ecclesiam cathedralis. Constit. 314. » 726
- Confirmatio** transactionis initae ab episcopo Pisarense, et confraternitate s. Andreæ apostoli illius civitatis. Const. 376. » 961
- Confirmatio** transactionis initae inter priorem majorem, et fratres obediencie hospitalis Hierosolymitani conventus diocesis Caesaraugustinae. Const. 353. » 996

TRIBUNAL

- Erectio** tribunalis ecclesiastici in civitate Lisbonensi. Constit. 221. » 601
- De** personis tribunalis componentibus. ibid. » 602
- De** numero iudicantium. » ibid.
- De** causis in eodem tribunalis pertractandis. » 603
- De** notariis, scriptoribus, et ostiario ejusdem tribunalis. ibid. » ibid.
- De** sportulis, earumque distributione. ibid. » ibid.
- De** causis remittendis ad idem tribunal. » 604
- De** forma servanda in iudiciis ferendis. ibid. » ibid.

- Archidiecono** ecclesiae borgi s. Domini, eo quo absente antiquiori condicio ecclesiae jus est arigendi tribunalis pro causis ecclesiasticis in grado appellationis. Const. 280. pag. 784
- Conditiones** impositae, et reservationes quibus alligata fuit concessio. » 786
- Erectio** tribunalis ecclesiastici in civitate Ulyssippoensi super examine librorum. Constit. 225. » 701
- Tribunal** s. inquisitionis Elborensis pensionem habet se. 4000. super mensa ecclesiae Pharonensis. Const. 411. » 1061

U

UNIO

- Unio** ecclesiarum parochialium decernitur deficientibus redditibus necessariis ad congruum parochorum. Const. 22. » 61
- Eodem** unio decreta fuit pro ecclesiis collegialibus occupatis *dar arter*, civitatis Combricensis. ibid. » 62
- Monasterium** monialium s. Clarae de la Guiche Blesensis diocesis dismembratum a jurisdictione fratrum s. Francisci Conventualium, unitum fuit mensae episcopali. Constitutio. 31. » 119
- Unio** ecclesiarum Fanormitanae, et Montis Regalis. Const. 85. » 125
- Unio** monasterii s. Mariae matris Domini Sallernitana diocesis favore collegii sacrae Jesu familiae Sinensium, et indorum in civitate Neapolitana erecti. Const. 88. » 135
- Unio** ecclesiarum parochialium comitatus Nitricensis cum archidiecesi Strigoniensi. Constit. 82. » 214
- Unio** ecclesiarum Panormitanae, et montis regalis. Const. 102. » 276
- Unio** societatum, et beneficiorum existentium in eisdem Serriliani. Const. 107. » 288
- Unio** confraternitatis B. M. Virginis de Angustia, cum altaria resurrectionis D. N. J. C. civitatis Lisbonensis. Const. 114. » 294
- Unio** ordinis s. Antonii Visannensis cum ordine Hierosolymitano. Const. 128. » 326
- Unio** duorum monasteriorum ordinis Carthusianorum in Elvetia cum collegio studio- rum. Constit. 152. » 339
- Unio** novacollorum lecorum dismembratorum a diocesi Ariminensi, cum ecclesia Caesariensi. Const. 134. » 544
- Unio** provinciae Romanae, cum Provincia Lauretana religiosorum ordinis s. Francisci de Paula. Const. 213. » 882
- Revocatio** unionis ecclesiarum Calaritanae, et Gualthinae. Const. 212. » 895

Unio ecclesiae de Barcos monasterio Ulyssipponensi ordinis B. M. Virginis de Monte Carmelo. Const. 220.	pag. 600
Unio iurisdictionis abbatis s. Mariae in Balneo episcopatus bergi s. Sepulchri. Const. 226.	" 615
Bona cappellaniae Marcezi unita fuerunt congregationi Piarum Operariorum in civitate Ascoli. Const. 264.	" 684
Unio parochialis ecclesiae domus congregationis missionis in Gnesensi diocesi. Constit. 266.	" 687
Unio ecclesiae Mirandensis cathedrali Brigantensi. Const. 283.	" 728
Unio conservatorii puellarum, at nosocomii infirmorum in Civitate Castellae. Constitut. 288.	" 749
Unio quatuor ecclesiarum parochialium facta diocesi Caccinensi per dismembrationem a diocesi Ravennatensi. Const. 298.	" 764
Unio ecclesiae parochialis Portalegreensis monasterio monialium ordinis s. Joannis Hierosolymitani terrae de Extremis diocesi Elborensis. Const. 305.	" 778
Unio monasterii abbatis, at conventus monasterii Sulepviensis diocesis Gnesensis. Constit. 324.	" 816
Unio conventus Noravicensis, Viglavacensis, et Domodossolae provinciae Taurinensis. Constit. 342.	" 825
Unio quiddecim conventuum ordinis Praedicatorum ad proviam de s. Petro martyre in Lombardia. Const. 337.	" 909
Unio monasteriorum s. Crucis Mortaise, et s. Mariae de Castello Alexandriae, congregationis Lateranensis. Constit. 369.	" 948
Unio nonnullorum bonorum facere duorum hospitalium loci Valresni, diocesis Vasinuensis. Const. 382.	" 972
Unio ejusdem cappellaniae mensae episcopali Stagnensi. Constit. 408.	pag. 1080
Unio, et incorporatio domus congregationis clericorum regularium ministrantium infirmis in loco nuncupato de Oecimiano, domus, et congregationi Pademontanae, et Januensi. Const. 407.	" 1083
Unio, et incorporatio trium congregationum ordinis s. Augustini de Lecce, ordini fratrum eremitarum ejusdem ordinis. Const. 401.	" 1045
Unio monasterii s. Andreae de Ardenga diocesis Senensis mensae episcopali Heinensi. Constit. 410.	" 1098
Unio ecclesiae de Barcos monasterio Ulyssipponensi diocesis Lacademoniensis. Const. 419.	" 1078

UNIVERSITAS STUDIORUM

Universitati studiorum Conimbricensis civitatis quae bona fuerint applicata enumerantur. Const. 23.	" 63
Universitati studiorum existenti in pago Friburghi in Elvetis adjudicatur bona duorum monasteriorum ordinis Carthusianorum. Const. 152.	" 359
Privilegia universitatis studiorum civitatis Ferrariensis. Constitutio. 188.	" 450
Dispositio erectio universitatis studiorum in civitate Lucana. Const. 269.	" 694
Erectio universitatis studiorum in eadem civitate. Const. 304.	" 781
Suspensio speriliosus universitatis studiorum in civitate Firmi sub nomine collagii Martialis. Const. 309.	" 792
Erectio universitatis studiorum in civitate Maguntina. Constit. 333.	" 826
Universitatis studiorum civitatis Valentiae praestantia. Constit. 357.	" 855

INDEX RUBRICARUM OMNIUM CONSTITUTIONUM

QUE

IN HAC PRIMA PARTE TOMI SEXTI
CONTINENTUR.

PII VI.

ANNO I.

- I. Pœnitentiariis in basilicis, et ecclesiis Urbis deputatis, et in Anno Sancto deputandis confessariis a cardinali Urbis vicario designandis facultates eodem anno exercendæ conceduntur. pag. 8
- II. Reversio regularum apostatarum ad suos ordines, cum condonatione poenarum. » 42
- III. Indulgentiæ Jubilæi pro monialibus, oblatis, tertiariis, aliisque puellis, seu mulieribus in monasteriis, et religiosis, plisque communitatibus dagentibus: item anachoretis, eremitis, infirmis, ac in carcere, et captivitate detentis, cum opportunis facultatibus circa absolutiones, et votorum commutationes. » 13
- IV. Nonnullæ facultates pro magno elemosynario seu cappellano majori regis Sardinie. » 17
- V. Facultas eligendi in superiore congregationis Oratorii Sancti Philippi Nerii civitatis Guatimalensis etiam eum qui defectum natalium patitur. » 21
- VI. Abrogatio nonnullarum gratiarum super-ventiæ in officiis vacabilibus Romanæ curiæ. » 22
- VII. Confirmatio privilegiorum congregationis Oratorii Sancti Philippi Nerii civitatis Guatimalensis. » 23
- VIII. Impositio taxæ super meribus in pondere vendendis, seu quomodolibet in civitate Centumcellarum introducendis. » 23
- IX. Facultas sepeliendi cadavere Christiân-

- num in ecclesia S. Mariæ Je la Cabeza vulgo nuncupatæ, Limanæ diocesis. pag. 26
- X. Confirmantur quatuor capitula statuti monast. Matrimensi nuncupsti civitatis Boconie. » 27
- XI. Concessio officii, et missæ sanctæ Margaritæ da Cortons sub ritu duplici minori in regno Portugallie. » 32
- XII. Facultas regi catholico pro tempore existenti cominandi ad primam dignitatem collegiæ ecclesiæ beatæ Mariæ de Guadalupe Maxlesmæ diocesis doctores sive in theologia, sive in jure canonico, nun obstante etc. » 32
- XIII. Declaratur, quod carcerati fugam a carceribus espientes, eorumque custodes illos dolo dimittentes ecclesiasticum asylo minima gaudere possint in regno Sardinie. » 34
- XIV. Gratia, et privilegia conciaristis postremo conciaris concessa. » 38
- XV. Imminutio festorum in diocesi Compostellana. » 41
- XVI. Mandatum episcopis grecis ritus uniti, ut eorum sententiam referant super diminutione festorum. » 42
- XVII. Facultas episcopis grecis ritus uniti minuendi dies festos, transferendi jejuniis etc. » 45
- XVIII. Privilegia, exemptiones, et iudicia concessa dapiferis, qui in conclavi S. R. E. cardinalibus inserviant. » 44
- XIX. Facultas Ugoni apiscopo Matariensi deputandi unum presbyterum pro administratione Sacramenti confirmationis in insulis de Pantellaria, et Favignana. » 51

- XX. Eriguntur tres custodiæ in provinciæ Ara-
goniæ ordinis minorum S. Frascisci Cep-
pueinorum, et confirmantur nonnullæ or-
dinationes ad id conditæ. » 81
- XXI. Confirmantur privilegia etiam nonaginta
viris Pacificis occupatione civilis Feroli-
ensis concessa. » 85
- XXII. Uolo conpullerum parochialium eccle-
siarum collegio das Artes nuncupato civitatis
Contimbricensis. » 60
- XXIII. Applicentur universitati Studii genera-
lis Contimbricensis nonnulla bene ecclesie-
stica. » 63
- XXIV. Immutatio festorum in diocesi Vil-
nensi. » 65
- XXV. Facultas magno elemosynario regis chri-
stianissimi concedendi licentiam militibus
vescendi carnibus temporibus prohibitis. » 67
- XXVI. Confirmatio decreti editi super bap-
tismo elem pueri Hebræo collato. » Ibid.
- XXVII. Immutatio festorum in diocesi Pos-
naniensi. » 68
- XXVIII. Immutatio festorum in diocesi Ula-
diariensi. » 70
- XXIX. Immutatio festorum in diocesi Lucor-
iensi. » 72
- XXX. Immutatio festorum in diocesi Craco-
viensi. » 74
- XXXI. Immutatio festorum in diocesi Plo-
censi. » 76
- XXXII. Immutatio festorum in diocesi Cul-
mensi. » 77
- XXXIII. Immutatio festorum in diocesi Ca-
menecensi. » 79
- XXXIV. Immutatio festorum in diocesi Lio-
niensi. » 80
- XXXV. Immutatio festorum in diocesi Kel-
mensi. » 82
- XXXVI. Immutatio festorum in diocesi Gnes-
nensi. » 84
- XXXVII. Immutatio festorum in diocesi Se-
mgietensi. » 86
- XXXVIII. Immutatio festorum in diocesi Ki-
viensi. » 87
- XXXIX. Declaratio pertinentiæ casuarum de
damno dato in civitatibus Castri, et Rencil-
lonis, et in terris Onani, et Procenti. » 89
- XL. Confirmatio erectionis congregationis pres-
byterorum secularium oratorii S. Philippi Neri
villæ de Oryava Mexicanae diocesis. » 92
- que pontificibus concessorum, non tamen
indulgentiæ perpetuæ a Benedicto XUL con-
cessæ eidem ecclesiæ. » 94
- XLII. Confirmatio decreti editi a domino epi-
scopo Corsini protectore ordinis Beatæ Ma-
riæ de Monte Carmelo, super modo libe-
randi contentis provinciæ Romæ ob inge-
nti aere eliano jam contractæ, cum insertione
eiusdem decreti. » 96
- XLIII. Prescribitur, ut servetur constitutio
Clementis XII. super depotatione simplicis
prioris in locum abbatis monasterii Wan-
concepis Cracoviensis diocesis ordinis Ci-
sterciensis. » 100
- XLIV. Cohibetur numerus vocalium congre-
gationis Neapolitanæ ordinis Cisterciensis. » 101
- XLV. Impositio subsidii annui 100. cruciato-
rum super fructibus bonorum ecclesiasticorum
in regno Portugallie et Algeriorum
existentium. » 102
- XLVI. Confirmatio decretorum Sacre Rituum
congregationis pro approbatione virtutum
heroicarum S. Joannæ Valesiæ, et exten-
sione missæ, et officii in honorem ejus-
dem beatæ ad omnes dioceses sancti Chri-
stianissimi. » 104
- XLVII. Concessio privilegiorum, pro eppell-
anis communibus eppellæ pontificiæ. » 106
- XLVIII. Confirmatio erectio confraternitatis
S. M. V. de Monte Carmelo civitatis Mar-
ticensis. » 112
- XLIX. Confirmantur quedam regulæ pro
gubernio duorum conventuum ordinis Sanctis-
simæ Trinitatis Redemptionis captivorum
provinciæ Italiæ in regno Sardinie existen-
tium, et ab eadem dismembratorum. » 113
- L. Statuitur ut dos Cappelletti assignari debeat
solis puellis ingreditibus monasterium
monialium Bovi Jesu civitatis Urberinæ. » 116
- LI. Dismembretio monasterii monialium S.
Claræ de la Gulcha nuncupatorum Blesensis
diocesis a jurisdictione fratrum S. Frascisci
Conventualium, et ejus subjectio ordi-
nario. » 118
- LII. Confirmatio decretorum pro recto gubernio
hospitalem Montis Asulæ Sabine. » 120
- LIII. Unio ecclesiarum Panormitanæ et Mon-
tis Regalis. » 123
- LIV. Confirmatio erectionis cooperatorii S.
Leopoldi civitatis Auximane. » 126
- LV. Monasterium monialium sanctæ Cathari-
næ Senensis civitatis Peripiani Elenensis
diocesis ordinis sancti Dominici dismem-
bratur a regimine fratrum ejusdem ordinis,
et subijcitur ordinariæ jurisdictioni episco-
pi ejusdem diocesis. » 131

- LVI. Imminutio festorum, pro monasterio de Petershausen, ejusque parochianis in diocesi Constanziensi existente. pag. **152**
- LVII. Communicatio privilegiorum, indulgentiarum et regularum congregationis Bononiensis Oratorii S. Philippo Nerli congregationis ejusdem S. Philippo Nerli civitatis Reatinensis. » **155**
- LVIII. Unio monasterii S. Marise matris Domini Salernitanæ diocesis favore collegii Sacre Jesu familie Sincetium, et Indorum in civitate Neapolitana erecti. » **158**
- LIX. Facultas confraternitati Mortis civitatis Vetusliberandi quotannis unum eorum ad trimeses demoratum etiam ad vitam. » **158**
- LX. Indultum, ut titulus suppressæ abbatie s. Epiphanii ordinis s. Augustini congregationis Lateranensis in posterum servetur. » **159**
- LXI. Extinctio et respectiva concessio vocabulorum inelyti populi Romani, earumque regularum solis. » **160**
- LXII. Confirmatio statuta archiconfraternitatis sub titulo Pietatis carceratorum de urbe in ecclesia S. Joannis de Pigna vulgo nuncupata canonice erectæ. » **164**
- LXIII. Consecratio R. P. D. Caroli Bellijoni episcopi Tyasensis, et nunci apostolici ad tractum Rheni. » **168**
- LXIV. Confirmatio instituti et regularum congregationis discalceatorum Sanctissimæ Crucis et passionis Domini nostri Jesu Christi. » **161**
- LXV. Allocutio de pretiosa morte Hyacinthi Castanedæ Hispani, et Vlucentii et Pæe Tonquinensis, ordinis Prædicatorum missionariorum apostolorum in regno Tonquini, adjuncta promotione eminentissimorum dominorum S. R. E. presbyteri cardinalis Joannis Thomæ de Boxedors, Dominicanæ ordinis magistri generalis; eminentissimi et reverendissimi domini presbyteri cardinalis Francisci Marise Banditi archiepiscopi Beneventani, ac eminentissimi et reverendissimi domini diaconi cardinalis Ignatii Beccompani. » **164**
- LXVI. Confirmatio erectionis confraternitatis Redemptionis captivorum civitatis Lucanæ. » **167**
- LXVII. Confratribus et consociis confraternitatis sanctissimæ Pietatis redemptionis captivorum nuncupatæ civitatis Lucanæ indulgetur, ut lactentibus et ovibus vetes possint quadragesimæ tempore. » **169**
- LXVIII. Confirmatio omnium, et singulorum privilegiorum eminentiss. episcopi Oulensis, et Vellerni super privata ejus jurisdictione in dictis civitatibus, criminalibus, et oeconomicis, exclusive ad quoscunque tribunalia urbis, etiam congregationis ad consultanda pontificiæ dietionis negocia designatæ, et reintegratio jurisdictionis privative pro omnibus oeconomicis communitatis Vellernæ exclusive ad Sac. congregationem Boni Regimini. pag. **171**
- LXIX. Beatificatio ven. Servi Dei Bonaventuræ a Potentia sacerdotis professi ordinis fratrum minorum Conventualium S. Francisci. » **178**
- LXX. Designatio, et præfinitio numerum officialium a congregationis Concilii. » **177**
- LXXI. Prorogatio officii generalis, et provincialium ordinis beatæ Marise de Mercede. » **180**
- LXXII. Encyclicæ ad patriarchas, primates, archiepiscopos, et episcopos universæ Ecclesiæ Catholicæ. » **181**
- LXXIII. Extensio universalis jubilæi in urbe celebrati anno 1775 ad universum catholicum orbem. » **186**
- LXXIV. Exemptio monasterii monialium sub titulo Conceptionis B. M. V. J. de Gongora Matriti Toletanæ diocesis a superioritate, et gubernio fratrum ordinis B. M. de Mercede. » **190**
- LXXV. Concessio indulgentiæ plenariæ ab eis consequendæ qui ecclesiam sub titulo Jesu et Marise visitaverint in urbe, occasione capituli generalis. » **191**
- LXXVI. Distributio ordinis servandi in concessione, et possessione honorum feudum, et emphyteuticorum Sanctæ Sedis in territorio Ferrariensi existentium. » **192**
- ANNO II.
- LXXVII. Præscribitur implementum restorationum explehdarum in provinciis Bononiæ, Ferrariæ, et Romandinæ pro reparatione damnarum a simin aquarum impetu allatarum. » **194**
- LXXVIII. Indulgentia plenaria coædedit visitantibus ecclesiam S. Caroli ad Calvarios de Urbe occasione celebrationis capituli generalis. » **204**
- LXXIX. Dismembratio civitatis Neapolitanensis, et domini S. Crucis et diocesis Strigoniensis, illiusque erectio in episcopatum. » **208**
- LXXX. Dismembratio oppidi Scepsvientiæ a diocesi Strigoniensi, ejusque erectio in episcopatum. » **208**
- LXXXI. Separatio oppidi Resnavientiæ ab archidiecesi Strigoniensi, et illius erectio in episcopatum. » **211**

- LXXXII. Unio ecclesiarum parochialium comitatus Nitrensis cum archidiecesi Strigoniensi. pag. 214
- LXXXIII. Confirmatio constitutiones pro fratribus ordinis B. M. de Monte Carmelo exalceensis nuncupati provinciarum Francie. » 216
- LXXXIV. Confirmatio concordie inter episcopum Celnensem, et abbatem Rhipullensem inita. » 217
- LXXXV. Facultas reverendissimi cardinalis vicario urbis erectionem novi monasterii monialium ordinis eremitarum Sancti Joannis precuroris in urbe fecit confirmandi. » 228
- LXXXVI. Confirmatio litterarum Sixti IV, et eliorum pontificum super facultate libere asportandi victualis ad civitatem Anconitanam ex locis triginta millieris non distantibus. » 231
- LXXXVII. Monachis, et monialibus monasteriorum congregationum Coelestinorum, Comaldulensium, et Cisterciensium civitatis Faventine conceditur facultas eligendi unum deputatum ad interessendum publicis comitiis. » 233
- LXXXVIII. Confirmatur erectio congregationis Oretorii Sancti Philippi Nerii in civitate Mexicana in Indiis facta. » 238
- LXXXIX. Prescribitur nova regule pro conservatione portus Cesenotici perpetuo servanda. » 237
- XC. Confraternitas Sanctissimi Sacramenti, et Sanctae Monice in ecclesia Sanctae Mariae de Populo urbis instituta erigitur in archiconfraternitatem. » 238
- XCI. Facultes episcopo Aurelianensi suppressendi monasterium Coelestinorum in sua diocesi existens. » 239
- XCII. Facultas episcopo Lemorenensi suppressendi monasterium Coelestinorum in sua diocesi existens, ejusque hunc in pios usus erogandi. » 241
- XCIII. Immutatio festorum in diocesi Gnesenensi. » 242
- XCIV. Consulitur definitivae constructioni canalibus in flumine Eridani penes civitatem Faventinam. » 244
- XCV. Committitur archiepiscopo Florentino super definitione causae super ussejo jorapatronatu ejusdem abbacie. » 242
- XCVI. Facultas cardinali praefecto congregationis Fabricae S. Petri, sive ejus oeconomus pro venditione, et respective emptione domorum, et aliorum ad usum sacrarum basilicarum Vatriarum necessariorum. » 243
- XCVII. Confirmatio constitutionum edilium pra gubernio conservatorii psalliarum Dirivae Providentiae, et xenodochii pauperum infirmarum civitatis Velutae. pag. 246
- XCVIII. Confirmatur conventiones initae occasione translationis monialium Castri Fiderdi ad civitatem Reatinensem, et collegium Sancti Viti cum communitate ejusdem civitatis. » 269
- XCIX. Confirmatur litterae Urbani V. super jurisdictione commissarii castri Gualdi Nuceriae diocesis in omnibus delictis exceptis sex gravioribus. » 270
- C. Confirmatio facultatis admittendi, et retinendi pueros titulo probationis ad sex menses pro monialibus monesteei Sanctae Mariae de Misericordia ordinis servorum B. M. V. civitatis Mantuae. » 273
- CI. Licentia concedendi titulo juris Gaxiae unum domum existentem in claustris Hebreorum urbis pro anno canonice ad ecclesiam S. Antonii Lusitanorum spectantem. » 274
- CII. Unio ecclesiarum Panormitanae, et Montis Regalis cum assignatione fructuum secundo dictae in causam conservationis, et incrementi navium bellicarum ejusdem regis. » 278
- CIII. Revocatio utriusque Brevis Clementis XIV. quod praesidentiam civitatis Avinionensis. » 278
- CIV. Confirmatio conventionum iuriter inter unicum apostolicum Parisiis commorantem, et regium administrum super collatione canoniceatum quatuor collegiarum in Belgio existentium. » 280
- CV. Facultas applicandi fructus commende del Ventoso vulgo nuncupatae militiae Sancti Jacobi de Spathe in reparatione conventuum ejusdem militiae. » 282
- CVI. Divisio provinciae S. Angeli nuncupatae in Apulia ordinis S. Francisci de observantiae. » 283
- CVII. Facultas univendi duos societates, ac transferendi beneficium alius in eadem Servitiani nunc directo fundato ed novum castrum hujusmodi constructum. » 285
- CVIII. Confirmatur statuta et ordinationes pro virginibus provinciarum Franciae ordinis minorum Sancti Francisci Capuccinorum condita. » 288
- CIX. Indultum, ut post mediam noctem vigiliae festivitatis conceptionis B. M. V. missae celebrant, et decantari possint in ecclesie conventus ordinis minorum Sancti Francisci de observantiae villae de Mula Carthaginensis diocesis. » 289
- CX. Extensio gressuum concesserunt collegio Salvati de urbe. » 290

- CXI. Deputatus R. P. D. Pelagallo in commissarium apostolicum ad effectum se conferendi ad confinia status ecclesiastici, et magno datus Etruriæ etque suo ordini restituerendi. pag. **294**
- CXII. Facultas archiepiscopo Luceno supprimendi hospitalis minus utilis, eorumque bona applicandi in translatione cadaverum ad cimetarium. » **299**
- CXIII. Suppressio abbatis claustralis monasterii Subiavianensis Genuensis diocesis ordinis Cisterciensis, et unio ejus bonorum inecceas conventuali monasterio praedicti. » **295**
- CXIV. Confirmatio unionis confraternitatis B. M. V. de Augustinis erectae in ecclesia fratrum minorum Sancti Francisci civitatis Lisbonensis cum altera confraternitate Resurrectionis D. N. J. C. in eadem ecclesia erecta. » **294**
- CXV. Facultas utendi eodem Gregoriano monialibus ordinis S. Augustini Recollectarum nuncupatarum civitatis Valtione in Hispania concessa. » **298**
- CXVI. Confirmatio assignationis unius cappellaniae jampridem erectae in ecclesia de Jesu urbis factae favore conservatorii Assumptiois B. M. V. L. pariter de urbe. » **296**
- CXVII. Revocatio literarum concessionis usus pontificalium alias impetrati priori monasterii SS. Stephani, et Brunnis de Namore occupati, ordinis Carthusiensis nullius diocesis provinciae Rheniensis. » **297**
- CXVIII. Translatio professorum ordinis Sancti Antonii ad Hierosolymitanum ordinem, cum diversâ dispositione eorum monasteriorum. » **299**
- CXIX. Facultas episcopo Clermontensi supprimendi monasterium Coelestinorum in sua diocesi existens. » **306**
- CXX. Erectio conservatorii, seu reclusorii pro otiosis in civitate Fulginsensi. » **307**
- ANNUS III.
- CXXI. Indultum pro rege Christianissimo nominandi ad canonizandum quatuor collegiarum in Belgio existentium. » **312**
- CXXII. Confirmatio statuti editi a capitulo, ad canonizandum ecclesiae cathedralis Legionensis, quo caveatur, ut in postularum multitudine, et laudes decantandas sicut hora quæta, et respective quinta post meridiem. » **315**
- CXXIII. Facultas monialibus monasterii Sancti Joannis Baptistae ordinis Sancti Benedicti Sublaci Nullius diocesis exiundi a dicto monasterio Semel in anno. » **318**
- CXXIV. Confirmatio privilegiorum et Remensis Pontificibus consilios, et universitati mercatorum civitatis Ancenitanæ concessorum super privatis jurisdictionibus diei consularum in eorum — di mercatorum, di naufragi, di fallimenti — eorumque ampliatio. pag. **316**
- CXXV. Confirmatio unius capituli addendi statuto universitatis Figulorum de urbe. » **318**
- CXXVI. Facultas fratribus ordinis Beatæ Mariæ de monte Carmelo missionariis in insulis Americanis domicilio regis christianissimi subjectis dispensandi cum nigris neophitis illarum partium in quocunque gradu afflictis. » **319**
- CXXVII. Declaratio quas loca, et personas comprehensas in territorio parochialis regis cappellæ catholice regis. » **320**
- CXXVIII. Nova commissio unionis ordinis Sancti Antonii Viennensis cum Hierosolymitano ordine, ac nonnullæ concessionis, et declarationes ad utriusque ordinis connexionem opportunas. » **326**
- CXXIX. Deuocione obitus Josephi I. Portugalliae, et Algarbiorum regis. » **330**
- CXXX. Disambratio duorum conventuum provinciae Mediolanensis tertii ordinis Sancti Francisci, eorumque unio provinciae Bononiensis ejusdem ordinis. » **332**
- CXXXI. Praescriptio regularum, quae servari debant in promovendis clericis Malitiosis diocesis. » **335**
- CXXXII. Suppressio duorum monasteriorum ordinis Carthusianorum in Helvetia, ac unio eorumdem collegii studiorum in pago Friburgi Leodensis diocesis in Helvetia cum diversis pactis, et conditionibus. » **339**
- CXXXIII. Hortatio, ut capitulum statim jure sibi competenti eligendi episcopum a sacra Sede confirmandum. » **343**
- CXXXIV. Disambratio quonellorum locorum a diocesi Ariminensi, eorumque subjectioni ecclesiae Cassanensi. » **344**
- CXXXV. Suppressio duorum confraternitatum, et applicatio reddituum conservatorii parochiarum civitatis Eginse. » **346**
- CXXXVI. Erectio cathedralis ecclesiae Crisientis ritus graeci. » **348**
- CXXXVII. Erectio cathedralis ecclesiae Sabariensis. » **351**
- CXXXVIII. Bulla erectionis catholice ecclesiae Alhazegalensis. » **355**
- CXXXIX. Exemptio trium monasteriorum monialium ordinis S. Praeesei in Etruria existentium a regimine fratrum dicti ordinis, et subjectioni eorum respective ordinariis. » **358**
- CXL. Exemptio monasterii monialium S. Pauli

- ordines S. Dominei civitatis Pisanæ a jurisdictione, et cura fratrum ordinis Prædicatorum, et subjectione archiepiscopi Pisani jurisdictioni, pag. 589
- CLXI. Reversio Brevis Clementis XIV. quæ suppressa fuit congregatio Oratorii Sancti Philippi Neri terræ Hyppellii Fulginateus diocesis. » 560
- CLXII. Confirmatio transactionum aliorumque gastrorum quosdam bona ducentes de Ostrog. pro hospitali S. Joannis Hierosolymitani. » 564
- CLXIII. Confirmatio facultatis liberandi quotannis unum rem capituli poens damnatum, quæ alias confraternitati Sanctissimi Sacramenti civitatis Beneventanæ concessa fuit. » 570
- CLXIV. Confirmatio substitutionis so. mc. Pil V. tribuentis primogenito pro tempore existentis familie Florentiorum Auximæ. jus patronatus ecclesiæ S. Mariæ Castri Baldi diocesis Auximæ diocesis, atque jus ad illum præstanti unum de familia, simulque concedendis titulum abbatis eidem ecclesiæ etc. » 571
- CLXV. Facultas nuntio Poloniæ erigendi in unaqueque ex parochialibus civitatibus, et diocesis Ploensis, quam confraternitatem de Misticordia nuncupant. » 575
- CLXVI. Erectio cathedralis ecclesiæ Syneti Doodati. » 578
- CLXVII. Congregatio Oratorii S. Philippi Neri oppidi civitatis nuncupatæ S. Fidei di Guasata in Iudis Mecocense diocesis commentanter privilegia et gratias congregationis Romanæ ejusdem S. Philippi Neri etc. » 195
- CLXVIII. Deputatio primi, sive capituli decemvirorum civitatis Perusinae in unum ex præsidibus montis Pietatis diocesis civitatis. » 598
- CLXIX. Confirmatio erectionis congregationis Oratorii S. Philippi Neri oppidi civitatis nuncupatæ Sanctæ Fidei di Guasata Mecocense diocesis. » 596
- CL. Facultas officialibus, et confratribus confraternitatis B. M. V. de Mercede redemptionis captivorum civitatis Limas celebrari faciendi quolibet Sabbato missam de Apparitione beatae Mariæ Virginis. » 598
- CLI. Privilegium super incisione in serie quarundam picturarum nuper in villa Negroni prope thesaurum Diocletianæ de urbe detectarum pro Camillo Buti Romano. » 599
- CLII. Commissio nuntio apostolico Poloniæ efficiendi statum monasteriorum ordinis Cisterciensis Landensis, et Bledziensis respective nuncupatorum. » 400
- CLIII. Prescriptio taxæ quolibet anno solvendæ pro mansionibus viarum consularium. pag. 405
- CLIV. Extensio Indulti recitandi officium, et celebrandi missam Sancti Josephi ad omnes regiones in Americæ existentes domo regis catholici subjectas. » 407
- CLV. Indultum celebrandi missam in oratorio ædium typographiæ cameræ Apostolicæ. » 407
- CLVI. Licentia perpetui vescendi carnibus quibuscumque anni temporibus prohibitis pro interuentibus hospitalis generalis civitatis Casarsugustanæ. » 408
- CLVII. Confirmatio fundationum octo commendarum de jure patronatus sub prioratu Poloniæ hospitalis Hierosolymitani existentium. » 409
- CLVIII. Auctio census, et immunitatum universitatis Ferrariensis, et districtio reddituum nosocomii divæ Annæ, ac plac. domus expositorum ejusdem civitatis. » 420
- CLIX. Erectio cathedralis Olomucensis in metropolitaneam ecclesiam etiam Olomucensem cum assignatione ecclesiæ subfragorum. » 429
- CLX. Præscribitur modus, et forma in mansionibus, et gubernio hospitalis expositorum civitatis Faventine. » 432
- CLXI. Concessio indulgentiæ plenariæ cosequenda ab eis, qui die XI. mensis februarii visitaverint ecclesiæ ordinis servorum B. M. Virginis. » 457
- CLXII. Reformatio capituli statutorum confraternitatis fabrorum ligariorum civitatis Firmianæ quoad electionem officialium diocesis confraternitatis. » 457
- CLXIII. Indultum ut in perpetuum missæ et officium beatae Mariæ Virginis septem dolorum sub ritu duplici secundæ classis in diocesi Mexicana recitari possit. » 439
- CLXIV. Confirmatio erectionis venerabilis congregationis Piarum Operariorum beatae Immaculatae Conceptionis in civitate Ateuli in Pieno, cum gratiarum, et privilegiorum concessione. » 440
- CLXV. Confirmatio indulti emendatio fabricæ tributi ven. ecclesiæ cathedralis Urbevantanæ cooperandi æcomum posito viridi. » 441
- CLXVI. Erectio ecclesiæ Nauceyanæ. » 445
- CLXVII. Erectio terræ de Linare in Iudis occidentibus, signanter in novo Legipensi regno existentis in civitatem episcopalem, et in ea sitæ parochialis ecclesiæ in cathedrali ecclesiæ de Linare nuncupandam sub invocatione Conceptionis beatae Mariæ Virginis immaculatae, et archiepiscopo Mex-

- ceno suffraganeum existum cum reservatione illius joris palmarum favore regis estholic. pag. 464
- CLXVIII. Conceditur, ut in civile et diocesi Popayensi fieri possit commemoratio S. Josephi. » 475
- CLXIX. Dispositio domus, seu praeceptoriae S. Antonii de urbe. » 474
- CLXX. Concessio indulgentiarum assequendarum, ab iis qui die prima aprilis visitaverint ecclesiam monachium ordinis sancti Dominici. » 480
- ANNO IV.
- CLXXI. Provisio patriarchalis ecclesiae Lisbonensis. » 484
- CLXXII. Admissio communis Civitatis ad loca montium quingentorum pro construendo casali in flumine Eridani ad mare Adriaticum. » 484
- CLXXIII. Abrogatio censuum, et gabellarum communis montis Alti, et incameratio proventus ab ea recipiendorum. » 489
- CLXXIV. Confirmatio suppressionis jurisdictionis abbatis sanctae Mariae de Bambout, et teneti Laurentii in Delfo. » 495
- CLXXV. Publicatio indulgentiarum assequendarum occasione capituli generalis celebrandi a monachis ordinis Cisterciensis sancti Gaudentii in civitate Arimineni. » 498
- CLXXVI. Remissio voti, ut episcopatus sumi possit a Joanne Damasceno a sanctissime Conceptione ordinis fratrum eremitarum s. Augustini exaltatorum nuncupatorum professore. » 499
- CLXXVII. Reprehensio, et damnatio electionis pseudo episcopi Harlemensis facta a pseudo archiepiscopo Ultrajectino, inflicta censuris ecclesiasticis ipso facto incurrere. » 500
- CLXXVIII. Facultas tributa episcopo Coecineo in Indiis regendi ecclesiam, et diocesim Gosiam licet non vacantem, sitente episcopi absentia. » 501
- CLXXIX. Litterae apostolicae, quibus summorum pontificum ordinationes ad divinum cultum in sacris Palaestinae locis, quae fratres ordinis minorum s. Francisci de observatione custodiunt, servandum, et propagandum habere emissa, renovantur, et ampliantur, cum nova, opportunitate praecipit, et horum necessitatibus consulatur. » 505
- CLXXX. Publicatio declarationis emissa super nefaria, et illegitima electione Adriani Brockman in Harlemensem episcopum facta a falso archiepiscopo Ultrajectino, et excommunicatio pseudo episcopi, et adherentium. pag. 507
- CLXXXI. Concessio juris nominandi ad aliqua beneficia certis anni mensibus per abitum vacantie favore Portugalliae, et Algarbiorum reginae, easque successorum cum nonnullis declarationibus. » 508
- CLXXXII. Concessio indulgentiarum in perpetuum favore mentalium ordinis B. M. V. Immaculae sub instituto s. Francisci Salesii. » 512
- CLXXXIII. Applicatio reddituum hereditatis sacerdotis Petri Bianchi ad decemium pro contribuendo nove cathedrati in civitate Forosempronensi. » 515
- CLXXXIV. Dispensatio ab usu quotidiano vescendi piscibus, ovibus, et lacte, et concessio speculis super eos eorum status diebus favore monachorum ordinis Cisterciensis congregationis reformatae sancti Bernardi. » 516
- CLXXXV. Concessio facultatum ordinis in ditionibus Avenionensi, et comitatu Venaysio existentibus pro augmento congruae, et stipendii perchorum, et vicariorum usque ad certam summam, cum nonnullis ordinationibus etc. » 518
- CLXXXVI. Consecratio episcopi Nepesini, et episcopi Cyrenensis habite in basilica sancti Pauli. » 520
- CLXXXVII. Revocatio concessionis factae pro fratribus sancti Bonaventurae ordinis sancti Francisci reformatorum, super electione superiorum, discretorum, illorumque fratrum de familia. » 528
- CLXXXVIII. Receptio retractationis emissa a Joanne Febronio, jam auctor sollemnissime damnata. » 529
- CLXXXIX. Electio Nicolai Nalleman facta a pseudo archiepiscopo Ultrajectino in episcopum Deventriensem declaratur irrita, et illegitima, illiusque consecratio sacrilega definitur, pronuntiata in utroque anathematis poena. » 531
- CXC. Concessio indulgentiae plenariae coeque quenda ab iis, qui visitaverint aliquam ex ecclesiis congregationis clariorum regularium Barabitarum occasione celebrationis capituli generalis. » 545
- CXCI. Indultum pro orphanis collegii B. Mariae de Gratia civitatis Portugallensis deferendi teneuram, et hietum in actis publicis, et privatis. » 545
- CXCII. Confirmatio concessionis effugit teneamenti nuncupati « Campo Negro » » 549

- CXCIII. Erectio domus, seu reclusorii, in quo claudendi sunt, qui vagando otiosam vitam ducunt in oppido Hispelli. pag. 847
- CXCIV. Confirmatio decreti, et stabilimentum a card. Celsignino episcopo Auximano, ad sedanda dissidia inter moniales ordinis Visitationis B. M. V. L. terrae Offanense Auximane diocesis, et nonnulla loca pie ejusdem terrae coudita. » 850
- CXCV. Indultum vendendi carnibus in diebus sabbathi regnis Castellae, Legionis, et indiarum regi catholico subjectarum alias concessum extenditur ad regna corone Aragoniae, et partis Navarrae. » 852
- ANNO V.
- CXCVI. Indultum orandi diebus solemnioribus alteri s. Seraphini principalis patroni prebitionis suppellectilibus pro confraternitate s. Seraphini in ecclesia fratrum Cappucinorum civitatis Locanae erecta, non obstantibus constitutionibus dicti ordinis. » 858
- CXCVII. Monialibus monasterii B. Mariae virginis de Bona Consilio oppidi Corsae Viterbensi diocesi conceditur quae stipem emendandi in oppido, et territorio Corsae alias ad ordinem s. Antonii Viennensis nunc suppressum spectant. » 856
- CXCVIII. Facultas procuratori generali monachorum ordinis Cisterciensis provinciae Romanae erigendi eorum monasterium, et construendi novam ecclesiam de domo ab eodem ampta in plera vulgo delle corrette urbis, eoque monachos monasterii s. Viti ejusdem urbis transferendi. » 857
- CXCIX. Concessio indulgentiae plenariae consequendae ab eis, qui visitaverint aliquam ex ecclesiis regularium ordinis sancti Augustini occasione capituli generalis. » 858
- CC. Facultes archiepiscopis, et episcopis regnorum Portugalliae reducendi extra synodum opera pia, se missas primogenituris annuat. » 859
- CCI. Reductio onerum primogenituris adnexorum in regno Portugalliae. » 860
- CCII. Redditus bonorum alias pro erectione semisarii in civitate Libanensi assignati, eidem redditus in posterum applicantur pro restauratione cathedralis ejusdem civitatis. » 861
- CCIII. Solutio, et indultum quoad bona societatis Jesu suppressae in regno Portugalliae et Algarbium existentis. » ibid.
- CCIV. Concessio indulgentiae plenariae consequendae ab eis, qui dum septimo novembre visitaverint aliquam ex ecclesiis monachorum, vel monialium ordinis sancti Benedicti congregationis Camaldulensis. » 863
- CCV. Ampliatio privilegii concessi a Benedicto XIV. regi Sardiniae nominandi ad cathedrales, metropolitanas, aliasque dignitates ecclesiasticas personas idoneas. » ibid.
- CCVI. Restitutio servi Dei Michaelis De Sanctis ordinis axulestorum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum. » 864
- CCVII. Erectio Episcopatus De-Sonora in Ladis. » 866
- CCVIII. Concessio indulgentiae plenariae consequendae ab eis, qui die tertio mensis septembris, et feria tertia post dominicum sexagesimae visitaverint ecclesias congregat. tam clericorum discolustorum ss. Crucis, et passionis Jesu Christi, quam monialium ejusdem congregationis. » 874
- CCIX. Concessio indulgentiae plenariae consequendae ab eis, qui expositioni ss. Eucharistiae sacramenti interfuerint in ecclesiis clericorum regularium congregationis Thaurorum. » ibid.
- CCX. Collegium scriptorum archivi Romanae curiae confirmatur in notarium privatum supremi tribunalis Signaturae, suis dispositis ad bonum regimen officii ejusdem archivi. » 878
- CCXI. Extensio Brevium Pauli III. et Clementis VIII, quoad satisfactionem legatorum piorum regnorum Portugalliae. » 880
- CCXII. Concessio indultus circa festum sacrosimae cordis Jesu cum vigilia et jejunio in regno Portugalliae. » 881
- CCXIII. Confirmatio unionis provinciae Romanae cum provincia Laurelsae, et electionis officialium novae provinciae, cum approbatione decreti capitularis ordinis fratrum sancti Francisci de Paula minorum nuncupatorum. » ibid.
- CCXIV. Confirmatio quorundam statutorum pro congregatione de Serra de Osta nuncupata ordinis s. Pauli primi eremitae. » 886
- CCXV. Revocatio Brevis Benedicti XIV. per quod ad supplicationem dictae confraternitatis velum fuit, ne ejus confratres ad quendam cappellanos per eandem confraternitatem administrari solitis, ullum ex suis consanguineis, vel affinis nominare, seu praesentare possint. » 887
- CCXVI. Revocatio Brevis Clementis VIII. et Pauli V. super admissione quoad benefices, et dignitates ecclesiasticas in regno Portugalliae existentis. » 889
- CCXVII. Ratificatio Brevis Pii V. Gregorii XIII. et Pauli V. super admissione novorum christianorum ad ordines militares. » 891

- CCXVIII. Indultum quoddam suffragantes in capitulis generalibus ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum. pag. 593
- CCXIX. Revocatio unionis decretis ab Alexandro VI ecclesiae Calaritanæ, et Galtelinensis, eum declaratione, et emptione diocesis. » 595
- CCXX. Unio ecclesiarum de Barcos, et constitutio nonnullarum pensionum pro perficienda erectione monasterii Ulyssipone nuncupati pro viculis ordinis beate Mariæ de monte Carmelo reformatis. » 600
- CCXXI. Erectio tribunalis ecclesiastici in civitate Lisbonensi ad instantiam Mariæ Franciscae Portugalliae, et Algarbiorum reginae fidelissimæ. » 601
- CCXXII. Indultum recitandi, et celebrandi respective missæ, et officium proprium beati Philippi et Jesu martyris patroni principis civitatis, et diocesis Mexicanæ. » 608
- CCXXIII. Erectio episcopatus Chamberiensis in regno Sardiniae. » 606
- CCXXIV. Facultas suscipiendi ordines extra tempore non servatis interstitiis pro fratribus beate Mariæ virginis de monte Carmelo exaltatis congregationis Lusitanæ. » 612
- CCXXV. Concessio indulgentiæ plenariæ assequendæ ab eis, qui in primis vespertis Presentationis beate Mariæ virginis immaculatæ, et dedicationis beati Michaelis archangeli visitaverint aliquam ex ecclesiis congregationis clariorum Discalceatorum, vel monialium sanctissimæ Crucis, et passionis Jesu Christi. » 612
- CCXXVI. Unio jurisdictionis abbatis sanctæ Mariæ in Balneo episcopatus Burgi sancti Sepulcri. » 613
- CCXXVII. Pro regina fidelissima » Exemptio a contributione a Benedicto XIV super hominibus ecclesiasticis imposita, pro ædificatione, reparatione, ac oratio ecclesiarum parochialium civitatis Ulyssiponenis ob terræmotum dirutarum. » 613
- CCXXVIII. Confirmatio decreti congregationis sacrorum Rituum pro elevatione ritus festi sancti Philippi Neri ad duplicem secundæ classis sine octava quoad eorum seculare tantum civitatis, et diocesis Mexicanæ pro rege catholico. » 619
- CCXXIX. Pro rege christianissimo » Indultum clero seculari civitatis, et diocesis Mexicanæ recitandi, et respective celebrandi officium ac missam propriam sancti Philippi Neri alios congregationibus ipsius regni Hispaniarum concessam pro die festo tantum. » 620
- CCXXX. Demotio, et prohibitio libri Germanici idiomate editi, et in duas partes divisi, cui titulus » *Johann Lorenz Itenbichl's neuer Bericht uler die Meisung vom Emmanuel. 1778* qui latine sic se habet » Joannis Laurentii Itenbichl's novum tentamen in prophetiam de Emmauele. » pag. 621
- CCXXXI. Facultas erigendi custodias in Americis septentrionali, supplicante rege catholico. » 624
- CCXXXII. Confirmatio concordie inter super exercitio ecclesiasticæ jurisdictionis in territorio Corbejensi inter episcopum Paderbornensem, et abbatem monasterii sanctorum Viti, et Stephani Corbejensis ordinis sancti Benedicti congregationis Bufledensis. » 626
- CCXXXIII. Concessio indulgentiæ plenariæ assequendæ ab eis, qui die 16 junii visitaverint ecclesiam monasterii monialium ordinis augustiniensis B. Mariæ virginis immaculatæ Coelestinorum. » 630
- CCXXXIV. Facultas priori generali ordinis servorum beate Mariæ virginis concessa, transferendi omnes fratres ejusdem ordinis a vita eremitica in conventuales, existentes in armis beate Mariæ virginis da Cibona apud Tulpham, et sancti Bonaventuræ de Montemano. » 631
- CCXXXV. Erectio cathedralis Carpenensis. » 632
- CCXXXVI. Indultum, ut studentes, seu gradus suscipientes in sacre theologie facultate in universitate oppidi, et civitatis Palensis Leuvenensis diocesis omnibus apostolicis privilegiis fruantur. » 636
- CCXXXVII. Extensio indulti a S. S. concessi sub die XVIII, aprilis 1776 super immunitate ecclesiasticæ militum crimine desertionis reorum, ad milites alios excessibus reos. » 637
- CCXXXVIII. Concessio indulgentiæ ad septennium assequendæ ab eis, qui oraverint pro hæresum extirpatione, quo tempore missionarii mittuntur ex ordine Prædicatorum. » 638
- CCXXXIX. Concessio indulgentiæ plenariæ ad septennium, et quoad Indias per quindecim annos, assequendæ ab eis, qui recitaverint rosarium beate Mariæ virginis. » 639
- CCXL. Concessio indulgentiæ plenariæ assequendæ tempore celebrationis anniversarii in ecclesiis fratrum, et monialium ordinis Prædicatorum. » ibid.
- CCXLI. Concessio indulgentiæ plenariæ ad septennium assequendæ ab eis, qui die decima quinta mensis septembris visitaverint aliquam ex ecclesiis tam fratrum, quam monialium ordinis Prædicatorum a primis vespertis usque ad occurrum solis. » 640

- CCKLII. Concessio indulgentiae plenariae in exercitiis spiritualibus peregris solitis a fratribus, et apud alios ordinis Praedicatorum in memoriam quadraginta dierum, quibus Dominus Jesus Christus fuit in deserto. pag. 641
- CCKLIII. Conventibus congregationis sanctae crucis in via Longara de urbe indulget, et consequi valeant subsidie detales pro monachatu destinatae per confraternitates urbis praedictae distribui solitas. » ibid.
- CCKLIV. Supprimuntur conventus fratrum B. M. V. de monte Carmelo terras Sorranas Parmensis diocesis, ejusque bonis applicatur orphanotrophia ejusdem terras. » 642
- CCKLV. Confirmatur fundatio seminaris clericorum in civitate Chelmensi facte. » 644
- CCKLVI. Subrogatur archiepiscopus Rhemensis in locum episcopi Soanenensis ad supprimenda monasteria monachorum Coelestinoorum in civitate, et diocesi Soanenensi existente. » 645
- CCKLVII. R. P. D. Passionei deputatus in commissarium apostolicum ad effectum se conferendi ad locum Trasiacum, ibique tractandi sum deputatus magni ducis Meturiae de modo; quo casus verificabilis speratur. » 646

ANNO VI.

- CCKLVIII. Libuana provinciae fratrum tertii ordinis sancti Francisci de poenitentia ab omni iurisdictione ministri generalis ejusdem ordinis eximitur, et in novam congregationem erigitur. » 649
- CCKLIX. Confirmatio constitutionum novae congregationis Lusitanae pro fratribus tertii ordinis sancti Francisci. » 650
- CCL. Facultas fundendi unum regulare hospitium in civitate Portugallensi cum publica capella, in qua missa, et alia divina officia celebrari possint ad commodum fratrum reformatorum sancti Francisci. » 653
- CCLI. Ampliatio, confirmatio, et extensio privilegiorum immunitatum concessarum militibus pedestribus cohortis terrarum arcis Sinibaldae, et Belmontis erectae sub vexillo sanctae Sedis, et sub iussu, ac omni iura subjectione baronibus. » 654
- CCLII. Indulgentia plenaria pro illis, qui tempore solemnibus benedictionis a patriarcha Lisbonensi datus anni solemnibus populo impertientur circa ecclesiam patriarchalem reperiuntur, ac pro monialibus, infirmis, et in carceribus detentis. » 654
- CCLIII. Suppressio decem sedium canonicorum

- rem regularium sanctissimi Salvatoris ordinis sancti Augustini. pag. 654
- CCLIV. Impositio subsidii super bonis ecclesiasticis ad erigenda rectorie pro pauperibus. » 655
- CCLV. Monasterio sancti spiritus Elchingensi Augustanus diocesis ordinis sancti Benedicti congregationis Augustanus, ejusque monachis communicantur omnia privilegia spiritualia dantur, quas congregationi Cassinensi reperiuntur concessa. » 656
- CCLVI. Praevis evocatione cauae inter abbatem conventuale, et monachos monasterii Cryptae Ferratae ex one, et abbatem commendatarius ex altera partibus reservetur sacros praedictorum abbatum conventuales, et monachorum pensio scutorum biseentum e commendatario pro tempore in perpetuum persolvenda. » ibid.
- CCLVII. Indultum, ut Christianifideles diocesis Lusitanensis quibuscum statis festis diebus operibus serviliis vacare possint. » 671
- CCLVIII. Pleni potestas ad concludendum quendam tractatum cum oratore regi christianissimi super redemptione carcerum lesorianum in comitatu Avinionensi. » 672
- CCLIX. Definitio controversiae de pertinentia protectionum cappellae ad Praesepe in basilica sanctae Mariae Majoris, et collegiorum sancti Bonaventurae, et montis Alti Bononiae. » 673
- CCLX. Declaratur circa privilegia abbati, seu superiori monasterii sanctae Mariae in Balneo ordinis Camaldulensis competentia. » 679
- CCLXI. Immunitas festorum in territorio d'Eltea. » 680
- CCLXII. Immunitas temporis absolvendi huius canonicis in ecclesia cathedrali Palentina. » 682
- CCLXIII. Exemptio nonnullorum monasteriorum sanctimonialium in dominio Venetiarum existentium a iurisdictione fratrum minorum sancti Francisci de observantia, eorumque subiecto respectivis ordinibus. » 683
- CCLXIV. Unio, et incorporatio perpetuae cappellae Marconi monasterii, sive congregationi Piarum Operariorum immaculae conceptionis in civitate Aculi in Piceno. » 684
- CCLXV. Facultas episcopo Calanenensi reducendi onere anniversariorum communitatis presbyterorum, et beneficiorum parochialis ecclesiae s. Nicolai Cervariae Calanenensis diocesis incommutatum. » 686
- CCLXVI. Facultas univrsi quendam parochiam domus congregationis missionis in Loevis Gessanensis diocesis existenti. » 687

- CCLXVII. Commissio episcopo Beneventano porrecta, ut constituta de luminatione reddituum assignatorum a Benedicto XIII. pro recitatione officii B. M. V. in ecclesia collegiata s. Spiritus participationem canonice concedat absentibus a choro eorum infirmis. pag. 688
- CCLXVIII. Indultum, et dispensatio favore archiducis Austriæ, et coaccessio vocis activæ et passivæ in electione episcopi Colonienensis. 689
- CCLXIX. Suppressio monasterii sancti Frigidiani civitatis Lucanæ, et applicatio ejus honorum pro erigenda universitate studiorum in civitate prædicta. 690
- CCLXX. Confirmatur venditio, et respectiva emptio ecclesiæ, et monasterii sanctorum Viti, et Modesti de Urbe. 695
- CCLXXI. Restauratur collegium in civitate Carpathensi erectum, ac illi certæ præscribuntur leges, quibus in posterum erit administrandum. 697
- CCLXXII. Disimbratio viginti parochialium ab episcopo quinq; Ecclesiæ, et decem ab episcopo Zagabrie, eorumque incorporationis ecclesiis Bosnensi, et Syrmichensi licentia editis. 702
- CCLXXIII. Reintegratio episcopus Varadiensis, et applicatio honorum pro mensa episcopali cum suis privilegiis, et exemptionibus. 705
- CCLXXIV. Extensio facultatum pro capellanis majori pro tempore existenti exercituum reginæ Hungariæ apostolicæ, et Bohemæ Illustris. 709
- CCLXXV. Assignatio, et translatio plurium Locorum Moutium urbis favore monasterii, sive congregationis Piarum Operariorum immunitatis Conceptionis in civitate Asculi in Piceno. ibid.
- CCLXXVI. Ratificatio nonnullorum pactum inter Sanctissimam Suam, et regem christianissimum Imperatorem circa redemptionem captivorum Lusitanorum comitatus Aveolonen-sis. 711
- CCLXXVII. Indultum non-emittendi professionem regularem, ac vota solemnia per alios magnos militiæ beatae Mariæ Virginis Theotocorum emitti consueti, et subliminus iuribus, privilegiis, et indultis nil magno magistro militiæ præfatus competentibus ulli, et frui possit, et voluit. 714
- CCLXXVIII. Committitur episcopo Vicensi, ut tamquam visitator apostolicus visitet, et reformet congregationem canonicorum regularium sanctæ Crucis Colahyricensis. 718
- CCLXXIX. Translatio festi sancti Francisci de Paula eorum officio, et miscæ cum suo octavo, aliisque prærogativis patroni principis regis Siciliæ ultra Pharus, ad secundam dominicam post pascha Resurrectionis. pag. 720
- CCLXXX. Confirmatio Brevis Clementis XIII. scriptæ A. C., et rescripti domini cardinalis pro-auditoris, in quo conceditur confratribus archiconfraternitatis sanctissimi rosarii in castro sancti Petri Romanensis diocesis canonice institutis facultas elevandi proprium vexillum vulge confusione in processionibus. 721
- CCLXXXI. Confirmatio epistolæ secretariæ status super urna, seu bustulo magistratum civitatis Piscappensis alias datæ. 726
- CCLXXXII. Allogatio habitus in consisterio secreto in propositione eoadjutorie ecclesiarum Colonien-sis, et Monasterien-sis præ-regis principis Maximiliano archiduce Austriæ. 727
- CCLXXXIII. Suppressio cathedralis Mirendensis cum illius antiquæ cathedralis Brigantien-sis, ac erectione primordiale cathedralis suppressæ in collegiatam insignem, et in ea novem canoniceatum, et avocatione canonice indulto retinendi titulum episcopi cathedralis suppressæ, suppressionis duorum canoniceatum, et alterius dimidi canoniceatos, reservatione quinq; pensionum perpetuarum super fructibus quinq; parochialium, illarumque applicationes mensæ capituli dictæ ecclesiæ sive erectæ, indulto favore undecim canoniceatum utendi mansistentis, facultate condendi statuta, reservatione joris nominandi ad dictas undecim canoniceatus favore reginæ fidelissimæ, ejusque successorum Portugalliae regum. 728
- CCLXXXIV. Coadjutorie metropolitane ecclesiæ Colonien-sis favore Maximiliani archiducis Austriæ, in quo de privilegiis discribitur ipsius regis domus Austriæ. 741
- CCLXXXV. Confirmatur reductio numeri consiliariorum communitalis Corinoli Senogallien-sis diocesis, nonnullis expressis conditionibus. 744
- CCLXXXVI. Declaratio super dubiis in alio Brevis Sanctissimæ alias expedito irreple pro monasterio, seu conservatorio Piarum Operariorum civitatis Asculanæ. 745
- CCLXXXVII. Declaratio chirographi latæ ad diem 26 february 1777 super solutione taxæ pro viis consularibus. 747
- CCLXXXVIII. Erectio conservatorii puerorum in civitate, et diocesi Castellæ, illiusque unio nosocomio infirmorum, et expositio-rum ejusdem civitatis. 749

- CCLXXXIX. Archidiacono ecclesiae Burgi sancti Sepulchri Domini, seu se illius absentia antiquiori canonico ejusdem ecclesiae conceditur, ut committere possit omnes omnino causas ecclesiasticas curiae Burgi sancti Domini in gradu appellationis, seu alius etc. p. 784
- CCXC. Concessio fudinarum quychinarum, et marmorarum facta singulis communitatibus status ecclesiasticis. » 786
- CCXCI. Derogatur statutis ordinis canonicorum regularium sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum provinciae Castellae in ea parte, quae conceditur praedictoribus privilegium exemptionis. » 789
- CCXCII. Translatio festi sancti Francisci de Paula in regno Siciliiae ultra Phormum, at praecipuum recitandi missam, at officium illius. » 790
- CCXCIII. Erigitur in civitate Ulyssipponeusi tribunal commissarii Pontificiae, ad regiae super examine librorum. » 791
- CCXCIV. Privilegium ordinariae jurisdictionis in episcopi primae instantiae, quo fruatur ab immemorabili consuetudine, et magistratus civitatis Tiferii, confirmatur. » 793
- CCXCV. Disambratio quatuor parochialium ecclesiarum a diocesi Ravennatensi, earumque unio dioecesi Caesariensi. » 794
- CCXCVI. Confirmatio creationis confraternitatis sanctissimi Sacramenti loci Pontis Comensis diocesis. » 796
- CCXCVII. Confirmatio translationis confraternitatis Domini Nostri Iuan Christi — dos Afflictos — et beatae Mariae de Rosario civitatis Lisbonensis ad ecclesiam sancti Iohannis de Praese ejusdem civitatis. » 797
- ANNO VII.
- CCXCVIII. Statuitur, ut officio provinciae sancti Antonii de Brasilia ordinis minorum sancti Francisci de observantia reformatorum in posterum concedatur per alterationem nationum, quae illam constituent. » 770
- CCXCIX. Reductio onerum mistarum pro hospitio Convallescentium venerabili servi Dei Angeli Pauli de urbe. » 774
- CCC. Ad institutum procuratorum linguarum provinciae hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitani derogatur confirmacioni capituli generalis fratrum militum praedicti hospitalis super habiti super celebratione capitulorum provincialium. » ibid.
- CCCI. Concessio indulgentiae plenariae aequandae ab eis, qui visitaverint ecclesiam archiconfraternitatis — della Morte — concupatas de urbe. » pag. 775
- CCCII. Confirmatur iurisdictionis regis fidelissimi, et infantis Portugalliae pro tempore existentis nominandi, et praesentandi ad quosdam beneficia. » 776
- CCCIII. Suppressio parochialis ecclesiae Portalegrensis cum onibus et applicatione honorum favore monasterii monialium ordinis sancti Iohannis Hierosolymitani terrae de Extremos dioecesis Elborensis. » 778
- CCCIV. Disambratio ecclesiarum sancti Quiriel, et sancti Blasii a monasterio sancti Frigidiani civitatis Lucanae, et applicatio honorum monasterii pro erectione universitatis studiorum. » 781
- CCCV. Licentia perpetua moxalibus capucinis monasterii sanctae Florae civitatis Placis diocesis, sumendi a communionem in missa solemnem in nocte natalitatis D. N. J. C. celebrari solita. » 784
- CCCVI. Derogatur constitutionibus ordinis redemptionis captivorum volentibus quolibet triennio convocari capitulum generale pro electione commissarii generalis etc. et celebratio huiusmodi capituli ad sexennium progreditur. » ibid.
- CCCVII. Confirmatur concessio praebendae fratribus conventualibus conventus oppidi Sanmaxiensis, diocesis Pietaviensis a praeribus dicti oppidi alias facta. » 786
- CCCVIII. Ecclesiastica bona in dioecesi Parmensi, Placentina, Burgi sancti Domini, et oppido Constatinae existentia subijciuntur solutioni vectigalium. » 787
- CCCIX. Suspendio apertionis collegii Martialis nuncupati in civitate Firmana, et applicatio fructuum honorum pro edificatione ecclesiae metropolitanae ejusdem civitatis. » 792
- CCCX. Mandator episcopo Fulginateo, ut supprimat monasterium monialium sanctae Clarae in oppido Hisspelli existentem. » 793
- CCCXI. Confirmatio transactionis iurisperiti a moderatoribus seminarii civitatis Comacensis, et marchionis Bandinellio super emptione domus sitae prope ecclesiam cathedralis. » 796
- CCCXII. Commissio episcopo Balareogensi super suppressione, et taxatione quarundam confraternitatum, et applicatione bonorum favore seminarii clericorum civitatis Balareogensis. » 797
- CCCXIII. Nonnullae facultates domino cardinali Bandi episcopo Incolensi pro erectione novi hospitalis in eadem civitate faciendi. » 798
- CCCXIV. Praeceptum fratribus ordinis minorum sancti Francisci de observantia refor-

- matorum nuncupatorum provinciae in Brasi-
lia; ut de caetero in functionibus tantum
Gregorianum seruet. pag. 800
- CCCXV. Omnes habitantes Potpminos agros a
vectigale solis calimuntur, ipsisque conceditur,
ut ad Depressione querere, emere, se
in promptuariis portas Terracinae, aliisque
retinere. » 801
- CCCXVI. Ecclesia sanctae Mariae Virginis sub
titulo de monte Carmelo extra portam Por-
tuensem asper calcitra erigitur in paroc-
ciam suburbanam. » 802
- CCCXVII. Facultas capitulo ecclesiae Teleta-
nae reeligendi plures etiam ad vitam recto-
rem hospitalis sanctae Cruces dietae civitatis,
qui juxta praescriptum ad eorum tantam
eligendi debet. » 805
- CCCXVIII. Insistentibus monialibus sanctae Ur-
sulae ordinis sancti Joannis Hierosolymitani
civitatis Melitensis, committitur magno ma-
gistro hospitalis sancti Joannis Hierosolymita-
ni praedicti, ut confirmet instrumentum li-
berationis a caecis favore baronis Laurentij
Galea. » 806
- CCCXIX. Damatio, et prohibitio libri, cui ti-
tulus — Memoria catholica de praesentari a
sua Sautia: opera postuma: Cosmopoli 1780
fogli 288. » 807
- CCCXX. Immunitio festerum in loco Garoldi,
ejusque territorio nullius dioecesis provin-
ciae Melitensis. » 808
- CCCXXI. Concessio indulgentiae plenariae as-
sequendae ab eis, qui visitaverint aliquam
ex ecclesiis fratrum ordinis minorum sancti
Francisci Cappuccinorum secunda dominica
immediate sequenti post Epiphaniam Do-
mini Nostri Jesu Christi. » 809
- CCCXXII. Confirmantur statuta ad magis, ma-
gisque protegendam nobilitatem collegii del-
la Merconia nuncupati civitatis Perusinae, » ibid.
- CCCXXIII. Praescriptio statutorum ad eligend-
um priorem monasterii sancti Laurentii
de Escoriali Teletanae dioecesis ordinis
sancti Hieronymi. » 812
- CCCXXIV. Confirmantur litterae apostolicae
alias editae, quibus suppressae sunt abbatia
monasterii Saleprensensis Gnesensis dioecesis,
et ejus bona unita mensae conventuali
ejusdem monasterii: confirmantur quoque elec-
tio prioris monasterii hujusmodi. » 816
- CCCXXV. Confirmatio permutationis nonnullor-
um locorum existentium alias intra dis-
trictum abbatiae sancti Michaelis de Clusa
nullius dioecesis provinciae Taurinensis,
cum aliis intra dioecesim Taurinensem. » 817
- CCCXXVI. Concessio indulgentiae plenariae
assequendae ab eis, qui die xix novembris
a primis vespere usque ad octavam solis
visitaverint aliquam ex ecclesiis fratrum or-
dinis sancti Francisci Cappuccinorum. pag. 818
- CCCXXVII. Exemptio monasterii monialium
ordinis b. Mariae virginis de monte Carmelo
Excalceatorum in civitate Florentina exis-
tentis a regimine fratrum ejusdem ordinis,
ejusque subiectio ordinarii jurisdictioni. » 819
- CCCXXVIII. Exemptio quatuor monasteriorum
monialium ordinis sancti Benedicti congrega-
tionis Camaldulensis a jurisdictione fratrum
ejusdem ordinis, et congregationis,
eorumque subiectio respectiva ordinarii. » 820
- CCCXXIX. Exemptio octo monasteriorum monialium
in Helvetia existentium a gubernio, et
superioritate fratrum minorum sancti
Francisci. » 821
- CCCXXX. Exemptio novem monasteriorum
monialium ordinis sancti Domitii in Helvetia
existentium a jurisdictione fratrum ordinis
Praedicatorum, eorumque subiectio
ordinarii jurisdictioni. » 822
- CCCXXXI. Exemptio monasterii monialium
ordinis beatae Mariae virginis de monte Carmelo
sub titulo sancti Barnabae in civitate
Florentina existentis a jurisdictione fratrum
ejusdem ordinis, et archiepiscopi jurisdictioni
subiectio. » 824
- CCCXXXII. Indultum concessum cohorti mili-
tium praesidiariorum civitatis Bononiensis
extrahendi reos a locis immoibus, solo comi-
tante clerico. » 825
- CCCXXXIII. Supprimuntur duo sancti monia-
lium monasteria, et eorum monachorum ordi-
nis Cathusianorum in civitate Moguntiae
existentis, eorumque bona applicantur uni-
versitati studii generalis in eadem civitate
erectae. » 826
- CCCXXXIV. Confirmatio privilegii super im-
pressionem libri *delle Notizie*, se ephemerides,
ejusque ampliato ad relationes quoque
functionum, quae in alma urbe persurgunt,
alias concessum favore familiae Cracas. » 829
- CCCXXXV. Confirmatio decreti editi a senatu
Bononiensi super reformatione nonnullorum
capitolorum statutorum artis piscatorum,
et salariorum ejusdem civitatis. » 830
- CCCXXXVI. Facultas reginae fidelissimae erogandi
fructus beneficiorum in suis regnis
existentium in pios usus de ejus arbitrio
eligendos. » 832
- CCCXXXVII. Conceduntur tria magisteria fra-
tribus provinciae Aragoniae ordinis Eremitarum
sancti Augustini gradum oblatibus

- in universitate Valentiae, ac duo gradus obtinentibus in universitate Cerveriana. pag. **833**
- CCCXXXVIII. Erectio reclusorii pro pueris, et mulieribus otiose, ac libidine sistentibus in oppido Montebis diocesis Camerinaensis. » **834**
- CCCXXXIX. Derogatio confirmationis capituli generalis fratrum militum hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitani, nuper habiti quoad celebrationem capitulorum provinciarum. » **839**
- CCCL. Congregationi Lusitanae ordinis beatae Mariae virginis de monte Carmelo exalceatorum nuncupatorum communicantur privilegia, et exemptiones, quibus fruebantur aequum dismembraretur a superioritate prioris generis totius ordinis. » **840**
- CCCLXI. Confirmatio constitutionis monachorum ordinis sancti Pauli primi eremite congregationis Lusitanae. » **841**
- CCCLXII. Conventus Novemensis, Vigleramensis, et Domusculae ordinis minorum sancti Francisci Conventualium oriuntur provinciae Transimani ordinis praedicti. » **888**
- CCCLXIII. Facultas magno magistro hospitalis Hierosolymitani confirmandi decretum ab eo cum consilio hospitalis praedicti factum super additamento quorundam verborum ad ordinationem **65** de commendis etc. pro capitulo provinciali prioratus Bohemiae ejusdem hospitalis. » **Ibid.**
- CCCLXIV. Conservatorio pellerum mendicantium civitatis Forolisiensis applicatur summa scutorum quingentum ex fructibus superextantibus aliorum locorum plorum. » **887**
- CCCLXV. Hortatio ad imperatorem Romanum, et Hungariae regem apostolicum, ut amabilius componeret iurgis suboritis super nominatione episcoporum in regno Lombardiae. » **888**
- CCCLXVI. Confirmatio statuti civitatis Ferrariae, seu Piniae Billorum. » **890**
- CCCLXVII. Confirmatio resolutionis capite a collegio capellanorum iusignis cappellae ad Praesepe nuncupatae in basilica sanctae Mariae Majoris de urbe pro reuocatione omnium iurium supra dictam cappellam favore familiae Sforza Caesarii in correspondentem restorationem in eadem cappelle perferendam. » **891**
- CCCLXVIII. Homilia habita in ecclesia sancti Ludovici Galliae nationalis in consecratione R. P. D. Francisci De Bernis episcopi Appolloniae in Macedonia. » **898**
- CCCLXIX. Applicatur ad quindecim annos fructus ecclesiae sancti Stephani in diocesi
- Vercellensi existentis pro constructione navibus contra Turcos incursum. pag. **899**
- CCCL. Suppressio monasterii canonicorum regularium congregationis Lateranensis ordinis sancti Augustini Novariae existentis, et applicatio bonorum pro constructione navium contra Turcos. » **898**
- CCCLI. Commissio episcopo Coimbricensi transferendi quatuor moniales monasterii de Louricar ad monasterium in civitate Ulyssipponensi noster erectum. » **900**
- CCCLII. Imminutio festorum in principatu Essendensi. » **901**
- CCCLIII. Monachis sancti Pauli primi eremitae congregationis Lusitanae communicantur privilegia omnia spiritualia tantum, quae congregationi nuncupatae Montis Osetae in regno Portugalliae reperiantur concessa. » **903**
- CCCLIV. Confirmatio nonnullorum statutorum confraternitatis virgatum urbis. » **904**
- CCCLV. Suppressio duorum monasteriorum ordinis sancti Hieronymi. » **906**
- CCCLVI. Confirmatio decreti congregationis episcoporum, et regularium super cessione, et applicatione ejusdem praedicti monasterii Praetensis ordinis Cisterciensis Posnanienensis diocesis facta. » **908**
- CCCLVII. Unio quindecim conventuum fratrum ordinis Praedicatorum aliis ad provinciam Lombardiae spectantium ad provinciam de s. Petro martyre, ac insuper divisio ejusdem provinciae in duas regiones. » **909**
- CCCLVIII. Conceduntur nonnulla privilegia commissariis visitatoribus aggregatorum tertii ordinis sancti Francisci Lishonensis. » **911**
- CCCLIX. Facultas erogandi fructus beneficiorum vacantium. » **913**
- CCCLX. Confirmatio litterarum apostolicarum Eugenii IV. et Clementis X. pro confraternitate sancti Antonii de Padua nuncupati in civitate Lishonensi. » **914**
- CCCLXI. Confirmatio cessionis domum cappellanarum sub invocatione sancti Philippi Neri erectarum a quondam Luca Grenojni factae favore archiepiscopali ecclesiae collegialae Castri Nasi Portuensis diocesis. » **916**
- CCCLXII. Licentia monialibus sanctae Mariae de Valverde Panormitanae civitatis erigendi novum monasterium extra moenia civitatis, ibique morandi per aliquod anni tempus. » **918**

ANNO VIII.

CCCLXIII. Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab eis, qui die quo habebitor

- capitulum generale clericorum regularium congregationis sancti Pauli Decollati *Roma*.
bitarum visitaverint aliquem ex ecclesiis ordi-
nis ejusdem: pag. 912
- CCCLXIV. Acta a Sanctissimo eausa sui itine-
ria Vitulobonensis. • ibid.
- CCCLXV. Declaratio, quod propter Sanctissimi
Domini Nostri discussum ab urbe curia, et
causarum se litterarum apostolicarum seden-
tia non cesset, nec alibi translata censetur. • 941
- CCCLXVI. Concessio indulgentiae plebanae
ad iestar jubilaei consequendae ab eis, qui
nonnullis expletis piis, ac religiosis opari-
bus ecclesias ab ordinariis designandas ita-
tutis diebus visitaverint. • 943
- CCCLXVII. Supprimuntur confraternitates in
civitate Britonensi existentes, eorumque
bona applicantur seminario ecclesiastico di-
ctae civitatis. • 945
- CCCLXVIII. Concessio indulgentiae plebanae
assequendae ab eis, qui occasione capituli
generalis celebrandi a canonici regularibus
ordinis sancti Augustini, aliquam ecclesiam
ordinis visitaverint. • 947
- CCCLXIX. Unio monasteriorum sanctae Cru-
cis Mortariae, et sanctae Mariae de Castel-
lae Alexandrinae congregationis Lateranensis
ordinis sancti Augustini provinciae Ducali-
uae ejusdem congregationis. • 948
- CCCLXX. Imminutio festorum in dioecesi Bra-
charensi. • 949
- CCCLXXI. Imminutio festorum in abbatis Cam-
pidanensi. • 950
- CCCLXXII. Quaedam statuta super electione
abbatis generalis, et procuratoris generalis,
et convocatione capituli generalis pro cano-
nicis regularibus sanctissimi Salvatoris or-
dinis sancti Augustini. • 951
- CCCLXXIII. Confirmantur nonnulla decreta,
seu statuta pro servanda quadripartita alter-
nativa in electione magistrorum generalium
ordinis beatae Mariae de Mercede Redemptio-
nis Capivorum. • 954
- CCCLXXIV. Declarantur capitula IX. et XIII.
instructionis Benedictinae super immunitate
ecclesiastica. • 955
- CCCLXXV. Exemptio monasterii montanum
civitatis Cordubensis ordinis Praedicatorum
a jurisdictione fratrum ejusdem ordinis, cum
subjectione episcopo Cordubensi. • 959
- CCCLXXVI. Confirmatio coventionis iuratae
ab episcopo Pisaurino, et confratritate
sancti Andreae apostoli ejusdem civitatis su-
per solutione scutorum mille erogandorum
pro fabrice seminario, et iure nominandi
alumnorum in ipso seminario. • 961
- CCCLXXVII. Indultum perpetuum gestandi
aureum numisma pro sacerdotibus cappellae
electorali Monacensi inserucentibus. pag. 962
- CCCLXXVIII. Indultum militibus militaris or-
dinis sancti Georgii martyris Bavaricae cleri-
cali ebaractere insignitis utendi habitu praes-
bitali. • ibid.
- CCCLXXIX. Erectio sedis episcopalis de Irica. • 963
- CCCLXXX. Erectio provinciae sancti Felicis
Valesii ordinis fratrum sanctissimae Trini-
tatis redemptionis captivorum. • 970
- CCCLXXXI. Electio sanctae Annae in patronam
civitatis, et dioecesis sancti Pauli in Ameri-
ca Lusitana. • 971
- CCCLXXXII. Confirmatur unio nonnullorum
bonorum favore duorum hospitalium loci
Valenciae Vastionensis dioecesis facta. • 973
- CCCLXXXIII. Imminutio festorum in dioecesi
Averensi. • 975
- CCCLXXXIV. Suppressio, ac nova assignatio
nonnullorum portionum, seu praestimonio-
rum super fructibus nonnullarum parochia-
rum Lisbonensis, et aliorum dioecesium. • 976
- CCCLXXXV. Conceduntur novam privilegia
socii commissarii visitoris aggregatorum
terti ordinis sancti Francisci. • 980
- CCCLXXXVI. Imminutio festorum in dioecesi
Leyriensi. • 981
- CCCLXXXVII. Indultum perpetuum gestandi
aureum numisma in forma crucis pro cap-
pellanis cappellae electorali Monacensi. • 983
- CCCLXXXVIII. Suppressio duorum confrater-
nitatum in civitate Urbanensi existentium,
et applicatio honorum favore magistrorum
piarum nonnullarum in eadem civitate com-
merantium. • 983
- CCCLXXXIX. Vota per monachos sancti Pau-
li primi eremitae congregationis Lusitanicae
emissa, et consultata solemniter declaran-
tur. • 984
- CCCXC. Confirmatur erectio duarum cappella-
narum, et loci pii ad distribuendas elemo-
syas, instante Julio Cesare Barberini
principis Praenestino. • 986
- CCCXCI. Iustantibus provinciali, caeterisque
fratribus capitularibus ordinis minorum san-
cti Francisci de observantia excolectorum
provinciae sancti Josephi Castellae Novae
confirmantur constitutiones, ac statuta pro
collegio missionum in eadem provincia ere-
cto condita. • 993
- CCCXCII. Facultas archiepiscopis et episcopis
regni Siciliae extrahendi reos a locis immu-
nibus. • 995
- CCCXCIII. Confirmatur transactio inter prio-
rem majorem ex uno, et fratres obedientiae

- hospitales sancti Joannis Hierosolymitani conventus Caesarugustanae dioecesis ex altera partibus, inita. pag. **296**
- CCCXCIV. Ad supplicationem regis Poloniae uniorum duae ecclesiae conventuales una cum suis bonis, et redditibus mentis episcopali Livonensi. » **1010**
- CCCXCV. Mandatum, ut in postea audierint in civitate, et dioecesi Pisarense diebus festis celebrari nequeant. » **1012**
- CCCXCVI. Supprimuntur octo confraternitates laicales in civitate Pisarense, earumque bona applicuntur conservatorio in eadem civitate erigendo. » **1013**
- CCCXCVII. Fretio linguae Bavaricae hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani. » **1016**
- CCCXCVIII. Separatio oppidi sancti Geminiani a dioecesi Volaterranae, illiusque additio Collesii dioecesis, nec non conservatio annuae praestantiae scolarum bidentium super mensa episcopali Volaterrana favore episcopali Collesii, atque impositio oneris persolvendi eidem Collesii episcopo annuatim scuta **150** ex basis oratorii delle Pencole illius oppidi. » **1022**
- CCCXCIX. Confirmatio cessionis administrationis honorum collegii Cappelletti civitatis Urberetanae a regente, et commissariis dieti collegii episcopum moderno, et pro tempore existenti ejusdem praedictae civitatis factae. » **1031**
- CD. Confirmatio transactio inter communitem Montis Flavii ex una, et communistam Montis Romani ex altera partibus super finibus territorialibus inita. » **1038**
- CDI. Unio, et incorporatio conventuum trium congregationum ordinis sancti Augustini de Lecce, nempe congregationis Lombardiae, et exalcestrum nuncupatorum in terris magno duci Naturnae subjectis existentium ordini fratrum eremitarum sancti Augustini; ita ut in postea unus ibidem sit ordo sub lisidem legibus, et statutis, eodemque magistro generali. » **1048**
- CDII. Indulgentiam imprimendi librum, cui titulus — *Bibliotheca canonico-juridica p. Lucii Ferrari —* concessum Laurentio, et Natali Barbiellini. » **1047**
- CDIII. Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab eis, qui orationi quadragesimali in ecclesia ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum. » **1048**
- CDIV. Eripuntur quatuor conventus una cum hospitio ordinis sancti Francisci Cappuccinorum in dioecesi Latisburgensi existent, in formalem custodiam. » **1052**
- CDV. Unio cujusdam cappellaniae, seu legati pii mensae episcopali Stagnensi. pag. **1060**
- CDVI. Abdicatio cum translatione jurispatronatus nonnullorum beneficiorum simplicium in parochiali ecclesia beatae Mariae Virginis Assumptae oppidi de Anzabule Lishonensis dioecesis favore reginae fidelissimae, et ejus in regno Portugalliae successorum regum fidelissimorum. » **1051**
- CDVII. Unio, et incorporatio domus congregationis clericorum regularium ministrantium infirmis in loco nuncupato de Occimiano, domui, et congregationi Pelemonatae, et Janocensi, praeterea ejus dismembratione a provincia Bononiensi. » **1053**
- CDVIII. Ad instantiam praesentis generalis congregationis thesaurorum deputatus archiepiscopus Parisiensis pro tempore existens in visitationem apostolicam domos, et communitates congregationis praedictae Parisiensis erectae. » **1054**
- CDIX. Instante rege castilion, praescribitur modus exigendi decimas, sive medias enatas a provisoris de praepositoribus, seu commendis militiarum sancti Jacobi de Spolia, Calatrava, et Alcantara. » **1056**
- CDX. Unio monasterii sancti Andreae de Ardegnis Senensis dioecesis mentis episcopali Ilicinensi. » **1058**
- CDXI. Pensio perpetua 4000 cruciatorum monetae Lusitanae super mensa ecclesiae Pharransensis in actu illius emendationis reservata, et successioni loco facto tamen persolvenda favore tribunalis sacrae Inquisitionis Elborensis. » **1061**
- CDXII. Abdicatio jurispatronatus nonnullorum simplicium beneficiorum ad rectores parochialis ecclesiae sancti Petri villae de Torres Nova Lishonensis dioecesis spectantium, cum illius concessionis favore reginae fidelissimae, et eius successorum regum fidelissimorum in perpetuum. » **1064**
- CDXIII. Facultas dismembrandi parochiam in ecclesia collegiata terrae de Logo Imolenis dioecesis in duas alias parochias, nec non supprimendi confraternitatem eob titulo Crucisignatorum ejusdem terrae ad constituendam congruam duobus ovis parochias. » **1066**
- CDXIV. Sanctio capitali provincialis provinciae utriusque Castellae, ordinis fratrum beatae Mariae Virginis de monte Carmelo de observantia nuncupatorum, et confirmatio constitutae tripartitae officiorum inter fratres praedictos. » **1067**
- CDXV. Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab eis, qui occasione capitali ge-

- neralis basilicam sanctorum duodecim Apostolorum de urbe visitaverint. pag. 1071
- CDXVI. Confirmatio statutorum observandorum pro cultura tenementorum agri Romani. * ibid.
- CDXVII. Inaminitio festorum in dioecesi Elvensi. * 1076
- CDXVIII. Exemptio parochialis ecclesiae sanctorum Gervasii, et Protasii laci de Zibello
- Borgi sancti Dumgini dioecesis a quocumque jure matricitatis, et superioritatis ecclesiae parochialis plebis Octovillae ejusdem dioecesis. pag. 1077
- CDXIX. Unio ecclesiae de Barcos una cum suis bonis favore monasterii Ulyssipponensis, et constitutio pensionis pro mensalibus ordinis beatae Mariae de Monte Carmela Lascademoniensis dioecesis. * 1078

INDEX

VOCABULORUM INITIALIUM

OMNIUM CONSTITUTIONUM

QUE

IN HAC PRIMA PARTE TOMI SEXTI CONTINENTUR

A

		<i>Aeternus Deus Pater.</i>	pag. 158
		<i>Alias cum pro parte.</i>	» 240
		<i>Alias cum pro parte.</i>	» 241
		<i>Alias cum pro parte.</i>	» 206
		<i>Alias cum pro parte.</i>	» 415
		<i>Alias dilectus filius.</i>	» 26
		<i>Alias emanavit a congregatione.</i>	» 67
		<i>Alias felicitis recordationis.</i>	» 33
		<i>Alias felicitis recordationis.</i>	» 139
		<i>Alias felicitis recordationis.</i>	» 278
		<i>Alias felicitis recordationis.</i>	» 329
		<i>Alias nos precibus.</i>	» 382
		<i>Alias pro parte dilectorum.</i>	» 109
		<i>Alias pro parte.</i>	» 387
		<i>Alias pro parte.</i>	» 272
		<i>Anconitanum portum.</i>	» 231
		<i>Antequam hac hodie.</i>	» 694
		<i>Apostolatus officii nostri.</i>	» 211
		<i>Apostolice auctoritatis.</i>	» 945
		<i>Apostolicas benignitatis.</i>	» 502
		<i>Apostolicas potestatis.</i>	» 1016
		<i>Apostolicas providentias.</i>	» 327
		<i>Apostolicas providentias.</i>	» 315
		<i>Apostolicas sedis auctoritas.</i>	» 632
		<i>Apostolici muneris.</i>	» 432
		<i>Apostolici muneris nobis.</i>	» 518
		<i>Apostolici suscepti regiminis.</i>	» 123
		<i>Apostolici suscepti regiminis.</i>	» 275
		<i>Assidua pastoralis officii.</i>	» 631
		<i>Assueto paternae charitatis.</i>	» 42
<i>Ad apostolicas dignitatis apicem.</i>	pag. 126		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 437		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 480		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 563		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 574		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» ibid.		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 613		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 630		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 639		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 640		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 775		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 802		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 818		
<i>Ad augendam fidelium religionem.</i>	» 1048		
<i>Ad augendam vestram devotionem.</i>	» 512		
<i>Ad coeundam frequentiam criminum.</i>	» 34		
<i>Ad compescendos conatus.</i>	» 297		
<i>Ad ea per quae pauperum.</i>	» 373		
<i>Ad eximia pietatis in Deum.</i>	» 32		
<i>Ad hoc in apostolicas Sedes.</i>	» 620		
<i>Ad pastorale fastigium.</i>	» 318		
<i>Ad pastorale fastigium.</i>	» 904		
<i>Ad regularis disciplinae.</i>	» 283		
<i>Ad universale pertinet munus.</i>	» 12		
<i>Ad universam agri Dominici curam.</i>	» 443		
<i>Ad universam.</i>	» 556		
<i>Ad universam Dominici gregis.</i>	» 518		
<i>Aeternae sapientiae consilio.</i>	» 697		

<i>Ecclesiarum nitorem.</i>	pag. 1058	<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	pag. 208
<i>Emanavit nuper.</i>	» 473	<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 248
<i>Etai ab injuncta.</i>	» 801	<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 1049
<i>Ex debito.</i>	» 600	<i>Exponi nuper fecit.</i>	» 641
<i>Ex debito pastoralis officii.</i>	» 1061	<i>Exponi siquidem Nobis.</i>	» 774
<i>Ex debito pastoralis.</i>	» 1078	<i>Exponi siquidem Nobis.</i>	» 839
<i>Ex injuncto Nobis divinitus.</i>	» 144	<i>Exposcit debitum.</i>	» 778
<i>Ex injuncto Nobis divinitus.</i>	» 256	<i>Expositum Nobis nuper fuit.</i>	» 605
<i>Ex injuncto Nobis.</i>	» 636	<i>Expositum Nobis nuper fuit.</i>	» 776
<i>Ex injuncto Nobis.</i>	» 841	<i>Exponit Nobis.</i>	» 624
<i>Ex injuncto Nobis.</i>	» 909	<i>Ex quo divina majestas.</i>	» 92
<i>Ex injuncto Nobis.</i>	» 1067	<i>Ex quo divina majestas.</i>	» 235
<i>Ex pastoralis officii.</i>	» 517	<i>Ex quo divina majestas.</i>	» 396
<i>Ex paternae charitatis officio.</i>	» 552	<i>Ex quo divina majestas.</i>	» 440
<i>Expedit interdum.</i>	» 586	<i>Ex quo divina majestas.</i>	» 680
<i>Exponi dudum fecerat.</i>	» 1054	<i>Ex quo superna dispositione.</i>	» 983
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 21	<i>Ex quo superna dispositione.</i>	» 1066
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 23		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 117		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 239		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 273		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 274		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 290		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 293		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 294		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 295		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 313		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 398		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 686		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 687		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 688		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 768		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 774		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 786		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 787		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 796		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 886		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 914		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 918		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 971		
<i>Exponi Nobis nuper fecerunt.</i>	» 784		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 26		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 101		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 104		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 115		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 364		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 543		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 637		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 679		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 800		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 830		
<i>Exponi Nobis nuper fecit.</i>	» 900		
		F	
		<i>Fra la patern.</i>	» 489
		<i>Fra li vari oggetti.</i>	» 739
		G	
		<i>Gloriosa Domini nostri.</i>	» 920
		<i>Grata familiaritatis obsequia.</i>	» 106
		<i>Grave nimis cum sit etiam.</i>	» 344
		<i>Gravis quidem sunt.</i>	» 1012
		H	
		<i>Humano vix judicio.</i>	» 805
		I	
		<i>Illius, cujus ineffabili.</i>	» 1045
		<i>Immensas divinae pietatis.</i>	» 566
		<i>Implacabili tenebrarum.</i>	» 501
		<i>In apostolicas dignitatis.</i>	» 962
		<i>In apostolicas dignitatis.</i>	» 982
		<i>Ineffabili Dei benignitas.</i>	» 963
		<i>Infectissimus humani generis.</i>	» 175
		<i>Ingeniosa personarum.</i>	» 705
		<i>Injunctae Nobis coelitus.</i>	» 216
		<i>Injuncti Nobis per abundantiam.</i>	» 118
		<i>In maximis.</i>	» 961
		<i>Inscrutabile divinae sapientiae.</i>	» 181
		<i>Inscrutabili divinae providentiae.</i>	» 214
		<i>Inscrutabili illius.</i>	» 664
		<i>Institutionem non solum.</i>	» 63
		<i>In supremo curas.</i>	» 666

Paternae charitati, qua Christifideles omnes.

pag. 87

Paternae charitatis. » 212

Paternae charitatis. » 250

Paternae, et singularis dilectionis. » 372

Patrum studium. » 397

Pertinet ad Romanum pontificem. » 668

Pia loca quaecumque. » 408

Pias Christifidelium confraternitates. » 138

Pietatis, et charitatis opera. » 370

Pietatis, et christianae charitatis. » 167

Pistatis, et christianae charitatis opera. » 112

Piis catholicorum regum votis. » 17

Piis religiosorum votis. » 557

Pium sane, ac nimis. » 120

Placuit patri misericordiarum. » 164

Plane cognitum. » 500

Postquam Deo placuit. » 826

Postquam de personis. » 474

Postulat a Nobis. » 219

Postulat Ecclesiae catholicas. » 592

Prae caeteris illa Nos maxime. » 125

Praecipue summi. » 644

Praeclara devotionis. » 776

Praeclarae virtutes. » 728

Praeclara regiae celsitudinis. » 682

Praeclara regiae celsitudinis. » 714

Praeclara virtutum exempla. » 161

Pretiosa religionis disciplina. » 812

Pro injuncto infirmis. » 437

Publice Christifidelium. » 925

Q

Quae ad dirimendas. » 996

Quae ad ornandum non modo. » 109

Quaecumque ad salutare. » 322

Quam bonum sit. » 529

Quantis apostolicas. » 792

Quantis Romanus pontifex. » 1077

Quantis, ut ecclesiastica. » 612

Quanta animi Nostris. » 530

Quanta Nobis. » 898

Quantum ex monasteriis. » 684

Quisti et tranquillitati. » 959

Quoniam de praevocationis. » 330

Quoniam inter militares. » 962

Quoties a Nobis petitur. » 830

Quoties a Nobis petitur. » 986

Quoties a Nobis petitur. » 1031

Quum non multo ante. » 825

Quum quae quaecepta jam. » 343

R

Rationi, ac aequitati. pag. 233

Rationi congruis. » 591

Recta concediti Nobis. » 192

Reddidi Nobis. » 888

Redemptoris, et Domini. » 664

Redemptoris, et Domini. » 1035

Regalium principum. » 205

Relata semper ab Ecclesia. » 357

Relata semper ab Ecclesia. » 375

Relata semper ab Ecclesia. » 461

Relata semper ab Ecclesia. » 517

Religionis zelum. » 299

Rerum humanarum. » 562

Romanam Ecclesiam. » 832

Romani pontifices. » 761

Romanorum pontificum. » 270

Romanum decet pontificem. » 673

Romanum decet pontificem. » 887

Romanum decet pontificem. » 1013

Romanus pontifex. » 208

Romanus pontifex. » 728

Romanus pontifex. » 741

Romanus pontifex altissimi. » 441

Romanus pontifex curas. » 360

S

Sacrosanctam Tridentinam Synodum. » 477

Sacrosancti apostolatus. » 791

Sacrosancti apostolatus. » 886

Sacrosancti apostolatus. » 916

Sacrosancti apostolatus. » 1010

Sacrosanctum apostolatus ministerium. » 833

Sacrosanctum apostolatus ministerium. » 1053

Satis Nobis aliquorum. » 764

Sedula fratrum. » 653

Si dibatte già da gran tempo. » 89

Singularie tuae erga Nos. » 292

Sollicita consideratione. » 400

Sollicitudo Ecclesiae universalis. » 784

Spectata devotionis specimina. » 1064

Studia, ac sollicitudines. » 626

Summa Dei in Nos benignitate. » 186

Suprema dispositione. » 429

U

Ubi primum dicino. » 8

Ubi primum Nos nihil. » 280

Una delle più gravi. » 4071

Unicursa Dominici gregis.
Universa, quae in Ecclesia.
Universi Dominici gregis.
Universi Dominici gregis.
Ut allatum ad Nos fuit.
Ut dilecti filii fratres.
Utilissimum sane opus.

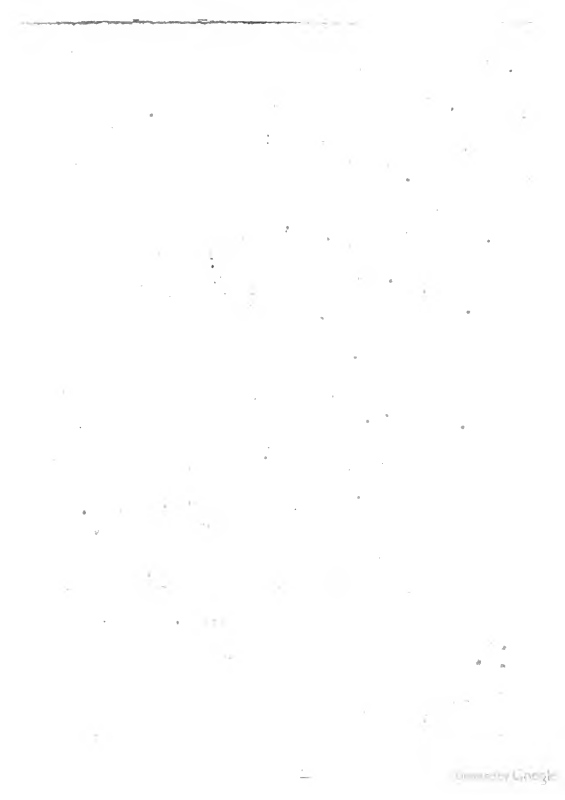
pag. 606	<i>Utilitati, quieti, et commoditati:</i>	pag. 316
» 1051	<i>Ut primum nullis meritorum.</i>	» 171
» 102		
» 192		
» 781		
» 807		
» 781		
» 319	<i>Vetus, atque eximium.</i>	» 320
» 27	<i>Vineam Domini Sabbath.</i>	» 683

V

FINIS.

610,163

1166-2022853

A STADCRINT
LITHOGRAPH
REPROD.

Digitized by Google

